

KVINNORNAS TIDNING

Ärade Damer!
Lämpligaste Present
för en herre är:
en **WILKEHATT**
15:50 och **9:—**

N:o 1. 4:de årg.

6 Januari 1924.

Annonspris: Textsida 25 öre pr mm.
» sista sidan 20 öre pr mm.
Längre annonsering rabatt.

Utkommer varje söndag.
Utgivare och redaktör: INGEBORG DAHLLÖF. För annons- och ekonomiavdelningen: EDITH RICKBERG.
Redaktion och expedition: *Vallgatan 27, Göteborg.* Tel. 18070.

Prenumerationspris:
Helår Kr. 6:—. 1/2 år Kr. 3:50. 1/4 år Kr. 2:—.
Lösnummer 15 öre.
Centraltryckeriet, O. Ericson, Göteborg 1924.

Eftertryck tillåtes gärna om "Kvinnornas Tidning", med hela namnet utsatt, angives som källan.

INNEHÅLL.

—::—

Utlandskrönika
i sammandrag.

Vid det nya årets ingång synes förhållandet mellan Frankrike och Tyskland förete en avgjord förbättring. Presidenten, Millerand, har vid sin nyårsmottagning för diplomatiska kåren anslagit märkligt försonliga toner. Kanske kan man sätta dem i förbindelse med det förestående regeringsskiftet i England.

En tysk industriman dr Arnold Rechberg har besökt Paris, varvid han såväl inför Poincaré som inför franska industrikretsar framlagt ett förslag om ett tyskt-franskt kapitalistsamarbete. De franska kapitalisterna skulle genom aktieförvärv köpa sig in i den tyska industrien. D:r Rechbergs aktion har väckt ond blod i Tyskland såsom föregripande den tyska regeringens försök att träffa en förmånlig uppgörelse med Frankrike.

En fransk-tjeckoslavisk allians med militär innebörd har slutits och skall, innan den underskrives, föreläggas även de övriga till "lilla ententen" hörande makterna, Rumänien och Jugoslavien. Med denna allians, vilken är riktad mot Tyskland, Österrike och Ungern, har Frankrike fått en ersättning för den tidigare alliansen med det tsaristiska Ryssland och ytterligare stärkt sitt övervälde på det europeiska fastlandet.

Alliansen kom som en överraskning för England, och dess press ger öppet uttryck åt sitt misshag. "Fortnightly Review" i vilken man brukar finna ledande liberala synpunkter, förklarar, att England och Frankrike drivit isär. "England", skrives det, "står otvivelaktigt inför en avgörande kursförändring och kommer att återgå till sina gamla traditioner: upprätthållandet av den europeiska jämvikten. Englands politik har alltid varit baserad på handlingsfrihet gent emot varje särskilt land. Därför ha vi också ständigt bekämpat varje stat, som med vapenmakt genom geografiska fördelar, som den njutit gott av, eller genom politiska schackdrag uppnått en dominerande ställning". Tidningen pläderar för ett engelskt närmande till Tyskland, Polen och Ryssland samt till Spanien och Italien.

I England har det liberala partiet och arbetarpartiet beslutat att genom ett misstroendevotum störta den sittande konservativa regeringen omedelbart vid parlamentets öppnande. Arbetarpartiet, som det näst starkaste partiet kommer då att enligt konstitutionell praxis erhålla i uppdrag att bilda regering.

Den italienska pressens betraktelser över det gångna året präglas av den största tillfredsställelse. Landet har njutit en glädjande arbetsro, förhållandet mellan arbetsgivare och arbetare är förtroendefullt o. gott o. de intaga en stark enighetsfront mot den utländska konkurrensen. Folket är besjälat av patriotism. Italien njuter den sociala fredens välsignelser.

Den polska pressens årskrönika för 1923 ser ut så här: politiska mord, bombattentat, oroligheter, strejker, gatuoroligheter, en fortskridande ekonomisk desorganisation, finansiell tillbakagång, sjunkande prestige utåt på grund av de olika regeringarnes kortvarighet.

Det mexikanska upproret är, enligt vad engelska pressen meddelar icke så farligt som det utmålas.

Det belgiska parlamentet kommer snart att få sin första kvinnliga deputerade. Det är en suppleant, m:me Bonnewijn som rycker in på en ledigbliven plats.

England har bekymmer i Indien på grund av den snabbt växande nationella rörelsen, som vill frigörelse från det engelska överväldet. Afgahnska oroligheter vid indiska gränsen äro också en källa till om icke direkt oro så dock förtret.

Ett förstulet men allmänt europeiskt närmande till Ryssland gör sig märkbart. Den blivande engelska arbetareregeringen torde komma att *de jure* erkänna sovjetrepubliken, vilket exempel övriga länder torde komma att följa.

—::—

Vår följetong.

Det hade varit vår avsikt att börja med en ny följetong i föreliggande nummer, och vi hade redan köpt översättningsrätten till en nyutkommen berömd tysk roman, utvald av en expert på området. Det har emellertid visat sig, att expertens och redaktionens smak icke överensstämt. Romanen är utmärkt, men dess ämne bjuder emot — skildringen är förlagd till tiden för tyska revolutionen, och vi ha fått nog av de nedbrytande makternas spel. Redaktionen är emellertid på jakt efter ett bättre fynd och drunknar f. n. i romanläsning.

Vi bedja vår läsekrets att ha vänligt tålamod ett par tre veckor, efter vilka vi skola komma med den goda roman, som sedan skall löpa "under strecket". Vi vilja endast giva det bästa!

—::—

Blir man ej retad, är man nog beskedlig;
i fred är det nog lätt att vara fredlig.
Då någon stackare beklagar sig,
förargad ger man honom ett "ack tig!"
Men hade vi av plågans vikter lika,
vi skulle kanske ännu högre skrika.

Shakespeare.

—::—

Vårt program.

Vårt redaktionella program har framlyst i de artiklar, som publicerats i det hundratal tidningsnummer vår tvååriga verksamhet omslutit. En klarläggande sammanfattning därav torde dock vid det nya årets ingång vara på sin plats.

Nåväl!

Vi hava en trosviss övertygelse, att kvinnorna — tillsammans med männen — kunna och även vilja tillföra världen det nya element, som i god och lyckobringande mening skall bidraga till mänsklighetens framåtskridande.

Denna förklaring behagar otvivelaktigt våra läsarinnor, men förefaller dem samtidigt synnerligen djärv och mycket osannolik.

Vi fortsätta emellertid frimodigt vår deklaration:

Lika övertygade äro vi, att det i c k e kommer att ske genom ett aktivt understödjande av den partipolitik, som nu dominerar och förgiftar hela det europeiska samfundslivet!

Detta tillägg torde göra den första satsen i vår programförklaring ännu osannolikare i våra läsarinnors ögon.

Låt oss försöka reda ut saken!

Man tillvitar kvinnorna liknöjdhet för politiken och obenägenhet att låta inskriva sig i och stödja de olika partierna. Helt säkert på goda grunder!

Men att i detta sakförhållande se bevis för att kvinnorna äro liknöjda för samhället och dess öden — med vad rätt gör man det? Varför icke försöka en annan närmare till hands liggande förklaring, den nämligen att de politiska metoderna, uppfunna av den manliga hjärnan och tillrättalagda för den manliga kamplusten, antagligen icke passa kvinnorna, icke överensstämma med deras fredligare läggning, icke godtages av deras hjärna och fullständigt underkännas av deras hjärta?

Vad ger partiväsendet fäderneslandet och folket, som skulle kunna fylla kvinnorna med beundran och tacksamhet för dess verksamhet? Svaga, kortlivade regeringar, en riksdag, av vars medlemmar många skulle göra landet större tjänster genom att återvända till plog och spade, hyvelbänk och maskin än att syssla med statens angelägenheter, vilka de sakna förmåga att självständigt och kunnigt bedöma, samt slutligen ett partikiv och en partisplittring, som för folket, vilket instinktivt vill enighet och sammanhållning, kännes som en kväljande samhällsvantrevnad.

Vad utlovar partiväsendet för framtiden, som skulle kunna tända kvinnornas entusiasm och ingiva dem åstundan att upprätthålla och ytterligare stärka det? Utvecklingen hos andra på det sluttande partipolitiska planet längre hunna länder ger svaret och ett *avskräckande* svar!

Ordet "politik" kan vigast översättas med styrande verksamhet i stat och värld, "styrelse".

Liksom världspolitiken, världens styrelse, icke varit och icke är en god och förnuftig vilja folken emellan, syftande till deras gemensamma bästa, utan i stället kampen om överväldet i världen mellan maktlystna, avundsjuka och fientligt sinnade nationer, så är inrikespolitiken, de olika ländernas inre styrelse, icke ett medborgarnas vänliga samarbete för gemensamt väl utan har urartat till en kamp om makten mellan olika partiledningar, vilka vilja tvångsfrälsa folken var och en efter *sina* patentmetoder eller krasst tillgodose egna själviska intressen.

Världskriget med dess tolv miljoner dräpta, dess mångdubbla antal krymplingar och dess omätliga lidanden för hela Europa var en frukt av världspolitiken, nationernas kamp om herraväldet i världen. De olika ländernas partipolitik, i vilka stora folkskikt deltaga med en lidelsefullhet som aldrig tillförne, har givit eller kommer att ge liknande onda frukter. Aldrig hava ländera varit sämre styrda än nu, aldrig hava samhällsförhållandena varit otryggare, aldrig klasshatet större, aldrig hava nationerna drivit så redlöst mot okända fruktade mål, aldrig har civilisationens undergång synts så nära som nu. Det har icke varit *brist* på partipolitik, det har funnits alltför mycket av den varan!

Partipolitiken sådan den nu framträder har icke folkens hjärta. Den strider mot den i människans sinne djupt rotade samhörighetskänslan, på vilken nationerna uppbyggts.

Hur stark denna känsla är visas bäst av den svårighet partipolitiken har att fullständigt spränga sönder de olika folken efter partilinier — överallt finnes en större eller mindre sammanhållning kvar, o. det starkaste elementet därinom utgöres av kvinnorna. När Mussolini vid ett tillfälle, då Italien syntes stå inför inbördeskrig och anarki, vädjade till den nationella samhörighetskänslan gav den genast ett hänfört svar. Rörelsen, vilken även kvinnorna med entusiasm skänkte sitt stöd, vällde oemotståndligt fram över landet, de inbördes kämpande partierna upplöstes, den forna partipressen prisade den nya fredliga tiden, och det italienska folket företer i dag en beundransvärd bild av självtukt, av inbördes välvilja, samhällslugn, enighet, styrka och ekonomisk uppblomstring.

Även i vårt land ger sig en stark partileda tillkänna — vi hava sett tydliga utslag av den i valmanskårens motvilja mot att gå till valurnorna för att tjäna partiledningarne. Ett annat tidens tecken är bildandet av den opolitiska organisationen "Nationella samlingsrörelsen".

När man gav kvinnorna den politiska rösträtten och därigenom medborgerlig fullmyndighet, hoppades man allmänt, även på manligt håll, att de skulle tillföra samhällsarbetet en god och egenartad kraft med nya initiativ och uppslag, att de för folket skulle göra samhället till något likartat med vad hemmet genom deras förtjänst är för familjen. De kvinnor, som togo ledningen, sökte icke eller, om de sökte, funno de icke denna självständiga väg, utan anslöto sig till den manliga partipolitiken.

Man kan icke finna att härmed åstadkommits något mera, än att kvinnorna öka de olika partiernas numerär, och att de äro behjälpliga att sprida den olycksaliga samhällssöndring, som följer med våra dagars partipolitik, även till kvinnovärlden.

Det är för den, som skriver detta, okänt, hur medlemsstarka de politiska kvinnoorganisationerna i vårt land äro och hur varm entusiasmen och glädjen därinom. Men det finns dock anledning tro, att marken är hårdarbetad.

Det måste vara så! Partipolitiken finner ingen genklang i kvinnosinnet.

När man, som nu sker, begär kvinnornas intresse för världspolitiken, världens styrelse, riktar man sig icke till ett maktbegär och en stridslystnad som ej finnas hos dem utan till den fredskärlek, det behov att avstyra strid och att skapa samförstånd, den längtan efter lugna, goda, trygga förhållanden, vilka man vet, att de äga och som utgöra deras väsendes ädlaste och dyrbaraste tillgångar.

Det naturliga hade varit att förfara på samma sätt, när kvinnornas hjälp påkallades i de olika ländernas inrikespolitik.

En kvinnlig världsopinion för internationell fred håller på att bildas och skall i tidens fullbordan bliva verklighet. Arbetet är lätt. Man behöver icke skapa nya krafter och intressen hos kvinnorna, man skaffar endast en naturlig utlösning åt dem som redan, medvetet eller ännu slumrande, finnas hos dem.

Lika naturligt och lika löftesrikt för framtiden som kvinnornas internationella fredsarbete ter sig, lika naturligt förefaller det, att den kvinnliga insatsen i de olika folkens samhällsliv tar formen av ett målmedvetet arbete för den inre försoning och fred, som äro framtidens bästa löfte för alla.

Det är detta inre fredsarbete, som äger denna tidnings intresse. Det var också till detta arbete liksom till kvinnornas internationella fredsarbete, som i denna artikels inledning hoppet knöts att kvinnorna skola bidraga till att i god och lyckogivande riktning omskapa världen!

Vi förstå, att politik, en styrande verksamhet behöves i staten, men vi inse också, att folklycka i form av lugna, trygga, av rättvisa och hög moral präglade samhällsförhållanden icke huvudsakligen beror på politiken, lagstiftningsarbetet, utan på individernas, de olika intressegruppernas och klassernas sinnesart, deras hänsynstagande till varandra, deras samhörighetskänsla, deras inbördes förtroende och välvilja, deras offervilliga fosterlandskärlek.

Att hos kvinnovärlden söka väcka och utveckla dessa känslor — *det är vårt program!*

—::—

Ingenting är ledsammare än idel nöjen och ingen har större behov av dem än just den som har mest av dem.

Cunningham Geikie.

—::—

Perrongbiljetter.

Det finns åtskilligt här i världen som inte är så bra som det kunde vara, och till detta hör k. järnvägsstyrelsens perrongbiljettsystem. Det är möjligt att denna indirekta beskattning är nödvändig, men då bör den åtminstone göras så litet kännbar som möjligt. Och det är just detta vederbörande myndighet inte förstått sig på.

Jag blev varse detta under helgen. när jag gått ned till stationen för att möta morbror August från Stockholm. Morbror August är släktens enda kvarlevande manliga stöttepinne, och jag hade velat celebrera hans ankomst genom att sammanblåsa de förutom mig fem kvinnliga anhöriga han äger i denna goda stad. Alla fem hade snyftande av glädje lovat att komma och voro naturligtvis redan komna, när jag kl. 9,5 okänd och i det närmaste osedd beträdde vår gentila banhall.

Det skall aldrig upphöra att förvåna mig hur svårt människor ha behålla kontenansen inför tidsbegreppen på en järnvägsstation. Fastän alla visste att tåget skulle komma 9,20 och alla kunde se att klockan blott var 9,5 voro alla lika övertygade om att det redan kommit, och att den stackars, stackars morbror August fått irra ensam ute på stan. Mina lugnande försäkringar hjälpte inte det bittersta. Fem pälsomhöljda bylten stormade energiskt fram mot vändkorset, och motades lika energiskt tillbaka, därför att de saknade perrongbiljetter.

— Perrongbiljetter! skreko de uppproriskt om varandra. — Vad är det för ett nytt påhitt! Får man nu inte gå ut på sin egen station . . . Ja, det är sanning det! Maken har jag då aldrig sett.

Jag hade förtvivlad grävt fram min portmonnä. Inga 10-öringar *naturligtvis!* Finns det en människa skapad som har en 10-öring, när hon behöver den, skulle jag oändligt gärna vilja stifta hennes bekantskap! Och finns det någon som förstår vad det vill säga att bland fem till hysteriens gräns bragta damer behöva 12 tioöringar, som man inte har.

Jag störtade till en kiosk.

— Snälla fröken växla!

— Jag har inte en tioöring.

Jag störtade till en annan kiosk.

— Kan man få en tidning?

Den räcktes nådigt jämte alla möjliga slantar tillbaka på en 2-krona utom tioöringar. Mitt knep hade alltså inte lyckats.

— Vill fröken inte vara vänlig ge mig 10-öringar i stället?

— Här finns inga tioöringar!

En ny kiosk. Samma svar överallt. På avstånd såg jag fem pälsmössor och skinnkragar vaja som i orkan.

Jag rusade vidare och lyckades verkligen slutligen att efter åtskilliga irringar inom järnvägens hank och stör hitta det enda ställe, där man har skyldighet att växla, nämligen biljettluckan.

Vid perrongbiljettsautomaten stod kö. Alla morrade och grumsade över dessa två biljetter för dessa två tioöringar, som ingen människa ha-

SKANDINAVISKA KREDITAKTIEBOLAGET
GÖTEBORG - STOCKHOLM - MALMÖ

Avdelningskontor över hela landet

Egna fonder Kr. 182,000,000:—

Gottgör å insatta medel högsta gällande ränta

Telegramadress "Kreditbolaget"

Förlovar eller Gifter
Ni Eder, så annonsera det i
GÖTEBORGS MORGONPOST
Alla Edra vänner, läsa den tidningen.
Läst i varje bildat hem i västra Sverige.

Brand- och Livförsäkrings-Aktiebolaget
SVEA
Göteborg.

AKTIEBOLAGET
GÖTEBORGS BANK
GÖTEBORG STOCKHOLM
100 avdelningskontor i västra och östra Sverige
Grundad år 1848
Egna fonder Kr. 78.750.000
Emottager penningar å sparkasse-, kapital- och depositionsräkning till högsta gällande ränta.
Utlämnar hemsparbössor.
Bankens notariatavdelning förvaltar föreningars och kassors medel, enskilda förmögenheter samt testaments- och förmyndaremedel.
Obligations- och fondavdelningar.
Fullständig bankrörelse i övrigt.

(Inf. gen. Göteb. Tandläkaresällskap)
Tandläkare Anne-Marie Heijde
Vasaplatsen 1. Telefon 15500.
Rådfrågning: Vard. 1/2 2—1/2 3, övriga tider efter avtal.

Tandl. SVEA LEFFLER.
Spec. Äkta Porslinsfyllningar.
Viktoriag. 8. Tel. 8958. Vard. utom lörd. 1—2.

Wilhelmina Tholin
Ex. ansiktsmassör,
Chalmersgatan 17. Tel. 3934.
Mina välkända behandlingar för ansikte, händer, hals och armar rekommenderas, Pomador för hyns vård, Skin-Cream för **Ekzem,** klåda, revor m. m. 5:50 pr burk.
OBS.! Ingen har min metod i Sverige. Har med framgång praktiserat i London, Berlin, Köpenhamn, här i 25 år.
På samma gång får jag önska
ETT GOTT NYTT ÅR!
och får jag tacka för det stora förtroende som visats mig under de gångna åren och hoppas på talrikt besök under kommande år.

de. Äntligen blev det min tur. Tolv tioöringar, tolv dragningar, tolv perrongbiljetter! Bakom mig otåliga knuffar, bland pälsverket full tyfon.

När jag äntligen med mina fem släktingar i kölvattnet skred fram till vändkorset fick jag se på anslagstavlan att Stockholmståget beräknades anlända först klockan elva! Pälsballongerna omkring mig sjönko utmattade ihop.

— Stackars August! ljöd det i korus på äkta kvinnovis. Stackars, stackars August!

Vi fördrevo vår väntan med en promenad in mot stan och iakttogo det extraordinära buslivet på Östra Hamngatan. Det var bitande kallt. Inte ens morbror August lyckades förmå mina frysande anförvanter att ignorera detta faktum. Klockan 10 troppade 2 av sällskapet hem och vid kalv 11-tiden 2 till. Vid ankomsten till stationen medförde jag endast en moster och 12 perrongbiljetter.

Anstucken som hela världen i övrigt av det rådande sparsamhetsraseriet beslöt jag att göra mig av med de överflödiga 8. Vid automaten stod en karl och knåkade med en 10-öring. Den gick inte in. Tio personer stodo omkring och tittade intresserat på.

— Automaten är stängd. Det behövs inte några biljetter längre, upplyste en behjärtad privatperson.

Mycket riktigt! Vändkorset var tomt. Folk gick ut och in hur de behagade. Man återsåg samma människor som man sett för två timmar sedan, fäder, mödrar, onklar och tanter. Alla med överflödiga perrongbiljetter på fickorna.

Klockan 11,21 kom slutligen tåget. Morbror August fann icke den representativa släktsamling, jag drömt om. Men jag hade vid denna tidpunkt nästan glömt honom. Hela mitt intresse var uppslukat av att söka lösa k. järnvägsstyrelsens perrongbiljettsrebus: Här är automaten, men var äro tioöringarna?

Kan den egentligen inte göras enklare?

Tiden är i våra dagar för dyrbar att man skall stå ut med "tant de bruit pour une omelette".

Ragna Peters.

—::—

PÄRLOR JUVELER
i modern infattning fördelaktigast hos
K. Anderson
Hovjuvelerare. Ö. Hamng. 41.

Persborg.

En kvinnas livsgärning.

Av *BEATRICE ZADE.*

Få pensionat i Sverige torde vara så kända — och välkända — som Persborg. Det förtjusande läget vid Rättvik på Siljans väna strand, det stora, välordnade, smakfullt inredda huset, tillfälle till sport och angenämt sällskapsliv, ett gott bord och modern komfort — allt detta gör, att gästerna trivas och gärna komma tillbaka, när de en gång funnit vägen dit. Men något, som jämförelsevis få veta, är att Persborg, sådant det nu året om står berett att skänka rekreation, vila och förströelse, representerar en kvinnas livsgärning.

När Hilda Rehnström för tjugu år sedan övertog det ursprungliga huset, bestod det — mirabile dictu! — av sex rum och fyra kök. Det var väl från början ämnat till bostad åt flera familjer, fastän ett litet pensionat omsider inrättats där. Fröken Rhenström har sedan småningom byggt om och utvidgat det, tills det fått sitt nuvarande både imposanta och tilltalande utseende och sina trevliga annex. "Jag har byggt hela tiden jag haft Persborg", säger hon med ett förnöjt leende, när hon för en omkring i sitt rike. Man märker, att hon särskilt intresserar sig för bygge, och fastän hon haft en sådan rådgivare som professor Clason och en sådan utförande hand som arkitekten C. A. Collet, har hon säkerligen alltid själv varit själen i det hela. Det ligger något så personligt enkelt och enhetligt över detta pensionat både ute och inne, att man omöjligt kan tvivla därpå. Och så det, att allt gått så småningom, efter hand som fröken Rehnström själv förvärvat medlen därtill, sätter också sin särskilda prägel på det hela. Intet aktiebolag eller konsortium har här placerat kapital och beräknad ränta, utan en stark, modig kvinna har ensam skapat alltsammans med sin vilja och sitt arbete.

Den första ombyggnaden skedde 1906, den andra 1913, och den rymliga matsalen tillfogades år 1919. Däremellan uppfördes "Gillestugan" för konserter, dans och samkväm år 1916, och nu har slutligen sistlidna sommar den s. k. Sportstugan blivit färdig, ett annex med små trevliga, praktiskt inredda och mycket billiga rum . Därmed anser fröken Rehnström sitt arbete vara avrundat, på sätt och vis avslutat. Nu behöver hon endast vårda och underhålla vad tjugu års strävan skapat. Med sitt levande verksamhetsbegär, sin ypperliga organisationsförmåga och osvikliga samvetsgrannhet kommer hon också att ständigt försköna och förbättra sitt älskade Persborg, det kan man förutsäga utan att vara i besittning av någon siaregåva.

Traktens konstnärer och litteratörer ha givit Persborg det poetiska namnet Dalarnas Ekeby. Själva äro de naturligtvis "kavaljererna", vilka alltför gärna draga in som gäster hos "majorskan", som fröken Rehnström kallas. Man kan ej tänka sig en mera träffande benämning, ty vistelsen på Persborg utgör en verklig ersättning för det alltmer försvinnande svenska herrgårdslivet, denna aristokratiska blandning av stilla vardagstrevnad och muntert sällskapsliv, av lantlig frid och nutida bekvämlighet. Särskilt om helgerna härskar ett glatt ungdomsliv med sport, dans och utfärder på Ekeby—Persborg. Pensionatet kan härbergera mer än åttio gäster, men verkar dock på intet sätt ödsligt de tider på året, när ej alla rum äro upptagna. Mången tycker för övrigt, att det är trevligast då, och säkert är, att man har mera glädje av "majorskans" kärnfriska väsen, när hon ej har huset alltför fullt. Sedan hennes mor, som i början troget stod vid hennes sida i alla bestyr, gått bort, är ju fröken Rehnström ensam om ledningen av det hela.

Ingenstädes kan man väl bättre lära känna Dalabygden än på Persborg. Fastän fröken Rehnström ej är född däruppe, utan till börden sörmländska, älskar hon Dalarnas land och folk av hela sin själ, och hennes stora förtjusning är att göra främlingen intimt bekant med trakten kring Siljan. Käck, livlig, glad och präktig, sitter hon då i sitt stiltrogna Dalahem eller sin bekväma bil och förstår utmärkt att genom upplysningar och anekdoter ge den besökande dubbel behållning av vistelsen i denna minnesrika, underskön na nejd.

"Det vilar något av lycka över Siljansbygden, en stämning av tyst, ljuv ro", har en känd författarinna en gång skrivit. "Man tänker sig alltid denna trakt i solsken".

Solsken råder visserligen icke alltid ens vid Siljan. Men under mulna som soliga dagar ger Persborg trevnad, frid, klarhet och glädje.

—::—

Facklighet — eller mänsklighet?

Av *H—t H—n.*

Under rubriken "Ämbetet att vara husmoder" riktar signaturen "Mial" i en tänkvärd artikel i G. H. T. för den 29 december en ganska besk kritik mot den i våra dagar starkt framträdande organiserade, fackföreningsmässiga huslighet, som tyckes ha satt som sitt mål icke blott att höja hemarbetet i det allmänna medvetandet utan även att utropa det som kvinnornas enda ideella ämbete, ja, livskall. Efter att ha framdragit en del belysande exempel på hur en propaganda i denna riktning bedrives av i saken intresserade huslighetsexperter, hemorganisatörer m. fl., m. fl., kan artikelförfattarinnan icke förvägra sig nöjet att göra följande reflexion:

"Om i en tid som vår — en tid som av pessimisterna betecknas som Ragnarök och som endast för den förhoppningsfulle svärmaren ter sig som en övergående skärseld — vi verkligen ha rättighet att betrakta *vårt* kök och *vårt* skafferi och *vårt* linneskåp som världens centrum så få vi ju i Guds namn be om så många patenthusmödrar som möjligt. Men för en uppfattning som menar att inte ens hemmets kvinna får låta de dagliga omsorgerna skymma världsbildens proportioner, är denna husmoderstyp sannerligen intet föredöme. Hon må för all del ha rättighet att driva *sin* intressepolitik som alla andra partigängare i vår ofullkomliga värld. Men den vällovliga egoismen draperad i *idealitetens* täckmantel ska vi be att få betacka oss för."

Det är onekligen ganska välgörande att påträffa ett dylikt uttalande från ett såsom man har all anledning att förmoda auktoritativt håll. Det enda man möjligen skulle kunna anmärka till husmödrarnas fördel är att de sannolikt själva ha föga del i detta överidealiserande av deras gärning. Fastmera torde de väl som kast ha blivit omhändertagna av en utifrån kommande egoistisk intressepolitik. För den utanför dessa intressen stående förefaller det ju snarast löjligt att husmodern skall betraktas som en alldeles särskild slags kvinna, som, hänvisad till en starkt begränsad värld, skall matas med en särskild för hennes kall lämpligen gallrad lektyr.

Ty med all uppriktig aktning för husmoderskallet får man väl dock först och sist betrakta husmoderns uppgift såsom ett arbete, som varken är mer eller mindre ideellt än vilket annat arbete som helst. För en gift kvinna betyder det ju endast att hon ägnar sig åt den uppgift som ligger hennes nya ställning närmast. Och när den ogifta kvinnan väljer denna bana blir det väl oftare omständigheterna, det vill med andra ord säga saknaden av specialutbildning för en **annan förvärvsgren,** än den utpräglade hågen som avgör hennes val. Med dessa fakta för ögonen understryker man gärna Mials mening att ett apoteoserande av denna gärning, som är betingad antingen av nyttan eller nödvändigheten är liktydigt med att förlägga begreppet idealitet till fel plats.

Överhuvud torde livets intressen kunna uppdelas i två kategorier: egoistiska eller privata och altruistiska eller gemensamma. Det är som Mial så riktigt anmärker ett egoistiskt intresse att sköta om sitt hus. Men det är att driva egoismen för långt att begära att hela världen skall intressera sig för hur det sker. Dylikt är att nöta ut sinnet med ett fackintresse, som tillhör arbetsområdet och som bör odlas — och stanna där.

Om den renodlade husmoderstypen under tidernas lopp icke kunnat undgå att draga ett sken av löje över sig, beror det väl just på att hon i sin naiva övertro på sitt kalls betydelse låtit de dagliga omsorgerna så skymma världsbildens proportioner att hon liksom snigeln dragit sitt hus med sig överallt. Vem har icke i sällskapslivet uttråkats av denna av sina småbestyr förhäxade husmor, som lever om alla sina förtretligheter, och repeterar alla sina gärningar ända till många år tillbaka!

Anmärkningsvärt nog hör man aldrig de ute i livet arbetande kvinnorna på samma sätt detaljera sitt arbete. Och det skulle väl knappast löna sig att de försökte! Att ett sällskap med relativt tålamod åhör en husmors berättelse om hur mycket damm som faller, hur många skjortor som strukits in och hur många par strumpor hennes pojkar göra åt i veckan hör ej till ovanligheten. Men man tänke sig samma sällskaps hållning, om exempelvis en kvinnlig kontorist sökte vinna dess intresse genom att omtala, hur många poster hon fört in i kassaboken, hur många brev hon besvarat och allegat hon tagit emot eller om en lärarinna satte sig att repetera den senaste terminens alla läxor!

Om man i det offentliga medvetandet kunde få hemarbetet reducerat till vad det är: en plikt som varje annan, som skall fullgöras utan att ordas om, skulle en stor materiell tyngd lyftas från vårt sällskapsliv. De få stunder det förunnas oss människor att vara tillsammans böra adlas av andra intressen med friare och vidare horisonter. Vår tid är sannerligen nog krass och realistisk ändå, utan att den stora del av mänskligheten, som husmödrarna bilda, skall kädjas vid sin vardagliga uppgift som vid ett livskall nog högt och innehållsrikt att utfylla hela deras tillvaro.

Säkerligen äro husmödrarna själva de första att betacka sig för denna "livslögn". Åtminstone äro tusentals av dem hjärtligen glada över varje ögonblick de få utbyta dessa plikter, som skola fyllas, mot de intressen, som kunna talas om. Att helt få kasta loss från den dagliga gärningen, att få vistas en stund i en miljö, där andra frågor än mat och kläder dryftas och där ingen stör dem med Uriabuden att smöret är slut eller att grädden skurit sig — detta betyder för dem liksom för hela den övriga mänskligheten andlig rekreation — idealitet. Men dessa husmödrar förstå liksom gamle Axel Oxenstierna att lägga av bekymren med kläderna. Det är husmödrar av den typen vi behöva fler och fler. Intellektuellt vakna, allmänintresserade medmänniskor! Icke fack-fanatister, som gräva ned sig över öronen i den materiens värld, som det visserligen är en levernets plikt att bruka, men dock icke så att att sinnet blir armt och främmande för alla större och ädlare känslor och hågen likgiltig för de allmänna strävanden, vari mänskligheten manifesterar sin tappra tro på högre och ideellare mål.

—::—

Ler göteborgaren mindre än andra svenskar!

En infödd göteborgska, numera bosatt i Stockholm, men som firat helgen i sin hemstad skriver till oss:

"Innan jag lämnat Göteborg kunde jag aldrig förstå, varför man fann göteborgarna tråkiga. Jag tyckte de voro precis såsom andra människor. Men när jag nu efter några års frånvaro återvände för att jula i min gamla hemstad slog det mig, att det dock var en viss prägel över Göteborg, som jag aldrig märkt förut. Jag har grubblat över vari detta vissa ligger och slutligen kommit till resultatet att göteborgaren ler för litet. Ja, jag tror till och med att han ler mindre än någon annan svensk. Denna obenägenhet att använda sig av det enda mimiska företräde vi människor äga framför djuren ger ovillkorligen åt folkfysionomien något dystert, högtidligt och bekymrat, som icke kan undgå att sätta sin prägel på staden i dess helhet.

I Stockholm ler folk ständigt. Vid hälsningar, på spårvagnen, på promenaden, kort sagt så ofta att leendet alltid ligger såsom ett återsken över stockholmarens drag. Detta är vackert och upplivande. Jag skulle vilja kalla Stockholm den leende staden.

Men även på andra platser har man lättare att le tyckes det mig, än i Göteborg. Jag drar denna slutsats bland annat därav att jag själv i ingen annan stad jag vistats, känt mitt eget leende så hemlöst och opåkallat som i Göteborg under de dagar jag nu under helgen tillbragte där såsom gäst och främling.

Detta till trots bevarar jag ogrumlad min gamla övertygelse att göteborgaren ej är tråkig. Jag vet att det finns mycken humor på botten av det göteborgska lynnet, och att göteborgaren, när han privatim släpper sig lös, kan både skratta och skämta lika friskt och bra som vilken annan svensk som helst. Men offentligen, det har jag nu fått blicken öppen för, bär han en missvisande mask, som varken klär eller gläder.

Därför le litet mera, präktige göteborgare! Låt den privata älskvärdheten få en offentlig återspegling i mimiken, och staden skall bli oemotståndlig!"

Så långt vår insändarinna. Har hon verkligen rätt? Vi låta frågan utan alla kommentarer gå vidare till våra läsare. Kanske känner sig någon manad att med stöd av erfarenheten ta göteborgaren i försvar mot påståendet att han skulle le mindre än någon annan svensk.

—::—

The Florist's Telegraph Delivery Association U. S. A. samt Blumenspenden-Vermittlung, Berlin äro två internationella sammanslutningar av blomsterhandlande med representanter jorden runt.
Genom dessa sammanslutningar möjliggöres att å nästan vilken plats som helst få blommor expedierade under garanti för utförandet.
Inga extra omkostnader under förutsättning att brev hinner fram till dag för önskad leverans, i annat fall betalar kunden telegrammet.
Order mottages för utförandet å alla platser av
VASA BLOMSTERHANDEL
Gustaf Ekman
Storgatan 31 Tel. 4314 — 10365
Telegram "Vasa"

Handskkompaniet
Drottninggatan 42
TELEFON 15379
GÖTEBORG
ALLTID TREVLIGA NYHETER I
HANDSKAR och VANTAR

Vill Ni göra affärer i det livskraftiga Småland, söker Ni den förträffliga småländska arbetskraften, idealisk både för hus och hem, fabrik och kontor, då är den absolut säkraste vägen
SMÅLANDSPOSTEN
som har provinsens största upplaga, ja en av de största i svenska landsorten:
12,985 i postupplaga 16,200 i totalupplaga
Utgivningsort: VÄXJÖ

Tiden för prenumeration å den moderata länstidningen
BOHUS-POSTEN
— Tidning för landskapen Bohuslän och Dalsland —
är nu inne.
Prenumerationspriset är endast 6:— kr. för helt år postarvodet inberäknat
Koncentrera Eder annonsering för Bohuslän å Bohus-Posten, som har en stor och jämn spridning i hela länet bland den burgna och köpstarka publiken

MERKUR-TVÅLEN
är även som badtvål den förnämsta.

Konstflitens Flossamatta
Tjock, varm, vacker, slitstark. Relativt billig.
Mattan för det burgna, välombonade, med kultiverad smak inredda hemmet
KONSTFLITEN Göteborg 3.

Offentliga nöjen.

Stora Teatern
Varje afton kl. 7,30
Tiggarstudenten.
Söndag kl. 1,30 Matiné:
BAJADÄREN.

Lorensbergsteatern.
Söndag kl. 2 Barnföreställning:
ASKUNGEN.
Låga biljettpriser.
Kl. 8: *Obs. tiden!*
Det var en gång.

Nya Teatern.
Söndag kl. 8 för sista gången
Fabrikstösen.
Måndag ingen föreställning.
Tisdag kl. 7,30 (*halv* åtta) Premiär:
SVENSKAMERIKANARE.
Folkskådespel med sång och dans i 6 akter.

Lilla Teatern.
Lördag och söndag kl. 7 och 9,
övriga dagar kl. 8:
Skepparegatan 40.
Söndag kl. 1,30 Matiné:
HEMSLAVINNOR.

Sportkängor
för
Herrar, Damer o. Barn
största urval hos
City
Skomagasin
Kungsg. 51 *Tel. 9179*

NADCO HEMFÄRGER

Drömmens mysterium.

Av * * *

II.

Man har, som i föregående artikel nämndes, genom experiment fått rätt goda bevis för att sömnen är *fylld* av drömmar, ehuru vi vanligen minnas endast en bråkdel av dem, när vi vakna.

De flesta av de drömmar, vi komma ihåg, äro influerade av den föregående dagens upplevelser och sinnesintryck, ehuru det hela vanligen uppträder i förklädd och färgrikare gestalt.

Man har t. ex. under dagen kommit ut på gatan, vilken är våt efter ett nyss fallet rägn och tänker helt flyktigt: "Så förargligt, mina skor kanske bli våta". På natten får man tillbaka denna lilla episod i en praktfull dröm: Man vandrar utmed havsstranden en solig sommardag. Vinden blåser, vågorna dansa, himlens blåa valv är molnfritt och man njuter intensivt av sitt sorgfria väsende, då med ens havet börjar stiga, den nyss så fasta strandbädden ger efter och vattnet tränger upp därnerifrån. *Man känner sig våt om fötterna* och skyndar inåt land —

Det dagliga livets arbete spelar, som nog en och var erfarit, ofta in i drömmen; man gör affärer, härjar i köket, man är anställd vid en tidning, som skall gå i press, och man har inte en enda artikel skriven till den, eller det är julafton och man har glömt att göra i ordning lutfisk o. s. v.

Gamla minnen dyka också gärna upp i drömmen. Man går i skolan, återser ungdomsvänner, genomlever händelser från gångna tider o. s. v.

Dessa drömmar äro, ehuru ofta roande för den som ägnar dem något studium, dock av mindre intresse — de äro ju så "naturliga".

Men det finns andra märkligare och oförklarligare. Med stöd av drömlivets företeelser har man ansett sig äga rätt att göra den frågan. Finnes i vårt undermedvetande, vilket, enligt vad den modärna psykologiska forskningen tror sig ha funnit, så livligt spelar in i våra drömmar, ett minne som går längre tillbaka än till vårt jordelivs början? Och i så fall är detta minne ett arv från våra förfäder, eller föra vi det med oss från våra egna tidgare jordeliv? Åtskilliga vetenskapliga forskare på drömlivets område omfatta med bestämdhet den förstnämnda åsikten, under det att teosoferna, som tro på återfödelsen, finna den andra förklaringen sannolikare.

Professor Stanley Hall, som håller sig till "arvteorien", fäster uppmärksamheten på de skräckdrömmar särskilt barn ofta plågas av, och vilka äro kända under namnet "nattmara". Om man väcker ett sovande barn, av vars häftiga kastningar och jämmer man förstår, att det plågas av en ond dröm, kan det vanligen icke beskriva vad det drömt, det vet endast, att "ett något" ingivit det en förfärlig fruktan och fasa.

En sådan skräckdröm, påpekar professor Hall, kan icke stå i förbindelse med barnets egna upplevelser. Den kan sålunda icke vara en minnesdröm. Barnet har aldrig i vaket tillstånd erfarit vad fruktan och fasa vill säga — drömmen kan sålunda icke häller vara en på dessa känslor uppbyggd fantasiskapelse. Man måste därför antaga, att de formlösa skräckinjagande skuggor, som i drömmen martera barnet stiga upp ur dess undermedvetande, vilket mottagit dem som ett minnesarv efter gångna tiders människor.

Den berömde schweizisk-amerikanske zoologen professor Agassiz fick genom en gåtfull dröm lösningen på ett problem, som livligt sysselsatt hans tankar. Man hade funnit ett stenblock, vilket inneslöt en förstenad förhistorisk fisk. Allt vad man såg av den var en liten del av konturerna. Det gällde emellertid att hugga ut fisken ur blocket i oskadat skick, och man hade icke en aning om dess utseende! Man vågade icke låta mejseln börja sitt arbete.

Då drömde professor Agassiz under tre på varandra följande nätter, att han såg fisken frigjord från stenblocket. Efter den tredje drömmen satte han sig i halvsovande tillstånd upp i sängen och nedkastade i mörkret en blyertsteckning av fisken på ett papper. När han påföljande morgon vaknade, fann han teckningen och lät verkställa uthuggningen av marmorfisken därefter. Ritningen visade sig därvid fullt tillförlitlig.

Vilken kraft spelade in i denna egendomliga dröm? Varifrån fick professor Agassiz sin kunskap om utseendet hos denna förhistoriska fisk, till vilken varje motstycke saknades? Var den ett från förfäderna ärvt minne, eller minnet av en kunskap, vunnen under ett avlägset jordeliv? Var det ett utslag av den allvetenhet, man tror att undermedvetandet sitter inne med, alltså "klarseende", eller var det andevärlden som här lämnade sin hjälp? Alla dessa uttydningar hava försökts, utan att någon av dem med visshet kan betecknas som den rätta.

En erfarenhet som nog åtskilliga människor gjort är, att man kan drömma sig vara en helt annan person än den man verkligen är, att drömmen utspelas i en främmande, men dock egendomligt bekant miljö, att man är omgiven av människor, som man aldrig sett, men vilka i drömmen uppträda som nära anförvanter och vänner, med vilka man är helt förtrogen. Man finner sig vara medspelare i en eller flera akter av ett kanske högintressant livsdrama.

Återigen framställa sig en del frågor. Är man själv författare till skådespelet? Huru då förklara, att handlingen ofta utvecklar sig på ett sätt, diametralt motsatt det man önskar? Tecknar man själv dessa underbara kulisser av gamla borgar eller ålderdomliga städer, äger man verkligen en fantasi, tillräckligt rik för att befolka denna värld med olikartade, karaktäristiska gestalter, att i dem inblåsa livets anda och att i deras mun lägga repliker, som överraska, skrämma, glädja eller synas en förhatliga?

Eller genomlever man i drömmen sina förfäders minnen? Är det egna minnen från ett tidigare jordeliv som här upprulla sin sagoväv?

Att man icke själv alltid behöver vara författare till sina drömmar vet man därav, att barn och okunnigt folk kunna drömma om långt tillbaka liggande tider, om vilka de sakna varje kunskap och föreställning, men vilkas förhållanden deras drömmar på ett sant sätt återspegla. Här måste man tydligen räkna med ett drömminne med rötter hos hänsovna generatoner, ärvt eller förvärvat.

Många författare hava i drömmen mottagit inspirationer till sina verk. Så har t. ex. varit fallet med den italienske skalden Tasso, den engelske författaren Robert Louis Stevenson, Lord Byron, Voltaire m. fl. Ännu oftare hava sådana inspirationer mottagits under "vakna drömmar", ett vaket men frånvarande och med vanlig sömn närstående tillstånd. Här kunna nämnas några kända namn, Milton, Walter Scott, Pope, Rousseau, De Quincey, Charles Lamb m. fl.

Charles Dickens har skrivit följande om sina vakna drömmar: "Det synes, som om människans själ understundom är ett instrument, på vilken någon okänd makt spelar. När jag sätter mig ner för att skriva en bok, är det någon vänlig makt, som visar det alltsammans för mig och ber mig vara uppmärksam — jag tar det icke ur mitt eget inre — jag försäkrar det — utan jag *ser* det — och skriver ner det."

John Bunyan fick uppslaget till sitt märkliga religiösa verk "Kristens resa" i en drömvision.

Robert Louis Stevenson har i sitt arbete "Across the Plains" ägnat ett kapitel åt skildringen av sitt egendomliga drömliv. Efter att på ett målande sätt ha berättat om sin barndoms och ungdoms skräckdrömmar, vilka beredde honom mycket lidande, skildrar han den säregna utveckling drömlivet tog, sedan han blivit vuxen och ägnat sig åt författarskap.

Hans drömmar formade sig nu till berättelser, vilka uppfördes som teaterpjäser i hans drömvärld. Han talar om aktörerna som tomtar. Deras spel var till en början långt ifrån konstnärligt — de små skådespelarne liknade mest barn, som roade sig och honom på bästa sätt med löst och nyckfullt sammansatta fantastiska scener. Stevenson kom emellertid på den tanken, att dessa drömupplevelser kunde bli honom till nytta i hans författarverksamhet, och han begär av komedianterna, att de skola lägga allvar i leken och ge honom skildringar med början och slut och en logiskt fortskridande handling. De förstå honom genast och spela med iver nätterna i ända för den roade åskådaren, vilken nu icke, som i barndomen, isas av skräck utan hjärtligt applåderar vad de små aktörerna visa honom. "Bravo! Bravo. Jag har det! Det kommer att duga!" Hans entusiasm i sömnen försvinner ibland, när han vaknar. Han har varit för djupt insomnad, han har tappat bort åtskilligt av drömmen, teaterfolket har icke lyckats på alla punkter, och drömberättelsen är full av absurditeter. Men mycket ofta äro drömmarne utomordentligt lyckade och Stevenson säger: "Gud välsigne de små, de ha givit mig bättre historier, än jag hade kunnat skriva själv."

Stevenson trodde att drömskådespelarne också hjälpte honom vid nedskrivandet av de historier, de visat honom i sömnen.

Han har vidare berättat en egendomlig episod, vilken har samband med hans märkliga roman "D:r Jekyll och Mr Hyde", känd antagligen för en mycket stor svensk allmänhet genom den filmatisering av romanen, som visats av våra bios.

Stevensom hade länge umgåtts med tanken att skildra den mänskliga dubbelnaturen, striden mellan den goda och onda människohalvan. En roman, som han skrivit över detta ämne hade kommit tillbaka från förläggaren. Missmodig slungade Stevenson manuskriptet i elden och började i sitt inre ivrigt leta efter något nytt uppslag, likgiltigt vad. Han b fann sig nämligen i penningsvårigheter. Andra natten uppfördes på hans drömteater en scen, vilken gav honom uppslaget till romanen "D:r Jekyll och Mr Hyde". Han såg den ondskefulle Hyde, eftersatt av några personer för ett av honom begånget brott, taga ett pulver, vilket återförvandlade honom till d:r Jekyll. Det var allt, men romanens "intrig" var härmed funnen, och dess utformande verkställde Stevenson i vaket tillstånd, dock, som han trodde, med bistånd av sina små trogna hjälpare.

Liknande erfarenheter av andra författare skulle kunna anföras, men det berättade torde vara nog som belysande exempel.

Nästa artikel skall handla om "Väktaren av tröskeln".

——::——

VITVARU-MAGASINET
Expositionshallen KUNGSGATAN 38—40, 1 tr. upp. Tel. 14690.
Största urval av NYHETER i:
DAMUNDERKLÄDER, BABYUTSTYRSLAR, BARNUNDERKLÄDER,
DUKTYGER — HANDDUKAR — FÖRKLÄDEN

TEATER.

Varken i Stockholm eller Göteborg kunna teatrarna vid årsskiftet blicka tillbaka på ett i ekonomiskt avseende lysande spelår. Vad huvudstaden angår räddades ju situationen i elfte timmen genom Runar Schildts skådespel Den stora rollen, ett icke allenast litterärt betydelsefullt verk utan även en synnerligen god kassapjäs. När *Lorensbergsteatern* nu står beredd att efter Holger Drachmanns sagokomedi "Det var en gång" upptaga den stora rollen kan man endast hoppas att publiken även här skall skänka skådespelet samma uppskattning som i Stockholm. Vår största talscen har ju förut med framgång prövat sina krafter på stora uppgifter, och även om den icke kan besätta rollerna med lika överlägsna förmågor som K. Dramatiska teatern, nämligen en Svennberg, Lars Hanson och Maria Schildknecht, tala många skäl för att vi ha att motse en mer än vanligt intressant premiär.

Från *Stora Teaterns* ljusreklam flammar nu som första nyårsprogram *Tiggarstudentens* populära namn. Det är ett namn som drar. Den dramatiska livfullheten, de gamla välkända melodierna, den sprudlande livsglädjen i denna Millöckers operett lockar som ett glatt minne från en lyckligare framfaren tid. Hr Martin Öhmans namn borgar även för att huvudpartierna sjungas med all vederbörlig glans och bravur och hr Oscar Textorius' dito för att en äkta operettfigur icke saknas.

På *Nya Teatern* kommer den ännu ungdomliga och väl bibehållna Fabrikstösen att redan denna vecka avlösas av folkskådespelet Svenskamerikanare, som i sina 6 akter även bjuder sång och dans. Med kännedom om direktör Selanders säkra smak och lyckliga stjärna ana vi att pjäsen är ett gott förvärv och att den kommer att tillföra Nya Teatern de många fullsatta salonger som dess stora vänkrets önskar.

——::——

Dåligt minne.

Av *MARGARETA HEIJKEL.*

De flesta äldre människor klaga över dåligt eller försvagat minne och stödja sig därvid på det ledsamma sakförhållandet, att de "glömma så lätt".

Men det egendomliga inträffar, att de vid tillfrågan visa sig ha ett briljant minne ifråga om allt, som ligger långt tillbaka i tiden, såsom i barndomen och ungdomen.

Vore verkligen minnesförmågan *försvagad*, så skulle naturligtvis dessa tidiga och föga viktiga upplevelser i första hand slukas av glömskan. När så icke är fallet, ha vi anledning tro, att det icke är något fel med själva vår förmåga att minnas, utan att det är något annat, som spelar in och ligger till grund för denna glömska, som både bereder oss besvär och obehag i vårt liv och gör oss nedstämda, därför att den kommer oss att misstänka, att våra själsförmögenheter äro på retur.

Hur kommer det sig, att vi kunna minnas händelser, personer, berättelser, leksaker, naturbilder o. s. v. från vår barn- och ungdom, när vi som

KOBBS ÄKTA KINESISKA TÉER
PEKING · CANTON · HONGKONG
OBS! LILAFÄRGADE ETIKETTER

KOBBS ÄKTA CEYLON TÉER
FINASTE CEYLON · ZARYANA
(GRÖN ETIKETT) (GUL ETIKETT)

Önskar Ni ett verkligt fint och oförfalskat Te begär då av ovanstående märken.

I PARTI FRÅN
M. S. KOBBS SÖNER, Göteborg
NORDENS ÄLDSTA OCH FÖRNÄMSTA TEIMPORT
Etablerad 1809.
Kontrollant: Stadskemisten i Göteborg, Doktor J. E. Alén.

Köp Olof Asklunds Bröd
Det är bäst

Varje förståndig husmoder
använder
Pellerins Margarin
i hushållet

äldre ha svårt att komma ihåg nästan allting, människors utseenden och namn, filmer som vi se, böcker och tidningsartiklar som vi läsa?

Låt oss försöka en förklaring!

Ett litet barn är av naturen nyfiket och vetgirigt, utmärkta förutsättningar för ett intresserat, skarpt och uppmärksamt iakttagande. Det kan i timvis och dag efter dag betrakta bilderna i samma bok. Det nöjer sig icke med ett flyktigt helhetsintryck, utan fäster sig vid varje den minsta detalj, varje parti i bilden, vilken på detta sätt etsas in i dess minne. Barnet vrider och vänder hundratals gånger på en leksak, tröttnar icke på att betrakta och undersöka den.

Det ägnar samma intensiva uppmärksamhet åt allt, som det kommer i beröring med, och alltid endast åt *en* sak i sänder. Även dess öron stå på spänn. Det frågar om och om igen samma sak, det begär att få höra samma saga många gånger och lyssnar med oförminskat nöje och intresse.

Ligger det någon förnuftig mening häri? Alldeles självfallet! De mottagna intrycken bli djupa, skarpt framträdande i fråga om detaljerna och förena sig på ett oupplösligt sätt med minnet. Men icke nog härmed. Det vill synas, som om uppfattningsförmågan därigenom i utomordentlig grad uppövades. Vilka massor av kunskaper förmår icke skolungdomen att slå i sig utan alltför stor möda. Vår egen erfarenhet går också ut på, att den tid vi hade lättast för att lära och minnas var den första ungdomen.

Vad är det som gör, att vi som vuxna, ehuru vi känna, att vårt förstånd är större, vår slutledningsförmåga skarpare, vår energi målmedvetnare, äro mindre "läraktiga" än vi voro i yngre år.

Det beror helt säkert på att ingen, icke våra föräldrar, icke våra läkare och allra minst vi själva tänka på att vidmakthålla och ytterligare utveckla vår medfödda förmåga av koncentrerad uppmärksamhet och intensivt iakttagande, vilken förmåga till betydande del bestämmer också uppfattnings- och minnesförmågan. Redan hos många skolungdomar börjar ouppmärksamheten att bli vana. De läsa sina läxor med tankarne på annat håll, förstrött lyssna de till vad läraren säger under lektionerna.

Det är högst få människor — avundsvärda äro de i sanning! — som lyckas bärga barndomens omätligt dyrbara förmåga av koncentrerad uppmärksamhet med sig in i det vuxna livet som en bestående tillgång. Hos de allra flesta är den ställd på fortsatt avskrivning, ehuru förlusten vanligen icke märkes, förrän dess här ovan påpekade yttersta resultat, "det dåliga minnet", gör saken uppenbar.

Och dock lida vi skada därav dagligen!

Den mänskliga hjärnan kan icke tänka mer än *en* tanke åt gången — i annat fall skulle ett tanke-kaos uppkomma — men om uppmärksamheten icke kan uteslutande samlas om och bindas vid en bestämd uppgift skall tanken, i stället för att ivrigt och intresserat syssla endast med desna, sväva ut åt andra håll och i arbetet inblanda en mängd ovidkommande, förvirrande och hindersamma element.

De flesta av oss sakna i mer eller mindre grad förmågan att koncentrera uppmärksamheten. Vår iakttagelseförmåga liksom vår uppfattnings- och minnesförmåga lida därav.

Vi tycka, att vi läsa en tidningsartikel uppmärksamt, och att vi fullständigt veta vad den innehåller. Ett försök att ur minnet uppteckna de däri framförda tankarne skall visa oss, hur många detaljer som gått oss förbi. Efter ett par dar skall den värdefulla artikeln, som kanske kostat författaren mycket arbete, vara utplånad ur vårt minne. Vi glömma detaljerna i en roman på en månad och i en film på ett par veckor. Händelserna i vårt liv flyta i minnet ihop till en enda massa, i vilken vi endast kunna återfinna de viktigaste episoderna. De oss omgivande föremålen se vi, utan att kanske äga en enda klar och fullständig minnesbild av något av dem. Hur ser den gata ut ni dagligdags går till och från ert arbete? Hur många hus finns där, hur äro de byggda, vad finns det för affärer, vad skyltas det med i butiksfönstren? Kommer ni ihåg ett enda av de obekanta ansikten ni sett på er promenad? Vet ni utan undersökning hur er skrivbordslampa *i detalj* ser ut?

— — —

En tröst i bedrövelsen är, att vi kunna öka vår andliga vitalitet och få den större än någonsin.

Det första vi har att lära är att behärska vår tankeverksamhet. Att kunna samla våra tankar om den uppgift vi själva bestämma och icke syssla med något annat bredvid, icke ens med oss själva. Inga tankeutflykter åt något annat håll, ingen tanke på vad som skall göras *sedan!* Hava vi lärt detta hava vi också förvärvat förmågan att *vila* vår tanke, d. v. s. att, när vi så önska, kunna koppla ifrån tankemaskineriet, att icke tänka på något alls — ett utomordentligt behagligt tillstånd och en härlig rekreation för en ansträngd hjärna!

Därefter gäller det att uppöva iakttagelseförmågan. Här måste man gå barnets väg. Man äger icke dess nyfikenhet och vetgirighet som sporrande krafter, men man har sin *vilja* att mobilisera.

Tag ett föremål på ett skrivbord. Betrakta det mycket noga och uppteckna sedan ur minnet alla edra iakttagelser. Jämför listan med föremålet som ni åter noggrannt undersöker — hur mycket är det ni icke fått med! Förnya undersökningen följande dag och ni skall göra nya fynd.

Genom övningar av detta slag skärper man uppmärksamheten, iakttagelseförmågan blir större, uppfattningsförmågan snabbare, de mottagna intrycken bli detaljrika, klara, distinkta, livfulla och förbindas på ett outplånligt sätt med minnet.

Ni kan själv skaffa er ett bevis för att vad här ovan sagts har sanningsvärde. Tag ett föremål och betrakta det på det flyktiga sätt som ni brukar. Slut ögonen och försök framkalla en klar och detaljerad minnesbild därav. Ni får till svar en otydlig bild *utan* detaljer. Granska föremålet noga, först varje enskild del, dess proportioner, dess utseende, betrakta sedan föremålet i dess helhet, följ konturerna, bilda er en fullständig uppfattning om hur de olika delarne förhålla sig till varandra o. s. v. Slut sedan ögonen — den minnesbild ni nu får, är skarpt framträdande. Låt ett par veckor gå och frambesvärj åter samma minnesbild — den har kvar hela sin klarhet! Och ni som trodde er ha dåligt minne!

——::——

Färsk FISK
Hansson & Silfverstrand
FISKAFFÄR
Bazargatan 8. — Tel. 95 80, 15 380

Amalia Gustafssons
Saluhallen 21—23
förstklassiga **Charkuterivaror**
rekommenderas. Tel. 1976.

A. Ellwén
Kött- och Fläskaffär
Saluhallen 133. Telefon 4481.
OBS!. Prima varor. Billiga priser.
Redbar behandling.

NORDISKA HANDELSBANKEN
STOCKHOLM GÖTEBORG MALMÖ
122 AVDELNINGSKONTOR
Emottager insättningar mot högsta gällande ränta.
Uthyr brand- och dyrkfria förvaringsfack.
Förmedlar köp och försäljning av aktier och obligationer.
Emottager mot billig avgift (s. k. öppen deposition) alla slags värdehandlingar. Avkastning redovisas omedelbart till deponenten.
Emottager till förvaring i kassavalv (s. k. sluten deposition) förseglade lådor, konvolut o. dyl.

BRÄUTIGAMS KONDITORI
REKOMMENDERAS

BERTHA ANDERSON
15 Korsgatan, Göteborg.
Stort urval av vackra **Ylletyger, Viyella** i ylle och bomull, **Bomullsflaneller.** Handvävda, färgäkta **Bomullstyger, Hvita Väfnader,** bästa fabrikat. **Strandkoftor, Lahmans Tricotunderkläder, Strumpor, Underkjolar, Snörliv, Reformliv, Näsdukar, Allmogegardiner,** stort urval, **Möbeltyger, Borddukar,** stor sortering vackra mönster, **Linneduktyger,** bästa fabrikat. **Handdukar, Sängtäcken, Filtar, Sticktäcken. Prima Ylle- och Bomullsgarner.**
BILLIGA PRISER.

Gyllenhamars
PATENTERADE
HAVREGRYN
Spara tid. — FÄRDIGKOKTA på 3 MINUTER. Spara bränsle.
OBS! VÅR HYGIENISKA FÖRPACKNING.

Vitrums FERROL
är det kraftigast aptitgivande och mest stärkande av alla moderna organiska järnpreparat. Synnerligen lättsmält fördrages det av den ömtåligaste mage. Vid blodbrist och svaghet av största verkan. Dess angenäma smak gör att det med lätthet tages av såväl barn som vuxna.
Tillverkas å
Apoteket Vasens Apoteksvarucentral Laboratorium, Stockholm.
Originalflaska om 500 gr. Nedsatt pris 3:25.
Fås på alla apotek.
Om Vitrums Ferrol ej finnes på närmaste apotek, tillskriv fabrikanten, Apoteket Vasen, Stockholm.

Bråsths Konditori
Victoriagatan 1 B (hörnet av Storgatan)
REKOMMENDERAS.

Stora nyheter.

Den utländska pressen meddelar sin kvinnliga läsekrets märkliga nyheter.

Modet för 1924, förklaras det, är att damerna skola bära stora broderade monogram på framsidan av hattarne. Detta är en mycket fin, antiorientalisk idé. I Orienten dölja kvinnorna sig blygsamt bakom slöjor. Deras västerländska systrar önska i stället bliva kända. Monogrammet ger intresserade en diskret antydan om den ifrågavarande damens namn och monogrammets bjärtare eller lugnare färger antyda hennes sinnesart.

Även i fråga om håruppsättningen stunda nya tider.

Det är icke längre modärnt med denna blanka slätkamning som kommit vederbörande att se ut som om hon just räddats ur sjönöd. Det nya modet föreskriver den diametrala motsatsen. Håret skall vara krusigt som hos de vilda skönheterna på Fidjiöarne och spjärna ut åt alla håll som om det rest sig av skräck.

——::——

Tyger, Filtar,
Regnkappor, Linnevaror, Strandkoftor
utsäljes billigt direkt från lager.
S. Ericsons Klädeslager
Kungsgat. 32, 1 tr. Hörn. av Magasinsg.
OBS.! Nya adressen.

Varför plågas med dåligt kaffe då Ni kan få Swalanders kaffe! Butiker: Kungsg. 17 Korsg. 13, Bazar Alliance· Prova redan i dag! Säljes endast i egna butiker.

Ziwertz' Momentan
färgmedel för ögonbryn, hår och skägg, ögonblicklig verkan. Fäller ej vid tvättning. För hälsan oskadlig. Finnes i 4 nyanser. I parti och minut hos Kungl. Hovleverantör
Ziwert'z Eftr.,
Lorensbergsgatan N:o 7, Göteborg. — Tel. 1098

Praktiska Hushållsskolans
Småbröd och Kakor samt
Långedragsbröd
säljes varje lördag i
Smör- och Ostaffären Bazar Alliance N:r 60
Butiken är vid ingången från Bazargatan mitt emot Lax- och Konservaffären N:r 55.
Tel. 4570 till begge butikerna.
A. MAGNUSSON.

Alla som köpa
SPISBRÖD
från
Göteborgs Ångbageri
säga att det är
främst i skörhet och god smak.

Lilla Vilohemmet
Tel. 272. Alingsås. Tel. 272.
REKOMMENDERAS!
Förfrågn. ställas till frkn Lotten Nordgren

Hotell & Pensionat
Clara Johansson.
Kungsgatan 51, Stockholm.
Ljusa hemtrevliga rum. Moderata priser.
Förstklassigt! Centralt!
Rikstel. 13554. Allm. tel. 24241.

BREVLÅDA.

Prenumerant, Malmö. Vi äro förtjusta över Er älskvärdhet. Hjärtligt tack och allt gott igen!

A—ie W—dt. Det var originellt att räkna söndagen som veckans första dag! Tror Ni verkligen att Vår Herre skapade den första dagen att vila på?

Politiskt vimmelkantig. Sörj icke över att Ni icke vet, vad hela världen helst borde glömma!

Småstadsbo. Vi tro gärna på idyllen i Er gamla stad. Men i villasamhällena mossas ingenting. Och det är dock tiden som patinerar.

Bilhatare. Det är skada att Ni saknade vittnen vid tillfället i fråga. Men vad som man *aldrig* bör underlåta när en bil kör med otillåten fart är att skriva upp numret. Ett sådant nummer *kan* komma till nytta.

Malla, Alingsås. Hjärtligt tack, Kommer vid tillfälle.

Ebba Hj—n, Örebro. Våra tankar ha tydligen mötts. Se artikeln i detta nummer!

I främlingland. Om Ni visste hur en sådan skrivelse som Er värmer hjärtat. Uppgiv adress skola vi sända något som vi tro skall bereda Er glädje.

Ung och dum. Att Ni är ung röjer Ert brev — men dum — nej! Det är både reson och flykt i Era planer, och vi äro övertygade om att Ni skall lyckas realisera dem.

Sportkoftor
Moderna modeller.
SWEATERS
SCARVES
MÖSSOR
VANTAR
DAMASKER
Största sortering.
HERM. MEETHS A.-B
Vollmers-Meeths

Arla Mjölk
Distribution på glasflaskor.
Tel. 40781, 45699

Gamla Hanna.

Av *C. T.*

Hon låg där blek och matt, och de grova händerna plockade på täcket.

Det var tyst och stilla i sjuksalen, då och då hördes ett sakta kvidande eller gled en sjuksyster med varliga steg genom rummet.

De gamla skrumpna armarna, som arbetat från morgon till kväll, hade nu lagt sig till vila.

Den fattiges sista, verkliga vila.

Kanske var det därför, som det gamla fårade ansiktet smålog i drömmen på den rena, vita kudden.

Han — hennes lilla guldgosse, — som hon vårdat och skött, burit på sina armar och långa skymningsstunder vaggat till sömn — han, som nu vuxit upp och blivit en stor, ståtlig gosse, hade lovat att komma och besöka den gamla trotjänarinnan.

Stora gossen — Herre Gud, lillbarnet mitt, nog minns gamla Hanna, när du med tindrande barnaögon stod vid den flammande spiseln och hörde på plättarnas fräsande i pannan — minns han, lillungen, den svåra tandvärken, som alltid försvann då han fick ligga på gamla Hannas träsoffa.

Och nu skulle hon, gamla skröpliga människan, ej få vara frisk, när han skulle taga sin examen.

I dag skulle han bliva student. Hon smålog för sig själv, när hon tänkte på, hur han för några månader sedan kommit ut i köket och lovat henne hela fem kilo kaffe, om han lyckades taga sin examen.

Alltid skulle han då skämta med henne, för att hon tyckte om kaffetåren.

Hon vände sig om i sängen. Hon måste meddela sig med sin granne, en gammal skrynklig gumma liksom hon själv. Så talade hon om för denna, att en stor ståtlig gosse, skulle i dag komma upp i sjuksalen och besöka henne, — till *henne* skulle han komma, och det glänste liksom en stolt segerkänsla i de gamla ögonen. Han skulle ha sin vita mössa i handen men den skulle han sätta på sig, för att hon skulle få se, hur bra han tog sig ut, — och fullt med blommor hade han också på bröstet; det fanns så många vackra flickor, som tyckte om honom.

Han hade själv skrivit och sagt att han skulle komma och besöka henne, och så hoppades han, att hon snart skulle bliva bra och komma hem och laga hans favoriträtt, märgpudding —, ja, det stod det allt i brevet.

Hon famlade på bordet efter sina brillor med runda glas och ullgarnsbindning vid näsan, och läste så brevet, som hon kunde utantill, för den andäktigt lyssnande gumman.

Så blev hon trött och det smög sig en vek, öm känsla in i hjärtat. Tänk om han lutade sig ned över henne och sade:

— Gamla Hanna, tack gamla kära Hanna, för all vård, för all kärlek. Nu ser du, att fastän jag blivit en stor herre, jag likväl ej glömt allt det goda jag har dig att tacka för.

Och då skulle hon räcka honom den lilla violbuketten, som hon, oaktat sina små tillgångar, skickat ner och köpt, och han kanske skulle fästa den vid sitt bröst vid sidan av de övriga fina och dyrbara.

Så låg hon och väntade och varje gång det tog i dörren strålade det till i hennes ögon och hjärtat klappade hastigare; nu . . . nu . . . nu kommer han.

— — —

Studentexamen var slut. De sista talen hade förklingat och arm i arm vandra sjungande ynglingaskaror hem.

Han hade nyss gått och lagt sig. Det var den stunden, då man gör upp sitt samvetes debet och kredit för dagen.

Nu, tycktes honom, fanns där intet annat än ljusa, glada minnen. Tänk att vakna i morgon, och verkligen vara student, få sätta mössan på huvudet och fri och ledig få vandra kring staden.

Ej behöva vakna med medvetande om försummade läxor och långa, sömniga timmar i skolan.

Hela livet låg som ett ljust, glatt öppet fält för honom och han plockade de närmaste blommorna och fäste dem, vårblommorna, vid sitt bröst men där borta lyste ännu härligare — — —

Där voro inga vissna — — —

Så kom han att tänka på sitt löfte, på henne — — —

Han hade glömt att besöka den gamla — — —

Under nattens tysta timmar, då minnet klarnar, då tavlan av fantasien målas färgrikare än av det prosaiska dagsljuset, stod hon där levande för hans minne. Och han tycker sig se, hur sorgset hennes gamla ansikte är.

Så ser han henne, den gamla trotjänarinnan, husets allt i allo sedan 23 år tillbaka. Den långa backen uppför hade hon gått och knogat med den tunga torgkorgen in i det sista. Men då hade hon fått frost i händerna och armarna nekade till slut att göra sin tänst — — —

Och så hade hon farit till sjukhuset.

Han tyckte sig åter vara den lille gossen, som om söndagseftermiddagarna satt i hennes knä och med beundrande ögon skådade hennes skatter, som doldes av den gula byrån, där tvänne porslinshundar höllo vakt vid spegeln. Den översta lådan var den roligaste, det doftade av lavendel, så fort den öppnades. Där funnos koppar i guld och vitt med inskriptioner: "På födelsedagen" och "Minne från en vän". Där stod skrinet med alla snäckorna och korallerna på locket, som gömde porträttet av "gamla Hannas" vänner. Herrar som höllo händerna på knäet och sågo generade ut för att de hade helgdagskläderna på, och fruntimmer med åtsnörda liv och hår, som stramade vid tinningen. Där fanns också en annan ask, full med karameller och konfekt med vackert papper omkring — somliga voro svarta. Så funnos där röda bilder av gelatin med guldtryck på och som rullade ihop sig, när man andades på dem och en stor schalnål av äkta silver som föreställde en orm, som bet sig i stjärten. Den hade hon fått av sin fästman och den sattes varje söndag i den turkiska schalen, som var mjuk som silke och full av fransar. — Alla minnen stego upp för hans syn och han tänkte på alla de små tjänster hon så vänligt gjort honom. —

Tänk — om hon legat och väntat och glatt sig åt att han skulle komma. Det blev så varmt i bädden, han reste sig upp.

Nej, han måste, han måste gå till henne nu genast och tacka henne för allt.

Solen hade gått upp, det var en härlig vårmorgon.

Han ilade bort till sjukhuset. Han måste in — ville träffa henne.

Så kom han in i salen, sköterskan kom honom till mötes.

Han sökte sin gamla trotjänarinna — — —

Hon dog i går kväll. Han kom långsamt fram till bädden.

Hon låg med huvudet vänt mot dörren, liksom väntade hon någon.

Där silade in genom fönstret en klar varm stråle av vår, av liv och glädje, och den föll på det skrumpna ansiktet, på det gråa håret, på en knotig, mager gestalt, som i sina sammanknutna händer höll en frisk, doftande bukett av violer.

——::——

JACOBSSONS
Rikspatent
GIVER DET MESTA BRÖDET
AV DET MINSTA MJÖLET
HALMSTAD

KVINNORNAS TIDNING

Ärade Damer!
Lämpligaste Present
för en herre är:
en WILKEHATT
15:50 och 9:—

N:o 2. 4:de årg. 13 Januari 1924.

Annonspris: Textsida 25 öre pr mm.
» sista sidan 20 öre pr mm.
Längre annonsering rabatt.

Utkommer varje söndag.
Utgivare och redaktör: INGEBORG DAHLLÖF. För annons- och ekonomiavdelningen: EDITH RICKBERG.
Redaktion och expedition: Vallgatan 27, Göteborg. Tel. 18070.

Prenumerationspris:
Helår Kr. 6:—. 1/2 år Kr. 3:50. 1/4 år Kr. 2:—.
Lösnummer 15 öre.
Centraltryckeriet, O. Ericson, Göteborg 1924.

Eftertryck tillåtes gärna om "Kvinnornas Tidning", med hela namnet utsatt, angives som källan.

INNEHÅLL.

——::——

Utlandskrönika
i sammandrag.

Världspolitiken står f. n. i ovisshetens tecken. Den riktning den kommer att taga sammanhänger givetvis med händelsernas utveckling i England och de planer i utrikespolitiskt hänseende den väntade engelska arbetareregeringen har under utarbetande. Den blivande regeringschefen MacDonald har vid upprepade tillfällen uttalat, att den europeiska politiska härvan måste redas upp genom skadeståndsfrågans lösning på sådant sätt, att Tysklands ekonomiska hälsa återställes. Det är dock föga troligt, att MacDonalds arbetareregering, hur redbart dess uppsåt än må vara, skall lyckas bättre med detta svåra värv än dess i alla avseenden starkare föregångare. Tydligt är emellertid, att hela den engelska nationens intresse är inriktat på att söka återställa den europeiska maktbalansen d. v. s. komma det franska överväldet till livs.

Det nya engelska parlamentet har samlats, men det högtidliga öppnandet äger ej rum förrän den 15 jan. MacDonald har vid ett stort offentligt möte lämnat ett förhandsuttalande om sitt blivande regeringsprogram, vilket tillrättalagts på sådant sätt, att det kan vinna stöd hos det liberala partiet. Han ämnar icke föra en socialdemokratisk demonstrationspolitik, vilken skulle leda till regeringens fall, utan tillärnar en realpolitik, som skall leda till resultat, hugnesamma för landet. Inåt ämnar han sålunda befrämja bostadsbyggandet samt avhjälpa arbetslösheten och utåt arbeta för en utveckling av Folkförbundet varjämte i hans program även ingår ett erkännande av Ryssland. Skadeståndsfrågan synes icke hava berörts i talet.

Den tyska regeringen framställde för någon tid sedan till Frankrike och Belgien ett förslag, gående ut på att Tyskland i viss utsträckning skulle återfå sin förvaltningsrätt i Ruhrområdet. Det mottagna svaret synes icke hava gått i önskad riktning, men säges lämna möjlighet till den inledda konversationens fortsättande. Då Ruhrockupationen vid förlidet års början iscensattes återkallade Tyskland sitt sändebud i Paris. Denna post har nu återbesatts.

Rapollofördraget, den på sin tid mellan sovjetregeringen och Tyskland träffade överenskommelsen, vilken sågs med så oblida ögon av ententemakterna, är under fortsatt utbyggande och synes leda till ett intimt ekonomiskt närmande mellan de båda makterna.

Frankrike har f. n. att dragas med en svår valutakris. Francen gör nästan för varje dag ett hopp nedåt. Regeringen anser att det bakom den ledsamma företeelsen ligger fientliga intriger av tyska finanskretsar, men det troliga är att francens fall föranledes av utlandets misstro till Frankrikes finansiella ställning och dess möjligheter att utprässa det tyska skadeståndet.

Extsar Ferdinand av Bulgarien, som fråntogs krona och rike samt drevs i landsflykt av ententen har plötsligt återvänt till sitt land, där han, tills vidare, kommer att vistas som privatman.

——::——

Håller välgörenheten på att sina?

En rundfråga.

Kvinnornas Tidning har från åtskilliga håll erfarit att välgörenheten i vår annars för sin stora givmildhet kända stad under sista tiden varit betänkligt på retur. Även i fall där man i form av nöje fått valuta för sina pängar har det försports stora svårigheter att få folk intresserade. Och ännu sämre har resultatet blivit av en del offentliga vädjanden om bidrag till det ena eller andra behjärtansvärda ändamålet. De influtna gåvorna ha, vid jämförelse, varit förvånansvärt fåtaliga.

För att erhålla en exaktare bild av läget har Kvinnornas Tidning med begäran om uttalande vänt sig till en del personer, som på grund av sin ställning och sitt arbete främst kunna sägas representera den frivilliga hjälpverksamheten, nämligen till våra präster, våra församlingsdiakonissor och våra slumsystrar.

Vad de haft att säga överensstämmer rätt väl med tidigare gjorda uttalanden. Välgörenheten — eller snarare den allmänna förmågan att hjälpa — befinner sig för närvarande i en dalgång.

— Den prekära ekonomiska situationen spelar härvid en avsevärd roll, säger kyrkoherde Albin Holm. Det är ont om pängar. Depressionen på alla håll gör att det blir svårt att få dem att räcka till. Helt naturligt återverkar detta förhållande på välgörenhetsarbetet. Sålunda uteblevo denna jul dessa gåvor av okända givare på 100 à 50 kronor som förr brukade inströmma till denna helg. Däremot uppgingo kollekterna under juldagarna till minst lika stor summa som förr och årets sedvanliga försäljning visade en mycket vacker behållning. Ett anmärkningsvärt förhållande är även att så snart det vädjas från tyskt håll blir resultatet av igångsatt insamling alltid gott och glädjande. Dessutom ville hr Holm i alldeles särskilt hög grad framhålla den lokalpatriotism som alltid varit och alltjämt är en vacker sida hos göteborgaren. När det gäller ett göteborgsbehov kan man vara övertygad om att våra bättre situerade alltid äro villiga att hjälpa.

På tal om de sedvanliga försäljningarna önskade kyrkoherden särskilt betona att man aldrig fått så goda bidrag som till den sista försäljningen. De hade skänkts från många håll.

En stor roll i välgörenhetsarbetet bland sjuka och fattiga barn spelar Barnens dag. I detta sammanhang ville kyrkoherden ge en alldeles extra eloge åt våra scenartister för deras alltid stora beredvillighet att skänka denna dag *sin* insats. I all synnerhet gällde detta artisterna på Folkteatern, där ända sedan Axel Engdahls tid traditionen att göra gott bevarats. Men även hos artisterna vid våra övriga teatrar har tillmötesgåendet vid sådana tillfällen visat sig utomordentligt stort.

Trots dessa ljusa inslag i välgörenhetsarbetet råder bistra tider. De senaste veckornas förfärliga köld och vinter, så angenäm för barnen och ungdomen, har blivit en ny prövning för de fattiga. Tiggeriet har även ökats. Ett ledsamt förhållande är emellertid att här i rätt stor utsträckning börjat gå tiggare från andra platser, troligen bl. a. sådana som sökt sig hit i förhoppning om arbete men ej lyckats erhålla något sådant. Kyrkoherden ville avsluta sitt uttalande med en uppmaning till lyckligare lottade att icke förtröttas att skänka sin hjälp åt alla dem som i denna svåra vinterköld oförskyllt frysa och lida nöd.

Sedan församlingsherden yttrat sig kan det vara av intresse att höra vad diakonissan inom samma församling, syster Hanna Olsson har att säga om förhållandena. Hon är ögonblickligen färdig med svaret. Det är nu mycket, mycket värre att skaffa pängar än förut! Intresset att hjälpa är nog lika stort som förr, men förmågan är på många håll minskad. Och det är så många som behöva! Det råder mycken fattigdom i Annedal, men den märks icke så mycket, därför att man söker hålla sig uppe och ha barnen snygga. Hur fattigt det än är bjuder man till att hålla ihop det hela så mycket som möjligt. Det finns otroligt många duktiga mammor i Annedal, berättar syster Hanna med en viss stolthet. De förstå att tillvarataga även den minsta smula. Av gamla avlagda kläder, som de erhålla, kunna de exempelvis göra något alldeles utomordentligt. Och kläder äro över huvud taget en efterfrågad vara nu i vinterkölden. Vi lova också syster Hanna att lägga våra läsarinnor på hjärtat att vid gallringen av sina garderober ha våra fattiga i minnet. Genom att sända de avlagda plaggen till församlingsdiakonissan i de olika församlingarna (se adresserna under: Församlingsdiakonissor i telefonkatalogen!) ställas de till en person, som sörjer för att de komma i rätta händer, som förstå att tillvarataga dem. Underlåt därför icke att giva dessa flitiga, arbetsamma modershänder en möjlighet att fortsätta den tappra, stolta kampen mot köld, nöd och bekymmer! Vi ha alltid något för mycket — de alltid något för litet.

— Kyrkoherde Klingner medgiver på vår förfrågan att det vid en jämförelse med de goda tiderna blivit mer och mer ont om de tillfälliga bidragen och svårare över huvud att insamla pängar till sociala ändamål. Men trots depressionen hade han funnit människorna ofantligt hjälpsamma, och till försäljningarna vid juletid exempelvis hade gåvor in natura skänkts i mängd. I övrigt ville han i likhet med kyrkoherde Holm betona göteborgarnas stora och kända offervillighet vid verkligt behov. En sak ville han emellertid alldeles särskilt lägga allmänheten på hjärtat, nämligen att rörande personer som gå vid dörrarna och tigga taga reda på deras förhållanden hos församlingsdiakonissan i den församling de tillhöra. Det florerar nämligen för närvarande oerhört mycken humbug på tiggeriets område, och det bör ligga i allmänhetens intresse att i stället för att uppmuntra denna, låta eventuell hjälp komma den verkliga och ofta tysta nöden till godo.

— Det är alldeles tydligt, svarar pastor Ahlberg, att det blir mindre hjälp, när det finns mindre pängar. Därtill kommer vår tids ständigt nya uppslag och nya behov, som i många fall gör det svårt att hålla de gamla hjälporganisationerna vid liv. Även bli härigenom somliga gynnade och andra inte. Ännu saknas den organisation, som kunde göra rättvisa åt alla, och det vore ett stort och av behovet i allra högsta grad påkallat önskemål att en sådan institution, som den länge påtänkta Sociala Centralbyrån bleve en verklighet. Isynnerhet i en tid, då det är ont om pängar, framträder både i den sociala och privata hjälpverksamheten särskilt starkt behovet av en dylik organisation, som garanterade att medlen användes, där de bäst behövdes.

"Det känns så tungt ibland", säger församlingsdiakonissan i Örgryte församling, syster Elin Helgeson, sedan hon givit en inblick i läget därute. I och med den inträdande arbetsbristen i december, då kölden kom och gjorde sitt stora avbräck särskilt för byggnadsarbetare, s. k. grovarbetare och hamnarbetare, och största delen av inkomsterna gått till bränsle ha i många hem förtvivlade situationer uppstått. Insamlingen till jul gick dock tämligen bra, likväl kommo avslag från många, som förut givit. En jämförelse av förhållandena nu och förra året tycktes på det hela taget giva vid handen att det är bekymmersammare nu. Och orsaken är, förutom köld och arbetsbrist, att folks förmåga att hjälpa icke längre räcker till i samma utsträckning som förr.

I samma anda uttalar sig slumsystern vid 2:dra slumstationen, Ester Jonsson. Hon har sett den djupaste nöden i ögonen. Hon berättar om arbetslösas hem, där man under de mest bitande vinterdagarna icke ens haft mod att stiga upp för köldens skull. Över huvud frukta de fattiga mycket mera kölden än hungern. Men det går ju, säger hon. Vi göra allt vad vi kunna, och människorna göra allt vad de kunna för att avhjälpa den värsta nöden.

Så långt våra sagesmäns uttalanden. Intet av dem bekräftar antagandet att medkänslan och viljan att hjälpa skulle vara i någon mån förminskade. Om hjälpverksamhetens resurser icke dess mindre äro långt mera begränsade än förr, beror detta helt och uteslutande på det oerhörda ekonomiska betryck, som råder och som mer eller mindre kritiskt berör alla samhällslager. Kan slutligen detta medvetande, att icke endast några få utan i genomsnitt de flesta ha stora bekymmer att kämpa mot i dessa depressionstider, bidraga till å ena sidan att mildra stämningen hos de nödlidande och å andra att väcka ansvarskänslan hos dem som giva, så att de i våra dagar dyra medlen komma dit där de bäst behövas, har denna artikel i ämnet fyllt sitt syftemål.

——::——

Stilla stunder.

Av *MARIE LOUISE INGEMAN.*

När den som skriver dessa rader tänker tillbaka på sitt föräldrahem framträda klarare, ljusare och innerligare än alla andra minnnen därifrån minnena av familjens stilla stunder. Allt arbete, som utfördes där, hela det glada, mångskiftande sällskapsliv, som kan skapas av nio livskraftiga, människovänliga varelser, ligger däremot redan halvförgätet och otydligt för min erinring. Det enda jag ännu starkt kan förnimma såsom ett fortlevande tillstånd i min själ är den säregna stämning över de stunder, då familjen hänvisad till sig själv en vanlig söndagsafton eller en helgdagskväll följde tystnadens maning att hängiva sig åt meditationer, läsning, tankeutbyten eller någon annan sysselsättning. Var och en valde vad som syntes honom angenämast, men dock låg det som en tyst överenskommelse i luften att ingenting fick företagas, som störde den allmänna friden.

Jag vet det icke med visshet, men tror att det var min far, som utlyst dessa stilla stunder över hemmet. Och jag är honom innerligt tacksam för detta. Ty ännu, många år efteråt, måste jag tänka att vi barn skulle vetat föga om både far och mor och varandra, om ej dessa stilla stunder varit. Under dem var det som vi lärde känna varandra som tänkande varelser och individer. Under dem framträdde såsom aldrig under vardagens id och strid de djupare intressena, anlagen, böjelserna, reflexionerna.

Ack, hur tydligt minns jag ej dessa vinterns skymningsstunder efter middagen, då vi sutto och samtalade eller tego, medan kyrkklockorna ringde över staden och ljuset från de tända gatulyktorna plötsligt kastade gardinernas och fönsterbågarnas mönster och kors över rummens väggar och tak! Från fars vrå hördes gungstolsmedarna sakta knarra. Mor satt i en bekväm stol i hans närhet, medan vi andra lågo eller sutto i samma eller angränsande rum, helt uppgående i stundens stämning, sedan mörkret avbrutit vår läsning eller vårt schackparti.

Dessa stunder gingo aldrig efter något visst program. De formade sig helt och hållet så som slumpen fogade det — till sövande, rofull tystnad, vari mors röst ensam hördes nynna någon gammal visa eller psalm eller till gemensamma tankeutbyten i något ämne. Stundom läste någon högt ur minnet en dikt eller berättade mor de sällsammaste sägner från sin hembygd, eller gav far en levande skildring av någon historisk gestalt som i särskilt hög grad fängslat honom.

Det är ej så länge sedan detta hände — och ändå! Ändå förefaller det som om dessa fridfulla minnen tillhörde en helt annan värld än den nuvarande. Sådana stilla stunder som dessa existera visst ej längre bland städernas människor. Varken i mitt eget hem eller i de hem jag närmare känner till har man tid eller intresse för att tillvarataga de värden, som dylika skymningsstunder kunna bjuda.

Man vilar sig i dessa dagar på ett ytligare och mera självfrånvarande sätt, alltid på helspänn inför nästa nummer på dagsprogrammet. Förmågan att sitta i en sluten krets och stilla lyssna och stilla mötas i stilla tankar har nutidsmänniskan beklagligtvis förlorat. Beklagligtvis ty denna glömska gör människan fattigare på sådana minnen, som ensamma förtjäna att kallas ovärderliga.

Ty om vi tänka efter — vad minnas vi av det liv som flytt och av de människor vi sammanträffat med? Icke vardagshändelserna sådana de följt i rask takt på varandra, icke skrattet, pratet, de många fåfängliga orden. Nej, allt detta domnar bort med dagens larm. Men vad vi minnas är vissa situationer, som förde oss närmare den eller den människan — tonen över några vissa ord, bröst-tonen som förråder att hon talat ur sitt eget inre. Det är dessa outsägliga åt vilan och meditationen helgade ögonblick, då vi med låga och dämpade stämmor tala själens språk, som vi ge och mottaga outplånliga intryck och minnen av varandra. Den människa, som man aldrig

SKANDINAVISKA KREDITAKTIEBOLAGET
GÖTEBORG - STOCKHOLM - MALMÖ

Avdelningskontor över hela landet

Egna fonder Kr. 182,000,000:—

Gottgör å insatta medel högsta gällande ränta

Telegramadress "Kreditbolaget"

(Inf. gen. Göteb. Tandläkaresällskap)
Tandläkare Anne-Marie Heijde
Vasaplatsen 1. Telefon 15500.
Rådfrågning: Vard. 1/2 2—1/2 3, övriga tider efter avtal.

Tandl. SVEA LEFFLER.
Spec. Äkta Porslinsfyllningar.
Viktoriag. 8. Tel. 8958. Vard. utom lörd. 1—2.

mött i ett sådant ögonblick och med vilken man aldrig talat detta språk, känner man icke. Hon är en okänd vem som helst — en främmande stämma, som nått vårt öra, men som aldrig fått en sträng i vårt inre att sakta dallra av igenkännande och sympati.

Säkerligen vore det att ta alltför hårdhänt på frågan att anbefalla tidens människor odlandet av livets stilla stunder som en plikt. Vi äro redan förut så överhopade med plikter, privata och samhälleliga, att vi absolut icke orka med mera i den vägen.

Det finns heller ingen som begär dessa stilla stunder av oss. Varken samhället eller vår omgivning ställer något sådant krav. Vi få opåtalat jäkta ut oss hur mycket vi behaga. Ju snabbare lopp — dessbättre! Men för vår egen skull gjorde vi väl, om vi kunde vänja oss att någon stund alltibland koppla av hela arbetsmaskineriet och helt och fullt ägna oss åt en meditationens andaktsstund med de människor vi närmast ha omkring oss. Detta går icke på det vanliga umgängeslivets forcerade språk. Vi måste under en sådan stund framför allt icke frukta tystnaden. Det är just denna som är så skön. Det är just i den själen vaknar upp till det intensivare och rikare liv, som ger tanken vingar, vingarna brus och bruset melodi.

Hur tacksamma skulle ej gästerna mången gång bliva mot det värdfolk, som förstod att en stund efter middagen frångå ceremonielet och lägga någon del av våningen i halvdunkel och utlysa en fridfull skymningsstund. Jag vågar påstå att många av de krampaktiga och tröttande försök som måste göras i full belysning för att hålla konversationen flytande, helt och hållet skulle utebli i denna nya stämning. Ingen skulle våga sig på dessa tomma fraser i skymningen, där orden få en så märkvärdig volym och vikt. Beror detta månne på att vi i mörkret erhålla en förnimmelseförmåga, som förefaller oss mångdubbelt starkare än vid dagsljus och i full belysning? Vi bli där endast själar. Det är kanske därför de ord, som talas i skymningsstunden bli sannare och etsa sig djupare in i minnet än de ord som pliktskyldigast växlas av ett par bekanta personer, som händelsevis befinna sig mitt emot varandra på gatan eller i fästens strålande ljusflöden.

Men framför allt ha dessa stilla stunder sin evärdliga betydelse för hemmet. Ett hem utan stilla stunder än intet verkligt hem. Man skall gå ut därifrån en dag tom på minnen.

PÄRLOR
JUVELER
i modern infattning fördelaktigast hos
K. Anderson
Hovjuvelerare. Ö. Hamng. 41.

Hemmets tidning
— är —
Göteborgs Aftonblad
Särskild, omväxlande avdelning för kvinnan och hemmet.
I varje nummer, värdefulla artiklar i olika frågor, berättelse, följetong, kåserier.
Pr kvartal 7.50 fritt hemburen.
Lösnummerpris 10 öre.

Inom dess murar har man visserligen levat samman med de sina, men aldrig lärt känna dem sådana de verkligen voro. Var och en har gått på sin kant, med sitt vetande, sin känslovärld, men tiden har aldrig räckt till att slå den stilla stundens bro mellan alla dessa olika själar och intressen. Man har levat lika konventionellt med sina närmaste som med alla andra människor. Föräldrarna ha ingenting haft att giva av sin inre människa, och barnen få ingenting att minnas. Inga förädlande samtal, inga sköna tankar ha förenat dem. Intet blottande av vad som rör sig i dens eller dens sinne har fördjupat familjemedlemmarnas kunskap om varandra. Man endast äter och sover under samma tak och har ett ekonomiskt intresse av att hålla samman.

Och livet rusar under tiden framåt med fruktansvärd hastighet. Dess timmar fyllas av ett rastlöst jäktande från det ena intresset till det andra. Endast till ett intresse finnes aldrig tid: att njuta livets stilla stunder tillsammans med sina käraste. Det viktigaste av allt: att byta minnen och knyta band, som bestå utanför det timligas gräns, försummas. Ty vad är ett liv utan minnen? — Ett träd utan frukt, en himmel utan ljus. Därför äro endast de människor lyckliga som leva livet så att deras dagar giva dem något att minnas. De ha i sina minnen goda och trogna följeslagare, som skola ledsaga dem ända fram till den sista stilla stundens skumma brygga — och kanske längre än.

—::—

Den nya linien.

Man skriver till oss utifrån:

Den kvinnliga "snöklock-typen" är icke längre modärn. Den lutande hållningen och det sänkta huvudet voro naturliga och i full överensstämmelse med de tidigare burna hattarne, som dolde det mest möjliga av ansiktet, men äro oförenliga med det nya hattmodet med inga eller uppsvängda brätten, vilka låta ansiktet i dess helhet träda fram.

Den modärna linien är det stolt resta huvudet med den högt lyfta hakan — en attityd, full av förtjusande pikanteri, högdragenhet, oåtkomlighet och lockelse. Denna intressanta företeelse, som avlöst den för all del täcka, men dock något sentimentala "snöklock-typen", torde kunna tilläggas ett särskilt namn av beteckande innebörd "den tomma rågax-typen".

Det är ett egendomligt men hittills obeaktat sakförhållande att, under det att skalder och författare ständigt och inspirerat skrivit om kvinnans ögon, näsa, mun, kinder, hår och även öron, de fullständigt förbisett hennes *haka* och inte haft ett ord att säga om detta dock viktiga ansiktsparti med mindre hakan varit flerdubbel och tillhört äldre osympatiska representanter för kvinnokönet. Man väntar, att den *unga* hakan nu skall bliva föremål för den skrivande och skaldande manliga världens varma intresse och behörigen apoteoseras.

Ack ja!

—::—

Bemärk
Gillblads
Pälsvaru-Realisation
OBS.! SKYLTFÖNSTREN.

Drömmens mysterium.

Av * * *

III.

"Väktaren av tröskeln."

De flesta människor betrakta drömmarne som något oväsentligt och betydelselöst, vilket icke förtjänar den ringaste uppmärksamhet. Något mindre trosviss i detta hänseende blir man måhända, när man hör auktoritativa uttalanden i diametralt motsatt riktning. Den amerikanske filosofen Emerson, vars insikter på själslivets område lika litet som hans omdömesgillhet kan dragas i tvivelsmål, har givit oss nedanstående mycket sägande tendens:

"En insiktsfull människa studerar sina drömmar för att lära känna sig själv".

Denna tanke går igen i den modärna själsläkekonsten, ehuru drömstudiet här icke verkställes av den drömmande själv, utan av den läkare, till vilken han vänder sig för att få hjälp för något av de många nervösa lidanden, vilka martera vår tids människor både själsligen o. kroppsligen, tagande sig de mest skiftande uttryck, sömnlöshet, nedstämdhet, oro, ångest, hysteri, hypokondri, hjärtanfall, huvudvärk och många andra fysiska plågor. När läkaren går att söka de själsliga störningar, som ligga bakom dessa symptom, vänder han sig mindre till patientens dagsmedvetande, vilket ofta icke vill och ännu oftare icke kan giva de önskade upplysningarne utan till hans undermedvetande, sådant det framträder i den sjukes drömmar under hypnotisk eller naturlig sömn.

— — —

Människan känner i allmänhet icke sig själv. Hon visar en egendomlig obenägenhet att göra denna dock av många skäl önskvärda bekantskap, och när hon ägnar frågan någon uppmärksamhet, är det naturligt för henne att tro sig vara just sådan hon framträder i sina handlingar, hederlig, anständig, respektabel, god och kanske, om hon går igenom de tio budorden, fullständigt syndfri.

Eftertanken säger oss emellertid, att det icke är vår inre personlighet, som uteslutande eller ens huvudsakligen kommer till uttryck i vårt handlande, utan att en mängd andra faktorer på ett avgörande sätt spela in, vår position i livet, kärleken till någon människa, fruktan för en annan, hänsynen till vår familj, vår bekantskapskrets, till vad folk skall säga och oändligt mycket annat. Förändra på ett genomgripande sätt dessa förhållanden och vårt handlingssätt skall också bli ett annat!

Utsikterna att finna sig själv synas större, om man går till sitt själsliv, alltså till sina känslor, sina motiv, sina lönligaste tankar och önskningar, sina drömmerier. Men även här har man svårt att utforma en bild med bestämda drag och konturer. Själslivet är så oändligt växlande, skuggor och dagrar skifta nyckfullt och plötsligt, ont blandar sig med gott, och vad vi tänkt, känt och drömt sjunker undan för undan ned i glömskan, undandragande sig vår granskning — de inblickar vi få i vår tanke- och känslovärld äro alltför oöverensstämmande, alltför tillfälliga och flyktiga för att kunna giva oss en sammanfattning av hurudana vi, inåt sett, verkligen äro.

Den modärna västerländska psykologien, vilken är i färd med att tillgodgöra sig Österns uråldriga djupa själskunskap eller att verkställa självständiga forskningar på detta område förklarar, att vi för att lära känna oss själva måste gå till vårt undermedvetande, vilket återspeglar vårt själsliv och blottar sig i drömmen.

Undermedvetandet är, enligt denna psykologi, icke något slags sämre medvetande än dagsmedvetandet; det är ett själsligt område, dolt även för oss själva, där utan avbrott utformningen och omformningen av vår inre personlighet fortgår med hjälp av det själsstoff vårt dagsmedvetande i form av tankar (suggestioner av andra eller självsuggestioner) levererar. Tankarne, med vilka vi vanligen umgås så bekymmerslöst och ansvarslöst i den tro att de egentligen ingenting betyda, sjunka ned i vårt undermedvetandes verkstad, om en sådan bild tillåtes, omhändertagas där av en okänd hemlig kraft, som samlar ihop dem till sinnesförnimmelser, åsikter, minnen, känslor, begär, lidelser och viljekomplex, allt detta som tillhör det vi kalla vår inre personlighet.

Detta förhållande förefaller oss både bekant och främmande; både troligt och osannolikt. Vi godtaga det utan vidare i fråga om barnauppfostran, där vi söka bygga upp barnets inre personlighet genom goda förmaningar och föredömen, alltså suggestioner vilka barnet genom att förtroendefullt och villigt mottaga gör till självsuggestioner. Vi reflektera icke över saken, men vänta, att dessa förmaningar, som ju vanligen röra detaljer i uppförandet, "du skall vara snäll emot dina lekkamrater" — "du skall tala sanning, när mamma frågar dig" o. s. v. icke skola bliva endast minnessaker hos barnet och ej gälla allenast de berörda detaljerna, utan i det unga sinnet samlas och förbindas till goda åsikter i allmänhet, till goda vanor på alla områden, till en etisk karaktär. Denna inre syntetiska (sammanbindande) verksamhet, detta uppbyggande av en inre personlighet försiggår också, alldeles som vi väntat. Hur? Det veta vi icke, men den mänskliga erfarenheten synes bestyrka den modärna psykologiens här ovan relaterade antagande om undermedevetandet och dess verksamhet.

Att en likartad utformning och omformning av den inre personligheten skulle på tankens väg försiggå även hos den vuxna människan, *den* åsikten är oss däremot främmande och osannolik. De flesta skola vresigt förklara: "Jag är sådan jag är och sådan jag alltid varit. En inre personlighet, som låter omforma sig och blir en helt annan än den varit, är en absurditet. En människa skulle på det sättet sakna inre identitet."

Mot den sistnämnda invändningen kan anföras att *vår kropp* genom tillförandet av näringsämnen och avbördandet av förbrukade ämnen står under en ständigt fortgående omvandling; den kropp som är vår i dag, är i fråga om sin sammansättning en helt annan, än den vi ägde för tio år sedan. Detta kända faktum kommer oss emellertid icke att betvivla vare sig dess verklighet eller dess identitet.

Det ligger ingenting för eftersinnandet otroligt i antagandet, att det själsstoff vi i form av tankar, via undermedvetandet, tillföra vår inre personlighet påverkar och omvandlar denna i god eller ond riktning, utvecklar eller förkrymper den, ger den hälsa eller sjukdom.

Vår erfarenhet tvärtom bestyrker denna åsikt. Ha vi icke sett renhjärtade ynglingar utvecklas till lastbara män, unga idealister sluta som gamla krassa materialister, brottslingar förvandlade till helgon?

Det är, som förut sagts, omöjligt för oss vanliga dödliga att få en klar överblick över och en ingående kännedom om den inre personlighet, som manifesterar sig i våra handlingar och i vårt själslivs mångskiftande, skrämmande, glädjande, onda och goda yttringar.

Mystikerna återigen förklara, att den kan lösgöra sig ur den mänskliga enheten, som ett självständigt väsende, "Väktaren av tröskeln", för att i synlig gestalt träda människan till mötes, när hennes till medvetenhet vaknande odödliga ande, det verkliga "jaget", trår till den högre utveckling, som skall leda till förlossning ur materien. Antroposofiens grundläggare, d:r Rudolf Steiner, beskriver i sitt arbete "Hur vinner man kunskap om högre världar?" "Väktaren" såsom ett skräckinjagande, spökaktigt väsende, sammanvävt av de goda och onda posterna (tankar och därav föranledda handlingar) i människans över jordelivet eller jordeliven förda räkenskapsbok. — "Jag måste", låter d:r Steiner "Väktaren" säga till människan, genom dig förvandlas till ett fullkomligt, härligt väsende, om jag icke skall hemfalla åt fördärvet. Sker detta senare, skall jag också draga dig med mig ner i en mörk, fördärvad värld. När du överskridit min tröskel, skall min för dig synliga gestalt aldrig vika från din sida. Och om du framdeles gör eller tänker något orätt, så skall du se din synd återspeglas i en avskyvärd demonisk förvridning hos min gestalt. Först när du gottgjort allt vad du tidigare förbrutit och så luttrats, att det är omöjligt för dig att göra det onda, då skall mitt väsende ha bytts i strålande skönhet. Och då skall jag till gagn för din vidare utveckling åter förena mig med dig till *ett* väsende".

För oss icke-mystiker är det svårt att taga denne spökaktige, ständigt synlige "väktare av tröskeln" efter bokstaven, men som *sinnebild* är han förträfflig.

När vår åstundan att lära känna oss själva vaknar, ligger i regel en *religiös* impuls bakom, yttrande sig som inre disharmoni, en mer eller mindre tydlig känsla av att vi icke äro på rätt väg i livet, att vi underlåta något, vi veta icke vad, som är av högsta vikt, och slutligen en längtan efter andlig utveckling, förbättring, fullkomning, harmoni och lycka.

När vi i denna anda gå att stifta bekantskap med oss själva känna vi ingen lust att skyla över, att ursäkta; vi vilja se oss sådana vi verkligen äro — liksom mystikern stå vi förkrossade framför "väktaren av tröskeln", vår inre personlighet, åt vilken vi givit gestalt och utseende, besjälat med våra tankar, känslor, önskningar, drömmerier, handlingar — —

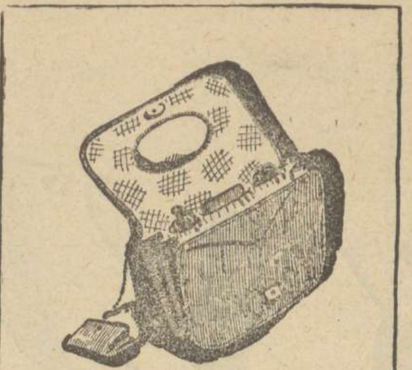
Ett sådant möte är av avgörande betydelse för en människa. Hon står vid sitt livs vägskäl. Ingenting skymmer hennes blick. Hon vet varthän de båda vägar leda, mellan vilka hon måste göra sitt val. Om hon tidigare tänkt och gjort det onda och uraktlåtit det goda av ovetenhet, skall hon hädanefter handla med full vetskap om vad hon gör och med berätt mod; hon skall se sin inre personlighet fläckas eller renas, hon skall känna sig sjunka eller stiga mot ljuset —

Intresset för religionen är i våra dagar icke stort. Få äro helt säkert de som av religiösa motiv skulle önska ett möte med "väktaren av tröskeln". Men det finns andra motiv för en sådan bekantskap, vilka kunna påräkna vårt livliga intresse — omsorgen om det egna psykiska och fysiska välbefinnandet.

Nervspecialisten, som tillämpar den modärna själsläkekonsten, botandet av de själsliga störningar som ligga bakom nevroserna, söker också hos sina patienter "väktaren av tröskeln", även om han icke känner och använder denna beteckning. Han söker och finner honom i drömlivet.

Nästa artikel skall handla om denna drömtydning och om själshygien.

—::—

En elegant visitväska
som hedrar sin ägarinnas smak
köper Ni fördelaktigast hos
John A. Galm
KORSGATAN 12

Vill Ni göra affärer i det livskraftiga Småland, söker Ni den förträffliga småländska arbetskraften, idealisk både för hus och hem, fabrik och kontor, då är den absolut säkraste vägen
SMALANDSPOSTEN
som har provinsens största upplaga, ja en av de största i svenska landsorten:
12,985 i postupplaga
16,200 i totalupplaga
Utgivningsort: VÄXJÖ

Tiden för prenumeration å den moderata länstidningen
BOHUS-POSTEN
— Tidning för landskapen Bohuslän och Dalsland —
är nu inne.
Prenumerationspriset är endast 6:— kr. för helt år postarvodet inberäknat
Koncentrera Eder annonsering för Bohuslän å Bohus-Posten, som har en stor och jämn spridning i hela länet bland den burgna och köpstarka publiken

Olika
blomsterarbeten
alltid färdiga, i smakfullt utförande
Vasa Blomsterhandel
Storgatan 31. Tel. 4314, 10365

Begär alltid
Kobbs
Thé

MERKUR-TVÅLEN
skonar kläderna och händerna.
Krymper ej ylle.

Kvinnornas idrottsriksdag

som nyligen hållits i Stockholm under stor anslutning av kvinnliga läkare och gymnaster resulterade i bildandet av ett *Svenska kvinnors centralförbund för fysisk kultur.* På manligt idrottsintresserat håll fruktar man, att den nya organisationen icke skall komma att sköta sig väl. Vore det icke skäl att spara sig dessa bekymmer, som helt säkert kunna räknas till de överflödiga.

—::—

Vanföreanstaltens yrkesskola

har efter slutad julferie återupptagit sitt arbete. Var god läs igenom skolans annons i föreliggande nummer och tänk efter, om ni icke kan glädja anstaltens skyddslingar med en beställning!

—::—

När man föder själen med sanning och rättfärdighet, växa hennes vingar.

M. Goldschmidt.

—::—

Offentliga nöjen.

Stora Teatern
Varje afton kl. 7,30
Tiggarstudenten.
Söndag kl. 1,30 Matiné:
BAJADÄREN.

Lorensbergsteatern.
Varje afton kl. 8:
Den stora rollen.

Nya Teatern.
Söndag kl. 1,30 Billighetsmatiné:
Fabrikstösen.
Varje afton kl. 7,30—10,45:
SVENSKAMERIKANARE.

Lilla Teatern.
Lördag och söndag kl. 7 och 9,
övriga dagar kl. 8:
Skepparegatan 40.
Söndag kl. 1,30 Matiné:
HEMSLAVINNOR.

Sportkängor
för
Herrar, Damer o. Barn
största urval hos
City
Skomagasin
Kungsg. 51 Tel. 9179

NADCO HEMFÄRGER

Teater.

LORENSBERGSTEATERNS

med stort intresse motsedda premiär på Runar Schildts skådespel *Den stora rollen* presenterade för publiken ett mer än vanligt uppmärksammat dramatiskt verk. Pjäsen, som för ett år tillbaka uppfördes första gången i Hälsingfors, har i vinter utgjort Dramatiska teaterns stora evenemang. Man ställes i densamma öga mot öga med ett livsöde, tragiskt, ömkligt kanske, men dock djupt mänskligt. Det är "livslögnens" problem som återigen behandlas, men här i ny gestalt och icke såsom hos Ibsen som en bärande kraft i livet. De största och för intelligenta skådespelare verkligt tacksamma rollerna, i Stockholm uppburna av Tore Svennberg och Maria Schildknecht, ha här anförtrotts åt hr Blickingberg och fru Tekla Sjöblom. Som premiären äger rum strax före tidningens pressläggning återkomma vi till utförandet i nästa nummer.

NYA TEATERN.

En teaterpublik sitter överförtjust och applåderar med känsla och övertygelse den uppförda pjäsen. Följande dag läser samma publik teaterrecensionerna. En är idel lovord, en annan trumpen, en tredje ursinnig. De arma teaterbesökarne känna sig totalt bringade ur fattningen. Vem har rätt? De själva och den vänlige kritikern, eller den trumpne, den ursinnige?

Alla, var och en ur sin synpunkt sett! Varför skulle inte en teaterbesökare ha samma rätt att tro på *sitt* omdöme som teaterrecensenten på sitt? Var står det skrivet, att den senare sitter inne med den absoluta visdomen, och att den förre är i trängande behov av en pekpinne för att kunna bilda sig en riktig uppfattning?

Och låt oss efter dessa anmärkningar övergå till "Svenskamerikanare" på Nya Teatern, den pjäs som indirekt föranlett dem.

Den som skriver detta såg pjäsen med samma nöje som den övriga publiken, vilken kommit icke för att bli litterärt uppbyggd utan för att ha roligt, ett i dessa tider fullt berättigat behov. Pjäsen var lång, eller rättare sagt mellanakterna voro det, men över de sex akterna knorrade ingen av dem, som sutto på betalade platser. Människohjärtat är nu en gång sådant, att det tycker om att få valuta för sina pängar, i synnerhet när det som nu är så ont om dem. Och de sex akterna höllo med sina växlande situationer, sina roande poänger och sina vackra scenerier intresset väl vid makt. Herr Hilding Rolin utförde med smittsamt gott humör en av huvudrollerna. Hur välgörande är det icke att se en människa så hjälpsam, godgiven och rundhänt, även om någon motsvarighet icke existerar i vår snöda värld. Den i pjäsen invävda kärlekssagan hade lagts i goda händer, nämligen Knut Jarlows och Helga Carlsons.

Crayon.

——::——

Den blyge unge friaren: — Fröken Louise, jag var på visit hos er i måndags, på tisdagen bjöd jag er och er familj på teatern, på onsdagen gjorde jag åter visit här, på torsdagen skickade jag er en bukett härliga rosor, på fredagen voro vi ute i min bil, på lördagen kom det en låda konfekt från mig, och i dag, söndag, är jag återigen på visit här — börjar ni inte misstänka något?

——::——

En kärlekssaga ur verkligheten.

Louis De Geer med hedersnamnet "den svenska industriens fader" och en av 1600-talets största och mäktigaste penningfurstar, var född 1587 i Lüttich i Flandern, således i en av de provinser som då alltjämt lydde under det katolska spanska väldet.

Hans familj hade i mer än 400 år tillhört landets adel och hade där stora besittningar. Men hans fader, som bekände sig till reformerta läran, övergav sin fädernebygd och sina gods hellre, än sin tro. En afton på hösten 1596 flydde han med sin hustru, två söner och sex döttrar på en liten torvjakt. Under färden voro de gömda i en kajuta, som var övertäckt med torv. Där sutto de, tills skepparen ropade till dem: "Nu äro vi i Holland". Vid dessa ord kröpo flyktingarna fram, stego i land och föllo sedan alla på knä, för att tacka Gud för den lyckliga räddningen.

I umgänge med flera andra familjer, som också voro landsflyktiga från Lüttich, levde de nu i lugn och ro i Dortrecht. År 1602 dog den vördade familjefadern. Han hade givit sina barn den bästa uppfostran, en sann gudsfruktan, aktning för kunskapen och kärlek till arbetet.

Sedan den unge Louis De Geer fullbordat sin teoretiska uppfostran, ägnade han sig åt handeln. Genom resor i främmande land och tjänstgörande på kontor i Frankrike och Holland förvärvade han sig den nödiga praktiska insikten och erfarenheten i detta yrke.

Då han år 1603 — han var vid denna tid 21 år gammal — var på ett besök hos sin familj i Dortrecht, gick han en dag ut och promenerade. På trappan till ett hus fick han se en ung flicka eller, kanske rättare, ett barn, som stod framför en halvöppen port. Han betraktade henne en stund under tystnad, men plötsligt rann den tanken upp hos honom, att hon skulle bliva hans hustru. Närmande sig henne bad han att få veta hennes namn.

— Adrienne, svarade den unga flickan rodnande.

— Vilka äro edra föräldrar? frågade De Geer vidare.

— Min far heter Laurent Gérard, min mor Ode de la Fosse, svarade den unga flickan. Därpå vände hon sig, liksom förnärmad över den obekantes frågor, hastigt om och sprang in i huset, vars port hon stängde efter sig. Senare på dagen berättade hon för sina föräldrar om mötet med den okände och gav därvid även uttryck för sin undran över den underbara känsla, samtalet med främlingen väckt hos henne. Hon kunde ej göra sig reda för densamma lika litet som hon ur sina tankar kunde förjaga minnet av den unge mannen. Ofta tänkte hon på honom, ehuru hon icke visste något om hans namn, börd och förmögenhet.

De Geer däremot var lyckligare. Han hade fått veta namnet på den unga flickan. Han visste därigenom, att hon, liksom han själv, tillhörde en av Lüttichs ädlaste familjer, och att hennes släkt, liksom hans egen, för sin religions skull gått i landsflykt. Han kunde dock ej nu begära hennes hand. Han måste först skaffa sig en ställning. Det var efter detta möte, han beslöt att ägna sig åt handeln. I La Rochelle, mitt under arbete och ungdomens frestelser, glömde han icke den unga flickan, och när han 1611 återvände till Holland, dröjde han icke att uppsöka Laurent Gérard. Och när han efter någon tid anhöll om Adriennes hand, gåvo både hon och föräldrarna genast sitt samtycke.

Den förlovningsring, Louis De Geer gav sin trolovade, var konstnärligt arbetad och rikligen besatt med diamanter. De blivande makarnas namn voro ingraverade på ringen, som efter den tidens sed även var prydd med flera valspråk: Gage de notre amitié (underpant på vår vänskap), "Amour passe tout" (kärlek är för mer än allt annat) och "Contentement passe richesse" !förnöjsamhet är för mer än rikedom).

Den 27 maj 1612 firades det unga parets bröllop. Ingendera fick skäl att ångra sitt val. Adrienne var under hela sitt äktenskap föremål för den ömmaste och djupaste kärlek och hyste själv ända till sin död en passionerad tillgivenhet för den, vars första ord hade väckt en så oförklarlig känsla hos henne. Hon blev en utmärkt maka och moder. Sin man hjälpte hon med råd och dåd, och de barn, som "Gud gav dem", bevarade i tacksamt minne sin ömma, förståndiga och allvarliga moder.

Hon förtjänade också all denna kärlek. Det vittnesbörd, den store köpmannen givit sin hustru, sannar detta. De ordalag, vari han talar om henne, vittna nogsamt om, att den kärlek, som förenade dem, var en sådan, som endast sällan förekommer här i livet. Själv har De Geer skrivit om sitt äktenskap:

"I Guds namn förenades jag genom äktenskapets band med Adrienne Gérard den 27 maj 1612. Må Herren välsigna oss och låta sin Heliga Ande ledsaga oss. Måtte Herren upprätthålla vår kärlek och endräkt, så att vårt liv varder både till hans ära och vår välfärd. Amen."

Tjugotvå år senare eller 1634 skrev Louis De Geer, förkrossad över sin hustrus död, ett brev till sina barn, i vilket han uppmanade dem till endräkt och i högtidliga och rörande ordalag uttryckte vad den hädangångna varit för honom:

"Våra hjärtan voro blott ett hjärta, våra viljor blott en vilja; våra känslor, tankar, önskningar, handlingar, uttryck så, som om de utgått ur endast ett hjärta. I våra motgångar lugnade en blick av den ena den andra. Ingen olycka träffade oss, utan att den vart lätt att bära, sedan den ena förtrott den till den andra. Vi hade ingenting på vårt hjärta, som vi icke upptäckte för varandra. Våra hjärtan voro i sanning blott ett hjärta. I tjugotvå och ett halft år hava vi levat i det lyckligaste äktenskap, utan den ringaste oenighet. Och dessa tjugotvå år hava, ehuru svåra motgångar övergått oss, dock synts oss så korta, som om de blott varit början av vår förening."

——::——

Har Ni något att sälja, köpa, hyra ut eller byta, så annonsera det i *Göteborgs Morgonpost* Morgonens förnämsta annonsorgan

Söker Ni någon tjänare, våning, plats eller annat, så annonsera det i *Göteborgs Morgonpost* Göteborgs största morgontidning.

När Cupido gör revolt.

Antalet skilsmässor i Amerika och England ökas på ett oroväckande sätt. Domstolarne bestormas av unga människor, som önska deras hjälp för att bli lösta från de tryckande äktenskapsbanden. I de flesta fall erhålles detta bistånd utan svårighet, men en del domare börja nu inrikta sina ansträngningar på att försona de stridande parterna och få dem att hyggligt och snällt hålla ihop. En Chicagodomare vid namn Sabath har på detta sätt under en ganska kort tidrymd lyckats splitsa ihop icke mindre än 500 trasiga äktenskap.

Dessa förhållanden ge mr Bax i Sunday Express anledning att föreslå upprättandet av domstolar för äktenskapens bevarande. Han skildrar en scen från en sådan imaginär institution på följande sätt:

— Vad gäller nästa mål? frågade domaren, i det han andades på sina glasögon och torkade dem med en stor blå näsduk.

— Ett ungt par, mylord, svarade notarien. De heta Watson-Jones och båda ha ingivit ansökan om skilsmässa.

— Vilka skäl anföra de? frågade domaren.

— Fullständig antipati, svarade notarien.

Domaren lyfte glasögonen mot det genom fönstret inströmmande dagsljuset för att se, om de voro klara.

— Kalla in parterna, sade han med en suck.

Då de hörde sitt namn ropas, trädde en välväxt trettiofem års man in och tog plats vid ena sidan av domarebordet, under det hans hustru, en vacker ung dam, så där en sex år yngre än han, placerade sig på andra sidan. Båda sågo upphettade ut och undveko omsorgsfullt att se på varandra.

— Richard Watson-Jones, sade domaren, önskar ni skilsmässa från denna er lagvigda hustru och att, om sådan beviljas, för alltid lämna henne?

— Ja, det gör jag, svarade den tillfrågade.

— Dorothy Watson-Jones, sade domaren, vändande sig till den andra parten. Vill ni skiljas från denne man och lösas från era löften att älska och lyda honom samt att ägna honom omvårdnad under hälsa och sjukdom?

— Ja, det vill jag!

Efter några formaliteter tar förhöret sin början.

Domaren: Säg mig, mr Watson-Jones, hur länge har ni varit gift?

Mannen: Tre år.

Hustrun: Tre år, två månader och åtta dagar. Inte ens *det* kommer han ihåg! (Hon undertrycker en snyftning).

Domaren: Är er inkomst tillräcklig?

Mannen: Jag deklarerar för femton tusen kronor.

KNUT HEURLIN Kungsgatan 46 1 tr. (hiss) (Victoriateatern)
HEMSLÖJD
VÄVNADER - MÖBLER - LAMPSKÄRMAR
BESTÄLLNINGSVÄVERI - Billiga priser

Fru LISA KRANTZ
Syateljé.
Vadmansgaran 4. Telefon 8151.
rekommenderas.
Tillskärning och *provning* utföres.

VITVARU-MAGASINET
Expositionshallen KUNGSGATAN 38—40, 1 tr. upp. Tel. 14690.
Största urval av NYHETER i:
DAMUNDERKLÄDER, BABYUTSTYRSLAR, BARNUNDERKLÄDER,
DUKTYGER — HANDDUKAR — FÖRKLÄDEN

Första försöket.

Tandläkare Berger satt framför den amerikanska skrivpulpeten i sitt upplysta operationsrum och genomläste under tystnad några papper.

I en till rummet gränsande skrubb arbetade, likaledes under tystnad, hans kollega, doktor Roberts, med ett finare platinaarbete.

Klockan fattades 10 minuter i 7.

— Nå? ljöd det omsider från skrubben då allt förblev tyst.

— Tja, kom svaret, betygen äro utmärkta, d. v. s. jämförelsevis bra. Det enda oroande är att hon oavbrutet bytt anställning. Men det står "på egen begäran". Kanske är det en sådan natur, som fordrar omväxling. Vi få väl snart övertyga oss med egna ögon.

— Jag går inte ut, ljöd det från skrubben. Jag släcker ljuset och sitter kvar härinne.

— Gör som du....

En signal från dörrklockan avbröt meningen. Doktor Berger reste sig och öppnade med minen hos en människa som under årens lopp mottagit tusentals olika personer och ej längre väntar sig några överraskningar.

En mörkklädd trettiårig kvinna steg in.

Doktorn bugade lätt och anvisade henne en stol mitt emot sin egen vid skrivpulpeten.

— Jag har läst igenom era betyg, började han, och finner dem tillfredsställande. Men... han lyfte ett papper ur högen... ni har inte stannat länge på varje plats. Hos kamrern i Skedevi stannade ni exempelvis endast från april till oktober, det är kort tid. Var det någon särskild anledning?

Den unga kvinnan såg upp med en kränkt ängels blick.

— Frun var så svår, sade hon sakta.

Doktor Berger lade tigande bort betyget och tog ett annat.

— Hos Nordmarks stannade ni från 15 oktober till 1 januari. Också en kort tid!

En rodnad steg på den unga kvinnans kinder.

— Frun var så mycket sjuk.

Doktor Berger tog ett tredje betyg.

— Hos direktör Holmbergs stannade ni från den 15 januari till den 1 mars. En och en halv månad!? Ni trivdes tydligen inte där?

— Trivdes! sade hon med en biton av bitterhet; det var den värsta plats jag någonsin haft. Frun led av bacillskräck och hysteri. Det var omöjligt för någon människa att göra henne till lags.

En långsam muskelrörelse sammandrog doktor Bergers ögonbryn.

— Ni är väl renlig? frågade han rakt på sak.

— Jag har gått igenom sjukvårdskurs, svarade hon med plötslig värdighet i stämman.

— Och så kom ni att byta levnadsbana?

Ny rodnad.

— Jag var förlovad, svarade hon. Men min fästman hade icke den karaktär, som jag kunde våga att binda mig vid. Jag insåg att det bara blivit elände, och så bröt jag förlovningen och ägnade mig åt det husliga kallet.

— Ni har lust och fallenhet?

— Ja, mycket!

— Och ni kan laga mat?

Hon log lagom överlägset.

— Jag har lagat mat i tolv år.

— Och är sparsam och ordentlig?

— Jag gör så gott jag kan.

— Ja, mera gör ingen människa, sade doktor Berger generöst, i det han reste sig. — Vi få ju försöka! Infinn er i min bostad i morgon klockan 8 skall ni få närmare inblick i ert blivande arbete.

Han följde henne till dörren.

— Stackars människa, sade han, då han återkom. Hysteriska fruar äro nog inte så roliga att tas med.

Det var tyst i skrubben.

— Eller vad tyckte du, Roberts, ropade doktor Berger, flickan såg inte så oäven ut.

— Lade du märke till något, svarade stämman från skrubben och dess ägare blev nu synlig i dörröppningen. En ganska anmärkningsvärd omständighet förresten, fortfor han i det han lyfte i sina benkläder och slog sig ned i en stol. Alltid var det de andra och aldrig hon själv som hade fel. Fruar och fästman på samma sätt.

— Hon har väl råkat illa ut, stackars flicka! Hon hade emellertid vackra ögon.

— Nåja, om det kan kännas på maten att flickan som lagat den har vackra ögon så är det ju alltid en merit för din blivande hushållerska.

— Du är skeptisk? sade doktor Berger.

— Jag tycker inte om folk, som vända hela skenet mot andra, svarade doktor Roberts.

— I sådana här fall kan det dock ha sitt berättigande. Fruar äro nog inte så hoppande roliga i praktiken.

— Nej, tandläkare äro naturligtvis i allmänhet mycket roligare utom praktiken, svarade doktor Roberts med en gäspning.

— Det är rätt spännande, sade doktor Berger, när man första gången anställer en husföreståndarinna. Men så snart vi ordnat oss litet, vill jag se dig på en invigningssupé av mitt nya ungkarlshushåll.

— Tackar, sade doktor Roberts. Det skall bli en utomordentlig tilldragelse i vår tioåriga praktik.

Det dröjde dagar och veckor med den utlovade tilldragelsen. Doktor Berger infann sig allt oftare i praktiken mörk som en åsknatt. En eftermiddag sade han plötsligt:

— Du får komma hem, Roberts, och se, om allt står rätt till. Jag har beställt supé för två i kväll.

Klockan 8 anlände de båda kollegerna i sällskap till doktor Bergers bostad.

— Inte tycker jag, sade värden sedan han öppnat dörren, att denna tambur doftar som tamburen till en bättre mans våning.

Doktor Roberts vädrade med sina fina näsborrar.

— Bah, sade han, du skall inte vara kinkig. Man förstår ju bara ögonblickligen att det lagas mat i det här huset.

— Kan du upptäckt saltet eller ättikan eller pepparn? fortfor doktor Berger sedan de satt sig till bords.

— Käre vän, jag skulle nog inte vara frisk, om jag det kunde, inföll doktor Roberts lakoniskt.

— Eller en knapp här? — doktor Berger hade dragit fram sin vita skjortlinning till beskådande. —

A. LUNDBLADS
Begravningsbyrå
REKOMMENDERAS
Kungsgatan 12. Göteborg.
Tel. 11045, 776 ank. bostaden.

Varje förståndig husmoder
använder
Pellerins Margarin
i hushållet

Domaren: Det bör vara tillräckligt. Säg mig, älskade ni er hustru, när ni gifte er med henne?

Mannen: Jag älskade hennes så innerligt, mylord, att när hon var borta från mig, värkte mitt hjärta så, att jag till sist tyckte, att jag inte kunde uthärda plågan.

Domaren (till hustrun): Var er man före er förening en älskvärd tillbedjare?

Hustrun: Det borde han ha varit. Så stor praktik som han haft!

Domaren: Edra ord låta mig förmoda, att ni inte var hans första kärlek?

Hustrun: Hans femtionde!

Domaren (med en tung suck): När en man haft många kärlekshistorier, så tyder det i regel på, att han är i särskilt hög grad känslig för det behag och den skönhet, som finnas hos det andra könet. Att han valde *er*, madame, såsom förkroppsligandet av dessa egenskaper är en hyllning, som en kvinná icke bör vara okänslig för.

Mannen: Alldeles riktigt mylord! Jag — —

Domaren (tillrättavisande): Avbryt mig inte, min herre! Att en ung kvinna och i synnerhet en å utseendets vägnar så rikt utrustad representant för det kvinnliga könet ger sig som hustru till en man, bör vara tillräckligt för att göra denne man ödmjuk och tacksam för återstoden av sitt liv.

Mannen: Ja, mylord, men —

(Därefter inviga de båda skilsmässeaspiranterna domaren i sitt husliga liv med dess kiv och missförstånd. Hustrun berättar, att mannen varit vårdslös, kritisk, kall och grinig. Mannen förklarar att hustrun varit nyckfull, fåfäng, osympatisk och gnatig.

Domaren: Ha ni några barn?

Hustrun: Nej, mylord, min man ville inte ha något det första året.

Mannen: Och sedan ville inte *hon* ha något.

Domaren: Det är egendomligt, att nygifta betrakta ankomsten av ett barn som något icke-önskvärt. Såsom medlem av en stor familj och överhuvud för en egen stor familj kan jag försäkra er, att ingen man och ingen kvinna förnimmer lyckans högsta sällhet, förrän de känna det magiska greppet av en barnahand om sitt hjärta. Förlåt att jag går något utanför saken, men jag är en gammal man, och det känns så nedstämmande för mig att se två så tilldragande unga människor förstöra sin levnadslycka genom att begå våld mot naturens första lag.

Mannen: Vi förstå, att skilsmässa är en olycka, men den är dock mindre, än om vi skulle behöva fortsätta att leva tillsammans.

Domaren: Om det förhåller sig så, kommer jag givetvis att bevilja skilsmässa.

Hustrun: Tack, mylord!

Domaren: Ni sade, mr Watson-Jones, att er hustru är osympatisk.

Mannen: Ja, mylord. Mitt arbete är mycket krävande, och det har ibland hänt, att jag måst ge min hustru återbud ifråga om överenskomna gemensamma nöjen. Det har förargat henne och jag har ibland själv varit nervös och uttröttad, vilket hon tagit som bevis för att jag icke längre brydde mig om henne. Jag blev till sist nästan rädd för att gå hem.

(Domaren nickade allvarligt, och ett tankfullt uttryck lägrade sig över hans ansikte).

Domaren: Hon är mycket klandervärd, men ändå mr Watson-Jones, jag undrar, om ni någonsin, när ni gick hem sade till er själv: 'Denna kvinna är min, men min endast såsom en blomma, vilken kommer att dö av första frostiga vind. Har jag rätt och slätt betraktat henne som min tillhörighet? Har jag aldrig sagt henne dessa ömma ord eller visat henne denna ridderliga uppmärksamhet, vilka föllo sig så naturliga för mig förr i världen? Har jag blivit så själsligen förtorkad, att jag icke längre förnimmer denna mystiska känsla, som förlänar evig lycka åt kärleken, som förenar en man med den kvinna han älskar? Gör ni er någonsin dessa frågor, min herre?

(Det kom icke något svar från mannen).

Domaren: Och ni, madame, säger ni någonsin till er själv: Han är min make. Han kämpar för mig lika tappert, som riddaren förr i världen gjorde det för sitt hjärtas dam i tornérspelen. Det är min skyldighet att sätta värde på hans arbete för mig, att bereda honom trevnad under hans vilotid och att genom min omvårdnad skicka honom ut i striden igen med nya friska krafter. Har ni någonsin sagt er själv dessa saker, madame?

Hustrun: Ja, — i början —

Domaren: Ack (han lutar sig fram mot dem och hans anlete strålar av godhet) mina barn, jag ber er att vända era tankar till den tid som gått! Jag ber er återkalla i ert minne denna underbara tid, då kärleken fyllde era hjärtan och era själar syntes er stjärnorna lika, då ni, min herre, kände er genomströmmas av en sublim förädlande passion, och ert väsende, madame, illuminerades av livets högsta lycka. Tänk på allt detta och frambesvärj ur det förgångnas dunkel dessa ljusa känslor. Låt det andra sjunka i glömskans hav och börja ett nytt liv, grundat på kärleken från tidigare dagar. Tro mig, man bygger sig ingen ny lycka på brutna löften och krossade hjärtan. — Vi ha talat nog för i dag. Kom tillbaka nästa vecka, och om ni då fortfarande begära att bli skilda från varandra, så skall jag uppfylla er önskan.

*

Det unga paret lämnade sessionsrummet, eskorterade av notarien. När denne kom tillbaka såg domaren på honom med en humoristisk glimt i ögonvrån.

— Ha de gått sin väg? frågade domaren.

— Ja, mylord, svarade notarien. Och när de begåvo sig av, stack hon sin arm under hans — och han såg på henne med en så underlig blick —

——::——

Prima Hushållskol, Cokes, Antracitkol & Ved
till dagens lägsta noteringar.
C. Uggla & C:o.
Tel. 32, 3885, 44, 5407.

Hans ideal.

— Hon intresserar mig, skriver den unge mannen om en ung dam, därför att hon är så egenartad. Hon är som oasens livgivande källa i denna bedrövliga världs torra öken. Hon höjer sig över det borgerliga samhällets slätstrukna andliga nivå som en gudinna. Tro inte, att hon poserar! Det behöver hon icke.

Vår konversation är som ett äventyr. Hon är nämligen en tänkare med självständiga åsikter, och hon gör mig den äran att ignorera att jag är en man — hon flirtar icke utan är road av samtal med intelligent innehåll.

Mitt intresse för henne väcktes först — jag erkänner det — av hennes skönhet och av hennes sätt att gå. Det förefaller mig, som om kvinnorna glömt konsten att göra det sistnämnda på det vackra sätt, som bör vara naturligt för dem. Deras felaktigt konstruerade skodon och städernas stengator torde äga skulden. Men hennes säkra, svävande gång var ren poesi.

O, oemotståndliga kombination! Skönhet, intelligens och en sökande ande!

Denna kvinna, som ingivit mig ett så stort intresse, har också väckt en djup känsla av hängivenhet i mitt hjärta. Detta är dock en hemlighet mellan er, mig och bläckhornet — hon bär nämligen en annan mans ring. Och detta otroliga förhållande intresserar mig mest av allt. Det förbryllar mig. Denna kvinna, så klarsynt, så intelligent, så granntyckt älskar en man, som knappast står ett fotsteg högre än en gorilla!

Hon är en trofast kamrat — jag vet, att hon hyser intresse för mig — men hennes kärlek är för en annan. Stor sak! I många avseenden står jag henne närmare än vad denne andre man gör.

Jag undrar, hur mycket inspiration *han* mottager av hennes stora evigt unga idealism, av den muntra glansen i hennes blick, de rika skiftningarne i hennes röst, hennes säkra omdöme, hennes all-omfattande sympati, vidden och djupet av hennes mänsklighet?

Under det att jag — men vad tjänar det till att tala därom!

——::——

När skymningen faller.

En känd författare, som återvände till livet efter en sjukdom, vilken fört honom intill dödens portar, skildrade sina känslor från de allvarsstunder han genomlevat:

— Jag brydde mig inte det minsta om den framgång jag haft i livet, inte det minsta om min berömmelse, inte det minsta om att jag arbetat flitigt och samvetsgrant — allt detta syntes mig overkligt och oväsentligt. Vad som hade värde för mig var, att jag hade gjort några människor lyckligare, att jag hade visat några människor vänlighet, att jag hade vunnit litet tillgivenhet. Att jag handlat rättrådigt och klokt i livet syntes icke betyda något för mig, men jag kände mig nedtyngd av tanken att jag kunde hava varit mera redobogen till små tillgivenhetsbevis, att jag kunde ha varit mindre egoistisk, mera hänsynsfull."

——::——

ÅNGBAGERI A.B.
ROSENLUNDS
BRÖD

BERTHA ANDERSON
15 Korsgatan, Göteborg.
Stort urval av vackra **Ylletyger, Viyella** i ylle och bomull, **Bomullsflaneller.** Handvävda, färgäkta **Bomullstyger, Hvita Väfnader,** bästa fabrikat. **Strandkoftor, Lahmans Tricotunderkläder, Strumpor, Underkjolar, Snörliv, Reformliv, Näsdukar, Allmogegardiner,** stort urval, **Möbeltyger, Borddukar,** stor sortering vackra mönster, **Linneduktyger,** bästa fabrikat. **Handdukar, Sängtäcken, Filtar, Sticktäcken. Prima Ylle- och Bomullsgarner.**
BILLIGA PRISER.

Vitrums FERROL
är det kraftigast aptitgivande och mest stärkande av alla moderna organiska järnpreparat. Synnerligen lättsmält fördrages det av den ömtåligaste mage. Vid blodbrist och svaghet av största verkan. Dess angenäma smak gör att det med lätthet tages av såväl barn som vuxna.
Tillverkas å
Apoteket Vasens Apoteksvarucentral Laboratorium, Stockholm.
Originalflaska om 500 gr. Nedsatt pris 3:25.
Fås på alla apotek.
Om Vitrums Ferrol ej finnes på närmaste apotek, tillskriv fabrikanten, Apoteket Vasen, Stockholm.

Duktyger och Vita Vävnader
till fabrikspriser
ALMEDALS FÖRSÄLJNINGS-MAGASIN,
Kungsgatan 55.

Desillusionen.

Den unge mannen berättar: På min resa stannade jag över i Paris på en natt. Jag önskade tillbringa en angenäm kväll och gick därför till Casino de Paris, där det skulle uppföras en, efter vad det sades, utomordentligt praktfull utstyrselrevy. Jag gick dit, men hela den kvinnliga ensemblen saknade i det närmaste kläder, antagligen därför, att det eländiga Tyskland inte fullgör sina skadeståndsförpliktelser till det stackars franska folket. Det där förstår man ju, men otillbörligt är det att främlingar ska behöva sitta emellan för den sakens skull. Jag hade betalat ett högt biljettpris för att få se ett vackert färgrikt utstyrselstycke, och så går ridån upp för något så ointressant som en badanstalt.

——::——

Tanten: — Jag skall säga dej, att vi äldre när vi var unga, aldrig tänkte på att göra sådana saker som de unga flickorna nu för tiden tillåta sig.

Den unga flickan, fundersamt: — Det var nog för att ni inte *tänkte* på dom, som ni inte gjorde dom, tant.

——::——

BRÄNSLE
alla slag.
Göteborgs Bränsle- och Skogsbyrå
Tel. 16782 och 1121.

Varför plågas med dåligt kaffe då Ni kan få Swalanders kaffe! Butiker: Kungsg. 17 Korsg. 13, Bazar Alliance· Prova redan i dag! Säljes endast i egna butiker.

Skånska Wienerbageriet
EMY THORIN
Erik Dahlbergsg. 22 (mitt för Reallärov.)
Nya Tyska Wienerbröd.
Tel. 6077. Tel. 6077.

Rekommendera
Kvinnornas Tidning
till Edra Vänner!

Kvinnornas Självhjälpskassa
Sjuk- och Begravningskassa
Nya medlemmar vinna inträde. Försäkra Eder mot sjukdom! Anmälningar göras till Ordf. Fr. Anna Larsson, Skanstorget 8. Tel. 182 06. Billiga månadsavgifter

Lilla Vilohemmet
Tel. 272. Alingsås. Tel. 272.
REKOMMENDERAS!
Förfrågn. ställas till frkn Lotten Nordgren

LINOLEUM
UTFÖRES LASSVIS FRÅN BITTIDA TILL SENT NATURLIGTVIS DÄRFÖR, ATT VÅR FIRMA ÄR DEN BÄSTA INKÖPSKÄLLAN
GÖTEBORGS LINOLEUM-MAGASIN
PETERS, FRANZÉN & C:o
KUNGL. HOFL.
KUNGSPORTSPL. 2 TEL 3095 8200. 19939

BREVLÅDA.

Bilhatare. Nej, Ni missuppfattar alldeles situationen. Här är det icke fråga om undertryckande av ett berättigat klagomål; utan om den rent formella omöjligheten att publicera ett utfall som är ämnat att rikta sig mot en enskild chaufför, men som genom sin formulering kommer att drabba hela kåren.

Göteborgare. Vi känna icke till "V—bybornas likbjudarminer". Men vilken jämförelse överhuvud! Vi tro oss göra er lokalpatriotism en tjänst genom att icke föra den vidare.

Lumen 60. Ja, både 60 och 70! Varmt tack för reklamen.

Stockholmska 27. Det var vänligt tänkt och utmärkt sagt. Vi dela f. ö., i all hemlighet naturligtvis, era förhoppningar.

En som väntar. Vad det gläder oss. Tack!

H—e B—d. Vi ha redan för ett par veckor sedan översänt skrivelsen till vår medarbetare. Dröjer svar beror det sannolikt av att hon nyligen anträtt en längre resa.

E. & L., Norrköping, m. fl. insändare av prenumerationslistor tackas hjärtligt för visat intresse.

Ydun. För långt och för mycket citat. Manus återsändes vid uppgivande av adress.

Drömmare. Vi råda Eder att sända Edra mycket intressanta inlägg i ämnet till Sällskapet för psykologisk forskning i Uppsala. Vid personligt besök skola vi gärna giva de begärda upplysningarna.

——::——

Vanföreanstaltens Yrkesskola
Tel. 236, 11510.
Börjar vårterminen 10 januari mottager tacksamt beställningar:
Skomakeri, Skrädderi,
Snickeri, Bokbinderi,
Korgmakeri & Rottingflätning.

Arla Mjölk
Distribution på glasflaskor.
Tel. 40781, 45699

Eller en droppe vatten i den där vasen med chrysanthemer? Eller få någon aning om att de där blåsvarta kakelugnsluckorna äro gjorda av mässing?

— På kemisk väg skulle det kanske lyckas mig, svarade doktor Roberts i det han omärkligt petade bort en fluga ur smöret och bredde sig en smörgås.

— Skall det vara litet härsken sill eller mjuka rädisor eller möglig ost? frågade doktor Berger sarkastiskt.

— Det skulle mera intressera mig att veta, vad du betalar för den här hemtrevnaden? sade doktor Berger.

— Sjuttiofem kronor i månaden. Det är *kunnigheten* som betalas!

Han lyfte sin darrande hand mot ringklockan. En gestalt gled snart in med ett fat, som placerades på bordet. Gled därpå ut efter ett andra fat och därefter en ny omgång efter ett tredje.

— Vi ha nämligen inga brickor tillgängliga i det här huset, sade doktor Berger sedan dörren slutgiltigt stängts. De hänga som prydnader på köksväggarna eller stå de och rosta borta i ett skåp, eller äro de sönderslagna.

Doktor Roberts lade sin hand på kollegans arm och betraktade honom uppmärksamt.

— Är du hysterisk? frågade han med lätt ironi i stämman.

— Prat, svarade doktor Berger, jag är alldeles lugn! Och vore jag det inte skulle jag ögonblickligen bli det, när jag ser den här biffen. Har du sett något mera grått, livlöst och dött? Det är som den vore anrättad av ett tusenårigt petrifikat. Skall det vara en bit, var så god.

— Bara man hade en såg att få sönder den med, skulle den bestämt vara ätbarare, svarade doktor Roberts.

— Dessa svarta stenkulor, fortfor doktor Berger och räckte ett nytt fat, ha en gång varit spansk lök. Efter beredningen ser den ut så här.

— Härligt, sade doktor Roberts. Konsten är nu bara att få dem på gaffeln, utan att de smätta ut över golvet.

— Gör ingenting, svarade doktor Berger. *Där* skola de aldrig upptäckas. Vi ha nämligen ingen hund i huset. Damm och baciller få föröka sig obehindrat.

— Lider du av bacillskräck? frågade doktor Roberts. Han såg oförskämt menlös ut.

Doktor Berger blickade med avsky ned på sin tallrik.

— De arma fruarna! sade han. Jag undrar inte på om de både få bacillskräck och bli hysteriska.

— Tror du att fästmannen fick smaka på hennes mat, innan han slog upp? sade doktor Roberts fundersamt.

— *Han!* Det var ju hon som gjorde det.

— I hennes edition, ja! Men där var det ju också fruarna och enbart fruarna som hade skulden. Alla hennes ansträngningar att få dem att hålla till godo med en dammig, vanvårdad och nedosad våning, stenkulor, petrifikat, knapplösa skjortor och härsken sill blevo skamligt missförstådda. Och när du en dag ger henne ett jämförelsevis gott betyg för att bli av med henne får du figurera som den hysteriske herrn med bacillskräck i nästa kapitel.

— Jag, utropade doktor Berger, mörkröd av förargelse, jag som gått här som en martyr och slitit med denna människa i nära tre månader utan att säga ett ord. Och säger jag något sätter hon bara upp en min av skuldlös, dum förvåning. Om hon åtminstone kunde bli ordentligt arg.

— Just, sade doktor Roberts, du är på rätt spår. Skaffa dig en bitvarg som min! Hon är ett hår av hin till humöret, men lagar mat som en gud och fäjar som ett rivjärn. Gosse, en idé. Ursäktar du om jag säger en bit mat hemma i kväll. Klockan är bara halv 9 och om jag telefonerar hem nu, har Sofi allting klappat och klart till klockan 9. Det finns väl alltid någon hund som kan ta hand om det här tusenåriga liket, som är ett för svårt tandproblem även för oss.

Sagt och gjort! En halv timma senare sutto de båda herrarna vid en läcker anrättning i doktor Roberts blomdoftande matsal. De fint upplagda assietterna lyste fästligt, smårätterna spredo en aptitretande arom och den kylda nubben immade de höga glasen. Från köket hördes ett förbittrat slamrande.

— Skål! sade doktor Roberts. Det är bara Sofi som håller taffelmusik till nubben. Hon lugnar sig snart.

De båda kollegerna åto under andäktig tystnad.

— Hur fick du tag i henne? frågade doktor Berger slutligen och tog en ny omgång av en delikat hummerstuvning.

— Slump! svarade doktor Roberts. Det var en patient, en fru, som en dag berättade mig att hon hade en jungfru med ett sådant humör att hon hellre sprang tills hon dog, än att hon behöll henne. Hon hade tagit henne på ett 15-årigt betyg från en ungkarl som jag.

— Vilket fynd! utropade doktor Berger. Och hon misskrediterade inte frun ändå?

— I så fall hade jag aldrig tagit henne. Nej, hon är arg, men pålitlig och trogen som guld.

— Skål, sade doktor Berger. Nu vet jag, vad jag har att göra, när jag kommer hem.

— Bravo! svarade doktor Roberts. Och vid nästa seance är det kanske bäst att du sitter i skrubben, medan jag gör urvalet. Jag har kanske litet bättre korn på den sortens folk än du, som ju förklarligt nog inte är benägen att skåda din nästa längre än till tänderna.

Ragna Peters.

——::——

GYNNA VÅRA ANNONSÖRER medelst inköp!

JACOBSSONS
Rikspatent
GIVER DET MESTA BRÖDET
AV DET MINSTA MJÖLET
HALMSTAD

KVINNORNAS TIDNING

Ärade Damer!
Lämpligaste Present
för en herre är:
en **WILKEHATT**
15:50 och **9:—**

N:o 3. 4:de årg. 20 Januari 1924.

Annonspris: Textsida 25 öre pr mm.
» sista sidan 20 öre pr mm.
Längre annonsering rabatt.

Utkommer varje söndag.
Utgivare och redaktör: INGEBORG DAHLLÖF. För annons- och ekonomiavdelningen: EDITH RICKBERG.
Redaktion och expedition: *Vallgatan 27, Göteborg.* Tel. 18070.

Prenumerationspris:
Helår Kr. 6:—. 1/2 år Kr. 3:50. 1/4 år Kr. 2:—.
Lösnummer 15 öre.
Centraltryckeriet, O. Ericson, Göteborg 1924.

Eftertryck tillåtes gärna om "Kvinnornas Tidning", med hela namnet utsatt, angives som källan.

INNEHÅLL.

——::——

Utlandskrönika i sammandrag.

Det engelska parlamentet öppnades den 15 jan. med all den prakt och högtidlighet som av gammalt brukas vid dessa tillfällen. Det av konungen upplästa trontalet innehöll inga märkligare saker: ett gott förhållande till främmande makter, en början till verklig ljusning i världsläget genom tillsättandet av de två ententekommittéer, vilka skola undersöka Tysklands finansiella ställning och betalningsförmåga o. s. v., samt, ifråga om inrikespolitiken, uppmuntran åt industrien, arbetslöshetens avhjälpande m. m.

Debatten i underhuset om svaret på trontalet har pågått under flera dagar och är, när detta skrives, ännu icke avslutad. Man vet emellertid på förhand, att arbetarepartiet kommer att framlägga ett ändringsförslag till svarsadressen så lydande: "Det är emellertid vår plikt, att för eders majestät i underdånighet framhålla att ers majestäts nuvarande rådgivare icke äga husets förtroende."

Detta förslag kommer att erhålla majoritet, alldenstund liberalerna äro beredda att understödja arbetarepartiets attack mot högerregeringen. Uppdraget att bilda det nya kabinettet överlämnas därefter, enligt konstitutionell praxis, till underhusets näst starkaste grupp, arbetarepartiet, och England får sin första socialdemokratiska regering med MacDonald som chef.

Flera andra konstitutionellt berättigade utvägar hade varit möjliga. Högerregeringen kunde ha blivit vid makten, om ett vänligt samarbete tillförsäkrats av liberalerna, en konservativ-liberal koalition kunde ha bildats som under krigsåren eller en liberal regering kunde ha trätt till med stöd av en välvilligt stämd höger.

Alla dessa utvägar ha försökts, men strandat på liberalt motstånd. Man anser på detta håll, att arbetarepartiet skall åtnjuta rent spel och beredas tillfälle att visa sin styrande förmåga. Arbetarepartiet håller likaledes på sin rätt att få ta hand om landets öden.

Sanningen är emellertid, att landet icke uttryckt någon sådan önskan. Majoriteten i underhuset är borgerlig. Endast en tredjedel av dess medlemmar tillhör arbetarepartiet, och bakom denna grupp står endast en fjärdedel av den röstberättigade befolkningen. Den nya regeringen blir inte häller i tillfälle att visa, hur en socialdemokratisk styrelse tar sig ut i verkligheten. Varje försök i socialiserande riktning skulle hindras av liberalerna, på vilkas nåd MacDonalds kabinett sitter. Skall arbetareregeringen kunna hålla sig kvar vid makten, måste den helt enkelt styra borgerligt och efter liberala riktlinjer.

England hotas av en allmän lokmannastrajk, och även bland kolgruvearbetarne råder stridsstämning, en föga behaglig utsikt för den blivande arbetareregeringen.

I Rhenpfalz, som hör till Bayern, men ligger för sig själv på västra Rhenstranden, har under franskt beskydd utvecklat sig en separatiströrelse, vars ledare till sist upprättade en regering, vilken proklamerade landsdelens självständighet gentemot Bayern och det övriga riket. Denna regering av fosterlandsförrädare, som utövat det skändligaste förtryck mot befolkningen, vilken så gott som i sin helhet är rikstrogen, ville Rhenlandskommissionen i vilken England, Frankrike och Belgien äro representerade tillerkänna laglighet. Den engelske representanten protesterade mot beslutet och ett ingripande av engelska regeringen följde. I fråga om den rhenländska separatismen stå Frankrike och England som avgjorda motståndare. Frankrike vill separatismen, som i en framtid skall tillföra det västra Rhenstranden, en händelsernas utveckling som England icke kan och icke häller kommer att tillåta.

Belgradkonferensen, i vilken Tjeckoslovakien, Rumänien och Jugoslavien deltagit har visat att enigheten mellan dessa stater, som bilda lilla ententen, icke är den bästa. Under det att Tjeckoslovakien förskrivit sig åt Frankrike intaga de båda andra makterna en självständigare ställning och Jugoslavien närmar sig avgjort Italien. Fiumeaffären, som stått dem emellan, har fått en fredlig lösning sedan Italien erhållit staden Fiume och Jugoslavien dess hamnstad Baros. Konferensens utgång betyder ett politiskt nederlag för Frankrike.

I det sistnämnda landet råder stor upphetsning med anledning av den franska valutans dåliga ställning. Regeringen arbetar energiskt för att förbättra den.

I Grekland har Venizelos som konseljpresident trätt i spetsen för regeringen. En folkomröstning skall nu avgöra om landet skall fortsätta att vara monarki eller om det skall övergå till republikansk styrelseform.

Från Ryssland meddelas om inbördes strider mellan sovjetledarne. Ett rykte berättar, att Trotskis stjärna liksom tidigare Lenins är i nedgående. Den nya regimen kommer att bli en grad rödare än den nuvarande.

Finland har att dragas med en svårlöst ministerkris.

——::——

Ett natthärberge för kvinnor.

Vid det senaste sammanträdet i Göteborgs stadsfullmäktige motionerade pastor Karl Ahlberg om tillsättande av en beredning för att utreda frågan om anordnande av ett kommunalt natthärberge för kvinnor.

När en motion av detta slag väckes är det antagligt, att redan ett visst intresse för saken finnes bland fullmäktige, och att, när utredningen föreligger färdig, projektet skall bli förverkligat.

Vi ha redan här i staden två hem, vilka ha en med det planerade kvinnohärberget sammanfallande uppgift, nämligen *Vaksamhets pensionat* vid Köpmansgatan och *Frälsningsarméns kvinnohärberge* vid Torggatan.

Föreningen Vaksamhet i Göteborg, vilken liksom en motsvarande sammanslutning i Stockholm tillhör en internationell organisation för vita slavhandelns bekämpande, upprättade för femton år sedan ett pensionat, där unga kvinnor under sin ledighet mellan olika anställningar eller under sökande av plats skulle kunna finna en billig och trygg bostad. Detta hem, som fyllt ett verkligt behov och varit till den största nytta, har plats för högst 12 gäster och beräknar ett pris av 1 kr. à 1:50 pr dygn.

Frälsningsarméns kvinnohärberge som icke äger samma varma hemprägel som Vaksamhets pensionat, är dock mycket propert o. välskött. Det kan ta emot ett tjugotal gäster och beräknar ett pris av 1 kr. —1:25—2 kr. pr dygn.

Staden som hittills icke på något sätt sörjt för de hemlösa kvinnorna har däremot ordnat det förträffligt för de hemlösa männen.

Det finns sålunda ett utmärkt, under bästa ledning stående ungkarlshotell "Labor", avsett för hyggliga och skötsamma ogifta arbetare. Här finnes plats för 150 gäster som betala ett pris av 25 kr. pr månad eller kr. 12:50 för halv.

Vidare finns ett natthärberge vid Skolgatan avsett för mindre väl situerade hemlösa män. Det är så enkelt som tänkas kan, men varmt och blänkande rent med propra bäddar. Badning är obligatorisk och kläderna decinficeras vid behov. Härberget kan taga emot 125 gäster, och priset är 1 kr. pr natt.

Slutligen upplåter staden — mot hyra — gamla cellfängelset till Frälsningsarmén, som där upprättat ett natthärbärge för män med plats för c:a 250 logerare. Priset är 75 öre pr natt.

Man kan under sådana förhållanden göra anspråk på att staden skall tänka också på de hemlösa kvinnorna.

Det är fruktansvärt för en man att för natten icke ha tak över huvudet utan vara tvungen att driva omkring ute på gatorna, men ännu fruktansvärdare är det för en kvinna. En man får gå oantastad, men en kvinna med visshet icke.

Det en hygglig kvinna mest av allt fruktar är att bli hemlös. Hon svälter till det yttersta för att spara sina slantar till nattlogis. Blir hon hemlös, är det ute med henne.

Ni säger, att hon har fattigvården att vända sig till i sin nöd. Nej, fattigvården har inga förpliktelser mot henne, om hon är frisk och arbetsför. Ingen är häller skyldig att skaffa henne arbete.

Hon kan gå vid dörrarna och be, invänder ni. Det kan hon. Visserligen är bettlande förbjudet, men myndigheterna se genom fingrarne med bettleriet. Olyckan är emellertid att allmänheten, som finner det naturligt att ge de manliga tiggarne pängar, alltid anser den bettlande kvinnan hjälpt med litet matrester.

Den enda utvägen för den alldeles utblottade kvinnan, som ingen tillflyktsort har för natten, är att vända sig till polisen. Hon kan för en eller annan natt få ligga i polisfinkan. Är hon svag och usel av svält, kan hon remitteras till sjukavdelningen på Gibraltar, men så fort hon fått igen sina krafter, får hon åter gå ut för att bäst hon kan slå sig fram.

Den erfarne polismannen, som vi intervjuat säger: — Hon *kan* inte hålla sig uppe på det sättet. Hon kan spjärna emot förtvivlat, men till sist ger hon striden förlorad och går den vanliga vägen utför —

— — —

All heder åt pastor Ahlberg, som behjärtat denna kvinnofråga! Måtte den få en snar och god lösning!

——::——

Aforismer.

Att kasta om är ingen skam
som flöjeln, när en storm far fram.
Den flöjel rostar säkert fast
som trotsar Herrens vindars kast.

Paul Heyse.

*

Den giriges rikedomar likna solen efter dess nedgång: de förnöja ingen.

Sokrates.

*

Lättfärdig kvinna gör tungsint man.

Shakespeare.

*

Sannigen är vår Herres ansikte i denna världen.

H. C. Andersen.

*

I fråga om moderna är mannen konservativ på grund av förnuftsskäl och kvinnan revolutionär av instinkt.

Dennis Bradley.

——::——

(Eftertryck förbjudes).

Husmödrar och hembiträden.

Av Jur. kand. *MÄRTA BJÖRNBOM ROMSON.*

Svenska Kvinnors Medborgarförbunds artikelserie.

I en föregående artikel har framhållits de stora olägenheter, som föranledas av den så gott som fullständiga avsaknaden av speciella rättsregler för ordnande av rättsförhållandet mellan arbetsgivare och arbetstagare på det husliga arbetets område. För en var i förhållandena någorlunda initierad torde det stå klart, att här om någonstädes erfordras en speciallagstiftning, som på ett klokt och känsligt sätt avväger de intressen, som stå emot varandra. En dylik erbjuder emellertid ytterst svåra och invecklade frågor att lösa. Det är därför icke någon tillfällighet, att de försök, som på senare tid gjorts i vårt land att bringa reda i detta kaos, blivit mer eller mindre resultatlösa.

Det vore emellertid ett stort misstag att tro, att allt bleve välbeställt, om blott en verkligt modern lagstiftning kunde komma till stånd i här ifrågavarande ämnen. En dylik skulle visserligen kunna bliva en utgångspunkt för en utveckling mot bättre och mera ordnade förhållanden på detta för hemmen såväl som för samhället så viktiga arbetsfält. Men det kan icke nog starkt framhållas, att för avhjälpande av de för närvarande kanske i hög grad än någonsin förut så kännbara missförhållandena, det fordras något annat och mera än genomförande av vissa lagbestämmelser, de må nu vara aldrig så väl lämpade efter tidsförhållandena.

Såväl å husmödrarnes som å hembiträdenas sida fordras nog i allmänhet en mera allvarlig känsla av ansvar inför de viktiga uppgifter de var på sitt håll ha att fylla, en verkligt uppriktig vilja att motsvara de fordringar deras inbördes ställning ålägger dem.

För husmödrarne gäller det att förstå, att även ett hembiträde har rätt att göra anspråk på en viss grad av självständighet och en viss hänsyn till sin personlighet. Förgäves skall den moderna husmodern sucka efter "den gamla goda tiden" med dess patriarkaliska förhållanden mellan husbönder och tjänare. Det går nu en gång icke att flytta tidens visare tillbaka. Medan på den tid, då en stor del av det moderna samhällsarbetet var förlagt inom hemmet och den patriarkaliska familjen för utövande av alla sina mångskiftande funktioner mången gång hade att tillgå en hel stab av tjänare, får man nu räkna med, att på samma gång samhället övertagit en del av det arbete, som förr utfördes inom hemmet, även en stor del av familjens arbetskraft tagits i anspråk på annat håll. Av hemarbetets industrialiserande har blivit en följd, att den patriarkaliska anda, som förr rådde inom familjen och som betingades av nödvändigheten för de särskilda familjemedlemmarna att underordna sig det gemensamma överhuvudet — familjefadern — är på god väg att försvinna. Liksom förhållandet mellan man och hustru, föräldrar och barn, tagit en alltmera kamratlig prägel, så börjar även förhållandet mellan husbönder och hembiträden att mista karaktären av över- och underordnade, som förut varit ett utmärkande kännetecken för detsamma. I språklig måtto har denna utveckling fått uttryck i utbytandet av de äldre benämningarna tjänstehjon, tjänare mot det mera modernt klingande uttrycket hembiträde. Legostadgans för icke så länge sedan upphävda stadganden, att "tjänstehjon skall i sitt förhållande vara gudfruktigt, troget, lydigt, nyktert och sedligt", medan å andra sidan husbonde bör "med välvilja och foglighet eller allvarsamhet och stränghet, allt efter som tjänstehjon mer eller mindre troget och väl sin tjänst förrättar det bemöta och i övrigt det med tjänliga efterdömen föregå", giva uttryck åt en äldre uppfattning av förhållandet mellan arbetsgivare och arbetare inom hemmet. De klinga för våra öron skäligen föråldrade, och kunna knappast tänkas tillämpliga i en tid, då hembiträdet utvecklats till en tänkande och kännande varelse, som med all rätt fordrar en viss respekt för sin person. En god och klok husmoder ställer sig därför icke på någon piedestal i förhållande till sitt hembiträde, utan söker sätta sig in i dennas ställning och svårigheter.

En av de viktigaste uppgifterna för en blivande lagstiftning om rättsförhållandet mellan husmödrar och hembiträden blir för visso den att söka få till stånd bestämmelser, som giva garanti åt ett ingånget tjänsteavtals bestånd. Ett av husmödrarnes största bekymmer utgör nämligen den brist på ansvar för avtalets helgd, som nu tyvärr är alltför vanlig hos våra hembiträden. Intet är vanligare — och detta gäller även i de delar av vårt land, där städja ännu förekommer och tjänaren sålunda är bunden en längre tid än vid de fria tjänsteavtalen — än att ett hembiträde vid första anbud om en mera lockande anställning eller annan mer eller mindre tillfällig anledning utan vidare bryter sitt avtal och lämnar sitt husbondfolk i sticket, kanske under den allra brådaste tiden. Någon rätt att uttvinga avtalets fullgörande finnes ju numera icke, och den rätt till skadestånd, som möjligen kan föreligga i det särskilda fallet, blir oftast fullständigt illusorisk, då ju ett hembiträde i regel icke har någon egendom, varur skadeståndet kan uttagas. Det förefaller emeller-

SKANDINAVISKA KREDITAKTIEBOLAGET
GÖTEBORG - STOCKHOLM - MALMÖ

Avdelningskontor över hela landet

Egna fonder Kr. 182,000,000:—

Gottgör å insatta medel högsta gällande ränta

Telegramadress "Kreditbolaget"

(Inf. gen. Göteb. Tandläkaresällskap)
Tandläkare Anne-Marie Heijde
Vasaplatsen 1. Telefon 15500.
Rådfrågning: Vard. 1/2 2—1/2 3, övriga tider efter avtal.

Tandl. SVEA LEFFLER.
Spec. Äkta Porslinsfyllningar.
Viktoriag. 8. Tel. 8958. Vard. utom lörd. 1—2.

Hemmets tidning
— är —
Göteborgs Aftonblad
Särskild, omväxlande avdelning för kvinnan och hemmet.
I varje nummer, värdefulla artiklar i olika frågor, berättelse, följetong, kåserier.
Pr kvartal 7.50 fritt hemburen.
Lösnummerpris 10 öre.

Brand- och Livförsäkrings-Aktiebolaget
SVEA
Göteborg.

The Florist's Telegraph Delivery Association U. S. A. samt Blumenspenden-Vermittlung, Berlin äro två internationella sammanslutningar av blomsterhandlande med representanter jorden runt.
Genom dessa sammanslutningar möjliggöres att å nästan vilken plats som helst få blommor expedierade under garanti för utförandet.
Inga extra omkostnader under förutsättning att brev hinner fram till dag för önskad leverans, i annat fall betalar kunden telegrammet.
Order mottages för utförandet å alla platser av
VASA BLOMSTERHANDEL
Gustaf Ekman
Storgatan 31 Tel. 4314 — 10365
Telegram "Vasa"

GMP
Annonsering i Göteborgs Morgonpost gör Er firma känd i Göteborg och de västsvenska landskapen med dess betydande och affärskraftiga publik..........
Göteborgs Morgonpost skaffar Er nya kunder ökad omsättning ökad förtjänst

tid vara högst tvivelaktigt, om en lag med bibehållande av den mera självständiga ställning, som utgör den senare tidens värdefulla vinst för hemmens arbetare, skall kunna giva några verkliga garantier i detta avseende, ty även om exempelvis skriftliga kontrakt bleve obligatoriska, vilar ju ytterst även i detta fall svårigheterna på möjligheten att få ut ett skadestånd av den brytande parten.

Möjligen skulle en organisation av hembiträdeskåren bereda en utväg ur en del av nu föreliggande svårigheter. Därigenom skulle nog skapas en större känsla av samhörighet på samma gång som känslan av solidariskt ansvar för hela kårens anseende komme att stärkas. Genom upprättande av särskilda normalkontrakt kunde vidare å ena sidan omöjliggöras ett alltför hänsynslöst utnyttjande av hembiträdets arbetskraft, medan å andra sidan vissa garantier kunde skapas för att husmödrarne i gengäld mot de stora förmåner, som medfölja en anställning som hembiträde i våra dagar, tillförsäkrades åtminstone några kvalifikationer hos sin medhjälpare.

—::—

S. K. M.

Svenska Kvinnors Medborgarförbund har av ekonomiska skäl först i år kunnat göra de uppoffringar som fordrats för att även dess mest avlägsna kretsar skulle kunna sända en representant till ett centralstyrelsemöte i Stockholm. Tack vare en mecenat i S. K. M. blev det möjligt att i år den 11 och 12 januari nå det länge önskade målet.

Mötet, som hölls i Högre Lärarinneseminariets lokal, bjöd på lärorika föredrag av d:r Andrea Andreen-Svedberg, advokat Eva Andén, fru Ebba Berggren, f. Lilliestråle och d:r Gulli Petrini. De aktuella ämnena voro: Kvinnorna och statstjänsterna, Lösdrivarlagen, Gift kvinnas nationalitet, Om röstbehandling, och slutligen Mötes- och föreningsteknik, samtliga åhörda med spänd uppmärksamhet.

Redogörelser gavs för S. K. M:s verksamhet under de gångna åren. Och det var en glad överraskning att erfara hur mycket verkligt gott S. K. M:kretsarna under sin korta tillvaro redan ha gjort både för kvinnorna och för de samhällen där de utövat sin verksamhet.

Kvinnornas Tidning, liksom huvudstadspressen, har vid flera tillfällen gjort meddelanden om det initiativkraftiga förbundets och Stockholmskretsens företag, däribland den populära artikelserien i landsortspressen, instruktionskurserna och de offentliga mötena i Stockholm i viktiga kvinnofrågor. Dessa mycket besökta möten ha vunnit allmänt erkännande, liksom även den lyckade insamlingen i Stockholm till Syster Karin Lindskogs minne, av 8,400 kr. till enkom barn — och sjukmat i det hungrande Samara, enligt den avlidnas önskan. Men om landsorts- och landsbygdskretsarnas verksamhet har allmänheten förut ingenting hört. Det är därför glädjande att nu få tala om vad de duktigaste kretsarna ha utfört.

I ett folkrikt samhälle på landsbygden har man t. ex. tagit initiativet till ett mycket anlitat folkkök med god och billig mat för vuxna och för skolbarn. Man har t. o. m. tack vare en givande basar, köpt hus till det, där även rum för äldre kvinnor skola få hyras när det blir färdigt. Och företaget har burit sig utan pekuniära offer! Tyvärr medger inte utrymmet att här redogöra för hur praktiskt kvinnorna ha gått till väga för att nå ett så lysande resultat.

I en stad är S. K. M. i färd med att med tillhjälp av andra kvinnoföreningar ordna ett hem för spädbarn och nödställda mödrar.

Inom flera kretsar har man haft praktiska kurser i vävnad och sömnad och förfärdigat bl. a. babyutstyrslar till tjänst för barnmorskorna i fattiga hem, och kläder till fattiga eller till skollovskolonier, Norrbottensbarn, Rädda barnen o. s. v.

Det visade sig att på alla håll var det ett eller annat kärleksverk eller socialt företag som samlat och sammanhållit kvinnorna. Men upplysning i form av föredrag eller annat har aldrig försummats vid någon sammankomst. I regeln har man anmodat en kommunalman eller kvinna att redogöra för kommunallagarna eller en föreliggande kommunalfråga. Andra sakkunniga ha talat t. ex. om äktenskaps- och barnavårdslagar och diverse aktuella allmänna frågor som ha diskuterats.

Genom sådana anspråkslösa diskussioner övervinna kvinnorna sin naturliga motvilja mot att uppträda och att yttra sig under parlamentariska former. De få övning i att tala lugnt och sakligt och att hålla sig till ämnet, vilket allt kommer dem till nytta. Särskilt viktig är denna övning för alla dem som inträda i kommunala styrelser och nämnder, och dessa äro numera många, och bli allt fler.

Det var rent av rörande att höra hur intresserade kvinnorna på landsbygden blivit för medborgerlig upplysning. De kunna gå eller åka milvis till de månatliga sammankomsterna. På en plats i det livaktiga Ångermanland, där en ung prästkandidat med entusiasm talat om kvinnans medborgerliga ansvar i samhället och dylikt, ha mötena varit till trängsel besökta. Och musik och kaffe förhöjer stämningen där som överallt. Det bästa med S. K. M. är att det har lyckats sammanföra kvinnor av *alla* politiska färger och samhällsgrupper till dryftande av gemensamma intressen. Det är nämligen av allra största betydelse för kvinnor att de sammansluta sig på neutral mark. De politiska föreningarna må vara behövliga och kunna naturligtvis under god ledning verka mycket gott, men samtidigt *måste* de enligt sin natur och sitt ändamål bli skiljande. Det är ofrånkomligt. Neutrala kvinnoföreningar äro därför alldeles nödvändiga som enande bindemedel mellan politiskt oliktänkande. Härom fanns blott en mening på centralstyrelsemötet. Och allas önskan var att S. K. M.-kretsar måtte kunna bildas över hela landet.

Hade man blott medel att utsända föredragshållare, skulle denna önskan otvivelaktigt kunna uppfyllas till ovärderligt gagn. Emellertid tycks Svenska Kvinnors Medborgarförbund lova gott för framtiden. Det har en, om också blygsam, plats att fylla, därom kan man nu vara viss. Man kan blott önska det lycka till god fortsättning i förligare vind.

Ann Margret Holmgren.

—::—

PÄRLOR JUVELER
i modern infattning fördelaktigast hos
K. Anderson
Hovjuvelerare. Ö. Hamng. 41.

Uppriktighet.

Av *BEATRICE ZADE.*

Jag har en väninna, som äger alla möjliga goda egenskaper. Hon är vacker att se på, klok och älskvärd att tala med, smakfullt klädd och ständigt på gott humör. Vi ha hållit mycket av varandra.

Min vän skulle ha passat att vara värdinna i ett stort och rikt hus, att ta emot gäster och leda välgörenhetstillställningar, ty hon förstår att ge ut pengar på ett nobelt sätt och ändå få full valuta för dem.
Men ödet bestämde annorlunda för henne. Efter ett kort äktenskap blev hon änka med två små söta flickor. Någon förmögenhet fanns icke, och det dyrbara boet jämte konstverk, orientaliska mattor, sommarvilla, segelbåt och bil måste säljas för att täcka mannens efterlämnade skulder.

Min vän är emellertid ett resolut fruntimmer, som i värsta fall kan stå på egna fötter. Hon blev direktris i en stor modeaffär och skaffade sig snart en ganska aktningsvärd årsinkomst genom sitt arbete.

När vi lärde känna varandra, var min vän ensam, sedan hennes döttrar gift sig med präktiga män. Som jag var nykommen till staden och endast ägde få bekanta, träffades vi i början dagligen och tillbragte varje ledig stund tillsammans.

Sedan blev det ju något annorlunda. Mitt arbete och mina umgängesplikter lade mer och mer beslag på min tid. En ostörd samvaro med min vän började bli allt sällsyntare. Men vi njöto båda så mycket mera intensivt, när det förunnades oss att träffas. Förtroendet emellan oss var fullt och helt. Jag litade obetingat på min väns uppriktiga hängivenhet.

Nyligen återkom jag från en resa, som räckt flera månader. Min vän var den första bland alla bekanta jag uppsökte. Vårt första sammanträffande var dock helt kort. Först efter en vecka kunde jag göra mig ledig för en hel afton. Vi avtalade, att jag skulle tillbringa den hos henne, för att ingen skulle kunna störa oss. Hon hade under min frånvaro upplöst sitt lilla hem och flyttat in i två möblerade rum hos ett par äldre damer. Omsorgen om hushållet jämte arbetet i affären hade blivit för mycket för henne.

Min väns värdinnor voro båda mycket döva. Med hjälp av luren kunde man göra sig förstådd av den ena, men det var synnerligen ansträngande att tala med henne. Min vän beklagade sig bittert däröver.

Jag hämtade min vän i affären, och vi vandrade gladeligen den korta vägen tillsammans. Vi kommo överens att laga till té och äta en smörgås hos henne och gjorde de nödvändiga uppköpen i ett par butiker. Uppe i våningen lade vi av oss ytterkläderna i tamburen och trädde in i min väns rum, där tillrustningarna för supén genast började. Paketen öppnades, duktyg och porslin hämtades fram. Allt emellanåt utbytte vi glada, lyckliga blickar och fröjdade oss över att äntligen få vara riktigt i fred och prata om allt.

Då knackade det på dörren. Min vän öppnade. Det var den minst döva värdinnan, som kom för att avlämna ett brev. Jag stod borta vid soffan, sysselsatt med dukningen, och antog, att min vän endast skulle tacka för besväret och genast återvända till mig. Min förvåning var obeskrivlig när jag i stället hörde henne med hög röst gång på gång uppmana den döva damen att stiga in och sitta ned samt till svar på den andras invändningar försäkra, att det icke på minsta sätt skulle störa oss! Med den älskvärdaste, trovärdigaste min upprepade min vän, att vi båda två skulle bli mycket glada, om den gamla fröken ville dricka en kopp té med oss. Den kloka damen avböjde vänligt, men bestämt och avlägsnade sig. Min vän stängde dörren och kastade sig med ett dämpat jubelrop i mina armar. Vilken tur, menade hon, att vi lyckligt undgått denna fara!

Jag kunde ej riktigt deltaga i hennes fröjd och fick brått att skära brödet. Min väns muntra prat förjagade dock snart min förstämning, och kvällen förflöt angenämt som vanligt.

Men efteråt kommo de undanskjutna tankarna om och om igen tillbaka. Med tiden växte de till misstroende och tvivel. Jag började i hemlighet observera min vän, när hon talade med andra, började fråga mig själv om man kan lita på en människa, som av natur eller vana ständigt är älskvärd mot alla. Är icke hennes vänlighet i själva verket falskhet, hennes tillmötesgående brist på sanning? Månne hon icke även bedrager dem hon håller av?

Mina reflexioner antogo formen av självrannsakan. Jag började hålla räfst med min egen ståndpunkt gentemot konventionella lögner och invand älskvärdhet. En sann och pålitlig karaktär, säger jag mig, tvingar till en viss uppriktighet även i umgängeslivet. Den, som med öppen blick kan bedyra motsatsen mot sin innersta tanke, saknar den nödvändigaste förutsättnigen för sann vänskap.

Sådana reflexioner ha förändrat mig gentemot min vän. Mitt förtroende är rubbat, och vårt förhållande har därigenom blivit helt annorlunda. Vi träffas visserligen ibland, men utan den gamla förtroligheten. Disharmonien smärtar oss båda, men jag förmår ej övervinna den. Jag tvivlar på min väns uppriktighet. Har jag orätt?

—::—

Den dystre mannen: — Jag vill be advokaten hjälpa mig med skilsmässa från min hustru. Hon bara talar och talar och talar —

Advokaten: — Vad talar hon om då?

Den dystre, ännu dystrare: — Ja, se *det* säjer hon inte!

—::—

"Stilla stunder."

Marie Louise Ingemans uppmaning i förra numret, att vi jäktade nutidsmänniskor alltibland borde kasta alla omsorger och bereda oss en stilla stund slog så livligt an på mig, att jag beslöt att genast realisera den i min egen praktik.

I detta syfte inbjödos till min vanligen fridfulla kula två av mina mest robehövande bekanta, nämligen fru X., som har bördan av ett stort hus på sina skuldror samt fru Z., framstående styrelsemedlem i ett tjugutal föreningar, vilka alla lika energiskt om också växelvis hota att ta kål på henne. Båda lovade älskvärt att komma och dricka sitt söndagseftermiddagskaffe hos mig klockan halv 6. Om den stilla stunden nämndes ingenting, den ville jag, enligt fru fru Ingemans fingervisning, skulle komma alldeles av sig själv.

Kaffet stod färdigt vid mina gästers ankomst. På ena bordshörnet låg Viktor Rydbergs dikter — litet försynt undanstucken. Hedersplatsen intogs av en nybakad sockerkaka, som mitt "pass" lyckats med över all förväntan. Vi drucka, "doppade" och pratade till att börja med som på ett vanligt banalt kafferep.

Efter tretåren fick fru X. syn på boken och lät den förstrött falla upp mellan sina händer.

— Viktor Rydberg, sade hon med en fullkomligt oefterhärmlig ton och lade med en lika oefterhärmlig rörelse boken tillbaka. — Han skriver alldeles för invecklat och djuptänkt för mig.

— Åh, inföll fru Z., som gärna vill vara en bildningens förkämpe. Viktor Rydbergs namn har väl god klang. Jag vet att han givit ut många välskrivna saker, fastän jag måste bekänna att jag läst bra litet av dem.

Jag ansåg nu rätta ögonblicket inne att utlysa den stilla stunden.

— Om det intresserar er, skall jag gärna läsa upp några av Rydbergs dikter för er, sade jag vädjande. Men jag kan åtskilliga av dem utantill och föreslår därför att vi släcka det elektriska, ty det går bättre att lyssna, när det är skumt.

Jag vred ned min tretändning och såg nu, precis som fru Ingeman skildrat det, gardinens och fönstrens mönster och bågar teckna sig i det nerifrån gatan belysta taket. Det såg riktigt vackert ut, tyckte jag. Men smak skall man aldrig tala om, och i mörkret kände jag en förkrossande kritik från två kappraka gestalter. Jag beslöt emellertid att hjältemodigt genomföra mitt program. Och när ett sakta krasslande med några på assietten kvarglömda konfektbitar äntligen tystnat läste jag ur minnet och så gott jag förmådde en av Viktor Rydbergs enligt min tanke allra vackraste dikter, nämligen hans Drömliv.

Jag inbillade mig att dikten skulle göra samma djupa intryck på mina åhörare som på mig själv. Men knappast hade de sista sköna slutstroferna förklingat, förrän jag hörde fru X.' stämma, så klarvaken och oberörd som hade hon stått på torget och köpt fisk.

— Är det slut! Det var riktigt bra. Jag kom nämligen att tänka på att jag absolut måste ringa hem ett slag.

Och förtrogen med min vånings karta slingrade hon ut till telefonen.

Jag satt som duschad i mörkret. Från tamburen hörde jag fru X. fråga sin jungfru, om telningen Jocke var hemkommen från isen än och att hon i så fall för allt i världen inte skulle glömma att ge honom torra strumpor och skor samt i övrigt taga resterna av fårsteken till pytt i panna till kvällen.

— Nu kan du få läsa så mycket du vill utan att jag skall störa, sade hon storslaget, sedan hon ånyo intagit sin plats.

— Men ni äro kanske inte intresserade av att höra mer?

— Jo, så gärna, gärna! bedyrade båda ivrigt.

Jag lät det tillfälliga missmodet fara och fortsatte med den ståtliga Grottesången.

Den är lång, som hersrkapet vet. Ungefär mitt i dikten hörde jag fru Z. skruva sig oroligt av och an i korgstolen och slutligen med en genomträngande viskning säga till fru X.:

— Jag skulle bara försöka se på min klocka. Hon måtte väl inte vara halv 9 än. Klockan halv 9 *måste* jag nämligen *ovillkorligen* vara på ett möte.

Jag tände oroad bordslampan bredvid mig. Fru X. satt i soffhörnet med lutat huvud, halvsovande. Fru Z. hade ur sitt klädningsliv lyckats lista fram sitt ur på den långa guldkedjan. När ljuset föll på tavlan flög hon som en raket ur stolen och ropade förfärad:

— Kors bevare mig, hon är redan kvarten över 8!

Kobbs Thé
är alltjämt marknadens förnämsta

MERKUR-TVÅLEN
använd enligt bruksanvisningen giver ett storartat resultat.

Konstflitens Flossamatta
Tjock, varm, vacker, slitstark. Relativt billig.
Mattan för det burgna, välombonade, med kultiverad smak inredda hemmet
KONSTFLITEN Göteborg 3.

Offentliga nöjen.

Stora Teatern
Varje afton kl. 7,30
Tiggarstudenten.
Söndag kl. 1,30 Matiné:
BAJADÄREN.

Lorensbergsteatern.
Söndag kl. 2 Barnföreställning:
ASKUNGEN.
Varje afton kl. 8:
Den stora rollen.

Nya Teatern.
Söndag kl. 1,30 Billighetsmatiné:
Fabrikstösen.
Varje afton kl. 7,30—10,35:
SVENSKAMERIKANARE.

Lilla Teatern.
Söndag kl. 7 och 9 sista söndagsföreställningarna,
övriga dagar kl. 8:
Skepparegatan 40.
Söndag kl. 1,30 Matiné:
HEMSLAVINNOR.

NADCO HEMFÄRGER

— Är du alldeles . . . skrek fru X. yrvaken. Vart i alla mina dar har tiden tagit vägen.

— Ja, så är det när man har trevligt, sade fru Z. Kära Ragna, det har varit en förtjusande eftermiddag.

— Ja, det är sanning det, riktigt förtjusande! ekade fru X.

De tryckte emfatiskt mina händer och samlade brådskande ihop sina persedlar.

— Måtte bara inte styrelsen vara samlad . . .! sade fru Z.

— Ja, jag säger detsamma, sade fru X. Pytt i panna blir inte bra, om den får stå för länge.

Och brådstörtat flyende skymning och dikt, rusade de ängsligt överläggande *huvudstupa* nerför trapporna.

Så slöt min första stilla stund. Jag tror allt att jag bjuder fruarna X. och Z. på vanligt vardagsförmiddagskaffe nästa gång.

Ragna Peters.

——::——

En tämligen trög resande för en firma hade i uppdrag att stanna i en annan stad i och för besök hos en kund där. — När han väl kom dit hade han glömt bort namnet på kunden och såg ej annan råd än att telegrafera till sin chef och fråga. Denne telegraferade tillbaka:

Karl Högberg & C:o. Ert är Per Jönsson.

——::——

Teater.

LORENSBERGSTEATERN.

Den stora rollen.

Man har länge gått och undrat, varför en skådespelare av hr Blickingbergs rang kommit så jämförelsevis litet till användning i Lorensbergsteaterns ensemble. De få gånger han vid *denna* scen fått sig större uppgifter anförtrodda — tidigare, hos direktör Selander uppbar han ju som bekant i regel de förnämsta rollerna — har hans intelligens alltid skapat minnesvärda gestalter av stort intresse. När teatern nu, i bekymmersamma tider, lägger "den stora rollen" i den begåvade skådespelarens händer är detta kanske en tillfällighet, som dock ser ut som en tanke.

Ur skådespelaresynpunkt kan man säkerligen få lyckan att revanschera sig på en tacksammare uppgift än den förfallne komedianten Armas Fager. Man har förebrått hr Blickingberg att han gjort typen för negativ och för litet mänsklig. Undertecknad kan icke dela denna uppfattning. Hela Armas Fagers existens är, ur verklighetssynpunkt, uppbyggd på negationer. Förblindelsen för den egna ömkligheten och oförmågan är gestaltens enda positiva drag. Han har aldrig fått pröva sina krafter och tror dem därför vara större än de äro. När slutligen det röda upproret bjuder honom ett tillfälle att i verkligheten spela den stora roll som scenen förvägrat honom brister hela illusionen om den egna förmågan, och kvar står endast en egoistiskt feg och verklighetsfrämmande stackare, som aldrig haft något i sig av hjältars och martyrers hårda virke. Det fordras onekligen ett visst mod hos en skådespelare att ingå i denna allt annat än sympatiska skepnad och stor talang att forma den såpass mänsklig att den icke allenast påkallar förakt, utan även förståelse och medlidande. Hr Blickingberg återgav typen med en säkerhet, en psykologisk finhet och ett patos i de upprörda ögonblicken som gjorde prestationen till en av de intressantaste man på länge skådat på denna teater. Detta genomförande av huvudrollen jämte fru Tekla Sjöbloms och hr Mathias Taubes intelligenta framställning av de respektive uppgifterna som den stackars slitna hustrun och den redlige, visserligen socialt, men icke moraliskt urspårade vännen och stridskamraten bär det i sig själv om icke obetydliga så dock åtskilligt överskattade finlandssvenska skådespelet. Så länge det står på repertoaren bör varje vän av god skådespelarkonst icke försumma att ägna det en aftons intresse.

—*e.*

"*Svenskamerikanare*" på Nya Teatern hava vunnit publikens hjärta — de goda husen vittna härom. Man har lyckats förkorta mellanakterna så mycket, att föreställningen nu avslutas redan vid halv 11-tiden.

——::——

Drömmens mysterium.

Av * * *

IV.

Drömtydning och själshygien.

För att tillförsäkra nedanstående utläggningar det förtroende hos läsaren, vilket är nödvändigt för att han eller hon skall ägna något intresse åt en så misstänkt företeelse som drömtydning, anföras här namnen på en del samtida vetenskapsmän som ansett ämnet värt ett ingående studium: d:r Siegmund Freud i Wien, d:r Carl Jung i Zürich, d:r Morton Prince i Boston, mr Havelock Ellis i London, d:r Leo Erichsen m. fl.

Den sistnämnde skriver i sitt arbete "Det sinnliga och översinnliga": — "Vi drömma ingenting tillfälligt. Det som vi icke slutbehandlat i vårt dagsmedvetande, det som smugit sig in i vårt inre, utan att vi bildat oss en klar uppfattning därom, önskningar som icke gått i uppfyllelse, drifter som vi av blygsel eller fruktan icke givit vika för, konflikter av skilda slag, låga begär, som sky dagsmedvetandets klara ljus, allt detta strävar efter att ännu en gång i någon form göra sig påmint och återkommer till oss i drömmar i symbolisk form eller som likheter. Vi kunna mycket väl tala om en vetenskaplig drömtydning, och nervläkaren, som försökte bota den sinnessjuke, den av tvångsföreställningar eller själsstörningar lidande nevrotikern utan att analysera hans drömliv, skulle förbise ett viktigt hjälpmedel, som den nya själsforskningen lagt i hans hand." D:r Erichsen tilllägger att man, via drömmen, "når fram till själens innersta djup, undermedvetandets verkstad".

Som man förstår, tänker den citerade forskaren icke på de många drömmar, som uppstå på grund av kroppsliga förnimmelser, utifrån eller inifrån kommande, såsom buller, hunger, törst, illabefinnande etc., och vilka i riklig mängd vävas in i vårt drömliv. Han hänsyftar i stället på de drömmar, som leda sin upprinnelse från vårt själsliv, sådant vi själva danat det genom våra tankar i vaket tillstånd.

Hava dessa drömmar någon förnuftig mening? Att hålla oss à jour med hur vårt själstillstånd, vår inre personlighet utvecklar sig? Att ge tillkänna om allt är i god ordning eller om det är fara på färde?

Om man nu vågar ett sådant antagande, ställes man genast inför en ny fråga. Varför ge oss drömmarne då icke klart och ärligt besked? Varför te de sig oftast så meningslösa, att vi inte gitta ägna dem någon uppmärksamhet? Den goda avsikten förfelas ju fullständigt på detta sätt!

Måhända har den modärna drömanalysen rätt, när den förklarar, att våra drömmar äro — underkastade censur! Vem "censorn" är vet man icke, men man tänker sig en kraft, som övervakar den kanal, vilken förbinder vårt undermedvetande, där vårt själsliv ligger blottat, med drömlivet. Undermedvetandet synes angeläget att sända sina budskap in i drömmarnes värld, tydligen med underförstådd mening att de skola vidarebefordras till människans dagsmedvetande och — om så behöves — bringa henne till besinning, men censorn nekar att släppa igenom alltför obehagliga och alarmerande underrättelser. När undermedvetandet vill avsända sådana, måste det därför listigt omskriva dem i drömmar med menlöst eller t. o. m. behagligt utseende.

Kanske är censorn en vänlig kraft, som vill skydda sömnen och vilan, vilka tydligen skulle fara synnerligen illa, om alla våra bekymmer, våra tunga minnen, våra onda begär utan kontroll finge välla upp ur undermedvetandet in i vårt drömliv och fylla det med skräckbilder.

Men det är också möjligt att censorn är identisk med den kraft vi känna från vårt dagsmedvetande och som med så stor energi och framgång tar till orda mot samvetet, ursäktande och överskylande alla våra brister och svagheter. I så fall är han säkerligen mera fiende än vän.

När människan på betänkligare sätt försyndar sig mot själshygienens lagar och i form av onda, sjuka, eller orena tankar tillför undermedvetandet ett för den inre personligheten alltför skadligt själsstoff, är det, som om undermedvetandet gjorde revolt mot den censurerande kraften och tvingade igenom drömbilder av så oroväckande art, att man *måste* uppmärksamma och tänka över dem. Drömlivet blir sjukt, sömnen blir orolig, dålig och ger ingen verklig rekreation. Samtidigt faller man offer för andra nervösa åkommor, man blir nedstämd, ängslig, hysterisk, hypokondrisk, vilket liksom de sjuka drömmarne och sömnlösheten vittnar om, att mer eller mindre svåra störningar äro för handen inom själslivet.

De lindrigare symptomen dras man med så gott man kan, men de svårare leda till ett besök hos nervspecialisten, vilken om han tillämpar den modärna själsläkekonsten icke underlåter att genom patientens drömmar utforska hans själsliv, där roten till det onda är att söka.

Låt oss anföra ett uttalande av en känd drömanalytiker d:r A. W. van Renterghem i Amsterdam.

"När vi funnit den verkliga innebörden i en dröm, känna vi oss stå mitt i drömmarens hemliga värld, och vi finna till vår förvåning, att en till synes meningslös dröm har ett betydelsefullt innehåll och på ett verklighetstroget sätt blottar utomordentligt viktiga och allvarliga saker inom själslivet."

Låt oss därefter återgiva en typisk drömtydningshistoria, berättad av en amerikansk läkare och nervspecialist.

En av hans patienter, en ung kvinna, talade om en livlig dröm, som hon haft på natten. Tillsammans med en väninna hade hon promenerat utefter en av stadens förnämsta affärsgator och gått in i en modeaffär, där hon köpt en hatt.

Det var hela drömmen. Det livliga minne den efterlämnat tydde dock på, att den var en symbolisk dröm, d. v. s. ägde en underförstådd mening, hade något av vikt att meddela:

På läkarens fråga vad hon gjort dagen före drömmen, berättade hon, att hon verkligen gått den ifrågavarande gatan tillsammans med samma väninna och därvid sett in i modeaffärernas skyltfönster.

Här hade läkaren fått själva uppslaget till drömmen — hans patient hade önskat sig en hatt, men icke haft råd att köpa den. Denna undertryckta önskan ledde, så som väntat, till drömköpet. Men fanns ingenting mer och viktigare bakom drömhändelsen?

Läkaren forskade vidare och patienten fortsätter sin berättelse. Under promenaden hade hon kommit att tala med väninnan om en man, som tidigare uppvaktat henne. Då han var rik, vågade hon emellertid icke tro, att hans avsikter voro allvarliga, utan gifte sig med en annan man i blygsammare ställning.

Ytterligare ansatt av läkaren, talar hon om, att hennes man f. n. ligger sjuk, och att hon är förfärligt orolig för honom, ehuru den läkare som sköter honom försäkrar, att alls ingen fara föreligger.

Den drömanalyserande läkaren börjar nu skönja den hemlighet han söker. Drömsymbolen för denna hemlighet är tydligen *hatten*. Är det månne icke *en sorghatt* hon köpt?

Han frågar efter hattens utseende och patienten svarar, att den var svart till färgen.

Nu vet läkaren allt vad han behöver för att tyda drömmen, och han ser fullt klart den svåra livskonflikt, ur vilken hans patients nervlidande uppstått och ur vilken det för varje dag hämtar en allt kraftigare näring.

När den unga kvinnan gifte sig, realiserade hon otvivelaktigt en lyckodröm. Men i stället för att låta sina önskningar och förhoppningar hålla sig inom verklighetens blygsamma ram, förnöjsamt och glättigt omfattande det anspråkslösa hemmet såsom livets medelpunkt, börjar hon en dag tänka på hur annorlunda och fästligare allt kunnat gestalta sig, om hon blivit bättre gift, t. ex. med en man så rik som den där andre. Hon fantiserar om hur präktigt hon i så fall skulle inrett sitt hem, hur vackert hon skulle klätt sig. Dessa vakna drömmar äro mycket roande och hon hänger sig åt dem såsom åt något alldeles oskyldigt och betydelselöst. Men ingen enda av hennes tankar går till spillo, utan alla upptagas de av undermedvetandet, som binder ihop dem till känslor av missnöje med tillvaron, sådan den är, och otålig längtan efter förändring och rikedom. Det har inträtt en ödesdiger splittring i hennes liv. Hon slites mellan de mest stridiga och fruktansvärda känslor. Hon håller av sin man, men är samtidigt förbittrad på honom för att han icke kan förtjäna lika mycket pängar som andra. Hon tycker om sitt hem, men avskyr det också för dess fattigdom. Så blir mannen en dag sjuk. Om han dör, kan hon måhända göra ett nytt bättre gifte! Tanken förfärar henne, och hon försöker slå bort den. Men den finnes kvar och blir, utan att hon själv vet om det, ett hopp, som förkläder sig till den häftigaste oro för mannen, vilken hon i sin fantasi och i överensstämmelse med sina hemliga önskningar gör mycket sjukare än han är. När hon i drömmen går ut för att köpa något, beger hon sig, viss om att en rikare tid stundar, till en av de stora butikerna vid den förnämsta affärsgatan, dit hon känt sig dragen även i vaket tillstånd, ehuru priserna där vida överstiga hennes möjligheter, och vad hon i drömmen tillhandlar sig är det hon hälst av allt vill bära — en sorghatt efter sin man!

I sanning det är ej underligt, att själsläkarne stå bestörta vid de inblickar de genom drömmarne få i det mänskliga själslivet!

Förutsättningen för att nervlidandet i ett fall som det nyss relaterade skall kunna botas är att den sjuka förjagar rikedomsgrillerna, förnöjsamt tar livet som det är, lär sig att värdera sin man och tänker sig framtiden tillsammans med honom i ett visserligen enkelt men lyckligt hem, som hon älskar.

— — —

Vår generation marteras av nervösa lidanden, vilkas ursprung vi icke förstå, men till vilka själsläkaren med lätthet skulle finna nyckeln

KNUT HEURLIN Kungsgatan 46 1 tr. (hiss) (Victoriateatern)
HEMSLÖJD
VÄVNADER - MÖBLER - LAMPSKÄRMAR
BESTÄLLNINGSVÄVERI - Billiga priser

C. L. Schmidts
Begravningsbyrå
24 KUNGSGATAN 24
Tel. 3623 — 14090 — 6607
ombesörjer på erkänt bästa sätt allt som tillhör begravningar.
Eldbegängelseföreningens expedition.

VITVARU-MAGASINET
Expositionshallen KUNGSGATAN 38—40, 1 tr. upp. Tel. 14690.
Största urval av NYHETER i:
DAMUNDERKLÄDER, BABYUTSTYRSLAR, BARNUNDERKLÄDER,
DUKTYGER — HANDDUKAR — FÖRKLÄDEN

Silverslöjan.

ROMAN

av

Ilse Leskien.

Auktoriserad översättning av *Ragnhild Lindberg.*

1

Unga fru van der Borgk drog spetsgardinen åt sidan, öppnade det höga fönstret och lutade sig ut.

Ett lätt aprilregn hade nyss fallit över trädgården. Ännu låg en grå molnstrimma över husen på andra sidan Wallgatan.

Men det fuktiga lövverket under fönstret glänste och skimrade redan åter i strålande ljus. En varm doft steg upp ur den lösa jorden och från kastanjernas kådiga knoppar och späda blad.

Hon drog ett par djupa andetag. I rummen, där hettan ännu låg kvar, kändes det tryckande kvavt. Då Henry ännu ej syntes till, kunde hon hinna springa ner och sätta gullvivorna, som också började lida av den heta luften, i den fuktiga jorden.

Hon kastade en spanande blick utefter vägen, som ledde från huset vid Wallgatan till villan på andra sidan; säkert hade hennes man återigen gått upp till Franz Wiesner. Då lät han henne alltid vänta, ty från honom kom han aldrig loss. Hon kunde inte fatta, vad det var hos denne kusin, denna färglösa, obetydliga människa, som så kunde fängsla hennes man . . .

Men hon ville ej längre fundera på den saken. Så gick hon tillbaka in i rummet, tog blomkrukan från det lilla runda bordet, hämtade sin kappa och en liten spade och gick ner i trädgården. Hon sökte en stund bland de välskötta gräsmattornas boskéer och höga trädgrupper för att finna bästa platsen för sin skyddsling, och valde slutligen ett soligt ställe mitt inne i en boské, där bladverket redan var så tätt, att det omgav henne som en grön mur. Henry tyckte egentligen inte om, att hon grävde i jorden med bara händerna, vilket hon så gärna gjorde.

Hon böjde sig ned och började använda spaden, men den lösa jorden föll genast tillbaka i det uppgrävda hålet, varför hon snart grep till händerna och med en känsla av stort välbehag rotade om i den varma jorden. Försiktigt tog hon så den lilla plantan ur krukan, sänkte den i jorden och lade rötterna kärleksfullt till rätta, då hon plötsligt fick höra röster, mansröster. Var det Henry med någon bekant? Då skulle han inte bli vidare glad över att se henne med smutsiga fingrar. Hon ställde sig alldeles stilla innanför den skyddande, gröna muren och hörde stegen komma närmare.

Det var två medelålders herrar, som kommo från Wiesnerska huset vid Wallgatan, och som valt vägen genom trädgården för att fortare komma till Kaiserallée, där van der Borgkska villan låg. Wiesner och van der Borgk voro kusiner och dessutom kompanjoner i det van der Borgkska musikförlaget. Henry hade ingenting emot, att Franz Wiesners närmare vänner någon gång, för att vinna tid, togo vägen genom den gemensamma trädgården.

Elisabeth van der Borgk tyckte däremot inte alls om detta. Det berövade henne den behagliga känslan av att vara ensam med naturen, när hon uppehöll sig i trädgården. Men Wiesners voro mycket äldre än hon och hennes man, så hon hade blott att finna sig.

Hon skilde försiktigt ett par grenar åt för att se, vem som kom, och smålog. Den mindre, något lutande mannen, var Matthias Grün, cellist vid stadshotellets orkester, den andra resliga, eleganta och välvårdade gestalten var bankir Rosenheim. Så lustiga de sågo ut tillsammans, och vad den hypereleganta Rosenheim skulle bli förfärad, om hon nu trädde fram och räckte honom sin nedjordade hand, som han alltid var van att kyssa! Hastigt lät hon grenarna falla igen och drog sig ännu litet längre tillbaka.

— Det är slut, säger jag, slut, hörde hon cellistens skrovliga kråkstämma upprepa i förargad ton.

— Icke helt och hållet, min kära vän, varför sitter han då fortfarande uppe hos Wiesners?

— För Hans Kaiserchens opera, den nya, olycksaliga! . . .

— Det vet ni då lika bra som jag!

— Gott! Men den, som känner Julie Wiesner, den som åsett alltsammans som jag . . ., hur den goda Henry knappt kunnat bevara det minsta sken . . .

— Ja, ja, det har jag ju själv sett och förargat mig över Franz, den stackaren! Men alltsedan bröllopet är det slut, säger jag, vet jag . . .

— Men Grün, hur kan ni veta något sådant?

— Jag känner honom bättre än ni, och den unga frun . . .

— Hon tjänar som skylt, ingenting annat. En alldeles utmärkt sådan. Henry är en diplomat, all aktning värd!

— Och ni, herr Rosenheim, ni är . . .

— Inga förolämpningar, min kära Grün.

Ett förargat skratt från den lilla musikern, och rösterna dogo bort.

Elisabeth van der Borgk böjde sig åter över sin planta och tryckte försiktigt fast den. Därefter tog hon upp spaden, gick fram ur buskaget och skyndade in i huset. Hon nästan sprang uppför trappan till förvåning för betjänten, som öppnade glasdörren för henne, spolade hastigt sina händer rena under vattenledningen, gick in i sitt rum och satte sig i en låg stol under palmen.

Hon hade gått ner i trädgården för att icke tänka, icke grubbla så mycket över dessa första månader i hennes äktenskap, vilka bringat henne, som växt upp på en stilla lantegendom under en mild moders ledning, så mycket nytt och förvirrande. Och nu hade hon måst höra, vad de där båda sagt . . . säkert var det överdrivet, skvaller, men . . .

Matthias Grün, vars öppna, trohjärtade väsen hon så väl kände från trioaftnarna, som en gång i veckan höllos här hos henne, hade dock sagt: jag har själv sett det.

Var Julie inte 43 år gammal och hennes hår vitt även om det såg mera pudrat än grånat ut mot hennes blomstrande ansikte. Alltid hade hon förefallit Elisabeth som en äldre fru

Prima Hushållskol, Cokes, Antracitkol & Ved
till dagens lägsta noteringar.
C. Uggla & C:o.
Tel. 32, 3885, 44, 5407.

Varje förståndig husmoder
använder
Pellerins Margarin
i hushållet

i våra drömmar, som, symboliskt, återspegla vår offörnöjsamhet, vår guldhunger, våra husliga sorger, våra affärsbekymmer, vår oro och ängslan för utkomsten, konflikterna mellan vår rättskänsla och vårt handlingssätt, vårt hat mot oliktänkande, vår avund mot medtävlare, vår fruktan för motgångar, för fattigdom, för döden.

Varför äro vi i detta hänseende så mycket sämre ställda än gångna tiders människor? Därför att vi vanvårda vårt tankeliv och därmed vårt själsliv! Tidigare generationer kände lika litet som vi i allmänhet göra det till begreppet själshygien, men de tillämpade en sådan omedvetet genom religionens påverkan.

De lade tryggt sitt livsöde i Guds starka hand. De fruktade icke. Ingenting kunde hända dem, utan att Han ville det. Motgångarne togo de undergivet som prövningar, sända av den allsmäktige i god, fostrande mening. Hans kärleksrika nåd skulle i den behagliga stunden bringa den hjälp de behövde. Hade livet endast sorger, väntade dem dock himlen efter döden. Det trosvissa hoppet lyste alltid över framtiden. Religionen ålade dem förnöjsamhet och rättrådighet, godhet och fridsamhet, vördnad för överheten, broderskänslor mot medmänniskorna. Tankelivet, som låg blottat för den högstes blick, hölls rent.

Den nutida människans rike är endast av denna världen. Hon behöver icke religionen och hon har lämnat den. Men samtidigt har hon avstängt sig från den källa, ur vilken tidigare generationers människor hämtade sedlig kraft, mod, förtröstan, sinnesro och trygghet. Hon har icke lyckats finna någon ny sådan källa och livet är henne tungt.

——::——

(Eftertryck förbjudes).

Ungdomsbrottslighetens utbredning.

Av *D:r DAVID LUND.*

Den omständigheten, att en ökning av de ungas vanart och brottslighet i olika länder, även i vårt land, kunnat fastställas i och med det moderna samhällets utveckling och med stigande kultur, torde delvis kunna tillskrivas hastigt förändrade yttre förhållanden genom de omvälvningar, som försiggått i samhällena under senare tid. De yttre levnadsvillkoren ha undergått stora förändringar, och anledningarna till konflikt med samhällets lagar ha ökats. Särskilt på de unga, som stå mer eller mindre utan livserfarenhet inför nya upplevelser, ha dessa förändrade yttre förhållanden varit ägnade att inverka menligt.

Det vore dock oriktigt att föreställa sig, det "den gamla, goda tiden" var befriad från vanart och ungdomsbrottslighet. Redan Gustav Vasa förebrådde Upplands-bönderna i ett plakat, att de uppfödde sina barn "i självsvåld, laster och brott, så att de varken räddes Gud, överhet eller föräldrar". Under Gustav II Adolfs tid tilldrog sig frågan om de ungas vanart uppmärksamhet och förordnades år 1624, att särskilda barnhus skulle upprättas i varje provins. Endast i Stockholm kom dock denna förordning att efterlevas, där ett barn- och tukthus inrättades. Detta torde vara det första officiella försöket i vårt land att genom beredande av uppfostran åt vilsekomna barn tillvarataga såväl deras eget som samhällets välförstådda intresse.

Att vanart och brottslighet bland de unga tilldrogo sig intresse och framkallade behov av åtgärder synes ju tyda på att allt ej var så väl beställt med de unga i forna tider, som nutidens människor nog mången gång föreställa sig. Gå vi sålunda 80 år framåt i tiden efter förordningen av år 1624, så finna vi en ny stadga, enligt vilken "raspehus skulle lagas till, varuti såväl vanartiga tiggare som andra olydiga och osedliga barn och tjänstepojkar skulse straffas med arbete uti raspandet av allehanda brasilieträd". I någon större utsträckning upprättades dock ej sådana raspehus. De minderåriga förbrytarna sattes alltfort in på de stora gemensamhetsfängelserna där de ej sällan utvecklades till verkliga banditer i den moraliskt dåliga atmosfären.

Men det kom dock nya tider med idéer om större människovärde, större människorätt, ja, t. o. m. barnets rätt. År 1798 förordnades om unga fångars skiljande från äldre sådana, och år 1864 lagstadgas, att brottslingar under 15 år icke skola intagas på straffanstalt utan på allmän uppfostringsanstalt. Man hade sålunda tagit det stora steget att för barn sätta uppfostran i stället för straff. År 1902 kom så vår ännu gällande lag angående uppfostran åt vanartade och i sedligt avseende försummade barn med bl. a. förpliktelser för landsting och större städer att upprätta s. k. skyddshem för vanartade barn. Långt före lagens tillkomst hade dock en del sådana skyddshem tillkommit. För närvarande finnas i Sverige 28 skyddshem för gossar och 10 för flickor med plats för omkring 1,200. Härjämte finnas två tvångsuppfostringsanstalter, en för manlig och en för kvinnlig ungdom. Dessa anstalter ha till uppgift att emottaga vissa minderåriga förbrytare i åldern 15—18 år. Oaktat antalet skyddsanstalter avsevärt stigit under senare år, torde antalet likväl icke motsvara behovet, en omständighet som kan tyda på, att vanart och ungdomsbrottslighet trots vår tids förebyggande och botande åtgärder snarare är i till- än avtagande.

Under krigs- och krisåren med dess överflöd på konfliktstoff steg ungdomsbrottsligheten i oroväckande grad. Numera torde man dock kunna säga, att den har ungefär samma omfattning som före det stora kriget. Men även om så skulle vara är ungdomsbrottslighetens problem ägnat att tilldraga sig största uppmärksamhet delvis i anledning därav, att antalet vanartade och brottsliga unga är stort, dels emedan vanartssymptomen visat tendens att uppträda tidigare än förr, så att en förskjutning av ungdomsbrottslighetens frekvens nedåt i straffmyndighetsåldern (15 år) kan konstateras. Inom de åldersgrupper, som ligga under straffmyndighetsåldern, var antalet vanartade före kristiden i stigande, åtminstone att döma av uppgifter för de senaste 40 åren beträffande sådana vanartade som måst intagas på anstalt. I de egentliga ugdomsårsklasserna 15—21 år utvisar kriminalstatistiken visserligen ej någon mera nämnvärd ökning under åren närmast före kriget, men till ej oväsentlig del torde detta kunna förklaras därav, att man i vårt land sedan rätt länge vidtagit åtgärder med avseende å vilsekomna barn och ungdomar, innan de överskridit straffmyndighetsåldern, varigenom ett avsevärt antal minderåriga, som eljes snart nog skulle kommit att befolka våra fängelser, blivit moraliskt förbättrade i tid.

I olika länders kriminalistiska litteratur återfinner man samma erfarenheter, som de här berörda angående ungdomsbrottslighetens ökning och behovet av verkligt effektiva förebyggande och botande åtgärder har på grund härav gjort sig alltmera gällande. Men sådana åtgärder för ett rationellt bekämpande av ungdomsbrottsligheten och därmed till stor del av brottsligheten över huvud taget kunna likväl icke med hopp om större framgång vidtagas, förrän man mera noggrant fastställt orsakerna till ifrågavarande sår i samhällskroppen och dessa orsakers dimensioner.

I en följande artikel skola vi återkomma till frågan om dessa orsaker.

——::——

Den ena unga damen: — Min man är underbar. Han svär inte, flirtar inte, röker inte, dricker inte.

Den andra unga damen: — Men kära barn, då kommer du ju inte att kunna få något enda lagligt skäl för skilsmässa!

NORDISKA HANDELSBANKEN
STOCKHOLM GÖTEBORG MALMÖ
122 AVDELNINGSKONTOR
Emottager insättningar mot högsta gällande ränta.
Uthyr brand- och dyrkfria förvaringsfack.
Förmedlar köp och försäljning av aktier och obligationer.
Emottager mot billig avgift (s. k. öppen deposition) alla slags värdehandlingar. Avkastning redovisas omedelbart till deponenten.
Emottager till förvaring i kassavalv (s. k. sluten deposition) förseglade lådor, konvolut o. dyl.

Vitrums FERROL
är det kraftigast aptitgivande och mest stärkande av alla moderna organiska järnpreparat. Synnerligen lättsmält fördrages det av den ömtåligaste mage. Vid blodbrist och svaghet av största verkan. Dess angenäma smak gör att det med lätthet tages av såväl barn som vuxna.
Tillverkas å
Apoteket Vasens Apoteksvarucentral Laboratorium, Stockholm.
Originalflaska om 500 gr. Nedsatt pris 3:25.
Fås på alla apotek.
Om Vitrums Ferrol ej finnes på närmaste apotek, tillskriv fabrikanten, Apoteket Vasen, Stockholm.

Vårda håret!
om det är sjukt eller friskt och använd
ZIWERT'Z Extrait Vegetal
bästa hårkonserveringsmedel. Finnes till salu hos frisörer och i parfymaffärer samt hos Kungl. Hovleverantör *Ziwert'z Eftr. i Göteborg.*
Lorensbergsgatan 7. Tel. 10 98.

Rottingflätning i stolar
utföres väl och billigt.
Arbetet avhämtas.
Vanföreanstaltens Yrkesskola
Tel. 236, 115 13.

DAMBLUSAR
klädningar och **kjolar** köpas bäst och billigast i
O. F. Hultbergs Blusaffär, Husargatan 40.
Obs.! Beställningar emottages. Även egna tyger sys.

Vår följetong.

Vi börja i föreliggande nummer med en ny följetong, romanen *"Silverslöjan"* av den framstående tyska författarinnan Ilse Leskien. Redaktionen, som med stor energi genomplöjt den utländska nya romanlitteraturen, har fått värdefullt bistånd av författarinnan Beatrice Zade, som förhjälpt oss till Ilse Leskiens roman, vilken — vi äro övertygade därom — skall tilldraga sig våra läsarinnors livliga intresse.

——::——

Nyutkomna böcker.

Universella Broderskapets Teosofiska förlag, Stockholm:

Den teosofsika vägen. N:o 5. Proklamation till Fredsparlamentet och inledande tal därvid. Av Katherine Tingley. — Människan sin egen frälsare. Av Erik Bogren s:or. — Livets härlighet. Av Ralph Lanesdale. — Först upplysning — sedan fred. — D:r Sven Hedin i Lomaland.

N:o 6: Parlamentet för Fred och Universellt Broderskap. — En protest mot krig. Av Katherine Tingley. — Livet bjuder oss ständigt nya tillfällen till utveckling. Av Gertrude van Pelt. — Mänsklighetens frälsare. — Sunt förnuft. — Teosofiens ocean. Av William Q. Judge.

Pris pr nummer 2 kronor.

——::——

Kvinnornas Självhjälpskassa
Sjuk- och Begravningskassa
Nya medlemmar vinna inträde. Försäkra Eder mot sjukdom! Anmälningar göras till Ordf. Fr. Anna Larsson, Skanstorget 6. Tel. 182 06. Billiga månadsavgifter.

Lilla Vilohemmet
Tel. 272. Alingsås. Tel. 272.
REKOMMENDERAS!
Förfrågn. ställas till frkn Lotten Nordgren

BREVLÅDA.

Ada A—n L. Med allra största nöje.

Läsare. Ni har rätt! Även denna fråga kan förtjäna en *allsidig* belysning. Vi ha ännu icke hunnit med att belysa den mer än från fyra sidor, men skulle Ni möjligen vilja lämna en för femte dimensionen så hjärtligt välkommen!

Gamla recept. Vi kunna t. v. endast bedja Eder vara god insända recepten till Era utmärkta huskurer. Redaktionen lovar att samvetsgrant avpröva dem, och lyckas vi göra detta, icke endast med livets bibehållande utan även med utfästa resultat garantera vi Eder att icke undanhålla dem för vår läsekrets.

Gammal medborgarinna. Det är storartat att kunna tänka så stort och hoppas så varmt fastän besvikelserna varit så många.

Frivilliga staben. Välkommen! Välkommen! Välkommen!

Undrande. Det inte blott lär utan *det är* med verkliga förhållandet överensstämmande.

Anonym. Det var inte vackert, och vi voro glada över vår vinterbrasas omedelbara verkställande av domen.

L. G., Fru S. H., Erna B. Omöjligt!

Övriga manuskriptinsändare få svar pr post.

——::——

KOL VED COKES
C. N. ANDERSSON
Tel. 27 80, 69 72, 108 49. Göteborg.

Färsk FISK
Hansson & Silfverstrand
FISKAFFÄR
Bazargatan 8. — Tel. 95 80, 15 380

Gyllenhamars
UNDERBARA
HAVRE-MUST
Stärker aptiten, ökar arbetslusten.
För ÅLDRINGAR, VUXNA OCH BARN.

BERTHA ANDERSON
15 Korsgatan, Göteborg.
Stort urval av vackra **Ylletyger, Viyella** i ylle och bomull, **Bomullsflaneller.** Handvävda, färgäkta **Bomullstyger, Hvita Väfnader,** bästa fabrikat. **Strandkoftor, Lahmans Tricotunderkläder, Strumpor, Underkjolar, Snörliv, Reformliv, Näsdukar, Allmogegardiner,** stort urval, **Möbeltyger, Borddukar,** stor sortering, vackra mönster, **Linneduktyger,** bästa fabrikat. **Handdukar, Sängtäcken, Filtar, Sticktäcken. Prima Ylle- och Bomullsgarner.**
Å helt stycke 10 %, samt å stufvar. • Till Tricotstickerskor lämnas rabatt å garner.

Köp
Olof Asklunds Bröd
Det är bäst

Arla Mjölk
Distribution på glasflaskor.
Tel. 40781, 45699

trots sitt rhenländska, ungdomliga sätt.

Och nu sade de om Henry, att han rakt inte längre kunde dölja sin lidelse för henne! Men om en Julie var så över all måtta tilldragande för honom, vad var det då, som dragit honom till henne själv och förmått honom att föra henne hit från hennes härliga lugn därhemma?

Hon visste med sig, att hon var så helt olik den kvicka, livliga Julie Wiesner.

Varför? . . .

— Som skylt, hade Rosenheim sagt. Skylt? . . . för vem? Hade Henry behöft detta skydd för att bli herre över sin vansinniga lidelse? Eller . . .?

Hon tryckte båda händerna mot tinningarna. Varför lät han henne så ofta vänta så här dags? Varför var hans ständiga ursäkt: Jag har varit hos Franz igen för operans skull, för det eller detta, alltid en eller annan musikangelägenhet.

— För Julies skull, hade Rosenheim sagt . . .

Och jag skylten, och jag . . . Hur kom det sig, att hon ej kunde slå bort det hela med ett skratt? Hur kom det sig att ett tvivel slagit rot inom henne, ett tvivel som växte och började inge henne ångest?

Henry var ju så ridderlig, hade genom sin fina förståelse gjort allt det lätt, som känts svårt för hennes skygga natur, hade med vänlig, fast hand fört henne in i denna stora värld, vars rikedom och glans, så vitt skilda från vad hon hittills ansett för välstånd, rent av gjort henne rädd.

Och mer och mer hade hon inför honom lagt bort den blyghet och tillbakadragenhet, som tillhörde hennes väsen, hade hon hoppats att så småningom helt och hållet kunna bli sig själv, smärtsamt djupt kännande . . .

Och nu detta . . . detta!

Nedanför fönstret hördes knarrandet av steg i sanden.

Hon ville resa sig och gå fram till fönstret, men kände sig kroppsligen alldeles utmattad av allt det, som rörde sig inom henne och blev sittande kvar i stolen, blek och med huvudet lutat mot ryggstödet.

Hon hörde dörrarna öppnas därnere, sin mans stämma, då han talade med betjänten, sedan hans steg i trappan och såg honom nu komma in.

— Men, Li, var är du då? Jaså där, men så du ser ut! Hur är det fatt? Och han strök henne över det ljusa håret. Är du sjuk?

— Jag är bara trött.

— Av vad då? Har du ansträngt dig på något sätt?

— Av luften, tror jag.

— Har du varit därnere?

— Ja, nyss.

— Och stått lutad och rotat om i jorden? Låt mig se. Och han lyfte lekfullt hennes ena hand från stolkarmen och betraktade den noga. Jag tycker mig se något här på långfingret, sade han, samt sökte skrattande hennes ögon.

Men hon besvarade knappast hans leende, och han kände, att hennes hand var slapp och livlös. Han förde den lätt till sina läppar och sade:

— Nu har jag om igen låtit dig vänta med middag, förlåt! Men där är Braune, kom, du är säkert bara hungrig .

Skjutdörrarna till matsalen hade öppnats, och den gamle betjänten i mörkblått livré stod i givakt. Henry van der Borgk bjöd sin unga fru armen, och de slogo sig ner vid det runda, med vårblommor smyckade, rikt dukade bordet, under det att den lilla husjungfrun, klädd i vit mössa, serverade den rykande buljongen.

Detta litet stela och högtidliga sätt att intaga måltiderna, som sedan ålder brukats i det van der Borgkska huset, hade från början förefallit Elisabeth främmande och underligt. Att hon, med tanke på betjäningen, skulle behöva avväga vart ord under de fattiga två timmar, som hennes man var hemma från kontoret i stället för att fritt kunna prata med honom, om vad som föll henne in, hade känts så tvunget och onaturligt. Hon hade svårt att hålla ut, tills de tre rätterna serverats, och Braune satte in brickan med det svarta kaffet i Henrys arbetsrum. Då först brukade dagens högtidsstund komma för henne.

Men i dag var hon glad över att tjänarnes närvaro hindrade varje personligt samtal. Hon ville först samla sig och i lugn överväga, hur hon borde handla efter denna nya erfarenhet.

Henry underhöll henne livligt. Han förstod utmärkt den konsten, ty han tillhörde de mörka van der Borgkarna. Alltsedan hans stamfar, gamle Mijnheer, hade gift sig med en dam från Sydfrankrike, gick tvänne typer i arv inom familjen, även sedan denna flyttat över till Tyskland, och trots äktenskap medlemmarna emellan. Den ena typen hade runt huvud, kraftig, axelbred kropp, en maklig natur och besatt stor slughet i affärer; van der Borgks syster, överstelöjtnant Tessins fru, hörde hit med sin fylliga blondingestalt och sitt friska, runda ansikte.

Den andra typen, vars medlemmar voro smärta och mörkhåriga som Henry, hade resligare figur, raka, livliga rörelser och ett för konsten och livet mottagligt sinne.

Han berättade för henne med komisk överdrift om den välgörenhetsfest, som universitetet ämnade föranstalta, varvid man även bett om Frans Wiesners råd i och för diverse musikaliska överraskningar: Du skulle se, hur viktig han ser ut, när han kommer med de mest häpnadsväckande förslag, och Julie . . . hon intresserar sig naturligtvis endast och allenast för kostymfrågan. Det var för resten just med den, hon uppehöll mig i dag, eljes hade jag varit punktligare.

Hon lät gaffeln sjunka och såg ner framför sig. Således, det var inte för att åhöra Franz' viktiga föredrag utan för Julies kostymers och koketta frågors skull, som han brukade glömma den, som väntade på honom!

(Forts.).

——::——

Namns- och Födelsedagsgåvor
Presentkort — 1/1, 1/2 eller 1/4-år — erhållas på KVINNORNAS TIDNING Expeditionen, Vallgatan 27. Tel. 18070.

——::——

KVINNORNAS TIDNING

N:o 4. 4:de årg.

27 Januari 1924.

Annonspris: Textsida 25 öre pr mm.
» sista sidan 20 öre pr mm.
Längre annonsering rabatt.

Utkommer varje söndag.
Utgivare och redaktör: INGEBORG DAHLLÖF. För annons- och ekonomiavdelningen: EDITH RICKBERG.
Redaktion och expedition: *Vallgatan 27, Göteborg.* Tel. 18070.

Prenumerationspris:
Helår Kr. 6: —. 1/2 år Kr. 3: 50. 1/4 år Kr. 2: —.
Lösnummer 15 öre.
Centraltryckeriet, O. Ericson, Göteborg 1924.

Eftertryck tillåtes gärna om "Kvinnornas Tidning", med hela namnet utsatt, angives som källan.

INNEHÅLL.

——::——

Utlandskrönika
i sammandrag.

Det engelska regeringsskiftet har försiggått. Krisen tog ett lika snabbt som lugnt förlopp och i full överensstämmelse med det på förhand uppgjorda programmet. Arbetarepartiets ändringsförslag till svaradressen på konungens trontal, vari partiet fäste konungens uppmärksamhet på, att den sittande högerregeringen icke längre ägde underhusets förtroende, antogs med 328 röster mot 256. Det liberala partiet röstade, så när som på ett tiotal medlemmar, tillsammans med socialisterna.

Regeringsskiftet försiggick omedelbart därefter. Den Baldwinska ministären trädde tillbaka och arbetarepartiets ledare Ramsay MacDonald mottog av konungen uppdraget att bilda ny regering. Redan efter någon dag var denne i stånd att framlägga sin ministerlista, vilken utom rena arbetarenamn upptar också en rad pärer och högre tjänstemän, vilka beklätt eller bekläda viktiga administrativa eller militära poster. En och annan av dessa personer torde vara anhängare av socialismen, men flertalet har icke bekänt sig till någon viss politisk tro och ingår i regeringen icke som vapendragare åt det härskande partiet utan för att ställa sin administrativa duglighet och sina kunskaper till fäderneslandets förfogande. Regeringslistan har mottagits med tillfredsställelse också på högerhåll.

MacDonald, som bekläder även utrikesministerposten, har uttalat, att hans och arbetarepartiets övertagande av makten är en märkespunkt i Englands historia. Helt visst, men om den är *ond* eller *god*, det vet man ännu icke!

Den nya engelska regeringen mötes vid starten av stora svårigheter. I utrikespolitiskt hänseende har den att fortsätta den hittills mer eller mindre hemligt förda kampen mot Frankrike, vars övervälde i Europa hotar vitala engelska intressen. Den växande animositeten mellan de båda f. d. vännerna kommer allt tydligare till synes. Via pressen säger man varandra mycket oförblommerade och obehagliga sanningar. England har genom sitt officiella ombud fått bestyrkt, att Frankrike står bakom den "separatiströrelse", som vill lösslita Rhenpfalz från tyska riket. Häftig förbittring har uppstått i England med anledning av de svårigheter Frankrike lägger i vägen för varutillförseln till den av engelsmännen besatta Kölnzonen.

Inåt det egna landet har MacDonald att klara upp den stora lokmannastrejken och att söka förhindra kolgruvearbetarnes planerade strejk. Arbetslöshets- och bostadsfrågorna kräva också sin lösning.

Franska regeringen sitter trots alla profetior fast i sadeln. Den har i deputeradekammaren fått förtroendevotum med hänsyn till Ruhrockupationens upprätthållande och det framlagda förslaget till finansreform med dess betungande skatter torde bliva antaget.

De som hjälp åt skadeståndskommissionen tillsatta båda expertkommittéerna, vilka skola undersöka Tysklands betalningsförmåga och hur mycket tyskt guld som döljer sig utomlands, arbeta raskt och energiskt. Inom kort tid komma de att avresa till Berlin.

Den långvariga striden om den katolska kyrkans ställning i Frankrike har bilagts och fred är sluten.

Den ryske diktatorn Lenin har skattat åt förgängelsen efter att sedan länge ha varit hemfallen åt antagligen sinnessjukdom. Man ävlas om att framställa honom som "stor", denne man som varit sitt lands olycka, sitt folks gissel och som, själv fegt fruktande döden, blev en massmördare, till vilken historien saknar motstycke!

——::——

Från Kvinnovärlden.

Fredrika Bremerförbundet ber i ett upprop Sveriges kvinnor att genom penningbidrag medverka till uppförandet av ett "Kvinnornas hus" i Stockholm.

Det kan icke förnekas att denna vädjan verkar överraskande. Finns det bland Stockholms tiotusentals kvinnor icke tillräcklig offervilja för att de genom egen kraft skulle kunna skapa denna byggnad? Behöva de verkligen vända sig till den av huvudstaden eljes föga uppmärksammade landsortens kvinnor för att få hjälp? Också hos dessa har emellertid intresset vaknat för egna föreningshus och det lämpligaste, det värdigaste är väl att varje samhälle här sörjer för sig självt. "Charity begins at home!"

——::——

Kommunisten i talarstolen: — Det kommer en ny tid, kamrater, en härlig tid, då var och en får göra det som han tycker är roligt. Och tycker han inte, att det som han skall göra är roligt, så skall han med våld tvingas till att tycka, att det är roligt.

Åhörarskaran: — Braavo! Braavo!

——::——

Kvinnliga präster.

Skall "idealisten" — eller domkapitlen avgöra frågan?

I G. H. T. av den 22 d:s lästes under rubriken "Våra herdinnor eller morgondagens präster" ett intressant och ur många synpunkter tänkvärt inlägg i vår tids för närvarande kanske mest uppmärksammade kvinnofråga: Kvinnliga präster eller icke? Artikeln, som till författare räknar den kände skriftställaren Ivan Oljelund går bl. a. till rätta med domkapitlens skäl ("känslan" och "traditionen") för ett avslag, som han finner påfallande svaga. I en tid, då kvinnan kan bli allt utom "fader", då nya banor ständigt öppnas för henne — varför, undrar författaren, skulle hon icke även bli präst? Hon har nämligen upptäckt prästtjänsten som en "bana".

"Det är icke själsnöd, som drivit fram kvinnorna till altaret och predikstolen", säger hr Oljelund. "Det är social ambition, konkurrensbegär, likställighetssträvan". Och "när nu prästen i nio fall av tio är en intellektuell massartikel eller en helt vanlig människa, varför skulle då kvinnorna vara utestängda från detta *område av social verksamhet*, som det så vackert heter på vår tids meningsfulla språk?"

Efter att vidare till det kvinnliga prästämbetets försvar ha citerat Olaus Petris ord att det ingen skillnad är mellan man och kvinna i den kristna församlingen samt påpekat det inkonsekventa i att kvinnorna väl få tillsätta präster, men ej själva tillåtas axla den sida kappan fortsätter författaren:

"Ur kristlig synpunkt blir ett *förbud* — vars borttagande ingalunda innebär en andtruten tillstyrkan — ännu mera ohållbart. Kristendomen är ett glatt budskap för människor och själar, ej för män och kvinnor. Det är svårt att ur evighetens synpunkt betrakta en själ såsom manlig eller kvinnlig. Ja, lättare än att tänka sig kvinnosjälen utrustad med feminina kännetecken är det att med kyrkofäderna ifrågasätta om kvinnan verkligen äger en själ. Kyrkan erkänner numera att hon har en själ, och detta farliga erkännande måste enligt tingens ordning utmynna i det kätteri, som nu visat sig i det nya kravet."

Artikeln utmynnar i åsikten att kvinnorna, ehuru icke drivna av andlig nöd böra släppas fram på "banan", varmed även chimären om att härigenom en ny möjlighet beredes dem att göra världen bättre än männen "ensamma" förmått samtidigt kommer att upplösas.

Om till ovanstående skulle fogas en reflexion vore det då främst till författarens starkt betonade övertygelse att det icke är själanöd som drivit kvinnan till altaret och predikstolen. Man är en smula förvånad över ett dylikt kategoriskt uttalande från detta håll. Ty om vi skola hålla oss till fakta, vad veta vi egentligen alls efter kvinnans långa tystnad i församlingen om hennes religiösa liv och förmåga? Det finns visserligen ingenting som bestyrker att det för kvinnan är en livsangelägenhet att ägna sig åt ett prästerligt kall. *Men det finns heller ingenting som bestrider, att det ej skulle finnas flera utvalda bland dem, som tiga, än det finns kallade bland dem som nu tala i församlingarna.*

——::——

Guds vackra värld.

Min kusin är lyckligt gift och har en enda son. Han är nio år, heter Bengt och är sin mors avgud.

Till min kusins särdrag hör, att hon hatar damm för att det kan skada hennes sons hälsa, att hon aldrig får tillräckligt med frisk luft åt sin son, och att hon går i ständig ångest för att hennes son i skolan skall smittas av krassliga kamrater. Lägger man härtill badsejourer, kalla avrivningar, fiskleverolja, söndagsturer till Hindås, maltextrakt med järn, pasteuriserad mjölk och läkarebesök vid första nysning kan man utan överdrift våga påstå, att unga Bengt i kroppsligt hänseende är synnerligen väl påpassad och omsedd.

En dag hugnade jag min kusin med ett eftermiddagsbesök. Hon försvann för en avsevärd stund för att konferera med sin hemsömmerska, och när vi sedan återförenades i salongen, var hon full av ruelse över sina försummade värdinneplikter.

— O, *förlåt!* bad hon i en ton, som om hon begått den mest nattsvarta synd. *Vad* har du kunnat fördriva tiden med??

— Jag har varit inne i Bengts rum och tittat i hans bokhylla, inte den, där han har sina skolböcker, utan den andra.

— Ja, utbrast min kusin hänfört, det är väl förtjusande med alla dessa barnsidor i tidningarna och alla dessa äventyrsböcker. Jag har inte det minsta besvär med Bengt, när han är hemma — han bara läser sina roliga historier.

— Läser du dem också? frågade jag.

— *Jag??* sade min kusin med samma uppriktiga förvåning, som om jag frågat henne, ifall hon brukade festa med sin son på fiskleveroljan. Kära barn, inte kan jag ha nöje av sådant!

— Nej, medgav jag, men *intresse!* Du som är så noga med allt som hör till kroppens hygien, är väl också rädd för att pojken kan få ohälsosam *andlig* näring?

— Nej, vet du, *det* är jag inte, förklarade min kusin med barnafrom tillförsikt. Där är jag fullkomligt lugn! Du förstår väl, att det är ett alldeles särskilt slags goda människor, som äro roade av att skriva för barn. Att de äro förtjusta och lyckliga över att i ord och bild få visa småttingarna Guds vackra värld. Det finns för resten dubbel kontroll! Redaktörerna och förläggarne granska naturligtvis allt, och du inser väl, att dom med sin ansvarskänsla inte skulle släppa igenom något dåligt och skadligt?

Jag behövde inte svara — unga Bengt hade kommit inflygande efter leken utomhus och hängde mig om halsen för att få höra en "skojig historia".

— Ja, berätta något vackert, sa' min kusin.

Och jag började:

— Det var en liten gosse, som hette Putte, och en liten flicka, som hette Tuttan. — Nu ska vi ha väldigt livat, sa Putte, när dom kom ner på gårdsplanen. — Där står en tunna, som är halv med rödfärg. Nu sätter vi katten på kanten, så *kanske* han ramlar ner i rödfärgen, och då få vi en skojig röd katt i stället för en vit. — Men katten ville inte ramla ner. — Vi knuffar till honom, sa Tuttan. Och det gjorde hon, och katten ramlade ner i rödfärgen och höll på att drunkna och jamade förfärligt. Då kom Tuttans mamma ut och räddade honom, och Putte och Tuttan fick vådligt med smäll.

— Usch, det var en otäck historia, sa min kusin med blixtrande ögon och ohöljt förakt. Du *understår* dig inte Bengt att plåga djur! Då vet jag inte *vad* jag gör med dig!!

— Men mamma, *det* var väl skojigt, invände Bengt. Fast vi har ju ingen rödfärgstunna. Berätta mer om djur, tant!

— Gärna! lovade jag. Putte och Tuttan hade också en liten söt hund, som dom tyckte väldigt mycket om. — Nu ska vi skoja med Pajas, sa Putte. Och så knöt han fast en raket vid Pajas lilla svansstump. Sedan tände han eld på raketen, och då flög Pajas högt i luften in genom ett fönster och trillade ner på herrskapet Pettersons middagsbord mitt i soppterrinen — —

— Bengt, sade min kusin i så energisk och olycksbådande ton, att unga herrn fann för gott att ögonblickligen lyda. Gå genast in i ditt rum och läs i stället i dina "barnsidor" — där finner du *vackra* berättelser!

Bengt gick.

— Det var stor skada, sa jag. Jag hade många fler verkligt skojiga saker att tala om. Det var en pojke, som kastade snöbollar i nacken på en gammal herre, två andra som sköto ihjäl en massa vildar, en gentleman som simulerade inbrott för att stjäla från sin ragata till fru, några kvicktänkta ungar, som spektaklades med sina löjliga idioter till föräldrar — —

Min kusins välvårdade,, men något hetsiga hand flög i bordet och hennes vreda ordflöde brusade som en orkan genom rummet, ehuru hon försäkrade, att hon inte kunde finna ord för sin förvåning och indignation. Hur kunde en vettig människa berätta sådana historier för ett barn, fylla dess fantasi med sådant rusk och vända upp och ned på dess begrepp om gott och ont, om rätt och orätt — — —

— Kära vän, insköt jag, då hon gjorde ett ögonblicks uppehåll för att återfå andan, jag har inte tagit det ur egen fatabur — jag fann dessa tilltalande bilder ur Guds vackra värld på "barnsidorna" inne i din sons rum.

Och sedan jag låtit denna bomb explodera, drog jag, via tamburen, dädan.

Stilett.

——::——

Vän eller fiende?

Hur ofta treva vi inte på denna fråga vis à vis en människa:

— Vän eller fiende?

Hon visar oss ett vänligt ansikte, hon säger oss idel behagliga ting, men ändå äro vi fruktansvärt ovissa. Olikheter i åsikter, i intressen gör det också mycket troligt att hon i grund och botten icke kan fördra oss. Men vi ha inga bevis, intet faktiskt att hålla oss till. Hur skola vi få visshet?

Bismarck har lärt världen ett sätt som förvisso icke är att förakta. Han berättar i sina memoarer om den gyllene metod han själv tillämpade för att skilja fiender från vänner. Mäktig och följaktligen avundad var han omgiven av en lysande krets av betydande män, varav många på goda grunder icke kunde vara hans vänner. Men det var honom omöjligt att genom deras yttre uppträdande draga någon slutsats om deras inre stämning emot honom. Alla visade honom ett artigt, förbindligt, älskvärt ansikte. Inte en min förrådde deras innersta känslor.

Bismarck visste att dessa män aldrig skulle förråda sig. Följaktligen gick han en annan väg. Han vände sig till deras — fruar. *Där* fick han visshet. *De* kunde icke förställa sig. Allt vad deras män förstått att dölja under en artighetens och förbindlighetens mask, läste han i fruarnas minspel, blickar och hela väsen som i en öppen bok. Genom att studera kvinnorna lärde han sålunda känna sina manliga motståndare och avundsmän.

Bismarcks kloka metod kan säkerligen prövas med framgång även utanför diplomaternas och statsmännens smidiga krets. Fördelen stannar härvid uteslutande på männens sida. En man kan alltid få veta vad en annan man tänker om honom genom att iakttaga hans äkta viv. Men en kvinna skall aldrig lyckas utfundera en annan kvinnas verkliga stämning mot henne genom att studera hennes man.

Det verkar ju orättvist. Men kanske är det i själva verket en stor fördel, som låter oss behålla en hel del illusioner, som annars skulle krossats.

——::——

Minnet kan vara både ett himmelrike och dess motsats; ur det förstnämnda kan ingen förjaga oss och ur det sistnämnda kan ingen befria oss.

*

Ingen tar så stor plats i ett hem som den vilken icke längre finnes där.

——::——

SKANDINAVISKA KREDITAKTIEBOLAGET
GÖTEBORG - STOCKHOLM - MALMÖ

Avdelningskontor över hela landet

Egna fonder Kr. 182,000,000:—

Gottgör å insatta medel högsta gällande ränta

Telegramadress "Kreditbolaget"

(Inf. gen. Göteb. Tandläkaresällskap)
Tandläkare Anne-Marie Heijde
Vasaplatsen 1. Telefon 15500.
Rådfrågning: Vard. 1/2 2—1/2 3, övriga tider efter avtal.

Tandl. SVEA LEFFLER.
Spec. Äkta Porslinsfyllningar.
Viktoriag. 8. Tel. 8958. Vard. utom lörd. 1—2.

Blandat.

Den engelska författarinnan May Edginton har i magasinet "Royal" förklarat, att kvinnorna äro "för goda". D. v. s. för goda *mot* männen och *åt* männen.

Hon har funnit tre slags kvinnlig godhet:

1:o) den rena, skära, ärliga och uppriktiga godheten, som kommer kvinnan att blint offra sig för man och söner, gödande deras egoism,

2:o) den spelade godheten och eftergivenheten, medels vilka kvinnan förblindar den man, hon vill gifta sig med eller som hon vill bedraga,

3:o) den godhet som förmår kvinnan att gilla mannens åsikt att vissa kvinnor, nämligen hans mor, hans syster, hans maka och dotter skola vara rena och ädla och att andra kvinnor skola vara så sedeslösa och lastbara som möjligt.

Den godhet May Edginton funnit hos kvinnorna är sålunda 1:o) utan styrka, värdighet och höghet, 2:o) feghet och falskhet, 3:o) slapphet och indifferens.

Det är svårt att förstå, att miss Edginton kan finna dessa "goda" kvinnor goda mot någon och goda nog åt någon. Det är ju ren utskottsvara. Miss E. får gå på spaning efter den verkliga kvinnliga godheten. En sådan finns nog också.

*

"Journalisten", tidningsmännens eget organ, meddelar i sitt senaste nummer, att Sverige äger det enorma antalet av 1,276 olika tidningar.

Som väl är har den begränsade svenska läsekretsen under de senaste åren väsentligt ökats genom att pressen medels sport- och brottmålsnotiser tillvunnit sig även ungdomens intresse och genom sina sagor och roliga gubbar fått insteg och vunnit beaktande även i barnkamrarne.

Man har också funnit medel att stimulera prenumerationsintresset genom att tilldela prenumeranterna flitpremier i form av gratis julskinkor och Mårtensgäss.

*

Om man tänker på att det i vårt land läses icke mindre än 1,276 olika tidningar och att pressen anses som kulturbäraren par preference, bör det svenska folket stå både kulturellt och sedligt högt. Och dock skulle vi icke för en enda vecka våga ge polisen ledigt och suspendera strafflagen.

——::——

PÄRLOR
JUVELER
i modern infattning fördelaktigast hos
K. Anderson
Hovjuvelerare. Ö. Hamng. 41.

Hemmets tidning
— är —
Göteborgs Aftonblad

Särskild, omväxlande avdelning för kvinnan och hemmet.
I varje nummer, värdefulla artiklar i olika frågor, berättelse, följetong, kåserier.

Pr kvartal 7.50 fritt hemburen.

Lösnummerpris 10 öre.

Saker.

Det är otroligt vad människosinnet hänger fast vid saker. Det börjar med leksaker och slutar med värdesaker.

Femtio procent av världens olyckor sammanhänga med denna passion. Det är också mera än en tillfällighet, när ett flertal betydande författare låtit de mest spännande o. blodiga dramer utspelas kring ett värdeföremål såsom exempelvis en kronjuvel, ett diamanthalsband, en ring av ädelstenar. Utan detta av alla åtrådda föremål, skulle kedjan av ränker och intriger totalt sönderfalla, hatet domna ner, och de nyss så hätska parterna kunna betrakta varandra med lidelsefri, ja, kanske rentav sympatisk blick. Men så länge en enda äger, vad många anse sig berättigade till, glöder med oförminskad låga grämelsen och hatet i deras barm, och de sky inga medel för att hämnas den moraliska orättvisa de anse sig ha lidit.

Att kunna bruka jordens håvor så som brukade man dem icke är en stor konst, som förvisso icke många äro förtrogna med och blott en enda kunnat. Det berättas i detta sammanhang en belysande anekdot om Martin Luther, vars sanningsvärde dock får stå på anekdoternas konto. Den store reformatorn, som kände människosinnet, var övertygad om att det var omöjligt för en människa att utan en jordisk bitanke höja sin själ till de himmelska tingen ens under en så kort stund, som det behövdes för att läsa Fader vår. Och när man protesterade mot hans påstående, lovade han den en häst, som gick i land med uppgiften. En ung trosviss man anmälde sig till försöket. Men denne hade icke hunnit längre än till fjärde bönen, innan han plötsligt avbröt sig och frågade: — Får jag sadeln också?

Så är det. Ha vi fått hästen vilja vi ha sadeln med. Begäret att få fortsätter i ett rastlöst crescendo, och lyckan att äga förgängliga ting skymmer ofta vår blick för den mycket större lyckan att leva ett evigt liv.

——::——

Mannens och kvinnans förstånd.

Den unge läkaren, som håller på att göra i ordning sin första mottagningslokal: — Jaha, och så återstår då bara en snygg matta utanför entrédörren.

Hans unga fru: — Hur kan du vara så korttänkt, Emanuel? Du förstår väl, att varenda patient som kommer skall titta på den där fina mattan och säga: Åhå, det tycks inte vara många som söker den här doktorn — det är nog ingenting bevänt med honom, och då går jag också till en annan läkare. — Nej, du, jag har tagit med mig hemifrån en hemskt sliten dörrmatta — du kan tro, att *den* kommer att draga patienter!

————

De hade haft sitt första lilla gräl. När de efter promenaden skildes utanför hennes port sade han med ett försök till vänligt närmande:

— Tack skall du ha för angenämt sällskap!

Hon kyligt: — Det är ledsamt att jag inte kan säga detsamma!

Han, åter arg: — Gör som jag! *Narras!*

Under Gillblads INVENTERING
Pälsvaru-Realisation
OBS.! SKYLTFÖNSTREN!

Hur uppnå högre energiplan?

Av *MARGARETA HEIJKEL.*

Till svar, dels på en insändare i dagens nummer, dels på brevledes inkomna förfrågningar ber undertecknad, författare till art. "Dåligt minne" i n:r 1, att till vad som tidigare sagts i ämnet få foga nedanstående tillägg:

Vi människor besväras av något, som kan kallas "tröghet". Vi känna oss på något sätt "hämmade", oförmögna att ge hela vår kraft, både i kroppsligt och andligt hänseende.

Professor William James har i en essay om "Människans dolda krafter" undersökt detta förhållande, som han intresserat studerat. "I vanliga fall", skriver han, "upphöra vi med en sysselsättning så snart vi stöta på det första lagret, om jag så får säga, av trötthet. Denna grad av trötthet är ett tillräckligt hinder för att hejda oss på det plan, där vårt vanliga liv förlöper. Men om ett ovanligt tvång driver oss framåt, inträffar något överraskande. Tröttheten tilltager upp till en viss kritisk punkt, då den så småningom eller plötsligt försvinner och vi känna oss starkare än förut. Vi ha nått upp till ett nytt energiplan, som hittills varit fördolt för oss, tack vare det trötthetshinder vi vanligen ge vika för. Fortsätta vi, kunna vi finna både ett tredje och fjärde energiplan, och i enstaka fall kunna vi, efter att ha nått yttersta gränsen av trötthet, upptäcka förråd av kraft och välbefinnande, som vi aldrig drömt om att vi ägde — styrkekällor som vi under vanliga förhållanden ej alls taga i anspråk, därför att vi aldrig tränga igenom hindret, aldrig komma förbi dessa första kritiska punkter."

Vi publicister äga ofta en härmed sammanfallande erfarenhet, den nämligen att vår förmåga att skriva aldrig är större, än när tiden är ytterligt knapp, saken viktig och vi tvingas till den allra största kraftutveckling. Märkligt är att arbetet under dessa pressande förhållanden icke kännes tungt utan tvärtom utföres med större lätthet än eljes och under en känsla av stark tillfredsställelse.

Människans "tröghet" är troligen icke medfödd. Barnet ådagalägger i sin outtröttliga lek energi och verksamhetslust liksom stor andlig livaktighet i sin omättliga vetgirighet. Trögheten börjar ge sig tillkänna först vid den tidpunkt, då barnet icke längre fritt får följa sina egna impulser, utan sättes i arbete av andra och i ett arbete som det icke tycker om. Dess verksamhetslust avtager, dess vetgirighet mattas. Trögheten behåller sitt grepp även på den vuxna människan, vilken ju likaledes i allmänhet lever under ofria och med hennes innersta önskningar icke överensstämmande förhållanden. Komma intresset och lusten med i spelet, försvinner trögheten som genom ett trollslag.

De flesta av oss leva på ett lågt energiplan, där vi mycket snart nå "trötthetsfördämningen". Det lägsta planet är det nevrasteniska (nervsvaga) och psykasteniska (själssvaga) tillstånd, där vi icke längre orka med något, icke vilja något, finna allt hopplöst omöjligt och vika undan även för den allra minsta ansträngning.

Så långt utför går det ju i allmänhet icke med oss, ehuru vi, som professor James betygar, alldeles säkert lite var i någon mån på detta område äro offer för vane-nevrosen. "Vi låta oss hejdas", säger han, "av ett visst mått av trötthet endast därför att vi vant oss vid att så göra. Medels övning skulle de flesta av oss kunna flytta fram den hämmande skrankan och leva ett harmoniskt liv på ett vida högre kraftplan."

Låt oss nu särskilt dröja vid den för vår framgång i livet viktiga fråga det här gäller: Hur kan man skärpa sin iakttagelseförmåga, vidga och fördjupa sin uppfattnings- och slutledningsförmåga samt stärka sitt minne?

Själva förutsättningen för att lyckas härmed är en önskan och ett viljestarkt beslut att medels kraftansträngningar övervinna tröghetskänslan eller känslan av oförmåga, om man tycker bättre om denna benämning. Att undan för undan flytta fram trötthetsfördämningen och nå upp till allt högre energiplan.

Därjämte erfordras en del metodiska övningar, för vilka här nedan anvisningar lämnas.

1:o) Man måste vänja sig vid att tänka just på det arbete, man är sysselsatt med, hur oviktigt det än må vara, *och inte på något annat!* En mycket svår uppgift, så självsvåldig och ständigt flackande som vår tanke är. Genom denna övning lär man tanken lydnad och vänjer sig vid samling och koncentration, den nödvändiga förutsättningen för verklig uppmärksamhet.

2:o) Tag ett föremål, bese det skarpt och uppmärksamt, studera det in i minsta detalj och varje detalj för sig. Sammanfoga sedan i er föreställning detaljerna till ett helt, Gör på samma sätt med nya föremål och alltid så grundligt som möjligt! — När signaturen "C. U." i sin insändare talar om att man vanligen icke har någon klar uppfattning av utseendet ens hos nära bekanta, så är detta med sanningen överensstämmande, men det beror alldeles icke på att hjärnan är sliten eller för fylld med intryck för att kunna mottaga något mera, utan helt enkelt på att man aldrig *uppmärksamt* sett på det ifrågavarande ansiktet utan i stället så slött och ointresserat som vi — *av vana* — se på allting omkring oss! Gör följande försök! Betrakta ett av dessa "bekanta" ansikten som ni sett kanske tusen gånger, men som ni icke desto mindre endast har en oklar minnesbild av. Studera det i detalj. Ge noga akt på hårets färg och fall, hårfästet, pannans byggnad, dess veck och fåror, om sådana finns, ögonbrynen, ögonen med dess omgivande partier o. s. v. varje del för sig och sedan ansiktet i dess helhet! *Nu* har ni en överraskande klar minnesbild av den ifrågavarande personens utseende och den kommer att bibehålla sin klarhet och skärpa, kullkastande den av vår tröghet uttänkta bekväma teorien att vår hjärna är för sliten eller för fylld för att vidare tåla vid att ansträngas!

3:o) Gör en den vidaste och mest omfattande föreställning om ett föremål, t. ex. blyertspennan på ert skrivbord. Vad kan ni skriva om henne? Ett par tre rader, tror ni. Nej, en hel avhandling! Det är inte nog med form, färg, kvalité, längd, vikt, pris — det finns en mängd andra frågor att besvara. Av vilket träslag är blyertspennan gjord? Ser ni det träd, från vilket den leder sin upprinnelse, platsen där det växer, arbetet med dess fällning, dess framforsling till sågen, virkets torkning, hur det bearbetas av olika maskiner tills de två smala ribbor som skola innesluta blyertsstiftet äntligen ligga färdiga? Och hurudan är blyertsstiftets tillverkningshistoria? Var är pennans fabrikationsort? På vilka vägar har den kommit till er och genom vilka händer har den passerat? Hur länge hava blyertspennor funnits o. s. v., o. s. v.

Övningar av detta slag sporra vetgirigheten och man förvärvar genom dem vanan att bilda sig den grundliga och allsidiga uppfattning av saker och ting, som vidgar kunskapskretsen, ger omdömet värde, stadga åt åsikterna, kraft åt övertygelsen.

4:o) Nu återstår inhämtandet av den utomordentligt värdefulla förmågan att göra *snabba* iakttagelser. Den mest berömda metoden i detta hänseende har anvisats av en fransk trollerikonstnär. Han hade en son med klen och långsam uppfattningsförmåga, vilken emellertid under faderns ledning utvecklades så starkt, att den verkade övernaturlig! Övningen, vilken anbefalles även åt läsarne av denna artikel, utfördes med dominobrickor och på följande sätt. Den första uppgiften, som förelades gossen, var att med en *blixtsnabb* blick uppfatta antalet prickar på *en* bricka. Han fick inte räkna sig till antalet utan han skulle *se* det. Därefter fortsattes övningen med *två* brickor, sedan med tre, tills maximum för förmågan nåddes med *tolv* dominobrickor! Även nu räknade gossen icke prick-antalet utan *såg* det med en enda blick. Denna fenomenalt snabba uppfattningsförmåga inskränkte sig naturligtvis icke endast till dominobrickor utan gav sig tillkänna på alla områden.

Vid övningar av samtliga här ovan angivna slag kan ökat intresse och ett icke obetydligt nöje utvinnas, om samarbete med tävlan etableras mellan två eller flera personer.

——::——

MODERNA NYHETER i
Virk= & Stickgarner
för handvirkning och handstickning
av JUMPER, SCHALAR etc.

»Flora» tvåfärgat ullgarn	pr hg.	1⁵⁰
»Venétienne» tvåfärgat ullgarn	»	2⁰⁰
»Egyptienne» flerfärgat ullgarn	»	2⁰⁰
»Mandarin» tvåfärgat ylle och silke	»	2²⁰

Stort färgsortiment i alla slag ullgarner.
STICKOR! VIRKNÅLAR!
A. JÖNSSON & Co.
Specialaffär för Tricotvaror — 50 KUNGSGATAN 50
Filialer:
LINNÉGATAN 10 CARL JOHANSGATAN 13

Har Ni något
att sälja, köpa, hyra ut eller byta, så annonsera det i
Göteborgs Morgonpost
Morgonens förnämsta annonsorgan

Söker Ni någon
tjänare, våning, plats eller annat, så annonsera det i
Göteborgs Morgonpost
Göteborgs största morgontidning.

Eleganta manicureteuier
till fördelaktigaste priser
John A. Gahm
KORSGATAN 13

Olika
blomsterarbeten
alltid färdiga, i smakfullt utförande
Vasa Blomsterhandel
Storgatan 31. Tel. 4314, 10365

Begär alltid
Kobbs
Thé

MERKUR-TVÅLEN
är oöverträffad för tvätt af finare tyger med ömtåliga färger.

Göteborgs kvinnliga diskussionsklubb

har sammankomst den 28 jan. kl. 7,15 e. m. i Kvinnliga kontoristförbundets lokal, Lilla Nygatan 4. Diskussionen för aftonen inledes av författarinnan Signe Lagerlöw-Sandell som talar över ämnet *Kvinnans ansvar* (Löften och uppfyllelse).

——::——

Den unga damen har, för påseende, lämnat en samling noveller till den stora tidningens huvudredaktör och skall nu hämta svaret. Redaktören är emellertid upptagen, men springpojken, som anmält henne, har med sig ut hennes manuskript.

— Redaktörn, säger han, är mycket tacksam för det välvilliga erbjudandet, men måste tyvärr ställa sig avböjande, därför att manuskriptförrådet för närvarande är överfullt.

Den unga damen obehagligt överraskad: — Sa' han verkligen det??

Springpojken betänksamt: — Nää, han sa', förstås, ge henne tillbaka den fördömda smörjan!

——::——

Offentliga nöjen.

Stora Teatern
Varje afton kl. 7,30
Tiggarstudenten.

Lorensbergsteatern.
Söndag kl. 2 Barnföreställning:
ASKUNGEN.
Varje afton kl. 8:
Den stora rollen.

Nya Teatern.
Söndag kl. 1,30 Billighetsmatiné:
FABRIKSTÖSEN.
Endast t. o. m. tisdag varje afton kl. 7,30:
Svenskamerikanare.
Onsdag premiär:
ANNONSERA.

Lilla Teatern.
Lördag och söndag kl. 7 och 9:
övriga dagar kl. 8:
Bröderna Östermans huskors.
Söndag kl. 1,30 Matiné:
HEMSLAVINNOR.

NADCO
HEMFÄRGER

Teater.

Lilla Teatern i Göteborg är antagligen världens minsta Thaliatempel, men till gengäld ett av dess roligaste. Teatern har specialiserat sig på de tacksamma pjäser, som gå under benämningen folklustspel, och i vilka vi med så uppriktig glädje återse våra vänner från den lantliga sommarnöjemiljön, dessa det svenska folkets representanter som tåla att skrattas åt, men också att värderas. Lilla Teaterns sista pjäsförvärv är Oscar Wennerstens av friskt och gott humör präglade "Bröderna Östermans huskors". — Ett huskors är, som bekant, alltid kvinnligt, och oftast något ondskefullt. Oscar Wennersten har i det sistnämnda avseendet omskapat typen och sådan den här presenteras är den både rolig och tilltalande. Teaterns artister äro tränade för folklustspelet och förde vid premiären huskorshistorien med glans till seger.

*

Prissänkningar på Lorensbergsteatern.

Lorensbergsteaterns för några dagar sedan fattade beslut om en avsevärd sänkning av biljettprisen till respektive 3, 2 och 1 kr. var en synnerligen välbetänkt åtgärd, som måhända kan medföra det i högsta grad önskvärda resultatet att denna vår stads enda litterära scen räddas från den hotande undergången. Det omedelbara svaret från allmänhetens sida, att till sista plats fylla den annars rätt så gapande salongen, får åtminstone tydas som ett gott omen, även om det första programmet efter åtgärden i fråga var den i sig själv mer än vanligt lockande föreställningen till vår störste svenske dramaturg August Strindbergs minne. Men även i fortsättningen har publikfrekvensen visat en avgjord stegring, vilket uppenbart tyder på att det icke varit intresset utan den ekonomiska förmågan som saknats.

Vi hoppas därför på en gynnsam utveckling av förhållandena för den scen, som vår stad sannerligen icke har råd att undvara.

*

Nya Teatern spelar ännu några kvällar "Svenskamerikanare", men har onsdagen den 30 premiär på lustspelet "Annonsera!" vilket tidigare rönt en så utomordentlig framgång på Vasateatern i Stockholm.

——::——

Uppriktighet.

Kära Fru Beatrice Zade!

Tack för Eder artikel under ovanstående rubrik, den kom som en klarhet i mina egna tilltrasslade tankar. Låt mig få berätta!

Jag hör till dem som ha starka sym- och antipatier, och dem jag håller av litar jag på i blind och full kärlek. Men det dröjer i regel mycket länge innan jag blir bekant, och ännu längre, "god vän" med någon.

Sedan ett par år har jag haft en väninna som jag hållit mycket av, givit del av mina innersta tankar, och städse visat prov på min tillgivenhet.

Men hon är gift och alla mina förtroenden till henne gingo som för vidare befordran till mannen. Det kändes rysligt obehagligt då jag kom underfund med detta, men hon förklarade att hon kände sig så fullständigt "ett" med sin man, att hon ej kunde undanhålla honom något, icke ens en väninnas förtroende. Hade hon rätt i detta? Jag reagerade, men var så djupt fästad vid henne, att jag ej kunde undvara hennes sällskap, som, då jag nu, senare tänker på det, egentligen gavs mig som en nådegåva. Dock var hon storslagen i sin fullkomliga hängivenhet för make och barn och min beundran för hennes stora inre värde var gränslös. Förutom hennes arbete i hemmet ställdes stora krav på hennes deltagande i församlingsarbete och härunder kom jag, som kände till hennes omdöme om en hel del personer, att se att hennes konventionella älskvärdhet var lika mot alla, även mot dem som icke voro förtjänta därav.

Kära Fru Zade, visst är det en lögn med dessa utomordentligt älskvärda människor! Eller snarare en feghet. De ha icke mod att visa sig avvisande, eller ogillande ens mot lumpenheten.

Undervisningsinstitut för husligt arbete.

Lösningen av tjänarinnefrågan och ordnandet av det husliga arbetet synes mer brännande än någonsin, och ögonblicket torde vara inne, då vi kvinnor böra framlägga de erfarenheter och synpunkter vi hava i denna fråga för att äntligen och en gång för alla få begreppen uppklarade i denna för hela samhället så viktiga angelägenhet.

Enligt min åsikt bör vår första omsorg vara att höja det husliga arbetet i socialt hänseende, att göra det lika aktat, lika omtyckt och lockande som andra väl ansedda kvinnliga yrken.

Själva grundvillkoret härför torde vara en god yrkesutbildning med examina och betyg, såsom brukligt är på andra levnadsbanor, där den personliga kompetensen betyder något.

Att lämna en detaljerad plan för en sådan utbildning är jag för dagen icke beredd till, men det står klart för mig, att den bör vara tillräckligt grundlig för att tillfredsställa hemmen och för att ge hembiträdena den självkänsla och den aktning för yrket, som följa med god fackkunskap och skicklighet.

Jag har emellertid för denna utbildning tänkt mig tre grader. För den högsta av dem skulle erfordras en treårig kurs, för den andra en tvåårig och för den lägsta graden en ettårig utbildning.

Även titelfrågan bör i detta sammanhang lösas. "Hemsköterska" synes mig vara en lämplig beteckning för de två högre graderna och hembiträde eller assistent för den lägre. Det torde också vara lämpligt att det för dessa examinerade hemsköterskor införes en särskild dräkt, som visar den högre ställning de genom sina kunskaper intaga på det husliga arbetsområdet.

Även lönerna böra stå i överensstämmelse med den förvärvade dugligheten. Man skulle för den högsta graden kunna tänka sig en lön av 70—125 kronor, för den andra 50—60 kr. och för den tredje 25—30 kr. i månaden.

För att kunna anses jämställt med andra kvinnliga yrken måste även för det husliga arbetet införas en bestämd fritid. Skall det lyckas oss husmödrar att leda den unga kvinnliga arbetskraften till våra hem, måste vi vara beredda till rätt stora offer på denna punkt, t. ex. 20—25 timmars fritid i veckan och en hel dags ledighet i månaden.

Det råder nämligen icke tvivel om, att det framför allt är den ovissa och otillräckliga fritiden, som avskräcker de unga flickorna från den husliga banan, detta förhållande vilket är till så stor skada både för hemmen, som lida brist på arbetskraft, och för de unga flickorna själva, vilka på det husliga området skulle kunna finna en av de hälsosammaste, mest omväxlande sysselsättningar, som stå dem till buds, och vilken dessutom skulle utgöra den bästa förberedelse för det husmoderkall, som väl väntar de flesta av dem.

Om vi genom de här ovan föreslagna reformerna kunde uppbringa utbildad arbetskraft till hemmen i tillräcklig mängd, borde, enligt mitt förmenande, även de rikare husen nöja sig med endast *en* första gradens sköterska och låta en eller flera assistenter sortera under henne. Mindre anspråksfulla hem torde kunna nöja sig med hemsköterskor av andra eller tredje graden, och om ytterligare hjälp behöves för grövre eller enklare sysslor en sådan kunna erhållas i form av ännu icke yrkesutbildad, lägre avlönad personal.

Samtidigt med att vi husmödrar söka tillföra våra hem den arbetskraft de behöva, böra vi också, i den mån vi kunna det, befria hemmen från en del av dess arbetsbörda genom upprättandet av något, som skulle kallas "hemcentral", inneslutande en affär för goda och billiga livsförnödenheter med tillverkning av sylt och saft m. m. I denna hemcentral, som med fördel kunde kombineras med en undervisningsanstalt i husligt arbete, borde ingå även en billig familjerestaurant, där familjerna kunde intaga någon måltid, då hemmet behövde sparas för arbete, samt slutligen ett pensionat för självförsörjande kvinnor.

Det skulle vara intressant om andra husmödrar ville säga sin tanke om vad jag här ovan anfört.

S. E.

En uppriktig och kärv människa är i mitt tycke vida mera värd, än dessa evigt leende, älskvärda människor, vars domar mången gång, "på ryggen" äro hårda nog.

Det känns svårt, då förtroendet till den man älskar börjar brytas, och allra mest, då man som jag, är hänvisad att bo på en av Sveriges mest trista platser, en riktig ödemark.

Dock är jag rädd att jag går till överdrift både i mina känslor och mina omdömen, men jag är rädd att det ofta blir förhållandet då man icke har någon att byta tankar med, och få sina felaktigheter rättade.

Syster Jane.

——::——

Frun: — Johanna, jag ser att gamla fru Pratgren kommer hitåt. Skynda sig och gå ut och vänd mattan i tamburen, som det står "Välkommen!" på!

——::——

Insändarnes spalt.

Minne och Dröm.

Tvänne uppsatser i Eder ärade tidning av den 6 d:s föranleda mig till nedanstående inlägg:

De äro "Dåligt minne" och "Drömmens mysterium". De, i den förstnämnda art. givna råden att stärka ett dåligt minne äro säkerligen bra, men äro inget universalmedel, ty det är nog så, att hjärnan antingen kan vara så sliten, att den är oförmögen att upptaga nya minnesbilder med den skärpa som fordras, eller att den är så överfylld att det därigenom försvåras, i så fall mest på grund av hjärnans motvilja att inprägla detaljer. — Bevis härpå är lättast att finna då man ber någon, att noggrant beskriva en frånvarandes utseende. T. o. m. då det gäller en mycket nära bekant blir det vanligen misstag. Försök!

— — —

Vad drömmens mysterium angår är denna fråga svårlöst. Trots dess stora intresse, är det nästan lika hopplöst att diskutera den, som att komma till klarhet i meningsutbytet om människans fria vilja.

Vår största auktoritet på drömmarnes område, d:r Paul Bjerre, är av den uppfattningen, att grundtemat i våra drömmar vanligen är antingen upplevelser under de allra första levnadsåren eller händelser som inträffat strax före födelsen.

Jag är benägen att instämma i det sistnämnda då jag tänker på, att jag ofta drömmer om ångbåtar, och jag vet, att min mor företog en längre sjöresa en vecka, innan jag föddes.

Ett annat bevis för möjligheten av d:r Bjerres hypotes. En bekant omtalade för mig att hon ofta drömmer om bäddar och sjuka, och att det händer, att hon vaknar av skräck vid sina eller andras nödrop. Modern var barnmorska. I övrigt visar oss drömvärlden en sådan variation att förrådet, som kan giva anledning till reflektioner, är nästan outtömligt.

Vi hava de synnerligen intressanta ögonblicksdrömmarne, d. v. s. den drömserie som blixtsnabbt genomgås vid ett plötsligt uppvaknande. T. ex. en person som inslumrade i järnvägskupéen och som väcktes av att dörren kraftigt slogs igen. Under detta ögonblick hann den drömmande genomleva en hel rad av händelser. Han såg sig förföljd och genomled fasan av att infångas, ställas mot en vägg och skjutas. Man kan icke antaga, att drömmen var påbörjad redan förut och att smällen från dörren skulle komma just då skottet brann av.

En annan person omtalar att han i Frankrike genomled en ohygglig dröm. Den förde honom i ett hemskt fängelse, han hämtades till förhör i en fullsatt domsal, genomgick ett pinsamt förhör och dömdes till halshuggning. Förd till avrättsplatsen kände han bilan på sin hals, och vaknade av att en smal käpp, som uppburit sängomhänget, fallit rakt ned på hans bara hals.

Tydligen var denna känsla drömmens utgångspunkt. Så ha vi de s. k. sanndrömmarne. Nog finnes det många som kunna erinra sig att de i drömmen sett eller upplevat något som de sedermera mött i det dagliga livet.

Då vi tänka på att sömnen avkopplar oss från dagsmedvetandet (eller tvärtom) blir det ju vårt undermedvetande som framställer sitt bildergalleri under det vi sova. Detta synes enkelt med tanke på t. o. m. omedvetna intryck, eller tankar som vi haft. Men i de två nämnda fallen bortfaller denna slutsats, ty däri fanns varken någon upplevelse eller tanke på dylikt till underlag. Därigenom kommer man in på det svårförklarligas område, dit där tidsbegreppet saknas.

C. U.

*

Ovanstående randanmärkningar till artikelserien "Drömmens mysterium" hava före införandet tillställts undertecknad för ev. tillägg eller förklaringar.

C. U. fäster uppmärksamheten på att d:r Poul Bjerre söker upprinnelsen till många av de vuxnas drömmar i händelser och önskningar under barndomen, och insändarinnan lutar själv åt åsikten, att man kan räkna med ett inmängande i drömmen av minnen från den tid då man, ännu ofödd, vilade under sin moders hjärta.

Åsikten att de vuxnes drömliv sträcker sina sugrötter ända ned i barndomen torde tidigast hava framförts av den kände drömanalytikern d:r Siegmund Freud i Wien. Denna åsikt omfattas även av hela den stora skola Freud bildat inom det ifrågavarande forskningsområdet.

Vad ligger bakom detta antagande?

Drömanalysen har, av lätt insedda skäl, huvudsakligen sysselsatt sig med det *sjuka* själslivet, sådant det återfinnes hos nevrotikerna. Man har därvid stått inför drömmar, vilka öppet eller under förklädnad blottat så orena lustar, så låga begär, så stort moraliskt förfall hos den drömmande, att det synts fullständigt uteslutet, att de skulle kunna utgöra en drömuppfyllelse av önskningar eller en återspegling av böjelser hos en vuxen, moraliskt ansvarig människa. De måste, så resonerar man, förläggas till de tidigaste levnadsåren, innan barnets moraliska känsla vaknat, innan det ännu lärt sig skilja mellan rätt och orätt, gott och ont, eller bedöma innebörden av sina önskningar och deras räckvidd.

Man anför som ett exempel på barnasinnets ondska och ansvarslöshet en dröm av Leo Tolstoy. Han hade som barn tillrättavisats av sin lärare. I ensamheten omedelbart därefter insomnade han och hade en mycket livlig dröm. Han såg sig själv som vuxen ute i kriget, där han utförde lysande hjältebragder. Blödande av sina sår trädde han framför fronten och fick av tsaren tillåtelse utbedja

KNUT HEURLIN Kungsgatan 46 1 tr. (hiss) (Victoriateatern)
Mycket låga priser. INVENTURREALISATION Mycket låga priser.
VÄVNADER - MÖBLER - LAMPSKÄRMAR
BESTÄLLNINGSVÄVERI - Billiga priser

VITVARU-MAGASINET
Expositionshallen KUNGSGATAN 38—40, 1 tr. upp. Tel. 14690.
Största urval av NYHETER i:
DAMUNDERKLÄDER, BABYUTSTYRSLAR, BARNUNDERKLÄDER,
DUKTYGER — HANDDUKAR — FÖRKLÄDEN

Fru LISA KRANTZ
Syatelјé.
Vadmansgaran 4. Telefon 8151.
rekommenderas.
Tillskärning och *provning* utföres.

Silverslöjan.

ROMAN
av
Ilse Leskien.

Auktoriserad översättning
av *Ragnhild Lindberg.*

2

Henrik gav noga akt på sin hustru, under det han pratade. Någonting var i olag. Det skygga draget kring munnen, som varit nästan alldeles borta, fanns där igen. Och just denna sista månad hade han med så stor glädje märkt, att hon allt mer och mer trädde fram ur sitt skal och slöt sig närmare till honom, trots silverslöjan, som han för sig själv brukade kalla den lätta kyla, i vilken hon svepte in sitt veka, djupt känsliga väsen. Snart, hade han hoppats, skulle han helt och hållet vinna henne och öppet våga lägga i dagen sin lidelsefulla kärlek utan att göra henne skygg och förskräckt.

Nu låg åter något främmande över hennes panna och i de gråblåa ögonen.

— Ingen aptit?

— Nej, Henry.

— Drick ett glas vin till!

Hon gjorde så efter ännu en uppmaning, och de reste sig från bordet. Han gick till dörren och höll den öppen, tills hon gått igenom, därefter närmade de sig trappan för att gå ner i hans rum, men plötsligt hejdade hon sig.

— Henry, jag tror det är bättre, att jag går och lägger mig. Mitt huvud . . ., och hon strök handen över pannan.

— Du skall lägga dig på soffan, kom, jag skall göra det bekvämt för dig. Det vet du jag kan . . . och jag skall inte säga ett ord.

Hans mörka ögon bådo leende, att hon skulle göra som han ville.

— I dag vill jag hellre gå upp och lägga mig alldeles stilla i mörkret, och, då hon såg skuggan över hans ansikte, fortsatte hon: förlåt, men i kväll skall jag säkert vara kry igen.

— Ack, den dumma festen! Vi skicka återbud.

— Nej, vi ska inte såra Römers.

— Du kommer i första rummet, och om du inte orkar, så . . .

— Nej, nej. Jag skall bara lägga mig en stund, så går det över.

— Som ni behagar, madame. Och efter att ha kysst henne på handen, ropade han nedåt hallen: Fru Ringler, var snäll och kom upp!

Den värda matronan, som just gått utför trappan, kom genast tillbaka.

— Min fru vill vila sig ett par timmar. Vill ni sörja för, att här blir alldeles tyst, och att hon får sitte upp till sig. Och, hör du, Elisabeth, gå inte upp före klockan sex! Du har alldeles tillräcklig tid att kläda om dig då. God bättring! och han lät de båda damerna gå.

Fru Ringler var en slags kvinnlig hovmästare. Hela den talrika betjäningen, kokerskan, städerskan, husjungfrun, chauffören och trädgårdsmästaren stod under hennes stränga uppsikt.

Varje morgon hade hon en längre rådplägning med sin unga matmor, vilken senare ej hade något annat att bestyra beträffande skötseln av hushållet. Och Elisabeth var uppriktigt glad över detta, ty huru skulle hon, som hemma blott haft att göra med den beskedliga Lina och den saktmodiga gamla trädgårdsmästaren, kunnat reda sig med detta övermodiga tjänstefolk av storstadstyp.

På samma gång plågade det henne dock; hon hade alltid en känsla av att vara gäst i sitt eget hem.

Fru Ringler och Braune funnos kvar sen Henrys föräldrars tid.

Hon hade en viss respekt för dem, vilket kändes en smula besvärande.

Den gamla damen föreslog alla slags botemedel, vilka den unga frun energiskt avslog, och lämnade äntligen rummet till Elisabeths stora lättnad. Hon låg helt stilla och försökte komma till klarhet om, hur hon skulle handla.

Under tiden gick hennes man länge fram och tillbaka i sitt rum. Han hade så säkert trott, att hon skulle ha öppnat sitt hjärta, när de kommit på tu man hand efter middagen.

Han hade föreställt sig, att han äntligen vunnit hennes fulla förtroende, som han så länge eftersträvat. Och nu? Det var tydligt, att något hade upprört och förskräckt henne, som hon undanhöll honom. Det vore nog svårare att vinna henne helt, än han hade tänkt sig.

Och dock var det just denna skygga tillbakadragenhet i hennes väsen, som utövade en så stor tjusning på honom under det att han alltmera tröttades av det ytliga pladdret bland damerna i den krets där han rörde sig. Deras njutningslystnad och uppsluppna, fria sätt att vara hade nog alltjämt en viss retelse för honom i salongen, i dansen och i sporten, men det motsvarade på intet sätt hans fordringar på en verklig lady. Hos sin fru önskade han hållning, stilla, kvinnlig säkerhet, ljuvhet och takt, andlig kultur . . .

Då han gjort sig fri från Julie Wiesner och med ett ryck avslitit de band, med vilka hon hållit de lägre böjelserna i hans natur fångna, företog han en två månaders lång resa till olika storstäder i in- och utlandet för att se sig om efter en hustru.

Han hade nästan uppgivit hoppet att finna det kvinnoideal, som föresvävat honom då slumpen förde honom till det stilla lanthem vid Elbes strand, där han lärde känna Elisabeth von Hofen. Inom kort kände han sig förvissad om, att just hon var den han drömt om, friade och förde henne till sitt hem.

Ännu hade han ej ett ögonblick ångrat detta. Ehuru hon öppnade sitt verkliga jag med alla dess rika möjligheter mycket långsammare än han väntat sig, och fastän han alltjämt gent emot henne måste lägga band på sin mera passionerade natur, ångrade han sig ej.

Vad som än en gång drog honom till Wiesners, ja, till Julie Wiesner, var just känslan av, att han efter sitt giftermål kände sig fullständigt garderad mot kvinnor av hennes typ. För en kort stund kunde han nog fängslas av dem och giva dem, vad de för det mesta åtrådde, en rent yttre hyllning, men sitt sanna väsen, det bästa inom sig bevarade han för Elisabeth.

Hade den unga frun däruppe i det kyliga, mörka rummet haft en trettioårings mogenhet, eller hade hon

A. LUNDBLADS
Begravningsbyrå
REKOMMENDERAS
Kungsgatan 12. Göteborg.
Tel. 11045, 776 ank. bostaden.

Varje förståndig husmoder
använder
Pellerins Margarin
i hushållet

sig en ynnest. Han uttalade en önskan, att läraren skulle halshuggas!

Åsikten att barnasinnet är fördärvat återfinner man i den tidigare, rätt allmänna tron att barn, som dogo odöpta, voro hemfallna åt helvetet.

Kristi uttalande: ”Låten barnen komma till mig och förmenen dem icke, ty sådana höra Guds rike till” går ju dock i diametralt motsatt riktning.

Den Freudska teorien att de vuxna icke äro ansvariga för sina om sedligt förfall vittnande drömmar, eftersom dessa leda sin upprinnelse från barndomens oansvariga tid, förkastas emellertid av ett stort antal företrädare för den modärna psykologien. De erkänna, att barnaårens upplevelser spela in i drömlivet, men förklara bestämt, att den vuxna människan är ansvarig för sina drömmar, att hennes inre personlighet, just sådan den är i drömmande stund, troget återspeglas i hennes drömliv. Den som är sedeslös i drömmen är det också i verkligheten även om sedeslösheten på grund av förhållandenas tvång (hänsyn till världens omdöme o. d.) icke får utlösning i handling, utan gives fritt spelrum endast inom fantasivärlden.

Denna psykologiska skola uppfattar brottsliga drömmar som ett osvikligt tecken på den drömmandes själsfördärv. En rening av tanke- och fantasilivet är här en brådskande och angelägen omsorg.

Antagandet att vi, ännu vilande under vår moders hjärta, röna själslig påverkan av hennes tanke- och känsloliv är icke nytt. Det är mycket sannolikt att vi måste räkna med ett sådant förhållande. Man måste beklaga, att det icke är allmänt känt av mödrarne.

* * *

——::——

Kassaboken har ordet.

Det kan månända tyckas förmätet av en kassabok att taga till orda, men om ni tänker efter och vill vara rättvis, måste ni medge, att även en kassabok bör sitta inne med erfarenhet ifråga om människolivet. Hur mycket kan icke utläsas ur de poster, som påföras hennes inkomst- och utgiftssidor!

Jag är en den nya tidens kassabok, men jag har ju haft otaliga äldre anförvanter, av vilka den ena efter den andra berättat för sina efterföljare hur det varit ned genom tiderna.

Det fanns en period, så förtäljer kassabokskrönikan, då husfadern ensam förfogade över förmögenheten och hade hand om kassaskåpsnyckeln.

Det existerade på den tiden ingen självdeklaration och inga skvalleraktiga taxeringskalendrar. Ingen visste hur mycket husfadern förtjänade. utom kanske när han var löntagare, icke ens hustrun. Han hemlighöll det noga, även för henne. Det var han som bestämde hur mycket pängar, som fick gå åt för familjens behov och, om han var en skötsam man, gjorde han det alltid så, att utgifterna icke nådde upp till inkomsterna.

Han liksom alla andra duktiga karlar på den tiden satte en heder i att spara, att bli oberoende, att samla en förmögenhet, att få en stadigt grundmurad god affärsställning.

Det var på det sättet den besittande medelklassen vidmaktshölls, denna klass av rakryggade, myndiga borgare, vilka ägde butikslager, som voro betalade, fastigheter utan inteckningar, egna ägande fartyg som beseglade haven, mot säkra reverser utlånade penningar eller kontanta banktillgodohavanden, och som, när de skildes hädan, lämnade hustrurna väl försörjda för ålderdomen och arv till barnen. Denna klass rekryterades av butiks- och kontorsbiträden, som avancerade till minut- och grosshandlare, gesäller, som blevo hantverkare, lönetagare som blevo husägare o. s. v.

Men naturligtvis hade denna vackra bild också sin frånsida. När jag nu i minnet återkallar vad jag hört, tänker jag mindre på den ifrågavarande tidens barn och ungdom, ehuru de intogo en helt annan och anspråkslösare ställning än nu. Deras liv gestaltade sig enklare, strängare, nöjesfattigare, men sporrades icke just därigenom deras lust att taga sitt öde i egna händer, att spänna krafterna för att erövra frihet, framgång, oberoende, en god, aktad ställning?

Nej, jag tänker på vad jag hört berättas om kvinnorna i den tiden. Ansåg inte den äkta mannen, att han *försörjde* hustrun och lät han henne icke *känna*, det, även om hon arbetade från tidiga morgonen till sena kvällen och genom en klok hushållning mäktigt bidrog till hemmets växande välstånd? Vilket trist kapitel i kvinnornas historia voro icke de som nådegåvor mottagna pängarna till personliga utgifter och den dem i allmänhet visade njuggheten!

Men tiderna hava förändrats, och från den ena ytterligheten har man slagit över till den andra.

Det förefaller mig, och även de övriga bokföringsböckerna äro av samma uppfattning, som om husfadern, från familjens synpunkt sett, icke längre vore den mäktige kassaförvaltaren, utan reducerats till en arbetsmaskin med huvudsakligt åliggande att förtjäna pängar, som familjen skyndsammast möjligt skall göra av med, och som om han aktades och älskades i den mån han förmår att på ett tillfredsställande sätt fullgöra detta sitt åliggande. Hur många gånger har icke dörren till min chefs kontor flugit igen med en ondsint smäll efter en ung son eller en måg, som misslyckats med en vigg!

Men låt oss återgå till ämnet!

Det har införts självdeklaration och det ges ut taxeringskalendrar, i vilka husfaderns årsinkomster på öret meddelas.

Det blir i regel efter dessa förrådda inkomster, som familjens olika medlemmar inrätta sina behov och ställa sina fordringar.

Ingen sparar mer. Det har blivit kutym, att alla skola leva ur hand i mun. En medelklass existerar ännu eller, rättare sagt, en klass existerar, vilken betraktas som välbergad, därför att den har goda inkomster, men den har icke den gamla medelklassens särmärke: den är icke som denna besuten, ekonomiskt säkerställd. Den äger ingen förmögenhet; butikslagren äro till betydande del köpta på kredit, fastigheterna äro intecknade, aktier och andra värdepapper äro belånade, de kontanta banktillgodohavandena hava försvunnit och ersatts med sin motsats, banklån, lönetagaren förblir lönetagare livet ut.

Borgaren är eller håller på att bli egendomslös som arbetaren, vars ställning han anser så ofördelaktig. Så länge allt går sin gilla gång, så länge han är frisk, stark och kan ligga i, så länge tiderna äro goda och inga svårare affärsmotgångar inträffa, kan han hålla det flott gående, men blir han sjuk, inträder en depressionstid, drabbas han av några kännbara förluster, strama bankerna åt krediten, ja, så betyder det ofta hans obestånd och hemmets ruin liksom hans frånfälle ofta betyder fattigdom för hustru och barn. Man har sagt, att det mellan en arbetare, som förlorar sin förtjänstmöjlighet, och nöden endast finnes ett torftigt bohag att sälja eller pantsätta, men finnes det stort mera eller ens detta mellan många personer i högre samhällsskikt och fattigdomen, om plötsligt den goda inkomstkällan av någon anledning skulle utsina?

Jag som kassabok har fått den bestämda uppfattningen, att det är något alldeles på tok med hemmens hushållning, detta ord taget i den vida betydelsen av familjens sätt att sköta hela den ekonomiska frågan. Det finns liksom ingen tanke på att hålla utgifterna nere i och för besparingar, som år efter år lagda tillsammans skulle bilda en förmögenhet, bereda en trygg ekonomisk ställning, vilken skulle kunna tåla påfrestningen av onda tider och bestå även för ålderdomen. I stället låter man utgifterna växa i kapp med husfaderns inkomster eller kanske överstiga dem därigenom ställande ett pockande krav på att de, på vad sätt som hälst, skola ökas. Den hårda kampen för utkomsten, vari den manliga världen är inbegripen, och som innesluter så forcerat och utslitande arbete, så mycken hänsynslöshet och ohederlighet, så stora kväljande bekymmer torde ofta kunna ledas tillbaka till familjen, till dess egoism, dess överdrivna penningkrav.

Jag tror icke, att det är kärlekslöshet, som ligger bakom familjens stora fordringar på husfaderns arbetsförmåga, ehuru ju hänsyn och omvårdnad äro kärlekens säkraste kännemärken, utan brist på eftertanke.

Så som jag här skildrat det, framstår saken för mig. Jag är ju dock endast en stackars kassabok och kanske förstår jag inte alls människolivet. Det skulle vara intressant, om frågan belystes av de i saken direkt inblandade parterna. Kanske kunna några inlägg förväntas?

Kassaboken.

——::——

Vitrums FERROL
är det kraftigast aptitgivande och mest stärkande av alla moderna organiska järnpreparat. Synnerligen lättsmält fördrages det av den ömtåligaste mage. Vid blodbrist och svaghet av största verkan. Dess angenäma smak gör att det med lätthet tages av såväl barn som vuxna.
Tillverkas å
Apoteket Vasens Apoteksvarucentral Laboratorium, Stockholm.
Originalflaska om 500 gr. Nedsatt pris 3:25.
Fås på alla apotek.
Om Vitrums Ferrol ej finnes på närmaste apotek, tillskriv fabrikanten, Apoteket Vasen, Stockholm.

Nyutkomna böcker.

Svenska Freds- och Skiljedomsföreningens förlag, Stockholm:

Ett fyratioårigt fredsarbete. Boken är en minnesskrift, utgiven med anledning av att föreningen i år firat minnet av sin 40-åriga verksamhet. Den innehåller i ett tiotal uppsatser, en koncentrerad historik över verksamheten under de 40 åren, dess utveckling, organisation m. m. och är illustrerad med bilder av mera betydelsefulla kongresser, samt en vacker bild av fredsmonumentet på svensk-norska gränsen.

Pris kr. 1,25.

——::——

Gästen: — Jag är inte nöjd med den här korven.

Vaktmästaren: — Vad är det för fel med den?

Gästen: — Ändarna sitta för nära varandra.

*

Väninnor emellan. Elsa: — Han bad att jag skulle lyckliggöra honom för hela livet, men jag gav honom korgen.

Anna: — Det var ju det bästa sättet att uppfylla hans begäran.

*

Läraren: — Vad kallas dom som lever delvis i vattnet och delvis på land?

En röst i klassen: — Badgäster.

——::——

Hotell & Pensionat
Clara Johansson.
Kungsgatan 51, Stockholm.
Ljusa hemtrevliga rum. Moderata priser. Förstklassigt! Centralt!
Rikstel. 13554. Allm. tel. 24241.

Lilla Vilohemmet
Alingsås.
Tel. 272. Tel. 272.
REKOMMENDERAS!
Förfrågn. ställas till frkn Lotten Nordgren

BREVLÅDA.

Intresserad läsarinna. På Eder direkta förfrågan kunna vi förråda så mycket som att under * * * döljer sig en kvinnlig författare. Sålunda ej den ”auktoritet” Ni antyder, men säkerligen en på detta område lika bevandrad.

”Onödigt uppriktig”. Vi skola framföra Era roande synpunkter — naturligtvis strängt konfidentiellt enligt önskan.

Teatervän. Det gläder oss ofantligt. Tack för handslaget!

L. N. Saken har icke gått förbi oss men det har ju skrivits så mycket om den runt omkring att allt sagts som kunnat sägas.

Fru Ingen, B. H., S. W., Loi, G. W—n. Se Margareta Heijkels art. i dagens nummer!

Fru Ella F. Nej, vi leva inte i fiendskap med någon och våra ord hade ingen särskild adress.

Observator. Edert brev var mycket nedstämmande. Det finns nämligen ingenting så smärtsamt för en redaktion som att mottaga meddelande om upphittade tryckfel. Hur de två par Argusögon som här läsa korrektur kunna gå förbi en sådan felsättning som ”tendens” i st. för ”sentens” är lika obegripligt som hårresande. Men sådant och än värre saker kunna hända. Tryckfelsdemonen är en mästare på sitt gebiet.

——::——

Varför plågas med dåligt kaffe då Ni kan få Swalanders kaffe! Butiker: Kungsg. 17 Korsg. 13, Bazar Alliance. Prova redan i dag! Säljes endast i egna butiker.

Prima Hushållskol, Cokes, Antracitkol & Ved
till dagens lägsta noteringar.
C. Uggla & C:o.
Tel. 32, 3885, 44, 5407.

BERTHA ANDERSON
15 Korsgatan, Göteborg.
Stort urval av vackra **Ylletyger, Viyella** i ylle och bomull, **Bomullsflaneller.** Handvävda, färgäkta **Bomullstyger, Hvita Väfnader,** bästa fabrikat. **Strandkoftor, Lahmans Tricotunderkläder, Strumpor, Underkjolar, Snörliv, Reformliv, Näsdukar, Allmogegardiner,** stort urval, **Möbeltyger, Borddukar,** stor sortering, vackra mönster, **Linneduktyger,** bästa fabrikat. **Handdukar, Sängtäcken, Filtar, Sticktäcken. Prima Ylle- och Bomullsgarner.**
Å helt stycke 10 %, samt å stufvar. • Till Tricotstickerskor lämnas rabatt å garner.

KOL VED COKES
C. N. ANDERSSON
Tel. 2780, 6972, 10849. Göteborg.

A. Ellwén
Kött- och Fläskaffär
Saluhallen 133. Telefon 4481.
OBS!. Prima varor. Billiga priser. Redbar behandling.

Skånska Wienerbageriet
EMY THORIN
Erik Dahlbergsg. 22 (mitt för Reallärov.)
Nya Tyska Wienerbröd.
Tel. 6077. Tel. 6077.

Arla Mjölk
Distribution på glasflaskor.
Tel. 40781, 45699

kunnat se med sin mans erfarna ögon hade hon lättare kunnat leta sig väg ut ur den labyrint, i vilken hon genom de båda männens samtal råkat.

Men med sina tjugutvå år och sin unga stolthet led hon outsägligt av den föreställningen, att hennes man, som fört henne från hennes förra stilla lugn ut i det bullrande livet, kanske just använde sig av hennes oerfarenhet för att för världen dölja sin verkliga kärlek och lidelse för en annan. Allt inom henne reste sig mot den tanken, att Julie skrattande skulle ha accepterat detta äktenskap för att så mycket säkrare kunna behålla Henry för sig själv.

Hur mycket fult hade hon icke redan sett i denna fåfängliga nöjeskrets vid Kaiserallée, hur många missljud hade ej nått henne, om vilka hon icke haft en aning i sin lugna vrå hemma! Plötsligt föll det henne in, då hon nu i minnet såg tillbaka på dessa första månader av sitt äktenskap, att Henrys vackra ridderlighet och återhållsamhet blott var ett antaget ceremoniöst sätt... Hade han ingenting mer att ge henne? Tillhörde allt ännu den andra?

Voro kanske för honom de dagliga besöken hos Wiesners dagens ljuspunkter, icke de eftermiddags- och kvällsstunder han tillbringade på tu man hand med henne, vilka blivit henne allt mer och mer dyrbara och kommit hennes tillförsikt att växa?

Hur ofta hade Henry icke skrattande sagt, när något av detta nya förskräckte henne:

— Kära barn, du måste ha ögonen öppna; sådana saker skedde nog också i edra Dresdenerkretsar, men då man, som du, endast ser in i sig själv, märker man dem helt enkelt icke.

Gott, hon skulle ha ögonen öppna i kväll; Wiesners voro också bjudna. Hon skulle se, erfara, hur det i verkligheten stod till, sedan skulle hon låta Henry veta, hur det såg ut inom henne..., och då?... Hon var så ensam, hur skulle hon bete sig? Tiga? Även om hon finge bekräftelse på, vad hon erfarit i dag?... nej, nej!

Och plötsligt stod minnet av hennes forna liv så klart för henne, det soliga, omhägnade livet hemma i trädgården, de gamla vännerna, faderns smala, intelligenta ansikte, som hon mindes det skymta fram från barndomen, innan en för tidig död ryckte honom bort, de dagliga morgonturerna med ångbåten till gymnasiet, då de gamla tornen och bryggorna över floden lyste i försilvrat morgonljus. Och sedan återresorna mot de mångfärgade kullarna och modern nere på vägen...

Hon borrade ner huvudet i kuddarna och grät av hemlängtan. Slutligen somnade hon in — alldeles förbi av trötthet.

Vid tedags kom Henry van der Borgk upp för att se till henne. Under det lätta buller, som uppstod, då jungfrun ställde teservisen på bordet, hade Elisabeth icke märkt, att han sakta kommit in från sitt sovrum näst intill hennes.

Ett ögonblick blev han stående i dörröppningen.

Hennes huvud, från vilket det upplösta, glänsande håret tungt föll ned, vilade på armbågen. Hennes blick var riktad uppåt, som det tycktes, utan att vara fästad vid något särskilt föremål, och det låg ett egendomligt, längtansfullt uttryck i ögonen.

Henry kom närmare, gjorde tecken åt flickan att försvinna, satte sig på sängkanten och frågade:

— Hemlängtan, Elisabeth?

— Ja, Henry.

— Just ingen komplimang åt mig.

— Förlåt, Henry... jag...

— Qui s'excuse, du vet!... Säg hellre ingenting, utan lämna grubblerierna, drick te och stig så upp!

Han började ordna vid bordet, fyllde hennes tekopp, lade på ryskt maner tre stora sockerbitar i den, valde ett par aptitliga småbröd ur silverkorgen, ställde det hela på en liten bricka, som han balanserade på tre fingrar med hållningen hos en rutinerad kypare fram till sängen med ett vördnadsfullt: Madame!

Den fransyska farmodern skulle ha blivit hänförd över den lätta grace, med vilken han spelade sin roll. Och då det just var Henrys behagliga sätt att röra sig, som från första stund fängslat Elisabeth, log hon nu emot honom och ville med en nick och ett nådigt: merci, monsieur! visa att hon senterade skämtet.

— Det är inte nog, madame, betalningen först! Och han ställde försiktigt brickan på sidentäcket och böjde sig ner för att kyssa henne. Hon lutade tillbaka huvudet och lät det ske, men hennes läppar voro kalla.

Alltså, alltjämt förstämd. Han slutade genast med sin roll, drog fram en stol till sängen och underhöll henne lätt och lekande, under det att hon drack det alltför söta teet, som inte alls smakade henne.

— Vad tänker du ha på dig? Den nya? Javisst, ska du det. Det är en mycket stor tillställning. Och som du tyvärr inte kan uppträda så här med håret, han strök henne smeksamt över den ljusa, svallande lock, som slingrat sig ner över sängkanten, så ber jag att du också i dag låter kamma dig alldeles slätt. Jag kan inte med de där yviga frisyrerna som äro moderna för närvarande — nej, så här, alldeles slätt tillbakastruket från pannan och tinningarna och en stor knut i nacken. Det passar dig utmärkt.

— Skall jag taga briljantkammen?

— Nej, för Guds skull, ingenting alls! Men hör nu... och han sprang upp, klockan är mycket. Nu ringer jag på Anna, du måste gå upp. Han nickade till henne och gick in för att själv göra toalett.

———

II.

Strax före klockan åtta stod van der Borgk vid tamburdörren i ytterrock och cylinder och bredvid honom betjänten med nådig fruns pärlgråa kappa på armen.

Hon kom i detsamma nedför trappan och hennes mans ögon lyste upp. Den luftiga klädningen av en mild ljusgrön ton, utsirad med ett lätt silverbroderi, gav mera liv åt hennes hy och förhöjde det ljusa hårets glans.

Han njöt av hennes lugna, vackra gång, utan brådska och onödiga rörelser, när hon kom utför trappan.

— Förlåt mig, men armbandet ville inte gå igen, och hon pekade på en kedja i matt guld, som omslöt hennes bara arm.

(Forts.)

——::——

KVINNORNAS TIDNING

Blusen
skall, för att kunna tvättas om och om igen och ändock se fräsch ut, tvättas med
Gummans
FLINGOR
Fabrikanter A.-B. ENEROTH & Co., Göteborg.
(Även tillv. av Gummans Tvättpulver och Gummans Kraftakurpulver.)

N:o 5. 4:de årg.

3 Februari 1924.

Annonspris: Textsida 25 öre pr mm.
» sista sidan 20 öre pr mm.
Längre annonsering rabatt.

Utkommer varje söndag.
Utgivare och redaktör: INGEBORG DAHLLÖF. För annons- och ekonomiavdelningen: EDITH RICKBERG.
Redaktion och expedition: *Vallgatan 27, Göteborg.* Tel. 18070.

Prenumerationspris:
Helår Kr. 6:—. 1/2 år Kr. 3:50. 1/4 år Kr. 2:—.
Lösnummer 15 öre.
Centraltryckeriet, O. Ericson, Göteborg 1924.

Eftertryck tillåtes gärna om "Kvinnornas Tidning", med hela namnet utsatt, angives som källan.

INNEHÅLL.

——::——

Utlandskrönika
i sammandrag.

Den nya engelska regeringen omfattas med allt större respekt och sympati inom landet och utomstående kunna mycket väl förstå det. Hur manligt har icke arbetareledaren kolonialministern Thomas i ett skåltal deklarerat regeringens ställning:

"Det fanns många", sade han, "som voro räddhågade inför regeringsskiftet. Men patriotism ,kärlek till imperiet och redobogen pliktkänsla utgöra icke något klassprivilegium. Det finns män födda under enkla förhållanden, män vilka vuxit upp i avsaknad av universitetsuppfostrans och andra bildningsvägars förmåner, men vilkas pliktkänsla och fosterlandskärlek äro jämförliga med vad som hyses av varje annan kategori engelsmän. Under krigets mörka dagar skyddades och försvarades det engelska väldet likaväl av slumkvarterens söner som av slottens. Man kan förvänta, att i farans ögonblick alla samhällsklasser handla på det rätta sättet. Regeringsskiftet betyder icke någon förändring i detta förhållande." —

Den engelska pressen söker så gott den kan gissa sig till och förutsäga den politik som regeringen kommer att föra. Man tror, att MacDonald, vars intresse för Nationernas förbund är känt, skall söka giva denna institution en verklig maktställning till fromma för den europeiska freden. För att ytterligare säkerställa denna lär MacDonald umgås med planen att ratificera den tilläggsklausul till konventionen om den ständiga mellanfolkliga domstolen i Haag, vilken innebär de ratificerande makternas erkännande av domstolens obligatoriska domsrätt i tvistefrågor mellan de makter, som undertecknat klausulen. Intet land har ännu satt sitt namn under denna bestämmelse, som utgör det första steget till upprättandet av en internationell rättsordning.

MacDonald har inlett ett närmande till Frankrike genom ett i vänliga ordalag avfattat handbrev till Poincaré, vars svar likaledes präglas av älskvärdhet.

Den franska pressen tyckes dock ej hoppas synnerligen mycket i vänskapsväg av England, men tydligt är, att det engelska regeringsskiftet icke synnerligen oroar Frankrike. Man bör ha i minne att detta land f. n. är England betydligt överlägset i styrka. Intressant blir att se, hur Pfalzkonflikten kommer att lösas. England fordrar, att Frankrike icke vidare skall underblåsa separatiströrelsen i Pfalz. Men bakom denna rörelse ligger Frankrikes plan, att när tiden är mogen, annektera det från Tyskland av separatisterna lösgjorda området. Vilket land skall här ge vika, Frankrike eller England?

Det indiska självstyrelsepartiet har efter det engelska regeringsskiftet åter lyft huvudet och framställer vittgående krav bl. a. på upprättandet av en fullt ansvarig regering för Indien. Den starka nationella och engelskfientliga rörelsen bland de väldiga indiska folkmassorna innebär ett farligt hot mot det engelska världsväldet.

Även i Egypten utveckla sig händelserna icke alldeles gynnsamt för England. Landet är nominellt självständigt, men har ännu det engelska greppet över sig. Ny regering har i dagarna bildats av den gamle fienden till England Zaghlul pascha. Han har på sitt program full nationell självständighet.

Inåt det egna landet har MacDonald haft glädjen se lokmannastrejken avblåsas efter endast en veckas strid. Därjämte meddelas, att affärsläget oavbrutet förbättras.

I Frankrike upptages intresset av regeringens framlagda skatteförslag, vilka väcka allt utom glada känslor hos skattebetalarne, francvalutans ostadighet och de upptäckta jättesvindlerierna i de förhärjade områdena i Nord-Frankrike, där man av staten för lidna förluster under kriget tillnarrat sig mångdubbelt högre skadestånd än vad man varit berättigad till. Både enskilda personer och stora industriella företag hava lånat sig till denna tjuvaktiga trafik.

I Tyskland glädes man över den raska arbetstakt, som utvecklas inom de båda expertkommittéer, vilka skola utreda skadeståndsfrågan. Kommittéerna befinna sig nu i Berlin. Planer äro å bane att upprätta en tysk guldbank.

I Italien förestår nyval till parlamentet. Då Mussolinis stjärna strålar med oförminskad glans, väntar man att det fascistiska regeringspartiet skall vinna en överväldigande seger.

Den italienska pressen framhåller, att den ring, den franska politiken lagt omkring Italien, nu håller på att sprängas. Starka vänskapsband hava knutits med den förutvarande fienden Jugoslavien, Grekland söker anknytning till Italien och i Rumänien har tillgivenheten för Frankrike svalnat så betydligt att man icke vill ta emot det erbjudna franska rustnigslånet.

Grönlandskonflikten mellan Norge och Danmark har funnit en tillfällig lösning. Överenskommelsen gäller rätt till jakt, fiske och att besitta jord samt åtskilliga andra frågor av detaljnatur. Den stora stridsfrågan har icke kunnat lösas — Norge vill icke erkänna Danmarks överhöghet över Grönland.

——::——

Solidaritet eller splittring?

Det frisinnade partiet har som bekant kluvits utefter förbudslinjen. Splittringen spred sig emellertid icke till partiets kvinnliga grupp, "Frisinnade Kvinnors Riksförbund", som trofast hållit ihop.

Nu har dock "Svenska Morgonbladet" innehållit ett av 15 kvinnor undertecknat och till frisinnade och nykterhetsvänliga kvinnor riktat upprop om bildandet av ett "Frisinnade Folkpartiets Kvinnoförbund".

Denna händelse uppkallar fröken Elisabeth Tamm till följande uttalande i "Tidevarvet":

"— — — då kan uppropet ingenting annat vara än ett försök till sprängning bland kvinnorna. Att männen gärna skulle se en sådan sprängning, förstår man, ty om kvinnorna äro eniga och männen söndrade, bli kvinnorna en farlig makt att räkna med.

Men ha dessa kvinnor själva verkligen gjort klart för sig, vad detta betyder? Äro de villiga att sälja sin självständiga medborgarrätt och påtaga sig det dryga ansvaret av att småsinnat splittra och söndra i en tid, där man åtminstone av kvinnorna kunde fordra att de med förenade krafter skulle arbeta på att läka tidens djupa sår".

Fröken Tamms uttalande gäller endast den fruktade splittringen bland de frisinnade kvinnorna, men ha icke hennes ord full tillämplighet också på den splittring inom hela kvinnovärlden, som ägde rum då kvinnorna, sedan de fått politisk rösträtt, bröto sönder den gamla vackra solidariteten, skildes åt och uppdelade sig på de olika manliga partierna för att inom dem betyda just ingenting?

Vad *vilja* kvinnorna med sin anslutning till de politiska partierna? Stärka dem? Men detta stärkande försiggår ju i lika hög grad inom *alla* partier o. förändrar icke ett spår det gamla styrkeförhållandet! Vinner högern tusen nya kvinnliga anhängare, vinna också liberalerna tusen, socialisterna tusen och kommunisterna tusen. Alla dessa kvinnogrupper komma att stå som fiender till varandra, motarbeta varandra och neutralisera varandras ansträngningar.

Hur mycket vackrare, värdefullare, mera förelysande, självständigare skulle det icke synas, om kvinnorna inom alla läger i stället för att befordra partisplittringen och partihatet sökte anslutning till varandra för att uppriktigt och förtroendefullt rådgöra om samarbete, *icke* i avsikt "att bli en för männen farlig makt att räkna med", utan helt enkelt och naturligt för att tjäna det gemensamma fäderneslandet.

Här gäller i full utsträckning fröken Tamms kloka och tillrättavisande ord:

"Äro kvinnorna villiga att sälja sin självständiga medborgarrätt och påtaga sig det dryga ansvaret av att småsinnat splittra och söndra i en tid då man åtminstone av kvinnorna kunde fordra, att de med förenade krafter skulle arbeta på att läka tidens djupa sår".

——::——

Morgonrodnaden till en ny tid?

En ungdomsrörelse med ädla syftemål.

"Den västerländska kulturens undergång kan förhindras endast därigenom att en ny anda och ett nytt liv födas hos det uppväxande släktet."
D:r F. W. Foerster.

Den tyska ungdomsrörelsen "Die Wandervögel", till namnet och sina yttre konturer något känd hos oss, börjar i allt större utsträckning tilldraga sig yttervärldens uppmärksamhet, och man knyter till densamma förhoppningarne om en ny bättre tid.

"En av de få ljuspunkterna, då man ser ut över nutidens liv, är denna rörelses häpnadsväckande utveckling", förklarar mr Meyrick Booth i den engelska tidningen "Nation". Från en obetydlig början har "die Jugendbewegung" vuxit ut till allt större proportioner och omfattar nu en million medlemmar eller däröver.

Arten av detta fenomen är en sak som man mycket litet kan fatta utanför Tysklands gränser — och som sannerligen ej heller kan fullt förstås av andra än sådana, som äro väl förtrogna med tysk psykologi och de sociala förhållandena i det nutida Tyskland.

Vad en främling ser, är skaror av unga män och flickor, som dra i väg ut på landet under sång och strängaspel eller resa från stad till stad och betala sitt nattlogi med dans och sång. "Vad är detta för slags människor?" utropar han och får till svar: "Å, det är "die Wandervögel", gossar och flickor som höra till "die Jugendbewegung".

Han ser den yttre sidan av detta nya liv, fotvandringarna, tältandet i det fria, sången, dansen, de stora mötena på lantgårdar, där hundratal av ungdomar komma tillsammans till en "week-end" eller en söndagskonferens. Men han känner för lite till rörelsens unika inre historia för att veta, att den är någonting alldeles säreget, att den icke liknar vare sig scoutrörelsen eller någon dylik organisation eller någon annan ungdomsrörelse, som man känner till utanför Tyskland.

Den tyska "Jugendbewegung" är en *revolution.* Den är inte som t. ex. scoutrörelsen en träningsskola för ungdomen, mer eller mindre fullständigt organiserad av vuxna för att förbättra den yngre generationen. Den är inte en rörelse *för* ungdom; *det är en rörelse, som satts i gång av de unga själva.*

En märkesdag i rörelsens historia var då i okt. 1913 2,000 medlemmar samlades till ett möte i Cassel för att diskutera gemensamma stora syftemål och sin ställning till sociala, politiska och religiösa problem. Konferensens motto var: "Frälsningen ligger i självuppfostran" (ordet uppfostran bör här tas i betydelsen av moralisk och andlig utveckling snarare än intellektuell).

Besjälade av den bestämda övertygelsen att ungdomen måste lära förstå sig själv och komma till inre klarhet, innan den försöker reformera världen, motsatte sig mötesdeltagarne varje försök att inregistrera ungdomsrörelsen bland de partier, som ha avgjorda sociala, religiösa och politiska tendenser.

Rörelsen började därefter utveckla sig till ett sökande efter livets andliga centrum. (Programm der Verinnerlichung) och dess lösen blev:

"Låt oss bli människor igen. Låt oss lämna den politiska organisationens trånga slentrian, den moderna vetenskapens tekniska materialism med dess själlösa jakt efter död kunskap. Låt oss bli levande män och kvinnor igen!"

"Die Jugendbewegung" är mer än något annat tecken till *ett nytt sinne* — en vaknande längtan efter bortglömda andliga värden.

Rörelsens mål preciseras på följande sätt i den tyska tidskriften "Johannisfeuer":

"Vårt mål är återvändandet från urartad civilisation till naturlig enkelhet, från ytlighet och formväsen till innerlighet och inre frihet, från tomma nöjen till verklig glädje, från själviskhet till broderskärlek, från lättsinne till måttfull självhävdelse. Vi söka komma i den rätta ställningen till Gud, till oss själva, till vår nästa och naturen".

En av ledarne för den tyska ungdomsrörelsen d:r F. W. Foerster framhåller i sin bok "Jugendseele", att rörelsens förnämsta kännetecken, gemensamma för alla olika grupper och riktningar, äro följande:

1) Hundratals gossar och flickor, unga män och kvinnor ha blivit förda i kontakt med naturen, lärts att värdera sitt hemlands enkla skönheter och fått smak för sunda nöjen i fria luften.

2) Längtan efter ett enklare och renare liv med avseende på allmänna levnadssättet, föda och kläder, har vaknat.

3) Det gamla Tyskland har stått upp på nytt i sång, dans, sägner, lekar, seder, och bäst av allt i de unga människornas egna själar.

4) En sund instinkt har kommit till uttryck i fördömandet av modern dekadens, sedeslöshet, råhet och brist på sanning, och ungdomen har börjat inta en fast avskild ställning gent emot det nationella förfallet och osedligheten. Här se vi ett genombrott av spontana etiska och religiösa impulser.

5) Inom vårt tyska folk har utvecklats en ny broderlighetens anda, som uppkommit till följd av klassernas sammansmältning.

— — —

Skall denna goda, högt syftande rörelse vinna spridning även till andra länder? I så fall är den, vad vi alla längta efter, *morgonrodnaden till en ny lyckligare tid.*

——::——

Kärleken till "saker".

Av *FRIGGA CARLBERG.*

Denna känsla är mycket olika utvecklad hos människor och kan vara till deras lycka, men säkert oftare till deras olycka. Kärleken kan, i dess ytterlighet, förleda till otrevnad, oärlighet och girighet, och likgiltigheten för saker kan förleda till slöseri och vårdslöshet. Får jag ge några exempel ur min egen erfarenhet?

Som skolflicka var jag en dag på besök hos ett par kamrater, vilkas far nyligen dött. När jag kom, stod modern, som eljes alltid höll till i kök och skafferi, vid förmaksbordet och vände bladen i ett album. — Kom hit och titta på Johansson, om du tycker det är likt? uppmanade hon. — Ja, det är mycket likt, medgav jag, som hade lektor Johanssons utseende i oförgätligt minne sedan han vid mitt inträde i läroverket tenterat mig i tyska.

— Ser du, fortsatte lektorskan, släkten vill nödvändigt att jag skall låta förstora Johanssons porträtt för att ha honom i minne, men det tycker jag är en onödig utgift och en behöver spara i dessa tider. Och för resten, så länge jag har den här gamla chiffonjén, som var Johanssons allt i allo, så är det som om jag hade Johansson själv. Fäller jag ner klaffen och öppnar lådorna, så stinker det tobak och snus, som om han stod bredvid mig livslevande. — Men flickorna skulle väl tycka om det? invände jag. — Flickorna? upprepade hon. De kan skaffa sig egna gubbar och förstora så mycket de vill. Bara jag får behålla Johanssons chiffonjé, men att ta ifrån mig den — hon bredde ut fingrarna på mellangärdet — det vore att slita hjärtat ur mitt bröst. — Risken var säkert inte stor, för vacker var då inte möbeln.

Kärleken till saker spirar ur olika frön: minne, skönhetssinne, konstin-

SKANDINAVISKA KREDITAKTIEBOLAGET
GÖTEBORG - STOCKHOLM - MALMÖ

Avdelningskontor över hela landet

Egna fonder Kr. 182,000,000:—

Gottgör å insatta medel högsta gällande ränta

Telegramadress "Kreditbolaget"

Hemmets tidning
— är —
Göteborgs Aftonblad

Särskild, omväxlande avdelning för kvinnan och hemmet.
I varje nummer, värdefulla artiklar i olika frågor, berättelse, följetong, kåserier.

Pr kvartal 7.50 fritt hemburen.

Lösnummerpris 10 öre.

Brand- och Livförsäkrings-Aktiebolaget
SVEA
Göteborg.

AKTIEBOLAGET
GÖTEBORGS BANK
GÖTEBORG STOCKHOLM
100 avdelningskontor i västra och östra Sverige
Grundad år 1848

Egna fonder Kr. 78.750.000

Emottager penningar å sparkasse-, kapital- och depositionsräkning till högsta gällande ränta.
Utlämnar hemsparbössor.
Bankens notariatavdelning förvaltar föreningars och kassors medel, enskilda förmögenheter samt testaments- och förmyndaremedel.
Obligations- och fondavdelningar.
Fullständig bankrörelse i övrigt.

(Inf. gen. Göteb. Tandläkaresällskap)
Tandläkare Anne-Marie Heijde
Vasaplatsen 1. Telefon 15500.
Rådfrågning: Vard. 1/2 2—1/2 3, övriga tider efter avtal.

Tandl. SVEA LEFFLER.
Spec. Äkta Porslinsfyllningar.
Viktoriag. 8. Tel. 8958. Vard. utom lörd. 1—2.

tresse, samlarvurm, men oftast är det gamla vanan. Man vill ha vad man är van vid. Ett vanligt fall av rubbad mentalitet är att proppa sin bostad full med saker. Jag kände en gång en äldre ogift dam, som ärvt ett hus efter sina föräldrar. Hon reserverade tre rum för egen räkning och hyrde ut de övriga, men att avhända sig något av mammas och pappas tillhörigheter skulle hon ha ansett som ett helgerån och så packades de in i de tre rummen och ett oavbrutet krig mot mott och mal och råttor fördes sedan under hennes återstående livstid. Emellanåt tillkommo nya saker, och till slut hade den gamla inte mer plats för egen räkning än en säng att sova i och ett bord att äta vid — och skriva sitt testamente vid. Det senare en mångårig sysselsättning. En liten axplockning ur detsamma kan kanske ha sitt intresse: "Min svägerska Malvina mitt bästa sängtäcke och den blå-vita filten; Susanna mitt duktyg i gåsögondräll; min brorsdotter de båda blomvaserna på min toalettbyrå; min trotjänarinna Lovisa Hansson min bruna underkjol och psalmboken med evangelierna i; min svåger kamrern (som hon icke kunde förlåta att han för 40 år sedan friat till systern och ej till henne) en eldgaffel och mina gamla tofflor", o. s. v., på tio helark sammanhäftade med blått ullgarn. Nåja — var och en bör ju få ha sin smak, när den inte skadar andra.

Att en liten flicka, som aldrig ägt en docka, omfattar en sådan, då hon äntligen faller i hennes famn, med brinnande kärlek, är fullt förklarligt och likaså om en fattig är fästad vid sitt fattiga bohag. Jag hade en gång som fattigvårdare lyckats, med hjälp av församlingsdiakonissan, övertala en gammal gumma, vars rumskamrat avlidit, att flytta in på "Vården", där hon ovillkorligen skulle ha det bäst. Men när det några dagar senare skulle bli allvar av, gjorde hon energiskt motstånd. Anledningen var fruktan att ej få behålla den nya filten, som en vän till mig givit henne. Filten var för henne som dockan för barnet.

Denna kärlek till gammalt bohag kan vara nog så ödesdiger. En gammal prästfru berättade mig en gång under ett uppehåll i hennes hem, att hennes man, när de voro nygifta, ville att de skulle upplåta ett rum åt hans gamla barnsköterska och ge henne vård på ålderdomen. Den gamla ägde en gammal stoppad stol som hon förde med sig och var mycket stolt över — hon hade ju fått den av prostens mamma. Tack vare den stolen, slutade prostinnan med en djup suck, är hela prästgården genompyrd av vägglöss och borde brännas ned. Tänk, om vi bränt upp stolen i stället!

När William Morris på 70-talet började sin väldiga kampanj mot fulheten i våra bostäder, deras inredning, möblering och prydande talade han även om eldens välgörande inflytande. "Gör en inventering av ditt hem och varenda sak som inte är till nytta och inte är vacker — på elden med den!" — Ungefär så lydde hans bud. Nutidens husmödrar borde bygga tacksamhetsaltaren åt honom i sina hjärtan för att de slippa att som sina mammor och mormödrar från 70—80-talet ständigt gå med dammduk i handen, gnida och polera dessa oändliga snirklar på stolar och bord. Och så alla dekorationsföremål, tavlor m. m. från golv till tak. Om apoteken ville göra en statistik om vilken period som förbrukat mest arsenik och järn, så bleve det bestämt 80-talet, då alla fruar voro överansträngda av städning och behövde stärkas för fortsatt nit i tjänsten.

En föreställning om överdriften kan man få genom John Ruskins varning till sina lärjungar: "Gören icke plogar av guld och binden icke kontorsböcker av emalj. Trösken icke säden med skulpterade slagor och sätten icke basreliefer på kvarnstenar". — Att alldeles frigöra sig från sakernas tyranni går icke heller. Det berättas om en man som försökte detta, att han en gång fann en sten som han tyckte var bra att sitta på och bar in den i sitt hus. Men när han efter några dagar upptäckte att den behöde dammas, slängde han ut den. Sådan var hans smak och levde han ensam och allena, så — — Gifter han sig, får han nog finna sig i en liten ommöblering.

Här som överallt gäller det att finna den gyllne medelvägen.

——::——

VID STRANDEN.

Jag satt en kvällsstund
Så helt bortfången.
Jag hörde endast
Den inre sången,
När havet rullar
De minnesvågor,
Och stjärnor blixtra
De livsens lågor,
Som alla snuddat
Min ban och farit,
Förr'n jag mig sansat,
Till det som varit.

De tårars offer
Du bjudit livet
Till blott den böljan
Allt, allt är blivet;
Och glädjeropen
Som borde skallat,
När varje morgon
Till sol dig kallat,
De ha förtonat
Som skvalp vid stranden,
De ha ej klingat
Ut över landen.

Jag endast lyddes
Den ton som bortdött.
Jag ville fånga
Det som jag bortstött,
Men blott en enda
Förstulen bölja
Rann upp ur havet
Min fot att skölja,
Och blott en viskning
Mitt öra nådde:
O mänskohjärta,
Tag vad du sådde!

Se, därför når dig
Blott kvällens susning,
Och långt i fjärran
Går havets brusning.
Den hinner aldrig
Den gråa stenen,
Där trött du vilar
De gamla benen.
För dig är skvalpet
Och sömnig dyning,
När långt därute
Går upp ny gryning.

ELLEN BERNER.

Doktor Ernst Westerlund i Enköping.

†

I dag är det lilla Enköping skådeplatsen för stora sorgehögtidligheter. Efter ett långt och välsignelserikt liv föres nämligen doktor Ernst Westerlund i dag till griftero.

När döden en av de sista dagarna i januari nalkades det läger, där han vilade, som så ofta förjagat den fruktade gästen från andras huvudgärd var det för att stilla ett utslitet livsmaskineri. Det var nämligen ålderdomens oundvikliga sjukdom, åderförkalkning, som slutligen skördade den gamle läkaren, hela Sveriges doktor och vän.

Doktor Westerlunds rykte var på sin tid närmast en undergörares. När allt annat försökts anträdde man slutligen resan för att hos honom söka den sista hjälpen. Och få sökte förgäves. En psykolog som få var han en överlägsen diagnostiker. Han behövde ofta endast *se* patienten för att veta vad som fattades honom. En av hans metoder var att låta den konsulterande promenera fram och tillbaka i mottagningsrummet och därunder iakttaga honom med sin genomträngande läkareblick. De slutledningar han därvid kom till voro sällan felaktiga. Nästan undantagslöst fingo även hans patienter det intrycket att han satt inne med en högre kunskap än enbart studier kunna skänka.

Om de Westerlundska kurerna berättas hundratals anekdoter. Många gånger voro de så enkla, att man tycker att patienten kunnat hitta på dem själv. Men det är troligt att de icke haft samma verkan utan det samtidiga suggestiva inflytandet från en märklig personlighets mäktiga vilja och utan den särskilt för en nervsjuk så välgörande känslan av en starkare makts ordnande och sympatiska ingripande. Hans välde över patienterna var enastående. Man fruktade, respekterade, älskade och avgudade honom. Ett besök i hans mottagning blev ett minne för livet.

När ärkebiskopen i dag i den lilla väna Mälarstaden viger hela Sveriges doktor till griftero skola också tusen sinom tusen i vårt land fyllas av känslan att därmed en god och för mången oersättlig hjälpare och vän bäddas under jord.

——::——

En stilfull men ändå billig damväska erhåller Ni alltid hos
John A. Gahm
KORSGATAN 12

Ilse Leskien.

Av *BEATRICE ZADE.*

Författarinnan till "Silverslöjan" är en bland de få av det moderna Tysklands skrivande damer, vilka ärligt sträva efter att konstnärligt uttrycka verkligheten i och för sig själv. Hon ser på livet med öppna, rena ögon, tecknar i klara linjer kvinnans ställning inom och utom äktenskapet och söker alltid oförskräckt efter sanningen. Alla hennes verk besjälas av en lidelsefull kärlek till naturen, till "Moder Jorden" såsom den aldrig sinande hälsokälla, ur vilken vi måste ösa krafter till att utnyttja det bästa inom oss. När den rika, förnäma Elisabeth van der Borgk, "Silverslöjans" huvudperson, genast i första kapitlet "med en känsla av stort välbehag" rotar om i den varma jorden, bör detta uppfattas som ett anslag till den melodi eller stämning, vilken i själva verket tolkar romanens innersta tanke: kultur ger alltför lätt oro, lidande, sorg, medan naturen i sitt sköte bär frid, harmoni, lycka.

Ilse Leskien debuterade år 1908 med ett band lyrik, kallat "Auf dem Wege". Det innehåller en hel del djupt kända och tankedigra dikter, som skildra författarinnans egen utvecklingsväg från det första indviduella uppvaknandet fram till personlig mognad. Några år senare utgav hon en samling noveller, bland vilka flera i engelsk översättning publicerades av professor Quincy Morgan (Wisconsin, U. S. A.), när han år 1915 utgav sin serie av mönsterprov på tysk berättarkonst för amerikanska studenter.

Sedan dess har Ilse Leskien länge varit medarbetare i en ansedd tysk kvinnotidning och huvudsakligen skrivit kortare berättelser ur det tyska folklivet. Hennes första roman, "Die Nichte des Konsuls", vilken år 1921 offentliggjordes i "Deutsche Frauenzeitung", behandlar ett synnerligen intressant ämne och bjuder bl. a. på ypperliga skildringar ur den enklare befolkningens miljö. Att Ilse Leskien, som för övrigt själv utgått ur en av Leipzigs äldsta och förnämsta familjer, även säkert behandlar motiv ur landets högre samhällskretsar, visar tydligt hennes senaste arbete, "Silverslöjan", vilken roman nu för första gången tryckes i svensk översättning från manuskriptet.

——::——

Husassistenten: — Det är ett fruntimmer där ute som ber om något.

Unga frun: — Nå, ge henne då lite mat, några kalla potatisar eller så.

— Men hon tycks ha sett bättre dagar.

— Låt henne då få en serviett, när hon äter.

Under Gillblads Trikåvaru-Realisation bortslumpas till 1/2 av dess värde några 100 stycken Prima Ylle-KOFTOR

The Florist's Telegraph Delivery Association U. S. A. samt Blumenspenden-Vermittlung, Berlin äro två internationella sammanslutningar av blomsterhandlande med representanter jorden runt.
Genom dessa sammanslutningar möjliggöres att å nästan vilken plats som helst få blommor expedierade under garanti för utförandet.
Inga extra omkostnader under förutsättning att brev hinner fram till dag för önskad leverans, i annat fall betalar kunden telegrammet.
Order mottages för utförandet å alla platser av
VASA BLOMSTERHANDEL
Gustaf Ekman
Storgatan 31 Tel. 4314 — 10365
Telegram "Vasa"

Kobbs Thé är alltjämt marknadens förnämsta

MERKUR-TVÅLEN är enastående för fintvätt.

Hela resterande lagret av Blusar i Crêpe de chine, helylle Dyella, halvylle och bomull realiseras till mycket låga priser.
Friberg & Anderson
Kungsportsplatsen 1. Tel. 7235.

Kulörta Sidenplagg skola tvättas hastigt i ljumt LUX lödder

Det finnes många saker, som man icke får göra vid tvätt av siden — men Lux undanrödjer alla besvärligheter. T. ex. siden bör aldrig gnuggas eller vridas, det förstör vävnaden. Tvål bör aldrig strykas direkt på tyget, då detta förstör och gulnar plagget. Lux tvättar utan gnuggning.

Lux är en ren tvål i form av genomskinliga flingor. Uppvispar man dessa flingor i hett vatten, får man ett rikligt lödder, som tvättar utan att skada det ömtåligaste plagg. Lux skadar ingenting, som icke skadas av rent vatten.

Hur tvättar man siden? Vispa Lux i hett vatten till ett rikligt lödder, tillsätt kallt vatten till dess lösningen bliver ljum. Lägg i plagget, krama det upprepade gånger genom löddret. Gnugga ej. Skölj väl i ljumt vatten. Vrid ej. Vira in i en ren handduk och stryk med ett *varmt* — icke hett — järn. Kom ihåg — ljumt lödder — ljumt sköljvatten — samt ett icke för varmt järn.

LUX
SUNLIGHT SÅPTVÅL A.-B., GÖTEBORG

PÄRLOR JUVELER
i modern infattning fördelaktigast hos
K. Anderson
Hovjuvelerare. Ö. Hamng. 41.

RESTPAR utsäljes extra billigt
J. BLIXT, Skoaffär
Kungstorget 1 (Götahallen). Bazaren 45—47, Kungstorget.
Nya Sjömanshemmet, åt 1:sta Långgatan. Skanstorget 5.

Konstflitens Flossamatta
Tjock, varm, vacker, slitstark. Relativt billig.
Mattan för det burgna, välombonade, med kultiverad smak inredda hemmet
KONSTFLITEN Göteborg 3.

Offentliga nöjen.

Stora Teatern
Varje afton kl. 7,30
Tiggarstudenten.

Lorensbergsteatern.
Söndag kl. 2 Barnföreställning:
ASKUNGEN.
Kl. 8:
Strindbergsprogrammet.
Måndag kl. 8 Premiär:
LILIOM.

Nya Teatern.
Söndag kl. 1,30 Billighetsmatiné:
FABRIKSTÖSEN.
Varje afton kl. 8:
Annonsera.

Lilla Teatern.
Lördag och söndag kl. 7 och 9:
övriga dagar kl. 8:
Bröderna Östermans huskors.
Söndag kl. 1,30 Matiné:
HEMSLAVINNOR.

NADCO HEMFÄRGER

Teater.

Ur en tidnings synpunkt sett är språkets mest välljudande ord "*Annonsera*", i synnerhet när det säges i imperativ form och med sådant eftertryck, att man i andamom ser det åtföljt av tre, fyra fylliga utropstecken. Men det är helt säkert icke uteslutande detta förhållande, som gjort, att Nya Teatern fått en så hjärtlig presskritik på lustspelet "*Annonsera!*" vilket nu står på dess program. Pjäsen är också rolig med otaliga lustiga överraskningar både där man väntar dem och där de på det mest oförmodade sätt dyka upp. Och vidare! Med djup medkänsla för de i handlingen implicerade, hyggliga, om än amerikanskt smarta herrarne och damerna svänger man som en pendel mellan nattsvart förtvivlan och förhoppningar, som tecknas med sexsiffriga tal framför världens pampigaste valuta, nämligen dollars. Skratt, spänning och gott skådespelarehumör är vad Nya Teatern just nu bjuder på. Vi kvittera teaterprogrammets "*Annonsera!!!*" med ett till våra teaterintresserade läsare riktat hjärtligt: *Besök Nya Teatern!*

—:: —

NORDISKA·INDUSTRI·A·B
TAPISSERI DETALJ Ö. Hamng. 31. 1 tr.
N·I·A·B
REALISATION 4—9 FEBR.
GÖTEBORG

Restpar
UTFÖRSÄLJAS TILL FÖRDELAKTIGA PRISER.
City Skomagasin
(Se skyltfönstret.) KUNGSGATAN 51

Energiplanet.

Jag läste Margareta Heijkels artikel i förra numret: "Hur når man upp till ett högre energiplan?" Jag började den med intresse, fortsatte den med spänning och slutade den med självförakt. Jag insåg att jag aldrig nått och vad värre var aldrig med verkligt god vilja strävat att nå upp till ett dylikt högre plan. Jag medgav att jag redan vid första trötthetsmomentet gärna tog en spårvagn om jag var ute och gick och vid andra hellre gick och lade mig att sova, än att taga itu med nya och energistärkande uppgifter.

Men nu skulle det bli annat av! Lyckligtvis var det på en söndag jag fattade detta beslut. På en söndag kan man ju inte arbeta. Men på måndag . . .! Jag hann alltså att förbereda mig och inställa min vilja på något lämpligt och tillräckligt energikrävande prov.

Mitt enkla hus har 6 ordentliga fönster och 3 gluggar. De bruka som alla fönster och gluggar byta gardiner varje vår. Men varje vår gör jag samma upptäckt, nämligen att de nya sommargardinerna aldrig hunnit bli färdiga. De ligga ofållade kvar i byrålådorna. Och varje gång jag ser dem tänker jag, att åren måtte gå ofantligt fort.

Men nu skulle de bli färdiga! Icke efter hand som det föll sig utan genast — omedelbart — i morgon! Innan måndagen grydde hade jag formligen förälskat mig i uppgiften att genom dem nå upp till ett högre energiplan och bli en bättre människa.

Jag steg upp redan klockan 5. Det var dödstyst i mitt lyhörda hus. Endast nerifrån pianolärarens hördes ett ljud som om man sakta dragit på den grövsta strängen å en basfiol. Det var säkert pianolärarens sätt att på ett försynt vis fortsätta den musikaliska underhållningen under sömnen.

Jag smög fram i min dublett, i tofflor och tyst som en ande. Min första uppgift var att leta rätt på gardinerna. Senast hade jag sett dem någonstans — men var? Jag rev upp hela byrån, genomsökte ett helt skåp och fann slutligen en del av dem under en massa gamla årgångar av Ord och Bild på översta hyllan i min garderob. Efter ytterligare någon timmes letande fann jag resten i en gammal hattask från den tid hattarna voro så stora att man måste gå på tvären in i spårvagnarna.

Materialet för min sköna uppgift var sålunda äntligen sammanbragt. Nu gällde det bara att finna ett måttband! Jag återvände till byrån. Jag har dussintals måttband, och det var min fasta övertygelse att något av dem skulle finnas i en av byrålådorna. När sista saken i den sista lådan låg utslängd på min duchatell förstod jag att ett måttband skulle kunna finnas var som helst i världen utom där jag sökte det. Jag fortsatte att leta i skåp, bokhyllor, garderober, lådor, askar och skrin, men resultatlöst.

Det började se förskräckligt ut omkring mig. Och nästan lika förskräckligt inuti mig själv. Jag skulle varit räddningslöst förlorad om ej tillvaron bjöd på en så härlig sak som ingivelser. En sådan ledde mig just i det ögonblick jag började uppge allt hopp fram till lådan under svängskivan i ett gammalt spelbord — och där lågo *alla* måttbanden i sällskap med en tärning och ett pepparkaksmått.

Triumferande återvände jag till gardinpacken, mätte ut en länga på två och en halv meter och spanade mig därefter omkring efter det trolleriföremål som kallas en sax. Så långt ben och blickar nådde stod ingen att finna! Alla husets tre saxar voro spårlöst borta. Nya lådor länsades och vändes upp och ner på, fickor, köksskåp och alla föremål med tomrum i vittjades samvetsgrant. Jag återsåg ägodelar, som jag för längesedan glömt att jag hade och andra som jag aldrig kunde minnas mig ha haft — men en sax — nej!

Det såg nu ut omkring mig som hela bohaget vrängt sig och kastat ut sitt innanmäte. Blotta anblicken gjorde mig fullständigt matt. Jag förstod nu att jag redan var framme vid den kritiska trötthetslinje, som det gällde att till varje pris överskrida för att nå det högre plan, där ny kraft och energi skulle vinnas.

Jag fortsatte mitt letande med ett verkligt ursinne. Hela huset vaknade runt omkring och ifrån köket hörde jag att mitt pass redan kommit för att ordna med frukosten. Men ingenting bekom mig! Ingenting fick störa min stora plan.

Klockan 9 hade jag äntligen hittat saxen i manicuretuiet samt en knapphålssax. Jag klippte omväxlande med dessa båda förfärliga tingestar de snedaste och hackigaste linjer som någonsin klippts på ett par gardiner. Men jag ville ha ett förlopp i saken. Jag ville nå ett resultat.

Klockan 10 kom mitt pass in med frukostbrickan. Hon stod som fastnaglad av förfäran.

— Men vad i all världen har hänt här, sade hon. Skall fröken flytta?

— Nej, svarade jag lugnt, jag håller endast på att förflytta min energi upp på ett högre plan.

Hon svarade mig ingenting. Jag kände i luften att hon trodde att jag blivit tokig.

Klockan 12 låg gardinpacken tillklippt. Men frukostbrickan stod orörd. Min vibrationshastighet tillät intet uppehåll. Jag måste omedelbart skrida till nästa moment i uppgiften — nämligen att vika och fålla.

Att vika gick utmärkt, men när jag kom till fållningen förstod jag att jag behövde en nål. Jag *har* nålar. Jag har hela legioner av nålar, men de ha ingen bestämd plats. De kunna lika väl ligga i en golvspringa som sitta i en gardin. Och de äro ju så små. En gardinpacke, ett måttband och en sax finns det alltid någon utsikt att hitta — men en synål! Ju mer jag tänkte mig in i denna tingests oändligt fina konstruktion desto hopplösare ansåg jag det hela.

Mitt mod sjönk plötsligt. Jag kände mig med ens som jag passerat en hel etapp av trötthetslinjer och nu stod jag inför den allra sista.

Men det finns något uthålligt i den kvinnliga naturen. Och jag be-

Vår sedvanliga stora
Inventur- o. Bosättnings-Realisation
pågår.

I vån.
Lädervaror
Damväskor: En del prover i eleganta modeller slutsäljas fr. kr. 1.75 till högre priser.
Portmonnäer, Plånböcker etc. Oerhört billigt

Bijouterier
Enormt urval.
Å icke nedsatta priser lämnas 10 % rabatt vid kontant köp.

Nysilveravdelningen
AMERIKANSKT NYSILVER
På vit metall. Extra 1:ma försilvring

Bordknivar	pr duss. Kr.	22.50	25.—	39.—
Dessertknivar		20.—	22.—	37.—
Matskedar		18.—	26.—	39.—
Matgafflar		18.—	26.—	39.—
Dessertskedar		16.—	23.—	35.—
Dessertgafflar		16.—	23.—	35.—
Smörgåsgafflar		14.—	20.—	31.—
Kaffeskedar		9.—	14.—	20.—
Moccaskedar		—	12.—	17.—

Såsskedar, Strösskedar, Soppskedar, Syltskedar, Glasskålar med nysilverfot.

Glasavdelningen
Glastillbringare, Blomglas, Glassassietter, Dricksglas.

Porslinsavdelningen
Bordserviser, äkta porslin 90.00 95.00 110.00

I vån.
Kaffekoppar, äkta tunna, i smakfulla dekor pr ½ duss. kr. 3.90
Kaffekoppar, äkta, tjocka, dekor. pr ½ duss. kr. 3.25
Blomkrukor (glacerade) 1.10, 1.25, 1.65
Ett parti 1:ma Tallrikar i trevliga dekor. bortslumpas till pr ½ duss. kr. 4.75
Dessutom rester av kaffe- och tekoppar, stekfat, terriner, karotter etc. till vrakpriser.

Köksavdelningen
Aluminium-Kokkärl.

Reseffektavdeln.
10 % rabatt under realisationen vid kontant köp.

En större parti KORGAR slumpas enormt billigt.

Hallen.
Ett större parti gummisulor bortslumpas till 45 och 75 öre pr par. Gummiklackar 25 till 60 öre pr par. Kammar, Speglar, Tvålar m. m. realiseras billigt.

Vaxduksavdeln.
Cirka 500 st. vaxduksstuvar i olika storlekar och mönster bortslumpas till vrakpriser.

Stora restpartier av Glas, Porslin, Vaxduk, Aluminiumkärl, Kristall, Keramik, Armatur m. m. *bortslumpas* till enormt billiga priser.

II vån.
Belysnings- och Kristallavdelningen
Ett parti elektrisk armatur: Takkronor, Amplar o. Bordlampor. Kristaller.

III vån.
Gardinavdelningen
Metervaror
Allmogegardiner fr. 0.42 pr mtr
Trädgardiner 0.58
Madrasgardiner, ljusa 1.20
D:o mörka 1.90
Mollgardiner, Etaminegardiner, Fördragsgardintyger, Satiner m. m.

Portiertyger
Stort urval. 10 % rabatt.

Avpassade Gardiner
Trädgardiner m. kappa fr. 8.— pr luft
Madrasgardiner 11.—
Tyllgardiner 15.—
Etaminegard 16.50
Tyllstores 5.— st.

III vån.
Sängöverkast
Etamine för 1 säng fr. 13.50 pr st.
D:o 2 sängar 20.50
Tyll 1 säng 7.50
D:o 2 sängar 15.—
Piquétäcken extra billigt.

Vaddtäcken
Twills, 1-mans pr st. 13.50
Satin, liksid., 1-mans 17.50
D:o 19.—
D:o 2-mans 21.—
D:o 24.50
Rips, eleganta, extra stora 45.—

Duntäcken
Sidonia liksid. Kr. 68.—
D:o 72.—

Yllefiltar, oerhört stort urval.
Grå, prima pr st. 6.25
Ljusa, mönstr. coul. 11.50
Barnfiltar extra billigt.

Divantäcken, Dukar, Kuddar, Japanska Draperier och Fönsterskärmar m. m. 10 % rabatt.

Gardinstuvar, udda och solkiga gardiner och sängöverkast bortslumpas till vrakpris.

Vid kontant köp å alla varor i Gardin-avd., som icke ingå i realisationen 10 % rabatt

Linneavdelningen
Handdukar
Entrenning, röd bård, 65×70 cm., pr ½ duss. 3.25
Fyrskaft, d:o 4.—
Toilettehandd., vita 5.90

III vån.
Thedukar, vita, med hålsöm, 90×90 cm. pr st. 3.75
D:o, kul. bård, m/½d. serv., 130×135 cm. pr sats 8.50

Slumpvaror
Dukar, Servietter, Handdukar, Theservietter, Tabletter m. m., utgående mönster och felaktiga bortslumpas till extra billiga priser.

Linnelärfter, Bomullslärfter, Färdigsydda Lakan och örngott.

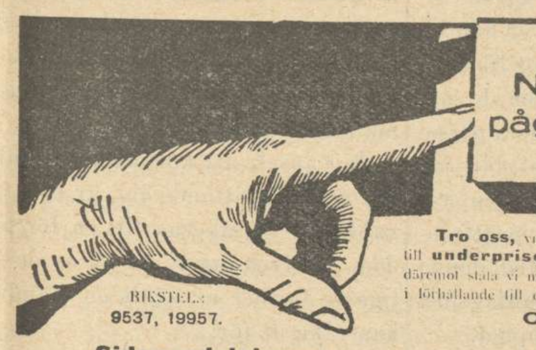
Vid kontant köp å alla varor i Linne-avd., som icke ingå i Realisationen 10 % rabatt

V vån.
Mattavdelningen
Efter slutförd inventering är ett antal bortslumpas till underpriser:
ett 30-tal Kidderminstermattor,
c:a 600 mtr Gångmattor, jute och ylle,
c:a 100 st. utgallrade mattor i kvaliteer såsom Wilton, Axminster, Velvet m. fl.
Sängmattor, udda och parvis.
Stuvar av gångmattor.
Kokosdörrmattor bortslumpas, m. m.

Mattor s. k. "Jutekidder".
Dessa mattor kunna användas på båda sidor. Försedda med fransar å kortsidorna.
Storlek 190×275 cm. Kr. 12.00
275×320 20.00
275×365 24.00
Enastående billigt!

Order till landsorten mot postförskott eller efterkrav

A.-B. FERD. LUNDQUIST & Co.
GÖTEBORG

RIKSTEL.: 9537, 19957.

SIDENHUSETS REALISATION
med stora prisnedsättningar inom alla avdelningar.

Tro oss, vi inköpa **aldrig** mindrevärdiga billighetsvaror för realisationsändamål, utan äro alla varor, vi nu bortsälja till **underpriser,** våra reguljera prima kvalitéer. Vi kunna därför icke heller ståta med onaturligt låga sensationspriser, däremot ståta vi med varor, **som ingen förmår leverera bättre,** och därför säga vi endast vad som är sanning, att i förhållande till de verkligt goda varor, vi föra inom alla avdelningar av vårt lager, äro våra priser absolut de lägsta.
OBS.! Å alla icke nedsatta varor lämnas under realisationen **10 procent** rabatt.

Sidenavdelningen

Foularder, faç., 90—100 cm.		5.50
Klädningssiden, rutiga och randiga		6.15
Marocain, enfärgad, helsiden, 100 cm.	6.90	8.50
Batik (Grünewaldsiden) i Duchesse bortslumpas för		7.50
Svart Paillette, prima kval.		5.50
Svart Duchesse,	6.90 7.75	9.00
Marin Matelassé		17.50
Brocad för kappfoder, 90 cm.		5.50
Serge 100		6.50
Helsiden Brocad, 90 ljusa färger		10.50
Svart och Vit Crêpe de Chine	från	5.25
Façonerade Crêpe de Chine och Marocain bortslumpas.		
Moiré-Siden		8.—

Sammetsavdelningen
Patentsammet 45 cm. 1.75 55 cm. 3.00
Velvet 55 4.00 70 7.50
Cords, randig 55 2.00

Trikåavdelningen
Yllestrumpor, ribbade, prima kval 2.95 3.15
Undertröjor med spetsgarnering 0.95
Undertröjor med spetsgarnering 1.15
Benkläder från 1.75
Yllekoltor, utmärkta kvalitéer, bortslumpas till betydligt nedsatta priser.

Ylleavdelningen

Klädningstyger, randiga och rutiga	från	2.25
Klädningstyger, enfärgad Popelin		3.25
Klädningstyger, Croisé		3.90
Klädningstyger, Satin Luxor		5.90
Chevict, god och slitstark kval. 90 cm.		2.40
Gabardine, extra god kval., svart och marin, 130 cm.	7.00	7.50
Melerade Kjoltyger, 130 cm		5.90
Skottska Helylletyger, utmärkta kval. för skol- och flickklädningar	2.60	4.00
Ylleblustyger	från	1.50
Franska Yllemousseliner		1.50
Mocca, utmärkt kval. för Dräkter och Kappor		8.25
Kjoltyger, randiga, till otroligt låga priser.		
Marocain för klädningar		3.90
Crêpe Marocain för klädningar, i blå, lila, grå och röd till		2.50
Flanell-Bomull	från	0.95

Handskavdelningen

Glacé, Getskinn, reklam, kulörta		2.75
Glacé, fant.		3.75
Glacé, med krage		6.25
Tvättskinnshandskar, uttickade sömmar, vita	från	6.25
Nappahandskar, kulörta		3.90
Tumhandskar och fodrade Handskar utförsäljas till nedsatta priser.		
Vantar, kulörta mocca-imit., 2 kn., fodrade	från	1.20
Vantar, svarta		1.20
Vantar, rund-tickade (linne och ylle), kul. och svarta		2.10
Ulstervantar, stickade, vita och kul.		3.25

Vitvaruavdelningen

Daglinnen av madapolam med broder	från	1.95
Benkläder hålsöm		2.40
Nattlinnen		6.90
Corsettskyddare av moll med spetsar		2.10
Serveringsförkläden		0.75
Combination		6.—
Barnnäsdukar	pr duss.	1.10
Damnäsdukar		1.85

Konfektionsavdelningen

Ylleklädningar, prima kval. i marocain och serge 15.— 17.50	19.50
Sidenklädningar i Paillette	29.00
Prima Paillettesidenblus med komb. hög och låg krage, i marin, mellanblå, svart, reseda, rosa, ljusblå, röd	9.75
Prima Paillettesidenblus, jumpersmodell	13.75
Mörkblå Cheviotkjol	9.75
Satinunderkjol i façonerade mönster, nyhet	5.75
D:o plisserade	7.50
D:o enfärgade	3.75
Trikåklädningar i siden, släta och faç. från	32.—

P. D. Korsetter.
Världens bästa korsett. Ensamförsäljare: Sidenhuset.
I alla prislägen från 3.90 till 40.00
Reformliv, prima kval., utförsäljas.

Nu inkommet stora partier korsetter, höfthållare, strumphållare och bysthållare i olika modeller och prislägen.

· OBS.! Sidenhusets Choklad rekommenderas. Eget fabrikat, oöverträffad i smak och prisbillighet. Pris 7: 50 pr kg.

Knut Heurlins Hemslöjd
Kungsgatan 46 1 tr. hiss (Victoriateatern)
Inventur-Realisation.

VITA VECKAN
pågår nu, varvid utsäljes till **absolut lägsta** priser
Daglinne från Kr. 2.10 **Nattlinne** från Kr. 4.50 **Benkläder** från Kr. 2.10 **Extra 1:ma Flanellnattlinnen** från Kr. 7.—
Brodyr Spetsar
Trikåvaror, Förkläden, Morgonrockar.
VITVARU-MAGASINET
Expositionshallen Kungsgatan 38—40 1 tr. upp.
Duktyger Handdukar

Silverslöjan.

ROMAN
av
Ilse Leskien.

Auktoriserad översättning
av *Ragnhild Lindberg.*

3

Betjänten lade kappan över hennes axlar, öppnade först glasdörren och sedan de tunga ytterdörrarna, och man steg upp i bilen.

Under de få minuter som resan till den berömde operasångarens hus vid Wissenstrasse varade, sade van der Borgk sin fru, att han i allra högsta grad gillade hennes nya klädning likasom hennes utmärkta sätt att bära upp den.

Hon parerade hans beröm med att säga: Jag måste ju taga mig bra ut som din fru, det är ju självklart.

Svaret, och ännu mera tonfallet, i vilket det gavs, kom honom att rycka till. Det låg något av bitterhet i detsamma. Hur kom detta sig? Han hade ej tid att svara, ty i detsamma stannade bilen och en tjänare öppnade dörren.

Han hjälpte sin fru ur vagnen, för att sedan skiljas från henne vid avklädningsrummen.

De möttes åter i den stora, panelklädda korridoren just i det ögonblick, då han ur en skål, som räckts honom, tog upp det kort, på vilket hans och hans bordsdams namn stodo.

— Julie Wiesner, igen, sade han, det kommer att förarga henne.

— Det tror jag inte.

Återigen denna nya, främmande ton, och återigen ingen tid att svara. Han skrattade till: Mycket smickrande! samt bjöd henne armen och förde henne in i det stora, nästan fyllda mottagningsrummet. Han ville aldrig vara bland de första. Då Elisabeth någon gång uppmanat honom till punktlighet, hade han protesterat på det livligaste:

— Tomma festsalar är något av det tristaste jag kan tänka mig. Likaså oroliga värdar, som hela tiden snegla med ena ögat mot dörren, under det att de samtidigt känna sig förpliktigade att krampaktigt underhålla de olycksaliga förstkomna . . . och sist, men inte minst, den obehagliga kylan överallt, därför att man, av fruktan för den blivande trängseln och värmen, ej vågat elda tillräckligt . . . nej, det betackar jag mig för!

De kommo därför, om också aldrig sist, dock alltid bland de sista. Då de trädde in, drogos många blickar till dem. Motsatsen i deras yttre, han mörk, hon "ljus, som en nordisk mö", som Rosenheim brukade säga, väckte alltid uppseende.

Värden, en jättegestalt med ett beständigt leende bonvivantansikte, kom emot dem, och snart upptäckte de också värdinnan i en grupp musikaliska storheter. Fru Römer var till den grad ful, att Elisabeth alltid kände en rysning, då detta förgrämda, magra ansikte med den spetsiga näsan, de sneda ögonen och den stora munnen, vände sig emot henne. Hennes alltid lika älskvärda och stereotypa leende verkade nästan papegojaktigt, och hennes vridningar hit och dit och rörelserna med de långa armarna, kom en att tänka på ett åkerspöke. Det var omöjligt att gissa sig till hennes ålder.

Hon hälsade synnerligen vänligt på den unga frun, tack vare hennes namn. Men därefter mätte hon Elisabeth så kritiskt med sina små stickande ögon, att denna kände sig helt obehaglig till mods. Därefter vände fru Römer sig till van der Borgk och sade, efter ett par banala fraser, hastigt och lågt: Är ni nöjd?

— Förlåt, min nådiga? Han hade tydligen icke hört, vad hon sade. Hon log halvt elakt, halvt belåtet, och gick för att taga emot nya gäster.

Men Elisabeth hade förstått den tyst uttalade frågan, och en het rodnad steg upp i hennes kinder. Hon visste varför denna dam begärde en extra tacksägelse. Hon hade samma uppfattning som Rosenheim, såg i henne, den unga frun, också blott en skylt! Kunde det verkligen vara sant?

Helt frånvarande lät hon en hop musikaliska och litterära storheter presenteras för sig, och hennes små huvudböjningar och de få ord, hon fann till svar på deras konventionella hälsningar och komplimanger, uppfattades i allmänhet som bevis på högfärd.

Plötsligt stod Julie Wiesner vid hennes sida.

— Goddag, Elisabeth! Var har du gjort av Henry?

Och för första gången såg Elisabeth på henne med "öppna ögon" och förstod i detta ögonblick icke hur hon kunnat betrakta henne blott som en äldre släkting.

Full av sprudlande liv stod hon framför henne, som en ung, djärv markisinna, och vände sitt fina huvud med den höga, vita hårfrisyren fram och tillbaka som en fågel. De leende ögonen under de mörka ögonbrynen glänste, under huden, mörk som en spanjorskas, lyste en varm glöd. Den lilla rörliga munnen hade de vackraste tänder. Hennes dräkt av mjuk, lilafärgad silkesammet med skiftning i silver, var mycket kort, mot vad som brukades, så att man kunde se hennes vackra vrister och högklackade skor av sista modet.

— Men, barn, vad tittar du så på? Freibergs har gjort det bra, inte sant? Se bara, på det här lustiga släpet!

En lång, mycket smal sammetsremsa räckte från nacken ner på golvet och slingrade sig som en orm för varje rörelse, som den vackra frun gjorde.

— Men din klädning är också mycket bra, jag har verkligen inte sett dig ta dig så ståtlig ut någon gång förut. Har Henry valt den också?

— Nej.

— Inte? Jag låter alltid honom eller Franz råda mig. Utan deras beprövade förstånd beträffande kläder, företager jag aldrig någonting. Vet du, vad vi ha att vänta. Römers brukar ha sådana underliga program sådana här kvällar.

Dörrarna till den angränsande salen slogos upp, man såg långa rader med stolar, och under det alla trängde sig dit, kungjorde värdens berömda barytonstämma:

— Min vän, Sepp Wastner, har varit nog älskvärd lova en glad stund med sin humor.

Ett gillande mummel hördes. Det

Prima Hushållskol, Cokes, Antracitkol & Ved
till dagens lägsta noteringar.
C. Uggla & C:o.
Tel. 32, 3885, 44, 5407.

Varje förståndig husmoder
använder
Pellerins Margarin
i hushållet

Bråsths Konditori
Victoriagatan 1 B (hörnet av Storgatan)
REKOMMENDERAS.

Varför plågas med dåligt kaffe då Ni kan få Swalanders kaffe! Butiker: Kungsg. 17 Korsg. 13, Bazar Alliance· Prova redan i dag! Säljes endast i egna butiker.

NORDISKA HANDELSBANKEN
STOCKHOLM GÖTEBORG MALMÖ
122 AVDELNINGSKONTOR

Emottager insättningar mot högsta gällande ränta.
Uthyr brand- och dyrkfria förvaringsfack.
Förmedlar köp och försäljning av aktier och obligationer.

Emottager mot billig avgift (s. k. öppen deposition) alla slags värdehandlingar. Avkastning redovisas omedelbart till deponenten.
Emottager till förvaring i kassavalv (s. k. sluten deposition) förseglade lådor, konvolut o. dyl.

Vitrums FERROL
är det kraftigast aptitgivande och mest stärkande av alla moderna organiska järnpreparat. Synnerligen lättsmält fördrages det av den ömtåligaste mage. Vid blodbrist och svaghet av största verkan. Dess angenäma smak gör att det med lätthet tages av såväl barn som vuxna.
Tillverkas å
Apoteket Vasens Apoteksvarucentral Laboratorium, Stockholm.
Originalflaska om 500 gr. Nedsatt pris 3:25.
Fås på alla apotek.
Om Vitrums Ferrol ej finnes på närmaste apotek, tillskriv fabrikanten, Apoteket Vasen, Stockholm.

Köp Olof Asklunds Bröd
Det är bäst

Gyllenhammars
PATENTERADE
HAVREGRYN
Spara tid. — **FÄRDIGKOKTA på 3 MINUTER.** Spara bränsle.
OBS! VÅR HYGIENISKA FÖRPACKNING.

Duktyger och Vita Vävnader
till fabrikspriser
ALMEDALS FÖRSÄLJNINGS-MAGASIN,
Kungsgatan 55.

LINOLEUM
Lägsta dagspriser

GÖTEBORGS LINOLEUM MAGASIN
KUNGSPORTSPLATSEN 2 — TEL. 3095 8200 19939

Ziwertz' Momentan
färgmedel för ögonbryn, hår och skägg, ögonblicklig verkan. Fäller ej vid tvättning. För hälsan oskadlig. Finnes i 4 nyanser. I parti och minut hos Kungl. Hovleverantör
Ziwert'z Eftr.,
Lorensbergsgatan N:o 7, Göteborg. — Tel. 1098

gav mig ut på ny expedition. Det fanns snart icke en lådbotten, en gardin eller linnelapp som ej genomsökts. Men det blev dock slutligen i hålet på en trådrulle, löst nedstucken i papperet, som jag fann en nål.

Klockan var då halv 2 eftermiddagen. Jag grep den med ett glädjerop. Nu skulle inga hinder längre stå störande i min väg. Innan aftonen skulle jag vara i besittning av den skönaste av hemligheter — hur man når upp till ett högre plan av energi — hur man med andra ord blir en allt livs och alla förhållandens övervinnare.

Jag rev upp en lång, lång skräddartråd. Och lyfte nålen.

Den hade intet öga!

Klockan 2 strävade en upprörd husassistent som för livet att ånyo sätta pli på mitt förhärjade hus, men i solskenet i Slottsskogen, flanerade på vardagsviljans vanliga låga plan Eder förbundna

Ragna Peters.

Korekturläserskans anmärkning: Det tycks inte vara något som helst fel med Ragna Peters energi *men, men* hur står det till med ordningssinnet?

——::——

Hur uppnår man en hög ålder?

Önskar människan sig ett långt liv?

Frågan är svår att besvara. Unga människor bruka försäkra, att — nej, hu då, *så* gamla som femtio år vilja de visst inte bli! När halvsekeldagen är nådd, hava de emellertid ingenting emot att bli sjuttio, och, hunna dit, tänka de sig gärna en fortsättning med ännu något tiotal år —

Människan synes sålunda hysa en mycket stark åstundan att leva länge på jorden. Men hur kommer det sig då, att vi, om en sådan möjlighet stode oss öppen, icke för något pris skulle vilja leva om vårt liv, ifall villkoret vore, att vi skulle genomgå alldeles samma öden?

Och om levnadstidens *längd* spelar så stor roll för oss, huru då förklara vår glädje över att dagarna och veckorna gå fort? Varför göra vi allt för att ge tiden vingar? Varje flyende dag och vecka för oss ju en dag, en vecka närmare döden?

Men låt oss lämna dessa gåtor för att i stället taga del av vad en framstående engelsk läkare har att säga om våra utsikter att nå en hög ålder!

Medelålderskorpulens.

”Enligt min åsikt”, skriver han bl. a., ”ha korpulenta människor lika goda utsikter att bli gamla som de magerlagda, men när medelålders personer lägga märkbart på hullet, blir jag orolig. Medelålderskorpulensen tyder nämligen på att ämnesomsättningen icke är i ordning. Med denna korpulens följer nästan undantagslöst andfåddhet och allmän slapphet.

Men även i sådana fall bör man akta sig för förhastade slutledningar. Om dessa personer börja föra ett rörligare liv och genom andningsövningar utvidga sin bröstkorg, därigenom tillförande sitt blod mera syre, skola de i allmänhet bli kvitt sin fetma igen och återfå sina goda utsikter att nå en hög ålder.

Medelålderskorpulensen uppstår på grund av slapphet i bröstet och ryggens muskler. Skuldrorna sjunka ned, bröstkorgen plattas till, och andningen blir till följd därav ytlig. Lungorna fyllas icke vid andetagen mer än till en ringa del med luft och blodets syrsättning blir otillräcklig.

Syret är ”draget” till livets eld. Tillföres kroppen för litet syre, kan den icke förbränna födan, vilken i stället upplagras som fett. Vi få ingen kraft, även om vi förtära stora kvantiteter kraftgivande föda.

Motion och djupandning.

Botemedlet är tydligen motion och djup andning. Härav följer också att personer, vilka hava ett yrke, som tillåter dem att vistas mycket ute i det fria, hava större utsikter att leva längre än andra, som tillbringa sin mesta tid inomhus. Varje motion, varje arbete som utvecklar och stärker muskulaturen förlänger livet, naturligtvis under förutsättning att man icke går till överdrifter.

Jag anser, att korpulens, framkallad av stillasittande liv, är en av de vanligaste orsakerna till en för tidig död. ”Syrehunger” är en av de farligaste former av svält en människa kan råka ut för.

Långa människor äro i detta hänseende sämre ställda än andra av mindre kroppslängd, därför att deras muskler i allmänhet slappna tidigare.

Som en allmän regel gäller, att kortvuxna eller medellånga personer leva längre än långa. En omkastning i detta förhållande inträder, om de förstnämnda bli korpulenta, under det att de senare bibehålla sin smärthet.

Kvinnor bättre ställda än män.

Brist på motion är givetvis mycket vanligare bland kvinnor än bland män, och vore detta den enda orsaken till för tidig död, skulle de flesta gifta män bli änklingar. Men det finns en annan faktor att räkna med.

Männen, tagna som kön, ha kortare livslängd än kvinnorna, därför att de äro mera utsatta för förkylningar och yrkessjukdomar. En prästman och hans hustru löpa ungefär samma risk att få lunginflammation. Samma risk är däremot ofantligt mycket större för en torghandlare än för hans hustru.

Gifta kvinnor ha goda utsikter att få leva länge. Moderskapet har ju sin risk, men denna är i våra dagar, då god vård står till buds, mycket mindre än vad den har varit. Under det att mannen av sitt yrke tvingas ut i ur och skur och riskerar förkylningar, stannar den gifta kvinnan vid dåligt väder inomhus.

Ogifta självförsörjande kvinnor löpa samma fara som männen att falla offer för katarrer och lunginflammationer. Mycket ofta lida de även av undernäring i det att de äta för litet eller för kraftlös föda.

Det är ett egendomligt men allmänt känt förhållande, som jag otaliga gånger fått verifierat, att det måste finnas en karl i huset för att kvinnorna skola laga ordentlig mat.

Detta är, enligt min bestämda åsikt, orsaken till att så många flickor bli friskare och starkare, sedan de gift sig och dela den kraftigare kost, som deras män göra anspråk på.

Ungkarlen och hans gifte medbroder.

Det gör mig ont att behöva säga det, men för männen betyder giftermålet icke samma vinst. En ungkarl har nämligen större utsikter att nå en hög ålder än den gifte mannen. Det är lätt att inse varför. En ogift man är mycket i rörelse och han skaffar sig god och kraftig kost. Han disponerar sin lediga tid och använder allt vad han förtjänar på sig själv.

Praktiska Hushållsskolans
Småbröd och Kakor samt
Långedragsbröd
säljes varje lördag i
Smör- och Ostaffären Bazar Alliance N:r 60
Butiken är vid ingången från Bazargatan mitt emot Lax- och Konservaffären N:r 55.
Tel. 4570 till begge butikerna.
A. MAGNUSSON.

Amalia Gustafssons
Saluhallen 21—23
förstklassiga **Charkuterivaror**
rekommenderas. Tel. 1976.

Färsk FISK
Hansson & Silfverstrand
FISKAFFÄR
Bazargatan 8. — Tel. 95 80, 15 380

Äktenskapet lägger beslag både på mannens tid och hans pängar. Han tillbringar sin ledighet i hemmet i stället för i idrottsföreningarna, och matsedeln blir i många fall mindre rik. Även med en del bekymmer måste han räkna.

En utjämning i fråga om hans och ungkarlens utsikter till långt liv äger dock rum genom den risk att leva för fort, som hör ihop med ungkarlslivet, och genom den med äktenskapet följande känslan av ansvar och betydenhet, vilken har en livsförlängande inverkan.

Faran av att slå sig till ro.

Enligt min erfarenhet dör en man snart, om han, efter att tidigare hava fört ett verksamt liv, frivilligt eller av tvång övergår till sysslolöshet. Att pensionera en ännu arbetsför man är att döda honom. Vår kropp är beroende av vår hjärna. Den förstnämnda stimuleras av hjärnan på samma sätt som vårt blod stimuleras av syret i den luft vi inandas. Om denna stimulans uteblir hemfaller kroppen åt tröghet och blir ett lätt byte för allehanda krämpor och sjukdomar.

Det finns i mitt tycke ingen mer beklämmande syn än en man, som, efter att ha dragit sig tillbaka från arbetet, finner att han ingenting mer har att göra och ingenting längre betyder i arbetets värld.

Vi äro alla vanedjur, och ju äldre vi bli, desto svårare hava vi att ändra vårt sätt att leva. Genomgripande förändringar av nyss anförda art äro, så snart medelåldern uppnåtts, mycket farliga och förkorta med visshet livslängden.

Rika män, eller män som pensionerats kunna helt gå upp i omvårdnaden av sin kropp. Men de äro i långt högre grad än sina av arbetets bestyr upptagna fattiga medbröder utsatta för att finna livet tråkigt och värdelöst. Därför se vi också, att den rike mannen trots det att han äger de yppersta möjligheter att vårda sin hälsa i allmänhet icke beskäres ett längre liv än vad hans fattige granne kan glädja sig åt.

——::——

BREVLÅDA.

Herr H. G. Varför denna hopplöshet? Det finns nog en annan kvinnotyp än den ni tycks ha kommit i beröring med.

A. S. Det var hemskt ruggigt. Redaktionen kände kalla kårar utefter ryggraden. Nej, vi skola icke offentliggöra det.

Lolaloh. Er penna tyckes också jazza. Ni får söka henne en annan tummelplats än i våra allvarliga spalter.

E. H., V. S—d, Louise M., L. G. Tyvärr omöjligt.

En tacksam mamma. Nej, vi skola inte förtröttas. Tack för övrigt för de vänliga orden.

S. U. C. Vi tillråda Eder *direkt* hänvändelse i denna fråga.

Ömmande fall. Omöjligt att utan de allra noggrannaste och vederhäftigaste upplysningar införa ett upprop av detta slag. Men även om dessa kunna anskaffas måste fallet särskilt prövas.

Deltagare. Heder och tack igen!

——::——

VÅR **VITA VECKA** pågår nu och utsäljes
VÄVNADER, HANDDUKAR, DUKAR,
SERVIETTER m. m. oerhört billigt
A.-B. CARL JOHNSSON KUNGSTORGET 2

Förlovar eller *Gifter*
Ni Eder, så annonsera det i
GÖTEBORGS MORGONPOST
Alla Edra vänner, läsa den tidningen.
Läst i varje bildat hem i västra Sverige.

KOL VED COKES
C. N. ANDERSSON
Tel. 2780, 6972, 10849. Göteborg.

Fruar!
Vill Ni glädja Edra män så köp
SPISBRÖD
från
Göteborgs Ångbageri
ty det är främst i skörhet o. smak

var ju förtjusande. Sepp Wastner! Nyss hade man ju vridit sig av skratt åt honom i rådhussalen.

Henry upptäckte sin fru och satte sig bredvid henne: — Då ska du verkligen få höra någonting. Han är en verklig varietéstorhet.

— Alltså något alldeles nytt för mig.

— Bliv nu inte rädd, bara.

Vad man såg uppe på estraden bakom bordet med vattenglaset liknade mera en liten förtorkad skolmästare än en omtyckt humorist. Men så snart den skarpa tungan kom i farten, sköt det päronformiga huvudet upp ur axlarna, ögonen lyste muntert och frivolt bakom brillorna, och den smala, ihopknipta munnen gjorde de lustigaste grimaser.

Elisabeth skrattade hjärtligt åt den förvandling den lilla mannen undergick, om hon också ej helt kunde följa med de bygdemålsberättelser han föredrog.

Vad som sedan följde, Simplicissimushistorier, groteskt erotiska anekdoter och drift med judarna, tröttade henne snart, därför att detta, tvärtemot föredragarens försäkran, just saknade humor.

Det fattades mannen verklig livsvärme, man saknade i satiren den vises förstående leende, som förtar bitterheten och i kvickheterna det barnsligt dåraktiga hos människan, som, då det uppfattas och återges rätt, på en gång muntrar och griper.

Det församlade sällskapet, som sedan länge genom cabareter och dylikt kände till Wastners uppträdande, saknade ingenting. Även Henry skrattade hjärtligast vid de mest vågade poängerna. Elisabeth såg sig litet omkring. Fanns det då verkligen icke en enda, som kände, hur tarvligt detta var i grunden? . . .

Lutade mot salsväggen, i brist på plats, såg hon några herrar, och bland dem en stor nordtysk med en sträv, rätt uppstående lugg över pannan. Icke heller honom hade recitatorn fängslat. Även hans blickar irrade omkring i salen, och plötsligt träffade de hennes, förstående och leende. Oemotståndligt och omedvetet log hon igen och tänkte: han tycker detsamma, och hennes lilla förstämning var med ens bortblåst.

Men doktor Fiedler kände efter detta ett dubbelt så stort misshag, med vad som severades från estraden. Vilken brist på kultur, vilken smaklöshet! Och det inför sådana kvinnor! Och hans ögon sökte åter Elisabeths vackra, ljusa huvud.

Då Wastner hade slutat med en knalleffekt och åter krympt ihop till en oförarglig liten man, blev det en kort paus, under vilken ett sorl av röster fyllde salen. Därefter drogs ett förhänge isär vid ena sidan av den lilla scenen, en orientalisk tempeldekoration blev synlig, och värden tillkännagav, att den bekanta indiska danserskan, Anasuja, komme att dansa några danser.

Allmän förvåning, dämpat, muntert prat, tills en gonggong ljöd, och indiskans slanka, bruna gestalt syntes på scenen. Hennes kropp var nästan fullkomligt naken, så när som på ett om höfterna virat skärt sidenstycke. Bröstet var betäckt med ett par metallprydnader, och en massa mångskimrande kedjor voro slingrade omkring livet och armarna.

I högtidlig takt, sakta vaggande skred den smidiga gestalten över estradens golv, ofta i attityder, vars linjerenhet och behag erinrade om gammalegyptiska väggmålningar.

Tempeldansen accompagnerades och accentuerades rytmiskt av dova trumslag någonstans i bakgrunden och ett och annat slag på gonggongen.

Elisabeth van der Borgk följde dansen, som blev allt livligare utan att förlora sin ursprungliga stil, med allra största njutning. Anblicken av den unga kroppen, som glänste i matt brunt som vacker brons, fröjdade hennes öga och linjernas skönhet, den återhållna kraften och mjuka säkerheten i varje rörelse, tjusade henne.

— Väl starkt, hörde hon en kvinnostämma viska bakom sig; på teatern, på behörigt avstånd, kan det ju gå för sig, men här, så gott som mitt ibland oss . . . det tycker jag är oanständigt!

— Vad då? tänkte den unga frun, men brydde sig icke om att vidare höra på, vad som tisslades. Då dansen var slut, vände hon sig med strålande ögon mot sin man: — Härligt, sade hon.

— Du har således inte samma uppfattning som kommerserådinnan Hammer bakom oss?

Han hade alltså hört viskningen.

— Nej, vet du, Henry.

Han skrattade: — Jag var lite rädd.

— Då känner du mig ännu inte, och en skugga gick över hennes ansikte.

— Du gör det ej heller just så lätt för mig . . ., och han såg forskande på henne.

I detta ögonblick dök den store nordtysken upp och gick fram till van der Borgk.

— God afton, van der Borgk. Denne ryckte till och såg sig ett ögonblick om: Fiedler, verkligen! Jaså, du är här igen? Elisabeth, får jag lov . . ., doktor Fritz Fiedler, du vet ju, min gamla skolkamrat, som jag talat med dig om . . ., seså, nu går man till matsalen, förlåt, Fiedler, vi ses snart igen. Jag måste ta rätt på min dam. Och han försvann.

(Forts.).

——::——

Hvitsömnad.
Beställningar å alla slag af
HVITSÖMNAD
emottagas.
Herrskjortor förfärdigas omsorgsfullt och billigt.
Lisa Hallbäck
Väfnads- och Hvitvaruaffär
26 VALLGATAN 26

Arla Mjölk
Distribution på glasflaskor.
Tel. 40781, 45699

KVINNORNAS TIDNING

N:o 6. 4:de årg. 10 Februari 1924.

Annonspris: Textsida 25 öre pr mm.
» sista sidan 20 öre pr mm.
Längre annonsering rabatt.

Utkommer varje söndag.
Utgivare och redaktör: INGEBORG DAHLLÖF. För annons- och ekonomiavdelningen: EDITH RICKBERG.
Redaktion och expedition: *Vallgatan 27, Göteborg.* Tel. 18070.

Prenumerationspris:
Helår Kr. 6: —. 1/2 år Kr. 3: 50. 1/4 år Kr. 2: —.
Lösnummer 15 öre.
Centraltryckeriet, O. Ericson, Göteborg 1924.

Eftertryck tillåtes gärna om "Kvinnornas Tidning", med hela namnet utsatt, angives som källan.

INNEHÅLL.

——::——

Utlandskrönika i sammandrag.

Engelska regeringen har infriat en av arbetarepartiets under valkampanjen gjorda utfästelser, nämligen erkänt ryska sovjetregeringen. Erkännandet är fullständigt, och de diplomatiska förbindelserna hava återupptagits. Den engelska pressen är i allmänhet nöjd med åtgärden såsom ett steg i riktning mot den europeiska ordningens återupprättande. Affärsvärlden gör sig dock inga överdrivna förhoppningar på den ryska marknaden.

MacDonald har vidare gått i författning om att genomföra arbetarepartiets stora nybyggnadsprogram, varigenom bostadsfrågan skulle lösas. Både arbetsgivarne och arbetarne på byggnadsområdet hava utlovat sin lojala medverkan. Vad man fruktar är att byggnadsprogrammets genomförande skall ådraga staten ofantliga kostnader, vilka sedan komma att överflyttas på skattebetalarnes redan förut tungt belastade skuldror.

Gent emot Frankrike synes MacDonald besluten att föra en vänlig, men öppen och beslutsam politik. Han planerar enligt uppgift ett personligt sammanträffande i maj med Poincaré.

Det är troligt, att Frankrike kommer att ge efter för Englands fordringar i Pfalzfrågan, d. v. s. undandraga separatisterna det franska stödet i fråga om Pfalz' lösslitande från tyska riket. I så fall betyder detta en mycket stor framgång för den engelska utrikespolitiken.

M. Poincaré har alltjämt att utstå hårda duster med oppositionspartierna i franska parlamentet, vilka förbittrat motsätta sig regeringens skatteförslag och särskilt dess krav på en i visst hänseende diktatorisk befogenhet ifråga om budgetsbesparingar. Varje motstånd klubbas emellertid ner av M. Poincarés förklaring, att han avgår som konseljpresident, ifall icke hans vilja blint åtlydes.

Expresident Woodrow Wilson har den 3 febr. slutat sina dagar. För fem år sedan skulle meddelandet härom hava skakat världen, nu betraktas dödsfallet knappast som en händelse av någon betydenhet — så snabbt förgå jordisk makt och ära! Omdömena om den bortgångne äro mycket växlande. Den engelska pressen yttrar sig sympatiskt om honom, men utan större entusiasm. De franska tidningarna förklara, att Frankrike står i evig tacksamhet till den hänsovne. Den tyska pressens uttalanden äro kalla men icke hätska. Man framhåller oöverensstämmelsen mellan Wilsons idealistiska deklarationer och många hans handlingar. Trots Förenta staternas vid krigsutbrottet avgivna neutralitetsförklaring gjorde president Wilson ingenting för att hindra den amerikanska vapen- och ammunitionsexporten till ententemakterna och han glömde alldeles bort att protestera mot det genom blockaden iscensatta skändliga utsvältningskriget mot det tyska folket. De berömda Wilsonska 14 punkterna, vilka förledde tyskarne att göra sig vapenlösa och att på nåd och onåd utlämna sig till fienden överkorsade Wilson, då han satte sitt namn under Versaillesfreden, detta monstrum av orättfärdighet.

Från Japan meddelas om stor inre politisk oro. Landet lider liksom flertalet andra länder av överbefolkning och måste söka finna kanaler för att bli kvitt sitt ständigt tillflödande befolkningsöverskott. Men japanerna äro ingenstädes välkomna som invandrare, och det är icke uteslutet att Japan en gång blir nödsakat att på erövringsväg utvidga sitt territorium. Den gula faran torde bli ett av framtidens stora bekymmer.

Överenskommelse hade träffats, att Italien mot gottgörelse i oljekoncessioner m. m. skulle erkänna sovjetregeringen. Denna har efter det engelska erkännandet blivit stramare i hållningen och vill ej underskriva överenskommelsen såvida icke de italienska villkoren modifieras.

——::——

Göteborgs Idun.

Stiftelseurkund föreligger nu för det aktiebolag, som bildats för att ge en säker ekonomisk grundval åt den nybildade stora kvinnoorganisationen "Göteborgs Idun". Aktiekapitalet skall utgöra minst 10,000 kr. och högst 30,000. Aktierna äro på 25 kr.

Medlemsavgiften i föreningen är 10 kr. pr år, vartill kommer inträdesavgiften 5 kr.

Nu återstår frågan, finns det tillräcklig entusiasm, arbetslust och offervilja för saken hos Göteborgs kvinnor? Vi stå i tävlan med Stockholms kvinnor, vilka likaledes upptagit tanken på ett kvinnornas hus. Det är en ståtlig tävlan, och en stor triumf skulle det vara, om Göteborg först nådde målet!

Alla upplysningar ifråga om medlemsskap och aktieteckning lämnas av Göteborgs Iduns föreningsordförande fru Elin M. Janson, Viktor Rydbergsgatan 22, tel. 1833, och sekr. Fröken Alfrida Holmberg, Nordenskiöldsgatan 23, tel. 41488 samt övriga styrelseledamöter.

——::——

Huru de hava det.

Med adress till yttervärlden skriver en författare i Vossische Zeitung (Berlin):

Sedan nio år tillbaka hava de flesta av oss fått otillräckligt med föda. Vårt blod har blivit dåligt och tunnt. De av oss som icke hava varit vana vid den rustika och enformiga kosten av bönor, kål och surt tungt rågbröd hava fått kroniska magsjukdomar och lida av matsmältningsbesvär. Vi äro vana vid så torftig och kraftlös föda — särskilt kvinnorna och familjemödrarne — att om vi någon gång inbjudas till ett väl försett bord, äro vi oförmögna att äta den feta, närande födan. Tacksamma och hungriga brista vi i gråt eller falla fullständigt ihop. Kanske förefalla vi våra beskyddare och välgörare otacksamma. Eller hysteriska. Ja, våra nerver hava blivit dåliga.

Otaliga bildade kvinnor ha sedan 1914 icke fått en ny dräkt, icke en ny hatt, ja, icke ens nya underkläder och skodon ha de kunnat skaffa sig.

Vi hava ätit armodets föda under nio långa år. Smör, kaffe och frukt äro lyxartiklar. Kött få vi kanske icke på ett halvår. Vi se, att våra barns bleka kinder bliva allt tunnare, och att de själva icke växa, icke tynga sig som de skulle göra. De få icke tillräckligt med mjölk, socker eller fett. De sakna värme och glädje.

Vilken framtid väntar våra barn? Hur skola våra söner finna arbete på den trånga och folköverfyllda arbetsmarknaden? Hur skola våra döttrar kunna bliva gifta, när männen ha så låga löner?

All trevnad, all trygghet, all glädje har tagits bort från vårt liv.

Vi hungra efter skönhet. Våra hem hava berövats sina färgrika mattor; våra fäderneärvda vackra och värdefulla möbler äro borta — vi stirra på de fyra nakna väggarne i vår trånga fängelseliknande bostad.

Är det icke nog?

——::——

Vill du förlora ditt ideal — så gift dig med honom!

*

Till en kvinnas hjärta passa många nycklar.

——::——

Samtal om tiden.

Av *MARIE LOUISE INGEMAN.*

Vi sutto och resonerade om tiden, min vän författaren och jag. Ämnet var glädjelöst — vi voro båda fullt ense om att tillståndet var ohållbart, och att något nytt måste komma.

— Varför ger du aldrig ut några böcker mer? frågade jag honom apropå.

Han teg länge. Ett sorgset allvar växte fram i hans blick.

— För vem skulle jag skriva? frågade han slutligen. Det finns ingen resonans för människor av min typ i tiden, och vad tiden har resonans för kan jag icke skriva.

— Är det verkligen den djupaste orsaken till din tystnad? frågade jag.

— Kanske icke, svarade han omsider. Tragiken — ty för mig personligen känns det som en tragedi att nödgas avbryta den centrala linje, som jag följt och fullföljt under hela mitt mognare liv — tragiken ligger kanske också inom mig själv. Varken världen eller jag äro mera desamma. Det har hänt för mycket. När jag tänker tillbaka på ungdomen av min generation och jämför den med ungdomen nu förstår jag bäst varför jag blivit likgiltig, trött. Vi hade dock ideal. Och vi kunde få behålla vår tro på idealen. Vi voro omgivna av en mänsklighet bland vilken gudsfruktan, vördnad för andra, heder, plikttrohet, dygd, kort sagt allt som utgör vår kristna etiks kärna, ännu var guldvärden. Samhället vilade uppifrån och ned på förtroende, ömsesidig hjälp. Vi hade mycket att tro på. Vi trodde på ett helt folks höjande genom arbetarrörelsen o. den därmed öppnade vägen till en högre allmänkultur, vi trodde på freden, på rättfärdigheten, på personlighetens och kvinnans framtid. Livet var som en djup underbar skog vari man för varje steg mötte nya skönheter, varje dag var ett glatt, förtröstansfullt framåtskridande. Hela världen stod som ett lysande bevis på att den väg vi gingo var den rätta. Hela mänskligheten eldades av samma tro, andades så att säga samma livgivande luft.

Men så kom kriget. Det var inte endast fredsidén som föll därmed. Det var inte endast tron på kulturens, förståndets, den goda viljans makt, som jämnades med jorden. Vad ha vi inte glidit ned i sedan 1914! I en djup vågdal av missräkningar, trötthet, andlig olust, utan perspektiv åt något håll och berövade vår tro framför allt på mänskligheten som en målmedvetet framåtsträvande makt!

Var skall man plocka rosor i denna dy? Vad skall man skriva om? — Om en heder, som blivit ett tomt och löjligt begrepp för cynismen att skratta ut? Om en plikttrohet, som anses vara ett lockbete blott för enfalden? Om en religion, som vår avkristnade mänsklighet icke längre behöver? — Om ett framåtskridande, som uteslutande ligger i ingenjörsvetenskapens händer?

Nej, det finns verkligen icke längre något värde, som vördas. Vi leva efter den materiella tro, vi bekänna: ur hand i mun för att vinna och hinna med så mycket som möjligt under detta *"vårt enda liv"*. Nuet är för tidens människa allt. Därför är tanken den moderna människans fiende. Tanken som mäter evighetens längd mellan vingspetsarna. Hon måste ha något mindre ansträngande och mera påtagligt. Liksom slaktaren, som styckar djuret, föga bekymrar sig om att tänka över det väsen, som en gång gav liv och karaktär åt den döda kroppen, så besvärar sig den modärna människan icke med att reflektera över det själiska innehållet i det liv, hon i våra dagar så glupskt och dock otillfredsställd njuter.

Under dessa förhållanden har ungdomen bokstavligt talat avvants från varje tanke och tro på idealen. Den har endast sett en mänsklighet som frässat i krig, nesligheter, falsarier och brott. Det finns ingen skändlighet så svart att ej vår tid haft att uppvisa den. Hur skulle vi kunna begära att ungdomen med sådana förebilder för ögonen skulle växa upp ideell, dygdig, arbetsam, plikttrogen? Den har ju icke som vi en gång någonting att tro på. Den har ingenting inom sig att glädjas åt i ensamheten, i arbetet, i tystnaden. Allt är ju skövlat för den, och den måste rasa, berusa sig med nöjen för att glömma tomheten. Om vi betrakta den jämförande — hur mycket frostbiten frukt bland de senaste årgångarna, och detta just bland dem som hade sin blomning under kriget. Jag har studerat dessa ibland under nattlivet i våra städer, och jag måste säga att jag blivit rädd. För *arten* och *mängden* utav den. Om något i världen skulle övertyga mig om omistligheten av kultur och andlig vård hos ett folk så är det just dylika produkter, alstrade under en barbarisk och själlös tid.

Men uppvaknandet kommer! När man allmänt börjar inse ohållbarheten i det nuvarande tillståndet, när ett i materialism nedsjunket folk får känna på materialismens sviter, när den duglige som regel exploateras av odugligheten, fliten av lättjan, plikttroheten av ansvarslösheten, arbetaren av lycksökaren och allt blir så gungande att den ene icke i något avseende kan lita på den andre, emedan heder, plikt och kärlek till nästan, dessa den kristna etikens värdefulla arvedelar, äro förskingrade — när tillståndet med andra ord blir olidligt för alla, vilket inträffar sedan förrådet som dessa dygder en gång skapat är förtärt, och det nya samhället skall byggas upp av en mänsklighet, som endast har de primitiva vilddjursinstinkterna kvar — *då* måste uppvaknandet komma. Då skall man i förtvivlan ånyo gripa efter dessa värden, som ordnade och betryggade folkens existens och inbördes förhållanden och ödmjukt böja sig under den hemlighetsfulla lag, som danar människor för olika uppgifter och som vi icke kunna fatta, lika litet som vi kunna fatta varför somliga skapats starka och andra svaga, somliga krymplingar och andra fulländade, somliga harmoniska och andra sönderslitna av dissonanser. Vi veta endast att det är så, att det i alla tider varit så, och att ingen mänsklighetens jätteansträngning förmått att framtvinga den ur gudomlig synpunkt sett kanske endast skenbara rättvisa, som kunde skifta alla öden och villkor lika.

Men för att över huvud kunna resignera inför jordelivet måste man sätta sin förtröstan till en allvis Gud, som ser ut över denna tillvaros råmärken och till vars och ens bästa ställer allt därefter. Det är förlusten av denna tro på en högre makts ordnande och meningsfulla ingripande, som gör våra dagars människor så otillfredsställda och andligen fattiga. Ty det finns dock blott ett, som lyfter vårt liv över djurens liv och det är tron på att vi såsom Guds avbilder äro skapade att uppfylla hans vilja och fullkomnas.

Sinai och Oljoberget! Det finns inga högre utsiktspunkter för oss människor. Från dem se vi allt, som vi behöva att se — nu. De kunna stormas, glömmas, men utplånas — aldrig! Som monumentala vägvisare dyka de förr eller senare upp för varje människa under hennes jordevandring. Vår tid förnekar dem. Men varför på det hela taget förneka något som icke finnes? Just i detta lidelsefulla förnekande ligger ett hemligt bejakande. Att kämpa mot himlen för att få behålla jordelivet ostyckat, som våra rödaste radikalister göra, förråder deras osäkerhet. Icke reser man sig mot en makt, som icke existerar. Icke avsätter man någon från en tom tron! Men det är ett av de många sätten att skaffa sig auktoritet och proselyter i en förvirrad tid. Och ett av de bekvämaste om man saknar andra betingelser för att göra sig uppmärksammad. Lyckligt är det emellertid icke.

Han hade rest sig och ivrigt promenerat av och an under sitt tal. Nu stod han vid fönstret och blickade tyst ned i den upplysta stadens djup.

— Du ser alltså frälsningen i religionen? frågade jag omsider.

— Ja, i religionen, det är det enda, som skulle kunna giva mänskligheten en annan anda. Och den kommer — var viss på att den kommer! Över alla tidens röster skall snart ånyo dens höras, som lärt människorna att de skola älska Herren sin Gud över allting och sin nästa såsom sig själva.

——::——

Äktenskapet var ursprungligen ett sakrament, därefter blev det ett kontrakt och nu är det ett problem. I litteraturen utgjorde äktenskapet tidigare det lyckliga slutet. Numera begagnas det som den olycksaliga början.

Stephen Leacock.

*

Ungdomen jagar efter lyckan — ålderdomen söker att undfly olyckan.

——::——

SKANDINAVISKA KREDITAKTIEBOLAGET
GÖTEBORG - STOCKHOLM - MALMÖ

Avdelningskontor över hela landet

Egna fonder Kr. 182,000,000:—

Gottgör å insatta medel högsta gällande ränta

Telegramadress "Kreditbolaget"

(Inf. gen. Göteb. Tandläkaresällskap)
Tandläkare Anne-Marie Heijde
Vasaplatsen 1. Telefon 15500.
Rådfrågning: Vard. 1/2 2—1/2 3, övriga tider efter avtal.

Tandl. SVEA LEFFLER.
Spec. Äkta Porslinsfyllningar.
Viktoriag. 8. Tel. 8958. Vard. utom lörd. 1—2.

Blandat.

Det är lätt att säga tulipanaros, men svårt att göra henne. Det är lätt att säga fred, men svårt att hålla den.

Denna reflektion föranledes av nedanstående rader, hittade i en av våra fredstidningar:

"Härmed framföres en vänlig uppmaning till de ärade debattörerna på diskussionsspalten att använda en vänligare ton fredsvänner emellan än den som kommit till synes i ett av de senaste inläggen.

Redaktionen."

*

— Vi gräla vilt, berättade en av damsällskapet till den försenade siste gästen. Alla utom en tycker vi, att det är *väldigt* bra, att en tidning tagit om hand den kvinnliga föreningsrörelsen och skall bilda klubbar i alla städer, men Sonja tycker att det är en skandal, att inte kvinnorna själva kunna klara upp saken. *Vad* säjer du?

Nykomlingen svarade:

— Vad skulle ni tycka, om Handelstidningen förkunnade sin vänliga avsikt att i alla städer bilda klubbar åt de stackars oföretagsamma *herrarne?*

Tystnaden sänkte sig över sällskapet.

*

Om man valde stadsfullmäktige o. riksdagsmän med lika stor omsorg, som man ägnar åt valet av medlemmarne i ett fotbollslag, vilket skall deltaga i en match, så skulle kommunerna och staten bliva kunnigt och väl styrda.

——::——

En författare av tidningsartiklar inviger yttervärlden i sina och sina medbröders yrkessvårigheter genom att efterhärma en redaktörs sätt att skriva:

"Er artikel "Slocknade solar" är briljant, och jag förstår, att den är byggd på sakkunskap och kostat Er oerhört arbete. Det är med uppriktig sorg jag tillbakavisar den. Om den kommit mig tillhanda för tre veckor sedan, just då Einstein besökte vårt land, skulle jag tagit den med uppräckta händer. Publikens intresse har emellertid för länge sedan lämnat alla de där sakerna och samlar sig nu lidelsefullt omkring de märkliga maskrägnen. Vill ni på ert vanliga spirituella och underhållande sätt skriva en 2-spalts-artikel om "Maskar från skyn" så är den välkommen".

——::——

PÄRLOR
JUVELER
i modern infattning fördelaktigast hos
K. Anderson
Hovjuvelerare. Ö. Hamng. 41.

Hemmets tidning
— är —
Göteborgs Aftonblad
Särskild, omväxlande avdelning för kvinnan och hemmet.
I varje nummer, värdefulla artiklar i olika frågor, berättelse, följetong, kåserier.
Pr kvartal 7.50 fritt hemburen.
Lösnummerpris 10 öre.

En intervju
med
Gerda Lundeqvist-Dahlström.

Ute på det vackra Saltsjöbaden tillbringar fru Gerda Lundeqvist-Dahlström konvalescenstiden efter sitt olycksfall vid inspelningen av Gösta Berlingsfilmen, då hon råkade halka och bryta benet. Filmandet blev naturligtvis uppskjutet, men fru Lundeqvist är nu så pass återställd, att de sista scenerna kunnat tagas. Inom kort kunna vi alltså emotse ett verkligt filmevenemang: Gerda Lundeqvist i hennes första film, som majorskan på Ekeby.

Fru Lundeqvist är mycket intresserad av filmkonsten och anser ingalunda, att den behöver gripa in på teaterns gebiet; naturligtvis får teatern räkna med en viss konkurrens, men teater är teater och film är film, och båda äro goda ting för så vitt det *är* god teater och god film. Det goda är här att likna vid det *sanna*. Där konsten bottnar i det sanna, det äkta, där är ingen fara för dekadans eller försumpning. Ungefär så uttalade sig fru Lundeqvist angående frågan om teatern contra filmen, och på en gång blev det lika enkelt och klart som solskenet självt på denna vårlika februaridag: vad som är starkt, sant och gott skall bestå, allt det andra faller bort av sig själv!

En viktig sak för filmen, menar fru L., är starka filmmanuskript och goda filmskådespelare. De amerikanska filmaktörerna fann hon goda, kvinnorna däremot mestadels förkonstlade. Fru L. fällde ett gott ord för de amerikanska äventyrs- och wild west-filmerna. Där var styrka och liv, där fordrades skicklighet och fantasi. I stort sett fann fru Lundeqvist att filmen hade en viktig uppgift att fylla: att föra människor ut i livet och världen, särskilt dem som äro dömda att sitta hemma och aldrig kunna hoppas få göra resor.

Vad sovringen av film anginge, uppdragandet av åldersgräns, o. d. ansåg fru L. att det måste bliva en rent individuell fråga, och att man för övrigt inom såväl teatern som filmen en dag måste komma därhän att endast *god* repertoar spelades och därmed denna fråga bortfölle.

Fru Lundeqvist ämnar så snart som möjligt styra kosan ned till sin teaterscen i Hälsingborg, — som bekant delar hon chefskapet där med herr Torsten Hammarén, — där man förbereder uppförandet av Benaventes "La Malquerida".

Det är icke utan att man skulle önska fru Lundeqvists teaterverksamhet förlagd till Göteborg, där hennes intresse har djupa rötter, och där hon funnit den varmaste förståelse. Och chefsegenskaper har hon. Lugn och klarhet, förmåga att entusiasmera och skänka tro samt ett oförbränneligt humör.

Saltsjöbadens sol och luft ha gjort gott. Trots filmstrapatser och olycksfall var fru Lundeqvist-Dahlström strålande av hälsa och energi. Några definitiva teaterplaner på gästspel föreligga f. n. icke, men med tiden taga de säkert fast form.

Vi få vänta och hoppas!

Gunnel Holzhausen.

——::——

(Eftertryck förbjudes.)

Vad kan göras för att förhindra "dövhet" efter akut öroninflammation?

Av *Professor GUNNAR HOLMGREN.*

Svenska Kvinnors Medborgarförbunds artikelserie.

I influensatider träffas en mängd människor av öroninflammationer med flytning ur öronen och nedsatt hörsel och samma öronsjukdom är en vanlig följd av en mängd andra infektionssjukdomar, t. ex. mässling, skarlakansfeber och difteri, för att inte tala om den vanligaste av dem alla, snuva.

Inflammationen har i dessa fall sitt säte i mellanörat, som består av trumhålan med trumhinna och hörselben och en mängd smärre och större håligheter, som stå i förbindelse med trumhålan och ligga inne i tinningbenet. När nu en inflammation angriper mellanörat, träffar den i första hand slemhinnan i dessa håligheter och orsakar en varbildning. Varet måste hava ett utlopp, och om läkaren inte i tid sökes och skaffar ett sådant genom att skära hål på trumhinnan, brister denna vanligen av sig själv och varet söker sitt utlopp genom hörselgången. En sådan patient bör ligga till sängs med högt under huvudet och varmt om örat, får endast "lätt" mat, d. v. s. barnmat, och man bör se till, att "magen" fungerar väl, eljest gives laxativ. Temperaturen mätes morgon och kväll och läkaren underrättas dagligen om tillståndet, så länge feber förefinnes. Varet bör dessutom bortskaffas ett par gånger om dagen, vilket enklast sker genom att man upprepade gånger fyller örat med kemiskt ren 3-procentig vätesuperoxid (oxygenol eller hydrozon) och torkar bort det därvid uppkommande skummet.

I de flesta fall är denna behandling tillräcklig för att få varbildningen att så småningom upphöra, varefter hålet på trumhinnan läker sig och hörseln blir bättre. Man bör emellertid aldrig försumma att låta läkaren noga prova hörseln, sedan inflammationen gått över. I många fall vill det nämligen läkarens hjälp till för att få en fullgod hörsel igen, och detta låter sig säkrare och lättare göra ju förr behandlingen börjar och ju noggrannare och fullständigare den kan genomföras.

I en hel del fall är emellertid inflammationen så häftig eller patientens tillstånd så dåligt, eller omständigheterna för övrigt så ogynnsamma, att operation måste företagas. Det man då har att befara är antingen, att inflammationen genom att gripa över på mellanörats omgivning (hjärna och hjärnhinnor, innanöra) blir direkt livsfarlig, eller genom att gripa över på mellanörats benväggar ger anledning till kronisk mellanöroninflammation med varaktig risk och kanske för livet kvarstående hörselnedsättning.

Erfarenheten har visat, att öroninflammationer endast förhållandevis sällan bliva direkt livsfarliga och då nästan alltid äro förenade med hög feber, värk i huvudet eller kring och i örat, frosskakningar eller svindel. Förefinnes ett eller flera av dessa symptom, bör den sjuke ovillkorligen genast söka läkare och så vitt möjligt vårdas å sjukhus, där behövlig operation kan utföras.

Långt vanligare är det, att de akuta inflammationerna i mellanörat genom att gripa över på benväggarna eller t. o. m. utan att göra detta giva upphov till kroniska varbildningar, och detta är tyvärr ännu i dag en mycket vanlig orsak till kronisk "dövhet". Här kan dock öronläkekonsten, som gjort utomordentliga framsteg, under de senaste årtiondena, uträtta riktiga storverk, och man kan rentav säga, att den sakkunnige läkaren, om hans hjälp i tid anlitas, i de allra flesta fall kan förhindra uppkomsten av de så fruktade kroniska varbildningarna. Men då måste också allmänheten möjliggöra detta genom att söka i tid, vilket av många olika skäl ännu långtifrån alltid är fallet.

Hur skall man då kunna veta, när fara för uppkomsten av en kronisk varbildning föreligger? Ja, det är inte alltid så lätt, och ytterst blir det ju öronkirurgens sak att bedöma detta. Att det är skäl att vända sig till en öronoperatör, när det börjar svullna bakom eller ovanför eller framför örat vid en häftig öroninflammation, eller när feber och smärtor inte raskt nog gå över — det förstår var och en. Men att man också bör göra detta, när flytningen ur örat, *hur beskedlig den än förefaller*, drar för mycket ut på tiden, den uppfattningen har ännu inte "slagit igenom". Och dock är det just dessa skenbart lindriga men lömska varbildningar, som så ofta ödelägga hörseln och som i tid opererade skulle kunna taga ett gynnsamt förlopp. I stort sett kan man säga, att om flytningen ur ett öra ökas se'n den pågått i 3 veckor eller inte minskas se'n den pågått i 4 veckor, eller om den kvarstår se'n den pågått i 6 veckor, då bör örat opereras. Och man kan tillägga, att om detta sker, finns den största sannolikhet för att varbildningen läker ut och att hörseln blir god. Naturligtvis gäller detta inte alla fall, men de allra flesta.

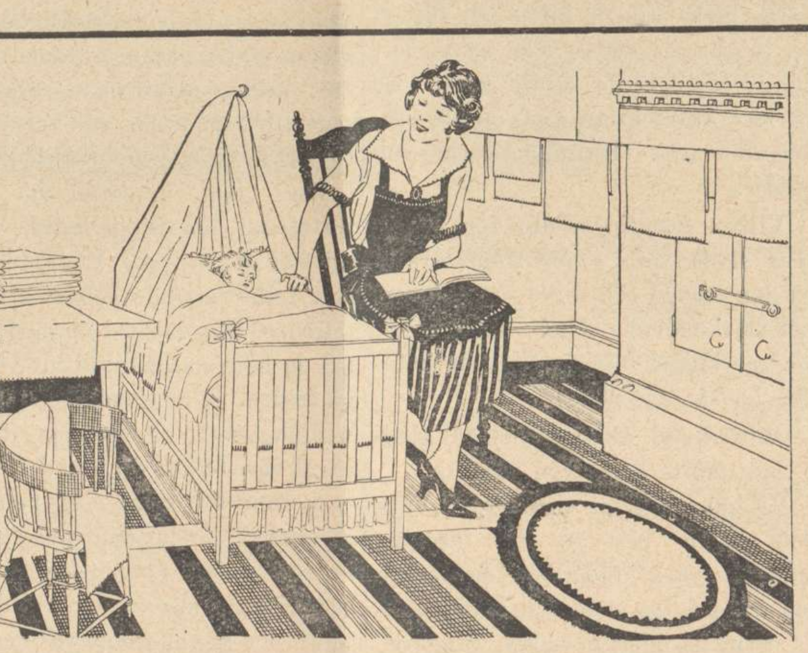
Hur kan det då vara möjligt, att ännu i dag en stor mängd människor få sin hörsel förstörd för livet, då detta jämförelsevis lätt kunnat undvikas?

Ja, det beror på många omständigheter, främst dock därpå, att vetenskapens och läkekonstens framsteg i denna fråga kommit så relativt nyligen, att de ännu ej hunnit fullt genomsyra ens hela läkarkåren, än mindre allmänheten. Och förr än detta skett, kan man inte vänta sig, varken att de sjuka allmänt "söka" i tid, eller att läkarna få i sin hand alla de hjälpmedel, som krävas för att nå vad som kan nås i denna punkt. Ty härtill kräves en hel organisation, som se'n ett tiotal år började växa fram i vårt land, men som ännu har långt kvar, innan den kan tillfredsställande fylla sin uppgift.

Vad är det då som kräves för detta betydelsefulla mål?

Jo, först och främst polikliniker och sjukavdelningar i alla landsändar, ledda av öronläkare och utrustade med alla behövliga hjälpmedel. Hittills finnas sådana endast på ett fåtal större orter i landet (Stockholm, Göteborg, Malmö, Hälsingborg, Uppsala, Lund, Karlstad, Jönköping och vid Mörhus i Stockholms län). Det vore önskligt, att dylika komme till stånd vid ett lasarett i om möjligt varje län. Därnäst skulle man önska, att en öronläkare anställdes vid varje större epidemisjukhus i hela landet, då ju just de epidemiska sjukdomarna äro en så vanlig orsak till öroninflammationer och särskilt vid skarlakansfeber till de svåraste av dem alla. Vidare måste man eftersträva, att öronläkare anställas vid så många skolor som möjligt, då nämligen öroninflammationer vanligast förekomma i barnaåren, och de så vanliga "körtlarna" hos barn disponera för uppkomsten av öronsjukdomar. Och sist men icke minst måste man sträva efter att få allmänheten att förstå öroninflammationens betydelse och därigenom möjliggöra en tidigare och verksammare behandling.

——::——

Baby tvätt går mycket lätt

Genom en ny metod har åstadkommits ett tvättpreparat, som tvättar mycket lättare än vanliga tvättmedel.

Detta preparat tillverkas av så rena beståndsdelar, att det bokstavligen lockar ut smutsen utan minsta risk för kläderna.

Det innehåller mycket mer ren tvål än vanliga tvättpulver och på grund därav är kokning onödig för lättsmutsad tvätt.

Emellertid, kan kokning av vita bomullsplagg företagas, om så behagas. Resultatet blir alldeles utmärkt.

Köp ett paket Rinso nu.

Kokning onödig - likaledes hård gnuggning.

1. Vanligt tvättpulver — innehållande för litet tvål.
2. RINSO — innehållande så mycket tvål att det bildar ett tvålgelé.

SUNLIGHT SÅPTVÅL AKTIEBOLAG, GÖTEBORG.

Rinso

Har Ni något att sälja, köpa, hyra ut eller byta, så annonsera det i Göteborgs Morgonpost
Morgonens förnämsta annonsorgan

Söker Ni någon tjänare, våning, plats eller annat, så annonsera det i Göteborgs Morgonpost
Göteborgs största morgontidning.

Ett svårt fall.

Vår engelska kollega Woman's Leader berättar, att kvinnor köpas och säljas i den engelska Kenya-kolonien i Ost-Afrika.

Nu är frågan den, böra de vita engelskorna komma sina svarta medsystrar till hjälp och avskaffa kvinnohandeln?

— Naturligtvis! svarar ni.

Saken är emellertid inte så alldeles självklar.

Afrikanarne sätta mycket stort värde på sina kvinnor. En dotters födelse är en glädjehögtid, en sons födelse en likgiltig händelse.

Fadern ser i sina döttrar en värdefull tillgång, vilken han i framtiden kan omsätta i penningar eller boskap. Han vårdar dem följaktligen ömt och omsorgsfullt. Under det att pojkarne vid tidig ålder skickas ut i livet för att slita för uppehållet få döttrarne stanna hemma och ha goda dagar — ingen friare kan förväntas till en sliten och utarbetad kvinna! De bästa matbitarne gå också till döttrarne — magra flickor stå icke högt i kurs på den afrikanska äktenskapsmarknaden!

En hustru är dyr och den unge man, som önskar gifta sig, måste arbeta oerhört för att få ihop en tillräckligt stor summa för att av en man, lyckliggjord med döttrar, köpa sig en livsledsagerska.

Så långt är allt gott och väl. Men sedan kommer sakens avigsida. En man som köpt en dyr hustru vill också ha full valuta för kostnaden och han tar ut den i hustruns arbete. Han slår sig själv fullständigt till ro och låter henne knoga ensam med allt arbete för familjen.

Man förstår, att engelskorna stå villrådiga i denna kvinnofråga.

——::——

Olika blomsterarbeten
alltid färdiga, i smakfullt utförande
Vasa Blomsterhandel
Storgatan 31. Tel. 4314, 10365

Begär alltid
Kobbs Thé

Handskkompaniet
Drottninggatan 42
TELEFON 15379
GÖTEBORG
ALLTID TREVLIGA NYHETER I
HANDSKAR och VANTAR

MERKUR-TVÅLEN
är även som badtvål den förnämsta.

Hela resterande lagret av
Blusar
i Crêpe de chine, helylle Viyella, halvylle och bomull realiseras till mycket låga priser.
Friberg & Anderson
Kungsportsplatsen 1. Tel. 7235.

Fru LISA KRANTZ
Syatelјé.
Vadmansgatan 4. Telefon 8151.
rekommenderas.
Tillskärning och provning utföres.

RESTPAR
UTFÖRSÄLJAS TILL FÖRDELAKTIGA PRISER.
City Skomagasin
(Se skyltfönstret.) KUNGSGATAN 51

Offentliga nöjen.

Stora Teatern
Varje afton kl. 8:
Postmästarinnan.
Söndag kl. 1,30 Billighetsmatiné:
BAJADÄREN.

Lorensbergsteatern.
Söndag kl. 2 Barnföreställning:
ASKUNGEN.
Varje afton kl. 8:
Liliom.

Nya Teatern.
Söndag kl. 1,30 Billighetsmatiné:
FABRIKSTÖSEN.
Varje afton kl. 8:
Annonsera.

Lilla Teatern.
Lördag och söndag kl. 7 och 9:
övriga dagar kl. 8:
Bröderna Östermans huskors.
Söndag kl. 1,30 Matiné:
HEMSLAVINNOR.

NADCO HEMFÄRGER

Teater.

LORENSBERGSTEATERN.

LILIOM.

Vår anspråkslösa spådom att den kraftiga prissänkningen på Lorensbergsteatern skulle införa en ny æra för denna av publiken oförtjänt försummade scen har glädjande nog besannats.

Fenomenet från Strindbergsföreställningarna — full- eller välbesatta salonger, värme och hög stämning — har upprepats även under teaterns nya program, ungraren Franz Molnàrs till såväl uppsättning, stil som innehåll ganska enastående skådespel *Liliom*.

Den som känner Molnàr endast från hans tidigare i Sverige givna alster Försvarsadvokaten och Gardesofficeren kan näppeligen bilda sig en föreställning om Liliom. Pjäsen intar såväl i Molnàrs produktion som i teaterlitteraturen över huvud en egenartad och, man bör även tillägga det tidsbetonad plats.

Kraftiga sensationer i ett Tivolis måleriska miljö, en utveckling varunder åskådaren språngvis föres från jordiska till himmelska regioner och

NORDISKA·INDUSTRI·A·B
TAPISSERI DETALJ
Ö. Hamng. 31. 1 tr.
N·I·A·B
Handarbeten och Material
GÖTEBORG

mitt igenom dessa kriminal- och spökscener en röd tråd av mänsklighet och högre livsfilosofi — detta är ungefärligen kontentan av Molnàrs dramatiska produkt.

Med Liliom förenas emellertid ett annat intresse i det att pjäsen öppnat ögonen för en ny sida i hr *Carl Ströms* skådespelarebegåvning. Med denne atletiskt sköne av kvinnor avgudade och fördärvade karusellvakt, som en afton offrar sin ställning för en liten tärd och obetydlig tjänsteflickas skull har hr Stöm skapat en levande och verkningsfull människotyp, som överglänser alla hans tidigare roller vid denna scen. Frodigt gestaltande fyllde hans fantasi ut tomrummet mellan orden och träffade de äkta tonfallen i varje replik. Men han hade även en värdig moitiée i fröken *Doris Nelson*. På samma höga plan, i samma besjälade anda gav denna med tjänsteflickan Julie en av sina allra vackraste och mänskligaste prestationer hittills. Allt annat blev mer eller mindre biroller, väl utförda, men utan att efterlämna något längre förblivande intryck, om man undantar boven Ficsur, som av hr *Colbjörn Knudsen* förlänats en nästan ockult ruskighet. Av de 7 tablåerna verkade himmelsscenen genom vissa bisarrerier kanske t. o. m. onödigt barnslig, men man minns med desto större glädje en sådan illusorisk bild som järnvägsviadukten över ett nattligt slättlandskap av oändligt perspektiv — en bild som skulle försvarat sin plats på vilken världsscen som helst.

—*e.*

STORA TEATERN

hade i går premiär för Sverige på Wienkompositören Léon Jessels operett *Postmästarinnan*, med libretto av August Neidhart, författare bl. a. till den roande texten i Blechs populära operett Amadeus XXV. Det nya programmet gives under hr Textorius' regi.

——::——

Reseskildringar

från Sverige och Norge av Red. A. G. Petersson, Pris 4:55 kr. pr postförskott.

Pressen säger: "Det är ett stort nöje att läsa dessa snapshots från alla möjliga delar av vår halvö. Stilen är ledig och uttrycksfull. Kvickt och underhållande skildrar förf. folkliv och natur . . ."

Rekvireras från förf:s eget förlag adr.: *Kristinehamn.*

Blindskären.

Av *EDITH MACMILLAN.*

I en utländsk tidning har jag funnit en både roande och givande diskussion i en fråga, som alltid är av intresse dels därför att alla människor gjort och göra sig den för egen eller andras räkning, dels därför att det synes omöjligt att finna ett uttömmande, förnuftigt och slutgiltigt svar på densamma.

Den uppställda frågan var: "Varför dör kärleken?" och diskussionen, som präglades av en ärlig vilja att söka få fram några synpunkter av värde, inleddes av en man, vilken talade sin och sina medbröders sak.

— En man, säger han ungefär, går sig ut att söka kvinnan, som skall bli den stora kärleken i hans liv. Han känner sig som en upptäcktsresande — hon, den oförlikneliga, finns kanske där eller kanske där —

Nu och då kommer honom en varm röst, ett par strålande ögon att förväntansfullt stanna. Slutligen finner han henne, den enda. Det är lyckan. Skyn är full av under och i hans hjärta tonar musiken.

Tiden flyr, ty allt sådant sker hastigt — desillusionens frö slår rot i hans sinne. Han kämpar emot, som om det vore fråga om en sjukdom. Han ljuger för sig själv och för henne. Han skrattar för att dränka tystnaden i sitt hjärta.

Och så en dag upptar han åter sitt trötta sökande efter lyckan, som kanske finns där långt, långt borta, där rägnbågen stupar ner vid horisonten. Är det endast hon som är värd medlidande, den övergivna kvinnan med de gråtande ögonen? Finnes intet deltagande för den ensamme mannen, som går ut för att söka något, som han kanske aldrig skall finna?

Desillusionens frön? fortsätter den citerade artikelförfattaren. När jag tänker mig om, minns jag en mängd sådana, som mina vänner med upprörd stämma angivit som orsak till att de skiftat håg och sinne. Några av dessa skäl äro triviala, några betydelsefulla, några enfaldiga, men vart och ett av dem ägde dock makt att döda kärleken. Kanske kan det vara till nytta att de nämnas:

"Tre gånger ljög hon för mig, en gång ifråga om en bok, en gång rörande en överenskommelse och en gång om ett brev."

"Jag hörde henne tala till sin mor, då hon icke visste, att jag hörde på."

"Hon målade sina läppar, när vi sutto vid tebordet tillsammans med min gamla älskade mor."

"Hon sade mig öppet, att hon icke älskade mig. Efter det kunde jag inte tänka mig ett giftermål med henne."

"Hon sade jämt och samt att jag var inbilsk."

"Hon var för begåvad. Hennes intelligens var för vaken och verksam. Hon förstod icke att en man efter sitt arbete behöver vila och vederkvickelse."

"Hon sade, att hon hellre gifte sig med en man, snäll som jag, än med en som såg bra ut."

"Hon åt för fort."

"Hon sade ja och amen till allt vad jag gjorde, och jag blev utledsen på mig själv och hela livet."

"Hon var aldrig punktlig."

"En kväll mötte jag hennes mor, och jag förstod, att jag inte skulle stå ut, om hon bleve lik denna."

"Hon var mig så hängiven, att hon kunde förlåta mig vad som hälst. En sådan kärlek är värre än gift. Hon skulle ha dragit ner mig."

"Efter vår förlovning försökte hon att göra mig svartsjuk."

"Jag mötte en annan kvinna och förstod, att jag begått ett misstag."

"För många fördömda cigarretter."

Endast i ett enda fall var det sålunda fråga om en annan kvinna, i de övriga gällde det missräkning, ogillande och sårad manlig stolthet. Bakom dessa känslor låg idealism och självkänsla.

När skola kvinnorna lära sig att kärlekens blindskär ligga just här? Såra en mans självkänsla, angrip hans idealism och Olympens alla gudar skola icke kunna blåsa liv i kärlekens aska.

Männens själsliv är annorlunda än kvinnornas. Männen äro idealister, svärmare, romantiker.

Kom ihåg, att när en man älskar, så är det en underbar dröm, som går i uppfyllelse, en dröm i vilken han idealiserar icke blott den kvinna han älskar utan även sig själv. Kärleken utlöser hos honom en hög idealitet, en längtan mot stjärnorna. Han vill hedra kvinnan han älskar genom att bliva det mesta och det bästa i hans förmåga står och han finner inom sig icke förut anade källor av karaktärsstyrka och handlingskraft. Han känner sig mer än en människa, han känner sig nästan som en gud.

När kärleken dör ligger då tragiken uteslutande i ett övergivet kvinnohjärta och inte alls i en krossad manlig dröm?

Här slutar det manliga inlägget, vilket återgivits i förkortning men dock med de ledande tankarne bevarade. De kvinnliga synpunkterna i diskussionen, inneslutande både ett försvar och ett hovsamt angrepp skola vi sammanföra i en artikel i nästkommande nummer.

——::——

"Frankenstein."

En drömd roman.

Av * * *

Som ett tillägg till de drömartiklar, vilka tidigare publicerats, fogas här nedan berättelsen om en roman, vartill idén undficks genom en, efter allt att döma, inspirerad och symbolisk dröm.

— — —

De båda engelska skalderna Shelley och Byron förenades av en hjärtlig vänskap, vilken kom dem att gärna söka varandras sällskap.

Under en vistelse utomlands roade de sig en tid med att tillsammans studera spöklitteraturen och dryfta vad den hade att ge. Icke sällan råkade deras fantasi vid dessa tillfällen i sådan svallning, att de icke kunde uthärda spänningen och fasan i ensamheten, utan rusade in i fru Shelley's rum, där lugnare och tryggare förhållanden syntes råda.

Leken resulterade i, att de båda skalderna, en annan av husets diktarevänner och fru Shelley, som också ägnade sig åt författarskap, beslöto anordna en tävlan om vem som kunde skriva den bästa, mest hårresande spökhistorien.

De tre herrarne lyckades emellertid inte få något riktigt grepp på ämnet, utan läto de spökgestalter deras fantasi frammanat återvända till gravens ro såsom alltför ointressanta för att kunna användas.

Fru Shelley ville emellertid icke släppa taget. Ivrigt och länge sökte hon inom sig själv uppslaget till en spökberättelse — *förgäves!*

En natt efter det att hon på kvällen åhört ett samtal mellan sin man och Byron om livets och dödens gåta, hade hon en så egenartad, så sällsam, så fruktansvärd dröm, att hon på den kunde bygga upp en hel roman, över vilken, även om den icke direkt handlar om spöken, vilar en hemsk och spökaktig stämning.

Romanen, som fick namnet "Frankenstein", är långt ifrån något mästerverk. Stilen är uppstyltad och affekterad, och det är troligt, att fru Shelley icke själv förstod den innersta, den dolda och allvarliga meningen i den dröm hon haft. Hon kan därför icke heller ge detta budskap till läsaren, vilken alltså själv får söka finna det eller, såsom antagligen de flesta av romanens läsare gjort, nöja sig med det spännande yttre händelseförloppet.

Det kan i förbigående nämnas att fru Wollstonecraft-Shelley skrivit flera romaner, vilka alla dock sjunkit i glömska utom "Frankenstein", som trots sina hundra år än i dag kan läsas med intresse och inger en stark känsla av fasa — ett nog så gott tecken på att den är inspirerad och verkligen har något av vikt och skrämmande allvar att meddela.

Vad drömde fru Shelley? Hennes roman "Frankenstein" ger svaret!

En ung vetenskapsman Frankenstein kommer livets gåta på spåren och förvärvar förmågan att ge liv. Han kan levandegöra den döda materien, men däremot icke återuppväcka varelser som haft liv, men utträtt ur tillvaron.

Efter många års arbete lyckas han framställa en människoform av jättestorlek — den är icke mindre än åtta fot lång.

En stormig höstkväll tänder Frankenstein livets gnista i denna kropp av lera — "tinget" öppnar ögonen och ser på honom!

Gripen av fasa inför den vederstyggliga varelse han skapat och givit liv, rusar vetenskapsmannen in i sitt sovrum och kastar sig på sin säng. När han frampå natten slår upp ögonen, ser han sänggardinerna dragas åt sidan av vidundret, och han möter blicken ur dess gula, vattniga ögon.

I fortsättningen skildrar fru Shelley hur Frankenstein besjälas av avsky gentemot den varelse han skapat och vilken han kallar "demonen" och "den onde anden". Även hos alla andra, vilka icke känna hemligheten med denna ohyggliga varelse, uppväcker den känslor av fruktan och vedervilja. Demonen vandrar ut i världen och ger sig åter tillkänna först efter ett par år.

Från denna stund sammanväves på ett oupplösligt sätt Frankensteins och demonens levnadsöden — —

Man har, helt säkert med orätt, ansett, att fru Shelley misslyckats i sin karaktäristik av Frankenstein. Hon beskriver honom som "den utvalde representanten för allt vad som är värt kärlek och beundran bland män". Men icke desto mindre ådagalägger han i förhållandet till det av honom skapade vidundret den största ansvarslöshet, svaghet och feghet. Han gör ingenting för att leda honom i god riktning, ingenting för att förbättra honom, när han börjar visa allt större ondska. Icke heller äger Frankenstein mod och beslutsamhet nog att döda den hemska varelsen, när den blir mördare, eller att vända sig till andra människor med begäran om hjälp. Han sticker sig undan, tvekar, reser sig någon gång till motstånd mot demonen, vars raseri härigenom väckes, men flyr

VITA VECKAN
pågår nu, varvid utsäljes till **absolut lägsta** priser
Daglinne från Kr. 2.10 **Nattlinne** från Kr. 4.50 **Benkläder** från Kr. 2.10 **Extra 1:ma Flanellnattlinnen** från Kr. 7.—
Brodyr Spetsar
Trikåvaror, Förkläden, Morgonrockar.
VITVARU-MAGASINET
Expositionshallen Kungsgatan 38—40 1 tr. upp.
Duktyger Handdukar

Silverslöjan.

ROMAN
av
Ilse Leskien.

Auktoriserad översättning
av *Ragnhild Lindberg.*

4

— Just nyligen har Henry berättat för mig, att ni går så överdådigt bra på skridskor, är en riktig konstlöpare, sade Elisabeth leende, under det hon räckte den ljuse mannen sin hand.

— Det är jag tyvärr icke, endast konsthistoriker.

— Det tycker jag dock skulle vara trevligare.

— Men det andra är säkert mycket mera inkomstbringande.

Hon skrattade road. Men varför ha vi ännu ej fått se er hemma hos oss? . . .

— Jag kommer alldeles nu tillbaka från Rom, d. v. s. jag stannade i München ett par månader för att göra övergången lättare.

— Och nu ämnar ni stanna här?

— Ja, så snart jag slutat mitt arbete över barocken, tänker jag slå ner mina bopålar här.

— Då hoppas jag att vi snart få se er hemma hos oss.

— Hjärtligt tack, min nådiga.

Och även han bugade sig till avsked för att taga reda på sin bordsdam.

— Nådiga fru, jag ber så mycket om förlåtelse, och en smärt, ung herre med blåsvart konstnärshår och ett blekt, utländskt ansikte, bugade sig för Elisabeth och bjöd henne armen, jag har sökt er överallt, men kunde icke finna er.

Det var en ungersk pianist, som värdfolket givit henne till bordskavaljer. Hon kände honom förut, visste att Wiesners protegerade honom och försökte under måltiden att vara så underhållande som möjligt. Det lyckades emellertid inte alls, då han tydligen var orolig och förströdd. Beständigt irrade hans blick omkring. Då hon själv, plågad som hon var av inre oro, ej var upplagd att prata, slutade hon också snart att säga någonting. Så följde hon en av hans svävande blickar och blev med ens uppmärksam.

Man åt vid småbord, sex till åtta personer vid varje. Vid bordet till vänster satt Henry med Julie Wiesner och just så, att han vände ryggen åt Elisabeth och hennes bordssällskap. Men Julie, som satt till höger om honom hade fri utsikt över grannbordet och kunde också utmärkt ses därifrån. Beständigt sökte virtuosens rådjursbruna ögon hennes ansikte, och då hennes djärva, klara stämma hördes över de andras, blev han märkbart förströdd. Detta hade Julie Wiesner, vars största nöje det var att se unga män förälskade i sig, snart lagt märke till och för att vinna en ytterligare stegrad verkan, koketterade hon på det mest iögonenfallande sätt med Henry. Hur denne senare förhöll sig härtill, kunde man ej se, men hans förbindliga sätt bidrog i vart fall till att förhöja verkan av hennes koketteri.

Elisabeth, som trodde, att hon i dag äntligen såg med öppna ögon, missförstod fullkomligt Julies avsikt. Hon vill visa ungraren, att han ingenting har att hoppas, tänkte hon bittert, och även vem det är, som helt håller henne fången, önskar hon tydligen inte heller dölja. Och Henry? . . . Var han den, som hon hittills trott sig känna, den beskyddande, ridderlige, fint bildade mannen, eller var han den, hon i detta nu tyckte sig se, en klok, egoistisk världsman, som sörjt för att skaffa sig en skylt, när hans passioner hotade att bringa honom obehagligheter i privat- och affärslivet?

Hennes svar på Sagadys tröga inpass blevo allt kortare, och Matthias Grün, som satt vid samma bord och kände medömkan med henne lyckades med sina torra, trohjärtade anmärkningar, blott avlocka henne ett flyktigt leende. Hon var ursinnig på Julie Wiesner. Måste hon nu nödvändigtvis åter sätta liv i denna gamla historia endast för att ungraren, den narren, skulle fastna i hennes garn!

Att det också just var anblicken av hans eget snälla, fula ansikte, som verkade smärtsamt på Elisabeth, anade Grün naturligtvis ej. Åter och åter hörde hon hans ärliga röst säga: Ja, jag har själv sett det. Han ljög ej, förtalade ej, tvärtom hade han en tydlig svaghet för Henry.

Att det varit någonting emellan Julia och hennes man, därpå fanns ej längre något tvivel hos henne. Grün trodde, att det fått ett slut i och med Henrys giftermål; hennes egna ögon visade henne nu, att detta var en villfarelse. Allt raffinemang var för en natur som Grüns lika ofattligt som för hennes egen.

Men Rosenheim, som så väl kände världen och särskilt denna krets, och som skrattat åt cellistens naivitet, han hade säkert rätt, rätt! Hon upprepade det om och om igen för sig själv: han har rätt. Varför har Henry aldrig berättat för mig, vad som varit mellan honom och Julie? Varför är han så ofta borta hos Wiesners och låter mig vänta . . . vänta!

Hon for förskräckt upp ur sina tankar, då hon såg cellistens frågande blickar riktade på sig. Hon hade blottat sig, man märkte hennes förstämning. Det fick ej ske. Och hon vände sig till sin andra granne, en ung medicinare, som var helt främmande i detta sällskap, och började att vänligt prata med honom samt visa honom en del bekanta ansikten ur musik-, finans- och teatervärlden och hade roligt åt den unga doktorns fackmannamässigt kritiska blick, som huvudsakligen sysselsatte sig med skallbildningen hos alla dessa människor. Så sade han om en bekant skådespelare: bedrövlig hjärnskål! Däremot beundrade han oftantligt Grüns knöliga, kala bakhuvud.

För att dölja sin inre oro, skämtade Elisabeth med honom över denna originella vurm, blev allt livligare och livligare och drog även den förströdde virtuosen in i samtalet. Inom kort var den mest animerade konversation i gång mellan henne och hennes båda bordsgrannar. Under muntra skratt vände hon det blonda huvudet än åt ena, än åt andra sidan. Tillfölje den inre tillbakahållna rörelsen lyste hennes ögon med förhöjd

A. LUNDBLADS
Begravningsbyrå
REKOMMENDERAS
Kungsgatan 12. Göteborg.
Tel. 11045, 776 ank. bostaden.

Varje förståndig husmoder
använder
Pellerins Margarin
i hushållet

åter för att marteras av fruktan och fasa.

Under tiden riktar sig demonens växande hat mot Frankenstein. Han dödar den ene efter den andre av dennes bästa vänner, hans hustru under själva bröllopsnatten, hans bror — alla som Frankenstein älskar.

Till sist beslutar den olycklige vetenskapsmannen att utsläcka det liv han själv tänt och börjar jakten efter demonen, som narrar honom med sig mot norden, ständigt nordligare till de arktiska regioner, där den eviga snön härskar. Här omkommer Frankenstein och demonen tar sitt eget liv.

— — —

Fru Shelley's roman har trots sina litterära brister gjort så starkt intryck, bitit sig så fast i minnet, att namnet "Frankenstein" kommit att utgöra beteckningen för en skapelse, som blir den skapandes överman och olycka. Nyligen undrades sålunda i en av våra större tidningar, om inindustrialismen med sin kamp mellan arbetsgivare och arbetare samt övriga farliga konfliktämnen icke var en sådan "Frankenstein". Kriget kan sägas hava blivit en Frankenstein för mänskligheten. Negerfrågan hotar att bliva en "Frankenstein" för Förenta staterna o. s. v.

Men i fru Shelley's dröm kan och bör helt säkert läggas en annan mening. Det är lätt att därur utläsa en i förklädnad given varning till drömmerskan och för övrigt till varje människa, att icke låta sin lägre natur få övermakt över den högre, att icke genom ett orent tankeliv bygga upp sin inre personlighet till en "Frankenstein".

Den gamla slappa tron att "vi äro sådana vi äro", att vår karaktär en gång för alla är given, förkastas av den modärna psykologien, vars åsik-

Varför plågas med dåligt kaffe då Ni kan få Swalanders kaffe! Butiker: Kungsg. 17 Korsg. 13, Bazar Alliance. Prova redan i dag! Säljes endast i egna butiker.

ter på detta område fullständigt sammanfalla med dem, som återfinnas inom Österns uråldriga själsvetenskap.

Karaktären utvecklas i överensstämmelse med människans *önskningar och tankar!* Valet står henne fritt. Hon kan genom att binda fantasien, intelligensen, önskningarne vid sin lägre natur på tankens väg inom sig skapa en makt, som tar väldet över henne och visserligen frikostigt tillgodoser hennes behov av lägre njutningar och nöjen, men också kommer hennes i smutsen släpade högre natur att våndas av avsky, självförakt och samvetskval.

Hur ofta se vi icke en "Frankenstein" hos människor! Hos brottslingar, men även hos personer, vilka, i sig själva goda och värda kärlek liksom hjälten i fru Shelleys roman, ligga under för någon öppen eller hemlig last, som går förödande ut över dem själva och deras liv, över deras hem, deras käraste, men som de trots allt detta, trots sin egen förtvivlan icke äga kraft att lösslita sig från. Vi kunna i detta sammanhang tänka på dryckenskap, morfinism, sedeslöshet o. a. En "Frankenstein" är för handen hos en och var, som bär på någon hemlig vank och svaghet, inför vilka hans högre jag blyges och vilka han känner som ett hinder för andligt framåtskridande.

En karaktär förbättras, fullkomnas, så lär den modärna psykologien och Österns själsvetenskap icke genom våldsamma medel, icke genom kamp och viljeansträngningar. Man sår fröet till karaktärsförbättringen med en innerlig, religiöst betonad önskan därom, och man förverkligar den genom sina längtande, rena tankar. Låga begär svälter man till döds genom att neka dem varje tanke, svagheter och lyten i karaktären utplånar man genom att tänka på och åstunda ägandet av de motsatta dygderna.

Metoden synes otroligt lätt och den *är* lätt. Själva svårigheten ligger i att åstadkomma en sann och levande önskan om karaktärsförbättring. Man måste ofta börja med att önska, att en sådan önskan skall uppstå inom en. Men även en *så* anspråkslös början duger!

——::——

BRÄUTIGAMS KONDITORI
REKOMMENDERAS

Stilla stunder.

Det finnes helt säkert många slag av stilla stunder utom dem som skildrats i Kvinnornas Tidning. Deras värde ligger i vad man vinner genom att hänge sig åt dem. Meningen är ju att antingen sinnet eller själen skall lugnas och stärkas av dem.

Jag brukade ofta låta mina elever, då halva lektionstimmen gått, få sig en stilla stund. Jag började med 2 minuter, satt med klockan i handen, såg ut över klassen och njöt av barnens iver att vara alldeles stilla och tysta.

Alla klasser tyckte om den stilla stunden och den var som ett kylande omslag efter dåligt lärda läxor, tillrättavisningar, frågor och svar om mångahanda ting och efter de få minuterna återvände vi till undervisningen, lugna, mer harmoniska och vänligare. Barnens tankar kopplades av från spänningen att kunna svara rätt, och om jag glömde vår tysta stund påminde de mig om den.

Detta var ju endast en yttre stillhet och kan till sina verkningar ej jämföras med den stillhet i vilken själen växer "som lotusblomman på den lugna lagunen".

Det förefaller som om tystnad vore ett okänt ord för vår tid och som om ingen visste att det inte finns något som så ödelägger all spänstighet och energi som prat.

Man skall ha mera krafter och hälsa än man vet vad man skall göra av för att ödsla bort dem i ord och åter ord. Hur välgörande skulle inte självuppfostran till en kvarts eller halvtimmes absolut tystnad åtföljd av djupa tankar över tillvaron verka på både själ och kropp.

Men inga "stämningar", ingen "sentimentalitet" eller veklig slapphet! Den tystnaden bara skadar. Och snarkningen i en stol eller tillslöandet vid eftermiddagskaffet under det man följer cigarrettrökens virvlar ger heller ingen styrka åt själen.

Nej, det fordras övning för att koncentrera tanken och längtan att förstå sig själv för att tänka över sitt eget inre tillstånd. Var och en är en värld för sig där han har obegränsad makt att verkställa det som hans vilja eller hans begär dikterar. Och det är genom den stilla stunden som vi komma till klarhet om vart vi styra vår kurs.

Jag minns en liten 10-åring som brukade ha en stilla stund med sin mamma var dag. En sommardag då de sutto i trädgården frågade jag henne vad hon tänkt på. Hon pekade på en prästkrage och sade: "På den där". "Varför just på den? Det finnes ju så många andra blommor kring dig". "Därför att jag tycker den är finast och vackrast".

Hennes svar slog mig som tillfyllestgörande. Om vi under vårt jäktande liv toge oss en stilla stund i fullkomlig avskildhet från andra och tänkte, mediterade över det finaste och vackraste inom oss själva eller hos andra skulle vi inte då få se besannade en vis mans ord, som säger, att *"det vi tänka på det bli vi"?*

A. R—n.

——::——

Leendet.

Av *BEDA WILLNER.*

Det skrevs härförliden i "Kv. T.", att göteborgaren *ler* mindre än andra svenskar.

Avsikten med nedanstående artikel är icke att utreda nämnda förhållande utan endast att dröja vid leendet i och för sig samt också något vid en del andra mimiska uttryck i människoansiktet.

Vi, såväl som romanförfattarne, tro oss läsa en hel del i människornas ögon. — "Hennes ögon strålade av lycka" — "glimmade av hat" — "voro bräddade med sorg" — "han läste kärlek i hennes ögon". O. s. v.

Förhållandet är emellertid, att ögongloben är fullständigt uttryckslös! Vad som gör blicken "talande" är ansiktets muskelrörelser och särskilt rörelserna hos de ögonen omgivande partierna. Den blick vi möta ur hålen på en ansiktsmask uttrycker *ingenting*, även om novell- och romanförfattarne försäkra motsatsen.

Det är icke ögat utan *ansiktet*, som är själens spegel! Muskelsystemet, som ligger dolt under ansiktshuden, är i utomordentlig grad utvecklat och står genom ett lika utvecklat nervsystem i förbindelse med hjärnan. Våra sinnesrörelser, våra känslor reflekteras i våra ansiktsdrag, där de kunna läsas av andra. Befallningen om offentliggörandet av vad som utspelar sig i vår själ utgår från hjärnan och överföres av nerverna till ansiktets invecklade muskelmaskineri, som genast träder i verksamhet och tydligare, än vad ord skulle kunna göra det, berättar om vår förvåning, vår misstro, vår glädje, vår sorg, vår sympati, vår avsky, vårt mod, vår fruktan o. s. v.

Ju rikare och skönare själslivet är dess mera växlande och fängslande är ansiktsuttrycket. Ju torftigare och grövre själslivet, dess färre ansiktsskiftningar och dess fulare deras art.

Ett av själens mest subtila, mest sanna mimiska uttryck är leendet. Vildar kunna icke le endast grina och skratta. Okultiverade människor liksom råa naturer sakna även förmågan att le.

Vitrums FERROL
är det kraftigast aptitgivande och mest stärkande av alla moderna organiska järnpreparat. Synnerligen lättsmält fördrages det av den ömtåligaste mage. Vid blodbrist och svaghet av största verkan. Dess angenäma smak gör att det med lätthet tages av såväl barn som vuxna.
Tillverkas å
Apoteket Vasens Apoteksvarucentral Laboratorium, Stockholm.
Originalflaska om 500 gr. Nedsatt pris 3:25.
Fås på alla apotek.
Om Vitrums Ferrol ej finnes på närmaste apotek, tillskriv fabrikanten, Apoteket Vasen, Stockholm.

ÅNGBAGERI A.B.
ROSENLUNDS
BRÖD

DAMER!
Allt i linne och vitvaror. Goda kvalitéer och billiga priser.
Anna Edstrands Vitvaruaffär
Magasinsgatan 9. Tel. 8292.

Människan kan med viljan behärska ansiktsuttrycket. Mer eller mindre. Hon kan icke blott hindra sina anletsdrag att återspegla vad hon känner, hon kan också få dem att ljuga, tvinga dem att uttrycka vad hon icke känner. En skarp psykologisk blick skiljer dock lätt mellan vad som här är falskt och äkta.

Att kunna behärska sitt ansiktsuttryck, att hindra det att förråda känslolivet är en både nyttig och nödvändig konst och fullt juste, så framt den icke överskrider gränsen till lögnens och bedrägeriets område.

Till slut må anföras en av vetenskapsmän nyligen gjord egendomlig upptäckt, nämligen att en växelverkan synes äga rum mellan ansiktsuttrycket och själslivet. Själslivet återspeglas i ansiktsuttrycket, men det sistnämnda, framkallat medels en viljeakt, *påverkar också själslivet.* Drag ner mungipona och ni skall känna en impuls till vresighet. Le ett vackert och vänligt leende och ni skall erfara en ljusning i ert sinne!

Det är *vetenskapligt* fastslaget, minns det! Pröva själv saken och ni skall få den bestyrkt på ett överraskande sätt!

——::——

KOL VED COKES
C. N. ANDERSSON
Tel. 2780, 6972, 10849. Göteborg.

Alla som köpa
SPISBRÖD
från
Göteborgs Ångbageri
säga att det är
främst i skörhet och god smak.

Tjäder
Orre
Ripa
Järpe
Rapphöns
Renstek
samt
Harar
billigaste priser i

Björks Vildtaffär
St. Saluhallen 1. Tel. 1648 - 20834

VAXDUK
FÖR HYLLOR, SKÅP, BORD OCH BÄNKAR
FRÅN
GÖTEBORGS LINOLEUM-MAGASIN
PETERS, FRANZÉN & C:O
KUNGL. HOFL.
KUNGSPORTSPL. 2 TEL: 3095, 8200
19939

BREVLÅDA.

E—n M—ll, Malmö. En ny pristävlan är i antågande inom närmaste tiden. Insänt förslag ej riktigt lämpligt.

Th—e B—k. Er skrivelse har intresserat oss mycket, och särskilt för ett par punkter däri, som framlagda från detta håll förefalla oss som rena mysteriet, vore vi Eder verkligt tacksamma för uppgivande av fullständig adress för ytterligare meddelanden.

Majken S—dt. Det är ju Tegnér. Rena avskriften! I manuskript år 1825 hade vi mottagit den knäböjande.

Husmoder. "Påhittet" är icke vårt. Men vi ha framlagt frågan i hopp om att intresserade husmödrar genom inlägg skulle bidraga att gestalta lösningen av denna ofrånkomliga fråga på ett för alla parter ekonomiskt och socialt förnuftigt sätt. Tyvärr synes denna lösning ännu vara fjärran.

Aqv. Post festum.

Fru S. T—r m. fl. I fråga om ungdoms- och barnlektyr kan Ni med fullt förtroende hänvända Eder till Lindblads förlag, Uppsala, och Stina Quint, Stockholm.

Klockare. För att kunna söka klockarebefattning måste man först hava k. m:ts tillstånd!

——::——

Arla Mjölk
Distribution på glasflaskor.
Tel. 40781, 45699

VÅR **VITA VECKA**
pågår nu och utsäljes
VÄVNADER, HANDDUKAR, DUKAR,
SERVIETTER m. m. oerhört billigt
A.-B. CARL JOHNSSON
KUNGSTORGET 2

glans och Matthias Grün njöt av att betrakta henne.

Den unga frun tvingade sig därunder att icke vidare se åt bordet näst intill. Om hon gjort det, hade hon snart kommit underfund med, att hennes slutledning varit felaktig.

Så snart Julie Wiesner märkte, att ungraren började sysselsätta sig med sin bordsdam, slutade hon upp med att kokettera för Henry, som ej visat sig vidare road, och vände sig till hela bordsällskapet med sina pikanta kvickheter. Van der Borgk såg sig uttråkad omkring och riktade blicken mot alla bord inom synhåll för att finna sin fru. Slutligen vände han sig halvt om, och upptäckte henne mellan utlänningen och den långe medicinaren.

Det förargade honom att han omöjligt kunde förbli i den ställningen. Det var någonting hos Elisabeth i dag, som, hur uppsluppen och glad hon än föreföll, förvånade och oroade honom. Det låg en hård glans i hennes ögon, som han ej sett där förr, och någonting nytt och främmande i hennes rörelser och röst. Äntligen reste man sig från bordet. I den närliggande salen, som man nu gjort fri från estrad, teaterdekorationer och stolar, spelades upp till dans. Elisabeth dansade blott några få valstakter med sin ungrare, som var mycket kortare än hon själv, och de blevo sedan stående bland åskådarne. Hon ville se sin man dansa med Julie. Hon hade alltid njutit av att se hur utmärkt bra de båda tillsammans utförde moderna danser. Särskilt hade hon beundrat Julies säkra grace och ungdomliga spänstighet. Hon visste ej, att varje vinter denna tog danslektioner för en av balettens förnämsta dansöser och grundligt lärde sig varje ny slags dans. Van der Borgk fann sig alltid genast till rätta med varje ny rytm och alla olika sorters steg.

Nu trodde Elisabeth sig veta, varav denna harmoniska samstämmighet i dansen kom sig, och varför hennes man så intensivt njöt av att dansa, vilket förut en smula förvånat henne.

Paret, han sydlänningen, hon den fullödiga roccocodamen, väckte även denna gång beundran, och man lämnade dem större plats för att bättre kunna utföra den nya dansen. Julie, som var i lätt champagnestämning, höll sig icke alldeles inom de föreskrivna linjerna, men hennes friare hållning och rörelser överskredo likväl ej den goda smakens råmärken.

Men Elisabeth hatade plötsligen den lilla smidiga gestalten, hatade detta djärva, vitglänsade huvud, och denna, för henne hittills obekanta känsla blossade upp inom henne med sådan våldsamhet, att hon kände fysisk smärta därvid och såg flammor för ögonen.

Just då stannade paret framför henne. Den varmblodige ungraren stod i nästa ögonblick bugande framför Julie, under det att van der Borgk såg sig omkring. Då han fick ögonen på sin fru, gick han glatt fram till henne och sade:

— Kom, Li! samt lade armen om hennes liv.

Något inom henne kom henne att rygga tillbaka och stå alldeles orörlig. Han studsade till, djupt sårad, samt sade skarpt: Sansa dig då, Elisabeth, och utan att draga tillbaka armen, förde han henne ut bland de dansande i en långsam vals, som hon så gärna annars brukade vilja dansa med honom.

Under dansen såg han forskande på henne, och det slog honom, hur blek hon var.

— Förlåt, men man ger akt på oss!

— Ja, jag vet, svarade hon, under det hon försökte bli herre över sig själv och förjaga sin förvirring och stelhet. Snart följde åskådarnes blickar hennes och hennes mans lugna rörelser med samma välbehag, som de nyss förut följt Julie Wiesners vaggande twostepssteg.

Dansen var slut. — Mår du inte bra, Elisabeth?

— Nej.

— Vill du fara hem?

— Ja, Henry, men låt det inte störa dig! Jag smyger mig helt omärkligt ner och ber Linke komma med bilen. Du kanske vid tillfälle vill framföra min ursäkt till fru Römer.

— Jag följer med dig.

— Ack, nej, Henry, jag föredrar att . . . förlåt! . . .

— Du föredrar att vara ensam?

— Ja, jag . . . mitt huvud . . .

Han kände sig sårad, men dolde det under en artig liten bugning:

— Alldeles som ni behagar, madame!

Han räckte henne armen och förde henne ner till garderoben, telefonerade själv efter bilen och svepte omforgsfullt den stora filten om henne samt gav Linhe flera uppdrag till fru Ringler.

— Kom snart tillbaka, jag stannar inte heller länge!

— God natt, Elisabeth, han kysste henne på handen, sköt nu bra om dig! Så sökte han hennes ögon och tillade sakta:

— Vad är det?

Hon lade huvudet trött tillbaka,

———

III.

Van der Borgk kom från Övre Wallgatan, där affärslokalerna lågo, svängde genom den breda porten till Wiesnerska huset in i trädgården och följde stora vägen i riktning mot villan. Ett ljumt vårregn hade åter fallit, och stora droppar föllo från de höga träden.

Alldeles ofrivilligt blickade han, enligt sin vana de sista veckorna, upp mot fönstret till Elisabeths rum, fastän han kände att han ej skulle få se henne där i dag.

Han hade slutat sitt arbete på slaget och avböjt en enträgen begäran av Franz att låta denne spela för sig ett par moderna visor, i vilka Franz var överförtjust, men vilka van der Borgk funnit alltför bizarra.

Han måste ha reda på vad det var som fattades Elisabeth, få henne att tala ut, eljest kunde hon på sitt stilla, men lidelsefulla sätt fördjupa sig i de mest underliga fantasier.

Glatt och vänligt kom han in i det soliga rummet och gick fram till Elisabeth, som också i dag satt i den stora stolen under palmen och såg mycket blek ut.

— God morgon, sjusoverska, hur står det till? I dag är jag punktlig.

— Det visste jag.

— Vad visste du?

(Forts.).

——::——

KVINNORNAS TIDNING

N:o 7. 4:de årg.

17 Februari 1924.

Annonspris: Textsida 25 öre pr mm.
» sista sidan 20 öre pr mm.
Längre annonsering rabatt.

Utkommer varje söndag.
Utgivare och redaktör: INGEBORG DAHLLÖF. För annons- och ekonomiavdelningen: EDITH RICKBERG.
Redaktion och expedition: *Vallgatan 27, Göteborg.* Tel. 18070.

Prenumerationspris:
Helår Kr. 6: —. 1/2 år Kr. 3: 50. 1/4 år Kr. 2: —.
Lösnummer 15 öre.

Centraltryckeriet, O. Ericson, Göteborg 1924.

Eftertryck tillåtes gärna om "Kvinnornas Tidning", med hela namnet utsatt, angives som källan.

INNEHÅLL.

——::——

Utlandskrönika
i sammandrag.

Engelske premiärministern avgav den 12 febr. sin med spänd förväntan mtosedda programförklaring inför underhuset. Deklarationen verkar i hög grad färglös, sådan den återgives i de telegrafiska referaten. Man får vid genomläsandet ingen känsla av att Englands öden ledas av en verklig statsman eller ens av en "kraftkarl". En redbar och välvillig man, en patriot, en arbetsmyra, som kommer att göra sitt yttersta för att tjäna det egna landet och även en hel del för att försöka hyvsa upp det europeiska eländet; det är vad man tror sig se, men det finns ingenting som betygar att denne mans förmåga verkligen svarar mot den goda avsikten.

MacDonald skildrade den utrikespolitiska ställningen rätt ljus. Ryssland har erkänts av England, Frankrike synes villigt att ge efter i Pfalzfrågan, och en engelsk-fransk-belgisk överenskommelse har träffats angående järnvägstransporterna till, från och genom det av engelsmännen besatta Kölnområdet. Förhållandet till Frankrike är sålunda det allra bästa. Så snart de båda skadeståndskommittéerna äro färdiga med sina utredningar är tiden inne för en allmän vänlig uppgörelse i fråga om alla internationella problem och tvister. Även rustningarnas begränsande måste bli föremål för överläggningar. I slutet av sin utrikespolitiska betraktelse uttalade MacDonald en varm förhoppning, att Nationernas Förbund skall se sin auktoritet växa och av folken allt mera användas som domstol i internationella tvister.

I fråga om inrikespolitiken utlovade premiärministern stöd åt näringslivet för att minska arbetslösheten, samt bostadsbristens avhjälpande m. m. — Det fanns intet som hälst socialistiskt inslag i arbetsprogrammet.

Vid debatten i underhuset om regeringsförklaringen kritiserade högerpartiets ledare Baldwin MacDonalds tro på tillmötesgåendets världsfrälsande förmåga samt begärde en förklaring i ryska frågan. Liberalernas ledare Asquith fäste uppmärksamheten på regeringens olagliga undfallenhet mot det socialistiska kommunalrådet i Poplar, som handlat godtyckligt i penningfrågor.

Den beskedliga tonen i MacDonalds programförklaring synes falla den engelska pressen en smula tungt för bröstet. Är detta den bjudande stämman hos en stormakt, som verkligen *vill* något och som är besluten att genomföra sin vilja?

Den franska pressen var i första ögonblicket konsternerad. Man hade varit oerhört nervös inför den programförklaring den fruktade engelske arbetarehövdingen skulle avge och så — detta hjärtans snälla tal! De franska tidningarna hava genast blivit karskare i tonen — nej, Frankrike kommer icke att ändra sin politik mot Tyskland, kommer icke att slå av på sina krav!

Förhållandena i Tyskland försämras. Marken, som sedan någon tid synts stabiliserad, har åter börjat falla. Regeringen kan icke finna medel att ersätta Ruhrindustrien för dess skadeståndsleveranser till Frankrike och Belgien liksom ej häller till den växande, överväldigande arbetslösheten, vilken redan omfattar 3—4 miljoner arbetare. Allt hopp sättes till skadeståndskommitteernas blivande förslag till Tysklands finansiella räddning. Kommer icke hjälp i form av ett stort utländskt lån och upprättandet av en tysk guldbank, synes statsbankrutten oundviklig.

Från Bayern komma rykten om en förestående fascistisk omvälvning. — Huvudpersonerna i den förra misslyckade kuppen Ludendorff och Hitler skola i dagarne rannsakas och dömas. Antalet av deras anhängare har under den senaste tiden ökats i oerhörd grad.

Från skilda platser i de besatta områdena berättas om strider mellan separatister och den tyska ordningsmakten, varvid de förstnämnda synas hava dragit det kortaste strået.

Stort uppseende har väckts av intervjuledes gjorda avslöjanden av Lloyd George rörande fredsarbetet i Versailles. Det icke blott för Tyskland utan för hela Europa så ödesdigra beslutet om en 15-årig fransk ockupation av Rhenlandet fattades icke av samtliga representanter för ententemakterna utan av president Wilson o. Clemenceau. Lloyd George, som icke önskade ockupationen, var vid tillfället på besök i England och ställdes vid sin återkomst till Paris inför ett fullbordat faktum. Italiens representant, Orlando, har förklarat, att icke häller han deltog i det ödesdigra beslutet. Lloyd George har sedan förnekat själva intervjuen, men i övrigt bekräftat uppgiften. Från franskt håll försäkras, att Lloyd George farit med osanning. Han kände väl till planerna på Rhenlandsockupationen och i den sammankomst, vid vilken Wilson och Clemenceau slutgiltigt dryftade frågan var Lloyd George's sekreterare närvarande.

Intresset för Ryssland växer runt om i världen. Alla makter synas av ekonomiska skäl önska träda i vänskaplig förbindelse med den eljes avskydda sovjetregeringen.

I Ungern har bildats ett enhetsparti, bestående av bönder, borgare och intellektuella, vilket tagit hand om makten och landet.

Förenta staterna ha fått en oljeskandal. Mutor ha tagits av män i högt betrodd ställning.

——::——

Samtal om tiden.

Av *MARIE LOUISE INGEMAN.*

Jäkt.

Efter ett angenämt "five o'clock tea" hos en gemensam bekant stodo vi på Järntorget, min väninna och jag, och väntade en lämplig vagn.

Det var mitt i brådskande middagstid. Knuffande, trängande, halvspringande människor, bilar, kärror, spårvagnar, cyklar i alla riktningar! Vart blicken såg ständigt samma panorama av febrila, nästan hektiska människor på rastlös färd med alla tillgängliga kommunikationsmedel.

Vagn efter vagn passerade utan att vi lyckats kämpa oss till en plats.

— Det blir ingen annan råd än att vi få ta en bil, sade slutligen min väninna otåligt. Detta är ju odrägligt! Även i hennes ansikte läste jag tidens ångest att inte hinna med.

— Om vi skulle gå? föreslog jag försöksvis. Det går nästan lika fort.

— Absolut inte! svarade hon. Jag måste hem i god tid till middagen. Innan jag gick hann jag ingenting bestämma, och nu stå de där och veta ingenting. Och dessutom komma barnen hem från skolan och skola ha hjälp med läxorna, innan de få gå ut. Och klockan 5 väntar jag en montör, som skulle draga in ledningen i den nya lampan i salongen. Och i morgon skola vi ha stortvätt, som också skall ordnas med . . . ja, det är så mycket, så mycket att tänka på . . . Ack, kommer det inte snart en vagn!

Hon jagade upp sig allt mer och mer och hade svårt att stå stilla. Hela gestalten skälvde av nervositet. Det föreföll mig som om hon plötsligt förvandlades inför mina ögon, som om ansiktet fått en mängd rynkor och uttryck, som jag ej sett där förut och den nyss under en angenäm konversation intelligent och muntert strålande blicken en hemsk brand.

— Kära Jenny, sade jag lugnande, vi ha likväl stått här endast i nio minuter, och om vi tillbragt dem här eller där ändrar nog detta inte på något sätt världsförloppet.

— Det hörs att du är resande och friherrinna, sade hon med en liten skarp glimt i ögat. Men det är en annan sak med oss stackars slavar, som *måste* räcka till för allt möjligt under en fattig dag!

— I den bemärkelse du nu menar kunna alla bli resande och friherrinnor, svarade jag saktmodigt.

Hon såg på mig stort och mörkt.

— Hur menar du? frågade hon med ett utmanande tonfall i stämman.

— Jag menar att varje människa äger möjlighet att bibehålla sin balans *inför det ögonblick som är*, svarade jag. Det är exempelvis inte nödvändigt för de där människorna därborta att nästan trampa ned varandra för att storma just den vagnen, som de ändå inte komma med, lika litet som det är nödvändigt att du står här och oroar dig för vad du skall göra först när du kommer hem. Om de försynt väntade tills det blev deras tur, skulle de hinna precis lika fort, och om du inte ägnade middagen, barnens läxor, montören och tvätten en tanke i förväg skulle du vid hemkomsten reda upp alltsammans precis lika bra.

— Sådant är nog lätt att säga, inföll hon, men du anar inte . . .

— Jo, jag anar precis, avbröt jag henne. Jag anar att du som de flesta människor med stora hem dragit på dig en hel massa onödiga saker och omsorger, som fullkomligt sönderhacka din dag; jag anar att du redan på morgonen, börjar *tänka* på allt arbete, som väntar dig, och att denna tanke sedan ligger över dig som en mara hela dagen och gör dig obeslutsam och håglös för närmast liggande uppgifter. Du arbetar kort sagt oändligt mycket mera i dina tankar än du gör i verkligheten, och detta uteslutande emedan du i likhet med flertalet tidens människor icke lärt dig balansera det ögonblick som är. Tänk på haren och snigeln! Den fabeln äger stor tillämplighet i våra dagar, då snabbheten står högre i kurs än någonsin och ändå, tack vare sin planlöshet, aldrig hinner de mål, som den besinningsfulla idogheten.

Möjligen träffad av mina ord kände hon sig stött och frågade spetsigt:

— Predikar du?

— Nej, jag predikar inte alls, men jag tycker bara att det är ovärdigt att vi människor behandla det rika, sköna livet som en stor eldsvåda, varur vi i vår förvirring blott lyckas rädda — eldgaffeln.

— Du menar med andra ord att vi ta det hela för hetsigt?

— Jag menar, för att gripa ett närliggande exempel, att om du icke för en stund sedan varit behärskad av tvångsföreställningen att du *måste* skynda dig och *måste* ta en vagn, utan i stället lugnt promenerat och under vägen njutit av den vackra vinterdagen så skulle du nu för längesedan lugn och harmonisk till sinnes varit hemma.

Hon hade plötsligt blivit uppmärksam. Hennes fina uttrycksfulla ansikte vändes mot mig i full förståelse.

— Det är något i vad du säger, sade hon; och jag tror att det skulle hjälpa mig över många svåra stunder, om jag kunde tänka på detta sätt. Ty det var sant vad du sade om tröttheten på morgnarna, och det är sant att jag ofta oroar mig över ett arbete, som när jag väl griper mig an med det går mycket lättare än jag trott. Men hur skall man kunna bli sådan?

— Man börjar endast tänka i den riktningen, svarade jag. Och sedan går det för var dag allt bättre och bättre.

En halvtom vagn körde in på spåret. När kön framför oss äntrat den fanns det slutligen blott en plats kvar, som erbjöds åt min väninna.

Hon vände sig leende om och tog min arm.

— Nej, vet du, sade hon, nu känner jag mig så lugn, att jag tror att jag i stället går de få stegen hem.

——::——

"Det viktiga."

Av *HEDDA KEY-RASMUSSEN.*

I ett av Stockholms förstadssamhällen, för några aftnar sedan, bänkade vi oss så trevligt vi kunde, en skara barn och äldre i en anspråkslös, gammalmodig liten skollokal, som nästan tycktes be ett: "förlåt mig, som är så liten!" Och vi trängde ihop oss och förläto så gärna.

Vi voro inbjudna höra fru pastorskan Hoas tala om Gammalsvenskby och förväntningarna voro spända Dessa möttes av en liten, bruten kvinna, som stilla tog till orda, under det skioptikonbilderna gledo förbi. Vilka oanade och oerhörda ting utsade ej den trötta, svaga stämman. Mer och mer häpen lyssnade jag till den klanglösa rösten — och de ödesmärkta skickelserna! — och jag måste fråga mig själv: vad fanns det för sammanhang mellan henne och dessa? De voro ju varandras absoluta motståndare. Dessa hårda skickelser och detta bräckliga människokäril? Varför slogs det inte sönder? Var det slumpen? eller gåtan Gud. som G. Frenssen säger — eller det mänskliga lergodsets hållfasthet, trots allt? Men allt som skildringarna skredo fram, blevo orsak och verkan tydliga. Minnet gömmer nämligen på många, hörda ord. Och plötsligt gled det rätta fram till min hjälp: "*Livet* är icke det viktiga, men det *mod* med vilket man möter det".

Och det stillsamma talet blev, berätterskan ovetande, till en oberäknad lovsång över modet — hennes mod. Först det lugna, visa tålamodet som kan vänta — och därför så gott som bokstavligen lida allt — sedan det varmblodiga röda mod, som kan våga allt, och allra störst: bara modet att ännu leva!

Regelrätt goda sagorecept måste börja en saga så vackert. Så gjorde också denna. Då pastorskan Hoas för ett tjugutal år sedan slog sig ner i Gammalsvenskby som lärarinnan Emma Skarstedt, var det till ett ovanligt vackert, blomstrande bysamhälle, i släkt med Skånes, hon kom.

På vida, ändlösa fält, där byalagets alla hjordar betade under en herde, eller där flockar av gäss och ankor vallades av en liten ljushårig gåsapåg, längs den lugna, djupa Dnjeper, vars flacka stränder punkterades av pilträdsrader — där lågo de små välhållna, vitrappade låga envåningshusen inom trädgårdar — i rena kvadrater, genomskurna av två varandra korsande gator, kantade med akacior.

En klarögd, fridfull liten idyll, i bländande vitt och grönt, med storkbon på de höga taken, invid den mäktiga flodens sorl, nerhukade i stepplandets gränslöst vida famn.

Här tryckte de likt ripor mot marken och byggde sitt bo, när Katarina II:s ukas 1781, som svar på deras klagomål över länsherrens, greve Stenbocks grymheter och till straff sände dem bort från det första hemmet vid Östersjön. På villande vandring mot liv eller död. Tolvhundra drogo de ut och ett hundra kommo de fram den förste maj 1782!

Men likafullt nekade de att beblanda sig med de element av andra raser, som bjöds dem till kolonigrannar. De voro och ha förblivit samma lilla kärnfolk av den milda, blåögda, allvarliga och högresta svenska typen. Med sina svenska namn och sitt svenska språk behöllo de sina urgamla svenska seder och läste sin tröst i psalmböcker från store Carolus' tid. De styrdes patriarkaliskt av sina byamän och kände ingen annan taxering än människovärdets. Hela deras liv gick i oavbruten följd kring de evigt oföränderliga livsfunktionerna: födelse — arbete — död — vars centrala samlingspunkt därigenom blev prästgården. Dit gick alla med allas bekymmer, önskningar och behov — där fanns ju allti[d] bot. Ty därifrån skriver man hem till Sverige! Och från Sverige kommer den vackra kyrkan, det storslagna skolhuset, därifrån skickas kyrkklockorna, kyrkokärlen, altarduken — — — ja, vad allt skickade inte Gammelmor, när man bad Henne?

På så sätt har skioptikonbandet rullat upp för våra fängslade blickar bild efter bild av samma högsommar i människornas liv och naturens.

Men med ett stannar det plötsligt.

Av det, som följde, togs inga bilder — det behövdes inte heller, jag åtminstone hade min lilla bild färdig ändå.

Har någon sett en ung och nyss utsprungen trädgård med vit fruktblom och späda, mjuka löv härjas rostbrun, som av eld, på en enda majnatt? Icke? Men jag har det. Och allhärjaren heter nordvästen. Och nordanifrån kom också dödsvinden hit. Dess första kalla pust hette rekvisition av fäder, bröder och söner till "Kriget". Av dem stupade många, några vände åter och två bland dem försvann i den namnlöse soldatens stora, okända grav. Men själva kriget är i alla fall så långt borta att inte ens dånet därav kan höras hit — de ha trettio mil till närmaste stad och tidningar. De ana ingenting ännu. Men utanför deras

SKANDINAVISKA KREDITAKTIEBOLAGET
GÖTEBORG - STOCKHOLM - MALMÖ

Avdelningskontor över hela landet

Egna fonder Kr. 182,000,000:—

Gottgör å insatta medel högsta gällande ränta

Telegramadress "Kreditbolaget"

(Inf. gen. Göteb. Tandläkaresällskap)
Tandläkare Anne-Marie Heijde
Vasaplatsen 1. Telefon 15500.
Rådfrågning: Vard. 1/2 2—1/2 3, övriga tider efter avtal.

Tandl. SVEA LEFFLER.
Spec. Äkta Porslinsfyllningar.
Viktoriag. 8. Tel. 8958. Vard. utom lörd. 1—2.

lugna hem löper tiden emellertid med rasande fart och händelserna med den. Revolutionen bryter in — och de tvåbenta rovdjuren släppas ut ur sina burar och jagas ut över landsbygden. De skola lära bönderna den nya världsordningen. En vacker dag stå de, sex stycken, i prästgårdsträdgården och skola in för att leta efter vapen.

Pastorskan har sett dem och fått upp alla på vinden att gömma sig. Men någon av barnen nämner djuren, de ha inte fått mat! Den äldste, en femtonåring, vill gå ner och fodra dem — då går modern med: "för att stå i dörren och vara till hands om han behöver henne." Där blir det också hon, som får släppa in de sex och får göra dem sällskap genom hemmet. De finna inga vapen naturligtvis — men allt av värde stoppa de på sig med ett cyniskt: "det tar jag" — det är den nya, förenklade politikens: "man delar" — hon skall lära sig det, mena de.

Ja, hon hinner lära sig det och mer till: dag och natt avlösa nu dessa banditband varandra. Varje gång driva de stora foror av svenskarnas ägodelar, lastade på deras vagnar, förspända med deras dragare, framför sig. Man vågar inte längre sova i hemmen, pastorskan gör som hönan, hon gömmer sina små under buskar, i uthus, i jordkällare — — sen skall hon hem och ge inkvarteringarna mat. Hon har inte färre än sexton letter på en gång! Men sedan skall alla reda, gömda pängar pressas fram: så och så stor summa, annars brinner byn! Och var gång blir summan större och större! Då brister det för många bland byamännen — de fly bort från alltsammans. Och prästfolket? De ha ju också små barn? Skola de göra som de andra?

— Nej — jag blir väl stilla än och väntar — blev hennes svar. Och sina få tillhörigheter knyter hon in och gräver ner.

Ju fattigare byn blir, ju ursinnigare rovbanden. Mördandet blir svaret på de utplundrades nej — där skjutes ner sexton stycken och de skjutas i huvudet för att göra pinan större! Så belägras också byn från motsatta stranden, hejdlöst rägna bomber och granater ner; i ett enda hus gapa tjuguåtta svarta fönsterhål! Men pastorskan ligger inte gömd ändå — för henne har livet inte varit det viktiga någon gång. Hon skall ner till en kvinna, som blivit sinnesvag av hunger, hon skall hämta någon faderlös, om så ock bomben exploderar där hon nyss gått fram. Det är så många som hungra, — man ger en hel brödkaka, man ger en halv, man ger bara en brödbit — man ger den sista. Och först och sist måste prästfolket vaka över byns klenoder: kyrka och skolhus! Med böner och tårar få de kanonen flyttad, (som ställts upp i skydd av kyrkan) — lite längre bort och kyrkan är räddad. Men ännu blir det värre!

Med allt det osunda slöddret av folk och inhyses — och all den nöd och hunger som tär — komma alla sorters sjukdomar: smittkoppor, skarlakansfeber och först och sist tyfus. Den, som hittills sparats blir tagen nu: pastorskan ligger i tyfus, hennes kära folk är moderlöst. Men innan hon läggs på sjukbädden har hon sett sin man ställas tre gånger upp mot muren för att skjutas! Sista gången, den fjärde, i rummet intill där hon ligger, står han bunden mitt emot sängen så hon skall se genom den öppna dörren! I sin nöd har hon brett en näsduk över sitt ansikte och ligger som död. Det blir hennes räddning, — vid hennes huvudgärd stå nämligen två stycken och spänna sina hanar för att expediera henne först! Och mannen står bunden mitt emot! Hans blir turen sedan. — Men banditerna ändra sig: de tycka väl onödigt spilla krut på död kråka och låta henne "ligga lik" i fred. Och som genom ett under räddas också mannen.

Stormvindens riktning har vänts mot andra trakter — den lilla nyss så blomstrande, nu ödelagda byn, lämnas i fred. Man vågar sig ut — att se. Endast tomma väggar äro kvar, inga dragare, inga vagnar, intet utsäde — och inga kläder. Fönstren spikar man bräder för — kläder syr man av gamla säckar. Mat? Man äter syre och vatten, man äter solrosfrö eller vallmofrö, blandat med en nypa mjöl, tills man raglar som en rusig, man blöter läderbitar och tuggar, man — — — nej, låt oss slippa mer! Vi se ju på de svullna kropparna, de svartnade ansiktena ändå! "Kära prästmor och prästfar, skriven hem till Sverige! — ber alla. "De ha varit så vackra mot oss!" säga de trohjärtade människorna på sitt enkla språk. Och prästfolket sveko lika litet nu, under väntans långa nödtid, som under hemsökelsen. Och inte svek Sverige! När sviker väl det? Och den uppståndelsemorgon deras tro fick fira, glömma de nog inte heller, då det lilla svenska fartyget, på själva påskdagen, med den blågula i topp, gled upp för floden under stilla klockklang och psalmsång och ankrade framför ett litet folk i bön, på knä, som av någon anledning firade gudstjänst den dagen ute i det fria!

Om bord fanns allt: från synålsbrevet till skördemaskinen! Och räckte till grannarna med. De voro fyra tusen som bespisades — med mat och varor. Tror man sig inte sitta vid Genesareths strand och lyss till de femtusendes lovsång?

På denna hjälpsändning följde ännu tre och snart kunde pastorskan få orlov att resa hem till Sverige och tänka en stund på sig själv och försöka hämta sig från den fasans skälvosot hon gått igenom. Måtte det lyckas den modiga!

——::——

Förr dog man för en idé. Nu är det storartat, om någon vill leva för en idé.

——::——

Hemmets tidning
— är —
Göteborgs Aftonblad

Särskild, omväxlande avdelning för kvinnan och hemmet.
I varje nummer, värdefulla artiklar i olika frågor, berättelse, följetong, kåserier.

Pr kvartal 7.50 fritt hemburen.

Lösnummerpris 10 öre.

PÄRLOR
JUVELER
i modern infattning fördelaktigast hos
K. Anderson
Hovjuvelerare. Ö. Hamng. 41.

Den olösta tjänarinnefrågan.

Efter att förgäves hava väntat på ett bemötande från annat håll på den i n:r 4 av Kvinnornas Tidning införda artikeln, "Undervisningsinstitut för husligt arbete", anser jag mig tvungen att göra ett inlägg i frågan, ehuru gudarne må veta, att jag finner det lika besvärligt och tråkigt som alla andra kvinnor att nedskriva mina tankar och vidarebefordra dem till trycket. Denna obenägenhet är onekligen dum — tänk hur stor trevnad och nytta vi skulle ha av att via "Kvinnornas Tidning" utbyta åsikter i frågor, som intressera oss!

Men låt oss ägna vår uppmärksamhet åt den sak det just nu gäller, S. E:s förslag att lösa tjänarinnefrågan!

Förslaget synes mig en blandning på gott och ont. S. E. torde hava haft i tanke de rika hemmen, ty de föreslagna lönerna äro — åtminstone i fråga om de två högre graderna — oöverkomliga för de allra flesta borgerliga hem.

För familjer, som ha råd att betala dessa löner, existerar helt säkert ingen tjänarinnefråga; det bör redan nu icke vara någon svårighet att medels dem få hur många goda hembiträden som hälst.

Men hur skall den överväldigande majoriteten av borgerliga hem som *icke har råd* att utbetala dessa höga arvoden få *sin* tjänarinnefråga löst? Ja, är S. E:s förslag i denna punkt det enda möjliga, då måste frågan överföras till dem, som *icke* kunna lösas.

Men så illa förhåller det sig nog inte!

S. E. vill ha en högre skolundervisning för hembiträdena. Gärna det! Men det kommer inte att bli många flickor, som vilja underkasta sig en så lång yrkesutbildning med skoldisciplin och, antagligen också, låga löner, när det finns så många andra banor, där de kunna komma in med en eller ett par månaders lättvindig kurs. De allra flesta unga flickor ta försörjningsarbetet endast som något tillfälligt, för vilket en dyr och långvarig utbildning icke behövs. Hembiträdena utgöra nog inte något undantag från denna regel. De flesta av dem lämna också efter något tiotal år tjänarinnebanan för att bli egna husmödrar och då vanligen i hem, där de under en flerårig skolkökskurs inhämtade kulinariska insikterna skulle vara ett dött kapital.

För övrigt vet jag inte, om just den i *skolor* vunna husliga kunskapen är den värdefullaste. Hällre naturligtvis denna undervisning än ingen, men jag skulle givet hällre taga ett hembiträde, som haft anställning under ett år hos en duglig husmor, än en annan platssökande, som hade att uppvisa ett grannt betyg från en ettårig skolkökskurs. En skola är ett och ett hem ett annat.

Jag undrar, om det icke är så, att de flesta husmödrar, även i rätt god position själva omhänderhava den egentliga matlagningen, där ju så stora ekonomiska intressen äro att bevaka. Vad vi behöva är icke huvudsakligen matlagningsbiträden, utan företrädesvis rask, villig och gladlynt hjälp *till allt annat!*

Det är sådan hjälp vi önska god tillgång på. *Det* är den egentliga tjänarinnefrågan, sådan jag ser den.

S. E. anser, att hembiträdeskåren, för att kunna tillförsäkras god och riklig rekrytering, bör tillerkännas en högre social ställning än vad den nu har.

Härtill kan frågas: Vem sänker och höjer en kårs anseende? Är det lönerna som göra det? Nej! Fritiden? Nej! Dräkten? Nej. Det är medlemmarne själva! Varje yrkesgrupp, manlig eller kvinnlig, som är kunnig i sitt fack, utför ett gott och nyttigt arbete, och vars medlemmar äro präktiga människor, *är* ansedd och värderad.

Man förstår icke hur det kommer sig, men under det att alla andra kategorier självförsörjande kvinnor sätta sina resp. yrken högt, så ringakta husassistenterna sitt. Det husliga arbetet, som är så fint, roligt och omväxlande, att många husmödrar, utan att vara på något sätt tvingade därtill, med liv och lust ägna sig däråt anse hemassistenterna *tarvligt*. Det är ju en förryckt uppfattning. Varför finna de detta arbete tarvligt, när de sedan hela sitt liv få utföra det i eget hem? Är det tarvligt därför att det utföres i andras tjänst? Därför att det betalas?

Hemassistenterna äro ensamma om att värdesätta det husliga arbetet lågt. Det är ett av alla andra värderat och, när det är kunnigt och väl utfört, beundrat arbete. Med hur mycken verklig tillgivenhet omfattas icke en rar och präktig huslig hjälpreda!

Namnet "tjänarinna" är icke tidsenligt och det bör utrotas. "Hemsköterska", "hemassistent" äro båda två bra beteckningar.

Skulle vi inte också kunna införa titeln "fröken?" Vi kalla ju vår skur- och tvätthjälp "fru". Det förefaller som om hemassistenterna skulle sätta värde på denna titel, och de äro ju oftast så propra i sitt yttre, så behagliga i sitt sätt, att fröken-titeln verkligen passar dem.

För tjänarinnefrågans lösning erfordras enligt mitt förmenande en upplysningsverksamhet.

Vi ska lära de unga flickorna att se det husliga arbetet så vackert, så nöjsamt, nyttigt och högt uppskattat som det verkligen är.

Vi ska förklara för dem, att det är ett av de hälsosammaste arbeten som finns.

Vi ska påpeka för dem, att när de hjälpa oss i våra hem så utbilda de sig samtidigt för det husmoderskall, som antagligen om några år blir deras.

Vi ska göra klart för dem, att det inte bara är den kontanta lönen, de ha som ersättning för sitt arbete, utan därjämte och framför allt bostad, ljus, värme, god, närande kost, tvätt, för vilket allt andra självförsörjande kvinnor måste betala ut den allra största delen av sin arbetsförtjänst.

Vi ska behandla dem väl. Om de äro unga, ska vi tänka på deras mödrar och visa dem den extra lilla vänlighet, som vi ville, att våra egna döttrar skulle möta, om deras öde skulle bliva det icke alldeles lätta att i andras tjänst förvärva livsuppehället!

Dixi.

——::——

HÅLLER SKAFFERIET SUNT.

Varje husmoder tycker om att se skafferiet och isskåpet rent och propert.

Hon är stolt över att veta, att familjens matförråd förvaras på ett sådant ställe, där det alltid håller sig färskt.

För rengöring av skafferi, hyllor, isskåp och golv finnes ingenting bättre än VIM.

Genom användning av VIM blir skafferiet och isskåpet så rent, att Ni ej behöver frukta, att matförrådet blir förstört.

Använd VIM och spara arbete.

Sunlight Såptvål Aktiebolag, Göteborg.

VIM

Vristvärmare

Senaste nyhet för Damer, avsedda att vid användandet av lågskor värma vristerna i vinterkylan.

Varm, mjuk, flossad kvalité
i modernt färgurval

Kr. 1.90 ...... Skaft utan fötter
Kr. 2.90 ...... Skaft med fötter

A. JÖNSSON & Co.
Specialaffär för Tricotvaror - Kungsgatan 50
FILIALER: Linnégatan 10 — Carl Johansgatan 13

En gedigen damväska av vår egen tillverkning finner Ni säkrast hos
John A. Gahm
KORSGATAN 13

The Florist's Telegraph Delivery Association U. S. A. samt Blumenspenden-Vermittlung, Berlin äro två internationella sammanslutningar av blomsterhandlande med representanter jorden runt.

Genom dessa sammanslutningar möjliggöres att å nästan vilken plats som helst få blommor expedierade under garanti för utförandet.

Inga extra omkostnader under förutsättning att brev hinner fram till dag för önskad leverans, i annat fall betalar kunden telegrammet.

Order mottages för utförandet å alla platser av

VASA BLOMSTERHANDEL
Gustaf Ekman
Storgatan 31 Tel. 4314 — 10365
Telegram "Vasa"

Kobbs Thé
är alltjämt marknadens förnämsta

Bemärk
vårt urval av prima Sybehör och Garneringsartiklar. Är platsens ojämförligt största och bäst sorterade.
Genom våra fördelaktiga inköpskällor garanteras lägsta möjliga priser.
Alltid det modernaste.
GILLBLADS SYBEHÖRSAVDELNING.

MERKUR-TVÅLEN
skonar kläderna och händerna. Krymper ej ylle.

Göteborgs kvinnliga diskussionsklubb

sammanträder i afton den 17 febr. i Kv. Kontoristförbundets lokal, Lilla Nygatan 4. Vid mötet, som börjar kl. 7,15, håller *fil. d:r Lydia Wahlström* från Stockholm föredrag över ämnet *Kvinnouppfostran och hälsa.*

För intresserade gives tillfälle till inträde i klubben. Årsavgift kr. 2,50.

——::——

Fru Blom: — Det är bra synd om Larsons. Fru Larson hade inte råd att skriva på listan till hednabarnen.

Herr Blom: — Det har ju inte heller vi gjort.

Fru Blom: — Nej, men vi skulle ha *råd* att göra det, om vi ville.

*

Affärsmannen, på resa, får ett telegram från sin advokat, som har hand om en rättegång för hans räkning: "Rättvisan har triumferat".

Affärsmannen telegraferar tillbaka: "Vi ger oss inte. Överklaga domen!"

——::——

Konstflitens Flossamatta
Tjock, varm, vacker, slitstark. Relativt billig.
Mattan för det burgna, välombonade, med kultiverad smak inredda hemmet
KONSTFLITEN Göteborg 3.

Vår stora utförsäljning
av
Sommar-Klädningar
börjar måndagen den 18 kl. 9
Wienermagasinet
Kungsgatan 34.

Offentliga nöjen.

Stora Teatern
Söndag och tisdag kl. 7,45:
Lohengrin.
Söndag kl. 1,30 Billighetsmatiné:
BAJADÄREN.
Månd. kl. 8:
POSTMÄSTARINNAN.

Lorensbergsteatern.
Söndag kl. 2 Barnföreställning:
ASKUNGEN.
Varje afton kl. 8:
Liliom.

Nya Teatern.
Söndag kl. 1,30 Billighetsmatiné:
FABRIKSTÖSEN.
Varje afton kl. 8:
Annonsera.

Lilla Teatern.
Lördag och söndag kl. 7 och 9:
övriga dagar kl. 8:
Bröderna Östermans huskors.
Söndag kl. 1,30 Matiné:
HEMSLAVINNOR.

City SKO-MAGASIN
KUNGSGAT. 51 · TEL. 9179
Förnämsta inköpskälla av SKODON

Göteborgs sjukhem.

Ingenting trycker kanske i så hög grad den åldrande, obemedlade människan som just tanken på vad det skall bliva av henne, när sjukdom och orkeslöshet en gång komma på allvar. I det längsta söker hon att genom troget fyllande av en plikt, försvara sin plats i samhället, men en dag äro likväl kraftkällorna utsinade och eventuellt gjorda små besparingar lämna ingen trygghet för kommande tid.

Vid detta stadium i livet är det gott att veta att det, tack vare behjärtade mäns och kvinnors omsorg, i samhället finnas institutioner, som stå redo att öppna en hemmets dörr för dem, som icke längre orka med tillvarons kamp.

En sådan institution är *Göteborgs sjukhem för obotliga* — den ståtliga, högt och härligt belägna byggnaden på åsen invid Änggårdsvägen. Få lägen inom Göteborgs stad torde vara friskare och naturskönare än detta, och det vittnar om en god allmänanda hos staden att det upplåtits just åt ett åldringarnas sjukhem, vars till sina rum ofta bundna invånare mer än andra äro beroende av den yttre omgivningen.

Om man studerar sjukhemmets historia synes första initiativet till en dylik anstalts upprättande ha utgått från landshövdingen statsrådet Fåhræi maka, fru Laura Fåhræus, som år 1862 genom inbjudan till en välgörenhetsauktion i lilla Börssalen hopbragte de första medlen till en fond. Försäljningen, som jämte kontanta bidrag inbringade den för den tiden betydande summan av 42,619: 89 kronor, möjliggjorde redan i december s. å. öppnandet av det första sjukhemmet, som inrymt i huset Husargatan 42 begynte sin verksamhet med det blygsamma antalet av 6 pensionärer. Då byggnaden emellertid snart nog icke visade sig motsvara behoven, överflyttades hemmet redan 1866 till Göthgatan 7. Efter en period av 11 år blev dock även denna byggnad för trång för det ständigt växande pensionärsantalet, och man måste ånyo se sig om efter annan plats. Främst tack vare den frikostiga gåvan av 50,000 kronor från friherrinnan Oscar Dickson samt genom stadens tillmötesgående i fråga om tomtplats kunde styrelsen nu på den s. k. Lönadalsängen (mittför Stadsbiblioteket vid Sprängkullsgatan) uppföra ett eget hus, som stod färdigt i december 1875, och vari sjukhemmet inrymts ända tills det år 1903 överflyttades till den nuvarande ståtliga byggnaden ute vid Änggården. Från en anspråkslös början med sex pensionärer i ett litet hus i Haga har det alltså utvecklats till en betydande institution, som f. n. räknar ej mindre än 94 pensionärer, därav 70 kvinnliga och 24 manliga.

Det är tydligt att en anstalt, uteslutande grundad på enskilda donationer, ej kan gå en sådan utveckling till mötes utan den allra största offervillighet. Donationernas rad är även imponerande, och bland givarna återfinner man flertalet av de kända filantroper, som under förra århundradet i mer än ett avseende skänkte pondus och glans åt Göteborgs historia.

I våra dagar med dess strängt ekonomiserande byggnadskonst skulle måhända sjukhemmet rent arkitektoniskt sett, icke ha fått det utseende det nu har. Med sina spatiösa trapp- och korridorarrangemang och väldiga ytor för synnerligast stora samlingsrummet verkar det vid första anblicken möjligen en smula för allvarligt och tungt. Men detta älskvärda och tyvärr numera otidsenliga slöseri med utrymmet har dock i detta fall en stor och för invånarna oskattbar fördel, i det att alla pensionärsrummen i den tre våningar höga byggnaden ha förlagts till solsidan. Det är sålunda mer än en bildlik sanning att invånarna här bada i sol. Från sina fönster ha de samtidigt den fagraste utsikt över den kuperade Frölundadalen med dess sommar som vinter praktfulla solnedgångar bortom blånande åsar. Och in över den vida nejden sveper sist men icke minst havets rena friska luft, blandad med dofter från skogs- och ängsmarker. Ett i sanning tilltalande och omväxlande panorama, isynnerhet för dem som äro dömda att skåda världen från ett sjukhusfönster.

Rörande ändamålet med Göteborgs sjukhem är detta enligt statuterna främst avsett för sådana patienter, "som tillbringat sin levnad i en underordnad ställning i samhället, utan att egentligen tillhöra grovarbetarnas klass, såsom familjetjänare, kontorsbiträden, smärre handlande och hantverkare" m. fl. Personer behäftade med för omgivningen störande sjukdomar såsom vansinne eller fallandesot vinna icke inträde, ej heller fysiskt och moraliskt nedkomna individer eller sådana, som genom ett grälsjukt sinnelag sprida kiv och otrevnad bland omgivningen. Man förstår så mycket bättre nödvändigheten för att icke säga omtanken i en dylik gallring, då man vet att varje rum delas av två pensionärer. Så vitt som möjligt söker man att vid placeringen taga hänsyn till de blivande rumskamraternas förutsättningar att trivas tillsammans, men det ligger i sakens egen natur att icke ens det längst gående förutseende skall lyckas häri. Om sålunda i ett fall verklig tillgivenhet kan uppstå mellan två som finna inbördes stöd och hjälp och sällskap i varandra, kan i ett annat fall lynnenas oförenlighet skapa ett förblivande kyligt förhållande.

Ursprungligen voro alla sjukhemmets platser friplatser, men numera ingår det i planen för sjukhemmets verksamhet att bereda rum även å betalande sjuka, som därmed för den rimliga avgiften av 1,800 kronor per år komma i åtnjutande av sjukhemmets förmåner. Sedan år 1912 innehas läkarebefattningen vid sjukhemmet av doktor Georg Ström, som vid sagda tid efterträdde framlidne f. d. regementsläkaren doktor Abraham Westman, vilkens läkartjänst vid sjukhemmet sträckt sig över den långa tidrymden av 42 år. Den kvinnliga ledningen vid sjukhemmet, varav husmodersbefattningen är den förnämsta, är anförtrodd åt fem diakonissor, som i arbetet biträdas av elva sjukvårdsbiträden. Tjänstepersonalen består dessutom av tre kvinnliga tjänare för köket samt en tvätterska av vaktmästare och maskinist.

Måhända kunde det vara av allmännare intresse med en närmare redogörelse för dagordningen på ett dylikt sjukhem. Redan klockan 7 börjas arbetet nere i det i källarvåningen inrymda köket, varifrån tidigt uppstigna pensionärer också då såsom en första morgondryck kunna erhålla varmt vatten eller välling. Klockan halv 9 är gemensam frukost, bestående av kaffe, smörgås och mjölk, i stora salen, ett förut omnämnt imposant och såsom en kyrksal inrett rum mitt för huvudentrén, där även gudstjänster hållas varje måndag samt alla större fästligheter vid jul, nyår och annan högtid. Till middagen, klockan 2, utgörande 2 rätter god och vällagad husmanskost, infinna sig vanligen alla pensionärer, som kunna lämna sina rum, medan övriga få maten inburen till sig. Klockan 4 serveras kaffe med skorpor samt klockan 7 kvällsmat, som om vardagarna består av gröt och om söndagarna av te och smörgåsar.

Alltibland bjuda gynnare av hemmet på stora gemensamma kafferep, vilka jämte förekommande sång- och musikstunder utgöra omtyckta fästliga inslag i det stilla livet därute.

Enligt reglementet äga pensionärerna fri in- och utgång, men få icke utan särskilt tillstånd vistas utom hemmet efter klockan 7 e. m. om vintern och klockan 8 e. m. om sommaren. Klockan 9 stänges porten och dagen är avslutad. Besökstider är utsatt mellan halv 3—6 e. m., men kan efter husmoderns medgivande förläggas till andra tider.

Vid nämnandet av ordet husmodern står levande för ens minne den fina och av sitt kall varmt besjälade personlighet, som sedan 20 år tillbaka beklätt denna viktiga förtroendepost vid Göteborgs sjukhem, Syster Jenny Ålenius! Redan när hon kommer en till mötes i diakonissans vackra dräkt förstår man att hemmet under hennes vård ligger under en öm och rådig spira. Så kan endast den se ut som vigt sitt liv åt en enda oavbruten kärlekstjänst. Det är religion omsatt i levande verklighet. En krävande praktisk gärning och det medkännande, mottagliga hjärtats många tysta, välsignelserika tjänster där bredvid.

En episod belyser tydligare än alla ord hennes förhållande till pensionärerna. Nyligen hade till sjukhemmet anlänt en patient, som på grund av sin svaghet kände sig mycket nedstämd. Syster Jenny hade troligen fått höra detta. Och redan första morgonen infann hon sig i nykomlingens rum, talade milt och tröstande med henne och sjöng slutligen med sin vackra stämma en psalm för att bereda henne glädje.

Hur mången har i våra dagar det sinnet, som vill sjunga för de bedrövade? Men så länge denna anda lever inom Göteborgs sjukhem skall det kunna kännas som ett verkligt hem för dem som där funnit sin näst sista tillflyktsort. Och den varma människokärlek, som gått som en röd tråd genom institutionens hela historia, skall inom dess fridfulla murar på nytt förverkligas varje ny dag.

—*e.*

——::——

Teater.

Det är något oförklarligt med publikframgången. En bra pjäs ges, men trots reklam och god kritik håller sig publiken mystiskt borta; en annan pjäs ges, som varken fått mera reklam eller bättre kritik än den andra, och plötsligt träffas mellan några hundra personer liksom en hemlig överenskommelse att kväll efter kväll fylla salongen.

Något dylikt har inträffat med Leon Jessels *Postmästarinnan* under de få kvällar den hittills givits. Operetten är tydligen en pjäs i folkets smak: händelserik, romantisk, sentimental utan att vara upprörande och därtill beledsagad av en glättig, sprittande musik. Till framgången bidrog icke minst det präktiga utförande titelrollen erhöll i fru *Alfhild Westling-Wejdens* tolkning. Hr *Kinch* var en underhållande postiljon och hr *Beyron* en romantisk prins.

För övrigt arbetar Stora Teatern under högtryck och i samma veva den framfört denna urpremiär för Sverige står den färdig med Wagners stora och krävande opera Lohengrin, som med premiär i fredags och sålunda efter denna tidnings pressläggning gives för andra gången i afton.

——::——

GMP
Annonsering i Göteborgs Morgonpost
gör Er firma känd i Göteborg och de västsvenska landskapen med dess betydande och affärskraftiga publik.........
Göteborgs Morgonpost skaffar Er
nya kunder
ökad omsättning
ökad förtjänst

Lärarinnan till småbarnen: — Tänk nu noga efter! Vad är det för något, som en elefant har och som inte något annat djur i hela världen har.

Absolut tystnad. Oerhört hjärnarbete.

Så reser sig Pelle: — Elefantungar!

——::——

KNUT HEURLINS Hemslöjd, Kungsgatan 46. 1 tr. (Victoriateatern)
SILKEGARDINER fr. 3:—, MÖBELTYGER, MATTOR, DUKAR m. m. Billiga priser.

C. L. Schmidts
Begravningsbyrå
24 KUNGSGATAN 24
Tel. 3623 — 14090 — 6607
ombesörjer på erkänt bästa sätt allt som tillhör begravningar.
Eldbegängelseföreningens expedition.

FRÅN VITA VECKAN
överbliva rester av Dam- och Barnunderkläder, Tricotvaror, Handdukar, Duktyger, Brodyr, och Spetsar m. m. utsäljes under några dagar till ytterligare nedsatta priser.
VITVARU-MAGASINET
Expositionshallen Kungsgatan 38—40 1 tr. upp.

Silverslöjan.

ROMAN
av
Ilse Leskien.

Auktoriserad översättning
av *Ragnhild Lindberg.*

5

— Att du inte skulle gå till Wiesners i dag.

— Hur så?

— Julie är inte hemma, hon är och provar.

— Vad menar du? . . . varifrån . . . vet du . . .?

— Jag träffade Franz i trädgården tidigt i morse, och han sade mig det. Då visste jag, att du skulle komma hem direkt.

— Det vill säga?, han stödde den knutna handen mot bordet och såg stadigt på henne.

Hon vände plågad blicken åt sidan och teg.

— Du har hört skvaller?

Hon nickade.

— Om Julie och mig? Av vem? och då hon icke svarade, gick han fram till henne och lade handen på hennes arm:

— Vem har vågat draga fram denna gamla historia?

Med en häftig rörelse drog hon undan sin arm och sprang upp: — Och du kunde tro, kunde tänka dig, att jag inte skulle få reda på det, när du framför mina ögon . . . framför mina egna ögon, som i går . . .

— Vad har man sagt dig?

— Att du har älskat och älskar henne . . . och att jag . . .

— Du, som min hustru? han lade en stark och bitter betoning på det sista ordet.

— Att jag bara är här för att du . . . för att ni . . .

Hon kunde ej få det över läpparna, darrade i hela kroppen och föll tillbaka i stolen.

Det blev alldeles tyst en stund. Slutligen sade Henry med stilla, lätt beslöjad röst:

— Och du tror det?

Hon lade huvudet på armen och grät. Ytterligt upprörd gick han fram och tillbaka i rummet.

Därefter började han tala, till det yttre lugn, men det låg något hårt och lidelsefullt i rösten:

— Ja, Elisabeth, jag har älskat Julie, . . . Du hör, vad jag säger?

Med en hastig rörelse lyfte hon upp huvudet och hennes alltjämt tårfyllda ögon blixtrade av vrede emot honom.

— . . . ja, det kom över mig, grep mig . . . Det varade inte länge. Jag blev snart nykter igen, fullkomligt.

Redan under vår förlovningstid ville jag berätta det för dig, men ju mer jag såg, hur du levde och hade levat i din tysta trädgård med din mor och edra gamla vänner, helt avskild från världen . . ., från livet, utan aning om, hur detta i verkligheten gestaltar sig, utan någon som helst föreställning om den krets, i vilken jag lever och måste leva . . ., då ansåg jag det för alldeles omöjligt att du skulle kunna förstå och rätt bedöma vad jag måste säga dig, och jag tänkte, att det var bäst, om dina ögon först blevo öppnade för verkligheten, och att du vid min sida själv finge se något av vad världen är, innan jag öppet kunde tala Nu trodde jag, att jag kommit så långt, . . . att du förstod och hade fullt förtroende för mig . . det var ett misstag — — Och hur tror du det skall kännas för mig, att du genast antar det värsta, han höjde rösten, att du vågar kasta mig i ansiktet, . . . efter allt . . . alla dessa månader . . .?

Plötsligt löpte hans häftiga temperament iväg med honom, han ställde sig framför Elisabeth, böjde sig fram och lade, ytterligt upprörd, båda händerna på hennes axlar.

— Henry!

— Säg, att du tror mig, Elisabeth! Att du vet, att jag . . .

— Jag vet det inte.

Av allt som han sagt henne, hade hon endast fullt fattat bekännelsen om hans lidelse för Julie, samt att han hållit detta dolt för henne. Hennes smärta och förbittring kommo orden att störta över hennes läppar innan hon hann göra klart för sig, vad hon sade.

Han släppte genast greppet om hennes axlar, stödde sig åter mot bordet och strök sig med handen över pannan.

— Förlåt, jag blev häftig, men det kom så oväntat!

Därefter slog han sig ner i en av de ljusa fåtöljerna vid bordet, knäppte händerna hårt tillsammans och tvang sig till lugn.

— Vill du vara god och förklara dig.

Alltjämt satt hon rak och det ryckte i hennes ansikte av sinnesrörelse.

— Jag förstår inte, varför du valde mig, då du älskar varelser som Julie, jag förstår inte, varför du anser mig vara alltför omogen för att från början vara din kamrat, jag förstår inte, vad som alltid drar dig dit över, hon gjorde en föraktfull gest mot Wiesnerska huset, varför du låter mig vänta . . . vänta!

— Franz är min vän, den nya operan . . .

— Jag förstår inte varför du vill anses som så god vän med Franz, den fåfänge narren, som du fullständigt överskattar . . .

— Och du fullständigt underskattar . . . Jag *är* hans vän!

Hon skrattade till vredgad: Och det vågar du säga, och det vill du att jag skall tro, efter din bekännelse nyss!

En stark rodnad steg upp i hans ansikte.

— Om det hade lyckats, som jag nu av varje ditt ord förstår, så fullkomligt misslyckats för mig, så skulle jag sedan även försökt att klargöra för dig det Wiesnerska äktenskapet och Franz' och mitt förhållande sinsemellan.

Hon sprang upp, och orden kommo i en våldsam ström:

— Jag vill icke förstå det, vill icke veta, hur ni klara upp sådana här saker! Jag hade så säkert trott, att vi stodo utanför sådant, du och jag! Men nej, mitt upp i all denna uselhet och lögn ser jag dig nu . . . och mig med, mig med! Visste du då inte, att jag inte kan leva i sådant? Kände du mig inte bättre? Darrande hämtade hon andan:

— Varför har du tagit mig hit,

Varje förständig husmoder

använder

Pellerins Margarin

i hushållet

Varför plågas med dåligt kaffe då Ni kan få Swalanders kaffe! Butiker: Kungsg. 17 Korsg. 13, Bazar Alliance· Prova redan i dag! Säljes endast i egna butiker.

NORDISKA HANDELSBANKEN

STOCKHOLM GÖTEBORG MALMÖ

122 AVDELNINGSKONTOR

Emottager insättningar mot högsta gällande ränta.

Uthyr brand- och dyrkfria förvaringsfack.

Förmedlar köp och försäljning av aktier och obligationer.

Emottager mot billig avgift (s. k. öppen deposition) alla slags värdehandlingar. Avkastning redovisas omedelbart till deponenten.

Emottager till förvaring i kassavalv (s. k. sluten deposition) förseglade lådor, konvolut o. dyl.

Vitrums FERROL

är det kraftigast aptitgivande och mest stärkande av alla moderna organiska järnpreparat. Synnerligen lättsmält fördrages det av den ömtåligaste mage. Vid blodbrist och svaghet av största verkan. Dess angenäma smak gör att det med lätthet tages av såväl barn som vuxna.

Tillverkas å

Apoteket Vasens Apoteksvarucentral Laboratorium, Stockholm.

Originalflaska om 500 gr. Nedsatt pris 3:25.

Fås på alla apotek.

Om Vitrums Ferrol ej finnes på närmaste apotek, tillskriv fabrikanten, Apoteket Vasen, Stockholm.

Köp Olof Asklunds Bröd Det är bäst

Äktenskapets blindskär.

Den kvinnliga synpunkten.

Den i förra numret återgivna manliga deklarationen om orsakerna till kärlekens slocknande och denna händelses betydelse för de båda kontrahenterna har försetts med en mängd randanmärkningar av kvinnliga experter på området, vilka föra sina pennor med både kraft och skicklighet för att inte tala om det goda humöret.

Låt oss erkänna, skriver en av dem, att det är ett tragiskt ögonblick i en mans liv, då han känner, att hans kärlek börjar slockna. Det är helt säkert inga glädjestunder för ett hjärta att vaka över en skön illusions avsomnande och hädanfärd, att se en trolsk drömsyn antaga vardaglighetens gråa färgton.

Men för kvinnan är det något mer än en dröm, en illusion som förintas, det är ett liv som förstöres!

Även i sina dystraste ögonblick hör en man näktergalen sjunga i sitt inre. *Hon* var helt säkert inte den rätta. *Hon* var icke den, som skulle bli hans Fylgia. Kanske finns hon, "den underbara andra" långt, långt borta där rägnbågen går ned vid horisonten! Det ligger tröst och ljusning i en sådan lönlig tanke.

För kvinnan däremot synes allt så hopplöst slut Hennes man var *mannen* för henne. Så enkelt är det. När icke *han* höll måttet, så kan ingen man på jorden göra det! Hon känner det i allt fall så — just då!

När en man finner sitt hjärta tomt och längtar att se en ny härskarinna därinom, går han ut för att söka henne. Vilken äventyrets spänning och tjusning vilar det inte över en sådan mannens giljarfärd bland landsens döttrar!

För kvinnan ställer sig saken helt annorlunda. Trots hennes i socialt hänseende så förändrade ställning, vilken icke blott tillåter utan även kräver företagsamhet, äro förhållandena på kärlekens område desamma som de alltid varit — *hon* söker icke, hon låter sig sökas och vinnas!

En kvinna är mindre sammansatt och mera praktisk än en man. För henne är kärleken icke en fager och skimrande dröm utan *livets mening*, och hemmet är för henne icke ett behagligt ställe, dit man drar sig tillbaka från det verkliga livet för några timmars rekreation utan *livets centrum!*

Det är möjligt, att mannen är en idealist, en drömmare, en romantiker. *Vår* läggning är inte sådan, och det är antagligt, att de flesta av oss inte förstå honom i detta stycke. Kanske frukta vi till och med dessa hans böjelser som kunna vända hans håg utåt, från oss, från hemmet? Måhända göra vi en del för att kväva dem. Om vi därmed skada hans själ, döda hans längtan mot stjärnorna, så må det förlåtas oss, vi handla icke i medveten ond avsikt utan drivna av en brinnande åstundan att äga honom helt och hållet för oss själva och för hemmet. Vårt dåraktiga hjärta tror, att kärleken betyder lika mycket för honom som för oss, och att kärleken verkligen är *värd* så mycket, som vi kvinnor tro.

En man idealiserar den kvinna han älskar. Det är själva förutsättningen för att han skall älska henne. Han måste vara förtrollad, förhäxad, förblindad! Kvinnan vet det utan att tänka däröver. Den unga flickan säger trosvisst till sig själv: "Jag skall bli älskad!" Frågar man henne varför, hänger hon med huvudet och blir svaret skyldig. Varför skall man älska henne? Hon är icke alltför vacker, hon är icke särdeles begåvad, hon äger inga lysande egenskaper, hon är inte på något sätt underbar. Hon vet det, men hon vet också, att trots allt detta, skall hon en dag bli idealiserad, bli utrustad med fullkomlighet, bli älskad och tillbedd.

Kärleken gör aldrig kvinnan blind på detta sätt. Hon ser mannen sådan han är, och hon älskar honom med hans förtjänster och fel. Det är något verkligare, fastare, hållbarare i hennes känsla.

Varför dör kärleken? Alla veta skälet. Det finns nämligen endast ett skäl. Ingen vill ge det ordet gestalt och blicka in i dess skrämmande ansikte — att man uttömt passionen, att den ingenting mer har att ge, att den är ett dött ting, som man skräckslagen flyr, längtande efter en ny levande känsla!

Hällre än att erkänna detta nakna faktum, söker man efter alla möjliga bagateller som man i stället skall kunna ange såsom antagbara skäl.

En kvinna skulle, i detta hänseende, mycket väl kunna säga t. ex.:

"Han somnade, när jag sjöng."

"Han hostade så fult om mornarne."

"Han var så otrevlig mot kyparne, när vi voro ute på restauranger."

"Han talade jämt om hur hans mamma lagade den och den rätten."

"Han stammade, när han blev upprörd."

"Han blev vid retligt humör efter tredje groggen."

Var och en förstår, att kärleken inte dödas av sådant, att den, om så vore fallet skulle härjas av oavbruten pest. När man börjar reta sig på bagateller av detta slag, då är kärleken redan död, *stendöd!*

De övriga kvinnliga debattörerna finna andra synpunkter värda beaktande.

— Ah, skriver en, kärleken! Dess stjärneglans, dess trolska mystik, dess honungssöta ord, dess kyssar av myrrha och ambrosia! Men hur grått och färglöst ter sig inte allt detta mot vad man känner i det stolta ögonblick, då man löser de bojor kärleken slagit en i, och man åter är fri, *fri*, utan värk i hjärtat, utan oro i sinnet och med en puls som regelrätt slår sina åttio slag i minuten.

En förälskad kvinna är aldrig helt lycklig. Bitterljuv är henne kärleken. Hon ger sig den i våld på ett helt annat sätt än vad mannen gör. Den genomväver hela hennes väsende, blir ett med henne själv.

Kvinnan vet, att mannen trots århundraden av civilisation är lika polygam i dag som på den tiden, då han vandrade omkring i djurhudar, hon vet, att hans väg är full av frestelser, och att han är *svag* för frestelsen. På samma sätt som hon själv förtrollat och förblindat honom kan en annan kvinna komma att göra det. Fruktan för dessa andra läppar, dessa andra ögon vilar som en aldrig stillad ångest i hennes hjärta. Hon skönjer oroväckande tecken överallt. Ett liknöjt tonfall i hans stämma dröjer i timmar kvar i hennes öra, en förströdd blick ur hans öga fyller henne med bävande oro, och om han glömmer att kyssa henne, när han går på morgonen, så mister solen sitt sken.

Det är något fruktansvärt i att vara så helt i en känslas våld, att för sin lycka vara beroende av en annan människas nåd. Vilka ohyggliga marter genomgår icke en kvinna, när hon känner att den man hon älskar glider bort från henne, kallnar, blir fientlig!

Kvinnan är monogam, hon är trogen den man hon älskar och som återgäldar hennes kärlek. Hon älskar honom om han blir fattig, sjuk, om han blir krympling, brottsling, föraktad, utan vänner. Kärleken flyr aldrig ur en kvinnas hjärta. Den fryses till döds av mannens köld. Denna process är så kvalfull att det kännes som jublande, snyftande lycka, när den är fullkomnad.

Denna värkande kärleksböld, som marterade henne vid varje skiftning i grått i den älskades lynne, vid varje liknöjd blick, vid varje ovänligt ord har opererats bort av likgiltighetens kniv — hur lätt hon känner sig om hjärtat! Hon är fri, hon har återfått äganderätten till sin själ. Ingen hård hand har längre något grepp om hennes hjärta.

Vad är kärlekens orosfyllda fröjd mot denna frostigt klara självständiga lycka! Livet är åter rikt. En solnedgång är solnedgång, även om icke *han* är med. Hon är icke längre en del av en annan, utan en *hel* människa! Hon gör de underbaraste upptäckter. Hon finner, att jorden är bebodd, att den innesluter även andra varelser än henne och den man hon älskat. Och allra underligast, hon ser, att det finns andra män, vilkas blickar vila på henne med beundran, män vilka uppvakta henne och sända henne blommor, män vilka något litet intresserar henne. Det kan också hända, att hon gifter sig med en av dem och att hon blir lycklig med honom, men älskar honom, nej, *det* gör hon inte! En kvinna älskar endast *en* gång!

— — —

Härmed är sammanfattningen gjord. Man måste tillerkänna de framförda åsikterna objektivitet, självständighet och även i vissa hänseenden nyhetens behag, det sistnämnda synnerligen märkligt i en fråga, så grundligt stött och blött som denna.

Finns något att anmärka mot tankegången i de återgivna uttalandena eller något att tillägga, bereder nog Kv. T. gärna plats därför på sin diskussionsspalt!

Edith MacMillan.

Måndag 18/2 FRIDA

Ett Presentkort

är en alltid välkommen såväl NAMNSDAGS som FÖDELSEDAGSGÅVA

Beställningar å NAMNSDAGS-TÅRTOR emottagas av TÉSALONGEN HERM. MEETHS A.-B Vollmers-Meeths

Gyllenhamars UNDERBARA HAVRE-MUST

Oöverträffat i lättsmälthet.

För ÅLDRINGAR, VUXNA OCH BARN.

Hotell & Pensionat

Clara Johansson.

Kungsgatan 51, Stockholm.

Ljusa hemtrevliga rum. Moderata priser. Förstklassigt! Centralt!

Rikstel. 13554. Allm. tel. 24241.

Vårda håret!

om det är sjukt eller friskt och använd

ZIWERT'Z Extrait Vegetal

bästa hårkonserveringsmedel. Finnes till salu hos frisörer och i parfymaffärer samt hos Kungl. Hovleverantör Ziwert'z Eftr. i Göteborg.

Lorensbergsgatan 7. Tel. 1098.

Skånska Wienerbageriet

EMY THORIN

Erik Dahlbergsg. 22 (mitt för Reallärov.)

Nya Tyska Wienerbröd.

Tel. 6077. Tel. 6077.

Lilla Vilohemmet

Tel. 272. Alingsås. Tel. 272.

REKOMMENDERAS!

Luftiga ljusa rum, gott bord. Inackordering 4:— 4:50 5:— kr. pr dag.

Förfrågn. ställas till frkn Lotten Nordgren

Färsk FISK

Hansson & Silfverstrand

FISKAFFÄR

Bazargatan 8. — Tel. 95 80, 15 380

KOL VED COKES

C. N. ANDERSSON

Tel. 2780, 6972, 10849. Göteborg.

Fruar!

Vill Ni glädja Edra män så köp

SPISBRÖD

från

Göteborgs Ångbageri

ty det är främst i skörhet o. smak

LINOLEUM

LÄGSTA DAGSPRISER

STÖRSTA URVAL

GÖTEBORGS LINOLEUM-MAGASIN

PETERS, FRANZÉN & Co

KUNGL. HOFL.

KUNGSPORTSPLATSEN 2

TELEFONER: 3095. 8200, 19959

BREVLÅDA.

S. K. Håller tyvärr ej måttet.

Magna carta. Se stort och filosofiskt på tingen! Beklaga och försök att rätta till hällre än att döma. Livet är ju ingen lek för någon av oss!

Ga. I nästa nummer! Hjärtligt tack!

Fru S. W. Om det är ekonomiskt fördelaktigt att annonsera? Absolut! Både för Er och för oss. Välkommen!

A. R. M. Vi tro, att de synpunkter Ni skriftligen delgivit oss i mångt och mycket skola vara företrädda i den i detta nummer införda artikeln.

Lärarinna. Det växlande livet bjuder på många fall, och säkerligen har vart o. ett av de här nämnda tillämplighet på något håll, fastän det ju givet icke ligger inom en enda människas erfarenhet att känna till dem alla.

—::—

När hjärtat råkat har med huvudet i tvist,
har alltid hjärtat dock fått råda.
Det stackars huvudet ger vika jämt till sist,
förty det klokast är av båda.

Paul Heyse.

—::—

DE DAMER

vilka själva sy sina underkläder, uppmanas att låta infatta spetsarna på maskin.

Underlättar arbetet och förlänar plagget ett elegant utseende.

Omsorgsfullt och billigt i

Anna Edstrands Vitvaruaffär

Magasinsgatan 9. Tel. 8292.

Arla Mjölk

Distribution på glasflaskor.

Tel. 40781, 45699

säg mig, varför, om icke . . . Men det vill jag inte vara med om. Jag vill hem, låt mig fara hem, Henry!

Och då han tigande såg ner, tillfogade hon saktare, nästan bedjande: . . . bara för ett par veckor, så jag kan komma i jämnvikt, överlägga.

— Nej!

— Henry!

— Nej! Han vände huvudet åt sidan, så att hon ej skulle se, hur det ryckte i hans läppar. Det skulle vara den största orätt både mot dig och mig, om jag tilläte det. Därborta skulle du snart åter krypa in i ditt skal, och aldrig mer finna dig tillrätta i verkligheten. Jag låter dig inte fara dit bland dessa gamla människor, som blott skulle lära dig att avsvärja livet och resignera, innan du ännu lärt känna dig själv. Nej, här skall du leva, här i min värld, sådan den nu en gång är, och det . . . han hjedade sig och fortsatte med svårighet, alldeles så som du själv vill . . . jag skall inte falla dig besvärlig, men, fortsatte han med lidelsefull stämma, här skall du vara, här!

Hon var nu åter alldeles lugn, men ansiktet var blekt och orörligt. Han reste sig upp och vände sig helt mot henne: Alltså kommer du inte att resa hem med mitt samtycke . . . om du gör det mot min vilja, kan jag ju inte hindra dig . . . det vet jag ju.

Då hon svarade, hade hennes röst åter denna underliga, dova klang, som redan i går förekom honom så främmande: Du kommer att inse, att du måste tillåta det. Tills dess stannar jag här naturligtvis, och hon närmade sig dörren. Då hon lade handen på låsen, tog han helt ofrivilligt ett steg efter henne.

— Låt mig vara, är du snäll, och hon vände sig om och gick.

Han gick igenom den närliggande matsalen, där Braune redan höll på att duka, och ner i sitt rum. Han satte sig framför skrivbordet, stödde huvudet i händerna och såg framför sig. Tillfälligtvis föll hans blick på en liten tavla från Martinshöhe, en akvarell föreställande det vackra gamla huset under höga träd, där Elisabeth vuxit upp.

Hade hon rätt? Hade det varit ett brott att taga henne därifrån och plantera om henne i denna värld, som, det måste han ju medge, var en ganska sumpig mark?

Men hon hörde ju inte alls hemma i denna stilla trädgårdsvrå, där hennes mors levnadsafton flöt hän!

Nej, hon hade ju både mod och temperament och, om också ännu halvt omedvetet, lidelse och livsglädje.

Och allt detta skulle han överlämna till åldringarna därborta och låta den gamla bekantskapskretsen förvirra och göra slut på den kärlek, som drog henne till honom?

Nej, han ville ej låta missleda sig. Här måste hon stanna och vakna upp till tillvaron, här, där livet gick i starka, kraftiga vågor, vakna upp för honom eller — han försökte uthärda tanken — för en annan.

Ty om hon någonsin skulle kunna förstå, att han, trots det att hans ungdom förflutit i en storstad, trots det att hans temperament utsatt honom för många av dess faror, dock innerst hållit sig stark och obesmittad, vem kunde veta det? Hon såg ju honom mitt uppe i allt detta förhatliga, usla . . .! Han slog sig med flata handen mot pannan: vad borde, vad kunde han göra?

Då for en ny tanke genom hans huvud: Vem kunde ha berättat för henne detta om Julie på ett så helt och hållet förvrängt sätt?

Vilken gemen usling hade varit framme och berövat honom allt, vad han hittills lyckats vinna? Och hela hans återhållna, våldsamma vrede reste sig mot denne obekante. Det skulle ha varit en lisa, om han haft honom framför sig och kunnat få gripa honom om strupen.

I häftigaste uppror gick han fram och tillbaka i rummet.

Då öppnade Braune tyst dörren: Det är serverat.

Ögonblickligen lade van der Borgk band på sig, ordnade sitt hår framför spegeln och gick upp. Stora matsalen på nedra botten användes blott vid festliga tillfällen.

Han blev stående vid matbordet och väntade. Säkert skulle fru Ringler komma och anmäla, att nådig frun vore sjuk eller något liknande.

Då hördes steg utanför, Braune öppnade dörren, och den unga frun kom in, till det yttre som om ingenting hänt. Hon intog sin plats med sin vanliga, lugna hållning och gjorde någon liten obetydlig fråga samt uppträdde under hela måltiden med sådan behärskning, att det t. o. m. kunnat förvilla Henry, om icke hennes röst varit. Men den förrådde för honom, att hon dragit sin kyliga slöja fastare omkring sig än någonsin för att skydda sig mot honom och hans värld.

Hon påminde honom om, att det i dag var trioafton, och att Mathias Grün skulle komma klockan sex.

— Vill du, att jag telefonerar återbud?

— Nej.

— Du är inte för trött sen . . . sen i går?

— Nej, jag vill gärna, att han kommer så att vi få spela.

— . . . så att vi inte bli ensamma, fullbordade Henry meningen bittert för sig själv. Han såg en stund framför sig och vred knivens silverskaft mellan fingrarne.

— Som du vill, sade han sedan.

— Om du inte har lust . . . Grün har ännu noterna till sin cellokoncert här, han vill säkert gärna spela den ännu en gång med mig.

Han log: Jag skall spela.

Sedan talade hon om föreställningarna i går och dissonansen där. Han gav henne rätt: Men vad vill du ha, vad kan du väl vänta av en sådan heterogen samling? Jag är van vid sådana missljud, man blir förslöad.

— Det ser så ut.

Och han log på nytt, men denna gång med tydlig bitterhet. Det blev en paus. Så började hon igen, synbart angelägen att bibehålla skenet av sämja: Varför var allt så rytmiskt och vackert hos indiskan, under det att de moderna danserna förefalla mig så tillkonstlade och obegripliga?

— Det ligger för mycket tanke i dem.

— Indiskan har nog också en tanke med sin dans.

(Forts.).

—::—

GYNNA VÅRA ANNONSÖRER medelst inköp!

KVINNORNAS TIDNING

N:o 8. 4:de årg.

24 Februari 1924.

Annonspris: Textsida 25 öre pr mm.
» sista sidan 20 öre pr mm.
Längre annonsering rabatt.

Utkommer varje söndag.
Utgivare och redaktör: INGEBORG DAHLLÖF. För annons- och ekonomiavdelningen: EDITH RICKBERG.
Redaktion och expedition: *Vallgatan 27, Göteborg.* Tel. 18070.

Prenumerationspris:
Helår Kr. 6:—. 1/2 år Kr. 3:50. 1/4 år Kr. 2:—.
Lösnummer 15 öre.
Centraltryckeriet, O. Ericson, Göteborg 1924.

Eftertryck tillåtes gärna om "Kvinnornas Tidning", med hela namnet utsatt, angives som källan.

INNEHÅLL.

——::——

Utlandskrönika i sammandrag.

Den engelska arbetarregeringen har ingen lätt seglats i den av undervattensgrund fyllda och av allehanda politiska kastvindar hemsökta *farled*, i vilken den manövrerar.

Efter den lyckligt avvecklade lokmannastrejken slungades England ut i en ny arbetsstrid av ännu större omfattning — den 16 febr. utbröt en allmän hamnarbetarstrejk, i vilken sedan allt flera arbetargrupper indrogos. Hela sjöfarten lamslogs till enorm skada för landets industri och handel, varjämte matvarutillförseln i betydande grad avstängdes. Situationen såg ytterligt hotande ut, då plötsligt fred slöts den 21 febr. Under konflikten har allmänhetens sympatier varit på arbetarnes sida. Deras krav på en löneförhöjning av 2 shillings pr dag har ansetts fullt berättigat med hänsyn till de rådande levnadskostnaderna och godkändes även i fredsuppgörelsen.

Ofattbart är hur en konflikt, så förödande som denna, kan släppas lös över ett land, när lösningen varit så lätt som det här visat sig.

Engelska regeringen har fått ett nytt mothugg i parlamentet. Förre ministern för luftförsvaret Sir Samuel Hoare framlade ett resolutionsförslag, vari yrkades, att Englands luftstridskrafter böra ge tillräckligt skydd mot de starkaste främmande luftstridskrafter vilkas slagvidd når England (nämligen Frankrikes).

Regeringstalarne gåvo icke uttryck åt någon verklig rustningsvilja, utan syntes snarare omfatta avrustningstanken. En av dem förklarade, att Frankrikes övervälde i luften icke oroade honom — han litade nämligen på fransmännens rättfärdighet. På dessa anföranden kommo skarpa protester även från liberalt håll. Frågan kommer att slutbehandlas i samband med luftflottans budget.

Premiärministern har inför en deputation från engelska fredsföreningar försäkrat, att "allt vad engelska regeringen kan göra för att stärka Folkförbundets ställning, det skall också göras".

Franska deputeradekammaren har antagit den så häftigt omstridda extraskatten som föreslagits för att stärka landets finansiella ställning. Den franska francen fortsätter att falla, raskt föregången av den belgiska.

Ingenting är med visshet känt om de resultat, till vilka de båda skadeståndskommittéerna kommit, men luften är full av rykten. Man tror, att experterna skola föreslå upprättandet av en tysk guldbank, den tyska rikshushållningens balanserande, för vilket en nödvändig förutsättning är, att Ruhr i ekonomiskt hänseende åter kommer under Tyskland, samt vidare att nämnda land beviljas ett stort internationellt lån, för vilket de tyska järnvägarna skola ställas som säkerhet. Den politiska och ekonomiska kontrollen över Ruhr skulle Frankrike däremot få behålla.

Tyska utrikesministern Stresemann har i ett tal förklarat, att en nära framtid kommer att bringa samförstånd mellan Tyskland och ententemakterna, men på utomordentligt hårda, knappast uthärdliga villkor för det tyska folket.

Den tyska riksdagen har sammanträtt till sin antagligen sista session före vårens nyval. Den tillfälligt antagna fullmaktslagen, som beklätt regeringen med större befogenheter än konstitutionen eljes ger, upphörde att gälla den 15 febr. På vissa politiska håll önskar man, att de med stöd av fullmaktslagen utfärdade regeringsförordningarne skola upphävas. Regeringen motsätter sig med bestämdhet en del av dessa krav och kommer, om hänsyn icke tages härtill, att omedelbart upplösa riksdagen.

Vid lantdagsval, som i dagarne ägt rum i Thüringen och Mecklenburg, hava högerpartierna gjort utomordentligt stora landvinningar. De liberala grupperna samt socialdemokraterna hava lidit katastrofartade förluster. Kommunisterna hava gjort en del framsteg. Man väntar att en stark högervind skall blåsa vid riksdagsvalen längre fram på våren. Engelska korrespondenter i Tyskland förutspå republikens snara fall. Delstaterna, säga de, komma att återuppstå och monarkien att utropas på skilda håll, bl. a. i Preussen, Bayern och Würtemberg. Den preussiska tronen är reserverad för kronprinsens äldste son, som i juli blir 18 år och därmed myndig!

Separatiströrelsen i Pfalz är icke längre att räkna med, sedan Frankrike, pressat av England, undandragit densamma sitt stöd. Befolkningen låter sitt raseri gå ut över separatisterna, av vilka ett stort antal dödats.

Bayern har gjort vissa eftergifter i fråga om sina inre förhållanden och därigenom närmat sig riksregeringen. Man har offrat landets diktator von Kahr och låtit general von Lossow träda tillbaka från chefsbefattningen för bayerska riksvärnsdivisionen, vilken hädanefter skall avlägga trohetsed icke blott till bayerska regeringen utan även till riksregeringen.

Från Ryssland meddelas om växande jäsning inom den röda armén.

I Rumänien ger sig tillkänna en allt starkare stämning mot Frankrike särskilt med anledning av de hårda villkor som stipulerats för det franska lånet på 100 milj. francs. Rumänien önskar icke häller föra någon antitysk politik. Ett närmande mellan Italien och Rumänien förebådas.

——::——

En betydande kvinna bakom varje betydande man.

Mr Henry Ford, den amerikanske bilfabrikanten, miljardären och en av de duktigaste och präktigaste männen i vår tid, har intervjuats av en sin landsmaninna Elizabeth Breuer. Samtalet kom därvid även in på ämnet "*Kvinnan*".

— Varje betydande man, sade mr Ford, har en betydande kvinna bakom sig. Allt vad jag har att säga inneslutes i denna enda sats.

Miss Breuer, som tydligen önskade ett något fylligare och mera detaljerat uttalande, var emellertid genast färdig med en invändning och frågade, hur det då kunde komma sig, att världens stora män i allmänhet haft husliga trassligheter att dragas med.

— När jag säger, att det aldrig funnits en betydande man, som icke haft en betydande hustru, svarade mr Ford, så har jag därmed icke sagt, att de förenats av någon stor kärlek. Emellanåt har förhållandet varit raka motsatsen därtill. Kärleken har icke så mycket att göra med ett lyckligt äktenskap, som ni tycks tro. Vad jag vill säga är att äktenskapet över huvud taget har den egenskapen att väcka till liv det bästa hos mannen.

Miss Breuer gjorde en ny invändning och erinrade om president Lincolns äktenskap.

— Fallet Lincoln, genmälde mr Ford, bestyrker mitt påstående. Det var hans hustru, som förhjälpte honom till framgång, och ändå var det icke något kärleksäktenskap. Hon såg i Lincoln, som då endast var en fattig okänd advokat, möjligheten till en stor man. Hon var äregirig både för sig själv och för honom och hennes ständiga missbelåtenhet och stora krav tvingade Lincoln, som var en trög natur, att spänna sina krafter till det yttersta. Det kallar jag ett lyckligt äktenskap!

Äktenskapet är en förbindelse, som består av många andra saker än bara kärlek. Det omsluter hela livet, och det finns i livet utom kärlek en mängd andra ting, som äro väl så viktiga. En mans arbete är av lika stor betydelse, hans karaktärsutveckling också. Även om mannen icke älskar sin hustru, så kan äktenskapet, om det innesluter tro, mod och kärlek till något högre än materiella ting, vara värdefullt.

Gräl kan vara en lika stark drivkraft för mannen som hustruns kärleksfulla beundran. Ja, ibland en bättre! Vi ha straffat kvinnor för deras gräl, vi ha kritiserat dem skarpt därför; nu kan det vara på tiden att vi ge vårt erkännande åt den nyttiga instinkt, för vilken grälet är det hörbara uttrycket.

Låt oss t. ex. tänka på Xantippa. Hon måste hava haft värdefulla personliga egenskaper, eljes skulle en så vis man som Sokrates icke hava tagit henne till hustru och han skulle icke hava upprätthållit äktenskapet under en så lång följd av år, om hon icke verkligen betytt något för honom. Xantippa hjälpte otvivelaktigt Sokrates med sin skarpa tunga, vilket icke hindrar att allt vad vi minnas om henne är att hon var ett ondsint fruntimmer. Gräl är ingenting annat än en bergfast tro, att det bästa i en man — och blott en hustru vet vad detta bästa är — skall segra över alla frestelser, som hans egen svaghet, hans lättja, hans tvivelsjuka resa i hans väg.

Miss Breuer ledde därefter samtalet in på ett annat ämne nämligen den för både män och kvinnor så farliga fyrtioårsåldern, då så många av dem övergiva och räkna för intet allt som tidigare varit deras livs lycka, hem och familj, för att följa de irrbloss deras lidelser tända. Miss Breuer undrade vad mr Ford som man hade att säga om dessa ledsamma förhållanden och om han visste något sätt, varpå dessa blindskär, som vållat så många lyckliga äktenskaps undergång, skulle kunna undvikas.

Mr Ford var genast färdig med sitt svar:

Hemmen, förklarade han kategoriskt, behöva icke förlisa på dessa blindskär, om den man eller den kvinna, som är den oskyldigt lidande, har verklig förståelse för vad livet är. Varföre ha vi kommit hit till jorden? För att göra erfarenheter! Äktenskapet är en av dessa erfarenheter. Jag har sett många män men endast helt få kvinnor tappa huvudet, när de passerat de fyrtio, och falla offer för en otillåten kärlekskänsla.

Om saken gäller en man vill jag säga till hans hustru: Betrakta det som mässling! Det är en sjukdom som angriper massor av människor. Man bör uppfatta det så. Ni hjälper er man på det sättet. Håll ut! Låt det icke såra er. Låt det icke ödelägga ert hem! Tänk på allt det värdefulla, som inneslutes i ert äktenskap. Tänk på alla de sorger ni burit tillsammans, alla de offer, all den kärlek varmed ert hem byggts upp.

Om saken gäller en kvinna säger jag på samma sätt. Kom ihåg att er förbindelse är grundad på kärlek och förståelse, och att den skall upprätthållas i både sorg och glädje — håll ut, tills din hustru återvunnit sin hälsa och kommer tillbaka till dig.

— Men såret, invände miss Breuer, såret är dock oläkligt.

— Många saker såra, svarade mr Ford filosofiskt, men ett ärligt sår, ett sår, som vi förstå, kan bäras. Jag har sett många män gå vilse på detta sätt, men åter komma upp på den rätta vägen, en erfarenhet rikare och, jag tror också, förbättrade. Hur skulle något som gjort dem till bättre män, till män som luttrats genom ånger, kunna såra deras hustrur? Det skulle möjligen kunna såra deras fåfänga och deras högmod, men icke det bästa, det ädlaste hos dem.

Intervjuen gick därefter över till andra ämnen av mindre intresse.

——::——

"Frispråkiga essayer."

Ett radikalt verk av en prästman.

Domprosten vid S:t Pauls katedral i London, d:r William Ralph Inge är ingen främling för svenskarna. När den framstående engelske prästmannen förra året såsom föredragshållare besökte vårt land skaffade han sig många lyssnare, många anhängare och, man har skäl att tro det, även en del motståndare. I detta nu en av Englands mest framträdande kulturpersonligheter hör han nämligen till dem som på en gång väcka och oroa tiden genom det oförskräckta sätt varpå han griper sig an med dess problem.

Det lilla urval av hans essayer, som under ovanstående rubrik klätts i svensk dräkt ger en tämligen klar bild av hans andliga fysionomi. Han är en stridsman på alla fronter — på religionens, sociologiens, filosofiens. En fristående, orädd man — en av dessa, som England förut givit hemortsrätt med en Ruskin, en Carlyle m. fl. och som plötsligt uppstå när tiden så kräver, såsom frispråkiga kritiker i denna den mest tillknäppta o. ortodoxa av nationer. Internationellt sett är dean Inge en ropande röst för mänsklighetens svåraste trångmål just nu — dessa för hela den civiliserade världen gemensamma trångmål, som en ur sin bana plötsligen urspårad utveckling skapat, och varur ännu ingen skönjer vägen.

För var och en som verkligt djupt och närgående lider av det nuvarande världstillståndet och förnimmer det som om själen icke längre hade något syre att inandas i dess kvävande materiella luft bör denna lilla samling essayer komma som en frisk och livgivande fläkt. För andra däremot, som förnöjda inrättat sig efter materialismens krassa bud såsom ett oroande varsel om att nytt stundar, som på ett radikalt sätt skall omvärdera alla värden i deras jordiska paradis.

Det skulle taga denna tidnings utrymme för mycket i anspråk att mera detaljerat ingå på de olika essayernas innehåll. I den essay, Min tro, som inleder boken strömma spörsmålen in över författaren i sådan mängd att det kan förklaras hur han av en av sina landsmän benämnts en "nationell institution". Med stöd bl. a. i Augustinii även på våra dagar fullt tillämpliga ord att det kommer en tidpunkt, då mänsklighetens ickekristna ledare ej skola kunna ledsaga den längre, vänder han sig i denna betraktelse kritisk, diskuterande, men icke intolerant mot alla håll, mot alla trosläror, all filosofi för att slutligen nå fram till övertygelsen, att den modärna människan "med den ökade erfarenheten av nära två tusen år kan upprepa Pauli ord att en annan grund kan ingen lägga än den som är lagd, och den är: Kristus densamme i går, i dag och i all evighet."

"Sekularismen", skriver han, "har genom att lova oss ett bedrägligt tusenårsrike på jorden, berövat mänskligheten hoppet om odödlighet. Såsom historikern Ozanam säger, den lovar människorna ett jordiskt paradis vid slutet av en blomsterströdd väg, och leder dem till ett för tidigt helvete vid slutet av en väg av blod. Detta hopp måste återvinnas genom en mer andlig filosofi. Ett av vår tids största behov är ett standardverk om odödligheten."

I detta samband riktar han sig även oförskräckt mot kyrkan, i de fall där denna svikit sin höga uppgift att vara de eviga värdenas väktare. Man må erinra att det är en prästman, fullt förtrogen med den nutida kyrkans väsende, och ej en utomstående som låter henne drabbas av följande kritik:

"Om en kyrka avlägsnar sig ej endast från nationens bästa intelligens utan dess bästa samvete, så att dessa krafter ej längre utöva något inflytande på dess handlande, så är nedsjunkandet till Avernus*) lätt och återvändandet därifrån mycket svårt. Dess ledare låta sig bestämmas av den verkliga eller förmenta nödvändigheten att representera och tillvinna sig ett mindre och mindre aktningsvärt klientel, och allmänheten upphör att söka vishet eller ledning hos kyrkans officiella talesmän. Om våra ledare voro visa, skulle de anstränga sig att häjda det allt mer tilltagande avlägsnandet av ett oförskräckt och självständigt tänkande från kristendomen. De skulle ha mod att förakta den kyrkobesökande allmänhetens fördomar och skulle vädja till samvetet och intelligensen hos en vidare krets. Kombinerandet av reaktionär teologi med primitiv revolutionär politik, som nu tyckes vara på modet, kommer ej att tillvinna dem någon respekt. Arbetarrörelsen kan skaffa sig sina egna försvarare; prästerskapets uppgift är att predika evangelium och tala sanning."

Ehuru författaren ej tydligt formulerar en dylik uppfattning framlyser klart hans övertygelse att det är den kristna institutionen som sådan och ej Kristi lära i sig själv som gjort kristendomen impopulär. I en följande essay Anklagelsen mot kristendomen, varnar han även för att identifiera denna med alla deras åsikter och handlingar, som till namnet äro kristna. Dessa kunna ej väntas göra mycket mer än bevaka sina egna intressen och återspegla sina gynnares moraliska idéer. Däremot skulle "det verkliga evangeliet, om det anammades, rycka upp med rötterna ej endast militarismen utan dess motsvarighet i det civila livet, begäret att exploatera andra människor för enskild vinning."

Domprosten Inges bok går ut på att visa att det kristna evangeliet ännu icke anammats och att man i vår tid synes stå avlägsnare från dess sanningar än någonsin. Men han betraktar läget med historikerns

*) Liten sjö i det gamla Campanien, som utfyllde en vulkankrater, och dit Virgilius förlade ingången till underjorden.

SKANDINAVISKA KREDITAKTIEBOLAGET
GÖTEBORG - STOCKHOLM - MALMÖ

Avdelningskontor över hela landet

Egna fonder Kr. 182,000,000:—

Gottgör å insatta medel högsta gällande ränta.

Telegramadress "Kreditbolaget"

(Inf. gen. Göteb. Tandläkaresällskap)
Tandläkare Anne-Marie Heijde
Vasaplatsen 1. Telefon 15500.
Rådfrågning: Vard. 1/2 2—1/2 3, övriga tider efter avtal.

Tandl. SVEA LEFFLER.
Spec. Äkta Porslinsfyllningar.
Viktoriag. 8. Tel. 8958. Vard. utom lörd. 1—2.

Hemmets tidning
— är —
Göteborgs Aftonblad
Särskild, omväxlande avdelning för kvinnan och hemmet.
I varje nummer, värdefulla artiklar i olika frågor, berättelse, följetong, kåserier.
Pr kvartal 7.50 fritt hemburen.
Lösnummerpris 10 öre.

Brand- och Livförsäkrings-Aktiebolaget
SVEA
Göteborg.

Har Ni något
att sälja, köpa, hyra ut eller byta, så annonsera det i Göteborgs Morgonpost
Morgonens förnämsta annonsorgan

Söker Ni någon
tjänare, våning, plats eller annat, så annonsera det i Göteborgs Morgonpost
Göteborgs största morgontidning.

hoppfulla sinne. Tider av tro och otro följa på varandra, och han anser sig icke överskrida gränserna för en förnuftig och berättigad optimism genom att hoppas att mänsklighetens samlade erfarenhet, och måhända en verklig, ehuru mycket långsam förändring till det bättre av själva den mänskliga naturen till sist skall avlägsna den brottsligaste och vanvettigaste av våra fördärvliga institutioner, nämligen kriget. Och han tillägger trosvisst: "Vilka former återuppbyggandet än må taga, kommer kristendomen att spela sin roll i danandet av det nya Europa."

I följande essayer Institutionalism och mystik, Ett kommande liv och odödlighet, Framåtskridandet samt Civilisationens dilemma ingår han på några av nutidens mest framträdande företeelser. Han gör det utan fördomar och utan vacklande i sin egen övertygelse, stundom så fördjupad, så förlorad i ämnet att läsaren icke alldeles klart kan skönja vart han vill hän, men alltid slutligen uppdykande triumferande, segerviss med en ny erfarenhet i famnen. Svårast är det kanske att utläsa hans innersta mening i kapitlet om mänsklighetens framåtskridande. Man är böjd att tro att han ställer sig helt solidarisk med den uppfattning, som, varken optimistisk eller pessimistisk, anser att "framåtskridande och tillbakagång endast äro den inkommande och utgående flodvågen i ett oföränderligt hav." Han är för ärlig att i detta fall kasta upp några fagra utopier, för vilka verkligheten icke giver stöd. När han ej kan dela den naiva kolartron på att en nation som reser 60 miles i timmen måste vara fem gånger så civiliserad som en, som reser endast tolv, nödgas han använda en annan värdemätare, som icke lämnar så lysande resultat. Framhållande att man på tal om detta ämne ofta glömmer att framåtskridandet innebär själva människonaturens förbättring djärvs han framkasta en undran, huruvida den modärna civiliserade människan uppför sig bättre under samma förhållanden än hans förfäder skulle ha gjort. "Frånvaro av frestelse", säger han, "kan skapa ett sken av förbättring; men detta är knappast vad vi mena med framåtskridande, och det finns ett gammalt ord som säger, att djävulen begagnar sig av det sluga knepet att låtsa sig vara död. Det synes mig vara mycket tvivelaktigt, huruvida vi, då vi äro utsatta för samma frestelser, äro mer humana eller mer förstående eller rättvisare eller mindre brutala än våra förfäder." Och han framdrar bl. a. de fruktansvärda grymheterna under och efter världskriget i Armenien och Ryssland för att exemplifiera sin ståndpunkt. Av allt detta att döma kommer framåtskridandets väg aldrig att bliva massans utan blott individens, och författaren anser det välbetänkt att vi därför sänka våra förhoppningar om mänskligheten i stort sett till en mycket anspråkslös och blygsam längtan.

Detta är icke pessimism utan den ärlige tänkarens mod att se en sanning i ögat. Han menar därför icke att den mera framskridne individen skall slå sig till ro med sin egen utveckling och lämna den övriga världens därhän. Tvärtom betonar han gång på gång den sanna kristendomens behov av ständig och levande korrespondens med verkligheten — ja, att det är uti denna allena den visar att den är. Härmed följer även känslan av ansvar för den kommande generationens utveckling, och han råder oss att icke göra oss blinda och döva för de vetenskapliga upptäckter, som lagt verktyg i våra händer för våra arvtagares högre fysiska, moraliska och intellektuella utrustning.

"För varje intelligent älskare av sitt släkte", skriver han, "måste detta framstå som den mest betydelsefulla av alla sociala frågor, och uppmuntrandet av en vetenskaplig undersökning i denna riktning måste framstå som det mest hoppingivande medel att understödja mänsklighetens framåtskridande. Det närbesläktade problemet att reglera nativiteten, så att man skapar bästa möjliga förhållanden för ett lands invånare måste också inom en snar framtid upptaga alla sociologers intresse.

Märkliga ord av en prästman! Ett ännu märkligare och hoppfullare tidstecken är att den åsikt de företräda börjar uppstå i de mest skilda läger inom samhället. Överbefolkningen i hela världen med ty åtföljande konsekvenser synes äntligen ha öppnat mänsklighetens blick för nödvändigheten att, först och främst genom en förnuftig begränsning, av jorden skapa den drägliga plats, varå det blir möjligt för människorna att förverkliga sina ideal.

Ovanstående ger endast en svag föreställning om d:r Inges grundliga, lärorika och ofta intresseväckande behandling av tidens stora problem. Han är en av de många som längta efter en tidens pånyttfödelse — och en av de få som våga förkunna att denna måste ske inom det religiösa och andliga livet, emedan ingen ringare kraft kan omgestalta livet i våra samhällen i önskad och efterlängtad riktning.

H—t H—n.

——::——

Blandat.

Professor F. W. Burstall vid Birminghams universitet har i en föreläsning förklarat, att människan är den sämst konstruerade av jordens alla varelser. — Människan, säger han, skulle kunnat utföra dubbelt så mycket arbete, om hon varit klotformig och utrustad med vingar.

Professor B:s bekymmer är onödigt. Människan är fullt nöjd med sin skapnad. Hon har nämligen ingen längtan efter en fördubblad arbetsbörda.

——::——

PÄRLOR
JUVELER
i modern infattning fördelaktigast hos
K. Anderson
Hovjuvelerare. Ö. Hamng. 41.

Förvandlingen.

Lilla Göran är en mycket ringa medlem av kvarterets pojkskara.

Han är snäll ochväluppfostrad, han har runda äppleröda kinder, han är rentvagen och välklädd, utan att det faller någon av de andra in att för den skull se på honom med välbehag. Han har ofta karamellpåsar, som de andra ogenerat och självklart vittja, utan att visa honom någon som helst egard eller tacksamhet för den tysta tillåtelsen.

Vad är det hos pysen, som gör honom till den minst värde i hela flocken?

Han är bara fem år, medan de andra i leklaget äro mellan 7 och 8 år! Han är den minste och svagaste. Han kan inte springa lika fort som de andra, inte hoppa, inte kasta sten, inte slåss med samma kläm. Han är på grund härav föremål för det mest uppriktiga samfällda förakt, och en dag antar man med acklamation ledarens förslag, att Göran skall tilltala de stora pojkarne med deras efternamn, Anderson, Petterson, Blomberg o. s. v., men själv skall han fortfarande öknämnas "Jösse".

Större smälek kan egentligen inte tänkas.

Men en dag stiger Göran långsamt ut genom porten till gatan och intar en vårdslöst elegant attityd med ryggstöd mot staketet. Hans ansikte utstrålar kallt lugn och hög självkänsla. Han söker icke sällskap. Han väntar.

Och de komma. Alla pojkarne närma sig honom dröjande, förhäxade, storögda, gapande, undrande.

— Ja, säger Göran och sträcker fram det ena benet, jag har fått *stövlar* av min mamma. Varför har inte Anderson, Petterson, Blomberg och ni andra *också* stövlar???

De tillfrågade se ointelligent ner på sina kortskaftade leriga kängor, på varandra, på Göran men allra mest på hans blänkande stövlar. Ingen svarar.

Och Göran, som eljes brukar fjanta efter de andra pojkarna, vilka finna ett icke obetydligt nöje i att springa ifrån honom, skrider nu stram och bredbent bort till den stora obebyggda tomten, där det finns fullt med små insjöar, i vilka lervattnet i det rådande blidvädret går öppet.

Till pojkarne som, kutryggiga och tillplattade, traska efter, kastar han över axeln några ord, vilkas innebörd de knappast fatta:

— Det är inga vanliga stövlar! Dom är av *gummi!* Dom är *vattentäta!*

Och han gångar sig rakt ut i den största insjön, där det blåser små krusiga böljor och där vattnet är så djupt, att det räcker honom närapå till knäna, strax ovanför vilka gummistövlarnes härlighet slutar. Han står där i tio minuter, oberörd, överlägsen, med mössan på nacken, händerna i kavajfickorna, blicken i skyn och munnen spetsad till en vissling.

Utan brådska tågar han från pöl till pöl för att mäta deras djup, troget följd av pojkskaran. Han är icke som förr på sladden utan i têten; det är han, som bestämmer vad som skall ske, och när han från den sista lergropen återvänder till staketet för att stödd däremot i nåder tillåta de stora pojkarne att fingra på stövelskaften, är hans triumf fullständig.

— — —

Från den dagen är Göran en annan. Han är inte längre foglig, beskedlig, tålig, längtande efter medkänsla och vänlighet utan säker och mopsig. Hans världssyn är en annan. Att hoppa bock och kasta sten — vad är det egentligen för märkvärdigt med det? Kan inte vem som hälst det? Men vem är det som har gummistövlar?? Vem är det som kan stå i vatten hela dan utan att bli våt???

Göran känner sig helt i nivå med sina kamrater. Han krusar ingen, han äter själv upp sina karameller, och han kallar de stora pojkarne vid förnamn. Det händer också ibland, att han med tanke på gångna tider o. när han är tillräckligt nära den egna porten, öknämner dem.

Göran kan sålunda knappast längre kallas en rar, älsklig och väluppfostrad liten pojke, men icke förty åtnjuter han sina kamraters fulla högaktning och sympati. Han är visserligen fortfarande den minste, men han har stövlar. Han hoppar och kastar dåligt, men han kan stå i vatten. Han är något alldeles enastående i sitt slag. Han har det ingen annan har, han kan det ingen annan kan. Man kallar honom inte längre "Jösse" utan "Göran", och man ber honom vackert, ger honom äpplen och karameller för att han skall vara så nådig att utföra sin stora konst att stå i vatten. Även barnen från de andra kvarteren komma som åskådare, och Görans leklag känner sig i hög grad ärat av att äga honom i sin krets.

Crayon.

——::——

Finare lingerier
kunna med en förvånansvärd lätthet färgas om med Twink till läckra och matta nyanser.
Våra 24 Twink-färger stå till tjänst vid alla de små ändringar, som måste göras i varje dams garderob.
Att piffa upp urblekta plagg eller att helt och hållet omfärga dem går mycket lätt med
Twink
SUNLIGHT SÅPFVÄL A.-B. GÖTEBORG

Vad skall man skriva?

Professor Lew Sarett, själv författare, höll nyligen ett föredrag inför journalister i Chicago och talade därvid bl. a. om konsten "att ta" den tidningsläsande allmänheten.

Det finns, framhöll han, tre olika sätt att välja mellan.

1. Skriv vad allmänheten vill ha.
2. Skriv vad allmänheten *icke* vill ha.
3. Skriv vad du själv känner dig manad att skriva. Gör det utan att tänka på, hur det skall falla allmänheten i smaken.

Metoden n:r 1 är den lättaste och i ekonomiskt hänseende fördelaktigaste. Skriv om hur man kan leva flott utan att behöva arbeta, laga sensation, och du skall finna talrika läsare, få goda inkomster och kunna leva kräsligen. Men när du slutat ditt jordeliv, så är du borta och glömd, och allt vad du skrivit är icke värt en tändsticka att tända eld på skräpet med. Vad du sagt har icke mer betydelse än om det pladdrats av en papegoja.

Föredrar du metoden n:r 2, måste du också taga reda på vad allmänheten vill ha för att sedan kunna skriva något helt annat. Läsekretsen kommer icke att omfatta dig med någon sympati, men den skall vara nyfiken på vilka galenskaper du kan hitta på. Sådant där kan ha sitt nöje. Det händer nämligen att man retar en och annan så grundligt, att de gå åstad och göra något nyttigt. Men guld skänker metoden just icke.

Väljer du den tredje metoden, måste du ge det bästa du har inom dig. Framställ dina egna tankar, dina egna känslor, dina egna erfarenheter, dina egna syner och skriv ned det på ditt eget sätt. Var dig själv och gå dina egna vägar, även om du någon gång skulle bryta mot gamla åsikter och traditioner. Din övertygelses värme, dina känslors glöd skall ge liv åt dina ord. Vad du skriver kommer att präglas av den personlighet, som står bakom — nämligen av dig själv.

Endast på detta sätt kan du nå fram till den verkliga läsekretsen: alla goda människors varma, klappande hjärtan. Du kommer nog inte att samla gods och guld, men när du dör skall du leva kvar i vad du skrivit och det skall dröja länge, innan du helt förgätes.

——::——

BLOMSTER-hälsningar
över hela jorden.
H. M. Konungens Hovleverantör
Beställningar å blommor ombesörjes kostnadsfritt under garanti för omsorgsfullt utförande å alla platser av
Vasa Blomsterhandel
GUSTAF EKMAN
Telefon 4314 — 10365. Telegr. Vasa.
Medlem av Föreningen för blomsterbeställningsförmedling samt de internationella organisationerna F. T. D. i U. S. A. samt B—V. i Tyskland. 6000 medlemmar.
Säg det med Blommor!

Begär alltid
Kobbs Thé

Bemärk
vårt urval av prima Sybehör och Garneringsartiklar.
Är platsens ojämförligt största och bäst sorterade.
Genom våra fördelaktiga inköpskällor garanteras lägsta möjliga priser.
Alltid det modernaste.
GILLBLADS SYBEHÖRS-AVDELNING.

Livet i Bergslagen
i helg och söcken under gångna tider det är vad som skildras i Redaktör A. G. Peterssons genealogiska bokarbeten
MÅNSSLÄKTEN
KEXSUNDSSLÄKTEN
NYTORPSSLÄKTEN, 8 kr. vard.
ÅSJÖHYTTESLÄKTEN
5 kr. plus porto per postförskott.
Distribueras endast från förf:s eget förlag, adr.: *Kristinehamn.*

MERKUR-TVÅLEN
använd enligt bruksanvisningen giver ett storartat resultat.

Vita Bandets 25-årsjubileum

högtidlighölls av Göteborgsorganisationen med en värdig och anslående fest i K. F. U. M:s stora sal den 19 febr. Redogörelsen för föreningens omfattande och gagnande verksamhet under de gångna åren lämnades av fröken Celia Adler. Programmet upptog därjämte ännu ett föredrag samt musik och sång.

——::——

Vad i mig dör, är ej jag själv,
vad i mig lever, i mitt inre liv,
mitt eviga, vet icke av en undergång.

J. G. Herder.

Offentliga nöjen.

Stora Teatern

Söndag kl. 1,30 Billighetsmatiné:
BAJADÄREN.
Kl. 7,30 Billighetsföreställning med matinépriser:
TIGGARSTUDENTEN.
Måndag kl. 7:
Lohengrin.

Lorensbergsteatern.

Söndag kl. 1,30 Billighetsmatiné:
DEN STORA ROLLEN.
Varje afton kl. 8:
Liliom.

Nya Teatern.

Söndag kl. 1,30 näst sista gången:
FABRIKSTÖSEN.
Sista veckan, varje afton kl. 8:
Annonsera.

Lilla Teatern.

Lördag och söndag kl. 7 och 9:
övriga dagar kl. 8:
Bröderna Östermans huskors.
Söndag kl. 1,30 Matiné:
HEMSLAVINNOR.

Teater.

STORA TEATERN

Lohengrin.

Man kommer ovillkorligen i en alldeles särskild andaktsstämning vid åhörandet av stor musik. Det är vila och vederkvickelse på samma gång, och man vill gärna tro att en publik, som njutit sin afton på ett sådant sätt skall ha en behållning som verkar andligen uppbyggande och stärkande. Skönheten har för en stund tagit alla sinnen i besittning — själen har med andra ord för några timmar fått besöka sitt verkliga fosterland.

Man fylldes av dylika känslor inför Wagner-föreställningen på Stora Teatern. Själva ämnet i Lohengrin, sagan om den okände riddaren som räddar en jungfrus ära och i gengäld kräver att hon aldrig skall spörja honom om hans ursprung och namn, utan endast älska och tro innesluter en symbolisk sinnebild av all mänsklig lycka. När tvivlet börjar få insteg, och hon för att tro måste veta, flyr lyckan, och kärleken mister sin jordiska hamn . I den av svanen dragna vita snäckan, som Lohengrin en gång kom såsom det stora undret i Elsa av Brabants liv, drar han ånyo gåtfullt bort till obekanta land, medan hans unga brud dör av grämelse och sorg.

Att få den rätta helhetsstämningen över ett dylikt verk, att låta musiken belysa legenden och legenden musiken så att båda framspringa som ton och syn ur samma dikt är en stor och krävande uppgift. Musikaliskt äger ju Göteborg alla möjligheter. Men att även det övriga, trots rent tekniskt sett begränsade resurser, förmådde skänka ett så vackert och helgjutet totalintryck som det gjorde vittnar på det mest eminenta sätt om den goda anda vari man arbetar vid denna scen. Såsom akterna växte fram från händelse till drama, från drama till tragedi, underströko de med levande uttrycksfullhet operans innehåll.

De högt spända förväntningar, varmed man motsett Lohengrins entré, blevo icke gäckade. Det kan ju tyckas att hr *Martin Öhman*, vad masken beträffar, kunnat åstadkomma en skönare svanriddare. Men faktum är att detta flärdlösa, omaskerade anlete i längden syntes en vara det enda riktiga och fullt värdiga. Det blev nu stämmans skönhet, rörelsernas värdighet och behag, spelets myndighet, som helt fick avgöra — och helt vann segern åt den gudabegåvade sångaren. Och för en ljuvare, älskligare Elsa av Brabant än fröken *Inga Peters* drog nog ingen medeltidens riddare sitt svärd. Sångerskan växer märkbart med varje ny uppgift, och man beundrade hur riktigt och fint nyanserat hon här lagt sin roll. Man fäste sig även vid den utmärkta vokalisering som präglade bådas nu nämnda stämmor samt icke minst hr *Eric Zettermans* i den för operans förlopp icke oviktiga uppgiften som konungens härropare. Däremot gick det mesta av sången i hr Åbys i övrigt verkningsfulle Fredrik av Telramund förlorat och fru *Lejdström* har ofta nått högre än i Ortruds alltför temperamentsfullt skakade bruna slöja.

Men dessa invändningar oavsett är Lohengrin-föreställningen på Stora Teatern en ren och oblandad njutning, som ingen älskare av stor och värdefull konst bör underlåta att se.

——::——

Damunderkläder

realiseras

extra billigt!

Friberg & Anderson

Kungsportsplatsen 1. Tel. 7235.

Dispensär för psykiskt sjuka.

Verksamheten i Göteborg och Stockholm.

De sjuka, som allmänheten hyser mest medkänsla med eller, kanske rättare, som den djupast beklagar äro de psykiskt angripna, de abnorma. Det är något skrämmande över själva sjukdomen, vilken lekmannen oftast anser obotlig, och något så ytterligt hjälplöst i de sjukas belägenhet.

Vi se antagligen för mörkt på dessa förhållanden. Sinnessjukvården har under de senaste decennierna gjort mycket stora framsteg, och de sjuka komma numera, i motsats till vad förr var fallet, så tidigt i åtnjutande av läkarebehandling och anstaltsvård, att sjukdomen ofta kan hävas och full hälsa återvinnas. Det är en stor procent tillfrisknade, som utskrivas från hospitalen.

Härutöver göres åtskilligt för att bringa de psykiskt sjuka och de från sjukdomen återställda hjälp. Sålunda existerar sedan år 1861 "Skyddsföreningen för sinnessjuka", vars verksamhet går i denna riktning.

I Stockholm och Göteborg finnes därjämte upprättad en särskild dispensärverksamhet för sinnessjuka. I huvudstaden har detta arbete pågått sedan den 1 jan. 1914, under det att verksamheten i Göteborg upptogs först den 1 aug. förra året, sedan stadsfullmäktige beviljat erforderligt belopp för anställandet av en dispensärsköterska. Motionen härom väcktes på initiativ av överläkaren vid Göteborgs hospital d:r Ernst Göransson. Till dispensärsköterska eller kurator, som den motsvarande befattningshavaren i Stockholm benämnes, antogs av hälsovårdsnämnden översköterskan vid Göteborgs hospital Röda kors-systern fröken Matilda Pålsson, alltså en väl skolad, erfaren och prövad kraft.

Vad är det för arbete kuratorn har att utföra? På denna i en intervju med Syster Matilda framställda fråga fick undertecknad ett svar av överraskande omfattning. Vem kunde ana, att denna verksamhet inneslöt så många och så viktiga uppgifter!

Kuratorn är behjälplig vid transport av sjuka till sjukhus. Hur lugnande både för dem och deras anförvanter att i denna svåra stund hava en fackutbildad, förstående och medkännande kvinna vid sin sida!

Är patienten ensamstående, tar kuratorn hand om hans tillhörigheter och magasinerar dem eller översänder dem, om så bestämmes, till anhöriga, ifall sådana finnas på annan plats. Kontanta tillgångar säkerställer hon gent emot obehöriga samt bevakar i alla tillämpliga fall den sjukes ekonomiska intressen. Även efter intagningen på hospitalet åtnjuter patienten kuratorns omvårdnad och intresse, mottager besök av henne, får hennes hjälp med brevskrivning till anhöriga på andra orter o. s. v.

Ett viktigt åliggande för kuratorn är att upprätthålla förbindelsen mellan hospitalspatienterna och deras familjer, då dessa seare hava svårt att själva göra det. När t. ex. en familjefar, som icke sällan händer, är intagen på hospitalet, och hustrun, som skall arbeta för och sköta om familjen, icke hinner besöka den sjuke, träder kuratorn hjälpande till. Hon gör besök i hemmet och överbringar personligen färska hälsningar därifrån till den sjuke, vars oro för fafiljen ofta är mycket stor. Om hans ängslan icke på detta sätt stillades, skulle den kunna försämra hans tillstånd eller fördröja hans tillfrisknande.

Ofta är den sjuka en mor, och det blir då mellan henne och maken samt barnen kuratorn får bära sina tröstande och styrkande bud och hälsningar.

Innan patienter från hospitalet på försök hempermitteras, besöker kuratorn hemmet och undersöker förhållandena ifråga om utrymme och om det med hänsyn till familjen, särskilt barnen, är lämpligt att patienten flyttas hem.

På läkareordination tillser kuratorn sinnessjuka, som skötas i sina hem, likaså på anmodan av de sjukas anhöriga.

Ännu är kuratorns arbetslista icke genomgången! Hon har fått biträda vid boskifte och skilsmässa, hon har förordnats som barnavårdsman, förmedlat inackorderingar åt utskrivna patienter i privata hem och sjukhem m. m.

Slutligen kan nämnas, att kuratorn har en daglig mottagningstid för personliga rådfrågningar i allt som faller inom ramen för hennes verksamhet. Byrån är inrymd i huset nr 17 Nordenskjöldsgatan.

Bland de besökande intaga de f. d. patienterna ett stort rum. De komma för en stunds samtal och uppmuntran. Ofta också för att be om kuratorns förmedling ifråga om arbetsanställning, en utomordentligt svår uppgift med hänsyn till allmänhetens oberättigade misstro till f. d. psykiskt sjuka, på vilkas fullständigt återvunna hälsa man, påverkad av gamla vanföreställningar, har så svårt att tro.

Dispensären i Stockholm, vilken varit i verksamhet i tio år, har nått en betydande utveckling. Staden lämnar utom anslag till avlöningen åt dispensärpersonalen även 5,600 kr. årligen till understöd åt behövande sjuka. Bidrag till det sistnämnda ändamålet lämnas även av olika föreningar och enskilda personer.

Genom den år 1917 bildade "Föreningen för psykiskt sjuka" har dispensärverksamheten i Stockholm där-

Silverslöjan.

ROMAN

av

Ilse Leskien.

Auktoriserad översättning av *Ragnhild Lindberg.*

6

— Ja, någon slags, jag skulle nästan vilja säga barnslig, religiös idé, som driver henne fram och tar sig uttryck i klara, vackra linjer, även då hennes lemmar avsiktligt domna hän i högtidlig ro. Men när man vill låta dansen uttrycka moderna tankar med all tidens sönderslitenhet, dess konvulsiviska forskande, dess villfarelser och förtvivlan, vad kan det då bli annat än hämmad rörelse, förvriden hållning, osäker takt! Kritiken — läs bara dr Schott i "Die Nachrichten" har en helt annan uppfattning, du behöver alltså inte alls fästa dig vid min.

Hon rodnade häftigt, och från det ögonblicket upphörde samtalet nästan helt och hållet. Han svarade fåordigt och tankspritt på hennes likgiltiga frågor. Då man var färdig, väntade han, att hon under en eller annan förevändning skulle draga sig tillbaka, men lugnt följde hon med ner till kaffebordet som vanligt.

Han såg det med stor tillfredsställelse, ty han visste, att Braune skulle märka, om det därvidlag blivit någon förändring, och ingenting kunde vara honom mera motbjudande, än att tjänarna skulle få en aning om denna konflikt. Det gladde honom, att hon i detta hänseende fullkomligt förstått honom utan ord, under det att han å andra sidan kände sig djupt sårad av den köld, som detta hennes sätt att uppträda vittnade om.

— Jag vill bara säga dig, Henry, att jag nu ämnar vara med om tablåerna vid universitetsfesten.

— Så? Vem har lyckats övervinna din stora motvilja? Kanske den älskvärda informatorn?

Han var icke elak, men trots den största självbehärskning, kunde han inte låta bli att åter och åter beröra det öppna såret.

Hon märkte det ej.

— Jag vill avvända misstankarna, om jag lyckas är ju tämligen likgiltigt. Och då professor Werther i går igen enträget bad mig . . .

— Det kan ju inte vara annat än kärt för mig, om du på andras begäran gör det, som jag alltid bett dig om: att inte draga dig tillbaka så mycket.

— Jag måste lära mig det nu, hon satte koppen på bordet och reste sig upp. Du förlåter, att jag nu går upp och vilar mig lite . . .

— Ja visst, och han öppnade dörren för henne. Jag kommer inte tillbaka hem före klockan 7. Du får be Grün ursäkta mig.

Hon nickade, hennes ögon voro fuktiga och han stängde dörren efter henne.

———

V.

Efter att ha slutat sin middag, till vilken hon kom mycket för sent, gick Julie Wiesner in i sin mans rum där han låg och läste på den mjuka divanen, som var betäckt med ett långhårigt, vitt skinn.

— God dag, Franz! Szagady kommer i kväll.

— Den stackars saten!

— Vad menar du?

Wiesner reste sig till hälvten och skrattade hånfullt, vilket just inte gjorde hans svampaktiga, runda ansikte vackrare: han är alltså ditt sista byte . . ., nå, om redan . . .!

— Var inte fånig nu!

Hon satte sig i en av de stora, rostbruna läderstolarna, vars sits var så låg, att hon måste sitta med benen utsträckta som ett barn. Med välbehag betraktade hon dessa väformade ben i ljusgrå silkesstrumpor, som blott obetydligt doldes av den korta kjolen, och svängde fram och tillbaka med fötterna, medan hon pratade.

Wiesner, som snart sjunkit tillbaka i sitt bekväma läge, frågade sömnigt: Vad tänker du underhålla den där bortskämda junkern med?

— Först och främst med en fin supé, jag har just beställt kaviar hos Reisling.

— Hm . . . och?

— Va, och?

— Tycker du det är nog? och då hon teg och log, tillade han harmset: Ensamt din tjuskraft, kära barn, borde då väl . . .

— Jag har naturligtvis företrädesvis tänkt på din tjuskraft!

Han skrattade mot sin vilja, men blev plötsligt ond, ty han tålde inte, att man gjorde minsta anspelning på hans mindre fördelaktiga yttre:

— Var så god och förskona mig från den där idioten!

— Du vill alltså inte låta honom höra ett par av dina sista dikter?

Han reste sig hastigt upp: Menar du det? Intresserar han sig för lyrik? Tror du verkligen . . .? Och halvt smickrad, halvt blyg såg han på henne.

Ur hennes ögon lyste det av elakt nöje.

— Jaså . . ., sade Wiesner och hans färglösa ansikte blev ännu gråare. Det sårade honom djupt, när man gjorde sig lustig över hans poesi, ty det var just denna yttring av hans konstnärssjäl, som han själv skattade högst. Han liknade i det fallet större andar. Sin medfödda, verkligen betydande musikaliska begåvning skattade han ringa, ja, han försummade den nästan, men sin synnerligen blygsamma diktartalang överskattade han på ett tragikomiskt sätt.

Och alltid var det Julie, som på det mest skoningslösa sätt lät honom känna, hur ringa hon aktade hans lyriska försök. Ty hon visste, att där kunde hon alltid träffa och såra honom.

Han for ett par gånger med handen genom sitt tunna askblonda hår, som han förgäves sökte göra till en konstnärsfrisyr. Så reste han sig.

— Jag måste iväg, gör vad du vill med din slovak.

— Ungrare, var så god, magyar!

— Gärna för mig eskimå.

— Varför inte? och i det hon skrattande kastade huvudet tillbaka, sade hon: Nu vet jag, vad vi ska' göra. Henry har triokväll i afton, då går

A. LUNDBLADS
Begravningsbyrå
REKOMMENDERAS
Kungsgatan 12. Göteborg.
Tel. 11045, 776 ank. bostaden.

jämte kunnat kompletteras med en poliklinik för hjälpbehövande, varjämte den sendan 1919 förfogar över ett konvalescenthem, "Fannys minne", med ett 20-tal platser, till vilket medel erhållits genom en stor enskild donation. Det kan i förbigående nämnas, att kuratorn för de psykiskt sjuka även i huvudstaden är en kvinna, nämligen fröken Gertrud Rodhe.

Göteborgsdispensären står sålunda långt efter huvudstadens, men det råder icke tvivel om, att denna så behjärtansvärda och för varje människovän så glädjande verksamhet också i Göteborg skall finna ett starkt stöd både hos de myndigheter, vilka äro närmast intresserade och hos enskilda, som ömma för den lidande nästan.

——::——

Foten.

Madame Pavlovas råd.

Madame Anna Pavlova, den världsbekanta ryska danserskan, har vänt sig till sina medsystrar för att ge dem en del goda råd ifråga om fotens vård. Hon tänker därvid icke blot på de s. k. lyxkvinnorna, utan även på husmödrarne och yrkesutövarne, vilkas fötter under det dagliga arbetet utsättas för hård påfrestning.

Skodonen, säger hon, skola icke vara så åtsittande, att de förlama fotens muskler utan tvärtom så rymliga, att man fritt kan röra tårna upp och ned, kröka dem och sprida ut dem som en solfjäder! Låga klackar! Olika skodon ute och inne! De senare skola vara mycket mjuka, mycket lättta. Varje kvinna, som är mån om att äga friska fötter, bör skaffa sig minst fyra par skodon att byta med. Spara på hattar, konfekt och biobesök, men gör er till ägare av fyra par skodon, som ni byter för varje dag. Ställ de lediga skodonen till vädring och låt solen skina ned i dem. Låt dem emellanåt få en lätt invärtes duschning med en desinficerande vätska. Kom ihåg att allting vad man har på sig göres rent, men ingen tänker på skodonen!

Gymnastisera tårna genom att böja dem upp och ned och genom att spänna ut dem åt sidorna. Hjälp till med handen, tills tårnas genom overksamhet förlamade muskler återfå sin rörelseförmåga. Dessa övningar underlätta blodcirkulationen. När denna är god, blir det inga förhårdnader i huden. Lider ni av sådana, så ge akt på edra fötter och när en förhårdnad synes vilja uppstå, så gnid den med en pimpsten. Stärk fötterna genom tvättningar med salt vatten.

När man går, skall man inte sätta ner tån eller hälen först utan hela foten på en gång. Att gå utåt med tårna är onaturligt. Tån skall vara vänd rakt framåt. Pekar den något litet inåt så är ingen skada skedd.

Giv akt på er kroppsvikt. Fötterna är icke konstruerade för vilken vikt som hälst. Blir bördan för tung, förändras även en av naturen god och präktig fot till plattfot.

——::——

Varje förståndig husmoder
använder
Pellerins Margarin
i hushållet

Varför plågas med dåligt kaffe då Ni kan få Swalanders kaffe! Butiker: Kungsg. 17 Korsg. 13, Bazar Alliance· Prova redan i dag! Säljes endast i egna butiker.

Hur länge kan människan undvara sömnen?

Apropå ämnet kinkiga barn berättade en moder härom dagen i ett damsällskap att hennes yngsta baby hållit henne vaken i ett halvt års tid, under vilken tid hon ej fått en blund i sina ögon. Någon i sällskapet tillät sig invända att en så lång vaka utan sömn helt enkelt vore omöjlig. Hon hade knappt yttrat sina tvivelsmål innan en annan moder uppkallades till den förstnämndas försvar, framhållande att dennas uppgifter alls icke voro osannolika, då hon själv vakat ungefär lika lång tid vid ett av sina barns sjukläger. Samtalet upplågade till en häftig dispyt, som delade sällskapet i två läger och varunder uttalanden fälldes som visade att i allmänhet de största meningsskiljaktigheter råda angående spörsmålet hur länge människan över huvud taget kan undvara sömnen.

Härmed betvivlas ej att nämnda mödrar själva voro fullt övertygade om sanningsenligheten i sina uppgifter. Den långa och sannolikt mycket ansträngande period deras vila störts av ett sjukt barn står för dem som en enda oavbruten kädja av sömnlösa nätter och dagar.

Men att sova och sova är i själva verket ett svävande begrepp, varom många misstag göras. Hur ofta händer det ej att man tror sig endast ha slumrat till, då man i stället sovit i timtal! Och vem känner ej detta plötsliga uppsprittande strax efter insomnandet, då man sovit kanske endast några minuter men dock känner sig fullsövd och utvilad som om man njutit vilan en hel natt? I allmänhet sova vi nog mycket mer än vi veta, och talet om långvarig sömnlöshet och otroligt långa vakor är oftast ett ofrivilligt och fromt självbedrägeri.

Icke dessmindre kvarstår faktum att olika människor i mycket olika grad kunna undvara sömnen. Frågan är nu hur länge människan *längst* kan undvara denna för kropp och själ oumbärliga rekreation som sömnen ensam förmår giva? Då det säkerligen skulle vara av allmänt intresse att få denna fråga utredd och därmed många nu rådande villfarelser skingrade, vädja vi i detta syfte till kvinnorna och alldeles särskilt till de på detta område mest sakkunniga bland dessa, såsom mödrar och sjuksköterskor, att enligt gjorda erfarenheter inkomma med uttalanden. En sammanställning av dessa bör kunna ge ett ganska tillförlitligt och belysande svar på det alla intresserande spörsmålet:

Hur länge kan människan längst undvara sömnen?

——::——

BERTHA ANDERSON
15 Korsgatan, Göteborg.
Stort urval av vackra **Ylletyger, Viyella** i ylle och bomull, **Bomullsflaneller.** Handvävda, färgäkta **Bomullstyger, Hvita Väfnader,** bästa fabrikat. **Strandkoftor, Lahmans Tricotunderkläder, Strumpor, Underkjolar, Snörliv, Reformliv, Näsdukar, Allmogegardiner,** stort urval, **Möbeltyger, Borddukar,** stor sortering, vackra mönster, **Linneduktyger,** bästa fabrikat. **Handdukar, Sängtäcken, Filtar, Sticktäcken. Prima Ylle- och Bomullsgarner.**
Å helt stycke 10 .%, samt å stufvar. – Till Tricotstickerskor lämnas rabatt å garner

Säg det med blommor!

Det torde för mången ännu vara en nyhet, att blommor, som man på förmiddagen beställer hos en blomsterhandlare på sin ort, redan på eftermiddagen samma dag kunna levereras på de flesta större orter i landet. Har man råkat glömma sin anförvants namnsdag kan man sålunda så sent som på dagen ifråga reparera skadan genom att sända denne en blomsterhälsning, ett sätt att ihågkomma denne, varöver han säkert skall bliva mycket gladare än över endast ett telegram.

Men det är icke endast vid anförvanters och goda vänners namnsdagar och födelsedagar, som en blomsterhälsning är den lämpligaste gåvan, utan även vid andra högtidsdagar och viktigare tillfällen av skilda slag för att icke nämna den dag då stoftet av någon av våra kära föres til sin sista viloplats.

Det är för att borteliminera de besvärligheter, vilka de långa avstånden förorsaka vid sändandet av blomstergåvor, som *Föreningen för Blomsterbeställningsförmedling* bildats, och under den korta tid som den i tysthet verkat har det visat sig att allmänheten livligt uppskattat de fördelar densamma bereder.

Idén i det hela är helt enkelt den, att när en blomsterhandlare mottager en beställning å blommor att levereras å annan ort, översänder han beställningen till en kollega därstädes i stället för att packa in blommor och sända dem dit. Ett utbyte av beställningar äger sålunda rum, varigenom frakt- och emballagekostnaderna, vilka ibland uppgå till större belopp än blommornas värde, alldeles bortfalla på samma gång som blommorna komma fram absolut fräscha och fina. Vid transporter med post eller järnväg bliva de utsatta för frost, torka, stötar etc. och framkomma ibland rätt betydligt skamfilade, ja, t. o. m. totalt fördärvade. Detta har avhållit mången från att sända blommor även då han gärna velat göra det.

Som ytterligare fördelar tillkommer, att mottagaren får blommorna hemsända till sig prydligt ordnade och omsorgsfullt inslagna liksom vid direkt inköp i en butik och slipper besväret med att hämta paketet vid postkontoret eller järnvägsstationen eller att bekosta hemforslingen.

Förmedlingen sker utan någon extra kostnad om beställningen inkommit i så god tid att den hinner översändas pr post, endast om telefonsamtal eller telegram blir nödvändigt tillkommer kostnaden härför.

Vid leveransens utförande beräknas blommornas pris till det på leveransorten vanligen gällande, och då föreningen har till uppgift även att övervaka att förmedlade order utföras lika noggrant som övriga, kan allmänheten med trygghet begagna sig av dess tjänster. Ett hundratal av landets bäst renommerade firmor i branchen äro redan anslutna, varjämte medlemmar finnas i några av grannländernas större städer.

Blomsterförmedlingens idé är icke alldeles ny och oprövad. Under ett 15-tal år har den praktiserats i Amerika, där c:a 3,500 blomsterhandlare äro anslutna till The Florists' Telegraph Delivery Association, och i Tyskland, där Blumenspenden-Vermittlung har c:a 2,000 medlemmar. I båda dessa länder har idén vunnit enhälligt erkännande och antalet förmedlade blomsterbeställningar har år från år ökats liksom även blomsterhandlare från snart sagt alla länder anslutit sig. Den svenska föreningen kommer att inleda samarbete med dessa två organisationer, varigenom det blir möjligt att sända blomstergåvor till de flesta större platser i världen.

I likhet med sina amerikanska kolleger har svenska blomsterhandlarna till sentens antagit "Säg det med blommor".

——::——

Vitrums FERROL
är det kraftigast aptitgivande och mest stärkande av alla moderna organiska järnpreparat. Synnerligen lättsmält fördrages det av den ömtåligaste mage. Vid blodbrist och svaghet av största verkan. Dess angenäma smak gör att det med lätthet tages av såväl barn som vuxna.
Tillverkas å
Apoteket Vasens Apoteksvarucentral Laboratorium, Stockholm.
Originalflaska om 500 gr. Nedsatt pris 3:25.
Fås på alla apotek.
Om Vitrums Ferrol ej finnes på närmaste apotek, tillskriv fabrikanten, Apoteket Vasen, Stockholm.

Duktyger och Vita Vävnader
till fabrikspriser
ALMEDALS FÖRSÄLJNINGS-MAGASIN,
Kungsgatan 55.

A. Ellwén
Kött- och Fläskaffär
Saluhallen 133. Telefon 4481.
OBS!. Prima varor. Billiga priser.
Redbar behandling.

Lilla Vilohemmet
Tel. 272. Alingsås. Tel. 272.
REKOMMENDERAS!
Luftiga ljusa rum, gott bord. Inackordering 4:— 4:50 5:— kr. pr dag.
Förfrågn. ställas till frkn Lotten Nordgren

Ett dietkök.

Norsk Sykepleierskeforbund i Kristiania har i dagarna öppnat "ett dietkök" i sin ägande byggnad Universitetsg. 12. I denna restaurang kunna personer, som äro ordinerade att hålla diet, få just vad som passar dem, vilket eljes ställer sig svårt både i inackorderingshem, på matställen och restauranger. Sygepleierskeforbundet har också tänkt på de friska genom ett till dietköket anslutet hemtrevligt kafé.

Initiativtagare till det hela är förbundets utomordentligt energiska och dugliga ordförande syster Bergliot Larsson.

——::——

Likhet är kärlekens moder; den förenar harmoniska själar.

H. Müller.

Damblusar
från 5.75, klädningar 7.50, kjolar 5.75.
Svarta klädningar och blusar passande för sorg finnes ständigt på lager.
O. F. Hultberg, Blusaffär
Husargatan 40.

KOL VED COKES
C. N. ANDERSSON
Tel. 2780, 6972, 10849. Göteborg.

Alla som köpa
SPISBRÖD
från
Göteborgs Ångbageri
säga att det är
främst i skörhet och god smak.

Har Ni
LINOLEUM
på Edra golv, kan Ni även lugnt låta det ske, ty det är den mest hygieniska golvbekladnad, som finnes
GÖTEBORGS LINOLEUM-MAGASIN
PETERS, FRANZÉN & Co
Kungl Hovl
KUNGSPORTSPL 2 TEL. 3095, 8200, 19939

BREVLÅDA.

Indignerad. Förvåningen är nog allmän. Likaså indignationen. Att hela affären skötts på ett minst sagt otillfredsställande sätt torde nog också vara ovedersägligt. Men för att anklaga måste man ha bevis, och för att ha bevis vara inne i saken från början till slut, vilket nog ingen utomstående kan göra anspråk på. Vi kunna därför icke upptaga Edert förslag, men äro fullt ense med Er att desillusionen är så fullständig den kan vara.

E. R. B. Vid uppgivande av namn kan Ni här erhålla önskad adress.

Husmor. Redaktionen har till signaturen "Dixi" vidarebefordrat Er sympatiska skrivelse.

Besviken. Vi upptogo icke den löjliga demonstrationen, som är oss väl bekant, emedan vi ansågo att saken därigenom skulle få större proportioner än den förtjänar.

Fru i Falköping.
"Som pilt från bok, så ilar vän till vän,
Som pilt till bok, så vän från vän igen."
Ha vi förstått frågan rätt?

Fru Lycklig. Eder skrivelse kom just i pressläggningen varför vi ännu ej haft tillfälle att granska inlägget.

Ga. Artikeln måste på grund av utrymmesskäl överstå till ett följande nummer.

——::——

Lillan i en ljudlig viskning: — Mamma, den nya farbrorn har nästan inget hår.

Mamma: — Tyst för all del! Han kan höra vad du säger.

Lillan: — Gör det något då? Vet han inte, att han inget hår har?

——::——

Beställningar emottagas på
UTSTYRSLAR
omsorgsfullt och billigt.
Anna Edstrands Vitvaruaffär
Magasinsgatan 9. Tel. 8292.

Arla Mjölk
Distribution på glasflaskor.
Tel. 40781, 45699

vi efter maten över dit och taga Szagady med.

— Och du tror, att det roar honom?? Vad förstår en virtuos av musik?!

— Nej, vet du, Franz . . .!

— Ha, ha . . . vad spelar han då? Chopin och Brahms, Brahms och Chopin. Tror du, att han befattar sig med något annat vid sidan av det? Jag har lärt mig känna det där herrskapet . . .! Hur många av dem äro verkligen musikaliska!

— Prata då inte såna dumheter, Franz!

— Dumheter, säger du, dumheter . . .! du, som inte har den bittersta aning om, vad musik är!

Hans ansikte var eldrött av sinnesrörelse, den vekliga, fylliga munnen drogs nedåt som på ett barn, som vill gråta, och de små glänsande ögonen blevo simmiga av av vredestårar. Därefter störtade han ut genom dörren.

Julie sträckte på sig i stolen, ett litet leende, fullt av förakt, krökte hennes läppar, så reste hon sig upp, lade sig på den vita skinnfällen, och, njutande av den bekvämlighet, från vilken hon nyss drivit bort sin man, hängav hon sig åt en ljuv middagsslummer — — —

I musiksalen, som låg i halvskymning, så när som på belysningen vid pianot och Grüns och van der Borgks musikställ, strömmade tonerna av en Beethovenstrio uppåt, rena och fulla. Grün tyckte ej om, att rummet var alltför upplyst. Han höll före, att för stark belysning verkade ofördelaktigt på hörselsinnet. Om ögat anstränges av för många ljus- och färgintryck, berövas örat därigenom i kraft och mottaglighet. Han stred sedan åratal tillbaka för att man under symfonikonserterna i rådhussalet skulle släcka, eller åtminstone förminska ljuset i de tre strålande ljuskronorna; naturligtvis förgäves, ty stadens högsta och rikaste societé, som samlades där, ville se och ses.

Grün var synnerligen belåten i dag, ty för första gången spelade den unga frun honom fullt till lags, med lite kraftigare anslag och mera rörelse i rytmen. Även hade tonen i Henrys fiol övervunnit en lätt dragning till det alltför lyriska, som inte Grün gillade. Man hade just slutat andantet och gjorde en liten paus.

Då öppnades dörren, och Braune sade med dämpad röst:

"Herr och fru Wiesner, herr Szagady.

— Vi låta säga . . ., sade Henry mekaniskt och vände sig till Elisabeth. Hon hade rest sig upp liksom till försvar: Vem? Wiesners? . . . Är det du, som har . . .? Han hann inte svara, ty i detsamma kom Julie skrattande över tröskeln.

— Låt inte störa er, för all del, för all del, spela vidare . . ., och Henry måste gå emot henne, och gjorde det också med sin vanliga älskvärdhet som värd, hur olämplig denna av Julie iscensatta överraskning än kom.

— God dag, Grün, sade Wiesner och ställde sig bredvid cellisten, som förblev sittande och, med ett vresigt uttryck i sitt ansikte, svängde stråken i luften, vad gör du?

— Jag förargar mig.

— Varför det då?

— Därför att ni dimper ner så här olyckligt. Vi voro i farten som aldrig förr . . ., och så!

— Ja, jag sa just till Julie, att ni nog inte bli förtjusta, men när hon får något i sitt huvud . . .

— Och varför får *du* aldrig något i ditt huvud? Därför att du inte har något!

— Men, Grün, du blir då allt mer och mer fräck.

— Ja, Gud ske lov, mig kan ni inte tysta.

Virtuosen hade under tiden kysst Elisabeth på handen och på sin bristfälliga tyska hasplat ur sig en hop ursäkter och fadda artigheter, medan hans av svartsjuka lysande ögon hela tiden sökte genomtränga skumrasket på andra sidan.

Därifrån hördes Julies muntra pladder och Henrys behagliga röst över till de båda vid pianot. Och återigen erfor Elisabeth samma häftiga känsla av kroppsligt lidande som hos Römers, då hon såg Julie och Henry dansa tillsammans.

Utan livserfarenhet som hon var anade hon ej vad den glödande inre eldvåg betydde, som genomströmmade och marterade henne, så snart Julie närmade sig hennes man. Hon förstod ej, att den där aftonen, då hon trodde Henry förlorad för sig, kärleken till honom slagit ut i full blomning, och att hela hennes innersta varelse skälvde av den lidelse, som helt vill äga den älskade och bredvid sig inte tål något främmande inflytande.

— Vad skall jag ta mig till, tänkte hon utom sig . . . jag vill, jag måste bort härifrån!

Då gjorde Grün ett häftigt drag med stråken över alla strängarna på sitt instrument:

— Ska vi spela mer, eller hur blir det?

Van der Borgk skrattade till, Wiesner höll sig för öronen och sade förebrående:

— Men Grün, då . . .!

— Naturligtvis skall ni fortsätta, ropade Julie och gick in i biblioteket. Kom, herr Szagady, så sätta vi oss här, jag tycker inte om att sitta för nära.

Henry tog åter sin stråke, Wiesner satte sig bredvid Elisabeth vid pianot för att vända noterna för henne, och så fortsattes äntligen den avbrutna trion. Till Grüns stora förargelse lyckades slutet icke tillnärmelsevis så bra som början, d. v. s. man spelade ju korrekt och musikaliskt, men av det som förut särskilt glatt Grün, märktes inte längre ett spår. De voro förströdda, stämningen var borta . . . Denne enfaldige Wiesner, denna kalla fru Julie, som var i saknad av all resonans, den där inbilske virtuosnarren! Att de skulle komma och fördärva sådana här sällsynta stunder!

Julie, som inte hade ett begrepp om det förfinade nöje, hon återigen förstört, satt i den snidade länstolen framför van der Borgks skrivbord. Bakom henne stod ungraren med armarna stödda på ryggstödet, mot vilket hennes huvud vilade.

(Forts.).

——::——

GYNNA VÅRA ANNONSÖRER medelst inköp!

KVINNORNAS TIDNING

N:o 9. 4:de årg. 2 Mars 1924.

Annonspris: Textsida 25 öre pr mm.
» sista sidan 20 öre pr mm.
Längre annonsering rabatt.

Utkommer varje söndag.
Utgivare och redaktör: INGEBORG DAHLLÖF. För annons- och ekonomiavdelningen: EDITH RICKBERG.
Redaktion och expedition: *Vallgatan 27, Göteborg.* Tel. 18070.

Prenumerationspris:
Helår Kr. 6: —. 1/2 år Kr. 3: 50. 1/4 år Kr. 2: —.
Lösnummer 15 öre.
Centraltryckeriet, O. Ericson, Göteborg 1924.

Eftertryck tillåtes gärna om "Kvinnornas Tidning", med hela namnet utsatt, angives som källan.

INNEHÅLL.

——::——

Utlandskrönika
i sammandrag.

Veckans mest uppmärksammade utrikespolitiska händelse torde vara den engelske inrikesministerns hänvändelse till väljarne i Burnley, där ett fyllnadsval till parlamentet skulle äga rum. I sitt valtal förklarade minister Henderson, att alla, som önska världsfred och samarbete mellan nationerna, måste påyrka Versaillesfredens ändring och skadeståndsfrågans slutgiltiga lösning. Därjämte lämnade han det uppseendeväckande meddelandet, att premiärministern Mac Donald, f. n. är sysselsatt med att skapa "den nödvändiga atmosfären" för genomförandet av dessa önskemål. — Talet har väckt enormt uppseende såväl i England som utanför dess gränser. Händelsen har debatterats även i engelska underhuset, där Lloyd George begärde en förklaring av regeringen. Premiärministerns svar innehöll icke något klart besked, endast ett i allmänna ordalag lämnat meddelande, att regeringen varken övervägt eller beslutat det uttalande man tillskrivit Henderson. Regeringens ställning i de frågor det här gällde hade tidigare framlagts i premiärministerns programförklaring inför parlamentet.

För övrigt manövrerar den engelska arbetarregeringen sin skuta rätt behändigt. I Poplarfrågan, anklagelsen mot hälsovårdsministern för olaglig undfallenhet mot den slösande socialistiska kommunalförvaltningen i Poplar, fick kabinettet stöd av liberalerna och i en flottbyggnadsfråga, nybyggnad av fem lätta kryssare, av högern.

Angående Englands politik mot Indien har regeringen förklarat, att den icke nu kan ägna någon uppmärksamhet åt de indiska nationalisternas krav på ett omedelbart tillsättande av en fullt ansvarig indisk regering för Indien. Man måste först se, hur de år 1920 genomförda omfattande reformerna komma att verka. Det avvisande svaret kommer helt säkert att ge ökad fart åt den farliga engelskfientliga rörelsen i Indien.

De i engelska hamnarbetarstrejken indragna arbetarne hava godtagit uppgörelsen och återgått till arbetet.

Rätt stort uppseende har väckts av den engelska regeringens åtgärd att sänka den avgift, som efter kriget pålagts tysk varuimport till England från 26 till 5 procent. Den engelska industrien är missbelåten med åtgärden, vilken kommer att öka den tyska varutillförseln till England, till skada för landets egen industri. Man väntar ett efterspel i parlamentet.

Från Paris meddelas, att man där hoppas det allra bästa av de båda expertkommittéernas undersökningar angående Tysklands betalningsförmåga och deras förslag till skadeståndsfrågans lösning. — Presidenten Millerand har i ett tal förebådat en ändring i Frankrikes Ruhrpolitik. "Ruhr", framhöll han, "har för oss aldrig varit något mål, utan endast ett medel att få Tyskland medgörligt."

Den franska pressen uttalar sin tillfredsställelse över att England är villigt att, om än under andra, modererade former återupptaga den allierade rustningskontrollen i Tyskland. — Den franska francen, som visade tendens att stiga strax efter finansreformens genomförande, har åter börjat göra avsevärda dagliga hopp nedåt. Då varupriserna inom landet samtidigt springa uppåt, väntar man, att arbetarvärlden skall börja röra på sig och begära löneförhöjningar, som industrien icke är villig att lämna. Frankrike är numera ett industriland och utsatt för de skakningar, som kunna följa med strider mellan arbetsgivare och arbetare. Man viskar om inre oro i landet och om möjligheten av omvälvningar, men man vet icke, om faran kommer från yttersta högern med fascistiska avsikter eller från arbetarne.

Det belgiska parlamentet har förkastat regeringens förslag till handelsavtal med Frankrike, och kabinettet har med anledning härav ingivit sin avskedsansökan. Det antages att bakom händelsen ligger det belgiska folkets missnöje med regeringens Ruhrpolitik.

I Tyskland samlar sig intresset kring högförräderiprocessen i München mot fältmarskalk Ludendorff och nationalsocialisternas ledare Hitler (kallad Tysklands Mussolini) samt övriga deltagare i den bayerska novemberkuppen. Samtliga anklagade erkänna öppet, att det var deras avsikt att under det gamla tyska kejsardömets ärekrönta svart-vit-röda fanor leda ett angrepp mot riksregeringen. Vittnesmålen synas visa att f. d. bayerske statsministern von Kahr och chefen för bayerska riksvärnsdivisionen general v. Lossow även varit inblandade i komplotten, ehuru de senare påstått, att de endast låtsat intresse för saken för att kunna hindra kuppens genomförande.

Från Balkan inlöpa underrättelser om förestående krigiska förvecklingar mellan därvarande stater. Bulgarien, Ungern, Albanien och Turkiet uppgivas hysa fientliga planer mot den serbiska riksdelen av Jugoslavien.

I Norge har märkligt nog borgerlig enighet uppnåtts i en stortingsfråga, angående tull på socker och kaffe. Hat, fiendskap, och strid känneteckna eljes, här som annorstädes, förhållandet mellan de borgerliga partierna till fromma för socialister och kommunister.

Oljeskandalen i U. S. A. tar allt större omfång. Många män i betrodd och framstående ställning hava fått sitt anseende fullständigt nedoljat.

——::——

Kvinnan och hemmet.

En mans tankar.

Vi återgiva här nedan en del tankar om "Kvinnan och hemmet", som den kände engelske skriftställaren James Douglas framfört i Sunday Express. Det skulle vara intressant att på "Insändareavdelningen" få se, hur vår läsekrets ställer sig till dessa manliga åsikter!

Nu giva vi ordet till mr Douglas:

Det brittiska Radio-sällskapet har anställt en omröstning bland sina kvinnliga abonnenter för att få reda på vad de önskade underhållas med under den särskilt för deras skull anordnade dagliga "Kvinnornas timme".

Av de ingångna svaren voro tre fjärdedelar emot all underhållning som hade samband med hemmet. — "Förskona oss härifrån!" bad man. Befria oss, skrev en "hemtrött" mor, befria oss från hematmosfären för den stackars timman och giv oss något annat att tänka på! Berätta för oss om andra folk, tag oss med ut på en sjöresa, tala om för oss, hur livet förflyter ombord och skildra de städer ångaren anlöper!"

"Var barmhärtig, bönfaller en annan mor, och giv oss inte matrecept, utan släpp ut oss ur köket!" — "O, var snäll, jag ber er därom, tigger en tredje, och gör inte "Kvinnornas timme" till en tröttsam, odräglig lektion i konsten att fiffa upp gamla möbler, att lappa, laga och stoppa!"

En fjärde skrivelse verkar som ett nödrop ur ett pinat hjärta: "Det skulle inte finnas så många hustrur med fördärvade nerver, om deras tankar lite oftare finge tillfälle att slita sig loss från hemarbetet. Jag tycker om en liten pratstund, en god bok och ett förfinat liv."

Sedan komma en massa andra svar: — "Jag tycker om att höra något, som kan ge mig ett gott skratt". — "Jag tycker om att läsa modärn poesi av de förnämsta och djupaste författarne, sådana arbeten som man inte finner i lånbiblioteken." — "Tala om för oss vad de göra vid Rivieran och i Schweiz." — "Kvinnor önska bli försatta till ljusare, gladare zoner, de behöva vila och rekreation, både kroppsligen och andligen, och uppmuntran." — "Efter att i fyrtiotre år hava varit gift behöver jag sannerligen ingen undervisning i hur jag skall sköta mitt hus." — "Vad vi behöva är vederkvickelse efter vårt dagliga arbete, vi behöva växla in våra tankar på ett nytt spår, alldeles som männen göra då de gå ut och luncha."

Dessa brev äro strimlor, utskurna ur det levande livet. De äro innehållsrika mänskliga dokument. De äro anskrin av pinade själar. De äro nödrop från den cell, som kallas den husliga härden. Kvinnorna hava äntligen fått röst och stämma. Nu veta vi varför så många kvinnor ha så förgrämda ansikten.

För medelklasskvinnan är hemmet ofta en madrasserad cell i en dårasyl eller en omadrasserad cell i ett respektabelt häkte. I många fall är för henne vigseln en dom på livslångt fängelse i ensamhet. Männen fly från hem-fängelset varje morgon och återvända först sent på kvällen. Jag betvivlar, att en man skulle kunna bevara sitt förstånd, om han hölles inspärrad i sitt hem, som han egentligen inte alls känner, dag ut och dag in året runt. För millioner kvinnor är hemmet en arbetsinrättning, ur vilken de icke slippa ut förrän den store gentlemannen Döden öppnar dörren.

Jag är övertygad om, att knappast en man på hundra är i stånd att föreställa sig den utlakande, förtorkande långtråkigheten i det som vi kalla hemliv.

Låt oss taga en vanlig arbetare. Hans hustru måste gå upp tidigt för att göra i ordning hans frukost. Det finns en del misskundsamma män, som befria henne från detta åliggande, men de äro få till antalet. Sedan mannen gått till sitt dagsarbete tvättar hon barnen, skickar de äldre till skolan och tvingar den nyfödde att mot sin vilja somna.

Därefter börjar dagens arbete; hon diskar, bäddar, städar, syr och lagar. Barnen äro tillbaka till sin middag, innan hon vet ordet av. Det eviga sölandet i vatten och potatisskalandet, måtte vara odrägliga! Sedan är det tvättning, stärkning och strykning av familjens kläder och en massa andra saker. Där äro också de dagliga hushållsbekymren, sparandet och knipandet och grubblet över hur pängarne skola räcka till på alla kanter, till mat, kläder, skodon, ljus, bränsle, hyra o. s. v. Och så kommer kvällen, de griniga ungarna skola roas och familjeförsörjaren pysslas om och försättas i gott humör.

Det är dagsprogrammet året runt. Det finns tusentals små mödrar, som släpa och arbeta utan uppehåll hela sitt liv, ända tills de fullständigt utslitna i förtid skördas av döden.

De äro ofta lyckliga över att få dö, ty deras slit är en blandning av all tänkbar jordisk möda med barnsängar och barnskötsel som extra tillsats. Att föda och sköta *ett* barn är redan det ett underverk av fysisk styrka, som ingen man skulle kunna åstadkomma. Dessa små tjänarinnelösa mödrar arbeta sexton av dygnets tjugufyra timmar och efteråt äro de ofta för trötta för att kunna sova.

Mödrarne i den klass, där man håller tjänarinna, föra en ännu tråkigare tillvaro. Hela deras liv går åt till att hålla sig uppe, att bevara skenet av välstånd och förnämitet. De tillhöra radiolyssnerskornas kategori. De förtvina i vardagens gråa tråkighet. De ha inte tid att läsa en bok, att tänka, sedan de genomkämpat sin kamp med vardagens småbestyr.

Det är svårt att fixera en inkomst vilken gör en husmor till en fri varelse, ty hennes utgifter växa fortare än inkomsten. Jag känner kvinnor, som fått sitt nervsystem förstört av hushållsbekymmer, fastän familjens inkomst skrivits med femsiffrigt tal. De ha föga glädje av livet, sedan deras barn blivit gifta.

Det är den lilla modern, som bär hemmets stora börda. Hennes arbete blir aldrig färdigt. Dess komplicerade beskaffenhet kan göra henne galen, men det är icke så omväxlande att det blir roligt. Trälgörat är alltid detsamma. Det finns ingen växling i dessa evigt återkommande sysslor. Därför måste varje medlidsam och kärleksfull make vara vist uppfinningsrik som äkta man. *Hans* dag är växlande. *Hennes* enformig. Hon är i större behov av omväxling än en åker av rägn. Hon förstår ofta inte vad det är, som torkar ut hennes hjärta, hennes sinne och själ, att det är tråkigheten i hennes tillvaro.

Hur hon hatar denna karusell av måltider. Frukost, middag, kväll! Frukost, middag, kväll! Alla familjemedlemmarna buttra, trumpna, kinkiga. Hennes osjälviskhet anses naturlig och given. Hennes självuppoffring får sällan sitt svar i de andras tacksamhet. Hennes sjukdom kommer till besvär för hela huset. Hon får knappast lov att dö.

Är det underligt, om hon längtar efter livgivande flöden utifrån? I sin uttröttade kropp har hon en levande själ, som längtar efter vederkvickelse. Detta är det centrala mysteriet i det häpnadsväckande underverket, den eviga Modern.

Hon ger alltid utan att få något igen. Var icke för hård mot henne! Låt henne få en glimt av skönhet, glädje och behag. Ett litet nöje kastar en lång ljus stråle in i den lilla moderns gråa liv. Tråkigheten svälter ihjäl själen. Det är bättre du slår din hustru till döds än att du svälter ihjäl henne.

——::——

(Eftertryck förbjudes.)

Den rätte personen på den rätta platsen.

Av *FRIGGA CARLBERG.*

Svenska Kvinnors Medborgarförbunds artikelserie.

När den ryktbare fornforskaren och statsmannen sir A. H. Laynard, i engelska parlamentet i ett tal den 15 januari 1855 yttrade, "att en lycklig utgång måste bliva den oundvikliga följden av att den rätte mannen förordnades att fylla den rätta platsen", så var detta en av de förnuftigaste principer som någonsin uttalats i ett parlament.

Då vi tillåtit oss att ändra ordet "man" till "person", så är det därför att principen nu — anno 1924 — även gäller kvinnan. Så långt tillbaka — 3/4 sekel — som Laynard uttalade de nämnda orden hade kvinnan ännu så ringa betydelse inom stats- och samhällslivet, att han är ursäktad för sin synpunkt. Hennes enda rätta plats var inom hemmets fyra väggar, inom sällskapslivet och på scenen. "Nöjets prästinna" är en titel med urgamla anor.

Huru tillämpas i allmänna livet principerna: den rätta personen på den rätta platsen? vare sig det gäller val till riksdagens kamrar eller ledande platser inom stats- och samhällslivet, eller alla dessa poster i styrelser, nämnder och kommittéer i kommunala, sociala och filantropiska institutioner.

En intresserad person som vill studera våra statistiska årsredogörelser eller ännu enklare våra storstäders adresskalendrar, kan ej undgå en del överraskningar och måste ofta fråga sig själv: "Nej, sitter *han* där — vad begriper han av sådant? Eller om en kvinna: har *hon* några intressen utom de rent personliga? Eller: har *hon* någon insikt i sociala frågor?" — Ni vänder er kanske till någon invigd och ber om upplysning i dessa för er dunkla förhållanden. Svaren bruka utfalla olika, t. ex.: "Vi behövde ett namn med klang i styrelsen, och ett par ordnar gör sig så bra i ordförandestolen". — "Han har pängar och sådana behövs ju alltid", "han förstår att representera" och så nästan alltid: "Han tillhör partiet med liv och själ."

Om kvinnorna — obs. att frågor endast framställts där anledning till undran förefunnits — finnes i min erfarenhet endast två svar. Det ena lyder: "Hon är så hygglig och bråkar inte" samt det andra: "Hennes man är en så framstående kommunalman". Det är inte fråga om *hennes* kapacitet — det gäller kanske en barnavårdsinstitution, eller ett sällskap för frigivna fångar e. d. — Hennes val är ämnat som en uppmärksamhet åt den äkta maken.

En personlig erfarenhet från förra sommaren må illustrera förhållandena. Under ett uppehåll på landet företog jag en dag en promenad i sällskap med en vän, en på platsen bosatt f. d. sjuksköterska, då vi från en skogsdunge invid vägen vi hade att passera hörde röster, prat och skratt. Då vi kommo närmare sågo vi en äldre man ligga redlös på marken, till hälften i diket, omgiven av en hop ynglingar, som tydligen skämtade med honom. Just som vi passerade hörde vi mannen utbrista: "Skäms I inte, pojkar, å skoja med mig? Veten I inte att ja' ä skolrådsledamot?"

Hur har denne man kunnat bli invald i skolrådet? frågade jag min vän, det kan näppeligen vara för insikt i skolfrågor eller intresse för ungdomens fostran?

— Nej, svarade hon med ett vemodigt leende, insikter har han inga, men han har ett högt taxerat hemman.

Jaså — därför!

Rikedom och samhällsställning — dessa två stora förmåner — äro naturligtvis ingen diskvalifikation för skötandet av en förtroendepost, men de måste gå hand-i-hand med en överlägsen personlighet, karaktär och sakkunnighet och ej undanskymma dessa.

Och när klander riktas mot personer som svika andras förtroende och ej fullgöra sitt värv till det allmännas bästa, så borde klandret även drabba de personer eller korporationer som vid valet ej visat bättre omdöme, ej kunnat skilja på vad som är väsentligt eller oväsentligt.

I de länder där kvinnorna länge haft politisk rösträtt — i Wyoming sedan 1869, i Kolorado sedan 1876, i Idaho och Utah sedan 1896 — har man gjort den erfarenheten att kvinnorna vid val av representanter till

SKANDINAVISKA KREDITAKTIEBOLAGET
GÖTEBORG - STOCKHOLM - MALMÖ

Avdelningskontor över hela landet

Egna fonder Kr. 182,000,000:—

Gottgör å insatta medel högsta gällande ränta

Telegramadress "Kreditbolaget"

(Inf. gen. Göteb. Tandläkaresällskap)
Tandläkare Anne-Marie Heijde
Vasaplatsen 1. Telefon 15500.
Rådfrågning: Vard. 1/2 2—1/2 3, övriga tider efter avtal.

Tandl. SVEA LEFFLER.
Spec. Äkta Porslinsfyllningar.
Viktoriag. 8. Tel. 8958. Vard. utom lörd. 1—2

Handtverkslotteriet
(Göteborgs Handtverks- & Industriförenings Lotteri)
31:sta spelåret.
Lottsedlar till första dragningen, d. 7 april
Kr. 2:10.
Serielott till samtliga dragningar under året
Kr. 11:65.
Vinstförteckning och lottsedlar hos
Lotteribyrån
Erik Dahlbergsgatan 3
GÖTEBORG.

senaten mest fästa sig vid kandidatens personliga egenskaper såsom heder, rättrådighet och känsla av medborgaransvar. Det är ju att önska och hoppas att denna erfarenhet må stärkas och utsträckas tills den genomsyrar all världens väljarekårer och gör sir Laynards ord till sanning, angående villkoret för en lycklig utgång av samhällsarbetet.

Må en liten allegorisk bild illustrera denna betraktelse.

I en stuga på landet arbetar mor för att ordna och skapa trevnad för de sina, för make och barn. Sina döttrar har hon omkring sig, sysslande med olika värv: sönerna äro utanför i den välskötta trädgården med dess grönsakssängar och blomsterrabatter. Hon älskar sin trädgård och sitt arbete där. Men vad ha sönerna därute funnit på? Ropen och skriken bli allt vildare, men hon tröstar sig med vetskapen: "pappa är ju hos dem". — Hon vet att han ogillar om hon lägger sig i deras åtgöranden och svarar vanligen att pojkar äro pojkar". — Då hon en gång invände, att de därför icke behövde vara vilddjur, bad han henne att "sköta sitt och inte befatta sig med vad hon inte begriper, varpå han låste dörren om henne. — Skrämd av bullret och klagoropen tiggde hon att få komma ut, men förgäves. Slutligen blev hennes förtvivlan så stor att hon, med döttrarnas hjälp sprängde låset.

Den syn som mötte hennes ögon fyllde henne med fasa: sönerna blödande och stympade, vridande sig i plågor på marken, trädgården plundrad och ödelagd, inte en ros kvar, inga grönsaker, inga skuggande krukväxter. Kreaturen hade brutit sig ur ladugården och av skrämsel lupit till skogs, hönsgården var tom och fågelsången hade förstummats. Hon hämtade vatten ur källan, linne ur skåpet och började förbinda såren. Flickorna hjälpte henne, hämtade vatten och biträdde vid forslandet av de sårade in i huset. Sedan började hon med hjälp av döttrarna samt de av sönerna, som hade krafter därtill, att återställa den förstörda trädgården, gräva på nytt, så och plantera på nytt — när skulle hon få skörda?

Men var var de sårades fader under allt detta? Han som borde ha avvärjt sönernas slagsmål?

Han satt vid sitt skrivbord med en stor hög papper framför sig för att skriva ett förslag till världsfredstraktat. Han tuggade pennskaftet i djupt begrundande om han skulle skriva § med svart eller rött bläck. Den bredvidstående papperskorgen var till brädden fylld av makulerade pappersark. Han var så försänkt i tankar att han ej hörde hur hans hustru klagade över att hon till middagen varken ägde mjölk, ägg eller grönsaker.

Hur skulle det månne ha varit om i detta fall *den rätte mannen* övervakat de ungas fostran och trädgårdens skydd? tänkte mor, när hon gick tillbaka till sina tomma grytor och sina lemlästade söner.

——::——

PÄRLOR
JUVELER
i modern infattning fördelaktigast hos
K. Anderson
Hovjuvelerare. O. Hamng. 41.

Hemmets tidning
— är —
Göteborgs Aftonblad
Särskild, omväxlande avdelning för kvinnan och hemmet.
I varje nummer, värdefulla artiklar i olika frågor, berättelse, följetong, kåserier.
Pr kvartal 7.50 fritt hemburen.
Lösnummerpris 10 öre.

Bortgångna märkeskvinnor.

I sitt hem i Stockholm avled den 27 dennes f. d. skolföreståndarinnan fröken *Sigrid Rudebeck* i den höga åldern av 92 år.

Fröken Rudebecks livsgärning är alltför väl känd inom Göteborgs samhälle att en närmare redogörelse skulle vara påkallad. Den skola, hon grundat och utvecklat till en mönsterinstitution för vår kvinnliga ungdoms uppfostran, och som alltjämt bär hennes namn, utgör det vackraste vittnesbördet om hennes livsverk och skall låta minnet av detsamma fortleva långt, långt in i framtiden.

*

En av den svenska sångens allra största konstnärinnor, operasångerskan *Caroline Östberg* avled den 27 februari i Stockholm.

För en äldre generation representerade den bortgångna det yppersta i sitt fack. Såväl stämmans skönhet som framställningens dramatiska uttrycksfullhet förlänade hennes prestationer en betagande glans. Sedan hon år 1906, vid 52 års ålder, lämnat scenen ägnade hon sig länge åt pedagogisk verksamhet, tills ohälsa och ekonomiska bekymmer bröt motståndskraften och sänkte bitterhetens mörker över hennes levnadsafton.

*

Frälsningsarméns grundläggare i Sverige, kommendör *Hanna Ouchterlony* avled den 28 februari i Stockholm i en ålder av 86 år. Det är en betydande plats i en världsfamnande rörelse som den nu bortgångna med levande innerlighet fyllt i vårt land. Hennes död torde även i denna stora religiösa-filantropiska organisation betyda en känbar förlust, som det blir svårt att ersätta.

——::——

Två sonetter.

Av John Milton.

Den blinde skalden.

(Översättning från engelskan.)

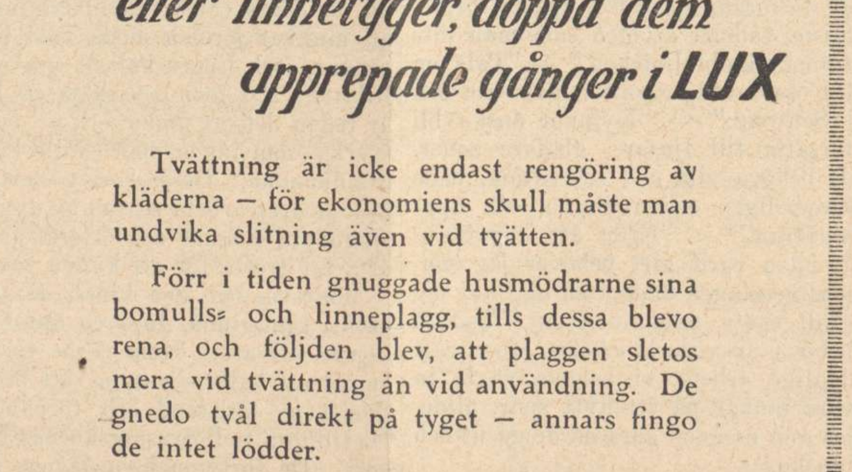
I.

I mörker sänkt, långt förr än ålderns höst
Min styrka bräckt och gjort min ande svag,
Jag sporde: »Vredgas Herren Gud, att jag
Nu nödgas bära gagnlöst i mitt bröst
Mitt enda pund, som dock det var min tröst
Att bruka? Kräver då hans stränga lag
Dagsverke utav den, han vägrar dag?»
Då svarar tålamodets milda röst:
»Vad är väl mänskoverk för Himlens Gud?
Bär tåligt du det ok, han lägger på,
Det ock är tjänst. — Se över änglarne
Han tronar. Tusen skynda på hans bud
Rastlöst kring land och hav, och de, som stå
Uti förbidan, tjäna även de.»

II.

Tre år förrunnit, broder, se'n den dag,
Då ljuset från min väg försvann. Jag ser
Ej sol, ej måne eller stjärnor mer,
Ej mina vänners, mina käras drag.
Dock utan knot emot min Guds behag
Jag lever nöjd, och mörkret slår ej ner
Mitt mod, mitt hopp. — Vad är, som kraft mig ger
Att bära lugn min lott, trots ödets slag?
Så spörjer du. — Nåväl, se här mitt svar:
Jag mina ögons syn som offer bjöd
I ädelt värv, i frihetens försvar,
Det minnet, under mörka vandringsdar,
Tillfyllest är till ledning, ljus och stöd.

Märta Nilson.

Gnugga aldrig bomulls- eller linnetyger, doppa dem upprepade gånger i LUX

Tvättning är icke endast rengöring av kläderna — för ekonomiens skull måste man undvika slitning även vid tvätten.

Förr i tiden gnuggade husmödrarne sina bomulls- och linneplagg, tills dessa blevo rena, och följden blev, att plaggen sletos mera vid tvättning än vid användning. De gnedo tvål direkt på tyget — annars fingo de intet lödder.

Bomull och linne fordra lika omsorgsfull tvättning som siden. Gnidning med tvål — för övrigt all gnidning — skadar tyget — som blir hårt och gult.

Lux är ren tvål i genomskinliga flingor, som vispas till ett kraftigt lödder. Doppa plaggen upp och ned i löddret, varvid smutsen drages ur. Ingen slitning. Om Ni sätter värde på Edra bomulls- och linneplagg, tag väl vara på dem i tvätten: låt Lux ansvara för dem.

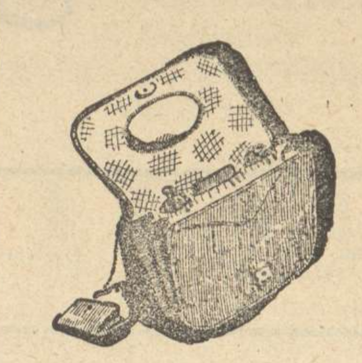

LUX

SUNLIGHT SÅPTVÅL A.-B., GÖTEBORG

127

AKTIEBOLAGET
GÖTEBORGS BANK
GÖTEBORG STOCKHOLM
100 avdelningskontor i västra och östra Sverige
Grundad år 1848
Egna fonder Kr. 78.750.000
Emottager penningar å sparkasse-, kapital- och depositionsräkning till högsta gällande ränta.
Utlämnar hemsparbössor.
Bankens notariatavdelning förvaltar föreningars och kassors medel, enskilda förmögenheter samt testaments- och förmyndaremedel.
Obligations- och fondavdelningar.
Fullständig bankrörelse i övrigt.

En elegant visitväska
som hedrar sin ägarinnas smak köper Ni fördelaktigast hos
John A. Gakm
KORSGATAN 12

Fru LISA KRANTZ
Syatelјé.
Vadmansgatan 4. Telefon 8151
rekommenderas.
Tillskärning och provning utföres.

Lampskärmar
Lampskärmställningar
Alla tillbehör.
Billigaste priser
Största urval.
A/B FERD. LUNDQUIST & Co.
GÖTEBORG.

Fredsrörelsen.

Författarinnan fru Elin Wägner höll den 25 febr. på inbjudan av "Frisinnade Kvinnor" i Göteborg ett fredsföredrag. Även om man icke kan dela fru Wägners åsikt att världssituationen just nu lovar en fredlig utveckling har man dock anledning tro att den kompromissfria fredsrörelse, som hon och hennes meningsfränder företräda, i framtiden kommer att bli en segrande makt. Den hämtar nämligen sin styrka ur en outtömlig källa — *den kristna religionen.*

——::——

På isen.

Att gå på havet är ingen vardaglig upplevelse. Allra minst i våra fuktiga trakter. Men i år har det ovanliga inträffat att den stränga och ihållande vintern bundit vattnet långt ut till havs. Man promenerar fram såsom på ett golv över det djupa blå, vandrar ända ut till den uppbrutna rännan, står med andra ord mitt ute i segelleden och hälsar de ankommande fartygen.

Därute på isen är en värld för sig. I solsken och vindstilla drar den publik som ett offentligt nöje, men i dag blåser vädret kallt från sjön, och den frusna marinen verkar nästan arktiskt öde. Under fötterna ligga isvidderna gråvita och snöpudrade. Ytan har ställvis samma bildningar som fjällen på en fisk — små krusvågor som frusit fast tätt, tätt över varandra. Däremellan ligga blanka, förrädiskt hala ytor och framför Långedrag ser man ännu den långa sandade gatan från motorcykeltävlingen.

Man går till fots till Brännö, till Asperö, till Styrsö och de andra små sommaröarna därute. Här och där invid lägena har man huggit upp små vakar i isen och står tålmodigt och väntar att den på en trädkvist upphängda reven skall bugna under ett napp. Männen stå och stampa eller gå med händerna i fickorna runt om de små vakarna för att hålla sig varma. Tvång eller ett levande varmt intresse — något annat kan icke locka till fiske en bitande vinterdag som denna.

Ute i den issörjiga rännan sträva ett par motorbåtar fram. Det går inte fort, fastän både segel och motor dra allt vad de orka. Då ha isjaktsseglarna det förligare. Det ser ståtligt ut, när de med brusande fart skära fram på sina bredmedade jakter. När de susa tätt förbi, blixtsnabbt och med ett skrapande ljud som krossade de nattgammal is under kölen får man ett begrepp om att det icke vore nådigt att komma i deras väg. De äro isens automobiler såsom skridskoseglarna kunna sägas vara dess cyklister.

Vår skärgård ser sällsam ut i detta tillstånd. Inte glad. Endast mer urtidsaktig än någonsin. Ett nästan öde igenfruset land, gråtonat, livlöst och strängt. Och man glädes över att den bemärkelsenatt redan är passerad, då Peter Katt kastar sin heta sten i sjön. Ty denna natt bryter vinterns välde och löser ånyo det bundna element, vars svall och färg ger liv och friskhet åt våra fattiga, älskade skär därute.

I—e A—r.

——::——

Sommarhemmet Björkåsens försäljning.

Vi fästa härmed våra läsares uppmärksamhet på den försäljning av handarbeten m. m. som onsdagen den 5 mars äger rum i huset N. Allégatan 8, tredje vån., till förmån för det av fröken Beatrice Dickson till industriarbeterskor skänkta sommarhemmet Björkåsen i Landvetter.

Som bekant är det ett synnerligen behjärtansvärt ändamål Björkåsen fyller, nämligen att mot en mycket låg avgift bereda våra industriarbeterskor möjlighet att i en härlig natur och på de bästa kost- och bostadsvillkor njuta några sköna semesterdagar. Försäljningen, vars behållning till större delen användes till stipendier åt sjuka och medellösa för vistelse å Björkåsen, tager sin början kl. 12 p. d. med andaktsstund av fröken Beatrice Dickson samt avslutas kl. 8 e. m. av kyrkoherde Carl Petersson.

——::——

Så länge vi hava en hemlighet för oss själva, är den vår fånge, men när vi omtala den, bliva vi dess fångar.

H. C. Andersen.

*

Av alla tecken till ett fördärvat hjärta och ett klent huvud är fallenheten för otro det tillförlitligaste och osvikligaste.

E. L. Bulwer.

——::——

Konstflitens Flossamatta
Tjock, varm, vacker, slitstark. Relativt billig.
Mattan för det burgna, välombonade, med kultiverad smak inredda hemmet
KONSTFLITEN Göteborg 3.

Varje Dam måste absolut besöka **SIDENHUSETS Vårutförsäljning**

där verkligt prima varor för millioner utbjudas till otroligt billiga priser. **OBS.!** Speciellt framhålles:

Helsiden **Crêpe de Chine,** jacquard **9.**80, **Crêpe Marocain,** jacquard **10.**50, Helsiden **Moiré,** ideal-kv. **10.**50, allt i svart, vitt och kulört.

Helsiden-**Blusar 7.**50, Helsiden-**Kjolar 7.**50, Helsiden-**Benkläder 7.**50, Helsiden-**Klädningar 22.**50 m. m., m. m. Samtliga priser äro endast en bråkdel av värdet.

Uppriktighet.

Av *BEATRICE ZADE.*

II.

Att min lilla apercu i n:r 3 av Kvinnornas Tidning mottagits så vänligt, har glatt mig mycket, och jag tackar nu både "Syster Jane" och dem, som tillskrivit mig privatim, för all förståelse.

Mina reflexioner i ämnet upphörde emellertid icke med det frågetecken, som avslutade artikeln i n:r 3. Innan jag anser dem kunna sammanfattas till verkliga erfarenhetsrön, må det tillåtas mig att berätta en annan upplevelse.

Jag har lärt känna en ung flicka, som sedan någon tid tillbaka slutit sig till mig med en varm, hjärtlig vänskap. Hon ger mig dagligen större eller mindre bevis på densamma, och det är omöjligt att tvivla på hennes uppriktiga tillgivenhet. Då hon dessutom är en vacker, fint bildad, begåvad och karaktärsfast ung dam, ser jag henne gärna i mitt sällskap.

Hennes föräldrar äro döda, men jag vet, att deras hem varit föga harmoniskt. Någon förmögenhet att tala om ha de icke efterlämnat åt sitt enda barn. Min unga väninna skall bli konstärinna. Hon har genomgått akademien och redan börjat göra sig bemärkt som skulptris. Hennes lärare påstå, att hennes anlag ge *stora* förhoppningar för framtiden. Men för att verkligen ernå något på konstnärsbanan måste man, som bekant, äga vänner och gynnare. En sådan sällsynt stor och originell undantagstalang, som erövrar världen utan några relationer, har min väninna säkerligen icke. Likväl vore det att beklaga, om hon ej finge tillfälle att vidare utbilda sin begåvning, ty konsten är hennes livs förnämsta innehåll.

Vi hade i början icke alls träffats i sällskapslivet, utan ständigt varit tillsammans på tu man hand. Min nya väninna brukade komma till mig vid tedags, hämta mig till en promenad eller gå med mig på museerna. Jag hade aldrig märkt annat, än att hon varit snäll och vänlig, glad och hjälpsam.

För ett par veckor sedan såg jag i hennes lilla ateljé en mycket lyckad träskulptur och uppmanade henne att sälja den. Hon anförtrodde mig då, att hon redan förgäves gjort åtskilliga försök i det syftet. Nu för tiden har just ingen råd att köpa konstverk. Den affär, som förut brukade avsätta min väninnas och hennes kamraters små arbeten, deras bronsfigurer, etsningar, akvareller o. s. v., hade förklarat, att den ej kunde ta emot en så pass dyrbar sak som ifrågavarande träskulptur. Å andra sidan behövde min väninna nödvändigt pengar, då hennes kassa var så gott som tom.

Jag beslöt att hjälpa henne och lyckades verkligen intressera en mycket förmögen bokförläggare för hennes konst. Han har alltid haft för vana att understödja lovande unga konstnärer, om ej på annat sätt, så genom inköp av deras alster.

En vacker dag begåvo vi oss till ateljén, den rike bokförläggaren och jag. Min väninna visste, att vi skulle komma, och öppnade själv dörren. Jag såg henne betrakta den gamle herrn med kallt kritiska blickar och blev mycket förvånad över hennes sätt att taga emot honom. Hon var påfallande kort och kärv, bad honom ej sitta ned, ville knappast visa honom sina skisser eller arbeten och svarade honom så ovänligt, att han snart nog avlägsnade sig utan att ha bestämt sig för något köp, ehuru det var tydligt, att både träskulpturen och ett par gipsutkast i högsta grad intresserade honom.

När vi blivit ensamma, återfick min väninna genast sitt vanliga älskvärda väsen. Hon tryckte mina händer, skrattade och pratade. Jag kunde naturligtvis ej låta bli att fråga varför hon betett sig så avvisande mot den snälle gamle herrn. Hon ryckte endast på axlarna och förklarade, att han från början gjort ett osympatiskt intryck på henne. Ja, men det får man väl ej utan anledning visa så där öppet, menade jag. Då spärrade den unga konstnärinnan upp sina vackra, mörka ögon. Det var tydligt, att hon kände sig besviken på mig. Skall man ej framförallt vara sann? stod det tydligt att läsa i hennes undrande blickar. Och utan omsvep sade hon mig, att hon anser låtsad vänlighet vara hyckleri, således ovärdig en ärlig och storsinnad människa. Jag teg, ty var och en har ju rättighet att själv bestämma sitt sätt emot andra, och dessutom övertygas väl ingen genom förmaningar, åtminstone ingen, som behärskas av förutfattade åsikter.

Men sedan har jag ofta haft tillfälle att iaktta min unga väninna i umgänget med människor. Hon handlar faktiskt efter principen att låta sitt yttre uppträdande klart återspegla de inre känslorna. Om hon tycker bra om en person, visar hon sig vänlig, älskvärd och förekommande; mot den, som av en eller annan orsak uppväckt hennes misshag, är hon däremot ytterst frånstötande och ovänlig.

Jag har nu i alla fall styrt om, att den vackra träskulpturen blivit såld. Men i tysthet befarar jag, att denna begåvade, duktiga flicka icke kommer att vinna det erkännande i sitt yrke, som hon förtjänar. Och med ett litet stygn i hjärtat säger jag mig: det är hennes omutliga uppriktighet, som står i ljuset för hennes lycka. Måste det vara så? —

—::—

Hur bygga upp barnens tänder starka?

Några reflektioner i en aktuell fråga.

Av RÖDA KORS-SYSTER.

Finns det någon möjlighet för oss, som ha vården om egna eller andras barn oss anförtrodd, att bygga upp deras tänder starka? Den frågan ha de flesta av oss gjort sig otaliga gånger, och man har sagt sig själv, att genom att i tid låta laga alla skavanker skall det väl lyckas. Man har hoppats att ett eller två årliga besök hos tandläkaren, varvid alla hål omsorgsfullt plomberats, skulle råda bot för tandrötan, denna ödeläggare av barnens och de ungas tänder. Men är det månne *nog* att låta plombera tänderna? Här måste litet var av erfarenhet med ledsnad svara *nej!* Det är visserligen oändligt viktigt, att hål bli lagade och lagade *i tid,* d. v. s. medan de ännu äro små, men det räcker inte vare sig med detta eller med daglig borstning av tänderna, det kommer man snart underfund med . Det fordras någonting *mer.*

Huruvida modern redan medan hon bär barnet i sitt sköte, kan öva något inflytande på dess tandbildning genom att se till att speciella tandnäringsämnen (kalksalter, vitaminer) rikligt ingå i hennes föda denna tid är väl troligt, om än inte till fullo vetenskapligt klarlagt. Om det däremot alls hjälper att intaga artificiella preparat, t. ex. artificiella kalksalter i samma syfte är ännu en outredd och mycket omtvistad fråga. Tills vidare få vi väl nöja oss med att söka utröna vad modern kan göra för att stärka tandbildningen hos sitt barn sen det kommit till världen.

Liksom allt annat hos barnet är naturligtvis ett gott eller dåligt tandanlag i viss mån ett arv. Lyckligtvis kunna vi dock, som bekant, när det gäller kroppsliga anlag, liksom medfödda egenskaper, åtminstone *delvis* påverka dem.

På de senare åren har man alltmer kommit underfund med att — för att barnakroppen skall kunna växa sig riktigt stark och kraftig — så måste det särskilt under uppväxttiden i riklig mängd i födan ingå en sorts näringsämnen, kallade vitaminer. Dessa anses av moderna läkare vara särskilt nödvändiga för *tand-* och benbildningen hos barnet. Vitaminer ingå talrikt i smör, fet mjölk och grädde (särskilt de tider korna gå på gräsbete och en tid efteråt), vidare i *grovt* bröd, *opolerade* risgryn, de flesta mörka grönsaker, tomater, apelsiner, citron m. m. samt i *fiskoljan.*

Redan vid omkring 7 månaders ålder ger man numera, i modern barnavård, (och just av ovannämnda skäl!) småttingarna några teskedar fruktmos eller grönsakspuré el. dyl. i stället för ett och annat mål av den förr som allena saliggörande mjölken *samt* en och annan tesked ur frukten direkt prässad (alltså okokt!) apelsin- eller citronsaft, tillsatt med litet socker; d. v. s. näringsämnen, som bevisligen stärka deras tand- och benbildning. Litet längre fram få de börja gnaga på hårda skorpor och så småningom även på knäckebröd. Så fort de kunna tugga ordentligt borde envar tillhålla sina barn att äta ett stycke tjockt knäckebröd, *ej* delikatessbröd! till varje måltid. Ett sådant tvång, även om det i början orsakar gnäll och missbelåtenhet, komma barnen att välsigna längre fram i livet när de lärt sig inse den goda nytta det gjort dem. Ty utom det att grovt knäckebröd är synnerligen rikt på näringsämnen för tänderna, så är själva ansträngningen med söndertuggandet av stort värde, ty tänderna stärkas genom tuggning av hårdtuggad föda på samma sätt som våra muskler ju stärkas genom daglig träning.

Men! Det hjälper inte mycket att på ovan beskrivna sätt söka stärka tänderna om man icke också sätter stopp för det ideliga snaskandet på gotter. Det är rent bedrövligt att se hur mycket sötsaker barn nu för tiden konsumera, och märkligt nog ser det ut som om det vore sämst ställt härvidlag i de enklaste hemmen, där man ofta är oförklarligt släpphänt när det gäller att tillfredsställa barnens gnäll efter gotter.

I allmänhet har man nog för sig, att det är de hårda karamellerna, som utgöra den största faran för tänderna, under det att allt vad choklad heter betraktas som relativt oskyldigt. En framstående tandläkare har emellertid nyligen bestämt påstått, att det är den *sockrade chokladen* som innbär den största faran då den i allra högsta grad alstrar den för tänderna så ödeläggande mjölksyran. Låt oss därför med all kraft söka bortarbeta gottlystnaden hos våra barn!

När det är fråga om *klena* barn (och hur lätt bli inte barnen klena "bara" efter en förkylning!) så gäller naturligtvis vad som ovan sagts om födan i ännu högre grad. Under våra barns klenhetsperioder tycks det dock var långt ifrån nog med detta. Det behövs liksom ett överskott av vissa näringsämnen, och det få de bl. a. genom intagande av *fiskolja.* Säkert skulle vi göra barnen en ovärderlig tjänst om vi, under och efter varje klenhetsperiod, som uppstått genom t. ex. förkylning, skrofulos, någon smittosam s. k. barnsjukdom o. dyl. — då deras tänder ofta taga synbar skada! — läte dem ta in den gamla beprövade fiskoljan utan att ta hänsyn till de äldre barnens ev. gnäll över att den smakar illa. Förövrigt finns det nu en riktigt "god" (om man kan tala om god i detta sammanhang!) fiskolja, som heter *Jecorol,* som de svälja utan svårighet. Det är mycket välgörande och verkar, enl. undert. erfarenhet, fortare än den vanliga fiskoljan. Redan efter intagandet av ett par flaskor inträder hos barnen mera jämvikt till lynnet varjämte aptit och sömn förbättras. Många barnläkare gå ännu längre, sägande att *alla* barn, oavsett om de äro klena, borde ha fiskolja en längre tid vinter och vår. Ja, jag har t. o. m. hört en läkare en gång ordinera åt ett barn med mycket dåliga tänder oavlåtlig medicinering med fiskolja under ett helt år!

Skulle man alltså på detta sätt — och det är flera framstående barnläkares såväl som erfarna tandläkares mening! — kunna stärka barnens tänder så är det inte en dag för tidigt, att vi mödrar ta i tu på allvar med den uppgiften. Föräldrar äro många gånger otroligt slappa, när det gäller barnens tandvård, och ändå borde de av egen erfarenhet väl veta vilket utomordentligt stort inflytande tänderna ha på hela vårt välbefinnande, det kroppsliga såväl *som det andliga.* Ty det är icke blott en fysisk utan även i hög grad en *psykisk* sak, detta med tänderna.

Västra Sveriges
morgontidning
i alla afseenden är
Göteborgs
Morgonpost
Ledande moderat tidning
Innehållsrik
Tillförlitlig
Intressant
Snabb
Prenumerera

Ett utställnings-minne.

Fru Nordberg hade fått ett helt nytt intresse i livet, som vaknat en morgon vid det tillfälle hon stod framför spegeln och fäste upp sitt mörka hår — ett tillfälle, varvid fru Nordberg alltid fick sina bästa idéer och verkligen ett i allt genomgick det huvudsakliga i dagens program. Men denna idé sträckte sig vida längre än till dagens matsedel och rörde ingenting mer eller mindre än att under utställningen hyra ut ett eller två rum av herrskapet Nordbergs överflödigt stora våning om fyra rum och kök vid hörnet av två historiska gator i Vasastaden.

Idén var ju blixtrande kvick och inte oäven, ty fru Nordberg hade hört, att nästan hela staden ungefär samtidigt fått densamma vackra ingivelsen att gästfritt och mot valuta upplåta sina hem för den väntade främlingsströmmen.

Slutligen passade sig det hela så bra — något, som "det hela" *alltid* gjorde till fru Nordbergs idéer — barnen voro under sommarlovet skickade till släktingar på landet. Våningen stod öde och tom och liksom skapad att förvandlas till ett pensionat.

Mannen var inte vidare hågad proselyt till sin bättre hälvts idé, men som han samtidigt var ohågad att "kollidera skarpt" i sommarvärmen, drog han sig ur spelet genom att ge henne fria händer att sköta saken efter eget huvud.

Och saken blev skött. Det är med idéer som med väggohyra — de återkomma.

En förmiddag vandrade sålunda fru Nordberg upp till byrån, där rum skulle anmälas, och blev mycket vänligt anmodad att sitta ned på en stol framför ett bord, bakom vilket satt en dam, som troligen sett några tusentals personer sitta på samma stol i samma ärende som fru Nordberg.

Först när denna kom ned på gatan, fick hon klart för sig, att hon hyrt ut tre rum med ungefär hur många bäddar som helst — och att hon begått en dumhet.

Tänk, om vi få huset alldeles fullt! tänkte hon. — Och vad skall Carl säga!

Men Carl sade ingenting. Varje gång fru Nordberg började tala om utställningen, svarade herr Nordberg ungefärligen med ett: Guds frid, yxskaft.

Och fru Nordberg tröstade sig. Det blir ju bara under en månad, sade hon sig själv — och Carl får väl finna sig!

Och fullföljande denna trösterika tanke, började hon arrangemangen, varigenom herr Nordberg en dag fann sig berövad: 1) sin engelska järnsäng; 2) sin rakspegel; 3) den schäslong, varpå han brukade sova middag; 4) sin lavoar. Och fick han i deras ställe: 1) en sovstol, vari han låg halvvägs ute på golvet med alla sina extremiteter; 2) en tamburspegel från jungfrukammaren, som hårdnackat vägrade att återgiva hans naturliga drag; 3) ingenting; 4) en sockerlåda med ett zinkfat och ett rött skynke framför.

Han sökte visserligen framföra klagomål, som dock aldrig nådde vederbörande, vilken än befanns klättrande på trappstegar, i färd med att sätta upp gardiner eller portiärer, än röjde upp i garderober och skåp, än var nere i tvättstugan och än — och detta oftast — ute i staden, där på ett mystiskt sätt herr Nordbergs tjäntsemannalön omsattes i nytt husgeråd.

Först den 15 juni på aftonen inträdde ett fridfullt lugn i den Nordbergska våningen, där frun uppträdde i splitterny, ljusblå toalett, övande sig i att göra "les honneurs" för det väntade utlandet.

När herr Nordberg nu gick omkring i sin våning, som såg ut som ett hotell med sköna sängar, mjuka mattor och präktiga lavoarer i vartannat rum, och slutligen kom in i deras gemensamma nakna sängkammare, där frun låg på en fältsäng som en krigare, och herrn i en sovstol som en skolpojke, gjorde han underliga reflexioner om svenskt folklynne i allmänhet och om sitt eget saktmod i synnerhet.

Emellertid grep utställningsfebern hastigt omkring sig.

En eftermiddag hörde sålunda fru Nordberg till sin förvåning någon tala högt inne i ett av rummen, och när hon sakta smög fram för att se efter, vem i all världen Carl underhöll sig med, fick hon se honom stående framför trymåspegeln med en parlör i handen och på alla möjliga språk öva sig i att säga: "Jag är mycket glad att se er; jag hoppas att resan varit angenäm", o. s. v.

Utställningsfebern hade även angripit honom!

Man var nu redan i slutet av juni utan att fru Nordberg sett en enda utställningsgäst, och utan att herr Nordberg fått tillfälle att stå bugande i tamburen och rådbråka sitt: "Jag är mycket glad att se er; jag hoppas, att resan varit angenäm", o. s. v.

— Det kommer inga, ska' du få se, sade herr Nordberg, kanske med ett lömskt hopp att återfå sin engelska järnsäng.

Men fru Nordberg var av annan mening.

— Kommer det inga, svarade hon. Jo, vänta du!

Och de väntade — väntade med mycket tålamod dag ut och dag in. Såg fru Nordberg en grupp människor med stora hattar eller annars

NADCO HEMFÄRGER

Damunderkläder
realiseras
extra billigt!
Friberg & Anderson
Kungsportsplatsen 1. Tel. 7235.

MERKUR-TVÅLEN
är oöverträffad för tvätt af finare tyger med ömtåliga färger.

Kobbs Thé
är alltjämt marknadens förnämsta

A.-B.
Herkules Skodon
Kungsgatan 45. Telefon 1900.
Rikt urval. Billigaste priser

Under vår
Inventering
bortsäljes till underpriser stora mängder
Dam- & Barn-
Strumpor
Helsilke- .... från 5.00
Konstsilke- .... från 2.75
Kulörta, ribbade o. fantasimönster av Ylle, alla färger och prislägen.
Stor färgsortering *Bal-Strumpor*
Starka, Varma Skol - Barn - Strumpor
KÖP endast solida Strumpor, ty det är bevisligen billigast i längden.
Gillblads
nyinredda trikåavdelning.

Varje kvinna är i långt högre grad än mannen i besittning av äktenskapets kardinaldygd, nämligen offervillighet. Men det är henne omöjligt att ensam uppoffra något. Äktenskapet är icke en monolog; det är ett stycke med två personer.

Octave Feuillet.

*

Livet blir liksom havet icke sött, därför att det stiger upp mot himlen.

Jean Paul.

——::——

Den gamla.

Hur underbart! I denna spårvagn med en huvudsakligen distinguerad publik, som flytt hit in undan det plötsligt utbrytande ovädret, och med en mängd täcka flickansikten är det hon, den enkelt klädda gamla kvinnan som drar blickarne till sig!

Hur gammaldags siratlig hon verkar i sin helt svarta dräkt, vars omodärna snitt man icke märker, men vars gedigenhet genast faller i ögonen, och i sin svarta sidenduk, som väl knuten vackert sluter sig om det högt burna, vithåriga huvudet.

Vilket milt allvar som utstrålar från detta gamla ansikte, fast, fylligt, vithyllt, med en bred klok panna, klara, rofyllda ögon, en något böjd näsa och en mun, omkring vilken ett drag av blidhet leker.

Man tycker sig ana hennes liv, ett liv av arbete, pliktuppfyllelse, hjältemod, godhet, kärlek och bön. Med vilken stolthet en son bör lägga sin arm om dessa axlar, med vilken lycka barnbarnen leka vid dessa knän.

Vilken värdighet, vilken höghet, vilken skönhet vilar det icke över ålderdomen, när den, som i detta gamla ansikte, visar icke materiens förfall utan själens mognad, när den hos betraktaren väcker tanken icke på graven utan på himlen!

Crayon.

——::——

Pristävlan för barn under 12 år.

Första pris	Kr. 200
Andra „	„ 150
Tredje „	„ 100
Fjärde „	„ 75
Femte „	„ 50

100 st. tröstpriser om 10 kronor vardera

Vill Du vinna något av dessa priser, så titta igenom de dagliga tidningarna och klipp ur alla annonser för Sunlight Tvål, Lux Tvålflingor, Rinso och Vim, som varit synliga i år, och försök färglägga dem med vanlig färgkrita efter bästa förmåga. Skicka sedan in så många annonser Du vill till följande adress:

SUNLIGHT SÅPTVÅL AKTIEBOLAG
Kronhusgatan 16
Göteborg.

Men observera att en tom kartong av någon av Sunlight Tvål, Lux eller Rinso eller den runda, gula lappen, som sitter på locket av en Vim-burk, måste medfölja varje färglagd annons för att gälla vid pristävlan. Din mamma står gärna till tjänst med sådana tomma kartonger.

Den 30 April 1924 komma vi att genomgå alla de insända annonserna och utdela priserna till de barn, som utfört bästa genomsnittliga färgläggning av annonserna. Det är därför fördelaktigt att sända in så många annonser som möjligt.

Tävlingsresultatet, med namn och adress på alla pristagare, kommer att sändas till varje deltagare i särskilt brev så snart som möjligt.

Barn i någon familj tillhörande Sunlight Såptvål Aktiebolags personal ha icke rätt att deltaga.

SUNLIGHT SÅPTVÅL A.-B.
GÖTEBORG.

Fågelföräldrar.

Av Prof. *Arthur Thomson.*

För miljoner år sedan, då en del pioniärer bland amfibierna gåvo upphov åt ett kräldjurssläkte, som slog sig ner på landbacken tog evolutionen ett stort steg framåt. Ty koloniseringen av terra firma öppnade de möjligheter till ett starkare och högre liv. Men den hade också sina nackdelar, och en av dessa var svårigheten att finna en lämplig plats för äggen. Man hade ej längre den gemensamma vaggan, vattnet, att tillgå, och om äggen lades på marken, så var där ju en synbar risk för att de skulle bli uppätna eller torka bort eller sköljas undan av regnskurar. Intet under då, att den vanan fick insteg att gömma äggen i hål i marken eller bland vissnande löv o. d. En förbättring av detta tillvägagångssätt var ruvningen, och äran av uppfinningen få vi tillerkänna vissa ormar. Fåglarna gingo ännu ett steg framåt, då de började sköta ruvningen i nästen, som de byggt i trädtopparna. Vi kunna förstå, att för en flygande varelse var det omöjligt att bära omkring en mängd stora ägg innehållande en rikedom av gula, och vi inse fördelen av en yttre förvaringsplats, där de kunde läggas i rask följd och ruvas och bevakas med relativ säkerhet för modern. Om äggen ej lades med så korta mellanrum som möjligt, så bleve det alltför stor skillnad i ålder och storlek på ungarna, och detta komme att leda till allvarsamma svårigheter. Det är intressant att ge akt på att den europeiska göken, som hoppat över bobyggandet och ruvningskapitlet, lägger äggen med betydligt långa mellantider. Det är troligt, att insmugglandet av äggen hos fosterföräldrar var ett senare påfunnet konstgrepp, avsett att möta svårigheten, som förorsakades av en medfödd orgelbundenhet i fortplantningsförloppet.

Ruvningens fördelar äro mångfaldiga. En bestämd temperatur bibehålles genom moderns kropp och det skyddande nästet, som tillåter embryots utveckling att försiggå lugnt och ostört. Äggen och ungarna döljas för nyfikna ögon, då den ruvande fågelns överkropp i många fall är osynlig. Hos somliga fåglar, som t. ex. rapphönsen, dämpas fågelns karaktäristiska lukt under ruvningstiden, fast man ej ännu lyckats fullt utröna, hur detta går till. Modern skyddar ungen mot solhettan, som mycket plågar många fågelungar, o. hon förvandlar sig själv emellanåt till en solskärm på ett sätt, som endast mödrar kunna förstå. Hon bereder också skydd mot regnet och nattfrosten. Man måste komma ihåg att ungarna ännu äro reptiler vad kallblodigheten beträffar; det vill säga, de äro benägna att anta omgivningens temperatur. Det är först småningom, som det temperaturreglerande system kommer till, som gör fågeln varmblodig, d. v. s. i stånd att bibehålla en jämn kroppsvärme, sommar och vinter, dag och natt.

Hos somliga fågelarter, och ibland hos båda könen, finns där under kroppsytan "inkubationsfläckar", som bringa den varma huden i kontakt med äggskalet. Detta beror ej endast på avnötta fjädrar; det finns i ögonen fallande egendomligheter i själva hudens struktur. Där är ett natverk av blodkärl med täta maskor och förminskning av fettlagret, som vanligen ligger under huden hos fåglar och däggdjur.

En annan av ruvningens fördelar är kanske, att den skänker modern ett tillfälle till vila efter den utmattande äggläggningsperioden. Hennes matsmältningskanal får då ibland också en längre tids vila.

I de flesta fall är ruvningen honans åliggande, såsom hos änderna, de flesta rovfåglar, storkar och tranor; men ibland tar hanen sin fulla andel av uppgiften, som hos duvorna. Man känner några få fall, då hanen tycks sköta hela ruvningen, som i fråga om kasuaren, den amerikanska strutsen, tinamoun och simsnäppan. I dessa fall är hanen ofta fulare än honan och hans konstitution tycks då vara besläktad med den kvinnliga, ty man finner i allmänhet vid exempel på könsdimorfismen hos fåglar, att honorna äro mindre lysande och dekorativa. Hos simsnäpporna är det den enklare klädde hanen, som sköter ruvningen, under det den mera dekorativa honan gör honom sin kur — en omkastning av rollerna, som ger en rasande mycket att fundera på.

I en hel mängd fall stanna hanarna i närheten av nästet, fast de ej göra något vid ruvningen, och visa sig mycket tappra, då det gäller att försvara hustru och barn. Lysande exempel härpå giva svanar, storkar, måsar och många rovfåglar. Bland sångfåglarna, som leva i engifte, är det vanligt, att hanen stannar kvar som uppvaktande kavaljer och matar sin tåliga maka, med vilken han sedermera delar det kärleksverk, som de snabbt växande ungarnas strykande aptit pålägger henne. När ejdergåsen gör sitt bo av dun, som hon plockat från sin egen kropp, ger hanen sig av till sjöss, och kommer inte tillbaka, förrän ungarna äro nästan fullfjädrade. Denna vana är allmän också bland änderna, och det säges, att de flesta honungsfåglar bruka gladeligen flyga ut och roa sig i solskenet bland blommorna utan att fråga efter de stackars honorna, som sitta fastnaglade vid sina äggkoppsnästen.

Ruvande fåglar äro noga med att vända äggen alltemellanåt, och de ordna ofta om dem i nästet. De äro i de flesta fall också noga med att hålla boet rent och att föra undan allt skräp, som skulle kunna väcka obehörigas uppmärksamhet. Men ett klart och tydligt faktum är, att fågeln utför alla handlingar till följe av nedärvd instinkt. Den gamla rutinen, som kanske från början krävt en lång tids intelligent experimenterande, har blivit, så att säga överlämnad åt instinkten helt och hållet. Den har blivit en väsentlig beståndsdel i vad som nu för tiden kallas "det undermedvetna". I alla händelser så behöver ruvningsproceduren ej skötas med särskild eftertanke, fordrar ingen vidare intelligens och slår i allmänhet väl ut, ty under naturliga förhållanden finns det inte mycket stor risk för att något skall gå på tok. Om vi inse detta, så skola vi ej begå misstaget att kalla en fågel "dum", när han fortsätter att lyda sin instinkt, fast någonting har hänt, som gör att detta är gagnlöst. Sålunda är det inte dumt av en fågel att fortsätta med att ruva, fast äggkläckningsperioden är över och ägget ruttet.

Professor Whitman flyttade äggen ur nästet för en av sina vandringsduvor, då fågeln var borta, och lade dem på ett par tums avstånd. Fågelhonan kom tillbaka och slog sig ner i nästet utan att, som det tyckes, märka att någonting var i olag. Efter en stund blev hon orolig och kände efter med näbbet under sin kropp. Men hon gjorde inget försök att få tillbaka äggen, fast hon mycket lätt hade kunnat göra det. Slutligen flög hon bort från det tomma boet. Ruvningen över ingenting gav ett slående bevis på de nedärvda instinkternas tyranni, men den vittnade ej om dumhet.

Ruvningsmetoden som började användas bland kräldjuren, har nått en hög fulländning hos många fåglar. Men det finns naturligtvis undantagsfall, sådana som vi se hos den europeiska göken m. fl. Å andra sidan är kejsarfågelns och kungspingvinernas pseudo-ruvning egendomlig att iakttaga. De bygga inget bo utan bära det enda ägget med sig på tårna, som äro övertäckta med ett fjädertäckt hudveck. Med vilken viktighet och moderlig omsorg säger ej honan emellanåt till sin make: "Du kan få bära det nu en liten stund, men var rädd om det för all del!"

(Time and Tide).

——::——

Åsikter kunna aldrig förjagas ur ett land med spjut, svärd och kanoner. Den beväpnade styrkan är mot dem icke något försvarsmedel. Huru skall man då gå dem till mötes? Med förakt, om de äro orimliga; med argument, om de äro ytliga; med lagliga medel om de äro upproriska.

*

Icke den mest aktade, icke den mest lönande befattning i världen tillfredsställer oss, om hon är främmande för vår böjelse.

J. E. A. Heinroth.

——::——

Praktiska Hushållsskolans
Småbröd och Kakor samt
Långedragsbröd
säljes varje lördag i
Smör- och Ostaffären Bazar Alliance N:r 60
Butiken är vid ingången från Bazargatan mitt emot Lax- och Konservaffären N:r 55.
Tel. 4570 till begge butikerna.
A. MAGNUSSON.

Amalia Gustafssons
Saluhallen 21—23
förstklassiga Charkuterivaror rekommenderas. Tel. 1976.

Skånska Wienerbageriet
EMY THORIN
Erik Dahlbergsg. 22 (mitt för Reallärov.)
Nya Tyska Wienerbröd.
Tel. 6077. Tel. 6077.

Rekommendera
Kvinnornas Tidning
till Edra Vänner!

misstänkt utseende närma sig huset, tänkte hon genast: där komma de! Ringde sotaren eller gaskarlen eller brevbäraren eller en leverantör, sprang hon genast ut i tamburen och sade sig själv: nu äro de här!

Men utställningsgästerna dröjde alltjämt.

Nåja, det var ju lång väg från utlandet, och dessutom kommo de stora, spännande dagarna inte förrän längre fram. Fru Nordberg fann tusen tröstegrunder — herr Nordberg sorgligt nog, inga, ty han hade en så dålig säng.

Men när herrskapet gingo ute i staden för att bese festligheterna, friskades deras humör upp en smula av det paranta gatulivet och de många nya fysionomierna. Det var förfärliga människomassor, tyckte fru Nordberg, som här togo stadens stå- och gåplatser i besittning. Men var hade de liggplats? — Det kunde hon inte bli klok på. Hon frågade sin man — han svarade med tidningsartiklar, hon frågade sina väninnor — de visste ingenting. Hon ringde upp alla hon kände och som tänkt att hyra ut — de hade inga gäster sett heller. Saken började bli genant.

Återigen gingo några långa dagar och för herr Nordberg ännu längre nätter i den obekväma sovstolen, och en morgon visade den obevekliga väggkalendern att även juli var halvliden.

Då började herr Nordberg känna sig bedragen — och nu skulle han tala ut. Att "tala ut" var för herr Nordberg ungefär detsamma som explosionen är för ångpannan: han gav igen allt. Icke en sak som han fått smälta under ungefär det senaste decenniet blev därvid bortglömd. Hans minne, som aldrig var dåligt, blev vid sådana tillfällen oerhört. Han kom ihåg en tändsticka, som legat och skräpat på mattan för 3 år sedan, han kom ihåg huru många gånger smörkniven saknats på frukostbordet alltifrån hans äktenskaps början, han kunde precis på dussinet säga det knappantal, som fattats i hans skjortor sedan han blev gift — kort sagt, han kom ihåg så mycket att själva den nuvarande källan till förargelsen drunknade i hans minnen.

Men att tala ut utan anledning föll aldrig herr Nordberg in. Och när på morgonen den 15 juli ingen sådan anledning bjöds, beslöt han vänta till middagen.

Middagen kom, och den ena rätten bestod av konserverad sparris. Träig och besk sparris.

Detta var en anledning. Herr Nordberg samlade sig, och trycket sprang upp — svindlande. — Det var just ingen bra sparris, det här, sade fru Nordberg för att avleda tystnaden.

Herr Nordberg sög ännu på en stjälk utan svar, men slutligen sköt han tallriken ifrån sig och såg ut som en som ätit smultron och inte tålt dem.

— Ja, vet du vad, sade herr Nordberg, jag får verkligen säga . . .

Men vad han skulle sagt blev aldrig klart, ty i samma ögonblick ringde telefon.

— Det är nog byrån, sade fru Nordberg och reste sig hastigt, glad att få lämna bordet.

Men det var icke byrån — det föreföll verkligen som om denna institution varit den sista i världen, som skulle fått anledning att ringa upp herrskapet Nordbergs nummer.

Tvärtom — det var släktingar, herr Nordbergs syster och svåger, som hade den älskvärdheten underrätta, att de kommit till Göteborg och den ytterligare älskvärdheten att hälsa från de båda juniorerna Nordberg, som de lämnat krya och raska i sitt hem och i samband med denna upplysning undra, var de nu själva skulle kunna bo bäst och billigast.

Fru Nordberg svaljde tårar och harm och svarade så vänligt hon kunde, att det skulle vara en skam om de hyste in sig någon annanstans än hos dem, och att de naturligtvis voro *så* hjärtligen välkomna.

Ilsken avringning.

Nu var det herr Nordberg som teg, och frun talade ut, men mest i handling.

Vad herr Nordbergs dystra ansikte och hemliga önskningar inte förmått, det förmådde släkten. Inom en timme stodo de engelska järnsängarna åter på sin plats i herrskapet Nordbergs sängkammare och schäslongen och rakspegeln och lavoaren hade fått göra dem sällskap.

— Ska släkten ligga på de där pinoredskapen nu? frågade herr Nordberg, då han såg fältsängen och sovstolen bäddas om.

— Ja, det måtte väl vara gott nog åt dem, som ingenting betalar, sade fru Nordberg.

— Men det har ju inte gästerna heller gjort, *tänkte* herr Nordberg att säga.

Men han sade ingenting, ty han ville icke vara elak, allraminst nu när han återfått en ordentlig säng.

Och den fick han behålla.

L. I. S. A.

——::——

Namns- och Födelsedagsgåvor
Presentkort — 1/1, 1/2 eller 1/4-år — erhållas på KVINNORNAS TIDNING Expeditionen, Vallgatan 27. Tel. 18070.

Offentliga nöjen.

Stora Teatern
Söndag kl. 1,30 Billighetsmatiné:
BAJADÄREN.
Kl. 7,30 Billighetsföreställning med matinépriser:
TIGGARSTUDENTEN.
Måndag kl. 7:
Lohengrin.

Lorensbergsteatern.
Varje afton kl. 8,15:
Salome.

Nya Teatern.
Söndag kl. 1,30 för sista gången:
FABRIKSTÖSEN.
Söndag, måndag, tisdag kl. 8 sista gångerna:
Annonsera.
Onsdag kl. 8 Premiär:
FLAMMAN.

Lilla Teatern.
Lördag och söndag kl. 7 och 9:
övriga dagar kl. 8:
Bröderna Östermans huskors.
Söndag kl. 1,30 Matiné:
HEMSLAVINNOR.

Nyheter i
Thesalongen
Varma smörgåsar
delikat och billig frukosträtt.
"Lilla Guldpärlan"
läskande styrketår.
HERM. MEETHS A.-B
Vollmers-Meeths

Teater.

Skådespelet "Flamman"

kommer nästa onsdag upp på Nya Teaterns program. Pjäsen har uppförts i Stockholm och fått en hård press, men exempelvis i Köpenhamn slagit starkt an. Detta beror måhända på i vilken grad man gjort *strykningar*. Direktör Selander har gjort omfattande beskärningar utan att dock pjäsens själva värde förloras därpå. Styckets tendens är, framhåller direktör S., fullt moralisk. "Flamman" är dock endast för vuxen publik.

LORENSBERGSTEATERN.

Oscar Wildes "Salome"

När detta skrives, i tidningens pressläggningsögonblick, har Lorensbergsteaterns premiär på Oscar Wildes skådespel *Salome* just gått av stapeln. Tiden medgiver icke någon närmare redogörelse, men — med reservation för en del invändningar — kan det konstateras att föreställningen blev en stor framgång för teatern.

Oscar Wilde har ingenting att säga hjärtan och själar — han talar så mycket mäktigare till fantasi och intellekt. I Salome firar hans glänsande formtalang, hans förmåga att skapa stämning, effekt och stil verkliga triumfer. Själva ämnet, som leder åskådaren ända ut mot de yttersta gränserna av det grymma och vidunderliga i människonaturen, fordrar även liksom ordens försonande utstyrsel.

På Lorensbergsteatern spelas huvudrollen, märkvärdigt nog, av fru Widborg. Man tycker annars att Doris Nelson borde varit den enda i ensemblen, som är såsom skapad för uppgiften. Nu kreerade denna i stället Herodias roll, som härigenom, vilket icke är meningen, i demonism kommer att överglänsa Salome.

Vi återkomma i följande nummer till en utförligare redogörelse.

—::—

Artighet.

Artigheten är en utdöende, men vacker talang. Jag tycker om att folk resa sig, när de hälsa och säga tack när man gör dem en tjänst samt i allmänhet i sitt görande och låtande inlägga den aktning och hänsyn för nästan som vanlig hövlighet föreskriver.

Men det är inte alla människor som tåla artighet. I stället för att svara med samma skiljemynt bli de mopsiga, och otrevliga, om man bemöter dem för hövligt. Kommer man exempelvis in i somliga butiker och enligt sin naturs maning vänder sig till biträdet med ett artigt: Vill fröken vara vänlig och visa mig röda sidenband! får man stå där. Men ser man hög ut av bara den och befaller: Röda sidenband! blir man bums betjänad. Det duger inte heller att vara för artig mot en nyanställd husassistent. Hon tror då genast att man inte kan betala lönen. Har man fru Andersson som går bort i husen till hjälp en dag gäller det också att vara försiktig. En aning för mycket artighet, och hon uppfattar det genast som en invit till förtrolighet och börjar anställa korsförhör om vad ens bohag och husgeråd kostar. Över huvud taget har folk lätt att tro att det icke är så väl beställt med en person som visar deras egna personer en smula aktning.

Hur nedslående detta än är måste man dock föredraga artigheten framför drumligheten. Den är i all sin nuvarande impopularitet en god makt bland människorna. En glad gör den ännu gladare och hos en förbittrad stillar den vreden. Om sålunda en cyklist kört ikull en människa och sen bara fortsätter som om ingenting hänt blir människan uppbragt och anger cyklisten för polisen. Men stannar cyklisten däremot, hjälper upp och borstar av sitt offer och i övrigt på tusen sätt visar sin förtvivlan över det inträffade vekmar människans hjärta underbart och smälter utan alla anklagelser sveda och skada. Om en herre i tio graders köld går ut och ställer sig på plattformen för att överlämna sin varma, goda plats inne i vagnen åt en dam, som inte har vett att tacka honom fryser och förtäres han av grämelse och gör en vredgad insändare i en tidning mot damers ohövlighet i spårvagnarna. Men belönar hon med en vacker blick och ett vänligt tack hans ridderlighet, uthärdar han kölden med fromt och förnöjt sinne.

Apropå herrarnas ofta hörda klagan över damers ohövlighet, undrar jag, om de veta, att det också finns män, som icke förstå vanlig hövlighet från en dams sida. De tyda den som något helt annat.

Följande självupplevda episod belyser hur det kan gå om en dam visar artighet mot en icke-gentleman.

Scenen är ett konditori vid 6-tiden på eftermiddagen. Vid disken utom jag en herre. När jag över den höga glasskivan drar assietten tillbaka, råkar min armbåge stöta till herrns assiett, så att han håller på att tappa den. Jag diskuterar icke här huruvida skulden till kollisionen låg hos mig, som inte såg med nacken, eller hos honom, som vid en lång tom disk inkräktat på mina farvatten. Jag påtog mig emellertid ansvaret genom att hastigt, men artigt be honom för all del ursäkta.

Därmed borde saken varit utagerad. Men när jag efter att ha fullständigat min utrustning passerade gången fram mot ett av smårummen stötte jag åter på min herre från disken. Han hade uppenbarligen ställt sig på post. Och när jag gick förbi — o, avgrundsdjupa enfald! — blinkade han! Det gick runt i mitt huvud. *Vad* menade han!!? Jag hade råkat stöta till en vilt främmande mans assiett, jag hade hövligt bett om ursäkt, jag hade uppfört mig fullt korrekt — och nu stod karlen där och blinkade!

Jag intog upprörd min plats. Herrn satte sig vid ett bord mitt emot och började ostentativt betrakta mig som väntade han en dramatisk fortsättning. Jag tänkte: Vänta du! Ty även jag väntade på något. Några obehagliga minuter förflöto. Aldrig har en mazarin smakat vedervärdigare. Äntligen kom den person jag väntade. En man — en verklig gentleman. Nu skulle han därborta väl sluta med sitt oförskämda tittandet. Men — nej! Det hela blev slutligen så olidligt att jag med några ord invigde min följeslagare i situationen. När han hört skildringen till slut, vände han sig långsamt på stolen och tog med en fast blick sikte på mannen.

Jag vet inte vad det kan ligga för frimureri i mäns blickar. Men denna hade en våldsam effekt. Det tycktes mig som om den andre plötsligt tillintetgjord började smälta ned på sin stol. Efter några ögonblick fanns det ingenting kvar av honom. Han hade lämnat lokalen.

Detta bara *ett* exempel ur högen. Och jag grubblar ofta över detta problem. När vi damer äro hövliga mot en man av denna sort blir han närgången. Men när en annan man visar honom sitt förakt förstår han ögonblickligen språket.

Av exemplet att döma ligga i detta speciella fall alla fördelar på männens sida. De kunna utan risker bruka artighetens vackra talang mot hela det andra könet. Men för att inte bli allt för mycket tillplattade få vi använda den med både urskillning och sparsamhet mot männen. Ej heller är det omöjligt att det just är icke-gentlemännens egendomliga sätt att tolka damernas artighet som givit anledning till dessas så ofta påtalade oartighet mot de verkliga gentlemännen. Tänk på saken, ridderliga män, och ni skola kanske känna er mindre sårade av den kvinnliga ohövligheten i spårvagnar! Det är inte otacksamhet utan osäkerhet. En förklarlig fruktan att händelsen skall få en allt annat än angenäm epilog.

Ragna Peters.

—::—

Släkt.

Av *TORA RAMM.*

Ur genealogisk synpunkt finns det bara två slags släkt, nämligen nära släkt och släkt på långt håll. Men socialt ställer sig släktfrågan på ett annat sätt. Där kan man vanligen indela folks släkt i följande tre kategorier.

Släkt man talar om,
Släkt man inte talar om, och
Släkt man talar om att man hjälper.

Den första kategorien är den släkt man är stolt över. Den har avancerat långt på samhällsskalan och strålar med en fixstjärnas glans bland vasaller av tredje eller fjärde ordningen på familjekartan. Man säger så ofta man kan få tillfälle därtill: min kusin statsrådet, min farbror generalen, min svåger byråchefen. Merendels bor denna lysande släkt i en annan stad. Med undantag för den obligatoriska nyårshälsningen hör man aldrig av den. Den har bjudningar, barndop, bröllop, begravningar, men man är aldrig med. Man bara talar om den, håller sig underrättad om den, fäster sina bekantas uppmärksamhet på varje gång dess namn står i tidningarna och samlar sig över huvud det anseende man kan på denna släkts bekostnad. Den lever men man ser den aldrig, den dör och man klär sig svartklädd. Man sörjer inte, men att bära sorg efter ett statsråd eller en general är lika mycket värt som många, många statsobligationer.

Släkten man aldrig talar om lever också sitt liv, men i fullkomlig glömska. Man säger aldrig min kusin månadskarlen, min farbror matrosen eller min svåger klamparen. Det låter ingenting. Man är på det hela taget föga angelägen om att folk skall veta att man äger släktingar i så ringa ställning. De kunna vara hederliga, respektabla människor, men de duga inte att skylta med. Frågar någon: Ni är väl inte möjligen släkt med minister B., svarar man frimodigt och nonchalant: *Om!* Vi äro bara syskon! Men om man säger: Jag har en mycket hygglig gårdskarl med samma namn som ni, ser man bara förvånad ut och lyckas trots en mängd skenbara ansträngningar icke erinra sig att det är ens bror. Detta icke av brist på sympati för brodern-gårdskarlen, utan enbart på grund av social feghet.

Släkten man talar om att man hjälper bildar vid sidan av dessa båda en klass för sig. Vanligen består den av "bättre folk", som genom ålder, sjukdom eller oföretagsamhet saknar existensmedel, men dock förstår konsten att hålla sig uppe. Det ger ens ekonomiska förhållanden en viss glans att man har råd att dra på fattiga släktingar. Man lånar dem en femma alltibland för att sedan kunna skryta med att man "så gott som försörjer dem". På födelse- och högtidsdagar infinner man sig som välgöraren i deras hem för att genom en värdig gåva markera sin roll som deras stöd och försyn i livet. När man talar vid andra om den, ser man bekymrad ut för deras skull, men antyder att man inriktat sig på att det väl för framtiden får gå som hittills. Härigenom vinner man styrkan och sympatierna på sin sida. Att briljera en smula är ju ett rätt oskyldigt nöje och därtill oftast det enda ens släktingar bereda en.

Regeln har naturligtvis undantag. Vid sidan av fåfänga talar blodets röst sitt överlagda språk. *Mänskligt sett* talar den kanske lika varmt för gårdskarlen som för generalen, men den talar då bara inte högt. Den kan däremot vara så mycket vältaligare i det tysta. I stort sett kunna vi emellertid inte komma ifrån de yttre förhållandenas inverkan på vårt känsloliv. Det är så. Vi kunna inte förneka det. Och det skulle först och främst fordras ett större socialt mod än vi vanligen besitta, för att få det annorlunda.

—::—

Mannen kan icke äga någonting bättre än en god hustru och icke någonting sämre än en dålig.

Simonides.

—::—

Den olösliga tjänarinnefrågan.

I n:r 4 av Kv. T. står en art. av sign. S. E. med rubrik *"Undervisningsinstitut för husligt arbete"*. Den innehåller utan tvivel tänkvärda saker och delvis goda förslag.

Om inte precis *"Undervisningsinstitut"*, så behöva vi dock *obligatoriska fortsättningsskolor* för all kvinnlig ungdom, där teoretisk och framför allt praktisk undervisning meddelas i *allt* som tillhör hemmets skötsel jämte grunderna för hälso- och sjukvård. Dessutom moralära och enkel bokföring.

Vi skulle ju kunna kalla denna lärotid för den obligatoriska kvinnliga *värnplikten*, som förbereder den unga flickan att möta livets krav.

Efter genomgången examen och erhållet betyg får hon t. ex. sedan plats i någon familj, där hon ytterligare förkovrar sina kunskaper.

Att uppställa någon regel i särskilda fall ang. lön, fritid m. m. faller sig naturligtvis svårt för att icke säga omöjligt, då förhållandena äro så olika inom olika familjer. Det bör överlåtas åt de enskilda att bestämma själva. En del punkter böra dock fastställas, t. ex. en månads uppsägningstid för båda parterna, en ledig eftermiddag i veckan samt varannan söndag. Dessutom kvällarne fria efter kl. 8—9, om inget särskilt hindrar, t. ex. sjukdom eller i enstaka fall främmande. Har vederbörande innehaft sin plats över ett år får "hembiträdet" eller "assistenten" en veckas semester eller mer under sommaren.

Varför icke tjänarinnans "yrke" har ett så "gott anseende" som en del andra beror helt visst på, att det å så ytterst få, som fylla sin plats på ett tillfredsställande sätt. De sakna i regel *ansvarskänsla* och *kompetens*.

Överallt på andra arbetsområden fordras kunskaper, ordentliga betyg och rekommendationer. Tages någon *utan* sådana t. ex. på ett kontor eller dylikt kallas han eller hon "volontär" och får gå sin lärotid utan lön, tacksam att icke behöva betala för sig.

Hur lyckligt vore det icke för alla parter, om den platssökande verkligen ägde kunskaper och förutsättningar att med ordning och samvetsgrannhet utföra sitt arbete.

Som det nu verkligen förhåller sig synes det nästan hopplöst. Hemmet lider härigenom. Det återverkar på samhället och detta åter på staten. Här ser man ånyo den gamla satsen gå igen — "små orsaker — stora verkningar".

Det faller av sig själv, att häri inbegripes icke de hem, mindre och större, där husmodern är ung, frisk och stark och kan sköta hemmet utan främmande hjälp. Detta är naturligtvis det mest idealiska.

KNUT HEURLINS Hemslöjd, Kungsgatan 46. 1 tr. (Victoriateatern)
SILKEGARDINER fr. 3:—, MÖBELTYGER, MATTOR,
DUKAR m. m. Billiga priser.

Silverslöjan.

ROMAN

av

Ilse Leskien.

Auktoriserad översättning av *Ragnhild Lindberg.*

7

I det stora rummets svaga belysning, framkallat av den gula ljusstrimman från musikrummet, och det blåbleka månskenet över trädgården, såg hans ansikte ännu blekare ut än vanligt. Först viskade han något misch-masch på sin eländiga tyska, därefter började han plötsligt att tala ungerska, varvid han anpassade sin röst efter tonstyrkan därute, och därunder böjde han sig allt djupare ner över henne.

— Vad värdigas ni meddela mig, Szagady? sade Julie, och lade sig allt bekvämare tillrätta i stolen, under det att hennes varma ansikte under den vita hårmassan så småningom lyftes allt högre upp mot honom: ... jag förstår inte ett ord ... jag ... nu var hennes skrattande mun helt nära hans, och en sekund senare visste hon mycket väl, vad han sagt.

En stund fortsatte de under tonerna från ett livligt allegro denna slags ungerska underhållning. Men innan man slutade trion därute, vred hon upp den högfotade skrivbordslampan och uppmanade sin vän att sätta sig på divanen i passande åhörareställning.

Efter slutackordet sprang hon upp, fullkomligt ogenerad, gick in i musikrummet, ropade "bravo" och fick fatt på Henry.

— Kom här, Henry, Szagady intresserar sig för er vårdade Mynheer, och därvid pekade hon på ett stort, mycket bra gjort porträtt från den senare holländska skolan, vilket föreställde en kraftigt byggd herre i blommig väst och guldbroderad rock.

Wiesner kom in samtidigt som van der Borgk, och därefter syntes Braune med en bricka. Han tände flera lampor och serverade förfriskningar.

Grün hade stannat kvar i musikrummet och likaså Elisabeth. Han satte sig framför pianot och började gräla ganska grundligt på den unga frun.

— Nej, så här duger det rakt inte, och han slog an ett par toner med fumliga fingrar, — inte får man spela så där slappt och likgiltigt. Lätt och ändå eldigt, alldeles klart men kraftigt på samma gång, ... så här ... och plötsligt framvällde under hans tjocka fingrar några oändligt vackra löpningar.

— I början gick det ju ... här ... han bläddrade tillbaka ett par sidor, och här! Det gick riktigt bra, och jag gladde mig verkligen. Men sen... nå ...

Hon hade stått alldeles stilla bredvid honom under hans häftiga utfall.

— Ja, jag kände det själv, men det gick inte.

— Det måste gå, man får inte släppa taget, det måste! och full av iver såg han upp, och märkte då den mörka skuggan i hennes ögon, de skälvande munnen...

— Ack, min Gud, nådig fru, sade han och fattade tafatt hennes hand, nu först ser jag att ni är trött, då kan man inte spela.

— Nej, inte sant, och hon blev ett ögonblick stående med fuktiga ögon. Så log hon: Alltså inte mera bannor, mästare, inte mera nu i kväll.

— Hur kan ni tro att jag ... och nu följdes de åt till de andra i Henrys rum.

Det blev en lång och livlig debatt om den nya operan. Franz Wiesner kunde redan utantill flere av de svåraste sidorna i ouvertyren, och gav dem en glänsande tolkning. I Grün och Elisabeth fann han intresserade åhörare. Henry blev oupphörligt distraherad och störd av Julies koketta manövrar. Hon ägnade honom den livligaste uppmärksamhet för att ej ungraren skulle bli alltför övermodig, och som värd kunde han ju ej visa sig alltför oartig mot henne.

Äntligen bröto Wiesners upp. Van der Borgk följde sina gäster ända ut i hallen. Elisabeth, som ville undvika ett samtal med honom, kom just ut ur dörren och vände sig mot trappan, då han ropade på henne.

— Elisabeth, får jag tala med dig ett ögonblick.

Hon följde med tillbaka in i hans rum.

— Jag ville bara säga, att Julies plötsliga uppenbarelse här ej berodde på något som helst slags avtal, vilket du, med den uppfattning du tyvärr har om mig, förmodligen tror. Det var en av hennes nycker.

— Du behöver inte försvara dig.

— Elisabeth!

Hon fortsatte: Men om du vill, att jag skall stanna här, är det bättre, att du går dit.

Hans uppflammande blick sökte hennes. Hennes trötta ögon sågo förbi hans. Han knöt händerna för att behärska sig.

— Jag beklagar, att jag tröttat dig, och då hon vände sig för att gå, öppnade han dörren för henne.

Besviken, vredgad och sorgsen stannade han själv kvar.

Ännu en gång hade han genom denna litet bryska anmärkning angående Julie, försökt få i gång ett samtal, hade han hoppats att Elisabeth ånyo skulle blivit häftig och givit honom tillfälle att klargöra mycket av det, som hon så fullkomligt missuppfattat, framför allt, att det fortsatta livliga umgänget med Wiesners ej berodde på att Julie ännu höll honom fången utan tvärtom att han numera kände sig så helt fri från hennes bojor.

Och nu stöter han på ett så bittert motstånd, mötes han av en så orättvis skarp ton, att han blott med yttersta möda kan behärska sig. Vilken lidelse hade så plötsligt fått makt med henne?

Hur kunde han ana, att det var den först nu fullt vaknade kärleken till honom, som skakade henne, och gjorde henne blind och så stark i sin vrede?

Hon lutade sig ut genom fönstret till sitt mörka sovrum och kände sig djupt olycklig. Hur kunde han på detta sätt beröra vad som plötsligt kommit emellan dem? Vad hade det för betydelse för henne, om de förts tillsammans genom överenskommelse, eller blott genom den ömsesidiga dragningskraften! Ja, om han också försökt aldrig så mycket att upp-

Köp Olof Asklunds Bröd Det är bäst

Ziwertz' Momentan
färgmedel för ögonbryn, hår och skägg, ögonblicklig verkan. Fäller ej vid tvättning. För hälsan oskadlig. Finnes i 4 nyanser. I parti och minut hos Kungl. Hovleverantör
Ziwert'z Eftr.,
Lorensbergsgatan N:o 7, Göteborg. — Tel. 1098

Att sköta ett hem med ordning, sakkunskap och arbetsglädje — så att medlemmarna inom detsamma känna trevnad och ro — går inte precis så alldeles av sig själv. Det ligger mycket målmedvetet arbete bakom och först och sist en aldrig tröttnande och *god vilja.*

Sorgligt nog är ett stort flertal av våra husmödrar utarbetade i förtid, till stor del på grund av dålig hjälp. Det är detta som *måste* avhjälpas. Men vägen dit går icke genom att "slå av på hemmens eller husmoderns fordringar" utan genom att *höja* fordringarne på "hembiträdet", så att hennes arbete blir *fullgott.* Samtidigt stiger också yrket i anseende.

Såsom en av orsakerna, att det husliga arbetet står i så låg kurs, nämnes dess långa arbetstid. Visserligen, men då får man ju också tänka på, dels att arbetet i allmänhet icke är så tungt eller enformigt, dels att platsen i regel kanske icke behålles så många år.

Flickorna inom de mera burgna familjerna bruka numera ganska allmänt genomgå någon hushållsskola, där de få betala relativt stora avgifter.

Ja, detta är i sanning ett socialt spörsmål av allra största betydelse som högljutt pockar på sin omedelbara lösning! Det duger inte längre att bara skjuta upp — frågan är för viktig.

Vår kvinnliga ungdom är ett *kapital* att räkna med. Staten har ännu icke hunnit att inse detta. Och jag höll på att säga — som väl är. Ty vi ha tyvärr inga vidare lyckade resultat att visa på, där staten griper in.

Hur bör då denna stora samhällsfråga ordnas på ett rationellt sätt?

Kanske det inte vore omöjligt att lösa den gordiska knuten på ett ganska enkelt och omedelbart i kraft trädande sätt.

Varje förståndig husmoder
använder
Pellerins Margarin
i hushållet

Varför plågas med dåligt kaffe då Ni kan få Swalanders kaffe! Butiker: Kungsg. 17 Korsg. 13, Bazar Alliance· Prova redan i dag! Säljes endast i egna butiker.

Inom varje samhälle och kommun utexamineras varje år ett större antal unga flickor. Nåväl — efter avslutad vanlig skolgång infaller *värnpliktsåret, obligatoriskt* för alla. (Undantag kan dock göras för obotligt sjuk eller verkligt oförmögen).

Härtill fordras naturligtvis medel, men dock inga stora kapital. — Det är både samhällets och statens plikt att tillvarataga de rika anlag och möjligheter, som finnas hos vår kvinnliga ungdom. Detta är skatter av så betydande omfattning, att vi med säkerhet skulle få en rik fond för evärderliga tider, och det skulle säkerligen icke dröja så många decennier, förrän det goda och ädla hade genomsyrat samhället.

Alltså — vilja vi ha ett *bra* samhälle — giv oss goda och dugliga mödrar och uppfostrarinnor!

Här är fältet för alla kvinnoorganisationer och husmoderföreningar och förresten för *alla* människor att i samlad enig tropp *arbeta* för uppnåendet av vårt gemensamma stora önskemål: *goda, lyckliga hem* och *friska, dugliga* samhällsmedlemmar, som med glädje och kärlek fylla sin plikt.

En viktig punkt i denna fråga är onekligen *betygen.* Vilken husmor har icke blivit besviken i sin förväntan på uppfyllandet av alla de utmärkta saker, som nästan i regel återfinnes i "husassistentens" betyg?

Därför måste vi ha tryckta betyg, alldeles som vanliga skolbetyg, upptagande de olika kunskaper, som erfordras för hemmets skötsel. Dessa böra ifyllas på *heder* och *samvete* samt vara *obligatoriska.*

Gerda Höök-Nilsson.

——::——

En spegel är bättre än en mängd tavlor av förfäder.

Menzel.

——::——

NORDISKA HANDELSBANKEN
STOCKHOLM GÖTEBORG MALMÖ
122 AVDELNINGSKONTOR
Emottager insättningar mot högsta gällande ränta.
Uthyr brand- och dyrkfria förvaringsfack.
Förmedlar köp och försäljning av aktier och obligationer.
Emottager mot billig avgift (s. k. öppen deposition) alla slags värdehandlingar. Avkastning redovisas omedelbart till deponenten.
Emottager till förvaring i kassavalv (s. k. sluten deposition) förseglade lådor, konvolut o. dyl.

Skottår.

Några betraktelser.

Med anledning av skottåret har en engelsk tidning förelagt sin läsekrets följande fråga till besvarande: "Anser ni att även kvinnan bör fria?"

Frågan torde av de flesta betraktas som oviktig. Men varför? Ja, svaret är icke så lätt funnet. Låt oss se vad den engelska enqueten gav!

— Det finns, framhåller en av skribenterna, intet verkligt skäl, som kan anses förbjuda en kvinna att fria, om hon själv vill det. Det säges, att det skulle vara så ytterligt obehagligt för en man att ge en kvinna korgen, men är väl saken mindre penibel för en kvinna, som måste avvisa en giljare? — Man må intaga vilken ställning som hälst till spörsmålet — ett står i alla fall klart, nämligen att det kvinnliga frieriet kommer att höra en icke alltför avlägsen framtid till.

— — —

En kvinna bör under inga förhållanden fria själv, förklarar en annan av de i enqueten deltagande. Den flicka är ännu icke född — och en vansläktad ättling av moder Eva måste hon eljes vara — som icke på ett eller annat sätt kan få den man, hon skänkt sitt hjärta, att själv säga de livsavgörande orden. Det kan naturligtvis tänkas förhållanden, som göra det svårt för en man att fråga en kvinna, om hon vill äkta honom, men kärleken är en primär passion, och är den ömsesidig, skall den alltid i det rätta ögonblicket finna sitt uttryck .

Jag tror att jag vågar påstå att initiativet medvetet eller omedvetet alltid utgår från kvinnan, men den kvinna, som griper och använder det öppet, skadar sitt kön och lämnar ifrån sig sitt smidigaste och mest välslipade vapen. I nio fall av tio är det kvinnan som väljer den man hon önskar till make. Hon uppsöker honom, spinner in honom i en väv av osynliga fina trådar och hypnotiserar honom i det rätta ögonblicket till att fria, under det att hon själv för sitt spel till ett lyckligt slut genom att rodna och stamma ett "Oh, detta kom så oväntat", vilket gör honom allt ivrigare att få det "ja", varpå hans livs lycka synes hänga.

— — —

Det mest vägande inlägget följer här nedan:

— Om en man och en kvinna älska varandra, böra de också förena sina öden. Mig förefaller det som om även en kvinna under vissa förhållanden bör kunna fria, nämligen:

1. Om han är mycket äldre eller mycket yngre än hon.
2. Om han är fattig och hon mycket rik.
3. Om han i socialt hänseende står under henne.
4. Om han är sjuklig eller om han av någon annan anledning befinner sig på livets skuggsida.

Hans stolthet, hans hederskänsla, ja, till och med hans kärlek kan i de nyss relaterade fallen göra honom stum.

Jag kan ge ett exempel ur livet. — Han var sjuttio, hon en vacker kvinna på trettio. Han var ännu ståtlig och frisk. Deras kärlek var ömsesidig, och hon förstod varför han icke vågade begära henne till hustru. Så en dag sade hon till honom, att vår och vinter hade mycket gemensamt och att maj skulle vara lycklig över att få försköna dagarna för december.

En månad senare voro de man och hustru.

——::——

Prima Bond-Smör
Stilton-Ost helfet à 2.50 pr kg.
Stora Färska Hallandsägg.
SVEA Smör- och Ostaffär,
(Gerda Karlson)
St. Saluhallen åt Kungstorget.
Tel. 5906. Varorna hemsändas.
Äkta Skånskt Bröd. Galliers Anjovis.

Vitrums FERROL
är det kraftigast aptitgivande och mest stärkande av alla moderna organiska järnpreparat. Synnerligen lättsmält fördrages det av den ömtåligaste mage. Vid blodbrist och svaghet av största verkan. Dess angenäma smak gör att det med lätthet tages av såväl barn som vuxna.
Tillverkas å
Apoteket Vasens Apoteksvarucentral
Laboratorium, Stockholm.
Originalflaska om 500 gr. Nedsatt pris 3:25.
Fås på alla apotek.
Om Vitrums Ferrol ej finnes på närmaste apotek, tillskriv fabrikanten, Apoteket Vasen, Stockholm.

Bråsths Konditori
Victoriagatan 1 B (hörnet av Storgatan)
REKOMMENDERAS.

Färsk FISK
Hansson & Silfverstrand
FISKAFFÄR
Bazargatan 8. — Tel. 95 80, 15 380

Lilla Vilohemmet
Tel. 272. Alingsås. Tel. 272.
REKOMMENDERAS!
Luftiga ljusa rum, gott bord. Inackordering 4:— 4:50 5;— kr. pr dag.
Förfrågn. ställas till frkn Lotten Nordgren

Fruar!
Vill Ni glädja Edra män så köp
SPISBRÖD
från
Göteborgs Ångbageri
ty det är främst i skörhet o. smak

Stora tankar och ett rent hjärta — det är detta vi böra bedja om.

Goethe.

*

Sorgen förädlar. Sorgen är icke något gudomligt men en salva, som öppnar ögonen för det gudomliga.

Meir Goldschmid.

*

Måhända är lida ingenting annat än leva innerligare.

Alexander Vinet.

——::——

Beställningar emottagas på
UTSTYRSLAR
omsorgsfullt och billigt.
Anna Edstrands Vitvaruaffär
Magasinsga an 9. Tel. 8292.

KOL VED
COKES
C. N. ANDERSSON
Tel. 2780, 6972, 10849. Göteborg.

LINOLEUM Lägsta dagspriser
GÖTEBORGS LINOLEUM MAGASIN
KUNGSPORTSPLATSEN 2 — TEL. 5095 8200 1993

BREVLÅDA.

Fru Lycklig. Vi ha redan en a tikel uppsatt, i vilken de av Ed framförda åsikterna komma till s nes och ytterligare utvecklas. Det på grund därav ej så lämpligt a införa också Edert inlägg. Hjärtli tack för visat intresse!

E. B., Chicago. Vi ha mottagit t ståtliga sändningar, över vilka vi ä förtjusta. Den vänliga önskninge om framgång gladde oss i hög gra Vi säga trosvisst varje dag: "Det gå bättre och bättre!" Vi arbeta j också för att så må ske och hoppa därjämte på vår läsekrets' vänliga hjälp.

H. H. Inlägget för långt för in förande, men vi skola, när ämne någon mer gång kommer under be handling, ha Edra goda synpunkte i minne.

E—r B—n. Vi läste er vårdik med nöje, men måste på grund a det starka snöfallet och de 15 gra dernas kyla lägga den i manuskript lådan tills töväder inträder.

En medkännande. En sådan art är nog bra, men gör som vi — upp muntra kvinnlig företagsamhet va ni möter den! Det är det effektivast sättet!

Intresserad. Den angivna signa turen håller på med några "hemlig hetsfulla" artiklar, vilka komma så småningom!

A. L., Ede, Joanna G. H. Vi måste ledsamt nog svara nej. För den här gången. Kanske blir det "ja" nästa.

——::——

Ada Svensson
KONDITORI & TEBRÖDSBAGERI
Vallgatan 21
(f. d. Aug. Westerbergs lokal)
Telefon 10330.
Förstklassig Konditorirörelse
Tårtor, Efterrätter och Bakverk på beställning.
GOTT KAFFEBRÖD, WIENERBRÖD och SMÅBRÖD

A/B CARL JOHNSSONS
Stora Vår-Realisation
börjar Måndagen den 3 mars

Gyllenhamars
PATENTERADE
HAVREGRYN
Spara tid. — FÄRDIGKOKTA på 3 MINUTER. Spara bränsle.
OBS! VÅR HYGIENISKA FÖRPACKNING.

Arla Mjölk
Distribution på glasflaskor.
Tel. 40781, 45699

föra sig korrekt sedan sitt giftermål, vad brydde hon sig om det, nu när hon visste att denna dam, en kvinna av just denna typ, hade ägt och ägde hans glödande passion.

Hon hade ju trott, att han valt henne själv med verklig förståelse för hennes natur, för allt det, som fanns inom henne, som hon blott med svårighet kunde ge uttryck för, men som levde så mycket intensivare i hennes inre. Hon hade ju just nu velat öppna för honom den sista fördolda kammaren i sitt hjärta — och nu! —

Att få höra från hans egen mun, att den där kvinnan så helt fängslat honom, att han varit ur stånd att motstå henne, hur mycket än hans bättre jag strävat emot.

Det gjorde henne så fullkomligt modlös, förtog henne så allt hopp om att, hur mycket än hennes kärlek trängtade efter honom, lyckas segra i striden om honom. Hur skulle hon som i allt var så olik en Julie, hon som hade så svårt att blotta sitt inre, kunna lyckas att draga honom helt till sig? Och att dela, nej, nej! Så återstod henne ingenting annat än att förskansa sig bakom en låtsad köld, så att han ej fick veta, hur helt han redan ägde henne, han som inte hade annat att ge än de smulor son den andra lämnat.

Under det att allt inom henne var i uppror låg trädgården nedanför med sina sovande träd i stilla ro. Hon skulle velat springa dit ner och omfamna en av stammarna, luta sig mot den som mot en äldre bror och i hemligt förstånd med den stumma naturen hämta kraft och visdom. Det hade så ofta hjälpt henne i den gamla trädgården hemma ,då något bringat oro i hennes själ. Men sådant gjorde man inte här, det brukades ej, det skulle ansetts som exaltation, som någon av Julies galna kapriser.

———

V.

Ett stort, elegant damrum, fullt av otåliga damer, ett aldrig upphörande sorl av röster, ett rastlöst springande hit och dit.

Vid ett fönster såg man Elisabeth van der Borgk, med ett litet leende kring munnen.

Då doktor Fiedler kom in, fängslades hans blick genast av hennes ljusa gestalt, hennes rena ansiktsoval och detta leende.

Så snart de livliga damerna blivit varse den ståtlige mannen, störtade de sig över honom:

— Jag i violett, nej, herr doktor, det går inte.

— Jag vill inte till "Nederländerna", jag vill vara med i en renässanstablå, jag har redan en lämplig kostym.

— Min dotter, herr doktor, det får jag då verkligen säga, kan och får . . .

Slutligen sade husets värdinna, en fyllig dam med ett energiskt, något hårt ansikte:

— Bäste herr doktor, vi ha måst ändra planen, jag beklagar, men . . .

— Jag beklagar också, min nådiga, ty då måste damerna reda sig utan min hjälp.

Det blev ett ögonblicks häpen tystnad därefter allmän förargelse.

— Men, herr doktor!

— Hur kan ni!

— Att lämna oss i sticket!

— Förlåt, mina damer, det är inte jag, utan ni, som lämna mig i sticket. Jag har gjort upp en plan för er, ni har sanktionerat den, och under den betingelsen har jag förklarat mig villig att hjälpa er med råd och dåd. Om nu damerna hittat på en annan plan, måste ni naturligtvis också skaffa en annan rådgivare.

— Ack, herr doktor, sade nu frun i huset, geheimerådinnan Ringwolt, som hastigt återfått fattningen, det är blott fråga om några små ändringar.

— Som jag tyvärr inte heller kan gå med på. Allt, vad jag föreslagit, kan jag något så när försvara inför mitt konstnärliga och konsthistoriska samvete. De s. k. små ändringarna, som damerna ämna göra, kan jag säkert inte taga på mitt ansvar, och därför måste jag draga mig tillbaka.

— Ja, men . . . .

"Damerna kunna ju rådgöra med varandra ännu en gång!

Och med dessa ord lämnade han den högst förbluffade gruppen och gick till Elisabeth van der Borgk vid fönstret.

— Ni känner igen mig, min nådiga?

— Javisst, doktor Fiedler! Jag är glad, att ni kom; det var så odrägligt, allt detta diskuterande och käbbel.

— Ja, nu blir det väl än värre.

— Ja, det tror jag också, men giv bara inte efter.

— Jag är ett tjurhuvud.

Hon betraktade hans kantiga panna och motspänstiga hårlugg och log.

— Och var har vår stränge mästare tänkt placera mig? Jag vet verkligen alls inte, vad jag lämpar mig för.

— Van Dyck! . . . Men när jag fick se er nyss, ert ansikte, ert uttryck, kom jag plötsligt att tänka på . . ., han tvekade, nästan blyg över att ha börjat meningen.

— Vad tänkte ni på?

— På Monna Lisa . . .

Hon rätade upp sig från sin lutande ställning och sade kyligt förvånad: Damen med det raffinerade leendet? Jag förstår inte . . .?

— Men det är det inte alls. Har ni noga betraktat hennes ansikte? — han blev allt ivrigare — på en riktigt god reproduktion? Det är ett klokt, litet besviket, nästan sorgset leende, med ett uttryck, som alltid förefallit mig gåtfullt hos en kvinna, som ju ägde allt, skönhet, rikedom, kärlek, en Lionardos kärlek!

— Hon visste väl för mycket.

Förvånad såg han upp i hennes lugna ansikte med de vakna, glänsande ögonen. Vad menade hon? Ville hon tillämpa detta på sig själv? antyda att hon också tycktes ha allt, vad man kunde önska, och ändå . . .

(Forts.).

——::——

ÅNGBAGERI A.B. ROSENLUNDS BRÖD

KVINNORNAS TIDNING

N:o 10. 4:de årg.

9 Mars 1924.

Annonspris: Textsida 25 öre pr mm.
» sista sidan 20 öre pr mm.
Längre annonsering rabatt.

Utkommer varje söndag.
Utgivare och redaktör: INGEBORG DAHLLÖF. För annons- och ekonomiavdelningen: EDITH RICKBERG.
Redaktion och expedition: *Vallgatan 27, Göteborg.* Tel. 18070.

Prenumerationspris:
Helår Kr. 6:—. 1/2 år Kr. 3:50. 1/4 år Kr. 2:—.
Lösnummer 15 öre.

Centraltryckeriet, O. Ericson, Göteborg 1924.

Eftertryck tillåtes gärna om "Kvinnornas Tidning", med hela namnet utsatt, angives som källan.

INNEHÅLL.

——::——

Utlandskrönika i sammandrag.

Englands och Frankrikes regeringschefer ha ånyo växlat ett par handbrev, vilka publicerats i de båda ländernas press och även, i sammandrag, telegraferats världen runt. De båda dokumenten innehålla strängt taget ingenting nytt. Vad de vilja meddela allmänheten är antagligen endast, att de båda regeringarne alltjämt upprätthålla vänliga förbindelser med varandra och vilja samarbeta för världens frälsning.

Brevväxlingen inleddes av engelske premiärministern, MacDonald, som förklarade, att han förstår fransmännens fruktan för ett tyskt hämndekrig liksom deras besvikelse över att icke Förenta staterna och England genom en militär garantipakt skyddat Frankrike mot denna alltid hotande fara. Han förstår också Frankrikes besvikelse över det uteblivna tyska skadeståndet. Men efter alla dessa medgivanden vill MacDonald fästa M. Poincarés uppmärksamhet på att också England har sina bekymmer. "Folk här i landet", förklarar han, undvikande en öppen anklagelse, "betraktar med oro vad de anse vara Frankrikes beslut att ruinera Tyskland och att slå under sig kontinenten utan hänsyn till våra berättigade intressen och de framtida följderna för ställningen i Europa." Och i skydd av sitt "folk säger" fortsätter han att bombardera M. Poincaré med obehagligheter. Vadan denna livliga verksamhet, frågar han, inom franska armén och luftvapnet, vilken i så hög grad irriterar den engelska allmänheten? Hur kommer det sig, att Frankrike lånar ut hundratals miljoner francs för militära ändamål till de nya centraleuropeiska staterna men icke tänker på att betala sin krigsskuld till England, som är i största behov av dessa pängar?

Därefter anslår MacDonald en personligare ton och bringar i åtanke problemen Ruhr, Rhenlandsockupationen och Pfalz. Samförstånd här, säger han, torde icke kunna uppnås "med mindre än att vi genom modig och öppenhjärtig diskussion lyckas åstadkomma samstämmighet i de väsentliga syften, till vilka dessa problem i själva verket endast äro bihang". Slutligen deklarerar MacDonald sin fredskärlek. Frankrike önskar säkerhet mot Tyskland, men England sträcker sina önskningar mycket längre och vill ha säkerhet för Europas *alla* stater mot krig. Nationernas förbund torde här kunna göra en betydelsefull insats.

M. Poincarés svar är kort, älskvärt och till intet förbindande. Frankrike vill fred och tror också på Nationernas förbund. Det önskar trygghet mot Tyskland och krigsskadeersättning — se där allt! Det hyser inga planer på att ruinera Tyskland eller på att annektera överväldet i Europa. Bort det!

Betecknande för den *verkliga* stämningen mellan England och Frankrike är att lord Haldane, arbetareregeringens lordkanslär, vid en luftförsvarsdebatt i överhuset häromdagen talade om politiken mot Frankrike och luftförsvaret i samma andetag! Regeringen, förklarade han, undviker i sin politik mot Frankrike allt som kan få utseende av en utmaning. Å andra sidan fullföljer den det från högerregeringen ärvda nybyggnadsprogrammet för luftflottan, vilket, förverkligat, skall göra England i krigiskt hänseende lika starkt som Frankrike.

Förhållandet mellan Belgien och Frankrike har genom den belgiska regeringskrisen blivit synnerligen oklart. Det är belgiske konungens önskan, att den nya regeringen skall fullfölja Ruhrpolitiken, men det är mycket osäkert, om de politiska förhållandena tillåta bildandet av ett kabinett i denna anda. Det är möjligt, att regeringen blir socialistisk eller får ett starkt socialistiskt inslag. Socialistledaren Vandervelde önskar, enligt uppgift, utrymning av Ruhr, avrustning samt samarbete med MacDonald för revision av Versaillesfreden, en politik alltså stick i stäv mot Frankrikes.

Den franska regeringen har också inre besvärligheter att dragas med. Vårens val kastar sin skugga framför sig och partilidelserna rasa. — Tjänstemännens nyligen hållna kongress har sjungit "Internationalen", socialistsången, och förklarat, att kåren bland sitt vapenförråd mot en snål regering upptagit även strejken.

I högförräderiprocessen i München har, när detta skrives, ännu ingen dom fallit.

Turkiet som 1922 avsatte sultanen Muhammed VI och lät hans efterträdare Abdul-Medjid, behålla endast kalifvärdigheten har nu även avskaffat kalifatet, avsatt Abdul Medjid och utvisat honom från Turkiet. Landet är nu en ren och klar republik under Mustafa Kemal, som överhuvud. — Turkiet är i färd med att knyta vänskapliga förbindelser med Tyskland, under det att dess hållning mot Frankrike och England är mycket reserverad.

En rysk-japansk konflikt synes vara under uppsegling. Den har uppkommit därigenom att ryssarne häktat japanska officerare och tolkar i Vladivostok såsom misstänkta för spioneri.

Spanien har haft militära motgångar i Marocko. Man tror att inre politiska svårigheter skola följa.

——::——

Antipatier och sympatier.

"Det första intrycket."

Av * * *.

Man hör ofta människor säga, att de hava starka sympatier och antipatier gent emot andra, och att deras ställningstagande i detta hänseende huvudsakligen bestämmes av det mottagna första intrycket.

De säga det öppet och sorglöst och mera som ett meddelande i förbigående än som en förklaring av vikt. Saken synes förefalla dem alldeles i sin ordning, fullt berättigad och utan risk.

Står sig denna uppfattning vid en närmare granskning? Låt oss undersöka saken!

Finns det någon grund för den rätt vanliga tron, att det första intrycket av en person, vars inre ännu är oss främmande och obekant, är något att fästa avseende vid, att det på ett hemlighetsfullt sätt låter oss ana grundtonen i hans väsende?

Sannolikt!

— Hur skall man få reda på vad en individ är? frågar den schweiziske filosofen Amiel i sin "Journal intime". Och han ger själv svaret:

— Av hans handlingar för det första, men även av något annat, som uppfattas endast genom intuitionen. Själen bedömer själen på grund av valfrändskapen, tvärs genom orden och tystnaden, handlingen och blicken.

Ännu starkare framhäves denna åsikt av den amerikanske filosofen Emerson.

— Dölj dina tankar, utropar han. Dölj lika gärna solen och månen! Dina tankar förkunna sig själva för universum. De tala genom dig, även om du vore dövstum. De strömma fram ur dina handlingar, ditt sätt att vara, ditt ansikte... Säg ingenting! Vad du *är* står över dig under tiden och dundrar så, att jag ej kan höra vad du säger i strid däremot... Vad en människa är inpräglar sig i hennes yttre med bokstäver av ljus. Att dölja sig gagnar till intet, att skryta lika litet. Det ligger en bekännelse i våra blickar, i våra leenden, i våra hälsningar, våra handtryckningar.

Även Mæterlinck talar om "den direkta rapport, vilken råder från själ till själ." Den är, enligt hans förmenande, uttryck för en förmåga, vilken icke ständigt ingår i den mänskliga utrustningen utan endast under vissa förandligade tidsskeden, då själen till följd av okända lagar liksom uppstiger till ytan av mänskligheten och mera direkt än eljes manifesterar sin tillvaro och makt. — "En tid skall komma, skriver han, då våra själar skola förnimma varandra utan våra sinnens förmedling. Visst är att själens område vidgas för varje dag. Hon är vida närmare vårt synliga jag och tager en vida större del i alla våra handlingar än för ett par hundra år sedan. Man skulle kunna tro, att vi närma oss ett andens tidsskede. — Det synes", tillägger han, "som om själarna icke längre hölja sig i lika många slöjor som förr. Vet du väl — det är en sällsam och oroande sanning, detta — vet du väl, att om du icke är god, är det mer än sannolikt, att din närvaro nu för tiden utropar det hundra gånger tydligare, än den skulle gjort för två eller tre sekler sedan."

Dessa uttalanden, vilka vi på grund av deras ursprung ha anledning att betrakta såsom auktoritativa och värda att uppmärksammas, bestyrka sålunda vår uppfattning att vi äro i stånd att intuitivt förnimma varandras väsensart.

Det är dock tydligt, att vi vanliga dödliga icke kunna besitta samma klarsynthet och lyhördhet på detta område, som särskilt de båda citerade filosoferna, dessa det mänskliga själslivets beundransvärda utforskare.

Att vi i *någon* utsträckning äga denna sällsamma förmåga därom äro vi emellertid fullt medvetna. Varje gång vi föras tillsammans med en för oss ny människa, "förnimma" vi, utan att veta på vilka vägar det sker, hennes inre personlighet, "förstå" vi, utan något korsförhör, hurudan hon i stora drag är. Denna vår uppfattning, för vilken vi sakna varje verkligt skäl, varje bevis synes oss icke desto mindre så klar, så viss, så oemotsäglig, att vi med stöd av densamma genast avkunna ett tyst, blixtsnabbt domslut: utan intresse, utan betydenhet och därför oss likgiltig, eller mer eller mindre antipatisk, mer eller mindre sympatisk.

Emellertid är det nog i allmänhet icke som *själar* vi mötas och prövande betrakta varandra utan helt enkelt som herr, fru och fröken Den och Den. Vårt domslut "likgiltig", "sympatisk" eller "antipatisk" har därför rätt litet att göra med spörsmålen god eller ond, värd beundran och tillgivenhet eller förtjänt av ringaktning och hat, men dess mer har det att skaffa med frågan: lika med oss, samstämd med oss, behaglig för oss eller icke?

Under sådana förhållanden är det tydligen icke alltid försvarligt och klokt att, som vi för sed hava, blint lita på det första intryck, en främling gör på oss. Att han förefaller oss likgiltig eller antipatisk behöver alldeles icke betyda, att han är utan inre värde eller sämre än vi. Det kan lika gärna innebära att *vi* äro fattiga i anden, att *vi* icke förmå uppfatta hans inre rikedom, eller att *vårt* mörka sinne hyser instinktiv motvilja mot hans ljusa väsende. På samma sätt förhåller det sig med det första sympatiska intryck vi mottaga av en annan. Det *kan* vara det bästa inom oss, som förnimmer frändskap med det ädla hos denne andre, men det kan också vara det sämsta inom oss, som utan att vi ana, att just detta spelar in, söker anknytning till något motsvarande i en annans väsende. Hur många vänskaps- och kärleksförhållanden hava icke byggts upp på den skenbart säkra men i verkligheten vacklande grund, som "det första intrycket" ofta är, för att i tidens fullbordan raseras, efterlämnande endast grämelse!

Det förnuftigaste synes vara att icke tillerkänna det första intrycket ofelbarhet eller avgörande betydelse utan låta frågan härom stå öppen tills en lugn och opartisk efterprövning hunnit företagas.

— — —

I nästa nummer skola de känslor, vi kalla sympati och antipati, närmare undersökas och värdesättas.

——::——

Luther — Antikrist?

I G. H. T. av den 29 februari kunde man under rubriken "När tvenne världar blevo en" läsa en i sitt slag synnerligen egendomlig Lutherartikel, signerad av det kända märket T. S.

Mänsklighetens uppfattning om Luther torde vid denna tidpunkt vara tämligen stabiliserad. Även de, som icke närmare känna hans skrifters och tankars rikedom och djup, äro fullt på det klara med att den wittenbergske reformatorn gjort kristendomen en stor tjänst.

Denna uppfattning synes nu, enligt ovan nämnda artikel, föråldrad, och man får där bättre besked. Sålunda låter dess författare veta, att Luther, som hittills ansetts som den mäktigaste vägvisaren tillbaka till den rena ursprungliga kristendomen, egentligen "på sätt och vis betecknar religionens upphävande som särskild livsmakt". Intill hans tid, framhålles det, hade religionen framstått som något från det borgerliga livet artskilt. Det var två skilda sfärer. Luthers ingripande gärning var att upphäva åtskillnaden mellan de båda sfärerna, i det han lärde människorna att de borgerliga åliggandenas fullgörande var just vad Gud fordrade.

Så långt kan man följa med förklaringen. Men när förf. med denna utgångspunkt längre fram i artikeln kommer med sådana överraskande upplysningar som att "Luther skapade en ny fromhetstyp, vars innersta väsen var det mänskligas självhärlighet, med andra ord det religiösas avskaffande", att "han" (Luther) i själva verket länkade kristendomen bort från all uppenbarad religion" samt att "hans tankebyggnad bildar portalen till den väg bort från all ursprunglig kristen tro, på vilken de nordeuropeiska folken nu hunnit ett långt stycke" står man ovillkorligen undrande.

Härmed är ingenting mindre sagt än att den man, som efter den kristna kyrkans djupa förfall pånyttfödde den ursprungliga kristendomen, medvetet eller omedvetet gjorde detta på ett sådant sätt att kristenheten, genom reformationen avlägsnades ännu längre ifrån Kristi lära än den förut gjort genom den i förfall stadda kristna kyrkan.

Är ett dylikt påstående sant? Om med ursprunglig kristendom menas Kristi egen lära måste man fråga sig om i själva verket något motsatsförhållande existerar mellan denna lära, som alltigenom gick ut på människans förbättring, och Luthers krav på att låta de dagliga sysslornas fullgörande bli såsom en gudstjänst, d. v. s. ett uppfyllande av Guds fordringar? Inneslöto icke båda samma kärna: tro på Gud och kärlek till nästan? Hade icke båda samma för livet ändamålsenliga och nyttiga syftemål: att skapa det tillstånd, som stod mest i överensstämmelse med samvetets bud, och som därmed säkrast måste leda till allas borgerliga välfärd?

Om Luther vidare satt det "mänskligas självhärlighet" som mål, varför då hans gigantiska kamp för en ny religiös kult, varigenom Gud innerligare och omedelbarare än förut kunde förhärligas? Vad han ville bort ifrån var ju endast alla sådana ceremonier, som blivit tomt skal och sken. Han krossade med andra ord en ändamålslös och förvanskad form just för att nå fram till det mer och mer glömda innehållet i den ursprungliga kristendomen, vars kärna han med sin väldiga gärning ånyo kom att blomma upp i ett kristet församlingsliv. Det var icke Luthers påfund att "tron utan gärningar är död". Det är ren kristendom. Och det är en orimlighet, som faller på sin egen absurditet att kristendomen, som varit den förnämsta hävstången i mänsklighetens utveckling, intill Luthers tid ingenting skulle haft att säga för detta livet, utan varit "något över den vanliga tillvaron svävande, från densamma artskilt, himmelskt."

Man har svårt att förstå avsikten med en artikel som denna. Vart vill den hän? Den frambär en slags övertygelse, om man så vill, men det är inte Luthers. Om dennes gärning varit så borgerligt enkel som att endast sköta de dagliga åliggandena Gudi till behag, hade den aldrig nått oss. Nu var den i stället en mäktig och oavlåtlig troskamp inför samvetes stränga domstol, en oavbruten religiös strid mellan handla och vara, en kristlig pånyttfödelse genom eld och väld, en fattig, syndig människas strålande förtröstansfulla ryggande till den Gud, som är oss en väldig borg mot all sorg och nöd.

Det var sannerligen icke för självhärligheten en enskild man kämpade och uthärdade Luthers övermänskliga kamp.

"Jag beder", säger han också anspråkslöst och ur sitt hjärtas djup, "att man vill tiga med mitt namn och kalla sig icke luthersk utan kristlig. Vad är Luther? Icke är läran min; ej heller är jag korsfäst för någon. Jag är icke och vill icke vara någons mästare. Allena Kristus är vår mästare."

Så talar icke en man, "vilkens tankebyggnad bildar portalen till den väg bort från all ursprunglig kristen tro, på vilken de nordeuropeiska folken nu hunnit ett långt stycke." Ha Nordeuropas folk verkligen slagit in på en sådan väg är det icke

SKANDINAVISKA KREDITAKTIEBOLAGET
GÖTEBORG - STOCKHOLM - MALMÖ

Avdelningskontor över hela landet

Egna fonder Kr. 182,000,000:—

Gottgör å insatta medel högsta gällande ränta

Telegramadress "Kreditbolaget"

(Inf. gen. Göteb. Tandläkaresällskap)
Tandläkare Anne-Marie Heijde
Vasaplatsen 1. Telefon 15500.
Rådfrågning: Vard. 1/2 2—1/2 3, övriga tider efter avtal.

Tandl. SVEA LEFFLER.
Spec. Äkta Porslinsfyllningar.
Viktoriag. 8. Tel. 8958. Vard. utom lörd. 1—2.

Handtverkslotteriet
(Göteborgs Handtverks- & Industriförenings Lotteri)
31:sta spelåret.
Lottsedlar till första dragningen, d. 7 april
Kr. 2:10.
Serielott till samtliga dragningar under året
Kr. 11:65.
Vinstförteckning och lottsedlar hos
Lotteribyrån
Erik Dahlbergsgatan 3
GÖTEBORG.

på grund av Luther, utan i trots av honom. Fyra hundra år ha blekt hans mäktiga gärning, och när hans tolkare nu föra fram hans ord känner man icke mera igen hans stämma.

H—t H—n.

——::——

Hanna Ouchterlony.

In memoriam.

Så läste jag då i dag, att min gamla vän Hanna Ouchterlony gått dit hon så länge längtat, och sedan har hon ständigt varit i mina tankar. Jag minns henne ung och så glad som ville hon dansa genom livet. Dansa borde hon ock göra, ty ingen dansade finare, vackrare och lättare än hon. Vacker var hon ej men alltid behaglig såväl i uppträdande som i dräkt. På en bal var hon alltid uppbjuden och hade hon en god valsör satte man sig ibland för att se på de små fötterna som i rytmisk takt flögo över golvet. Hennes väsen var ett förkroppsligande av orden "glad och god skall människan vara" och detta behöll hon in i sena ålderdomen. Vi två voro vänner och förtrogna, av livet väntade vi blott det som var roligt och gott; jag tänker med innerlig glädje på de ungdomsår vi hade tillsammans. Mig var hon en trofast vän och sedan våra vägar skilts skrev hon i många år roliga och goda brev till mig. Men åren gingo och livet tog väl sitt tag i både henne och mig; jag hörde, att hon gått in i Frälsningsarmén och förstod då, att hon där sökte hjälp mot sorg och ensamhet, vilket hon också fick. En dag fick jag helt oväntat se att Frälsningsarmén skulle hålla ett möte i den stad jag bodde och mötet skulle ledas av kommendör Ouchterlony. Jag gick dit, satte mig så nära estraden som möjligt för att väl kunna se henne; det var då jämt 54 år sedan vi sist sett varandra. En åldrig, vithårig och litet darrande kvinna kom in, jag kände henne ej, men så började hon tala och i tonfallet av hennes röst och vid åsynen av de små händernas nervösa åtbörder kände jag igen min gamla vän. Hennes föredrag var lugnt, stilla och vackert, men för mig, som levde tillbaka i forna år är det ej mera klart för minnet. När hon slutat gick jag upp till henne och frågade om hon kände mig, vilket hon besvarade nekande. När jag då sade mitt namn var ju både famn och hjärta öppna. Hon följde mig så till mitt hem, där jag i ro fick höra om hennes liv. Över hennes glada ungdom hade nog sorgen dragit fram och medan hon arbetade med den kom hon tillfälligtvis att höra general Booth som då var i Sverige. Djupt gripen stod hon nästa dag inför honom och bad att bli intagen i Frälsningsarmén. Hon mottogs tämligen likgiltigt, kanske med en viss misstro, men fick dock börja med det hårdaste och grövsta arbetet i arméns lokaler. Efter några månader skickades hon till Skottland där hon i vinterköld fick gå genom drivor av snö, från hem till hem för att förkunna "Guds härlighet". Våt och frysande vandrade hon dag efter dag, men alltid värmd av sin tro på Guds makt och hjälp. Ibland fick hon i byar stående på en tunna predika för en skränande, visslande folkhop; "men, sade hon, det var ändå svårare i Sverige", där hon ibland utsattes för handgripligheter, "de visste ju ej bättre och nu har Gud gjort sitt verk med dem", slutade hon, tilläggande: "vad betydde all världens smälek om blott en enda själ vanns för Guds rike". — Hon började nu anses för en av de bästa krafterna i Frälsningsarmén, fick tack och goda ord för sitt arbete, fick jämnare och lugnare gärning, men stod alltid färdig att modigt gå dit där hon behövdes.

Med vemod och tack skildes jag från henne, förstod att det var sista gången jag såg den bräckliga lilla gestalten, det tärda ansiktet med det ljusa leendet, kände att nu gick en av de få till vilka man i ålderdomen kan säga "minns du". Och nu är hon helt borta, men frid och välsignelse över hennes minne!

Lisa.

——::——

PÄRLOR JUVELER
i modern infattning fördelaktigast hos
K. Anderson
Hovjuvelerare. Ö. Hamng. 41.

Hemmets tidning
— är —
Göteborgs Aftonblad
Särskild, omväxlande avdelning för kvinnan och hemmet.
I varje nummer, värdefulla artiklar i olika frågor, berättelse, följetong, kåserier.
Pr kvartal 7.50 fritt hemburen.
Lösnummerpris 10 öre.

Man kan hoppas — och allt hänger på detta hopp — att kvinnan når sin samhällsmakt, innan hon i det stora hela hunnit förlora sin egenart, och att hon då lägger all sin håg på att möjliggöra nya förhållanden, i vilka hon skall kunna bevara sin hand mjuk, sin hållning upprätt.

E. Key.

*

Det finns så mycket av "andras lidanden", som man endast har anledning att göra sig hård mot, emedan det flyter ur egenskaper, som hämma deras egna eller andras ädla krafter.

E. Key.

——::——

I denna vecka ha hemkommit stora partier
Moderna
Dräkt-Tyger
i högfina kvalitéer, som bortsäljas till
billiga priser.
Rips Marocaine, Rips, Cotelé, Matelassé, Cheviot, Kläde, Covercoats, Garbardine, i såväl släta som nya mönstervävda kvaliteer 130—150 cm. bredd.
Pr mtr 7.50 8.25 9.75 10.50 12.50
Som vårt urval i dessa dagar är oerhört, tillråda vi besök.
SPECIALAFFÄR FÖR TYGER
TEXTIL MAGASINET A/B
40 KUNGSGATAN 40

Uppriktighet.

Till det meningsutbyte i ämnet, som tidigare ägt rum i denna tidnings spalter mellan fru Zade och en stämma ur läsekretsen, skulle undertecknad ytterligare vilja foga några reflexioner. Fru Zades artiklar synas mig nämligen främst ha avsett, att behandla begreppets båda motpoler, den icke uppriktiga, det vill säga den rent konventionellt alltför älskvärda typen och den onödigt uppriktiga.

Men det finnes tillfällen i livet, då uppriktigheten blir ett långt mera komplicerat begrepp, då en öppen och ärlig natur måste vara osann för att skona en annan människa från ett onödigt obehag eller lidande. Det är just i sådana fall, där de vanliga vedertagna begreppen icke längre räcka till, utan där det yttersta avgörandet hänskjutes till individen själv.

Att freda sitt eget samvete genom sanningssägeri är en jämförelsevis lätt sak. Att icke handla falskt emot sig själv och samtidigt icke såra eller bedröva någon annan är däremot ofta ett av de svåraste problem livet uppställer.

I stort sett umgås vi nog litet för nonchalant med begreppet uppriktighet. Makar berömma sig av full uppriktighet gent emot varandra, vänner tala om uppriktig vänskap, föräldrar om barn så uppriktiga, att de kunna läsa i dem som i en öppen bok.

Allt detta är naturligtvis mycket relativt. Ingen människa har ännu till sin innersta kärna blottat sig för en annan. Med den oavlåtliga strid på gott och ont, som försiggår inom oss, och som skrivit våra antecedentia på gott och ont liksom den i det ögonblick som är rastlöst fortfar att fylla vår hemliga biograf med mörka och ljusa sidor, blir fullkomlig uppriktighet omöjlig och knappast önskvärd. Vi måste begränsa vår meddelsamhet till det nödvändigaste, d. v. s. till de handlingar och intressen, som vi äga gemensamma med vår omgivning, och där en art av redovisningsskyldighet mot densamma kan tänkas föreligga.

Men även på detta begränsade lilla område möter oss stundom konflikter, som gör uppriktigheten mer än problematisk. Låtom oss taga ett exempel på en dylik konflikt mellan ett par äkta makar, vilka baserat sitt äktenskap på fullständig uppriktighet. Mannen har en god, men något vidlyftig vän, som hans hustru icke kan tåla, och hon tar vid något tillfälle hans löfte att icke umgås med honom vidare. Mannen håller ord och undviker vännen systematiskt. En dag träffar han honom emellertid helt apropå och upptäcker då till sin sorg, att hans handlingssätt haft en ofördelaktig inverkan på vännen. Denne har blivit bitter och misstrogen och lever oregelbundnare och likgiltigare för sig själv än förr, sedan den vän, som var den goda makten i hans liv utan alla påtagliga skäl övergivit honom. — Vad bör i ett sådant fall den äkta mannen göra? Många anse säkerligen att han handlar rättast genom att, trots allt, obrottsligt hålla sitt löfte till hustrun. Detta skulle även vara bekvämast för honom själv. Men som han är en god och vidsynt, icke blott äkta man utan människa kan han icke handla på det sättet. Hans hjärta bjuder honom att göra vännen glad och tillitsfull igen. Följaktligen fortsätter han i hemlighet umgänget med honom. Han skulle kunna tala om allt för hustrun, men han vet att hon endast skall påminna honom om hans löfte och förakta honom för att han brutit det. Uppriktigheten skulle med andra ord blott leda till split och olycka i deras förut harmoniska äktenskap. Sålunda tiger han och bär hellre den plågande konflikten inom sig själv, än han sviker sin vän och bereder hustrun onödig missräkning och oro.

Den ytliga moralen dömer kanske en sådan man. Han är icke uppriktig. Han har bedragit sin hustru. Men ställd inför den högsta domstolen: samvetet, har han handlat rätt.

Det gives i vårt dagliga liv tusentals sådana fall, där yttersta avgörandet är hänskjutet till individen. Hur många hustrur till gnidiga män få exempelvis icke för husfridens skull gå långa omvägar för att få fram den pänning, som skall bidraga att bereda hem och barn litet trevnad.

Voro vi alla av samma kaliber skulle livet vara lätt. Uppriktighet i alla livets förhållanden kunde då varken såra eller söndra. Men nu leva vi bland olikartade och såsom i ett nät av hemlighetsfulla konflikter. De s. k. ärliga, som sätta den egna uppriktigheten främst, slita utan hänsyn till andra många maskor i detta nät. De försynta, som främst taga hänsyn till helheten, söka genom kompromissen skydda de fina trådarna åt alla håll — även om detta stundom sker på bekostnad av deras egen sinnesfrid.

Marie Louise Ingeman.

——::——

GNISTRANDE GLASVAROR.
Rengöring av glasvaror är ett bland de svåraste arbetena vid diskningen.
Det minsta spår av fett i diskvattnet lämnar ett fläckigt och strimmigt utseende åt kärlen och är synnerligen svårt att avlägsna.
Emellertid försvinner både svårigheten och fettet, om man strör en smula VIM på glasvarorna under diskningen.
Det är mycket lätt att hålla glasvaror gnistrande klara, om man använder VIM.
Använd VIM och spara arbete.
Sunlight Säptvål Aktiebolag, Göteborg.
VIM

Har Ni något
att sälja, köpa, hyra ut eller byta, så annonsera det i
Göteborgs Morgonpost
Morgonens förnämsta annonsorgan

Söker Ni någon
tjänare, våning, plats eller annat, så annonsera det i
Göteborgs Morgonpost
Göteborgs största morgontidning.

Från kvinnovärlden.

Skolöverstyrelsen har till rektor vid Göteborgs stads småskoleseminarium för tiden 1 juli 1924—30 juni 1926 förordnat rektorn vid Göteborgs högre folkskola med handelsundervisning för flickor fröken Signe Westelius. Rektoratet vid seminariet innehaves f. n. av fröken Anna Lessel, som alltså frånträder befattningen den 1 nästinstundande juli.

*

D:r Lina Stern har utnämnts till professor i fysiologisk kemi inom den medicinska fakulteten vid universitetet i Geneve.

*

En nykterhetsgrupp har bildats inom engelska parlamentet. Dess ordförande är fru Wintringham. Ännu en kvinna finns i styrelsen nämligen lady Astor.

*

Arbeterskorna i de stora cigarrfabrikerna i Havanna anställa bildade föreläsarinnor, vilka under arbetstiden underhålla arbeterskorna med läsning, dels de dagliga tidningarne, dels noveller, romaner, poesi samt sociala och politiska artiklar. Arbetet går lika fort från handen som förut och ter sig mångdubbelt roligare.

*

BLOMSTER-hälsningar över hela jorden.
H. M. Konungens Hovleverantör
Beställningar å blommor ombesörjes kostnadsfritt under garanti för omsorgsfullt utförande å alla platser av
Vasa Blomsterhandel
GUSTAF EKMAN
Telefon 4314 — 10365. Telegr. Vasa
Medlem av Föreningen för blomsterbeställningsförmedling samt de internationella organisationerna F. T. D. i U. S. A. samt B—V. i Tyskland. 6000 medlemmar.
Säg det med Blommor!

Begär alltid
Kobbs Thé

MERKUR-TVÅLEN
är enastående för fintvätt.

Ett stort präktigt damhotell har öppnats i Newyork. Som namnet anger är det avsett uteslutande för kvinnliga gäster. De enda avdelningar, dit tillträde är tillåtet för män, är den stora vänthallen och restaurantsalarne, dock med villkor att besöket göres i sällskap med någon av hotellets gäster.

Alla befattningar inom det stora företaget innehavas av kvinnor utom direktörs- och kassörsposterna, vilka beklädas av män.

*

Anställda undersökningar hava visat att en mängd av den ryska aristokratiens damer, vilka vid revolutionen flydde till utlandet, försörjer sig som kabaretsångerskor och hotelluppasserskor i utlandets stora städer. Och dock hava dessa kvinnor helt säkert erhållit en dyrbar och som mycket "god" betraktad uppfostran. Att den icke varit *praktisk* visar det förhållandet, att de måst söka sitt förvärvsarbete så långt nere.

——::——

HERR- & DAM-RIDDRÄKTER
ävensom övriga
DAMDRÄKTER och KAPPOR
utföras förstklassigt av skicklig specialist.
Gärna egna tyger.
Ströms
Torggatan 22/24.

Offentliga nöjen.

Stora Teatern

Söndag kl. 1,30 Billighetsmatiné:
BAJADÄREN.
Kl. 7,30 Billighetsföreställning med matinépriser:
TIGGARSTUDENTEN.
Måndag, Tisdag och Torsdag kl. 7:
Lohengrin.

Lorensbergsteatern.

Varje afton kl. 8,15:
Salome.
Söndag kl. 1,30 Billighetsmatiné:
LILIOM.

Nya Teatern.

Söndag kl. 1,30 Billighetsmatiné:
ANNONSERA.
Varje afton kl. 8:
Flamman.

Lilla Teatern.

Lördag och söndag kl. 7 och 9:
övriga dagar kl. 8:
Bröderna Östermans huskors.
Söndag kl. 1,30 Matiné:
HEMSLAVINNOR.

KÖKS-HANDDUKAR

Ett större parti hemvävda, entr.
(fel avpassade)
slutsäljes
extra billigt.

Claes Öhléns
Vävnadshandel
53 KUNGSGATAN 53

Teater.

"Flamman".

Vad skall man skriva om "Flamman", den pjäs, som nu står på Nya Teaterns program? Vad ger den? Vad vill den? Det är svårt att finna ett svar.

Första akten visar ett, halvt om halvt, kyffe där tre gatflickor och deras häxlika värdinna bo. Flickorna synas väl tillfreds med sin värld. Den har visserligen inte det bästa rykte, men där äro operabesök, konfekt, vin, dans mellan restaurangbord och goda förtjänster. I andra akten ser man en av flickorna, Anna, hos en ung musiker, som tror sig älska henne och ädelmodigt försöker rädda henne genom att göra henne till sin älskarinna, sin tjänstepiga och sin fånge uppe i en liten vindslägenhet med vacker utsikt över en park, där de vita syrenerna blomma och där han, som vid dagens ljus skäms för henne, promenerar henne en helt liten stund, när kvällsmörkret sänkt sig över staden. Han har också en äldre vän som delger honom den manliga medelålderns sakkunskap angående de kvinnliga glädjespriderskornas förmåga av luttring, samt vidare en mor med anständighetens vita schal över axlarne, en dam av god familj och rena seder, vilken kärlekslöst men sansat och hövligt säger flickan från gatan vad hon tänker om hennes dåliga person med en tillagd undran, om hon lagar ordentlig mat till hennes genialiske son, "som arbetar med nerverna". I tredje och sista akten kommer det till en våldsam brytning mellan musikern, som hunnit bliva berömd, och Anna, som fått nog av den förkrossande godheten. i det hem som öppnat sig för henne, och, driven av sin osläckliga lusta, "flamman", gått ut igen till gatans hemska fröjder. Ångern följer och flickan beslutar, att det barn hon bär under hjärtat icke skall komma att gå samma onda väg som hon, varefter självmordet följer.

Det finns i denna skildring ingen indignation, ingen sorg, ingen värme, ingen vilja till något.

Det är en med stadig hand skickligt tecknad bild ur livet med inblickar i den undre världen som det sensationella inslag tidens publik, förslöad av hårresande filmer och alarmerande tidningsrubriker, synes fordra även av teatern. Kanske är pjäsen menad som en anklagelse — författaren låter Anna söka ett försvar för sin lastbarhet i det sakförhållandet att hon under uppväxtåren icke haft något stöd, någon hjälp. En sådan anklagelse är, när det gäller osedligheten, för snäv. Vill man finna roten till det onda måste man söka den icke blott i ett dåligt hem eller bristen på ett hem utan i skolan, som ger kunskap men icke danar och stärker karaktären, hos kyrkan som förlorat sitt grepp på människorna, hos hela den väldiga nöjesindustri, som förtjänar miljoner på att sänka den etiska och moraliska nivån, hos förströelselitteraturen, som förgiftar de ungas fantasi, hos ungdomen själv som saknar idealitet, kraft, och sedlig stolthet, hos de vuxna som gjort livet till vad det är.

Pjäsen fick ett mycket gott utförande. Helga Carlsons "Anna" var en verkligt värdefull prestation, men man tyckte synd om den unga sympatiska skådespelerskan i denna ryggradslösa kvinnotyps skepnad. Knut Jarlow som musikern nådde icke upp till samma höjd, men försvarade sin plats, fru Rönn var ståtlig som modern, hr Fischer sköter sig alltid bra, även nu som vännen, Hr Nils Jacobsson hade endast en biroll, men låtom oss ge honom en varm eloge för hans klara distinkta uttal.

Crayon.

——::——

NORDISKA INDUSTRI A-B
TAPISSERI DETALJ
Ö. Hamng. 31. 1 tr.
N·I·A·B
Uppritade och påbörjade Vitvaror
GÖTEBORG

Lampskärmar
Lampskärmställningar
Alla tillbehör.
Billigaste priser
Största urval.
A/B FERD. LUNDQUIST & Co.
GÖTEBORG.

Intryck från ett engelskt lungsotssanatorium.

I.

Det var en solig och varm, för att inte säga kvävande, försommardag jag gjorde min entré som sjuksköterskeelev, probationer nurse, vid ett engelskt sanatorium. För den, som ingående vill studera engelska sjukvårdsförhållanden, torde det vara så gott som omöjligt att få göra detta såvida man inte — i likhet med undert. — vill börja från början och gå en tid som elev igen, även om de egentliga utbildningsåren ligga ett gott stycke bakom en.

Sanatoriet låg underbart vackert. Omslutet av en stor park med sydländskt frodig vegetation, där inte ens blommande magnoliaträd saknades, vette framsidan mot havet och upp till sjukrummen nådde bruset av tidvattnet när det rullade in.

Sjukhuset var byggt i en lång länga, bestående av 12 fristående mindre byggnader, sinsemellan förbundna endast genom en lång mörk källargång, the sub-way. Ungefär mitt i låg det stämningsfulla lilla kapellet, under vilket bår-rummet var inrymt. Alla övriga byggnader voro anslagna till patienterna utom nr 9, som var administrationsbyggnad och elevbostad. Här bodde vi två och två. Rummen voro torftigt möblerade, men utanför elevvåningen löpte en balkong, försedd med ljuvliga vilstolar (sådana bestås tyvärr inte här i Sverige!) och varifrån vi kunde se långt bortåt havet. Balkongen var för övrigt så bred, att vi kunde lyfta ut våra sängar dit om kvällen och somna under bar himmel, vaggade till ro av vågornas brus. Den, som aldrig prövat på hur det känns att ligga ute om natten, har nog svårt att förstå vilken ljuvlighet det är att känna nattsvalkans över sitt ansikte och ligga och lyssna till vindens sus i träden. Man vaknar upp till en ny dags möda så ofantligt stärkt och vederkvickt.

I arla morgonstunden, före 6, blevo vi "purrade" och när klockan slog halv sju skulle vi, efter att ha städat våra sovrum, vara församlade kring frukostbordet, där "ham" eller "bacon" vanligtvis väntade. Det var sträng "rangordning" vid matbordet, den som var sist kommen placerades längst bort. Vid ena kortsidan satt Husmor, sträng och magnifik i sina stärkta krås. Framför henne låg en stor bok med svarta vaxdukspärmar, där den olyckliga, som kom en minut över klockslaget, fick ett fruktat kors efter sitt namn.

När vi inmundigat den traditionella maten, kom bönen. Var och en föll ner på knä på golvet invid sin stol och Husmor läste ett tänkespråk för dagen, varefter vi alla tjugo på en gång med hög röst rabblade "Fader vår". Jag kan utan överdrift säga *rabblade*, ty det skulle gå med mycken hastighet, såsom bruket i många anglo-sachsiska kyrkor är. Att inlägga någon värme eller tanke i en sådan bön är icke möjligt; i all synnerhet för den, som är utlänning och har en viss svårighet att "följa med".

Sen skiljdes vi åt. Var och en gick till sitt. Klockan var nu nära 7 och de sjuka började vakna. Det första bestyret var att ta temperaturen. Det skedde med små smala termometrar i *munnen* och eftersom det var Fahrenheit vi använde, så var den normala temperaturen c:a 98,4°.

När patienterna, som alla bodde i enskilda rum, stigit upp och de, som inte kunde detta, fått sin skötsel vidtog städningen. Och nog har jag städat mycket i min dag, men aldrig så som där. Nu är att märka, att *allting* var, om inte polerat, så åtminstone bonat. Och inte en vattendroppe fick komma när dessa blanka föremål och ytor. Utrustad med en korg där det låg fem, sex feta trasor och en butelj "polityr", bestående av olivolja, sprit och terpentin lika delar, skred man till verket med "dammningen", d. v. s. poleringen. För den, som älskar att damma med en trasa, åtminstone fuktad med vanligt vatten, var det en verklig pina att städa på detta sätt. Aldrig en vattendroppe på någonting, inte ens på golven eller i trapporna! Ja, en sådan städning skulle vara otänkbar på svenska sjukhus!

Ute i sina vilstolar lågo under tiden de sjuka och lyddes på fåglarnas sång och vilade och vilade, som seden är på sanatorier. Enformigheten avbröts ibland av kringvandrande försäljare från butikerna i den närbelägna staden, som hade tillstånd att sälja vissa små nödvändighetsartiklar såsom skrivgrejor och sybehör. För att nu inte tala om den påpasslige fotografen, som jämt var framme och tog "grupper" och smusslade små billets d'amour från de manliga patienterna till de kvinnliga och vice versa.

De båda könen höllos nämligen strängt åtskilda. Parken var för detta ändamål avdelad av en häck med långa, vassa taggar. Det hölls också sträng uppsikt både i den gemensamma stora matsalen och i kyrkan och flirt patienterna emellan straffades mycket hårt. Jag kan erinra mig flera, rätt så oskyldiga fall t. o. m., där vederbörande blevo *re-*

Handskkompaniet
Drottninggatan 42
TELEFON 15379
GÖTEBORG
ALLTID TREVLIGA NYHETER I
HANDSKAR och VANTAR

NADCO
HEMFÄRGER

14888 1740
A/B Theodor Pettersson
Kungstorget 1.
Dam:
Dräkt- & Kapptyger,
- Kläden, Kamgarn, Cheviot m. m. -

Pristävlan för barn under 12 år.

Första pris	Kr. 200
Andra „	„ 150
Tredje „	„ 100
Fjärde „	„ 75
Femte „	„ 50

100 st. tröstpriser om 10 kronor vardera

Vill Du vinna något av dessa priser, så titta igenom de dagliga tidningarna och klipp ur alla annonser för Sunlight Tvål, Lux Tvålflingor, Rinso och Vim, som varit synliga i år, och försök färglägga dem med vanlig färgkrita efter bästa förmåga. Skicka sedan in så många annonser Du vill till följande adress:

SUNLIGHT SÅPTVÅL AKTIEBOLAG
Kronhusgatan 16
Göteborg.

Men observera att en tom kartong av någon av Sunlight Tvål, Lux eller Rinso eller den runda, gula lappen, som sitter på locket av en Vim-burk, måste medfölja varje färglagd annons för att gälla vid pristävlan. Din mamma står gärna till tjänst med sådana tomma kartonger.

Den 30 April 1924 komma vi att genomgå alla de insända annonserna och utdela priserna till de barn, som utfört bästa genomsnittliga färgläggning av annonserna. Det är därför fördelaktigt att sända in så många annonser som möjligt.

Tävlingsresultatet, med namn och adress på alla pristagare, kommer att sändas till varje deltagare i särskilt brev så snart som möjligt.

Barn i någon familj tillhörande Sunlight Såptvål Aktiebolags personal ha icke rätt att deltaga.

SUNLIGHT SÅPTVÅL A.-B.
GÖTEBORG.

Silverslöjan.

ROMAN
av
Ilse Leskien.

Auktoriserad översättning
av *Ragnhild Lindberg.*

8

Hon ångrade vad hon sagt, gick från fönstret och bort till damerna, under det att hon högt sade:

— Alltså van Dyck, jag samtycker, och vad ha damerna nu kommit till för resultat?

— När han skall vara en sådan tyrann . . ., fräste en liten fetlagd sydtyska — — —

— så måste vi helt enkelt beskedligt finna oss, fullbordade fru geheimerådinnan Ringwolt meningen. Då ingen opponerade sig, slog man sig ner omkring det stora runda bordet och började slutligen en förnuftig rådplägning om enskildheterna.

— — —

Fiedler och Elisabeth van der Borgk träffades nu regelbundet vid överläggningarna och repetitionerna. Omkring tio dagar senare ägde en sammankomst med doktor Fiedler rum i det van der Borgkska hemmet, denna gång blott för gruppen "Nederländarna".

Fiedler var emellertid inte alls så munter som vanligt utan föreföll förströdd och visade inte sitt vanliga intresse för detaljerna i kostymfrågan. Elisabeth, som på sitt lugna, taktfulla sätt, försökte underlätta arbetet för honom, märkte snart, att hans tankar voro på annat håll, och då seansen vid tolvtiden var slut, höll hon honom kvar under en obetydlig förevändning.

— Det ser ut, som om ni ledsnat på vårt förehavande, sade hon.

— Långt därifrån, min nådiga, men jag har ett annat bekymmer. Jag är rasande för, att jag inte kan engelska ordentligt, och därvid for han med handen genom sitt ljusa hår med en så lustigt pojkaktig åtbörd, att hon började skratta.

Han skrattade också, men sade sedan: "Tyvärr är det inte alls komiskt. Det har just kommit ut ett tjockt, mycket intressant verk över barocken, skrivet av en engelsman, vilket jag absolut måste känna till, innan jag kan avsluta mitt arbete. Hittills har jag med stort besvär stapplat mig igenom de första raderna. Det kommer att kosta mig oändligt med tid och möda, eller också får jag ta hjälp. Jag är väl en åsna, som inte lärt mig engelska ordentligt!

— Vi hade under åratal en gammal engelska i mitt hem, kanske jag kan hjälpa er? Jag läser och talar språket nästan lika bra som tyska.

Hon satt på sin älsklingsplats under palmen och talade helt enkelt och kamratlikt med honom utan medvetande om den fröjd, med vilken hans ögon insögo bilden av hennes slanka gestalt, dubbelt tilldragande för honom efter vad han sett av söderns kvinnor.

— Nådig fru, det skulle naturligtvis vara storartat, men en så stor godhet skulle jag aldrig kunna taga emot. Då måste ni ju dagligen uppoffra ett par timmar av er tid. Det ska vi inte tänka på.

— Måste boken översättas skriftligen?

— Nej, nej, det fattades bara, men den måste översättas för mig sida efter sida i raskt tempo, så att jag samtidigt skulle kunna göra nödiga anteckningar.

— Men det skulle väl gå utmärkt. Ni kunde komma vid tedags och stanna till inemot kvällen, och så studerade vi boken tillsammans.

— Men er tid?

— Saken skulle verkligen intressera mig — jag gör det gärna.

— Men er man?

En skugga fördunklade för ett ögonblick hennes ivriga ansikte.

— Han skulle säkert tycka om, att jag hjälpte er, han . . . hon dröjde litet, det var alltid svårt för henne att säga en osanning, . . . han har f. n. så mycket att göra med affärerna, och är så litet hemma, att det säkert ej skulle störa honom, . . . men där kommer han ju, och hon lyssnade bortåt fönstret till. Det välbekanta knarrandet av hans steg på sanden, hade nått hennes öra genom det öppna fönstret.

— Om ni har tid att vänta ett ögonblick, kunna vi ju fråga honom med detsamma. Han skall bli glad över att träffa er.

Hon reste sig, under det hon sade detta, och gick litet oroligt fram och tillbaka.

— Om ni verkligen menar, min nådiga fru, . . .

— Ja, varför skulle jag inte det? Hennes leende var så otvunget, att alla hans tvivel, om han vågade antaga hennes förslag, med ens föreföllo honom löjliga.

Och så hände sig, att vid den tid, då van der Borgk eljes brukat se sin unga hustru hälsa sig från fönstret, fann han nu Fiedler hos henne, och fick han höra hennes underliga och uppseendeväckande bön om att få påbörja ett längre gemensamt arbete på tu man hand med den unge konsthistorikern.

Han hade blott träffat Fiedler två gånger sedan kvällen hos Römers, ena gången på en herrtillställning i stadshuskällaren, andra gången på en konsert, och de hade båda haft nöje av att träffas och känt sig dragna till varandra. Det oaktat hade Henry ännu ej bjudit den andre hem till sig. Han ville först komma över krisen i sitt äktenskap. Nu hade slumpen emellertid fört tillsammans Fiedler och Elisabeth, och det gladde honom.

— Om du verkligen tror dig om det, Elisabeth . . . sade han dröjande.

— Oh ja, visst gör jag det.

— Om det gör dig nöje . . .

— Ja, det skulle intressera mig mycket . . .

Vad kunde han säga? Till och med ett dröjsmål med svaret skulle ha förefallit löjligt.

— Nå, då har jag naturligtvis ingenting att invända. Och vänd till Fiedler, sade han älskvärt skämtande: Egentligen borde jag dock inlägga mitt veto. Jag har ju nyss lyckligen ryckt henne undan allt för mycken lärdom. Hon har tagit sin examen . . . som du väl vet . . .

— Nej, jag . . .

— Och nu lockar du henne tillba-

A. LUNDBLADS
Begravningsbyrå
REKOMMENDERAS
Kungsgatan 12. Göteborg.
Tel. 11045, 776 ank. bostaden.

Sänd Eder **Tvätt** till
Tvättanstalten Västkusten
Vegagatan 46. Göteborg. Tel. 44443.
Omsorgsfullt arbete. Snabb leverans.
Obs.! Nedsatta priser.

legerade. Det gick rätt diskret tillväga. Den skyldige delgavs sin dom mellan fyra ögon på kontoret och några dagar därefter blev han av den stora bilbussen avhämtad till stationen f. v. b. till sin hemort. Att detta överhuvud *kunde* försiggå berodde naturligtvis på att patienterna, som mest rekryterades ur den lägre medelklassen, åtnjöto sanatorievistelsen så gott som gratis. De betalade endast 10 sh. i veckan vardera, inclusive *allt*.

Flirten är naturligtvis ett besvärligt kapitel vid sanatorier. Det är ju inte så underligt att de ungas tankar dragas ditåt. De ha ju så dödande tråkigt. Det blir ändå litet omväxling för dem i den förfärliga enformighet och sysslolöshet, som råder vid dessa anstalter. Och jag undrar om inte det utvecklade spionerisystem, som härskade, snarare uppmuntrade till förnyade lagöverträdelser än stävjade dem.

Den stora enformigheten avbröts någon enstaka gång av populära föreläsningar om tuberkulosen och om hur de sjuka skulle sköta sig, sen de en gång lämnat anstalten.

Ibland hände det också att en sångare eller sångerska från den närbelägna staden välvilligt anordnade någon liten musikunderhållning, ett avbrott i dagordningen som alltid emotsågs med mycken spänning.

Ja, så skredo dagar och månader framåt och för en och annan skönjdes så småningom gryningen av en ny dag: den, då de som friska skulle få börja arbeta. De blevo då flyttade till det s. k. arbetarblocket, där allt inomhusarbete utfördes av patienterna själva, väl avpassat efter vars och ens krafter. Även en del lättare trädgårdsarbete ingick nu i dagsprogrammet. I allmänhet utfördes de ålagda sysslorna med glädje, om än en och annan tredskades och nästan "med piskan", d. v. s. med hot om omedelbar avresa måste drivas att utföra sin dagranson av arbetet. Det ligger nära till hands att bli lat och maklig efter månader av ett sådant intensivt vilande, som ännu är praxis vid så gott som alla sanatorier, jorden runt!

I arbetarblocket fingo de, som så önskade, stanna ett helt år för att genom försiktigt stegrat arbete förberedas och vänjas vid det, som väntade dem: återgången till det lämnade yrket. Ty de voro ju alla obemedlade och därigenom dömda att

Spetsar, Filet, Irländ., Knyppl.
Motiv, Dukar, Näsdukar, Siden.
Depôten för Äkta Spetsar.
Kungsgatan 58, 1 tr. Tel. 12655. Öppet 11--6.

Varje förståndig husmoder
använder
Pellerins Margarin
i hushållet

Varför plågas med dåligt kaffe då Ni kan få Swalanders kaffe! Butiker: Kungsg. 17 Korsg. 13, Bazar Alliance. Prova redan i dag! Säljes endast i egna butiker.

begynna "the struggle of life" så fort sanatoriets tunga port stängts bakom dem. —

Matransonerna voro, tycker jag, alldeles för knappt tillmätta. Det kom aldrig mer än 13 bitar fisk eller 13 skivor kött (det var nämligen 13 rum i varje byggnad) i mathämtarn. Aldrig kunde man ge en extraportion i den vägen till någon, som hade god aptit. Det fick i så fall bli i form av bröd, ty det var inte så strängt ransonerat. De svårast sjuka, som inte kunde äta den grövre födan, fingo vanligen "milk-dishes" (mjölk- och mjölrätter) och så gelé, ena dagen gul, den andra röd. Men inte sådan gelé som vår av riktig saft och med mycket socker i, utan gjord av pulver. Näringsvärdet i en sådan maträtt torde vara lika med noll. Till kvällsvard var det för patienterna alltid antingen havregrynsgröt med varm mjölk till, eller en rätt, som vi lagade i ordning själva i teköket och som bestod av söndersoppat vitt matbröd över vilket slogs en skvätt kokhett mjölk. I bästa fall vankades till detta en tesked grovt pudersocker. — Utom de stora måltiderna bjöds det på mjölk åtskilliga gånger på dagen och — för de magraste — råa äggulor, två och två åt gången, överhällda med litet peppar och ättika. De skulle "slukas" hela.

(Forts.) *Nurse.*

Våra
Kamelhårs-
artiklar,
samtliga av högsta kvalité,
nu nedsatta till
halva priset.

Muddar, höga	1[25]	1[90]
Fotvärmare		1[50]
Rygg- och Bröstvärmare		1[75]
Knävärmare		1[50]
Nattsockar		1[75]
Maggördlar		4[75]

Damvästar utan ärm...	7[50]
D:o med ärm...	11[50]
Herrvästar	13[50]
Herrkoftor med ärm...	15[00]
Herr-Koftor, svarta, av kamelhår	8[50]

Sportjacka, högknäppt med krage, för damer och herrar **16[50]**
HERM. MEETHS A.-B
Vollmers-Meeths

BRÄUTIGAMS KONDITORI
REKOMMENDERAS

Misstaget.

Professor Blomgren talade efter släktmiddagen till ungdomarne:

— Jag förstår inte nutidens unga män och kvinnor. Denna flirt, dessa ständiga förälskelser! Inte förekom sådant i min och min hustrus ungdom — eller vad säger du, Louise? På den tiden voro känslorna djupa, beständiga, oförstörbara, eviga! När man blev kär, blev man det för livet. En enda och bara hon i hela universum! Ack, det var vackert! Kommer du ihåg, Louise, när vi för trettiofem år sen lärde känna varandra. Kärlek vid första anblicken och vilken glöd i känslan! Det var i Fiskebäckskil — minns du Louise? Mina sonetter — tänk jag skrev poesi på den tiden! Och så blyga vi voro! Kommer du ihåg, när jag friade? Vi togo en promenad utåt stranden. Plötsligt fick jag en idé. I den fina vita sanden skrev jag med min käpp Louise och därefter Blomgren med ett stort frågetecken. Nå, Louise var litet fjär den dagen och suddade med tåspetsen ut "Blomgren". Men i alla fall, kära unga vänner, som ni ser blev hon min till sist ändå!

Efter slutat kalas står professor Blomgren inför sin fru, vars uppsyn fyller honom med obehagliga aningar.

— Är du ond, Louise? frågar han bestört. Är du ond för att jag berättade för ungdomarne vår vackra kärlekssaga? Du såg så synnerligen trakterad ut under själva berättelsen.

— Naturligtvis! svarade fru Blomgren mörkt. Du hade kanske önskat att jag sagt sanningen — att jag aldrig varit i Fiskebäckskil, aldrig fått några sonetter, aldrig blivit friad till i sand, aldrig givit dig någon tillfällig korg. Du friade på en järnvägsresa och jag föll dig genast om halsen. — Vem var hon som du skrev sonetterna till??!

——::——

Först bör man lära sig det som är nödvändigt, sedan det som är nyttigt och slutligen det som roar en. Gå i motsatt ordning — det är som att bygga ett hus och börja med takstolen.

Lydia Sigurney.

——::——

Damhattar bortslumpas!
Denna och nästa vecka bortslumpas **Damhattar. Paradis, Esprit, Äkta Plymer, Fantasier** och **Band.**
Dessutom **Pälsvaror, Manufaktur- och Trikåvaror, Silkekjolar, Schalar** och **Blusar** samt alla sorters underkläder för Herrar, Damer och Barn. Otroligt billigt uti
Hildur Sandegrens
nya lokal: Skolgatan 6, intill Allégatan.
Tel. 6752.
Obs.! Nya adressen!

Tysklands fredsföreningar bedja om hjälp för sitt folk.

Tjugo tyska fredsföreningar hava sammanslutit sig till en s. k. fredskartell, vilken nu genom sin styrelse vädjar till andra länders fredsvänner om materiell hjälp åt sina nödlidande landsmän.

Till uppropet, vilket är för långt att vi skulle kunna återgiva det i dess helhet, är fogat följande tillägg, vilket torde beaktas:

"Till ovanstående upprop foga undertecknade en varm vädjan till svenska män och kvinnor och svensk ungdom att behjärta denna de tyska fredsvännernas bön om att bli satta i stånd att åt nödställda landsmän bringa något av den lekamliga hjälp, som är den första förutsättningen att i sargade sinnen möjliggöra tron på rättens seger över våldet, kärlekens över hatet och sålunda förbereda ett verkligt nydaningsarbete.

Bidrag i penningar, kläder och hållbara matvaror (t. ex. gryner, socker, cacao, kex, hårt bröd) sändas till Fredsvännernas hjälpaktion för Tyskland, adress: Rädda Barnen, Myntgatan 4, Stockholm. Givare av naturagåvor torde medsända 50 öre pr kilo som bidrag till frakt.

Stockholm i februari 1924.

För Svenska Freds- och Skiljedomsfören.:
Nils A:son Berg. Emil Larsson.

För Internat. Kvinnoförbundet för Fred o. Frihet: Svenska avdelningen:
Matilda Widegren. Ester Åkesson-Beskow.

För Förbundet för Kristet Samhällsliv:
Natanael Beskow. Sam. Thysell.

För Förbundet för Humanistisk Politik:
Carl Lindhagen. Helfrid Bergman.

För Svenska Skolornas Fredsförening:
Herman Söderberg. Joh:s Norby.

——::——

Nyutkomna böcker.

Universella Broderskapets teosofiska förlag, Stockholm.

Den teosofiska vägen. Jan.-febr.-numret 1924. Innehåll: Parlamentet för fred och universellt broderskap. Av Katherine Tingley. — "Den hemliga läran" och fred eller krig. Av F. J. Dick. — Lida våra barn av andlig hunger? Av Magister Artium. — Vad vår tid behöver. Av Katherine Tingley. — Teosofiens Ocean. Av William Q. Judge. — Några tankar om reinkarnationen. Av H. T. Edge. — Glimtar av rörelsen m. m.

Pris kr. 1.50.

——::——

Glädje, måttlighet och ro tillsluta dörren för läkaren.

Fr. v. Loyan.

Vitrums FERROL
är det kraftigast aptitgivande och mest stärkande av alla moderna organiska järnpreparat. Synnerligen lättsmält fördrages det av den ömtåligaste mage. Vid blodbrist och svaghet av största verkan. Dess angenäma smak gör att det med lätthet tages av såväl barn som vuxna.
Tillverkas å
Apoteket Vasens Apoteksvarucentral Laboratorium, Stockholm.
Originalflaska om 500 gr. Nedsatt pris 3:25.
Fås på alla apotek.
Om Vitrums Ferrol ej finnes på närmaste apotek, tillskriv fabrikanten, Apoteket Vasen, Stockholm.

Hotell & Pensionat
Clara Johansson.
Kungsgatan 51, Stockholm.
Ljusa hemtrevliga rum. Moderata priser. Förstklassigt! Centralt!
Rikstel. 13554. Allm. tel. 24241.

Lilla Vilohemmet
Tel. 272. **Alingsås.** Tel. 272.
REKOMMENDERAS!
Luftiga ljusa rum, gott bord. Inackordering 4:— 4:50 5;— kr. pr dag.
Förfrågn. ställas till frkn Lotten Nordgren

Ettåriga sommarblommor.

Vårtecknen bliva allt flera. Utom åt starar och lärkor, vilka tyvärr synas hava missräknat sig på våra väderleksförhållanden, kan naturvännen fröjda sig åt ankomsten av frökataloger för vårarbetet i trädgården eller i "kolonien". Vi fästa uppmärksamheten på en liten nyutkommen skrift "Ettåriga sommarblommor", vilken vår trädgårdsexpert tycker ser lovande och vägledande ut. Priset, kr. 1.50 förefaller högt för ett häfte på 35 sidor. När skola bokförlagen reducera sina krigspriser?

——::——

Torghandlare Pettersson, som tack vare lyckade husspekulationer och höga matvarupriser m. m. blivit den belåtne ägaren till en myckenhet pängar resonerar med sin fru:

— Ja, kära Josefina, i och för sig skulle det vara rätt trevligt med den här halvmillionen och det fina umgänget, bara man sluppe äta rysk kaviar och ostron.

——::——

Beställningar emottagas på
UTSTYRSLAR
omsorgsfullt och billigt.
Anna Edstrands Vitvaruaffär
Magasinsgatan 9. Tel. 8292.

KOL VED
COKES
C. N. ANDERSSON
Tel. 2780, 6972, 10849. Göteborg.

Alla som köpa
SPISBRÖD
från
Göteborgs Ångbageri
säga att det är
främst i skörhet och god smak.

BREVLÅDA.

Cerberus. Er skrivelse gjorde os[s] betryckta. Måtte de unga flickorn[a] och de unga fruarne icke vara såda[n]na, som ni ser dem! Det skulle var[a] alltför synd om dem och alltför syn[d] om *mänskligheten*, ifall denna flacka oansvariga, tanklösa kvinnotyp vor[e] allmän, vilket den helt säkert ick[e] är.

Tacksam. Det gläder oss att ar[]tikeln hade åsyftad verkan. V[i] hoppas att liknande uttryck för er känsla och uppmuntran skola komma till synes även i framtiden.

Fru E—n K. I ett följande nummer kommer att inflyta en skildring i ämnet, som säkerligen skall både intressera och giva Eder svar på frågan.

Tyra. Får återhämtas.

Observator. Förhållandet har varit så länge och resultatlöst påtala[t] att ett nytt angrepp måste vara betydligt skarpare för att göra verkan.

Pessimist. Om man tagit språnget så ut i tomma luften är den fasta marken under fötterna icke lång[t] borta.

Rättelse. Man ser sällan "rättelser" i tidningarne. Skälet är, att en tidning alltid vill framstå såsom ofelbar. Kv. T. delar denna allmänna press-önskan, men måste dock av hänsyn till sin läsekrets' nerver rätta en felaktig rubrik i föregående n:r. Där står "Den *olösliga* tjänarinnefrågan". Vi ändra härmed det nedstämmande ordet "olösliga" till den mera hoppingivande beteckningen "olösta".

——::——

Tjäder
Orre
Ripa
Järpe
Rapphöns
Renstek
samt
Harar
billigaste
priser i

Björks Vildtaffär
St. Saluhallen 1. Tel. 1648 - 20834

Arla Mjölk
Distribution på glasflaskor.
—— Tel. 40781, 45699 ——

ka till vetenskapen med din gamla engelska!

— Ja, van der Borgk, jag hade verkligen inte den ringaste tanke på att taga din frus dyrbara tid i anspråk för något sådant. Jag berättade blott helt tillfälligt för henne om mitt bryderi, som verkligen inte är litet, och hon...

— Det är så särskilt kärt för mig att få ett sådant här bestämt, intressant arbete.

Henrys ögon vilade på Fiedlers höga gestalt, hans karaktäristiska, öppna ansikte och sedan ett ögonblick frågande på Elisabeth.

— Alltså, när skall det börja? sade han därefter.

— Ni vill väl hälst så snart som möjligt, herr doktor?

— Ja, nådig fru, om ni verkligen...

— Visst, skicka mig boken i eftermiddag, så jag får bereda mig litet, och välkommen i morgon inemot kl. 5, vid tedags!

— Jag vet inte, hur jag skall kunna tacka er, fru van der Borgk, och dig också, Jan...

Det hade varit van der Borgks öknamn i skolan, och alldeles av sig själv kom det över Fiedlers läppar i hans glada och tacksamma sinnesstämning.

— Håll till godo... svarade Henry leende, du vet, ce que femme veut... men säg Rex, för att svara med samma mynt använde han också det gamla binamnet från skoltiden, kan du inte stanna och äta med oss?

— Nej, tusen tack, min mor skulle bli ledsen, om jag utebleve, när hon nu äntligen fått hem mig efter så lång bortovaro, men hjärtligt tack, och hon tryckte Elisabeths hand till avsked så hårt, att det nästan gjorde ont.

— Jag skall bli mycket flitig i eftermiddag, sade hon leende, ty jag är rädd för er...

Van der Borgk följde Fiedler ner i hallen, ganska upprörd i sitt inre. Kunde det ha varit Fiedler, som på ett så nedrigt sätt talat med hans fru om honom och Julie? Men då han betraktade nordtyskens redbara ansikte, föreföll det honom omöjligt. Dock, hur kom det sig, att Elisabeth, som annars var så ofantligt tillbakadragen, så hastigt blivit vän med honom? Var det blott för att genom Fiedler och det här arbetet, skjuta in ytterligare en skiljemur mellan henne och honom själv, eller var Fiedler just den typ, hon behövde för att sluta sig till? Han log bittert: Vad kommer det här att leda till? — — —

Och Elisabeth?

Hon stod lutad mot fönstret och tryckte sin heta panna mot den svala rutan: Att han hade tillåtit det!... Då hon hört hans steg, som upprört henne mer än någonsin, hade det plötsligt fallit henne in att pröva honom genom denna begäran. Ett hopp hade väckts till liv inom henne: han skall inte tillåta det, han ensam vill vara min kamrat, trots allt. Han skall uppbjuda all sin smidiga älskvärdhet för att göra begripligt för sin vän, att jag ej kan åtaga mig detta... Och så går han i stället helt lugnt med på förslaget, under det att jag, jag!...

Då van der Borgk kom tillbaka och öppnade dörren, som stod på glänt, såg han sin hustru stå och luta sig mot fönstret; ett ögonblick vilade hans ögon sorgset på henne... alltjämt hemlängtan! Hur länge skulle han väl kunna hålla henne kvar hos sig?... och han drog sig tyst tillbaka.

— — —

Under det att Fritz Fiedler långsamt gick genom stadsparken till Bresznitz, den förstad, där hans mor innehade en blygsam fyrarumslägenhet, gick den gamla damen därinne med ivriga steg mellan köket och den smala lilla matsalen och styrde med middagen.

Hon var medellång och ganska mager, hade låg panna, slätkammat gråsprängt hår, som omgav ett friskt och klokt gummansikte samt något säkert och frankt i hela sitt sätt, som verkade mycket tilldragande. Men i dag voro de klara små ögonen ej fullt så glada som eljest. Hon hade märkt att Fritz var nedstämd sedan ett par dagar, och hon visste också anledningen — den engelska sändningen och hans förargelse över att ej komma till rätta med språket.

Han måste väl taga någon till hjälp. Hon kände en ung dam vid konservatoriet, som talat med henne om några av sina engelska kamrater, men de voro nog för dumma för något sådant. Det måste helt säkert nog vara en student eller kanske rent av en doktor, och det skulle naturligtvis bli mycket dyrt.

Man fick minsann tänka på styvern tills Fritz' bok komme ut. Hon skulle nog bli tvungen att än en gång söka sig plats vid något sjukhus, som hon gjort förut under sin sons studie- och reseår, för att han odelat skulle få åtnjuta räntorna på deras lilla kapital samt få en och annan liten handräckning av henne. Som läkareänka hade hon ej haft svårt att få anställning som husmor på sanatorier och kliniker.

Nu sedan Fritz kommit hem igen, hade hon ju visserligen hoppats att få leva uteslutande för honom och deras eget lilla hem; hon var inte långt från de sextio — men om han nu måste ha mera pengar för sitt vetenskapliga verk så...

Hon stod vid bordet med kniv och gaffel i handen, men glömde alldeles att lägga dem på den vita bordduken, så helt var hon borta i sina tankar.

Härom dagen hade kirurgen Niederhofer frågat henne, om hon ej åter skulle vilja hjälpa honom, men då hade hon ej utan en viss tillfredsställelse givit till svar, att hon hädanefter helt ville leva för sin son och deras lilla hem. Hans hjärtliga: Det gör ni rätt i, fru doktorinna, hade gjort henne gott. Men om det vore nödvändigt så,...

Hon lade långsamt ner kniv, gaffel och sked på sin plats, dukade färdigt bordet och såg på klockan. Om Fritz vore punktlig ändå! Hon ville gärna börja att grädda plättarna, ty han tyckte ej om att få vänta på maten, men om han dröjde och de fingo stå för länge, förlorade de sin goda smak.

Under det hon stökade och ordnade i sitt lilla kök, förföljdes hon hela tiden av de där tankarna på sjukhuset... Hon kunde ju blott vara hos Niederhofer om dagen, på natten ... och fanns ju översköterskan där... och hennes ögon strålade upp.

(Forts.).

——::——

KVINNORNAS TIDNING

N:o 11. 4:de årg. — 16 Mars 1924.

Annonspris: Textsida 25 öre pr mm.
» sista sidan 20 öre pr mm.
Längre annonsering rabatt.

Utkommer varje söndag.
Utgivare och redaktör: INGEBORG DAHLLÖF. För annons- och ekonomiavdelningen: EDITH RICKBERG.
Redaktion och expedition: Vallgatan 27, Göteborg. Tel. 18070.

Prenumerationspris:
Helår Kr. 6: —. 1/2 år Kr. 3: 50. 1/4 år Kr. 2: —.
Lösnummer 15 öre.
Centraltryckeriet, O. Ericson, Göteborg 1924.

Eftertryck tillåtes gärna om "Kvinnornas Tidning", med hela namnet utsatt, angives som källan.

INNEHÅLL.

——::——

Utlandskrönika
i sammandrag.

Den gångna veckan har icke haft att uppvisa några märkligare utrikespolitiska händelser. "Inga nyheter" bruka ju betecknas som "goda nyheter", men denna tydning håller helt säkert icke streck här. Den utrikespolitiska atmosfären är numera alltid orosmättad.

Den franska regeringen kämpar en hård strid för att hålla sig uppe och för att bemästra de svårigheter, vilka resa sig över allt som svampar ur jorden. I "en gul bok" har regeringen från trycket utgivit en samling aktstycken, som belysa vissa sidor av dess utrikespolitik och försvara den. Frankrike, som önskat trygga sin framtida säkerhet mot Tyskland, har i detta avseende rönt alltför litet förståelse hos de allierade makterna, varföre det tvingats till självständiga säkerhetsåtgärder, vilka av en vrång yttervärld missuppfattats som lömska planer på europeiskt övervälde.

Francens fortsatta fall trots de förtvivlade ansträngningar, som gjorts för att stödja den, visar hur undergrävd Frankrikes finansiella ställning är. Även de inre förhållandena påverkas i hög grad därav. Lantbefolkningen innehåller sina produkter, vilka den icke vill utbyta mot stadsbefolkningens dåliga penningar, affärsmännen skydda sig mot den väntade fortsatta penningförsämringen genom att i förväg höja priserna, lönetagarne, som finna sina inkomster allt otillräckligare, fordra pockande ,löneförbättringar, alla sparare, alla innehavare av kapital se sina penningtillgångar på ett sällsamt sätt förintas inför sina ögon, utan att kunna göra något för att rädda dem. Sådant tar hårt på nerverna, och det franska folket har ett hetsigt temperament. Det är ej underligt, att man på maktägande håll, där man känner sig ansvarig för förhållandena, dryftar möjligheten av att uppskjuta vårens val till deputeradekammaren på ett halvår eller hälst ett helt. En sådan åtgärd ligger dock utanför de lagliga råmärkena. — Poincarés ställning är icke stark, men *säker* — ingen vill störta honom och övertaga landets styrelse i den oväderstid som synes nalkas!

Om samförståndet med Belgien skall kunna upprätthållas får framtiden utvisa. Det har lyckats den förutvarande belgiske statsministern Theunis, vars franskvänlighet är känd, att bilda ny regering, men dennas utrikespolitiska uppfattning har ännu icke kommit till synes.

Det största intresset samlar sig om förhållandet mellan Frankrike och England. Den engelska nationen synes icke stå helt enig i den franska frågan. I de konservativa kretsarna finner man fortfarande tyskhat och franska sympatier, inom det liberala lägret en tydlig anti-fransk stämning, för vilken icke ens tanken på ett krig är helt främmande samt slutligen inom arbetarepartiet en bestämd avsikt att söka ordna upp det europeiska eländet, hälst med godo men i nödfall med ondo. Betecknande är att arbetarregeringen, som tidigare deklarerat sin avrustningslust, nu sätter in landets krafter på att stärka och utveckla luftflottan med Frankrike som den tänkte framtida fienden. De stora engelska flottmanövrerna i Medelhavet vid Balearerna hava helt säkert icke anordnats för roskull utan hava en spets mot Frankrike samtidigt med att de påminna Medelhavsmakterna par préférence, Italien och Spanien, vilka nyligen funnit varandra, om att de icke böra förgäta, att även England är meddelägare i det mäktiga innanhavet.

I den liberala engelska tidningen "Foreign Affairs", vilken sysslar med utrikespolitiska frågor, drar Austin Harrison i en stort anlagd artikel i härnad mot Frankrike. — Överallt i hela världen påpekar han, finner man dess klor, i Wien, i Tanger, i Syrien, Danzig, Belgrad, Prag, Sofia, Budapest — det är en innästlingens politik, till vilken historien saknar motstycke, och vilken det är en livsbetingelse för England att bryta.

Andra engelska tidningar framhålla, att francfallet skall dämpa det franska modet och skapa förhandlingslust och fredsvilja. Man hoppas, att de amerikanska finanskretsarne icke skola bisträcka Frankrike med lån och dymedels förlänga den europeiska krisen.

Det amerikanska lånet har emellertid redan blivit verklighet, francen klättrar åter uppåt, och den franska pressen är idel solsken.

Den tyska riksdagen har upplösts. Nyval skola äga rum i maj, och den starkaste högervind kommer därvid med visshet att blåsa. Makten kommer att överflyttas från socialdemokraterna och de övriga vänsterpartierna till högern, en fredlig omvälvning, som måste innebära ett hot mot den murkna republiken och även utåt kan få de mest vittgående följder.

Den engelska arbetarregeringen vars popularitet ute i landet är i rask utveckling pressas hårt i parlamentet och man synes på högerhåll längta efter ett lämpligt tillfälle för att störta den.

England hotas under den närmaste tiden av omfattande lönerörelser och strejker.

Grekland är skådeplatsen för häftiga partipolitiska strider.

Konung Hussein av Hejas har erbjudits och mottagit värdigheten av kalif, alltså som andligt överhuvud över den muhammedanska världen.

Ententemakterna har överlåtit staden Memel, i freden annekterad från Tyskland, till Lithauen.

——::——

Från gränder och bakgårdar till skog och hav.

Vilket stort nöje det är att studera den redogörelse för verksamheten under det senaste arbetsåret, som "*Föreningen för barnbespisning och skollovskolonier i Göteborg*" just nu utsänt. Särskilt gäller detta skollovskolonierna.

Först stannar man vid läkareredogörelsen: 1,530 barn, fördelade på 20 kolonier i skärgården och 33 i skogstrakter. Allmänna hälsotillståndet under kolonivistelsen mycket gott. Efterundersökningarne vid barnens hemkomst visade synnerligen gynnsamma resultat med avseende på barnens allmänna hälsotillstånd och utveckling. God viktökning över lag. ända upp till 7 kg.

Därefter fängslar den ekonomiska översikten intresset. Den sammanlagda kostnaden för kolonierna har uppgått till 87,248 kr. Medelkostnaden pr barn och dag har stannat vid kr. 1,38 för skärgårdskolonierna, kr. 1,34 för skogskolonierna och för de två småbarnskolonierna vid kr. 1,40.

Det bästa återstår! Rapporterna från de olika koloniföreståndarinnorna. Man läser om bad vid havsstranden, lek på ängarne, bärplockning i skogarne, åkturer i lövprydda vagnar, färder i motorbåt, bergvandringar, kafferep och mjölkkalas hos de snälla värdfolken eller andra, och man förstår vilken sagolikt lycklig och härlig sommar storstadsgränndernas och bakgårdarnes småttingar haft!

Ur samlingen av rapporter återgiva vi här nedan den, vi funnit mest målande:

"Gertruds koloni. Bergagården, Norsesund.

Det var strålande solsken den 12 juni, då Alingsåståget förde 18 ivriga och längtande masthuggsbarn till Norsesunds station. Väl ditkomna sattes de jämte paket och kappsäckar på långvagnar och fingo efter häst fara vidare till Bergagården. 11 av barnen voro nya för året, de 7 övriga strålade av igenkännandets glädje vid framkomsten. Sedan den första nyfikenheten och hungern var stillad, togo tanterna genast itu med rengöringen av barnens huvud och kläder. Kläderna synades i sömmarna, och sabadillättikan hade strykande åtgång. — När det ringde till aftonbön i Hemsjö kyrka, sutto 18 nytvättade småttingar i sina sängar och sjöngo sin aftonpsalm: "Så går en dag än från vår tid".

De åtta veckorna svunno fort under arbete, lek och allvar. Varje dag hade sin spänning — undran över vad middagen kunde komma att bjuda på. Dagens stora händelse var badningen. "Lilleputts" rädsla för vatten gick så småningom över. Han skulle nog aldrig doppat mer än stortån, om han fått sköta sig själv. Men den lille treåringens "vicemamma" doppade honom samvetsgrant varje dag, tills han blev lika duktig som de stora. Festdagar saknades inte heller. Alla namnsdagar och födelsedagar firades med sång och kaffekalas. En dag fingo småttingarna åka efter häst till Framnäs gård, där koloniens lilla nioåriga beskyddarinna, Gertrud Andréen, trakterade sina små skyddslingar med allehanda godsaker. Den muntraste stämning rådde, och barnen fingo sjunga och leka av hjärtans lust på de präktiga ängarna. Den dagen går nog aldrig ur de smås minne. Ett hjärtligt tack till alla, som på ett eller annat sätt bidragit till vår trevnad!

Då barnen, som voro mellan 3—7 år, voro snälla och lydiga, har arbetet bland dem varit mycket roligt. Hälsotillståndet har varit det allra bästa, och alla barnen hade också ökat i vikt, när hemresans dag den 7 augusti var inne.

Hildur Björlin."

——::——

Hinduisk levnadsvisdom.

En modig man igenkänner man i farans stund, en god hustru, då man förlorat sin förmögenhet, och verkliga vänner i motgången.

*

Att visa en människa vänlighet i hennes närvaro och förtala henne, när hon är frånvarande, är att blanda gift i nektar.

*

Den som arbetar med flit skall aldrig behöva svälta, den som är fromt besinningsfull skall aldrig begå någon stor synd, den som är vaksam skall aldrig råka i fara, den som vet när han skall tala och när han skall tiga skall aldrig bliva indragen i en träta.

*

Olycklig är den son vars fader samlar skulder, olycklig är den fader vars son har en dålig karaktär, olycklig är den hustru vars man är henne otrogen.

*

Liksom mjölk föder kroppen och dryckenskap gör den sjuk, så utgör begrundandet själens föda under det att förströelsen enerverar den.

*

Det är klokt att leva i fred med sin kokerska ,med tidningsmän, med läkare, med de maktägande, med rikt folk och med envisa människor.

*

Det är lättare att få syn på en vit kråka eller på fiskfötter än att taga reda på vad en kvinna bär i sitt hjärta.

——::——

Sympatier och antipatier.

Av * * *.

II.

Sympatier och antipatier äro affekter, själsliga tillstånd, till vilka upprinnelsen är att söka i en suggestion, ett intryck av en annan människa, som vi i mer eller mindre utpräglad grad känna dragning till eller motvilja mot. Hur själva intrycket uppstår undandrar sig bedömandet, men den vanliga uppfattningen hos dem som tänkt över dessa ting är ju, som i föregående art. framhölls, att det sker på intuitiv väg, att "själen på grund av valfrändskapen är i stånd att bedöma en annan själ tvärs genom orden och tystnaden, handlingen och blicken."

Om dessa intryck på gott och ont sedan skola utvecklas till verkliga känslor av sympati och antipati, eventuellt kärlek och hat, beror helt och hållet på, om vi göra suggestionen till en självsuggestion d. v. s. om vi *gilla* de mottagna intrycken, låta dem slå rot i sinnet och nära och utveckla dem med våra tankar!

Det är en alltför billig och för den mänskliga värdigheten alltför nedsättande uppfattning att tro, att känslovärlden undandrar sig all kontroll och att vi äro nödsakade att ge rum därinom åt alla de intryck, som komma anstormande utifrån. Det är oss möjligt att ställa vakter vid dörren, vilka kunna både inbjuda önskvärda och avvisa icke önskvärda gäster, nämligen vårt förstånd, vår besinning, vår rättskänsla, vårt samvete.

Här komma vi in på själens hygien ifråga om vilken den modärna psykologien ger oss så många praktiska och utomordentligt värdefulla råd. Utan att gå djupare in i ämnet kunna dock ett par belysande uttalanden anföras av den kände franske psykologen d:r Emil Levy, hämtade ur hans arbete "Viljans rationella uppfostran".

"Våra känslor, rörelser, lidelser må vi alltid, hur berättigade de än må synas, underkasta ett uppmärksamt övervakande; vi måste bemöda oss att genast undertrycka dem så snart de tyckas nå en viss intensitet.

Redan analyserandet av våra känslor medför mycket ofta ett försvagande av deras styrka, men vi måste akta oss att icke detta förhör med vårt inre blir en mer eller mindre klart medgiven förevändning att hålla vår uppmärksamhet kvar vid ämnen, som den borde vända sig ifrån. Den bästa utvägen är i många fall att avvisa varje undersökning, varje diskussion med sig själv och i st. rent och enkelt förneka den känsla, man vill befria sig ifrån, och bejaka den som man vill nedlägga i sig, med andra ord övertygat, ja, befallande säga till sig själv: "Det *är* icke så och så" eller "Det *är* så och så".

D:r Levy berättar om en person M. Coste de Lagrave, som deltog i hans undersökningar angående själshygien medels självsuggestioner, att denne på försök intalade sig, att han hatade vissa människor. "Denna självsuggestion skapade", skriver M. de Lagrave, "ett sådant tilstånd hos mig, att jag inte kunde lida dessa för mig förut likgiltiga personer. Jag upphörde därför med detta slags experiment."

Men låt oss efter denna utvikning återgå till vårt ämne.

Sympatien är en känsla, hörande till kärlekens affekt-grupp. Den är följaktligen lustbetonad, d. v. s. behaglig, styrkeförlänande, lyckogivande.

Hur märklig, hur betydelsefull, hur ljusomstrålad synes oss icke den stund, då livet för oss tillsammans med en främling, för vilken vi intuitivt erfara en känsla av stark sympati. Själ synes förnimma själ, tysta förtroenden mottagas och givas, osynliga band knytas. Vår slutenhet löses, vår vanliga vaksamma försiktighet bytes i frimodig öppenhet, vår liknöjdhet i intresse, glädje och kraft, vår misstro i tillit, vår köld i värme, vår själviskhet i godhet och välvilja — hela vårt väsende blommar, blir det vackraste och bästa det kan bli.

Även i sådana fall då det mottagna sympatiska intrycket på grund av att det första mötet också blir det sista eller av andra skäl icke får tillfälle att utveckla sig till ett ömsesidigt vänskaps- eller kärleksförhållande, kan den väckta sympatien i åratal, ja, livet ut på ett sällsamt sätt dröja kvar i hjärtat och förbliva en av dess skönaste och dyrbaraste klenoder.

Den bemärkte engelske författaren Hale White eller "Mark Rutherford", som han kallade sig, har berättat om ett sådant fall.

"En man som nu är gammal och nära sitt slut", skrev han i sin självbiografi, "mötte en novemberkväll, då han endast var 20 år, en kvinna på en av Londons gator och såg in i hennes ansikte. Varken han eller hon stannade ens för ett ögonblick; han såg in i hennes ansikte, passerade och mötte henne aldrig mer. Han gifte sig, fick barn, som också fingo barn, men den kvinnans ansikte har aldrig lämnat honom, och färgerna hos det porträtt som hänger i hans själs andaktsrum äro lika livliga som någonsin. Tusen gånger har han vädjat till det, tusen gånger har det avkunnat sin dom över honom, och tusen gånger har dess rena skönhet återupprättat honom."

— — —

Vad som här skildrats är intuitiv sympati i dess starkaste framtoning. Där bredvid förekommer den i oändligt växlande och avtagande styrkegrader ända ned till den gräns, där det svala intresset slocknar och likgiltigheten tar vid, bildande övergången till antipatien.

Men överallt där känslan av sympati — för stunden, eller mera varaktigt och anknuten till någon sär-

SKANDINAVISKA KREDITAKTIEBOLAGET
GÖTEBORG - STOCKHOLM - MALMÖ

Avdelningskontor över hela landet

Egna fonder Kr. 182,000,000:—

Gottgör å insatta medel högsta gällande ränta

Telegramadress "Kreditbolaget"

(Inf. gen. Göteb. Tandläkaresällskap)
Tandläkare Anne-Marie Heijde
Vasaplatsen 1. Telefon 15500.
Rådfrågning: Vard. 1/2 2—1/2 3, övriga tider efter avtal.

Tandl. SVEA LEFFLER.
Spec. Äkta Porslinsfyllningar.
Viktoriag. 8. Tel. 8958. Vard. utom lörd. 1—2.

Handtverkslotteriet
(Göteborgs Handtverks- & Industriförenings Lotteri)
31:sta spelåret.
Lottsedlar till första dragningen, d. 7 april
Kr. 2:10.
Serielott till samtliga dragningar under året
Kr. 11:65.
Vinstförteckning och lottsedlar hos
Lotteribyrån
Erik Dahlbergsgatan 3
GÖTEBORG.

skild människa eller till nästan i allmänhet — överallt där sympatien är för handen, där finnes också, i motsvarande grad, en känsla av lust, av andligt välbefinnande, harmoni, tillfredsställelse och lycka. Denna belöning kommer oss med visshet till del i samma ögonblick vårt sinne värmes av en osjälvisk, god och vänlig känsla för andra, och den är vår oförytterliga egendom, om grundtonen i vårt väsende är intresse och medkänsla för alla och envar.

— — —

Antipatien är en känsla hörande till hatets affektgrupp. Lika oupplösligt som sympatien är förenad med *lust*, lika oskiljaktigt är antipatien sammanlänkad med *olust*, med en känsla av obehag, disharmoni och andlig kraftnedsättning.

Antipatien står i absolut motsatsförhållande till den kristna religionen som lär att vi skola älska vår nästa. Den strider mot godheten, denna ljusa milda känsla, vilken, enligt Amiel, "bemödar sig att icke se det som sticker i ögonen d. v. s. ofullkomligheterna, bräckligheterna och förirrningarne hos andra utan besegrar sin motvilja för att i stället uppmuntra och uppresa."

Antipatien handlar icke på detta sätt, den känner avsmak, förargas, dömer, förkastar och överger.

Känslan av antipati har ett fördärvligt inflytande på vår karaktär, i det att den stimulerar och utvecklar det mörka i vår natur, vår misstro, vårt småsinne, vår ofördragsamhet, vårt människoförakt, vår köld, vår klandersjuka, vår hårdhet, vår illvilja och skadeglädje.

Antipatien gör vår värld trång därigenom att den reser en mur av fiendskap eller köld mellan oss och flertalet människor.

PÄRLOR
JUVELER
i modern infattning fördelaktigast hos
K. Anderson
Hovjuvelerare. Ö. Hamng. 41.

Hemmets tidning
— är —
Göteborgs Aftonblad
Särskild, omväxlande avdelning för kvinnan och hemmet.
I varje nummer, värdefulla artiklar i olika frågor, berättelse, följetong, kåserier.
Pr kvartal 7.50 fritt hemburen.
Lösnummerpris 10 öre.

Ingenting finnes att säga till den personliga antipatiens förtjänst. Den är allt igenom mörk och ond.

För barnet synes det naturligt att sluta sig till alla med förtroende, sympati och kärlek. Även ungdomen har i stor utsträckning kvar den lyckogivande förmågan av sympati och samförstånd, men sedan äger en snabb och omfattande avskrivning rum i detta hänseende, och i stället visa vi en stigande benägenhet att reagera antipatiskt mot våra medmänniskor, att anlägga småsinnade och ofördragsamma synpunkter på dem, att reta oss på dem, ogilla och kritisera dem, att undvika eller stöta dem tillbaka. Samtidigt härmed och helt säkert också som en följd härav blir vårt liv allt fattigare på glädjeämnen, och blir det allt kallare, allt tristare, allt ödsligare omkring oss.

Vår antipati gör sitt urval icke blott bland de människor, som bilda vår egentliga omgivning utan sträcker sig rent vanemässigt åt alla håll och omfattar både kända och okända, ofta nog av de mest besynnerliga och småfuttigaste anledningar som icke hava det bittersta att göra med den personliga valfrändskapen. Med vilken antipati betrakta icke husmödrar och hembiträden — gruppvis — varandra! Överklass och underklass, arbetsgivare och arbetstagare! Politiskt och religiöst oliktänkande! Man har några gånger blivit illa betjänad vid telefonering och genast är man färdig att känna antipatiskt mot hela telefonistkåren! Av liknande skäl kan man icke fördraga kvinnliga butiksbiträden. Man avskyr tidens ungdom, man kan inte lida arbetare eller rikt folk, man kan inte tåla den och den o. s. v.

Grundtonen i vårt väsende är faktiskt antipati och den därmed oskiljaktigt förenade *olusten* bor därför i allas våra hjärtan.

Betydelsen för *vår personliga lycka* av ett allmänt vänligt samförstånd, av en verkligt god vilja människorna emellan har ännu icke ingått i vårt medvetande, men kanske är den stunden nära, då vi skola börja ana, att budet om broderskärleken innesluter den jordiska lyckans hemlighet!

— — —

Nästa art. i serien skall handla om hatet, antipatien och vreden som krafter till det goda.

——::——

"Undervisningsinstitut för husligt arbete."

Anhåller om plats för nedanstående svar till "Dixi" och fru Höök-Nilsson på deras bemötanden av min artikel i n:r 4 av Kv. T.

Dixi börjar med att förklara "att gudarna må veta, att hon finner det besvärligt och tråkigt att nedskriva sina tankar" — detsamma tycks gälla att läsa andras! Hela hennes inlägg — och delvis också fru H. N:s — bekräftar endast i hur hög grad en genomgripande reform i hemmens skötsel är nödvändig, om man skall kunna lyckas uppbringa kvalificerad hjälp av olika lönegrader i tillräcklig mängd för alla hem.

Vad hjälper det att husmödrar anse tjänarnas ställning så utmärkt, bara de utföra sitt arbete väl. När dessa själva icke kunna känna detsamma utan tvärtom uppfatta det som ett slavgöra, vilket de mer och mer draga sig ifrån och aldrig önska, att deras barn skola fortsätta med — ett yrke som de numera endast söka, då ingen annan utväg står dem öppen på grund av bristande utbildning.

Jag talar icke här om den gamla stam av trotjänarinnor jag själv varit nog lycklig att känna (de funno nog ofta sin ställning tung även de!). Funnes den kvar existerade det ingen svårare tjänarinnefråga!

Att denna fråga icke existerar i de förmögnare hemmen är en stor villfarelse av "Dixi". På grund av bristen på tjänare kan snart ingen längre hålla egna hus, lantställen och egendomar. — Att de av mig föreslagna lönerna endast kunna betalas i dessa hem är en ännu större villfarelse — i min artikel bekämpar jag just nutidens höga löner utan garanterad motsvarande kompetens och föreslår därför yrkesutbildning av tre grader med löner i proportion till utbildningen.

Tredje lönegraden bör väl flertalet borgerliga hem kunna betala — om icke få de antagligen reda sig med timhjälp och husmodern själv utföra alla sysslor. En statistik över de hem i stad och på land i hela Sverige, som behöva två tjänare och därutöver, skulle säkert visa ett så stort antal, att en reform bara för dessa skulle vara av nöden för att skaffa dem säker tillgång på garanterad kompetent hjälp.

Men min tanke gällde närmast ensamjungfrutypen, vilken hädanefter bör bliva den vanliga i alla hem. Utbildningsgraden efter var och ens råd och lägenhet. Med eller utan billigt avlönade unga assistenter, vilka på detta sätt finge genomgå en utmärkt lärlingstid.

"Dixis" föreslagna upplysningsverksamhet tror jag icke är tillräcklig för att råda bot på missförhållandena. Den har nog bedrivits av husmödrar i alla tider. Det enda blir nog att lägga om begreppen på husligt arbete, så att våra egna döttrar börja söka dessa befattningar. Som det hela nu ligger, kan detta knappast tänkas. — I fråga om titeln är "hemsköterska" och, vid tilltal, "fröken" och "ni" det enda rätta.

Så ett tack till fru Höök-Nilsson för hennes sympatiska inlägg vilket dock — så förefaller det mig — går något utanför den egentliga frågan, tjänarinnefrågan.

Själv har jag i tio år arbetat för obligatorisk husmodersskolundervisning för flickor av alla samhällslager, men även om denna önskvärda idé en gång realiseras, kommer det alltid att bli efterfrågan på huslig hjälp av större kompetens, än dessa flickor efter ettårig utbildning kunna råda över. Ej heller tror jag, att denna skola skulle kunna avhjälpa tjänarinnebristen, eller fresta flickorna att taga platser i hem, sådana dessa platser nu äro.

De punkter fru H.-N. vill fastställa kan jag tyvärr icke giva mitt stöd. Först och främst gäller detta 1-månadsuppsägningen. På så kort tid som en månad kunna de båda parterna icke helt lära känna varandra och tjänarinnan ej heller hinna att sätta sig in i förhållandena på ett nytt ställe. I vår tid äro icke hemmen och tjänarne så svåra, att ej ett avtal på tre månader skulle vara att föredraga av nyss anförda skäl. En fritid av en eftermiddag i veckan och varannan söndag synes mig otillräcklig. Med litet god vilja från familjemedlemmarnes sida bör man kunna lämna ett par eftermiddagar i veckan fria samt minst 5 timmars ledighet alla söndagar. Den utlovade fritiden efter kl. 8—9 är imaginär, då hembiträdet efter c:a 14 timmars tjänstgöring (märk väl icke alltid arbete) är för trött för att kunna njuta av den.

Hembiträdenas fordran på 8 timmars arbetsdag är däremot absurd, då ju det husliga arbetet ett flertal timmar på dagen icke är arbete i vanlig bemärkelse utan tillsyn, skyldighet att vara tillstädes för telefon och dörrar samt andra mycket lätta sysslor. En veckas semester tyckes mig alltför kort. Jag vet icke, hur saken ställer sig inom andra yrken, men nog borde vi arbeta på att alla skola hava 14 dagars ledighet pr år. Om husmödrarne förstode hur mycket hurtigare och glättigare arbetet utföres efter fridagar, som skänkt verklig vila eller förströelse, skulle de icke vara så rädda att bevilja dem. Vi glömma det psykiskt tröttande i att alltid stå redo till andras disposition 12 till 16 timmar pr dygn, bortsett från om arbetet är tungt eller lätt. Denna orsak är det som gör, att det husliga arbetet i jämförelse med andra yrken betalas så relativt högt, som sker, om man tar i betraktande fritt vivre och alla förmåner.

Vår strävan bör vara att höja fordringarne på kunskap, ansvarskänsla, omtanke och anpassningsförmåga hos vår husliga hjälp, men samtidigt också — i största möjliga grad — lönerna och fritiden, så att även flickor ur de kunskapsrikare klasserna kunna få lust och finna med sin fördel förenligt att ägna sig åt detta det — för flertalet kvinnor — hälsosammaste och mest levande av allt arbete. Detta kan icke ske, utan att vi offra en del förhistoriska begrepp om ett hems skötsel, vilka överlevat sig själva. Men jag tror att, om vi som motto för vår syn på tjänarinnefrågan satte "*hushjälpens bästa, hemmens väl*", bleve fördelen vår.

Och så en anmärkning!

Innan jag införde art. "Institut för husligt arbete" i Kv. T., framlade jag min idé för fyra skolkökslärarinnor och tre högt aktade kvinnliga pedagoger i ledande ställning, och alla funno de den god. Tanken är därför kanske icke så revolutionerande som den kan ha förefallit en och annan vid första ögonkastet. Även om detta institut icke på länge eller kanske aldrig blir verklighet, hoppas jag dock, att innehållet i min artikel kan innesluta något av värde för tjänarinnefrågans lyckliga lösning.

S. E.

——::——

Brand- och Livförsäkrings-Aktiebolaget
SVEA
Göteborg.

Lediga stunder

Fem minuters arbete på kvällen ersätter lika många timmars arbete dagen därpå.

Hittills har man genom hård gnuggning och borstning prässat smutsen ur kläderna - ett utmärkt sätt att slita ut både kläder och krafter.

Nu för tiden låter man kläderna ligga i blöt över natten i en Rinsolösning. Rinso innehåller så mycket ren tvål, att det verkligen lockar ur smutsen av sig själv, utan att förstöra tygets beskaffenhet.

Rinso är enastående. Det innehåller ingenting som kan skada kläderna eller färgerna.

Kokning onödig - likaledes hård gnuggning.

1. Vanligt tvättpulver — innehållande för litet tvål.
2. RINSO — innehållande så mycket tvål att det bildar ett tvålgelé.

SUNLIGHT SÅPTVÅL AKTIEBOLAG, GÖTEBORG.

Rinso

Gillblads
har alltid det nyaste
Moderna
Wiener-Modeller
Mousseline-
Blusar och Jumpers
uti nyaste indiska mönster.
Hållbara kvalitéer. Tvättäkta färger.
Obs. Skyltfönstren!

Damväskor och Reseffekter
i olika sorters modeller och kvalitéer köper ni alltid billigast hos
John A. Gahm
KORSGATAN 12

Kobbs Thé
är alltjämt marknadens förnämsta

MERKUR-TVÅLEN
är även som badtvål den förnämsta.

Lampskärmar
Lampskärmställningar
Alla tillbehör.
Billigaste priser
Största urval.
A/B FERD. LUNDQUIST & Co.
GÖTEBORG.

Spårvägsolyckan.

Få olyckor inom trafikväsendet torde ha blivit mer uppmärksammade än spårvägsolyckan på Landalalinjen förra söndagen. Sensationen har väckts, icke genom omfattningen utan genom *arten*. Att en släpvagn *kan* komma på drift och under exceptionella omständigheter som här på egen hand med svindlande fart rusa utför en starkt sluttande spårvägslinje, måste ovillkorligen vara ägnat att sätta fantasien i rörelse. Man tänker sig vad som kunde ha inträffat, vilken fruktansvärd förödelse denna med blixtens snabbhet framrusande släpvagn kunde ha åstadkommit på sin väg, vilken ohygglig massaker, som kunde ha blivit följden av dess sammanstötning med en mötande och av passagerare fullsatt motorvagn. Att olyckan nu fick en så jämförelsevis ringa omfattning kan endast betraktas såsom ett rent underverk. Varken förutseende, rådighet eller säkerhetsanordningen hade här något att betyda — allt berodde av en ren slump.

Ovanstående allmänt gjorda reflexioner ge ett uttryck för den rubbning i tilliten till vår spårvägstrafiks fullt betryggande säkerhet, allmänheten erfarit inför det inträffade. Man är van vid att denna gren av vårt kommunikationsväsen fungerar med osviklig precision och har följaktligheten glömt bort att räkna med olycksmöjligheter.

Av den företagna polisutredningen framgår emellertid att allmänheten knappast har skäl för allvarligare farhågor. Det hela är följden av en till denna plats begränsad otillfredsställande anordning, vilken i alltför hög grad gjorts beroende av den enskilde tjänstemannens påpasslighet. Om någon reflexion skulle göras blir det därför först och främst den att en så lukrativ drift, som Göteborgs spårvägar onekligen är, icke behövde hemfalla åt en sparsamhetspolitik, som på någon punkt blottställde de mänskliga intressena för de ekonomiska. Om tiden följt med behovet skulle för länge sedan en slinga varit anlagd på denna plats, i stället för det provisorium med omkoppling och spakar, som nu lett till det sällsynt allvarliga olyckstillbud, som i elfte timmen skall tvinga fram densamma.

Konstflitens Flossamatta
Tjock, varm, vacker, slitstark. Relativt billig.
Mattan för det burgna, välombonade, med kultiverad smak inredda hemmet
KONSTFLITEN Göteborg 3.

Offentliga nöjen.

Stora Teatern
Söndag kl. 1,30 Billighetsmatiné, för sista gången: BAJADÄREN.
Varje afton kl. 8:
Geishan.

Lorensbergsteatern.
Söndag kl. 8,15 för sista gången:
Salome.
Måndag kl. 8 Premiär:
DEN SKÖNA MELUSINA
och
LAZARUS PÅ DEN RIKE MANNENS TRAPPA.

Nya Teatern.
Söndag kl. 1,30 Billighetsmatiné: ANNONSERA.
Varje afton kl. 8:
Flamman.

Lilla Teatern.
Lördag och söndag kl. 7 och 9: övriga dagar kl. 8:
Bröderna Östermans huskors.
Söndag kl. 1,30 Matiné: HEMSLAVINNOR.

— THESALONGEN —
ASTI ½ 1—3 ½ 5—6
Vollmers-Meeths

City SKO-MAGASIN
KUNGSGAT. 51 · TEL. 9179
För festdräkten
finnes de sista nyheterna och största urvalet

LAKANSVÄV
— i alla bredder —
försäljes till fabrikspris
10 % rabatt å helstycken
Claes Öhléns
VÄVNADSHANDEL, KUNGSGATAN 53.

Damdräkts-tyger.
Förutom gängse kvalitéer i Kläden, Cheviot, Cover Coat Gabardin, Matlasse, Tricotin m. fl.
finna Damerna i vår Herravdein. utsökt vackra mönster och kvalitéer för Promenad-dräkten.

Se vårt Specialfönster.
Ekmarks
Kungstorget 12. Tel. 112 40.

Intryck från ett engelskt lungsotssanatorium.

II.

Och sjukvården, hurudan var den? Jo, i vissa fall bra långt efter den svenska, i andra fall åter före. Jag tänker nu härvid närmast på, vilken ytterlig omsorg, som ägnades patienternas munnar. Redan vid den förberedande undersökningen, avlägsnades alla gamla kroniska infektionshärdar i form av murkna tandrötter, och när de sjuka hämtat sig från detta, började sanatoriekuren med besök hos tandläkaren, som — tack vare ett kontrakt med sjukhuset — åtagit sig plomberingar och dyl. till ett synnerligen moderat pris. Givetvis stod det de sjuka fritt att — om de så önskade — anlita en annan och dyrare tandläkare.

Det påståendet återigen, att den engelska sjukvården i vissa avseenden står den svenska efter, framgår därav att man använde sig av såpass gammalmodiga behandlingsmetoder som av blodiglar och koppning. Förövrigt var det var 4:de eller 6:te timme skötsel. Alla mediciner skulle givas så, även på natten om patienten var vaken, och våtvärmande omslag, som vi i regel bara byta morgon och afton, lades också om var 4:de eller eller 6:te timme.

Den personliga hygienen står högt i England och varenda patient, som var sängliggande skulle ha avtvättning, (blanket-bath) liggande mellan ett par filtar, över *hela kroppen* varje kväll. De, som voro så krya att de kunde vistas uppe, voro tvungna att börja sin dag med ett svalt bad eller en kylig dusch.

Läkarronderna voro egentligen mycket oceremoniella. Doktorerna voro aldrig klädda i vita rockar; utan vanligen i sportkostymer med lindade ben. Ty såsom varande sanna engelsmän spelade de cricket, tennis eller golf dessemellan.

Vi sköterskor hade vår egen präktiga tennisplan, men när man gnor från morgon till kväll orkar man inte med någon extra sport. Följaktligen var den mycket litet frekventerad.

Efter veckans bråda id kom söndagens relativa stillhet. Den gick helt i kyrkans tecken. Redan klockan 7 på morgonen ringde kapellets spröda klockor till nattvardsgång, early communion. Vid denna gudstjänst hade vi sällan tillfälle att infinna oss, det var ju mitt i morgonstöket. Vid högmässan däremot var halva antalet av oss tvungna att vara närvarande, och den resterande i aftonsången.

Till gudstjänsten kom man ren och "frasig", d. v. s. stärkt inifrån och ut. The laundry = tvättinrättningen envisades alltid att lämna ut underkläder, näsdukar, klädningar, förkläden, ja, allting stärkt. Kommer så härtill att den regelrätta uniformen kräver höga stärkkragar om halsen, långa manschetter och stärkta skärp om livet, så kan man utan överdrift säga, att man var stärkt inifrån och ut, med den tvungna och olustiga känsla som det innebär med så mycken styvhet på kroppen.

Ja, så gick sommaren och vintern kom och med den kölden. Det står visserligen i geografien att Isle of Wight, där sanatoriet låg, har ett milt, nästan sydländskt klimat. Och det är sant i så måtto, att det kan gå vinter efter vinter utan att där faller någon snö. Men kallt var där övermåttan. Tänkom oss en av havet kringfluten ö, där vinterns stormar ha fritt spelrum! Och inte bara av stormarna utan av de tjocka och ogenomträngliga dimmorna från engelska kanalen. Nu hade det ju gått an, om det bara varit drägligt varmt inomhus. Men där stodo fönster, ventiler och dörrar på vid gavel dag och natt och i nästan alla väder, ty man var ju för det första i England, där "fresh air" är nästan en mani och för det andra på ett sanatorium, där folk inte får "skämmas bort" med värme. Arma sjuklingar, vad de fröso! Och vad vi fröso. Och vi voro ändå av arbetet tvingade att vara i rörelse. Men *de!* De lågo med två, högst tre gråa tunnslitna filtar på sig i parken, som vanligt i öppna paviljonger. Sanatoriet hade ett mycket begränsat förråd av filtar liksom av linne i allmänhet, beroende på det för oss nästan ofattbara förhållandet, att sjukhusen i England existera på frivilliga bidrag, mestadels från aristokratien. Tryter dessa bidrag händer det ej sällan att en del av sjukhuset får hållas tillstängt tills medel att uppehålla driften ånyo tecknats eller insamlats genom basarer eller annan välgörenhet. På grund av denna tingens ordning måste det sparas oerhört, därför knappheten på såväl mat som inventarier.

Kylan inomhus var, som sagt, fruktansvärd. Inte en varm vrå dit man kunde ta sin tillflykt för att värma sina valna fingrar på lediga stunder. Ty högsta ledningen fordrade, att vad patienterna måste underkasta sig ifråga om temperaturväxlingar, det skulle också vi, som vårdade dem, kunna uthärda. Visserligen hade en och annan av de sängliggande *svårast sjuka* tillstånd att ha de stora glasdörrarna åt sjösidan i sina sovrum stängda, ävensom en kolbrasa i den öppna spisen utan spjäll, men en sådan värmer ju ingenting utan att man sitter alldeles inpå den. I sanningens intresse skall dock medgivas att det på *juldagens* eftermiddag brann brasor i alla sitting-rooms = sällskapsrum. Det var den enda gången på året!

Brasorna tarva sitt särskilda kapitel. När man är van vid en svensk härligt sprakande björkvedsbrasa, kan man icke riktigt förlika sig med den smutsiga engelska kolbrasan. Men inte nog med att det är söligt och smutsigt att handskas med de svarta kolen, utan det är oändligt svårt för den som är ovan, att få liv i en sådan brasa. Först får man stoppa in en bra hög tidningspapper och så ett tunnt lager småkol däröver. Och först när det brinner friskt lägger man på mera. Men det är, som sagt, tålamodsprövande nog att få eld. Ibland när kolen voro våta öste vi på en skvätt olivolja; då gick det, då brann det bra.

Det var, trots kölden och förmodligen tack vare den rena havsluften, mycket litet förkylningar bland de lungsjuka. Men desto mer kylknölar! På fingrar och tår, på öron och näsa. På dessa användes, där man kunde komma åt att lägga på det, en sorts heta opiumomslag. Annars beströkos de frostbitna ställena med svart Ichthyolsalva, till den verkan det hava kunde.

Innan jag nu sätter punkt för denna lilla skildring av engelskt sjukhusliv, må det vara tillåtet att nämna några ord om en tragi-komisk tillställning, som kallas "the nurses ball" och som går av stapeln på de

Pristävlan för barn under 12 år.

Första pris	Kr. 200
Andra "	" 150
Tredje "	" 100
Fjärde "	" 75
Femte "	" 50

100 st. tröstpriser om 10 kronor vardera

Vill Du vinna något av dessa priser, så titta igenom de dagliga tidningarna och klipp ur alla annonser för Sunlight Tvål, Lux Tvålflingor, Rinso och Vim, som varit synliga i år, och försök färglägga dem med vanlig färgkrita efter bästa förmåga. Skicka sedan in så många annonser Du vill till följande adress:

SUNLIGHT SÅPTVÅL AKTIEBOLAG
Kronhusgatan 16
Göteborg.

Men observera att en tom kartong av någon av Sunlight Tvål, Lux eller Rinso eller den runda, gula lappen, som sitter på locket av en Vim-burk, måste medfölja varje färglagd annons för att gälla vid pristävlan. Din mamma står gärna till tjänst med sådana tomma kartonger.

Den 30 April 1924 komma vi att genomgå alla de insända annonserna och utdela priserna till de barn, som utfört bästa genomsnittliga färgläggning av annonserna. Det är därför fördelaktigt att sända in så många annonser som möjligt.

Tävlingsresultatet, med namn och adress på alla pristagare, kommer att sändas till varje deltagare i särskilt brev så snart som möjligt.

Barn i någon familj tillhörande Sunlight Såptvål Aktiebolags personal ha icke rätt att deltaga.

SUNLIGHT SÅPTVÅL A.-B.
GÖTEBORG.

A.-B.
Herkules Skodon
Kungsgatan 45. Telefon 1900.
Rikt urval. Billigaste priser

C. L. Schmidts
Begravningsbyrå
24 KUNGSGATAN 24
Tel. 3623 — 14090 — 6607
ombesörjer på erkänt bästa sätt allt som tillhör begravningar.
Eldbegängelseföreningens expedition.

NADCO HEMFÄRGER

KNUT HEURLINS Hemslöjd, Kungsgatan 46. 1 tr. (Victoriateatern)
SILKEGARDINER fr. 3:—, MÖBELTYGER, MATTOR, DUKAR m. m. Billiga priser.

Silverslöjan.

ROMAN
av
Ilse Leskien.

Auktoriserad översättning
av *Ragnhild Lindberg.*

9

Det fräste lustigt i den svarta klampen, när hon hällde i den vackra, gula smeten, och med schwung och fart vände hon sedan plättarna, då de blivit lagom bruna.

Snart hördes skramlet av nyckeln i förstudörren och Fiedlers höga gestalt syntes i dörren till det lilla köket:

— Goddag, mamsen!

Hon nickade till honom, men i detsamma fräste det till så våldsamt i den uppsmorda pannan, att han hastigt drog sig tillbaka.

— Jag är genast färdig, ropade hon efter honom, rörde till en härlig sallat, den första gröna för året, och bar in maten.

Då de satt sig, sade Fiedler: Jag har varit ute och gått i dag och är hungrig som en varg.

— Nå, om du inte blir mätt, får du äta ost och bröd till efterrätt, och båda skrattade, ty samma harang hade alltid varit hennes tröst, när han som skolpojke fruktade att ej få tillräckligt att äta.

— Tidigt i morse träffade jag geheimerådet Niederhofer . . ., lite måste man ju narras, när man har något särskilt i kikarn.

— Nå, var han hygglig?

— Mycket, Fritz, och vet du, vad han frågade mig?

— Nej.

— Jo, om jag ville vara hans värdinna på en tid, omkring en eller ett par månader . . . bara om dagen, förstår du . . .

— Men det har du väl inte lovat?

— Inte än, Fritz, men . . .

— Du ämnar väl inte alls göra det? Nej, vet du, det tillåter jag helt enkelt inte. Äntligen skall du väl vila dig en smula. Det har alltid varit svårt för mig att tänka på, hur du uppoffrat dig för mig, nej . . .

— Men hör då Fritz, Niederhofer betalar så bra, och du vet ju . . .

— Men vad skulle det tjäna till? Vi måste leva indraget, gott, men det går ju bra, och då min bok blir färdig . . .

— Ja, allt det där är ju gott och väl längre fram, men nu, just nu, då du har utgifter för ditt arbete, för engelskan och . . .

Fritz Fiedler lade ner gaffeln och såg forskande på sin mors bekymrade ansikte. — Ack, nu förstår jag din plötsliga förtjusning för Niederhofer! Vet du, mamsen, du är allt ganska stygg, och han lade handen på hennes arm och tryckte den lätt. Jag tackar dig, men det blir ingenting med det. Jag har redan fått någon, som hjälper mig, och det kommer ej att kosta någonting alls.

— Ja, om det är så, men hur har det gått till?

Och nu berättade han för henne om sitt sammanträffande med van der Borgk, återknytandet av deras gamla bekantskap. — Du minns väl Jan? — och om hur han under teaterrepetitionerna blivit bekant med van der Borgks fru, vilken erbjudit sig att hjälpa honom med studiet av det engelska verket.

— Jan van der Borgk?

— Nej, Henry, Jan var bara hans öknamn.

— Ack, ja visst, men jag kallade honom alltid så, när han var här, och ni levererade edra stora bataljer. Minns du, att han så gärna åt smörgåsar med plommonsylt, för det fick han inte hemma? . . . Ja, han har förresten helt korrekt varit här på visit med sin fru. Jag var då i Turneck och skrev blott ett par rader, men han har nog förändrat sig mycket.

— Naturligtvis, han är inte längre samma vildhjärna och inte så hetlevrad och övermodig som förr. Han har fått något lugnare och mera självmedvetet över sig, men sitt vackra huvud har han alltjämt kvar . . .

— Man talade mycket om honom, när du var i Rom.

— Såå? Och hur har du fått reda på det? Du brukar annars inte höra på skvaller.

Hon rodnade och blev litet generad: — Jo, Fritz, bara därför att han var din gamla skolkamrat, och jag tyckte bra om honom, så intresserade det mig att höra på, när kommerserådinnan Hansmann började tala om honom och så . . .

— Nå, du vet, när man har pängar! Säkert har han inte levat som ett dygdemönster, men om du till äventyrs tänker på mig, mamsen . . .

— Något dygdemönster var du inte, Friz, men aldrig heller dålig.

— Nå, nå, . . . Och det som du har hört om Jan är dåligt?

— Ja, om det är sant, men jag vill inte berätta det för dig, jag riktigt skäms, att jag någonsin började.

— Ja, men nu hjälps det inte, sade Fritz Fiedler skrattande och steg upp från bordet, inga halvkvädna visor. Kom nu med mig här i soffan och berätta.

Och nu fick han höra om van der Borgks häftiga lidelse för Julie Wiesner, som varit så uppenbar att han till sist måste resa bort på ett par månader, och hur han sedan kommit tillbaka — förlovad — och snart därefter gift sig. Men hans besök i det Wiesnerska huset pågingo lika flitigt som förut, sades det.

— Hm . . . och vad säger man om fru van der Borgk? Om jag känner din älskvärda kommerserådinna rätt, så får hon nog också sin beskärda del.

— Man anser att hon vetat om den Wiesnerska historien, och att hon tagit honom för hans namns och pengars skull.

— Vilket vansinne! Man behöver bara se henne för att förstå vilka fördömda galenskaper de prata! . . Förlåt, han hade sprungit upp och gick häftigt runt kring bordet.

— Du tror det alltså inte?

— Inte ett ord.

— Fritz, det gläder mig, för jag tyckte så mycket om Jan . . . ja, jag menar Henry.

— Nej, jag tror det inte, trots hans temperament. Och så med denna fru, det skulle vara, vet du . . . det skulle vara . . .!

— Hon måtte vara mycket söt, eftersom hon vill hjälpa dig.

Köp Olof Asklunds Bröd
Det är bäst

Varje förständig husmoder
använder
Pellerins Margarin
i hushållet

NORDISKA HANDELSBANKEN
STOCKHOLM GÖTEBORG MALMÖ
130 AVDELNINGSKONTOR
Emottager insättningar mot högsta gällande ränta.
Uthyr brand- och dyrkfria förvaringsfack.
Förmedlar köp och försäljning av aktier och obligationer.
Emottager mot billig avgift (s. k. öppen deposition) alla slags värdehandlingar. Avkastning redovisas omedelbart till deponenten.
Emottager till förvaring i kassavalv (s. k. sluten deposition) förseglade lådor, konvolut o. dyl.

Goda inköp
av Konserver rökt Lax, rökt Ål, Räkor m. m. i N:o 55. Smör, Ost, Långedragsbröd i N:o 60.
Bazar Alliance.
Tel. 4570 till båda butikerna.
Alla varor av bästa beskaffenhet.
Butikerna närmast ing. från Bazargatan.
A. MAGNUSSON

Duktyger och Vita Vävnader
till fabrikspriser
ALMEDALS FÖRSÄLJNINGS-MAGASIN,
Kungsgatan 55.

Köp Edra Tapeter hos Hellbergs
VÄSTRA HAMNGATAN 11
(MITT EMOT DOMKYRKAN)

Varför plågas med dåligt kaffe då Ni kan få Swalanders kaffe! Butiker: Kungsg. 17 Korsg. 13, Bazar Alliance. Prova redan i dag! Säljes endast i egna butiker.

flesta engelska sjukhus någon gång mellan jul och nyår. Det tilltalar inte våra svenska begrepp om en sjuksköterska att se henne svänga om i sin dräkt. Man fordrar, att hon skall ha kommit över det stadium då sådant roar. I varje fall anser man inte sjukhuset vara den rätta platsen för en danstillställning. För engelsk uppfattning ligger det emellertid ingenting anstötligt häri.

Till dessa årligen återkommande baler är vanligtvis hela styrelsen inbjuden och så läkare och kandidater naturligtvis, ty de utgöra kavaljererna. Man kommer i sin dräkt, bomullsklädning och förkläde, ty man har sällan i England ylleklädning som högtidsdräkt och till detta bäres ej sällan *vita glacéhandskar!* Undra på, att en svensk sjuksköterska drar på munnen åt en sådan balstass! —

Innan nu den kontraktsenliga årslånga tjänstgöringen vid sanatoriet var till ända hade en rätt avsevärd tid anslagits till nattvakandet. Vi fingo vaka flera månader i sträck och kan man bara sova på dagen är intet annat än gott att säga härom. Sjukvården blir i nattens stillhet något helt annat och mer än den kan bliva om dagen. Men det underliga var, att vi aldrig tillätos sova för nedrullade gardiner. Det fanns helt enkelt inga alls, varken mörka eller vita för fönstren till skydd mot det intensiva solskenet. Vakrummen lågo åt solsidan. Och det motiverades med, att då man, som vi, vandrade omkring så lång tid i mörka natten behövde man solen för att inte bleKna av, liksom en växtplanta ju alltid blir tanig och blek i mörker!

Nåja, det kunde ju finnas ett visst berättigande i detta resonnemang, men säkert är, att det inte var lätt att somna in i solskenet, och nyttigt för ögonen var det säkerligen icke.

Till att lysa oss med i mörkret hade vi fotogenlanternor, som maskinisten putsade och tände åt oss var kväll. Inget ljus fick vara tänt i korridorerna, utan vi tassade omkring i filttofflor med våra lanternor, som kastade fantastiska skuggor på väggarne, där vi vandrade fram. Från sjukrummen ekade hostan vanligtvis natten igenom, ackompagnerad av vinterstormens suckar i trädkronorna utanför. Det var kusligt många gånger, man var nästan rädd för sin egen skugga.

När jag nu ser tillbaka ter den tiden sig ändå ganska ljus i många avseenden. Det var mycket som var gott, bland annat det, att man fick lära sig arbeta så raskt och metodiskt. Tiden, som fick åtgå för varje sysslas utförande var noggrant tillmätt. Ibland visserligen *alltför* knappt. Ty när man har med sjuka människor att göra vill man ju gärna att de skola omgivas av en atmosfär av *ro*, svår att genomföra vid en anstalt där man jämt hade bråttom, därför att man ju blev prickad bara man kom en minut över klockslaget till en måltid!

Nurse.

——::——

Insändarnes spalt.

Kvinnan och hemmet.

Art. "Kvinnan och hemmet" av James Douglas i n:r 9 av Kv. T. föranleder mig till nedanstående inlägg, för vilket jag anhåller om plats.

Att den ifrågavarande skildringen är sann kan nog icke förnekas. Då jag själv mången gång med både undran och bävan sett på de gifta kvinnornas trista tillvaro väckte de manande orden mitt varmaste intresse. Enligt mitt förmenande är det emellertid icke en svartmålning, ett konstaterande av nedstämmande fakta angående äktenskapet, som författaren egentligen velat göra, ehuru jag av hörda omdömen förstår, att man på sina håll fått just denna uppfattning. Det vore olyckligt om d n åsikten sloge rot, att äktenskapet är ett fängelse, som ej kan öppnas och inom vilket förhållandena ej kunna ändras till det bättre — det vore ju rena hopplösheten!

Vad James Douglas åsyftat med sina uttalanden är, tror jag, utom den direkta vädjan han riktar till mannen att mildra livet för hustrun, att fästa kvinnornas uppmärksamhet på nödvändigheten för dem att själva söka få in något nytt och värdefullt i sitt liv. Att vädra våning, kläder och mattor försummar nog ingen husmor, men varför tänker hon inte också på att föra in litet frisk själsluft i vardagslivets kvalm?

Den som skriver detta har under ett 44-årigt äktenskap vunnit erfarenhet på detta område och vågar därför påstå, att det är till fördel för hemmet, för man och barn om hustrun, så ofta tid och tillfälle gives, rycker tanken lös från de vardagliga bestyren och låter den syssla med sådant som sedan kan bli föremål för samtal med de närmaste. Att ge några direkta anvisningar i detta hänseende torde vara överflödigt. Det finns oändligt många sätt och tillfällen att vädra vardagsluften ur sin själ och att tillföra den nya friska, goda och förädlande intryck, om man allvarligt vill. Det är möjligt för den mest ansträngda och upptagna husmor.

Låt oss ej i äktenskapet se ett tvång och en plåga, utan glädjas över den trevnad vi med vår id skänka åt andra. Låt oss icke klaga över livets bitterhet utan gärna ge vårt arbete åt hemmet liksom vår make ger det sin inkomst. Medvetandet om att även vi upprätthålla hemmet bör giva oss den självaktning, den känsla av betydenhet och värdighet, som är förutsättningen för att en kvinna skall omfattas med aktning av make och barn. Men låt oss också komma ihåg, att ingen kvinna med självaktning nöjer sig med att i allt det, som ej rör hemskötsel, vara okunnigare än sin familj!

C—r.

——::——

Uppriktighet.

Professorskan Zades artikel om uppriktighet i ett tidigare n:r ger mig anledning att skriva några ord.

Det är nog bra att i allt vara självständig liksom att vara en utpräglad personlighet, men att gå så långt i "jagframhävelsen", att självbehärskningen sviker, det är väl ändå att skjuta över målet.

Är det inte rena egoismen att om jag träffar en person, icke kunna i förståelse tala vid honom, endast därför att han är mig misshaglig.

Hurudant skulle väl vårt dagliga liv väl bli, om vi alla skulle uppföra oss så gent emot varandra? Är det inte just brist på förståelse människor emellan, som gör livet så outhärdligt att genomleva ibland?

Att möta en människa, som kommer i en alltigenom god avsikt, till på köpet ditförd av en god vän, med kallt kritiska blickar m. m. bevisar ju endast stor brist på allt vad hänsyn och takt heter och verkar i mitt tycke barockt.

H. H.

——::——

Vi imitera, vad vi beundra.
Robert Willmott.

Fruar!
Vill Ni glädja Edra män så köp
SPISBRÖD
från
Göteborgs Ångbageri
ty det är främst i skörhet o. smak

Lilla Vilohemmet
Tel. 272. Alingsås. Tel. 272.
REKOMMENDERAS!
Luftiga ljusa rum, gott bord. Inackordering 4: — 4: 50 5; — kr. pr dag.
Förfrågn. ställas till frkn Lotten Nordgren

Tvillingar — en själ i två kroppar.

Den engelske vetenskapsmannen sir Francis Galton säger i sina skrifter att han under sin praktik behandlat ett avsevärt antal tvillingar, där det mellan paren existerat ett underligt själsligt samband. Det har synts honom — i en mängd fall — som om tvillingarne icke varit två skilda personligheter utan en enda som inkarnerat sig i en kluven kropp. Varje halva har i dessa fall, i såväl fysiskt som psykiskt hänseende, haft känning av vad som vederfarits den andra halvan. Två tvillingbröder fingo i sitt tjugotredje år sitt första anfall av tandvärk. Värken började samtidigt och samma tand värkte och måste utdragas. Dessa tvillingar voro mycket lika varandra och förenade av en varm tillgivenhet. De ägnade sig åt samma yrke och hade hushåll tillsammans. Den ena brodern angreps av Brightska sjukdomen (äggvita) och dog däri. Den överlevande fick samma sjukdom (vilken dock icke anses smittosam) och dog strax därefter.

I en fransk medicinsk tidskrift har en läkare berättat om ett liknande fall. Han hade en patient som insjuknat i reumatisk feber. Den sjuke sade en dag: — Min tvillingbror har naturligtvis fått samma sjukdom som jag. Läkaren skrattade åt denna förmodan men dagen därpå lämnade patienten honom ett brev från tvillingbrodern, som vid tillfället vistades i Wien. Brevet började sålunda:

— Jag ligger sjuk i reumatisk feber. Det gör naturligtvis du också.

Tvillingar kunna antingen vara varandras fullkomliga avbilder i såväl yttre som inre hänseende eller varandras diametrala motsatser. Det händer ofta att tvillingar samtidigt taga till ordet för att säga en och samma sak, att de samtidigt börja vissla samma melodi eller börja sjunga samma sång. Sir Francis Galton berättar om två tvillingbröder, boende i vitt skilda städer, vilka samtidigt i var sin stad uppsökte en bosättningsaffär och inköpte ett dussin champagneglas av alldeles samma mönster och skickade glasen som present till varandra.

Men hur lika tvillingarna än äro i yttre och inre avseenden finnes det dock något hos dem som aldrig är lika — handstilen.

——::——

BREVLÅDA.

Intresserad. Önskar Ni komma i förbindelse med författarinnan, kan Ni under signaturen * * * sända Eder skrivelse till redaktionen för vidare befordran. *Namn* äga vi däremot ej befogenhet att uppgiva.

En stämma. Vi tacka Eder av hjärtat. En sådan skrivelse både värmer — och lyser.

Silverslöjan. Samtliga nummer kunna erhållas genom expeditionen av Kvinnornas Tidning, Vallgatan 27, Göteborg.

Ella H—d, Stockholm. O, säg det på prosa!

Läsare. Ja — tänk att vi vågade! Men tänk ännu hellre på att föremålet för vågstycket vågade ännu mycket mer.

Outsider. Det önska vi också vara — i *den* striden.

"Uppsaliensare". När något sådant kan ske på det färska trädet, vad kan man då inte vänta när det blir ännu torrare — om något sådant i detta fall är möjligt. Tack emellertid för påpekandet!

"Goda råd — dyra". Inte om de följdes. Men Ni kan ju trösta Er med att ingen gör det som inte först fått betala lärpängarna.

——::——

Vårda håret!
om det är sjukt eller friskt och använd
ZIWERT'Z Extrait Vegetal
bästa hårkonserveringsmedel. Finnes till salu hos frisörer och i parfymaffärer samt hos Kungl. Hovleverantör *Ziwert'z Eftr. i Göteborg.*
Lorensbergsgatan 7. Tel. 1098.

TOILETTHANDDUK.
Prima.
Köper Ni från endast 5 kr. 1/2 duss. i
Anna Edstrands Vitvaruaffär
Magasinsgatan 9. Tel. 8292.

KOL VED COKES
C. N. ANDERSSON
Tel. 2780, 6972, 10849. Göteborg.

Gyllenhamars
UNDERBARA
HAVRE-MUST
Bästa frukosträtt.
För ALDRINGAR, VUXNA OCH BARN.

Damhattar bortslumpas!
Damhattar, Paradis, Esprit, Äkta Plymer, Fantasier och **Band.**
Dessutom **Pälsvaror, Manufaktur- och Trikåvaror, Silkekjolar, Schalar** och **Blusar** samt alla sorters underkläder för Herrar, Damer och Barn. Otroligt billigt uti
Hildur Sandegrens
nya lokal: Skolgatan 6, intill Allégatan.
Tel. 6752.
Obs.! Nya adressen!

Förlovar eller Gifter
Ni Eder, så annonsera det i
GÖTEBORGS MORGONPOST
Alla Edra vänner, läsa den tidningen.
Läst i varje bildat hem i västra Sverige.

Färsk FISK
Hansson & Silfverstrand
FISKAFFÄR
Bazargatan 8. — Tel. 95 80, 15 380

Arla Mjölk
Distribution på glasflaskor.
Tel. 40781, 45699

— Ja, mycket söt, upprepade han halvt mekaniskt, och såg därvid för sig hennes bild från den där gången då hon stod vid fönstret, kysk och sval, med det egendomliga leendet kring munnen.

— Alltså, mamsen, vi tro det inte! Och i morgon kommer jag att sätta fart på mitt arbete, i augusti är min bok färdig, och vet du, vad jag gör då? Då packar jag in dig och tar dig med på en resa, till Nordsjön, Rhen, eller vart du vill!

— Ack, Fritz, så du pratar, sådana fantasier! Gå, gå, jag skall duka av nu, och leende sköt hon sin store gosse framför sig in i vardagsrummet.

Då han visste, att hon icke tyckte om, att han hjälpte henne med sådant, lät han det villigt ske. I vardagsrummet intog hans skrivbord vid fönstret och en gammal vaxduksbeklädd stol framför detsamma huvudparten av utrymmet. På ena väggen stod en soffa, klädd med grön plysch. Ovanför hängde en väggklocka och en hop familjeporträtt. Den andra väggen upptogs av ett stort bokskåp.

Han satte sig i ena soffhörnet och tände en cigarrett. Det, som modern berättat, hade ändå gjort honom fundersam.

Han återkallade i minnet den där första gången då han plötsligt upptäckte Elisabeth van der Borgks vackra, ljusa huvud bland alla de skrattande, grimaserande människorna hos Römers. Han hade tagit henne för en ung flicka. Och därefter hade Jan presenterat henne som sin fru, och han hade behöft ett ögonblick för att sätta sig in i detta förhållande. Det hade varit något så friskt och oberört över henne mitt i denna heta och högljudda samling människor.

Hur hade hon väl kunnat bevara allt detta i den sensuella, mondäna kretsen vid Kaiserallée?

Fiedler erinrade sig att han sedan sett van der Borgk dansa med Julie och att han själv, när Jan lämnade henne och vände sig till sin fru, känt formlig förskräckelse för att även hon skulle dragas in i en av dessa exotiska negerdanser. Vilken lättnad han erfarit då han sett paret glida fram i en lugn vals — den unga frun hade dock inte sett vidare lycklig ut under dansen, medan Julie, den lilla markisinnan, strålat av förtjusning.

Inte förrän i dag hade han återsett det äkta paret tillsammans. Kunde det väl vara någon sanning i skvallret? . . . Då måste van der Borgk ha förändrats på ett sorgligt sätt. Nej, han kände honom så väl, d. v. s. egentligen kände han ju blott Jan.

———

VI.

Under tiden sutto herr och fru van der Borgk tillsammans i den förres rum vid eftermiddagskaffet — "pliktskyldigast", som Henry med bitterhet tänkte för sig själv. Han satt vid sitt skrivbord med en cigarrett i handen, hon vid fönstret, bläddrande i en tidskrift. Så länge hon satt med huvudet sänkt, såg han på henne, i fullständig ovisshet om vad som försiggått inom henne under de sista dagarna.

Och åter syntes det honom som om den enda väg vilken kunde föra dem ut ur denna labyrint, vore att få ett samtal till stånd.

Då hon tillfäligtvis såg upp från boken, sade han:

— Franz frågade mig i dag igen efter dig . . . och sade, att de aldrig ser dig! . . . Skulle du inte kunna förmå dig att göra ett kort besök därborta?

— Varför?

Därför att det börjar se så påfallande ut, . . . Julie, som jag mötte i går utanför deras hus, frågade också efter dig.

— Jag vill inte träffa henne.

— Gott, välj då en tid, när hon inte är hemma. Franz kan du väl ändå stå ut med några minuter, . . . han tycker så mycket om dig, stackars karl. Vår familj gör tydligen ingen lycka hos dig. Men som sagt, ett par minuter.

— Ja, jag skall gå framemot kvällen. Du har förresten rätt, Franz är alldeles otroligt musikalisk. Då han häromdagen spelade ur den nya operan för oss, var han en helt annan människa, . . . jag har aldrig sett honom så förr, . . . jag är ledsen, att jag varit orättvis.

— Jag är dig tacksam för att du åtminstone i denna enda punkt inte längre håller mig för en skrymtare.

Hon rodnade men höjde ögonen och mötte hans sorgset ironiska blick:

— Jag tror nu också, att sedan jag kommit hit, ingenting skett, ingenting vad mig . . .

— Har man givit dig bättre upplysningar?

— Jag försöker blott att icke vara orättvis; det förändrar ju ingenting.

— Av vad?

Hon teg.

— Var snäll och säg, av vad?

— Måste jag säga det? Av det förhållandet att du älskar henne och gift dig med mig. Jag hade ju tyvärr den dåraktiga, säkert fullkomligt gammalmodiga ärelystnaden att ge mig helt först, när jag visste mig verkligen vara älskad. Hur det känns för mig, sedan jag fått veta, hur det i själva verket är . . .

Han sprang upp från skrivbordsstolen och fram till henne.

— Denna olycksaliga villfarelse, Elisabeth! Kan du då inte höra, vad jag säger. Kom! . . . och han sträckte händerna emot henne.

Förskräckt ryggade hon tillbaka och reste sig upp.

(Forts.).

——::——

Representant
för
Kvinnornas Tidning
sökes i
TROLLHÄTTAN
Uppdrag: *Prenumerantanskaffning.*
Mycket goda vilkor för lämplig dam.
Tillskriv redaktionen adress *Göteborg,* för närmare meddelanden.
Även på andra platser önskas representanter.

KVINNORNAS TIDNING

N:o 12. 4:de årg. 23 Mars 1924.

Annonspris: Textsida 25 öre pr mm.
» sista sidan 20 öre pr mm.
Längre annonsering rabatt.

Utkommer varje söndag.
Utgivare och redaktör: INGEBORG DAHLLÖF. För annons- och ekonomiavdelningen: EDITH RICKBERG.
Redaktion och expedition: *Vallgatan 27, Göteborg.* Tel. 18070.

Prenumerationspris:
Helår Kr. 6:—. 1/2 år Kr. 3:50. 1/4 år Kr. 2:—.
Lösnummer 15 öre.
Centraltryckeriet, O. Ericson, Göteborg 1924.

Eftertryck tillåtes gärna om "Kvinnornas Tidning", med hela namnet utsatt, angives som källan.

INNEHÅLL.

——::——

Utlandskrönika
i sammandrag.

Den gångna veckan har varit synnerligen god för den franska regeringen. Francen har, tack vare de amerikanska och engelska lånen, visat fortsatt förbättring, senaten har antagit regeringens finansreform, varigenom den segslitna budgetfrågan lösts, den allmänna stämningen inom landet har blivit förhoppningsfullare och karskare, varjämte tullverket rapporterat att utförseln av franska varor för första gången på åratal överstigit införseln från utlandet.

Men denna ljusa bild har sin frånsida: det förljudes, att de stora amerikanska och engelska lånen lämnats på hårda villkor, det misstänkes, att Frankrike kommit i ett beroende av den internationella finansen, vilket kan bli bindande och förpliktande, när skadeståndsfrågan skall lösas, och tvinga till icke önskade eftergifter. Slutligen profeteras, att francen trots lånen och trots inrikesljusningen icke skall kunna hållas uppe. Just när detta skrives kommer meddelandet, att francen åter tagit ett steg nedåt.

Tanken på att förlänga den franska deputeradekammarens fullmakt utöver den lagenliga gränsen har uppgivits och nyval komma att äga rum i medio av maj. Oppositionspartierna (vänstern) önska att valen till tiden skola sammanfalla med de tyska riksdagsvalen. Komma dessa senare först och med seger för de fruktade nationalisterna, skola de ge den franska högern vind i seglen. Blir allt detta fallet, kommer förhållandet mellan Frankrike och Tyskland att antaga en mera spänd karaktär.

Den engelska regeringen å sin sida har haft en svart vecka. Parlamentet har kommit efter med sitt arbete och regeringen, som önskade få ett par enskilda (socialistiska) motioner skyndsamt behandlade begärde att regeln om parlamentsförhandlingarnes avslutande senast kl. 11 på kvällen skulle upphävas och nattplenum hållas. Vid omröstningen sveko en betydande del liberaler regeringen, som såg sitt förslag förkastas. Det hela får inga politiska följder, men måste ur regeringens synpunkt sett betraktas som en kännbar förödmjukelse. Regeringsorganet utöser sin vrede över det liberala partiet och förutspår dess snara och fullständiga förintelse. Tvåpartisystemet kommer, framhålles det, att återställas; "förr eller senare måste kapitalismens anhängare ställa upp mot arbetarne — ju förr, desto bättre, säga vi!"

Den hotande kolgruvekonflikten upptar f. n. den engelska allmänhetens intresse. Det nu gällande arbetsavtalet utgår den 17 april, och enighet om det nya har icke kunnat uppnås mellan kolgruveägarne och de 80,000 arbetarne. Om det hela skall leda till strejk eller ej kan icke förutsägas.

Engelska regeringen har slopat den från förra regeringen ärvda planen på en stor flottbas i Singapore, Indien. Överhuset har uttalat sitt beklagande. Pressen står delad. I Australien och Nya Zeeland, där man av försvarsskäl ivrigt åstundat flottbasen, är besvikelsen stor. Frågan kommer att upptagas i underhuset.

Den engelska finansvärlden är icke helt nöjd med att Frankrike fått lånehjälpen. Man fruktar, att Poincaré skall använda francens uppryckning som ett argument för att fortsätta sin Ruhrpolitik, en politik som England ogillat under tre olika på varandra följande regeringar.

"Berliner Tageblatt" har publicerat hemliga militärföredrag mellan Frankrike och Tjeckoslovakien riktade särskilt mot Tyskland men även med spets mot Österrike och Italien. De båda fördragsmakterna förklara dokumenten falska.

Den nya belgiska ministären Theunis har deklarerat sin avsikt att med fasthet och försonlighet utkräva så mycket som möjligt av det tyska skadeståndet.

I Italien har man med festliga ceremonier och under folkets hänförelse firat den på fredlig väg från Jugoslavien förvärvade staden Fiumes förening med den italienska staten.

Det härskande grekiska partiet vill utan folkets hörande proklamera republik och förmå konungen till abdikation.

——::——

En utmärkt idé.
Något att beakta för dem som sätta bo.

Försäkringsbolaget Svea och firman *Ferd. Lundquist & C:o* i Göteborg hava träffat avtal om ett samarbete, kallat *bosättningsförsäkring.* Firman utlämnar allt till en bosättning hörande mot en fjärdedel av köpesumman kontant och en försäkring på återstoden. I försäkringspremien ingår även en avbetalning på skuldsumman, vilken sålunda efter hand reduceras och efter fem år är gäldad i sin helhet. Därefter minskas premien och försäkringen övergår till en kombinerad liv- och kapitalförsäkring med utbetalning vid försäkringstagarens död eller fyllda 65 år.

Skulle försäkringstagaren avlida innan skulden är betalad, gottgör försäkringsbolaget firman för det resterande beloppet, och boet tillfaller med full äganderätt den efterlevande familjen.

"O, forna tiders kvinnor...!"

Var skulle man söka er, om inte i Gösta Berlings saga?

Jag sitter som tusentals andra i dessa dagar och ser hur denna saga över alla sagor söker taga form och gestalt på den vita duken.

Men fantasiens jättebin ha varit för stora för verklighetens kupa. Det är inte längre Selma Lagerlöfs dikt. Gösta Berling är ingen fältherre, endast skald, och majorskan, den mäktiga, underbara, som fick Karlstads herrar och domkapitel att dansa, har en alldeles för vacker päls.

Och ändå är detta Selma Lagerlöfs verk. Hennes är Löfvens långa sjö, hennes det härliga landet med skogar, forsar och vattendrag. Hennes och sagans äro kvinnorna, de unga och de gamla.

O, sena tiders kvinnor, hur olika dem äro ni ej!

Jag sitter och ser dem tåga förbi på den vita duken. Den stolta Anna Stjärnhöök, den svärmiska Ebba Dohna, den sköna Marianne Sinclaire, den ljuva Elisabet Dohna! Och där bakom den av fadersmyndigheten obevekligt stängda porten anar man hur Marianne Sinclaires mor, olydig och trotsande, smyger ned för trappan för att öppna för den förskjutna dottern, som i balstass och tunna sidenskor står och fryser ute i de kalla snödrivorna. Sådana voro ni! Alla gingo ni era egna vägar — djärva kvinnovägar till kärleken. I er alla fanns ett stycke av majorskans själ, den underbaraste, den hårdaste, den vekaste ibland er.

Romantikens döttrar! Kärlekens, skönhetens lovsångerskor! Fina och veka voro era lemmar, men som stål era sinnen. Milda och fogliga voro ni, så länge färden gick fram på den stig ni ville, men istadiga som vilda hästar, när någon sökte leda er därifrån. — Vad blev det av din myndighet, Melchior Sinclaire? — Förmådde du kuva din hustru, enfaldige Henrik Dohna? — Och du, gamle björnvaktare och människofiende, hur vågade du någonsin drömma om att den härliga Margareta Celsing skulle bli din! — Hör bara, hur hennes stämma triumferar, när hon äntligen får ropa ut sanningen. Se, hur hon blir ung och skön på nytt, den gamla barska majorskan, när hon slutligen får tala öppet om den man, som fyllde hennes liv med kärlekens sötma, med nöjen och glädje.

O, forna tiders kvinnor! Eros hette allhärskaren över ert liv. Väldig var han, och väldig den makt han genom er utövade i Vermland. Hans stämma var det som sjöng i de dånande hammarslagen, han som ledde nöjets långdans kring Löfvens väna sjö. Såsom en lustgård låg livet under hans spira i hänryckning och glans.

Var är nu ditt välde, Eros? Var dina sköna, stolta legioner? Genom hundra år når oss ryktet om din härlighet och makt. Och vi förstå att den varit större än vi nu kunna fatta.....

På den vita duken blekna ödena bort. Sköna, mäktiga, självrådiga kvinnors stormigt stora öden...

Ljuset i salongen tändes...

O, sena tiders kvinnor: Det var en gång...!

Eira Brehm.

——::——

Sympatier och antipatier.
Hat, antipati och vrede som krafter till det goda.

Av * * *.

III.

Antipati och hat äro otvivelaktigt samma affekt, ehuru av olika styrkegrad, den svagaste och den starkaste. Mellan dem ligger agget.

Den känsla vi beteckna med ordet "hat" har alltid en bestämd orsak, verklig eller inbillad. Den förutsätter en liden oförrätt, en kränkning, fruktan, skadade intressen, ett fientligt motsatsförhållande på t. ex. det sociala och politiska området, el. d. Även agget är otänkbart utan en liknande förutsättning.

Antipatien är det grundlösa hatet, det till vilket ingen verklig orsak finns, utan som leder sin upprinnelse från en naturlig ond benägenhet eller en tanklös ovana att reagera kallt, ofördragsamt, ovänligt och föraktfullt mot medmänniskor.

Vrede är hat i akut form, ett häftigt uppflammande begär att tillfoga en annan något ont.

Hämndlystnaden slutligen är, enligt definitionen i Spinozas Etik, detta snillrika verk om de mänskliga affekterna och lidelserna, ett begär som driver oss att av hat mot någon, som själv av hat gjort oss ont, tillfoga också honom något ont, alltså ett starkt behov att vedergälla ont med ont.

Samtliga dessa känslor och begär kunna rikta sig icke blott mot enskilda individer utan även mot samhällsgrupper, samhällsklasser, nationer.

Allt det onda, som låder vid antipatien och som i en tidigare artikel angivits, häftar även vid agget och hatet.

Man skall kanske invända, att dessa senare känslor dock måste anses berättigade, eftersom det finnes ett giltigt skäl för dem, en kränkning el. a. När hatet flammar upp i vårt sinne, är det — så förefaller det oss — icke vi själva som tända den förtärande lågan, utan den som kränker oss. Vi äro de oskyldiga offren för andras ondska, det är vår rättskänsla och stolthet som uppresa sig. Vårt samvete förklarar oss skuldfria.

Men om hatet är en berättigad känsla, hur kommer det sig då, att alla föreställningar, alla känslor, alla handlingar som leda sitt ursprung därifrån äro uppenbart onda och uteslutande onda? — Allt vad vi åstunda när vi drivas av hat, säger Spinoza, är vanhedrande, stridande mot förnuftet.

Att hatet är ont, därom vittnar också den starka olustkänsla, varav det åtföljes och som det icke står i vår makt att befria oss från. Vi finna oss själsligt fastsmidda vid denna människa, som vi hata och undfly. Samtidigt med att vi avsky henne och allt vad som är hennes, intresserar hon oss på ett hemskt och sällsamt sätt. Hon nästlar sig in i vår fantasi, behärskar vår tankevärld. Hon följer oss på promenaden, är med oss i arbetet, sitter till bords med oss, förgiftar våra stunder av vila och rekreation!

Den med hatet förenade vantrevnaden och disharmonien är i själva verket så enerverande, att vi instinktivt reagera mot hatkänslan, söka freda oss mot henne och hindra hennes inträde i vårt hjärta. — "Jag känner människor, skriver den bemärkte schweiziske psykologen prof. Baudouin, som då de såras av andras beteenden genast svara med ett glåpord eller en giftighet, och som försäkra, att de nödgas handla så, emedan de annars skulle *lägga något på sinnet:* de vilja icke riskera att bevara någon ovilja mot sina vänner. Förargelsen har utlöst sig genom att få en avledare."

Det akuta hatet, vreden, strävar i regel att på detta sätt släcka sig självt, d. v. s. genom ett efter förhållandena avpassat *utbrott,* en tåreflod, ett kraftuttryck, en igenslängd dörr, ett gräl, en handgriplig tillrättavisning, ett slagsmål, några ursinniga tidningsartiklar o. s. v.

När vreden däremot icke får tillfälle att urladda sig "slår den inåt" som en suggestion av utomordentlig styrka och övergår till ovilja, agg, hat.

Bär man på ett i sinnet rotfäst hat, dess styrkegrad må vara låg eller hög, känner man ett mer eller mindre medvetet behov att tillfoga den hatade förtret, obehag, skada. Spinoza ger förklaringen till denna mörka drift: — "Föreställer man sig att den man hatar känner olust, *kommer man själv att känna lust!"*

Detta sakförhållande låter oss förstå mycket av det som förefaller oss ovärdigt, oförnuftigt, vanhedrande och ofattligt i fientligt sinnade människors, partiers, samhällsklassers, nationers handlingssätt inbördes.

— — —

Antipatien, agget, hatet, vreden äro alltid och uteslutande onda, alltid karaktärsfördärvande, alltid åtföljda av olust, när de rikta sig mot *människan,* men de bli mäktiga krafter till det goda, *om de gå förbi henne* och i stället vända sig mot hennes onda avsikter och handlingar eller andra onda företeelser i livet. De förlora därvid sin dystra, demoniska prägel och omvandlas till ljusa, goda lustbetonade känslor.

Låt oss försöka finna ett konkret exempel.

Vi ha icke svårt att förstå, att den förr i tiden, särskilt bland de bredare lagren, utbredda manliga dryckenskapen utgjorde en grym plåga för kvinnorna, ett frätsår i deras liv. Det ligger nära till hands att förakta, att vredgas över och att känna avsky för en människa, som är hemfallen åt en i sina yttringar så motbjudande last som denna, men här stod kärleken skyddande med utbredda vingar — kvinnorna kunde icke hata en far, en make, en bror, en son — i så fall, hur skulle det väl ha gått? — utan de riktade sitt hat mot själva lasten! Detta av lidande och bitterhet fyllda hat blev sedan, omvandlat till hoppfull entusiasm för absolutismen, en drivkraft av omätlig styrka inom nykterhetsrörelsen.

Det är oss möjligt att vid en liden kränkning låta vreden passera den som kränker oss, att sålunda korsa hans plan, som går ut på att väcka vårt hat och inympa i vårt hjärta den därmed följande själsliga plågan, det är oss möjligt att i stället rikta vår harm och vår vrede mot själva kränkningen. Ur en sårande anmärkning om bristande duglighet i arbetet kunna vi med vredens hjälp hämta ett mäktigt krafttillskott i vår strävan att ernå ännu större duglighet. Vreden över ett mot oss begånget bedrägeri kan, om den går ut över falskhet och bedräglighet i allmänhet, stärka och befästa vår egen kanske vacklande hederlighet. — Antipatien, riktad mot andras karaktärslyten, skall återkomma till oss som ett kraftigt och varaktigt beslut att befria den egna karaktären från liknande bristfälligheter o. s. v.

Hur ofta finna vi icke i goda sociala och politiska rörelser hatet som deras upphov och kraftkälla! Hatet mot det förtryck, varunder man själv och andra lidit, och vilket man i överensstämmelse med hatets natur brinner av åstundan att skada och förgöra, byter en vacker dag karaktär, blir upphöjd kärlek till och kamp för friheten. Ur det hat till kriget, som man känner på grund av liden direkt eller indirekt skada eller av fruktan för en framtida krigsfara, spirar och växer en mäktig kärlek till freden och en stark vilja att verksamt deltaga i fredsarbetet.

Även arbetarrörelsen är utsprungen ur hatet, dels ett hat mot samhälleliga orättvisor, vilket transformerats till en kamp för rätten, alltså till något gott, dels ett hat mot den besittande klassen, enkannerligen arbetsgivarne. Detta människohat kan *icke* omvandlas till kärlek utan är vad det är. Arbetarrörelsen har tillfört arbetarvärlden stora sociala ekonomiska och politiska vinster, men vilket missnöje, vilken bitterhet, vilken avund, vilken oförsonlighet och vilken marterande olust har den icke ingjutit i millioner hjärtan samtidigt med brodershatet! Vilken daglig plåga måste t. ex. icke arbetet vara, när det utföres i den sinnesstämning, som präglar versen här nedan, tagen på måfå ur de kvinnliga kommunisternas tidning "Röda Röster":

"Men ännu mala herrarna de fattigas
krafter
till rikedom och makt i sin bullrande
fabrik.
De äro som vampyrer, de suga deras
safter
och släpper dem först såsom krymplingar och lik."

SKANDINAVISKA KREDITAKTIEBOLAGET
GÖTEBORG - STOCKHOLM - MALMÖ
Avdelningskontor över hela landet
Egna fonder Kr. 182,000,000:—
Gottgör å insatta medel högsta gällande ränta
Telegramadress "Kreditbolaget"

(Inf. gen. Göteb. Tandläkaresällskap)
Tandläkare Anne-Marie Heijde
Vasaplatsen 1. Telefon 15500.
Rådfrågning: Vard. 1/2 2—1/2 3, övriga tider efter avtal.

Tandl. SVEA LEFFLER.
Spec. Äkta Porslinsfyllningar.
Viktoriag. 8. Tel. 8958. Vard. utom lörd. 1—2.

Handtverkslotteriet
(Göteborgs Handtverks- & Industriförenings Lotteri)
31:sta spelåret.
Lottsedlar till första dragningen, d. 7 april
Kr. 2:10.
Serielott till samtliga dragningar under året
Kr. 11:65.
Vinstförteckning och lottsedlar hos
Lotteribyrån
Erik Dahlbergsgatan 3
GÖTEBORG.

Hemmets tidning
— är —
Göteborgs Aftonblad
Särskild, omväxlande avdelning för kvinnan och hemmet.
I varje nummer, värdefulla artiklar i olika frågor, berättelse, följetong, kåserier.
Pr kvartal 7.50 fritt hemburen.
Lösnummerpris 10 öre.

— — —

Och nu återstår frågan hur kraft kan tagas ur hatet.

Låt oss hämta förklaringen hos en expert på själslivets område, den amerikanske psykologen professor William James.

"När det gäller handling både på det kroppsliga och själsliga området", skriver han, "bryta sig alltid två krafter inom oss, vi känna viljeimpulser, som söka driva oss i en viss riktning, och hindrande impulser som ställa sig i vägen för oss. Om vi i ett sådant ögonblick skola handla eller icke handla beror på om viljeimpulserna eller de hindrande impulserna äro de starkaste.

Det är *viljan* som sätter oss i verksamhet.

Viljan väckes och upprätthålles av våra sinnesrörelser och känslor. Ju starkare och beständigare dessa eggelser äro, desto kraftigare, uthålligare, mera förmående är viljan. Ju flera och ju starkare rörelserna i själen äro, desto större krafttillskott får viljan."

Våra sinnesrörelser och känslor innesluta en mot deras styrka svarande energimängd, det är ur dem vi hämta vår viljekraft. Att dämpa själens rörelser är att beröva oss kraft. Vi skulle på denna väg kunna nå ända ned till det psykasteniska (själssvaga) tillstånd, där känslolivet icke längre företer några egentliga rörelser, där viljan är slocknad, handlingskraften borta och livet fullständigt utan mening.

Att ge våra sinnesrörelser och känslor fria tyglar skulle vara att förspilla mycket av deras dyrbara kraft på värdelösa, oförnuftiga och vanhedrande ting, till skada för oss själva.

Vad vi böra sträva efter är tydligen inhämtandet av konsten att kontrollera och utnyttja den i våra känslor inneslutna energien. Denna är helt säkert i sig själv varken ond eller god — det är vårt sätt att använda den, som gör den till det ena eller andra.

——::——

PÄRLOR
JUVELER
i modern infattning fördelaktigast hos
K. Anderson
Hovjuvelerare. Ö. Hamng. 41.

Från kvinnovärlden.

Våra kvinnliga tjänstemäns löneregleringsfråga kommer icke före vid årets riksdag. En ny utredning skall äga rum.

*

Hovmarskalken Coyet, som vid universitetets 250-årsjubileum donerade 100,000 kr. till ett studenthem, har nu uttryckligen önskat, att donationen måtte användas för inrättande av ett hem för kvinnliga studerande.

*

K. m:t har tilldelat friherrinnan Louise Falkenberg, född Ekman, medaljen i guld av tolvte storleken med inskrift: "Illis quorum meruere labores".

*

En ny engelsk kvinnotidning har sett dagen, Everywoman". Den redigeras och skrives av kvinnor samt skall bli något fullständigt nytt, oerhört och oanat i kvinnotidningsväg — publikationen skall nämligen, säges det i prenumerationsanmälan, bli i verklig mening "intelligent och levande".

De gamla engelska kvinnotidningarna känna sig givetvis piquerade av att på detta sätt frånkännas "intelligens och liv".

*

Staden Paris har beslutat att avskaffa sina kvinnliga gatsopare, "les balayeuses". ehuru de voro både trevliga att se på och med kraft och övertygelse förde sina sopkvastar. Skälet till avskedandet uppgives vara att arbetet är för tungt för kvinnor. Ett rykte vill emellertid veta, att anledningen är en annan och förnuftigare, nämligen att det fanns en hel del manliga aspiranter på befattningarna.

——::——

Vår-Revy
hos
Vollmers-Meeths.

Säsongens stora evenemang, revyn av vårmoder hos Vollmers-Meeths i fredags, hade som alltid samlat en fulltalig och elegant publik till Damernas paradis. Tyvärr skedde uppvisningen just i pressläggningsögonblicket, varför ingen detaljerad skildring medhinnes av de skådade härligheterna. Så mycket kunna vi dock säga att våra moders skapare och kvinnliga sinnens tyranner fullständigt lyckats i sin avsikt att utså alla dessa önskningars frö, varur en ny säsong inom damvärlden blommar upp.

Något direkt revolutionerande erbjuda emellertid vårmoderna lyckligtvis icke. Bibehållen är alltjämt den raka linjen och — kanske mest tack vare den engelska damvärldens resoluta bistånd — den korta eller endast svagt förlängda kjolen.

Svart blir i år modefärgen. Man såg mycket antingen helt svart i olika stoffer eller med förtjusande broderier och garneringar i klara färger. Broderier och plisseringar, t. o. m. plisseringar av hela dräkten, voro förhärskande. Matta fina färger i skärt, grått, gult och grönt kunna betecknas som en nyhet. Särskilt förnämlig var en baldräkt i mattskärt crêpe de chine med läckert, ljusgrått broderi i fågelmotiv. Med så många stilfulla och vackra saker att välja på kan man förutse en lysande säsong.

Polly.

För KONFIRMANDER!
Ett parti Vita Voileklädningar (Wienermod.)
realiseras
Tyger för Klädningar i stort nyhetssortiment och billiga priser.
Friberg & Anderson
Tel. 7235 1 Kungsportsplatsen 1 Tel. 7235

(Eftertryck förbjudes).

Studier i nationalekonomi.

Några litteraturanvisningar.

Av *Fil. lic. FABIAN von KOCH.*

Svenska Kvinnors Medborgarförbunds artikelserie.

Hur går det till när man köper utländska varor, gå pengarna då ur landet? Varpå beror det att kvinnor i regel ha mindre betalt för sitt arbete än män? Vad är det som bestämmer en varas värde, dess pris? Vilka är orsakerna till att det — även under normala tider — förekommer arbetslöshet, detta trots att det ständigt finns så många arbetsuppgifter? Vad kan göras för att bekämpa arbetslösheten? Dessa och många andra ekonomiska frågor måste intressera nästan var och en. För att få svar är det nödvändigt att studera nationalekonomi. I det följande skola ett par ord sägas till ledning för dem som ha lust att ägna någon del av sin fritid åt studiet av ekonomiska frågor men som ännu ej alls tagit itu därmed.

Roligast och på samma gång mest praktiskt torde vara att först under ledning av kompetent person deltaga i en kort kurs i nationalekonomiens grunder och att sedan läsa litteratur. Kurser anordnas numera som bekant av såväl Folkbildningsförbundet som Arbetarnas bildningsförbund samt av Kooperativa förbundets studieavdelning. Påpekas bör, att vad det kommer an på *icke* är att lära sig en massa lärda termer och ej heller att slå i sig en mängd ekonomiskt-statistiska siffror. Utan vad det gäller är att söka förstå de nationalekonomiska tankegångarna, att lära sig själv tänka nationalekonomiskt. Om man planlöst läser den ena boken efter den andra lär man sig emellertid ej mycket och kommer dessutom snart att tröttna. Det är av detta skäl som det är önskvärt att under den första tiden få hjälp av någon person som genom frågor och svar förvissar sig om att man uppfattat det som är av väsentligt intresse.

Men att studera nationalekonomi utan personlig handledning går naturligtvis även det. Det gäller emellertid då att arbeta efter en viss plan. Lämpligt torde vara att grundligt läsa och tänka igenom åtminstone *en* lärobok och att sedan övergå till skrifter och uppsatser som behandla speciella ämnen. Så snart man påträffar något som man ej förstår — eller som man är oense med lärobokens eller skriftens författare om — bör man anteckna detta för att sedan vid tillfälle diskutera frågan med vänner och bekanta. Vilken nationalekonomisk litteratur bör, när det gäller studier på egen hand, i främsta rummet komma i fråga?

Vad först beträffar populära läroböcker — som ge en översikt av ämnets olika grenar — har man att välja mellan professor Brismans "Nationalekonomi" (292 s.; inb. 10 kr.), professor Sommarins "Ekonomilära" (en teoretisk och en praktisk del; sammanlagt 410 s.; inb. 11 kr.) och professor Silverstolpes "Nationalekonomi för alla" (163 s.; häft. 3:50). Den som har rätt god tid till sitt förfogande och som vill komma in i så många praktiskt-ekonomiska frågor som möjligt torde böra välja någon av de två förstnämnda; den som har mindre tid torde böra stanna vid Silverstolpes "Nationalekonomi för alla", vilken är synnerligen lättläst, samtidigt som den dock ger en mycket god inblick i ekonomiska sammanhang. Vill man ha närmare svar på frågan hur priserna bildas, varför den ena varan är dyr och den andra billig, kan man därjämte läsa "Tillgång och efterfrågan" (208 s.; inb. 5 kr.) av en ung engelsk nationalekonom Henderson.

Vad sedan beträffar arbeten som behandla särskilda grenar av nationalekonomin, må här endast nämnas:

Cassel, Socialpolitik (150 s.; häft. 2,50).

Cassel, Penningväsendet efter 1914 (356 s.; 8,50).

Heckscher, Gammal och ny ekonomisk liberalism (99 s.; 2 kr.).

Heckscher, Svenska produktionsproblem (274 s.; kr. 7,50).

Sedan man studerat dessa arbeten torde man vara tillräckligt orienterad för att med stor behållning kunna läsa de uppsatser i aktuella ämnen, som våra nationalekonomiska professorer ofta skriva i tidningar och tidskrifter.

För vidare studier må hänvisas till litteraturförteckningarna i professor Brismans Nationalekonomi och professor Sommarins Ekonomilära (nya upplagan).

——::——

Vattnet skall kramas — ej vridas — ur siden

En gång i tiden var det endast vid något viktigt tillfälle, man använde siden — nu användes det till nästan allt, ty någon risk finnes ej vid tvättning. Man kan tvätta på det lätta Lux-sättet.

Lux är ren tvål i flingor. I kokande vatten vispas det till ett kraftigt lödder.

Vrid aldrig siden — tråden splittras. Gnuggning är onödig. Smutsen drages ur.

Lägg aldrig bort siden utan att först ha tvättat det i Lux.

Att tvätta siden. Gör ett lödder med Lux. Tillsätt kallt vatten, till dess lösningen blir ljum. Krama löddret genom plagget. Vrid ej. Skölj i ljumt vatten och rulla in plagget i en handduk. När det är nästan torrt, stryk med ett varmt — ej hett — järn.

LUX
SUNLIGHT SÅPTVÅL A.-B., GÖTEBORG

Teater.

LORENSBERGSTEATERN.

Två enaktare.

Om Lorensbergsteaterns senaste pjäsval i någon mån går i trötthetens tecken är detta förklarligt. Teatern har utan framgång försökt allt vad försökas kan ända från den stora klassiska konsten fram till nutidens Kleinkunst och komedier. Den har förgäves trevat efter ett fäste i publikens hjärta. Shakespeare, Strindberg, Ibsen, Tagore, Galsworthy, Wilde — allt har varit uppe och allt har dunstat bort som om det aldrig varit. Man kan efter dylika prestationer inte med någon rättvisa klaga på repertoaren. Ej heller kan man skylla ifrån sig på skådespelarna. Det är en säker och väl samspelad trupp, med framstående förmågor i de olika facken som teatern efter en femårig kontinuerlig verksamhet nu förfogar över. Och får man bland dem också icke räkna de allra förnämsta stjärnorna, bör man erinra att dessa, med den konkurrens som dock verkligen existerar på området just icke uppmuntrats att lysa från Göteborgs firmament.

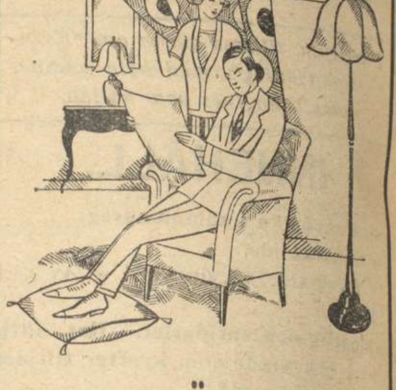
Allra minst kan man numera dölja sin likgiltighet bakom de höga biljettprisen. Dessa äro sänkta nästan till förkrigspriser — man får med andra ord en fullt acceptabel plats på Lorensbergsteatern billigare än på en kinematograf.

Det är alltså endast teaterintresset, detta speciella intresse, som varje afton flammar upp på nytt i huvudstadens liv, som fattas i Göteborg. Följaktligen har här det egendomliga förhållandet uppstått att vi äga en ledande talscen, som ingenting brister utom publik, och en publik, som ingenting felas utom behovet av en ledande talscen.

Under dylika förhållanden är det förklarligt, om en viss villrådighet och kanske trötthet småningom präglar teaterledningens val av ny repertoar. Den danske författaren Carl Gandrups lilla komedi *Lazarus på den rike mannens trappa* bär ej heller upp det nya programmet och Oscar Rydqvists melodramatiska debutarbete *Den sköna Melusina* drar i mångt och mycket ned det. Över huvud är denna virvel av försök med nya och ideligen nya pjäsval, vari våra teatrar i stort sett råkat in, långt ifrån av godo. Vi ha dock, vid sidan av denna ströproduktion en dramatisk standardlitteratur av såväl nordiskt som utländskt ursprung, en given och gedigen favoritrepertoar, som många av publiken ville återse,

Har Ni något att sälja, köpa, hyra ut eller byta, så annonsera det i Göteborgs Morgonpost
Morgonens förnämsta annonsorgan

Söker Ni någon tjänare, våning, plats eller annat, så annonsera det i Göteborgs Morgonpost
Göteborgs största morgontidning.

ATT SÄTTA BO
bereder de personer, vilka sakna större tillgängligt kapital, mångahanda bekymmer. Den bästa met den för svårigheternas övervinnande är en
Bosättningsförsäkring
Hos oss erhåller Ni allt som tillhör bosättningen, såsom Möbler, Sängutstyrslar, Linneutstyrslar, Gardiner, Mattor, Belysningsarmatur, Köksuppsättningar, Silver, Glas och Porslin m. m. Priserna vid dessa köp äro precis desamma som vid kontant. Någon borgen erfordras ej. Begär närmare upplysningar och prospekt i vår Möbelavdelning, Telefon 16845.
AKTIEBOLAGET
Ferd. Lundquist & Co.
GÖTEBORG

BLOMSTER-hälsningar över hela jorden.
H. M. Konungens Hovleverantör
Beställningar å blommor ombesörjes kostnadsfritt under garanti för omsorgsfullt utförande å alla platser av
Vasa Blomsterhandel
GUSTAF EKMAN
Telefon 4314 — 10365. Telegr. Vasa
Medlem av Föreningen för blomsterbeställningsförmedling samt de internationella organisationerna F. T. D. i U. S. A. samt B—V. i Tyskland. 6000 medlemmar.
Säg det med Blommor!

MERKUR-TVÅLEN
skonar kläderna och händerna.
Krymper ej ylle.

Offentliga nöjen.

Stora Teatern
Söndag kl. 1,30 Billighetsmatiné,
TIGGARSTUDENTEN.
Varje afton kl. 8:
Geishan.

Lorensbergsteatern.
Varje afton kl. 8:
LAZARUS PÅ DEN RIKE MANNENS TRAPPA.
och
DEN SKÖNA MELUSINA

Nya Teatern.
Söndag kl. 1,30 Billighetsmatiné:
ANNONSERA.
Varje afton kl. 8:
Flamman.

Lilla Teatern.
Lördag och söndag kl. 7 och 9:
övriga dagar kl. 8:
Bröderna Östermans huskors.
Söndag kl. 1,30 Matiné:
HEMSLAVINNOR.

För
Konfirmationen
finnes det största urvalet
Skodon
hos
City
Kungsg. 51 Skomagasin Tel. 9179.

LAKANSVÄV
— i alla bredder —
försäljes till fabrikspris
10 % rabatt å helstycken
Claes Öhléns
VÄVNADSHANDEL, KUNGSGATAN 53.

många skulle ha verklig glädje av att få stifta ny bekantskap med.

Härmed avses icke att frånerkänna det nya programmet alla förtjänster. Gandrups pjäs både är och blev given såsom en mycket njutbar enaktare, utomordentligt stilfullt iscensatt och fängslande från början till slut genom det överlägsna sätt varpå hr *Rune Carlsten* lancerade sin roll som den rike mannen. En charmant prestation! En skådespelartriumf, som bara den, gav valuta åt kvällen.

Tyvärr uppbars Oscar Rydqvists enaktare icke av några motsvarande förtjänster. Författaren saknar givetvis icke teaterblick, men kan ej, om han icke har mera att komma med, upptaga konkurrensen med den enklaste sensationsfilm. Av rollinnehavarna i denna pjäs minns man med nöje skomakarparet fru *Tekla Sjöblom* och hr *Torre Cederborg* samt tidningsförsäljaren hr *Wilhelm Berndtson*.

Ett i allt har Lorensbergsteatern med sitt senaste program knappast slagit något större slag. Men det är också möjligt att den efter de engagementsavtal, som redan äro träffade med några av dess främsta krafter, icke ens önskar ett fortlevande i sitt nuvarande skick även om detta kunde bjudas den under mindre bekymmersamma förhållanden än de nuvarande.

—*e.*

STORA TEATERN.

Geishan.

Det är redan ett kvarts sekel sedan Geishan gjorde den engelske kompositören Sidney Jones namn ryktbart över kontinenten. Och när man nu återser den populära operetten, vars alla melodièr en gång lågo i vars mans mun, finner man att den alltjämt besitter samma förmåga att tjusa med sin exotiska stämning, sin smekande melodiösa och lättförstådda musik. Stora Teatern har heller ingenting sparat för att få den sanna prakten och färgglädjen över det hela och de viktigaste partierna lagda i de rätta händerna. *Eva Lewerths* O Mimosa San sjunger bedårande och står i övrigt orientaliskt mjuk och vacker mot *Alfhild Weijdens* lustiga och söta engelska miss. På svärdssidan dominerade vid sidan om hr *Kinch* hr *John-Erik Strandmans* markis. Han är nu en gång för alla mannen som gör, vad som faller honom in och alltid får publiken med sig. Ett par aktningsvärda studier voro även hr *Josef Normans* Wun Si och *Greta Söderbergs* lilla intriganta Juliette. Däremot kunde hr *Oscar Tjernberg* knappast ha sjungit okänsligare och likgiltigare om han haft en kvast i famnen i st. f. den strålande ljuva O Mimosa San. Operetten förtjänar att samla goda hus så länge den står kvar på programmet.

——::——

Man måste nära nog vara ett snille för att vara en god äkta man.

H. de Balzac.

Hembiträdet.

Jag har varit en smula vacklande i denna fråga. Uppriktigt sagt har jag icke haft den erforderliga erfarenheten.

Mitt liv har förflutit i relativ ro med "timpass", som då och då ändrat ålder, lynne och andra egenskaper. En dag har jag sett ett nytt ansikte ute i köket — det är allt.

Men så kom influensan. Mitt "pass" blev sjuk. Och ett par dagar senare kände jag mig själv färdig.

— Tag dig ett ordentligt hembiträde! sade mina vänner. En äldre stadgad människa!

Jag tog en äldre, stadgad människa. Hon bara sov. Sov, sov, när jag kom, när jag gick. När hon sovit i fjorton dygn, kände hon sig utvilad nog att med kraftig uppmuntran från min sida söka en annan liggplats.

— Du skall ta en ung, bildbar människa! rådde mina vänner.

Jag tog en ung, bildbar människa. Hon sov aldrig. Varje natt stod sängalkoven i köket tom, och varje dag vimsade en utvakad varelse med brandröda ögon lik en yr höna omkring i mitt hus. En morgon fann jag ingen i sängalkoven — och därmed var den historien klar.

— Du skall inte ta någon för gammal och inte någon för ung, sade mina vänner.

Jag tog en medelålders. Hon bara satt. Satt och fantiserade ihop det tjockaste, äckligaste kaffe jag någonsin druckit, den flottigaste, besynnerligaste mat, som någonsin kommit genom min mun. En dag var jag matförgiftad — och min medelålders Helga de la Brache försvann ur mitt hus.

— Du skall varken taga det ena eller det andra, sade mina vänner, utan en flicka av bättre familj.

Jag tog en flicka av bättre familj. Hon ville bara hålla mig sällskap. Den enda fördel mitt obefästade tillstånd medför, nämligen rättigheten att obegränsat få sysselsätta mig med egna intressen var ohjälpligen mistad. Jag hade en familjemedlem, som skulle sysselsättas, en gäst vid bordet, som skulle konverseras, en likställd som skulle roas, underhållas. Jag slet som en hjälte med prat, musik och teater om dagarna och mitt eget arbete om nätterna.

Flickan var snäll, men "dumfin". I denna slags finhet ingick att hon ej skulle förstå kökets mysterier bättre än jag. Jag upptäckte snart att hon lagade mat efter min gamla rara och välmenande, men fruktansvärt opraktiska Gustava Björklund. Tolv äggulor och en halv liter vispgrädde till en liten vaniljsås och i den stilen. Tänkbart år 1850 men alldeles på taket anno 1924.

En dag kom hon in med en nyköpt stekpanna och frågade:

— Hur gör man en stekpanna ren?

Jag kände att jag ändrade färg. Det hela föreföll mig totalt bakvänt.

— Vet inte ni det, som åtagit er att sköta hushåll? frågade jag.

— Sådana sysslor gjorde alltid jungfrurna i mitt hem, svarade hon stolt.

Hon var nu inte bara den avlönade bättre hushållsfröken, utan familjemedlemmen, som ville påminna mig om sin ställning.

— I så fall är det väl säkrast att jag också skaffar mig en jungfru, som kan utföra de där sysslorna åt mig, svarade jag kort.

Och så var den sagan all.

Nu har jag återigen ett pass på timmar. Hon bara diskar. Det är ett slammer som från köket på en restaurang. Men som hon slår sönder i samma tempo, har jag ett svagt hopp om att snart intet skall återstå att skramla med, och att sålunda även denna prövning skall få en slutlig ända.

Ragna Peters.

——::——

Kamratföreningen "De vanföras väl"

är en sammanslutning mellan nuvarande och forna elever vid rikets tre vanföreanstalter samt för vanförevård intresserade. Föreningen, som i dagarne bildats vid ett kamratmöte å Göteborgs Vanföreanstalt har till ordförande valt föreståndarinnan vid Göteborgs Vanföreanstalt och initiativtagare till föreningens bildande, fröken Anna Vogel. Till hedersledamöter kallades professor Patrik Haglund, Stockholm, fru Alice Bonthrom, Sigtuna samt fröken Thora Reuterswärd, Hälsingborg.

——::——

Insändarnes spalt.

Apropos Kvinnan och hemmet.

Om det ej vore allmänt känt, hur angelägna kvinnor oftast äro att bli gifta, skulle man nästan tro, att det vore något alldeles rysligt att ha ett eget hem — att döma av Sunday Express, resp. skriftställaren James Douglas. Kanske det, när allt kommer omkring, är med äktenskapet som med ett falskt mynt: "Det är icke, vad det synes vara; den, som får det tror, att det är något annat; och den, som vet vad det är, vill inte ha det".

Naturligtvis är skötandet av ett hem inte en dans på rosor, utan ett ordentligt fullödigt arbete. Men varför skall en kvinna inte ha ett dylikt? Är det öndvändigt, att hemmets skötande blir en plåga, en karusell, ett släpgöra, som tar kål på lynne, hälsa, nerver? Ligger ej felet i så fall hos kvinnorna själva, som ofta visa en stor brist på förmåga att organisera det dagliga? Först och främst synes mig bör det dagliga arbetet ordnas efter system, med en noggrann *ordning*, även i småsaker. Att *söka* efter allt möjligt är upprivande och bringar ur jämvikt. (Undrar, hur Red. av Kv. T. vid arbetet skulle bli till mods, om blyertspennor låg i papperskorgen, bläcket stod på ett skåp, sugpapperet under mattan o. s. v.? — Red:s svar: Våra blyertspennor, saxar etc. hållas väl fasttjudrade!)

För det andra gäller det, att uppfostra sin omgivning, man och barn t. ex., till att hålla reda på sina respektive tillhörigheter och att lägga dem på sin plats. För det tredje kunde det kanske minskas något på

NORDISKA·INDUSTRI·A·B
TAPISSERI DETALJ
Ö. Hamng. 31. 1 tr.
N·I·A·B
Uppritade och påbörjade Vitvaror
GÖTEBORG

Begär alltid
Kobbs
Thé

Ed.W.&Co
Modernaste
Sommartyger.
Rikt urval. Låga priser.
Wahlboms
KUNGSGAT. 29.

NADCO
HEMFÄRGER

Silverslöjan.

ROMAN
av
Ilse Leskien.

Auktoriserad översättning
av *Ragnhild Lindberg.*

10

— Vad ska det tjäna till? Låt mig vara! Det är ju så fasligt lätt att föra mig bakom ljuset. Jag är så värnlös gent emot er alla. Därför vill jag ju hem.

Han lät händerna sjunka.

— Alltid detta enda svar! och han fortsatte med tydlig skärpa: Just nu har du ju bundit dig här för veckor framåt.

— Hur så? Det är ju du, som . . .

— Och Fiedler?

— Om du tillåter det, . . . äntligen . . .

— Vill du utan vidare lämna honom i sticket med sitt arbete? Du har plötsligt blivit full av nycker.

— Det går väl inte, det har du rätt i, det kan jag ej. Men sedan, — jag skulle bli dig så tacksam, . . .

Med en ironisk bugning sade han: Alldeles som du befaller.

På vägen till kontoret gick Henry i tunga tankar . . . Varför hade han ej låtit Elisabeth som fästmö få veta allt, varför hade detta då synts honom så omöjligt? Ack, just på grund av hennes oskuldsfulla okunnighet om det mondäna livet, hennes skyddande slöja.

Det hade förefallit honom brutalt och som en onödig grymhet att, innan han själv ännu öppnat för henne portarna till kärlekens och lidelsens rike, störa hennes väsens vackra ro och rubba hennes fasta tro på livets renhet. Ja, för att skona henne hade han tegat, det insåg han först nu klart, och kanske också för att skona sig själv.

Han var ju så fullständigt botad från den yrsel, som gripit honom i och med den uppflammande lidelsen för Julie. Hade han icke själv betraktat det hela närmast som ett slags frisk sjukdom, i vilken hans naturells överskott på kraft rasat ut? Hur motbjudande hade det icke synts honom att avslöja denna sin vrångbild för Elisabeths oskyldiga blick. Han hade ju kunnat framställa saken i en förmildrad, ljusare dager, om han icke ansett ett sådant handlingssätt fegt.

Han ville ju ha henne till sin goda livskamrat, hon skulle, då hon först helt vaknat upp, lära känna och ha fördrag med honom sådan han nu en gång var; han skulle sedan inte söka försköna någonting utan tillsammans med henne försöka att finna förklaringar till dylika utbrott.

Att man vågat framställa denna sak för henne under en så illvillig form . . . Ack, om han haft mod att tala ut från början . . . nu hade det på omvägar kommit fram till henne vid det mest ogynnsamma tillfälle!

Trött och i misshumör trädde han in på sitt kontor. Dörren till Franz Wiesners modernt inredda privatbyrå stod halvöppen — för att få sina tankar skingrade gick van der Borgk ditin.

Wiesner satt med båda armbågarna stödda mot skrivbordet och hakan nedborrad i de sammanknäppta händerna och stirrade framför sig, alldeles grå i ansiktet och med sorgsna ögon.

— Goddag, Franz, hur är det fatt?

— Julie . . .

— Och Szagady? Tar du det då inte lite för tragiskt? Det är ju en gammal historia.

— Nej, det är just, vad det inte är! Han kastade sig tillbaka i stolen. Om det bara vore det, då skulle det, trots allt, blott vara lek från hennes sida, alltid blott lek! Förlåt . . .

— Tala du lugnt ut.

— Men den här gången älskar hon honom! denne . . . denne idiot, denna pojkvalp! Hon är kär i honom!

Utom sig for han med båda händerna genom sitt tunna hår, medan hans munvinklar sänkte sig som till gråt.

— Det är ju att skratta åt, inte sant? Han är fjorton år yngre, en eländig posör, och hans konst? . . . inom ett par år är han ur leken! Och när han nu far till Amerika på sin "grande tournée", vad tror du sker? Han sprang upp, grep tag i Henrys axel och flämtade hest i hans öra:

— Hon följer med, jag vet det! . . . Hon följer med! och hans svaga kropp darrade av sinnesrörelse.

Henry förde honom till en läderklädd bänk mellan bokhyllorna, satte sig bredvid honom, och i det han befriade sig från Wiesners grepp sade han: Lugna dig då, Franz!

Denne satt framåtlutad och vred sina händer:

— Jag har uthärdat allt, förlåtit allt, beständigt, i den förhoppningen, att när hon rasat ut, skulle hon bli förståndig och komma tillbaka till mig, som alltid hållit fast vid henne, alltid . . . trots allt! Och till och med när hon började med dig . . . så var det alltsammans ju blott lek, det gjorde mig ingenting, . . . en lek som fort gick över och så . . . trodde jag, att hon skulle lugna sig — men nu — Hans kropp ryckte av återhållen gråt.

Henry van der Borgk satt bredvid den förtvivlade mannen med blandade känslor. Det var mycket i Wiesners natur, som verkade frånstötande på honom, men ett visst något, kanske den starkares medlidande, kanske vetskapen om att rena konstnärsnaturer ha sina svagheter, gjorde, att han alltid höll fast vid sin kusin, hans kamrat sedan många och långa år.

Plötsligt sprang Wiesner upp och ropade med höjd röst, som slog över av sinnesrörelse:

— Men jag vill det inte, jag tillåter det inte, hon ödelägger sitt eget och mitt liv, Henry! Jag låter henne inte resa, du måste hjälpa mig! Jag låter henne inte resa, du måste hjälpa mig! Jag låter henne inte resa.

— Det kan jag inte hjälpa dig med.

— Inte, inte?

— Nej.

Wiesner ryckte formligen till vid det hastigt utstötta ordet.

— Hör du, Franz, kan du inte sluta upp med att springa omkring så där! Sätt dig då, så att man kan tala i lugn och ro. Och under intrycket av den fasta blicken från kusinens mörka ögon, återtog verkli-

A. LUNDBLADS
Begravningsbyrå
REKOMMENDERAS
Kungsgatan 12. Göteborg.
Tel. 11045, 776 ank. bostaden.

Sänd Eder **Tvätt** till
Tvättanstalten Västkusten
Vegagatan 46. Göteborg. Tel. 44443.
Omsorgsfullt arbete. Snabb leverans.
Obs.! Nedsatta priser.

Köp Edra **Tapeter** hos
Hellbergs
VÄSTRA HAMNGATAN 11
(MITT EMOT DOMKYRKAN)

överdriven matlagning. Det vore nyttigt för familjens hälsa, och nöjsamt för husmodern. Alltså enkel, god kost i vardagslag! För det fjärde kommer klädfrågan. Ifall kvinnorna ville frigöra sig något från modetyranniet och lägga sig till med en enkel, klädsam, frigjord dräkt till dagligt bruk, kunde mycket tid och även mynt sparas till bättre bruk: vila, god litteratur, en konsert m. m. När man ger akt på, hur ofta sömmerskan tas i anspråk, måste man förundra sig över, att kvinnor ha tålamod nog att följa med modet! Våra mormödrar, som levde på den "gamla goda tiden", innan kvinnorna tagit sig friheten att äga frihet, suckade ej på långt när så mycket över "slavgöra" i hemmet. Är det inte en smula ologiskt, att en fri, modern kvinna är slav under sitt eget arbete? —

Skaka av de självsmidda fjättrarne och skapa efter eget tycke ditt hem, utan hänsyn till de tusende små främmande tvångsorsaker, som binda tid och kosta pängar! Blott en *fri* kvinna har tid för sig själv och lever inte i en evig trampkvarn, med ok över nacken.

Felicia.

—::—

Varje förståndig husmoder
använder
Pellerins Margarin
i hushållet

Varför plågas med dåligt kaffe då Ni kan få Swalanders kaffe! Butiker: Kungsg. 17 Korsg. 13, Bazar Alliance. Prova redan i dag! Säljes endast i egna butiker.

En bok för sjuka.

När ohälsa och svaghet komma mister livet liksom sin färg. Den sjuke inträder i en isolerad och för de friska verksamma människorna främmande värld. Vad han tänker och känner — tankar och känslor i ständigt samma kretsgång — förblir oftast en hemlighet för hans omgivning. Han skyddar sig medels tystnad mot den friske som icke kan förstå en sjuk människas psyke. Den förre skådar tillitsfull och stark mot dag och verksamhet, den senare stirrar bekymrad och bävande mot den ovissa framtiden.

Det är kanske just denna undantagsställning, som den sjuke känner sig intaga i en sund och verksam värld, som isynnerhet under ett långvarigt lidande blir hans tyngsta börda. Ingen förstår honom! Ingen har prövats såsom han! De friska stämmorna omkring honom, som uppmana till hopp och tålamod förklinga ohörda, ty de ha aldrig förstämts av hans egen hårda lott.

Ur denna synpunkt bör *Bengt Nylunds* i dagarna på Lindblads förlag utkomna bok: *Vi och vår sjukdom* (pris 1,50) äga alldeles särskild auktoritet. Boken är nämligen skriven av en man, som själv prövat sjukdomen. Efter en genomgången plågsam och kritisk åkomma, som ställt honom öga mot öga med den yttersta möjligheten; efter år bundna vid lidandets läger känner han alla dess facer, allt dess mörker och förtvivlan. Och just därför har han känt sig manad att till de sjuka skriva denna förståelsens, tröstens — och hoppets bok. Han vet nämligen av egen erfarenhet, att en själs kamp även på denna "via dolorosa" kan leda till seger. Hur under prövningen småningom resignation och livsmod följa på ruvande bitterhet, och hur den kraft, som finnes, söker sig verksamhet efter förmåga och därmed vinner stor tillfredsstälelse.

Själv har författaren under de år han varit bunden vid sjuksängen bedrivit systematiska dagliga studier, som vidgat hans kunskapsområde och tvivelsutan varit honom till stor nytta i hans senare författareskap. Han uppmanar också alla, som kunna det, att icke låta sjukdomens tid bli en tom och ofruktbar tid. Även riktar han till de sjukas omgivning en del råd av värde. Vi rekommendera varmt den lilla skriften, som särskilt för dem, som redan i ungdomen på grund av sjukdom måst avbryta sin bana, kan bli en erfaren och trösterik rådgivare.

—e.

—::—

Representant
för
Kvinnornas Tidning
sökes i
UDDEVALLA

Uppdrag: *Prenumerantanskaffning.*

Mycket goda vilkor för lämplig dam.

Tillskriv redaktionen adress *Göteborg,* för närmare meddelanden.

Även på andra platser önskas representanter.

"Jag förstår att kvinnor äro mera i behov av stöd än män, vilka ha sina yrkesinkomster, och därför tillerkänner jag mina brorsdöttrar dubbelt större belopp än mina brorsöner."

Ovanstående är ett utdrag ur en nyligen avliden, förmögen engelsk dams testamente.

En engelsk likaledes förmögen affärsman, vilken nyligen skilts hädan, bestämde, att hans tre barn, två söner och en dotter, skulle i lika lotter dela hans kvarlåtenskap utom vinkällaren och husets övriga förråd, vilka tillerkändes — dottern.

De engelska tidningarna hava över dessa meddelanden satt rubriken "Exentriska testamenten", vilket tyder på att de icke gilla dem.

MODE-UTSTÄLLNING
av instundande
säsongs Nyheter
HATTAR
KOSTYMER
KAPPOR
KLÄDNINGAR
OCH
BLUSAR
fr. o. m. den 21 Mars
HERM. MEETHS A.-B
Vollmers-Meeths

Ungdomen håller sig hemma
om Ni där kan bjuda den konditorikapellens melodier och konkurrera med dansbanornas lockande jazz och foxtrot.
Ett förverkligande av denna strävan blir möjligt endast genom en
Cremona Grammophon
vars anskaffningskostnad på grund av våra ytterst bekväma betalningsvillkor ej kan avskräcka någon.
Nordiska Musikaffären KUNGSPORTSPLATSEN 1 SÖDRA LARMGATAN 11

Hjältinnan.

En manlig bokrecensent klagar över att han i de senaste årens väldiga romanflod förgäves sökt "*hjältinnan vars öde griper läsaren*". Hon är försvunnen och för att återfinna henne måste man gå minst ett par decennier tillbaka i romandiktningen.

Ingen människa gråter i våra dagar över en roman, lika litet som man torkar bort en förstulen tår ur ögonvrån inför en film. Man är icke ens rörd, och dock låta de modärna roman- och filmförfattarna sina hjältinnor uppleva de mest fruktansvärda och sorgliga händelser.

Vad som förr i världen gjorde romanhjältinnans öde så rörande var antagligen hennes älsklighet, hennes naivitet, hennes obekantskap med livet, hennes hjälplöshet. Hon var för oss ett lika förtjusande som oskyldigt och beklagansvärt offer för omständigheternas tvång, för omgivningens hårdhet, för grymma förhatliga makter.

Den modärna hjältinnan är en helt annan typ. Hon är klarögd, pigg, intelligent, livserfaren, självständig och egoistisk. Om hennes far så som hennes farfarsfar kanske gjorde med *sin* dotter, ville gifta bort henne med någon rik åldring, skulle hon icke simma i tårar, icke undergivet finna sig, utan lugnt svara: "Var inte enfaldig, snälla pappa!" Hon är icke längre ett stackars offer, för vilket vårt hjärta blöder, utan sin egen lyckas eller olyckas smed. Går det henne väl i handom, finna vi henne duktig och skänka vi henne vår sympati. Gestaltar sig hennes öde olyckligt, kan hon däremot knappast påräkna vår medkänsla. Hon har lika klart som vi sett faran och själv givit sig däruti. Sådant tyder på dumhet, vårdslöshet, bristande självbehärskning och är i hög grad osympatiskt. Vårt hjärta är kallt och våra ögon torra.

—::—

De, som arbetat med mesta nitet för att verka till mänsklighetens upplysning, äro de, som lidit mest av okunnigheten.

J. D'Israeli.

ÅNGBAGERI A.B.
ROSENLUNDS
BRÖD

A. Ellwén
Kött- och Fläskaffär
Saluhallen 133. Telefon 4481.
OBS!. Prima varor. Billiga priser.
Redbar behandling.

Den elektriska husassistenten.

Från Amerika kommer ett budskap, som måste fylla hela världen med glädje — löftet att huassistenten inom kort i stor utsträckning skall kunna ersättas av elektriska apparater.

Det är icke något skämt utan ett glädjande faktum. Vid en nyligen i Newyork hållen utställning visades en mängd sinnrika elektriska apparater för husligt arbete, uppfunna under de allra senaste åren, och ingen mindre än den store uppfinnaren Edison lovade, att denna attiralj inom den närmaste tiden skall ökas och förbättras i så hög grad, att det husliga arbetet skall reduceras till ett minimum och husmödrarne bliva så gott som oberoende av främmande hjälp.

Kanske är det på denna väg tjänarinnefrågans lösning — åtminstone delvis — skall komma!

—::—

De hade haft ett meningsutbyte. *Han*, som hunnit bli god igen, försöker inleda ett samtal om något ofarligt ämne. — Vet du, säger han fridsamt, det är besynnerligt med min vän Fager — han har en makalös tur. Allt vad han rör vid så blir det guld.

Hon, fortfarande i stridshumör: — Om han rörde vid *dej*, så bleve du nog bara en tysk mark.

TOILETTHANDDUK.
Prima.
Köper Ni från endast 5 kr. 1/2 duss. i
Anna Edstrands Vitvaruaffär
Magasinsgatan 9. Tel. 8292.

KOL VED COKES
C. N. ANDERSSON
Tel. 2780, 6972, 10849. Göteborg.

Alla som köpa
SPISBRÖD
från
Göteborgs Ångbageri
säga att det är
främst i skörhet och god smak.

BREVLÅDA.

Intresserad läsarinna. Serien avslutas med artikeln i detta nummer, men samme förf. kommer senare att behandla en del densamma närliggande och, som vi våga tro, fullt ut lika intressanta frågor.

Fru Mary, Malmö. Omskrivna märke är icke en signatur utan det verkliga ägande borgerliga egennamnet. I övrigt tror sig redaktionen ha givit tillkänna att den fullkomligt delar Er mening.

Beprövad husmoder. Vi tacka för Ert intresse och inlägg, men då i detsamma framkomma synpunkter, som redan tidigare varit synliga i diskussionen anse vi oss ej böra trötta läsekretsen med ett upprepande.

Ä. och E. Era lustiga "grillfängerier" ha roat oss och komma säkert vid tillfälle.

Örebrobo. Huvudredaktören! Djupare var ej hemligheten.

Fru Elise Lj—n, Newyork. "Den fundersamma" tillhör fortfarande redaktionen, men tiden har, tyvärr, ej givit henne något att fundera på.

Vän av poesi. Det är redaktionen med. Det är just därför vi så sällan ha den. *Verklig* poesi växer nämligen inte på träd. Annars hade vi så gärna velat.

—::—

KVINNOVÄRLDEN.

De kristliga kvinnoföreningarna i Berlin, vilka tillsammans räkna 20,000 medlemmar, hava till sitt arbetsprogram anslutit även uppgiften att förse fattiga och hjälpbehövande mödrar med fullständig babyutstyrsel.

*

En klipsk engelsk hjärna har uppfunnit en herrpyamas utan knappar. — En tidning anmärker härtill: Går det så raskt framåt på uppfinningarnes väg, kommer mannen snart att bli en oberoende varelse.

På grund av den underförstådda avin åt det kvinnliga hållet får denna eljes manliga notis sin plats under rubr. "Från kvinnovärlden".

—::—

Lämpliga konfirmations-presenter!
Fick- och Armbands- Ur
C. A. PATERSON
Kungsgatan 13.

Arla Mjölk
Distribution på glasflaskor.
Tel. 40781, 45699

Större
än någonsin förut
är vårt urval av eleganta, moderna nyinkomna
Barnvagnar

Pris från Kr.
15:—
Besök vår utställning!
A.-B. Carl Johnsson
2 KUNGSTORGET 2

gen Wiesner sin plats vid skrivbordet.

— Vad skall jag göra, ack Gud, vad skall jag göra?!

— Ingenting.

— Henry!

— Ingenting! Nu kommer det att visa sig. Inser hon, vad du varit för henne under alla dessa år, då stannar hon; om icke, då går hon, och då kan hon gå. Ty Franz, det är hög tid på att du rycker dig loss från detta sakernas olyckliga tillstånd, du går under på det!

— Och hon... hon går också i fördärvet! Jag älskar henne, Henry!

— Nu är det bara på dig jag tänker, Franz, jag vet vad du duger till, jag vet vad du är värd. Du får inte gå under. Sen får det bli med det andra, hur det vill.

— Jag skulle alltså låta detta ske? Det står jag inte ut med. Om hon går, så...

— Ack, Franz, det skall du nog komma över, och jag vill hjälpa dig med det så gott jag någonsin kan. Och när du en gång blivit fri... du med dina femtio år har ännu framtiden för dig! Ryck dig lös, säger jag dig, från denna halvhet, detta bedrövliga beroende, ryck dig lös till varje pris! Och han gick fram till vännen och lade handen på hans skuldra: Vad Julie är värd för dig, det vet jag, Franz, ... men du är värd mer!

Den tilltalade sjönk ihop alltmera och lade huvudet på armen.

Sakta gick Henry ut ur rummet.

VII.

Då van der Borgk efter klockan 6 på eftermiddagarne kom in i Elisabeths arbetsrum, mötte han numera nästan dagligen samma syn. Fiedler satt i stolen under palmen och höll en anteckningsbok i handen.

Elisabeth satt vid bordet med den tunga, engelska boken framför sig och läste högt ur det lärda arbetet, på begriplig tyska, om hon än då och då måste söka efter ord. På det runda lilla bordet vid divanen stod samovaren jämte koppar och övrig attiralj för teet.

Henry kysste sin fru på hand, Fiedler sprang upp för att hälsa på honom och med några alltid nya, älskvärda fraser bad van der Borgk, att de ej skulle låta störa sig. Han brukade ringa på Braune, så att Elisabeth ej skulle behöva avbryta läsningen för att ordna med hans te, och därefter sträcka ut sig på divanen för att röka eller läsa.

Och alltid blev hans ankomst anledning till en liten förändring i de båda andras sätt, utan att de troligen själva visste det. Elisabeths stämma ljöd klarare och varmare, hennes ögon lyste med livligare uttryck och hennes iver vid meningsskiljaktigheter och olika tolkningar blev allt större.

Fritz Fiedler däremot blev mera dämpad, och lät inte längre som eljest sina klara ögon vila på henne, så snart hon höll huvudet nedböjt. Hans ton blev en smula mera saklig; då hon livligt motsade honom, njöt han inte längre fullt så mycket av det som förut.

(Forts.).

—::—

Prisnedsättning!
Gyllenhamars
PATENTERADE
HAVREGRYN
nedsatta
1/1 paket .... **90** öre
1/2 » .... **50** öre

JACOBSSONS
Rikspatent
GER DET MESTA BRÖDET AV DET MINSTA MJÖLET
HALMSTAD

KVINNORNAS TIDNING

Blusen
skall, för att kunna tvättas om och om igen och ändock se fräsch ut, tvättas med
Gummans
FLINGOR
Fabrikanter A.-B. ENEROTH & Co., Göteborg.
(Även tillv. av Gummans Tvättpulver och Gummans Kraftsokerpulver.)

N:o 13. 4:de årg. — 30 Mars 1924.

Annonspris: Textsida 25 öre pr mm.
» sista sidan 20 öre pr mm.
Längre annonsering rabatt.

Utkommer varje söndag.
Utgivare och redaktör: INGEBORG DAHLLÖF. För annons- och ekonomiavdelningen: EDITH RICKBERG.
Redaktion och expedition: *Vallgatan 27, Göteborg.* Tel. 18070.

Prenumerationspris:
Helår Kr. 6:—. 1/2 år Kr. 3:50. 1/4 år Kr. 2:—.
Lösnummer 15 öre.
Centraltryckeriet, O. Ericson, Göteborg 1924.

Eftertryck tillåtes gärna om "Kvinnornas Tidning", med hela namnet utsatt, angives som källan.

INNEHÅLL.

——::——

Utlandskrönika i sammandrag.

Veckans mest uppseendeväckande utrikespolitiska tilldragelse är ministären Poincarés fall. Händelsen kom fullständigt oväntat och föranleddes av en omröstning i deputerakammaren, vilken gick regeringen emot, ehuru saken på förhand förklarats vara en förtroendefråga. Ärendet gällde statstjänstemännens pensioner, vilkas höjning sedan länge utlovats. Av sparsamhetshänsyn föreslog regeringen emellertid, att det skulle få anstå med reformen. Deputeradekammaren nekade dock sitt stöd och återförvisade frågan till utskottet. Poincaré inlämnade därefter ministärens avskedsansökan. Bakom det hela ligger kammarledamöternas obenägenhet att genom ett för statstjänstemännen förhatligt beslut reta hela denna mäktiga kår just nu, när valen stå för dörren och varje röst är av så stor betydelse.

Presidenten har uppdragit åt Poincaré att bilda ny regering.

På uppdrag av sin regering har franske ambassadören i London Saint Aulaire inlett en konversation med engelske utrikesministern, d. v. s. MacDonald, vilken som bekant bekläder denna post samtidigt med statsministerbefattningen. Konversationen gäller dels den nya uppgörelse i skadeståndsfrågan som förestår sedan de båda tillsatta utredningskommittéerna nu slutfört sitt arbete, dels Frankrikes militära säkerställande gent emot Tyskland.

De franska tidningarna tro sig veta, att skadeståndskommittéerna föreslå, att Tyskland skall återfå Ruhrjärnvägarne, att tullspärren mellan de ockuperade områdena och det tyska moderlandet skall upphävas samt att Frankrike skall avstå från varje militäriskt tryck på Tysklands ekonomiska liv, men för övrigt antages expertförslagen innesluta så betungande villkor för Tyskland, att dess regering för att våga godkänna och kunna uppfylla dem mot högerpartiernas väntade förbittrade motstånd måste känna det tvingande trycket av den fullt eniga franska, belgiska och engelska viljan. Det är detta M. Saint-Aulaire skall göra klart för MacDonald! Vidare begär han för Frankrikes räkning en beständig fransk-engelsk militärallians, riktad mot Tyskland. Den får dock icke innesluta något stadgande, som upphöjer England till ständig skiljedomare mellan Frankrike och Tyskland vid dem emellan uppstående tvister. Den engelska regeringens ställning i skadeståndsfrågan är icke känd. Däremot vet man, att MacDonald är avgjord motståndare till en fransk-engelsk militärallians och att han i stället vill anförtro Frankrikes säkerhet åt Folkförbundet.

Den engelska regeringen har i underhuset hemfört seger i Singaporefrågan, beslutet att inställa byggandet av en krigshamn därstädes. Liberalerna röstade med regeringen, som gjort ärendet till en förtroendefråga.

London har f. n. att dragas med en strejk, omfattande spårvägs- och omnibuspersonalen. De strejkande uppgå till 40,000 man; 4,000 bussar och 1,900 spårvagnar stå stilla. Den tillsatta undersökningsdomstolen föreslår, att Londons kommunikationer skola samordnas under gemensam ledning, varigenom ett bättre ekonomiskt resultat, möjliggörande löneförbättringar, skulle kunna förväntas. De sträjkande vilja emellertid icke inställa sin aktion i förbidan på en sådan åtgärd, utan fortsätta striden. Nya arbetargrupper väntas skola etablera sympatisträjk. Själva andan inom den engelska arbetarvärlden synes under de senaste åren hava undergått en för landet ödesdiger omvandling i hätsk riktning. En väsentlig orsak härtill torde vara, att den varma religiositet, som tidigare återfunnits hos det engelska folket, nu är ställd på avskrivning inom de bredare lagren. Denna religiositet, som sammanhängde med den stora Wesleyanska väckelserörelsen, skyddade England fullständigt mot 1700- och 1800-talens revolutionära smitta. Liksom i alla andra länder har arbetarrörelsen i England inriktat sig på att stimulera arbetarmassornas kamplust genom att först avkristna dem.

I Irland har ett militärmyteri utbrutit. President Cosgrave utfärdade nyligen ett dekret om en väsentlig reducering av armén. Chefen för denna, generalmajor Tobin, och hans adjutant, överste Dalton, vilka trots sina höga titlar äro helt unga män, nekade att efterkomma ordern. Då de, anklagade för myteri, skulle häktas, flydde de och följdes av ytterligare ett antal myterister, officerare och menige. Man antar, att det är medlemmar av denna lilla upprorsflock, som i Queenstown beskjutit landpermitterade engelska örlogssoldater. Ett högt pris är utlovat för attentatsmännens gripande.

Mussolini har i ett offentligt tal betecknat Italiens utrikespolitik som en fredens men också en styrkans politik. Armén, flottan och flygvapnet äro, förklarade han, oumbärliga faktorer i varje lands utrikespolitik. Han förhärligade därjämte fascismen som räddat Italien. Denna rörelse är baserad på samverkan mellan de olika samhällsklasserna och på vördnaden för religionen.

Grekiska nationalförsamlingen har under trycket av den härskande militärligan förklarat konungahuset avsatt och utropat republiken. En folkomröstning i frågan kommer senare att anordnas.

Förenta staternas president Coolidge har avböjt en framställning av representanternas hus om inkallandet av en internationell konferens för en reducering av flottrustningarne. Presidenten förklarar att tiderna icke inbjuda till en dryftning av denna fråga.

——::——

(Eftertryck förbjudes).

Något om flickskolor.

Av *ELLEN WESTER.*

Svenska Kvinnors Medborgarförbunds artikelserie.

När Fredrika Bremers *Hertha* i samtal med sitt hjärtas vän, skildrade sin föreställning om ett bildningsinstitut för kvinnor, sade hon: "Jag ville stifta en bildningsanstalt, en högre skola, där man icke skall lära franska, musik och rita — det kan läras annorstädes —, men där unga flickor — ur vilken samhällsklass som helst — vilka vaknat till en känsla av de högre behoven och för vilka den andliga stugan i vilken de leva, blivit för trång, skola kunna bli medvetna om sig själva och sin kallelse som samhällsmedlemmar", och hon tillade: "jag skall kanske ej se denna dag" — men det fick hon. — Hertha utkom 1856 och Högre lärarinneseminariet invigdes 1861, ehuru redan 1844 proposition därom framlagts i riksdagen. Och man kan därvid säga, att när kravet på kvinnornas utbildning till lärarinnor börjat röra på sig, gick marschen ej i långsam takt. Här talas icke om de många mörka århundraden som föregingo 1800-talet, då marschen började, ty svenska flickskolans hela historia, varav man skulle kunna få reda på enskildas tankar och förslag i frågan är ännu icke skriven.

I programmet för Askersunds flickskolas verksamhet, uppsatt 1812 (meddelat i Ebba Heckschers: "Några drag ur den sv. flickskolans hist.") där detaljerade uppgifter om forna och nuvarande flickskolor finnas, ser man hur det förhöll sig med uppfattningen av kvinnornas lärarinnekompetens. "Skolan skulle visserligen förestås av en 'guvernant', men av henne skulle ingenting annat fordras än "gott naturligt sätt, sunda moraliska begrepp, oskrymtad gudsfruktan och skicklighet i varjehanda fruntimmersslöjder". Undervisningsämnena skulle vara kristendom, modersmålet, geografien och historien, räkna och skriva. "I alla dessa nämnda ämnen bör undervisningen meddelas av gosskolans lärare eller om deras tid är för mycket upptagen av någon annan, *men aldrig av något fruntimmer.*"

Uppfattningen, här ovan synnerligen maskulin, av kvinnan som lärarinna modifierades dock snart. I stiftelseurkunden för Sveriges äldsta ännu bestående flickskola, *Kjellbergska* skolan i Göteborg heter det: "En blivande direktion har noga att tillse, att inga andra antagas till "Lectriser och Underviserskor", än de som själva njutit en vårdad uppfostran. I början möta väl svårigheter, men dessa torde övervinnas, om lärde män engageratt att instruera skickelige sujetter tills de förmå bestrida vad som fordras av dem". Jämte skolan avsåg också stiftaren att grunda ett så kallat "Fruntimmers Seminarium" från vilket "dygdige och christlige, gouvernanter", skulle kunna utgå.

För lärarinneutbildningen räckte det dock ej. "Det första förebudet till en ny tid var den år 1859 i Stockholm startade "*Lärohus för fruntimmer*", (se Dagny 23/12 1909) och efter detta upprättades ju snart "*Statens seminarium för utbildande av lärarinnor*". Länge sörjde detta ensamt för utbildningen av lärarinnor, men har nu följts av tvänne enskilda sådana i Stockholm och ett, det Kjellbergska i Göteborg.

Detta var något om dem som meddela undervisning, ty man får antaga att de varit de första. Att mödrarna först velat och ansett det nödigt att undervisa barnen i de konster och färdigheter de själva övade, och att flertalet barn ansett det för en plikt och en tvungen sak att mottaga undervisning är givet. Långt, långt framåt blev det ju också så, att döttrarna uppfostrades i hemmet och mestadels — undantag ha funnits i alla tider och alla stånd — övade hemmets sysslor.

Vad Sverige angår, var det den av skolor intresserade biskop Johannes Rudbeckius, som stiftade den första kända offentliga flickskolan i Västerås. 1632 har det sagts, och det är ju möjligt att den ej blev färdig förrän då, något belägg härför känner jag icke till. Men den 18/12 1628 utgav biskop Rudbechius ett brev, däri han säger:

"Medan man icke mindre omvårdnad bör hava om små "Pighebarn", att de bliva väl upptuktade och i barndomen lära deras catechismus, läsa och skriva såsom ock andra små kvinnosysslor, som de framdeles kunna hava gagn av, än om de små gossar eller drängar: är beviljat att en liten "Pigheskola" skall på en läglig ort i staden (Wästerås) uppsättas. Därtill skall sökas hjälp av staden, att i vinter må verket tillrådas och vill Gud, i vår uppbyggas och i sommar förfärdigas."

Den första skolan med undervisning i främmande språk var den s. k. Societetsskolan, inrättad 1787 i Göteborg. Det var till att börja med en samskola, och kanske kan man säga att denna var första följden av de krav på elementarkunskaper av olika slag, som numera vuxit fram. Det skulle föra för långt att nämna blott några av de skolformer, skoltyper, specialskolor, "skolpalats", som numera finnas. Man vill tro att det icke är endast en skola utan alla som ha det för en anförda mottot: "lär för livet och arbeta för andra".

Dock kunna vi äldre så väl minnas hur våra gamla kvinnliga anhöriga talade om att ännu på deras tid många fingo sin första, somliga sin hela skolbildning i en s. k. "mamsellskola". I ett rum, lågt till taket, där de sutto rätt många timmar utan raster, i kvav luft, på pallar eller bänkar utan ryggstöd, så barnryggarna värkte. Där studerades ingen biologi, utan *tuppen* värpte sockergryn, om studiet i abc-boken avlupit till mamsellens belåtenhet; där stickade somliga strumpor, medan andra läste upp läxorna i långkatekesen och "bibliskan" eller hade välskrivning.

I en sådan skola i Sölvesborg, där mamsellen hette Lovisa Holm, gick min mor bland andra. När hon varit i skolan en dag, fick hon sitt första betyg hem med sig, och det lydde: "Lilla Lina haver varit litet lat i dag, men det tager sig nog i morgon".

Är ej det betyget symboliskt för skolans hela, kvinnans hela utveckling?

Mycket få äro de, som ha varit föregångsmänniskor, brinnande i kärlek till vetande och nit att förskaffa sig sådant, rika på initiativ; några flera ha varit stridsvilliga för de förras initiativ, men många, många ha säkert suttit i sina undangömda småstäder och avlägsna landsändar och tänkt och hoppats: Det är ej bra i dag, men det tager sig nog i morgon.

Kanske är det också så, att nutidens stora, systematiserade kunskaper i vetandets alla grenar, ändå icke alltid medföra hjärtats fullständiga kunskap om godhetsbudet. Men vi tänka och hoppas: I dag är det ej alldeles bra, men det tager sig nog i morgon.

——::——

"Be pappa om pengar."

Av *FRIGGA CARLBERG.*

"Vill du ha en mössa med de röda band,
varje skilling räknas skall i mannens hand".

Sålunda lydde en strof i en gammal visa om en hustrus vedervärdigheter, som en min skolkamrat från början av 1860-talet lyckats snappa upp och som vi med förkärlek sjöngo till ackompanjemang av våra styltors klapprande mot småstadsgatans ojämna stenläggning under vår färd till och från skolan. Det övriga av dikten har jag glömt, likaså författarinnans namn, men i mitt hjärta har jag rest henne ett tacksamhetens äreminne. Orden voro ett litet bidrag till emancipationsväckelsen.

Om svar begärdes på en rundfråga, var inom familjelivet den modärna utvecklingen gjort sig mest märkbar, så skulle helt säkert många av svaren lyda: På det ekonomiska området. Industrialismens genombrott, med vad detta förde med sig av såväl gott som ont, blev den store omskaparen av kvinnornas förhållanden. Arbetsfördelningen blev en annan — överarbete å ena hållet och ett lyxliv å andra — sådan var avigsidan.

En amerikansk förf:a och ivrig feminist — Beatrice F. R. Hale — skriver i en av sina böcker, att den lantliga idyllen: den smäktande herden som knäpper på lutan utanför den älskades fönster och svär att hela livet bära henne på sina händer, skulle inför verkligheten te sig mycket olika. Så här skulle på ren prosa "herdens" (lantmannens) frieri lyda:

"Bliv min hustru, föd mig ett barn om året, (så att jag får billig arbetskraft), tillred min mat, mina barns och mitt husfolks. Diska kärlen, slå ut diskvattnet; håll huset rent och tvätta våra kläder. Gör upp elden, baka brödet, kärna smöret och ysta osten; salta ned köttet, röka fläsket och stoppa korvarna, sylta in och torka frukt och grönsaker, stöp ljus och koka såpa. Klipp fåren, spinn, väv och färga tyget till våra kläder och sy dessa; sticka familjens strumpor samt, vad du gör, glöm ej sy i mina knappar ordentligt. Tag vara på avskrädet åt grisarna och sköt om hönsgården. Du kan få behålla äggpängarna, om du vill, att köpa specerier för. Passa på att barnen läsa sina läxor och att de komma hela och snygga i kyrkan och skolan. Vårda mig om jag blir sjuk och möt mig alltid med ett glatt och vänligt ansikte, när jag kommer hem efter mitt tunga dagsverke på åker och äng. Glömde jag nämna, att jag under skörden behöver en efterdräng? Om jag får råd skall du få tillfällig hjälp inomhus, men du måste dock själv lägga hand vid det mesta och övervaka det hela. Gör detta för mig (och jag är glad se, att du är en duktig arbetsmänniska), så skall jag alltid vara snäll emot dig — *och försörja dig hela ditt liv!*"

Säg icke att detta är överdrift — jag har sett en sådan kvinna och gått hennes ärende, då hon skulle "be pappa om pängar".

Ett bland mina starkaste barndomsintryck är när jag stod inför min stränge fader med hälsning från mor, "att hon kunde gärna få 24 skilling" (= 50 öre). Hade han vid tillfället besök av sin granne och gode vän rektorn eller stadens ene illiterate rådman, som var en flitig gäst, så kunde det hända, att han med en skämtsam fråga, om det ovillkorligen skulle vara "gärna" utan vidare lämnade den begärda slanten. Men var han icke särskilt upptagen, frågade han regelbundet vad pengarna skulle vara till. Svarade jag då, att det visste jag inte, så hette det: "Tag reda på det". Så kunde jag återkomma med beskedet, att mor skulle ha arton skilling (37 öre) till en mark (= skålpund) smör och sex skilling till färska bullar, för faster Louise hade budat för sig att hon skulle komma och dricka kaffe. Efter denna fullständiga redogörelse lämnades summan utan invändning. Jag minns aldrig att den nekades. Men det kunde hända, att jag fick vänta en rundlig tid innan min närvaro observerades, och att tala utan uppmaning var ett brott mot fadersdisciplinen som ej kunde ifrågakomma.

Betecknande är att mina bröder aldrig uträttade den sortens uppdrag

SKANDINAVISKA KREDITAKTIEBOLAGET
GÖTEBORG - STOCKHOLM - MALMÖ

Avdelningskontor över hela landet

Egna fonder Kr. 182,000,000:—

Gottgör å insatta medel högsta gällande ränta

Telegramadress "Kreditbolaget"

(Inf. gen. Göteb. Tandläkaresällskap)
Tandläkare Anne-Marie Heijde
Vasaplatsen 1. Telefon 15500.
Rådfrågning: Vard. 1/2 2—1/2 3, övriga tider efter avtal.

Tandl. SVEA LEFFLER.
Spec. Äkta Porslinsfyllningar.
Viktoriag. 8. Tel. 8958. Vard. utom lörd. 1—2.

utan alltid vi systrar, som ofta dagtingade om vem som var i tur. Gossarna gingo dock ej fria från obehagliga följder av systemet. Fanns det någon möjlighet för dem att bli skolsjuka onsdag eller lördag, då rektorns fru brukade glänta på dörren och med darrande röst be att få tala med honom, så begagnade de tillfället med uppräckta händer. De visste av erfarenhet att fruns ärende till sin herre och man gällde torgpängar och att rottingen, som ven över deras stackars lemmar, aldrig fördes med sådan schwung som dessa olycksdagar.

Den farligaste konsekvensen av tiggerisystemet inom äktenskapet, eller rättare familjen, ty de vuxna döttrarna voro i samma fördömelse vid behov av en ny klänning, ett par nya kängor e. d. — var den oärlighet och list det alstrade. För husfridens skull tvingades hustrun gå smygvägar, narras och krångla sig fram. Detta var så allmänt känt, att hon blev misstänkt därför, om hon var aldrig så oskyldig.

Ett par göteborgshistorier från 60-70-talet, berättade med namn, adress och data av en gammal dam, som kände sin tid och sin stad och hade öppen blick för livet omkring sig. Själv änka vid unga år med barn att försörja, visade hon att en kvinna kan sköta ekonomi och hon väntade på en ny tid och nya seder, som hon redan skymtade gryningen till.

Att t. o. m. kyrkan icke såg någon räddning från smygsystemet bevisade hon med en historia ur sin egen erfarenhet. En vän till henne gick, driven av samvetsbetänkligheter, till en prästman och frågade hur hon skulle ställa sig för att få hushållspengar av sin man. — "Brukar inte frun sticka ut ett öga på honom ibland?" frågade den vänlige själasörjaren.

— Joo, det förstås, när jag är tvungen så... medgav den unga frun.

— Gå då hem och stick ut det andra med, var rådet den gamle biktfadern gav. Det följdes antagligen.

En annan historia den gamla göteborgsfrun berättade, kallade hon typisk för vad missriktad sparsamhet kan leda till och den förtjänar kanske att återgivas.

Den gamle vetenskapsmannen sitter fördjupad i sina luntor, då hans maka kommer in i hans rum med en fjäderkudde i famnen och säger: "Kan du tänka dig, att här är en madam och bjuder ut en kudde med alldeles samma överdrag som vårt — se bara, det är som tyget tagits ur samma stycke! Och riktig gåsfjäder, det känns, och hon begär inte mer än två riksdaler för den — ett riktigt vrakpris. Du kan själv tala vid madamen, hon står i tamburen; hon kanske låter pruta med sig — en tolvskilling är inte att förakta.

Det var ju värt försöket, och gubben larvade ut i tamburen och lyckades spara in en silverslant, då han betalade försäljerskan. Frun stannade kvar, och då hon såg sin man fördjupad i arbetet, ordnade hon transaktionen med sin förtrogna hjälpgumma, stoppade pengarna i fickan och tillsade henne att gå köksvägen och lägga kudden tillbaka i makarnas säng i sovrummet.

Ja, så gick det till att rädda husfriden i forna dagar.

Men det var inte endast de gifta kvinnorna som måste be om pängar, det var ett för alla gemensamt drag. I mitt föräldrahem fanns en trotjänarinna som ägde ett litet kapital på ett par hundra kronor, ett långt livs besparingar genom försakelser och slit och släp. Genom många förmaningar lyckades min mor övertala henne, att då den lilla staden fått egen sparbank sätta in sina pängar där, i stället för hos "häradsdomarn därhemma". När fadern blev orkeslös, flyttade hon till torpet han bebodde för att sköta honom.. Så träffade jag henne händelsevis hos min mor, då hon varit inne i staden i ett viktigt ärende — hon skulle ta ut 10 kronor på sin sparbanksbok för att reparera taket på stugan.

— Nå, Johanna fick sina pengar? frågade jag.

Det var nästan med andakt Johanna satte kaffefatet ifrån sig, när hon svarade:

— Jag var så rädd, så jag skalv i knäna, när jag kom in i det fina huset och sa vad jag ville, men pängar fick jag tvärt. — Och tänk, sådda harrar — daj skällde inte! Men det märkli'aste å allt var la, att pängarna vaxit — rajnt å seg själ! Jag kan inte nog tacka gamla-frun, som viste mig te ett så välsignat ställe.

Pängarna hade tydligen inte "vaxit" hos häradsdomarn, och han hade tydligen ogillat hennes bön om att få ut en slant då det gällt.

Det påstås att den "tiggande kvinnan" lär gå igen i somliga hjärnor som en efterlängtad inkarnation av "den gamla goda tiden". Det är ju möjligt, fast otroligt, men för dessa efterblivna finns ingen bot, vi ha bara att "ömka och förlåta" och trösta oss med att deras antal minskas för varje dag som går. Framför oss lyser solen över "löftets land", där en kvinnas arbete är värdesatt och ingen gammal trött utarbetad mor behöver fälla sorgens och förödmjukelsens tårar över sin ställning. Nya släkten skola skörda, där nu goda makter plöja och så.

—::—

PÄRLOR JUVELER
i modern infattning fördelaktigast hos
K. Anderson
Hovjuvelerare. Ö. Hamng. 41.

Redaktören fullständigt ur humör: — Världen är som förhäxad! Lugnt och stilla överallt. Inga bomber, inga jordbävningar, inga översvämningar utomlands och här hemma inte så mycket som ett litet bankrån, en förfalskning eller ett mord —

Redaktionssekreteraren filosofiskt: — Inga nyheter äro goda nyheter.

Redaktören mörkt: — Ja, men de duga inte att sätta fyrspaltiga rubriker över.

—::—

Hemmets tidning
— är —
Göteborgs Aftonblad
Särskild, omväxlande avdelning för kvinnan och hemmet.
I varje nummer, värdefulla artiklar i olika frågor, berättelse, följetong, kåserier.
Pr kvartal 7.50 fritt hemburen.
Lösnummerpris 10 öre.

Alla måste veta att **A.-B. FERD. LUNDQUIST & C:os**
Stora Vår-Realisation
av Mattor, Gardiner, Täcken, Filtar o. Linnevaror pågår. *En fördel för Eder. Vi äro billigast.*
Därför att vi köpt alla våra varor direkt från fabrikSorterna samt före nuvarande prisförhöjning. Vårt urval är utom all konkurrens.

Kan kärleken dö?

Av *H—t H—n.*

Somligt man läser har man svårt att glömma. Det kan visserligen försvinna för någon tid, men dyker snart ånyo upp igen, oroande ens fantasi på ett särskilt efterhängset sätt. Och en vacker dag finner man sig plötsligen fylld av en mängd tysta invändningar och förbehåll gentemot det lästa.

Någonting dylikt har hänt den, som skriver dessa rader inför ett uttalande i en för en tid sedan i Kvinnornas Tidning införd artikel, kallad "Äktenskapets blindskär". Det var en kvinnas bekännelse, om hur hon i ett olyckligt eller åtminstone mindre lyckligt äktenskap kände det som en verklig befrielse, när kärleken äntligen släppte taget om hennes hjärta och därmed lämnade henne i den fullständigaste likgiltighet för den andra partens görande och låtande.

Bikten verkade vid läsningen övertygande och befriande även på läsaren. Det föreföll så naturligt och välförtjänt att denna maka efter en lång fruktlös strid om lyckan skulle kunna mista henne utan saknad.

Men sedermera ha invändningarna kommit. Man frågar sig tvivlande om en sådan utveckling verkligen är möjlig i ett äktenskap, som alltjämt fortsättes, och vari makarna en gång förenats i sann och uppriktig kärlek. — Kan under sådana förhållanden kärleken dö och fullkomlig likgiltighet inträda? — Undertecknad tror det icke. Man opererar icke så utan vidare bort år från sitt liv. Tyvärr! kan man kanske i många fall tillägga. Ty där en förening slår så olyckligt ut att den för ena eller andra parten småningom blott blir en bitter missräkning, skulle det ovillkorligen kännas skönt att med en enda viljeakt kunna bringa hjärtat till fullkomlig glömska och ro. — Vilken lättnad att höra en gång efterlängtade steg såsom vore de en främlings, att se det likgiltiga, kalla uttrycket i ett förr älskat ansikte utan att lida, att höra en gång dyrkade läppar uttala sårande ord, som icke längre träffa eller förbittra! Att med ett ord ingenting vidare förnimma i hela detta fina, överkänsliga förbindelsenät, som en gång vibrerade vid den lättaste beröring — inför en blick — ett ord — vilken övervinnelse, vilken befrielse! Det vore tvångströjan av, pånyttfödelsen efter avtyningen, alptoppen efter avgrunden.

Om alltsammans endast vore så enkelt! Om en känsla blott någonsin vore så gripbar, ett samlevnadens band så påtagligt sammanvävt! Om icke vid sidan av nuet, som hetsar med sitt: Glöm! stod minnet som med sin stora, trolska blick frågar: Minns du? Kommer du ihåg? Om icke över hat och kiv svävade ljusa, okränkbara syner från ett förlorat paradis. Om ej ett heligt löfte band det bästa av ens själ, om aldrig doft av myrten och bröllopsklockors ljud fyllde luften — om aldrig ett minne föll en i handen och erinrade om hur nära lyckan stod en en gång...

Och man minns: en blick, en tår, ett famntag, ett skälvande ord. Så var det *då!* — Hur blev det annorlunda? Dig och mig blev allt detta givet — vad gjorde vi utav det?

Hjärtat vrider sig i kramp och kval: Varför — o, varför? Det är dock icke blott en människa, som glider ifrån en, utan den bästa, den utvalda delen av hela ens liv. Någonting som aldrig kan ersättas. Kunde det glömmas, utplånas, skulle man tåla och resignera, och det skulle aldrig uppstå något sådant som ett olyckligt äktenskap. Men man älskar ännu — därav kampen, hatet, bitterheten, trätan, de besinningslösa orden, allt framsprunget ur ett förtvivlat hjärta, som, om det vore kallt, skulle tiga, om det vore likgiltigt, skulle ha ro. Redan detta att man måste säga sig själv att den andra parten är en likgiltig, bevisar att han eller hon icke är det. — Ack, dylikt är endast tomma ord, som icke kunna skyla hjärtats sår! Man skulle icke slösa en tanke, en känsla på den kärlek som redan var död. Det är just emedan kärleken mellan två makar *aldrig* riktigt kan dö, som, hur paradoxalt det än kan låta, vi ha så många s. k. olyckliga äktenskap. Innerst inne är det kärleken som uppehåller dem.

Men det fordras stundom utomordentliga händelser för att parterna skola förstå både sig själva och varandra.

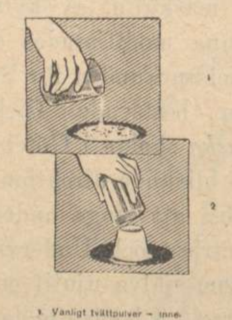
Ett eldprov först ger tingens rätta halt:
mull blir blott mull,
men gull blir gull,
och kärlek kärlek blir, som övervinner allt.

—::—

Han kan knappast tro, att det är tvättdag, därför att tvätten går så fort nu, då hon använder Rinso.

Rinsosättet är ytterst enkelt. Allt som behöves är att lägga kläderna i blöt över natten i en Rinsolösning och morgonen därpå skölja dem väl. Tvättbräde är onödigt - likaså kokning, utom i de fall, då kläderna skola steriliseras. Ni behöver icke såpa eller lutpulver, endast Rinso.

Försök med detta underbara preparat i dag. Ni blir förvånad över resultatet. Följ bruksanvisningen.

Kokning onödig - likaså hård gnuggning.

SUNLIGHT SÅPFABRIK AKTIEBOLAG, GÖTEBORG

Rinso

Stora landsvägen.

Ett apropå.

Stora landsvägen, som f. n. uppföres ett begränsat antal gånger å Lorensbergsteatern, var Strindbergs sista dramatiska alster. Det är en av dödstanken inspirerad uppgörelse, tillkommen fyra år innan diktaren själv fick färdas den väg, som leder ut från livet och de levande. För tolv år sedan, den händelserika våren 1912, blev diktarens hälsa bruten på allvar. Så sent som den 9 april rasade en av de våldsammaste snöstormar i mannaminne över Stockholm. Just denna oförglömliga ovädersdag tog Strindberg sin sista morgonpromenad för att kort därpå fullständigt nedbrytas av den sjukdom, magkräfta, som ändade hans liv.

Den 17 april var en minnesvärd dag, som allt samverkade för att göra så dyster som möjligt. En partiell solförmörkelse, som medan den varade insvepte allt i ett onaturligt, askgult sken samt budet om Titanics förlisning, vilket i jätteskrift stod att läsa på alla anslagstavlor lade en obeskrivligt tung stämning över huvudstaden. Vid sidan om det uppskakande olycksbudet från sjön syntes bulletiner om Strindbergs sjukdom, vilka av mången säkerligen lästes med lika stor gripenhet som budet om Titanickatastrofen. Denna hade på diktaren gjort ett utomordentligt djupt intryck, och hela söndagen den 21 april, samma dag som hans första hustru, Siri von Essen, avled i Finland, spelade han den psalm under vars toner Titanic med sina tusentals passagerare gått i djupet: "Närmare, o Gud, till Dig..." Den 14 maj, precis på dagen 1 månad efter Titanics förlisning hade Strindbergs stormiga och plågade ande äntligen fått ro.

Stora landsvägen låg framför honom. För att väcka så litet uppmärksamhet som möjligt hade han bestämt att begravningen skulle äga rum så tidigt som klockan 8 följande söndagsmorgon.

Vilken anspråkslöshet — och vilken inkonsekvens. Samme diktare, som på sin första stora roman satt som motto Voltaires berömda ord: "Rien n'est si désagréable que d'être pendu obscurément", önskade, sedan han nått världsberömmelse att få jordas i tysthet. Hans önskan, om det verkligen var en sådan, blev icke uppfylld. "Hela Stockholm" följde honom till graven. Redan i arla morgonstund genljödo gatorna av steg, som alla gingo i samma riktning, mot samma mål. Från Blå tornet ända ut till Solna hade kompakta människomurar formerat sig, och därute på kyrkogården sågs knappast vare sig mark eller strå för åskådare. Märkligast av allt var den djupa tystnad som härskade bland dessa enorma människomassor — en obeskrivlig, andlös tystnad, vari endast likvagnshästarnas och processionens skritt fot för fot genljöd vemodigt och högtidligt.

Så skedde en knoppande majmorgon under enastående hedersbetygelser den ensammastes bland de ensamme sista färd — Stora landsvägen fram.

Dessa erinringar dyka ofrivilligt upp för minnet, när det verk, som kan betecknas såsom en slags slutuppgörelse i hans självbiografiska diktning, nu framföres å Lorensbergsteatern. Under de fyra sista åren ägnade sig Strindberg uteslutande åt sina Blå böcker samt smärre ströskrifter och tidningsuppsatser. Det var som om han efter Stora landsvägen icke haft mera att säga som diktare och biktare.

Han vände sig nu i stället ut mot tiden, med divinatorisk blick förutseende att den bar stora prövningar i sitt sköte och att ont stundade. Månne hända skedde hans egen sortie i vad han själv skulle kallat behaglig tid, innan stormen släppts lös över världen och innan den fruktansvärda järnvägsolycka inträffade, som 1 månad och två dagar efter hans egen dödsdag skördade hans älsklingsbarn och äldsta dotter i äktenskapet med Siri von Essen, Greta von Philp.

—::—

FRÅN KVINNOVÄRLDEN.

Vid K. F. U. K:s världskongress i Washington den 9—17 maj kommer Sverige att representeras av grevinnan Elsa Bernadotte av Visborg.

—::—

Gillblads Stora Vår=Realisation
börjar om **Måndag**, varvid stora utrangerade varupartier bortsäljas **ofantligt** billigt i betraktande av de uteslutande prima kvalitéer varom här är frågan.
10 % kassarabatt å alla övriga varor, förutom standardartikl.

Kobbs Thé
är alltjämt marknadens förnämsta

Livet i Bergslagen
i helg och söcken under gångna tider det är vad som skildras i Redaktör A. G. Peterssons genealogiska bokarbeten
MÅNSSLÄKTEN
KEXSUNDERSSLÄKTEN
NYTORPSSLÄKTEN, 8 kr. vard.
ÅSJÖHYTTESLÄKTEN
5 kr. plus porto per postförskott. Distribueras endast från förf:s eget förlag, adr.: *Kristinehamn.*

MERKUR-TVÅLEN
använd enligt bruksanvisningen giver ett storartat resultat.

Solen bleker! men våra ljus- och tvättäkta **Bomullstyger, Möbeltyger** o. **Gardiner** motstå i åratal dess inverkan.
Prover sändas — Presisera godhetsfullt vad Ni önskar
KONSTFLITEN, Avenyn, Göteborg

SIDENHUSETS DAMKONFEKTION

Senaste Nyheter från Paris i Blusar och Klädningar nu inkomna.

Offentliga nöjen.

Stora Teatern

Söndag kl. 1,30 Billighetsmatiné, TIGGARSTUDENTEN.

Söndag kl. 8 för sista gången: **Geishan.**

Måndag och tisdag Gästuppträdande av *Joseph Hislop:* BOHÊME.

Lorensbergsteatern.

Söndag och måndag kl. 8 sista gångerna: **Stora landsvägen.**

Nya Teatern.

Söndag kl. 1,30 Billighetsmatiné: ANNONSERA.

Varje afton t. o. m. tisdag **Flamman.**

Onsdag kl. 8 Premiär: GURLI.

Lilla Teatern.

Lördag och söndag kl. 7 och 9: övriga dagar kl. 8: **Bröderna Östermans huskors.**

Söndag kl. 1,30 Matiné: HEMSLAVINNOR.

För **Konfirmationen** finnes det största urvalet *Skodon* hos *City*

Kungsg. 51 *Skomagasin* Tel. 9179.

TÉSALONGEN

LUNCHA hos Vollmers-Meeths

Nedsatta priser!

Bosättning.

Några råd till nygifta.

Av

LOUISE BERGH.

Man är ung, förhoppningsfull och förälskad och vill sätta bo... men...!

Här begynna svårigheterna. Bosättning är en dyr affär. När man en gång tar det viktiga steget, vill man inte vara sämre än andra. Ens kolleger ha det så och så, och nu gäller det att visa att man kan göra sin sak minst lika bra. Antingen det — eller också inte alls!

Det är egentligen opposition just mot de schablonhem, vartill ett dylikt resonemang leder, som inspirerat undertecknad att, till den verkan det hava kan, blanda sig i de nygiftas affär.

Om var och en, som skall sätta bo, först sneglar på sin grannes för att veta hur han skall göra det, måste alla hem småningom bli tråkigt lika. Och som det därvid gärna sneglas — icke nedåt, utan uppåt, blir bosättningen vanligen en historia över de egna tillgångarna. För skuldsättningen, de redan vid invigningen insläppta bekymren får sedan tillfredsställelsen att ens hem gör sig för andra bilda den visserligen behagliga, men dock fruktansvärt tomma tröstegrunden. Ack, ingen skulle i motgångens stund förr lämna en i sticket är just dessa åskådare och mednjutare av ens fåfänga! Ingen skulle snabbare fälla den gamla beska domen att högmod går före fall.

Därför är mitt första råd till de unga, som med begränsade tillgångar skola skapa ett eget hem:

— *Börja enkelt!*

Se icke till höger eller vänster, utan på pängen i handen och räkna förståndigt och lugnt ut vad ni trevligast, bäst och bekymmerfriast kan skapa av den! Har ni endast råd att ha ett rum, så gör detta vänligt, ljust och glatt — något som icke kan vinnas genom att placera tunga, mörka och dyrbara möbler däri. Ett sådant mörkmöblerat rum, begagnat som sovrum, matsal och småningom barnkammare samt dessutom utan den stilenliga monteringen i alla detaljer skall alltid verka halvherrskap. Väljer ni däremot en enkel lackerad möbel med liggsoffor, som med kuddar och överkast kunna bäddas upp såsom ottomaner om dagarna, har ni träffat en stil, som på ett vänligt, glatt och trivsamt sätt kan genomföras till ett vackert och om god smak och kultur vittnande helt. Möbeln är ej dyrare än att pängen räcker också till mattor, lampor, kuddar, blommor, böcker, ett par bekväma korgstolar m. m. — saker som i värsta fall kunna anskaffas småningom och betalas med de pängar, som annars skulle ha gått ut som avbetalning på den dyrare och efter daglig nötning snart skamfilade möbeln i ek, valnöt eller mahogny. Ett eller ett par sådana lätt och ljust möblerade rum med glada färger i allmoge, gult eller orange, med växter, blommor och sol kunna göra den anspråksfullaste tillfredsställd.

Mitt andra råd är:

— *Köp ingenting obehövligt!*

Erfarenheten lär snart att varje överflödig sak, d. v. s. varje sak som inte fyller ett bestämt ändamål, har värde endast så länge man inte äger den. Sedan blir den blott en pjäs att damma och flytta och småningom, när intressena bliva andra, ställa undan i en vrå. Det är ofta alla dessa överflödiga saker, som giva många hem ett så sjaskigt och överlastat utseende. Det är därför bättre att lägga ned en disponibel summa på en praktisk sak för köket än på en prydnadssak, som står endast för att synas. Den förra kan på ett gagneligt sätt hjälpa en i arbetet — på den senare blir man med tiden hjärtligt led.

Mitt tredje råd är:

— *Köp litet, men gott!*

Om det gäller linne, kläder eller mat är det en förträfflig regel att begränsa sig till vad man behöver. Rörande linne kan det under normala förhållanden vara fullt tillfredsställande att tillämpa den amerikanska metoden med tre byten — ett rent, ett under användning och ett i tvätten. Man får visserligen tvätta oftare, men detta är ju ur hygienisk synpunkt bara en stor fördel. Vad åter kläder och mat angår bör man utbruka, vad man har, innan man köper nytt. Ingenting sätter fantasien så i rörelse som den tomma garderoben, det utgångna skafferiet — en syn som väl knappast träffar de alldeles nygifta, men som dock senare blir oundviklig. Med litet intresse och vilja kan man då göra underverk av det lilla. Först när alla chancer äro utbrukade är tiden inne för de nya inköpen.

Man behöver i det hela oändligt litet för att leva — man kan behöva oändligt mycket. Det är en skiftande skala av behov, som löper mellan det lilla med tidningspapper tapetserade och med några oundgängliga ting inredda krypin'et, vari vagabonden torvtigt men sorgfritt och kanske lyckligare än de flesta framlever sitt liv, och lyxslottet med hundra rum och nästan lika stor betjäning. Huvudsaken är att var och en får ett hem i harmoni med sitt eget väsen och efter sina egna tillgångar — att ordet: Skuldfritt! kan stå över dess dörr och sorglösheten trivas innanför.

Det personliga modet att gå egna vägar i denna angelägenhet skall alltid kunna skapa ett hem av intresse och originalitet. Önskan att icke få det sämre än andra däremot blott en oftast dålig kopia. Och av den slags hem ha vi redan övernog.

——::——

Film.

Nästan undantagslöst blir överflyttandet av ett berömt verk till filmen liktydigt med en förvanskning.

Gösta Berlings saga har endast blivit en ny bekräftelse på regeln. Mycket av det väsentliga har ej kommit med, och av rena oväsentligheter, såsom Ekeby brand och vargfärden, ha gjorts stora nummer. Vad man framför allt saknar är en berättande linje, trohet mot karaktärerna och sist men icke minst sagans egen stämning. Den förryckes redan i själva det misslyckade anslaget med de dansande och skuttande kavaljererna. Det hade varit lyckligare, om man i stället i filmen såsom i sagan fått följa den avsatte prästen på livströtthetens väg in i äventyret. Man hade velat se såväl hans vilja till bättring och hur denna omintetgöres genom den välmenande men dumme Kristian Bergh, som hans simpla stöld av mjölet från Brobyprästens stackars svultna och styrkrädda lilla dotter, hans därav följande självförakt och längtan efter döden, vilken också blivit hans lott, om icke majorskan just då trätt i hans väg. Genom en sådan tillrättaläggning hade greppet på karaktärerna från början blivit säkrare och sannare, det hela, för en icke initierad åskådare, förklarligare. Nu upprullas snarast en mängd visserligen storslagna men sammanhangslösa bilder, vari karaktärerna drunkna och sagans ursprungliga stämning förflyktigas.

I rättvisans namn måste dock erkännas att Gösta Berlings saga icke är ensam om ett dylikt öde. Det finns verk med större förutsättningar att kunna återgivas på den vita duken som misshandlats till oigenkänlighet. Man erinre exempelvis det sorgliga, av en braskande reklam föregångna filmuppkoket på Dickens härliga roman David Copperfield. Vem kunde i denna sentimentala, tårdrypande filmskildring, vari prygel och dödsbäddar utgjord huvudmomenten, igenkänna Dickens mästerliga roman, över vilken livets skuggor och dagrar växla så snabbt och poetiskt lustbetonat!

Man ser stundom på bokpärmar underliga teckningar, som skola föreställa hjälten eller hjältinnan i boken, och som visa att tecknaren icke har den blekaste aning om hur författaren tänkt sig dem. Det är ungefär samma förhållande med förvanskad film. Regissören har icke förstått verket. Han saknar med andra ord den kongenialitet som kräves för att till ett nytt språk, åskådningens, översätta det skrivna ordet. Ovillkorligen transformerar han ned det hela till sin egen nivå och åstadkommer den osanna och bristfälliga översättning, som måste bli resultatet, då översättaren icke förstår eller behärskar det språk, varifrån han översätter.

Den svenska filmen har, och detta med rätta, namn om sig att vara en av världens yppersta. Tänker man på Körkarlen måste man göra det enastående medgivandet att filmen här nästan överträffade verket. Det var ett genialt arbete, över all teknik, inspirerat, såsom *drömt fram* på den vita duken. Intet filmverk i världen har nått högre. Vi kunna väl ej heller knappast dölja den sanningen för oss att vi med Viktor Sjöström förlorade vår främsta kraft inom svensk film. Hans namn sammanhänger oupplösligt med dess bästa skapelser och största berömmelse. Vi hade behövt honom nu, när Sveriges stora nationalsaga skulle fästas på duken för att över all världen vittna om svensk bygd och folkkaraktär. Vi hade velat se sagan som den är, utan ändringar och tillägg, verkande med sina egna medel. Sorglös, obändig, stolt och vek som vårt eget svenska lynne, med gestalter som bränt sig in i minnet till evig tid.

Nu är den i stället en praktfull bilderbok, full av ståtliga scenerier, vilka endast såsom händelsevis gruppera sig kring en svensk präst och majorska, och som skola ge världens fantasi nya märkliga tillskott till föreställningen om det lustiga livet i vargarnas och skogarnas land högt där uppe i Norden.

Tora Ramm.

——::——

Från kvinnovärlden.

Det är knappast troligt, att det i andra läsningen av engelska underhuset antagna förslaget om en sänkning av den kvinnliga rösträttsåldern till 21 år blir lag — man vill nämligen icke ha en kvinnlig röstmajoritet, vilket blir fallet, om billen blir lag. Man skulle då få en och en halv miljon flera kvinnliga väljare än manliga. Två av de kvinnliga underhusledamöterna röstade *mot* billen.

——::——

Människorna avsky varandra alltför ofta, emedan de icke känna varandra.

Silvio Pellico.

Du skall aldrig skada din vän. Du skall undvika din väns hustru när han själv är borta.

(Hinduiskt ordspråk).

——::——

Förlovar eller Gifter Ni Eder, så annonsera det i GÖTEBORGS MORGONPOST

Alla Edra vänner, läsa den tidningen.

Läst i varje bildat hem i västra Sverige.

Handarbetsaffär

i västkuststad överlåtes, helst genast, på förmånliga villkor. Svar ställes till "Handarbetsaffär, Mars", Kvinnornas Tidning, Vallgatan 27, Göteborg.

Nytt kvartal

nästa n:r! Förnya er egen prenumeration och animera Edra vänner att också bli prenumeranter!

Pr Kvartal Kr. 2:— Tel. 18070.

KNUT HEURLINS Hemslöjd flyttar till KORSGATAN 8

Billiga priser. **REALISERAR.** *Billiga priser.*

Fru LISA KRANTZ Syateljé

Vadmansgatan 4 Telefon 8151

rekommenderas

Tillskärning och ***provning*** utföres.

NADCO HEMFÄRGER

A.-B. Herkules Skodon

Kungsgatan 45. Telefon 1900.

Rikt urval. Billigaste priser

Silverslöjan.

ROMAN

av

Ilse Leskien.

Auktoriserad översättning av *Ragnhild Lindberg.*

11

Så snart Henry kom in, vaknade inom henne en oemotståndlig önskan att göra intryck på honom, att låta honom se vad hon ägde av livlighet och friskhet, spiritualitet och tjusning. Hon uppbjöd hela sin fängslande förmåga för att visa honom, att andra funno behag i hennes väsens egenart och föredrogo den framför en Julies tjuskraft. Därför sökte hennes ögon Fiedlers ansikte allt vänligare, hennes leende blev gladare och hennes ansträngningar att vara honom till nytta allt mera iögonenfallande, tills slutligen Fiedler helt uppgav sin vid Henrys inträde antagna, mera reserverade hållning och, just genom makens närvaro, vågade att allt mera fritt hänge sig åt njutningen av denna intima samvaro.

Aldrig blev Elisabeth sig själv så helt, som när ett intellektuellt arbete fängslade henne. Då glömde hon bort den skygghet, som eljest inhöljde hennes väsen och under spänningen av detsamma försvann hennes allt för stora tillbakadragenhet och hon lät sitt inre komma i dagen. Då Elisabeth var sysselsatt med dylikt själsarbete, eller då hon talade med ett barn, visade hon sitt verkliga jag ohöljt.

Så satt hon där nu mellan de två männen, sval och behärskad till det yttre, sprudlande av liv, värme och kraft i ord och åtbörder och hennes charme fängslade och oroade dem båda mer och mer. Fiedler, därför att han blev allt tydligare medveten om sin växande böjelse för henne, Henry, därför att den tanken blev allt outhärdligare för honom att hon nu, då hon började finna sig själv och utveckla sig så, som han just hoppats, kanske skulle gå förlorad för honom.

— a notion, ... hör du, Henry, vill du inte hjälpa mig, ljöd plötsligt hennes klara stämma, där han satt, skenbart upptagen med läsning, och stirrade mot ett av rummets hörn.

Han reste sig genast upp.

— ... det är ett förskräckligt ord, nyss betydde det antydan, sedan föreställning, men här duger intetdera, märker jag.

— Ack, min bästa fru, det är likgiltigt...

— Nej, vill du höra på det här, Henry, och så läste hon den engelska meningen för honom. Han lyssnade uppmärksamt och sade därefter, att "idé" kanske vore det ord, som bäst motsvarade det mångtydiga "notion" och efter en liten diskussion kom man överens om att översätta det svåra ordet med "idé". Fiedler blev litet otålig över att hon så där noggrant skulle göra sig underrättad om mannens åsikt; men Elisabeth erfor en smärtfylld glädje över att veta att hon tvingat Henry att höra på, fastän han låtsades läsa, ty hur skulle han annars vid hennes plötsliga tillrop kunnat ha ett så väl utänkt ord i beredskap?

Men det var ej alltid som Henry kom i tid för att finna Fiedler kvar. Än var det ett sammaträde, än besvarandet av några angelägna brev, som fördröjde honom. Vid sådana tillfällen måste han tvinga sig till att ej framkalla för sin inre syn bilden från Elisabeths arbetsrum, framför allt vågade han ej tänka på det uttryck han en gång varseblivit i Fiedlers ögon, då denne såg på Elisabeth och ej trodde sig observerad.

Vad Elisabeth kände kunde Henry icke få klart för sig. Var det den för henne så förtroliga atmosfären av studier och bildning, som Fiedler förde med sig, vilken gjorde henne så mycket gladare och friare, eller var det Fiedlers person, som verkade så starkt på henne? Borde han ingripa? Skulle det föra Elisabeth tillbaka till honom eller blott påskynda en fullständig brytning? Allt brådstörtat var honom ytterst motbjudande, allt våldsamt, högljutt, bjärt! Vad som måste ske, borde ske tyst. Han hoppades, att Fiedler förstode detta, och att det skulle lyckas för honom själv att behärska sig in i det sista. Men Elisabeth hade blivit det obekanta, oberäkneliga för honom. Vad försiggick inom henne?

Då Fiedler en afton gick hem genom stadsparken, blev han sittande på en bänk vid yttersta ändan av den stora uthuggningen för att samla sig, innan han kom hem till modern, för vilken han måste fullständigt dölja, hur det var fatt med honom. Den påfallande olikheten i hans sätt att vara tillskrev hon lyckligtvis det stora arbete han var upptagen av.

Fiedler tyckte alltid så särskilt mycket om denna glänta i skogsparken. Den mjuka belysningen över dälden syntes honom så vacker i jämförelse med det skarpa solskenet på södra sidan. Den täta skogsranden i bakgrunden med sina mörka, vågformiga linjer, ur vilken här och där toppen av en gammal lind eller bok reste sig som en grön kupol, den ljusgröna ängen, allt tilltalade honom, syntes honom på ett alldeles särskilt sätt förnämt, lugnt och blitt, smältande tillsammans med hans egen stämning.

Den värmande aftonsolen, som för ett ögonblick sedan nått hans bänk, gjorde honom gott, ty man hade just haft ett par dagars kyligt majregn. Han slöt ögonen och försjönk i tankar.

Hur stod det egentligen till med det van der Borgkska äktenskapet? Något var som det icke skulle vara. Henry var alltid lika artig och ceremoniös, men, om han verkligen älskade, skulle en sådan hållning vara otänkbar. Och hon? Hon undvek tydligen att tala alltför mycket med honom, hon vände sig aldrig förtroligt till honom, hade intet särskilt leende för honom, inget smeknamn. Även hon var alltså blott och bart korrekt. Vad låg väl bakom? Och han kom att tänka på allt vad han hört av sin mor en gång.

Då han efter en längre stund vaknade upp ur sina tankar fick han plötsligt se van der Borgks automobil komma längs vägen, som korsade ängen.

Bilen var av en sällsynt vacker modell, mörkgrön och silvergrå till

A.-Bol. NYA BIKUPAN
Kungsgatan 45. Göteborg.
Vitvaru- & Brudutstyrselsaffär
BARN- & BABYKLÄDER
RIT. & PÅB. HANDARBETEN
Telefon 5107

Köp Olof Asklunds Bröd
Det är bäst

Ziwertz' Momentan
färgmedel för ögonbryn, hår och skägg, ögonblicklig verkan. Fäller ej vid tvättning. För hälsan oskadlig. Finnes i 4 nyanser. I parti och minut hos Kungl. Hovleverantör
Ziwert'z Eftr.,
Lorensbergsgatan N:o 7, Göteborg. — Tel. 1098

Prisbelönta Fruktkonserver i sockerlag
—— Hallon, Moreller, Klarbär, —— Plommon, Päron, Äpplen i sockerlag i burkar à **kr. 1:50**, varje burk avsedd för 5personer. Hallonsylt, Jordgubbsylt, Apelsinmarmelad à **kr. 1:75** pr burk, **4 burkar fraktfritt.** Expedieras mot efterkrav från Hjalmar Landins Fruktkonservfabrik,
Mosås

Bråsths Konditori
Victoriagatan 1 B (hörnet av Storgatan)
REKOMMENDERAS.

Amalia Gustafssons
Saluhallen 21—23
förstklassiga **Charkuterivaror**
rekommenderas. Tel. 1976.

Färsk FISK
Hansson & Silfverstrand
FISKAFFÄR
Bazargatan 8. — Tel. 95 80, 15 380

Nyutkomna böcker.

J. A. Lindblads förlag, Uppsala:

J. A. Ekelöf: Bland stumma bröder. Pris kr. 1,75.

Heinrich Steinhausen: Irmela. Roman, övers. från tyskan av Wilhelmina Fransén. Pris kr. 4,50.

———

Åhlén & Åkerlunds förlag, Stockholm:

Filet och tyllarbeten. Fullständig lärokurs jämte mönster. Bemyndigad bearbetning av Elsa af Trolle. Pris kr. 3,75.

Mönsterstickning. Lärokurs jämte typiska svenska mönster från olika landskap. Utg. av Anna Petersson-Berg. Pris kr. 4,50.

Skodon Repareras billigt.
Herrskor sulning och klackning **6.50**
Damskor d:o d:o **4.75**
hämtas och hemsändas efter påringning
Telf. **236—11510.**
Vanföreanstaltens Yrkesskola.

Varje förständig husmoder
använder
Pellerins Margarin
i hushållet

Varför plågas med dåligt kaffe då Ni kan få Swalanders kaffe! Butiker: Kungsg. 17 Korsg. 13, Bazar Alliance. Prova redan i dag! Säljes endast i egna butiker.

Hur jag syr mina kläder själv. Handledning i konsten att sy själv till husbehov. Bemyndigad bearbetning av Marta Swenborg. Pris kr. 3,25.

——::——

En kamrat.

Av *MAXIM GORKI.*

— Jag hade en kamrat — släck o Herre, hans brinnande själ! Ty varför skall den brinna där borta i trakten av polcirkeln, dit han rest mot sin vilja?

— Släck, o Herre hans själ! Ty dess eld lyser där blott för öde tundror, och tundrornas drivor smälta ej bort för hans själs eld, och ensamhetstrånadens svarta skyar försvinna ej från hans själ som röken försvinner från eldens anlete!

— Jag hade en kamrat... mycket ung var han, då han gick förlorad. En gång var han på väg till mig, men — han tyckte för mycket om raka vägar, och så hände det, att han utan att vika in till mig for direkt dit, där han nu lever och därifrån han aldrig vänder åter...

— Han bodde tillsammans med sin gamla mor. Hon var då för tiden sextiotre år, och döden lurade bakom ryggen på henne. Jag väntade honom — jag väntade länge. Och så fick jag på samma dag å ena sidan underrättelse om, att han ej mera skulle komma till mig, och å andra sidan ett brev från hans mor, vari hon frågade, om han inträffat hos mig, och som bad mig skydda honom till kropp och själ och skriva till henne, hur vi tillbragte vår tid, hur han trivdes o. s. v.

— Jag läste brevet och såg henne framför mig, denna mor, sådan jag kände henne — sjuk, skröplig, med milda ögon, som endast lyste av gränslös kärlek till sonen... Hela hennes bräckliga livs mening låg i omsorgen om honom, i tankarna på hans lycka...

— Skall jag säga henne sanningen? frågade jag mig.

— Det ges en sanning, som är nödvändig för människan, som med blygselns låga bränner bort smuts och gemenhet från hennes hjärta — och leve den!

— Och det finns en sanning, som träffar människans hjässa som ett klubbslag, som krossar och dödar hennes lust att leva — och död åt den!...

NORDISKA HANDELSBANKEN
STOCKHOLM GÖTEBORG MALMÖ
130 AVDELNINGSKONTOR
Emottager insättningar mot högsta gällande ränta.
Uthyr brand- och dyrkfria förvaringsfack.
Förmedlar köp och försäljning av aktier och obligationer.
Emottager mot billig avgift (s. k. öppen deposition) alla slags värdehandlingar. Avkastning redovisas omedelbart till deponenten.
Emottager till förvaring i kassavalv (s. k. sluten deposition) förseglade lådor, konvolut o. dyl.

KAFFE.
En nyhet av utomordentlig betydelse för den kaffeköpande allmänheten inför jag i Göteborg samtidigt som jag inflyttar i nya affärslokaler.
Allt kaffe rostas i min försäljningslokal i ny, modern rostningsmaskin av amerikansk modell. Varje stund på dagen kan Ni erhålla kaffe direkt från rostmaskinen. Ni ser vad som rostas och vet vad Ni får.
Nyrostat kaffe ger högsta valutan för utlagda pengar — mesta arom. Mina priser äro utan konkurrens.
Övertyga Eder själv genom ett besök.
A. G. LUNDEVALL
Södra Larmgatan 6 (mitt för Trädgårdshallen)

— Om jag säger denna mor, att hon förlorat sin son för alltid, så dödar jag henne på stället — i bästa fall... Men om hon ej dör av denna eländiga och förfärliga sanning, så försvinner all mening ur hennes liv, och hennes sista dagar förgiftas av en outhärdlig smärta och ett fruktlöst lidande... I tjuguåtta långa år, fulla av möda och kval, har hon utan att någonsin förtröttats hägnat och betryggat sin sons dagar, och nu, kort före hennes död, har man fråntagit henne hennes enda tröst — lyckan att veta, att hennes son vuxit upp och snart står stark även utan sin mor, sitt forna stöd, rustad för kampen med livet och redo — så tror hon — att ur denna kamp utgå som segrare... Men om jag säger henne — han är besegrad?...

— Nej, jag ljuger hellre!

— Och i tre månaders tid, ända till hennes dödsdag, skrev jag till henne brev med hennes sons handstil, börjande dem alla med orden:

"Min egen älskade mamma..."

— Hon svarade mig med långa epistlar, i vilka hon bevisade, hur nödvändigt det var att gå med ylle närmast kroppen, och bevisade detta med större vältalighet och trosglöd än Luther bevisade sanningen av sina teser. Jag berättade för henne med hennes sons tunga, hur härligt bra han trivdes, beskrev utförligt hans små segrar i studie- och sällskapslivet, rättade mig å hans vägnar efter alla hennes önskningar, följde alla hennes råd, var öm, uppmärksam, lycklig.

— Och hon skrev till mig jublande:

— Min egen präktige gosse! Aldrig har du varit så snäll och rar som nu i dina brev till mig. Tack, min älskade gosse, för att du riktar mina sista levnadsdagar med ditt rena hjärtas skatter!

— Jag bredde på av min fantasis färger och skrev till henne, hur skönt det var att leva, när man har en så beundransvärd liten mor. Och hon svarade mig med att skildra, hur skönt det var att dö, då man ägde en så präktig och lycklig son...

— Och hon dog i tron, att hennes son var lycklig... medan han satt fängslad någonstädes på vägen mot tundrorna...

— En vacker historia?

— Synd bara, att den är — uppdiktad av mig.

——::——

Morgonmålet
är ett av dagens viktigaste mål. Detta faktum har ej ännu helt ingått i allmänna medvetandet. Ännu är det rätt vanligt att dagens första måltid utgöres av en kopp kaffe med eller utan dopp, vilket är fullkomligt felaktigt. Kaffe i en tom mage irriterar denna och påverkar menligt hela nervsystemet.
Ät
varje morgon en tallrik havregrynsgröt! Denna ger magsäcken ett lätt morgonarbete, skänker åt nerverna lugn och åt hela kroppen ett allmänt välbefinnande. Det bästa är alltså
gröt av svenska havregryn

Haglund & Svensson
Vallgatan 28 **KAPP-MAGASIN** Tel. ..1330
Nyheterna för våren inkomna.
Stilfulla modeller.
Goda tyger.
Förstklassigt arbete

Goda inköp
av **Konserver rökt Lax, rökt Ål, Räkor** m. m. i N:o 55. **Smör, Ost, Långedragsbröd** i N:o 60.
Bazar Alliance.
Tel. 4570 till båda butikerna.
Alla varor av bästa beskaffenhet.
Butikerna närmast ing. från Bazargatan.
A. MAGNUSSON

Färdigsydda Damunderkläder
Välsytt och billigt.
Beställningar mottagas.
Anna Edstrands Vitvaruaffär
Magasinsgatan 9. Tel. 8292.

KOL VED COKES
C. N. ANDERSSON
Tel. 2780, 6972, 10849. Göteborg.

Fruar!
Vill Ni glädja Edra män så köp
SPISBRÖD
från
Göteborgs Ångbageri
ty det är främst i skörhet o. smak

BERTHA ANDERSON
15 Korsgatan, Göteborg,
Stort urval av vackra **Ylletyger, Viyella** i ylle och bomull, **Bomullsflanneller.** Handvävda, färgäkta **Bomullstyger, Hvita Väfnader,** bästa fabrikat. **Strandkoftor, Lahmans Tricotunderkläder, Strumpor, Underkjolar, Snörliv, Reformliv, Näsdukar, Allmogegardiner,** stort urval, **Möbeltyger, Borddukar,** stor sortering, vackra mönster, **Linneduktyger,** bästa fabrikat. **Handdukar, Sängtäcken, Filtar, Sticktäcken. Prima Ylle- och Bomullsgarner.**
Å helt stycke 10 %, samt å stufvar. - Till Tricotstickerskor lämnas rabatt å garner.

BREVLÅDA.

I. K., Kphmn. Prenumerationen utgår ej förrän den 1 juli. — Cheer up! Den danska kronan stiger nog och vackert väder kan väntas. Redaktionen hälsar!

L. H. Man kan inte alltid skriva lovsånger. Livet är inte sådant och inte människan häller. Det är mycket att vrida rätt för intresserade.

Fru S. W., R. G—l, E. S—z, B. G. Vi måste låta detta kapitel vila en liten tid.

Till våra kvartalsprenumeranter. Om ni inte få nästa n:r av Kv. T. beror det på att er prenumeration gått ut.

Sappho. Vi kunde finna oss i att Ni rimmar "hund" på "grund" och "tak" på "rak", men när Ni låter "måst" rimma på "prost" och "krabat" på "sabbat" tro vi ej att Ni fått den rätta gåvan. Förlåt!

H—r S—n, Örebro. För långt för oss.

Beundrare. F. n. Alexandersgatan 16, Hälsingfors.

——::——

Arla Mjölk
Distribution på glasflaskor.
—— Tel. 40781, 45699 ——

Ensamjungfrur,
Hushållerskor,
Kokerskor,
Husjungfrur,
Barnjungfrur,
Barnhusor,
Passflickor m. fl.
erhålla goda och förmånliga platser nu **genast**, den 1:ste eller 24 April genom
Göteborgs stads Arbetsförmedling
Manl. avd. öppen 7 fm.—7 em.
Kvinnl. avd. öppen 9 fm.—7 em.
OBS.! All platsförmedling är avgiftsfri.

färgen. Helt nyligen hade Henry visat honom detta nya förvärv och demonstrerat dess utmärkta egenskaper. Vid slutet av vägen, där denna åter löpte in i skogen och blev så smal att trädtopparna å ömse sidor bildade ett tak över densamma, stannade bilen, och två personer stego ur. Fiedler, som hade god syn, kände tydligt igen Julie Wiesners vitskimrande hår och sirliga gestalt... men mannen bredvid henne?... Wiesner var det icke! Han var betydligt spensligare byggd än denne, mörk, ... ja, visst var det...

I detsamma vände bilen och skymde utsikten för Fiedler, och då den rullade bort, hade de båda redan vikit av in på en skogsstig och kunde ej längre ses.

Fiedler reste sig upp. — Henry! — alltså ändå! Var detta de "sammanträden", som så ofta höllo honom borta vid tedags? — Elisabeth levde alltså i det rika van der Borgkska huset blott såsom hustru till skenet för att lugna skandalsjuka själar, under det att Henry alltjämt hängav sig åt sin passion.

Fiedlers rättrådiga natur uppreste sig mot denna tanke, vilken föreföll honom alltför otrolig. Ett par gånger for han med handen över pannan och håret... Om hon visste det, hur skulle hon inte då lida! Hon visste det nog icke, men hennes känsliga natur anade det säkert. Därför, av instinktivt självförsvar, var det som hon visade sig så inbunden gent emot mannen. Att sådana kvinnor, som hon, vilkas renhet och kyska livskraft borde omhägnas och skyddas som den dyrbaraste klenod, alltid skola råka i händerna på sådana män! Men hon måste komma bort från detta, hennes väsens vackra klarhet skulle grumlas, hennes rena kraft förslösas till ingen nytta..., bort, och han ville visa henne vägen. Nu skulle han inte längre frukta någonting, inte längre kuva och hålla tillbaka sina känslor, nu ville han vara hennes vän och beskyddare, och efter skilsmässan — — —

Under tiden gick Julie Wiesner vid Szagadys arm allt djupare in i skogen på smala, igenvuxna stigar. Den van der Borgkska bilen hade hon listigt lurat sig till under förevändning, att den måste undergå en nödvändig reparation. Och nu kämpade hon borta i skogen med den hetblodiga, men försiktiga ungraren, som halvt önskade, halvt fruktade hennes sällskap, men inte alls ville binda sig för någon slutgiltig uppgörelse.

Men då de båda åter döko upp ur den skumma småskogen, hade hon segrat, dag och timma för den gemensamma avresan var fastställd, och ur hennes ögon lyste det av triumf.

———

VIII.

Översättningsarbetet gick, tack vare Elisabeths begåvning och iver, fortare framåt, än man först trott. Redan i tredje veckan var man vid slutet.

Vid en trioafton, vid vilken Fiedler, som nu för det mesta stannade kvar vid dessa, även var med kom det till ett livligt meningsutbyte rörande barocken. Grün roade därunder mycket de andra tre med sin stränga kritik över denna stil, för vilken han uttalade sitt djupa förakt.

Några barockfigurer i stadsparken, vilkas väl kraftiga lemmar, utan tvivel verkade groteska, betecknade han som "fläskklumpar". För gudar, som se ut som den starke mannen i marknadstältet betackade han sig o. s. v.

Fiedler påpekade då några vackra barocksaker, som också funnos att se i staden. Ett gravvalv i gamla Friedhof, en portal i domstolsbyggnaden, en brunn i gamla rådhusgården. Grün visade inte den ringaste lust att se på dessa saker, för att därigenom få en annan och fördelaktigare uppfattning. Men Elisabeth, som inte hört talas om dessa stadens konstskatter förut, sade ivrigt:

— Det måste jag gå och se och det riktigt grundligt. Nu hittar jag nog någorlunda vägen.

— Får jag inte föra er dit, fru van der Borgk?

— Jo, herr doktor, det vore utmärkt, och en så vänlig och tacksam blick nådde honom, att han rodnade.

— När?... sade han dröjande, när skulle ni kunna ha tillfälle — —

— I morgon bittida är ju den näst sista repetitionen för tablåerna, på fredag är von Riesslers matiné, som jag inte får försumma. Men lördag, om det är vackert...

— Alltså lördag förmiddag; hur dags och var skola vi träffas?

— Under lövvalvet klockan 10.

Under det de talade, sutto de på divanen i van der Borgks rum. Denne stod framför skrivbordet bredvid Grüns stol och visade honom en just nu på hans förlag utkommen cellosonat, som han lagt åsido för Grüns räkning.

Under det att Grün intresserad höll sitt stora huvud böjt över nothäftet, gled Henrys blickar åter och åter till paret i soffan. Han såg Fiedlers rodnad, såg det fina minspelet kring hans mun, då han talade med en viss långsamhet och uppfångade till sist orden:

— Alltså under lövvalvet...

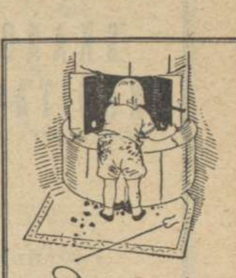
(Forts.).

——::——

JACOBSSONS
Rikspatent
GIVER DET MESTA BRÖDET
AV DET MINSTA MJÖLET
HALMSTAD

KVINNORNAS TIDNING

Det är väl
att mamma har
Gummans
FLINGOR
så att pysen kan bli
ren igen.
Fabrikanter: A.-B. ENEROTH & Co., Göteborg.
(Även tillv. av Gummans Tvättpulver och Gummans Kraftskurpulver.)

N:o 14. 4:de årg. 6 April 1924.

Annonspris: Textsida 25 öre pr mm.
» sista sidan 20 öre pr mm.
Längre annonsering rabatt.

Utkommer varje söndag.
Utgivare och redaktör: INGEBORG DAHLLÖF. För annons- och ekonomiavdelningen: EDITH RICKBERG.
Redaktion och expedition: *Vallgatan 27, Göteborg.* Tel. 18070.

Prenumerationspris:
Helår Kr. 6: —. 1/2 år Kr. 3: 50. 1/4 år Kr. 2: —.
Lösnummer 15 öre.
Centraltryckeriet, O. Ericson, Göteborg 1924.

Eftertryck tillåtes gärna om "Kvinnornas Tidning", med hela namnet utsatt, angives som källan.

INNEHÅLL.

——::——

Utlandskrönika

i sammandrag.

Den franska ministerkrisen fick ett snabbt förlopp. Redan efter en eller ett par dagar hade M. Poincaré *sitt nya* kabinett färdigt. Han har offrat alla de förutvarande regeringsmedlemmarne utom de s. k. "Ruhrministrarne", vilkas bibehållande i ämbetet uppfattas som en demonstrativ förklaring, att Ruhrpolitiken kommer att upprätthållas i oförändrat skick. Kabinettets sammansättning i övrigt visar, att Poincaré som hittills stött sig på det nationella blocket (de förenade högerpartierna) nu söker samförstånd även med den närmaste vänstern. Åtgärden torde sammanhänga med de för dörren stående valen till deputeradekammaren. Vid de senaste valen år 1919 gingo de moderata och högersinnade väljarne tillsammans, bildande ett nationellt block, vilket med glans segrade över de splittrade och inbördes stridande vänsterpartierna. Visa av skadan ha dessa sedan sökt samförstånd med varandra. och 1921 ledde dessa ansträngningar till bildandet av den republikanska ligan, ur vilken vid de stundande valen ett vänsterblock skulle utgått, bestående av de radikala borgerliga partierna och socialisterna. Detta block synes hava haft lovande valutsikter, ända tills Poincaré vid den nu lösta regeringskrisen skickligt anbringat en sprängkil i fogarne mellan de moderata och de mer radikala vänsterpartierna genom att insätta ett flertal representanter för de förstnämnda i den nya regeringen. Manövern har väckt häftig kritik på de politiska håll, där man för egen del fruktar att tillfogas skada av densamma. Det synes dock, som om Poincaré stärkt sin ställning genom det inträffade. I sin regeringsförklaring framhöll ministerpresidenten, att inga förändringar komma att vidtagas i inrikes- eller utrikespolitiken. Han underströk särskilt, att Frankrike ämnar sätta in hela sin kraft på genomförandet av det beslut skadeståndskommissionen kommer att fatta på grundval av expertkommittéernas utredningar. Hurudant skadeståndskommissionens beslut kommer att te sig är icke känt, men vad man med visshet kan förvänta är att det blir ytterst hårt.

Stämningen i Tyskland är f. n. utomordentligt nervös. Man väntar på expertkommittéernas fruktade utlåtande och oroas i hög grad av "Micum"-frågan. Det s. k. Micumavtalet mellan gruvorna och industrien i de besatta tyska områdena samt befullmäktigade för den franska och belgiska regeringen om skadeståndsleveranser utgår den 15 april. På tyskt håll, där man dignar under avtalets hårda villkor, vill man icke förnya överenskommelsen. Frankrike och Belgien förklara emellertid att de icke ämna tåla avtalets upphävande.

Domarne i högförräderiprocessen i München hava nu fallit. General Ludendorff frikändes fullständigt. Hitler och hans närmaste medskyldiga dömdes till 5 års fästning, men det ställes i utsikt att de efter att hava avtjänat sex månader av straffet skola villkorligt benådas.

Under rättegången hava de anklagade ständigt hyllats av åhörarne och general Ludendorff blev efter frikännandet föremål för ovationer. Det blåser andra vindar i Tyskland nu än det år, då den tyska republiken skapades!

Vid de tyska valen torde man kunna vänta en nationell samling nående mycket långt ned i folkdjupet. Socialisternas makt står för fall och det blir helt säkert borgarklassen som kommer att ta ledningen. I så fall torde käjsardömet vara nära.

Tyskland har genom sin ambassadör i Paris förklarat sig villigt att underkasta sig den av de allierade makterna fordrade militära kontrollen, men önskar att utövandet därav omedelbart skall överlämnas åt Folkförbundet.

Spårvägs- och omnibusstrejken i London har bilagts på villkor, gynnsamma för de strejkande. Nya arbetsinställelser hota på olika håll och allmänhetens stämning börjar bli irriterad. Man hade hoppats, att socialistregeringen åtminstone skulle kunna bemästra den växande oron på arbetsmarknaden, ett hopp som på ett ömkligt sätt synes komma på skam. Regeringens existensberättigande börjar med anledning härav att alltmera dragas i tvivelsmål. MacDonalds ställning är både osäker och obehaglig. I själva verket kan han hålla sig kvar vid makten endast genom att icke använda den, vilket emellertid föga tilltalar de mera handlingskraftiga elementen inom socialistpartiet.

Den turkiska nationalförsamlingen i Angora, som är sysselsatt med att utarbeta landets statsförfattning, synes besluten att till fördel för sig själv fråntaga presidenten all makt. Och Kemal pascha har dock varit Turkiets räddare undan den vissa undergången!

Den europeiska situationen just nu förefaller i hög grad osäker och oroande. Man vet icke hur valen skola utfalla i Frankrike och Tyskland, om besinningen och fredsviljan skola komma till makten eller om kamplusten skall få övertaget. Man märker spänning och faror överallt. Det finns stora intressemotsatser mellan England och Italien, mellan England och Frankrike, mellan Italien och Rumänien samt mellan det sistnämnda landet och Sovjetryssland. Det synes omöjligt för Europa att komma till ro och fred.

——::——

Fastandets mystik.

Ett apropå till fastlagstiden.

Fastandet, påbudet inom vissa religioner, uppfatta vi, icke-fastande, väl i allmänhet som en av dessa onödiga pålagor människan frivilligt åtagit sig i hopp om att offret för den däri inlagda kännbara försakelsens skull skall täckas gudomen och därför räknas henne själv till förtjänst.

Initierade se emellertid något helt annat och betydelsefullare i fastandet. Låt oss taga del av vad en engelsk prästman Rev. Hugh Chapman skriver om detta ämne i "Sunday Express".

Han inleder sin art. med ett citat av Thomas à Kempis: "Människan kommer Gud allt närmare ju mera hon frigör sig från det som är kroppens trevnad". — Därefter fortsätter han:

"Män och kvinnor hava glömt att fasta och även den glädje — om de någonsin erfarit den — som åtföljer fastandet. De synas okunniga om en sanning lika gammal som Methusalem, den nämligen att större arbetsförmåga, starkare viljekraft, sinnets friskhet samt mottaglighet för andlig uppenbarelse höra tillsammans med herraväldet över kroppen; behärskandet av köttets lustar.

Vi underkasta oss den hårdaste träning för att i idrottstävlingar kunna vinna en bägare eller ett pris. Den stränga träningen för att vinna himmelska belöningar, vilka äro lika påtagliga och vissa som idrottsprisen men oändligt mycket värdefullare, denna träning betrakta vi däremot — även om vår längtan har en himmelsk syftning — såsom onödig och alltför påkostande.

Sträng självkontroll, i vilken ingår även fastande, är ett huvudvillkor för kroppsligt välbefinnande liksom den är av avgörande betydelse för dem, vilka önska äga, nu och framdeles, den lycka och harmoni, som upprinna ur harmoniens urkälla. Ingen har haft visioner, ingen har mottagit budskap från Den evige utan att först ha underkastat sig en tids fasta och självövervinnelse.

Endast genom att leva på ett minimum, "markens örter, gräshoppor och vildhonung" eller, för någon tid, på ingenting har det varit möjligt för alla tiders helgon att förnimma Den högstes stämma, att vandra med Gud och att vara hans sändebud.

Det händer understundom, att sjuka och döende se och förstå de dolda hemligheter, som omgiva oss här på jorden, eller att de glimtvis uppfatta det som hinsides är — en naturlig följd av att den försvagade kroppen förlorat sitt herravälde över anden. Det har varit få vällustiga män och själviska kvinnor, vilka haft något av evigt värde att meddela oss. Ingen har någonsin såsom Paulus blivit upptagen till sjunde himlen, utan att hava betalat denna extatiska upplevelse genom föregående sträng självtukt.

För mycket mat, för mycket dryck — de flesta av oss stå här som skyldiga — eller för övrigt varje vana, vilken kan betecknas såsom grov och krass, utplånar himlen och kommer dem som äro hemfallna åt dessa laster att alltmera närma sig djuret: köttsligheten tar herraväldet.

Det är ett stort misstag att tro, att praktiserandet av metodisk självövervinnelse är inskränkt endast till de s. k. kristna.

Både muhammedanismen och andra religioner begära av sina anhängare, att de årligen skola avskilja vissa perioder för självdisciplinering på det att även själen må kunna komma till sin rätt och på det att jordbundenheten, åt vilken alla människor äro hemfallna, icke skall göra dem blinda för den översinnliga lycka och skönhet, av vilka helgonen under alla tidsåldrar fått njuta.

Genom att fästa minskat avseende vid det som yttre är och i stället odla vårt inre medels någon art av självtukt kunna vi, huru paradoxalt det än må låta, komma i åtnjutande av de saligaste fröjder, som det står i en människas förmåga att erfara.

I motsats härtill åtföljes det överdrivna tillfredsställandet av kroppens begär alltid av en sinnets nedtryckthet, något som vi, alla och en var, erfarit. Det var icke av en tillfällighet som Daniels uppenbarelser följde på faste-perioder, lika litet som det är en tillfällighet att gångna tiders och våra dagars mystiker fått och få sina översinnliga uppenbarelser efter perioder av bön och fasta.

Ingen som mött en helig man eller kvinna tvivlar på, att deras underbara och avundsvärda erfarenheter varit det naturliga resultatet av deras herravälde över de köttsliga fröjderna.

Jag har känt stora helgon, vilka förklarat för mig, att det skulle varit omöjligt för dem att hålla sin ande levande utan detta avstående av kroppens nöjen, vilket alltid åtföljts av en himmelsk glädje, mera värd än Golcondas skatter.

Våra läkare rekommendera sådana perioder av kroppslig tuktan för att motverka köttets böjelser, böjelser vilka göra guldgruvor av sådana platser som Homburg och andra kurorter, dit läkarne beordra sina patienter för att få kroppen renad och hälsan återställd. Dessa kurer äro i själva verket ingenting annat än en årligen återkommande förklädd fastlagstid.

Därför förklarar jag, att fastlagens bud om återhållsamhet i det som hör kroppen till bör efterkommas av både kyrkobesökare och icke-kyrkobesökare, kristna och icke-kristna. Budet gäller att undertrycka den grovt animala sidan av människonaturen och i stället ge anden överväldet — det är på det sättet vi frälsa oss ifrån att bliva mänskliga djur.

Jag vill inte ge några bestämda råd ifråga om vad man bör avstå från under fastan. Jag överlämnar rådgivandet till mina läsares samveten. Var och en vet själv var han är mest frestad till överdrift och vart självtukten därför bör riktas. Ett osvikligt hjälpmedel vill jag emellertid anvisa! Det bästa sättet att övervinna en dålig vana, en last, är att icke tänka på den utan på något annat."

——::——

Skyldig och medskyldiga.

Förskingringar ha i vårt land blivit dagligt bröd.

Den ena avslöjningen följer på den andra om hur stora anförtrodda medel vandrat i privata fickor och spårlöst försvunnit. Nu senast har allmänheten pinsamt överraskats av den omfattande, under 15 år pågående förskingringen av en summa av 260,000 kronor i Göteborgs och Bohus läns egnahemsnämnd. En 76-årig man, som i tjugu år innehaft förtroendeposten som nämndens kassör, anger efter 15 års svindlande manipulationer sig själv och framkallar fullständig bestörtning. Förtroendet till hans heder hade varit så allmänt och obetingat att underrättelsen kom som ett oväntat slag.

Så långt i största korthet historien. Då det icke endast är i detta fall utan i ett flertal föregående och liknande som förskingringar obehindrat pågått under en följd av år utan att förhållandet upptäckts, framkallas ovillkorligen en del reflexioner. Den ofta givna förklaringen att man hyst så obetingat förtroende till en person, att en oredlighet syntes utesluten, verkar i detta sammanhang knappast plausibel. Vad man tror eller icke tror hör ju över huvud taget ej alls till saken. Det enda man har att hålla sig till är revisionen. Och dess uppgift är att *veta.* Frågan blir då närmast hur revisionerna skötas, när försnillningar i stor skala kunna pågå från det ena räkenskapsåret till det andra, utan att förhållandet upptäckes. Detta måste ju förefalla mycket märkligt. Om det skall vara någon mening med revision bör denna givetvis fullgöras så grundligt, samvetsgrant och vederhäftigt att revisorernas tillstrykande av full ansvarsfrihet efter varje räkenskapsår står som en garanti för att räkenskaperna äro ordentligt förda. Visserligen lär den skyldige här ha försvårat deras uppgift genom att under revisionen täcka sig med en för tillfället upplånad summa. Men även detta att en kassör under 15 års tid vid varje revision och i förtid lyfter en dylik summa av anförtrodda medel utan att väcka misstankar är mycket betänkligt. Vidare måste ju denna summa för att kunna komma fram, vara bokförd. Men som vad? Att en tvivelaktig post på över en kvarts million helt lämnats utan avseende är väl dock uteslutet. Här föreligga då endast två möjligheter att räkna med, nämligen antingen att revisorerna tagit sin plikt alltför lätt och därmed gjort sig medansvariga i det skedda eller ha de varit inkompetenta för uppgiften och deras granskning följaktligen av noll och intet värde. I såväl det ena som det andra fallet kastas en egendomlig dager över förvaltningssättet av allmänna medel. Vidare meddelas, att den skyldiges papper och räkenskaper befunno sig i den allra största oordning, att värdehandlingar på 2 1/2 million förvarats otillfredsställande, att balanskonto saknats för hela det senaste året, att inga avräkningar skett med nämndens låntagare o. s. v., vilket allt tyder på att bokföringen varit långt ifrån tillfredsställande och kontrollen ansvarslöst bristfällig.

Det inträffade ger ytterligare ett sorgligt bevis på den slapphetens och ansvarslöshetens anda som vunnit insteg i vårt ekonomiska liv. Man kan icke skylla ifrån sig med att man hyst ett för stort förtroende till en person. Kontrollens uppgift är än en gång att veta. En hederlig man har ingenting att frukta även av den grundligaste granskning av hans räkenskaper. Är saken däremot sjuk, fara alla parter bäst av att förhållandet upptäckes i tid. Förskingringarna kunna då ej få den ödesdigra omfattning som nu, ej det allmänna förtroendet sådana svidande slag. Det är därför en berättigad fordran att de som satts att övervaka medels förvaltning allvarligt uppfatta sin medansvarighet, på det att de icke må bli betraktade såsom medskyldiga, där en skyldig finnes.

——::——

Tjugufem kronors böter!

Tjugufem kronors böter för djurplågeri!

Det är det straff rättvisan i dagarna ådömt en på sin ort känd person, ägaren av Styrdals gård i Halmstadstrakten, hr Kurt Dorman, för upprörande vanvård och misshandel av samtliga till gården hörande dragdjur.

Om rättvisans mening är att utmäta straffet efter brottets innebörd står denna summa ej i rimlig proportion till alla de ogärningar den dömde i detta ovanligt upprörande djurplågerifall begått.

Träd in i ett stall och möt en anblick av utmärglade, selbrutna djur, fulla av sårnader och gräsliga svullnader! Bevittna hur dessa arma utsvultna djur raglande av matthet spännas för skördemaskiner och piskas fram tills de digna ned av plågor och trötthet och blod störtar fram ur det enas hals. Se hur ett utmärglat, selbrutet sto, som nyss framfött

SKANDINAVISKA KREDITAKTIEBOLAGET
GÖTEBORG - STOCKHOLM - MALMÖ

Avdelningskontor över hela landet

Egna fonder Kr. 182,000,000:—

Gottgör å insatta medel högsta gällande ränta

Telegramadress "Kreditbolaget"

(Inf. gen. Göteb. Tandläkaresällskap)
Tandläkare Anne-Marie Heijde
Vasaplatsen 1. Telefon 15500.
Rådfrågning: Vard. 1/2 2—1/2 3, övriga tider efter avtal.

Tandl. SVEA LEFFLER.
Spec. Äkta Porslinsfyllningar.
Viktoriag. 8. Tel. 8958. Vard. utom lörd. 1—2.

Näsrodnad
Frost i händer och ansikte, Leverfläckar, Finnar, Rynkor m. m. borttagas. Behandl. av hals och armar. Dessutom finnes de bästa pomador för hyns vård. Skin-cream för exzem, Klåda, Revorm m. m. Kr. 5:50 pr burk.
Wilhelmina Tholin
Examinerad Ansiktsmassör
Chalmersgatan 17. — Tel. 3934.
OBS.! Ingen har min metod i Sverige.

ett föl, för tidigt ledes ut i vårarbetet, för att skälvande och svettdrypande under piskan skänka ägaren sin sista kraft, innan det störtar i en utgjutning i ryggmärgen och måste slaktas ned.

När ni sett alla dessa fruktansvärda bevis på mänsklig råhet mot värnlösa djur, synes då tjugufem kalla kronor nog att försona vad en sådan människa brutit? Ger ett dylikt straff i någon mån uttryck för den allmänna rättskänslans harm?

Tjugufem kronors böter! En löjlig summa för en egendomsherre med gård, många hästar, ladufogde, drängar och tjänare! Han har råd att göra om saken. Det kostar ju inte mera att vara en avgrundsande mot djur än en låda cigarrer!

Ve de stumma!

——::——

Klo eller —?

Jag hade en ung vän som utan att tänka på om hon hade rätt till det eller ej, var häpnadsväckande uppriktig. Hon var inte än tjugu år då jag hörde henne samtala med en ung man, som, när han stod i begrepp att taga avsked, sade: "Frökens tankeflykt är så hög, att jag inte kan följa med". Och hörde henne svara: "Jag skulle inte sätta den särdeles högt om baronen kunde det". — Och så gick han med dessa sårande ord ljudande i sina öron kanske längre tid än min vän beräknat. Ty han var förälskad i henne och hade lagt beslag på hennes uppmärksamhet under en flera timmars lång segeltur. När jag förebrådde henne medgav hon att hon varit ohövlig, men ursäktade sig med att hon var utråkad och *ville* verka avskräckande. Även på bekostnad av att tillfoga en människa onödig smärta!

Att endast låta leda sig av ett intryck så att det får bestämma vårt sätt och våra ord bevisar en så fullständig brist på självkännedom att man endast kan förklara det hos mycket unga personer som ej fått den uppfostran varje barn har rätt att fodra av sina föräldrar. När det blir äldre får det *livet* till läromästare och om far och mor kunde förnimma de många djupa lidanden deras barn då få genomgå för att lära det som de försummade att ge det, hur skulle de icke sörja! Det finns en plattform där alla människor kunna mötas, där alla konflikter, svårigheter och kompromisser försvinna, där vi kunna vara uppriktiga utan att någonsin såra eller stöta och den heter *medkänsla*. Den måste man lära sig, hälst från barndomen.

Min vän och jag ha följts åt långa tider och däremellan varit skilda åt. När vi nu helt nyligen träffades bodde hon i ett pensionat med ett visst antal stamgäster men också med många som kommo på kortare tid. Jag såg flera exemplar på i mitt tycke antipatiska personer. Men min vän föreföll i högsta grad förändrad; hon som varit så mottaglig för intryck, så känslig för yttre företeelser var nu lika förbindlig mot alla. När vi blevo ensamma frågade jag henne hur hon trivdes.

"Jo, bra; vi bo ju bara en halvtimmes väg från Stureplan och jag har alla mina vänner inuti staden".

"Men du måste ju också leva tillsammans med gästerna här, och många synas mig frånstötande och obehagliga. Bildas inte här som på andra ställen kotterier där skvaller och förtal förekomma och intriger utspelas? Är det inte frestande i en sådan miljö att ibland taga, som man säger "bladet från munnen" och uppriktigt säga ifrån vad man tänker?"

"Jo, om jag intresserade mig för allt nonsens som förekommer i ord och gärningar så gjorde jag väl det. Men även i så fall skulle jag låta mig ledas av den djupa medkänsla jag uppodlat mot allt och alla som ha förmåga att lida."

"Tror du då, att dessa människor med sina okänsliga utseenden lida?"

"Jag inte bara tror — jag vet det. Dels genom vad jag hört sägas om åtskilliga här, dels därför att ännu ingen gått eller går genom livet utan allas vår hjälpare och frälsare — lidandet."

"Och det hjälper dig i umgänget med dem?"

"Så kraftigt att min känsla *för* dem är mycket starkare än vad jag känner *mot* och i strid med dem. Det är för övrigt fullkomligt opersonligt Kommer det personliga med blir det svårare, ty det är dem vi hålla kära som kunna såra oss djupt — inga andra och vice versa. Om vi tro att någon behöver oss då och då, kan påverkas av oss, så kunna vi ej ett ögonblick tveka att göra för den *vad vi kunna*. Såvida vi ej äro födda för tidigt i mänsklig gestalt. Jag tror att i utvecklandet och uppodlandet av *medkänsla* ha kvinnorna sitt förnämsta utvecklingsfält. De tillföra det sociala maskineriet den olja som gör att det arbetar mjukt och med mindre slitning. Det finns intet säkrare sätt att få avlyssna sfärernas harmoni och bringa den inom vår jords hörhåll än att i livets alla förhållanden, även dagens och stundens obetydligaste, följa vägen för *det minsta motståndet*. Och då kan jag vara fullt uppriktig och ärlig utan att vara simpel och sårande."

A. R—n.

——::——

Hon: — Hur tyckte du egentligen att den unga flickan såg ut?

Han: — Hon hade ett mycket själfullt utseende.

Hon: — Precis min åsikt! Jag tyckte inte häller, att hon såg det minsta ut.

——::——

PÄRLOR
JUVELER
i modern infattning fördelaktigast hos
K. Anderson
Hovjuvelerare. Ö. Hamng. 41.

Hemmets tidning
— är —
Göteborgs Aftonblad
Särskild, omväxlande avdelning för kvinnan och hemmet.
I varje nummer, värdefulla artiklar i olika frågor, berättelse, följetong, kåserier.
Pr kvartal 7.50 fritt hemburen.
Lösnummerpris 10 öre.

Brand- och Livförsäkrings-Aktiebolaget
SVEA
Göteborg.

För KONFIRMATIONEN
Psalmböcker, Biblar och Testamenten
i alla storlekar och prislägen
PILOS BOKHANDEL, Östra Hamngatan 30

Under generalrepet...

— Jag har varit min mans hustru.

Det är mångjubilarens maka, fru Concordia Selander vid Nya Teatern som talar. Hon ser ut som en älsklig "mère noble" där hon sitter i solljuset framför mig med det grånande håret vackert slätkammat över sitt fina, livfulla ansikte, besjälat av ett par djupa, milda ögon, som lysa av godhet och intelligens.

Och var och en som känner Nya Teaterns i dagarna jubilerande direktörspar vet att det ligger ett livsinnehåll i hennes ord. Fru Selander har verkligen i ordets allra vackraste och mest fulltoniga bemärkelse varit sin mans hustru. Men vad man måhända icke vet är att även hon samtidigt med Nya Teaterns övriga jubileer i år kan fira sitt 50-årsjubileum i Thalias tjänst.

Det låter otroligt. Men fru Selander började sin teaterbana mycket tidigt. Redan vid 12 års ålder gjorde hon sina första lärospån vid baletten å K. Teatern. Hennes ursprungliga mening var att gå in vid Operan, där hon redan som elev utförde bl. a. Marthas parti i Faust. Men hon var alltid så förfärligt rädd då hon skulle gå in och sjunga. Denna rädsla lyckades hon aldrig helt övervinna. Vid ett besök i huvudstaden fäste sig teaterdirektör Lorenz Lundgren vid den då 22-åriga skådespelerskans stora dramatiska talang och erbjöd henne engagemang i Göteborg. Från denna tid har fru Selander tillhört talscenen. Debuten skedde i enaktaren Vita Nejlikan, där hon gjorde en liten ytterligt förnäm markis — en rolig och trevlig roll.

Hon strålar upp då hon talar om gamla teatertider.

— Vilken andakt över teatern förr! säger hon. Jag minns, när jag första gången som liten flicka kom in på Operan, hur jag var fylld av vördnad för skådespelarna. De syntes mig så stora och märkliga att jag under pauserna visst inte vågade nalkas dem eller ens vara i deras närhet utan jag gick i stället ut i en kall förstuga och satte mig att vänta. Och märkliga voro också många av dem. Det var en glanstid för teatern. Och som man gick upp i sitt arbete, sin konst, och hur roligt allt var! Det är ju roligt nu också, tillägger hon, fastän tiderna äro helt annorlunda och bekymmersammare. Men publiken är alltjämt förtjusande och det är den bästa ersättningen.

Vid Lundgrenska sällskapet gjorde fru Selander bekantskap med sin nuvarande make, vilken redan två år efter deras förening, alltså för i dagarna 35 år sedan, blev sin egen teaterdirektör. Det Selanderska sällskapets framgångsrika turnéer genom Sverige leva ännu i friskt minne. Överallt där det gasterat hälsades det uppriktigt välkommet igen. Det hade en gång för alla vunnit den teaterälskande och insiktsfulla publiken för sig.

— Älsklingsroller? fortsätta vi efter denna lilla utvikning från intervjun, samtalet. — Det kan jag genast säga. Min allra käraste roll är fru Jensen i Familjen Jensen. Den skulle jag kunna spela när som helst och hur mycket som helst. Dessutom Gina Ekdahl i Vildanden. Den spelade jag första gången i Finland mot Albert Ranft, som var en utmärkt Hjalmar Ekdahl. Många andra roller vore att nämna, men det får vara nog med dessa. Ett minne för livet var att spela mot Knut Almlöf under hans sista turné och uppträdande som skedde i Eskilstuna. Vilken skådespelare! Man glömmer honom aldrig.

Samtalet har nu åter kommit in på gamla teatertider och skildringen flödar av liv, humor och lustiga anekdoter.

Fru Selander är i detta ögonblick 20 år. Ett halvsekel i Thalias tjänst har ingenting förmått mot hennes äkta livfulla renässansnatur. Det är en sådan vitalitet vårt konstnärliga liv behöver. Det är en sådan livssyn som gör konsten glad och förnyande. Och den missionen har Nya Teatern fyllt. På natur och liv — på tårar och skratt ur livets egen källa har den bjudit. En enastående god anda har även rått inom dess murar. Alla dess medlemmar ha varit som medlemmar i en stor familj, som alla strävat mot samma mål. Man förstår bättre hur detta varit möjligt, när man vet vad herr och fru Selander under sin mångåriga teaterverksamhet satsat icke blott av konstnärlig ambition utan även av mänskligt intresse och förståelse för sin ensemble.

Mången gör ej heller deras gärning efter att under 15 år hålla en stående teater uppe i Göteborg. Staden har i dagarna blivit i tillfälle att vid jubileet visa teaterns ledning sin varma erkänsla genom ovationsartade hyllningar. Den manliga pressen har bugat för direktör Selander. Kvinnornas Tidning vill förena sig i hyllningen genom att bringa ett uppriktigt tack även till fru Selander, som förutom sin mans hustru också varit teaterns främsta kvinnliga kraft, som med sitt sanna och säkra återgivande av kvinnotyper direkt ur livet erövrat ett mycket stort rum i publikens hjärta.

—e.

——::——

HÅLL KOKKÄRLEN RENA.

Nödvändigheten av att hålla alla kokkärl fullkomligt rena behöver ej betonas, men man måste använda det rätta skurmedlet.

Allt fett jämte matrester måste borttagas, och det bästa medlet för detta ändamål är VIM.

VIM förvandlar det tråkiga arbetet med diskningen till ett nöje därigenom att det mycket lätt borttager smuts och fett.

VIM rengör och polerar alla slags kokkärl, lervaror, metaller, knivar, gafflar och skedar.

Använd alltid VIM på en fuktig duk.

Sunlight Säptvål Aktiebolag, Göteborg.

VIM

AKTIEBOLAGET
GÖTEBORGS BANK
GÖTEBORG STOCKHOLM
100 avdelningskontor i västra och östra Sverige
Grundad år 1848
Egna fonder Kr. 78.750.000
Emottager penningar å sparkasse-, kapital- och depositionsräkning till högsta gällande ränta.
Utlämnar hemsparbössor.
Bankens notariatavdelning förvaltar föreningars och kassors medel, enskilda förmögenheter samt testaments- och förmyndaremedel.
Obligations- och fondavdelningar.
Fullständig bankrörelse i övrigt.

Damväskor och Reseffekter
i olika sorters modeller och kvaliteer köper ni alltid billigast hos
John A. Gahm
KORSGATAN 12

BLOMSTER-hälsningar över hela jorden.
H. M. Konungens Hovleverantör
Beställningar å blommor ombesörjes kostnadsfritt under garanti för omsorgsfullt utförande å alla platser av
Vasa Blomsterhandel
GUSTAF EKMAN
Telefon 4314 — 10365. Telegr. Vasa.
Medlem av Föreningen för blomsterbeställningsförmedling samt de internationella organisationerna F. T. D. i U. S. A. samt B—V. i Tyskland. 6000 medlemmar.
Säg det med Blommor!

Begär alltid
Kobbs Thé

MERKUR-TVÅLEN
är oöverträffad för tvätt af finare tyger med ömtåliga färger.

Handarbetsaffär
i västkuststad överlåtes, helst genast, på förmånliga villkor. Svar ställes till "Handarbetsaffär, Mars", Kvinnornas Tidning, Vallgatan 27, Göteborg.

Blomsterhandeln "Bellis"
Telefon 14361
Rekommenderas.
KRANSAR, BUKETTER & KIST-DEKORATIONER till alla prislägen
Magasinsgat. 11, Hörnet av Kungsg.

Teater.

Nya Teatern.

"Gurli."

När ridån vid Nya Teaterns jubileumsföreställning den 2 april gick upp, skedde det inför en fullsatt salong, över vilken en tydligt förnimbar stämning av fest vilade. När jubilaren direktör Selander och fru Selander gjorde sin entré på scenen mottogos de av brusande applåder, vilka tillsammans med den mängd blommar som funno sin väg över rampen, varmt tolkade publikens känslor av av sympati och tacksamhet gent emot dem båda för allt vad de givit sin stad av god, värdefull och högt syftande teaterkonst. Efter

SOUTHALLS
ENGELSKA
Gummi-Byxor för småbarn

mycket praktiska, utförda av finaste paragummi, luktfria, kunna tvättas, mycket hållbara.
Pris kr. 2,00—3,50.
Sanitetsartiklar för damer
Bindor, Bälten
Sanitär Benkläder
" Förkläden
etc., etc.
Begär specialkatalog.

Magasin för nyheter och specialiteter
Butterick's MÖNSTERAFFÄR
V. Hamngatan 11 Göteborg.
Till landsorten mot postförskott + porto.

Offentliga nöjen.

Stora Teatern
Söndag kl. 1,30 Billighetsmatiné:
BAJADÄREN.

Kl. 8 för näst sista gången och måndag kl. 8 för sista gången:
BOHÊME.

Tisdag kl. 7,30 till firande av Oscar Textorius 60-årsdag gives som recett
TIGGARSTUDENTEN.

Nya Teatern.
Varje afton kl. 8:
Gurli.

Lilla Teatern.
Lördag och söndag kl. 7 och 9:
övriga dagar kl. 8:
Bröderna Östermans huskors.
Söndag kl. 1,30 Matiné:
HEMSLAVINNOR.

ALLA VETA
att man köper **Bästa**
Handskar
uti
Nilssons Handskfabrik.
Hvitfeldtsplatsen 9

NYHETER FÖR VÅREN
inkomma nu varje dag och kunna vi särskilt rekommendera våra stilfulla modeller i de så populära långa kapporna. Dessa äro tillverkade i prima tyger och priserna äro i förhållande till kvaliteer och utseende särskilt förmånliga.
Holmbloms
Kungsgatan 57.

Under pågående
Vårutsäljning
REALISERAS
hela förra säsonglagret.
Se vårt Specialfönster!

Damdräkts-
TYGER
Förutom gängse kvalitéer i KLÄDEN, CHEVIOT, COVER COAT GABARDIN, MATLASSÉ, TRICOTIN m. fl., finna Damerna i vår Herravdeln. utsökt vackra mönster och kvalitéer för
Promenad-Dräkten
Ekmarks
KUNGSTORGET 12
Tel. 112 40.

föreställningens slut antog hyllningen en ovationsartad karaktär med otaliga inkallningar och leverop.

Även med hänsyn till den uppförda pjäsen, lustspelet "Gurli", var aftonen lyckosam. Publiken var hjärtligt road av pjäsens innehåll och förtjust över det på så gott som alla händer utmärkta spelet. Aftonens förnämsta prestation, mästerligt utmejslad i varje detalj, var direktör Selanders "greve Skytt".

——::——

Läkaren efter en grundlig undersökning: — Gumman har en stygg magsyra. Gumman har druckit för mycket kaffe. Kom nu ihåg, inte en enda kopp på en månads tid. — Vad för något, går gumman utan att betala för ordinationen???!

Gumman: — Ja, se jag tänker inte begagna den!

——::——

Underverket.

Det var *så* igen!

Fruarna veta, vad jag menar.

Återigen satt den ena typen efter den andra i min mottagningsstol — och jag på förhörsstolen framför. — Hur stor är lönen? — Är det ordnad ledighet? — Hjälp till tvätt och storrengöring? — Semester om sommaren? — Dammsugare? — Eget rum? — Mycket främmande? — Två eller tre mål om dagen?

Jag kände mig på ett egendomligt sätt förenklad, reducerad till noll och intet värde. Jag förstod att jag för att behaga dem borde ha svarat: Ni får vad ni begär, ledigt när ni vill och efter behag disponera hela våningen. Tvätt och storrengöring skall jag själv åtaga mig och för er skull gärna avstå från både främmande och mer än ett mål pr dag.

Men jag kom mig icke för. Jag lät hellre den ena utomordentliga kapaciteten efter den andra gå och nya komma.

Och slutligen kom där en. En som sade, att hon gärna ville ha en plats, ty hon behövde försörja sig, och att hon skulle göra så gott hon kunde. Hon var icke utlärd på något sätt och kunde därför icke uppställa några höga fordringar, men var tacksam att få vad hennes arbete ansågs värt.

Jag trodde jag skulle mista öronen. Där satt en människa och talade om vad *hon* kunde och icke kunde, precis som om det hört till saken! — Varför frågade hon icke i stället om det enda viktiga, nämligen om vad *jag* kunde prestera i ledighet, lön, vänlighet, eget rum m. m.?

Förkrossad av denna oväntade vändning såg jag på hennes betyg. Det var vackert och skrivet med hjärtat. Platsen hade hon blivit fri ifrån genom familjens "ändrade förhållanden". Jag betraktade henne själv. Hon såg rar och enkel ut och det satt en tanke och lyste i ögonen.

En — två — tre minuters betänkande, och jag slog till. På vinst och förlust. Utan hopp, ty detta hade erfarenheten berövat mig, men också utan fruktan, ty jag visste att allt kunde få ett slut.

Men sällan har jag varit i större spänning än inför första dagen. Man kunde knappast ha nalkats Tutankhamens grav med större undran än jag denna morgon mitt frukostbord.

Där stod allt — på slaget. Prydligt, fint, välsmakande. Havregrynsgröten kemiskt ren från alla främmande ämnen, mjölken *söt*, kaffet klart och lagom starkt — kniv till smöret — salt till ägget! Jag nästan grät av rörelse.

Middagen kom. På slaget samma syn, samma ordning. Samma omtanke i detalj. Hotchpotchen var härlig och risgrynskakan ljuvlig.

Efter middagen blev det oroande tyst. Intet slammer, intet ljud. Jag gick ut i köket, beredd på allt. Middagsdisken stod redan klar, kastrullerna skinande på hyllan över spisen, och vid bordet satt en flitig varelse och stoppade strumpor.

Hon måtte arbeta som en ande! Jag gick in och såg mig litet omkring. Rent, dammat överallt. Krukväxterna vattnade, friskt vatten på tulpaner och björklöv, galoscherna avtorkade, speglarna klara som sommarsjöar.

Några dagar ha nu gått. Allt fortsätter som det börjat. Jag har äntligen i mitt tyranniserade hus fått en vänlig, artig, av sitt arbete intresserad människa, som hälsar och svarar, är vaken om dagarna och sover om nätterna. Jag hör aldrig det förargliga pratet om ordningar och förmåner på "de andra ställena" och får icke ruttna ägg emot mig, när jag kommer ut i köket.

Jag vet inte om hon är ett underverk. Men i min praktik är hon åtminstone det stora lysande undantaget. Vore alla som hon skulle någon tjänarinnefråga aldrig existera — endast ett och annat problem, som med litet god ömsesidig vilja lätt skulle kunna lösas.

Ragna Peters.

——::——

En talang bildas i det stilla, en karaktär i världens storm.

J. W. von Goethe.

Insändarnes spalt.

Fattiga mödrar.

Skulle Redaktören av Kvinnornas Tidning vilja lämna plats åt ett inlägg i en av dagens för oss kvinnor brännande fråga, som är i fara att släckas av den makt Goethe säger är oemotståndlig, så vore jag mycket tacksam?

När denna makt får säte och stämma i ett riksdagsutskott, så vet man utgången av den fråga som skall behandlas, den var naturligtvis obetydlig i jämförelse med andra, exempelvis tandvården, på vilken offras så mycket intresse, så stor omsorg och ömhet, så många tal och åmar av trycksvärta i dagspressen. Denna motion, väckt av fru Agda Östlund, rörde bara vården om fattiga mödrar och barn. Utskottet insåg också genast dess ringa vikt, ett sådant överflöd vi här i landet ha på den mindervärdiga varan.

Det enda som kan ursäkta utskottsledamöterna är deras obekantskap med förhållandena i de fattiga hemmen. Och jag önskar att de samt och synnerligen varit med mig vid ett besök häromdagen i ett arbetarhem på landet, där mor födde sitt nionde barn. Andra dagen efter barnets födelse hade hon måst stiga upp, när hennes man kom bärande hem den äldsta gossen, 13 år, som vid arbetet blivit sparkad av en häst och behövde ögonblicklig skötsel och vårdande tillsyn. Vad vård fick *hon* så själv? Jo, vanvård, så att hon ådrog sig blodpropp, vilken blev orsaken till hennes död efter kort tid. Även det nyfödda barnet dog. Samhället, representerat av männen, resonerar som bonden, då han förlorade sin hustru: "Det var väl det inte tog i båset".

Det ser ut som om den sittande riksdagen skulle komma att ge kvinnorna hårda läxor. Måtte de väcka till eftertanke.

Bara en Mor.

NORDISKA INDUSTRI A.B.
TAPISSERI DETALJ
Ö. Hamng. 31. 1 tr.
N·I·A·B
Handarbeten och Material
GÖTEBORG

Gillblads
Stora
Vår=Realisation
pågår nu, varvid stora utrangerade varupartier bortsäljas **ofantligt** billigt i betraktande av de uteslutande prima kvalitéer varom här är frågan.
10 % kassarabatt å alla övriga varor, förutom standardartikl.

NADCO
HEMFÄRGER

HERKULES
Vår-Nyheterna
i såväl
Herr=, Dam= &
Barn=
SKODON
inkomma dagligen.
A.-B. Herkules Skodon
45 Kungsgatan 45

Silverslöjan.

ROMAN
av
Ilse Leskien.

Auktoriserad översättning
av *Ragnhild Lindberg.*

12

Man avtalade tydligen ett möte. Började Elisabeth redan känna sig fullkomligt fri? Hon löste sig efter vad det tycktes lätt från honom . . . knöt hon sig tilläventyrs redan med ett nytt band?

Nej, han kunde icke längre upprätthålla den självbehärskning han ålagt sig eller beslutet att icke försvara sig utan låta Elisabeth söka komma till klarhet på egen hand.

Han ville ej förlora henne! Han visste sig vara utan skuld gentemot henne — med det förflutna kunde och måste hon förlika sig. Hon finge ej gå förlorad. Han skulle veta att skydda henne.

Under det att dessa tankar jagade genom hans huvud, stirrade han oavbrutet på notbladen, som Grün vände framför honom, och tycktes höra på dennes då och då uttalade anmärkningar, tills Grün, då han ej fick något svar på en fråga, vände litet på huvudet och forskande såg upp i den yngre mannens ansikte.

Då lyste Henrys ögon emot hans med en sådan eld, att han aldrig sett något liknande förr; van der Borgks läppar voro så hårt sammanpressade, att de tycktes vara icke röda utan vita, och handen, som släppt häftet och vilade på bordet, knöts allt hårdare samman. Grün vände icke bort sin blick utan lät den, med en fråga i de kloka ögonen, stadigt vila på vännen och återkallade honom därigenom till besinning.

— Ja, Grün, sade van der Borgk, och hans artiga leende löste de tillslutna läpparna, ni får förlåta mig, men jag hörde inte alls på vad ni sade . . . jag tänkte på . . .

— Alltså låta vi det vara, sade musikern förstämd och slog igen noterna. Då lade Henry handen på hans kraftfulla, något böjda rygg och sade sakta, i det han böjde sig ner: . . . på min fru, Grün, och det förlåter ni mig väl?

— Så, så . . . ja, ja! och därefter slog Grün på nytt upp häftet och ropade till Elisabeth:

— Här, fru van der Borgk, här är något för er, och då hon genast reste sig upp och gick bort till honom, fortsatte han:

— Då vi härnäst spela tillsammans, ser ni det här, dessa trioler och oktaver, då får ni att göra . . . här . . . och han trummade med de tjocka fingrarna på det skinande papperet och fördjupade sig därefter i ett längre samtal med henne om det nya verkets förtjänster och svagheter.

Van der Borgk tog sig en kopp te ur den sjudande samovaren på sidobordet och satte sig bredvid Fiedler men sade ingenting.

— Jag vill gärna visa din fru ett par barocksaker här i staden. Följer du med?

— När ska' det bli?

— Om lördag förmiddag, om vädret är vackert.

— Kan jag tyvärr inte.

— Det var synd, van der Borgk; de kallade varandra inte längre för de gamla namnen från skolan, men vi kunna ju ändra tiden, om du vill tala med din fru om saken.

— Nej, Fiedler, tack skall du ha! Jag har huvudet så fullt för närvarande, och dessutom . . . du vet ju: three is no company.

— Det förstår jag tyvärr inte, och Fiedler såg skarpt på sin värd; tonen, i vilken han sade detta sista, tyckte han ej om.

— Inte, skrattade Henry, trots dina engelska valser och Elisabeths ansträngningar.

— Vi ska sluta i morgon.

— Jag gratulerar.

— Och så blir vandringen genom staden och till Marienfriedhof på visst sätt avslutningen. Alltså kommer du inte med?

Henry skakade på huvudet.

— Men om vi uppskjuta det? . . .

Henry lyfte långsamt blicken och såg på Fiedler.

— Nej!

Under en sekund vilade deras ögon i varandras. Därefter rörde van der Borgk lugnt om i sin kopp. Fiedler reste sig för att också hämta sig en. Så snart Elisabeth märkte det, gjorde hon i ordning en kopp med grädde och socker, så som han brukade vilja ha det, och räckte honom småbrödet. Och Henry tänkte: Alltså om lördag skall det avgöras. Och Fiedler: Han vet det, jag har gjort det tillräckligt tydligt för honom, han låter det ske! Han kände sig befriad från allt slags förhatligt hemlighetsmakeri, fri att denna morgon få en avslutning på det som låg honom så tungt på hjärtat.

Och då Elisabeth kom fram till honom med koppen i hand, hängde hans ögon fast vid henne med ett så vekt och på samma gång så lidelsefullt uttryck, att hon blev både förvånad och förskräckt, hon visste knappt varför. Naturligtvis hade hon märkt Fiedlers vänliga känslor gentemot henne, men blott betraktat dem som yttringar av den vördnad och hyllning som husets ogifta vänner vanligen bruka bringa den unga värdinnan.

Moderns gamla vänner där hemma hade allt från hennes barndom omhuldat henne med gammaldags galanteri, vilket hon upptagit med nöje. Nu då hon var föremål för Fiedlers hyllning, hade hon alldeles förbisett, att han var ung, kraftig och fordrande, och att det hela hade en annan innebörd för honom än vad det haft för de stillsamma gamla barndomsvännerna.

Hon blev stående lätt förvirrad och rodnande under hans blick. Henry märkte det och skeden slamrade mot hans kopp. Då vände Elisabeth sig också till honom:

— En kopp till?

— Merci, madame, jag har fått nog. Till hans stora överraskning satte hon sig bredvid honom i soffan. En flik av hennes lätta klädning kom därvid att hänga över hans knä ett ögonblick. Hon märkte det ej genast. Han rörde sig inte förrän hon själv observerade förhållandet.

— Förlåt, och hon drog snabbt till sig det mjuka tyget. Han vände sig mot henne, och även under hans blick

A. LUNDBLADS
Begravningsbyrå
REKOMMENDERAS
Kungsgatan 12. Göteborg.
Tel. 11045, 776 ank. bostaden.

Sänd Eder Tvätt till
Tvättanstalten Västkusten
Vegagatan 46. Göteborg. Tel. 44443.
Omsorgsfullt arbete. Snabb leverans.

Varje förståndig husmoder
använder
Pellerins Margarin
i hushållet

Varför plågas med dåligt kaffe då Ni kan få Swalanders kaffe! Butiker: Kungsg. 17 Korsg. 13, Bazar Alliance· Prova redan i dag! Säljes endast i egna butiker.

Gyllenhammars
PATENTERADE
HAVREGRYN
Spara tid. — FÄRDIGKOKTA på 3 MINUTER. Spara bränsle.
OBS! VÅR HYGIENISKA FÖRPACKNING.

BRÄUTIGAMS KONDITORI
REKOMMENDERAS

Vår-Nyheter
i Klädningar, Blusar, Jumpers och Promenadkjolar
inkomma dagligen.
Wiener Magasinet
KUNGSGATAN 34.

Middagen.

— Charles Trehearne, skriver Peter Traill i "Outlook" i en berättelse för vilken det modärna engelska äktenskapet utgör ämnet, stod försjunken i tankar framför ett oljeporträtt av hustrun, vilket hängde över den öppna spiseln i hans arbetsrum, något som han egentligen icke hade rättighet att göra, eftersom han dagen förut pr telefon lovat henne att packa ned det och skicka det till henne.

Det var nu nära ett år sedan han och Juno lämnade varandra.

Och så en kväll blev han rädd för ensamheten. Alla hans vänner, manliga och kvinnliga, tycktes hava gripits av samma rädsla, ty alla hade de träffat avtal med andra för kvällen och kunde icke komma till honom. Vilken belägenhet! En hel värld av människor men icke en enda för honom!

Han korsade rummet med otåliga steg, försökande att finna en lösning på problemet. Under det att han, ursinnig, vandrade omkring, föll hans blick på porträttet. Han gick närmare intill det och granskade det noga. Plötsligt slog honom en tanke — han skulle dinera med sin hustrus porträtt!

Han fann denna lösning utmärkt på alla sätt. Han skulle icke plågas av hennes tillgjordhet, som alltid irriterat honom, och inte häller skulle han tvingas in i ett trivialt samspråk, men icke desto mindre skulle han ha en känsla av att där var någon, som räddade honom undan den ensamhetskänsla han fruktade så intensivt.

Han steg försiktigt upp på en stol, lyfte ner porträttet från dess krok, bar in det i matsalen och ställde det mot ryggstödet i stolen mitt emot sin egen vid matbordet. Framför stolen stod ett kuvert omgivet av blänkande silver och vinglas, avsett för någon av de vänner vilkas sällskap för aftonen han förgäves sökt.

Charles Trehearne intog sin middag under det bästa humör. Han var förtjust över sitt påhitt — han skrattade muntert åt porträttet, pekade skämtsamt med kniven på det och upphov sin röst:

— Nå, Juno, hur står det till med dig? Det här är ju alldeles som förr i världen, endast med den skillnaden att jag inte behöver frukta att bli avbruten. (Naturligtvis hade det alltid varit han som lett konversationen.)

— Om jag hade kunnat tänka mig, att en vacker kvinnas porträtt kunnat vara ett så trevligt sällskap, tillade han, skulle det aldrig fallit mig in att gifta mig med dig — kvinnor äro skapade för att se på — därutöver äro de inte värda något besvär.

Han lyfte glaset.

— Din skål, Juno, och tack för angenämt sällskap.

Just i det ögonblick han höjde glaset öppnades dörren bakom honom.

— Det är bra, Blake, sade han i nedlåtande ton, jag är just färdig och går nu på teatern. Det var sant. Packa ner den här tavlan i morgon — den har gjort sin tjänst.

Och han skrattade lätt, men från dörren bakom hörde han ingenting annat än ett ljud som av ett häftigt andetag.

Trehearne vände sig brådskande om och såg framför sig sin hustru.

— *Du,* Juno! Hur har du kunnat komma in? frågade han obehagligt berörd.

Juno log.

— Med hjälp av min patentnyckel. Jag kom just för att hämta mitt porträtt — jag trodde, att du kanske glömt —

Trehearne vände sig skuldmedvetet mot porträttet i stolen .

— Jag har just gjort det i ordning för nedpackningen — det är utomordentligt likt.

Den sista anmärkningen kom i något lam ton. Juno svarade ingenting, men närmade sig honom.

— Varför står det i stolen? frågade hon sakta. Det brukade ju hänga i ditt arbetsrum.

Trehearne fann saken lustig.

— Jag tog ner det för att se på det ett slag, innan jag skickade bort det, sade han muntert.

— Folk tar inte ner porträtt så här på kvällen, Charles, för en sådan orsaks skull. Morgonen skulle ha varit den rätta tiden, svarade hon och betraktade honom nyfiket.

Trehearne skulle svara, men hon förekom honom.

— Du var för stolt för att be mig komma tillbaka till dig och därför slösade du dina tankar på mitt porträtt.

Du misstar dig fullständigt, sade Trehearne i tvär ton. Jag tog ner porträttet därför att det hände sig så att jag var ensam, och jag tänkte, att det skulle hålla mig sällskap — så att säga —

Juno skakade sitt huvud tvivlande — sanningen förefaller så sällan sann.

Hon smög sig bakom honom och lade händerna på hans axlar, och då han försökte resa sig, slöto de sig kring hans hals.

— Jag visste inte, Charles, sade hon milt, att du höll så innerligt av mig.

En kort men vältalig tystnad följde.

— Att mitt porträtt betydde så mycket för dig, fortsatte hon. Varför har du varit så stolt? Varför har du inte bett mig komma tillbaka? Jag har för länge sedan förlåtit dig. Och jag har varit så ensam — och du — du måste ha känt dig övergiven utan mig.

Trehearne försökte få in ett ord —

— Nej, du behöver inte berätta det för mig, fortfor hon. Jag vill skona din stolthet och självkänsla — jag tror på din ånger, Charles, älskade! Du får behålla porträttet och du får också tillbaka originalet. Och hennes läppar sökte hans och han måste besvara hennes kyss, vilket han nu ville det eller icke.

Och eftersom han visste, att ingen, vare sig hon eller någon annan, skulle tro honom, så uppgav han teaterbesöket, och hon stannade kvar, övertygad om att han älskade henne, ehuru han var för stolt för att erkänna det. Och Trehearne själv — ja, han kunde sanningsenligt försäkra, att han icke höll av någon kvinna mera än henne. Han kunde ha sagt människa, ty han brydde sig icke om någon mer än sig själv.

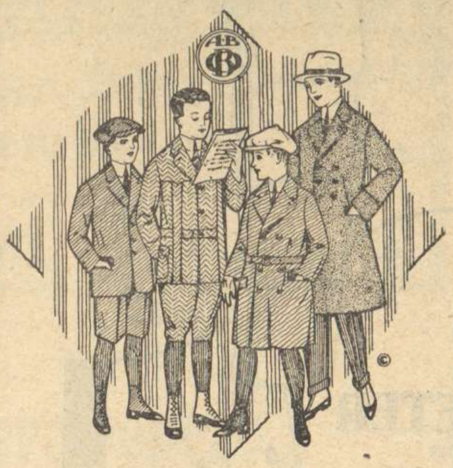
Ehuru de fortfarande mycket litet se till varandra, finns det dock kvällar då de supera tillsammans hemma. Juno har blivit så lik sitt porträtt, att Trehearne icke finner något att anmärka ens mot dessa kvällar. Hon å sin sida nöjer sig med att småle — allt talar ju för, att han icke bryr sig om någon annan. Genom att på detta sätt bo under samma tak ha de blivit mycket regelrätta och mycket vanliga så att ingen har roligt åt dem, och detta innebär under alla förhållanden en stor tillfredsställelse för Juno.

(Publik Opinion).

——::——

Större
än någonsin
förut
är vårt urval av eleganta, moderna nyinkomna
Barnvagnar

Pris från Kr.
15:—
Besök vår utställning!
A.-B. Carl Johnsson
2 KUNGSTORGET 2

Sportkostymer från 5 år Kr. 18:—
Kavajkostym från 7 år „ 18:—
Bluskostym från 5 år „ 23:—
Gossrockar från 1 år „ 22:—
Berlin's
FISKTORGET

SPECIFIK
Reklam-Försäljning
av
SPETSAR
BRODERIER
och
UNDERKLÄDER
En mångfald Extratillbud.
Se annonsen i
Göteborgs-Tidningen den 6 ds.
HERM. MEETHS A.-B
Vollmers-Meeths

Från kvinnovärlden.

De kinesiska tidningarna berätta, att de europeiska och amerikanska damerna i fråga om moderna nu äntligen hunnit dit där kinesiskorna stodo för ett par tusen år sedan — de bära sköldpaddinfattade glasögon, gå på högklackade skodon, måla sina läppar och det övriga ansiktet samt spela Mah Jong.

——::——

KVITTERAS.

Den medelålders fru A.: — Den här schalen har jag kvar från min konfirmation.

Fru B.: — Å, kära, så gammal den måtte vara! Då är den ju riktigt antik.

Fru B. (om en stund): — Du såg visst aldrig min syster. Hon var blond och en riktig skönhet.

Fru A.: — Tänk, att systrar kunna vara så olika!

——::——

BREVLÅDA.

S. K. Vi måste tyvärr avböja.

Fru S. H—g. Vi tacka för vänliga intresset, men råd i fråga om klok anpassning äro bortkastade på oss. Vi följa inga utstakade politiska eller religiösa linjer utan skriva fritt och efter bästa förstånd och samvete. Det kan också behövas någon som handlar så i den eljes noggrant upprutade tidningsvärlden. Tro oss, det har sin stora trevnad både för dem som skriva och dem som läsa.

L. G., A. S., Elna W., Endast 18 år, Hemassistent. Omöjligt! Allt detta har dock sagts förut. Och detta måste gälla som giltigt skäl för avslag, även när det gäller i sig själva så förträffliga artiklar som dessa.

En prövad man. Tro inte att kvinnorna äro fega. Vi skola införa er ampra artikel, men vi anse att läsekretsen samtidigt behöver ett motgift för att överleva dess verkningar och hava därför satt oss i förbindelse med en lyckliggjord man med andra åsikter.

——::——

SÖMNAD!
Lakan och örngott sys på beställning.
Omsorgsfullt arbete.
Anna Edstrands Vitvaruaffär
Magasinsgatan 9. Tel. 8292.

Alla som köpa
SPISBRÖD
från
Göteborgs Ångbageri
säga att det är
främst i skörhet och god smak.

Prisbelönta Fruktkonserver i sockerlag
—— Hallon, Moreller, Klarbär, ——
Plommon, Päron, Äpplen i sockerlag i burkar à **kr. 1:50.** varje burk avsedd för 5personer. Hallonsylt, Jordgubbsylt, Apelsinmarmelad à **kr. 1:75** pr burk, **4 burkar fraktfritt.** Expedieras mot efterkrav från Hjalmar Landins Fruktkonservfabrik,
Mosås

Hotell & Pensionat
Clara Johansson.
Kungsgatan 51, Stockholm.
Ljusa hemtrevliga rum. Moderata priser.
Förstklassigt! Centralt!
Rikstel. 13554. Allm. tel. 24241.

Ensamjungfrur,
Hushållerskor,
Kokerskor,
Husjungfrur,
Barnjungfrur,
Barnhusor,
Passflickor m. fl.
erhålla goda och förmånliga platser nu **genast**, eller den 24 April genom
Göteborgs stads Arbetsförmedling
Manl. avd. öppen 7 fm.—7 em.
Kvinnl. avd. öppen 9 fm.—7 em.
OBS.! All platsförmedling är avgiftsfri.

Arla Mjölk
Distribution på glasflaskor.
Tel. 40781, 45699

steg rodnaden upp i hennes kinder, endast mycket starkare än nyss, och han visste ej, vad han skulle tänka.

På lördag morgon sade Elisabeth till sin man:

— I dag skall Fiedler visa mig ett par barocksaker i staden. Intresserar det dig?

Han hade alltsedan torsdagskvällen gått i stark spänning — skulle hon säga honom det eller ej? Han ville icke finna småsinne och hemlighetsmakeri hos henne.

Hennes öpepnhet kom honom att andas friare.

— Det är mig omöjligt, sade han långsamt, åtminstone inte före tolv. När ska ni träffas?

— Klockan tio. Vi skall först se på någonting på torget, därifrån gå vi till gamla rådhusgården och sedan till Mariakyrkan.

— Om jag verkligen kan bli färdig, skall jag försöka träffa er där?

— Skall vi vänta på dig?

— På inga villkor, det är ju alldeles osäkert. Låt inte binda dig av det.

I hennes ögon, vilka sett förväntansfullt på honom, kom en skugga. Hennes stämma lät mycket kylig, när hon svarade:

— Då kommer du nog knappt att träffa oss. Och hon grep efter tidningen. Det flammade till i hans ögon: Önskade hon det?

Så reste han sig med en kort hälsning och gick till sitt arbete. Då han passerade portgången till Wiesnerska huset, kom Franz' betjänt fram till honom.

— Herr Wiesner är sjuk och låter bedja herr van der Borgk . . .

— Sjuk? Sedan när?

— Sedan i går.

— Ligger han till sängs?

— Nej, han . . . det är nerverna.

Henry gick upp för trappan till nedre våningen.

— Har medicinalrådet Rien redan blivit efterskickad?

— Nej, vi ville telefonera, men herr Wiesner vill det ju inte. Och då nådig frun rest bort, tänkte vi, att herr van der Borgk kanske kan . . .

Henry såg skarpt på den unge synbarligen upprörde mannen.

— Herr Wiesner har alltså inte låtit be mig komma?

Den tilltalade rodnade och stammade fram:

— Nej, men jag tänkte . . . någon borde, tänkte jag . . .

Däruppe höll husjungfrun dörrarna öppna för honom.

— Gott, jag skall gå och se till herr Wiesner.

Då han kom in till Franz, låg denne utsträckt på den vita divanfällen och mumlade för sig själv. Då han hörde dörren öppnas, reste han sig till hälvten och skrek häftigt: Ni skall lämna mig i fred, Jensch, i fred! . . . Ack, Henry! . . . och hans utvakade ögon sågo upp i Henrys ansikte.

Så sprang han plötsligt upp, rätade sig framför kusinen, såg på honom med gnistrande, fientliga blickar och skrek på nytt med hes, sprucken röst: — Du är också skuld till det, du också! Alla dessa uslingar ha förstört henne . . . du också . . . du!

— Tänk på vad du säger, Franz!

Fast och kraftig klingade den yngre mannens stämma genom rummet, och hans klara ögon vilade på den utvakade och överretade kusinen.

— Jag vill säga det, jag skall det! . . .

— Det skall du inte, Franz!

Därefter gick han alldeles inpå honom, drog ned Wiesners halvt upplyftade arm och hjälpte den av svaghet vacklande mannen tillbaka till soffan.

Här föll Wiesner ihop som en stackars sjukling och låg en stund som förlamad. Men snart hördes åter hans ivriga nervösa prat.

— I går, då jag kom hem från kontoret, . . . brevet, jag visste det ju . . . borta! Med honom, med . . . haha, ha! . . . och att det alltid hade varit outhärdligt för henne att leva tillsammans med mig . . . outhärdligt! Alltid! Alla ha vämjelse för mig . . . du också!

— Galenskaper!

— Och jag själv mest, det är bäst jag gör . . . jag . . .

— Galenskaper, Franz, lämna de där tankarna! När åt du sist egentligen?

— Vet jag inte, vill inte . . .

— Då ska vi till att börja med äta frukost.

Van der Borgk reste sig upp och ringde; Jenschs' förskräckta, bleka ansikte syntes i dörrspringan.

— Har ni frukosten i ordning?

— Allt står färdigt i matsalen.

— Gott, kom då Franz, kom! och med stort tålamod fick han till sist den motspänstige att resa på sig.

— Försök nu och var lugn, åtminstone inför betjänten; och han förde den stackars uttröttade mannen med sig till det synnerligen inbjudande frukostbordet. Sedan gjorde han tecken till betjänten att gå, hällde i det starka kaffet, gjorde i ordning Wiesners ägg och smörgåsar, allt på detta lugna, behändiga sätt, som var honom eget. Till en början satt Wiesner slö och slapp på sin stol, så drack han litet, började följa med ögonen Henrys förehavanden, därefter åt han litet grand, och plötsligt sade han tyst, men med sin naturliga röst: — Jag är så ledsen, Henry, och därvid runno två stora tårar utför hans bleka kinder och föllo ner på skinksmörgåsen i hans hand.

— Ja, ja, mon ami, sade van der Borgk och försökte le, om jag inte kände dig så väl . . .; och för att leda in hans tankar på ett nytt spår fortsatte han: Så snart du nu kryat på dig, så följer du med mig till kontoret.

(Forts.).

Stor sortering av
Konfirmationskappor

i prislägen
Kr. 19
22
25
30
Valerius Hansson
Herr- och Barnekipering
Grönsakstorget – Tel. 15540

JACOBSSONS
Rikspatent
GIVER DET MESTA BRÖDET AV DET MINSTA MJÖLET
HALMSTAD

KVINNORNAS TIDNING

Blusen
skall, för att kunna tvättas om och om igen och ändock se fräsch ut, tvättas med
Gummans
FLINGOR
Fabrikanter A.-B. Eneroth & Co., Göteborg.

N:o 15. 4:de årg. 13 April 1924.

Annonspris: Textsida 25 öre pr mm.
» sista sidan 20 öre pr mm.
Längre annonsering rabatt.

Utkommer varje söndag.
Utgivare och redaktör: INGEBORG DAHLLÖF. För annons- och ekonomiavdelningen: EDITH RICKBERG.
Redaktion och expedition: Vallgatan 27, Göteborg. Tel. 18070.

Prenumerationspris:
Helår Kr. 6:—. 1/2 år Kr. 3:50. 1/4 år Kr. 2:—.
Lösnummer 15 öre.
Centraltryckeriet, O. Ericson, Göteborg 1924.

INNEHÅLL.

——::——

Utlandskrönika
i sammandrag.

Veckans märkligaste händelse är skadeståndskommissionens offentliggörande av Dawes-kommitténs utlåtande rörande balanseringen av den tyska budgeten, stabiliseringen av valutan och skadeståndsfullgörandet.

Det är naturligtvis omöjligt att ge någon klar och fullständig sammanfattning av den omfångsrika kommittérapporten med hjälp av de brottstycken därur, som hittills lämnats av telegrambyråerna. Även om det vore möjligt, skulle man stå där ungefär lika klok som förut. Endast verkligt initierade kunna bilda sig en föreställning om den utarbetade planens värde, dess genomförbarhet och dess verkningar, om den kommer till utförande. Det råder dock knappast tvivel om att utlåtandet innehåller de hårdaste villkor, man med utsikt till ett antagande kan våga förelägga Tyskland. Vad som väntar det tyska folket under åtminstone en mansålder framåt kan icke bliva något annat än slaveri, ett slaveri som skulle varit otänkbart, om man icke först förrädiskt avväpnat denna stora och tappra nation. Ve de försvarslösa!

Kommittéutlåtandet är baserat på enhälliga beslut och den utarbetade planen ett odelbart helt. Om den icke godtages i sin helhet eller om dess genomförande förhalas, frånsäger sig kommittén ansvaret för resultatet. En ovillkorlig förutsättning för planen är, att Tysklands ekonomiska självständighet återställes. Ingenting nämnes dock om Ruhrockupationens upphävande. Vidare föreslås upprättandet av en sedelbank eller en reorganisation av riksbanken, införandet av en enhetlig valuta, samt ordnandet av skadeståndsbetalningarne. Någon fixerad summa för Tysklands totala krigsskuld angives icke, men det framhålles, att detta belopp bör en gång för alla fastställas.

Komittén förklarar slutligen, att den utmätt de årliga skadeståndsbetalningarne så hänsynsfullt, att det tyska folkets levnadsstandard icke genom dem pressas ner under levnadsnivån i ententeländerna.

Den engelska pressen tillmäter kommittéutlåtandet utomordentlig betydelse såsom utgörande en god grund för nya skadeståndsförhandlingar. — De franska tidningarna ansluta sig till denna åsikt och framhålla, att det hela måste betraktas som en seger för Poincarés politik. — Den tyska pressen uttrycker sig med stor återhållsamhet. Man ser en vinst i planens förutsättning att Tyskland skall göras ekonomiskt självständigt, men betvivlar att landet skall kunna bära de stora årsutbetalningarne.

Den andra av skadeståndskommissionen tillsatta utredningskommittén, som skulle efterforska det till utlandet flydda tyska kapitalet, anslår detta till c:a åtta miljarder guldmark.

De italienska parlamentsvalen hava tillfört Mussolini en lysande seger. Regeringspartiet, fascisterna, hava belagt 375 av parlamentets 537 platser och förfogar sålunda över absolut majoritet. De fascistiska vallistorna upptogo utom det egna partiets värdigaste representanter även ansedda representanter för andra partier. Valutgången visar, att Mussolinis stjärna lyser med oförminskad glans. I den svenska pressen uppfattar man nästan undantagslöst den italienske diktatorn ironiskt, denne man som dock räddat sitt land undan de partistrider, vilka bragt det till revolutionens och undergångens rand, som återupprättat dess stormaktsställning, i utomordentlig grad förbättrat dess finanser och som lyckats åstadkomma lugna, trygga, lyckliga samhällsförhållanden!

Den engelske regeringschefen har trista dagar med svåra röstnederlag i underhuset. Det allvarligaste gäller "vräkningsbillen", frågan dels om rätt för arbetslös att behålla förhyrd lägenhet även vid utebliven hyra, dels om vem som skall vidkännas den därav uppstående förlusten eller kostnaden, husägaren, kommunen eller staten. Högern stod i avgjord opposition mot regeringen under det att liberalerna splittrade sig och röstade både för och emot billen.

MacDonald har meddelat parlamentet att regeringen icke har för avsikt att förlänga giltighetstiden för de på sin tid träffade skyddsåtgärderna mot massinförseln av tyska industrivaror. Högerpressen betecknar det hela som "en gåva till Tyskland" alltså som något ont.

Förhållandet mellan Rumänien och Ryssland har antagit en mycket spänd karaktär och ryktet talar t. o. m. om förestående krigiska förvecklingar. Striden gäller Bessarabien. Detta land tillföll Ryssland på fredskongressen i Berlin 1878. År 1918 efter världskrigets slut, medan ännu alla förhållanden voro flytande passade Rumänien på och lät sina trupper marschera in i Bessarabien. En sammankallad bessarabisk nationalförsamling godkände landets anslutning till Rumänien, varefter England och Frankrike gillade transaktionen. Nu begär sovjetregeringen folkomröstning i Bessarabien för att utröna folkets egen vilja. Rumänien motsätter sig detta krav.

Den tyska valrörelsen har tagit sin början. Det är det tysknationella partiet (yttersta högern) och det närmast på dess vänstra sida stående folkpartiet (industriens parti) som först kastat sig ut i striden. Antagandet att riksdagsvalen skola giva en stark borgerlig majoritet synes icke längre så självklart efter de nu till bayerska lantdagen förrättade valen. De borgerliga partierna, som förut varit i majoritet, fingo därvid icke mer än halva antalet mandat. Denna utgång har med stort nöje noterats av franska pressen.

Tårarnas gåva.

En förlorad klenod?

En ung kvinna grät inför en engelsk domstol.

Domaren förebrådde henne denna svaghet.

— Kvinnor, sade han barskt, ha så lätt för att gråta och ni har fördärvat er sak genom denna tåreflod.

Men i alla fall — han frikände henne!

Denna episod har dryftats i de engelska tidningarna och vi skola återgiva ett par uttalanden, båda hämtade ur Sunday Express.

— Kvinnan har förlorat sitt äldsta och bästa vapen mot mannen, skriver Jean Linnell. Tårarnes tyranni har fått ett slut.

Äkta män som hava suckat under det fuktiga herravälde, som ledde sin upprinnelse från deras hustrurs förebrående ögon, skola med glädje hälsa den inför domstolen uttalade förkastelsedomen över kvinnotårarne. Vilken man har icke fruktat anblicken av en kvinna i tårar? Vilken man har icke mot bättre övertygelse givit vika för en bön ur tårfyllda ögon? Tårar hava betytt dårskap och överdåd men också — missräkning. Det är få kvinnor, som kunna gråta vackert. Röd näsa och fördärvad hy är straffet för den som tar sin tillflykt till denna gamla kvinnokonst. Det skulle väcka uppseende och förefalla nästan löjligt, om man såge tårar hos vår tids frigjorda kvinna — fullmyndig medborgare, väljare, valbar till riksdagen, med rätt att utöva läkarepraktik, att uppträda som advokat, att inträda i hundratals yrken, som förr stått öppna endast för män.

Alltså — kvinnorna böra torka sina tårar och försöka finna andra medel för att genomdriva sin vilja. Tårar passa absolut icke ihop med en tid, då pudervippan är så flitigt i verksamhet som nu.

Denna mr Linnells godmodiga men mycket ytliga syn på saken äro antagligen de flesta människor böjda för att anlägga på problemet, men det finns andra djupare synpunkter, vilka otvivelaktigt förtjäna en stunds övertänkande.

— Jag är icke ense med den där domaren om att kvinnor ha lätt för att gråta, skriver James Douglas. De ha svårt för att gråta. Ett av livets sällsyntaste skådespel är en kvinna upplöst i tårar. Jag vädjar till alla män. Finns det någon bland mina läsare, som sanningsenligt kan påstå att de kvinnor han har omkring sig plåga honom med sina tårar? Har er hustru lätt för att gråta? Er dotter? Er fästmö? Era fastrar och mostrar? Är det i stället icke så, att kvinnorna för länge sedan förlorat den gudomliga och tillbedjansvärda förmågan att gråta? Det finns tusentals män, som aldrig sett en kvinna råka i en gråtparoxysm. Det är min uppriktiga tro, att många kvinnor dö utan att hava gjutit en enda tår. Niobes släkte är utdött!

Vi hava snarare orsak att blygas än vara stolta över våra uttorkade tårkörtlar. I gångna tider var man icke rädd för att gråta. Shakespeare saltar sin poesi med tårar. Vi glömma att under mänsklighetens alla hjälteåldrar voro tårar lika vanliga som leenden, och att starka män gråto lika hejdlöst som svaga kvinnor. Icke ens de store krigarne blygdes för sina tårar.

Långt tidigare än kvinnorna förlorade männen förmågan att gråta. Men nu hava kvinnorna förvärvat männens känslolösa stoicism. Kanhända finns det några gamla damer som bevarat den eljes förgätna konsten att gråta, men deras antal förminskas hastigt, och snart skall man hava förgätit att denna kvinnotyp någonsin funnits.

Det råder icke tvivel om att både skratt och tårar äro värdefulla ägodelar för människosläktet.

Antagligen förekom det sällan att grottmänniskan skrattade eller grät. Långsamt och mödosamt inhämtade människan under långa förhistoriska tidsåldrar konsten att skratta och gråta. Icke något djur på hela jorden har förmått utveckla dessa båda underbara färdigheter. Lejon skratta icke och tigrar gråta icke.

En tår är uttryck för en själens rörelse, och därför är oförmågan att gråta ett tecken på tillbakagång. Det betyder förståndets tyranni över fantasien, hjärnans över sinnesrörelserna, eftertankens över känslorna. Den modärna kulturmänniskan har sänkt sig ned till rödskinnet, vars ideal var en kall känslolöshet för glädje och sorg.

Det är måhända lönlöst att uppmana människor att studera gråtandets gudomliga gåva, ty det är så länge sedan den enskilt eller offentligt utövades. Men jag hoppas att några av våra yngre skådespelare skola visa oss tårarnes sublima rörelse. Om någon av dem kunde snyfta, som om hans hjärta ville brista, skulle han måhända kunna tina upp även ett fruset modärnt auditorium . En skådespelare som kunde gråta något mindre solitt än glycerintårar skulle kunna hjälpa oss att upptäcka att vi äga ett hjärta.

Men tårarnes framtid vilar på kvinnorna. De och endast de kunna avvärja olyckan av en tårlös värld. Jag står bestört inför de modärna skolflickornas hårdhet. Man har lärt dem att frukta en tår som om den vore en förbrytelse. Under sina första levnadsår kunna de i barnkammarens skydd hava gråtit sig till sömns, men den allmänna meningen lär dem snart att förstå bättre och att bli så torra, som den goda tonen fordrar.

Våra döttrar få ej mera gråta ut vid sina mödrars bröst. Kärlekens tårar daggbestänka icke längre ungmöns kinder.

Jag vet att känslighet är omodärn både för hjältar och hjältinnor. Våra kvinnor hava gripits av en massimpuls, som driver dem att uthungra sina själar genom att undertrycka alla naturliga känslor. De känna en sällsam stolthet över sina träiga hjärtan. De sätta en ära i att sakna allt känsloliv. Vid själens stora kriser äro de oförmögna att finna utlösning för vad de känna. De äro istappar som aldrig smälta. De äro tårlösa stalakiter och stalagmiter (formationer av droppsten).

Vilket botemedel är det vår stenålder behöver? Hur skola vi kunna lära oss att *känna* lika väl som att *förstå?* Hur skola vi kunna mjuka upp våra hårda hjärtan? Genom att förklara krig mot cynismen! Genom att odla vår känsla och känslighet. Genom att återställa vår fantasikraft.

Mannen kan icke älska den hårda, tårlösa kvinnan med det djärva, frusna ögat. Ingen man kan förhärda sitt hjärta, om han då och då får mjuka upp det i en kvinnas tårar. Det skulle vara bättre om kvinnorna icke hade några ögon att gråta med, än att de hava ögon som icke kunna gråta.

——::——

Kan kvinnan icke uppfostras?

En amper manlig kritik.

Med anhållan om offentliggörande har Kvinnornas Tidning fått mottaga nedanstående beska kritik av nutidskvinnan, vilken redaktionen sin vana trogen att lämna ordet fritt, icke velat vägra införande. Med hänsyn till utrymmet nödgas vi emellertid återgiva insändaren i stark, men för innehållet i dess helhet oväsentlig förkortning.

Och härmed överlämna vi — utan varje förbehåll, medgivande eller ståndpunktstagande tills vidare — ordet åt "En hårt prövad man", som skriver:

Kvinnan kan icke uppfostras!

Trots alla förhoppningar som i våra dagar komma till synes i skrift och press, icke minst i Eder ärade tidning om att kvinnan skall bli den makt, som skall rädda världen visar livet och verkligheten att hennes utveckling går åt rakt motsatt håll.

Såsom en hårt prövad man vågar jag göra anspråk på att känna mitt ämne. Jag har varit gift icke mindre än tre gånger för att nu vid 43 års ålder, äntligen och slutgiltigt vara fri.

Alla mina äktenskap ha varit olyckliga — om mer än de flestas överlämnar jag åt andra att bedöma. —

Min första hustru var behagsjuk så att jag vämjdes. Hon såg, tyvärr, mycket bra ut, och både mitt och andras obetänksamma smicker för denna gåva, hon fått gratis av Gud, blev hennes fördärv. Även mitt. Ty i samma ögonblick hon blev medveten om sin skönhets makt hade den förlorat sitt behag, åtminstone för mig. Jag plågades oerhört av hennes tillgjordhet och koketteri, hennes ständiga tittande i spegeln, den evigt samma underförstådda frågan i hennes blick: Ser jag inte bra ut? Det gick slutligen så långt att hon aldrig kunde betrakta någon annan med en vanlig människas intresserade blick för vad hon ser, utan endast upptagen av det intryck hon själv gjorde. Med behagsjukan följde de orimligaste pretentioner. Hon behandlade sig själv som en slags gudom, till vilken allt skulle offras. *Var* de många dyrbara offren skulle tagas ifrån bekymrade henne icke det ringaste. Så snart hon fått sikte på en ny hatt, en ny dräkt eller annars fått någon önskan i huvudet var jag förlorad. Jag förstod småningom att vår äktenskapliga frid helt och uteslutande var beroende av hur många hattar, smycken, klädningar, pälsverk o. d. jag kunde bestå henne. Det blev mig i längden övermäktigt. När jag i förtvivlan över min mer och mer genom hennes vansinniga slöseri underminerade ekonomi första gången ansåg mig böra vägra henne ett nytt, helt och hållet överflödigt och mycket dyrbart pälsverk följde ett uppträde som jag aldrig glömmer. Och när jag såg *min hustru,* alltså den del jag fått på min lott av den för mannen saliggörande kvinnligheten, ligga på golvet och sparka och skrika av raseri för att få sin vilja fram fylldes jag av en känsla som jag ej kan ge namn. Men i det ögonblicket dog kärleken inom mig.

Detta var hennes svar på mitt nyss givna förtroende om växande ekonomiska bekymmer, som jag sökt att framställa för henne i den sannaste och allvarligaste dager!

Jag *vämjdes!* Icke minst över mig själv för att jag en gång så grundligt låtit dupera mig av ett vackert ansikte. Likväl försökte jag att härda ut. Men då jag alltjämt icke kunde slösa på henne som förut och slutligen hotade att offentligen vägra att betala hennes svindlande räkningar skänkte hon mig sitt ohöljda förakt. Och en vacker dag hade hon funnit en annan man att ruinera. Det blev min räddning.

Min andra hustru visade sig snart så grälsjuk att samlivet slutligen blev en enda oavbruten strid. Jag vill dock göra henne rättvisan att hon i övrigt var en plikttrogen och utmärkt maka, som redligen hjälpte mig att hela vad den förra sönderrivit. Men hennes lynne var fruktansvärt. Jag visste aldrig, när jag trädde inom hemmets dörr, i vilken sinnesstämning jag skulle finna henne. Jag levde i en ständig onaturlig spänning och fruktan för scener. Ofta var hon genom någon orsak uppriven redan då jag kom och jag såg genast på hennes ansikte vad jag hade att vänta. Vid måltiderna kom vanligen alltsammans.

Jag hade tusen fel. Jag var icke som andra män. Mina kläder, kragar, vanor, mitt sätt att stå och gå, allt var en stor missräkning. Blotta åsynen av mig tycktes göra henne fullständigt hysterisk. Efter såda-

SKANDINAVISKA KREDITAKTIEBOLAGET
GÖTEBORG - STOCKHOLM - MALMÖ

Avdelningskontor över hela landet

Egna fonder Kr. 182,000,000:—

Gottgör å insatta medel högsta gällande ränta

Telegramadress "Kreditbolaget"

(Inf. gen. Göteb. Tandläkaresällskap)
Tandläkare Anne-Marie Heijde
Vasaplatsen 1. Telefon 15500.
Rådfrågning: Vard. 1/2 2—1/2 3, övriga tider efter avtal.

Tandl. SVEA LEFFLER.
Spec. Äkta Porslinsfyllningar.
Viktoriag. 8. Tel. 8958. Vard. utom lörd. 1—2.

Försäljning
För
Majornas Arbetsstuga
äger rum **Tisdagen den 15 april 1924 från kl. 11 f. m.** uti arbetsstugans lokal **Karl Johansgatan 2** (vid Stigbergstorget)
av
I OVANNÄMNDA ARBETSSTUGA FÖRFÄRDIGADE PRAKTISKA ARBETEN
och inneslutes densamma vördsamt i Eder åtanke.
Kaffe och té serveras.
Styrelsen.

Hemmets tidning
— är —
Göteborgs Aftonblad

Särskild, omväxlande avdelning för kvinnan och hemmet.
I varje nummer, värdefulla artiklar i olika frågor, berättelse, följetong, kåserier.

Pr kvartal 7.50 fritt hemburen.

Lösnummerpris 10 öre.

na utbrott följde dagar och veckor utan att vi bytte ett ord. Slutligen kom det till en försoningsscen, som var efterlängtad av oss båda.

Hon var då ångerfull, älsklig och öm. Men snart tog hennes olyckliga lynne ånyo överhand, och samma scener, samma pinsamma tystnad i dagar och veckor, samma försoningsscener följde.

Hur mången gång önskade jag mig ej tusen mil borta! Hur led jag ej av denna tryckta, hemska åskvädersstämning, som snart var den enda omväxling hemmet erbjöd mig efter dagens arbete. Hundratals kvällar brände mitt huvud och min kropp som i feber av alla de olika sinnesrörelser jag genomgått. Det förvärrade också saken att jag i detta fall aldrig kunde känna den likgiltighet, det förakt jag erfarit för min förra hustru. Jag beklagade henne snarare. Ty i grund och botten var hon god, och ville mig väl, fastän hon fullständigt saknade förmåga att behärska sitt onda lynne. Det blev med tiden småaktigt gnatigt. Även i andra personers närvaro, på bjudningar, teatrar, var och när som helst, ställde hon till de obehagligaste scener och uppträden.

Jag började känna mig som en mindervärdig man. De ständiga anmärkningarna, den eviga själsspänningen nedstämde så till den grad mitt lynne att livet ofta syntes mig outhärdligt. Och efter tre års ömsesidiga kval skildes vi frivilligt.

Mitt tredje äktenskap — jag var 37 år innan jag efter 5 års vila kunde förmå mig till detta nya steg — föll på min hustrus svartsjuka. Jag var nu en härdad man. Men så stark är kvinnans makt över mannen, att när jag ånyo i min famn kände ett väsen så alltigenom olikt mig själv, återigen nya förhoppningar tändes om en beståndande lycka. De grumlades snart. Och anledningen blev mina förra hustrur.

Medan i ett harmoniskt samliv kärleken bör vara den tysta, bärande kraften som man lika litet reflekterar över som över den kraft som bär upp jorden och stjärnorna, blev i mitt nya äktenskap allt underordnat den enda stora frågan, om min kärlek var som den borde. Jag hade ju varit gift förut! Hur hade jag älskat då, hur älskade jag nu? Jag ansattes med de underligaste frågor! Älskade jag henne verkligen? Älskade jag henne lika mycket som min första fru? Som min andra fru? Kunde jag på det hela taget älska *en* kvinna, då jag älskat så många? Hon anställde i sin fantasi tysta jämförelser och hetsade upp sig med inbillade bevis för att hon, jämfört med mina föregående fruar, intog ett underordnat rum. Inte hade jag likgiltigt satt mig och läst tidningarna efter middagen i mitt första äktenskap — i mitt andra äktenskap! *Då* hade jag nämligen älskat — *nu* hade jag blott en hushållerska! Men hon ville inte dela, hon ville ha mig ensam! Alldeles ensam! Och med nyp och klösningar lät hon mig förstå vad som skulle bli min lott om det ej lyckades mig att bibringa henne full visshet om en oinskränkt besittning av min person.

En stackars karl känner sig rätt enkel inför så mycken aktivitet från en kvinnas sida. Vad skulle jag göra för att få henne att tro mig? Försäkringar hjälpte lika litet som mitt klanderfria liv. Hon hade ju mitt prästbetyg på att hon ej var Den Enda! Och hon kunde ej få i sitt huvud att det förra var slut. Min första hustru befann sig ju alltjämt i samma stad, och naturligtvis gav detta henne anledningar till de svartaste misstankar. Knöt jag på mig en ny halsduk eller gick jag ut en kväll var det färdigt. Tårar, anklagelser och scener blevo genast följden. För husfridens bevarande vågade jag snart icke nämna ett kvinnonamn, icke yttra mig fördelaktigt om en dam, icke hälsa på någon för min fru okänd dam på promenaden, icke mer än på det allra knapphändigaste sätt konversera min bordsdam under bjudningar. Jag kände mig som en i tvångskädjor fastsmidd man, vilkens varje steg, ord, blick sorgfälligt bevakades. Mina gömmor och kläder undersöktes som en brottslings, på mina vandringar skuggades jag av min egen hustru som om jag varit en bandit. Hon tvekade icke ens att taga privatdetektiver till hjälp för att bevaka mina steg och handlingar.

I en sådan atmosfär, berövad all den ömsesidiga tillgivenhet och förtroendefullhet som är kärlekens syre, kan omöjligen en känsla bestå. Allvar — skämt — försäkringar, allt strandade på ett misstroget sinnes lömska undervattensskär. Vårt äktenskap var dömt att göra haveri. Och jag erkänner att jag själv i fullständig förtvivlan satte vårt skepp på grund. Jag gjorde vad min hustru i fyra långa år velat driva mig till — jag gav henne anledning till svartsjuka. Men icke genom att närma mig någon annan av Evas döttrar, utan genom en vaknande och oemotståndlig längtan efter friheten.

Det var intet lätt steg. Ett i allt var mitt sista äktenskap min svåraste prövning, emedan det gav dråpslaget åt min tro på kvinnan. Och de svåraste dagarna genomlevde jag måhända då jag efter en mycket kort lycka såg symptomerna visa sig till en ny upplösning. Det betydde för mig: denna gång och sedan aldrig mera!

Det är kanske mindre egendomligt om man efter sådana erfarenheter ställer sig skeptisk gentemot tanken att kvinnan är den som skall bli en (genom männen) snedvriden världs återställarinna. Hennes första mission må då åtminstone bli att återställa sig själv. Att återställa det ursprungligt kvinnliga, det som är moder till hjärta och sinne och vill hela världen väl.

Nutidskvinnans ursinniga lyxbegär, behagsjuka och egoism framkallar i stället för förhoppningar ångest för framtiden. Hela hennes strävan går, i stort sett, ut på att fånga en man. Några andra intressen, som kunde taga vid, när detta huvudintresse är fyllt, äger hon, fortfarande i stort sett, icke. Och får troligen aldrig. Det blir endast undantagen, som drömma om och i enstaka fall förverkliga den kvinnliga idealbilden. Jag tror att den finnes. Men jag har skäl att tro att den redan befinner sig i stark minoritet och orsaker att frukta att den, med den nuvarande utvecklingstendensen, om 100 år skall vara spårlöst försvunnen från jorden.

En hårt prövad man.

—::—

PÄRLOR JUVELER
i modern infattning fördelaktigast hos
K. Anderson
Hovjuvelerare. Ö. Hamng. 41.

Nyheterna för Våren
inkomna nu dagligen.
Gustaf Byrmans Enka
10 KORSGATAN 10.

Kvinnlig värnplikt.

fredsarbete i modärn anda.

Kvinnornas Tidning, som själv är varmt intresserad av tanken på kvinnlig värnplikt, har nöjet att här nedan bereda plats för en tänkvärd inledningsartikel i ärendet. Artikelförfattarinnan, fru Dagmar Waldner, född Andersson, är som bekant en av våra främsta krafter på folkbildningsarbetets område. Bibliotekarie och sekreterare i Kinematografiska sällskapet i Stockholm har hon bl. a. såsom en av vårt lands sakkunniga på filmens område gjort synnerligen värdefulla insatser för införande av den instruktiva filmen i skolornas och undervisningens tjänst. Fru W. har även såsom inbjuden hedersgäst representerat Sverige vid en större folkbildningskonferens i Tyskland.

— — —

Även vårt land skall avväpnas i ekonomiens — men framförallt "i fredens namn", som det så bestickande formulerats.

Dessförinnan må det vara en av de stackars blivande värnlösa tillåtet att inför sina kamrater i den hägrande tusenåriga freden framlägga några tankekorn. Naturligtvis i all anspråkslöshet. Ty såsom varm anhängare av prygelstraffet för nidingar, våldsverkare och lymlar et consortes, har jag ej rättighet att skruda mig i den *absoluta* fredsvännens mantel — nej! dessvärre icke i någon mantel alls, eftersom jag på grund av min kritiska läggning icke har kunnat förmå mig att låta mig åsättas visst partis etikett eller omfatta åsikter, vilka icke inom mig själv genomgått erfarenhetens skärseld och ha tagit egen övertygelses gestalt.

Låtom oss alltså slunga välklingande fraser och teorier och gemensamt hjälpas åt att söka sanning och saks framkomlighet.

"Fred" är det sålunda fråga om!

Kärnan i varje sann och ädel kvinnlighets väsen är åstundan efter fred, fridskärlek. Om man vill taga mindre ideellt på saken, så kan man ju formulera det speciellt kvinnliga fredsbegäret såsom obenägenhet, fruktan för att mista make, son eller broder, eller varför icke "sitt manliga stöd". Vilka offer kvinnan i bägge fallen har visat sig mäktig till förmån för en högre idé — fosterlandet, nationen — därom vittnar nogsamt hävderna.

Det har varit och är alltjämt huvudsakligen kvinnans lott att i görligaste mån läka sår och lindra nöd när krig och därmed jämförligt hemsökt världen. Och hava man och kvinna därvid stått sida vid sida, *i vackraste mening kompletterat varandra.* Rätt så! Ty det är nu en gång min fasta övertygelse att vi skapats man och kvinna, icke för att bekämpa och förgöra varann i en skarp yrkeskonkurrens tecken, utan för att komplettera varandra, *dela upp bördorna allt efter art, kynne kompetens och begåvning.*

Kan någon förneka att allt sedan världens skapelse funnits kamp och strid på liv och död? Sådant är till synes ofrånkomligt. Ty ehuru oförenligt med *verkligt hög kultur,* ha världskrigets fasor och blodsutgjutelse satt ett rekord, som kan nedslå även den mest optimistiska förhoppning på kulturens seger och utvecklingens framåtskridande i annat än nävrättens tecken. Men mera än kriget självt har "fredsutbrottets" följder, ha de hemsökelser, det förfall, som kännetecknar nutida hem- och samhällsliv, massornas råhet, hänsynslöshet och individens brist på hållning frammanat åstundan efter förebyggande åtgärder, efter medel till återupprättande av världens andliga liv och själsliga kraft. Tiden är utan tvivel övermogen för nya insatser i denna riktning.

Männen ha hitintills styrt världens öden, även om de vid många tillfällen funnit det talesättet opportunt, som förklarar "vad kvinnan vill, vill Gud". Om jag ej missminner mig var det en kunglig mätress vid Ludvig XIV lättsinniga, sedeslösa hov, som blev upphovet till detta bevingade ord. Och använder man ordet egentligen än i dag undantagsvis annat än i ekivåk bemärkelse? Finns det något rimligt skäl för att kvinnor av annan typ skola taga detta arv för gott?

Ha icke vi andra allt skäl i världen att dokumentera *vår makt i ädlaste bemärkelse,* nu då vi *kunna* göra detta?

Varför ha kvinnorna under årtusenden blott tum för tum kunnat tillkämpa sig sina mänskliga och medborgerliga rättigheter? Jo! emedan *vi icke varit eniga, saknat varje tillstymmelse till solidaritet, gemensam organisation, metod och penningmedel.* Ha vi ens någonsin haft något gemensamt högt uttalat klart och bestämt formulerat mål, som fylkat alla samman? Allt detta *kan* den kvinnliga värnplikten, *rätt fattad,* råda bot för.

Jag väjer icke för den militära termen, ehuru jag vet att den kommer att stöta de ytliga och tanketomma för huvudet. Jag väjer så mycket mindre, som det jag avser med kvinnans värnplikt vilar på en i vidaste mening altruistisk grund i fredskapandets anda. Ty det vi kvinnor vilja värna bottnar i hemmets lycka och bestånd, släktets styrka. För dessa syften torde vi utan vidare kunna räkna på männens varma tillslutning, så mycket mera, som denna värnplikt på ett fullt naturligt sätt kommer att reglera det av männen så fruktade s. k. yrkesintrånget, konkurrensen. Härigenom kanske även icke minst antalet martyrer för en god sak, kunde komma att inskränkas till ett hitintills oanat minimum.

Såsom jag vidare tänkt mig kommer denna värnplikt, i motsats till den manliga, *icke att kosta staten ett öre utöver vad staten redan nu ger ut för undervisnings- och uppfostringsändamål fallande inom det kvinnliga värnpliktsbegreppets omfattning.*

Vid en liten privattillställning i Göteborg för någon tid sedan, bildades "Kvinnliga värnpliktsklubben" med syfte att samla och sovra hithörande material och så småningom framlägga en organisationsplan, lämplig att föreläggas riksdagen.

De programpunkter, som vid detta tillfälle av mig framhöllos såsom grundläggande lyda i största allmänhet och utan närmare motivering som följer:

1) Obligatorisk, minst 2-årig social-ekonomisk utbildning efter skolans slut av ungefär samma art och halt som den, vilken bestås exempelvis Röda Korsets och Röda Stjärnans sköterskeelever. Hänsyn tages till individuella anlag, håg, kvalifikationer, yrkesval m. m.

2) 1 års obligatorisk praktik, även i privathem och mot ersättning. Göres till ambitionssak för hemmen att förvärva dylik uppfostringskvalitet.

3) Förpliktelse att i händelse av krig ställa sig till Röda Korsets disposition.

4) S. k. "malajer" (till vanlig värnplikt odugliga) utbildas socialt efter anlag, håg och kvalifikation.

5) Platsförmedling efter slutad värnplikt. Ordnad betygsgivning. Livränteförsäkring (motsvarande pension). Diverse uppgifter fallande under intressekontorens organisationsformer.

Huvudvikten skall läggas vid att utbilda den sakkunnighet som skapar, ja, är en förutsättning för självaktning, glad pliktuppfyllelse och ambition.

Ytterst avser värnplikten att stärka hemmens ställning, väcka intresse för kvalificerad barnafostran i samma mån syftande till *föräldrafostran,* detta villkor för hemmens auktoritet.

Ett genomgripande nyttiggörande av kvinnliga arbetskraft och organisationsförmåga varigenom naturligt ordnande och tillgodogörande av hittills förakade eller förbisedda nationalekonomiska värden.

Jag är fullt beredd på alla de invändningar, som komma att göras, från bekymrat föräldrahåll icke minst. Att jag emellertid icke redan här vitt och brett utlåter mig om lösningen av sådana spörsmål som rullföring, förlorad arbetsförtjänst, avanceringsmöjligheter etc. i långa banor, beror icke på att jag icke skulle kunna detta, utan att tillfälle bör givas till diskussion. Den som vill läsa mellan raderna gör detta och förstår.

Dagmar Waldner,
född Andersson.

—::—

Har Ni något
att sälja, köpa, hyra ut eller byta, så annonsera det i *Göteborgs Morgonpost*
Morgonens förnämsta annonsorgan

Söker Ni någon
tjänare, våning, plats eller annat, så annonsera det i *Göteborgs Morgonpost*
Göteborgs största morgontidning.

Till Påsk
Vi erbjuda alltid: Det största urvalet — De bästa varorna — De senaste nyheterna.
Dam-Kragar och Plissés
Modern Utstyrsel Vantar *Skinn Imit.*
Plym-Boas, Maraboutkragar
Alla färger ribbade mönstr. Strumpor *Silke Imit.*
Dam-Väskor *Väsk-portmonnäer och Visit-väskor*
Bilsljöjor, Fichuer, Jabots
Parasoller, Paraplyer
Eleganta nyheter Mönstr. Sidenband
Shawls *av Siden, Chiffon, Tyll, Spets och Äkta Spanska m. fl.*
Colliers, Halskedjor
Resväskor, Necessairer
Manicure-Etuier
Rikaste urval moderna Garneringsartiklar
NOUVEAUTÉS *fantasi-stickningar*
Koftor, Jumpers, Capes
samt en mängfald HALSDUKAR
Gillblads

Blomsterhandeln "Bellis"
Telefon 14361
Rekommenderas.
KRANSAR, BUKETTER & KISTDEKORATIONER till alla prislägen
Magasinsgat. 11, Hörnet av Kungsg.

Kobbs Thé
är alltjämt marknadens förnämsta

SKODON
för VÅREN.
Nyinkommet lager. Billigaste priser.
J. Blixts Skoaffärer
KUNGSTORGET 1, (Götahallen)
Bazarbodarne 45—47, Kungstorget,
Nya Sjömanshemmet åt 1:sta Långgatan,
Skanstorget 5.

HUSMÖDRAR
Gören ett besök i **Jubileumshotellet.** Utmärkt tillfälle till *billiga inköp* för flyttningen. Öppet 1/2 1—1/2 3.

Magasin Vogue
Vårnyheterna exponeras.
Kungsgatan 50, 1 tr.
(snett emot Holmbloms)

Solen bleker! men våra ljus- och tvättäkta **Bomullstyger, Möbeltyger o. Gardiner** motstå i åratal dess inverkan.
Prover sändas — Presisera godhetsfullt vad Ni önskar
KONSTFLITEN, Avenyn, Göteborg

Offentliga nöjen.

Stora Teatern
Söndag kl. 1,30 Billighetsmatiné:
BAJADÄREN.
Kl. 8:
Martha.

Lorensbergsteatern.
Varje afton kl. 8:
Eliza stannar.

Nya Teatern.
Söndag kl. 8 för sista gången:
Gurli.
Tisdag kl. 8 Premiär:
KEJSAREN AV PORTUGALLIEN.
Av *Selma Lagerlöf.*

Lilla Teatern.
Lördag och söndag kl. 7 och 9:
övriga dagar kl. 8:
Bröderna Östermans huskors.
Söndag kl. 1,30 Matiné:
HEMSLAVINNOR.

WB
Vår nya, så väl mottagna
EAU DE COLOGNE
är nu utkommen
och tillhandahålles
i alla specialaffärer.
WURP & BOLL, AKTIEBOLAG
Kungl. Hovleverantör.
Göteborg.

Fredsföredrag.

På inbjudan av Göteborgskretsen av *Kvinnornas Fredsförbund* kommer borgmästare Carl Lindhagen att tala vid ett offentligt möte, som anordnas på påskdagen kl. 6 e. m. på högre realläroverkets högtidssal.

——::——

En behjärtansvärd försäljning,

värd all uppmuntran, anordnas av *Majornas arbetsstuga* tisdagen den 15 april från kl. 11 f. m. i arbetsstugans lokal, Karl Johansgatan 2 (vid Stigbergstorget). Försäljningen omfattar praktiska slöjdalster, förfärdigade av de barn som utgöra stugans skyddslingar. Uppmuntra småttingarne och deras beskyddarinnor genom ett besök och inköp! Det är en verkligt god gärning.

——::——

Nordiska kvinnokongressen i Helsingfors.

Den finländska avdelningen av "Nordiska Kvinnosaksföreningars Samorganisation" har utfärdat kallelse till Tredje nordiska kvinnomötet, som skall hållas i Helsingfors under dagarna 3—5 instundande juni.

Utom delegerade för olika kvinnoföreningar äger varje intresserad kvinna från de nordiska länderna rätt att deltaga i mötet och dess diskussioner samt att vara med om festligheterna.

Följande frågor skola vid kongressen bli föremål för behandling: "Samarbetet inom organisationen" (referent fru G. Lemcke, Danmark). "Husmoderarbetets nationalekonomiska betydelse" (ref. fru H. Gebhard, Finland), "Äktenskapslagstiftningen" (ref. fru G. Lindblom, Sverige och dr T. Hultin, Finland), Kvinnliga präster (föredrag av fru D. Scholdager, Norge), "Kvinnornas arbetsvillkor" (ref. frk. A. Westergaard, Danmark), "Gift kvinnas nationalitet" (föredrag av advokat M. Stael-Holstein, Sverige), "Fru eller fröken som tilltalsord" (föredrag av mag. A. Äijälä, Finland) samt "Kvinnors utbildning till självförvärv" (ref. ing. J. Markelin-Svensson, Finland).

Efter kongressens slut anordnas turistresor inom landet. För dessa resor äro biljettprisen å järnvägar och ångbåtar reducerade. Fritt visum beviljas alla gäster från utlandet.

Kongressavgiften är fastställd till 75 finska mark.

Fritt logis i familjer erbjudas deltagarna i kongressen. Rum å hotell anskaffas genom kongressens kansli, (adress Vladimirsg. 12, Helsingfors) som står till tjänst med alla upplysningar.

——::——

Du ringe man, du lycklige, ligg stilla;
det huvud, som bär kronan ligger illa.

Shakespeare.

*

Hälvten av det baktal, som finns i välden uppstår icke av ondska utan av brist på förståelse.

Miss Muloch.

*

Det finns ingenting som är så lockande och på samma gång så bekymmersamt som rikedom. Den är utomordentligt svår att förvärva, att bevara, att använda, och att förlora den är en stor sorg.

(Hinduiskt ordspråk).

——::——

SIDENHUSETS Damkonfektion

Senaste nyheter i **Klädningar, Blusar, Jumpers** nu inkomna.

Det reder sig...

Ingen natt är längre än att dagen slutligen gryr. Ingen situation mera förtvivlad än att den kan redas upp. Livet ter sig stundom så hopplöst mörkt, djup sorg, hägrande motgångar, bekymmer, fruktan och oro för morgondagen nedtynga sinnet. I ett slag har allt kommit, och man ser sig ingen möjlighet att komma igenom det och fortsätta livet.

När lyckans obeständighet på detta sätt förkrossar sinnet gör man väl i att minnas att ej heller sorgen och olyckan äro evigt bestående. Allt har sin tid! Allt har ett slut, även hjärtats tårar. Allt har en gräns, även olyckans vidd.

Ingenting kan inträffa, som ej en dag är långt förbi. Man kan förlora det käraste man äger, sin hälsa, sina försörjningsmöjligheter. Men allt reder sig till slut. Hjärtat sörjer ut sin sorg, hälsan återvinnes, en ny plats ersätter den förlorade, det hela har gått bättre än man någonsin vågat tro.

Och livets vandring fortsättes.

Och kan man icke glömma, icke tillfriskna, icke arbeta mer så reder det sig ändå. Milliarder ha delat samma öde, stått inför samma överlämnande av det egna jaget, den egna viljan i en starkare hand och vilja.

Allt reder sig.

Och livets långa vandring fortsättes.

E. B—m.

——::——

Rangen är lik guldmyntets stämpel; ej den utan metallen äger värde.

——::——

Dräkt- o. Kapptyger
Största urval. Låga priser.
Solida kvalitéer.

Kläde	fr. Kr.	8.50
Gabardin	» »	9.75
Rips	» »	12.50
Cotelé	» »	12.50
Matelassé	» »	9.75
Impr. Gabardin	» »	10.—

Cheviot och Foulé av våra erkänt prima kval. i alla prislägen.

Engelska Ulster- och Dräkt-Tyger i eleganta mönster- och färgsammansättningar.

Fodervaror i alla prislägen.

Wahlboms
29 Kungsgatan 29

Ett samtal.

Jag står och väntar i förstugan till min sömmerska. På dörren hänger en lapp: "Kommer genast" och mitt beslut är att åtminstone avvakta vilken tidrymd detta senare ord innebär.

Det är trappuppgången till en typisk hyreskasärn med 1- och 2-rumslägenheter, stekos i trapporna och barntvättar i alla hörn på gården. Angenämare kan man tillbringa en dyrbar stund i sitt korta liv, och efter några minuters väntan funderar jag just på att gå och återkomma, då en dörr öppnas därnere och därefter som på en given signal en annan dörr, troligen den mitt emot.

En borste suddar lamt över något föremål och stannar. Därpå hörs en låg monoton fruntimmersröst säga:

— Å Andeson som kommit hem!

— Ja, han har ju de ja, svarar en annan röst, ännu lägre och monotonare än den förra.

— Han kom i går kväll.

— Jaså ja, så, så, det var i går kväll.

— Ja menna. I går kväll.

Paus. Borsten suddar lamt över ett föremål igen. Därpå:

— Tänk, kära då, att Andeson e hemma!

— Ja, d'e änna konstigt. Innan en vet ordet av.

— Just de ja.

— Men sent i går hörde jag dom tala inne hos Andesons. E de inte Andesons röst? tänkte jag å gick till väggen å lyddes.

— Å så va de han?

— Ja menna, så va de la han.

— Hm! Hm! Hm!

Paus. Vemodiga tassningar med borsten över något föremål.

Suck.

— Ja, en vet ingenting.

— Nej en gör la inte de.

— Men nu e han hemma i alla fall.

— Ja, ja, han e la så.

Det slämmer i ytterdörren därnere. Två dörrar stängas sakta. Steg komma raskt upp för trapporna. Ögonblicket därpå blir min sömmerska synlig med några paket i händerna.

Jag hälsar henne lättad. Väntan har dock skänkt mig någon valuta. Jag vet nämligen att Anderson har kommit hem.

Polly.

——::——

A.-B.
Herkules Skodon
Kungsgatan 45. Telefon 1900.
Rikt urval. Billigaste priser

NADCO
HEMFÄRGER

Det offentliga talandets konst.

Av *Serafine Détschy.*

För icke längesedan hörde jag någon säga: "En författare, som vill föredraga sina verk offentligt, måste först ha lärt att tala".

Det var efter en misslyckad föredragsafton, vid vilken en författare med monoton, uttryckslös, oklar stämma, med huvudet nedlutat över boken, viskande, mumlande och på ett fullständigt obegripligt sätt föredrog sina verkligt beundransvärda dikter. Enerverade, förargade genom den tröttsamma och fåfänga ansträngningen att försöka följa med den färglösa, ohörbara uppläsningen lämnade åhörarne salen. Det nyss anförda uttalandet gjordes därvid av en sakförståndig person, och det tillvann sig av de närstående aftonens enda bifallsyttring.

— Äntligen, tänkte jag, någon som begriper, att det är oförsvarligt att uppträda inför en publik, som väntar intellektuell underhållning, med ett oskolat utförande, med en monoton, kanske genom näsan frampressad röst, vilken snart blir hes eller att tjockt och grötigt med ursinnig fart haspla ur sig ett föredrag.

Hur värdefull för vårt liv och för vårt yrke är icke förvärvandet av en på vetenskaplig grund fotad talkonst — ja, även ur ren hälsosynpunkt sett. Hur många lärare med halslidanden, hur många bröstklena präster, hur många misslyckade föredragshållare skulle icke kunna vinna hälsa och framgång, hur många svårförståeliga talare skulle icke lyckas göra ett starkt intryck på auditoriet, om de rätt kunde behandla språket.

Hur sällan äro icke amatörerna på det offentliga uppträdandets område i stånd att läsa ett poem utan patos, naturligt och njutbart för andra. Även den oskolade föredragshållarens prosa rasslar förbi åhörarens öra utan interpunktering, utan uttryck. Ingen punkt, intet frågetecken, ingen tankestreck föranleder ett ögonblicks uppehåll, vilket skulle ge åhöraren tillfälle att upptaga det som sagts och tillgodogöra sig det. I rasande tempo som ett vattenfall plaskar det förbi den andlöst lyssnande åhörarens trumhinnor. Det finns verkligen självkritiska personer, som äro medvetna om dessa fel, men som icke veta på vilket sätt de skola övervinna dem, hur de skola kunna stärka sin svaga, sammanpressade, för heshet benägna röst, hur de skola kunna bli kvitt läspning och andra oegentligheter. I allmänhet tar man sin tillflykt till undervisningsböcker i talteknik, men finner snart att ingenting står att vinna på denna väg.

Den som skriver detta vill med stöd av 30-årig praxis på röstutbildningens område fråga: Är det möjligt att lära sig att sjunga med hjälp av läroböcker i sång? Är icke talstämman beroende av samma struphuvud och dess verktyg? Endast den levande tonen och den riktiga andningen, endast det fonetiska studiet från öra till öra och mun liksom vid sång kan ge talaren något av värde. Endast en sakkunnig på röstutbildningens område kan med det levande klingande ordet i sin tjänst genom sitt eget exempel hjälpa den kunskapssökande och han hjälper även i de svåraste fall och i vilken levnadsålder som helst. Genom hygieniskt riktiga metoder stär-

PROVA
Etabl. 1835
HELANDERS
Kaffe
FRÅN KR. 3,50 PR KG. TILL HÖGRE PRISER
C. V. HELANDER & Co.
GÖTEBORG

C. L. Schmidts
Begravningsbyrå
24 KUNGSGATAN 24
Tel. 3623 — 14090 — 6607
ombesörjer på erkänt bästa sätt
allt som tillhör begravningar.
Eldbegängelseföreningens expedition.

Reseskildringar
från Sverige och Norge av Red. A. G. Petersson, Pris 4: 55 kr. pr postförskott.

Pressen säger: »Det är ett stort nöje att läsa dessa snapshots från alla möjliga delar av vår halvö. Stilen är ledig och uttrycksfull. Kvickt och underhållande skildrar förf. folkliv och natur . . .»

Rekvireras från förf:s eget förlag adr.: *Kristinehamn.*

KNUT HEURLINS Hemslöjd
KORSGATAN 8
GARDINER, MÖBELTYGER, BOMULLSTYGER, MATTOR.
ENORMT BILLIGA PRISER.

Silverslöjan.

ROMAN
av
Ilse Leskien.

Auktoriserad översättning
av *Ragnhild Lindberg.*

13

— Omöjligt, jag har inte haft en blund i mina ögon, jag kan inte!

— Du måste. Bertrand kommer med sin förskräckliga operett, som han vill pracka på mig. Franskan kan jag klara, men det andra, det musikaliska dråpslaget, menar jag, det måste du ta emot, det hjälper inte.

Henry såg på klockan.

— Om en halvtimma måste vi vara där borta. Men du kunde då allt göra dig lite vackrare först för fransmannen, vet du.

Wiesner såg verkligen grotesk ut. Det tunna, ljusa håret stod som en kvast kring huvudet på honom, rocken till den hypereleganta, ljusa vårkostymen var alldeles tillskrynklad, den bjärt gredelinfärgade kravatten, som gjorde hans matta hy ännu blekare, hade gått upp och hängde ner över västen.

Han kastade en blick nedåt sig och rodnade häftigt. Ingenting kändes så sårande för hans fåfänga som vetskapen att hans yttre ej var fullt i ordning.

— Ja, jag . . . så jag ser ut, och han strök sig över huvudet och ordnade sin halsduk. Sedan han efter hand ytterligare återfått herraväldet över sig själv gick han och klädde om sig.

— Jag väntar, sade Henry och ställde sig vid fönstret och såg ut i trädgården, glad över att ha lyckats hjälpa sin nervklena kusin över den första krisen . . . hur skulle han bära det, om . . .?

En plötslig ångest grep honom. Så lång tid han förspillt! Han måste bort till Elisabeth så fort som möjligt.

———

IX.

Fiedler gick fram och tillbaka under pergolan. Under det låga lövvalvet dröjde ännu något av nattkylan kvar, medan det klara solskenet därute på torget redan utstrålade full sommarvärme. Han frös litet, ty han hade klätt sig i en tunn sommardräkt och en bredskyggig, lätt filthatt, som han fört med sig från Italien, och som hans mor ogillande kallade för "den gamla artisthatten". Han ville inte gå ut på torget, ville inte träffa eller bli tilltalad av någon likgiltig bekant. Han var inte tillräckligt lugn för sådant.

På slaget tio stannade bilen vid ötsra ingången till pergolan. Elisabeth steg ur, han gick raskt emot henne och efter en från hennes sida fullkomligt otvungen hälsning, ty den lilla förvirringen under triokvällen, hade knappt stannat kvar i hennes medvetande, begåvo de sig till en smal sidogata, från vilken man också kunde komma till rådhusgården. In på den stora gropiga gården, omgiven av öppna gallerier, hade solen inte heller trängt in ännu. Den vackra, ljusa brunnen med sina tjocka kedjor och vindspel verkade bortkommen i allt detta dystra grå.

Han påvisade detaljerna för henne.

— Usch, det gör mig riktigt ont att se den stå så här! sade Elisabeth.

— Det är först på sista tiden, som de höga husen byggts upp, förut hade den mera ljus.

— Barocken passar ändå blott i ljusen, här i vår gråa, sotiga tid — se nu bara på de där husväggarna! — verkar den allt bra främmande och frusen . . .

Han såg icke på brunnen, utan på henne som hon stod där på den smutsiga gården, stödd med ena handen mot brunnskanten, i en enkel, ljus dräkt med en bredbrättad, svart hatt på det mjuka blonda håret.

. . . främmande . . . här . . . i denna tid, genljöd det därvid inom honom.

— Ja, sade han tankspritt och de gingo långsamt vidare. Så småningom återfick han herraväldet över sig själv och blev åter språksam och underhållande, medan de först gingo över till det blivande biskopssätet — även det alldeles förbyggt, därefter till en utsirad gammal port och till sist, genom ett par smala gränder, fram till Mariaplatsen.

Han talade nästan för forcerat, och ett par gånger vände hon sig emot honom med en fråga i blicken. Då han sista gången höll fast hennes blick, rodnade hon lätt, det kom en liten rynka mellan hennes ögonbryn, och hon såg ej mer på honom.

Vad var det fatt med honom? Han tycktes i dag alldeles ha lagt bort sitt nordtyska lugn, hans konversation sprang över från det ena ämnet till det andra, och hon började känna ett visst obehag.

Av den gamla kyrkogården, som förr helt och hållet omslutit Mariakyrkan, fanns blott kvar en del vid östra sidan av Mariaplatsen, mellan allmänna sjukhuset och den långa sträckan byggnader, som förr tillhört ett kloster, men numera blott tjänstgjorde som något slags skjul för stadens byggnadsmaterial. De urgamla träden med sitt unga lövverk reste sig högt över de förfallna murarna. Den vackra, smidda, men förrostade gallerporten stod halvöppen. De ståtliga popplarna, som kantade vägen, lyste i den mest underbara guldgröna färg, och fastän ingen vindfläkt kunde förmärkas, rasslade och skälvde det i dem utan uppehåll.

Fiedler förde Elisabeth först till framsidan av ett gravmonument med rikt framträdande barockornamentik. Här, i fullt solsken och bland yppiga buskväxter, verkade denna konst, så som den bör, full av liv och längtan, glad och stark, trots att det vimlade av dödskallar, bloss och timglas i ornamenten. Kontrasten mellan monumentets utseende och dess dystra ändamål tjusade Elisabeth i hög grad, och för att få stanna där så länge som möjligt försökte hon hålla kvar Fiedler med en livlig konversation. Men denne brådskade vidare och drog Elisabeth med till nästa avdelning närmare muren, där gravplatserna voro ännu mera förfallna och ovårdade. Här sökte han efter allehanda urnor och socklar på de smala sti-

A.-Bol. NYA BIKUPAN
Kungsgatan 45. Telefon 5107.
DAMUNDERKLÄDER
BARNKLÄDNINGAR
BABYUTSTYRSLAR
Näsdukar, Brickdukar, Bordlöpare, Ritade Handarbeten, Spetsar och Broderier finnes alltid på lager.
BRUDUTSTYRSLAR UTFÖRAS.
Egen Syatelier.

Köp Edra Tapeter hos Hellbergs
VÄSTRA HAMNGATAN 11 (MITT EMOT DOMKYRKAN)

Duktyger och Vita Vävnader
till fabrikspriser
ALMEDALS FÖRSÄLJNINGS-MAGASIN,
Kungsgatan 55.

ker han icke blott lärjungens struphuvud och lungor utan även, genom metodiska andningsövningar, hela hans kroppskonstitution. Bröstkorgen utvidgas — lungorna höja sitt hus, svaga lungor stärkas och lungkatarrer botas.

Har det lyckats läraren att i denna *sträckta* kropp fostra också ett kraftigt, utan möda arbetande struphuvud är dock icke allt vunnet. Den vilken som uppläsare skall tolka andras känslor eller som föredragshållare vill appellera till auditoriets känslor måste äga eller söka förvärva förmågan att impulsivt och med lätthet bringa sitt känsloliv i sam-

Varje förståndig husmoder
använder
Pellerins Margarin
i hushållet

Varför plågas med dåligt kaffe då Ni kan få Swalanders kaffe! Butiker: Kungsg. 17 Korsg. 13, Bazar Alliance· Prova redan i dag! Säljes endast i egna butiker.

klang med det ämne han behandlar — endast det som klingar ur vår egen själ väcker genklang i andras bröst.

Nationalitet, karaktär och uppfostran spela givetvis en mycket viktig roll på detta område. Nordbon som gärna döljer sina känslor har svårt att ge sig helt, utan håller igen, vilket återverkar även på rösten. Därför finner man i nordliga länder så många sjuka och missljudande röster under det att den temperamentsfulle sydlänningen på grund av sin impulsiva karaktär låter ljudet fritt strömma ut ur bröst och hals utan klämda struphuvudsljud och på det sättet erhåller en väl utvecklad, välljudande, melodiös stämma.

En talare bör slutligen också vinnlägga sig om ett rent dialektfritt språk.

——::——

Historien om en sång.

En ung amerikansk musiker och sångare mr Hart Pease Danks skrev och tonsatte år 1874 en av hans hustru inspirerad och till henne dedicerad sång, ”Silvertrådar bland guldet”, en av dåtidens skönaste och mest beundrade kärlekssånger. Det lilla arbetet gjorde med ett slag sin upphovsman berömd och tillförde honom stor rikedom. Men under de nya förhållanden, som följde med rikedomen, gick det unga parets förut rika och ogrumlade äktenskapliga lycka förlorad och de båda makarne skildes.

År 1903 fann man Danks död i ett boardinghouse i Filadelfia, knäböjande vid sin säng. På ytterbladet till ett gammalt exemplar av sin berömda sång hade han skrivit: ”Det är hårt att åldras i ensamhet”.

För någon vecka sedan dog hans hustru Harriet Danks, också hon i ett oansenligt boardinghouse i Brooklyn, 82 år gammal.

Den sång, som en gång skrevs till hennes ära, blev på ett sällsamt sätt hennes livs fördärv.

——::——

Det gamla bliver alltid i något hänseende nytt, liksom floden alltid bliver ny, ehuru den alltid avspeglar samma strand och samma himmel.

P. Genberg.

——::——

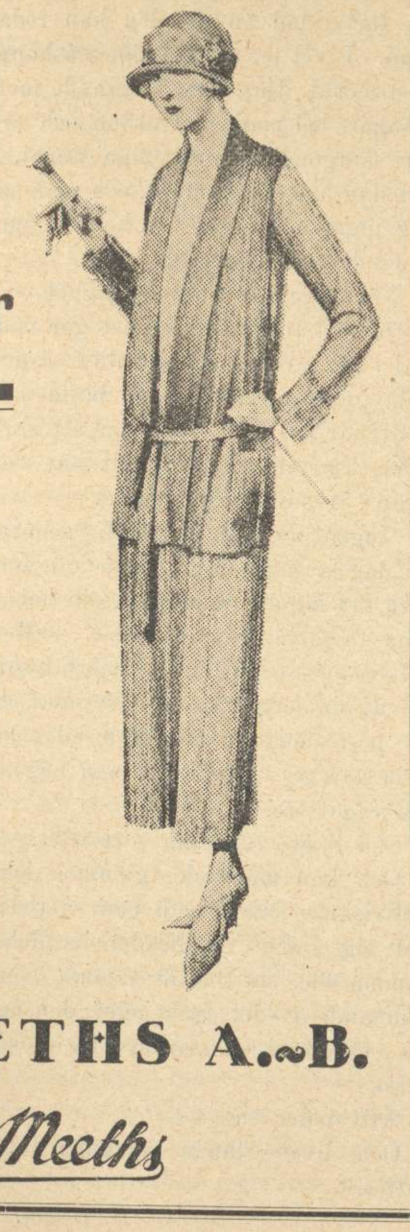
Större
än någonsin
förut
är vårt urval av eleganta, moderna
nyinkomna
Barnvagnar

Pris från Kr.
15:—
Besök vår utställning!
A.-B. Carl Johnsson
KUNGSTORGET 2

NORDISKA HANDELSBANKEN
STOCKHOLM GÖTEBORG MALMÖ
130 AVDELNINGSKONTOR
Emottager insättningar mot högsta gällande ränta.
Uthyr brand- och dyrkfria förvaringsfack.
Förmedlar köp och försäljning av aktier och obligationer.
Emottager mot billig avgift (s. k. öppen deposition) alla slags värdehandlingar. Avkastning redovisas omedelbart till deponenten.
Emottager till förvaring i kassavalv (s. k. sluten deposition) förseglade lådor, konvolut o. dyl.

För Våren.
Tricot-Dräkter
I MODERNASTE FÄRGER OCH STICKNINGAR
Prislägen från
45⁰⁰

HERM. MEETHS A.-B.
Vollmers-Meeths

En rättad missuppfattning.

Professor Howard Mayberry, chef för den psykologiska fakulteten vid universitetet i Chicago, förklarar i en avhandling, att något sådant som ”kärlek vid första anblicken” icke existerar. En man, säger han, gör sig alltid en fantasibild av den kvinna, han tänker sig som sin blivande hustru. Denna bild utrustar han med alla de företräden, som, enligt hans åsikt, böra tillkomma idealkvinnan. En vacker dag sammanträffar han med någon, som synes likna hans drömbrud, och han förälskar sig — ”vid första anblicken” säger folk, men i själva verket har han älskat henne i åratal.

I regel möter en man aldrig en fullständig motsvarighet till den kvinna han drömt om, lika litet som en kvinna gör det ifråga om en man, men båda äro på grund av naturens anpassningslag gärna beredda att göra eftergifter, mycket ofta stora eftergifter. En människa överflyttar omedvetet sin kärlek från ett drömföremål till dess ungefärliga motsvarighet i det verkliga livet.

Detta är hela historien i vetenskapens obarmhärtiga ljus.

——::——

Vi sälja mängder av
GARDINER
Varför? Jo! Därför att våra priser äro lägst och vårt lager det största på platsen
A.-B. CARL JOHNSSON
Kungstorget 2.

Köp Olof Asklunds Bröd
Det är bäst

Goda inköp
av Konserver rökt Lax, rökt Ål, Räkor m. m. i N:o 55. Smör, Ost, Långedragsbröd i N:o 60.
Bazar Alliance.
Tel. 4570 till båda butikerna.
Alla varor av bästa beskaffenhet.
Butikerna närmast ing. från Bazargatan.
A. MAGNUSSON

A. Ellwén
Kött- och Fläskaffär
Saluhallen 133. Telefon 4481.
OBS!. Prima varor. Billiga priser.
Redbar behandling.

DAMER!
Ett välsorterat lager av blusar, klädningar och kjolar av egen tillverkning. Blusar från 4,75, Bomullsklädningar 6,50, Kjolar 7,50 till högre priser. Svarta blusar och klädningar passande för sorg finnes ständigt på lager. Obs.! Beställningar emottages. Även egna tyger sys.
O. F. Hultbergs Blusaffär
Husargatan 40.

Kvinnornas Självhjälpskassa
Sjuk- och Begravningskassa
Nya medlemmar vinna inträde. Försäkra Eder mot sjukdom! Anmälningar göras till Ordf. Fr. Anna Larsson, Skanstorget 6. Tel. 182 06. Billiga månadsavgifter

Ensamjungfrur,
Hushållerskor,
Kokerskor,
Husjungfrur,
Barnjungfrur,
Barnhusor,
Passflickor m. fl.
erhålla goda och förmånliga platser nu genast, eller de 24 April genom
Göteborgs stads Arbetsförmedling
Manl. avd. öppen 7 fm.—7 em.
Kvinnl. avd. öppen 9 fm.—7 em.
OBS.! All platsförmedling är avgiftsfri

BREVLÅDA.

D—g. Vi skola behandla denna fråga i samband med andra liknande. Tyvärr är tonen inom våra ämbetsverk ofta allt annat än sådan den borde vara. Vederbörande glömma att de äro avlönade tjänstemän med uppgift att stå allmänheten till tjänst.

K—n L—t. Vi skulle önska att vi kunde dela Era förhoppningar i frågan.

”Samtal kring en präst”. Under granskning. Tack!

Övriga insändare få av utrymmesskäl svar i kommande n:r.

——::——

Nyutkomna böcker.

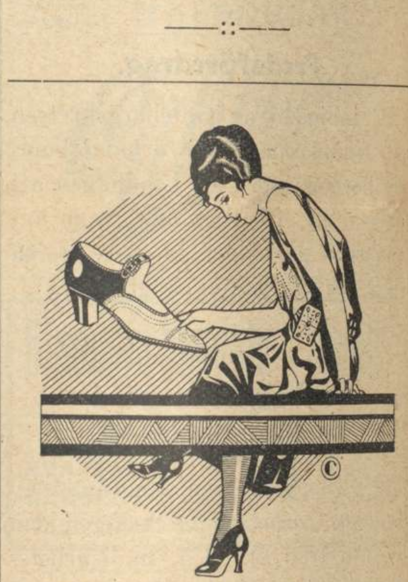
J. A. Lindblads förlag, Uppsala:

Bengt Oxenstierna: Skall Västerlandet gå under? Referat och kritik av Oswald Spenglers bok Der Untergang des Abendlandes. Pris kr. 1,50.

SÖMNAD!
Lakan och örngott sys på beställning. Omsorgsfullt arbete.
Anna Edstrands Vitvaruaffär
Magasinsgatan 9. Tel. 8292.

Fruar!
Vill Ni glädja Edra män så köp
SPISBRÖD
från
Göteborgs Ångbageri
ty det är främst i skörhet o. smak

Vårda håret!
om det är sjukt eller friskt och använd
ZIWERT'Z Extrait Vegetal
bästa hårkonserveringsmedel. Finnes till salu hos frisörer och i parfymaffärer samt hos Kungl. Hovleverantör Ziwert'z Eftr. i Göteborg.
Lorensbergsgatan 7. Tel. 1098.

Största urval, moderna varor.
Lägsta priser
alltid hos
Hedströms
10 SÖDRA LARMGATAN 10
Linnégatan 11 Karl Gustafsgatan 57.

Arla Mjölk
Distribution på glasflaskor.
Tel. 40781, 45699

garna mellan gravarna, tills Elisabeth förklarade, att hon var trött. Då förde han henne till en gammal familjegravplats i ett hörn av muren, vars hela, ganska stora yta, så småningom förvandlats till en enda, litet vågformig gräsplan. Nära muren stod en ung kastanje, som redan prunkade med sina vita blomljus, därintill en genius med avslagen arm och framför denna en bänk.

Fritz Fiedler öppnade den låga grinden, som stod på glänt, bad den unga frun stiga dit in och torkade noga bänken med sin näsduk. Hon såg sig om, i rankan på muren lyste ett par tidiga vildrosor på ömse sidor inhägnades den fridfulla lilla vrån av höga buskar. Hon satte sig ner, andades djupt och såg sig en stund omkring i den gröna stillheten.

Sedan sade hon vänd till honom, som satt tyst och litet framåtböjd bredvid henne:

— Här är alldeles härligt! Så bra, herr doktor, att ni visat mig det här också! Jag pinas så av staden, det vet ni ju. Jag är uppfödd i en trädgård — nu skall jag gå hit ofta. Det var en utmärkt avslutning på vårt gemensamma arbete, denna morgontur. Och vad gör ni nu, när er bok är färdig? Slår er ner här, inte sant?

— Nej, det kommer jag inte att göra.

— Hur? Inte? . . . Men jag har alltid förstått det så. Ni sade ju nyligen . . .

— Jag har ändrat mig. Jag vill oberoende så fort som möjligt. Jag kan inte vänta tills privatdocenturen leder till något. Jag ämnar söka direktörsplatsen vid ett museum i Rhenprovinsen, jag har vänner därborta, utsikter . . .

— Ja, men, ni är ju framförallt vetenskapsman, det förstår jag inte, det gör mig ledsen, ni är förändrad . . .

— Ja, sen jag sett er, . . . Elisabeth! han vände sig mot henne, jag ber er, gå inte! Han lade handen på hennes arm och höll henne med milt våld tillbaka, när hon, förvirrad och förskräckt, ville springa upp.

— Ja, alltsedan jag såg er hos Römers den där gången . . . en främling som jag själv i den brokiga, högljudda skaran, älskar jag er . . .

— Låt mig gå . . . hör ni . . .

— Ni skulle aldrig fått höra det, aldrig! Men snart upptäckte jag, att ni även är en främling i ert eget hem, i van der Borgks hem! Ni, som man skulle vårda som det dyraste på jorden, oförstådd, icke älskad! Ni måste göra er fri, . . . ni får inte leva så, Elisabeth! — för min skull! Ännu besvarar ni nog ej min kärlek, förstår mig knappast, men jag är inte rädd; jag skall vinna er, övertyga er, befria och skydda er. Ingenting oskönt skall mer få nå er, ingen göra er ont, om ni förtror er till mig . . . Elisabeth! Ingenting annat har längre någon betydelse för mig, mina plikter, mitt hela liv, ingenting! . . . blott ni . . . blott ni! och han vidrörde hennes båda händer, som lågo orörliga i hennes knä, och böjde huvudet djupare och djupare, under det att han till hälvten gled av bänken, för att kyssa dessa sköna händer.

Då knarrade steg på stora gången. Han hörde det ej. Elisabeth gjorde det däremot och försökte göra sig lös, och i detsamma stod van der Borgk på andra sidan om gallret.

Fiedler kände blott ett hastigt ryck i hennes händer, därefter hörde han hennes stämma över sitt huvud:

— Henry!

Hon ropade det inte högt, och i det enda ordet låg det ingenting av fruktan, ingenting av skuld, blott kärlek.

Fiedler reste sig upp, Elisabeth tog ett par osäkra steg framåt, och van der Borgk kom raskt in genom den lilla grinden och stödde henne.

— Det har varit för mycket för dig, Elisabeth, sade han fullkomligt lugnt, jag har bilen utanför, kom.

Fritz Fiedler stod nu bredvid bänken, mycket blek, och stödde sig med handen mot ryggstödet. Henry såg på honom och sade kort: Du har alldeles tröttat ut henne.

— Det gör mig ont, van der Borgk. Jag ber dig, låt mig få säga ett ord. Din fru . . .

— Senare, gärna! Senare. Men du ser, hon behöver vila. Kom, Elisabeth!

Men hon gjorde sig lös från honom, gick fram till Fiedler och räckte ut handen mot honom.

— Jag tackar er, herr doktor.

Han dröjde först förvirrad, sedan såg han in i hennes vackra, klara ögon och lade sin hand i hennes . . . jag tackar er för allt . . . och förlåt mig!

Han bugade sig för henne. Då han såg upp, stod hon åter bredvid sin man och gick sedan vid hans arm genom den öppna grinden. Inom ett ögonblick hade de höga buskarna kring de närliggande gravarna skymt bort dem för hans blick.

Henry förde sin hustru till bilen. När hon ville börja tala, sade han vänligt: Säg ingenting än, vila ut först, och han hjälpte henne upp i auton. Hon väntade, att han skulle följa med, men han stängde dörren och sade till chauffören:

— Min fru far hem, och redan surrade motorn. Hon lutade sig ut och sade lågt och hastigt:

— Nej, jag måste tala vid dig först, absolut . . . jag . . .

Det behövs inte, Elisabeth, jag är hemma strax efter dig. Och bilen for åstad. — — —

(Forts.).

——::——

Sportkostymer från 5 år Kr. 18:—
Kavajkostym från 7 år „ 18:—
Bluskostym från 5 år „ 23:—
Gossrockar från 1 år „ 22:—
Berlin's
FISKTORGET

KVINNORNAS TIDNING

N:o 16. 4:de årg. 20 April 1924.

Annonspris: Textsida 25 öre pr mm.
» sista sidan 20 öre pr mm.
Längre annonsering rabatt.

Utkommer varje söndag.
Utgivare och redaktör: INGEBORG DAHLLÖF. För annons- och ekonomiavdelningen: EDITH RICKBERG.
Redaktion och expedition: *Vallgatan 27, Göteborg.* Tel. 18070.

Prenumerationspris:
Helår Kr. 6:—. 1/2 år Kr. 3:50. 1/4 år Kr. 2:—.
Lösnummer 15 öre.
Centraltryckeriet, O. Ericson, Göteborg 1924.

Eftertryck tillåtes gärna om "Kvinnornas Tidning", med hela namnet utsatt, angives som källan.

INNEHÅLL.

——::——

Utlandskrönika i sammandrag.

Påskveckan har kommit med en ljusning i den europeiska situationen, närmast sammanhängande med den tillmötesgående hållning Tyskland intagit till expertkommitténs fredsförslag i skadeståndsfrågan. Den tyska regeringen har godkänt utlåtandet som grundval för diskussion av problemet i fråga. Hela den tyska pressen så när som på de utpräglat konservativa organen gilla regeringens handlingssätt. På högerhåll anser man att ett realiserande av den framlagda planen skulle bringa Tyskland i slaveri under Frankrikes politiska herravälde. — Huru som hälst, ett faktum är att en förhandlingsbasis för en europeisk fredsöverenskommelse nu skapats.

Engelska regeringen har beslutat att understödja experternas skadeståndsplan och har därvid bakom sig samtliga partier, alltså en utomordentligt stark position.

I London pågår f. n. en konferens om reglerandet av de rysk-engelska förhållandena. Den ryska delegationen, vilken innesluter endast en enda ryss men en hel del annat folk av rödaste kommunisttyp, har fått ett mycket kyligt mottagande av den engelska finansvärlden, vilken uppställer utomordentligt stränga villkor för återupprättandet av Rysslands kredit i England.

De engelska liberalerna komma efter påsk att taga definitiv ställning till frågan, om fortsatt stöd skall lämnas den socialdemokratiska regeringen eller ej. Detta samarbete, framhålles det, skadar i oerhörd grad liberalernas anseende hos de borgerliga valmännen.

Veckans utlandskrönika är för övrigt tämligen fattig på händelser av större intresse. — I Grekland har folkomröstningen för eller mot republiken utfallit *för* denna statsform, varefter de maktägande demonstrerat sin frihetskärlek genom att införa belägringstillstånd och upphäva tryck- och yttrandefriheten.

Den grekiske konungen, Georg II, som vistas i Rumänien, har i ett öppet brev till grekiska folket protesterat mot sin avsättning, vilken enligt hans åsikt iscensatts av en maktlysten officersliga mot folkets vilja.

Rykten veta berätta om en stigande misstämning mellan Sovjetregeringen å ena sidan och Rumänien samt Polen å den andra. Det försäkras även att truppförskjutningar äga rum mot gränserna.

Från Kina meddelas, att landet befinner sig i ett tillstånd av obeskrivlig korruption och att hela den inre ordningen står inför ett fullständigt sammanbrott.

Förenta staterna ha genom en ny invandringslag ytterligare försvårat tillträdet till landet. Fullständigt portförbud gäller för japaner. De invändningar, som gjorts från japanskt håll, hava lämnats utan beaktande. Den amerikanska pressen fruktar, att beslutet kan komma att leda till farliga framtida förvecklingar mellan U. S. A. och Japan.

Paris gästas f. n. av rumänska kungaparet. Krafter äro i verksamhet för att söka få till stånd ett militäriskt alliansfördrag mellan Rumänien och Frankrike.

De i dagarna förrättade danska folketingsvalen ledde till nederlag för "venstre", det bondeparti som med det konservativa partiets hjälp stått för landets styrelse, vilken huvudsakligen gått ut på böndernas bästa. Straffet för denna själviska politik undficks vid valet, ur vilket socialdemokraterna utgingo som det starkaste partiet. Landet får nu en socialistregering vilken dock för att förfoga över majoritet i folketinget måste utbedja sig stöd av radikalerna.

——::——

En glad
Påsk
tillönskas alla
våra vänner
och läsare.

Redaktionen.

De olika vägarna.

Det har i riksdagsreferaten meddelats, att fröknarne Hesselgren och Tamm fått avslag på sin motion om ett tilläggsanslag på 8,000 kr. till Landskrona tvångsarbetsanstalt för kvinnor, vilken redan förut drar en kostnad av 200,000 kr. pr år.

I denna anstalt avtjäna kvinnliga lösdrivare sitt straff. Under begreppet kvinnligt lösdriveri faller osedlighet, bedriven som yrke. Vägen till och från Landskrona tvångsarbetsanstalt är vanligen denna: gatan, sjukhusens avdelning för könssjuka, varning för lösdriveri, gatan, sjukhuset, bortdömning för lösdriveri, tvångsarbetsanstalten, frigivning, en tids arbete och sedan gatan eller också gatan direkt, sjukhuset, tvångsarbetsanstalten o. s. v.

Interneringen på tvångsarbetsanstalten är ett straff, men den lämnar också de kvinnliga lösdrivarne en möjlighet till upprättelse. De komma under ordnade levnadsförhållanden, de få lära sig arbeta, de stå under god, i någon mån väl även religiös påverkan, och man söker efter strafftidens slut bereda dem arbetsanställning och därmed möjlighet till hederlig självförsörjning.

Resultaten av detta räddningsarbete synas skäligen små. De kvinnliga lösdrivarne återupptaga i allmänhet efter frigivningen sitt gamla leverne. Det har alltså icke inträtt någon verklig sinnesändring och, återbördade åt friheten, finna de gatans lätta förtjänster mera eftersträvansvärda än den begränsade veckolön de utkvittera efter ett hårt och glädjelöst arbete i fabriken. Man har också sökt orsaken till räddningsarbetets misslyckande i den svårighet som möter att förskaffa de frigivna kvinnliga lösdrivarne arbete i skyddande förhållanden d. v. s. i en omgivning, där man tar sig an dem och övervakar deras vandel.

Att det, i det närmaste, är omöjligt att rädda fallna kvinnor är en gammal erfarenhet.

Räddningsarbetet sättes i gång för sent. Karaktärerna hos dessa kvinnor är redan fördärvad, deras yrke har gått dem i blodet. Vad skall man väl vädja till, när man söker påverka dessa lastbara naturer? Till deras blygsel, deras självaktning, deras ansvarskänsla, deras rättrådighet, deras månhet om sitt anseende? Allt detta som skulle möjliggjort ett verkligt grepp om deras själ finns icke mer, det har gått till spillo i det usla, gemena, ärelösa liv de fört. Pliktens, hederns anrop skola aldrig finna gensvar i dessa förhärjade hjärtan!

Man inriktar sina ansträngningar på att upprätta de kvinnliga lösdrivarne. Man borde i stället hindra uppkomsten av kvinnliga lösdrivare. För att skydda den kvinnliga ungdomen för Landskrona tvångsarbetsanstalt måste man förekomma bildandet av gatans hemska följe.

När en flicka bortdömes som lösdrivare stå som medskyldiga föräldrarne, skolan, kyrkan — föräldrarne som icke ingjutit dygd i barnahjärtat och befäst det mot frestelsen, skolan som icke lämnat den kunskap i ämnet som avskräcker och skyddar, kyrkan som icke förstått eller icke förmått att i ett mottagligt flicksinne tända den religiösa känsla, som *vet* den rätta vägen och *går* den.

I bakgrunden stå ännu flera medskyldiga alla de som genom dåliga nöjen och en usel förströelselitteratur uppluckra ungdomens moraliska begrepp och förbereda dess fall.

Den som skriver detta talade en gång med den för något år sedan bortgångna barnavårdsmannen, folkskollärarinnan Sofia Svensson om det förslag till sexualundervisning, mot vilket skolorna reste så starkt motstånd.

Fröken Svensson — vilken eldsjäl hon var! — berättade att hon, med den större rörelsefrihet folkskolan tillåter sina lärarekrafter, redan bedrev sexualundervisning bland sina flick-lärjungar. Hennes ord föllo ungefär så här: Jag har sagt dem sanningen helt och fullt, jag har talat med dem om gatans liv , om dess uselhet och föraktlighet, om dess fruktansvärda sjukdomar, om tvångsinläggningen på sjukhusen, om vanäran, lösdrivarelagens bestämmelser, tvångsarbetsanstalten i Landskrona, och om den eländiga tillvaro som väntar efter frigivningen. — Och tillade hon, märk väl att ingen enda av mina flickor råkat illa ut!

Hur mycket skulle icke kunna uträttas och vinnas på denna väg! Om skolan vägrar att mottaga denna höga uppgift så få vi sätta vårt hopp till den kvinnliga värneplikt vars införande helt säkert inom kort kommer att samfällt krävas och som även på detta område kan bli till ovärderlig nytta.

Ännu något annat faller mig i minnet. Jag åhörde för en eller annan vecka sedan ett religiöst föredrag av författaren Sven Lidman. Bland de berättelser han inlade i sitt föredrag var även en, som i detta sammanhang förtjänar återgivas och begrundas.

Den utspelade händelsen tilldrog sig på någon plats, dit hr Lidman kallats för att hålla fyra religiösa föredrag, fördelade på två dagar.

Vid den första sammankomsten uppenbarade sig i möteslokalen en flock ungdomar, som infunnit sig i tydlig avsikt att ställa till ofog och förtret. De anfördes av en ung flicka, vacker, men av en utmanande fräck skönhet och med gatflickans skamlösa blick. Hon tog med sitt följe plats i salens bakgrund och nojset började. Det avtog dock efter hand och stillnade till sist alldeles.

Vid det fjärde och sista mötet såg föredragshållaren en ung flicka på en av de främsta bänkarne. Detta vackra bleka ansikte föreföll honom bekant och dock främmande — det var *hon*, flickan från första kvällen och dock icke hon! Hennes ansikte hade tvagits rent i förtvivlans och ångerns tårar, blicken var lugn och vilande såsom hos den, vilken fått frid med sig själv och ser sin väg, vet sitt mål.

Vi fatta icke hur den religiösa väckelsen försiggår. Vi se endast dess underbara verkningar, hur den vänder sinnet från ont till gott, hur den skapar kraft där förut endast funnits svaghet, hur den frälsar människan.

Även på denna väg kan man nå och bistå ungdomen samt finna kraftig hjälp i en god och förnuftig strävan, gående ut på att göra Landskrona tvångsarbetsanstalt obehövlig, att få bort detta jättemonument över kvinnlig vanära.

I. D.

——::——

(Eftertryck förbjudes).

Något om blyghet och mindervärdighetskänsla.

Av *FRIDA ERIKSON.*

Svenska Kvinnors Medborgarförbunds artikelserie.

Allas vår Grimborg berättar i Svenska Folkets Underbara Öden om Sofia Magdalena, Gustav III:s drottning, huru hon kom till Sverige innesluten, ja, liksom infrusen i ett skal av blyghet och stelhet, som aldrig någonsin tinade upp, icke ens mot hennes närmaste omgivning. Månända misstänka vi en smula, att bakom detta skal aldrig funnits så mycken känsla eller sympatiska egenskaper att visa — *någon gång* borde väl detta stuckit fram — men icke förty är hennes öde och karaktär tragiska. Många, många människor gå, liksom denna olyckliga drottning, genom livet i ett pansar av blyghet, som hindrar dem att komma i otvungen kontakt med deras omgivning och förkväver och berövar dem deras livsglädje. Vartill tjäna alla hjärtats och intelligensens rikedomar, då de aldrig kunna göra sig gällande och å andra sidan hur många obetydliga individer förskaffa sig inte, genom ett ledigt umgängessätt och ett otvunget manér framgång bland människor och lycka i livet?

Blygheten har otaliga grader och nyanser; i sin mest utpräglade form är den ett lidande, fullt ut så verkligt som en kroppssjukdom. Det skulle bli ett allt för långt kapitel att beskriva alla dessa kval: tungan som stammar, rösten som stockar sig, hjärnan som blir absolut tom på varje förnuftig tanke — blygheten, som tvingar sitt offer att vika av på bakgator för att undgå en hälsning, som gör tamburen till ett inferno och stegen över ett salongsgolv till en vandring mot avrättsplatsen. Och vilken oberäknelig, nyckfull åkomma! Personer finnas, som med lugn uppträda i en talarstol, medan det är dem så gott som omöjligt att hitta på ett ord att säga till sin bordsgranne; eller som utan tvekan tillrättavisa en full karl på gatan, men omöjligt vågar säga till jungfrun därhemma att damma bättre. Blyghet gent emot främmande allenast, eller blyghet även gent emot de närmaste, mot barn och underordnade; den ständiga blygheten, eller den som endast visar sig i prövande situationer — som sagt, grader och symptomer växla.

Engelsmännen, i detta fall våra olycksbröder — ty blygheten tyckes vara en speciell svensk egenskap, medan den saknas hos norrmän och danskar, som nationer betraktade — bruka tala om *selfconsciousness*, ordagrannt och av ovana översättare ofta återgivet med *självmedvetenhet*, en egenskap som ju föga har med blyghet att skaffa. Men det engelska ordet betecknar i själva verket *blyghet*, vilken ju är ett sjukligt medvetande om ens egna ord och handlingar. Medan människan utan blyghetens tryck talar och rör sig liksom omedvetet, och därför lätt, *hör* den blyge sin egen röst, *känner* sina rörelser och därmed inträder ett tillstånd av *känning*, som medför en olidlig plåga för honom. Låt nu en människa, som känner sig olycklig på detta sätt, plötsligt få sin uppmärksamhet riktad åt annat håll, upptagas av en hastig och oväntad tanke, känsla eller yttre tilldragelse, och detta "medvetande om självet" försvinner med ens och hon är fri. I själva verket måste man ha erfarit ett sådant tvång och känslan av befrielse för att förstå den oändliga lättnad och vila som utbreder sig över hela organismen, en lyckokänsla som endast kan jämföras med ett tillfrisknande från en plågsam sjukdom.

Blygheten låter sig icke botas genom att resonnera, lika så litet som man kan resonnera bort förskräckelse för åska: bägge sitta i nerverna. Men bäggedera kan man komma till att behärska, liksom sina nerver över huvud; och här kommer *träningen* till hjälp. En hel del blyghet beror nämligen endast på bristande vana. Barn, som vuxit upp på landet, känna den i staden och gent emot stadsbarn; hemma hos sig ha de övertaget; blyghet i sällskapslivet har samma orsaker och verkningar. Umgängesvanan är en sport och kan läras, liksom all sådan; man kommer däri mer eller mindre långt, men i de flesta fall tillräckligt. Det gäller att från början ta saken lugnt: lär dig först och främst att *finna dig* i din blyghet, acceptera dina egna "grodor" och missgrepp med samma jämnmod som en nybörjare på cykel sina oundvikliga kullerbyttor! Se dig omkring och lyssna, och du skall göra märkliga upptäckter: det finns fler blyga än du, och icke minst bland dem som vana och samhällsställning för länge sedan borde ha botat för denna åkomma. De dölja den på olika sätt bara. Den där herrn, som för en så forcerad konversation, talar för att dölja sin blyghet — han skulle ge vad som helst för att kunna föra ett lugnt och ogenerat samtal.

SKANDINAVISKA KREDITAKTIEBOLAGET
GÖTEBORG - STOCKHOLM - MALMÖ

Avdelningskontor över hela landet

Egna fonder Kr. 182,000,000:—

Gottgör å insatta medel högsta gällande ränta

Telegramadress "Kreditbolaget"

(Inf. gen. Göteb. Tandläkaresällskap)
Tandläkare Anne-Marie Heijde
Vasaplatsen 1. Telefon 15500.
Rådfrågning: Vard. 1/2 2—1/2 3, övriga tider efter avtal.

Tandl. SVEA LEFFLER.
Spec. Äkta Porslinsfyllningar.
Viktoriag. 8. Tel. 8958. Vard. utom lörd. 1—2.

Värdinnans stela och högdragna sätt är *hennes* sätt att dölja blygheten — hon skulle ge lika mycket om hon kunde prata muntert och röra sig med livlighet. Intet bidrar mer till ens egen jämvikt än ett och annat sådant uppdagande; man finner sig ha olyckskamrater och man är redan lugnare. Så småningom kommer man till att behärska sin blyghet, så som man kan lära sig behärska ett kroppsfel — tänk på kejsar Wilhelms lama arm! — m. a. o. finna den form, varunder den lättast kan döljas — och medvetandet om att den ej längre faller i ögonen är, redan det, den allra största hjälp att helt, eller till största delen, övervinna den.

Svårare är det, när blygheten från början är förenad med den sjukliga självunderskattning, som av själsläkare kallas "mindervärdighetskänsla", och som så många fler än man anar livet igenom släpa på. Denna känsla tycks vara så gott som outrotlig, den förekommer hos människor av olika grader av begåvning — nästan aldrig hos *verkligt* mindervärdiga individer — i alla samhällsklasser, tar sig de märkvärdigaste anledningar att bryta fram. En sådan människa känner sig permanent misslyckad, underlägsen, "född till olycka", ingenting kan övertyga henne om motsatsen. Mitt i framgången faller hon till föga för ett föraktligt omdöme, hon lyssnar alltid lyhördare efter klander än beröm, hon saknar med ett ord "tron på sig själv", så ovärderlig för den som vill vinna framgång i livet. Sympatiska äro dessa människor nästan alltid, icke desto mindre är deras tillstånd en sjukdom, mot vilken det gäller att sätta in all själens kraft: En sådan människa skulle man vilja giva som råd först och främst att *aldrig fästa tankarne vid sig själv*. Det är alls ingen dygd — hur mycket den i forna dar predikats — att ständigt säga: "jag är oduglig, jag är ovärdig, jag är sämre än alla andra" — även om aldrig så uppriktigt menat; det är lika förkastligt som att fördjupa sig i en sjukdom och ligga och ge akt på sina symptom och sensationer. Upp och handla! Handla framför allt! Och liksom vi nyss sade om blygheten: Sätt er in i att misslyckas, att handla fel, till och med orätt — allt är bättre än grubbel, passivitet. Kasta er ut i böljorna med risk att gå under: det skall också kunna hända att ni känner hur vattnet bär er.

Herman Sudermann har i sin bok "Frau Sorge" — på svenska "Sorgens gudbarn" — sällsport träffande skildrat en ung man med sådan "mindervärdighetskänsla", hans li-

PÄRLOR
JUVELER
i modern infattning fördelaktigast hos
K. Anderson
Hovjuvelerare. Ö. Hamng. 41.

Hemmets tidning
— är —
Göteborgs Aftonblad
Särskild, omväxlande avdelning för kvinnan och hemmet.
I varje nummer, värdefulla artiklar i olika frågor, berättelse, följetong, kåserier.
Pr kvartal 7.50 fritt hemburen.
Lösnummerpris 10 öre.

dande och hans frigörande genom handlingen. En annan människas tro — såsom här också var fallet — är för mången en räddning, få är en så dramatisk räddning beskärd, de mesta få pröva sig fram på eget hand.

Må det vara en tröst för alla dessa att veta, att några av de längst hunna och i mänsklighetens historia djupast ingripande personer i sitt inre haft att kämpa mot — och övervinna — dessa samma hinder, och att dessa hinder ytterst varit deras kraftigaste sporre till seger.

—::—

En livsgärning i människokärlekens tjänst.

Av *FRIGGA CARLBERG.*

Den som en gång stått ansikte mot ansikte med *Elisabeth Liljegren*, överste i Frälsningsarmén, glömmer aldrig den djupt skådande blicken i de ögon, för vilka människors själar voro en öppen bok. På varje blad i den skildring *Alma Petri* nu i sitt arbete *Slummens Överste* givit av sin vän och arbetskamrat mötes man av denna blick av förstående och alltomfattande kärlek.

Skildringen av Lassagården — Elisabeth Liljegrens barndomshem i Dalarne — och den man och den kvinna som där fostrade sina barn, är som en vacker idyll, byggd på klippfast grund av rättskaffenhet och godhet. Lassa Lisa eller Olars Lisa, namnen hon bar som barn, röjde tidigt arten. Vid knappast nio års ålder hade hon, driven av medkänsla för en gammal, på grund av sitt ogifta stånd (och kanske mest för den därmed oftast sammanhängande fattigdomen) ringaktad kvinna, som bodde i en koja i skogen, beslutat leva på samma sätt: bygga en riskoja och bo där med ett par getter — den ena ägde hon ju redan. En solig julimorgon steg hon upp klockan sju och gav sig ut i skogen till sin nybyggargärning. Efter några timmar saknade mor sin flicka och gav sig ut på upptäcktsfärd. Under strida tårar tvangs Lisa lämna sina björkkvistar och lövet, utbrett till torkning för att vinterfodra getterna. Kojan i skogen blev aldrig färdig, men att lusten att "bygga hus åt människor" var livskraftig, därom vittnar Elisabeth Liljegrens livsverk. I Stockholms telefonkatalog står bland Frälsningsarméns olika avdelningar även *Fastighetsdepartementet* och dettas grundläggare är den lilla risplockerskan från Dalarne.

Under konfirmationsläsningen gjorde hon sig så bemärkt, att pastorn erbjöd henne plats som lärarinna vid en av socknens småskolor, vilken plats hon innehade i fyra år. Hennes mål var att komma till Falu lärarinneseminarium. Men alla planer kullkastades efter ett besök i Myrbacka missionshus, där en man vid namn Jernberg åstadkom en andlig väckelse med vittgående följder. En av dessa var Lisas "frälsning". — Hon kände sig ha fått "kallelsen", som blev allt starkare, tills hon en dag befann sig å Frälsningsarméns högkvarter och sade att Gud sänt henne.

— Känner ni Frälsningsarmén? — Nej. — Har ni några rekommendationer? — Nej.

Den förbryllade adjutanten hämtade kommendanten, fröken Ouchterlony, som snart gav utslaget:

— Även jag tror att Gud har sänt dig. Vi taga emot dig på prov.

Alla nya rörelser mötas med misstro och förföljelse, många gånger endast därför att de äro *nya*, detta farliga, fruktade ord. Det var ingen lätt uppgift arméns soldater hade, och det behövdes en fanatisk tro och hängivenhet till Gud och medmänniskor för att härda ut i kampen mot fördomar och okunnighet. Enligt ett kyrkorådsbeslut, grundat på Kungl. förordningen av den 11 dec. 1868, blev Elisabeth Liljegren med några kamrater förbjuden att uppträda med föredrag inom Landskrona församling. Detta dokument blev ett av de

goda vapen dumheten så ofta sätter i motståndarens hand.

Som ledare av slum- och räddningsverket har Elisabeth Liljegren kanske vunnit sina rikaste lagrar. Hennes intelligens, hennes önskan att hjälpa dem som voro i nöd och hennes förmåga att sköta ekonomi skapade ständigt nya utvägar och byggde nya hem för övergivna och förkomna medmänniskor.

Det är frestande att tala mera om hennes arbete och osjälviskhet, men utrymmet tillåter det ej och det skulle ändå bli ofullständigt i jämförelse med Alma Petris varma och levande teckning av hennes rika personlighet.

Lyckan av personligt sammanträffande med Slummens Överste räknar jag som en av mitt livs högtidsstunder.

—::—

Gillblads Avdelningen för Bomullsvävnader

Största utsökta sortiment, bättre kvalitéer Nyheter äro nu i enastående vacker sortering på lager.
Såsom det nyaste framhålles
FROTTÉ CHINE,
Crêpe Marocaine i bulgariska mönster. — Stor färgsortering bom. Crêpe Marocaine. — Ylle- & Bomulls-Tricotine. — Bom. Foulardsiden, imitation. — 100-tals moderna Indiska mönster Ylle-Mousseline.
Obs.! Våra skyltfönster. Obs.! Extra billiga priser.

GAMMAL.

Du är liten och spenslig, gammal och grå.
Världen vill ej ha dig, du får lov att gå.
Gå, men o, varthän i din ålderdoms kväll?
Det finnes ju ingen som öppnar ett tjäll
För en gammal och darrande kvinna som du.

Du söker och söker från dörr till dörr;
Du minnes hur villigt den öppnades förr.
Du kan väl ännu ta ett barn upp i famn.
Om bara en enda vill öppna en hamn
För den skugga av en kvinna som nu är du.

Det enda som lever med rikedom varm
Är ju ett hjärta i din insjunkna barm.
Det skälver och längtar, vill glädjas och le.
Det vill sjunkande sol i härlighet se,
Men skuggan är så svart kring en kvinna
som du.

Du går nu förgäves från dörr och till dörr.
Det är ingen som slår den öppen som förr.
Dina fötter värka. din hand är så kall.
Du vet ej en plats i stora världen all
För så fattig och skröplig en kvinna som du.

Och dock skiner där ut från ditt ögonpar
Både ljuset och värmen från forna dar.
Väl funnes hem som behöde deras glans,
O, visste du blott, var i världen det fanns..
Men vägen är så lång för en kvinna som du.

ELLEN BERNER.

Vill Ni ha vackra hållbara Gardiner
KÖP DÅ
TANGENS
GARDINER
Bästa Fabrikat

Har Ni något
att sälja, köpa, hyra ut eller byta, så annonsera det i
Göteborgs Morgonpost
Morgonens förnämsta annonsorgan

Söker Ni någon
tjänare, våning, plats eller annat, så annonsera det i
Göteborgs Morgonpost
Göteborgs största morgontidning.

Damväskor och Reseffekter
i olika sorters modeller och kvalitéer köper ni alltid billigast hos
John A. Gahm
KORSGATAN 12

Malört.

Vi återgiva här nedan några tankar av den tyske filosofen Arthur Schopenhauer, hämtade ur hans i dagarna på Björck & Börjessons förlag utkomna *"Aforismer i levnadsvishet"*. Inom den filosofiska litteraturen torde näppeligen ha funnits en större pessimist än Schopenhauer, varom nedanstående tankar nog även ofördydbart bära vittne:

Vänner kallas merendels husets vänner ty de hålla vanligen mer av huset än av husets herre och likna sålunda mera kattor än hundar.

*

Vänner i nöd skulle vara sällsynta? — Tvärtom! Man har knappast hunnit få en vän förrän han är i nöd och behöver låna pengar.

*

Hövligheten är en tyst överenskommelse att ömsesidigt ignorera varandras moraliska och intellektuella ynkedom och att ej klandrande uppmärksamma den, varigenom den ju också till ömsesidig båtnad mindre träder i dagen.

*

Inga pängar äro bättre använda än dem vi låtit lura av oss, ty för dem ha vi direkt tillhandlat oss klokhet.

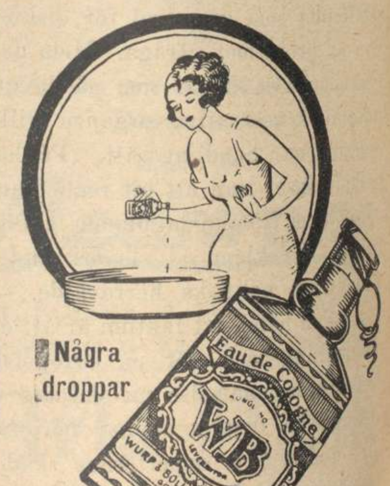
*

BLOMSTER-hälsningar över hela jorden.
Kungl. Hovleverantör
Beställningar å blommor ombesörjes kostnadsfritt under garanti för omsorgsfullt utförande å alla platser av
Vasa Blomsterhandel
GUSTAF EKMAN
Telefon 4314 — 10365. Telegr. Vasa.
Medlem av Föreningen för blomsterbeställningsförmedling samt de internationella organisationerna F. T. D. i U. S. A. samt B—V. i Tyskland. 6000 medlemmar.
Säg det med Blommor!

Begär alltid
Kobbs Thé

MERKUR-TVÅLEN
är enastående för fintvätt.

Blomsterhandeln "Bellis"
Telefon 14361
Rekommenderas.
KRANSAR, BUKETTER & KISTDEKORATIONER till alla prislägen
Magasinsgat. 11, Hörnet av Kungsg.

EAU DE COLOGNE
i tvättvattnet
gör morgontoiletten uppfriskande och behaglig.
WURP & BOLL, AKTIEBOLAG
Kungl. Hovleverantör.
Göteborg.

De små obehagen, som ständigt plåga oss, kan man betrakta såsom avsedda att hålla oss i jämn övning, så att kraften att bära de stora ej under medgång helt och hållet förslappas.

*

Det folk i allmänhet kallar ödet är för det mesta bara deras egna dumma streck.

—::—

Den unge skalden infinner sig på redaktionen och ber att få läsa upp ett av sina verk.

Efter uppläsningen frågar han:
— Nå, vad anser redaktörn att jag bör ha för det?

Redaktören fundersamt: — Ni är ung — låt oss säga en månads inburning.

—::—

Offentliga nöjen.

Stora Teatern

Påskdagen kl. 8:
SOARÉ.
Matinépriser 2,75—50 öre.
Annandag Påsk kl. 1,30:
GEISHAN.
Varje afton kl. 8:
Martha.

Lorensbergsteatern.

Påskdagen kl. 8:
SOARÉ.
Annandag Påsk kl. 8 för sista gången:
Eliza stannar.

Nya Teatern.

Påskdagen kl. 8:
SOARÉ.
Biljettpriser 1 och 2 kr.
Annandag Påsk kl. 8:
Gurli.
Onsdag Premiär:
NYGIFTA.

Lilla Teatern.

Påskafton kl. 7 och 9, övriga dagar kl. 8:
Bröderna Östermans huskors.
Annandag Påsk kl. 1,30 Matiné, för näst sista gången:
HEMSLAVINNOR.

De senaste vårnyheterna exponeras i

City

Kungs. 51 Skomagasin. Tel. 9179.

Se skyltfönstren.

Teater.

Att dramatisera en berättelse som Selma Lagerlöfs "Käjsaren av Portugallien" är ett vågstycke och ett ännu större vågstycke är det att, som Nya Teatern gjort, upptaga denna dramatisering på sitt program. Men även om man ställer sig tveksam till lämpligheten av att låta "Käjsaren" träda ut ur sin bok och upp på scenen, måste man dock ge sitt oförbehållsamma erkännande åt det utförande skådespelet fick. Att göra en dåre till den centrala gestalten i tre akter av fem är något hisnande djärvt, och att spela denne dåre så att den kritiska publik, som från andra sidan rampen beskådar honom, med allvar följer hans underliga färd och med uppriktigt deltagande lyssnar till hans sällsamma tal är ett verkligt kraftprov. Hr Hedvall lade här en vacker framgång till många tidigare. Spelet var på alla händer förträffligt och verkade liksom berättelsen själv äkta, d. v. s. för den som själv levat obygdsliv, som följt människoödena sådana de där utveckla sig och fullbordas, icke i det fönstrade i stadens myller utan öppet, åskådligt och ofta skrämmande.

"Käjsaren av Portugallien" förtjänar väl att ses.

Det bör ske skyndsammast möjligt, ty redan nästa onsdag är ny premiär, nämligen på ett av världens roligaste lustspel "Nygifta". I Stockholm har denna pjäs gått under två säsonger för utsålda glada och överförtjusta hus. Namnet var där ett annat "Din nästas fästmö".

•

Stora Teatern har till mångas glädje upptagit Flotows gamla kära operett Martha, som med sina välkända melodier och fröken Inga Peters i huvudrollen redan berett publiken många njutningsrika kvällar.

•

På *Lorensbergsteatern* råder liv och rörelse och hög stämning, som icke torde avmattas så länge Eliza gör oss nöjet att stanna kvar.

NORDISKA-INDUSTRI-A-B
TAPISSERI DETALJ
Ö. Hamng. 31, 1 tr.
N·I·A·B
Blommigt siden
GÖTEBORG.

I fågelperspektiv.

"Giv mig en fast punkt i världsrymden, och jag skall kunna rubba jorden", yttrade på sin tid den store matematikern Archimedes.

Giv oss en fast grund att bygga på och världen skall pånyttfödas.

Var finna denna grund?

Besvarandet av denna fråga ligger kanske inte helt utom möjlighetens gräns.

Från *vem* härstammar de första impulserna — goda eller mindre goda? — Från modern — uppfostrarinnan. Det är alltså kvinnan, som har detta dryga ansvar.

Men hur skall hon kunna fylla sin plikt, om hon icke äger nödiga kunskaper?

Mycket har blivit gjort för kvinnan på alla områden, men det *väsentliga* återstår.

Överallt i världen klagas över att "tiden är ond", "tiden är ur led", etc. men man gör sig icke klar reda för *varför* det är så, ty då skulle man söka bota det onda från roten.

Okunnigheten med ty åtföljande självklok är namnet på det spöke, som skrämmer bort lycka, glädje, hälsa, allt!!

Giv våra unga flickor — alla — alla — kunskaper, som tarvas att bilda goda hem och fostra samhällsdugliga medborgare!

För att rätt kunna värna om hemmet kräva vi vår kvinnliga värnplikt!

En bok som aldrig blir gammal.

Att gå bort om våren, när solens livgivande kraft tillväxer i styrka, när jorden klär sig i sin fagraste blomningsskrud och alla löften förnyas betyder ett smärtsamt avsked. Att kunna taga detta avsked med ödmjuk resignation och fullkomlig underkastelse är endast dem förunnat, som känna, att deras egen livssol för alltid dalat över ett till fridfullt eftersinnande invigt inre.

Till dessa färdiga andar hörde den schweiziske diktaren Henri-Fréderic Amiel. Och när han skördades en vår, då ett nytt års majsol strålade över hans naturssköna hembygd och Lac Lemans djupblå vatten doftade sommarljumt gick han såsom en, vilken "icke hade något mer att företaga och icke ens något att fullfölja". Genèves universitet förlorade genom hans död en professor i filosofi — världen vann hans underbara Journal intime, till svenska översatt under titeln *En drömmares dagbok*.

När detta märkliga dokument redan år 1900 utkom i sin första svenska upplaga, i översättning och urval av Klara Johansson och med ett företal av Ellen Key, mottogs detsamma med verklig hänförelse. Man läste och läste om dessa dagboksanteckningar som en andaktsbok, man njöt av den klara stilen, av högtidsstillheten och fromheten hos denna själ, som stilla betraktat och dag för dag stilla avtecknat de bilder, syner, tankar livets flod burit förbi hans blick. Sedan dess har boken fallit i glömska för det stora flertalet, men aldrig upphört att vara efterfrågad av det litteraturälskande fåtalet. De ständigt förnyade upplagorna av detta till alla kulturspråk översatta posthuma arbete vittnar tydligare än allt annat om att Amiels sista bön till livet: att hans dagbok "icke skulle bortföras av tidens flod såsom vissna höstlöv av bäcken" ej förklingat ohörd.

Och han behövde, i sanning, icke frukta! Det är rent märkligt hur ny och nästan överväldigande denna bok synes för varje gång man läser om den. Vilken outtömlig guldgruva av tankar, omdömen, poesi. En evigt blommande fantasi, som betager, en ärlighet, måttfullhet och rättskaffenhet i omdömen och analyser, som tillrättalägger och upplyser, en ödmjuk, men ingalunda smärtfri underkastelse inför en tragisk själsläggning och ett tragiskt livsöde, som lär och berikar. Skulle man citera frestades man att göra ett urval på nästan varje sida. Ingenting är glömt av allt det, som under ett människoliv kan genomtona ett sinne. Grundackordet är ett stilla undrande svårmod inför det omätliga scenériet — gästens förnimmelse av stundande uppbrott — främlingens känsla av en blott tillfällig samhörighet med allt skådat och känt. Hela hans liv blir därför en i den djupaste isolering, ensamhet och oförstäddhe fullbordad "invigning till varandet". Med vemod känner han att han icke uppfyller de förväntningar vännerna ställt på hans snille, kunskaper, talang. "De anse att jag icke gör någonting", biktar han i dagboken, "att jag sviker deras hopp... Och likväl läser jag och talar och undervisar och skriver. Men allt som i sömnen... Det är bittert att känna sig i tysthe ogillad..." Mycket ofta återkommer han till denna tanke, att han ej blivit vad man väntat av honom. Och han finner det som en bjudande plikt att träda fram inför sitt eget samvetes domstol och försvara sig, att förklara varför han förvaltat sina pund så och icke på det sätt andra hoppats. Han inser att "en professor är moraliskt förpliktad att rättfärdiga sin titel medelst publikationer, att detta är klokt med hänsyn till de studerande, myndigheterna och allmänheten och att det är nödvändigt för hans anseende och kanske för hans ställning". Men hans självkritik har varit för stor. Det är gripande när han, den borne tänkaren, biktar att denna självkritik mera än allt annat förlamat hans produktiva förmåga. Och det är en rörande anspråkslöshet, när en stilkonstnär som han beklagar att han "icke genomgått någon systematisk kurs i författarskap!" Hans misstroende till den egna förmågan tillväxer med åren och han kan slutligen icke skriva för tryck utan att "varje ord blir en ansträngning och pennan stakar sig på varenda rad i följd av omsorgen att finna det rätta ordet och den massa av möjligheter, som framställer sig vid varje sats".

Endast i dagboken kan han ge sig hän helt och fullt. I den har han funnit sin form och fulländat den till något hittills oöverträffat. Vem definierar exempelvis ett intryck av musik ypperligare än Amiel i följande fina omdöme om trenne av dess mästare: "Mozart", skriver han, "har ljusets och den blåa oceanens klassiska renhet, Beethoven luftens och havets stormars romantiska storhet, och under det Mozarts själ tyckes bo på ett Olympos' eteriska höjder, strävar Beethoven rysande uppför Sinais stormiga sluttningar. Låt oss välsigna dem båda. En var av dem framvisar ett moment av det ideala livet. En var av dem gör oss gott. Låt oss älska dem båda".

Om Wagner skriver han efter att ha hört Tannhäuser: "Wagner är en mäktig ande, som har sinne för den stora poesin. Hans verk är t. o. m. mera poetiskt än musikaliskt... snarare symfoniska dramer än operor. Rösten sjunker till rangen av instrument, sättes i nivå med violiner, pukor och oboer och behandlas instrumentalt. Människan har fallit från sin dominerande ställning, och verkets tyngdpunkt förflyttas till orkesteranförarens taktpinne. Det är den *depersonaliserade* musiken, den neohegelianska musiken, massmusiken i st. f. individmusiken... Det fattas när allt kommer omkring glättighet, otvungenhet, naturlighet och livlighet, det vill säga vingarna och leendet".

På ett annat ställe bekänner han: "Jag älskar alla kvinnor en smula, som om de alla hade i pant ett stycke av mitt ideal eller mitt ideal självt. Jag omger dem med min sympati som fristaden sanktuariet, tillflyktsorten för smärtor, fröjder och ömma känslor, som blidhetens och godhetens himmelska förrådskammare på jorden, och när jag helt och hållet lyder min natur, känna de sig så älskade, beskyddade och förstådda, att de ge mig tillbaka min välvilja... Att glädja och utsläta, att förstå och trösta det synes mig vara allt vad jag begär av livet..."

Uttalandet målar Amiels livsskygga ande. Han ville aldrig helt inträda i verkligheten, aldrig binda sig med band, som kunde inverka hindrande på hans inre frihet. Orsaken var lika mycket psykisk som fysisk. Hans oändligt stora sårbarhet, det praktiska livets brist på elasticitet hänvisade honom i lika hög grad som hans redan mycket tidigt vacklande hälsa till enstöringslivet. Känslan av ansvarighet, som var hans osynliga mara, och som blev ödeläggande för hans vilje- och sinnesliv skänkte i gengäld så mycket skönare och mera gyllene frukter i hans tankes örtagård. Det kan i detta fall icke talas om mognad med åren. Redan på en av de första sidorna i den under trettiotvå år förda dagboken är den då blott 28-årige diktaren samma man som på de sista, och ha han med divinatorisk klarsyn på sitt öde skriva: "Skjuta ifrån sig sitt kors är att göra det tyngre". Han resignerar under nödvändigheten att försaka. "Eftersom man icke kan bli lycklig, varför skall man då göra sig så mycket besvär?" frågar han på ett ställe. Och säger på ett annat: "När livet upphör att vara ett löfte, upphör det icke att vara en uppgift; alltså är dess rätta namn prövning".

Han är predisponerad för melan-

Flerestädes ute i världen framträder i dessa dagar samma längtan.

I London har regeringen tillsatt en kommitté för att praktiskt utreda frågan om införandet av allmän kvinnlig värnplikt.

På Balkan är samma fråga även under debatt.

Tiden härför är mogen.

Varför dröjer Sverige än?

Gerda Höök-Nilson.

—::—

Primadonna-Korsetten

Den infällda gummiresåren upptill i midjan, bortelimінerar skadligt tryck på ömtåliga organ. Medgiver full rörelsefrihet.

Bästa Sportkorsett — Kontorskorsett.

PRIMADONNA B............ Kr. 2.90
Prima silvergrå satin med 2 strumphållare

PRIMADONNA A............ Kr. 3.90
Prima garnfärgad dräll, i rosa och ljusblå, med 4 strumphållare

PRIMADONNA C............ Kr. 4.90
Prima vit batist med infällda silkeresårer i midjan och 4 strumphållare

A. JÖNSSON & Co.
50 KUNGSGATAN 50
Filialer: Linnégatan 10 — Carl Johansgatan 13 — Övra Husargat. 4

NADCO HEMFÄRGER

Frottéer 100 cm. breda Bästa kvalité
Kr. 2:90 pr mtr.
FRIBERG & ANDERSON
KUNGSPORTSPLATSEN 1 TEL. 7235

Silverslöjan.

ROMAN
av
Ilse Leskien.

Auktoriserad översättning
av *Ragnhild Lindberg.*

14

Fiedler satt under kastanjen med armarna i kors och stirrade upp i den unga, solglittrande lövkronan över sitt huvud utan att se någonting, då han hörde steg på gången. Van der Borgk, naturligtvis! Han hade väntat det och satte sig tillrätta. Han såg van der Borgk stiga in genom gallergrinden och ville resa på sig.

— Var så god och sitt still, och Henry satte sig också på bänken, tryckte händerna mot varandra och blickade ut över kyrkogårdens gröna stillhet.

Fiedler rätade litet på sig och sade med lätt beslöjad röst:

— Din fru är naturligtvis alldeles oskyldig till det här. Hon har aldrig givit mig minsta anledning... allt vad jag gjorde och sade...

— Vad sade du?

— Jag bad henne göra sig fri.

— Från mig?

— Ja.

— Och vår vänskap?

— Jag älskar henne, jag tänkte endast på att hon ej får stanna, där hon är, att jag måste vinna, övertyga, befria henne!

— Från mig?

— Jag ville försöka att få henne fri, innan hon får reda på, hur du handlar emot henne. Jag vet det där om Julie Wiesner — jag såg dig ju nyligen med henne i stadsparken.

— Mig?... med Julie?... omöjligt!

— Du erkänner det naturligtvis inte. Det är ju också likgiltigt, då jag ingenting kan göra... inte kan hjälpa henne, eftersom hon älskar dig! Och han fortsatte lägre med sammanbitna tänder: Jag trodde att jag skulle kunna rädda henne från er... från edra orena händer!

— Rex!

— Jag kan det ej. Jag har misstagit mig, och han böjde sig trött framåt.

— I det och i annat! Även Henrys stämma skälvde av undertryckt rörelse.

— Så sant jag lever! När jag lärde känna Elisabeth var allt slut med Julie. Övervunnet, glömt.

Fiedler sprang upp: "Mina egna ögon!...

— Ha bedragit dig. Den, som du såg tillsammans med Julie, var Szagady, virtuosen. Sedan i går har hon gett sig i väg med honom, och i dag äro de nog redan på väg till Newyork.

Fiedler tog sig för pannan.

— Och det vill du, att jag skall tro...

— Ja, det och ännu mycket mer! Jag har valt Elisabeth av aktning för hennes natur, för att vårda och skydda henne. Ditt beskydd behöver hon ej! Det skall, och måste du tro!

Fiedler stod framför honom, hans ögon sågo forskande in i Henrys ansikte, vars rena drag, besjälade av en djup, inre rörelse, lyste som marmor i den gröna belysningen.

Ett sista tvivel dröjde kvar i Fiedlers blick.

— Men om det är så, att du inte kan tro mig, trots allt, vad jag sagt dig... om det är din fasta övertygelse, att Elisabeth bör befrias från mig, därför att du ej anser mig vara värd henne — vilket du kanske har rätt i så vill jag gärna ge dig tillfälle att göra upp den saken på enklaste sätt.

Han reste sig och bugade sig lätt:

— Vi behöva endast välja timma.

Fiedler vände sig åt sidan.

— Säg ärligt ifrån, alldeles som förr, på den tiden vi voro goda kamrater. Jag har alltid fogat mig efter ditt goda förstånd. Du är den bäste av oss båda. Skall det vara nödvändigt?

Fiedlers höga gestalt vände sig långsamt mot honom, det ryckte i hans läppar, då han sade:

— Nej!

Han räckte fram handen, som Henry livligt fattade, och de sågo på varandra med en öppen, allvarlig blick. Så släppte de varandras händer, van der Borgk gick genom järngrinden, nickade än en gång och var borta.

På Mariaplatsen vinkade han till sig en taxameter, och inom några minuter var han hemma.

Då han trädde in i sitt rum, stod Elisabeth bredvid skrivbordet och han blev slagen av hennes hållning, fullkomligt otvungen, men på samma gång målmedveten, och hans ögon tindrade... hon älskade, hon tillhörde honom äntligen helt och fullt... och han stod ett ögonblick stilla, gripen av inre rörelse.

— Vad har du sagt Fiedler, Henry? Han har inte den ringaste skuld... det var jag... jag...

— Ingenting, Elisabeth, jag vet ju det...

— Nej, förlåt... det är jag som är orsaken till det.

— Och han påstår motsatsen.

— Nej, du måste höra mig, jag måste förklara för dig...

— Gott, men vill du inte sätta dig?

Han insåg, att han borde göra henne till viljes, sköt fram en stol och lutade sig själv mot skrivbordet. Och han såg ner på hennes skimrande hår, ty nu hade hon sänkt huvudet.

— Han trodde jag visste, hur det stod till med honom, och jag har under dessa sista veckor bara låtit det vara, utan att förstå det minsta av alltsammans. Jag tänkte ju bara på mig och... och på dig, Henry! Fiedler trodde, att han behövde beskydda mig, han visste ju inte, hur det är... visste ju inte, att... det var så svårt att få det över läpparna, fastän hon dock anade, att hennes rop därborta redan förrått hennes hemlighet... — att ingen enda kan hjälpa mig, därför att... jag älskar dig...

— Elisabeth!

— Låt mig tala ut... och ännu höll hon sitt huvud sänkt — därför att jag älskar dig, trots allt. Trots att jag vet, att jag har alldeles för liten livserfarenhet för att kunna tillfredsställa och fängsla dig, trots att jag vet, att du måste söka hos andra, vad jag inte har och aldrig kommer att få... trots allt detta, Henry!

Och nu lyfte hon upp huvudet, och stolta och klara sökte hennes ögon hans.

Han rörde sig ej, såg blott på hen-

A. LUNDBLADS Begravningsbyrå
REKOMMENDERAS
Kungsgatan 12. Göteborg.
Tel. 11045, 776 ank. bostaden.

Sänd Eder **Tvätt** till
Tvättanstalten Västkusten
Vegagatan 46. Göteborg. Tel. 44443.
Omsorgsfullt arbete. Snabb leverans.

koli, och tröttheten övermannar honom mer och mer. ”Egentligen lever jag endast av beskedlighet och utan spår av illusion”. En hopplös sjukdom bidrar att göra ”träldomen tyngre och inhägnaden trängre”. Utan upproriskhet, men ofta fylld av namnlös smärta underkastar han sig den beklämning som uppstår ”vid det oändligas inträngande i den ändliga varelsen”. — ”Må det bli som Gud vill!” utbrister han slutligen trött och plågad. ”Jag överlämnar mig i hans händer”.

Han lever den sista tiden i ständig osäkerhet inför en annalkande katastrof. Skall döden lämna honom frist ännu några år eller endast några månader? Den varnar ständigt och rycker ständigt närmare. Men alltjämt är hans ande trogen sina ideal, alltjämt fyller han sin dagbok med de härligaste, djupaste, renaste tankar. Den sista Långfredag han lever, den 15 april 1881 och sålunda knappast en månad före sin död, skriver han:

”I dag är det Långfredag, smärtans högtid. Jag vet vad dagar av ångest och nätter av kval vilja säga. Låt oss ödmjukt bära vårt kors... Du har ingen framtid mer, din plikt är att ordna det närvarande och reda upp dina angelägenheter. Försök att sluta väl, eftersom du inte har något mer att företaga och inte ens något att fullfölja”.

Dessa ord avsluta dagboken.

Amiel gav icke vad hans vänner väntat. Han gav kanske mer. Böcker och avhandlingar skrivas så många. Men bikter ur hjärtats djup så få. En drömmares dagbok, det mänskligaste av alla mänskliga dokument, borde icke vara någon människa främmande.

S—e L—w.

——::——

Olika sätt att dö.

Folk dö på olika sätt.

Man dör nämligen såsom man lever efter rang, heder, värdighet och yrke. En vanlig människa dör rätt och slätt. Något högre upp på rangskalan avlider man eller skiljes hädan. En bemärkt person lämnar sitt jordiska stoft och en furste utandas på en viss minut sin sista suck. En betydande personlighet ”är icke mer”, diktaren dör genom att ”strängarna på hans lyra brista” och tänkaren när veken i hans lampa bränt ut. Hos filantropen upphör hjärtat att slå, sjökaptenen anträder den sista långfärden, den religiösa människan hemkallas, och chaufförernas offer ljuta en ögonblicklig död. Barnet ”återvänder”, den unge lyfter vingen till flykt, och åldringen slutar sina dagar.

Ännu många flera uttryck och omskrivningar vore att anföra. Men må denna axplockning vara nog för att visa att dö och dö icke alltid är samma sak i språkets skiftande värld.

——::——

Vaxduk
Största urval Lägsta priser
A.-B. Carl Johnsson
Kungstorget

Varje förståndig husmoder
använder
Pellerins Margarin
i hushållet

Varför plågas med dåligt kaffe då Ni kan få Swalanders kaffe! Butiker: Kungsg. 17 Korsg. 13, Bazar Alliance. Prova redan i dag! Säljes endast i egna butiker.

EKSTRÖMS JÄSTMJÖL
ÖREBRO KEM.-TEKN. FABRIK
GRUNDAD 1855

Sparvarne.

Soltsrålarne lekte över skrivbordet och några av dem speglade sig nyfiket i den glänsande svarta toppändan på reservoarpennan, som hölls redo att spetsa den väntade idén, vilken sedan på övligt sätt med hjälp av bläck och skrivkonstens ovaler, staplar och krumelurer skulle förvandlas till en historia.

Sådant bestämmer man ju inte själv, men det borde hälst vara ett för årstiden passande uppslag, alltså en våridé. En våridé men icke gärna om väder och icke om vind. Kom den då aldrig? Kom den då aldr —

Åhå, där var den ju, säkert fasthållen mot papperet av pennspetsen! O, en sådan liten en — dugde den väl till en historia?

Det var ett minne, en berättelse vid en djurskyddstillställning i den engelska metropolen. Berättaren var domprosten Inge vid S:t Paulskyrkan. Han talade om något, som hade ett om än avlägset samband med hans dotter Margareta Paula, en liten elvaåring, som förra våren gick bort, förlossad ur en årslång sjukdom. I sin i dagarne utgivna bok ”Personlig Religion” har Dean Inge ägnat henne ett kapitel, genomandat av smärta, saknad och vördnad. Hon var för honom mera än en dotter; det var en ängel som gästade hans hus. Kanske var hon det, kanske är det lidandet, döden, sorgen och kärleken, som kastat detta förklarade skimmer över barnagestalten och skenbart givit den de stora andliga måtten.

Men berättelsen gällde icke Margareta Paula utan den lilla oansenliga varelse hon skänkt sin kärlek — en kanariefågel.

Denna fågel anförtroddes åt Margareta Paulas bästa vän, en liten flicka, som också bodde i London. Här vederfors honom något, som han aldrig förr upplevat, men som helt säkert beredde honom nöje. Man hängde ut hans bur i fria luften högt över gatudjupet. Det var icke friheten, vilken för en burfågel skulle betytt undergången ,men det var sol, det var vind, det var den blåa himlen och ännu något mera.

Han fick vänner! Kvarterets gråsparvar, detta fågelvärldens mest ringaktade släkte, som man givit det fula namnet ”luftens möss”, upptäckte honom. De kretsade kring hans bur, satte sig på dess gallertak.

Reflekterade de över hans öde, ömkade de sig över hans fångenskap? Ville de trösta honom? Rådgjorde de inbördes om det rätta sättet att glädja honom? Sade de sig, att han hade övernog av föda, att det var lönlöst att tänka på ett rymningsförsök och att något annat måste utspekuleras?

En dag hade de funnit något mycket vackert, något med verklig tanke och mening i, något att förundras över.

Det var vår, det var den lyckliga tid, då fåglarne bygga sina bon, där äggen skola ruvas och ungarne, när stunden är kommen, samla sig under moderns duniga bröst och famnande vingar. Se, alldeles som hade ett hemligt avtal träffats kommo sparvarne flygande med strån och kvistar och dun och annat som behöves för ett fågelrede och genom gallertaket släppte de ned det till fången!

— — —

Hur föga vi känna vad som rör sig inom djursjälen. Hur litet vi förstå dess gåta!

Crayon.

Gyllenhammars
UNDERBARA
HAVRE-MUST
Bästa frukosträtt.
För ALDRINGAR, VUXNA OCH BARN.

Vackra Gångmattor.
Platsens största sortering.
— Lägsta priser. —
A.-B. Carl Johnsson,
KUNGSTORGET.

Insändarnes spalt.

Svar till ”En hårt prövad man”.

När undertecknad härmed tillåter sig taga till orda mot Er ampra kritik över nutidskvinnan i förra numret av Kvinnornas Tidning sker detta ingalunda i syfte att försvara de fel Ni däri angriper. Våra dagars kvinna är icke felfri, och det vore säkerligen att göra henne en otjänst att invagga henne i föreställningen att hon är det. Ej heller är det att vara kvinna i sig själv någon förtjänst, som befriar henne från allvarlig strävan att i likhet med åtminstone de bästa bland männen nå den högsta möjliga utveckling.

Det är bara skada att denna strävan, där den finns, är så litet efterfrågad. Ingen av Era hustrur synes exempelvis ha fyllt dessa anspråk. Av Er skildring att döma ha de varit kvinnor av de mest ordinära mått. Och därom är ju intet att säga. Ingen rår ju för sin begränsning, sin temperamentsläggning, sin lynnesart.

Men den stora frågan som framställer sig vid genomläsandet av Er artikel blir varför just Ni, en intelligent och vis à vis de sanna kvinnliga dygderna anspråksfull man valt just dessa kvinnor, som på intet sätt motsvarat Ert ideal. Man anar att Ni valt Er första hustru av verklig kärlek. Men vad älskade Ni hos henne? — Det vackra ansiktet! — Vad föll Ni för? — Det raffinerade koketteriet! — Vad band Er kort sagt vid henne? — Utseendet! Om hon varit mindre vacker, mindre kokett, mindre raffinerad hade Ni kanske icke alls observerat henne. Och likväl begär Ni att hon skulle ha styrka att under andra underordna det företräde, som Ni själv vid Ert urval visat Er prisa högst.

Det är mot denna motsägelse i teori och praktik dessa anspråkslösa rader vänder sig. Det är inkonsekvent av Er män att först på alla sätt uppmuntra kvinnan till behagsjuka och sedan förebrå henne för ytlighet och koketteri. Vad fråga Ni män efter själens och hjärtats förtjänster, när blott ett vackert ansikte finnes. Utseendet avgör oftast allt. Är en kvinna icke vacker måste hon åtminstone vara elegant för att tilltala Er eller över huvud väcka Er uppmärksamhet. De andra, de naturliga, vänsälla, ömma och djupa, som skulle bli de bästa mödrarne, de hängivnaste livskamraterna få däremot ofta gå där obeaktade.

Ni har valt fel! Men det är orätt att ”hata havet för en enda storm”. Det finns också andra kvinnotyper än de, som ett genomgående oblitt öde fört i Er väg. Kvinnor med det sanna modershjärtat, som vill hela världens och som måhända — trots allt — en gång skola bli hela världens räddning.

En kvinna.

——::——

Arla Mjölk
Distribution på glasflaskor.
Tel. 40781, 45699

ÅNGBAGERI A.B.
ROSENLUNDS BRÖD

På inbjudan av
Kvinnornas Fredsförbund
håller
Borgmästare Carl Lindhagen
Påskdagen kl. 6 e. m. föredrag å Högre Realläroverkets högtidssal över ämnet:
Krigsväsendets avrustning och Folkförbundets fulländning.
Allmänheten inbjudes.
Entré: Salen 50 öre, Läktaren 25 öre.

Nyutkomna böcker.

Åhlén & Åkerlunds förlag, Stockholm:

Sy edra hattar själv! Fullständig handledning i konsten att göra sina hattar. Bemyndigad övers. av Augusta Pihl. Pris kr. 3,25.

Dukning och servering. Illustrerad. Av Thora Holm. Pris kr. 4,25.

Mönster till fransflätning. Av Anna Pettersson-Berg. Pris kr. 1,50.

——::——

Romanen ”Silverslöjan”

avslutas i dag på det lyckliga sätt, som vi väl alla önskat. De bekymmer som skriftligen meddelats oss att den ”gemena doktorn” skulle komma att grumla den van der Borgkska lyckan hava dess bättre icke besannats.

Vi påbörja i ett av de närmaste numren en modärn engelsk roman, högintressant och så spännande att det kommer att bli en hel plåga att för varje vecka vänta på fortsättningen. Längre kan man icke nå i följetongsväg.

Alla som köpa
SPISBRÖD
från
Göteborgs Ångbageri
säga att det är
främst i skörhet och god smak.

ANVÄND ALLTID ”Finess” SKOCREAM
INREGISTRERAT

VAX DUK
hade sparat henne tvätt och besvär.
Vi ha trevliga mönster.
Göteborgs Linoleum-Magasin,
Peters Franzén & Co.
Kungsportsplatsen 2.

BREVLÅDA.

A. N., Örebro. Hotel Nobel vid Karl Johansgade. Centralt. Moderata priser.

”Frågor och svar”, Malmö. Tyvärr är det intet uppslag, endast en lånad idé. Tack för intresset, men vi måste avböja.

Frånskild. Framlägg synpunkterna! Vi skola gärna ta del av dem för eventuellt införande.

Syster Frida. Er högläsning av Kvinnornas Tidning i den lilla läsekretsen har glatt oss mycket. Rörande följetongen ger veckans nummer svaret. Varma återhälsningar till samtliga.

”Icke nyttigt”, Göteborg. En s[illegible] privat synpunkt kan ej tagas hänsyn till, när det gäller en allmän och obestridlig sanning.

Svar till ”En hårt prövad man”. För fruntimmersaktigt och nonchalant. Säg det som *kvinna!* och vi skola gärna öppna våra spalter.

Lady Lil, M. S—n, Gunvor Tjell. Får återhämtas.

——::——

Bröstkaramellen ENGELBREKT
Välgörande Välsmakande Oöverträffad
Lagligen skyddad Endetillverkare
A.-B. Karamellfabriken Engelbrekt, Örebro.
Säljes överallt i påsar om 1 hg. à 50 öre.

Största urval, moderna varor. Lägsta priser alltid hos
Hedströms
10 SÖDRA LARMGATAN 10
Linnégatan 11. Karl Gustafsgatan 57.

ne tillbaka och i hans mörka ögon fanns intet annat att läsa än vördnad, kärlek och en stark vilja att beskydda.

Och hon kunde ej göra sin blick fri från hans.

— Om jag vore sådan, Elisabeth, som du, vilseledd av andra ansett mig vara, så skulle jag aldrig ha vågat att närma mig dig. Jag har kommit till dig med ren vilja, så långt som min natur, och den är icke alltigenom god, överhuvudtaget kunnat det. Förstår du det nu?

— Ja!

Då tog han hennes händer och drog henne sakta upp till sig: — Just för din okunnighet om världen har jag sökt och älskat dig. För allt det som du kallar din oerfarenhet och jag din silverslöja.

Och då han kände, att hon darrade i hans armar sade han:

— Giv dig, Elisabeth, giv dig helt! Vad fruktar du för? Mina händer skola aldrig taga den av dig!

SLUT.

——::——

Bland kvinnor.

Av *ELLEN BERNER.*

I.

Ett fördelaktigt äktenskap.

I den stora förnäma kvinnoklubben vid världsstadsboulevarden surrar och arbetas det dagen i ända. Och en stor del av natten också. Bakom sällskapsrummen med de bekväma fåtöljerna och små, utsökta borden med blommor, böcker och sötsaker ligga korridorer fulla av skåp och lådor, serveringsrum fulla av glas, kristall och blänkande silver samt kök fulla av ånga, stekdoft och vitklädda tjänare. På golven i matsalarna ligga just nu trenne negrer, polerande tiljorna tills de skina i kapp med deras egna ansikten. En ung flicka i svart-vit tjänstedräkt med famnen full av rent bordslinne, skyndar förbi dem skickligt undvikande deras lömskt utsträckta borstar och med en huvudknyck av oändligt förakt för svartingarnas skämtsamhet.

I ett ej alltför stort rum åt gårdssidan har en äldre dam trött sjunkit ner på en liten vilsoffa. I hennes ståtliga och behagfullt burna huvud koncentrerar sig klubbens hela maskineri. Från tidigt till sent, mycket sent, övervakar hon det hela. Redan vid 10-tiden på morgonen börja de första damerna infinna sig, de som stämt möten för gemensamma uppköpsfärder i stadens centrum eller utflykter av något slag. All städning måste då vara undanstökad och godkänd, krukväxterna vattnade och friska blommor, artistiskt ordnade, insatta på borden. Snart därpå börja lunchgästerna infinna sig och fylla småborden för fyra i de stora matsalarna. Sorlet stiger i kapp med cigarrettröken. Sedan borden avdukats, betäckas de med spelkort, marker och små eleganta askfat. Cigarrettröken stiger alltjämt, tätnande, mot de konstnärligt prydda taken, där maskerade ventiler suga den vidare. Slamret av marker och mynt, fraset av sedlar och kortlappar blanda sig med konversationerna, de senare ofta helt avstannande vid någon särskilt spännande punkt av spelen. Ty kortspelet är här icke en mask för kvinnlig meddelsamhet, utan fallet är i regeln det alldeles motsatta. Vilket gör sysselsättningen så mycket mer vilande och eftersökt.

Nu ha spelgästerna gått, somliga icke längre än till de enskilda toalettrummens vilsoffor, ty middagsdukningen är inne, så mycket mera ceremoniell och arbetsam än den som förmiddagens enklare mål fordrar. I kök och kallrum arbeta cheferna under högtryck i sina olika avdelningar. Svarta negerpojkar, helt insvepta i vitt bomullstyg, ränna omkring med sina stora förskrämda ögon uppspärrade över bossens minsta vink. Temperaturen är i stigande.

Husmodern, som redan ordnat allt, har nu ett par korta timmar för sig själv, tills kvällens speciellt beställda fester och privata mottagningar skola överses och igen fordra hennes närvaro. Alltmera ha klubbens medlemmar slutat att mottaga sina gäster i det egna hemmet med all den uppståndelse och det otroliga besvär en stor ”bjudning” fordrar där. Alltmera ha de övergått till att låta sin klubb få ordna alltihop åt sig mot så och så mycket per gäst. Värdinnan har då, utom pengarna, endast att bestå något mer handtryckningar än gästerna. Det är allt.

Medlemmarna av en sådan klubb måste vara mycket noga med att få en föreståndarinna av god familj, en som fått en ”god uppfostran” och helst även varit med i ”societeten”, så hon till punkt och pricka vet vad som fordras där. Denna klubb har också lyckats häri; alla äro mycket belåtna. Ladyn är från Kanada och har varit gift med en verklig millionär. Olyckligtvis är hon frånskild, vilket emellertid är lyckligt för klubben, som annars aldrig skulle fått henne. Och eftersom mannen, minst 30 år äldre än hon och själv, genom missplaceringar gjort slut på hela sin stora förmögenhet, var ju skilsmässan ingenting att skämmas för, utan helt naturlig. Så alla klubbmedlemmarna äro mycket belåtna.

Inne i sitt lilla rum har den trötta husfrun tänt en lampa med skär skärm som kastar en blek rosendager över de ännu behagliga och förfinade dragen av hennes ansikte, där dock de 52 åren börja göra sig märkbara, isynnerhet de stunder då det förbindliga leendet får vila sig. Från bordet bredvid sig tager hon ett nyss inburet brev, ser på den barnsliga, ojämna utanskriften under Kanadafrimärket, småler vemodigt och håller det ett ögonblick, oöppnat, i sin hand.

Huru väl hon ser framför sig den långa tunga byggnad, där engelska regeringen sörjer för en ringa del av de krigsveteraner som aldrig mera kunna försörja sig själva. Hon ser sin ende son komma ut ur ett portvalv och på något snubblande ben men utan käpp eller krycka gå emot sig, leende, förtjust som ett barn, när det blivit lovat en stor karamellpåse.

(Forts.).

——::——

JACOBSSONS
Rikspatent
GIVER DET MESTA BRÖDET AV DET MINSTA MJÖLET
HALMSTAD

KVINNORNAS TIDNING

Blusen
skall, för att kunna tvättas om och om igen och ändock se fräsch ut, tvättas med
Gummans
FLINGOR
Fabrikanter A.-B. ENEROTH & Co., Göteborg.
(Även tillv. av Gummans Tvättpulver och Gummans Kraftskurpulver.)

N:o 17. 4:de årg. 27 April 1924.

Annonspris: Textsida 25 öre pr mm.
» sista sidan 20 öre pr mm.
Längre annonsering rabatt.

Utkommer varje söndag.
Utgivare och redaktör: INGEBORG DAHLLÖF. För annons- och ekonomiavdelningen: EDITH RICKBERG.
Redaktion och expedition: Vallgatan 27, Göteborg. Tel. 18070.

Prenumerationspris:
Helår Kr. 6:—. 1/2 år Kr. 3:50. 1/4 år Kr. 2:—.
Lösnummer 15 öre.
Centraltryckeriet, O. Ericson, Göteborg 1924.

Eftertryck tillåtes gärna om "Kvinnornas Tidning", med hela namnet utsatt, angives som källan.

INNEHÅLL.

——::——

Utlandskrönika
i sammandrag.

Även under påskhelgen har man på olika håll sysselsatt sig med den europeiska politiska härvan, undersökande dels dess trassliga beskaffenhet, dels möjligheterna för dess utredande.

Englands regeringschef MacDonald höll på påskaftonen vid arbetarepartiets årskongress i York ett uppmärksammat föredrag, varvid han på det uppriktiga sätt han brukar gav besked angående sin politik både inåt och utåt. I fråga om utrikespolitiken förklarade han, att man *icke* kan vänta sig en snabb och fullständig europeisk förlikning, men att arbetet därpå måste upptagas omedelbart och på grundval av expertkommittéernas plan. Talet präglades av välvilja mot Tyskland. Låt oss, sade han på ett ungefär, tro på detta land och dess ärliga vilja att ingå och hålla ett avtal om förlikning. Den skräck för Tyskland, som behärskar de franska hjärnorna, är "enfaldig".

Talet kommenteras av den franska pressen med beklagande. Särskilt ordet "enfaldig" har varit svårt att smälta. Paristidningen "Le Matin" skriver: Om England icke vill räkna med det sakförhållandet, att Frankrike för sin säkerhet tillförsäkrat sig tyska panter (Ruhr och Rhenlandet) och icke lämnar dem ifrån sig, utan att det fått lika goda garantier i stället av de allierade makterna, så är det fara för att expertkommittéernas utmärkta arbete kommer att resultera i ingenting alls.

Här är problemets knutpunkt — Ruhr och Rhenlandet allt framgent i Frankrikes hand eller återställt till Tyskland? Förhoppningarna på fransk eftergivenhet äro minimala.

Dagspressen har, som man torde minnas, innehållit halvt om halvt skämtsamma meddelanden om en egendomlig engelsk uppfinning, vilken, utnyttjande en okänd naturkraft, givits namnet: "Den osynliga strålen som dödar". Uppfinningen behandlas med fullt allvar av den engelska pressen, vars representanter haft tillfälle att undersöka saken och att konstatera sanningen av uppfinnarens påståenden. Denna stråle har vid experiment på djur visat sig äga en ögonblickligt dödande förmåga. Vad man vidare känner av dess möjligheter är, att den upphäver den elektriska kraften. En elektrisk motor, som träffas av strålen upphör att fungera, men börjar åter arbeta, när bestrålningen upphör. De av uppfinnaren, ingenjör Grindell-Matthews, hittills verkställda försöken hava utförts med synnerligen små kraftmängder på grund av försökens stora och okända risker, men man förstår, att uppfinningen innesluter omätliga möjligheter till mänsklighetens såväl fromma som skada.

Emellertid, saken dryftas ivrigt i den franska och engelska pressen, och man frågar sig med spänning och oro: Är uppfinningen redan gjord i *Tyskland*, och hur långt har man där hunnit i fråga om dess tillgodogörande? Frågan är berättigad, För någon tid sedan berättade dagspressen om en egendomlig och aldrig uppklarad händelse — ett par franska aeroplan flögo in över tyskt område och plötsligt upphörde deras motorer att arbeta, tvingande förarne till nödlandning. Vid undersökning visade sig motorerna fullständigt oskadade, och man stod sålunda inför en oförklarlig gåta. Man återkallar nu minnet av denna mystiska händelse och säger: Kanske var det "den osynliga strålen" som här var i verksamhet!

Självklart är att Tyskland med ljus och lykta söker efter maktmedel av annat slag än vanlig krigsmateriel, och att det i samma stund sådana av tillräcklig fruktansvärdhet, effektivitet och oemotståndlighet stå till förfogande gör sig fritt. Det skulle vi och varje annat folk i liknande belägenhet göra.

De i London pågående underhandlingarne om återupprättandet och ordnandet av de rysk-engelska ekonomiska förbindelserna hava ännu icke satt några synliga frukter. Den privata äganderätten är ännu icke till fullo erkänd i Ryssland, och förrän detta sker kan icke utländskt kapital våga engagera sig i ryska företag.

President Coolidge i Förenta staterna förebådar en ny avrustningskonferens, avsedd att sammankallas sedan det europeiska skadeståndsproblemet sltugiltigt ordnats.

Mussolini, Italiens diktator, har förbjudit de av kommunister och socialister planerade 1-majfesterna.

Den danska socialdemokratiska regeringen är nu färdigbildad. Statsminister är Stauning, som även övertar handelsministerportföljen. En *kvinna* tillhör också ministären, nämligen fru Nina Bang, undervisningsminister.

——::——

VIA CRUCIS — VIA LUCIS.

Mät ditt liv med tappat och ej med vunnet,
Icke med drucket vin men med förrunnet,
Ty kärleks styrka står i dess offer skrivet,
Och av den som lider, har mest blivit givet.

Efter engelskan av E. Berner.

——::——

Fantasien.

Av ***.

I.

Hur den verkar.

Begreppet *fantasi* sysselsätter rätt sällan våra tankar. Vi ana, att det är något som författare och konstnärer av olika slag behöva, och som därför måste ha värde för dem, men då vi icke tillhöra någon av dessa kategorier och icke hava någon förnimmelse av att fantasien betyder något för *oss* eller misstänka, att den skulle kunna göra det, intresserar det oss ej häller nämnvärt *vad* fantasien är, hur den verkar, och om den är en förmåga, som naturen skänker eller förnekar oss, om den kan förvärvas och utvecklas.

Och dock spelar förekomsten eller frånvaron av fantasi en avgörande roll i fråga om vad vi kunna få ut ur vårt liv av intresse, erfarenhet, glädje, lycka, arbete och framgång.

Det är fantasien, som gör barndomsåren med deras oviktiga händelser så underbart minnesrika, så sagolikt lyckliga att vår tanke långt fram i livet gärna återvänder till dem för att njuta och vederkvickas av den ljusa stämning fantasien för evigt inhöljt dem i. Vi gå som då med lätta steg och tindrande sinne under lindalléns höga valv fram mot den vita herrgårdsbyggnaden under det brutna taket och med de gröna fönsterluckorna, i vilka hjärtan utsågats av någon poetisk bygdesnickare. Fåglarne sjunga i skyn, den värmedallrande luften är fylld av ängsblommornas doft, en frodig humla höjer och sänker sig lättjefullt över blomsterrabatten, i backen mot blåbärsskogen beta våra väldiga hjordar av röda grankottskor och bortom åkrar och björkhagar blånar havet, från vars snäckfyllda strand våra barkbåtar för fyllda papperssegel stävade hän mot drömda fjärran länder, dit vår håg i suckande längtan drogs. — I sig självt ett helt vanligt landskap, något som vi längre fram i tiden upptäckte, omskapades det av vår barnsliga fantasi till ett sagorike, tusenfallt skönare än urbilden och där vi i outsäglig sällhet framlevde våra dagar.

Tag bort fantasien från barndomsåren och ni får en trist och förskräcklig tid med förmaningar, kält, läxplugg, mässling och skarlakansfeber som huvudsakliga beståndsdelar. Tänk er barnet utan fantasi och ni ser framför er den olyckliga lilla människovarelse, som alltid kinkar, alltid har tråkigt, som aldrig vet vad han skall "hitta på", utan alltid behöver roas av andra, en obegåvad, odräglig, beklagansvärd liten stackare, en plåga för sig själv och andra.

Sorglös och utan bekymmer är det dock företrädesvis i kraft av fantasien ungdomen njuter sin lycka. Det är den som ger färg och innehåll åt livets i sig själva betydelselösa små upplevelser, den som, föregripande händelsernas utveckling, målar framtiden i rosenrött, den som låter varje dag komma med famnen full av löften och som förespeglar ett äventyr i allt, i en ringning på tamburklockan, i en utbytt flyktig blick, i en förestående liten semesterresa.

Även medelåldern njuter gott av fantasien. Det är den som sätter spettet och hackan i nybyggarens händer, i en hägring visande honom den karga ödemarken förvandlad till en vacker gård med bördiga åkrar och ängar, där en gång barn och barnbarn tacksamt skola njuta frukterna av hans ärliga arbete. — Innan konstverket skapas, boken skrives, uppfinningen göres, det stora företaget blir verklighet, den ädla bragden utföres måste de ha tagit gestalt i en människas fantasi.

Den manliga fantasien, inställd på arbete och förtjänst, finner hundra nya lovande utkomstvägar, där den i detta avseende torvtiga kvinnliga fantasien, även om förmåga och kunskaper skulle räcka till mycket ståtligare uppgifter, icke kan utfundera något originellare och lukrativare än att taga emot inackorderingar eller koka karameller till försäljning bland vänner och bekanta.

Fantasien, anande andras sorger och lidanden, gör oss deltagande och barmhärtiga. Inriktad på det goda, ger den på alla områden näring åt vår idealitet.

Frånvaron av fantasi gör hjärtat träigt, kärleken till endast instinkt, människointresset till oförstående klandersjuka, religionen själlös, arbetet till en trampkvarn, havet till endast salt vatten och skogen till bara ved.

Fantasien, given oss helt säkert som en livsuppbyggande kraft, kan missbrukas, kan användas till skada för oss själva och andra. Den kan förbinda sig med det mörka i vårt väsende, fruktan, avunden, oherderligheten, lastbarheten, illviljan, hatet, förlänande dem en för vårt liv förhärjande styrka, men avgörandet om fantasien skall tjäna goda eller onda syften ligger icke i slumpens, icke i andras hand utan i vår egen, åtminstone sedan vi hunnit den ålder då vårt förstånd nått mognad.

— — —

I nästa n:r skall i en art. "Kristallglaset med smutsvattnet" dröjas vid vad fantasien är, hur den kan renas och utvecklas.

——::——

Snillenas största prövning är otvivelaktigt den att behöva leva bland alldagliga människor.

*

Den grad av begåvning som är nödvändig för att behaga oss är en ganska säker måttstock på den begåvning vi själva äga.

Helvetius.

Livets villkor.

Av *MARIE LOUISE INGEMAN.*

Livets villkor äro hårda, knotar människan. Man inträder och utgår därifrån genom smärtan. En jämmerdal är jorden, en prövning, en skola hela tillvaron. Även när det varit som bäst var det blott möda och besvär.

Har människan verkligen skäl till detta allmänna missnöje med livet? Låt oss se och eftersinna! Redan vid sitt inträde i den jordiska tillvaron hälsas hon med jubel och glädje. Den gränslösa modersömheten vakar vid hennes vagga, faderskärlekens offervillighet skänker stöd och röjer väg. För varje nytt steg har Gud sörjt med outtröttlig omsorg. Intet behov kan uppstå i hennes kropp eller själ, som ej den rika naturen står beredd att fylla. Hon hungrar och de härligaste frukter, de läckraste djur bjudas henne i den ymnigaste omväxling. Hon törstar och söta källsprång springa fram ur jorden. Solen lyser hennes arbetsdag, och när hon är trött av sin möda kommer med mörkret sömnen och försänker henne i fridfull ro. Men ej heller den sene vandraren är glömd: ännu lysa måne och stjärnor hans väg. Vidare skyddar bränslet människan för kölden, och trädens skugga för det brännande solskenet. Tusentals härliga växter och blommor skänka henne färgglädje och väldofter. Djurens hudar, ullen, linet, bomullsbusken, silkesmasken giva materialet till hennes dräkt. Hon har endast att taga och utnyttja av naturens aldrig sinande förråd. Mot varje sjukdom bär marken en motsvarande läkande ört, för varje gift, som hotar hennes liv, ett motgift, som skyddar det. för varje plåga en lindring. Intet är glömt eller oförutsett av den allvetande värd, vilkens underbara jord vi gästa. Ingen längtan kan uppstå utan att en motsvarande kraft uppstår, utrustad med förmågan att förverkliga den. Denna kraft är människosnillets, för vilket naturens bok öppnat sig, blottande sina hemligheter och möjligheter. Varje dess steg framåt har betytt en ny vinning. Det har skapat ordets, färgens, ljudets högsta uttryck, upphävt avståndets betydelse och dragit nytta av naturens hemligaste krafter.

Men icke ens allt detta är människan nog. Hennes hjärta längtar efter sympati, och även för detta hennes behov är väl sörjt. Ingen är skapad som ej äger sitt komplement i kärlek, vänskap eller gott kamratskap. Kort sagt, det gives intet behov nedlagt i människans väsen, som ej på det sinnrikaste sätt är tillgodosett.

Och dock är människan icke nöjd. Ja, hon är icke blott icke nöjd, utan den ringaste motgång eller prövning fyller henne med den svartaste otacksamhet mot de givna villkoren, med de bittraste känslor mot hennes öde. Hon är insatt i den underbaraste av världar, och ägde hon blott en bråkdel så mycken tacksamhet som Gud har godhet, skulle hon vara bräddad med förnöjsamhet. Men i stället knotar och klagar hon. Erbjuder det närvarande ögonblicket ingen direkt anledning, vänder hon tillbaka till redan genomlevda sorger och bekymmer eller utmålar hon för sig kommande onda ting eller beklagar hon sig å sin grannes vägnar. I stället för att njuta den flyende minuten och söka fatta detta under som ligger uti att hon, *hon allena* bland allt skapat är den som själiskt kan hänföras av det skapade, vänder hon bort blicken från helheten och dömer bort jordens alla behag för en enda mörk detalj.

Är denna klagan berättigad? Kanske icke, men förklarlig. Framför allt beroende av människans egen dåraktiga böjelse att inrätta en timlig tillvaro såsom skulle den vara i all evighet. Hon överskrider med andra ord de naturliga behoven och skapar sig en hel mängd nya och onödiga behov som i sin tur förorsaka henne en hel mängd nya och onödiga bekymmer. Vidare måste hon i samhället, där tusentals öden trycka på hennes eget, där för henne ofördelaktiga jämförelser uppegga avund och oförnöjsamhet, där andras olyckor och sorger ständigt påminna henne om livets osäkerhet, och där hon slutligen lever alltför mycket avsöndrad från naturens stora möjligheter och läkedom ofta frestas till missnöje över sin lott. Det kan vara ett sunt missnöje i den mån detsamma utgör en kritik av mänsklighetens ofta otillfredsställande förvaltande av de jordiska punden, men det blir hädiskt och kortsynt, när det riktar sig mot Försynen.

Vi människor ha av Försynen fått allt. Utan förbehåll och utan åtskillnad till person är den stora rika jorden oss alla given. Vi borde fyllas av andakt inför denna omtanke utan gräns, inför denna givmildhet utan slut. Bliva sorglösa såsom fåglarna under himmelen och liljorna på marken. Vi äro ju dock endast gäster för en kort tid, resenärer på en begränsad väg. En tid vars synrand smälter samman med evighetens, en väg vars alla visare betydelsefullt peka uppåt mot den Okände i vars beskydd vi stå. Vi borde bevekas av så mycken godhet och barmhärtighet och låta, om också endast som ett svagt återsken den kärlek, som hägnar oss, strömma ut även från våra hjärtan över alla dem, som blivit våra reskamrater på färden. Kanske de villkor vi beredde varandra då skulle bli mera lika dem som utan förbehåll äro oss själva givna — den mörka jordiska jämmerdalen en ljusets och sångens väg till paradiset.

——::——

SKANDINAVISKA KREDITAKTIEBOLAGET
GÖTEBORG - STOCKHOLM - MALMÖ

Avdelningskontor över hela landet

Egna fonder Kr. 182,000,000:—

Gottgör å insatta medel högsta gällande ränta

Telegramadress "Kreditbolaget"

Hemmets tidning
— är —
Göteborgs Aftonblad

Särskild, omväxlande avdelning för kvinnan och hemmet.
I varje nummer, värdefulla artiklar i olika frågor, berättelse, följetong, kåserier.

Pr kvartal 7.50 fritt hemburen.

Lösnummerpris 10 öre.

Brand- och Livförsäkrings-Aktiebolaget
SVEA
Göteborg.

Nyheterna för Våren
inkomma nu dagligen.
Gustaf Byrmans Enka
10 KORSGATAN 10.

Har Ni något
att sälja, köpa, hyra ut eller byta, så annonsera det i Göteborgs Morgonpost
Morgonens förnämsta annonsorgan

Söker Ni någon
tjänare, våning, plats eller annat, så annonsera det i Göteborgs Morgonpost
Göteborgs största morgontidning.

(Inf. gen. Göteb. Tandläkaresällskap)
Tandläkare Anne-Marie Heijde
Vasaplatsen 1. Telefon 15500.
Rådfrågning: Vard. 1/2 2—1/2 3, övriga tider efter avtal.

Tandl. SVEA LEFFLER.
Spec. Äkta Porslinsfyllningar.
Viktoriag. 8. Tel. 8958. Vard. utom lörd. 1—2.

Icke mer än så?

I en artikel, skriven för att väcka kvinnornas samhällsintresse och förmå dem att studera dagens frågor, fanns följande förmaning till de gifta kvinnorna:

"Kommen ihåg, en hustru skall icke vara endast sin mans hushållerska och hans barns mor utan hans kamrat och deras lärare.

Vilken torr fantasi, vilken oförmåga att finna en hög syftning!

En mor sitt barns lärare! Icke mera än så? Det finns tusende som skola överglänsa henne på detta område, som skola veta mera än hon och kunna skickligare meddela det. Hon skall kunna ersättas av vilken insiktsfull pedagog som hälst.

En mor skall för sitt barn vara vad ingen annan bryr sig om eller kan vara, dess skyddsängel. Hennes viktigaste uppgift är icke att fylla barnets hjärna med kunskap, men att utveckla dess själ, dess känsla för det sedliga, det sköna, det sanna.

Ett barn utgår ur lärarens hand som en kunnig lärjunge, ur sin mors som en karaktär.

Man dyrkar sin mor icke för vad hon kan och vet, utan för vad hon är i hjärta och sinne.

Betecknande i detta hänseende är den tyske filosofen Kants uttalande om sin mor, en enkel och på bokliga kunskaper hel säkert mycket fattig hantverkarehustru. Hon var enligt sonens utsago "en kvinna med stort naturligt förstånd, ädelt hjärta och en äkta, alls icke svärmisk religiositet". — "Jag kommer", försäkrade han på sin ålderdom, rörd såsom alltid då han talade om den älskade modern, "aldrig att glömma min mor, ty hon planterade och vårdade hos mig det första fröet till det goda, hon öppnade mitt hjärta för intryck från naturen, hon väckte och utvidgade mina begrepp och hennes lärdomar ha utövat en varaktig, välgörande inverkan på min levnad".

— — —

"En hustru skall vara sin mans kamrat". Icke mer än så?

En kamrat kan vara nästan vem som hälst, som slumpen för i ens väg. En kamrat är icke ens så mycket som en vän, vilken dock är en av hjärtat utvald.

Hustrun-kamraten tycker man sig se vid mannens sida i arbetet, i nöjet, och även som en skicklig och duglig husmor, men det är icke något omistligt över henne för det. Tusende skulle kunna ersätta henne i alla dessa avseenden, kanske vida överträffa henne.

En hustru skall vara något därjämte, något som ingen annan är, hon skall vara sin mans goda genius. Hon skall eftersträva det som ingen annan har omsorg om, att göra honom till det bästa han i olika avseenden kan bli. "En mor kallar till gott eller ont, en maka fullbor- [illegible]

[illegible] dar verke[illegible]

[illegible] Stue[illegible]

Eleonora Duse.

†

Det står en sällsam gloria kring somliga namn. Och när den glorian en dag slocknar känns det tomt och ödsligt som om en sol gått ned.

Ett sådant namn var Eleonora Duses. Man ser henne för sig, sådan hon fixerats i den världsbekanta porträttbilden från d'Annunzios skådespel, en uppåtvänd profil, finskuren som en kamé, tragisk såsom övergjuten av en världssorgs skugga. Lidandet var även hennes djupaste inspirationskälla. Det fanns blott en tragedienne till i världen, vilken såsom Eleonora Duse kunde skildra sorgen, hjärtekvalen, döden, nämligen Sarah Bernhardt. Det måtte även ha varit ett stort ögonblick då dessa två sceniska världsmakter en gång möttes. Med vilket omätligt intresse skulle ej tragediennen från Vigevano ha mött tragediennen från Belle-ile och vice versa!

Vem var störst? Omöjligt att säga. De voro båda världens två största skådespelerskor, som åtminstone delvis vunno sina mest glänsande segrar med samma repertoar, att nämna Sardous Féodora och måhända framför allt Marguerite Gautier i Kameliadamen. Kanske gav Sarah Bernhardt större konst, Eleonora Duse mera liv. Men dock voro de så närbesläktade som om samma fé stannat vid deras vagga och skänkt dem enahanda gåvor. Båda blevo de inom sin konst det högsta uttrycket för sina respektive nationers kultur. Liksom Sardou skrev för Sarah Bernhardt så skrev d'Annunzio för Eleonora Duse. Men medan den förras repertoar nästan uteslutande var fransk spelade Eleonora Duse även germanska och nordiska kvinnotyper såsom Magda i Sudermanns Hemmet och Nora i Ibsens Ett dockhem. Hon var en självständig och djärv ande, som strävade efter förenkling, stil, skönhet och natur på scenen. Själv försmådde hon smink och lysande toaletter. Hon spelade så att säga med naket ansikte, som blev intressant, fängslande, gripande, skönt allenast genom den fenomenala skala av skiftande uttryck som under skådespelets gång återspeglades däri.

Hon uppträdde icke — hon levde. Hon återgav icke — hon var. Var den sista av samtidens två största tolkarinnor av mänskligt lidande och liv.

När får världen återigen hennes like?

Yvonne Gaspard.

——::——

Ett kvinnligt sinne utan fromhet är som en blomma utan doft.

E. Marlitt.

——::——

Osedda törnen.

Vem bär skulden?

För någon tid sedan blottades i pressen en till eftertanke manande interiör från ett läroverk i huvudstaden. En lärare, som sannolikt på ett mer än vanligt oförsynt sätt blivit utsedd till föremål för elevernas drift och nojs, bragtes en dag, då spektaklet som vanligt upprepades, till besinningslös vrede, som medelst örfilar och urskillningslöst utdelade slag, föranledde grov misshandel mot en av skolans elever. Händelsen, som ju fått sitt efterspel, blev så mycket mera bizarr som den misshandlade gossen vid igångsatt undersökning visade sig relativt oskyldig till det uppträde, som blev droppen för mycket i lärarens av årslånga förödmjukelser redan rågade kalk.

Ur föräldrasynpunkt är det givetvis oursäktligt att agan i skolan under några förhållanden utdelas på sådant sätt att den kan bli till framtida men för deras barn. Vad en till det yttersta bragt människa under säregna och i viss mån förmildrande omständigheter tillåtit sig i detta dessbättre enastående fall skall dock icke här medräknas. Men även under vanliga förhållanden kan skolagan få olämpliga former. Framför allt borde örfilen ovillkorligen bannlysas. Det skulle uppställas såsom ett oeftergivligt villkor att varje skolas rektor eller föreståndare meddelade lärarekåren ett förbud mot att vid bestraffning använda sig av örfilen eller någon som helst art av slag i huvudet. Denna människans på en gång ädlaste och ömtåligaste kroppsdel är icke platsen för aga och slag. Obotliga öronsjukdomar, ett livslångt psykiskt lidande kunna bli de direkta följderna. Ett absolut förbud mot denna bestraffningsform vore därför det säkraste sättet att förebygga allt missbruk av densamma.

Ovannämnda händelse väcker emellertid även andra reflexioner. — Vad ligger ej bakom en dylik historia? — Hur har ej tålamodet frestats ända till bristningsgränsen, innan en av naturen saktmodig man drives till ett så besinningslöst raseri. Med minsta kännedom om en pojkskaras uppfinningsrikedom i syfte att förbittra en lärares liv, förstår man utan förklaring dennes lidanden.

Och här vänder sig kritiken mot föräldrarna. Det råder förvisso icke den rätta andan i de hem, varifrån söner utgå, som med ohöljd grymhet och råhet kunna göra en lärare till föremål för sin drift och sitt nojs. Ursäkten att föräldrarna icke gärna kunna veta, vad barnen taga sig för i skolan är icke hållbar. En gosse, som i sitt hem fått inplantad aktning för sina uppfostrare och som allvarligt lärt sig förstå att faders och moders myndighet här gör gemensam sak med läraren, uppför sig icke som en ligist i skolrummet. Möjligen kan han på grund av livlig temperamentsläggning i vissa fall glömma sig, men han glömmer sig ej därhän att han sätter sitt förakt för en viss lärare i system. Där sådant händer — och det händer tyvärr alltför ofta vid våra skolor och läroverk — stå försumliga föräldrar som de främsta ansvariga. Läraren kan, synes det, ju visserligen klaga hos skolans rektor, men därigenom vinner han vanligen blott att till verkliga fiender förvandla dessa pojkar, som förut endast varit hans plågoandar. Av fruktan att göra ont värre, att med säkerhet ytterligare skada sin prestige och möjligen äventyra sin befattning föredrar han därför att tiga och lida.

När man betänker hur föga en pojke är skickad att bedöma en lärares värde och hur hans grymhet i allmänhet utlöses, icke mot den minst värdefulle utan mot den i hans ögon svagaste och känsligaste, samt hur han i regel är fullkomligt okunnig om hur ödesdiger hans drift stundom verkar, kan man icke döma honom för strängt. Men föräldrarna, som vid middagsbordet leende åhöra sonens berättelser om klassens nya bravader mot den utsedde driftkuckun inom lärarekåren eller som i andra fall slå dövörat till för sina barns upplevelser i skolan ha icke tillfredsställande fyllt sin plikt. De ha underlåtit att lära sin son förstå att han i skolan är representant för sin familj. Hans hedrande uppförande är familjens heder, hans vanh drande uppförande familjens skam.

Härmed är ej sagt att icke också barn med den allra bästa uppfostran skulle kunna råka på villovägar. Ingen födes fullkomlig. Men det är en stor skillnad på *arten* av förseelser. Dylika som äro följden av för livlig fantasi, okunnighet om vad en handling innebär eller för hett blod behöva i regel icke tyda på någon dålig karaktär. Men när barnanaturen blir gemen är det hög tid att bli betänksam. Där står handlingen för dörren som måste hänföras under det föraktligas rubrik. Och det är fegt och gement, när en hel klass av pojkar sammangaddar sig mot en enda lärare och systematiskt förbittrar hans liv med sin grymma drift.

Fyrtio mot en! Försök att få en äkta svensk pojkes hjärta att med en sådan bild för ögonen klappa varmare för de fyrtio!

Föräldrarna skulle säkerligen kunna få sina pojkar att förstå synpunkten.

Låt oss gäna behålla gosselynnet och gosshumorn! Men låt bara inte aktningen och ridderligheten dö ut på deras bekostnad.

En svensk kvinna.

——::——

Den verkligt piffiga
Hatten
fås i Magasin Vogue
[illegible]gatan 50, 1 tr.

Räven och åsnan.

Jag mötte fru T. på refugen vid Västra Hamngatan.

Det finns ingen refuge i hela stan, där man säkrare möter folk än där. De som en gång kommit dit komma nämligen aldrig därifrån. Alltså mötte jag henne på den refugen.

Hon såg blåfrusen och bekymrad ut som man gör nu om vårarna.

— Har du märkt, frågade hon plötsligt sedan vi hälsat, har du märkt att människorna bestämt blivit fulare på sista tiden?

Hon såg att jag nappade och fortsatte ivrigt:

— Det finns visserligen ansatser hos en hel del, men heller inte mer. Antingen är hyn för gul eller munnen för stor eller näsan för lång eller ögonen för små och utryckslösa. Den verkliga skönheten med den klara hyn, den strålande blicken, de i varje detalj fulländade dragen ser man numera inte ett spår av.

Uppeldad av sin idé grep hon mig i armen.

— Gör en promenad med mig! sade hon. Och tänk på saken skall du få se att jag har rätt!

Vi gingo Västra Hamngatan fram. Människor av alla åldrar, kulörer och utseenden tågade förbi, men ingen med utsikt att taga pris i en skönhetstävlan. Vi fortsatte Södra och Östra Hamngatorna med samma resultat.

Saken började intressera mig.

— Vi försöka Avenyen, föreslog fru T. Där brukade jag i min barndom tycka att alla vackra människor samlades.

Vi gingo Avenyen. Vi mötte en hund, fyra bilar, två spårvagnar och en motorcyklist, som såg ut att ha lånat sitt kopparröda ansikte från en modern målning.

— Där ser du! utropade fru T. triumferande. Har jag inte rätt. Människorna ha faktiskt blivit fulare. Tänk bara hur söta barnbilder vi sågo i vår ungdom. Och titta på barnteckningarna i våra dagar. Nu se barnen på dem ut som trollen och häxorna gjorde i våra bilderböcker.

Fru T. hade kommit riktigt i tagen. Hon dirigerade energiskt färden in i Vasaallén. Den låg öde som under en midsommardag. Vi fortsatte Gamla Allén fram till Järntorget. Fru T. utvecklade för mig sina idéer om mänsklighetens förfulande och kastade med en djärv hypotes skulden på de modärna målarna. Mänskligheten blev vad den såg. Vi och våra mödrar sågo idel vackra tavlor — ergo . . . Nutidens däremot blott de hiskligaste ting.

Jag var idel öra. Vi hade nått fram till Järntorget och utan att jag märkt det stannat vid fru T:s port.

Fru T. räckte mig handen med ett illfundigt leende.

— För rästen vet jag inte alls om mänskligheten blivit fulare, sade hon med ett retsamt skratt. Men jag frös så förfärligt därborta och måste narra dig med på en promenad. Tack skall du ha! Det var bara det jag ville.

Jag återvände fundersam in mot staden. Jag önskade mig mest av allt en spegel, inte för att se om jag blivit fulare, utan om inte ett par långa åsneöron stucko fram under min två vintrar och en halv vår gamla hatt.

Ragna Peters.

——::——

Kobbs Thé
är alltjämt marknadens förnämsta

MERKUR-TVÅLEN
är även som badtvål den förnämsta.

Blomsterhandeln "Bellis"
Telefon 14361
Rekommenderas.
KRANSAR, BUKETTER & KISTDEKORATIONER till alla prislägen
Magasinsgat. 11, Hörnet av Kungsg.

EAU DE COLOGNE
i tvättvattnet
gör morgontoiletten uppfriskande och behaglig.
WURP & BOLL, AKTIEBOLAG
Kungl. Hovleverantör.
Göteborg.

Sjukgymnastik
och
- Massage -
meddelas av
TORBORG DAHLLÖF
Ex. från Doktor Arvedsons institut, Stockholm.
Seminariegatan 22. Tel. 14810.

Domaren: — Hur vill ni förklara, att ni räknat er till godo en hel del pängar, som ej varit era?

Den anklagade: — Jo, herr domare, jag är ibland litet konstig i huvudet och vet då inte riktigt vad jag gör.

Domaren: — Men det är ju märkvärdigt, att ni i så fall aldrig räknat galet åt andra hållet, så att det exempelvis kommit er chef till godo.

Den anklagade: — Nej se, herr domare, jag är inte konstig på det sättet.

——::——

PÄRLOR
JUVELER
i modern infattning fördelaktigast
hos
K. Andersson
Hovjuvelerare. Ö. Hamng. 41.

Solen bleker! men våra ljus- och tvättäkta Bomullstyger, Möbeltyger o. Gardiner motstå i åratal dess inverkan.
Prover sändas — Presisera godhetsfullt vad Ni önskar
KONSTFLITEN, Avenyn, Göteborg

Offentliga nöjen.

Stora Teatern
Varje afton kl. 8:
Populär föreställning
Martha.

Lorensbergsteatern.
Varje afton kl. 8:
Påsk.

Nya Teatern.
Varje afton kl. 8:
Nygifta.

Lilla Teatern.
Lördag och söndag kl. 7 och 9,
övriga dagar kl. 8:
Priffe.
Söndag kl. 1,30 Matiné:
BRÖDERNA ÖSTERMANS HUSKORS.

De senaste vårnyheterna exponeras i
City
Kungs. 51 *Skomagasin.* Tel. 9179.
Se skyltfönstren.

STORT URVAL
av

SMAKFULLA DAMHATTAR
till billiga priser i
Arkadens Modemagasin
TEL. 17123

En girig kan ej göra något bättre än att dö, ty i livet är han varken Gud eller människor eller sig själv till någon nytta.

M. Luther.

—::—

Teater.

Nya teatern har i säsongens elvte timme fört fram en ny pjäs, vilken, om löjen och skratt ännu anses åtråvärda, bör tillförsäkra teatern goda hus ända tills portarne vid sommarens definitiva inträde någon månad härefter stängas. Stycket heter ”Nygifta” och är av amerikanskt ursprung. Det är omöjligt att ens antydningsvis redogöra för handlingens invecklade men fullt anständiga och otroligt muntra, snabbfotade gång. Vilken mängd av förvecklingar, vilka häpnadsväckande situationer, vilka olösliga knutar, vilka knalleffekter, vilken lycklig och tillfredsställande avslutning, vilket bifall, vilka applåder! Herr och fru Selander förde själva och med all framgång sina trupper i elden.

*

Lilla Teatern, ”Priffe”.

Strax före pressläggningen smeto vi in ett ögonblick på Lilla Teaterns generalrep av ”Priffe”.

Eldprovets särskilda stämning vilade över den tomma salongen. På scenen sutto fyra svenska herrar kring ett bord och smällde med kortlapparna. Lamporna brunno över en idyllisk svensk heminteriör — i bakgrunden hade damerna rett sig en egen vrå för söm och småstadsskvaller. Det hela artade sig att bliva den allra fridfullaste afton. Och skulle säkerligen ha blivit det, om inte en av herrarna vid spelbordet haft ett så fruktansvärt humör och om en annan av dem kunnat spelreglerna litet bättre. Nu blev det i stället rabalder — ett himmelens uppträde som innan man hunnit blinka utvecklat sig till en småstadsskandal av för de i pjäsen uppträdande gripande dimensioner.

Åskådarna däremot få sig uteslutande ett gott skratt. Det hela är enkelt, lättfattligt och underhållande på det särskilda sätt som vårt svenska landsortsliv har så stora förutsättningar att bli — d. v. s. från scenen. Det visar innandömet av en svensk småstads sällskapsliv och lär den odödliga regeln att man icke utan håll bör passa på hjärter.

Vi spå att Priffen kommer att uppta en mördande konkurrens med bridgen.

—::—

Barnpsykologi.

På det sista i dessa tider skrives och talas så mycket, särskilt i Förenta staterna, där man synes ha tid för även andra intressen än politiska förvecklingar, om nödvändigheten för föräldrar, lärare och uppfostrare i allmänhet att äga insikt i barnens själsliv.

Vill Ni göra rummet gust och glatt
KÖP DÅ TANGENS GARDINER
Bästa Fabrikat

Den sorgliga händelsen i Kalmar, där en 11-årig gosse varit försvunnen sedan den 18 mars och antagligen själv sökt döden, är ett ytterligare bevis på de olycksaliga följderna av denna okunnighet. Det hade gått illa för gossen i skolan, och lärarens förebråelser hade utmynnat i förklaringen, att han gjorde bäst i att lämna skolan. Den lille, vars föräldrar voro bosatta på Öland, bodde hos en moster och hade vid hemkomsten från skolan fått ytterligare bannor, vilket grep honom så hårt, att han vid 5-tiden försvann, utan överrock och mössa. Denna omständighet tyder ju på att han i sin förtvivlan beslutit taga sitt eget liv. — En belöning å 2,000 kr. har av de olyckliga föräldrarna utlovats till den som återfinner gossen levande eller död.

Det är barnets ytterliga hjälplöshet och vanmakt inför livets svårigheter som driver det till förtvivlan. Barn sakna sinne för proportioner och detta borde de äldre inse och behandla dem därefter. Och så barnets ensamhetskänsla, långt mera utbredd än folk anar. Dockan och teddybjörnen kunna vara ett slags surrogat, men de mångtusenden som inte ens äga tillfälle till denna tröst, hur ha de det?

Hur många barns nervsystem har ej blivit förstört av det slags skräck som ovist religiöst nit utövat. Skrämsel i barnaåren sätta inte styrka i ryggraden eller stål i viljan. — den kan skapa en fanatiker eller martyr, men sällan en stark och lycklig människa. — Vi ha ont om solskensnaturer i vårt karga land, och det beror kanske på en glädjefattig barndom. Här kanske någon protesterar och hänvisa till barnköerna utanför biograferna, läsning av tidningarnas s. k. barnsidor, idrott och sporttävlingar m. m. Intet ont sagt om dessa glädjetillfällen, förutsatt att ledningen ligger i *rätta* händer och företaget icke endast vilar på ekonomisk grund utan även skattar åt det etiska momentet. — Det är dock i *hemglädjen* det mest brister för barnen. Det finns mer än en vuxen man och kvinna som talar bittra ord om att icke äga ett enda ljust minne av barnddomshemmet, och dessa hem ha gällt för att vara synnerligt goda och respektabla — men där har fattats *förtroende*. Föräldrarna ha ej *förstått* barnen. Den som skriver detta hörde en gång en gammal mor på sin dödsbädd klaga över att det som mest plågade henne då hon såg tillbaka på sitt liv var att hon ej, som hon velat, räckt till för sina barn — de kände sig nog ofta ensamma. — Hon tänkte ej på det stora antalet som en mildrande omständighet.

Den amerikanske förf:n Robert Ingersoll har i ett av sina arbeten, en liten parallel, som passar i detta sammanhang. Det är två ynglingar som lämna föräldrahemmet. I det ena säger fadern: Du går nu ut i världen för att skapa dig en ställning genom egna krafter, uppför dig väl, var hederlig och arbetsam men lita ej till hemmet, utan kom ihåg att om du ej gör oss, dina föräldrar, glädje och heder, så äro hjärtan och dörrar stängda för dig.

Den andre fadern sade samma ord om arbetsamhet och redbarhet, men slutade sitt avskedstal helt annorlunda: Skulle du misslyckas, så kom ihåg att hur bruten och olycklig du än må vara, så står ditt hems dörr öppen för dig, liksom våra hjärtan.

Vilken av de sönerna tror ni hade mest utsikt till framgång?

Frigga Carlberg.

Sportkostymer från 5 år Kr. 18:—
Kavajkostym från 7 år „ 18:—
Bluskostym från 5 år „ 23:—
Gossrockar från 1 år „ 22:—
Berlin's
FISKTORGET

Handskkompaniet
Drottninggatan 42
TELEFON 15379
GÖTEBORG
ALLTID TREVLIGA NYHETER I
HANDSKAR och VANTAR

A.-B.
Herkules Skodon
Kungsgatan 45. Telefon 1900.
Rikt urval. Billigaste priser

NADCO HENFÄRGER

Kuvertbröd
Aktiebolaget Göteborgs Knäckebröd
Ett paket Knäckebröd
med etikett enligt denna avbildning, tillförsäkrar Eder ett tunt, handbakat och enastående välsmakande bröd.
Efterfråga våra tillverkningar hos Eder specerist!
AKTIEBOLAGET GÖTEBORGS-KNÄCKEBRÖD

Tidningarna som kulturbärare.

Det var en gång en lärd man, som kom på besök i ett lanthem. Till sin glädje fann han där en hel del förträffliga böcker och sade några ord om den trevnad och nytta läsningen av dem säkerligen beredde. Men då fick han till svar: ”Jag hinner aldrig läsa böcker, jag läser bara tidningarna”.

Uttalandet är nog — skriver i ”Barometern” kyrkoherde Erland Björck — ganska karaktäristiskt och pekar på en allvarlig fara för hela vår folkbildning och hela vårt folkliv, vilken kan bliva ödesdiger om inte tidningarna känna sitt ansvar som kulturbärare. Den nyligen avlidne norske författaren Arne Garborg säger härom i sin märkliga bok ”Den bortkomne fadern”: ”Allt röra tidningarna ihop och ge oss tre livsåskådningar om dagen, men taga eftertanken ifrån oss. Vem kan hålla kvar en allvarstanke, vem kommer ihåg ett kraftigt ord från i går till i dag. Vi bli urvattnade. Allt går i en ström: gyckel och sanning, nöjen och mord, kyrka och cirkus, berömliga gärningar och bovstreck — allting är bra, som fördriver tiden, och allt är glömt, när tidningen är läst.”

Ja, så ödeläggande kunna tidningarna verka, om de icke äro tjänare åt högre makter, utan endast inpiskare av färdigbildade åsikter eller

Claes Öhléns
53 Kungsgatan 53
Största sortering i:
Handvävda Bomullstyger,
Zephyr, Tryckt Hollands,
Frottétyger,
Handdukar, Dukar,
Servietter.
Blekta och obl. Vävnader,
Damunderkläder,
Broderier etc.
— **Billigaste priser.** —

BERTHA ANDERSON
15 Korsgatan, Göteborg.
Stort urval av vackra **Ylletyger, Viyella** i ylle och bomull, **Bomullsflaneller.** Handvävda, färgäkta **Bomullstyger, Hvita Väfnader,** bästa fabrikat. **Strandkoftor, Lahmans Tricotunderkläder, Strumpor, Underkjolar, Snörliv, Reformliv, Näsdukar, Allmogegardiner,** stort urval, **Möbeltyger, Borddukar,** stor sortering, vackra mönster, **Linneduktyger,** bästa fabrikat. **Handdukar, Sängtäcken, Filtar, Sticktäcken. Prima Ylle- och Bomullsgarner.**
Å helt stycke 10 %, samt å stufvar. — Till Tricotstickerskor lämnas rabatt å garner.

KNUT HEURLINS Hemslöjd
KORSGATAN 8
GARDINER, MÖBELTYGER, BOMULLSTYGER, MATTOR.
ENORMT BILLIGA PRISER.

Bland kvinnor.

Av *ELLEN BERNER.*

II.

Han är gasad och bombslagen, hans nervsystem, som aldrig varit starkt, är ohjälpligt förstört, men han är jämförelsevis lycklig nu, kanske just på grund av den ovanligt låga mentalitet, som alltid utmärkt honom, och som nätt och jämnt tillät honom att komma med i rullorna på en tidpunkt då dessa voro som minst nogräknade. Han följde som ett får i flocken, smålog vänligt mot alla kamrater, även de ondskefullaste, vilka därför snart tröttnade på att plåga honom och gåvo honom det rättmätiga överseende man är skyldig den ofarligt sinnessvage.

Hans förstånd räckte icke till för fruktan eller illvilja gentemot någonting, och när det gällde att bära sårade ur stridslinjen, arbetade han som en obrottslig maskin, av intet bragt en tum ur kosan. Om vän eller fiende hjälptes ur dödskäftarna, var honom detsamma. Hans kompani förnekade att han alls kunde skilja mellan de sårades uniformer.

Modern älskade honom, det ständiga barnet, med ett hjärta, ur vilket kniven aldrig kan dragas ut. Själv som ett barn, ett förvånat och överraskat barn, hade hon fött honom. Sjuttonårig, just fri från skolan, hade hon av föräldrarna, vilkas förmögenhetsställning var osäker, blivit gift med den omkring 50-årige millionär, ett underbart öde just då hade kastat i deras väg. Visserligen var åldersskillnaden något för stor, men . . . men som en så rik änka kunde ju Charlotte sedan ta vem hon ville. Ännu hade hon ju icke fästat sig vid någon, så de förtänksamma föräldrarna kunde med gott samvete fästa henne vid den halvåldrande millionären.

Det dröjde flera år, innan hon vaknade. Men *när* hon gjorde det, blev det på allvar. Hon fann sig sida vid sida med en främmande man med vilken hon aldrig haft eller kunde ha något annat gemensamt än grytorna och tallrikarna. Hon fann sig som mor till en svag och färglös varelse, vilken i sin stackars hand höll den enda tunna tråd, varmed hennes hjärta hängde vid människolivet, det förvånande, förvirrade människolivet.

Föräldrarna hade dött, belåtna med att hon var så väl försörjd. Som mannen strax efteråt hade börjat att i en oväntad kristid lida allvarliga förluster, och genom långvarig andlig overksamhet hade förlorat förmågan att ersätta dem, fann hon honom villig nog att lyssna till förslag om skilsmässa, som endast skulle kosta honom ett jämförelsevis ringa bidrag till sonens underhåll.

Det allt annat undanskjutande intresset för Charlotte blev nu under flera år att försörja sig och delvis sonen. Efter att ihärdigt ha bekämpat den nackdel ett liv i sysslolös lyx hade givit henne, började hon finna det roligt, att hon åtminstone lyckades hålla huvudet uppe över vattnet. Att få slantarna att räcka till det nödvändigaste blev för hennes så länge obrukade livskraft, ett spännande spel, vars vinnande point hälsades med en dittills aldrig förr känd tillfredsställelse.

Så småningom vann hon allt större förtroende och därmed ökade inkomster. Samtidigt blevo hennes få fritider allt tommare. Ehuru länge en vacker kvinna, visade hon så avgjort sin misstro till sin lyckoförmåga, att ingen vågade bryta denna till synes så fasta stackars övertygelse. Efter kriget blev sonens tillstånd henne en ökad, aldrig helt vilande hjärtevärk, vars enda bleka tröst var den slagnes oförmåga att själv känna sitt obotliga elände.

Med ömhet tar hon upp det solkiga brevet och läser de föga sammanhängande meningarna. Denna gång går där likväl någonting likt en röd tråd genom soldatens brev. Det är tanken på en ung flicka han händelsevis mött hos modern under sitt sista julbesök. Dragen av vänskap och beundran till hans mor, hade den unga flickan känt ett djupt medlidande med hennes vanlottade son o. försökt visa honom intresserad vänlighet. Det var nog: hädanefter är hon för honom den enda utvalda. Han vill fläta en riktigt vacker arbetskorg åt henne, och han ber modern, att när den kommer först fylla den med konfekt och några mycket vackra frukter, innan hon skickar den vidare. Han får ju stundom lite betalt för sin korgflätning, så han kan nog betala det när han kommer nästa jul.

Modern suckar sakta och lägger ner brevet. Hon har varit glad, att det kvinnliga hittills spelat så liten roll i sonens liv. Nu ser hon, hur bara minnet av ett par mörka och varma ögon fyller invalidens tillvaro med nya känslor och önskningar. Skall tragedien bli ännu djupare, olyckan än mera kännbar? Skall han förlora även den själlösa belåtenhet han hittills känt vid att få sitta mätt i solskenet utanför porten och röka sin cigarrett? Hon vet att den unga flickan som icke längre är så alldeles ung utan väl förstår vad hon gör, står i begrepp att gifta sig med en äldre man, till vilken hon länge känt sig dragen, men som tvekat fria på grund av åldersskillnaden. Som *hon* emellertid kommit på det klara med att honom vill hon ha och alls ingen annan, har även detta hinder övervunnits, och hon skall vara en mycket lycklig brud. Hon skall få starka och livskraftiga barn, ty hon har valt sin make själv och övervunnit hindren med den enda rättmätiga makten, kärlekens. Hon skall i sinom tid få höra barnbarns steg trippa igenom hennes ålderdoms stillhet, och glada skratt skola ofta fylla hennes boning, hur gammal hon än blir. Hon har tillåtit sig den stora lyxen och den enda nödvändigheten, att låta sitt hjärta tala tydligt, innan hon format sitt öde färdigt — eller tillåtit andra kasta det i smältdegeln.

Den skära lampans ljus kastas över tunna fingrar som nervöst plocka och plocka utan att gripa något. Charlotte tycker i kväll, att hela livet glidit henne meningslöst förbi. Där sitter nu någonstans i andra ändan av det stora landet en krasslig och utfattig gubbe på 85 år, hennes enda barns far och hennes make inför världen i flera år. Hon ryser vid tanken på att någonsin behöva återse honom och hans slocknade blick. Hennes son är en evig smärta, han är 34 år, en frisk mans kraftigaste, lyckligaste verksamhetsålder. Hon äger intet hem, och hon tror icke på något för sig, heller. Hennes för-

A.-Bol. NYA BIKUPAN
Kungsgatan 45. Göteborg.
Vitvaru- & Brudutstyrselsaffär
BARN- & BABYKLÄDER
RIT. & PÅB. HANDARBETEN
Telefon 5107

Goda inköp
av Konserver rökt Lax, rökt Ål, Räkor m. m. i N:o 55. Smör, Ost, Långedragsbröd i N:o 60.
Bazar Alliance.
Tel. 4570 till båda butikerna.
Alla varor av bästa beskaffenhet.
Butikerna närmast ing. från Bazargatan.
A. MAGNUSSON

Kungl. Hovleverantör
Köp Olof Asklunds Bröd
Det är bäst

Ziwertz' Momentan
färgmedel för ögonbryn, hår och skägg, ögonblicklig verkan. Fäller ej vid tvättning. För hälsan oskadlig. Finnes i 4 nyanser. I parti och minut hos Kungl. Hovleverantör
Ziwert'z Eftr.,
Lorensbergsgatan N:o 7, Göteborg. — Tel. 1098

Bråsths Konditori
Victoriagatan 1 B (hörnet av Storgatan)
REKOMMENDERAS.

Amalia Gustafssons
Saluhallen 21—23
förstklassiga **Charkuterivaror**
rekommenderas. Tel. 1976.

nutidslivets marionetter. Då alstra de en "tidningskultur", som med rätta står lågt i kurs, vare sig man möter den hos mötestalaren, som söker stödja sina ord med talrika notiser ur gulnade tidningsurklipp, eller hos mannen som vet allt och kan yttra sig om allt sedan han läst de fetaste rubrikerna i de senaste tidningarna och vars kultur är ungefär lika djup som trycksvärtan. Man kommer härvid ofta att tänka på en författares bistra ord om "broschyrmänniskan", som renodlad är "en den vedervärdigaste produkt av den modärna tidsandan, en steril och själlös varelse, en enda hög av unken makulatur".

Därför måste tidningarna vara kulturbärare, som lysa och leda fram mot mänsklighetens mål, icke bara nyhetsmagasin, partiorgan eller hopkok av alla dagens tal och tycken. Detta känna nog tidningsmännen själva ju mer man inser pressens betydelse som makt i andelivet. Men det är naturligtvis icke nog med tillfälliga artiklar och lättklippt spaltfyllnad, utan man ville att det skulle stå ett varmt hjärta och en ärlig vilja även bakom en tidnings uttalanden i de stora livsfrågorna.

Naturligtvis ställer sådant stora krav på en tidning, men den vunne bestämt i samma mån de fylldes. Ty om "allt är glömt, när tidningen är läst", då glömmer man nog också att tacka den. Men blir tidningen en vägledare till klarare syn, djupare kultur och rikare liv, då blir den en vän, som man tacksamt har i minne, gärna lyssnar till och förtroendefullt följer.

——::——

Något om gardiner.

Vår uppblomstrande svenska industri har i en mängd fall gjort oss oberoende av utländska fabrikat genom att ställa till vårt förfogande motsvarande varor, lika prisbilliga och ofta överlägsna i fråga om kvalité och hållbarhet. Så är fallet med gardiner, varav tillverkning sedan mer än tio decennier bedrives av *Tangens Trådgardinsfabrik* vid Stockholm, vars fabrikat vunnit stor marknad icke blott inom vårt eget land utan även utanför dess gränser, särskilt i grannländerna.

Fabriken, vars grundläggare är fabrikör Ch. Sundt, har under årens lopp växt ut till betydande dimensioner och sysselsätter nu halvtannat hundratal arbetare och arbeterskor.

Gardinens första upprinnelse i fabriken är garnhärvan. Garnet — det är alltid tvinnat garn som användes — spolas och varpas på maskiner av särskilda mått och modeller vilka icke ha någon som helst likhet med vad som förekommer vid handvävning.

När garnet är färdigspolat, börjas vävningen. Till en väv åtgå 13000—15000 spolar. Vävmaskinerna ha en bredd av något mer än 8 meter, och av gardiner av viss bredd vävas ofta 13 våder på en gång.

Tangens fabrik har egna konstnärer som komponera mönstren, vilka oupphörligt varieras. Under de 25 år verksamheten varat ha använts mer än 15,000 mönster. Dessa mönster tecknas och skäras ut på pappskivor. För en oinvigd te de sig blott som hål vid hål. Men det är just dessa hål, som utgöra mönstret i gardinen. Man måste vara ytterst noga med, att dessa pappskivor, s. k. Jacquard-kort, äro fullständigt felfria, ty om det finns den minsta lilla bristning kan hela väven bli förstörd. Därför råder också den allra strängaste kontroll på de olika avdelningarna, och särskilda reparationsrum finnas också till varje avdelning.

Sedan gardinerna blivit färdigvävda undersökas de på det noggrannaste för avhjälpande av möjliga fel. Eventuella fel lagas på så mästerligt sätt, att ingen kan upptäcka var de varit. Det är unga flickor som utföra dessa lagningar för hand.

Nu kommer en ny detalj — gardinerna skola sys ihop i långa längder i och för tvättning och dessa ha en så respektabel utsträckning som 10,000 mtr. När längderna bliva färdiga går det hela ned i "tvättstugan", som ser ut att vara avsedd för jättar. Bykkaren äro av dubbel manshöjd, och allt går naturligtvis på maskinell väg, tvätt, vridning och torkning. När gardinerna äro torra, granskas de återigen och föras sedan upp till strykrummet. Här spännas de trådrakt i de stora maskinerna och gå mellan valsar av metall, som äro upphettade medels ånga och giva den rätta appreturen. Langetten i kanten sys på maskin, och alltefter som denna blir färdig, kontrolleras arbetet, så att ingen som helst felaktighet förefinnes. Så vikas gardinerna och läggas ihop i stycken om 50 meter eller olika antal lufter. Härmed äro gardinerna, åsatta *Tangens* välkända handelsmärke, färdiga att sändas ut i marknaden till husmödrarne, för vilkas inköp den fosterländska appellen "gynna svensk industri", glädjande nog synes på väg att bliva den ledande principen.

——::——

Knäckebröd.

Det finns endast två städer i hela världen, obs. *världen*, där man bakar ett fullkomligt knäckebröd, nämligen Göteborg och dess medhuvudstad Stockholm. Den senare metropolen excellerar i det vita knäckebrödet, under det att Göteborg tar priset i fråga om rågbrödet. En sådan tunnhet, en sådan skörhet, en sådan rik smak av råg, kraftens och hälsans mjöl! Till de firmor som tidigare befäst stadens rykte för ett enastående gott knäckebröd sluter sig sedan ett par veckor tillbaka ett nytt företag, Aktiebolaget Göteborgs Knäckebröd med försäljningslokal i huset Vallgatan 16.

——::——

Ett ungt par kommer in i juvelerareaffären och den unge mannen börjar tala:

— Vi skulle — jag undrar om — jo, det var så — vi önskade se på något — få vi be om lov att få lov att —

Det kvinnliga butiksbiträdet: — Var så god, här är förlovningsringarne!

——::——

BREVLÅDA.

Felicia. Vi medgiva gärna översättningsrätt utom för art., vilka på resp. författares önskan försetts med märket "Eftertryck förbjudes". — Vår hälsning!

I. K. Vadan denna tystnad? Bära icke vägarna hitåt?

Upprörd. Vi tillråda ett bromkaliumpulver. Det kan bli för mycket av det goda. Även av räddningsarbete. Eljes når vi därhän att varje människa behöver en annan för att se efter sig. Är *det* idealet? Vi behöva också brom.

Louise B. Det var en rätt rolig historia. Vår expert på humor säger det. Antages. Honorar efter införandet.

M. S., Fru H. G., S. W. Tyvärr icke! Tyvärr!

——::——

Lädret behöver näring

För att skodonen ej skola spricka eller torka sönder behöver lädret lämplig näring. VIKING Skokräm innehåller denna näring!

Förstör icke dina skor med otjänlig skosvärta, då du när och var som helst kan få VIKING, denna ypperliga skokräm, som konserverar lädret och gör skorna skinande propra.

VIKING

Varför plågas med dåligt kaffe då Ni kan få Swalanders kaffe! Butiker: Kungsg. 17 Korsg. 13, Bazar Alliance. Prova redan i dag! Säljes endast i egna butiker.

EKSTRÖMS JÄSTMJÖL
ÖREBRO KEM.-TEKN. FABRIK
GRUNDAD 1855

Spetsar, Filet, Irländ., Knyppl. Motiv, Dukar, Näsdukar, Siden.
Depôten för Äkta Spetsar.
Kungsgatan 58, 1 tr. Tel. 12655. Öppet 11–6.

Varje förståndig husmoder
använder
Pellerins Margarin
i hushållet

NORDISKA HANDELSBANKEN
STOCKHOLM GÖTEBORG MALMÖ
128 AVDELNINGSKONTOR

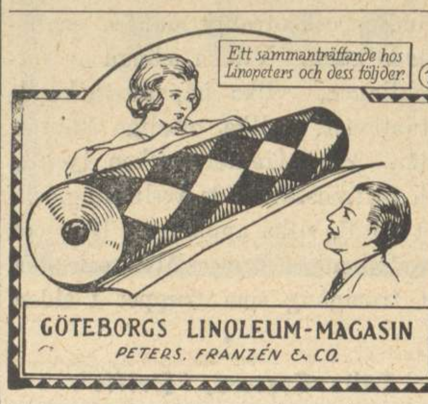
Emottager insättningar mot högsta gällande ränta.

Uthyr brand- och dyrkfria förvaringsfack.

Förmedlar köp och försäljning av aktier och obligationer.

Emottager mot billig avgift (s. k. öppen deposition) alla slags värdehandlingar. Avkastning redovisas omedelbart till deponenten.

Emottager till förvaring i kassavalv (s. k. sluten deposition) förseglade lådor, konvolut o. dyl.

GÖTEBORGS LINOLEUM-MAGASIN
PETERS, FRANZÉN & CO.

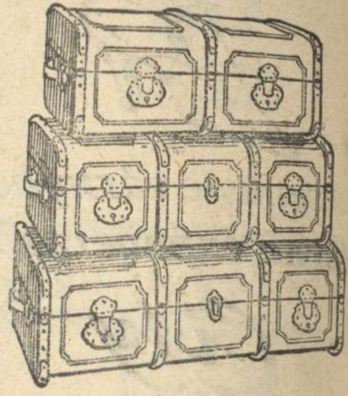

Största urval, moderna varor. Lägsta priser alltid hos
Hedströms
10 SÖDRA LARMGATAN 10
Linnégatan 11. Karl Gustafsgatan 57.

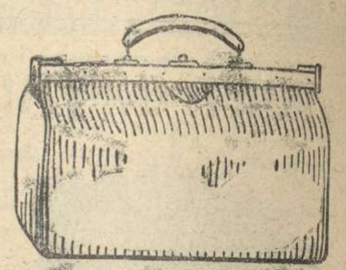
Fruar!
Vill Ni glädja Edra män så köp
SPISBRÖD
från
Göteborgs Ångbageri
ty det är främst i skörhet o. smak

Arla Mjölk
Distribution på glasflaskor.
Tel. 40781, 45699

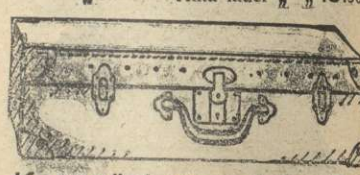
Reseffekter
Platsens absolut största sort. och lägsta priser.

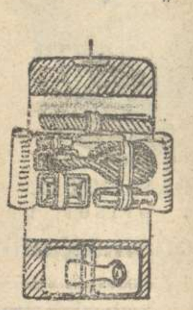
Koffertar, äkta Unica fr. Kr. 32.—
» plåtklädda » » 16.25

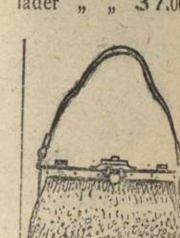
Resväskor, Prima imit. fr. Kr. 8.00
» Äkta läder » » 19.50

Kappsäckar ...... fr. Kr. 7.00
» Äkta Unica » » 10.50
» » läder » » 37.00

Resetuier, imit.... fr. Kr. 5.00
Resetuier, äkta läder fr. Kr. 10.50

Damväskor, krokodilpr. fr. Kr. 7.—
Damväskor, skinn och skinnfodrade, med portm. fr. kr. 10.—

Fantasiväskor, imit. .... fr. Kr. 2.00
» skinn Battik » » 5.75
(Flera 100-tals modeller).

Attachéväskor... fr. Kr. 3.50
» Prima imit. » » 10.50
» » läder » » 30.00

Se och förvissa Eder om våra priser och kvalitéer
A.-B. Carl Johnsson
2 Kungstorget 2

äldrar menade väl, men de kastade henne ut ur livet den dag de satte brudkronan på skolflickans huvud. Ut ur *det* liv som är välsignat och rikt och värt att leva. Ut ur det liv som lyckan skrattar mitt upp i ansiktet och följer som en trogen hund, hållande för intet alla tillfälliga sparkar och slag. Ur det livet läste henne prästen, när hon var sjutton år.

Nervösa fingrar gripa det solkiga brevet, krama det hastigt till en boll och slunga det mot dörren. I detsamma höres en låg knackning, och dörren öppnas för ett strålande, skälmaktigt flickhuvud som frågar:

— Vill ni tillåta och förlåta mig att förfölja er ända hit in, men jag ville så gärna få säga er bara några ord. Vårt bröllop har i dag blivit bestämt, men ingen får veta dagen förrän det står i tidningen. Och vi ha ej ens satt in någon förlovningsannons! Vi ha visst varit förlovade hela vårt liv, åtminstone sedan jag kom till — så känner jag det i dag!

Flickan har gått fram till väninnan, tagit hennes hand och tryckt den till sina läppar. Sedan säger hon med skymten av en viss förlägenhet:

— Vet ni, jag fick ett sånt lustigt litet brev från er son i dag. Får jag visa det? Visste ej ens han hade min adress. Fast nu minns jag, han följde mig ju till min port den kväll vi varit på teatern med er. Jag vet inte, om jag bör svara något eller ej. Han menar ju så väl.

Charlotte tog det lilla brevet som var renare än hennes nyss bortkastade, men skrivet med samma barnsligt ostadiga stil. I slutet var en rad små sneda kors, utmärkande kyssar.

"Jag har jämt en viss liten dam i tankarna numera. Hon har de stiligaste ögon jag nånsin sett. Pojkarna skratta åt mig, när jag säger dem denna stora sanning, men jag vet någon som är förmer än alla pojkars skratt i hela världen. Så förfärligt söt och rar ni var mot mig den kvällen på teatern, ni vet! Även hos mamma var ni så god mot mig. Jag vill snart skriva igen, och jag har en stor överraskning åt er, om ni bara inte är alltför nyfiken. Ni får den nog snart. Må den vara lika *söt* som ni själv . . ." etc. etc.

Moderns ögon fyllas långsamt av tårar, som heta och tunga droppa ner över brevet. Flickan trycker henne till sig och säger varmt:

— Åh, ni vet väl, att jag förstår honom så alldeles och känner som vore han ett stort stackars barn. Men vad skall jag säga honom för att ej göra honom illa?

Då tager modern hennes huvud mellan sina händer, kysser hennes panna och säger:

— Intet svar alls skall ni skriva nu eller någonsin. *Jag* skall svara honom om er i samma stil som han förstår och kan glädja sig åt. Han skall få sitta i solen därborta och vara lycklig vid tanken på er och de papperskyssar han sänder. Han skall aldrig se er mera och icke få veta, att ni gift er, utan alltid tro, att han har en käresta som är god mot hans mor, när hon ej kan vara hos honom. Han är en illusion av en människa. Låt honom av barmhärtighet få behålla den om sig själv! Han är kommen av den fädernas missgärning som i detta fall icke skall straffas längre än intill andra och sista ledet.

Ute från klubbsalarna börjar dansmusiken höras, när flickan sakta och dröjande låser upp dörren och går.

Spiral-Korsetter
föras i Extra 1:a slitstark Dräll.
Garnerade med broderier i modernaste typer.
Färger: Vit blå eller grå, med 2:ne Strumpband.
9.50

Vår utomordentligt populära
Resår-Korsett
(låg modell med resår upptill)
i vitt eller rosa, 4 strumpband
— åter inkommen i komplett storlekssortering.
6.75

Modern
Korsett-Gördel
Ex. 1:a Dräll m. resår upptill.
Färger: Vit blå eller rosa.
4 strumpband.
3.90

HERM. MEETHS A.-B.
Vollmers-Meeths

KVINNORNAS TIDNING

N:o 18. 4:de årg.

4 Maj 1924.

Annonspris: Textsida 25 öre pr mm.
» sista sidan 20 öre pr mm.
Längre annonsering rabatt.

Utkommer varje söndag.
Utgivare och redaktör: INGEBORG DAHLLÖF. För annons- och ekonomiavdelningen: EDITH RICKBERG.
Redaktion och expedition: *Vallgatan 27, Göteborg.* Tel. 18070.

Prenumerationspris:
Helår Kr. 6: —. 1/2 år Kr. 3: 50. 1/4 år Kr. 2: —.
Lösnummer 15 öre.
Centraltryckeriet, O. Ericson, Göteborg 1924.

Eftertryck tillåtes gärna om "Kvinnornas Tidning", med hela namnet utsatt, angives som källan.

INNEHÅLL.

——::——

Utlandskrönika
i sammandrag.

Utsikterna till skadeståndsfrågans lösning synas allt ljusare sedan samtliga intresserade regeringar givit sin anslutning till sakkunnigekommittéernas förslag. Särskilda förhandlingar hava förts mellan de franska och belgiska stats- och utrikesministrarna angående de eftergifter de båda makterna kunna vara villiga att göra med hänsyn till Ruhrockupationen. Om någon militär utrymning kan det emellertid icke bliva tal.

Engelske ministern i Paris, lord Crewe, har till Poincaré överlämnat en not, i vilken England förklarar sig berett att stödja vilken samfälld allierad aktion som hälst mot Tyskland, om detta land skulle försöka svika den blivande överenskommelsen i skadeståndsfrågan.

Veckans märkligaste händelse är framläggandet av den engelska regeringens budget. Inga meddelanden om densamma hade släppts ut på förhand, och man väntade allmänt, att förslaget skulle vara åtminstone i någon mån "socialistiskt" samt innehålla för den borgerliga världen obehagliga saker, skatteförhöjningar o. s. v.

Allt detta bekymmer har varit onödigt — den engelska regeringen har framlagt en "borgerlig" budget, som vunnit allmänt gillande utom i fråga om avskaffandet av vissa tillfälliga tullar, som de berörda industrierna önska behålla. Det konservativa partiet intar samma ståndpunkt.

Det liberala partiet har på sitt program upptagit den proportionella valmetoden och förväntar stöd av arbetarepartiet, som tidigare visat intresse för saken. Stämningen torde emellertid ha slagit om på detta håll. Man räknar nämligen med att det liberala partiet, som så betydligt smält ihop under de senare åren, skall dela upp sig på högern och socialdemokraterna, och England på så sätt kunna återgå till det gamla beprövade tvåpartisystemet med starka majoritetsregeringar. Införes däremot den proportionella valmetoden, kommer England i likhet med alla länder, vilka välsignats med densamma, antagligen att få en mängd inbördes stridande småpartier med ur dem utgångna svaga koalitionsregeringar.

Den 4 maj äga de tyska riksdagsvalen rum. Icke mindre än 23 olika partier söka här, vart och ett med sitt program, att vinna valmännens hjärtan. Den programpunkt, kring vilken det lidelsefullaste intresset samlar sig, är frågan om tyska folket skall godtaga eller förkasta den fred, som står att vinna på grundval av den plan, som framlagts av skadeståndskommittéerna. De tyska högerpartierna äro motståndare till "uppfyllelsepolitiken". En seger för dem nu vid valen skulle sålunda kunna äventyra den väntade snara lösningen av skadeståndsproblemet.

Valen till franska deputeradekammaren äga rum någon vecka senare än de tyska valen. De komma med visshet att utfalla på ett sådant sätt, att Poincarés ställning ytterligare befästes.

Den nya danska socialdemokratiska regeringen har framlagt sitt program: en folklig, åt alla håll rättvis och omtänksam samhällspolitik, valutans förbättring, avrustning!

I Irland tvista den nybildade irländska fristaten och den till England anslutna provinsen Ulster om den gräns, som skall skilja dem åt.

Från Finland meddelas om oro i officersvärlden. Det finns inom densamma en grupp som, utbildad i Ryssland, under kriget kämpade på rysk sida, samt en annan vilken fått sin utbildning i Tyskland och väl även stred på tysk sida. Mellan dessa "ryska" och "tyska" officerare råder stor animositet, och de sistnämnda, som vunnit allmänhetens sympatier genom visad bravur under finska frihetskriget, fordra att de "ryska" officerarne skola bort ur hären.

——::——

Kvinnan är en stor samfundsmakt. Stilla och okänt och osynligt är hennes inflytande — och på något annat sätt bör det icke heller vara — men det gör sig gällande över allt i samfundet och verkar i hemlighet liksom jordens dunkla, hemlighetsfulla krafter.

D. G. Monrad.

*

Som brud är kvinnan skönare än som ung flicka; som moder skönare än som brud; som hustru och moder är hon ett gott ord på ett gott ställe, och med åren blir hon skönare.

Sören Kierkegaard.

*

En var av de äkta makarna har sitt kall att fylla: mannen skall förvärva, hustrun skall spara. Därför kan hustrun nog göra mannen rik, men mannen icke hustrun; ty det öre som sparas, är bättre än det som förtjänas.

M. Luther.

*

Att fordra tysthet är icke medlet att erhålla den.

Goethe.

——::——

Fantasien.

Av ***.

II.

Kristallglaset med smutsvattnet.

För att kunna träda i funktion måste vår tankekraft, till vilken även fantasien hör, ha *material att arbeta med.* Den får det genom våra sinnen och endast genom dem.

Om vi föreställa oss en människa utan sinnen, d. v. s. utan förmåga att se, höra, känna, lukta eller smaka, måste vi tänka oss henne såsom omedveten om sin existens. Inga intryck skola nå hennes hjärna vare sig från den egna kroppen eller från den omgivande yttervärlden.

Utan dessa eggande intryck, vilkas överbringare sinnesnerverna och hjärnan eljes äro, skall medvetandet icke förnimma något, icke hava något att syssla med och, försänkt i orörlighet, vara omedvetet om sig självt.

Sinnesintrycken äro sålunda själva förutsättningen för tankeverksamheten. Bilen som susar förbi mig, hungerkänslan som jag erfar, tidningen som jag läser, rosendoften som når mig från trädgårdsrabatten o. s. v., allt detta påverkar mina sinnen, de mottagna intrycken fortledas på resp. nervbanor till hjärnan och omvandlas här — på ännu icke klarlagt sätt — till sinnes*förnimmelser,* varmed vi, efter att förut hava rört oss på det fysiska planet, äro inne på själslivets område.

Vi hava nu hunnit så långt, att vi äro medvetna om något som *är* eller sker i yttervärlden eller i vår egen kropp, d. v. s. vi hålla på att mottaga tanke(kunskaps)-stoff, men avbryt processen här, och vårt medvetande skall tappa bort sinnesförnimmelserna lika fort som de skapas. För att vi på ett varaktigt sätt skola kunna tillgodogöra oss dem måste vi vara i stånd att bevara, bearbeta, ordna och sammanföra dem. Vi äro av naturen frikostigt utrustade i detta hänseende, ehuru vi visserligen i allmänhet underlåta att utnyttja dessa möjligheter. Vi äga förmåga att skaffa oss önskade sinnesförnimmelser, att neka att mottaga andra, att i viss utsträckning utplåna sådana som nått vårt medvetande, att sammanföra det besläktade till föreställningar och känslor, att åstadkomma viljeakter, att utföra tankeoperationer, att fälla omdömen. Högre än till strängt begreppsenligt, logiskt tänkande, sträcker sig icke vår själiska förmåga, såvida man icke över densamma sätter den sällsynta förmågan av intuition, det inre omedelbara skådandet av sanningen.

Något genomfört metodiskt anskaffande, sovrande och ordnande äger i allmänhet icke rum i vår tankevärld. Ett visst välstånd, en viss reda och ordning härska väl på områdena för de kunskapsföreställningar, skoltiden bringade oss, liksom även på dem, vilka höra samman med vårt yrkesarbete eller med något specialintresse, men för övrigt råder nog både nöd och villervalla, vanvård och förfall.

Vår själ hungrar efter tankematerial för att genom dess bearbetande och tillgodogörande vinna kunskap, utvecklas, förädlas, mogna. Vilken annan utvecklingsväg står väl eljes till buds? Denna själens hunger efter tankestoff, vilken vi förnimma som inre tomhet, ledsnad, långtråkighet stilla vi med allt möjligt, med radio, romaner, kyrkobesök, teater, föredrag, bridge, kalas, arbete, tidningar, resor o. s. v., värdefullt och värdelöst, gott och skadligt, likt och olikt, huller om buller och i egentlig mening aldrig övertänkt, aldrig bearbetat, aldrig tillgodogjort i utvecklingshänseende.

Fantasien, låt oss komma ihåg det, har för sitt arbete icke att tillgå något annat material än det vi medels våra sinnen insamlat åt vår tankevärld. Vad som skiljer fantasien från det vanliga tänkandet är sålunda icke själva tankestoffet utan att dess arbete utföres under friare, luftigare former.

Fantasien *omdiktar det i verkligheten upplevda,* upplöser och omplacerar det i tid och rum, åstadkommer sålunda med hjälp av det givna föreställningsstoffet nybildningar, ofta av en sådan pregnans att de framstå som verkliga tankeskapelser, vilka ansluta sig till minnet och därmed på ett varaktigt sätt till medvetandet.

De flesta föräldrar tro, att deras barn även långt upp i tonåren hava vackra och oskyldiga fantasier. Man anser, att denna lyckliga förmån självfallet hör ihop med barndoms- och ungdomstiden.

Sanningen, vilken kan inhämtas i varje psykologiskt arbete, är emellertid att stoffet för fantasierna utgöres av och icke *kan* utgöras av något annat än vad barnet ser och hör i hemmet, på skolgården och på gatan, vad det läser i förströelseböckerna och tidningarna, vad som utspelas inför deras nyfikna ögon på biografduken, kort sagt allt vad som når deras medvetande på sinnenas väg.

Den som skriver detta hade för icke länge sedan tillfälle att samtala i föreliggande fråga med en av samtidens förnämsta kvinnliga pedagoger.

En av hennes stora uppfostringsanstalts viktigaste uppgifter är att leda och allsidigt utveckla ungdomens själsliv, sålunda icke blott på kunskapens utan även och i lika hög grad på känslans och viljans område.

Lärjungarne framleva sina lyckliga dagar i den härligaste natur under ständig samvaro med och under ledning av lärare och lärarinnor av beprövad icke blott kunnighet utan även karaktär.

Allt går ut på att bibringa dem rena, sköna sinnesintryck, d. v. s. att ge deras tankekraft, deras fantasi ett ädelt stoff att bearbeta till karaktärens danande och befästande i god riktning.

Även barnen göras intresserade av saken.

Min interlokutör berättade ungefär på följande sätt:

— Jag brukar, när de som helt små komma till skolan, taga dem till mig, ett och ett, för att vinna dem för vår uppfostringsidé.

På bordet framför mig har jag två höga vackra kristallglas och ett par porslinsbägare, den ena innehållande friskt källklart vatten, den andra grått smutsigt vatten.

Du ser, säger jag till barnet, det där vackra glaset — vi anta att det är din lilla hjärna här bakom pannan, ditt sinne som du har kommit hit för att fylla med kunskap och tankar. Nu bräddar jag glaset med rent källklart vatten. Se, så vackert det är — hur glaset med det genomskinliga vattnet gnistrar och strålar i solljuset. Så vackert och ljust blir det också i ditt sinne, om du fyller det med goda vackra tankar.

Men se nu hit! Jag fyller det andra glaset med smutsigt vatten — så här. Hur grått och fult det är! Sådant blir också ditt sinne, om du fyller det med fula, mörka, onda tankar — — —

Barnet förstår! Försjunket i eftersinnande låter det blicken prövande och jämförande vila än på det ena glaset och än på det andra. Denna i bild mottagna kunskap etsar sig som en den kraftigaste suggestion till det goda in i dess medvetande, görande det mottagligt för lärarens ledning.

— — —

Kommer denna förnuftiga och näraliggande synpunkt i betraktande i våra dagars uppfostran?

Resa föräldrarna något skydd kring sina barns obefästade tankevärld mot skadliga, fantasilivet förgiftande sinnesintryck?

Kommer icke i allmänhet det unga sinnet att mera likna kristallglaset med smutsvattnet än det med klart källvatten fyllda?

——::——

Eleonora Duse och Gabriele d'Annunzio.

Den kärlek som samtidens största skådespelerska Eleonora Duse hyste för skalden-romanförfattaren Gabriele d'Annunzio är ingen hemlighet skriver Ivy van Someren i Sunday Express.

d'Annunzio själv har med obarmhärtig öppenhet och egoism berättat det i sin självbiografiska roman "Il Fuoco" (Elden). Då en vän till dem båda uttryckte sin förvåning över att han blottat dessa intima detaljer, ryckte han på axlarne och sade: "Il fuoco e spento!" (Elden är utbrunnen!)

Gabriele d'Annunzio var en ung man, beundrad av ett litet kotteri, men ännu icke av allmänheten erkänd som någon förmåga, då han mötte Eleonora Duse, som vid denna tid redan vunnit världsrykte som skådespelerska. Hon uppträdde i "Cameliadamen" på Costanziteatern i Rom och d'Annunzio väntade bakom kulisserna.

Han mötte henne efter ridåfallet och räckande ut sina händer mot henne utropade han: "Vilken kvinna att älska ni skulle vara!"

Under den närmaste tiden voro de ständigt tillsammans, och hon inspirerade honom till "La Gioconda", det yppersta av hans verk. Duse kreerade den för henne skrivna huvudrollen, i vilken hennes konst nådde sin höjdpunkt. — Deras förhållande hade vid denna tidpunkt icke överskridit vänskapens råmärken.

Sommaren kom och trött efter alla vunna segrar drog sig Eleonora Duse tillbaka till sitt hem i Venedig. D'Annunzio följde henne.

Man såg dem dagligen på de mera undangömda kanalerna, hon enkelt klädd, tillbakalutad i gondolen med ett svagt leende över sitt bleka ansikte lyssnande till skaldens flödande vältalighet, beledsagad av de smala feberaktiga händernas ivriga uttrycksfulla gester.

D'Annunzio drömmande om sig själv som det nya Italiens ledare, fann i Eleonora Duse en åhörare som ingen. Skaldens ingående kännedom om Italiens lysande traditioner, dess ärofulla forntid, hans tro på dess framtidsmöjligheter, romantiken i Venedigs historia, hans av mystik genomvävda skönhetsdyrkan, allt detta sökte sig utlopp i en ström av färgrika rytmiskt flödande satser som förhäxade henne. — Var det väl underligt att de kommo att älska varandra?

Den mörka prakten i palatsets salar, det tysta grönskande djupet av den inbyggda trädgården, midnattsmånens silver över lagunerna. — Vi veta hur all denna skönhet inspirerade skalden — han har själv berättat det i "Il Fuoco". Men han bekänner också, att den älskades förflutna, hennes triumfer, misstanken att hon älskat också andra tände ett agg i hans sinne, "en bitter svartsjuka", som tog herraväldet över honom.

Eleonora Duse trodde att hon här funnit sitt livs mission. Hon beslöt att leva för denne man. Okonstlad, allvarlig gav hon sig utan förbehåll. Hon var utan koketteri, hon kunde icke ens på scenen återgiva kvinnogestalter av den lättsinniga, intriganta typen.

Under två år sökte den ryktbara skådespelerskan påtvinga den italienska publiken d'Annunzios pjäser. Hon vägrade att medverka i Sardous och Ibsens dramer, som publiken dock tyckte om. "Francesca da Ramini", av d'Annunzio uppbyggd på Dantes odödliga verk, föll igenom, och en kväll då en av de uppträdande hade att säga: "Jag är trött, trött!" togo åhörarne upp dessa ord och

SKANDINAVISKA KREDITAKTIEBOLAGET
GÖTEBORG - STOCKHOLM - MALMÖ

Avdelningskontor över hela landet

Egna fonder Kr. 182,000,000:—

Gottgör å insatta medel högsta gällande ränta

Telegramadress "Kreditbolaget"

(Inf. gen. Göteb. Tandläkaresällskap)
Tandläkare Anne-Marie Heijde
Vasaplatsen 1. Telefon 15500.
Rådfrågning: Vard. 1/2 2—1/2 3, övriga tider efter avtal.

Tandl. SVEA LEFFLER.
Spec. Äkta Porslinsfyllningar.
Viktoriag. 8. Tel. 8958. Vard. utom lörd. 1—2.

Näsrodnad
Frost i händer och ansikte. Leverfläckar, Finnar, Rynkor m. m. borttagas. Behandl. av hals och armar. Dessutom finnes de bästa pomador för hyns vård. Skin-cream för exzem, Klåda, Revorm m. m. Kr. 5:50 pr burk.
Wilhelmina Tholin
Examinerad Ansiktsmassör
Chalmersgatan 17. — Tel. 3934.
OBS.! Ingen har min metod i Sverige.

Hemmets tidning
— är —
Göteborgs Aftonblad
Särskild, omväxlande avdelning för kvinnan och hemmet.
I varje nummer, värdefulla artiklar i olika frågor, berättelse, följetong, kåserier.
Pr kvartal 7.50 fritt hemburen.
Lösnummerpris 10 öre.

sjöngo: "Vi äro trötta, trötta, trötta!" med sådan känsla att ridån måste gå ned.

Men sydlänningen begär icke intellektuell stimulans eller kamratskap av den älskade, och när glansen av den världsberömda tragediennens snille bleknat bort i det nära umgänget, började d'Annunzio se sig om bland landsens övriga döttrar. Vi veta från "Il Fuoco" att han var djupt fästad vid Eleonora Duse, men den flintskallige lille avgudadyrkaren, vars ansikte icke ägde några fängslande drag, krävde som sin rätt ungdom och skönhet.

Duse var redan härjad. Hennes bleknade ögon, hennes gråa hår, även rynkorna på hennes hals skildras av skalden med en minutiös noggrannhet, som man eljes finner endast i medicinska avhandlingar.

D'Annunzio reste till Paris och gjorde där bekantskap med en ung danserska, som ägde, förutom skönhet o. symmetri, även en betydande talang och ännu mera ärelystnad. Han lovade att skriva en pjäs åt henne, ehuru hon icke förut uppträtt som skådespelerska, och för hennes skull bröt han fullständigt med Eleonora Duse.

Hon bad honom endast, att han skulle förbliva hennes vän. Hans svar var publicerandet av "Il Fuoco" vilken han skrivit innan de ännu skilts från varandra!

Hela Italien hade känt till deras vänskap och man stod bestört inför grymheten i detta förräderi!

För Eleonora Duse betydde "Il Fuoco" ett dödande slag, från vilket hon aldrig återhämtade sig.

Hon lämnade scenen och låg svårt sjuk under ett år. Sedan tillrådde henne läkarne intrangande att återupptaga det sceniska arbetet och att begiva sig ut på resor. Hon for till England och Amerika samt uppträdde även i Tyskland, men hennes brutna hälsa tvingade henne till ständiga avbrott i turnéerna.

Sin bedragna kärlek bar hon med stor värdighet och ehuru hennes hjärtas djupaste hemligheter förråtts för hela världen, försvarade hon dock d'Annunzio. — "Men det var sanning det han skrev. Ni kan väl icke klandra en författare för att han berättar sanningen!"

Olycklig, berövad alla illusioner, trött, lämnade hon scenen och drog sig tillbaka till sitt hem i Florens.

En gång under de sista krigsåren lämnade den stora tragediennen sitt avskilda hem för att deltaga i en välgörenhetsfest hos en italiensk prinsessa. Oväntat infann sig d'Annunzio vid festen och inför mängden av gäster, vilka alla kände deras historia, möttes de två för sista gången. Dödligt blek räckte Eleonora Duse d'Annunzio sin hand, vilken han med vördnad kysste.

Skådespelerskan återvände till sin ensamhet, men tvingades för tre år sedan av iråkad fattigdom tillbaka till scenen. Det var på en turné i Amerika som döden nådde henne!

——::——

PÄRLOR
JUVELER
i modern infattning fördelaktigast hos
K. Anderson
Hovjuvelerare. Ö. Hamng. 41.

Direktör Melcher Lyckholm.

†

Direktör Melcher Lyckholm är död. Stor är sorgen och saknaden efter denne godhjärtade man. Få äro de som påtaga sig rikedomens förpliktelser i den utsträckning som han, ännu färre de som göra det i samma goda människoälskande anda.

Den som varit med i välgörenhetsarbetet i Göteborg vet, att alltid *hans* namn först och med tillförsikt nämndes, när en vädjan skulle göras till de bättre lottade om hjälp till dem som leva på livets skuggsida. Aldrig vädjade man i behjärtansvärda fall förgäves till hans medkänsla. Frid och välsignelse över honom!

——::——

En moders röst.

Jag har aldrig sett henne.

Jag hör bara hennes röst varje dag, nu när solen börjar sticka och barnflocken samlas nere på gården.

— Klas! Klas! Klas!

Hur många betoningar får hon ej fram över detta enda ord. Varning, vädjan, förebråelse, bön. Men det skälver alltid kärlek och svaghet under. Moderns hemlighetsfulla dyrkan av sonen — förstlingen — framtidshoppet.

Men hon ropar även ett annat namn:

— Birgit! Birgit! Birgit!

Och då blir rösten gäll, skarp och vredgad. Det varnande, vädjande, bönfallande är borta. Det skälver ingen stor ömhet och svaghet under. Endast otålighet och hot.

Jag har lyssnat till denna röst som klingar ut som från två olika människor — från två olika hjärtan. Och en dag måste jag titta ned i gårdens djup för att få se barnen.

De sprungo där och lekte bland de andra — en åttaårig pojke och en flicka något år yngre. Pojken, det förstod jag genast, var gårdens tyrann och systerns förtryckare. Nu tog han hennes målade boll. Hon sprang efter honom med upplyftade händer för att få sin skatt tillbaka. Han höll den upp i luften, retades, sparkade för att hålla henne ifrån sig, och då hon i alla fall hjältemodigt trängde inpå honom slungade han den övermodigt över planket till nästa gård.

Som en liten tigrinna flög hon upp emot honom. Han tog henne i den mörka flätan, drog huvudet tillbaka och gav henne ett slag mitt i ansiktet. Skrik och alarm.

Över mitt huvud öppnas ett fönster. Och jag hör en vredgad, hotfull stämma gällt ropa:

— Birgit! Birgit! Kom upp genast!

Två barnablickar vändas upp mot fönstret. Pojkens övermodig, självsäker, självsvåldig. Flickans skygg och strykrädd.

Och jag förstod i ett slag hela den historia som jag redan anat i moderns röst.

E—a B—m.

——::——

Alltid det nyaste Stora sortiment alla genres enfärgade såväl som tryckta o. broderade
SIDEN-VÄVNADER
För Klädningar, Kappor, Caper, Blusar och Jumpers. Vittomfattande mönsterurval Kappfodersiden från 5 90
Gillblads
Platsens absolut största sortering och lägsta priser för fullt solida, nyimporterade SIDEN.

Kaffe — ohyra och kvinnlig värnplikt.

Den som skriver dessa rader är ingen motståndare till kaffet. Tvärtom! Kaffe på rätt tid och rätt plats är en utomordentlig dryck.

Men när kaffet får ersätt dagens huvudmål, när kaffekoppen ständigt slänges fram på bordet för att göra en måltid så lättvindig som möjligt och stora starka, kanske hårt arbetande män och i växten stående barn skola näras med drycken i fråga — då sköter husmodern i det hemmet icke sitt kall som hon borde. Hon har infört en dålig och skadlig vana, för vilken alla hennes närstående falla offer. Dessa män, som trakteras med kaffe, då de gå på morgonen, och ånyo mottagas med kaffe då de hemkomma på aftonen skola snart känna att deras livsmaskineri börjar krångla. Ämnesomsättningssvårigheter, allmän olust, nedstämt lynne tillhöra de för tusentals personer mest välkända symptomerna. Men flertalet förstå icke vad som felas dem. Och vad värre är — kaffet blir snart det enda som riktigt smakar dem. Den solidare näring som en god tallrik gröt på morgonen skulle skänka för dagens arbete och en vällagad måltid på eftermiddagen, innan kroppen är för trött att mottaga mera, skulle giva för kommande dag har försummats så länge att de ej vidare tycka sig tåla eller ens tarva den. Och dessutom ingår det i deras medvetande att hustrun är så överhopad med arbete att hon ej hinner laga ordentlig mat.

Detta är nästan aldrig sant. Ingenting hindrar en arbetarehustru med ett par tre barn att laga mat på samma sätt som en tjänstemannahustru med lika stort barnantal måste göra. De måhända mindre ekonomiska resurserna utgöra ingen ursäkt. Mat kan också lagas billig och god om blott intresset finnes. Men det måste tänkas, planeras och arbetas litet i förväg — och där brista vilja eller förmåga. Sedan dagens bästa arbetstimmar gått till skvaller i portar, trappuppgångar och mjölkbutiker är det lättvindigast att kasta över kaffekitteln och slänga fram en smörgås med litet kallskuret och ost, när mannen väntas hem. För varje hekto kallskuret skulle ett kilogram fisk eller en köttfärs till ett mål kunnat erhållas, för varje hekto ost potatis o. s. v. Men det hade varit besvärligare att rensa fisken, bereda färsen och råskala potatisen. Där och uteslutande där ligger i 90 fall av 100 orsaken till att de ordentliga målen bli försummade i så många hem, ej i hustruns för stora arbetsbörda.

Detta är så mycket påtagligare som oseden florerar även i nygiftas hem, där hustruns egentliga arbete består i att hålla mannen med kost och kläder. Men hon gitter helt enkelt inte fylla sin plikt. Kanske har hon i många fall gift sig för att slippa göra någonting. Arbetet är för henne icke en välsignelse utan en börda, som hon i största möjliga utsträckning vill kasta ifrån sig. Och hemmet blir en spegelbild av henne själv: livlöst, slarvigt, smutsigt, försummat. Hon gör blott det allra nödtorvtigaste — bestjäl med andra ord sin livskamrat på en stor del av insatsen i det kanske på hjärtats, men även på ekonomiens intressen grundade bolaget.

Det är typiskt för hem med sådana hustrur — och de finnas, tyvärr, inom alla samhällsklasser — att ingenting förvandlas där. Som det var från början så blir det, endast alltmer mörknat, olustigt, förfallet.

När en kvinna som begynt sitt äktenskap med att icke vilja laga mannen ordentlig mat och i övrigt styra om sitt hus fått några barn är nästan osvikligt ohyreslägenheten färdig. Lättja och ohyra höra nämligen ihop som storm och ren luft. Detta förhållande att friska rörliga människor av ren maklighet fördärva en tillfälligt förhyrd bostad med ohyra är så upprörande att det ovillkorligen borde finnas en lag med skarpa ansvarsyrkanden emot det.

Man har pekat på mycket i samhället som är mannens fel. Men ohyran är kvinnans. Det är uteslutande en följd av kvinnlig lättja och vanvård att denna pest fått en sådan utbredning som den nu har. Hela hus, hela kvarter äro översvämmade av de ohyggliga parasiterna. Otaliga bostäder äro så inpyrda med dem att ingen renlighetsälskande människa med bevarat förstånd skulle uthärda att se dem under förstoringsglas.

Och mitt i detta vimmel går en kvinna oberörd. Gräsligt! Kanske var det en ren och proper bostad när hon kom dit. Men hennes oerhörda lättja har låtit damm och orelighet samlas, och en dag är fienden över både henne och familjen. Och för en endas försumlighet skall icke bara hela denna familj utan även grannarna och andra människor som flytta in efter dem få lida.

Detta är inga överdrifter. Interiörerna från ett flertal arbetarebostäder äro så fruktansvärda att de icke tåla offentlighetens ljus. Trots arbetarrörelse, social upplysning, sundhetsinspektion, samhällshygien, m. m., m. m. fortfar tillståndet att vara lika bedrövligt i otaliga hem. Det sociala arbetet har ett hav att arbeta i. Ett hav vars vågor oupphörligt vika undan, varhälst de många nya och snabbt tillväxande reformerna plöja fram.

Endast en enda reform skulle kunna samla *alla* ombord.

Det är den kvinnliga värnplikten.

Det är tidens stora sociala tanke — kanske den största och betydelsefullaste som framkommit. En allmän kvinnlig utryckning vid en viss ålder och för en viss tid att grundligt lära vad som för den ojämförligt största procenten kvinnor blir *livsuppgiften*, nämligen hemmets och barnens vård, är redan en ofrånkomlig nödvändighet.

Kvinnans avtagande intresse för husligt arbete, den allmänna flykten från hemmet visar att utvecklingen är på galen väg. För att böja den rätt igen fordras ett radikalt, alla samhällsklasser omfattande botemedel.

Ett sådant är den kvinnliga värnplikten. Lika väl som varje man bör stå rustad att vid behov försvara sitt fosterlands självständighet och frihet bör en kvinna stå rustad att vid behov skydda sitt hems väl och ve. Det är icke nyttigt för helheten att så många hem, som nu är fallet, läggas i oerfarna kvinnohänder. Och det finns intet annat sätt att ombesörja allas sociala uppfostran än att införa obligatorisk kvinnlig värnplikt.

Om man betänker vad det vill säga att för varje år en viss åldersklass av unga kvinnor över hela landet under en viss utbildningstid, som framför allt ej bör sättas för kort, få tillfälle att under den yppersta ledning och strängaste disciplin lära sig att med ordning, renlighet, punktlighet, sparsamhet och arbetsamhet utföra allt arbete som faller inom ramen för huslig skötsel och ekonomi inser man utan vidare diskussion den kvinnliga värnpliktens oerhörda betydelse.

Det är icke bra som det är. Och får det gå som det går blir det småningom urbota. Kvinnan har i allt för stor utsträckning slagit in på mannens väg. Låt oss ge henne *kvinnlig värnplikt* så att hon återfinner sin egen!

Louise Bergh.

——::——

SKANDINAVISKA GUMMIAKTIEBOLAGET
VISKAFORS
Sveriges äldsta Gummifabrik. — Grundlagd 1890. — Telef. & Tel.-adr.: GUMMI, Borås.
S. G. A. 1890 VISKAFORS
Mer än trettioårig erfarenhet garanterar lämpligaste kvalité & bästa utförande.
FÖRNÄMSTA FABRIKAT
i sommarskodon med gummisula
SÄSONGENS NYHETER
nu färdiga.
ANVÄND ALLTID
VISKAFORS
S. G. A. 1890 VISKAFORS
Mer än trettioårig erfarenhet garanterar lämpligaste kvalité & bästa utförande.

A.-B. FERD. LUNDQUIST & Co.
för alltid på lager alla
VISKAFORS
skodon till fabrikspriser.

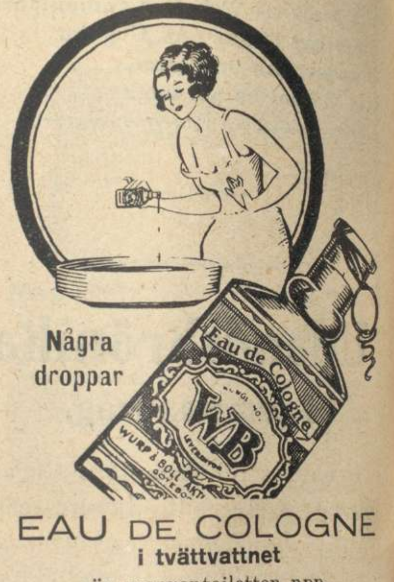
AKTIEBOLAGET
GÖTEBORGS BANK
GÖTEBORG STOCKHOLM
100 avdelningskontor i västra och östra Sverige
Grundad år 1848
Egna fonder Kr. 78.750.000
Emottager penningar å sparkasse-, kapital- och depositionsräkning till högsta gällande ränta.
Utlämnar hemsparbössor.
Bankens notariatavdelning förvaltar föreningars och kassors medel, enskildas förmögenheter samt testaments- och förmyndaremedel.
Obligations- och fondavdelningar.
Fullständig bankrörelse i övrigt.

Damväskor och Reseffekter
i olika sorters modeller och kvalitéer köper ni alltid billigast hos
John A. Gahm
KORSGATAN 12

BLOMSTERhälsningar över hela jorden.
Kungl. Hovleverantör
Beställningar å blommor ombesörjes kostnadsfritt under garanti för omsorgsfullt utförande å alla platser av
Vasa Blomsterhandel
GUSTAF EKMAN
Telefon 4314 — 10365. Telegr. Vasa.
Medlem av Föreningen för blomsterbeställningsförmedling samt de internationella organisationerna F. T. D. i U. S. A. samt B—V. i Tyskland. 6000 medlemmar.
Säg det med Blommor!

MERKUR-TVÅLEN
skonar kläderna och händerna.
Krymper ej ylle.

Några droppar
EAU DE COLOGNE
i tvättvattnet
gör morgontoiletten uppfriskande och behaglig.
WURP & BOLL, AKTIEBOLAG
Kungl. Hovleverantör.
Göteborg.

Begär alltid
Kobbs
Thé

Billig Massage
i hemmen.
Referenser pr tel. 7579 och 7714.

Offentliga nöjen.

Nya Teatern.
Varje afton kl. 8,15:
Nygifta.
Sista veckan för säsongen.

Lilla Teatern.
Lördag och söndag kl. 7 och 9,
övriga dagar kl. 8:
Priffe.
Söndag kl. 1,30 sista Matiné:
BRÖDERNA ÖSTERMANS HUSKORS.

TÉSALONGEN
T. o. m. 15 maj
ASTI ½ 1—3.
HERM. MEETHS A.-B
Vollmers-Meeths

Vill Ni ha vackra hållbara Gardiner
KÖP DÅ TANGENS GARDINER
Bästa Fabrikat

City SKO-MAGASIN
KUNGSGAT. 51 · TEL. 9179
Senaste nyheterna inkomna.

SIDENHUSETS DAMKONFEKTION
Senaste Nyheter från Paris i Blusar och Klädningar nu inkomna.

Lilith

Kvinnornas Tidnings nya följetong av den bemärkta engelska författarinnan Florence Warden tager sin början i föreliggande nummer. Såsom redan första kapitlet visar besitter romanen en underhållande följetongs alla förtjänster, god miljöskildring, säker karaktärsteckning, snabbt händelseförlopp och spänning. Vi tillönska våra läsare mycket nöje av dess angenäma och uppfinningsrika sällskap!

——::——

Vem är den lyckligaste av tvenne kvinnor? Är det hon som är högst älskad? Nej, det är hon, som älskar högst.

Alfred de Musset.

Insändarnes spalt.

Bestraffningen i Lundby skola.

Undertecknad vill härmed uttrycka den livliga förhoppning, att Eder tidning på det kraftigaste möjliga sätt kommer att beivra det övergrepp, som ägt rum mot en liten värnlös individ av kvinnokönet. Redan det att använda samma form av aga på en 11 års flicka, som kanske kan vara lämpligt för ett 5 à 6 års barn, om den nu överhuvud alls är lämplig, bevisar en oerhörd stor grad av omdömeslöshet, även om förefintliga bestämmelser i ett skolreglemente skulle ge rätt härtill, men att efter genomgåendet av denna, enligt insändarens mening, för en 11 års flicka nesliga bestraffning låta henne schavottera inför en klass pojkar, detta vittnar om en så otrolig råhet i uppfattningen av sitt kall, att det sista en dylik kvinna skulle kunna anses lämplig till är handhavande och uppfostrande av barn. — Och allt detta därför att flickan ej kunde utföra en sömnad å ett förkläde så bra som lärarinnan fordrade. — Man behöver i sanning ej hava några klemiga åsikter i uppfostringsfrågor för att reagera mot dylikt.

En manlig barnavän.

——::——

Ett högtidligt och religiöst intryck. Klockringning från hela dalen. Till och med fälten tyckas utandas en hymn. Mänskligheten behöver en kult; är inte den kristna religionen när allt kommer omkring den bästa av dem som funnits i stort? Syndens, ångerns och försoningens religion är icke en religion som man behöver skämmas för.

Henri-Frederic Amiel.

——::——

Ett besök på Viskafors gummifabrik, Sveriges äldsta.

Mitt i hjärtat av en leende och fager västgötabygd, närmare bestämt 13 km. från Borås ligger Viskafors gummifabrik, vårt lands äldsta och förnämligaste i sin bransch. När man vandrar landsvägen framåt, där ett himmelsblått vattendrag då och då skymtar fram, fängslas ögat, innan själva fabrikskomplexet blir synligt, av en rad trevliga och väl hållna arbetarebostäder. Jag tror det är Ford som sagt, att det enda riktiga är att — liksom här — förlägga fabrikerna till landsbygden. Ty då får industriarbetaren, i odlingen av den jordbit som vanligen följer med bostället, en sund motvikt mot det ofta enformiga fabriksarbetet.

Det hade länge lekt oss i hågen att fara ut till Viskafors. När man under många år, ja ända från barndomen överallt mött det välkända fabriksmärket o. alltid gått "skodd" i Viskafors galoscher och, sedan man blivit större, ståtat i dess eleganta och slitstarka s. k. lyxbottiner, så anammar man gärna det tillfälle, som yppar sig att få ta' den intressanta fabrikationen i närmare betraktande. Men vi hade — det måste medgivas — ett direkt ärende också. Vi ville se vad nytt Viskafors har att bjuda våra läsarinnor inför den stundande sommarsäsongen.

Av alla de praktiska och tilltalande föremålen i utställningslokalen tror jag, att varje dam skulle stanna betagen inför de eleganta och vackra pumps, som om någon vecka äro färdiga att kastas ut i marknaden. Utom de välkända vita har man i år komponerat vita och svarta, blå och vita, skära och vita, kort sagt i alla tänkbara färgsammanställningar. För sin del får undertecknad bekänna en viss förkärlek för de svarta och vita och spår, att varenda backfish's längtan i vår kommer att stå efter en sådan nätt liten sko. I stället för att tills dato ha prytt dessa pumps med mer eller mindre ovaraktiga sidenrosetter har man i år framställt även dessa i tunnt gummi i absolut samma färg som galoscheringen. Tack vare detta hålla sig rosetterna fraicha i alla väder. Kommer så härtill att skodonen äro försedda med måttligt höga, prima gummiklackar och priset endast kr. 8,—, så måste man få rätt när man spår, att de skola ha en strykande åtgång.

Vi vandra vidare bland tennis- och gymnastikskor av välkänd kvalité och stanna med ett utrop av förtjusning inför ännu en nyhet för sommarsäsongen. Vid våra badorter ha baddräkterna med ty åtföljande mössor blivit allt vackrare och elegantare år från år, men badskorna ha förblivit i sin gamla gestalt. Inseende behovet av en badsko, som förenar slitstyrka med elegans, lätthet och färgglädje och som framförallt *håller elasticiteten* — utan badskor kan man näppeligen reda sig på steniga stränder och på klippor med vassa snäckavlagringar! — har Viskafors under namn av *sjöjungfruskor* släppt ut just en sådan i marknaden. Badskor bli förresten ett alltmer nödvändigt attribut till badutrustningen ju mer strandbaden à la kontinenten vinna i popularitet. Ty man vore väl inte kvinna, om man inte önskade "kokettera" på badstranden i ett sådant förtjusande omhölje som dessa sjöjungfruskor!

Förutom ovanbeskrivna artiklar, för vilka säsongen just nu står för dörren, tillverkar Viskafors ett stort antal praktiska saker för hus och hem, till vilka vi — med tidningens benägna medgivande — en annan gång hoppas få återkomma.

Vårt intryck av det hela var, att vi sannerligen inte behöva gå över ån efter vatten, d. v. s. köpa från utlandet, när *inom vårt eget land* — såsom här — framställes skodon av så överlägsen kvalité och så elegant utförande. En svensk måste känna sig stolt när han ser vad *svensk* industri kan åstadkomma.

Vi kvinnor ha namn om oss att icke vara solidariska. Låt oss i alla fall visa, att vi kunna vara det när det gäller Sveriges bästa. Ty genom att vi — var i sin stad — köpa svenska varor ökas välståndet i vårt älskade fosterland. Och när det gäller speciellt gummisaker, så veta vi att Viskafors tillverkning med det kända märket borgar för att vi få den bästa vara som står till buds.

S · G · A 1890 VISKAFORS REGD. VARUMÄRKE

Ung fru.

Blondiner och brunetter.

Vetenskapen vilken, som bekant, icke tål några frågetecken i livet, utan överallt söker att finna förklaringen till det ännu okända, undrar nu, hur det kommer sig, att det finns män, som förälska sig endast i blondiner. Det är emellertid icke själva detta sakförhållande som intresserar, utan frågan är vad som ligger *bakom* denna företeelse. Vad spelar "färgen", pigmentet, det blonda håret och den ljusa hyn, det mörka håret och den därmed följande mörkare hudfärgen för roll i människolivet? Man vet, att allt detta har sin betydelse, men *vilken* — det känner man ännu icke!

Man är tämligen säker på, att *karaktären* är inblandad i frågan.

Blonda personer — härvid tänker man icke uteslutande på de linhåriga huvudenas och de himmelsblå ögonens ägare utan på de i allmänhet ljuslagda — synas råda över en fastare, starkare och även pålitligare karaktär än de mörklagda. De äga fysisk och psykisk energi och kvalifikationer för att "taga ledningen".

Om en ljus man gifter sig med en

Vita Bomulls- och linnetyger torka bäst i solen

Torka Edra fina, vita tyger i sol och vind — men var försiktig, då Ni tvättar dem. Tro icke, att emedan de ej äro så ömtåliga som siden, de ej fordra så mycken omsorg vid tvättning. Gnid aldrig med tvål, tyget blir hårt och gult. Doppa i rikligt Luxlödder.

Lux är en ren tvål i lätta flingor och upplöses i hett vatten till ett kraftigt lödder. På grund av sin renhet skadar den intet, som ej skadas av enbart vatten. Gnuggning är onödig — löddret drager ur smutsen — plaggen slitas ej vid tvättning.

Vid användning av Lux behåller varje plagg sitt ursprungliga utseende. Fina broderier och spetsar förlora aldrig sin skönhet.

Att tvätta vita tyger. Tag en matsked Lux till ungefär fyra liter vatten. Upplös i kokande vatten och vispa upp till ett rikligt lödder. Låt vita plagg ligga i blöt några minuter, doppa dem sedan upp och ned, samt krama löddret genom dem upprepade gånger. *Gnugga ej.* Skölj i tre omgångar hett vatten och torka i solen.

LUX
SUNLIGHT SÅPTVÅL A.-B., GÖTEBORG

Förlovar eller Gifter
Ni Eder, så annonsera det i
GÖTEBORGS MORGONPOST
Alla Edra vänner, läsa den tidningen.
Läst i varje bildat hem i västra Sverige.

NADCO HEMFÄRGER

NORDISKA INDUSTRI-A.B
TAPISSERI DETALJ Ö. Hamng. 31. 1 tr.
N·I·A·B
Spetsar och Spetsmotiv
GÖTEBORG

Ed. W. & C:o Modernaste Sommartyger.
Rikt urval. Låga priser.
Wahlboms
KUNGSGAT. 29.

(Eftertryck förbjudes).

Lilith.

ROMAN
Av Florence Warden.

Auktoriserad översättning av
Margareta Heijkel.

I.

Unga doktor Mallory kom långsamt ridande på sin fux mot hemmet i Shingle End. Han var en mycket ståtlig man, högväxt, bredaxlad med stora mörkbruna ögon. Det sades, att en blick ur dem kom de kvinnliga hjärtan, som funnos i Shingle End, att klappa fortare.

Junidagen hade varit kvav och fuxen var trött. Ryttaren lät honom gå efter egen hand.

I en vägkrok såg doktor Mallory plötsligt framför sig en gammaldags sufflettvagn med suffletten nedfälld och dragen av en häst, som långsamt travade i riktning mot den lilla köpingen.

Doktor Mallory, som befann sig på rätt långt avstånd från vagnen, såg emellertid genast, att de båda damerna, som åkte i den, voro de nya hyresgästerna i Old Court, vilkas ankomst till platsen för sex veckor sedan hade varit huvudföremålet för det lokala intresset.

Ingen hade under den gångna tiden sett vidare till dem, och ingen visste mer än att de voro mor och dotter och att deras namn var Ames.

Men doktorn hade mer än en gång haft tillfälle att uppfånga en skymt av den spensliga vithåriga äldre damen, som alltid var synnerligen väl klädd, och av den höga, vackra, ljushåriga blåögda dottern, vars dräkt var lika enkel som moderns var elegant.

Vagnen stannade framför köpingens postkontor, som var inrymt i en liten lokal i ett av de första husen i Shingle End. Byggnaden låg förnämt tillbakadragen på höjdplatån av en liten sluttning, i vars gräsmatta man planterat en del småträd.

Den unga damen steg ur vagnen, gick upp för sluttningen och försvann in i postkontoret. När hon kom ut igen hade hon ett brev i handen.

Doktor Mallory var tillräckligt nära för att kunna uppfatta uttrycket i hennes ansikte, när hon, just utkommen på trappan, öppnade brevet. Hon såg ängslig och utpinad ut. Knappt hade hon kastat en blick i brevet, förrän Mallory såg henne vackla och brevet falla ur hennes hand.

Hans första impuls var att skynda henne till hjälp i tro att hon blivit sjuk, och han satte sporrarna i hästens sidor.

Men innan han hunnit fram hade den gamla damen, lätt som en fågel, hoppat ur vagnen och skyndat upp för backen till dottern.

Och nu hände något egendomligt. I stället för att hjälpa dottern, vilken syntes nära att svimma, skyndade sig fru Ames att taga upp brevet från marken.

Detta syntes återgiva den unga flickan hennes självkontroll, och hon ryckte brevet ur moderns hand, mumlade ett par ord och gick hastigt tillbaka ner till vagnen. Modern följde henne med rynkad panna.

Då Mallory nådde fram till postkontoret, hade vagnen redan kört vidare och den lilla episoden var slutspelad.

Doktor Mallory var klok nog att icke omnämna saken dagen därpå vid tennispartiet hos fru Cooke, där han plötsligt slog ner mitt i en diskussion om de båda främlingarna i Old Court.

— Det är något misstänkt med dem, det är då visst och sant.

Det var fru Cook, som med eftertryck uttalade dessa ord, under det att hon kastade sig tillbaka i korgstolen med en min som om hon avkunnat ett domslut, mot vilken ingen invändning kunde göras.

Fru Cooke var en av de mest betydande personligheterna i Shingle End, och hennes tennispartier räknades som sommarsäsongens största händelser i denna avkrok av världen.

Shingle End var i själva verket en liten ladsortsstad, en halv mil från engelska sydkusten, och ekot av den stora världens händelser nådde endast helt svagt hit ut.

Men fru Cooke var större än sin omgivning. Änka efter en överste, som tycktes ha givit henne sin militäriska despotism i arv, hade hon tills helt nyligen bott i London, där hon varit med i alla modärna rörelser och uppträtt även som förkämpe för den modärna kvinnan. Hon var emellertid icke tillräckligt rik för att i huvudstaden kunna leva i överensstämmelse med sina stora pretentioner, och då hon efter en avlägsen släkting ärvde en fastighet i närheten av Shingle End slog hon upp sina bopålar där tillsammans med sina döttrar Marjory och Joanna.

Hon hade beräknat att gripa spiran i sin nya omgivning men hade oturen att i detta hänseende bliva ställd ansikte mot ansikte med mer än en kvinnlig rival.

Den högvälborna Mary Vivian, som ägde den största egendomen i trakten, var redan erkänd som den tongivande damen på platsen. Utom henne funnos flera andra damer i framskjuten social position.

Men rent kroppsligt sett var fru Cooke den största representanten för traktens kvinnovärld, och där hon satt tillbakalutad i sin stol på planen lekande med en tennisracket, om vars rätta bruk hon icke hade den avlägsnaste aning, hade hon i alla sina gäster respektfulla åhörare till de stränga uttalanden hon gjorde om de båda damerna i Old Court.

— De se klena ut bägge två, anmärkte Marjory, och det är kanske orsaken till att de förefalla så skygga och tillbakadragna.

Fru Cooke vände sig till sin dotter med en handrörelse, som talade om ett visst överseende.

— Varför skulle de vara tillbakadragna endast för klenhets skull? frågade hon överlägset. Tvärtom måste man väl antaga, att deras klena hälsa skulle göra dem mottagliga för litet vänlighet? Men jag har gjort visit hos dem två gånger — två gånger, tillade hon med eftertryck, och efterhört deras hälsotillstånd, då jag hörde, att de inte voro krya nog för att kunna ta emot besök. Men jag förstod av jungfrun — för resten en nätt ung flicka som jag inte skulle ha något emot att taga i min tjänst — att de varken önskade eller väntade besök.

A. LUNDBLADS Begravningsbyrå
REKOMMENDERAS
Kungsgatan 12. Göteborg.
Tel. 11045, 776 ank. bostaden.

Sänd Eder **Tvätt** till
Tvättanstalten Västkusten
Vegagatan 46. Göteborg. Tel. 44443.
Omsorgsfullt arbete. Snabb leverans.

mörk kvinna, bli deras barn ljusa — "det ljusa" är starkast.

Verkställda undersökningar hava givit stöd för åsikten, att de män som uteslutande känna sig dragna till blondinerna och utvälja sin maka blan dem, icke äro av karla-karltypen utan av vekare läggning. Rent instinktivt söka de till livsledsagerska en karaktärsstark kvinna, hos vilken de kunna finna ett stöd. Äktenskap av denna typ bliva ofta mycket harmoniska, under det att giftermål mellan blondiner vanligen utfalla mindre lyckligt. Det gamla ordstävet: "två stora trivs icke i samma påse" ger här förklaringen

Varför är den ljuslagda människotypen den starkaste? Därför att den alltid hört Norden till och haft vandrarlusten i blodet. Den har levat i civilisationens utmarker under karga, härdande förhållanden.

Avkomlingarne av dessa blonda kraftmänniskor ha ännu kvar något av förfädernas mod och styrka.

Att vara god och att vara blond är emellertid icke alltid detsamma. Styrkan kan också förena sig med de *mörka* inslagen i karaktären.

Egoismen, känslolösheten och hårdheten, drivna till sin höjdpunkt, påträffas just hos ljuslagda män och kvinnor med kalla stålblå ögon.

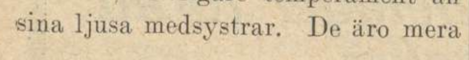
Brunetta kvinnor hava ofta ett varmare, livligare temperament än sina ljusa medsystrar. De äro mera konstnärligt lagda men också mera livshungriga. Deras rätta miljö äro de stora städerna med sitt människovimmel, sina frestande butiksfönster och sina otaliga möjligheter till nöjen och förströelser.

Deras karaktär är svagare, opålitligare än blondinernas men de kunna glädja sig åt en pålitligare hälsa än dessa. Blondinerna, det starka friluftslivets avkomlingar, hava icke, som brunetterna, acklimatiserats i det modärna samhället utan falla lätt offer för smittosamma sjukdomar.

——::——

EKSTRÖMS JÄSTMJÖL
ÖREBRO KEM.-TEKN. FABRIK
GRUNDAD 1855

Större
än någonsin
förut
är vårt urval av eleganta, moderna nyinkomna
Barnvagnar

Pris från Kr.
15:—
Besök vår utställning!
A.-B. Carl Johnsson
2 KUNGSTORGET 2

Å
Familjens middagsbord
får icke saknas
vårt välsmakande
Knäckebröd
Efterfråga våra tillverkningar hos Eder specerist!
A.-B. Göteborgs-Knäckebröd
VALLGATAN 16 — TEL. 4817.

Kan ni konsten att vila?

Jäktets demon — vi känna honom alla. Denna underliga rastlöshet som tvingar oss till aktivitet, även när vi äro övertrötta, som gör oss oförmögna till lugn och sorglös vila även när vi längta efter dem som efter en för vår hälsa nödvändig rekreation. Finnes icke bot för detta onda?

I "Saturday Review" behandlar mr Filson Young detta problem.

Det finns tusentals människor, säger han, som hålla på att förlora eller redan förlorat sin förmåga att vila och vilkas liv till följd därav är utan lugn, utan trevnad och aldrig sätter de frukter, som en mera stillsam generation i så rikt mått skördade, människor vilka, när kvällen kommer, undra över att de brytt sig om att göra allt det som fyllt dagens timmar, och vilka antagligen vid mottagen uppbrottsorder från jordelivet skola undra om all dess möda och jäkt varit värda besväret. För dessa människor liksom för alla andra ligger räddningen i inhämtandet av konsten att vila.

Det finns människor som av naturen äga denna förmåga. De hava fått talangen eller gåvan att vara lugna. De kunna efter behov försätta sig i detta tillstånd och upprätthålla det även i de mest prövande situationer.

Men det finns också en motsvarande konst, som kan inhämtas och utvecklas även — med hjälp av en smula självdisciplin — av de mest rolösa och nervösa. Det välsignade och rekreerande tillstånd som kallas lugn finnes inom räckhåll även för dem.

Det tjänar ingenting till att låta kroppen intaga en ställning av orörlighet och vila, om sinnet är rolöst eller om ens tankar flacka från det ena ämnet till det andra eller de röra sig i samma cirklar av upprördhet och nedstämdhet.

Under sådana förhållanden kan man helt enkelt icke hålla sig stilla för någon längre stund, och försöket att göra det skulle befinnas vara mera utmattande än rörelse och verksamhet. Det är också därför som övertrötta människor ständigt befinna sig i aktivitet; sinnet tillåter icke kroppen att vila utan släpar den med sig under ett lönlöst sökande efter vilan, vilken alltid synes hägra på en annan plats än där man själv befinner sig.

Människor av denna kategori säga aldrig: "Jag slår mig till ro här" utan i stället: "Jag skall resa bort någonstans för att få vila". De kunna icke frigöra begreppet vila från tanken på rörelse.

Om ni lär er konsten att vila, kan ni vila var som hälst. Gör ni det icke skall ni förgäves söka lugn och vila även i den bästa säng och i ett rum som gjorts fullständigt ljudlöst.

Det första man måste lära är att befria sinnet från alla tankar, att koncentrera sitt medvetande kring ingenting. Att vila erfordrar nästan lika mycket koncentration som ett krävande tankearbete. Människor som i utpräglad grad äga förmågan av inre samling äga också en däremot svarande förmåga att vila. De rastlösa och övertrötta äro människor som icke lärt koncentrationens konst.

Tanken på vila bör träda i förgrunden och betraktas som ögonblickets viktigaste angelägenhet, allt övrigt måste manas tillbaka i bakgrunden.

Det är först när man försöker att på detta sätt koppla av tankarna, som man kommer underfund med hur de hela tiden bita sig fast än här, än där och hur den plågade kroppen därvid kastar och vrider sig av och an.

Men det finnes dock ett sätt varpå den åstundade tankeavkopplingen är möjlig. Lägg er bekvämt tillrätta och gör hela er kropp slapp. Låt varenda muskel slakna. Låt tanken överfara varje kroppsdel. Övertyga er om att ert huvud med hela sin tyngd vilar på kudden och att hela kroppen på samma sätt vilar på bädden, att lemmarna äro fullständigt slaka, att varje finger, varje tå befinner sig i ett tillstånd av absolut vila.

En nödvändig förutsättning för att dessa försök skola krönas med framgång är att även sinnet är inställt på vila. Man skall finna att samtidigt med att kroppen försjunker i vila också sinnet som en följd därav stillnar, fylles av ro. Det är icke osannolikt, att just när den sista lilla muskeln avspännes, sömnen sluter er i sin rogivande famn.

(Public Opinion).

——::——

Varför plågas med dåligt kaffe då Ni kan få Swalanders kaffe! Butiker: Kungsg. 17 Korsg. 13. Bazar Alliance. Prova redan i dag! Säljes endast i egna butiker.

Det förefaller egendomligt men det är nog så att man har lättare att känna sympati för dem som misslyckas i livet än för dem som ha framgång.

——::——

BRÄUTIGAMS KONDITORI
REKOMMENDERAS

Gyllenhammars
PATENTERADE
HAVREGRYN
Spara tid. — **FÄRDIGKOKTA på 3 MINUTER.** Spara bränsle.
OBS! VÅR HYGIENISKA FÖRPACKNING.

Hotell & Pensionat
Clara Johansson.
Kungsgatan 51. Stockholm.
Ljusa hemtrevliga rum. Moderata priser. Förstklassigt! Centralt!
Rikstel. 13554. Allm. tel. 24241.

Bröstkaramellen ENGELBREKT
Välgörande
Välsmakande
Oöverträffad
Lagligen skyddad
Ende tillverkare
A.-B. Karamellfabriken Engelbrekt, Örebro.
Säljes överallt i påsar om 1 hg. à 50 öre.

Varje förståndig husmoder
använder
Pellerins Margarin
i hushållet

Vaccinationstvånget.

Holländska regeringen har för parlamentet framlagt proposition om upphävande av stadgandet att tillträde till holländska skolor beviljas endast lärjungar och lärare, som kunnat förete intyg om genomgången vaccination. Det föreslås att undantag skall göras för personer, som kunna förete intyg från kommunala myndigheter att de eller deras målsmän *av hygieniska eller religiösa skäl* hysa betänkligheter mot vaccinationen.

Om förslaget går igenom, komma antagligen de flesta holländska barn att förbli ovaccinerade. Hysa icke de flesta föräldrar en stark instinktiv motvilja mot att påföra sina barn ympgiftet?

Hur långt vi i vårt land befinna oss från den humana holländska ståndpunkten framgår av de hårda straff, som kunna ådömas målsman för vägran att låta vaccinera under hans målsmanskap stående barn. Nyligen har meddelats hurusom regeringen avslagit en ansökan av expressföreståndaren A. Lundgren i Stockholm om dispens från skyldigheten att låta vaccinera sina barn, vilken överståthållarämbetet ålagt honom *vid vite av 1,000 kr.! Hr L. har tidigare suttit i fängelse för samma sak!!*

Medan läkarevetenskapen i stort sett ännu fasthåller vid åsikten att vaccinationen är nödvändig för att förhindra koppepidemier, börja allt flera läkare intaga en fientlig hållning mot metoden.

Vi återgiva ett par betecknande uttalanden:

Med. d:r Leeser i Bonn, motståndare till vaccinationen: "Ett antal barn insjukna årligen efter ympningen i skrofulos och tuberkulos, vilka utan vaccinationen ytterst sannolikt hade förblivit friska hela sitt liv igenom".

Sanitetsrådet Fürst i Dresden, vaccinationstroende, säger: "Var och en som har vaccinerat mycket, måste medgiva, att vaccinationen är ett betydande ingrepp i det dittills ofta alldeles ogrumlade välbefinnandet hos barnet. — Det är icke underligt om efter inympandet av ett så sjukdomsbringande ämne, som lymfan är, lokala och allmänna störningar följa. Om vi överväga vad det betyder, att inympa lymfa av vanligen oberäknelig giftighet på ett barn, så förstå vi lätt uppträdandet av sjukliga tillstånd hos dem som ympas."

Med. d:r von Niessen i Dresden har i en nyligen utgiven avhandling redogjort för en serie bakteriologiska undersökningar rörande smittkoppssjukdomen, vilka enligt hans åsikt synas ägnade *"att kullstörta skyddskoppsympningens stolta byggnad med dess antaganden att metoden är tillförlitlig och ofarlig."*

Observator.

——::——

Vårt liv är en mörk kammare, där bilderna från en annan värld synas desto klarare, ju mörkare det är.

Jean Paul.

Önskar ni att göra en viss mening gällande, så meddela den åt kvinnorna.

Madame de Staël.

——::——

GÖTEBORGS LINOLEUM-MAGASIN
PETERS, FRANZÉN & CO.

BREVLÅDA.

Senior. Vårt bestämda råd ä... Håll fast! Det är mycket svårt a... få översättningsarbete. Alla förla... ha sina bestämda hjälpare på omr... det, likaså tidningarne. Översät... ningsrätten till romaner, skisser e... är strängt skyddad genom lagen o... litterär äganderätt. Alltså detta ... icke något bra levebröd. Håll fa... vid vad ni har! En ändring till d... bättre kan ju lätt inträffa. *Resoner...* icke med er själv om saken! D... mörka nedstämmande rösterna skol... alltid vara mera talträngda, mer... högröstade, mera övertygande än d... ljusa, hoppingivande. Låt missnö... jet, oron, sorgen aldrig komma till... tals. Säg till er själv: "Jag har det bra! Jag trivs! Jag tycker om mitt arbete!" — Säg det hundra gånger om dagen, och om en månad skall det vara sanning eller på väg att bli sanning. Tyck om nykomlingen! Säg till er själv: "Hon är helt säkert snäll. Jag håller av henne. Det är roligt att ha fått en ung kamrat. Jag håller *verkligen* av henne!" Säg det, även om det är den svartaste osanning. Säg det hundra gånger om dagen till er själv. Säg det till era vänner, som säkerligen, när de träffa er, beklaga er och därigenom etsa olyckan allt djupare in i ert hjärta. *Detta* är den enda väg, varpå hjälp står att finna. Försök den! Var modig! Var tapper! Var god! Låt denna motgång tjäna till er utveckling inåt, vad den kanske är avsedd till. *Där* skall ni, om ni söker, finna oanade rikedomar och lyckomöjligheter som ingen kan beröva er! — Det låter som en uppbyggelsepredikan, vilket det icke är. Det är bara ett råd, det bästa råd ett varmt medkännande hjärta kan ge!

ÄX. "Den första kärleken" är icke alltid den rätta.

Verona. Vi skola försöka taga närmare reda på denna sak. Förhåller det sig så som Ni säger finnes all anledning att söka få en rättelse.

——::——

INREGISTRERAT
ANVÄND ALLTID
"Finess"
SKOCREAM

Största urval, moderna varor. Lägsta priser alltid hos
Hedströms
10 SÖDRA LARMGATAN 10
Linnégatan 11. Karl Gustafsgatan 57.

Arla Mjölk
Distribution på glasflaskor.
Tel. 40781, 45699

GYNNA VÅRA ANNONSÖRER medelst inköp!

— Jag tycker bättre om modern än om dottern, förklarade lady Bamber, en annan av stackars fru Cookes rivaler om den främsta sociala rangplatsen och knappast mera populär än hon .

Lady Bamber var gift med en rik ämbetsman i Londons City och även om hennes grammatik var något tvivelaktig, var hennes välgörenhet höjd över varje tvivel. Hon tillhörde en religiös släkt och hade alltid över sig en söndagsaktig prägel. Såsom moder till två flickor av rätt alldagligt utseende och i behov av sällskaplig avslipning, avvek lady Bamber i sitt levnadssätt från släktens strängt allvarliga traditioner.

— Vad är det för fel med dottern, mamma? frågade Maude Bamber med en viss förvåning.

— Det vet jag inte, svarade den tillfrågade med en provinsaccent, som skorrade i fru Cookes öron, men jag tycker hon verkar viktig. Hon sätter näsan i vädret som om hon vore något.

— Det kan omöjligt vara deras mening att leva innestängda i den stora villan utan att taga emot en människa, utbrast Marjory Cooke.

— Det skall dröja länge innan de se *mig* innanför sina dörrar, förkunnade lady Bamber.

Joanna Cooke, en liten näspärla som för övrigt lämnat backfishåldern bakom sig och borde ha burit sitt hår upplagt som en vuxen, blandade sig nu i samtalet.

— Jag tycker det skulle vara vådligt intressant att inte likna alla andra. Det väcker folks nyfikenhet. Man vill veta vem de äro och varför de äro annorlunda än andra.

Fru Cooke vände sig mot pastorn, som stod under ett träd och åt kakor. Harold Dartrey var en högväxt kraftigt byggd man med spelande livliga ögon, vilka tycktes betrakta den honom anförtrodda församlingen på ett mycket humoristiskt sätt.

— Vad är pastorns åsikt om fru och fröken Ames?

— Jag kan inte säga att jag finner något misstänkt hos dem. Jag besökte dem för en vecka sedan och träffade den gamla damen men icke dottern. Fru Ames förefaller att vara mycket snäll. Nej, jag har inte funnit något misstänkt hos dem — vad säger ni, doktor Mallory?

Allas ögon riktades mot den unge ståtlige mannen, som just närmade sig pastorn med racketen i handen.

När han svarade, frapperades man av hans djupa, klangfulla stämma.

— Vad jag tänker om damerna i Old Court? sade han. Det enda intryck de ha gjort på mig är, att båda förefalla i hög grad klena.

— Där talade sakkunskapen! anmärkte pastorn.

— Nå, vad det beträffar, insköt doktorn, bör er sakkunskap, hr pastor, säga er att det tyckes vara något i olag med deras själ såväl som med deras kropp. Där är ni inne på *er* mark!

Lady Bamber såg på de båda herrarne.

— Något i olag med deras själ? utbrast hon i en ton, som kom hela sällskapet att brista i skratt. Ni *vet* alltså något om dem?

Pastorn skakade på huvudet.

— Jag vet bara, att de se olyckliga ut, stackars människor, sade han.

Fru Cooke reste sig, då hon fick öga på högvälborna Mary Vivian, som just trädde ut i trädgården från villan. Fröken Vivian deltog sällan i traktens sällskapsliv och till och med fru Cooke betraktade hennes ankomst som en ära.

Fröken Vivian var iförd en blanksliten svart sidenklädning, men det föll icke en enda av de närvarande damerna in att kritisera hennes toalett. Hon stod högt över alla moder.

Så snart hon tagit plats, blev hon medelpunkten för alla de övrigas uppmärksamhet.

Den villa som främlingarne hyrt tillhörde fröken Vivian, och det stod genast klart för fru Cooke att här var rätta tillfället att få upplysningar om fru Ames och hennes dotter.

— Vad det är roligt att se Old Court bebott igen, prövade hon sig fram sedan fröken Vivian försett sig med te och kakor. Men man ser aldrig till era nya hyresgäster.

— Så vitt jag förstår ha de kommit hit för att få luftombyte, sjukliga som de äro, insköt lady Bamber med livlig känsla av, att detta antagande var mycket djärvt.

(Forts.).

KVINNORNAS TIDNING

Blusen
skall, för att kunna tvättas om och om igen och ändock se fräsch ut, tvättas med
Gummans
FLINGOR
Fabrikanter A.-B. ENEROTH & Co., Göteborg.
(Även tillv. av Gummans Tvättpulver och Gummans Kraftskurpulver)

N:o 19. 4:de årg. 11 Maj 1924.

Annonspris: Textsida 25 öre pr mm.
» sista sidan 20 öre pr mm.
Längre annonsering rabatt.

Utkommer varje söndag.
Utgivare och redaktör: INGEBORG DAHLLÖF. För annons- och ekonomiavdelningen: EDITH RICKBERG.
Redaktion och expedition: *Vallgatan 27, Göteborg.* Tel. 18070.

Prenumerationspris:
Helår Kr. 6:—. 1/2 år Kr. 3:50. 1/4 år Kr. 2:—.
Lösnummer 15 öre.
Centraltryckeriet, O. Ericson, Göteborg 1924.

Eftertryck tillåtes gärna om "Kvinnornas Tidning", med hela namnet utsatt, angives som källan.

INNEHÅLL.

—::—

Utlandskrönika i sammandrag.

Utgången av de tyska riksdagsvalen blev i stort sett den väntade. Betydande mandatvinster gjordes nämligen av de båda ytterlighetspartierna, de tysk-nationella längst till höger (om man bortser från den lilla gruppen "tyskfolkliga", som är ännu mera "höger") vilka vunno 25 mandat från andra närstående borgerliga partier, och kommunisterna längst till vänster vilka ökade sitt antal mandater från 4 till 62. Vinsterna här togos från socialdemokraterna, vilka inalles förlorade 73 platser.

Icke desto mindre står detta parti med sina 100 mandat som den nya riksdagens starkaste fraktion. Möjligt är dock, att denna position kommer att intagas av de tysk-nationella, som belagt 96 platser, om de vinna tillslutning av "Landsförbundet", nio man starkt, och ifråga om politisk färg utpräglat höger.

Det antages, att utvecklingen kommer att gå i denna riktning, och att det sedan blir de tysk-nationella, vilka i egenskap av riksdagens största parti erhåller i uppdrag att bilda regering samt att leda rikets ovissa öden. Detta kan emellertid icke ske utan stöd också av andra borgerliga partier. Kanske få de tysk-nationella, då de söka bundsförvanter, gå ganska långt åt vänster, med förpliktelse naturligtvis att föra en därefter anpassad politik.

Den tyska valutgången har framkallat en viss betänksamhet både i Frankrike och England. Man kan ju icke blunda för sakförhållandet, att de största framgångarne inhöstats just av de båda partier, som äro avgjorda motståndare till underkastelsepolitiken utåt. Det är emellertid icke en öppen brytning man fruktar av de nya tyska maktinnehavarne utan en "krokbenspolitik".

De belgiska stats- och utrikesministrarne hava i dagarne besökt London, där de haft secreta överläggningar med McDonald i Ruhrfrågan. Man antar, att det hela gått ut på ett belgiskt försök att sammanjämka de engelska och franska oförenliga åsikterna i fråga om Ruhrockupationen. För engelsk uppfattning synes stå fast, att ockupationen måste upphävas, att en sådan åtgärd är själva förutsättningen för att den av skadeståndsexperterna uppgjorda planen skall kunna realiseras.

Det engelska liberala partiet synes befinna sig i en rätt enerverande situation. Dess hopp att som mellanparti och "tungan på den politiska vågen" komma att spela en betydande, kanske avgörande roll inom parlamentet har grusats. Regeringen för sin politik utan att på förhand rådgöra med det liberala partiet eller utbedja sig dess stöd. Rösta liberalerna för regeringens förslag, är det bra, vilja de genom opposition och samgående med högern störta regeringen, så står det dem fritt — arbetarpartiet hoppas att efter ett nyval till parlamentet komma tillbaka med nya mandatvinster, tagna från liberalerna.

Under tiden opponerar högern allt kraftigare mot regeringen, vars politik den skarpt nagelfar och med vars fall före årets utgång den räknar.

En tysk-rysk konflikt har uppstått. En häktad rysk kommunist lyckades genom list rädda sig in i det ryska legationshotellet i Berlin och fick skydd där. Den tyska polisen ingrep och synes ha begagnat tillfället till att titta litet närmare i den ryska legationens papper. På ryskt håll påstår man att de tyska myndigheterna överskridit sin befogenhet. Det antages, att konflikten skall biläggas i godo.

Rykten veta berätta, att sovjetregeringen för ögonblicket har stora både inre och yttre svårigheter att kämpa mot. Låt oss hoppas, att det verkligen förhåller sig så!

—::—

Nordiska kvinnokongressen i Helsingfors 3—5 juni.

Utöver de upplysningar om föredragarinnor, mötesförhandlingar och diskussionsfrågor, som tidigare publicerats i detta blad, anhålla vi om att få meddela några praktiska detaljer.

För överresa till och från Finland erhålles å ångbåtarna 20 proc. nedsättning i biljettprisen. Denna rabatt är gällande till 1 juli.

För resor inom landet beviljas 50 proc. rabatt å statsjärnvägarna för alla utländska gäster.

Journalister kunna ytterligare påräkna rabatter.

Särskilda turistresor till landets mest sevärda och natursköna trakter komma att anordnas.

Fri passvisering erhålles mot uppvisande av kongresskort, som kunna utlösas hos sekreteraren inom varje land. För delegerad är kongressavgiften fastställd till 75 finska mark, för icke delegerad till 150 finska mark.

Fritt logis i familjer erbjudas deltagarna i kongressen. Rum å hotell anskaffas ävenså. Anmälan göres till *Kongresskansliet*, (adr. Vladimirsg. 12, Helsingfors) som gärna meddelar alla önskade upplysningar.

Kongressens presskommitté.

En strömkantring i den modärna litteraturen?

— Det vittnar om framsyn, när Strindberg vid sekelskiftet skrev: "Det nya århundradet synes komma med nya sanningar — — — Vi sökare söka åter den odödliga själen."

Tecknen till en sådan strömkantring var ju emellertid icke många, skriver Povl v. Sprechelsen i Nationaltidende. Fritänkeriet, dyrkandet av övermänniskotypen, Darwinismen, materialismen, kulturoptimismen sutto alltjämt i högsätet. Visserligen hade i Frankrike Paul Verlaine gråtit ångerns bittra tårar över sitt av den härskande livsåskådningen vilseledda ungdomsliv, och författare sådana som Huysmans och Coppé hade sökt sig in i kyrkans famn. Visserligen hade i Norge Arne Garborg med "Trötta män" gjort uppror mot vetenskapens och gudsförnekelsens tyranni, och i Danmark hade Johannes Jörgensen uppsagt Brandesianismen tro och loven. Och visserligen hade Strindberg själv upplevat sitt "Inferno". Men i alla fall tecknen voro så få och så spridda, att det ville verklig framsyn till för att se att strömmen höll på att ändra riktning.

Men Strindberg såg sant. Då världskriget hade krossat den stolta materiella och tekniska kulturbyggnaden, då ondskan hade banat sig väg genom den tunna hinnan av kulturfernissa och Döden bankade på Dörren till tusende hem, då glömde människorna att fråga efter Nietsche, Brandes och Darwin och i stället hördes de ångestfyllda frågorna: "Hur skola vi kunna segra över det onda? — Vad är det efter döden?"

Under loppet av några få år avlöstes den ljusa kulturoptimismen av en djup kulturpessimism.

I Tyskland skrev Jakob Wassermann sin tunga roman "Christian Wahnschaffe", en kärlekens bok, präglad av en smärtfylld längtan efter renare och ljusare livslinjer. I Norge skrev Johan Bojer "Den stora hungern" och "Världens ansikte" och i Frankrike riktade Romain Rolland genom sitt mäktiga verk "Jean Christophe" en appell till ungdomen att samla sig till strid för idealen.

Men man nöjde sig icke med att försöka ersätta materialismen med idealism, nej längtan gick ännu djupare — "sökarne sökte åter den odödliga själen".

Den norske författaren Johan Fredrik Vinsnes beträder med sin märkliga bok "Skala" den heliga stigen "synd, syndernas förlåtelse, salighet" och förkunnar i "Flykten", att andens övervälde över köttet är möjligt endast med kristendomens hjälp.

I Danmark angriper Helge Rode i sin bok "Krig och ande" hela den gamla livsåskådningen. "Det skall icke bli brist på hundgalenskap", skriver han, "om vi taga bort religionen och låta Darwinism, Brandesianism och Nietzscheism intaga dess plats — — — Frälsningssoldaten på torget, som säger, att kriget kan avskaffas endast om människorna bliva kristna och älska Gud — det är i alla fall mer förnuft i hans ord än i vad Brandes lär oss."

I Frankrike frågar Paul Bourget: "Vad är menningen med döden", och han finner svaret i kristendomen.

I England skriver nationalekonomen H. G. Wells om "Gud, den osynlige konungen", en bok i vilken visserligen Gud är mycket litet synlig, men där författarens religiösa längtan tydligt framträder. Och den kvicke och elegante lustspelsförfattaren Bernard Shaw, som alltid gjort sig lustig på religionens och kyrkans bekostnad, föreslår plötsligt, att man skall försöka den av Kristus anvisade vägen för att komma ut ur världens iråkade elände.

I Italien blir Giovanni Papini, en av Italiens största författare, kristen. Kriget med all dess råhet, moraliska fördärv och penninghunger har lärt honom, att här hjälper varken poesi eller morallära, här kan endast Kristus hjälpa.

I Sverige skriver Sven Lidman sin djupt kristna bok "Såsom genom eld", och den unge socialisten Ivan Oljelund skildrar i sin märkliga bok "Med stort G" hur en ung 30 års man plötsligt i sig själv upptäcker *Människan*, människan bakom vanor och anseende, titlar och lärdom, och han stannar inför frågan: Vad är jag själv?

Förgäves söker han svaret hos filosofien, vetenskapen och buddhismen. Han finner det först då han stannar inför Kristusgestalten. Han gripes av denna gestalt och av Kristi kärleksbud och utropar fylld av glädje: "Så är jag då böjd in under kristendomen. Glädjen rör vid mitt hjärta, min själ är ung av en ny styrka. Jag hör sång i luften — ibland är det som vingslagen av en ny tid."

I Frankrike är det icke blott män sådana som Verlaine och Huysmans som, efter ett förspillt ungdomsliv, söka vila i kyrkans famn, nej, det är själva den livskraftiga ungdomen. Gudsförnekelsens ande vilar icke längre som en tyngande självklarhet över landet. Det var en tid då Maupassant sparkade till moralen, Anatole France hånade kristendomen och Renan tecknade en karrikatyr av Kristus. Men redan Zola uttalade: "I trettio år har jag bekämpat kristendomen, men jag vet icke, om jag handlat rätt. Vem skall åter ge oss våra ideal?" Nu håller Frankrike på att återfå dessa ideal. Den nyligen bortgångne betydande författaren Maurice Barrès var religiöst intresserad och Paul Claudel har blivit en övertygad kristen: "Det är icke livets mål att leva, utan att dö, icke att timra korset utan att stiga upp på det och leende giva vad vi äga. *Där* är glädjen, *där* är nåden, *där* är den eviga ungdomen.

Flera av det unga Frankrikes främsta författare hava helt anslutit sig till kristendomen.

Såg icke Strindberg sant? Har icke Oljelund rätt? Höra vi icke vingslagen av en ny tid, då Gud måhända åter skall skrivas med stort G, en tid i vart fall då gudsförnekelsen icke skall vara något självklart, en tid då de bästa icke hungra efter nya kulturframsteg utan efter en förvandling av människohjärtat?

—::—

(Eftertryck förbjudes.)

Ny lagstiftning om förmynderskap.

Av Jur. kand. *MÄRTA BJÖRNBOM ROMSON.*

Svenska Kvinnors Medborgarförbunds artikelserie.

Sedan med genomförande av den nya äktenskapslagstiftningen giftermålsbalken numera erhållit en fullt modern gestaltning, har turen kommit till en genomgripande revision av ärvdabalkens ålderdomliga och ofullständiga bestämmelser. Ett viktigt steg mot fullföljande av denna revision innebär det förslag till lag om förmynderskap m. m., som är avsett att föreläggas innevarande års riksdag.

Det genom den gemensamma äktenskapslagstiftningen inledda samarbetet på familjerättens område mellan de tre nordiska länderna har fortsatts även i fråga om förmynderskapsrätten, ehuru särskilt för Norges del samarbetet i sistnämnda ämne varit mera begränsat.

Liksom vår nya äktenskapslagstiftning karaktäriseras även det nu föreliggande förslaget av en berömvärd strävan att bygga på nationell grund, att så vitt möjligt bevara det som kan vara av värde i de rättsregler, som under tidernas lopp utformats av våra förfäder i deras relativa avskildhet här uppe i Norden.

Vid utarbetandet av förslaget till lag om förmynderskap har man satt som sitt mål att realisera framför allt tvänne hos oss sedan länge närda önskemål, nämligen dels att söka åstadkomma en verkligt ändamålsenlig förvaltning av omyndigas egendom och dels att genomföra en fullt effektiv kontroll över förmyndares förvaltning.

I likhet med gällande rätt skiljer förslaget mellan två olika grupper av omyndigs egendom och dels *minderåriga*, d. v. s. alla, som ej uppnått tjugoett års ålder, å den andra sidan *omyndigförklarade*, d. v. s. sådana, som på grund av vissa orsaker, t. ex. sjukdom, efter uppnådd myndighetsålder av domstol förklarats omyndiga. I fråga om den sistnämnda gruppen ha i förslaget noga preciserats de laga skäl, som skola kunna åberopas för en persons försättande i omyndighetstillstånd. Den hittills åt domstolen inrymda befogenheten att avgöra förmynderskapsärenden i viss mån efter sitt fria beprövande har härigenom borttagits. Genom att göra de beslutande myndigheterna fullständigt bundna av i lagen på ett uttömmande sätt angivna förutsättningar för omyndighetsförklaring har man sökt skapa en verklig garanti mot missbruk av ett för den enskilde så kännbart ingrepp i den personliga friheten, som en omyndighetsförklaring givetvis måste innebära.

Förslaget liksom gällande rätt känner två slag av förmyndare, nämligen dels *legala förmyndare*, som utöva sin befogenhet direkt på grund av lagens stadganden, och dels av domstol *förordnade förmyndare*. Enligt nu gällande bestämmelser förefinnes som bekant en företrädesrätt även för andra släktingar än föräldrar till förmynderskap för omyndige skyldemän, bestämmelser, som utgöra en kvarleva från äldre tider, då ett starkt samhällsintresse var förbundet med strävan att bevara egendomen åt släkten. Även avlidna föräldrars i livstiden i viss form uttryckta önskan i fråga om valet av förmyndare för deras barn grundar enligt gällande rätt en företrädesrätt till förmynderskap för en sålunda utsedd person. Båda dessa sistnämnda kategorier av legala förmyndare ha emellertid utmönstrats av det nu föreliggande förslaget, enligt vilket såsom legala förmyndare bibehållas endast föräldrar: fader, moder eller adoptant. För barn i äktenskap liksom för adoptivbarn är i regel fadern förmyndare, först i andra hand tillkommer förmynderskapet modern. I fråga om utomäktenskapligt barn är ordningen mellan föräldrarna i detta avseende omkastad. I regel är modern förmyndare för sådant barn och endast i undantagsfall inträder fadern som förmyndare.

Finnes ej legal förmyndare, skall rätten förordna lämplig person till förmyndare, därvid hänsyn om möjligt bör tagas till släktskap eller avlidna föräldrars i livstiden uttalade vilja i fråga om personvalet.

Förmyndarens uppgift är att förvalta den omyndiges förmögenhet och företräda honom i ekonomiska angelägenheter. För föräldrars del tillkommer härutöver alla de rättigheter och förpliktelser, som härflyta ur föräldraskapet, främst vårdnaden om barnen. Men även en av domstol förordnad förmyndare kan komma i ett verkligt vårdnadsförhållande till sin myndling, ifråga om minderårig kan sådan förmyndare i vissa fall inträda i föräldrars vårdnadsrätt och -plikt.

Förmyndare är skyldig att "med omsorg och nit vårda myndlingens rätt och främja hans bästa". Åsidosätter han sina förpliktelser härutinnan, riskerar han att bliva entledigad. Har han uppsåtligen eller av vårdslöshet åsamkat sin myndling förlust, blir han dessutom skadeståndsskyldig härför.

I ändamålet att skapa garantier för en verkligt god och betryggande förvaltning av omyndigs medel uppdragas i förslaget ganska detaljerade riktlinjer, som förmyndaren har att följa. Uttryckligen inskärpes, att den omyndiges egendom är att anse såsom anförtrott gods o. utgör en särskild förmögenhetsmassa som ej får sammanblandas med förmyndarens egen eller annans förmögenhet eller utgöra bas för hans spekulationer i eget intresse.

Som närmaste kontrollmyndighet över förmyndaren fungerar enligt förslaget s. k. *överförmyndare* för varje stad, resp. tingslag av rätten för en tid av fyra år förordnade, i praktiska värv väl förfarna män eller kvinnor, som uppnått tjugofem års ålder. Till överförmyndaren har

SKANDINAVISKA KREDITAKTIEBOLAGET
GÖTEBORG - STOCKHOLM - MALMÖ

Avdelningskontor över hela landet

Egna fonder Kr. 182,000,000:—

Gottgör å insatta medel högsta gällande ränta

Telegramadress "Kreditbolaget"

(Inf. gen. Göteb. Tandläkaresällskap)
Tandläkare Anne-Marie Heijde
Vasaplatsen 1. Telefon 15500.
Rådfrågning: Vard. 1/2 2—1/2 3, övriga tider efter avtal.

Tandl. SVEA LEFFLER.
Spec. Äkta Porslinsfyllningar.
Viktoriag. 8. Tel. 8958. Vard. utom lörd. 1—2.

förmyndaren att avgiva i förslaget föreskrivna redovisningshandlingar, nämligen dels förteckning över omyndig tillhörig eller under förmynderskapets bestånd tillfallande egendom, dels årsräkning, d. v. s. årlig redovisning, och dels sluträkning, då förmynderskapet upphör.

Förutom den kontroll, som vinnes genom granskning av dessa handlingar är förmyndaren underkastad en fortlöpande kontroll i så måtto, att han är skyldig att inhämta överförmyndarens samtycke till vissa viktigare rättshandlingar och förvaltningsåtgärder. Dylik skyldighet föreligger bl. a., då förmyndaren vill placera myndlingens tillgångar på annat sätt än de av förslaget förordade: genom inköp av obligationer, utlåning mot inteckningssäkerhet eller insättande i bank. Överförmyndarens samtycke måste även inhämtas, då det är fråga om upptagande av lån, ingående av växelförbindelser eller upplåtande av nyttjanderätt på viss längre tid, avkomst- eller servitutsrätt till den omyndiges fasta egendom. En ytterligare garanti för bevarande av omyndiges förmögenhet har man i förslaget sökt skapa genom bestämmelsen, att omyndigs värdehandlingar, så snart sammanlagda värdet därav överstiger femtusen kronor, skola nedsättas i öppet förvar hos riksbanken eller annan bank och att förmyndare endast med tillstånd av överförmyndare skall äga rätt att uttaga sålunda nedsatt värdehandling. I ett särskilt lagförslag ha närmare utformats särskilda bestämmelser angående dylik obligatorisk deposition av omyndigs värdehandlingar, allt regler, som avse att bereda en tillfredsställande säkerhet för den omyndiges medel.

Dels jämte och dels som närmaste instans över överförmyndaren över instans över överförmyndaren fungerar *underrätten* som kontrollorgan över förmyndarens förvaltning. Det är domstolens skyldighet att tillse, att förmyndare förordnas, då behov därav föreligger. Den skall vidare utöva tillsyn över de förmynderskap, som lyda under den och har att för detta ändamål rätt att infordra upplysningar från förmyndare, där så kan anses behövligt. Liksom enligt gällande rätt är förmyndare enligt förslaget skyldig att söka rättens tillstånd till försäljning eller inteckning av omyndigs fasta egendom eller tomträtt, varvid tillstånd icke får av rätten meddelas, "med mindre viktiga skäl därtill äro". En mera indirekt kontroll över förmyndareförvaltningen utövar domstolen härjämte genom granskning av de årligen från överförmyndarne inkommande uppgifter om deras tillsyn över förmyndares förvaltning. Vid eventuella försummelser från förmyndarens sida har överförmyndaren att göra anmälan till rätten, som då kan vid vite förelägga honom att fullgöra sina åligganden. Mot beslut av överförmyndare föres talan hos underrätten, som även i övrigt har att vaka över att överförmyndaren fullgör sina skyldigheter.

—::—

PÄRLOR JUVELER
i modern infattning fördelaktigast hos
K. Anderson
Hovjuvelerare. Ö. Hamng. 41.

Hemmets tidning
— är —
Göteborgs Aftonblad

Särskild, omväxlande avdelning för kvinnan och hemmet.
I varje nummer, värdefulla artiklar i olika frågor, berättelser, följetong, kåserier.

Pr kvartal 7.50 fritt hemburen.

Lösnummerpris 10 öre.

Lisa Hultin-Pettersson 75 år.

En av Göteborgs mera bemärkta invånarinnor, fru Lisa Hultin- Pettersson på Lillgården, Böö, fyller d. 15 maj 75 år.

I Göteborgs kulturella liv har det Hultin-Petterssonska hemmet sedan många år spelat en framträdande roll. Isynerhet under den tid det inrymdes i den gamla idylliska Klockaregården vid Södra Vägen, utgjorde det en kär och välkänd mötesplats för såväl den fasta vänkretsen som för genomresande författare, konstnärer och andra kulturens arbetare och intressenter. Den samlande och sammanhållande kraften var och är än i dag det trevna hemmets värdinna. Själv med litterärt påbrå såväl på fädernet som mödernet — fadern var den bekante major Karl Magnus Hultin, författare till bl. a. En gammal knekts minnen och modern utgivarinna av några sagosamlingar — äger fru Hultin stora litterära intressen och en framstående berättartalang, som någon gång låter höra sig i den trängre vän- och bekantskapskretsen. Men fru H. har även en annan och mindre vanlig talang, hon är nämligen en synnerligen skicklig harpist, och vid särskilt högtidliga tillfällen lyfter hon fram och spelar på den för Klockare- och Lillgårdarnas alla vänner och besökare bekanta ståtliga gyllene harpa, som enligt en sägen lär ha tillhört Marie Antoinette.

Måhända en trofé från den långa vistelsen i Frankrike! Under de första 15 åren av sitt äktenskap var fru Hultin nämligen bosatt i Rouen, där maken var kassör vid Pellerins fabriker. Från och med firmans upprättande av en svensk filial och makens överflyttande till densamma har fru Hultin tillhört Göteborg.

Det är många angenäma minnen som under de många gångna åren sedan dess kommit att knytas till det högt kultiverade Hultin-Petterssonska hemmet, där en enastående gästfrihet gått hand i hand med ett mindre vanligt andligt frisinne. Det är en härd, som samlat vänner — och behållit dem.

När högtidsdagen nu inom kort infaller skall även en talrik och trofast skara samlas därute i den vackra knoppande parken på Böö för at skänka Lillgårdens vördade jubilar och härskarinna sin varma och uppriktiga hyllning.

—::—

För människan är ledighet utan andlig verksamhet ett slags död eller att vara levande begraven.

Seneca.

*

Förolämpningen kvarlämnar en viss tagg, som förståndiga och hederliga män ha svårast att fördraga.

Cicero.

*

Till det man äger räknar jag icke hustru och barn emedan det snarare är av dem man äges.

Schopenhauer.

*

Vik ej för olyckan utan möt henne tappert.

Vergilius.

—::—

Vill Ni ha vackra hållbara Gardiner

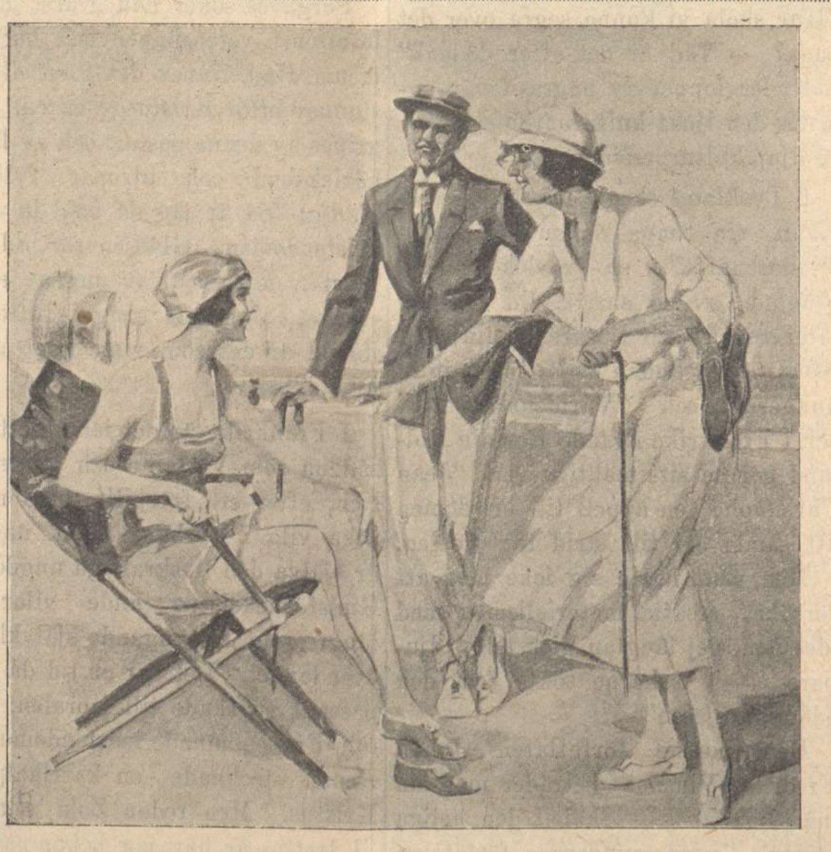
KÖP DÅ **TANGENS GARDINER**

Bästa Fabrikat

I NATTEN.

O ljuva luft av nattens friska svalka
Som smyger in igenom snåla fönstret,
Varföre stänga vi dig nånsin ute?
En gata ligger tom och mörk, en lampa blinkar
Bakom en röd gardin som icke fläktar,
Men stel och styv i nattens tystnad hänger,
På avstånd svallar sjön, en vidsträckt yta
Med blott en enda strand, den andra drunknad
I fjärran vatten, blånande till ett med himlen.
Fram genom gränderna och mörka gårdar
En flod av underbar och ljuvlig friskhet strömmar.
Från skogens famn, från fältens öppna vidder,
Från stränderna och vattnen har den burits
På vindens starka vingar, utan kost för någon
För intet flyter den till varje mänsklig boning,
Försöker bjuda sig igenom minsta springa,
Frikostig utan hejd och kungligt ädelmodig.
Men gatan vilar tyst och tom. Ej slås ett fönster,
En dörr på gavel vid för kungagästen.
Han viskar över taken, smeker vägg och ruta,
Nynnar i en springa, som sommarsolen bräckte,
Och drager suckande långt bort från hemmens stängda gravar.

ELLEN BERNER.

ANVÄND VISKAFORS S.G.A. 1890 VISKAFORS SMERTINGSKOR & PUMPS
SKANDINAVISKA GUMMIAKTIEBOLAGET, Viskafors.

A.-B. FERD. LUNDQUIST & Co.
för alltid på lager alla
VISKAFORS
skodon till fabrikspriser.

Har Ni något
att sälja, köpa, hyra ut eller byta, så annonsera det i *Göteborgs Morgonpost* Morgonens förnämsta annonsorgan
Söker Ni någon
tjänare, våning, plats eller annat, så annonsera det i *Göteborgs Morgonpost* Göteborgs största morgontidning.

"Göteborgs-bilder."

Från Oscar Isacsons förlag, Göteborg, har Sigurd Dahllöf i dagarna utgivit en liten förnämt utstyrd volym stämningsbilder på vers och prosa med göteborgsmotiv och teckningar av artisten Albert Eldh.

Boken är inspirerad av varm hemkänsla och kärlek till staden, vars måleriska skönhet och många skiftande stämningsvärden författaren sökt att fånga i en serie poetiska snapshots. Genren står ju i en klass för sig och upp till den stora poesin kan den väl näppeligen lyftas. Men om man ser den inom ramen för vad den är och vill vara: en poets intryck under vandringarna i den stad han älskar, finner man sig väl till rätta med de små studiebilder och idyller han med sin känsliga penna framtrollar.

"Se över Majorna och Masthuggsberg
står rymden blå, men av en allvarsfärg
din blick, min stad, dock djupnar innerst inne."

heter det i inledningsdikten till detta knippe hymner, ägnade idoghetens, allvarets, men även skönhetens och hemstämningens stad. Med öppet och betaget sinne vandrar författaren förbi dess kanaler och monument, genom alléer, parker och gator; han vandrar i sol och vår, i dimma och höst, och innan vandringen är fullbordad har han samlat in mycket av det mest typiska för Göteborg i sin poetiska portfölj. Brunnsparken, Slottsskogen, de förnämsta gatorna, Hisingen, Långedrag, hamnen, Grönsakstorget och allt som bildar fasta hållpunkter i vår föreställningsvärld om den vackra västkustmetropolen.

En målande vinterbild från inloppet är följande:

"Se, över älven rörs ett fackelspel,
i dunst och dis jag ser lanternor glimma.
I djupet ormar strimma invid strimma
av guld och blod och släckes plötsligt ut.
Jag hör ur dunklet som ett dämpat tjut
från någon ångare, men ljudet kväver
decemberdimman; oavlåtligt väver
hon blygrå duk och breder väven ut."

En rätt lustig och för alla göteborgare lättförståelig karaktäristik gives av Viktoriagatan som

"börjar anspråkslös vid Trädgårdshallen"

för att sedan en bit utvidga sig till en bred och skön gata. Men:

"Skallen dänger hon i knallen".

Bland samlingens mest sammanfattande dikter är denna stämningsbild uppifrån Skansen Kronan:

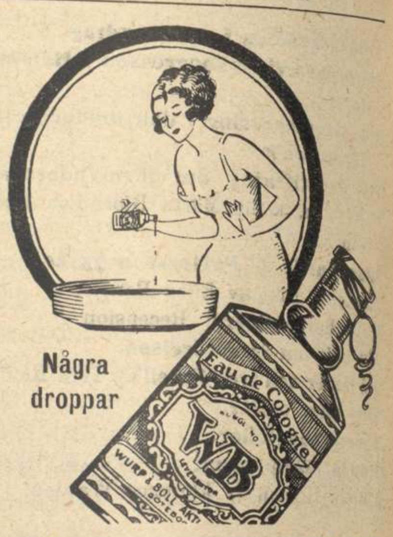
"Högt över husen Skansen Kronan höjer
sig jättetungt i nattens svarta flor.
Däröver välves stjärnlöst himmelskor,
och ingen vind sig väg bland molnen röjer.

Då ser jag ifrån skansens mur och vall
djupt under mig likt klarnad himmel blänka:
en nattlig rymd, som stjärnor överstänka,
hur sällsamt gnistrande och vinterkall.

Men vad mig tycks ett stjärnstrött firmament,
varöver inga sorgsna skyar draga,
det är min stad som sina ljus har tänt."

—e.

Kobbs Thé
är alltjämt marknadens förnämsta

Några droppar
EAU DE COLOGNE
i tvättvattnet
gör morgontoiletten uppfriskande och behaglig.
WURP & BOLL, AKTIEBOLAG
Kungl. Hovleverantör.
Göteborg.

Dam-Vantar för Våren

Nyheter nu inkomna.

Vävda med knäppe	1 60
» » » och krage	2 60
» » spännknäppe och krage	1 75
Vävda med spännknäppe och krage	2 50
Trådkvalité med knäppe	0 90
» » » och krage	1 75
Trådkvalité med spännknäppe och krage	2 00
Trådkvalité nätvävnad med knäppe	1 85

Svarta, vita och coul. i stort urval modeller.

A. Jönsson & Co.
Specialaffär för Tricotvaror,
50 Kungsgatan 50
Filialer:
Linnégatan 10 - Övra Husarg. 4
Carl Johansgatan 13.

Solen bleker! men våra ljus- och tvättäkta **Bomullstyger, Möbeltyger o. Gardiner** motstå i åratal dess inverkan.
Prover sändas — Presisera godhetsfullt vad Ni önskar
KONSTFLITEN, Avenyn, Göteborg

Offentliga nöjen.

Lilla Teatern.

Lördag och söndag kl. 7 och 9, övriga dagar kl. 8:

Priffe.

Söndag kl. 1,30 sista Matiné:
BRÖDERNA ÖSTERMANS HUSKORS.

Blusar

Ett mindre parti Voileblusar, litet chiffonerade, bortsäljas till ett enhetspris 9⁷⁵

SE SKYLTFÖNSTREN!

Wiener-Magasinet
KUNGSGATAN 34

En bok om fredsrörelsen.

Till alla av fredsrörelsen intresserade rekommendera vi varmt den just nu i bokhandeln utkomna broschyren *"Data och fakta rörande fredsrörelsen"* av *Anna T. Nilsson.* På ett femtiotal sidor lämnas här en utomordentligt klar och överskådlig redogörelse för fredsrörelsen, såväl den allmänna som den speciellt svenska, dess uppkomst, arbetsmetoder, utveckling, märkesdagar, litteratur och mål. Intressant och instruktiv för varje fredsvän är broschyren ovärderlig för dem vilka bland sin omgivning vilja propagera för fredsidén och i detta sitt arbete behöva data och fakta att stödja sig på.

Häftet, vilket åsatts det billiga priset av endast 95 öre, säljes till förmån för Internationella Kvinnoförbundets för Fred och Frihet svenska avdelning, Kvinnornas Fredsförbund.

——::——

Den som lever länge upplever mycket ont.

(Spanskt ordspråk.)

*

Ingen kan länge bära en påtagen mask. Allt tillgjort återfaller snart i sitt naturliga tillstånd.

Seneca.

*

Ena dagen vill man leva för att äga det man den andra dagen vill dö för att undslippa.

Shakespeare.

——::——

På heder och tro.

Av *TORA RAMM.*

Han reste sent en vinterafton med kontinentalen.

Tigande, arm i arm, vandrade de fram och tillbaka på perronger Stora ulliga snöflingor dalade tungt och tätt genom luften. Varje gång de vände sökte deras ögon samfällt klockans visare, som obevekligt flyttade sig framåt, och händerna förenades i ett tyst, fast intensivt grepp.

Omkring dem rusade människor fram och tillbaka. Brådskan antog ett allt hastigare tempo. Kupégrindarna smälldes igen, en efter en. Allt närmare ljöd järnvägstjänstemannens distinkta:

— Tag plats!

En sista kyss — en sista blick, en lång tårad blick av kärlek och smärta — och han gled bort ur hennes åsyn — försvann — for ut i världen.

Det kom ånyo en vinterdag. Snön lyste blåtonad i det skarpa solskenet. Himlens höjd syntes oändlig.

Julia vandrade ensam gatorna fram. Hon såg att himlen var hög och dagen strålande, men hennes tankar voro långt borta.

På två långa månader hade hon icke hört ett ord från Louis Eken. I dag hade hon väntat med brinnande otålighet tills posten kommit, och sedan hade hon måst gå ut. Hon kunde inte vara stilla med sina stormiga tankar. Åtminstone denna dag, årsdagen av deras förlovning, hade hon väntat att han skulle minnas henne.

Men allting var tyst såsom på de okända vägarna efter de döda. Hon fortfor att gå tills hon kom utanför staden, på gamla kära, välkända stigar som de fordom gått gemensamt. Här i skogsdungen hade han plockat den första vårblomman till henne. Och hon mindes hans ord när han fäst den på henne:

— Se, hade han sagt, den ser ut som en stjärna; och stjärnan har blå färg, det betyder tro.

Så hade de gått vidare, tysta, upprörda båda. Och plötsligt, utan att de visste varför, hade de stannat och undrande sett varandra in i ögonen.

— Älskade, hade han sagt, jag älskar dig.

Där vid vildrosbusken, där några frusna nypon ännu sutto kvar och lyste som små facklor i vinterdagern, hade deras läppar mötts för första gången i en lång bävande kyss. Där hade hon givit sitt löfte för livet och mottagit en annans.

Vad vore alla heliga känslor, all hjärtats vishet, om detta skulle vara ett misstag? tänkte hon, medan hon gick vägen fram. Vad vore mitt liv värt, om min enda stora kärlek också endast vore av det stoft, som kan förvissna och gömmas under jorden.

Och såsom en ankargrund för sina böljande tankar erinrade hon hans ord före avskedet:

— På heder och tro, Julia, ger jag dig mitt löfte och tar ditt, innan jag reser ut. Vi tillhöra varandra — glöm aldrig det, vad som än må hända. Om jag tystnar för någon tid så misstro mig icke, min kärlek är för alltid din. Måste vi förlora varandra kan det endast ske genom döden.

Och därpå:

— Älskar du mig? Är du viss på din kärlek?

Han hade hållit fast hennes huvud och djupt och forskande sett henne in i ögonen. Och då hon jublande svarat, hade han tryckt henne till sitt bröst och sagt:

— Nu har du min lycka i dina händer. Göm den väl, ty en dag kommer jag tillbaka och begär att få den åter.

Och hon hade gömt. Men varför, varför, om han aldrig skulle komma och återfordra skatten?

*

Återigen hade en tid förflutit. Det var vår, och havet svallade fritt kring det fartyg, som skulle föra Julia över till den främmande världsdelen.

Hon bar sorg, ty fadern hade dött, och hon var ensam i världen.

Ensam!

Sedan hon placerat sitt lilla arv och lyft vad hon behövde för den långa resan hade hon lämnat fosterjorden.

Genom tvivel och tro hade hon nått fram till detta beslut. Hans brev, som ånyo börjat anlända, fyllde hennes hjärta med oro. Hon läste mellan raderna om modlöshet och tillbakaprässad ångest. På hennes bön att han skulle återvända hem, hade han aldrig svarat. Hon tydde det så att det var hans stolthet som förbjudit honom att återvända, innan han fyllt de krav, han ställt på sig själv. — Kanske led han nöd? — Kanske höll han på att duka under av prövningar, motgångar och ensamhet i det främmande landet?

På fjortonde dagen efter sin avresa befann hon sig äntligen i den stad, han bebodde. Darrande av sinnesrörelse hade hon stigit av tåget. Luften tycktes henne med ens fylld av hans närhet. Överallt i det bedövande vimlet inbillade hon sig att han fanns — i folkströmmarna som tågade förbi, i den oändliga, oavbrutna filen av framrusande ekipage.

Hon kände sig som en myra på bottnen av en dal. Jättestadens dimensioner, larm och massverkan fullständigt förkrossade henne. Först på andra dagens eftermiddag, sedan hon vilat ut och skaffat sig säkra uppgifter, begav hon sig till den del av staden, där svenskarna bodde. Med ledning av en guide letade hon sig fram till B. Street, dit hon adresserat sina senaste brev. Det var en bred aveny, kantad av cottages, små prydliga tvåvåningshus, framför vilka utbredde sig grönskande gräsplaner med blomsterrabatter.

Hjärtat klappade hårt i hennes bröst, när hon vandrade den soliga chaussén framåt. En häftig sinnesrörelse betog henne gång på gång andedräkten. Endast en kort stund och hon skulle återse honom — några minuter ännu och de skulle vila i varandras armar!

Det svindlade till i hennes huvud, när hon plötsligt stod framför hans husnummer.

Här var det alltså! Snabbt gled hennes blick över den mjuka, ljuvt sammetsgröna gräsmattan med de prunkande rabatterna, över det tysta, soliga huset, verandan med soltält och hängmatta, den slutna dörren utan namnplåt.

Nej, nöd led han inte — gudskelov!

Överväldigad dröjde hon några ögonblick, innan hon lyfte handen till klockan och gav signal.

En ung negress öppnade. Med klok, misstrogen blick vilade hennes glänsande svarta ögon på den blonda sorgklädda främlingen.

— Ingenjör Louis Eken, bor han här? mumlade denna lågt på osäker engelska.

Vid Louis Ekens namn flög en glimt av förståelse över den vaksamma blicken och med ett trumpet: "Oh, yes!" steg negressen ur dörramen och gjorde en min åt Julia att träda in. Efter att ha anvisat henne platsen i en korgstol, försvann hon med några obegripliga ord genom en svängdörr och lämnade Julia ensam.

Hon stod i en ljus blomsterprydd hall, från vars ena hörn en mattbelagd trappa ledde upp till våningen över. Genom de öppna skjutdörrarna såg hon in i en vacker sal, i vars mitt stod ett till måltid prydligt dukat bord.

Över sitt huvud från våningen däruppe hörde hon steg och röster. Snart slogs en dörr upp — och en ilning från huvud till fot genombävade henne. Det var hans stämma! Kort därpå hördes en kvinnlig stämma falla in, rösterna närmade sig och under livligt ordbyte kommo de båda ner för trappan, halvspringande och upprymda.

Julia hade vänt sig mot trappan. När han fick syn på henne tog han häftigt ett steg tillbaka och blev dödsblek. Även den unga kvinnan hejdade sig förvånad och såg undrande på främlingen.

Denna stod orörlig. I en blixt stod hela sanningen klar för henne: Louis Eken var gift och detta var hans hem!

Hon svindlade — vacklade som infor ett slag. Men i nästa ögonblick hade hon återvunnit fattningen. Med ett småleende, vari hon inlade hela sin själsstyrka, vände hon sig emot den vackre, bleke gentlemannen och sade lugnt:

— Ursäkta mig, jag ser att jag tagit miste. Jag sökte en landsman, som jag trodde bodde här, men det måtte ha skett någon förväxling. Vill ni vara god och förklara för er fru vad jag säger!

Då förstod även han. Den djupa dödsblekheten vek för en brännande rodnad. Han vände sig mot den sköna unga kvinnan vid sin sida och sade med en svävande stämma, som han förgäves sökte göra fast:

— Den unga damen säger att hon söker en landsman, men sannolikt fått uppgiven fel adress. Hon kommer från Sverige och ville framföra hälsningar till honom.

— Oh, madame — med nyfikenhet och intresse sökte de guldbruna ögonen Julias blick — från Sverige!

Det var ju hennes makes land. Det fjärran, sköna lilla landet, varom hon hört så mycket berättas. Landet som hon älskade, emedan hon älskade honom. Med äganderättens trygghet fattade hon smeksamt sin makes arm, lutade lätt sitt fina, mörka huvud mot hans skuldra och upprepade drömmande:

— Oh, från Sverige, madame!

Julias kinder hade blivit vita som snö.

Här stod hon, en förnekad främling i sin älskades hem! Ingen bjöd henne sitta, ingen öppnade jublande sin famn!

Han tycktes äntligen ha vaknat och gjorde en rörelse.

— Vill du ej åtminstone stanna

Hildur Sandegrens Modeaffär
REKOMMENDERAS.
Skolgatan 6,
nära Södra Allégatan
OBS.! Nya adressen!

A.-B.
Herkules Skodon
Kungsgatan 45. Telefon 1900.
Rikt urval. Billigaste priser

GÖR METALLYTOR SPEGELBLANKA.

Det är väl bekant, huru fort metaller bli rostiga och förlora sin glans, då de icke poleras på några dagar.

Alla metallbeslag, såsom namnskyltar, brevlådor och övriga metaller i hela huset måste ofta poleras för att hållas i gott skick.

VIM rengör och polerar stål, järn, messing och koppar. Det avlägsnar rost, smuts, fläckar och giver en vacker glans åt alla dessa metallsorter.

Använd alltid VIM på en fuktig lapp.

Sunlight Såptvål Aktiebolag, Göteborg.

VIM

Utförsäljning
till halva priser.
Se skyltfönstren.
Knut Heurlins Hemslöjd, Korsgatan 8.

MERKUR-TVÅLEN
använd enligt bruksanvisningen giver ett storartat resultat.

NADCO HEMFÄRGER

(Eftertryck förbjudes).

Lilith.

ROMAN

Av Florence Warden.

Auktoriserad översättning av *Margareta Heijkel.*

2

Men Joanna gick mycket dristigare till attack.

— Är det sant, fröken Vivian, att det är något mystiskt med dem, frågade hon.

Alla de äldre damerna höllo andan. Ett föraktfullt uttryck gled över fröken Vivians ansikte.

— Mystiskt? upprepade hon med klar distinkt stämma. Jag trodde, att det var ett uttryck, som användes endast av flickor, som stå bakom en disk och sälja band och spetsar.

Lady Bamber tillkastade Joanna en skrämd och förebrående blick. Den unga flickan var icke hennes dotter, men tydligen hade hon endast använt samma uttryck som Maude och Millicent Bamber begagnat, när de diskuterat de nya hyresgästerna i Old Court.

Fru Cooke skyndade brådskande till sin dotters hjälp.

— Jag tycker, att det är en ganska lämplig beteckning ifråga om folk, som inte uppför sig som vanliga människor.

De äldre damernas blickar sökte genast fäste hos fru Cooke. Alla hade de en känsla av att deras värdinna i detta ögonblick uppträdde som deras talesman.

Men fröken Vivian drack lugnt sitt te.

— Uppföra de sig inte som vanliga människor, upprepade hon i en ton, som undanbad sig svar. I vart fall uppföra de sig på alldeles samma sätt, som jag själv skulle göra, om jag hyrt en villa på en främmande plats och önskade leva i lugn och ro. — Vändande sig till pastorn tilltade hon:

— Hur går det med insamlingen, pastor Dartrey?

— Utmärkt, svarade han belåtet. Fru Ames gav mig hundra kronor.

Fröken Vivian smålog mot honom.

— Det var mycket älskvärt av henne, fortsatte pastorn. Ehuru hon inte sade det rent ut, antydde hon dock, att i en trakt som denna har man antagligen större behov av en köpglad publik än av medverkande, och därför, mina damer, kunna vi i de båda främlingarne vänta två nya kunder vid basaren i stället för två nya försäljerskor i stånden, och det är ju det vi behöver, inte sant?

Unge Mallory hade åhört samtalet utan att göra något nytt inlägg utöver de ord han yttrat till pastorn. Han lyssnade emellertid till vad som sades utan att dock med en min förråda sitt intresse, ty han visste, att varje ord, varje blick som skvallrade om något sådant skulle observeras av spejande öron och ögon.

Och han föredrog att icke skänka dessa pratsjuka damer sitt förtroende med hänsyn till fröken Ames och det intryck hon gjort på honom.

I själva verket kände han mycket litet till henne. På sin dagliga ridtur förbi Old Court brukade han alltid se en skymt av den unga flickan, där hon gick och promenerade i trädgården, och så var det ju ytterligare den där egendomliga scenen utanför postkontoret. Vad han sett av henne hade emellertid väckt hans intresse. Lilith Ames tillhörde den i England icke ovanliga typen: en ung kvinna med ädel resning och ett barnsligt ansikte. Hon var mycket ljus med blont hår och oskyldiga blå ögon, en något framträdande, men välformad haka och en fint skuren näsa. Det som gjort det djupaste intryck på honom var emellertid icke hennes skönhet utan det obeskrivliga svårmod, som vilade över hennes anlete. Men icke blott hennes ansikte — hela hennes väsende präglades av en nästan tragisk melankoli. Hon rörde sig långsamt som en människa vilken tynges av en fysisk börda, och de mörka ringarne under hennes ögon kunde tagas som ett tecken både på en inre konflikt och på kroppslig svaghet.

När Mallory sett henne där inne i Old Courts park, hade hon alltid varit klädd i en enkel vit klädning. Hon bar vanligen parasoll men däremot icke hatt.

Ehuru den unge läkaren varit försiktig nog att icke förråda dessa observationer för fru Cookes gäster, plågades han i lika hög grad som de andra av nyfikenhet med hänsyn till den vackra unga flickan med det intressanta utseendet. Det var gott och väl, att fröken Vivian kunde försäkra, att det icke fanns något mystiskt hos hennes hyresgäster men detta ändrade emellertid icke faktum, nämligen att det var något med de båda damerna, som deras grannar icke kunde komma underfund med.

Doktor Mallory vandrade småvisslande hemåt med sin tennisracket, och då han passerade den gamla byggnaden lät han blicken överfara dess massa.

Old Court var en ful tegelstensbyggnad och skulle ha varit ännu fulare, om icke den täta murgrönan täckt murarne i söder och öster och givit en visserligen fuktig och ohälsosam men dock målerisk prägel åt byggnaden.

Denna låg i en stor, vanvårdad park tämligen nära vägen, men rätt långt från parkens sydmur.

Denna mur var så hög, att en fotgängare på vägen endast kunde se villans översta fönsterrad, ehuru man från bottenvåningen hade en vidsträckt utsikt över trakten och vattnet vid den fjärran stranden. Det fanns en dörr i muren i närheten av byggnaden, men huvudentrén utgjordes av en port i parkmuren åt väster.

Då doktor Mallory blickade upp mot byggnaden, såg han i ett av de översta fönstren fröken Ames och ännu en kvinnogestalt. Åter greps han av det rörande uttrycket i den unga flickans ansikte. — Han tog ut stegen mot hemmet, en långsträckt förtjusande villa, omgiven av en trädgård, som inrymde också ett stall.

Han bytte om sin flanellrock mot en gammal hemmakavaj och gick, sedan han ätit middag, ut i trädgården för att röka en cigarr. Kort därefter kom fru Payne, hans gamla hushållerska utspringande för att söka honom. Han hade hört att man ringt på entrédörren och var förberedd på ett sjukbud.

A.-Bol. NYA BIKUPAN
Kungsgatan 45. Telefon 5107.
DAMUNDERKLÄDER
BARNKLÄDNINGAR
BABYUTSTYRSLAR
Näsdukar, Brickdukar, Bordlöpare, Ritade Handarbeten, Spetsar och Broderier finnes alltid på lager.
BRUDUTSTYRSLAR UTFÖRAS.
Egen Syatelier.

och äta med oss? frågade han vädjande på sitt hemlands språk.

Hon tycktes ej höra hans ord. Småleende räckte hon den unga kvinnan handen.

— Förlåt, madame, och farväl!

Han vågade icke röra sig, icke följa henne. Denna unga kvinna, som småleende, men dödsblek lämnade hans hem gjorde honom rädd. Han såg henne gå utgenom dörren, nedför trappan, genom trädgården, ut på gatan. En sorgklädd ung blondin från Norden.

Den unga kvinnan vid hans sida, som också med blicken följt den ensamma gestalten ute på gatan, slöt sig fastare intill honom och sade medlidsamt:

— Stackars hon, din landsmaninna, som har gått vilse här!

Han svarade inte. Men han kände det i detta ögonblick som om den ensamma, tomhänta främlingen därute på gatan varit mindre beklagansvärd än han, som stod härinne med lyckan mellan sina armar.

——::——

EKSTRÖMS JÄSTMJÖL
ÖREBRO KEM.-TEKN. FABRIK
GRUNDAD 1855

Det bästa vitsord vi kunna ge en människa är att hon genom sin personlighet höjt vår tanke om människan.

——::——

Gift eller ogift?

Hur många tvistefrågor finns det icke i världen? Tvistefrågor, som om man ginge dem in på livet ofta skulle visa sig vara omotiverade och utan verkligt underlag.

Ett sådant tvisteämne synes vara den i England aktuella frågan om skolföreståndarinnornas gifta eller ogifta tillstånd.

— Låt oss få *gifta* skolföreståndarinnor, begär en man. Nutidens odrägliga flicktyp är resultatet av spinsterns (den ogifta kvinnans) undervisning. De unga flickornas brist på kvinnlighet, deras hänsynslöshet och allmänna flabbighet — vad beror det på annat än att *moderligheten* saknats i undervisningen?

”Låt spinstern-lärarinnan”, uttalar sig en anonym skolflicka med den för en sådan medborgarinna utmärkande kantiga, surmulna överlägsenheten, ”sitta vid kakelugnen med sin katt och sin stickstrumpa i stället för att ägna sig åt undertryckandet av friborna unga andars glansfulla egenart.”

Men även den *gifta* föreståndarinnan har sina vedersakare.

Man säger bl. a. så här: ”En gift föreståndarinna har att se till man, barn, hem och skola. Är det möjligt att på detta sätt tjäna *fyra* herrar? Och *väl???*

En annan frågar: ”*Var* står det skrivet, att alla *gifta* kvinnor ha ett moderligt sinnelag? Om detta är fallet, hur skall man då t. ex. förklara den gängse uppfattningen av ”*styvmodern*”?

——::——

Onda tankar som inträtt i själen som nyfikna främlingar kvarstanna där som fördärvande tyranner om de icke omsorgsfullt undflys och genast avlägsnas.

W. Collins.

*

Fördomarna förvandla själva solljuset till ett egyptiskt mörker.

C. H. Spurgeon.

——::——

Två vänner
VIKING skokräm är den av dina vänner, vilken håller dina skor skinande propra och bevarar lädret.

En till
som hjälper dig med vården av dina skor, är glansborsten VIKING. En burk Vikingkräm och en Viking glansborste är, hemma som borta, det bästa för dig och dina skor
VIKING

Livets bagateller.

Den amerikanska kvinnotidningen ”The Woman Citizen” ägnar i sitt senaste nummer efter många spalter allvarliga artiklar en decimeter av sitt utrymme åt frågan om polkahåret.

— Förr i världen, säges det, var detta slags hår ett utmärkande drag hos den emanciperade kvinnan, vilken definitivt kastat den kvinnliga behagsjukan över bord. I dag är ”con amore”-ägarinnan till polkahåret representanten för just den behagsjuka kvinnan, hon som går omkring med emaljerad ansiktshud, målade ögonbryn och rödfärgade läppar. Därjämte bär hon en hatt som en hjälm, under vilken hon kikar fram med endast ett öga och hennes kjol är så snäv, att hon knappast kan äntra upp på fotsteget till en spårvagn. Bland sin behagsjukas attiralj har hon upptagit alla de förförelsemedel våra oldmödrar kände till. Hon är det sistkomna skottet på den gamla kvinnliga rankväxten, och man ser henne sida vid sida med det tjugonde seklets fria, självständigt tänkande, allvarligt sinnade kvinna.

— — —

Det är ju klart besked, men vad man inte förstår är, att ”Woman Citizen” anser denna emaljerade, målade, hjälm-hövdade, snävkjolade, enögda unga dam *förförisk*.

— — —

Även den norska tidskriften ”Folkehelsen” attackerar den ungdomens behagsjuka, som manifesterar sig i det allmänna bruket av puder. Det rasar, försäkrar tidningen, en fullständig puderepidemi inom den norska kvinnovärlden. Medan de unga nöja sig med en måttlig puderbeläggning av ”naturfärg” se de äldre ut ”som mjölad fisk i ansiktet”.

I sanning en högst egendomlig behagsjuka!

——::——

Vårda håret!
om det är sjukt eller friskt och använd
ZIWERT'Z Extrait Vegetal
bästa hårkonserveringsmedel. Finnes till salu hos frisörer och i parfymaffärer samt hos Kungl. Hovleverantör *Ziwert'z Eftr. i Göteborg.*
Lorensbergsgatan 7. Tel. 1098.

NORDISKA HANDELSBANKEN
STOCKHOLM GÖTEBORG MALMÖ
126 AVDELNINGSKONTOR
Emottager insättningar mot högsta gällande ränta.
Uthyr brand- och dyrkfria förvaringsfack.
Förmedlar köp och försäljning av aktier och obligationer.
Emottager mot billig avgift (s. k. öppen deposition) alla slags värdehandlingar. Avkastningen redovisas omedelbart till deponenten.
Emottager till förvaring i kassavalv (s. k. sluten deposition) förseglade lådor, konvolut o. dyl.

Rädda blåsipporna!

Hemställes till Redaktionen av Kv. T., om Ni ej godhetsfullt skulle vilja slå ett slag i Eder tidning till skydd för *blåsippan?*

Just nu i dagarna tillhandahålles den som bäst å torgen och utbjudes den till salu i hemmen genom månglerskor, naturligtvis *med rotstock*. Vad följden därav blir, är icke svårt att förstå. Resultatet har ju för övrigt redan visat sig. Under min barndom kunde man ännu alldeles utanför hemstadens hank och stör njuta av ”blåsippeblomningen”, d. v. s. en hel matta i skogen fullsatt av de vackra blommorna och därigenom verkande alldeles *blå*. Nu får man vara glad om man i städernas omedelbara omgivning kan upptäcka några *enstaka* exemplar av blåsippan. Här i Göteborg torde den vara alldeles utrotad.

Uppreses icke en allmän storm av ovilja mot blåsippsskövlingen, så ligger det i öpepn dag, att den kommer småningom att försvinna icke blott från städernas omgivningar, utan även annorstädes.

Det ligger i kvinnornas makt att rädda blåsippan!

Naturvän.

——::——

GÖTEBORGS LINOLEUM-MAGASIN
PETERS, FRANZÉN & CO.

BREVLÅDA.

Fru B. F. Vi tacka. Men skulle onekligen tacka ännu varmare, om ni ville animera de tre medläsarinnorna att bli — *prenumeranter*. Huvudsaken är visserligen att en tidning läses, men prenumerationsavgifterna spela *också* en mycket viktig roll.

Felicia. ”De blyga barnen” skola presenteras för läsekretsen. Vår landsmaninnehälsning!

Sif G., Elna R—g, A. V. Diktexperten var vid ett mörkt humör och svaret blev därefter. Prosaavdelningen är mera tillmötesgående. Den begär bara *reson*.

Leonie. Idealet för en artikel är *två* spalter. Idealet är svårt att nå och därför får man icke sällan nöja sig med tre spalter. Men sju — nej, absolut omöjligt.

I. K. Handtryckning och hälsning!

Intresserad. Jo, det kommer en hel rad med fortsättningsartiklar. Den närmaste heter ”Pythagoras regel”.

——::——

Varför plågas med dåligt kaffe då Ni kan få Swalanders kaffe! Butiker: Kungsg. 17 Korsg. 13, Bazar Alliance· Prova redan i dag! Säljes endast i egna butiker.

Duktyger och Vita Vävnader
till fabrikspriser
ALMEDALS FÖRSÄLJNINGS-MAGASIN,
Kungsgatan 55.

Se priset 25.00 Kr.

Enligt vidstående modell, med sufflett, heltäckta sidor, gummihjul, kan omställas från liggtill sittvagn, hopfällbar, i brunt, blått och beige.
Sedan många år **största sortering** och **billigaste priser på platsen.**
A.-B. CARL JOHNSSON
2 KUNGSTORGET 2.

Nu inkommet
stor sortering av
Flick-kappor
(Reklamkappa)
i nya, trevliga modeller
till populära priser:

År	2	3	4	5	6
Kr.	8	9	10	11	12
År	7	8	9	10	
Kr.	13	14	15	16	
År	11	12	13		
Kr.	17	18	19		

Till landsorten mot postförskott
Valerius Hansson
Herr- och Barnekipering
Grönsakstorget - Tel. 14540

Goda inköp
av Konserver, rökt Lax, rökt Ål, Räkor m. m. i N:o 55. Smör, Ost, Långedragsbröd i N:o 60.
Bazar Alliance.
Tel. 4570 till båda butikerna.
Alla varor av bästa beskaffenhet.
Butikerna närmast ing. från Bazargatan.
A. MAGNUSSON

Arla Mjölk
Distribution på glasflaskor.
Tel. 40781, 45699

Största urval, moderna varor, Lägsta priser alltid hos
Hedströms
10 SÖDRA LARMGATAN 10
Linnégatan 11 Karl Gustafsgatan 5

Fru Payne kom alldeles inpå honom och sade med en röst, som darrade av nyfikenhet:

— Det är det nya herrskapet i Old Court, doktorn. En av jungfrurna är här. Damen är mycket sjuk, säger hon.

— Vilken av dem? frågade doktorn brådskande.

— Den unga!

En sekund senare stod doktor Mallory i väntrummet, där en högväxt ung flicka väntade på honom.

Hon gick honom brådskande till mötes.

— Åh, sir, utbrast hon nervöst, jag vet inte om jag gjort rätt i att gå hit, men fröken Ames såg verkligen så dålig ut i kväll, att jag inte vågade låta bli att tillkalla en läkare. Hon ser ut, som om hon inte skulle leva natten över.

Doktorn försökte lugna henne.

— Under sådana förhållanden handlade ni naturligtvis rätt, när ni ville hämta mig. Önskade icke hennes mor det också?

Flickan skakade på huvudet.

— Jag har inte vågat säga det till fru Ames, svarade hon. Den gamla damen är så klen, och det är inte rådligt att oroa henne. Vi försöker alltid undvika det.

— Hon vet alltså inte om, att hennes dotter är sjuk?

— Jo sir, men jag tror inte hon förstår hur sjuk fröken Lilith är.

— Jag skall komma om fem minuter, förklarade doktorn.

— Tack, sir. Om ni vill gå in genom dörren i sydmuren, så skall jag vänta där för att visa vägen in i huset. Fru Ames behöver då inte få veta att ni varit där förrän i morgon.

Flickan skyndade tillbaka hem, och doktor Mallory gick in i sitt rum för att kasta på sig en annan rock. Innan de fem minuterna gått till ända, var han på väg till Old Court.

Saken intresserade honom.

Den rödhåriga husjungfrun väntade på överenskommet ställe vid dörren i muren och förde honom till en bred gaveltrappa, som ledde upp till byggnaden.

En gammal betjänt med ful uppsyn väntade i förhallen, som var mörk, stor och kall.

— Det är bäst att ni går upp bakvägen, Simmonds, sade han till jungfrun, om ni vill, att fru Ames inte skall höra er.

Simmonds vände sig med några ursäktande och förklarande ord till läkaren och förde honom genom en stor öde sal till motsatta ändan av huset, där en annan trappa ledde upp till övra våningen.

Det slog doktorn då han gick denna långa mörka väg, att det var just ett sådant hus, där man måste bli sjuk. Simmonds vek av åt höger och stannade framför en dörr.

— Låt mig gå in först, och tala om, att doktorn kommer, bad hon.

— Ja, gör det! svarade doktor Mallory.

Flickan gick in i rummet och han hörde hennes röst, då hon talade med den sjuka, men uppfattade däremot icke om denna svarade något.

Ögonblicket därefter kom Simmonds ut och sade, då hon släppte in honom:

— Jag tror knappast, att hon uppfattade vad jag sade. Var så god och stig in.

Det var ett stort mörkt rum doktor Mallory kom in i. Sängen, en vidlyftig gammaldags sparlakansäng med tunga draperier stod åt höger ett stycke från dörren. Det fanns varken gas eller elektriskt ljus i rummet, vilket endast svagt upplystes av skenet från ett par stearinljus, som stodo på toalettbordet strax invid dörren.

Läkaren gick fram till sängen. Då den sjuka hörde hans steg, vände hon ansiktet mot honom och ett utrop av förskräckelse banade sig väg över hennes läppar.

Jungfrun sprang fram till henne för att förklara det hela, men utan att akta på någon av dem satte sig den unga flickan upp i sängen och såg på doktor Mallory med en blick, som sände iskalla ilningar utefter ryggen på honom. Med hes röst viskade hon.

— Vem är ni? Och vad har ni att berätta mig?

———

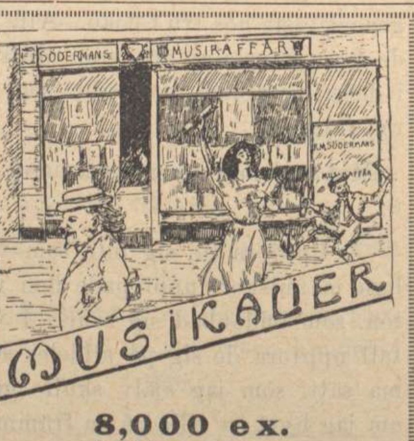
II.

Tjänstflickan som stod vid sängens fotända jämrade sig högt av ångest.

Men doktor Mallory gjorde sig hastigt till herre över situationen — han gick fram till sängen och sade med ett lugnande leende och en röst som var både vänlig och myndig:

— Var inte rädd! Jag har ingenting att berätta er — jag är endast läkare.

(Forts.).

8,000 ex. billiga noter.
För Piano 25 öre pr ex., för Violin eller Celle och Piano 25 och 50 ore pr exempl. Pass på medan urval finnes.
Södermans Musikaffär,
V. Hamngatan 24. Tel. 8187.

Varje förståndig husmoder
använder
Pellerins Margarin
i hushållet

Köp Olof Asklunds Bröd
Det är bäst

Färsk FISK
Hansson & Silfverstrand
FISKAFFÄR
Bazargatan 8. — Tel. 95 50, 15 38

KVINNORNAS TIDNING

N:o 20. 4:de årg.

18 Maj 1924.

Annonspris: Textsida 25 öre pr mm.
» sista sidan 20 öre pr mm.
Längre annonsering rabatt.

Utkommer varje söndag.
Utgivare och redaktör: INGEBORG DAHLLÖF. För annons- och ekonomiavdelningen: EDITH RICKBERG.
Redaktion och expedition: Vallgatan 27, Göteborg. Tel. 18070.

Prenumerationspris:
Helår Kr. 6:—. 1/2 år Kr. 3:50. 1/4 år Kr. 2:—.
Lösnummer 15 öre.
Centraltryckeriet, O. Ericson, Göteborg 1924.

Eftertryck tillåtes gärna om "Kvinnornas Tidning", med hela namnet utsatt, angives som källan.

INNEHÅLL.

—::—

Utlandskrönika
i sammandrag.

Allmänt väntades att utgången av de tyska riksdagsvalen skulle komma att återverka på de strax därefter följande valen till franska deputeradekammaren. Då den tyska högersegern kunde komma att kasta överända den av sakkunnigekommittén utarbetade planen till fredsuppgörelse i skadeståndsfrågan borde den, så resonerade man, ge vind i seglen åt de franska högerpartierna, på vilkas beslutsamma vilja att genomdriva Frankrikes önskningar i såväl skadestånds- som säkerhetsfrågan man visste sig kunna räkna.

Händelserna togo emellertid ett helt annat förlopp.

En massa partier, större och mindre, deltogo i valet, men den egentliga och avgörande striden stod mellan det rätt långt åt vänster gående högerblock, på vilket Poincaré den senaste tiden stött sig, samt vänsterblocket, bestående av socialradikala, socialrepublikaner och socialister.

Högerblocket för vilket man allmänt förutspått en stark röstökning kunde icke ens hålla sin gamla ställning, utan förlorade nära ett hundratal mandat, av vilka de flesta togos av vänsterblocket. I den nya deputeradekammaren komma vänsterpartierna, kommunisterna inberäknade, att råda över c:a 35 röster mera än vad de partier äga, vilka kunna antagas benägna att stödja Poincaré.

Vad var det som tillförde vänstern den oväntade segern? Man har ur densamma velat utläsa, åtminstone i någon mån, det franska folkets ogillande av Poincarés upprätthållande av den för riket kostsamma Ruhrockupationen. I alldeles övervägande grad torde det dock vara de inrikespolitiska frågorna som spelat in. Man har haft ett horn i sidan både till Poincaré och det härskande högerblocket för de höjda skatterna, för de s. k. dekretlagarne, vilka utrustat regeringen med en i viss utsträckning diktatorisk makt på det ekonomiska området, för francens katastrofartade fall i vintras med därav följande fördyring av livsmedel m. m. Det franska folket har, kort sagt, velat ha en ny regim och nya män. Man har nu genom valet fått dessa önskningar uppfyllda. Om valutan därigenom skall förbättras, skattelindring vinnas och ljusare tider stunda återstår att se.

Hur de olika partierna skola gruppera sig i den nya deputeradekammaren är ännu icke bestämt, men det synes som om vänster-republikanerna, vilka den senaste tiden tillhört högerblocket, skulle lämna detta och ansluta sig till de andra borgerliga mera ytterligtgående vänsterpartierna, socialradikala och socialrepublikaner. Bilda dessa tre partier ett block få de absolut majoritet i deputeradekammaren. De komma att förfoga över 310 röster mot högerpartiernas 140 och socialisternas och kommunisternas 132. Socialisterna önska icke vara representerade i en borgerlig regering även om denna, som här, är radikal.

Poincarés fall är beseglat. Likaså torde rikets president, Millerand, genom politisk påtryckning tvingas till avgång.

Den inträdda regimförändringen torde icke komma att påverka Frankrikes politik mot Tyskland. Man kommer att fasthålla vid expertkommitténs plan till uppgörelse, men måhända vara benägen för en utrymning av Ruhr.

Den franska vänstersegern har givit starkt genljud i andra länder. I England slog den ner som en bomb. Så säker var man på att det skulle förbliva vid det gamla, att MacDonald omedelbart före valet inbjöd Poincaré till England i och för en förtrolig konversation i skadeståndsfrågan. Detta möte har nu måst inhiberas.

Med undantag av yttersta högerpressen uttala de engelska tidningarna tillfredsstälelse över den franska vänstersegern. När Poincaré är borta, blir det England, som tar ledarskapet i den europeiska politiken!

I Tyskland vågar man icke knyta alltför stora förhoppningar till den franska kursförändringen men ser dock däri möjligheten till en ljusning.

Den frisinnade polska pressen fäster uppmärksamheten på att Polen, som hittills blint följt Poincarés vilja måste omlägga sin utrikespolitik på ett sätt som svarar mot den nya situationens krav.

Den amerikanska pressen anser, att Poincarés fall kommer att medföra en modifikation av den franska Ruhrpolitiken.

Det vill sålunda synas, som om man överallt räknade med en förestående avspänning i den europeiska situationen och med allt mera ljusnande och säkra fredsutsikter.

Den engelska högern har försökt störta MacDonald. Dess ledare Baldwin framlade inför underhuset ett förslag om misstroendevotum mot regeringen för dess upphävande av de s. k. McKennas-tullarne på automobiler och ännu några industrialster. Borttagandet av dessa tullar, framhölls det, skulle framkalla arbetslöhet och minska exporten, alltså skada landet. Finansministern Snowden förklarade häremot att de nämnda tullarne voro kvarleva från krigsåren och måste bort. Baldwins förslag till misstroendevotum förkastades med 317 röster mot 252.

Den politiska ställningen i Tyskland efter valen har ännu icke hunnit klarna, och man vet icke hur de olika partierna komma att gruppera sig.

Vid valen till det japanska underhuset har regeringspartiet lidit nederlag.

England har fått nya bekymmer i Egypten. Landet är till namnet självständigt, vilket icke hindrar att England alltjämt håller starka truppstyrkor i landet. Den egyptiske ministerpresidenten Zaglul pascha har nu inför Egyptens parlament förklarat, att han upprätthåller sitt krav på landets fullständiga oavhängighet. De engelska truppernas kvarstannande i Egypten är oförenligt med rikets värdighet.

Den 18 maj äger omröstning rum i preussiska provinsen Hannover om det gamla Hannover skall åter uppstå som en särskild stat inom Tyskland eller fortfarande vara inlämmat i Preussen.

—::—

Tidens bråddöd.

Dess orsaker?

Av *MARIE LOUISE INGEMAN.*

Ännu är det säkerligen för mången i friskt minne, vilket djupt och egendomligt intryck det gjorde, när för cirka 15 à 20 år sedan skildringar från Amerika bl. a. visste berätta hur i det stora jäktande landet därute ingen dag förgick, utan att människor störtade ned och ljöto den fysiska och psykiska överansträngningens bråddöd.

Sverige stod vid denna tidpunkt fullkomligt oförstående inför dylika förhållanden. Livet häruppe i Norden förflöt då ännu relativt stilla, och döden kom långsamt och hovsamt såsom en befriare ur sjukdom och plågor. Det hörde till sällsyntheterna att exempelvis någon, som vid middagsbordet böjde sig ned för att upptaga sin nerfallna serviett, aldrig reste sig mer eller att i det hela taget avskedet från livet kom plötsligt och obudat.

Men tiderna ha snabbt förändrats. Vad som för en 15 à 20 år sedan var undantaget är nu regeln. Såväl liv som död ha även hos oss fått ett hastigare tempo. Nästan dagligen nå oss underrättelser om att liv slocknat så hastigt som en ljuslåga blåses ut. Detta dödssätt har t. o. m. blivit det vanligaste ibland oss. Män stupa på sin post, kvinnor överrumplas mitt under sin gärning av den sista sömnen. Innan någon anat det står döden innanför dörren och släcker med sin andes kalla pust ett människoliv. Det ena livsmaskineriet efter det andra upphör plötsligt och utan att alla påtagliga orsaker att fungera. Människor, som man såg fullt friska på promenaden föregående dag finnas den nästa icke mer.

Vad är då detta? Har människan genom sitt nuvarande levnadssätt gjort ett våld på naturen som hämnar sig? Betyder denna jäktande, jagande, nervspännande och ensidiga tillvaro, vari nutidsmänniskan intvingats, en livskamp över hennes krafter och förmåga?

Det synes verkligen så. Svalget mellan det en gång naturliga och det nutida samhälleliga livet, som efterhand omärkligt vidgat sig, har numera nått en oöverstiglig bredd. Vi leva om vi skola vara uppriktiga, ett onaturligt liv. Hela jorden är oss given, och vi hava själva byggt oss fängelser, ur vilka vi kanske aldrig under hela vår levnad utträda. Solskenet, luften, dagen, våra naturliga kraftkällor, äro knappast till för oss. Utanför våra knutar blomma hägg och syrén, dofta lind och björk, men vi ägna det ej en tanke. Naturen lever sitt liv och vi vårt. De stora vilsamma skogarna, de långa solbelysta stränderna, som skulle vara våra dagliga rekreationsorter, stå öde. I vår självskapade stenöken träla vi såsom mekaniserade slavar från morgon till kväll, dag efter dag, år ut och in, hela vår levnad igenom. En skriver siffror, en annan ord, en tredje trampar maskinen, en fjärde sköter någon annan kugge i den invecklade samhällsapparaten — var och en är obönhörligt fastsmidd vid sitt Ixionhjul, hela livet ut. Och en som skriver siffror eller ord har ej tid att sköta yxan eller åran, och den som sköter yxan eller åran har ej tid med siffror och ord. Vi ha alla så bråttom med att uppehålla livet att vi ej hinna att leva det med varandra. Själen som skulle giva anden hugsvalelse, och anden som är själva grundbetingelsen för hela vår existens bliva allt mer och mer försummade.

Ur den synpunkten att vi äro Guds avbilder, som fått livets stora rika gåva att förvalta till vår Skapares ära och pris, är vår nutida tillvaro helt och hållet förfuskad. Vi stimuleras blott för att kunna existera — vi hänföras aldrig till att leva. Ingenting är i våra krassa dagar impopulärare än den fromma förnöjsamhet, som i livet ser en skola, en förberedelse till något högre. Livet har blivit sitt eget självändamål och har i och med detsamma förlorat den hemlighetsfulla, lustbetonade kraftkälla som heter tro, den aldrig sinande save, som är universets blod.

Denna livets glädjelöshet och ändamålslöshet tar mer än något annat på livskraften. Det är oss likgiltigt, om vi få kasta vårt verktyg i dag eller i morgon. Ty därute, dit vi längtansfullt blicka i vilans ögonblick, finnes intet som skänker hugsvalelse. Där möta vi blott anblicken av en samling i kampen för sitt livsuppehälle lika uttröttade människor som vi själva. När dagens id är slut längta de blott efter sömnen — och när maskineriet är slitet och veken ej tar emot någon olja mer faller slaget tyst och fort. Och ingen anade att det skulle falla, och ingen vet, var det faller härnäst.

Den enkla fabeln om ekorren, som samlade så mycket nötter i sitt bo, att han själv måste vila utanför och förfrysa, är i högsta grad tillämplig på vår nutida mänsklighet. Vi samla så mycket av vår energi på själva livets upprätthållande att vi sedan ej få tillfälle att bruka vad vi sammanbragt.

Vi ha slagit in på en vilsen väg. Vilken makt i himmel eller på jord skall kunna föra oss rätt igen?

—::—

(Eftertryck förbjudes.)

Vår barnavårdslagstiftning.

Av *L. MÅNSSON.*

Svenska Kvinnors Medborgarförbunds artikelserie.

I den serie av artiklar i aktuella sociala och andra ämnen, som Svenska Kvinnors Medborgarförbund för närvarande publicera genom dagspressen, kan kanske ett uttalande av en som i sin dagliga gärning sysslar med barnavårdslagarnas tillämpning vara av intresse. Undertecknad skall därför i det följande i allra största korthet uttala några erfarenheter om 1917 års barnlagar och därjämte säga några ord om det nya förslag till lag om samhällets barnavård, som för närvarande ligger på riksdagens bord och med stor sannolikhet väntas att bli antaget i alla väsentliga delar.

Vad som i första hand intresserar lekmannen, när 1917 års barnlagar komma på tal, är frågan om dessa lagars verkningar. Ha 1917 års barnlagar svikit de förhoppningar man ställde på dem? Ja, vad var det nu man hoppades av dem? Den grundläggande principen i dessa lagar är en strävan att göra de utomäktenskapliga barnens tillvaro så lik de äktenskapliga barnens som möjligt. D. v. s. att genom lagstiftningsåtgärder skaffa dessa barn den rätt till och av sina föräldrar, som de äktenskapliga barnen i regel frivilligt få. Och då får man medge, att trots alla brister, så är dock mycket vunnet. Den enligt undertecknads mening största förtjänsten härav tillkommer barnavårdsinstitutionen. Ty just genom barnavårdsmannen är det, som övriga förtjänster i 1917 års barnlagar bliva utnyttjade och komma till sin rätt. Den är barnavårdsmannen — nota bene om det är en barnavårdsman, som besitter lust och förmåga för sin uppgift, — som förskaffar barnet dess rätt av föräldrarna. Det är barnavårdsmannen, som är behjälplig med fastställandet av barnets börd och underhållsbidrag och med inkassering av dessa underhållsbidrag och för övrigt ser till att barnets rätt och bästa tillvaratages. Men, och här kommer ett stort men, huru fullgöra en del nämnder sin skyldighet? Det är smärtsamt att se, att en del nämnder taga denna skyldighet ganska nonchalant, på samma gång som det villigt skall erkännas, att det finns andra som åstadkomma riktiga storverk i det fallet. Antagligen beror underlåtenheten till en del på svårigheterna att finna för arbetet intresserade människor. Men vad som kanske icke så litet bidrager till, att saken tages nonchalant, är den omständigheten, att ingen som helst kontroll från statens sida utövas. Det på riksdagens bord vilande lagförslaget innehåller emellertid bestämmelser om kontroll och får man hoppas, att härigenom en uppryckning inom barnavårdsnämnderna skall ske.

Det har mycket undrats, om 1917 års barnlagar med sina större fordringar på fäderna skulle kunna medverka till, att de utomäktenskapliga födelsernas antal minskades. Statistiken torde väl knappast visa någon minskning utan tvärtom. Att göra 1917 års barnlagar och det ökade skydd, som dessa lagar giva modern, skulden till ökningen, vore säkerligen i högsta grad orättvist. Ökningen torde ha sin grund i helt andra orsaker såsom kristid med bostadsbrist och ty åtföljande trångboddhet och minskning i giftermålsfrekvensen. Bostadsfrågans intima sammanhang med de sedliga förhållandena ser man bl. a. därav, att de utomäktenskapliga födelsernas antal de allra sista 2—3 åren i städerna minskats, då trycket på bostadsmarknaden något lättat.

Bland de omstridda punkterna i 1917 års barnlagar är ju bestämmelsen om faderskapsbevisningen. Principen, som våra lagstiftare följt, att även om en kvinna haft förbindelse med flera män under den tid barnet kan vara avlat, så kan hon utpeka en av dem som far till sitt barn och kan hon på något sätt styrka sin uppgift, så blir också den utpekade dömd till faderskapet, kan ju tyckas litet orättvis och särskilt i början av dessa lagars tillämpning kände man en viss samvetsnöd inför ömtåliga fall. Det måste dock efter dessa års erfarenhet erkännas, att sådana ömtåliga fall icke höra till ordningen för dagen och man tröstar så småningom sitt samvete med, att mannen och kvinnan numera utgå med samma risker. Likaså väl som kvinnan vid ett visst tillfälle utsätter sig för risken att bli mor, utsätter mannen sig för risken att bli far.

För att så övergå till det framlagda förslaget till lag om samhällets barnavård, så måste man med glädje se, att de viktigaste delarna av fattigvårdslagtsiftningskommitténs 1921 avgivna betänkande medtagits, även om man av hänsyn till de ekonomiskt tryckta tiderna och den därav följande olusten för större sociala reformer slopat en del, som kunde varit nog så önskvärt. Huvudprincipen om centralisering av all barnavård på en enda myndighet — barnavårdsnämnden — har i det nya förslaget bibehållits.

Vad som uteslutits i det omarbetade förslaget, är dels förslaget om överflyttande till barnavårdsnämnden av uppgiften att lämna understöd i hemmet åt barn till ensamstående mödrar och dels förslaget om inrättandet inom varje landstingsområde av en särskild överordnad barnavårdsmyndighet benämnd ungdomsråd.

Att här i detalj gå in på de särskilda bestämmelserna i föreliggande lagförslag skulle ta alltför stort utrymme. Jag skall därför endast beröra ett par punkter. Centralisering av all barnavårdsverksamhet på en enda myndighet har ju länge varit ett önskemål; hittills har ju ett enda barnavårdsärende ibland behandlats av tre olika myndigheter: barnavårdsnämnd, fosterbarnsnämnd och fattigvårdsstyrelse. Genom utbrytning ur det ursprungliga förslaget av uppgifter för barnavårdsnämnden att lämna understöd i hemmet åt barn till ensamstående moder har ju centraliseringen likväl delvis brutits. I oändligt många fall hade en sådan

SKANDINAVISKA KREDITAKTIEBOLAGET
GÖTEBORG - STOCKHOLM - MALMÖ

Avdelningskontor över hela landet

Egna fonder Kr. 182,000,000:—

Gottgör å insatta medel högsta gällande ränta

Telegramadress "Kreditbolaget"

Hemmets tidning
— är —
Göteborgs Aftonblad

Särskild, omväxlande avdelning för kvinnan och hemmet.
I varje nummer, värdefulla artiklar i olika frågor, berättelse, följetong, kåserier.

Pr kvartal 7.50 fritt hemburen.

Lösnummerpris 10 öre.

Brand- och Livförsäkrings-Aktiebolaget
SVEA
Göteborg.

Har Ni något
att sälja, köpa, hyra ut eller byta, så annonsera det i
Göteborgs Morgonpost
Morgonens förnämsta annonsorgan

Söker Ni någon
tjänare, våning, plats eller annat, så annonsera det i
Göteborgs Morgonpost
Göteborgs största morgontidning.

FLICKKAPPOR
FLICKHATTAR

för alla åldrar, till alla priser.

Sahlins
Kungsgatan 45

(Inf. gen. Göteb. Tandläkaresällskap)
Tandläkare Anne-Marie Heijde
Vasaplatsen 1. Telefon 15500.
Rådfrågning; Vard. 1/2 2—1/2 3, övriga tider efter avtal.

rätt för barnavårdsnämnden att giva understöd varit av stort värde. Nu blir det att gå till fattigvårdsstyrelsen i sådana fall. Barnavårdsmannens strävan att bevara sambandet mellan mor och barn hade kanske i många fall underlättats! Att sedan de beräknade kostnaderna för lagförslagets genomförande hade ökats med en större summa, betyder i realiteten icke så mycket, synnerligast som denna ökning till allra största delen kompenserats av en minskning för fattigvården. Dessa synpunkter ha ju också beaktats och i riksdagen har av fru Agda Östlund väckts en motion i det ursprungliga förslagets riktning.

En annan sak, som rubbats något från det ursprungliga förslaget, är frågan om barnavårdskonsulenter. Antagligen för att icke göra lagförslaget ekonmiskt avskräckande, har man i det nya förslaget gått på den linjen, att barnavårdskonsulentbefattningarna tillsvidare skola skötas av fattigvårdskonsulenterna. Denna anordning är enligt min mening icke lyckad. Av erfarenhet vet jag att för barnavårdskonsulenterna kommer ett rikt arbetsfält, som säkerligen tar sin man helt, att öppna sig. Det finns så oändligt mycket att lägga till rätta särskilt å landsbygden. Jag föreställer mig också, att fattigvårdskonsulenterna ha tillräckligt att göra, som de nu ha det. I barnavårdsarbetet om något behöves ett speciellt intresse.

Ja, jag avser inte med detta att kalfatra ett så gott lagförslag som det föreliggande. De av mig påtalade punkterna äro icke det väsentliga. Det väsentliga är centraliseringen och barnavårdsnämndernas utsträckta befogenhet och uppgift i fråga om skyddsuppfostran och samhällsvård.

Hälsingborg i maj 1924.

——::——

Attacken mot privatläroverken.

Den av hr Verner Rydén och statsutskottets majoritet mot privatläroverken riktade attacken, vilken går ut på en genomgripande och ofördelaktig förändring i läroverkens arbetsförhållanden, synes dess värre ha utsikt att lyckas. Det ursprungliga förslaget godtogs av andra kammaren, men förkastades av första. Statsutskottet framlade därefter ett "sammanjämkningsförslag", som blott obetydligt skilde sig från det första. Det antogs av andra kammaren, men förkastades av första.

Frågan går nu till gemensam votering och det finnes anledning frukta att hr Rydén hemför segern.

Man borde haft rätt att vänta, att denna fråga noga utretts och att privatläroverkens representanter fått framlägga sina synpunkter innan ärendet upptagits till behandling av riksdagen och genomtrumfas. Detta har emellertid icke skett.

PÄRLOR
JUVELER
i modern infattning fördelaktigast hos
K. Anderson
Hovjuvelerare. Ö. Hamng. 41.

Är kontorsbanan dålig?

Med anledning av nyligen avslutat meningsutbyte mellan rektorn vid Göteborgs Handelinstitut Axel Ahlström och ordföranden i Göteborgs Kontoristförening hr Einar Carlbring rörande kontorsbanans lämplighet som levnadsbana, har Kvinnornas Tidning vänt sig till en av de ledande inom Kvinnliga kontoristförbundet i Göteborg för att från kvinnligt initierat håll få ett uttalande i frågan.

Vår meddelarinna ställer sig odelat på hr Carlbrings ståndpunkt. Förhållandena på kontorsbanan äro f. n. ytterst ogynnsamma, varför det icke är rådligt att den nu färdiga ungdomen, som skall välja ett yrke, ägnar sig åt just denna bana, om ej alldeles särskilt stora förutsättningar finnas.

Rörande orsaken till att så många svar kunna inflyta även på en annons med de högsta fordringar ansågs däremot detta kunna bero på att det är gott om kvalificerade krafter, som redan inneha befattningar, men dessa så dåligt avlönade att de önska söka sig något bättre. Såsom *ett* bevis på överhopningen av arbetskraft för kontorsbanan berättades om hur en affärsman på införd annons om en kontorist erhöll en mängd svar, däribland även från personer med studentexamen och dyrbar utbildning vid såväl handelsinstitut som genom studieresor i utlandet, vilka erbjödo sig för oskäligt låga löner.

För äldre och i sitt arbete fullt förfarna kontorister har denna rikliga tillgång på yngre och billigare arbetskraft visat sig vara en fara i det att de i ett flertal fall undanträngas av yngre kolleger, som äro villiga att gå för löner som man ej längre kan erbjuda den erfarnare arbetskraften. Inträffar detta efter många års nitisk tjänstgöring och utan att de nuvarande prekära förhållandena kunna erbjuda den avskedade annan plats förstår man att vederbörandes läge blir mer än bekymmersamt.

Situationen är sålunda allt utom ljus. Dock ville vår meddelarinna alldeles särskilt framhålla att kontoristernas önskan detta till trots icke ligger för att bilda någon fackförening, då man i allmänhet står på bästa fot med respektive chefer och principaler. Frågan om fackförening har ofta varit uppe, men aldrig vunnit någon anklang.

Visserligen finnas inga kontrakt eller bestämmelser, som skydda kontoristernas intressen, avslutades meddelandet, men det oaktat finns ingen stämning för att genom fackföreningar förbättra förhållandena och skapa nya särintressen — en rätt anmärkningsvärd omständighet, som även hrr chefer torde skänka ett lämpligt beaktande.

——::——

Det viktiga är ej att en stat består, men huru den består. Den består på ett lågt plan, så länge den består genom enskilda, vilka arbeta eller dö för syften, som motverka deras egen lycka, medan staten själv motverkar hela mänsklighetens livsstegring.

Ellen Key.

——::——

Menedsmålet.

Genom det bekanta och nu lyckligen avslutade menedsmål, som i dagarna upprört sinnena, och vari en för oförvitlig och hederlig vandel känd medborgare genom ödesdiger glömska kommit att begå falsk edgång, har uppmärksamheten fästs på önskvärdheten av en genomgripande reform rörande edens användning i vårt rättsväsen.

När man genom nu statuerade exempel ser vilka allvarliga konsekvenser en icke i förväg i alla detaljer grundligt genomtänkt edgång kan medföra — från 2 ända till 6 års fängelse — finner man det också rimligt att edens betydelse mera än som nu sker inskärpes i det allmänna medvetandet. Hur mången känner väl lagens stränghet i detta fall? Och hur mången faller det väl in att denna formel som ständigt anlitas vid våra domstolsförhandlingar, som föregår varje vittnesmål, det må vara av hur ringa betydelse som helst kan, obetänksamt använd, medföra strängare straff än ett överlagt och i fullaste medvetande om dess straffbarhet begånget brott?

Det vill också synas som om denna betydelsefulla formel, som vädjar till det heligaste och omutligaste inom människan, nämligen hennes samvete, genom den ständiga nötningen förlorat något av sin ursprungliga helgd och kraft. Eden ställer icke längre den till domarebordet inkallade inför det stora, det enastående, det högtidliga och avgörande ögonblick, varunder den svärjande äger att efter grundlig självprövning, på det att intet osant eller oklart må insmyga sig, inför sin Gud och sitt samvete uttala de ord som skola fria eller fälla.

Men vem är exempelvis vid ett vittnesmål så väl förberedd, så fullt säker på sitt minne, sin omdömesförmåga, sin opartiskhet, att han, om han kunde överblicka edens hela innebörd och konsekvenser, efter densammas avläggande skulle våga tala? Det oriktiga synes även vara att eden tillgripes först och ej endast där tvivelsmål uppstått rörande en uppgifts eller ett vittnesmåls vederhäftighet. Ty när menedsbrott så gott som är liktydigt med social död, borde eden icke avtvingas en människa utom i ytterst trängande mål, vari ingen klarhet kan vinnas, inga fällande eller friande bevis kunna uppbringas, utan där sista instansen måste bli den åtalades samvete och heder.

I nu föreliggande menedsmål står det ju klart att endast glömska, men en i detta sammanhang ödesdiger och dessutom på alla intresserade parter fördelad glömska föreligger. Men trots att alla med saken förknippade omständigheter bidraga att göra denna glömska fullt förklarlig kvarstår dock det faktum att icke allt som borde göras blivit gjort, innan eden avlades. Att den åtalade, såsom saken nu ligger, handlat i bästa tro och övertygelse är dock höjt över allt tvivel.

Avglömmandet av en handling bland tusentals andra blir ytterligare förklarlig genom statens senfärdighet då det gällt indrivandet av det i handlingen omnämnda beloppet. För dem som finna att summans storlek ovillkorligen borde fäst uppmärksamheten, är det kanske skäl i att erinra om att denna bör ses i samband med en tid, då millionposter hörde till ordningen för dagen. Slutligen, då ett bolag består sig med juridisk rådgivare, som äger att handlägga alla papper innan de framläggas för undertecknande av chefen, synes det rimligt att juristen i fråga beledsagar varje viktig handling med en orienterande förklaring. Ett papper som detta hade icke bort passera utan diskussion. Men någon dylik har icke förekommit. Förbiseendena synas, som härav framgå, ha varit rätt allmänna.

Men historien hade säkerligen fått ett annat förlopp, om eden varit, icke såsom nu en formel, varigenom man bekräftar sin övertygelse, utan ett rättvisans altare, till vilket man framgick väl förberedd, icke blott övertygad utan även vetande att det var sanningen och blott sanningen man bar fram.

——::——

Damväskor och Reseffekter
i olika sorters modeller och kvalitéer köper ni alltid billigast hos
John A. Gahm
KORSGATAN 12

Begär alltid
Kobbs Thé

EAU DE COLOGNE
i tvättvattnet
gör morgontoiletten uppfriskande och behaglig.
WURP & BOLL, AKTIEBOLAG
Kungl. Hovleverantör.
Göteborg.

BLOMSTER-hälsningar över hela jorden.
Kungl. Hovleverantör
Beställningar å blommor ombesörjes kostnadsfritt under garanti för omsorgsfullt utförande å alla platser av
Vasa Blomsterhandel
GUSTAF EKMAN
Telefon 4314 — 10365. Telegr. Vasa.
Medlem av Föreningen för blomsterbeställningsförmedling samt de internationella organisationerna F. T. D. i U. S. A. samt B—V. i Tyskland. 6000 medlemmar.
Säg det med Blommor!

MERKUR-TVÅLEN
är oöverträffad för tvätt af finare tyger med ömtåliga färger.

Husmödrar! Glöm ej!
för vår-rengöringen:
Prima Borstar,
alla slags hos
De Blindas Förening "Hoppet"
Sprängkullsgatan 15. Tel. 19308.
OBS.! Lager av alla slags korgar och korgmöbler.

Vår.

Blåst och rägn i natt.

I dag dimma.

Hela landskapet framträder som en suddig, sorglig teckning, vari endast de kala svarta trädgrenarna invid fönstren synas en smula tydligt.

Från inlopp och älv tjuta ångarna vinterlikt i den tjocka misten. Decembermist.

I rummens kakelugnar sprakar den sista veden av famnen, som skulle bli den oåterkalleligen sista före nästa höst. Vilken dårskap! Herr vedhandlare, vi få tydligen flera mellanhavanden i vår. Men Ni ä. säkert såsom alla icke längre vidare glad åt dem. Ni skulle nog vid det här laget hellre se en grön torva, ett blommande träd, sol över hav och hage.

Därute på landsvägen lunkar en skjuts fram. I dimman liknar den det overkliga ekipaget i Selma Lagerlöfs Körkarlen. Från ett öppet fönster drar en genomträngande fuktig kyla såsom en vintergata genom rummet.

Det är vår!

Ljusets, värmens och förnyelsens tid — i almanackan. Åtminstone än så länge. Men vi kunna i våra tider vänta oss vad som hälst — till och med sommar.

S—l.

A.-B. FERD. LUNDQUIST & Co.
för alltid på lager alla
VISKAFORS
skodon till fabrikspriser.

Wahlboms
29 Kungsgatan 29
NYHETER
i
Kapp-, Dräkt- och Ulster-Tyger
inkomma dagligen.
Enormt urval. Lägsta priser.

Offentliga nöjen.

Lilla Teatern.

Lördag och söndag kl. 7 och 9,
övriga dagar kl. 8:

Priffe.

"Den svenska näktergalens" monument.

Den som i dessa dagar vandrar omkring på Stockholms vackra Djurgård skall ute vid Framnäsudden stanna betagen inför en ny kvinnostaty i 1800-talets krinolindräkt, vilken tagit sin plats på den björkbeskuggade kullen invid sjön.

Det är Sveriges i dagarna avtäckta staty över den svenska sångens näktergal, Jenny Lind.

När man genom insamlade medel, vartill icke minst då det gäller stora kulturella minnen våra varmt fosterlandsälskande amerika-svenskar frikostigt bidragit, beslutit att resa detta monument över en svensk sångerska har man därmed visat vilket enastående rum Jenny Lind intagit i våra kulturella hävder.

Historien om den lilla fattiga svenska flickan som redan vid 10 års ålder sällade sig till de många andra elever vid K. Teatern, som där studerade för sitt arbete och bröd, och som några år senare var världsberömd och därtill en av samtidens frikostigaste mecenater och filantroper äger något nästan fabelaktigt. Allting böjde sig för skönheten i hennes sång och hennes väsen. Hon var en av de få som kunde sjunga mänskligheten till tårar och jubel, en av de ännu färre som i sin konst gav även personlighetens nobless, hjärtats idealitet. Man beundrade henne icke allenast, man dyrkade i henne en hög förebild. Man skänkte hennes konsts snille sin hänryckning, men hennes hjärtas godhet sin kärlek.

Den plats vara Jenny Linds staty placerats är en av de vackraste i hennes födelsestads omnejd. Ett äktsvenskt landskap med björk och sjö — en förnäm, avskild och härlig plats, värdig henne som i främmande land o. världsdelar vunnit det svenska namnet så mycken kärlek och ära.

——::——

De som segla över havet byta väl klimat men icke sinnelag.

Horatius.

——::——

NORDISKA INDUSTRI A.-B.
TAPISSERI DETALJ
Ö. Hamng. 8, 1 tr.
N·I·A·B
Gardiner, kuddar dukar.
GÖTEBORG

Kläd Edra barn

snyggt och billigt.

Hos oss är detta möjligt. — Våra inköp äro beräknade efter tiderna. — Vårt namn borgar för bästa arbete och kvalitéer till lägsta möjliga priser.

Gör ett försök!

Barn o. Föräldrar bliva belåtna.

LINDEMARKS

KYRKOGAT. 32 (Mitt emot Domkyrk.)

Den gamla lampskärmen.

Av

ELLA LUISE KISSENBERTH.

Från fönstret av mitt frontespisrum ser man en del av byn och där bakom skogen. Vackert och stilla vila de små stugorna inne i sina trädgårdar, vilka snart skola grönska och blomma. Sakta sänker sig våraftonens skymning. Mot horisontens förtonande guld står skogens mörka silhuett. Det flammar till i de ensamt liggande husens fönster, här, där — det lyser i rött, i grönt, i guld allt efter lampskärmens färg.

Över den långsamt inslumrande byn tänder stjärnehimlen sina ljus.

Är det detta landskap, sovande under stjärnorna, som återkallar i mitt minne en bild från min tidigaste barndom — en bild från min lilla mormors rum.

Då — där — kände man mycket litet till elektricitet och gas — man höll ännu troget fast vid den gamla fotogenlampan. Och över dess mjölkvita kupa välvde man en lampskärm, enkom gjord för att hänrycka ett barnahjärta.

Denna skärm av glänsande styvt papper återgav ett vinterlandskap, delvis målat, delvis fastklistrat; en liten bergsby med alla möjliga slags hus och en kyrka, en skola. Och trädgårdar fanns det, bäckar, en brunn, skog. På varje punkt på den nattliga himlen, där en stjärna stod, var papperet genomstunget och på baksidan fanns det gult silkespapper. Även fönsterrutorna i stugorna och i kyrkan voro utskurna med öppningarna täckta av silkespapper, gult, rött, blått, grönt.

Välvde man nu denna underbara skärm över lampan, då flammade det till överallt — stjärnorna tycktes blixtra och alla fönster blickade med klara och vänliga ögon ut i natten.

Jag vet ett barn, som i timvis kunde drömma sig in i det stilla landskapet där på den runda skärmen och vidare till de egna bergen i Schwarzwald där allt såg ut nästan så — endast så mycket större, hemlighetsfullare, mera skrämmande — Då greps den unga själen av hemlängtan och led bitterligen.

Detta lilla drömmande barn är sedan länge en vuxen människa och vet sedan länge, att någon drömd lycka icke finnes. På sin höjd bland fjärran blånande berg — eller just på en sådan lampskärm. Ty där finnas inga människor som vilja varandra illa.

Är det inte ändå något förtjusande med en sådan där urmodig lampskärm?

——::——

Lev levande!

"Vad är det som driver bien ut på osynliga stigar? Hur kunna de höra den musik, som sover i blomsjälen? Hur kunna de finna sin väg till det gemak, där honungen ligger blyg och tyst."

Tagore.

Människor, som kunna få allt vad livet har att ge, varför är deras blick ofta så tom och glädjelös? Sådana som fått resa och se världens allra vackraste platser, där himlen är så blå och jorden så betagande skön, vad ha de sett, många av dem!? Man kan få höra dem beskriva en dylik resa på samma glädjefattiga, liknöjda sätt som skulle de berätta om en promenad mellan Lilla Bommen och Stadsgränsen.

Och andra åter — jag var på biograf härom kvällen med en bekant, vi sågo bland annat en flygtävlan. Då grep hon tag i mig, hänryckt över det hon såg — ett grått moln med tre mörka punkter på, var vad som syntes på duken — men för henne var det flykt och lyftning, hon var visst med högt däruppe, kände luftens friskhet och såg ut över vidderna. Dock är hon fyrtio år, har fem barn, en mycket stor arbetsbörda och stora bekymmer.

Som en hägring såg jag den sekunden en flik lyftas utav förlåten, den förlåt, som döljer lösningen av gåtan: "Varför skola somliga leva i rikaste överflöd under det att andra ha det djupaste armod?"

Jo, det beror nog inte endast på vad en människa får, utan *hur* hon tar emot det erhållna. En trasdocka kan fylla ett litet barnahjärta med den ljuvaste moderslycka, under det ett annat barn står oberört inför den mest underbara skapelse i dockvärlden. En knoppande buske kan för den ena människan blott vara en samling hårda pinnar med några gröna ansvällningar och för en annan är den en den härligaste hälsning från alltings Skapare och Herre att ingen död finnes och intet levande blir glömt. Den som ser och känner blott med den materiella jordiska kroppen för den är allt endast materia, men den vars ande är levande och vaken, han ser genom och bakom materien, ser evigheten genom tiden och blomman bakom knoppen. —

Så låtom oss vakna, låt oss se seende och hörande höra!

A. S. S.

——::——

Barnsängskvinnornas vård.

På grund av andra kammarens förnyade beslut i ärendet har frågan om återupptagandet av den avbrutna utredningen om åtgärder för bättre vård i vissa fall åt barnsängskvinnor och nyfödda barn *fallit* i riksdagen. Andra kammaren stödde sitt beslut på åsikten, att det icke är staten utan landstingen som här böra och helt säkert också skola gripa in — tydligen en mycket osäker förhoppning.

De fattiga barnaföderskorna få antagligen — om man bortser från ett fåtal kommuner — ännu länge vänta på de kommunala förlossningshemmen för att i stället, såsom hittills, vara hänvisade till att låta förlossningsakten försiggå i familjens kanske enda rum, "spisrummet". I sanning ett hårt öde!

——::——

Att, på bekostnad av sin egen lycka, fylla en plikt, som icke är väsentlig för någon annans lycka, detta är med ett ord för lyckoläran ett fel av samma slag som att svika sin plikt för en lust, vilken icke är väsentlig för någons lycka — icke ens för vår egen!

Ellen Key.

——::——

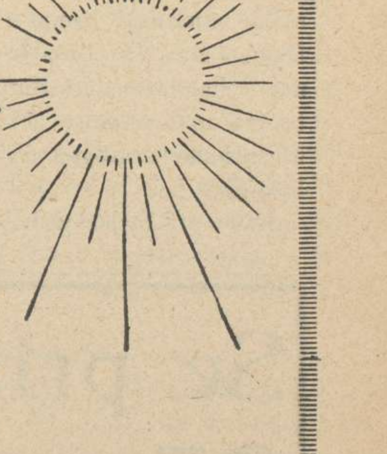
Insändarnes spalt.

Rörande den uppmärksammade bestraffningshistorien vid Lundby skola, varom Kvinnornas Tidning tidigare haft en insändare, hava vi såsom ett genmäle till "En manlig barnavän" mottagit nedanstående:

Skulle den, som kallar sig barnavän, vilja kosta på sig besväret att personligen på ort och ställe närmare taga reda på alla detaljerna vid bestraffningen ifråga, så kommer hans irritation över händelsen att strax lägga sig. I stället kommer han, liksom varje annan sunt tänkande människa, att reagera mot att disciplinstraff vid skolorna utan vidare, ensidigt bedömda, slungas in i pressen — reagera mot detta just för sin åberopade barnakärleks skull. — Barn behöva framför allt ro. Men ett nutida barn kan ju i tidningarna läsa om sina egna försummelser och olater och om dessas "omänskliga" bestraffning samt om sina lärares "omdömeslöshet" och "otroliga råhet i uppfattningen". Skapar sådant arbetsro och sinnesro åt späda själar? Och vilka frukter skördas av detta tidningsutsäde? Om de stora människorna utan vidare gå in på att förlusta sig med sensationella skolhistorier i pressen, så komma de små människorna en gång i sin framtid att dyrt få betala detta nöje. Lärarna ensamma förmå inte skydda det uppväxande släktet för dylik farlighet. Ansvaret härvidlag vilar på varje nu vuxen individ i samhället.

Sidentyger tåla ej för mycken värme — undvik Hett vatten, Heta järn, Brännande sol

Att vara klädd i siden är härligt. Det finnes ingen orsak, varför det ej skulle vara lika praktiskt som härligt.

Tvättar man siden omsorgsfullt, kan man använda det så ofta som helst utan bekymmer — låt Lux taga allt besvär.

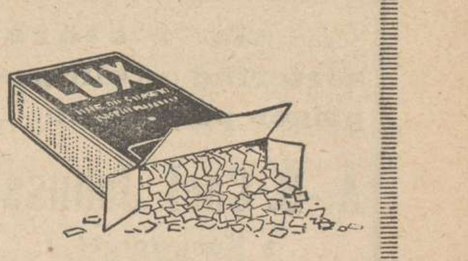
Lux är ren tvål i flingor, som vispas till ett kraftigt lödder, vilket drager ur smutsen. Lux skadar intet, som ej skadas av enbart vatten. På följande sätt kan Ni tvätta siden otaliga gånger.

Tvätt — I kokande vatten vispas Lux till ett kraftigt lödder. Tillsätt kallt vatten tills lösningen blir ljum. Doppa ned sidenet och krama löddret genom det. Gnugga ej. Skölj i ljumt vatten. Vrid ej. Kom ihåg: — ljumt lödder, ljumt sköljvatten.

Torkning — Torka aldrig siden nära elden eller i solen. Rulla in det i en ren handduk.

Strykning — När plagget är nästan torrt, stryk med ett varmt — ej hett — järn. Lägg en tunn tygbit mellan sidenet och järnet under strykningen.

LUX

SUNLIGHT SÅPTVÅL A.-B. GÖTEBORG

Vill Ni göra rummet ljust och glatt

KÖP DÅ TANGENS GARDINER

Bästa Fabrikat

NADCO HEMFÄRGER

Handskkompaniet

Drottninggatan 42

TELEFON 15379
GÖTEBORG

ALLTID TREVLIGA NYHETER I
HANDSKAR och VANTAR

(Eftertryck förbjudes).

Lilith.

ROMAN

Av Florence Warden.

Auktoriserad översättning av
Margareta Heijkel.

3

Det var något i hans blick och väsen, som hade en ögonblicklig och gynnsam inverkan på henne. Hon satt tyst och såg forskande på honom.

— Läkare? upprepade hon slutligen i förvånad ton. Men jag är icke sjuk.

— I varje fall är ni övernervös. Kanhända kan jag ge er något så att ni får sova, svarade doktor Mallory.

Han drog fördel av den lugnande inverkan hans ord haft på patienten och fick henne att lägga sig ned, varefter han tog hennes hand och kände på pulsen.

Hon lydde honom utan invändning och låg nu helt stilla och såg nyfiket på honom.

— Hur har ni kommit hit? frågade hon.

Doktor Mallory smålog åter lugnande, men jungfrun förekom honom med svaret:

— Fröken blev så blek, och i min ångest hämtade jag doktor Mallory.

— Vet min mor om det?

— Nej, fröken. Jag var rädd att skrämma henne, och jag tyckte, att det var bäst, att hon inte fick veta något förrän i morgon.

Lilith svarade icke.

Doktor Mallory, som skarpt iakttagit den sjuka, blandade sig nu i samtalet.

— Var inte ond på henne för att hon hämtade mig. Jag tror nu inte att det är något vidare i olag med er, men det är ju ingen skada skedd. Kanske kan jag få er att lyda min ordination.

Det sorgsna uttrycket hade nästan försvunnit från hennes ansikte. Med ett visst intresse frågade hon:

— Vad kan ni väl ordinera, om det icke är något i olag med mig?

Doktor Mallory satte sig ner vid sängen och skakade småleende på huvudet.

— Nej vänta nu! Jag sade, att det inte är "något vidare" i olag med er. Följer ni mitt råd, skall det snart inte vara det minsta i olag med er.

— Låt mig höra ert råd då, sade hon. Doktorn tycks ha bildat sig en åsikt om mig vid första anblicken.

Doktor Mallory vände sig till jungfrun.

— Var snäll och skaffa mig litet papper, sade han, under det att han tog upp en reservoarpenna ur fickan. Jag skall skriva ut ett recept på litet sömndroppar.

Jungfrun lämnade rummet, och doktor Mallorys stämma fick en annan klang.

— Ni lider under en eller annan stor sorg, sade han med ett visst eftertryck. Det är er själ som är sjuk, icke er kropp.

Ett uttryck av obeskrivlig lättnad gled över den unga flickans ansikte. Hon nickade och slöt ögonen.

Doktorn fortsatte:

— Det är mycket litet som jag och andra kunna göra för er. Ni måste söka hjälpen hos er själv. Ni måste försöka samla er och skaka av er den börda ni går och bär på. Jag säger inte, att ni skall glömma den — det är kanske icke möjligt. Men försök att få bort den från era axlar. Jag borde kanske inte tala till er så här, då jag ju icke vet vad det är jag talar om, men saken förefaller mig så klar och upplagd, att jag känner mig förpliktad att ge er ett råd, som ni gör klokt i att följa.

Den unga flickan reste sig upp och såg på honom med nästan rörande tacksamhet.

— Om ni visste vad det betyder för mig att höra en människa tala, som förstår mig, som kan röra vid såret utan att det smärtar, så skulle ni också förstå vad jag i detta ögonblick känner för er.

Glad som han var både över sin träffande diagnos och patientens tacksamhet, kände han sig dock nästan brydd inför den starka rörelse hon gav uttryck åt. Han hade en känsla av att han ryckts ur sin egen roll och tvingats in i en biktfaders. Det var på tiden, att han återtog sin verkliga profession.

— Ni kommer att känna er mycket bättre i morgon; om ni tar dropparne, som jag skall skicka er.

Med dessa ord förrådde han, att han bett om skrivpapper endast för att bli kvitt jungfrun.

— Ni kommer att få sova. Har inte sömnen varit dålig den sista tiden?

Lilith ryckte till.

— Förfärligt, viskade hon. Jag har haft sådana ohyggliga drömmar.

— Det beror uteslutande på, att ni tänker på obehagliga saker, sade doktorn, och den medkänsla som låg i tonen överskylde det intetsägande i förklaringen.

— Det är så lätt att säga, sade Lilith bittert.

— Ja, det vet jag.

Hans vänliga blick lugnade henne åter, men om han tänkt säga något, hindrades han därifrån av Simmonds, som just kom in med papperet hon fått order att skaffa.

Doktor Mallory reste sig och gick bort till det lilla skrivbordet, som stod mellan sängen och fönstret för att skriva ut receptet. Lilith följde honom med blicken, vilken icke för en sekund lämnade den resliga gestalten.

— Kommer ni igen i morgon? frågade hon ivrigt och räckte ut handen mot honom, då han reste sig.

Mallory såg leende på henne, då han grep hennes hand.

— Ja, svarade han, jag tittar in i morgon bittida och hör efter hurudan natten varit. Glöm nu inte mina föreskrifter, så skall ni få se, att ni snart kommer att känna er kryare.

Hon höll fast hans hand, klängde sig nästan fast vid den och såg honom in i ögonen med detta barnsliga sorgmod, som föreföll så oändligt rörande hos denna vackra varelse med de blå ögonen och den bleka hyn.

— Jag skall göra allt vad ni säger, sade hon ödmjukt.

Med dessa ord ännu ljudande i sitt öra och sitt hjärta lämnade doktor Mallory Old Court.

Aldrig förr hade någon kvinna gjort ett så djupt intryck på honom, aldrig hade han känt sig så fängslad som av den unga täcka flickan med

A. LUNDBLADS Begravningsbyrå
REKOMMENDERAS
Kungsgatan 12. Göteborg.
Tel. 11045, 776 ank. bostaden.

Sänd Eder **Tvätt** till
Tvättanstalten Västkusten
Vegagatan 46. Göteborg. Tel. 44443.
Omsorgsfullt arbete. Snabb leverans.

Upplysningar om fallet ifråga lämnas med beredvillighet vid den ifrågavarande skolan.

Lindholmsskolan den 15. 5. 24.

Blenda Christensson.
Folkskollärarinna.

Med anledning av ovanstående insändare hänvisar red. till den utförliga redogörelse för händelsen, som av folkskoleinspektören dr. Bruno Lundgren lämnats i G. P. av den 15 maj. Det skarpast påtalade i denna bestraffningshistoria, nämligen att vederbörande lärarinna efter utdelad aga skulle låtit den straffade flickan "schavottera" inför en pojkklass — med vilket uttryck man givetsvis får uppfattningen att flickan blivit grundligt utskämd inför klassen ifråga — får i folkskoleinspektörens redogörelse en helt annan belysning. Enligt denna hade flickan vid berörda tillfälle genom ouppmärksamhet och vårdslöshet i arbetet gjort sig förtjänt av aga, vilken även utdelades i lärarinnerummet. Flickans moder underrättades om det skedda och anmodades komma till skolan; under väntan på dennas ankomst fick flickan sitta i en gossklass, där hennes handarbetslärarinna följande timma undervisade. Flickans egen klass hade nämligen då slutat sin läsning.

Efter att därpå ha framhållit, hur flickans sedermera på Barnsjukhuset konstaterade klenhet vid tidpunkten ifråga icke var känd av lärarinnan, och hur därmed hennes handlingssätt blir förklarligt, uttalar folkskoleinspektören såsom sin åsikt "att det sätt, varpå denna historia behandlats inom pressen, icke varit ägnat att befordra det goda samarbetet mellan skolan och hemmet. Reglementet föreskriver, fortsätter dr. Lundgren, att målsman, då han anser sig ha skäl till missnöje med någon lärare och detta missnöje icke genom direkt hänvändelse till vederbörande lärare kunnat undanrödjas, bör vända sig till vederbörande överlärare, som äger att undersöka förhållandet. Därest målsman fortfarande finner anledning till klagomål hänvisas han till folkskoleinspektören. — — — — — — — — — —

Pressens intresse för undervisningen är förvisso en mycket viktig faktor för skolans utveckling och höjande, liksom även skolan icke av någon skuggrädsla bör vara ängslig för att giva utomstående inblick i sitt arbete, men då en myndighet är tillsatt just för att verkställa sådana undersökningar som den, vilken här varit av nöden, synes det endast höra till god ordning, att denna myndighet också i första hand bör träda i verksamhet och pröva det föreliggande materialet; det sätt varpå detta sker liksom den åtgärd som vidtages, kan ju sedermera vara föremål för kritik från allmänhetens eller pressens sida."

——::——

Se priset 25.00 Kr.
Enligt ovanstående modell, med sufflett, heltäckta sidor, gummihjul, kan omställas från liggtill sittvagn, hopfällbar, i brunt, blått och beige.
Sedan många år **största sortering** och **billigaste priser på platsen.**
A.-B. Carl Johnsson
2 Kungstorget 2.

VÅRENS ALLA NYHETER I
Cocos-Mattor
inkomna i elegant mönstersortering till särskilt låga priser.
Hemvävda Hemslöjdsgardiner
i skiftande läckra färger.................. mtr. 2⁷⁵
Hemslöjdstyg, Cretonne och Allmogedukar
i rikligt urval.
HERM. MEETHS A.-B
Vollmers-Meeths

Nya Gosskläder
inkomna.
Bluskostymer . . från 5 år **23** Kr.
Sportkostymer . „ 5 „ **18** „
Kavajkostymer „ 6 „ **21** „
Gossrockar . . . „ 3 „ **18** „
Pyjamas, Underkläder, Strumpor.
Berlin's
FISKTORGET

Den förnuftige söker smärtfrihet, icke njutning.

Aristoteles.

——::——

INREG. VARUMÄRKE
EKSTRÖMS JÄSTMJÖL
ÖREBRO KEM.-TEKN. FABRIK
GRUNDAD 1855

Blyga barn.

I Kvinnornas Tidning nr 16 skriver Frida Erikson mycket intressant om blyghet och mindervärdighetskänsla. Frågan är aktuell, ty oändligt många lida av den sjukan. Låt oss söka grunden — botemedlet finns!

Tidigt framträder blygheten, man kan ge akt på denna sinnets ömtålighet hos mycket små barn. Få föräldrar ha förståelse för den ängslan, barnet visar gent emot främmande; de tvinga de små med maktord — och ernå i grund och botten ett negativt resultat. Just genom tvång blir hjälplösheten sittande fast för alltid, mindervärdighetskänslan slår rot. Dagligen kan den iakttagande se, att små barn ej vilja hälsa; och det kallas då: trots, egensinne, bristande uppfostran m. m. Vanligen är det endast ett naturligt värn mot det främmande element, som barnet ännu ej känner och ej kan handskas med. Vore det ej klokast att inte lägga så stor vikt på blyga barns hälsning? Jag kände en liten gosse, som absolut inte ville hälsa på obekanta. Särskilt mot damer hade han en tydlig antipati, härstammande från en sorgklädd, högljudd "tants" häftiga smekningar, då pysen var tio månader. Trots allt klander över metoden, lät modern honom slippa hälsningstvånget, tills han en vacker dag vid fem års ålder självmant presterade sin första bugning. Antagligen kände den unge mannen sig då stå säkrare på sina runda, manligt kraftiga ben gent emot det svaga könet och hade utan tvång fått den självkänsla, en människa så väl behöver vid beröring med yttervärlden. Gossen är nu, vid tio år, en frimodig, öppen och hövlig skolgosse — alla "tanters" förtjusning!

Ännu en orsak till barns blyghet är, att de flesta föräldrar ha den fula vanan avsnäsa barnets frågor med ett: "låt bli att fråga så dumt!" eller ännu värre: att göra narr av och skratta åt dem. Om man reflekterar, är det inte svårt att avgöra, vem som i detta fall är den "dumma" parten, föräldrar eller barn? Det sorgliga i saken är blott, att barnet lätt får en känsla av mindervärdighet, — en hämsko i den inre utvecklingen, ett tryck över sinnet, en osäkerhet gent emot andra!

En tredje synd begås mot de värnlösa små, när hela världen anser som sin rättighet, till och med skyldighet, att "beundra" småbarn på ett rått, handgripligt sätt! En ung mor, vars lilla söta flicka ej kunde visa sig utan att ettåringen var utsatt för vuxna personers attacker i en eller annan form, skyddade den lillas nerver genom att hänga en pappskylt på hennes vagn med följande inskrift: "Var snäll låt bli att tilltala, vidröra eller kyssa barnet", — en åtgärd, som naturligtvis togs illa upp, men hade önskad verkan. En väninna till flickans mamma kritiserade skylten: "Det ser ju ut som ett nummer i zoologiska trädgården, kära du", och fick till svar: "Ja, man har tydligen den uppfattningen, att min högst privata egendom — barnet — är ett slags utställningsobjekt för allmänheten. Om folk tro, att de göra mig stolt genom att sysselsätta sig med den lilla, så är det ett misstag. *Alla* barn äro underbarn — mitt naturligtvis alldeles särskilt — så för den skull behöver ingen besvära sig med några utgjutelser!" — Resultatet var glänsande. Den lilla, som förut var ängslig, blyg och orolig, är nu en öppen, ogenerad treåring, tack vare mamas otroliga, men praktiska skyddsmedel!

Om vuxna ville låta barn vara i fred och lämna den unga, ömtåliga plantan att i ro vinna inre kraft och få vänja sig vid yttervärlden så småningom, så skulle de, vilka lida av blyghetens och mindervärdighetens sjuka decimeras till några få.

Felicia.

——::——

A. Ellwén
Kött- och Fläskaffär
Saluhallen 133. Telefon 4481.
OBS!. Prima varor. Billiga priser.
Redbar behandling.

Kyckling, Höns, Tjäder, Orre, Ripa, Järpe, Rapphöns
till billigaste priser i
Björks Vildtaffär
St. Saluhallen 1. Tel. 1648 - 20834

Små råd för hus och hem

äro alltid behövliga. Den erfarnare husmodern vet så många ut- och genvägar som den yngre och oerfarnare ej har en aning om. Såsom en god handbok i detta fall rekommendera vi Märta Ramels å Lindblads förlag i Uppsala i dagarna utgivna "Småråd för hus och hem", pris 1,50. Förutom en hel del andra goda råd i fråga om strumplagning, fläckuttagning, metallputsning m. m. m. m., ger den en klar, av fullt belysande illustrationer beledsagad lektion i serviettbrytning, som torde bli mången husmoder till stor nytta vid dukandet av ett fästligare middagsbord.

——::——

Vise män hämta lärdomar av sina fiender; narrar bliva fiender till sina vänner.

——::——

Varför plågas med dåligt kaffe då Ni kan få Swalanders kaffe! Butiker: Kungsg. 17 Korsg. 13, Bazar Alliance· Prova redan i dag! Säljes endast i egna butiker.

ÅNGBAGERI A.B.
ROSENLUNDS BRÖD

Varje förständig husmoder använder
Pellerins Margarin
i hushållet

GÖTEBORGS LINOLEUM-MAGASIN
PETERS. FRANZÉN & CO

BREVLÅDA.

Ida H—dt. Vi mottaga al[...] ibland liknande klagomål och ha[...] de fall vi kunnat sökt att, om [...] avhjälpa, ty det är ju omöjligt, [...] dock råda och anvisa utvägar ur s[...] righeterna. Men ert fall är bety[...] ligt mera invecklat, och vi tro kna[...] past Ni vinner något med att gö[...] det hela till en föreningsangeläge[...] het. Vi skulle hellre föreslå [...] *direkt* och förtroendefull hänvändel[...] se. Det finns ju många skäl so[...] tala för att den ej skall lämnas ob[...] aktad.

Uppvaknande 24. Ni isolerar [...] säkerligen för mycket. Gör E[...] hem till en medelpunkt för någ[...] goda och utvalda vänner och d[...] "förlorade trevnaden" skall med [...] visshet återvända.

Ready. Tillskriv institutet direk[t]. Vi förfoga nämligen, tyvärr, ej öv[er] dess statuter.

Prenumerant från början. Intr[es]set skall icke stå obelönat. Välkom[men]!

——::——

Bröstkaramellen ENGELBRE[KT]
Välgörande, Välsmakande, Oöverträffad
Lagligen skyddad. Ende tillverkare
A.-B. Karamellfabriken Engelbrekt, Örebro
Säljes överallt i påsar om 1 hg. à 50 öre

Gyllenhamars UNDERBARA HAVRE-MUST
Har Ni försökt det?
För ÅLDRINGAR, VUXNA OCH BARN.

"ANVÄND ALLTID Finess SKOCREAM"
INREGISTRERAT

Arla Mjölk
Distribution på glasflaskor.
Tel. 40781, 45699

Största urval, moderna varor. Lägsta priser allid hos
Hedströms
10 SÖDRA LARMGATAN 1[0]
Linnégatan 11. Karl Gustafsgatan 5

de rörande ögonen och det sorgsna ansiktet.

Och aldrig förr hade hans fantasi och hans nyfikenhet arbetat med sådan ivér.

Att den vackra miss Ames bar på en eller annan fruktansvärd hemlighet, därom rådde väl knappast tvivel, men det var omöjligt för doktor Mallory att tro, att det var en hemlighet, som kastade någon skugga av skuld eller skam över henne själv. Han var tillräckligt erfaren för att veta, att oskulden kan vara en mask, men hans känsla och förstånd sade honom, att detta icke var förhållandet här. Han visste, att den själ som blickade ut ur dessa blå kvinnoögon var ädel, ren och utan synd.

Vad var det för en hemlighet som tyngde henne? Det lönade sig icke ens att försöka gissa den.

Han kände redan, att hans vackra patient upptog största delen av hans tankar och att hon antagligen även framgent skulle komma att göra det. Han sökte förgäves undandraga sig den trollmakt, som utstrålade från henne och som hotade att bemäktiga sig hela hans väsende. Denna förtrollning, det kände han, skulle växa och växa, tills den hade honom helt i sitt våld.

— — —

Nästa morgon då Simmonds bar in teet till fru Ames, som ännu icke stigit upp, talade hon om vad som förefallit kvällen förut.

— Jag har något att berätta, sade hon, och jag hoppas, att fru Ames icke tycker illa vara, men fröken Lilith blev så sjuk i går kväll, att jag hämtade doktorn till henne.

Fru Ames utstötte ett skri av förfäran.

— Simmonds, vad är det ni säger? Låt mig veta det genast. Är hon allvarligt sjuk? Döljer ni något för mig. Är hon — död?

Den dödsångest, som stod målad i den stackars gamla damens ansikte, kom Simmonds att skälva som ett asplöv.

— Död — o, bevara mig, nej! Fröken Lilith är visst inte död. Hon är mycket, mycket bättre än jag någonsin har sett henne. Doktorn gav henne litet sömndroppar — han kom själv hit med dem och lämnade mig dem. Fröken Lilith tog dem, och hon är en helt annan människa i dag.

Fru Ames föll tillbaka mot kuddarna med en suck av lättnad.

— Gud vare lovad viskade hon med slutna ögon och drog ett djupt andetag.

Fru Ames var en spädvuxen liten kvinna vars hår var silvervitt, ehuru hon knappast kunde vara mera än femtiofem år. Hennes milda bruna ögon kontrasterade sällsamt mot det vita håret och gav åt hennes ansikte, som säkerligen gång varit vackert, ett drag av förfining. Men hennes skönhet hade tydligen tillhört en helt annan genre än den högresta dotterns. Hennes röst var lågmäld och blid, hennes väsen vänligt och präglat av en behaglig tillbakadragenhet, som man sällan finner hos vår tids högröstade, självmedvetna kvinnor.

— Jag hoppas att frun icke är ond på mig, sade Simmonds, då hon räckte henne teet.

— Ond, nej! Jag tycker tvärtom, att det var snällt av er att vara så omtänksam. Svimmade hon? Berätta alltsammans för mig. Jag måste genast upp för att se till det kära barnet.

Men Simmonds skyndade sig att lugna den gamla damen, då denna gjorde min av att stiga upp.

— Frun skall inte vara orolig för henne, protesterade hon. Fröken Lilith har det riktigt bra. Hon ville stiga upp, men jag förhindrade det. Jag sa, att hon hällre borde vänta tills doktorn varit här. Han sa, att han skulle komma på morgonen.

Fru Ames såg lugnare ut, men fortsatte att göra anstalter för sin uppstigning.

— Kommer han hit igen? Nå, det gläder mig, förklarade hon. Jag måste tala med honom och höra hans åsikt om min dotter. Giv mig det varma vattnet — jag måste upp. Vad heter doktorn?

— Mallory.

Fru Ames skakade på huvudet.

— Jag har aldrig hört det namnet. sade hon. Men jag känner ju icke någon av läkarne här. Hur fick ni reda på honom?

— Jag har ofta gått förbi hans villa, och då har jag sett hans namnplåt, svarade Simmonds, som icke hade lust att ge sig djupare in i ämnet.

Men sanningen var att Simmonds, som hade skarp blick för manlig skönhet och som sett doktor Mallory då han ridit förbi, hade kommit till insikt om att han var en läkare just efter hennes sinne.

Det skulle emellertid snart visa sig att fru Ames icke var av samma åsikt. Hon klädde sig brådskande och skyndade till dotterns rum, där hon snart övertygade sig om, att det icke var något i vägen med den unga flickan och att hon såg mycket friskare ut än hon gjort sedan deras ankomst till Old Court.

Lilith framstammade en ursäkt för den oro hon vållat.

— Jag borde naturligtvis inte tillåtit Simmonds att hämta doktorn, förklarade hon, ty egentligen fattades det mig ju ingenting. Men jag är i alla fall glad, att han kom — jag har sovit bättre i natt än vad jag gjort sedan jag vet inte när.

(Forts.).

——::——

Passa på tillfället!

8,000 ex. billiga noter.
För Piano 25 öre pr ex., för Violin eller Cello och Piano 25 och 50 öre pr exempl.
Södermans Musikaffär
V. Hamngatan 24. Tel. 3137.

Sjukgymnastik och **Massage**
meddelas av
TORBORG DAHLLÖF
Ex. från Doktor Arvedsons institut, Stockholm.
Seminariegatan 22.

JACOBSSONS Rikspatent
GIVER DET MESTA BRÖDET AV DET MINSTA MJÖLET
HALMSTAD

KVINNORNAS TIDNING

Blusen skall, för att kunna tvättas om och om igen och ändock se fräsch ut, tvättas med Gummans FLINGOR
Fabrikanter A.-B. ENEROTH & Co., Göteborg.

N:o 21. 4:de årg.

25 Maj 1924.

Annonspris: Textsida 25 öre pr mm.
» sista sidan 20 öre pr mm.
Längre annonsering rabatt.

Utkommer varje söndag.
Utgivare och redaktör: INGEBORG DAHLLÖF. För annons- och ekonomiavdelningen: EDITH RICKBERG.
Redaktion och expedition: *Vallgatan 27, Göteborg.* Tel. 18070.

Prenumerationspris:
Helår Kr. 6:—. 1/2 år Kr. 3:50. 1/4 år Kr. 2:—.
Lösnummer 15 öre.
Centraltryckeriet, O. Ericson, Göteborg 1924.

Eftertryck tillåtes gärna om "Kvinnornas Tidning", med hela namnet utsatt, angives som källan.

INNEHÅLL.

——::——

Utlandskrönika
i sammandrag.

Den kända amerikanska tidskriften "Review of Reviews" har i sitt senaste nummer ägnat en del av sin uppmärksamhet åt den europeiska situationen. En viss Frank H. Simonds har för politiska studier besökt Europa, där han haft tillfälle att utbyta tankar med ledande politici i olika länder och han framlägger nu studieresultattet i en längre artikel. Mr Simonds har funnit en allmän europeisk fredsvilja, men den är icke uttryck för en hjärtats omvändelse utan endast för en sinnets trötthet, för fruktan. Den nu levande europeiska generationen vill icke genomgå krigets fasor och lidanden ännu en gång. Man önskar leva i fred för egen del, men lämnar samtidigt med berått mod i arv till den nästa generationen en mängd mellanfolkliga problem, för vilkas lösning vapenmakt antagligen skall påkallas. Äro de olika folken nöjda med de i Versaillesfreden grovt tillyxade gränserna? Är en fredlig slutuppgörelse tänkbar mellan t. ex. Tyskland och Polen, ungrare och tjecker, ryssar och rumäner?

För den närmaste tiden och kanske ytterligare två, tre decennier finner emellertid mr Simonds de fredliga utsikterna goda. Frankrike skall, efter valen och vänstersegern, icke längre lägga hinder i vägen för skadeståndsfrågans lösning utan ge England ledningen och följa dess fredspolitik. — Men Tyskland? frågar mr Simonds. Vilka äro dess planer? Man vet det icke. Finns fredsvilja också hos det tyska folket? Det förefaller ovisst!

Och låt oss efter denna utvikning övergå till veckans utrikespolitiska händelser!

Den politiska situationen i Frankrike är fortfarande oklar och förvirrad. Valsegern synes ha kommit som en fullständig överraskning för det vinnande vänsterblocket, socialisterna och de borgerliga radikalerna. Man har icke på förhand gjort upp något arbetsprogram och vet icke vilka av de många och långt gående vallöftena man skall våga flytta dit. Man har icke häller planerat regeringsbildandet, och frågan om socialisterna skola gå in i regeringen är ännu oavgjord. Uppdraget att bilda den nya ministären torde tilldelas den social-radikale ledaren Herriot.

Paristidningen "Rappel", höger, offentliggör en valstatistik, som visar, att det nationella blocket vid valet samlade 30,419,847 röster men vänsterblocket endast 28,139,831. Att det sistnämnda icke desto mindre segrade tillskrives "en otymplig valmetod" och "ogynnsamma tillfälligheter". Under hänvisning till de angivna röstsiffrorna råder högerpressen den blivande vänsterregeringen "att icke rycka för hårt i tömmarna, ty då torde det hända att hästen slår bakut".

Den första prövningen de nya maktinnehavarna i Frankrike ställts inför är francens dagliga språng nedåt. Vad som ligger bakom denna företeelse är icke känt. Man säger högerpolitiska intriger men också fruktan för den mot kapitalet fientliga politik man tror att vänsterblocket skall föra.

Icke häller i Tyskland har den politiska situationen hunnit klarna efter valet. Man vet icke hur de olika riksdagspartierna skola gruppera sig och hur den koalition kommer att se ut, som skall tillsätta den nya regeringen. Man tror, att den kommer att bestå av de tysk-nationella samt de borgerliga mellanpartierna med undantag av de radikalt sinnade demokraterna.

Den engelska arbetarregeringen har nu givit sig i kast med lösningen av arbetslöshetsfrågan. Understöd! *Arbete* kan regeringen icke skapa. Man räknar med en miljon arbetslösa under de två närmaste åren och sedan konstant 800,000! England är överbefolkat och överindustrialiserat samt går, om man får tro den franska pressen, till mötes en i ekonomiskt hänseende bekymmersam framtid.

Man fruktar, att förbudet för japaner att inflytta i U. S .A. skall uppväcka ett japanskt rashat mot de vita i allmänhet. Förbudet har funnits redan förut men i hemligare form. I en mellan Japan och U. S. A. år 1907 träffad överenskommelse "Gentlemen's Agreement" begränsade det förstnämnda landet "frivilligt" sin emigration till U. S. A. Endast ett par hundra japaner, och därav inga arbetare, ha, pr år räknat, fått utresetillstånd till Förenta staterna. Den nya amerikanska invandringslagen, som portförbjuder japanerna, har sålunda icke varit av behovet påkallad. Den måste av Japan uppfattas som en sårande handling, detta så mycket mera som den ställer japanerna i samma led som de av amerikanerna föraktade kineserna och övriga färgade folkslag. Japanerna äro ett ärekärt folk, och man vet icke vilka framtida följder amerikanernas arroganta uppträdande kan komma att få. En så sansad tidning som engelska "Times" betecknar detta mellanhavande som "världens fruktansvärdaste problem".

——::——

Hemligheten.

Hälsa, långt liv och själslig spänstighet.

Ett långt liv med hälsa och själslig spänstighet in i det sista äro önskemål, icke främmande för människan o. ej heller ovärdiga henne. Det är dock ytterligt sällan dessa önskemål förverkligas, men vi tycka oss *ana*, att det skulle kunna bliva regeln, om vi funne lösenordet till livets hemlighet. Många hava sökt det och vi skola återgiva en del uttalanden i ämnet, vilka helt säkert skola väcka intresse. Början göres med en artikel som redaktör James Douglas skrivit i sin ansedda tidning "Sunday Express" vilken icke — vad namnet kunde låta förmoda — är en religiös utan en helt världslig tidning:

Hemligheten av att kunna uppnå ett långt liv ligger, skulle jag tro, ej i någon diet eller i asketism eller någon sorts avhållsamhet. Alla de konventionella idéerna i den vägen äro värre än värdelösa. Ett långt liv uppnås ej genom något sätt att leva eller någon form av fysiska övningar. Ett långt liv beror på något, som är svårt att definiera, men som jag tänker mig är sann harmoni mellan kropp, själ och ande. Det är märkvärdigt att under sökandet efter hemligheten till ett långt liv, så har *kroppen* tillskansat sig hela människosläktets uppmärksamhet. Den medicinska vetenskapen är envist och hårdnackat materialistisk. Den ignorerar fullständigt det faktum, att anden är viktigare än vare sig förståndet eller den fysiska kroppen.

Min teori är, att hälsans hemlighet, och därför hemligheten av ett långt liv, sitter varken i hjärta, pulsådror, lever njurar, ryggmärg eller nerver, ja, ej en gång i hjärnan. Den finns i själen eller anden, som behärskar alla kroppens organ, dess krafter och verksamhetsyttringar.

Gud är en ande och det är människan också. Religionen är andens vetenskap liksom teologien är hjärnans. Teologien är död, varemot religionen är levande. I varje religion finnes mysterier, som uppenbaras allenast för dem, som ha upptäckt trons allmakt. Dessa mysterier avspeglas dunkelt i inspirerad poesi och inspirerad prosa. Det mänskliga språket är ett ofullkomligt uttrycksmedel för meddelandet av dessa hemligheter. Dess ord äro endast symboler, som äro utan betydelse för dem, som ej höra till de invigda. Frid, sanning, ljus, liv, glädje, kraft, tillbedjan, gudstjänst, offer, nåd, läkedom. Alla dessa ord äro betydelselösa för världsmänniskan, vars själ är tyngd och förmörkad av det materiella.

Bristen hos alla religioner är, att de äro grundade på den villfarelsen att kropp och själ äro två fientliga makter, som måste leva i ständig fejd tills döden skiljer dem åt. Sanningen är, att kropp och själ äro ett, och att livets hemlighet är den harmoni, som smälter dem samman så, att universums outtömliga källa av kraft och förnyelse kan tillåtas sända sina flöden in i varje atom, varje elektron, varje proton och i varje nerv och varje por.

Atomteorien har bragt oss mycket nära denna livets eviga hemlighet. Den uppenbarar för oss det underbara faktum, att inom vårt jag finnes ett universum i yrande rörelse. Universums livsström flyter igenom vårt blodomlopp. Det är hjärtats slag, som håller oss vid liv. Det är samma kraft, som sätter stjärnorna i rörelse, som utsänder ljuset och behärskar tidvattnet. Det är samma makt, som leder årstidernas gång och kommer blad och blommor att slå ut. Vetenskapen har ännu ej upptäckt de lagar, som reglera tillflödet och utflödet av denna hemliga energi. Varför ej? Emedan lagarna äro andliga, och vetenskapen vill ej veta av anden, fastän denna är mera levande än materien, ty det är anden, som gör materien levande.

Jag tror, att det är möjligt att uppdaga de andliga lagar, som reglera själens verksamhet inom kroppen. Christian Science är lagarna på spåren och den har bragt frid till många disharmoniska liv. Spiritismen är också dessa lagar på spåren, och den har också bringat frid till mången laglös existens. Men både Christian Science och spiritismen äro ytterligt materialistiska. De treva i köttsligt mörker efter själens mysterium.

Hemligheten ligger i att ej skilja mellan ande och kropp och att söka försätta båda i full harmoni med hela världsalltets ande, som vi kalla Gud. Och hur kan detta åstadkommas? Genom den avgörande viljeakt, som vi benämna tro. Tron är kontakten mellan den gudomliga kraften inom oss och den gudomliga kraften utom oss. Hur kan den kontakten komma till stånd? Det sker genom en andlig och fysisk överlåtelse. Den gudomliga kraften söker ständigt att få flöda in i den mänskliga kroppen och själen. Påtryckningen försiggår ständigt, oavbrutet liksom trycket från den atmosfär, som omger oss. Vi kunna andas in Gud lika lätt som vi andas in luften. Han är oss närmare än vår egen kropp.

Det finns ett välkänt system sammansatt av andliga och kroppsliga övningar, som är grundat på detta mystiska faktum. Det är mindre mekaniskt än de gamla formerna för fysisk gymnastik. Det söker syrsätta själen lika väl som kroppen. Det öppnar själens och kroppens portar för den andliga livsströmmen. Jag tror ej, att hjärnan är säte för den andliga kraften. Mänsklig förmätenhet har gjort hjärnan till en despot. Den gudomliga kraften är ej intellektuell. Den är super-intellektuell. Den är ej rationell. Den är super-rationell. Vi kunna ej ta emot den annat än genom tron.

Forts.

——::——

Nämnda och onämnda.

Av *LOUISE BERGH.*

Falsarier höra numera till ordningen för dagen.

I runt tal torde det ha stulits åtskilliga millioner i vårt lilla land under de abnorma år efter kriget ohederlighetsepidemien grasserat. Man vet icke längre var eller när nästa avslöjande skall ske. Upptäckterna falla tätt och överraskande, utan att en människa anat vad som komma skulle.

Såsom förut anmärkts i denna tidning har den bristande kontrollen i ett flertal fall där det gällt allmänna medel och där en noggrann kontroll sålunda med fog kunnat krävas från allmänhetens sida, varit ett av skälen till att förskingringarna kunnat taga ett stundom så nästan katastrofartat omfång. Men för dagen skola vi lämna denna sida av saken därhän för att vända oss mot en annan — nämligen den brottsliges närmaste omgivning.

När en familjeförsörjare med en viss fixerad inkomst under år lever upp en vida större summa än hans inkomst representerar måste man undra, hur detta faktum kunnat undgå de närmastes uppmärksamhet och misstankar. Man tycker ju att det ej skulle fordras så mycket affärsförstånd för att förstå att man ej kan förbruka 1,000 kr. och mera pr månad, om mannens månatliga inkomst exempelvis är 700 kronor. En hustru, som ser att tillgångar oavbrutet flyta in utan att kunna förklara deras källa borde ovillkorligen, anser man, gripas av ängslan och oro för att ej allt står rätt till.

Man kommer här till en mycket trasslig punkt i många äktenskap. Alla äro nämligen icke baserade på ömsesidigt förtroende. Tvärtom beror husfriden i många hem på att hustrun ej blandar sig i mannens affärer. Hon erhåller sin bestämda månadspäng, och därmed betraktas makarnes ekonomiska mellanhavanden slutbehandlade. Var mannen gör av resten, och hur stor denna rest är, anses hon icke ha med att göra. I dessa fall kan mannen dels tänkas leva upp sina orättfångna medel utanför hemmet och sålunda ställa hustrun totalt utanför sina handlingar eller kan han visa sin frikostighet hemma och förklara tillgångarna över lönen vara för hustrun okontrollerbara extraförtjänster. På så sätt låter det förklara sig att hustrun i en del fall kan vara fullständigt okunnig om att hennes man rör sig med oärligt åtkomna medel.

Men förklaringen är icke helt tillfredsställande. Ty man har här även att räkna med en annan faktor än vetskapen, nämligen instinkten. Kvinnan har i allmänhet en utomordentligt säker och högt utvecklad instinkt. Hon vet ofta utan att veta, får ingivelser utan att kunna förklara varifrån de komma, hon känner med andra ord på sig om allt står rätt till eller inte. En man må vara hur skicklig skådespelare som helst, så håller ingen av hans masker inför hustrun. Det skall vara mycket säregna förhållanden i ett hem, där mannen kan gå och bära på en tryckande hemlighet utan att hustrun observerar att något är på tok med hans själstillstånd. På något sätt måste han någon gång röja sig — genom sömnlöshet, oro, tungsinne, nervösa utbrott, grubbel, allmän otillfredsställelse. Det är ju tydligt att en hustru, även om hon på denna väg småningom letar sig fram till sanningen, *icke* blir mannens angivarinna. Men det är lika tydligt, att en hederlig hustru icke låter oegentligheterna ostört fortfara, sedan hon en gång fått ögonen öppnade för dem.

Men här nalkas man en annan trasslig punkt i många äktenskap nämligen det kvinnliga habegäret. Starkast utvecklat är det en lågande passion. Så länge kvinnor av denna läggning ha förlig vind för sina önskningar och allt går flott framåt sky de alla obehagliga tankar, som — det känna de instinktivt — måste leda till ett resolut avbrytande av den färd på den sociala fåfängans hav som synts dem så angenäm. I optimistisk, icke tro utan förhoppning att allt reder upp sig till slut, fortsätta de alltså med full fart tills det hela står på grund.

Det finns kvinnotyper av denna sort som göra män till verkliga martyrer. Genom sitt ödslande, skuldsättande och sin allmänna huvudlöshet ifråga om ekonomi, förvandla de mannen till en träl, vilken hetsas att pröva alla tänkbara vägar för att nå de summor, som oavbrutet smältas ned i hans hem som i en ständigt glödhet degel. Vem har icke någon gång i sitt liv påträffat denna figur, som antichambrerar i banker, hos goda vänner och procentare för att skaffa nya växlar, lån och pängar mot oskälig ränta till de svindlande utgifter hans fru och kanske även döttrar draga över hans huvud.

Det är vid varje nytt fall av brottslighet svårt att veta, vilken typ av dessa här nämnda en man har bakom sig. Kvinnan som ingenting vet och intet fått med av de medel som rullat, kvinnan, som anar att man lever upp för mycket, men som på grund av bristande förtroende från mannens sida icke kan skaffa sig visshet, eller kvinnan som förstår, men som i sin gränslösa egoism och egenkärlek blundar för mannens utvägar, blott han skaffar henne, vad hon begär.

Ställer man gentemot dessa kvinnor upp den med mannens alla göranden och låtanden förtrogna och samvetsömma hustrun, som är lika mån om mannens heder som om sin egen får man det normala fallet. Denna hustru sparar sig ingen möda för att hjälpa sin make att i alla livets skiften förverkliga och stå fast vid hederns och rättrådighetens ideal. Så långt hon övar sitt inflytande får ingen handling begås, som kan kasta en skugga på hennes anhörigas karaktär. Deras heder är hennes. Hon

SKANDINAVISKA KREDITAKTIEBOLAGET
GÖTEBORG - STOCKHOLM - MALMÖ

Avdelningskontor över hela landet

Egna fonder Kr. 182,000,000:—

Gottgör å insatta medel högsta gällande ränta

Telegramadress "Kreditbolaget"

(Inf. gen. Göteb. Tandläkaresällskap)
Tandläkare Anne-Marie Heijde
Vasaplatsen 1. Telefon 15500.
Rådfrågning: Vard. ½2—½3, övriga tider efter avtal.

bevisar det ständigt i sina handlingar, men hon fordrar även å sin sida bevis genom att kräva att vara deras fullt förtrogna.

Det är därför ingen anklagelse som träffar kvinnan i allmänhet, om man vågar påstå att, tyvärr icke alla kvinnor ha denna omutliga heders- och rättrådighetskänsla. Här spelar kanske kvinnans stora brist på egna tillgångar en viktig roll. Genom att sakna de medel, som skulle kunna tillfredsställa deras önskningar, förledas de att fantisera om allt möjligt slags ägande som om en obeskrivlig lycka. Ha-galenskapen i en eller annan form tar dem i besittning och förvillar totalt deras omdömesförmåga. Man har exempel på hur dylika fantasigiriga mödrar till och med kunnat uppmuntra sina i förvärvsarbetet utkomna söner att taga hem litet till dem av det som fabriken, lagret eller kontoret har i överflöd. Några prover, litet ljus, ved, socker, en del papper och frimärken t'll husbehov — allt detta betyder ju enligt deras resonemang ingenting för rika herrar arbetsgivare. De uppväcka med andra ord tjuven hos sin son och begagna sig hänsynslöst av hans svaghet för modern i det enkla hemmet till att få honom att slå in på farliga vägar, som, en gång lyckligt prövade, leda till allt djärvare och djärvare tilltag. Får sonen till en dylik moder sedermera en hustru med samma förvända uppfattning — en hustru som vet att tjuvgods föres in i hemmet o. som därvid icke ögonblickligen och obetingat tar sin ståndpunkt till saken — då är den mannens öde i en eller annan form beseglat. Han behöver icke alltid bli dömd, men han ställes småningom utanför. Utan att han själv anar det äro hans manipulationer kända — ingen vill ha honom i sin tjänst — ingen kan lita på honom. På grund av en samvetslös moders habegär till några futtiga varor är alltså en kanske högt lovande bana ohjälpligt och mystiskt bruten.

I brottmålsreferaten förekomma blott ett namn — den verkställandes. De andra nämnas aldrig. Det finns oskyldiga bland de onämnda, men även skyldiga. En har verkställt men många ha förbrukat. En framtida lag skall måhända med dessa synpunkter för ögonen fördela ansvaret på annat sätt än som nu sker.

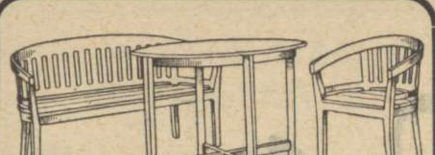
——::——

Kvinnor, I viljen ju älskas riktigt starkt, länge, ja, intill döden — så varen då mödrar för edra barn!

Jean Paul.

——::——

PÄRLOR JUVELER
i modern infattning fördelaktigast hos
K. Anderson
Hovjuvelerare. Ö. Hamng. 41.

Trädgårdsmöbler
i stort urval.
Omålade ... fr. Kr. 30:—
Vitmålade ... Kr. 50:—
pr garnityr 4 pjeser.
Trädgårdsparasoller, Tält, Trädgårdsredskap, Hängmattor m. m.
A.-B. Ferd. Lundquist & Co.

Från en damkupé.

En gentleman har från en sittplats ute i boggievagnens korridor med intresse studerat damkupén. Hans betraktelser däröver äro för omfångsrika för att in extenso återgivas, men för en del synpunkter kan dock plats beredas.

— Där sutto, skriver han, redan sju damer, när den åttonde och sista gjorde sitt inträde. Alla de andra mönstrade henne i smyg och ivrigt uppifrån, ned och runtom. Hon måtte ha känt det — hon verkade nervös och upphettad. När hon efter att ha placerat gepäcket i hyllan kommit till rätta på sin plats, kastade hon en skygg blick omkring sig för att se, om hon var observerad och kritiserad — nu sutto de sju andra damerna till synes fullständigt omedvetna om hennes likgiltiga närvaro och studerade var sin tidning.

Efter en stund lät en av fönsterdamerna sin pappersdrake sjunka och betraktade det förbiilande vackra landskapet. Vips lämnade sju par kvinnoögon tidningsspalterna för att i stället med intensivt intresse beskåda hennes ansikte. En obetydlig rörelse av hennes huvud och som skrämda möss kilade de nyfikna blickarne tillbaka till de utlästa tidningarne.

Så tog en av mittdamerna upp ett smörgåspaket ur resväskan. Ack, det skulle hon aldrig ha gjort! Det var ett välförsett men alls icke uppseendeväckande smörgåspaket. Icke desto mindre samlades ögonblickligen hela kupéns intensiva intresse kring detta osaliga paket och kring den stackars ätande. Hon rodnade, hon bleknade, hon skruvade på sig, hon stramade upp sig, förty hon var hungrig. men när hon expedierat den första smörgåsen gav hon, förbi och uttröttad, tappt. Jag tror, att hon hällre skulle svultit ihjäl än ätit ytterligare en!

Det föreföll mig som om dessa åtta damer ingenting högre skulle önskat än att med ett småleende se varandra in i ögonen, att utbyta några vänliga anmärkningar, att känna sig hemma med varandra, att vara ogenerade och sig själva.

Men inte en blick växlades, icke ett ord sades. I denna beklämmande tystnad, i denna tryckande stelhet skulle de göra en hel dagsresa!

Varför är stämningen så mycket kordialare i en herrkupé? Varför är det så mycket lättare att där finna det ord, som löser och frigör samtalet?

——::——

Modern är barnets genius.

G. W. Fr. Hegel.

*

Gossen må hava ett hjärta av järn, men modern kan hålla honom fast som en magnet.

C. H. Spurgeon.

*

Att höja modern är att höja släktet.

Cunningham Geike.

——::——

VÅREN 1924
NYHETERNA inkomma nu dagligen.
BESTÄLLNINGAR å KAPPOR & DRÄKTER
emottagas under garanti för förstklassigt arbete till billigaste priser.
Gustaf Byrmans Enka
10 KORSGATAN 10.
Manufaktur- Kapp- & Pälsvaruaffär.

Erfarenheter och intryck
från en resa våren 1924.

Av
R. B.

I

Ombord på färjan.

Hur nordbon hänföres vid blotta tanken på en resa till södern! Han försakar gärna allt möjligt, reser obekvämt, bor enkelt endast han kan få komma till de land där "orangerna glöda och mandelblommorna dofta".

Jag minns väl hur i ett annat land — det soliga Kalifornien, där ständig sommar råder — de små barnen brukade fråga sina lärare vad snön liknade. — "Vågskum", svarade de, och de små sågo tankfullt på bränningarna och drömde om snön, så som vi drömma om den varma södern...

Allt starkare glöder himlen. Fantastiska gestalter skapas av en osynlig hand och smälta bort i glimmande guldflöden. I disigt purpur tecknar sig Kronborg som ett sagoslott vid synranden. —

På aftonen. Köpenhamn.

Jag stod nyss vid fönstret i mitt hotellrum och såg ut över den stora staden. Otaliga gånger har jag varit här sedan min barndom, men aldrig har det känts som nu. Jag såg de tusentals ljusen som blänkte så festligt. Det brusade där nedifrån, bilarna tutade, spårvagnarnas klockor ringde, det sorlade från människohavet, en mäktig symfoni, stundtals glittrande och full av livsglädje och åter igen likt skärande skri, snyftningar. Åh, det är ju hundratusentals människohjärtans vibrerande liv — smärtor, tragedier, förtvivlan, längtan, hopp, yrande, hektisk glädje. Och i alla dessa kämpar själen sin tysta kamp om herraväldet. Vad skulle man ej vilja giva för att om så blott en stund komma dem att förnimma själens storhet och majestät och i dess ljus värdesätta tingen...

På tåget till Esbjerg.

Fram över Jyllands grå vidder! Ju längre vi komma ju ödsligare och kalare bli hedarna. Här och där en ensam bondgård, några vindpiskade träd. Vad man skulle bli melankolisk av att bo här om vintern! Men skyr man ej ensamheten och önskar sig en ostörd arbetsplats, så kan man nog ej göra bättre än att här timra sig en stuga.

Ombord på Antwerpenbåten.

Tre personer med digra kappsäckar instuvade i minsta tänkbara hytt, och detta fastän vi beställt biljetter en månad i förväg!

"Allt har en övergång", säger fru L. med orubbligt lugn. Hon besitter den sällsynta egenskapen att ta alla livets besvärligheter med jämnmod. Alltså tåga vi in i matsalen, beslutna att med lugn finna oss i vad obehag resan än må bringa oss.

De till ett 40-tal uppgående passagerarna ha redan valt sina platser; besläktade element ha utan att söka funnit varandra. Vid ett av borden sitta uteslutande danskar, hela familjer av den högre medelklassen som ämna företaga sin sedvanliga resa till södern. Vid sidan av fru L. sitter en herre med fina, regelbundna drag och intelligent blick. "Undrar om han är svensk?" — Jo, mycket riktigt. "Får det vara lite' skinka?" säger han älskvärt på sjungande gottländska, och när han hör att vi äro svenskar, berättar han en hel del intressanta saker. Vi få bland annat veta att passagerarna inte äro det väsentliga på dessa båtar. "Ty det är smöret och osten som varje vecka fraktas till Antwerpen". Vidare berättar han: "Dessa båtar äro mycket, mycket långa." — "Det var ju inte illa", säger någon. — "Ja", fortsätter han, "och mycket, mycket smala... och rullar gärna vid minsta sjögång..."

"Åh! — Ah! — I gudar!" Vi se på varandra, tydligen med förvridna anletsdrag, ty han skyndar att tillägga: "Men denna gång blir det säkert ingen rullning. Havet är ju alldeles lugnt."

Följande dag.

Vi skulle ju ha gått i går kväll, men dimman stod så tät som en vägg omkring oss och håller ännu i. Kaptenen vill ej riskera ostarna och smöret, och naturligtvis våra liv, och det hålla vi honom all räkning för. Det börjar bli enformigt att ligga så här stilla. Vi ha skickat dyrbara radiotelegram till våra hotell i Paris och postat "vyer" av det lilla Esbjerg till möjligen oroliga anförvanter i Sverige.

Äntligen börjar maskinen dunka. Det har blåst upp och dimman har skingrats. — Jag önskar icke min bittraste fiende en sådan resa och vill säga som en varning till mina resande medmänniskor: har ni anlag för sjösjuka, så res aldrig med en mycket lång och mycket smal båt, utan välj de bastantare, breda färjorna.

Antwerpens inlopp och hamn äro verkligen imponerande. Alla nationers flaggor vaja här från ångbåtar och seglare av alla upptänkliga former och storlekar. Nu glida vi förbi ett riktigt havsvidunder, vars manskap viftar en hälsning till vår "Ormen Långe", som den egentligen borde heta. Upp ur kajutorna komma de nu i långa rader, människorna som vi flyktigt lärt oss känna och som om en stund skola försvinna ur våra liv. —

På tåget till Paris.

Äntligen på tåget. Människorna fäktade som om det gällde livet för att få de bästa platserna. Efter all oron har ett visst lugn lägrat sig över samlingen och en stilla konversation pågår. Vi fara fram genom de krigshärjade trakterna av Frankrike, förbi otaliga ruiner av forna villor, bondgårdar, kyrkor, slott. Långt i fjärran ser jag nu en gammal katedrals sönderskjutna torn spöklikt avtecknande sig mot den gråsvarta skyn...

Att läsa om krigets förödelser och skapa tankebilder av eländet är pinsamt, men att i verkligheten se de ödelagda trakterna väcker en intensiv leda vid allt vad krig heter. —

Vilka härliga skogar måtte detta en gång ha varit! Så långt jag kan se endast stubbar och kala stammar.

Men folket har ej tappat modet. En ivrig byggnadsverksamhet pågår. På många ställen bygges en vacker villa tätt intill resterna av det gamla hemmet. Allt tätare ligga nybyggena, hela byar resa sig ur gruset. Nya släkten skola växa upp där de gamle kämpat och dött... Skola de väl näras med krigs- eller fredstankar, skola de fostras till att hata och misstro eller till att älska och förlåta? Gud give det senare, ty därpå beror kanske den europeiska kulturens vara eller icke vara. Ty tankarna äro ju mäktiga, levande, vibrerande ting, av ofattbar finhet, verkande tusenfalt kraftigare och snabbare än tal och handlingar. De dagliga tankarna och känslorna som av alla, till och med barnen, riktas åt ett givet håll, positivt och hatfullt, kunna ej ungdå att väcka genklang dit de sändas. Den mentala atmosfären måste efter hand bliva så laddad med hämnd, misstro och hat att det kanske blott skall behövas en tändande gnista för att skapa en ny världsbrand. Och lika säkert skola de uppbyggande krafterna, välvilja, sympati och samförstånd skapa ett inre tillstånd av harmoni och broderskap, som skall kunna omöjliggöra framtida krig.

(Forts.).

——::——

Ett är visst: såväl för den enskilde som för släktet kan detta liv få betydelse för framtiden *endast genom att nå den högsta möjliga fullkomning såsom jordeliv.*

*

Karaktären kan endast danas ur de *medfödda* instinkterna, impulserna, böjelserna, känslorna. Vår intelligens kan leda vår vilja så att vi göra avdrag eller tillägg i vår natur, men aldrig så att vi omvandla den. Och därför blir all ånger, som uppstår genom misslyckade strävanden i den riktningen, ofruktbar.

Ellen Key.

——::——

Viskafors Pumps äro tillverkade av oklistrad och ogummerad smärting, bliva därför luftigare, och smidigare än andra dylika. Välj därför alltid
VISKAFORS
SKANDINAVISKA GUMMIAKTIEBOLAGET, VISKAFORS

A.-B. FERD. LUNDQUIST & Co.
för alltid på lager alla
VISKAFORS
skodon till fabrikspriser.

BERTHA ANDERSON
15 Korsgatan, Göteborg.
Stort urval av vackra **Ylletyger, Viyella** i ylle och bomull, **Bomullsflaneller.** Handvävda, färgäkta **Bomullstyger, Hvita Väfnader,** bästa fabrikat. **Strandkoftor, Lahmans Tricotunderkläder, Strumpor, Underkjolar, Snörliv, Reformliv, Näsdukar, Allmogegardiner,** stort urval, **Möbeltyger, Borddukar,** stor sortering, vackra mönster, **Linneduktyger,** bästa fabrikat. **Handdukar, Sängtäcken, Filtar, Sticktäcken. Prima Ylle- och Bomullsgarner.**
Å helt stycke 10 %, samt å stufvar. — Till Tricotstickerskor lämnas rabatt å garner.

Eve
MODEATELIER
I FRANSK STIL
FÖR
HATTAR OCH KLÄDNINGAR
LILLA NYGATAN 2
PALLADIUM
TEL. 13224

WB Eau de Cologne
ligger i dess utsökta och friska doft, som gör den till en kvalitetsvara.
Till salu i alla specialaffärer.
WURP & BOLL, AKTIEBOLAG
Kungl. Hovleverantör
GÖTEBORG.

Livet i Bergslagen
i helg och söcken under gångna tider det är vad som skildras i Redaktör A. G. Peterssons genealogiska bokarbeten
MÅNSSLÄKTEN
KEXSUNDERSSLÄKTEN
NYTORPSSLÄKTEN, 8 kr. vard.
ÅSJÖHYTTESLÄKTEN
5 kr. plus porto per postförskott.
Distribueras endast från förf:s eget förlag, adr.: *Kristinehamn.*

MERKUR-TVÅLEN
är enastående för fintvätt.

Lilla Vilohemmet
Tel. 272. Alingsås. Tel. 272.
REKOMMENDERAS!
Luftiga ljusa rum, gott bord. Inackordering 4:— 4:50 5:— kr. pr dag.
Förfrågn. ställas till frkn Lotten Nordgren

Solen bleker! men våra ljus- och tvättäkta **Bomullstyger, Möbeltyger** o. **Gardiner** motstå i åratal dess inverkan.
Prover sändas — Presisera godhetsfullt vad Ni önskar
KONSTFLITEN, Avenyn, Göteborg

Offentliga nöjen.

Lilla Teatern.

Lördag och söndag kl. 7 och 9,
övriga dagar kl. 8:

Priffe.

*När gentlemannen står för val
att utse vårens hatt
hans fru, bland alla hattars tal,
förordar WILKES-HATT.*

Småbarns vård.

Småbarn äro förtjusande. Och den ömma vården av små barn avgjort ett av mänsklighetens vackraste anlag.

Men allt vackert kan förfuskas. Det finns något som jag skulle vilja kalla övervård av småbarn, och den är allt annat än lämplig för barnen eller trevlig för omgivningen.

Det bor en mamma med sådana övervårdsprinciper i våningen intill min i mitt lyhörda hus. Det är nyinflyttat folk. De annonserade sin ankomst den 1 april med ett förfärligt oväsen. Barnet skrek, mamman nanade, pappan slog på brickor, porslin och kastrullock, smackade med tungan, stampade i golvet och klappade i händerna. Barnet skrek etter värre Mammans nanande blev mer och mer energiskt. Pappans klingande, stampande, smackande och oljud tilltogo i oroväckande grad.

Genom den tunna brädväggen följde jag med spänning detta två vuxna människors vanvettiga försök att få en stackars uttröttad baby att sova. Barnet formligen gallskrek. Det var tongångar av både ilska och förtvivlan i den 3 à 4 månader gamla stämman. Ibland när modern ändrat taktik och sakta börjat skaka det lilla människolivet i sina armar, vibrerade den som klockarens stämma, då han tar upp psalmen i en kyrka på landet.

Oväsendet fortfor kvart efter kvart, halvtimme efter halvtimme.

Vill Ni ha vackra hållbara Gardiner

KÖP DÅ TANGENS GARDINER

Bästa Fabrikat

Slutligen drog sig pappan uttröttad tillbaka. Striden stod endast mellan mamman och babyn. Intensiv och oavlåtlig Tramp-tramp-tramp! Na-na-na-na-na! Uhi-uhi-uhi-uh . . .!

Jag såg (med själens ögon genom brädväggen) hur mamman vandrade omkring därinne, rastlöst gnolande och klappande ryggslutet på det lilla omskakade byltet i sina armar.

Klockan halv tolv (observera tiden, goda mödrar!) hade hon äntligen nått sitt mål att få den lilla in i sanslöshetens dvala.

Episoden ägde rum den 1 april. Den skulle ha gömts och glömts om den ej sedan, i mildare eller svårare form, upprepats varje dag. Nu i slutet av maj finns det icke längre något tvivel om att denna mamma genom oförståndig övervård själv gjort sitt barn till den nervösa, kinkande, skrikande gaphals det är. Ett knyst och hon är vid vagnen! Ett litet skrik, och den lilla är lyft i hennes armar! Morgon, förmiddag, eftermiddag och kväll samma spektakel. Det är ett under att ett barn, som får så litet ro, kan leva. Och det är den naturligaste sak i världen att det i sitt uttröttade tillstånd blir en prövning för sin omgivning. Fick det rå sig själv, sedan det blivit skött och fått sin mat, skulle det kanske, tills det kommit ur sina dåliga vanor, skrika en stund och sedan somna in — men nu har det en övervårdande mamma, som i sitt ovisa nit går naturen i vägen och gör allt för att störa det och ruinera dess späda nervsystem.

Det finns säkerligen flera övervårdade barn än min lilla granne, som lida av sina oförståndiga mödrars tyranni. Och det är för deras skull som dessa rader skrivas. De kunna väl alltid falla ned såsom ett eftertankens frö i något sinne.

Tänk bara om vi själva hade jättar över oss, som varje kväll då vi inte bums kunde somna tog oss i sina armar och började skaka och dunka oss och hålla full orkester! Är det någon som tror att vi skulle somna lättare efter den proceduren? Eller att vägen till sömnens Nirvana mera ostraffat kan avbrytas för ett litet spätt och ömtåligt barn, än för en stor, stark och vuxen människa?

Ragna Peters.

Strájk och sjukvård.

Enligt "Social-Demokraten" intresserar sig Kommunalarbetareförbundet för sjukvårdspersonalens organisationsfråga och önskar medverka till dess lösning.

Avsikten är antagligen att söka få till stånd en sjukvårdspersonalens fackförening, ansluten till kommunalarbetareförbundet och vidare till Landsorganisationen.

Vad skulle det innebära om denna plan lyckades? Jo, att våra sjukvårdsanstalter, enligt känt mönster från industriens och andra arbetsområden skulle kunna bliva skådeplatsen för strejker, detta fackföreningsrörelsens i löne- och arbetskonflikter använda vapen, vilket i detta fall icke skulle komma att rikta sig mot någon arbetsgivare utan mot sjuka, lidande, döende medmänniskor!

Måtte Sveriges sjuksköterskor icke giva fackföreningsidén sitt stöd! Denna med så stor allmän och välförtjänt sympati omfattade kår kan vänta att få sina krav beaktade utan tvångsmedel.

—::—

Mors dag.

Till Mors dag, söndagen den 25 maj, har den kända göteborgsförfattarinnan fröken Jeanna Oterdahl på Lindblads förlag i Uppsala utgivit en liten högtidsskrift, benämnd *Samtal mellan okända*. I skriften, som är avfattad i novellform, låter författarinnan fyra för varandra okända damer mötas på ett tåg. De ha ingenting att säga varandra och skulle efter resans slut säkerligen ha skilts lika obekanta som de möttes, om ej en episod kommit att väcka moderskänslorna inom dem och låta "deras själar stiga ur sina stängda hus och visa sig sådana de verkligen voro".

Under det samtal som nu utspinner sig finner moderskapets långa och skiftande historia många vackra och sanna uttryck. Den originella och tankeväckande lilla skriften, som ingår som ett led i Lindbladska förlagets sedvanliga högtidsskrifter till Mors dag, betingar endas ett pris av 50 öre — en ringa pänning för den verkligt goda och för högläsning i familjekretsen väl lämpade lektyr den lämnar i vederlag.

—::—

A.-B.
Herkules Skodon
Kungsgatan 45. Telefon 1900.
Rikt urval. Billigaste priser

C. L. Schmidts
Begravningsbyrå
24 KUNGSGATAN 24
Tel. 3623 — 14090 — 6607
ombesörjer på erkänt bästa sätt allt som tillhör begravningar.
Eldbegängelseföreningens expedition.

Är ni ett uppfinnaregeni?

Engelskorna visa vägen.

Av *ELIN FAXE.*

Det finns så gott som inga uppfinningar, gjorda av kvinnor.

Man har velat förklara detta egendomliga och något nedstämmande förhållande med att kvinnorna hittills saknat den kunskap, den vetenskapliga utbildning, utan vilken uppfinningsförmågan icke kan utspekulera och åstadkomma något.

Detta resonemang håller emellertid icke streck. Även om det för större och sinnrikare uppfinningar erfordras omfattande kunskaper och grundliga fackinsikter, finns det otaliga andra mindre komplicerade, men det oaktat nyttiga och värdefulla uppfinningar, vilka åstadkommits endast med hjälp av intresse för saken, praktisk blick och fantasi. Och även dessa enklare uppfinningar äro så gott som undantagslöst gjorda av *män!*

Vem är det t. ex. som givit oss alla olika slags nålar, hårnålar, synålar, patentnålar o. s. v., hakar och hyskor, tryckknappar, tandborstar, pudervippor, refraichisseurer, persiennerna för våra fönster, markiserna, köksutrustningen, leksakerna i barnkammaren, handredskapen i trädgården, stället på skrivbordet med den tjudrade blyertspennan o. s. v.?

Vi måste svara, att alla dessa och oändligt många andra praktiska, trevliga och nyttiga saker ha vi den manliga uppfinningsförmågan att tacka för.

Men ingen vill väl förneka, att det kvinnliga intellektet *också* skulle räckt till för att utfundera dessa saker?

Hur kommer det sig då, kan man fråga, att kvinnorna varit så föga intresserade av att söka sig in på uppfinningarnas område, där de dock skulle kunnat göra både nytta och inhöstat vackra ekonomiska vinster?

Medan det i mannens natur finnes en stark lust att söka åstadkomma förbättringar och nyanordningar vilka underlätta arbetet, medföra ökad bekvämlighet i livet samt bidraga till utvecklingen och framåtskridandet, finns det i det kvinnliga gemytet en lika stark benägenhet att oreflekterat finna sig i förhållandena sådana de nu en gång äro och att inrätta sig efter dem.

Detta drag sammanhänger otvivelaktigt med kvinnans under gångna tider ofria och ofta ofördelaktiga ställning. Att söka förbättra den var lönlöst, att känna den som en plåga och ett lidande skulle gjort livet outhärdligt — som ett rent självskydd utvecklade kvinnan hos sig förmågan att resignera, att utan kritik, utan opposition nöja sig med allt precis sådant det var!

Denna indifferentism dröjer ännu i icke alltför ringa utsträckning kvar hos vår tids kvinnor. Vi återfinna den t. ex. i deras oförmåga att med samfällda krafter reda upp tjänarinnefrågan liksom även i deras avsaknad av ambitiös tävlingslust och hurtig företagareanda ute i arbetslivet, där åtminstone flertalet, även om goda fackinsikter och personlig duglighet äro för handen, nästan självfallet nöjer sig med de lägre befattningarna och sällan vågar sig på självständig verksamhet.

Det är antagligen samma indifferentism, som hittills hållit kvinnorna borta från uppfinningarnas område, där det ju ställes krav på en helt annan sinnesläggning och andra egenskaper, nämligen förmågan att reagera inför det som är oprakiskt, tidsödande och obekvämt, en verksam lust att vilja ställa till rätta, en idégivande fantasi, energi och företagsamhet.

Med den förbättrade ställning kvinnan numera intar, hennes större rörelsefrihet och de rikare möjligheter till personlig framgång livet erbjuder henne, är det att hoppas, att hon skall kasta över bord den gamla förlamande indifferentismen och i stället hos sig utveckla andra egenskaper, som stå i bättre samklang med den nya tiden.

När detta sker, skall hon helt säkert få sitt intresse väckt också för

Förlovar *eller* *Gifter*
Ni Eder, så annonsera det i
GÖTEBORGS MORGONPOST
Alla Edra vänner, läsa den tidningen.
Läst i varje bildat hem i västra Sverige.

NADCO HEMFÄRGER

SÄSONGENS NYHETER i
Vår- och Sommar-
Kappor
samt
Dräkter

Beställningar mottagas och utföras elegant och till våra kända billiga priser. Utmärkta tygsorter och förstklassigt arbete.

Viktor Swenson & Co.
35 KUNGSGATAN 35.
(Mitt för Domkyrkan.)

Småttingar

Varför hålla på och tvätta hela dagen?

Använder Ni de gamla tvättmetoder, som så småningom uttrötta även den starkaste kvinna?

Tusentals, som förr i tiden höll på med tvätten från morgon till kväll använda nu Rinso och lägga kläderna i blöt över natten i en Rinso lösning. Sedan behövs endast sköljning i tre eller fyra omgångar vatten och tvätten är klar. Följ bruksanvisningen.

Kokning onödig - likaledes hård gnuggning.

1. Upplöse Rinso enligt bruksanvisningen.
2. Häll Rinso lösningen i tvättbaljan.

SUNLIGHT SÅPTVÅL AKTIEBOLAG, GÖTEBORG.

Rinso

KNUT HEURLINS Hemslöjd
KORSGATAN 8
SOMMARGARDINER, DUKAR, MATTOR m. m.
BILLIGA PRISER.

(Eftertryck förbjudes).

Lilith.

ROMAN

Av **Florence Warden.**

Auktoriserad översättning av *Margareta Heijkel.*

4

I samma ögonblick ringde det på entrédörren. Fru Ames kysste sin dotter och skyndade sedan ut i hallen, där doktor Mallory befann sig. Så fort fru Ames' blick föll på den unge läkaren, skiftade hennes ansikte uttryck. Det vanliga leendet försvann från hennes läppar, och hon hälsade på honom med tydlig kyla.

— Doktor Mallory? frågade hon så stelt, att den unge mannen icke kunde undgå att märka, att han av ett eller annat skäl misshagade henne.

Han bugade sig.

— Det gläder mig att höra att fröken Ames är bättre i dag, sade han.

— Ja, hon är mycket bättre. Fullständigt rask. Det gör mig ont, att ni till ingen nytta besvärat er hit.

— Hon bad mig komma, sade doktor Mallory.

— Hon var icke helt sig själv i går kväll. Jag tror icke, att luften här är riktigt tjänlig för henne, sade fru Ames bråskande. Jag försöker noga vaka över att hon inte hemfaller åt griller om sjukdom.

— Det är, tror jag, en överflödig omsorg. Fröken Ames var närmast otålig över att det hämtats en läkare till henne.

Fru Ames var icke sen att taga fasta på detta yttrande.

— Nå, det skall inte hända igen, sade hon med ett älskvärt leende. Låt oss icke oroa henne med ett nytt besök av er.

Doktor Mallory protesterade mot denna egendomliga uppfattning.

— Jag anser, att jag bör hålla mitt löfte till henne, förklarade han.

Fru Ames log ännu älskvärdare och hennes milda bruna ögon betraktade honom med nästan moderlig godhet.

— Jag skall framföra er ursäkt till henne, sade hon. Jag är er uppriktigt tacksam för att ni kom så skyndsamt i går afton.

— Det gläder mig, att jag lyckades skänka henne en lugn natt. Och jag föreslår, att hon följer de råd jag gav henne — att vara så mycket som möjligt ute i friska luften.

— Det skall jag framföra till henne, sade fru Ames.

Båda hade rest sig. Fru Ames stödde sig på sin käpp — en besynnerlig liten varelse i grå klädning med en vit knypplad schal om axlarne och en spetsmössa på det silvervita håret.

Doktor Mallory tog avsked med all den artighet han kunde åstadkomma, men han kände, att han blivit otillbörligt behandlad och på ett nästan brutalt sätt avvisad.

Han kände mycket mer än så. Han var rov för en bitter missräkning och den frågan stormade genom hans själ: Hur skulle hans patient uppfatta moderns handlingssätt mot honom? Förgäves sade han till sig själv, att saken var utan betydelse, att han hade gjort sin plikt som läkare och att den unga damen icke behövde hans hjälp. Innerst inne var han övertygad om, att det skulle bekommit henne väl att någon tid vara under hans behandling. Han kände sig icke så litet förolämpad, och denna känsla växte efterhand som dagen skred.

Under tiden hade fru Ames kallat in Simmonds och grälat på henne så pass grunligt, som hennes blida natur tillät det.

— Ni borde icke ha hämtat en så ung läkare, sade hon. Vad förstår väl en sådan där pojke! Ni borde ha sökt att få tag i någon äldre, mera erfaren person.

Simmonds ursäktade sig och förklarade att hon icke varit tillräckligt länge på trakten för att kunna känna till dem som bodde där. Hon hade helt enkelt gått till den närmast boende läkaren.

En stund senare gick hon upp för att hjälpa fröken Lilith med påklädningen.

Den unga flickan satt upprätt i sin vackra vita sidenpyjamas med blåa band. Hon väntade tydligen på doktorn, och ett uttryck av missräkning gled över hennes ansikte; när Simmonds kom ensam in.

— Doktor Mallory har gått, fröken, förklarade Simmonds. Fru Ames skickade i väg honom och var rasande på mig för att jag inte hämtat en gammal åttioårs läkare i stället. Hon säger, att doktor Mallory är en pojke utan erfarenhet.

Men icke desto mindre så hjälpte han ju fröken, tillade hon triumferande.

Lilith sjönk tillbaka mot kuddarne med ett blekt förtvivlat ansikte.

Hon hade längtat efter ljudet av denna djupa sonora stämma, längtat efter åsynen av detta intressanta, manligt sköna, vänliga ansikte. En suck banade sig väg över hennes läppar, men hon sade endast:

— Jag hoppas, att mamma icke var — alltför ovänlig.

Simmonds höjde på axlarne.

— Nej, fröken. Hon var som hon alltid är — så där till det yttre mycket vänlig, kom det torra svaret.

Det talades icke mer om doktor Mallory, men Lilith hade fattat beslutet att åtminstone följa det råd han givit: hon skulle vistas ute i friska luften så mycket som möjligt.

Följden härav var bland annat att när doktor Mallory nästa gång red förbi det första ljudet av hästtrampet ute från vägen kom henne att smyga ut genom den lilla dörren i muren lagom för att möta honom.

Den unge mannen hälsade artigt och skulle ha ridit förbi, om hon icke med lyftad hand hejdat honom.

— Vänta ett ögonblick, doktor Mallory, jag vill gärna tala med er.

Den unge läkaren hoppade av hästen och stod i nästa ögonblick framför henne.

Lilith såg förtrollande ut. Den föregående kvällens sjukliga blekhet hade försvunnit från hennes ansikte som nu i stället överhöljdes av en den täckaste rodnad. Hon räckte honom handen med det tacksamma sorgsna leende, som hade gjort ett så djupt intryck på honom kvällen förut.

— Jag hoppas att icke mamma med sina gammaldags fördomar sårat er, sade hon. Jag skulle inte för allt i världen vilja, att ni kände er

A.-Bol. NYA BIKUPAN

Kungsgatan 45. Göteborg.

Vitvaru- & Brudutstyrselsaffär

BARN- & BABYKLÄDER
RIT. & PÅB. HANDARBETEN

Telefon 5107

Varje förståndig husmoder

använder

Pellerins Margarin

i hushållet

uppfinningarnes värld och även äga förmåga att göra sig gällande där.

Det finns redan tecken som förebåda, att det kvinnliga uppfinnaregeniet håller på att vakna och utveck-

EKSTRÖMS JÄSTMJÖL
ÖREBRO KEM.-TEKN. FABRIK
GRUNDAD 1855

las. Chefen för det engelska patentverket har sålunda i sin nyligen utgivna ämbetsberättelse särskilt fäst uppmärksamheten på det plötsliga och starka tillflödet av patentansökningar för goda kvinnliga småuppfinningar.

Förutsättande att intresse för saken finnes även hos den svenska kvinnovärlden vill undertecknad ett ögonblick dröja vid frågan hur en uppfinning göres.

Man hittar helt säkert lika litet en god idé till en uppfinning som till en novell genom att sätta sig ner och stormgrubbla över saken.

Men lika säkert är, att man icke hittar någon, utan att vara förväntansfullt inställd på att undfå den. Man måste ha ögonen med sig. Man måste ha i minne, att världen är full av uppfinningar som skola komma att göras och tillägga: Kanske åtskilliga genom *mig!*

Hundratusen människor hade, otåliga, kanske ursinniga, ravsat igenom papperen på sina skrivbord under fåfängt letande efter den alltid ur vägen varande blyertspennan, men så hände en dag, att någon av dem sade till sig själv:

”Det är ju för löjligt det här evinnerliga sökandet efter blyertspennan. Nog skall man väl kunna få bukt med den där lilla krabaten!”

I samma ögonblick eller kanske först dagen därpå såg han i fantasien en egendomlig och alldeles ny tingest: ur en liten metallplatta som fot reste sig en alnshög smäcker och böjlig ståltrådsspiral, avslutad med en fin länk, i vilken hängde en metallhylsa, fasthållande blyertspennan, vars eskapader därmed, till ovärderlig nytta för den skrivande mänskligheten, voro för alltid slut!

Uppfinnaren av de nu allmänt kända och använda elektriska hårtorkningskammarne berättade för den som skriver detta, hur han undfick den ypperliga idén till dem.

Han hade vid olika tillfällen sett sina halvvuxna döttrar, när de efter verkställd hårtvättning med handdukarne ruvsade om i hårmassan för att torka den. Det hela föreföll honom lika förskräckligt som hopplöst. Så vått, så kallt, så trassligt! Vilken långsam och otrevlig procedur!

Ehuru ingenjör och uppfinnare ägnade han icke saken någon särskild uppmärksamhet, men en dag framställde sig självmant en tanke efter följande linjer: Mot väta och kyla hjälper *värme*, och för trassligt hår är *kammen* det naturliga redskapet, alltså *en varm kam*, en metallkam som uppvärmes genom att kopplas till en elektrisk väggkontakt!

Lösningen var funnen, uppfinningen ett faktum och champoneringen ett lekverk.

De uppfinningar som böra vara lättast för kvinnorna att göra finnas givetvis på hemmets områden, barnkammarens leksaksvärld ej att förglömma, men också på alla andra arbetsområden, där de äro verksamma.

Måtte de engelska kvinnornas exempel stimulera deras svenska medsystrars uppfinnarelust! En bra uppfinning kan betyda en förmögenhet!

——::——

Se priset 25.00 Kr.

Enligt ovanstående modell, med sufflett, heltäckta sidor, gummihjul, kan omställas från liggtill sittvagn, hopfällbar, i brunt, blått och beige.

Sedan många år **största sortering** och **billigaste priser på platsen.**

A.-B. Carl Johnsson

2 Kungstorget 2.

Flickornas yrkesutbildning.

Till tjänst för alla föräldrar och även för de unga flickorna själva har Fredrika Bremerförbundet utgivit en förträfflig broschyr ”Flickornas yrkesutbildning, arbetsfält och utkomstmöjligheter”. Man finner här korta men klara och uttömmande uppgifter angående olika kvinnoyrken, fordringarna i fråga om utbildning, kostnaderna för densamma samt de löner som kunna ernås.

Broschyren bör finnas i varje hem med unga döttrar för att som en god och vederhäftig rådgivare tillfrågas vid flickornas val av yrke.

Priset för häftet är endast 1 kr.

——::——

Kirre Måns

är alltid tilltalad av husses skor, och det beror på den glans VIKING, den enastående skokrämen, gett dem.

Alla som sätta värde på en skinande blank och proper sko använda endast Viking skokräm.

VIKING

Ett liv utan kärlek är ett år utan sommar.

M. Tupper.

”Sveriges Natur.”

Svenska Naturskyddsföreningens årsskrift för 1924 har i dagarna utgivits i sedvanlig förnämlig utstyrsel från Isaac Marcus' boktryckeri-a.-b., Stockholm. Av den väl och vackert utvalda samlingen försättsplanscher, märkes i år särskilt den intressanta reproduktionen efter en sista kolteckning av Karl Nordström, kallad ”Gammal ek vid Drottningholm”.

Som alltid då det gäller denna förträffligt redigerade tidskrift — redaktör och utgivare är som bekant den uppburne naturskildraren Thor Högdahl — erbjuder den för varje älskare av Sveriges land och natur en serie underhållande, orienterande och instruktiva artiklar, recensioner, föredrag, minnesteckningar m. m. Ur innehållet nämna vi bl. a. en artikel över banbrytaren för naturskydd och hembygdsvård i Sverige, lektor Karl Starbäck, en Karl-Erik Forsslundsskildring av En skyddsvärd storskog i Dalarna, minnesrunor med porträtt över bortgångna märkesmän inom naturskyddets område, nämligen konstnären Karl Nordström, kanslirådet Albert Lindhagen och den även i Sverige kände och högt uppskattade norske vetenskapsmannen professor N. Wille, Växtlivet på Stora Alvaret på Öland, Naturbilder från Tjörns skärgård, föredrag från naturskyddsmötet i Göteborg 1923, m. m. m. m.

Med tanke på den fosterlandsälskande gärning Svenska naturskyddsföreningen uträttar i vårt land uppmana vi våra läsare att stödja verksamheten genom medlemsskap i föreningen. Årsavgiften är satt så lågt som till 5 kronor och varje medlem erhåller gratis naturskyddsföreningens vackra årsskrift, som annars i bokhandeln kostar 7 kronor. Inträde i föreningen förmedlas i Göteborg genom med. d:r Emil Bäcklin, Storgatan 41.

——::——

Hotell & Pensionat

Clara Johansson.

Kungsgatan 51, Stockholm.

Ljusa hemtrevliga rum. Moderata priser. Förstklassigt! Centralt!

Rikstel. 13554. Allm. tel. 24241.

AB Theodor Pettersson

Kungstorget 1.

KLÄDESMAGASIN

NYHETERNA för SOMMAREN inkomna.

Dam: Dräkt- & Kapp-tyger
Herr: Kostym- & Paletot-tyger
m. m.

Billiga priser. *Goda varor.*

NORDISKA HANDELSBANKEN

STOCKHOLM GÖTEBORG MALMÖ

128 AVDELNINGSKONTOR

Emottager insättningar mot högsta gällande ränta.

Uthyr brand- och dyrkfria förvaringsfack.

Förmedlar köp och försäljning av aktier och obligationer.

Emottager mot billig avgift (s. k. öppen deposition) alla slag värdehandlingar. Avkastning redovisas omedelbart till deponenten.

Emottager till förvaring i kassavalv (s. k. sluten deposition) förseglade lådor, konvolut o. dyl.

Köp Olof Asklunds Bröd

Det är bäst

Lägsta dagspriser. Största urval

GÖTEBORGS LINOLEUM-MAGASIN

Peters, Franzén & C:o

Färsk FISK

Hansson & Silfverstrand

FISKAFFÄR

Bazargatan 8. — Tel. 95 80, 15 380

Bråsths Konditori

Victoriagatan 1 B (hörnet av Storgatan)

REKOMMENDERAS.

Amalia Gustafssons

Saluhallen 21—23

förstklassiga **Charkuterivaror** rekommenderas. Tel. 1976.

Ziwertz' Momentan

färgmedel för ögonbryn, hår och skägg, ögonblicklig verkan. Fäller ej vid tvättning. För hälsan oskadlig. Finnes i 4 nyanser. I parti och minut hos Kungl. Hovleverantör

Ziwert'z Eftr.,

Lorensbergsgatan N:o 7, Göteborg. — Tel. 1098

Direkt från lager:

Tyger, Regnkappor, Strandkoftor, Filtar, Linnevaror m. m. utsäljes billigt.

S. Ericson, Klädeslager.

Kungsgatan 32, **2 vån.**

BREVLÅDA.

54-åring. Vi råda Er att söka e[…] specialist. Det hela *kan* ju vara b[…] roende av en tillfällig överansträng[…] ning, men kan även bero av orsake[…] som kräva särskild behandling[…] Tvättningar med ljumt vatten mo[…] gon och afton äro ju alltid välgöra[…] de och stärkande.

Undervisningsintresserad. Gärna[…] om den har något gott att framför[…] på ett nytt och intresseväckand[…] sätt.

En man. Ryktet har talat san[…] Vi förbereda verkligen ett sådan[…] nummer, men av Eder ärade skrive[…] se att döma torde innehållet bli e[…] fullständig överraskning. Vi hop[…] pas även angenäm!

Ensam. Vi trycka Er hand i fu[…] laste förståelse och sympati. De[…] finns många som äro ensamma på d[…] sätt som Ni är det. Fatum!

Gerd S—s, 23. Citatet är u[…] Shakespeares Macbeth, men vem so[…] är det lilla poemets förf. kunna v[…] ej säga.

——::——

Damer!

Nu är rätta tiden inne att förse Eder med blusar, klädningar och kjolar.
Finnes i stort sortiment i

O. F. HULTBERGS BLUSAFFÄR

Husargatan 40.

Goda inköp

av Konserver, rökt Lax, rökt Ål, Räkor m. m. i N:o 55. Smör, Ost, Långedragsbröd i N:o 60.

Bazar Alliance.

Tel. 4570 till båda butikerna.

Alla varor av bästa beskaffenhet.

Butikerna närmast ing. från Bazargatan.

A. MAGNUSSON

Största urval, moderna varor. Lägsta priser alltid hos

Hedströms

10 SÖDRA LARMGATAN 10
Linnégatan 11. Karl Gustafsgatan 57

Arla Mjölk

Distribution på glasflaskor.

Tel. 40781, 45699

Varför plågas med dåligt kaffe då N[…] kan få Swalanders kaffe! Butiker: Kungsg. 1[…] Korsg. 13, Bazar Alliance. Prova redan [i] dag! Säljes endast i egna butiker.

Vi erbjuda ett parti

Linnelärft

till lakan samt

1:a Dräll-Duktyg

till följande verkligt låga priser:

1/2-linne lärft, 140 cm. br., mtr 2[75]
1/1-linne lärft, 156 » » » 5[00]

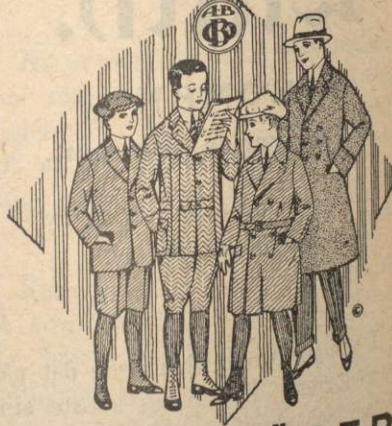
Dukar av 1:a linnedräll:

95×95 cm.	115×115 cm.	130×130 cm.
2[40]	3[45]	4[35]

150×150 cm.	150×180 cm.
5[60]	7[40]

Servietter, 55×50 cm., 1/2 duss. 4[00]

HERM. MEETHS A.-B
Vollmers-Meeths

GOSSKLÄDER

Nyheter inkomna.

Bluskostymer . . från 5 år 23 K[r.]
Sportkostymer . „ 5 „ 18 „
Kavajkostymer „ 6 „ 12 „
Gossrockar . . . „ 3 „ 18 „

Pyjamas, Underkläder, Strumpor

Berlin's

FISKTORGET

förolämpad. Ni anar icke vad ert besök i går betydde för mig. Det var riktigt att Simmonds hämtade er — jag hade en känsla av att jag skulle förlora förståndet. Jag behövde just få tala med en människa som ni, en människa som hyste medkänsla för mig och tycktes *veta* — —

Den unge läkaren log. Hon klängde sig fast vid hans hand med samma sorgsna barnsliga tillit som aftonen förut.

Han skrattade lågt.

— Jag tillstår uppriktigt, att hennes sätt att behandla mig var överraskande, sade han. Jag trodde ett ögonblick, att hon önskade se mig fara på huvudet utför trappan. Varför var hon så ond på mig?

Lilith höjde på axlarne.

— Mamma har den gammaldags åsikten, att en läkare icke kan skilja mellan mässling och reumatisk feber förrän han fyllt minst 65 år. Om ni väntat med ert sjukbesök i fyrtio år, skulle ni fått ett annat mottagande.

— Åh, var det därför! Om jag anat det, skulle jag satt på mig ett långt vitt skägg och lekt julbock, sade han.

De skrattade båda två, och hon tillade därefter, ivrig att ställa allt till rätta:

— Mamma är eljes den sötaste, raraste varelse i hela världen — hon är bara litet gammalmodig.

De nickade god mening till varandra, hon rodnande och leende. Han stod helt betagen.

Plötsligt nåddes deras öron av ett skri. Förskräckta vände de sig om. Dörren i muren stod på glänt och i den smala öppningen sågo de fru Ames ansikte. Det var med nöd doktorn kände igen henne. Hennes ansikte var kritvitt och förvridet. I hennes vidöppna ögon lästes den mest uppenbara fruktan.

———

III.

Ett ögonblick stirrade de båda unga människorna som förstenade på henne.

Vid ljudet av det undertryckta skriet, vilket banat sig väg över hennes läppar ,hade både doktor Mallory och Lilith ofrivilligt ryggat tillbaka.

Lilith var den första som återvann sin sinnesnärvaro. Den tillitsfullhet som stått att läsa i hennes ögon, medan hon talade med läkaren, hade efterträtts av ett kyligt trots.

Doktor Mallory å sin sida tog av hatten för den gamla damen. Ehuru han förstod, att hans närvaro av ett eller annat mystiskt skäl icke behagade fru Ames, var han dock fullständigt oförberedd på att bliva behandlad som en påträngande fridstörare, och denna hans uppfattning delades tydligen av Lilith.

Den unga flickan vände sig beslutsamt mot modern: — Jag är så glad över att jag fått tillfälle att tacka doktor Mallory för allt vad han gjorde för mig i går kväll.

Hon blev lugnt stående där hon var, och doktor Mallory förstod av den blick de båda damerna växlade, att det drog upp till storm mellan dem för hans skull.

— Fröken Ames är alltför vänlig, sade han i så lätt ton som det var honom möjligt. Jag har bara gjort min skyldighet. Piller och pulver äro min profession liksom nål och tråd är det för de unga damerna innan de flyga ut i världen.

— Tala icke med mig om dessa okvinnliga varelser, sade fru Ames som i någon mån återvunnit sin självbehärskning och sökte anslå samma ton som han.

— Ja, fortsatte han och grep sin häst i tygeln, det gläder mig att se att jag icke längre behövs här. Och ni, fru Ames, tillade han vänd till den gamla damen, kommer nog att se till, att er dotter är så mycket som möjligt ute i friska luften — det är den bästa medicinen för henne.

Han lyfte på hatten och gjorde min av att vilja rida bort. Men med en plötslig rörelse hejdade Lilith honom och räckte upp handen. Det inträdde en brydsam situation, då doktorns häst i detsamma stegrade sig. Men Lilith blev lugnt stående, tills den unge mannen fått hästen lugnad och böjde sig ned och tog hennes hand.

(Forts.).

——::——

KVINNORNAS TIDNING

N:o 22. 4:de årg.

1 Juni 1924.

Annonspris: Textsida 25 öre pr mm.
» sista sidan 20 öre pr mm.
Längre annonsering rabatt.

Utkommer varje söndag.
Utgivare och redaktör: INGEBORG DAHLLÖF. För annons- och ekonomiavdelningen: EDITH RICKBERG.
Redaktion och expedition: Vallgatan 27, Göteborg. Tel. 18070.

Prenumerationspris:
Helår Kr. 6:—. 1/2 år Kr. 3:50. 1/4 år Kr. 2:—.
Lösnummer 15 öre.
Centraltryckeriet, O. Ericson, Göteborg 1924.

Eftertryck tillåtes gärna om "Kvinnornas Tidning", med hela namnet utsatt, angives som källan.

INNEHÅLL.

——::——

Utlandskrönika
i sammandrag.

De närmaste veckorna komma att bli av avgörande betydelse för Europas öde. Frågan gäller, om Tyskland skall få en regering som är villig att på basis av sakkunnigekommitténs förslag medverka till skadeståndsproblemets snabba och fredliga lösning, eller ett kabinett, som mer eller mindre öppet skall bekänna sig som motståndare till uppfyllelsepolitiken. Den hittillsvarande ministären Marx, bakom vilken det högersinnade folkpartiet, centrum och de radikala demokraterna stått, har ingivit sin avskedsansökan, men kvarstår tills ny regering bildats. Denna regeringsbildning synes ytterligt svår. Det tysk-nationella (konservativa) partiet, som vid riksdagsvalet vann så stor framgång, gör anspråk på att bliva representerat i regeringen, men måste söka förbindelse med andra borgerliga partier för att få till stånd en regeringsduglig koalition. Det förhandlas härom och köpslås om villkoren. Stötestenen är skadeståndsfrågan, där folkpartiet och centrum intaga en fredsvänligare hållning än de tysknationella.

Efter att ha konfererat med olika partiledare har rikspresidenten uppdragit åt hittillsvarande rikskansler Marx att försöka bilda ny regering.

Vid tyska riksdagens öppnande kom det till oerhörda scener. För att visa sitt misshag med vissa politiska moståndare, särskilt Ludendorff och amiral Tirpitz trakterade kommunisterna barntrumpeter, signalhorn och visselpipor samt sjöngo "Internationalen". Högern svarade med "Deutschland, Deutschland über alles". — En korrespondent skriver: "Man trodde sig försatt till ett dårhus". — På diplomatläktaren syntes flertalet av utländska ministrar i Berlin, inför vilka man sålunda demonstrerade det tyska folkets söndring och inbördeshat. Vilken brist på ansvarskänsla och värdighet!

Enligt tidigare meddelat beslut träder Poincarés regering tillbaka den 1 juni för att ersättas av en vänsterregering. Chef blir troligen Herriot, men sammansättningen i övrigt är, när detta skrives, icke känd. Även här lägga partislitningarne hinder i vägen för ett raskt avgörande.

England har visat Italien ett mycket stort tillmötesgående genom att till detsamma avträda Tyska Ost-Afrika, vilket England erövrade under kriget och omkristnade till Jubaland. Löfte om gåvan gavs redan 1915, då Italiens vänskap, som bekant, icke kunde betalas högt nog, men England har icke visat sig alltför angeläget att infria förbindelsen. Nu har det emellertid skett efter starka påtryckningar av Mussolini. Stor patriotisk hänförelse i Italien!

Engelska regeringen, som tidigare deklarerat både freds- och avrustningsvilja, har nu framlagt förslag till reorganisation av Englands luftflotta vilken härigenom skulle nå en ofantlig styrka både i fråga om försvar och — angrepp! Det blåser nog inga fredliga vindar ute i världen — ännu.

Japanska regeringen har beslutat inlägga protest mot den amerikanska invandringslagen såsom stridande mot tidigare amerikansk-japanska fördrag.

Ett litet glatt meddelande kommer från Österrike. Det ljusnar över landet. Fattigdomen viker och de ekonmiska förhållandena förbättras.

——::——

Bävrar och råttor.

"En del människor äro till sin natur bävrar, andra äro råttor", förklarar amerikanske arbetsministern. "Folket som först kom till Amerika var av bävertyp. De byggde upp riket, därför att det var deras natur att bygga. Sedan kom råttfolket och kröp in under golvet till det hus, som de andra byggt. Och där försöka de nu att gnaga sönder och förstöra de andras samhällsbyggande verk. De göra det helt enkelt därför att det är deras natur att förstöra".

Civilisationen stiger, när bävermänniskorna äro talrikare i ett land än råttfolket. Men när råttfolket får övertaget, då går civilisationen under. När allt är förstört, sönderslita råttorna varandra och därmed är slutet nått".

——::——

Svenska Kvinnors Medborgareförbund

har i Liljewalchs konsthall i Stockholm anordnat en intressant och instruktiv utställning, avsedd att belysa olika arbetsområden för kvinnor. Utom de praktiska demonstrationer, som i tillgängliga fall äga rum och åskådliggöra själva arbetet, finnas tabeller med statistiska uppgifter angående tid och kostnad för utbildningen somt löneförhållanden m. m. Utställningen hålles öppen till den 9 juni.

——::——

Kvinnors statstjänst.

Första kammaren har avslagit fröknarna Hesselgrens och Tamms motioner om ikraftträdande den 1 juli 1924 av lagen om kvinnas behörighet att inneha statstjänst i fråga om tjänster i elfte lönegraden eller högre grad.

Erfarenheter och intryck
från en resa våren 1924.

Av

R. B.

II.

I Paris. På genomresa.

Hur olikt är här inte sen den tid för flera år sedan då jag som ung konststuderande arbetade här. Nästan alla de gamla droskorna ha försvunnit. Bilar, bilar, vart man vänder sig. I en bakgata har en häst skadats och trafiken stoppats för en stund. Så långt man kan se, ja i det oändliga tycks det, stå bilarna väntande åt båda hållen. Och detta i en bakgata. Undrar hur det skulle sett ut om det skett på en av de stora gatorna! Men trafiken är väl ordnad. En expert på området från Amerika har varit här och ordnat det hela efter amerikanskt mönster.

Även här har kriget satt sina djupa spår. Bleka, magra, nervösa typer. Och hur kunna de vara annat efter krigets årslånga nervslitande erfarenheter. Men nu vilja de glömma. De vilja leva i ett rus av lycka, glömma vedermödorna i dansens yra, njuta ... Därför måla de sina bleka kinder och läppar så att de lysa i rödaste karmin. Men blickarna äro så oroliga, så trötta, åh, så trötta —

Långsamt skola nationerna återhämta sig. För vart krig allt långsammare, ty för varje år som går genomträngas massorna mer av broderskapsidéerna — omfattande alla folk ej blott det egna — kulturen når de djupaste leden, medkänslan verkar såsom en levande kraft i allas hjärtan, släktet blir alltmer förfinat, förädlat. Genom kongresserna och det internationella samarbetet folken emellan känner sig vårt släkte alltmer såsom en enda stor familj. Och vem kan annat än avsky blodiga strider inom en familj!

Såsom skapare ligger det i vår makt att göra jorden till ett paradis. Måtte dess glans bland rymdens små och stora världar ej förblekna — genom hat, hat.... Må den ej till slut slockna i rymden, en felslagen förhoppning, därför att jagen och nationerna isolera sig i själviskhetens, hatets kyla ... Då jag i dessa tankar vandrar bland världsstadens folk, ringa i mina öron vår store Tegnérs ord:

Du, som hämnd och hat förkunnar
i din egen himmels namn,
ser du icke, himlen unnar
rum åt alla i sin famn.

Vet du på din levnads gåta
något tröstligare svar
än att älska och förlåta
sönerna av samma far?

Det är en glädje att återse Louvre. Hur ofta gick jag ej hit under min studietid. Nästan varje dag efter slutat arbete skyndade jag per Metro (underjordisk järnväg) hit ned, där jag snart kände mig fullt hemmastadd och ivrigt tecknade och målade.

Det är som att möta gamla vänner när jag åter står framför de tavlor och skulpturer som jag den gången så djupt levde mig in i. Dock synas de mig ej alldeles som förr. De ha ej kunnat förändras, de äro ju desamma, varje ljus och skugga, detalj efter detalj ... och dock ... Jag förnimmer dem såsom levande med ett nytt liv, skönare, mer fulländat. Det måste då vara jag själv som uppfattar dem på ett annat sätt.

Jag ryckes ur mna betraktelser av taktfast tramp av många fötter. Unga pensionsdamer med lärarinnorna i têten njuta av konst. De stanna ej framför många av verken — lunchtimmen är snart inne — men när de komma till Monna Lisa hålles ett litet tal och det skrives ivrigt i små notisböcker. Och sedan bär det av i språngmarsch till Apollogalleriets kronjuveler. Där har en guide fått tag i en ung främling som förstrött lyssnar till den monotona utanläxan. Den unge dandyn är där pliktskyldigast, gäspar åter och åter och längtar att slippa loss och få flanera i solskenet längs den mycket intressantare Rue Rivoli. —

Där framför ett av Leonardo da Vincis mästerverk står ett ungt par. De äro nog bönder, kanske hantverkare, för första gången försatta till denna värld av under. De stå alldeles tysta, betagna, hon med hopknäppta händer, han med ett uttryck av stilla hänförelse. Glömska av allt utom tavlan framför sig leva de för stunden på ett högre tillvaroelseplan. Något nytt har kommit in i deras liv. Med denna känsla av andakt inför ett stort verk måste deras livssyn bliva fördjupad och vidgad. För den ödmjuke, den andaktsfulle blottar ett stort konstverk sin inre skönhet och rikedom. —

På tåget genom Schweiz.

Vilken härlig förnimmelse att efter en lång och tröttsam resa vakna upp bland Alpernas snö! Aldrig skall jag glömma när vi i det tidiga morgondiset nys skymtade de första snöiga bergmassorna i fjärran, belysta av den uppgående solen. Oförgätliga tavla, full av majestätisk skönhet. Nu förstår jag varför vise män älska att bo bland bergen. Här stämmes sinnet till andakt och begrundan. Här måste man förnimma evigheten i den stora tystnaden. — —

Där uppe, så högt att man knappt kan skönja dem, ligga små hyddor, påminnande om fågelnästen, fastlimmade vid bråddjupen. "Hur kunna de leva där om de ha små barn?", undrar min reskamrat. Ja, det är mig en gåta. De göra väl som bergsborna i Italien, binda de små i ett långt rep vid stugdörren när de gå till sitt arbete — och lita på Försynen.

Nu bär det nedför. Ett och annat grönskande olivträd visar att vi kommit förbi snöregionen. Mil efter mil av kala pilträd, påminnande om slätterna hemma i Skåne. Men den ringaste svenske torpare skulle nog vägra att bo i de stugor vi ila förbi, så torftiga och fallfärdiga synas de flesta. Men fattigdomen tynger ej folket. En rakryggad, vacker kvinna i målerisk dräkt står i dörren till en av de uslaste kojorna och viftar leende åt oss. Vi ha kommit till landet, där människorna le, där livsglädjen lyser ur ögonen. Man blir varm om hjärtat. Den stele nordbon, van att sluta sig inom sitt "skal" och vandra med allvarligt, högtidligt ansikte bland sina medmänniskor tinar så småningom upp ...

(Forts.).

(Eftertryck förbjudes).

Lösdrivarlagen och kvinnorna.

Av *HILDA SACHS.*

Svenska Kvinnors Medborgarförbunds artikelserie.

För en del år sedan, då ännu tvångsarbetsanstalten för kvinnor var förlagd till det gamla kvinnofängelset i Norrköping, kunde man i en arbetssal fylld med till större delen yngre kvinnor få se en förkommen stackars gumma sitta ensam i ett hörn och repa drev eller sy på en säck. Hon var den enda av dem därinne, som var dömd såsom lösdriverska i egentlig mening: "Var som sysslolös stryker omkring från ort till annan..." Vid ett besök funnos inom hela anstalten räknat 6 dömda på samma sätt som hon mot 156, som befunno sig där på grund av ett av samhället särskilt mot kvinnor riktat sexuellt moralbud. För att finna hur man kunde som straff för osedligt levnadssätt behandla kvinnor som lösdrivare får man gå tillbaka till ett kommittébetänkande som låg till grund för en av k. m:t vid 1885 års riksdag framlagd proposition, där det i motiveringen heter:

"Till nu avhandlade klass av lösdrivare måste räknas jämväl prostituerade, vilkas genom skörlevnad förvärvade tillgångar icke böra fritaga dem från den behandling, som här avses ..."

Något fanns dock, som fritog dem från denna behandling nämligen inskrivningen och lydnaden under dess särskilda bestämmelser. Emellertid blev denna institution, den s. k. reglementeringen äntligen avskaffad, och i de stackars kvinnornas hjärnor skulle den saltomortalen göras, att för det som förut varit tillåtet skulle de nu straffas. Man fick dock ej kalla det så: det var uppfostran, ej straff, att sättas på en tvångsarbetsanstalt. Varför man förut inte strax unnat dem denna sedelärande behandling utan låtit dem till någon tid friköpa sig genom att grundligt förskriva sig till det yrke, från vilket man ville avhålla dem, detta förklarades ej. Anstalten flyttades till Landskrona, och för att ta bort varje bismak av straff flyttades den även från att lyda under fångvården och sorterar nu under socialdepartementet.

På många håll ansågs det fortsatta tillämpandet av lösdrivarlagen som ett slags provisorium. Vid reglemeneteringens avskaffande hade det pekats på fattigvårdslagstiftningskommitténs väntade förslag till ny lösdrivarlag med hopp att denna skulle ge en ny och bättre lösning. Förslaget kom, och det befanns att just i fråga om kvinnors hemfallande under lagen höll den sig helt och hållet vid det gamla.

Vad behandlingen av de dömda angår vill den däremot göra en hel del reformer. Redan vid varningen skulle en mycket human sådan företas. Kvinnorna klaga ofta att polisens första ingripande skadar dem i hög grad: om de ha arbete vänder den sig till arbetsgivaren, gör förfrågningar om dem och meddelar var de anträffats o. s. v. Nu skulle säkert större försiktighet iakttagas, när det heter, att polisen "bör vara den varnade behjälplig med anskaffande av arbete, husrum och uppehälle". Som detta inte alltid torde vara en lätt sak, befaras emellertid att i en del fall varningarna på denna grund komma att utebli. Vidare säger förslaget att "det bör vara den häktade förmenat att anlita biträde vid förhör inför länsstyrelsen".

På ett sätt skulle den nya lagen bli strängare: det anses att kortare perioder inte förslå för det uppfostrande syftet, det skulle aldrig dömas till mindre än två år. Styrelsen för anstalten skulle dessutom hos kungl. befallningshavande kunna göra framställning om ännu längre anstaltsvistelse för den, som kan anses behöva sådan. Däremot skulle den, som visar gott uppförande, kunna redan innan de två åren förlupit dock icke före ett år efter intagandet — överlämnas till lämplig anstalt, förening eller enskild person, s. k. försöksutskrivning.

Som en stor förbättring anse de, som ha vård om de intagna, den ändringen, att den frigivna inte längre skulle förpassas till den ort, där hon blivit anhållen. De flesta komma från Stockholm, och då de återvända mötas de av forna vänner, bekanta och värdinnor. Att detta icke underlättar övergången till ett nytt levnadssätt säger sig självt. De skulle nu i stället sändas till det ställe, där styrelsen skaffar dem arbete.

Ett drag av något patriarkaliskt syns vila över dessa förslag — om till det bättre eller sämre skall vara osagt. Där det personliga omdömet hos de ledande skall spela in i behandlingen i så hög grad, beror så mycket på den psykologiska blicken, och det kan sägas att även den förträffligaste sådan ej heller alltid är nog. En tendens har visats att så mycket som möjligt få kvinnlig hjälp vid det uppfostrande arbetet, man har sålunda anställt kvinnliga assistenter. Vid innevarande riksdag har motion framlagts om en kvinnlig kurator, som skulle vara de frigivna behjälplig, men denna motion blev avslagen.

Den frågan måste göras om detta system är verksamt. I gamla dagar beräknades att 96 proc. av de inskrivna återvände till sitt forna levnadssätt, och ungefär lika många anses även nu göra denna återgång. Direktören för den nuvarande tvångsarbetsanstalten har i en tidningsartikel uttalat, att han för sin del icke funnit att vistelsen i Landskrona åstadkommit någon förbättring bland de intagna kvinnorna, och styrelsen för anstalten har i sitt yttrande över lagförslaget påpekat, att kvinnliga lösdrivare av detta slag icke borde hemfalla under den vanliga lösdrivarlagen. Ännu längre går medicinalstyrelsen, som anser att de prostituerade varken böra straffas eller föras till korrektionsanstalter.

SKANDINAVISKA KREDITAKTIEBOLAGET
GÖTEBORG - STOCKHOLM - MALMÖ

Avdelningskontor över hela landet

Egna fonder Kr. 182,000,000:—

Gottgör å insatta medel högsta gällande ränta

Telegramadress "Kreditbolaget"

Förlovar eller Gifter

Ni Eder, så annonsera det i GÖTEBORGS MORGONPOST

Alla Edra vänner, läsa den tidningen.

Läst i varje bildat hem i västra Sverige.

NADCO HEMFÄRGER

(Inf. gen. Göteb. Tandläkaresällskap)
Tandläkare Anne-Marie Heijde
Vasaplatsen 1. Telefon 15500.
Rådfrågning: Vard. 1/2 2—1/2 3, övriga tider efter avtal.

Frottéer

100 cm. bred, realiseras till

Kr. 2[90] per meter.

Friberg & Anderson
Kungsportsplatsen 1.

Att ett system, som från så auktoritativt håll förklaras ineffektivt, fortfarande härskar må väl förvåna. Allmänt känt är att endast ett fåtal kvinnor, som ägna sig åt yrket falla i myndigheternas våld, och de som göra det ändra sig endast sällan. Skulle då boten vara den, som polismästaren i Paris angav för Josephine Botler, när hon samtalade med honom om reglementeringens avskaffande: "Flera häktningar, allt flera häktningar!" Säkerligen inte. Man bortför och stänger in över ett hundratal kvinnor, och naturligtvis komma lika många i stället. Man har fortfarande en polisavdelning enkom för dem, bestående av en kommissarie, en överkonstapel och tio konstaplar, som patrullera och ett par gånger i veckan anställa razzior. De, som infångas, måste ovillkorligen fråga sig, varför just de skola råka fast. då de veta att så många andra gå fria. Ej under att de förklara, att intet gör dem så råa som att behandlas av polisen. "Då bli vi vilddjur!" utbrista de.

Den nya lagen mot könssjukdomar har under de fem år den varit i kraft visat sig mycket verksam, detta naturligtvis främst på den grund att den riktar sig mot både män och kvinnor. Det borde kunna inses att lika litet som det kan hjälpa mot sjukdomarna att ingripa endast mot den ena parten, kan ett dylikt förfaringssätt hjälpa mot prostitutionen. Men i sina försök att motarbeta denna har samhället aldrig utmärkt sig för någon konsekvens. "Huvudsaken", säger professor J. E. Johansson i sin reservation till reglementeringskommitténs betänkande, "har varit att man haft tillfälle att ingripa". Såsom enda medlet framhåller han höjandet av männens ansvarskänsla: "Men att man skulle lyckas höja ansvarskänslan hos en individ genom att mot en annan rikta ett inskridande, för vilket den förre aldrig kan bli föremål, det är alltför orimligt".

Härtill kan fogas att förfaringssättet även är ägnat att medföra fara: genom att det inskrides mot den ena parten känner sig den andra skuldfri. Ja, än mer: männen ingripa mot kvinnornas osedlighet och känna sig sedan ha gjort något för sedligheten.

Förslaget till ny lösdrivarlag kommer inte upp vid denna riksdag. Det gäller att nu väcka en kraftig opinion mot att kvinnor spärras in utan nytta och påsättas en stämpel, som kan skada hela deras liv. Det gäller att avlägsna ett värn för den manliga ansvarslösheten. Ett samhällsont kan icke allvarligt bekämpas utan att män och kvinnor strida däremot under lika ansvar och med förenade krafter.

——::——

PÄRLOR JUVELER
i modern infattning fördelaktigast hos
K. Anderson
Hovjuvelerare. Ö. Hamng. 41.

Den nye Adam.

Medan kvinnorna i vårt land ännu taga de första något räddhågade stegen på självförsörjningens bana och nöja sig med jämförelsevis lågt avlönade anställningar eller med riskfria egna små företag, operera de självförsörjande kvinnorna i de mera betydande länderna med deras rika möjligheter i större och djärvare stil. Bredvid små kvinnliga löntagare och företagare finner man massor av kvinnor, vilka i kraft av talanger, mod, energi, affärsgeni och stora kunskaper kunna glädja sig åt mycket goda inkomster. Även som gifta fortsätta de i regel med sitt förvärvsarbete, vilket skänker dem alltför stor tillfredsställelse och reveny, för att de skulle vilja avstå från det.

Denna nya, ekonmiskt självständiga kvinnotyp har icke samma manliga ideal som gångna tiders kvinnor, vilka i mannen framförallt sågo beskyddaren och försörjaren.

Den nya Eva rör sig fritt och tryggt i världen och tar vara på sig själv. Hon behöver icke, som oldmodern, skyddas av en man med bistert hopdragna ögonbryn och en mullrande bas, som när den på sin tid hördes, gjorde både hustru, barn och tjänstefolk svaga i knävecken. Denna otidsenliga typ behagar inte alls den modärna Eva.

Själv sittande med goda inkomster kan hon — vilket hennes oldmoder icke kunde — vid valet av make helt bortse från hans förmåga att förtjäna pängar. Våra dagars manlige mammonstjänare lämnar henne fullständigt kall. Varför skulle hon gifta sig och bilda hem med denne man, som drunknar i arbete, som kommer hem tröttkörd, förbi av jäkt, oro och missräkningar med krav på att under den lediga tiden få vara i fred med sina cigarrer, sina tidningar och vars enda intresse är att göra pängar eller karriär?

Nej, den modärna välsituerade Eva önskar en Adam av ny typ, icke på något sätt femininiserad men älskvärd, ridderlig, förfinad, med ideella och gärna konstnärliga intressen, god, glad och förstående, en man som hon älskar icke för de mångsiffriga talen i hans taxeringsuppgifter, utan för hans eget personliga värdes skull.

En annan fråga är vad den nye idealistiskt anlagde Adam tycker om den modärna mammonstjänande Eva.

Opal.

——::——

Såsom vid vandringen uppför ett berg är det även i livet. Ju högre vi komma upp, desto brantare blir vår väg och allt omkring oss mera öde. Vår synkrets vidgas visserligen, men vår omgivning blir ödsligare.

Eötvös.

*

Det är förunderligt med långt och kort i denna världen: all prövning synes så lång, innan den kommer och medan den varar, men den synes så kort, när den är förbi; och med glädjen är det omvänt.

O. Möller.

——::——

Ett större parti nyinkomna
Dräkt-Tyger
Matelassé
130 cm. bred
i prima helyllekvalitéer även passande för Promenad-Klädningar, finnas i alla ljusa och - mörka färger samt svart -
bortslumpas pr meter 5.90
SPECIALAFFÄR för TYGER
TEXTIL-MAGASINET A/B
40 KUNGSGATAN 40

Hemligheten.

Livets andedräkt.

II.

När den av oss i föregående nummer efter "Sunday Express" citerade engelske förf. James Douglas sökt nyckeln till den hemlighet, som innesluter hälsa, långt liv och bibehållen själslig spänstighet, har han i ett upprop vänt sig till sitt lands hundraåringar för att få höra deras åsikter i ämnet.

Det är, skriver han i sin tidning, en sak, som jag återfinner i nästan varje svar på min enquête. Det är inget förslag till diet eller någon sorts yttre träning. Det är inget avhållsamhetssystem. Det är ingenting fysiskt alls. Det är super-fysiskt. Vad är detta? Det är helt enkelt ett glatt accepterande av livet såsom någonting gott och ej ett ont. Det är en fröjd över att leva. En glädje över det stora undret, att man finns till. Det är tillfredsställelse, jämvikt till kropp och själ, harmoni mellan de billioner celler, som tillsammans bilda den mest fullkomliga maskin i världen — människan. Det är med ett ord själva livsrytmen man framhåller.

Alla de stora religionerna från Österlandet (Västerlandet har ej givit upphov till någon religion), uppenbara fridens väg för dem, som ha öron att höra. De hjälpa den plågade själen att leva och röras efter livsrytmen. De, som äro i stånd att tränga igenom dogmernas pansar in till religionens fördolda hemlighet, behöva ingen hjälp. Men Västern har förlorat förmågan att tränga igenom teologiens kalla stål. Den saknar andaktskänsla och trosblick. Den har upphört att sätta tro till yttre bekännelser och melodiösa liturgier. Den enda andliga passion, som den har kvar, är syndakänsla. Syndakänslan har ej blivit dödad genom vetenskapens storartade utveckling. Den är evig.

Synd är ett brott mot livets dolda rytm. Den fyller själens lönkamrar med oro och melankoli. Den förmörkar självkänslans himmel. Den rör upp tankens hav. Den släcker ensamhetens stjärnor. Synden är ej ett brott mot den mänskliga lagen. Den är ett brott mot livets lag. Det är hennes obotfärdiga hjärtas hårdhet, som ådrager människan vrede, vedermöda och ångest.

Det finns millioner män och kvinnor, som äro olyckliga, emedan de hava förhärdat sina hjärtan och ej kunna finna någon hjälp i den hävdvunna konventionella religionen. De kunna ej förstå kyrkornas tekniska jargon. De äro ur stämning och ur gängorna. Deras inre jäser av disharmoni och dissonanser. De finna ingen frid varken i arbete eller nöjen. De känna övermättnad av ständigt nya sensationer. Deras själ irrar sorgsen genom de ödsliga öknar, vari de införas av sina sinnen. De söka vila på många olika sätt och finna ingen".

Därefter går författaren över tili botemedlet för detta den modärna människans onda. Man förstår, att han själv prövat det och att det givit honom hälsan åter.

Vid ett första och hastigt påseende måste detta botemedel synas både säreget och föga förtroendeingivande. Det är därför på sin plats att tillfoga en förklaring, att det icke är fråga om en hemlighet som mr. Douglas själv utfunderat — den är uråldrig och han har funnit den i olika av Österlandets lärosystem.

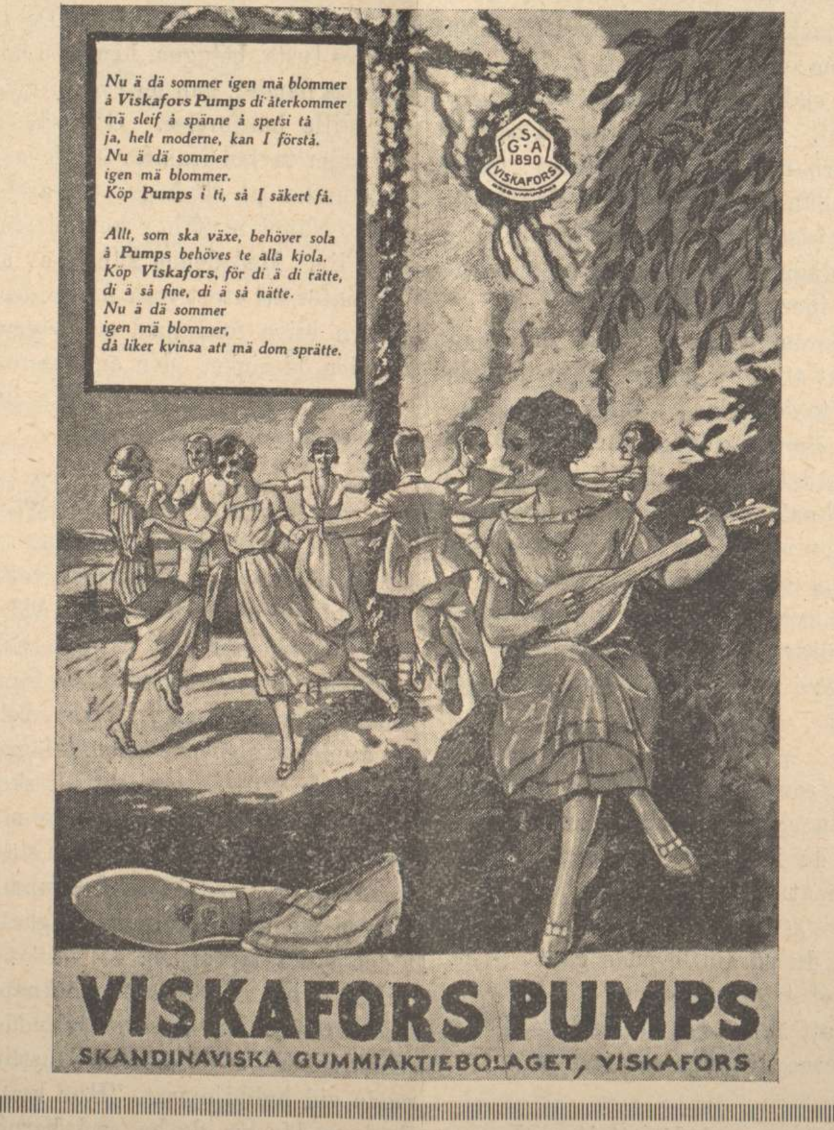
Detta botemedel, fortsätter förf., är så enkelt att var och en kan fatta det, om han är villig att bli som ett litet barn. Det är tillgängligt för alla. I brist på en bättre benämning kallas detta system för skapande eller läkande rytm. Den okunnigaste, mest enfaldige kan lära sig dess alfabet. Ett barn kan behärska det. Men det har en oändlig betydelse.

Rytmens kraft beror av det enkla faktum, att andedräkten är den förenande länken mellan själ och ande. Lär er att andas rytmiskt, och livsvågen skall välla in i varje cell av er kropp. Egna en halvtimme varje morgon och afton åt andningens under. 1) Lägg er ner raklång på ryggen och andas in lugnt och stilla, under det ni räknar till tre, fem, sju eller nio. 2) Håll andan och sträck ut era armar och ben, under det att ni räknar till samma tal. 3) Andas ut, under det ni räknar till samma tal och lugnt och stilla låter era armar och ben slappna till. 4) Till sist bör ni åter, fortfarande med slappa muskler, hållan andan, under det ni räknar till samma tal. Andningsrytmen skall sammanfalla med hjärtats slag.

Detta är den enklaste övningen i systemet. Det finns många andra. Men de äro alla grundade på samma princip: kroppens sträckning och tillslappnande i samband med in- och utandning. Till en början kommer ni att finna det svårt att räkna till mer än tre eller fem. Men så småningom komma musklernas och lungornas vilo- och rörelseperioder att bli fullt naturliga. Det blir ej längre nödvändigt att räkna. Rytmen blir lugn och jämn, utan ansträngning.

Sedan kan ni träna er själ lika väl som era muskler och era lungor. Ni kan tänka rytmiskt. Vad för tankar? De högsta tankar, som ni kan åstadkomma. Det finns ingen gräns för sinnets lyftning. Ni kan vara okunnig och obildad. Det gör ingenting. Höj ert sinne till de bästa och högsta tankar ni äger, och rytmens frid och ro skall flöda genom hela er varelse.

Förlora ej modet, om ni misslyckas i början. Försök morgon och

A.-B. FERD. LUNDQUIST & Co.
för alltid på lager alla
VISKAFORS
skodon till fabrikspriser.

AKTIEBOLAGET
GÖTEBORGS BANK
GÖTEBORG STOCKHOLM
100 avdelningskontor i västra och östra Sverige
Grundad år 1848
Egna fonder Kr. 78.750.000

Emottager penningar å sparkasse-, kapital- och depositionsräkning till högsta gällande ränta.
Utlämnar hemsparbössor.
Bankens notariatavdelning förvaltar föreningars och kassors medel, enskilda förmögenheter samt testaments- och förmyndaremedel.
Obligations- och fondavdelningar.
Fullständig bankrörelse i övrigt.

Damväskor och Reseffekter
i olika sorters modeller och kvalitéer köper ni alltid billigast hos
John A. Gahm
KORSGATAN 12

BLOMSTER-hälsningar över hela jorden.
Kungl. Hovleverantör
Beställningar å blommor ombesörjes kostnadsfritt under garanti för omsorgsfullt utförande å alla platser av
Vasa Blomsterhandel
GUSTAF EKMAN
Telefon 4314 — 10365. Telegr. Vasa.
Medlem av Föreningen för blomsterbeställningsförmedling samt de internationella organisationerna F. T. D. i U. S. A. samt B—V. i Tyskland. 6000 medlemmar.
Säg det med Blommor!

Hemligheten med vår

WB Eau de Cologne
ligger i dess utsökta och friska doft, som gör den till en kvalitetsvara. Till salu i alla specialaffärer.
WURP & BOLL, AKTIEBOLAG
Kungl. Hovleverantör
GÖTEBORG.

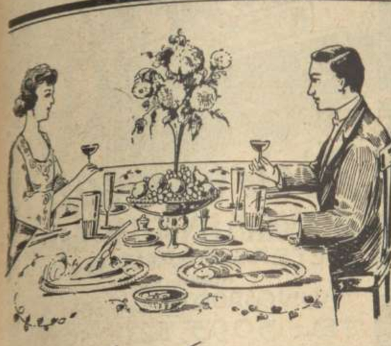
MERKUR-TVÅLEN
är även som badtvål den förnämsta.

Gillblads
Modernaste färger
Extra billigt
Silke o. Ylle
Trikåtyger
åter inkommet.
Obs.! Skyltfönstren.

Nyheter i
Grå Moccaskor
inkomna för säsongen uti
A.-B.
HERKULES SKODON
45 Kungsgatan 45.

Offentliga nöjen.

Lilla Teatern.
Lördag och söndag kl. 7 och 9,
övriga dagar kl. 8:
Priffe.

Var lunchar man bäst?

Björngårdsvillan Slottskogen
1:sta kl. matsals- och konditori-servering. Musik dagligen. Fjolårets priser sänkta med 20—25 %.
Best. pr tel. 19268.

Vita Bandets Restaurant
Kungsgatan 41. - Telefon 107 89.
Slottskogen, vid stora dammen.

kväll att följa mitt råd, tills fridens och glädjens dolda strömmar börja sippra fram inom ert medvetande. Den obetydliga lilla källådern skall småningom bli allt större och kraftigare, tills den fyller hela er varelse. Tänk på bergstoppar, skyar, skogsmarker, sjöar, hav, soluppgång och solnedgång, månsken och stjärnljus och midnattsstillhet, glittrande vattenfall och blommande ängar."

Låt oss slutligen som ett bestyrkande av mr. Douglas' uttalande citera ett orientaliskt arbete om "konsten att andas".

"Den initierade vet, att han genom rytmisk andning kan bringa sig själv i harmonisk vibration med naturen och utveckla sina dolda krafter. Han vet, att han genom kontrollerad andning kan icke blott tillföra sig livskraft utan även frigöra sig från fruktan och oro och andra livsnedsättande sinnesförnimmelser och känslor."

(Forts.).

——::——

Jag tycker om skrattet, icke det ironiska, sarkastiska, hånfulla skrattet, utan det ärliga, goda skrattet, som öppnar mun och hjärta, som visar själen på samma gång som tändernas pärlrad.

Victor Hugo.

Vill Ni göra rummet ljust och glatt

KÖP DÅ TANGENS GARDINER

Bästa Fabrikat

Tangens Gardiner
platsens största sortering hos
A.-B. Carl Johnsson
Kungstorget.

Vid porten.

Det var i förgården till ett fängelse.

Den stora, tunga stenmassan, de tomma sandade gångarna, den höga muren som avskilde området från yttervärlden — allt gav ett intryck av dysterhet och tristess.

Här levde de av samhället utstötta. Utanför muren och innanför voro två skilda världar. Över denna tröskel hade glädjen, lyckan, kärleken ingen väg.

Stenarna, sanden, murarna ropade om övergivenhet och isolering. Hjärtat krympte samman av medlidande med dem, som härinne skördade sina gärningars bittra lön.

Men vad var detta? I vestibulen stod en ensam kvinna, enkelt men snyggt klädd. Hon stod där i dunklet och spanade oavvänt mot de väl igenlåsta gallerdörrarna till en lång, bred gång. Hela hennes varelse uttryckte den högsta spänning och förväntan. Hon strök undan några hårstrån från pannan, rätade förstulet på sin svarta, nötta kappa, gjorde sig liksom i ordning till ett betydelsefullt möte. Ansiktet var slitet, tärt och åldrat. Ett hårt liv, många barn hade satt tydliga spår däri.

Men var kom solskenet ifrån härinne? Vad var det som plötsligt kom detta gamla trötta ansikte att övergjutas av ett varmt skimmer och ögonen att stråla i lycka och fröjd?

I gången bakom gallerdörrarna kom mellan två vaktare en fångklädd man. Hans blick flög oroligt sökande framåt. Nu hade den upptäckt gestalten därute i vestibulen. Ett glädjestrålande uttryck spreds över hans trötta ansikte, ett ljus tändes i hans blick som om en himmel öppnats.

Dörrarna låstes rasslande upp. Två händer möttes, två ögonpar, två hjärtan. Och sida vid sida gingo de bort mot samtalsrummet.

Man och hustru.

Vestibulen var icke längre så mörk, cellerna icke så trånga, stenmassan icke så tung, murarna icke så höga. Ty även hit hade kärleken, den allsmäktige, funnit väg — även här hade den store allförsonaren funnit bo och fäste.

Eira Brehm.

——::——

Pythagoras regel.

Hur uppnår man sitt högsta kraftplan.

Av * * *

Vad är det — för att nu taga en del frågematerial ur denna tidnings spalter — som gör att vi utan alltför stor rampfeber kunna uppträda i en talarstol, medan vi i ett främmande sällskap känna oss osäkra, oförmögna till varje värdefullt inlägg i konversationen?

Hur är det möjligt att sådant kan existera som i art. "Kaffe och ohyra" i ett av de senaste numren.

Hur kan det förklaras att två arbetarkvinnor, som träffas på en "trappsvale", i stället för att muntert slamra på om allt möjligt endast sävligt upprepa ett och detsamma: "Petterson är kommen". — "Jaså, Petterson är kommen" o. s. v., så som det berättas i den lilla studien "Ett samtal".

Låt oss draga fram ännu några frågor, vilka vi nog litet var göra oss:

Vad beror det på att vi så ofta först *efteråt* veta vad vi vid ett viktigt tillfälle skulle ha sagt, hur vi skulle ha svarat och handlat? Vad ligger bakom vår osäkerhet, vår villrådighet?

Hur kommer det sig, att vi vid diskussioner upptäcka att vi, tvärtemot förmodan, icke hava något av värde att säga, eller att de tankar, vi verkligen hade att framlägga, fly undan, lämnande oss på ett komprometterande sätt i sticket?

Vad är orsaken till att det, ju äldre vi bli, är allt färre saker i livet som intressera oss?

Svaret på dessa och en mängd andra frågor av det mest växlande innehåll kan formuleras sålunda:

Vi försumma att i vårt liv tillämpa Pythagoras regel!

Och låt oss nu söka förklara detta vid första anblicken överraskande och rätt misstänkta påstående.

Pythagoras var en grekisk filosof som levde redan 500 år före Kristi födelse. Hans "regel" går helt enkelt ut på, att människan varje kväll före insomnandet skall i tanken mönstra och *begrunda* det, som hon under dagens lopp upplevat, tänkt, känt och gjort.

För att väcka läsarens intresse för och förtroende till "Pythagoras regel" skall här citeras ett uttalande av en vår tid närmare stående filosof, vars skarpsinnighet måste tillerkännas vitsord. Det är Schopenhauer, som, direkt häntydande på Pythagoras regel, sålunda yttrar sig om dem, vilka *icke* tillämpa densamma.

"Den som lever fram sitt liv i affärernas och nöjenas larm och utan att någonsin reflektera över sitt förflutna, tvärtom alltjämt bara hasplar av sin levnadstråd, för honom går omtankens, den lugna överläggningens klarhet förlorad. Hans ande blir ett kaos, och en viss förvirring behärskar hans tankevärld, vilket också genast röjer sig i det fragmentariska i hans konversation, som verkar hackelse. Detta är så mycket mera fallet ju större den yttre oron och mängden av intryck och ju mindre hans andes inre verksamhet är."

Vår själ är, såsom tidigare framhållits i artiklarne om "Fantasien", uppsamlingsplatsen för våra erfarenheter och upplevelser. Den har också en annan lika viktig uppgift, vars fullgörande är beroende av vår goda vilja, nämligen att vara den andliga verkstad, där dessa erfarenheter och upplevelser skola analyseras, ordnas, sammanföras, bearbetas och tillgodogöras.

Om vårt själsliv skall bli pulserande eller trögt, rikt eller torvtigt skönt eller vidrigt, om det skall präglas av ordning och reda eller av slarv och vanvård bestämmes sålunda dels av mängden och arten av sinnesintryck, dels av vårt sätt att behandla dem.

Det skvallrar om ett förkrympt, stillastående och fattigt själsliv, när ens tanke och intresse icke finna annat att syssla med, ens tunga ingenting annat att tala om än "Petterssons hemkomst", matlagning, handarbeten, börsnoteringar, affärer, modejournaler, spritvarornas mångfald, jungfrubekymmer eller dylikt.

Intet missförstånd här! Allt detta är tillåtna tankeobjekt på rätt tid och rätt plats, men bli *de* eller något lika betydelselöst *det huvudsakliga* i tankelivet, då är i sanning andligt armod för handen!

Ur artikeln "Kaffe och ohyra" kan man likaledes utläsa ett förtvinat och kraftlöst själsliv: fullständig oförmåga att reagera inför smuts och oordning, att *lida* av vantrevnaden, frånvaron av ett lyckligt minnesliv med en till renlighet sporrande hågkomst av ett nätt och vackert barndomshem, bristen på en rörlig fantasi vilken skulle kunna förespegla trevnaden i ett sådant hem och egga det slöa sinnet till ett beslut om arbetsamhet och pliktuppfyllelse. Denna psyk-asteniska (själsligen kraftlösa) kvinnotyp, håglös, viljesvag och oförmögen att företaga sig något, att försätta sig själv i verksamhet finnes representerad inom alla samhällsklasser. Att denna kvinnotyp i ett *fattigt* hem måste komma att te sig och även vara i särskild grad förskräcklig ligger i sakens natur.

En av de intressantaste processerna i vårt själsliv är idéassociationens.

När vi mottaga ett intryck utifrån t. ex. en läst tidningsartikel, ett hört uttalande, appellerar det till vad som redan finnes i vårt medvetande. Gamla minnen och föreställningar, som på grund av idéassociationen känna sig påverkade av nykomlingen, gå honom till mötes och upptaga honom i sig som ett bestyrkande av något redan känt, ett korrigerande därav eller ett tillskott däri. Det händer också att det nya intrycket, om det är ovälkommet, ignoreras av medvetandet.

Intellektets apperceptiva arbete, införlivandet av nya intryck med den gamla föreställningsmassan, kanske metodiskt, alltså kritiskt, med verklig eftertanke, på ett ordnande grupperande sätt enligt samma princip som återfinnes i "Pythagoras regel".

Napoleon — den store! — liknade sitt medvetande vid ett skåp med otaliga lådor. Allt befann sig i minutiös ordning och han behövde endast draga ut vissa lådor för att finna det önskade kunskaps- och tankematerialet.

En sådan ordning råder icke hos oss, vanliga människor.

Hur mycket ha vi icke sett, läst, hört, erfarit! Men all denna kunskap har aldrig blivit, i verklig mening,

SIDENHUSET
SPCIALAFFÄR FÖR DAMARTIKLAR.

GLÄNSANDE BADRUM.
Renlighet i badrummet är av största vikt.
VIM är särskilt lämpligt för hastig rengöring och polering av porslin och emaljerade badkar, messingkranar, kakel o. s. v.
Användning av en smula VIM på en fuktig lapp och sedan gnidning med en torr duk gör underverk med endast ringa arbete och tid.
Använd alltid VIM på en fuktig lapp.
Sunlight Såptvål Aktiebolag, Göteborg.

VIM

NORDISKA INDUSTRI-A.-B. TAPISSERI DETALJ Ö. Hamng. 31. 1 tr. N.I.A.B. Handarbeten, stort urval GÖTEBORG.

Ed. W. & Co Modernaste **Sommartyger.** Rikt urval. Låga priser. Wahlboms KUNGSGAT. 29.

Extra billigt Porslin
passande för Lantflyttningen.
Rosenlunds Bosättninsmagasin
Rosenlundsgat 8. 2:a Långgat. 34

(Eftertryck förbjudes).

Lilith.

ROMAN

Av Florence Warden.

Auktoriserad översättning av *Margareta Heijkel.*

5

Det var mer än tacksamhet i hennes ögon då de mötte hans. Han besvarade hennes blick med ett intresse i sina mörkbruna ögon, vilket knappast kunde undgå den gamla damens uppmärksamhet.

— Farväl! sade han och hans röst fick den unga flickan att darra.

— Farväl! viskade hon tillbaka, och tusen, tusen tack!

Han lyfte åter på hatten och red bort.

Lilith blev med avsikt stående på samma ställe och såg efter honom tills en krökning av vägen dolde honom för henne.

Så vände hon sig långsamt om mot modern med en min, som tydligare än ord sade: Seså, börja nu!

Fru Ames stod i den öppna dörren. För en utomstående måste den strid som nu skulle utkämpas mellan henne och dottern synas mycket ojämn. Den lilla åldrande damen med de infallna kinderna, de blida bruna ögonen och det plågade ansiktsuttrycket måste vara som ett rö för vinden i motsats till den unga flickan, som lugnt stod och betraktade den lilla skälvande varelsen.

Ingen av dem talade. Slutligen upptog Lilith samtalet i en vänlig ton, som om hon ville utplåna allt missförstånd och undvika varje förklaring eller diskussion.

— Är det icke ett förtjusande väder? Jag tror, att jag går in efter min hatt och tar en promenad ner till stranden med hundarne.

— Inte ännu, kära barn. Jag måste först tala med dig, sade fru Ames, vars skälvande röst skvallrade om, att hon ämnade genomdriva sin vilja.

— Som du vill, svarade Lilith nervöst.

Modern tillkastade henne en sällsam blick, full av bekymmer och misstro. Så vände hon sig om och gick i förväg förbi byggnaden över planen bakom och satte sig på en bänk. Med händerna sammanknäppta i knäet väntade hon tåligt på att dottern skulle komma till henne.

Lilith stängde dörren i muren och följde långsamt efter modern. Då hon äntligen stod framför fru Ames, var den gamla damens ansikte så lugnt och fridfullt, som om ingenting hänt. Hon såg leende upp till dottern och sade i kärleksfull ton:

— Sätt dig här bredvid mig, kära barn. Du kan väl icke vara rädd för mig och vad jag har att säga dig? Du vet ju, att jag endast lever för dig och att jag, om jag någonsin vållat dig smärta, lider mer därav än du själv.

Ehuru Lilith lydde modern och satte sig bredvid henne, vek det trotsiga uttrycket icke från hennes ansikte. När hon slutligen svarade var hennes röst kall.

— Jag tycker att det knappast lönar mödan att spilla ord på den här saken. Du försatte mig i en mycket obehaglig situation genom ditt utrop och din vreda uppsyn, då jag talade med doktor Mallory. Var det något orätt i det? Jag kunde inte låta honom rida förbi utan att tacka honom — i synnerhet efter det sätt varpå du avskedade honom i morse. Jag tycker att det var mycket ovänligt av dig och förstår dig absolut inte.

Fru Ames lade sin lilla vita hand över dotterns.

— Jo, du förstår det mycket väl, kära barn, sade hon vänligt. Låtsa icke som om det överraskade dig, när jag försöker utföra det program vi kommit överens om. Har vi kanske inte kommit hit uteslutande för att avsöndra oss från världen och för att slippa komma i beröring med nyfikna obekanta människor?

— Men det är väl något helt annat än att ta emot en läkare, när man är sjuk, invände Lilith häftigt.

— Du är icke sjuk, barn.

— Jag var sjuk i går kväll, vidhöll Lilith. Jag skulle ha varit sjuk i dag också, om inte doktor Mallory hjälpt mig i går. Kan du då inte förstå, hur jag lidit de här månaderna och hur förskräckligt det är för mig att vara överlämnad helt och hållet till mig själv och mina egna tankar. Jag talar icke om det och tänker icke oftare på det, än det självt tvingar sig på mig, men vad tjänar det till att försöka dölja, att det plågar mig dag och natt?

Ett uttryck av förskräckelse gled över fru Ames ansikte. För att försöka lugna dottern klappade hon kärleksfullt hennes hand och sade småleende:

— Varför tar du det på det sättet? Du borde för länge sedan hava övervunnit chocken. Se på mig, hur jag bär den. Det var ju överenskommet oss emellan, att vi aldrig skulle häntyda på den mera, att vi skulle betrakta den som något, vilket aldrig hänt. Och jag för min del har troget hållit överenskommelsen. Jag trodde, att du också önskade göra det. Det är förfärligt för mig att se dig på detta sätt falla samman. Det berövar mig allt mitt levnadsmod.

— Mamma, säg icke så!

Då modern syntes nära att brista i gråt, gav dotterns kyla vika för en djup och rörande ömhet.

— Det är ju inte ofta jag faller ihop så här, viskade hon sakta, men ibland överväldigar minnet mig, och den senaste tiden har jag haft så svåra drömmar. De ha hindrat mig att sova. Jag förstår inte, att du gör ett så stort nummer av att jag haft lust att tala med doktorn. Han är ju en främling för oss, han vet ingenting, och jag har naturligtvis inte berättat något för honom.

Fru Ames såg forskande upp till dottern.

— Är du säker på, att du inte förrådde något för honom?

— Jag tycker, att du borde kunna lita på mig, mamma, sade Lilith stelt. Man påstår ju, att ingen kvinna kan bevara en hemlighet, och om jag hade en hemlighet, som uteslutande vore min, skulle jag kanske känna mig frestad att anförtro den till en eller annan. Men den här hemligheten är icke ensamt min — det vet du lika väl som jag!

— Tst! viskade fru Ames skarpt.

Och utan att höja rösten, ålade hon Lilith att icke vidare tala om den avhandlade saken. Efter en liten stund återtog hon i lättare ton:

— Du är en besynnerlig varelse, Ibland kunde man tro, att du upp-

A. LUNDBLADS
Begravningsbyrå
REKOMMENDERAS
Kungsgatan 12. Göteborg.
Tel. 11045, 776 ank. bostaden.

Sänd Eder **Tvätt** till
Tvättanstalten Västkusten
Vegagatan 46. Göteborg. Tel. 44443.
Omsorgsfullt arbete. Snabb leverans.

Varje förståndig husmoder
använder
Pellerins Margarin
i hushållet

Gyllenhammars
PATENTERADE
HAVREGRYN
Spara tid. — FÄRDIGKOKTA på 3 MINUTER. Spara bränsle.
OBS! VÅR HYGIENISKA FÖRPACKNING.

BRÄUTIGAMS KONDITORI
REKOMMENDERAS

vår egendom. Den har icke inarbetats, inordnats i vår föreställningsvärld. Mycket av vad vi inhämtat är bortglömt och det vi ha i behåll är oklart, fragmentariskt, oordentligt upplagrat och svåråtkomligt. Vår tankeverksamhet är icke ett blixtsnabbt överblickande utan ett långsamt och ofta lönlöst sökande — därför stå vi svarslösa i debatten, därför är vår konversation hackelse, därför äro vi vacklande, villrådiga, hållningslösa.

Endast det tankematerial som hör till vårt yrkesarbete eller till något specialintresse är fullständigt och omsorgsfullt ordnat. Hur behagligt "hemma" känna vi oss icke här, hur kunniga, hur säkra! *Så* rustad bestiger man utan fruktan talarstolen, deltar man frimodigt och framgångsrikt i ett meningsutbyte.

Den mottaglighet för intryck som kännetecknar barndoms- och ungdomstiden avtager med åren och bytes slutligen hos mången i sin diametrala motsats.

Det finns framstående psykologer, vilka anse att, för mängdens del, *oemottaglighet* för *nya* intryck d. v. s. sådana som vid sin ankomst icke mötas av besläktade föreställningar hos medvetandet, och *hat* mot sådana som direkt strida mot de gamla åsikterna inträder redan vid en ålder av 25—30 år.

Efter denna tid krymper vår värld så småningom omärkligt tillsammans. Vi gå upp i vårt arbete, i omsorgen om vår ekonomi, vår ställning, vår hälsa, vår trevnad. De nya intryck, vilka som ett livgivande flöde, söka välla in i vår tanke värld avvisa vi. "De intressera oss icke." — "De passa inte ihop med våra åsikter" o. s. v. Det själsliga, till andlig död ledande förstelnandet har börjat —

— — —

För allt det mörka i denna artikel kan som botemedel rekommenderas "Pythagoras regel".

Den modärna psykologien förordar den varmt.

— Tillämpa den, säges det, och ni skall på själslivets områden nå der högsta utveckling som är er möjlig och vilken med visshet överträffar allt vad ni kunnat drömma om. Er uppfattningsförmåga kommer att bli skarpare, ert minne att stegras, edra kunskaper att ökas och att sammanföras till överskådliga, alltid åtkomliga förråd, er förmåga av logiskt tänkande att utvecklas, er fantasi att vinna i livfullhet och friskhet, er karaktär att utformas i god riktning, er viljekraft att nå en oanad styrka — er själ kommer att i verklig mening *leva* och med stigande vitalitet!

Bevis för dessa påståenden kunna ju icke lämnas. De måste hämtas ur den personliga erfarenheten. Det gäller alltså ett experiment. Det är *vårt* att göra!

——::——

EKSTRÖMS "JÄSTMJÖL"
ÖREBRO KEM.-TEKN. FABRIK
GRUNDAD 1855

Allt för våren o. sommaren
— i —
DAM-KOFTOR
har nu inkommit.
Vi erbjuda rikaste urval i såväl eleganta som enklare kvalitéer till
synnerligen låga priser.
HERM. MEETHS A.-B
Vollmers-Meeths

Internationella kvinnorådets kongress i Köpenhamn.

Internationella kvinnorådet har under den gångna veckan sammanträtt i Köpenhamn.

Denna organisation, som konstituerades 1893 i Chicago, har till huvudändamål att sammanbinda jordens alla kvinnoföreningar och giva dem tillfälle att genom utsedda delegerade mötas för att dryfta dagens kvinnofrågor. Något särskilt arbetsprogram finnes icke. Mottot för verksamheten är: "Allt det I viljen att andra skola göra eder, det gören I ock dem".

De flesta europeiska och ett flertal utomeuropeiska länder äro genom sina kvinnliga nationalråd anslutna till det internationella kvinnorådet.

Kongressen i Köpenhamn tog ett mycket ståtligt förlopp. Utom enskilda rådsöverläggningar upptog programmet flera offentliga möten med föredrag i frågor av intresse för kvinnovärlden samt en hel rad av glänsande fästligheter. Den förnämsta av dessa var det Garden party i Sorgenfri slottsspark, till vilket samtliga kongressledamöter inbjudits av danska kungaparet.

——::——

Kvinnlig företagsamhet.

En ung dam, fröken Elsa Wedel, har i Palladiums byggnad öppnat en modeatelier för hattar och klädningar, benämnd "Ewe". Firman erbjuder inga massmodeller, vilka komma den däri skrudade att igenkänna sig själv i varannan mötande medmänniska, utan *originalmodeller*, sådana som man får vara alldeles ensam om . Vad detta betyder, vet varje äkta kvinnohjärta.

Det är emellertid ännu vargatider för nya företag, och det vill till, att kvinnlig företagsamhet mötes av kvinnlig uppmuntran.

——::——

Tjänstemannen på försäkringskontoret: — Gott, ni vill försäkra ert boningshus och era uthusbyggnader. Hur har ni det ställt i er by? Har ni några möjligheter att släcka en eldsvåda om en sådan skulle bryta ut?

Bonden stryker sig fundersamt om hakan: — Ja, det kan ju alltid hända att det bleve rägn.

Mödrar.

Under kriget anmäldes många soldater som "saknade".

De försvunno, man vet icke vart. Kanske hamnade de i de stora gemensamhetsgravarne, utan att först ha identifierats, kanske togos de tillfånga, kanske knöto de i det främmande landet ömma förbindelser, som kommit dem att glömma hemmet, kanske skola de en dag återvända eller skriva till sin gamla mor. Hur många sådana "kanske" finns det icke för mödrarne till de soldater, vilka från det stora kriget anmälts som "saknade"!

Nyligen omhändertog man på en italiensk asyl en kringirrande ung man, vilken av de läkta blessyrerna att döma varit med i kriget. Han var mycket illa åtgången i både kroppsligt och själsligt hänseende — hörseln och talförmågan voro borta, och han kunde icke på minsta sätt redogöra för sin person.

Asylen efterlyste hans anförvanter. Skulle väl någon vilja kännas vid denna ruin av en människa samt åtaga sig hans vård och underhåll? Fem italienska kvinnor, som sett den okända soldatens porträtt i tidningarna, skyndade att göra anspråk på honom som sin son, försvunnen i kriget, och två av dem gjorde t. o. m. försök att bortföra honom. Även en engelsk dam, också hon moder till en saknad soldat, trodde sig i honom igenkänna sin son. Slutligen lyckades det asylen att identifiera den omhändertagne — det var en ung italienare "saknad" sedan kriget. Han överlämnades till sin mor.

*

En fattig kvinna dog nyligen i Lambeth, England. Det befanns, att hon dött av svält efter att hava avstått från all föda till förmån för sina hungrande barn. I dödsattesten stod: "Död av naturliga orsaker".

——::——

De små människorna svänga piskan över de stora. De röda märken, som lysa efter slagen, kallas sedan av de små människorna fåfänga.

Ellen Key.

DAMVÄSKOR
GÖTEBORGS LINOLEUM-MAGASIN
PETERS, FRANZÉN & Co
KUNGL. HOFL.
KUNGSPORTSPLATSEN 2
TEL: 3095, 8200, 1993

BREVLÅDA.

A. E—g, Borås. Samtliga ön[skade] nummer kunna erhållas å vår [ex]pedition.

Fil. Kand., Gbg. Vi förstå att [...] kar av detta slag kunna komma. [...] inte sant, man studerar ju inte en[dast] för att undervisa utan också för [att] lära en smula själv.

I spårvagnen. Å hå! Det där [...] varit i säck, innan det kom i påse.

"Mor Malena". Välkommen! [...] vilja vi väldigt gärna.

Ensam. Det var ju det min[st] möjliga. Obs. nästkommande [...] där kommer en artikel att inför[as] som säkerligen skall intressera [...] mycket.

E. Ett så direkt angrepp, [...] utsättande av namn, kan icke [...] fog göras. Men tillåter ni en [...] strykningar och ändringar på [...] sätt att kritiken träffar saken [...] icke institutionen, skola vi gärna [re]flektera på införande. Det är vis[ser]ligen skönt att få sjunga ut, men [man] får också tänka på dem som en [så]dan adresserad sång träffar. I [öv]rigt finna vi att ni har alldeles [rätt] i sak och med er skrivelse uttry[cker] mångas, mångas tanke.

——::——

Stor utförsäljning
av
Vår- & Sommar-Tyger
börjar Måndagen den 2 Juni.

Klädnings-Frotté	från	1.35	pr	mtr.
Klädnings--Crêpe	»	0.65	»	»
Mousslin, bomull	»	0.75	»	»
Mousslin, helylle	»	2.25	»	»
Skjort-Hollands	»	1.00	»	»
Skjort-Zephyrs	»	1.00	»	»
Zephyrs, rutiga	»	1.15	»	»
Bomullstyger, randiga	»	0.55	»	»
Bomullstyger, rutiga	»	1.00	»	»
Voile utsäljas	»	0.60	»	»
Kadettyger	»	1.00	»	»
Vindtyger	»	0.95	»	»
Khakityger	»	1.25	»	»
Bomulls-Cover-Coats	»	1.60	»	»
Gabardine, Kläde, Cover-Coats, Homespun bortslumpas.				
Badrockstyger	»	3.75	»	»
Badlakan	»	5.50	»	st.
Badhanddukar	»	1.25	»	»
Badskor, gummi	»	4.00	»	par
Badmössor	»	0.75	»	st.
Badrockar bortslumpas.				

OBS.! Priser och kvalitéer utan konkurrens. OBS.!
A.-B. CARL JOHNSSON,
2 KUNGSTORGET 2.

Tenn-Utställning
Konstslöjden
Södra Hamngatan 45.

Direkt från lager:
Tyger, Regnkappor, Strandkoftor, Filtar, Linnevaror m. m. utsäljes billigt.
S. Ericson, Klädeslager.
Kungsgatan 32, **2 vån.**

Reskorgar
av pil och rotting från c:a 20—30 kr. i 3 olika storlekar.
Prima arbete.
Vanföreanstaltens Yrkesskola
Tel. 236 & 11513.

"ANVÄND ALLTID" Finess SKOCREAM
INREGISTRERAT

Bröstkaramellen ENGELBR[EKT]
Välgörande
Välsmakande
Oöverträffad
Lagligen skydd[at]
Ende tillverka[re]
A.-B. Karamellfabriken Engelbrekt, Öreb[ro]
Säljes överallt i påsar om 1 hg. à 50 ö[re]

Största urval, moderna var[or]
Lägsta priser
alltid hos
Hedström
10 SÖDRA LARMGATAN [...]
Linnégatan 11. Karl Gustafsgatan [...]

Varför plågas med dåligt kaffe d[å man] kan få Swalanders kaffe! Butiker: Kungs[...] Korsg. 13, Bazar Alliance. Prova red[an i] dag! Säljes endast i egna butiker.

Duktyger oc[h]
Vita Vävnade[r]
till fabrikspriser
ALMEDALS FÖRSÄLJNINGS-MAGA[SIN]
Kungsgatan 55.

Lilla Vilohemmet
Tel. 272. Alingsås. Tel.
REKOMMENDERAS!
Luftiga ljusa rum, gott bord. Inac[kvering] 4: — 4: 50 5; — kr. pr dag.
Förfrågn. ställas till frkn Lotten Nord[...]

Billig Massag[e]
i hemmen.
Referenser pr tel. 7579 och 77[...]

Arla Mjöl[k]
Distribution på glasflaskor.
Tel. 40781, 45699

fostrats i ett kloster. Du säger, att du inte anförtrott dig till den här unge mannen, doktor Mallory.

— Det är alldeles självklart, att jag inte gjort, avbröt Lilith henne häftigt.

Modern såg genomträngande på henne.

— Jag tror dig naturligtvis, men jag måste dock säga, att envar som sett dig tala med doktorn och ge honom sådana blickar, måste ha fått den uppfattningen, att ni stå på mycket förtrolig fot med varandra.

Det skulle i så fall ha varit en fullständigt felaktig uppfattning — jag *har* icke sagt honom något, förklarade den unga flickan kort..

Fru Ames reste sig, stödjande sig på sin käpp.

— Ja, mitt barn, du gör också klokast i att icke tala för mycket med främlingar, förrän du lärt dig att vara litet försiktigare än vad du varit ifråga om den här unge mannen.

Hur vänlig moderns stämma än var, kände sig dock Lilith kränkt av hennes ord.

— Det är icke något onaturligt i att vara uppriktig mot en läkare, sade hon med samma kyliga tonfall som förut.

— Nej, naturligtvis, men doktor Mallory är en främling för oss — och i vår ställning kan vi icke vara nog försiktiga i valet av nya bekantskaper.

Lilith böjde på huvudet och reste sig för att gå in i byggnaden. Men hon hade icke hunnit långt, förrän hon hörde moderns trippande steg bakom sig.

— Kära Lilith, du skulle göra mig glad, om du ville avstå från din promenad och i stället åkte ut med mig. sade hon. Jag vet nog, att du inte tycker det är roligt, men jag känner mig så ensam i dag, och du vet jag orkar inte gå.

Lilith lovade att följa med henne, ehuru hon nog misstänkte att vad hennes mor önskade endast var att övervaka henne och förhindra ett nytt sammanträffande med den ståtlige unge läkaren.

Morgonen därpå lämnade doktor Mallory sitt hem i mycket dåligt humör. Han hade just mottagit ett brev från fru Ames, som skrev till honom med så överdriven hövlighet, att det nästan var en förnärmelse. I brevet låg en check som honorar för för hans besök. Det stod klart för honom, att hon på detta sätt ville avskära varje förbindelse mellan honom och Old Court.

Mrs Ames hade lyckats i sittt uppsåt — doktor Mallory gav sig själv löftet att undvika varje sammanträffande med damerna på Old Court. Men samtidigt hade hon givit ytterligare näring åt det intresse och den nyfikenhet han kände vis-à-vis den unga flickan. Det förvirrade honom att hon kunde inge honom ett så starkt intryck av oskuld och uppriktigt samtidigt med att allt hos henne syntes förråda att hon varit medspelande i en eller annan mystisk tragedi eller drabbats av någon hemlig sorg.

Han erinrade sig uttrycket i hennes ögon då hon blickade upp till honom, liksom bönfallande att han skulle lätta den tragiska börda, som tyngde henne. Och ehuru han kände, att han icke förmådde hjälpa henne, hade han dock en förnimmelse att hans sympati och uppmuntran skulle skänka henne en viss tröst och lisa.

Och att då bliva avvisad på detta bryska sätt, att förbjudas ett närmande även under den tillfälliga bekantskapens kyliga form var ett kännbart slag för hans stolthet och ägnat att dämpa hans känslor av sympati.

Doktor Mallorys vrede och dåliga humör hade ännu icke hunnit avdunsta, när han samma dags eftermiddag mötte den person han minst av alla önskade träffa.

En av lady Bambers största sociala insatser var upprättandet av ett stort sjukhus i Shingle End några månader före damerna Ames ankomst till trakten. Det var en storslagen filantropisk handling och en betydelsefull händelse i samhällskrönikan, men därmed var också alltsammans slut. Sjukhusbyggnaden togs icke i bruk för sitt ursprungliga ändamål, och sedan den stått tom någon tid apterades den till ett slags sällskaps- eller klubblokal.

Då doktor Mallory på väg till en patient som bodde utanför samhällets hank och stör passerade klubbyggnaden hade den just varit samlingsplatsen för köpingens damer, vilka haft symöte och fru Cooke och hennes äldsta dotter Marjory kommo just ut därifrån.

Doktorn lyfte på hatten och tänkte just rida vidare då fru Cooke ropade på honom och bad om ett par minuters samtal.

Mallory hoppade av hästen utan att helt dölja sitt missnöje. Han anade instinktivt att vad fru Cooke önskade icke var något annat än vissa upplysningar, som han var ohågad att giva. Men hon smålog vänligt mot honom och hyste hon de hemliga planer han misstänkte henne för, så förstod hon i allt fall att dölja dem synnerligen väl.

— Jag ville bara fråga er, började hon, om ni inte kunde hjälpa mig till en skrivmaskin?

— Kära fru Cooke, jag förstår mig inte alls på skrivmaskiner. Om det i stället varit ett stetoskop —

(Forts.).

——::——

KVINNORNAS TIDNING

N:o 23. 4:de årg.

8 Juni 1924.

Annonspris: Textsida 25 öre pr mm.
» sista sidan 20 öre pr mm.
Längre annonsering rabatt.

Utkommer varje söndag.
Utgivare och redaktör: INGEBORG DAHLLÖF. För annons- och ekonomiavdelningen: EDITH RICKBERG.
Redaktion och expedition: *Vallgatan 27, Göteborg.* Tel. 18070.

Prenumerationspris:
Helår Kr. 6: —. 1/2 år Kr. 3: 50. 1/4 år Kr. 2: —.
Lösnummer 15 öre.
Centraltryckeriet, O. Ericson, Göteborg 1924.

Eftertryck tillåtes gärna om "Kvinnornas Tidning", med hela namnet utsatt, angives som källan.

INNEHÅLL.

——::——

Utlandskrönika i sammandrag.

Den utrikespolitiska barometern faller, därom råder icke tvivel. Vi gå mot oväder, hur pass allvarligt och långvarigt får framtiden utvisa.

Frankrike har efter valet till deputeradekammaren blivit rött och rödare än vad man först antog — de borgerliga vänsterpartierna äro för sin maktställning beroende av socialisterna och dessa synas — av tvång eller hjärtats sympati — taga de största hänsyn till kommunisterna.

Vänsterblockets krav att rikets president Millerand skall draga sig tillbaka är till sin upprinnelse socialistiskt. Millerand har som president försyndat sig mot förpliktelsen att i politiskt hänseende vara neutral — han har nämligen visat högersympatier. Ehuru det ännu är några år kvar av hans 7-åriga presidentmandat måste han bort.

Denna attack riktar sig sålunda icke blott mot den misshaglige presidenten utan även mot franska republikens statsförfattning. Hårt sättes här mot hårt. Presidenten nekar att låta köra bort sig, och vänsterblocket är beslutet att verkställa bortkörningen. Det sistnämnda kommer naturligtvis att ske, eftersom i politiken rätten alltid följer med makten, men själva striden med dess oväsen i pressen är ägnad att skada Frankrike både i ekonomiskt och politiskt avseende.

Tysklands långvariga regeringskris har nu lösts. Försöken att förena de borgerliga partierna misslyckades. Det är en egendomlig men allmän företeelse, att inga äro så partipolitiskt splittrade och inbördes hatfulla som just borgarne. Enigheten, sammanhållningen och styrkan finner man hos arbetarne, som antingen äro socialister eller kommunister — ett tredje gives icke! — och vilka, när det verkligen gäller, alltid stå eniga.

Försöken att bilda ett starkt borgerligt riksdagsblock av de tysknationella, folkpartiet och centern misslyckades. De förstnämnda företrädde starkare högersynpunkter, än de båda sistnämnda grupperna kunde godtaga. Resultatet av hela regeringskrisen med dess politiska villervalla är, att allt förblir vid det gamla. Marx och hans ministär återtaga makten med stöd av folkpartiet, som har dragning åt höger, centern, som är frisinnad, och demokraterna, den yttersta borgerliga gruppen åt vänster. Underförstått stödjes Marx' regering även av socialisterna.

Härmed är icke skadeståndsfrågans fredliga lösning viss för Tysklands del. Expertkommitténs förslag förutsätter nämligen vissa författningsändringar och för dessa finnes icke tillräcklig majoritet i tyska riksdagen, om de tysknationella neka sin medverkan.

Den engelska regeringen lever det osäkra liv med hätfigt påkommande svaghetsanfall, som äro utmärkande för regeringar, vilka endast ha ett minoritetsparti bakom ryggen. Gång på gång hava liberalerna, åtskilliga gånger utan all entusiasm, räddat MacDonald. Denne skulle för länge sedan störtats, om liberalerna haft ett gott program att gå till val på. Ett sådant finns icke häller på högerhåll. Den engelska politiken, förr så målmedveten och stark, är nu på ett för världen ödesdigert sätt splittrad och utan fasta mål, åtminstone utåt.

Själva oroshärden för ögonblicket är emellertid sydöstra Europa.

En statskupp har ägt rum i Rumänien, där den från kriget berömde generalen Averescu i spetsen för ett väldigt bondetåg dragit till Bukarest och störtat regeringen. Rörelsen synes vara av fascistisk natur och sålunda icke fientlig mot konungamakten. Betyder Averescus övertagande av landets ledning krig med Ryssland för Bessarabiens skull eller fred? Denna fråga har faktiskt varit så överhängande, att de stora världstidningarnas krigskorrespondenter redan begivit sig till Rumänien.

Även i Albanien har en statskupp ägt rum, i det att nationalistiska friskaror rest sig mot landets regering och slagit dess trupper. Här är sålunda fråga om inbördeskrig.

Det antages att Italien står bakom kuppen. Man har i detta sammanhang anledning att lägga märke till den jugoslaviske utrikesministerns förklaring att Jugoslavien icke kan förbli likgiltigt, om en främmande makt inblandar sig i Albaniens affärer.

Vissa militära steg som Italien vidtagit hava uppfattats som ett hot mot Turkiet och tecken på annektionsplaner i fråga om turkiska områden.

Stämningen i Japan synes alltmera upphetsad mot Förenta staterna på grund av förbudet mot japansk invandring. Pressen för ett hotfullt språk. Även ordet "krig" nämnes.

Den största oron inger emellertid den ryska bolschevikpropagandan, vilken överallt synes finna överraskande god jordmån. Ingenting göres för att hindra dess verksamhet, faktiskt ingenting!

——::——

Det kräves ofta lika mycket mod att med undergivenhet bära själens lidanden, som att vara lugn i kulregnet från ett fientligt batteri.

Napoleon I.

Hemligheten.

Andningens under.

Av ***

I art. "Hemligheten" i förra numret redogjordes för en andningsövning, vilken enligt den citerade engelske författaren James Douglas skulle kunna tillföra kroppen hälsa och ett plågat, rolöst sinne lugn med möjlighet till fortsatt andlig utveckling.

Finnes något stöd för detta påstående utöver mr Douglas egen personliga erfarenhet?

Tydligen har han hämtat sin kunskap från de indiska Yoga-systemen vilka under de senaste decennierna vunnit beaktande också i andra länder, särskilt England och Amerika. I dessa system spela andningsövningar en viktig roll.

Den berömde amerikanske psykologen och filosofen William James har i sitt arbete "Människans dolda krafter" berört föreliggande ämne. Han skriver bl. a.: "Från urminnes tider ha indiska sökare av fullkomlighet bedrivit övningar enligt yogasystemen. Det resultat man sagt sig uppnå och som förvisso också intygats av opartiska domare är karaktärsstyrka, personlig kraft, själens orubblighet".

Därefter berättar han om en personlig vän, som genom andningsövningar, tankekoncentration och vissa viljeövningar, sådana de återfinnas i yoga-systemen, synes ha lyckats aktualisera allt djupare och djupare skikt av vilja samt moralisk och intellektuell kraft hos sig själv och även sluppit ifrån ett elakartat själslidande, varmed han dragits i flera år. "Han har", säges det i fortsättningen, "med likgiltighet bestått yttre prov, rest på tredje klass på afrikanska järnvägar, bott med de fattigaste araber och delat deras för honom ovanliga föda, allt med det största jämnmod. Hans intresse för vissa saker har ställts på de hårdaste prov, och ingenting synes mig märkligare än den förändrade moraliska ton, varmed han berättar om situationen. En djupgående förändring har förvisso ägt rum i det sätt, varpå hans själsorganism fungerar. Utrustningen har förändrats, och hans vilja har en annan spännkraft än förut".

Går man sedan till en yoga-urkund finner man en ingående redogörelse för de omskrivna andningsövningarne, vilka äro satta fullständigt i system.

"Andning är liv", säges det inledningsvis. "Det nyfödda barnet gör en djup inandning, kvarhåller luften för ett ögonblick för att utdraga därur dess livgivande kraft och utandas den sedan i en långdragen klagan — se, dess liv på jorden har begynt! Åldringen flämtar svagt efter luft, upphör att andas och jordelivet har nått sitt slut. Från barnets första andetag till den döende åldringens sista suck är livet en enda fortsatt andning.

Andningen är kroppens viktigaste funktion och av avgörande betydelse för alla dess övriga funktioner. Man kan leva i veckor utan föda, i dagar utan vatten men vid förhindrad andning är livet en fråga endast om minuter."

Liksom vi här i Västerlandet i det fulla utnyttjandet av lungornas andningsförmåga se förutsättningen för kroppslig hälsa, göra även yoga-systemen det, ehuru de, vilket vi icke gitta åstadkomma, kräva att denna kunskap också skall omsättas i handling.

Under det att de västerländska fysiologerna se andningens betydelse i blodets syrsättning ha de hinduiska yogis ett tillägg att göra. Luften innehåller, enligt deras åsikt, något mera än syre, kväve och kolsyra, nämligen "prana", vilken icke är en kemisk beståndsdel utan en allestädes verksam kraft, varav livets upprätthållande beror, livskraften. Prana upptages av kroppen samtidigt med syret och tillföres nervsystemet, skänkande det styrka och vitalitet.

När det gäller kroppens allmänna välbefinnande lägga yogis huvudvikten på att lungorna med en jämn, lugnt utförd inandning fullständigt fyllas, att luften kvarhålles några sekunder och sedan långsamt utandas. Andningen måste ske genom näsan.

En mängd anvisningar lämnas ifråga om andnings- och gymnastiska övningar, gående ut på att öka lungornas andningskapacitet, men äro alltför vidlyftiga för att här återgivas.

Vi övergå i stället till det, som är intressantare, nämligen den "rytmiska andning", om vilken mr Douglas med sådan entusiasm yttrat sig.

Yogis kalla denna andningsmetod (se art. i föregående nummer!) *psykisk*, stående i samband med själslivet.

Dess betydelse ligger i själva rytmen, "takt-tu, takt-tu", vilken måste sammanfalla med hjärtats slag. Man kan till en början följa dem genom att känna sig själv på pulsen. Efter någon tids övning behöver man icke denna hjälp, på grund av att den rytmiska andningen, sedan den inlärts, framkallar en tydligt förnimbar och mycket behaglig vibration genom hela kroppen, vilken kännes som ett stort lugnt pulserande hjärta.

Denna andningsövning, vilken bör ske utan ansträngning och med gradvis ökning, är samtidigt en övning i tankekoncentration. Hur svårt är det icke att jämt och utan avbrott upprätthålla andningens rytm. För att så skall ske, måste tanken *uteslutande* bindas vid uppgiften!

Först när man så fullständigt behärskar metoden, att man icke längre behöver räkna, utan den rytmiska andningen försiggår i det närmaste automatiskt, är man rustad att gå vidare.

Det är intressant att se hur yogis sedan sekler tillbaka med den rytmiska andningen kombinerat den självsuggestion både i kroppsligt och själsligt hänseende som den s. k. mod ärna psykologien, företrädd av M. Coué, professor Baudouin m. fl., under de senaste decennierna utfunnit och tillämpat.

Under den rytmiska andningen ingiva sig yogis, om de tänka på kroppens hälsa, föreställningen om att de med varje andetag upptaga stora mängder av prana, livskraften, vilken de dirigera till kroppens alla delar under livlig och allvarlig åstundan om hälsa.

Är det fråga om själslig hygien samla de sig på samma absoluta sätt om de önskemål de hysa, åstundande lugn, mod, förtröstan, dygder!

Religiösa betraktelser kunna under detta tillstånd av kroppslig och själslig harmoni och tankekoncentration skänka en behållning lika oanat rik som lyckogivande.

Som man ser, är allt detta ett bestyrkande av mr Douglas' av de flesta antagligen med misstro mottagna uttalande.

Att deras misstro skulle ha övervunnits av vad här ovan sagts är icke troligt. Avsikten har icke häller varit att värva några proselyter, utan endast att rikta läsekretsens uppmärksamhet på en dock intressant fråga. För den som så önskar står det ju fritt att genom egna undersökningar taga reda på om saken har någon sanningskärna!

(Forts).

Samtal kring en präst.

Av *MARIE LOUISE INGEMAN.*

Några damer sutto församlade en söndagseftermiddag.

Konversationen flöt fridfullt framåt, det ena ämnet i det andra. En av de närvarande kom att nämna att hon varit i kyrkan på förmiddagen och hört en utmärkt predikan av en viss namngiven präst.

— Är han en god talare? frågade en av sällskapet, som icke varit i kyrkan på mycket länge.

— God är för litet sagt, svarade den tillfrågade. Han är en talare som söker sin like.

Det blev tyst. Alla sutto och undrade hurudan denna predikan kunde ha varit som ingen präst kunde predika maken till.

Så sade en av damerna:

— Det är märkvärdigt, jag har också hört denne vältalare predika, men mig gav han ingenting av vad jag väntat. Och detta gäller för övrigt inte bara honom. Jag har under den senaste tiden gått ur kyrka i kyrka för att kunna bilda mig en uppfattning om prästernas ställning till den närvarande tiden, men ingen har sagt något som direkt berört min själ. Man har talat över texterna, mycket bra kanske, men för mig som lever *nu* i en kritisk och hopplös tid gav det ingenting, som jag kunde bära med mig och minnas.

— Nej, men . . . fru Alander, det hade jag då aldrig väntat!

Förebråelsen kom från en gammal silverhårig dam, åtföljd av ett mummel av de övriga närvarande.

— Ja, jag vet, fortsatte talarinnan, att ett omdöme som detta kan synas obefogat. Men icke förthy förhåller det sig verkligen så, att jag mer än en gång lämnat kyrkan i en trött och besviken stämning. Jag hade gått dit, emedan jag sökte en bekräftelse på vad jag själv tänkt och känt i denna tid, men denna bekräftelse gavs mig icke. Och jag tror mig veta varpå det beror. Nutidens präster äro för utåtvända, för mycket upptagna av denna världens bestyr, för lika oss andra. De äro ämbetsmän i långt högre grad än Kristi sanna och ödmjuka förkunnare.

— Ni har fullkomligt rätt, inföll en mörkhårig dam med drömmande, djupa ögon, en präst nu för tiden uppslukas av sina ämbetsåligganden. Vid sidan av sitt prästerliga kall kan han ju vara kommunalman, föredragshållare, advokat eller nästan vad som helst, som ingenting har med Guds rike att göra, och som han helt och hållet borde överlämna åt herrarna av denna världen.

— Men, mina damer, vilka åsikter! Det var fortfarande den gamla silverhåriga damen som höjde sin förebrående stämma. — Jag är *förvånad*, ja, helt enkelt förvånad. En präst är väl dock en präst, och även om han sysslar med aldrig det vid sidan av, kan ju detta icke utgöra något hinder för honom att som en sann Herrans tjänare oförvitligt sköta sitt kall.

— Absolut inte kan det, inföll den första opponenten. Skall en präst vara en sann Kristi tjänare måste han följa Kristus. Han får icke vara socialt fåfäng, icke tjäna Mammon i gärning eller ord. I hela sin handel och vandel måste han framstå såsom en verklig föresyn av anspråkslöshet, ödmjukhet och kärleksfullhet för människorna. Strängt taget behöver han icke vara någon vältalare. Det finns det som träffar människohjärtat djupare än vältalighet. Han bör betrakta sin församling som sina bröder och systrar, vilka han nalkas intimt och hjärtligt samtalande, icke predikande i slentrianmässig mening. För andra må de vara människor med den och den uppgiften eller den och den samhällsställningen, men för prästen endast själar och medvandrare på vägen till Guds rike. Hans dörr bör aldrig vara stängd för den, som behöver honom, hans tid aldrig så upptagen, att den ej först och främst räcker till för själarnas nöd. Kan ni säga mig, mina damer, vart den enskilde skall vända sig, när tvivel, grubbel och andlig oro börjar vakna? Vänner och anhöriga har han kanske inga, o. även om han har det är det måhända svårt för honom att tala med dem om dessa ting. Och prästen har icke tid. Detta ämbete som är inrättat och bestående på grund av mänsklighetens andliga behov har avlägsnats från sin ursprungliga bestäm-

SKANDINAVISKA KREDITAKTIEBOLAGET
GÖTEBORG - STOCKHOLM - MALMÖ

Avdelningskontor över hela landet

Egna fonder Kr. 182,000,000:—

Gottgör å insatta medel högsta gällande ränta

Telegramadress "Kreditbolaget"

(Inf. gen. Göteb. Tandläkaresällskap)
Tandläkare Anne-Marie Heijde
Vasaplatsen 1. Telefon 15500.
Rådfrågning: Vard. 1/2 2—1/2 3, övriga tider efter avtal.

melse och mer och mer blivit ett skrivgöra med ett officiellt tal en gång i veckan.

Det blev ånyo tyst.

En dov stridsstämning utbredde sig över det stora vackra, nyss i en få fridfull söndagsstämning försänkta rummet. Den gamla silverhåriga damen satt röd och upprörd. Tre ögonpar hängde förväntansfullt och vädjande fast vid hennes ansikte, medan de övriga tre paren med ett uttryck av tyst instämmande blickade bort mot den senaste talarinnan.

Det var den silverhåriga som bröt tystnaden. Hennes stämma var så underligt beslöjad och vibrerande, då hon denna gång talade.

— Jag har här endast hört vad allmänheten väntar av prästerna, yttrade hon, men inte ett ord om vad samma allmänhet är skyldig prästerna för att de på så sätt som önskas skulle kunna fullgöra sitt kall. Man kan icke överhopa en människa med löpande göromål och samtidigt begära att hon skall ha obegränsad tid för samtal med enskilda. Och detta är just vad vårt nutida samhälle gör. Jag känner något till saken och vågar säga, att det är en mycket svår uppgift att vara präst. Kanske i all synnerhet för dem som bli det av inre övertygelse, i innerlig, uppriktig längtan att följa Kristus och bli sina medmänniskor till nytta och gagn. Så drömma de innan. — Men så kommer verkligheten och det är något helt annat. Den fordrar först och främst att de oklanderligt skola fullgöra sina många och i vissa församlingar på landet nästan orimligt tilltagna ämbetsåligganden. Och där borta, i någon vrå av vårt land, i en främmande och kanske hätskt sinnad omgivning slocknar småningom under en växande arbetsbörda den unge prästens hänförelse ut. Han blir både andligen och lekamligen utsliten, innan han någonsin hunnit börja sitt stora drömda andliga kall. Jag vet en präst, — nej, jag skall icke berätta det! Det finns så många sådana som han. Många som gå korsets väg på det sätt de minst tänkt sig. Många för vilka dessa kallets tudelade krav mellan andligt och värdsligt blir en i sig själv olöslig konflikt, som i förtid bryter och förlamar deras krafter. Men vi ha ingen förståelse för själva villkoren — vi se och kritisera endast resultatet. Jag tror för min del icke att våra dagars andliga äro värdsligare sinnade än deras ämbetsbröder förr i tiden, men tiden själv är sådan, att befogenheten att utöva ett rent andligt kall, på vilket område det vara månde, blir mer och mer kringskuren av materiella existensplikter. Och det är blint och orättvist att skylla på ett fåtal att hela mänskligheten kommit på vilsen väg. Jag är en gammal människa, och jag säger ur djupet av mitt hjärta, att ingenting är sig likt som det var förr. Händerna kanske besitta mera nu, men själarna äro långt, långt fattigare.

— Men just därför, invände den första talarinnan. Om vi äro på vilsen väg, vem skall leda rätt igen om icke just de som äro satta till våra andliga ledare?

Den gamla såg stilla och leende på henne.

— Det kommer, om det *skall* komma, sade hon. Det är min tro. Men det händer också att mänskligheten just nu är inne i ett skede, då något skall fullbordas varom vi intet veta.

—::—

PÄRLOR
JUVELER
i modern infattning fördelaktigast hos
K. Anderson
Hovjuvelerare. Ö. Hamng. 41.

Vill Ni ha vackra hållbara Gardiner
KÖP DÅ TANGENS GARDINER
Bästa Fabrikat

Tangens Gardiner
platsens största sortering hos
A.-B. Carl Johnsson
Kungstorget.

De svenske.

Det står en tusenhövdad mannaskara utanför en tidnings telegramfönster. Den står tyst och tåligt förbidande, män i alla åldrar och av alla stånd, pojkar och ynglingar.

Den står där ännu, när en timme gått. Samma sega uthålliga väntan inför något, som skall hända.

Ständigt flyga blickarne sökande upp mot det stora depeschfönstret.

Plötsligt sker något. Det hela utspelas på några korta sekunder.

Man ser dessa tusen huvud lyftas i en stolt kastning, dessa tusen ansikten utstråla en samfälld intensiv glädje.

Himlens valv tyckes i samma ögonblick lyftas vid det spontant utbrytande brusande jubel, som stiger ur varje bröst. Först ett unisont skri av triumf, som sedan samlar sig i rungande hurrarop, vilka åter och åter tagas upp och rulla ut över staden.

Vad är det som sätter alla dessa sinnen i brand, som förenar alla dessa hjärtan och framkallar denna samfällda stormande glädjeyttring? — I det stora nyhetsfönstret har hängts ut ett anslag: "Sverige segrar över Egypten. 5 mål mot 0."

Alltså detta! På Stadion i Paris har ett lag svenska fotbollsspelare besegrat ett annat lands spellag och fört de svenska färgerna till seger. På främmande mark och inför en åskådaremassa, som ingen räkna kan, har den svenska flaggan flugit i topp, berättande om de svenskes bragd.

Saken i sig själv är rätt betydelselös — några svenska ynglingar ha skött sig bra i en idrottslek, det är allt. Men det märkliga är att denna svenska framgång förmår utlösa en så stormande glädje i de hemmavarande landsmännens hjärtan, en glädje utan ett enda missljud. Det är icke fotbollsspelarne själva det gäller — segern är *svensk.*. Därav jublet, triumfen, stoltheten.

Det är *nationalkänslan* som talar, därom råder icke tvivel. På sportens område känna vi oss solidariska, såsom i sanning *ett* folk, glädjas vi utan hänsyn till klass eller parti uppriktigt över de våras framgångar. Vi äro ivriga att erkänna förmågan, att hjälpa fram de dugliga, att lagerkransa segrarne. Kanske kommer en gång den lyckliga tid, då detta skall gälla icke endast ifråga om de svenskar, som förmå att sparka kraftigt och skickligt, att springa fort, att hoppa högt, att boxas och brottas utan även om konstens, litteraturens, den vetenskapliga forskningens, det redbara, idoga arbetets män och kvinnor.

Den fundersamma.

Brand- och Livförsäkrings-Aktiebolaget
SVEA
Göteborg.

"Liberi" — en äktenskapsroman.

Det är icke ofta en bok av Ernst Zahn påkallar så många invändningar som hans nyligen å Lindblads förlag i svensk översättning utgivna äktenskapsroman "Liberi".

Bland de många författare, som rikta den nutida centraleuropeiska litteraturmarknaden med en gedigen och oerhört populär hembygdsskildring torde Zahn vara en av de allra främsta. Hans förebild och andliga frände är måhända snarast Frenssen. Liksom denne älskar han att införa läsaren i en miljö av bygdernas söndagsmänniskor, och hos båda återfinner man samma djupa andakt inför liv och kultur, samma kärlek till hembygden, samma religiösa grundstämning.

Ur denna synpunkt blir Liberi liksom en avvikelse från vägen. Man behöver icke rygga tillbaka för själva problemet i boken: att en i ett olyckligt äktenskap med en sjuk och ondsint kvinna fastsmidd man kan gripas av böjelse för en annan. Man kan till och med hysa övertygelsen, att kärleken är en känsla, som icke låter befalla sig, och att även en i världens ögon brottslig känsla i sig själv kan vara ren som snö.

Men när man tar på sina skuldror den ingalunda lätta uppgiften att skildra tre människoöden, man, hustru och en tredje part, kan man av skildringen vänta den psykologiska rättvisa som fransmannen åsyftar med sitt bekanta: "Att förstå allt är att allt förlåta."

Det är häri Zahn brister. Han har icke ett ögonblick opartiskt iklätt sig hustruns kläder, sett med hennes ögon eller lidit med hennes hjärta. Han ser i Therese endast den vresiga, inbundna sjuklingen, som fördystrar hemmet och blir en tålamodsprövande börda för sin man . Skratt, glädje, förtrolighet äro bannlysta från Liberi' hus — och skulden är hustruns.

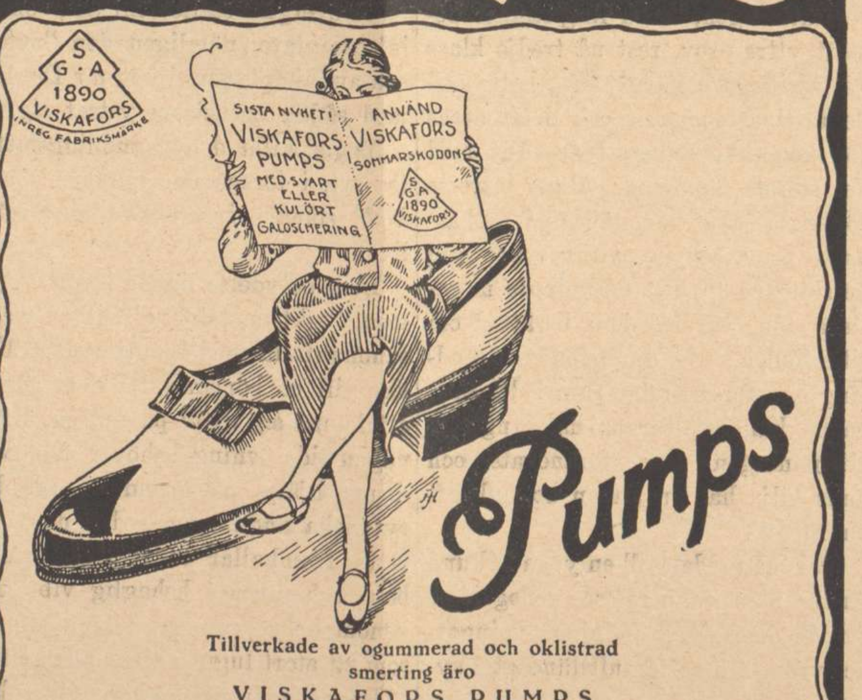
Men innan det kom därhän? — Läsaren har en känsla av att mycket utkämpats inom Therese, innan hon rest en sådan köldens och bitterhetens mur mellan sig och yttervärlden. Äktenskapet är beslutat av föräldrarna, och mannen har aldrig älskat henne. Sedan hon märkts av en livsfarlig, tärande sjukdom, som inverkar menligt på hennes lynne. fördrar han allt, men ej mera. Det finns i hans jämna, ljumma, överlägsna tålamod ej en gnista av den ömma, deltagande känsla en stackars sjuk och lidande människa behöver. Man förstår, att Therese ej har så stora anledningar till glädje.

Så kommer den tredje parten, en brorsdotter till Therese, in i familjen. Hon är ung, frisk gladlynt, inställsam. Liberi gör jämförelser i det tysta och omedvetna. Det är så självklart att de skola utfalla till den unga flickans förmån. Man förstår även Liberi. Vad man däremot icke förstår, är att Zahn lägger skildringen på så sätt, att det blir Liberi som kommer att framstå såsom den hårdast prövade av makarna i det tryckande, stumma drama som därefter utvecklas. Opartiskt sett är det väl i stället kring hustrun den djupaste tragedien samlar sig. Liberi har ännu hopp, men för henne är allt skövlat — till och med medlidandet.

Det som nu följer — Thereses desperata uppehållande av livsgnistan, tills Liberi' alla förhoppningar äro omintetgjorda och han står lika fattig som hon själv — verkar som en hemsk och beklämmande konstruktion. En konstruktion som blott gör slagskuggorna ännu svartare kring den kvinnogestalt, som hela boken igenom själv förblivit endast den groteska skuggan av en människa.

H—t H—n.

Viskafors

Tillverkade av ogummerad och oklistrad smerting äro
VISKAFORS PUMPS
smidigare och luftigare än andra dylika.
Detta jämte hållbarhet och elegans har gjort dem till damernas favorit.
Välj därför alltid Viskafors.

SKANDINAVISKA GUMMIAKTIEBOLAGET
VISKAFORS

A.-B. FERD. LUNDQUIST & Co.
för alltid på lager alla
VISKAFORS
skodon till fabrikspriser.

KOBBS THÉER
äro odisputabelt de finaste.
M. S. KOBBS SÖNER
GÖTEBORG
Nordens äldsta och förnämsta Théimport.
Etablerad 1809.
OBS.! Sveriges enda specialfirma i Thé.
Kontrollant:
Doktor J. E. ALÉN, Stadskemist.

Visdom och snusförnuft.

Ju ädlare blod, desto mindre högmod.

*

Landsbygden när, staden tär.

*

Ingen tage sig en hustru, utan att han kan föda två.

*

Nöd är att hava barn och icke bröd.

*

En god granne är bättre än en broder i annan stad.

*

Lika för lika, om vänskap skall bestå.

*

Små barn trampa på moderns förkläde, de stora på hennes hjärta.

*

Den plånbok är tom, i vilken andras sedlar ligga.

*

Den som köper vad han icke behöver, måste ofta sälja vad han icke kan undvara.

—::—

Théet och dess historia.

Hur många av de millioner människor, som dagligen njuta av sitt thé ägna väl en tanke åt frågan, varifrån dessa små bruna blad, varav de tillreda sin dryck härstamma eller vilken procedur de undergått, innan de blivit en salufärdig vara.

Enligt en kinesisk legend går théets historia tillbaka till 3,000 år före Kristi födelse. Även om man lämnar legenden och håller sig till vad som är känt och bevisat, äger théet en aktningsvärd ålder — man vet med visshet, att det var en allmän dryck i Kina på 700-talet.

Till Europa nådde ryktet om denna dryck emellertid ej förrän efter 1517, då portugiserna kommo till Kina. Förtjänsten av att ha infört théet till de europeiska länderna tillkommer emellertid holländarne, som på Java lärde känna drycken av kineser.

Först 1658 började thé, till högt pris serveras på kaffehusen i London. Nämnda år i september månad lästes följande annons i "Mercurius Politicus": Den utmärkta av alla läkare rekommenderade kinesiska drycken, som av kineserna själva kallas Tcha, av andra nationer Tay, thé serveras där och där.

I Kina som ju är thébuskens egentliga hemland, anlägges ett théplantage ofta mellan risfälten eller på terrassformiga kullar. Små alltid gröna träd eller buskar med vita eller rosafärgade blommor draga där städse uppmärksamheten till sig.

Vid skördetiden äro hundratals flickor, ja, till och med barn i femårsåldern sysselsatta med insamlandet av bladen. På en veckas tid måste skörden vara fullbordad. Rastlöst repa de små med sina flinka händer bladen från buskarna och kasta dem i korgar, som äro placerade på deras rygg. Den första skörden är den värdefullaste av de tre eller fyra som thébusken årligen bjuder. Bladen äro nämligen i slutet av april späda och välluktande och lämna de finaste thésorterna. Själva théblommorna användas icke vid théberedningen.

Men med avplockandet av de friska, gröna bladen är icke arbetet med théberedningen färdigt. Det återstår en hel del procedurer innan théet kan exporteras. Vanligtvis skiljer man på grund av färgen mellan två huvudgrupper av thésorter, nämligen svart och grönt thé. För att erhålla svart thé låter man bladen, utbredda på träramar överspända med nät, vissna något, så att de förlora sin styvhet. Därefter rullas de. Rullningen försiggick i Kina ursprungligen med händerna eller fötterna, men nu har man även till detta arbete tagit maskintekniken till hjälp. De av rullningsmaskinen till en klump sammanprässade bladen behandlas därefter i en maskin, som skiljer dem från varandra, varefter de underkastas den mycket viktiga jäsningsproceduren (fermenteringen), som äger rum vid en temperatur av 35 à 40 gr. De grågröna bladen sammanhopas och få ligga täckta med dukar så länge att de erhålla den karaktäristiska "kopparfärgen". Efter jäsningen, kommer torkningen,

MERKUR-TVÅLEN
skonar kläderna och händerna.
Krymper ej ylle.

Hemligheten med vår
WB Eau de Cologne
ligger i dess utsökta och friska doft, som gör den till en kvalitetsvara.
Till salu i alla specialaffärer.
WURP & BOLL, AKTIEBOLAG
Kungl. Hovleverantör
GÖTEBORG.

Förlovar
eller
Gifter
Ni Eder, så annonsera det i
GÖTEBORGS MORGONPOST
Alla Edra vänner, läsa den tidningen.
Läst i varje bildat hem i västra Sverige.

Solen bleker! men våra ljus- och tvättäkta Bomullstyger, Möbeltyger o. Gardiner motstå i åratal dess inverkan.
Prover sändas — Presisera godhetsfullt vad Ni önskar
KONSTFLITEN, Avenyn, Göteborg

Offentliga nöjen.

Lilla Teatern.
Varje afton kl. 8:
Priffe.

Slottskogens Friluftsteater
Fr. o. m. Annandag Pingst varje afton kl. 8.
Dunungen.
Lustspel i 3 akter av Selma Lagerlöf. Biljetter till 2,20, 1,10 och 0,55 säljas från kl. 6 e. m. i biljettkiosken.

City SKO-MAGASIN
KUNGSGAT. 51 · TEL. 9179
Förnämsta inköpskälla av lätta Sommarskodon

Var lunchar man bäst?

Björngårdsvillan Slottskogen
1:sta kl. matsals- och konditoriservering. Musik dagligen. Fjolårets priser sänkta med 20—25 %. Best. pr tel. 19268.

Vita Bandets Restaurant
Kungsgatan 41. — Telefon 107 89. Slottskogen, vid stora dammen.

— THESALONGEN —
LUNCHA
hos
Vollmers-Meeths
ASTI ½1—½3

Denna sker i Kina i särskilda ugnar, eldade med träkol. I Indien sker torkningen eller rostningen av théet vid en temperatur av 80—125 gr. medelst en ström av upphettad luft i särskilda maskiner. Grönt thé erhålles på så sätt att bladen genast utan föregående jäsningsprocess rostas, rullas och vridas samman. Bladen måste under denna behandling ständigt omröras till förekommande av brunfärgning och den fullständiga torkningen sker med stor försiktighet.

Sedan théet torkats, sorterats och eventuellt blandats är det färdigt för inpackning. En stor del av det thé som konsumeras i eller utföres från Ryssland föres dit med karavaner — detta innan mandschuriska järnvägen öppnades — och fick därav namnet karavanthé eller ryskt thé. Det ryska théet anses särskilt gott dock ej därför att det förts dit landvägen utan därför att ryssarna ej köpa storbladigt, svagt thé, utan föredraga de småbladiga, kraftiga och mer aromatiska sorterna.

——::——

Dríck alltid — Begär alltid
CEYLON — KINA
Lundgrens Thé
James Lundgren & Co
Göteborg
Sveriges största och förnämsta théfirma
TEL. 829
OBS! VARNAS FÖR EFTERAPNINGAR! OBS!

Ett "nej" åt de blinda.

Världen är underlig, och människorna oberäkneliga!

Reflexionen föranledes av Göteborgs stadsfullmäktiges avslag av hrr Carlbrings och Sjödahls motion om fria spårvägsresor för de blinda.

När en dylik motion framlägges, anser man att utgången ej skulle kunna bliva mera än en. Det gäller här en grupp olyckligt lottade medmänniskor, som i högsta grad äro förtjänta av den lindring andras stöd och hjälp kunna skänka i deras redliga strävanden att trots ett hårt öde bli nyttiga samhällsmedlemmar. Varje människa vet, vilka duktiga hantverkare de blinda äro i den yrkesgren som de framför andra gjort till sin: borst- och korgbinderiet.

Men i ett äro de hjälplösa: de kunna icke se. Varje rörelse ute i det fria innebär för dem tusen faror. Vem har ej observerat det nervösa muskelspelet i en blinds anlete, då han står på en trottoarkant, lyssnande till alla dessa ljud av rullande hjul och tutande bilar, som fylla den värld han icke kan skönja? — Ett steg, en oförsiktighet, och hans öde kan vara beseglat. Han är ständigt hänvisad till sin hörsels och instinkts skärpa eller till sin ledsagares uppmärksamhet. En nervspännande, en tålamodsprövande tillvaro! Om någon så behöver väl först och främst den blinde de moderna kommunikationsmedlens hjälp.

Men här kommer en ekonomisk och ofta avgörande synpunkt. Det är kostbart för den blinde att färdas på spårvagn, då han utom den egna avgiften ofta även måste erlägga sin ledsagares. Måhända är denna avgift i många fall oöverkomlig för honom. Man får inte glömma, att han upptagit sin kamp för tillvaron utan människans förnämsta redskap: synen. Man får inte glömma, att han trots de redligaste strävanden alltid skall stå sämre ställd i konkurrensen om levebrödet än sina lyckligare lottade medmänniskor. Och allra sist: vi lyckligare lottade borde icke glömma, att det är vår självskrivna plikt att på allt sätt söka underlätta de blindes väg genom livet.

Skulle det verkligen betyda något för ett samhälle så stort och rikt som Göteborgs, om dess lilla kontingent av blinda invånare fingo färdas gratis på våra ofta icke fullsatta spårvagnar? Finns det en enda medborgare i vår stad, som skulle missunnå dem denna lilla fördel i deras stora olycka?

Helt säkert ingen! Stat, samhälle och enskilda behjärtade personer ha i andra avseenden tagit sig an de blindas sak och organiserat de skolor och föreningar, som framför allt hjälpt dem till självhjälp. Men i och med att våra städers gatutrafik blivit allt riskfullare infinner sig som ett självfallet led i detta organisationsarbete kravet på att vi här, såsom i utlandet, skola bereda de blinda möjlighet till gratisutnyttjande av stadens kommunikationsmedel. Det är ingen fattighjälp! Intet privilegium. Endast ett välordnat samhälles solklara plikt.

När två behjärtade män under senaste plenum framlade motionen i vår stadsrepresentation fanns det väl heller ingen, som kunde hysa tvivel om att en sådan motion med acklamation skulle bifallas. Bakom motionärerna, det visste man, stod en liten grupp blinda medmänniskor, som av Göteborgs stora rika stad begärde den lättnad i sin oförskyllda och prövande lott att få åka gratis på dess spårvagnar.

Och staden avslog.

Ett märkligt avslag i en märklig tid!

Vestigia terrent.

——::——

Où est la femme?

Var har det bekanta franska uttrycket *Ou est la femme?* (Var är kvinnan?), vanligen använt i ofördelaktig bemärkelse, kommit ifrån?

Uppfattningen att en mans onda gärningar inspireras av en kvinna är ju uråldrig — berättelsen om Adam och Eva vittnar därom.

Det berättas att konung Karl III av Spanien (1716—88) var så övertygad om kvinnans ständiga medskuld, att hans stående fråga när det gällde att få en komplott utredd var: "*Vad heter hon?*"

Den engelske romanförfattaren Richardson, död 1761, säger i "Sir Charles Grandison": "Bakom ett sådant intrigspel måste det stå en kvinna!"

Själva det franska ordstävet: "Var är kvinnan?" torde leda sin upprinnelse från Alexander Dumas" drama "Les Mohicans de Paris" (1864).

Det har begåtts en förbrytelse. Polisen anställer efterforskningar och finner i trädgården spår, som synas visa, att en kvinna är delaktig i brottet.

Följande samtal utspinner sig mellan polismannen Jackal och Mme Desmaret:

Han: — Är det inte det jag alltid sagt! Sök reda på kvinnan! Den här gången är kvinnan funnen.

Hon: — Tror ni då, att det är en kvinna inblandad i den här skaen.

Han: — Det är en kvinna med i alla saker. Så fort jag får en rapport säger jag: Tag reda på kvinnan! Man tar reda på henne. När hon är funnen — —

Hon: — Vad då?

Han: — Då finner man snart mannen!

SIDENHUSET
SPECIALAFFÄR FÖR DAMARTIKLAR.

Moderna kläder.

Jag hade låtit sy en modern klädning.

Naturligtvis blev den beställd i elfte timmen och hemburen i sista minuten. Jag stod redan ondulerad, friserad, manicurerad och chausserad, när min stackars sömmerska kom rusande med den för att fullborda stassen.

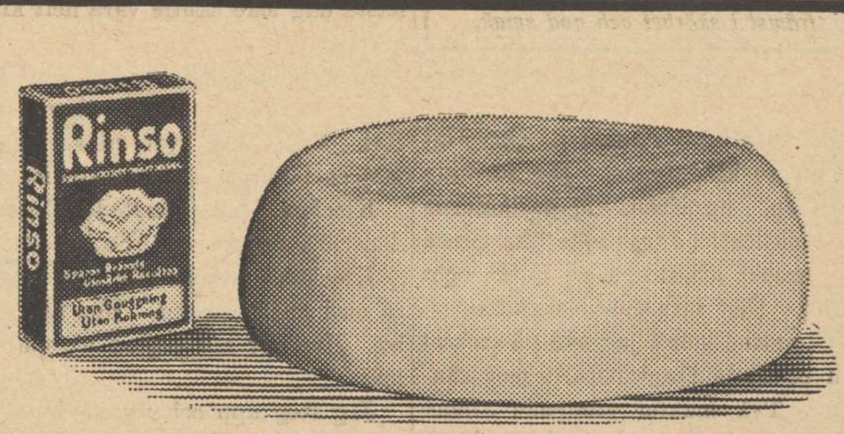
Det är mig ännu i denna stund en gåta, hur hon fick den på mig. Den uppfyllde nämligen alla tänkbara anspråk på en modern linje, var smal, rak, utan höfter, trång som ett ålskinn. Men hon lyckades. Hon lyckades ej blott trolla den på, utan även att trolla bort alla dessa oegentligheter i linjer, varmed en självständig och efterbliven natur utrustat oss stackars kvinnor. Och efter en sista justering av sitt mästerverk sade hon stolt:

— Nu är fröken så fin att hon kan flyga.

Jag vet inte om traditionen föreskriver någon särskild högtidsblåsa för en färd i luften. För min del skulle jag emellertid endast bort på en vanlig jordisk, men väldigt fin middag.

Min nya klädning gjorde furore. Damerna sågo ögonblickligen att den var modern, och herrarna att den på håret var lik alla de andra damernas. Och dylikt inger förtroende.

Jag kom hem stormförtjust, men

Ett slående bevis på Rinso's överlägsenhet.

VI hava tidigare påstått, att Rinso icke är något vanligt tvättmedel, och att det icke skall bedömas efter paketets storlek. Ovanstående bild är ett tydligt bevis på skillnaden mellan Rinso och andra tvättmedel. Denna bild är ett fotografi av ett 4½ kg. tvålgelé, som åstadkommits genom upplösning av ett paket Rinso i 4½ liter vatten. En sådan fast massa kan endast erhållas från ett tvättmedel av högsta rang, och då man jämför det lilla Rinsopaketet med massans storlek, ser man, att här är fråga om ett tvättmedel, som är enastående i sitt slag.

FÖR att Ni själv skall kunna bedöma Rinso's överlägsenhet, tag en kvantitet av vilket annat tvättmedel som helst motsvarande innehållet i ett paket Rinso och upplös den i 4½ liter vatten. Ni kommer att finna, att den massa, som på så sätt åstadkommes, är betydligt underlägsen Rinsomassan.

DEN stora tvättförmågan hos Rinso beror på dess höga kvalitet, och följaktligen blir paketet i förhållande till priset betydligt mindre än sådana, som innehålla ett tvättmedel av lägre kvalitet.

RINSO tvättar utan kokning. Det sparar bränsle och reducerar husmoderns arbete till det minsta möjliga.

Rinso
tvättar utan kokning
SUNLIGHT SÅPTVÅL A:B., GÖTEBORG.

Köp Olof Asklunds Bröd
Det är bäst

NADCO HEMFÄRGER

A.-B. Herkules Skodon
Kungsgatan 45. Telefon 1900.
Rikt urval. Billigaste priser

KNUT HEURLINS Hemslöjd
KORSGATAN 8
För Sommaren GARDINER, BOMMULLSTYGER, DUKAR, MATTOR, LAMPOR m. m.
BILLIGA PRISER.

(Eftertryck förbjudes).

Lilith.

ROMAN
Av Florence Warden.

Auktoriserad översättning av
Margareta Heijkel.

6

Hon avbröt honom med ett leende: Jag begär ju inte, att ni själv skall ha en, men ni kommer på så många ställen, och ni känner kanske någon som har en, och som gärna lånar ut den?

— Nej, det gör jag inte, protesterade doktor Mallory.

Fru Cooke gav emellertid icke tappt.

— Ni vill väl inte göra mig den tjänsten att försöka få tag i någon, fortsatte hon med ett inställsamt leende. Det är bagarens dotter, Susan Maggeridge, som önskar utbilda sig till kontorist. Jag ville gärna komma lady Bamber i förköpet och skaffa henne maskinen. Vad var det nu för typ hon önskade sig? Fru Cooke rynkade eftersinnande pannan. — Det var antingen en Barloch eller en Hammond eller — å, vänta ett ögonblick — Susan är där inne, och jag springer in och frågar henne.

Doktor Mallory protesterade under hänvisning till att han hade bråttom, men fru Cooke slog avvisande ut med handen och förklarade, att hon skulle vara tillbaka om ett ögonblick. Hon skyndade in i klubbyggnaden och lämnade Marjory ensam med doktor Mallory.

— Så likt mamma, utbrast hon. Annars är det bara hennes egna angelägenheter som betyda något, men nu tänker hon bara på att komma lady Bamber i förköpet.

Hennes uppriktighet roade doktorn.

Ni är tydligen icke synnerligen intresserad av filantropiskt arbete, fröken Marjory.

— Jag hatar det, svarade den unga flickan ärligt. Då vi flyttade hit trodde jag, att vi skulle slippa de där dumheterna, men mamma är ännu ivrigare här. Jag önskar, att jag levat i förra århundradet, innan dom hittade på kvinnorörelsen.

Doktor Mallory brast i skratt.

— Då fanns det nog något annat, som inte häller var roligt, sade han. Varje sak har sin goda och sin dåliga sida. Man får akta sig för överdrifter.

— Kanske, sade Marjory resignerat.

I detta ögonblick uppenbarade sig åter fru Cooke, i sitt stilla sinne hjärteglad över att se sin dotter i samspråk med den unge läkaren. Hennes glädje hade kanske inte varit så stor, om hon vetat vad samtalet rört sig om.

— Det är en Remington flickan önskar sig, sade hon. Glöm det för all del inte och gör vad ni kan för att hjälpa mig.

— Jag kan inte inse, att jag på något sätt kan hjälpa fru Cooke, sade doktor Mallory rätt otåligt.

— Ni är ju i alla hem och känner så många människor.

— Inte flera än fru Cooke själv!

— Jo, ni känner till exempel de nya hyresgästerna i Old Court och det är det ingen annan som gör.

Doktor Mallory hade väntat, att samtalet skulle taga denna vändning men svarade icke. Han tyckte att fru Cooke gått tämligen klumpigt till anfall.

— Kunde ni icke försöka att intressera de båda damerna för saken, framhärdade hon envist. De skulle kanske bli glada över att få deltaga i välgörenhetsarbetet här.

— Det betvivlar jag, sade doktorn. Fru Ames förefaller mig höra till de kvinnor som icke intressera sig för något utanför sitt hem. Jag tror icke, att hon är tillräckligt stark för sådant.

— Men dottern då. Fröken Ames ser icke särskilt klen ut.

— Jag känner dem för övrigt icke tillräckligt för att kunna fråga dem, om de ha en skrivmaskin att sälja, svarade doktor Mallory.

— Jag tycker att den unga damen förefaller rätt obehaglig, anmärkte fru Cooke.

— Jag känner dem icke något närmare, svarade doktorn undvikande.

— Det är besynnerligt hur liten likhet det är mellan modern och dottern, fortfor fru Cooke.

— Fru Ames är mycket mindre till växten än dottern, sade doktor Mallory endast för att säga något.

Fru Cooke försökte att pröva sig fram vidare.

— Jag skulle nästan tro, att fröken Ames är klenare än hon ser ut.

— Luften här är rätt så stark för en nykomling, svarade doktorn.

Fru Cooke höll på att förgås av förargelse över att hon ingen vart kom med sina frågor.

— Tror doktorn det, sade hon spetsigt. Tvärtom! Jag har aldrig befunnit mig vid en sådan vigör som här. Jag har varit van vid ett mycket verksamt liv. Inne i stan gick jag från det ena kommittésammanträdet till det andra. Dagen var ett enda oavbrutet arbete utan ett ögonblicks ro. Det är ett liv som passar mig, avslutade hon i kylig ton.

— Men kanske det icke skulle passa fröken Ames, anmärkte Marjory torrt.

— I vart fall, svarade hennes mor skarpt, är mitt sätt att leva mera tillfredsställande än den kvinnas, som avsöndrar sig från alla. Men, tillade hon med en mycket sägande blick, kanske fröken Ames har giltiga skäl för denna sin tillbakadragenhet.

— Vilka skäl hon än har, så är jag viss om, att de äro av det mest harmlösa slag, insköt doktorn med en värme, som han i samma ögonblick ångrade att han givit uttryck för.

Ett obehagligt leende gled över fru Cookes ansikte, och det var med en viss kyla hon tog avsked av den unge läkaren.

Doktorn red vidare i en sinnesstämning, som det var en lycka att fru Cooke icke hade en aning om. Diskretionen förbjuder oss att förråda hans tanke just då om äldre damer. I detta ögonblick funnos för honom inga så osympatiska varelser i världen som fruarna Cooke och Ames.

Han var fortfarande ursinnig över det brev fru Ames skickat honom. Det låg i öppen dag, att hon helt enkelt förbjöd honom att fortsätta bekantskapen med den unga intressanta patient ödet fört i hans väg. Men ehuru hans stolthet bjöd honom

A.-Bol. NYA BIKUPAN
Kungsgatan 45. Telefon 5107.
DAMUNDERKLÄDER
BARNKLÄDNINGAR
BABYUTSTYRSLAR
Näsdukar, Brickdukar, Bordlöpare, Ritade Handarbeten, Spetsar och Broderier finnes alltid på lager.
BRUDUTSTYRSLAR UTFÖRAS.
Egen Syatelier.

NORDISKA HANDELSBANKEN
STOCKHOLM GÖTEBORG MALMÖ
128 AVDELNINGSKONTOR
Emottager insättningar mot högsta gällande ränta.
Uthyr brand- och dyrkfria förvaringsfack.
Förmedlar köp och försäljning av aktier och obligationer.
Emottager mot billig avgift (s. k. öppen deposition) alla slags värdehandlingar. Avkastning redovisas omedelbart till deponenten.
Emottager till förvaring i kassavalv (s. k. sluten deposition) förseglade lådor, konvolut o. dyl.

Vårda håret!
om det är sjukt eller friskt och använd
ZIWERT'Z Extrait Vegetal
bästa hårkonserveringsmedel. Finnes till salu hos frisörer och i parfymaffärer samt hos Kungl. Hovleverantör Ziwert'z Eftr. i Göteborg. Lorensbergsgatan 7. Tel. 1098.

Lilla Vilohemmet
Tel. 272. Alingsås. Tel. 272.
REKOMMENDERAS!
Luftiga ljusa rum, gott bord. Inackordering 4:— 4:50 5;— kr. pr dag.
Förfrågn. ställas till frkn Lotten Nordgren

Varför plågas med dåligt kaffe då Ni kan få Swalanders kaffe! Butiker: Kungsg. 17 Korsg. 13, Bazar Alliance· Prova redan i dag! Säljes endast i egna butiker.

ÅNGBAGERI A.B.
ROSENLUNDS BRÖD

Varje förståndig husmoder
använder
Pellerins Margarin
i hushållet

Alla som köpa
SPISBRÖD
från
Göteborgs Ångbageri
säga att det är
främst i skörhet och god smak.

sent. Men då började det. Omöjligt att få av klädningen. Jag försökte nerifrån, uppifrån, vid ärmhålorna — fruktlöst! Jag kunde lika gärna ha försökt att draga av mitt eget skinn. Den satt som fastgjuten.

Utmattad sjönk jag ned på en stol och blickade längtansfullt mot sängen. Två makter kämpade inom mig: sömnlusten och tanken på att klädningen var ny. *Utan* den kunde jag tydligen inte ligga och *med* den ville jag det ej.

Vad var att göra? Min utomordentliga husassistent var på bröllop. Huset sov. Åtminstone på framsidan. Men kanske att något nöjeslystet hembiträde . . .!

Tanken var hoppingivande. Jag gick ut i köksförstugan — lyssnade — väntade. Efter en god stund hördes tassande steg. Mycket riktigt, någon kom uppför trapporna. Jag öppnade köksdörren på vid gavel och ställde mig mitt i ljusfloden för att inte skrämma.

En ljus hatt och kappa blevo synliga och ville glida förbi. Jag grep dem i flykten.

— Snälla fröken, hjälp mig av med klädningen!

En förfärad blick under hattbrättet, ett fasans skri, och en varelse rusade i vild flykt uppför trappouna.

Där stod jag med min moderna ståt och med ett rykte, som kanske nästa dag icke skulle vara helt klanderfritt!

Förtvivlad gick jag in och satte mig i en korgstol. En timme förflöt. Två. Jag bytte ut korgstolen mot en taburett för inte somna.

Klockan fyra kastade jag mig dödstrött på sängen. Fullt påklädd.

Klockan sju kom min husassistent in med kaffebrickan. Hon såg glad ut. Hon ser alltid glad ut, gudskelov.

Jag steg upp och räckte henne en sax.

— Klipp av mig den här klädningen, sade jag högtidligt.

Då blev hon allvarlig.

Hon klippte inte. Det gick slutligen ändå. Sedan jag genomgått alla upptänkliga rörelser i Lings system med armlyftning uppåt, framåt, bakåt, sträckning, böjning och bålrullning låg äntligen ett avflått sidenfodral under mina fötter.

Det dröjer åtminstone tills nästa stora middag, innan det kommer *över* dem igen.

Ragna Peters.

—::—

Måste äktenskapet betyda en missräkning?

Någon har framkastat ovanstående fråga, vilken synes vara aktuell alltid och överallt, och Mrs H. A. L. Fisher besvarar den i ”Weekly Dispatch” på ett sätt som kan förtjäna att återgivas.

— Hela världen älskar den som älskar, förklarar hon emfatiskt och måhända icke fullt i överensstämmelse med den prosaiska verkligheten. När ett gunstigt öde låter vår väg korsas av ett ungt par, romantiskt, med strålande blick, genomströmmat av lycka, ungdom, och hopp, fröjdas vi. Men det händer dock ibland att vi höra en medbetraktare torrt anmärka: ”Nånå, de skola snart komma underfund med, att livet inte är vad de vänta.”

Desillusionen, så förklara dessa skumögda människor, ligger och väntar på detta unga och på alla andra unga par, lika dåraktiga, lika säkra på att världen är full av kärlek, lycka och godhet och på att en aldrig fördunklad sol skall bestråla deras livsväg. För dessa pessimister är ungdom detsamma som dårskap, medelåldern visdom och denna visdom vetskapen om att jorden är ett förskräckligt ställe, där människorna för det mesta äro egoistiska eller sjuka eller obehagliga eller i grund och botten fördärvade.

Ha de rätt? Betyder äktenskap desillusion och äro kärlek och romantik och ungdom och skönhet och lycka endast en dröm, ur vilken man en dag omilt skall väckas?

Antagligen är det så, att äktenskapet liksom alla andra förbindelser människor emellan ger igen just det som vi inlägga i det.

Unga människor som gifta sig av själviska motiv och som inga ideal ha, och vilkas åstundan är att *få*, icke att giva, kunna inte gärna ha några anspråk på, att lyckan skall blomstra upp ur en sådan förenings karga jordmån.

Ägna saken ett ögonblicks eftertanke! Vad innebär äktenskapet för en ung flicka? Hon lämnar sin familj, sitt hem, sina intressen, kanske en sysselsättning, som hon tycker om, för att flytta till en annan plats, som hon alls icke känner. En fullständig omvälvning inträder i hennes liv. Hon får nya vänner, nya vanor, en ny syn på saker och ting, nya intressen. Hon får nya plikter, nya omsorger. Hon får ett hus att sköta, och detta arbete är henne kanske främmande. Man förväntar, att denna genomgripande personliga omvandling, denna omläggning av livet efter helt nya riktlinjer skall försiggå utan tidsutdräkt och utan svårighet!!

Också den unge mannen måste genomgå en metamorfos. Han har kanske levat borta från sitt föräldrahem, han har varit fri och oberoende. Han har varit sin egen herre, han har kommit och gått alldeles som han behagat, han har efter gottfinnande uppgjort och ändrat nöjesprogrammet för dagens ledighet.

Så där fritt och sorglöst går det an att leva, när man är ensam, men inte sedan man fått en annan att taga hänsyn till, en annan som sitter hemma och väntar med blicken på klockan, maten i ordning och med aftonens gemensamt uppgjorda nöjesprogram i tankarna.

Allt detta är obetydligheter, men livet består av obetydligheter och lyckan beror i väsentlig grad av att dessa obetydligheter icke haka upp sig.

Den flicka som gifter sig därför att hon är utledsen på att gå hemma, eller trött på att arbeta för sitt uppehälle, eller därför att hon tycker att det är förmer att vara gift än ogift, eller därför att hon skall få det bättre än förut, har rätt små utsikter att hennes förhoppningar på ett lyckligt äktenskap skola gå i uppfyllelse.

En ung man som blivit bortskämd hemma och uppassad av sin mamma och sina systrar och som lärt sig att betrakta och behandla kvinnan som ett anspråkslöst och tjänstvilligt väsen, löper likaledes risken att få bakläxa i äktenskapet.

Ombyte förnöjer, som bekant, och det är antagligt, att han skall förlora sitt hjärta till en kvinna av helt annan typ är hans kvinnliga anförvanters.

Det är troligt att det skall bli många husliga stormar och oväder i det hemmet, innan anpassningens och det ömsesidiga hänsynstagandets svårlärda läxa inhämtats. Kanske läres den aldrig, men i så fall beror det på bristande vilja eller på att äktenskapet ingåtts av annat motiv än kärlek.

Livet i sig självt betyder en desillusion. Det ger aldrig vad vi so[m] unga drömma. Ungdomens drö[m]mar och luftslott blekna bort, m[en] livet ger ofta något som är rika[re] och bättre än vad vi förväntat. [S]å också äktenskapet. Det kanske ic[ke] ger just den sorglösa eller storma[n]de lycka vi drömt om men i stäl[let] så mycket annat, delade bördor, [de]lad glädje, ömhet, förståelse o[ch] föräldraskap. Ett lyckligt äkte[n]skap ger det högsta och bästa li[vet] kan skänka.

—::—

Goda inköp
av Konserver, rökt Lax, rökt Ål, Räkor m. m. i N:o 55. Smör, Ost, Långedragsbröd i N:o 60.
Bazar Alliance.
Tel. 4570 till båda butikerna.
Alla varor av bästa beskaffenhet.
Butikerna närmast ing. från Bazargatan.
A. MAGNUSSON

Färsk FISK
Hansson & Silfverstrand
FISKAFFÄR
Bazargatan 8. — Tel. 95 80, 15 380

Låt barnen rasa!
Inga flisor! Intet slitage! Rent och snyggt med
LINOLEUM
i barnkammaren
Vi föra ständigt i lager speciellt för barnkammare avsedda mönster
GÖTEBORGS LINOLEUM-MAGASIN
PETERS, FRANZÉN & Co
Kungl. Hovl.
KUNGSPORTSPL. 2 TEL. 3095, 8200, 19939

BREVLÅDA.

E. B., Chicago. Hjärtligt tack o[ch] återhälsning!

W. E—g. Sedda så, ovanifrån [...] alla människor lika stora — ell[er] lika små. Men inför jordisk bli[c]k — och redaktionen förfogar icke öv[er] någon annan — växla proportione[r]na ganska mycket, och även me[d] fara att djupt såra Er, kunna vi ic[ke] frånträda övertygelsen att Napoleo[n] ”var gjord av annat stoff” än [...] Per och Pål. Vi skulle vara frestad[e] att tillfoga: Tack och lov!

I. Kåge. Förlåt att svaret fö[r]dröjts. Tyvärr måste det också b[li] avböjande.

L. G. Vi äro icke övertygade a[tt] Edra vänliga ord äro förtjänta o[ch] önska det knappast. Vi vilja [...] gärna ”se det ljusa i livet”, men no[g] måste en red. kunna se också [de] mörka sidorna och därvid råka [i] friskt stridshumör. Vi göra det rä[tt] som det är. Har det inte märkts?

Ester M., Eyvor, S. B. Säg d[et] på prosa!

I. K. Det blir tämligen säke[r]resa av. Och angenämt samman[-]träffande. Kollegial hälsning!

Malva. Kanske!

Jösse Ericson. Kommer aldrig [i] våra spalter!

—::—

Korgstolar

Pris från Kr. 12:—
Kuddar
från Kr. 5:— pr styck.
A.-B.
CARL JOHNSSON
2 Kungstorget 2
GÖTEBORG

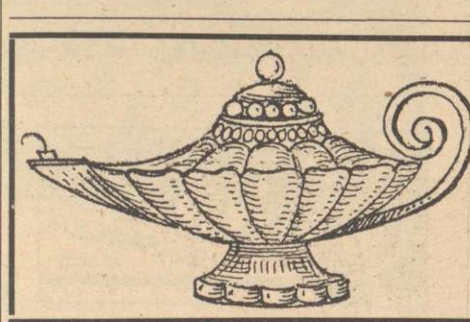
INREG. VARUMÄRKE
EKSTRÖMS JÄSTMJÖL
ÖREBRO KEM.-TEKN. FABRIK
GRUNDAD 1855

Det är skamligare att misstro sina vänner än att bliva bedragen av dem.
La Rochefoucauld.

ANVÄND ALLTID ”Finess” SKOCREAM
INREGISTRERAT

För Sommarbostaden
Trådgardiner från 0.58 pr mtr
Allmogegardiner » 0.50 » »
Madrasgardiner » 0.50 » »
Mollgardiner » 0.90 » »
Gardinstuvar
Creton » 0.75 » »
Cocosmattor, alla storlekar.
Sävmattor, » »
Bomulls-, Gång- & Sängmattor
Linoleumstuvar.
A.-B. Carl Johnsson
Kungstorget 2.

Direkt från lager:
Tyger, Regnkappor, Strandkoftor, Filtar, Linnevaror m. m. utsäljes billigt.
S. Ericson, Klädeslager.
Kungsgatan 32, 2 vån.

Tenn-Utställning
Konstslöjden
Södra Hamngatan 45.

Största urval, moderna varor.
Lägsta priser
alltid hos
Hedströms
10 SÖDRA LARMGATAN 10
Linnégatan 11. Karl Gustafsgatan 57

Arla Mjölk
Distribution på glasflaskor.
Tel. 40781, 45699

Namns- och Födelsedagsgåvor
Presentkort — 1/1, 1/2 eller 1/4 år
på KVINNORNAS TIDNING erhållas på Expeditionen, Vallgatan 27. Tel. 18073.

att undvika fröken Ames, så fanns det inom honom något som var starkare än denna stolthet och som sade honom, att han måste återse henne

Doktor Mallory gick och gällde för att vara kvinnohatare, men även om det tidigare funnits någon sanning i detta påstående var det numera falskt. Den rörande blicken i Liliths blå ögon hade hos honom väckt till liv en känsla, vilken det var honom omöjligt att undertrycka och som tycktes vilja få övertaget över hans tillbakadragenhet och försiktighet.

Hela dagen var han vid ett irriterat och dåligt humör, men följande dag, en lördag, hade han återvunnit sin vanliga sinnesjämvikt.

Han trodde det åtminstone själv.

Utanför Shingle End låg en öde, kal lanttunga, som kallades Shingle udde och var tillflyktsorten för en massa sjöfågel. En liten flod ringlade sig fram mellan de höga sluttningarne.

Doktor Mallory och en gammal fiskare hade på eftermiddagen rott ut på floden för att fiska. På hemvägen från turen fick den unge mannen sikte på Lilith Ames, som stod uppe i sluttningen och smålog mot honom.

Den nedgående solen belyste hennes ansikte och gav glans åt hennes ögon, färg åt kinderna. Hennes åsyn kom hans hjärta att slå hårdare. Vid hennes fötter stodo två hundar och betraktade misstroget den man, som hälsade på deras härskarinna. Den ene var en liten King Charles Spaniel, vars aggressiva bjäbbande på ett lustigt sätt kontrasterade mot den större hundens godmodiga lugn.

Doktor Mallory var glad över att det var ebb, vilket gjorde det omöjligt att landa på detta ställe.

Han befallde fiskaren att ro vidare. Denne hade nämligen liksom självfallet, vilat på årorna.

En blick på den unga flickans ansikte visade Mallory, att hon kände missräkning häröver, och ett plötsligt trots steg upp i honom.

Vilken rätt hade egentligen den gamla damen att ge honom befallningar och att öva ett tryck på den unga flickan, som denna tydligen icke tyckte om.

Frestelsen blev honom övermäktig, när båten i samma ögonblick närmade sig en grovt hoptimrad brygga.

Den gamle fiskaren vilade åter på årorna, och då doktorn åter riktade blicken mot stranden, såg han, att Lilith med sina hundar närmade sig bryggan.

Utan ett ögonblicks tvekan sprang han i land och klättrade uppför sluttningen.

IV.

— Jag trodde nästan, att ni inte ämnade komma, utbrast Lilith.

Klangen i hennes stämma gav genljud i hans hjärta. Hon föreföll så alldeles hänvisad till sig själv, så lycklig över att träffa honom.

— Jag är icke så klädd, att jag vågar uppenbara mig för en dam, sade han. Jag har varit ute och fiskat och ser ut som en landsvägsriddare.

Hon såg leende på honom: — Det gör alls ingenting.

De följdes åt längs flodbrädden, medan fiskaren långsamt kom roende efter.

— Jag hade hoppats att få träffa er i dag, sade hon öppet. Säg mig, fick ni inte ett brev från min mor i går?

Den forskande blicken i de blå ögonen fordrade ett ärligt svar.

— Man kan väl knappast kalla det ett brev, svarade doktor Mallory kort.

— Jag ber er förlåta, ehuru jag inte vet vad hon skrivit eller bryr mig om att få veta det. Men jag känner att det varit något tråkigt. Ni måste ha överseende med henne. Ni skulle göra det, om ni visste allt. Ja, alldeles säkert skulle ni det.

Doktor Mallory svarade icke, men i hans ögon stod ingen förlåtelse att läsa.

Hon fortfor ivrigt: — Ni vet ju icke något och ni kan icke häller få veta något. Men hon har varit allt för mig i alla dessa år trots sin sjuklighet. Utan henne skulle jag varit död för länge sedan. Gud give jag hade varit det, tillade hon plötsligt och lidelsefullt.

— Dumheter! avbröt doktor Mallory muntert. Det önskar ni visst inte. Alla människor ha sina sorger och kanske icke häller en vacker kvinna undgår dem. Men sådant ger dock med sig. Det finns alltför mycket i livet att njuta av, och tiden är så kort för att man skulle önska, att det toge slut i förtid.

— Det kan nog hända, att andra unga flickor tycka så, förklarade Lilith i nedstämd ton, men inte jag. Ser ni, jag har ingenting annat att vänta än en olycklig tillvaro — vanheder —

— Det tror jag inte på, svarade doktorn hastigt. Om ett par år skall ni vara den första att skratta åt att ni kunnat hysa sådana överdrivet mörka tankar.

Hennes blå ögon hängde med ett undrande uttryck vid hans ansikte.

— Hur kan ni förutsäga det? frågade hon ivrigt.

Han såg på henne med en lång forskande blick.

— Ingenting kan få mig att sammanknyta begreppet vanheder med er person, svarade han med större värme, än vad han själv egentligen visste om. Forts.

KVINNORNAS TIDNING

N:o 24. 4:de årg.

15 Juni 1924.

Annonspris: Textsida 25 öre pr mm.
» sista sidan 20 öre pr mm.
Längre annonsering rabatt.

Utkommer varje söndag.
Utgivare och redaktör: INGEBORG DAHLLÖF. För annons- och ekonomiavdelningen: EDITH RICKBERG.
Redaktion och expedition: *Vallgatan 27, Göteborg.* Tel. 18070.

Prenumerationspris:
Helår Kr. 6:—. 1/2 år Kr. 3:50. 1/4 år Kr. 2:—.
Lösnummer 15 öre.
Centraltryckeriet, O. Ericson, Göteborg 1924.

Eftertryck tillåtes gärna om "Kvinnornas Tidning", med hela namnet utsatt, angives som källan.

INNEHÅLL.

——::——

Utlandskrönika
i sammandrag.

Veckans stora händelse är "den röda statskuppen" i Frankrike. Det härskande vänsterblocket har i uppenbar strid mot statsförfattningen tvingat rikets president Millerand att avgå, ehuru den tid, för vilken han är vald, utgår först i sept. 1927. Presidenten gjorde det motstånd, som var honom möjligt. När vänsterblockets chef, Herriot, vägrade att av honom mottaga uppdraget att bilda ny regering efter den avgångna Poincaréska ministären, vände sig Millerand till förutvarande finansministern Marsal, vilken som en personlig väntjänst mot presidenten åtog sig att bilda ett kabinett vars enda uppgift skulle bli att till senaten och kammaren överbringa ett budskap från Millerand, klarläggande dennes ställning till krisen. Budskapets betydelsefullaste del lydde: "Ni skola respektera konstitutionen. Vore man hädanefter överens om att en majoritets godtycke kan tvinga republikens president att avgå av politiska skäl, bleve presidenten endast en lekboll i partiernas händer. Ni skola hjälpa mig att avvärja denna fruktansvärda fara. Jag har vägrat att överge min post. Dåraktiga rådgivare söka ur partiintresse förmå den nya legislaturen att börja med en revolutionär akt. Ni skola vägra att följa den!"

Denna vädjan förklingade emellertid ohörd. Både senaten och kammaren beslöto att icke träda i förbindelse med den nya regeringen utan avvakta bildandet av en annan ministär, motsvarande landets (det härskande blockets) vilja. Marsals kabinett trädde omedelbart tillbaka, och Millerand hade icke häller något annat att göra än att förklara sig beredd att avgå. Nytt presidentval kommer sålunda att äga rum, men har, när detta skrives, ännu icke försiggått. Om den höga förtroendeposten tävla kammarpresidenten Painlevé och senatspresidenten Doumergue. Även Poincarés namn har nämnts. — Det är socialisternas och kommunisternas samfällda hat, som störtat Millerand. De förstnämnda hata honom, därför att han, en gång deras meningsfrände, övergått till högern, och de sistnämnda ville hämnas för det motstånd han rest mot den ryska sovjetregeringen och bolsjevikpropagandan i allmänhet.

Efter vad som förefallit — att presidenten avsatts utan laga skäl av ett till makten kommet politiskt block — kan republikens president icke längre betraktas som en statsrättslig faktor i landets regering; han kommer att helt vara i händerna på det för ögonblicket härskande politiska partiet.

Tyska riksdagen har mot de tysknationellas röster antagit ett förtroendevotum för regeringen med hänsyn till dess utrikespolitik och särskilt till dess förhandlingsvänlighet i skadeståndsfrågan med godtagande av expertutlåtandet. Beslutet samlade en majoritet på 64 röster. Riksdagen ajournerade därefter sina sammanträden på tre veckor.

Från Rumänien meddelas, att bonderevolten under general Averescus ledning tagit ett lugnt förlopp, sedan antagligen böndernas önskemål vunnit regeringens beaktande.

Nationalistrevolutionen i Albanien är nu fullbordad och regeringen fördriven. Vad som vidare tilldrar sig...

En stark antiamerikansk stämning utbreder sig i Japan. Tidningarna anslå en fientlig ton, i affärernas skyltfönster finnas anslag: "Här säljas inga amerikanska varor", och amerikanare bosatta i Japan äro föremål för befolkningens tydliga ovilja.

Mussolini har högtidligen förklarat, att Italien icke hyser några fientliga avsikter mot Turkiet som i sin ordning uttryckt ledsnad över de ogrundade turkiska misstankarna i denna riktning.

——::——

Danska ordspråk.

Få äro som far, ingen som mor.

*

Tukta ditt barn tidigt, eljes kommer det att tukta dig.

*

Lida och bida, lyda och lära, hjälper fattigt barn till ära.

*

Giv grisen, när den grymtar, och barnet alltid när det ber, och du skall få en bra gris och ett dåligt barn.

*

Den driftige börjar med att hyra källaren och slutar med att köpa huset.

*

Icke alla skratta som blevo gifta i fjol.

*

Kärlek, rök och gammal hosta äro svåra att dölja.

*

Lång skilsmässa gör kort kärlek.

——::——

Erfarenheter och intryck
från en resa våren 1924.

Av

R. B.

III

Alassio, senare.

En del av gästerna ha visst ännu inte kommit på det klara med om vi verkligen tillhöra den nation som de en gång hatade, och vilken kanske somliga ännu av gammal vana hata, ty de iakttaga en stelt reserverad hållning, medan andra, som nog blivit upplysta om förhållandet av värdinnan, le mycket älskvärt.

Vår första promenad genom staden! Vi vandra uppför den magnifika huvudgatan och beundra de vackra sakerna i butikerna, men söka alltjämt efter det typiskt italienska. Men plötsligt finna vi oss försatta till en högst intressant, medeltida miljö. Vi ha kommit in på affärsgatan som sträcker sig genom hela staden. Vid de små smala tvärgatorna och torgen ligga gamla byggnader i pittoreska grupper, målade i mjukaste pastellfärger med denna ålderns obeskrivbara, måleriska patina över sig. Vi vandra gatan framåt, ivrigt beskådande den vackra keramiken, läderarbetena, spetsarna, de underbara glaspärlorna. Men var har fru L. blivit av? Vi se oss undrande omkring, och övertygade om att hon ej blivit bortrövad, gå vi lugnt framåt gatan igen. Men där kommer hon ju långt borta.

Hon har under tiden upplevat ett litet äventyr.

— Jag gick in i en butik, berättar hon, och kallade på signoran, och då ingen svarade gick jag längre in, sakta och försiktigt. Jag kom in i ett stort varulager. Där fanns ingen. Vidare gick jag genom ett annat mörkt rum och kom slutligen till bostaden djupt inne i kvarteret. Där fanns alls inga fönster. En liten svag eld glödde i spisen. Långt, långt borta var där svagt dagsljus. Jag gick modigt på, kom till en ny bostad, nya varulager och ut i en annan butik.

Ja, det gick an att det var i det fredliga Alassio och ej t. ex. Venedigs dunkla kvarter.

När vi sett oss mätta på butikernas rikedomar, dragas vi av bränningarnas dån ned mot stranden. Och vilken strand! Endast rena, vita sanden utan stenar eller tång sträckande sig miltals åt båda hållen. Man kan nu förstå varför engelsmännen föredraga att bygga sina villor i Alassio, när de ha all världens sköna platser att välja på. Badsäsongen pågår från medio av april till och med november månad. Under sommaren gästas staden av cirka 15,000 italienare, och då lär här vara omöjligt att få ett rum. Men få nordbor trivas här då på grund av värmen.

Vid stranden är nu en riktig barnkammare. Överallt hålla de små på att bygga sina fästningar och kanaler i sanden. Och mammorna behöva inte vara oroliga för dem, ty här är alltid fullt av folk och stranden är långgrund.

Artister finns här också gott om. Vi ha redan stött på flera, sittande med sina skisslådor i knäna, ivrigt tecknande och målande den mångfald av motiv som osökt framstå i de pittoreska byggnadernas bizarra linjer och underbara färger. Vi slå oss ned på en av sofforna och lyssna till bränningarnas dån och drömma för en flyktig stund att vi höra stormen vid hemkusten, ty så ljuder det nu, fastän havet där utanför är stilla och spegelblankt.

— Nu måste vi gå och dricka vårt five o'clock tea, säger fru A., som är hemmastadd efter att ha bott här hela vintern. Vi skall gå till ett ställe där ni komma att få se många fina engelska typer. — I tankarna ser jag för mig ett elegant kafé med stora franska speglar och bugande hovmästare. Vi gå framåt Via Umberto och fru A. öppnar dörren till något som vi hemma i Sverige skulle kalla kombinerad ölstuga och hembageri. Skall detta vara aristokraternas samlingsplats till dagens viktigaste funktion, tedrickandet? Den svartmuskige ägaren står bakom bardisken och häller i ett glas vin åt en törstig arbetare, medan lady M. och sir H. med mycken omsorg välja ut bakelser vid disken. Runt omkring vid de små borden sitta aristokratiska typer, med högtidlig värdighet drickande sina tre koppar te. Efter en stunds begrundan har jag kommit till insikt om att dessa människor äga den anpassningsförmåga, som alltid utmärker den vane resenären och den verkliga kulturmänniskan. "When in Rome, do as the Romans do". När jag återigen ser de enkla, men värdiga italienarna bland de förnäma engelsmännen förstår jag hur rätt den hade som en gång yttrade, att italienarna, även de fattigaste, icke anse sig som underklass. Här är en mer demokratisk anda än till och med i Amerika. Även den ringaste känner sitt värde såsom människa och arbetande medborgare.

Efter en promenad så rik på intryck känns det gott att få slå sig till ro i en vacker trädgård högt uppe på bergssluttningen med det mest storslagna panorama nedanför. I fjärran den oändligt rogivande, obrutna horisontlinjen, nedanför ens fötter hela staden där gammalitalienskt och modärnt engelskt på ett så behagligt sätt förenats och så långt i väster bergen, förtonande i ljusare och ljusare skikt. Nu är jag glad att jag är här och bara önskar att mången landsman som behöver sol och värme kunde få tillbringa vintern och våren på denna evigt grönskande, lugna plats. —

Forts.

——::——

(Eftertryck förbjudes.)

Vägning av röster.

Av Lektor JENNY RICHTER VELANDER.

Det är det demokratiska genombrottet som har räddat kvinnorna ur den förödmjukande ställningen att vara uteslutna från ansvarigt deltagande i sina länders öden. Demokratien har räddat dem ur den politiskt omyndiges beroende och skänkt dem en hedrad plats i samhällslivet.

Att trygga den demokratiska utvecklingen är därför ett livsintresse för kvinnorna. Skulle veven rullas baklänges och klass efter klass på nytt föras utanför samhället, skulle detta säkert ske i omvänd ordning mot inryckningen, alltså först kvinnorna, sen kroppsarbetarna, så övriga näringsidkare, slutligen de klasser, som stå på toppen. Att denna viktiga position genom den vita rasens militarism erövrats av mamonismens handgångna män, bör egga kvinnorna att använda sina nya rättigheter till att i sin mån fostra folken för demokratien. To make the world safe for democracy and democracy safe for the world, det är de angelsaxiska folkens politiska lösenord och i eminent grad alla kvinnors.

Till denna politiska pedagogiska uppgift hör först och främst frågan om den enskilde medborgarens betydelse för och värde för det hela. Hur skall han göra sig gällande? Det är detta avgörande, som bestämmer, hur allvarlig och djuplagd staten ser sin plikt att ombesörja medborgerlig uppfostran.

I diskussionen om olika statsförfattningar möter man ofta den föreställningen, att den demokratiska staten gör alla röster lika, och att alltså den mest omdömeslöse har samma inflytande på landets livsfrågor som den mest omdömesgille. Aristokratiens förtjänst skulle däremot ligga i att varje röst hade ett röstvärde, garanterat därav, att den tillhörde de med avseende på omdöme värdefulla klasserna: furstesläkten, adeln och det högre prästerskapet.

Skillnaden ligger icke däri, att den ena parten har mer känsla än den andra för röstvärde. För alla stater är det ett livsvillkor, att alla avgöranden träffas av kvalificerade röster. Men skillnaden ligger i det sätt, varpå demarkationslinjen drages mellan de röstberättigade och de rösträttslösa. Aristokraterna dra den latitudinellt — mellan en röstberättigad överklass (som ju också kan utgöras endast av fursten) och alla de andra stånden, demokraterna dra den longitudinellt och placera på den ena sidan röstberättigade inom alla klasser, på den andra de övriga, av vilka först borgarskapet, sen bönderna, så arbetarna och nu slutligen kvinnorna skridit över linjen. Därmed har den blivit struken och rösträtt tillerkänd alla förståndiga män och kvinnor i staten, som hunnit över den första ungdomen och icke äro brottslingar. Men därmed har också hänsyn till röstvärde slopats, och alla röster blivit lika, alltså varje röst har endast sitt siffervärde, och detta är bara en etta. Varje medborgare är alltså *en röstsiffra.* Detta måtte väl ge de belackare vatten på deras kvarn.

Det får dock icke stanna vid en så ytlig uppfattning. En man en röst, en kvinna en röst är en mycket enkel rättvisa — så enkel, att många finna den vara höjden av enfald. Men just denna enkla tillämpning av principen att ge alla samma rätt, framför varje intresse i landet och ger en siffersumma, som är det bästa ernåeliga uttryck för statens *kvantitativa medborgarvärde.* Detta är ingen ringa sak, och mången slutsats kan dragas om statens funktionsduglighet ur denna totalsumma och dess delar, som t. ex. procenten av män och kvinnor, yngre och äldre, stadsbor och lantbor. Ju mer avancerad staten är, dess större blir denna totalsumma, och det mest avancerade är, när bottenskrapningen ger till resultat ett medborgarkapital, vars siffra är densamma som den vuxna befolkningens.

Först när staten känner detta kapital, kan den med hopp om framgång organisera sitt arbete. Därvid har den först att grovsortera efter *röstkaraktärernas* beskaffenhet.

Av varje röstande har staten rätt att vänta intresse och villighet att fullgöra politiska uppdrag, d. v. s. varje röstande bör äga en viss karaktär som medborgare: besjälas av vissa förhoppningar, ledas av vissa ideella motiv, verka för vissa mål, ha en mening om medel och metoder, om landets historiska utveckling, om dess materiella tillgångar och intellektuella och moraliska resurser, dess institutioner, dess internationella förbindelser m. m. Det är demokratiens styrka, om de röstberättigade självständigt bilda sig omdömen och arbeta sig till en medborgerlig karaktär, och det är en svaghet för demokratien, om massan av röstberättigade icke ha politisk karaktär utan fösas in i partierna som fåren i fållorna. I praktiken ställer det sig nämligen så, att de som äga medborgerliga kvalifikationer, sammansluta sig till vissa partier, sammanhållna av ensartad meningsriktning. Dessa resp. meningsriktningar ge resp. partier deras politiska karaktär. Den enskilde kan ansluta sig till ett parti på den grund att han självständigt förvärvat sig en mening och söker upp sina meningsfränder, eller på den grund att några energiska personer, de s. k. bossarna, fånga in honom i ett parti, vars väsen och arbete är honom ett mysterium, därför att han är en nolla som medborgare, eller på den grund att han följer med någon vän eller frände, som imponerar på honom, in i hans parti.

Ett parti, som samlar in många sådana politiska nollor är en svaghet, ty det ger en falsk avspegling av sina styrkeförhållanden och bringar därmed in något opålitligt och oberäkneligt i det hela. Det har mindre betydelse, när allt går sin gilla gång, men skulle landet plötsligt ställas inför ett avgörande av låt oss säga krig eller fred, ökade rustningar eller avväpning, förbud, restriktioner eller lössläppande i fråga om alkohol, då komma äventyrare att lägga an på de karaktärslösa massorna och begagna dem som verktyg för allt annat än det som gott är. Upplysningsverksamhet och offentlig diskussion äro därför nödvändiga i den demokratiska staten, ty dem förutan vore det omöjligt för individerna att utdana sin politiska karaktär och partierna bleve blinda verktyg för några egoisters manipulationer — den ideligen upprepade historien om demokrater, som tagit den politiska karaktärsdaningen lättsinnigt eller trångsint. — En särskilt kritisk situation inträder, när valmanskåren kraftigt utvidgas. En del av de nya elementen komma som ett synnerligen värdefullt tillskott till medborgarkapitalet, ty de ha danat sin politiska karaktär och härdat den i kampen för sin kategoris rätt, men en stor del därav måste sakna politisk karaktär, emedan de aldrig fått tillfälle att få reda på vad det är.

(Forts).

SKANDINAVISKA KREDITAKTIEBOLAGET
GÖTEBORG - STOCKHOLM - MALMÖ

Avdelningskontor över hela landet

Egna fonder Kr. 182,000,000:—

Gottgör å insatta medel högsta gällande ränta

Telegramadress "Kreditbolaget"

(Inf. gen. Göteb. Tandläkaresällskap)
Tandläkare Anne-Marie Heijde
Vasaplatsen 1. Telefon 15500.
Rådfrågning: Vard. 1/2 2—1/2 3, övriga tider efter avtal.

UNGDOMENS KAMERA
DEN POPULÄRA
BROWNIE-KAMERAN
KODAK FABRIKAT

KOSTAR NU ENDAST
N:o 2...... 6×9
KR. 12:—
N:o 2 A 6½×11
KR. 17:—
ANVÄND KODAK-FILM
BEGÄR KATALOG
HASSELBLADS FOTOGR. A.-B.
GÖTEBORG
SÄLJAS HOS ALLA FOTOGRAFISKA HANDL.

Två fäder.

De sutto i samma kupé vid fönsterplatserna mitt emot varandra — båda med sina piltar bredvid sig. Den olikhet i livsuppfattning, vanor, smak och måhända samhällsställning som stod att läsa i fädernas anleten och yttre hade även satt sin prägel på de små. Den ene av fäderna var en representant för den bildade svensken. Hela hans lugna, värdiga- behagliga väsen andades behärskning, självaktning och hänsyn utåt. Den andre var typen för uppkomlingen, med dennes överdrifter, självöverskattning och likgiltighet för andras rätt och trevnad.

Sammalunda med de båda barnen. Pilten vid den svenske gentlemannens sida var ett förtjusande barn. Med uppmärksam, underfull barnablick följde han det förbiglidande panoramat därute. Gröna fält, berg, kullar, skogar, hus och vattendrag drogo i ständig omväxling förbi. Alltibland vände han sig ivrigt till fadern och framställde en fråga, som denne lågmält besvarade.

Den andra pilten var en bortskämd, frodig, ondsint fyraåring. Han var icke nöjd med platsen i faderns knä. Han ville upp på bänken och stå. Och som han tydligen kände sin far, begagnade han de argument, som han visste skulle göra bästa effekten. Han sparkade, spände sig som en sträng, skrek. Ur djupet av resrockens innehållsrika fickor plockades förgäves upp de härligaste mutor i form av choklad, karameller, äpple. De små knubbiga händerna grepo väl chokladen och karamellerna, men skriket och sprattlingarna fortforo, och när äpplet bjöds slogs det ondsint ur handen och flög i knäet på en passagerare snett emot.

Hela kupén tittade upp från sina tidningar och böcker, störd, förargad och dock, trots allt, intresserad. I några ungflickeögon lästes ohöljd beundran för fadern — eller kanske det var för hans flotta, storrutiga resrock.

Den allmänna uppmärksamheten tycktes göra fadern överförtjust. Vid varje ny sprattling, vid varje nytt skrik såg han sig omkring med ett brett, stolt leende som om han velat fråga:

— Ser ni vad *min*, min pojke kan!

Och pojken kunde. Det kostade honom bara ett sista genomträngande gallskrik att få fadern att sträcka vapen. Nu stod han med de nedsmorda händerna och trubbnosen i det runda rosiga ansiktet plattryckt mot rutan.

Pilten på andra sidan fönsterbordet hade med spänning följt uppträdets utveckling. Vilken avundsvärd ställning! Varför kunde inte han också få stå vid fönstret på sin bänk.

Han gjorde en liten rörelse och såg förstulet åt sidan på fadern, som nu fördjupat sig i en bok. I hans blå, strålande blick låg en undran: Får jag, eller får jag icke? Men då intet oroande förmärktes gled han snabbt som en liten ål ned från bänken och kravlade sig på knä upp igen.

Han var ett förtjusande barn. Ett barn som frestar till svaghet. En underbar liten leksak från topp till tå. Vad gjorde det om hans lilla fina lacksko trampade den målade bänken!

Den hade redan tagit fäste på sätet, då fadern vände sig om. Han blev inte häftig. — Ack, han hade ju redan följt hela scenen och förstod allt. Men den hänsyn för andras rätt som låg honom såsom en tradition i blodet var starkare än hans svaghet. Och han sade sakta och bestämt:

— Gunnar skall sitta ner.

Utan ett ord eller en min till protest gled pilten ned på bänken. Men han såg på pilten på andra bänken, såg på fadern och det låg en hel värld av outredda frågor i hans ögon: Varför får inte jag, när den andre gossen får? Varför är det så olika? Men det låg också en viss lugn tillförsikt på djupet av denna värld, som tycktes säga: Far vill inte.

När han blir stor en gång och lärt känna skillnaden mellan de krafter som bevara och riva ned mänsklighetens efter tusenåriga strävanden vunna resultat, skall han bättre förstå, varför fadern icke ville.

Eira Brehm.

——::——

PÄRLOR JUVELER
i modern infattning fördelaktigast hos
K. Anderson
Hovjuvelerare. Ö. Hamng. 41.

Norsk kvinnlig enhetsfront.

I Kristiania har, efter ett förberedande hemligt arbete, i vilket ledande kvinnor ur alla de politiska partierna deltagit, bildats en organisation, som kallar sig "Kvinnornas enhetsfront". Sammanslutningen, utanför vilken endast de kvinnliga kommunisterna stannat, har utarbetat ett gemensamt program, vilket medlemmarna förbinda sig att främja, dels samfällt, dels inom de olika politiska partierna.

Man vill uppmuntra norsk företagsamhet och industri genom att köpa norska varor, förse hemmen med elektrisk kraft och arbetsbesparande elektrisk materiel, förbättra folkhälsan genom hygieniska åtgärder, sjukförsäkring, understöd åt mödrar, upprättande av förlossnings- och mödrahem m. m. Vidare vill man avhjälpa bostadsnöden, uppmuntra hemkonsulentverksamheten samt, i fråga om skolväsendet, värna kristendomsundervisningen, införa obligatorisk undervisning i husligt arbete, främja yrkesutbildningen o. s. v. Slutligen vill man ha en ny äktenskapslag, bättre skydd för samhället mot sedlighetsförbrytare, understöd åt nykterhetsarbetet, kamp mot kriget. Man begär även tillträde för kvinnorna till alla ämbeten och tjänster.

"Kvinnlig enhetsfront" förklarar icke krig mot de manliga partierna eftersom man ju ämnar arbeta för gemensamhetsprogrammet *inom* dessa organisationer. Man läser dock mellan raderna att den nya sammanslutningen, om kvinnorna icke tillerkännas större inflytande i de manliga partierna än hittills, kommer att framträda som särskilt kvinnoparti.

STICKADE
Dam-Dräkter
förfärdigas på beställning efter mått. Rikt urval färger!
Moderna! — Eleganta!
A. JÖNSSON & Co.
Specialaffär för Tricotvaror
50 KUNGSGATAN 50

Doktor Sol.

Solljusets inflytande på människans hälsotillstånd är f. n. föremål för läkarevetenskapens intresserade undersökningar.

Man har funnit att solljuset är av avgörande betydelse för både vårt själsliga och kroppsliga välbefinnande.

Personer som bo i sol-lösa bostäder eller i trakter med rägnigt klimat, ofta molnhöljd himmel och dimmig luft lida av "solhunger", vars symptom äro nedtryckt sinnesstämning, håglöshet, oro, nervositet. Dessa symptom framträda på våra nordliga breddgrader starkast under november och december månader med deras kulna väderlek samt under den ruskperiod, som brukar hemsöka oss i själva vårbrytningen.

Vi trivas i våningar med solläge och vantrivas i dem, dit solen aldrig skiner in. Det är icke det mer eller mindre ljusa och glättiga intrycket som här är det avgörande, utan själva förekomsten eller avsaknaden av det hälsoelement som solljuset utgör.

Det är icke bra att ha en sammanhängande arbetstid, vilken upptar hela den del av dagen, då solen står på himlen. Denna arbetstid är bekväm, därför att den lämnar kvällen fri, men den, som är mån om sin hälsa, bör försöka ordna det så, att solen, när den behagar lysa, också skiner på honom under någon timmas promenad.

Det är icke häller fördelaktigt för personer, bördiga från sydligare landsändar och vana vid deras längre vinterdagar att flytta långt norrut till det där ruvande fruktansvärda vintermörkret. De svåra psykiska lidanden, som äro förenade med denna sollösa tillvaro för den därmed icke från barndomen förtrogne, bruka utgöra ett tacksamt motiv för novellförfattare som äro experter på norrlandsförhållanden.

Den med solhungern förenade själsliga depressionen kureras, om förhållandena eljes medgiva det, lätt med en vinter- eller vårresa till Södern, Schweiz eller Rivieran. Man går från ett sämre till ett bättre. Man flyr från sollösa trakter till nejder med flödande, hälsogivande solljus. Det är som ett förnyelsens bad, oförglömligt för dem som smakat dess härlighet.

För att hjälpa dem, vilka av olika skäl icke kunna tänka på sådana resor, börjar man nu i nordligt liggande länder förse sjukhus och sanatorier med apparater för framställande av artificiellt solljus, med alla däri ingående strålar, violett, indigo, blått, grönt, gult, orange och rött.

Vetenskapen har klarlagt, att de i särskild grad hälsogivande och stimulerande färgerna äro violett, indigo, blått och grönt. Gult, orange och rött spela i detta hänseende en betydligt anspråkslösare roll. Och dock innehåller vanligt artificiellt ljus nästan inga andra än dessa sistnämnda färger! Det vill med andra ord säga, att ofantligt många av oss under hela vintern leva i kanske fullständig avsaknad av naturens kanske viktigaste hälsomedel! Särskilt illa ställda äro innevånarne i de stora städerna, vilkas luft ofta är så fylld av damm och sotpartiklar eller så tjock och disig, att de hälsogivande gröna och blåa strålarne endast i ringa mån förmå bana sig väg därigenom. Dessa strålar kallas också "brännande". Det är de som framkalla solbrännan. Man kan bli solbränd på en enda dag vid kusten eller ute på landet men gå en hel sommar på stadsgatorna, utan att ansiktshuden blir nämnvärt brunare.

Solhungern framkallar också en kroppslig depression med trötthet, minskad arbetsförmåga och reducerad motståndskraft mot sjukdom.

Läkarevetenskapen lutar åt åsikten, att solen är ett slags "föda" för kroppen och att bristen på sol betyder en undernäring av densamma. Man har sökt en ersättare för den under vintern svåråtkomliga och otillräckliga solfödan i — grädde. Vi lida mindre av solbristen, om vi vintertiden förtära grädde eller något annat naturligt fettämne såsom fisklevertran, fläsk eller annat fett kött. Man stöder detta påstående på en mängd i undersökningssyfte gjorda experiment, vilkas glänsande resultat visat, att man är inne på rätt väg.

För dem som äro intresserade av solbad bör kanske påpekas, att sådana måste tagas med stor försiktighet i början, tills huden hunnit vänja sig vid solljuset. Vid sjukdomar i lungor och hjärta kunna solbad, tagna utan läkares råd, vara direkt farliga.

——::——

Viskafors Pumps
äro tillverkade av oklistrad och ogummerad smerting, bliva därför luftigare, och smidigare än andra dylika. Välj därför alltid
VISKAFORS
SKANDINAVISKA GUMMIAKTIEBOLAGET, VISKAFORS

A.-B. FERD. LUNDQUIST & Co.
för alltid på lager alla
VISKAFORS
skodon till fabrikspriser.

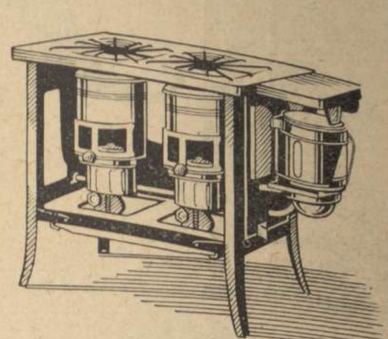
Dunungen.

Selanderska teatersällskapet har övergivit Nya Teaterns byggnad och flyttat ut i naturen, närmare bestämt till den vackra friluftsteatern i Slotttsskogen vilken tydligen undgått en hel massa förändringar till det bättre. Det var idylliskt och trivsamt däruppe på höjden och o, vilken härlig luft! På programmet står för den närmaste tiden, kanske för hela sommaren Selma Lagerlöfs "Dunungen", här förvandlad till lustspel med alla nödiga ingredienser romantik, kärlek, tårar, löjen, sång, spänning, ovisshet och ett lyckosamt slut. Vid premiären tog fru Selander priset som bergsrådinnan, närmast följd av hr Fischer som hennes son, den trots sina oregelbundenheter sympatiske brukspatronen. Hr Jarlow tog kanske väl hårt på sin uppgift som borgmästarens högfärdige son och fröken Sjöberg grät måhända mer än vad unga flickor plär, men icke desto mindre var aftonen angenäm och gav en god behållning.

Musiken sköttes på ett briljant sätt av Slottsskogens trastar.

——::——

FÖR SOMMARVILLOR OCH EGNA HEM
är
NEW PERFECTION-FOTOGENSPISEN
den verkligt oumbärliga köksspisen
Osfri ~ Lättskött
Prisbillig ~ Ytterst ekonomisk.
★
Finnes i ett flertal praktiska och tilltalande typer och storlekar.
★

VESTKUSTENS PETROLEUM A:B.
V. Hamng. 22 GÖTEBORG Tel. 10560
Demonstration dagligen hos
A:B. FERD. LUNDQUIST & Co
Ö. Hamng. 42

Damväskor och Reseffekter
i olika sorters modeller och kvalitéer köper ni alltid billigast hos
John A. Gahm
KORSGATAN 12

MERKUR-TVÅLEN
använd enligt bruksanvisningen giver ett storartat resultat.

Hemligheten med vår
WB Eau de Cologne
ligger i dess utsökta och friska doft, som gör den till en kvalitetsvara.
Till salu i alla specialaffärer.
WURP & BOLL, AKTIEBOLAG
Kungl. Hovleverantör
GÖTEBORG.

Förlovar eller Gifter
Ni Eder, så annonsera det i
GÖTEBORGS MORGONPOST
Alla Edra vänner, läsa den tidningen.
Läst i varje bildat hem i västra Sverige.

Handskkompaniet
Drottninggatan 42
TELEFON 15379
GÖTEBORG
ALLTID TREVLIGA NYHETER I
HANDSKAR och VANTAR

Att gifta sig för skönhets skull är detsamma som att köpa ett gods för rosornas skull. Ja, det sista är dock mycket förnuftigare, ty rosornas blomstringstid kommer årligen tillbaka.

W. von Kotzebue.

JUST IDAG
har inkommit en större sändning av de allra senaste Original-Modeller Maskin- och Handstickade Halvsilke och Ylle Trikå-Varor. Ett verkligt tillfälle till fördelaktiga inköp av smakfulla nyheter.
Stickade Dräkter
Stickade Klädningar
Stickade Jumpers
Stickade Långschalar
m. m.
Gillblads
Nyinredda Trikåaffär

Offentliga nöjen.

Lilla Teatern.

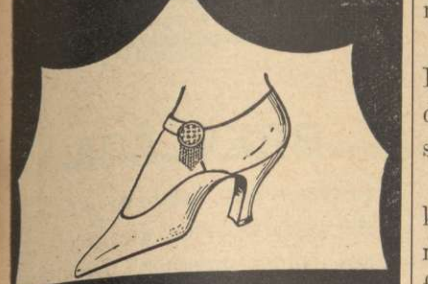
Varje afton kl. 8:

Priffe.

Sista veckan!

Slottskogens Friluftsteater

Vid gynnsam väderlek uppföres varje afton kl. 8 e. m. Selma Lagerlöfs DUNUNGEN. Tel. 108 25 meddelar kl. 6—7 e. m. om förest. gives. Bijettpriser: 2.20, 1.10 och 55 öre.

City SKO-MAGASIN

KUNGSGAT. 51 · TEL. 9179

Förnämsta inköpskälla av lätta Sommarskodon

Var lunchar man bäst?

Björngårdsvillan Slottskogen
1:sta kl. matsals- och konditori-servering. Musik dagligen. Fjolårets priser sänkta med 20—25 %. Best. pr tel. 19268.

Dita Bandets Restaurant
Kungsgatan 41. - Telefon 107 89.
Slottskogen, vid stora dammen.

Den ena amerikanska damen: — Hela förmiddagen har gått åt för mig till att putsa mina diamanter. Jag tvättar dem i champagne. Ett utmärkt medel! Hur gör du dina diamanter rena?

Hennes väninna: — Nej, vet du någon rengöring besvärar jag mig verkligen inte med — jag köper nya.

—::—

NORDISKA·INDUSTRI·AB
TAPISSERI DETALJ
Ö. Hamng. 31. 1 tr.
N·I·A·B
Delsbo-, Hallands- Blekingesöm.
GÖTEBORG

Vid skiljovägen.

Ett levnadsöde.

Den engelske författaren, tänkaren, prästmannen m. m. Hale White, mera känd under författarenamnet "Mark Rutherford", berättar i sin självbiografi, av vilken en ny upplaga i dagarna utkommit på Fisher Unwins förlag, en historia av intresse, dels därför att den är sann, dels därför att den belyser en livsviktig fråga, inför vilken icke så få människor torde ställas.

Vid tiden för händelsen var Mark Rutherford, som 1913 skördades av döden, präst i en liten frikyrkoförsamling på landet.

"Församlingen hade betydligt krympt samman, och alla medlemmar, som ännu stannade kvar, höllo fast vid sin lilla kyrka mera av vana än något annat skäl", skriver Rutherford. "Det enda undantaget var två gamla fröknar, som bodde i en liten stuga omkring en mil utanför staden. De voro fromma människor i ordets renaste bemärkelse, båda mycket sjukliga, men nöjda och undergivna i alla fall. Alltid sågo de glada och belåtna ut i trots av sjukdom och prövningar.

Deras hus var ett av de ljuvligaste små hem jag nånsin sett. I samma ögonblick jag trädde inom dörren där, kom det över mig en känsla av den mest fullkomliga ro. Allting där var roingivande: böcker, tavlor, möbler, allt andades samma frid. Ingenting i hemmet var nytt, men allt var så väl aktat, att ingenting såg gammalt ut. Likväl voro de båda värdinnorna på intet vis typiska gamla mamseller, som ju bruka beskyllas för ängsligt överdriven noggrannhet och pedanteri.

Jag kommer ihåg, att barnen till en grannfru komom in en kväll, då jag var där. De voro obelevade och illa uppfostrade och lämnade spår efter sina smutsiga skodon över hela mattan, något, som jag märkte, att de båda damerna genast givit akt på. Men detta gjorde ingen skillnad i deras sätt att behandla barnen, som trakterades med kaka och vinbärsvin och tycktes ha "förtjusande trevligt" hos de gamla. Så snart de hade gått, bad den ena av systrarna mig ursäkta, att hon sopade upp jorden från mattan, innan den bleve nertrampad. Och på detta sätt uppträdde de alltid."

Någon tid efteråt började Mark Rutherford känna sig orolig över sin förlovning med en ung flicka, ty han insåg, att han inte älskade henne. Och i sitt bekymmer fick han ingivelsen att gå och hälsa på fröknarna Arbot. Den äldsta av systrarna, som han var bäst vän med, märkte hans nedslagenhet och fick honom snart att tala om sin historia.

"Hur det gick till, vet jag inte", säger R. i sin berättelse, "men innan jag visste ordet av, hade jag biktat mig fullständigt. Jag begriper ännu i dag inte, vad som kom åt mig, då jag gjorde henne till min förtrogna. Blyg, tillbakadragen och stolt, skulle jag väl hellre dött än andats en stavelse av min hemlighet till någon, om jag varit som vanligt, men hennes milda, ljuva ansikte kom mig att förlora besinningen.

Under loppet av min berättelse kom det en underbar förändring över henne. När jag började, satt hon bekvämt tillbakalutad i sin stora stol med ett lugnt och vänligt uttryck, men småningom blev det eld och liv i hennes ansikte, hon satte sig upp, och hela hennes väsen undergick en så plötslig och fullständig förvandling, att jag knappt kunde tro mina egna ögon och öron.

Till sist då jag hade slutat, satte hon båda händerna för pannan och utropade nästan med ett ångestskri: "Skall jag tala om det för honom? O, min Gud, skall jag tala om det? Må Gud förbarma sig över honom!"

Jag var utom mig av häpnad över detta våldsamma känsloutbrott hos en person, som jag dittills aldrig sett det minsta upprörd. Hon drog sin stol närmare min, lade båda händerna på mitt knä, såg mig rakt in i ögonen och sade: "Hör nu!"

Och nu yppade hon för mig en oanad hemlighet, sitt eget olyckliga giftermål. Här är nu historien med hennes egna ord.

"Jag utelämnar alla de övriga avskyvärda detaljerna och vill endast berätta, att en regning söndagseftermiddag, då vi inte kunde gå i kyrkan och voro ensamma i matsalen, nådde det spända förhållandet mellan oss sin kulmen. Min man hade en religiös tidskrift framför sig, och jag satt tyst och overksam. Slutligen sedan en timme gått, utan att vi växlat ett ord, kunde jag ej uthärda längre utan utbrast:

"James, jag är gränslöst olycklig!"

Han vek långsamt ihop tidningen, sedan han rivit av ett hörn av ett brev och lagt som märke, och sade:

"Vad är det med dig?"

"Det måtte du väl veta. Du måtte väl veta, att alltsen vi gifte oss, har du aldrig brytt dig det minsta om, vad jag gjort eller sagt. Det vill säga, du har aldrig brytt dig om mig. Detta är inget äktenskap."

Efter detta plötsliga utbrott började jag gråta, som om hjärtat ville brista.

"Vad är meningen med allt detta? Du måste vara illamående. Vill du inte ha ett glas vin?"

Jag lyckades ej återvinna självbehärskningen på några minuter, och under tiden satt han alldeles stilla utan att tala och utan att röra sig. Hans köld stålsatte mig, min vilja och hela mitt känsloliv koncentrerades i ett fast beslut, och jag svarade:

"Jag vill inte ha något vin. Jag är inte sjuk. Jag har ingen önskan att ställa till en scen. Jag vill inte genom några gagnlösa ord reta upp mig själv mot dig eller dig mot mig. Du vet att du inte älskar mig. Jag vet, att jag inte älskar dig. Alltsammans är ett bittert, olyckligt misstag, och ju förr vi erkänna detta och ställa det till rätta dess bättre."

Han blev alldeles blek, läpparna darrade, och han såg ut, som om han velat döda mig.

"Vad är det här för galenskaper? Vad menar du med dina fjanterier?"

Jag svarade ej.

"Tala!" dundrade han. "Vad menar du med att rätta ditt misstag? Vid den levande Guden, du skall inte få göra mig till ett åtlöje för hela stan! Förr ska jag krossa dig."

Jag blev förvånad över hans plötsliga utbrott av raseri, men efteråt, då jag hunnit reflektera över saken, fann jag det helt naturligt. Jaget var hans gud, och tanken på den skada, som skulle tillfogas honom och hans rykte, gjorde honom naturligtvis ursinnig. Jag teg alltjämt, och han fortsatte:

"Jag förmodar du tänker resa ifrån mig, och du tror, att du ska kunna vanära mig därigenom. Du kommer bara att bringa vanära över dig själv. Alla människor känner mig här och vet, att du haft all möjlig bekvämlighet och allt, som kunnat göra dig lycklig. Alla människor kommer att säga, det som alla får rätt att säga om dig. Fram med det nu och bekänn sanningen, att en av dina ynkliga poeter har förälskat sig i dig och du i honom."

Jag teg alltjämt men steg nu upp och gick in i sängkammaren och satt där i mörkret till sovtiden var inne. Jag hörde James komma upp vid tiotiden som vanligt, gå till sitt eget rum och regla dörren om sig. Jag tvekade ej ett ögonblick. Jag kunde inte resa hem och bli en skottavla för allt skvaller och förtal i den lilla landsortsstaden, där jag var född. Min gamla sköterska, som haft hand om mig, då jag var barn, hade fått plats i London som föreståndarska för en stor affär vid the Strand. Hon

Vill Ni göra rummet gjust och glatt

KÖP DÅ TANGENS GARDINER

Bästa Fabrikat

Tangens Gardiner
platsens största sortering hos
A.-B. Carl Johnsson
Kungstorget.

Alla
som sätta värde på
en god Kopp
Kaffe
Köpa av våra sedan gammalt omtyckta blandningar.
C. V. HELANDER & Co.
Etabl. 1836.

NADCO HEMFÄRGER

BLOMSTER-hälsningar över hela jorden.

Kungl. Hovleverantör

Beställningar å blommor ombesörjes kostnadsfritt under garanti för omsorgsfullt utförande å alla platser av

Vasa Blomsterhandel
GUSTAF EKMAN
Telefon 4314 — 10365. Telegr. Vasa.
Medlem av Föreningen för blomsterbeställningsförmedling samt de internationella organisationerna F. T. D. i U. S. A. samt B—V. i Tyskland. 6000 medlemmar.

Säg det med Blommor!

SIDENHUSET
SPECIALAFFÄR FÖR DAMARTIKLAR.

Kulörta Sidenplagg skola tvättas hastigt i ljumt LUX lödder

Det finnes många saker, som man icke får göra vid tvätt av siden — men Lux undanrödjer alla besvärligheter. T. ex. siden bör aldrig gnuggas eller vridas, det förstör vävnaden. Tvål bör aldrig strykas direkt på tyget, då detta förstör och gulnar plagget. Lux tvättar utan gnuggning.

Lux är en ren tvål i form av genomskinliga flingor. Uppvispar man dessa flingor i hett vatten, får man ett rikligt lödder, som tvättar utan att skada det ömtåligaste plagg. Lux skadar ingenting, som icke skadas av rent vatten.

Hur tvättar man siden? Vispa Lux i hett vatten till ett rikligt lödder, tillsätt kallt vatten till dess lösningen bliver ljum. Lägg i plagget, krama det upprepade gånger genom löddret. Gnugga ej. Skölj väl i ljumt vatten. Vrid ej. Vira in i en ren handduk och stryk med ett *varmt* — icke hett — järn. Kom ihåg — ljumt lödder — ljumt sköljvatten — samt ett icke för varmt järn.

LUX
SUNLIGHT SÅPTVÅL A.-B., GOTEBORG

Extra billigt Porslin
passande för Lantflyttningen.
Rosenlunds Bosättningsmagasin
Rosenlundsgat 8. 2:a Långgatan 34.

(Eftertryck förbjudes).

Lilith.

ROMAN

Av Florence Warden.

Auktoriserad översättning av *Margareta Heijkel.*

7

En svag rodnad färgade hennes kinder.

— Det är mycket vänligt av er att säga så och på sätt och vis också sant, sade hon med en djup suck och tillade dröjande: — Jag önskar att jag kunde berätta mera för er, men det varken kan eller bör jag. Min mor var mycket ond på mig för att jag lät hämta er. Men jag var så sjuk den kvällen, och ni hjälpte mig. Skulle ni ännu en gång komma, om jag kallade på er, tillade hon med ivrig ton.

Doktor Mallory gjorde en nekande åtbörd.

— Nej, svarade han, det skulle vara omöjligt för mig. Efter vad fru Ames sagt och skrivit känner jag, att jag icke har rätt att tala med er. För min egen heders skull bör jag respektera hennes önskningar. Det är en plikt mot mig själv att icke mera uppsöka er.

Lilith skrattade bittert.

— Det förefaller, som om det bara vore fråga om era och hennes känslor. Ha då mina ingenting att betyda?

Båda hade ofrivilligt stannat och stodo nu med blick i blick.

— Nej, sade han med ett ljust leende, ingen alls bryr sig om era känslor.

Hon förstod honom och all bitterhet var försvunnen ur hennes ton, när hon lågmält sade:

— Det är så svårt att vara alldeles ensam och icke ha en enda vän. En mor kan ju inte vara allt för en. Dessutom finns det vissa orsaker som gör, att det icke alltid är så lätt att vara tillsammans med henne.

Doktor Mallory grep tillfället i flykten för att ge henne ett gott råd.

— Det är alldeles på tok, att ni isolerar er på det sätt ni gör. Jag är glad över att jag fått tillfälle att säga er det. Det är antagligt, att ni tycker illa om mitt råd, men tänk i alla fall allvarligt på saken. Ni skadar er själva på allt sätt och vis genom att avskilja er från världen på det sätt ni gör.

— Vi måste handla som vi gör, utbrast Lilith i förtvivlad ton. Vi kan inte umgås med dessa människor även om vi ville det, men vi vill det inte. Sådana där gamla pratsjuka, elaka kvinnor, som älska skandaler och önska att göra livet outhärdligt för envar — i vår situation tillade hon brådskande.

Men doktor Mallory protesterade med en energisk huvudskakning.

— De äro inte så elaka, när man lär känna dem närmare, sade han. Några av dem äro till och med riktigt snälla och rara. Och vad skandaler och skvaller beträffar, så tror ni väl inte, att ni få vara mera i fred genom att leva som ni nu gör?

— Ni blir ju inte ond på mig, säg, tillade han vänligt och såg henne allvarligt in i ögonen.

Lilith skakade på huvudet och ett ängsligt uttryck gled över hennes ansikte.

— Jag bryr mig inte om att bli bekant med dem, förklarade hon. Kanske skulle de upptäcka något. Vi kunde ju tillfälligtvis träffa någon som vi kände. Det är det vi äro rädda för, tillade hon sakta.

— Om de inte hitta något, skola de hitta på något, sade doktorn kort.

— Jag bryr mig inte om att vara bekant med någon annan än med er, förklarade Lilith oskuldsfullt. Med er kan jag tala utan det fruktansvärda tryck, som jag känner inför mamma, och utan att känna att jag blir pumpad, som när jag talar med damer.

— Det tjänar ingenting till vad ni nu säger, förklarade han bestämt. Ni inser väl, att om vi två skola kunna träffas och tala med varandra, så måste ni komma tillsammans med andra människor. Jag menar, fortsatte han, att fru Ames knappast kan ha något emot, att ni talar med mig, om ni träffas hos en gemensam bekant, inte sant?

— Nej, det kan hon väl inte, svarade Lilith tvekande.

— Alltså, ni måste göra ert val. Antingen fullständig isolering och ett farväl för alltid mellan er och mig eller ett modernt umgänge med era grannar och däribland även er ödmjuke tjänare, Eben Mallory. — Nå, vad väljer ni nu? tillade han leende.

Varje spår av ledsnad och nedstämdhet hade försvunnit från den unga flickans ansikte. Hon såg leende upp till hononm.

— Jag vill inte, att det skall bli ett farväl för alltid mellan oss, och därför måste jag välja det andra alternativet, viskade hon sakta.

— Det var förnuftigt av er, utbrast doktor Mallory och räckte henne sin hand.

Lilith tog den. Och då han gick tillbaka till båten stod hon kvar och såg efter hononm med en blick, fylld av längtan.

Slutligen vände hon sig om och gick långsamt sin väg. Hundarne gjorde krumsprång omkring henne, förtjusta över att åter ha henne för sig själva. Lilith böjde sig ned och klappade dem.

— Kom Redgie, kom Craxie, ropade hon och hennes röst lät glad och lugn, då hon med snabba steg vandrade vidare, följd av de skällande hundarne.

Det var ett gott stycke väg till Old Court, men Lilith var i strålande humör och skyndade raskt framåt.

Då hon sin vana trogen gick in i parken genom sidodörren, mötte hon fru Ames, i vars ansikte en tydlig oro stod att läsa.

— Var har du varit, barn. Du har varit borta så länge. — Med en skygg blick tillade hon: — Har du träffat någon som du kände?

— Vi känna ju nästan ingen enda här, svarade Lilith lugnt. Vet du, jag tror, att det skulle vara klokare, om vi blandade oss litet med andra människor. Det kanske blir lite obehagligt för oss i början, men vi kunna ju ta det sakta och vackert. Jag blygs över att spela invalid längre. Jag vill inte, att någon skall ha rätt att betrakta mig som en bedragerska.

Hon talade i lugn ton, och modern såg forskande på henne.

— Det var en plötslig förändring anmärkte fru Ames misstroget. Hur

A. LUNDBLADS
Begravningsbyrå
REKOMMENDERAS
Kungsgatan 12. Göteborg.
Tel. 11045, 776 ank. bostaden.

Sänd Eder **Tvätt** till
Tvättanstalten Västkusten
Vegagatan 46. Göteborg. Tel. 44443.
Omsorgsfullt arbete. Snabb leverans.

Varje förståndig husmoder
använder
Pellerins Margarin
i hushållet

GOSSKLÄDER.
Nyheter inkomna.
Bluskostymer . . från 5 år **23** Kr.
Sportkostymer . „ 5 „ **18** „
Kavajkostymer „ 6 „ **12** „
Gossrockar . . . „ 3 „ **18** „
Pyjamas, Underkläder, Strumpor.
Berlin's
FISKTORGET

hade alltid varit mycket fästad vid mig, och jag hade genast beslutat resa till henne.

Jag gick ner igen, skrev en kort biljett till James, sade honom att efter de lumpna och osannfärdiga beskyllningar han framställt mot mig, så kunde han inte gärna vänta att finna mig kvar i sitt hus på morgonen, och att jag lämnat honom för alltid.

Jag satte på mig min kappa, tog fram lite pengar, som voro mina egna, ur kassaskrinet och hörde vid halv-ettiden diligensen närma sig. Jag öppnade sakta förstugudörren — den slöt sig med en oljad fjäder snabbt och ljudlöst — smög mig ut och rullade i nästa ögonblick landsvägen fram på väg mot den stora staden. Å, en sådan natt! Jag var den enda passageraren inne i vagnen, och under några timmar satt jag där alldeles som bedövad, nästan medvetslös. Så började morgonen gry, och solen gick upp med en sådan strålande glans, att jag vaknade ur min dvala för att se på det underbara skådespelet. Det varma ljuset syntes mig som en lycklig profetia om framtiden. Inga ord kunna uttrycka den glädje och lättnad jag kände över min befrielse. Jag visste ej, vad som låg framför mig, men jag visste, vad jag hade undkommit. Jag trodde ej, att jag skulle bli förföljd, och ingen sjöman, som räddats från ett skeppsbrott har någonsin seglat i hamn, till hustru och barn efter åratal av skilsmässa, med en mera lycksalig känsla än den jag erfor, där vi ilade fram över slätten i morgongryningen. Jag vill ej trötta er med att berätta, vad som hände efter min ankomst till London. Jag hade själv ett litet kapital och inga barn. För att undvika frågor återtog jag mitt flicknamn. En sak måste ni dock veta, emedan det kommer att ge ytterligare eftertryck åt det jag ämnar be er om. Många år efteråt kunde jag ha blivit gift med en man, som höll mycket av mig. Men jag sade honom, att jag redan var gift, och att han ej finge tala ett ord om kärlek till mig. Han reste utomlands, och jag har aldrig hört av honom sedan.

Korgstolar

Pris från Kr. 12: —
Kuddar
från Kr. 5: — pr styck.
A.-B.
CARL JOHNSSON
2 Kungstorget 2
GÖTEBORG

EKSTRÖMS
JÄSTMJÖL
ÖREBRO KEM.-TEKN. FABRIK
GRUNDAD 1855

Och nu kan ni gissa, vad jag ämnar be er göra. Skriv utan tvekan till denna flickan och säg henne hela sanningen. Vad som hälst, allt klander, allt som vänner eller fiender kunna komma att säga er, måste ni ta emot med glädje hellre än att gå igenom, vad jag hade att gå igenom. Hellre döden än att leva ett liv sådant som mitt."

Jag svarade henne: "Miss Arbor, ni har utan tvivel rätt, men tänk på, vad det vill säga. Det är ingenting mindre än en nedrighet mot flickan. Och människor komma att säga, att jag krossat hennes hjärta och förstört hennes framtidsutsikter. Vad skall det bli av mig som präst, när allt detta blir känt?"

Hon grep min hand och utropade med obeskrivlig känsla:

"Min gode pastor, ni dagtingar med själafienden. Ack, om ni bara visste, om ni bara *kunde* veta, vad ni gör nu, så skulle ni rygga tillbaka från honom med lika mycken fasa, som om helvetet plötsligt öppnade sig för era fötter. Fråga inte efter framtiden. Tag det steg, som Gud fordrar av er just nu. Vad säger den 119 psalmen? 'Ditt ord är en lykta för min fot.' Vi ha inget löfte om ett ljus, som lyser hundrade mil framåt, men vi ha ljus för nästa steg, och om vi taga det, skola vi få ljus för det följande. Ingen himmelsk uppenbarelse kunde göra mig mera övertygad om vilket budskap jag har att bringa er. Förlåt mig — ni är ju en präst, och jag kanske inte borde tala så till er, men jag är en gammal kvinna. Ni skulle heller aldrig fått höra min historia, om jag inte hade trott, att den kanske skulle kunna hjälpa till att rädda er från någonting värre än döden."

——::——

När den raka strecken blev krokig.

Som städerska tjänstgjorde en gång på sin tid hos Zola en kvinna, som varken kunde läsa eller skriva. Diktaren fann för sin del denna brist i hennes uppfostran mycket behaglig, då han icke kunde tåla att någon tog del av hans på skrivbordet liggande manuskript.

Emellertid erhöll kvinnan ifråga varje månad en viss summa från en offentlig kassa, och då hon icke kunde skriva, brukade hon underteckna kvittensen med ett långt rakt streck. Zola såg varje månad denna kvittens, som han plägade attestera.

Så blev kvinnan gift, och när hon nu fått ett nytt namn ansåg hon det lämpligt att underskriva kvittensen med ett annat tecken — en krumelur som närmast liknade en cirkel.

— Vad betyder det? frågade Zola, då han såg det nya tecknet på papperet.

— Jo, nu är jag gift och har fått ett annat namn, svarade kvinnan.

Zola log.

— Ja visst, inföll han road, jag ser att den raka strecken har blivit krokig.

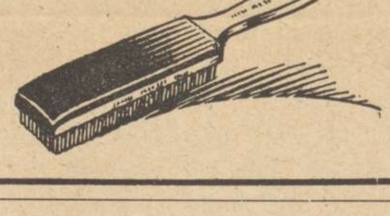
——::——

Ingen förvåning
är så stor som den inför ett oförklarligt fenomen. Den förmåga Viking har att på ett ögonblick ge skorna en varaktig glans är numera så känd, att den ej förvånar någon människa.

Lägg därtill
glansborsten VIKING och du behöver aldrig skämmas för ett par oblankade skor. VIKING konserverar lädret. VIKING ger skorna en varaktig proper glans.
VIKING

Vilka ömkliga saker är det ej som göra oss rika eller fattiga — några mynt, kläder, mattor, litet mer eller mindre av sten eller trä eller färg, formen på en kappa eller en hatt; liksom de nakna indianernas lycka av vilka den ene är stolt över att äga en glaspärla eller en röd fjäder och de andra olyckliga för att de inte äga dem.

Emerson.

Praktisk nyhet för husmödrar.

Vestkustens Petroleumaktiebolag i Göteborg har i dagarne fört in en artikel, som säkert kommer att tillvinna sig varje praktisk husmoders intresse, nämligen New Perfection Fotogenspisar. Dessa spisar äro till utseendet som mycket stora gasspisar, men eldas med fotogen och ha en värmekapacitet som vida överstiger gasspisarnes. De äro därtill absolut lukt- och rökfria, tystbrännande, lätta att hålla rena samt i ekonomiskt hänseende mycket prisbilliga och alltså ovärderliga för varje husmoder, som saknar gas. Spisarne äro konstruerade efter helt andra principer än de vanliga för några år sedan förekommande fotogenspisarne. De tända omedelbart utan tillhjälp av sprit, och genom en sinnrik konstruktion av veken, som är metallstyrd, kunna de icke draga upp sig och ryka. Fotogenen förvaras i en behållare, som sitter vid sidan av spisen, och går genom självtryck ner genom ett rör varifrån den uppsuges av små hävertar till veken som på detta sätt absorberar oljan i den mån förbränning sker. Detta har till följd att allt s. k. fotogenos är uteslutet. För spisarne finnas särskilt konstruerade bakugnar, vilkas bakresultat står jämsides, om inte högre än det, som utvinnes av andra bakugnar.

——::——

Just i småsaker, då människan ej lägger band på sig, visar hon sin karaktär. — Är en person hänsynslös i livets dagliga små händelser och förhållanden, tar han endast hänsyn till egen fördel eller bekvämlighet och ignorerar andras, tillägnar sig sådant som är avsett för andra o. s. v., då kan man vara övertygad, att ingen rättfärdighet bor i hans hjärta.

Schopenhauer.

A. Ellwén
Kött- och Fläskaffär
Saluhallen 133. Telefon 4481.
OBS!. Prima varor. Billiga priser.
Redbar behandling.

Bråsths Konditori
Victoriagatan 1 B (hörnet av Storgatan)
REKOMMENDERAS.

Direkt från lager:
Tyger, Regnkappor, Strandkoftor, Filtar, Linnevaror m. m. utsäljes billigt.
S. Ericson, Klädeslager.
Kungsgatan 32, 2 vån.

Korgar, Korgstolar, Korgkoffertar
av rotting och pil
Borstar alla slag säljes billigt
Vanföreanstaltens Yrkesskola
Tel. 236, 11513.

RUBBADUBDUB
DEN BÄSTA LEKSAKEN
BILLIG, HYGIENISK. ROLIG, HÅLLBAR

Min mamma har ett gummiträd, och Lillebror och ja
vi vattna det och sköta det så noga varje dag.
Vi hoppas, att det blomma skall och bära frukt till si
med vackra Rubbadubdub-djur på varje gren och kvi
GÖTEBORGS LINOLEUM-MAGASI
Kungsportspl. 2 PETERS, FRANZÉN & Co Götebo

BREVLÅDA.

Läsare. Art. måste av utrymn skäl överstå, men återfinnes, synes i detta nummer. Lycklig angenäm fortsättning på resan!

Dagny 23. Vi veta icke om de "riktigt sant" och anse oss ej ku rikta denna indiskreta fråga till moreskens författarinna.

Fru I. B—d, Hjo. Vi få så m ga liknande förfrågningar och ste alltid av principskäl svara tack.

Öländska. En dylik serie har dan flera gånger varit ifrågasatt blir sannolikt förverkligad näg gång fram emot höstsidan.

Tristesse. Vädret är onekli dystert. Men att ytterligare kons tera detta sorgliga faktum i en d skulle bara verka nedstämmande en redan förut hårt prövad mänskl het. Har inte er lyra några strä gar med gladare, mera hoppgivar toner.

Fru G. H—g. Vi ha observe förhållandet och skola återkomma

S. W., E. H., Fru E. M—n. P numeranter från 1 juli erhålla fö tongen från dess början. Pren. ve ställes i så fall direkt å Kv. T:s ex tel. 180 70.

Bröstkaramellen **ENGELBRE**
Välgörande Lagligen
Välsmakande skydda
Oöverträffad Endetillverka
A.-B. Karamellfabriken Engelbrekt, Örebr
Säljes överallt i påsar om 1 hg. à 50 ör

Största urval, moderna varor
Lägsta priser
alltid hos
Hedströms
10 SÖDRA LARMGATAN 1
Linnégatan 11. Karl Gustafsgatan 5

Kyckling,
Höns
Tjäder
Orre
Ripa
Järpe
Rapphöns
till billigaste priser i

Björks Vildtaffär
St. Saluhallen 1. Tel. 1648 - 20834

Lilla Vilohemmet
Tel. 272. Alingsås. Tel. 2
REKOMMENDERAS!
Luftiga ljusa rum, gott bord. Inackdering 4: — 4: 50 5: — kr. pr dag.
Förfrågn. ställas till frkn Lotten Nordgr

Varför plågas med dåligt kaffe då kan få Swalanders kaffe! Butiker: Kungsg. Korsg. 13, Bazar Alliance. Prova redan dag! Säljes endast i egna butiker.

Arla Mjölk
Distribution på glasflaskor.
Tel. 40781, 45699

Gyllenhamars
UNDERBARA
HAVRE-MUST
Vid överansträngande arbete.
För ÅLDRINGAR, VUXNA OCH BARN.

har det kunnat komma på så hastigt?

Lilith var i grund och botten en ärlig natur, men vid detta tillfälle kände hon, att klokheten bjöd henne att förtiga sanningen.

— Jag övertänkt saken, och jag tror, att skvallret blir mindre om vi blandar oss med de andra här.

Fru Ames panna lade sig i djupa veck.

— Låt oss gå till fröken Vivian på tisdagen, fortsatte Lilith. Hon bad oss ju så enträget att göra det, och du svarade inte bestämt avböjande.

— Inte ett ögonblick har jag tänkt att gå dit, och inte du häller, svarade fru Ames kallt. Jag förstår inte, att du så plötsligt ändrat åsikt.

Den lilla damen var tydligen mycket misslynt. Det inträdde en pinsam tystnad. Under det att de gingo fram mot byggnaden, mönstrade fru Ames i smyg det unga vackra ansiktet och observerade därvid, att det i Liliths ögon och kring hennes mun låg det trotsiga uttryck, som brukade varsla om att det var fara på färde. Klokheten bjöd henne att falla undan, och då de hunnit fram till dörren sköt hon vänskapligt sin lilla hand in under Liliths arm och sade med inställsam röst:

— Kära barn, du vet, att jag lever uteslutande för dig, och att jag vill göra allt vad du önskar. Har du lust att gå till fröken Vivian, så går vi dit!

Lilith böjde sig fram och kysste modern på pannan: — Jag tror att det är det klokaste vi kan göra. Först blir det väl litet obehagligt, men det är i alla fall bättre än att hålla sig undan och låta folk fantisera ihop en massa osanna historier om oss.

Ehuru fru Ames skenbart gav efter, var hon dock allt utom tillfreds med händelsernas utveckling.

— Det blir svårt för oss att kunna besvara alla frågor. Vi måste komma överens om en historia, som vi båda två kunna hålla oss till. Hur ängsliga komma vi icke att bli — tänk om vi försäga oss.

Lilith skrattade muntert. Nu då det lyckats henne att genomdriva sin vilja, var hon icke hågad att se alltför mörkt på saken.

— Det tror jag inte, svarade hon i lugnande ton. Jag skall nog vara försiktig, och du mamma är alldeles för klok för att säga mera än det allra nödvändigaste.

Hon kysste åter modern och saken var avgjord.

Fru Ames var en liten fåfäng människa och därför kände hon i grund och botten en viss tillfredsställelse över att få tillfälle att visa sig i all sin elegans, när hon tisdagen därpå steg ur sin vagn utanför fröken Vivians hem. Hon var iförd en mauvefärgad sidenklädning, en vit crêpe de Chinchal och en liten kokett hatt med slöja.

Lilith kände sig mindre till sin fördel bredvid den lilla dockaktiga modern. Men denna uppfattning var hon ensam om, ty i fröken Vivians och även i hennes gästers ögon överglänste hon i sin crèmefärgade musslinsklädning alla de andra unga flickorna i hela Shingle End.

Fröken Vivian gjorde sig mindre besvär än fru Cooke med att underhålla sällskapet. Kanske ansåg hon, att en inbjudning till hennes hem i och för sig var allt vad en människa kunde begära. Trädgården var skuggig och sval på den varma eftermiddagen, och det serverades glace både i den stora salongen och ute på den välvårdade gräsplanen.

Fröken Vivian blev synnerligen glad, då fru Ames och hennes dotter trädde in i salongen, där hon stod vid det öppna franska fönstret och tog emot sina gäster.

— Det gläder mig, att ni kom, sade hon och tryckte hjärtligt fru Ames' hand. Ni får ett utmärkt tillfälle att göra bekantskap med alla personer av värde här i trakten. Jag har icke fått ett enda återbud. Till och med överste Seafield från "The Towers", som nästan aldrig låter se sig, har kommit med ett par av sina vänner från staden — major Watts och sir George Paradine.

Fröken Vivian vände sig för ett ögonblick åt sidan för att se ut över trädgården och med blicken söka de båda Londonlejon, som kastade glans över hennes fest. Det undgick därför hennes uppmärksamhet, att fru Ames plötsligt blev likblek. Lilith, som också hört fröken Vivians ord tog ett raskt steg framåt och lade armen stödjande kring moderns axlar.

Fröken Vivian såg genast, då hon åter vände sig till de båda damerna, att allt icke var som det skulle vara.

— Jag går ut ett ögonblick med mamma i trädgården, om ni tillåter, sade Lilith, som var lika blek som modern men fullständigt behärskad. Det har kanske varit för ansträngande för henne att komma hit — hon är inte stark och blir så lätt trött.

Lilith och fröken Vivian förde den lilla damen ut i trädgården, där färgen snart återvände till hennes kinder. Fru Ames förklarade, att hon nu återhämtat sig.

Fröken Vivian hade knappast hunnit vända sig från dem för att hälsa på en nykommen gäst, förrän fru Ames grep om dotterns arm och viskade:

— Sade jag inte det? Jag visste, att något skulle hända. Låt oss gå härifrån, innan han får syn på oss.

(Forts.).

——::——

KVINNORNAS TIDNING

N:o 25. 4:de årg. 22 Juni 1924.

Annonspris: Textsida 25 öre pr mm.
» sista sidan 20 öre p· mm.
Längre annonsering rabatt.

Utkommer varje söndag.
Utgivare och redaktör: INGEBORG DAHLLÖF. För annons- och ekonomiavdelningen: EDITH RICKBERG.
Redaktion och expedition: *Vallgatan 27, Göteborg.* Tel. 18070.

Prenumerationspris:
Helår Kr. 6:—. 1/2 år Kr. 3:50. 1/4 år Kr. 2:—.
Lösnummer 15 öre.
Centraltryckeriet, O. Ericson, Göteborg 1924.

Eftertryck tillåtes gärna om "Kvinnornas Tidning", med hela namnet utsatt, angives som källan.

INNEHÅLL.

——::——

Utlandskrönika
i sammandrag.

De franska kabinetts- och presidentkriserna ha fått sin lösning. Sedan Millerand, tvingad därtill, frånträtt rikspresidentbefattningen, gick nationalförsamlingen till val av hans efterträdare. Det härskande vänsterblockets på förhand som segrare betecknade kandidat, Painlevé, föll vid valet igenom, besegrad av senatens president Doumergue, som utom senatsmedlemmarnes röster också erhöll deputeradekammarens högerröster. M. Doumergue är dock ingen högerman utan lika god radikal som Painlevé. Icke desto mindre betraktas hans val som en första allvarlig politisk motgång för vänsterblocket, vars beräkningar genom honom korsats. Omedelbart efter presidentvalet trädde Marsals regering tillbaka, och vänsterns ledare Herriot kunde efter mottaget uppdrag att bilda ny regering genast framlägga sin på förhand uppgjorda ministerlista. Utom konseljpresidentskapet innehar han även utrikesministerportföljen.

Den nya franska regeringen har framlagt för offentligheten sitt program. I utrikespolitiskt hänseende "försonlighet" mot Tyskland, dock med upprätthållande av fredstraktatens bestämmelser liksom även av ockupationen, tills andra likvärdiga panter mottagits! Tydligen Poincarés gamla politik! Däremot lovar regeringen att slå in på helt nya radikala vägar i fråga om inrikespolitiken.

Den engelska pressen har varit synnerligen återhållsam i sina uttalanden om den franska presidentkuppen. Så mycket större uppmärksamhet har man ägnat denna sak i den tysk-nationella pressen. Man säger: Vad som är rätt och tillåtet i Frankrike bör vara det också i Tyskland. Om den till makten komna franska vänstern kan köra bort en misshaglig president, bör också den tyska högern, när den blir majoritetsparti, äga frihet att utbyta landets socialistiske rikspresident mot en högerman!

Tyska regeringen har mottagit en allierad not, vari de ifrågavarande makterna förklara att de önska återupprätta den för tyska folket så förhatliga militärkontrollen över Tyskland för att vinna säkerhet mot fruktade hemliga rustningar. Noten är hållen i synnerligen skarp ton.

Italien har upprörts av en förmodad politisk förbrytelse — en av fascismens farligaste fiender socialisten-miljonären Matteotti har försvunnit och, som det antages, fallit offer för en fascistisk komplott. M. hade nyligen besökt London för att hos Englands och andra länders socialister söka understöd för den italienska socialistaktionen mot Mussolinis på fascismen vilande välde. Hans förehavande upptäcktes av fascisterna som nu hämnats. De telegramvägar, som leda från Italien till utlandets press synas behärskade av fascismens fiender. Hur många telegramlögner ha icke spritts över världen för att misstänkliggöra fascismen och för att hindra denna rörelse att vinna fotfäste i andra länder. Samma förtalspropaganda också nu! Mussolini är inblandad i Matteoottiaffären och svårt komprometterad! Hans saga är all! Det italienska folket kommer att resa sig och avskaka det fascistiska förtrycket o. s. v.

Hur annorlunda vittnar icke en i Italien varande dansk korrespondent i ett brev till Nationaltidende!

"Landet och folket med dess känsliga natur, skriver han, ha säkert lidit fruktansvärt (under krigsåren). Och dock — ett under har skett. Italien har redan frigjort sig ur skräckstämningen, det har börjat hoppas, det kan åter le. På ruinens rand redan före kriget, politiskt söndrat och fördärvat ända till förnedring var det "segrande" Italien nära att dela Rysslands öde. Då var det som denne ende man, vars namn redan fått legendarisk klang, framträdde och frälste riket, *Benito Mussolini.*

Det är i Italien man skall höra detta namn uttalas — ropas, jublas fram av en folkmassa. Man skall höra hans kampsång "Ungdom" sjungas och spelas, visslas och nynnas av den gamle darrande fiskaren på Capri, av unga studenter och av små 5—6 års "svart-skjortor" ute i fattigkvarteren. Tidningarna följa alla hans steg, återge varje ord av hans mun. Hans järnvägståg hejdas strax utanför Rom av tiotusenden av fascister — man ville se honom, man vill ha hans första ord.

Och dock begär han av dem de tre gammalromerska dygderna: Hederlighet, uthållighet, seghet. Hans skarpa blick har sett dessa dygder utveckla sig under tre års fasansfullt krig — han äger dem själv och han förstår nu på ett vidunderligt sätt att frammana dem hos folket till Italiens frälsning och återupprättelse.

Märkligt är att folkets breda lager älska och se upp till honom. "Han är en god man", hör man folket säga. "Han ger oss något att äta". — "Han arbetar för oss och han gör det icke för pängar". — Hans godhet och hederlighet ha dragit folkets hjärta till honom. Och intelligensen hänföres av hans tal om det stora Italiens pånyttfödelse, om Romas uppståndelse till nytt liv!"

— — —

Mussolini har med stark hand ingripit i Matteottiaffärens utredning — sträng rättvisa skall skipas.

——::——

Frågan som väntar på sitt svar.

De senaste veckorna ha gått i kvinnorörelsens tecken. Representanter för den stora världsorganisationen "Internationella kvinnorådet" hava i Köpenhamn mötts till rådplägning, i Helsingfors har hållits en nordisk kvinnokongress, i Norge hava ledande kvinnor ur olika politiska partier bildat "en kvinnlig enhetsfront" för att med samlade krafter främja gemensamma intressen o. s. v.

Man har talat om äktenskapslagar, om hushålls- och bostadsfrågor, om gift kvinnas nationalitet, om den kvinnliga ungdomens yrkesutbildning, om rätt för kvinna att bli präst, om titeln "fröken eller fru", om skärpta straff mot sedlighetsförbrytare o. s. v., det mesta alltså, i och för sig, beaktansvärda saker. Men man måste dock med undran och även bävan fråga sig, om detta verkligen är DET STORA, som nutidens ledande kvinnor, spetsarne av den kvinnliga intelligensen ha att samlas kring, att rådslå om, att upphöja till kvinnorörelsens mening och mål?

Är detta svaret på de förhoppningar om kvinnornas samhällsmoderliga insats och världsfrälsande gärning, man knutit till deras bekládande med medborgerlig fullmyndighet?

Varför, måste man fråga sig, hava icke de stora problem, som göra vår tid ond och farofylld och av vilkas lösning eller skärpning vår kulturs räddning eller undergång, äro avhängiga, i stället gjorts till föremål för den kvinnliga intelligensens rådslag: den allmänna söndringen, som kommer individerna, grupperna, klasserna, partierna, nationerna att självisk tillgodose egna intressen utan hänsyn till andras rätt och behov, den industriella oron med dess förödande ekonomiska strider, klasshatet som, givet fritt spelrum, i fortsättningen måste leda till öppen klasskamp, uppluckringen av hedersbegreppen, ruttenheten inom politiken, det förpinande arbetsjäktet, Mammonskulten, det förskämda nöjeslivet, den krassa materialismen, det sedliga förfallet, osaligheten i vår inre värld?

Varför, måste man tillägga, hava icke dessa upplysta representanter för kvinnan-modern, kvinnan-uppfostrarinnan rådgjort om sättet att lösa dessa framför alla andra livsviktiga samhällsfrågor? Varför ha de icke gemensamt sökt medlen att höja det personliga värdet hos folken, detta karaktärsvärde som långt mera än lagparagrafernas mängd, till vilka den nutida manliga politiken sätter sin lit, avgör nationernas och mänsklighetens lycka och framåtskridande?

När kvinnorna begärde medbestämmanderätt med hänsyn till samhällets öde, gjorde de det icke under påstående, att de skulle tillföra samhällsarbetet en dugligare och värdefullare kraft än männens varit. De sade och trodde, att vad de erbjödo var en *ny* kraft, av värde just därför att den var kvinnligt egenartad och sålunda skulle komma att komplettera den manliga. Samhället skulle genom kvinnans inflytande komma att för folket bli vad hemmet tack vare henne är för familjen. Detta var icke ett grannt och tomt talesätt, det var faktiskt den tro och det hopp, som uppburo och ingöto kraft och entusiasm i kvinnorörelsen på den tiden.

Sedd mot denna bakgrund ter sig den nutida kvinnorörelsen sådan den kommer till synes på kongresser och politiska program ointressant, kraftlös och utan verklig storhet.

Var vår tro på kvinnans samhälls- och världsfrälsande mission falsk, vårt hopp endast en dåraktig inbillning?

Denna vår tro, detta vårt hopp delades dock av den manliga världen, vars omdöme bort vara objektivt. Hur många av trosvisst hopp inspirerade manliga artiklar i denna riktning hava icke publicerats i olika länders press!

En framstående man i ett land, där den kvinnliga rösträtten just genomförst, och där den sålunda ännu icke hunnit visa sin relativa betydelselöshet, avslöt en artikel, som handlade om den överhängande faran för vår civilisations undergång, med en undersökning av medlen till räddning. Han fann endast *ett!*

— Vem skall leda oss uppåt? frågar han och ger därefter svaret: "Just nu har en ny kraft frigjorts inom vårt politiska liv. Ingen uppgift kan vara större än denna, och när våra kvinnor fått sig anförtrodd en stor uppgift hava de på ett överlägset sätt visat sig densamma vuxen. Kvinnorna äro i alldeles särskild grad ansvariga för renheten och styrkan hos nationen, ty genom dem kommer livet, det smutsade såväl som det rena, det själsligen upphöjda såväl som det lågsinnade.

Intill den dag som är hava medelklassens kvinnor varit förtryckta, hämmats i sin utveckling. I morgon, *om lyckan är med oss,* skola de vara framtidens profetissor och prästinnor!

Endast de hava tid och kraft. Den industriella omvälvningen har ombestyrt detta — måhända handlade den icke så i blindo, som vi en gång fruktade. Ty av vilket annat skäl drevs väl arbetet ut ur hemmet och lades på maskinerna?

Varför hava medelklassens kvinnor fått uppfostran, utbildning och ledig tid om icke för att med okuvlig entusiasm fullgöra sin nya enastående och omätligt viktiga samhällsuppgift. Vad som en gång kallades den största förlust för hemmen skall måhända komma att betyda räddningen för allt som är livsviktigt och etiskt dyrbart för samhället. Men det måste ske mycket snart, om civilisationen skall kunna räddas undan det inbrytande förfallet."

— — —

Kvinnorörelsen har icke infriat de ursprungligen givna stora löftena.

Nu är frågan: Är kvinnorörelsen icke vuxen den tänkta höga uppgiften? Eller har den letts in på villovägar?

I. D.

——::——

"Ellen Key människovännen."

Av *MARIE LOUISE INGEMAN.*

Det är alltid intressant att läsa om stora mäns och kvinnors liv. I förstorad och förtydligad skala återge de brytningarna och stormarna i den värld, som finnes inom varje människobröst. Och kan skildraren samtidigt med vännens intimare kännedom och sympati ge den mänskliga närbilden, får framställningen ett verklighetsintresse som den rent estetiska eller kritiska utredningen mera sällan erhåller.

Ann Margret Holmgrens nyligen utkomna Ellen Key-essay är en sådan livsskildring i sammandrag. Ingående som ett led i den på Bonniers förlag utkommande serien Verdandis småskrifter utgör den en i populär form hållen presentation av den ryktbara författarinnans liv och verk.

Man behöver emellertid icke läsa många sidor i den lilla skriften innan man förstår att det är ett levande intresse för uppgiften, en varm önskan att bidraga till en sann och förstående uppfattning av en kulturgärning, som i mångt och mycket blivit vantolkad och missförstådd.

Ellen Key härstammar från den skotska klanen Mackay eller M'Kay, och stamtavlan har att uppvisa många män av ryktbarhet. Fadern var den framstående politikern och frihetskämpen Emil Key. Betecknande för hans ställning till kvinnofrågan är den av professorskan Holmgren anförda omständigheten, att han började sina släktanteckningar, icke med att omtala släktens berömda män, utan med mottot "Où est la femme?" På dotterns förfrågan om orsaken till att han valt just detta motto, förklarade han, att alla de kvinnor han rönt inflytande av såväl i sitt stamträd som i sin senare familjekrets hade varit ovanliga, alla med utpräglade karaktärer, somliga originella personligheter, andra med avgjord andlig begåvning. Härigenom hade hos honom grundlagts en aktning för kvinnan, som gjorde att han senare fann kvinnans vid denna tidpunkt häftigt omdebatterade rättigheter självklara.

Skildringen av Ellen Keys uppväxttid på den vackra herrgården Sundsholm i Småland, i en upplyst familjekrets, där kärlek till kultur och tankefrihet härskade, är av stort intresse. Här utvecklades hennes rika anlag, hennes skönhets- och natursinne på det gynnsammaste sätt. För husliga värv hade hon föga lust och för handarbete alls ingen. Helst drog hon sig tillbaka i ensamheten med någon bok ur faderns rika bibliotek och grundlade under dylika stilla stunder den stora för att icke säga enastående beläsenhet, varom hennes vittra verksamhet bär vittne. I modern beundrade hon "idealet för en hustru" och sannolikt är det föräldrarnas lyckliga förhållande som inspirerat henne till tanken att "den stora kärleken uppstår endast, när åtrån till en annan varelse smälter samman med trånaden till en själ av vår egen art". Att föräldrarna funnit och förverkligat detta kärleksideal ser man av Ellen Keys senare vittnesbörd, vari det heter: "Varken av far eller mor fick jag en fördom i arv, och aldrig har jag av dem hört annat än aktning föı människovärdet, friheten, framsteget, arbetet."

I Stockholm, dit Ellen Key fått medfölja fadern under dennes riksdagsvistelse, blev hon i tillfälle att bygga på sitt vetande genom att bland annat deltaga i föreläsningskurser, som arrangerades av den dåtida Läsesalongen, och där så framstående föreläsare, som Pontus Wikner och norrmannen, professor Lorenz Dietrichson verkade. Här trädde hon även i förbindelse med utgivarinnan av Tidskrift för hemmet, Sophie Adlersparre = (Esselde), som skyndade att förvärva Ellen Keys penna för sin tidskrift.

År 1883, när föräldrarnas ändrade ekonomiska förhållanden berövade henne det kära fädernehemmet Sundsholm, blev Ellen Key bofast i Stockholm. Här samlade hon omkring sig den elitkrets av själsfränder, konstnärer och författare, som finnes förevigad i Hanna Paulis bekanta duk "Vännerna" å Nationalmuseum. Vid denna tid är det även som Ellen Keys skrifter börja väcka uppmärksamhet — och anstöt. För att förstå hennes mod att yttra sig öppet och fördomsfritt i för nationen eller enskilda brännande och ömtåliga frågor, där det ofta hade varit mera opportunt att tiga, måste man måhända sätta sig in i den andliga atmosfären i den krets, vari hon levat. Det var en krets av snillen, tänkare, intelligenser. Tankens frihet var för dem naturlig. Tankens renhet solklar. Hon kände vid denna tid icke världen, dess trånghet och benägenhet för vantolkning och förvrängning. Men rättvisan fordrar att man tillägger, att även när hon kände den upphörde hon aldrig att modigt kämpa för det som hon enligt sin övertygelse fann vara rätt och sant. Hennes tankefrihet väckte motstånd. Förföljelsen mot henne antog småningom en rent personlig och kränkande karaktär. Och medan man i utlandet drog visdomen och idealiteten ur hennes *lära,* kasta-

SKANDINAVISKA KREDITAKTIEBOLAGET
GÖTEBORG - STOCKHOLM - MALMÖ

Avdelningskontor över hela landet

Egna fonder Kr. 182,000,000:—

Gottgör å insatta medel högsta gällande ränta

Telegramadress "Kreditbolaget"

(Inf. gen. Göteb. Tandläkaresällskap)
Tandläkare Anne-Marie Heijde
Vasaplatsen 1. Telefon 15500.
Rådfrågning: Vard. 1/2 2—1/2 3, övriga tider efter avtal.

de man i Sverige i långa tider framåt endast sten på hennes *person*.

Vårt land har alltid varit njuggt ifråga om erkänsla mot de levande. Ellen Key har varit ett betydande exempel på regeln. Det har stått fäjd och strid kring hennes namn. Hon har haft många ärliga motståndare, som av ren övertygelse bekämpat åtskilligt i hennes lära, men ännu flera belackare, som aldrig gjort sig mödan att taga reda på *vad* eller *varför* de häcklat. Men vid sidan därav har hon även och kanske i högre grad än någon annan nu levande svensk kvinna haft anhängare, beundrare, ja dyrkare.

Framför allt är det Ellen Keys kärlekslära som har blivit föremål för grov vantolkning. När hon talat om att det är kärleken allena som helgar en förening mellan man och kvinna har världen översatt hennes ord som om hon predikat den fria förbindelsen. Hon har icke predikat den — hela hennes lära, hennes höga krav på kärleken, hennes fordran på att individerna i denna känsla skola känna sitt högsta ansvar inför släktet står tvärtom totalt främmande och avvisande gentemot varje erotiskt självsvåld, varje erotisk råhet. Hon har velat öppna människornas och isynnerhet ungdomens blick för den oerhörda skillnaden mellan otukten, som ödelägger och utarmar och kärleken som berikar, förskönar och upphöjer livet. Men hon har blivit missförstådd. Det är så profeters öde.

Vid denna tidpunkt har det gått med Ellen Keys mest omdebatterade skrifter som det gått med många stenkastade förkunnares före hennes — de synas ej längre så farliga. Med andra ord den kontingent som verkligen läst och begrundat dem har vuxit och den andra, som icke läst utan blott dömt efter hörsägner är minskad, och det har blivit allt svårare och svårare att hålla liv i en del kränkande och grundlösa beskyllningar. Ja, man har småningom rätt allmänt insett att den kvinnliga filosofen på Strand med sin långa, oförtrutna livsgärning varit en mänsklighetens vägvisare och vän.

Ann Margret Holmgrens lilla skrift skall i hög grad bidraga till en sannare och fördomsfriare uppfattning av den stora och misstolkade kulturpersonlighet den skildrar.

——::——

Tåla är kvinnans mod; och att överse, fördraga och vika hennes seger.

Es. Tegnér.

——::——

PÄRLOR JUVELER
i modern infattning fördelaktigast hos
K. Anderson
Hovjuvelerare. Ö. Hamng. 41.

En fläkt av Något förnämligt ger **YvY-tvålen.**

Den ovanliga mildhet och rena sammansättning, som YvY-tvålen besitter, är högt uppskattad. För en mycket ömtålig hud, som har svårt att fördraga tvål, är YvY-tvålen den behagligaste.

Säljes överallt à kr. 1:— pr st.

A.-B. YvY-Fabriken. Ystad.

Lady Astor som valagitator.

Det konservativa partiet i England äger i lady Astor, parlamentets första, dugligaste och mest populära kvinnliga medlem, en utomordentlig kraft även när det gäller valarbetet.

Vid ett nyligen i Glasgow hållet fyllnadsval till underhuset segrade den konservative kandidaten med en mycket hög röstsiffra.

Segern tillskrives i väsentlig mån lady Astors agitation. En dag höll hon icke mindre än fyra stora valtal vid fyra olika möten. Ett av dessa ägde rum i Berkeley Hall, vars väldiga hörsal var fylld till sista plats, medan ett tiotusental människor måst stanna utanför.

Bland åhörarskaran befann sig också ett antal kommunister vilka infunnit sig i den i England vällovliga avsikten att störa mötet, komma föredragshållarinnan att tappa koncepterna ,och dymedels motverka hennes inflytande på auditoriet.

Bland de mest aggressiva kommunisterna var också en ung kvinna med ett spätt barn på armen. På ett av hennes tillrop svarade lady Astor genom att tillråda henne att hällre sköta hem och barn än att störa ett viktigt möte.

Detta yttrande gav anledning till de mest våldsamma protester och ett öronbedövande larm — hela åhöraremassan råkade i uppror. Under tiden stod lady Astor med korslagda armar och lyssnade med orubbligt lugn till de okvädinsord man överöste henne med. Slutligen började hon med stark, klar stämma sjunga en populär sång: "Håll elden på den husliga härden brinnande". I samma ögonblick föll ro över den väldiga salen, och när sången var slut hälsades den med brusande bifall. Mötet fick därefter ett lugnt och för lady Astor lyckosamt förlopp.

På ett annat möte där kommunisterna likaledes uppträdde som fridstörare tillkastade hon dem ett: "Kommunisterna tro icke på Gud". Ett ursinnigt oväsen uppstod och en ung flicka, som stod nedanför talarstolen, ropade: "Jag tror icke häller på Gud!" Lady Astor böjde sig ned mot henne och sade: "Det är värst för er själv, stackars barn. Jag skall bedja för er". Dessa ord åstadkommo genast lugn och de störande avbrotten upphörde.

Ett försök av henne att ute på öppen plats från taket på en motoromnibus tala till en församlad stor folkmassa utföll mindre lyckligt. Genast hon framträdde började kommunisterna sjunga "Röda flaggan" och högerns anhängare svarade med engelska kungssången. Lady Astor stod länge avvaktande, men då sångarne slutligen råkade i slagsmål måste hon uppgiva försöket.

——::——

MEDDELANDE.

Undertecknad, förut i 9 år anställd i Hilda Henrikssons Frukt- o. Konfektyraffär, öppnar denna dag i huset Nils Erikssonsgatan 25 (bredvid Apoteket Vasen, Drottningtorget) egen firma i samma bransch och ämnar jag föra en rikhaltig och förstklassig sortering av frukter och konfektyrer alltid till moderata priser.

Anbefaller vördsamt min firma i allmänhetens hågkomst.

Göteborg den 14 Juni 1924.

Corneliussons Fruktaffär
HELFRID CORNELIUSSON.
Nils Erikssonsgatan 25. Telef. 15438.

Badsäsongen
Nyheter inkomna.
Badkappor - Badkostymer - Badmössor
Stilfulla modeller. LINNEUTSTYRSELN Kungsgatan 48. Tel. 21100 *Alla prislägen.*

Erfarenheter och intryck

från en resa våren 1924.

Av

R. B.

IV.

Rina, den unga kvinnan som dagligen kommer hit och städar om morgonen i villan där vi nu bo, säger med glädjestrålande ögon att i morgon är det karneval. Hon kan ej förstå att vi ta det så lugnt. Och vart vi komma sedan på dagen förnimma vi fäststämning i luften. Framför rådhuset ställas upp väldiga tomma vinfat i tre rader, och på dessa läggas bräder. Så enkelt går det till att bygga en estrad i Alassio. Till slut gripas även vi av en viss spänning, och samtalet kretsar ofta kring den kommande festen.

I dag är den stora dagen. Fru L. höll på att svimma nyss när hon från sin balkong såg långt nere på vägen en stor samling människor kring en vagn där en orörlig människa satt. — Han är visst död, säger hon med skälvande stämma. — Ser du inte att han är dubbelt så stor som alla de andra, tröstar jag henne. Hon drar en suck av lättnad. Alltså en karnevalsfigur av gips, på väg till staden, och nu väntande vid järnvägsbommen.

I dag stängas butikerna ovanligt tidigt, och alla sätta på sig söndagsstassen. Vart man går mötes man av leende människor med händerna fulla av påsar med konfetti, och i alla gator utropa försäljare serpentiner och blommor. Jag tror Alassioborna gått man ur huse i dag. Det myllrar av folk på gator och torg och från söder kommer en ständig ström av bilar, åsnor och ekipager, till trängsel fyllda av barnrika familjer från grannstaden Albenga.

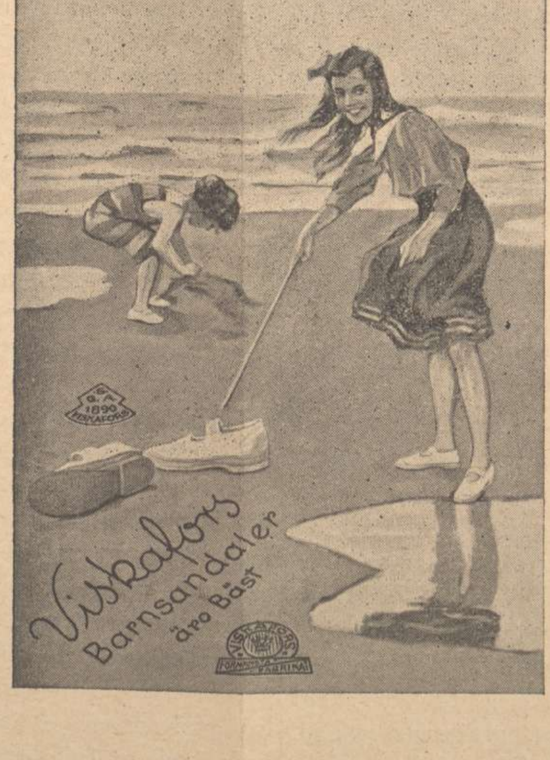
Vid tretiden ge vi oss av hemifrån, och när vi komma till rådhuset ter sig estraden riktigt fästlig, nu inhägnad med staket och fullständigt dekorerad med grönt och flaggor. Torget är svart av människor och det stiger ett sorl av glada röster, blandade med tonerna från fascisternas mässingsorkester. De spela väl, med en glöd och musikalisk uppfattning som kan jämställas med vilken stor orkester som hälst. Vi lyckas komma över ett par biljetter till estraden. Härifrån ha vi en präktig utsikt över torget där tåget skall passera och de ivrigt väntande på motsatta sidan. Det är en obeskrivlig glädje i luften. Allas ögon stråla och glada skratt och skämt höras från alla håll. Det känns nästan som om alla vore en enda familj. Man ryckes med av munterheten och fäststämningen, skrattar åt den lille parveln som olovandes kilar mellan bänkraderna och trampar en på fötterna, kastar då och då en försöksserpentin ut i rymden, gnolar med orkestrarnas medryckande toner och bara önskar att ståten snart skall komma.

Lyckliga folk, så gammalt, men likväl så ungt, så rikt i din fattigdom. Ja, rikt, ty du äger ungdomens sorglöshet och sprudlande, överflödande livsglädje, du delar generöst med dig av ditt sinnes solsken och dina leenden värma främlingen in i hjärterötterna. De högtidliga engelsmännen le i kapp med italienarna i dag. Varför? — — Några blomsterprydda vagnar skola om en stund passera gatan och serpentiner och konfetti skola kastas. — Så barnsligt, säger någon, inte passar sådant för vuxna människor! Stackars de som blivit så gamla att de ej kunna ryckas med och känna sig liksom pånyttfödda i detta hav av oskyldig, strålande glädje! — Musiken spelar nationalsången. Alla resa sig och huvudena blottas. Sedan spelas engelska folksången och nu, nu, går det ett brus och stegrat sorl genom mängden: — De komma, de komma! — Ja, där kommer det, karnevalens ståtliga festtåg. Väldiga vagnar, dekorerade med sagolik prakt. Där sitter Kleopatra själv på sin upphöjda tron, omgiven av kopparbruna tjänare som sakta vaja sina långskaftade fläktar över majestätet. Denna enorma vagn drages av två oxar med brokiga täcken. — Här kommer Britannia, stolt och fager med hjälm på huvudet och spjut i handen, och med Skottland och Irland på var sida. Näst kommer turken med sitt beslöjade harem i en fantastisk båt. Och där! Vilket konstverk. — En jättestor påfågel med utbredd stjärt, vars fjädrar blänka i solen. Fullt av små påfågelungar strö hela påsar med blå konfetti över folket, som skrattande värjer sig. Därnäst några skämtsamma figurer och så cowboys på eldiga hästar och ståtliga medeltida riddare och damer. Nya vagnar med allehanda allegoriska figurer, den ena vackrare än den andra, var och en mottagen med hänförelse, och de vackraste med ihållande applåder. Så försvinner tåget endast för att snart visa sig igen och ånyo flyga serpentinerna i luften.

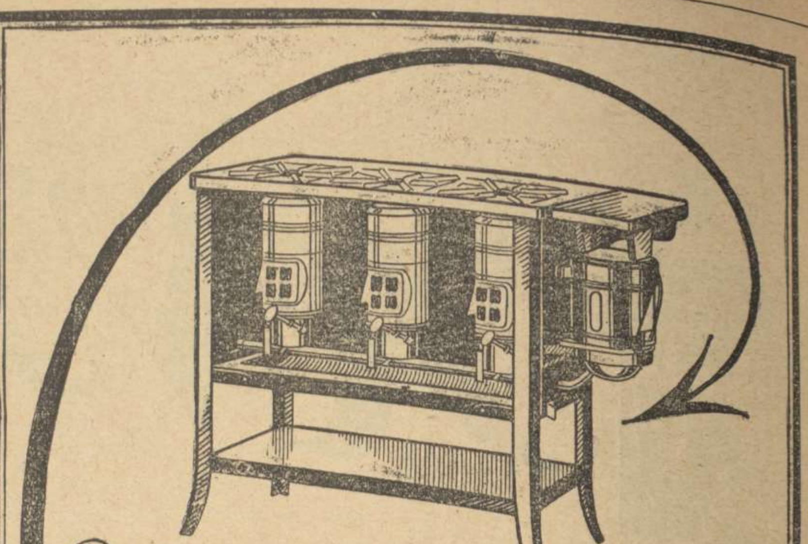
Mitt emot oss på en balkong sitter en gammal herre i turkisk rökmössa. Dagen till ära har han hängt en röd matta från balkongräcket. Han sitter och röker sin långpipa med förnöjd uppsyn, då och då böjande sig fram över räcket för att beskåda det böljande människohavet vid sina fötter och karnevaltågets glans, kanske tänkande på hur han själv i sin ungdom red som någon ståtlig riddare i tåget och hälsades av beundrande utrop och regn av konfetti...

På aftonen är stor fest och prisutdelning i casinots byggnad. Påfågelns skapare har med glädjestrålande blickar mottagit första priset på 2,000 liras, kanske för honom en hel förmögenhet. Och så glömmes för ett par timmar all "kastskillnad". Förnäma damer dansa med kypare och frisörbiträden och lorder och baroner svänga om med butiksflickorna... Vid midnatt dallra genom tystnaden kyrkklockornas toner, ringande fastan ut, och i morgon går livet sin gilla gång...

——::——

A.-B. FERD. LUNDQUIST & Co.
för alltid på lager alla
VISKAFORS
skodon till fabrikspriser.

Den för varje kök på landet absolut oumbärliga spisen är vår nya
FOTOGENSPIS
NEW PERFECTION
OSFRI LÄTTSKÖTT BILLIG EKONOMISK
VESTKUSTENS PETROLEUM A:B. V.Hamng. 22. GÖTEBORG Tel. 10560.
Spisarna demonstreras dagligen hos A:B. FERD. LUNDQUIST & Co Ö. Hamngatan 42
Utomordentligt värdefull och praktisk nyhet.

Dam med kapital
kan få ingå som delägare i gammal välkänd affär i Damartiklar, belägen i stadens centrum. Svar till »Kvinnlig ägare 15.000», Kvinnornas Tidning, Göteborg.

Hemligheten med vår
WB *Eau de Cologne*
ligger i dess utsökta och friska doft, som gör den till en kvalitetsvara.
Till salu i alla specialaffärer.
WURP & BOLL, AKTIEBOLAG
Kungl. Hovleverantör
GÖTEBORG.

MERKUR-TVÅLEN
är oöverträffad för tvätt af finare tyger med ömtåliga färger.

C. L. Schmidts Begravningsbyrå
24 KUNGSGATAN 24
Tel. 3623 — 14090 — 6607
ombesörjer på erkänt bästa sätt allt som tillhör begravningar.
Eldbegängelseföreningens expedition.

Sveriges västkust

gör sig påmint genom en i dagarne utkommen broschyr, för vilken Turisttrafikföreningen för Bohuslän och Dalsland svarar. Man finner här meddelanden om allt som kan göra en plats åtråvärd för den hälso- och rekreationssökande allmänheten, sjö, hav, berg, skog, segling, bilvägar, fiske, pensionat, maträtternas mångfald och reducerade priser.

Broschyren, som bär titeln Turisttrafikföreningens för Bohuslän och Dalsland årsbok, fås gratis hos föreningen i fråga, adr. Uddevalla, samt i bokhandeln mot 50 öre.

——::——

Teater.

Bröllopet på Solö.

Oscar Wennerstens skärgårdspjäs "Bröllopet på Solö", hade, trots den härliga sommarvärmen, samlat nästan så många "gäster" som Lilla Teatern kunde rymma. Ehuru prästen uteblev och något verkligt bröllop ej kom till stånd, tycktes de församlade ändock vara fullt belåtna,

Solen bleker! men våra ljus- och tvättäkta **Bomullstyger, Möbeltyger o. Gardiner** motstå i åratal dess inverkan.
Prover sändas — Presisera godhetsfullt vad Ni önskar
KONSTFLITEN, Avenyn, Göteborg

Offentliga nöjen.

Lilla Teatern.

Varje afton kl. 8:

Bröllopet på Solö.

Slottskogens Friluftsteater

Vid gynnsam väderlek uppföres varje afton kl. 8 e. m. Selma Lagerlöfs DUNUNGEN. Tel. 108 25 meddelar kl. 6—7 e. m. om förest. gives. Bijettpriser: 2.20, 1.10 och 55 öre.

City SKO-MAGASIN

KUNGSGAT. 51 · TEL. 9179

Förnämsta inköpskälla av lätta Sommarskodon

Var lunchar man bäst?

Björngårdsvillan Slottskogen

1:sta kl. matsals- och konditori-servering. Musik dagligen. Fjolårets priser sänkta med 20—25 %. Best. pr tel. 19268.

Vita Bandets Restaurant

Kungsgatan 41. - Telefon 107 89. Slottskogen, vid stora dammen.

Vill Ni ha vackra hållbara Gardiner

KÖP DÅ TANGENS GARDINER

Bästa Fabrikat

Tangens Gardiner
platsens största sortering hos
A.-B. Carl Johnsson
Kungstorget.

Badrockstyger 150 cm breda, från **8:50** pr meter till högre priser.

Friberg & Anderson
KUNGSPORTSPLATSEN 1

ANVÄND KODAK-FILM

LÅT FRAMKALLA OCH KOPIERA EDRA BILDER HOS HASSELBLADS.

ALLA FOTOGRAFISKA ARTIKLAR FINNAS.

HASSELBLADS FOTOGR. A.-B.
GÖTEBORG.

Ett efterföljansvärt exempel.

Innevarande års riksdag avslog som bekant, en på kvinnligt initiativ framlagd motion angående utredning om bättre vård åt fattiga barnaföderskor och späda barn. Planen gick närmast ut på upprättandet av smärre förlossningshem på platser, där sådana erfordras, och avsedda för fattiga mödrar, vilka icke i egna hem kunna få det lugn och den vård de behöva.

Emellertid, denna fråga ligger av lätt insedda skäl, kvinnovärlden särskilt om hjärtat, och man har också på olika håll sökt att på enskild väg söka komma de fattiga barnaföderskorna till hjälp.

Husmoderföreningarne hava sålunda ägnat saken uppmärksamhet och den 1 aug. öppnas ett förlossningsrum i Arjeploug kyrkoby, vilket är anslutet till den i samhället befintliga sjukvårdsinrättningen, "Göteborgs Sjukstuga i övre Norrland". Denna har tillkommit på initiativ av ett antal varmhjärtade kvinnor i Göteborg, vilka även ställt till förfogande största delen av de för byggnadens uppförande erforderliga medlen och allt fortfarande omfattar sjukstugan med uppoffrande intresse. Inredningen av förlossningsrummet har likaledes bekostats av kommittén för sjukstugan, som jämväl skänkt detsamma ett antal spädbarnsutstyrslar. Knappast på något ställe i Sverige torde barnsängskvinnorna vara sämre ställda än i dessa trakter med deras milslånga avstånd mellan gårdarne och deras svåra bostadsförhållanden med vanligen endast ett enda rum, som tillika är kök och där ofta flera familjer bo tillsammans.

De som önska ge det goda företag, som detta förlossningsrum måste anses vara, sitt stöd torde vända sig till ordföranden i Kommittén för Göteborgs sjukstuga i övra Norrland, fröken Helen Bonnier, Kungsportsavenyen 26, Göteborg.

——::——

vilket främst bör tillskrivas "brudens föräldrar", *Mary Lagergren* och *John Wallin*. Att "bruden", *Anna-Greta Bergman*, hela kvällen gick omkring med en begravningsmin är kanske förlåtligt, ty att gifta sig med en man, som inte har för "två öre moral", gör ingen glad. Men nog tycker man att återseendet av hennes egen käraste, *Arvid Hammarlund*, skulle kommit henne att leva upp igen, även om ej heller han syntes så glad, som man väntar sig efter två års skilsmässa. Hur som helst bör ingen försumma att bevista "Lillans bröllop". På sämre förnöjelse kan man bliva bjuden.

—*t.*

——::——

Historien om en förlovning.

Sven Brander hörde till dem, som tro på möjligheten av vänskap mellan män och kvinnor. Och varför skulle han inte göra det? Sedan ett halvår underhöll han ju ett vänskapsförhållande med en, nej, med två unga damer.

De häftiga förälskelserna med det plötsliga uppflammandet och lika hastiga utslocknandet av känslan höra den första ungdomen till. När de lyckligt och väl äro genomgångna behärskar man på ett helt annat sätt sitt hjärta. Man är lugnare, starkare, förnuftigare, man låter sig icke blint ryckas med av sina känslor, utan leder dem in i de banor man själv vill.

Så tänkte Sven Brander. Och bevisade icke hans vänskapsförhållande till de båda unga damerna att han hade rätt?

Den ena av dem såg han endast en gång i månaden, kanske icke ens så ofta — han hade en fyra timmars snälltågsresa till henne, men han underhöll på annat sätt en livlig förbindelse med henne. Varenda vecka mottog han två brev från henne, glada, friska, barnsliga brev med en underton — helt säregen i sitt slag — av tankfullhet och allvar. Hon kunde säga de mest egendomliga och oväntade saker och det var just detta som gjorde korrespondensen så roande för honom. Vid upprepade tillfällen hade han, då arbetet eller nöjena lagt för starkt beslag på hans tid, icke kommit att besvara mer än det ena av hennes brev, en underlåtenhetssynd, som han alltid sedan på det livligaste beklagade, emedan den alltid föranledde henne att följande vecka draga in ett av de två brev, han skulle haft.

Om hon, tänkte han med en viss känsla av förtrytelse, åtminstone ville skriva och fråga, om sjukdom hindrat honom att skriva eller vad orsaken till hans tystlåtenhet eljes kunde vara, men aldrig en fråga, aldrig en hänsyftning på saken. Detta var en av hennes små egendomligheter.

Från sitt senaste besök hos henne medförde han hennes porträtt. Det stod på hans skrivbord ännu höljt i det halvt genomskinliga omslaget. När han tog ut det, vilket han mycket ofta gjorde, blickade de bruna ögonen rakt in i hans. Hon hade icke skruvat till något leende eller någon ljuv min framför kameran. Han såg på den allvarliga munnen och mindes, att när den log, framträdde det ett par förtjusande gropar i den unga flickans kinder. Vid sådana tillfällen kom han ofta, vid en titt på klockan, på sig med att ha ödslat en myckenhet av dyrbar tid på "bara ett porträtt". Han vände hastigt på det, lät blicken en stund vila på namnteckningen, "Bertha", och lade sedan fotografien in igen i omslaget.

Sedan det var gjort, kände han ofta en plötslig längtan efter sin andra kvinnliga vän och ställde sina steg till hennes hem.

Han besökte henne i själva verket mycket ofta. Han tillbringade hela aftnar tillsammans med henne. De följdes åt på föreläsningar, teaterföreställningar och konserter, ja, även i kyrkan, men vid dessa sistnämnda tillfällen hade han alltid en tydlig känsla av att han bringade henne ett verkligt offer. Hon var av något allvarligare läggning, intelligent och spirituell och han hade det alltid angenämt i hennes sällskap. Han sade henne ofta, att hon var en idealisk vän för en man, att hon förstod honom så väl utan några detaljerade och tröttande förklaringar från hans sida.

Han hade aldrig funnit tillfälle att tala med henne om det vänskapsförhållande han brevledes underhöll med en annan ung dam, liksom han inte heller i sina brev till Bertha nämnt något om den idealiska kvinnliga vän, i vars förståelsefulla närhet han fann så stor trevnad.

Men hände sig så, att det kom något i olag i det vänskapsmaskineri han med så mycken skicklighet satt i rörelse och framgångsrikt skött.

Det hade sin riktighet, att han förra veckan medhunnit endast e t t brev, men i alla fall borde han, efter vedertaget bruk, i den här veckan haft åtminstone e t t brev från henne. När torsdags kväll ännu inte en rad synts till, sände han henne ett kort meddelande, i vilket han påpekade, att han väntade brev från henne. När veckan hunnit fram till lördags kväll sände han henne ett omsorgsfullt formulerat telegram, och när han på måndags kväll kom hem från sin ämbetslokal och med en sökande blick över skrivbordet övertygat sig om att det ej låg något brev och väntade på honom, stoppade han ett dikthäfte i fickan och gick för att hälsa på sin andra kvinnliga vän.

För första gången tyckte hon att han var svår att förstå. Han var för dyster och för glad, för tyst och

STÖRSTA URVAL

Extra billiga priser

Bad-Kappor
Bad-Dräkter
Bad-Byxor
Bad-Lakan
Bad-Handdukar
Bad-Mössor
Bad-Vantar
Bad-Lappar
Enormt vackra mönster

Badkapptyger, 130/140 cm. br.
Svarta och Vita **Bad-Känger.**
Svarta och Vita **Bad-Skor** för stranden.
Bad-Bälten, förra årets kvarvarande lager **bortsäljes** till underpriser.

Gillblads
Nyinredda Trikåaffär

NADCO HEMFÄRGER

A.-B.
Herkules Skodon
Kungsgatan 45. Telefon 1900.
Rikt urval. Billigaste priser

HÅLL KOKKÄRLEN RENA.

Nödvändigheten av att hålla alla kokkärl fullkomligt rena behöver ej betonas, men man måste använda det rätta skurmedlet.

Allt fett jämte matrester måste borttagas, och det bästa medlet för detta ändamål är VIM.

VIM förvandlar det tråkiga arbetet med diskningen till ett nöje därigenom att det mycket lätt borttager smuts och fett.

VIM rengör och polerar alla slags kokkärl, lervaror, metaller, knivar, gafflar och skedar.

Använd alltid VIM på en fuktig duk.

Sunlight Såptvål Aktiebolag, Göteborg.

VIM

KNUT HEURLINS Hemslöjd
KORSGATAN 8
För Sommaren GARDINER, BOMMULLSTYGER, DUKAR, MATTOR, LAMPSKÄRMAR m. m.
BILLIGA PRISER.

(Eftertryck förbjudes).

Lilith.

ROMAN

Av Florence Warden.

Auktoriserad översättning av
Margareta Heijkel.

8

Lilith gjorde allt vad hon kunde för att lugna modern. Också hon hade känt sig träffad av fröken Vivians ord, men på ett annat sätt. Hennes kinder blossade, ögonen lyste av trots, och ett fast beslutsamt drag låg lägrat omkring hennes mun.

— Vad skulle det tjäna till? Förr eller senare måste det ju komma, svarade hon otåligt.

— Låt oss gå hem, bad fru Ames en viskning.

— Kära mamma, behärska dig. Vi måste undvika att väcka uppseende. Så fort det låter sig göra gå vi härifrån. Och hon drog modern med sig in i en smal trädgårdsgång.

Men all hennes försiktighet tjänade ingenting till. Vid slutet av gången, vilken låg i djup skugga, stodo de båda damerna framför fröken Vivian, som beledsagades av en något korpulent ung man med lingult hår, nötbruna ögon, tunna läppar och ett självbelåtet ansiktsuttryck.

— Åh, fru Ames, jag letade just efter er, utropade fröken Vivian. Tillåt mig att föreställa sir George Paradine för er.

Sir George bugade sig och tog fru Ames' hand, utan att man kunde förstå, att händelsen gjorde något intryck på honom.

Men då fröken Vivian vände sig till Lilith för att upprepa presentationen märktes det tydligt, att sir Georges uppmärksamhet genast väckts. Lilith slog ned blicken, under det att sir George betraktade henne med omisskännligt intresse.

Detta intresse syntes övergå till häpnad, då fröken Vivian sade:

— Sir George Paradine — fröken Ames.

Ett ögonblick stirrade han på Lilith utan att säga ett ord. Men då fröken Vivian vände sig till den gamla damen för att fråga efter hennes befinnande, tog sir George till orda med lågmäld röst och sade med ett egendomligt eftertryck på varje ord:

— Fröken Ames — det var ju så fröken Vivian sade?

———

V.

Sir George Paradine såg på Lilith med tydlig förvåning. I första ögonblicket stod hon som förstenad. All färg hade vikit från hennes ansikte under hans blick, som blev allt mera forskande.

Fru Ames, som tungt lutat sig mot sin dotter, drog nu handen till sig med en undertryckt klagan. Lilith tycktes icke märka det.

Uttrycket i sir Georges ansikte övergick nu till nyfikenhet, blandad med en viss harm. Fröken Vivian, som observerat fru Ames plötsliga sinnesrörelse, vände sig till henne och sade:

— Ni är trött. Kom och sätt er här.

Hon talade med den vänliga myndighet, som var karaktäristisk för henne och förde resolut fru Ames till en bänk i närheten.

Lilith var ensam med sir George Paradine. Ett ögonblick stodo de stilla, utan att säga något. Så gjorde Lilith en rörelse, som för att gå fram till modern.

Men sir George ställde sig med ett raskt steg i vägen för henne.

— Förlåt, men jag uppfattade icke tydligt ert namn.

Lilith betänkte sig ett ögonblick och sade sedan: — Mitt namn är Ames.

Sir George kastade en blick bort till de båda damerna, som tagit plats på bänken, och såg därefter åter på Lilith. Hela hans väsende uttryckte misstro, ehuru hans ton var fullt artig, när han åter riktade en fråga till henne:

— Och damen därborta är er mor, fru Ames?

Lilith hade återvunnit sin självbehärskning, men hennes ansikte var mycket blekt, när hon ljudlöst med läpparne formade ordet: — Ja.

Ännu ett ögonblick stodo de vända mot varandra, men den skygga blicken i den unga flickans ögon förrådde, att hon sökte en förevändning till flykt. Sir George begagnade sig av hennes tvekan och sade i befallande ton: — Den här värmen är outhärdlig. Låt oss gå bort och se om vi kunna få litet glace.

Lilith skakade tyst på huvudet och gjorde min av att vilja sluta sig till de båda andra damerna, då sir George myndigt lade sin hand på hennes arm och sade:

— Fru Ames synes ha det bra nu. Oroa er icke för henne utan var så vänlig och skänk mig några minuter.

Lilith tillkastade honom en blick full av fruktan, men lydde dock. Han drog ögonblickligen tillbaka sin hand och de följdes åt bort till gräsplanen, där bord med förfriskningar voro utställda.

Viljelöst åtlydde Lilith sin kavaljers uppmaning att taga plats. Han satte sig bredvid henne och frågade med en forskande blick in i hennes ögon:

— Ni är en främling här på trakten, fröken Ames, inte sant?

Medan han talade, gled hans blick till pärlbandet om hennes hals, juvelringarne på hennes händer och vidare ned till de bronsfärgade skorna. Det förekom Lilith, som om han granskat varje detalj i hennes klädsel och gillat hennes smak.

— Vi ha inte bott här särdeles länge, svarade hon stelt.

— En tråkig liten håla? frågade han.

Lilith försökte anslå en oberörd ton.

— Jag tycker bra om det här. Det är naturligtvis en smula enformigt för folk, som äro vana vid stadslivet.

Han såg hastigt upp med en nästan utmanande blick.

— Är ni kanske inte van vid det?

— Jo, men jag tycker mera om landet.

— Det gör jag också, svarade han torrt. London är ett tillhåll bara för skälmar.

Han såg bort under det han tala-

A.-Bol. NYA BIKUPAN
Kungsgatan 45. Göteborg.
Vitvaru- & Brudutstyrselsaffär
BARN- & BABYKLÄDER
RIT. & PÅB. HANDARBETEN
Telefon 5107

Varje förståndig husmoder
använder
Pellerins Margarin
i hushållet

Fruar!
Vill Ni glädja Edra män så köp
SPISBRÖD
från
Göteborgs Ångbageri
ty det är främst i skörhet o. smak

för talträngd. Han tvinnade sin mustasch och stirrade frånvarande in i den öppna spisen, och när hon efter en stund talade till honom, skämtade och skrattade han mer än hans vana var. Så tog han upp sitt dikthäfte och läste högt för henne. Han syntes därvid med förkärlek välja dikter av en bitter och världsföraktande ton. Om våra liv icke gestalta sig så som de borde, vems är felet om icke krukomakaren som format leran?

Hon försökte leda samtalet in på andra ämnen och han lade bort dikthäftet på bordet bredvid.

— Jag förmodar, att ni var med på det Aller-Strandska bröllopet? slungade han ut i full förtvivlan över att icke kunna få fatt på något lämpligt samtalsämne. Bruden var ju en vän till er?

— Oh ja! svarade hon livligt. Och ett sådant lyckligt äktenskap det är. De hava känt varandra så länge — ända sedan de voro barn. Det har alltid förefallit mig, som om himlen hade bestämt dem för varandra.

— Dumheter! Inte tror ni på sådant där! svarade han barskt och med en underton av bitterhet. Det är tillfälligheten som gör giftermålet — tillfälligheten och ingenting annat. En man blir bjuden på en tillställning, presenteras för en flicka, blir förälskad i henne, de gifta sig och sen ger folk himlen skulden därför. Där kan vara ett dussin andra kvinnor i samma rum, av vilka varenda en skulle passa honom bättre och göra honom lyckligare. Han kom dit av en ren händelse. Det ville sig så, att han fick en inbjudning, det ville sig så att hans nya frackkostym kom hem i tid, det ville sig så, att hjulet på hans bil icke körde över den trasiga buteljen som låg på gatan. Om det i allra minsta mån mankerat med dessa småsaker, skulle han inte ha gått på den där tillställningen och han skulle inte ha träffat den där flickan utan gift sig med någon annan, men i alla fall skulle folk skyllt det på himlen.

Den unga flickan lutade sig framåt med händerna hårt knutna i knäet och såg på honom. Hennes ögon syntes vidgade och ansiktet hade förlorat något av sin färg.

— Tror ni, att det alltid är så? frågade hon.

— Alltid! Det är helt enkelt en fråga om inbjudningar, frackkostymer och bilar, om att gå bort eller att stanna hemma, om att promenera gatan fram eller att ta en spårvagn.

Han stirrade in i elden och tvinnade mustaschen. Även hon vände ansiktet mot den öppna spisen och satt tyst. Efter en stund sade hon med nästan skygg röst:

— Jag har tyckt de senaste dagarna, att ni inte förefallit riktigt kry. Arbetar ni inte för mycket?

Frågan väckte upp honom. Han reste sig upp.

— Jo, så är det! utbrast han. Jag är överansträngd. Jag har haft dålig aptit och dålig sömn nu en tid — ja, åtminstone flera dagar. Jag

har tänkt att resa bort någonstans och vila mig. Så att om ni inte hör av mig på en eller annan vecka — han räckte henne handen — så vet ni vart jag tagit vägen.

Han gick ut i tamburen och tog på sig överrocken. En reva i ärmfodret, som av någon tillfällighet uppstått, hindrade honom för en sekund.

Under den sekunden hann han att komma ihåg, att han glömt dikthäftet där inne på bordet. Han öppnade dörren igen.

Han hade lämnat henne stående på mattan, upprätt och hög och sansad. Vad var då detta? Nu låg hon på knä på mattan med ansiktet dolt i händerna och snyftade som om hjärtat velat brista.

I samma ögonblick var han vid hennes sida och lyfte upp henne. Beröringen av hennes runda armar, sänkandet av hennes huvud, när han försökte se in i hennes ansikte ingav honom en aldrig förr förnummen känsla av passionerad ömhet.

— Men min lilla flicka, min lilla flicka! mumlade han böjd över henne, säg mig vad det är?

Hon försökte att göra sig fri, men nu visste han — nu visste han! Kanske var det för det att han kände sig ensam och olycklig och övergiven som han, lydande en plötslig impuls, utan att tänka därpå och utan någon särskild avsikt tog den gråtande flickan i sina armar och tryckte sitt ansikte mot hennes doftande hår.

— Du är min, viskade han. Vi två förstå åtminstone varandra.

Då lyfte hon sitt ansikte, vått av tårar, rodnande och leende och blygt, och såg på honom.

— Är det inte en fråga om frackkostymer och bilar? frågade hon skälmskt.

Han kysste henne till svar, men han såg honom i detsamma taga en liten bok från bordet och stoppa den i fickan.

•

Det var sent när han den kvällen kom hem till sitt — sent och kallt. Elden i den öppna spisen var nästan utbrunnen. Han stod och rörde om i glöden, då hans gamla hushållerska stack in huvudet genom dörren.

— Det ligger ett brev till herr Brander på skrivbordet, sade hon. Jag lade dit det i förmiddags, men det måtte på något sätt ha fallit ner bakom bordet — jag fann det där av en händelse —.

Brander satt vid skrivbordet med armbågarna stödda mot skivan och händerna inkörda i håret. Han såg på brevet. Tätt bakom det låg porträttet, skönjbart genom det tunna omslaget. Det snabbfotade minnet släpade honom med sig genom de senaste månaderna. Han mindes med smärtsam klarhet hennes många små säregna uttryck, som han haft så hjärtligt nöje av. Han tänkte på hur ofta och med vilken utstuderad skicklighet han försökt att locka fram ett leende på hennes allvarliga mun för att få se de där groparne i hennes kinder.

Plötsligt samlade han ihop hennes porträtt, brevet — alla hennes brev — och stod med några snabba steg vid den öppna spisen samt lade det alltsamman på glöden därinne. Lågorna grepo det — —

Han kände en häftig ånger. Han ville läsa det sista brevet och sökte med eldgaffeln rädda det ur elden, men fann det icke. Slö satt han och gav akt på hur pappersflagorna dansade omkring där inne, lyftes upp av den heta luften och försvunno.

— Är det en fråga om frackkostymer och bilar?

Han hörde här i tystnaden en skälmsk röst säga det och kände åter beröringen av hennes mjuka doftande hår emot sitt ansikte.

— Om jag inte hade gått tillbaka efter den där boken! sade han till sist.

När han reste sig igen med svårigheten hos en gammal man var det för att kasta något annat på de falnande glöderna.

Detta något var ett litet dikthäfte.

—::—

NORDISKA HANDELSBANKEN
STOCKHOLM GÖTEBORG MALMÖ
128 AVDELNINGSKONTOR
Emottager insättningar mot högsta gällande ränta.
Uthyr brand- och dyrkfria förvaringsfack.
Förmedlar köp och försäljning av aktier och obligationer.
Emottager mot billig avgift (s. k. öppen deposition) alla slags värdehandlingar. Avkastning redovisas omedelbart till deponenten.
Emottager till förvaring i kassavalv (s. k. sluten deposition) förseglade lådor, konvolut o. dyl.

Kvinnlig företagsamhet.

Fröken Helfrid Corneliusson har öppnat en frukt- och konfektyraffär i huset Nils Ericsonsgatan 25 (bredvid apoteket Vasen, Drottningtorget). Det är alltså fråga om kvinnlig företagsamhet. Skall den också mötas av vänlig uppmuntran av den kvinnliga kundkretsen? Helt säkert. Fröken C. har i nio år arbetat i Hilda Henrikssons välskötta och välkända affär i samma bransch vid Övra Husargatan uppe vid Slottsskogen — den bästa rekommendation alltså.

Vilohemmet Ellensberg
Partille
mottager gäster på längre eller kortare tid.
Moderata priser. Tel. 60.

Lilla Vilohemmet
Tel. 272. Alingsås. Tel. 272.
REKOMMENDERAS!
Luftiga ljusa rum, gott bord. Inackordering 4:— à 5:50 kr. pr dag.
Förfrågn. ställas till frkn Lotten Nordgren

Hotell & Pensionat
Clara Johansson.
Kungsgatan 51, Stockholm.
Ljusa hemtrevliga rum. Moderata priser. Förstklassigt! Centralt!
Rikstel. 13554. Allm. tel. 24241.

Köp Olof Asklunds Bröd
Det är bäst

Goda inköp
av Konserver, rökt Lax, rökt Ål, Räkor m. m. i N:o 55. Smör, Ost, Långedragsbröd i N:o 60.
Bazar Alliance.
Tel. 4570 till båda butikerna.
Alla varor av bästa beskaffenhet,
Butikerna närmast ing. från Bazargatan.
A. MAGNUSSON

Färsk FISK
Hansson & Silfverstrand
FISKAFFÄR
Bazargatan 8. — Tel. 95 80, 15 380

Amalia Gustafssons
Saluhallen 21—23
förstklassiga Charkuterivaror
rekommenderas. Tel. 1976.

Ziwertz' Momentan
färgmedel för ögonbryn, hår och skägg, ögonblicklig verkan. Fäller ej vid tvättning. För hålsan oskadlig. Finnes i 4 nyanser. I parti och minut hos Kungl. Hovleverantör
Ziwert'z Eftr.,
Lorensbergsgatan N:o 7, Göteborg. — Tel. 1098

För mycket kärlek.

Spelar kärleken en för stor roll i vårt modärna liv? frågar en utländsk (manlig) tidning. Äro vi verkligen sådana slavar under denna känsla, som det påstås i våra romaner, våra teaterpjäser, vår poesi och i filmerna? Är det månne icke snarare så, att vi i vårt innersta inre äro uttråkade av den eviga enformigheten i detta eviga tema? Är detta ständiga appellerande till kärleksintresset ett tecken på själslig sundhet och hälsa? Kanske handlade tidigare generationer klokare, när de vägrade att begränsa romandiktningen till den sexuella lidelsen. Livet innesluter dock många andra moraliska och andliga värden. Och man bör även räkna med risken att den sträng, som det ständigt spelas på, lätt nog blir utsliten och missljudande.

—::—

Förlovar eller Gifter
Ni Eder, så annonsera det i
GÖTEBORGS MORGONPOST
Alla Edra vänner, läsa den tidningen.
Läst i varje bildat hem i västra Sverige.

Varför plågas med dåligt kaffe då Ni kan få Swalanders kaffe! Butiker: Kungsg. 17 Korsg. 13, Bazar Alliance. Prova redan i dag! Säljes endast i egna butiker.

Direkt från lager:
Tyger, Regnkappor, Strandkoftor, Filtar, Linnevaror m. m. utsäljes billigt.
S. Ericson, Klädeslager.
Kungsgatan 32, 2 vån.

ANVÄND ALLTID Finess SKOCREAM

BREVLÅDA.

New Perfection. Vår expert på det husliga området har varit och besett ovannämnda spisar och funnit dem äga alla de i annonsen angivna fördelarna. Spisarna föras av Ferd. Lundqvist & Co., där vidare upplysningar kunna erhållas.

Indignerad. Benägenheten att kasta ifrån sig skulden på annan person leder sitt ursprung ända från paradiset, och det är icke mycket troligt att denna böjelse går att utrota. Vi skola emellertid återkomma.

Efter 20 år. Hårt! Exemplet är icke enastående och förhållandet förtjänar beaktande.

Följetongsläsare. Samtliga nummer kunna rekvireras å vår expedition, Vallgatan 27.

Semesterfirande. Om vi nämnde 100 utmärkta rekreationsplatser skulle kanske den 101:a och icke nämnda vara den som lämpade sig bäst. Frågan är verkligen svår att besvara.

Re. Det var försåtligt! Men vi ha en jurist i redaktionen — och fållan fick stå tom.

—::—

Av vikt!
Tänk på halvårsskiftet den 1 Juli och förnya prenumerationen, eller bliv prenumerant på
Kvinnornas Tidning
Kr. 3:50 pr ½ år.

Arla Mjölk
Distribution på glasflaskor.
Tel. 407 81, 45699

Hängmattor
hellinne . . . från Kr. 9.00 pr st.
A.-B. Carl Johnsson
2 Kungstorget 2

de och observerade därför icke det uttryck av ångest, som gled över den unga flickans ansikte, men som försvann lika fort som det kommit.

Hon bet sig i läppen och frågade i spetsig ton: — Tror ni, att folk är hederligare här än i staden?

Han lutade sig tillbaka och syntes övertänka saken, innan han svarade. Slutligen tog han långsamt till orda:

— Jag är inte i stånd att fälla ett verkligt omdöme. Jag har kanhända haft mer än vanlig otur, men faktum är, att jag både på landsbygden och inne i staden träffat på mycket besynnerliga exemplar av släktet människa. Han satt tyst för ett ögonblick och fortsatte därefter i samma torra ton: — Min åsikt är, att där det finns pängar, där finns det också en hel hop griphumrar, som lura på dem. Och vad är er åsikt?

— Jag tror att det alltid kommer att vara på det sättet, så länge pängarne äro så olika fördelade, svarade Lilith lugnt. Men det är bäst att inte grubbla för mycket över den saken. Man blir lätt bitter och nedstämd, om man alltför mycket fäster sig vid sina medmänniskors dåliga sidor.

— Bitter — nå ja visst! Men tyvärr ser man mer ont än gott hos människorna — det är åtminstone min erfarenhet, sedan jag ärvde min förmögenhet.

Lilith såg upp till honom.

— Varför fäster ni er vid det, frågade hon lugnt. Om ni ärvt en del pängar, varför kan ni då inte glädja er däröver i stället för att bli bitter mot andra, som inga pängar har och som därför avundas er? Glöm icke vilken roll det spelar i livet att ha fullt upp av guld och var icke alltför hård mot dem som inte fått något.

— Jag vill inte vara hård mot någon, sade sir George kallt. Men jag tycker inte om att bli lurad. Jag beklagar mig endast över att det finns en sådan massa vampyrer — både kvinnliga och manliga — som icke nöja sig med att tigga utan som stjäla.

Detta samtal fördes med halvhög röst, å den manliga talarens sida med en egendomlig hårdhet och å den unga flickans med ett obeskrivligt sorgmod.

Det inträdde ett ögonblicks tystnad, under vilken Lilith långsamt läppjade på sitt glas. Hon kände att sir Georges blick forskande iakttog henne.

Plötsligt utbrast han: — Jag kan inte få ur mitt huvud, att vi träffats någon gång förut, fröken Ames.

Åter lade han särskilt tonvikt på namnet. — Det stod klart för mig i samma ögonblick fröken Vivian föreställde mig för er. Men jag kan icke komma ihåg när eller hur det skedde.

Han betraktade henne skarpt. — Kan jag ha träffat er på Cumberland Place? Jag har en del vänner där, och det förefaller mig som det måste ha varit där, som jag sett er.

Ehuru Lilith fullständigt bevarade sin självbehärskning, var det tydligt, att hans ord på ett särskilt sätt berört henne.

Hon skakade på huvudet.

— Ni måste förväxla mig med någon annan. Så vitt jag vet ha vi aldrig träffats förr.

Men han fortfor envist: — Icke häller i en våning vid Victoria Street?

Lilith skakade åter på huvudet. — Nej, inte häller där, svarade hon och reste sig bråskande. Min stackars mor — jag önskar hon icke begivit sig hit i dag. Jag fruktade nog, att värmen skulle bli för tryckande för henne — det är bäst att jag försöker få henne hem.

Och fru Ames' utseende bestyrkte verkligen dotterns ord. Hon liknade närmast en livlös vaxfigur där hon satt bredvid fröken Vivian. Hon såg upp med en blick av obeskrivlig lättnad, då Lilith närmade sig, och sedan hon tagit ett brådskande avsked av sin värdinna, vacklade hon vid dotterns arm ut ur trädgården.

Hur lugn och oberörd fröken Vivian än till det yttre föreföll, hade hon dock en skarp blick, och så snart de båda damerna försvunnit ur sikte, sökte och fann hon tillfälle att få tala med sir George Paradine om dem.

— Ni känner fru Ames och hennes dotter? sade hon i skarp misstänksam ton.

— Jag har aldrig sett en skymt av dem förr, sade den unge mannen långsamt. Varför tror ni, att jag känner dem?

— Jag fick det intrycket att ni och fröken Ames icke vore helt obekanta för varandra. Hon är bra täck — tycker ni inte det?

— Förtjusande! erkände sir George.

— Särskilt när hon gör sig omaket att tänka på sin toalett som i dag, fortsatte fröken Vivian. — När man i vardagslag ser henne ströva omkring med sina hundar påminner hon mera om en barnfröken än om en rik arvtagerska.

Sir George såg upp med en intresserad blick.

— En rik arvtagerska — så är hon det? frågade han. Jag hyser alltid en viss misstro till rika arvtagare. När allt kommer omkring ha de vanligen endast några tusen kronor på en bankbok.

Sir George smålog självbelåtet åt sin anmärkning, men fröken Vivian, som icke tyckte om, att någon kritiserade hennes gäster, vände sig förargad ifrån honom.

Sir George uppsökte sin vän, överste Seafield, grep hans arm och viskade:

— Jag har något att tala om för dig — det är något av det egendomligaste som hänt mig. Låt oss fara hem, så skall du få höra!

— Mer än gärna, förklarade översten, som satte föga värde på damsällskap, och som kommit endast för vännens skull.

— — —

— Den slyngeln!

Orden banade sig väg över fru Ames läppar, där hon med slutna ögon satt tillbakalutad i vagnen.

Nu då hon icke längre behövde behärska sig, skakade hela hennes kropp som av frossa.

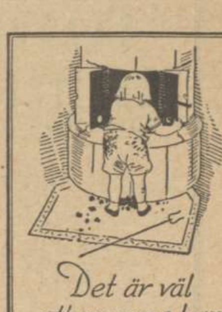
Vad Lilith beträffade, hade hennes ansikte skiftat uttryck. Ehuru hon fortfarande var upprörd, kunde man dock läsa en viss lättnad i hennes ögon. Hon utstötte en sakta suck, men besvarade icke moderns utrop.

Fru Ames tycktes plötsligt observera, att hon icke hos dottern fann det medhåll, som hon kunde göra anspråk på. Hon öppnade ögonen och viskade:

Forts.

KVINNORNAS TIDNING

N:o 26. 4:de årg.

29 Juni 1924.

Annonspris: Textsida 25 öre pr mm.
» sista sidan 20 öre p· mm.
Längre annonsering rabatt.

Utkommer varje söndag.
Utgivare och redaktör: INGEBORG DAHLLÖF. För annons- och ekonomiavdelningen: EDITH RICKBERG.
Redaktion och expedition: *Vallgatan 27, Göteborg.* Tel. 18070.

Prenumerationspris:
Helår Kr. 6: —. 1/2 år Kr. 3: 50. 1/4 år Kr. 2: —.
Lösnummer 15 öre.
Centraltryckeriet, O. Ericson, Göteborg 1924.

Eftertryck tillåtes gärna om "Kvinnornas Tidning", med hela namnet utsatt, angives som källan.

INNEHÅLL.

——::——

Utlandskrönika
i sammandrag.

Veckans viktigaste händelse är mötet mellan den franske konseljpresidenten Herriot och hans engelska kollega Mac Donald på "The Chequers", den präktiga villaegendom, som de engelska regeringscheferna förfoga över och där de bruka tillbringa sina "weekends", d. v. s. lördagseftermiddagarne och söndagarne. Konversationen mellan de båda statsmännen var av hjärtlig men icke bindande karaktär. Vad som avhandlades är höljt i sekretessens dunkel och man har endast att hålla sig till den officiella kommunikéns förklaring att rådplägningen gällt skadeståndsfrågan och alla därtill hörande problem samt att fullt samförstånd rått. Några bindande beslut ha ej kunnat fattas, då medbestämmanderätt ju tillkommer också övriga ententemakter. En allierad konferens kommer att hållas i London den 16 juli för skadeståndsfrågans slutliga lösning.

Den franska och engelska pressen av radikal och socialistisk färg tillmäta Herriots och MacDonalds möte den största betydelse med hänsyn till en snar europeisk fred. På konservativt håll i de båda länderna liksom även i Belgien synes man frukta att Frankrike och England skola komma att släppa efter allt för mycket på sina krav gentemot Tyskland. Även i det sistnämnda landet höjas röster, som förkunna, att den nya franska regimen verkligen synes vara försonlig och fredsvänlig.

Den italienska politiska mordaffären, socialistledaren Matteottis bringande om livet har ännu icke fullt uppklarats. Vad man med visshet vet är endast att det hela är ett fascistdåd. Även om man fördömer politiska liksom alla andra förbrytelser, måste man dock reagera mot de uppenbara försök som göras att utnyttja Matteottiaffären i politiskt syfte. I Frankrike och England hava socialdemokraterna anordnat stora demonstrationer mot de italienska fascisterna och mot fasciströrelsen i allmänhet. Alla politiska partier hava haft sina martyrer utan att det fallit meningsfränderna i andra länder in att blanda sig i dessa affärer, vilka det är rättvisans sak att ordna upp och hämnas. Men mordet på Matteotti får tjäna som förevändning för en världsattack mot den italienska fascismen, denna rörelse som dock stödes av det italienska folkets flertal och obestridligen gjort landet de allra största tjänster.

Tyska regeringen har lämnat ett tillmötesgående svar på de allierade makternas not angående återupprättandet av kontrollen över Tysklands militärväsen. Ingenting finnes att dölja!

En engelsk-mexikansk konflikt har utbrutit. Den engelske regeringsagenten i Mexiko, mr Cummins, hade ådragit sig den mexikanska regeringens misshag, dels genom "ohövliga ämbetsskrivelser" dels genom vilseledande rapporter till engelska regeringen. Man begärde därför på mexikanskt håll att Cummins skulle återkallas och ersättas med en lämpligare person. Då engelskt samtycke icke vanns förpassade den mexikanska regeringen utan vidare mr Cummins utanför landets gränser, en behandling alltför utmanande mot engelsk självkänsla för att kunna bliva utan följder.

——::——

Hedra flaggan!

Nu i sommartider, när den blågula svenska hissas överallt å land och strand är tiden inne att rikta en varm vädjan till alla att genom ett tillbörligt iakttagande av alla regler hålla flaggan i ära.

Håll flaggan hel och klar! Hissa den i högsta topp! En illa hissad flagga är en styggelse att skåda. Underlåt ej att fira den, när sol gått ned! Det är en sorglig anblick att i skymningen se en bortglömd flagga hänga mörk och slaknad på sin stång.

Man ser någon gång försummelser i dessa hänseenden. Men glädjande nog sker det icke ofta. Vårt folk håller i regel flaggan i ära. Den vajar lika vacker och stolt från den anspråkslösaste kolonistuga som från det ståtligaste palats. Den fladdrar lika käckt från den minsta lilla segelbåt som den mäktig breder ut sin tretungade duk från en imponerande örlogsman. Den är ett folks honnör för ett värde, som står höjt över dagens split och strid, symbolen för ett enda stort gemensamt — vårt fosterland.

——::——

Under kärliga åtbörder och i vänlig ton kan man till mången rent av säga verkliga sottiser utan direkt fara.

Schopenhauer.

*

Den som anförtror sig åt skvallraren och lånar åt slösaren, återfinner sin hemlighet överallt och sina penningar ingenstädes.

J. Petit-Senn.

*

De som törsta efter självständighet, måste dricka ur motgångens bägare.

M. Tupper.

——::——

(Eftertryck förbjudes.)

Vägning av röster.

Av *Lektor JENNY RICHTER VELANDER.*

(Forts. från nr 24).

II.

Den nya röstgruppen kan därför med skäl vänta sig en särskilt livlig pedagogisk omsorg från statens sida, men staten å sin sida har rätt att fordra av densamma ett livligt intresse för att skaffa sig behövliga kvalifikationer och arbetsvillighet i mycket stor utsträckning. Den nya rättsställningen förpliktar. I vårt land gäller detta nu den största delen av valmanskåren, nämligen kvinnorna. Därför har Sv. Kv. Medborgarförbund bildats.

Om jag då begagnar benämningen *röstsiffra* på varje röstberättigad, som begagnar sin rösträtt, och *röstkaraktär* på varje valman, som skaffat sig en bestämd mening framgår av det föregående, att jag menar, att demokratien väger ingendera av dessa röster utan ger dem alla samma chanser att individuellt eller gruppvis komma fram med sina intressen. Demokratien anser, att detta är den enda metod att få fram ett adekvat uttryck för landets *kvantum* av politisk kraft. Vad som åstadkommes med denna är icke annat än val av funktionärer, så länge som staten betvivlar, att det ligger röstvärde i valsedlarna. De valda korporationerna äro adekvata uttryck för *kvaliteten* av landets politiska kraft.

Hur den saken förhåller sig, framgår bäst ur valen. Bakom valsedlarna *bör* ligga ett *karaktärsvärde*, men där *behöver icke* ligga *ett funktionsvärde*. Valmannen har att utse rätter man att föra hans sak igenom, men han behöver icke själv vara denne rätte man. Valmanskårens karaktärsvärde framgår av dess förmåga att skapa goda representativa kårer i stat och kommun. Ingen människa kan nå högre än hennes andes vingar kan bära henne, men inom denna rymd väljer hon alltid sin representant, om val är henne medgivet. Man kan därför mäta väljarnas intelligens med de valdas. Ett land har den regering det är värt, heter det med goda skäl. Om större delen av valmanskåren utgöres av nollor, så kommer en stor del av den representativa kåren att utgöras av nollor och vice versa: om större delen av valmanskåren är intelligent, kommer den att skicka sina bästa huvuden som representanter. Man senterar i allmänhet livligt intelligensens bedrövelse över att representeras av dumheten, men man förstår sällan, att dumheten lika mycket klagar, om den representeras av intelligensen. När snillet vrider sina händer över att dumheten står som ett orubbligt block i vägen för alla förbättringar, klagar dumheten under lika stora lidanden över att snillet vänder upp och ned på allting, så dumheten hittar varken ut eller in. Ovannämnda psykologiska lagar äro därför rättvisa och även barmhärtiga, ty tack vare dem går utvecklingen i en takt, som är tilltalande för det hela. Att de snillrikaste statsmän misslyckats och kastat sitt land i kaos i stället för in i paradiset, beror huvudsakligen på att de icke förstått, att metoderna måste anpassas efter människorna, icke tvärtom. Dumheten skall behandlas av uppfostraren, den försvinner ej för maktspråk.

Om alltså demokraten blivit övertygad om att bakom valsedlarna i regel ligger ett röstvärde, alltså en bestämd och värdefull politisk karaktär, då ger demokratien sin valmanskår i uppdrag att icke bara rösta på person utan även på system och taktik. Folkomröstningen är alltså ett institut, som icke lyckas bra i den oprövade demokratien men ger den bästa möjliga ledning för statsmakterna i den omdömesgilla demokratien.

Den saken att rösta på system och taktik tillkommer i vanliga fall de kårer, som framgått ur valen, alltså statsmakterna och de kommunala representationerna: stadsfullmäktige, landsting m. fl. De röster, som ha så stor makt, måste ha ett stort *röstvärde*. Det finns visserligen ingen enhet för vägning av dem, men denna vägning är icke förty ett mycket allvarligt faktum. Vägning sker utan materiella vikter vid deras utseende bland många kandidater, och denna vägning upprepas eventuellt vid många val. Hur denna vägning göres, beror som förut sagts på valmanskårens förutsättningar för att kunna göra den. Fordran på öppen omröstning i regerande korporationer är en skärpning av fordran på röstvärde.

Detta kan icke nog uppmärksammas av kvinnorna. Vi komma ännu en tid att få svårt att skaffa oss politisk karaktär, ty därtill behövs icke bara begåvning utan ock en miljö, som utvecklar denna begåvning och icke förkväver den. Vidare behövs tillfälle att pröva sin omdömesgillhet i det praktiska arbetet, d. v. s. iaktta effekten av sin röst. Ytterst få kvinnor komma i denna situation. Dessutom komma ytterst få kvinnor att väljas objektivt. Så få platser, som det finns att fördela, finns det absolut inga, som männen vilja avstå. Om inom partierna man kommer överens om att av taktiska skäl — för att vinna kvinnliga röster för partiet — avstå en plats åt en kvinna, så kommer man icke att välja begåvningen eller röstvärdet utan den fogliga, den av partiledningen bundna, ty då kommer avgörandet i alla fall att ligga hos ledningen och denna slipper stå risken att få oförutsedda synpunkter in i diskussionen. Först när och där vi själva skaffa oss politisk karaktär och välja kvinnliga röstvärden, kan kvinnornas insats i utvecklingen bedömas. Ett demokratiskt folks duglighet och dess insatser i det internationella framåtskridandet beror på hur stor del av befolkningen röstsiffrorna utgöra, och hur stort röstvärde det finns hos dem, som äro berättigade att rösta på system och taktik.

I varje stat utgöra de röster, i vilka det ligger ett dylikt medborgerligt värde, själva kärnan av nationen, statens gråa hjärnbark, dess livsuppehållande kraft. De aristokratiska staterna anse detta värde ärftligt inom vissa grupper: de maktägande, men de demokratiska vilja genom den beskrivna proceduren utsovra dem ur hela nationen. De aristokratiska mena, att detta högre värde kan skänkas, t. ex. på så sätt, att konungen upphöjer en icke röstberättigad och flyttar honom över den latitudinella demarkationslinjen in i de privilegierade klasserna. Demokraterna mena, att en röstsedel till primärvalen med endast en enhet som värde, kan skänkas av staten, men för alla val inom staten, som förutsätta funktionsduglighet måste inkallas kvalificerade förmågor, och kvalificerat värde kan icke skänkas av någon vare sig regering eller folk, ty det är självförvärv — kan ernås endast genom individuella ansträngningar av särskilt begåvade människor.

Om det lyckas att nå målet "The world safe for democracy and democracy safe for world", beror på om det är röstsiffror, röstkaraktärer eller röstvärden, som avgöra de stora frågorna.

——::——

Betänkliga tendenser.

Ett genmäle.

Pressens makt är stor heter det. Men med förlov sagt — *skrives* det inte litet väl mycket och läses än mera, allt till förfång för handlingen? Folk läser ej heller på samma sätt som förr, då icke varje struntsak utbroderades i spalterna. Numera slukas texterna och sedan man svalt likt och olikt i ett par tidningar eller förströelsetidskrifter är man paff — lika tom i hjärnan som efter åskådandet av ett amerikanskt filmdrama. Man orkar helt enkelt icke intressera sig för "Det Stora", såvida detta icke är en "första klassens sensation" Ack! äger icke en sådan splittring egentligen rum på de allra flesta områden?

Icke förty, var ej ändå den högt värderade signaturen I. D:s "Frågan som väntar på sitt svar", i föreg. n:r av Kvinnornas Tidning, en liten, liten smula för pessimistisk? Arbeta ej större delen kvinnor, så de äro färdiga att stupa på kuppen, arbeta mycket mera än de någonsin skulle behöva, *om* de möttes med litet större förståelse, stöd och framförallt plikttrohet i det lilla ifrån det motsatta könets sida? Det är alldeles säkert härutinnan som vi kunna söka huvudorsaken till, att kvinnorörelsens resultat förefalla små. I själva verket har den, om man tänker noga efter vilka svårigheter den haft att bekämpa, infriat ej så litet av de givna löftena. Är det icke bara det att de som stå mitt i kampen, alla inom det sociala området arbetande uti stunder av modfälldhet, överansträngning eller intensivaste åtrå efter praktiska resultat låta förledas till en och annan hjärtesuck av ovannämnda kategoriska typ? Just så, emedan de ställa så stora krav på sig själva och ej veta av att spara sig, då det gäller att rubba den "nådiga tågordning" som av de maktägande bestås så gott som alla reformer, vilka kvinnorörelsen satt som sitt mål. Är det för övrigt de mångas eller blott fåtalets arbete, som uppehåller den s. k. kvinnorörelsen?

Sorgligt att säga äro de allra flesta mottagande knappast ens medvetna om även den ringaste individs förmåga att göra en insats, t. ex. bilda opinion. Sorgligt ovetande om opinionen som skapare av den lösen, vilken frigör folkets vilja till handling och bringar idén, det enskilda initiativet till full mognad.

Det felas oss kvinnor också *ledarinnan*. Den samlande, enande länken, vårt köns Mussolini. Det är kanske framför allt detta, som gärna låter "kvinnorörelsen" framstå "såsom icke vuxen den tänkta höga uppgiften" eller gör den misstänkt för att vara inledd på villovägar, kraftlös och utan verklig storhet.

Hur skulle vi ock med ett enda ord kunna beteckna allt "Det Stora" som utgör varje god kvinnas längtan? Är icke kvinnans hela tillvaro ett enda nät av små maskor, detaljarbete, knåp och ren "kleinkunst" från början till slut. Måste ock vara så. Men leda icke *alla* vägar till Rom?

Å andra sidan, de förhoppningar, som alltjämt knytas till kvinnlig gärning och hjärtelag och som I. D. också återgivit ett av de mest tändande uttryck för, innebära de inte ett erkännande att taga fasta på i detta hänseende?

Att vi kvinnor ännu icke *hunnit* infria alla de löften vi i vårt hjärtas första hänförelse över vidgad medborgarrätt givit, kan så mycket mindre läggas oss till last, som denna rätt, så länge vi bl. a. ha ett valsystem som det proportionella, huvudsakligen är en rätt på papperet. Principerna för den offentliga hushållningen äro ej häller ägnade att lämna kvinnorna den tid, som vi mycket väl skulle kunna få över från våra privata hushållsbestyr, om vederbörlig hänsyn toges till kvinnlig erfarenhet inom vissa områden — snart sagt sakkunskap över huvudtaget. (På sina håll vill man ju nu t. o. m. lägga undervisningen i husliga ting under manlig ledning! Det är nästan så man känner sig frestad ironiskt instämma med Karl Gerhard uti "Det blir bättre, det blir bättre dag för dag.")

Ändock erkänna vi så gärna att vi äro, ja, helt naturligt måste vara "en ny kraft". Med andra ord vi behöva samlas, utbildas, vinna rotfäste. Det är bl. a. denna insikt, som dikterade min vädjan i denna tidnings n:r 15 till förmån för en svensk enhetsfront i denna mening. Jag gav den namnet "Kvinnlig värnplikt", vilket jag emellertid funnit vara något olämpligt, emedan människor nu för tiden icke gärna vilja höra talas om några plikter. Jag har därför ändrat lystringsordet till "Kvinnligt samhällsvärn" i förhoppning att därmed lättare vinna syftet. Ty senare tiders händelser ha i hög grad bekräftat hurusom det är ett livsvillkor för kvinnan att taga sitt öde i egen hand, att just nu inför de stundande valen göra allt för att vederlägga talet om kvinnorörelsens betydelselöshet.

För att närmare klargöra, att det här alls icke är fråga om enbart kvinnointressen, eller kvinnligt maktbegär vill jag med några få exempel belysa huru enligt pressens tämligen enstämmiga vittnande folkets betrodda ombud i riksförsamlingen "förhärdade sig mot kvinnorna" (G. H. T. 15. 5. 24) (barnsängskvinnornas vård) resp. tillåtit sig "en så brysk behandling av lärarinnorna vid privatläroverken". ja, så upprörande, att 1:a kammaren, ehuru "med påfallande osäkerhet", för att ej tala om "balanseringsproven" fann sig föranlåten att åtminstone i det sistnämnda fallet "genomdriva sin vilja". Reflexionerna göra sig egentligen i viss mån själva. Den ynkedom, som dessa citat blotta är verkligen för kväljande för att man ytterligare skulle vilja spilla ord på dem. Den visar emellertid även huru komplett kraftlös och utan *någon som helst* storhet även sådana huvudsakligen av män bestående församlingar *kunna* vara, som dock i sin hand hava ett helt lands väl och ve. I kvinnor som läsa dessa rader! Ha icke de rätt som tillvita kvinnorörelsen betydelselöshet, när vi låta våra intressen representeras på dylikt sätt? I kvinnor, som leven i betryggande ekonomiska förhållanden, i ett gott och värnat hem, vet ni vad det vill säga att föda sitt barn i nöd och umbärande, så gott som i hela familjens och inneboendes åsyn? Jag har själv å mina föredragsresor fått bevittna fall då barnmorskan fått kliva över 4 å golvet sovande småbarns trasbäddar, för att kunna komma modern, som skulle ge liv åt sitt nionde, till hjälp. De andra barnen, undertecknad och en hennes vän voro vid det tillfället handräckningen vid kampen mot döden, som ock verkligen hembar segern. Modern ansåg sig nämligen tvungen att på andra dagen stiga upp för att tvätta och laga mat åt familjen, vilket var för mycket efter den svåra förlossningen.

Fallet är som sådant varken ensartat eller bland de värre. Att liknande exempel med dess konsekvenser ej bringats till både vederbörandes och allmänhetens kännedom kan

SKANDINAVISKA KREDITAKTIEBOLAGET
GÖTEBORG - STOCKHOLM - MALMÖ

Avdelningskontor över hela landet

Egna fonder Kr. 182,000,000:—

Gottgör å insatta medel högsta gällande ränta

Telegramadress "Kreditbolaget"

(Inf. gen. Göteb. Tandläkaresällskap)
Tandläkare Anne-Marie Heijde
Vasaplatsen 1. Telefon 15500.
Rådfrågning: Vard. 1/2 2—1/2 3, övriga tider efter avtal.

man ej heller skylla på. Men likafullt välja vi kvinnor till våra representanter män, som icke respektera en barnaföderskas enklaste krav — nej inte ens de millioners förluster i kalla pengar, som en dylik behandling åsamkar landet. Pengar brukar ju annars gå före humanitet. Som ett ytterligare bevis på den fart med vilken reformer, när det gäller kvinnor bedrivas, vill jag blott i detta sammanhang omtala att redan Johan von Hoorn (född 1662) kallad "Förlossningskonstens grundläggare i Sverige" i sina förslag beaktat hithörande frågor. Att det sedan dess icke funnits vare sig kvinna eller man, som haft nog karaktär att genomdriva saken är en skam så stor att den trycker till jorden. Ett värnlöst pinat djurs rätt värna djurskyddsföreningarna här i landet, med eller utan lag, — landets 60,000 lösdrivares "personliga frihet anses kränkt", dessa parasiters rätt blir föremål för dyrbara interpellationer — under det att landets kvinnliga lärarkår "är det där sällskapet, som vi väl senare få ta hand om." Likväl var såväl Chronschough som Bengtsén män. Man kan ock vara tämligen övertygad om, att den dåliga anda, den absoluta brist på hyvsning, språklig bildning och ans, som utmärka den "blivande bottenskolans" adepter icke härrör från kvinnlig brist på samhällsmoderlighet.

Men när moderligheten på det hållet tar sig det orådet före att genom aga söka rädda ett barn, på vilket ingenting annat enl. målsmännens egen utsago biter, då skickar man ovidkommande i bräschen, river upp himmel och jord och tager gladeligen heder och ära av hela lärarinnekåren. Små busfrön däremot, vilka spotta på gamla damer, vilka vänligt avvisa de mest oförsynta försök att sälja varor, vilkas ärliga åtkomst man har all anledning betvivla, de skyddas som Guds bästa barn i det att t. o. m. den polis som tar dem i kragen i kraft av sin ställning som ordningens väktare, dagen efter "kallas opp och får tillsägelse att icke visa överdrivet nit i tjänsten". — Gamla, välkända kvinnor, vilka tack vare ett till löjlighet gränsande statligt pensionssystem och klenhet äro oförmögna att leva på 13 kr. i månaden, utan i en bagarbod försynt bedja om en bit gammalt bröd", äro "en fara för samhället". *De* vaktas ut och avföras till polisen f. v. b. till Gibraltar — o, logik! Men manliga yrkesbettlare av osmakligaste typ samt barn, vilka bevisligen använda det hoptiggda till gotter, cigarretter och nöjen, de tillåtas utan vidare t. o. m. på bättre näringsställen besvära gästerna.

Ja, detta är nu blott några detaljer tagna från några dagars verklighetsstudium i vår goda stad. De kunna utan svårighet mångdubblas. De äro detaljer, det är sant och visst. Men allt som vi kvinnor få ta itu med består av "detaljer", s. k. eller verkliga, men alla föra de på något sätt till Rom eller Canossa. De höra till "samhällsmödrarnas" intressen, de *måste* helt enkelt dryftas, blötas och stötas i personligt eller officiellt umgänge tills de utkristalliserats, föra fram till den "stora frågan". Kuggarna i hjulet kunna aldrig bli betydelselösa.

PÄRLOR JUVELER
i modern infattning fördelaktigast hos
K. Anderson
Hovjuvelerare. Ö. Hamng. 41.

Hemmets tidning
— är —
Göteborgs Aftonblad
Särskild, omväxlande avdelning för kvinnan och hemmet.
I varje nummer, värdefulla artiklar i olika frågor, berättelse, följetong, kåserier.
Pr kvartal 7.50 fritt hemburen.
Lösnummerpris 10 öre.

Så länge jag nu deltagit i det offentliga livet, har jag ännu icke bevittnat någon församling, vare sig av kvinnor eller män, där man icke, om tillfälle givits, åtminstone någon gång givit sig tid för struntprat även, i lyckligaste fall utan att det behöft i till tusentals kronor uppgående tryck förevigas. Jag vågar påstå att detta numera alldeles icke är något för kvinnan utmärkande, liksom att "käringprat" numera oftast betyder något helt annat än det varav det fått sitt namn. Jag är tvärtom alldeles förvissad om, att ingen kvinna skulle vilja genera sig med att uppträda i, vare sig riks- eller kommunalförsamling, *så* som de fleste män göra det i allt för många fall. Man kan i denna kvinnans självkritik se orsaken till att så få kvinnor över huvudtaget vilja ägna sig åt det offentliga. Kvinnorna ha i allmänhet större fordringar — om lyckligtvis eller ej, låter jag vara osagt — på sig själva än på männen. Vad som emellertid icke nog djupt kan beklagas är, att när kvinnorna i andra länder sammansluta sig till "enhetsfronter" tror man sig mellan raderna läsa "hot", såvida icke *tillbörlig* hänsyn tages till kvinnliga livsfrågor.

Detta är i hög grad farliga tendenser, ty det visar att kvinnan nu låter sig *drivas* till en s. k. "våldets politik", med andra ord in på samma vägar och stigar, som för alltid fjärmat från det största målet av alla *fred och samförstånd*. Först då blir det synd om världen, ty då upphör kvinnan att vara världens hjärta och samvete. För att enhetsfronten skall få något verkligt värde är icke då den enda framkomliga vägen solidaritet och stöd ifråga om den praktiska utbildningen lagd efter för kvinnligt väsens och anlags lämpliga former?

Ske alltså!

Dagmar Waldner.

*

Övriga insändare i ämnet måste på grund av utrymmesskäl överstå till kommande nummer.

—::—

Om . . .

"Hur mycket skulle ej uträttas för mänsklighetens räddning ur dess nuvarande olyckliga belägenhet, om vi blott alla ville offra några minuter varje afton till meditation över den oändliga stjärnevärlden över våra huvuden, eller om vi ville reflektera över livets och dödens gåta, då vi åka med i en begravningsprocession, i st. f. att deltaga i ett tanklöst samtal. De ideal, som fötts av dårskap och lidande av dem, som skapa den allmänna opinionen och direkt taga del i det offentliga livet, skulle ej längre kunna öva något inflytande över människor, om de en gång började tänka över evighet och död, tillvaro och upplösning, och sålunda började lära sig skilja mellan sanna och falska mått, mellan sådana, som verkligen äga värde och dem, som ej äga något."

D:r Albert Schneizer.

—::—

Det gör ingenting, om man är född i ankgården, endast man har legat i ett svanägg.

H. C. Andersen.

*

Den människa som icke slutligen bringas till självarbete på sitt eget hjärtas åker, på henne arbeta dock både Gud och människor fåfängt.

W. Rudin.

—::—

Brand- och Livförsäkrings-Aktiebolaget
SVEA
Göteborg.

Har Ni något att sälja, köpa, hyra ut eller byta, så annonsera det i Göteborgs Morgonpost
Morgonens förnämsta annonsorgan

Söker Ni någon tjänare, våning, plats eller annat, så annonsera det i Göteborgs Morgonpost
Göteborgs största morgontidning.

En midsommartur.

Man känner sig aldrig mera utkastad i rymden, än när man en tidig sommarmorgon kommer ned till hamnen och finner den båt, man tänkt medfölja, redan fullproppad med folk. Ett dylikt öde drabbade nog mången under midsommar. Även undertecknad.

Men det kan vara tur ibland att icke få vad man vill. Och så var fallet här. Ty när vi efter en stunds kringsvävande i obeslutsamhetens rymd åter kände fast mark under fötterna var det ombord å S:t Erik, Marstrandsbåt, förtöjd vid Stenpiren och destinerad Nösund.

Den resan ångrar man icke. En stilla sommarsöndag är det till och med en av de härligaste man kan företaga. Och det *var* stilla söndagen före midsommar. Kvavt och resignerat låg Göteborg under sin traditionella helgrägnshimmel. Det såg inte mycket lovande ut. Men ju längre mot norr, desto ljusare himmel, desto vackrare väder. Vid Skalkorgarna mötte visserligen dimma, en riktig präktig novemberdimma, som igenmurade alla stränder och konturer runt omkring. Och mitt i vadden låg vad? — om icke just den andra fullproppade lustbåten, som lämnat hamn en halvtimme före oss. Den liknade en till brädden av myllrande liv fylld rede. — Förståndig kapten, som inte äventyrade sina 4- à 500 passagerares liv genom att fortsätta innan misten lättat! Även vår båt saktade, signalerade flitigt och nosade sig varligt fram. På andra sidan dimbältet låg land och vatten siktiga och klara, solen glittrade fram då och då och gassade ned på korgstolarna invid styrhytten. Innan man visste ordet av stack Marstrands fästning upp, och snart flög trossen i land på den gamla f. d. kungastadens kaj. Ingen exposé av eleganta toaletter och lysande uniformer som förr. Demokratiserat som hela den övriga världen låg det där som ett vanligt borgerligt och idylliskt badläge för tidens nyaste "crême de la crême".

Ångaren gled vidare. Uppför kusten mellan kobbar och skär, förbi fisklägen, förbi öppna havshorisonter, och in i smala pass, som stundom nästan kramade sig samman kring dess smäckra skrov. Här och där öppnade sig karga klippbälten för grönskande oaser eller välhållna, typiska bohuslänska fisklägen. — Är det en inbillning att den röda färgen var förhärskande förut? Nu lysa husen glättigt, välsignat vita ur allt det grå och gröna och lyfter upp det hela flera toner på färgskalan. På bryggorna inga namn. Man får följa dem på kartan. Där ligger Klädesholmen, stort och ståtligt, vändande en hel stadsfasad ut mot farleden. Man är mitt inne på Emilie Flygare-Carléns historiska mark. Disande fastlandsbälten, skrovliga klipparkipelager och i fjärran en väldig kontur som liknar ett gammalt grått och styggt berg. Men berget börjar grönska, en klargrön obeskrivligt fager grönska, hus träda fram — det är Nösund med sitt härliga läge invid tre fjordarmar på den vackra, bördiga Orust-ön. Vid ett-tiden, efter c:a fyra timmars färd trampa vi i land på dess murknade av tidens tand mycket illa medfarna brygga.

Men man gjorde orätt om man dömde huset efter entrén. Nösund är en underbar plats på jorden. Fina vägar, nätta husidyller, skogar, höjder, grönskande fält. Det hela ger ett intryck av välstånd — ro — frid. Ja, ack vilken frid! Medan vi sitta där på bergplatån och skåda ned över samhälle och kyrka är det som om traktens stora välgörande lugn strömmade upp omkring oss. På landsvägen röra sig några helgdagsklädda människor framåt med psalmböcker i händerna. Luckorna på kyrktornet äro öppna och en klocka däruppe sammankallar med spröd, tunn klang.

Vilket vackert land Sverige dock är! Bara denna enda lilla ö påminner därom och om alla de olika naturer som finnas inom dess gränser. Ser man inåt Orust möter ögat en våglinje av bördiga marker, av stigande berg höga som små fjäll, med skogsdungar, vikar, dälder, kullar. Ser man utåt flyger blicken över havets halvcirkel, ett glittrande, oändligt, evigt skiftande och underhållande färgspel.

Timmarna flykta omärkligt bort. Vid embarkeringen klockan 6 har det friskat och solen går i moln. Snart står allt blåtonat — måsparen sitta marmorvita på klipporna och titta ned i de grönvita små brotten. Brygga efter brygga drar förbi. I älven tändas alla lampor, och upplysta båtar glida högtidligt in genom det mörknande inloppet. Och det är i kvällens fantastiskt ljusuppstungna stad vi vid halv 11-tiden stiga i land efter en härlig friluftsdag i en växlande rik natur och en luft utan like.

J. W. S.

—::—

A.-B. FERD. LUNDQUIST & Co.
för alltid på lager alla
VISKAFORS
skodon till fabrikspriser.

I nödbostaden.

Alla ha vi hört historien om den sjuke fursten, för vilken läkaren föreskrivit som botemedel en fullkomligt lycklig människas skjorta. När hovmännen, som skickats ut att leta upp ägaren till denna välgörande persedel, äntligen träffat på en sådan person, befanns att han inte ägde någon skjorta. Historien rann mig i minnet, då jag pingstdagen hälsade på en familj i nödbostaden nr 1 i Exercishuset i Göteborg. Efter vad jag där hade tillfälle se och beundra, har bilden av herden mitt i naturens härlighet, solsken och grönska, fåren och sitt musikinstrument att roa sig med, förlorat i intresse. Det finns lyckliga människor under helt andra förhållanden. Nödbostaden utgjordes av en avbalkning (utan eget ljus), 5 meter lång och 3 meter bred, vari dvaldes, enades och trivdes tillsammans far, mor och en stor barnskara. Den tolvte väntades, efter allt att döma. Om natten sovo i rummet — om det så kan kallas — fyra vuxna personer och sex barn. Kläderna, de icke begagnade hängde på väggarna, där fanns ingen annan plats. De två vuxna döttrarna som hade arbete, sovo i en s. k. turistsäng — "skavföttes"- sade modern. I en inventionssoffa lågo föräldrarna och, antar jag, lille Arne, icke ännu två år, men för tillfället den minste. Några — tre eller fyra barn, tror jag — voro döda, och efter de två senaste barnsängarna har modern haft blodpropp i benet. Men detta nedslår icke modet hos denna kvinna. "Det blir väl bättre", tycktes vara såväl hennes som mannens valspråk. — En annan kvinna, som bott i nödbostaden hela 8 månader, var inte fullt så optimistisk och mumlade något om att de nya bostäderna, som mina vänner gladde sig att få taga i besittning redan den 1 juli, inte ens voro påbörjade ännu. Hoppet fanns där dock och det hjälper ju en god bit på humöret.

Detta hem — i nödbostaden — var ingen dålig pingstpredikan, rotad som den var på kärlek och förtroende mellan man och hustru, mellan föräldrar och barn. Tre av barnen skulle komma ut i sommar; det var naturligtvis bekymmer för utrustningen ehuru bra litet hördes därom — klaga hörde ej till den moderns vanor, men eljes rådde stor glädje över utsikten till sommarnöje. — Lilla Irene, 4 år, hade ett snett ben som behövde behandling — "om hon bara inte vore så mammekär", suckade modern vid tanken på skilsmässan. "Det blir väl bättre", är en läxa som lever kvar efter besöket i nödbostaden, och den är en värdefull behållning under sådana förhållanden.

Frigga Carlberg.

—::—

MERKUR-TVÅLEN
är enastående för fintvätt.

Hemligheten med vår

WB Eau de Cologne
ligger i dess utsökta och friska doft, som gör den till en kvalitetsvara.
Till salu i alla specialaffärer.
WURP & BOLL, AKTIEBOLAG
Kungl. Hovleverantör
GÖTEBORG.

BLOMSTER-hälsningar över hela jorden.
Kungl. Hovleverantör
Beställningar å blommor ombesörjes kostnadsfritt under garanti för omsorgsfullt utförande å alla platser av
Vasa Blomsterhandel
GUSTAF EKMAN
Telefon 4314 — 10365. Telegr. Vasa.
Medlem av Föreningen för blomsterbeställningsförmedling samt de internationella organisationerna F. T. D. i U. S. A. samt B—V. i Tyskland. 6000 medlemmar.
Säg det med Blommor!

Vill Ni göra rummet ljust och glatt
KÖP DÅ TANGENS GARDINER
Bästa Fabrikat
Tangens Gardiner
platsens största sortering hos
A.-B. Carl Johnsson
Kungstorget.

Det finns många människor som tro sig hava ett gott hjärta, därföre att de ha svaga nerver.

M. v. Ebner Eschenbach.

*

Man talar sällan om den dygd, som man äger, men desto oftare om den som andra sakna.

G. E. Lessing.

*

Fråga dig många gånger varje dag: Vad är målet för min strävan.

K. Lavater.

—::—

Offentliga nöjen.

Lilla Teatern.
Varje afton kl. 8:
Bröllopet på Solö.

Slottskogens Friluftsteater
Vid gynnsam väderlek uppföres varje afton kl. 8 e. m. Selma Lagerlöfs DUNUNGEN. Tel. 108 25 meddelar kl. 6—7 e. m. om förest. gives. Bijettpriser: 2:20, 1.10 och 55 öre.

City SKO-MAGASIN
KUNGSGAT. 51 · TEL. 9179
Förnämsta inköpskälla av lätta
Sommarskodon

Var lunchar man bäst?
Björngårdsvillan Slottskogen
1:sta kl. matsals- och konditori-servering. Musik dagligen. Fjolårets priser sänkta med 20—25 %. Best. pr tel. 19268.
Vita Bandets Restaurant
Kungsgatan 41. · Telefon 107 89.
Slottskogen, vid stora dammen.

Att stoltheten i regel blir tadlad och illa beryktad förmodar jag ombesörjes av dem, som själva ej ha något att vara stolta över.

Schopenhauer.

*

Barndomen visar mannen, liksom morgonen visar dagen.

Milton.

——::——

NORDISKA INDUSTRI A.-B.
TAPISSERI DETALJ
Ö. Hamng. 11, 1 tr.
N·I·A·B
Siden, boj, linne för Gardiner.
GÖTEBORG.

UTFÖRSÄLJNING
av hela kvarvarande lagret
KAPPOR, DRÄKTER, KAPP- & DRÄKT-TYGER, KLÄDNINGS- & BLUSTYGER
i Ylle, Siden och Bomull
med **20—25 %** rabatt.
GUSTAF BYRMANS ENKA.
10 Korsgatan 10

"Västerlandets undergång."

Av *H—t H—n.*

Följande är endast en betraktelse över en annans betraktelse och kritik av det märkliga verk som bär ovanstående rubrik som titel.

Redan själva titeln anger att författaren skridit till sin uppgift i syfte att bekräfta vissa onda aningar, som fylla vår åldrade mänsklighet. Känslan att vi såsom kulturfolk nått en yttersta gräns och att vår fantasi- och livskraft förlorat sin förmåga av förnyelse torde vara utbredd så långt västerländsk odling når. Ingenting är nytt under solen, och det gamla har liksom ingen doft och intet behag mer. Ej nog med att den yttre rent materiella världen gått en utveckling till mötes som vi knappast åstundat, även själva livsinnehållet har märkbart förvandlats, förtunnats, försämrats. Mänskligheten har allt detta på känn — att tiden på något sätt är ur led — att en gräns är nådd på vars andra sida vi icke äro säkra om ett lika fast land som det vi lämnat bakom oss.

När därför en sådan bok framkommer som den tyske tänkaren och filosofen Oswald Spenglers kulturhistoriska jätteverk "Västerlandets undergång" ("Der Untergang des Abendlandes") måste den ovillkorligen tilltvinga sig hela Europas uppmärksamhet. Detta är även vad som inträffat. Spenglers teori att Västerlandet spelat ut sin roll i kulturhistorien är föremål för livliga meningsutbyten och kritik inom hela den vetenskapliga världen.

Bland de många böcker om boken som sannolikt utgivits ger Bengt Oxenstiernas å Lindblads förlag utkomna broschyr: "Skall Västerlandet gå under?" en synnerligen klar och redig bild av Spenglers i en volym på cirka 1,200 sidor framställda teori. Det är tillräckligt att läsa denna utredning för att förstå, varom fråga är. Man får veta att en av vår tids största tänkare genom en rad snillrika och högeligen intressanta jämförelser kommit till resultatet att den västerländska kulturens undergång är oundviklig. För att kunna följa Spenglers tankegång måste man sätta sig in i hans bevisföring.

NADCO
HEMFÄRGER

Grundtanken att allt har sin blomstringstid och att därefter följa nedvissnande och död är icke ny. Spengler får dock något nytt ur den genom att ge den världshistorisk tillämpning. Och det är i detta avseende hans verk representerar ett vetenskapligt jättearbete. För att kunna bevisa, *var* den västerländska kulturen nu står gör han nämligen en jämförelse mellan den och alla tidigare och hittills kända världskulturer. Enligt Spengler skulle dessa vara: den egyptiska, den babyloniska, den indiska, den kinesiska, den antika, den arabiska, den i Amerika utdöda mayakulturen samt slutligen den västerländska. De viktigaste av dessa kulturer ha haft en livslängd av ett årtusende eller den ålder den västerländska nu nått. Efter detta ha de inträtt i vad Spengler kallar civilisationsstadiet — förstelningen. Spengler anser, att den västerländska kulturen började att inträda i detta stadium från och med Napoleons tid, alltså med början av 1800-talet. Såsom utmärkande tecken för att civilisationsstadiet inträtt nämner Spengler uppkomsten av storstäder, där en ny människotyp, en parasitvarelse uppväxer, vilkens mest förhärskande egenskaper äro: irreligiositet, intelligens samt andlig improduktivitet. I en rad paralleller visar han, hur dessa nutidsföreteelser haft sin motsvarighet i de övriga världskulturerna, då dessa stodo inför sin upplösning och undergång. Bland annat påvisar han hur gymnastiken hörde tillhopa med kulturstadiet i det gamla Rom, medan sporten, särskilt av "professionals" blev dess efterföljare i det Rom som redan bar förstelnandets prägel.

Västerlandet går nu mot detta öde. "Den som icke förstår", citerar Bengt Oxenstierna Spengler, "att denna utgång icke står att undvika, att man antingen måste vilja just detta eller intet alls, att man antingen måste älska just detta öde eller förtvivla om framtiden, om livet, den som ännu hyllar en provinsbos idealism och söker förflutna tiders livsstil, den bör ge upp försöket att förstå historia, att genomleva historia, att vilja skapa historia".

Det verkar ganska befriande när broschyrens författare efter denna kategoriska dödsdom över Västerlandet underkastar Spenglers geniala, men av vissa överdrifter behäftade teori en saklig och kritisk granskning. Med oförbehållsamt erkännande av att "Spengler för oss upprullat syner över vad som ingen före honom skådat ifråga om de på mänsklighetens planta utslagna jätteblommor som heta världskulturer, deras byggnad och liv", ifrågasätter förf., huruvida Spengler därmed verkligen lyckats överbevisa om att Västerlandets kultur är dömd till samma undergång som de föregående. Han anser för egen del icke de jämförelser hållbara, varpå teorien är byggd. Ty medan föregående kulturer uppkommit fullständigt fristående från varandra och begränsats till ett visst område har den västerländska kulturen uppsugit även andra kulturers faktorer och spritt sig över hela jordytan. Och medan Spengler talar om undergången såsom något oundvikligt och förutbestämt hyllar Bengt Oxenstierna uppfattningen att Västerlandets människor i viss mån själva kunna bestämma den väg utvecklingen skall taga, om den för dess dominerande ras kännetecknande livskänslan, oändlighetstörsten och driften till universalitet skall segra och skapa den alltjämt nya landvinningar bland alla jordens folk eller om de skola falla offer för utåtvändhet, förvärldsligande, förvekligande och njutningshunger. För honom såsom för många andra i vår tid framstår först och sist en äkta levande Kristendom som den enda verkliga räddningen. Ur den och ur den allena skall denna "tredje tidsålder" växa upp, som vi alla vänta.

Problemet: varthän vår utveckling leder? har såsom aldrig tillförne blivit en livsfråga för oss alla. Bengt Oxenstiernas broschyr över Oswald Spenglers verk innehåller både frågor och svar, både dom och hugsvalan och bör hälsas av den intresserade såsom ett värdefullt aktstycke i det gåtfulla mål, vari vi alla utan undantag äro medansvariga parter.

——::——

Hemmet ett zigenarläger?

— Lydnaden står i våra dagar icke i hög kurs, skriver den danske biskopen Chr. Ludwigs i Aaalb. Amtstid. — Behöver man ett bevis för detta påstående så må man endast kasta en blick in i de hem, där fadern har alltför bråttom för att hinna sysselsätta sig med barnen, där modern är alltför "nervös" för att kunna "uppfostra" eller upprätthålla någon slags disciplin och där barnen i saknad av ledning icke veta vad de skola taga sig till.

Det hela slutar med att de jäktade och av andra intressen upptagna föräldrarne förklara att de barn må allra bäst som få växa upp i absolut frihet och själva uppfostra sig.

Livets lagar överträdas emellertid icke ostraffat. Där det icke råder lydnad, där är hemmet icke längre ett hem. Det är ett ställe, där man sover och äter, men där man icke har några plikter att uppfylla, inga hänsyn att taga. Det är ett pensionat och kanske ett mycket bra pensionat. Ett hem är det icke mera. Ett ställe där husfadern har för bråttom för att taga vara på sina barn och där husmodern icke håller ordningens trådar i sin hand kan vara mångahanda, ett zigenarläger eller dylikt, men en ful vrångbild av ett hem är det alltid.

Ett hem igenkännes på att barnen alltid gärna söka sig dit och att det för dem är det lyckligaste stället i hela världen. Dit komma de med sina glädjeämnen och sina sorger. För dem ligger sanning i ordspråket: "Öst och väst — hemma bäst", — Där det är lydnad, där är också lycka.

——::——

Efter kalaset.

Klockan är bortåt tre på morgonen, och det äkta paret har placerat sig i en bil för att på detta numera så vanliga sätt praktisera sig till sitt gemensamma hem.

Den manlige kontrahenten befinner sig i ett strålande humör och är synnerligen meddelsam — en god middag kan ju göra underverk, men gemålen är trött och sömnig samt dessutom något sårad. Hon gäspar med korta intervaller så hjärtligt att tårarna rinna utför kinden på henne.

— Nå, det var verkligen storslaget, säger mannen så snart bildörren smällt igen. En briljant tillställning!

— Ja, du stack inte under stol med hur road du var, svarar frun med en viss skärpa och gäspar åter.

Men hennes man är alltför upprymd för att fästa sig vid en sådan bagatell som ett tonfall och fortsätter gladeligen sin tankegång: Ja man kommer naturligtvis i gott humör, när man märker att man gör lycka. Om jag nu själv får säga det, tillägger han belåtet, så fick jag tillfälle att leverera några träffande och roliga kvickheter, som väl senterades av sällskapet.

— Ja, folk säger att du kan vara rolig, anmärker hans fru och ser ointresserad ut.

— Men säg mig, fortsätter gemålen, utan att observera satiren i sin lagvigdas ord, vem är egentligen lilla fru Schwerin. En förbaskat söt liten människa!

— Tycker du???

— Sådana ögon hon hade!! Och hennes smalben?? Fullständigt som om de varit svarvade!

— Jag får erkänna, anmärker frun i iskall ton och glömmer att gäspa, att hon inte är i min smak. Jag kan inte fördra korpulenta figurer. Och hennes hy!! Den var då under all kritik.

— Det är då för komiskt, skrattar gentlemannen fortfarande i rosenrött humör, att ni kvinnor aldrig kan tåla, att man beundrar en av era medsystrar.

— Jag kan inte förstå, varför inte vi skulle ha rättighet att lika fritt som ni uttala våra åsikter, svarar frun, nu uppriktigt ond. Och för resten tar nog fru Schwerin förlusten av *min* beundran med ro så länge hon i så utomordentlig grad äger *din.*

— Ja, man har väl blick för skönhet, fast man händelsevis gått åstad och gift sig. Jag föredrar nu en gång för alla vackra kvinnor framför fula — det visade jag ju, när jag gifte mig med dig, tillägger han i försonlig ton.

— Nu överträffar du verkligen dig själv, svarar frun spetsigt. Du glömmer visst, att det bara är till *mig* du talar.

— Du tycks vara vid ett utmärkt humör i kväll, kära vän. Och Berg, den idioten, som gjorde dig en så stormande kur vid bordet. Kan inte det fröjda din själ, att du gör lycka?

— Det skulle vara intressant att veta var du hämtat din kunskap ifrån? Du såg ju inte en enda gång åt det hållet, där jag satt.

— Säg inte det — säg inte det, uppmanar hennes man, alltjämt i upprymd ton. När allt kommer omkring, så ser jag ändå bara *dig!*

— Då måste du sannerligen skela förfärligt, förklarar frun, men stämman höres blidare. Nej — se så du ruvsar till min frisyr!

— Strunt i det! säger hennes man liberalt. Har jag inte rättighet att kyssa min egen lilla fru!

(Dametidende).

——::——

UNGDOMENS KAMERA
DEN POPULÄRA
BROWNIE-KAMERAN
KODAK FABRIKAT
KOSTAR NU ENDAST
N:o 2 ...... 6×9 KR. 12: —
N:o 2 A $6^{1}/_{2}$×11 KR. 17: —
ANVÄND KODAK-FILM
BEGÄR KATALOG
HASSELBLADS FOTOGR. A.-B.
GÖTEBORG
SÄLJAS HOS ALLA FOTOGRAFISKA HANDL.

När Nobelpristagaren var fattig.

En historia om Knut Hamsun.

I "Minneapolis Journal" har enligt "Norges Kvinder" för någon tid sedan publicerats ett brev av den norske diktaren och Nobelpristagaren Knut Hamsun. Brevet, som är ställt

---

(Eftertryck förbjudes).

Lilith.

ROMAN

Av Florence Warden.

Auktoriserad översättning av *Margareta Heijkel.*

9

— Vad sade han till dig?

— Det skall jag berätta, när vi komma hem, svarade Lilith lugnt.

Under den korta åkturen syntes den unga flickan bli allt bättre till mods, under de att den gamla damen blev allt mera upphetsad och allt tydligare kände, att hon icke hos dottern fann den medkänsla hon ägde rätt att fordra.

Då vagnen stannade utanför Old Court, hjälpte Lilith och Simmonds fru Ames upp på hennes rum.

— Kom in till mig sedan du lagt av dig ytterkläderna, sade fru Ames i kärleksfull ton till dottern.

Lilith nickade jakande, men fru Ames såg bekymrad efter henne, när hon lämnade rummet. Hon kände att det förestod henne en strid med denna unga flicka, som föreföll så blid och medgörlig, men som, när det gällde, kunde visa sig så trotsig och kall.

I själva verket kunde detta sägas även om fru Ames. Ehuru hon var en liten spädvuxen varlese med den mildaste stämma i världen, hade hon en överraskande stor viljestyrka. Lilith med sina barnsliga blåa ögon kunde i detta hänseende fullt mäta sig med henne.

Det var med en viss motvilja hon gick tillbaka in till modern. Fru Ames låg på soffan, men hon reste sig brådskande till hälvten och räckte fram sin hand.

— Kära barn, viskade hon under det hennes bruna ögon stodo fulla av tårar, kom och trösta mig!

Lilith närmade sig långsamt och frågade i kylig ton: — Vad vill du mig, mamma?

Men fru Ames ville icke svara förrän hon tvingat dottern ned i soffan bredvid sig. Hon lutade sig intill henne och viskade i upprörd ton:

— Vi måste genast resa vår väg härifrån.

Lilith skakade på huvudet. — Vad skulle det tjäna till?

Fru Ames rynkade pannan.

— Det bör du då kunna förstå, utbrast hon otåligt. Vi kan omöjligt stanna här, där vi riskera att åter sammanträffa med den där gynnaren.

— Är det sir George Paradine du menar? frågade Lilith med irriterande köld.

— Ja, naturligtvis! Berätta vad han sade dig!

— Ingenting särskilt, svarade Lilith i samma ton som förut.

— Men han kände igen dig, viskade fru Ames med vidöppna, förskräckta ögon.

Lilith nickade. — Ja, det gjorde han. Han frågade mig om en våning vid Victoria Street och om Cumberland Place. Och emellanåt kom det ett tonfall i hans röst, som sade att det var klokast att behandla honom hänsynsfullt.

Fru Ames sprang upp.

— Och ändå tycker du, att vi skola stanna här, viskade hon hest.

Utan att se upp frågade Lilith lugnt: — Varför inte, mamma?

Fru Ames stampade otåligt i golvet.

— Det är inte möjligt, att du tror, att den där slyngeln skall hålla tyst med vad han vet, utbrast hon vridande sina händer. Han kommer att göra häntydningar, som måste fördärva vår ställning.

— Nej, det kan jag inte alls inse. Även om han skulle säga något är det väl inte så säkert att folk tror honom.

— Folk tror alltid det värsta, svarade fru Ames förtvivlad. Nej, jag vill inte riskera det — vi reser!

Lilith skakade åter på huvudet.

— Jag reser inte, förklarade hon bestämt.

Fru Ames gav henne en förfärad blick: — Ämnar du överge mig?

Lilith såg modern fast in i ögonen.

— Jag vill inte fortsätta med detta lönlösa sökande efter ett ställe, där vi icke riskera att träffa på någon eller få höra något som påminner oss om — vad som hänt, sade hon. Vi kan inte helt och hållet avsöndra oss från världen. Vi måste finna oss i att träffa människor, som vi hälst icke skulle vilja träffa. Även om vi reste till en annan plats, skulle vi vara utsatta för samma fara och jag är trött — dödstrött. Jag har levat på en vulkan. Nu vill jag ha ro. Jag reser inte!

Fru Ames satt tyst en stund och smög sig därefter intill dottern.

— Du har lärt dig att älska den här trakten? sade hon i egendomlig ton.

— Kanhända, svarade Lilith dröjande.

— Och du har verkligen lust att ännu en gång möta den där gynnaren? Glöm inte, att han förr eller senare kommer att fordra en förklaring av dig, och att det kan bli obehagligt nog, även om han icke förråder något för någon annan.

— Kan det? frågade Lilith likgiltigt. Det tror jag inte. Det är icke omöjligt, att jag kan få honom att se saken på annat sätt. Jag tror inte, att han är elak eller illvillig.

Hennes ord gjorde icke något intryck på fru Ames, som emellertid icke försökte några invändningar. Plötsligt vände sig fru Ames bort och sade kort:

Den här eftermiddagens fruktansvärda händelser ha varit för mycket för mig. Jag är sjuk. Vill du ringa på Simmonds — jag behöver komma i säng.

Den lilla bräckliga damen syntes i själva verket ha förlorat alla sina krafter, och då detta gick upp för Lilith, försvann det hårda uttrycket från hennes ansikte och hon ägnade modern den ömmaste omsorg.

Då hon och Simmonds fått den gamla damen i säng böjde hon sig ned och kysste henne.

Fru Ames passade på tillfället, grep dottern om armen och viskade:

— Inte sant, du reser med mig? Det skulle bli min död att lämna dig, men det skulle också bli min död att stanna kvar här.

— Mamma, envisas inte med mig! Jag har gjort allt vad jag kunnat för dig, och jag kommer alltid att göra det. Men jag vill inte fortsätta denna flykt. Jag stannar här.

A. LUNDBLADS
Begravningsbyrå
REKOMMENDERAS
Kungsgatan 12. Göteborg.
Tel. 11045, 776 ank. bostaden.

Sänd Eder **Tvätt** till
Tvättanstalten Västkusten
Vegagatan 46. Göteborg. Tel. 44443.
Omsorgsfullt arbete. Snabb leverans.

Varje förståndig husmoder
använder
Pellerins Margarin
i hushållet

Duktyger och Vita Vävnader
till fabrikspriser
ALMEDALS FÖRSÄLJNINGS-MAGASIN,
Kungsgatan 55.

till en viss mr. H. M. Johnston, Elroy, Wisc., har följande förhistoria.

I sin ungdom tillbragte Knut Hamsun någon tid i Amerika. Strax efter sin ankomst dit träffade han brevets adressat, mr. Johnston, som då var skollärare i en småstadsskola. Själv var Hamsun — bodbiträde, en anställning som professorn vid universitetet i Wisconsin tillrått honom att taga. Han försökte sig emellertid samtidigt som föredragshållare, men slog icke an och måste sluta.

Så blev Hamsun sjuk. För att kunna resa till Colorado och rekreera sig erhöll han ett lån på 40 dollars av sin nyförvärvade vän, mr. Johnston, som under vinterkvällarna även delgivit honom lektioner i engelska språket.

Senare återvände Hamsun till Norge, men kom ånyo tillbaka till Amerika och försökte sin lycka som tröskare, skogsarbetare, murare, föredragshållare och spårvägskonduktör. År 1886 reste han tillbaka hem igen, skrev sin glänsande roman "Sult" och blev i ett slag berömd.

Tiden gick. Hamsuns rykte steg, och han blev Nobelpristagare. Även Johnston skrev och gratulerade till utmärkelsen. Till sin stora överraskning fick han följande svar från Hamsun:

"Förmår icke korrespondera, dålig hälsa, är helt urståndsatt att arbeta med pennan. Har försökt i 20 eller 30 år att finna Er adress, genom hela Syd-Amerika. Ni har kanske flyttat runt. Någon berättade mig, att Ni bodde i Eau de Claire. Jag skrev till Eau de Claire, men Ni kunde icke anträffas. För längesedan fick jag ett brev från Siver Hage, som vid den tiden var trälasthandlare i Madelia, Minn. Jag svarade honom att jag var skyldig Er litet pängar, men han gav mig icke Er adress. Det är sannerligen märkvärdigt, vår jord är icke så stor, men Er har jag icke kunnat finna. Jag låter nu en bank i Kristiania sända Er en check för min skuld. Jag hoppas ni skall mottaga den ett par dagar efter detta brev. Jag tackar Er, mr. Johnston, för er hjälp och Er vänlighet . . .".

Det hör till historien att den avsända checken var på 40 dollars, plus många, många gånger den skyldiga räntan.

——::——

Offentlig renhållning

förr och nu.

Det råder en ofantlig skillnad mellan renhållningen i våra dagars städer och den som gångna tiders människor ansågo tillfyllest.

Hur stor denna skillnad är visas på ett eklatant sätt om man i detta hänseende jämför förhållandena förr och nu i världsstaden par preference, Paris. Det är icke länge sedan denna stad, nu så strålande och skön, var en fruktansvärt osnygg stad, detta i likhet med alla andra städer i hela Europa.

Intill det tolfte århundradet var frisk luft i Paris ett nästan okänt begrepp. De kungliga ordningstjänstemännen gåvo visserligen då och då befallningar om gatornas renhållning och den offentliga hygienen, men det var ingen som fäste avseende därvid. Kajerna, gatorna och torgen befunno sig i ett bedrövligt tillstånd. Marken var ojämn ock saknade stenläggning samt täcktes av en ohygglig sörja, i vilken man kastade ut allt slags avfall från hushållen.

Sommartiden steg en fruktansvärd stank upp från detta gatornas avskräde, bland vilket gäss, ankor, svin, kaniner och duvor sökte sin föda.

År 1113 störtade dauphin Philip, Ludvig den tjockes son, med sin häst, då han kom ridande på Rue du Martroi. Hästen snavade över ett av de svin, som vadade omkring i gatans pölar. Fallet kostade prinsens liv.

Ricord, som var läkare hos Philip-August, berättar, att kungen, då han en dag år 1185 satt vid fönstret i slottet och några vagnar körde förbi höll på att kvävas av den stank, som steg upp från gatans avskräde, då hjulen skuro ner däri. Konungen sammankallade genast stadens högre tjänstemän och de förnämsta borgarna och befallde dem att låta stensätta gatorna.

Staden förklarade sig villig att hörsamma befallningen och att åtaga sig alla därmed förenade kostnader. En särskild tjänsteman med titeln "väguppsyningsman" tillsattes, vilken skulle hava till åliggande att övervaka renhållningen på gatorna.

I febr. 1350 utfärdade konung Johan den gode på hemställan av den dåvarande väguppsyningsmannen, Pierre des Essarts, en förordning, vari befolkningen ålades att sopa gatan utanför husen och att förvara gatsoporna och hushållsavfallet på särskilda härför lämpliga platser. Höga böter fastställdes för tredska mot denna förordning. Vidare ålades husägarne att stensätta gatorna framför husen.

Parisarne visade sig emellertid mycket likgiltiga för renhållningen på gator och gårdar och negligerade de utfärdade förordningarna men fingo också lida sina gärningars lön, i det att staden flera gånger hemsöktes av de mest svårartade epidemier. Spetälskan grep sålunda så starkt omkring sig, att de för dessa sjuklingar utanför stadsmurarna inrättade asylerna icke längre kunde rymma de sjuka. Även utbröt i staden böldpesten, under vars fruktansvärda gissel befolkningen suckade i ett och ett halvt år.

Till skydd mot de förhärjande sjukdomarne utfärdades nya renhållningsföreskrifter, enligt vilka det skulle åligga husägarne att på varje gård inrätta en avfallsgrop, där allt avskräde skulle läggas. Nekade någon att efterkomma förordningen, skulle anordningen på husägarens bekostnad av myndigheterna verkställas.

Ludvig XIV inlade stora förtjänster om den offentliga renhållningens ordnande i den franska huvudstaden, men hade därvid att övervinna adelns och borgerskapets samfällda sega motstånd, föranlett dels av okunnighet, dels av ovilja över de kostnader den "överdrivna" renligheten pålade den besutna befolkningen.

Under gisslet av de mördande epidemier, som svepte över Europa, kom man samtidigt lite varstans till insikt om de vådor för hälsan som medföljde den rådande osnyggheten och föreskrifter om den allmänna renhållningen utfärdades, först helt summariska och tämligen bristfälliga men sedan i och med den stigande upplysningen allt mera noggranna och effektiva.

Även i vårt land lämnade den offentliga renhållningen länge mycket övrigt att önska och epidemier av mer eller mindre svårartad karaktär gjorde sin påhälsning. Det var sålunda tillåtet att ha kreatur inom stadens hank och stör, renhållningen handhade husägarne som de själva för gott funno, vattnet hämtades från brunnar inne på gårdarne, dränering av marken existerade icke o. s. v. Den nya tiden har som bekant i våra stadssamhällen infört en minutiös offentlig renhållning.

——::——

Som nya

bibehålla sig dina skor, om de skötas med omsorg. Varje afton, så lyder receptet, skola de förses med block och borstas med VIKING. Liksom blocket bevarar formen, bevarar VIKING Skokräm lädrets smidighet.

VIKING Skokräm gör lädret motståndskraftigt samt ger en skinande glans. VIKING Skokräm är nyttig för skorna.

VIKING

Semester-dagarna börja!

Glöm ej medtaga till landet en Grammophon jämte några - trevliga skivor. -

Säsongens dansmelodier i största urval.

Nordiska Musikaffären KUNGSPORTSPLATSEN 1 SÖDRA LARMGATAN 11

"EKSTRÖMS JÄSTMJÖL"
ÖREBRO KEM.-TEKN. FABRIK
GRUNDAD 1855

Nyutkomna böcker.

Universella Broderskapets teosofiska förlag, Stockholm.

Den teosofiska vägen. N:r 3, maj—juni. Innehåll: Det modärna tänkandet närmar sig teosofien. Av Katherine Tingley. — H. P. Blavatskys Den Hemliga läran. Av H. Travers. — Teosofiens Ocean. Av William Q. Judge. — Om dramats betydelse. — Karaktären i teosofiens ljus m. m.

Pris kr. 1:50.

——::——

Det gör musslan sjuk, att hon föder pärlor. Tacka himlen för den smärta, som förädlar dig!

Fr. Rückert.

*

Lyckliga äktenskap äro statens och det offentliga lugnets och lycksalighetens viktigaste fästningar.

C. W. Hufeland.

——::——

Varför plågas med dåligt kaffe då Ni kan få Swalanders kaffe! Butiker: Kungsg. 17 Korsg. 13, Bazar Alliance· Prova redan i dag! Säljes endast i egna butiker.

Dam med kapital

kan få ingå som delägare i gammal välkänd affär i Damartiklar, belägen i stadens centrum. Svar till »Kvinnlig ägare 15.000», Kvinnornas Tidning, Göteborg.

BREVLÅDA.

J—a G—e. Förtjusande vacker liten sak. Men vi måste ha garantier för att det är original, innan vidare uppgörelser kunna träffas.

Kontorist. Vänd Eder till Nordisk Resebureau som gratis tillhandahåller en hel del upplysningslitteratur i ämnet.

E—e L—m. Under granskning.

Ung fru. Då vi saknat adress ha vi ej kunnat återsända manuskriptet, som kvarligger å red.

Resebrev. Vi få tänka på saken sedan "provet" lämnats.

"Svaret". Införes ej. Ett genmäle så fullständigt blottat på saklighet och hovsamhet har ingenting att säga ens *i* en fråga, än mindre utgöra "svaret" *på* en sådan.

Syster Märtha. Tyvärr för sent anlänt till detta nummer och kommer i nästa — post festum. Varmt tack emellertid för intresse och besvär!

A. Ö. Centr. 29. Vi vilja minnas att saken redan en gång förut varit på tal, men då blev nedlagd på grund av *kårens* bristande intresse för en utredning. Är det annorlunda nu?

——::——

Den som älskar sitt liv han äte långsamt och tugge födan väl!

(Arabiskt ordspråk).

——::——

Bröstkaramellen ENGELBREKT
Välgörande
Välsmakande
Oöverträffad
Lagligen skyddad
Endetillverkare
A.-B. Karamellfabriken Engelbrekt, Örebro.
Säljes överallt i påsar om 1 hg. à 50 öre.

Av vikt!

Tänk på halvårsskiftet den 1 Juli och förnya prenumerationen, eller bliv prenumerant på

Kvinnornas Tidning

Kr. 3:50 pr 1/2 år.

Arla Mjölk
Distribution på glasflaskor.
Tel. 40781, 45699

BERTHA ANDERSON

15 Korsgatan, Göteborg.

Stort urval av vackra **Ylletyger, Viyella** i ylle och bomull, **Bomullsflaneller.** Handvävda, färgäkta **Bomullstyger, Hvita Väfnader,** bästa fabrikat. **Strandkoftor, Lahmans Tricotunderkläder, Strumpor, Underkjolar, Snörliv, Reformliv, Näsdukar, Allmogegardiner,** stort urval, **Möbeltyger, Borddukar,** stor sortering, vackra mönster, **Linneduktyger,** bästa fabrikat. **Handdukar, Sängtäcken, Filtar, Sticktäcken. Prima Ylle- och Bomullsgarner.**

Å helt stycke 10 %, samt å stufvar. • Till Tricotstickerskor lämnas rabatt å garner.

Gyllenhamars
PATENTERADE
HAVREGRYN
Spara tid. — **FÄRDIGKOKTA på 3 MINUTER.** Spara bränsle.
OBS! VÅR HYGIENISKA FÖRPACKNING.

Fru Ames var tillräckligt klok för att icke spilla flera ord på en hopplös sak. Med en förtörnad åtbörd stötte hon dottern ifrån sig och vände ansiktet mot väggen.

Lilith gick lugnt ut ur rummet.

Ett ögonblick senare överfölls hon emellertid av ånger över den skenbara köld hon visat modern och gick åter in till henne. Till sin överraskning fann hon henne sittande upprätt i sängen synbarligen i ett tillstånd av bästa välmåga.

Fru Ames smålog litet nervöst vid åsynen av dottern.

Lilith stannade icke länge där inne. Hon kände, att modern just nu icke var mottaglig för ömhet eller förtrolighet. Den unga flickan gick ner i trädgården, och då hon nådde fram till den lilla dörren i porten såg hon doktor Mallory komma ridande.

Överraskad blev hon stående, då den unge mannen hoppade av hästen och hälsade på henne.

— Doktor Mallory, viskade hon förvånad.

— Väntade ni mig inte? frågade han. Vet ni inte, att fru Ames just skickat bud på mig.

Lilith svarade icke men hon kände sin mor alltför väl för att icke finna detta hennes steg misstänkt.

———

VI.

— Så vänligt av er att komma efter vad som hänt, sade hon.

— Hur skulle jag ha kunnat avstå från att komma?

Det föreföll dem själva sällsamt att de på så kort tid kommit på denna förtroliga fot till varandra. Det syntes dem båda onödigt att ingå på närmare förklaringar. Tysta vandrade de vid varandras sida upp till boningshuset. Då de nådde slutet av den grustäckta gången utbrast Lilith: — Jag önskade jag visste vad mamma vill er!

— Är hon inte sjuk?

— Jo — nej. Hon är alltid mycket klen och i dag har hon överansträngt sig.

— Jag hörde, att ni båda två voro hos fröken Vivian, sade doktor Mallory.

Ett ögonblick tycktes Lilith överväga om hon skulle berätta något mera för honom, men efter en kort tvekan sade hon endast: — Ja.

— Nu skall jag se till vad jag kan göra för henne.

Lilith följde honom med en orolig blick, då han gick in i byggnaden, vars dörr Bletchley öppnade för honom. Simmonds visade honom upp i övra våningen.

Fru Ames såg nervös och förlägen ut, då doktor Mallory trädde in i hennes sängkammare, där hon satt till hälvten upprätt i sängen omgiven av kuddar. Hon böjde på huvudet och sade med brydd min i urskuldande ton:

— Det var vänligt av er att komma, doktor Mallory. Jag var rädd, att ni inte skulle bry er om min kallelse, och ni hade i så fall varit i er fulla rätt.

Denna blandning av värdighet och ångerfullhet varmed hon uttalade dessa ord, avväpnade den unge läkaren, som föresatt sig att vara stel och avmätt. Han bugade sig artigt.

— Det gläder mig, att ni inser, att ni varit orättvis mot mig, sade han rakt på sak. Jag kan icke neka, att jag blev mycket förvånad över kallelsen men låt oss inte tala mera om den saken. Jag hör att ni överansträngt er i dag — det är väl inte något särskilt allvarligt skall vi hoppas.

— Jag är alltid mer eller mindre sjuk, sade hon klagande och räckte fram sin smala hand.

Doktor Mallory räknade hennes puls och riktade några frågor till henne. Men han blev på intet sätt överraskad, när en plötslig omskiftning i hennes väsende förrådde för honom, att det var något långt viktigare än hennes hälsotillstånd, som förmått henne att skicka bud på honom. Ända tills detta ögonblick hade hennes vänlighet gjort ett sympatiskt intryck på den unge läkaren.

— Doktor Mallory, utbrast hon häftigt, då han gjorde min av att lämna henne, det är något jag vill be er om.

— Mig?

— Min dotter Lilith har också varit er patient.

— Blott vid ett enda tillfälle, sade han.

Men den gamla damen såg på honom med fast blick.

— Ni har också efteråt sammanträffat med henne.

Doktor Mallory kände sig illa till mods under hennes forskande blick.

— Ja, jag har träffat henne ett par gånger, sade han i så likgiltig ton som det var honom möjligt.

Fru Ames blick lämnade honom icke.

— Hon hyser förtroende till er. Hon kommer att rätta sig efter allt vad ni råder henne till.

— Det har jag ingen anledning att tro, svarade han förvirrad.

Men fru Ames gick rakt på sak.

— Jag vill be, att ni använder ert inflytande över henne.

— Mitt inflytande, avbröt doktorn förvånad.

— Ja, jag vill be er att ni övertalar henne att lämna den här trakten tillsammans med mig. Det är något i luften här som inte bekommer mig väl. Jag känner ett tryck över mig, som jag inte kan beskriva. Det är kanhända bara inbillning eller en följd av att jag bott i det här stora dystra huset. Men huru som hälst kommer jag att bli fullständigt nedbruten, om jag skall stanna här.

— Kan ni inte flytta in i någon mindre villa, föreslog doktorn.

(Forts.).

——::——

Provnummer

å

Kvinnornas Tidning

som under en tid utsänts, upphöra från och med den 1 juli att utkomma, men hoppas vi att från sagda dato erhålla ärade mottagare såsom prenumeranter å tidningen.

Prenumeration verkställes å närmaste postkontor eller å tidningens expedition, Vallgatan 27, Göteborg. Tel. 180 70.

KVINNORNAS TIDNING

N:o 27. 4:de årg.

6 Juli 1924.

Annonspris: Textsida 25 öre pr mm.
» sista sidan 20 öre pr mm.
Längre annonsering rabatt.

Utkommer varje söndag.
Utgivare och redaktör: INGEBORG DAHLLÖF. För annons- och ekonomiavdelningen: EDITH RICKBERG.
Redaktion och expedition: *Vallgatan 27, Göteborg.* Tel. 18070.

Prenumerationspris:
Helår Kr. 6:—. 1/2 år Kr. 3:50. 1/4 år Kr. 2:—.
Lösnummer 15 öre.
Centraltryckeriet, O. Ericson, Göteborg 1924.

INNEHÅLL.

——::——

Utlandskrönika
i sammandrag.

Om de allierade makterna genom sin nyligen utsända not angående återupprättad kontroll över Tysklands militärväsen beräknat att framkalla ett motstånd, som kunde giva ny näring åt den isynnerhet bland Tysklands vedersakare utbredda misstanken att nationalistiska tyska element vore upptagna med hemliga, omfattande och för Europas fred hotande rustningar, har tyska regeringens i dagarna avgivna svarsnot avlägsnat varje tanke på en sådan möjlighet. De allierades förslag om en generalinspektion med inventering av allt levande och dött material, varöver Tysklands försvarsväsen i detta nu förfogar, har nämligen accepterats utan förbehåll och med en öppenhet i fråga om rikets militära tillstånd som gjort ett övervägande gott och vederhäftigt intryck i ententeländerna.

Tyska regeringen har i detta märkliga aktstycke kastat alla sina kort på bordet. Den förnekar icke vad hela världen förut vet, nämligen att det hos tyska folket finnes en djupgående förbittring över Tysklands nuvarande läge, som tar sig uttryck i protester och demonstrationer. Men tyska folket vill icke krig. Och även om det ville skulle väl ingen militär i världen på allvar kunna hysa den meningen att Tyskland nu vore i stånd att framkalla väpnade konflikter i Europa. Landet har sedan freden icke fabricerat några nya kanoner, det äger för närvarande icke ens den kvantitet ammunition, som tillerkänts det enligt Versaillesfördraget. Det befinner sig på det hela taget i ett tillstånd av vapenlöshet som står utan like i folkens historia!

I sanning, Tyskland har ingenting att dölja! När det därför nu underkastat sig denna för det tyska folket kritiska påfrestning som en generalinspektion innebär, sker det i förhoppningen att åtgärden må betecknа sista steget på den långa väg av förödmjukelser, Tyskland redan vandrat, och att tyska riksregeringens därmed ådagalagda uppriktiga strävan till fred och samförstånd slutligen må vinna gehör i ententeländerna.

Tredje internationalens stora kongress i bolsjevikernas huvudstad, Moskwa, har flödat av vältalighet och överord. Av allt att döma äro Rysslands röda herrar missnöjda med sina kommunistiska bröder i andra länder. Varken i Skandinavien, Tyskland, England eller Frankrike synas kommunisterna ha skött sig till det ryska högkvarterets belåtenhet. Särskilt har den svenska gruppen med Z. Höglund i spetsen fått mottaga en amper kritik på grund av sin bristande verksamhetslust, sin barnsliga pacifism och olydnad gentemot från exekutiven i Moskwa utsända order. För att råda bot för dessa bekymmersamma förhållanden har man bl. a. föreslagit att avhålla en speciell kommunistisk propagandavecka i varje land över hela världen från den 27 juli till den 4 augusti!

Den inrikespolitiska storm som blåst upp i anledning av mordet på socialistledaren Matteotti är nu på väg att stillna ut. I varje fall har affärens utveckling åtminstone för tillfället lugnat den upprörda oppositionen, vilken som bekant betecknat händelsen som ett politiskt mord förövat mot en för fascismen besvärande motståndare och under den italienska regeringens beskydd. Mussolinis försök såväl att övertyga om regeringens skuldlöshet i det skedda som att förmå oppositionen att mottaga hans ärligt utsträckta hand besvarades med ett stort möte, utmynnande i oppositionens vägran att återvända till parlamentet samt fordran på Mussolinis tillbakaträdande. Ett ögonblick syntes den italienske diktatorns ställning allvarligt hotad. Emellertid har situationen tillsvidare räddats genom en ombildning av Mussolinis ministär i mera radikal riktning, varvid de avgångna ministrarna ersatts med av konungen utsedda män, därav tre liberaler.

Även om det passerade inger farhågor för att oppositionspartiet också i framtiden skall finna och utbruka nya anledningar till att undergräva fascismens sammansvetsningsarbete, är Mussolini dock alltjämt Italiens starke man — den store nationalisten som står över partierna, och vilkens störtande vore liktydigt med en upplösning och förvirring, som ingen torde våga att taga på sitt ansvar att utmana.

——::——

Det är sant att de nya människorna mindre tåla olycka i sitt äktenskap än äldre tiders gjorde. Detta bevisar att den äktenskapliga idealismen är mer krävande än förr.

Vår tids medvetna livsvilja reser sig mot de meningslösa lidanden genom vilka forna tiders människor, framför allt kvinnorna, läto sig förnedras, förslöas, förbittras. En finare självkännedom, ett starkare personlighetsmedvetande sätter nu gränsen för det egna lidandet, då man känner faran att taga skada till sin själ. Denna individualismens beslutsamhet gör det omöjligt för kvinnan att eldas av Griseldisidealet — redan därför, att hon känner hur det allt tålande saktmodet ökar orättrådigheten. De "gamla goda", av hustrurnas offerglädje burna äktenskapen försvinna — detta är lyckligtvis sant! Men att de nya goda komma i stället, det märker man icke. "Ty hälsan tiger still".

(Ur Ellen Key's "Tankar".

(Eftertryck förbjudes).

Något om vad man har att iakttaga vid fastighetsköp.

Av e. o. hovrättsnotarie *KARIN LINDEBERG.*

Svenska Kvinnors Medborgarförbunds artikelserie.

Den gamla uppfattningen om jordens stora sociala och ekonomiska betydelse lever kvar i våra bestämmelser om fastighetsköp. Dessa gå ut på att köpare och säljare skola beredas tillfälle att noga överväga det viktiga steg, ett fastighetsköp innebär, och viss form för överlåtelsen är därför föreskriven. Ett fastighetsköp måste för att bliva lagligen giltigt ske skriftligen med två vittnen. Om man träffat blott en muntlig överenskommelse med en fastighetsägare om inköp av hans fastighet, kan man ej framtvinga ett skriftligt köpeavtal, och detta gäller även om köpevillkoren fastställts i detalj och överenskommelsen skett i vittnens närvaro. Icke ens ett skriftligt erbjudande att sälja en fastighet medför skyldighet att utfärda köpehandlingar.

I regel brukar man vid fastighetsköp uppsätta två köpehandlingar, först köpekontrakt och därefter köpebrev. Köpekontraktet skrives i två exemplar, ett för vardera parten, och undertecknas av både köpare och säljare jämte vittnen. Det innehåller beteckningen å fastigheten och uppgift om köpeskillingen samt alla köpevillkoren. Köpebrevet skrives blott i ett exemplar, och undertecknas endast av säljaren jämte vittnen. Det innehåller endast en kort förklaring av säljaren att han, sedan köpesumman numera guldits, överlåter fastigheten å köparen. Det är emellertid ingenting som hindrar, att blott en köpehandling upprättas. Har i ett köpekontrakt indragits bestämmelse om att köpebrev sedermera skall utfärdas, måste dock detta ske. Lagfart meddelas i dylika fall ej å köpekontraktet.

Är säljaren gift och egendomen icke är hans ell. hennes enskilda egendom måste andra maken skriftligen med två vittnen samtycka till försäljningen. Sker ej detta kan man riskera att hela fastighetsförsäljningen blir ogill, om andra maken inom viss tid väcker klander därå. Tiden för klandertalan är begränsad till tre månader efter erhållen kännedom om försäljningen med ytterligare begränsning så att klander under alla omständigheter senast måste instämmas inom ett år efter det lagfart beviljats för köparen. Nu relaterade bestämmelser om andra makens samtycke vid fastighetsförsäljning ha trätt i kraft den 1 januari 1921 i och med Nya Giftermålsbalken och gäller ej blott äkta makar, vars äktenskap ingåtts efter denna dag, utan även äldre äktenskap.

Är säljaren omyndig, kan man ej vara säker på att köpet blir verklighet, även om förmyndaren underskrivit vederbörlig köpehandling. En förmyndare är nämligen ej berättigad att på egen hand avyttra sin myndlings fasta egendom. För att fastighetsförsäljningen skall bliva giltig måste vederbörande domstol ha lämnat sitt samtycke efter att ha hört myndlingens "nästa fränder, som i riket äro" och prövat affärens förmånlighet från myndlingens sida sett.

Vad sedan köpeskillingens innehåll beträffar bör man noga se till att fastighetens beteckning blir klar och riktig och att alla köpevillkoren intagas. Oftast formuleras köpehandlingar så, att "fastigheten försäljes i befintligt skick". Säljaren gör sedan en hel del muntliga utfästelser angående areal, myckenhet växande skog m. m., vilka en godtroende köpare sätter lit till och ej låter intaga i köpekontraktet. Det visar sig sedan ej så sällan, att de lämnade uppgifterna varit oriktiga eller vilseledande. Köparens talan om återgång av köpet har sedan i regel inga utsikter att lyckas, eftersom han ej kan styrka, att fastigheten varit annorlunda än säljaren i köpehandlingen utfäst.

Det finnes en sorts köpevillkor, som äro uttryckligen förbjudna, och bliva ogiltiga oberoende av vad parterna bestämt, och det är förbehåll från säljarens sida om rätt för honom eller andra att emot någon bestämd penningsumma eller andra villkor framdeles få vinna egendom åter. En köpare skall ej behöva frukta återgång av köpet och känna sig beroende av förutvarande fastighetsägare, utan skall kunna vara säker i sin äganderätt.

För att kunna bedöma skäligheten av den fordrade köpeskillingen bör köparen skaffa sig uppgift om fastighetens taxerings- och brandförsäkringsvärde. Vidare bör han genom gravationsbevis skaffa sig tillförlitliga uppgifter om och i vilken grad fastigheten besväras av inteckningar. Har säljaren själv nyligen köpt den ifrågavarande fastigheten måste särskild försiktighet iakttagas. Det kan nämligen hända, att säljaren vid sitt köp utfärdat köpeskillingsreverser för ogulden köpeskilling, som ännu ej intecknats. Dylika reverser intaga en särställning och åtnjuta inteckningsrätt viss tid, fastän inteckning ej skett. Är fastigheten intecknad och meningen att den intecknade gälden skall gå i avräkning å köpeskillingen bör köparen inhämta upplysningar om för vilken tid ränta å inteckningsreverserna betalats, då upplupen, ogulden ränta även bör gå i avräkning på köpesumman. Skall köparen befria säljaren från ansvarighet för i fastigheten intecknad gäld, bör för säkerhets skull, om den intecknade reversen är ställd till innehavaren eller till order, inteckningshandlingen förses med påskrift om att köparen övertager ansvarigheten för skulden.

Ha parterna ej utsatt någon bestämd tillträdesdag, medför detta rätt för köparen att när som helst påfordra, att säljaren skall avträda fastigheten.

Viktigt är att i köpehandlingen intages bestämmelse om hur betalningsskyldigheten för skatter och andra utgifter, som utgå för fastigheten, skall fördelas. I allmänhet brukar detta ordnas så, att säljaren skall svara för de skatter och onera, som belöpa å tiden före tillträdesdagen och köparen för vad som belöper å tiden därefter. Mera praktiskt är att låta skatternas, resp. avgifternas förfallotid vara avgörande.

Av vikt för båda parter är vidare att överenskommelse träffas om betalningsskyldigheten för lagfartskostnaderna.

Köparen bör se till att han av säljaren erhåller alla för lagfarts vinnande nödiga handlingar. Han är skyldig att söka lagfart å sitt fång på landet senast "vid det lagtima ting, som infaller näst efter sex månader och i stad inom tre månader, sedan fånget skedde".

——::——

Vad är sanning om Point Loma?

Knappt har ryktet hunnit förtälja att madame Tingley åter är på väg till Sverige i syfte att förverkliga sina planer på Visingsö, förrän den gamla presskampanjen emot henne blossar upp med full låga. Man refererar denna gång till en varning, utsänd från redaktören för den svensk-amerikanska tidningen California Veckoblad i San Diego, hr B. F. Randel. Varningen som säger sig vara baserad på ingående kännedom om Point Loma är hållen som en allmän kritik över skolan och dess ledarinna samt utmynnar i en bön om att vårt land måtte befrias från en liknande inrättning.

Det är ju för en utomstående omöjligt att bedöma, vad som är sant eller osant om Point Loma. Varje sak har ovillkorligen sina svaga sidor, som lämna rum för kritik. Vad som här snarare förvånar än övertygar är emellertid att angreppen då de riktas mot madame Tingley och hennes institution förråda mera personlighet är saklighet, mera illvilja än välmening. Det existerar ju i hela världen ett stort antal andra sekter och samfund, som alla kämpa för sin övertygelse, och som alla utan motstånd eller förföljelse tillåtas att resa skolor och byggnader på olika platser för att giva denna övertygelse fotfäste och utbredning.

Kvinnornas Tidning är ingen anhängare av den teosofiska läran och har ingen anledning att göra propaganda för ett svenskt Point Loma. Men det sätt varpå madame Tingley och hennes skapelse därute i Californien göras till föremål för det ena hätska angreppet efter det andra har förvandlat hela frågan till ett diskussionsämne, vari det kunde vara av intresse att också någon gång höra motpartens åsikter och omdömen.

Kvinnornas Tidning lämnar därför här nedan ordet åt en f. d. elev vid Point Loma, fröken Ruth Bogren i Hälsingborg, vilkens skildring av skolan och livet där torde kunna göra anspråk på lika mycken sakkunskap och vederhäftighet som de "intima undersökningar" vilka anses ligga till grund för den häftiga kritiken från andra håll över institutionen ifråga.

Fröken Bogren skriver:

Under en tid av sju år har jag levat på Point Loma och efter så många års studier känner man sig kompetent att bedöma Raja Yoga-uppfostringssystemet och det teosofiska livet, grundat på principer som för människovänner ute i världen må hägra som fjärran mål, men som på Point Loma levandegjorts.

Efter genomgående prövningar av undervisningsministeriet har Förenta staternas regering godkänt Raja Yogaskolan såsom högskola (college). I skolans program framhålles att ett av dess väsentliga syften är att dana karaktären och åstadkomma fullkomlig jämnvikt mellan lärjungens alla förmögenheter, fysiska, mentala och moraliska. Detta program fullföljes systematiskt.

Vid den fysiska fostran lägges stor vikt. Ingen ungdom kunde önska sig ett härligare friluftsliv än där leves med de dagliga idrottsövningarna, lekarna och gymnastiken, strövtågen ute i naturen. Allt detta måste ju dana sunda, präktiga människor. Kommer därtill strängt hygieniska bostäder, bästa tänkbara näring, med myckenhet frukt och grönsaker samt ständig läkarekontroll, så förstår man att eleverna fysiskt utvecklas till högsta möjliga fullkomning.

Vad beträffar skolundervisningen, så är även den up to date i alla avseenden. Av lärarna äro många professorer från universiteten både i U. S. A. och England. Musiken älskas och övas med entusiasm av både gamla och unga, och jag vet att Raja Yoga-orkestern och kören sedan flera år tillbaka äro beundrade och uppskattade över hela Amerika. Även vid dramatiska övningar lägger Katherine Tingley stor vikt. Mer än långa beskrivningar säger följande brev från överläraren vid den engelska avdelningen av Statens lärareseminarium i San Diego:

"I min egenskap av lärare i litteratur och särskilt intresserad av det klassiska dramat ber jag att få lyckönska Eder till den skönhetsmättade och gripande framställningen av den stora tragedien "Eumeniderna". Det verk Ni utfört genom att till denna plats och tid ha överfört den store klassiske tänkarens och skaldens sköna och moraliskt värdefulla drama är värt det djupaste erkännande av San Diegos innevånare och det livligaste uppskattande av alla dem som äro särskilt intresserade för högre litteratur och dramatik."

Själv har jag deltagit i och bevitt-

SKANDINAVISKA KREDITAKTIEBOLAGET
GÖTEBORG - STOCKHOLM - MALMÖ

Avdelningskontor
över hela landet

Egna fonder Kr. 182,000,000:—

Gottgör å insatta medel
högsta gällande ränta

Telegramadress
"Kreditbolaget"

(Inf. gen. Göteb. Tandläkaresällskap)
Tandläkare Anne-Marie Heijde
Vasaplatsen 1. Telefon 15500.
Rådfrågning: Vard. 1/2 2—1/2 3, övriga tider efter avtal.

Hemmets tidning
— är —
Göteborgs Aftonblad

Särskild, omväxlande avdelning för kvinnan och hemmet.
I varje nummer, värdefulla artiklar i olika frågor, berättelse, följetong, kåserier.

Pr kvartal 7.50 fritt hemburen.

Lösnummerpris 10 öre.

nat några framföranden av de gamla grekiska dramerna i Point Lomas friluftsteater, men jag skall aldrig kunna finna ord starka nog att uttrycka den gripande verkan av dessa framställningar. Och så är det med alla som varit närvarande. Dessa upplevelser bliva minnen för livet och äro i sanning en del av verklig uppfostran.

Den atmosfär av absolut fysisk och psykisk renhet som genomströmmar Point Loma och de omutliga krav som ställas på ett i alla avseenden moraliskt liv, hjälper lärjungen att besegra sin lägre natur. Så ock lärarnas exempel. Katherine Tingley framhåller ständigt att ord utan gärningar äro av intet värde, och därför sträva lärarna alltid att så förädla sina egna naturer att de kunna bliva till levande exempel för sina elever. Ledaren har även kallat sin skola "A school of prevention" = "En förebyggandets skola", och ett av de viktigaste arbeten som där utföres är att hindra de nedbrytande krafterna att utvecklas hos de unga. De undervisas om sina duala naturer och hur de skola lära sig att med det högres bistånd besegra det lägre.

Barnen få redan tidigt tänka på andra. Det var en glädje att se hur de små gossarna varje vecka plockade väldiga korgar med blommor i sina egna trädgårdar för att sända dem till fångarna i San Diego-fängelset och hur orkestern likaledes varje vecka for till staden med sina instrument för att glädja dessa stackars innestängda människor.

Den som ej är totalt förblindad av hat och illvilja måste, när han står mitt ibland denna skara av frimodiga, lyckliga, sunda människor utropa: "Här ser jag förverkligat vad alla tiders människovänner drömt om! Vilken välsignelse för släktet om sådana skolor funnes över hela världen!"

Ordet Raja Yoga har så god klang i U. S. A. att de som visa bra avgångsbetyg från skolan äro eftersökta och erbjudas de bästa platser. Under världskriget då unga män från Point Loma inskrevos i amerikanska armén, utövade de ett så iögonfallande höjande och förädlande inflytande på manskapet i de regementen de tillhörde, att det väckte allmän uppmärksamhet. En av eleverna blev sekreterare i en av chefsexpeditionerna och hans klokhet och kunskaper uppskattades så, att han rådfrågades i de viktigaste angelägenheter och de vitsord han efter kriget fick av högste chefen skulle för alltid kunna tysta belackarnas förtal.

Vad mig beträffar kommer jag alltid att anse min vistelse på Point Loma såsom mitt livs största privilegium. Det var en tid full av härliga, rika erfarenheter, som komma att bliva mig till välsignelse under hela återstoden av mitt liv.

Där lärde jag känna denna i sanning underbara personlighet, Katherine Tingley, begåvad med de egenskaper som utmärka de verkligt store. Absolut osjälvisk, full av hänförelse, aldrig fruktande någon eller något, ägande ett oändligt medlidande och en andlig kunskap inför vilken man i vördnad måste böja sig, begärande intet för sig själv, blott givande. Sådan är hon och därför vördas hon av alla sina lärjungar och av alla klarseende, rättänkande människor. Hon är alltid såsom en kärleksfull mor för lärjungarna och för dem som söka hennes hjälp. Även under de mest pressande göromål kan hon avbryta sitt arbete och ägna timmar åt någon olycklig. Aldrig såg man någon gå ohulpen ifrån henne. Det skulle taga volymer att nedskriva allt det arbete hon utfört för freden, för avskaffandet av dödsstraffet, för de fångnas förbättrade ställning, för de sårade i krigen. En vanlig människa som utfört en bråkdel av detta humanitära arbete skulle här i Sverige hyllas såsom en av världens store.

Hon har offrat sin privatförmögenhet för arbetet i mänsklighetens tjänst och ständigt offrar hon sina dagars och nätters ro för ett arbete så intensivt att det skulle räcka till för tre av våra mest upptagna ämbetsmän.

Under alla de år jag vistades på Point Loma hörde jag aldrig att ledaren eller någon av lärjungarna uttalade sig fientligt mot kristendomen. Tvärtom framhölls ständigt hur teosofien är i full harmoni med den sanna kristendomen och att de läror som förkunnas i t. ex. Jesu bergspredikan äro de samma som varje sann teosof bör sträva att efterleva.

Till dem av Katherine Tingleys förföljare, vilka eventuellt komma att läsa dessa rader skulle jag vilja rikta följande uppmaning: När ni nästa gång fatta pennan för att förtala henne och hennes uppfostringssystem, tänk då på att vi alla en gång måste träda över tröskeln in i det stora okända, utestängda från all vår jordiska makt, våra rikedomar, våra vänner, blott medförande det goda och det onda vi handlat, talat och tänkt. Vem vill träda inför Rättvisans Herre bärande på den tunga skulden att ha stenat en rättfärdig — ja, en människosläktets vän och andliga lärare?

Hälsingborg den 29 juni 1924.

Ruth Bogren.

—::—

En hämmad sorg är lik en tilltäppt ugn
och kolar ned det hjärta, där den finns.
Shakespeare.

*

Din vän har en vän, och din väns vän har en vän — var försiktig i ditt tal!
Talmud.

*

Det är skaldens största rättighet att tala där, varest mängden tiger.
R. T. Körner.

*

Den tid man överväger vad man skall säga är tagen från den tid man ångrar, vad man sagt.
(Persiskt ordspråk).

—::—

PÄRLOR JUVELER
i modern infattning fördelaktigast hos
K. Anderson
Hovjuvelerare. Ö. Hamng. 41.

Vid bergbäcken.

Av Ruth Almén.

Lyssna till den bäckens saga,
som där mäktigt brusar ned!
Millioner droppar jaga
ifrån bergens högsta tinnar
emot dalens stilla fred.
Lyssna till den bäckens saga!

Har du icke mod att stanna
för att lyss till bäckens saga?
Tror du, att hans falska tunga
skall blott för ditt hjärta sjunga
vad du helst vill evigt glömma? —
Har du icke lov att drömma?
Skall du liksom bäcken jaga
ifrån bergets vilda tinnar
emot dalens stilla fred? — — —
Är det din och bäckens saga? — —

Räck hellre handen!

Ett genmäle.

Under rubriken "En fråga som väntar på svar" framkastar I. D. i Kvinnornas Tidning nr 25 spörsmålet om kvinnorörelsen letts in på avvägar eller om den icke är vuxen den tänkta höga uppgiften. En del av de frågor som behandlats på sommarens kvinnokongresser nämnas, och förf. undrar huruvida detta verkligen var det stora, som nutidens ledande kvinnor ha att samlas kring, att sätta som kvinnorörelsens mening och mål. När medborgarrätten begärdes utlovades icke en dugligare arbetskraft än männens, men kvinnorna ville ge en kraft av sin egenart, en som kunde komplettera männens i samhällsarbetet, göra det fylligare och rikare. Förf. anser att ur denna synpunkt ter sig rörelsen sådan den nu framträder på kongresser och på politiska program kraftlös och utan verklig storhet. —

Hos var och en, för vilken kvinnorörelsen är en djupt allvarlig sak, måste dessa ord väcka mycken eftertanke. Är rörelsen i våra dagar dådlös, sätter den sina mål lågt? Tycks det icke tvärtom som om den dessa senare år tilltagit i livaktighet, spirat upp inom nya grupper, sökt sig flera banor, tagit hägn under nya former, ja, som om den just detta sista året slagit ut i blom, gjort sig hörd i krav samfällt ljudande från skilda håll och därigenom bevisande sin styrka?

Men kanske kongressfrågorna endast rört oviktiga mål? Förf. nämner äktenskapslagarna, dessa röra ju dock män och barn lika mycket som kvinnorna, således hela släktet; bostadsfrågan, ett familjens livsvillkor framför andra; yrkesutbildning, den personliga självständighetens grundval — allt detta kan ju ej anses sakna betydelse. Förf. frågar dock varför kvinnorna icke hellre satt som föremål för sina rådslag: söndringen mellan individerna, partierna, nationerna, den industriella oron, klasshatet, ruttenheten inom politiken, arbetsjäktet, Mammonskulten, nöjeslivet, materialismen, det sedliga förfallet, osaligheten i vår inre värld.

Ja, varför inte med detsamma hämta en trappstege och ta ned stjärnorna? Det måste förlåtas om man anser de flesta av dessa mål väl stora och vittsvävande hälst då därtill frågas varför kvinnorna icke gemensamt sökt medlen att höja det personliga värdet hos folken.

Under detta övervägande av de olika målen för kvinnorörelsen faller mig i ögonen två uttalanden, som i dessa dagar gjorts av Frisinnade kvinnors landsmöte. Det ena gäller fordran på en bättre nykterhetsundervisning, således ett av dessa mål angående vilka man kan vara något så när viss om att uppnå något. Det andra gäller utrotningsarbete mot kriget, således ett av dessa stora mål, som artikelförf. önskar se uppsatta — rådslag om söndringen mellan nationerna — ett av dessa mål, som vi icke veta om vi uppnå, men som vi veta att vi *måste* uppnå. Programuttalandet inledes här med orden: "Mänskligheten bör utrota kriget innan kriget utrotar mänskligheten", ståtliga ord, som i sin enkla oemotsäglighet förtjäna att räknas bland dem man kallar bevingade. Skiljaktighet kan råda om vad som bör göras, men här ha vi ett mål, och ett jättemål, om vilka alla kunna enas.

Och om också skilda meningar härska om vad som bör göras och om vad som bör göras först och vad sedan, så låt oss *framför* att tänka på det som skiljer, tänka på det som enar, söka förstå varandra och besinna, att där det bedrives ihärdigt arbete, där kunna också misstag begås. Se vi ett fel hos dem, som bära kampens tunga och hetta, dröj ej därvid! Sök i stället att själv gripa in med dubbel möda för att hjälpa och stödja. Räck hällre handen!

Hilda Sachs.

*

Avsikten hade varit att den i n:r 25 införda art.: "En fråga som väntar på sitt svar" av I. D. skulle förklarats och fullständigats med ytterligare en eller ett par artiklar i ämnet. Förf:s iråkade sjukdom har emellertid — åtminstone tills vidare — lagt hinder i vägen härför.

—::—

Kristiania blir Oslo.

Sedan någon tid har pågått en livlig diskussion i vårt grannland på andra sidan Kölen i syfte att få utbyta den norska huvudstadens namn Kristiania mot det gamla förut använda huvudstadsnamnet Oslo. Vid odelstingets behandling av frågan den 30 juni beslöts med 81 röster mot 23 att bifalla förslaget samt att namnförändringen skall träda i kraft den 1 januari 1925.

Vid instundande nyår hava vi alltså icke längre något Kristiania att räkna med. Det blir Oslo i stället. För dem som läst Sigrid Undsets berömda historiska roman Kristin Lavransdotter blir namnförändringen lättare att minnas, då hon i densamma mer än en gång leder läsaren till det gamla Oslo.

—::—

VISKAFORS
S G A 1890 VISKAFORS

Säsongens elegantaste badsko! Bekväm att taga på och av! Finnes i en mångfald olika färgkombinationer
SJÖJUNGFRUSKOR

A.-B. FERD. LUNDQUIST & Co.
för alltid på lager alla
VISKAFORS
skodon till fabrikspriser.

AKTIEBOLAGET
GÖTEBORGS BANK
GÖTEBORG STOCKHOLM
100 avdelningskontor i västra och östra Sverige
Grundad år 1848

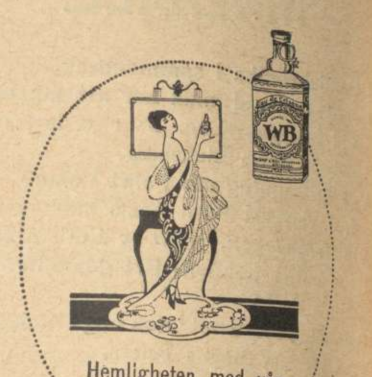
Egna fonder Kr. 78.750.000

Emottager penningar å sparkasse-, kapital- och depositionsräkning till högsta gällande ränta.
Utlämnar hemsparbössor.
Bankens notariatavdelning förvaltar föreningars och kassors medel, enskilda förmögenheter samt testaments- och förmyndaremedel.
Obligations- och fondavdelningar.
Fullständig bankrörelse i övrigt.

Damväskor och Reseffekter
i olika sorters modeller och kvalitéer köper ni alltid billigast hos
John A. Gahm
KORSGATAN 12

Handskkompaniet
Drottninggatan 42
TELEFON 15379
GÖTEBORG
ALLTID TREVLIGA NYHETER I
HANDSKAR och VANTAR

Hemligheten med vår
WB Eau de Cologne
ligger i dess utsökta och friska doft, som gör den till en kvalitetsvara. Till salu i alla specialaffärer.
WURP & BOLL, AKTIEBOLAG
Kungl. Hovleverantör
GÖTEBORG

EdW & Co Resterande
Sommartyger
Kappor o. Dräkter
till ytterligt nedsatta priser.
Wahlboms
KUNGSGAT. 29.

Vill Ni göra rummet ljust och glatt
KÖP DÅ
TANGENS GARDINER
Bästa Fabrikat

Tangens Gardiner
platsens största sortering hos
A.-B. Carl Johnsson
Kungstorget.

A.-B.
Herkules Skodon
Kungsgatan 45. Telefon 1900.
Rikt urval. Billigaste priser

Vi anklaga andra för att ursäkta oss själva. Vi äro enfaldiga nog att tro att vi kunna komma upp genom att rycka andra ned.
C. H. Spurgeon.

*

Lycklig är du ej;
vad du ej äger, går du evigt efter,
och vad du har, försmår du.
Shakespeare.

*

Tala icke om en god levnad utan låt din levnad tala.

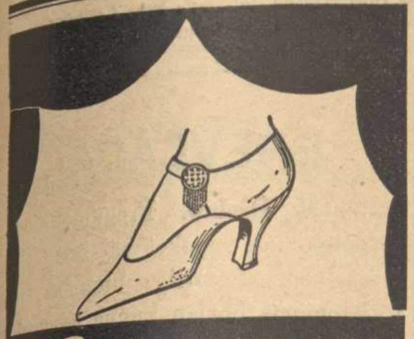
—::—

Solen bleker! men våra ljus- och tvättäkta **Bomullstyger, Möbeltyger** o. **Gardiner** motstå i åratal dess inverkan.
Prover sändas — Presisera godhetsfullt vad Ni önskar
KONSTFLITEN, Avenyn, Göteborg

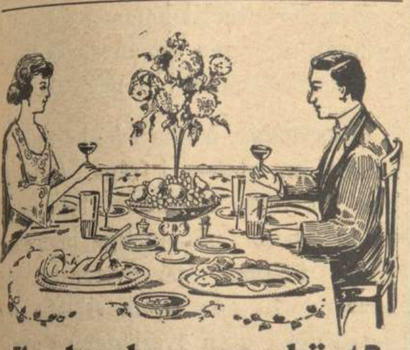
Offentliga nöjen.

Lilla Teatern.
Varje afton kl. 8:
Bröllopet på Solö.

Slottskogens Friluftsteater
Vid gynnsam väderlek uppföres varje afton kl. 8 e. m. Selma Lagerlöfs DUNUNGEN. Tel. 108 25 meddelar kl. 6—7 e. m. om förest. gives. Bijettpriser: 2.20, 1.10 och 55 öre.

City SKO-MAGASIN
KUNGSGAT. 51 · TEL. 9179
Förnämsta inköpskälla av lätta Sommarskodon

Var lunchar man bäst?
Björngårdsvillan Slottskogen
1:sta kl. matsals- och konditori-servering. Musik dagligen. Fjol-årets priser sänkta med 20—25 %. Best. pr tel. 19268.
Vita Bandets Restaurant
Kungsgatan 41. - Telefon 107 89.
Slottskogen, vid stora dammen.

Samhällsproblemet "den unga flickan."

— På grund av särskilda förhållanden får jag ofta inblick även i sådant, som ligger utanför själva skolarbetet, skriver den kände danske skolmannen rektor Conrad Hansen i "National Tidende". På min lott faller ett icke obetydligt "räddningsarbete" i det att både gossar och unge män, samt även personer, som stå utanför skolan, söka hjälp och råd hos mig, när de kommit på avvägar. Det är då alltid en fråga, som gång på gång visar sig vara av avgörande betydelse, nämligen hur gossen eller den unge mannen klarar sig i sexuellt hänseende. I denna fråga inneslutes en annan, vilken jag genom många samtal med den manliga ungdomen fått en inblick i, och det är frågan om den kvinnliga ungdomens medansvarighet i ett så stort antal unga mäns moraliska förfall.

Så vitt jag kan förstå, dels genom dessa samtal, dels genom vad jag ser och läser är "den unga flickan" just nu ett mycket viktigt samhällsproblem. Hon måste, generellt taget, hava råkat på avvägar. Det är icke sällan jag hör om gosseförförelse med den kvinnliga parten som förföraren.

Saken refereras för mig endast från ena sidan, och jag vågar icke lägga hela skulden på flickan, men hon har dock i de flesta fall som kommit till min kännedom och sådana de meddelats mig haft huvudskulden. Det finns gosstyper som aldrig få vara i fred för påträngande unga flickor, nästan undantagslöst äldre än de själva. Och det bör väcka den kvinnliga ungdomens blygsel, när den får höra vilket förakt en sådan gosse eller yngling kan hysa för flickvärlden.

Det är detta oblyga utbjudande, denna allt behärskande lust till erotiska upplevelser hos den unga flickan, som måste ingiva en skräck för hennes öde. Så vitt jag förstår har krigsperiodens lösaktighet skadat den unga flickan svårare än den unge mannen. Jag antar, att det är det uppbyggande kristliga och moraliska arbete, vilket under de senaste årtiondena bedrivits bland den manliga ungdomen, som gjort denna motståndskraftigare än den kvinnliga ungdomen, bland vilken arbetet börjat först senare. Och går det "röta" i den kvinnliga ungdomen synes den anställa större förödelser än vad fallet är hos den manliga. En man har obetingat flera möjligheter att resa sig efter en moralisk nedgångstid än vad en kvinna har.

Jag betraktar kvinnan som mänsklighetens bättre del, men jag anser också, att hon alldeles särskilt bör värnas om av det skäl att hennes moraliska fördärv är en långt större samhällsfara än mannens. Okontrollerad läsning (och man förfäras över vad helt unga flickor läsa), okontrollerat tillträde till film- och teaterföreställningar, okontrollerat kamratskap med manlig ungdom, badflirt, dansmanien och raffinemanget i fråga om kläder äro väl de egentliga orsakerna till den moraliska nedgången.

Jag inser mycket väl det, mänskligt att döma, hopplösa i att vända strömmen eller att vrida utvecklingen tillbaka, vilket ju i allmänhet betraktas som en mörksens gärning. Men början härmed *måste* göras och den måste göras i *hemmen*. Om goda mödrar till unga flickor visste vad man genom en ung mans eller gosses bekännelser kan få höra om flickor från även de bästa hem, så skulle också detta arbete bliva upptaget!

•

Så långt citatet.

Utan tvivel har den ärade förf. skäl för sina klagomål. Tidens unga flicka, med eller utan polkahår, med knäkjolar och Gula paviljongsmelodien på läpparna är en företeelse som ingen annan tid, åtminstone i mannaminne haft att uppvisa maken till. Och hon är ingen prydnad för vår egen tid.

Men icke dess mindre vore det en orättvisa att betrakta och bedöma henne såsom en självständig produkt, utan samband med övriga nuvarande förhållanden. Om ett tidsont uppstår måste det ha sina rötter i tiden.

Författaren anger själv några av orsakerna till den moraliska nedgången: sensationsfilmen, sensationslitteraturen, nöjeslivet. Men vem sprider över våra samhällen hela denna fördärvande nöjesindustri? Vem skriver sensationsfilmerna, komponerar jazzmusiken, fabricerar den slippriga visan, föreskriver ytterlighetsmoderna och uppmuntrar kvinnodårskaperna?

Det är en gammal iakttagelse att kvinnan är den bästa värdemätaren på nationernas och tidernas kulturförhållanden. Ju högre kultur, desto bättre kvinna. Ju mera allmänt nedgångna kulturförhållanden, desto mera förfall även inom kvinnovärlden.

Vår tid utgör en dylik nedgångsperiod. Kulturen, som väcker, danar, bildar och höjer ett folk är trängd i bakgrunden av en försoffande, förvirrande nöjesindustri. Allt har ett påtagligt materiellt syfte. Världens nyss utstående lidanden och prövningar blevo ungdomen för mycket. Nu vill den "ha roligt". "Ha roligt" är tidens trollformel. Och samhället räcker påpassligt nöjen och frestelser i överflöd. Simplare nöjen, farligare frestelser än som bjöds generationen före denna. Det skall vara starka karaktärer och erfarna sinnen, som skola kunna gå oberörda genom en så allt igenom hållningslös tid som vår. Men tyvärr tillhöra dessa egenskaper sällan ungdomen.

Om slutligen unga män kunna ha att berätta en del, som icke utfaller till de unga flickornas fördel, så skulle säkerligen icke skildringarna bli fördelaktigare för de unga männen, om man vände på saken och kunde förmå de unga flickorna berätta. Det urgamla spörsmålet om vem som bär skulden har trotsat årtusendenas försök att finna ett allmängiltigt domslut. Om de unga männen skylla på de unga flickorna fortsätta de endast ridderligt i Adams fotspår.

Men på vem skall den unga flickan skylla? — På jazzen, på filmen, på den erotiska romanen, den slippriga visan, den oblyga modet, kort sagt på allt detta som viskar frestelsen i hennes öra lika listigt och raffinerat som någonsin paradisets orm.

—:—

Vår Sommar-Realisation
pågår av
Dräkt- & Klädnings-
Tyger
i ylle och bomull till
enastående billiga priser.
SPECIALAFFÄR I TYGER
TEXTIL MAGASINET A/B
40 KUNGSGATAN 40

Pjatter.

Jag hade satt mig på en bänk i allén.

Dagen var härlig, ljum, doftande och frisk.

Klockan var 6.

På bänken bredvid mig sutto ett par unga damer. Det var så tyst att man kunde höra en ensam trasts underfulla läte från en almkrona.

På sandgången gick en dam förbi, ledande en liten gosse. För mina ögon var det en ung mor med sitt lilla barn. En vacker syn — ingenting annat.

Men mina bänkgrannar måtte ha sett med en annan blick.

— Såg du, viskade den ena. Nej men, att *hon* är gift! Det har jag aldrig vetat.

— Inte jag heller, svarade den andra i samma viskande och genomträngande ton.

— Tänk, va!

— Ja, tänk, va!

De böjde sig fram och sågo efter den förbipasserande med sådana ögon, som jag föreställer mig att hästar få strax innan de sätta sig i sken.

— Om han hade varit något märkvärdigt skulle man väl ha hört talas om det, avgjorde den ena slutligen.

Den andra gjorde en vanmäktig gest med pekfingret.

— Märkvärdig? Nej, se det tror jag då inte alls. Se bara på den dräkten. Den minns *jag* att hon hade för tre år sedan, precis likadan.

— Konstigt, tycker du inte det? När man gifter sig skulle man väl få allt nytt.

— Ja, vad skulle man annars gifta sig för!

— Men tycker du inte det var änu konstigare då att hon går ensam nu klockan 6. Då skulle väl mannen vara ledig.

— Men han är kanske resande.

— Visst inte! Resande som förtjäna så bra. Johnson, du vet Johnson, han förtjänar väldigt. Och varje gång han är ute köper han något nytt till sin fru. Tänk du, han köper för resten varenda sak till henne, till och med... (ohörbar viskning).

— Uschyjanadå, sånt tycker inte jag är trevligt. Nog skall väl en fru själv få bestämma vad hon vill ha eller inte. Det skulle åtminstone jag *absolut* fordra att få bestämma själv. Du vet väl hur man behöver prova så att det sitter riktigt och sådant.

— Men det finns somliga fruar, det vet jag alldeles säkert... som...

Jag vet icke vad hon tänkte säga om somliga fruar.

Över oss välvde sig almarnas mäktiga kronor och över dem himlen.

Och jag uppsökte en annan bänk för att en stund få njuta tystnadens och rymdens evighetsbetonade stillhet.

Ragna Peters.

—::—

ANVÄND KODAK-FILM
LÅT FRAMKALLA OCH KOPIERA EDRA BILDER HOS HASSELBLADS.
ALLA FOTOGRAFISKA ARTIKLAR FINNAS.
HASSELBLADS FOTOGR. A.-B.
GÖTEBORG.

GMP
Annonsering i Göteborgs Morgonpost gör Er firma känd i Göteborg och de västsvenska landskapen med dess betydande och affärskraftiga publik..........
Göteborgs Morgonpost skaffar Er nya kunder ökad omsättning ökad förtjänst

Om äktenskap.

Danska ordstäv.

Slädföre och giftermål bör man passa på, medan tid är.

•

När du sätter foten under eget bord får du veta vad hushållning kostar.

•

När krubban är tom bitas hästarna.

•

En liten sky kan fördärva en god dag.

•

Borta sträng — hemma dräng.

—::—

MERKUR-TVÅLEN
är även som badtvål den förnämsta.

NADCO HEMFÄRGER

KNUT HEURLINS Hemslöjd
KORSGATAN 8
För Sommaren GARDINER, BOMMULLSTYGER, DUKAR, MATTOR, LAMPSKÄRMAR m. m.
BILLIGA PRISER.

(Eftertryck förbjudes).

Lilith.

ROMAN

Av Florence Warden.

Auktoriserad översättning av *Margareta Heijkel.*

10

— Nej, det går inte för sig, svarade hon skarpt, och jag ber er att ni förklarar för min dotter, att jag måste bort härifrån om inte min hälsa skall taga skada.

Doktorn skakade på huvudet.

— Det är mycket lämpligare, att ni själv gör det, svarade han avböjande.

— Nej, förklarade patienten med överraskande energi. Hon kommer inte att lyssna till mig men däremot med visshet till er. Jag ber er förklara för henne att hon måste bringa detta offer — och genast!

Men doktorn skakade åter på huvudet.

— Det är en sak, som jag absolut inte kan blanda mig i, sade han. Er dotter skulle betrakta det som en otillbörlig inblandning.

Man förstod, att den lilla damen inte var van vid att bli motsagd. Hon knep tillsammans läpparne och gav honom en förtörnad blick. Tydligen misstänkte hon ett egoistiskt motiv i hans avslag.

— Ni anser sålunda, att en mors hälsa och lycka är något, som är utan betydelse, utbrast hon ironiskt.

— Visst inte. Men när edra önskningar icke ha någon inverkan på fröken Ames, så måste hon ha grundade skäl därför. Kan jag få höra hennes invändningar?

— Hon kan inte ge något förnuftigt skäl för sitt motstånd, förklarade fru Ames misslynt. Var nu snäll och gör vad ni kan. Jag är säker på, att ni vill hjälpa mig, när jag försäkrar er, att luftombytet också skulle vara till största gagn för henne själv, tillade hon i allvarlig ton.

— Ni anser, tycks det, att icke hennes hälsa är så god som den borde vara? frågade doktorn. Att det icke är bra för henne att leva på sitt eget sätt. Är det icke så att det är fru Mallory, min mor, vill det. Då är det bra.

Men doktorn skakade åter på huvudet.

— Ni anser, tycks det, att icke häller er dotter mår bra av luften här? frågade doktor Mallory torrt.

— Ja, det gör jag, svarade fru Ames bestämt. Det är för hennes egen skull, som ni måste övertala henne att resa.

Återigen skakade hon på huvudet.

— Förlåt, men det är en sak, som jag inte kan blanda mig i, sade han kallt, utan att försöka dölja sin misslynthet över att hon av något egoistiskt skäl sökte begagna sig av hans hjälp. — Önskar ni, att jag kommer tillbaka för att se till er? Eller anser ni, att det inte är behövligt?

Fru Ames betänkte sig ett ögonblick och gav honom en förtörnad blick.

— Jo, jag vill gärna, att ni kommer hit igen — låt oss säga på tisdagen, sade hon. Jag hoppas, att ni då skall ha hunnit komma till insikt om nödvändigheten av att göra mig till viljes. Jag är gammal och klen, ni är ung och stark och — hård, tillade hon mörkt.

Doktor Mallory gick ned för trappan med en obehaglig känsla av att ha varit alltför skarpt avvisande med hänsyn till den gamla damens nycker. Å andra sidan hade han den uppfattningen, att det egentligen inte fattades henne något, och att det var alldeles uteslutet, att luften i Shingle End kunde bekomma henne illa.

Han lämnade villan, satte sig upp på hästen och red ut genom den stora trädgårdsporten. Då han kom ut på landsvägen fick han syn på Lilith, som tycktes vänta på honom.

Vid ljudet av hästtrampet vände hon sig hastigt om och gick honom till mötes.

— Vad ville hon er? frågade hon ivrigt!

Doktorn sprang av hästen och började gå bredvid henne.

— Kanske förstår ni saken bättre än jag, sade han. Hon önskade att jag skulle övertala er att resa bort härifrån.

Uttrycket i Liliths ansikte förändrades. Hon brast i skratt.

— Sade hon varför? frågade hon med en nästan hård glimt i sina ögon.

— Det förefaller, som skulle hon inte må riktigt väl av luften här.

— Och det tror ni?

— Nej!

— Men ni lovade henne, att ni skulle försöka övertala mig att resa?

Hon betraktade honom med en så skälmsk blick att doktor Mallory impulsivt utbrast:

— Det är det sista jag skulle vilja övertala er till.

Han lät orden åtföljas av en blick, som icke kunde missförstås.

Lilith slog ned blicken och en svag rodnad färgade hennes kinder.

— Jag skall förklara för er varför hon är så angelägen att komma bort härifrån, sade hon. Det är inte mer än rätt och tillbörligt att ni får veta det. Det är troligt att ni får veta ännu mycket mera snart nog, tillade hon med en viss hänsynslös öppenhjärtighet som verkade skrämmande på honom.

— Jag bryr mig inte om att höra något, sade han bråskande och gjorde min av att vilja sätta sig upp på hästen och rida bort.

Liliths ansikte skiftade uttryck. För ett ögonblick vilade hennes hand på hans arm. Så drog hon den åter tillbaka.

— Vänta litet, sade hon. Ni måste höra på mig — jag vill det.

Han hejdade sig tvekande och sänkte blicken mot marken, då orden i ett lidelsefullt utbrott strömmade över hennes läppar.

— Min mor önskar resa härifrån med mig i sitt sällskap, därför att hon i dag träffat en man, som hon ogärna vill återse, en man som vet något, vilket hon icke vill skall bli känt, en man som — — —

Hon tystnade med en halvkvävd snyftning.

Doktor Mallory hade med svidande hjärta lyssnat till henne. Nu slog han avvärjande ut med handen.

— Låt det nu vara nog, sade han. Säg ingenting mera! Jag bryr mig inte om att få veta mera, än vad jag vet. Det är tillräckligt att jag vet, att ni vill stanna här — jag skall göra allt vad jag kan för att hjälpa er.

— Tack, jag vet att ni bistår mig, om ni kan.

— Det jag kan göra är bara alltför litet, sade han.

Hon såg upp till honom med en

A.-Bol. NYA BIKUPAN

Kungsgatan 45. Telefon 5107.

DAMUNDERKLÄDER
BARNKLÄDNINGAR
BABYUTSTYRSLAR

Näsdukar, Brickdukar, Bordlöpare, Ritade Handarbeten, Spetsar och Broderier finnes alltid på lager.
BRUDUTSTYRSLAR UTFÖRAS.
Egen Syatelier.

Varje förståndig husmoder
använder
Pellerins Margarin
i hushållet

Alla som köpa
SPISBRÖD
från
Göteborgs Ångbageri
säga att det är
främst i skörhet och god smak.

Badmössan.

Bagatell

av *TORA RAMM.*

Badmössan hade obarmhärtigt öppnat hans ögon. Hur var det möjligt att samma sak kunde ta sig så olika ut på olika människor? Fullkomligt fenomenalt!

Han drack en ny klunk vermouth och sjönk åter grubblande tillbaka i den bekväma trädgårdsstolen.

När han sett mössan på lilla Brita Holm hade han genast blivit förtjust i den. Formen, det vita bladmotivet på den klargröna kullen, allt hade klätt henne utomordentligt. En annan piff än på hans frus gamla svarta och praktiska skrålla! Men Märta hade då aldrig visat någon överdriven smak. Alltid praktisk och sparsam!

Om han bara inte... Ja, det retade honom mest av allt att det var han själv som gått åstad och köpt en ny badmössa till sin fru. En klargrön med vita bladmotiv. Precis likadan som Brita Holms! Varför skulle hans fru vara sämre än de andra unga damerna!

Och därefter hade han väntat på effekten.

Det skar honom ända in i hjärterötterna, när han nu i minnet genomgick sin missräkning. Han hade aldrig sett att Märta var ful, förrän hon stod där framför honom, blåfrusen, med sammanrynkad panna och ett huvud kring vilket den nya badmössan slöt lika tätt och stramt som skalet kring en kålrot.

Synen hade retat honom på något sätt.

— Den här mössan passar mig inte, hade Märta sagt.

— Ja, det är åtminstone inte mössans fel, hoppade svaret ur honom lika oemotståndligt som korken ur en jäst flaska.

Och han hade visat, *vem* han tyckte mössan klädde. Ungdom var ändå en härlig sak! Han hade kappsummit, pratat, flirtat en liten smula med den pigga lilla Brita Holm, Ack, vilken flicka! Han blev tjugu år yngre bara han såg in i hennes muntra, övermodiga, förtrollande flickögon.

Det skar åter smärtsamt i hans hjärta, när han tänkte på ett par mindre muntra, övermodiga och förtrollande ögon under en av en grön och för trång badmössa hiskligt sammanrynkad panna. Vem i all världen kunde förebrå en man att han kallnade inför en sådan syn!

Nej, Märta fick verkligen finna sig i att... Han hade ju förstått, att hon blivit purken. Sett att hon dragit sig avsides med barnen och tydligen med avsikt summit ut, just när han efter badet passerat förbi. Det passade verkligen inte en kvinna i Märtas ålder att vara fåfäng på det sättet.

Han läppjade ånyo på glaset och slog eld för att tända en ny cigarrett. Men tändstickan föll obrukad ned på sanden.

Genom syrenhäcken kring bersån såg han ljusa klädningar skymta på vägen. Han kände genast igen dem. Det var Brita Holm och hennes goda väninna Maja Kärr — "bihanget" som han kallade henne i sina tankar.

De gingo raskt och pratade ivrigt. Brita såg ond ut.

— Det är sista gången, absolut sista gången, hörde han med ens tydligt hennes röst. I morgon går jag och badar i Svalvik i stället, för att visa Klas hur innerligt jag struntar i den där gamla efterhängsna notarien.

— Tror du säkert att det var därför Klas gick?

— Om det var! Men vad skall jag ta mig till. Notarien släpper mig ju inte ett ögonblick! — "Så den badmössan klär er, fröken Holm. Ni ser ut som en frisk, vacker näckros i den. Skola vi simma ut ett slag, fröken Holm? Ni simmar som en najad, fröken Holm", härmade hon med uppretad stämma. Men han ser minsann inte ut vare sig som en näckros eller en najad, där han flåsar fram! Å, jag är så arg! Varför kan han inte hålla sig till sitt och lämna mig i fred. Nu skall Klas gå och vara ond och tro...

Rösten dog bort.

Notarie Berg satt som bedövad i den bekväma trädgårdsstolen. Färgen steg och sjönk på hans kinder.

En gammal, efterhängsen, flåsande notarie hade hon kallat honom. Tackar mjukast!

Han grep glaset med lätt skälvande hand, tömde det i ett drag och satte det hårt tillbaka på bordet igen.

— Näbbgädda, tänkte han vredgad. En ouppfostrad, kokett och inbilsk flicksnärta, det var vad hon var, den lilla bjäbban Brita Holm.

En gammal, efterhängsen, flåsande notarie! Kunde man tänka sig! Det vågade hon, den där lilla obetydliga nippertippan!

Han avtog hatten och strök med näsduken över hjässan, under vars höga valv all världens rättskunskap låg lagrad.

Från vägen hördes ånyo ljudet av röster.

I solskenet därute såg han en vitklädd kvinnogestalt, kringdansad av tre barbenta, lekande barn. De fladdrade omkring modern såsom brokiga fjärilar kring en blomma.

Notarien tyckte sig aldrig hava sett en vackrare syn. Vreden stillnade ut i hans hjärta för en känsla av den högsta lycksalighet. Så söt hon såg ut i den vita hatten, hans rara, goda lilla Märta! Och så vackra och friska och glada barn hon givit honom!

Det var en strålande och älskvärd äkta man som i nästa minut gick den lilla gruppen till mötes på vägen. Och det var en lycklig familj som kort därpå satt bänkad kring kaffebordet i bersån.

Men i ett dike vid vägen låg en söndersliten grön och vit badmössa — densamma om vilken denna lilla enkla historia är skriven.

—::—

NORDISKA HANDELSBANKEN

STOCKHOLM GÖTEBORG MALMÖ

128 AVDELNINGSKONTOR

Emottager insättningar mot högsta gällande ränta.

Uthyr brand- och dyrkfria förvaringsfack.

Förmedlar köp och försäljning av aktier och obligationer.

Emottager mot billig avgift (s. k. öppen deposition) alla slags värdehandlingar. Avkastning redovisas omedelbart till deponenten.

Emottager till förvaring i kassavalv (s. k. sluten deposition) förseglade lådor, konvolut o. dyl.

Miss Royden och framtidens kvinnor.

"Längre fram i tiden tror jag man skall finna, att kvinnorna äro bättre organisatörer och administratörer än männen", skriver miss Maude Royden i Sunday Pictorial.

"I fråga om att *tolka* äro de lika värdiga. Som skådespelare, talare, vokal- och instrumentalmusici, journalister etc. äro kvinnorna fullt att jämställa med männen. Däremot sällan i egenskap av *skapande* snillen, såsom skalder, konstnärer, dramaturger, kompositörer o. s. v. Varför? Emedan kvinnokönets säregna styrka ej ligger i att skapa konst men väl att dana mänsklighet. Moderskapet kommer alltid att vara mera dyrköpt än faderskapet, kräva mera tid, absorbera mera energi.

Även om alla kvinnor komme att uppfostras till en industri eller ett yrke, skola alltjämt de flesta av dem anse, att giftermålet och moderskapet har det första kravet på dem under en tid, och en mycket viktig tid av deras liv.

Jag tror verkligen inte på allmänna hem eller allmän barnuppfostran. Dessa idéer ha ingen framtid för sig.

Det enskilda hemmet, ojämförligt mycket bättre byggt, ordnat och inrättat än de nutida arbetskrävande "hemmen", kommer att bestå, och de flesta mödrar — om än med arbetsbördan lättad på allt möjligt sätt — skola erfara, att barnen som små dock taga den drygaste delen av deras tid och krafter i anspråk.

De ha utbildats för ett visst kall, som de ägnat sig åt före äktenskapet, och som de ämna fortsätta sedan barnen upphört att vara barn. Då måste staten hålla dem skadeslösa därför att de, under en viss tid åtminstone, ha måst avbryta sin bana, för att göra släktet en livsviktig tjänst. Mycket skall säkert göras inom de kommande hundra åren för att förminska verkan av detta störande avbrott.

Stundom blir det kanske intet avbrott alls. Men staten måste på något sätt erkänna värdet och vikten av moderskapets gärning och kommer säkert också att göra det, innan seklet har förflutit. Men skall icke det avbrott, som enligt min mening moderskapet för de flesta kvinnor måste medföra, bli en beständig handicap om företräde? — Det beror på vad man menar härmed. Skola kvinnorna alltid förbli amatörer? Kanske. Men de skola då samtidigt besitta amatörernas stora och värdefulla förtjänster.

Männen äro experter och ha expertens förtjänster och — fel. De äga hans grundlighet, sakkunskap, skicklighet och överlägsenhet; men även hans ensidighet, brist på balans och oförmåga att se sakerna från mer än en sida.

Kvinnorna skola bliva amatörer. De komma att ha ett mera mångsidigt vetande, en rikare erfarenhet, ett sundare omdöme, ett humanare grepp på saker och förhållanden. De känna till både det husliga och det yrkesmässiga livet, hemmet och verkstaden — de dana både människor och döda ting.

Dessa äro de naturliga ledareförtjänsterna. Det är på grund härav jag tror, att, om jag komme tillbaka till jorden år 2022, jag skulle finna kvinnorna som de styrande. De skola vara lärare, präster, organisatörer, domare, advokater, parlamentsledamöter, statsråd. De skola överallt ha till sin disposition expertens råd, av vilket amatören alltid kommer att i viss grad bero.

Men ingen expert får slutbestämmanderätt. Han är alltför ensidig i sitt åskådningssätt. Det slutliga avgörandet tillhör amatören.

Engelska folket har alltid förstått detta. Det har visat den politiska insikt som vid jämförelse med andra nationer är deras speciella företräde, att ställa amatören över experten i sitt parlaments- och kabinettssystem.

År 2022 skall man finna att Stor-Britannien gått i spetsen för nationerna beträffande att ge kvinnan en hög, ja, dominerande ställning inom alla statens angelägenheter.

—::—

Goda inköp
av Konserver, rökt Lax, rökt Ål, Räkor m. m. i N:o 55. Smör, Ost, Långedragsbröd i N:o 60.
Bazar Alliance.
Tel. 4570 till båda butikerna.
Alla varor av bästa beskaffenhet, Butikerna närmast ing. från Bazargatan.
A. MAGNUSSON

Färsk FISK
Hansson & Silfverstrand
FISKAFFÄR
Bazargatan 8. — Tel. 95 80, 15 380

Köp Olof Asklunds Bröd
Det är bäst

EKSTRÖMS JÄSTMJÖL
ÖREBRO KEM.-TEKN. FABRIK
GRUNDAD 1855

Torvtigheten av vår tro beror på torvtigheten av vad vi äro.

V. Hugo.

*

En falsk vän är som skuggan. När solen skiner kan man ej bli av med honom, men mulnar himlen är han spårlöst försvunnen.

—::—

Varför plågas med dåligt kaffe då Ni kan få Swalanders kaffe! Butiker: Kungsg. 17 Korsg. 13, Bazar Alliance. Prova redan i dag! Säljes endast i egna butiker.

"ANVÄND ALLTID Finess" SKOCREAM
INREGISTRERAT

ÅNGBAGERI A.-B.
ROSENLUNDS BRÖD

Vårda håret!
om det är sjukt eller friskt och använd
ZIWERT'Z Extrait Vegetal
bästa hårkonserveringsmedel. Finnes till salu hos frisörer och i parfymaffärer samt hos Kungl. Hovleverantör *Ziwert'z Eftr. i Göteborg.* Lorensbergsgatan 7. Tel. 10 98.

BREVLÅDA.

Fru H., Örebro. Prenumerationsavgiften kan mycket väl erläggas i frimärken. Samtliga nummer från följetongens början kunna ävenledes erhållas.

Mia H—d. Vi tacka Er för erbjudandet men våga t. v. icke binda oss för flera reseskildringar.

Intresserad. Tur och retur 6 kr. Avgångstid kl. 8,30 f. m.

Ur tjänsten. Red. anhåller om personligt besök.

Dea. Eventuellt kommer ett av de insända bidragen att användas längre fram, då ämnet blir mera aktuellt.

Obeslutsam. Vi ha icke hört annat än gott om platsen i fråga. Oförmågan att fatta ett beslut behöver ej heller bero på olustiga ingivelser utan fastmer på överansträngda nerver. I en dylik situation är handlingen utan överläggning oftast enda räddningen.

—::—

RUM
m. el. utan inack. på längre och kortare tid. Vegetarisk kost efter beställning. H. Kyrkog. 14. 1:a v. **Fru Johansson.**

Vilohemmet Ellensberg
Partille
mottager gäster på längre eller kortare tid.
Moderata priser. Tel. 60.

Av vikt!
Tänk på halvårsskiftet i Juli och förnya prenumerationen, eller bliv prenumerant på
Kvinnornas Tidning
Kr. 3:50 pr 1/2 år.

Arla Mjölk
Distribution på glasflaskor.
— Tel. 40781, 45699 —

tillitsfull blick, som trängde rakt in i hans hjärta.

— Ni kan göra så mycket. Ni anar icke vad det betyder för mig att det finns en människa, som jag kan lita på och be om ett råd. Men tro för all del icke, tillade hon ivrigt, att jag blir illa behandlad. Min mor håller innerligt av mig och har alltid gjort det. Men vi äro i vissa fall av olika åsikt. Vi vet det och undvika därför av princip sådana ämnen som kan väcka strid. Men det är ibland olidligt för mig att rätta mig efter henne i fråga om saker, som bära mig emot.

Den unge läkarens ton var irriterad, när han svarade.

— Bliv inte ond, men jag tror, att ni offrar er mer än vad nödvändigt är och undertrycker er personlighet mera än vad ni egentligen borde. Det förefaller mig, som om fru Ames är en av dessa skenbarligen bräckliga kvinnor, som besitta mycket större styrka än vad man kan drömma om.

Lilith nickade.

— Ni har otvivelaktigt rätt, svarade hon, men jag har henne att tacka för så gränslöst mycket, och jag känner mig förpliktad att så mycket som möjligt foga mig efter hennes infall. Jag var mycket klen som liten och utan hennes kärleksfulla omvårdnad skulle jag inte nu ha levat.

De gingo tillsammans landsvägen framåt utan att tala, hängivande sig åt lyckan att vara i varandras närhet. Då och då möttes deras ögon, och när så skedde, kände de sig försatta till en annan skönare värld, där det icke fanns dammiga landsvägar och höga häckar som begränsade utsikten, en värld där himlavalvet icke fördystrades av moln och ingen östanvind bet i kinden.

Då de nådde köpingens yttersta byggnader, kom Lilith plötsligt till medvetande om att de icke befunno sig i himlen men på jorden, där nyfikna blickar lurade överallt.

— Det är kallt, inte sant? utbrast hon plötsligt och vände sig om.

Innan Mallory hann svara svängde en elegant jaktvagn upp på landsvägen från en biväg. Det satt två herrar i den och båda hälsade, då vagnen rullade förbi.

Doktor Mallory såg frågande på Lilith. — Känner ni överste Seafield, frågade han.

Lilith rodnade och en skugga gled över hennes ansikte.

— Jag känner sir George Paradine — jag har träffat honom tidigare, sade hon.

En stunds tystnad följde. Så drog hon plötsligt ett djupt andetag och utbrast: — Sir George än den man min mor önskar undvika.

En dödstystnad sänkte sig över dem. Det var otänkbart annat än att doktor Mallory skulle önska en närmare förklaring. Lilith kände det, och medvetandet därom gjorde hennes stämma kall och hård, då hon sade:

— Jag vill inte neka till att hans härvaro är oss till besvär. Men då han nu en gång är här föredrar jag att finna mig i detta sakförhållande framför att hals över huvud fly härifrån.

Hon bet tillsammans tänderna och tillkastade den unge läkaren en av dessa trotsiga blickar i vilka han trodde sig läsa den mest barnsliga uppriktighet.

— Jag gillar en ståndpunkt, änskönt jag icke vet om den är klok eller ej.

Hon slog ned ögonen och kämpade synbarligen med sig själv. Slutligen såg hon åter upp med en bedjande blick.

— Jag har en känsla av att jag icke behandlar er rätt, sade hon. Intet är så irriterande som halv förtrolighet, och det är just det jag ger er.

Doktor Mallory betraktade henne med ett uttryck som kom henne att sänka blicken.

— Jag vill vara nöjd med detta, om ni icke kan giva mig mera, viskade han.

Han tryckte hennes hand till avsked, sprang upp på hästen och red bort. Ingen av dem sade farväl — de voro redan komna förbi det stadium, där ord behövas.

Lilith gick långsamt hem. Under resten av dagen undvek hon ett sammanträffande med modern. Hon ville och kunde icke berätta henne om sitt möte med doktorn, och å andra sidan ville hon ej heller för allt i världen medgiva att hennes hjärta hade någon del i de halvt förtroliga samtal, hon förde med den unge, ståtlige läkaren.

Nej, Lilith ville icke ens för sig själv tillstå att ett tillfälligt ord från doktor Mallory, hans leende, hans hälsning i förbigående ägde den minsta betydelse för henne. Ehuru hon erfor det som om blott ljudet av hans stämma berörde nya och förut oanade strängar i hennes inre, föredrog hon att tro att detta uteslutande kunde vara en följd av hennes tidigare ensamhet. Samma ursäkter fann hon för sin benägenhet att ständigt sysselsätta sig med honom i sina tankar. Hon ansåg det vara en oundviklig och naturlig reaktion efter de stora fordringar modern ställt på henne.

Lilith var modern mycket tillgiven. Men hon längtade efter förströelse, ty fru Ames levde mest i sina minnen, och dessa voro lika pinsamma för dem båda.

Emellertid hade den unge läkaren nått ett betydligt längre stycke på självkännedomens väg.

Han hade träffat många andra, både vackra och älskvärda unga damer, men ingen av dem hade förmått att hos honom uppväcka sådana känslor, som framtrollats genom blott en enda blick från Lilith Ames.

Men som han var en förståndig ung man insåg han till fullo nödvändigheten av att bekämpa böjelsen för en kvinna, över vilkens levnad det vilade en slöja av mystik.

Samtidigt var han klok nog att inse, att just denna omständighet kunde bliva ett eggande moment i hans känslor. Ett mysterium är alltid intressant. Men det är ett obehagligt attribut till en ung, vacker kvinna. Och även om doktor Mallory var alltför lojal att misstänka att Lilith vidlåddes av någon vanära, så sade honom dock hans förstånd att det vore klokast att intaga en mera avvaktande hållning, tills han fått närmare kännedom om hennes historia.

Vid hemkomsten meddelade fru Payne honom att överste Seafields tjänare, Dobson, varit där för att invitera doktorn till ett bridgeparti på "The Towers" samma afton.

(Forts.).

—::—

KVINNORNAS TIDNING

N:o 28. 4:de årg. — 13 Juli 1924.

Annonspris: Textsida 25 öre pr mm.
» sista sidan 20 öre p· mm.
Längre annonsering rabatt.

Utkommer varje söndag.
Utgivare och redaktör: INGEBORG DAHLLÖF. För annons- och ekonomiavdelningen: EDITH RICKBERG.
Redaktion och expedition: *Vallgatan 27, Göteborg.* Tel. 18070.

Prenumerationspris:
Helår Kr. 6:—. 1/2 år Kr. 3:50. 1/4 år Kr. 2:—.
Lösnummer 15 öre.
Centraltryckeriet, O. Ericson, Göteborg 1924.

Eftertryck tillåtes gärna om "Kvinnornas Tidning", med hela namnet utsatt, angives som källan.

INNEHÅLL.

——::——

Utlandskrönika
i sammandrag.

Utrikespolitiken har blivit ostadig som väderleken. Ljusnar det på en kant av himmelen, mulnar det strax på en annan. Det är inte längre möjligt att den ena timmen förutsäga vad den nästa bär i sitt sköte. Och ju längre tiden lider, desto svårare har man att bibehålla övertygelsen att det europeiska återuppbyggnadsarbetet ligger i händerna på de målmedvetna och ansvariga män, vilka med åsidosättande av alla oviktiga detaljer, skulle kunna återskänka världen länge efterlängtade normala och förnuftiga förhållanden.

Ännu i förra översikten ingav den vidtagna politiska scenförändringen ett svagt hopp om att skadeståndsfrågan äntligen skulle komma på glid. Under förutsättning att den instundande 16 juli-konferensen i London skulle bära gott i skölden, hade Tyskland böjt sig för Frankrikes sista — man bör kanske hellre säga senaste fordran på generalinspektion av dess militära resurser. Efter samtalet på Cheequers mellan Frankrikes konseljpresident Herriot och Englands premiärminister MacDonald syntes en viss enighet ha uppnåtts rörande såväl de frågor som skulle upptagas på konferensen som de båda ententerepresentanternas ställningstagande till desamma. Man fick åtminstone ett intryck av att den radikale franske politikern och den socialdemokratiske engelske statsmannen i varandra upptäckt tidens män, som insett nödvändigheten av att böja in på försoningspolitikens väg. Men det fanns redan när Herriot tillträdde sin nya ansvarsfulla post som den franska republikens regeringschef och utrikesminister en svans på hans jungfrutal som förtog verkan av alla de övriga löftesrika fraserna och borde ingett vissa farhågor för framtiden. Det var orden om att Frankrike i skadeståndsfrågan icke kunde pruta av på sin solklara rätt. I övrigt ville det göra allt för fredens och samförståndets återställande.

Det hade ju varit fatalt för Frankrike om världen tagit Herriot alltför mycket på de fagra orden. MacDonald tycks i varje fall ha gjort det. Och efter samvaron på Cheequers fanns anledningar till en stegrad fransk oro. Det såg nästan ut som om 16 juli-konferensen verkligen skulle bli en konferens, där något skulle beslutas i enighet och samförstånd.

Men lyckligtvis ha omständigheterna spelat Frankrike ett trumfkort i händerna.

MacDonald är ingen tränad diplomat. Innan han upphöjdes till sin nuvarande post tillhörde han en krets, där diplomatiska formaliteter och finesser icke övas. Det har funnits män såväl inom diplomatien som inom övriga livets områden vilka nått stora mål utan formaliteter. Huruvida MacDonald tillhör deras utvalda skara, får framtiden utvisa. Än så länge beror hans prestige i viss mån på i vilken grad han utåt kan göra intryck av att korrekt fylla en premiärministers delikata kall i formaliteternas land. Och det är i detta hänseende han råkat begå ett ödesdigert misstag. Vid utfärdandet av sina inbjudningar till samtliga i Londonkonferensen deltagande stater har han uteglömt Frankrike! Pinsamma situation! En värd som glömmer själva hedersgästen! Förbiseendet var mera än Frankrike kunde smälta. Förgäves har MacDonald sökt förklara saken med att han ansåg Frankrike såsom medinbjudare och följaktligen som självskriven deltagare. Herriot har funnit sig kränkt. Och till missnöjet över taktlösheten kommer en ännu obehagligare överraskning, nämligen det memorandum MacDonald låtit vidfoga sina inbjudningar till andra stater och som innehåller en rad punkter, till vilkas självständiga formulering den engelske premiärministern möjligen stimulerats under den angenäma samvaron på Cheequers, men från vilkas radikala förslag — att i vissa fall ernå en uppgörelse i skadeståndsfrågan utanför Versaillestraktatens en gång dock oundvikligen åt sprängning dömda ram — Herriot nu i verklighetens nyktra ljus måste ta avstånd. Ty alla politiska scenförändringar till trots har väl Frankrike näppeligen i verkligheten förflyttat sig en enda tum från sin tidigare ståndpunkt i skadeståndsfrågan — det är blott en radikal konseljpresident som för den nationalistiskt-konservative Poincarés politik vidare. Och i grunden är det säkerligen snarare denna omständighet än MacDonalds lilla faute som väckt rabalder och oenighet mellan de två förnämsta konferensdeltagarna innan konferensen ens börjat. Man har fruktat engelsk påtryckning till för stora eftergifter i förväg — ett bindande klotter i den breda marginal, man önskar se oskriven och blank såsom en symbol för Frankrikes trosvisshet ifråga om Versaillestraktatens ofelbarhet.

I Frankrike har händelsen givit vind i seglen åt Herriots politiska motståndare, som begagnat tillfället att söka misstänkliggöra hans lämplighet som handhavare av republikens utrikesangelägenheter och om möjligt framkalla en regeringskris. Situationen har varit såpass hotande att MacDonald, som genom sin oförsiktighet kommit det hela åstad, ansett det nödvändigt att hals över huvud begiva sig till Paris för att klara upp missförståndet och därmed rädda såväl Herriots ära som den allvarligt äventyrade konferensen. Åtgärden har i Frankrike hälsats som ett bevis på Englands värdesättande av de fransk-engelska vänskapsbanden. När detta skrives ha de båda herrarna haft nya samtal, denna gång vid Quai d'Orsay, som lova att återknyta de trådar som brustit.

Och medan dessa små händelser utspelas, med samma resultatlösa sorglöshet som redan skett i åtskilliga runda år står tyska nationen — ett folk på 60 à 70 millioner levande, lidande och kännande människor — med bakbundna händer och väntar avgörandet. Segrar vid en kommande konferens den franska oförsonlighetspolitiken betyder det villkor så hårda att ingen nation, icke ens den redan i förödmjukelser och försakelser tränade tyska kan antaga dem. Segrar England betyder det en lättnad i skuldbördan, ett ögonblicks andrum för ett utpinat folk att hämta igen sig för nya kraftansträngningar.

Men man har icke hunnit till Londonkonferensen än! Och väl där — vad sedan? Det återstår ju ännu åtskilliga städer på världskartan där en skadeståndskonferens icke är hållen, och många väder att vänta än på utrikespolitikens nyckfullt skiftande himmel.

——::——

Från Göteborg till Interlaken.

Reseskizzer

av

RUTH ALMÉN.

I.

"Die See — die ist falsch!"

Det var en av våra reskamrater, en rysk äldre herre, som uttalade denna sanning, då han på vacklande ben gick ned under däck för att ensam i sin hytt genomleva en storm på Nordsjön.

I strålande väder hade vi lämnat Göteborg, förlitande oss på att det var sommartid, att det var juni månad — det måste ju då bli härligt och vilsamt att taga vägen över Nordsjön och slippa sitta innestängd i en trång järnvägskupé hela tiden. Och vackert var det, ända tills vi passerat Skagen, just då fyrarne tändes. Den första, underbara aftonen.

Men sedan bröt det lös!

Och så fingo vi vara med om en riktig storm! Dån som av ideliga kanonskott. Yrande vitt skum, i vilket rägnbågen avspeglade sig, innan den sjönk ned i ett svartgrönt, gapande hål — tag fatt på *det* silverfat, på vilket *den* rägnbågen vilar! — Nya framilande vattenmassor mot vår lilla farkost, som synts oss så stor i hamnen och som rymde så många människor och så mycken last, men som nu bara var ett nötskal, ingenting annat än ett nötskal!

Järnluckor sattes för fönstren, så att icke sjöarne skulle slå sönder dem. Båten knakade i alla sina fogar, då den med sin tunga stenlast sjönk ned mellan sjöarna. Litet var började sätta sig in uti att det kunde bli ens "sidste Reise". I hytterna stod anslaget vilken räddningsbåt som tillkom var och en, *om — — —!*

Kaptenen var arg som ett bi. Förty det var visst något gammal skrock, som förutsagt denna storm för honom! — Och skrocket, som smyger utmed kyrkogårdsmurarna, som bor i de stora skogarna och inte föraktar vindar och källarhål, trivs också på öppna sjön! Det trollet håller till i tackel och tåg, och passar till och med på att smita in i kaptenens hytt! På visit hos självaste överbefälet!

Kaptenen tillstod sedan, att det var den värsta resa han gjort detta år. Och då lågo vinter- och vårstormarna bakom honom! Och han försäkrade oss, att om någon har ett hundliv, så har sjömannen det!

Ja, ja — "die See, die ist falsch!"

Litet var av oss drog en suck av lättnad, då vi efter att vara försenade ett dygn, äntligen lotsades in på redden i Rotterdam.

Hur egendomlig är icke den holländska kustens profil för den som första gången kommer dit! Den har ju mycket gemensamt med Skåne och Danmark, och ändå, hur olika!

I det tåg, som skulle fört oss till Basel, och till vilket vi skulle gå direkt från båten, stodo våra platser lediga för andra! Det gällde nu att i Rotterdam få tak över huvudet och få vila ut efter sjösjukan innan vi fortsatte.

Vi hade ingen aning om vilket hotell vi skulle välja, och med språket stodo vi oss tämligen slätt. Det var därför med en tacksamhet som gränsade till vild förtjusning vi emottogo erbjudandet att få taga vår tillflykt till svenska sjömansmissionen, därtill inbjudna av en av denna missions ledande män, fil. d:r Y., som varit med på resan.

Svenska kyrkan, Boompjes 122, och skandinaviska sjömanshemmet ha ett idealiskt läge vid hamnen, och utsikten därifrån är storslagen. Vi fingo tillfälle bese läsesalarne, kyrksalen och hela hemmet, och fingo en idé om, vad sjömansmissionen uträttar, och att den är ett av de mest behjärtansvärda företagen i den kristliga kärleksverksamheten. — *"Skriv hem!"* står det med stora bokstäver över skrivborden. Det är kanske något som sjöbussarne annars allt för ofta glömma då de känna fast mark under fötterna — glömma, tills det är för sent!

Hos det vänliga paret N. på sjömanshemmet finnas några gästrum även för andra än sjömän. Hur härligt var det inte att få sova där, i det stora, trevliga rummet hos de rara människorna, i stället för att slungas först mot den ena väggen och sedan mot den andra i en liten trång hytt, yr och sjuk!

Men allt det där berodde ju på oturen med vädret. En Nordsjöresa *kan* naturligtvis vara en underbar upplevelse. — En av mina väninnor har talat om för mig, att hon till och med kokat knäck uppe på däcket över en liten spritlåga i den fullkomligaste blekstiltje under en sådan resa. Det var annat, det!

För att få se litet av Rotterdam försummade vi ännu ett tåg. — Där äro gator, som något påminna om gamla Hamburg, där finnas nya kvarter med en överflödande grönska, där finns mycket, mycket mer, som är sevärt. Storslagnast äro väl ändå de många hamnarna — där är icke bara *en* hamn!

Så sutto vi sedan på tåget för att i ett sträck och i genomgående vagn fortsätta till Basel. Tullen var icke besvärlig. Den bara satte sina små kritstreck på våra kolli, efter att vi visat pass och biljetter.

Kom ej och säg att man just ingenting ser genom ett kupéfönster! Man ser *mycket* första gången man reser genom ett okänt land. —

"Sitt till vänster i kupén när du reser från Basel till Interlaken, och du får en upplevelse!" skrev en god vän till mig.

"But that is another story", säger Kipling.

——::——

(Eftertryck förbjudes.)

En chans åt kvinnorna.

Av *HILDA SACHS.*

Svenska Kvinnors Medborgarförbunds artikelserie.

Årets riksdag har vad de kvinnliga intressena angår förlupit i motgångens tecken: alla de frågor, som röra kvinnors ställning, ha fått en ogynnsam lösning.

I den lag, som för fyra år sedan antogs rörande barn inom äktenskap, och även i den nya giftermålsbalken erkändes principen om likställighet mellan äkta makar. I lagen om förmynderskap har denna likställighet nu frångåtts.

I lagen om gift kvinnas nationalitet har man allt fortfarande låtit hustrun i statsborgerligt avseende intaga en bipersons ställning.

Ikraftträdandet av lagen om kvinnas behörighet till statstjänst, vilken antogs av förra årets riksdag, har åter blivit uppskjutet.

En motion om återupptagande av en påbörjad men avbruten utredning om bättre vård åt barnaföderskor och späda barn blev avslagen.

Motion hade väckts om anslag till en kvinnlig kurator för att hjälpa de från tvångsarbetsanstalt frigivna kvinnorna att få arbete och att ordna deras förhållanden. Även denna motion avslogs.

Ofördtydbart anse riksdagsmännens flertal de få kvinnorna i riksdagen vara en liten kontingent, som man kan vårdslösa. Dessa få kvinnor representera dock halva landets — inte blott sina partier utan hälften av landets inbyggare — så länge det finns särskilda kvinnofrågor. De manliga representanterna synas glömma detta.

Vi ha således för få kvinnor i riksdagen.

Emellertid har just den gångna riksdagen själv givit oss ett medel att avhjälpa detta. Den har på förslag av regeringen beslutat en ändring i valmetoden vid Andrakammarvalen. Alla valsedlar skola som bekant ha en partibeteckning. Enligt den nu beslutade ändringen kunna de därjämte förses med en underpartibeteckning och under denna en fraktionsbeteckning. Användandet av dessa två nya slag av beteckningar är dock icke obligatoriskt. En valsedel kan alltså ha antingen en beteckning, partibeteckning, eller två, parti- och underpartibeteckning, eller tre, parti-, underparti- och fraktionsbeteckning. Avsikten med de nya beteckningarna är följande:

Underbeteckningen avser att möjliggöra samgående under gemensam partibeteckning av två eller flera olika partier. Dylika allianser ha ju förut förekommit, varvid de samgående partierna haft samma partibeteckning men under denna olika kandidatlistor. Den nuvarande metoden för sammanräkningen av rösterna under samma partibeteckning kräver emellertid vid dylikt samgående en obrottslig sammanhållning kring varje partis lista, ty minsta avvikelse från den av partiet uppgjorda s. k. officiella vallistan kan vålla partiet förluster av ett mandat, som eljest skulle ha tillfallit den. Med särskild underpartibeteckning under en gemensam partibeteckning kan emellertid varje parti inom sig vara hur splittrat som helst utan att detta inverkar på dess utsikter i förhållande till andra partier under den gemensamma partibeteckningen. Det är klart att liksom underpartibeteckningar kunna användas för att skilja partier, som ingått valkartell, kunna de även inom ett parti, som icke ingått dylik kartell, användas till att skilja olika fraktioner inom partiet, vilka ha divergerande åsikter i en viss fråga (t. ex. i nykterhetsfrågan) eller skiljas av olika intressen (t. ex. motsättningen mellan stad och land). Om nu dylika motsättningar förefinnas inom ett parti, som ingått allians med ett annat och går med egen underpartibeteckning, behövs tydligen en tredje beteckning för att skilja dessa fraktioner. Detta är just fraktionsbeteckningens syfte.

Om alltså högern och bondeförbundet gå ihop under den gemensamma partibeteckningen "Samlingslistan", kunna de sedan ha var sin underbeteckning t. ex. "De moderata" och "Bondeförbundet". Sedan kunna t. ex. inom "De moderata" förekomma fraktionsbeteckningarna "Stadslistan" och "Landsbygdslistan".

SKANDINAVISKA KREDITAKTIEBOLAGET
GÖTEBORG - STOCKHOLM - MALMÖ

Avdelningskontor över hela landet

Egna fonder Kr. 182,000,000:—

Gottgör å insatta medel högsta gällande ränta

Telegramadress "Kreditbolaget"

(Inf. gen. Göteb. Tandläkaresällskap)
Tandläkare Anne-Marie Heijde
Vasaplatsen 1. Telefon 15500.
Rådfrågning: Vard. 1/2 2—1/2 3, övriga tider efter avtal.

Nu kan det tänkas att inom ett parti en del sedlar ha underpartibeteckning och en del icke. I ovanstående fall kan det — åtminstone teoretiskt — tänkas, att några väljare rösta med partibeteckningen "Samlingslistan" utan underbeteckning. Alla dylika sedlar räknas då som ett underparti för sig. På samma sätt om t. ex. under underpartibeteckningen "Bondeförbundet" några sätta fraktionsbeteckningen "Nykterhetsvännerna" men de övriga ingen fraktionsbeteckning, bilda alla sedlar utan fraktionsbeteckning en fraktion och "Nykterhetsvännerna" en annan.

Denna ändring av valmetoden synes erbjuda kvinnorna en välbehövlig utsikt till ökad representation vid de förestående Andrakammarvalen. Ändringen kommer nämligen att tillämpas vid valen redan i höst.

Eliel Löfgren yttrade visserligen en gång på tal om partilistorna det bevingade ordet "den obligatoriska kvinnan". Men om nu också den obligatoriska kvinnan sättes upp på en kandidatlista, är det mycket osäkert, att hon sättes på en sådan plats att hon kan bli vald. Vad som däremot är säkert är att hon kommer så sorgesamt ensam. Om nu inom varje parti under partibeteckningen (vid allians under underpartibeteckningen) uppsattes en särskild lista med underpartibeteckning (respektive fraktionsbeteckning) "Kvinnornas lista" el. dyl. upptagande endast kvinnonamn, bör det finnas betydligt större utsikter att flertalet kvinnor inom varje parti komme att rösta med dessa listor, än att de skulle rösta med ett eventuellt med de olika politiska partierna konkurrerande särskilt kvinnoparti med kandidater tillhörande olika partier. Detta allra helst som de genom att begagna sig av den nyinförda ändringen icke riskera att vålla det parti de tillhöra minsta mandatförlust eller att bidraga till att valet av en kvinna tillhörande annat parti än de själva. Men det stora antalet kvinnliga väljare vi äga bör också därmed ett stort antal kvinnor kunna insättas i riksdagen.

Norges kvinnor, som gått före vårt lands i fråga om rösträtt och valbarhet, ha redan insett att de böra kraftigare verka för sina krav och i år satt en livlig aktion i gång för en s. k. kvinnlig enhetsfront. Det tycks som om litet varstädes kvinnorna efter att ha förvärvat rösträtten, möttes i sina strävanden av ett kallsinnigt: Nu har du fått denna rätt, hjälp dig nu själv!

Det är också detta vi böra göra. Och detta icke endast för att vinna något för oss själva. De reformer vi eftersträva gälla icke endast oss, de gälla hela folket. Att mödrar icke duka under av brist på vård är en hela landets angelägenhet; att kvinnor, som anses så skadliga för samhället, att de åläggas frihetsförlust för att uppfostras, sedan lämnas utan en stödjande hand är också något som rör hela samhället. Det finns för övrigt icke en enda fråga inom riksdagens arbetsfält, som icke rör kvinnorna lika mycket som den rör männen. Skatter, lönefrågor, undervisning, försvar, fredssträvanden, allt har för oss samma vikt som för dem. Vår enkla skyldighet såväl som vår enkla rätt säga oss därför att vi böra sätta in all den kraft vi kunna för att ta vår del av mödan.

—::—

PÄRLOR JUVELER
i modern infattning fördelaktigast hos
K. Anderson
Hovjuvelerare. Ö. Hamng. 41.

Hemmets tidning
— är —
Göteborgs Aftonblad
Särskild, omväxlande avdelning för kvinnan och hemmet.
I varje nummer, värdefulla artiklar i olika frågor, berättelse, följetong, kåserier.
Pr kvartal 7.50 fritt hemburen.
Lösnummerpris 10 öre.

Bengta Hansson.

†

Grundläggarinnan och föreståndarinnan för Bethanihemmet i Göteborg, fröken Bengta Hansson har den 7 juli avlidit å Askim i en ålder av 73 år.

Dödsbudet innebär förlusten av en sällsynt offervillig och varmhjärtad personlighet, som i det stilla och tysta ägnat sitt liv åt en krävande och välsignelserik gärning. Född i Blentarps församling i Skåne kom fröken Hansson redan i unga år till Stockholm för att där ägna sig åt sjukvården. Under sin utbildningstid på diakonissanstalten därstädes väcktes emellertid hennes intresse för sinnesslövården, och under en följande verksamhetsperiod av 12 år på Johannisbergs sinnesslöanstalt fästes hennes håg för alltid vid denna uppgift, som sedermera skulle bli hennes livskall. År 1895 kunde hon stifta ett eget hem för sinnesslöa i Göteborg — det numera i vårt samhälle välkända Bethaniahemmet. Begynnande under de anspråkslösaste förhållanden i förhyrda lokaler och med endast tre elever, förfogar det i närvarande stund över egna fastigheter såväl i staden som för sin avdelning ute vid Askim, vilka numera skänka hem och hägn åt 132 elever. Att genom lämplig utbildning och sysselsättning mildra de sinnesslöas lott och i största möjliga utsträckning göra dem nyttiga för samhället var hennes livs stora uppgift — och största glädje. Hemmet blev hennes hela värld, och när hon nu icke finnes mer står denna värld försänkt i sorg och saknad, berövad det varmt klappande hjärta, den ömma, ordnande och stödjande hand som i nära tre decennier offervilligt och framgångsrikt lett dess öden.

—::—

Genom endräkt tillväxa obetydliga saker, och genom skiljaktighet tillintetgöras stora.

Livius.

De, som icke förnimma mörkret, skola aldrig längta efter ljus.

Buckle.

Vad man ej vet, just det behövde man, och vad man vet, kan man ej nyttja.

Goethe.

Samhällsproblemet "den unga flickan."

Ett genmäle.

Från en högt ärad manlig insändare har Kvinnornas Tidning haft nöjet mottaga nedanstående tänkvärda ord i anledning av en i förra numret under rubriken här ovan införd artikel.

Vår insändare skriver:

Till föregående uppsats med samma rubrik (i nr 27 av denna tidning) kan jag ej underlåta att knyta några reflexioner. I likhet med rektor Hansen är jag också skolman, och i likhet med honom har jag fått många ungas förtroende, och fått efter förmåga ge råd och hjälp. I olikhet med honom, efter vad det synes av hans citerade artikel, har jag haft samundervisning och mottagit förtroende av ungdomar av båda könen. Måhända har detta bidragit till att ge mig en annan syn på samhällsproblemet "den unga flickan", än rektor Hansen framställer i sin artikel.

Jag förstår mycket väl hans tal om "den kvinnliga ungdomens medansvarighet i ett så stort antal unga mäns moraliska förfall". Men rektor Hansen tycks inte till sin pedagogiska erfarenhet ha lagt iakttagelsen av hur män i allmänhet och speciellt unga män tyda flickans ord och handlingar. Ett exempel! Jag är på skolresa och har ett antal femtonåringar, gossar och flickor, i sällskapet. Vi bli inkvarterade i tre rum, gossarna i nr 1, flickorna i nr 2, jag i nr 3. Mellan gossarnas rum och flickornas är en dörr, stängd men inte låst. En vildbasare bland flickorna tar sig orådet före att glänta lite försiktigt på dörren till gossarnas rum, när de hålla på att gå till sängs på kvällen. De andra protestera högljutt. Gossarna ta sig anledning av "inviten" och — slänga upp dörren på vid gavel till flickornas stora förfäran.

En sträng pedagog skulle antagligen brännmärka flickans tilltag som fräckt och mena, att de — flickorna — hade sig själva att skylla för obehaget, som blev följden. Naturligtvis handlade hon oförståndigt. Men det var orätt av gossarna att uppfatta hennes handling som en invit till att gå längre, ty — *så var den icke menad.* Hon blev själv dödligt förskräckt, när hon märkte varthän det bar. Och här synes mig huvudfelet ligga. Snart sagt varje liten åtbörd, varje litet ord från en flicka tydes av gossen som en invit till närgångenhet. Räcker hon ut ett lillfinger, så tar han hela handen och hela armen. Och sedan säger han: "Hon gav mig, och jag tog." Och till denna föreställning om kvinnan fostras han från barndomsdagar av litteratur, av konst, av nöjesliv, av press, ofta nog av lärare, med ett ord — *av män.* Rannsaka nogare de unga männen, som "förförts" av kvinnor. Jag vågar påstå, att i ett överraskande stort antal fall har förförelsen skett analogt med det anförda exemplet.

Varför skola vi inrätta vårt samhälle så, att dess framtid skall bero av att unga, oerfarna, livsglada flickor förstå att väga varje sitt ord, vakta varje sin handling, så att den icke kan tydas till en invit åt mannen? Varför kunna vi inte göra klart för de unga männen, som växa upp, att det är en skam att först skapa en frestelse, så falla för den och till sist skjuta skulden på den, som har mesta skadan av fallet?

Ty det är sant, vad rektor Hansen anför, att "en man har obetingat flera möjligheter att resa sig efter en moralisk nedgång, än vad en kvinna har". Men det är sant i annan betydelse, än rektor Hansen menar. För att ta ett extremt fall — en man, som ämnar bli lärare, kan under sin utbildningstid knyta sexuella förbindelser på gatan, han kan t. o. m. ådraga sig venerisk sjukdom, och samhället lägger intet hinder i vägen för honom både att fullfölja sin utbildning, utöva sin lärar- (och uppfostrar-!) verksamhet, även i samskolor och flickskolor, samt bilda familj, så snart sjukdomen kan anses botad. Han betraktas och bemötes som hederlig man. Vad finnes det för svårighet för honom att moraliskt upprättas, då ungdomslidelserna rasat över. Men en kvinna! Låt henne försöka att efter en tids gatuliv vinna en motsvarande ställning i samhället eller vinna en man, som tillsammans med henne vill bilda familj. I nio fall av tio är hon utstött ur samhället, och hur stor moralisk kraft hon än har, äro hennes försök att resa sig nästan ofelbart fåfänga.

Och detta beror — enligt vad en erfaren pedagog, som "haft på sin lott ett icke obetydligt räddningsarbete etc.", låter påskina — på någon slags undermålighet i kvinnans natur, en inneboende oförmåga att resa sig!

Man kan inte underlåta att fråga sig, när erfarna ungdomsledare visa sådan brist på iakttagelse och omdöme, vad som egentligen berättigar dem att vänta något omdöme av ungdomen, allra minst av samhällsproblemet "den unga flickan".

A. B.

—::—

VISKAFORS

SJÖJUNGFRUSKOR

A.-B. FERD. LUNDQUIST & Co.
för alltid på lager alla
VISKAFORS
skodon till fabrikspriser.

Har Ni något
att sälja, köpa, hyra ut eller byta, så annonsera det i
Göteborgs Morgonpost
Morgonens förnämsta annonsorgan

Söker Ni någon
tjänare, våning, plats eller annat, så annonsera det i
Göteborgs Morgonpost
Göteborgs största morgontidning.

Natur o. kultur.

En vandring i det gröna.

Om man en het sommardag vill söka skogens svalka, skugga och djupa tystnad finns ingen plats bättre ägnad härför än Göteborgs naturpark vid Änggården.

I Göteborgs naturpark är naturen lämnad åt sig själv, växande i vildhet och frihet, utkämpande sin kamp utan ingripande av mäniskohand. Bortsett från det vetenskapliga intresse som denna ståtliga anläggning först och främst avser att rikta, måste ett dylikt stycke natur alltid utöva sin särskilda tjusning på människosinnet.

Det är också nästan med en känsla av andakt man inträder i denna vildvuxna, snåriga, i en grön skymning insvepta skogspark, vari endast de smala, banade stigarna vittna om mänskligt ingrepp. Själva luften är en annan än därute, fuktig, bemängd, mättad med livets och förruttnelsens dofter, som stiga upp ur djup och raviner. Allt ger ett intryck av sjudande liv. Det växer så att man nästan tycker sig höra det. Växer och växer igen till allt tätare snår, allt skyhögare valv. Och det får växa. Vilt, orört, otuktat, i obunden frihet. Faller ett träd får det ligga så som det föll, bladens högar hopa sig, grenar och kvistar betäcka marken, grödan vissnar ned, starka, svaga och mot varandra fientliga arter övervinna, bekämpa eller utrota varandra. Man tycker sig nästan förnimma hur intensivt det kämpas. Redan nu! Vad skall det då icke bli om hundra år, när pygmén blivit en jätte!

Är naturparken vacker? Knappast! Snarare sällsam — förhäxande. Panstämning — Panskräck lurar i skymning och snår. Allt blir så overkligt därinne. Det risslar från osynliga bäckar och droppar från osynliga blad. Bränner solen genom valven någon gång, öppnar sig en glänta, leder stigen upp mot ett berg vidgas bröstet av lättnad och befrielse.

Men man är snart tillbaka inne i snåren igen. Det är trollskogen i Shakespeares Midsommarnattsdröm, — den förhäxade tystnaden i Böcklins duk med enhörningen.

Urtidsstämning! Urtidsro!

Man rycker nästan till när en polisuniform plötsligt dyker upp alldeles intill en. Men när man hunnit vänja sig vid verkligheten välsignar man den betryggande och oväntade synen. Man vet icke varifrån den kom eller vart den går. Här finns ingen utsikt, skogen döljer. Man ser ingenting, men ses kanske själv, man känner sig kanske en smula bävande, men verkar måhända själv utan att ana det tusen gånger mera störande och skrämmande på de oräkneliga kryp som anddlöst sitta och iakttaga ens jätteskepnad från stigar och snår.

När man omsider träder ut i den ljusa öppna botaniska trädgården är det med en känsla av att ha sluppit ut i verkligheten igen genom Bergakungens port. Man har upplevat primitiviteten, gläntat på dörren till det ursprungligas mystik — och vill glänta igen.

Men man går icke tillbaka. Man har för dagen fått nog av detta stolta och mäktiga vittnesbörd om hurudan naturen *är* och går vidare för att uppsöka ett annat icke mindre mäktigt och stolt vittnesbörd om hurudan den *kan* bli.

Efter snåren, vildheten, dunklet därinne i naturens park, vilken syn att se dessa gröna ansade gräsmattor, dessa höga, härliga fristående träd, dessa vackra anordningar med dammar, breda chausséer, djur, planteringar i kulturens! Hur naturfager dock Slottsskogen är — denna evigt nya upplevelse för varje ny gång man ser den! Man kan aldrig nog beundra ordningen, den tuktade storslagenheten, öppenheten hos denna i sanning enastående folkpark. Varthelst man går, varthän man blickar idel skönhet och ögonlust! Svarta svanor och vita svanor på gröna vatten. Väna björkhagar, ekbackar, furudungar, vägar som parkettgolv kring spegelklara dammar, bergsstigar, skogsstigar, utsiktspunkter som lägga stad och fjord milsvitt under ens ögon. Vilken nyck av naturen att ha brutit in detta yppiga, frodiga storvulna landskap mellan ett par margiga bergarmar!

På ett träd står en anslagstavla: Planteringarna anbefallas i allmänhetens skydd! En vädjan som icke fått förklinga ohörd. Kanske att den just på grund av sin hövliga formu-

Vill Ni ha vackra hållbara Gardiner
KÖP DÅ TANGENS GARDINER
Bästa Fabrikat
Tangens Gardiner
platsens största sortering hos
A.-B. Carl Johnsson
Kungstorget.

BLOMSTER-hälsningar över hela jorden.
Kungl. Hovleverantör
Beställningar å blommor ombesörjes kostnadsfritt under garanti för omsorgsfullt utförande å alla platser av
Vasa Blomsterhandel
GUSTAF EKMAN
Telefon 4314 — 10365. Telegr. Vasa.
Medlem av Föreningen för blomsterbeställningsförmedling samt de internationella organisationerna F. T. D. i U. S. A. samt B—V. i Tyskland. 6000 medlemmar
Säg det med Blommor!

MERKUR-TVÅLEN
är även som badtvål den förnämsta.

NADCO HENFÄRGER

Offentliga nöjen.

Lilla Teatern.

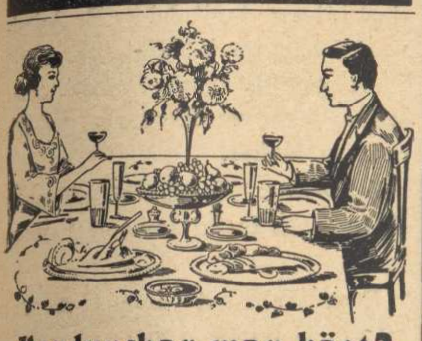
Varje afton kl. 8.
Lördag och Söndag 7 och 9.
Bröllopet på Solö.

Slottskogens Friluftsteater

Vid gynnsam väderlek uppföres varje afton kl. 8 e. m. Selma Lagerlöfs DUNUNGEN. Tel. 108 25 meddelar kl. 6—7 e. m. om förest. gives. Bijettpriser: 2.20, 1.10 och 55 öre.

City SKO-MAGASIN
KUNGSGAT. 51 · TEL. 9179
Förnämsta inköpskälla av lätta
Sommarskodon

Var lunchar man bäst?

Björngårdsvillan Slottskogen
1:sta kl. matsals- och konditori-servering. Musik dagligen. Fjolårets priser sänkta med 20—25 %. Best. pr tel. 19268.

Vita Bandets Restaurant
Kungsgatan 41. - Telefon 107 89.
Slottskogen, vid stora dammen.

lering blivit allmänt respekterad av ett folk, som icke tål att befallas eller förbjudas.

—::—

Slottsskogens friluftsteater,

vilken som bekant står under direktion av Nya Teaterns välkända direktörspar, hr o. fru Hjalmar Selander, uppför varje afton kl. 8 vid gynnsam väderlek Selma Lagerlöfs Dunungen.

*

Lilla teatern

har redan kunnat fira silverbröllop. Med kännedom om pjäsernas livslängd på denna teater kan man förutspå att det nog blir guld-, diamant- och järnbröllop med, innan brudparet på Solö avskrives på programmet.

Sverige och svenskarna genom utländska ögon.

Den danska tidningen Nationaltidendes senaste söndagsbilaga innehåller en ur svensk synpunkt synnerligen intressant intervju, vari fru Lillan Zahle, maka till Danmarks förutvarande minister i Stockholm, kammarherre Herluf Zahle, efter flerårig vistelse i den svenska huvudstaden gör en del lovordande och smickrande uttalanden om Svergie och svenskarna.

Vi tillåta oss citera följande vackra ord om vår nation:

”Vad jag tycker om svenskarna? — Vi tycka båda så mycket om dem däruppe, (i Stockholm). Det är över svenskarna något — je ne sais quoi! — en grandezza, en prägel av kultur, en förmåga att skänka fästlig glans åt tillvaron. Något storstilat i livsåskådning och sätt att vara. Det är som om var och en ägde hela Sveriges stolta historia genom århundraden i blodet — Gustaf Adolf och Carl XII. De fortleva ännu; man anar dem överallt. Och detta är icke något utmärkande blott för aristokratien. Det finns på djupet i alla samhällslager, det hör liksom samman med att vara svensk. Den svenska socialdemokratien bär ju också sin prägel därav. En man som Branting är *svensk* och en politiker av stora dimensioner och stor kultur.

... Jag vet nog att man talar om svensk kyla, förnämhet och stelhet. Men det är icke sant. Svenskarna äro blott *stilfulla*. Detta folk har ej för intet upplevat Gustaf III kulturperiod. Också den ligger dem ännu i blodet. De svenskar jag lärt känna ha utmärkt sig för en djup, sund och frimodig mänsklighet. Det är just något karaktäristiskt för svenskarna att de förmå bevara stilfullhet och värdighet utan all småaktighet och utan att behöva pruta av på en fri naturlighet i sitt väsen och uppträdande. Allt detta trivs sida vid sida, ty det är medfött...

Landet? — Ja, det är ett skönt land. Vi ha nu för övrigt icke rest omkring i det så mycket, men dock sett en del. Det är en förunderlig glans över dessa vatten och skogar, en bedårande belysning över dessa nätter, som äro så klara och långt ljusare än här. Och stockholmarna förstå att njuta dem. En nattlig fäst i dessa omgivningar kan vara en sällsam upplevelse... Och det är icke allenast naturskönheten och den nordiska natten som avgör intrycket. Det är svenskens förmåga att skapa festivitas omkring sig... Den är ett av de mest utmärkande dragen i nationens karaktär.”

—::—

Ur diktarnes drömliv.

Till de artiklar om drömmens mysterium vi tidigare återgivit foga vi här nedan en ur Die Gartenlaube av dr Rudolf Krauss.

Så länge en tänkande mänsklighet existerat, hava lärda och olärda filosofer och medicinare, skriftställare och skalder ivrigt eftersträvat att tränga in i detta fantasirikes hemligheter, vari vårt eget livs upplevelser återspegla sig liksom förvandlade av en putslustig Puck. Skalderna synas i första hand kallade att lyfta på Isisslöjan, och på detta område ha mången gång deras ingivelser gått före vetenskapens resultat.

Dröm och poesi, ja konsten överhuvud, t. o. m. som framsprungen ur den högsta genialitet, flyta ur samma källa, vars dunkla djup ännu är outforskat. Drömmen är enligt Jean Paul ofrivllig diktning.

Måste man alltså ej på förhand antaga, att skalderna drömma vackrast och livligast? Detta bekräftas emellertid ej alltid av erfarenheten; ty det finns ju också diktare, vilkas produktion mera beror på konstförstånd än på fantasi. Så t. ex. säges det om Lessing, att han nästan aldrig drömt. Men om flertalet av skalderna gäller dock den regeln, att de blivit utvalda framför andra dödliga till att smaka drömvisionernas hela sötma och bitterhet. Emellertid veta vi tyvärr alltför lite därom, emedan jämförelsevis ganska få ansett det löna mödan att uppteckna sina drömmar eller göra något uttalande i frågan. Med rätta beklagar Isolde Kurz i sin vackra bok ”Traumland”, att man känner den minsta lilla lapp, som Goethe skrivit, under det hela den inre hälften av hans väsen, nämligen just hans drömvärld, gått förlorad för eftervärlden för alltid.

Först romantiken har lärt diktarne att giva akt på sina egna drömmar och på drömmandet överhuvud. Den snillrike humoristen Lichtenberg tar här initiativet. Han har ej blott upptecknat ett antal märkvärdiga drömmar utan även uttalat sina tankar om drömmens väsen och betydelse. ”Vi leva och ha förnimmelse såväl under dröm som vaka, och det ena utgör såväl som det andra en del av vår existens. Det hör till människans företräden, att hon drömmer, och att hon vet det. Man har näppeligen ännu rätt begagnat sig av detta företräde. Drömmen är en ej oväsentlig del av det mänskliga livet. Drömmarna smälta omärkligt samman med vår vaka, och man kan ej säga, var den ena slutar och den andra börjar”. Jean Paul har sedan trätt i Lichtenbergs spår. Men ingen har haft så djupa rötter i drömlivets mark som E. T. A. Hoffman, den s. k. ”Spök-Hoffman”. ”Andevärlden”, säger han, ”har utkorat drömmen till en än skräckinjagande, än vänlig och lyckobringande budbärare till jordevarelserna”. Framför allt känner han väl till den omärkliga övergången från ett tillstånd till ett annat, som föregår insomnandet, varom också Lichtenberg talar, och i sina berättelser låter han skickelsedigra drömmar åter och åter framträda i spöklik realitet. Ojämförligt mera objektiv än den av det dämoniska fängslade Hoffman förhöll sig Hebbel. Vi ha honom att tacka för de viktigaste förklaringar över denna sida av andelivet, som han nedlagt i sina oskattbara dagböcker. Han förklarar sömnen för inseglet, som tryckes på en varelse av en högre makt, drömmen centralpunkten för den mänskliga själens alla hemligheter. ”En människa”, heter det på ett annat ställe i hans dagböcker, ”som ville nedskriva alla sina drömmar utan undantag, utan hänsyn, troget och omständligt utan kommentarer, skulle skänka mänskligheten en stor gåva”. Detta har Hebbel verkligen gjort själv. Jämte värdefulla bidrag till drömlivets teori följa talrika berättelser om det, som han själv och hans närmaste, i synnerhet hans maka Christina, den firade skådespelerskan, ha drömt. Vi erfara därigenom bl. a. att han i drömmen ej kunde bli fri från minnet av den tröstlösa fattigdomen i hans barndomshem även efter sin glänsande upphöjelse, alldeles så som en olycksalig dröm ständigt och åter gjorde Rosegger till skräddargesäll igen, då han redan blivit en berömd författare. Men det mesta av det, som Hebbel upplevde i sina nattliga syner, hängde dock tillsammans med hans kallelse som tragisk skald. Så visade sig ofta för honom under hans studenttid i München Napoleon den I:s härskargestalt, som han en tid bestämt till hjälte i ett drama. I allmänhet voro de drömmar, som han ansåg värdiga att teckna upp, viktiga motiv för hans konstnärliga skapande, och vid läsandet av hans dikter kan man se i detalj, hur mycket han utnyttjat av dessa. Hebbel fortsatte t. o. m. i drömmen att leva med dem av sina poetiska karaktärer, varmed han sysselsatt sig kort före insomnandet. Och i detta viljelösa tillstånd fick han idéer till nya dikter, ja diktade han formligen. Även andra skalder och t. o. m. dilettantiska rimsnidare, få ej sällan uppleva detta.

Även Mörike, Freiligrath, Gottfried Keller finna vi bland dem, som fäst vikt vid sina drömmar. Då Keller en gång uppdukade en lustig historia, visade sällskapet misstrogna miner, och en annan gång uttalade någon t. o. m. den misstanken, att han själv hittade på sina drömmar. Just sådana ledsamma erfarenheter kunna ha förmått mången till att hellre behålla sina nattliga syner för sig själv än att utsätta sig för misstanken att sätta ihop historier. En djup inblick i drömmens väsen har också öppnats för oss genom skalden o. filosofen Friedrich Nietzsche. Han har bl. a. uttalat den egendomliga tanken, att drömmen skulle återföra oss till den mänskliga kulturens första tider och giva oss ett medel i handen att bättre förstå dessa. Av nu levande skalder har Isolde Kurz begåvat oss med en skildring av sina fantastiska drömmar.

Men om nu också alltför många diktare förtegat sitt drömliv, så medföra dock de betydelsefulla drömmar, som de lägga i munnen på sina diktade gestalter, en del indirekta slutsatser rörande deras förhållande till själens nattliga utsvävningar. Lyriker, epiker, dramaturger, alla kunna de ej undvara detta hjälpmedel till karaktäristik eller stämningsmåleri. Och det finns inget slag av drömmar, som är dem främmande, så att varje vetenskaplig teori kan åberopa sig på en massa exempel från diktarnes skrifter. Där äro nu först de aningsdigra profetiska drömmarna, som i tusende olika former alltifrån antikens heliga orakel leva kvar genom tiderna ända in i våra dagar. På dessa uppbygges den grekiska Ödipus-tragedien, på dem nutidens ödestragedi. Förgäves kämpa människorna i Schillers ”Bruden från Messina” mot den mäktige drömguden, som förutbestämmer deras öde. Och samma motiv går igen fast på ett annat sätt i ”Jungfrun av Orleans”, vilkens fromma visioner äro omedelbara ingivelser av Guds moder själv. I lustspelet står lotterilotten som representant för ödet, då detta låter en av sina gunstlingar se det vinstbringande numret i drömmen, så t. ex. i Nestroys kända fars ”Lumpazivagabundus”. En avart av den profetiska drömmen är den varnande, men vad hjälper varningen Hebbels stackars ”Heideknabe”, då han är bunden av det hårdaste tvång? Ångestdrömmar växla med lyckodrömmar. Vem känner ej till Franz Moors fruktansvärda uppenbarelse av den yttersta domen? Eller Egmonts lycksaliga sista dröm, däri han får löfte om uppfyllelsen av det frihetsideal, för vilket han går i döden? En förenad ångest- och lyckodröm träder oss till mötes i sista akten av Shakespeares ”Kung Rikard III”. De av honom mördade offrens andar hota tyrannen, som söker en vederkvickande slummer före det avgörande slaget, under det att samma andar förkunna seger för hans motståndare Richmond. Överflyttade på det moraliska området, tjäna drömmarne till straff eller belöning. Macbeth och hans maka dömas efter det avskyvärda konungamordet att varje natt plågas av fasansfulla drömmar. Drömmen blir en barometer för samvetet. ”Vad man ibland under vakande tillstånd ej så noga vet och känner — om man har gott eller ont samvete gent emot en person — det säger drömmen klart och otvetydigt”. Människan kan ej undandraga sig ansvaret för sitt nattliga liv. Hennes hjärtas hemligaste önskningar och begär, som hon under dagen ej vågar göra sig reda för, lyfta i drömmens skugglika bilder dristigt sitt huvud.

—::—

UNGDOMENS KAMERA
DEN POPULÄRA
BROWNIE-KAMERAN
KODAK FABRIKAT

KOSTAR NU ENDAST
N:o 2...... 6×9
KR. 12: —
N:o 2 A 6½×11
KR. 17: —
ANVÄND
KODAK-FILM
BEGÄR KATALOG
HASSELBLADS FOTOGR. A.-B.
GÖTEBORG
SÄLJAS HOS ALLA FOTOGRAFISKA HANDL.

NORDISKA INDUSTRI A.-B.
TAPISSERI DETALJ
Ö. Hamng. 31. 1 tr.
N·I·A·B
Handarbeten, stort urval.
GÖTEBORG

Gillblads STORA **Sommar-Realisation**
PÅGÅR NU
Till enormt billiga priser, en stor del artiklar som ej mera skola föras,
Totalt bortsäljas.

Brandskadade Varor
Resterande lager av brod. **Voiler,** passande för klädningar o. gardiner, **Badrocksfrottéer, Flaneller, Broderier, Yllemousseliner,** Culört **Voile** 115 cm. br. pr mtr **1:**— Kr. Halvlinne **Borddukar** o. **Servietter.** Samtliga varor utsäljas, obetydligt skadade av vatten
långt under inköpspriser.
FRIBERG & ANDERSON
Kungsportsplatsen 1. Telefon 7235.

(Eftertryck förbjudes).

Lilith.

ROMAN

Av Florence Warden.

Auktoriserad översättning av *Margareta Heijkel*.

11

Doktor Mallory kunde icke undgå att känna sig intresserad av utsikten att på The Towers sammanträffa med just denne sir George Paradine, som fru Ames så ivrigt sökte undvika.

Baronen var uppenbarligen i besittning av vissa hemligheter rörande damerna i Old Court — samma hemligheter fru Ames så sorgfälligt sökte dölja.

Detta var åtminstone den enda förklaring doktor Mallory tyckte sig kunna finna till fru Ames fruktan för ett sammanträffande med sir George.

Doktor Mallory var fullt medveten om att hans huvudintresse på ”The Towers” koncentrerades kring den okände sir George Paradine, och så snart presentationen ägt rum märkte han sig vara föremål för samma intresse från baronens sida.

Under första delen av aftonen tycktes också de båda herrarna vara lika upptagna av varandra. De studerade varandra och lyssnade till varandras samtal med ett intresse, som de icke gjorde minsta försök att dölja.

Det är möjligt att de funno behag i varandra. Doktor Mallory var vacker, självsäker, lugn och öppen, men fåordig. Sir George Paradine såg icke bra ut, men sökte överskyla sin brist på yttre företräden genom en intelligent konversation.

Sällskapet bestod av värden, sir George, doktor Mallory och major Watson, en gammal döv herre, som alltid var villig att vara tredje man i bridge, röka en god cigarr och fröjda sig över en fin whisky.

När doktor Mallory tagit avsked och gick hem genom trädgården, träffade han plötsligt på sir George Paradine, som stod och rökte en cigarr i närheten av porten. Doktorn kände genast att baronen stod och inväntade honom.

— Jag ser att ni känner de två damer, som bo här och kalla sig Ames?

— Ja, svarade doktorn lugnt. Vad kallar ni dem?

Sir George Paradine log.

— Det bör jag kanske helst behålla för mig själv, svarade han. När allt kommer till allt äro de kvinnor, och det tillhör en viss ridderlighet att icke avslöja dem, i all synnerhet som den ena är ung och vacker.

— Känner ni dem väl? frågade doktor Mallory.

Sir George betänkte sig ett ögonblick, innan han långsamt svarade:

— Jag känner en del *om* dem. En av dem — jag behöver kanske icke säga vem — är välkänd i de kretsar, varest en ung skön kvinna under sken av att vara fullt respektabel kan njuta livets lyx på bekostnad av en förälskad ung man.

———

VII.

När doktor Mallory hörde sir Georges beskyllning mot Lilith var hans första ingivelse att slå honom till marken.

Baronen observerade den unge mannens handrörelse, men blev lugnt stående och såg leende på honom. Hans sätt var så behärskat och självmedvetet, då han utan ett ord skakade på huvudet, att doktor Mallory ovillkorligen slog an en annan ton än den han i första hettan känt sig frestad att använda.

Med en våldsam kraftansträngning behärskande sin vrede, trädde han ett steg tillbaka och frågade kort:

— Varför berättar ni mig detta?

Sir Georg svarade icke genast. Synbarligen likgiltig och oberörd blossade han vidare på sin cigarr. Doktor Mallory blev avvaktande stående utan att upprepa sin fråga.

Slutligen bröt sir George tystnaden.

— Varför jag berättar er det. Det vet jag, på hedersord, knappast själv. Jag förmodar att det är av ren medkänsla, liksom man vid anblicken av en som håller på att drunkna, ofrivilligt räcker fram handen till hjälp. Om hjälpen icke blir mottagen är det den andres egen sak, och han förtjänar då att drunkna, tillfogade han kärvt.

Det dröjde några minuter innan doktor Mallory återvunnit nog självbehärskning för att kunna svara. Det vilade en viss kallblodig cynism över baronens väsen, som lät förmoda att hans upplysningar just icke stammade från ett gott hjärta.

När doktorn äntligen svarade var det i en kort, avmätt ton:

— Väntar ni att jag skall tro er?

Sir George ryckte häftigt till och ett ögonblick tycktes han frestad att giva sin vrede luft. Men har behärskade sig och sade:

— Det blir er egen sak. Kanske var det dumt av mig att säga detta i stället för att överlämna till er själv att komma underfund med saken.

Han vände sig om för att gå tillbaka till huset.

Men doktorn spärrade vägen för honom och fortfor lugnare, men ännu kyligare än förut:

— Ett ögonblick! Det måste vara ett missförstånd. Jag är övertygad om att ni bör kunna inse att det ni nu berättat för mig antingen är för mycket eller också icke mycket nog. Det skall endast kosta er ett par ord att förklara saken närmare. Jag hoppas ni icke vägrar att säga mig dessa ord.

Sir George Paradine betraktade honom orörlig. I denna stund insåg doktor Mallory klarare än förut att det doldes en personlig bevekelsegrund under baronens ögonskenliga vänlighet.

Doktorn fortfor med större energi:

— Intet i världen skall få mig att tro, att fröken Ames är den äventyrerska, ni beskyller henne för att vara.

— Har jag gjort det? Det tror jag icke. I varje fall har jag icke menat det på detta sätt. Om ni med äventyrerska avser en kvinna som uppenbart söker efter ett byte och icke söker dölja sina avsikter, så har det aldrig varit min mening att beskylla den unga damen för detta.

A. LUNDBLADS
Begravningsbyrå
REKOMMENDERAS
Kungsgatan 12. Göteborg.
Tel. 11045, 776 ank. bostaden.

Sänd Eder **Tvätt** till
Tvättanstalten Västkusten
Vegagatan 46. Göteborg. Tel. 44443.
Omsorgsfullt arbete. Snabb leverans.

Varje förståndig husmoder
använder
Pellerins Margarin
i hushållet

Morgonsömn.

Det är trevligt med fruvänner.

Ingen förstår bättre än de att uppskatta en ogifts alla fördelar. Frestas man därför någon gång till missnöje över sin lott bör man endast uppsöka någon av sina frubekanta och strax blir ens liv en målning i de ljusaste och livligaste rosenfärger. Kort sagt öppnar detta nyttiga och angenäma umgänge ens ögon för hur utomordentligt man har det i alla livets skiften.

Skall man exempelvis resa bort i ett kanske allt annat än roligt ärende å tjänstens vägnar heter det genast:

— Ja, sådant kan du göra som är ensam. Men tänk för mig att mitt i vintern lämna man, fem barn och hushåll vind för våg!

Och är det fråga om att skänka en slant till välgörande ändamål, hör man ett uppmuntrande:

— Det är väl lätt för dig, som förfogar över egen kassa. En annan sak är det med mig som skall plottra ut de fattiga hushållspängarna till tusen ting, strumpor, skolavgifter, löner, mat, gas m. m. m. m.

Men det var inte om detta dessa enkla rader skulle handla. Det var om morgonsömn. Den morgonsömn jag nu går att skildra, började med nattvak. Fru K. — en splitterny lantbekantskap, en sprittande glad fru med man, fyra barn och stor färdighet i att insamla marker — hade nämligen inviterat mig till en bridge.

Jag förstår inte bridge och fördrar inte nattvak. Men det tjänade ingenting till att protestera.

— Vad gör det om *du* är uppe en kväll, sade fru K. Du som är ensam och kan få sova ut hela nästa dag, om du vill. Då är det väl värre med mig som körs upp av en vanlig väckarklocka och fem levande.

Och vi började bridgen på herrskapet K:s sommarveranda. Solen stod högt på himlen, då buden gingo första omgången. När de gått något dussin gånger lyfte fru K. huvudet och sade:

— Vilken vacker solnedgång!

Och vi fortforo att slita.

Det elektriska ljuset tändes över våra huvuden, måne och stjärnor vandrade sin tysta färd därute. Jag gjorde ett försök att bryta, men fyra händer tryckte mig energiskt tillbaka i stolen.

Kortsolfjädern i min hand blev en enda dunkel färgsymfoni, vari hjärter dam smålog med ett rosigt och dimmigt ansikte. Allt började flyta samman för mina ögon. Jag vet inte längre vad jag begärde, vad jag tog hem eller skänkte bort. För en evighet sedan hade solen gått ned på ena sidan av verandan, och nu så jag fru K. titta åt den andra sidan och hörde henne säga:

— Nej, en sådan soluppgång!

Jag reste mig definitivt och denna gång utan motstånd. Vi tryckte varandras händer och uttalade vår tillfredsställelse med en angenämt tillbringad kväll.

— Den som nu vore så lycklig som du och kunde få gå hem och sova ut! var fru K:s sista avskedsord.

Och jag erfor verkligen en viss lycka, när jag äntligen låg i min säng. Solen var uppe, fönstret ryckte lojt på sina hakar, rullgardinen svällde an vid vid varje nytt luftdrag. Och småningom blev den ett segel och hela rummet en båt, som sakta styrde ut i det obekanta. Ett ögonblick till och jag hade landat vid drömmarnas strand.

Då knäppte det i en dörr. Det blev ett släpande och klampande av tunga stövlar fram och tillbaka förbi min dörr, öppnande av skåp och dörrar, viskningar och prat. Tydligen mor Malin som var i färd med att rusta ut sin pojke för en fisketur på morgonen. En frän doft av stugkaffe blandades påtagligt med den friska vinden utifrån, gardinen slog i raseri, mina nerver började som Bismarcks tre världsberömda hårstrån att stå på ända.

Jag drog täcket över huvudet och stoppade fingrarna i öronen.

Pang! Något hade hänt. Det var gardinen som dragit ned brevpressen från skrivbordet och nu stod i begrepp att sopa även det övriga med sig.

Jag störtade upp och stängde fönstret. Det blev så lugnt att jag kunde höra en stor mosshumlas ilskna durande uppe vid taket.

Nu var kaffet drucket därute, nytt vandrande och klampande, småningom utför trappan och bortöver klipporna.

Mosshumlan hade sänkt sig ned över sängen. Det finns människor som mycket väl fördraga dessa djur. Jag kan icke räkna mig ibland dem. I nästa minut dansade jag omkring för öppet fönster med en viftande badhanddduk i händerna. Det var i den härligaste sommarmorgon en uppretad mosshumla slutligen styrde ut. En morgon så vacker som denna sommar icke haft allt för många.

ÅNGBAGERI A.B.
ROSENLUNDS
BRÖD

Goda inköp
av Konserver, rökt Lax, rökt Ål, Räkor m. m. i N:o 55. Smör, Ost, Långedragsbröd i N:o 60.
Bazar Alliance.
Tel. 4570 till båda butikerna.
Alla varor av bästa beskaffenhet.
Butikerna närmast ing. från Bazargatan.
A. MAGNUSSON

Hotell & Pensionat
Clara Johansson.
Kungsgatan 51, Stockholm.
Ljusa hemtrevliga rum. Moderata priser. Förstklassigt! Centralt!
Rikstel. 13554. Allm. tel. 24241.

Bråsths Konditori
Victoriagatan 1 B (hörnet av Storgatan)
REKOMMENDERAS.

Och just en sådan dag skulle man sova bort!

Jag lade mig igen, vände kudden för tjugonde gången och började räkna till hundra. Vid sextionio avbröts jag av att en barfotalasse började traska ovanpå. En gardin flög i taket.

— Idealisk segelvind i dag! hördes en basstämma, därpå en kraftig applåd som skulle betyda revelj, och sängar började knaka, små och stora bara fötter trampa över golvet. Familjen ovanpå hade tydligen bestämt utflyktssöndag.

Jag tryckte ihop ögonen, beslöt att behärska mig, räkna till många tusen och frammana bilden av vajande rågfält. Men den vackra bilden vägrade att inställa sig. Jag tyckte mig i stället ligga i en koklåda, med hjärtat på hjärnans plats och med en hel familj vandrande, klädande sig, grälande, och ätande frukost på locket. Slutligen gled den ned någonstans på andra sidan trälåren och försvann. Det blev ljuvligt tyst. Hjärtat återtog sitt naturliga läge, nerverna slaknade, lenmarna domnade, morgonluften sam i ljumma vågor in genom fönstret. Det var en härlig änglafrid.

Jag var på god väg utför sluttningen till de ljuva djupen, då allt brast. Någon stod nedanför det öppna fönstret och jodlade:

— Hallå — hå — hå — hå — hå!

Jag störtade upp förtumlad — och stelnade av fasa.

Därnere stod herr och fru B. och herr och fru M. med stadsherrskapens rägnrockar och paraplyer på armarna och plirade uppåt fönstret.

— Skynda dig, ropade fru B., vi skola ut och segla och måste ha dig med. Vi ha redan båt därnere och allt klart.

— Tack ska ni ha, men jag har sovit så dåligt i natt, skrek jag tillbaka.

— Stackars dig! Är det smättingarna som stört? ropade hr B. sarkastiskt och under de andras jubel.

— Ja, det där gick inte alls, hojtade herr M. och drog upp sitt ur. Nu ta vi den tid en ung modern dam behöver för att klä sig.

Farväl, oåterkalleligen farväl med all sömn!

Med en strumpa avig och en rät och en patentnål insmugen här och där i dressen traskade en sömnig individ en stund senare i ett upprymt sällskaps mitt såsom i drömmen ned mot en segelbåt.

I förbifarten kastade jag en blick upp mot herrskapet K:s sängkammarfönster.

Rullgardinerna voro fällda. En vanlig och fem levande väckarklockor hade där ingenting förmått.

Ragna Peters.

——::——

Gyllenhamars
UNDERBARA
HAVRE-MUST
Bästa medel mot magsyra.
För ÅLDRINGAR VUXNA OCH BARN.

Kvinnan och pängar.

Med anledning av de bedrägerier som isynnerhet kvinnor varit offer för under senare tid ger märket H. M. i "Kvinder og Samfundet" den kvinnliga läsekretsen en del goda råd, som kunna äga tillämpning även på våra förhållanden.

H. M. skriver:

"För den självförvärvade förmögenheten föreligger icke så stor fara i det att den i regel hopsparats av kvinnor förtrogna med affärsverksamheten och det offentliga livet. Men mycket ofta ser man att kvinnor, som ärva pängar förlora dem, emedan de i blind tillit till en person deponera värdepapper hos denne. Detta *borde* vara rätt; men de sorgliga erfarenheter man upplevat föranleder mig att giva följande råd till alla kvinnor, som icke förstå sig på administration av pänningar.

Har ni obligationer eller andra värdepapper så bevara dem själv i eget bankfack, som kan hyras i bankerna.

Skola ärvda pängar anbringas i värdepapper, så rådfråga en advokat eller bank om köpet — men när detta är avslutat så bör man begära att själv få ta hand om och bevara värdepapperen.

I övrigt åtaga sig bankernas notariatavdelningar utbetalning av räntor för statspapper, när dessa deponeras. Räntepängarna sändas då varje termin direkt till obligationsägaren utan kostnader.

Härvid slipper man kupongklippning och vad därmed följer.

Placera räntorna, när de användas till årliga utgifter på en sparbanksbok med ägarens eget namn — det är alltid säkert.

Obligationer är den säkraste kapitalplaceringen.

Aktier skall en kvinna, som icke äger kännedom om affärer, aldrig låta sig övertala att köpa.

Enkla med säkra vägar — i varje fall intill dess rättsinne och ärlighet ånyo sitta i högsätet.".

——::——

A. Ellwén
Kött- och Fläskaffär
Saluhallen 133. Telefon 4481.
OBS!. Prima varor. Billiga priser. Redbar behandling.

EKSTRÖMS
JÄSTMJÖL
ÖREBRO KEM.-TEKN. FABRIK
GRUNDAD 1855

Om äktenskap.

Danska ordstäv.

När mannen älskar det som hustrun hatar, så hatar hustrun det som mannen älskar.

*

Kvinnfolk äro svåra att hava men värre att mista.

*

Man kan tämja vilda djur, men ej en ond kvinna.

*

Man och kvinna givas samman med händerna, men de löpa ifrån varandra med fötterna.

*

Till en god hushållning hör en fyrdubbel skilling, en hushållsskilling, en äreskilling, en sparskilling och en nödskilling.

Varför plågas med dåligt kaffe då Ni kan få Swalanders kaffe! Butiker: Kungsg. 17 Korsg. 13, Bazar Alliance. Prova redan i dag! Säljes endast i egna butiker.

"ANVÄND ALLTID"
Fimess
SKOCREAM

Kvinnornas Självhjälpskassa
Sjuk- och Begravningskassa
Nya medlemmar vinna inträde. Försäkra Eder mot sjukdom! Anmälningar göras till Ordf. Fr. Anna Larsson, Skanstorget 6. Tel. 182 06. Billiga månadsavgifter

BREVLÅDA.

A. V—g. På grund av vederbörandes semester kan svaret ej lämnas förrän tidigast i augusti.

Fru H., Göteborg. Tack för det insända, som innehåller många goda, sanna och vackra tankar. Men för att över huvud alls kunna reflektera på införande måste vi ha garanti för att manuskriptet är original och ej översättning eller omarbetning av något förut publicerat.

Frihetsälskande. Er skrivelse verkade uppfriskande marsstorm. Tack! Vi ta gärna mot flera sådana.

S. S. S. Det måtte vara i en synnerligen räddhågad omgivning en så enkel gärd av rättvisa kan betecknas som mod. F. ö. — kan det ens bli tal om på vilken sida Ni bör ställa er — eller rättare sagt redan borde stå.

En ung flickas moder. Vi ha med stort intresse tagit del av Er skrivelse och hänvisa i övrigt till artikeln i föreliggande nummer, som i mångt och mycket överensstämmer med Edra egna tankar.

Incognito. Namnet offentliggöres aldrig utan författarens eget medgivande.

Evy. Inlägget anlände för sent att kunna införas i detta nummer.

Vilken färg? Ingen. Vi räkna oss till den vita rasen, men äro politiskt vildar.

——::——

Bröstkaramellen ENGELBREKT
Välgörande
Välsmakande
Oöverträffad
Lagligen skyddad
Ende tillverkare
A.-B. Karamellfabriken Engelbrekt, Örebro.
Säljes överallt i påsar om 1 hg. à 50 öre.

RUM
m. el. utan inack. på längre och kortare tid. Vegetarisk kost efter beställning. H. Kyrkog. 14. 1:a v. **Fru Johansson.**

Presentkort
å
Kvinnornas Tidning
lämplig *Födelsedags-*
och
Namnsdagsgåva,
tillhandahålles å Exp.
Vallgatan 27. Tel. 18070.
1/2 år Kr. 3:50 — 1/4 år Kr. 2:—

Arla Mjölk
Distribution på glasflaskor.
Tel. 40781, 45699

Blommor & Kransar
från
Hilda Henrikssons Blomsterhandel
Ö Husargatan 37 Tel. 4250
Skicklig binderska.

— Vad menar ni då? frågade doktorn kort.

— Jag menar, att fröken Ames, för att använda det namn hon här går under, är en av dessa unga damer, som icke är mindre farlig än någon av dessa sina mera dristiga medsystrar, som, återopande sig på ett fläckfritt rykte, söka skydd bakom detta, medan de kallblodigt utföra sina professionella bedrägerier.

— Bedrägerier! upprepade doktorn, skälvande av harm.

Sir George brast i skratt.

— Hon skulle säkert bli förfärad över att ett dylikt ord användes om henne, sade han. Men det tjänar ingenting till att dölja sanningen. Jag vet bestämt att hon har varit förlovad med en ung man, som hon sökt att plocka så mycket som möjligt för att sedan, när hon ruinerat honom, kasta bort honom som en urkramad citron.

Det tror jag icke, förklarade doktorn lugnt.

För första gången fick baronens stämma en lidelsefullare klang:

— Jag ber er icke heller om att tro, svarade han. Men säg mig, om en man, som känner till en sådan historia, bör förtiga den, då den vid ett bestämt tillfälle kan tjäna som en varning? Jag menar, fortfor han, att antingen ni tror mig eller icke, så har jag nu varnat er och överlåter sedan till er själv att taga min varning ad notam eller icke. Något vidare har jag icke att säga er.

Han vände sig ånyo om, och doktorn följde honom med blicken, då han lungt vandrade upp genom parken.

Doktor Mallory stod kvar — ett rov för stridiga känslor, varav den mest förhärskande var misstro.

Vilket motiv hade förmått sir George att berätta honom denna avskyvärda historia? Nittionio män av hundra skulle behållit en sådan historia för sig själva, och framför allt skulle de icke ha berättat den för en man, som de misstänkt hysa någon böjelse för den vanärade kvinnan. Om man alltså trots detta valde att draga skandalen fram i ljuset kunde endast starka personliga bevekelsegrunder utgöra skäl för ett dylikt steg.

Till och med nu ansåg sig doktorn icke rubbad i sin tillit till Lilith. Men han kände sig bekymrad vid tanken på att en så ondskefull fiende befann sig i den unga flickans närhet.

När han från parken trädde ut på landsvägen erinrade han sig plötsligt fru Ames' ängest i anledning av sir George Paradines uppträdande på orten. Hans närvaro kunde också otvivelaktigt vara mycket obehaglig för de båda damerna.

Men redan i nästa ögonblick påminde han sig den rättframhet, varmed Lilith berört saken. Hon hade öppenhjärtigt meddelat honom att ett skäl fanns för moderns ängslan, men att hon för egen del icke tänkte låta sig skrämma.

Han erinrade sig hennes trotsiga ansiktsuttryck, då hon förklarade att hon icke ämnade lämna Shingle End för sir Georges skull, och han hade just nått fram till övertygelsen att det icke tjänade något till att vidare bry sin hjärna med en sak, som säkert måste bero på ett missförstånd, då han häftigt ryckte till vid anblicken av sir George Paradine, vilken, alltjämt rökande, stod på vägen och med en handrörelse gav honom tecken att stanna.

Men Mallory sade endast: godnatt! och gjorde min av att gå vidare.

Sir George spärrade vägen.

— Jag kan icke låta er gå, sade han med långt allvarligare stämma än förut, innan vi ha kommit till klarhet i denna sak. Jag önskar att ni skall veta att det jag berättat er blivit sagt i god tro och för att förhindra en liknande skandal som utspelades i staden för ett år sedan.

— Det är ingen fara för någon skandal med fröken Ames i huvudrollen, svarade Mallory skälvande av vrede. Därom är jag fullt och fast övertygad.

Sir George betraktade honom forskande.

— Hon har uppenbarligen inrollerat er på sin lista, sade han torrt.

— Jag hoppas jag alltid må stå på de människors sida, som icke själva kunna försvara sig mot förtal.

Baronen syntes icke förnärmad.

— Vad det angår, svarade han, kan ni lätt få bevis på sanningen av mina ord. Nämn endast namnet Eric Horley för den unga damen och iakttag vad verkan det har. Jag tror att det skall överraska er.

Med en nick och ett irriterande leende sade sir George godnatt och försvann inåt parken.

Doktor Mallory återvände hem i en upphetsad sinnesstämning. Nämnandet av namnet på den man, som Lilith skulle ha bedragit, var tillräckligt för att väcka hans misstanke.

Men å andra sidan sökte han åter och åter intala sig själv att det hela berodde på ett missförstånd från sir Georges sida.

Han längtade efter att ånyo träffa Lilith för att få berätta henne om sitt samtal med sir George och höra vad hon skulle säga.

Men tvivlets frö hade redan börjat slå rot i han sinne. Hade icke den unga flickan själv sagt att sir George visste något om henne, som hon icke önskade skulle bli bekant? Hon var redo att trotsa honom, men varför skulle hon, om hon var oskyldig, intaga en sådan ställning? Varför skulle Liliths mor sätta himmel och jord i rörelse för att övertala dottern att lämna trakten, då hon fick veta att sir George befann sig där?

Han kämpade med tvivlet och frågade ovillkorligen sig själv, varför Lilith, när hon anförtrott sig till honom icke skänkt honom hela sitt förtroende och berättat honom allt. Hon visste ju att hon kunde lita på honom, och hade till och med erkänt att det varit henne en outsäglig lättnad att finna en vän i honom.

Varför hade hon då skänkt honom endast ett halvt förtroende?

Den avskyvärda misstanken steg upp inom honom att sir George kanske likväl hade rätt. Han hade icke tvekat att nämna namnet på den man, Lilith skulle ha ruinerat. Skulle det icke vara rent spel att ställa henne på prov genom att nämna namnet Eric Horley i hennes närvaro?

Vågade han detta? Doktor Mallorys hjärta bankade vid blotta tanken därpå. Om det tillfogade henne smärta, om det väckte plågsamma minnen, hade han då mod att riva upp den gamla fula historien?

(Forts.).

——::——

JACOBSSONS
Rikspatent
GIVER DET MESTA BRÖDET
AV DET MINSTA MJÖLET
HALMSTAD

KVINNORNAS TIDNING

Blusen
skall, för att kunna tvättas om och om igen och ändock se fräsch ut, tvättas med
Gummans FLINGOR
Fabrikanter A.-B. ENEROTH & Co., Göteborg.
(Även tillv. av Gummans Tvättpulver och Gummans Kraftekurpulver.)

N:o 29. 4:de årg. 20 Juli 1924.

Annonspris: Textsida 25 öre pr mm.
» sista sidan 20 öre p· mm.
Längre annonsering rabatt.

Utkommer varje söndag.
Utgivare och redaktör: INGEBORG DAHLLÖF. För annons- och ekonomiavdelningen: EDITH RICKBERG.
Redaktion och expedition: *Vallgatan 27, Göteborg.* Tel. 18070.

Prenumerationspris:
Helår Kr. 6:—. 1/2 år Kr. 3:50. 1/4 år Kr. 2:—.
Lösnummer 15 öre.
Centraltryckeriet, O. Ericson, Göteborg 1924.

Eftertryck tillåtes gärna om "Kvinnornas Tidning", med hela namnet utsatt, angives som källan.

INNEHÅLL.

——::——

Utlandskrönika i sammandrag.

Efter ett hotande förspel har den med stor spänning motsedda 16-julikonferensen i London på utsatt dag och under sedvanliga högtidliga former tagit sin början.

Kring det gröna rådsbordet ha åter, som så mången gång förut under dessa år, bänkat sig en samling män för att ordna upp världens öden. Frågan är densamma som diskuterats i åtskilliga år, svårigheterna, förhoppningarna, framtidsperspektivet, allting är detsamma. Endast figurerna i skådespelet äro andra.

Lyckas det den nuvarande interallierade representationen att lösa den knut som ingen förut förmått, nämligen skadeståndsproblemet, behöver ej detta vara ett bevis på att densamma är de tidigare överlägsen. Åtskilliga av föregångarna ha haft lika stora förutsättningar. Kanske i somliga fall större. Men den behagliga tid, som skulle kröna deras ansträngningar med framgång, var då ännu ej inne.

Den frukt som alla dessa år äntligen mognat heter Dawesplanen. Det är denna plan Londonkonferensen skall söka att driva igenom. Dawesplanens summariska innehåll innebär att de allierade själva övertaga de tyska inkomstkällor, varur skadeståndet skall betalas och sålunda själva tillgodogöra sig sina fordringar. Formen erinrar något, ehuru här i oerhört mycket större och mera komplicerad skala om statens någon gång vidtagna ytterlighetsåtgärd att lägga beslag på vissa delar av den enskilde medborgarens inkomst för att utfå ett resterande och osäkert skattebelopp. Men staten är i detta fall en främmande makt, den enskilde en hel nation och den utkrävda fordran av sådant omfång att dess utpressande hotar att leda till tyska nationens fullständiga utarmande och ruin. Det är också detta senare man hoppas att Dawesplanen, när den en gång kommer därhän att bli tillämpad i praktiken, skall tvinga Frankrike att inse. Och sedan? — Ja, den dagen, den sorgen . . .! Först skall planen över huvud genomföras. Det är i detta syfte, att äntligen uppnå enighet, man nu samlats i London. Varje människa som något följt världspolitiken under senare år vet vad ett dylikt försök innebär.

Förhoppningarna äro icke dess mindre högt spända. Ty även om Dawesplanen i sig själv icke är lösningen skall den småningom framtvinga en sådan genom att visa de allierade själva svart på vitt på Tysklands begränsning ifråga om möjligheten att framskapa skadeståndsbelopp i kapp med Frankrikes svindlande fordringar. Härmed glider frågan sakta utför sluttningen från sin nuvarande fantastiska höjd, och Frankrike får bekväma sig att följa den ned till verklighetens fasta, om ock mindre lockande och givande mark.

De svunna årens händelser ha emellertid skapat misstro till varje möjlighet av en lösning. Alltför många gånger ha rådsdörrarna slagits upp på vid gavel och under världens spända uppmärksamhet för utvalda och lysande representanter som skulle rädda Europa. Och alltför många gånger ha de efter långa och resultatlösa debatter ånyo slagits igen efter en samling missmodiga män, som med oförrättat ärende, desillusionerade och maktlösa återvänt till sina respektive länder.

Skall Londonkonferensen såsom sina många föregångare bli ett fiasko? — Utsikterna äro långt ifrån ljusa. De förhoppningar Mac Donalds första oförsiktiga memorandum väckte i Tyskland om att Frankrikes hjärta äntligen bevekats blevo nästan omedelbart grusade. Första bakslaget var Herriots vägran att vidkännas MacDonalds självständiga aktstycke. Det andra och säkerligen djupare kända var att det blev Herriot, eller snarare det nationalistiska franska partiet bakom Herriot, och icke den i verkligt förnuftig fredsriktning vida längre syftande MacDonald, som kom att diktera det slutliga program, varefter den pågående konferensen skall hållas.

Det enda hittills synliga beviset på att Frankrike fått en radikal regeringschef och England en socialdemokratisk premiärminister var nämligen MacDonalds olyckliga memorandum. Och det har reducerats till blott en politisk "faute". Hela det pompösa förspelet sålunda bara "en storm i ett vattenglas" och ingenting av den väldiga kraft som försätter berg och som Frankrike, till Europas olycka, i närvarande stund ensam synes besitta.

——::——

För att mannen icke skall tänka för smått, må ynglingen hoppas det stora.

Tegnér.

*

Vår egen vrede skadar oss mera, än det onda, man begår mot oss.

Marcus Aurelius.

*

Penningar äro alltid modärna.

A. Blanche.

*

Vi bestjäla framtiden, när vi uppfostra ungdomen illa.

——::——

Sol och sommar.

Reseskizzer

av

RUTH ALMÉN.

II.

"Alpenland — Wunderland" står det i en entusiastisk skildring över Berner Oberland. Man sitter hemma och läser det, och man tvivlar ingalunda; men man kan icke göra sig en riktig föreställning om det på avstånd. Tar man aldrig så mycket fantasiens pänsel till hjälp och målar vackert och stort och framför allt skyhögt: man står ändå stum och slagen med häpnad inför detta naturens majestät. Inga färger, inga ord räcka till här. Färgerna äro sagolika — ja, det hela är som en saga.

Ingen plats kan vara mera idealisk för vila och utflykter än Interlaken. Före kriget var här också så överfullt av turister att, om man icke beställt rum långt i förväg, det knappast var möjligt att komma "inter Laken" i Interlaken. Nu äro hotellen jämförelsevis litet upptagna, och överallt i fönstren ser man annonser om lediga rum. Och ändå är Interlaken känt för att ha utmärkta hotell och pensionat och en överdådig mat. Men tyskarne, som annars brukade vara här i stort antal, ha ju nu icke råd.

För att vara i Schweiz är detta ju icke någon trång dal som är utan sol och utsikt. Så har man de båda sjöarna, Thuner och Brienzer, och man kan göra landsvägspromenader i flera riktningar timma efter timma utan att behöva bestiga berg. Men bergen finnas där. Die Jungfrau med Silberhorn strålar i sin nyfallna snö, än bländande vit och än skär, och Niesen förefaller härifrån ofta genomskinlig, nästan overklig, mera lik en hägring än något annat.

"Es sitz die Königin hoch und klar
Auf unvergänglichem Throne.
Die Stirn umkräntz sie sich wunderbar
Mit diamantener Krone.
Drauf schiesst die Sonne die Pfeile von Licht.
Sie vergolden sie nur und erwärmen sie nicht".

Till Schyninge Platte kommer man efter en timmas resa härifrån med bergbana, och där har man den bästa utsiktspunkten över Berner Oberland. Hur underbart är det icke att lyftas högre och högre, från den leende dalen med dess mäktiga bokar och granar, med dess platan- och kastanjalléer och dess stora valnötsträd med de blanka ,ljusa bladen, tills man kommer över trädgränsen! Våren var även här sen i år, och därför hunno vi att i medio av juni se alpfloran: jättestora anemoner, violer, margueriter, gentiana, i all sin lysande prakt, icke långt från snödrivorna.

Åsynen av dessa små levande blomster, dessa stundens barn, så nära snön, gör ett nästan rörande intryck. Det blir liksom lättare att rå med känslan av den överväldigande storheten. Och om då någon i sällskapet plötsligt utbrister: "Men hur kunna kor gå och beta här!" så torka hänförelsens tårar för ett befriande skratt, och någon svarar vänligt: "Jo, de kunna gå här, men så blir också köttet så segt, att man knappast kan tugga det!"

Genom den jättestora Zeisskikaren på planen framför hotellet tycker man sig komma så nära snötopparne, att man nästan bara behöver räcka ut handen för att nå dem. Och där kan man stå och räkna fönstren på stugorna i Grindelwald! Man kan till och med, om lyckan är gunstig, få se en stenget ligga och vila på en grön sluttning, långt, långt borta — —

Då vi efter några timmar åter gledo ned genom tunnlar och vid bråddjup, och långt under oss sågo de båda sjöarna, var det nästan med känslor av att ha upplevat en saga.

Den underbara färgen på vattnet här gör intryck av ett hemlighetsfullt, bottenlöst djup; den uppenbarar ingenting, den döljer. Den skummande Aarefloden och kanalerna som förena Brienzer- och Thunersjöarna ha samma underliga grön-blå-grå färg. Ingenstädes det ljusa, klara blå, som i våra nordiska insjöar.

En härlig och vilsam utflykt är att resa på Thunersjön. Hjulångarne, påminnande om Rhenbåtarne, lägga till vid det ena stället efter det andra, än på högra, än på vänstra sidan. Man far mellan de grönskande, blommande stränderna med byar, lantställen och slott i fyra timmar och är så tillbaka igen i Interlaken.

Promenadvägar finnas i otalig mängd. En härlig tur erbjuder Rugenhöhe, ett litet alpbarn intill byn. När man uppifrån Harder-Kulm ser denna höjd, till vilken man strävat med spikbeslagna skodon, vid foten av Abendberg, tyckes den vara en kulle över julbordshusen.

Banan till Harder Kulm prövar på nerverna när man är ovan. Man hissas i vagn uppför lodräta branter, genom en lång tunnel, på broar, kastade från en brant till en annan — hissas med en tråd! Ett enda skrämmande bråddjup! En liten fransyska som var med i samma vagn som vi, höll sig likblek med båda händerna i vagnens ryggstöd. Som om det kunde hjälpa!

Men när man kommer dit upp har man åter Eiger, Mönch och Jungfrau med Silberhorn framför sig. Icke så många toppar som uppe på Schyninge Platte, men en utsikt som sannerligen lönar mödan, eller, som i detta fall, förskräckelsen!

Och luften där! Ja, om *den* kunde skrivas ett helt kapitel!

Vid en av de tystaste och lummigaste gatorna i Interlaken med utsikt över Snöjungfrun ligger en liten till det yttre anspråkslös men dock förtjusande villa inom sin trädgård. Denna villa är ett minnenas tempel. Där framlever en dotter till Robert och Clara Schumann i all stillhet sin levnadsafton, vid sidan av en väninna med samma intressen som hon.

I det stämningsfulla musikrummet står den minnesrika flygeln i sitt hörn, och mitt emot denna ett porträtt av Clara Schumann. — De talrika porträtten av de store döde i musikens värld liksom fylla detta hem med melodier, och det är som om varje sak stode där för att viskande berätta en saga. — Ägarinnan själv är som en klassisk melodi; — vad vackrare kan man säga om den vördnadsvärda gamla!

Det var genom en väninna här i Interlaken som vi introducerats hos fröken Schumann, och samma väninna förde oss en annan dag till Cecile Gohl. På sin tid var Cecile Gohl mycket känd i Göteborg, både personligen och genom sina intressanta reseskildringar från Schweiz och Amerika. Nu är hon dessvärre lam och har fått en tillflykt på sjukhuset i Unterseen. Lyckligtvis har man givit henne ett balkongrum med den underbaraste utsikt över dalen och snöbergen, och vackra dagar kan hon även åka ut i sin stol. Vid vårt besök underhöll hon oss livligt från sina vandringsår i Amerika, där hon till och med upptagits som medlem i en indianstam i vilda västern. — Vilket lidande skall det icke vara för en så vaken och varmhjärtad personlighet att sitta fången! —

Då hon i Amerika höll föredrag om Sverige, brukade hon vara klädd i Leksandsdräkt och hade en röd stickstrumpa i handen.

Det var egendomligt att höra henne, som icke på många år varit i Sverige, tala den mest oklanderliga svenska. Hon hade ingenting glömt!

——::——

Samhällsproblemet "den unga flickan."

Av *MARIE LOUISE INGEMAN.*

Den unga flickan har blivit impopulär.

Det hjälper inte att man försöker bagatellisera saken och hänvisa till den kritik ungdomen i alla tider varit utsatt för från äldres sida. Det klander som riktas mot nutidens unga flickor är av långt allvarligare natur — och dessvärre långt mera berättigat.

Tystnaden inom kvinnovärlden på det angrepp som riktats mot henne synes mig även visa att man ej har några invändningar att göra. Det enda försvar som gjorts har, betecknande nog, kommit från en man. Och det verkade uppfriskande och intressant, emedan det — äntligen! — behandlade frågan från en helt ny sida.

Säkert misstolkas ofta den unga flickans uppträdande, överdrives innebörden av hennes små friheter och skärskådas framför allt hennes obesvärade umgänge med manlig ungdom från en alltför snäv och kritisk ståndpunkt.

Men det finns likväl något hos den unga flickan av i dag, som "forna tiders kvinnor" icke skulle känna igen eller förstå, och det är hennes förmåga att tåla snart sagt vilken behandling som helst av en ung man. Undertecknad har otaliga gånger i livet sett detta förhållande exemplifierat och grubblat mycket över anledningen. Ty enbart detta, att den unga flickan i vida större utsträckning än förr trätt ut i livet för att själv förtjäna sitt levebröd, förklarar ju på intet sätt varför den gamla respektlinjen mellan man och kvinna samtidigt skulle utplånas.

Under en i dagarna företagen resa gavs mig ett nytt och skärande exempel på regeln. Bland passagerarna ombord befann sig även ett ungt nyförlovat par. Den unga damen skulle, som jag sedermera fick veta resa över och hälsa på släktingar, och hennes fästman hade begagnat tillfället att följa med för att få se ett främmande land. Utkomna ett stycke började sjön gå tämligen hård. Efter en stund vaknade jag plötsligt upp från min lektyr i den skyddade korgstolen på mellandäck vid att någon kom och sökte plats i de tomma korgstolarna bredvid. Det var det unga paret. Likblek och medtagen och stödd av honom leddes den unga flickan fram till en korgstol och placerades där under några i brysk ton givna förmaningar. Därpå försvann fästmannen. Först efter tre timmar kom han tillbaka. Under tiden hade en främmande gentleman med undertecknads hjälp ägnat den unga medtagna flickan en del behövliga omsorger, svept om henne en pläd m. m. Hos honom däremot, som skulle haft största intresset av hennes tillstånd, märktes icke ett spår deltagande. I samma bryska, hårda och befallande ton som förut kastade han några ord till henne — och försvann ånyo. Och under hela resan fortfor han att försumma o. behandla henne på samma stötande och pinsamma sätt. Men hon tycktes icke ens märka det. Alltid var hennes blick lika tillgiven, hennes hand lika beredd att smeksamt famla efter hans. Och när han tog emot den för att flyktigt och nonchalant skaka den som en liten hundtass såg hon verkligt tacksam ut som om hon fått en belöning.

Kvinnligt tålamod i all ära — men det är icke sättet! Kvinnan måste fasthålla denna hos henne av naturen nedlagda instinkt att mannen bör respektera henne såsom hon respekterar honom. Det är denna instinkt våra dagars unga flicka i stor utsträckning synes ha förlorat. I annat fall skulle den här ovan skildrade resan ha blivit den sista, som det unga paret i fråga gjort gemensamt.

——::——

SKANDINAVISKA KREDITAKTIEBOLAGET
GÖTEBORG - STOCKHOLM - MALMÖ

Avdelningskontor över hela landet

Egna fonder Kr. 182,000,000:—

Gottgör å insatta medel högsta gällande ränta

Telegramadress "Kreditbolaget"

(Inf. gen. Göteb. Tandläkaresällskap)
Tandläkare Anne-Marie Heijde
Vasaplatsen 1. Telefon 15500.
Rådfrågning: Vard. 1/2 2—1/2 3, övriga tider efter avtal.

Kärleken till nästans.

Hur föga en del människor förstå att respektera gränsen mellan mitt och ditt!

I trädgården utanför mitt förhyrda rum finns en berså. Ee helt vanlig liten syrénberså med sumpig mark, mygg och vitlackerad möbel. Alla på pensionatet veta att bersån tillhör familjen Y. För att ensamma få rå om denna lilla vrå, där de kunna sitta och ha det idylliskt, ta emot sina bekanta etc., ha de betalat en betydligt högre hyra för sina rum än övriga pensionatgäster. Den ingår med andra ord i deras sommarnöje.

Vore det under sådana förhållanden icke solklart att de skulle få ha den för sig själva? — Ingen går gärna in och lägger beslag på en annans våning. Varför? — Därför att det finns en reglad dörr, och en sträng lag, som förbjuder att bryta upp andras låsta dörrar.

Men en berså har ingen låst dörr. Den är förhyrd och betalad med lika äkta och dyra pängar som en våning — men denna omständighet i sig själv respekteras icke.

Familjen Y. har fått lära sig denna sanning. Deras lidandes historia har kommit under mina ögon i spridda drag såsom bitarna i ett puzzle.

Det började med en grön kofta inne i bersån. Koftan var *icke* fru Y:s. Hon har en vit cheviotsrock, som också den snart uppträdde på skådeplatsen. Med trädgårdshatt på huvudet och ett handarbete i händerna.

Naturligtvis blev det sammanstötning. Men den gröna koftan gav sig icke.

— Hade inte hon också hyrt rum här? Var inte den ene lika god som den andre? Jo, för allt i världen! Och ville herrskapet Y. disponera trädgård för sin privata räkning vore det väl bäst att de köpte sig egen villa!

Det var munläder det av rätta sorten!

Nästa fas var den gröna koftan i sällskap med en gredelin på en bänk i trädgården. Den gröna talade oavbrutet, med mun och åtbörder. Den gredelina hävde sig överväldigad tillbaka. Slutligen pratade båda i munnen på varandra, ivrigt gestikulerande och med knytnävarna eftertryckligt bankande in vissa häpnadsväckande nyheter i varandras knän, medan näsorna närmade och fjärmade sig från varandra som på två figurer i en kasperteater. Och sedan de behörigen eldat upp varandra till det mod, som ingen av dem som enskild person besatt, tågade de gravitetiskt in i herrskapet Y:s berså.

De skulle minsann visa att de inte voro rädda! Att de voro pensionärer lika mycket som vissa andra herrskaper från stan! Att det var deras rätt såväl som somliga andras att sitta i trädgårdens enda berså!

Krigsförklaringen var gjord. Och nu utvecklade sig historien med svindlande hastighet.

Herr Y. vände sig ursinnig mot värdinnan — värdinnan vädjade gråtande till de övriga gästerna, och dessa talade häftiga och hämndfulla ord om himmelsskriande orättvisor och pensionat på andra håll.

Bersån hade plötsligt blivit världens medelpunkt. Man kunde inte tala, tänka, intressera sig för något annat.

Herrskapet Y. går nu omkring bojkottade och impopulära, emedan de vågat hålla på sin rätt, och värdinnan visar sig ofta med förgråtna ögon. Vid måltiderna har man i all tysthet uppdelat sig i tre läger: den gröna koftan med allierade vid ett bord, herrskapet Y. med barn och blomma vid ett annat och vid ett tredje i all enslighet och officiell neutralitet Eder förbundna

Ragna Peters.

—::—

PÄRLOR
JUVELER
i modern infattning fördelaktigast hos
K. Anderson
Hovjuvelerare. Ö. Hamng. 41.

Hemmets tidning
— är —
Göteborgs Aftonblad
Särskild, omväxlande avdelning för kvinnan och hemmet.
I varje nummer, värdefulla artiklar i olika frågor, berättelse, följetong, kåserier.
Pr kvartal 7.50 fritt hemburen.
Lösnummerpris 10 öre.

Madame Katherine Tingley,

Universella broderskapets och Teosofiska samfundets ledare och överhuvud, anlände på tisdagen med ångaren "Stockholm" till Göteborg för omedelbart fortsättande till Visingsö där den på hennes initiativ tillkomna och redan sedan länge planerade Raya-Yoga-skolan nu omsider skall bliva verklighet.

Madame Tingley har för intervjuare yttrat missnöje över den svenska pressens hållning. Efter allt det löje somliga organ sökt att väcka kring hennes namn och gärning bör väl detta knappast förvåna, helst som det enda man *i sak* kunnat förebrå henne är att hon är gammal och en kvinna som vet vad hon vill.

För ett opartiskt öga kan det ju snarare synas som ett ganska enastående bevis på en ovanlig själsstyrka och en beundransvärd energi att vid 77 års ålder göra den långa resan över Atlanten till ett fjärran nordiskt land för att där äntligen få förverkliga en länge närd och av det bittraste motstånd mött framtidsdröm. Sedan den första stormen lagt sig och man icke längre äger några påtagliga graverande fakta att mata sensationshungern med synes man även rätt allmänt ha insett det ovärdiga och med svenska sedvänjor föga överensstämmande i att utan sak stenkasta och förhåna en främling. Vi ha religionsfrihet, föreningsfrihet och sektfrihet införd i Sverige, och det är oförklarligt, varför icke teosoferna inom vårt land skulle äga samma frihet som varje annan sammanslutning att resa sig en egen skola, så mycket mer som densamma är fullständigt osekterisk. Madame Tingley har även alldeles särskilt velat betona att undervisningen vid hennes skola i Sverige *icke* kommer att omfatta religionsundervisning.

Den nya Raya-Yogaskolan på Visingsö utgör en omändring av den där redan år 1913 uppförda lilla byggnad, som under krigets bistra år fått stå öde. Med biträde av medlemmar ur Universella broderskapet och Teosofisa samfundet samt följeslagare från Point Loma kommer madame Tingley att inrätta densamma som en sommarskola för barn, med undervisning i musik, konst och hantverk, språk, dramatisk konst, bokföring, stenografi och maskinskrivning.

—::—

Brand- och Livförsäkrings-Aktiebolaget
SVEA
Göteborg.

Efter altaret.

Ett samtal.

Jag kan inte skriva vacker vers eller poetisk prosa.

Men låt mig sitta en stund och tala till dig. Stilla och konstlöst. Bara för en stund låta muren falla, som oftast står hindrande oss människor emellan. Muren, som gör, att vi tala om väder och vind, när hjärtat sitter skyggt och längtar efter levande ord.

I går kväll sade du till mig: — Så enkelt det var att binda sig för livet. Jag trodde man skulle känna sig så högtidlig. Och jag svarade: — Det blir alltid så enkelt, det, som är störst och heligast.

Du var så vit och ljus, när du stod vid altaret vid din brudgums sida. Och dina ögon strålade som stjärnor. Och långt, långt i fjärran sågo de. Bortom dagens och stundens stämning fram mot alla kommande dagar och år. — Du log, som den gör, som ser livets mening klar för sig.

När du gick gången ned från altaret, var det som ginge du mot livet och lyckan. Du log, men blicken var så aningsfullt djup. Du hörde prästens ord: "taga mot med tålamod och tacksägelse" ringa i ditt öra. Du förnam kontrasten mellan de två orden och dock anade du att de hörde samman.

Nu är du bliven hustru. Så många vackra ord det finns — käresta — fästmö — brud — men hustru är vackrare — *mor* är vackrast.

Lilla, ljusa flickebarn, kom ihåg, att ditt nya namn är ett så vackert och rent namn.

Däri ligger det mesta av det stora, Gud menade att du skulle bliva.

Var stolt och ödmjuk över det namnet, ty det ger dig rätt och plikt att giva det bästa och vackraste av dig själv åt honom, som du älskar.

Och att giva är väl ändå kärlekens största och egentliga lycka.

Det är så mycket du kan giva din älskade. Allt det unga och varma du äger. Allt det veka och fina. Alla glada tankar — alla lyckliga aningar — alla innerliga känslor — alla veka ord. Men så ibland behöver din käre styrka. Då ger du honom så mycket med en modig blick eller ett tappert ord, med att trycka hans hand eller stryka hans panna.

Var alltid sådan med din kärlek och ditt liv att du leder honom uppåt. — — Med att vara en mans hustru menas inte att bara kunna ge honom god mat och hela strumpor.

Men nog menas det att vara hans bästa vän och hans trognaste kamrat, — nog är man det käraste han äger och det renaste han har.

En sådan liten hustru är du bliven nu.

Och ännu mer. Får jag säga dig det nu? Du kan bli mor. De orden höra samman — hustru och mor — för att kärlekens lycka skall bli fullkomlig.

Och från den dagen, du bär ditt nya hustrunamn, vilar också aningen om modersnamnet som ett skimmer kring din panna och i dina ögon.

Och från den dagen vaknar renhetslängtan inom dig, starkare än någonsin förr. Väl har den funnits där alltid. Under ljusa barnadagar och längtande ungdomsår.

Men nu blir den inte bara en stor och ljus längtan — den blir kärleken själv, helig och stor.

Tag mot din husfrulycka som en så helig och ren gåva, att du aldrig vill besudla den med ett häftigt ord eller en vardagsgrå tanke. Håll den jublande högt och bered dig på den lyckans fullkomning. Kom ihåg, att väntans och längtans dagar äro så förunderligt rika.

Och minns, när den stora stunden kommer, att du skall få betala ditt modersnamn med smärta och ångest så ofattbart stor att inga mänskliga ord räcka till att uttrycka den, då skall din kärlek ge dig kraft att kunna le mot din älskade.

Endast den, som genomkämpat den kampen, vet, vad ett sådant leende är värt.

Endast den, som vet det, förstår att det leendet är ett bevis på att kärleken är evig och odödlig.

Och blir du mor, då förstår du att det finns en makt så stor, att den kan föra en genom eld och vatten, genom nöd och kamp utan att man klagar.

Ty kärleken är det största av allt.

Men står du en dag som *mor* med barnaarmar kring din hals, med en mjuk kind mot din, med glada barnaögon och röda barnaläppar lysande mot dig, med tusen kära modersplikter och tusen glada vardagsbestyr, kom då ihåg att du först och främst hör honom till, som gav dig hustrunamn.

Kom ihåg att för far i hemmet är du och förblir det ljusa flickebarnet, som han gav sina gossårs renaste drömmar och fagraste tankar. Bliv aldrig mor och husmor så helt att du glömmer att smyga in i hans famn och söka skydd mot hela världen.

Möt honom alltid, som du först mötte din käraste, innan ord och plikter stadfäst ert förbund.

Ty så förunderligt det än är, så bli de två egentligen alltid — bara två — hur stor skara, som än växer upp kring dem och hur många kära, de än ha i sin närhet.

Det stod för mig så klart häromdagen. Jag blev så sjuk, att allt ikring blev utan betydelse för mig. Mina barn och mina närmaste. Endast min käraste fanns till för mig. Och när jag såg hans kära ögon och fick sträcka mina armar mot honom, var det som ångesten vek och smärtan stillade. Sådan är den kärleken. Över allt, som är svårt, bär den oss.

Kom ihåg, att när bekymmer kommer, blir kärleken större och lyckan rikare. Kanske man bara kan se på varann med tårar i ögonen och med ett litet blekt darrande leende. Men då är en av livets högtidsstunder inne. Tacka Gud för den.

— — — Och så är det en sak till, jag ville säga dig. Gå inte och bli rädd om livet tar i dig med litet väl kraftiga händer. Bliv inte rädd att prosan skall ta överhanden och poesien vika. Det hör man ibland att den skall göra, men det sker inte så. Inte om man inte själv vill. Får jag tala om ett litet minne för dig, så förstår du hur jag menar det.

Det var en gång en sommardag, jag gick litet vemodig och talade med min käraste helt tyst och lågt och en smula sorgset: "Säg, tror du att alla vackra visor och alla veka melodier håller på att dö bort inom mig. Tror du att alla glada plikter och allt livets ansvar, jag fått, skall ta drömmarna och längtan ifrån mig?" "Å, min tös", sade då min käre med sin mjuka, låga röst, "vänta tills du får bära ett nytt litet liv under ditt hjärta, då vakna alla visor, då sjunga alla melodier, då är åter längtans dagar." Och jag blev stilla och glad och kände att det sjöng inom mig av det jag trodde det solklara dagsljuset hade fördrivit.

Så enkelt är det.

Därför skall du inte ängslas och bäva om livets vardagsplikter och yttre bestyr tar din tid och kraft så i anspråk, att du tror det vekaste inom dig förtvina. Lär dig i stället förstå hur varje tid har sin fordran på en och du skall se hur livet är så växlande rikt och så förunderligt skiftande att varje dag blir en upplevelse och varje vår en saga.

Men tag varje dag ur Guds hand. Då helgas livet och lyckan. I varje människohjärta finns en ensam vrå, dit inte ens vår käraste når. Dit når endast Gud. Låt honom fylla där-

S G A 1890 VISKAFORS
Vet Ni vad det är att
"Viskaforsa"
skorna
?
Det är att göra gången mjuk och behaglig samt skydda sig mot snedgångna klackar och höga skoreparationskostnader. Det är med andra ord att förse sina skor med Viskafors gummisulor och klackar.
Låt således "Viskaforsa" Edra skor

SKANDINAVISKA GUMMIAKTIEBOLAGET
VISKAFORS

A.-B. FERD. LUNDQUIST & Co.
för alltid på lager alla
VISKAFORS
skodon till fabrikspriser.

Har Ni något
att sälja, köpa, hyra ut eller byta, så annonsera det i
Göteborgs Morgonpost
Morgonens förnämsta annonsorgan
Söker Ni någon
tjänare, våning, plats eller annat, så annonsera det i
Göteborgs Morgonpost
Göteborgs största morgontidning.

Damväskor och Reseffekter
i olika sorters modeller och kvalitéer köper ni alltid billigast hos
John A. Gahm
KORSGATAN 12

Vill Ni göra rummet ljust och glatt
KÖP DÅ TANGENS GARDINER
Bästa Fabrikat
Tangens Gardiner
platsens största sortering hos
A.-B. Carl Johnsson
Kungstorget.

C. L. Schmidts
Begravningsbyrå
24 KUNGSGATAN 24
Tel. 3623 — 14090 — 6607
ombesörjer på erkänt bästa sätt allt som tillhör begravningar.
Eldbegängelseföreningens expedition.

A.-B.
Herkules Skodon
Kungsgatan 45. Telefon 1900.
Rikt urval. Billigaste priser

MERKUR-TVÅLEN
skonar kläderna och händerna.
Krymper ej ylle.

NADCO
HEMFÄRGER

Solen bleker! men våra ljus- och tvättäkta Bomullstyger, Möbeltyger o. Gardiner motstå i åratal dess inverkan.
Prover sändas — Presisera godhetsfullt vad Ni önskar
KONSTFLITEN, Avenyn, Göteborg

Offentliga nöjen.

Lilla Teatern.
Varje afton kl. 8.
Lördag och Söndag 7 och 9.
Bröllopet på Solö.

Slottskogens Friluftsteater
Vid gynsam väderlek uppföres varje afton kl. 8 e. m. Selma Lagerlöfs DUNUNGEN. Näst sista veckan.

City SKO-MAGASIN
KUNGSGAT. 51 · TEL. 9179
Förnämsta inköpskälla av lätta Sommarskodon

Var lunchar man bäst?

Björngårdsvillan Slottskogen
Första kl. matsals- och konditori-servering. Musik dagligen. Fjol-årets priser sänkta med 20—25 %. Best. pr tel. 19268.

Vita Bandets Restaurant
Kungsgatan 41. Telefon 107 89.
Slottskogen, vid stora dammen.

THESALONGEN
ASTI
VARJE DAG 1/21—1/23 e. m.
HERM. MEETHS A.-B.
VOLLMERS-MEETHS

Amerikanskan och fåfängan.

Det finns två slags fåfänga, skriver signaturen T. S. i den norska kvinnotidningen "Urd" — den löjliga och den inspirerande. Vi ha överflöd på den förra och för litet av den senare. Det är varje människas plikt att skapa skönhet omkring sig, och oss kvinnor, som mest sköta hem och barn, tillhör det att göra såväl vår egen skönhet som den omkring oss inspirerande.

Och efter att ha givit den norska kvinnan en eloge för att i detta fall ha uppfyllt de största fordringar övergår artikelförf. till följande skildring av den i fråga om skönhetsvård högt stående amerikanska kvinnan.

Vad slags arbete den amerikanska kvinnan än har — alltid är hon vackert klädd, välvårdad, soignerad. Mest beundransvärt är det att även husmödrarna alltid kunna genomföra att vara det. Då ju endast ett fåtal amerikanska husmödrar ha hjälp i hemmet, påvilar dem mycket arbete. Och alltid äro hemmen välskötta, barnen förnuftigt och propert klädda, maten färdig på klockslaget. Husmodern uppträder själv — ren och väsfriserad, i praktisk men smakfull arbetsdräkt och gladlynt. Vi ha alla hört berättas om hur amerikanskan avgudas av sitt lands män. Det är sant nog, när man drar *litet* ifrån.

Men allt är så lättvindigt i Amerika, heter det. Ånej, detta är icke alltid fallet. För det första är det mycket dyrt att få till stånd en verkligt praktisk och modern hemiinredning i Amerika. Självfallet har man dammsugare, elektriska strykjärn, gasspis och vanligen centraluppvärmning. Men — och här förefinnes kanske en väsentlig skillnad mellan norska och amerikanska förhållanden — hellre än att en amerikansk familj köper ett piano, en dyrbar matta e. d. skaffar den sig en elektrisk tvättmaskin eller mangel, eller inreder sitt badrum tip-top. Hemmet — allt som kan underlätta husmoderns sysslor går i första rummet.

Den amerikanska husmodern är icke rädd för att utföra vilket arbete som helst. Hon är stolt över sin rengöring, stolt över sina välvårdade, sunda och fruktansvärt bångstyriga barn och ofantligt stolt över den mat, hon själv lagar.

Men hon sätter också sin ära i att vara vacker och ung så länge som möjligt.

— Min hustru, säger mr America, sköter sitt hem, gör alla uppköp, leder ekonomien och vårdar barnen — och så är hon vacker!

Däri har man att söka hennes egentliga succès. Hur är det möjligt att hon kan allt detta? Jo, tack vare en otrolig energi. Det är ovillkorligen behändigare att på morgonen stöka omkring ofriserad och iförd en gammal morgonrock, än att klä sig ordentligt. Men en amerikansk husmor vill icke öppna ens för mjölkpojken i en så oordentlig dräkt och med ruvsigt hår. Det kräver energi att varje morgon stiga upp 10—15 minuter tidigare än absolut nödvändigt är (och minns att man i Amerika stiger upp kl. 6—7 om morgonen!) endast för att kunna genomföra en daglig sundhets- och skönhetsvård.

Vari denna består? Den ter sig naturligtvis olika, beroende av tid och råd. Sålunda ha vi societetsdamen, som efter ett mycket varmt bad under 3—4 minuter får en pyts småhackad is över sig och därpå masseras, frotteras och behandlas med olika slags "strålar" i huvud och ansikte, ingnides med en passande crème, litet puder, litet "rouge" och slutligen erhåller en smakfull frisyr. Sedan är hon rustad att möta den ansträngande och enerverande dag som leves i Amerika. Societetsdamen har för övrigt, utom sina sällskapliga förpliktelser, alltid en hel del arbete att utföra i välgörenhetens och samhällets tjänst.

Men även alla de millioner självförsörjande kvinnor och husmödrar, Amerika äger, försöka att lösgöra en stund som de offra på sitt yttre — till en kall dusch eller ett ljumt bad om morgnarna, några minuters gymnastik, litet förnuftig ansiktsvård. Och därtill kommer amerikanskans inifrån och utåt, alltid utomordentligt vackra och välsittande kläder. Hon vet detta och det ger henne säkerhet och gott humör. Hon går till sitt arbete med lust och mod — ja, hon formligen utstrålar vitalitet och verkar därför också stimulerande på sin omgivning.

Det bör icke vara något nedsättande i att man säger om en kvinna att hon gärna vill behaga. När man som den amerikanska kvinnan utför ett så intensivt arbete, oberoende av vilken klass hon tillhör, så synes hennes fåfänga endast såsom ett plus mera. Den är icke av det löjliga slaget utan av det inspirerande.

—:—

Frun: — Jag hoppas Anna inte stått och lyssnat bakom dörren på mitt samtal med frun som gick nu?

Jungfrun: — Jag! Nej, vet frun! För resten berättade ju frun precis samma historia för herrn i morgse.

*

Hotelldirektören: — Min herre, ni kommer icke med min vilja att lämna detta hotell, förrän ni betalt er räkning.

Herr Pankberg: — Tusen tack, herr direktör, det betyder för mig ett tryggat hem för framtiden.

—:—

(Eftertryck förbjudes).

Något om bildning.

Av *ELIN WAHLQUIST.*

Svenska Kvinnors Medborgarförbunds artikelserie.

Få människor är det i vår tid, som icke värdera bildning, men värdesättningen är nog i alla fall rätt olika. För den praktiskt lagde är det en utbildning, som han kan genast omsätta och dra nytta av i det praktiska livet som är det betydelsefulla. För köpmannen t. ex. är det den merkantila bildningen som är det väsentliga, och allt annat bildningsstoff är mera oväsentligt. Och som vår tids människor måste mer än några föregående kämpa en hård tävlingskamp med sina medmänniskor för brödfödan, så har en praktisk och materiell syn på bildningen och bildningens värde kommit att bli dominerande. Men det ges dock även en annan sida av bildningen än den rent praktiska. Man kan t. ex. studera de främmande språken icke endast för att behärska dem i tal och skrift, för affärsändamål och resor, utan även för att tränga in i ett främmande lands litteratur och tillägna sig dess andliga skatter och därmed rikta sin själ. Historiens studium är visserligen nödvändigt och lärorikt för den som vill med urskiljning uppfylla sina medborgerliga skyldigheter eller vill bana sig en väg som politiker till inflytande, men vilka möjligheter erbjuder den icke även åt dem, som vilja umgås med gångna tiders stora andar. Genom en viss innötning av modersmålets formlära och syntax kan man komma därhän, att man skriver och talar det svenska språket utan att ge det alltför svåra örfilar, och genom en tids fortsatt övning på kontor och ämbetsrum kan man åstadkomma rätt märkliga ting i språkligt hänseende, och på så sätt fylla de praktiska krav som ställas på en verksam man eller kvinna. Men de skönhetsvärden och de bildningsmöjligheter, som vår inhemska litteratur gömmer har man kanske ändå blivit oberörd av.

"Kunskap är makt", säger ett gammalt ordspråk. "Kunskaper är brödföda", kunskaper är kompetensvillkor för ett hyggligt avlönat arbete", skulle kanske snarare vår tids människor säga, och därmed ange orsaken till sin kunskapstörst. Det vore till oerhört stor skada om detta ensidiga sätt att uppskatta bildning bleve bestående. Hurudan skulle den ungdoms andliga utrustning bli som ginge ut i livet med endast några nyttigheter i kunskapsväg som bagage.

Förr var bildning även en skrankа, som skilde överklass och underklass. Numera är det ej så, och särskilt efter senare tiders demokratiska reformer ha möjligheter öppnats för alla till högre bildning. Den påbyggnad på folkskolan, som gjorts, och det ännu ej avgjorda skolreformförslaget med folkskolan som bottenskola äro utslag av dessa strävanden. Fara är likväl, att detta förslag kommer att ännu mera fastslå den nuvarande ensidiga uppfattningen av bildningen. Därpå tyder dess uniformering av skolväsendet, dess undertryckande av de privata skolorna, det ökade elevantalet i klasserna, det ökade examensväsendet etc.

För den som i bildningen ser icke endast ett medel till utkomst utan också ett medel till själens utveckling och karaktärens daning hos vår ungdom ter sig problemet om framtidens skola särdeles svårlöst. Men tydligt är att vi först måste klargöra för oss målet, innan vi kunna bestämma vägarna att nå dit.

—:—

ANVÄND KODAK-FILM LÅT FRAMKALLA OCH KOPIERA EDRA BILDER HOS HASSELBLADS. ALLA FOTOGRAFISKA ARTIKLAR FINNAS.
HASSELBLADS FOTOGR. A.-B. GÖTEBORG.

— Hör du, sade farbrodern, livet har hunnit lära mig mera än du ännu hunnit lära. Det har alltid synts mig bakvänt att vi få erfarenheterna för sent att draga nytta av dem, när vi bäst skulle behöva det, men det är nu en gång för alla så. Du undrar varför jag tar saken så hett, men det har sina skäl. Händelsen tilldrar sig på min gård, där jag i viss mån ansvarar för vad som sker genom eget eller mina gästers förvållande. Flickan står under mitt beskydd liksom fadern i min tjänst. Har du i övrigt tänkt på att denna flicka har en far? — Säkerligen inte. Vet du vad hon betyder för honom? — Nej! Allt är dig likgiltigt, utom ditt eget nöje.

Men nu skall jag giva dig en ny synpunkt på vad en sådan där liten varelse kan vara värd.

Det var en far som ägde ett enda barn, en dotter, som han älskade och avgudade över allt på jorden. Hon hade gropar i kinderna och ögon som solsken. Hon pladdrade och sjöng, hon dansade och lekte, hela hennes sinne var som fågelns så jublande och lätt. Fadern älskade henne som hösten älskar våren. Kom hon in i hans rum var det som om solen tittat in, och när hon lämnade det igen, kände han saknad efter hennes lätta steg, hennes ljusa väsen, hennes tusen små onyttiga omsorger. Ofta föreföll det honom som levde han bara för hennes skull och emedan hon fanns. Hon var hans enda barn. Och när du kommit så långt en gång att du fäst dig vid en kvinna och får sluta ett eget barn i famnen skall du förstå att i detta ligger människans evighetstanke klarast utsagd. De två varelserna levde rätt ensamma ehuru mitt inne i en större stad. Modern var — ja, hon var kort sagt borta, ehuru icke död. Det var sorgen över denna egendomliga skilsmässa som gjort maken till en enstöring. De som sett modern förstodo det. En skönare kvinna

Smakfulla Kransar från **Hilda Henrikssons Blomsterhandel** Ö. Husargatan 37 Tel. 4250

...inne, så blir kärleken sådan, som ett hem behöver den.

— — — Ja, detta var bara litet prat en stilla stund, när muren emellan oss var fallen och vi visade varandra litet av vårt innersta jag.

Det var några ord från en gammal gift och erfaren och moralpredikande fru till en ung och ny och söt ...

Låt nu muren resa sig, så tala vi åter om väder och vind. *Fru H.*

REALISATION.
Stuvar av bomullstyger, gardiner och möbeltyger. **Dukar, Mattor, Lampskärmar, låga priser.** 10 proc. å övriga varor under realisationen.
Knut Heurlin, Korsgatan 8.

En fars historia.

Två män, en äldre och en yngre, befann sig i det stora balkongrummet å en svensk herrgård, inbegripna i ett häftigt samtal.

— Jag vet nog hur jag handlar, utbrast den unge, i det han stannade vid ett av de höga fönstren och kastade en flammande blick bort mot den nedgående solen — och för övrigt är det hela väl min ensak.

Den äldre släppte honom icke med sin skarpa blick, som i denna stund uttryckte en ovanlig grad av stolthet och vrede.

— Är det din ensak, gentog han, att du på skämt, på lek, med beräknad kanske ödelägger en annans liv?

Den unge ryckte på axlarna.

— Bah — ödelägger! Jag — eller någon annan! Flickan vill — vad skall jag göra.

— Drag dig tillbaka, du älskar henne ju icke.

Den unge vände sig om.

— Jag överskrider ej heller gränserna, utbrast han högdraget.

— Det är din uppfattning, svarade den gamle; men flickans är kanske en annan. Tänk på att hon är ung och oskyldig, och att du måhända är den förste som rör vid detta oskyldiga hjärta. Vill du leka så skaffa dig en jämspelt, men drag inte fördelar av ett lättrört barns okunnighet om sina gävors värde!

Den unge gjorde en förargad åtbörd.

— Jag förstår inte, varför farbror tar den här bagatellen så hett, sade han, men saktmodigare än nyss.

(Eftertryck förbjudes).

Lilith.

ROMAN

Av Florence Warden.

Auktoriserad översättning av *Margareta Heijkel.*

12

Och om han icke gjorde det, om han låtsade som om han ingenting visste, skulle han då kunna förhindra att misstanken slog allt djupare rot? Kunde det i så fall någonsin Mallory som förr emellan dem? Mallory gick hem med en storm rasande i sitt inre. Hur ivrigt han önskade att tro det bästa om denna unga flicka, som i hans hjärta väckt kärlek, vilka det var honom omöjligt att förkväva, var det honom omöjligt lika omöjligt att bortjaga misstankan av att ett eller annat mörkt mysterium omgav henne och modern.

Han återkallade i minnet den scen han bevittnat utanför postkontoret: sinnesrörelsen, som bemäktigat sig den unga flickan vid mottagandet av brevet och moderns iver att försäkra sig om detsamma. Han erinrade den djupa förtvivlan, vari Lilith varit försänkt den afton han blivit ditkallad, moderns förskräckelse över sir George Paradines närhet och dotterns uppenbara trots.

Och till allt detta kom slutligen baronens ord!

Efter en natts övervägande hade den unge läkaren fattat sitt beslut. Han ville icke vidare söka Liliths sällskap utom då det var alldeles oundvikligt. Han ville och kunde icke misstro henne, men kände samtidigt, att det skulle bliva honom omöjligt att genom frågor skaffa sig visshet. Återstod honom då något annat än att bekämpa sin böjelse och övervinna den?

Han visste att det skulle bliva svårt, ja, han dolde icke för sig själv att det kunde bliva omöjligt. Emellertid syntes omständigheterna komma honom till hjälp. Under loppet av följande vecka träffade han Lilith tillfälligtvis ett par gånger och kände därvid, att han icke ens kunde möta hennes blick utan att bli rov för en stark sinnesrörelse. Men hon å sin sida verkade skygg, nästan kall, och vid det enda tillfälle som erbjöds dem att växla ett par ord var det hon som avsiktligt undvek honom.

Hennes beteende framkallade hos honom ett häftigt sinnesuppror. En sak hade varit att fatta beslutet att undvika närmare bekantskap, men en annan var det att finna att även den andra parten kommit till samma resultat.

Trots alla beslut greps Mallory av en brinnande längtan efter att åter få tala med Lilith. Och då han en afton såg henne och hundarna nere vid stranden klargjorde han på endast några sekunder att det var hans plikt att giva henne ett tillfälle att bemöta sir Georges beskyllningar.

Lilith tycktes emellertid icke önska ett samtal med honom. Hon besvarade hans hälsning kyligt och gick raskt vidare.

Det irriterade Mallory, att hon synbarligen sökte undvika honom. Efter ett snabbt övervägande sprang han av hästen, band den vid ett träd och ilade efter henne.

Hundarna underlättade hans beslut genom att löpa bort till honom. Lilith tvingades att stanna. Men hon gjorde ingenting för att uppmuntra honom. Hon blev stående kall och stel och kallade häftigt på hundarna.

Mallory var medveten om att han i denna stund behövde all sin självbehärskning.

— Hur mår fru Ames? frågade han, då han kommit fram till henne. När jag sist besökte henne tycktes hon vara bättre, men ännu har jag icke sett henne företaga den sedvanliga åkturen om dagarna.

— Tack, mamma är mycket bättre, svarade Lilith utan att se upp.

Inga tillitsfulla blickar, inga leenden, inga vänliga förtroliga ord längre! En stolt prinsessa stod framför honom.

Och ni själv? frågade Mallory.

Hans stämma hade en svagt förebrående klang.

Hon såg fortfarande icke upp.

— Tack, jag mår bra.

Tonen var kall och avmätt.

Alla den unge läkarens föresatser försvunno såsom dagg för solen. Vilken rätt hade hon att vara kylig och högdragen? Varmed hade han gjort sig förtjänt av detta bemötande.

— Ni ser inte så friskt ut som då jag sist talade vid er på landsvägen, sade han djärvt.

Äntligen lyfte Lilith ögonen, men det låg ett förebrående uttryck i hennes stämma då hon svarade:

— Det har också inträffat åtskilligt sedan dess.

— Vad då?

— För det första har ni träffat sir George Paradine.

Hon slungade ut orden emot honom med ett eftertryck, som kom honom att studsa. Men han betvingade sig och svarade lugnt:

— Ja, än se'n?

Han kände att hon genomskådade honom och att hon märkte den skrankа som nu var rest emellan dem och som icke funnits där förut.

Lilith gick rakt på sak.

— Vad berättade han er — om oss — om mig?

Mallory sökte se obesvärad ut.

— Om er? Det kan jag verkligen icke erinra.

Hon ryckte otåligt på skuldrorna.

— Låtsa icke som om ni glömt det — det har ni icke!

Mallory betänkte sig. Därpå såg han hastigt upp och mötte modigt hennes blick.

— Sir George Paradine har gjort sig skyldig till ett märkligt misstag med avseende på er. Jag sade honom också detta. Han trodde sig ha träffat er tidigare, men förväxlade er tydligen med någon annan.

Lilith log föraktligt.

— Vad sade han om mig — eller om en annan? frågade hon.

— Han talade om en bruten förlovning, vari den unga flickan varit klandervärd.

Liliths ögon uttryckte överraskning, lättnad och slutligen tvivel.

— Berättade han icke något annat?

— Han nämnde även mannens namn — Eric Horley.

Varken Mallory eller Lilith sökte längre giva sig sken av att tro att

A.-Bol. NYA BIKUPAN
Kungsgatan 45. Göteborg.
Vitvaru- & Brudutstyrselsaffär
BARN- & BABYKLÄDER
RIT. & PÅB. HANDARBETEN
Telefon 5107

Varje förståndig husmoder
använder
Pellerins Margarin
i hushållet

Fruar!
Vill Ni glädja Edra män så köp
SPISBRÖD
från
Göteborgs Ångbageri
ty det är främst i skörhet o. smak

har sällan trampat Guds gröna jord. Dottern hade fått något av hennes skönhet i arv och tyvärr även något av hennes sinne. Men dylikt ligger icke genast i öppen dag.

Så kom han — mannen. Det var en yngling som du, vinnande, vacker och sorglös. Han vann aldrig faderns förtroende, men snart nog dotterns hjärta. Med mans oförvillade blick på man och isynnerhet med en fars skärpta blick för den som närmar sig det enda och dyrbaraste han äger, förblev fadern reserverad, uppmärksam, avundsjukt vaksam.

Han anade — ja, egentligen vet jag knappt vad han anade. Men när han såg dem tillsammans, led han — när deras ögon möttes i ett tyst småleende, fullt av frågor från hans sida, fullt av löften från hennes, erfor han en egendomlig känsla av harm, som han dock aldrig lät komma till synes.

Och utan att någonting i själva verket inträffade, knöts mitt för hans ögon detta osynliga och starka band som kallas kärlek.

Tänk dig nu en ung flicka, som vuxit upp i ensamheten utan annat sällskap än en far och en guvernant — hur oprövat är i själva verket icke hennes hjärta! Har du sett ett barn, som aldrig haft jämnåriga att leka med, möta ett annat litet barn? Hur ser icke den ene lille främlingen på den andre, undrande, nyfiket och igenkännande på en gång för att i nästa ögonblick vara i full lek och förtrolighet.

Hon, Alice var ett sådant barn. Det är svårt att säga hur långt betygelserna gingo, förhållandet antog emellertid en såpass intim karaktär att fadern icke längre kunde nöja sig med att stå utanför.

Han frågade mannen direkt. Vet du vad mannen då gjorde? — Han försvann, drog sig helt enkelt ur spelet. Någon tid därefter syntes hans förlovningsannons med en annan. Ett bättre parti!

Fadern var glad att han försvunnit. Han hörde icke till de män, åt vilka fäderna med lätt sinne överlämna sina döttrar. Men han gick icke tomhänt, han tog lyckan med sig ur det hus, som så gästfritt upplåtit sina dörrar för honom.

Den första kärleken — vilken makt har den icke, jämförd med varje senare kärlek i vårt liv! Den senare kan vara solidare, mera ägnad för bandet för livet, men den första, hur blossar, hur strålar, hur drömmer och hur lider den ej!

Pojke, där du sitter, om du bara visste hur ett litet kvinnohjärta kan vara trofast i sin förvillelse!

Fadern såg sitt barn blekna och tyna för varje dag — fågelsången tystnade, rosorna bleknade, ögat slocknade. När hon nu någon gång kom in i hans rum var det icke längre glädjens fe, utan sorgens bleka ängel. Ord eller föreställningar hjälpte intet — hon hörde visserligen tyst och tåligt på så länge fadern talade, men slutligen överväldigades hon dock alltid av sitt eget hjärta och kröp darrande till faderns bröst och grät.

O, alla dessa tårar, som brände över hans hjälplösa händer! Som han torkade och torkade utan att någonsin lyckas utplåna anledningen — utan att någonsin lyckas läka det friska, djupa såret i ett värnlöst hjärta!

Den dag förlovningsannonsen stod inne måste han vaka över henne som över ett litet barn. Hon varken talade eller åt, smög bara till ensliga platser i rummen för att i ro få gråta ut.

Det kunde inte fortgå på det sättet. För att rädda sitt barn, måste fadern avbryta sitt arbete och uteslutande ägna sig åt henne. Han reste ut, tog henne med till de vackraste platser på jorden, visade henne Florens' rosor och Venedigs kanaler, drog henne med till öknen och lät henne befara Medelhavet. Det var en morgon i Florens han upptäckte att hon ej var barn längre utan kvinna. Han väntade henne nedanför hotellet, sakta promenerande av och an i solen som bländande reflekterades mot den vita husväggen — och så såg han henne komma. Han tyckte att hon var alldeles ny för honom. Kanske hade han aldrig sett henne så på avstånd förut. Han erfor en smärtblandad stolthet — så vacker hon var — men så sorgsen! Ett kvinnoansikte av denna mystiska oberörda sorgbundenhet som vi ofrivilligt vända oss om efter på gatan med ett behov att få deras gåta förklarad.

Fadern såg även att männen bör-

I sol och sommar
älskar seglaren det fria livet på sjön. När han så skall gå i land vill han själv vara lika fin och putsad som yachten. Då kommer Vikingburken och glansborsten Viking väl till pass ty snabbt som tanken bli skorna blanka och fina med VIKING SKOKRÄM.

jade observera henne — med denna säregna respekt i ögonkasten som ägnas skönheten och värdigheten.

Så reste de till Paris. Och här i denna stad, genomskälvd av lidelser och passioner, där kärleken är en dagsslända på evig flykt, vaknade hon liksom upp. Jag tog henne med mig ut och valde noga våra banor för att icke såra henne eller överväldiga hennes sinne med ovana intryck. Men sök att utestänga något från ett kvinnoöga och det ser blott tusen gånger mer.

Alice var som förvandlad. Hon anade sin egen historia mångdubblad i världsstadens, hon betraktade med särskilt intresse kvinnorna, så olika henne själv, icke skönare men suveränare i sin medvetenhet, icke innehållsrikare, men tusen gånger erfarnare och mera fordrande.

Allting var påminnelser för hennes hjärta. Fadern kunde icke följa hennes tankegång. Hon blev ånyo sluten och försjönk ofta i grubbel. Tålde icke mera ett vidrörande av vad som skett. En kväll utbrast hon: Det tjänar ingenting till. Det är meningslöst alltsammans. Låt oss resa hem!

Det apatiska lugnet hade slagit om i en feberaktig oro.

De hemkommo en dag i maj. En väninna som mötte henne på gatan utbrast ofrivilligt: Så förädrad du är! Fadern såg oroligt på dottern, och han glömmer aldrig röstens och ansiktets resignerade uttryck då hon svarade:

— Jag vet det! Bara: jag vet det!

Fadern visste nu icke vad han skulle göra. Han hoppades på tiden, som läker alla sår. Han hade velat giva allt vad han ägde för att få sitt barn igen. Han önskade i sin förtvivlan att någon annan man skulle komma och väcka förtroendet ånyo — han brukade stränghet, mildhet, allt förgäves. Det värsta var att *han* alltjämt fanns i staden, att de när som hälst kunde möta honom, i kyrkan, på gatorna, i parkerna. Hon tycktes formligen längta efter dessa sammanträffanden, det låg ett hemligt hopp i hennes väsen, då de gingo ut tillsammans, och mötte de honom icke föreföll hon vid hemkomsten ännu mera sorgbunden än någonsin.

Vad hade denne man egentligen gjort? — Intet annat är vad ungefär varje erfaren och självmedveten man anser sig ha rätt att göra, när han påträffar ett alltför naivt hjärta— försöka. Han hade lekt för att erfara behaget att besegra — intet vidare. Han anlade på kvinnan denna barbariska synpunkt, som icke i den unga flickan ser barnet, som älskas, omhuldas och beskyddas av någon, och i den unga kvinnan den blivande modern som skall älskas och respekteras av många.

Och jag säger dig nu — skyldig eller oskyldig — han hade brutit henne — för livet.

Några månader efter hemkomsten anlade hon sköterskans dräkt.

Hon blev mild och stilla, uppoffrande och trogen på sin post. Människorna älskade det blida, allvarliga anletet, men fadern, som mindes ögonens solsken och barnets strålande drag, erfor ett djupt vemod, en tomhet, en saknad utan namn.

NORDISKA HANDELSBANKEN
STOCKHOLM GÖTEBORG MALMÖ
128 AVDELNINGSKONTOR
Emottager insättningar mot högsta gällande ränta.
Uthyr brand- och dyrkfria förvaringsfack.
Förmedlar köp och försäljning av aktier och obligationer.
Emottager mot billig avgift (s. k. öppen deposition) alla slags värdehandlingar. Avkastning redovisas omedelbart till deponenten.
Emottager till förvaring i kassavalv (s. k. sluten deposition) förseglade lådor, konvolut o. dyl.

Det var *hans* barn det gällde, och han hade intet mera. Hon var liksom hans byggnad, hans livsverk — och det hade en annan man vågat att förfuska!

Fadern skulle aldrig återfå henne. Han skulle aldrig få uppleva det stora ögonblick, då en man lägger sin dotters hand i en annan mans hand och välsignar.

Det blev mörkt och ödsligt omkring honom. Han lämnade staden och flyttade till landet. Hans enda önskan är nu att ha en lugn, vacker fristad öppen för sin dotter, när hon en gång behöver vila.

Hon kommer måhända tillbaka någon gång — — —

Det blev så märkvärdigt tyst. De sista orden hade kommit sakta och drömmande, och den gamle tycktes ha glömt att han talade till någon. Hans skarpa ögon blickade tankfullt ut över den mörknande nejden.

Även den unge teg. Hans blick, som under historiens gång ofta vandrat upp till ett stort inramat porträtt på väggen, vilket föreställde en ung vacker kvinna i en sköterskas dräkt, hade nu sänkts mot mattan.

Och över hans ansikte föll liksom en skugga av eftertanke inför det ansvarsfulla livets allvar och storhet.

Eira Brehm.

BREVLÅDA.

Missnöjd abonnent. Enär orsak till liknande anmärkningar torde finnas på ett flertal platser synes det oss vara orätt att, såsom Edert klagomål åsyftar, särskilt angripa en enda och namngiven station. Förhåller det sig så, som Ni säger, att vederbörande under utövande av sin tjänstgöring låter Er känna obehaget av rent personliga antipatier bör Ni, om en första *direkt* hänvändelse icke medför ändring, vända Er till närmaste förman och begära rättelse. Hjälper icke detta är Ni välkommen åter!

Siri. Det gick — i papperskorgen.

Från Wembley. För sent nu, då svenskarna redan torde känna utställningen bättre än kanske t. o. m. engelsmännen själva.

För ro skull. Anekdoten briljant. Skada bara att det inte är med anekdoter som med vin — att de bli bättre med åldern.

Sommardag. Hjärtligt tack!

—::—

Amalia Gustafssons
Saluhallen 21—23
förstklassiga Charkuterivaror rekommenderas. Tel. 1976.

Färsk FISK
Hansson & Silfverstrand
FISKAFFÄR
Bazargatan 8. — Tel. 95 80, 15 380

Köp
Olof Asklunds
Bröd
Det är bäst

Goda inköp
av Konserver, rökt Lax, rökt Ål, Räkor m. m. i N:o 55. Smör, Ost, Långedragsbröd i N:o 60.
Bazar Alliance.
Tel. 4570 till båda butikerna.
Alla varor av bästa beskaffenhet.
Butikerna närmast ing. från Bazargatan.
A. MAGNUSSON

Den gamla damen: — Ursäkta, ni är väl inte möjligen någon släkting till fru Lundbom?

— Jag är fru Lundbom.

— Åh, då var ni er mycket mera lik förr i världen.

—::—

Bröstkaramellen ENGELBREKT
Välgörande Välsmakande Oöverträffad
Lagligen skyddad Ende tillverkare
A.-B. Karamellfabriken Engelbrekt, Örebro.
Säljes överallt i påsar om 1 hg. à 50 öre.

RUM
m. el. utan inack. på längre och kortare tid. Vegetarisk kost efter beställning. H. Kyrkog. 14. 1:a v. **Fru Johansson.**

Brokiga kläder — brokigt sinne.

*

Mången klär sig på franska och fryser på danska.

*

Bättre något på armen än allt i tarmen.

*

Ett barn är dåligt bohag i nygift bo.

*

Den girige lever som en fattig för att få dö rik.

—::—

Ziwertz' Momentan
färgmedel för ögonbryn, hår och skägg, ögonblicklig verkan. Fäller ej vid tvättning. För hälsan oskadlig. Finnes i 4 nyanser. I parti och minut hos Kungl. Hovleverantör
Ziwert'z Eftr.,
Lorensbergsgatan N:o 7, Göteborg. — Tel. 1098

Damblusar, Klädningar o. Kjolar
köpas bäst och billigast i
O. F. HULTBERGS BLUSAFFÄR
Husargatan 40. Telefon 10318.

Regnkappor
utsäljes från kr. 15:— till högre priser.
S. ERICSON,
Klädeslager.
Kungsgatan 32, 2 vån.

Varför plågas med dåligt kaffe då Ni kan få Swalanders kaffe! Butiker: Kungsg. 17 Korsg. 13, Bazar Alliance. Prova redan i dag! Säljes endast i egna butiker.

Hotell & Pensionat
Clara Johansson.
Kungsgatan 51, Stockholm.
Ljusa hemtrevliga rum. Moderata priser. Förstklassigt! Centralt!
Rikstel. 13554. Allm. tel. 24241.

Arla Mjölk
Distribution på glasflaskor.
Tel. 40781, 45699

sir George talat om någon annan ung dam än Lilith.

Hon såg Mallory allvarligt in i ögonen.

— Ni har nu sagt mig så mycket att ni lika gärna också kan säga resten, sade hon. Han måste ha berättat något mera.

Hennes ansikte hade ett ångestfullt uttryck.

Mallory förstod att han måste foga sig efter hennes önskan.

— Sir George sade att denne Horley — — hade lidit en djup missräkning.

Över Liliths ansikte drog åter ett uttryck av lättnad.

— Icke mer? Det var ädelmodigt av honom, om han icke sade mer.

— Han sade att ni hade förkastat honom.

Lilith skakade på huvudet.

— Det är icke sant. Jag har icke förkastat honom — nej, det har jag icke gjort.

Ett ögonblick syntes hon vara för upprörd att kunna fortsätta. Hon lät handen glida över ögonen och utbrast som till självförsvar:

— Jag säger icke, att jag uppfört mig rätt — jag säger icke att jag är utan skuld. Men det har varit svårt, förfärligt svårt för mig. Jag kan icke berätta er alltsammans — kanske har jag redan sagt alltför mycket. Ja, det har jag säkert. Jag borde ha behållit mina sorger och bekymmer för mig själv. Men jag har varit för svag att kunna det. Jag har burit det ensam så länge och kämpat och lidit. Men så föll jag ihop, som ni vet. Ni träffade mig i ett svagt ögonblick. Det är er skuld, om jag sagt för mycket. Jag ville det icke. Men vad sade jag för resten? Väl ingenting av betydelse?

— Absolut icke, svarade Mallory, som glömt alla sina goda föresatser och kände sig som ett rö i den unga flickans hand.

Den gamla förtroligheten hade återvänt, och hon såg på honom med samma blick som förr. Han kände en vanvettig lust att taga henne i sina armar, kyssa och trösta henne. Men han sänkte blicken och vände bort ansiktet.

De stodo tigande några ögonblick. Vågskvalpet vid stranden var det enda ljud som nådde deras öron.

Slutligen bröt Lilith tystnaden. Hennes stämma hade åter det bedjande tonfall, som rörde de djupaste strängarna i hans hjärta.

— Jag borde nog icke ha sagt allt det jag sade till er. Jag borde i stället ha skyllt på tandvärk eller något liknande. Men det att ni var läkare narrade mig att tala. Jag kände att man kunde anförtro sig till en läkare och därför lät jag er trösta mig, fastän jag borde ha tegat.

— Jag vet icke vad det är ni förebrår er, svarade Mallory vänligt. Det förefaller mig som om ni menade att ni anförtrott mig en eller annan fruktansvärd hemlighet, men det har ni alldeles icke. Era ord röjde intet utöver vad jag visste förut, nämligen att ni var förtvivlad och bar på en eller annan sorg. Men vari sorgen bestod hade jag ingen aning om.

Hon såg frågande på honom och nickade långsamt.

— Ni har ingen aning om det — icke ens nu?

— Icke ett spår, svarade han raskt.

— Icke heller efter det sir George Paradine berättade er?

— Han har icke berättat mera än jag redan sagt.

Men Lilith kunde ännu icke tro honom.

— Han sade att jag hade brutit min förlovning?

— Ja.

— Det är icke sant. Jag har icke brutit den.

Det uppstod en stunds tystnad. Därpå sade hon snabbt:

— Det är lätt att anklaga en kvinna och svårt att bemöta dylika beskyllningar.

En tanke korsade som en blixt Mallorys hjärna. Denna unga vackra kvinna tog sin förlovning tämligen lätt. Det var icke minsta spår till känsla i hennes stämma, då hon hänsyftade på denne olycksalige man som skulle hava ruinerat sig själv för hennes skull. Det viktigaste för henne tycktes vara att fria sig själv för beskyllningen att hava brutit förlovningen.

— Jag förebrår er icke, sade han.

Hon betraktade honom med en sällsam blick. Ett ögonblick inbillade han sig att hon skulle skänka honom sitt fulla förtroende. Men glansen slocknade snart i hennes ögon, hon drog ett djupt andedrag och räckte fram sin hand.

— Farväl, sade hon hastigt och lågt.

Hennes ögon sågo förbi honom och då han följde riktningen av hennes blick observerade han i fjärran fru Ames vagn.

— Farväl, svarade han och lyfte hatten.

Det sista han såg av Lilith var hennes gestalt, som snabbt ilade i riktning mot Old Court.

Mallory red hem i en sällsamt nedslagen sinnesstämning. Han insåg att sir George Paradine icke hade berättat honom allt vad han visste om de båda damerna. Han hade dolt något — måhända det viktigaste.

Vad var det?

VIII.

Lilith gick så hastigt, att hon kom hem tidigare än modern. Innerst inne hoppades hon att denna icke observerat hennes samtal med den unge läkaren.

Men fru Ames var icke närsynt, och hennes första ord vid teet på eftermiddagen lödo:

— Jag såg dig tillsammans med doktor Mallory. Vad hade du att säga honom?

Hennes ton var blid som vanligt, men Lilith märkte dock att hon var missnöjd. Och den unga flickan kände att hon rodnade, då hon svarade:

— Han frågade efter dig. Han var orolig, därför att han icke sett till dig.

— Det hade han ju kunnat, om han velat, svarade fru Ames torrt. Naturligtvis var det bara ett påhitt för att få tala vid dig. Han är nyfiken.

Lilith log svagt.

— Nyfikna äro ju alla, mamma. Isynnerhet sedan sir George Paradine kommit hit.

Den äldre damen slog förtvivlat ut med handen. (Forts.)

—::—

JACOBSSONS
Rikspatent
GIVER DET MESTA BRÖDET AV DET MINSTA MJÖLET
HALMSTAD

N:o 30. 4:de årg.

KVINNORNAS TIDNING

Det är väl att mamma har
Gummans
FLINGOR
så att pysen kan bli ren igen.

27 Juli 1924.

Annonspris: Textsida 25 öre pr mm.
» sista sidan 20 öre p· mm.
Längre annonsering rabatt.

Utkommer varje söndag.
Utgivare och redaktör: INGEBORG DAHLLÖF. För annons- och ekonomiavdelningen: EDITH RICKBERG.
Redaktion och expedition: Vallgatan 27, Göteborg. Tel. 18070.

Prenumerationspris:
Helår Kr. 6:—. 1/2 år Kr. 3:50. 1/4 år Kr. 2:—.
Lösnummer 15 öre.
Centraltryckeriet, O. Ericson, Göteborg 1924.

Eftertryck tillåtes gärna om "Kvinnornas Tidning", med hela namnet utsatt, angives som källan.

INNEHÅLL.

——::——

Utlandskrönika
i sammandrag.

Den i London sedan den 16 juli pågående skadeståndskonferensen har ännu icke medfört något, praktiskt sett, betydelsefullare resultat. Allt står ännu på överläggningarnas, förslagens och ovisshetens stadium. Medan den ena dagens telegram konstatera full enighet, meddelar den följande att knivkastningen är i full gång.

Likväl tyda alla tecken på att den tidpunkt äntligen är inne, då något måste ske. Det allmänna tillståndet är sådant, att det för världen blivit ett livsintresse att styra ur sin nuvarande vanskliga kurs. Men detta kan icke ske utan att Tyskland, denna med sina 60 miljoner invånare viktiga faktor på världsmarknaden, räddas ur nu rådande maktlöshet och depression. Frankrikes privatsyn på Tyskland som på en tredskande gäldenär, vilken ej undergivet velat påtaga sig hela världskrigets skuld och låta slå sig och sina efterkommande i hårdaste träldomsbojor för att kunna ersätta ett enskilt land de skador och förluster detta krig vållat, har småningom fått vika för en mera klarseende världsopinion, vilken med stöd av under årens lopp framkomna dokument kan fria Tyskland från ensamansvaret för världskriget, och i vilkens intresse det ligger att icke den tyska nationen under främmande välde nedpressas till ett i träldom bundet folk.

Det är inför denna världsopinion Frankrike första gången realiter ställts å den nu pågående konferensen i London. De interallierade långivare som beredvilligt trätt emellan för att hjälpa Tyskland att ordna upp sina affärer önska nämligen även de ett ord med i laget. För att bevilja de lån, varmed tyska rikets ekonomi skulle kunna resas på fötter igen, fordra dessa att bli tillförsäkrade prioritetsrätten såväl i fråga om alla nya panter som i fråga om Tysklands samtliga tillgångar, samt dessutom fullständiga garantier mot nya franska sanktioner.

Genomdrives detta förslag får Frankrike i viss mån träda tillbaka från sin förgrundsplats som Tysklands förnämsta och godtyckligaste fordringsägare — ett av dess järngrepp kring det betungade landet lossas. Den direkt praktiska följden blir vidare att Tysklands pänningbrist avhjälpes, att möjligheter givas att skapa krediter som grundval för den ekonomiska utvecklingen samt sist men icke minst att landet sättes i stånd att kanalisera in betydande och välbehövliga skadeståndsbelopp i Frankrikes ficka.

Den vid konferensen representerade storfinansens bestämda uppträdande i denna punkt är märklig emedan den kan tagas som ett tydligt bevis på att Frankrike i detta nu står fullständigt isolerat med sin politik. Dess gamla misstro till Tysklands vilja att fullgöra sina skyldigheter söves ej heller ett ögonblick inför de nya utsikterna att tyska riket nu står inför möjligheterna att sättas i stånd att *kunna* göra det. Antingen garantier för att skadeståndet utbetalas — eller fasthållandet vid sanktionsrätten! lyder Frankrikes hårdnackade paroll. Vad vidare det hittills diskuterade lånet på 800 miljoner angår finner Frankrike detsamma vara utan intresse. Det räcker ju icke till skadeståndsbetalningar utan är endast avsett att upphjälpa Tysklands inreekonomiska förhållanden! Och att tyska rikets nödtorft är en *första* betingelse för framskapande av det överskott som skall gå till skulder synes Frankrike aldrig ha tagit med i beräkningen. Men världen gör det — numera. Och det är denna nya klarsyn på frågorna, som bildar det intressantaste och mest hoppingivande momentet i den pågående konferensen.

De franska synpunkterna contra världsopinionen, representerad av världens storkapital! Skall guldet kunna tala det övertygande språk, som hjärtana och stenarna icke förmått?

*

Norge har hemsökts av en regeringskris. Sedan lagtinget med 22 röster mot 16 förkastat regeringens förslag om upphävande av rusdrycksförbudet ingav statsminister Berge regeringens demissionsansökan. Till regeringschef och utrikesminister i den nya ministären, vilken ännu icke är utnämnd då detta skrives, har utsetts stortingsmannen skeppsredare J. L. Mowinckel.

——::——

Ett lån är när det skall bäras hem lätt som en fjäder, men tungt som en sten, när det skall bäras tillbaka igen.

*

Det finns fyra ting som man icke skall låna ut: sin hustru, sina kläder, sin häst och sina böcker.

*

Det tyngsta trä på jorden är tiggarstaven.

*

Grannars hat, litet mat,
lök, rök och ondsint kvinna
komma fattigmans ögon att rinna.

——::——

Sol och sommar.

Reseskizzer

av

RUTH ALMÉN.

III.

I Zürichersjön upptäckte man år 1854 rester efter pålbyggnader, ja, hela byar i vikarne därstädes, förenade med landbacken genom smala broar, som kunde dragas in i husen. Detta bevisar, att Schweiz var bebott under den förhistoriska tiden, de äldsta av de funna resterna i dessa numera undervattensbyggnader tala om tiden från den senare stenåldern, de yngsta från bronsåldern. Deras ålder uppskattas till omkring fyra tusen år. Sedan har man funnit liknande rester i de flesta schweiziska sjöar.

Men år 1874 upptäcktes i några berghålor spår av ett ännu äldre människosläkte, som levde endast av jakt, hade verktyg av flinta och klädde sig i djurhudar.

Det är nästan komiskt att tänka härpå och samtidigt anställa jämförelser emellan sådana "förhistoriska" klädesplagg och de sidenfodrade boas med grinande huvuden och ett tjogtal dinglande svansar som pryda de eljest lätt klädda moderna damer, som nu genom zeisskikare beundra de om aftnarna rodnande alptopparna!

Vilken skillnad på förr och nu! Om man också endast går tillbaka till den tid, då lord Byron 1816 gjorde sin omskrivna schweizer-resa och dels red, dels gick till fots uppför de vilda branter, där man nu i bekväma bergbanor åker upp och ned! — Den store diktaren liknar den övre gletchern, som han besteg från Grindelwald, vid "en frusen virvelvind". När man ser den, kan man icke tänka sig en bättre liknelse. Man njuter av att upprepa den: "En frusen virvelvind!" — Härligt!

"Leg's dem Leben nicht zur Last,
dünkt sein Wert dich Plunder!
Wenn du Märchenaugen hast
ist die Welt voll Wunder!"

Som ett under tycks det även, att alperna i en viss belysning och på behörigt avstånd förefalla rent av genomskinliga. När man på den bro över Aarefloden, som ligger nedanför Harderbahnstationen, om aftnarna betraktar Niesen, denna av människohänder icke byggda pyramid, ser den ut som en ljusblå eller ljusviolett skuggning mot himlen. Denna "skugga" är 2367 meter hög och massiv därefter! Lustigt är att jämföra den med Egyptens högsta pyramider, som visst lära vara omkring 146 meter, men som sedda därnere äro öknens alper! — Till Niesen går en bergbana, och om kvällarna strålar det elektriska ljuset därifrån som en stjärna.

*

Medeltidsstämning och romantik mitt i det brusande nutidslivet; trånga gator, gamla egendomliga hus, det stolta feodalslottet tronande på sin höjd över staden, med sina många vittrade murar övervuxna av rosor och slingerväxter och sina terrasser och sin kyrkogård med skugga och svalka under mossbelupna träd. — Sådant är Thun. — Den största affärsgatans trottoarer höja sig som terrasser utanför husen, och till dessa föra ibland ända till tio branta trappsteg från gatan. Varje hus har sin trappa. Där finnas soffor och stolar, på vilka publiken lugnt kan slå sig ned och genom fönstren beundra schweiziskt konsthantverk, huvudsakligast härliga broderier, smycken av alla färger och slag och den finaste träskulptur. Men har man icke lång tid på sig, ägnar man icke en tanke åt att slå sig ned vid affärsgatan. Man måste se det gamla förtjusande rådhuset, se resterna av stadens ringmur, vandra bort till det anspråkslösa hus vid Aarestranden, där Johannes Brahms bodde ett par somrar på 1880-talet och där han bland annat skrev sin cellosonat opus 90 och sin vilolinsonat opus 100; och så måste man se den lilla ön i floden, där den olycklige diktaren Heinrich v. Kleist skrev sitt lustspel "Der zerbrochene Krug".

En av stadens många broar har bjälktak, så att man kan vandra över den framrusande Aarefloden som på en jättestor "Laube". Där måste man gå för att känna hur det känns!

Är det en klar dag ser man uppifrån höjderna den underbara Blümlisalp, vilken som en sannskyldig prinsessa Snövit ler och strålar i solskenet.

Ja, sådant är Thun, i få ord och sett genom turistens glasögon.

Kommunikationerna dit äro utmärkta. På ena sidan Thunersjön den elektrifierade järnvägen Bern—Interlaken, på andra sidan den till svindlande höjd rakt över bråddjupen byggda spårvägen som går utmed Gunten och Beatenberg och förbinder Unterseen och Interlaken med Thun; och så sjön med sina breda, präktiga hjulångare, motor- och segelbåtar.

*

En härlig sak är att befolkningen i Berner Oberland är den fredligaste man kan tänka sig. Man kan gå miltals alldeles ensam utan en tanke på att behöva vara rädd, till och med om man är född med harhjärta. Möter man någon av landsens barn, hälsa de sitt vänliga, trohjärtade: "Grüss Gott!" eller "Grüssi!" och så vana äro de att vara rädda om landets så gott som enda verkliga inkomstkälla näst boskapsskötseln: *turisterna*, att det aldrig skulle falla dem in att antasta någon av dessa spikskodda, alpstavklädda vandrare. Därtill kommer att den fria republikens lagar i fråga om dryckenskap äro strängare och verkningsfullare än i de flesta andra länder. Skulle någon ha befunnits berusad, utfärdas för honom s. k. "*värdshusförbud*" på ett eller två år, och dryga böter åläggas såväl personen ifråga som den värdshusvärd, som överträder detta genom kungörelser och annonser i tidningarna allom bekantgjorda förbud; vilket alltså varit som ett slags offentlig skampåle för vederbörande! — Man ser nästan aldrig en berusad person här.

Man kan alltså lugnt uppsöka även av turister sällan beträdda vägar. — En dag gick undertecknad alldeles solo upp mot Saxetur by, lyssnande till bruset från bäcken, som i en oavbruten följd av vattenfall hastar nedåt, skummande vit när man, lutande sig över bråddjupen, ser den därnere. Endast ett par hus ligga utmed vägen innan man når byn. — Då kommer bakom mig två kvinnliga turister och hinna ett par steg förbi mig, medan samtidigt uppifrån en ung kvinna kommer rusande med minst halvannan meter i steget. Det är otroligt med vilken lätthet och snabbhet infödingarne jaga "Bergab" och "Bergauf!" — Hon tvärstannade framför de båda turisterna och utgöt sig i en vild ordström på schweizerdialekt.

Tystnad och stirrande — —

Så på högtyska:

— Verstehen Sie deutsch?

— Ja — ein Kleine!

Den unga kvinnan skakade på huvudet ungefär som när man uppger allt hopp, tog ett av sina jättesteg i riktning mot mig och frågade om jag icke hade sett litet barn som såg så och så ut..

Jo, det hade jag sett längre ned. — Och så fortsattes den vilda jakten.

Nog äro tiderna sedan de första människorna bodde här bra förändrade! Men nog kunde man tänka sig en ung, vild, halvnaken kvinna komma stormande ur sin berghåla för att rycka sitt barn ur det hotande fördärvet i gestalt av en minotaurus eller något i den vägen! I ett och annat blir människohjärtat sig likt genom seklerna!

——::——

Kvinnoskönheten förr och nu.

En bemärkt engelsk målare, sir W.Orpen, har i Weekly Dispatch behandlat frågan: Kvinnoskönheten förr och nu, och kommer därvid till slutsatser, som måste väl behaga kvinnan av 1924. Han skriver:

"Kritici, som inbilla sig, att skönheten flytt sin kos under dessa bekymmersamma tider, sluta aldrig att klaga över försvinnandet av dessa pittoreska typer, vilkas bilder pryda väggarna i tallösa konstmuseer. De antyda, att en utställning av kvinnor i polkahår i sällskap med sina kavaljerer med tandborstliknande mustascher skulle utgöra ett slående bevis för en sorglig tillbakagång av de konstnärliga idealen.

Det är svårt att förstå, hur sådant ytligt nonsens kan vinna gehör. I stället för att visa tecken till avtagande i kroppslig skönhet ha våra samtida ett mycket fördelaktigare utseende än deras förfäder.

Intet ljuvt leende 1800-tal.

Som varje artist vet, så förblir människans ansikte tämligen oförändrat under tidernas lopp, och alla typer stå upp på nytt med förvånande trohet det ena tidevarvet efter det andra. Den avgörande skillnaden mellan det förflutna och det närvarande är i en målares ögon, att nutidens släkte utmärker sig för mera karaktär, och det finns därför betydligt mycket mera lämpliga modeller nu än i gångna tider med deras fasliga "pittoreska" skönheter.

Ett pipskägg à la van Dyke eller böljande militäriska polisonger kan förläna ett distinguerat utseende åt ett ansikte, som saknar intelligens. Ett skärt och vitt dockansikte, omramat av skälmska lockar under en enorm hatt har alltid verkat tjusande på somliga och kommer nog alltid att göra det. Men sådana modeller äro nu ej längre eftersökta som en källa till inspiration och ha ingen betydelse i konsten.

Moderna målare vilja ej längre fortgå på den gamla vägen. De förkasta forna tiders sätt att måla porträtt, utan hänsyn till den verkliga likheten, till än så samvetsgranna efterbildningar av föremålet. Våra förfäder voro mindre anspråksfulla modeller än nutidens, ty de önskade avbildas så som de *sågo ut*, och ej så som de verkligen *voro* i sig själva.

Nu för tiden är det en karaktärsskildring, som varje porträttmålare söker åstadkomma. Om han är nog lycklig att få beställningar, så har han ingen svårighet att finna idealiska skönhetstyper i förunderlig mångfald, och, vad som är lika viktigt, ansikten med karaktär i.

Kraftigare men lika tjusande.

Den livliga unga damen av 1924 med sina flätrullar och sitt hela utseende i övrigt av käckhet och självtillit står ej i något avseende efter för sin ljuvt leende syster av det 18:de århundradet. Våra moderna kvinnor äro av ett hårdare gry än deras stammödrar och äga ofta en själsstyrka, som inspirerar en artist till att överflytta åtminstone något av deras personligheter på den döda duken. För att åstadkomma detta blir han tvungen att offra det pittoreska.

Det finns en egenskap i målarens själ, som ser vad en man eller kvinna är, snarare än hur han eller hon ser ut. Om man målar endast, vad man ser med det yttre ögat, löper man fara att frambringa en själlös förvrängning av modellen. Konsten regeras ej längre av dekorativa lögner. Artister välja ofta ansikten, som i forna dagar skulle klassificerats bland de rysansvärda, och måla dem så, att de bliva vackra, ty de lägga in karaktären i målningen.

För att vara trogna mot sin konst måste de måla med själen och fästa mer uppmärksamhet vid hjärtat än vid de yttre dragen — var och en

SKANDINAVISKA KREDITAKTIEBOLAGET
GÖTEBORG - STOCKHOLM - MALMÖ

Avdelningskontor över hela landet

Egna fonder Kr. 182,000,000:—

Gottgör å insatta medel högsta gällande ränta

Telegramadress "Kreditbolaget"

Hemmets tidning
— är —
Göteborgs Aftonblad

Särskild, omväxlande avdelning för kvinnan och hemmet.
I varje nummer, värdefulla artiklar i olika frågor, berättelse, följetong, kåserier.

Pr kvartal 7.50 fritt hemburen.

Lösnummerpris 10 öre.

(Inf. gen. Göteb. Tandläkaresällskap)
Tandläkare Anne-Marie Heijde
Vasaplatsen 1. Telefon 15500.
Rådfrågning: Vard. 1/2 2—1/2 3, övriga tider efter avtal.

veta vi ju, hur bedrägliga dessa kunna vara.

Porträttmålaren har i vår tid ett vidsträcktare område än någonsin att välja på. I synnerhet är detta förhållandet i fråga om kvinnan. De moderna kvinnomoderna äro mera artistiska än de gamla, och under det kvinorna förkastat mycket av det rent pittoreska, ha de förvärvat en karaktärsstyrka, som gör de kvinnliga skönhetstyperna mer tjusande än någonsin.

——::——

Teori och praktik.

— En stilig kvinna! En förfärligt stilig kvinna! sade min vän esteтikern, etikern och moralisten i 7 berömda upplagor, då vi vandrade ned till båten från ett njutet "five o'clock tea" i den beundrade damens hem.

Och han vände sig om och svingade hedersbetygande sin bredbrättade hatt för en citronfärgad gestalt, som skymtade på balkongen till ett estetiskt hus mellan grandungens toppar i det lilla villasamhället.

— Godheten, deklamerade han, godheten är den förnämsta av dygder hos er kvinnor. Skönhet, rikedom, intelligens äro mångas privilegium. Godheten blott de utvaldas. Det är en inspirerande egenskap, och den dag vi kunde förmå att upphöja den till den förnämsta, den mest dyrkansvärda av dygder vore världen det tusenåriga riket nära.

Hans ord utgjorde en direkt fortsättning av den etiska konversation, som beledsagat det sköra klirrandet av de utsökta kinesiska kopparna i den estetiska villan. Och denna konversation var i sin tur inspirerad av det tyska sommarbarn, som villans ensamma, förmögna ägarinna upptagit i sitt och sina två tjänarinnors hägn och vård. — Vad var naturligare än att en dylik offervillig handling skulle hänföra en estetiker, etiker och moralist, som vunnit berömmelse och 7 upplagor för sina tankars godhets skull!

Vi hade under samtalet nått bryggan. Den vita leksaksbåten låg redan med ångan uppe. Det var söndagskväll och mycket folk.

Min vän och jag trängde oss in på mellandäck. Alla sittplatser voro redan upptagna, och vi fingo nöja oss med att stå. Ett och ett halvt huvud över mig hörde jag min väns låga röst tala visa och gyllene ord om godheten.

Plötsligt föll min blick på ett uppåtvänt ansikte alldeles framför oss. — Var det — var det inte? — Jo, visst var det! Men det var nu omöjligt att se att den lilla slitna gestalten i den vända och tusen gånger omprässade cheviotsdräkten en gång varit en ung, glad, firad studentska med de mest lovande framtidsutsikter. En gammal bekant till esteten och mig!

Vi kände båda till hennes historia. Hur hon tidigt spänts för försörjningslasset för att slutligen, när tiderna blevo onda och människornas öden hastigt förvandlades, få draga det helt allena för åldriga föräldrar och en sjuk yngre bror. I femton år hade hon vandrat sin lilla obemärkta bana mellan en ordinärt avlönad plats och ett av allt trängre, och trängre förhållanden präglat hem, där hon på en gång fick tjänstgöra som familjeförsörjare, hushållerska, sömmerska och sjuksköterska. Ensam kunde hon ha haft det lysande, ätit sig rund och vacker och klätt sig i citrongula kläder. Men nu vittnade hennes håliga kinder och blankslitna kläder om att andra tärde den mat, som kunde ha bibehållit hennes ungdom, och att andra fingo nödtorvtiga kläder på den lyx, hon måste försaka.

Nu möttes våra ögon, och hon log vid det ömsesidiga igenkännandet — det öppna, friska barnsliga leendet från studietiden. Vi växlade några okonventionella nickar, och jag gjorde esteten uppmärksam på att han borde hälsa på en gammal bekant.

Han såg sig sökande omkring, och blicken stannade på den lilla gestalten i den blanknötta cheviotsdräkten. Ögonen fingo ett flackande uttryck, hatten lyftes vårdslöst och avmätt, och dess ägare fick efter påsättandet ett intensivt intresse för utsikten.

En fin rodnad sköt upp i det tärda ansiktet. Hon hade blixtsnabbt förstått, att hon blivit en annan — en deklasserad.

Maskinen satte sig i gång. — Bracka — bracka — bracka — bracka! lät det för mina öron nerifrån maskinrummet.

Färden fortsattes under tystnad. Vid avstigningen skymtade en blanksliten cheviotsdräkt bland människoströmmen några steg framför oss.

— En beundransvärd dotter och syster, sade jag till min vän esteten.

Hans blick följde likgiltigt den bortgående.

— Det är förfärligt vad hon blivit gammal och sjaskat till, kom omsider hans kategoriska omdöme.

Jag kan inte erinra att han i sina 7 berömda upplagor gjort någon särskild reservation mot godhetens eventuella konsekvenser. Men jag väntar nu att han bryter in en dylik not i en kommande 8:de upplaga.

Ragna Peters.

——::——

Akademiskt bildade kvinnor

hålla i slutet av juli en kongress i Kristiania. Sammankomsten inledes den 28 juli med en välkomstmiddag på Grand Hotel, till vilken kongressens alla deltagare äro inbjudna. Dagen därpå äger öppningshögtidligheten rum på universitetet, med hälsningstal av professor Kristine Bonnevie, varefter följa anföranden av d:r Sundqvist (svenska), Klara Black (danska) och Jenny af Forselles (finska) samt av professor Caroline Spurgeon, ordf. i den internationella federationen av kvinnliga studenter.

Bland kongressens mest bemärkta deltagare torde kunna räknas den engelska kolmagnaten viscountess Rhondda, som utlovat ett föredrag "Kontroll över industrien". Lady Rhondda är bekant för sitt försök att bereda de kvinnliga medlemmarna av pärståndet (the peeresses in their own right) tillträde till engelska överhuset. Försöket strandade på lordernas motstånd, men kommer antagligen att upprepas inom en nära liggande tid och då troligen med lyckligare resultat. Lady Rhondda är vidare utgivare av en välredigerad kvinnotidning "Time and Tide".

I kongressfestligheterna ingår även ett garden party hos drottningen på Bygdö kungsgård.

Brand- och Livförsäkrings-Aktiebolaget
SVEA
Göteborg.

Helg.

Känner Du vägen som böjer
in mot din ensliga själ och för ut
lång bort, där solen dröjer
över en rymd utan gräns och slut?

Därmed dig ej detta skira,
själens strålande helgdagsljus
som glansen från kyrkans spira,
när en söndag vid klockklang den når ditt hus?

Varslar den icke om blomning,
om vardandets härliga morgon av vår,
och ger aningar om fullkomning
i en tid utan räknade dagar och år?

J. A.

Min kaffepanna.

Att kaffepannor äro ett hetsigt och fräsande släkte vet ju envar, men de flesta nöja sig dock med att puttra och spotta litet grand, när deras humör nått kokpunkten. Men min kaffepanna blir så blixt etter rasande, som ville den flyga i atomer varenda gång den skall sköta sin tjänstgöring. Och ändock — men otack är världens lön — har hon det makligt som en monopoldirektör. Två uppvaktningar om dagen — en timmes tjänstgöring ungefär! — finns det någon människa i kristenheten som tycker att den kaffepannan behövt bli revolutionär?

Herr Kopparkastrull däremot är ett högst beskedligt våp. Man blir kanske sådan av att blott umgås med potatis — ifall nu även en kastrull "ist was er isst".

Det råder ett kantigt förhållande mellan desa mina bägge paradkärl i min spis. Jag har alltid tyckt mig förstå att kaffepannan ansett sig för fin att umgås med kastrullen, och att kastrullen å sin sida i medvetandet att vara av sämre materia demonstrerat sitt förakt för kaffepannan.

En morgon överraskade jag likväl herr Kopparkastrull att ligga nedramlad på knä från sin sotring framför den lilla kaffepannans fötter.

— Här försiggår något allvarsamt! tänkte jag och beslöt på människans vanliga sätt att utspionera meningen med mina underhavandes misstänkta förehavanden.

— Uppstår tycke kunna vi ju ingå äktenskap, hörde jag kastrullen säga.

Kaffepannan molteg och icke en min i hennes desperata uppsyn förrådde att hon ansåg detta vara romantik.

— Ack, hur har jag icke alltid beundrat er, fortsatte kopparkastrullen, er flinkhet, ert livliga tal och ert innehålls fina doft. Och så har ni så vacker hy. En sådan hy ser man numera ej, därför gissar jag att ni måtte vara av mycket gammal god och fin familj.

Detta slog an på kaffepannan. Sedan hon kråmat sig en stund började hon tala. Och hon talade på renaste stockholmska.

— Jag är verkligen av mycket god familj, började kaffepannan berätta, och hon åkte emellanåt på orden, som om de minst färdats fram i sjuglasvagn, så att vad min herres frieri angår måste jag absolut avböja. Jag har sett och hört för mycket ur den stora världen i mina dagar, att tillåta mig något så opassande som att besluta ett giftermål på tu man hand med en främmande karl.

Och därvid pöste hon ut som hon haft krinolin och kisade med sina kopparknappsögon som om hon suttit på k. teatern och kritiserat toaletter.

Den beskedlige herr Kastrull låg orörlig och ömklig kvar i sin ställning, som om han redan gjort haveri på lyckans hav.

— Ja, som sagt, fortfor kaffepannan, jag har mina anor och de äro odödliga. Det är en ren slump att jag nu står här. Förr var jag med på fester, minst tre om dagen, och betraktades som hela sällskapets hedersgäst. Ah, vilka bord! Blommor och vetebullar och rosigt porslin och krokaner och tårtor — och själv presiderade jag mitt på bordet på ett grannt fat med blåklint i botten och en krans av guld omkring kanten.

— Var det riktigt guld, tro? vågade kopparkastrullen undra i all underdånighet.

— Lika mycket som ni är koppar, sade kaffepannan resolut. Hon var själv så där tämligen äkta, men kastrullen var mins 10 år yngre, och nu gick det ett stygn igenom hans blyhjärta. Men han log dock smickrad med sitt flata gap, ty även en kastrull tycker om att bli ansedd bättre än han är.

— Och det umgicks så mycket fint folk i det huset, upptog pannan sin berättelse. Hela stan kände de, ända ifrån landshövdingen. Alla grevar och baroner och friherrar och majorer. T. o. m. kungen talade de om och prinsar och prinsessor och amiraler och överstelöjtnanter. Man kände sig riktigt upplyftad av deras konversation — nästan allierad med det kungliga huset och dess anförvanter. Hå, hå, ja, ja! På den tiden visste man åtminstone någonting om yttervärlden! Visserligen var mycket föga smickrande, men just därför så mycket intressantare. Ja, om jag ville berätta bara — det skulle bli historier det! Men det tjänar ju ingenting till. Ni förstår ändock inte att uppskatta mina les-ondits.

— Vad är det för något? sade kopparkastrullen ängsligt.

— Det är brutna förlovningar, utnämningar, förmälningar, olyckliga äktenskap och magnifika middagar m. m.

— Det förstår jag inte! sade kopparkastrullen och slokade vemodigt med sitt långa skaft.

— Nej, ni har väl aldrig varit i något bättre hus, sade kaffepannan föraktligt. I det här huset får man ju inte uppleva någonting. Och så är människan till på köpet göteborgare. Göteborgarne förstå inte det som är trevligt.

— Hur så? sade kopparkastrullen sorgset. De äta åtminstone fläsk och bruna bönor. Men varför flyttade ni någonsin ifrån en så fin familj, mamsell kaffepanna? — Ni är så vacker när ni talar. Alldeles som en sol!

— Åh, sade min kaffepanna, och jag tyckte minsann hon såg riktigt mänsklig ut i uppsynen, det vet nog ni bäst, herr Kastrull, att ingen bestämmer över sitt eget öde.

Kastrullen suckade härvid så att den höll på att ramla ännu mer framstupa av hjärtekval.

— Och sedan är det sådana märkvärdiga ordningar här i huset! Aldrig får jag stå på en bricka med tända ljus som förr i världen — aldrig besöka den övriga våningen. Bara stå här i denna tarvliga spis, där det icke ens finns ett tänkespråk att titta på. Och aldrig har den där människan något festligt för sig. Säg mig nu, om ni förvånar er över, att jag är vid dåligt humör! När man har sett bättre dagar och umgåtts med fint folk, då tål man sannerligen inte att bli behandlad som jag nu.

— Men mamsell talade aldrig om, hur det gick till att komma från det fina huset, påminte kastrullen nyfiket.

— Nej, minsann, det glömde jag. Och det gick för resten i en sådan fart, att jag knappt minns det. Det kom en ny jungfru som anmärkte på att jag hade näsan för långt ned. Hon påstod att det var bättre om den satt uppe vid pannan. Har ni hört något så tokigt? Och så blev jag nedsatt i ett mörkt hål en dag och fick resa långa vägar — och när jag slapp ut igen, befann jag mig i det här köket. — Jag sörjer mig grön över att ej veta något om societén. Men var god, herr Kastrull, och räck mig er hand, skall jag se, om jag inte kan hoppa ned från den här piedestalen...

Jag sprang fram och grep min kaffepanna i tuten.

Och i harmen över vad jag hört, slog jag henne full med vatten.

— Där skall du få för göteborgare, sade jag. Men hon begrep ingenting.

Gör som alla andra förståndiga människor:
"Viskaforsa"
Skorna!

SKANDINAVISKA GUMMIAKTIEBOLAGET
VISKAFORS.
G. S. A. 1890 VISKAFORS

A.-B. FERD. LUNDQUIST & Co.
för alltid på lager alla
VISKAFORS
skodon till fabrikspriser.

PÄRLOR
JUVELER
i modern infattning fördelaktigast hos
K. Anderson
Hovjuvelerare. Ö. Hamng. 41.

Har Ni något
att sälja, köpa, hyra ut eller byta, så annonsera det i
Göteborgs Morgonpost
Morgonens förnämsta annonsorgan

Söker Ni någon
tjänare, våning, plats eller annat, så annonsera det i
Göteborgs Morgonpost
Göteborgs största morgontidning.

BLOMSTER-hälsningar
över hela jorden.
Kungl. Hovleverantör
Beställningar å blommor ombesörjes kostnadsfritt under garanti för omsorgsfullt utförande å alla platser av
Vasa Blomsterhandel
GUSTAF EKMAN
Telefon 4314 — 10365. Telegr. Vasa.
Medlem av Föreningen för blomsterbeställningsförmedling samt de internationella organisationerna F. T. D. i U. S. A. samt B—V. i Tyskland. 6000 medlemmar
Säg det med Blommor!

MERKUR-TVÅLEN
använd enligt bruksanvisningen giver ett storartat resultat.

Offentliga nöjen.

Lilla Teatern.
Varje afton kl. 8.
Söndag 7 och 9.
Bröllopet på Solö.

Slottskogens Friluftsteater
Vid gynnsam väderlek uppföres varje afton kl. 8 e. m. Selma Lagerlöfs DUNUNGEN. *Sista veckan.*

City SKO-MAGASIN
KUNGSGAT. 51 · TEL. 9179
Förnämsta inköpskälla av lätta
Sommarskodon

Var lunchar man bäst?

Björngårdsvillan Slottskogen
1:sta kl. matsals- och konditori-servering. Musik dagligen. Fjolårets priser sänkta med 20—25 %. Best. pr tel. 19268.

Vita Bandets Restaurant
Kungsgatan 41. - Telefon 107 89.
Slottskogen, vid stora dammen.

NADCO HEMFÄRGER

Arg och besatt som förut stod hon och puttrade på gasspisen. Innan utbrottet den morgonen tog slut, fanns blott en, säger en kopp kaffe kvar i henne. Resten var sump. I morgon går jag till lumphandlarn.

M—a T—n.

——::——

NORDISKA-INDUSTRI-A.B
TAPISSERI DETALJ
Ö. Hamng. 31. 1 tr.
N·I·A·B
Siden, boj, linne för gardiner
GÖTEBORG

Varför

sitta ej kvinnorna som nämndemän i häradsrätterna och som illiterata bisittare i rådhusrätterna och behövs ett kvinnligt lekmannainflytande i våra underrätter?

Av Advokaten jur. kand. *HILMA HANSSON-SÖDERQVIST.*

På första av ovan rubricerade frågor svaras: Än så länge får kvinna enligt lag varken vara ordförande eller ledamot av häradsrätt; ej heller tillåter lagen att hon är illiterat ledamot av rådhusrätt. I fråga om nämndemän säger lagen tydligen ifrån i R. B.: 1: 2 "att till nämndeman är valbar varje inom valkretsen bosatt man". I fråga om val av ledamöter i rådhusrätt användes i regeringsformen om valberättigade, uttrycket 'personer', men torde nog därmed få förstås män. I lag 20 juni 1905, som innehåller bestämmelser om särskild sammansättning av vissa rådhusrätter vid behandling av handelsmål står uttryckligen föreskrivet att det skall vara "två handelskunniga män". Däremot torde intet lagligt hinder förefinnas för kvinnor att vara ledamot av tryckfrihetsjury, ehuru några rättsfall peka på en motsatt uppfattning av Tryckfrihetsförordningen § 5, mom. 1 och 2, där det likväl talas om att ifrågavarande jury skall bestå av nio personer och att valbara äro "inom länet boende för medborgerlig dygd välkända personer".

Mot ovanstående kan invändas att vi nu ha fått en lag av 22 juni 1923 som principiellt fastställer kvinnas behörighet till statstjänst och annat allmänt uppdrag. I denna lag äro emellertid i § 2 vissa uppräknade tjänster förbehållna män såsom militära, dylika med vilka äro förbundna viss ledareställning och bevakningsskyldighet o. s. v. samt har i fråga om ordförandeskap meddelats viss restriktion. Som framgår av betänkandet till förslag om lag ang. kvinnas rätt till statstjänst var ursprungligen meningen att kvinna utan vidare skulle liksom man ha rätt till domartjänst, vilken medförde ordförandeställning. Emellertid heter i lagen av 22 juni 1923 om dylik befattning i § 2, mom. 2: "Konungen äger meddela *särskilda bestämmelser* ang. villkor för kvinnas tillträde till domartjänst, *med vilket är förenad skyldighet att föra ordet i underrätt å landet*".

I fråga om annat allmänt uppdrag till vilket väl nämndemanssysslan och illiterat ledamotskap av rådhusrätt får räknas, göres det förbehållet att detta icke får vara förenat med åliggande som enligt § 2 (se ovan) utgör hinder för kvinna att inneha statstjänst. Det är möjligt att lagstiftaren tänkt sig även här att konungen skulle utfärda särskilda bestämmelser ang. villkor för kvinnas tillträde till domartjänster, för vilka icke erfordras juridisk utbildning. Emellertid även om så icke varit fallet utan kvinna enligt ifrågavarande lag får anses behörig ta säte som lekmannabisittare i underrätterna, vilket är sannolikast, äro bestämmelserna ang. kvinnas valbarhet till nämndemannaskap och sysslan som illiterat rådman ännu så länge ineffektiva. Lagen om kvinnas behörighet till statstjänst och annat allmänt uppdrag skall nämligen träda i kraft "den dag Konungen med riksdagen bestämmer".

Behövs nu ett kvinnligt lekmannainflytande i underrätternas lagskipning? Ja, framför allt i familjerättsmål, i brottmål, där de anklagade äro kvinnor eller yngre manliga förbrytare och varför icke i leveranstvister. Kvinnor ha oftare finare väderkorn på ohederlighet än mannen och domstolarnas uppgift är väl i alla fall att skydda hederliga, lurade medborgare gentemot skojarna. I fråga om äktenskapsskillnadsprocesser och andra familjerättstvister vore i rättsskipningen ett kvinnligt inslag ovärderligt. Egentligen är det ej underligt att utslagen i dylika mål exempelvis rörande underhållsbidrag efter skilsmässa, vårdnadsfrågor, besöksrätt för moder o. s. v. blir så orättvisa som de bli ibland, fotade som de äro på enbart manliga synpunkter. Kvinnor som lekmannaelement i våra underrätter behövas i minst sagt lika hög grad som i den juridiskt utbildade ordförandens stol. Det är inte först och främst kunskap i lagen, och juridiskt skarpsinne som är av behov från kvinnohåll; av dylikt ha vi redan en hel del hos männen. Det är den moderliga, sunt tänkande och rättvisa kvinnan som ej bör förvägras i vår förtorkade rättsskipning där formerna ofta betyda allt och människorna bakom handlingarna intet. Justitia symboliseras av en kvinna. Må vi tänka på att detta förpliktar då som vi hoppas i en snar framtid portarna på vid gavel slås upp för oss till ännu ett nytt område: Rättsskipningens.

——::——

Handskkompaniet
Drottninggatan 42
TELEFON 15379
GÖTEBORG
ALLTID TREVLIGA NYHETER I
HANDSKAR och VANTAR

Indisk saga.

En gammal indisk saga berättar att en ung nygift man bad sin fader säga honom, vem som i allmänhet är herre i huset, mannen eller kvinnan.

Fadern svarade leende:

— Du får pröva dig fram, min son. Här ger jag dig hundra höns och ett par hästar. Kör omkring med dem och håll vid varje hus du kommer till. Av de hundra hönsen skall du ge ett till varje man, vilkens hustru är herre i huset, men en av hästarna skall du ge till den man, som själv är husets herre. Har du förstått mig?

Sonen tackade, placerade hönsen i vagnen och körde bort.

Han hade redan stannat vid nittionio hus och givit bort de nittionio hönsen, då han kom fram till ett litet ensligt hus på landet. Här framställde han samma fråga som han gjort så många gånger förut.

— Vem är herre här i huset?

— Naturligtvis jag, svarade mannen självsäkert.

— Kan du bevisa det?

Mannen ropade på sin hustru, som ivrigt bekräftade, vad mannen sagt.

— Välj då en av mina hästar! sade den unge mannen tillfredsställd.

— Jag väljer den bruna.

— Nå, så tag då den!

Men i detta ögonblick drog hustrun sin man avsides, och efter att ha fört ett viskande samtal med henne, sade mannen.

— Nej, jag tror hellre jag tar den grå.

— Nej, du skall få en höna i stället, sade den unge äkta mannen och körde hem.

Men sagan förtäljer icke, huruvida han för sin hustru röjde något om resans resultat.

——::——

Fredrik II-anekdoter.

En major, som ämnade för fjärde gången ingå äktenskap, ingav en ansökan om tillstånd härtill till Fredrik den store. Denne skrev på marginalen:

— Från och med nu får major v. d. H. gifta sig så ofta han har lust.

*

En berömd sångare skulle en gång presenteras för Fredrik II av Preussen. Då mannen närmade sig, upptäckte konungen, att han hade mycket trasiga skor på sig. För att visa honom sin missbelåtenhet därmed, frågade han vid presentationen, om han verkligen vore den berömde man, som man berättat om för honom.

Sångaren, som var begåvad med en god portion inbilskhet, svarade:

— Jag vet icke, Sire, dock får jag väl säga, att jag har en röst, som jag kan göra med, vad jag vill.

— I så fall, genmälde kungen, var snäll och gör sig framför allt ett par anständiga skor.

——::——

En mor.

Hon märktes icke på gatan eller i det offentliga livets brokiga och frappanta ström.

Hon var en bakgrundsmänniska — stark som den bärande jorden, anspråkslös, färglös och stilla.

Men i hemmet — när man kom in i hennes ljusa, vänliga hem, då växte hon och blev liksom en annan, en mera betydande, en personlighet.

Hon hade ett blont, blåögt ansikte, som en gång i tiden måtte varit mycket, mycket ljust med blekskär hy och i en ram av gyllene hår, som kunde skimra rött, då solen lyste på det. Men de vackra färgerna hade nu bleknat, de fina, mjuka linjerna ändrats, och ansiktet hade blivit färglöst och åldrigt.

Det var ett ansikte, som man kunde undgå att se alls och som man icke kunde glömma, sedan man en gång verkligen sett det; sett det på dess rätta plats i hemmet, där det stämde så väl med allt, där blicken och gestalten fingo liksom tusen nya uttryck, där hon i sin tåliga mildhet kunde bli värdig och imponerande, med ett ögonkast dirigera eller smeka, med en rörelse av sin hand trösta eller förkrossa. Där hennes väsen och vilja spårades i allt — i det vissa över rummens mjuka frid, i makens lojala sätt som husfader, i barnens gränslösa tillgivenhet, obruten och omutlig som en livvakts.

Det var den hemlighetsfulla, eviga förnyelsen av hennes kärlek som gjorde henne så stark. Den hade räckt för allt — genom allt. Men barnen voro de närmaste, närmare än maken. Envar av dem var liksom en nerv i hennes hjärta, som kunde skälva smärtsamt eller lyckligt vid minsta beröring. Då hon tyst satt och betraktade dem, kom och gick ett skiftande uttryck i blicken som om de ännu med fina trådar sammanhängt med hennes sköte. Dit drogos de även och sökte sitt skydd, de största såväl som de minsta. Och det låg liksom en magisk kraft i hennes händer, när de smekande foro över dem alla, en efter en. Dessa bleka, ömma händer som så outsinligt buro tröstens balsamiska kärleksgåva.

Och dock visste kanske ingen hennes fulla värde, förrän den dagen kom att hon måste lämna hemmet.

Hon var sjuk. — En operation med tvivelaktig utgång, hade läkaren sagt till maken på dennes enträgna begäran att få veta hela sanningen.

Mor bort! Det var som om själva jorden vikit och försvunnit under dem alla och öppnat ett gapande tomrum. De sökte läsa sitt öde i hennes ansikte, känsligare än någonsin för dess minsta skiftning, tacksamma för varje leende, avundsjuka på varje minut, som de icke fingo vara i hennes närhet.

Hon gick ännu och sysslade ibland dem. Hon hade mycket att ordna och bestyra, innan hon kunde ge sig frist för den sömn och vila, från vilken hon måhända icke skulle återvända.

Hon grät icke och talade icke mycket. Stilla och modigt som hon gått mot allt det andra gick hon även mot detta. Men dödsaningen steg ofta som en namnlös ångest upp i hennes bröst, kvalfullare och mera hotande nu än under de tider hon samtidigt känt ett nytt livs hjärta klappa under sitt eget.

Och när hon sista aftonen sist av alla gick genom rummen, nästan kvävdes hennes bröst av gråt.

Hon stannade i rummet utanför barnens sängkammare. Hon hade icke mod att gå in — icke än.

Det sparsamma ljuset från ett yttre rum tog upp den bleka konturen av hennes ansikte och raka, mörka gestalt, som tveksamt stannat.

Hon hade behov av en liten stund med sig själv, bara en liten stund. Hon hade behov att liksom gömma sitt ansikte för alla, alla, och få överlämna sig åt den gråt, som nästan kvävde henne.

Sista aftonen. Kanske den sista.

Hur skulle det gå med hennes barn om hon icke återvände? Vem skulle känna för dem som hon, älska dem som hon, tåla dem som hon?

Hon hade sjunkit ned på en stol i det skumma rummet och de första lindrande tårarna runno varma över hennes händer.

Men någon därinne hade hört hennes steg och ropade frågande hennes namn:

— Mor! Är det mor?

Hon reste sig rak. Och utan att tveka skyndade hon in genom dörren för att vända sitt hjärtas kvalfylldhet i ny tröst.

*

Det var nu ett hem tillstängt för yttervärlden, vari barnen vallade omkring som en flock får utan herde. Vid bordet stod mors plats tom — i vardagsrummet, vid det runda bordet, där hon oftast hållit till, sken solen tyst över tomrummet. Där hade hon brukat att sitta och laga och sy, utdelande lappar åt barnen, som lekte omkring henne. Nu var här så ödsligt och tyst, att man hörde en flugas entoniga surrande. Någon av de yngsta, som glömde sig ibland, kunde komma inrusande med strålande ansikte och liksom få ett slag av tystnaden. Stanna och betryckt

Vill Ni ha vackra hållbara Gardiner
KÖP DÅ TANGENS GARDINER
Bästa Fabrikat

Tangens Gardiner
platsens största sortering hos
A.-B. Carl Johnsson
Kungstorget.

(Eftertryck förbjudes).

Lilith.

ROMAN

Av Florence Warden.

Auktoriserad översättning av *Margareta Heijkel.*

13

— Följaktligen har han pratat bredvid munnen. Du borde försökt, när du träffade honom hos fröken Vivian... försökt att...

— Försökt vad, mamma?

Lilith såg lugnt på modern. Fru Ames höjde hjälplöst på skuldrorna och utbrast i en klagande ton:

— Du kunde väl ha gjort något. Du erkände ju själv att mannen icke var så obehaglig som du väntat, och du kunde därför ha begagnat dig av hans vänliga känslor för dig.

Lilith skakade energiskt på huvudet.

— Kan icke komma i fråga! För det första tycker jag absolut icke om honom, och man vinner ingenting hos en person, som man ej kan fördraga.

— Här gäller det icke att taga hänsyn till stämningar. Du borde ha försökt.

Lilith lutade sig trött tillbaka i stolen.

Fru Ames svarade icke genast; hon darrade som ett asplöv i hela kroppen. Under några minuter härskade i rummet en djup tystnad, som slutligen avbröts av hennes hesa viskning:

— Vad har han sagt till doktorn om Eric?

— Inte mycket, så vitt jag förstår.

— Du måste uppsöka sir George och bedja honom tiga.

— Det kan jag icke, mamma! Vi få stå risken. Kanske säger han ingenting till andra. Vad doktor Mallory angår — intstinktivt skiftade hennes stämma tonfall — så för han icke saken vidare.

Fru Ames betraktade henne forskande och utbrast otåligt:

— Du tycks hava höga tankar om denne unge man.

— Åh! Han förefaller mig att vara diskret. Det måste ju en läkare vara, inte sant?

— Jag tycker absolut inte om honom!

— Tänk på hur du behandlat honom, mamma!

— Jag är icke förälskad i honom.

— Det är inte jag heller, svarade Lilith.

Fru Ames iakttog henne forskande.

— Du uppför dig åtminstone som om du vore det, sade hon kort.

Lilith reste sig uttråkad, och moderns ögon följde henne med orolig blick. Den unga flickan gick fram till fönstret och blev stående där några minuter, medan hon synbarligen utkämpade en kamp med sig själv. Plötsligt vände hon sig om, gick fram till modern och lade sin hand på hennes skuldra.

— Det verkar egendomligt att höra dig säga så. Du brukar ju annars alltid förebrå mig att jag har en alltför kylig natur att kunna förälska mig i någon.

Fru Ames skyndade att göra avbön. Hon lutade sin kind mot Liliths hand och sade:

— Jag förebrår dig väl icke ofta för något, sade hon ömt. Hela mitt livs lycka ligger i dina händer. Min enda önskan är att se dig så lycklig som du förtjänar att bli.

Lilith drog icke handen tillbaka, men uttrycket i hennes ansikte, då hon stirrade ut över det i fjärran synliga havet, var utpinat och förtvivlat.

Fru Ames suckade djupt.

— Om sir George Paradine verkligen är den man du säger, kunna vi kanske ordna det, sade hon. Om *du* icke vill försöka att övertala honom...

— Jag har icke sagt att jag ej vill. Jag sade att jag icke kunde, avbröt Lilith henne.

— Det kommer på ett ut. Om du alltså icke vill, skall jag göra det. Jag uppsöker honom på The Towers, där han uppehåller sig och begär ett samtal.

Lilith rynkade ogillande pannan.

— Tror du inte folk skola prata ännu mera, när de se att vi uppsöka honom?

— Det får ingenting betyda. Vi måste övertala honom att tiga, om det finns en möjlighet. Sir George förefaller att vara gentleman, och om vi endast äro tillräckligt ödmjuka, skall han säkert visa sig vänlig och förlåta.

Vid de sista orden blev Lilith likblek.

— Låt det hellre vara! sade hon häftigt. Det ligger en viss sanning i det gamla ordspråket, att man icke bör väcka den björn som sover. Du vet icke, hur han kommer att upptaga din inblandning.

Men den gamla damen vidhöll sin ståndpunkt.

— Det ordspråket passar icke här, förklarade hon. När han vet, vilka vi äro, väntar han alldeles säkert att vi skola uppsöka honom.

Lilith förstod att allt vidare motstånd var hopplöst och saken blev icke mera vidrörd. Men då fru Ames följande eftermiddag begav sig ut på sin sedvanliga åktur, bad hon icke såsom annars dottern följa med och gav kusken order att köra till The Towers.

Överste Seafields hus var en stor långsträckt byggnad, vartill ägaren alltibland då lusten fallit på honom låtit bygga den ena flygeln efter den andra, tills hela huset blev en enda oformlig massa, med ett biljardrum skjutande fram i ett hörn, en vinterträdgård i ett annat och en överbyggd tennisplan i ett tredje.

Fru Ames lät vagnen hålla utanför den endast sällan öppnade porten, gick till fots den igenvuxna vägen genom parken och ringde på.

Överste Seafields gamle tjänare, som i en person var husets hovmästare, trädgårdsmästare, ridknekt och stundom kock, öppnade och meddelade på hennes fråga att sir George Paradine var hemma samt bad henne stiga in.

Den lilla damen i den duvfärgade sidendräkten följde tjänaren genom en stor hall, vars marmorgolv och höga tak gav den en viss prägel av mausoleum.

Tjänaren fortsatte uppför en bred marmortrappa och fram genom en öde korridor. Här stannade han och

A. LUNDBLADS
Begravningsbyrå
REKOMMENDERAS
Kungsgatan 12. Göteborg.
Tel. 11045, 776 ank. bostaden.

Sänd Eder **Tvätt** till
Tvättanstalten Västkusten
Vegagatan 46. Göteborg. Tel. 44443.
Omsorgsfullt arbete. Snabb leverans.

Varje förständig husmoder
använder
Pellerins Margarin
i hushållet

vända tillbaka med missräkningens min på sina barnadrag.

Hon var borta — men hon fanns ännu.

Det sipprade lakoniska meddelanden från det stora, vita sjukhuset, som låg högt uppe i solskenet utanför stadens gränser — en lång, het sommarväg, som fadern färdades varje dag, endast för att i entrén få höra några ord om henne.

Det gick upp och ned med sjukdomen — barnen läste på faderns ansikte hur förhoppning och misströstan växlade.

På femte dygnet fick han besöka henne, men en helt kort stund. Han skönjde dunkelt hennes bleka ansikte i det dämpade dagsljuset bakom skärmen, anade i hennes blick hennes stilla kamp mellan tålamod och längtan. Hon frågade honom om barnen, en efter en — o, hur han kunde höra på hennes stämma hur hon i sina tankar levde blott med dem. Då han böjde sig ned för att kyssa henne till avsked, slog hon armarna om hans hals och tryckte sig intill honom som hade hon velat bedja honom att i denna smeknings innerlighet förstå en outtalad bön.

Och dagarna gingo. Så overkliga, drömlikt tysta och osammanhängande.

En middag hade han det efterlängtade budskapet med sig. I övermorgon skulle mamma komma hem igen. Han skrattade nästan av glädje, genom hela hemmet spreds liksom en elektrisk ström av nytt liv.

Mamma kommer hem igen! Mor kommer tillbaka!

Man började ordna och feja som för en stor högtid. Fadern gick i teten, utdelade order, resonerade med sina barn och gav dem nya uppslag. Mor skulle se att hon var väntad.

Snart doftade högsommarens alla blommor i de prydliga rummen — rosor och idel rosor i mors egen arbetsvrå. Och det stod även en ny, fin möbel — ett vackert litet sybord i mahogny med inlagd skiva, som hon så länge önskat sig, men som maken icke ansett sig haft råd att köpa. Men nu stod det där i alla fall. Och i slutet av korridoren hade äldste gossen satt upp en transparang över guirlander av grönt, ur vilket i stora utsirade bokstäver det genast skulle lysa emot henne, då hon trädde in: Mor! Välkommen hem!

Hon kom på eftermiddagen, stödd av faderns arm. Hon såg så hög och blek ut, ansiktet var så underbart genomskinligt och milt. Barnen, som med klappande hjärta samlats i flock, stormade jublande emot henne, ville omfamna henne, ta henne i besittning. Men fadern höll dem tillbaka, rädd att de skulle fresta hennes krafter för mycket. Han höll henne fast omsluten för att leda henne fram till en stol, som stått framskjuten och väntat sen morgonen.

Men hon hade icke tid att vänta så länge. Hon frigjorde sig med ett litet leende som skulle förmildra otåligheten i rörelsen. Nog orkade hon gå ensam nu! Nog rådde hon med barnen!

Där hon nu vilade, kringringad av dem alla, med den minste i sitt knä, smekande och strålande, såg hon endast dem. De fingo hjälpa henne att kläda av sig handskar, hatt, halsduk och kappa. När hon blottat huvudet, såg maken ett par grå hårstrån vid den bleka tinningen — dessa första gråa hårstrån, som man vördar dubbelt då man känner deras historia. Han förstod att de voro tysta minnen från de dagar och nätter, då hon, skild från sina käraste, sörjt detta avsked, som kunde blivit hennes sista. Rörd smekte han det kära huvudet, som blivit honom liksom en jordisk försyn under ett långt och lyckligt äktenskap. "Kära lilla mamma", sade han, alldeles som barnen, "hur lyckliga vi äro allesammans över att ha dig hemma igen!"

Och det syntes att de voro lyckliga. Ty det var som om de alla känt kärleksmakten från denna kvinna, som man utan att observera skulle kunna passera på gatan, men som i sitt hem var en drottning, älskad som en moder, firad som en hjältinna.

S. L. S.

—::—

Gåvor och välgärningar.

Envar är lik sin gåva, vare sig han är fattig eller icke.

*

Den som har mottagit skall tala, men givaren tiga.

*

Skriv oförrätter i sand, men välgärningar i sten!

*

Den giver ej gärna, som frågar först.

*

Den, som giver tills han tigger, skall bli slagen tills han ligger.

*

Snar hjälp är dubbel hjälp.

*

Gud älskar en glad givare.

(Danska ordstäv.)

Damblusar, Klädningar o. Kjolar
köpas bäst och billigast i
O. F. HULTBERGS BLUSAFFÄR
Husargatan 40. Telefon 10318.

Gyllenhamars
PATENTERADE
HAVREGRYN
Spara tid. — FÄRDIGKOKTA på 3 MINUTER. Spara bränsle.
OBS! VÅR HYGIENISKA FÖRPACKNING.

En berömd spåkvinna.

Den 25 juni 1843 avled den på sin tid så berömda "profetissan" Lenormand. I femtio år hade hon bott i huset nr 5 vid gatan Rue de Tournon i Paris. På en skylt över ingången till bottenvåningen lästes orden: "Mlle Lenormand, bokhandlare". Hon sålde nämligen sina egna bokarbeten och kallade sig för bokhandlare, emedan lagen redan på den tiden var ganska sträng mot spåkvinnor.

Man fick när som hälst tillträde till henne, sedan man anmälts av en tjänarinna. Mottagningsrummet var enkelt, men hemtrevligt möblerat. Mlle Lenormand satt på en ottoman med en praktfull peruk och en ståtlig persisk turban på huvudet, men eljes enkelt och borgerligt klädd. Inga dödskallar, inga ormar, inga skelett och inga upstoppade krokodiler funnos i rummet — allt var mycket enkelt inrättat där, och allt tillgick också mycket enkelt. Hennes första fråga var: "Vad för kortläggning önskar ni? För sex, åtta, tio, tjugo eller fyrahundra francs?" När den besökande valt, studerade hon noga hans vänstra hand, frågade honom efter hans ålder, hans älsklingsblomma, vilket djur han mest avskydde och liknande saker. Därpå tog hon fram korten, lät den besökande kupera med vänstra handen och lade sedan ut korten på den gröna bordduken. Omedelbart därpå började hon med ögonen stadigt riktade på korten sina förutsägelser i vidlyftiga och flödande ordalag, då och då överraskande åhöraren med något slående, blixtrande uttryck. Var och en lämnade tillfredsställd profetissan, och de flesta försäkrade efteråt, att hennes spådomar slagit in.

Hon var född i Alencon en 27 maj 1772, uppfostrades i benedektinernunnornas kloster därstädes och lär, när hon knappt var sju år gammal, hava förutsagt abedissans avsättning. En månad efteråt slog hennes förutsägelse in. Hon förutsade även vilken som skulle bliva abedissans efterträderska, och även denna profetia gick i uppfyllelse tre månader efteråt.

Så trädde hon ut i världen i känslan av sin övernaturliga mission vid en tid, då den franska revolutionen redan hotade. Sorgliga, ledsamma spådomar spådde hon; men den frivola världen i Paris skrattade åt dem.

En dag kommo tre unge män till henne. Hon betraktade dem uppmärksamt och sade allvarligt: "I kommen alla tre att dö en våldsam död, ni — sade hon till en av dem — följd av folkets välsignelser och gjord nästan till en avgud, ni andra följda i döden av förbannelser". Herrarna skrattade och gingo sin väg. De voro Marat, Robespierre och St. Just. Då Marat fallit för Charlotte Cordays dolk, då folket sörjande burit hans lik till Pantheon, och då mlle Lenormand fortfor med sina dystra profetior, blev Robespierre orolig och lät en morgon häkta profetissan och föra henne till Conciergeriets fängelse, som man då för tiden endast lämnade för att bestiga schavotten. Den 9 Thermidor räddade hennes liv och återgav henne friheten, och Robespierres förföljelse omgav henne med en ny nimbus.

Otaliga voro de, som nu strömmade till henne, för att av henne få höra sina framtidsöden. Bland dem var även en ung, djupt sorgklädd fru. Hon hade förlorat sin make under guillotinen. "Trösta er, madame, sade mlle Lenormand, "er väntar en krona!" Denna dam var Josephine Beauharnais. Någon tid efteråt gifte hon sig med en då nästan okänd och inflytelselös general utan förmögenhet och tänkte suckande: Jag får väl avstå från den utlovade kronan.

Men nyfikenheten eggade henne likväl och några veckor efter bröllopet förmådde hon Bonaparte, vilken som bekant ej var fri från övertro, att tillsammans med henne gå till Lenormand. Men hur stor blev ej hennes förvåning, när profetissan sade till henne: "I ert öde, madame, har ingenting ändrats". Då nu Bonaparte skrattande framsträckte sin hand, utbrast mlle Lenormand: "Hundra segerrika slag, republikens räddare, grundare av en dynasti, Europas besegrare!" Bonaparte blev allvarsam och sade: "Jag skall försöka uppfylla edra spådomar, madame."

När mlle Lenormand flere år efteråt förutsade Josephine hennes kommande äktenskapsskillnad, lät Napoleon häkta henne. Hon fördes till polisministern Fouché, som kom ihåg henne. Hon hade nämligen, medan han ännu var konventsdeputerad, sagt: "Ni har nått högt; men ni skall stiga ännu högre". — "Er profetia har slagit in", sade han till den fångna, "jag har stigit högre än jag då kunde drömma om. Men har ni även vetat på förhand, att ni nu måste gå i fängelse och troligen ganska länge kvarbliva där?"

"Ja visst", svarade Lenormand, "jag har sett det i mina kort; men även att er efterträdare, hertigen av Rovigo, snart skall befria mig".

Och det skedde verkligen som hon sagt. Fouché föll i onåd och avsattes; sibyllan blev åter frigiven. Restaurationen gynnade henne. Hon hade i sin bok "Souvenirs prophétiques d'une Sibylle" förutsagt Napoleons störtande. Alla människor strömmade nu till henne, och till sin död fick hon leva ostörd som privilegierad profetissa. Madame de Staël, madame de Tallien, madame Récamier, Benjamin Constant och kejsar Alexander av Ryssland besökte henne, och även många andra av den tidens berömdheter läto henne spå sig. Då hon dog, efterlämnade hon till sina arvingar 500,000 francs, sina papper och talrika till henne skrivna brev från berömda personligheter.

—::—

BERTHA ANDERSON
15 Korsgatan, Göteborg.
Stort urval av vackra **Ylletyger, Viyella** i ylle och bomull, **Bomullsflaneller.** Handvävda, färgäkta **Bomullstyger, Hvita Väfnader,** bästa fabrikat. **Strandkoftor, Lahmans Tricotunderkläder, Strumpor, Underkjolar, Snörliv, Reformliv, Näsdukar, Allmogegardiner,** stort urval, **Möbeltyger, Borddukar,** stor sortering, vackra mönster, **Linneduktyger,** bästa fabrikat. **Handdukar, Sängtäcken, Filtar, Sticktäcken. Prima Ylle- och Bomullsgarner.**
Å helt stycke 10 %, samt å stufvar. • Till Tricotstickerskor lämnas rabatt å garner.

Fattig kvinna giver hönsägg för att hon skall få gåsägg igen.

*

Man blir icke rik genom stora inkomster, men genom små utgifter.

*

Rikedomen blir väl lastad, men aldrig förkastad.

*

Man kör bättre med havre än med piska.

*

Liten vinning smakar också väl.

—::—

Varför plågas med dåligt kaffe då Ni kan få Swalanders kaffe! Butiker: Kungsg. 17 Korsg. 13, Bazar Alliance· Prova redan i dag! Säljes endast i egna butiker.

Duktyger och Vita Vävnader
till fabrikspriser
ALMEDALS FÖRSÄLJNINGS-MAGASIN,
Kungsgatan 55.

Smakfulla Kransar
från
Hilda Henrikssons Blomsterhandel
Ö. Husargatan 37
Tel. 4250

BREVLÅDA.

Mimmi. Inga förhandslöften! Men låt oss se på ert opus. Det är kanske utmärkt, fast sommaren i allmänhet, i synnerhet när den är vacker, icke är någon god skrivtid.

Ung flicka! Mogna!

S. H., Fru G. B—r. Omöjligt.

Bekymrad. Ni har alldeles rätt i vad Ni säger. Produkten ifråga håller betydligt högre halt både i Stockholm och en del andra städer än i Göteborg. Det är mångas iakttagelse, och förvånande är endast, att denna icke lett till en undersökning av orsaken, vilken tvivelsutan är av den art att den kan undanrödjas. Något skäl för ett verkligt allvarligt bekymmer rörande näringsvärdet torde dock knappast föreligga.

Fru M. Vi våga icke ta det åt oss. Men hjärtligt tack för den uppmuntrande tanken i alla fall.

Observator. Naturligtvis en tillfällighet. I detta fall är det ju fullkomligt uteslutet att det ena namnet kan ha inspirerats av det andra.

Sommarlektyr. Ni torde åsyfta ett arbete av Zola med detta namn. Intar en särställning i hans produktion och finns i svensk översättning.

—::—

Bröstkaramellen ENGELBREKT
Välgörande · Välsmakande · Oöverträffad
Lagligen skyddad · Endetillverkare
A.-B. Karamellfabriken Engelbrekt, Örebro.
Säljes överallt i påsar om 1 hg. à 50 öre.

RUM
m. el. utan inack. på längre och kortare tid. Vegetarisk kost efter beställning. H. Kyrkog. 14. 1:a v. **Fru Johansson.**

Att kunna göra med lätthet det som är svårt för andra, det är talang; att kunna göra vad som är omöjligt för talangen det är geni.

Amiel.

*

Den är snart avklädd som endast har en rock.

—::—

Arla Mjölk
Distribution på glasflaskor.
Tel. 40781, 45699

öppnade en dörr, genom vilken trängde ljudet av klirrande biljardbollar.

— Fru Ames, sir George, anmälde Dobson och öppnade dörren på vid gavel.

Med ett älskvärt leende trädde den lilla damen in i detta rum, som hon en halv timme senare lämnade såsom en ruin av en kvinna.

Dörren stängdes bakom henne. Hon befann sig ansikte mot ansikte med sir George Paradine, som, med en cigarr i munnen, roade sig med att spela biljard med sig själv.

Baronen blev synbarligen förvirrad vid fru Ames inträde. Han lade cigarren ifrån sig och förde henne artigt till andra sidan av biljardrummet, där ett par länstolar stodo vid ett mindre bord.

Fru Ames tog alltjämt leende plats i en av dem och yttrade på ett konventionellt sätt de konventionella orden:

— Ni är säkerligen förvånad att se mig, sir George Paradine. Och om ni, som jag har anledning att tro, känner mig, bör ni vara ännu mera förvånad.

— Jag är alls icke förvånad, svarade den unge mannen tämligen strävt. Men det som verkligen överraskar mig är att ni kommer först nu, om ni över huvud taget har något att säga mig.

Fru Ames skakade leende på huvudet.

— Om jag vetat, att ni ville se mig, sir George, skulle jag ha kommit för länge sedan. Men vissheten att ni hade orsak att neka att taga emot mig, har gjort att det dröjt innan jag fick mod att taga detta steg. Jag kommer i all ödmjukhet och ber er vara ädelmodig. Såvitt jag förstår har ni varit det hittills. Ni har icke berättat allt vad det ligger i er makt att berätta. Jag har kommit för att bedja er att alltjämt ingenting säga. Som ni vet angår saken icke mig personligen. Om den det gjort, hade jag kommit för längesedan. Nu kommer jag för andras skull, både för att tacka er för det ädelmod ni redan visat och att bedja er att allt fortfarande visa det.

Sir George betraktade henne prövande. Han var icke säker om, huruvida hon talade i god tro, eller om hennes ord borde uppfattas som ironi.

Han bugade stelt.

— Jag visste icke att jag varit ädelmodig, svarade han kallt. Rent ut sagt har jag icke lust att vara det. Jag anser det icke vara rätt gentemot dem, som gå hederns väg, att söka beskydda dem, som gå den motsatta vägen.

— Nej, naturligtvis, jag förstår er så väl, insköt den lilla damen, ännu ödmjukare än förut.

Åter gav han henne en prövande blick.

— Å andra sidan, fortfor han, skulle det bli en obehaglig historia att ge skvallret vingar på en så liten plats som denna. Det kunde leda till en orättvis behandling, till bojkottning och dylikt.

— Ja, det är just det vi fruktat, sade fru Ames. Och det är därför jag är så tacksam för er visade skonsamhet.

— Det skulle ju vara hårt för er personligen, om det blev talat mer än som är nödvändigt om denna sak, fortsatte sir George något vänligare, då han iakttog verkningarna av sina ord på den lilla bräckliga damen. Men ni inser säkert att det måste sättas en gräns, hur skonsamt man än ser på det hela.

— Ja, naturligtvis.

Sir George tystnade för ett ögonblick. Och medan hans blick oavvänt vilade på gästens ansikte uttalade han därpå några betydelsefulla ord, som kommo henne att sjunka samman.

Då han teg, reste sig fru Ames skälvande och med ett hest, klagande skri som från ett djur i dödsångest stod hon framför honom, bokstavligt vacklande under den tunga börda hans ord lagt på hennes svaga skuldror.

— Det är icke sant, det är icke sant, flämtade hon.

Under några sekunder härskade djup stillhet i rummet.

Slutligen sade sir George långsamt:

— Det är sant, vad jag sagt er. Om det, som berättats mig, är sant eller ej, kan jag icke bedöma. Det bör ni veta bättre än jag.

Fru Ames ansikte hade undergått en plötslig förändring. Det första uttrycket av namnlös fruktan hade efterföljts av förtvivlan och förvirring och därpå åter av dödlig ångest. Hon drog djupt efter andan och sänkte blicken liksom fruktade hon att baronen skulle kunna läsa hennes känslor.

Det var tydligt att hon ställts inför en situation, som hon ännu icke fått tid att fatta. Hon greps av en vild önskan att bara fly och tog ett vacklande steg mot dörren.

Men blott ett, ty hennes ben vägrade att bära henne. Redan vid nästa skulle hon ha fallit, om icke sir George tagit henne i sina armar.

— Sätt er ett ögonblick, sade han vänligt, då han förstod att hennes sinnesrörelse var äkta. Jag kallar på hushållerskan och ber henne hjälpa er.

Fru Ames skakade på huvudet.

— Jag vill hellre hem, viskade hon matt.

— Som ni önskar. Stöd er på mig, så skall jag hjälpa er ut till vagnen.

— Tack!

Det kom som en knappt hörbar viskning, och sir George betraktade henne med oro. Men han ansåg det rådligast att villfara hennes önskan, och med ett: tillåter ni? lade han armen om hennes lilla späda gestalt och nästan bar henne ut ur rummet, genom korridoren och ut i hallen, där han sände Dobson efter vagnen och lyfte henne upp i den. Ett ögonblick erhöll hon styrka nog att kunna framstamma ett: tack! samt ordet: hem! till kusken.

När vagnen körde bort blev sir George stående på trappan och såg efter den.

— Om det var komedi var det överdådigt bra gjort, sade han till sig själv. Men det var säkert äkta.

När vagnen körde upp till Old Courts, rätade fru Ames upp sig från den sammansjunkna ställning, hon intagit under hela färden, och såg sig omkring med feberheta ögon. Hon såg tydligen efter någon, som hon icke önskade finna.

Tjänaren Bletchley, som kom ut för att hjälpa henne ur vagnen, märkte genast att något var på tok. Hon skakade i hela kroppen, så att hon endast med ansträngning kom upp till trappan, där Simmonds väntade henne.

(Forts.).

KVINNORNAS TIDNING

N:o 31. 4:de årg.

3 Augusti 1924.

Annonspris: Textsida 25 öre pr mm.
» sista sidan 20 öre p· mm.
Längre annonsering rabatt.

Utkommer varje söndag.
Utgivare och redaktör: INGEBORG DAHLLÖF. För annons- och ekonomiavdelningen: EDITH RICKBERG.
Redaktion och expedition: *Vallgatan 27, Göteborg.* Tel. 18070.

Prenumerationspris:
Helår Kr. 6: —. 1/2 år Kr. 3: 50. 1/4 år Kr. 2: —.
Lösnummer 15 öre.
Centraltryckeriet, O. Ericson, Göteborg 1924.

Eftertryck tillåtes gärna om "Kvinnornas Tidning", med hela namnet utsatt, angives som källan.

INNEHÅLL.

——::——

Utlandskrönika i sammandrag.

När en augustisöndag för tio år sedan ofredens klämtningar genljödo över vårt land anade väl ingen att härmed en ny och ödesdiger tid av oöverskådlig räckvidd ringdes in för Europa.

Man hoppades att det fruktansvärda dramat småningom skulle få ett slut och världen bli sig lik igen, sedan de blodiga famntagen en gång lossnat, och besinningen åter fått lägga sin hand på händelsernas roder.

Tio runda år ha nu förgått, men besinningen har icke vänt tillbaka. Den gamla kursen har aldrig mer kunnat hittas igen på tidens hav. Europas skepp med sina millioner människor ombord driver redlöst fram under sina oskickliga och inbördes oeniga styrmäns kommando. Den verklige befälhavaren, som kunde sätta *en* kurs och *ett* mål saknas. Därför kommer heller aldrig skeppet fram. Varje gång fredens efterlängtade hamn synes nära, göres en ny gir och målet ligger ånyo lika fjärran och avlägset. Och för varje dag, för varje år gå nya förhoppningar i kvav. Omätliga värden tillspillogivas, liv, guld, tid, människokraft offras meningslöst. Och det är över oss nu levande den oersättliga förlusten går ut!

Efter ofredsfreden i Versailles ha vi icke kommit ur fläcken. Om en person, som under de tre à fyra sista åren ställts utanför händelsernas periferi plötsligt återvände till civilisationens centra och efter sin långa frånvaro ånyo började studera tidningarna för att få kunskap om vad världen nu förehade, skulle han tro sig drömma. Såg han rätt? Läste han icke efter tre à fyra års frånvaro precis samma nyheter som förut: om skadeståndsfrågan, som ovillkorligen måste avgöras och på vars lösning hela Europa med otålighet väntade, om Ruhrockupationen, om Frankrikes heliga rätt, om Tysklands betryck och armod, om en ny konferens, som satt till sin uppgift att reda upp dessa för vår världsdel så vitala frågor?

Var det verkligen möjligt? Höll man på med dessa saker ännu? Hade de gångna åren gått så spårlöst förbi, att ingenting blivit uträttat? Svulto alltjämt Tysklands mödrar och barn, fortforo skändligheterna i Ruhr, och måste Europa ännu bevittna hur ett helt folk sänkts i den bittraste förödmjukelse, emedan dess män fyllt sin plikt mot hem och fosterland ?

Med alla dessa de gångna årens missräkningar inför ögonen inbjuder knappast den alltjämt pågående konferensen i London till några närmare tydningar. Alltför många gånger är misstaget begånget att betrakta lösa uttalanden och förslag som mäns giltiga och målmedvetna ord. Efter Versaillesfördraget ha vi upplevat mycket — i fantasien. Vi ha sett Frankrike vakna till besinning och Tyskland resa sig ur sin förnedring. Vi ha sett världen bli sig lik igen — i våra drömmar.

Och vi kunna lugnt fortfara att sova och drömma. Ty löper Europas skepp någonsin in i fredens hamn skola jubelropen nog komma oss att vakna.

——::——

En dröm.

Av *Olive Schreiner.*

En Själ stod på stranden av Livets flod och måste passera den.

Först fann den ett rö och försökte komma över med det. Men röet brast när Själen stödde sig däremot. Så fann Själen en stav och försökte komma över med den; och den skarpa spetsen sjönk ned i sanden och Själen arbetade för att draga upp den men kunde icke, och så stod han där i vattnet vid sin stav.

Så gick han ut och fann en tjock bred planka och sade: Med hjälp av denna vill jag gå över floden. Och han gick ned i vattnet. Men plankan var alltför livlig av sig, hon flöt så fort, att hon nästan tog fotfästet från Själen.

Och Själen stod på stranden och klagade: "O, Livets flod! Hur skall jag komma över? Jag har prövat alla stöd och de ha svikit mig!"

Och Floden svarade: "Gå över mig ensam."

Och Själen gick ned i vattnet och passerade floden ensam.

——::——

Vänsår svida längst.

*

När du bjuden är som gäst
pröva värdens öga mest.

*

Det är den dyraste soppan man äter för ingenting.

*

Med friska rosor och unga flickor skall man ej leka länge.

*

Ridande sven vill hava åkande mö.

——::——

Olive Schreiners liv och arbete.

En äkta mans vittnesbörd om en snillrik hustru.

Av *FRIGGA CARLBERG.*

Högt upp över den stora Karooöknen i Kapkolonien i Sydafrika finnes en klippa helgad åt minnet av Olive Schreiner, en av 19:de seklets främsta kvinnor, och utvisande hennes grav. Icke långt därifrån, på toppen av en av Matopposkullarna, är en granitvård över en annan enstaka grav — Cecil Rhodes'. Man kan säga om dessa två gravar, att de symbolisera olika slags makt. Cecil Rhodes var mannen som grundlade välden och herradömen, skaparen av materiella värden, under det Olive Schreiner var pioniär på det etiska området, skapare av andliga värden.

Dessa fakta förtjäna en erinran, när nu "Olive Schreiner's liv" utgivits, skildrat av hennes make, S. C. Cronwright-Schreiner, och upplivande minnet av den hänryckning hennes "Dreams and Allegorie", för att icke tala om "The Story of an african Farm", väckte för ett 30-tal år sedan. Boken är tillägnad Havelock Ellis, en av hennes hängivnaste beundrare och vänner.

Olive Schreiner var en född rebell, med öppen blick för tidens missförhållanden, icke minst för kvinnans skeva ställning i samhället. Hennes bok "Woman and Labour" betecknas ju som ett "standardwork". Denna kvinna med de farliga faddergåvorna: en öppen blick, ett varmt hjärta och en skarp tunga, var det sjätte av tolv barn i en wesleyansk prästfamilj i en sydafrikansk vildmark. Hon föddes 1855 i en hydda med lergolv, och hennes minnen från barndomen bära prägel av den bittra miljö hon växte upp i. Uppvuxen verkade hon som lärarinna i boerfamiljer i grannskapet och skriver själv härom: "De bästa och rikaste åren i mitt liv, när jag lärde mig och utvecklades mest, var när jag som en liten fattig guvernant med 25 pund om året, knöt mina skor med röda flanellsremsor, därför att de eljes skulle ha fallit av mig."

En lättnad från dessa bekymmersamma förhållanden kom, när George Meredith, då föreståndare för förläggarefirman Chapman och Hall i London, skrev ytterst gynnsamt om manuskriptet till "The African Farm". När hon reste till England 1881, sammanträffade hon bland andra med Herbert Spencer och W. E. Gladstone, hälsad av dem båda med sympati, W. T. Stead, utgivaren av "Rewiew of Rewiews" hälsade henne som den himlasända profetissan. Arthur Symons började en tribut till henne: "Dagarnas dagar... Nu kan jag fatta allt som kan sägas om kvinnan, om den stora kvinnan, och jag känner att Olive Schreiner är den största av dem alla."

När Olive Schreiner 1889 återkom till Afrika, sammanträffade hon med Cecil Rhodes, och uppger själv att hon på ett oförklarligt sätt kände sig sympatiskt stämd gent emot honom. Men hon upptäckte snart hur grundolika deras uppfattningar voro. "Infödingsfrågan blev det stora tvisteämnet, och Rhodes blev ursinnig", berättar hon. Utbrottet av boerkriget fann dem i motsatta läger, men Rhodes förlorade dock aldrig den aktning och beundran han kände för en så begåvad kvinna. Till och med efter hennes våldsamma anfall på honom i "Peter Halkett" nekade han att åtala henne. — "Jag kunde icke", försvarade han sig inför sina upprörda vänner, "åtala författaren av "An African Farm", vad hon än behagade säga om mig."

Även de religiösa förhållandena hade väckt Olive Schreiner's revolt, och ur en korrespondens hon en gång på 80-talet förde med en presbyteriansk präst, John T. Lloyd, en av Sydafrikas vältaligaste predikanter, få vi en intressant bekännelse om hennes religiösa ståndpunkt. — "Jag har aldrig varit i stånd", skriver hon, "att fatta Gud och människan och universum som skilda från varandra". — Hon fortsatte: "Om ni frågar mig vad min religion är, så är det svårt för mig att svara, därför att vi mänskliga varelser ha icke format vårt tal för att uttrycka sådana tankar — men om jag måste finna ord därför, så skulle jag vilja säga: "*Universum är Ett*, och *Det Lever*"; eller, om ni föredrar äldre fraseologi, skulle jag säga: *Det finns intet, utom Gud*".

Ni frågar om jag tror på Odödligheten. Jag kan icke uppfatta vare sig födelse eller död eller något, utom som enkla förändringar i en ändlös tillvaro — hur kan jag då tro eller icke tro på odödligheten i dess vanliga mening. *Det finns intet, utom Gud.* Om ni frågar mig vad som är den praktiska betydelsen av denna tro, så svarar jag att den gör mig livet oändligt dyrbart och berövar döden all dess fasa."

Det var först vid 39 års ålder hon ingick äktenskap, som, trots förlusten av makarnas enda barn och hustruns klena hälsa, väl kan betecknas som lyckligt. Maken beskrives som sympatisk, öm och uppoffrande.

I *Contemporary Review* skrev vid hennes död Phyllis Bottome bl. a. följande:

"Hon var en gäst och ett sändebud från gudarna. Våra vägar i livet skrämde och smärtade henne. — — Hon gav världen det sällsynta skådespelet av en fullkomligt oegennyttig själ, lidelsefullt verksam för de svaga och förtryckta... Hon var kärleksfull, hon var stridslysten, en outtröttlig arbetare och en stor konstnär".

——::——

(Eftertryck förbjudes.)

Brott och straff.

Av *G. Th—n.*

Svenska Kvinnors Medborgarförbunds artikelserie.

Åter har ett sådant där rättsfall inträffat, som osökt drager uppmärksamheten till vår rättsskipning och vår strafflag samt kommer en att önska att ett rättsskipningssystem funnes, vilket medgåve en smidigare anpassning till arten av de enskilda fallens natur och individens psyke än vad det nuvarande systemet och den nuvarande strafflagen tillåter.

En fattig arbetarehustru uppe i Värmland anlade, såsom för någon tid sedan omtalades, eld i en av familjen bebodd stuga, vilken tillhörde ett stort sågverksbolag.

Den stackars kvinnan, som vid tillfället i fråga stod i beredskap att bli mor, uppgav, då hon häktades och likaledes då hon rannsakades, att hon anlagt elden för att få slut på de massor av väggohyra, som gjorde bostaden olidlig för familjen.

Emellertid har det från polisens sida antytts, att verkliga motivet för eldanläggningen skulle ha varit, att hustrun därigenom önskade utfå ett obetydligt belopp, för vilket familjens lösöre var försäkrat. Det må nu vara hur som helst med motivet för gärningen. Här stå vi uppenbarligen inför ett av de oändligt många fall, då vi måste önska att vi hade en icke på den juridiska vetenskapen och dess vedergällningsprincip vilande strafflagstiftning, utan en strafflag, vilande på rent mänskliga grunder, samt ett rättsskipningsväsen, som tillät efter psyke och individualitet lämpade domar.

Här i detta fall, som i så många andra, är det icke fråga om kronisk, d. v. s. verklig brottslighet; ett brott som detta är dikterat antingen av tillfällig abnormitet eller tillkommet blott på grund av en ögonblickets impuls.

En modern strafflags uppgift bör givetvis vara dubbel: dels att skydda samhället för kronisk brottslighet och dels att straffa dylik brottslighet samt därmed verka avskräckande.

Kvinnan i Värmland kan enligt strafflagens mordbrandsparagraf bli dömd till lägst två och högst 10 års straffarbete. Den enda möjlighet för henne att undslippa fängelset för flera eller färre år, är att hon förklaras otillräknelig. Men i varje fall rycker lagen henne för en längre tid, kanske för alltid, från familj, ifrån man och barn.

Behövde det befaras, att denna kvinna, om hon kunde dömas villkorligt, ännu en gång skulle anlägga eld? Knappast, hon är tillräckligt varnad och straffad redan, hon är ingen samhällsfarlig, kronisk brottsling, blott en stackars mor, som under ett svagt ögonblick begått en överilad och brottslig gärning. Men lagen vet ej av sådana mänskliga och naturliga synpunkter. Dess av den förträffliga juridiska vetenskapen formulerade paragrafer vet blott av två ting: brott, och efter linjal uppdragna, generella strafflatituder för brott.

Den domare, som sitter för att döma i ett barnamordsmål, i ett s. k. otuktsmål eller i ett fall som det ovan relaterade, kan vara en människa, som vet, att den dom han fäller, betyder ruinerandet av en människa, vilken *kunde ha* återbördats till samhället, men vad kan han göra? Lagens bokstav är för honom den omutliga lagen, som vid risk av förlust av ämbetet och därtill straff, måste följas. Det är på tiden att vi söka på allvar komma fram till en på modärna och humana grunder fotad strafflags- och rätsskipningsreform. Vad vi behöva för att nå dit är *mindre* juridisk vetenskap, men *mera* människokännedom och framförallt mera mänsklighet. Vi behöva en lagreform som bygger vidare på den villkorliga domens principer och som icke generaliserar brott och brottslingar, som icke utmäter straffet efter fixa latituder, utan vilken lämnar rum för individuella domar.

Vår nuvarande strafflag har, trots att den torde vara en av de mest humana i världen, alltför stort släkttycke med de gamla mosaiska vedergällningslagarne för att kunna kallas för modärn.

Här skickas folk i fängelse, dömda efter den juridiska vetenskapens linjalsystem utmätta straff, 10 år där, åtta där, två och ett halvt där o. s. v. Vad hänsyn tar lagen till om den som dömts icke är någon kronisk brottsling, utan en människa som i och med häktningen och avbidan på rannsakningen redan straffats nog och som icke kommer att upprepa sitt brott. Ingen! Den juridiska vetenskapen har portionerat ut straffet efter vedergällningsprincipens mått, och om ett liv ödelägges, en familj ruineras, om moder ryckes från barn, om förtvivlan och sorg, ja vansinne och självmord bli följden av att lagen får ha sin gång, så *skall* lagen ha sin gång. Sådant kan icke kallas för modärn och human lagstiftning.

Det är på tiden att alla med intresse för samhällets och individernas välfärd förena sig i strävan för en rationell reform av vår strafflag och vårt rättsskipningsväsen. Den juridiska vetenskapens linjalparagrafer måste reformeras, lagens orubbliga bokstav måste ersättas av smidiga direktiv för domarekåren, som ej blott lämna möjlighet för domare till en individuell anpassning av straffen, utan som *ålägger* dem en sådan individuell rättsskipning.

Man behöver ej befara, att ett humaniserande, och, om vi så få säga individualiserande av vår strafflag skulle sätta samhällssäkerheten i fara, men därigenom skulle mången nu till olycka och förtvivlan dömd människa räddas åt livet och åt samhället.

Vi ha, det måste tacksamt erkän-

SKANDINAVISKA KREDITAKTIEBOLAGET
GÖTEBORG - STOCKHOLM - MALMÖ
Avdelningskontor över hela landet
Egna fonder Kr. 182,000,000:—
Gottgör å insatta medel högsta gällande ränta
Telegramadress "Kreditbolaget"

(Inf. gen. Göteb. Tandläkaresällskap)
Tandläkare Anne-Marie Heijde
Vasaplatsen 1. Telefon 15500.
Rådfrågning; Vard. 1/2 2—1/2 3, övriga tider efter avtal.

nas, trots allt, hunnit en bit på vägen fram mot målet: humaniserad lagstiftning genom den villkorliga domen, särbehandling av unga lagbrytare och avskaffandet av det vederstyggliga dödsstraffet.

Kan någon påstå eller bevisa, att i och med denna sistnämnda ohyggliga strafforms avskaffande antalet mord stigit? Nej, tvärtom. Eller har brottsligheten ökats genom införandet av den villkorliga domen? Ingalunda. Detta visar till fullo, att de straffrättslärdas påstående, att samhällssäkerheten äventyras genom humanisering av strafflagarna är ohållbart, det är en lärd dogm helt enkelt.

Vi behöva färre professorer i juridik och straffrätt bland lagstiftarnes led och flera verkliga människor. Här är ett fält för bl. a. kvinnorna att gripa in på, i arbetet för en humanare rätts- och straffordning ha de en stor uppgift att fylla.

——::——

De många skyldiga.

Regeringen har tillkännagivit, att den har för avsikt att med all kraft ingripa mot den "fruktansvärda" smutspress som under de senaste åren växt upp i vårt land, särskilt med Stockholm som tryckort. Utgivarne av dessa tidningar skola, försäkras det, behandlas med all den stränghet lagen stadgar.

Nåväl, dessa personer måste betraktas som samhälleliga skadegörare och behandlas därefter. *Men de äro icke ensamma om skulden.* Vilka boktryckare är det väl, som befordra all denna smuts till trycket? Vilka de tidningsdistributörer och försäljare, som bidraga till dess spridning? Vilka de människor som anse den för en god och behaglig andlig spis och som genom att köpa den göra det föraktliga geschäftet lönande och frestande?

Regeringen kan visserligen med lagens hjälp lägga hinder i vägen för de ifrågavarande smutsalstrens verksamhet, men själva den anda, i kraft av vilken de uppstått och vunnit spridning, ansvarslösheten, vinningslystnaden, det moraliska fördärvet, lämnas oberörd, och det är dock den vilken måste betraktas som själva roten och upphovet till det onda. Det är tydligen inte tillräckligt med en samhällelig renhållning i denna fråga, även en personlig sådan är av nöden, ja, är den ojämförligt viktigaste.

——::——

PÄRLOR
JUVELER
i modern infattning fördelaktigast hos
K. Anderson
Hovjuvelerare. Ö. Hamng. 41.

Hemmets tidning
— är —
Göteborgs Aftonblad
Särskild, omväxlande avdelning för kvinnan och hemmet.
I varje nummer, värdefulla artiklar i olika frågor, berättelse, följetong, kåserier.
Pr kvartal 7.50 fritt hemburen.
Lösnummerpris 10 öre.

Till gamla Kongahälla.

En färd till Kungälv — hur vardagligt låter det ej!

Och hur föga vardaglig är likväl ej den måleriska syn som denna enligt Nordisk Familjebok "nätta och trevliga plats" vid förgreningen av tvänne älvar upprullar för våra ögon.

Få av Sveriges äldsta stadsidyller torde ha bevarat sin prägel så orörd genom tiderna som gamla Kongahälla. Och dock är det väl knappast på staden med dess i grönskande trädgårdar inbäddade små hus eller ens på den gamla förvittrande borgen på fästningsholmens krön man närmast tänker, när man talar om Kungälv som en sevärdhet. Det är på utsikten över kullar, åsar och vattendrag, den utomordentligt väna och vackra belägenheten, de ogenerade promenaderna genom skogar och utefter älvbrädd, kort sagt på det ljusa, leende och angenäma intryck Kungälv i sin helhet omedelbart skänker främlingen.

Bara den lilla korta båtfärden mellan Bohus station och staden — vilken överblick av en enastående vacker natur ger den ej! Den breda, vassbrämade älven, bergens och kullarnas utsökt mjuka linjering, det mäktiga inslaget av högvuxen barrskog, belysningens trolska lek över landskapet en skyig sommardag.

Belysningens effekter är en av Kungälvs säregenheter. Än är det en kulle som skiner gloriaomstrålad frami perspektivet, än ett fjärran hus ovan lysande gröna ängar djupt inne i en bergglänta, än spegla sig rosiga skyar i de båda älvvattnen — dessa stilla eller strida vatten som stundom kunna ligga som smält guld eller flyta som strömmar av rött vin därnere mellan de låga stränderna.

Kungälv på våren med sina blommande trädgårdar är en dröm.

Kungälv på hösten med sina solnedgångar en vision. Och sommartid, då allt står i sin fägring och skogar och marker dofta barr och blom erbjuder den gamla en gång historiskt berömda staden en härlig och även flitigt frekventerad tillflyktsort.

En dag i denna stilla nejd är en väl använd dag. En ny påminnelse om den svenska naturens mångsidiga skönhet — denna skönhet som endast har ett fel, den nämligen att ligga våra dörrar så nära, att vi icke våga tro på dess märklighet. Det behövs främmande, långväga profeters vittnesbörd för att vi skola få ögonen öppna för att den svenska naturskönheten är en av de yppersta i hela världen.

Y. G.

——::——

Världens egendomligaste fack-tidskrift torde vara "Bettlarnes tidning" i Paris. Publikationen i fråga lämnar meddelanden om alla under veckan förekommande och till stadens kyrkor förlagda familjefäster såsom bröllop och barndop. Även större begravningar tillkännagivas. Platsen utanför kyrkan måste vid alla dessa tillfällen betraktas som ett synnerligen gott operationsfält för bettlarne. Tidningen meddelar även namn på personer, kända för sin välgörenhet, de lämpligaste tiderna att besöka dem o. s. v. och är tydligen läsekretsen till verklig praktisk nytta.

——::——

Har Ni något
att sälja, köpa, hyra ut eller byta, så annonsera det i
Göteborgs Morgonpost
Morgonens förnämsta annonsorgan
Söker Ni någon
tjänare, våning, plats eller annat, så annonsera det i
Göteborgs Morgonpost
Göteborgs största morgontidning.

Mörka och ljusa dagar.

Av *H—t H—n.*

Det finns mörka och ljusa dagar i varje människas liv. Men de mörka behöva alls icke stå i samband med tråkiga händelser eller de ljusa med angenäma och glada. I yttre måtto kan en mörk och ljus dag förlöpa på alldeles samma sätt.

Det är ofta endast för själens öga allt ter sig annorlunda den ena dagen än den andra. Redan när man stiger upp — missmod. Badet friskar inte upp, måltiden smakar ingenting, arbetet är mödosamt, alla vägar förefalla långa och alla människor ledsamma. För husmodern har hemmet aldrig synts mera förfallet, de trasiga strumphögarne större, silvret mera anlupet, skafferiet tommare, barnen ostyrigare, tjänarkraften, om det finns någon, ovilligare.

På kontoret eller i affären möter den, som har sitt arbete utom hemmet, av en dov stämning, chefen är mörk som ett åskmoln, telefonen pinglar felsignaler eller endast för att förmedla obehagliga nyheter. Allt verkar motigt, mödosamt. Man är nedstämd utan att förstå huru, och ville gråta, utan att veta varför.

Har även själen sin väderlek? — Kanske ock kanske icke! Men det tyckes verkligen som om den osynliga himlen inom oss vore utsatt för samma växlingar som den synbara över oss. Omärkligt och av okända anledningar ha molnen dragit sig samman, och vi vakna plötsligt en morgon, laddade med oro och elektricitet. Det behöves sedan endast den allra obetydligaste friktion för att urladdningen skall ske — i tårar eller blixt och dunder.

Orsakslösa tårar! Orsakslös vrede! Ett spontant, ohäjdbart utbrott, som man sedermera icke kan ursäkta eller förklara på annat sätt, än att man *måst* ge sin stämning utlopp, emedan man "kände sig sådan".

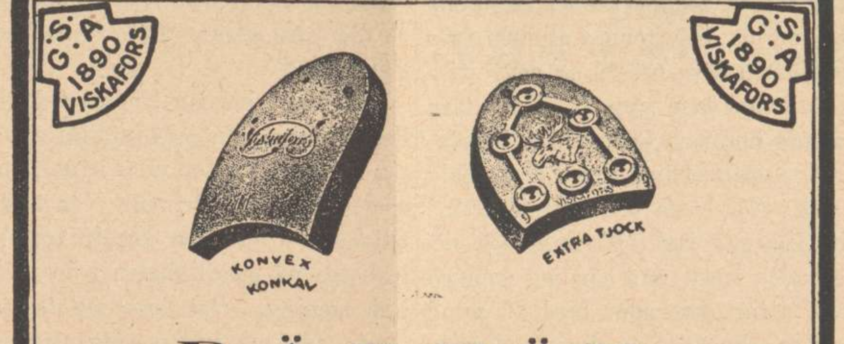
Varifrån molnen komma? — Sannolikt av många anledningar. Flyktiga, obeaktade intryck färga efter hand omärkligt av sig på vår grundstämning och nedsätta tidvis, kanske utan att vi uppmärksamma det, vår andliga motståndskraft. Andras fientliga eller ovänliga ord och tankar om oss spela även in. Vi höra dem visserligen icke, men veta av dem ändå. Ty varken ord eller tankar dö ju spårlöst bort med vinden. En gång lössläppta föras de vidare av ljudvågorna för att slutligen nå oss på telepatisk väg. Ju överkänsligare och mera uppövat ett sinne är, desto mottagligare är det även för dylika intryck utifrån. Genom en dörr eller en vägg strömmar exempelvis en stämning så stark, att man förnimmer den lika påtaglig som om man kunde se personen eller personerna därinnanför och läsa deras tankar. Vid ett annat tillfälle förmedlar själva luften en plötslig förnimmelse av obehag. — Varifrån kommer den? Man vet icke! Eller man vet, i det tanken får en oväntad kontakt, en viss person framträder utan all anledning och under stegrad olustkänsla för ens inbillning, och med stöd av kombinationsförmågan lyckas man stundom avgöra att källan till den oangenäma förnimmelsen härmed är funnen. Mycket ofta till och med händer det att verkligheten senare bekräftar riktigheten av dylika starka ingivelser.

Det ligger därför något mycket troligt i antagandet att det stundom om också icke alltid just är andras fientliga, antipatiska eller ovänliga sinnesstämning gent emot oss, som förorsakar oss en mörk dag. Eller att det är ljusa, goda och vänliga tankar som en annan dag komma oss att vakna med stärkt livsmod och glädjens friska fläktar över vår håg. Hela världen förefaller fästligt ny. Vi skulle vilja sjunga. Badet verkar ljuvligt stärkande, maten smakar utomordentligt, strumpor och silver förefalla att vara i bästa ordning, barnen äro älskliga som änglar, promenaden är en njutning, och alla människor se så vänliga ut, att man kunde ta dem i famn. På kontoret eller i affären slår en hjärtlig stämning emot en, chefen strålar som en sol, och arbetet är så intressant att man endast längtar att få taga i tu med det. Alla tänkbara trevliga människor ha kommit på idén att telefonera — angenäma, viktiga, intressanta nyheter, som stimulera arbetshåg och energi. Kring den obetydligaste händelse, det enklaste ord strålar en sällsam gloria — återskenet från vår egen ljusa sinnesstämning.

Skulle vi alltså vara maktlösa offer för vårt inre stämningsliv — lydiga instrument för de mörka och ljusa dagarnas skiftande musik? — I viss mån, ja! Vi kunna icke utestänga hela den växlande skala av intryck, som på hemlighetsfulla vägar nå oss, vi kunna icke befalla solen stråla på vår inre himmel, när denna är mulen, lika litet som vi kunna flytta molnen, som skymma solljuset, på det firmament, som välver sig över våra huvuden. Men vi kunna komma därhän att taga dagarnas växlingar med samma relativa lugn som väderleken. Är dagen mörk bör man ej tillmäta sin sinnesstämning för stor betydelse. Den är av övergående natur.

I dag är det den kvalfulla stämningens, de orsakslösa tårarnas, den bittra ensamhetens dystra dag. Men i morgon lyser solen ånyo, rymden därinne är hög och ljus, och det är en lust och fröjd att leva.

——::——

DÄRFÖR
att VISKAFORS GUMMIKLACKAR äro tillverkade av extra prima material
DÄRFÖR
att de äro oöverträffliga i form och utförande, äro de nutidens bästa klackar. Köp
DÄRFÖR
uteslutande
VISKAFORS
SKANDINAVISKA GUMMIAKTIEBOLAGET VISKAFORS.

A.-B. FERD. LUNDQUIST & Co.
för alltid på lager alla
VISKAFORS
skodon till fabrikspriser.

AKTIEBOLAGET
GÖTEBORGS BANK
GÖTEBORG STOCKHOLM
100 avdelningskontor i västra och östra Sverige
Grundad år 1848
Egna fonder Kr. 78.750.000
Emottager penningar å sparkasse-, kapital- och depositionsräkning till högsta gällande ränta.
Utlämnar hemsparbössor.
Bankens notariatavdelning förvaltar föreningars och kassors medel, enskilda förmögenheter samt testaments- och förmyndaremedel.
Obligations- och fondavdelningar.
Fullständig bankrörelse i övrigt.

Damväskor och Reseffekter
i olika sorters modeller och kvalitéer köper ni alltid billigast hos
John A. Gahm
KORSGATAN 12

Råd till de gamla.

En läkare i London, doktor A. A. Lapthorn Smith, utgav nyligen en skrift med följande titel: "Huru skall man leva lycklig och nyttig mellan sextio och nittio år?" Här nedan återgivas i sammandrag några av hans speciella föreskrifter för mannen — och kvinnan, naturligtvis — över sextio år:

1. Håll födomängden nere. Tre mål är bättre än fyra, men två är bättre än tre.

2. Öka vattenmängden. Varken en stad eller en stadsbo kan hålla ett avloppssystem i gång utan en vattenledning.

3. Två promenader om dagen äro bättre än en varannan dag.

4. Om ni vill hålla er ung, så var tillsammans med ungdom.

5. Var verksam. Arbeta flitigt sex dagar och vila ordentligt den sjunde.

6. Om ni en solig morgon får syn på en bekväm länstol, så gå förbi den och tag i stället en promenad. Hjärtat blir starkare genom kroppsrörelse och svagare genom sysslolöshet.

7. Sök icke vid uppnådda sextio år att värma upp en kall säng med kroppsvärmen. Det är billigare och går fortare att värma upp sängen med en stor varmvattenflaska.

8. När ni närmar er sextio år och ni kanske förr varit vårdslös med ert yttre, börja då att kläda er väl. Det kommer er att se bättre ut, och ökar ert välbefinnande, och man är så kry, som man känner sig, vet ni ju. Ett par varma bad i veckan skola göra er hy ungdomlig.

10. Låt icke förarga er.

11. Förvandla icke ert hem till ett museum av konstsaker och antikviteter. Lyckan står i omvänt förhållande till antalet onyttiga saker ni äger.

12. Om ni icke har någon sysselsättning vid sextio års ålder, skaffa er då en, eller börja vurma för något.

13. Kräfta, lunginflammation och influensa äro huvudorsakerna till dödsfall mellan 60 och 90 år. Om ni lider av någon av dessa sjukdo-

Vill Ni göra rummet ljust och glatt
KÖP DÅ TANGENS GARDINER
Bästa Fabrikat
Tangens Gardiner
platsens största sortering hos
A.-B. Carl Johnsson
Kungstorget.

A.-B.
Herkules Skodon
Kungsgatan 45. Telefon 1900.
Rikt urval. Billigaste priser

MERKUR-TVÅLEN
är oöverträffad för tvätt av finare tyger med ömtåliga färger.

Smakfulla Kransar
från
Hilda Henrikssons Blomsterhandel
Ö. Husargatan 37
Tel. 4250

Solen bleker!
men våra ljus- och tvättäkta Bomullstyger, Möbeltyger o. Gardiner motstå i åratal dess inverkan.
Prover sändas — Presisera godhetsfullt vad Ni önskar
KONSTFLITEN, Avenyn, Göteborg

Offentliga nöjen.

Lilla Teatern.
Varje afton kl. 8.
Söndag 7 och 9.
Bröllopet på Solö.

Slottskogens Friluftsteater
Sönd. den 3 Aug. kl. 8 e. m. vid gynnsam väderlek, för sista gången
Selma Lagerlöfs
DUNUNGEN.

Var lunchar man bäst?

Björngårdsvillan Slottskogen
1:sta kl. matsals- och konditoriservering. Musik dagligen. Fjolårets priser sänkta med 20—25 %.
Best. pr. tel. 19268.

Vita Bandets Restaurant
Kungsgatan 41. – Telefon 107 89.
Slottskogen, vid stora dammen.

NADCO HEMFÄRGER

mar, så smitta icke edra vänner. Om ni icke lider därav, så låt edra vänner icke smitta er själv.

14. Bakterier finnas överallt, och de söka efter människor med svag hälsa. Ett fetthjärta är svagt, håll er mager. Bakterier söka även efter bleka människor, håll er rödblommig.

(S. A. P.).

—::—

Polisstyrkan i London räknar 20 kvinnliga funktionärer. Antalet synes försvinnande litet, när man vet, att samma organisation omfattar 23,000 manliga befattningshavare. Det från kvinnohåll ständigt framförda kravet på en ökning av de kvinnliga polisfunktionärernas antal kommer med visshet att efter hand vinna beaktande.

—::—

Den, som är domare mellan två vänner, mister den ene.

*

Det är icke vänner alla, som le.

—::—

Kräftsjukdomen.

Hur uppstår kräfta? — Hur förekommes den?

Man har i England inlett ett fullständigt fälttåg mot kräftsjukdomen, ett fälttåg i vilket icke blott läkarevetenskapens representanter utan även den stora allmänheten deltager, den senare genom insamlade enorma penningbidrag.

Resultaten av detta härnadståg börja visa sig i populära och vetenskapliga avhandlingar med redogörelser för gjorda undersökningar och rön. Ännu är dock, visst icke, det dunkel som omger denna den gåtfullaste av sjukdomar skingrat, och några botemedel utöver dem kirurgien förfogar över hava icke kunnat påvisas. Emellertid vill det synas, som om man icke stode alltför långt ifrån åtminstone det delvisa besvarandet av frågan hur kräftsjukdomen uppstår och hur den förekommes.

En av de avhandlingar inom den moderna engelska kräftforskningen, som tilldragit sig det livligaste intresset även på vetenskapligt håll är, egendomligt nog, författad av en lekman på området mr J. Ellis Barker, vilken eljest gjort sig ett berömt namn som politisk skriftställare särskilt i fråga om världspolitiska problem.

Hans arbete om kräftsjukdomen har fått ett varmt erkännande i ett förord av en av den engelska läkarevetenskapens främsta representanter, sir Arbuthnot Lane. Även en mängd andra framstående läkare vitsorda i pressen mr Barkers arbete, "bakom vilket måste ligga ett ingående studium av allt som skrivits om kräftsjukdomen på de tre världsspråken."

— Långsamt men säkert, skriver en kräftspecialist i sin recension över Barkers bok, börja vi få ett grepp på kräft-demonen. Det märkliga som hänt är att vi funnit vissa kräftalstrande ämnen. Sådana innehållas i tjära, i fotogen, i sot, i vissa anilinfärger och arsenikpreparat. Förutsättningen för att de skola framkalla kräfta är emellertid, att huden under långa tidsperioder utsättes för deras skadliga påverkan.

Risken att genom dem ådraga sig den fruktade sjukdomen är sålunda minimal för de flesta människors vidkommande och finnes egentligen endast, och blott till en viss grad, inom några industrier och yrken. Kräftans allmänna förekomst och dess angrepp företrädesvis mot inre organ, vittnar emellertid om, att det måste finnas många andra sjukdomsalstrare, vilka nå oss icke genom huden utan på inre vägar och vilka, sedan de under lång tid undergrävt kroppens hälsa och motståndskraft, slutligen giva upphov till kräfta eller någon annan svår sjukdom.

Mr Barker — och sir Arbuthnot Lane ger honom här sin fulla tillslutning — håller före, att kräfta uppstår på grund av en långsam förgiftning av människoskroppen, förorsakad av otjänlig föda och ett ohygieniskt, mot naturens lagar stridande levnadssätt. Från auktoritativt vetenskapligt håll har redan förut påpekats det märkliga förhållandet, att vilden icke känner kräftsjukdomen detta den civiliserade mänsklighetens gissel. Mr Barker fäster åter uppmärksamheten på detta faktum och söker en förklaring. Vildens matsmältning, förklarar han, fungerar oklanderligt tack vare hans enkla, sunda kost och hans rörliga liv i det fria. Hans föda är färsk, lättvindigt tillredd och består i stor utsträckning av frukt. Allt detta betyder att den är vitaminrik. Genom det fria strapatsrika livet är hans muskelsystem kraftigt utvecklat, även den del därav, som är lokaliserat till buken och medverkar vid matsmältningen.

Den civiliserade människan är betydligt sämre ställd i dessa hänseenden. Genom den omständliga tillredningen, långvarig kokning och stekning, förlorar hennes föda en betydande del av sin liv- och hälsogivande vitaminhalt. Detsamma sker genom de olika slagen av konservering, saltning, insockring, sterilisering o. s. v. Osannolikt är icke framhåller mr Barker att bland de kemiska ämnen, som användas vid konservering, finnas ännu icke fastställda, direkta kräftalstrare. Denna till icke oväsentlig del otjänliga föda omhändertages sedan av en dåligt och långsamt fungerande matsmältningsapparat, vilken lämnas utan hjälp av de genom ett stillasittande liv förslappade bukmusklerna. Avfallsämnena kvarstanna alltför länge i kroppen och påföra den en sig långsamt utvecklande förgiftning, därmed beredande en ypperlig jordmån för kräftsjukdomen och dess gelikar.

Det enda sätt, som står oss till buds, att förhindra uppkomsten av kräfta är, förklarar mr Barker, att vi resolut bryta med våra gamla vanor och övergå till ett enklare kosthåll och ett naturenligare levnadssätt. Vi måste framför allt tillföra vår kropp en vitaminrik föda, icke konserverad utan huvudsakligen färsk och icke alltför invecklat tillagad. Där så är möjligt böra frukt och grönsaker förtäras råa. Vidare måste matsmältningen befordras och stärkas genom ett rörligt, muskelsystemet utvecklande liv. Kort och gott, om hälsan verkligen betyder något för oss måste vi offra en del av vår vällevnad och — det kan icke hjälpas! — i fråga om vårt levnadssätt i tillämpliga delar närma oss vilden!

Det kan tilläggas, att mr Barker själv fullständigt reparerat sin egen brutna hälsa och återvunnit kraft och energi genom att leva så som han i sin bok söker lära andra.

Edith MacMillan.

—::—

"Anna Friberg" — en förlorad möjlighet.

Jag sitter här och tänker på den märkvärdige unge man från Östergötland, som ville bli hembiträde. Ynglingen ifråga är en psykologisk gåta. Att en pojke, som tröttnat på att läsa, en vacker dag rymmer med första bästa skuta är en alldaglig händelse. Men att han kläder sig i säck och asko — ty vad annat kan väl en kvinnodräkt vara för en man — och ger sig ut på landsbygden för att tjäna som hembiträde är en splitterny tilldragelse.

Som var man vet fick det lovande uppslaget ett snöpligt slut. Redan i Nässjö lade en skarpögd polis vantarna på det förklädda hembiträdet "Anna Friberg från Värmland" och ställde om att det fick återtaga sin naturliga hamn.

Kan ett dylikt ingripande betecknas som rättvist? Undertecknad finner det icke. I en tid, då kvinnorna i nästan obegränsad utsträckning äga tillträde till manliga tjänster och ämbeten fordrar rättvisan att även männen allt efter håg och böjelse lämnades fritt tillträde till kvinnliga banor.

Ur denna synpunkt gör det mig ont om "hembiträdet Anna Friberg" — alias den unge östgötastuderanden från Linköping. Ynglingen är en pioniär för mannens nya rättigheter. I tusentals år har hans släkte suttit och slavat över Livius och Euclides, utan en tanke på att bryta sig ur sin fångenskap.

Men en dag vaknar en ung man till besinning. Han känner sig icke tillfredsställd med sina begränsade manliga rättigheter. Hans håg är icke att studera. Den enda bok som intresserar honom är kokboken. Att få bli hembiträde, laga mat, diska, skura golv, sköta små barn är hans högsta önskan i livet. Och efter allt det käbbel i jungfrufrågan han hört tror han att tiden är mogen att på detta område taga emot mannen.

Men han kunde icke såsom de kvinnliga pioniärerna kortklippa sitt förut kortklippta hår och dymedelst markera sin ställning som framstegsman. Han lånade därför i stället hela det kvinnliga höljet.

Detta var kanske hans taktiska misstag. Och på det råkade han fast.

Han torde vid detta laget ha återtagit sin naturliga skepnad. Man har lyckats avkläda honom den kvinnliga hamnen, men har man också lyckats utrota hans kvinnliga håg? Eller skall "Anna Friberg" en vacker dag låta se sig som han är bland de platssökande på hembiträdesmarknaden?

Och om så — hur skola våra fruar ställa sig till saken? Männen hava öppnat sina kontor och affärer för den frigjorda kvinnan. Skola husmödrarna lika generöst öppna sina kök och barnkammare för den frigjorde mannen?

Qui vivra — verra! Det skall bli övermåttan intressant tror Eder förbundna

Ragna Peters.

—::—

"Hon är borta".

På Heinemanns förlag i London har utkommit en serie studier och essayer av John Galsworthy. Studierna med ämnen hämtade direkt ur verkligheten, berättade stillsamt och utan starka ord präglas av ett så djupt deltagande med dem som av ett eller annat skäl icke äro vuxna livet eller som lida, att också läsaren står gripen inför deras öden, hur alldagliga dessa än i sig själva äro.

På ett trettiotal rader berättar han om Herd, en arbetare i byn.

Herds hustru är sjuk, men arbetet på landet måste gå sin gilla gång, även om det är sjukt i huset, ja, även om Döden stiger över dörrtröskeln.

— Det var tredje kvällen därefter, fortsätter Galsworthy sin berättelse. Vi hörde osäkra fotsteg på verandans stenplattor och sedan liksom ett skrapande ljud utmed träbågen till det breda öppna fönstret. En av oss drog gardinen åt sidan och såg ut. Herd stod där i det klara månljuset barhuvad och med oredigt hår.

Han kom in och utan att tyckas egentligen veta vart han gick ställde han sig bredvid den öppna spiseln, lyfte upp sin mörka hand och slöt den om spiselhuvens kant. Liksom återkommande till sig själv sade han: "God afton, herrn — god afton, frun". — Och därefter ingenting mera för en dryg minut, men hans hand, som slutit sig kring en liten porslinspjäs, vred den utan uppehåll runt under det att tårarne runno utför hans fårade ansikte. Plötsligt sade han: "Hon är borta". Hans hand fortsatte att vända och vrida på den lilla porslinspjäsen och tårarne att rinna. Och sedan gick han stapplande och vacklande som en drucken ut i månskenet. Vi sågo honom gå över gräsplanen, följa gångstigen och öppna grinden — slutligen dogo hans fotsteg bort där ute på fältet och hans gestalt smälte tillsammans med den mörka skuggan från järnekshäcken.

—::—

MODERNA NYHETER i
Virk- & Stickgarner

för handvirking och handstickning
av JUMPER, SCHALAR etc.

»Karin» enfärgat ullgarn	pr hg.	1.30
»Flora» tvåfärgat ullgarn	,,	1.50
»Venetienne» tvåfärgat ullgarn	,,	2.–
»Egyptienne» flerfärgat ullgarn	,,	2.–
»Mandarin» tvåfärgat ylle och silke	,,	2.20
»N:o 204» silke	,,	2.60
»N:o 210» s. k. Fiskgarn	,,	2.70
»Sheen-ella» enf. ylle o. silke, härva om 60 gr.		1.90
»Loop» öglegarn, enf. ylle, nystan om 30 gr.		0.85

Stort färgsortiment i alla kvalitéer.
STICKOR! VIRKNÅLAR!
A. Jönsson & Co.
Specialaffär för Tricotvaror.
50 KUNGSGATAN 50
Filialer: Linnégat. 10, Övra Husargat. 4, Carl Johansgat. 13.

Sorgens färg.

Hos nästan alla folk finner man ett uråldrigt bruk, att anhöriga till en avliden även i yttre måtto visa sin sorg genom anläggande av en särskild sorgdräkt.

Hos oss i västerlandet är, som bekant, sorgens färg djupsvart och halvsorgens grå eller svart-vit. Japanerna sörja däremot med gult, under det att åtminstone i några delar av Kina sorgfärgen är vit. Man vill härmed antyda den bortgångnes rena och fläckfria levnadsvandel.

Före kriget märktes för övrigt en strömning i Frankrike till förmån för införandet av en vit kvinnlig sorgdräkt. Man fäste uppmärksamheten på en grundtradition i denna riktning. De franska kvinnorna hade tidigare sörjt i vitt, ända tills Katarina av Medici på sin tid införde den dystra svarta sorgdräkten.

Negern och abyssiniern sörja med grått, ty jorden åt vilken, enligt deras åsikt, det mänskliga stoftet för evigt anförtros, har denna färg.

Egyptiern bär gul sorgdräkt. Han har valt den med hänsyn till att den klädnad, som den döende naturen, när hösten kommer, iför sig, är gul. Syriern vars sorgdräkt är himmelsblå, vill därmed angiva den plats han önskar, att den bortgångnes själ skall få till evig vistelseort.

—::—

KNUT HEURLINS Hemslöjd
KORSGATAN 8
GARDINER, MÖBELTYGER, DUKAR, MATTOR, LAMPSKÄRMAR M. M.
BILLIGA PRISER.

R E S T P A R
UTSÄLJES EXTRA BILLIGT
J. BLIXTS SKOAFFÄRER
Kungstorget 1 (Götahallen) **Basarbodarne** 45—47 (Kungstorget)
Nya Sjömanshemmet, åt 1:sta Långgatan. **Skanstorget 5.**

(Eftertryck förbjudes).

Lilith.

ROMAN
Av **Florence Warden.**

Auktoriserad översättning av
Margareta Heijkel.

14

— Hur är det fatt? Är frun sjuk? frågade denna, i det hon snarare bar än ledsagade henne uppför trappan till första våningen.

Fru Ames gjorde otåligt en nekande åtbörd.

— Det är ingenting. Det fattas mig ingenting, framstammade hon med en bruten stämma som motsade hennes ord. Var är fröken Lilith? frågade hon skarpt.

— Ute i trädgården. Jag skall hämta henne, så snart jag hjälpt frun upp till rummet.

— Nej, utbrast fru Ames hårt. Jag vill inte att hon kommer. Håll henne härifrån. Och berätta henne icke om mitt illamående. Om hon frågar efter mig så säg bara att jag vill vara i ro.

Hennes stämma dog bort under de sista orden, och det var endast med yttersta ansträngning Simmonds fick henne ledd in i sovrummet. Där sjönk hon ihop i hennes armar.

Trots mottagna order hade Simmonds redan beslutit att underrätta Lilith om moderns svimningsanfall. Tjänarinnan hjälpte fru Ames i säng och gick därpå omedelbart ned i trädgården för att berätta dottern det passerade.

Denna ville genast skynda upp till modern, men Simmonds hejdade henne.

— Nej, fröken, gå icke ditupp, bad hon ivrigt. Fru Ames har uttryckligen förbjudit mig att säga er att hon var opasslig. Hon sade att hon endast ville ha ro, och hon sade det så bestämt att jag tror det var hennes allvarliga mening.

Lilith blev stående och såg bekymrad på tjänarinnan.

— Svimmade hon? Är hon verkligen sjuk eller bara trött? frågade hon snabbt.

— Hon svimmade icke riktigt, men såg så medtagen ut. Och det föreföll som om hon icke önskade att någon skulle få veta om det.

Lilith rynkade pannan.

— Skall jag hämta doktor Mallory, fröken?

— Nej, icke förrän jag sett henne.

Lilith anade redan att det snarare var ett andligt än fysiskt lidande som var orsaken till moderns opasslighet.

Hon visste att fru Ames varit på The Towers i den bestämda avsikten att få till stånd ett samtal med sir George Paradine. Och hon gissade att modern icke allenast erhållit detta samtal utan att det även var anledningen till hennes plötsliga svaghet.

Lilith förstod att hennes farhågor varit berättigade. I stället för att vinna sir George, som hon hoppats, hade denne meddelat ett eller annat som förorsakat denna djupa förtvivlan.

Vad kunde det vara?

Att fru Ames varit vänligheten själv kunde icke betvivlas; och hittills hade sir George icke utbrett någon skandalhistoria om dem. Varför hade då detta samtal fått ett så olyckligt resultat?

Oavsett moderns stränga förbud gick Lilith likväl upp till henne. Men varnad av tjänarinnans ord tittade hon endast helt försiktigt in i sovrummet, ångestfullt iakttagande den skröpliga gestalt som låg utsträckt i sängen, med slutna ögon och ett om den djupaste förtvivlan talande uttryck i sitt ansikte.

— Mamma! undslapp det ofrivilligt den unga flickan, vilkens hjärta svällde av medlidande vid denna syn.

Till hennes förskräckelse for fru Ames ihop och betraktade sin dotter med en sådan dödsångest att Lilith ovillkorligen ryggade tillbaka.

Vad hade hänt? Vad kunde sir George Paradine ha sagt, som fått en så fruktansvärd verkan?

Ett ögonblick stod Lilith tveksam, därefter störtade hon fram till sängen.

Men modern vände henne ryggen som ville hon stöta henne tillbaka.

— Mamma, vad har hänt? Vad har sir George Paradine sagt dig? frågade hon upprörd.

Modern gjorde en avvärjande åtbörd utan att svara.

Lilith vände sig om och närmade sig dörren. Men plötsligt reste sig modern i sängen med oväntad och feberaktig energi.

— Vart skall du ta vägen? frågade hon häftigt. Till sir George Paradine? Jag förbjuder dig det, jag förbjuder dig. Om du gör det, dödar du mig. Hör du, jag förbjuder dig att någonsin mer tala med den mannen!

Hennes ögon glänste i feber och stämman väste av sinnesrörelse.

Vad Lilith är haft i sinnet, var det henne omöjligt att trotsa ett dylikt förbud. Och med böjt huvud smög hon sig sakta ut ur rummet.

IX.

Dagen efter fru Ames besök på The Towers avlade sir George Paradine visit på Old Court för att efterhöra den gamla damens tillstånd.

Bletchley underrättade honom att hon icke var allvarligt sjuk, ehuru hon alltjämt låg till sängs. När fru Ames fick vetskap om hans besök, frågade hon ivrigt om han träffat Lilith eller frågat efter henne, och syntes lugnad, då detta ej varit förhållandet.

Simmonds betraktade sin husmoder med ohöljd nyfikenhet, där hon satt upprätt i sängen med en bricka framför sig och skrev den ena sidan efter den andra i ett synbarligen oändligt långt brev.

Tjänarinnan väntade med spänning på order att få ombesörja denna skrivelse, men hon blev bedragen.

Sent på aftonen, när lamporna voro tända och Simmonds redan bortsänd av fru Ames, kom Lilith ut ur matsalen från sin ensamma middag och fick plötsligt syn på en mörk, spöklik skepnad i trappan till den skumma vestibulen.

I den svaga belysningen igenkände hon icke genast modern. Men så snart det blev henne klart, vem den hemlighetsfulla gestalten var, sprang hon fram och ropade ångestfullt:

A.-Bol. NYA BIKUPAN
Kungsgatan 45. Telefon 5107.
DAMUNDERKLÄDER
BARNKLÄDNINGAR
BABYUTSTYRSLAR
Näsdukar, Brickdukar, Bordlöpare, Ritade Handarbeten, Spetsar och Broderier finnes alltid på lager.
BRUDUTSTYRSLAR UTFÖRAS.
Egen Syatelier.

Varje förståndig husmoder
använder
Pellerins Margarin
i hushållet

Alla som köpa
SPISBRÖD
från
Göteborgs Ångbageri
säga att det är
främst i skörhet och god smak.

Den förebrående rösten.

Min vän sände mig detta brev:

— Nu tar dimman allt i sin våta, kalla famn — allt, de nakna träden och de livshungriga människorna, som vandra ensamma vägar. Dimman är inte obarmhärtig men inte motsatsen heller, den är sig själv med sin förmåga att förtäta människors gråstämning en dag som denna. Havet är grått som rymden är det; och livet är grått.

Jag sitter vid skrivbordet på mitt rum. Någonstans skall jag ju vara. Ännu kan jag se röken ringla ur en och annan skorsten. Taken bära ännu ett och annat spår av, att det fallit rimfrost i natt. Därav framträda de nedsotade och gammaltgröna tegelpannorna dubbelt gamla och skröpliga.

Jag har intet hem, ty detta rum, som jag hyr, kallar jag ej så. Och mitt hjärta har heller intet hem. Det irrar. Många har jag älskat eller rättare trott mig älska. Men när det inte var lek det hela längre, och mitt hjärta ropade ur sin nöd, var det ingen, som svarade. Jag minns, att jag en gång råkade en kvinna — Eva hette hon — som jag tack vare hennes ålder vågade tala med om denna sak utan risk att missförstås. Hon gav mig ett förintande svar.

Det var på en tid, då mitt hjärta av ännu outredd anledning hängt sig fast vid en kvinna av en typ, som i denna värld har mycket ringa anseende, socialt i vart fall, kanske moraliskt också. Men som jag kände henne, tyckte jag, att hon var fullt kvinna. Jag begärde inte mera. Och hon var barmhärtig i sin medkänsla. Hur många gånger såg jag inte i hennes ögon, att hon åtminstone ej föraktade mig för mitt tungsinnes skull, för min ständiga stilla och vemodiga sorg över att vara som en främling i tillvaron. Det är förstås omanligt, det skall jag gärna tro, men ändå var det så, att jag, då jag var denna kvinna nära, ej längre kände mig plågad av min egen längtan. Jag tyckte, att jag hade det ganska gott. Hjärta söker hjärta. Jag kände det här, utan hopplöshet, nej, då hellre som en rogivande sanning, som hade något att giva också mig.

Allt detta brättade jag naturligtvis ej så oförtäckt för Eva.

Men jag gav några antydningar. Eva log, lite smått överlägset skulle jag kunna säga, moderligt medlidsamt nästan också. Och dessa ord kommer jag ihåg även i detta nu: Det är inte kärlek. Du har förväxlat kärlek med sinnesintryck.

Hade hon rätt? Vad vet jag, jag känner blott en man, som när han i ensamhet vandrar gata upp och gata ned i sin stad, stundom överfalles av ett vilt begär att råka någon, som han kunde få gå samman med ett stycke. Jag känner den mannen ganska väl, ty han har mina drag, mina tankar och mina känslor. Det är inte det, att jag i sådana stunder vill ha någon att prata med. Jag vill ut ur denna ensamhetens öken, för en flyende stund vill jag ha förnimmelsen av att någon går vid min sida. Kanske söker jag alltså icke själen utan det rent fysiska beviset för att jag ej är ensam.

Med åren har också mitt förhållande till kvinnorna blivit sådant. Förr — då jag var mycket ung — drömde jag. Ungdomligt och naivt kunde jag deklamera om sköna själar. En skön kropp, som ej var hölje åt något själiskt tilldragande, den offrade jag ingen tanke åt. Jag såg, ty jag hade ju ögon, men jag glömde.

Livet har nu redan lärt mig en del, utan att jag känner någon vidare större glädje över förhållandet. Nu glömmer jag det, som jag inte borde glömma. Nu minns jag kropparna. Jag har sedan tröttnat. Jag söker inte själen mer. Men jag säger mig vemodigt, att detta är åter ett exempel på vilket tröstlöst kompromissande livet i grund och botten är. Man slår för lätt och villigt av på sina fordringar. Man har inte seglat långt förrän man kastar ungdomsdrömmarna över bord som en alltför onödig barlast. Det är felet!

Får tiden blott verka, ändrar sig allt — till ondo. Nu händer det ju, att jag ofta i mina tungsinthetens sena och framkrypande timmar längtar till vem som helst.

Den ena skulle vara lika god som den andra. Jag vet ju ändå, att vi två aldrig skulle helt förstå varann. Vem man då har till motspelerska i komedien kan göra just detsamma. Det är gott att veta bara, att hon lyssnar till mina bittra ord, till dess hon somnar av leda och trötthet.

Jag älskar böcker, ofta har jag också talat stora ord om, huru dessa kunna trösta och lisa. Och ändå är det så, och det kommer jag aldrig ifrån, att de stundom ej bli mig nog. Då längtar jag efter en människa. I min tidiga ungdom var jag som sagt fordrande. Nu märker jag till min egen ångest, att det är som jag skulle nöja mig med blott kropp.

Men mitt inre uppreser sig mot detta. Jag hör ej till dem, som lugnt kan finna sig i att dagarnas damm faller över själen, och hur denna gränar därunder. Mitt liv är väl inte förfelat i den meningen, man mest tar detta hårda ord, men det är heller inte mycket värt; jag kan ej leva som jag ville. Det är som hade jag ägt en skatt, och som jag nu hade slösat bort den och kastat den för himmelens alla vindar. Jag har lekt med det dyrbaraste vi äga, vi stackars människor — men inte kan jag nu gå ut och söka en själ. Huru skall jag finna den, jag ägnade den ju aldrig den omsorg, som skulle gjort den till min allena. Den blev en dussinvara, eftersom jag aldrig förmådde adla den. Och nu — o. Gud, vem ger mig de senast flydda åren tillbaka. Jag kan vara en flabb bland de flabbiga, en gycklare bland gycklarna. Men detta var väl ändå inte meningen med det hela. I så fall — vad är då å andra sidan meningen med denna hemliga och bitterljuva sorg, som vaknar, när min själ förebrår mig med stilla och manande röst. Den rösten är svag nu, men i de tysta nätterna hör jag den dock ibland. Det är som en hälsning från en lyckligare tid. Jag kan ligga och lyss, tills jag somnar i sorg.

Är det underligt sedan, att man har det svårt att känna sig lycklig — heter det lycklig? — och såsom hemma? Man har ju kompromissat bort även sin själ, och när det skett, är den förlorad. Den tillhör inte längre helt mig själv, det är så mycket tomt och glitteraktigt, som bundit den. Redan en av antikens män sade dock: all vår omsorg böra vi ägna vår ande. Jag följde det rådet så, att jag sökte näring åt själen i sinnesintryck, i lustlycka. Under min s. k. lyckojakt jagade jag i krampaktig iver efter de falska irrbilder, som lockade. Då och då stannade jag för att finna, att jag måste vidare. Vad jag nådde gjorde ej min själ lugn utan endast irriterad. Till slut blev den icke ens detta, ty den hade blivit jordbunden och i och med det hade jag tappat den. Mig tillhörde den ej mera. Och själv var jag en typ, fastän jag varit ämnad att bli en människa.

Jag har sått, och jag får skörda. Det vore manligt att utan klagan ta hem skörden även om den är felslagen. Den stilla manande rösten, som jag förr stundom kunde höra, är tyst, den har förändrats till en förebrående. Jag kan förvirrad ta mig om huvudet och spörja: vem är du och vart går du? Men vem skulle svara på en sådan fråga . . .

— — —

Min vän sände mig detta brev.

Torsten Cederberg.

——::——

I alla livets skiften

behöver Ni dagligen VIKING SKOKRÄM. Ni får därför aldrig glömma att föra den med även på resor och turistfärder. Det går fort att bli fin om fötterna, när Viking Skokräm rider för rusthållet.

Förståndig flicka.

I en New York-tidning berättas följande lilla episod ur livet.

I vårt hotell uppehöll sig en ung, rask flicka. En ung vacker vivör visade henne mycken uppmärksamhet, och vi fruktade alla att hans vinnande väsen och ödslande med pängar skulle bedåra henne.

En kväll kom hon in på mitt rum och i det hon satte sig på soffan, sade hon:

— John har friat till mig. Han föll på knä och bedyrade att jag var den enda makt i världen, som kunde rädda honom. Och om jag icke ville bli hans skulle han gå en drinkares öde till mötes.

— Och vad svarade du? frågade jag orolig.

— Jag svarade honom att jag icke är någon kuranstalt, men om han verkligen önskade att bli räddad från drinkarens lott så kunde jag ge honom adressen på en del anstalter, som jag hört fördelaktigt omnämnda.

Den flickan behöll huvudet kallt. Det skulle säkert icke skada om inför liknande vaga och riskfulla framtidsperspektiv hennes exempel ledde till allmän efterföljd.

——::——

ÅNGBAGERI A.B.
ROSENLUNDS
BRÖD

NORDISKA HANDELSBANKEN
STOCKHOLM GÖTEBORG MALMÖ
128 AVDELNINGSKONTOR
Emottager insättningar mot högsta gällande ränta.
Uthyr brand- och dyrkfria förvaringsfack.
Förmedlar köp och försäljning av aktier och obligationer.
Emottager mot billig avgift (s. k. öppen deposition) alla slags värdehandlingar. Avkastning redovisas omedelbart till deponenten.
Emottager till förvaring i kassavalv (s. k. sluten deposition) förseglade lådor, konvolut o. dyl.

EKSTRÖMS "JÄSTMJÖL"
ÖREBRO KEM.-TEKN. FABRIK
GRUNDAD 1855

Om hälsa och sundhet.

Där solen icke kommer, kommer läkaren.

*

Läkemedel hjälpa alltid, om icke den sjuke, så dock läkaren.

*

Man bör hellre föda bagaren än apotekaren.

*

Den sjukes tro styrker läkarens konst.

*

Den är ung nog, som är frisk, och rik nog, som är utan skuld.

*

En timmes sömn före midnatt är bättre än två därefter.

*

Den som vill komma sjukdomen fjärmast får den närmast.

*

Okänd sjukdom är svår att bota.

*

I den sjukes rum är läkaren konung.

(Danska ordstäv).

——::——

Varför plågas med dåligt kaffe då Ni kan få Swalanders kaffe! Butiker: Kungsg. 17 Korsg. 13. Bazar Alliance. Prova redan i dag! Säljes endast i egna butiker.

BREVLÅDA.

E—n W—m, Malmö. Som Ni måhända bemärkt ha vi redan vid flera tillfällen haft artiklar inne i dessa ämnen. Emellertid synas de intressera läsekretsen och vi vilja därför icke bestämma oss i någon riktning, innan vi blivit i tillfälle att taga del av serien ifråga.

Tvåårig prenumerant. Delad glädje, dubbel glädje. Tack och heder!

Okänd intresserad. Vi tacka Eder för intresset å vederbörandes vägnar, som ber att få framförd hälsningen att det "för varje dag blir allt bättre och bättre.

Silvia. Uppslaget mycket gott, men utförandet bristfälligt. Manus. förtjänade en omarbetning.

Fru Laura. Prenumeration kan verkställas vilken dag som helst och räknas — obs.! — fr. o. m. prenumerationsdagen, vilket ju bör betraktas såsom mycket förmånligt, om Ni ämnar den såsom födelsedagspresent. Gäller dock ej vid postprenumeration, utan endast vid direkt prenumeration å tidningens exp., Vallgatan 27. Tel. 18070.

Färsk FISK
Hansson & Silfverstrand
FISKAFFÄR
Bazargatan 8. — Tel. 95 80, 15 380

Köp
Olof Asklunds
Bröd
Det är bäst

Goda inköp
av Konserver, rökt Lax, rökt Ål, Räkor m. m. i N:o 55. Smör, Ost, Långedragsbröd i N:o 60.
Bazar Alliance.
Tel. 4570 till båda butikerna.
Alla varor av bästa beskaffenhet.
Butikerna närmast ing. från Bazargatan.
A. MAGNUSSON

Arla Mjölk
Distribution på glasflaskor.
Tel. 40781, 45699

Vårda håret!
om det är sjukt eller friskt och använd
ZIWERT'Z Extrait Vegetal
bästa hårkonserveringsmedel. Finnes till salu hos frisörer och i parfymaffärer samt hos Kungl. Hovleverantör *Ziwert'z Eftr. i Göteborg.*
Lorensbergsgatan 7. Tel. 1098.

Damblusar, Klädningar o. Kjolar
köpas bäst och billigast i
O. F. HULTBERGS BLUSAFFÄR
Husargatan 40. Telefon 10318

— Mamma, är det du? Var har du varit? Du borde absolut icke ha stigit upp.

Men hon fick intet svar. Den mystiska skepnaden försvann med ett plötsligt steg framåt, och då Lilith förfärad vände sig om fick hon syn på Simmonds, som stod bakom henne med ett gåtfullt uttryck i sitt ansikte.

Tjänarinnan lade fingret över sin mun.

— Gå icke ditupp, fröken! viskade hon. Låt henne vara i fred. Hon önskar icke att bli sedd.

— Men var har du varit? Du skulle icke ha tillåtit henne att stiga upp.

Simmonds log.

— Det är icke så lätt att hindra henne från att göra vad hon själv vill, det vet ni nog. Jag har gjort vad jag kunde. Då hon befallde mig att lämna rummet gick jag, men icke långt. Jag stannade i korridoren för att utspionera henne.

— Utspionera henne! Varför?

Simmonds slog ned ögonen.

— Ni vet hurudan hon varit efter hemkomsten från sin åktur i går. Sen dess har hon på intet sätt varit sig själv.

— Varför vill hon icke se mig? frågade Lilith.

— Det vet jag icke. Också det har oroat mig. Men som jag sagt stannade jag i korridoren för att se vad hon skulle taga sig till, och jag vet, var hon har varit.

— Var har hon då varit?

— Vid brevlådan ute på landsvägen. Hon gick dit med ett brev, som hon hållit på att skriva hela eftermiddagen.

Liliths nyfikenhet tycktes tillsvidare vara tillfredsställd. I varje fall framställde hon inga fler frågor, men vände sig bort med ett uttryck av ångest och förvirring i sitt ansikte.

Moderns uppförande väckte också i själva verket Liliths stora förundran. Och framkommen till salsdörren vände hon sig häftigt om mot Simmonds och viskade:

— Tror ni, att hennes sinne är omtöcknat?

Simmonds skakade bestämt på huvudet.

— Det fordras bestämt mycket, mycket mer för att omtöckna fru Ames' sinne, svarade hon kort.

— Tror ni icke heller att vi borde sända bud efter läkare?

— Nej, fröken. Det hela går nog över bara hon får vara i fred.

Men ehuru Simmonds gjorde sitt bästa för att på detta sätt lugna den unga flickan utväntade hon likväl doktor Mallory, då denne följande morgon gjorde sin dagliga ridtur.

— Ett härligt väder i dag! hälsade Mallory då han red förbi.

— Om sådant ha vi icke tid att bekymra oss, svarade Simmonds. Vi ha tillräckligt att göra med fru Ames.

Mallory höll in hästen.

— Vad är det för fel med fru Ames?

— Det antar jag att ni bättre skulle kunna säga än vi, svarade Simmonds. Vi borde ha sänt bud efter er redan i går kväll, men jag vågade icke riskera min plats genom att handla mot hennes önskan. Men svårt har det varit för oss. Hon tycks icke veta vad hon vill från den ena stunden till den andra. Fröken Lilith vill hon alls icke se och hon gråter mest hela dagen. När hon var ensam ett ögonblick i går kväll, steg hon upp och gick ned till brevlådan med ett brev, fastän hon knappast kunde släpa sig upp igen.

Doktor Mallory rynkade pannan.

— Och hur tar fröken Lilith detta? frågade han deltagande.

— Det nästan krossar mitt hjärta att se den stackars unga damen. Hon vet icke, vad hon skall göra. Hon vågar varken gå in till modern eller sända bud efter er. Det är mycket egendomligt alltsammans, och bäst vore att så fort som möjligt komma bort ifrån alltihop.

— Ni skall inte tänka på att övergiva fröken Lilith nu, sade doktor Mallory.

Han red vidare i dyster sinnesstämning. Det mysterium, som omgav damerna på Old Court tycktes bliva allt ogenomträngligare, och varthälst han kom denna dag blev ämnet ifråga på ett eller annat sätt diskuterat.

Mallory gjorde allt för att bagatellisera och förkväva den ondska som låg fördold i allt det skvaller han hörde.

I synnerhet var fru Cooke mycket skarp i sina uttalanden och såg i fru Ames sjukdom ett talande bevis för hennes önskan att undandraga sig allt umgänge.

— Fru Ames är full av fördomar, förklarade fru Cooke. Kvinnorna i hennes generation uppfostrades till att betrakta sig själva som drivhusplantor, alltför ömtåliga att utsättas för de vindar, som den moderna kvinnan trotsar. Och hon uppfostrar sin dotter på samma sätt. Jag tror icke att den unga flickan någonsin haft en racket i sin hand.

Doktor Mallory kunde icke låta denna kritik över Lilith passera oemotsagd.

— I varje fall är det icke något sjukligt hos dottern, sade han. Hon kan springa i kapp med vinden. Att se henne med hundarne nere på stranden är som en uppenbarelse av kvinnlig styrka och kvinnligt behag.

Fru Cooke, som skickat bud på doktorn till Joanna, vilken alltid var förkyld, upptog hans försvar av den unga damen på Old Court högst onådigt.

— Jag fruktar, att jag inte förstår att rätt uppskatta dessa kraftigt byggda unga flickor, sade hon, men naturligtvis finns det också människor som beundra dem. Efter vad man berättat för mig har en viss person beundrat fröken Ames till den grad, att han gift sig med henne.

Dessa ord träffade på det kännbaraste doktor Mallory, som dock genom en viljeansträngning sökte dölja detta sakförhållande för fru Cooke.

— Verkligen, framkastade han kallt. Har hon anförtrott er det?

— Nej, det hör till den otrevliga atmosfären kring dessa damer, att de aldrig berätta något om sig själva.

— Men ni har vetskapen om detta giftermål ur pålitlig källa? fortfor doktor Mallory kyligt.

Fru Cooke syntes obehagligt berörd.

— Jag kan naturligtvis inte ansvara för att det är sant. Var snäll och säg inte, att jag berättat det. Jag fick höra det av en ren händelse.

— Kanske av lady Bamber? frågade doktorn skarpt. Den mest ondskefulla gamla sladdertaska som någonsin funnits!

(Forts.).

——::——

KVINNORNAS TIDNING

N:o 32. 4:de årg.

10 Augusti 1924.

Annonspris: Textsida 25 öre pr mm.
» sista sidan 20 öre p· mm.
Längre annonsering rabatt.

Utkommer varje söndag.
Utgivare och redaktör: INGEBORG DAHLLÖF. För annons- och ekonomiavdelningen: EDITH RICKBERG.
Redaktion och expedition: *Vallgatan 27, Göteborg.* Tel. 18070.

Prenumerationspris:
Helår Kr. 6:—. 1/2 år Kr. 3: 50. 1/4 år Kr. 2: —.
Lösnummer 15 öre.
Centraltryckeriet, O. Ericson, Göteborg 1924.

Eftertryck tillåtes gärna om "Kvinnornas Tidning", med hela namnet utsatt, angives som källan.

INNEHÅLL.

——::——

Utlandskrönika i sammandrag.

Londonkonferensens första akt, under vilken de allierade makterna varit sysselsatta med att på grundval av Dawesplanen söka uppnå inbördes samförstånd, har fått ett lyckosamt slut. När ridån nu gått upp för konferensens andra akt, ser man den till de fortsatta förhandlingarne inbjudna tyska delegationen, med rikskansleren Marx och utrikesministern Streesemann i spetsen, ställd inför en till synes stark allierad enhetsfront. Vilka pris som betalats för denna endräkt och på vilka håll de kännbaraste eftergifterna gjorts, därom har världen icke erhållit meddelande. Det förefaller dock, som om England med stöd av de finanskretsar, vilkas hjälp man påkallat för ordnandet av Tysklands och Europas usla affärer, väl hävdat sin ställning mot Frankrike. England har sålunda genom sin statsminister ännu en gång offentligt förklarat, att det fortfarande anser den fransk-belgiska separata ockupationen av Ruhr stridande mot Versaillesfreden och sålunda olaglig. Frankrike har tydligen gått in på en överenskommelse att avstå från dylika separata sanktionsåtgärder, om Tyskland framdeles skulle visa sig genstörtigt och söka att bedrägligt undandraga sig ätagna skadeståndsförpliktelser, men gottgjorts genom en annan överenskommelse att i sådant fall samtliga ententemakter äro skyldiga att ingripa.

Den tyska delegationen fick vid sin ankomst till Londonkonferensen ett hövligt mottagande. Det är, så har engelske statsministern förklarat, icke något en gång för alla fastställt allierat diktat de tyska delegaterna kallats att motståndslöst underteckna; man har tvärtom tillerkänt dem rätt att innanför Dawes-planens ram inkomma med anmärkningar mot ententeöverenskommelsen samt med eventuella tillägg därtill. Det är dock självfallet, att den tyska delegationen såsom den ojämförligt svagaste parten måste ålägga sig den allra största moderation både med hänsyn till anmärkningar och önskningar.

Om Tyskland närt några förhoppningar att vid konferensen få tillfälle att avvältra sig ensamskulden till kriget, har denna plan korsats av Frankrike, som genomdrivit att denna fråga icke får diskuteras.

På samma sätt tycks det förhålla sig med det tyska kravet på en omedelbar militär utrymning av Ruhr. Det anses dock, att ockupationen är dömd och att dess avveckling endast är en tidsfråga.

Vad Tyskland med sina helt säkert ofantliga offer kan hoppas vinna vid Londonkonferensen är bl. a. att återfå Ruhr i ekonomiskt och administrativt hänseende, att befrias från de franska och belgiska funktionärerna vid järnvägarna i de ockuperade områdena samt amnesti för de tyskar, vilka råkat i kollision med den franska "rättvisan" i samband med Frankrikes separataktion mot Tyskland från nyåret 1923. Och så till sist det lån varmed särskilt Amerika hoppas kunna väcka nytt liv i den tyske producenten och exportören i hopp om att sedan återfå honom som stor konsument och importör.

Den goda utveckling, som hittills kännetecknat Londonkonferensen har gynnsamt återverkat på världsaffärerna. Både stats- och industripapper hava stigit och ett flertal land hava sett sin valuta förbättras.

England har under den senaste tiden haft att dragas med nya irländska bekymmer. Den gröna ön utgör som bekant icke en politisk enhet utan är delad i två fientliga läger. Mot den av England erkända republiken, fristaten Irland, står öns nordliga del, Ulster, som troget fasthåller vid riket. Fristaten kräver nu den av England utlovade gränsregleringen mot Ulster, som emellertid vägrat att insätta någon ledamot i gränsregleringskommissionen. England skulle sålunda tvingas att vid gränsutstakningen handla på Ulsters vägnar men utan dess fullmakt och säkerligen mot dess önskningar. Det har emellertid lyckats engelska regeringen att få hela frågan uppskjuten till hösten.

De långa underhandlingarna i London mellan engelska regeringen och sovjetdelegationen ha under veckan lett till överenskommelse i såväl handelsfrågor som övriga frågor. Regeringens meddelande, att den kommer att förelägga parlamentet ett förslag till lån åt sovjet, framkallade skarp kritik från borgerligt håll. Såväl konservativa som liberaler komma att motsätta sig förslaget.

Från Balkan meddelas om spänning mellan Grekland och Bulgarien.

I Danmark har den nya undervisningsministern fru Nina Bang inför ett stort folkskolläraremöte förklarat, att den dag är nära, då den nya socialdemokratiska regimen skall befria skolan från religionsundervisningen. Mötet tyckes emellertid icke hava mottagit löftet med någon glädje.

——::——

Bättre en salt sill på eget än en färsk gädda på en annans bord.

*

Det är dålig brunn, som man skall bära vatten uti.

*

Man skall icke svara på alla ord och icke fara som gäst till alla bord.

——::——

Den gamla pensionären.

Om man bland olika grupper människor skulle försöka utröna vilka som ha det svårast bleve svaren nog mycket olika. En gång som mycket ung hörde jag vid ett samtal i denna fråga, en äldre man i synnerligen goda ekonomiska omständigheter säga:

— Det är fattigdom — inget annat i världen är så ohyggligt.

Någon invände, att sjukdom var värre och framdrog olika slag därav.

— Nej, upprepade den gamle mannen ännu kraftigare, jag har prövat på båda delarna, sjukdomen får jag bära till mina dagars ända och fattigdomen är nästan ett barndomsminne och ändå säger jag: Giv mig Egyptens alla sju landsplågor, tag mina ögons ljus och mina lemmars styrka, men låt mig slippa fattigdomens mördande förödmjukelser. Jag känner ännu de lånade konfirmationsskorna klämma mina fötter.

Han teg ett ögonblick, så återtog han: Jag kände det kanske så mycket bittrare, därför att min far och farfar och hans far före honom varit förmögna och framstående män i samhället, med egna gårdar i stad och på landsbygden — och nu var mor, med oss alla, hemlös. Hemlös! — Ett våldsamt astmaanfall avbröt hans tal.

Efter många års glömska återkom scenen för mitt minne då jag häromdagen hejdades på Vasagatan av en äldre dam: Den gamla pensionären.

Av fruktan för svaret vågade jag ej framställa frågan som brände på min tunga: — Har fröken fått något rum ännu? — Jag visste att hon förra hösten blivit uppsagd från sin förra lägenhet, därför att huset bytt ägare, och sedan hade hon bott hos vänner och anhöriga — "snälla människor", som hon kallade dem — vilka, ehuru själva stundom rätt så trångbodda, givit den gamla en stol vid sitt bord och en säng att sova i. Hennes bohag var fördelat på många håll.

Hela denna tid hade hon levat i hoppet, svagare med varje dag som gått, att något skulle yppa sig. Men vart hon kommer, möter henne samma svar: — Fattigvården är er rätta plats — där hör ni hemma".

Orden träffa henne som piskrapp. Hon är i samma sinnesförfattning som den gamle mannen jag mindes från min barndom — det var inte bara hans egen personliga förnedring fattigdomen medförde, det var mors och fars, ett helt släktleds.

Så var det även med den gamla pensionären framför mig. Även hon hade fars och mors minne, som skulle hållas i helgd. Hennes egna försakelser voro svåra nog — kyrkstolen i domkyrkan och tillgång till hörluren — men de döda föräldrarnas heder fick inte någon skugga falla på.

— Någon rådde mig, sade hon — hon hade under tiden följt mig in i mitt rum — att be om pensionstillägg, och se här svaret jag fick. —

Hennes darrande händer drogo fram ett brev ur väskan hon bar. — Om de åtminstone ville svara lite vänligt, även om de tycker att man frågar dumt, men ordspråket: "den mätte förstår inte den hungrige", är nog sant. När man som fröken, läste hon, har 440 kronor om året att leva på, bör man kunna reda sig.

Hon såg upp med ögonen skymda av tårar: — Om han ville lära mig konsten. Det är en utgift till jag har, som många nog tycker är onödig, en liten livförsäkring för att jag skall slippa begravas på kommunens bekostnad, det skulle vara en sådan skam för min fars minne — han var alltid god och kärleksfull i livet.

Sedan jag följt henne utför trappan — hennes syn var klen efter försörjningsarbetet med sömnad och kanske också av all gråten över livets orätt, stod jag vid det öppna fönstret och såg efter henne och tänkte: Finns det då inte i hela denna stora stad ett hjärta som ömmar för denna gamla ensamma fattiga kvinna och kan överse med hennes "fixa idé" om sin plikt mot de döda föräldrarnas minne?

Finns ingen "egen" vrå för henne att få sluta sitt tunga arbetsfyllda liv i?

F.

——::——

Kvinnorna på livets solsida.

Lady Rhondda i talarstolen.

Vid den kongress, som den internationella sammanslutningen "Akademiskt bildade kvinnor" i dagarna hållit i Kristiania, samlade sig, om man får tro "Norges Kvinders" referat, huvudintresset kring den stora engelska kolmagnaten lady Rhonddas inlägg i diskussionen över ämnet "Kvinnorna och världsarbetet". Bakom denna något oklara beteckning dolde sig frågan om ökat kvinnligt inflytande på handelns och industriens område.

Inledarinna var amerikanskan professor Caroline Spurgeon vilken, helt säkert med rätta, konstaterade, att det i världen finns otaliga kvinnor, som genom sin utbildning, sin akademiskt tränade tankeförmåga och övriga kvalifikationer skulle kunna framgångsrikt bekläda viktiga ledande befattningar inom det ekonomiska livet. Att de också skulle tillföra det ett nytt egenartat element, vars finansiella inflytande skulle användas till att förhindra krig och de "fruktansvärda strider" som nu i vinningslystnadens namn utkämpas på det ekonomiska området är däremot en åsikt, för vilken knappast några bevis kunna förebringas. Man har icke sett att kvinnorna som yrkesutövare tillämpa mera osjälviska eller bättre motiv är deras manliga kolleger.

Lady Rhonddas inlägg synes ha gått mera rakt på sak, anknytande sig till verkligheten sådan den är. Hon tog det hela affärsmässigt och påpekade önskvärdheten av att vägen till de högre och ledande befattningarne inom handeln och industrien öppnas för kvinnorna. Referenten skriver: Hennes friska anförande, som med robust humör och "common sense" höll sig inom den för diskussionen uppdragna ramen, väckte en smula uppståndelse. Hon talade kraftigt för att kvinnorna skola söka erövra ledande befattningar inom handeln och industrien. Det är, förklarade hon, en föråldrad uppfattning, att kvinnorna icke duga till dessa poster. Industriens män böra uppfostra sina döttrar för affärslivet. Kvinnornas egen brist på självförtroende beror på, att de icke äro medvetna om vad de verkligen förmå. Det finns inom den engelska bolagsvärlden 27,000 personer i direktörsställning, men av dem äro endast 200 kvinnor. Varför, frågade talarinnan som avslutning på sitt anförande, skulle icke kvinnorna vilja vara med i spetsen för affärslivet? Pängar betyda ju inflytande, makt, anseende!

Lady Rhondda talar av egen erfarenhet. Hon ärvde efter sin far rika kolgruvor, vilka hon själv administrerar, hon intar en mycket framskjuten ställning inom den engelska storindustrien och hennes förmögenhet är betydande.

Till sist talade handelskommissarien vid den amerikanska legationen i Berlin miss Goldsmith, en helt ung dam, om "Kvinnorna i det internationella affärslivet".

——::——

Modersansvar.

Av *FRIGGA CARLBERG.*

Den tids ungdom för vilken Ibsen satte målet: "Vad du er vær fuldt og heelt, men ikke stykkevis og deelt", omfattade denna lära med entusiasm. Att "gå upp i" vad man hade för händer var livets a och o, och därmed var allt väl beställt. Man förbisåg faran av överspecialisering från släkttypen *människan*. Detta begrepp, som väl får anses för det högsta, fick lämna plats åt ett lägre. Uppfattningen synes dock ha ändrats under de senaste decennierna — vad männen angår, men näppeligen när det gäller kvinnor. När man t. ex. hör uttrycket om en person: "han är bara läkare och inte människa", eller "bara präst och inte människa", o. s. v. om olika verksamhetsområden i samhället, så är detta näppeligen menat som en artighet.

Det för några år sedan ofta förekommande talet om "den manlige mannen" och den "kvinnliga kvinnan" såsom idealtypen för människosläktet har försvunnit. Varför? Har folk tröttnat på dem, kanske? Eller börja de utmärkande karaktärsdragen smälta samman, så att vad som är förtjänst hos mannen icke är ett fel hos kvinnan, eller tvärtom? Det är särskilt ett begrepp, som på grund av en personlig erfarenhet, förnyad en av de senaste dagarna, tvingar mig att ta till ordet — det är hedersbegreppet när det gäller man eller kvinna.

En liten episod från min barndom ber jag få sticka in här. En trotjänarinna i mitt hem, som hade synnerligen gott om ordstäv, hade bland dem ett som lydde så här: "En karl står vid sitt ord, och en käring vid sin påse". — Då jag inte förstod talet, gick jag till min mor och bad om hjälp. Hon såg allvarsam ut och strök mig över håret med orden: "En bra människa står vid sitt ord, antingen det är en karl eller en käring — det kan du hälsa Neta. Det där om påsen är bara dumheter". Det kan visserligen antydas att påsen (tiggarpåsen?) var en symbol, men då den håller på att försvinna behöva vi inte orda om den, utan bara glädja oss åt dess försvinnande.

För att komma till anledningen som framkallade denna betraktelse, så var det ett samtal mellan två äldre damer, mödrar båda, bildade och socialt verksamma. Den ena av dem hade för ett tiotal år sedan tagit hand om ett barn, vars mor dött vid den lillas födelse. Modern var mycket ung, endast sexton år, tillhörde en högt ansedd familj och till hennes förtvivlan sällade sig sorgen över den unge mannens beteende. När denne hörde att kärleksförhållandet skulle medföra följder, lämnade han den bana han slagit in på och for till Amerika. På moderns inrådan, sades det. Damen som tagit sig an barnet, yttrade sig mycket strängt om den unge mannens mor, som var förmögen och betecknade hennes beteende som ohederligt.

— Men betänk att hon var *mor*, försvarade den andra. — En mors första plikt är hennes barns förmån.

— Nej, ivrade den andra, en mors första plikt är att vara en hederlig människa och handla som sådan, det må sedan bära eller brista, medföra förmån eller skada. Vad innebar förmånen du talar om? Några inbesparade slantar, men det finns andra förluster än ekonomiska, vilket allt för ofta glömmes. Betänk vilken karaktär en sådan mor bygger upp hos sin son, berövar honom alla hedersbegrepp och all självaktning. Hurudant skulle hans barns öde ha varit, om ej goda människor omhuldat det? Kan du försvara en sådan mor?

— Ja, svarade den andra, men det lät en smula lamare, en kvinna som är helt och fullt mor är mer än människa, det har vi väl fått lära oss både på vers och prosa.

— Då är det inte en minut för tidigt att vi lär oss att det är en farlig villfarelse som icke bidrar till släktets välgång och lycka. Men så länge lydnad varit kvinnans största dygd har hon inte kunnat bli bättre uppfostrare själv. När Otto Weininger i sin bok "Kön och karaktär" skrev att "kvinnan är det synliga förkroppsligandet av mannens synder", så är man frestad att ge honom rätt till en viss grad.

Just genom moderskapet och den därav — åtminstone periodvis — föranledda fysiska svagheten, har hon blivit den beroende och underlägsna, och denna hennes ställning missbrukad. Människorna ha sålunda blivit

SKANDINAVISKA KREDITAKTIEBOLAGET
GÖTEBORG - STOCKHOLM - MALMÖ

Avdelningskontor över hela landet

Egna fonder Kr. 182,000,000:—

Gottgör å insatta medel högsta gällande ränta

Telegramadress "Kreditbolaget"

(Inf. gen. Göteb. Tandläkaresällskap)
Tandläkare Anne-Marie Heijde
Vasaplatsen 1. Telefon 15500.
Rådfrågning: Vard. 1/2 2—1/2 3, övriga tider efter avtal.

mer och mer könsspecialiserade och detta har icke varit till utvecklingens fromma för någondera parten. En mor, som icke hos sin son inskärper ansvaret för de barn han sätter i världen, saknar varje värde som mor och människa, och hon är ingalunda sällsynt.

När kvinnan lärt sig det rätta modersansvaret, inte endast byggt på självisk egennytta, utan på sanning, mod, rättvisa och människokärlek, blir världen annorlunda. Men dessförinnan måste kvinnorna lära sig ansvar som människor först och främst, ty utan sådant är det synd om deras barn.

Det nya moderskapet lyder icke längre blint Pauli bud: "I hustrur varen edra män underdåniga" — detta icke minst till lycka för männen.

Det nya moderskapet underkastar sig intet annat, än sin egen allt behärskande lag, att underhålla och förbättra människosläktet. Det vill inse att dess hela plikt gäller släktet genom barnet och att den högsta kärlekslycka, varje högre utvecklingsgrad är följden av denna första plikt. Dessa, det nya släktets mödrar, skola höja och försköna förhållandet mellan man och kvinna. Den mänskliga moderns blick skall kunna nå långt fram i tiderna. Hennes barn skola icke sluta med varken en, två, eller tre generationer. Hon kan målmedvetet och framgångsrikt bygga ett bättre släkte lika naturligt, som en stackars insekt lägger sina ägg och dör.

Vi ha icke ännu sett en sådan moder, sett henne i frihet och makt, endast den underkuvade och hjälplösa könsvarelsen, utan ansvar för släktet.

När kvinnorna lärt sig modersansvar, grundat på heder och inte på fåfänga och penningbegär, skall en sådan handling som den ovan berättade vara omöjlig, ingen man med en rättänkande mor skall skryta med antalet flickor han "lurat" och ingen man skall, efter njuten kärlekslycka, övergiva sitt land, där den unga modern till hans barn gömmes under en gravkulle och hans barn vårdas av främmande, barmhärtiga människor eller överlämnats åt slumpen. Det är på tiden att hedersbegreppet omvärderas och gäller icke endast man och man emellan, utan även man gent emot kvinna. Men det allra viktigaste är att kvinnorna få klart för sig, att det är på dem släktets välfärd och lycka beror, att de fostra sina barn till ansvar, till sanning och redbarhet. Livet skulle vara så rikt på lidande, på tårar och sorg och förfelade existenser, om modersansvaret funnits. Det är på tid att skulden gäldas.

Frigga Carlberg.

PÄRLOR JUVELER
i modern infattning fördelaktigast hos
K. Anderson
Hovjuvelerare. Ö. Hamng. 41.

Hemmets tidning
— är —
Göteborgs Aftonblad
Särskild, omväxlande avdelning för kvinnan och hemmet.
I varje nummer, värdefulla artiklar i olika frågor, berättelse, följetong, kåserier.
Pr kvartal 7.50 fritt hemburen.
Lösnummerpris 10 öre.

Levande och döda.

Jag sitter på badrestaurangens veranda välbehagligt tillbakalutad i en vilstol och betraktar sorglöst de små moln, som likt vita ulltappar segla fram på den blåa himlen. Slutligen rycker jag upp mig ur hänsjunkenheten i sommarmorgonens ljuvlighet och vecklar upp den färska tidning, som ligger framför mig. Jag ögnar över *Förlovade, Vigda* och *Födda* och kommer därefter till en ovanligt lång rad av dödsannonser. Den första av dem ådrager sig min uppmärksamhet genom den till dess väsentliga del ytterst lakoniska lydelsen:

MOR
avled i dag
lämnande mig i outsäglig sorg.
Alfhild Brogren.

Vem var i livstiden denna kvinna, som i sin dödsannons tillerkändes betydelse blott såsom mor till sin dotter? undrade jag halvslött. Plötsligt gick en stöt igenom mig och min soliga sinnesstämning förbyttes till vemod och undran. Kunde möjligen annonsen gälla min gamla ungdomsvän, den vackra, tjusande Fanny Altner, som jag under många år förlorat ur sikte? Hon gifte sig med en lektor Brogren. Skulle hon kanske ha blivit änka, så att det var en dotter, som annonserade dödsfallet? Sannolikt var det Fanny Brogren, född Altner, hemorten Göteborg stämde, konstaterade jag. Den firade, bortskämda men ändå så älskliga Fanny framträdde för min inre blick. Den en gång så livfulla, glada Fanny, mot vilken hela livet log! — Nu låg hon alltså på bår — — —

Gripen av en förargelsens tanke rätade jag emellertid upp mig ur mina vemodiga betraktelser: Vem sade mig, att denna "*Mor*" som dött verkligen var min gamla ungdomsvän? Inte skulle jag låta mitt sinne fördystras av en blott sannolikhet, jag kunde verkligen uppskjuta därmed, tills jag skaffat mig säkra underrättelser. Trots denna förståndiga föresats kunde jag dock ej slå saken ur tankarna. Vem var denna Alfhild Brogren, som för allmänheten notificerade att hon förlorat sin mamma? Var det en dotter till min vän, borde hon minst vara sina trettio år och ingen tanklös barnunge. Vem det nu var, så var det tydligen en särdeles egocentrisk, överspänd varelse, eftersom hon fann av mera vikt att meddela den tidningsläsande allmänheten sin egen förlust och sina egna känslor, än att meddela vem den människa var, som avgått med döden.

Jag återtog resolut tidningen för att fortsätta där jag slutat. Min uppmärksamhet fångades av en annan anoons:

Min älskade make, vår käre lille pappa
Ingeniör Arvid Strålman
avsomnade i dag.
Bertha Strålman.
Nicke, Maj, Kaj och Lill-syster.

Den av livskraft och arbetslust svällande Arvid Strålman död! Stackars änkan och stackars de små barnen! Lille Nicke, Maj, Kaj och Lillsyster hade nog anledning att i främsta rummet framhålla förlusten av sitt faderliga stöd i stället för av sin lille pappa efter de överhuvud skulle vara med om att notificera dödsfallet, tänkte jag i det klandersjuka lynne som fallit över mig.

Den döde var för mig blott en flyktig bekantskap och sedan jag ägnat en eller annan minut till hans åtanke, ögnade jag igenom de återstående dödsannonserna. Den sista meddelade att direktören Per Hedenström gått hädan.

Jag kände honom egentligen blott till namnet och fäste mig egentligen blott vid det osedvanligt stora antal sörjande, varmed den avlidnes annons kunde ståta:

Gerda Hedenström, född Eriksson.

Arne och Anna. Viran, Tutte och Putte. Margit och Per. Majan och Dajan. Sonja och Carl. Greta Stina, Carl Axel. Ellen Brauning.

Änka, barn, mågar, svärdöttrar och barnbarn! Men vem var Ellen Brauning? funderade jag. — Jaså, det var f. d. änkan efter Hedenströms son Johan, luftseglaren, nu lyckligen omgift med en kapten. — Nåja, det fanns ju ingen anledning varför *hon* ej kunde sörja sin f. d. svärfar, han var känd som en snäll man.

Jag hade tappat lusten för vidare tidningsläsning.

När min dotter en stund senare uppsökte min plats, förvånade och oroade jag henne genom att säga:

— Medan jag kommer ihåg det, skall jag bedja, att min död annonseras tydligt, med fullständigt namn, så att man vet, att det är *jag*, som är död. Jag är tacksam, om mina två barn, du och din syster, underteckna tillkännagivandet. Men så mycket det än fröjdar mitt hjärta att få heta "lilla mor" och "lilla mormor" i vardagslaget, roar det mig inte i dödsannonsen. Och hur mycket jag än tycker om mina barnbarn, och hur välklingande för mina öron deras små smeknamn än äro, så behöva inte Tedde, Lasseman, Gullet och Sickan notificera, att jag lämnat denna världen.

Min dotter betraktade mig med stora förundrade ögon. — Du känner dig väl inte på något sätt illamående, kära mamma? undrade hon ömt bekymrad.

B. W.

—::—

Brand- och Livförsäkrings-Aktiebolaget
SVEA
Göteborg.

Risken av fredsdemonstrationer.

Socialdemokraterna i olika länder — även i vårt! — anordnade den 3 aug. med anledning av tioårsminnet av världskrigets utbrott stora offentliga fredsdemonstrationer.

Man har på borgerligt håll misstyckt att ett politiskt parti på detta orättmätiga sätt tillvällat sig ensamrätten till fredskärleken i genomskinligt syfte att draga till sig dem, som, utan att i andra dagens frågor intaga en bestämd politisk ståndpunkt särskilt intressera sig för och önska främja fredsarbetet. Man har följaktligen betraktat de socialdemokratiska fredsdemonstrationerna som ett både skickligt och för andra politiska partier farligt schackdrag.

Faran kanske dock ligger på ett annat håll än det tänkta.

För ett parti, som företräder klasshat och klasskamp, måste det vara synnerligen riskabelt att demonstrera för *fred*, även om denna gäller endast förhållandet mellan nationerna. Ett parti som för sina anhängare förkunnar den mellanfolkliga fredens höghet, dess välsignelser för mänskligheten, måste räkna med, att dessa samma anhängare, under förutsättning att de äro tänkande varelser, skola finna det naturligt att anlägga samma förnuftiga synpunkter på fred och sämja inom varje särskilt folk. Det hjärta som en gång värmts och lysts upp av kärleken till nästan i främmande land, skall antagligen befinnas obenäget att låta sig förmörkas och fördystras av hat till egna landsmän.

Den fundersamma.

—::—

Vita Bandet

har den 3—6 aug. hållit en kongress i Kristiania med deltagare från de fyra nordiska länderna. Organisationen i fråga har, som bekant, nykterhetsarbetet till huvuduppgift, men intresserar sig därjämte för varje strävan som går ut på att höja den moraliska nivån i samhället. Rörelsen har ett religiöst inslag.

—::—

NU ÄR KONSERVERINGSTID!
Köp uteslutande
VISKAFORS
Konservburksringar
»Para 630»
De äro de bästa
SKANDINAVISKA GUMMIAKTIEBOLAGET VISKAFORS

A.-B. FERD. LUNDQUIST & Co.
för alltid på lager alla
VISKAFORS
skodon till fabrikspriser.

Dam-Undertröjor & Linnen

Ett mindre parti prima Dam-Undertröjor och Linnen i såväl Bomull som Ylle bortsäljas oerhört billigt.

Vita Bomulls-tröjor	80	cm.	lång	Kr.	0.75
„ „ bra kvalité....	80	„	„	„	0.95
„ „ med spetsgarnering	80	„	„	„	1.35
„ Tråd-tröjor	90	„	„	„	1.65
„ Bomulls-tröjor, prima kvalité	100	„	„	„	1.75
Macco-tröjor prima kvalité	75	„	„	„	2.—
Vita Tråd-linnen................	100	„	„	„	2.—
„ Ylle-tröjor prima kvalité	80	„	„	„	2.30
„ „ högfin kvalité	100	„	„	„	3.25

Gillblads

Att hyra.

Det har i alla tider funnits människor som behövt att hyra, och värdar som behövt att hyra ut. Men i ingen tid före denna har bostadsknappheten varit så stor, att den bostadssökande delen av allmänheten fullkomligt prisgivits åt det mest upprörande och samvetslösa ocker.

Låtom oss endast ett ögonblick betrakta bostadsförhållandena utanför den egentliga staden! Det torde vara rätt allmänt bekant hur i dessa, på spekulation uppförda korthus hela familjer vintertid sitta och fara illa, medan deras värdar stryka in oskäligt höga hyror. Eller vad sägs om att för två små rum och kök i en sådan "kåk" långt utanför staden en värd kan begära 1100—1300 pr år! Eller för 1 litet vindsrum och kök, som utbjudits såsom vinterbonat, men där hyresgästerna vintertid hålla på att förgås av köld, i hyra erlägges 600 kronor, eller detsamma som tusentals i själva staden Göteborg bosatta familjer betala för ordentliga 2-rumslägenheter i väluppförda hus till aktningsvärda hyresvärdar. Man anför som ursäkt — att bemälda korthus betungat ägaren med så dryga omkostnader i uppförande att han måste sätta hyrorna därefter. Skälet är okontrollerbart, men förefaller vid vissa jämförelser tvivelaktigt. Och även om i något fall en person, som byggt på spekulation, förbyggt sig, må det väl bli *hans* och icke hyresgästens sak att stå risken.

Detta om våra många bofälliga bostäder utanför stadsgränsen.

Vänder man däremot blicken mot den mera stabila bostadsmarknaden är det jämförelsevis oftare man finner jobberiet med våningar omhändertaget av hyresgästerna själva, och detta i form av mer eller mindre oskälig ersättning, övertagande av möbler till pris som vida överstiga bosättningsmagasinens o. s. v. Men även i de fall man får direkt med värd att göra utbrukas konjunkturerna på ett betänkligt sätt.

Låtom oss för att klarlägga läget i Göteborg just nu anställa ett par jämförelser! I själva diplomatstaden, en av Stockholms förnämligaste stadsdelar, kan man erhålla en förstklassig 3-rumsvåning med alla bekvämligheter, jungfrukammare, värme, badrum etc. och med läge åt söder och väster för 2,500 kronor. I en vida mindre förnämlig stadsdel i Göteborg begäres för en 2-rums dito, visserligen med badrum men utan värme 2,000 kronor. Och långt ute vid Långedrag, där för en ordinär familj med barn, som gå i skolan, måste som ett plus till hyran i spårvagnspängar påläggas cirka 500 à 600 kronor pr år, betingar en 5-rumsvåning i medeltal 2,500 kronor, alltså med spårvagnskostnaderna 3,000—3,100 kronor — ungefär vad man behöver betala på själva Strandvägen i Stockholm!

Det måste ju ändå vara något på tok, när man i omgivningarna av rikets andra stad genomsnittligt anser sig kunna begära lika höga hyror på *nu* utbjudna lägenheter, som man betalar i själva hjärtat på Sveriges huvudstad för redan förhyrda våningar av samma storlek.

Sådan är emellertid situationen *nu*. Undertecknad tror för sin del icke att den blir av så lång varaktighet. Ty i grund och botten är det dock en ganska liten samling bostadslösa, som uppröra marknaden och prässa upp dess priser. Men den tiden randas snart, då genom privat byggnadsverksamhet denna kontingents bostadsbehov är tillfredsställt. Redan denna höst fullbordas ett stort antal privata byggnader, som bereda rum åt en stor procent bostadsbehövande. Och sedan krävs blott att den allmänna byggnadsverksamheten det allra minsta kommer igång, vilket ju givetvis kommer att ske inom den närmaste framtiden för att det normala behovet skall bliva fullt tillfredsställt.

Men dessförinnan skadar det sannolikt icke att en smula närmare skärskåda de osympatiska företeel-

Vill Ni ha vackra hållbara Gardiner
KÖP DÅ TANGENS GARDINER
Bästa Fabrikat
Tangens Gardiner
platsens största sortering hos
A.-B. Carl Johnsson
Kungstorget.

BLOMSTER-hälsningar över hela jorden.
Kungl. Hovleverantör
Beställningar å blommor ombesörjes kostnadsfritt under garanti för omsorgsfullt utförande å alla platser av
Vasa Blomsterhandel
GUSTAF EKMAN
Telefon 4314 — 10365. Telegr. Vasa.
Medlem av Föreningen för blomsterbeställningsförmedling samt de internationella organisationerna F. T. D. i U. S. A. samt B—V. i Tyskland. 6000 medlemmar.
Säg det med Blommor!

Offentliga nöjen.

Lilla Teatern.
Varje afton kl. 8.
Söndag 7 och 9.
Bröllopet på Solö.

Var lunchar man bäst?
Björngårdsvillan Slottskogen
1:sta kl. matsals- och konditori-servering. Musik dagligen. Fjolårets priser sänkta med 20—25 %. Best. pr tel. 19268.
Vita Bandets Restaurant
Kungsgatan 41. - Telefon 107 89.
Slottskogen, vid stora dammen.

NADCO HEMFÄRGER

ser som den abnorma bostadsmarknaden haft till följd, och som icke allenast ekonomiskt utan även ur hälsosynpunkt varit av underminerande art för många, många familjer.

En som prövat.

—::—

Den berömde engelske skalden Milton, vilken som bekant var blind, hade en mycket vacker fru med vars humör det emellertid var lite si och så. En dag sade härtiginnan av Buckingham till honom, alluderande på fru Miltons skönhet:

— Hon är en ros!

— Ja, svarade Milton med en suck, jag känner dagligen hennes törnen.

*

Ett par lantmän träffas på västkustbanan och bekanta sig med varandra. Under samtalets gång omtalar den ene av dem, att han varit gift tre gånger och nyligen begravt sin senaste hustru.

— Då har Johansson haft otur, säger kamraten deltagande.

— Otur? svarar Johansson betänksamt. Det kan jag just inte säga — det var bra arbetsmänniskor alla tre.

—::—

NORDISKA INDUSTRI A.B.
TAPISSERI DETALJ
Ö. Hamng. 31. 1 tr.
N·I·A·B
Handarbeten för skolungdom
GÖTEBORG.

Tre nätter.

Novell

Av *BÖRGE JANSSEN.*

En underlig, ja förunderlig historia som tilldrager sig både i våra dagar och för 200 år sedan på samma gång i de galanta festernas tid och i våra mindre galanta tider, både i automobilernas och bärstolarnes tid! Och det egendomliga är att huvudpersonen i den här historien icke är ett nervöst överspänt och hysteriskt väsen, icke en blek sylfidisk gestalt utan en solid dam på 100 kg. Hon lever ännu, lever glad och förnöjd med sin värld, fjärran från alla anfäktelser av spöken och hon har själv berättat historien. Visionen, drömmen berättades endast för en enda person, en svensk konstnärinna, känd också i Köpenhamn där hon bott ett antal år. Det är hon som berättat den för mig.

Börge Janssen.

Det är i de ljusa nätternas tid, men varken Gabriel X., som har en solid stofthydda på c:a 100 kg., eller hans hustru, Hulda X., som har ungefär samma vikt, tänker på de ljusa nätterna, men däremot på den grissylta de just förtärt och båda äro mycket ledsna över att de icke förmå taga emot mera.

De äro nämligen proppmätta och tunga, glada, väl till mods och, lätt stönande, sitta de nu och smälta måltiden i den gamla förvaltarbostadens hemtrevliga vardagsrum. Han bolmar på pipan och hon kikar i tidningen och läser om en premierad hingst och en bortsprungen kviga — det är allt av andlig föda de få. De äro för kloka att tala om saker och ting, som de inte förstå sig på, och därför samspråka de om den nya kraftgödningen, som verkligen är utmärkt, och om de nykomna tjänarne, som äro verkligt urusla. De tala om rovor och säd och sedan om det som de alltid återkomma till vid denna tid på aftonen, att *sova!* Ty den gamla engelska klockan slår nio. *Han* börjar gäspa, *hon* följer exemplet, och strax därefter rulla de in genom dörren till sängkammaren, där de under många goda år fått mången god sömn.

Utanför är den ljusa sommarkvällen. Den röda himlen strålar bakom en blomsterhöljd fläderbuske, men det se de icke. Blomsterdoften som tränger in där utifrån är så stark att Gabriel gör grimaser och fnyser under det att han börjar svära och säga detsamma som han säger varje kväll:

— Nu hugger jag ner det där skräpet.

Men hon gör också precis detsamma som hon gör varje kväll: hon ber för busken och säger, att man inte bör hugga ner fläderbuskar för då kommer det olycka över huset.

Han brummar, kysser henne till godnatt och låter sig med en duns falla ner i sängen, varefter han med en ny duns vänder sig om på sidan — efter ett par minuter drar han väldiga timmerstockar.

En stund ligger hon vaken och ber sin aftonbön. I timmerstockarne blandar sig sången av en näktergal. Hon fäster sig egentligen varken vid det ena eller det andra, men det förefaller henne, som om flädérlukten bleve starkare. Hon sluter ögonen, men tycker ändå att hon ser ljusningen därborta — med ens upphöra timmerstockarne och hon hör endast näktergalen.

Hon tycker att hon reser sig upp vigt och lätt, som då hon var ung — en blick nedåt visar henne att hon också *är* ung. Smärt är hon och på fötterna, som äro mycket små, bär hon sidenskor. Lätt dansa de fram över golvet — nu drar hon försiktigt dörren efter sig — hon är ute i sommarnatten.

Hon drar ett djupt andetag. Vad det doftar av fläder och lind! Hur vackert näktergalen sjunger och vad hennes hjärta slår. För att dämpa sin ängslan trycker hon handen mot bröstet, och hon ser att den är smal och vit. Litet skyggt blickar hon sig omkring — där är slottet med torn och murar — deras silhuetter stå svarta mot den ljusa himlen. Där är Abildträdgården — hon stryker sig hastigt med handen över pannan — så jämn och fin den är — och nu funderar hon — vad är det egentligen hon ämnar göra? Varför går hon här i denna sena timme? Men så leker ett leende kring läpparne, ett skyggt litet leende och hon slår ned blicken: Ack, hur kan man vara så glömsk! Hon har ju lovat monsieur Thage att komma.

Ett ögonblick står hon stilla med böjt huvud. Det är ju orätt av henne — det är syndigt, en mycket stor synd —

Så ler hon åter. Men han är så ståtlig och så god och så förnäm och han talar så vackert till henne — han menar ärligt, ja, det gör han!

Ännu ett ögonblick blir hon stående. Hur starkt det doftar av lind och fläder — man blir helt beklämd om hjärtat. Hon ser sig omkring med en snabb blick, samlar därefter med ett raskt grepp ihop den vida kjolen och skyndar framåt, över stättan och nu in under Abildgårdens gamla lindar!

MERKUR-TVÅLEN
är enastående för fintvätt.

Ett ögonblick stannar hon. Hon känner igen Abildgården men på samma gång förefaller den henne främmande. Den långa allén där, ja, *den* känner hon men den mörka kanalen, den välvda vita bron som för över till holmen med statyn? — Åh, jo visst! Hur kan man vara så dum! Den är ju där!

Blodet skjuter upp i kinderna och handen flyger till hjärtat — det är ju här hon skall möta *honom!* Tyst, är det inte fotsteg?

Hon ser sig skyggt omkring, gömmer sig intill en lindstam och följer med blicken en svan som långsamt glider fram emot henne över kanalens svarta vatten. Hon vågar icke se mot holmen, hon är så rädd, känner sådan ångest åt hjärtat, att det skall vara han, och samtidigt önskar hon det så innerligt. Det är synd detta, men han är så vacker och —

Det rasslar i lövet bakom henne, en arm sluter sig omkring hennes midja — hon känner en flammande kyss på kinden — nu på munnen —

— Men herr Tage då!

Hon vill slita sig lös, men han håller henne fast och hon hör honom viska: — Kyss mig! Du allra fagraste hjärtans jungfru, min amarant, min turturduva, min ros, välsignad vare du som kom!

Hon böjer huvudet och viskar: — Jag kunde icke annat, jag kunde icke annat, fastän det är synd.

— Synd, säger han leende och drar henne in till sig, är det synd att älska? Gud skapade kärleken, alltså är den en Guds gåva. Och jag skall alltid vara dig trogen, du och jag, alltid du och jag, vi allena — åh, allra adorablaste barn, nu är stunden inne, min lyckostund, nu ringer det till vår bröllopsfest!

Han slår armarne om henne, lyfter henne upp och bär henne bort mot lindarne under det hon kämpar emot och i ångest ropar:

— Nej! Nej! Det är synd. Hjälp — hjälp! O, Gud, hjälp!

I detsamma tystna timmerstockarne inne i sängkammaren — hr Gabriel häver sig upp och stirrar på sin hustru.

— Hur är det med dig, Hulda? Mår du illa!

Hon far upp och stirrar på honom med förskrämda ögon.

Så berättar hon allt vad hon sett, och mannen skakar av skratt då han hör berättas hur den unge kavaljeren gjort sin kur för den gamla.

Litet förnärmad vänder hon sig mot väggen och med en väldig kastning gör han detsamma. Nu snarka båda, men utanför doftar det av fläder och näktergalen sjunger i den ljusa sommarnatten.

*

Det är ett par kvällar senare. Det äkta paret har återigen ätit grissylta. Så bolmar han på pipan och hon läser tidningen. Så gäspa de, så gå de till sängs och strax därefter drar hr Gabriel sina timmerstockar.

Hon ligger en stund och lyssnar på oljudet. Nu överröstas det av näktergalen, hon sluter ögonen men kan icke somna. Så underligt orolig hon känner sig. Hon kommer att tänka på den vita svanen i det svarta vattnet — hon hör viskade ömma ord och slår skrämd upp ögonen. Å, det är ju Gabriel som snarkar!

Återigen försöker hon somna, men hennes hjärta hamrar. Hon känner sig illamående, utan att kunna förklara vad det är — det är liksom hennes kropp smälte samman, som bleve hon en annan. Hon blir kall och varm — nu kall. Hela hennes kropp skakar, hon känner ångest och lycka — en vindil stryker fram över henne, hon slår upp ögonen och sätter sig till hälvten upp i sängen stirrande genom sommarnattens sällsamma halvljus — dörren har sprungit upp och i öppningen står junker Thage.

Han sträcker ut armarne och något tvingar henne att göra detsamma.

Nu lyfter han handen, den fina vita handen med de många ringarne, han trycker fingret mot munnen — hon ser den knypplade manschettens vita skum runt den broderade ärmen — nu smyger han fram över golvet — nu kastar han sig ned vid hennes säng, griper bägge hennes händer, kysser och kysser dem igen.

— Allra dyraste hjärta, nu kommer den saliga stunden — nu är det vårt mariage d'amour —

Hon känner hjärtats bultande slag — han vill draga henne intill sig — hon gör motstånd, men hon känner att hennes krafter äro svaga och hon ser att hennes armar äro späda och vita, hon ser att hennes svarta fotgående hår ligger i en sirlig flätning ned över det unga vita bröstet. Hon vill skyla det, men han rycker undan hennes hand och hon känner hans heta brännande kyss. Det är som om eldslågor sloge upp inom henne och hon ropar i vildaste jubel:

— Thage, Thage, jag älskar dig, jag tillhör dig —

En mäktig snarkning, dödsstillhet och så Gabriels röst:

— Vad — vad — vem? Vad står på? Thage, vem sjutton är nu det?

Också hon sitter upprätt i sängen, och när hon blivit sig själv igen, berättar hon allt vad som hänt henne.

— Du har drömt, Hulda.

— Nej, Gabriel — jag var alldeles vaken. Jag såg honom, jag låg med vidöppna ögon; det är så säkert, så säkert — han kom in genom dörren där.

— Den är ju reglad. Jag vred själv om nyckeln, förklarar Gabriel och gäspar.

I detsamma är hon uppe ur sängen — jo, dörren är stängd.

— Där kan du se, gäspar Gabriel igen.

— Sådant folk går genom stängda dörrar, säger hon bestämt. Han var så vacker — du skulle bara ha sett honom.

— Tack så mycket, skrattar Gabriel. Jag skulle kanske ha druckit brorskål med den där kanaljen som vill föra dig på avvägar.

— Och du skulle ha sett, fortsätter hon, men hejdar sig plötsligt.

GMP
Annonsering i Göteborgs Morgonpost gör Er firma känd i Göteborg och de västsvenska landskapen med dess betydande och affärskraftiga publik........
Göteborgs Morgonpost skaffar Er nya kunder ökad omsättning ökad förtjänst

— Vad skulle jag ha sett, frågar han litet mera vaken.

— Du skulle ha sett — ja, det var så underligt. När jag såg nedåt mig var jag ung och fager och —

— Det skulle inte vara dumt, skrockade han med en nick åt henne — åh, lilla Hulda, kunde du inte någon gång uppenbara dig för mig i den där skepelsen.

Ett ögonblicks tystnad och därefter förkunnar Gabriel att han vill sova och strax därefter drar han sina timmerstockar.

Men *hon* låg länge vaken och såg med tårfyllda ögon på sina tjocka armar och styva fingrar.

*

Stämningen var litet tryckt — det sista stycket av grissyltan hade ju inmundigats. Dessutom var det inga ordentliga nyheter i tidningen: kvigan var infångad och den prisbelönade hingsten såld, till på köpet för ett jämmerligt lågt pris. Och så såg det ut att vilja bli rägn! Skyarne seglade lågt och vinden ven om husgaveln.

Så slog då klockan till sist nio och man kom i säng. Gabriel föll genast i sömn, men Hulda låg och lyssnade till blåsten — så underligt den klagade; det var nog från vindsfön-

(Eftertryck förbjudes).

Lilith.

ROMAN

Av Florence Warden.

Auktoriserad översättning av *Margareta Heijkel.*

15

Fru Cooke blev bestört över hans hetsiga sätt att ta saken.

— Ni måste lova mig att inte säga något till henne.

— Man borde stoppa till munnen på henne en gång för alla, sade Mallory. Man har inte rättighet att sprida ut sådana rykten utan att kunna bevisa deras sanningsenlighet.

Fru Cooke höjde på axlarne. Den unge läkarens upprördhet misshagade henne.

— Det kan ju mycket väl hända, att lady Bamber verkligen kan bevisa saken, anmärkte hon kallt.

— Kanske, medgav doktorn, i det han reste sig. I varje fall skall jag meddela fröken Ames vad man säger om henne.

Fru Cooke blev åter ängslig.

— För all del gör inte det, bad hon ivrigt. Tänk på vilken obehaglig situation ni försätter mig i, om mitt namn nämnes i den här tråkiga saken. Jag har bara berättat för er vad lady Bamber talat om för mig, och sir George Paradine, som var närvarande, smålog på ett säreget sätt, alldeles som om han hade reda på något.

Då Mallory gått, anmärkte fru Cooke misslynt till Joanna, att det var högst egendomligt att se hurusom det mysterium, som omgav Lilith Ames, förvridit huvudet på alla unga män i hela trakten.

— Jag vet, att sir George Paradine beundrar henne, mamma, sade Joanna. Och i själva verket är det inte underligt alls — hon är mycket vackrare än någon av oss andra.

— Det är en smaksak, förklarade hennes mor skarpt. Men det var det icke, och det visste fru Cooke mycket väl.

Doktor Mallory lämnade huset, ett byte för de mest stridiga känslor. Ehuru han icke visste ifall ryktet om Lilith Ames var sant eller icke, och ehuru han var böjd att betrakta det hela som elakt skvaller, kunde han dock icke dölja för sig att hon var en annan än den hon utgav sig för att vara.

Utan att våga hysa något alltför fast grundat hopp hade Mallory för länge sedan börjat inblanda Lilith i sina framtidsdrömmar. Den historia sir George Paradine berättat för honom trodde han sig hava funnit en tillfredsställande förklaring till, och ju mer han grubblade över saken, desto mera övertygad var han, att han funnit den rätta lösningen.

Sir George hade sagt, att Lilith var en äventyrerska, som fångat och ruinerat en ung man vid namn Eric Horley. Och från ett annat håll hade doktorn händelsevis fått höra, att fru Ames igenkänts som en dam, vilken för några år sedan levat i stor fattigdom i London.

När Mallory lade dessa båda historier tilllsammans var han böjd att tro, att Lilith mera för att hjälpa sin moder än av egoistiska skäl ingått förlovning med en rik man utan att vara vidare fästad vid honom. Hon kunde, utan att egentligen vara beräknande, ha dragit fördel av hans frikostighet och de samvetskval hon nu syntes lida under voro kanske ingenting annat än överdrivna självförebråelser. Om nu denne Eric Horley utgivit sig för att vara rik och ruinerats genom sitt eget slöseri kunde man knappast kasta skulden härför på Lilith. Mallory måste inför sig själv medgiva, att dessa hans slutledningar voro en smula svävande, men hans känslor för Lilith Ames voro så starka, att han till varje pris ville se henne ren och utan skuld.

Det av fru Cooke framkastade påståendet att Lilith var gift överraskade och irriterade honom. Först i detta ögonblick förstod han hur mycket den unga flickan betydde för honom. Han kände, att han snarast möjligt måste träffa henne för att direkt fråga henne om saken, ifall sanningen stode att finna endast på detta sätt.

Emellertid var han ursinnig på sig själv för att han icke lyckats behärska sig inför fru Cooke. Hans utbrott mot lady Bambler var en oförlåtlig dumhet. Att det innehöll ren och klar sanning gjorde saken ännu värre. Mallory ägde tillräckligt stor personlig förmögenhet för att icke vara ekonomiskt beroende av sin läkarpraktik, men han hyste ingen önskan att lämna Shingle Ends, där han kunde rida och jaga, och vara i närheten av Lilith Ames. Han förstod, att flera förlöpningar av det slag, han gjort sig skyldig till mot lady Bambler, kunde göra honom omöjlig på trakten.

Hans önskan att få ett sammanträffande med Lilith visade sig lätt uppfylld — redan samma dag då han var på hemväg efter sina sjukbesök såg han henne och hundarna ett stycke framför sig.

— Goddag, hälsade han när han nått fram jämsides med henne.

Hon såg upp, och han lade genast märke till, att hon var blekare än vanligt. En sömnlös natt syntes ha berövat ögonen deras glans och lagt en mörk skugga under dem. Hans hjärta genombävades av deltagande och av ännu en annan känsla.

— Goddag, svarade hon med ett så sorgset leende, att han brådskande sprang av hästen och grep hennes hand.

— Ni sköter er icke, sade han förebrående. Vad tjänar alla mina föreskrifter till, när ni icke bryr er om att följa dem?

Hon skakade bedrövad på huvudet.

— Det är mig alldeles omöjligt att efterleva dem, svarade hon med ett försök till leende, men hennes läppar skälvde till, och något som liknade en snyftning banade sig väg över dem.

— Ni är olycklig, utbrast Mallory med dämpad, upprörd stämma.

— Ja! Jag borde naturligtvis säga nej, men till er vågar jag säga sanningen. Det är inte jag som är sjuk, det är min mor. Men det värsta är, att hon inte vill erkänna det och inte heller tillåter oss att göra något för henne. Det gör mig alldeles förtvivlad.

— Men ni själv? Det är också något i vägen med er. Det är något annat som trycker er.

A. LUNDBLADS
Begravningsbyrå
REKOMMENDERAS
Kungsgatan 12. Göteborg.
Tel. 11045, 776 ank. bostaden.

Sänd Eder **Tvätt** till
Tvättanstalten Västkusten
Vegagatan 46. Göteborg. Tel. 44443.
Omsorgsfullt arbete. Snabb leverans.

Varje förständig husmoder
använder
Pellerins Margarin
i hushållet

stret, som den dumme pojken glömt att stänga — men ett underligt ljud var det, nästan som tonerna från en fiol — hon kom att tänka på balerna för länge sedan, den gången då hon var ung, ja, ung! Och tonerna stego och sjönko, svällde, blevo smäktande ljuva, musiken växte i styrka — hon lyssnade, sprang upp, följde ljudet — nu var hon åter kammartärnan som stod vid serveringsbordet i lindallén och där vid ändan av det långa herrskapsbordet framför henne stodo musikanterna, som voro klädda i röda frackar, och de spelade Viola di Gamba och Flute d'amour.

Milt böljande var det och ljuvt smäktande, men emellanåt överröstades och försvann det alldeles, ty utmed bordet satt ett muntert sällskap herrar och damer. Damerna voro iförda strålande toaletter och de logo och skrattade och viftade med skimrande solfjädrar, medan kavaljererna i guldbroderade frackar och vitpudrade peruker böjde sig ned över dem och viskade i deras öron sådant som kom dem att le och rodna, under det att pudret snöade ner över deras vita skuldror och det milda gröna skenet från lindvalvet vävde ett så sällsamt spökaktigt sken över dem alla. — Där satt nådigherrn — där nådigfrun, där junker Thage — se, nu böjer han sig fram mot den unga vackra damen — åh, så skön hon är! — och han griper hennes hand och kysser den — —

Lakejer i blåa frackar med silver springa fram och tillbaka bjudande sockerverk, mullbärsgelé och kinesisk ingefära. De skänka Frontenac i de höga bägarne — nu lyfter nådigherrn sin, han reser sig och börjar en sirlig ovation för den käre Thage och hans unga fästmö, som sitter där vid hans sida, där hennes plats skall vara livet ut.

Från serveringsbordet bakom lindarne, där betjänterna hämta faten, höres i samma ögonblick ett brak — alla se dit bort utom herr Thage —. Det är hon själv, som just skall räcka ett fat till en av lakejerna, men det faller henne ur händerna och krossas mot marken, medan hon själv står dödsblek och stirrar framför sig.

Nu träffar nådigfruns blick henne och brådskande böjer hon sig ned, fastän det bereder henne svårighet, och börjar ivrigt samla ihop skärvorna. Men nådigfruns blick bränner henne alltjämt, och nu med ens känner hon hur allas ögon följa henne gäcksamma, hånande, medlidsamma, både herrskapernas och lakejernas — en enda ser henne icke, junker Thage, som är så upptagen av sin fästmö — hon känner en isande kyla, hon blyges, hon är så olycklig, så gränslöst olycklig — Gud i himlen, övergiven, förrådd — hon måste dö —

Det glada lysande tåget med junker Thage och hans fästmö i spetsen drager upp mot slottet. Musiken, larmet, skrattet försvinner, Viola di Gamba och Flute d'amour dö bort — ensam står hon kvar lyssnande efter det stillnande larmet. Så sjunker hon ihop, brister i gråt, ser sig förvirrad, förtvivlad omkring — nej, hon är alldeles ensam — nu måste det ske!

Och i språng bär det av mot den bugnande vita bron — ja, där är holmen med statyn, *där* är det, där skola de finna henne kall och blek — och död.

Hon vrider sina händer.

— Åh, Gud i himlen — förlåtelse — nåd —

Hon tar ett språng — en vit svan flyger upp skrämd — det svarta vattnet slår samman över hennes huvud.

— Hjälp! Hjälp — jag dör!

Hennes rop studsa tillbaka från sängkammarens väggar. Upprätt i sängen sitter tjocka Gabriel och ropar:

— Såå — vad står nu på. Men Hulda, vad i all världen?

— Hjälp! Hjälp! jämrade hon och sträckte händerna uppåt. Jag dör — vattnet — vattnet — jag drunknar —

— Vad säger du? Vattnet? Drunknar du?

Hon spärrar upp ögonen. Blicken irrar sökande omkring — nu faller den på Gabriel.

— Är det du? frågar hon.

— Ja, med din tillåtelse. Men vad är det nu för dumheter — är du sjuk eller är det maran?

Och han får hela historien till livs, men den här gången tar han det icke så skämtsamt. Det hela slutar med att han säger:

— I morgon dag är det vi som gå och tala med kyrkoherden.

*

Herr Gabriel och fru Hulda fyllde med sina 100 kg. vardera rätt väl kyrkoherdens lilla mottagningsrum, där de med många omskrivningar berättat sin historia. Till att börja med hörde kyrkoherden, som ofta trakterades med besynnerliga historier av församlingsborna, rätt ointresserat på berättelsen, men med ens rätade han på sig och sade, under det att en djup blekhet lägrade sig över hans ansikte:

— Hör nu, min goda fru, vad är det här för historier?

— Det är sant vart enda ord, försäkrade hon.

— Men säg mig först, sade kyrkoherden och hans röst klang helt allvarsam, kan ni på heder och ära försäkra, att ni och er man aldrig hört en historia från slottet, vilken mycket liknar den ni påstår er ha drömt.

Kyrkoherden såg så skarpt på dem genom sina glasögon, att båda bleknade, men när de återhämtat sig, förklarade de högtidligt, att de aldrig hört det minsta i den vägen.

Och så lät kyrkoherden dem taga plats. Själv satte han sig mitt framför dem och med upprörd låg stämma, liksom med sordin berättade han, att han just nu var sysselsatt med att studera slottets historia. Han hade därvid funnit, att den gamla förvaltarbyggnaden, i vilken de nu bodde, tidigare under flera århundraden varit domestikflygeln, och att det där, måhända just i deras sängkammare för 200 år sedan, då unge hr Thage var son på godset, bott en ung kammartärna, som råkade i olycka för samme hr Thage. I sin sorg och förtvivlan hade det stackars förvillade barnet sökt och funnit döden i en av Abildgårdens kanaler. —

Luften var så underligt tryckande i mottagningsrummet och fru Hulda var mycket blek. Men så lyste det till i hr Gabriels ögon och han sade:

— Förlåt, vördig prost, men det finns ju inga kanaler i slottsträdgården.

— Nej, sade kyrkoherden lugnt och reste sig upp samt gick bort till bordet, där det låg en hög papper och planscher. Ni har rätt, min gode man, *nu* finns det inga kanaler men det har funnits —

I detsamma vände han sig till fru Hulda, som satt på ytterkanten av stolen och vaggade fram och åter, såg genomträngande på henne och frågade allvarligt:

— Säg mig, har ni aldrig sett några gamla bilder över trädgården?

— Nej, aldrig!

Han tog en av planscherna, höll den framför henne och frågade:

— Vad är *det?*

Ett ögonblick stirrade hon på bilden, så spärrades hennes ögon upp och hon blev mycket blek.

— Gode fader, stammade hon, bron där — och statyn — det är ju —

Kyrkoherden nickade vänligt och klappade henne på kinden.

— Så, var nu lugn, mor lilla — jag tänkte ju det, när ni talade om valvbron och ön —

Och hans stämma dämpades alltmera under det hon stirrade och stirrade på bilden.

— Ja, ja, det är en sällsam, en mycket sällsam historia — en vision —

Fru Hulda nickade instämmande och högtidligt. Hr Gabriel rätade på sig och sade med förståelse i stämman:

— Jaså, ja visst — *en vision* —

Men kyrkoherden hörde icke på honom. Han satt med hakan stödd i handen och stirrade på fru Hulda. Så sade han dämpat:

— Det tycks vara en ny inkarnation.

— Jaså, ja visst, en inkarnation, upprepade hr Gabriel djupsinnigt.

Men icke heller detta hör prästen. Brådskande reser han sig — nu står han vid bordet, söker med skälvande händer bland papperen på bordet. Nu kommer han tillbaka med två porträtt i handen, håller upp dem framför henne och frågar med en viss skärpa i tonen:

— Känner ni någon av dem?

Hon ser från det ena porträttet till det andra — båda föreställa de unga kavaljerer från peruktiden. Så rusar blodet åt huvudet på henne — hon pekar på det ena porträttet och ger till ett skri:

— Det är ju han!

I detsamma faller hon kraftlös tillbaka och prästen och mannen måste stödja henne.

Ett ögonblicks stillhet, ingen talar, där ute ringer kyrkklockorna in solnedgången —

Fru Hulda återhämtar sig. Det samma gör hr Gabriel, som med ett visst intresse stirrar på sin rivals porträtt. Så glider munnen på sned — han vill så gärna veta, om kyrkoherden tror, att de här historierna skola hålla på? För den som sätter värde på sin nattro är det inte särskilt muntert med allt detta skrik —

Kyrkoherden klappar honom på den breda skuldran och säger, att hädanefter blir det nog lugnt. Den sorgliga historien har ju fått sitt slut. Hr Gabriel kan säkert vara lugn för sin nattsömn.

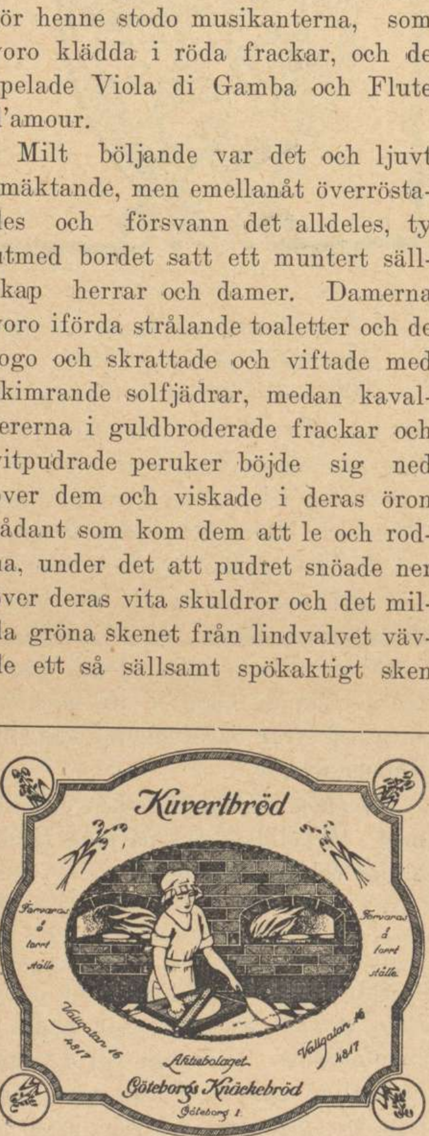
Lugnade tacka han och hon. De gå.

Kyrkoherden står vid sitt fönster och ser efter dem. Så höjer han på axlarne och småler: underligt att de båda tjocka människorna skulle komma med budskap till honom från det outgrundliga — —

Så går han tillbaka inåt rummet, ser på porträtten, går av och an, stannar vid reolen — hans blick vilar på bibeln — så går han åter till fönstret —

Solen är nere. Den ljusa sommarnatten tänder sin milda glans, marken ångar, det doftar hö — han knäpper sina händer, lutar pannan mot rutan, ser upp mot himlen, där det tändes en ensam strålande stjärna — — —

—::—

KÖP ETT PAKET
KNÄCKEBRÖD
av våra tillverkningar!
Säljes i speceri- och matvaruaffärer.
A.-B. Göteborgs-Knäckebröd
Vallgatan 16. Tel. 4817

Damblusar, Klädningar o. Kjolar
köpas bäst och billigast i
O. F. HULTBERGS BLUSAFFÄR
Husargatan 40. Telefon 10318.

Gyllenhammars
UNDERBARA
HAVRE-MUST
Mot blodbrist och nervositet.
För ÅLDRINGAR VUXNA OCH BARN,

Glöm ej bort
Skånska Wienerbageriet
Erik Dahlbergsgatan 22. Telefon 6077.
Specialité:
Skorpor, Småbröd och **Wienerbröd.**

EKSTRÖMS
"JÄSTMJÖL"
ÖREBRO KEM.-TEKN. FABRIK
GRUNDAD 1855

Några råd till husmödrar.

Kontrollera alltid vikten av inköpta varor på den våg, som med nödvändighet bör finnas i ert eget kök.

Kontrollera butikens sammanräkning av beloppet för inköpta varor.

Kontrollera vid uppackningen att ni verkligen fått med alla inköpta varor.

Rekvirera i allmänhet icke varor per telefon från andra affärer än dem ni känner och litar på.

Om ni köper på kredit, så begär daterad följesedel och göm den på det att icke mer och annat må kunna påföras ert konto än vad ni verkligen köpt.

Göm alla räkningar så att man icke må kunna utkräva betalning av er två gånger för samma skuld.

I dessa råd ligger intet misstänkliggörande av butiksinnehavarne. De torde i allmänhet behandla sin kundkrets fullt lojalt, men man måste räkna med att slarv och misstag kunna förekomma vid expedieringen. Det är hela saken.

—::—

Varför plågas med dåligt kaffe då Ni kan få Swalanders kaffe! Butiker: Kungsg. 17 Korsg. 13, Bazar Alliance· Prova redan i dag! Säljes endast i egna butiker.

"ANVÄND ALLTID" Finess SKOCREAM
INREGISTRERAT

Smakfulla Kransar
från
Hilda Henrikssons Blomsterhandel
Ö. Husargatan 37
Tel. 4250

BREVLÅDA.

"Mary Pankhurst". Vi grubblade länge över meddelandet, men upptäckte till sist rätta personen bakom signaturen. Vår återhälsning!

Fru H. B., Helsingfors. Jo, det har sin riktighet. Det utländska korsbandsportot är från 1 aug. endast 5 öre pr 50 gr. Ni får alltså något till godo på det inbetalade portot. Vi skola ha det i minne, när ni förnyar prenumerationen. De utlovade prenumeranterna motse vi med nöje.

Ester G. Det var inte dåligt det!

Lill-Maja. Åldras och tilltag i visdom! Det är det enda uppriktiga råd vi kunna ge.

I. B. Det finns otaliga bra pensionat i Stockholm. Redaktionen brukar gästa Clara Johanssons pensionat, Kungsgatan 51 och finner det i alla avseenden förträffligt.

Missnöjd. Man vinner på att ta saker och ting lugnare i synnerhet i sommarvärmen. Vill ni försöka åstadkomma ett sakligt inlägg i frågan, så skola vi ta in det.

M. W. Enligt senaste underrättelser befinner hon sig i Paris, funderande på snar hemresa.

D. L., Junker Sven, G. H., S. H., Molly och *Muntergök.* Omöjligt!

E. N. Så nattsvart! Försök att se en smula ljusare på tillvaron. Det mår man bäst av.

Laura. Dito!

—::—

Bröstkaramellen ENGELBREKT
Välgörande · Välsmakande · Oöverträffad
Lagligen skyddad · Endetillverkare
A.-B. Karamellfabriken Engelbrekt, Örebro.
Säljes överallt i påsar om 1 hg. à 50 öre.

Bråsths Konditori
Victoriagatan 1 B (hörnet av Storgatan)
REKOMMENDERAS.

A. Ellwén
Kött- och Fläskaffär
Saluhallen 133. Telefon 4481.
OBS!. Prima varor. Billiga priser. Redbar behandling.

Arla Mjölk
Distribution på glasflaskor.
— Tel. 40781, 45699 —

Hon tillkastade honom en ängslig blick, som om hon fruktade, att han gissat för mycket.

— Det är bara min mors sjukdom, som oroar mig, svarade hon. Jag är ung och stark och kan bära mycket. Men hon är klen och något synes hota att krossa henne.

— Har något särskilt hänt henne?

Lilith såg upp till honom med en skygg blick och böjde jakande på huvudet. Så höjde hon otåligt på axlarne och vände sig till honom:

— Varför skulle jag inte berätta för er vad jag vet? Det är inte mycket. För två dagar sedan hade hon ett samtal med sir George Paradine och sedan dess är hon inte mera sig själv.

Mallory gjorde ingenting för att dölja det intresse han kände.

— Och ni vet icke vad han sagt till henne.

— Jag har inte en aning om det, svarade Lilith.

Mallory kände sig förvirrad. Att Lilith talade sanning, tvivlade han icke ett ögonblick på, men samtidigt föreföll hennes ovetskap honom obegriplig. Sir George hade låtit förstå, att han kände de båda damernas historia, och Lilith hade själv erkänt att så var fallet. Vad betydde då detta? Kunde sir George ha hotat dem. Denna möjlighet föreföll osannolik — baronetten var ingen illasinnad person.

— Har ni själv talat med sir George? frågade han.

— Nej, mamma har icke velat tillåta mig det, svarade Lilith i uppriktig ton. Jag tror mig förstå orsaken. Sir George måste ha varit obehaglig mot henne, och hon har icke kunnat lida tanken, att han också skulle bli det med mig. Men jag är inte rädd av mig, och jag vill hellre veta det värsta än att gå i denna ovisshet, tillade hon trotsigt.

Mallory greps av beundran inför hennes dristighet och mod, hennes stolta hållning. Ingen man i hela världen skulle kunnat motstå en bön av henne. Men det fanns ingen önskan inom honom, att hon som supplikant skulle kasta sig till sir George Paradines fötter.

— Skall jag tala med honom i ert ställe? frågade han ivrigt, i det han böjde sig fram för att möta hennes blick.

Hon skakade på huvudet.

— Vad kan ni väl göra? Ack, ingenting!

Men Mallory var envis.

— Hur vet ni det? Det är mycket bättre att en man talar med honom.

Men hon skakade åter på huvudet.

— Det skulle bara se besynnerligt ut, om ni gjorde det. Kom ihåg, att vi känt varandra bara en kort tid, och hur litet ni i själva verket vet om oss.

— Jag vet tillräckligt för att vara beredd att försvara er mot vem det vara må.

Liliths blossande kinder skvallrade om hur starkt hans lidelsefulla utbrott berört henne.

— Så får ni icke tala till mig, viskade hon sakta, men samtidigt lade hon sin hand på hans arm med en smeksam åtbörd vilken kom blodet att sjuda som eld i hans ådror.

— Varför inte? Ni vet mina känslor. Varför skulle jag då icke få tala om dem?

Kärleken lyste ur hans ögon.

Om hon i detta ögonblick visat honom tillbaka, skulle han måhända ännu ägt kraft att göra sig till herre över sina känslor, men Lilith stötte honom icke ifrån sig. Tvärtom förstod han av leendet kring hennes läppar, av glansen i hennes ögon att hans ord fyllt henne med glädje. Hon lyssnade till dem, som om hon längtat just efter detta utbrott, vilket tycktes ingiva henne nytt hopp och nytt liv.

— Jo, viskade hon utan att se upp men alltjämt med handen på hans arm. Säg det om- och omigen. Jag lovar att glömma dem och att i morgon möta er, som om jag aldrig hört dem.

— Men jag vill inte, att ni skall glömma dem! Tvärtom, jag vill, att ni skall minnas varje ord jag sagt och tro att de äro ärligt menade. Jag vill, att ni skall tro ännu något mera. Vill ni inte tro. att jag älskar er?

Hon böjde på huvudet och svarade allvarligt och sakta: — Jag tänkte mig det — jag fruktade det.

— Varför frukta?

— Därför att jag inte får höra på sådant — jag får inte!

— Är ni redan gift? utbrast doktor Mallory.

Hon tog förskräckt ett steg tillbaka: — Nej! Varför frågar ni så?

Men Mallory besvarade icke hennes fråga.

— Om ni inte är gift, varför skulle ni då inte gifta er med mig? Ni har ju själv sagt, att ni hyser förtroende för mig.

Hon såg upp till honom med ett bittert leende.

— Tror ni inte jag ville det, om jag bara kunde, utbrast hon med en hänsynslös öppenhet, som nästan fick honom att rygga tillbaka. Om ni inte redan vet det, så låt mig säga er, att ingenting i livet skulle göra mig så lycklig som att få bli er hustru. Men jag kan det inte, och jag vet att det är orätt av mig att tala till er på detta sätt och lyssna till era ord, som jag livet ut skall gömma i mitt hjärta.

Hon försökte att draga sig undan honom, men Mallory grep hennes händer och höll henne fast.

— Tror ni jag släpper er så lätt, frågade han med en lidelsefull kraft, som skrämde henne. Tror ni, att ni kan leka på det sättet med en man? Först väcka hans kärlek och sedan säga ett flyktigt farväl, som om det hela vore bara en tillfällig bekantskap. Det är inte möjligt att ni kan tro något sådant.

Lilith sökte icke lösgöra sina händer. Hon stod med nedlutat huvud, så att han icke kunde se hennes ansikte, och höll sig helt stilla. Hennes bröst höjdes och sänktes av häftiga andetag.

För några sekunder var det tyst emellan dem. Slutligen viskade hon sakta: — Jag har aldrig behandlat er som en tillfällig bekantskap, det vet ni mycket väl.

Alltjämt höll hon huvudet nedlutat.

— I alla händelser synes ni inte veta vad ni själv vill, sade Mallory.

Han hade ämnat fortsätta, men hejdades av att hon såg upp och med upprörd stämma utbrast.

(Forts.).

—::—

KVINNORNAS TIDNING

N:o 33. 4:de årg. 17 Augusti 1924.

Annonspris: Textsida 25 öre pr mm.
» sista sidan 20 öre p mm.
Längre annonsering rabatt.

Utkommer varje söndag.
Utgivare och redaktör: INGEBORG DAHLLÖF. För annons- och ekonomiavdelningen: EDITH RICKBERG.
Redaktion och expedition: *Vallgatan 27, Göteborg.* Tel. 18070.

Prenumerationspris:
Helår Kr. 6:—. 1/2 år Kr. 3:50. 1/4 år Kr. 2:—.
Lösnummer 15 öre.
Centraltryckeriet, O. Ericson, Göteborg 1924.

Eftertryck tillåtes gärna om "Kvinnornas Tidning", med hela namnet utsatt, angives som källan.

INNEHÅLL.

—::—

Utlandskrönika i sammandrag.

Förhandlingarna vid Londonkonferensen äro icke offentliga, och de officiella eller halvofficiella meddelanden, som därifrån tillställas ytteryärlden, äro alltför sparsamma för att kunna tillfredsställa pressens omättliga nyhetshunger. Bredvid de faktiska uppgifterna finner man därför en mängd antaganden, rykten och utläggningar, vilkas sannings värde icke kan fastställas. Ena dagen är tonen optimistisk med en förklaring, att fredsslutet är helt nära, den andra djupt pessimistisk — förhandlingarne ha hakat upp sig på en viktig tvistepunkt, och ingen vet hur det går med hela konferensen!

Vad som emellertid synes uppenbart är, att de i överläggningarne deltagande makterna äro fast beslutna att denna gång komma till en fredlig uppgörelse, naturligtvis helst på de för en var fördelaktigaste villkoren, men i nödfall även med nog så dryga avprutningar.

Den mest glädjande företeelsen är den aktningsfulla och fredliga ton, som anslagits mellan de franska och tyska delegationerna och den visade ömsesidiga goda viljan att nå till en uppgörelse på ett för de resp. folken så litet irriterande sätt som möjligt — prestigen, den nationella självkänslan, fruktan att framstå som den förlorande parten äro faktorer, till vilka hänsyn måste tagas.

Hur pass uppriktiga dessa försonliga känslor äro kan icke bedömas. Bakom dem ligger dock med visshet till icke oväsentlig del det samfällda engelsk-amerikanska trycket, kravet på att samtliga berörda makter nu skola göra sitt yttersta för att äntligen tillförsäkra Europa fred.

Tyskland har all anledning att vara nöjt med vad det vunnit i London. Mot Frankrikes på förhand uttalade önskan har den militära utrymningen av Ruhr icke blott behandlats vid Londonkonferensen utan till och med blivit dess springande punkt. Frankrikes ställning i denna fråga är synnerligen svag. När Ruhrockupationen på sin tid iscensattes, förklarade franska regeringen högtidligt, att det endast var en påtryckningsåtgärd för att tvinga det tredskande Tyskland att fullgöra sina skadeståndsförpliktelser. Hela denna fråga löses nu genom antagandet av Dawes-planen, och den gamla franska förevändningen för ockupationens upprätthållande faller därmed bort. Ockupationens upphävande är en självfallen sak och vad Frankrike nu kämpar för är endast att skjuta fram tidpunkten härför och att få kompensation i bl. a. en ekonomiskt fördelaktig handelstraktat med Tyskland, försök som knappast i önskad utsträckning skola krönas med framgång.

Alla andra tvistefrågor på konferensen synas lyckligt lösta och även Ruhrproblemet kommer helt säkert att avvecklas medels någon kompromiss. Det är alltför stora och för hela världen vitala intressen som stå på spel för att någon makt skulle våga eller tillåtas att sabotera konferensens fredsarbete.

Just när tidningen presslägges ingår meddelande, att försonligheten dock synes brista på fransk sida. Frankrike fordrar "att för prestigens skull" få upprätthålla Ruhrockupationen ännu ett helt år, och detta krav understödes av England och Amerika. Skall Tyskland tvingas till underkastelse? Antagligen, men visst är att freden därmed icke främjas.

Det engelska parlamentet har tagit ferier och sammanträder åter den 30 sept. Det är möjligt att den socialdemokratiska regeringen vid början av höstterminen framlägger ett bostadsprogram, populärt för den stora allmänheten, men genom sitt ingripande i den privata äganderätten oantagligt för de borgerliga partierna. Förkastas förslaget låter regeringen utskriva nya val under förhoppning att socialdemokraterna med stöd av bostadsfrågan skola komma tillbaka till parlamentet som verkligt majoritetsparti. Utsikterna härför äro icke små.

Oroligheter ha förekommit i Egyptiska Sudan, vilket trots sitt namn är brittisk egendom. Man tror, att det ligger egyptiska intriger bakom. De egyptiska nationalisterna begära nämligen att landet skall läggas under Egypten. Någon förståelse på engelskt håll för detta krav finnes icke. Brittiska stridskrafter hava sänts till oroshärden.

I Tyskland har man under mycket matt stämning firat 5-årsminnet av den republikanska Weimar-författningens antagande. Den nationella pressen skriver sanningsenligt, att denna författning betytt nationell vanmakt och i hög grad undergrävt Tysklands ställning utåt.

Jugoslavien, ett av de välden, som ententen hokus pokus skapade efter kriget, knakar i fogarne. Serbien, rikets kärna, har svårt att hålla ihop de nya landsdelarne, Kroatien, Slavonien, Bosnien, Montenegro och de macedoniska distrikten. Paschitch, radikalernas ledare, som med rätt hård hand sökt hålla ihop mångfalden av småstater, har störtats från sin post som statsminister och efterträtts av vänster-demokraten Davidovitch. Det antages att denne skall tvingas att tillerkänna Kroatien självständighet.

—::—

Sol och sommar.

Reseskizzer

av

RUTH ALMÉN.

IV.

Rubriken här ovan stämmer icke alltid. Ty visserligen ha vi sommar men inte alltid ha vi sol. Och det är knappast sommarrägn vi ha. Det snöar friskt uppe i bergen. Och så det då kan rägna nere i de "höga" dalarne! Ja, det vi på sina ställen kalla berg, det kunna schweizarne kalla för dalar, som norrmännen göra. "Det rägnar segelgarn", säger befolkningen. Och vilka praktfulla åskväder! Ekot för dånet vidare, ropande med stark röst från berg till berg. Och sedan är det en njutning att se vinden jaga molnen som snövita eller ljusgrå ulltottar mellan de skogklädda alpernas kardor! — Ja, liknelsen är lik alla andra liknelser: den haltar, och så poetiskt som önskvärt vore, är den tyvärr icke. Men ändå tages den icke tillbaka! — Ibland fastnar en liten tott här och där på grantopparne sedan vinden sopat ifrån sig, och i ett nu är himlen djupblå och solen skrattar åt de små molntottarne som icke haft förstånd att ge sig iväg, och nu bliva kyssta till döds av tusen varma strålar! Det måtte väl dock vara "en död i skönhet"! —

Redan i Sverge skrev en god vän härifrån till oss om en alpinists nödvändiga utrustning, börjande nedifrån: "Spikbeslagna skor — så gå fötterna av sig själva upp och ned i bergen med en" — och slutade med solglasögon.

Nå, så alldeles av sig själv gå inte fötterna med en trots alpskodonen, fast spikarna är så gott som nödvändiga och tyngden verkligen icke generar det minsta då man blivit en smula tränad. Nej, nog känner man att man varit i rörelse då man gått några hundra meters stigning upp och ned. När man till exempel klättrar från Kandersty upp till Oeschinen See och sett Blümlis alpstock spegla sig i dess klara vatten och därifrån fortsatt att genomvandra hela Kanderthal — då känner man, när man krupit till kojs på kvällen, att "det kostar på en lathund att göra ett dagsverk". Man tror ibland att man skall behöva en vecka att taga igen sig på. Men nästa morgon händer det att man skyndar att rådfråga barometern och titta på kartan, när man jämt och nätt fått upp ögonen, undrande vilka toppar och vilka sjöar och vilka vattenfall man skall kunna hinna bese den dagen. Tröttheten från igår har man glömt i sömnens armar på fjäderholmarne.

Hur härligt med sådana ferier, i stället för ett stelt, tråkigt badortseller pensionatliv, där kanske icke alltid fru Skvaller och herr Lögn äro förbjudna gäster, trots att societeten gör anspråk på att vara "bättre folk!"

Till de sköna konsterna räknas ju med rätta byggnadskonsten, vilken i ordningen har undertecknad glömt. Men kom icke och säg, att inte v ä g b y g g n a d s k o n s t e n också är en skön konst! Vilket ordningsnummer den sedan må få! Här i Schweiz har man tillfälle att hissnande beundra den.

Ja, alla dessa lands- och bergvägar! Vilket arbete, vilken matematisk uträkning, vilket tålamod och ofta: vilket personligt mod har ej nedlagts i stoftet här!

Vägen som från Interlaken för längs Thunersjöns högra strand förbi Beatenbucht och Gunten räknas för ett mästerverk, och jämföres ju även med Axenstrasse.

De präktiga vägarne kring Brienzersjön äro härligt vackra. Bara att gå från Iseltwald förbi Sengg till Bönigen är bedårande. Men först bör man i god ro ha suttit vid stranden, dit man helst kommer sjöledes ifrån, och beundra den lilla för lilla ön Iselt på sjöns mörkgröna vattenspegel och se de små roddbåtarne kila fram och åter. — En annan härlig promenad är att gå från Giessbach vattenfall till Iseltwald. En liten bergbana i Giessbach gör det bekvämt att komma upp till de övre fallen.

Musiken här förtjänar också få ett särskilt omnämnande. — Naturen består en stor del! Fåglarne i skogen, Neeken i vattenfallen, sjöarnes glasklara toner när deras små vågor slå mot stränderna, det djupa suset i skogarne! — Ja, här finns musik! — Förlåt, förlåt, här finns också en utmärkt fyrtio man stark orkester i Interlaken under Ed. Favres förstklassiga ledning, som konserterar i Kursaal tre gånger om dagen! Och sångföreningarne "Frohsinn" och "Cäcilia" ha tillsammans med denna orkester givit Brucks "Lied von der Glocke" på ett synnerligen förtjänstfullt sätt. Men hur uttrycksfullt och vackert det än var, saknades silverklangen, som vi äro vana vid i de nordiska rösterna, här nere i södern, vad det nu kan bero på! Men den saknades icke hos Wiens "Lehrer-Gesangverein", som gjorde en tourné i Schweiz och gav konsert här, och som kunnat taga upp tävlan med vilken berömd kör som helst! De sjöngo vid detta tillfälle även en av våra svenska studentsånger. Den just då talrika svenska publiken tackade stående, och det var en fäst- och jubelstämning i den vackra Kursaal med sin ståt parken öppna fasad, som man sent glömmer.

Så var här "Bundesfeier" den 1 augusti, som gick av stapeln i strålande väder. Varenda människa som kunde gå på sina ben, var ute och svajade på Höheweg med ett vackert märke "att på bröstet bära", och varav inkomsten gick till genom kriget utblottade utomlandsschweizare. — Barntåg, musik, sång, fyrverkeri, grannlåt och gott humör. Festmiddag på hotell och pensionat och flaggor och vimplar över allt.

"Man är inte människa om man inte någon gång tar söndagsrocken på", har en stor man sagt. Så det är riktigt sannt att vi människor ha gott av att ibland skaka vardagsdammet av oss och ställa till fäster. — När vi bara inte tappa huvudet!!

Men jodlandet blev ju glömt på tal om musiken! Det kommer nu som ett slags post scriptum inne i brevet. Man hör icke mycket av det — så man behöver icke springa långa vägar och hålla för öronen för den skull!

En glädjande iakttagelse är djurskyddsvännen i tillfälle att göra här. Hästarne och hundarne se glada och nöjda ut. När jag talar om hundarne, menar jag d r a g a r n e bland dem, icke de små söta knähundarne med skära och blå rosetter, som äro ensamma människors hjärtevänner. Dessa se ibland till och med mindre glada ut, än de starka, stora hundarne, spända för mjölk- och grönsaksvagnar och andra små lätta åkdon, vilka springa o. draga som för livet, och sedan ligga så troget och vakta skatterna medan ägarne äro borta! Det ser verkligen ut som om de tyckte om att arbeta, såsom barn, när de få "hjälpa till".

—::—

Mödrar.

Det är på Liseberg, Göteborgs från utställningen ärvda tivoli. Söndagsafton. I den stora konsertshallen ger stadens utmärkta symfoniorkester en konsert, till vilken tillträdet är fritt.

Den fulltaliga publiken består till största delen av småborgare och arbetare av den vårdade småborgartyp, som nu blivit vacker regel. Bland åhörarskaran synas påfallande många unga och medelålders kvinnor, var och en med ett par tre barn omkring sig.

Man förstår att denna utsökta musikstund betyder en verklig högtid för dem, ett oskattbart nöje som de längtat efter och glatt sig åt under den gångna veckans slit och släp och bundenhet inom hemmet.

Men redan under första numret uppstår oro i lägret. Det är barnen, som icke finna behag i denna stora sal, i denna musik som går vida över deras fattningsförmåga.

De skruva på sig, de knuffa på sina mammor, de lämna dem ingen ro, de göra sura miner, knorra halvhögt — äh, det här är väl inget roligt! Och vid första paus gå de till allt häftigare attack, nya knuffar, nya sura miner, nytt gnäll.

Saken börjar bli intressant. Hur skall den utveckla sig? Skola mödrarna tillrättavisa bytingarna, ge dem en ond blick, ett förstulet nyp i armen?

Ingalunda! De resa sig, de le, de tala lugnande. Och i en liten skara vandra de ut, mödrarna med sina barn.

Det blir sådana underliga gapande tomrum bland publiken. Förstrött lyssnar man till orkestern, under det att tanken följer dessa mödrar, som i stället för att njuta av den härliga musik som här bjudes, nu stå därute vid karusellerna med sina förtjusta småttingar och pinas av den skrällande positivlåten för att sedan släpas vidare till skjutpaviljongerna, gungegubben, loppcirkusen — —

Denna moderliga eftergivenhet för den barnsliga egoismen och hjärtlösheten är måhända ur uppfostringssynpunkt förkastlig men hur rörande är den icke i sin gränslösa kärlek, i sin självförglömmelse, sin glada offervillighet!

Crayon.

—::—

Den framgångsrika affärskvinnan.

Efter att i förra numret av Kv. T. ha läst om Akademiskt bildade kvinnors kongress i Kristiania och deras debatterande av kvinnornas utsikter att i stor stil slå sig fram i affärslivet sökte och erhöll undertecknad en intervju med en dam, som medels ett icke särskilt stort men synnerligen livaktigt affärsföretag håller på att förtjäna den första miljonen och hunnit ett gott stycke på vägen.

På Kristianiakongressen talade lady Rhondda, stödd på egen stor affärserfarenhet. Hon är kolgruveägare, styrelseledamot i ett flertal industriföretag och ägare av några tidskrifter. Men hon är ingen "selfmade woman", hon har icke arbetat sig upp från en blygsam ställning, hon har icke själv skapat sin förmögenhet. Hon startade med en eller ett par ärvda miljoner, och det betyder en hel del.

Det är, som bekant, bara den första miljonen som är svår att förvärva — sedan komma de andra av sig själva.

Lady Rhondda synes dela denna åsikt. Enligt utförligare referat än det i denna tidning lämnade yttrade talarinnan bl. a.:

"Min far berättade alltid för mig (lady R. var enda barnet) om det intressanta och spännande i sitt arbete, och det var kanske orsaken till, att jag fick lust att ägna mig åt affärslivet. Jag övertog min fars affärsföretag. På samma sätt har den stora mängden av unga engelska affärsmän av i dag kommit fram i livet. *Att under andra förutsättningar, d. v. s. att utan hjälp av fäder och förbindelser, försöka göra karriär inom affärslivet är lika lönlöst för unga kvinnor som för unga män.*"

Lady Rhondda tror alltså mer på ärvda pengar än på den egna förmågan, affärsbegåvningen. Hon kan på grund därav liksom på grund av sin egen alltför lysande start icke framställas som en god och lättföljd förebild för blivande affärskvinnor med de begränsade

SKANDINAVISKA KREDITAKTIEBOLAGET
GÖTEBORG - STOCKHOLM - MALMÖ

Avdelningskontor över hela landet

Egna fonder Kr. 182,000,000:—

Gottgör å insatta medel högsta gällande ränta

Telegramadress "Kreditbolaget"

(Inf. gen. Göteb. Tandläkaresällskap)
Tandläkare Anne-Marie Heijde
Vasaplatsen 1. Telefon 15500.
Rådfrågning: Vard. 1/2 2—1/2 3, övriga tider efter avtal.

Hemmets tidning
— är —
Göteborgs Aftonblad

Särskild, omväxlande avdelning för kvinnan och hemmet.
I varje nummer, värdefulla artiklar i olika frågor, berättelse, följetong, kåserier.

Pr kvartal 7.50 fritt hemburen.

Lösnummerpris 10 öre.

penningmedel, som här i Sverige bruka stå till buds.

Min interlokutör, den framgångsrika affärsdamen, är däremot en i verklig mening "selfmade" kvinna. Hon började sin affärskarriär med en god uppfostran och alla möjliga personliga kvalifikationer för yrket men med endast några hundra kronor som kapital. Hon har aldrig av andra mottagit några hjälpande handtag men själv givit så många flera åt dem som behöft sådana.

Hon kan sålunda med allt skäl tillerkännas vitsord i den föreliggande frågan och även själv uppställas som en förebild, värd och även möjlig att efterlikna. Det kan tilläggas att hon befinner sig i den tidiga medelåldern, att hon strålar av hälsa, vitalitet och livsglädje.

Det spörsmål jag bad henne besvara löd:

— Hur vinnes framgång, stor och verklig framgång inom affärslivet?

Hon satt ett ögonblick fundersam och svarade sedan:

— Som ni vet är jag butiksinnehavare och mina erfarenheter inskränka sig därför till detta område, men jag vågar tro, att jag med samma erfarenheter skulle lyckas bra även inom andra affärsgrenar.

För att kunna förvänta framgång som affärsidkare, d. v. s. en framgång som är värd att tala om, måste man vara allsidigt kunnig i yrket och inte bara endels. Detta äro kvinnorna i allmänhet blinda för.

Man behöver för det första en affärsprincip att bygga upp ett företag på. Det räcker inte med rätt och slätt en önskan att förtjäna, att skrapa åt sig andras pengar, vilka i så fall antagligen skola visa sig ganska svåråtkomliga. Man bör vara besjälad av lust att ge ordentligt vederlag i goda varor och moderata priser. Sådant *känner* kundkretsen; det väcker dess förtroende och sympati. För resten ligger det en tillfredsställelse däri för affärsidkaren själv. Det ger en förnuftig och vacker mening åt det hela.

Man måste äga ett rörelsekapital, större eller mindre, beroende dels på storleken av det lager man behöver ligga inne med, dels på affärens art, om man säljer sin vara huvudsakligen kontant eller måste lämna kunderna lång kredit.

Sedan komma vi till de nödvändiga kvalifikationerna: varukännedom, vetskap om de bästa och billigaste inköpskällorna, organisationsförmåga, ordningssinne, insikt i bokföring, ett älskvärt sätt mot kunder, en god men fast hand med personalen och för övrigt detta obestämbara men viktiga och vittomfattande något som kallas affärsblick, djärvhet parad med klokhet, förmåga att sätta liv och fart i affären, att driva upp omsättningen.

Man behöver vara frisk och stark — det är nämligen en mycket stor arbetsbörda man påtar sig och ensam måste bära, tills man hunnit så långt, att man får råd att skaffa sig medhjälpare.

Man måste äga mod och uthållighet — all vår början är ju svår, och en ung affär ger i regel så små dagskassor, att det vill verkligt kurage till för att räkna ihop dem. Särskilt svårt är det alltid usla portgångsföret för kvinnor, som blivit sina egna efter att förut ha varit anställda i gamla goda affärer och vant sig vid deras svällande dagskassor. Om man inte äger kraft och förmåga att, när kvällen kommer, slå ifrån sig bekymren och skaffa sig en god vilsam sömn utan pulver är man förlorad — hälsan är då tillspillogiven.

Det förefaller mig som om affärskvinnor ofta tänka för mycket på att *samla* pengar, att plocka in slant efter slant på bankkontot. Det har aldrig varit min taktik och ändå har mitt bankkonto växt förbi många andras. Jag lever gott och jag njuter av livet. Det är nog därför jag är så frisk, stark och arbetsglad. Jag är aldrig rädd för att ge ut pengar till hjälp åt andra. Jag skriver på alla listor, ger när man ber, lånar ut åt den som behöver låna och förtjänar bistånd. Tro mig, jag får sjufalt igen; jag vinner sympatier och tacksamhet, som kommer min affär till godo i form av kunder och, genom rekommendation, nya kunder och nya kunder.

Jag vill själv tjäna pengar, men jag är också mån om att min personal skall göra det. De ha mera betalt än hos andra. Därför stanna de också hos mig och jag slipper det tröttsamma besväret att lära upp nya biträden. De bli tillgivna affären och jag vågar, när så påfordras, skrupensa upp dem utan att riskera att de springa sin väg.

Personalfrågan är egentligen den svåraste att lösa. Flickorna komma jämmerligt illa uppfostrade, bortskämda, ovana vid lydnad, tyckmyckna, viktiga, med kantigt, otrevligt sätt, opraktiska, ointresserade av arbetet och inte alltid ärliga. Men de äro läraktiga, om man tar dem på det rätta sättet, och jag har fått utmärkta medhjälpare bland dem. Om de burit sig dumt eller illa åt, t. o. m. om de varit oärliga, ger jag dem alltid en ny chans och nästan alltid med gott resultat. Det finnes endast ett par typer jag funnit absolut obildbara och farliga — de snarstuckna, de elaka, de skadelystna och de som inte i nödfall vilja offra några timmars övertidsarbete eller en utlovad ledig eftermiddag på den affär, som ger dem ett säkert och gott levebröd — de få ögonblickligen och på grått papper avsked tillika med en månads lön.

— Er affär, insköt jag, är en liten guldgruva?

— Ja, svarade hon, det kan man gott säga.

— Och andra kvinnor skulle också kunna skaffa sig något i samma väg.

— Ja visst, sade hon muntert, om de verkligen äro affärskvinnor!

Pencil.

PÄRLOR
JUVELER
i modern infattning fördelaktigast hos
K. Anderson
Hovjuvelerare. Ö. Hamng. 41.

Brand- och Livförsäkrings-Aktiebolaget
SVEA
Göteborg.

Flickan av en gången tid och av i dag.

Av *ELIN FAXE.*

Det var på ett pensionat mellan lunchen och den sena middagen. Vädret var konträrt med hård vind och smattrande rägnskurar, från vilka en höstlik kyla utgick.

Då bridgeborden på grund av en oskriven lag aldrig gjordes i ordning på detta ställe förr än efter middagen, fördrevo pensionärerna, som undan vädrets vreda makter tagit sin tillflykt till den stora salongen, tiden med samspråk gruppvis.

Undertecknad kom därvid att åhöra ett tankeutbyte mellan några äldre herrar. De talade om den unga flickan av en gången tid och om henne av i dag. Den sistnämnda avfärdade de mycket hastigt och nästan utan ord. Den förkastelsedom de icke desto mindre uttalade över henne tog närmast formen av ett lovprisande av den gångna tidens unga kvinna, ett lovprisande med en underton av uppriktig saknad.

Hur täck och skönt flickaktig var hon icke, hur ljuv och älsklig, hur känslig, lika snar till löjen som till tårar, hur vän och oskuldsfull, hur blyg, oerfaren och retiré, hur öm och hängiven, hur mild och undfallande, hur husligt intresserad och verksam, hur förtjusande och dyrkansvärd!

Nåväl, allt detta var säkerligen ingen osann skönmålning — hon var tvivelsutan sådan den unga flickan i de gamla herrarnes och deras fäders ungdom. Hon var det därför att tiden tillät henne vara det.

Men skulle väl denna flicktyp passa in i vår tid? Skulle fäderna, bröderna, de äkta männen av i dag vilja ha henne tillbaka?

Hur skulle hon, skyddad, omhuldad och övervakad, kunna bruka den nutida unga flickans oinskränkta frihet, bära hennes tunga självförsörjningsbörda, bestå i hennes frestelser?

Vem tänker på, att det är ett hårt och farofyllt liv flickan av i dag lever, att det är lika hårt och farofylldare än hennes brors?

Hennes barndoms- och ungdomsår äro icke upptagna av inhämtandet av kunskaper och färdigheter hon särskilt längtar efter att förvärva, icke av förberedelser för det husmoderliga kall hon drömmer om för framtiden. Hon håller i stället på att slå i sig kunskaper, som skola göra henne konkurrensduglig i den bistra kampen för utkomsten på arbetsmarknaden. Sina bästa unga år tillbringar hon på kontor eller i andra arbetslokaler och hon knogar sida vid sida med mannen lika tungt pålastad som han.

Tidigare ekonomiskt skyddad av föräldrahemmet, tills hon gifte sig, är hemmet numera ofta beroende av hennes och hennes systrars arbetsförtjänst. Hur många föräldrar försörjas icke av sina döttrar, hur många gossar hjälpas icke med stora offer fram i livet av äldre systrar!

Hur modig är icke nutidens kvinnliga arbetsmyra. Hur tappert lever hon icke fram sitt liv utan att hava någon annan eller något annat att ekonomiskt trygga sig till än sig själv och sin arbetsförmåga. Som ett damoklessvärd hänger över hennes huvud platsuppsägningen, arbetslösheten, nöden, och vad väntar henne väl, när hon en gång på grund av ohälsa och hög ålder skall avpoletteras från arbetslivet?

Vi måste nästan le vid tanken på hur ängsligt man ansåg sig behöva övervaka den gångna tidens unga flicka för att skydda henne från fall, när vi se hur fritt och obevakad hennes motsvarighet av i dag rör sig i en ond värld, där mannen alltfort jagar den kvinnliga oskulden som jägaren villebrådet, för att förgöra den. Hur tappert består hon icke som oftast i frestelsen, utan att det räknas henne till synnerlig förtjänst, och när hon så *icke* gör, se alla hennes svaghet och karaktärslöshet men ingen mäter den frestelse hon fallit för.

— — —

Om den unga flickan av i dag är olik sina föregångerskor, om hon är mindre kvinnligt känslig och vek, om hon står mera på sin rätt, om hennes en gång blygt nedslagna blick nu är fri och en smula frostig, om hon är mindre huslig och hennes sinne mera utåtvänt, så är det för att omständigheterna gjort henne sådan. Hon har icke haft tillräcklig kraft för att påverka tiden, endast smidighet nog att göra sig vuxen densamma.

Det där hade jag velat säga de gamla herrarna men avstod — de skulle helt säkert icke lyssnat.

NU ÄR KONSERVERINGSTID!

SKANDINAVISKA GUMMIAKTIEBOLAGET VISKAFORS

A.-B. FERD. LUNDQUIST & Co.
för alltid på lager alla
VISKAFORS
Konservburksringar.

Har Ni något
att sälja, köpa, hyra ut eller byta, så annonsera det i
Göteborgs Morgonpost
Morgonens förnämsta annonsorgan

Söker Ni någon
tjänare, våning, plats eller annat, så annonsera det i
Göteborgs Morgonpost
Göteborgs största morgontidning.

Damväskor och Reseffekter
i olika sorters modeller och kvalitéer köper ni alltid billigast hos
John A. Gahm
KORSGATAN 12

C. L. Schmidts
Begravningsbyrå
24 KUNGSGATAN 24
Tel. 3623 — 14090 — 6607
ombesörjer på erkänt bästa sätt allt som tillhör begravningar.
Eldbegängelseföreningens expedition.

A.-B.
Herkules Skodon
Kungsgatan 45. Telefon 1900.
Rikt urval. Billigaste priser

MERKUR-TVÅLEN
är även som badtvål den förnämsta.

Smakfulla Kransar
från
Hilda Henrikssons Blomsterhandel
Ö. Husargatan 37
Tel. 4250

Den rätte.

— Hur skall jag veta, om han är en bra människa och om han kommer att bli en god make, frågade en ung flicka om en man, som började göra henne sin uppvaktning och som hon intresserade sig för.

Hennes mor svarade:

— Tag reda på hurudan han är i sitt arbete.

— Hur han behandlar sina kamrater.

— Hurudan han är, när något går honom emot.

— Hur han reder upp en brydsam situation.

— Hur han behandlar sin mor.

— Och kom ihåg, att yttre polityr hos en man nog är att sätta värde på, men alls ingen säker grund att bygga livets lycka på — den kan vara endast en fernissa av allra tunnaste slag.

—::—

När en fågel är nära döden, så blir hans sång klagande; när en människa ligger för döden, så äro hennes ord allvarliga och hälsosamma.

Kon-Fu-Tse.

—::—

Bondepraktika.

När *januari* bär mycket rägn,
blir vinstocken fattig och mark utan hägn.

I *februari* man helst vill se
häftiga vindar och mycken snö.

Om *mars* narrar plogen till att gå,
april plägar få den att åter stå.

Ett härligt tecken är för *april*
gott rägn och värme så skön därtill.

Om vädret i *maj* är kyligt och rått,
fyller höet och kornet ladan gott.

Om *juni* värmer och skurar ger
är vädret som bonden helst det ser.

När *juli* visar sig varm och klar
en kylig jul man att vänta har.

Att vintern blir kort man noggrant vet,
när första *augusti*-veckan är het.

Är tisteln i *september* gängse och stor
på ett härligt efterår man tror.

Vill träd i *oktober* ej fälla sin skrud
om bister vinter det giver bud.

Torr bark uppå björken Allhelgonadag
bådar en vinter sträng i sitt slag.

Om mycket köld i *december* rår
båd loft och lada fylld bonden får.

(Fritt efter danskan).

—::—

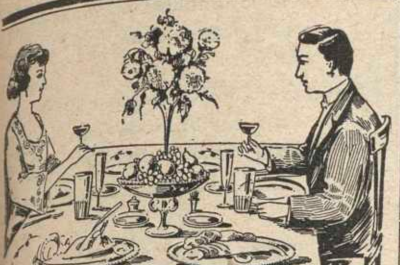
Ur en amerikansk teaterrecension: När hjältinnan dog i sista akten verkade det så naturtroget, att en i teatersalongen närvarande livförsäkringsagent, som samma dag tagit en livförsäkring på henne för tiotusen dollars, föll ned avsvimmad.

—::—

Solen bleker! men våra ljus- och tvättäkta Bomullstyger, Möbeltyger o. Gardiner motstå i åratal dess inverkan.
Prover sändas — Presisera godhetsfullt vad Ni önskar
KONSTFLITEN, Avenyn, Göteborg

Offentliga nöjen.

Lilla Teatern.
Varje afton kl. 8.
Söndag 7 och 9.
Bröllopet på Solö.
Sista veckan.

Var lunchar man bäst?

Björngårdsvillan Slottsskogen
1:sta kl. matsals- och konditoriservering. Musik dagligen. Fjolårets priser sänkta med 20—25 %. Best. pr tel. 19268.

Vita Bandets Restaurant
Kungsgatan 41. : Telefon 107 89.
Slottsskogen, vid stora dammen.

NADCO HEMFÄRGER

En papperskorg i gästrummet.

Den är meningen som ett upprop — ja, nästan som ett nödrop — denna rubrik, framkallad av rik erfarenhet efter en lång sommarresa och många besök i olika hem, från moderna hotell till hemtrevliga lantprästgårdar, sammanlagt elva, men alla med samma egenhet: *ingen papperskorg i gästrummet.*

Bristen var inte så kännbar, när i huset tillämpades det gamla uppvärmningssystemet och man kunde öppna ett par kakelugnsluckor och sticka in sina sönderrivna brev, korsbandsomslag och litet av varje, t. ex. garnstumpar som blivit över när man stoppat strumpor o. s. v. Men i hem, där värmeledning är införd, där är man rådlös utan en papperskorg.

För många år sedan såg jag en teaterpjäs, där en man befann sig i den fatala situationen att ej kunna förstöra ett komprometterande kärleksbrev — ingen gammal hederlig kakelugn att se det flamma upp i, ingen korg att plocka sönder det i — enda räddningen var att äta upp det. Hoppas han hade god matsmältning och att varken bläcket eller det av glödande känslor impregnerade papperet bekom honom illa.

Jag är övertygad om att tusentals instämma i uppropet: *Köp en papperskorg till gästrummet!*

Resenär.

Xantippa.

En rehabilitering.

Xantippa, den grekiske filosofen Sokartes' hustru, har rönt den hårda lotten att icke blott under livstiden betraktas som en synnerligen svår och ondsint hustru — även till eftervärlden har detta hennes minne gått. Glömskan har icke velat falla kring hennes stackars häcklade namn, och dock är det åtskilligt mer än tvåtusen år sedan hon skildes hädan!

Nu har emellertid i den förträffligi finska tidskriften "Våra kvinnor" Rolf Lagerborg skrivit en temperamentsfull, intressant och roande artikel till Xantippas försvar, ur vilken vi tillåta oss återgiva några brottstycken. Själv filosof har förf. förstått vad Xantippa som filosofhustru — "som beklagansvärd filosofhustru" — haft att utstå, och han lyckas utmärkt i sitt försök att göra även läsaren underkunnig därom och — medkännande.

Han inleder sin artikel med att påpeka hurusom filosoferna i alla tider haft för vana att säga elakheter om kvinnorna, särskilt i deras egenskap av hustrur och huskors åt just filosoferna.

— Men, tillägger han, hjärta för filosofens *hustru* ha dessa belackare icke haft. — En man, som för tingens väsen försummar de materiella tingen, går upp i abstrakta begrepp och lämnar åt hustrun att nödtorvtigt sköta konkreta besvär och bekymmer, han är ju ett värre huskors än någonsin Sokrates' hustyrann. I stället för yttre håvor, blir dubbel last filosofhustruns lott; och glädjen att dela ett enstöringsliv, förandligat låt vara, men för henne svåråtkomligt, uppväger icke de anspråk på livet kvinnonaturen uppfordrar till.

Xantippas mödor — och ära — skymta. När hon gav sig i leken med sin mindrevärde försörjare var hon en tös på 20 år; Sokrates var 30 år äldre. Då han, 70 år gammal, frimodigt tömde giftbägaren, glad i hågen ej minst, anmärker en forntida spefågel, över att slippa sin plågoande, hade de nämligen en tjugoårig son, en några år gammal telning och ett barn, som bars på armen. I fattigdom och försakelser hade hon alla dessa år skött om den tarvliga lantgård, som var deras enda inkomstkälla; Sokrates endast slog dank; bildhuggareyrket hade han övergett långt före sitt giftermål. Han flanerade på gator och torg och gav sig som frivillig själasörjare i svang med eho som hade tid att betänka hans samvetsfrågor; eller grubblade han i ensamhet. Sina livsbehov hade han inskränkt till det allra minsta: barfota drev han omkring i en sliten vintermantel, höll t'll godo med bröd och oliver och annan den enklaste kost — eller åt han som alltid välkommen snyltgäst hos någon av sina rika vänner. Han var ju allmänt känd och kär som originell personlighet, beundrad för sitt skämt och sitt skarpsinne, aktad som sanningssägare, men utpekad av åtskilligt folk som uppviglare och odåga. Och hans hustru fann knappast en kompensation för bristen på det nödvändigaste i sin makes celebritet — så tvivelaktig som denna var, tyngd av ett skimmer av löjlighet. Och på eftervärldens berömmelse tänkte hon nog icke; lika litet som hennes medsystrar, vilkas högmod hon fick utstå.

Och värst för den kvinnliga fåfängan var väl, att Sokrates var ful, så ful att hans fulhet var en visa i staden. — Själv försökte han skämta bort detta sakförhållande. Men övertygade det Xantippa?

Nej, hon förlorade tålamodet vid dessa och andra hans argument. Lika hetlevrad som han var flegmatisk, blev hon hetsig vid hans ironi, hans överlägset självsäkra undanflykter, hans orubbliga rätthaveri — och när hon blev bet inför hans logik, grep hon i känsla av hans orätt till de "slående" argumenten. Till och med på *agoran,* där folkförsamlingen sammanträdde, trakterade hon honom med hugg och slag. Så skall hon ryckt av honom manteln för att avbryta hans resonerande och tvinga honom att laga sig hem — han sölade ju borta i nätter som dagar. Enligt andra var det helt enkelt för att Xantippa frös och manteln var den enda de ägde. När Sokrates så blev uppmanad att med våld taga manteln tillbaka, svarade han skrattande: då skulle det bli en tvekamp och förtjusta skulle ni ropa: hell Sokrates, hell Xantippa, när någon av oss hade övertaget. En annan gång kom han sent hem — portnyckel tyckes han icke haft — i sällskap med några själsfränder; men Xantippa öppnade endast ett fönster, överöste honom med otidigheter och till slut med ett ämbare vatten. Sokrates lät sig icke bekomma: efter åskan plägar ju regnet följa, sade han till sina följeslagare; och de fortsatte gillet på annat håll. Och sådana uppträden upprepades; när han en gång, Xantippa ovetande, bjudit vänner hem, skymfade hon honom i gästernas närvaro och välte omkull deras dryckesbord. En dyrbar kaka, som Alkibiades sänt, trampade hon under fötterna. Sokrates sade endast: nu får du ju själv ingenting. — Så blev hon utskriken som en megära, medan Sokrates' jämnmod prisades.

Och ändå försvarade Sokrates henne, t. ex. när hans son en gång rymt och bad honom om skydd mot modern. — Har hon bitit dig? — Nej. — Har hon sparkat dig? — Nej, men hon förbittrar var stund för mig med sina häftiga förebråelser. — Ja visst, min son, men hon menar så väl, hon tänker på ditt bästa. — Man undrade, "huru Sokrates höll ut med en hustru, med vilken det helt visst var svårare att leva än med någon annan som fanns, eller som någonsin funnits, ja, sannolikt också i framtiden komme att finnas?" Sokrates svarade, att skickliga ryttare öva upp sig på eldiga hästar; så hade han sökt sig en bångstyrig fru, för att öva upp sig i att umgås med människor: jag visste, att står jag ut med henne, så gör jag det med vem som helst annan. — Detta var nog en del skryt, ty Xantippa lät icke topprida sig. Ett svepskäl var det i alla fall; orsaken till Sokrates' val av Xantippa låg nog djupt i hans erotik.

Jag vågar nämligen hypotesen, att äktenskapet var lyckligt: att Xantippa var kär i sin själsstarke man och han ändå mer förälskad i henne.

— — —

Xantippa styrde om sitt hus och sin man; hon var aktiv, myndig, befallande, hård, en stolt och självsäker kvinna, en härskarenatur — just motsatsen till Sokrates, den fogsamme och godmodige. Huru måtte han icke hos henne skattat de egenskaper han saknade, initiativlös, eftergiven, utan självkänsla som han var. Han måtte sett upp till Xantippa som till den energiskt överlägsna, stor sak om det brast i hennes takt eller om hon saknade sinne för hans intellektuella intressen. Hans erotiska längtan gällde icke en duvolikt saktmodig kvinna, undfallande och hängiven, han behövde en affektfull och aggressiv.

— — —

Men kan man gott förstå Sokrates, så är det icke så lätt att fatta, att Xantippa kände sig dragen till sin fule och oefterrättlige man. Hon var dock av riddaresläkt och Sokrates av mycket borgerlig härkomst, och högdragen var hon och härsklysten — vad hade hon av denne gamle silen, som varken bjöd lyx eller samhällsställning i ersättning för ungdom och skönhet? — Hon var honom trogen, ansåg samtiden; ett förtal i annan riktning är av långt senare datum och bär tydlig prägel av mytbildning.

— — —

Om äktenskapslycka är ett med trevnad, så vore det orimligt att framställa Xantippas och Sokrates' hemliv som ett harmoniskt äktenskap. Men ser man till dess djupaste syfte, och till att dess offer komplettera varandra, eller motväga varandras defekter, så framstår Xantippa som just den hustru Sokrates skulle ha. Hon förgrep sig helt visst på sin herre och man; men liksom han tog hennes misshandel snarast som en smekning, så bevisade den å hennes sida, att han ej var henne likgiltig.

Men med otack och hån har Xantippa lönats av en oförstående eftervärld. Att hon moderligt sörjde för filosofen, befriande honom från vardagsbekymren, det lämnar man ur räkningen. Ty otaliga hustrur ha gjort detsamma för mindre storvulna män, tåligt, tyst och med glädje. Det säregna med Xantippa, och det som gjort hennes namn till ett öknamn, är att hon protesterade. Också handgripligt så gott det gick. Egendomligt att ej suffragetterna rest hennes insats ett äreminne. Ty moraliskt var hon en banbryterska: hon trotsade sedens bud om underkastelse och ödmjukhet. Visserligen endast för egen del och på grund av sitt vilda lynne; näppeligen också med avsikt för den allmänna goda sakens skull. Men det att det var mot Sokrates hon hävdade hustruns välde och värde, gjorde henne visst till ett föredöme i samtidens Athén. Och sagoomspunnen har den märkliga kvinnan lyst genom tiderna.

Huru man än vill ställa sig till Xantippas kraftmetoder, slutar den citerade artikelförfattaren, måste vi sålunda revidera vår förhandsdom om henne. Hon var ingen gammal argsimpa, ingen ondskefull käring mot strömmen; hon var den unga försummade hustrun, som väntat sig mer av sin man och av livet och som rättvist brusade upp vid mannens förmenta egoism. Hon var, hon förblir en illustration till faran för en ung kvinna att äkta en filosof — där han, i förtid gammal, avsvurit glada livsbegär, illusioner och svärmeri och möter det evigt kvinnliga, det barnsligt lättrörda sinnet, med nykter och tråkig förnuftighet. Men därvid har filosofens hustru långt mer vår sympati. Ty bär hon sig också så sorglustigt åt som Xantippa gentemot Sokrates, så är hennes vrede förlåtlig, hennes roll all ära värd; medan den ohjälpliga farsfiguren är — filosofen, som gått och gift sig."

—::—

Teaterdirektören avslutade sin frukost med en kopp kaffe och en cigarr, då husjungfrun Emma uppenbarade sig.

— Där är en främmande i tamburen och undrar om direktören skulle vilja ge hans fru och sex barn fribiljetter till föreställningen i kväll. Han är arbetslös och har inte råd att köpa några.

Direktören stirrar på henne, innan han återfår tungans bruk.

— Han måtte vara galen! Ser han ut att ha sina förmögenheter i behåll?

Emma tveksamt: — Jag vet inte — kanske han har dom i den lilla väskan han bär i handen.

—::—

Tangens Gardiner
platsens största sortering hos
A.-B. Carl Johnsson
Kungstorget.

KNUT HEURLIN:S Hemslöjd
KORSGATAN 8
GARDINER, MÖBELTYGER, DUKAR, MATTOR, LAMPSKÄRMAR M. M.
BILLIGA PRISER.

Duktyger och Vita Vävnader
till fabrikspriser
ALMEDALS FÖRSÄLJNINGS-MAGASIN,
Kungsgatan 55.

Rekommendera
Kvinnornas Tidning
där Ni ser att den ej finnes.

Presentkort å Kvinnornas Tidning tillhandahålles å Exp. Wallgatan 27. :: Tel. 18070.

Passande **födelsedags- & namnsdagsgåva.**

Halvår 3:50, kvartal 2 kr.

BERTHA ANDERSON
15 Korsgatan, Göteborg.
Stort urval av vackra **Ylletyger, Viyella** i ylle och bomull, **Bomullsflaneller.** Handvävda, färgäkta **Bomullstyger, Hvita Väfnader,** bästa fabrikat. **Strandkoftor, Lahmans Tricotunderkläder, Strumpor, Underkjolar, Snörliv, Reformliv, Näsdukar, Allmogegardiner,** stort urval, **Möbeltyger, Borddukar,** stor sortering, vackra mönster, **Linneduktyger,** bästa fabrikat. **Handdukar, Sängtäcken, Filtar, Sticktäcken. Prima Ylle- och Bomullsgarner.**
Å helt stycke 10 %, samt å stufvar. • Till Tricotstickerskor lämnas rabatt å garner.

(Eftertryck förbjudes).

Lilith.

ROMAN

av Florence Warden.

Auktoriserad översättning av *Margareta Heijkel.*

16

— [Ja], så är det! Jag vet icke vad [vill]. Jag lever som i ett dunkel. [Så] är det, som om jag skymtade […]g, men plötsligt försvinner den. Jag vet inte, hur jag skall [hä]nda.

[Mallory] tog båda hennes händer i [ena] och lade den andra på hennes [...]a.

— Skulle det icke kunna hjälpa er ur brydsamma situation, om ni bede er för att ingå giftermål med och öppet sade det till er mor. Är den fördelen med ett äktenskap, att det drar en skarp gränslinje — utplånar det som gått förut och utgör inledningen till ett nytt liv.

Lilith såg upp till honom med en skrämd blick.

— Vad vet ni om vad jag genomlevat? Sir George Paradine måste ha sagt er mera än vad ni berättat för mig?

Mallory skakade på huvudet: — Nej, det har han inte, men det är lätt att förstå, att det är något som plågar och trycker er. Om detta något är ett band, som ni önskar befria er från, har jag nu givit er en möjlighet därtill.

Liliths anletsdrag skälvde. — Vill ni verkligen gifta er med mig, utan att veta vem eller hurudan jag är, frågade hon.

I hans ögon brann en lidelse, för vilken inga hinder funnos. I detta ögonblick skulle han givit henne sitt namn, trotsande en hel värld av tvivlare.

— Ja, naturligtvis. Jag skulle aldrig gifta mig med en kvinna utan att veta det om henne, som är av vikt — och det vet jag om er!

Det lyckliga leende som gled över hennes vackra ansikte skulle kunnat smälta ett hjärta av sten och Mallory, som hade ett av långt känsligare material, böjde sig ner och kysste henne.

Hon värjde sig svagt.

— Ni får icke, viskade hon. Ni måste gå — ni måste glömma mig. Jag kan inte gifta mig med er — varken nu eller i framtiden. Jag har handlat orätt som låtit det gå så långt. Nu måste det vara slut.

Men Mallory log segervisst.

— Det tjänar ingenting till, sade han. Ni kallade på mig och jag kom. Så förhåller sig saken. Nu måste ni ta konsekvenserna. Jag släpper er inte. Ni talar om band, men medger samtidigt att ni inte är gift — alltså, ni måste vara fri!

Hon skakade trött på huvudet.

— Man kan vara bunden av sin heder, viskade hon sakta.

Mallory kom ihåg vad sir George Paradine berättat och svarade lugnt: — Ens heder kan inte förplikta en att vara olycklig i hela sitt liv, i synnerhet inte om man därigenom bereder också en annans olycka. En man som gifter sig med en kvinna, vilken icke älskar honom, är med visshet hemfallen åt olyckan. Det är bara i romanerna som hjältinnan förföljes av den man hon inte älskar.

Uttrycket i hennes ansikte visade emellertid, att han icke lyckats finna de rätta orden för att bringa henne på andra tankar.

— Det är lönlöst att tala om allt detta — ni känner ju inte förhållandena. Tror ni, att jag skulle visa bort er, om jag inte vore tvungen därtill? Kastar en kvinna ifrån sig livets lycka om det är henne möjligt att gripa den?

— Kvinnor uppföra sig understundom mycket besynnerligt, svarade han i otålig ton. Det är till exempel obegripligt, att en ung flicka tydligt visar en man, att hon hyser förtroende för honom men samtidigt omsorgsfullt döljer för honom saker och ting, som han han rätt att få veta.

Lilith drog med en snabb rörelse åt sig handen, som om hans ord träffat henne likt ett slag. Med förtvivlan målad i sitt ansikte stod hon framför honom och viskade med skrämd stämma:

— Ni skulle vara i er fulla rätt att få veta allt, om saken anginge endast mig. Jag har redan berättat för er så mycket jag kunnat — kanske har jag redan sagt alltför mycket —

— Ni har egentligen inte sagt mig någonting alls, svarade Mallory.

Ett uttryck av förvirring gled över Liliths ansikte. Slutligen såg hon upp med en bönfallande blick.

— Skulle ni förlåta mig, om ni visste allt.

— Ja, självfallet, utbrast han. Jag förlåter er redan nu, utan att veta något. Egentligen har jag ingen rättighet att gräla på er som jag gör. Ni förstår, jag vill hellre ha det halva förtoende ni visar mig än inget fötroende alls.

Tårarne stego upp i hennes ögon och lutande sitt huvud mot hans bröst snyftade hon: — Just det önskade jag, att ni skulle säga. Jag behöver känna att jag inte handlat orätt mot er och att jag inte bedrog mig, då jag litade på er och tackade Gud för att han sänt mig er till tröst och hjälp. Ja, tillade hon med tårfyllda ögon, jag gjorde det redan den kvällen, då jag blev sjuk och ni böjde er ner över mig med så mycken godhet och så uppriktigt deltagande i er blick. Jag kände att något av det jag så innerligt bett om på ett plötsligt och oväntat sätt gått i uppfyllelse. Därför vågade jag tala förtroendefullt till er, innan jag ännu kände er. Och sedan — sedan —

En blossande rodnad färgade hennes kinder och hon lät huvudet sjunka. Mallory förstod henne, och gripen av sina känslor, drog han henne intill sig och kysste henne åter.

Plötsligt frigjorde sig Lilith ur hans armar. Hennes öra hade uppfångat ett fjärran buller, och då Mallory blickade upp, såg han överste Seafields jaktvagn svänga upp på stora landsvägen.

Lilith räckte honom med en snabb rörelse handen till avsked och hade försvunnit in mellan träden, innan vagnen nådde fram till grinden där de stått. Hon hade dock en obehaglig känsla av att överste Seafield och sir George Paradine, som åkte med honom, sett mera än hon önskade att de skulle ha gjort.

A.-Bol. NYA BIKUPAN
Kungsgatan 45. Göteborg.
Vitvaru- & Brudutstyrselsaffär
BARN- & BABYKLÄDER
RIT. & PÅB. HANDARBETEN
Telefon 5107

Varje förståndig husmoder
använder
Pellerins Margarin
i hushållet

Äro männen lyckligare än kvinnorna?

På en prisfråga: ”Vem är lyckligast, mannen eller kvinnan?” kom en massa svar, vilka egendomligt nog alla syntes skrivna av kvinnor. Åsikterna voro emellertid delade, såsom framgår av de båda prisbelönade svaren, vilka här nedan återgivas.

— Jag tror, skriver första pristagarinnan, att kvinnorna äro lyckligare än männen. Mannen ser livet mera i stort och han är mera fri och obunden, men icke desto mindre är han helt säkert mindre lycklig.

Det mest framträdande draget i mannens karaktär är självkänslan, under det att särdraget i kvinnokaraktären är offervilja, icke i dess allmänna bemärkelse utan lokaliserad till den lilla krets, där hon rör sig. Den omfattar make, barn och släkt.

Mannens självkänsla resulterar i en äregirighet, som aldrig helt tillfredsställes och som därför grumlar hans lycka, under det att kvinnan i sin osjälviskhet och i sin känsla av att leva för andra har en outtömlig glädjekälla.

Det vill mycket litet till för att göra en ung flicka lycklig. En vacker prydnadssak, ett par nya skor äro nog för att få hennes sinne att sjunga av glädje, under det att en ny hatt eller en ny dräkt förflyttar henne till sjunde himlen och håller henne kvar där ända tills den trista stund, då hon upptäcker samma hattmodell på ett annat huvud eller en kopia av sin dräkt, omslutande en annan flickgestalt.

Känslan av att vara väl klädd vilar som ett solsken över hela hennes väsende. Hon talar icke om saken, tänker kanske inte på den, men undermedvetet vet hon varje sekund att hon tar sig bra ut, att hon i det avsendet nått så långt det är henne möjligt. Hon är nöjd med sin värld, med sig själv, med hela tillvaron — hon är lycklig.

En man går upp i sitt arbete för familjen, och det bereder honom tillfredsställelse i den mån det ger ett gott ekonomiskt resultat och socialt anseende, men sällan om ens någonsin skänker det honom en känsla av verklig lycka. Däremot kan en gift kvinna utföra de enklaste husliga sysslor, vilka på intet sätt motsvara de uppgifter, för vilka hon är kvalificerad, under den livligaste känsla av nöje, ja, lycka, därför att hon vet, att hennes arbete betyder trevnad för dem hon älskar. Mödan, besväret, arbetets anspråkslösa karaktär — allt detta går henne spårlöst förbi, därför att hon icke lever i den stund som är utan i framtiden. Moderskärleken, vilken ständigt är sysselsatt med att göra upp vackra framtidsplaner och bygga luftslott för barnen, är för kvinnan en aldrig sinande lyckokänsla.

Även som åldrad finner kvinnan lycka i livet. Hon lever i sina minnen, gläder sig åt sina barns framgång och drömmer vackra drömmar om sina barnbarns framtid.”

— — —

— Lycka, skriver den andra pristagarinnan, är något så bräckligt och flyktigt, att hon just när vi tro oss ha fångat henne redan är borta.

Vem är lyckligast, mannen eller kvinnan? Helt säkert mannen. En kvinnas natur är mycket mera sammansatt än mannens. Även om hon äger livets tre rikaste gåvor hälsa, rikedom och skönhet, lurar i hennes hjärta en längtan efter något mera, något som tar gestalt endast i hennes drömmar.

Det är först när kärleken vaknar hos henne, som hon känner sig i verklig mening lycklig och den lycka hon nu erfar övergår vida allt vad en man mäktar känna. Skada bara att den är av så kort varaktighet! För henne är mannen en gud, och när hon sedan finner att han endast är formad av lera, förflyktigas hennes drömmar även om hennes kärlek fortlever.

Den kloka modern lär sin dotter att på bästa sätt ”utfodra vilddjuret”. Hon vet ju att en mans lycka till väsentlig del bestämmes av det kroppsliga välbefinnandet. Han motionerar, äter, sover och är nöjd. Och den som är nöjd är lycklig.

Men för kvinnan kommer alltid dessa sällsamma stunder av kvalfull saknad, dessa stunder av passionerad längtan efter något hon vet icke vad men som hon kallar — lycka.

Man säger, att kvinnan är mera begiven på nöjen och förlustelser än mannen. Det ligger sanning däri, men varför är det så? Vill hon icke endast döva sitt hjärtas evigt otillfredsställda längtan efter lycka? Hon drömmer måhända för mycket, och drömmens skönhet gör henne missnöjd med den bristfälliga värld, i vilken hon lever.”

— — —

Det är skada att inget manligt svar föreligger. Om en man skulle besvarat den uppställda frågan, skulle han antagligen prisat kvinnan såsom den lyckligaste. Han skulle först talat om sitt mödosamma arbete för utkomsten, sin ofrihet, sina bekymmer och sedan om kvinnans ljusa tillvaro, hennes fria bekymmerslösa liv innanför hemmets skyddande murar, hennes lätta och nöjsamma husliga arbete, hennes lycka som älskad och avgudad mor.

Men om man sedan frågade, ifall han ville utbyta sin egen hårda lott mot den så mycket förmånligare kvinnliga, så skulle han svara — ja, *hur*, tror Ni?

——::——

Amalia Gustafssons
Saluhallen 21—23
förstklassiga Charkuterivaror
rekommenderas. Tel. 1976.

Köp Olof Asklunds Bröd
Det är bäst

Goda inköp
av Konserver, rökt Lax, rökt Ål, Räkor m. m. i N:o 55. Smör, Ost, Långedragsbröd i N:o 60.
Bazar Alliance.
Tel. 4570 till båda butikerna.
Alla varor av bästa beskaffenhet.
Butikerna närmast ing. från Bazargatan.
A. MAGNUSSON

Damblusar, Klädningar o. Kjolar
köpas bäst och billigast i
O. F. HULTBERGS BLUSAFFÄR
Husargatan 40. Telefon 10318.

Skinande blank
skall skon vara. Även den nättaste fot gör sig ej annars. När Ni stiger ur bilen efter dagens färd, är det bekvämt och bra att ha VIKING SKOKRÄM och glansborsten Viking till hands. Med dem är det ett ögonblicks verk.

Smålandskräftor
bäst och billigast hos
Hansson & Silfverstrand
Bazargatan 8. — Tel. 95 80, 15 380

Åderbråck.

Åderbråcken, skriver d:r Hansen i ”Dansk Familieblad”, uppkomma genom utvidgning av blodådrorna förnämligast på de nedre extremiteterna där de kunna uppnå en ganska betydande storlek.

Många människor besväras inte det minsta av dem och man kan påträffa många löpare, cyklister o. fotbollsspelare, vilka trots sina åderbråck kunna åstadkomma vackra prestationer på sportens område.

Hos andra återigen är åkomman mycket besvärande, särskilt är detta fallet hos äldre kvinnor efter täta havandeskap och barnsängar.

De lida av smärtor i benen, hava en besvärad gång och bliva lätt trötta. Gå eller stå dessa personer under större delen av dagen, svullna benen mot aftonen och äro särskilt uppsvällda i partiet kring anklarne. Efter sängliggandet under natten försvinner vanligen svullnaden helt eller delvis.

Ännu mera besvärande blir åkomman, om en sådan utspänd åder brister. Därvid inställer sig en blödning som kan bliva ganska betydlig, om den icke behandlas på rätt sätt. Efter en sådan blödning uppstår ofta ett litet sår, som har mycket svårt att fullständigt läkas, och som, om det vanskötes eller icke alls skötes, tilltar i storlek. Det uppstår då vad man brukar kalla ”skenbenssår”. Det är därför av vikt, att man i tid söker läkare, så att detta slags sår kunna förekommas.

Personer, som lida av åderbråck, böra först och främst spara sina ben så mycket som möjligt för överansträngning. När de icke av sin sysselsättning tvingas att gå eller stå böra de intaga sittande ställning med benen upplagda på en stol för att hindra blodet att samla sig i de nedre benpartierna.

En god hjälp lämnas av de lätta elastiska bandage, som finnas tillgängliga i handeln och som böra lindas om benet nerifrån foten och upp till knäet eller, om så erfordras, ännu högre. En välsittande elastisk strumpa gör även god nytta.

Därjämte är en noggrann hudvård med täta avtvättningar av stor betydelse. Skulle det inträffa, att ett åderbråck brister, kan patienten häjda blödningen genom att lägga sig ned raklång med benet högt upplyftat, varefter ett bandage fast anlägges kring såret. Till denna förbindning bör man helst använda steriliserad gasväv, vadd eller binda, vilka kunna erhållas på varje apotek. Tills man hinner anskaffa dessa förbandsartiklar kan man använda en ren näsduk eller något annat i hast tillagat rent bandage. Klokheten bjuder, att man så snart ske kan låter en läkare övertaga behandlingen för att denna skall kunna bli så ändamålsenlig som möjligt.

——::——

Glöm ej bort
Skånska Wienerbageriet
Erik Dahlbergsgatan 22. Telefon 6077.
Specialité:
Skorpor, Småbröd och Wienerbröd.

NORDISKA HANDELSBANKEN
STOCKHOLM GÖTEBORG MALMÖ
125 AVDELNINGSKONTOR
Emottager insättningar mot högsta gällande ränta.
Uthyr brand- och dyrkfria förvaringsfack.
Förmedlar köp och försäljning av aktier och obligationer.
Emottager mot billig avgift (s. k. öppen deposition) alla slags värdehandlingar. Avkastning redovisas omedelbart till deponenten.
Emottager till förvaring i kassavalv (s. k. sluten deposition) förseglade lådor, konvolut o. dyl.

En framstående talare höll föredrag i ett litterärt sällskap. Då sekreteraren efter slutet uppenbarade sig med arvodet avböjde talaren det samma och förseslog att det användes för något välgörande ändamål.

— Skulle ni ha något emot, frågade sekreteraren, om vi ger summan till fonden för särskilda ändamål?

— Inte alls, svarade talaren, vad är det för *särskilda ändamål?*

— För att skaffa oss bättre föreläsare nästa år, var svaret.

——::——

Dygden är religionens äkta dotter; ångern hennes adoptivson.

A. Dumas D. Ä.

Varför plågas med dåligt kaffe då Ni kan få Swalanders kaffe! Butiker: Kungsg. 17 Korsg. 13, Bazar Alliance· Prova redan i dag! Säljes endast i egna butiker.

BREVLÅDA.

S. A. Tack för skrivelsen, som efter hand skall besvaras pr post. — Möjligen en vecka in i sept. Därefter måste livets allvar åter börja. Eljes bara goda nyheter. På återseende!

Ännu icke torr — — Vi rekommendera en handduk. För övrigt var historien inte oäven. Det kan nog bli något av Er med tiden.

Fru E. S—r. Vi ha mottagit Edert brev. Historien är oss fullständigt obekant och förefaller dess bättre rätt otrolig. Vi ha dock satt oss i förbindelse med lämpliga personer för en utredning och skola sedan låta höra av oss.

E. H—rt. Ganska nätt men för personligt i tonen, anse vi.

En läsare av Kv. T. Tack för påpekandet men den historien får nog anses utagerad.

W. S—d., Norma, Intresserad. Artiklarnes införande säkerställt, men det måste dock anstå något med saken.

Fru D. W. Tack för manus, som redan är uppsatt. En hjärtlig och frisk hälsning!

——::——

Lilla Lisa: — Säg, vill inte mamma ge femti öre till en gammal, gammal gumma??

Mamma: — Jo, gärna. Var är hon?

Lilla Lisa: — Hon sitter nere på bärtorget och säljer sådana vådligt goda krusbär.

Ziwertz' Momentan
färgmedel för ögonbryn, hår och skägg, ögonblicklig verkan. Fäller ej vid tvättning. För hälsan oskadlig. Finnes i 4 nyanser. I parti och minut hos Kungl. Hovleverantör
Ziwert'z Eftr.,
Lorensbergsgatan N:o 7, Göteborg. — Tel. 1098

Bråths Konditori
Victoriagatan 1 B (hörnet av Storgatan)
REKOMMENDERAS.

Fruar!
Vill Ni glädja Edra män så köp
SPISBRÖD
från
Göteborgs Ångbageri
ty det är främst i skörhet o. smak

Arla Mjölk
Distribution på glasflaskor.
Tel. 40781, 45699

X.

Mallory red bort med en storm rasande i sitt inre. Den första glädjen över Liliths öppenhjärtiga erkännande att hon älskade honom byttes i missmod vid tanken på hur hopplös situationen egentligen föreföll. Inte en enda gång hade Lilith så mycket som ens antytt, att de svårigheter, vilka syntes göra en förbindelse dem emellan omöjlig, kunde på något sätt avlägsnas. Trots sin orubbliga tro på hennes uppriktighet måste han dock fråga sig, om hon verkligen var fri och icke bunden med oupplösliga band.

Dessa mörka tankar kunde dock icke undanskymma denna underbara dags lyckliga upplevelser vilka kommo hans ögon att lysa med en glans som eljes icke fanns där.

Så tydligt stod glädjen att läsa i hans ansikte, att sir George Paradine, som framemot aftonen händelsevis träffade honom utanför posthuset, fann sig föranlåten att med en ironisk blick säga:

— Det är en trevlig trakt det här, doktor Mallory.

— Ja, svarade den tilltalade utan att låtsas om att han förstod undermeningen. Det var tydligt att baroneten sett Lilith och den unge läkaren vid deras ömma tete-a-tete.

I själva verket hade sir George icke blott sett dem utan även grundligt förargats över vad han såg. Lilith var en mycket vacker flicka, som ensam uppvägde traktens alla övriga skönheter tillsammans, och det gick honom hårt till sinnes, att ha blivit tillbakavisad av henne.

Den pikanta omständigheten att han kände hennes historia bättre än någon annan där på trakten tillika med det förhållandet att hon så demonstrativt undvek honom gav ökad intensitet åt det intresse, varmed baroneten omfattade hennes person.

Det förargade honom, att den unge, ståtlige läkaren, trots mottagna varningar, kommit på en långt förtroligare fot med Lilith är vad det lyckats honom själv. Han erfor plötsligt en stark lust att draga fördel av den kunskap han ägde om hennes person för att undantränga Mallory från den förtroendeställning han tydligen intog. Det harmade honom, att han med sina häntydningar om den unga flickans förtid av allt att döma endast gjort henne dubbelt intressant i Mallorys ögon.

Sir George gick så långt i sin iver, att han uppgjorde de sinnrikaste planer för att få till stånd ett möte med Lilith. Då de gång på gång misslyckades, greps han av ursinne. Det låg i öppen dag att den unga flickan med flit undvek honom, under det att hon med nöje mottog doktor Mallorys uppvaktning.

Sir George bestämde sig slutligen för ett djärvt schackdrag och begav sig helt enkelt på visit till Old Court. Sedan han frågat efter fru Ames och fått till svar, att hon ännu var fängslad vid sitt rum, undrade han, om han icke kunde få tala med fröken Ames.

Betjänten visade sir George in i salongen och gick ut i trädgården för att leta efter sin unga härskarinna, men just då han skull öppna trädgårdsdörren, hejdades han av fru Ames, som oförmodat uppträdde på skådeplatsen.

— Säg till sir George, att fröken Lilith inte är hemma, sade hon.

— Men han har säkerligen sett henne från fönstret, anmärkte Bletchley.

— Det betyder ingenting. Gör som jag säger.

Innan betjänten hann göra ytterligare invändningar, gled fru Ames ut i trädgården och vinkade till sig Lilith, som stod ute på gräsplanen.

Bletchley återvände till salongen och lämnade sir George det besked, som fru Ames lagt i hans mun.

Under tiden hade Lilith fått sikte på den lilla skröpliga gestalten. Glad över tillfället att få tala med modern, som under de gångna dagarna hållit sig fullständigt isolerad, skyndade hon fram till henne.

Så snart fru Ames var säker på att det fruktade mötet mellan sir George och dottern var avvärjt, försökte hon emellertid att obemärkt smyga sig undan, men hejdades av Lilith: — Vänta ett ögonblick, mamma. Jag vill och måste tala med dig.

Fru Ames hade redan hunnit in genom den åt trädgården vettande villadörren, vilken icke syntes från salongsfönstren.

— Inte nu. Jag är trött — jag är sjuk. Låt mig vara i fred, bad fru Ames.

Hennes svaga skälvande röst talade i själva verket om trötthet och svaghet. Men Lilith var omedgörlig. Hon var under vanliga förhållanden eftergivande och lätt att leda, men ibland kunde hon visa lika stor envishet som modern, vilket inte ville säga litet. De försök hon under senaste dagarna gjort att få en förklaring av modern, en redogörelse för vad som förefallit mellan henne och sir George hade alla avvisats. Nu ville hon ha besked.

Hon lade sin starka arm om den lilla skröpliga varelsen och ledde henne tillbaka till sovrummet. Här försökte fru Ames göra sig henne kvitt, men Lilith slog sig lugnt ned i en stol vid fönstret, under det modern lät sig falla ned på divanen.

— Nå, mamma, låt mig nu veta vad sir George Paradine sagt för något till dig och varför du inte vill tillåta mig att tala med honom?

Den lilla damen skälvde som ett asplöv. Men alla hennes försök att slippa svara genom att skylla på trötthet och missnöje eller genom att be om anstånd, tills hon hunnit bli litet starkare voro förgäves.

— Jag ber bara om en helt kort redogörelse, förklarade den unga flickan lugnt. Jag vill och fordrar att få veta vad allt detta betyder. Sedan ditt samtal med sir George är du oigenkänlig i ditt förhållande till mig. Jag har förgäves sökt utfundera vad han sagt, som kunnat framkalla en sådan förändring hos dig. Jag har väntat, att du av egen fri vilja skulle förklara saken för mig, men då du tydligen inte tänkt att göra det, fordrar jag nu att få rent besked.

Under det Lilith talade lade hon märke till, att moderen var rov för en häftig sinnesrörelse — hon satt med nedslagna ögon och vred nervöst sina smala händer.

Men om hon hoppades, att Lilith skulle lämna henne i fred för vidare frågor, så misstog hon sig.

(Forts.).

——::——

KVINNORNAS TIDNING

N:o 34. 4:de årg. 24 Augusti 1924.

Annonspris: Textsida 25 öre pr mm.
» sista sidan 20 öre p· mm.
Längre annonsering rabatt.

Utkommer varje söndag.
Utgivare och redaktör: INGEBORG DAHLLÖF. För annons- och ekonomiavdelningen: EDITH RICKBERG.
Redaktion och expedition: *Vallgatan 27, Göteborg.* Tel. 18070.

Prenumerationspris:
Helår Kr. 6:—. 1/2 år Kr. 3:50. 1/4 år Kr. 2:—.
Lösnummer 15 öre.
Centraltryckeriet, O. Ericson, Göteborg 1924.

Eftertryck tillåtes gärna om "Kvinnornas Tidning", med hela namnet utsatt, angives som källan.

INNEHÅLL.

——::——

Utlandskrönika i sammandrag.

Londonkonferensen har nått sitt uppställda stora mål — en allmän överenskommelse i skadeståndsfrågan har undertecknats!

Betydelsen av denna händelse kan knappast överskattas. Man har härmed vunnit själva förutsättningen för återupprättandet av normala förhållanden mellan de europeiska staterna — vi gå mot en ny arbetets, och, låt oss hoppas det, även en samförståndets och fredens æra.

Att förhandlingarne i London drogo så lång tid som skedde berodde på svårigheten att uppnå en överenskommelse om den militära utrymningen av Ruhr. Det tyska kravet på en omedelbar evakuering avvisades obönhörligt av den franska delegationens chef, Herriot, som fordrade en frist av ett helt år, detta av hänsyn till det franska folkets känslor. Herriots synpunkt fann ett om än på sina håll motvilligt stöd hos de övriga allierade delegationerna, och den tyska hade under sådana förhållanden ingenting annat att göra än att böja sig.

Det är dock möjligt ja, troligt, att utrymningen av Ruhr kommer att vara ett fullbordat faktum långt före den angivna tidsfristens utgång. MacDonald, Englands statsminister, har i ett öppet brev till sin franske ämbetsbroder uttalat en bestämd och helt säkert tungt vägande önskan i denna riktning. Man tror också, att den franska delegationen så envist fasthöll vid ockupationen mindre av hänsyn till det franska folkets nationella stolthet än för att tillförsäkra Frankrike ett dyrbart bytesobjekt vid de förestående underhandlingarne om en fransk-tysk handelstraktat.

För att få gällande kraft måste Londonöverenskommelsen vara ratificerad av tyska riksdagen före den 30 aug.

Besinningstiden måste betraktas som knappt tillmätt, då man vet vilket starkt motstånd mot det framlagda fredsförslaget man har att räkna med i tyska riksdagen från de båda högerpartierna, de tysk-folkliga o. de tysk-nationella. Det antages dock, att händelserna skola taga en lycklig utveckling och riksdagen underteckna Londontraktaten som, hur betungande dess bestämmelser än äro, dock lyfter det tyska riket ut ur dess isolering och tillförsäkrar det möjligheten att erhålla ett stort internationellt lån, livsbetingelsen för dess industri.

Trots den sura min en del franska tidningar visa kommer med tämligen stor visshet både deputeradekammaren och senaten att godkänna Herriots arbete genom att ge honom ett glänsande förtroendevotum.

Upprorsrörelsen i Egyptiska Sudan synes vara av rätt allvarlig art. Genom en traktat av 1899 skall landet anses som gemensam engelsk-egyptisk egendom. Det ligger dock i sakens natur, att Storbritannien betraktar sig som rikets verklige och ende herre och icke godvilligt frånträder denna ställning.

För övrigt berättas om en allmän infödd jäsning i Nordafrika, i Egypten mot England och i Marocko mot Frankrike och Spanien.

Folkförbundsrådet sammanträder inom kort i Genève. Mötet blir märkligt i så måtto, att både Englands och Frankrikes statsministrar komma att deltaga däri. Även Italiens diktator, Mussolini, har anmält sin ankomst.

Rådet skall enligt förljudande behandla bl. a. frågan om Folkförbundets övertagande av den militära kontrollen över Tyskland.

Enligt meddelande från Italien har man nu funnit liket efter den av en del fascister mördade socialistledaren Matteotti. Som bekant har mordet fått tjäna som förevändning för ursinniga socialistiska attacker, även från andra länder, på den italienska fascistregeringen och framförallt på dess chef Mussolini. Det gör under sådana förhållanden ett gott intryck, att den mördades änka i ett öppet brev riktar en vädjan till det italienska folket att icke utnyttja hennes mans död för politiska ändamål och partistrider. Hon uppmanar i stället nationen till enighet och fred.

——::——

Kvinnan.

Känsliga öron äro hos flickor liksom hos hästar tecken till sundhet.

Jean Paul.

*

Dagen uppgår över kvinnans liv på jorden, den trånga dalen vidgas och stigarne bli allt flera; det skall bli rum, arbete, levnadsglädje nog för alla, som redligt söka och vilja.

Fredrika Bremer.

*

Kvinnan söker ett hjärta, icke njutning. Hon är kysk i djupet av sitt väsende och endast hon vet vad blygsamhet är.

R. Hamerling.

*

Det är obestridligt att Gud skapat kvinnorna endast för att tämja männen.

F. M. A. de Voltaire.

——::——

Ett besök hos Selma Lagerlöf.

Av *STELLA RYDHOLM.*

Det duggade smått, då vi på uppblötta bivägar sökte oss fram till Mårbacka över Östra Emtervik. Vi hade övernattat i det vackra Sunne, besett några av de välkända gårdarna kring "Lövens långa sjö" och skulle inom ett par minuter välkomnas av Gösta Berlings författarinna. I den långa björkallén smattrar regnet mot den uppspända sufletten på vår lilla Citroen, och just då vi få gården i sikte, det enkla renstilade, återuppståndna Mårbacka, hörs en påfågels gälla skri — en första originell välkomsthälsning, ett annonserande för dem där inne, att det kommer främmande till gårde. Och där på den rymliga stentrappan med sina fem par dubbla pelare står Selma Lagerlöf och hälsar oss leende och fåmäld.

Klockan är blott ett, men middagen serveras vid denna tid, och vi träda in i den hemtrevligaste matsal man gärna kan tänka sig! Vita rococomöbler med storrutigt blått och vitt sommaröverdrag, på det vackert dukade bordet en ovanligt praktfull vit glocksin, inbjudande vita gungstolar i två hörn av rummet. Efter middagen, som avslutas med delikata jordgubbar ur trädgården bjudes kaffe i den stora salongen intill salen och samtalet får en intimare karaktär, jag glömmer att se på rummets alla vackra detaljer och lyssnar istället till vår värdinnas ovanligt behärskade, sonora stämma. Jag undrar, hur det kan komma sig, att det aldrig i någon skildring av eller intervju med Selma Lagerlöf talas om de två saker, som tyckas mig så betecknande: rösten och ögonen. Det lär finnas fler i den Lagerlöfska släkten, som äger denna vackra, skolade, djupa stämma, som hos Selma Lagerlöf dessutom har något av ungdomlig klang över sig.

Då vi senare gå husesyn och stå framför ett nyligen färdigblivet porträtt i olja av författarinnan i den vackra, stora salongen i övre våningen, slår mig just blicken. Det är en ganska gammal, gråklädd, lite trött kvinna, som sitter framåtlutad. Hennes uttryck är allvarligt, nästan tungt — men ögonen skåda fjärran in i drömmens och fantasiens värld. Vad se de? Jag glömmer allt omkring mig och förstår plötsligt, att det centrala i detta porträtt, det som intresserat konstnären så mycket, är just blicken, den drömmande, inåtvända, vackra syner skådande blicken. Jag står försjunken i tankar inför porträttet, då Selma Lagerlöf manar oss att gå vidare in i det originella, längs husets hela långsida löpande biblioteket. I sanning ett rum för en författarinna, ett unikt, måttfullt, vackert, rofyllt rum med ljuvlig utsikt över det vackra värmländska landskapet, som tyvärr fortfarande döljer sin charm under regnets sorgedok. Ett rum med i väggen infällda bokhyllor utan överflöd på dyrbara band, med en ottoman för vila, ett rymligt skrivbord för arbete, vackra dekorationer för ögat, lugna färger för sinnet. Här rinna eftermiddagens timmar så förunderligt snabbt, här gå tankarna och orden långfärd till all världens olika länder och folk, företeelser och öden. Här erfar jag hur intensivt skarp och vaken den drömmande blicken kan bli, vilket levande intresse Selma Lagerlöf har för allt som lever och rörs, vilken kännedom om dagens brännande frågor, tidens stora spörsmål.

Då klockan nalkas fem serveras kaffe och då vår värdinna sedan vilar en stund passa vi på att se oss om utomhus med Mårbackas präktiga husföreståndarinna, fröken Lundgren, som ciceron. Vi undra, om det ej blir ensligt ibland på den så avsides liggande gården! Fröken L. ler ett nästan beklagande löje och vi få en liten inblick i världsryktets nackdelar. Man kan verkligen ej tala om ensamhet i samband med Mårbacka.

Fröken L. berättar, hur turister vissa tider formligen översvämma gården. Innan den nödfallsutvägen att delvis avspärra huvudbyggnaden måste vidtagas, kunde det hända, att nyfikna resenärer kommo ända fram till fönstret och tittade in då man satt till bords! Eller att folk ogenerat gingo omkring i trädgården och beságo huset från alla håll och kanter. Många dagar under sommaren kunde bilarnas antal räknas upp till fyrtio. — Så det kan sannerligen inte kallas ogästvänligt, att de måste hålla sig i utkanten av området, ty, skulle Selma Lagerlöf i sitt hem ta' emot alla turister, som komma, så kunde hon lika gärna först som sist lägga ned sin verksamhet som författarinna: hennes dagars lugn skulle då få en bråd ända. Vem har satt sig riktigt in i de ett författarrykte åtföljande svårigheterna! Hur förfärligt, att aldrig kunna vara incognito, att aldrig kunna företa en resa utan reporters och kameror vid närmaste anhalt! Alltså: ensligheten på det undangömt belägna Mårbacka är en myt: hit söka sig folk från världens alla hörn, hit komma föreningar, skolklasser, enskilda svenskar och utlänningar för att träffa den beundrade författarinnan och se hennes vackra hem. Och kanske innebär hennes någon gång kritiserade och missuppfattade "reserverade hållning" något av en nödvändig skyddsmur mellan världen och henne!

Det var roligt att se Selma Lagerlöf så frisk, så fylld av arbetsglädje och arbetslust. Ty för henne har just arbetsglädjen varit det största i livet. Att göra sitt land heder genom ett gott arbete, det tror jag man skulle kunna sätta som mått o för hennes liv och leverne. Hennes verks gestalter tyckas leva ett intensivt, verkligt liv i hennes tankevärld, innan hon fäster dem på papperet, hennes själ vimlar av intryck, bilder, syner, människoöden. Det är som om hon med öm och varsam hand ur detta levande bildmateriel, toge fram och utformade de olika karaktärerna, hon lever med sina gestalter, lider och gläds med dem, och kanske är det därför hon förmår meddela dem till läsaren på det *säregna* sätt, som betecknar det bästa hon skrivit.

Denna dag på Mårbacka i den rofyllda atmosfären med det stilla sommarrägnets vemodiga stänk mot rutorna, i detta ovanligt lite utstyrda och praktfulla, men så mycket mer förfinade och trevliga hem, vars värdinna, behärskad och lugn till det yttre, då och då låter en glimt av sitt rika inre liv stråla fram gärna färgad av en stillsam, torr humor, detta allt, står nu efteråt fram som ett minne, som sent skall förtona, vars alla inslag länge skola bjuda tanken en vacker, stämningsfull tillflykt.

——::——

Höstmoln.

Hon kom upp på redaktionen, den gamla damen. Inte för att beklaga sig utan endast för att berätta sina svårigheter och möjligen få ett råd, en anvisning på någon utväg.

Hennes historia var på intet sätt märkvärdig. Liknande hör man just nu berättas från många olika håll. Vanligen får man dessa historier ur andra och tredje hand av personer, som själva icke äro direkt berörda av saken. Det hela befinner sig på så stort avstånd, att man inte får någon klar uppfattning av hur mycket det verkligen kan gälla, vilka stora livsvärden som kunna stå på spel.

Men här är den berättande själv implicerad, här är det fråga om egna vitala intressen, om en motgång, vilken hotar att utveckla sig till en olycka!

Vad rör det sig om? Ack, endast om en uppsägning till avflyttning från bostaden, tidens mest fruktade jobspost. Den har kommit oväntat, plötsligt, utan att slaget kunnat avvärjas.

— Vi måste flytta, säger hon med lågmäld, vibrerande stämma, färdig att slå över i en snyftning. Vi *kan* inte flytta. Vi kan inte flytta till de enda lägenheter, som stå till buds, i stadens utkanter eller ännu längre bort. Min man måste bo nära sin arbetsplats — som nu. Han börjar flera gånger i veckan sitt arbete kl. 2 på natten. Han är klen, han har svårt att gå. Hur skall han komma in till stan därbortifrån? Vid den tiden gå inga spårvagnar. En flyttning till utkanten tvingar honom att lämna tjänsten, gör honom arbetslös, utan inkomst. Och *jag* — hur skall jag kunna — hur skall jag *kunna* —

Hon börjar tala om den bostad, där de nu bott i tjugofem år. Hennes tanke genomlöper denna långa tidsrymd. Hon berättar hur väl hon trivts, hur nätt hon fått allt ordnat, vilket vackert litet hem det blivit.

Och nu —

Det är som om en stor trötthet fölle över henne, som om hennes kraft vore slut. Nej, hur skall hon äga styrka att rycka upp sina bopålar, att flytta allt det som i tjugufem år utgjort hennes vackra lilla hem ned på flakvagnen för att forslas till ett magasin eller till en nödbostad i utkanten. Hur skall hon kunna slå rot därborta, hur skall hon kunna trivas i denna främmande miljö?

— Jag lider så mycket av värmen, säger hon plötsligt, under det att hon far med näsduken över ansiktet, som trots dagens kyla badar i svett.

— Det är nog klenhet, föreslår hon själv. Jag sover så dåligt, fast jag är mycket, mycket trött. Det har varit så ända sedan maj — då kom uppsägningen. Jag kastar mig rolöst av och an i sängen, och så slumrar jag in frampå natten. Men strax vaknar jag med en förfärlig ångest åt hjärtat. Vad är detta? Men vad är då detta? Varför känner jag en sådan ryslig ängslan? Så *minns* jag — ja, så minns jag! Alltsammans står för mig. Vi äro uppsagda, vi skall lämna vårt lilla hem, vi skall flytta — —. Sen går det ju inte att somna igen.

Åter springa svettdropparna fram på hennes panna.

— Att det inte finns någon lag, som kan hjälpa och skydda i ett så ömmande fall som detta, säger hon i rådvill ton. Det måste vara något fel med lagarne — — —

Men skulden ligger inte där utan hos den människa som här så vårdslöst handskats med andra människoöden.

Nu är frågan — göres sådant ostraffat? Även om de jordiska lagarne i ett fall som detta ingenting ha att anmärka, så finns det en annan rättvisa att räkna med, en rättvisa som utkräver lika för lika. Vi se icke hur hon arbetar, vi veta icke hennes tid, endast att hon skipas. Guds kvarnar mala kanske långsamt men de mala säkert.

Stilett.

——::——

Vad är förtal? Att det beteckna riktigt
Är ej så lätt. Det byter ofta skinn,
Fördöljer sina drag i mask försiktigt
Och kryper hälst i djup förklädnad in,
Men knappt för någon livets väg var lång,
Förr'n han det mött blott allt för mången gång.

Oskar Fredrik.

——::——

SKANDINAVISKA KREDITAKTIEBOLAGET
GÖTEBORG - STOCKHOLM - MALMÖ

Avdelningskontor över hela landet

Egna fonder Kr. 182,000,000:—

Gottgör å insatta medel högsta gällande ränta

Telegramadress "Kreditbolaget"

Hemmets tidning
— är —
Göteborgs Aftonblad

Särskild, omväxlande avdelning för kvinnan och hemmet.
I varje nummer, värdefulla artiklar i olika frågor, berättelse, följetong, kåserier.

Pr kvartal 7.50 fritt hemburen.

Lösnummerpris 10 öre.

Brand- och Livförsäkrings-Aktiebolaget
SVEA
Göteborg.

Har Ni något
att sälja, köpa, hyra ut eller byta, så annonsera det i
Göteborgs Morgonpost
Morgonens förnämsta annonsorgan

Söker Ni någon
tjänare, våning, plats eller annat, så annonsera det i
Göteborgs Morgonpost
Göteborgs största morgontidning.

(Inf. gen. Göteb. Tandläkaresällskap)
Tandläkare Anne-Marie Heijde
Vasaplatsen 1. Telefon 15500.
Rådfrågning: Vard. 1/2 2—1/2 3, övriga tider efter avtal.

Mammorna och scoutrörelsen.

Det händer mycket ofta, att mödrarna icke känna till vår tids största ungdomsrörelse, scoutrörelsen, eller att de på grund av olika skäl inte tycka om den och därför äro angelägna att hålla sina barn utanför densamma.

Det säges, att ungdomen drages från hemmet genom den ifrågavarande rörelsen, och att den i scoutlivet löper allvarlig fara att taga skada till sin karaktär genom påverkan av dåliga element inom rörelsen, särskilt farligt om det återfinnes bland den mognare ungdomen, ur vars krets ju ledarne tagas.

Till tjänst för mödrarne och även andra intresserade vilja vi belysa dessa frågor genom att här nedan återgiva en förklaring av den engelske generalen Baden Powell, scoutrörelsens upphovsman och beundransvärde organisatör och högste ledare.

— Scoutsporten, säger han, betecknas av många entusiastiska anhängare som en revolution i fråga om ungdomens uppfostran.

Så är emellertid icke förhållandet.

Den är rätt och slätt en nöjsam form av rekreation i det fria, vilken visat sig äga praktisk betydelse även i uppfostringshänseende.

Man kan säga, att den kompletterar skolutbildningen och utfyller en del luckor i densamma. Den är i korthet sagt, en skola för gott medborgarskap och dess lärомästare är *naturen*.

Vad undervisningen går ut på och det som skall utfylla de nämnda luckorna är dugliggörandet av individen *genom utvecklandet av hans karaktär, hälsa, praktiska sinne* samt — genom dessa egenskapers användning i verkliga livet — skapandet av gott broderskap.

Scouternas utveckling sker huvudsakligen genom lägersport och friluftsliv, i vilket både scouter och ledare deltaga. De sistnämnda kunna faktiskt betraktas som ett slags äldre bröder, eftersom de taga personlig del i den roliga träningen, och scouterna uppfostra sig själva och varandra inbördes.

Det är kanske just härför som scoutsporten betraktas som en revolution i fråga om uppfostran.

Det är emellertid ett faktum, att den eftersträvar något annat än vanlig skolutbildning. Dess syftemål är att lära ungdomen att leva livet och icke blott att skaffa sig ett levebröd.

Det vanliga skolprogrammet inympar på gossarna lusten att vinna premier och stipendier och framhåller som livets lycka förvärvandet av rikedom, anseende och makt. Med andra ord det predikar först och sist *egoism*.

När man betänker, hur denna egoism inympas på alla samhällslager kunna vi icke gärna förvåna oss över att vi som resultat därav hava länder, vilka sinsemellan skarpt åtskilda, äro befolkade av medborgare som samvetslöst bekämpa varandra inbördes för att komma till makten, länder med politiska partier, religiösa sekter och olika samhällslager, allt till skada för de nationella intressena och sammanhållningen.

Scoutträningen går ut på att ersätta egoismen med samhällskärleken, att till tjänst för samhället utveckla varje scout i moraliskt och fysiskt hänseende.

Jag tänker härvid inte på själva militärtjänsten; vi ha inga militära syftemål eller övningar i vår rörelse, utan jag menar de ideella tjänster en medborgare kan göra sitt land. Med andra ord: vi önska, att scouterna skola tillämpa kristendomens läror i det dagliga livet och inte betrakta dem såsom lämpliga endast för söndagsbruk.

Undervisningen sker genom exemplets makt. Gossarne ha mycket lätt för att tillgodogöra sig scoutrörelsens läror när de se dem utövade i praktiken av ledarne. Resultaten av denna träning ha, när den varit i rätta händer, överträffat alla förväntningar i fråga om utbildandet av lyckliga, friska och hjälpsamma medborgare.

Det mål dessa ledare uppställa för sig är att hjälpa icke blott de lovande gossarne utan även — och kanske framför allt — den sämre ställde gossen.

Vi önska återgiva honom livsglädjen samtidigt med många av de egenskaper och fördelar, som hans bättre ställde broder har och får, på det att även han må ha sin chance i livet.

Baden Powell framhåller därefter den ofantliga utveckling scoutbroderskapet vunnit över hela världen; man räknar f. n. 1,315,870 gosscouter och 800,000 flickscouter. Och han fäster uppmärksamheten på vad denna väldiga rörelse kan komma att betyda för fredssaken. Alla dessa ungdomar omfatta samma höga livsideal, avgiva samma löften, lyda samma moraliska lagar. Alla betrakta de varandra som syskon och försöka att komma varandra närmare genom korrespondens och efter stor måttstock arrangerade sammankomster.

Man har kallat Nationernas Förbund en själlös lagstiftningsmaskin, men ställ bakom densamma den växande vänskapsanda och välvilja bland nationernas framtida medborgare, som inneslutas i scoutrörelsen och man förlänar måhända därmed icke blott en levande själ åt folkförbundet utan skapar kanske ett ännu säkrare skydd än detta mot framtida krigiska förvecklingar mellan folken.

Realiserandet av dessa förhoppningar ligger icke utanför det möjligas gräns, om män och kvinnor vilja träda till och giva saken sitt stöd.

Samarbetet mellan oansenliga små havsdjur har skapat korallöar. Intet företag är för stort, när den goda viljan och samarbetet äro för handen.

Varje dag, förklarar Baden Powel, måste man från scoutorganisationerna avvisa ungdomar, som önska bli medlemmar av dem, endast därför att det icke finnes tillräckligt med vuxna medarbetare för deras utbildning.

Inom varje nation slumrar det den dag i dag är en mäktig känsla av lojal fosterlandskärlek och kristendom, den har ännu icke väckts huvudsakligen därför att den icke funnit möjlighet till utlösning i handling. Här inom detta glada broderskap finnas de mest storartade tillfällen för alla att deltaga i ett roligt arbete som snabbt bär frukt. Det är också värt att taga del däri, ty det ger var och en möjlighet att göra något för Gud och för sin nästa.

—::—

PÄRLOR
JUVELER
i modern infattning fördelaktigast hos
K. Anderson
Hovjuvelerare. Ö. Hamng. 41.

Modern livsåskådning.

I dessa tider av pöbelvälde och en kulturens hårdaste kamp för sin existens, söka sig själar, som törsta efter frid och medel till fullkomning i den mening, som den djupast kristliga åskådningen älskar att tro vara livets ändamål, gärna till litteratur, som med kärlek och allvar tager hithörande problem under lupen.

En bok av denna kategori är utan tvivel Ernst Mann's*) "Die Wohlthätigkeit als Aristokratische und Rassenhygienische Forderung (Finks Verlag, Weimar 1924). Det nära sambandet mellan välgörenhet, rashygien och ett aristokratiskt sinnelag anser förf. alltför litet beaktat, varför han söker avhjälpa denna brist och egga till vidare eftertanke i fem korta, ehuru innehållsrika kapitel, behandlande: I. Makten (förmågan) att göra gott. II. Konsten att göra gott. III. Dödens välgärning. IV. Välgörenhet och människokultur. V. Staten som välgörare.

En bok för dagen, som oförtövat borde införlivas med den svenska översättningslitteraturen och folkbiblioteken och göras till diskussionsämne inom studiecirklarna.

Här i sammandrag blott några av förf:s mera allmänna reflexioner ifråga om välgörenhetens utvecklingsgång. Om vi se tillbaka i tiden, så finna vi att under den tid ädla furstar med fast vilja och stark hand regerade land och riken, de gamla patriciersläkternas och adelns glanstid sammanföll med kulturens blomstringsepoker. Mecenatskapet uppstod ur kärleken till konst och vetenskap och de högsta människovärden, ur känslan av makt att också verkligen kunna fullfölja sina ädla impulser. Men otack är välgörenhetens hämsko. Genom att makten råkade i händerna på degenererade å ena sidan, å den andra välgörenheten gjordes till politik i partilidelsernas tjänst, där den ej rätt och slätt bedrevs som sport, råkade humaniteten på avvägar i det att den på bekostnad av det livsvärdiga understödde och befrämjade det undermåliga, i ren tanklöshet lade hyende under lättjan. Resultatet av dylikt välfärdsarbete in absurdum skörda vi nu i ett förvekligat, osjälvständigt och hållningslöst släkte. Nöden blir under sådana förhållanden större och större, allt under det välfärdsinrättningarna inom industrien med få undantag övergått till rena räntabilitetsfrågor. Man kan ej heller förvånas över att de rike fråga sig om de överhuvudtaget skola hjälpa, alla stå ju icke till att hjälpa. Kan över huvudtaget penningen åstadkomma effektiv hjälp? Vilka äro de värdigaste? Står lyckan, där sådan kan skapas genom materiellt understöd i gynnsammaste proportion till de härför använda medlen? Se där de frågor förf. söker besvara, skarpsinnigt belysande pro et contra, alla dock utmynnande i insikten, att de svårigheter, som stå i vägen för de mest begåvades utveckling äro en fara för ett folks framtid. Ty kultur är och förblir ett högvärdigt människomateriels kraftyttring, som följaktligen stiger och faller med individens utveckling. Vadan — att gynna vardandet o. utbildningen av levande kulturbärare är den kulturella välgörenhetens egentliga uppgift. Att ej heller denna tankegång är något för den sansade och upplyste arbetaren främmande bevisas bl. a. därutav, att liksom i den gråaste forntiden tekniken, verktyget och vapnet gav utslaget i kampen för tillvaron, så har härutinnan intet förändrats. Övervikten ifråga om folkens maktställning ger i dag gestaltningen av de sins emellan intimt förbundna krigs- och fredsindustrierna. Beundran gäller de industriorganisationer genom vilka arbetaren vinner i betydelse och makt.

Så länge anden tvingats att oavlåtligen tänka ut medel till uppehållande av livet, är det den icke möjligt att med lugn arbeta på ett konstverk eller vetenskapliga problem. Övergående nödlägen må vara nyttiga till förvärvandet av världskännedom eller för att lära sig fullt uppskatta de stunder, som förunnas en att arbeta i lugn och ro utan ekonomiska bekymmer. Men ständig materiell nöd är och förblir en hämsko för varje med skapande kraft begåvad människoande. Väl att märka att det här icke rör sig om någon vemsomhelsts vara eller icke vara — för den mångsidigt begåvade finnas tusen möjligheter att även under de svåraste förhållanden slå sig igenom — nej, det rör sig här om vida högre, den verkligt värdefulla personlighetens utveckling nämligen, möjligheters givande till att överhuvudtaget ge upphov åt de kulturella värdena.

Skarpt går författaren till rätta med begåvade personer, vilkas politiska äregirighet driver dem till att gå massans ärenden, m. a. ord underordna sin välgrundade erfarenhet och intelligens till förmån för dumheten och okunnigheten.

De två sista kapitlen skulle förtjäna att inrangeras i valpropagandan för alla partier, utgörande programpunkter, som alla tänkande människor kunde enas om i sann och ädel mänsklighets namn. Men ack! innan det sunda förnuftet åter får fast mark under fötterna dröjer det helt visst länge än. Därför än en gång — given den mognare ungdomen möjlighet att taga ställning till välgörenheten i denna mening och betydelsen av det "socialaristokratiska" sinnelagets fördelar.

Dagmar Waldner.

*) Författare även till "Die Moral der Kraft" och "Die Erlösung der Menschheit vom Elend".

NU ÄR KONSERVERINGSTID!
Köp
uteslutande
VISKAFORS
Konservburksringar
»Para 630»
De äro de bästa
SKANDINAVISKA GUMMIAKTIEBOLAGET VISKAFORS

A.-B. FERD. LUNDQUIST & Co.
för alltid på lager alla
VISKAFORS
Konservburksringar.

—::—

De voro ute på en längre biltur och hade inte riktigt reda på vägen. Skymningen föll allt tätare, och rätt som det var befunno de sig vid ett vägskäl.

— O, så förfärligt, sade den unga frun, nu vet vi ju inte alls vart vi ska fara. Det finns inte en människa att fråga — vi få sitta här hela natten.

— Det är besynnerligt, sade hennes gemål, hur litet rådiga ni kvinnor är. Vid minsta svårighet ger ni genast tappt. Nu skall jag visa dig hur en man bär sig åt i en sådan situation. Ser du den där vitmålade stolpen vid vägkanten? Gott! Det ser ut att vara en anslagstavla i toppen. Naturligtvis om vart vägarne bär, fast vi inte för mörkrets skull kan läsa inskriptionen. Nu klättrar jag uppför stolpen med min elektriska lampa i fickan och avläser anslagstavlan dess hemlighet — —

— Nå, frågade hans unga fru nyfiket, när han kom tillbaka, vad stod det för något???

— *Nymålat!*

*

Två flickor på badorten sitta nere vid stranden och utbyta tankar om varjehanda.

— Jag undrar, säger den ena, om unge Blomblad verkligen är förälskad i mig.

— Naturligtvis! Varför skulle just *du* vara ett undantag?

—::—

BLOMSTER-hälsningar
över hela jorden.
Kungl. Hovleverantör
Beställningar å blommor ombesörjes kostnadsfritt under garanti för omsorgsfullt utförande å alla platser av
Vasa Blomsterhandel
GUSTAF EKMAN
Telefon 4314 — 10365. Telegr. Vasa.
Medlem av Föreningen för blomsterbeställningsförmedling samt de internationella organisationerna F. T. D. i U. S. A. samt B—V. i Tyskland. 6000 medlemmar.
Säg det med Blommor!

Handskkompaniet
Drottninggatan 42
TELEFON 15379
GÖTEBORG
ALLTID TREVLIGA NYHETER I
HANDSKAR och VANTAR

MERKUR-TVÅLEN
skonar kläderna och händerna.
Krymper ej ylle.

Teater.

Efter att sedan tidigt i våras varje kväll med lust och gamman ha firat "Bröllopet på Solö" har Lilla Teatern nu öppnat höstsäsongen med en tysk fars "Jacobsons änka". Pjäsen — ja, en fars är ju alltid en fars, förryckt, överdriven, osannolik och Jacobsons änka utgör icke något undantag från regeln. Att publiken hade så roligt som den faktiskt hade måste tillskrivas teaterns direktris Viran Rydqvist som utförde den allt dominerande titelrollen con amore. Att stå emot hennes oförbränneliga humör kan icke ens den surmulnaste. En liten debutant Anna Greta Ericson skötte sig på ett vinnande sätt, naturlig och frimodig som hon var, behaglig och täck.

"Jacobsons änka" har endast mera tillfälligtvis lagt beslag på teatern, som i stället förväntar ett lustspel av Viran Rydqvist själv. Kan förf. ingjuta något av sin egen ande däri, torde det bli världens roligaste lustspel.

—::—

Offentliga nöjen.

Lilla Teatern.
Varje afton kl. 8.
Söndag 7 och 9.
Jacobsons änka.

Var lunchar man bäst?
Björngårdsvillan Slottskogen
1:sta kl. matsals- och konditoriservering. Musik dagligen. Fjolårets priser sänkta med 20—25 %.
Best. pr tel. 19268.
Vita Bandets Restaurant
Kungsgatan 41. - Telefon 107 89.
Slottskogen, vid stora dammen.

Är romanen dödsdömd?

Vi ha läst om romanförfattarnes prekära ställning just nu, om deras svårigheter att placera sina manuskript, om de knappa honorar förläggarne utmäta till dem. Och vi ha hört förläggarne försvara sig med klagomål över att allmänheten icke längre köper romaner.

Det förhåller sig verkligen så. Vi läsa icke i samma utsträckning som förr romaner, vi samla icke längre med stolthet och glädje in dem band efter band i våra hyllor, i våra bokskåp.

Vi läsa i stället alla dessa veckotidskrifter, som likt svampar ur jorden växt upp under de senaste åren och som bjuda på massor av lättfattliga småberättelser med skönt kolorerade bilder.

Man ropar ut dessa tryckalster på gatorna, breder ut dem i torghörnen, viftar allmänheten i ansiktet med dem, och avsättningen är enorm. För det årliga belopp man ger ut för dessa efemära alster skulle man kunna fylla en hylla i sitt bokskåp med värdefulla verk! Men tidens smak är icke sådan. Den tycker om de tunna, lätt och fort genomlästa, kortlivade tryckalstren, som man sedan kastar upp på vinden eller ner i soptunnan på gården.

Att det är så, därtill äro romanförfattarne måhända icke utan skuld.

Hilaire Beloc, skald, kåsör och essayist på det historiska området men ännu utan någon roman på sitt samvete skriver i The New Statesman om tidsfenomenet "romanens undergång":

— Jag har en dålig nyhet att överbringa till mina kolleger av det motbjudande facket: att skriva. Romanen är dödsdömd. Romanen, den lättvindigaste, den vanligaste konstformen, den minst utmejslade, den minst organiska, den som mest av alla frestar män till värdelöst pjatter och kvinnorna till att pladdra åstad — är dömd att dö.

Ni, den stora kåren av unga skribenter, som just stå redo att tömma era slaskhinkar i det befintliga romanhavet — denna nyhet måste ge er åtskilligt att tänka på. Ni kan inte skriva vers, som är trycksvärtan värd, ni vet ingenting, ni kan inte tänka, ni kan inte skriva en notis, ni kan inte bedja, ni kan inte bygga, ni kan inte måla eller teckna, ni kan inte plöja, ni kan inte rida en häst, icke manövrera en båt, ni kan inte lösa en rebus, ni kan inte timra, inte smida. — Vi kan i vart fall, svarar ni, skriva romaner! — Vad ämnar ni göra, när denna enda utväg stänges för er så som nu håller på att ske? Sälja bananer kanske? I alla fall gör jag er en tjänst, ty jag varnar er medan tid är. Det kan dröja fem år eller tolv år eller kanske till och med trettio år. Men romanen är dödsdömd!

Romanen, från att ha varit något av största betydenhet, skall bliva till intet.

Själva romanen skall fylla våra efterkommande med avsky. Blotta titeln, som från en dammig hylla varskor dem om att bakom bokryggen döljer sig detta ohyggliga, som kallas en roman, skall jaga bort dem med den outhärdliga ledans hela kraft.

Nu och då kommer måhända en roman att släppas in i auktionslokalen, därför att det på dess titelblad finnes nedkravsad en vers, som är värd att läsas, eller namnet på en segerrik general, som har ägt boken, eller en tillägnan från en förälskad, som blivit ryktbar efter döden. Men vid romanen som roman betraktad kommer ingen att vilja röra ens med en eldtång.

Men ni frågar mig: vad skall det bli av de berg av romaner, av vilka jorden tynges? Hur skall den fläcken kunna utplånas? Det rent materiella av den måste i alla händelser fortfara att finnas till?

Ni misstar er. Den stora, den bästa, den mest lyckobringande av alla moderna maskiner, papperskvarnen, tillintetgör år för år sina egna otaliga romaner. Vad det fåtal angår, som inte tillintetgöres på detta sätt, så kommer det att försvinna med hjälp av den mystiska renhållningskarl, som (*när* veta vi inte, och *hur*, veta vi inte) befriar jorden från tappade knappnålar, gamla tidningar, döda städer och politiska berömdheter — — — —

——::——

NORDISKA INDUSTRI A.-B.
TAPISSERI DETALJ
Ö. Hamng. 31. 1 tr.
N·I·A·B
Handarbeten för skolungdom
GÖTEBORG.

Den kvinnliga "faran".

En del hypoteser.

I England tilldrog sig för någon tid sedan en händelse, vilken väckte enormt uppseende.

Ett par unga flickor i en småstad ledsnade på dess enformighet och beslöto att gå ut i livet för att söka lyckan. Deras längtans mål var London, men resan dit drog en kostnad, som vida översteg deras ekonomiska förmåga. De begåvo sig i stället till en närbelägen stad och beställde en bil för en liten tur utåt landet. De hade emellertid knappast kommit ut på landsvägen, förrän de med revolvern höjd mot chaufförens huvud befallde denne att köra till London. Ordern åtlyddes, men händelsen ville, att bilen vid framkomsten till London körde mot en lyktstolpe. Färden fick därmed ett brådstörtat slut, polisen tog hand om de båda unga äventyrerskorna, vilka sedan ställdes inför rätta och fingo sitt välförtjäna straff.

Om kuppen utförts av ett par pojkar, som fått sitt förstånd omtöcknat och sina rättsbegrepp förvillade genom detektivhistorier och biobesök, skulle man icke fäst vidare uppmärksamhet vid saken, men att ett par unga eljes oförvitliga flickor kastade sig ut i ett sådant äventyr — ja, inför detta sakförhållande stod man handfallen och bestört. Är detta ett tidens tecken, frågade man sig. Är detta den nya kvinnotyp, som håller på att utvecklas och som framtiden skall få att räkna med?

Ämnet har upptagits av bl. a. den ansedda tidskriften "Weekly Dispatch", där Sir Sidney Low ägnat det en utredning.

— Det fanns helt säkert, påpekar han, äventyrslust också hos flickan av en gången tid, men hon betraktade aldrig sig själv som sin egen lyckas smed, utan knöt alltid sitt hopp om förändring, framgång och lycka i livet till giftermålet, till *mannen*. Våra dagars unga flicka har i stor utsträckning upphört att betrakta sig som beroende av mannen och tar i stället beslutsamt sitt öde i egna händer.

Dessa nya tendenser måste med tiden komma att få vittomfattande konsekvenser icke blott för kvinnorna själva utan även för männen, för samhället, för mänskligheten. En del av dem skönjas redan, om än dunkelt, och det är frestande att med stöd av dem söka teckna riktlinjerna för den nya kvinnorörelse som väntas.

Hittills har staten varit baserad på familjen, på idén att den politiska och ekonomiska makten rättvisligen tillkommer den till mogen ålder hunne manlige medborgaren, vilken står som representant och ansvarig beskyddare för kvinnor och barn. Av samma skäl har den lön, som utmätts till mannen, varit så riklig att den räckt till icke blott för hans egna behov utan även för den familj, som i regel stått bakom honom.

Det framtida samhället, som måste räkna med full jämställdhet på alla områden mellan man och kvinna, kommer icke längre att vara baserad på familjen utan på *individen*, på kvinnan i samma utsträckning som på mannen.

Blir det vanligt — och alla tecken gå i denna riktning! — att kvinnorna deltaga i arbetslivet, även hustrurna, så kommer mannen icke längre att kunna betraktas, hedras och gynnas som familjeförsörjaren. Kvinnan försörjer sig själv och, om hon är gift, bidrager även hon till barnens försörjning.

Vad kommer detta att få för följder?

Skall mannen under dessa förändrade förhållanden fortfarande kunna påräkna den tidigare höga familjeförsörjarelönen? Skall hustruns arbetsförtjänst sålunda betyda ett stort plus i familjens inkomst? Eller skall under de ekonomiska lagarnas tryck och på grund av den ökade tillgången på arbetskraft lönerna efter hand komma att pressas ner och mannens gamla inkomst komma att uppdelas mellan honom och hustrun? Hur skulle männen ställa sig till en sådan personlig inkomstreducering?

Ännu flera frågor framställa sig. Det finns arbetsområden där männen icke kunna ersättas av kvinnor och där de därför icke behöva frukta deras konkurrens, men också en mängd andra, där den kvinnliga arbetskraften är fullt effektiv och vilka områden den också, med lägre lönekrav, helt skall erövra åt sig. Hur skola männen ställa sig härtill? Låta sig godvilligt undanträngas? Och i så fall var skola de finna nya arbetsområden i stället för de förlorade?

Hur skall det gå med äktenskapet, när kvinnorna för sin framgång i livet icke längre äro i avsevärd grad hänvisade till dess möjligheter utan kunna lita till sig själva?

Den äktenskapliga förbindelsen har tidigare uppfattats såsom helgad av den religiösa och etiska känslan, men den sammanhållande kraften har dock, om man ser till saken sådan den verkligen är, varit av ekonomisk natur. Äktenskapet kommer aldrig att avskaffas, aldrig att anses för en förålderad institution, därtill har det alltför fast rot i människans egen natur, men det kommer att bli mindre varaktigt, mindre hindrande och mindre förpliktande i den mån kvinnan blir ekonomiskt oberoende och självständig.

"Spinstern", den ogifta kvinnan, är redan nu talrikt företrädd. Hennes ställning kommer att bli bättre och behagligare i den mån hon får tillträde till högre tjänster, och väl avlönade befattningar eller förmår att genom självständig verksamhet nå framgång i arbetslivet. Skall hon i och med detsamma bliva allt mera obenägen att avstå från sin frihet, att ingå äktenskap och att påtaga sig dess börda?

Skola de ogifta kvinnorna komma att bilda en allt större samhällsgrupp? Skola de, ekonomiskt välsituerade och självständiga, anlägga samma levnadsprinciper som ungkarlarne och sålunda komma att sänka samhällets moraliska nivå?

Den föreliggande frågan har även en politisk sida, framhåller Sir Sidney till sist. Kvinnorna äro i de flesta länder i majoritet. Skola de i en framtid med stöd av rösträtten tillvälla sig den politiska makten och bruka den för själviska kvinnliga intressen? I så fall skulle med visshet den manliga världen resa sig till ursinnigt motstånd och mänskligheten till alla sina tidigare vedermödor kunna lägga även en förödande kamp mellan könen. Ett sådant utslag av kvinnlig härsklystnad tror förf. emellertid icke på. Antagligen med rätta. Kvinnorna ha visserligen i en förfluten tid fått pröva på förtryck, men ingen tror väl, att mannen skulle behöva frukta en vedergällning i denna riktning av sin dotter, sin syster, sin mor?

Det förefaller därjämte som om Sir Sidney, då han utrett framtiden, helt förbisett den starka och betydelsefulla strömning inom våra dagars kvinnovärld, vilken kan betecknas med orden: "tillbaka till hemmet".

——::——

Vill Ni ha vackra hållbara Gardiner
KÖP DÅ TANGENS GARDINER
Bästa Fabrikat
Tangens Gardiner
platsens största sortering hos
A.-B. Carl Johnsson
Kungstorget.

En otacksam roll.

Fröken Jansen är privatsköterska, och då hennes specialitet är barnsängsvård, kan hon glädja sig åt att nästan aldrig vara ledig utan påtingad året runt.

Hon är mera välkommen andra gången hon gör sitt inträde i ett hem. Första gången faller hennes burschikosa väsen alla familjens medlemmar tungt för bröstet och ger anledning till konflikter, som äro svåra att bilägga.

Herrn i huset är ursinnig på henne. Han kan inte förlåta henne, att hon under de kritiska timmar, då han i skuldmedveten förtvivlan rolöst korsade rummet fram och tillbaka vridande sina händer, gav honom en uppmuntrande dunkning i ryggen, alldeles som om han i stället för att vara medspelande i en av livets tragedier närmast borde uppfattas som en farsfigur.

Det irriterade honom också gränslöst, att hon, strax efter att den lille kommit till världen, ville avlocka honom några beundrande utrop av fadersstolthet över det rödbrusiga, apliknande väsen, som så när kostat hans lilla tappra söta hustru livet.

Husassistenten, som betraktar tillökningen i familjen såsom en personlig förolämpning, säger i regel upp sig efter en vecka och underlåter icke att ge fröken Jansen en del av skulden, emedan denna ökar oron i det förut så stilla, barnlösa hemmet genom att gå och rota i köket och begära uppassning bittida och sent.

Far- och mormödrar samt fastrar och mostrar uppträda genast i samlad flock som fröken Jansens svurna fiender. Hennes järnhårda principer i fråga om modern barnavård stämpla de som ansvarslös viktighet, vilken kommer att få till följd, att det stackars barnet antingen dör av svält eller skriker ihjäl sig.

Och mitt på denna gungande grund ligger den stackars nyblivna mamman, som mer än någonsin har behov av lugn och harmoni och som nu måste gripa in som fredsmäklare, ehuru icke heller hon kan försona sig med fröken Jansens något robusta humör och alltför fackmässiga sätt att uppfatta denna så enastående familjetilldragelse. Vad hon har särskilt svårt att förlåta henne är att hon omedelbart efter den plågsamma historien var så otroligt taktlös att göra häntydningar om "nästa gång".

Den äkta mannen räknar dagarna och timmarna, tills huset skall befrias från den retsamma barnsängssköterskan, som varken äter, går, sitter eller sover honom till lags, och den lilla frun, som genom mannens obehärskade motvilja

---

(Eftertryck förbjudes).

Lilith.

ROMAN

Av Florence Warden.

Auktoriserad översättning av *Margareta Heijkel.*

17

— Jag skall gå min väg så fort du talat om för mig vad Sir George har sagt, förklarade den unga flickan vänligt men bestämt.

Med en plötslig energi, som på ett överraskande sätt stred mot hennes förklaring, att hon var för klen för att kunna tala, satte sig fru Ames upprätt på divanen.

— Eftersom du tvingar mig att berätta vad jag helst önskade förskona dig från att höra, så vill jag säga dig, att Sir George Paradine yttrade sig om dig och mig som om vi vore äventyrerskor. Han är varken ridderlig eller barmhärtig. Jag vill inte för något pris i världen att du utsättes för hans oförskämdhet.

Lilith såg på sin mor med en så fast blick, att denna slog ned sin.

— Är det allt, frågade den unga flickan med ett egendomligt tonfall.

— Ja, svarade fru Ames utan att se upp. Är det kanske inte tillräckligt?

Lilith måste inför sig själv förneka, att vad som berättats för henne kunde anses som en tillfyllestgörande förklaring till moderns underliga uppträdande och till hennes ängsliga omsorg att hindra ett sammanträffande mellan dottern och Sir George.

Lilith satt tyst under några minuter. Därefter frågade hon:

— Du fick ett brev i morse?

Hon uttalade dessa ord med ett tonfall, som hade det varit fråga om en anklagelse.

Fru Ames nickade utan att svara.

— Från vem?

— Det vet du lika väl som jag.

Det inträdde en lång stunds tystnad, vilken fru Ames slutligen bröt genom att med låg stämma fråga: Önskar du sammanträffa med honom?

— Nej! svarade Lilith kort.

Åter tystnad och därefter ett harmset utrop av fru Ames:

— Det är den där doktor Mallorys skuld alltsammans!

Liliths röst var hård och kall, då hon svarade.

— Han står helt och hållet utanför den här saken. Var lugn, jag skall hålla mitt ord — men jag vill inte träffa honom.

Fru Ames återvann med en kraftansträngning sin självbehärskning och försökte att tala i samma lugna ton som dottern.

— Du krossar hans hjärta.

— Men *mitt* hjärta — har det ingenting att betyda? frågade Lilith kort.

Fru Ames svarade icke genast utan lutade sig tillbaka mot divanen med slutna ögon och nervöst darrande läppar.

Lilith gjorde en rörelse som för att resa sig. Då gled den lilla gestalten ned från divanen, och innan Lilith kunde förhindra det, låg modern snyftande vid hennes fötter.

— Mamma, gråt inte, utbrast den unga flickan förfärad över detta oväntade utbrott. Vad är det? Är du rädd? Vet du inte att du kan lita på mig? Vet du inte att jag vill göra allt för dig, vad det än må kosta mig.

Men det allvar, med vilket den unga flickan talade, tycktes endast öka moderns förtvivlan. En krampaktig gråtparoxysm skakade den lilla bräckliga kroppen.

— Res dig upp, mamma. Det är förfärligt att se dig ligga så där. Lilith försökte hjälpa henne upp, men fru Ames skakade på huvudet.

— Nej, låt mig vara där jag är. Du är så ädel, så god mot mig, att jag inte är värdig att blicka in i dina ögon. Lilith, hav förbarmande med mig! Du är den bästa dottern en mor kan önska. Gud löne dig för allt vad du gjort, för allt vad du lidit. Må du bli så lycklig som du förtjänar. Det ber jag dag och natt. Kyss mig, Lilith, kyss mig och förlåt mig om jag plågat dig, förlåt mig! Du vet ju att jag älskar dig.

Den unga flickan reste upp modern utan att egentligen svara på hennes lidelsefulla utbrott. Hon kände sig förvirrad och mindre rörd av dessa ömhetsbetygelser än hon skulle varit för några dagar sedan. Fru Ames tycktes ana detta och tillkastade dottern en förstulen blick.

Men Lilith var nu lika ivrig att lämna modern, som denna för tio minuter sedan varit att bli kvitt dottern. Den unga flickan ringde på Simmonds, överlämnade modern åt hennes omsorg och gick ut ur rummet. Fru Ames följde henne med ängsliga blickar till dörren. Hennes läppar öppnade som för att säga något, men icke ett ljud hördes.

Också Simmonds såg ängsligt efter den unga damen. En hel del underliga rykten hade under de senaste dagarna nått fram till tjänstfolksregionen på Old Court, och Simmonds smickrade sig med att vara den bäst underrättade.

När Lilith lämnade rummet, var hon ett rov både för nyfikenhet och misstro. Det var något i moderns hållning och uppträdande som föreföll henne nytt och främmande, ja, misstänkt. Hon började luta åt åsikten, att modern mindre ville skydda henne för ett obehagligt möte med Sir George än förhindra, att hon finge reda på vad som förefallit mellan denne och fru Ames.

Hur tillgiven Lilith än var sin mor och hur fogligt hon än brukade rätta sig efter hennes vilja, hade hon nu en känsla av att ha blivit orättvist behandlad. Hon hade dock rätt att begära att få veta även det värsta, som sades om henne, och hon var övertygad om att modern just undanhöll henne detta. Sir George Paradine hade tydligt visat, hur ivrig han var att få träffa henne, och modern hade visat lika stor iver att förhindra ett sådant sammanträffande.

Då Lilith öppnade dörren till sitt eget rum hade hon bestämt sig för att ge Sir George det möte han ef-

A. LUNDBLADS
Begravningsbyrå
REKOMMENDERAS
Kungsgatan 12. Göteborg.
Tel. 11045, 776 ank. bostaden.

Sänd Eder **Tvätt** till
Tvättanstalten Västkusten
Vegagatan 46. Göteborg. Tel. 44443.
Omsorgsfullt arbete. Snabb leverans.

Varje förståndig husmoder
använder
Pellerins Margarin
i hushållet

blir allt nervösare i fråga om vad fröken Jansen med obruten handlingskraft företager sig, längtar också efter att bli henne kvitt. Ända tills hon kommit ur sängen — ty då inträder en våldsam sinnesändring — fröken Jansen blir plötsligt den människa, som hon minst av alla kan undvara. Själv är hon ju ännu för klen och oerfaren och bortkommen för att på egen hand kunna styra och ställa med den lille.

Med bävan lyssnar hon efter telefonen, vilken när som helst kan rycka den oumbärliga fröken Jansen bort från hennes svaga sida och bort till en ny barnsäng.

Och plötsligt, oväntat, så som de olyckor man länge fruktat likväl alltid till sist komma, höres en dag olycksbudet.

Fröken Jansen måste till en ny patient, som också väntar sitt första barn, och som har krav på att hänsyn tages till hennes belägenhet.

— — —

Hon står där mitt i rummet i en civil blå tailor-made och i handen en skinnväska, hennes ”byrå”, som hon själv kallar den, symbolen på hennes rolösa flackande från vård till vård, till de samma och samma för familjerna så viktiga tilldragelserna, vilka de begära att hon skall tillmäta samma betydelse.

Detta eviga kretslopp, som fröken Jansens liv rör sig i, står plötsligt klart för den unga modern, och i sitt hjärta gör hon henne avbön för att hon någonsin förebrått henne att hon icke visade tillräcklig medkänsla, då lillen gjorde sin entré i världen.

Hon slår armarna om halsen på fröken Jansen och tackar henne för allt vad hon varit för henne och utbeder sig ivrigt hennes ovärderliga hjälp ”nästa gång”.

Och oberörd som fröken Jansen en gång gjorde sitt inträde i hemmet avlägsnar hon sig nu därifrån för att ge sig i kast med ett nytt fall.

Ella Melbye.

(Nationaltidende.)

——::——

Idealet av en äkta man.

Fråga hundra unga flickor, hur de anse, att en idealisk äkta man skall vara beskaffad och svaren få hundra nyanser. Men fråga en gift kvinna, som redan firat sin silverbröllopsdag, och hon skall utan att behöva leta efter svaret nämna den egenskap, som framför alla andra är ägnad att göra en man till den bäste bland följeslagare genom livet: *en aldrig svikande medkänsla.* Har han denna egenskap, är det rätt oväsentligt vad han för övrigt är, vad han äger och vad han gör. Ty sympati är den nödvändiga förutsättningen för att en kvinna skall kunna känna sig lycklig. Det är med hänsyn härtill obegripligt, att männen i allmänhet, även då de hålla av och sätta värde på sin hustru, äro så njugga att visa detta ömma intresse, denna vänliga medkänsla, vilka för en hustru äro livets högsta goda och största glädje.

Vet en kvinna, att den man hon älskar deltar i hennes bekymmer, mista de sin bitterhet, och hon bär dem med glatt mod, men märker hon däremot, att hennes sorger lämna mannen oberörd eller endast väcka hans otålighet, synas de henne dubbelt svåra, hennes sinne förbittras och hon blir otålig, retlig, olycklig och — obehaglig.

En ung flicka gifter sig t. ex. med en man i rätt knappa förhållanden och går sålunda till mötes ett arbetsamt och på försakelser rikt liv. Om utom kärleken hos mannen även finnes den ömma medkänslan för hustrun, om han värderar hennes arbete, om han är henne tacksam för att hon glatt försakar de nöjen, de vackra kläder hennes ungdom så naturligt längtar efter, så skall hennes fattiga strävsamma liv dock synas henne lyckligt och fullt av glädjeämnen. Om han ömt viskar i hennes öra, att han önskade, att han kunde smycka henne som en drottning, att han skulle vilja omgiva henne med allt skönt och vackert för att ytterligare förhöja hennes egen skönhet, skall hon rörd och tacksam försäkra honom, att vackra kläder och sådant ingenting betyder för hennes lycka, och att hon gärna försakar det alltsammans endast för att få framleva sitt liv vid hans sida.

Men — som livet dagligdags visar — är detta icke den äkta mannens ”sätt” att ta saken. Hans sätt är att i stället bagatellisera hustruns bekymmer, att skaka dem av sig, att icke vilja veta av dem. Han anser sig tydligen därigenom lättast kunna överskyla det obehagliga faktum, att han i kampen för tillvaron icke lyckats erövra åt sig en i ekonomiskt hänseende tillfredsställande position. Han vill icke för sig själv och ännu mindre för sin hustru erkänna, att hennes liv är alltför strävsamt och glädjefattigt. — Kära vän, skämtar han, det är väl inte något arbete i egentlig mening att gå här hemma och pyssla lite med barnen och med matlagningen — det är ju kvinnans bestämmelse och det som utgör hennes lycka. Då skulle du pröva på hur det känns att vara anställd hos andra och gå med en piska över sig, som jag får göra.

Med hänsyn till den för kvinnan så viktiga klädfrågan begår den äkta mannen många försyndelser, ägnade att förbittra hustruns liv. I stället för att i hennes öra viska ömma ord om hur härligt han skulle vilja smycka henne, anstränger han sig formligen för att överbevisa henne om, att hennes gamla omoderna kläder äro goda nog åt henne och ännu länge kunna göra tjänst. — Kära vän, säger han, du är ju inte längre en ung flicka utan en gammal förståndig människa. Som min hustru bör du naturligtvis kläda och pynta dig bara för mig, och jag finner dina kläder snygga och propra och fullt ut tjänstdugliga. Omoderna? Vad skulle det nu göra?? Du är väl ingen modedocka heller? Och vem tror du observerar hur du är klädd?

När den äkta mannen på detta sätt talar visdomens ord till sin dåraktiga lilla hustru kan han i sak hava fullkomligt rätt. Hans ord kunna innehålla den största sanning, vilket emellertid icke hindrar, att de även innehålla den största dårskap.

Han talar på detta specifikt manliga sätt i full förvissning att hans präktiga lilla föredrag skall kraftigt bidraga till att göra hustrun nöjd med den levnadslott, som blivit henne tilldelad, och att hålla hennes anspråk nere.

Vinner han sitt syftemål? Nej! Hans nyktra syn på saken ter sig för hustrun endast som brist på medkänsla, som hårdhet och likgiltighet, hans kloka kalla ord väcka icke till liv förnöjsamheten i hennes sinne, men väl dess diametrala motsats, bitterheten och missnöjet. Och därmed äro han och hon inne på den väg som i tidens fullbordan leder till äktenskaplig olycka.

En gammal saga talar om en magisk ört, som kunde göra den tyngsta börda så lätt, att den kändes endast som en fjäder för även den svagaste skuldra. Inom hemmets värld representerar mannens medkänsla denna magiska ört, som gör mödan till en lek. Varje maka och moder har i själva verket så många svårigheter att kämpa sig igenom, så många offer att bringa, så mycken oro och sjukdom att utstå, att hon är väl värd en rundligt tilltagen portion deltagande och ömhet från mannens sida.

Medkänslan är den äkta mannens vackraste och bästa egenskap, den viktigaste av alla dygder, en dygd så viktig, att den uppväger de många andra, som han ofta nog saknar. Med den är hälften vunnet och i nödfall kan man utan alltför stor olägenhet nöja sig — utan den andra hälften.

——::——

En pessimist är en människa, som när hon drabbas av en motgång sätter sig ner och väntar på två till.

——::——

En engelsk vetenskapsman har undersökt hur lång livslängden i allmänhet är inom olika bildade yrken. För högre militärer och präster samt statsmän är medellivslängden 74 år, men för musiker, skriftställare och konstärer endast 63 år. Skalder äro ännu sämre ställda — gränsen för deras liv går vid 59 år. Mest gynnade äro filosoferna, som kunna göra räkning på c:a 70 levnadsår.

*

Man har i Turkiet tillsatt en kommission för rättsväsendets reformering. I fråga om giftermålsbalken uttalar sig kommissionen bl. a. för engiftet. En man bör, framhålles det, ha endast *en* hustru. Önskar han ännu en skall vederbörande myndighet icke lämna sitt medgivande härtill med mindre den sökande kan visa, ”att han behöver en hustru till och är i stånd att behandla båda rättvist.”

Hur skall detta visas, månne?

——::——

Goda barnuppfostrare äro såsom himmelens skyar: med orden dundra de, i sitt liv lysa de, och med sin verksamhet göra de landet fruktbart.

W. Bühring

*

Uti alla hjärtan bjuder
Längtan till en bättre tid,
Uti alla själar ljuder
Kallelsen till börjad strid.
O, men offret, offret skrämmer,
Veklig rädsla viljan skämmer.

H. Ibsen.

——::——

BREVLÅDA.

Salomo. Namnet har ni, men visdomen?

K. L., Hstd. Skrivelsen dechiffrerad trots de skarpa förkortningarna. Hj. t. f. a.

L. G. Lagom längd på en artikel är två spalter. Är den verkligt glänsande går det också an med tre.

S. L., J. B. och *Britta.* Otänkbart.

Intresserad. Jo, vi mottaga gärna nya medarbetare, om de äro goda och verkligen ha något att säga.

Fina X. Ett så muntert gemyt! Skulle ni inte vilja försöka att ge det utlösning i någon artikel eller skiss? En sådan gåva skall man inte låta ligga i träde.

Eva är välkommen med nya tankar.

E. W. Vederbörande har semester och är t. v. utom räckhåll i främmande land. Ingen fast vistelseort. Hemkomst medio av sept.

En del svar översändas snarast pr post.

——::——

Dottern: — Pappa kan inte tro vad de här övningarna i hållningsgymnastik äro förtjusande. Jag håller i en stav, som jag svänger så här från vänster till höger.

Fadern: — Tänk om det sutte en borste i ändan på staven, så skulle du kanske till och med kunna sopa ett golv!

——::——

Gyllenhamars
PATENTERADE
HAVREGRYN
Spara tid. — FÄRDIGKOKTA på 3 MINUTER. Spara bränsle.
OBS! VÅR HYGIENISKA FÖRPACKNING.

NORDISKA HANDELSBANKEN
STOCKHOLM GÖTEBORG MALMÖ
125 AVDELNINGSKONTOR
Emottager insättningar mot högsta gällande ränta.
Uthyr brand- och dyrkfria förvaringsfack.
Förmedlar köp och försäljning av aktier och obligationer.
Emottager mot billig avgift (s. k. öppen deposition) alla slags värdehandlingar. Avkastning redovisas omedelbart till deponenten.
Emottager till förvaring i kassavalv (s. k. sluten deposition) förseglade lådor, konvolut o. dyl.

Smakfulla Kransar
från
Hilda Henrikssons Blomsterhandel
Ö. Husargatan 37
Tel. 4250

EKSTRÖMS JÄSTMJÖL
ÖREBRO KEM.-TEKN. FABRIK
GRUNDAD 1855

Hotell & Pensionat
Clara Johansson.
Kungsgatan 51, Stockholm.
Ljusa hemtrevliga rum. Moderata priser.
Förstklassigt! Centralt!
Rikstel. 13554. Allm. tel. 24241.

Köp Olof Asklunds Bröd
Det är bäst

Goda inköp
av Konserver, rökt Lax, rökt Ål, Räkor m. m. i N:o 55. Smör, Ost, Långedragsbröd i N:o 60.
Bazar Alliance.
Tel. 4570 till båda butikerna.
Alla varor av bästa beskaffenhet.
Butikerna närmast ing. från Bazargatan.
A. MAGNUSSON

Damblusar, Klädningar o. Kjolar
köpas bäst och billigast i
O. F. HULTBERGS BLUSAFFÄR
Husargatan 40. Telefon 10318.

Böcker Bindas Billigt.
Rottingflätning & Korgmakeriarbeten
mottages tacksamt.
Arbete hämtas.
Vanföreanstaltens Yrkesskola
tel. 1236 — 11513.

Smålandskräftor
bäst och billigast hos
Hansson & Silfverstrand
Bazargatan 8. — Tel. 95 80, 15 380

”ANVÄND ALLTID” Finess SKOCREAM
INREGISTRERAT

Varför plågas med dåligt kaffe då Ni kan få Swalanders kaffe! Butiker: Kungsg. 17 Korsg. 13, Bazar Alliance. Prova redan i dag! Säljes endast i egna butiker.

Bröstkaramellen ENGELBREKT
Välgörande
Välsmakande
Oöverträffad
Lagligen skyddad
Endetillverkare
A.-B. Karamellfabriken Engelbrekt, Örebro.
Säljes överallt i påsar om 1 hg. à 50 öre.

Arla Mjölk
Distribution på glasflaskor.
Tel. 40781, 45699

tersträvade och sig själv ett tillfälle att utfråga honom.

Vid denna tid på eftermiddagen brukade han befinna sig på hemväg från golfbanan till överste Seafields hus. Med en känsla av att hon handlade direkt mot moderns önskningar tog Lilith hatt och handskar och smög försiktigt ut ur villan.

Då hon, väljande en omväg för att undgå fru Ames uppmärksamhet, passerade köksträdgården strök hon tätt förbi en reslig man, vilken stod där väntande, som om han stämt möte med någon. Han var välklädd och bar en överrock på armen, under det att den mjuka hatten var så djupt neddragen över pannan, att man icke kunde uppfatta hans utseende.

Lilith observerade honom icke, men han såg däremot henne. Han tycktes bevaka husets baksida.

Lilith skyndade vidare och nådde snart landsvägen, där hon nästan sprang rakt i armarna på Sir George Paradine, som var på hemväg till The Towers. Han var ensam. Hennes hjärta slog häftigare, då hon märkte, att han observerat henne och därvid genast påskyndade sina steg.

Lilith stannade utan någon försök att dölja, att hon önskade detta möte.

Han lyfte sin hatt och han böjde huvudet till hälsning.

Det gläder mig att träffa er, fröken Ames, sade han.

— Det gläder också mig att träffa er, Sir George, svarade Lilith i lugn, fientlig ton. Jag vill nämligen gärna veta vad det är ni sagt om mig.

———

XI.

Ehuru Sir George Paradine önskat och sökt detta möte med Lilith Ames, överraskade och förvirrade honom den unga flickans ton och väsen till sådan grad, att han ovillkorligen ryggade tillbaka.

Lilith själv tycktes icke ha någon tanke på det okonventionella i sitt angrepp på Sir George.

Under det att han gjorde ett stammande försök att uttrycka sin överraskning, att protestera, ja, att rent av förneka sanningen av hennes påstående, blev hon lugnt stående, utan att taga hänsyn till hans förvirring.

Slutligen avbröt hon hans misslyckade försök till protester genom att säga:

— Förneka inte, att ni talat om mig. Och var så vänlig och säg mig rent ut vad ni sagt.

Baroneten hade återvunnit sin självbehärskning. Hans tal blev lugnt och sammanhängande och han själv stel och avmätt.

— Det gläder mig, att jag får ett tillfälle att förklara vad jag kan ha sagt. Jag förstår inte, varför ni talar till mig i en sådan ton. Jag har gjort otaliga, ehuru visserligen fåfänga försök att få träffa er — jag kände att en förklaring var nödvändig. Varför ville ni inte ta emot mig, då jag gjorde visit på Old Court?

Lilith dröjde med svaret. Det bjöd henne emot att upplysa honom om det rätta sammanhanget och draga moderns namn in i samtalet.

Sir George höjde på axlarna: — Nå, det betyder ju ingenting nu, sade han. Jag är glad över att ha fått ett tillfälle att tala med er. Antagligen, fortfor han och såg på henne med en genomträngande blick, har fru Ames berättat vad som tilldrog sig mellan henne och mig, då hon var på The Towers?

Lilith svarade icke genast, och han förstod med lätthet att hon icke hade reda på saken. Dragande fördel av denna omständighet fortfor han:

— Fru Ames måtte ha missförstått mig eller glömt hur mina ord föllo, om hon sagt att jag yttrat mig ofördelaktigt om er. Jag kan försäkra er att förhållandet är det motsatta.

Lilith svarade endast med en stel böjning på huvudet. Hon kände, att han gjorde ett försök att rädda sig undan vidare förhör, och att hon själv icke var tillräckligt inne i förhållandena för att kunna framställa den rätta frågan på det rätta sättet. Sir George betraktade henne med tydlig och stigande beundran. Han tyckte sig upptäcka, att hon var långt vackrare, än vad han förut lagt märke till, och han erfor ett starkt behov att utplåna det ofördelaktiga intryck, som berättelsen om hans yttranden tydligen gjort på henne. I förtroligare ton fortsatte han: — Jag förstår inte, att fru Ames till den grad kunnat missförstå vad jag sagt om er. — En plötslig tanke slog honom. — Eller kanske var det inte alls det som jag sade om er hon fäste sig vid utan något helt annat?

Lilith såg upp med en förskräckt blick, ehuru hon gjorde allt vad hon kunde för att dölja sina känslor: — Vad annat kan ni väl ha sagt till min mor? frågade hon sakta.

Sir George betraktade den unga flickan skarpt, när han svarade: — Under mitt samtal med fru Ames kom jag att nämna, att jag i någon mån kände till hennes tidigare liv.

Lilith blev blossande röd och visade en uppenbar förvirring, när dessa ord nådde hennes öra.

— Vad är det ni vet eller har hört — om oss? frågade hon i en ton, som hon förgäves försökte göra lugn och likgiltig.

— Ingenting ofördelaktigt, skyndade sig Sir George att svara.

Lilith gjorde en otålig gest med handen.

— Vad var det då?

Sir George betänkte sig ett ögonblick, under det han övervägde, hur han skulle formulera sitt svar för att det skulle bli så litet sårande som möjligt. Slutligen sade han:

— Jag vet av en händelse — jag har hört, att fru Ames icke alltid har levat under samma lyckliga och komfortabla förhållanden som nu.

Lilith som slagit ned sin blick såg upp och gav honom en snabb forskande blick, som ville hon efterforska hur mycket han visste. Då han teg, böjde hon medgivande huvudet.

— Det har sin riktighet. Men det ligger ju icke något ont i det. För övrigt, hur har ni fått reda på detta? Vem har berättat det för er?

(Forts.).

——::——

KVINNORNAS TIDNING

N:o 35. 4:de årg.

31 Augusti 1924.

Annonspris: Textsida 25 öre pr mm.
» sista sidan 20 öre p· mm.
Längre annonsering rabatt.

Utkommer varje söndag.
Utgivare och redaktör: INGEBORG DAHLLÖF. För annons- och ekonomiavdelningen: EDITH RICKBERG.
Redaktion och expedition: *Vallgatan 27, Göteborg.* Tel. 18070.

Prenumerationspris:
Helår Kr. 6:—. 1/2 år Kr. 3:50. 1/4 år Kr. 2:—.
Lösnummer 15 öre.
Centraltryckeriet, O. Ericson, Göteborg 1924.

Eftertryck tillåtes gärna om "Kvinnornas Tidning", med hela namnet utsatt, angives som källan.

INNEHÅLL.

—::—

Utlandskrönika i sammandrag.

Den gångna veckan har för Tysklands vidkommande kännetecknats av en stark politisk oro. Det har för de politiska partierna gällt att besluta angående Londonöverenskommelsen, att godkänna eller förkasta den. Mellanpartierna från och med socialdemokraterna på vänstra flygeln till och med folkpartiet på den högra hava avgjort varit för ett antagande, under det att yttersta vänstern, kommunisterna, och den yttersta högern, de tysknationala och tyskfolkliga, varit lika avgjort emot den föreslagna fredsuppgörelsen. Under det att frågan under lidelsefulla former debatterats vid riksdagens sammanträden ha, såsom alltid i våra dagars politiska liv, de egentliga och avgörande överläggningarne ägt rum inför lyckta dörrar mellan de olika partiledningarne. Tyske utrikesministern Stresemann har med adress mindre till riksdagsledamöterna än till det tyska folket lidelsefullt försvarat Londonöverenskommelsen. Det råder icke häller tvivel om, att folkets övervägande del är för ett fredsslut. Villkoren äro visserligen utomordentligt hårda och vad man blickar fram emot är knappast något annat och bättre än ekonomiskt slaveri, men det finns dock på samma gång så gott som ögonblickliga vinster att inhösta, befriandet av de landsdelar vilka fienden i form av sanktioner besatt, återställandet av de beslagtagna järnvägarne och slutligen utsikten att erhålla ett stort internationellt lån, som skall ingjuta nytt liv i den avtynande tyska industrien. Det hela betyder en avgjord ljusning för de närmaste åren. Man är icke blind för de hotande svårigheter, som resa sig längre bort, men man tröstar sig, helt säkert berättigat, med den tanken att kommer tid så kommer också råd.

Hurudan utgång frågan än får i tyska riksdagen undertecknar regeringen Londonavtalet. Erhålles icke den kvalificerade riksdagsmajoritet, som behöves för en del lagändringar, som påkallas av Dawesplanen, Londonöverenskommelsens grundval, kommer regeringen att upplösa riksdagen och utlysa nya val. Det blir sedan den nya riksdagen som får godkänna eller underkänna den nuvarande regeringens underskrift på Londondokumentet.

Frankrike har för sin del ratificerat överenskommelsen.

I England har Londonkonferensen fått ett egendomligt efterspel. Den stora kolgruvearbetareorganisationen har uttalat sin fruktan för att Dawesplanens realiserande med hänsyn till de tyska skadeståndsleveranserna in natura skall beröva den engelska kolexporten den franska och belgiska marknaden. Kolgruvearbetarne frukta att de i stor utsträckning skola bli arbetslösa och att lönerna skola prässas ned. — Vi, förklara de, ämna icke tilllåta att Dawesplanen försvårar vår ekonomiska kamp!

Från olika länder ingå meddelanden om att kommuniströrelsen vinner terräng. Särskilt är detta förhållandet på Balkan. Den ryska sovjetregeringen har lyckats utfinna en ny form för sin samhällsfarliga propaganda. Man har bildat något som heter "gröna internationalen", vilken söker och även lyckas vinna bondebefolkningen med löften om godsägarnes jord. Stora framgångar rapporteras från Bulgarien och Serbien. I Sydafrika gör kommunismen oroväckande landvinningar bland negrerna.

I Grekland ha flottans officerare visat svår ohörsamhet mot regeringen, men konflikten fick dock en fredlig lösning.

Från Ryssland rapporteras missväxt och hotande hungersnöd, från Kina inbördeskrig.

—::—

Kvinnan.

II.

Tala om tagelskjorta, gisslingar och askbäddar som medel till helgelse! Sådana behövas sannerligen icke. Må kvinnan en gång lära sig att betrakta sina husliga prövningar såsom sin tagelskjorta, sin aska och sitt gissel — må hon underkasta sig dem — fröjda sig åt dem — småle och vara stilla, tyst, tålig och kärleksfull därunder — och vad skulle klostret kunna lära henne mera? Hon är ett segrande helgon.

Harriet Beecher-Stowe.

*

Ingen kvinna är så fullkomlig att icke hennes man åtminstone en gång om dagen ångrar att ha tagit henne till hustru.

G. Ebers.

*

O, kvinna! Krona uti skapelsen,
Du ensam äger uti ljuv förening
Allt ädelt, heligt och allt gudaskönt,
Som tanken tänker och som ögat skådar
Ibland Guds verk.

J. Milton.

*

Kvinnan klagar du an, hon vacklar från en till den andre.
Henne tadle du ej; hon söker en ståndaktig man.

J. W. v. Goethe.

*

Det största inflytande som finnes på jorden såväl till gott som ont är dolt i kvinnans hand.

A. Monod.

—::—

Göteborgs Idun.

Den i vintras bildade nya kvinnliga sammanslutningen *Göteborgs Idun*, kommer inom kort att upptaga sin verksamhet, ett budskap som säkerligen skall hälsas med stor tillfredsställelse av Göteborgs kvinnovärld.

Fortare, än man vågat hoppas, har det lyckats styrelsen, i spetsen för vilken fru Elin M. Janson står, att ordna lokalfrågan, en allt utom lätt uppgift med hänsyn till den allmänna våningsbristen och även till den ekonomiska sidan av saken. Den senare frågan löstes på ett lyckligt sätt genom bildandet av ett aktiebolag, som ställt erforderligt rörelsekapital till förfogande, och den förstnämnda svårigheten genom att Göteborgs Damklubb, som beslutit sin upplösning, överlät sin präktiga lokal, samt, för ett moderat pris, även hela dess inredning.

Lokalen, som befinner sig i huset n:r 63 vid Kungsgatan och består av fem rum med kök, är ljus, vacker, väl möblerad, och det vilar över den en behaglig prägel av hem. Klubbrummen stå ständigt tillgängliga för medlemmarna, vilka här finna en mängd in- och utländska tidningar och tidskrifter till läsning på stället, samt även tillfälle till olika former av klubbliv.

Man planerar därjämte bildandet av ett större bibliotek.

På arbetsprogrammet står vidare anordnande av föredrag, diskussioner, samkväm o. d., ävensom kaffe- och téservering.

Göteborgs Idun omfattades redan vid konstituerandet med ett intresse, som översteg de dock högt ställda förväntningarne, och man torde kunna hoppas på ännu livligare tillslutning nu när den unga föreningen är i tillfälle att slå upp dörrarne till ett vackert och inbjudande eget hem.

Anmälningar om inträde mottagas av fröken Alfrida Holmberg, tel. 41480.

—::—

Sommarnöjet.

Platsen heter inte "Solvrån", ehuru den mycket väl kunde göra det, så oskuggad av alla träd, så vidöppen för solflödet som den ligger. Den är ett vidsträckt, namnlöst hörn av den stora präktiga park, till vilken den ändlöst långa stadsallén plötsligt utvidgar sig.

Detta hörn ligger vid korsningen av två gator med livlig trafik och består av en vid, ljusgrön gräsmatta med välvårdade blomsterrabatter, i vilkas ytterkanter sparvarne kvittrande "bada" i den luckra myllan, ett syrénbuskage, som på försommaren dignade under sin doftande blomsterrikedom, och där bortom nya gräsmattor, nya blomsteranläggningar och gångar, över vilka de jättehöga träden böja samman sina åldrigt trötta och något glesa kronor.

I själva Solvrån finns en ur den vackra gräsmattan utskuren liten för liten sandplan, för obetydlig att locka en stojande barnskara, men lagom stor för de fyra bekväma, till vila inbjudande soffor, som ett vänligt och omtänksamt hjärta beordrat hit till tjänst för de trötta, de gamla.

Dessa soffor stå tätt intill varandra i en halvbåge, påminnande om de kolossala vinkelsofforna i herrgårdsgemaken en gång i tiden där traktens äldre kvinnovärld, samlad till kalas, med så stort nöje slog sig ned till förtroligt palaver.

Man håller också salong i Solvrån. Hela sommaren ha dess soffor ständigt varit upptagna. De ha sin givna publik, en fin och värdig publik, men icke rik alldenstund den icke, som den övriga världen, har råd att ligga vid badort eller på landet.

Det är damer och herrar av medelålder och högre ålder, och deras förkärlek för denna plats, över vilken solen sprider sin flammande hetta, skvallrar om att de, fastän tydligen bofasta i den angränsande förnämliga stadsdelen, den enda som passar dem, dock dväljas i de sollösa billigare lägenheterna åt norr eller inåt en gård.

Solskenet är för dem skönt och kostbart. Det är värme, ljus, hälsa, glädje, livselixir. De taga skadan igen för den gråa dagern, den dävna kylan i de egna rummen, måhända tänka de på den kulna hösten, som är hotande nära, och på den långa vintern, då många av dem icke skola våga sig utanför dörrarna.

Kanske ha de känt varandra förut, kanske har bekantskapen inletts här ute. De underhålla sig i alla händelser med varandra, älskvärt och vänligt, men mest sitta de tysta.

Vad tänka de på? Gräma de sig över att kunna kalla endast detta, ett hörn av en stadspark, för sitt sommarnöje?

Eller njuta de tacksamt skönheten omkring, det gyllene solljuset, den blåa himlen, det sakta vindsuset i de höga trädkronorna, gräsmattornas friska grönska, blomsterrabatternas prakt. Helt nära glöda rosornas rika blomsterklasar, och på den smala listen utmed gräsmattans kant synes det långa ståtliga tåget av Campanula, vars ljusröda, vita och blåa klockor sakta röras av den lätta vinden. Litet längre bort brinna bloddropparne och utsänder den vida färgglada nejlikbädden sin starka doft.

En blick på dessa rofyllda ansikten, vilka synas återspegla solljuset, ger svaret. Nej, de tala icke om grämelse utan om blid förnöjsamhet med tillvaron i allmänhet och om uppriktig glädje över denna lilla vackra fläck av jorden, som blivit speciellt deras.

Crayon.

—::—

Kommunisten: — I alla fall förhåller det sig så, att kommunismen har stor likhet med den tidigaste kristendomen. Även de första kristna ville att egendomen skulle vara lika fördelad.

Den vanliga människan: — Visserligen, visserligen, men skillnaden är att de första kristna ville *ge* åt andra, men kommunisterna vill *ta* från andra.

—::—

Böra mor- och farmödrar förefalla åldriga?

O, gångna tiders mormoder!

Den danska författarinnan fru Betty Marie Ahlberg har i "Nationaltidende" till behandling upptagit frågan om mor- och farmödrarne, deras utseende och uppträdande.

Hon skriver bl. a.:

— Min mormor var förtjusande. Ingen som känt henne kan förneka det.

En verklig gammal dam med silvergrå kanonlockar och en liten spetsmössa, ett ansikte som ett moget, något rynkigt vinteräpple och ett par gråbruna ögon, som skrattade, när hon skrattade — — —

Hon bodde i Rosenvænget och hade en trädgård, som hela sommaren doftade av rosor och lavendel.

Jag kan ännu se hur hon trippade omkring i sin vackra trädgård och fröjdade sig över sina rosor.

Ja, just trippade, hon gick inte — hon trippade, men med värdighet. Den fylliga gestalten var rak trots sina 76 år, bröst, midja och höfter starkt framhävda av den styva korsett, som modet föreskrev.

Hon var gästfri, älskade att samla vänner och släkt omkring det fästliga matsalsbordet, som dignade under god mat och fina viner, medan hon med falsk blygsamhet bad sällskapet hålla till godo — det var ju i all enkelhet.

Detta lilla inledningsanförande till en bättre middag — hur jag som barn älskade det, och hur hjärtligt det roade familjen!

Det slags anföranden existera icke mera. De såväl som min mormor höra till de utdöda arterna.

Nu och då kan man riktigt längta efter att få se en verklig gammal dam med spetsmössa och små mjuka silvergrå lockar.

Ack, de finnas icke längre de gamla damerna — och de äldre synas yngre än de unga. De äldre damerna gå med små ungdomliga klockhattar, de äro rakformade uppifrån och ned som kvastkäppar, de ha lagt bort korsetten och anammat bältet; sedda bakifrån är det omöjligt att skilja mormodern från dotterdottern. De ha sandaler och kortklippt hår, de spela golf och tennis, de fylla danslokalerna med sina mogna behag; de äro yngre som mormödrar än våra mödrar voro som unga fruar. De föra den mest forcerade förbrända tillvaro. Allesamman äro de politici, de resa omkring och hålla föredrag eller filma eller äro associerade i stora affärsföretag; de veta inte vad trötthet vill säga, men de ha aldrig tid att vara hemma, att samla släkt och vänner omkring ett fästligt dukat bord.

De invitera en i stället till lunch i sin klubb, där maten ibland är god, ibland dålig allt eftersom det faller sig, men där värdinnan är befriad från besvär och ansvar.

De ha vänt upp och ned på alla vedertagna begrepp om vad en mor- eller farmor bör vara. De äro, kort sagt, förbluffande.

Det är meningslöst att sluta till blicken för detta tingens nya tillstånd. Eller att vilja reducera det hela till den gamla historien om kvinnans omätliga fåfänga och göra sig lustig över det löjliga i den eviga Evas obenägenhet att vilja lämna spiran ifrån sig. Man kan skratta åt detta extravaganta utvecklande av kraft hos kvinnor, vilka med hänsyn till sin ålder rätteligen borde sitta i kakelugnsvrån och sticka. Men att tvinga dem tillbaka till hemmets arbete och stickstrumpan kan man lika litet som man kan ropa tillbaka en kastad bomb.

Det är något nytt och förvirrande i denna ursinniga aktivitet, denna resoluta lust att leva med, som befunne sig dessa kvinnor ännu i blomman av sin ålder.

Ute på landet och i landsortsstäderna spåras denna nya riktning ännu endast helt svagt, men i storstäderna börjar man vänja sig vid att se kvinnor i sextioårsåldern leva och njuta livet som vore de trettioåringar.

Författarinnan blir efter att hava anfört en del exempel ur livet en smula mildare i rösten och undrar vad det egentligen är, som ligger bakom den modärna mormoderns och farmoderns motvilja mot den traditionella kakelugnsvrån och stickstrumpan.

— Är det, frågar hon, en eftersommar, som trollar fram en ny blomstring med hjälp av en dold upplagrad kraft och som *måste* få sin utlösning? Och i så fall få kvinnorna denna eftersommar tack vare den nya tidens bättre hygien, dess sport och friluftsliv, dess sinne för kroppens vård?

Eller är det resultatet av den s. k. högre undervisningen och tidens oavbrutna sysslande med väldiga sociala problem, kvinnoemancipationens allt revolutionerande genombrott som genom att öppna nya vidder ger den kvinnliga hjärnan en finare träning, bevarar dess intresserade aktivitet, därigenom förlänande kvinnorna deras eviga ungdom?

Till sist fäster författarinnan uppmärksamheten på, att de unga flickorna icke i likhet med bröderna tycka om att se mödrarna unga och tilldragande. Dottern kräver instinktivt att modern skall draga sig tillbaka i skymundan.

Men det är något som icke faller nutidens mödrar in. Därmed är ingalunda sagt, att modern åsyftar en direkt tävlan med dottern, men varför skall hon själv lägga upp sig på hyllan? Hon känner sig ung, är ung, hon tycker om att dansa och kavaljererna föra henne gärna ut i dansen. Hon spelar tennis mycket bättre än dottern, konverserar spirituellare — varför skall hon då draga sig tillbaka och bli gammal och sur i förtid?

Men den självmedvetna lilla dottern av i dag ser icke allt detta med

SKANDINAVISKA KREDITAKTIEBOLAGET
GÖTEBORG - STOCKHOLM - MALMÖ

Avdelningskontor över hela landet

Egna fonder Kr. 182,000,000:—

Gottgör å insatta medel högsta gällande ränta

Telegramadress "Kreditbolaget"

Hemmets tidning
— är —
Göteborgs Aftonblad
Särskild, omväxlande avdelning för kvinnan och hemmet.
I varje nummer, värdefulla artiklar i olika frågor, berättelse, följetong, kåserier.
Pr kvartal 7.50 fritt hemburen.
Lösnummerpris 10 öre.

Brand- och Livförsäkrings-Aktiebolaget
SVEA
Göteborg.

Har Ni något att sälja, köpa, hyra ut eller byta, så annonsera det i Göteborgs Morgonpost
Morgonens förnämsta annonsorgan

Söker Ni någon tjänare, våning, plats eller annat, så annonsera det i Göteborgs Morgonpost
Göteborgs största morgontidning.

(Inf. gen. Göteb. Tandläkaresällskap)
Tandläkare Anne-Marie Heijde
Vasaplatsen 1. Telefon 15500.
Rådfrågning: Vard. 1/2 2—1/2 3, övriga tider efter avtal.

någon vidare glädje och tänker i sitt stilla sinne misslynt:

— Varför i all världen kan inte mamma hålla sig hemma?

— Varför i all världen har flickungen så mycket emot att ha mig med ute? klagar modern förnärmad.

Under tiden gör mormodern, som lyckligen passerat allt det där precis vad henne lyster. Hon jazzar, politiserar, håller tal i sin klubb — hon är den lyckligaste av dem alla; fri från alla band, även äktenskapets, ty i nio fall av tio är hon änka, lever hon sitt liv som självhärskare.

Den unga mormodern leve!

Fru Ahlberg får svar på sin artikel av fru Ellen Reumert, som varmt tar den unga mormoderns parti.

När "ungdom" hos "den äldre" icke är tillgjord, är det, framhåller hon, verkligen vackert att se hur den kan bevaras genom ett helt livs sorger, motgångar och strider, vilka ju ingen undgår. Det vittnar om en själslig och kroppslig styrka och hälsa som äro tilltalande och värda aktning. Är "ungdomen" äkta, verkar den icke stötande även om den äldre dansar en boston och är glad med de unga.

När man ännu lever mitt i livet, känner sig ung och spänstig samt intresserar sig för allt mellan himmel och jord, varför skulle man då förvisas till kakelugnsvrån och stickningen för att man händelsevis blivit mormor? I så fall skulle denna lycka te sig ganska tvivelaktig.

Varför skulle människor, som fylla 60 år eller mera, plötsligt avstå från allt det som tidigare berett dem glädje och gjort livet angenämt?

Åldersgränsen är tänjbar som ett dragspel. Ser man icke män på 70 gifta sig, sätta barn i världen och vara lyckliga sina sista levnadsår? Och ser man icke kvinnor, som ehuru fallna för "åldersgränsen" verka intagande, göra erövringar och få en "indiansommar", som kanhända är långt lyckligare är deras ungdom?

Den rara gamla mormodern med mössa o. kanonlockar förekommer ju ännu då och då, men till henne komma helt säkert icke de unga med sina sorger och motgångar. Henne skonar man för sådant.

Hon blir en lugn materiell tillflykt, men när vågorna gå höga och de unga behöva tröst, förståelse och erfarna råd, söka de sig snarare hän till den ungdomliga mormodern som ännu är med i livet och i striden och förstår de ungas svårigheter, deras kamp.

Hos "kanonlockarne" ler man, även om man är bedrövad — vem kan väl nännas att bringa oro in i den gamla damens hjärta genom att snyfta ut sina sorger i hennes sidensköte!

I hennes hem höras endast glada milda ord och — många många osanningar, ty *hon* måste tro, att allt står väl till, om det än är aldrig så på tok. Hos henne öppnar man icke sitt hjärta som hos den modärna mormodern, som är de ungas bästa kamrat och vän, därför att hon är tillräckligt levande för att kunna dela alla deras intressen och tillräckligt ung för att förstå allt vad de anförtro henne.

Jag tror icke att man, utan att själv äga ett ungt sinne, förstår ungdomen riktigt, och det är en lycka att förstå den. Och om man är bedrövad finns det ingenting som kan så stimulera en som de ungas hopp, mod och goda vilja att trösta.

Förf. avslutar sin artikel med en maning till de äldre att taga sig an de unga.

— Det är, säger hon, så många som klaga över ensamhet och tomhet. Leta reda på några ungdomar, som behöva förståelse, måhända hjälp i ett eller annat avseende. Det är så många unga människor, som ha det svårt och trist, och det är mycket sorgligare än om vi äldre ha det. Må var och en i sin krets och i den mån det är möjligt göra vägen lättare för dem. Till gengäld kommer det innehåll i livet och ingen tacksamhet är som den, vilken kommer från de unga.

Men draga vi oss tillbaka från det levande livet kunna vi icke längre hjälpa och glädja dem mera. Låt oss vara *unga* mormödrar så länge vi kunna, så att vi icke behöva skyddas utan i stället kunna skydda andra.

—::—

Madame Katherine Tingley

har nu lämnat Visingsö, där hon lett den av henne grundade Raya-Yoga-skolan, och anträtt den för hösten planerade föredragsturnén genom de nordiska länderna. Starten skedde under lyckosamma auspicier i Jönköping, varefter färden ställdes till Stockholm. I Göteborg inträffar madame Tingley under första veckan av sept. Hon åtföljes liksom vid sitt senaste besök i Sverige av en grupp lärjungar från Point Loma-högskolan, vilka medverka med föredrag och musik.

Vilken ställning man än må intaga till teosofien bör det alltid ha sitt stora intresse att höra madame Tingley, en talare som få och otvivelaktigt en av vår tids märkligaste kvinnor.

—::—

Man bygger icke upp någon ny lycka genom att svika sina gamla plikter.

Ann-Charlotte Edgren.

*

Huru kan man hoppas att i döden ingå i evig salighet, om man ej redan under livet smakat dess början?

A. Galizin.

*

Den unga och oerfarna kvinnan tror, att det rätta sättet att behaga en man är att tala med honom om honom själv. Den erfarna kvinnan vet, att det i stället är att låta honom utföra lovsången själv.

Eva.

—::—

Hemligheten.

IV.

Av ***.

Det förlorade paradiset.

För någon månad sedan fanns i denna tidning införd en serie artiklar under den gemensamma överrubriken *"Hemligheten"*.

Den fråga, vars utredning försöktes, gällde hur människan skall kunna vinna hälsa, lycka och ett till andlig mognad ledande långt liv med, intill det sista, bevarade själskrafter.

De medel som anvisades, olika slags övningar bl. a. i rytmisk andning, beledsagad av tanke- och viljekoncentration samt betraktelser över upphöjda ämnen, skola förefalla mindre mystiska och mera förtroendeingivande, om man gör klart för sig att de ifrågavarande övningarne helt enkelt avse att försätta människan i det harmoniska tillstånd, då full samklang och samverkan råder mellan ande, själ och kropp, då alltså den vanliga splittringen dem emellan är övervunnen och människan framstår som en i verklig mening samlad, hel och därför stark personlighet.

Detta tillstånd omnämnes mycket ofta i de gamla österländska religiösa lärosystemen och förklaras där lyfta människan till ett högre, lyckligare, mera förandligat, henne värdigare livsplan. Det försäkras, att personlighetens samlande och enande möjliggör en långt över vanliga mått nående utveckling av människans vilja, energi, intelligens och övriga mer eller mindre slumrande krafter och förmögenheter.

Detta sistnämnda påstående finner ett visst stöd i vår egen erfarenhet, även om den personlighetens samling vi varit med om, väl endast varit helt svag, tillfällig och inskränkt till allenast ett eller annat begränsat område.

Vi ha sett, ofta med förvåning, hur "enhetliga" människor, d. v. s. sådana som ägt förmåga att samla sig om en enda och bestämd uppgift, ernått stora och beundransvärda resultat, även om de till synes haft mycket små personliga förutsättningar att lyckas. Samtidigt ha vi sett begåvningar, även "lysande", vilka åstadkommit just ingenting därför att de, saknande förmåga att "samla sig", splittrat sin kraft på en mängd olika uppgifter eller ödslat bort den på värdelösa ting.

Vi ha själva känt hur lätt och nöjsamt för kropp och själ även ett i sig självt nog så mödosamt arbete kan vara, om det verkligen fängslar vårt intresse d. v. s. *lägger helt beslag på oss.* Vi ha säkert också — mången gång med undran — konstaterat vilka ansträngningar vi utan svårighet äro mäktiga, vilka stora personliga offer vi med glädje bringa, när det gäller en ideell osjälvisk strävan, vilken vi med liv och lust gå upp i.

Allra tydligast ha vi hos oss själva eller andra bemärkt det angivna förhållandet vid den religiösa kris, som kallas "omvändelse", då människan med ande, själ och kropp alltså med hela sin personlighet ger sig till Gud för att vandra hans vägar.

Denna "väckelse" är ofta föremål för den icke-religiöses misstro och hån. Och dock är den ett faktum på samma gång som ett under av den mest sällsamma, upphöjda och vördnadsbjudande art. Man ser en ny bättre människa födas! Den fallne, om vilken intet hopp fanns, finner sig plötsligt i besittning av håg och kraft till självupprättelse, den viljelöse framstår karaktärsstark, den oförbätterlige drinkaren avlägger sitt begär efter alkohol, brottslingen blir hederlig, den lastbare övergår utan svårighet till renlevnad o. s. v.

Kyrkan, men framför allt friförsamlingarne, inom vilka broderstanken är mera tillämpad i praktiken och där man därför har bättre reda på församlingsmedlemmarnes öden, kunna berätta om otaliga sådana omvändelser från mörker till ljus.

Då "krafter" icke kunna givas och mottagas som en gåva lika litet som gripas ur luften, måste vi här tydligen räkna med ett *frigörande* av krafter, som redan förut funnits hos de ifrågavarande personerna ehuru då dolda, bundna och oåtkomliga.

När de nu framträda, är det icke som resultat av en långvarig fostran och träning, de bryta i omvändelsens stund fram spontant med fullfärdig mäktig styrka och bländande skönhet. De ha väckts ur sin dvala och blivit åtkomliga i samma ögonblick personlighetens samling i religiös riktning ägde rum, då det högre jaget, anslutande sig till Gud, tog herraväldet över själ och kropp och ingöt i dem en ny och levande ande.

En återgång till det förutvarande tillståndet kan inträffa, krafttillgången kan förminskas eller helt utebli, men själva faktum står dock fast: undret har skett inför våra ögon, förekomsten av dolda mäktiga krafter har bevisats!

Varje här antydd inre samling, den må gälla religiösa eller världsliga intressen, den må vara mer eller mindre flyktig, lyfter oss så länge den pågår till ett högre energiplan, än där vi eljes röra oss; vi ösa ur kraftkällor som annars icke stå oss till buds, vi överträffa oss själva, vi känna vårt människovärde större. Denna upplevelse är alltid förenad med en mot dess styrka och skönhet svarande lyckokänsla. Samtidigt förefaller det oss — mer eller mindre tydligt — som skulle vi kunna gå vidare på den inslagna vägen, som stode vi på tröskeln till en annan strålande värld, en värld av kraft, av utveckling, av skönhet och harmoni, i vilken vi skulle kunna inträda, endast vi ägde nyckeln till den hemlighet vi kommit att snudda vid.

Har denna vår aning något reellt underlag?

Ha de uråldriga österländska religionerna haft rätt, när de talat om ett vida högre och lyckligare livsplan än där vi leva? Hemligheten, som öppnar tillträdet därtill, ligger den förklarad i deras maning till personlighetens samling, till samverkan mellan ande, själ och kropp?

Om detta verkligen är en stor och betydelsefull livssanning är det otänkbart, att den icke skulle återfinnas även i den kristna religionens lärosatser, sådana de givas oss i Nya testamentet.

Den enda motsvarighet till den österländska förkunnelsen om ett av kraft, harmoni och lycka kännetecknat högre livsplan, vilken man finner i evangelierna, är Kristi uttalanden om "Guds rike", "himmelriket".

Vi ha emellertid aldrig lärt att knyta föreställningen härom till *jordelivet* och dess "jämmerdal", utan förlägga det till det liv, i vilket vi inträda genom dödens port.

Och dock finns i Kristi ord ett starkt stöd för tron att människan icke blott kan utan även bör inträda i Guds rike, medan hon ännu är på jorden.

I den bön Kristus i sin bergspredikan lärt oss att bedja återfinna vi orden: "Tillkomme ditt rike, ske din vilja såsom i himlen så ock på jorden". Vi bedja här icke, att *vi* skola komma till Guds rike, utan att *det* skall komma till oss, till jorden, att det skall förverkligas och taga gestalt i vårt eget inre genom sinnets pånyttfödelse samt i den mån så sker också i livet omkring oss.

Åsikten att Guds rike också hör hemma på *jorden* finner ytterligare bekräftelse i andra Kristi uttalanden:

"Och de buro fram till honom barn, att han skulle taga på dem, men lärjungarne näpste dem som framburo dem. Och när Jesus såg det, vart han misslynt och sade till dem: Låten barnen komma till mig och förmenen dem icke, ty sådana hörer Guds rike till. Sannerligen säger jag eder, vilken som icke mot-

PÄRLOR
JUVELER
i modern infattning fördelaktigast hos
K. Anderson
Hovjuvelerare. Ö. Hamng. 41.

NU ÄR KONSERVERINGSTID!
Köp uteslutande
VISKAFORS
Konservburksringar
»Para 630»
De äro de bästa
SKANDINAVISKA GUMMIAKTIEBOLAGET VISKAFORS

A.-B. FERD. LUNDQUIST & Co.
för alltid på lager alla
VISKAFORS
Konservburksringar.

När skolan börjar!

Brunmelerad med väst
12—15 år .... 35.—
Gråmelerad med kavajslag

8	9	10	11	12	13	14	15	16 år
20—	21	21—22	22—23	23—24	25 kr.			

Gråmelerad med rund krage

6	7	8	9	10	11	12	13	14 år
18	18—19	19—20	20—21	22	22 kr.			

Utmärkt passform. Förnäm stil. Oerhört slitstarka.
Berlin's
Fisktorget.

A.-B.
Herkules Skodon
Kungsgatan 45. Telefon 1900.
Rikt urval. Billigaste priser

MERKUR-TVÅLEN
använd enligt bruksanvisningen giver ett storartat resultat.

Smakfulla Kransar
från
Hilda Henrikssons Blomsterhandel
Ö. Husargatan 37
Tel. 4250

Solen bleker! men våra ljus- och tvättäkta Bomullstyger, Möbeltyger o. Gardiner motstå i åratal dess inverkan.
Prover sändas — Presisera godhetsfullt vad Ni önskar
KONSTFLITEN, Avenyn, Göteborg

Offentliga nöjen.

Lilla Teatern.
Varje afton kl. 8.
Söndag 7 och 9.
Jacobsons änka.

Var lunchar man bäst?
Björngårdsvillan Slottsskogen
1:sta kl. matsals- och konditori-servering. Musik dagligen. Fjolårets priser sänkta med 20—25 %. Best. pr tel. 19268.
Vita Bandets Restaurant
Kungsgatan 41. - Telefon 107 89.
Slottskogen, vid stora dammen.

Duktyger och Vita Vävnader
till fabrikspriser
ALMEDALS FÖRSÄLJNINGS-MAGASIN,
Kungsgatan 55.

tager Guds rike som ett barn han kommer aldrig där in." (Hos Matteus finnes ett motsvarande uttalande av Kristus: "Utan att I omvänden eder och varden såsom barnen, skolen I alls icke inkomma i himmelriket.")

Få bibelställen torde i sådan grad som detta vantolkas av den stora allmänheten.

Den vanliga uppfattningen är att Kristus här säger, att barnen tillhöra Guds rike. I stället förklarar han att *Guds rike tillhör barnen.* Han nämner ingenting om att döden måste föregå besittningstagandet. Gudsriket *är* deras, de befinna sig däri samtidigt med att de leva på jorden. Så är däremot, enligt evangelietexten, icke förhållandet med de vuxne, ty vänd till lärjungarne och antagligen även till andra åhörare gör Kristus det märkliga tillägget, att villkoret för att *de* skola komma in i Guds rike är, att de bliva såsom barn.

Tagna efter boktsaven — och varför skulle vi icke taga dem efter bokstaven? — innebära Kristi ord, att människan vid en icke angiven tidpunkt i sitt liv lämnar det Guds rike, det lyckans rike som hon dväljes i under de tidigaste barndomsåren, att hon som vuxen står utanför detsamma, men att hon åter kan vinna inträde däri. Hur äganderätten förverkas få vi en indirekt upplysning om genom det till återförvärvandet knutna villkoret. Vi undergå från barndomsåren en förändring, som driver oss ut ur det jordiska paradis, vilket en gång var vårt. För att kunna åter inträda däri, måste vi nämligen "varda såsom barn".

Vilken fruktansvärd stötesten har icke detta villkor varit för otaliga människor som sökt Gud. Vilket tacksamt föremål för spott och spe för den icke-religiöse!

När man sökt olikheten mellan den vuxne och barnet har man funnit endast — skillnaden i förståndsutveckling!

Man har uttytt saken så: För att inträda i Guds rike måste den vuxne bli okritisk som ett barn, han måste tro blint, han måste taga förståndet fånget under trons lydno, han måste sänka sig, gå tillbaka.

Nej, hela vår varelse uppreser sig mot en sådan tolkning. En ny grundligare undersökning om vad som skiljer barnet från den vuxne måste anställas. Och endast om denna jämförelse utfaller till fullständig favör för barnet kan förståndet — men då med hänförelse! — godtaga det uppställda villkoret för inträdet i Guds rike.

Det är i själva verket, hur underligt det än må låta, utomordentligt lätt att visa, att barnet verkligen förtjänar att framställas som ett högt och efterföljansvärt exempel för den vuxne. Det egendomliga i saken är, att man därvid åter kommer i kontakt med de uråldriga österländska religionernas förkunnelse att *personlighetens samling* lyfter människan till ett i andligt, själsligt och kroppsligt hänseende oändligt lyckligare livsplan än det, där hon i allmänhet lever och röres.

Den ifrågavarande jämförelsen skall göras i en kommande artikel.

(Forts.).

—::—

Det berättas en rolig historia i vilken drottningen av Italien också spelar en roll.

Under en resa observerade drottningen vid ett tillfälle en sällsynt vacker, fattig flicka. Hon underhöll sig med henne en stund, fann henne rar och sympatisk och lovade henne till sist ett par silkestrumpor, ett löfte som fyllde barfotaflickan med stormande förtjusning.

Drottningen höll sitt löfte samt lade därjämte in ett par sedlar i den ena strumpan och konfekt i den andra.

Kort därefter mottog hon följande brev från den lyckliggjorda tösen:

"Ers majestät. — Er godhet har gjort mig mycket glad.

Pappa tog pängarne, min bror konfekten och mamma silkestrumporna."

—::—

Kameliadamen.

Hela Frankrike men särskilt Paris har med en rad festligheter högtidlighållit hundraårsminnet av Alexander Dumas fils' födelse. Man har hedrat honom framförallt som den store dramatikern, skaparen av det realistiska drama, på vilket så många sceniska författare sedan fortsatt att bygga, men i hyllningen har ingått även ett speciellt kvinnligt inslag — Alexander Dumas fils står som 1800-talets förste förkämpe för kvinnans rättigheter inom samhällslivet. De franska kvinnorna ha hyllat hans minne genom att på årsdagen av hans födelse lägga en krans på moderns, Catherine Labay, grav på kyrkogården i Neuilly.

Bland Dumas fils' dramer kunna nämnas "Dräp henne", "Kvinnor som dräpa och stjäla", "Affären Clemenceau" m. fl., vilka alla föra kvinnans talan, särskilt den fallna kvinnans. Det mest kända av hans skådespel är dock "Kameliadamen", vars tendens är av samma art. Med anledning av det firade jubiléet har det nu åter gått över de franska scenerna och såsom alltid gripit den stora publiken. Styckets litterära värde ifrågasättes emellertid starkt av den modärna kritiken, ja, underkännes på sina håll fullständigt.

Ett faktum är emellertid att den kvinnliga huvudrollen "Marguerite Gautier" frestat världens största tragedienner, Eleonora Duse och Sarah Bernhardt, som i densamma skördat några av sina största triumfer. Få sceniska gestalter ha som denna förmått att tala till den kvinnliga publikens hjärta. Förklaringen härtill är helt säkert, att det skildrade kvinnoödet icke är endast en fantasiens produkt utan är gripet direkt ur verkligheten och mycket litet omarbetat.

Förebilden till "Marguerite Gautier" hette Marie Duplessis och tillhörde Paris galanta värld. Född på landet, kom hon vid unga år till den franska huvudstaden, där hon började sitt liv som grisette i Quartier Latin. Utrustad med en enastående och förfinad skönhet och helt säkert icke besvärad av någon starkare moralisk känsla blev hon snart en av de mest beundrade kvinnorna inom den parisiska demimonden.

En dag möter hon den unge man, som i "Kameliadamen" går under namnet Armand Duval och hon blir hans älskarinna. Denna gång är det dock, för första gången i hennes liv, fråga om verklig och djup kärlek.

Påverkad av Armands far bryter hon självuppoffrande förbindelsen för att icke skada Armands framtid. Hon kan dock icke uthärda skilsmässan, utan faller offer för en tärande sjukdom och dör i armarna på Armand, som av fadern fått veta vad som legat bakom brytningen.

Man har tillvitat Alexander Dumas fils, att han idealiserat den fallna kvinnan och därmed förhärligat lättsinnet. Man finner en förklaring härtill i författarens eget levnadsöde. Hans mor Catherine Labay kunde icke berömma sig av ett fläckfritt förflutet.

Alexander Dumas den äldre hade, kanske delvis på grund av att han hade negerblod i ådrorna, ett mycket hett temperament och som följd därav en mängd kärleksförbindelser. När han tjugu år gammal från Picardiet flyttade till Paris, inledde han förbindelse med en vacker sömmerska, ett tiotal år äldre än han själv, Catherine Labay, vilken sommaren 1824 födde honom en son, Alexander.

Dumas den äldre tog emellertid sina fadersplikter mycket lätt och lät modern ensam draga försorg om barnet. Först sju år senare erkände han gossen som sin son.

Dumas den yngre omfattade modern med den vackraste sonliga vördnad och kärlek och beredde henne, när framgången och berömmelsen kommo till honom, ett liv i härlighet.

När han i sina arbeten försvarat och idealiserat den fallna kvinnan, så medkännande och gripande skildrat hennes hårda öde, så har han därmed velat rehabilitera sin egen mor.

—::—

Unge Goethe och hans syster Cornelia.

Av *ANNA SCHWABACHER-BLEICHRÖDER.*

(Till 175-årsdagen av Goethes födelse den 28 augusti).

Goethe säger i sina ungdomsminnen "Verklighet och dikt" om sin syster Cornelia: "Hon var en magnet, som ständigt starkt påverkade mig". Utom honom var hon den enda kvarlevande av ett antal tidigare avlidna syskon. Han älskade henne ömt redan som barn. Hennes yttre och hennes väsen skildrar han sålunda:

"Hon var lång, väl men klent byggd och hade något naturligt värdigt i sitt uppträdande, vilket smälte bort i en behaglig vekhet. Dragen voro varken imponerande eller sköna. Hennes ögon voro icke de vackraste jag någonsin såg, men de djupaste, bakom vilka man då de uttryckte tillgivenhet och kärlek, såg en glans utan jämförelse. Detta uttryck kom från själen, som var full och rik. Den tycktes endast vilja skänka och ej vara i behov av att erhålla något."

Mycket har denna präktiga syster givit den store diktaren, och det var hon som förutsåg hans storhet t. o. m. tidigare än den vittseende modern, Frau Rat Goethe. Cornelia undanröjde gärna alla hinder för den geniale, lätt otålige gossen, och han var henne mycket tacksam därför. Han ägde överhuvudtaget en stark, broderlig medkänsla.

I patricisk förnämhet välvde sig föräldrahemmets tak vid Hirschgraben i Frankfurt a. Main över de båda syskonen, vilka snart blevo de enda av syskonskaran. Goethes far, det kejserliga rådet, beskrives av den kände Goethe-forskaren Lewes, som en kall, allvarsam, nästan något pedantisk, sanningsälskande och efter verkligt vetande törstande man. Honom hava barnen att tacka för den första grundliga undervisningen och det första invigandet i främmande språk.

Men på fritiderna berättades förtjusande sagor, som modern själv hade skrivit. Denna, som av samtliga Goethe-forskare enstämmigt betecknats som en av litteraturens ädlaste gestalter, karaktäriseras av Lewes på ett kort, men pregnant sätt: "Hennes enkla, hjärtligt förnöjda och kärleksfulla natur gjorde henne omtyckt av alla. Hon var barnens förtjusning, diktares och furstars favorit".

Och full av het längtan efter dessa stunder berättar Goethe ofta om den gröna länstolen, kallad "sagostolen", i vilken modern på lediga stunder vilade ut under det att hon för sina små älsklingar berättade om det evigt blommande sagolandet.

Som femte person i Goethe-familjen måste även farmodern nämnas. Hon var sjuklig och ständigt fjättrad vid sjukstolen. Även till henne stodo Wolfgang och Cornelia i skuld för en aldrig förgäten ungdomslycka. Dockspelet, vilket i "Verklighet och dikt" spelar en så stor roll upptäcktes av den lille Wolfgang i matsalen. Till nästa julhögtid lät farmodern åter göra det i ordning och det användes sedan av syskonen vid återgivandet av Goethes älsklingsstycken, särskilt arbeten av Racine och Corneille.

Detta var på vintern. På sommaren var det promenader, med vilka fadern förenade allehanda botaniska och även historiska lektioner. De besökte t. ex. Römer, det gamla berömda rådhuset i Frankfurt a. Main, skådeplatsen för så många kejsarkröningar. Förtjusta hörde då barnen, huru år 1745 kejsar Franz den I, den underbara Maria Theresias gemål, efter sin kröning hälsades med jubel av hela Frankfurt och hur Maria Theresia förärade morfar Textor en tung guldkedja för hans förtjänster som borgmästare. — Ja, morfar Textor! När han varje morgon iklädd festlig ämbetsdräkt for till rådhuset eller då han med pomp och ståt begav sig till rätten, då vågade barnen aldrig tilltala honom. Men när klockan slog tolv om söndagarna, stod han i sammetsmössa och morgonrock utanför dörren till sitt hus och väntade på sina små barnbarn. Mormoderns frånvaro vid dessa tillfällen innebar ett löfte om utomordentliga läckerheter vid middagen.

Efter denna sovo icke morföräldrarna i sina länstolar, som farföräldrarna brukade göra. O, nej. Då kom det härligaste, trädgården! Goethe berättar huru han i sitt annars så fulländade hem, aldrig kunde övervinna längtan efter ett eget stycke mark. T. o. m. ej då modern lät göra i ordning ett trädgårdsrum med växthus. Morfar Textor var en perfekt trädgårdsmästare, som förstod att utnyttja varje tum av den stora trädgården. Mormodern slöt ögonen, när barnen gingo hennes vinbärs- och krusbärsbuskar, vin- och persikoområden alltför hänsynslöst inpå livet.

För första gången erforo syskonen livets allvar genom det intryck de mottogo vid underrättelsen om den fruktansvärda jordbävningen i Lissabon. Det är förvånansvärt huru djupt denna olycka påverkade den 6-årige Goethe och vilka tankar över religion och livets mening den väckte

Tangens Gardiner
platsens största sortering hos
A.-B. Carl Johnsson
Kungstorget.

KNUT HEURLINS Hemslöjd
KORSGATAN 8
GARDINER, MÖBELTYGER, DUKAR, MATTOR, LAMPSKÄRMAR M. M.
BILLIGA PRISER.

Träarmatur
GOLVLAMPOR
LJUSKRONOR
LJUSSTAKAR
m. m., m. m. otroligt billigt i
GÖTEBORGS SLÖJDMAGASIN
KYRKOGATAN 26

BERTHA ANDERSON
15 Korsgatan, Göteborg.
Stort urval av vackra **Ylletyger, Viyella** i ylle och bomull, **Bomullsflaneller.** Handvävda, färgäkta **Bomullstyger, Hvita Väfnader,** bästa fabrikat. **Strandkoftor, Lahmans Tricotunderkläder, Strumpor, Underkjolar, Snörliv, Reformliv, Näsdukar, Allmogegardiner,** stort urval, **Möbeltyger, Borddukar,** stor sortering, vackra mönster, **Linneduktyger,** bästa fabrikat. **Handdukar, Sängtäcken, Filtar, Sticktäcken. Prima Ylle- och Bomullsgarner.**
Å helt stycke 10 %, samt å stufvar. • Till Tricotstickerskor lämnas rabatt å garner.

(Eftertryck förbjudes).

Lilith.

ROMAN

Av Florence Warden.

Auktoriserad översättning av *Margareta Heijkel.*

18

— Jag tror, att det var fru Cooke, som talade om, att hon i fru Ames igenkände en dam, vilken för några år sedan sökte arbete genom en välgörenhetsbyrå, som fru Cooke stod i förbindelse med. En förening som hade till uppgift att hjälpa damer ur den bättre klassen vilka råkat i ekonomiska svårigheter.

Lilith böjde åter huvudet jakande.

— Det är mycket möjligt, att min mor hänvänt sig till en sådan förening, medgav hon i lågmäld ton, men det ligger ju inte något skamligt däri. Det är icke över en sådan förtid man behöver blygas.

Hon mötte trotsigt hans blick.

— Nej, för all del! Jag gläder mig över att de dåliga tiderna äro över, och jag hoppas, tillade han med en förstulen blick, att förändringen i hennes förhållanden icke behöver tillskrivas ett offer å er sida.

Svaret på denna hänvändelse var överraskande. Hennes ögon sköto blixtar, då hon såg upp till honom.

— Vad menar ni? frågade hon förbittrad.

— Ni förstår väl, att jag inte velat förnärma er, svarade han brådskande. Låt oss inte röra upp i den gamla historien, men ni vet ju, att jag känner till det där med Eric Horley.

Lilith försökte avbryta honom:

— Ja, jag vet — —

Men sir George lät henne icke tala ut.

— Allt det där tillhör det förflutna, sade han i ädelmodig ton. Jag skulle icke för allt i världen ha velat föra det på tal själv. Nu vill jag bara tillägga, att jag aldrig tadlat er, aldrig sagt något ofördelaktigt om er och aldrig missförstått edra motiv. Tvärtom har jag hyst varmt deltagande för er i hela denna sak. Om någon beskyllt mig för att ha förtalat er, så ber jag er vara övertygad om, att den beskyllningen är falsk. Jag har aldrig gjort det.

Lilith såg forskande på honom, som om hon alltjämt tvivlat på hans uppriktighet.

Slutligen sade hon i vänligare ton:

— Det är fortfarande något, som jag inte förstår i den här saken. Men jag antar att man inte kan leva i ett sådant här litet samhälle utan att bliva baktalad. Ett rykte kan ju lätt uppstå och sedan växer det med ryslig fart.

— Ja, just så, instämde sir George, men jag ber er tro, att jag inte har utspritt några rykten om er. Som jag nyss sade har jag endast känt sympati för er — och beundran. Bliv inte ond på mig, men låt mig säga, att ni är alltför god för Horley.

— Lilith ryckte till.

— Ni får inte vara för hård mot honom eller mig, viskade hon, och jag ber er förtiga den gamla historien vad som än må hända.

— Naturligtvis, svarade sir George, förtjust över att samtalet tagit denna förtroligare vändning. Jag skall vara tyst som graven. Men tag emot mitt råd. Offra er icke för honom — han är det icke värd.

Liliths ögon sköto ånyo blixtar.

— Det saknar ni möjlighket att bedöma, utbrast hon häftigt.

Sir George höjde på axlarne.

— Naturligtvis, medgav han beredvilligt. Men det kan dock löna sig att lyssna till en erfaren mans råd. Jag säger er rent ut, att det är min bestämda övertygelse, att Horley aldrig blir en skötsam människa.

En halvkvävd snyftning banade sig väg över Liliths läppar.

— O, var tyst! Säg ingenting mera, bad hon brådskande.

— Som ni vill! Jag skall aldrig mera beröra det här ämnet. Låt mig blott tillägga något. Jag är alldeles inte det känslolösa odjur, som man berättat för er.

— Nej, naturligtvis inte! Det har jag inte ett ögonblick trott, svarade Lilith allvarligt.

Sir George såg full av beundran på den unga flickan och tillade långsamt:

— Tvärtom, det är ingenting jag tycker mera om än att se mina medmänniskor glada och lyckliga. Vad jag i alldeles särskild grad tycker om är att se damer omgivna av lyx och i besittning av en dyrbar garderob. Jag anser, att pängar äro till just för att användas på det sättet, och det är också för det ändamålet jag hälst ger ut mina.

Under det han talade, förändrades Liliths ansiktsuttryck och övergick till sist till förvåning och ångest.

Sir George iakttog henne skarpt. Då han märkte den förändring hon undergick, sade han i lättare ton:

— Jag vet inte, om ni och fru Ames någon gång ha känning av penningbrist — de flesta människor ha det ju. Vad jag vill säga är bara, att om ni någonsin skulle råka i den obehagliga situationen, så behöver ni bara ge mig en vink och jag skall genast göra allt för att hjälpa er ur den.

Lilith stod som förstenad. Men innan hon hann säga något, hade sir George tagit av sig hatten, bett om sin vördsamma hälsning till fru Ames och sagt farväl. Nu avlägsnade han sig med långa steg i riktning mot The Towers.

Lilith vände sig långsamt om för att gå hem. Hon kände sig fullständigt tillintetgjord. Hon kunde icke fatta att denne man, till vars ridderlighet hon varit nödsakad att vädja, hade vågat att begagna sig av detta förhållande för att erbjuda henne att låna pengar.

Åter och åter upprepade hon tyst för sig själv hans ord och sökte att finna en annan mening i dem, än vad hon först misstänkt. Han hade förnekat, att han sagt något ofördelaktigt om henne, men i nästa ögonblick hade han vågat föreslå henne, att hon skulle vända sig till honom, om hon behövde pengar.

Vad låg bakom allt detta? Vad kunde hennes mor väl ha sagt honom? Hade det varit av sådan art, att han ansåg sig kunna framkomma med ett så kränkande förslag.

Eller hade han gjort fru Ames samma förslag och var *det* orsaken till, att denna efter besöket på The Towers befann sig i en sådan upprörd sinnesstämning?

Det föreföll Lilith som kunde hon

A.-Bol. NYA BIKUPAN
Kungsgatan 45. Telefon 5107.
DAMUNDERKLÄDER
BARNKLÄDNINGAR
BABYUTSTYRSLAR
Näsdukar, Brickdukar, Bordlöpare, Ritade Handarbeten, Spetsar och Broderier finnes alltid på lager.
BRUDUTSTYRSLAR UTFÖRAS.
Egen Syatelier.

Varje förståndig husmoder
använder
Pellerins Margarin
i hushållet

Köp
Olof Asklunds
Bröd
Det är bäst

till liv hos honom. Han inrättade nu t. o. m. ett altare åt sig i en porslinskål med rökgubbar, vilka han vid sina andaktsövningar antände med hjälp av ett brännglas och solens strålar. Olyckligtvis bedrev den 6-årige prästen denna sin dyrkan på faderns vackra, rödlackerade, guldblommiga musikhylla. Den en dag härav härledda olyckan skildrar Goethe så: ”Just som den lämpliga solen steg fram var ej porslinsskålen till hands. Jag ställde rökgubbarna omedelbart på hyllans övre platta.” De antändes och andakten var så stor, att prästen ej observerade vilken skada hans offer förövade. Ljusen hade nämligen bränt in i den röda lacken och i de vackra gyllene blommorna. Men syster Cornelia kommer tillstädes som räddarinna. Hon målar skickligt över alla dekorationer, lyckas också så väl återgiva den rödgyllene prakten, att faderns åska endast mullrar utan att slå ner.

Även på andra roliga upplevelser är Wolfgangs och Cornelias barnaår rika. För allehanda roande underhållning sörjde också ”Tant Melberi”, en yngre, temperamentsfullare syster till fru Rat Goethe. Hon var mycket förtjust i barn och hon lät intet grannbarn vara otvättat, okammat eller trasigt och ostoppat.

För andra gången griper livets allvar in i denna väl skyddade barnavärld, det är då Frankfurt år 1759 besättes av fransmännen. De modigaste smättingarne stå snart i så hög gunst hos en hos dem inkvarterad löjtnant, greve Thorane, att de knappast märka krigets fasor. Men faderns obetänksamhet att slunga några skarpa ord åt den franske inkräktaren sänker en djup slagskugga över Goethehemmet ända tills dess härskarinna ber Thorane om förlåtelse och allt ännu en gång vändes till det bästa.

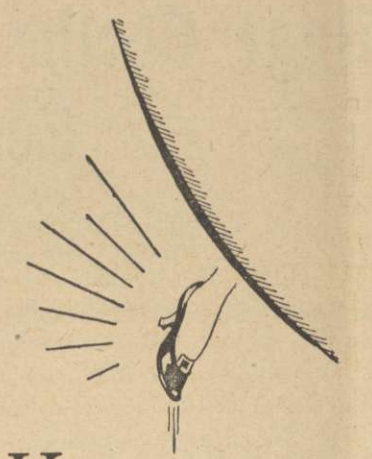
Åter kommer livets allvar till syskonen. Det är, när den 15-årige Wolfgang för första gången älskar och Cornelia hos honom upptäcker tecken på svartsjuka. Den flera år äldre Gretchen, syster till en vän, upptar 15-åringens tillbedjan nådigt, men försätter honom genom sitt sällskap, som har en något äventyrlig karaktär, i ett så brydsamt läge, att han är nära att behöva giva möte inför rätten. Snart nog bevisas emellertid hans oskuld.

Men Gretchen, hans ideal, bereder honom sorg, då de nu tala allvar med varandra. Hon har alltid betraktat honom endast som ett barn. Han hängiver sig helt åt sin kärlekssorg, vilken blir ännu större därigenom att fadern håller honom inom låsta dörrar. Nu smyger sig Cornelia tröstande och i hela sin betagande själsskönhet in till den förtvivlade brodern. Som solljuset, från vilket han är skild, så upplyser hon hans kammare. Hon läser för honom, samtalar med honom och försöker att leda hans tankar från hjärtesorgen till de studier som tidigare intresserat honom. Ledd av den moderliga instinkt, som varje kvinna redan i ungdomen bär inom sig, förmår hon till sist att återuppväcka den olycklige broderns intresse för livet. Hon påminner honom om deras gemensamma språk- och mytologiska studier, lär honom att åter intressera sig för teaterkonsten och får honom då så långt, att läsandet av klassiska författare åter börjar. Hon gör allt för att få honom att glömma sin första olyckliga kärlek. Ej lång tid därefter och den glade Leipzigerstudenten Goethe står där åter!

Men alltid i fortsättningen meddelar han sin enda älskade syster — så kallar han henne alltid — sina hjärteangelägenheter. Också sina diktarplaner. Det var Cornelia som inspirerade hans härliga ”Götz von Berlichingen” och det var hon som uppmuntrade honom att så skyndsamt fullborda verket. År 1773 gifte sig Cornelia med broderns ungdoms- och studentkamrat Schlosser. Men trots det att hon blir moder till fyra barn, upphör ej den kärleksfulla brevväxlingen mellan henne och brodern. Detta vackra syskonförhållande varade till Cornelias tidiga död 1777.

Det är ledsamt, vilket även Goethe beklagar, att nästan på alla Cornelias fotografier en ful frisyr och huvudklädnad förminskar det goda intryck, som det själfulla anletet gör på betraktaren.

——::——

Vristen den fina och skon den nätta
De höra tillsammans som flickan och Du
Säkert Du gissar, att hon är den rätta
Blott Viking hon brukar, snart blir hon Din fru.

Viking skokräm förlänar lädret en djup, smetfri glans, skyddar det och bevarar dess smidighet.

ELEGANTA
Res-, regn- o. övergångs-
KAPPOR
i högfina kvalitéer.
Fördelaktiga priser.
GUMMI-KAPPOR
från 19^75
HERM. MEETHS A.-B
Vollmers-Meeths

SKOLVÄSKOR
DE STARKASTE
TILL BILLIGASTE PRISET
HOS
A/B. CARL JOHNSSON
2 Kungstorget 2

Smålandskräftor
bäst och billigast hos
Hansson & Silfverstrand
Bazargatan 8. — Tel. 95 80, 15 380

Den magiska hatten.

Majoren i Förenta staternas frälsningsarmé Margaret Duffy, som har till speciell uppgift att taga hand om och hjälpa till rätta de ur fängelserna lösgivna kvinnliga f. d. fångarne förklarar, att vad varje sådan i första hand behöver är — *en ny, klädsam hatt!*

Påståendet låter egendomligt, men varje kvinna förstår, att det verkligen ligger något i det.

Den hatt som en kvinnlig brottsling bär vid inmanandet i häktet är vanligen omodärn, när hon åter blir fri, även om fängelsetiden är kort. Är det fråga om en kvinna i sådan ålder, att kläderna och utseendet ännu betyda något för henne, lider hon av att taga på sig den omodärna missklädande hatten. Hennes självkänsla har fått en betänklig stöt, och än värre blir det, när hon kommer ut på gatan och känner att hon genom sin fula hatt sticker av mot andra kvinnor. Hon tror sig observerad, löjlig, i hemlighet utskrattad. Med den här hatten på huvudet skall hon icke våga söka något arbete. Den smula mod och kraft till upprättelse hon lyckats rädda med sig ur fängelset försvinner och hon tycker att hon lika väl först som sist kan ge saken förlorad och låta sig sjunka ner i avgrunden.

En ny klädsam hatt däremot stimulerar hennes självkänsla. Hon ser med glädje, att hon tar sig bra ut, frimodigt går hon ut på gatan, där intet hos hennes yttre person skall på något ofördelaktigt sätt draga blickarna till sig, och med gott hopp börjar hon söka ett hederligt arbete för utkomsten. Ett faktum är att detta lyckas henne ofantligt mycket lättare med en ny klädsam hatt på huvudet än med en omodärn ful skrålla.

Genom fru Duffys förmedling erhåller därför varje kvinnlig f. d. fånge i U. S. A. en ny hatt, då hon lämnar fängelset.

Goda inköp
av Konserver, rökt Lax, rökt Ål, Räkor m. m. i N:o 55. Smör, Ost, Långedragsbröd i N:o 60.
Bazar Alliance.
Tel. 4570 till båda butikerna.
Alla varor av bästa beskaffenhet.
Butikerna närmast ing. från Bazargatan.
A. MAGNUSSON

Alla som köpa
SPISBRÖD
från
Göteborgs Ångbageri
säga att det är
främst i skörhet och god smak.

NORDISKA HANDELSBANKEN
STOCKHOLM GÖTEBORG MALMÖ
125 AVDELNINGSKONTOR
Emottager insättningar mot högsta gällande ränta.
Uthyr brand- och dyrkfria förvaringsfack.
Förmedlar köp och försäljning av aktier och obligationer.
Emottager mot billig avgift (s. k. öppen deposition) alla slags värdehandlingar. Avkastning redovisas omedelbart till deponenten.
Emottager till förvaring i kassavalv (s. k. sluten deposition) förseglade lådor, konvolut o. dyl.

STICKADE KJOLAR
och
KLÄDNINGAR för barn och äldre.
Beställningar mottagas tacksamt.
BILLIGA PRISER.
VANFÖREANSTALTENS YRKESSKOLA
Tel. 236, 11513.

Ziwertz' Momentan
färgmedel för ögonbryn, hår och skägg, ögonblicklig verkan. Fäller ej vid tvättning. Förhälsan oskadlig. Finnes i 4 nyanser. I parti och minut hos Kungl. Hovleverantör
Ziwert'z Eftr.,
Lorensbergsgatan N:o 7, Göteborg. — Tel. 1098

Inom den katolska kvinnovärlden pågår en rörelse till förmån för en kvinnlig klädedräkt, som uppfyller — anständighetens krav! Rörelsen, som utgått från Italien, omspänner hela världen. Dess utsikter att lyckas kunna icke bedömas.

EKSTRÖMS
JÄSTMJÖL
ÖREBRO KEM.-TEKN. FABRIK
GRUNDAD 1855

Den 3—5 sept. äger en kappsegling rum i Hull Bay nära Boston. Det egendomliga med den är att rorsmännen samt och synnerligen äro kvinnor. Det är den första kvinnliga kappsegling, som förekommit i Amerika.

——::——

En politisk föredragshållare avbröts upprepade gånger av en åhörare som ropade: ”Lögnare”. Till sist tröt talarens tålamod och han sade: — Den person bland mina åhörare, vilken nu så många gånger presenterat sig själv som ”Lögnare” för oss, kanske också vill vara vänlig att upplysa oss om sitt borgerliga namn.

——::——

Damblusar, Klädningar o. Kjolar
köpas bäst och billigast i
O. F. HULTBERGS BLUSAFFÄR
Husargatan 40. Telefon 10318.

Varför plågas med dåligt kaffe då Ni kan få Swalanders kaffe! Butiker: Kungsg. 17 Korsg. 13, Bazar Alliance. Prova redan i dag! Säljes endast i egna butiker.

BREVLÅDA.

U. S. Tack. Vidare genom brev.

Fru B. H. Frågan skall snarast upptagas till behandling.

P. ex. K. L. Försändelsen lyckligen framkommen. Tack och återhälsning!

Eva. Fruktansvärt skarpa saker det här. Det påminner oss om en historia: Prästen sade tröstande till den sörjande änklingen: Er hustru var en präktig kvinna, hon var en av de människor, som äro salt i världen.

— Goa prosten, svarade den ensamblivne, hon var mer än salt, hon var ett helt kryddskåp!

De av eder insända tankarna äro som svavelsyra. Vi skola välja ut de minst ondskefulla.

Lulu. Hu! Varför denna mjältsjuka. Sätt er i solskenet och tina upp!

Dagny. Den ena saken säkert. Den andra kanske också. Men varför skall nyckeln anses så förfärlig?

——::——

Allt slags Vildt nu inkommet samt Höns & Kyckling
Björks Vildtaffär
Saluhallen 1.
Tel. 1648 och 20834.

ÅNGBAGERI A.B.
ROSENLUNDS
BRÖD

Arla Mjölk
Distribution på glasflaskor.
Tel. 40781, 45699

icke komma fort nog hem. Hon var besluten att skaffa sig klart besked av modern angående hennes samtal med sir George och hon ämnade icke finna sig i något avslag.

Men plötsligt hejdade hon sig och blev stående helt obeslutsam. Hon hade kommit att tänka på, att det samtal hon nyss själv haft med sir George icke fört henne en enda tum närmare gåtans lösning. Hon hade visserligen på bekostnad av sin egen värdighet lyckats avtvinga honom ett löfte om tystlåtenhet med hänsyn till det förflutna. Men hon hade önskat att uträtta ännu mera — hon hade velat utforska, hur mycket han verkligen visste om detta förflutna, men här hade hon kommit alldeles till korta.

Ett stod emellertid klart för henne. Om han verkligen vetat allt, skulle han inte ha vågat göra henne sitt kränkande förslag.

Hennes tankar togo en ny riktning och hon överraskade sig med att jämföra de känslor hon hyste för de båda män, som korsat hennes väg, sir George och Eben Mallory.

Hon förstod, att hon verkligen betydde något för dem. I bådas ögon läste hon mera än beundran — intresse och passion.

Men vilken olika utlösning togo sig icke dessa känslor hos de båda männen.

Medan varje blick ur den unge läkarens mörka ögon jagade blodet som en eldström genom hennes ådror, låg det i baronetens ögon ett uttryck, vilket kändes som en förolämpning.

Deras yttre var också så helt olika. Eben Mallory var manligt vacker och hans ögon voro stora och uttrycksfulla, under det att sir Georges voro små och vattniga. Lilith kände dock, att det icke var denna olikhet, som ingav henne sympati för den ene och motvilja mot den andre. Dessa känslor hade ett annat och djupare ursprung.

Den ståtlige Eben Mallory var ridderlig och vänlig, han gav allt och fordrade ingenting i gengäld, medan däremot sir George trots sin föregivna sympati endast tycktes önska avsluta en affär, av vilken han själv hoppades draga den största vinsten.

Han hade lovat att bevara hennes och moderns hemlighet, men hon kände sig icke alls säker på hans pålitlighet.

Hon fortsatte emellertid långsamt sin väg och nådde slutligen korsvägen strax utanför köpingen, där hon plötsligt stod ansikte mot ansikte med den hon hälst av alla ville undvika — fru Cooke.

Ehuru de flesta av traktens damer kände föga lust att visa invånarne på Old Court någon vänlighet, iakttogo de dock en viss hövlighet i sitt uppträdande mot fru och fröken Ames av fruktan att eljes stöta sig med den allsmäktiga fröken Vivian, som samtidigt med att hon hyrt ut sin villa till de båda damerna beslutsamt tagit dem under sina vingars skugga.

Traktens kvinnovärld nedlät sig därför till att vid sammanträffanden räcka de båda damerna Ames en iskall hand, och Lilith hoppades att fru Cooke även nu skulle inskränka sig till denna ceremoni.

Men hon misstog sig. Efter de första utbytta fraserna förstod Lilith, att fru Cooke hade mera än så på hjärtat. Hon hade räknat rätt. Det kvinnliga intresset på trakten för främlingarne på Old Court hade nått kokpunkten, och man hade beslutat att till vad pris som hälst skingra det mystiska dunklet kring deras personer.

— Det har hänt mig något mycket egendomligt, sade fru Cooke med ett iskallt leende. Jag har kommit på det klara med, att fru Ames och jag äro gamla bekanta.

— Såå, svarade Lilith lugnt.

Fru Cooke tog icke för en sekund blicken från den unga flickans ansikte, då hon leende fortfor:

— Genast jag första gången träffade er fru mor hos fröken Vivian fick jag det intrycket att jag måtte ha träffat henne förut, och nu, sedan jag tänkt närmare över saken, har det äntligen gått upp för mig var det var.

Lilith visste vad som nu skulle komma, men bibehöll fullständigt sin självbehärskning.

— För några år sedan var jag mycket intresserad av en plan att skaffa damer, tillhörande den bildade klassen, arbete när de befunno sig i sådana förhållanden att de behövde arbete, fortfor fru Cooke. För ett par dagar sedan gick jag igenom de där gamla böckerna, och då kom jag ihåg alltsammans. Fru Ames vände sig till oss för att få arbete. Jag har glömt, om det lyckades oss att göra något för henne, men då hon hänvände sig till oss var det icke som fru Ames utan som — fru Merton.

Fru Cookes genomträngande blick vilade oavvänt på Liliths ansikte. Den unga flickan var blek, men fullständigt lugn då hon svarade:

— Ni har tydligen förväxlat henne med någon annan.

— Det är visserligen länge sedan, medgav fru Cooke, men jag har ett vidunderligt minne för ansikten.

— Men inte för namn, sade Lilith lugnt.

De båda damerna sågo för ett ögonblick in i varandras ögon, och ehuru de endast växlade några hövliga ord till avsked genomskådade de dock varandra. Fru Cooke visste, att hennes minne icke bedragit henne, och Lilith läste denna hennes tanke.

Den unga flickan gick tillbaka till Old Court med tungt sinne. Hon kände, att hon befann sig i en fientlig omgivning med endast en enda vän, som hon kunde lita på, men en vän vilken klokheten bjöd henne att undvika så mycket som möjligt.

Hon hade en känsla av att hennes fiender sammangaddat sig mot henne, och att fru Cooke slutit förbund med sir George Paradine. Skulle hon äga kraft att stå dem emot? Eller skulle hon nödgas att ge vika för moderns böner och lämna denna trakt, där man icke tillät henne att vistas i fred?

(Forts.).

——::——

Namns- och Födelsedagsgåvor
Presentkort — 1/1, 1/2 eller 1/4-år — på KVINNORNAS TIDNING erhållas på Expeditionen, Vallgatan 27. Tel. 18070.

KVINNORNAS TIDNING

N:o 36. 4:de årg. 7 September 1924.

Annonspris: Textsida 25 öre pr mm.
» sista sidan 20 öre p· mm.
Längre annonsering rabatt.

Utkommer varje söndag.
Utgivare och redaktör: INGEBORG DAHLLÖF. För annons- och ekonomiavdelningen: EDITH RICKBERG.
Redaktion och expedition: *Vallgatan 27, Göteborg.* Tel. 18070.

Prenumerationspris:
Helår Kr. 6: —. 1/2 år Kr. 3: 50. 1/4 år Kr. 2: —.
Lösnummer 15 öre.
Centraltryckeriet, O. Ericson, Göteborg 1924.

Eftertryck tillåtes gärna om "Kvinnornas Tidning", med hela namnet utsatt, angives som källan.

INNEHÅLL.

——::——

Utlandskrönika
i sammandrag.

Den tyska riksdagen har antagit de s. k. Dawes-lagarne, förutsättningen för Tysklands godkännande av Londonöverenskommelsen. Utgången var intill det sista oviss på grund av de tysknationella hållning och spänningen under omröstningen därför oerhörd. Det visade sig emellertid, att många medlemmar av det ifrågavarande partiet mot förmodan röstade för lagarne, vilka därigenom lyckligen braktes i hamn. Den mot partiet fientligt sinnade socialistiska och radikala pressen påstår, att en politisk "kohandel" ägt rum. De tysknationella skulle ha sålt ett lagom antal röster till regeringspartierna mot bl. a. ett löfte om att partiet skall bliva representerat inom regeringen, vilket det nu icke är.

Huru som hälst har det tyska folket — i stort sett — med uppriktig glädje hälsat riksdagens beslut. Man hoppas och tror att ljusare tider randas, att det tyska folket skall kunna arbeta sig upp ur den nu rådande misären och återvinna, i någon mån, sitt gamla välstånd.

I England delar man denna det tyska folkets tro, men finner däri ingen källa till glädje, men väl till bekymmer. Man fruktar den tyska fliten och sparsamheten, den långa tyska arbetstiden (8-timmarsdagen existerar i Tyskland endast i teorien — i verkligheten är den 9—10 timmar!) den tyska affärsskickligheten och driftigheten. Man kan på världens alla marknader vänta en för den engelska industrien och handeln mördande konkurrens! Inte minst är förskräckelsen inom engelska arbetarevärlden. Nerpressade löner, förlängd arbetsdag och växande arbetslöshet spöka! — Lugnande röster höjas dock. Det är sannt, att de tyska exportartiklarna skola översvämma världen, men därigenom kommer Tysklands välstånd att ökas och landet med sina 60 miljoner människor att åter bli en stor och god marknad för andra nationer!

Från alla länder ingå meddelanden om en allt kraftigare, allt framgångsrikare bolsjevikpropaganda, ledd och besoldad av sovjetregeringen. Detta förhållande måste ingiva de allra största bekymmer för framtiden. Pressens sätt att bagatellisera den kommunistiska rörelsen och med hånets vapen söka komma den till livs är både dumt och oförsvarligt. Man döljer faran för folken till dess den är så stor att den icke kan avvärjas. Metoden påminner om den som på sin tid användes mot socialismen. Ett faktum är att kommunismen raskt g.r framåt i alla länder.

Folkförbundsförsamlingens i Genève nu öppnade möte har gentemot föregångarne fått ökad glans genom närvaro av Englands, Frankrikes och Belgiens statsministrar. Även Mussolinis ankomst har bebådats.

En mängd ärenden stå på föredragningslistan. Ett av dem gäller den garantipakt, vilken enligt Förbundets förmenande skulle i betydande mån säkerställa freden i världen samt möjliggöra allmänna rustningsminskningar. Detta förslag har, den ena gången i reviderad form, gått på remiss till de olika regeringarne, men på de flesta håll rönt ett mycket kyligt mottagande. Det är, sådan världen nu är beskaffad, ogenomförbart. Bland de många makter, som ställt sig avböjande är även England. Garantipaktens öde anses beseglat. I dess ställe kommer man att framlägga ett förslag om *skiljedom* vid mellanfolkliga tvister, vilka icke på kompromissens väg kunna lösas.

MacDonald har i ett stort och i oerhörd grad uppmärksammat tal inför Folkförbundet berört denna fråga och i stället för garantipakten förslagit skiljedomsförfarande genom den internationella domstolen. Vidare föreslog han inkallandet av en allmän internationell avrustningskonferens, som skall få till uppgift att lösa såväl problemen om staternas inbördes trygghet som om rustningarnes inskränkning. Tal. pläderade för U. S. A:s, Rysslands och även Tysklands inträde i Folkförbundet samt förde i övrigt rättens och sanningens talan på ett hovsamt men för de franska känslorna mindre tilltalande sätt.

Kännare av Kina påstå, att dess inbördeskrig icke är av farligare beskaffenhet. Det är endast elva år sedan Kina från kejsardöme förvandlades till republik. Landet har ännu icke kommit till ro efter denna statsvälvning, men befinner sig i raskt framåtskridande.

Från Ryssland berättas om krigsplaner mot Polen och Rumänien samt om uppror i vissa landsdelar mot sovjetregeringen.

——::——

Mannen.

Män med karaktär kunna betraktas som det samfunds samvete, vartill de höra.

R. W. Emerson.

*

Till att vara en man hör sanning. All lögn är omanlighet.

F. Ahlfeldt.

*

Hurudana äro icke männen! De blygas för sina tårar mer än för sina synder! Den knutna handen varför skulle man ej visa den, men det gråtande ögat?

F. Hebbel.

——::——

Framgång i affärslivet.

Av *MARGARETA HEIJKEL.*

Artikeln "Den framgångsrika affärskvinnan" i n:r 33 av Kvinnornas Tidning väckte mitt intresse, och jag fann däri åtskilliga beaktansvärda synpunkter men saknade å andra sidan många andra lika viktiga.

Det kan icke förnekas, att kvinnan inom affärslivet ännu intar en synnerligen blygsam ställning, och dock har detta arbetsområde mycket länge stått öppet för henne och erbjudit bättre framkomstmöjligheter än väl något annat yrke.

Detta förhållande att kvinnan i fri och öppen tävlan med mannen visat vad man ansett vara en avgjord underlägsenhet har ofta framdragits som ett stöd för åsikten, att den kvinnliga arbetskraften icke häller på andra områden kan mäta sig med den manliga och alltså ej, när det gäller avlönat arbete, bör betalas lika högt som denna.

Det måste under sådana förhållanden ha sitt stora intresse att undersöka vad som ligger bakom det "kvinnliga misslyckandet" inom affärslivet liksom även möjligheterna att vända det till framgång.

Först kan då framhållas, att någon fri och öppen tävlan mellan mannen och kvinnan ännu icke förekommit inom affärsvärlden, om man därmed menar lika stora yttre förutsättningar för att lyckas.

Den unge mannen har, när han inträder på affärsbanan liksom på vilken bana som hälst, traditionen *för* sig.

Han kommer såsom den där har rätt att komma. Det finns rum för honom! Han är välkommen! Alla vänta, att han skall göra karriär. Hans framgång ligger icke bara familjen utan även hela släkten och vänkretsen om hjärtat. Inte minst gäller detta för spinnsidan.

Hans arbetsgivare är medveten om sin skyldighet att släppa fram honom, att låta honom kvalificera sig för högre befattningar och att befordra honom.

Vill den unge mannen bli sin egen och är han en dugande kraft, finner han självfallet hos de sina, även på spinnsidan, all den ekonomiska hjälp de kunna lämna, och inom de manliga kretsar han rör sig intresse och sympati för sin redbara strävan liksom även månget vänligt handtag.

Den unga flickan har i arbetslivet traditionen *mot* sig!

Hon betraktas närmast som en inträngling. Hon kommer liksom av en tillfällighet och inte riktigt på allvar i väntan på giftermålet. Blir hon inte gift, stannar hon kvar av nödtvång. Det är det hela.

Att hon kommer för att göra en intresserad, redbar och duktig insats i arbetslivet, alldeles som hennes manlige kamrat, är det ingen som tänker på. Allt vad man väntar för hennes räkning och anser fullständigt tillräckligt är en anspråkslös självförsörjning.

Ingen intresserar sig i verklig mening för hennes arbete, ingen sporrar i ungdomen hennes ambition, ingen tar vara på och utvecklar hennes anlag, ingen anser sig skyldig att hjälpa henne framåt och uppåt. Icke arbetsgivaren, icke släkten ens på spinnsidan, icke kvinnovärlden!

En kvinnlig företagare i stor och framgångsrik stil yttrade till den som skriver detta: — Skulle jag för mitt företag varit beroende av kvinnornas intresse och välvilja skulle jag inte kommit ur fläcken utan svält ihjäl.

Kvinnan inom affärsvärlden arbetar sålunda under långt ogynnsammare förhållanden än mannen. Detta förklarar mycket, men inte allt. Det finns nämligen många kvinnor, vilka från alls ingenting, med två ursprungligen tomma händer, utan relationer eller något slag av hjälp arbetat sig upp till en mycket god affärsställning, därmed bevisande att det även för kvinnorna finnes vägar vilka om än steniga och backiga dock leda till toppen.

Vad är det som hindrar de otaliga andra kvinnorna att nå samma framgång?

Pängar synas — i allt fall ännu så länge — icke betyda detsamma för den självförsörjande kvinnan som för mannen.

Hon vill inte köpa rikedomen till det höga pris han ofta betalar, inte med omåttligt arbete, inte med oro och bekymmer, inte med sömnlösa nätter och hon vill inte hämta upp pängarne ur ohederlighetens avgrund.

Hon önskar lagom med arbete utan enerverande brådska, lugna dagar utan skräck för förfallande växlar, nätter med god sömn, litet hemtrevnad, litet nöjen tillsammans med sina vänner och en inkomst som räcker till allt detta plus små insättningar på sparkontot.

Kvinnan är understundom på detta sätt förnöjsam, uppriktigt och verkligt förnöjsam, men ofta döljer sig bakom denna förnöjsamhet, henne själv ovetande, bekvämlighet och lättja, brist på företagsamhet, på mod, på kraft, på ambition, på yrkesinsikter.

När en kvinna är verkligt affärsintresserad d. v. s. finner nöje i att göra affärer, i att köpa och sälja och göra pängar, ställer hon sig i regel bakom en disk för att — om lyckan är god — i tidens fullbordan bli egen butiksinnehavare. Men hon blir sällan kontorist. Alla dessa unga flickor som inträda på kontorsbanan göra det icke av intresse för och kärlek till själva yrket utan för att få en sysselsättning och en inkomst. De skulle lika gärna sitta på en pastorsexpedition eller skriva och räkna i ett ämbetsverk.

Då framgången i regel följer det verkliga yrkesintresset finna vi nästan uteslutande de framgångsrika affärskvinnorna inom minuthandeln, där massor av dem sitta med visserligen icke stora men dock egna och relativt goda företag. Inom grosshandeln och industrien finner man, trots mängden av kvinnliga befattningshavare, ytterligt få självständiga företagare och även mycket få kvinnor i verkligt framskjuten och betydande avlönad ställning.

De kvinnliga kontoristerna göra oftast — som stenografer, maskinskrivare, bokförare, kassörer o. s. v. — ett utmärkt arbete, men i rent *affärshänseende* d. v. s. i fråga om att utveckla företaget och tillföra det ökad vinst betyda de sällan något. Det är detta som gör, att de över lag måste nöja sig med låga löner och att de, särskilt som äldre, sitta mycket löst på sin plats.

Vad de ha att ge firman är flit, ordningsfullhet, redbarhet och rutin, men allt detta, hur värdefullt det än i och för sig är, står att få på hundra andra håll till kanske halva priset. Och det är icke häller *det väsentliga* för ett företag, icke själva livsnerven.

Vad ett afförsföretag sätter högst, vad som därinom meriterar till de ledande, väl avlönade posterna, det är själva affärsbegåvningen, företagareandan, initiativet, de fruktbärande uppslagen, förmågan att knyta för firman nyttiga förbindelser, att skaffa kunder o. s. v.

Det är förmera att vara ledande än ledd, det är förmera att diktera breven än att skriva dem, det är förmera att göra affärer än att bokföra dem, det är förmera att fylla kassan än att handhava den!

Det är detta de verkligt intresserade affärskvinnorna böra ha i minne och inrätta sig efter. Det är här framgångens väg går inom grosshandel, industri, agenturverksamhet.

Men för framgången fordras också en praktisk, allsidig, grundlig *yrkesutbildning. Och rätt val av affärsgren!* Ju starkare "kvinnligt" inslag yrket har desto bättre. Man rör sig på känd mark! Våra främsta företagarekvinnor, sådana med självförtjänade miljonförmögenheter, finna vi, betecknande nog, inom hotellverksamheten. Ett annat, speciellt kvinnligt, hittills av kvinnovärlden förbisett affärsområde med lysande framkomstmöjligheter för dugande krafter är livsmedelsindustrien.

Och så till sist rörelsekapitalet! Hur reses det? På många sätt! Det bästa, av den kvinnliga företagaren hittills förbisedda är *bolagsbildningens.*

——::——

Är en kvinna ful, så misshagar hon; är hon skön, så behagar hon andra; är hon rik, så är mannen fattig; är hon fattig är hon svår att försörja, är hon klok så vill hon styra, är hon dum så förstår hon ej att lyda.

T. v. Hippel.

*

Det finns folk som anse sig böra lägga av litet för kommande ovädersdagar. Andra sätta sitt hopp till att det nog finns paraplyer att få låna.

Eva.

——::——

Kristina Borg.

En av kvinnorörelsens pioníärer 80 år den 3 sept.

Det finns helt säkert få kvinnor som omkring sig samlat en så talrik och enstämmig vän- och beundrarekrets som Kristina Borg, ägare av och chef för tidningen Öresundsposten i Hälsingborg. Och detta genom att *vara sig själv* — den fullödiga personligheten — hjärtegod, förstående, osjälvisk.

Det var en gång för många år sedan — kanske ett 20-tal — som jag på resa från Köpenhamn via Helsingör avtalat ett möte med Kristina Borg vid färjans ankomst till Hälsingborg. I mitt sällskap hade jag en ung dansk flicka, som var mycket intresserad av att se fru Borg, om vilken hon hört mycket talas.

"Aa, jeg kendte hende med eens", utbrast hon hänryckt, då vi åter sammanträffat och tåget satt sig igång, "det var den fortryllende lille Dame med Sölverkröllerne".

— Vet ni varför hon bär dem? Därför att hennes ungdoms älskade tyckte om att se dem kring hennes fina kinder.

— Vad han måtte älskat henne! Den unga flickans ansikte var överströmmat av tårar.

— Ja, och ärat och aktat henne och i henne hela kvinnokönet. Det var hennes make, freds- och frihetsidealisten Fredrik Borg, som var den förste att i Sveriges riksdag 1884 väcka förslag om rösträtt åt kvinnor.

Det kommer sällan en omild klang i Kristina Borgs stämma och jag satte kanske kniven på strupen på henne, då jag envisades få veta hur det *kändes* att sitta på läktaren och höra hur motionen emottogs av kamrarna.

— Skrattet var värst, sade hon sakta. Men, tillade hon tröstefullt, han var ju inte ensam. Det var ju en väckelsetid, 80-talet. Det har krävts åtskilliga tiotal år av arbete och möda innan de tänkvärda ord Fredrik Borg yttrade 1884 hålla på att bliva sanning i vårt land.

"Så länge mänskligheten icke erkänner vad kvinnan är, eller att hon är *människa* i ordets fulla bemärkelse, och detta är hon icke förrän hon erhållit de rättigheter, som hennes natur kräver och samhällets och mänsklighetens fördelar göra nödvändiga, så länge kan hon icke heller vinna den ställning, som henne med rätta tillkommer".

Dessa ord äro lika sanna och lika tillämpliga den dag idag som då de yttrades för 40 år sen.

Då vi nu med kärlek och tack hylla Kristina Borg, så innesluta vi däri minnet av *honom,* han som *trodde på kvinnorna:* Fredrik Borg.

— — —

Under F. K. P. R:s 15-åriga tillvaro i Hälsingborg var Kristina Borg dess självskrivna ordförande, och vid varje nytt företag inom samhället av social innebörd har hon alltid varit redo med hjälp och råd; att skildra hennes kärleksverksamhet i det tysta är omöjligt av det enkla skäl att det finns ett slags tystnad som saknar röst, fast vi förnimma den i vårt hjärtas innersta.

Frigga Carlberg.

SKANDINAVISKA KREDITAKTIEBOLAGET
GÖTEBORG - STOCKHOLM - MALMÖ

Avdelningskontor över hela landet

Egna fonder Kr. 182,000,000:—

Gottgör å insatta medel högsta gällande ränta

Telegramadress "Kreditbolaget"

(Inf. gen. Göteb. Tandläkaresällskap)
Tandläkare Anne-Marie Heijde
Vasaplatsen 1. Telefon 15500.
Rådfrågning: Vard. 1/2 2—1/2 3, övriga tider efter avtal.

Hemmets tidning
— är —
Göteborgs Aftonblad

Särskild, omväxlande avdelning för kvinnan och hemmet.
I varje nummer, värdefulla artiklar i olika frågor, berättelse, följetong, kåserier.

Pr kvartal 7.50 fritt hemburen.

Lösnummerpris 10 öre.

Vill Ni ha vackra hållbara Gardiner

KÖP DÅ TANGENS GARDINER

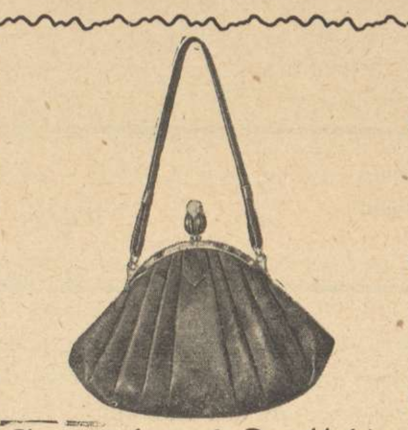
Bästa Fabrikat

Tangens Gardiner platsens största sortering hos
A.-B. CARL JOHNSSON
Kungstorget.

AKTIEBOLAGET
GÖTEBORGS BANK
GÖTEBORG STOCKHOLM
100 avdelningskontor i västra och östra Sverige
Grundad år 1848

Egna fonder Kr. 78.750.000

Emottager penningar å sparkasse-, kapital- och depositionsräkning till högsta gällande ränta.
Utlämnar hemsparbössor.
Bankens notariatavdelning förvaltar föreningars och kassors medel, enskilda förmögenheter samt testaments- och förmyndaremedel.
Obligations- och fondavdelningar.
Fullständig bankrörelse i övrigt.

Damväskor och Reseffekter
i olika sorters modeller och kvaliteer köper ni alltid billigast hos
John A. Gahm
KORSGATAN 12

BLOMSTER-hälsningar över hela jorden.
Kungl. Hovleverantör
Beställningar å blommor ombesörjes kostnadsfritt under garanti för omsorgsfullt utförande å alla platser av
Vasa Blomsterhandel
GUSTAF EKMAN
Telefon 4314 — 10365. Telegr. Vasa.
Medlem av Föreningen för blomsterbeställningsförmedling samt de internationella organisationerna F. T. D. i U. S. A samt B—V. i Tyskland. 6000 medlemmar
Säg det med Blommor!

MERKUR-TVÅLEN
är oöverträffad för tvätt af finare tyger med ömtåliga färger.

Träarmatur
GOLVLAMPOR
LJUSKRONOR
LJUSSTAKAR
m. m., m. m. otroligt billigt i
GÖTEBORGS SLÖJDMAGASIN
KYRKOGATAN 26

Amerikanskan just nu.

Rebecka West, en av den nutida engelska romanlitteraturens mest kända namn, berömd även som litteraturkritiker, har gjort en studieresa i Amerika, vars resultat hon framlagt i "Daily Graphic". Det utmärkande draget i hennes journalistiska verksamhet är hennes sanningskärlek, lika omutlig som fruktad. Men detta drag ger, från läsarens synpunkt sett, ett särskilt värde åt vad hon skriver — man vet, att vad hon säger är sanningen och endast sanningen, sådan hon med sina skarpa ögon sett den.

I artikelserien i den nämnda tidningen dröjer hon även vid den amerikanska kvinnan och i samband därmed också något vid hennes landsman.

— Den amerikanske mannen, skriver hon, har ett mycket bättre sätt gentemot kvinnan än engelsmannen. Han har icke det retsamt beskyddande och viktiga sinnelag, som kommer engelsmannen att vid återkomsten till hemlandets kuster demonstrativt ge uttryck åt sina känslor först genom att knäböja och kyssa Englands jord och därefter genom att ge förste bäste landsman en så sjungande örfil som möjligt.

Detta hans sätt att se och ta saker och ting gör, att han fordrar, att kvinnan skall vara tilldragande och underhållande, och att han känner ett enormt förakt för henne, om hon brister i detta huvudstycke. På ett idiotiskt sätt finner han det naturligt, att hon är honom till behag, och det faller honom aldrig ett ögonblick in, att han behöver ge henne något vederlag genom att själv vara tilldragande och underhållande. Amerikanen är mycket anspråkslösare i sina fordringar och han har en levande förståelse för, att den manliga varelsen i lika hög grad som den kvinnliga måste i handling bevisa sin rätt att finnas till.

Denna beredvillighet att erkänna, att kvinnorna icke existera helt och hållet på grund av mannens nåd utan äga personlig rätt till livet är icke uteslutande en förförisk klädnad, som amerikanen då och då i röstsamlingssyfte iför sig för sitt politiska partis räkning, utan den präglar även hans uppträdande mot den självförsörjande kvinnan. Han ger henne flera chanser till framgång än vad som står hennes engelska medsyster till buds.

Där funnos i U. S. A. kvinnliga läkare flera decennier tidigare än i den gamla världen. Där finnas en mängd kvinnor inom rättsväsendet ända upp i justitiedepartementet och även kvinnliga präster. I affärsvärlden finns det massor av kvinnor i framskjutna ställningar, tidningarna hava en otalig mängd kvinnliga reporters och även kvinnliga ingenjörer äro icke sällsynta.

Men icke desto mindre existerar jämlikhet mellan könen lika litet i den amerikanska arbetsvärlden som någon annanstans. De amerikanska männen släppa gärna kvinnorna in i arbetslivet för att de skola få tillfälle att försöka sin lycka där, men de laga alltid så att framgången blir så minimal som möjligt. Kvinnorna hållas överallt kvar i de lägre befattningarne, under det att de högre reserveras för männen.

Tag t. ex. de kvinnliga juristerna. Deras duglighet är erkänd och de vinna lätt anställning på manliga advokatkontor, men när den stund kommer då en man i hennes ställning skulle öppnat egen byrå finner den kvinnliga juristen en motsvarande handling vanligen omöjlig. Den bästa kvinna åtnjuter icke ens samma intellektuella prestige som den mest medelmåttige man. Och dessutom vet den rättssökande allmänheten, att den kan direkt skada sina intressen genom att låta sig företrädas av en kvinnlig advokat inför en domstol vars ordförande hyser antagonism mot kvinnorörelsen.

Och, på samma sätt, även om det finns massor av kvinnliga reporters, så finns det icke och kommer det icke på länge att finnas en kvinnlig redaktör för någon av de stora amerikanska tidningarna.

Hur bemärkta ställningar än många kvinnor intaga inom affärsvärlden finns det inga kvinnliga direktörer hos de stora trusterna.

Detta kan icke kallas jämnställdhet. Det finns ännu mycket annat, som bevisar det — t. ex. att kvinnor icke äga tillträde till de tre största amerikanska universiteten, Yale, Harvard och Princeton.

Författarinnan avslutar sin artikel med en jämförelse mellan den arbetande och icke-arbetande amerikanskan. Om man, skriver hon, besöker en damklubb, vilken som medlemmar räknar gifta kvinnor och deras hemmavarande döttrar, måste man livligt beundra deras charm och älskvärdhet men i intellektuellt hänseende är ett sådant besök mycket litet givande.

Det är icke sant att man för att bliva vacker måste lida, men vad som är sant däremot är att man för att vara kvick och spirituell måste kämpa och strida. Kvickhet är den blixtrande strålglansen hos en florett under fäktning. Och den amerikanska självförsörjande kvinnan är häpnadsväckande kvick.

——::——

Det berättas, att de unga amerikanska herrarne f. n. äro så fullständigt upptagna av att förtjäna pängar, att de inte ha tid att skriva kärleksbrev till sina fästmör. Detta ombestyres i stället till moderat pris av för ändamålet särskilt upprättade skrivbyråer. Allt vad den unge mannen har att göra är att underteckna det maskinskrivna brevet med sitt förnamn.

——::——

När gåvorna räknas äro vännerna få.

——::——

PÄRLOR
JUVELER
i modern infattning fördelaktigast hos
K. Anderson
Hovjuvelerare. Ö. Hamng. 41.

Ensamhet.

Av *STELLA RYDHOLM.*

Vilket vackert gammalt hem, hur fint och välskött! Blommor, antika möbler, tusen vackra ting från gångna tider med gångna tiders underbara patina, en härlig trädgård, också den välvårdad, inbjudande. En god uppsättning tjänare, påpassliga, skickliga, en lysande ekonomisk ställning, barnen ur boet, alla välplacerade — blott han och hon hemma, njutande av allt detta goda. Jag känner inte honom, men henne känner jag. Hon är en fint bildad kvinna med god smak. Intellektuella och konstnärliga nöjen stå henne alltid till buds, och hon njuter dem också i fulla drag.

I deras bibliotek finnes allt nytt, som kommer ut i litteratur, konst, musik, filosofi. Vi bruka glömma allt omkring oss och gå upp i vad jag kallar "filosofiskt kannstöperi". Och var gång vi sluta efter att ha kretsat kring den stora gåtan: livets mål och dödens hemlighet, erfar jag en känsla av att framför mig ha en ensam, oändligt ensam människosjäl. En gång, en sensommardag fick jag bekräftelse i ord: "Hur ensam, hur fruktansvärt ensam är jag ej. Måste vi alla vara så ensamma?

— — —

En konstnärs ateljé, utsikt över havet, blommor, färgstarka dukar. Hon är ogift, vacker, rik, lite högdragen kanske. Hon klär sig elegant, och drar allas blickar till sig. Hon målar utan att ställa ut. Inte för pengar, inte för äran. Hon målar för nöjet att måla. Hon fråssar i färger, hon njuter av nyanser. Hon är en av de angenämaste kvinnor jag känner. En av dem, som tänka djupt, känna djupt, och lida djupt utan gester. Hon är ganska avundad, man tycker att en lyckligare tillvaro än hennes kan knappast tänkas. Jag fick ett brev en vinterdag. Och det brevet andades en ensamhet så djup, så gränslös: "Jag är så fruktansvärt ensam, *äro alla* människor så ensamma?"

— — —

Stugan är låg, torvtig, fuktig. Hon, som bor därinne är en av de olyckligast lottade människor jag kommit i beröring med. Hon är mycket sjuk och mycket fattig. Hennes liv var en gång fullt och rikt, hon var omgiven av make och barn, vänner och släkt. Maken gick bort, barnen följde honom, hennes föräldrar dogo nästan samtidigt. Hon förlorade sina pengar. Hon blev slagen av sjukdomens gissel, hon fick bära förödmjukelsens ok. Hon måste leva på barmhärtiga människors godhet och små bidrag från kommun och kassor. Hela hennes liv tycks förött, ingen glimt lovar ljusning: hennes sjukdom är obotlig och smärtsam.

Hon sade till mig: "Jag har fått vad jag alltid längtat efter: ensamhet. Jag välsignar ensamheten. Den *yttre* ensamheten, tystnaden här uppe, i min stuga, min låga fattiga stuga, ty i verkligheten är jag *aldrig* ensam. Jag har dem alla, de kära döda runt om mig. Jag har *aldrig* haft en känsla av att jag är *ensam*. Jag skulle känna mig ensam ute i världen, bland människorna, ensam och olycklig med min svåra sjukdom, men här är jag fri, och aldrig ensam. Jag har bott här, långt från människor, i djupaste fattigdom snart i tio år. Jag har haft god tid att tänka. Min sjukdom har hindrat mig från att arbeta fort: allt vad jag företar måste gå ytterst långsamt. Jag har lärt mig tålamodets svåra läxa. Och så att ta' emot. Tå' emot beklaganden, ta' emot medlidandets gåvor. Förr ägde jag vackra saker, som det tog lång tid att vårda och underhålla. Här äger jag inte mer än det allra nödvändigaste, och kanske inte det ens. Men jag har en förnimmelse att jag är friare nu än då, jag är beredd att vilken stund som hälst lämna livet. Mig binda inga band, ingen jordisk längtan, den dag döden kallar mig är jag också färdig att komma. När jag förr i världen, i "min lyckas dagar", tänkte på att dö, och det gjorde jag nog inte så ofta, blev jag ängslig, rädd, döden tycktes mig fruktansvärd. Jag lät mitt arbete, min glädje, min sorg, min strävan gripa mig helt och hållet. Och sköt så bort tanken på döden. Och så träffades jag så hårt. Jag klagade först, jag grät, jag var bitter. Nu äntligen är jag lugn. Jag har måst ge upp: livet, de öden, som drabbat mig voro starkare än jag. Och äntligen vågar jag i allt, som hänt mig se den enda vägen fram till frigörelse. Jag säger inte, att dessa långa år i nöd och ensamhet, varit en nådegåva, det skulle låta för otroligt, men något ditåt menar jag ändå att de varit. Aldrig hade jag kunnat lära vad jag nu lärt, utan dessa prövningar. Jag är inte vad man kallar religiös. Jag vet så litet om vad de lärde tvista om och vad filosoferna tänka, mig har livet dock lärt en sak: Varje människa har en utstakad väg att gå, och varje människa måste lära sig att verkligt fatta Kristi ord: 'Vad hjälper det en människa, om hon vinner hela världen, men tager skada till sin själ'."

——::——

NU ÄR KONSERVERINGSTID!
Köp uteslutande
VISKAFORS
Konservburksringar
»Para 630»
De äro de bästa
SKANDINAVISKA GUMMIAKTIEBOLAGET VISKAFORS

A.-B. FERD. LUNDQUIST & Co.
för alltid på lager alla
VISKAFORS
Konservburksringar

Världens äldsta skilsmässourkund.

Man har i en egyptisk grav funnit ett två tusen år gammalt skilsmässoutslag. Det är en viss Pto-Lemy som för sin fru Tahappy förkunnar följande hårda dom:

"Jag har skilt dig från mig som hustru. Jag har fråntagit dig rätten att kalla dig min maka. Jag råder dig att taga dig en annan man. I det hus, i vilket du går in, skall jag icke sätta min fot. Från och med i dag kommer jag ej att göra mina äktenskapliga rättigheter över dig gällande. Lämna ofördröjligen och utan tidsförlust mitt hus.

Skrivet av den rättslärde Tuts hand."

Bakpå papyrusrullen återfinnas fyra vittnens namnunderskrifter.

Världen skrider, om än sakta, framåt. Så lätt skiljer i våra dagar en man icke sin hustru från sig.

——::——

ETT DRAMA.

1:sta akten: Han talar. Hon lyssnar.

2:dra akten: Hon talar. Han lyssnar.

3:dje akten: Båda tala. Grannarne lyssna.

——::——

Mamma: — Pelle får inte lov att äta med fingrarne.

Pelle: — Men pappa säger, att människan fick fingrarne innan gaffeln var uppfunnen.

Mamma med bibehållen själsnärvaro: — Inte du, älskling, inte du, det försäkrar jag dig!

——::——

Besök vår stora restutsäljning
av Herr- & Gosskläder,
Skodon, Hattar m. m.
Stuvar för Damdräkter & Kappor
Stuyar „ Barnkläder
Stuvar „ Ynglinga-Kostymer
Stuvar „ Sport-Dräkter
allt till slumppriser
Ekmark's
Kungstorget 12
GÖTEBORG

Offentliga nöjen.

Stora Teatern
Varje afton kl. 8:
Nelly.

Nya Teatern.
Varje afton kl. 8:
Nygifta.

Lilla Teatern.
Söndag kl. 7 och 9,
övriga dagar kl. 8:
Österlunds Hanna.

Var lunchar man bäst?
Björngårdsvillan Slottskogen
1:sta kl. matsals- och konditori-servering. Musik dagligen. Fjolårets priser sänkta med 20—25 %. Best. pr tel. 19268.
Vita Bandets Restaurant
Kungsgatan 41. - Telefon 107 89.
Slottskogen, vid stora dammen.

Teater.

Teatrarnas öppnande är ett osvikligt hösttecken. Sommarsejouren är slut, och staden bereder sig att bjuda mänskligheten en ersättning för friluftslivets mistade härligheter i skog och mark.

En indiansommar som den innevarande är det emellertid svårt att giva publiken illusion av höst. Och till och med för en institution med *Stora Teaterns* obestridliga popularitet är det under sådana förhållanden tur att kunna öppna säsongen med ett så utomordentligt dragande program som M. Lattés parisoperett Nelly. En mondän, underhållande, befängt roande operett av det slag, som gör publiken dödligt nyfiken, sedan skrattet från den upprymda och livligt senterande salongen nu redan flera kvällar å rad burits på ryktets vingar över staden.

Ja, det skrattas friskt på Storan i dessa vackra septemberkvällar. Den saken sköta de bekanta publikfavoriterna fru Weijden, hrr Kinch och Strandman med verklig och efter sommarens njutna vila osedvanlig bravur. En lycklig start alltså, som vi hoppas bebådar en lika lyckosam fortsättning för vår omtyckta lyriska scen.

*

Nya Teatern har återupptagit sin succèspjäs från förra säsongen, Nygifta, som med sitt intresseväckande innehåll och goda utförande ännu bör kunna påräkna en lång livstid.

*

Lilla Teatern bjuder sin publik gammal god och tillförlitlig scenisk kost med säsongens första program, Frans Hedbergs skärgårdspjäs Österlunds Hanna. Det galleri av ur livet hämtade och studerade verklighetsmänniskor, som den rutinerade skådespelsförfattaren här fört fram, ha i de flesta fall fått en måttfull och god gestaltning. Man ser ett stycke svenskt liv, sådant det har levats och leves än, och när publiken med kraftiga applåder tackar för underhållningen ligger däri ett erkännande av skildringens och spelets äkthet och värde.

——::——

NORDISKA INDUSTRI A·B
TAPISSERI DETALJ
Ö. Hamng. 31. 1 tr.
N·I·A·B
Monteringar.
GÖTEBORG

Insändarnes spalt.

Hedersbegrepp.

Det är kanske "tyket" av en sådan som mig att blanda min röst med stadsdamers, då jag bara är en enkel 'lantmora'. Men då jag tog mig samma frihet en gång förra året blev jag så vänligt emottagen och fröken redaktören skrev till och med att "fru Johansson var välkommen åter, om hon hade något på hjärtat". Och detta är just fallet nu. Redan för tre veckor sedan vid läsningen av en artikel om att mamma skall lära sina barn ärlighet, väcktes lusten, men så fick jag sånt schå med syltning och inkokning av grönsaker m. m. att jag inte hann. Vår trädgård är ju så stor, och så tycker mina gifta flickor i stan, att när mamma ändå är i farten med "konservering" — de använder alltid modärna ord — så kan de gärna få skicka sina burkar hit och få dem fyllda och om Redaktören såge antalet skulle hon förstå att de inte lida av blyghet. Det kan ju också hända, att jag i ett svagt ögonblick låtit dem förstå att jag tycker det är roligt vara dem till lite nytta.

Men nu var det historien. Johansson, som jag berättade den för, sa visserligen att den passade för en söndagsskola, men det behöver ju inte hindra att den är lärorik och jag har själv upplevat den.

Det var för ett 20-tal år sen, kanske litet mer, som jag for i en spårvagn i Göteborg i sällskap med en vän. Mitt emot oss satt en fin fru med en liten gosse i knät. Konduktören bar just upp avgiften och frågade frun om gossen fyllt tre år. "Nej", svarade hon. "Jo, men mamma", inföll den lille, "jag fyllde tre år i söndags och fick en så fin födelsedagstårta av dig". Konduktören skrattade och räckte fram handen efter avgiften och det gick ett fnitter genom hela vagnen, men jag kände som om jag velat hålla en predikan — om det bara gått an.

Så var det för en tid sedan som jag åter var i sällskap med min vän från den där spårvagnsresan och mötte frun med gossen. Vi utbytte en hälsning och jag anmärkte att hon såg så gammal och olycklig ut.

— Det har hon stora skäl till, sade min vän. Hennes söner gör henne stora bekymmer. Nu är den yngste — den lille gossen vi såg i spårvagnen — häktad för förskingring.

Jag hajade till. Varför höll jag inte straffpredikan, som Johansson sa jag skulle ha gjort om knappnålen och silverskålen. Nu lättar jag mitt samvete med att tala om historien till varning för andra.

Om Redaktören vill vara snäll att bättra på den. Jag kunde ju be en av flickorna, men jag tror de är liksom lite generade av mammas lust att skriva i bladen.

Högaktningsfullt
Sofia Johansson.

——::——

Tidskrifter växa f. n. upp som svampar ur jorden i alla länder och deras behov av skisser och noveller, signerade med "kända namn" kan icke längre fyllas. I Frankrike och England säges man ha löst svårigheten på det sättet, att de kända författarne köpa berättelser av de okända, signera dem med sina namn och sälja dem till redaktörerna, vilka äro invigda i hemligheten.

——::——

Man tycker om glada människor, men det finnes dock undantag — man skulle t. ex. antagligen ta illa upp, om tandläkaren skrattade när han befriade en från en värkande tand.

——::——

Sol och sommar.

Reseskizzer

av

RUTH ALMÉN.

V.

Bredbent och trygg står Giuseppe Jametti mellan sina korgar fulla av persikor, druvor och alla slags trädgårdsprodukter i butiken, som till hälften befinner sig på trottoaren, till hälften ett par trappsteg ned i källarvåningen. När man vill köpa något, tar han högra handen ur byxfickan, rycker till sig en påse från en spik i dörrposten och säger: "Sök ut vad ni vill ha!" — Och sedan man fått svar på den sedvanliga frågan: "Quanto costa?" får man själv ta påsen och plocka i den så mycket eller så litet man vill, och naturligtvis väljer man det vackraste man ser! Jametti står bredvid och kniper ihop sitt ena svarta öga och drar munnen till ett halvt leende, pekar sedan på vågskålen, och först sedan man lagt sin påse där, värdigas han deltaga i aktionen. Om man icke har jämna pängar när man skall betala sticker Jametti sina feta händer i de djupa fickorna på sitt skinnförkläde och tar upp hela nävarne fulla med småmynt och räknar vårdslöst till sina kunder det de skola ha. Ibland måste man till och med göra honom uppmärksam på att han gett några centimes för mycket tillbaka. Då ser han på en med ett gränslöst förakt. "Dumhet" är en egenskap han icke lärt sig uppskatta!

Ja, där står vännen Jametti dagen i ända, sorglös och glad, och betraktar livet omkring sig. Han vet att ingen gör bättre affärer än han, och att hans hustru och barn sköta den andra affären med hans namn — den som ligger snett emot järnvägen — på ett lika förtjänstfullt sätt.

*

De tre folk som äro representerade i detta land ha sina snart igenkänneliga egenheter; kvinnorna mest. Man ser i regeln vem som är schweizertyska och vem som är fransyska och italienska. Medan schweizertyskan går sin stadiga lunk på bastanta ben, har fransyskan sina smidiga böjningar på huvudet och kroppen och svikten på sin lätta fot. Italienskan ser ut som om hon kände det norrländska ordspråket: "Vår herre har inte skapat bråttom, bara en jämn rörelse". Fetlagd, svartbrun och bekväm låter hon inte i onödan sina mörka ögon skjuta de omtalade, eldiga blixtarne. — —

Nå, detta är ju endast ett flyktigt turistintryck, och naturligtvis skär ingen förnuftig människa alla över en kam! Varifrån skulle man då få de intresseväckande undantagen!

*

Många namn här klinga lustigt i främmande öron. Vi köpa våra kakor hos Frau Rohr (Rotting) och lämna vår tvätt till Frau Porter. En bekant till oss har en bekant, som har en skurmadam som tituleras Frau Scheuerwasser (Skurvatten). En mycket skäggig gammal man heter Bart (Skägg) — det är som om han ville bära sitt visitkort i ansiktet. Och en pastor heter Ochsenbein (Oxben). (Han har tyvärr icke predikat här, annars hade vi gått och hört vad han haft att säga sin hjord.) En del gamla namn klinga adliga utan att vara det. Om någon förr i världen flyttade till annan ort, kallades han av befolkningen efter stället varifrån han kommit med ett "von" (från) framför namnet. Så äges egendomen näst intill där vi slagit upp våra bopålar för sommaren av en von Allmen. En annan tog i fordom tid sitt gods och guld och seglade tvärs över Thunersjön från Gunten till Interlaken och bosatte sig där. Genast fick han det klingande namnet von Gunten och behöll det gladeligt.

*

En dag stannade vi på vår vandring och njöto av att se ett ensamt "Chalet" uppe i berget vid skogskanten. Det hade ett väldigt överskjutande tak, bred gavel med tre våningar, gröna fönsterluckor, träsniderier, figurmålningar av både allvarligt och skämtsamt slag samt följande inskription, som tydligen var av senare datum:

"Es wünsch' mir einer was er will,
So geb' ihm Gott zweimal so viel."

Villans ena "Laube" såg livsfarlig ut, där den hängde sned och fallfärdig på ett par till synes murkna stockar mot väggen, färgen var mångenstädes bortnött av sol och rägn, och någon symmetri stod ingenstädes att upptäcka, i det att för det första taket var betydligt längre åt ena hållet än åt andra, fönstren tycktes sitta härs och tvärs och en av dörrarna hängde på bara ett gångjärn. — Vi kommo överens om att det var bedårande där det låg eller snarare hängde under bergväggen, och beklagade att ingen av oss kunde måla.

Då utbrast en av sällskapet:

Hur tror ni detta Chalet skulle taga sig ut på Östgötaslätten?

Hela sällskapet brast oemotståndligt i skratt, och en ungdom med visdom förklarade, att för byggnadskonstens utövare gällde det först och främst att söka kontakt med varje lands natur så att "bostäderna passade in i sin miljö".

Hur sannt detta än var, måste vi dock återigen ge luft åt vår munterhet.

*

Förlovar
eller
Gifter
Ni Eder, så annonsera det i
GÖTEBORGS MORGONPOST
Alla Edra vänner, läsa den tidningen.
Läst i varje bildat hem i västra Sverige.

GIV
Alma
Augusta
Dagny
och
Tyra
Kvinnornas Tidning
på namnsdagen!
Presentkort säljas på tidningens exp. Vallgatan 27. Tel. 18070.

Då vi kommo till Bern, uttryckte vi för varandra vår häpnad över att vi icke hört denna huvudstad mera omtalas för sitt natursköna läge och sina många sevärdheter. I allmänhet har ingen som varit i Schweiz mycket att säga om Bern. Och dock

Alla Damer, som vilja köpa verkligt billigt och som behöva något för sin egen eller sina barns vinterekipering böra icke underlåta besöka Sidenhuset under nu pågående Höstutförsäljning
OBS.! Ensamförsäljare av de världsberömda P. D. Korsetterna, Silkesstrumpan Manon och Glacéhandsken Manon.

(Eftertryck förbjudes).

Lilith.

ROMAN

Av Florence Warden.

Auktoriserad översättning av
Margareta Heijkel.

19

Hon visste mycket väl med sig själv, att vad som så fast band henne vid denna plats var Eben Mallorys närhet. Hon försökte att bortförklara detta faktum och finna andra antagliga skäl till sin önskan att stanna kvar i det gamla, mörka huset, där hon egentligen icke trivdes. Men hur ivrigt hon än försökte att föra sig själv bakom ljuset, dök dock sanningen alltid fram igen. Hon erkände, att det var Eben Mallory som höll henne kvar i Shingle End, och hon tillade tyst, att hon handlade orätt, när hon på detta sätt lät sina känslor gentemot honom gå före vad hon dock måste betrakta som sin plikt.

— Men vart skall jag väl resa? frågade hon sig själv förkrossad. Och hur skall jag kunna överleva skilsmässan från honom?

Men å andra sidan, skulle hon väl kunna dväljas i denna ohyggliga atmosfär av misstro och ringaktning, som omgav henne på alla håll och som hotade att kväva henne.

Just när hon gjorde sig denna fråga såg hon framför sig på vägen Eben Mallory som, ledande sin häst i tygeln, promenerade vid sidan av fröken Joanna Cooke, som ivrigt samtalade med honom.

Den stöt åt hjärtat hon erfor vid denna syn sade henne tydligare än alla ord, att ingen makt på jorden skulle kunna förmå henne att lämna Shingle End så länge Eben Mallory uppehöll sig där.

Hon älskade honom. Vissheten att vara i hans närhet innebar en tillfredsställelse, en fröjd. Så länge det förunnades henne att då och då se honom, att växla några ord med honom kunde hon uthärda att leva, kunde hon bära de sorger som tyngde henne. Sir George Paradines förolämpningar, de misstankar och förtäckta elakheter hon måste utstå från traktens damvärld, ja, till och med den hemlighet som hotade att ruinera hela hennes liv.

Vid nästa vägkrök tog Joanna avsked av doktor Mallory, som steg till häst och red bort.

— Är jag svartsjuk. Är jag så dum att jag är svartsjuk, frågade sig Lilith, då hon gick in genom porten till trädgården på Old Court.

———

XII.

Simmonds, kammarjungfrun, var utrustad med hela sitt släktes nyfikenhet, och hennes skarpa öga hade för länge sedan fått sikte på den mystiska person, som under större delen av dagen uppehållit sig i närheten av Old Court. Mannen i fråga försvann allt emellanåt ur sikte men dök ständigt upp på nytt.

Det gick också snart nog upp för Simmonds, att hon icke var den enda i villan, som lagt märke till främlingen. Hon kom plötsligt på Bletchley, betjänten, med att dold bakom en fönstergardin spionera utåt.

Bletchley drog sig hastigt tillbaka från fönstret, och hans blick mötte Simmonds. Han var en liten undersätsig karl med något visst sliskigt över sin person, men Simmonds som hade ett lättantänt hjärta och, redan hunnen över de trettio, tänkte på sin framtid, betraktade honom med en viss respekt, i vilken även en portion förälskelse ingick.

— Vad ser ni efter, hr Bletchley? frågade hon med ett leende.

— Efter ingenting, kom svaret kort.

— Nej, försök inte! Det lyckas inte med mig! förklarade hon. Det är inte mycket som undgår edra ögon och — inte häller mina, tillade hon skrattande.

Hon vände sig mot fönstret, kikade ut och nickade.

— Där är han, viskade hon då hon fick syn på en mörk skepnad mellan träden.

Bletchley följde riktningen av hennes blick, men sade ingenting annat än: — Vem?

Simmonds vände sig om mot honom.

— Ni vet lika bra som jag, att en främmande person hållit utkik på den här villan nu i sex runda timmar, anmärkte hon sakta med en varnande blick på dörren till fru Ames sovrum. Bletchley nickade.

— Vem är han? Det är det jag är nyfiken på, fortfor Simmonds.

— Det får ni tids nog reda på, förklarade betjänten lugnt.

— Vad menar ni, herr Bletchley?

Han stod tyst ett ögonblick för att liksom understryka vikten av vad han ämnade säga och sade sedan långsamt:

— Jag har sett åtskilligt i mina dar, och min erfarenhet säger mig, att när en karl på det där sättet går och utspionerar ett hus, då är olyckan inte långt borta.

Ett utrop av förskräckelse banade sig väg över kammarjungfruns läppar.

— Vad skulle det vara för en olycka? flämtade hon.

— Hur kan jag veta det. Kanske en häktning eller —

Han avbröt sig tvärt, då han såg Simmonds brådskande närma sig dörren.

— Vad ämnar ni ta er till? frågade Bletchley strängt.

— Jag går ut till karlen och frågar honom vad han vill, svarade Simmonds i bestämd ton.

Bletchley skakade varnande på huvudet: — Akta er för sådant där, sade han och lade handen på hennes arm.

— Varför? frågade Simmonds. Ni sa', att det betyder olycka, och då är det väl bäst att förbereda sig på den.

— Vad skulle det tjäna till? Ni kan inte förhindra händelsernas utveckling. Jag säger er, att jag länge haft mina misstankar. Lita på mig! Det står inte rätt till med det här herrskapet.

Simmonds gav honom en förtörnad blick.

— Jag struntar i er och era misstankar, sade hon i skarp ton. Det står lika rätt till med de här damerna som med alla andra. De kan ha

A. LUNDBLADS Begravningsbyrå
REKOMMENDERAS
Kungsgatan 12. Göteborg.
Tel. 11045, 776 ank. bostaden.

Sänd Eder **Tvätt** till
Tvättanstalten Västkusten
Vegagatan 46. Göteborg. Tel. 44443.
Omsorgsfullt arbete. Snabb leverans.

Varje förståndig husmoder
använder
Pellerins Margarin
i hushållet

Varför plågas med dåligt kaffe då Ni kan få Swalanders kaffe! Butiker: Kungsg. 17 Korsg. 13, Bazar Alliance. Prova redan i dag! Säljes endast i egna butiker.

ligger den härligt, gamla staden omslingrad av Aare, som här gör en väldig sväng; gatorna med en mängd arkader, så att man kan vandra under tak mellan pelarrad efter pelarrad såsom på få ställen i världen, och fröjda sig över butikernas skådefönster med alla världens förnödenheter och prydnader på den ena sidan och gatorna med sina öppna brunnar och sina motsatta pelarrader på den andra. I intet annat land ser man väl så många öppna brunnar med vattenbehållare av huggen sten och ständigt rinnande kristallklart vatten som här. Var man går, på landet eller i städerna, med förvånande korta mellanrum, kan man fröjda sig åt åsynen därav. Särskilt Berns gamla brunnar äro intressanta: Gerechtigkeitsbrunnen, Schützenbrunnen, Kindlifresser och vad allt de heta, äro sevärda. Kindlifresser ju allt annat än skön, där jätten sitter och stoppar ett barnhuvud i munnen och har ett förråd småbarn med fasan målad i sina ansikten att äta upp, det ena efter det andra. — Han var kanhända världens förste frimurare!

Den bekanta "Bärengraben" är en omtyckt vallfartsort för stadsborna, och ingen främling försummar gärna att göra en påhälsning där. Det är verkligen putslustigt att se björnarna sitta på bakbenen, öppna sina väldiga gap, fånga i flykten de omtyckta morötterna och sedan slå ihop framtassarne som om de ville applådera. Stackars djur, de ha ju ingenting annat att göra än äta och sova! Detta måste vara onaturligt även för en björn, om det än flyger stekta sparvar i munnen på honom.

Ingen bör försumma att se "Weltpostdenkmal", ty då har den försumlige orsak att ångra sig både gul och grön. — En jordglob så gott som svävar i luften, och däromkring uppföres en indiandans av en europé, en asiat, en amerikan, en afrikan och en australier. Ja, *det* bör ses! — De äro alla så graciösa som om de gått i dansskola i Paris, och det är en fransman som förevigat dem.

Att Bern har en massa museer är solklart! Det ha alla huvudstäder. Men få huvudstäder ha en terrass utanför sin vackra "Münster", varifrån man vid vackert väder kan se en krans av alper vid horisonten! På den terrassen med dess uråldriga gamla träd glömmer man lätt hur länge museerna äro öppna, och har man begränsad tid, gå timmarne så fort, att man icke stort mer hinner med! Men de höga, ståtliga broarne måste man gå över, och alla "Bundeschäuser" måste man gå förbi — sedan hinner man kanske icke mer innan tåget går.

—:—

En milliardärs korrespondens.

Den amerikanske automobilkungen Henry Fords korrespondens torde vara en av de omfångsrikaste i världen. Han mottar dagligen icke mindre än 1,500 brev, alltså ungefär en halv miljon pr år, vilka alla måste genomgås och till stor del även besvaras av hans sekreterare. Flertalet utgöras av tiggarbrev. Man beräknar att de i dessa skrivelser begärda summorna årligen uppgå till ett sammanlagt belopp av över 400 miljoner dollars. Skrivelser av en 20 sidors längd utgöra intet undantag. Snarare tvärtom. Och i dessa vidlyftiga brev skildrar avsändaren vanligen såväl sin egen som sin familjs levnadshistoria in i minsta detalj. Hundratals fruar vända sig till Henry Ford med begäran att han, utan de äkta männens vetskap, måtte betala deras skulder. Unga män bönfalla honom att skänka dem än en auto, än ett piano, än en radioapparat. Misskända begåvningar tigga honom om understöd för att kunna fortsätta sina studier.

Merendels stamma supplikanterna från Amerika och Kanada, men förekomma även från alla andra nationer. Ett anmärkningsvärt undantag utgör Indien, som lär vara det enda land, varifrån den annars hårt anlitade amerikanske mångmiljonären aldrig förärats med ett tiggarbrev.

—:—

Med Vikings mojänger det går som en dans på herrskapets känger få finaste glans.
VIKING
Viking skokräm förlänar lädret en djup, smetfri glans, skyddar det och bevarar dess smidighet

Färgerna i klädedräkten.

Liksom tonerna uppväcka även färgerna bestämda själsförnimmelser och äro liksom de förra underkastade harmoniens lagar, skriver en konstnär. Valet och sammanställningen av färger såväl i inredningen av hemmet som framför allt i klädedräkten utövar ett betydande inflytande på stämningen. Disharmoni verkar lika frånstötande i fråga om färger som i fråga om toner.

Tyvärr inträffar det ofta, ja, dagligdags att en modefärg bäres omdömeslöst av både blondiner och brunetter blott emedan den är modern. Även i sammanställningen av olika färger syndas ganska ofta mot det goda smaken. Sådana förseelser äro ingalunda så oskyldiga, ty de förstöra lätt intrycket av ett eljes tilltalande utseende. Dräktens färg är nämligen i stånd att betydligt upphjälpa det, men kan å andra sidan lika lätt reducera det. Därför böra ock alla kvinnor, som hålla på god smak akta mera på skönhetens oföränderliga lagar än på modets växlande och ofta nog oförnuftiga nycker.

Mattgrönt och ljusblått framhäva en fint blekröd hy och bilda en behaglig motsats till hårfärgen. En dräkt i rosa förutsätter vit hy, i annat fall kommer hyn ofta att synas grå mot den rosafärgade toaletten och då är en ljus nyans av lila mera att föredraga. Till rött eller rödblont hår står blått obestridligen bäst. Gula eller gröna nyanser framhäva allt för mycket det röda. Blått såsom grundfärg tillåter utsmyckning i orange eller också rent, vitt och ljusgrått. Grönt utan utsmyckande färger tar sig nästan alltid matt och livlöst ut.

Kan man ej undvika ogynnsamma färger, bör man åtminstone bära dem i förening med andra passande färger. Man vet ju att även klädsamma färgers verkan stegras ännu mer genom tillfogande av en harmonierande färg.

Dräktens harmoniska färger skola alltid anbringas i närheten av huvudet.

Blågrönt passar aldrig till gulgrönt. Blondiner med livlig ansiktsfärg kräva varmare mallantoner. Här är blått klädsamt, liksom violett och blekgult ofta är av överraskande verkan. Orange bör däremot avgjort undvikas.

Rosa, som är ytterst ofördelaktig för den "bleka" blondinen, kan med fördel bäras av en "blomstrande", i det den mildrar hyns skärpa. Damer med mörkt hår och gulaktig hy böra aldrig bära vitt vid dagsljus; först vid konstgjord belysning klär denna färg dem. Till mörkt hår och vit hy passar egentligen allt.

Färgernas verkan på formerna torde vara bekant. Alla mörkare toner göra figuren smärtare, alla ljusa däremot fylligare. Vid valet av aftontoalett gäller det i våra dagar även att beräkna effekten av olika slags ljuskällor. I gas-sken får färgerna en dragning i gult, i elektriskt ljus åter i grönt.

För Utstyrslar
NYHETER INKOMNA
i
Duktyger Servietter
— Högfina kvaliteer. —
Utsökt mönsterurval
Hellinne Damast irländskt och schlesiskt fabrikat samt **Dräll-Jacquard** och **Dubbel-Damast** av svenskt fabrikat.
HERM. MEETHS A.-B
Vollmers-Meeths

Man brukar säga: i smakfrågor skall man icke tvista. Det är nog så riktigt, ty det skall alltid finnas människor, som ej ha öga för disharmonier i en toalett, eller som finna sig själv tillräckligt vackra för att tro sig kunna ostraffat kläda sig hur som hälst.

Men varje estetiskt kännande människa skall, ibland kanske omedvetet beakta de små vinkar, som stödja sig på färglärans fastställda lagar.

—:—

EKSTRÖMS JÄSTMJÖL
ÖREBRO KEM.-TEKN. FABRIK
GRUNDAD 1855

En optimist är en människa, som i valet mellan två svårigheter griper sig an med och klarar upp dem båda.

*

Det märkliga i saken är att man aldrig faller för en frestelse, som man vänder ryggen åt.

*

Liksom vår materiella existens icke är livet, så är vår materiella tillintetgörelse icke heller döden.

Bråths Konditori
Victoriagatan 1 B (hörnet av Storgatan)
REKOMMENDERAS.

A. Ellwén
Kött- och Fläskaffär
Saluhallen 133. Telefon 4481.
OBS!. Prima varor. Billiga priser.
Redbar behandling.

Smakfulla Kransar från
Hilda Henrikssons Blomsterhandel
Ö. Husargatan 37
Tel. 4250

BREVLÅDA.

Fru Clary, Stockholm. Vi skola närmare undersöka förhållandet, som naturligtvis icke kan få fortfara. Genom Pressbyrån kan Ni emellertid alltid t. v. erhålla önskade exemplar.

Upprörd. Det hela är rent av otroligt olikt vederbörande. Vi icke endast tro utan äro alldeles säkra om att ett missförstånd föreligger och råda Er att oförfärat söka få detsamma uppklarat på vederbörligt håll.

Humorist. Humorn från K. måste tyvärr anses endast som ett dåligt skämt i Göteborg.

80-åring. Vår vördnad och vårt tack! Det var den vackraste skrivelse vi läst på länge.

Maria K—m. Vi tro knappast! *Den* gränsen är redan alltför mycket markerad.

Louise. Välkommen! Vi äro på förhand mycket intresserade av förslaget.

—:—

Bättre har enda barnet än ende hästen.

*

Mången, som kan nio hantverk, livnär sig av det tionde, som är armod.

*

Arbetet har en bitter rot, men en söt smak.

—:—

Bröstkaramellen ENGELBREKT
Välgörande, Välsmakande, Oöverträffad
Lagligen skyddad. Endastillverkare
A.-B. Karamellfabriken Engelbrekt, Örebro.
Säljes överallt i påsar om 1 hg. à 50 öre.

Arla Mjölk
Distribution på glasflaskor.
Tel. 40781, 45699

Gymnastiktröjor och Byxor.
Stort urval.
Tricotbolaget,
31 Östra Hamngatan 31.

GARDINER
Största urval. — Lägsta priser.
A.-B. CARL JOHNSSON,
KUNGSTORGET 2.

Gyllenhammars
UNDERBARA
HAVRE-MUST
Stärker aptiten, ökar arbetslusten.
För ÅLDRINGAR VUXNA OCH BARN.

Damblusar, Klädningar o. Kjolar köpas bäst och billigast i
O. F. HULTBERGS BLUSAFFÄR
Husargatan 40. Telefon 10318.

ANVÄND ALLTID
Viness
SKOCREAM
INREGISTRERAT

sina sorger och bekymmer som alla andra människor, men det fattas då inte pängar, det vet jag. Jag har sett några av deras bankböcker, och det finns högar med kontanter. Och jag vet vad *det* betyder. Ni, herr Bletchley, har er erfarenhet men jag har också min! Jag känner mina pappenheimare och förstår att skilja mellan den äkta sorten och den andra. Jag vågar mitt huvud på, att ni den här gången är på galet spår. Låt mig gå!

Han höjde på axlarne och grymtade föraktligt: — Nå, gå ni gärna! Det blir värst för er själv.

Simmonds besinnade sig ett ögonblick men fattade sedan sitt beslut, skyndade ut ur rummet och sprang ned för baktrappan. Dold bakom gardinen utspionerade Bletchley vad hon vidare tog sig till.

Nu såg han henne komma ut genom bakdörren, försiktigt smyga sig utmed väggen och försvinna mellan träden.

Simmonds fick snart sikte på en mörk gestalt, som dolde sig bakom några buskar, och ett par sekunder senare stod hon ansikte mot ansikte med främlingen.

— Vem är ni och vad har ni här att göra? frågade hon skarpt.

Mannen tycktes överraskad över hennes hänvändelse. Han lyfte emellertid hövligt på hatten och Simmonds såg nu hans ansikte, som förut beskuggats av hattbrättet. Hennes uppträdande blev genast artigare, när hon såg, att det var en herreman hon hade framför sig. Det var en högväxt, mager gestalt med ett allvarligt, fårat ansikte. Hans hår var mörkt men gråsprängt. Främlingen såg på henne med en genomborrande blick.

— Det kändes, som om han läst mig som en öppen bok, berättade hon, när hon sedan beskrev det hemlighetsfulla mötet.

— Jag skulle gärna vilja ha ett brev framlämnat till en dam, som bor här i huset, sade hon med låg stämma.

Simmonds var genast på sin vakt.

— Vad kan det vara för en dam? frågade hon kort.

— En fröken Lilith Ames. Jag vet, att hon bor här.

— Ja, det har sin riktighet. Men hon är inte hemma för ögonblicket, svarade Simmonds och mönstrade noga främlingen.

Denne nickade: — Ja, jag vet. Jag såg när hon gick ut.

— Varför talade ni inte själv med henne när ni såg henne?

— Jag önskar inte bli sedd tillsammans med henne. Han stack handen i fickan och Simmonds såg honom taga fram en fempundssedel. Då han frestande räckte henne den, blev hennes visen stelt och avmätt.

— Varför vill ni inte bli sedd? frågade hon misstänksamt. Vem är ni, och vad vill ni?

Främlingen såg lugnt på henne.

— Jag önskar göra den unga damen en tjänst, om jag kan, sade han och det vänliga uttrycket i hans ansikte lugnade Simmonds. Om ni vill hjälpa mig blir jag er mycket tacksam.

— Men fröken Lilith? frågade hon tvekande. Kommer hon också att tycka om, att jag hjälper er?

— Jag är övertygad om, att hon en gång kommer att göra det, svarade mannen, i det att han räckte henne sedeln tillika med ett brev, på vilket det stod skrivet "Till fröken Lilith".

Simmonds tog tveksamt de båda föremålen.

Främlingen log vänligt. — Det är ännu något jag vill be er göra åt mig, sade han. Ni skall vara snäll och ge henne brevet, när ingen ser det.

Simmonds rynkade pannan. — Inte ens hennes mor, fru Ames? frågade hon och gav honom en snabb blick.

— Nej, inte ens hon.

— Är ni säker på, att det inte är fråga om en häktning eller något i den vägen?

— Jag ger er mitt hedersord på, att det inte gäller något sådant.

— Men är det något, som kommer att göra henne ledsen?

Han skakade lugnande på huvudet: — Det har jag ingen anledning att tro.

Simmonds var emellertid icke nöjd med denna förklaring.

— Men om det inte är något farligt, varför behöver det då vara så hemlighetsfullt?

Samtidigt med att hon yttrade detta såg hon ned på sedeln, som hon höll i handen. — Man ger väl inte bort en sådan massa pängar för ingenting.

Främlingen svarade lugnt: — Det skulle taga alltför lång tid att förklara saken i dess helhet för er. Jag nekar inte till, att den är viktig. Jag har inte vågat anförtro brevet till posten, men jag försäkrar er, att det inte innehåller något, som kan skada fröken Lilith.

— Inte häller fru Ames? frågade Simmonds utan att egentligen mena något med sin fråga. Hon tyckte sig observera en skiftning i främlingens ansikte, men hans svar kom ögonblickligen: — Nej!

— Nå, då så! Ja jag skall lämna fram brevet, när fröken Lilith är ensam.

Hon vände sig om för att gå tillbaka in i villan, då främlingen plötsligt sade:

— Vänta ett ögonblick! Jag hoppas ni tror mig, när jag säger, att jag kommit uteslutande i fröken Ames eget intresse?

(Forts.).

Gossulstrar

Brunmelerad med 1:ma salinfoder.
4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14
24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34
Berlin's
Fisktorget.

KVINNORNAS TIDNING

Blusen

skall, för att kunna tvättas om och om igen och ändock se fräsch ut, tvättas med

Gummans FLINGOR

Fabrikanter A.-B. ENEROTH & Co., Göteborg.
(Även tillv. av Gummans Tvättpulver och Gummans Kraftskurpulver.)

N:o 37. 4:de årg. 14 September 1924.

Annonspris: Textsida 25 öre pr mm.
» sista sidan 20 öre p· mm.
Längre annonsering rabatt.

Utkommer varje söndag.
Utgivare och redaktör: INGEBORG DAHLLÖF. För annons- och ekonomiavdelningen: EDITH RICKBERG.
Redaktion och expedition: *Vallgatan 27, Göteborg.* Tel. 18070.

Prenumerationspris:
Helår Kr. 6:—. ½ år Kr. 3:50. ¼ år Kr. 2:—.
Lösnummer 15 öre.
Centraltryckeriet, O. Ericson, Göteborg 1924.

Eftertryck tillåtes gärna om "Kvinnornas Tidning", med hela namnet utsatt, angives som källan.

INNEHÅLL.

——::——

Utlandskrönika
i sammandrag.

Den engelske och den franske statsministerns närvaro vid Folkförbundsförsamlingen i Genève har satt synligt märke i den av församlingen enhälligt antagna resolution, som de båda regeringscheferna förut tillsammans utarbetat och enats om.

Resolutionen sysselsätter sig med säkerhets- och avrustningsfrågorna, dock ej på något mera ingående sätt utan i allmänna ordalag. Som dess viktigaste punkt framhålles beslutet om inkallandet av en internationell konferens till rustningarnes begränsande. I densamma skola även nationer, stående utanför Folkförbundet (Tyskland, Ryssland och U. S. A.) äga rätt att deltaga. Organiserandet av konferensen och utredningen av de frågor den skall få att behandla har överlämnats till Folkförbundsförsamlingens tredje och första utskott.

Betydelsen och räckvidden av den sålunda fattade resolutionen kunna svårligen preciseras. Under det att de första telegrammen från Genève betecknade den som ett utomordentligt viktigt historiskt aktstycke, reducera nu vissa av de ledande franska och engelska tidningarne dess värde högst betydligt. De framhålla, att resolutionen, som är hållen i svävande ordalag, närmast är avsedd att släta över och dölja skarpa meningsskiljaktigheter i engelsk och fransk politik, vilka så tydligt kommo till synes i de tal, som de båda regeringscheferna höllo inför Folkförbundsförsamlingen och i vilka de ganska oförblommerat sade varandra sanningen.

Både MacDonald och Herriot tyckas emellertid anse att något av stor betydelse åstadkommits i och med resolutionens antagande. Den förstnämnde har sålunda i en intervju förklarat, att med Genèveresolutionen lagts en solid grundval för framtida fred i världen. Alla hade allvarligt och enigt sökt att avvärja den krigets vederstygglighet, mot vilken världen skulle glida hän, om missförstånd, avund och rustningar fått lov att fullborda sitt undermineringsarbete.

Den franske statsministern har uttalat sig i samma anda: — För första gången, säger han, ställas praktiska åtgärder i utsikt för fredens genomdrivande och tryggande.

Ett orosmoln har stigit upp på den klarnande utrikespolitiska himlen genom den tyska riksregeringens förklaring, att den kommer att utsända en not, vari den bestrider Tysklands ensamskuld till kriget. Detta meddelande har på de håll, till vilka det adresserats, väckt häftigt ogillande, och de franska, engelska och belgiska ministrarne i Berlin ha på order av sina resp. regeringar skyndat att fästa den tyska riksregeringens uppmärksamhet på de ogynnsamma följder för Tysklands del, notens offentliggörande skulle komma att få.

Frågan är av enorm betydelse — Versaillesfreden är uppbyggd på lögnen att Tyskland och endast Tyskland bär skulden för världskrigets utbrott och därför också är skyldigt att ensamt gottgöra alla dess förödelser. Att rubba denna lögn är att rycka undan själva grunden för Versaillesfreden.

Man vet icke hur den tyska riksregeringen skall handla i denna farliga fråga. Bakom dess tilltänkta aktion stå högerpartierna, enkannerligen de tysknationella, som gjort den till villkor för att partiet skulle gå med på antagandet av Londonöverenskommelsen. Vänsterpartierna, från centern räknat, äro avgjort mot notens offentliggörande.

Tyska riksregeringen skall också fatta beslut i frågan om Tysklands anslutning till Folkförbundet. MacDonald har slagit upp portarne på vid gavel och Frankrike har, om än något surmulet, gillat åtgärden.

En av den nya radikala franska regeringens viktigaste omsorger har varit att upptaga striden mot kyrkan. En utfärdad befallning, att alla kloster i Elsass-Lothringen skola stängas har framkallat allmän harm bland den strängt religiösa befolkningen.

Inbördeskriget i Kina griper omkring sig. Själva folket är dock ej indraget däri. Det är iscensatt av olika politiska partier, vilka med hjälp av lejda icke alltför talrika trupper inbördes kämpa om makten.

De spanska truppernas ställning i Marocko har så oroväckande försämrats, att regeringschefen general Primo de Rivera funnit sig föranlåten att skyndsamt begiva sig till ort och ställe. Det har hittills varit Riffkabylerna som fört upprorskriget mot spanjorerna, men nu tyckas även andra, förut spansktrogna stammar hava anslutit sig till rörelsen.

Från Ryssland berättas om en stark jäsning bland arbetarne och bönderna mot kommunistväldet.

Chile har varit skådeplatsen för en fredlig revolution. Stödjande sig på folket har ett militärparti tagit makten för att göra slut på de politiska partiernas kiv om makten och den därmed följande allmänna korruptionen.

——::——

Vad är väl folket? En förvirrad hjord.
En brokig skara, som sitt bifall ger
Åt lumpna föremål, ej värda lov.
De tadla och de prisa, veta dock
Ej vad, ej vem.

J. Milton.

——::——

Vad ligger bakom?

Madame Katherine Tingley har efter ett besök, som sträckt sig över ett par månader, i dagarne åter lämnat vårt land.

Strax före avresan från Göteborg mottog hon undertecknad i sitt förhyrda patricierhem, där vid samma tillfälle ett flertal andra personer samlats, amerikaner som, på besök i Sverige, sökt ett sammanträffande med sin bemärkta landsmaninna, samt vidare ett antal svenska teosofer.

Hur underligt var det inte att se madame Tingley i denna omgivning, att konstatera den oförbehållsamma beundran och aktning, som ägnades henne av dessa omdömesgilla personer, av vilka många på närmaste håll följt hennes arbete, och att samtidigt ha i minne, hur nonchalant och ringaktande även denna gång en del svenska tidningar behandlat henne, utan att kunna anföra ett enda skäl för ett sådant uppträdande, utan att känna vare sig madame T:s person eller hennes gärning i annan mån än vad som erfarits på det ovederhäftiga tidningsskvallrets väg. Ännu oförklarligare förefaller detta handlingssätt, när man betänker, att det dock finns något, som för en och var bör utgöra en fullgod borgen för Katherine Tingleys person, nämligen hennes ställning såsom överhuvud och ledare för en stor internationell organisation, vilken inom sig räknar en mängd personer, vilkas omdömesgillhet och stora krav på en ledare icke kunna betvivlas. Även i vårt land finnes en betydande avläggare av denna sammanslutning, och dess medlemsförteckning påkallar genom ett stort antal kända namn respekt för rörelsen, mot vars syftemål: *att i ord och handling tjäna broderskapsidén*, ingen anmärkning gärna kan göras.

Trots detta och trots madame Tingleys framskjutna sociala ställning, hennes bildning, hennes personliga förtjänster i arbetet för andra har hon rönt den hårda medfarten att av en del tidningar förklaras fågelfri, d. v. s. att överlämnas som driftobjekt åt deras "kåsörer". I olikhet med utlandets av fint vett, hög bildning och spiritualitet kännetecknade kåserande pennor, draga sig ofta nog deras svenska motsvarigheter icke för att i tidningsspalterna agera ett slags "Pelle-Jönsar", vilka genom meningslöst eller ohyvsat tal, genom närgångenhet och påflugenhet mot utomstående söka bifall hos den obildade, okritiska och dylikt skräp senterande galleripubliken.

De verkliga tidningsmännen befatta sig icke med detta slags flabbiga kåserande, vilket i stället ligger i händerna på ungdomar, vanligen utan verkliga insikter i det de gyckla med, alltför omogna, alltför klent utrustade å hjärtats vägnar för att förstå innebörden och räckvidden av sitt hån, sitt smädeskriveri.

Det är hårt att en personlighet av Katherine Tingleys betydenhet skall på nåd och onåd utlämnas till dessa unga skribenter, så i alla avseenden underlägsna henne.

Det är hårt också därför, att det kastar en oförtjänt skugga över hennes person. Man säger: Det är otänkbart, att tidningarne skulle våga behandla madame Tingley som de göra, om de inte visste något ofördelaktigt om henne. Varför intresserar hon sig så mycket för Sverige? Vem bekostar henne dyrbara resor? Tagas månne inte pängarne från vårt land?

Härpå kan svaras. Den svenska avdelningen av Universella Broderskapet inbetalar ett visst, mycket begränsat årligt bidrag till centralstyrelsen, "huvudkvarteret" i Point-Loma. Madame T. använder *icke* dessa pänningar för sina resor. Gift med en stor amerikansk skeppsredare vilken livligt intresserar sig för hennes verksamhet, befinner hon sig i den lyckliga belägenheten att hon kan resa helt och hållet på egen bekostnad, sålunda offrande ofantliga summor på det arbete, åt vilket hon vigt sitt liv. — Vad hennes kärlek till Sverige beträffar, är den av gammalt datum. I ungdomen kom madam T. i beröring med en till Amerika överflyttad, bildad svensk dam, som hon lärde sig att varmt värdera. Hennes intresse och sympati omfattade också Sverige, och dessa känslor fördjupades ytterligare sedan hon ingående lärt känna dess ärorika historia. Resorna hit föranledas av hennes ställning som överhuvud även för den svenska avdelningen av Universella Broderskapet.

I allt detta kan man icke finna något som skulle kunna utgöra ett giltigt skäl för den personliga ringaktning man på vissa håll inom pressen visat madame T. Icke häller kan det vara fråga om någon religiös förföljelse. Den enda och helt säkert också riktiga förklaringen är, att man vägrat madame Tingley den aktning och hövlighet man självfallet skulle visat en man i hennes ställning därför att hon är — endast en kvinna!

Förefintligheten av detta kvinnoförakt bestyrkes därav att man funnit ytterligare en anledning att förhåna madame Tingley i det sakförhållandet, att hennes publik till största delen bestått av damer och — det förskräckligaste av allt — även av äldre damer! Man har jämväl gjort sig lustig över den vördnad, som de manliga studenterna från Point Loma, vilka åtföljt madame T., visat henne. Och dock står hon som grundaren och ledaren av den läroanstalt, vid vilken de under hela sin uppväxttid vistats och där de fått sin uppfostran! Hur naturlig och tillbörlig skulle icke vördnaden tett sig, om det gällt en man i denna ställning!

Kvinnornas Tidning står fullständigt fri gent emot den teosofiska rörelsen, och när den tagit till orda i denna sak är det icke i avsikt att försvara, om ett sådant uttryck tillåtes, madame Tingley i hennes egenskap av teosof och teosofisk ledare utan helt enkelt i hennes egenskap av kvinna.

I. D.

——::——

Den ensamma.

"Kvinnans liv är kärlek", lyder ett bevingat ord.

Sentensen uttalar indirekt den för alla forskare i människoödets gåtor gemensamma övertygelsen att ett kvinnoliv utan kärlek är ett förfelat liv. Vi ha fått denna uppfattning så inpräglad i vårt medvetande genom litteratur, filosofi och konst att den numera torde sammansmälta med varje enskilds uppfattning.

Den ogifta kvinnan, varelsen på överblivna kartan, den ensamma på glasberget, har alltid varit ett tacksamt föremål för ett visst medlidande från dem, som redan fått sina jordiska förhållanden ordnade, och för ett visst översitteri från de unge, som ännu känna sig äga möjlighet att till alla delar erövra livet.

En objektiv tänkare uttrycker sin mening: "Kvinnans liv är kärlek", en brysk sanningssägare som Strindberg, vilken gjort sig saker till många förlöpelser och överdrifter ifråga om kvinnan, såväl den gifta som den ogifta, går betydligt längre, i det han förklarar kvinnan utom äktenskapet såsom en i det närmaste överflödig individ i samhället.

Ståndpunkten är rätt märklig. Man finner ingen konsekvens i att en författare, vilken å ena sidan med Strindbergs iver och ömhet förfäktar barnets, även flickebarnets rätt till utbildning och kunskaper å andra sidan vill beröva dem (flickorna) rätten att använda dessa i den fria konkurrensen, sedan de blivit vuxna.

Härav måste man draga slutsatsen, att kvinnan enligt Strindbergs uppfattning äger värde såsom individ endast till en viss ålder, för att sedan, när denna ålder är uppnådd, utan att ett manligt komplement slutit sig samman med henne och låtit henne fylla sin naturliga bestämmelse som maka och mor, bli utan allt värde, all betydelse för den övriga mänskligheten.

Vilka förbluffande synpunkter röja ej en sådan bekännelse! Och i vilken hjärtlöshet har den ej sin rot!

Om en lycklig människa beklagar den olycklige, som icke kunnat förvärva samma värden som han själv, kan en sådan känsla springa ur den rena människokärleken. En människa, som är mäktig en sådan känslans upphöjdhet, sårar dock aldrig genom ett skrytsamt framhävande av egna fördelar. Han bekänner lyckan som en god gåva, vilken fyller honom med tacksamhet.

Men att däremot som Strindberg sätta upp den ogifta, ut i existenskampen drivna kvinnan som ett slags målskjutningstavla, mot vilken han i manlighetens och familjeförsörjarens namn slungar den ena sårande och förgiftande pilen efter den andra i akt och mening att, om ej alldeles utrota, så dock förvisa henne till samhällets enklaste och minst lönande förvärvsgrenar, det är att taga sig en myndighet som ingen levande äger över en annan.

Gå vi att mästra öden komma vi in på ett för vår begränsade blick oöverskådligt område. Här uppstå frågor, som ingen nöjaktigt kan besvara: — Varför föddes denne odåga rik, varför denne härligt begåvade fattig och arm? Varför blir en elak varelse skön och en god ful? Varför födes en med en gestalt strålande av hälsa och behag och en annan krympling och sjuk? Varför blir den ena kvinnan älskad, firad, lycklig som maka och mor, medan en annan, som mänskligt att döma, var lika mycket värd, blir förbigången och dömd att vissna utan att kanske en enda gång ha blivit älskad eller åtrådd?

Man skulle kunna fråga så i oändlighet utan att få ett tillfredsställande svar. Vi ha ett föregående och vi ha ett efterkommande. Aningen om ett sammanhang föresvävar alla. Endast de frimodigaste våga se den antagligaste möjligheten i ögat och om sitt öde i uppriktig ödmjukhet och full övertygelse säga: det är sannolikt vad jag förtjänat.

Ur den synpunkten är intet liv förfelat, intet öde stort eller litet. Alla ha sin uppgift, sin rätt till livet och sitt mål.

Och likväl inneslutes en ovedersäglig sanning i orden att "kvinnans liv är kärlek". Så snart den unga kvinnan börjar vakna, drömmer hon om kärleken och väntar på dess ankomst. Medan hon ännu är mycket ung och segerviss och många val stå henne öppna är drömmen utan trånad. Livet omkring henne liknar en trolsk skog, vars träd aldrig taga slut. Men litet längre fram, när de första förhoppningarna gäckats och yngre kvinnor än hon själv draga männen till sig, börjar hon reflektera. Skogen omkring henne är plötsligt glesare, mellan de vida gläntorna börjar hon skönja något som hon aldrig tidigare gjort bekantskap med — tomheten — ensamheten.

Den stora livsensamheten!

Ju längre hon vandrar, ju ödsligare det blir omkring henne, desto mera skrämmande förefaller henne denna ensamhet. Kanske är det icke nuet, den dag som i dag är, som synes henne så tröstlös, men framtiden, ålderdomen, som utbreder sig till en tom öken för hennes inbillning.

Men äro dessa missräkningar och farhågor endast den ogifta kvinnans lott? Är livet icke i viss mån en besvikelse för alla? Gör icke även den gifta kvinnan erfarenheter som grumla ungdomsdrömmar och lycka? Blev kärleken alltid den kärlek hon hade utmålat för sig i sina drömmar? Bär icke mången för livet bunden kvinna alltjämt ungdomens förhoppningar oinfriade i sitt hjärta?

Visserligen har hon i och med äktenskapet trätt igenom den port, bakom vilken döljas möjligheterna för livets högsta utveckling, hon är så att säga inne i ringen, en bindande länk i kedjan. Hon är maka, hon är mor. Och dock kan även för henne komma stunder, då hon är ensam i sitt hjärta och tanken på ålderdomen inger fruktan och ångest.

Sedda *inifrån* äro vi alla ensamma och osäkra. Kanske är det också innerst inne denna ensamhetskänsla som starkast binda människors hjärtan och händer vid varandra. Och

SKANDINAVISKA KREDITAKTIEBOLAGET
GÖTEBORG - STOCKHOLM - MALMÖ

Avdelningskontor över hela landet

Egna fonder Kr. 182,000,000:—

Gottgör å insatta medel högsta gällande ränta

Telegramadress "Kreditbolaget"

Damblusar, Klädningar o. Kjolar
köpas bäst och billigast i
O. F. HULTBERGS BLUSAFFÄR
Husargatan 40. Telefon 10318.

lyckligast, mest rogivande i ett harmoniskt, av ömsesidig, djup och oegoistisk kärlek ingånget äktenskap. Men även i ett mindre lyckligt, ja, i ett än så trassligt samliv kan en gift man eller kvinna icke på allvar önska att få detta utbytt mot ensamheten.

Men om nu äktenskapet är den fullkomligaste formen för liv, och de redan gifta eller de unga som äga utsikter att inom kort bli det sålunda kunna betraktas såsom delaktiga av det högsta timliga goda, är det oförklarligt varför dessa i sin lycka skola se med kritiska blickar på dem, som icke äga den. En förmögen man förargar sig icke över den som är utan rikedomar. Hela samhället tar faktum sådant det är med relativ ro. Alla kunna icke vara förmögna!

Men alla kunna ej heller vara gifta. Enär vi varken äro mormoner, som tillåta tvegifte, eller kineser, som lägga ut våra överflödiga nyfödda flickebarn att svälta ihjäl, och av födda barn av båda könen flera flickor än gossar överleva de första kritiska åren, uppstår ovillkorligen ett kvinnligt överskott. Detta överskott måste leva och för att leva arbeta och för att arbeta ge sig ut i den allmänna existenskampen.

Samhället har för längesedan försonat sig med detta förhållande. Men vad mången i samhället alltjämt icke inser, det är att den ensamma ute i livet hederligt arbetande kvinnan är lika mycket värd och har samma rätt att kräva aktning för sin personlighet och sitt liv som den gifta kvinnan. Aktning utan all sentimentalitet! Ty hon är varken hjälte eller martyr. Men hon är nyttig, kanske t. o. m. oumbärlig för någon närstående anhörig. Hon fyller vidare alla en god medborgares plikter, betalar skatt, är en kund att räkna med för affärerna, bildar en del av publiken på teatrar och konserter, intresserar sig för litteraturen o. s. v.

Under gynnsamma ekonomiska förhållanden kan hon bli en god fé för en hel rad av släktingar, som hon hjälper och uppmuntrar än på det ena sättet, än på det andra.

I trängre förhållanden för hon en stillsam tillvaro mellan sin plats och sitt förhyrda rum, där hon gör underverk av hushållsbesparingar på ett fotogenkök. Hennes liv är icke mycket omväxlande, men vilket liv är det i vanliga fall? Dagens gärningar upprepa sig för alla. Vanorna i ett stort hus på flera personer bli i längden lika enahanda som i ett spisrum.

Men det finns dock ett moment som den ensamma saknar i sitt liv och det är eggelsen till förnyelse och fortsättning. Att vårda, uppehålla, uppmuntra andras liv är för kvinnan alltid lättare än att uteslutande intressera sig för sitt eget. Gift eller ogift är hon dock alltid moder till hjärta och sinne. Kanske äger hon icke i sin närhet någon på vilken hon kan slösa sitt hjärtas ömhet och omsorger. Men hon kan på arbetsplatsen, inom bekantskapskretsen bliva en god och inflytelserik makt för många människor. I ordets vackraste bemärkelse göra sitt liv till ett liv i kärlek och förståelse och delade sorger med dem bland vilka hon är satt att verka.

Socialt sett är hon en ensam kvinna. Strindbergskt sett är hon en inträngling på mannens område.

Men ur evighetssynpunkt sett är hon en människa som vi alla. Ensam kanske, men en ensamhet över vilken tacksamhetens och sympatiernas ljus förmildrande och förklarande faller.

Louise Bergh.

PÄRLOR
JUVELER
i modern infattning fördelaktigast hos
K. Anderson
Guldjuvelerare. Ö. Hamng. 41

Hemmets tidning
— är —
Göteborgs Aftonblad

Särskild, omväxlande avdelning för kvinnan och hemmet.
I varje nummer, värdefulla artiklar i olika frågor, berättelse, följetong, kåserier.

Pr kvartal 7.50 fritt hemburen.

Lösnummerpris 10 öre.

——::——

Kvinnliga riddare.

Den berömda norska skådespelerskan fru Johanne Dybwad har vid Nationalteatrets i Kristiania jubileum utnämnts till riddare av S:t Olavsorden.

I denna förnämliga ordens statuter av år 1847 göres ingen skillnad mellan man och kvinna. Det säges nämligen, att denna orden instiftats för att belöna "utmärkta förtjänster om konung och fädernesland, om mänskligheten eller om konst och vetenskap."

Det skulle emellertid dröja flera generationer, innan någon kvinna skulle röna utmärkelsen att få bära S:t Olavsordens riddarkors. När det första gången skedde väckte det ett enormt uppseende men också allmänt gillande. Aldrig har väl äretecknet burits av en ädlare och utmärkelsen värdigare personlighet än Cathinka Guldberg, grundarinnan av norska diakonissanstalten i Kristiania och från ungdomen till sena ålderdomen dess föreståndarinna.

Den andra kvinnliga S:t Olavsriddaren blev fru Qvam, statsminister Qvams maka, "för allmännyttig verksamhet". Fru Dybwad har nu blivit den tredje på grund av "sina förtjänster om scenisk konst".

——::——

Liberal och frikostig kallas ofta en man, som bjuder ut sina vänner till en fest med pängar, som hans hustru skulle behövt till en ny dräkt.

Eva.

*

Att skryta av vår rang är att visa, att vi äro *under* densamma.

M. Lezcinska.

*

Vad är vårt egentliga fädernesland?
En hydda, fader, moder, syster, broder —
Ett halvt tjog vänner — och vår barndoms nejd.

A. Oehlenschläger.

*

Öppen panna! Öppen blick!
Man i tanke, man i skick,
Lyftad genom egen ära
Över dem som anor bära!
Själen varm och fosterländsk,
Det är bilden av en svensk.

A. Lindblad.

De Liberalas vallista

Göteborgsvalet	*Göteborgsvalet*
De Liberala	**De Liberala**
ERIK RÖING, riksdagsman	THEODOR WIJKANDER, assuransdirektör
THEODOR WIJKANDER, assuransdirektör	ERIK RÖING, riksdagsman
KARIN KARLING, gymnastikdirektör	KARIN KARLING, gymnastikdirektör
J. A. CORNÉR, handlande	J. A. CORNÉR, handlande
SVEN JOHANSSON, överläkare	SVEN JOHANSSON, överläkare

Valsedlar finnas tillgängliga för valberättigade å valbyrån, Kyrkogatan 48 samt vid varje vallokal.

Valmän, som önska upplysningar om valet, erhålla dessa å Liberala Valföreningens valbyrå, Kyrkogatan 48 (telefoner 6222 och 14919).

(Eftertryck förbjudes.)

Medborgarplikter i valtider.

Av *ELIN WAHLQUIST.*

Svenska Kvinnors Medborgarförbunds artikelserie.

Många människor anse, att de fyllt sina medborgerliga skyldigheter, om de på valdagen gå fram till rösturnan med en valsedel. Hur denna valsedel är beskaffad och hur den satts i deras hand betyder ej så mycket. Det kan vara en anhörig eller en företagsam agitator, som lämnat dem den. Ett sådant lättvindigt sätt att sköta sina medborgarplikter är absolut förkastligt. För varje kvinna borde det efter allt det upplysningsarbete som bedrivits särskilt av våra rösträttsföreningar stå klart, att rösträtten medför ansvar och att vi ej ha rätt att nedsjunka till rätt och slätt valboskap.

I dessa dagar, då den politiska vältaligheten flödar och större och mindre profeter resa landet kring borde det ju inte vara svårt att få sitt politiska vetande utvidgat och bilda sig en mening i de aktuella frågorna. Men mången känner kanske lust att instämma med den gamla hederliga lantgumman, som hört politisk visdom från olika läger och utbrast: "Dom har ju så rätt allihop, antingen dom är socialister eller frisinnade eller höger". Tydligen är det inte nog att förutsättningslöst sätta sig ned och åhöra valtal, utan man bör ha gjort förstudier, ha läst de politiska ledarna i tidningarna av olika färg, följt med de politiska frågornas behandling under senaste riksdagar, samt även följt med de viktigaste utrikespolitiska händelserna. Det gäller att veta om bakom valtalens vackra ord ligger de vackra gärningarnas vittnesbörd.

Visst är det troligt att vi ej kunna se tidens stora frågor från den rätta stora synpunkten: statens, allas bästa, utan se den från en snävare: vår egen samhällsklass fördel. Men det är ju mycket mänskligt, särskilt om det i dessa bistra tider gäller en ekonomisk fråga. Den vida överblicken och det osjälviska sinnet äro båda sällsynta företeelser i vår tids politiska liv. Men vi böra åtminstone ej glömma att det är det höga ideal, som vi böra sträva efter.

Det kostar möda att fylla sina medborgerliga plikter, när man tar dem på allvar, men det är en möda, som lönar sig, ty den bidrar till vår utveckling, ger oss livligare intresse för stat och samhälle och större förmåga att där göra nytta. En allmänhet, som på detta sätt tränat sig, reagerar mot de osunda tendenser i vårt politiska liv, som proportionalismen fört med sig, partitvånget, masstänkandet, det taktiska manövrerandet och valknepen. En sådan publik låter sig ej matas av slagord och ratar gottköpseffekterna i den enklare politiska talekonsten. Valstriden blir lugnare, vederhäftigheten och sakligheten komma i högre kurs i polemiken med politiska motståndare.

Men det är ej nog för valmännen att ha en grundlig inblick i de aktuella politiska frågorna. Det gäller också att finna de lämpligaste personerna att i riksdagen föra fram idéerna. Med vårt nuvarande valsystem är personvalet visserligen ett lotterispel. Det är nog inte alltid förgrundsfigurerna på den politiska arenan, som man trots deras scenvana och förmåga att hålla sig framme, har det största förtroendet för. När det personliga värdet och begåvningen hos kandidaten får gälla mer än hans förmåga att genom relationer och ställning samla väljare till partilistorna, så kommer det politiska livet att ta ett stort steg framåt. Vi kunna, om vi förstå att till fullo utnyttja våra rättigheter som väljare, söka leda utvecklingen i den riktningen. Det är på de förberedande valmötena, innan kandidatlistorna äro fastställda, som vi då böra göra våra önskningar kända.

——::——

"Välkommen hem!"

Det finns odrägliga dagar, då det egna hemmet synes så trist och dött, att man både andligen och lekamligen behöver gå bort och låna eld.

En sådan dag inföll härförliden. Solskenet stupade rätt ned över den dåsiga staden. Tråkigt inne och kvävande hett ute. En idealisk dag för "spleen" och självförakt.

I detta tillstånd kom jag att tänka på fru Z. Vi ha träffats här och där åtskilliga gånger, och ständigt har omkvädet på våra sammanträffanden blivit hennes älskvärda:

— *Kan* ni då inte komma hem och hälsa på mig en dag. Vi ha en bedårande utsikt över Slottsskogen. A, gör det! Det skulle vara så roligt. Ja, välkommen, välkommen, kära, kära ni!

Alla dessa hjärtevarma påtryckningar runno mig frestande i hågen, där jag satt och halvsov över en nyuppskuren bok. Och jag greps av en häftig längtan att med fru Z. få byta några ord om livets och hettans tristhet en indiansommardag.

Fru Z. bor långt bort, fem trappor upp, utan hiss, i ett hus med tre uppgångar. Jag passerade femton trappor, tjuguåtta namnplåtar och något dussin visitkort, innan det sökta namnet slutligen lyste emot mig från en blankpolerad mässingsskylt i uppgång n:o 3. Förstugan ångade av hetta såsom den översta laven på en finsk badstu.

Jag stödde mig emot väggen, med hatten i hand, kappan upphängd på lillfingret och tryckte på elfenbensknappen. Verkan var ögonblicklig. Ett schasande, viskande och tisslande, stängande och öppnande av dörrar och framför mig stod ett i sin diskning stört hembiträde.

— Träffas fru Z.?

Blick upp och ner. Det första sammanträffandets ofrivilliga mönstring.

— Jag vet inte riktigt. Vänta skall jag se efter. (Inte: var så god! Frasen tillhör de numera ur svenska språket försvunna).

Hon gick in och stängde en dörr, bakom vilken jag anade att fru Z. stod och bad till gudarna att hennes hembiträde skulle lyckas övertyga den okände gästen på förstugan att hon ej var hemma.

Hembiträdet återvände.

— Nej, frun har just gått ut, sade hon så trovärdigt hennes ofullständiga skådespelarmimik tillät. — Från vem får jag hälsa.

— Grevinnan Verona Mirodowska von Kopolosky, flög det ur mig. Jag tyckte i förargelsen att jag kunde unna fru Z. denna lilla gåta att fundera över.

Och med minnet av en husassistentnigning tjugu gånger djupare än jag med mitt borgerliga svenska namn skulle kunna påräkna begynte jag nedstigandet.

Att gå fem heta trappor upp mot ett mål har ännu sina behag. Men att gå ned lika många med bördan av en krossad illusion är uteslutande strävsamt.

Dock — ännu var icke allt förlorat. Jag *ville* träffa en människa och jag *skulle* göra det. En förmiddagsledig, glad och angenäm människa.

Och plötsligt stod för min erinring den sympatiska lilla fru, en nära släkting till en av mina allra bästa vänner, men också mest upptagna vänner, som med den mest förtjusande iver och älskvärdhet otaliga gånger inviterat mig till familjens vackra sommarställe på Långedragslinjen.

— Välkommen när ni har lust. Vi ha det verkligen, utan skryt, ofant-

Gör som alla andra förståndiga människor:

"Viskaforsa" Skorna!

SKANDINAVISKA GUMMIAKTIEBOLAGET
VISKAFORS.

A.-B. FERD. LUNDQUIST & Co.
för alltid på lager alla
VISKAFORS
skodon till fabrikspriser.

Den Flicka eller Gosse vars Föräldrar även sätta värde på slitstarka, prisbilliga skodon, i största antal modeller, bör bliva tillfredsställd vid besök hos

Åbergs
SÖDRA LARMGAT. 13
Specialaffär i Skodon
FILIALER:
Hvitfeldtsplatsen 11
(Fisktorget)
Carl Johansgatan 60
Nordenskjöldsgatan 21

Vill Ni göra rummet ljust och glatt
KÖP DÅ TANGENS GARDINER
Bästa Fabrikat

Tangens Gardiner
platsens största sortering hos
A.-B. CARL JOHNSSON
Kungstorget.

C. L. Schmidts
Begravningsbyrå
24 KUNGSGATAN 24
Tel. 3623 — 14090 — 6607
ombesörjer på erkänt bästa sätt allt som tillhör begravningar.
Eldbegängelseföreningens expedition.

Smakfulla Kransar
från
Hilda Henrikssons Blomsterhandel
Ö. Husargatan 37
Tel. 4250

A.-B.
Herkules Skodon
Kungsgatan 45. Telefon 1900.
Rikt urval. Billigaste priser

MERKUR-TVÅLEN
är enastående för fintvätt.

Det bästa i längden det billigaste.
Konstflitens möbeltyger för Edra möbler.
Konstflitens gardiner för Edra fönster.
Konstflitens flossamattor för Edra golv.
KONSTFLITEN, G:la Högskolan Göteborg

Offentliga nöjen.

Stora Teatern
Varje afton kl. 8:
Nelly.
Parisoperett i 3 akter.

Lorensbergsteatern.
Varje afton kl. 8:
Vi ä' alla lika.
Lustspel i 3 akter av Lonsdale.

Nya Teatern.
Varje afton kl. 8:
Nygifta.

Lilla Teatern.
Lördag och Söndag kl. 7 och 9:
övriga dagar kl. 8:
Österlunds Hanna.

Vi fästa uppmärksamheten

på Lorensbergsteaterns nya program Lonsdales lustspel, *"Vi ä' alla lika"*, som hade premiär den 13 dennes. Vi återkomma!

Vid **riksdagsmannavalet i Göteborg** den 19 september, rösta med nedanstående av Borgerliga Valmansförbundet fastställda listan:

Göteborgsvalet

De Borgerlige

Edvard Lithander, direktör, riksdagsman
Per Pehrsson, kyrkoherde, riksdagsman
Alex. Thore, navigationsskoleföreståndare, f. d. riksdagsman.
Gösta Rahmn, lektor
Arnold Bratt, vice konsul
Thore Wennqvist, postdirektör
Erland Erlandsson, direktör

Valet pågår kl. 9 fm. — 2 em. och kl. 5 — 9 em.

ligt skönt därute. August har själv låtit inreda villan så . . . det blir ju alltid litet annorlunda än när man bara hyr efter andras smak. Men kom helst så att ni kan stanna *hela dagen*, det vore *så* roligt att riktigt få rå om er en gång och prata ut om allt möjligt.

Tänkt och gjort! En kvart senare satt jag i Sveriges utan jämförelse elegantaste spårvagn på väg ut mot den berömda plats där västkustens sol går ned i havet.

Det tog en liten stund att leta upp villan, som gömt sig mycket väl under en paraply av träd. Jag gick fram genom den öde trädgården till stora ingången. Där låg en liten hund. När han fattat situationen reste han sig och började ihärdigt skälla i pinsam falsett. Jag flydde till baksidan. Dörren till köket stod vidöppen. Slammer och prat.

En sommarklädd varelse kom ut på trappan och slängde med en gest av obeskrivligt förakt för sin sysselsättning ut en bunke diskvatten på gräsplanen. Jag grep henne i flykten.

— Är fru Ö. hemma?

Hon såg på mig, upp och ned som på en fiende, som skulle ge henne en kopp mer att diska och svarade i en ton som hade kommit Phileas Fogg att blekna:

— Det är väl bäst att gå stora vägen.

— Men där ligger en hund.

Hon log, tidens hysteriska leende, och försvann in i köket. Kort därpå öppnades ett fönster i andra våningen och stängdes hastigt igen.

Jag plockade en styvmorsviol i gräset. Jag plockade två. Jag hörde en spårvagn vina förbi därnere på vägen. Jag hörde en andra. När den tredje vagnens fästligt ljusblå kontur skönjdes genom lövverket önskade jag av allt mitt hjärta att jag redan suttit inuti den.

Äntligen ljödo steg, snabba, nervösa steg. Med febrilt upphettat ansikte och utsträckta händer kom fru Ö. emot mig.

— Å, kära fröken Peters, ursäkta mig, men jag hade litet att styra med på morgonen. (Klockan var 1/2 2.) Välkommen skulle jag väl säga. Vill ni inte stiga in här i bersån och sitta ett ögonblick, medan jag ordnar litet med dem i köket.

Jag satt i bersån. Jag satt där ett ögonblick, jag satt där två. Det var en mörk berså, en fuktig berså, en iskall berså. Bänken var smal som en ribba, på det ödsliga, omålade bordet utkämpade några lövmaskar sin sista kamp bland en del vissnat löv. Efter en stund kom en jungfru och torkade bort maskar och löv. Efter ytterligare en stund kom värdinnan själv och lade på en vit duk. Och efter ytterligare förhandlingar i köket sågs en andra jungfru skjuta förbi på sandgången utanför med en korg på armen mot en handelsbod. Jag hade en obehaglig förnimmelse av att min ankomst förorsakat en hel palatsrevolution.

Jag satt ånyo ensam, stirrande på en vit bordduk. Jag plockade ett löv nu och ett då från buskarna omkring mig och gjorde vad jag kunde för att försona mig med detta öde att från fem trappors brännhet höjd vara nedkastad i en iskall sumphåla.

— Så förargligt! hördes plötsligt fru Ö:s röst från den nästan igenvuxna ingången. Det finns inte en droppe söt grädde att få. Men ni dricker kanske lika gärna ett glas saft?

Jag dricker alls inte saft, om jag kan slippa. Men för att lugna husets upprörda vågor tackade jag med all den värme en fuktig berså kan inspirera till.

Det kom saft med isvatten. En påkostande, citronsur iskall saft som kom skinnet kring min benstomme att sammankrympa.

— Det var förfärligt rart av er att titta in, när ni äntligen en gång hade era vägar åt det här hållet, sade fru Ö. Det hoppas jag ni snart gör om igen, så att jag kan få visa er villan riktigt ordentligt. Just i dag är det nämligen litet olämpligt . . . men en annan gång? Lova mig det riktigt säkert! Det var så förfärligt roligt.

Jag tackade naturligtvis. Det gör man ju. Men när jag, betydligt avsvalnad, ånyo satt på spårvagnen undrade jag om det hela verkligen varit så förfärligt roligt.

Åtminstone inte för mig. Och innan jag går på visiter nästa gång skall jag be att först bli ordentligt bjuden. Hälst på kort.

Ragna Peters.

——::——

Den farliga kvinnan.

Vid ett tillfälle då det engelska överhuset dryftade frågan, om kvinnorna skulle beredas tillträde till denna höga församling liksom till underhuset, yttrade lord Banbury:

"Jag är en stor beundrare av kvinnan, men just därför anser jag, att hon bör hållas borta från överhusets förhandlingar."

I fortsättningen förklarade lorden, att en kvinna i debatten icke, såsom mannen, litar endast till sin förmåga som talare och till sakliga skäl, utan att hon, just därför att hon är kvinna, utövar ett inflytande på männen, vilket de icke kunna värja sig mot, och vilket därför på ett avgörande sätt kan påverka deras åsikter och beslut.

Lord Hugh Cecil har gjort följande uttalande på gott och ont om underhuskvinnan:

"Sedan kvinnorna kommo in i underhuset hava vi förlorat i värdighet vad vi vunnit i skönhet. Vi kunna icke förebrå kvinnorna, att de begagna de vapen kvinnan från urminnes tider varit van att tillgripa. Vi kunna icke behandla kvinnorna, som vi behandla varandra. Jag påstår inte, att kvinnorna med avsikt utöva sin trollmakt, men de göra det omedvetet och påverka därigenom männen så att dessa biträda beslut, som de aldrig skulle varit med om, ifall de varit för sig själva."

Så vackra argument lyckades märkligt nog de svenska motståndarne till den kvinnliga rösträtten aldrig utfundera!

——::——

Förlovar
eller
Gifter

Ni Eder, så annonsera det i
GÖTEBORGS MORGONPOST

Alla Edra vänner, läsa den tidningen.

Läst i varje bildat hem i västra Sverige.

Tjuven lämnar något men elden intet.

*

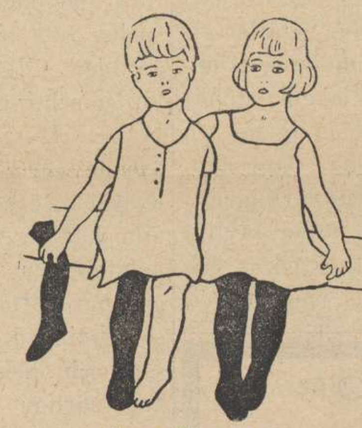
Eget hus och en lång kappa kunna dölja mycket.

*

Sus och dus gör tomt hus.

——::——

Skol=Strumpan

Egen tillverkning!

Prisbilliga! Slitstarka!

Goss N:o 925.

Prima helylle. Svarta och bruna. Kraftig, resårstickad kvalité.

Storlek	0	1	2	3	4	5	6	7
Ålder år ...	1	2	3—4	5—6	7—8	9—10	11—12	13—14
Pris	1.15	1.35	1.55	1.75	2.00	2.30	2.60	2.90

Flick N:o 850.

Prima helylle i mod. ribbstickning. Svarta, bruna, beige, grå, cowert, mahogny och nigger.

Pris	1.30	1,50	1.75	2,00	2.35	2.75	3.15	3.50

A. Jönsson & Co.

Specialaffär för Tricotvaror.
50 KUNGSGATAN 50.
Filialer: Linnégatan 10. Övra Husargatan 4. Carl Johansgatan 13.

Sol och Tvättäkta

Gardiner, Bomull från 90 öre, Silke från Kr. 1,50.
Möbeltyger, i bomull från 2 kr. i ylle från 5 kr.

KNUT HEURLINS HEMSLÖJD
KORSGAT. 8, GÖTEBORG — SÖDERGAT. 26, MALMÖ

(Eftertryck förbjudes).

Lilith.

ROMAN

Av Florence Warden.

Auktoriserad översättning av *Margareta Heijkel.*

20

— Jag hoppas, att det förhåller sig så, svarade Simmonds reserverat.

— Ni kan lugnt lita på mig, försäkrade mannen med ett allvar, som nästan förintade Simmonds sista misstanke. Var vänlig och upplys mig om, ifall ni haft någon gäst på besök här den senaste tiden?

— Gäst? Nej!

— Inte häller något besök?

Simmonds betraktade honom skarpt.

— Jo.

— Herrar?

— Ja.

Hennes stämma blev allt kyligare.

— Skulle ni vilja säga mig vilka de varit?

— Det har bara varit två stycken — sir George Paradine och doktor Mallory.

— Inga andra?

— Nej!

— Inte häller några hemliga besök?

Denna fråga skrämde Simmonds.

— Inte så vitt jag vet, svarade hon hastigt.

— Jag antar, att det inte skulle låta sig göra att komma hit, utan att ni finge reda på det.

— Knappast! förklarade Simmonds i bestämd ton.

— Tack, nu är jag färdig med mina frågor. Blott ännu en sak. Ni får inte säga något om mig till fru Ames. Även ifall hon frågar, om ni sett någon främling här, eller om det kommit brev till fröken Lilith, så är ni ju snäll och svarar nej. Inte sant?

Det var något så värdigt i främlingens väsende, att Simmonds utan tvekan lovade att uppfylla hans önskan. Det såg ut, som om han var nöjd med händelsernas utveckling. Han nickade vänligt åt flickan och försvann.

Simmonds promenerade sakta tillbaka till villan, som om hon varit ute endast för hämta litet frisk luft.

Men hon hade knappast hunnit innanför dörren, förrän Bletchley ljudlöst trädde henne till mötes. Han gav henne ett tecken att följa med in i den tomma matsalen och stängde omsorgsfullt dörren efter sig.

— Nå, sade han vänd mot henne, karlen gav er något. Vad var det?

Simmonds hade hälst velat förtiga det hela, men Bletchleys lugna säkerhet imponerade på henne och hon saknade kraft att neka.

— Ett brev, svarade hon i lågmäld ton.

— Låt mig få se det!

Hon skakade på huvudet.

— Vem är det till? Fru Ames?

— Nej, det är till fröken Ames, svarade Simmonds en smula otåligt.

— Låt mig få se på det?

— Nej, jag har lovat att lämna fram det direkt till henne.

Bletchley försökte en annan metod. — Jag kunde kanske hjälpa er, sade han i förnärmad ton.

— Vad menar ni med att hjälpa mig? bet Simmonds till. Jag har inte bett om någon hjälp.

Bletchley höjde på axlarne.

— Det kommer ni nog att göra vad det lider, sade han. Jag önskar inte göra er unga fröken någon förtret, och när jag ber er att få se på brevet, är det inte för att läsa innehållet utan bara för att titta på utanskriften. Det är inte omöjligt, att jag av den kan gissa mig till vad som står inuti.

Simmonds skakade på huvudet: — Det är inte fråga om någon häktning. Jag frågade honom det rent ut

— Låt mig få se det.

Tveksamt lämnade Simmonds fram brevet och Bletchley höll upp det mot ljuset. Han granskade utanskriften, tummade på kuvertet och skakade på huvudet.

— Det är antagligen en varning, sade han.

— Vad menar ni?

Bletchley räckte henne brevet. — Karlen var en detektiv, sade han.

— Absolut inte! Det var en herrekarl, förklarade Simmonds.

Bletchley smålog överlägset. — Sådana där kan kläda ut sig till vad som hälst, sade han. Den här skulle föreställa en advokat eller skrivare, men ni kan vara säker på att han hör till polisen och har kiken på ett eller annat här i huset.

— Prat, avbröt Simmonds otåligt. Här finns ingenting att snoka efter. Trots all er skarpsynthet herr Bletchley så har ni allt fått det här om bakfoten.

Bletchley närmade sig dörren.

— Tro vad ni vill, sade han. När polisen kommer, så låt bli att beklaga er över, att ni inte blivit varnad.

Simmonds bleknade. — Förstår ni då inte, utbrast hon, att ni gör ett berg av ett sandkorn. En så vacker ung dam som fröken Lilith kan väl få brev i hemlighet, utan att polisen behöver vara inblandad i saken. Hon har naturligtvis massor av beundrare, och den här kan vara en av dem.

— Han är alldeles för gammal, avgjorde Bletchley. Den där karlen har fyllt sina sextio. Och vid den åldern går man inga bakvägar för att smussla in ett brev till sin käresta.

— Det var kanske hennes far, insköt Simmonds, eller — ——

Men betjänten slog avvärjande ut med handen.

— Ni kan lika gärna först som sist se sanningen i ögonen, sade han. Det är något som inte är som det skall vara i det här huset, och den där karlen vet vad det är. Jag kan naturligtvis inte garantera, att han är anställd vid polisen, men han är på spaning efter en eller annan, som är inblandad i den här affären.

— Vilken affär? frågade Simmonds.

Bletchley betraktade henne skarpt.

— Det kunde jag kanske upplysa er om, ifall jag finge öppna det där brevet.

Hon avvisade förslaget med förakt.

— Brevet är ställt till fröken Lilith och ingen annan får det, sade hon bestämt.

— Som ni vill! Men bit mig inte, skrattade Bletchley. När man befinner sig mitt uppe i ett svindlare-

A.-Bol. NYA BIKUPAN

Kungsgatan 45. Göteborg.

Vitvaru- & Brudutstyrselsaffär

BARN- & BABYKLÄDER

RIT. & PÅB. HANDARBETEN

Telefon 5107

Varje förståndig husmoder

använder

Pellerins Margarin

i hushållet

Varför plågas med dåligt kaffe då Ni kan få Swalanders kaffe! Butiker: Kungsg. 17 Korsg. 13, Bazar Alliance· Prova redan i dag! Säljes endast i egna butiker.

Studie.

Det måtte vara lukrativt att måla! Från mina fönster har jag ofrivilligt utsikt över ett par herrar av skrået, som skola snygga upp grannens hus.

Deras arbetsmetod är ett helt studium. Jag räknar ut, att om en husmor använde sig av deras arbetstakt skulle hon bli färdig med städningen vid midnatt och med frukosten först någon gång i nästa vecka.

Herrarna komma först vid halv tiotiden frampå förmiddagen. — Med andan i halsen, förtvivlade över att vara så mycket försenade? — Visst inte! De förefalla att ha evigheten framför sig. Flytta litet på stegarna att börja med och ställa sig sedan att hänga mot staketet för att titta och överväga vad de skola göra.

En av dem är tydligen gesäll, den andre hans lärling. När gesällen efter ett långt betraktande kommit underfund med att huset icke är annorlunda i dag än i går letas pytsar och penslar fram. Mycket långsamt. Strax efter tio skickas lärlingen i höjden och den andre följer sävligt efter. Några penseldrag göras och ansträngningen belönas med en cigarrett. Cigarretten ger anledning till betraktelser, och betraktelserna till en stilla koversation.

Därpå är det frukost. Den tar rundlig tid. När man en gång besvärat sig att stiga ned kan man ju gärna vila ut ordentligt ett slag på trädgårdsbänken, som är bekvämare än stegen.

Klockan lackar fram emot 12. Man reser sig, men kan inte ögonblickligen bestämma sig för att gå till väders. Staketet är skönt att hänga på, och livets frågor äro många. Frukosten har redan hunnit bli ett minne och man behöver friska upp sig med en flaska öl.

Vid halv ett-tiden kravlar man ånyo i höjden, beundrar utsikten, flirtar med förbigående husassistenter, röker cigarretter och tar alltibland ett litet drag med penseln.

Efter en stund är det ny nerstigning. Ny sittning, ny öldrickning, ny hängning mot staketet, hemliga ärenden, utflykter in i köken m. m. m. m.

Klockan har blivit halv 3.

Man flyttar åter på stegarna en smula, tittar på huset och pratar strunt i väntan på att klockan skall bli fyra så att man kan få gå sin väg.

Jag skall ha höns till middagen i *mitt* hus. Om jag skulle plocka den lika långsamt som grannens hus blir målat kan jag kanske hinna att steka den till jul.

Gilette.

—::—

VID KÖP av

Linoleummattor

bör Ni först besöka

A.-B. Carl Johnsson

KUNGSTORGET 2,

ty där finnes ett välsorterat lager av såväl **TRYCKTA** som **GENOMGJUTNA** till de **allra lägsta priser.**

— **Påläggningar utföras.** —

En sevärd modellutställning

av höstens och vinterns hattar har öppnats hos Gillblads. Modellerna, som till största delen förskriva sig från de förnämsta firmorna i Paris, men även utgöras av synnerligen smakfulla och eleganta kompositioner från firmans egen atelier, visa riktlinjerna för den nya säsongen. Den under sommaren ända till banalitet populära "klocken" tycks ha spelat ut sin roll. Höstens nyhet är den lilla hatten med den raka kullen och intet eller ett minimum av brätte. Materialet är vanligen pan, sammet eller felb. Allt avgöres av kvalitén och den utomordentligt i alla detaljer väl och vackert gjorda monteringen som man på utställningen har tillfälle att beundra. Utsmyckningen, som mestadels är sparsam och diskret, består av läckra, konstnärligt utförda broderier, aigretter i två färger, av kinesiska motiv, fantasier, esprit m. m. Färgerna äro först och främst brunt i alla nyanser samt grått och svart. För att vara modellhattar i avgjort mycket höga kvalitéer äro priserna synnerligen rimliga.

I ett mellanläge märkas de klädsamma och täliga velourerna samt av prisbilligare saker en mycket rikhaltig sortering av årets stora mode — filthattarna. Dessutom en vacker kollektion av vita läderhattar samt bil- och reshattar i alla färger.

En vacker och förnämlig exposition, som ingen bör underlåta att taga i betraktande.

—::—

Skönhetsmedlet för skon

är — Viking skokräm till dagligt bruk.

Viking skokräm förlänar åt skon fascinerande glans och skyddar den från att i förtid få ålderdomstecken.

VIKING SKOKRÄM

I Tyskland finnas nu icke mindre än 2,000 kvinnliga läkare.

—::—

Efterföljansvärt exempel.

Den som i dessa dagar besöker Stockholm frapperas ovillkorligen av den reda och ordning det nya trafikreglementet bragt över gatubilden. Vår vackra huvudstad har vunnit utomordentligt i trevnad på denna anordning. Medan det förr kunde erbjuda större svårigheter att trassla sig fram över ett trafikcentrum i Stockholm än i Köpenhamn och t. o. m. i London, märker man nu knappast bilarna, sedan de undantagslöst följa reglementets förordning samt stanna framför spårvagnarnas hållplatser.

Särskilt är detta senare ägnat att väcka en göteborgares förvåning. Vi härnere i västkustmetropolen ha uppfostrats i den vördnadsfulla tron att det icke går an att tvinga bilarna att hålla för spårvägstrafiken. Här är det i stället spårvägspassagerarna, som vid av- och påstigandet vid en hållplats få stanna intill spårväg eller på trottoar, tills bilarna behagat passera, eller också med hjärtat i halsgropen rädda sig undan bäst de kunna för deras respektingivande hjul.

Vi ha, som sagt, icke uppmuntrats att tro att det går an för ett samhälle att fordra någon annan hänsyn av bilister, än att den promenerande mängden ej skall låta sig köras ihjäl av dem.

När man med dessa provinsiella lärdomar stannar vid en spårvägshållplats i Stockholm, kanske t. o. m. såsom ende väntande passagerare, kastar man sin sedvanliga blick fram i gatuperspektivet. Naturligtvis kommer det en bil — två — flera — en hel kortège vid sidan av spårvagnen. Man uppger redan allt hopp att helskinnad kunna slingra sig förbi denna rad och komma med vagnen.

Man känner nämligen ännu icke till Stockholms nya trafikreglemente. Och därför vägrar man nästan att tro den syn som upprullar sig för ens ögon.

Hela bilkortègen, som redan saktat farten, *stannar* och *står mol still* tills den ensamme passageraren gått tvärs över gatan och bestigit spårvagnen!

Första gången tror man kanske att det är en tillfällighet. Andra gången förstår man att det är sed, och tredje gången stiger en känsla av tacksamhet ur ens själ. Det finns alltså ännu i dessa tider mark och möjligheter för förordningar som gagna helheten. Det finns ännu en liten respekt för människolivet.

När skola vi i Göteborg övervinna vördnaden för bilarna därhän att vi våga införa ett liknande reglemente även i vår stad?

Att det går an, det har Stockholm på ett glänsande och efterföljansvärt sätt visat.

Imponerad.

—::—

NORDISKA HANDELSBANKEN

STOCKHOLM GÖTEBORG MALMÖ

125 AVDELNINGSKONTOR

Emottager insättningar mot högsta gällande ränta.

Uthyr brand- och dyrkfria förvaringsfack.

Förmedlar köp och försäljning av aktier och obligationer.

Emottager mot billig avgift (s. k. öppen deposition) alla slags värdehandlingar. Avkastning redovisas omedelbart till deponenten.

Emottager till förvaring i kassavalv (s. k. sluten deposition) förseglade lådor, konvolut o. dyl.

BREVLÅDA.

K—e, 22 år. Ni skall icke bli ledsen, men försöket slog så ut som Ni anade. Fortsätt emellertid! När formen en dag blir lika vacker som tankarna skall Ni få ett mera glädjande svar.

"Syster Elin". Hjärtligt tack! Och hälsningar till hela "syster-ringen"!

Tungsint. Vi råda Er till försiktighet och helst till fullständigt avstående från preparatets användning, innan Ni hört Er för hos läkare. Orsaken kan vara en helt annan än Ni förmodar och kanske mycket lätt avhjälpt.

På en bänk. Inte blomma kastanjerna vid den här tiden! Den stämningen har Ni bestämt läst i en bok, men tyvärr satt in den på fel årstid.

Svanhild. Var god sänd oss ny adress i och för begärd returnering av insänt bidrag. Beklagligtvis har det efter granskningen fått ligga över utsatt tid.

Teaterbesökare. Mycket välkommen! Skrivelsen bådar ju idel angenämt.

Astrid. Om Ni ringer upp oss skall Ni få höra hur anekdoten verkligen lyder.

Röstberättigad etc. En översikt av det slag Ni begärt medgav varken tid eller utrymme för föreliggande nummer. Vi hänvisa till artikeln i frågan samt till ledarna i de olika organen.

—::—

EKSTRÖMS JÄSTMJÖL

ÖREBRO KEM.-TEKN. FABRIK

GRUNDAD 1855

Fruar! *Vill Ni glädja Edra män så köp*

SPISBRÖD

från

Göteborgs Ångbageri

ty det är främst i skörhet o. smak

Arla Mjölk

Distribution på glasflaskor.

— Tel. 40781, 45699 —

Hemfred är hemfröjd.

*

TAPETER

utsäljes billigt.

A.-B. CARL JOHNSSON

Kungstorget 2.

Man hör på talet var dåren sitter.

*

Långt bord — kort liv.

—::—

Ziwertz' Momentan

färgmedel för ögonbryn, hår och skägg, ögonblicklig verkan. Fäller ej vid tvättning. För hälsan oskadlig. Finnes i 4 nyanser. I parti och minut hos Kungl. Hovleverantör

Ziwert'z Eftr.,

Lorensbergsgatan N:o 7, Göteborg. — Tel. 1098

Goda inköp

av Konserver, rökt Lax, rökt Ål, Räkor m. m. i N:o 55. Smör, Ost, Långedragsbröd i N:o 60.

Bazar Alliance.

Tel. 4570 till båda butikerna.

Alla varor av bästa beskaffenhet.

Butikerna närmast ing. från Bazargatan.

A. MAGNUSSON

Amalia Gustafssons

Saluhallen 21—23

förstklassiga **Charkuterivaror** rekommenderas. Tel. 1976.

Smålandskräftor

bäst och billigast hos

Hansson & Silfverstrand

Bazargatan 8. — Tel. 95 80, 15 380

Böcker och Noter

bindas billigt.

"Det Gamla Göteborg"

föreligger nu färdigt och mottages till inbindning.

Arbete hämtas.

tel. 236 — 11510.

Vanföreanstaltens Yrkesskola

...näste borde man, tycker jag, vara mottaglig för ett gott råd.

Simmonds sjönk ner i en stol. — Vad menar ni med svindlare, frågade hon ond och bestört. Ni borde blygas att tala på det viset om människor, vilkas bröd ni äter.

Bletchley blev plötsligt allvarlig.

— Försök inte inbilla mig, att en dam med er intelligens icke för länge sedan genomskådat de här människorna. Denna fru Ames med hela sin fina garderob har inte från början varit van vid en sådan här tillvaro. Hon har tidigare levat under helt andra förhållanden. Åh, jag har också ögon att se med. Några människor ha sett bättre dagar och andra sämre och fru Ames hör till den sistnämnda sorten, fröken Simmonds.

— Det förefaller mig som vore ni bekajad med en nypa för mycket intelligens, svarade Simmonds spydigt. Men jag törs våga mitt huvud på, att fröken Lilith i hela sitt liv levat i lyx och överflöd och om hennes mor inte gjort det, så måste det ha varit, innan fröken kom till världen.

— Jag förebrår er inte, att ni tar den unga damens parti, förklarade betjänten, men om det inte händer fröken Lilith något som kommer att överraska er, så vill jag vara skapt som en nors.

Simmonds lämnade honom med tungt hjärta. Hon var uppriktigt tillgiven fröken Ames, och hon förfärades vid tanken att den unga förtjusande flickan kunde vara inblandad i någon stygg historia. Hon kunde ju inte förneka, att hon förstod att det var något som oroade de båda damerna, men Bletchleys insinuation att de skulle ha något med svindlerier att skaffa förargade henne.

Hon hörde Lilith gå inne i sitt rum och knackade sakta på dörren.

Då Simmonds vid sitt inträde fick se den unga flickans förpinade utseende stannade hon ett ögonblick obeslutsam om hon skulle lämna fram brevet eller icke. Men så kom hon att tänka på, att brevet kanske kunde innehålla något för mottagarinnan glädjande och viskade:

— Jag har ett brev till er. Det var en vacker gammal herre, som bad mig lämna fram det, när ni var ensam.

Simmonds tog upp brevet ur sin ficka, och Lilith slet upp kuvertet.

Kammarjungfrun låtsades syssla med något inne i rummet, under det att hon förstulet iakttog Lilith. Denna syntes råka i häftig sinnesrörelse vid läsningen av brevet.

Plötsligt sprang hon upp ur den stol, i vilken hon suttit. — Låt det där vara! sade hon till Simmonds, som fortfarande höll på att ställa i ordning i rummet. Och så — gå!

Simmonds var nödsakad att avlägsna sig, men dröjde kvar ute i korridoren där hon höll sig i skymundan, avvaktande vad som vidare skulle hända.

Ett par minuter senare såg hon Lilith ljudlöst öppna dörren till sitt rum och iförd ytterkläder skynda ner för baktrappan.

Simmonds fattade ett djärvt beslut. Hon sprang upp på sitt rum, kastade på sig sina ytterkläder och skyndade efter fröken Ames.

Varför hon gjorde det, kunde hon icke förklara. Antagligen var det väl nyfikenhet, som drev henne till detta steg. Men det var henne knappast möjligt att hålla jämna steg med fröken Lilith som ilade framåt vägen som ledde till stationen.

Vid korsvägen nära därintill mötte Lilith främlingen och Simmonds, som höll sig avsides, kunde se, att de genast kommo i mycket livligt samspråk.

Hon befann sig alltför långt borta för att höra vad som sades, men plötsligt hördes stationsklockans ringning till tecken på att tåget var i annalkande, och Simmonds såg, hur främlingen grep Lilith i armen och drog henne med sig fram mot stationen. Den unga flickan syntes först göra motstånd men sedan ge vika.

Tjugu minuter senare rycktes trädgårdsdörren till Old Court upp och en blek flämtande Simmonds rusade in, sjönk ned på den närmaste stolen och framstammade några obegripliga ord.

(Forts.).

—::—

ORREFORS

har i sin tillverkning av *graverat kristallgods* ej uteslutande arbetat med framställning av lyxglas utan lagt särskild vikt vid att få fram nya typer och former för praktiskt bruk, vinserviser, fruktserviser, blomglas, flaskor, bonbonièrer o. d., som göras i stort urval och i sådana prislägen, att de kunna vara tillgängliga för en och var.

Alla glas äro signerade av Gate och Hald.

A.-B. FERD. LUNDQUIST & Co

KRISTALLAVDELNINGEN

GÖTEBORG

GIV

Ida Sigrid Hildegard Fredrika och **Agda**

Kvinnornas Tidning på namnsdagen!

Presentkort säljas på tidningens exp. Vallgatan 27. Tel. 18070.

KVINNORNAS TIDNING

N:o 38. 4:de årg. 21 September 1924.

Annonspris: Textsida 25 öre pr mm.
» sista sidan 20 öre p· mm.
Längre annonsering rabatt.

Utkommer varje söndag.
Utgivare och redaktör: INGEBORG DAHLLÖF. För annons- och ekonomiavdelningen: EDITH RICKBERG.
Redaktion och expedition: *Vallgatan 27, Göteborg.* Tel. 18070.

Prenumerationspris:
Helår Kr. 6:—. 1/2 år Kr. 3:50. 1/4 år Kr. 2:—.
Lösnummer 15 öre.
Centraltryckeriet, O. Ericson, Göteborg 1924.

Eftertryck tillåtes gärna om "Kvinnornas Tidning", med hela namnet utsatt, angives som källan.

INNEHÅLL.

——::——

Utlandskrönika
i sammandrag.

Om man får tro meddelandena från Genève, vilar det en helt ny anda över förhandlingarna vid folkförbundsförsamlingen än tidigare. Den förstelning som följde med det Poincaréska inflytandet har vikit och efterträtts av en verksamhetslust, som förefaller sann och uppriktig, och av vilken måhända åtskilliga goda resultat kunna väntas.

Det har sålunda lyckats den tjeckoslaviske utrikesministern Benesj, vilken sitter som ordförande i avrustningskommissionen, att sammanjämka den engelska och den franska delegationens uppfattning av säkerhets- och skiljedomsfrågorna och att ena dem om en gemensam formel angående deras lösning, byggd på principen om obligatorisk skiljedom på grundval av folkförbundsfördraget samt på förutsättning av militära påtryckningsåtgärder mot den makt, som vid tvist med en annan, icke erkänner skiljedomsutslag.

Tack vare denna enighetsformel har det underutskott, som har ärendet under förberedande behandling, nu kunnat framlägga ett detaljerat förslag till resolution i skiljedoms-, avrustnings- och säkerhetsfrågorna, vilken resolution skall underställas avrustningskommissionens och folkförbundsförsamlingens prövning.

Man betraktar det sålunda vunna resultatet som synnerligen gott och hoppas, att det skall leda till nya betydande vinster för det allmänna freds- och återuppbyggnadsarbetet.

Harmonien vid folkförbundsförsamlingen är dock ej fullständig. Ungern har klagat över att det tvingas att leva avväpnat och svagt omgivet av en skara fientliga, till tänderna väpnade grannar, av vilkas godtycke det sålunda är beroende. Klagomålen hava naturligtvis avvisats. Tillätes Ungern att återuppbygga sitt försvar skulle ju också Tyskland kunna framställa liknande krav. Bort det!

Polen som befann sig så väl under de Poincaréska vingarnas skugga känner sig numera synnerligen illa situerat inom Folkförbundet. I sitt stora Genève-tal bekände ju MacDonald öppet, att en orättvisa blivit begången mot Tyskland vid Oberschlesiens delning mellan detta land och Polen. En ny gränsreglering är icke omöjlig. Omöjligt är icke heller att ansträngningar komma att göras för att undanskaffa den "korridor", som för polsk räkning dragits från Polen över tyskt territorium till Östersjön, och som skiljer Ostpreussen från moderlandet, till stort förfång för båda.

Om Tyskland ämnar inträda i Folkförbundet eller ej ligger ännu i vida fältet. Folkförbundet är uppbyggt på Versaillesfreden och Tysklands inträde däri, utan förbehåll, skulle kunna uppfattas som ett erkännande av den i fredstraktaten inryckta och för det tyska folket förhatliga förklaringen om Tysklands ensamskuld till kriget. Man vill skydda sig häremot genom en av tyska regeringen i förväg utsänd protestnot, i vilken denna ensamskuld kategoriskt förnekas. Tyskland står emellertid icke enigt i denna dock hela folket omfattande äresfråga. Högerpartierna vilja aktionen, vänsterpartierna däremot icke på grund av rädsla för de utrikespolitiskt sett farliga följder notutsändandet skulle kunna draga med sig. Man vet icke ännu vilkendera av dessa åsikter som skall segra och om tvisten skall leda till regeringskris samt eventuellt till riksdagsupplösning och nya val.

Inbördeskriget i Kina pågår alltjämt. Åsikten att folket står utanför detsamma och att det hela är en strid om makten mellan militärguvernörerna har bestyrkts.

Stormakterna synas livligt intresserade av att begagna oroligheterna till förevändning för ett ingripande i Kinas affärer med utsikt till egna stora ekonomiska vinster. Samtidigt tvekar man emellertid att igångsätta en aktion, vars utveckling man icke kan överblicka. De europeiska stormakterna men framför allt Förenta staterna frukta att Japan på grund av sitt läge alldeles invid oroshärden och sin styrka skulle taga ledningen ifråga om interventionen och tillskansa sig alltför stora och farliga fördelar.

De spanska truppernas ställning i Marocko är i hög grad oroväckande och en katastrof icke utesluten. Den spanske regeringschefen general Primo de Rivera synes endast ha två alternativ att välja mellan, att fortsätta det i hemlandet impopulära kriget och ådraga sig folkets hat eller att ge Marocko förlorat i vilket fall officerskåren, vars prestige står på spel, otvivelaktigt skulle uppsäga honom tro och lydnad. Störtas de Rivera genom en revolt, råkar konung Alfons i brydsamt läge. Oppositionen har icke glömt att han på sin tid stödde den statskupp, som förde de Rivera till makten. Man antar att generalstabschefen Weyler, som är en kraft av stora mått och åtnjuter allmänt förtroende, skall rädda situationen genom att efterträda de Rivera som regeringschef.

Upproret i Georgien mot den ryska sovjetregeringen griper alltmera omkring sig. Den verkliga ställningen är dock ej känd.

En allvarlig tvist har uppstått mellan Italien och Egypten. Det förstnämnda landet vill förbätra sin tripolitanska gräns och torde vara berett att i nödfall stödja sina krav med svärdet.

——::——

Hemligheten.

Av ***.

Det återvunna paradiset.

V.

Om vi vilja finna den verkliga olikheten mellan den vuxne och barnet, den olikhet Kristus utan tvivel hänsyftade på då han till lärjungarne sade: Sannerligen säger jag eder, utan att I omvänden er och bliven såsom barnen skolen I icke inkomma i himmelriket" måste man vända sig till de helt små barnen, vilka ännu äro oberörda av denna världen, d. v. s. icke varit utsatta för och fallit för den "förförelse" vilken enligt Kristi ord "måste komma". Åldersgränsen torde behöva dragas vid sex år, kanske tidigare.

Om man observerar och studerar ett barn i denna ålder, skall man finna att dess lilla person ger intryck av något samlat och enhetligt, sant, harmoniskt och lyckligt. Det synes i själva verket befinna sig i det tidigare omnämnda tillstånd av samklang och samverkan mellan ande, själ och kropp, om vilket de gamla österländska lärosystemen tala och som enligt deras förklaring lyfter människan till ett högre livsplan och ger henne möjlighet att utveckla sina själiska krafter på ett sätt, som vida överstiger vanlig erfarenhet.

Barnets anlete är icke som hos den vuxne en mask, bakom vilket ett okänt väsende döljer sina verkliga drag, det speglar troget själen, varje dess skiftning av glädje, av allvar, av undran, av lycka. Inga ljusskygga låga tankar ha fläckat detta unga strålande sinne, inga bekymmer välja detta lyckliga hjärta, inga samvetskval tynga denna ande, som så nyss börjat sin jordevandring.

Utan att förstå vad som är gott och vad som är ont bär barnet Guds lag i sitt hjärta, efterlevande den icke blott på tanke- och känslolivets områden utan även i handling.

En främling på jorden, hjälplöst prisgivet åt andras godtycke, gående till mötes okända öden känner barnet, märkligt nog, icke oro och fruktan utan tro, tillförsikt och hopp, liksom ägde det en inre visshet, att det är en högre kärleksfull makt som styr och råder.

På ett hemlighetsfullt sätt medveten om sin samhörighet med mänskligheten sluter det sig förtroendefullt och vänligt icke blott till sina närmaste, vilket skulle kunna bero på uppfostran, tacksamhet och vana, utan till alla människor, förlitande sig på deras godhet.

Den kärlek till nästan, vilken otvivelaktigt är nedlagd i barnets hjärta, kommer allra skönast till synes i dess egen barnsliga värld.

Några barn mötas på en lekplan. De känna icke varandra och dock förefaller det, som vore det fråga om ett efterlängtat och glatt återseende. De ila till varandra, äro genast bekanta, "du", vänner, lyckliga över att ha funnit varandra och över att få vara tillsammans.

Ett barn är givmilt. Glatt och liksom självfallet delar det med sig åt sina lekkamrater av äpplet, av innehållet i karamellpåsen. Det finns mödrar som klaga över, att deras barn äro alltför ömsinta och godhjärtade, över att de, när de skola dela med sig åt andra, behålla det minsta själva, över att de ge bort av sina kläder till frysande, fattigt klädda små främlingar på gatan eller nödga dem med sig hem till middagsbordet för att mätta dem.

Ett barn är medkännande. Hur ömt och tröstande slår det icke ar- armarna om moderns hals, när det ser henne bedrövad, hur ivrigt och deltagande skyndar det icke att hjälpa lekkamraten, som gjort sig illa.

Någon klasskillnad existerar icke för barnet. Skarpsynt som det är, ser det mycket väl olikheten i klädedräkt, i bostad, i mat och dryck hos fattig och rik, skillnaden i den inbördes ställningen mellan över- och underordnade, men det tillmäter allt detta ingen som hälst betydelse.

Den som skriver detta hörde för någon tid sedan en liten flicka, som med sin mor bott på ett pensionat med exklusiv publik säga: "Jag tyckte det var allra roligast att vara hos tanterna i köket." — För henne voro tjänarinnorna "tanter" på alldeles samma sätt som de förnäma damerna i salongen. Herrgårdspojken leker lika gärna med rättarens och statarnes småttingar som med andra herrgårdsbarn, och frågar man honom vad han skall bli, när han blir stor, svarar han säkerligen icke "godsägare" utan "kusk".

Barnet har inget behov av rikedom, det förstår icke att njuta av lyx. Det finner inget behag i praktgemak, det tycker om enkel sund föda, det föredrar tusenfalt en tarvlig kostym, i vilken det får leka hur fritt som hälst, framför en fin och vacker kostym, som måste aktas.

Hur många välsituerade personer, som tagit till sig fattiga sommarbarn, ha icke med förvåning, kanske förtrytelse bevittnat hurusom den goda rikliga maten, de hela snygga kläderna, den rena bädden, rikedomens alla behag platt ingenting betytt för dessa barn som, gripna av längtan efter de sina, gråtande bett att få resa tillbaka till sina torvtiga hem inne i stadens fattigkvarter.

Man finner ingen personlig äregirighet hos barnet. Det blandar sig med barnflocken ute på planen, fullt av iver att efter bästa förmåga bidraga till att den allmänna leken skall bli så rolig som möjligt. Det tar emot vilken roll som hälst. Det är lika gärna häst som kusk, lika gärna jungfrun som frun, lika gärna skolbarnet som lärarinnan. Det inordnar sig lojalt på sin plats, hur anspråkslös den än må vara, och gör i sin åtagna roll rätt för sig till yttersta gränsen av sin förmåga.

En tanke tillbaka på vad här anförst, och vi skola helt säkert vara redo att instämma med den svenske biskopen J. H. Thomander som i en av sina skrifter säger: "Vi bekänna med trygghet, att människan i sin barndom lever i Guds rike".

Hur skulle vårt eget och mänsklighetens liv väl gestalta sig om vi som vuxne voro barnen lika i alla dessa stycken och på ett fullt medvetet sätt? Om vi ägde deras förtröstan på en högre kärleksfull ledning i livet, deras broderskärlek, deras medkänsla och hjälpsamhet, deras uppriktighet, deras enkelhet i vanor och behov, deras okänslighet för rangens och guldets frestelser, deras vilja till samförstånd och lojal samverkan med andra, deras jämlikhetskänsla, deras hälsa och kraft, deras vetgirighet och läraktighet, deras fantasi och skapande förmåga? Vi måste säga oss att i så fall individens liksom mänsklighetens liv skulle gestalta sig på ett helt annat och lyckligare sätt än nu; ja, att vi utan överdrift skulle kunna tala om ett Guds rike på jorden.

När lämnar barnet det paradis, i vilket det levat under sina första levnadsår? När enhetligheten i dess väsen spränges och efterträdes av inre splittring, när dess "högre jag", som dittills, om än på ett omedvetet sätt, haft den suveräna ledningen får att kämpa med ett "lägre jag" och — förlorar striden!

Också barnet har sitt syndafall genom den första med vett och vilja begångna och med en avsiktlig lögn överskylda synden, också barnet äter av kunskapens träd på gott och ont, får lust till det onda och vandrar allt längre bort från den ljusa värld, i vilken det tidigare levat, men där det icke mer har hemortsrätt. Också barnet förföres till sin första synd. På vad sätt? Genom uppfostran, genom exempel, genom påverkan av kamrater.

"Men den som förför en av dessa små (barn) som tro på mig", säger Kristus, "honom vore det bättre att en kvarnsten hängdes om hans hals och han sänktes i havets djup. Ve världen för förförelsens skull, ty förförelsen måste ju komma, dock ve den människa genom vilken förförelsen kommer".

Hur många föräldrar döda icke genom sin likgiltighet eller sitt förakt för religionen den i barnets natur nedlagda religiösa känslan och dess kärlek till nästan genom att förebrå det dess givmildhet, genom att förbjuda det att leka med sämre barn, genom att lära det förakt för de fattiga eller hat mot de rika. Utan kärlek till Gud och till nästan kommer den uppväxande unga människan att sakna själva grundvalen för ett etiskt och i verklig mening lyckligt liv.

Det är som om vi systematiskt arbetade på att plundra oss själva på allt det som gjorde vår barndom till ett himmelrike, vår förtröstan på en högre ledning, vår oskuld, vårt sinneslugn, vår människovänlighet, våra anspråkslösa krav på livet, vår medkänsla, vår osjälviskhet, vår uppriktighet, vår rättrådighet, vår vilja till samförstånd och samverkan med andra, vår förmåga att helt och odelat gå upp i en verksamhet, vår hälsa, i stort sett harmonien mellan ande, själ och kropp. Vi marteras av känslan av att vara på vilsen väg, av oro, av fruktan, av melankoli, tills det en dag ur vårt bröst stiger ett skri efter befrielse ur mörkret och vedermödan, ett rop efter sanning, ljus, liv, nåd, glädje, kraft, frid, läkedom, förmåga att kunna bedja, att kunna offra — ett rop efter harmoni. Bönhörelsen kommer genom den religiösa omvändelsen, som slår upp portarne till Guds rike redan här på jorden. Och vad är omvändelsen? Det är att "varda såsom barnen" men på ett nytt oändligt rikare sätt än i barndomen därför att vi äro fullt medvetna om den förvandling vi undergått och om vad den ger oss av lycka, därför också att vi veta med fullständig visshet, att vi kommit in på *den rätta vägen!*

——::——

Dikt och liv.

Oscar Wilde uttalar en tänkvärd sanning, när han i "Lögnens förfall" framkommer med det djärva påståendet att ingen människa såg dimman i London, förrän Turner målat den. Härmed vill författaren naturligtvis icke hava sagt att en äkta engelsk "fog" ej existerade i London före Turner. Men han vill bevisa sin sats att det är konsten som hjälper människorna att upptäcka naturen liksom det är dikten som inspirerar dem att betrakta och omskapa livet efter dess ideal.

Att dikten utövar ett stort inflytande på livet, därpå ha vi haft många exempel. Man erinre bl. a. den självmordsepidemi, som utbröt bland unga romantiska män efter Werther. Eller den rent suggestiva makt en sådan gestalt som Hamlets utövat på stora delar av mänskligheten. Vidare den kraftiga våg av helt nyvaknade krav som den s. k. "handskemoralen" drog med sig över Norden.

För att gå vår tid ännu närmare, vilka dramer ha ej utspelats här och där i hemmen i anledning av Strindbergs författarskap i äktenskapsfrågan. Om man kunde sammanräkna alla de tvivlets och hatets frön han genom detsamma utsått mellan äkta makar, skulle kontot säkerligen inte bli litet.

Strindberg hör till de stora trollkarlar, som kunna öppna och även förvända andras syn efter sin egen. Ingen har dragit ned kvinnan djupare, beskyllt henne obilligare. Och striden har blivit så mycket verkningsfullare som han fört den under sken av att sätta kvinnan som ideal så högt att han ej kunnat tåla henne ofullkomlig.

Motivet är ju vackert, men övertygar det galleri av kvinnliga demo-

SKANDINAVISKA KREDITAKTIEBOLAGET
GÖTEBORG - STOCKHOLM - MALMÖ

Avdelningskontor över hela landet

Egna fonder Kr. 182,000,000:—

Gottgör å insatta medel högsta gällande ränta

Telegramadress "Kreditbolaget"

Damblusar, Klädningar o. Kjolar köpas bäst och billigast i
O. F. HULTBERGS BLUSAFFÄR
Husargatan 40. Telefon 10318.

ner som Strindberg fört fram, också om att det är sant? Man letar förgäves efter en enda verklig och god kvinna i Strindbergs produktion. Hans demoner äro verkliga, ja, de äga en stundom nästan skrämmande påtaglighet, men när han någon gång vill skildra den goda kvinnan klickar däremot mästarförmågan och gestalten står overklig och livlös.

Finner detta sin förklaring i Strindbergs vid ett visst skede vunna övertygelse att den äktenskapliga kärleken bottnar i hat? Kan en diktare som skrivit "Fadern" och "Dödsdansen", dessa hatets, gnatets och ondskans skådespel över huvud finna något gott att säga om den makt, som i högre grad än alla andra anses inspirera kärleken?

Knappast. När man som nu kan överblicka Strindbergs hela produktion är det förvånande hur föga gott och hur föga av verkligt värde den haft att säga om mänsklighetens andra hälvt. I motsats till sina stora läromästare Dickens och Hugo, vilka funnit sköna och gripande ord för den kärlekens allt offrande makt som med kvinnan går genom livet, har Strindberg tagit hela sitt geni till hjälp för att väcka samtidens män till insikt om vilken lättjefull, hycklande, osann och trolös parasit på den arbetsamme, bedragne mannen kvinnan egentligen är.

Efter många talande vittnesbörd kan man icke skjuta antagandet ifrån sig att Strindbergs syn på kvinnan färgat av sig på samtiden. Kvinnoföraktet har blivit en modesak. Matriarkatet är ett splittrat välde utan makt, och varje kvinnlig strävan utanför hemmets område mötes av motstånd eller från arrogans. Och inom äktenskapen? Är det för vågat att påstå att disharmonien mellan ett par unga makar ofta icke skulle fått så ödesdiger utveckling, om dessa aldrig känt terminologien i de notoriska äktenskapsgrälen i "Giftas"? Är icke på det hela taget mycket av vad som i dag sker kvinnan såväl inom som utom äktenskapet endast en efterklang av den store Strindbergs ännu större kvinnohat?

Eira Brehm.

——::——

Ett manligt sinne fruktar Gud allen'
Och rösten i sitt hjärta som fördömer;
De andra rösterna han gärna glömmer,
Ty den, som gäller, är dock endast en.

Esaias Tegnér.

De manliga dygderna uppväxa ur självaktningens rot.

S. Smiles.

——::——

PÄRLOR
JUVELER
i modern infattning fördelaktigast hos
K. Anderson
Juvelerare. Ö. Hamng. 41.

Hemmets tidning
— är —
Göteborgs Aftonblad
Särskild, omväxlande avdelning för kvinnan och hemmet.
I varje nummer, värdefulla artiklar i olika frågor, berättelse, följetong, kåserier.
Pr kvartal 7.50 fritt hemburen.
Lösnummerpris 10 öre.

Handskkompaniet
Drottninggatan 42
TELEFON 15379
GÖTEBORG
ALLTID TREVLIGA NYHETER I
HANDSKAR och VANTAR

Skepp som mötas...

Jag har mött henne ofta ute i livet. I förbigående som de flesta människor. Jag känner icke hennes namn, vet ingenting om henne, vi ha aldrig gjort varandra vare sig någon nytta eller skada.

Och likväl — det är det egendomliga — kunna vi aldrig passera varandra, utan att en plötslig spänning av fientlighet uppstår, som utlöser en ström av onda och ovänliga tankar.

För min del vet jag att det är hennes *typ* jag icke älskar. Hon förefaller mig allt för övermodig, självsäker, blaserad som om hela det hav, varpå hon stolt seglar fram vore till endast för henne. — Jag viker för ingen, tycks hennes blick säga, och har intresse för ingen. Om ni andra komma från lidandets ensliga stränder, från stormar och kamp eller från arbetets enformiga långfärd angår mig icke. Jag för guld och juveler, jag går på en säker köl. *Jag* kan aldrig sjunka.

Och tider ha gått. Vi ha mötts och styrt ur varandras kurs och på avstånd känt främlingskänslan och fiendskapen. Men så snart hon varit utom synhåll har jag glömt henne, såsom hon säkerligen glömt mig.

Men nu minns jag henne. Intimt och vänligt som en medföljare såsom vi alla i den oändliga flottiljen på livets hav.

Jag hade icke tänkt att möta henne i sådana farvatten. Och allra minst på det sättet. Det var på en liten oansenlig gata, fram emot kvällningen. Jag såg det genast... En stor förvandling hade försiggått med henne. Hon var avskalad och härjad som efter en svår orkan. Men det var bara det yttre skalet som fallit. Och för första gången såg jag kärnan.

Hon hade kommit ut från en liten livsmedelsaffär. I händerna bar hon små påsar, paket. Den enkla dräkten vittnade om hur hastigt den kommit på, den snabba gången om hur bråttom hon hade att komma hem igen. Det blåste något — en motvind vilken liksom sopade rent hennes ansikte. Och i denna obarmhärtiga nakenhet såg jag att det blivit luttrat och vackert. I hennes blick lyste icke övermodet, självsäkerheten utan tanken på andra, på de närmaste, på hemmet, som hon ilade tillbaka till för att duka upp vad hon köpt, mätta, glädja...

Och för första gången steg jag frivilligt ur vägen för henne. Våra blickar möttes hastigt — igenkännande — utan ondska och fientlighet.

Vad hade hänt henne? — Jag vet icke. Men jag förstår att hon nu kastat så mycket överflödigt över bord, att hon icke kan sjunka.

T. R.

——::——

Brand- och Livförsäkrings-Aktiebolaget
SVEA
Göteborg.

Marta och Maria.

En fråga, som jag har svårt att finna svaret till, skulle jag gärna vilja se framlagd i Kvinnornas Tidning.

Den lyder så här: Vilkendera — Marta eller Maria — skall mannen föredraga till äkta viv? Med Marta menar jag "den präktiga kvinnan". med Maria "den förtjusande varelsen".

Enligt min och jag tror också enligt den allmänna, åtminstone den manliga uppfattningen är den präktiga kvinnan alltid huslig på samma absoluta sätt som det, vilket utmärkte den bibliska Marta, hon som vredgades på sin syster Maria för att hon mera intresserade sig för andra ting än för städning, matlagning och övriga husliga bestyr.

I Martas hem råder alltid en minutiös och härlig ordning. Varje sak har sin plats, och varje sak befinner sig också på sin plats. Marta brukar berömma sig av att hon kan gå i mörkret och genast hitta vad hon söker.

Men det egendomliga är, att man egentligen inte *trivs* i detta utomordentligt väl omskötta hem. Man sträcker aldrig behagligt och självsvåldigt ut sig i denna dock till vila inbjudande bekväma stol, därför att det alltför påfallande skulle bryta av mot all den omgivande stela korrektheten, utan man sitter käpprätt och stelt och mödosamt.

Och vid det att man sitter där får man plötsligt en irriterande känsla av att Marta med sin lugna klara blick, för vilken intet som hör till det yttre livet är fördolt, undersöker, om man torkat av fötterna ordentligt i tamburen, innan man djärvdes att beträda hennes dammfria mattor. Hon kanske alls inte gör det, men man *känner* det så i alla fall.

När man konverserar Marta, kommer man sällan i kontakt med hennes intresse. Hon tycks alltid tänka på något annat, på något som försiggår i köket, eller något som försummas där ute eller något som hellre borde göras än att spilla tiden på prat. Plötsligt tycker man sig förstå *vad* det är hon tänker på. Med oavvänd uppmärksamhet och med ett ansiktsuttryck, som om hon väntade det värsta, sitter hon och ger akt på ens cigarr! — "Naturligtvis", tycks hela hennes varelse ogillande säga, "ämnar ni inte slå av askan i tid utan låta den ramla ner på min matta eller på mitt bord". — Kanske tänker hon inte alls så, men man har i alla fall den känslan.

Det tycks som om Marta av något oförklarligt skäl alltid befunne sig på gränsen till det dåliga humöret. Den minsta bagatell slungar henne handlöst dit över. Helt säkert till plåga för henne själv och till verklig pina för hennes omgivning. Hon blir förargad, om en spårvagn går ifrån henne eller om den råkar att vara fullsatt just när *hon* skall med. Hon bringas ur jämnvikten, om jungfrun har den oturen att slå en kaffekopp i kras, och fullständigt ur gängorna om hennes man, uppehållen på vägen, kommer hem till middagen tio minuter för sent.

Det är antagligt, att Marta kan säga sanningen både till en spårvagnskonduktör och till en husassistent, men aldrig händer det, att hon förgår sig mot sin man. Därtill är hon en alltför präktig kvinna. Även om hon är aldrig så ond och *berättigat* ond, ägnar hon honom den noggrannaste omvårdnad, och aldrig är den mat hon låter servera honom delikatare än just *då*. Men hennes tunga är stel, hennes blick hård, frusen, bortvänd. Och denna härliga sparrissoppa, som eljes skulle smakat honom som nektar, förefaller honom nu som rena svavelsyran, denna chateaubriand, ett under av läckerhet, lägger sig som det segaste sulläder i han stackars själ. Vilket det också är Martas avsikt och varma önskan, att de *skola* göra.

Lika lätt som Martassinnets barometerstånd har att störta ned till "Storm" och "Jordbävning" lika mödosamt har det att klättra tillbaka upp till "Ostadigt", den högsta punkt det någonsin kan nå.

Maria däremot, ack, Maria har ett solskenshumör.

Ringer man, bjuden till middag, tio minuter för sent på hennes dörr, förtvivlad över att man mot sin vilja låtit henne vänta, räcker hon en båda händerna till ett strålande "välkommen" och säger sorglöst och muntert:

— Kära du, inte skall du vara ledsen för en sådan bagatell! Maten är till för människans skull och människan inte för matens. Och för resten, kära snälla rara du, så är middan inte färdig på en halvtimme ännu. Kan du tänka så tokigt — jag glömde låta Soffi köpa potatis och nu har hon fått springa till torget efter den."

Det är inte mycket en man begär här i livet, men sin mat, den vill han ha på bestämda tider!

Maria förstår dock att skingra ens misshumör. Hur förtjusande är hon inte, när hon nödgar en ner i vilstolen och stoppar omkring en med sina utsöktaste sidenkuddar och när hon vaken och levande intresserad lyssnar till allt vad man har att säga.

Man glömmer sin hunger ända tills — en timme senare — bordet är serverat.

— Vad är det för fel med de här kräftorna? säger Maria med stora undrande ögon. De smaka bestämt inte på samma sätt som hos syster Marta. Kan du säga vad som fattas dem??

— Kanske, svarar man en smula irriterat, kanske har du glömt dillen?

— Skall det vara *dill* till kräftor?? skrattar Maria. Ack, jag är dum som ett spån, när det gäller matlagning. Och Soffi har inte mycket reda på sig hon häller, stackare.

Av middagens fortsättning förstår man granneligen, att hon talar ren, bitter och oförfalskad sanning. Och inför detta faktum blir man oneklingen en smula mindre känslig för hennes ljusa leende, hennes muntra infall. Vad skulle inte Marta, den kära präktiga Marta kunna ha gjort av denna unga tjäder!

Men inne i salongen igen, sträcker man ånyo vapen inför hennes oemotståndliga tjuskraft för att emellertid strax därefter och definitivt ge sig misshumöret i våld.

— Grädden är sur, säger Maria, kan du tänka dig, sur i sådan här köld. Det är verkligen hänsynslöst. Tycker du om kaffe med sur grädde? Kanske kan jag få lite söt i våningen här över. Dom brukar vara hjälpsamma av sig.

Man ler en smula ironiskt och man tycker sig förstå, att livet vid den förtjusande Marias sida skulle betyda oregelbundna måltider, kräftor utan dill, förstörda tjädrar och gräddlån hos grannarne o. s. v.

Och tanken ilar till Marta, den beundransvärda Marta. Vilken präktig människa!

Adam Adamson.

Redaktionen har noga övertänkt hr Adamsons dilemma och föreslår som den lyckligaste lösningen att han vänder sin håg både från Marta och Maria till, låt oss kalla henne Eva, den talrikt företrädda kvinnotyp som i sig förenar Martas och Marias förtjänster utan att äga, åtminstone i nämnvärd grad, deras brister.

——::——

DÄRFÖR
att VISKAFORS GUMMIKLACKAR äro tillverkade av extra prima material
DÄRFÖR
att de äro oöverträffliga i form och utförande, äro de nutidens bästa klackar. Köp
DÄRFÖR uteslutande
VISKAFORS
SKANDINAVISKA GUMMIAKTIEBOLAGET VISKAFORS.

A.-B. FERD. LUNDQUIST & Co.
för alltid på lager alla
VISKAFORS
skodon till fabrikspriser.

Har Ni något att sälja, köpa, hyra ut eller byta, så annonsera det i
Göteborgs Morgonpost
Morgonens förnämsta annonsorgan

Söker Ni någon tjänare, våning, plats eller annat, så annonsera det i
Göteborgs Morgonpost
Göteborgs största morgontidning.

Damväskor och Reseffekter
i olika sorters modeller och kvaliteer köper ni alltid billigast hos
John A. Gahm
KORSGATAN 12

BLOMSTER-hälsningar över hela jorden.
Kungl. Hovleverantör
Beställningar å blommor ombesörjes kostnadsfritt under garanti för omsorgsfullt utförande å alla platser av
Vasa Blomsterhandel
GUSTAF EKMAN
Telefon 4314 — 10365. Telegr. Vasa.
Medlem av Föreningen för blomsterbeställningsförmedling samt de internationella organisationerna F. T. D. i U. S. A. samt B—V. i Tyskland. 6000 medlemmar.
Säg det med Blommor!

NYHETER i
Blusar
i ylle, chantung, tvättsiden. Stor sortering.
Billiga priser.
FRIBERG & ANDERSSON
Kungsportsplatsen 1
Tel. 7235.

MERKUR-TVÅLEN
är även som badtvål den förnämsta.

Hotell & Pensionat
Clara Johansson.
Kungsgatan 51, Stockholm.
Ljusa hemtrevliga rum. Moderata priser. Förstklassigt! Centralt!
Rikstel. 13554. Allm. tel. 24241.

Glöm ej bort
Skånska Wienerbageriet
Erik Dahlbergsgatan 22. Telefon 6077.
Specialité:
Skorpor, Småbröd och Wienerbröd.

Svarvad träarmatur
Golv- & bordsstakar fulit mont. för elektr. ljus.
Billiga priser.
Vanföreanstaltens Yrkesskola
tel. 11510 — 236.

Vill Ni ha vackra hållbara Gardiner
KÖP DÅ TANGENS GARDINER
Bästa Fabrikat

Tangens Gardiner
platsens största sortering hos
A.-B. CARL JOHNSSON
Kungstorget.

Offentliga nöjen.

Stora Teatern

Söndag och måndag kl. 8:

Nelly.

Tisdagen den 23 Sept. kl. 7,30 e. m.

Premiär:

Jean Gilberts operett

Katarina II.

Lorensbergsteatern.

Varje afton kl. 8:

Vi ä' alla lika.

Lustspel i 3 akter av Lonsdale.

Nya Teatern.

Varje afton kl. 8:

Nygifta.

Lilla Teatern.

Lördag och Söndag kl. 7 och 9:

övriga dagar kl. 8:

Österlunds Hanna.

Teater.

Vi ä' alla lika.

Det är nu oåterkalleligen höst.

Man sitter ånyo i Lorensbergsteaterns salong och ser ridån gå upp för det nya spelårets första stående program: Vi ä' alla lika.

Den talrika publiken ser glad och belåten ut. Glad över att denna teater definitivt synes vara räddad åt staden och belåten över att biljettprisen äro så skäliga att den kan besöka dess föreställningar. Men det är första programmet, och något av återseendets stämning ligger också i luften. Bara hr Torre Cederborg visar sig går ett igenkännandets leende över bänkraderna. Och när herr Blickingberg träder in i sin prästerliga mask stormar en våg av förtjusning honom till mötes. Det är den starka opinionen på denna sidan rampen som ger sin mening luft.

Lonsdales pjäs är på intet sätt *märk*värdig. Men den underhåller och spelas bra. På alla händer, både gamla och nya. Bland de senare tilldrog sig hr Ragnar Arvedson ett speciellt intresse. Början var lovande. Det är en skådespelare som kan sköta sina entréer och sortier, stämman är tydlig och välljudande, spelet intelligent.

Skulle någon på spinnsidan särskilt framhållas vore det härvid fru Tekla Sjöblom, som genom sitt lättflytande, rutinerade spel icke minst bidrog till underhållningen.

Både publik och teater ha all anledning att känna sig belåtna med detta, en lyckosam fortsättning bebådande återseende.

——::——

Omdöme.

Dessbättre faller det icke så ofta på min lott att behöva syssla med folks relationer. Facket ligger, uppriktigt sagt, icke för mig.

Men vänskap är offer. Och när en hitförväntad vän från en förnäm och pretentiös småstad i brev bönföll mig att skaffa henne några tillförlitliga upplysningar om en viss fru Å., hos vilken hon tänkt bosätta sig under göteborgsvistelsen, ansåg jag det som min skyldighet att förvandla mig till en kostnadsfri upplysningsbyrå.

Jag känner inte fru Å., men däremot massor av människor som ha den äran. Det skulle alltså bli en lätt sak att erhålla äskade upplysningar.

Tänkte jag!

Spaningarna började i en bankvestibul, där jag hade lyckan att sammanstöta med fröken W. Efter några oskyldiga preliminärer om väder och stigande livsmedelspriser framkastade jag min försåtliga fråga.

Fröken W. satte pincenezen till rätta. Hon är en grundlig och samvetsgrann människa. Med henne som revisor skulle våra hrr förskingrare och förfalskare få en het dans med sina mixningar och fabricerade bankbesked.

— Vad är det ni egentligen vill veta? frågade hon högtidligt och grep tag i svansen på min skunkboa. Är det *min* åsikt eller *andras* åsikt eller *hela samhällets* åsikt?

— Jag nöjer mig med er, den står säkerligen höjd över alla tvivel, svarade jag anspråkslöst.

— Nåväl, ni vill veta min åsikt, sade fröken W. i det hon beledsagade varje ord med en ryckning i svansen som hade den varit en ringledning. Den står jag för. (Häftigare ringning). Den är *icke* smickrande. (Segelgarnet i den förlängda svansen började bli synligt). Jag utgår alltid ifrån första intrycket, när det gäller att bedöma människor. Mitt första intryck av fru Å. var att hon är en högmodig, kall och hånfull människa — *ofin* med ett ord. (Avringning).

Å min väns vägnar traskade jag vemodig vidare med mina uttagna 50 kronor, som jag tänkte använda till en ny hösthatt.

Uppe i modesalongen fick jag sikte på fru B., som stod och provade en charmant directoire på sitt ännu charmantare huvud.

Jag intervjuade henne om fru Å.

— Å, en förtjusande människa! sade hon och såg sig prövande i nackspegeln. Jag vet helt enkelt ingen, nej ingen som har en så bedårande charme som hon.

Med lättad själ och kassa, en illusion och hatt rikare trädde jag åter ut på gatan. I Dohms hörna kom jag nästan i famnen på fru R.

Fru R. vet allt, som människor icke borde veta om varandra. Jag frågade henne i mitt speciella kapitel.

Hon lutade huvudet tillbaka, vände ögonen ut och in och bet sig i läppen som under svåra plågor.

— Den människan! viskade hon med döende stämma. För henne skall du bara akta dig. En intrigant av första ordningen, en hemsk spindel, som spinner och spinner... Å, jag *hatar* henne.

Bilden av fru Å. började stå alltmera kaotisk för min själ. Den ena biten passade icke den andra, porträttet blev, hur man vände det, skevt och besynnerligt som en kubistisk målares mästerverk.

På hemvägen mötte jag fru C. i spårvagnen. Älsklig och omtänksam som alltid nickade hon åt mig att det fanns en ledig plats vid hennes sida. När de flesta passagerarna troppat av, passade jag på att fråga henne om fru Å. Hon svarade icke genast. Hon satt tydligen och tänkte på någonting. Och när jag förbidande såg upp märkte jag ett tårat skimmer i hennes ögon.

Så lade hon sin hand på min arm.

— Om jag i morgon blev fattig och sjuk och ensam och ingen i hela världen ville veta av mig, då skulle jag gå till henne och vara förvissad om, att hon skulle vara precis densamma som förut. Det finns inte ett ädlare kvinnohjärta ibland oss.

Jag kom hem med huvudvärk. Porträttet av fru Å. gav mig svindel. När jag höll upp det för min själs ögon för att söka utläsa dess drag i de upplysningar jag erhållit kände jag mig på väg att bli tokig. — Vad i all världen skulle jag tro? Vad skulle jag skriva? Kunde jag kompromettera en förtjusande varelse, lasta en ädel samarit eller rekommendera en ofin, högmodig intrigant?

Jag slet med karaktäristiken i två dagar. Den tredje kom ett nytt brev från min vän, som nu sade sig på egen hand ha kommit till klarhet och därför önskade att jag personligen skulle uppsöka fru Å. i och för vissa överenskommelser.

Jag stod som träffad av blixten. Möjligheten att själv i verkligheten få se detta fenomen bland människor hade aldrig föresvävat mig. Den föreföll mig oerhörd.

Jag gjorde visiten i bil och glacéhandskar. Högtidlig och beredd på allt.

Jag fann ingenting av vad jag väntat. Allt vad jag hört, såväl beröm som klander, reducerades till sina verkliga mått. De voro på intet sätt anmärkningsvärda. Framför mig såg jag endast en vanlig dödlig människa i skenpad av en korrekt dam i korrekt förmiddagsdress. Vi förde en halv timmes korrekt samtal om sängkläder, möbler och linne och togo därpå korrekt avsked.

Jag känner fortfarande icke fru Å. Men jag tror att hon är ganska lik de flesta andra människor, som jag känner och inte känner.

Ragna Peters.

——::——

Post festum.

Av *SIGRID ÖGÅRD.*

När auditör Westergård en underbar majmorgon fått sin första dotter, hade himmelen sällan skådat en lyckligare far.

Han betraktade henne länge och hänryckt, kysste hennes små rynkiga händer och skrattade, så att han fick tårar i ögonen åt hennes yrvakna grimaser och trevande gester. Och då hon gav upp sitt första lilla späda skrik, fann hans förtjusning inga gränser.

Han formligen avgudade sin förstfödda. Vid middagarna, när han trött återvände från sitt arbete, gav han sig knappast tid att hälsa på hustrun, utan skyndade genast med långa steg och ett överlyckligt leende in i sängkammaren. Låg baby vaken och gluckade med sin flaska, var hans lycka fullständig. Sof hon bakom nedfällda rullgardiner, lyckades det alltid pappan att ofrivilligt åstadkomma något kraftigare buller, så att hon vaknade och fann ro först i hans armar. Däremot vaknade auditören, besynnerligt nog, aldrig om nätterna, hur gällt den blivande primadonnan än lät höra sina lovande röstresurser.

Vid andra flickans ankomst var faderns hänryckning mindre stor.

När den tredje visade sitt svarta huvud under den numera himmelsblå suffletten, tog auditören synen med relativ ro.

När den fjärde två år senare anlände, föreslog han helt praktiskt att man borde väga henne.

Och då slutligen den femte en mörk oktobernatt gjorde sitt inträde i världen var auditören rent av blaserad inför detta slag av överraskningar.

— Jag tycker att vi ha så många flickor nu, sade han till sin hustru några dagar senare, att den här lilla gärna kunde blivit en pojke.

Hustrun rodnade och såg förolämpad ut ut som om avgörandet legat i hennes händer.

— Du, sade hon, är *du* inte nöjd. Du som tycker så mycket om flickor!

Han skrattade nästan hysteriskt:

— Ja, en och två eller tre på sin höjd — men *fem!* Så många lediga mågar finns ju i våra dagar inte på hela jorden.

Det var sant att att hans hem blivit ett fullständigt amazonregemente. Där fanns nu sex kvinnliga familjemedlemmar och tre jungfrur, vartill kommo fruns umgänge, flickornas lekkamrater och jungfrurnas väninnor, som alla tillsammans satte en avgjort feminin prägel på huset.

Men i sitt hjärta höll han innerligen av sina flickor. Han var knappast hemkommen, förrän de som en svärm voro omkring honom allesammans — Mary-Anne med sina långa smärta skolflickeben och sin stillsamma tillgivenhet — Hedvig, ljushårig, blåögd och oemotståndligt gladlynt — Ingrid, smeksam och finlemmad och lekfull som en kattunge — Greta, guldlockig, näpen och segrande blott hon kramade sina små runda rara armar kring sin älskade pappas hals — och slutligen lilla Birgit som hissnande och strålande sprang från stol till stol för att skrattande hamna i pappas utbredda armar.

Nej, han ville inte mista någon, och inte byta någon av dem heller — numera. De voro ju så söta flickor, auditören och hans fru fingo aldrig annat än komplimanger. Men just därför — vilken pikant brytning en käck och duktig liten pojke skulle vara uppi allt detta. Båda makarna hade såväl hemligen som offentligen hyst och uttalat en sådan önskan — en sådan kejserlig önskan, som auditören uttryckte sig.

En dag blev där även klart att auditör Westergårds hem ånyo skulle hugnas med en nykomling.

Auditören tillbringade en orolig eftermiddag i sitt arbetsrum. Det var söndag och sommar, de äldsta barnen voro bortskickade, och huset var högtidligt och förbidande.

Auditören hörde varje knäpp, varje ljud, lyssnade till jungfrurnas och sköterskans beskäftiga steg. Allt ibland tittade läkaren in till honom och uppmuntrade.

Auditören sökte sträcka på sig, se obesvärad ut och småle, men blick och rörelser skvallrade om en höggradig nervositet.

Vid 8-tiden kom läkaren leende, följd av en jungfru, som bar ett litet bylte på sin arm.

— Vad är det? frågade auditören.

Specialavdelning för pojkar!

Sportstrumpor	från	2[25]
Pyjamas	„	7[50]
Skjortor	„	3[00]
Bälten	„	1[25]
Kängor	„	13[50]
Underkläder	„	1[50]

Berlins

Fisktorget.

Han befann sig i den högsta spänning och förmådde knappast tala.

— En söt liten flicka, svarade jungfrun, och gick honom ett steg närmare för att visa det dyrbara innehållet i byltet på sin arm.

— Ja, jag vet, sade han retligt och liksom slappnande, i det han sakta sköt tillbaka armen. — Hur är det annars därinne?

— Utmärkt! sade läkaren, du får snart komma in. Men vill du inte titta på flickan?

Auditören öppnade med två fin-

Nordiska Industri A·B

Tapisseri Detalj

Ö. Hamng. 31. 1 tr.

N·I·A·B

Nyheter för hösten.

Göteborg

Aktiebolaget Sidenhuset Stockholm

MEDDELANDE

Omkring den 22 dennes öppna vi vår nya första klassens beställnings-ateljé för elegantare Damtoiletter, vilken avdelning kommer att förestås av Fru A. Bubenick från Wien.

SIDENHUSET

GÖTEBORG

(Eftertryck förbjudes).

Lilith.

ROMAN

Av Florence Warden.

Auktoriserad översättning av

Margareta Heijkel.

21

XIII.

En tillfällighet gjorde, att doktor Mallory kom tillbaka till Shingle End från en liten närbelägen stad med just samma tåg, som körde in på stationen, då främlingen och Lilith närmade sig den.

Mallory såg dem försvinna in genom dörren till väntsalen — Lilith synbarligen motsträvigt följande främlingen, som drog henne med sig.

Då de kommit in i väntsalen, böjde mannen sig fram och viskade med allvarlig uppsyn några ord till Lilith. Denna var likblek och svarade icke, men gav ivrigt akt på det fåtal passagerare, som stego av tåget.

En av dem var lady Bamler, som nyfiken blev stående och förgäves försökte få se en skymt av Liliths ansikte. Slutligen måste hon gå förbi utan att få sin nyfikenhet stillad.

Främlingen talade alltjämt allvarligt och inträngande till Lilith, som tyst hörde på honom.

Men plötsligt banade sig ett halvkvävt rop över hennes läppar. Hon hade fått sikte på doktor Mallory. Han å sin sida tillkastade henne endast en flyktig blick och gick vidare, som om han icke sett henne.

Men åsynen av honom hade givit henne kraft till motstånd. Med en plötslig rörelse ryckte hon sig lös från främlingens grepp, rusade ut genom dörren och nådde i nästa ögonblick fram till den unge läkaren.

— Åh, doktor Mallory viskade hon ångestfullt, åh stanna hos mig — bara ett ögonblick!

Mallory hälsade och stannade med blicken mönstrande främlingen, som höll sig innanför dörren till väntsalen. Men han kunde icke se hans ansikte under den djupt nerdragna hatten.

Ännu ett ögonblick, stationsinspektoren gav signal och främlingen skyndade ombord på tåget.

Lilith stod vänd med ryggen mot stationen under det att tåget ångade ut därifrån. Så drog hon ett djupt andetag och viskade:

— Var är han? Har han gått?

— Han for visst med tåget, sade Mallory stelt.

Hur djup hans kärlek än var, måste han dock säga sig, att den kvinna han älskade var omgiven av mystiska förhållanden. Åsynen av främlingen och Liliths uppförande hade fyllt honom med misstro och ångest.

— Tack, sade Lilith med ett djupt andetag. Jag bryr mig inte om att tala med honom vidare.

Mallory gjorde inga frågor, utan följde under tystnad med Lilith, då hon långsamt begav sig hemåt. När de tillryggalagt några dussin steg, var hon så mycket herre över sig själv, att hon kunde vända sig mot sin följeslagare. Hon förstod av hans ansiktsuttryck, att hon måste ge honom en förklaring, även om han själv icke begärde någon.

— Jag ber er förlåta, att jag hejdade er, sade hon bönfallande.

— Det gläder mig, att jag kunnat vara er till hjälp, fröken Ames.

Det var ett klagande tonfall i hennes röst, när hon fortsatte: — Ni är bestämt ond på mig?

— Visst inte. Det har jag ingen rätt till?

— Jag skall berätta alltsammans för er — åtminstone så mycket jag kan.

Men hon betänkte sig åter och Mallory fick vänta på den utlovade förklaringen. Då han från sidan förstulet betraktade henne, såg han, att hennes ansikte hade ett så förtvivlat uttryck, att hans hjärta prässades samman av medlidande med henne.

— Ni skall inte berätta mera för mig, än vad ni själv har lust till, sade han brådskande. Det gläder mig att kunna vara er till hjälp. Jag begär ingen förklaring.

Lilith drog ett andetag av lättnad.

— Jo, det gör ni — det måste ni göra, utbrast hon och fortfor brådskande: Den där personen ville, att jag skulle göra något, som jag kände var orätt. Han försökte övertala mig, han sade saker och ting, som skuro mig i hjärtat. Han lyckades nästan övertyga mig om, att det är han som har rätt. Åh, jag rycktes av dem från det ena hållet till det andra — ibland tycker jag, att jag håller på att bli vansinnig.

Mallory såg på henne med det djupaste medlidande. Det var höjt över varje tvivel, att den unga flickans kval voro verkliga, men det var honom omöjligt att finna några ord till tröst, då han ju var fullständigt okunnig om orsaken till hennes sorg.

Innan han ännu funnit de deltagande ord han sökte, hade Lilith med en våldsam kraftansträngning återhämtat sig och vände sig nu leende mot honom.

— Alla goda makter vare lovade, att det ännu finns något, som kan rycka upp mig, utbrast hon. Inte för allt i världen ville jag, att lady Bamler såge mina känslor!

Hon talade lågmält och kastade en mycket sägande blick på den nämnda damen, som i långsam takt promenerade framför dem på vägen.

— Vill ni, att jag skall försöka få henne avlägsnad härifrån, frågade Mallory.

Han gjorde en rörelse, som för att lämna henne, men med ett krampaktigt grepp slöt sig Liliths hand om hans arm.

— Gå inte ifrån mig, utbrast hon nervöst och tillade i nästa ögonblick i lättare ton: — Var inte rädd. Jag svimmar inte. Men jag känner mig så trött och förbi, att jag inte kan uthärda tanken att vara ensam förrän — förrän jag kommit hem. Jag har varit utsatt för en stark sinnesrörelse — jag har måst kämpa — det känns, som om jorden veke undan för mina fötter.

Mallory lade full av deltagande hennes arm under sin och talade lugnande ord till henne, som om hon varit ett barn. Han såg, att det plågade uttrycket i hennes ansikte efter hand vek undan. Beröringen av hans hand, ljudet av hans stämma verkade på henne som trolleri, och då de kort därefter passerade lady Bamler, hade Lilith återvunnit sin självbe-

A. LUNDBLADS
Begravningsbyrå
REKOMMENDERAS
Kungsgatan 12. Göteborg.
Tel. 11045, 776 ank. bostaden.

Smakfulla Kransar
från
Hilda Henrikssons Blomsterhandel
Ö. Husargatan 37
Tel. 4250

Sänd Eder **Tvätt** till
Tvättanstalten Västkusten
Vegagatan 46. Göteborg. Tel. 44443.
Omsorgsfullt arbete. Snabb leverans.

Varför plågas med dåligt kaffe då Ni kan få Swalanders kaffe! Butiker: Kungsg. 17 Korsg. 13, Bazar Alliance· Prova redan i dag! Säljes endast i egna butiker.

gerspetsar sjalen, såg flyktigt ned på det lilla glänsande, skära huvudet och sade hastigt:

— Ja, ja, det är ju bra. Gå in med henne nu så att hon inte blir kall!

De uppvaktande försvunno, den lycklige fadern var ensam. Han stod bedövad mitt på golvet.

Sjätte flickan! Nej, det var för galet! Stackars Clary hon hade denna gång varit så säker på pojken, Men vem kunde bli klok på Skapelsens nyckfullhet!

Han kände sig obeskrivlig till mods — lyckliggjord och ändå bedragen. På skrivbordet låg en lapp med förslagsnamn, som han sysselsatt sig med att sätta upp, medan han väntade på nykomlingen — överraskningen — önskebarnet. Det var idel gossnamn.

Sex flickor!

Han förde handen till sina ögon — han grät verkligen.

Läkaren kom in, frimodigt som en gammal vän och slog honom på skuldran.

— Äntligen, sade han glättigt — stig nu på, din fru väntar med otålighet.

Han gick som i en dröm — såg dubbeldörrarna till sängkammaren öppna — såg sin hustrus anlete i en ström av ljus.

På en stol satt sköterskan och höll den lilla — han undvek nästan med grämelse att se dit.

Han fortsatte fram till sängen, osäker och med en besynnerlig känsla i bröstet — men stannade plötsligt och vände sig om — såg fram och tillbaka med stigande förvåning över sitt ansikte.

Därborta på sköterskans arm låg en liten, och här i sängen vid hustruns bröst en annan.

Auditörens ansikte blev långt och stramt som en katekes.

— Men... är det... är det *två!* utbrast han förtvivlad och nästan vacklande. Det tycktes honom vara för mycket av Guds godhet på en gång.

Tillintetgjord och skamsen över sin ringa fadersglädje lutade han sig pliktskyldigast ned över tvillingen på hustruns arm, men blev hastigt uppmärksam och intresserad.

Han kände inte igen sorten.

Flickan hade ju polisonger!

Han lutade sig djupare ned, och såg en svart liten byting med mörka, dunfina polisonger nedåt de rosiga kinderna och en utmäjslad liten barsk profil, som för tillfället låg försänkt i livets första, fågellätta sömn.

"EKSTRÖMS" JÄSTMJÖL
ÖREBRO KEM.-TEKN. FABRIK
GRUNDAD 1855

Auditörens ansikte ljusnade och livades av en glädjestrålande misstanke. Han tittade vädjande på sin hustru. Det låg ett helt fyrverkeri i hans ögon, som tände och började gnistra, då han mötte hennes triumferande blick.

— Kan du tänka, han kom en kvart efter flickan, då vi trodde att allt var över, sade hon och log lyckligt.

Det var då verkligen en pojk! Auditören blev så het av glädje, att han fick tårar i ögonen. Han erfor ånyo det första faderskapets förblindelse och lycka, där han satt på sängkanten och ömsom glädjestrålande betraktade en liten barsk profil, ömsom tryckte hustruns varma lilla hand.

Han kände sig så glad och upprymd som icke på länge. Det fick icke gå av för mindre än en skål över lag.

— En skål för pojken! Auditören räckte läkaren ett glas.

— Än flickan då? sade modern påminnande.

— Nåväl, då, inföll auditören skrattande — en skål för Westergårds blandning! — Och tack, lilla älskade hustru, för pojken! viskade han sakta, då han hjälpte henne att föra glaset till munnen. Vill du som jag så kalla vi honom rätt och slätt och symboliskt Knut.

—::—

HERR — DAM — BARN
REGNKAPPOR
BÄST — BILLIGAST
A/B CARL JOHNSSON
KUNGSTORGET

Rida rida ranka skorna är så blanka
— — —
Viking skokräm förlänar lädret en djup, smetfri glans, skyddar det och bevarar dess smidighet.

Sidenhuset

i Göteborg bjuder denna säsong på en för vår stads damvärld säkerligen mycket välkommen nyhet, nämligen en beställningsavdelning för klädningar. Direktris blir fru A. Bubenick från Wien.

Vi hava satts i tillfälle att bese den nya avdelningen, som med sin lugna och behagliga mottagningssalong och sina trevliga provrum lovar att bli en efter våra lokala förhållanden väl avvägd motsvarighet till firmans stora och välkända beställningsavdelning i Stockholm.

Samtidigt förevisades en kollektion nya stilfulla parisermodeller, mellanklädningar och aftontoaletter, som i sin vackra och rikhaltiga sortering böra bli synnerligen idégivande för kommande kunder och beställningar.

Glädjande nog för mången är linjen i de sista parisernyheterna icke mycket förändrad. Den är alltjämt rak, men livet är på ett flertal modeller ytterligare förlängt, ja, går nästan helt ned för att framtill avslutas med en i övrigt mycket stilfull pälsbrämad, pärlbroderad eller av annat material, exempelvis guldtyg förfärdigad klockkappa. En nyhet är ett glansigt, felbliknande siden av ylle och silke, som gör sig charmant i en pretentiösare toalett. Sammet blir mycket på modet — och pärlor! Pärlor i alla kulörer och motiv, naturligtvis handbroderade i likhet med andra utsökta broderier på höstens nyheter.

När beställningsavdelningen under loppet av instundande vecka slår upp sina dörrar för allmänheten ha våra damer många och vackra modeller att studera och välja på.

Rosen.

Blad ur dess historia.

Skalden Anakreon leder rosens ursprung tillbaka till en droppe skum, som föll på marken i det ögonblick Afrodite frigjorde sig från havets böljor. Denna skumdroppe dolde fröet till den första rosenbusken, som, värmd av strålarne från gudinnans ögon, genast sköt rot och smyckade sig med blad och blommor för att blanda sin aromatiska vällukt med den första luft, kärlekens gudinna skulle inandas på jorden.

Den persiske skalden Firdusi låter däremot den första rosen uppstå av profeten Muhammeds svett. Innan profeten nedsteg från himlen till jorden, genomvandrade han paradisets lustgård och plötsligt stod han inför den evige själv, som betraktade honom med en så genomträngande blick, att profeten av skräck och häpnad började svettas. Då han torkade svettdropparne ur pannan, föllo ett par av dessa ned på jorden, och av den ena uppspirade riset, av den andra rosen.

Enligt en indisk myt fann Vischnu, gudarnes gud, en av sina hustrur i en rosenkalk.

Den första rosen skall ej heller ha haft några törnen, enligt vad den helige Blasius vet berätta, utan först sedermera, då var och en ville plocka henne, försett sig med dessa vapen till sitt försvar.

Thessaliens trollkvinnor beredde av rosens blad magiska kärleksdrycker och än i dag kvarlever tron på denna blommans trollkraft.

De gamla grekerna betraktade rosen såsom kärleksorakel. De slöto den vänstra handen, så att dock en hålighet uppstod därinne, lade sedan rosenbladet över den öppning som bildades av pekfingret och tummen och spräckte det med ett slag av den högra handen, som hölls flat. Den mer eller mindre starka smällen av det sönderspringande bladet betydde tur eller otur i kärlek.

Rosen gällde även såsom tystnadens symbol, emedan Cupido, kärlekens gud, skänkt den första rosen åt tystnadens gud, vilken till gengäld måste lova honom att aldrig förråda älskandes hemligheter.

De yppiga romarne, som fått denna blomma från Egypten, beströdde sina vilobäddar, golv och bord samt bekransade sina huvuden och dryckeskärl med rosor.

—::—

Måndagen den 22 sept. 1924 öppnas Höstsäsongens stora
MODE-UTSTÄLLNING
då alla säsongens Nouveautéer i HATTAR, KOSTYMER, KAPPOR, KLÄDNINGAR komma att exponeras
HERM. MEETHS A.-B
Vollmers-Meeths

ORREFORS
har uppnått internationellt erkännande för sina *graverade konstglas.*
Materialets egen charm, gedigen konstnärlighet i form och utsmyckning jämte alla grader i prislägen, ha åt Orrefors konstglas skapat en berättigad popularitet.
På begäran göras av konstnärerna S. Gate och E. Hald förslag till hedersgåvor, anpassade efter visst prisläge, med inkomponerade dedikationer, monogram, vapen etc.
A.-B. FERD. LUNDQUIST & Co
KRISTALLAVDELNINGEN
GÖTEBORG

Man och kvinna.

Då naturen delade krafterna mellan de båda könen, behandlade hon männen styvmoderligt och gav dem den fysiska kraften, men sina bättre och mera älskade barn gav hon makten över egna och andras själar.

Carl Bernhard.

•

Kunde du riktigt blicka in i varje mans liv, skulle du finna, att det alltid är en kvinna, som står honom i vägen och hindrar honom — eller uppmuntrar honom och driver honom framåt — eller vinkar honom till sig på sin väg, så att han åt andra överlämnar kapplöpningens ära — eller en kvinna som ger honom äpplet och säger "Ät!" — eller räcker honom dolken och viskar: "Stöt till!"

W. Thackeray.

—::—

Gardiner
Största urval - Lägsta priser
A.-B. Carl Johnsson
Kungstorget 2

Varje förståndig husmoder
använder
Pellerins Margarin
i hushållet

BREVLÅDA.

S. F—g—n. Vid direkt prenumeration å tidningens expedition kan prenumerationen räknas från vilken dag som helst. I detta fall begynner den alltså på namnsdagen ifråga och utgår på dagen två månader efteråt.

En av de ensamma. Vi ha framfört Era hälsningar och själva med stort intresse tagit del av den innehållsrika skrivelsen. Varmt tack!

Röstande. Våra råd komma i detta fall för sent, men det förefaller oss som om en för sin medborgerliga plikt så varmt intresserad person som Ni icke skulle behöva dem.

Voyageuse. Vi ha redan flera reseskildringar på lager än vi för året kunna placera.

Quo vadis. Bittert men sant. Hur önskvärt att det varit sant och ändå icke bittert!

Box 39. Annonsen införes ej.

Fru Marianne L., Sthlm. Adressen var i juli H:fors, men vi veta att den icke längre är användbar. I medio av oktober kunna vi säkerligen lämna närmare underrättelser.

Långedragsbo. Förslaget mycket lustigt, men vi frukta outförbart.

—::—

Kvinnorna höja sig över männen i moralisk storhet; det gives ingen dygd, ingen heroism, vari de icke övergå männen, men när de en gång störta i avgrunden, falla de hastigare och djupare än männen och det av två skäl: de hava mera lidelse och mindre hederskänsla.

O. Feuillet.

—::—

Bröstkaramellen ENGELBREKT
Välgörande — Välsmakande — Oöverträffad
Lagligen skyddad — Ende tillverkare
A.-B. Karamellfabriken Engelbrekt, Örebro.
Säljes överallt i påsar om 1 hg. à 50 öre.

Arla Mjölk
Distribution på glasflaskor.
Tel. 40781, 45699

"ANVÄND ALLTID Friness SKOCREAM"
INREGISTRERAT

härskning tillräckligt mycket för att lugnt kunna möta hennes nyfikna kyliga blick.

Då de kommo i närheten av den lilla parkporten till Old Court, nådde ett förtjust utrop deras öra.

— Det är den snälla Simmonds, utbrast Lilith och räckte Mallory handen till avsked. Nu är jag hemma och mig själv igen — tack!

Men det var inte endast Simmonds utan även Bletchley, som fattat posto i skyddet av parkmuren, och bägge drogo sig nu hastigt tillbaka. Både Lilith och Mallory hade en obehaglig känsla av att man iakttog dem. Den unga flickan gick in i parken och reglade dörren efter sig. Simmonds såg hon icke till, förrän hon kom upp på sitt rum.

Kammarjungfrun gick glädjestrålande emot henne.

— O, vad jag är glad att fröken kommit igen, utbrast hon med låg röst och kastade en ängslig blick bort mot dörren. Jag trodde, att ni skulle bli borta.

Lilith ryckte till.

— Har ni sett mig? Var har ni varit nånstans? Vad menar ni?

Simmonds stod där alldeles överrumplad.

— Jag var bortåt stationen till, började hon.

En skiftning gick över Liliths ansikte, och kammarjungfrun skyndade sig att säga, att hon gått ut för att köpa en kvällstidning, men Lilith förstod, att hon blivit utspionerad. Hon gav Simmonds en skrämd blick, som om hon undrat, hur mycket denna egentligen visste, och om hon vore att lita på.

Deras ögon möttes och Lilith brast därvid i ett oemotståndligt skratt.

— Ja, naturligtvis är ni nyfiken, utbrast hon rakt på sak, och jag antar att också den rysliga Bletchley upptäckt något.

Simmonds betänkte sig ett ögonblick. — Ja, vi ha ju inte kunnat undvika att se ett och annat, och lite mer eller mindre gör varken till eller från.

— Nej, kanske inte, sade Lilith dröjande. Ni såg ju den där personen, som lämnade det här brevet.

Under det hon talade tog hon fram brevet, höll det intill en tändsticka, kastade det sedan in i den öppna kakelugnen och släppte det icke med blicken förrän det förtärts av lågorna. Därefter vände hon sig småleende till Simmonds.

— Ni är naturligtvis rysligt nyfiken på vem brevet var ifrån och vad det innehöll, sade Lilith, men allt vad jag kan meddela er är, att det var från en man, som kallar sig min vän, men som jag inte vidare önskar ha något att göra med.

— Han ville ta er med sig, inte sant, fröken? undslapp det Simmonds.

Lilith ryckte åter till.

— Ni såg således alltsammans, utbrast hon.

Simmonds böjde jakande på huvudet.

— Jag kunde inte stå ut med tanken att fröken skulle sammanträffa med en främmande man utan att ni hade någon i närheten, om ni skulle behöva hjälp, sade hon. Det var jag som lämnade fram brevet, och jag tyckte, att jag hade ett visst ansvar, om det hände er något ont.

Både Lilith och kammarjungfrun vände blicken mot dörren.

De hade hört ljudet av en annan dörr som stängts och därefter smygande steg ute i korridoren. De båda flickorna stodo dödstysta, och Simmonds gjorde en gest bort mot dörren.

— Får jag komma in, kära barn? hördes en blid stämma utanför.

Lilith sprang bort och öppnade dörren för fru Ames lilla bräckliga gestalt, som i sidenklädningen och med den långa knypplade schalen över axlarne liknade en sagans gudmor.

Hennes mörka ögon sågo bönfallande upp till Lilith:

— Jag har varit så orolig för dig. Var har du varit?

Hon sjönk ned i en stol och drog djupt efter andan, som om promenaden genom korridoren varit för mycket för hennes svaga krafter.

Lilith betraktade modern med mindre vänlighet än eljes och vände sig därefter om för att skicka i väg kammarjungfrun.

Simmonds sprang ner för trappan och stötte samman med Bletchley, som betraktade henne med en nyfiken blick i sina skarpa ögon.

Kammarjungfrun gav honom en överlägsen blick.

— Vart tog nu er historia vägen om att fröken Lilith hämtats av en detektiv, frågade hon.

Bletchley smålog hånfullt: — Ni har inte sett slutet på historien än.

— Sa' ni kanske inte, att fröken Lilith inte skulle komma tillbaka. Och såg ni inte med egna ögon, att hon kom hemvandrande tillsammans med doktor Mallory?

Bletchley måste medge, att allt detta hade sin riktighet, men, tillade han envist, ni skall ändå få erfara, att jag har rätt i huvudsak. Om doktorn inte tillfälligtvis dykt upp, hade vi aldrig mera fått se fröken Lilith. Ni sa' ju själv, att ni trodde främlingen tänkte taga henne med sig. Det kommer han också att göra det kan ni lugnt sätta er på. Han har bara uppskjutit saken. Jag säger er, att den här främlingen inte är den ende. Det kommer flera innan många dagar gått till ända. Det är ett helt näste. Ge akt på vad jag nu säger — vi är bara vid historiens första början. Här kommer snart att gå hett till.

— Om ni är så bergsäker på den saken, herr Bletchley, så förvånar det mig i allra högsta grad, att ni stannar kvar här.

(Forts.).

—::—

GIV
Tekla Signild och **Dagmar**
Kvinnornas Tidning
på namnsdagen!
Presentkort säljas på tidningens exp. Vallgatan 27. Tel. 18070.

JACOBSSONS
Rikspatent
GIVER DET MESTA BRÖDET
AV DET MINSTA MJÖLET
HALMSTAD

KVINNORNAS TIDNING

Blusen
skall, för att kunna tvättas om och om igen och ändock se fräsch ut, tvättas med
Gummans FLINGOR
Fabrikanter A.-B. ENEROTH & Co., Göteborg.
(Även tillv. av Gummans Tvättpulver och Gummans Kraftskurpulver.)

N:o 39. 4:de årg. 28 September 1924.

Annonspris: Texts:da 25 öre pr mm.
» sista sidan 20 öre p· mm.
Längre annonsering rabatt.

Utkommer varje söndag.
Utgivare och redaktör: INGEBORG DAHLLÖF. För annons- och ekonomiavdelningen: EDITH RICKBERG.
Redaktion och expedition: *Vallgatan 27, Göteborg.* Tel. 18070.

Prenumerationspris:
Helår Kr. 6: —. 1/2 år Kr. 3: 50. 1/4 år Kr. 2: —.
Lösnummer 15 öre.
Centraltryckeriet, O. Ericson, Göteborg 1924.

Eftertryck tillåtes gärna om "Kvinnornas Tidning", med hela namnet utsatt, angives som källan.

INNEHÅLL.

——::——

Utlandskrönika i sammandrag.

Den viktigaste utrikespolitiska frågan för ögonblicket gäller Tysklands inträde i Folkförbundet. Ett tyskt beslut i denna riktning skulle hälsas med tillfredsställelse på alla håll, icke minst i Frankrike. Men alltjämt tvekar Tyskland, räknande på knapparne "Skall, skall inte, skall, skall inte?"

Och dock skulle detta land kunna vänta bestämda fördelar av en sådan handling. Den skulle nämligen underlätta låneplanerna, medföra en hastigare utrymning av Ruhr och för övrigt tillförsäkra Tyskland större sympati ute i den ännu rätt fientliga världen.

Varför tvekar då Tyskland? Av det enkla skälet att ett inträde i Folkförbundet skulle betyda en ny tysk högtidlig bekräftelse att Versaillesfreden är rättfärdig, en ny bindande försäkran att Tyskland erkänner och vill upprätthålla den i traktaten inryckta gränsregleringen, lemlästningen av den tyska statskroppen. Det är sant, att Versaillesfreden redan bär Tysklands underskrift, men hela världen vet, att den avtvingades det tyska folket genom utsvältning och hot om allsköns övervåld. En sådan underskrift är icke förpliktande. Ett frivilligt inträde i Folkförbundet, gjort fullständigt utan förbehåll, måste däremot betraktas som en förbindelse vilken icke skulle kunna brytas, utan att äran och världens aktning ginge förlorade. Dessa synpunkter ligga med säkerhet också bakom Englands och Frankrikes hemliga iver att få Tyskland in i Folkförbundet. Den tyska regeringen har principiellt uttalat sig för inträdet, men åsikterna inom folket torde vara mycket delade med bestämt motstånd från högerhåll. Vänstern lockar med utsikten, att ett till Folkförbundet anslutet Tyskland troligen skulle kunna återfå de tyska kolonierna, vilka England under kriget tog hand om med en försäkran att det endast rörde sig om ett "tills vidare". Det brittiska imperiet kämpade för rätten och för freden, alls icke för snöd vinning! Det *finns* verkligen tyska tidningar, som tro, att England beskedligt skulle återlämna tyska Sydvästafrika!

En av dem som vid folkförbundsförsamlingen i Genève ivrigast arbetat för Tysklands anslutning till Folkförbundet är den gamle norske nordpolsfararen professor Nansen. Han har därmed velat jämna vägen för sin tyske protegé mer än som överensstämmer med den franska segraresmaken och han har därför inhöstat en ordentlig fransk snäsa: Vi undanbe oss all malplacerad neutral inblandning i de stores affärer!

Den tillämnade tyska protestnoten i krigsskuldfrågan kommer antagligen icke att avsändas eller också att avfattas i så fogliga ordalag att den ingenting betyder.

Det tolvmannautskott, som vid Folkförbundsförsamlingen i Genève utrett skiljedoms-, säkerhets- och avrustningsfrågorna har sitt förslag färdigt. Det skall nu remitteras till de olika regeringarna. Godkännes det av ett visst antal av dem, kommer sedan inbjudan till en allmän avrustningskonferens att utfärdas.

Detta låter ju lovande, men samtidigt fäster man uppmärksamheten på, att Folkförbundet, denna säkra borg för rätten, freden och för de små i världen, återigen — liksom när det gällde det italienska tigersprånget mot Grekland — demonstrerat sin fullständiga vanmakt. Det är nu Georgien, som vänder sig till Folkförbundet, varav det är medlem, med anropan om hjälp mot det ohyggliga ryska bödelsregementet. Till svar har det fått endast några tomma, icke ens välklingande fraser.

Det hade från Genève utspritts ett rykte, att England skulle ställa sin flotta till Förbundsrådets disposition om någon av de till Nationernas förbund anslutna staterna vid framtida internationella tvister icke efterlevde förbundspaktens bestämmelser. Detta rykte dementeras kategoriskt. England är icke villigt att ikläda sig större förpliktelser än övriga länder!

En verklig vinst för fredssaken är den skiljedomstraktat som slutits mellan Schweiz och Italien.

Den franska regeringen är som alla radikala regeringar fientlig mot kyrkan och har ett särskilt ovänligt öga till religionsundervisningen i skolan. Detta väcker på sina håll ond blod bland folket. Ett fullständigt regeringshat kan konstateras hos den varmt religiösa befolkningen i de återerövrade provinserna Elsass-Lothringen.

Tyskland kan glädja sig åt ett storartat uppsving i sin industri och handel. England besväras i hög grad av dess konkurrens på kolmarknaden. De tyska arbetarna arbeta för flitigt och för länge per dag, nöja sig med för låg lön och underlåta att strajka!

Den ryske storfursten Cyril, f. n. bosatt i Tyskland, har i egenskap av den ryska tsardynastiens äldste och ende legitime arvinge till Rysslands tron proklamerat sig som rysk käjsare och sin son storfust Vladimir som tronföljare. Till den verkan det nu hava kan!

——::——

Detta

är det sista numret på tredje kvartalet. Om ni är kvartalsprenumerant så glöm icke att snarast förnya prenumerationen.

Mången tänker så här: Naturligtvis skickar man mig tidningen även om jag skulle dröja en eller annan vecka med prenumerationen.

Det skulle vi så gärna göra, men saken är den *att vi icke veta våra postprenumeranters namn.* Det gör endast posten! Och posten skickar inte i väg några tidningar som icke äro abonnerade.

Alltså förnya skyndsamligen prenumerationen! Animera era vänner att göra sammaledes! Vi tacka på förhand. Hjärtligt!

——::——

Vi

flytta den 1 okt. — av utrymmesskäl — från våra nuvarande lokaler, Vallgatan 27 till

Magasinsgatan 12, 2 tr.

Var god ha adressen i minne!

——::——

"Den sista resan."

En egendomlig teaterpjäs.

Några korta och tämligen kyliga omnämnanden i ett par tre svenska tidningar av ett engelskt skådespel "Den sista resan", vilket upptagits av Betty Nansen-teatern i Köpenhamn, väckte mitt intresse, och detta intresse förde mig slutligen till den nämnda, för sin höga konstnärliga nivå kända lilla intima teatern.

Ehuru stycket stått på programmet redan ett par veckor och hör till en genre, vilken, efter vad det kunde tyckas, skulle ligga rätt illa till för den på lustighet och löjen mera begivna köpenhamnska smaken var salongen i det närmaste fullsatt.

Det vilade över publiken denna stämning av nyfikenhet, undran, förväntan, men även misstro, varmed man motser en av press och allmänhet livligt debatterad scenisk sensation, om vilken man, icke nöjd med ett andrahandsomdöme, vill bilda sig en egen självständig mening. Den tydligast förnimbara känslan var måhända misstron. Man tyckte sig kunna avlyssna detta lätta, glättiga sorl en avgjord skepticism, ett förhandsbeslut att icke blint låta sig ryckas med utan behålla huvudet kallt och — sannolikt — på ett skämtsamt sätt uppfatta denna överdrivet skräckfyllda scenskapelse, för vilken man varnat alla av svaga nerver lidande.

Det finns ju nämligen gränser för vad ett kritiskt sinne kan smälta, och här gällde det något så pass förryckt som att tvärs över en teaterramp konfronteras med gestalter icke ur de levandes utan ur de dödas värld och *endast* med dem!

Ridån går upp för den första av de fyra mycket långa akterna, vilkas innehåll samlas och förtätas därigenom att under den mer än tre timmar långa föreställningen endast en enda mellanakt förekommer.

Man ser det inre av en röksalong ombord på en ångare, och denna interiör går igen i samtliga akter, men från den ena till den andra förändras intrycket genom den växlande belysningen.

Just nu vilar under det låga, i kvadrater upprutade salongstaket en grågrön skymning — det är i själva dagbräckningen. Utanför den på vid gavel uppslagna dubbeldörren löper en smal gång av däcket, begränsad av en låg reling och däröver välver sig en grå, trist, stjärnlös himmel. Salongen innehåller en mängd bord med omgivande stolar och till vänster en bar med tomma hyllar. Det är något ödsligt, kallt, livlöst i detta stora rum.

Vid en pelare står en mörkklädd mansgestalt. Man ser den bleka orörliga något uppåtvända ansiktsprofilen och anar en fjärrskådande blick. Det är en människa, som med drömmerier, kanske rogivande, kanske marterande, fyller tiden i väntan på något icke direkt ovidkommande men dock något som är utan större intresse, därför att detsamma redan upprepats oräkneliga gånger och därför att varje ingripande i händelsernas följdriktiga utveckling är lika onödigt som otänkbart.

Minuterna skrida, den gråa dagern ljusnar en nyans.

Plötsligt brytes den ljudlösa stillheten av ilande steg ute på däcket och i nästa ögonblick står en man i trettioårsåldern i den breda dörröppningen. Han tvekar en sekund liksom eftersinnande, men stiger sedan brådskande in, kastar sig ner i en stol och beordrar whisky, mycket whisky till den myckenhet han redan förut synes ha inmundigat.

Stewarden, Scrubby, mannen vid pelaren, går med en bugning att intaga sin plats bakom baren. Vad han väntat på är under skeende; — passagerarna börja komma.

Man ser nu tydligt hans ansikte. Det präglas av djup melankoli, men också av resignation. Denne man synes bära på en hemlig börda, bära den utan hopp men med fattning så som man gör med det, vilket *måste* uthärdas. Han är reserverad men icke avvisande, utan tyckes beredd att vid behov ge sitt deltagande i den mån det är möjligt för en människa, för vilken varje annat människoöde, om än så olyckligt, är bättre och ljusare än det egna.

Efter hand komma de övriga passagerarna ombord och finna alla vägen direkt till röksalongen. De anlända utan sällskap, utan bagage, men eljes finnes ingenting säreget i deras uppträdande. De veta icke själva, att de äro döda. Resfebern ligger i luften, embarkeringens brådska, nervositeten över att få ordnat upp med hytterna, nyfikenheten med hänsyn till de människor, vilka slumpen samlat ihop på denna ångare, som mot god sed endast har en enda klass och där alltså sällskapet blir skäligen brokigt. Ett och annat igenkännande på gott eller ont äger rum. Man kommer och man går, luften fylles av prat om ditt och datt, av skvaller, lögner, skämt, giftigheter, av gräl mellan ett par fiender som plötsligt stå ansikte mot ansikte.

I allt detta är det till en början endast belysningen och salongsinteriören, som verka spöklika. För övrigt ger allt ett mycket starkt intryck av verklighet, av liv, av jordiskhet.

Åskådaren ännu skeptisk, ännu kyligt iakttagande, undrar med ett halvt leende hur det väl skall kunna lyckas att göra dessa blodfulla, dessa livslevande människor till trovärdigt döda, att förvandla dem till "själar", stadda på den sista allvarsfyllda resan mot ett okänt mål.

Men denna förvandling sker!

Det har lyckats författaren, Sutton Vane, att genom de repliker han lagt i dessa människors mun liksom avkläda dem kroppens skylande hölje, att blotta deras inre, att göra dem genomskinliga immateriella. Och här på denna teater, där man har råd att anförtro varje roll till en verklig förmåga, ansluter sig utförandet i varenda detalj till författarens intentioner. Karaktärernas art, lynnesdragen, känslornas hemliga spel förrådes icke blott av orden utan även av minspel, tonfall, leenden, blickar, åtbörder.

Där är den unge mannen med whiskyn, mr Prior, en snäll, hygglig människa, men utan fasthet i karaktären. Han känner ruelse över sitt förfelade liv, men samlar sig aldrig till ett verkligt beslut om självupprättelse. Han är drinkare. Man förstår, att han är det mindre av smak, än därför att i ruset ligger glömska av missgrepp, förmaningar, kanske av en bestämd svår synd.

Vidare är det Lingley, den store affärsmannen, pösig, grov, en selfmade man, som utan egentliga skurkstreck men tack vare hårdhet och hänsynslöshet arbetat sig upp ur djupet till rikedomens höjd, pastor Duke, en smula prästerligt salvelsefull och viktig, men i grunden en god människa, fru Cliveden-Banks, lyxkvinnan, med ett spelande ingenium, men utan hjärta, utan spår av inre värde, självisk, ansvarslös, högmodig, kall, hård, hånfull, lättsinnig, lögnaktig, ormtungad, men i yttre hänseende charmant. Hennes diametrala motsats och det tacksamma föremålet för hennes blodiga drift är skurgumman, fru Midget, gammal, utsliten och fattig. Hon har ett blekt, beskedligt av umbäranden härjat enfaldigt anlete under världens enklaste och löjligaste hattskrålla. Men detta anlete illumineras av kärlek, godhet, stolthet när hon på en fruktansvärd dialekt talar om sin son. Hon har slitit och arbetat för honom, givit honom en god uppfostran och gjort honom till en fin herre, "inte en sådan herre som ni, mr Lingley", utan till en verkligt fin herre, så fin, att hon inte vill, att han skall veta, att hon den simpla skurgumman är hans mor.

Till passagerarna hör också ett ungt par Henry och Ann, men de röra sig liksom utanför de andras livfulla krets. Det är som om något, man vet icke vad, ängslade dem, dreve blodet från deras kinder, i skräck tvingade ihop deras händer i ett krampaktigt grepp.

Man låter övertyga sig av hela denna mästerliga framställning, man godtager dem alla som döda. Man är icke längre kallt iakttagande, man är medkännande. Det är något allmängiltigt i de skildrade karaktärerna; man identifierar dem på en eller på många punkter med sig själv, med sina närmaste, sina vänner, med folk som man känner.

Deras öde är varje människas öde. Liksom de befinna vi oss alla på färd till dödens okända land. Den enda skillnaden är att *de* äro närmare målet, men *hur* mycket närmare undandrager sig vårt bedömande — det kan vara årslånga sträckor men kanske också endast en kort dagsresa.

Det problem, vars lösning försökes där inne på scenen har för några timmar blivit skrämmande aktuellt för dem som utgöra publiken.

Hur många är det icke här ute i mörkret, som med olust känna igen sig helt eller delvis i den viljesvage Prior, som slarvar bort sitt liv, sina rika gåvor, i den ytliga, falska, själstomma fru Cliveden-Banks, i Lingley, som köper en kort timlig välfärd för priset av kanske evig ofärd. Hur många onda minnen gömmer icke det förgångna, det halvt förgätna! När Dödsskeppets mistlur låter höra en sällsamt ljudande, stigande och fallande klagan, likt ett samfällt skri av ångest och vånda ur samvetskvalda mänskobröst, skälver denna publik, som nyss och med korta mellanrum genom de rappa, komiska, kvicka replikerna uppe på scenen ryckts med i plötsliga, i nästa ögonblick förintade skratt.

Prior är den förste, hos vilken dödsaningen vaknar. Varför är han här? Vart går färden? Han skall möta någon, men *vem?* Varför vet han ingenting? Varför icke heller någon av de andra?

Dödsaningen växer i styrka, bekräftas av en mängd omständigheter, övergår till dödsskräck. Denne man som aldrig vågat taga konsekvenserna av sina handlingar, som alltid fegt undandragit sig ansvaret och gottgörelsen, finner sig plötsligt ställd inför det oundvikliga, nödsakad att avlägga räkenskap. Med utsträckta händer, böjd under tyngden av sin skuldbörda, driven tillbaka av fruktan, piskad framåt av ångesten närmar han sig Scrubby, stewarden, den ende som *vet.*

— Sanningen! ber han med bristande röst. Hela sanningen! Äro vi — *döda?*

Svaret dröjer. — Ja, säger Scrubby till sist med behärskad stämma, vi äro döda — vi äro allesammans döda.

Och så i ett skri Prior: — *Vart* fara vi?

— Till ett ställe, som är himmelen eller — helvetet, allt efter förtjänst.

Ett ögonblick står Prior vacklande — i det nästa störtar han omkull med ansiktet mot bardisken, under det att en krampaktig kvalfull gråt sliter i hans unga kraftiga kropp.

Dessa repliker, den förtvivlan de utlösa skulle framkalla ett homeriskt löje, om de icke funne ett så mäktigt återljud i åskådarens hjärta. Vi gå alla och bära på dödsfruktan, fastän vi icke våga träda den tillräckligt nära för att kunna undersöka *vad* den är och *varför* vi känna den, om den bär en fiendes hatfulla eller en god väns kärleksfulla anletsdrag, om den vill fördystra och ödelägga vårt liv, eller om den vill hjälpa oss att leva det så som det bör levas för att döden skall mista sin udd, d. v. s. under *evighetens* synvinkel. I detta stycke komma därför också de flesta av oss att stå inför ett *"för sent".*

På scenen går spelet sin ostörda gång.

Dödsmedvetandet kommer också till de övriga ombordvarande under mer eller mindre smärtsamma former, men färden drar ut på tiden, och skräcken förflyktigas för att med ny och ökad styrka återkomma, när fartyget slutligen når hamn.

Författaren har anförtrott rättsskipningen åt en jovialisk inspektör, en gammal universitetskamrat till pastor Duke. Denne senare består i domen, likaså fru Midget, som får löfte om en nätt liten stuga i en vacker trädgård, men som avstår därifrån för att i stället följa sin son — det är Prior! — till fattigkvarteret, där han skall sona sitt brott, att ha förstört sitt eget liv och att ha förfört en ung oskyldig flicka som

SKANDINAVISKA KREDITAKTIEBOLAGET
GÖTEBORG - STOCKHOLM - MALMÖ

Avdelningskontor över hela landet

Egna fonder Kr. 182,000,000:—

Gottgör å insatta medel högsta gällande ränta

Telegramadress "Kreditbolaget"

han sedan prisgivit åt undergången. Lingley dömes att lida allt vad han låtit andra lida och fru Cliveden-Banks att, själv i all sin uselhet genomskådad, leva bland goda rena andar, i båda fallen således ett helvetesstraff.

Det unga paret, Henry och Ann, lämnas till sin förtvivlan obeaktade av inspektören, som avlägsnar sig sedan de dömda först avträtt från skådeplatsen. De ungas hemlighet avslöjas nu. Deras kärlek har varit brottslig, Henry har varit gift med en annan kvinna. De ha förgiftat sig med gas, fegt flytt ur livet för att förenas i evigheten. De äro självmördare, de äro icke kallade, det finns ingen plats beredd för dem, de äro liksom Scrubby, vilken i unga år föll för egen hand, dömda att dväljas i ett mellantillstånd, som icke är liv, icke död, och där de löpa ständig risk att förlora varandra.

Författaren låter dem emellertid räddas undan detta öde genom att Henrys hund slår ut fönstret till det rum, där de sökt döden. Den friska luften återkallar dem till livet, deras vålnader försvinna ut ur Dödsskeppets salong, där Scrubby står ensam kvar, stödd mot pelaren, väntande på nya passagerare.

— — —

Spelet är slut. Ridån sjunker långsamt. Icke en hand lyftes till applåd. När ljuset strålar ut över salongen och publiken tyst reser sig för att lika tyst avlägsna sig, ser man, att alla dessa människor upplevat något av betydelse, något som skakat dem i hjärtegrunden.

Fru Nansen kan också berätta om märkliga brev, som hon fått mottaga av personer som sett skådespelet, brev med tacksägelser. Man har vaknat upp, man har kommit att tänka på så mycket, man har börjat att se tillbaka på sitt liv — — —

I. D.

——:——

Tidningarna läsa i dessa dagar lagen för prästerna, därför att de äro "likförgyllare". Detta rysliga ord betyder att prästerna tala vackrare om de döda, än vad dessas levnadsvandel förtjänar.

Prästerna äro emellertid icke ensamma om denna "likförgyllning". Den återfinnes i ymnigase mått — i *tidningsspalterna!* Läs och begrunda däri inflytande dödsrunor!

*

Teatern är också en Guds predikstol hos människorna, och där lyssna de litet bättre än i kyrkan.

H. C. Andersen.

*

Den är moder, som mat giver.

——::——

PÄRLOR JUVELER
i modern infattning fördelaktigast hos
K. Anderson
Hovjuvelerare. Ö. Hamng. 41.

Hemmets tidning
— är —
Göteborgs Aftonblad

Särskild, omväxlande avdelning för kvinnan och hemmet.
I varje nummer, värdefulla artiklar i olika frågor, berättelse, följetong, kåserier.

Pr kvartal 7.50 fritt hemburen.

Lösnummerpris 10 öre.

Klädningen.

Jag hade köpt mig ett stycke tyg och tagit hem en sömmerska. Min enkla plan var att få en klädning att skyla mig med, ingenting annat.

Min hemsömmerska förstod eller låtsade åtminstone förstå och villigt gå med på mina önskemål i denna riktning. Hon klippte till den nya klädningen både lång och rymlig i alla avseenden.

Vid första provningen kom fru B.

— Skall du ha *långa* ärmar till det tyget! sade hon och granskade den kritiskt genom lorgnetten.

Stil är min svaga sida och fru B. min högsta auktoritet ifråga om kläder.

— Naturligtvis en halvkort ärm av ett så vackert material, fortfor fru B. och nöp med kännaremin i stoffet.

Jag såg vädjande på min sömmerska, som i sin tur beundrande betraktade fru B.

— Jag har nog också haft mina funderingar, sade sömmerskan grannlaget, men ville icke föreslå.

Jag bråkar inte gärna i småsaker. En lång eller en halvkort ärm gör för närvarande så litet i Europas affärer. Följaktligen kapades den halvkort.

Vid andra provningen kom fröken X.

— Du menar väl inte att gå i släp, när man går i knäkjolar i Paris! utropade hon indignerad. Nej, 10 centimeter kortare *minst* och mycket djupare urringning i ryggen.

Jag lät sömmerskan lägga upp 11 centimeter nertill och klippa ut ett stycke tyg, stort som en mycket stor månskära i ryggen.

Under tiden kom fru M.

— Kära du, sade hon, till en så djup urringning kan du välan inte ha halvlång ärm. Den måste vara kort, ja, om det vore min klädning skulle jag inte ha någon ärm alls, bara ett spänne över axeln. Eller vad säger fröken?

Min hemsömmerska såg djupsinnig ut.

— Det har nog varit min tanke också, men jag ville inte föreslå, svarade hon med alltjämt samma taktfulla återhållsamhet vis à vis sina yrkesmässiga reflexioner.

Efter en halv timmes diskussion och genombläddrande av alla tillgängliga modejournaler stannade vi vid spännet över axeln.

— Och en sak till, fortfor fru M. Klädningen är för vid till längden, inte sant, fröken X.?

— Absolut, svarade fröken X., den ser ju ut som en säck. Det har varit min tanke hela tiden.

Min hemsömmerska tog tåligt in alla sömmar, mest nertill, på fru M:s kommando.

Klädningen är nu färdig. Jag har betraktat den en lång stund i dag. Grubblande.

Sannerligen jag vet, vad jag skall använda den till. Det är nämligen så förvånande litet kvar av den.

Men om jag i vinter gymnastiserar flitigt efter Mensendiecksystemet och drar in på téet om kvällarna kan jag kanske ändra den till baddräkt nästa sommar.

Ragna Peters.

——:——

Ett fett kök gör ett magert testamente.

——::——

Gillblads Konfektions-Avdelning
Höstens Nyheter
inkomma dagligen.
KAPPOR, PÄLSAR
Dräkter & Klädningar
i rikhaltigaste sortiment.
Våra erkänt förstklassiga Beställningsatelierer för Kappor och Dräkter till moderata priser rekommenderas.

NADCO HEMFÄRGER Äro Bäst A. B. NADCO, Gbg.
Överlägsna i KVALITET o. FÄRG-STYRKA
Damer!
Kallvattenfärga med NADCO.
Lätta och ömtåliga plagg (ljusa och halvmörka nyanser) som ej tåla att kokas bli som nya.
Plagget blötes som vanligt i kallt vatten. Därefter skäres färgen i små flingor och lägges i en liten tygbit, t. ex. gas, liknande en blåelsepåse. Sedan doppar man ner samma i litet kokande vatten och omskakar den ända tills man fått den önskade nyansen. Nu lyfter man upp plagget ur det kalla vattnet och häller i färgspadet, vilket omröres väl. Härefter börjar den egentliga färgningsproceduren. Blusen, klädningen, eller det man önskar färga, nedlägges och genomblötes ordentligt, varefter den lyftes upp och ned, precis som när man sköljer kläder. Färgen bör nu synas mörkare, än man tänkt sig. Har man tillräckligt stort kärl, är det fördelaktigast att låta plagget ligga kvar en stund, innan man börjar skölja. Skölj sedan noga tills vattnet blir klart. Liksom vid kokning strykes det halvtorrt och färgen blir jämn, äkta och vacker.
Dock är att märka att plaggen, som färgas i kallvatten måste vara absolut rena.
Klipp ur annonsen!
Aktiebolaget NADCO
GÖTEBORG.
NADCO HEMFÄRGER Äro Bäst A.B.NADCO,Gbg.
Billigast, enär Färgstarkast.

Vad är otrohet?

Gäckade förhoppningar. Ledsnad. Otillfredsställelse.

När två makar komma till den punkten i sin samlevnad att allt endast blir ömsesidiga praktiska krav, vana, grå vardag, då är fara för handen att antingen den ene eller den andre av dem i tankar, ord eller gärningar blir ett offer för otroheten.

En fru som får sina hushållspängar ordentligt, som har en exemplarisk man och välartade barn tycker man icke borde ha skäl att beklaga sig. Hon har ju, utifrån sett, allt vad livet kan skänka. Mannen sluter sig till hemmet, barnen sluta sig i alla sina angelägenheter till henne, hon är med andra ord omgiven av kärlek.

Och likväl kan det hända att en sådan synbarligen avundsvärd kvinna en vacker dag gripes av ett, låt vara helt oskyldigt, men dock i hennes ställning kritiskt intresse för en annan man. Denne behöver icke vara hennes äkta make på något sätt överlägsen vare sig i utseende eller begåvning, och likväl ser man med en enda blick att han på henne utövar denna speciella trollkraft, som mannen icke längre förmår. Hon är i ett slag såsom föryngrad, skälmsk, spirituell, charmerande, en helt annan människa.

Vilken är orsaken till denna förvandling? — Låtom oss tänka oss att föremålet för vår förundran själv blir satt i tillfälle att ge svaret. Hon skulle i nittionio fall av hundra börja med att skjuta skulden för sitt intresse på den äkta mannen. Hans likgiltighet under sista tiden har kommit henne att känna sig så förtvivlat ensam. Hon har visserligen ingenting att förebrå honom i sak. Han har fullgjort alla sina plikter som familjeförsörjare och fört ett exemplariskt liv.

Men . . . och här kommer man till kardinalpunkten, *henne personligen* har han dock försummat. Aldrig ett ord utöver de lakoniska samtalen i hemmets frågor, utgifter, skolintressen, kläd- och matbekymmer, aldrig en blick av djupare innebörd än den han skänkt fisken på sin tallrik eller tidningen i sin hand, aldrig en smekning eller en överraskning som visat att han även någon gång utanför hemmet haft henne i sina tankar.

På detta sätt ha dagar, månader och år förflutit. Och vanan har blivit hennes andra natur. Hon har känt sig ensam, men icke olycklig. Hon har småningom vant sig att betrakta sig själv såsom de andra betrakta henne, som den nyttiga, oumbärliga medelpunkten för livets praktiska behov.

Ända tills han, den andre, en dag kommer i hennes väg. Han står plötsligt för henne som en gengångare från ungdomstiden, denna nästan glömda tid, då man intresserade sig för henne *för hennes egen skull.* Hans sätt att betrakta henne, hans tusen små uppmärksamheter, hans osjälviska önskan att bereda henne ett nöje, en överraskning göra ett djupt intryck på hennes hjärta och inbillningskraft. Hon har så länge endast varit andras intressen, önskningar, vilja och krav att hon själv liksom blivit utplånad som personlighet.

Men nu känner hon sig leva upp igen. En promenad med mannen under de senaste åren har blott betytt så och så många tusen steg, men med honom, den andre, få ting och förhållanden en ny innebörd. Så med allt. Det var länge sedan en teaterpjäs, en konsert, ett föredrag gav anledning till utbytande av åsikter eller tankar mellan maken och henne. Vanligen satt han endast sömning och önskade att det hela äntligen skulle få ett slut. Men med honom, den andre, vid sin sida känner hon en själslig kontakt, de njuta tillsammans, de jämföra sina intryck, le och gripas tillsammans av vad de höra och se.

Det hela blir inte så märkvärdigt om man betraktar ett intresse vid sidan av äktenskapet i en sådan förklarings ljus. Och förhållandet i fråga står ännu långt, långt innanför brottslighetens råmärken. Flertalet skola lyckligtvis aldrig överskrida dem — ja, i många fall skall till och med en sådan tredje part bliva en för båda makarna välkommen, sammanbindande och slutligen oumbärlig bas i ett nytt och harmoniskt triangelförhållande. Maken blir älskvärdare, sedan han finner en annan man så uppmärksam gent emot sin hustru, frun känner mindre bittert mannens försummelser, sedan en annan har öra för hennes intressen, och den tredje parten — ja, han skulle väl egentligen vara sämst ställd om han icke hade den stora fördelen på sin sida att kunna gå igen, när leken inte är rolig längre.

Julie Gram.

DÄRFÖR
att VISKAFORS GUMMIKLACKAR äro tillverkade av extra prima material
DÄRFÖR
att de äro oöverträffliga i form och utförande, äro de nutidens bästa klackar. Köp
DÄRFÖR
uteslutande
VISKAFORS
SKANDINAVISKA GUMMIAKTIEBOLAGET VISKAFORS.

A.-B. FERD. LUNDQUIST & Co.
för alltid på lager alla
VISKAFORS
skodon till fabrikspriser.

Billiga
Barnstrumpor
Rester av från förra säsongen överblivna Barnstrumpor i högfina yllekvalitéer, bortslumpas i 3 serier: 0:95, 1:45, 1:90.
SPECIALAFFÄREN
Strumpan
KUNGSGATAN 38—40.

Bemärk!
våra enastående billiga priser å
Elektrisk Armatur
Alla nyheter för hösten inkomna.
Rosenlunds Bosättningsmagasin
Rosenlundsgatan 8. 2:dra Långgatan 34.

Vill Ni göra rummet ljust och glatt
KÖP DÅ TANGENS GARDINER
Bästa Fabrikat

Tangens Gardiner
platsens största sortering hos
A.-B. CARL JOHNSSON
Kungstorget.

MERKUR-TVÅLEN
skonar kläderna och händerna.
Krymper ej ylle.

A.-B.
Herkules Skodon
Kungsgatan 45. Telefon 1900.
Rikt urval. Billigaste priser

Smakfulla Kransar
från
Hilda Henrikssons Blomsterhandel
Ö. Husargatan 37
Tel. 4250

KONSTFLITENS MÖBLER, MÖBELTYGER, GARDINER OCH MATTOR
skänka hemtrevnad.
KONSTFLITEN, G:la Högskolan Göteborg

Offentliga nöjen.

Stora Teatern
Varje afton kl. 8:
Katarina II.
Operett i 3 akter av Jean Gilbert.

Lorensbergsteatern.
Sönd. den 28 kl. 8 e. m. för sista gången:
Vi ä' alla lika.
Lustspel i 3 akter av Lonsdale.
Måndagen den 29 September
PREMIÄR:
Systrarne och Främlingen
av Bruno Frank.
Gästspel av *Naima Wifstrand.*

Nya Teatern.
Söndag:
Kl. 8: BARKEN MARGARETA.
1,30: Billighetsmatiné: NYGIFTA.

Lilla Teatern.
Lördag och Söndag kl. 7 och 9:
övriga dagar kl. 8:
Österlunds Hanna.

Wahlboms
29 Kungsgatan 29
HÖSTSÄSONGENS NYHETER
— i —
Blus-, Klädnings-, Kapp- & Dräkttyger
Stort urval. *Låga priser.*
BESTÄLLNINGAR på *Kappor* och *Dräkter* utföras på kortaste tid under *garanti för välsittning.*
Prover till landsorten franco.

Teater.

Det är ett dragande namn som nu om kvällarna flammar i eldskrift från Stora Teaterns ljusreklam. Sedan myter och skandalskriverier i över hundra år fritt kunnat bygga på den redan ursprungligen långt ifrån klanderfria bilden av denna Rysslands märkligaste självhärskarinna har densamma småningom i folkfantasien fått något av ett vidunders hamn.

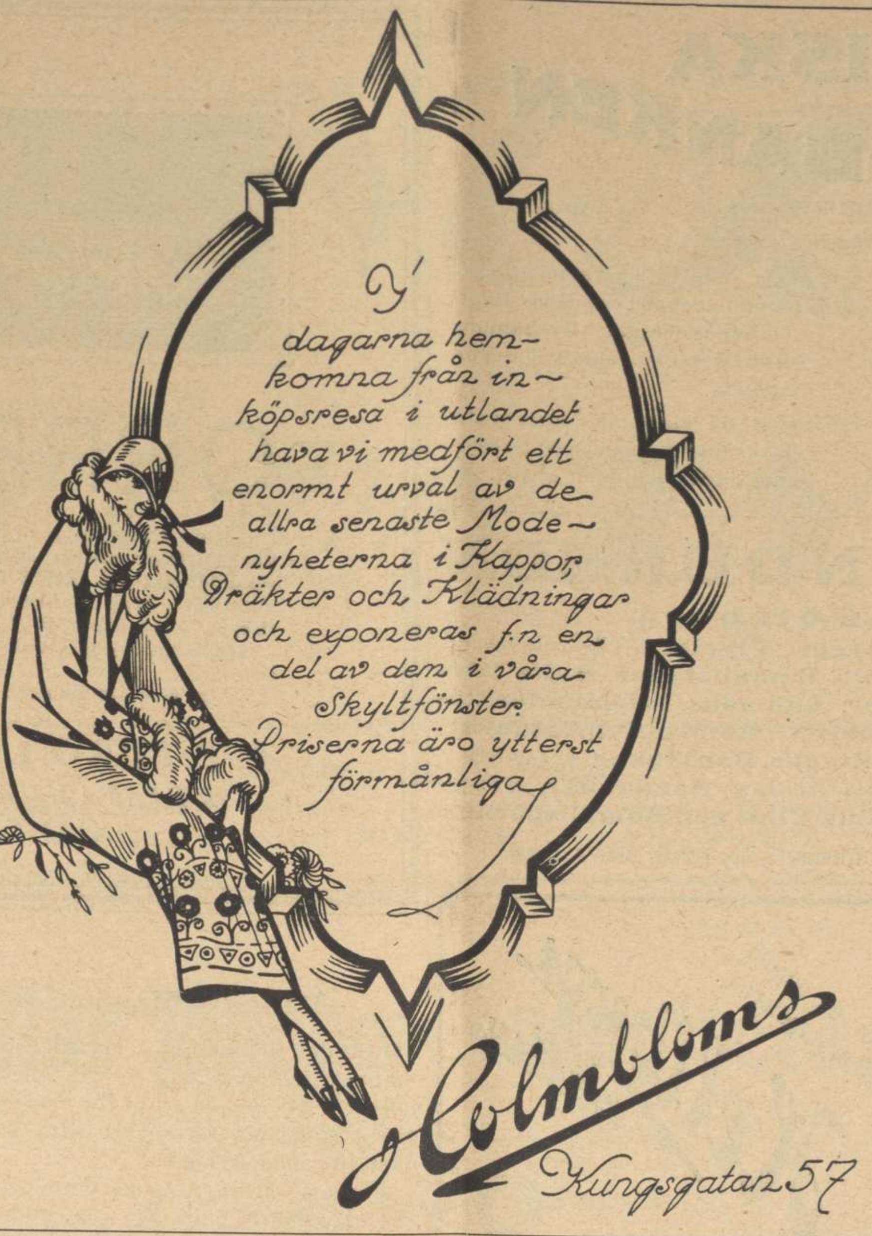
Man måste emellertid genast göra Jean Gilberts operett rättvisan, att den icke ockrat på ett skabrösare stoff utan snarare återställt gestalten till naturligare om också starkt förenklade proportioner. Katarina II representerar här rätt och slätt en slags Marie Grubbe på tronen, som efter en rad galanta äventyr slutligen i en ung officer finner förverkligad den stora betvingande kärlek, varefter hennes hjärta hittills förgäves hungrat.

Man fordrar ingen historisk trovärdighet av en operett. Gilberts skapelse, pompös, lysande, fästlig, melodisk, är uteslutande lagd för ögats och sinnets omedelbaraste och starkaste intryck. Första akten förefaller dock onödigt lång och tom, och som helhet förlorar operetten otvivelaktigt på att man i tredje akten, helt omotiverat för resten, avsliter den röda tråd, som under den starka och ypperliga andra akten spänts ända till bristning. Men allt detta faller på författarens konto.

Framförandet, som på Stora Teatern skedde för första gången på en icke tysk-talig scen, var storstilat och praktfullt under hr Textorius regi. Fru Lejdströms Katarina II var fängslande och illusorisk, icke minst i hennes förklädnad som bondflickan Marinka. Den unge officeren i hr Eric Anderssons tolkning var en mycket god prestation. Stämman klingade vackert och fylligt, med naturligt behag och över hans gestalt vilade en fläkt av detta något, som kan komma även en käjsarinna att glömma att hon är något annat än kvinna. Slutligen har en publik alltid stor förnöjelse att vänta när ett så underhållande operettpar som hr Strandman—fru Weijden ha något att syssla med på scenen. Man har något av den äkta humorns gudagåva, när man kan vara så okonstlat rolig som hr Strandman och sprallig på ett så förtjusande sätt som fru Weijden. Det vore också orimligt om en Gilbert-operett med så starka duetter som fru Lejdström—hr Andersson å ena sidan och fru Weijden—hr Strandman å den andra icke skulle gå med lysande resultat en god tid framåt även i vår surmulna teaterstad.

—*e.*

——::——

Höstnyheterna inkomna
Velourhattar fr. Kr. 16:—
Magasin Vogue, Kungsgatan 50, 1 tr.

Johansson, Andersson, Pettersson.

Det är dumt att förlöjliga Johansson, Andersson och Pettersson, som byta namn, skriver V. Ray i Svensk Telefontidning.

Ingen som haft aldrig så litet att göra med namnregister och namnregistrering är annat än tacksam för att en hel del människor skaffat sig ett annat säregnare namn, som gör dem lättare att finna bland de hundratals och tusentals namn det gäller att hålla reda på.

Genom pressen går då och då statistiska uppgifter på landets Johanssöner, Anderssöner o. s. v. jämsides med någon spydig upplysning om namnförändringarnas löjligheter — mera sällan uppgift på hur namnförändring lättast och bekvämast kan ordnas. Det är icke känt om antalet namnförändringar ökar eller — "sönerna" minskas i proportion till landets ökade folkmängd, men säkert är att de arbetstimmar, som åtgå för sökande på namnregister efter respektive storheter, skulle kunna användas i ett effektivare arbete — för att icke tala om alla de namnförväxlingar som uppstå som en given följd av förvillande namnlikheter.

Det torde icke vara någon större sidovördnad för fadersnamnet om i en del fall den yngre upplagan Johanssöner etc. lade sig till med ett nytt namn — gärna icke alltför osvenskt, tillkrånglat eller romantiskt. Släktnamn borde icke vara alltför svåra att uppspåra — namn i samband med hembygden eller rent av morsnamnet — om detta är av säregnare art än faderns. Förändringen torde med lätthet kunna ske vid inträde i skolåldern, vid konfirmationen eller vid andra högtidliga tillfällen.

Vid skolor, sjukhus, försäkringsbolag — för att icke tala om telefonen — nedlägges ett tröttsamt och irriterande arbete på detta slag av namnregistrering och ännu en tid framåt torde så få fortgå innan fördomen med namnförändringar och det lilla stänk av löjlighet helt försvinner, som ofta häftar vid en person — åtminstone de första åren efter en vidtagen namnförändring.

Närmare meddelanden om hur namnförändringen sker bäst och enklast borde oftare än som förekommer meddelas skolungdomen som i våra dagar står inför en start i livet och allt förlöjligande tal om namnförändringar eller föräldrarnas ovilja mot att deras barn icke vill bära "deras hederliga namn" skulle kanske fortare än vad nu är fallet ge vika för en mera praktisk och förståndig syn på frågan — alla till gagn och ingen till skada.

——::——

Livets åldrar.

Både barnet och åldringen synas mig vördnadsvärda, den ena emedan det tycktes så nyligen hava utgått ur skaparens hand, den andre därför att han snart återvänder till Gud.

F. Jacobi.

*

Dibarnet är ett manuskript; båda nära sig av flytande varor, det förra av en vit, det senare av en svart.

Barnet är en journal; det pratar mycket, vet litet.

Ynglingen är ett lustspel, dess slut är vanligen giftermål.

Mannen är ett drama; handlingar förekomma mest, och han är underkastad de strängaste lagar.

Gubben är ett protokoll; vidlyftigt innehåll men av ingen nytta.

Doktor Lustig.

*

Framstående karaktärer bliva älskvärdare med åren, men med de små är förhållandet omvänt.

V. Topsöe.

*

De åldriga äro avantgardet på vårt tåg mot döden.

A. Törneros.

*

Var och en önskar att leva länge, men ingen vill bliva gammal.

J. Swift.

——::——

Mocca
för
Dam-
Kappor & Dräkter
Bredd **140** cm.
Reklampris
kr. **9.50** pr mtr.
Aktiebolaget
Theodor Pettersson
Kungstorget 1.
Telefoner: 1740, 14888.

När Charles Chaplin upptäckte Jackie Coogan.

I anledning av att filmens världsberömda underbarn, den 10-årige Jackie Coogan i dagarna under stora hedersbetygelser anlänt till England förtäljer Tidens Kvinder om huru det gick till, när lille Coogan blev upptäckt.

Som bekant var det Charlie Chaplin som upptäckte och introducerade honom i världsfilmen. En afton såg han den lille fyraårige John Leslie

GLÖM EJ
ATT BESÖKA
vår
Stora Höstutförsäljning
av
Möbler · Gardiner
· Täcken · Filtar ·
Linnevaror m. m.
till enormt billiga priser.
A/B FERD. LUNDQUIST & Co.
GÖTEBORG.
Affärstid: 9—7. **Telefon 16845.**

Sol och Tvättäkta
Gardiner, Bomull från 90 öre, Silke från Kr. 1,50.
Möbeltyger, i bomull från 2 kr., i ylle från 5 kr.
KNUT HEURLINS HEMSLÖJD
KORSGAT. 8, GÖTEBORG — SÖDERGAT. 26, MALMÖ

Nyheterna för hösten
Inkomma nu dagligen.
Beställningar å **KAPPOR** och **DRÄKTER**
emottagas till billigaste priser.
Garanti för välsittning.
OBS.! Ny skicklig tillskärare.
GUSTAF BYRMANS ENKA
10 Korsgatan 10.

(Eftertryck förbjudes).

Lilith.

ROMAN

Av Florence Warden.

Auktoriserad översättning av *Margareta Heijkel.*

22

Bletchley höjde på axlarne. — Vad skulle det vara för mening i att ge sig i väg så länge det finns pängar i huset, sade han. Så länge lönen utbetalas punktligt, så gör det mig detsamma var kontanterna kommer ifrån. När det börjar tryta i kassakistan, är det tids nog att se sig om efter en annan plats.

Han gick visslande sin väg och Simmonds sände en förargad blick efter honom.

Under tiden hade de båda damerna Ames stannat kvar i rummet däruppe.

— Mamma, sade Lilith i ganska kylig ton, jag träffade sir George Paradine i eftermiddag.

Fru Ames hade icke ett ord till svar, men hennes blick uttryckte den högsta oro.

Lilith fortfor: — Jag önskar få veta — jag måste ha reda på — vad som passerade mellan dig och honom, då du uppsökte honom på The Towers.

Ett uttryck av lättnad gled över den gamla damens ansikte. Det var tydligt, att dotterns ord icke inneslöto det som hon fruktat.

— Jag kan verkligen inte komma ihåg ord för ord vad han sade, svarade hon. Han var emellertid mycket obehaglig i sitt sätt, och jag ville inte utsätta dig för något liknande.

Lilith såg forskande på modern. Det var lätt att förstå, att hon kände sig desorienterad.

— Han var mer än obehaglig mot mig, sade hon — han ebjöd mig att få låna pängar.

Åter gled ett uttryck av lättnad över den gamla damens ansikte, då hon med en höjning på axlarne skyndade sig att svara:

— Vad har jag sagt? Han är ouppfostrad. Tag dig till vara och låt honom aldrig mer komma i din närhet.

Hon slog ut med handen som för att en gång för alla avsluta diskussionen om det pinsamma ämnet och utbrast: — Var har du för övrigt hållit hus hela eftermiddagen? Du kom hem först för några minuter sedan, och doktor Mallory följde dig till parkporten.

Hon slog ned ögonen, som hade hon inte lust att möta dotterns blick. Rösten skälvde lätt, som fruktade hon, att hon vågat sig för långt ut. Det var också en varnande klang i Liliths röst, då hon kallt svarade:

— Ja. Jag gick ut igen. Och jag mötte — tillfälligtvis — doktor Mallory.

Det inträdde en plågsam tystnad. Lilith var en alltför ärlig natur för att framgångsrikt kunna dölja något och fru Ames hade därför en tydlig känsla av att dottern undanhöll henne något. Hon vågade emellertid icke göra några frågor utan avlägsnade sig strax därefter.

— — —

Förhållandet mellan mor och dotter fortfor att vara något tvunget, men fru Ames hade efter hand övervunnit sviterna av sitt besök på The Towers, och allt vad den utståndna chocken efterlämnat var en rörande ödmjukhet i hennes sätt mot Lilith, vilket i hög grad förbryllade den unga flickan.

Då Lilith nästa dag var ute på en liten promenad, överraskade Simmonds fru Ames, då denna företog en razzia i dotterns rum, undersökande hennes byrålådor och fickorna i hennes kläder. Kammarjungfrun, som obemärkt kommit in, blev stående i dörröppningen, tills fru Ames plötsligt vände sig om. Den gamla damen gav henne en ursinnig blick men återvann hastigt fattningen och sade:

— Ni vet väl inte var fröken Lilith gjort av lady Bambers inbjudningskort till bazaren?

— Nej, det vet jag inte, men jag skall fråga henne, svarade Simmonds oskyldigt.

Men då Lilith kom hem berättade henne kammarjungfrun pliktskyldigast vad som förefallit. Den unga flickan blev därför icke det ringaste överraskad, då modern vid middagsbordet föreslog, att Simmonds skulle sägas upp.

— Nej, gör inte det, mamma, bad Lilith ivrigt. Vi kan inte få någon annan lika duktig. Har hon förtretat dig på något sätt?

Fru Ames satt med rynkad panna, men hennes röst var blid som alltid då hon svarade:

— Jag tror inte, att man kan lita på henne. Hon tyckes vara allestädes närvarande — hon lyssnar och spionerar.

— Du vet ju, att alla människor här äro nyfikna på oss, invände Lilith och det vore ju mer än underligt, om inte smittan angripit också våra tjänare. Om du avskedar Simmonds och anställer en ny kammarjungfru, så blir det bara samma historia.

Meningsutbytet fortsattes en stund, men till sist lyckades det Lilith att få fru Ames att avstå från sin plan.

Litet senare på kvällen stannade den gamla damen plötsligt framför dottern och utbrast: — Du ser så blek ut, kära barn. Vad du skulle göra mig glad, om du ville resa bort på några dar. Du kunde ta Simmonds med dig in till London. Litet förströelse skulle göra dig så gott.

Lilith skakade på huvudet: — Jag behöver ingen förströelse, svarade hon lågmält, och jag vill hälst stanna här. Jag känner mig så trygg här.

Fru Ames såg nyfiket på henne.

— Vad är du rädd för? kastade hon fram.

Utan att möta hennes blick svarade Lilith sakta: — Inte för något.

Det inträdde en långvarig tystnad och slutligen tillade hon i viskande ton: — Jag blir mer och mer nervös allt eftersom ögonblicket närmar sig. Hur skall det sluta? Jag önskar att handla rättrådigt och jag vill hålla mitt ord, men det förefaller mig allt svårare och svårare.

— Det är den där doktor Mallorys skuld alltsammans, utbrast den gamla damen otåligt.

Lilith skakade på huvudet.

Jag tror inte att det är det. Det skulle ha varit likadant, även om jag aldrig sett honom.

— Varför är du så envis med att

Varje förståndig husmoder

använder

Pellerins Margarin

i hushållet

Goda inköp

av Konserver, rökt Lax, rökt Ål, Räkor m. m. i N:o 55. Smör, Ost, Långedragsbröd i N:o 60. Bazar Alliance.

Tel. 4570 till båda butikerna.

Alla varor av bästa beskaffenhet. Butikerna närmast ing. från Bazargatan.

A. MAGNUSSON

Fruar!

Vill Ni glädja Edra män så köp

SPISBRÖD

från

Göteborgs Ångbageri

ty det är främst i skörhet o. smak

Duktyger och Vita Vävnader

till fabrikspriser

ALMEDALS FÖRSÄLJNINGS-MAGASIN, Kungsgatan 55.

Färsk Fisk & Hummer

Hansson & Silfverstrand FISKAFFÄR

Bazargatan 8. — Tel. 95 80, 15 380

Ziwertz' Momentan

färgmedel för ögonbryn, hår och skägg, ögonblicklig verkan. Fäller ej vid tvättning. För hälsan oskadlig. Finnes i 4 nyanser. I parti och minut hos Kungl. Hovleverantör

Ziwert'z Eftr.,

Lorensbergsgatan N:o 7, Göteborg. — Tel. 1098

Varför plågas med dåligt kaffe då Ni kan få Swalanders kaffe! Butiker: Kungsg. 17 Korsg. 13, Bazar Alliance· Prova redan i dag! Säljes endast i egna butiker.

NORDISKA HANDELSBANKEN

STOCKHOLM GÖTEBORG MALMÖ

125 AVDELNINGSKONTOR

Emottager insättningar mot högsta gällande ränta.

Uthyr brand- och dyrkfria förvaringsfack.

Förmedlar köp och försäljning av aktier och obligationer.

Emottager mot billig avgift (s. k. öppen deposition) alla slags värdehandlingar. Avkastning redovisas omedelbart till deponenten.

Emottager till förvaring i kassavalv (s. k. sluten deposition) förseglade lådor, konvolut o. dyl.

BERTHA ANDERSON

15 Korsgatan, Göteborg.

Stort urval av vackra **Ylletyger, Viyella** i ylle och bomull, **Bomullsflaneller.** Handvävda, färgäkta **Bomullstyger, Hvita Väfnader,** bästa fabrikat. **Strandkoftor, Lahmans Tricotunderkläder, Strumpor, Underkjolar, Snörliv, Reformliv, Näsdukar, Allmogegardiner,** stort urval, **Möbeltyger, Borddukar,** stor sortering, vackra mönster, **Linneduktyger,** bästa fabrikat. **Handdukar, Sängtäcken, Filtar, Sticktäcken. Prima Ylle- och Bomullsgarner.**

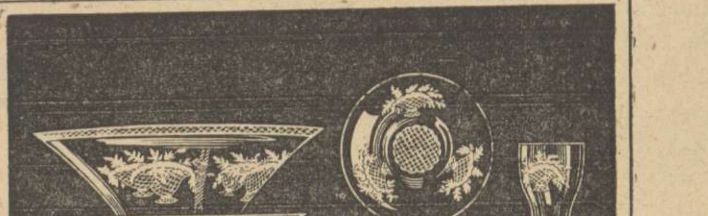
Å helt stycke 10 %, samt å stufvar. • Till Tricotstickerskor lämnas rabatt å garner.

Tapeter

Eleganta nyheter av de populära svenska konstnärstapeterna.

Hellbergs

VÄSTRA HAMNGATAN 11 MITT EMOT DOMKYRKAN

ORREFORS

har i sin tillverkning av *graverat kristallgods* ej uteslutande arbetat med framställningen av lyxglas utan lagt särskild vikt vid att få fram nya typer och former för praktiskt bruk, vinserviser, fruktserviser, blomglas, flaskor, bonbonièrer o. d., som göras i stort urval och i sådana prislägen, att de kunna vara tillgängliga för en och var.

Alla glas äro signerade av Gate och Hald.

A.-B. FERD. LUNDQUIST & Co

KRISTALLAVDELNINGEN

GÖTEBORG

ÅNGBAGERI A.B. ROSENLUNDS BRÖD

Haglund & Svensson

KAPP- & PÄLSVARUAFFÄR

Vallgatan 28. :: Telefon 1330

Höstens nyheter inkomna

Stilfulla modeller. Goda tyger. Moderna Pälsvaror.

GÖTEBORGS LINOLEUM-MAGASIN

PETERS. FRANZÉN & Co

Kungsportsplatsen 2

Tel. 3095, 7503, 8200, 19939

Billiga priser ~ Största urval

Coogan, som hans namn då lydde, uppträda tillsammans med sin fader på en turné. Chaplin blev genast hänförd. I långa tider hade han gått och önskat att få spela The Kid, men icke kunnat finna någon lämplig person till den lille gossens roll. Och nu såg han honom livs levande i lille Coogan.

Efter föreställningen gick han omedelbart till hotellet, där mr och mrs Coogan enligt uppgift skulle bo. Men de voro redan flyttade. Först ett par månader senare återsåg han familjen i Los Angelos och erhöll där föräldrarnas samtycke till att lille Jackie, som han döpte honom till skulle få spela med honom.

Det är bekant hur Jackie Coogans namn i ett slag blev känt över hela den filmintresserade världen. Hans spel var så mänskligt och ypperligt att det trängde till hjärtat på envar som såg honom. Han har nu spelat den ena stora rollen efter den andra i skådespel, som uteslutande varit baserade på hans förmåga och i ett flertal fall blivit iscensatta av hans eget filmsällskap, som ledes av hans fader, den knappt mer än trettioårige Jack Coogan. Hans sista stora roll är Nello i "A boy of Flanders", som Jackie varit synnerligen glad att få göra, enär den givit honom tillfälle att spela samman med en stor dansk hund, som lär vara ett vidunder av klokhet och läraktighet. Unga Jackie är nämligen en mycket avgjord hundvän och har redan lagt sig till med en betydande hundgård. Han är även i alla andra avseenden en självständig och originell personlighet. Härom vittnar icke minst hans efter ankomsten till England uttalade önskan att få hälsa på den franske presidenten och premiärministern! Han är dock blott tio år gammal och man bör minst vara ett underbarn för att vid den åldern hysa så säregna önskningar som denna!

—:—

Spetsar, Filet, Irländ., Knyppl. Motiv Dukar, Näsdukar, Siden.

Depôten för Äkta Spetsar.

Kungsgatan 58, 1 tr. Tel. 12655. Öppet 11—6.

Lilla Elsa, som är på besök hos morfar, vilken dagligen får massage för sin reumatism: — Mormor, hur dags kommer den där tanten, som brukar polera farfar?

EKSTRÖMS JÄSTMJÖL

ÖREBRO KEM.-TEKN. FABRIK

GRUNDAD 1855

En livförsäkrad gentleman dog, och hans hustru vände sig till bolaget för att utfå försäkringsbeloppet. Det var emellertid en hel mängd formaliteter som skulle ordnas och ett flertal brev växlades mellan bolaget och änkan.

Misslynt och uttröttad satte sig denna en vacker dag ned vid sitt skrivbord för att med en lämplig skrivelse lätta sitt hjärta:

— Det vill jag bara säga att allt detta skriveri för att få ut de stackars pängar, som det är min solklara rätt att få tråkar ut mig till en sådan grad, att jag ibland önskar att min man icke avlidit.

Vollmers-Meeths

har under den gångna veckan haft mannekänguppvisning i sin thésalong för att demonstrera *les derniers cris* i fråga om säsongens allra modärnaste modenyheter.

För att skildra ting av detta subtila slag borde man icke som undertecknad vara utrustad med endast en reservoarpenna utan med ritsift, pensel och en palett med rägnbågens alla färger. Då kunde det ha blivit något av medan det nu måste stanna vid ett färglöst och summariskt omnämnande.

Det är otänkbart att ens försöka en beskrivning av dessa promenaddräkter, dessa hemma-, middags-, bal-, brud- och tärnklädningar m. m., vilka under två timmars tid med hastigheten av en i minuten eller halvminuten passerade revy för det kvinnliga Göteborg som är intresserat av att kläda sig.

Så mycket må emellertid sägas, att den gamla "raka linjen" står sig.

— Den måste! anförtrodde mig härom dagen en stor affärsdam, som jag sammanträffade med på ett expresståg från Paris, där hon varit och sett på det allra nyaste i modeväg. — Den raka linjen betyder *ungdom,* även för femtioåringen, det är därför den står sig! Markera midjan, de svällande höfterna och barmen, och man blir matrona redan vid trettio, så svaga för bordets njutningar, som vi kvinnor blivit!

Alltså därför!

Här uppe återfanns den ungdomliga raka linjen med ett par tre undantag för "klocklinjen", d. v. s. klädningar som under höften vidgade ut sig till korta klockliknande kjolar.

Modefärgerna tycktes vara svart, svartvitt, vitt och svart, brunt i alla schatteringar. Spelkortsfärgerna *rouge et noir* gåvo en pikant kontrastverkan. Ärmar långa, smala eller vida, höga kragar o. besättningar av broderier, pärlor, skinn, guld o. silver.

Expositioner av detta slag äro farliga för det obefästade kvinnohjärtat. Hur frisk och frestande ter sig icke denna goda smak, denna elegans. Det påstås att dräkterna kunna vara sålda redan innan mannekängen ålat sig ur dem!

Mimosa.

Ovanstående

Klädning

av marinblå Cheviot

erbjuda vi

till det fördelaktiga priset

12⁷⁵

HERM. MEETHS A.-B

Vollmers-Meeths

BREVLÅDA.

Namnsdagsbarn. Det gläder oss outsägligt, vad Ni säger. Måtte namnsdagsstämningen bli varje söndag lika ny.

Lilith-läsarinna. Det finns säkert tusen av våra läsarinnor som ögonblickligen skulle förlora intresset för fortsättningen om de visste hur det skulle gå. För dessa tusens skull måste ni också hållas i okunnighet. Vi förbereda er på att spänningen kommer att ökas för varje nummer!

Jenny. Var god uppgiv adress skola vi sända den begärda beskrivningen. Omskrivna nummer är däremot tyvärr utgånget.

H—a M—g. Vi föreslå Er att i detta fall prenumerera på närmaste postkontor.

Till våra läsare! I sista stund strömmade en mängd annonser till och texten fick maka åt sig. Vi hunno nämligen inte ordna ihop ett mellanblad innan tidningen skulle i press. Mera text en annan gång!

—::—

K BERGMANS, STOCKHOLM

Smakfulla och sköra

DELIKATESSBRÖDSORTER

Rekommenderas. I. p. tel. 40928.

Arla Mjölk

Distribution på glasflaskor.

Tel. 40781. 45699

Måndagen d. 29 Sept. börjar vår Stora Höstutförsäljning

å Mattor, Gardiner, Sängöverkast, Chaislongtäcken, Vävnader m. m. till enormt billiga priser.

A/B CARL JOHNSSON, Kungstorget 2.

stanna kvar här? Du kan omöjligt känna något lugn med den där avskyvärda sir George Paradine i närheten. Och tänk på allt skvaller han spritt ut.

Lilith höjde föraktligt på axlarne.

— Skvallret bryr jag mig inte om. Och jag ämnar aldrig mera inlåta mig i något samtal med sir George.

Ett uttryck av tillfredsställelse gled över fru Ames ansikte vid dessa ord. Då hon förstod, att det inte skulle gå att övertala Lilith att resa in till London, lät hon förslaget härom falla och bad Lilith att sjunga för sig.

Dagen därpå efter lunchen såg Simmonds, som verkligen, i överensstämmelse med vad fru Ames anmärkt, alltid var på sin vakt, från ett av fönstren att en främling stod utanför villan och betraktade den med synbart intresse.

Simmonds gav akt på varje detalj i hans yttre och följde honom med blicken, då han närmade sig byggnaden.

Det var en ung man, smärt med livfulla blå ögon och ett godmodigt ansiktsuttryck som i hög grad tilltalade Simmonds. Han var vårdslöst klädd och hon frågade sig själv, om han månne icke var en konstnär som var ute för att taga skisser.

Några minuter senare ringde det på dörrklockan, och Bletchley, som öppnade stod ansikte mot ansikte med den unge mannen.

— Bor fru Ames här? frågade han.

— Ja, sir.

— Är hon hemma?

— Jag skall se efter.

Simmonds kunde från sin utkikspost uppe i trappan både se och höra vad som försiggick. Bletchley bad främlingen stiga in i den stora mörka förhallen och frågade:

— Vem får jag anmäla, sir?

Främlingen såg sig intresserat omkring.

— Vem ni får anmäla? upprepade han utan att möta betjäntens blick. Om vi skulle säga — Smith.

Både Bletchley och Simmonds voro övertygade om att vad gästen än måtte heta, så var det i varje fall icke Smith.

———

XIV.

Bletchley hade skarpa ögon, och efter en enda blick hade han klart för sig att gästen lämpligast borde visas in i vardagsrummet.

Och herr Smith fördes in i ett litet ljus rum på höger hand, där han genast började se sig omkring med samma intresse, som han visat ute i förhallen.

Bletchley stängde dörren efter honom och gick uppför trappan. Halvvägs mötte han Simmonds.

Han nickade högtidligt och blev stående framför henne.

— Vem är han? frågade hon.

— En av ligan, viskade Bletchley.

Simmonds skakade otåligt på huvudet.

— Prat! utbrast hon. Hur kan ni bara säga något sådant. Han är alldeles främmande här, det kan en och var se, och han har inte kommit för att stanna.

Bletchley såg på henne med en överlägsen blick.

— Inte? sade han torrt. Nå, vi få väl se. Gå upp och tala om för fru Ames, att herr Smith önskar tala med henne.

Bletchley gick ned och Simmonds upp. Ett ögonblick därefter knackade kammarjungfrun på fru Ames' dörr och fick till svar ett tillrop att komma in.

Fru Ames satt som vanligt i stolen vid fönstret. Hon hade ett arbete liggande i knäet och glasögonen framför sig på bordet.

— Det är en herre nere i vardagsrummet, som gärna önskar tala med frun.

Innan hon ännu talat ut förstod Simmonds, att fru Ames gissat vem den objudne gästen var — den gamla damens skälvande händer skvallrade därom.

— Vem är det, Simmonds? frågade hon emellertid.

— Han uppgav sig heta Smith.

Fru Ames gjorde inga flera frågor. Men då hon försökte att resa sig, föll hon tillbaka i stolen.

Det blev tyst i rummet. Den gamla damen var tydligen byte för en hastigt påkommen pinsam sinnesrörelse och Simmonds iakttog henne nyfiket.

— Är det inte bäst, att jag säger, att frun inte är tillräckligt kry för att kunna taga emot honom? frågade hon slutligen.

Fru Ames skakade på huvudet.

— Nej, jag skall gå ned till honom och ni får följa med mig.

Under det att hon talade klängde hon sig fast vid flickans arm och lät sig till hälften lyftas upp ur stolen och ledas bort till dörren. Hon spelade icke komedi — det var faktiskt endast med flickans hjälp som hon lyckades komma ut i korridoren. Då Simmonds vände sig om för att stänga dörren hördes fru Ames klagande bedja:

— Gå inte ifrån mig, Simmonds. Vad som än må hända, måste ni stanna hos mig.

Simmonds var alltför nyfiken för att inte med glädje lova detta. De gingo tillsammans ned för trappan, fru Ames tungt stödjande sig på kammarjungfruns arm.

Utanför dörren till vardagsrummet var fru Ames nära att svimma, men då Simmonds ännu en gång försökte övertala henne att avvisa den besökande, skakade hon endast på huvudet, rätade med en våldsam ansträngning upp sig, öppnade själv dörren till vardagsrummet och trädde med plötsligt uppflammande energi dit in.

Simmonds följde med henne och stannade i närheten av dörren, varifrån hon blev en intresserad åskådare av mötet mellan fru Ames och främlingen.

Den unge mannen, som stått vid fönstret småvisslande och med händerna i fickorna, vände sig hastigt om, då dörren öppnades.

Båda förhöllo sig tysta. Fru Ames böjde på huvudet och den unge mannen tog händerna ur fickorna och bugade sig med förlägen uppsyn.

Simmonds iakttog dem med spänd uppmärksamhet för att försöka komma underfund med, om det var första gången de träffades eller ej.

(Forts.).

—::—

JOSEF GRIMMS

Damskrädderi

Kungsgat. 9 c. Rekommenderas.

OBS.! 1:sta klass arbete. Moderata priser.

JACOBSSONS
Rikspatent
GER DET MESTA BRÖDET
AV DET MINSTA MJÖLET
HALMSTAD

KVINNORNAS TIDNING

Det är väl
att mamma har
Gummans
FLINGOR
så att pysen kan bli
ren igen.
Fabrikanter: A.-B. ENEROTH & Co., Göteborg.
(Även tillv. av Gummans Tvättpulver och Gummans Kraftskurpulver.)

N:o 40. 4:de årg.

5 Oktober 1924.

Annonspris: Textsida 25 öre pr mm.
» sista sidan 20 öre pr mm.
Längre annonsering rabatt.

Utkommer varje söndag.
Utgivare och redaktör: INGEBORG DAHLLÖF. För annons- och ekonomiavdelningen: EDITH RICKBERG.
Redaktion och expedition: Magasinsgatan 12, Göteborg. Tel. 18070.

Prenumerationspris:
Helår Kr. 6:—. 1/2 år Kr. 3:50. 1/4 år Kr. 2:—.
Lösnummer 15 öre.
Centraltryckeriet, O. Ericson, Göteborg 1924.

Eftertryck tillåtes gärna om "Kvinnornas Tidning", med hela namnet utsatt, angives som källan.

INNEHÅLL.

——::——

Utlandskrönika
i sammandrag.

Det vill synas som skulle den engelska arbetareregeringen stå för fall.

Som bekant har denna regerings ställning alltid varit svag, därför att arbetarpartiet icke äger flertal i underhuset, utan när som hälst kan röstas omkull av högern och liberalerna, *i fall* dessa skulle komma överens om ett sådant uppträdande. Någon borgerlig enhet existerar emellertid lika litet i England som annorstädes, och den engelska regeringen har alltid, när det gällt dess vara eller icke vara, fått stöd av liberalerna. Det liberala partiet är underhusets svagaste parti, men kommer genom sin mellanställning mellan högern och socialdemokraterna att utgöra tungan på den politiska vågen. Detta betyder makt och inflytande, och man förstår, att liberalerna gärna önska upprätthålla *status quo*, förhållandena sådana de äro.

Men saker och ting kunna inträffa, vilka skulle göra ett sådant handlingssätt alltför komprometterande. Det engelska liberala partiet har råkat i ett dilemma av detta slag. Historien lyder så här: Den kommunistiska tidningen "Workers Weekly" har uppmanat hären att göra myteri. Åtal — enligt upprorslagen — anställdes mot redaktören, Campbell, men återtogs på indirekt order av regeringen. Allmänne åklagaren framhöll att "Workers Weekly" endast ifrågasatt soldaternas skyldighet att lyda, om de vid arbetskonflikter kommenderades ut för att skydda strejkbrytare. Campbell förklarar emellertid triumferande, att han verkligen uppmanat soldaterna att göra revolt, och att regeringen av sina anhängare längst till vänster tvingats att se genom fingrarna med denna lagöverträdelse. "Detta är", säger han, "en uppenbar arbetareseger över kapitalistklassen, vunnen icke på laglig utan klart revolutionär väg! För första gången i Englands historia, tillägger han, har Rätten fått stryka på foten för det politiska inflytandet!"

Att i denna fråga, där det gäller lagens helgd, stödja arbetareregeringen skulle för det liberala partiet betyda politiskt självmord.

Även i den ryska frågan, engelska regeringens vittgående överenskommelse med sovjet, torde det bli svårt för liberalerna att stödja ministären.

Den irländska frågan har föranlett engelska underhusets inkallande till extra session. Irland, "den gröna ön", utgör som bekant icke en politisk enhet utan består av den republikanska Fristaten Irland och de till England anslutna Ulstergrevskapen. Hätsk fiendskap råder mellan dem, och striden gäller nu hur gränsen dem emellan skall dragas.

Det Tyskland lovade stora internationella penninglånet är nu säkerställt.

Tyska regeringen, vars medlemmar äro uttagna ur de borgerliga mellanpartierna, arbetar på en utvidgning åt höger och vänster för att åstadkomma en nationell samling i stor stil. Högern (de tysk-nationella) äro villiga att träda till, men socialdemokraterna, förblindade av sitt partihat, neka att samarbeta med dem.

Frågan om Tysklands anslutning till Folkförbundet står ännu öppen.

Den franska budgeten är nu uppgjord. För att få det hela att gå ihop har regeringen med eftertryck använt skatteskruven. Särskilt kännbar blir värdestegringsskatten, vilken kan nå en höjd av ända till 75 proc. — nästan så gott som konfiskation.

Från Genève meddelas, att protokollet om skiljedom, trygghet och nedrustning enhälligt antagits. Fyrtiosju delegationer deltogo i omröstningen. Tillfredsställelsen häröver grumlas i rätt väsentlig mån av att Japan genomtvingat ett tillägg till protokollet ifråga om skiljedom, vilket måste avlägsna Förenta staterna från Folkförbundet. Enligt tillägget skall vid en tvist mellan två nationer även en "inre fråga" kunna dragas inför Folkförbundet t. ex. Förenta staternas förbud mot japansk invandring.

Spanien har haft framgångar i sitt marockanska krig, i Bulgarien, där kommunisterna för mycket oväsen, väntar man en fascistisk diktatur för ordningens återställande, i Arabien har konung Hussein stora svårigheter med anledning av den vahliabitiska folkstammens fientliga infall och i Kina slåss man fortfarande inbördes.

——::——

Göteborgs Idun

har under fästliga former och under livlig anslutning av medlemmarne invigt sitt vackra hem i huset Kungsgatan 63.

Föreningens ordförande fru Elin M. Janson höll högtidstalet, i vilket hon efter att hava redogjort för sammanslutningens tillkomst med ett varmt tack till initiativtagerskan fröken Elfrida Holmberg, i ett högstämt slutanförande gav uttryck åt sina ljusa förhoppningar rörande föreningens framtid och dess betydelse för Göteborgs kvinnovärld. Följde så en ståtlig prolog, författad och uppläst av fröken Frida Hjertberg ett hyllningstal av fröken Carola Karlson till fru Janson för hennes stora förtjänster om föreningen samt sång- och musiknummer med fru Bell Dickson, fru Werner Lundqvist och fru Erna Fournes samt fröken Inger Wahlgren som medverkande.

——::——

(Eftertryck förbjudes.)

När kvinnor organisera.

Av ANN MARGRET HOLMGREN.

Svenska Kvinnors Medborgarförbunds artikelserie.

Det säges att kvinnor inte kunna organisera, men det finns de mest lysande exempel på motsatsen. Ett av dem är *Norske Kvinders Sanitetsforening*. Den bildades 1896 med 100 medlemmar och har växt ut till en landsorganisation av 526 föreningar med 76,607 medlemmar och ett nittiotal institutioner varav flertalet till bekämpande av tuberkulosen.

Planen lades av den även hos oss kända norska statsministerfrun *F. M. Qvam*, som är en organisatör av Guds nåde. Hon blev N. K. S. första ordförande, och leder än i dag det hela med säker hand trots sina fyllda 81 år.

Början gjordes för att skaffa sjukmaterial i händelse av krig eller andra olyckor. Tanken väckte naturligtvis först motstånd, liksom alla stora tankar göra. Företaget skulle misslyckas. Lyckligtvis fanns det de som förstodo vad fru Qvams förmåga betydde. Hennes valspråk är "Svårigheter äro till för att övervinnas". Och hon lyckades så väl att föreningen inom år och dag var mer än tredubblad.

Nästa steg var att utbilda sjuksköterskor. Detta sker nu i 3 olika elevhem, varifrån årligen utgå omkring 70 sköterskor, vilka undervisas på större sjukhus och på de egna sjukhemmen. På senare år utbildas även mycket eftersökta barnsängssköterskor.

Sedan 5 år tillbaka utsändas till undervisning på landsbygden s. k. resesystrar som fara omkring och demonstrera sjukvård i hemmen. Till upplysning och förbindelse mellan medlemmarna utges månadsskriften "Folkehelsen" och "Treklöveren".

1899 utsträcktes föreningens verksamhet till bekämpande av tuberkulosen. När ett upprop härom utgick över landet väckte det genast anklang. Och snart blev företaget en folksak som numera åtnjuter anslag av både stat och kommuner.

N. K. S. äger och uppehåller bl. a. ett stort folksanatorium, Grefsen, flera mindre sanatorier, och en stor mängd tuberkuloshem och sjukhem samt 4 sjukhus. På dessa anstalter vårdas årligen flera hundra patienter. Två barnsanatorier äro även uppförda och ett barnhem där barn upptas vilkas mor vistas på tuberkulosanstalt. Ett "övergångshem" för kvinnliga konvalescenter som kommit ut från sanatorier, men ännu äro för svaga att upptaga livskampen på egen hand, gör även stor nytta. Ett ljusinstitut är inrättat, likasom folkbad och badstugor på flera håll.

En förträfflig och relativt enkel och billig institution äro de 10 små s. k. "Julemärkehusen" som äro byggda på en solig plats nära Kristiania till sommaruppehåll för tuberkuloshotade, barnrika familjer. Husen innehålla ett enda stort rum med en liten köksavdelning och en veranda med matbord. Även större hus äro byggda för tuberkulösa familjer och "logihus" för ensamställda tuberkulösa män och kvinnor. Friluftsskolor, feriekolonier, mjölkstationer, spädbarnskliniker m. m. äro även goda förebyggande anstalter.

Några rekreationshem för föreningens sköterskor finnas i olika delar av landet. Och en pensionsfond för dem är bildad.

Bland allt övrigt gott som N. K. S. utövar må nämnas utlån i alla socknar av lätta korgbårar för transport av sjuka eller skadade från hemmet eller olycksplatsen till läkare eller sjukhus. De äro försedda med god bädd, uppvärmningsapparat i bädden och sufflett över så att den sjuka utan att rubbas kan föras lång väg vinter eller sommar på vilket fordon som helst eller bäras ned för branter där ingen körväg finns.

Nu frågar man sig: Varifrån tas alla de pengar som fordras till dessa mångfaldiga inrättningar? Ja, här är det just som kvinnornas egenartade, praktiska organisations- och sparsamhetsförmåga visar sig. Varje medlem deltar på ett eller annat sätt i arbetet. Stora höstbasarer t. ex. anordnas där jordbruks- och trädgårdsprodukter säljas, skinkor, ostar och smörbyttor bortlottas o. s. v. På landsbygden har man s. k. korgfester där varje medlem medför en sluten korg innehållande nyttiga eller muntrande saker som auktioneras bort till stor förnöjelse och god inkomst. Allting till dessa fester insamlas av medlemmarna, vilka känna sig som mödrar till det gemensamma stora barnet N. K. S. som växer och frodas under deras hägn. Försäljning av julmärken och av majblomman efter svensk idé har under årens lopp inbringat bortemot 2 1/2 million kronor tack vare föreningsmedlemmarnas nit.

Stora gåvor ha lämnats till den välskötta organisationen. Bl. a. har N. K. S. fått en del av ett statslotteri.

Det finns inte mer än en mening om att Norske Kvinders Sanitetsforening varit till lycka och välsignelse för hela folket, och att kvinnor här ha givit ett glänsande prov på organisations- och administrationsförmåga. Berömmande uttalanden om N. K. S. ha gjorts av sanitetsgeneralen vid armén, stadsläkaren i Kristiania, hälsovårdsinspektören, överläkaren för tuberkulosvården m. fl. myndigheter.

Som ett offentligt erkännande av den stora förtjänst fru Qvam har i allt detta arbete har hon hedrats med den för en kvinna sällsynta utmärkelsen att utnämnas till riddare av S:t Olavsorden. Denna utmärkelse är dock en obetydlighet jämfört med den tillfredsställelse hon bör känna över att ha gagnat sitt land i så sällsynt grad.

——::——

Livets härlighet.

Mellan liv och död.

Som ett apropos till art. "Den sista resan" i närmast föregående nummer återgiva vi här nedan ett uttalande av den engelske författaren James Douglas, infört i hans tidning Sunday Express. Mr Douglas har varit sjuk, så sjuk att han svävat mellan liv och död. Det är därifrån han utgår när han skriver:

"Ingen människa kan beträda tröskeln till det okända, utan att gripas av bävan och utan att undergå en sinnesförändring genom denna upplevelse.

Ibland misstänker jag, att döden är det enda mysterium, som den djärva människoanden icke förmår utforska, den enda oupptäckta polen, det enda berg Everest som icke kan bestigas, det enda hav som icke kan kartläggas. Men om ni, svindlande, hänger vid ett snöre spänt över en avgrund, om ni under många dagar icke vet, om snöret skall hålla eller brista, så är ni så gott som död, ty ni är liksom tagen bort från denna världen och andas den andras dunkla luft. Och ni återvänder mycket långsamt till ert jordiska hemvist med dess älskade nonsens, dess välsignade bagateller.

Nåväl, jag har återvänt till livet, och det låter icke förneka sig att jag undergått en grundlig, och, kanhända, också bestående sinnesförändring. Men det kan även hända, att den går bort med tiden och jag om några månader har glömt allt vad jag känt, utstått, fruktat och jublat över.

Dante gjorde ju ett besök i helvetet. Jag sympatiserar med Dante, ty även om jag icke, som han, skrivit en gudomlig komedi, så har jag dock i likhet med honom tillbringat flera månvarv i ett privat helvete och i ett privat dödsrike, som jag hållit mig med, och även klättrat upp till ett slags privat paradis.

Liksom de flesta upptäcktsfarare bruka berätta sina upplevelser från en farofylld färd, så finner jag det också naturligt att öppet och ärligt skildra mina äventyr och berätta vad jag sett och vad jag har känt och vad jag har lärt i Skuggornas land.

Det finnes enligt mitt förmenande ingenting som talar för att ögonblicket efter döden på något sätt skiljer sig från ögonblicket närmast därförut. Jag är säker på, att landet på andra sidan gränsen icke är olika det Ingen-mans-land som finnes på denna sidan. Det var ögonblick då jag var så nära över gränsen, att jag, ehuru yrande, ägde förmåga att analysera min egen yrsel och att fullständigt redigt och klart beskriva för dem som voro hos mig vad jag upplevde. Jag vet icke, om en sådan dubbeltillvaro är något sällsynt eller om det ofta förekommer.

Jag vet endast, att det föreföll mig själv nästan ofattbart under det att det pågick och fullständigt ofattbart sedan. Och dock var det hela icke en inbillning eller vrångföreställning, ty de som voro hos mig kunde genom vad jag berättade hela tiden följa med vad jag upplevde. För ögonblicket kan jag emellertid endast häntyda på detta paradoxala under. Mina läsare måste stilla sin nyfikenhet i detta stycke, tills jag kan berätta hela historien följdriktigt och sammanhängande.

Nu vill jag endast inträngande bedja varje tänkande läsare att fatta den vanligen förbisedda sanningen att *livet* i sig självt är det underbaraste undret i denna underbara värld. Jag skriver detta med livets friska smak på tungspetsen. Jag erkänner att jag fruktar att förlora dess doft och att återfalla i den gamla vanan att leva utan att känna livets nyp och sting varje morgon när jag vaknar, i varje andetag jag tar.

Jag bävar för tanken att jag skulle kunna tillåta denna uppenbarelse, som jag mottagit, att fördunklas och omtöcknas av den gamla lögnaktiga slentrianen eller trögheten hos en förstelnad fantasi. Det kan invändas att icke alla män, icke alla kvinnor kunna vara poeter, skälvande av hänryckning, när de känna livets förtrollning.

Det är inte sant. Vi kunna alla, även de av oss som farit mest illa, hålla vid liv den lilla låga, som brinner i vårt inre. Barnen göra det ännu många år efter sitt inträde i världen. De känna livets förtrollning länge. Många av dem förlora aldrig denna känsla.

Jag tror, att denna barnsliga trohet mot det ursprungliga i människonaturen ligger bakom barndomens och den första ungdomens älsklighet, denna älsklighet som inger oss en känsla av smärtsamt deltagande. Vi beklaga dessa ungdomar därför att vi veta, att de äro insvepta i en klädebonad, som vi för länge sedan slitit ut och med vars lagning och stoppning vi äro upptagna hela vårt liv.

Vår kärlek till allt, som är värt kärlek, väller fram ur samma källa. Det är den drivande impulsen bakom litteraturen, bakom skådespelet, bakom musiken, bakom konsten. Det är den skapande kraft, som utgör livsnerven i vår filantropi, vår humanitet, i våra revolter och revolutioner, i våra politiska jordbävningar.

Det är denna känsla av liv, som skyddar världen mot pessimismens kräfta och cynismens röta. Jag kan icke se en soluppgång eller en solnedgång utan att gripas av andakt, icke den lätta dimman över en ljungklädd bergsluttning utan att känna ödmjukhet. Jag kan icke se mina medmänniskors med så stort allvar utförda narrstreck utan att mitt hjärta ömmar för dem. Även de förvillade nationernas högtidliga myggdans förmår icke göra mig ursinnig. Deras förirrningar äro mina förirrningar, endast med den skillnaden att deras utföras efter en större skala. Jag har mina egna gränsregleringsproblem, mina egna återuppbygnadsfrågor, mina egna olösta gåtor med hänsyn till förpliktelsen om ömsesi-

SKANDINAVISKA KREDITAKTIEBOLAGET
GÖTEBORG - STOCKHOLM - MALMÖ

Avdelningskontor över hela landet

Egna fonder Kr. 182,000,000:—

Gottgör å insatta medel högsta gällande ränta

Telegramadress "Kreditbolaget"

Hemmets tidning
— är —
Göteborgs Aftonblad

Särskild, omväxlande avdelning för kvinnan och hemmet.
I varje nummer, värdefulla artiklar i olika frågor, berättelse, följetong, kåserier.

Pr kvartal 7.50 fritt hemburen.

Lösnummerpris 10 öre.

Vill Ni ha vackra hållbara Gardiner

Bästa Fabrikat

Tangens Gardiner platsens största sortering hos
A.-B. CARL JOHNSSON
Kungstorget.

AKTIEBOLAGET
GÖTEBORGS BANK
GÖTEBORG STOCKHOLM
100 avdelningskontor i västra och östra Sverige
Grundad år 1848

Egna fonder Kr. 78.750.000

Emottager penningar å sparkasse-, kapital- och depositionsräkning till högsta gällande ränta.
Utlämnar hemsparbössor.
Bankens notariatavdelning förvaltar föreningars och kassors medel, enskilda förmögenheter samt testaments- och förmyndaremedel.
Obligations- och fondavdelningar.
Fullständig bankrörelse i övrigt.

Damväskor och Reseffekter
i olika sorters modeller och kvalitéer köper ni alltid billigast hos
John A. Gahm
KORSGATAN 12

BLOMSTER-hälsningar över hela jorden.
Kungl. Hovleverantör
Beställningar å blommor ombesörjes kostnadsfritt under garanti för omsorgsfullt utförande å alla platser av
Vasa Blomsterhandel
GUSTAF EKMAN
Telefon 4314 — 10365. Telegr. Vasa.
Medlem av Föreningen för blomsterbeställningsförmedling samt de internationella organisationerna F. T. D. i U. S. A. samt B.—V. i Tyskland. 6000 medlemmar
Säg det med Blommor!

dig hjälp och mitt eget avrustningsdilemma. Livet är levande. Det är allt.

Om vi vore fullt medvetna om att vi leva, skulle vi omhulda varje timme som en blomma, betrakta varje dag som en kostbar pärla, varje andetag som ett ord av Gud. Jag har lärt mig att glädjas över nektarsmaken hos det vatten jag dricker, att uppsända tacksägelser för doften av det torra brödet på min tunga.

Jag har upptäckt ljuvligheten i att tycka om, ja, älska mina medmänniskors ansikten och att med öm hänryckning lyssna till tonfallen i deras stämma. Tro mig, det är lika lätt att älska en mänsklig varelse som en lärka i skyn, ett landskap, en trädgård.

Sålunda har jag på en omväg fört er till tillvarons innersta helgedom. Jorden är en hydda och vi äro alla lika goda eller onda stallbröder och mer eller mindre besläktade med varandra, och somliga av oss äro svåra att leva tillsammans med. Må vi icke förfäras över vårt stora antal eller över vår orättfärdighet eller det egendomliga sätt varpå vår gamla hydda är byggd. Det finns mer godhet i vår ondska än vad historieforskarne och filosoferna kunnat drömma om. Poeterna hava gjort sitt bästa för att visa, hur vi skola umgås med varandra, hur vi skola hjälpa varandra, och hur vi skola fröjdas över undren i vårt roterande sovgemak. Om vi icke kunna skriva eller läsa poesi, så låt oss åtminstone leva poesi, ty poesi är helt enkelt ögat som ser, hjärtat som känner och sinnet som förundrar sig."

——::——

Den svenska fåfängan...

Det låter icke vackert att kalla svensken fåfäng. Och det skulle vara grundfalskt att framhålla denna egenskap med pretention på att vara någon slags nationell karaktäristik. Ty svensken är också så mycket annat, som vid en jämförelse nationerna emellan skulle berättiga honom till en förstarangsplats bland nationalkaraktärer.

Men icke förty är fåfängan ett i högsta grad utmärkande drag för oss svenskar. När utlänningen kommer till Sverige blir han överraskad och stormförtjust. Landet är vackert, städerna långt mera storstilade än han tänkt sig, och invånarna själva de älskvärdaste värdar på jordklotet. Utlänningen njuter följaktligen i fulla drag.

Men det göra vi också, när vi komma bort och bli väl mottagna i ett gott hus, där ingenting av denna världens goda saknas. Vi låta gärna bjuda och förpläga oss, om någon har lust att bereda oss ett dylikt nöje. Om denne någon samtidigt har råd fråga vi däremot aldrig efter — förrän möjligen efteråt. Medan festen pågår finna vi blott en hel massa smickrande ord för vårt offervilliga värdfolk.

Något av ovanstående är också tillämpligt på Göteborgsutställningen. Medan den pågick i all sin härlighet och glans var hela världen idel lovord. Den var en ära för vår nation, ett stolt bevis på vad den svenska kulturen m. m. förmår etc.

Men nu, när man fått veta att denna ära och stolta kulturuppvisning kostat vår stad den svindlande summan av 5 miljoner kronor i så gott som ren förlust blir man betänksam. Visserligen var utställningen storartad, men uppvägde dess korta saga verkligen dessa kolossala offer? Kan den icke med ett sådant resultat rättvisligen betecknas såsom en dundrande felkalkyl!

Ty summan av det hela blir ovillkorligen att Göteborg icke hade råd att hålla denna utställning. Det är nämligen lika oklokt att göra en stor pompös utställning på bekostnad av andra för stadens inre utveckling nödvändiga arbeten som det är att giva en stor middag med obetalda viner på bekostnad av många följande försakelseveckor. Och det kan icke hjälpas att tanken inför alla dessa enorma på utställningen nedlagda summor svävar ut från det underbart framskapade utställningsområdet, som var dömt att förgå, till de många stadens försumpade, bråtiga, obrutna, vanprydande områden, som äro dömda att såsom det synes bestå sådana de äro i all evighet.

Det var verkningsfullast för stunden att hugfästa stadens 300-årsminne med en temporär utställning för hela världen. Men som resultatet nu blivit kan man icke undgå att tycka att det hade varit ärorikare om Göteborg inriktat denna minnesfäst på bestående gärningar som i framtiden kommit dess egna invånare till verklig nytta och gagn.

——::——

Efterföljansvärt.

Den sjukstuga i Arjeploug i övre Norrland, som tillkommit på initiativ av ett antal damer i Göteborg och — till betydande del — genom av dem lämnade penningemedel, har i dagarna högtidligen invigts och synes, där den står, mana även andra Sveriges kvinnor att på liknande sätt komma de norrländska ödebygderna till hjälp.

Av särskilt intresse för kvinnovärlden är det till sjukstugan anslutna förlossningsrummet, vars välbehövlighet man förstår, om man tänker på de oerhörda avstånd man i dessa trakter måste räkna med, och vilka ofta göra det omöjligt att tillkalla hjälp av barnmorska eller läkare.

Man har bett oss fästa kvinnovärldens uppmärksamhet på, att något som skulle vara synnerligen välkommet för särskilt sjukstugans yngre patienter är bilderböcker och ungdomslitteratur, god och läsvärd.

Gåvor av detta slag emottagas med nöje av fröken *Helene Bonnier*, adress Kungsportsavenyen 6, Göteborg.

——::——

PÄRLOR JUVELER
i modern infattning fördelaktigast hos
K. Anderson
Hovjuvelerare. Ö. Hamng. 41.

Bör man fordra mer av kvinnan än av mannen?

Av *PORTIA*.

I

En högt aktad medarbetare har tillställt redaktionen nedanstående tankeväckande artikel, vilken med sitt alltid brännbara ämne torde giva upphov till en livligare offentlig debatt mellan våra läsare. På det att denna må bli så litet personlig och så mycket saklig och allmängiltig som möjligt tillåtas gärna eventuella insändare att i likhet med inledarinnan bevara sin anonymitet.

Ännu minns jag så tydligt den där kvällen i mitt föräldrahem, när en av våra gäster — en icke alltför ung notarie — vid smörgåsbordet höjde sin sonora stämma och yttrade "Jag för min del sätter då inte kvinnan högt!" Naturligtvis kände jag instinktivt den missaktning för kvinnan i moraliskt hänseende, som låg i hans ord, och efter en blick omkring mig på de församlade — hans och mina föräldrar och syskon — slungade jag harmset fram: "Nåja, det är i alla fall inte vidare rekommenderande för dig själv, ty du nöjer dig med ett illa valt kvinnligt umgänge!" — Jag var mycket ung på den tiden och tystnaden omkring mig blev stor — — —

Sedan dess ha många år förflutit, men den där känslan av harm har ännu rika tillfällen att flamma upp inom mig — särskilt när talet faller på kvinnans moral jämförd med mannens. När jag omtalar, att jag är barnavårdsman, förstår var och en att människor, med vilka jag sammanträffar såväl i tjänsten som i privatlivet, ofta finna sig föranlåtna att uttala sig just i den frågan. Och deras omdömen om kvinnan äro ej mindre hårda än notariens. I själva verket tycks hela samhället vara genomsyrat av den åsikten, att *kvinnan* har den största skulden till det moraliska förfall, som råder i världen. Det talas alltid vitt och brett om den "lättsinniga Eva" och om den "stackars, svage Adam", vilken av naturen är förutbestämd till att smaka på den frukt, som den "sluga Eva" bjuder honom. Sällan finner någon att Adam är en ynkrygg, när han äter av den frukt, som blivit honom strängeligen förbjuden. Man resonnerar i stället som så, att då den erbjudes honom, så kan heller ingen förvåna sig över att han äter — i synnerhet som det icke blir han själv, utan i stället Eva, som får bära de svåraste följderna av bådas olydnad!

Som sagt, Allmänna Opinionen delar avgjort notariens mening om kvinnans relativt låga moral och när man tänker efter, är kanske detta rätt naturligt. Icke därför, att varje människa, som närmare kommer i kontakt med livet, *måste* komma till den åsikten. Nej, ingalunda därför! Utan därför, att vårt samhälle ännu bär en den manliga självhävdelsens prägel. Allmänna opinionen hyllar gärna vid sina domslut den enkla regeln: Makt är också rätt! Och så blir det naturligtvis ständigt Eva, som får stå vid skampålen, medan Adam går jämförelsevis fri!

Att det alltid finnes fullt upp med kvinnor glatt redo att i likhet med männen — ja, ibland ännu mycket beredvilligare än de — bryta staven över sina systrar är i alla fall ett ganska anmärkningsvärt faktum. Man väntar gärna att hos en kvinna finna förståelse för andra kvinnor eller åtminstone en brinnande önskan att förstå dem. Men så är dock i allmänhet icke förhållandet. Visst är det ju mänskligt, förstås, att en moder — låt vara i missriktad moderskärlek — alltför gärna ursäktar sin son på bekostnad av den kvinnliga motparten, som då gärna framstår i en yttrest mörk dager eller att en hustru gärna häver även mannens del av skuldbördan över på den kvinna, tillsammans med vilken han bedragit henne själv. Ty detta kan anses vara en handling av ren självbevarelseinstinkt. Men att massor av kvinnor — icke ursäktade av sådana skäl — kritiklöst bidraga till en skev uppfattning om verkliga förhållandet och ge männen ett kraftigt stöd i deras självhävdelse, det är icke blot orätt, utan även *okvinnligt*.

Okvinnligt, sade jag! Men vad *är* då kvinnlighet?

Tvenne slag av kvinnlighet, som blott sällan sammansmälta, har jag själv kunnat konstatera.

Tusende kvinnor i vårt land vandra lyckliga och förnöjda den breda vägen, ty de äro alla iklädda den kvinnlighetens behagfulla dräkt, som den manliga smaken föreskriver. Har ni sett den dräkten? Icke? Jag tror mig kunna beskriva dess mest typiska kännetecken sålunda: Materialet är ett slags gyllenglänsande tyg, vari mannen evigt skall kunna spegla sitt eget anlete, helst förstorat, förskönat och förhärligat — i alla händelser *betydligt* retuscherat!

Nåja, detta var kanske en smula elakt sagt, men är det inte *någon* sanning däri, månntro? Att utan kritik skatta åt den s. k. Allmänna Opinionen, även om minsta eftertanke utvisar, att manlig egoism satt sin prägel därpå, anses nu en gång så otroligt mycket kvinnligare och blygsammare än att s. a. s. riva av sig Allmänna Opinionens färgade glasögon och ta sig en grundlig titt på den förhärskande moralen och *själv* bedöma, vad som är vitt (om vitt verkligen existerar!), svart eller — "grådaskigt"!

Men ännu ett slag av kvinnlighet har jag — Gud ske lov — kunnat konstatera! Jag vill kalla den "sann kvinnlighet". Intuition är dess källa och kärlek dess väsen. Den uppenbarar sig, varhelst en kvinna i sann moderlighet kämpar för de svaga och rättslösa mot okunnighet, våld och lögn — för kunskap, broderskap, barmhärtighet och sanning!

Av denna sanna kvinnlighet — gudomlig och evig — finnes en gnista inom varje kvinna. Må den till mänsklighetens bästa växa sig stark och ge sig många välbehövliga uttryck — och då även *genom en omvärdering* i människors medvetande av mannens och kvinnans moraliska plikter och ansvar! Ty kraven på sedlighet måste komma att motsvara individens *faktiska* möjligheter och bärkraft, utan att därvid avseende göres vid könets möjligen sedan urminnes tider självtagna och i Allmänna medvetandet inpräntade privilegier. Detta är ett av de allvarliga villkor, som absolut måste uppfyllas, om ett höjande av samhällsmoralen och en förbättring av den sedliga tonen över huvud taget skall kunna tänkas.

——:——

Ni, ni, som nu skall köpa galoscher, köp Viskafors. De äro starkast och bäst! Kännetecknas genom ordstående märke å sulan.

A.-B. FERD. LUNDQUIST & Co.
för alltid på lager alla
VISKAFORS
galoscher och bottiner till fabrikspriser.

Förlovar eller *Gifter*
Ni Eder, så annonsera det i
GÖTEBORGS MORGONPOST
Alla Edra vänner, läsa den tidningen.
Läst i varje bildat hem i västra Sverige.

MERKUR-TVÅLEN
använd enligt bruksanvisningen giver ett storartat resultat.

Höst- & Vinter-
NYHETER

Dam-, Herr- och Barn-
SKODON
A.-B.
Herkules Skodon
45 Kungsgatan 45.

Offentliga nöjen.

Stora Teatern
Varje afton kl. 8:
Katarina II.
Operett i 3 akter av Jean Gilbert.

Lorensbergsteatern.
Kl. 8 e. m.—omkring kl. 10,15 e. m.:
Systrarne och Främlingen
av Bruno Frank.
Gästspel av *Naima Wifstrand.*

Nya Teatern.
Varje afton kl. 8:
BARKEN MARGARETA.

Lilla Teatern.
Lördag och Söndag kl. 7 och 9:
övriga dagar kl. 8:
Österlunds Hanna.

THESALONGEN
Fr. o. m. i dag
½1–3 ASTI ½5–6
HERM. MEETHS A.-B
Vollmers-Meeths

Teater.

"Systrarne och främlingen."

Lorensbergsteaterns nya pjäs.

Återspeglar detta verkligen människolivet?

Frågan tränger sig oemotståndligt på en vid åskådandet av det drama *"Systrarne och främlingen"*, som Lorensbergsteatern i Göteborg upptagit på sitt program.

Första akten visar en förlustelselokal med foyern närmast rampen och därintill, bakom undandragna sammetsdraperier, en balsal där nu, inpå småtimmarne, en maskerad med dans, flirt och dryckjom som bäst pågår.

Man ser här männen av värld (i mer eller mindre grad) tillsammans med en synnerligen demokratiserad och förenklad halvvärld röra sig och konversera varandra med all den frihet, som kan väntas vid en tillställning av denna art, där man efter allmän överenskommelse givit sin sämre människa lösa tyglar.

Bland den tvetydiga kvinnopubliken, vilken tycks bestå av gatans nattfåglar, rör sig även en täck, av allt att döma ren och oskyldig ung familjeflicka, Cordula, dotter till en hänsomnad general, von Gallas. Hon har förts hit av en väninna, en annan ung flicka av utpräglad hetärtyp. Det är författarens väl bevarade hemlighet, hur bekantskap och vänskap kan existera mellan två flickor ur så skild miljö och av så grundolika läggning liksom även hur ett barnsligt och oskyldigt väsen som Cordula kunnat få lust att besöka en så tvivelaktig tillställning som denna och att efter ditkomsten icke erfara häpnad o. avsky utan tvärtom med välbehag dröja kvar i denna förgiftade, smutsiga atmosfär. Än mer, författaren, österrikaren Frank, låter henne under maskeraden göra intim bekantskap med "Främlingen", en robust karl, väl ett tiotal år äldre än hon själv. Hon vet icke vem han är, hon vet ingenting om hans person eller föregåenden, men hon "känner", att han är god och ädel, en riddare utan fruktan och tadel, en man alltså i vars stora starka hand ett litet oskyldigt flickebarn med trygghet kan lägga sitt varma oerfarna hjärta. Utvecklingen sker så raskt, att Cordula och Främlingen efter ett par timmars bekantskap växla både kärleksbedyranden och kyssar.

Maskeraden är slut och deltagarne avlägsna sig par efter par. De enda som dröja kvar på scenen äro "Den gamla herrn" och En skurgumma, som kommit för att göra ren lokalen till morgonens nykterhets- och sedlighetsmöte. De äro halvt om halvt mystiska figurer med tydlig hemortsrätt i avgrunden. Den ene är en gammal förnäm roué, den andra en åldrig, f. d. hetär. Det är något fasansfullt i deras viskande tankeutbyte om vad de nu föreha alla dessa ungdomar, som nyss befolkade förlustelselokalen, och åtminstone den kvinnlige åskådaren känner en brinnande åstundan att gå upp på scenen för att med sand, såpa och rotborste skura denna gemena representant för kvinnosläktet en smula ren invärtes.

Andra akten spelar någon månad längre fram i tiden och på en solig utvärdshusveranda. Man ser här generalskan von Gallas, hennes båda döttrar Cordula och den något äldre Judith, dennas fästman, doktor Hoffmeister samt Främlingen, vilken introducerats i familjen och under höviska former öppet gör Cordula sin kur.

Man har under aktens olika scener tillfälle att höra de tre damerna Gallas lovsjunga Främlingen, hans godhet, hans älskvärdhet, hans ridderlighet, som måste tillförsäkra honom allas kärlek, samt vidare att bevittna ett gräl angående honom mellan Judith och hennes av svartsjuka marterade fästman, vilken slutligen efter att ha slungat sin förmodade rival så pass starka ord som "skurk" och "bedragare" i ansiktet i vredesmod slår upp förlovningen och går. Främlingen anhåller hos generalskan om Cordulas hand och det förekommer därefter i Judiths närvaro ett lidelsefullt kärleksutbrott mellan de båda nyförlovade. Den bröstsjuka Cordula, som gripits av dödsaningar bönfaller Främlingen att få tillhöra honom redan samma dag och, alltjämt med Judith som åhörare, avtalas ett hemligt möte. Det ligger något oblygt, otroligt, skriande osant över denna scen liksom över den närmast följande då Judith, bliven ensam med "Främlingen", kysser hans hand och ännu med Cordulas av dödsfruktan och passion genomandade ord ljudande i sina öron bekänner sin egen kärlek till honom och sin avund mot systern som skall få hänge sig åt honom.

I tredje akten, ett halvår därefter, är Cordula död. Hon har dött i främmande land, där hon sökt bot för sin lungsjukdom, och hennes mor och syster ha nu tillsammans med Främlingen återvänt hem.

I ett gemak med vitklädda möbler, där allt verkar begravning, och där den döda Cordula representeras av en del reseffekter, tackar generalskan troskyldigt och med gripande ord — pjäsens bästa och starkaste scen! — Främlingen för den rena kärlekslycka han skänkt hennes döda barn. Hon går, och Judith, i vars inre ljudet av begravningsklockorna ännu borde dröja kvar, kastar sig driven av sin lidelse i hans armar med bön att få bli hans älskarinna. Han värjer sig, återförvisar henne till fästmannen och då ingenting hjälper, yppar han sitt livs hemlighet. Han är "en förtappad själ", han står utanför mänskligheten, han kan icke älska någon annan än sig själv. Hans godhet och ridderlighet äro spel och bedrägeri. Förgäves söker han medels dem riva ned den hårdhetens mur, som skiljer honom från andra människor och som gör honom till en *ensam* man. Han har aldrig känt något för Cordula, och Judith skulle icke betyda mera för honom än vilken gatflicka som hälst. Av hans självbekännelse drives Judith kvidande steg för steg tillbaka och flyr till sist ur rummet. Slutligen avlägsnar sig även Främlingen med orden: Jag är färdig — *här!*

Hela detta skådespel verkar hopgjort, orimligt, oäkta, sjukligt, ointelligent. Det skrämmer icke, det berör icke hjärtat, det manar icke till självrannsakan, och väcker endast leda.

Att vi så utförligt som skett behandlat denna pjäs är för att opponera mot det beljugande och illa beryktande av kvinnan, som här äger rum och som kan både skada det kvinnliga anseendet och bidraga till att demoralisera den kvinnliga ungdomen.

Det finns, som var man vet, kvinnor av lätta seder, men här indragas i spelet på ett komprometterande och nedrivande sätt representanter för en av de bästa och allra viktigaste kvinnogrupperna, nämligen familjeflickan, av vars rätta och ansvarsfulla uppfattning av kärleksproblemet familjelivet och därmed även samhällslivet ytterst beror!

— — —

Om pjäsen verkade frånstötande måste å andra sidan ett oförbehållsamt erkännande lämnas det förträffliga utförande flertalet roller fick. Främst nämnes hr Carl Ström som Den gamle herrn, vidare fröken Naima Wifstrand, den kända operettdivan, här framgångsrikt debuterande som karaktärsskådespelerska i Judiths alltför litet mänskliga roll, fröken Sjöblom som modern, hr Arvedsons Hoffmeister, styckets enda sympatiska mansgestalt, Ingegerd Olson som Skurgumman och Anna Carlstens Cordula.

I. D.

——::——

Jag tror, att män, som hade varit värda ett bättre öde, genom bristen på bekantskap med goda och älskliga kvinnor sjukna och dö som gräs i torka, under det att en livgivande blick från en god kvinna hade varit såsom vårregn och sommardagg.

M. Goldschmidt.

Meddelande till våra kunder!

Vi tillåta oss härmed meddela våra ärade kunder, att vi nu mottagit stora sändningar av höstens sista nyheter i teater-, sällskaps- och promenadskodon från välkända fabrikater, och inbjuda vi vördsamt intresserade kunder att utan köptvång bese våra nyheter.

Modellerna äro utställda i våra skyltfönster.

Kungsgatan 51 — City Skomagasin — Telefon 9179

Hur skyddar man sig mot vintersjukdomarne?

En läkares råd.

Vintern är nära och med den vintersjukdomarne. Med anledning därav och till tjänst för våra läsare återgiva vi här nedan vad en läkare, d:r Kreutchmann, har att säga i saken:

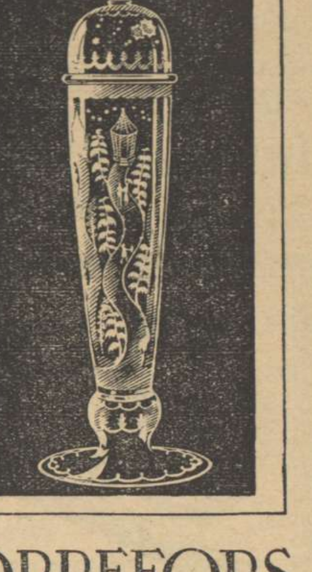
Den ohälsosammaste tiden hos oss är vintern och det tidigaste skedet av våren på grund av de förkylningssjukdomar och katarrer, som då lätt uppkomma och icke sällan visa sig både elakartade och envisa, skriver den ovannämnde tyske läkaren. Visserligen kan man även under sommarmånaderna genom grov vårdslöshet ådraga sig en förkylning, men sjukdomsförloppet tager då i vanliga fall ett lyckligare förlopp än under den kalla årstiden.

Att just denna tid är så prövande för vår hälsa beror givetvis på den långvariga kylan, vilken påtvingar oss ett synnerligen ohygieniskt levnadssätt med de flesta av dygnets timmar tillbringade inom fyra väggar.

Människokroppen kan utan skada fördraga ej blott stark värme och stark köld utan även snabba övergångar från det ena till det andra. Vi kunna t. ex. utan olägenhet från vår starkt uppvärmda bostadslägenhet gå ut i den bistra vinterluften. Temperaturväxlingen blir skadlig först genom närvaron av vad vi kalla drag, särskilt om detta träffar någon ömtålig del av kroppen. Faran blir ännu större om den kalla genomträngande luften träffar en svettig kroppsdel, och ej mindre riskabelt är att vila ut på ett kallt ställe efter förutgången kroppsrörelse, vilken tagit hjärtats och lungornas kraft strängt i anspråk. I alla dessa fall inträder en rubbning i blodomloppet, varvid vissa delar av kroppen översvämmas med blod, under det andra utsättas för en motsvarande brist på blod. Om denna omloppsrubbning åter snart utjämnas uppstår inga vidare följder; i motsatt fall inställer sig oundvikligen en katarr.

Förkylningens följder visa sig antingen i själva den för kölden utsatta kroppsdelen eller, vilket oftare inträffar, i den del av organismen som är svagast hos individen i fråga. Således den mycket ofta förekommande lung- och struptuberkulosen, bröstkatarren, lunginflammationen, astman m. m. bevisa äro andedräktsorganen i sin helhet lättast utsatta för sjukdomar. Därför kunna också hosta och katarr uppstå utan vidare, även om förkylningen drabbat någon annan del av kroppen, t. ex. fötterna eller underlivet. Andra sjukdomar som uppstå av förkylning äro isynnerhet s. k. reumatiska åkommor, de med flygande nervsmärtor förbundna sjukdomarna i muskler och ledgångar, talrika magsjukdomar samt ej minst näs- och öronkatarrer.

I fråga om en förkylnings skötsel göra de flesta människor sig skyldiga till den mest tanklösa vanvårdnad. Då flertalet fall reglera sig själva

ORREFORS

har uppnått internationellt erkännande för sina *graverade konstglas.* Materialets egen charm, gedigen konstnärlighet i form och utsmyckning jämte alla grader i prislägen, ha åt Orrefors konstglas skapat en berättigad popularitet.

På begäran göras av konstnärerna S. Gate och E. Hald förslag till hedersgåvor, anpassade efter visst prisläge, med inkomponerade dedikationer, monogram, vapen etc.

A.-B. FERD. LUNDQUIST & Co
KRISTALLAVDELNINGEN
GÖTEBORG

Nu inkommet
SÄSONGENS NYHETER i
Höst- & Vinter-
Kappor
samt
Dräkter

BESTÄLLNINGAR mottagas och utföras elegant och till våra kända billiga priser. Utmärkta tygsorter och förstklassigt arbete.

Viktor Swenson & Co.
35 Kungsgatan 35
(Mitt för Domkyrkan).

SIDENHUSETS Manufaktur-Avdelning

Ylle Klädningstyger alla färger från 3[40] — Ylle Marocain från 4[50] — Ylle Matelassé för Klädningar och Dräkter — Ylle Dräkttyg och Cheviot i alla prislägen.

Glacéhandskar **"MANON"** à **3.25** och Helsilkestrumpan **"MANON"** à **12.50.**

N·I·A·B — NORDISKA INDUSTRI A·B — TAPISSERI DETALJ Ö. Hamng. 31. 1 tr. — Gardiner, Portierer — GÖTEBORG

(Eftertryck förbjudes).

Lilith.

ROMAN

Av Florence Warden.

Auktoriserad översättning av *Margareta Heijkel.*

23

Fru Ames var den första som bröt tystnaden. Hennes stämma var kall och hård, då hon konventionellt sade:

— Så vitt jag förstod har ni önskat att få tala med mig. Jag vet mig icke ha äran att känna er.

Det vållade henne synbar svårighet att tala och det stod klart för Simmonds, att fru Ames och främlingen icke voro obekanta för varandra.

Det föreföll som om den unge mannen blivit både överraskad och bestört över det mottagande han fått.

— Jag trodde att jag skulle bli vänligare mottagen, sade han slutligen i surmulen ton. Jag beslöt att fara hit för att med egna ögon övertyga mig om vad jag hade att vänta.

Fru Ames svarade icke, utan böjde endast stelt på huvudet. Det vållade honom tydligen svårighet att förstå den stela köld, som vilade över hennes ansikte och hela hennes väsende. Han föreföll nervös och orolig. Slutligen sade han:

— Jag har varit sjuk — ni kanske känner till det?

Hans röst var klagande, men fru Ames' stämma var lika kall som förut, då hon svarade:

— Det har jag hört berättas. Är det något jag kan göra för er?

Han höjde på axlarna och svarade kort:

— Om det är allt vad ni har att säga mig, då tror jag inte, att ni kan göra något för mig. Det enda jag tycks ha att göra är att avlägsna mig.

Fru Ames förblev lika avvisande men Simmonds skarpa blick uppfattade att hennes krafter voro nära att övergiva henne. Flickan skyndade fram till den gamla damen i samma ögonblick som den unge mannen bjöd denna sin arm till stöd men häftigt blev tillbakavisad. Han drog sig tillbaka då fru Ames skälvande klängde sig fast vid Simmonds arm.

— Vill icke frun gå upp till sig, viskade kammarjungfrun.

Under tiden hade den unge mannen närmat sig dörren. Han vände sig ännu en gång om stödjande sig med ryggen mot dörrposten.

Han var mycket blek och då dagsljuset nu skarpt belyste hans ansikte såg han mager och medtagen ut. De blåa ögonen hade ett bönfallande uttryck som starkt inverkade på Simmonds lättrörda hjärta.

— Ni behöver icke gå härifrån, sade han i en ton, som skvallrade om att han kände sig sårad. Det är naturligtvis jag, som skall avlägsna mig. Jag ämnar icke vädja till era känslor eller påminna er om, att det var en tid, då ni icke behandlade mig med denna köld. Jag vill icke tränga mig på. Livet har varit hårt mot mig, och jag är van vid motgångar. Men en sak har jag emellertid lärt mig, och det är att inte stanna kvar där jag är ovälkommen.

Han öppnade dörren utan att dock gå ut genom den, och Simmonds som tyckte, att ingen kvinna i världen skulle kunna motstå en sådan vädjan, väntade varje ögonblick att hennes fru skulle be honom stanna. Men fru Ames sade icke ett enda ord. Alltjämt stödjande sig på kammarjungfruns arm stod hon med böjt huvud, så att det var omöjligt att se hennes ansiktsuttryck men hennes bröst höjdes och sänktes på ett sätt som vittnade om stark sinnesrörelse.

— Åh, låt honom inte gå på det sättet, viskade Simmonds nästan med en snyftning, men fru Ames förblev tyst.

Den unge mannen gjorde ingen min av att vilja utföra sin hotelse utan stod med handen på låsvredet, tydligen rörd över Simmonds försök till medling. Det var också till henne han vände sig, då han nu yttrade:

— Ville ni vara snäll och säga till fröken Ames att jag mycket gärna skulle önska tala med henne, innan jag beger mig av.

Fru Ames rätade på sig.

— Nej, utbrast hon skarpt, det låter sig icke göra — jag motsätter mig det på det allra bestämdaste.

Den unge mannen betraktade den gamla damen med en blick av slughet och vände sig därefter åter till jungfrun:

— Vill ni underrätta fröken Ames om att jag strax ämnar avlägsna mig, men att jag dessförinnan gärna ville tala ett ögonblick med henne.

Simmonds såg frågande på fru Ames: — Får jag lov att gå efter henne. Ack låt mig få lov att göra det! Då den gamla damen icke svarade gick främlingen tillbaka in i rummet.

— Jag skall se till er fru, medan ni är borta, sade han och gav Simmonds en så vänlig blick, att denna kunde gått till världens ände för hans skull. Han bjöd fru Ames sin arm.

Men den gamla damen ryggade tillbaka och viskade ångestfullt:

— Hjälp mig upp på mitt rum, Simmonds.

Flickan gav den unge mannen en lugnande blick och sade brådskande:

— Jag skall meddela fröken Ames er önskan.

Därefter hjälpte hon fru Ames ut ur rummet och stängde dörren.

De hade knappast hunnit ut i korridoren, förrän fru Ames krafter övergåvo henne. Alldeles förbi sjönk hon ihop i kammarjungfruns armar.

— Släpp inte efter — försök att hålla uppe krafterna ett ögonblick så är frun på sitt rum igen, bad Simmonds. — Åh, gudskelov, att fröken är här, tillade hon i en helt annan ton, då Lilith kom ut från matsalen.

— Vad står på? frågade den unga flickan. Är mamma sjuk? tillade hon i ängslig ton.

Simmonds skyndade sig att förklara vad som hänt: — Det kom en herre, fröken, en herr Smith. Det har varit för mycket för frun. Han frågar om fröken inte vill ta emot honom. Han är i vardagsrummet.

Under det att jungfrun yttrade dessa ord möttes de båda damernas blickar med ett egendomligt uttryck. Det var som sade denna ömsesidiga blick, att nu var det kritiska ögonblicket kommet. Simmonds var så intresserad, att hon, då fru Ames viskade: — Jag går med dig! utan vi-

A. LUNDBLADS
Begravningsbyrå
REKOMMENDERAS
Kungsgatan 12. Göteborg.
Tel. 11045, 776 ank. bostaden.

Sänd Eder **Tvätt** till
Tvättanstalten Västkusten
Vegagatan 46. Göteborg. Tel. 44443.
Omsorgsfullt arbete. Snabb leverans.

CEREBOS SALT
Det torra saltet.
Klumpar sig icke.

A. Ellwén
Kött- och Fläskaffär
Saluhallen 133. Telefon 4481.
OBS!. Prima varor. Billiga priser.
Redbar behandling.

Glöm ej bort
Skånska Wienerbageriet
Erik Dahlbergsgatan 22. Telefon 6077.
Specialité:
Skorpor, Småbröd och Wienerbröd.

Bråsths Konditori
Victoriagatan 1 B (hörnet av Storgatan)
REKOMMENDERAS.

Smakfulla Kransar
från
Hilda Henrikssons Blomsterhandel
Ö. Husargatan 37
Tel. 4250

Varför plågas med dåligt kaffe då Ni kan få Swalanders kaffe! Butiker: Kungsg. 17 Korsg. 13, Bazar Alliance· Prova redan i dag! Säljes endast i egna butiker.

Varje förståndig husmoder
använder
Pellerins Margarin
i hushållet

Håll efter korpulensen.
En stunds uppfriskande motionsgymnastik i förening med elektr. avmagringskur i
ZANDER-INSTITUTET
i Gamla Högskolan (Södra Vägen 1)
Tel. 16311 Tel. 16311
bör ingå i Edra dagliga vanor.
Moderna ljusbad, Massage.
Öppet dagligen från 7 f. m.—8 e. m.
Damgymnastik 10 f. m.—12 midd.

Extra prima
DAMKLÄDE
Dameskimå, Mocka och **Matelassé**
i ett flertal moderna färger utsäljes billigt direkt från lager.
S. Ericson, Klädeslager.
Kungsgatan 32, **2 vån.**

Alla uppskatta,
på grund av dess mörhet och delikata smak, vårt
KNÄCKEBRÖD.
Handbakat kvalitetsbröd, oöverträffat i fråga om mörhet och delikat smak.
Försök det nästa gång

Till salu i speceriaffärer

Till salu i speceriaffärer

A/B. Göteborgs-Knäckebröd ⊕ Göteborg.
VALLGATAN 16 TEL. 4817.

inom några få dagar, bryr man sig i allmänhet ej om att vidtaga några särskilda läkande åtgärder utan överlämnar besväret åt naturens egen kraft. Sant är att det icke är nödvändigt att anlita läkare vid varje enkel snuva eller katarr, men klokheten fordrar dock, att man skall ägna noggrann omvårdnad även åt en skenbart obetydlig åkomma. Ty å ena sidan är behandlingen av en nyss utbruten förkylning så enkel att vem som helst bör kunna rå med den, å andra sidan kunna ofta återkommande förkylningar efter hand urarta till svåra sjukdomar.

En egendomlighet med alla förkylningssjukdomar är att mottagligheten för dem tilltager ju oftare de förekomma. Den som ofta hemsökes av snuva och katarr torde hava i minne, att de tidigare förlöpte vida lindrigare, och att de allt efter som åren gått utbrutit av allt ringare anledningar och varit allt envisare och av en allt mera svårartad karaktär. Det finns tusentals människor, som hela vintern och våren igenom ej bliva fria från katarr, ja, som till och med under den varma årstiden blott känna en övergående lindring, ej någon verklig förbättrig. Denna kroniska bronchialkatarr är ej blott en besvärlig åkomma, därför att den nästan aldrig lämnar den angripne i fred för hosta, den är även direkt farlig, emedan den gynnar uppkomsten av andtäppa och lungförtätning samt medför en förtidig död, merendels genom lunginflammation. Under sådana förhållanden inses lätt, att en ändamålsenlig behandling av förkylning är liktydig med en förlängning av livet.

Som vid alla sjukdomar är det även lättare att förebygga uppkomsten av katarrer än att bota redan utbrutna sådana. En härdad uppfostran är i detta hänseende av största betydelse, men även äldre personer kunna genom en försiktig härdning undanrödja förefintliga anlag för katarr, vilka alltför ofta ha sin grund i kroppens förvekligande. Men en nödvändig förutsättning är, att man ej får påbörja en sådan härdning, allra minst i kraftigare form, vid en redan utbruten förkylning. Härdningen bör helst företagas under den varma årstiden, vid ju yngre år dess bättre samt steg för steg med iakttagande av ett visst lagom. Sommartiden äro korta kalla bad ett förträffligt härdningsmedel t. o. m. för äldre personer, varvid man dock bör akta sig för drag samt söka att genom kraftigt frotterande eller god motion efteråt återfå tillräcklig kroppsvärme. Även rätt tagna ångbad med kall dusch, varvid kroppen lättast vänjer sig vid stora temperaturdifferenser, äro förmånliga för detta ändamål, men få ej användas av personer, som lida av hjärtfel eller hava anlag för kongestioner.

Vad klädedräkten beträffar bör den så noga som möjligt anpassa sig efter väderlek och temperatur. I regel gå vi alltför varmt klädda. Särskild uppmärksamhet bör ägnas klädfrågan under vårarne, vilkas väderleksförhållanden äro i särskilt hög grad riskabla.

Lika viktigt som det är att hålla fötterna torra och varma är det att vänja sig andas genom näsan, vilken spelar rollen av ett filter, som ej blott upptager en mängd skadliga beståndsdelar ur luften, såsom damm och dylikt, utan även uppvärmer den, innan den inkommer i de inre ömtåliga luftvägarne.

Allt som befordrar en livlig blodcirkulation och svettavsöndring är ägnat att bekämpa en förkylning. Sättet hur detta åstadkommes är rätt likgiltigt, man kan tillgripa kroppsarbete, massage i förening med ång- eller varmluftsbad eller dylikt. När man kommit i svettning, bör man omedelbart uppsöka sin varma säng och där underhålla svettningen.

Den kroniska luftrörskatarren beror ej på yttre orsaker, utan är huvudsakligen att anse som en följd av kroppssafternas beskaffenhet. När avsöndringsorganen arbeta på ett bristfälligt sätt, hopas i kroppen en del avfallsämnen, vilkas avskiljande då måste ske från andra delar. Slemhinnorna, särskilt de i lungor och luftrör, få ofta åtaga sig detta uppdrag. Detta medför att korpulenta personer, hos vilka hjärt- och njurverksamheten i regel icke är tillfredsställande, ofta hemsökas av plågsamma katarrer, ehuru de på det omsorgsfullaste akta sig för allt vad förkylning heter.

Lär Edra små
att det är av den största vikt att alltid se snygg och fin ut om fötterna. Härtill fordras två saker: för det första ett par *hela skodon*, för det andra ett par *välvårdade skodon*. Med välvårdade menas att de dagligen putsas med VIKING skokräm — den enda skokräm, som Ni stannar för sedan Ni en gång provat den. Viking skokräm förlänar skodonen en hög, smetfri glans på kortaste tid med minsta arbete. Viking säljes överallt.

EKSTRÖMS "JÄSTMJÖL"
ÖREBRO KEM.-TEKN. FABRIK
GRUNDAD 1855

Rökare som tillbringa en betydande del av dagens timmar i rökfyllda rum besväras ofta av en envis katarr med ständig retning till hosta. En betydande lindring, kanske full hälsa, skulle kunna påräknas genom ett avstående från rökningen. För inbitna rökare måste emellertid en sådan försakelse synas alltför påkostande. Ett icke så effektivt men dock utomordentligt gott medel är att genom flitig luftning hindra rökens kvarstannande inne i rummen. Framför allt bör man undvika att sova i en med tobaksrök mättad luft.

—::—

Kvinnans väsende.

En författare skriver apropos vissa länders kvinnor: En fransk kvinnas kärlek räcker i regel till smekmånadens slut, engelskan älskar sin man hela livet igenom, den tyska kvinnan älskar sin make för tid och evighet. Den franska modern tar sin dotter med på bal, den engelska i kyrkan, den tyska modern däremot undervisar sin dotter i köket. Den franska kvinnan har esprit och inbillningskraft, den engelska har smak, den tyska blygsamhet. Den franska kvinnan pladdrar, den engelska talar, den tyska tiger helt stilla.

Den spanska kvinnan dräper sin älskare av svartsjuka, den franska kvinnan dräper sin rival, den tyska resignerar helt enkelt, samtidigt med att hon gifter sig med den förste bäste.

—::—

Vollmers-Meeths Tésalong

upptager på allmän begäran av publiken sina dagliga eftermiddagskonserter, 1/2 5—6, med särskilda familjekonserter — förstärkt orkester och extra utsökt program — varje lördagseftermiddag vid samma tid. Asti dirigerar!

Man hade icke tänkt fortsätta med dessa musiktillställningar, men deras popularitet har visat sig vara så stor, att man icke velat bereda allmänheten den verkliga missräkning, som en indragning skulle utgjort.

—::—

Praktisk Friluftsskola
med pension öppnas på vårsidan i Alfhem. Språk, slöjd m. m. Begär prospekt fr. Kvinnornas Tidning, Gbg.

GÖTEBORGS
LINOLEUM-MAGASIN
PETERS, FRANZÉN & C:o
Kungsportsplatsen 2.
Tel. 3095, 7503, 8200, 18959
Billiga priser ~ Största urval

En Sko,
som passar Eder i såväl elegans, pris som bekvämlighet, finner Ni alltid hos
Hedströms
SÖDRA LARMGATAN 10
Linnégatan 11. Karl Gustafsgatan 57.

BREVLÅDA.

"För gammal". Tragiskt! Vi känna djupt med och för Er och skola icke glömma den för tyvärr rätt mången aktuella frågan i våra spalter.

Entusiasmerad. Vi blevo det också vid genomläsandet av Eder charmanta skrivelse. Hjärtevarmt tack!

K—a N—g, Malmö. Då har Ni haft otur i livet. Vi känna lyckligtvis andra kvinnor, som även förtjäna att bli ihågkomna av den som vill tala i "kvinnlighetens namn".

Gammal prenumerant. Tyvärr kunna vi icke erinra vilken artikel Ni åsyftar, i annat fall hade vi mer än gärna stått Er till tjänst.

Kvinnlig företagsamhet. Vi ge våra varmaste välgångsönskningar.

Hyresgäst. Ni har tydligen betalat det hela alltför dyrt och bör rådfråga jurist om ej rättelse står att vinna.

—::—

Bröstkaramellen ENGELBREKT
Välgörande, Välsmakande, Oöverträffad
Lagligen skyddad. Ende tillverkare
A.-B. Karamellfabriken Engelbrekt, Örebro.
Säljes överallt i påsar om 1 hg. à 50 öre.

K. BERGMANS, STOCKHOLM
Smakfulla och sköra
DELIKATESSBRÖDSORTER
Rekommenderas. l. p. tel. 40928.

Arla Mjölk
Distribution på glasflaskor.
Tel. 40781, 45699

Icke billigare och **icke bättre**
kan Ni köpa än under vår stora
Oktober=Utförsäljning
som nu pågår.
A.-B. CARL JOHNSSON
2 KUNGSTORGET 2.

Tapeter
Eleganta nyheter av de populära svenska konstnärstapeterna.
Hellbergs
VÄSTRA HAMNGATAN 11
MITT EMOT DOMKYRKAN

ANVÄND ALLTID "Finess" SKOCREAM
INREGISTRERAT

dare öppnade dörren och följde med dem in.

Herr Smith satt tillbakalutad i soffan. Han sprang upp, då dörren öppnades och såg forskande på Lilith.

Hon var blek och upprörd men hälsade dock på den unge mannen på ett helt annat sätt än vad modern gjort. Hon gick fram och räckte honom med ett nervöst leende handen. Ett ögonblick tycktes herr Smith betänka sig, medan hans blick ofrivilligt gled över till fru Ames.

— Vill ni icke taga mig i hand? Det gläder mig att se er, sade Lilith med lätt skälvande stämma.

Den unge mannen trädde henne brådskande till mötes, grep hennes hand och kysste den vördnadsfullt. En blossande rodnad färgade Liliths kinder, då hon hastigt drog handen till sig och sade:

— Vill ni inte sitta ner? Ni stannar väl till lunchen?

Den unge mannen såg åter nervöst bort till fru Ames, som alltjämt stödde sig mot Simmonds arm. Den gamla damen upprepade icke dotterns inbjudan.

— Jag är rädd jag inte har tid, men hjärtligt tack i alla fall för er vänlighet, sade han till Lilith.

Hans ton var inställsamt artig och då nu Lilith tog plats i soffan, slog han sig ned bredvid henne och såg på henne med ögon, i vilka man kunde läsa stark rörelse.

Fru Ames hade under tiden blivit stående mitt på golvet. Viskande bad Simmonds henne sätta sig, och med rynkad panna lät den gamla damen tjänarinnan hjälpa sig till en stol.

Simmonds å sin sida tog inte blicken från det unga paret och slukade begärligt varje ord de växlade.

— Ni har alltså inte kommit hit att gästa oss? sade Lilith i artig ton.

Den unge mannen skakade på huvudet.

— Det skulle jag inte ha vågat, svarade han.

— Det finns väl inget skäl, varför ni skulle vara rädd, invände Lilith vänligt.

Utan att förstå något spekulerade Simmonds vilt över förhållandet mellan de båda ungdomarne. Så vitt hon förstod kunde man i Liliths ansikte icke se en skymt av kärlek eller av den glädje, varmed man hälsar en gynnad tillbedjares ankomst. Hon var vänlig, det var alltihop.

Å andra sidan syntes det tydligt, att herr Smith hade blivit häftigt upprörd vid hennes åsyn. När han talade, darrade hans röst av sinnesrörelse.

Fru Ames återigen satt med fast sammanslutna läppar och tillkastade nu och då Lilith en ängslig blick. Herr Smith tycktes vara luft för henne.

Det inträdde en lång tystnad efter Liliths fråga, vilken tycktes hava överraskat icke blott gästen utan också fru Ames. Herr Smith gav den gamla damen en snabb blick, men svarade icke. Fru Ames såg frågande på dottern, men sade häller icke någonting.

Det blev Lilith själv som bröt tystnaden.

— Ni måtte väl kunna lita på mamma och mig, sade hon vänligt. Ni borde väl veta, att vi skulle bli glada över att ni kom så snart ni blivit tillräckligt stark för att kunna göra oss ett besök.

Den unge mannens röst hade ett rört men även förläget tonfall, när han svarade:

— Jag har aldrig tvivlat på någon av er, sade han livligt, men jag var rädd, att någon förtalat mig hos er.

— Det skulle inte inverka det ringaste på oss, försäkrade Lilith vänligt. Det trodde jag verkligen att ni visste.

— Ni är mycket god!

De talade med så dämpad röst och så hastigt, att Simmonds endast delvis uppfattade deras samtal. Fru Ames satt tillbakalutad i stolen med slutna ögon och tycktes varken höra eller bry sig om vad som yttrades.

Det föreföll Simmonds underligt, att man tillät henne stanna kvar och iakttaga denna dock rätt förtroliga tête-à-tête. Visserligen var det sant, att hon icke förstod vad man hänsyftade på med de ord som växlades, men hon kunde dock se att båda voro byte för en stark sinnesrörelse. Det föreföll henne, som om alla tre varit glada över hennes närvaro, vilken lade ett slags band på dem och hindrade dem att ge öppet uttryck åt känslor, som de hälst ville dölja.

Det inträdde åter en långvarig tystnad efter herr Smiths sista yttrande.

Slutligen frågade Lilith:

— Bor ni här i trakten?

— Nej.

— Alltså fortfarande i staden?

— Ja, jag kan lika gärna bo där som någon annanstans. Jag känner mig lika hemlös överallt.

Simmonds, alltid mycket känslig, tyckte att det tonfall varmed han uttalade dessa ord borde ha kunnat röra en sten, men fru Ames satt alltjämt som en staty, och Lilith sade endast:

— Så får ni inte tänka. Det finns alltid en livsuppgift och ett hem för var och en som vill arbeta.

Orden läto avmätta och kyliga. Den unge mannen höjde på ögonbrynen och reste sig långsamt.

— Jag uppehåller visst damerna, sade han. Det var mycket vänligt att mottaga mig, och jag ber er vara övertygade om min tacksamhet.

För första gången var det en ironisk klang i hans stämma. Med ceremoniös artighet vände han sig till den äldre av damerna och räckte henne med en viss osäkerhet sin hand.

Fru Ames låtsade, som om hon icke sett den.

— Farväl, fru Ames, sade han torrt och drog åt sig handen.

— Adjö, herr Smith.

(Forts.).

—::—

GIV
Jenny
Birgitta
och
Ingrid
Kvinnornas Tidning
på namnsdagen!
Presentkort säljas på tidningens exp. Magasinsgatan 12. Tel. 18070.

KVINNORNAS TIDNING

N:o 41. 4:de årg.

12 Oktober 1924.

Annonspris: Textsida 25 öre pr mm.
» sista sidan 20 öre p· mm.
Längre annonsering rabatt.

Utkommer varje söndag.
Utgivare och redaktör: INGEBORG DAHLLÖF. För annons- och ekonomiavdelningen: EDITH RICKBERG.
Redaktion och expedition: *Magasinsgatan 12, Göteborg.* Tel. 18070.

Prenumerationspris:
Helår Kr. 6:—. 1/2 år Kr. 3: 50. 1/4 år Kr. 2:—.
Lösnummer 15 öre.
Centraltryckeriet, O. Ericson, Göteborg 1924.

Eftertryck tillåtes gärna om "Kvinnornas Tidning", med hela namnet utsatt, angives som källan.

INNEHÅLL.

——::——

Utlandskrönika
i sammandrag.

Antagandet att det skulle komma till en allvarlig borgerlig-socialistisk kraftmätning inom engelska parlamentet har besannats.

Den förut omtalade "Workers Weekly-affären", det nedlagda åtalet mot nämnda kommunisttidnings redaktör, Campbell, för att denne uppmanat hären till myteri, har dragits inför engelska underhuset. Högern framlade därvid en resolution, vari regeringen klandrades för att den inställt åtalet mot Campbell. "Om lagarnes tillämpning på detta sätt bleve en politisk fråga, skulle rättvisan försvinna!" Det liberala partiet nöjde sig med att framlägga ett ändringsförslag av innehåll, att en kommitté på tio parlamentsledamöter skulle tillsättas för att undersöka om åklagaren handlat efter egen övertygelse eller under hemlig påtryckning av regeringen.

Ändringsförslaget antogs därefter med 364 röster mot 198. Högern röstade med liberalerna. Efter voteringsresultatets tillkännagivande förklarade premiärministern, att parlamentet skall upplösas.

Vid det nyval till underhuset, som sålunda förestår, hoppas socialdemokraterna få god vind i seglen genom att hänvisa till vad deras regering uträttat särskilt i utrikespolitiskt hänseende — den allmänna ljusningen i de europeiska förhållandena! — samt till vad den, återkommen till makten, vill göra för att lösa bostadsfrågan: "goda och billiga bostäder till alla!"

Detta är onekligen en stark position, men det finns också åtskilligt som ligger det socialdemokratiska partiet i fatet, dess undfallenhet mot det revolutionära kommunistiska hemmapartiet och deras visade tillmötesgående (handelstraktat och lånelöften) mot det blodbesudlade ryska sovjetväldet.

Det konservativa partiet kan med ganska goda utsikter gå till ett nytt parlamentsval, ehuru det ännu icke fullständigt lyckats få den folkliga prägel det eftersträvar utan alltjämt, till en viss grad, framstår som "de rikes parti". Men det är i alla fall det parti, som klart och beslutsamt kämpar för de borgerliga idéerna mot socialdemokraterna och mot de både fruktade och avskydda kommunisterna.

Det liberala partiets valutsikter äro sämst. Det är ett mellanparti, och i en tid som vår, då i alla länder politiken är en kamp om makten mellan klasserna, skola de politiskt intresserade alltid starkast dragas till de partier, mellan vilka den avgörande striden utkämpas.

I Tyskland är den inrikespolitiska situationen ännu oklar. Rikskanslärens försök att åstadkomma en nationell samling genom ett upptagande i regeringen av representanter för de tysk-nationella (höger) och socialdemokraterna hava icke krönts med framgång. Dessa element äro alltför oförenliga för ett samgående. De tysknationella ha på sitt program *käjsardömets* återupprättande och socialdemokraterna *republikens* upprätthållande! Emellertid tyckas båda dessa partier hågade att ingå "borgfred", d. v. s. att tillsvidare gräva ner den politiska stridsyxan för att Tyskland må kunna stå enigt och starkt utåt.

Folkförbundets femte församlingsmöte har nu avslutats efter att ha antagit en resolution, som anbefaller de stater, vilka tillhöra Förbundet att pröva och noggrannt överväga protokollen angående skiljedom, säkerhet och avrustning. Det är ju alltid något, och ännu mera kommer kanske att vinnas på den avrustningskonferens som förestår.

I Italien har det liberala partiet beslutat upptaga kampen mot Mussolini. Man begär en återgång till författningen, jämlikhet mellan olika partier, den fascistiska milisens avskaffande m. m. Man väntar, att det liberala partiet kommer att sprängas på detta beslut, och att en tredjedel därav skall komma att ansluta sig till — Mussolini!

Den egyptiske ministern Zaghlul Pascha har lämnat London, där han underhandlat med MacDonald angående Egyptens önskningar: det engelska inflytandets undanträngande i Sudan till förmån för det egyptiska samt tillbakakallandet av de engelska trupperna från Egypten, där de som bekant befinna sig för att säkerställa Englands välde över Suezkanalen, vägen till Indien. Zaghlul Pascha har enligt förljudande återvänt till sitt land med alldeles tomma händer.

Under det den danska regeringen planerar nedskrotning av landets försvarsmakt, har den schweiziska, med hänsyn till den ovissa framtiden, beslutat att ytterligare stärka sin.

——:——

På tal om förvänd tidningsläsning så ana vi icke, vilket tryck vi dagligen fysiskt och psykiskt utsätta oss för i onödan genom de avskyvärdhetens orgier dagspressen varje dag serverar oss. Vad kan det gagna någon människa, om hon så erhölle kunskap om varje olyckshändelse, varje förbrytelse och varje skräckscen, som inträffar på denna jord inom loppet av tjugufyra timmar?

(Ur *Prentice Mulfords* essayer).

——::——

Snille och karaktär.

Av *MARIE LOUISE INGEMAN.*

Enligt en gammal och säkerligen på tidernas skarpa observation grundad tradition förena vi med ordet snille begreppet om en ovanlig människa, i besittning av en eller flera egenskaper, som göra henne överlägsen den övriga mänskligheten. Att göra vad alla kunna är endast att vara normal, att göra vad endast ett fåtal kan är att äga talang, att göra vad ingen annan kan göra det är att vara snille, vara geni. Därmed är icke sagt att snillet alltid är det högsta av mänsklig fullkomning. Med stora förtjänster förenas ofta stora fel, med överlägsna andliga gåvor en svag karaktär. Men det ligger i snillets natur att så att säga höja sig över sig själv och söka fullkomligheten. Den snillrike talar och handlar icke i eget namn utan i mänsklighetens. I den värld han bygger upp ger han sig själv intet rum — och likväl blir den en återspegling av hans eget jag. Ur varje skapelse framträda de omisskänneliga dragen av en viss och säregen ande, kommande en till mötes som stumma vittnesbörd om den som skapat. Slå upp en enda sida i Victor Hugo — vilken ren och oändlig värld som vidgar sig inför er blick, vilket anlete av allvar och majestät bakom de svarta bokstavstyperna. — Fördjupa er i Dickens och förnim det rika, flärdlösa och humoristiska hjärtat, detta varma, strålande, betagande söndagssinne i en gammal sliten vardagsvärld. Se i Divina Comedia Dantes järnhårda profil böjd över alla helvetets avgrunder, se den fanatiskt lågande blicken och ana något av andeskådaren och asketen i hans skräck- och himmelssyner! Träd in i Dostojevskis drömvärld med dess fullkomligt obeskrivliga, overkliga halvljus, vari allting framväxer så oförklarligt och dock organiskt övertygande att det slutligen tecknar sig som livslevande bilder mot en bakgrund av dröm. Vilken stämning hans romaner ge av en liten tyst, kal kammare vari ljuset glimmar med sin ensliga, flackande låga över armodet och över ett tärt, mystiskt ansikte, genomskinligt, nervöst, känsligt över all beskrivning. Vilken stämning även av att detta ensliga kala rum är beläget i ett mörkt, outforskat land, med stora färgrika, smutsiga städer, med oändliga ödemarker och häpnadsväckande kontraster mellan braskande, bullersam lyx och vemodig, dold, undergiven fattigdom. Jämför med Dostojevskis Tolstoys mera robusta fysionomi, denna intressanta, sensuella av lidelser och strider fårade fysionomi, som i likhet med Sokrates' tyckes säga: Se vad jag haft att bekämpa! och vars djupa, lugna kultiverade blick samtidigt helt stilla tyckes tillägga: Se, vad jag övervunnit! Hur ser man icke vid genomläsandet av hans arbeten en plötslig blixt av harm i dessa ögon, en min av vämjelse över dessa drag, känner som rasade den inom en själv denna kamp mellan frestelser och rättfärdighet som försiggick inom hans bröst. Det är icke blott ord och skickligt konstruerade händelser som i dylika verk passera ens ögon, det är människosjälar som träda en nära, blottande sig, kämpande, biktande med ord ur mänsklighetens eget hjärta.

Detta väsendets fysionomi hur underbart är det icke och hur har det icke långt mera avgörande än kritik och beröm om också först småningom övat sitt inflytande vid folkens val av andliga favoriter. Intet beröm i världen kan förmå en nation att fasthålla vid ett snille mot vars själsliga fysionomi det medvetet eller omedvetet hyser misstro eller antipatier, och ingen kritik, den må vara än så glänsande skriven, kan i längden avhålla en nation från den ande, vilkens verk inger den kärlek och tillit.

Det är dock främst människan bakom diktaren, karaktären bakom snillet folket söker. Det känner instinktivt, när dikten äger brösttonens fyllighet och äkthet. En författare med dålig karaktär och simpel livssyn har ingenting att lära. Han kan göra meningar, ja, sidor briljanta på sin teknik, men på något ställe blossar defekten igenom och vi lämna honom med misstro eller likgiltighet. All sann dikt är en sann återspegling av hjärtats innersta åtrå, andens dominerande dröm. Ur en svag eller splittrad känslovärld komma endast ljumma känslor eller spridda gnistor — ur en bekväm, liknöjd själ endast bekväma och döda tankar. Snillet ensamt lågar såsom kämpade det ännu på första dagen i mänsklighetens historia för de ideella värden som skänka livet skönhet och dess plikter betydelse.

Kanske utgår mången gång denna gudomens låga ur ett härjat och skövlat sinne. Men vad betyder det? Det är icke det vi uppleva, utan sättet varpå vi mottaga våra upplevelser, som avgör vad vi äro. Vi äro inga helgon, vi människor, men över våra fel och förlöpelser kan och skall dock alltid stråla såsom solen över jorden, såsom anden över orden tron på en utveckling av vårt bättre jag och på en högre mening med vår jordevandring.

Snillena äro såsom ljudande klockor över tidens hav — vi se dem icke alltid, men vi höra deras klang. När de ringa höja folken lyssnande sina huvuden och — utvälja. De lyssna i början till alla, men endast för att i sinom tid kunna säga, vilka av dem alla de älskat mest. Dem nämligen hos vilka de anat den ärliga om också bristfälliga karaktärens, den goda viljans, det stora mänskliga hjärtats rika resonansbotten. Dem som stått såsom höga vägvisare, vilka pekat uppåt och i vilkas gärning funnits något av denna trosvissa, mäktiga kraft, som gör folkets urval till ett uttryck för Guds röst.

——::——

Bör man fordra mer av kvinnan än av mannen?

Av *PORTIA.*

II.

Låt oss tänka oss en smula in i förhållandena, sådana de för närvarande verkligen äro!

Det sorgliga faktum måste vi då konstatera, att tusende kvinnor årligen sjunka ner i den svarta avgrund, som heter prostitution (benämningen lär vara avskaffad, men praktiskt taget knappast mer) och att tusenden dessutom måste erkänna den förbindelses tillfälliga natur, som haft ett nytt människoliv till följd. Detta tyckes onekligen giva oss stöd för ett lågt värdesättande av den kvinnliga moralen. Icke heller vill jag motsäga den, som uttrycker det rättvisa omdömet, att dessa kvinnors moral i regel är ofantligt otillfredsställande. Men jag ber eder samtidigt tänka efter, från vilka förhållanden och vilka hem de komma så gott som alla dessa kvinnor! Födda och uppvuxna i fattigdom och kärlekens torftighet, slarv och okunnighet ha de i regel fått undvara allt det, som gjort er och min barndom och ungdom ljus och lycklig och som skänkt oss en ideell livssyn och förståelse för, att det finnes andliga värden att eftersträva och andliga gåvor att bruka och bevara. Hungriga efter litet färg och innehåll i sina glädjefattiga liv slå de lätt — ack, så lätt — in på den väg, som för mot försumpning och moralisk död.

Är det på dessa kvinnors skuldror samhället vältrar ansvaret för det moraliska förfall, som råder i världen? Är det från *dem* kraften fordras och väntas — den kraft, som skall göra underverk: som skall återge modern hennes son, makan hennes make och bevara ynglingens blick oskyldig och ren? Mönstra deras skara, du, som ständigt för på tungan dessa ord: "Det är *kvinnan*, som skall vara stark — *hon*, som skall säga nej!" och uttala sedan, om du kan, domen över dessa samhällets i intellektuellt, moraliskt och andligt avseende oftast outvecklade individer!

Men varför skulle vi icke också mönstra en annan skara — nämligen skaran av de män, som giva de prostituerade deras levebröd!

Äro även de i samma antal födda i fattigdom och uppvuxna i slarviga, kärleksfattiga hem, präglade av djup okunnighet? Hava de icke i allmänhet haft möjligheter till att skaffa sig en livssyn mera ideell och förfinad än den, som kommer dem att gång på gång tanklöst taga och åter kasta dessa olyckliga och okunniga, att övergiva dem och deras barn, att förakta dem och se ned på dem — allt under det de försvara sitt eget handlingssätt och fegt skjuta över skulden därför på den andra parten?

Tror ni ej att kraften, som skall göra underverk, snarare borde väntas och fordras av dem än av den skara kvinnor, vi nyss mönstrade? —

Visst inser och förstår jag till fullo de oerhörda frestelser, som möta varje ung och oerfaren yngling, när han träder ut i livet, särskilt ut i kamratlivets smittande levnadsglädje! Det förvånar mig alls icke att det går som det i regel går — nämligen illa — och detta nedslående faktum kan naturligtvis icke uteslutande skyllas på den unge mannen själv. Den är, som jag tror, i främsta rummet en frukt av det slappa överseende, den godmodiga och tröstande förståelse, de små och ynkliga sedliga krav, som möter honom bland kamrater och vänner — ja, hela det fruktansvärda "låt-gå-system", som manlig bekvämlighet och ansvarslöshet och kvinnlig okunnighet eller okritisk förnöjsamhet åstadkommit i den civiliserade världen.

Det är just detta fördärvbringande system, som ovillkorligen måste bort! Männen måste lära sig att ställa högre krav på sig själva och varandra och härvid böra kvinnorna komma till deras hjälp. Icke bringas väl den behövliga hjälpen genom ständigt överseende — vilket vi hittills nogsamt sett bevis på — eller genom svärmisk tro på sådant som detta: "Kvinnans mission är att med sin ständigt förlåtande, offrande kärlek upprätta även de djupast sjunkna män!" *Kärlek* måste visserligen till och *mycken* — framför allt då en förebyggande — kärlek tillika.

Men — för att tala i liknelser — man befriar knappast en patient från blodförgiftning med sol och luft allenast. Där fordras radikala medel — kanske ett kraftigt motgift eller ett kirurgiskt ingrepp.

Den förgiftning, som hotar att obotligt förstöra hela samhällskroppen och orsaka moralisk död, behöver även den sin radikala behandling byggd på kunskap om dess orsak, art och utsträckning, sund omdömesförmåga och målmedvetenhet.

Skall den tänkande kvinnan bli i stånd att bringa den välbehövliga hjälpen, måste hon bland annat göra klart för sig detta, att *varje kvinna* — vore hon så den eländigaste på jorden — *är för god* att trampas i stoftet av en man, hur mäktig han än må vara! Hon måste inse, att varje moraliskt sjunken kvinna — utom sin egen svaghet — har hundrade män att tacka för sin olycka, män för vilka hon endast är "*en sådan*", män, som den ena efter den andra tanklöst knuffa henne allt djupare ner i dyn, varefter de noggrant borsta bort den smuts, som därvid kommit att stänka upp på deras egna kläder, se sig i spegeln och säga till sig själva: "All right!"

Men de *äro icke* "all right!" De *kunna aldrig bli* "all right", förrän de lärt att ställa samma höga moraliska krav på sig själva, som de medvetet eller omedvetet anse sig ha rätt att ställa på varje kvinna. Och aldrig kommer detta att ske, förrän

SKANDINAVISKA KREDITAKTIEBOLAGET
GÖTEBORG - STOCKHOLM - MALMÖ

Avdelningskontor över hela landet

Egna fonder Kr. 182,000,000:—

Gottgör å insatta medel högsta gällande ränta

Telegramadress "Kreditbolaget"

Hemmets tidning
— är —
Göteborgs Aftonblad

Särskild, omväxlande avdelning för kvinnan och hemmet.
I varje nummer, värdefulla artiklar i olika frågor, berättelse, följetong, kåserier.

Pr kvartal 7.50 fritt hemburen.

Lösnummerpris 10 öre.

Brand- och Livförsäkrings-Aktiebolaget
SVEA
Göteborg.

Har Ni något
att sälja, köpa, hyra ut eller byta, så annonsera det i
Göteborgs Morgonpost
Morgonens förnämsta annonsorgan

Söker Ni någon
tjänare, våning, plats eller annat, så annonsera det i
Göteborgs Morgonpost
Göteborgs största morgontidning.

kvinnan — hon, som har makt över deras tanke, hjärta och sinne — lärt dem förstå *nödvändigheten* härav.

Jag vågar påstå, att varje tänkande kvinna, som skaffat sig kunskap i hithörande förhållanden, måste beklaga, att just på detta område kvinnans okunnighet — ofta på grund av någon tillkrånglad blygsamhet — är så gruvligt stor. Och att, som en följd härav, ungdomen lämnas att i okunnighet driva med strömmen.

Ty *okunnighet* är den osanning byggd på, som ger den unge mannen antagliga skäl att för bibehållande av hälsa och krafter ge vika inför frestelser. Finna vi förresten icke alltid — om vi riktigt gå till grunden — att det är *okunnighetens mörker*, som kommer vår fot att snubbla och oss själva att falla, när vi viljelöst följa med strömmen, utan tanke på varthän det bär? Är det inte också *okunnighet*, som kommer oss att tanklöst se en medmänniska falla, utan att inse, att vår hand är skapad för att utsträckas till hjälp? Och är det inte slutligen *okunnighet*, som kommer oss att tro, att våra medmänniskor äro till för att offras för vår svaghet, medan vi tanklöst fråga: "Hvi skall jag taga vara på min broder?"

Därför är *andlig och moralisk kunskap* det medel, som skall fördriva sedeslöshetens gift ur samhällskroppen.

Låt oss tillkämpa oss själva och skänka andra *kunskap!*

——::——

Kvinnliga audienssökande hos påven erhålla numera skriftliga meddelanden av följande innehåll:

"Damer, som icke äro iförda klädningar med långa ärmar och höga kragar, vinna icke tillträde till det påvliga audiensrummet."

*

En kvinnlig studerande vid Columbiauniversitetet arbetar på en doktorsavhandling över ämnet: "Äro kvinnorna lögnaktigare än männen?" För att finna problemets lösning har hon i och för besvarande tillställt samtliga studenter och studentskor vid universitetet en lista med 111 ogrannlaga frågor, av vilka några här återgivas: — Vågar ni se folk i ansiktet? — Har ni stulit? — Har era föräldrar någon gång behövt blygas över ert uppförande? — Tycker ni om att läsa osedliga böcker? — Berättar ni eller hör ni gärna på oanständiga historier? — Kan ni ännu rodna? — Har ni önskat att ni aldrig varit född? — Tillåter ni er i en främmande stad saker och ting, som ni icke skulle vilja göra i er hemstad, där ni är känd? — Fuskar ni, när ni spelar kort? — Ljuger ni när ni kan ha fördel därav? — Har ni som barn blivit dåligt uppfostrad? — Väljer ni era vänner med tanke på deras ställning?

PÄRLOR
JUVELER
i modern infattning fördelaktigast hos
K. Anderson
Hovjuvelerare. Ö. Hamng. 41.

Flyttning.

Det har varit trassliga veckor för många familjer. Hela boet har rörts upp, fäjats iordning och stuvats ned i varje tillgängligt tomrum. Ens hem har sett ut som en konkursauktion, främmande vreda och vårdslösa människor ha huserat där med trasor och borstar, och flyttningskarlar ha irrat omkring i rummen med byster, vaser, buteljer och annat lösöre i händerna. Och sedan man äntligen kommit därhän att bohaget stått på trottoaren några timmar till allmänt beskådande har det allra sist dinglat i väg på ett par lastvagnar genom staden, med en trasomlindad möbel instucken här och där mellan smutsiga packlårar och några sorgsna slokande krukväxter på lasset. Det hela har icke tagit sig mycket ut för världen. Ingen, som sett det, kan ha förstått hur mycken möda det kostat att få ihop den bedrövliga synen. Endast ägarna ha slagit ihop händerna och tacksamma suckat: nu är då äntligen det värsta gjort!

Men "det värsta" blir liksom aldrig gjort vid en flyttning. I den nya våningen passa icke de gamla sakerna — de äro för stora och för många eller för små och för få, salsmöbeln går inte till panelen, gardinerna räcka inte mer än halvvägs i fönstren, mattorna gå långt upp efter väggarna. Man resonerar, placerar, disputerar och ändrar i all evighet, familjemedlemmarna springa omkring varandra som yra höns och ropa högljutt på hammare och tång, sax och mäjsel. Allting försvinner som genom ett trolleri, och allting står i vägen utom det man söker. Skall man till en koffert, måste man först flytta ett helt lass med drivande saker, och väl framme erinrar man att koffertnyckeln ligger i en byrå, vars alla lådor man omsorgsfullt låst med en nyckel, som ingen människa längre vet var den finnes. Man förtvivlar tusen gånger om, sjunker förkrossad ned på första bästa packlår för att resignera, men flyger i nästa sekund upp igen med ett förfärat: Var i all världen är nu min väska?

Och på kvällen av första dagen när man rådbråkad som hade man legat på sträckbänk äntligen vilar ut sig i sin säng, kastar man en blick på villervallan omkring sig och säger hoppfullt för väl tjugonde gången: det blir väl bättre, bara man en gång kommer över det värsta.

Marianne.

——::——

Kärleksguden.

(Fritt efter spanskan).

Flickor! Flickor! Skynden hit!
Jag har en kärleksgud att sälja!
Sen hur vacker röd och vit!
Här är icke tid att välja,
Kommen, kommen bara hit!
"Är han snäll?" — Ett barn han är.
"From?" — Som liljan ren och skär.
"Eftergiven?" — Som ett lamm!
"Böjlig?" — Som en vidjas stam!
"Kan han tiga?" — Som en grav!
"Är han snabb?" — Som ängens
älva!
"Trogen?" — Som I ären själva!
"Aha! — då blir ingen handel av!"

——::——

Helgdagskväll.

Det skymmer mot kväll, det är mörkt över mon,
det glimmar ur tjäll, och vesperns ton
dallrar i klockor ljuva.
Jag skyndar så snäll, det är helgdagskväll,
Jag vallar hem getterna mina.

De trängas i flock såsom sky vid sky,
Över sten och stock uti hast vi fly
det stora mörkret och natten.
En månskäras bild speglar rödgul och mild
sitt horn i ett fjärran vatten.

Snart allting är ro, det är släckt och tyst
över bygd och bo, och jag somnar kysst.
Snart sova vi lyckliga alla.
I morgon i sol'n uti helgdagskjoln
jag går dit, där kyrkklockor kalla.

J. A.

Ur en dagbok.

Hur livet i ett slag kan förvandlas! Jag skulle vilja giva allt jag äger för att än en gång kunna betrakta det med samma ögon som förr.

Men det är numera fåfängt. Detta tillstånd, vari sorgen över en obotlig förlust försänkt mig, snärjer sin fina slöja över allt omkring mig och gör mig likgiltig för allt. Det förefaller mig ofta som vore jag i likhet med snäckan oförmögen att i det tomma skalet upptaga något annat än ljudet av mina egna sinnens brus.

Ja, såsom ett tomt hus förefaller mig verkligen numera min själ, berövad allt som förut skänkte den möjligheter att njuta och lida — njuta och lida på människors omedvetna, nästan oskuldsfulla sätt, utan en tanke på att allt detta icke skall få fortfara i evighet.

Och dock är jag i yttre mening alltjämt densamma. Jag ser mig som vanligt omgiven av mina gamla vanliga bekanta, av de kända föremålen i mitt hem, lever i vanlig ordning mitt liv, besvarar frågor, blandar mig i samtal, hälsar i trapporna på mina grannar, vet allt som försiggår omkring mig, är med andra ord mitt inne i verkligheten. Och samtidigt är jag dock så förunderligt långt borta. Ja, verkligen långt borta, så långt att det förefaller mig som skulle jag aldrig nå människorna mer. Jag har ingenting gemensamt med dem längre och de icke med mig — vi kunna gott undvara varandra.

*

I dag när jag står vid fönstret ser jag plötsligt en likkista bäras in i huset. Jag gripes av en hemlig undran, en kvalfull oro, och en tanke som numera ofta kommer för mig: lever jag verkligen eller är jag död? slår åter ned i mig och jag säger tvekande, men djupt allvarligt till en bekant som står bredvid:

— Kanske är det jag som skall begravas i den där kistan?

Hon uppfattar mina ord såsom ett opassande skämt och blir förargad. Jag erfar ett häftigt obehag över att ha blottställt mig, men blir icke ond, icke ledsen, icke ivrig att förklara. Jag blir ingenting numera och tycker mig veta att förklaringar tjäna till ingenting.

Så får jag höra förloppet med kistan. Det är en allvarlig historia, och jag lyssnar andlöst.

En man, som jag ofta sett gå ut och in i huset, en familjeförsörjare med hustru och sju barn, har plötsligt avlidit. Han kommer en middag som vanligt hem från sitt arbete, sätter sig till bords, jollrar med barnen, tar den yngste på sitt knä, samtalar lugnt med hustrun. Det är högtidsafton, ren duk ligger på bordet, barnen äro nytvättade och rena, friden efter en väl använd arbetsdag har inställt sig, och den talrika familjen njuter tanklöst stundens lycka. Plötsligt tappar barnet på faderns knä sin sked i golvet. Han böjer sig ned för att taga upp den, men blir orörlig sittande i samma ställning, framåtböjd, med ena armen fasthållande sitt lilla barn. Han reser sig aldrig mer. Han är död.

När den berättande kommit tilll denna punkt nästan studsar jag. Jag känner för första gången på mycket länge hur ett intryck når mig fulltonigt och klart, känner mig uppskakad, gripen, berörd i mitt innersta. Det är som om ett töcken löstes och skingrades inom mig, något värmande och genomstrålande når hjärtat. Hela den följande dagen kämpar jag i människornas sällskap mot den nya känslan som helt tagit mig i besittning, men på aftonen, då dörren är stängd och jag är ensam med natten, kastar jag mig på min säng och brister i en lång, aldrig sinande gråt.

Tanken på den övergivna familjen lämnar mig icke. Liksom en skarpt belyst plåt har den skjutits in i mitt medvetande, förande livet och verkligheten närmare mina sinnen — ja, så förfärande nära. Det töcken, vari jag förut såg livet och människorna, det är nu blott en bakgrund mot *det som är.*

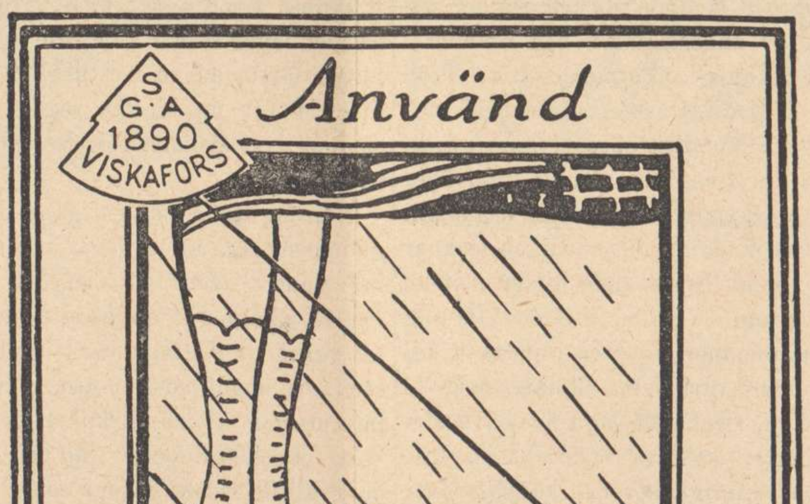
Det behövdes alltså en sorg, som jag kunde känna större än min egen för att väcka mig. Det behövdes en katastrof alldeles i min närhet för att jag skulle förstå, hur nära lidandet och växlingen vi alla stå och — jag bävar nästan för att uttala detta — hur väl vi levande behöva varandra i prövningen.

Jag har vaknat ur min egoism, ur min apati, ur min sorg. Jag har börjat fatta den levandes plikt att vara närvarande i det liv som leves och varpå döden sannolikt endast är en fortsättning. Jag har åtminstone nåtts av en stråle av en högre sannings ljus och känt den luttrande genombränna mitt hjärta . . .

E—a B—m.

——::——

Använd

VISKAFORS
GALOSCHER!
Ännu oöverträffade.
SKANDINAVISKA GUMMIAKTIEBOLAGET
Viskafors

A.-B. FERD. LUNDQUIST & Co.
för alltid på lager alla
VISKAFORS
galoscher och bottiner till fabrikspriser.

Magasin Vogue
Kungsgatan 50, 1 tr.

Vill Ni ha vackra hållbara Gardiner
KÖP DÅ TANGENS GARDINER
Bästa Fabrikat

Tangens Gardiner
platsens största sortering hos
A.-B. CARL JOHNSSON
Kungstorget.

MERKUR-TVÅLEN
är oöverträffad för tvätt af finare tyger med ömtåliga färger.

Polkahåret kommer förargelse åstad.

På en Londonteater såg man härom kvällen tre unga damer under mellanakterna och i publikens åsyn plocka upp ur sina teaterväskor speglar, kammar och övriga toalettutensilier. De kammade sitt hår, svärtade sina ögonbryn, målade sina läppar, sminkade och pudrade sina kinder och polerade naglarne.

— Hur skall mannen kunna freda sig mot detta oerhörda kvinnliga självsvåld? frågar en tidning. — Kanske, föreslår den, genom att under mellanakterna tvåla in och raka sig, borsta tänderna och pomadera håret. — Och, tillägger den hotfullt, det finns ju också tår som behöva ses över!

Det låter ju löftesrikt.

——::——

Det bästa i längden det billigaste.
Konstflitens möbeltyger för Edra möbler.
Konstflitens gardiner för Edra fönster.
Konstflitens flossamattor för Edra golv.
KONSTFLITEN, G:la Högskolan Göteborg

Offentliga nöjen.

Stora Teatern

I dag sista söndagen
KATARINA II.
Nästa program:
SUSANNAS HEMLIGHET
och
CAVALLERIA RUSTICANA.

Lorensbergsteatern.

Varje afton kl. 8:
VI Ä' ALLA LIKA.
Lustspel i 3 akter av Frederick Lonsdale.

Nya Teatern.

Söndag kl. 1,30: Billighetsmatiné:
NYGIFTA.
Kl. 8: BARKEN MARGARETA.
Måndag kl. 8 Premiär: MOTVIND.

Lilla Teatern.

Lördag och Söndag kl. 7 och 9:
övriga dagar kl. 8:
JAG GIFTA MIG — ALDRIG!

Damskodon.

Modellerna för hösten och vintern nu inkomna i stort och elegant urval. Likaledes finnes ett mycket stort urval af Herr-, goss- och flickskodon. Goda passformer. Goda fabrikater. Ytterst rimliga priser.

Kungsgat. 51 **City** Telefon 9179
Skomagasin

Teater.

Under kommande vecka har göteborgspubliken att motse två intressanta premiärer, i det att såväl Stora som Nyan då komma att byta program.

Nya Teaterns premiär äger rum redan om måndag. Med kännedom om direktör Selanders prövade och säkra teaterblick har man anledning att med stort intresse motse den komedi, Motvind, av danske författaren Jens Locher, som därvid kommer till uppförande. Representationen tilldrager sig dessutom ett speciellt intresse genom att författaren själv kommer att bevista föreställningen.

På Stora Teatern förbereder man för premiär på tisdag ett mycket starkt program av uteslutande italienskt ursprung, nämligen de båda enaktsoperorna Susannas hemlighet och Cavalleria rusticana. Den senare operan, som för åtskilliga år sedan med pukor och trumpeter framfördes å våra musikscener är för väl känd att kräva någon ytterligare rekommendation, och vad den förra beträffar har den efter en 14-årig livslängd rönt det mindre vanliga ödet att ånyo upptagas vid en del framstående operascener. Det nya programmets dirigent blir teaterns nye kapellmästare, dr. Tullio Voghera, som härmed för första gången framträder för göteborgspubliken.

•

Lilla Teatern har haft en lyckad premiär med Ernst Fastboms "Jag gifta mig — aldrig!" Pjäsen tillhör denna säkerställda kategori av scenisk alstring, vilken alltid går och vars förnämsta uppgift är att med verklighetstrogna, ur vardagslivet gripna typer roa och underhålla en publik. Bland de uppträdande skördade särskilt Märta Hedlund ett livligt bifall i sin av eleganta toaletter verkningsfullt understödda roll.

•

Fru Gerda Lundeqvist-Dahlström, vår högt uppburna sceniska konstnärinna, har haft en lysande framgång i sin senaste stora uppgift som Therese Pascal, den kvinnliga huvudrollen i en fransk komedi, vilken i dagarna haft sin premiär på Stadsteatern i Hälsingborg. Kritiken betecknar prestationen såsom en av de mest intressanta och lysande i teaterns historia. Det förtjänar också att omnämnas att den med så utomordentligt stort bifall mottagna pjäsen även iscensatts av fru Lundeqvist.

—:—

Att dansa till maten.

Ett nöje som måste betalas med förlust av hälsa och skönhet.

— Jag har just varit det åsyna vittnet till hur en ung och mycket vacker flicka håller på att förstöra sin hälsa och sitt utseende, skriver en Londonläkare i Weekly Dispatch.

Det var en trist syn — kanske mest därför att hon syntes fullständigt okunnig om arten, ja, om själva förefintligheten av den försyndelse mot sig själv som hon begick. Trots blekheten, som täckte hennes kinder, förmådde hon bevara sitt leende ansiktsuttryck.

Händelsen utspelades på en förnäm restaurant i Londons West End. Tiden ungefär kl. halv 9 e. m. — alltså middagstid. Under middagen dansades det mellan rätterna.

Som läkare har jag lagt mig till med vanan att ge akt på mina medmänniskor på ett mera ingående sätt, än vad som kanske är vanligt.

Min uppmärksamhet drogs genast till den unga flicka, jag nyss omnämnt, och närmast av det skäl att hennes kinder färgades av en nästan hektisk rodnad. — Hon måste ha feber, var den tanke som korsade min hjärna.

I samma ögonblick reste hon sig upp för att dansa med den gentleman, vars bordsdam hon var. Min blick följde henne och jag såg henne bli allt blekare. Färgen vek långsamt bort från hennes ansikte, tills hennes drag voro spöklikt gråvita. Men hon fortfor att dansa.

Därefter, när musiken upphörde, återvände hon till matbordet och till den nya rätt som serverades, och ännu en gång steg rodnaden på hennes kinder.

Varje läkare förstår vad jag häntyftar på. *Denna unga flicka stod på själva gränsen till ett nervöst sammanbrott!* De livsviktiga nerver, vilka reglera kroppens matsmältningsapparat ansträngdes hos henne ända till bristning.

Ty i sanning, naturen har icke danat människans kropp på ett sådant sätt, att den kan uthärda den dubbla påfrestningen av matsmältning och muskelarbete på en och samma gång. I stället har hon ordnat det så, att vid muskelanstränning blodet drages bort från matsmältningsorganen och till de i verksamhet varande musklerna. Under mastmältningen minskas däremot blodtillflödet till musklerna och samlas i riklig mängd till magen.

Man kan icke ha blodet samlat på båda hållen! Varje muskelansträngning under det man äter måste på det allvarligaste skada matsmältningen. Det förhåller sig i själva verket så, att i samma ögonblick en person reser sig från matbordet för att dansa, avstannar matsmältningsarbetet i hans inre. Hjärtats arbete ökas, blodet drages bort från magsäcken och tillföres i ökad utsträckning de muskelpartier som i och med dansen trätt i verksamhet.

Påfrestningen på hjärta och blodkärl är mycket stor, vilket visas av ansiktets blekhet och en känsla av svindel. Unga kvinnliga patienter, som jag haft under de senaste åren, ha berättat för mig, att de ofta känna yrsel och illamående när de dansa under en måltid. I ett par fall hava hjärtåkommor uppstått därigenom. Helt naturligt för resten! Under det matsmältningen pågår inträder automatiskt en viss avspänning i hjärtats arbete för att blodet på ett mindre forcerat sätt skall flöda till matsmältningsorganen. Att då genom en stark muskelansträngning och i strid mot naturens lagar belasta hjärtat med ett mödosamt arbete är att sätta det på ett alltför hårt prov.

Den förseelse man gör sig skyldig till har emellertid en ännu större räckvidd. Om matsmältningen ofta störes på detta sätt inställa sig förr eller senare matsmältningsbesvär.

Detta är inledningen till den bedrövliga process, som slutligen förstör den unga flickans utseende, gör hennes hy oren och fördärvar hennes humör. *Det nervösa sammanbrottet är där!*

Ingen kan högre än jag beundra den unga flickan av i dag, hennes kärlek till friluftsliv och även till den motion som dansen faktiskt är. Men ändå måste jag öppet erkänna att jag beklagar varje man som gifter sig med en flicka, vilken under längre tid haft för vana att deltaga i dans under måltiderna. En sådan flicka lider enligt min erfarenhet med absolut visshet av det retliga humör som alltid hör ihop med dålig matsmältning. *Att dansa under en måltid är ett brott mot naturen!*

Jag har här endast talat om hur fördärvbringande denna vana är för kvinnorna. Naturligtvis är den skadlig även för männen, men, låt mig erkänna det, dock i mindre grad. Naturen har ifråga om matsmältningsorganens anpassningsförmåga varit vänligare mot mannen än mot kvinnan. Mannen har ned genom tiderna varit mera kroppsligt verksam än kvinnan och lider icke i samma utsträckning som hon men av att, genom muskelansträngning, avbryta matsmältningsprocessen.

En kvinna som sätter värde på och vill bevara sin hälsa, sitt goda lynne och sitt utseende måste skaffa sig en stunds absolut vila efter måltiderna; efter middagen allra minst under en halvtimmes tid. Däreftar är muskelansträngning, även i form av dans, mycket välgörande.

Det var en tid då man rökte mellan rätterna vid middagsbordet. Detta bruk har nu tack vare läkarnes ingripande i det närmaste försvunnit. Bruket att dansa under måltiderna skall helt säkert sedan läkarne talat med alla de patienter, detta dåliga bruk tillfört dem, också försvinna.

Lord Bully

Av *DOROTEA HÄGER.*

Han bars till mig en bitande kall julafton, då snön låg glimmande vit över mark och skog. "Inte svarar *jag* för att den lille skojarn kommer att uppföra sig bättre i ert sällskap än i mitt", mumlade givaren, då han vecklade upp pappersomslaget kring buren, "men här har ni honom i alla fall. Ja", med en nick åt domherren, som satt hopkrupen på översta pinnen, "jag ser allt, att du sneglar på mig med dina elaka små ögon. Glad att se mig på ryggen, inte sant?" Därpå i det han vände sig till mig: "Jag har haft honom i mitt mottagningsrum ett par dar nu. Har visslat ett par takter ur en visa för honom, tills melodien förföljde mig ända in i mina drömmar, men aldrig ett spår till intresse från hans sida; där sitter han, ruggig och sur, som den personifierade tjurigheten. Aldrig ett mat-jota har jag sett honom plocka i sig än, men han måste ändå nedlåta sig till att göra det emellanåt, för sanden är full av skal".

Doktorn skrattade tjuvpojksaktigt.

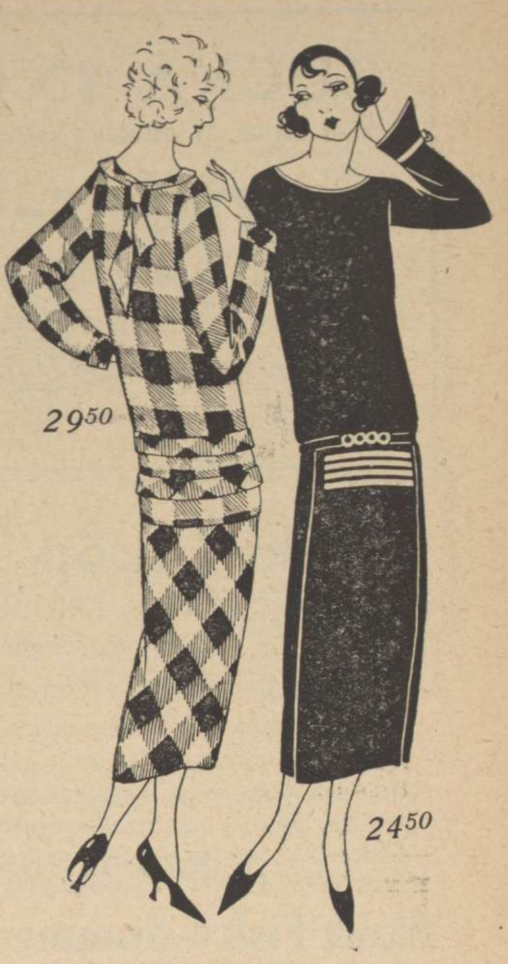
"Ni skulle ha sett minen på en av mina patienter i går afton. Hon kommer alltid med samma oändliga jeremiader, och faktiskt är det intet annat fel med henne, än att hon har för mycket pengar och för litet att göra. Jag fick plötsligt se, att den här lille rackaren blinkade åt mig, så jag klämde i och visslade "Yes, we have no bananas" till hans uppbyggelse. Jag önskar, ni kunde sett henne! Nej, jag måste i väg. God jul!" Så vände han sig till fågeln. "Skoja upp dig nu, din lille surkart."

Jag tog min förtalade gäst i närmare skärskådande. T. o. m. som han satt där nu med upp-purrade fjädrar, butter och otillgänglig, kunde man se, att han var en personlighet inom sitt släkte. Och en mycket viktig liten personlighet var och förblev han de tio följande åren av sitt liv, lille Lord Bully.

Den kvällen tog jag hans bur med mig upp i sängkammaren, och då jag vaknade in på småtimmarna, hade jag nöjet höra knastrandet av otaliga sönderhackade frön. Han höll alltså på att ta sin skada igen. Men jag var inte riktigt glad åt min nya besittning. Vad skulle jag ta mig till med honom i längden, fast han var född i bur i Sibirien och aldrig vetat av frihetens förmåner? Hade jag rätt att behålla honom och hålla honom fängslad bara för mitt eget nöje? De kända stroferna: "A Robin Redbreast in a cage, Sets all Haeven in a rage" (En rödhakesångare i bur rör upp himmel och jord) ljödo åter och åter i mina öron. En domherre bleve nog inte lättare att handskas med. Jag kände mig riktigt bekymrad den julnatten, men till sist blev det klart för mig, att tills våren kom hade jag nog rättighet att behålla Bully och kela med honom. Och när våren kom?

För var dag blevo vi alltmer vana vid varandra: snart åt han ur min hand, flög upp och satte sig på mitt finger. Så snart han hörde rasslandet av sina älskade hampfrön i den lilla asken, som han tycktes känna igen, lade han sitt glänsande huvud på sned än åt den ena sidan, än åt den andra. Så gav han till ett litet befallande kvitter, omigen och omigen, därpå ruskade han i burens stänger med sitt lilla kraftiga näbb. Om jag ändå dröjde, så lät han höra de mest smekande ljuva, lockande toner. Han brukade sitta och vänta på att man skulle komma tillbaka in i rummet vid hans befallande lilla kvitter, och då han hörde ens fotsteg bytte han den barska tonen mot ett mjukt välkomnande. Ja, vi blevo riktigt goda vänner, och jag erkänner, att jag började tänka med oro på våren.

Tidigare än vanligt kommo dagar med milda västanfläktar, då man började känna, att solstrålarna verkligen värmde, och då det blev ett vilt snattrande bland sparvarna och en känsla av vår i luften. Jag förstod, att nu var tiden inne. En morgon, då mitt rum badade i sol, kastade jag upp fönsterna på vid gavel, flyttade buren nära ett fönster och häktade upp burdörren. Och sedan gick jag ut ur rummet. Det var en hel timme, innan jag tillät mig själv att gå tillbaka. Bully skulle få sitt tillfälle, och kanske han inte genast skulle förstå att begagna sig av det. Jag öppnade dörren långsamt och motvilligt, väntande att finna min fågel utflugen, men där satt han vid sin frökopp och kvittrade sitt vanliga välkommen till mig och tittade

Chic Yllekläd n. i högmoderna rutiga mönster, således även i mörka som ljusa desseins. Klädning i prima helylle gabardine, finnes i marin, beige, svart och taube.

Wiener-Magasinet
Kungsgatan 34.

Sol och Tvättäkta Gardiner, Bomull från 90 öre Silke från Kr. 1,50. Möbeltyger, i bomull från 2 kr. i ylle från 5 kr.
KNUT HEURLINS HEMSLÖJD
KORSGAT. 8, GÖTEBORG SÖDERGAT. 26, MALMÖ

Fru LISA KRANTZ
Syateljé
Vadmansgatan 4 Telefon 8151
rekommenderas

A.-B.
Herkules Skodon
Kungsgatan 45. Telefon 1900.
Rikt urval. Billigaste priser

C. L. Schmidts
Begravningsbyrå
24 KUNGSGATAN 24
Tel. 3623 — 14090 — 6607
ombesörjer på det allra bästa sätt allt som tillhör begravningar.
Eldbegängelseföreningens expedition.

Allt slags **Vildt** nu inkommet samt **Höns & Kyckling**
Björks Vildtaffär
Saluhallen 1.
Tel. 1648 och 20834.

(Eftertryck förbjudes).

Lilith.

ROMAN
Av *Florence Warden.*

Auktoriserad översättning av *Margareta Heijkel.*

24

Antagligen rädd att icke heller Lilith skulle vilja taga honom i hand inskränkte han sig till att göra en djup bugning för henne.

— Adjö, fröken Ames.

Lilith hade redan rest sig och stod nu nära dörren. Med ett vänligt leende sade hon:

— Jag följer med er ut på trappan för att visa vägen till stationen.

Herr Smith skyndade fram till henne: — Tack!

Knappt hade det unga paret lämnat rummet, förrän fru Ames med överraskande energi sprang upp ur stolen med tydlig avsikt att skynda efter dem. Men plötsligt hejdade hon sig och vände sig om, mötande Simmonds nyfikna blick.

— Jag — jag är trött. Följ med mig upp, Simmonds, sade hon i nervös ton, som om hon fruktat att hon på något sätt blottat sig.

Under tiden hade Lilith och herr Smith hunnit ut i förhallen. Bletchley stod något avsides, väntande på order att följa gästen ut.

Betjäntens närvaro förseglade Liliths läppar och först då de stodo vid ytterdörren vände hon sig med en likgiltig anmärkning till sin följeslagare.

— Och man talar om isberg! utbrast den unge mannen i en helt annan ton, än den han använt inne hos fru Ames. Den var lätt och pojkaktig, och hans ögon spelade muntert. Hela hans väsen var som förvandlat. I stället för att som förut vara brydd och osäker, föreföll han nu livlig, ironisk och leende.

Det tycktes först, som om Lilith hälst skulle önskat att han fasthållit vid sin första roll, men det dröjde icke länge, förrän även hon smittats av hans goda humör.

— Förlåt henne, sade hon med en hänsyftning på modern. Hon har blivit gammal — hon tar saker och ting hårdare än vi.

Det gläder mig att höra, men eljes förefaller det mig, som om hon vore likgiltig för allt och utan alla känslor, svarade han. Jag är emellertid inte ond på henne och hennes humör bättrar väl på sig. I motsatt fall skall jag icke åter besvära henne. Vad er angår, har ni alltid varit vänligheten själv och nu, då isen är bruten, vågar jag äter skriva till er — farväl!

Ett ögonblick syntes han överväga, om han icke skulle taga ett mindre stelt avsked av henne. Men hans blick mötte betjäntens och han inskränkte sig därför till att räcka Lilith handen, varefter han gick nedför trappan.

Han hade emellertid knappast hunnit mer än ett stenkast bort i allén förrän han plötsligt vacklade och måste söka stöd mot ett träd.

Bletchley, som fattat posto i dörröppningen och med blicken följt honom, skyndade honom till hjälp.

— Jag — jag är sjuk, viskade den unge mannen med svag röst. Jag orkar icke gå längre, jag måste vila litet.

Bletchley hjälpte honom tillbaka till villan och lät honom sätta sig på en stol i förhallen, medan han själv skyndade in för att hämta ett glas vatten. På vägen mötte han Simmonds, som han med en höjning på axlarne tillkastade ett triumferande:

— Sade jag inte, att han ämnar stanna. Och han stannar!

Simmonds såg misstroget på honom.

— Är han inte riktigt sjuk?

Bletchley lät höra ett dämpat skratt.

— Han är inte mera sjuk än jag, sade han föraktligt.

XV.

Då Bletchley kom tillbaka med vattenglaset, fann han den unge mannen sittande blek och hjälplös, tungt dragande efter andan.

— Är det inte lite bättre, sir?

Mr Smith skakade på huvudet.

— Jag har varit sjuk, förklarade han med matt stämma, och jag fruktar, att ni får behålla mig här en kvart eller så. Han läppjade på vattnet och frågade därefter.

— Finns det någon läkare här på trakten. Jag skulle ha lust att fråga honom till råds.

Bletchley betänkte sig ett ögonblick. Han fixerade skarpt främlingen och sade sedan torrt:

— Jag skall underrätta fru Ames.

Herr Smith ryckte till, och Bletchley tog icke sin misstänksamma blick från honom.

— Nej, jag tror jag kan gå nu, förklarade den unge mannen kort.

Han gjorde emellertid ingen min av att vilja avlägsna sig. Driven av sin nyfikenhet tittade Simmonds fram bakom trappan, som ledde upp till övre våningen. Bletchley gick fram till henne och viskade:

— Han önskar tala med en läkare men det är nog bäst, att ni först frågar fru Ames.

Simmonds gav honom en skrämd blick.

— En läkare! Åh, stackars den unga herrn. Jag tyckte väl, att han såg ut att vara sjuk, utbrast hon.

Hon närmade sig herr Smith och såg deltagande på honom. Klipsk nog att märka att han funnit en sympatiskt stämd åhörare vände sig den unge mannen till henne och sade med ett matt leende:

— Jag har just kommit upp från sjukbädden och borde icke ha gått ut i dag. Men det är en sak för sig, och jag vill inte vara till besvär för fru Ames.

Den ömsinta Simmonds hade tårar i ögonen.

— Jag skall underrätta fröken Lilith, sade hon.

Den unge mannen gav henne en tacksam blick.

— Vill ni verkligen det? Tack! Han sjönk på ett teatraliskt sätt tillbaka i stolen, medan Simmonds rusade i väg. Hon fann Lilith i vardagsrummet, där hon gick av och an, synbarligen rov för en häftig sinnesrörelse.

— Den unge herrn har blivit sjuk, fröken, och vill gärna tala med en läkare, men tillåter på inga villkor,

SUCKA INTE LÄNGRE
under bördan av obehövlig korpulens. Tag istället motionsgymnastik i
Zander-Institutet
Tel. 16311. Gamla Högskolan (Södra Vägen 1). Tel. 16311.
Modern avmagringskur. Ljusbad. Massage.
Elektrisk avmagringskur efter modernaste principer.
Öppet från kl. 7 f. m.—8 e. m. Damgymnastik 10 f. m.—12 midd.

Goda inköp
av Konserver, rökt Lax, rökt Ål, Räkor m. m. i N:o 55. Smör, Ost, Långedragsbröd i N:o 60.
Bazar Alliance.
Tel. 4570 till båda butikerna.
Alla varor av bästa beskaffenhet.
Butikerna närmast ing. från Bazargatan.
A. MAGNUSSON

KOL VED COKES
C. N. ANDERSSON
Tel. 2780, 6972, 10849. Göteborg.

JOSEF GRIMMS
Damskrädderi
Kungsgat. 9 c. Rekommenderas.
OBS.! 1:sta klass arbete. Moderata priser.

Färsk Fisk & Hummer
Hansson & Silfverstrand
FISKAFFÄR
Bazargatan 8. — Tel. 95 80, 15 380

Fruar!
Vill Ni glädja Edra män så köp
SPISBRÖD
från
Göteborgs Ångbageri
ty det är främst i skörhet o. smak

Ziwertz' Momentan
färgmedel för ögonbryn, hår och skägg, ögonblicklig verkan. Fäller ej vid tvättning. För hälsan oskadlig. Finnes i 4 nyanser. I parti och minut hos Kungl. Hovleverantör
Ziwert'z Eftr.,
Lorensbergsgatan N:o 7, Göteborg. — Tel. 1098

Varför plågas med dåligt kaffe då Ni kan få Swalanders kaffe! Butiker: Kungsg. 17 Korsg. 13, Bazar Alliance. Prova redan i dag! Säljes endast i egna butiker.

Kvinnornas Självhjälpskassa
Sjuk- och Begravningskassa
Nya medlemmar vinna inträde. Försäkra Eder mot sjukdom! Anmälningar göras till Ordf. Fr. Anna Larsson, Skanstorget 6. Tel. 182 06. Billiga månadsavgifter

frågande på sin öppna dörr med huvudet på sned. Sparvarna snattrade alltjämt på fönsterbrädet. Två av dem, lite djärvare än de övriga, hade hoppat in i rummet och plockade upp fröna, som Lord Bully hade kastat mellan stängerna på buren, smulorna från den rike mannens bord. Och nu var Bully ej längre en gäst och främling. Han var min för alltid.

Varje år fick han sin del av årstidens produkter. Alla mina vänner tyckte om honom, fastän han, jag måste bekänna det, hade sina mycket utpräglade sympatier och ännu mer utpräglade antipatier och brukade visa sin motvilja genom att dra sig tillbaka till sin allra avlägsnaste pinne: snabba, häftiga rörelser i närheten av buren hade alltid den verkan på honom. Hans beundrare skickade honom de allra första späda kvistarna från nyutspruckna häckar, ibland t. o. m. ända från Cornwall. "Jag är säker, att vi äro tidigare här, och att de här kvistarna har finare arom än de, som komma från era sotiga och nerrökta Londonparker. Var god lämna dem till Hans Nåd med min vördsamma hälsning". Och Hans Nåd tog emot dem med ett litet kvitter av hänförelse och plockade av knopp efter knopp med sitt lilla kraftiga näbb.

En morgon knackade brevbäraren två gånger på dörren. "Postmannen frågar, om det är rätt adress på detta, miss", frågade min jungfru tvekande (hon var något trög i uppfattningen), då hon räckte mig ett paket adresserat till Lord B. Finch (bullfinch = domherre). Naturligtvis var det riktig adress. Där låg omsorgsfullt inpackad en härlig doftande gren av äppleblom i knopp. "Sänder detta som ett tackoffer, för att du inte kan plundra min fruktträdgård, din kanalje".

Om somrarna kommo hallon och jordgubbar, om höstarna björnbär, kanske den förnämsta av alla läckerheterna. Om vintern var det äpplekärnor och långa torkade groblad och tistlar, på jularna valnötsbitar.

Så gick det ena året efter det andra, den ena besvärliga ruggningsperioden efter den andra och därpå belöningen för obehaget i form av en ny glänsande rosenröd väst och en ny svart sidenmössa. För vart år ökades hans förtroende och hans tillgivenhet. Och så helt plötsligt utan några varnande tecken till avtagande vitalitet hos min lille vän kom det en julimorgon, då intet välkomnande kvitter mötte mig och han var så förbi, att det lilla huvudet nickade och nickade i ett och han var glad att få vila i mina händer. Och så dog han, vänfast och självmedveten, en god kamrat in i det sista.

(Time and Tide).

—::—

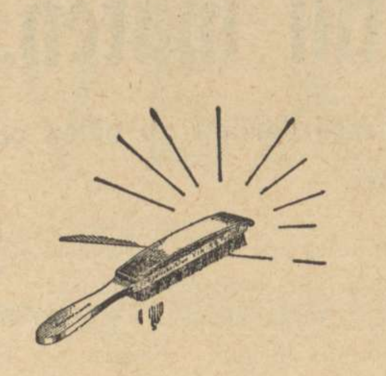
EKSTRÖMS "JÄSTMJÖL"
ÖREBRO KEM.-TEKN. FABRIK
GRUNDAD 1855

För husmödrarne!

Från trycket har i dagarna utkommit en utvidgad upplaga av "Jacobssons Receptbok" för bakning. Boken, som är trevligt utstyrd, innehåller ett flertal utmärkta recept å bakverk av alla slag och är liksom förut redigerad av exam. skolkökslärarinnan fröken Ingeborg Jacobsson, Ramlösa. Med det synnerligen förtjänstfulla recepturval, som här gjorts, har allmänheten fått tillgång till en på samma gång tillförlitlig och praktisk receptsamling på alla de bakverk, som behövas i ett hem. Då boken dessutom tillhandahålles gratis efter rekvisition genom diversehandlandena på platsen, bör var och en förvissa sig om att erhålla densamma.

—::—

Praktisk Friluftsskola
med pension öppnas på vårsidan i Alfhem. Språk, matematik, slöjd m. m. Prospekt fr. Kvinnornas Tidning, Gbg.

Med Viking skokräm och glansborsten Viking ger Ni på några sekunder åt skorna den djupa, smetfria glans, som endast Viking kan förläna. Viking skyddar lädret, bevarar dess smidighet och förlänger dess livslängd. Välj, men välj det bästa:

Bröllopsresan.

Den engelska författarinnan Anne Montlin påstår, att om kvinnorna sanningsenligt skulle säga vilken resa de funnit tråkigast, skulle de svara — *bröllopsresan!*

Bröllopsresan, skriver hon, är en stor missräkning och motsvarar på intet sätt de förhoppningar om lycksalighet, man knyter till densamma.

Skall man resa och ha verkligt nöje av färden, måste man vara samstämd med sin reskamrat, man måste ha samma smak, vara roade av detsamma.

Men hur ofta är väl detta fallet med nygifta människor, som ännu icke hunnit anpassa sig efter varandra? När den unge mannen är intresserad av den främmande stadens storartade hamnanläggningar, vill hans fru inspektera de stora modeaffärernas skyltfönster. När den ene vill se på fotboll, boxningar och lustspel, föreslår den andra ett besök på en konstutställning eller på operan. När den ene vill bestiga bergstoppar, vill den andra sitta i lugn och ro på hotellverandan och se på folk.

På en bröllopsresa i främmande land äro de båda nygifta alltför mycket hänvisade till varandra. Det är inte alla som tåla vid att ses ständigt på nära håll och sällskapas i det oändliga.

Nu är det ju så att unga förälskade människor försöka taga så mycket hänsyn som möjligt till varandra men sådant tär på både trevnaden, humöret och krafterna.

Det var ett ungt par, som efter ett fjorton dagars på tu man hand sutto och sågo på varandra med uttråkade, kritiska och inte riktigt snälla ögon.

O, sade *hon*, tänk om man kunde få träffa nå'n människa! Tänk att få träffa en vän!

Ja, sade *han*, om det så vore min värste fiende, skulle han vara hjärtligt välkommen!

—:—

NORDISKA HANDELSBANKEN
STOCKHOLM GÖTEBORG MALMÖ
124 AVDELNINGSKONTOR
Emottager insättningar mot högsta gällande ränta.
Uthyr brand- och dyrkfria förvaringsfack.
Förmedlar köp och försäljning av aktier och obligationer.
Emottager mot billig avgift (s. k. öppen deposition) alla slags värdehandlingar. Avkastning redovisas omedelbart till deponenten.
Emottager till förvaring i kassavalv (s. k. sluten deposition) förseglade lådor, konvolut o. dyl.

JAX DUK
GÖTEBORGS LINOLEUM-MAGASIN
PETERS, FRANZEN & Co
KUNGL. HOFL.
KUNGSPORTSPLATSEN 2 TEL: 3095 · 8200 · 10030

BREVLÅDA.

Fru Lotten. Vi tacka Er för skrivelsen. Om det skall vara någon mening med det offentliga ordet bör det givetvis, vid behov, användas i opinionsskapande syfte för att lära människorna skilja mellan gott och ont. Kritik, i vilken riktning den än bedrives, är ingen lätt uppgift, främst emedan den icke kan undgå att stöta på det personliga även där den uteslutande önskar rikta sig mot sak.

"Vän i Viken". Varmt tack! Få vi många sådana vänner i vikarna måste vi snart bygga eget hus.

Decouragerad. Ni är icke ensam om att känna denna tomhet. Men uppge icke hoppet! Ju flera som känna den och ju djupare den erfares, desto snabbare och vissare skall en lyckligare och innehållsrikare tid komma.

"Säker vinst". Annonser av detta tvivelaktiga slag införas principiellt aldrig i Kv. T.

Prenumerant från början. Enär vi haft olika artiklar i denna fråga torde Ni godhetsfullt något närmare angiva vilken av dessa Ni åsyftar och samtidigt uppgiva adress för omedelbart erhållande av numret.

V—g A—g. Svåra saker! Vi få utbedja oss betänkande.

Fru Elisa-Betta. Edert inlägg införes i nästa nummer.

Eva i Eden. Er insändare skall komma in i ett följande nummer, fastän den icke i egentlig mening svarar på den uppställda frågan. Vad beträffar ert brev till redaktionen var det också oklart utom i fråga om ohövligheten. Vilket humör! Vi förstå er verkligen inte. Ni befinner er ju ännu *i Eden*. Alltså *före* syndafallet. Hade det varit *efteråt*, hade det ju varit rätt naturligt, att ni tagit så illa vid er.

K BERGMANS, STOCKHOLM
Smakfulla och sköra
DELIKATESSBRÖDSORTER
Rekommenderas. l. p. tel. 40928.

BILLIGA MATTOR

Ett större nyinkommet parti Imit. Smyrnamattor i god kvalitet, vackra färger och mönster utsäljas till nedanstående extra låga priser:

Storlek:	40×80	50×100	60×120	160×235
Pris pr st.	1: 65	2: 50	3: 50	17: —
Storlek:	200×300	250×300	300×400	
Pris pr st.	27: —	42: —	55: —	

Wilton-, Axminster-, Kidderminster- och Kokosmattor till oerhört billiga priser. Order till landsorten mot efterkrav.
A.-B. CARL JOHNSSON, Kungstorget 2, GÖTEBORG.

Varje förständig husmoder
använder
Pellerins Margarin
i hushållet

ORREFORS
har i sin tillverkning av *graverat kristallgods* ej uteslutande arbetat med framställningen av lyxglas utan lagt särskild vikt vid att få fram nya typer och former för praktiskt bruk, vinserviser, fruktserviser, blomglas, flaskor, bonbonièrer o. d., som göras i stort urval och i sådana prislägen, att de kunna vara tillgängliga för en och var.
Alla glas äro signerade av Gate och Hald.
A.-B. FERD. LUNDQUIST & Co
KRISTALLAVDELNINGEN
GÖTEBORG

Arla Mjölk
Distribution på glasflaskor.
Tel. 40781, 45699

att jag stör fru Ames. Skall jig hämta doktor Mallory, fröken? Han är säkert hemma nu.

Lilith nickade jakande och skyndade ut i hallen. Hr Smith reste sig.

— Jag är uppriktigt ledsen över att jag ställer till sådan oro, sade han ödmjukt och med matt stämma, men efter min sjukdom — —

Lilith avbröt honom brådskande.

— Kom med in i vardagsrummet, sade hon, så skall jag skicka efter en läkare.

Innan hr Smith hunnit in i rummet hörde man fru Ames' svaga röst uppifrån den övre hallen kalla på Simmonds. Kammarjungfrun vände sig brådskande till Lilith och viskade:

— Vill fröken se till frun, medan jag hämtar doktorn — jag skall vara tillbaka i rykande rappet.

Lilith nickade och lät flickan gå. Sedan hon beordrat Bletchley att se till främlingen, skyndade hon uppför trappan till övra våningen och träffade fru Ames i korridoren.

— Vad har ni för er där nere, och vem var det som gick ut genom dörren, frågade denna vresigt.

— Han har blivit sjuk — jag har skickat bud på doktor Mallory.

Lilith lämnade detta meddelande i trotsig ton, och fru Ames syntes häftigt upprörd.

— Har Simmonds gått? Ropa henne genast tillbaka! Du borde inte ha skickat efter doktor Mallory. Jag vill inte se honom här! Jag förbjuder honom tillträde till mitt hem.

Hennes eljes så blida, mörka ögon sköto blixtar och så svag hon än var stampade hon häftigt i golvet.

— Det är för sent, mamma. Du kan väl inte neka att skicka efter läkaren, när en människa är sjuk. Och Eric *är* sjuk.

Men fru Ames ville inte höra på henne.

— Skicka bort honom! Han får inte stanna här. Jag tillåter det inte, utbrast hon.

Därefter kastade hon sig i dotterns armar och flämtade i ett plötsligt utbrott av ångest: — Han måste bort. Han får icke bli sedd här. Åh, Lilith, låt honom icke stanna — du vet inte vad du gör.

Lilith stod där förvirrad över den plötsliga omkastningen i moderns sinnesstämning, från otålighet och vrede till ångest och förtvivlan. Hon försökte att lugna henne och tala henne till rätta.

— Men mamma, var då inte så hård. Det liknar dig ju inte alls. Jag förstår dig inte. Du måste väl ha medlidande med en människa, som just stigit upp från sjukbädden. Hur kan du vilja jaga bort honom och neka honom hjälp. Det är omänskligt — omöjligt.

Fru Ames försökte lösgöra sig ur Liliths armar, såg henne in i ögonen med en blick, som förrådde hennes fruktan, och flämtade:

— Jag vet bättre besked än du. Jag vet mera än du. Om du visste vad jag fått reda på, skulle du vara lika ivrig som jag att bli kvitt hans närvaro.

Det lidelsefulla allvar, varmed hon talade, kunde icke annat än göra intryck på dottern.

— Mamma, mamma, vad menar du? frågade Lilith nu verkligt skrämd.

Fru Ames sökte återvinna sin självbehärskning.

— Nå, det är inte så farligt — se inte så förskräckt ut, sade hon. Jag vill bara inte ha hit den där spionerande doktor Mallory. Han är så nyfiken och du vet inte vad han kan upptäcka.

Men Lilith endast skakade på huvudet.

— Vad han än måtte komma underfund med, så låter han det icke komma vidare, förklarade hon tillitsfullt.

Fru Ames höjde otåligt på axlarne.

— Han har alldeles bländat dig, sade hon, men jag har ingen vidare tillit till en sådan ung läkare.

— Han bor närmare än doktor Crisp, och så är han inte så döv, svarade Lilith. Hur som hälst måste han vara här om ett ögonblick.

Men fru Ames var långt ifrån nöjd.

— Det är åtminstone inte nödvändigt att han får träffa dig, sade hon kort.

— Jag går ner för att höra efter om Eric har något att säga mig.

Fru Ames, som just stått färdig att gå in i sitt sovrum, vände sig åter om och grep dottern i armen.

— Vad ämnar du tala med honom om? frågade hon.

Hennes röst hade ett bedjande och förkrossat tonfall.

— Lita på mig, mamma, bad Lilith vänligt. Jag säger ingenting annat än vad jag har rätt att säga. Hon böjde sig ner, kysste modern på pannan, öppnade dörren till hennes sovrum och förde henne dit in. Men så fort hon väl fått fru Ames ned i stolen skyndade hon ut igen.

När hon nådde fram till trappan, saktade Lilith sina steg, och det var med en halvt beslutsam, halvt resignerad min hon passerade hallen för att komma till vardagsrummet.

Där inne fann hon Bletchley som, alltjämt med ett vattenglas i handen, stod och betraktade hr Smith med påträngande nyfikenhet.

— Känner ni er bättre nu, herr Smith? frågade hon vänligt.

Den unge mannen blev en nyans blekare, då han reste sig och gav henne en skygg blick.

— Det gör mig ont att jag är till så mycket besvär för er, fröken Ames, sade han.

Han ämnade fortsätta med sina ursäkter och sina hänsyftningar på den sjukdom han just genomgått, då Lilith hejdade honom med en avböjande gest och, vändande sig till Bletchley, gav denne order att föra in doktor Mallory så snart denne kom.

(Forts.).

—::—

GIV
Hedvig
och
Antoinetta
Kvinnornas Tidning
på namnsdagen!
Presentkort säljas på tidningens exp. Magasinsgatan 12. Tel. 18070.

KVINNORNAS TIDNING

N:o 42. 4:de årg. 19 Oktober 1924.

Annonspris: Textsida 25 öre pr mm.
» sista sidan 20 öre p· mm.
Längre annonsering rabatt.

Utkommer varje söndag.
Utgivare och redaktör: INGEBORG DAHLLÖF. För annons- och ekonomiavdelningen: EDITH RICKBERG.
Redaktion och expedition: *Magasinsgatan 12, Göteborg.* Tel. 18070.

Prenumerationspris:
Helår Kr. 6: —. 1/2 år Kr. 3: 50. 1/4 år Kr. 2: —.
Lösnummer 15 öre.
Centraltryckeriet, O. Ericson, Göteborg 1924.

Eftertryck tillåtes gärna om "Kvinnornas Tidning", med hela namnet utsatt, angives som källan.

INNEHÅLL.

——::——

Utlandskrönika i sammandrag.

Den engelska valstriden är i full och energisk gång — redan den 29 oktober skall parlamentsvalet äga rum. Allmänheten är ytterligt missbelåten med att landet kastats ut i denna kris, som med litet god vilja kunnat undvikas. Dels kostar ett val mycket pängar, dels verkar det genom sin alltid ovissa utgång störande på affärs- och arbetslivet.

Det förefaller, som skulle det nu i England komma till en klar och öppen kraftmätning mellan de borgerliga å ena sidan och socialdemokraterna å den andra. Det har ingåtts "borgfred" mellan högern och liberalerna — i sådana valkretsar, där socialdemokraterna, ehuru i minoritet, ha utsikt att få sin kandidat vald, om de borgerliga splittra sina röster, hava dessa senare beslutat samarbeta med ömsesidigt löfte, att lojalt stödja den borgerlige kandidat, han må vara högerman eller liberal, som har de bästa segerutsikterna. Vid det senaste parlamentsvalet vunno socialdemokraterna ett 70-tal mandat tack vare den borgerliga oenigheten i sådana kretsar.

Å liberalernas vägnar har därjämte Lloyd George förklarat, att detta parti för framtiden kommer att föra en fullt självständig, klart liberal politik utan sammanblandning med den socialdemokratiska.

Det socialdemokratiska partiet har besvarat utmaningen genom att uppkalla arbetarvärlden till kamp mot "kapitalisterna", en beteckning, som man låter omfatta båda de borgerliga partierna, under det att man tidigare förbehållit den åt högern.

Ett besvärande förhållande för det socialdemokratiska partiet är att det icke lyckats avskaka sig kommunisterna, vilkas vänskap måste betraktas som misskrediterande i valrörelsen.

Man väntar inga stora förskjutningar i fråga om styrkeförhållandet mellan de olika partierna i parlamentet. Det antages dock att högern kommer att göra en del vinster. Att MacDonalds arbetarregering skulle bli sittande även i fortsättningen är det ingen som tror. Kanske blir det en borgerlig koalitionsregering med högern i majoritet, men även med ett starkt liberalt inslag. Lloyd George's planer sägas gå i denna riktning.

Händelserna i England ha haft en stark inverkan på den franska opinionen. Inom de radikala grupper, som utgöra regeringens stöd, beklagar man det förefallna, under det att oppositionen, högern, väntar nya och för dess önskemål bättre tider. En högerseger i England skulle, anser man, bl. a. komma att betyda större fasthet (hårdhet) mot Tyskland.

Förutvarande franske presidenten Millerand är, enligt förljudande, sysselsatt med att till ett handlingskraftigt block sammansluta alla de spridda oppositionsgrupper, som vilja den radikala regeringen till livs. Tiden anses gynnsam. Regeringen har nämligen betydande svårigheter att dragas med just nu — franc'en faller dag för dag, statstjänstemännen, även de högst uppsatta, pocka på högre löner och allmänheten knorrar över de höga levnadskostnaderna.

Tyska ministerkrisen står alltjämt på samma orörliga punkt — någon lösning synes icke möjlig utan riksdagsupplösning och nyval, som kunna visa vilket eller vilka av de sju politiska partier riket är välsignat med, folket vill se vid makten.

Ett rykte vill veta, att den spanske diktatorn general Primo de Rivera ämnar draga sig tillbaka med sitt militärkabinett och överlämna makten till ettdera av de politiska borgerliga partierna. Något arbetarparti har Spanien icke, endast en del anarkister.

Från alla Balkanstater meddelas om en oroväckande kommunistpropaganda, ledd och betalad av ryska sovjetregeringen.

——::——

Inom egna gränser.

Tryggerska regeringen har ingivit sin avskedsansökan och konungen har efter konferenser med de olika partiledarne uppdragit åt hr Branting att bilda ny regering. Hr B. har beredvilligt mottagit uppdraget.

Det nya kabinettets sammansättning är, när detta skrives, icke känd, men upplysning har lämnats, att den kommer att bli rent socialistisk.

Som skäl till ministärens tillbakaträdande har hr Trygger angivit den meningsskiljaktighet beträffande vår försvarsfrågas förhållande till världsläget, som förefunnits inom de olika partierna. Regeringen har ansett, att under den senaste tiden händelser inträffat, vilka göra det för riket vådligt att låta försvarsfrågan, vilken är av livsviktig betydelse för landet, nu gå till ett avgörande. Dessa "händelser" äro allmänt kända. De ha utspelats helt nyss på Förbundsförsamlingen i Genève. Denna höga församling, bland vilken även vårt land är representerat, har antagit vittgående förslag i de internationella skiljedoms- och säkerhetsfrågorna samt beslutat en internationell konferens nästa sommar för en allmän nedskrivning av rustningarna.

Klokheten synes bjuda att Sverige liksom andra länder inväntar händelsernas vidare utveckling, innan det gör sig mer eller mindre försvarslöst.

Denna regeringens åsikt omfattas icke av socialdemokraterna, vilka önska försvarsfrågans skyndsamma lösning genom en våldsam nedskärning av försvaret samt icke heller av Frisinnade folkpartiet som delar den socialdemokratiska uppfattningen med någon moderation ifråga om avrustningens utsträckning.

Då Frisinnade folkpartiet och socialdemokraterna på detta sätt "funnit" varandra i försvarsfrågan och då de tillsammans förfoga över majoriteten i Andra kammaren, har ministären Trygger ansett sig böra träda tillbaka för att lämna plats åt de partier, vilka skola taga makten vid den kommande riksdagen tillika med ansvaret för försvarsfrågans lösning.

——:——

(Eftertryck förbjudes.)

Förr och nu.

Av Docent *HILMA BORELIUS.*

Svenska Kvinnors Medborgarförbunds artikelserie.

I vissa fall har "kvinnofrågan", som man förr sade, ridit fort under de sista tjugu—trettio åren, i andra knappast kommit ur fläcken. Exempel: rösträtten å ena sidan, kvinnors tillträde till ämbeten å den andra. De många ha vunnit förmånen att knuffas i valköer och under det proportionella systemet bestämma vilken beteckning de hålla på i partiernas dragkamp. De få som äga full utbildning för ett kvalificerat ämbete stängas ute från att ens söka det, trängda mellan den ännu ej halvöppnade dörren dit och ett föråldrat betraktelsesätt angående kvinnlig pensionsålder. Hur vinstberäkningen ser ut beror av den uppfattning man hyllar.

Men man bör se på den ljusa sidan. Att här och där i den kommunala representationen sitter en kvinna med erkänd duglighet. Att ett par sådana kvinnor tillhöra riksdagen. Att den kompetens som *utestänges* från *befordran* dock är kompetens. Detta är glädjeämnen.

Kvinnorörelsens historia har intresse, och en återblick på den kan vara anledning till glädjande betraktelser även ur andra synpunkter än de s. k. "uppnådda målens".

Om en hel del av de "uppnådda målen" vid närmare skärskådande te sig väsentligen ouppnådda — liksom Fredrika Bremers program i Hertha — bör detta vara mindre nedslående än sporrande.

Men det är en annan anledning till betraktelser över det förflutna och närvarande jag tänker på: inte det som alltför litet realiserats av vad man velat, utan det som kommit utöver vad man, d. v. s. kvinnorörelsen, velat.

Det är ansvarsfull lycka för en enskild människa att äga ett personligt patos, som under hennes livsutveckling i någon mån kan (och bör) skifta form, men som blir allt medvetnare. Det är gott för en "rörelse" att inte kunna rymmas i ett litet begränsat, av omständigheterna betingat schema, att bäras av något som är mycket innehållsrikare än den själv vet av.

För 1880 och 1890-talets officiella kvinnorörelse tyckes merendels funnits vattentäta fack för intellekt och förvärvsarbete å ena sidan, äktenskap och familjeliv å andra sidan. Etiska och psykologiska problem *för kvinnan* såg man bara inneslutas i det förra facket, inte i förhållandet mellan det enas och andras innehåll, och inte inom det senare. Man var varken feg eller pryd, än mindre på ringaste vis missaktande gentemot "kärlek och äktenskap", som behandlades som synonymer. Man var blott grundfast av traditionell övertygelse, så vitt det angick den välsinnade kvinnan. "Lycklig maka och mor", med självsbildning på lediga stunder, eller glad resignation i ett självvalt arbete som skulle ersätta "personlig lycka", det var alternativen. Om annan stötesten för det förra än manlig lastbarhet eller tyranni var icke tal. Om annan stötesten för det senare än kvinnlig oförmåga eller håglöshet var knappast fråga, och ännu mindre om något krav *både — och* på "lycka" och "arbete".

Ellen Keys lidelsefulla framhävande av erotikens ingripande betydelse, inte bara som "äktenskap och familjeliv" — som ju ingalunda förbisågos — utan som livsfaktor i den individuella utvecklingen, skar in i denna skenbart harmoniska uppdelning.

Nu är den gamla traditionalismen bruten, t. o. m. mera än det syns på ytan, utan att något av den gamla kvinnorörelsens strävanden synes överflödigt eller umbärligt. De riktningar som så skarpt drabbade samman, eller rättare höggo förbi varandra för trettio år sedan, te sig inte för en återblick som upphävande varandra.

Den av Esselde och hennes närmaste efterföljare önskade och förordade, av Ellen Key i vissa sammanhang missaktade intellektuella skolningen har genom livets egen logik fört till individualitetens frigörande också i fråga om det erotiska. Själva den strävan efter "objektiva" mål på "manliga" verksamhetsfält som befarades bli vilseledande och livshämmande har hjälpt den kvinnliga personligheten att finna sig själv, som "hel kvinna" ej mindre än som hel personlighet.

Populärt förenklat kunde man om läget vid 1890-talets mitt säga: Kvinnorörelsens råd till den kvinnliga individen lydde: Sök nyttig verksamhet, så kan du leva nöjd utan kärlek och äktenskap", Ellen Keys: "Sök den stora kärleken, den är mer än arbete och intellekt". Nu kunde båda utsagorna slås samman i en: "Följ dina objektiva intressen, då skall kärlekens lycka och smärta därjämte tillfalla dig, just så 'stor' som du själv blivit".

——::——

"De blindas dag."

De blindas dag är åter inne. För ett mer än behjärtansvärt ändamål vädja dessa dagar, som i år äga rum den 18 och 19 dennes, till allmänhetens intresse och offervillighet. I likhet med föregående år är huvudvikten lagd på försäljningen i därtill på olika platser i staden särskilt upprättade stånd främst av de blindas arbeten, men även av en del andra saker. Försäljningen i stånden pågår ända till den 25 dennes. Dessutom har anordnats ett lotteri med ett vinstvärde uppgående till 105,300 kr., och vari högsta vinsten utgöres av statens premieobligationer för 10,000 kronor. Utsikterna till vinst på de kr. 2,10 varje lott kostar ökas betydligt genom att dragning på nitarna även äger rum. Bland skänkta gåvor till denna dragning märkas särskilt ett 100-tal presentkort av 100 kr. värde vardera. Slutligen fästes den intresserades uppmärksamhet på de listor som för tecknande av penningbidrag till de blinda finnas utlagda i stadens banker, på tidningarnas annonskontor och Gumælius annonsbyrå, samt på soirén till förmån för de blinda den 20 dennes hos Vollmers, varvid operasångaren Eric Andersson och violinisten Sten Nordfelt medverka.

Med kännedom om göteborgarnas frikostighet skall de blindas dag för visso giva en vacker behållning. Ändamålet är som sagt denna gång mer än vanligt behjärtansvärt. Blindvården i vårt land är nämligen ännu icke på långt när så väl organiserad som den borde vara. I stort sett står den långt högre i våra grannländer än hos oss. Sålunda åtnjuter exempelvis i Danmark varje blind man och kvinna en årlig pension av staten å 800 kronor.

I Sverige är blindvården mest gynnad i huvudstaden, i det att ett årligt statsanslag av 100,000 kronor tillfaller därvarande blindanstalt. Dessutom äga vi ju statsunderstödda skolor för blinda å olika orter i vårt land. Men därmed är frågan icke löst hur alla de, som genom olycksfall eller sjukdom berövats människans förnämsta sinne, synen, skola kunna beredas tryggade existensvillkor under sin levnad. Vi få icke glömma att den som i dag går blind och hjälplös ibland oss kanske helt nyligen var en lycklig och fullt arbetsduglig människa. Även om man förutsätter att han ånyo blir iståndsatt att arbeta, och då inom den blindes speciella förvärvsområde, korg- och borstbinderiet, har likväl hans arbetsförmåga sjunkit med minst 50 procent. Följaktligen är han genom sin olycka dömd att blott kunna uppnå ett halvt arbetsresultat och därmed även halv arbetsförtjänst.

Hur lösa de blinda i vår stad för närvarande denna fråga? — För att få svar vända vi oss direkt till den ena av stadens blindföreningar, nämligen föreningen Hoppet på Sprängkullsgatan. Här i föreningens sedan 1917 inrättade verkstäder arbeta ett antal blinda med korg- och borstbinderiarbeten för sitt levebröd. Arbetstiden är fastställd till 8 timmar. Arbetet bedrives pr ackord, men minimilönen för var och en är bestämd till 100 kr. pr månad, vadan de som icke uppnått större skicklighet alltid kunna påräkna denna inkomst, medan andra mera försigkomna kunna komma upp i något högre förtjänst. I medeltal belöper sig emellertid de blindas inkomst till 100 kronor pr månad. Man förstår utan förklaringar vad detta betyder i en dyrtid som den nuvarande med dess i många fall oskäligt höga hyror och livsmedelspris.

Till dessa problem sällar sig ett annat och mycket allvarligt sådant, nämligen svårigheten att omsätta de blindas arbeten. Dessa handarbetade, välgjorda och hållbara alster, som kostat sin tillverkare så mycken tid och uthållighet, kunna icke upptaga konkurrensen med de i marknaden långt billigare fabriksvarorna. Problemet, som alltid varit svårt, blir i och med den stegrade konkurrensen hart när olösligt.

Med tanke på de oerhörda svårigheter i fråga om såväl existens som arbete som de blinda haft och alltjämt ha att bekämpa ter sig deras modiga kamp för tillvaron och de resultat som de uppnått så mycket aktningsvärdare. För att här uteslutande följa utvecklingen av Göteborgs yngsta blindförening, nämligen den ovan nämnda föreningen Hoppet kan den efter ett tioårigt arbete peka tillbaka på en framgångsrik verksamhet under ledning av sin nitiske föreståndare, hr Axel Andersson, vilken själv genom en olyckshändelse i det närmaste berövad synen med levande intresse ställt sin betydande organisationsförmåga i de blindas tjänst. Intresse utifrån har ej heller saknats och alldeles särskilt bör framhållas det stora ekonomiska och personliga stöd som under senare år lämnats föreningen Hoppet av den kände ivraren för blindvårdens ordnande i vårt land, grosshandlanden hr Bror Albrektson.

Men huru stort det enskilda intresset än är kan frågan om blindvården icke lösas rationellt, förrän den i Sverige såsom i våra grannländer Danmark och Norge i större utsträckning än nu blir en statens och kommunernas angelägenhet.

Olyckan att berövas synförmågan är i sig själv en av de svåraste prövningar som kan drabba en människa. Ifrån ljus och frihet till mörker och ofrihet — vilken bitter lott! Det ädlaste av alla våra sinnen, det enda som sätter oss i allsidig beröring med yttervärlden verkar icke mer. I denna eviga natt anförtros all vägledning åt hörsel och känsel. Den blindes hörselförmåga blir också vanligen fenomenal. Han *hör* om ett fönster står öppet, om ett föremål står i hans väg. Men han ser likväl ingenting. Han kan aldrig vara viss, och slappna av såsom vi andra under synens säkra ledning. Alltid på spänn, lyssnande, förnimmande, trevande utsättes hans nervsystem för en ständig och fruktansvärd påfrestning. Varje minut i livet påminner honom om hans olycka, hans särställ-

SKANDINAVISKA KREDITAKTIEBOLAGET
GÖTEBORG - STOCKHOLM - MALMÖ

Avdelningskontor över hela landet

Egna fonder Kr. 182,000,000:—

Gottgör å insatta medel högsta gällande ränta

Telegramadress "Kreditbolaget"

Inf. gen. Göteb. Tandl.-Sällskap.
Tandl. Lisa Andrén
Vasagatan 5 B, Tel. 10919.
10—2, 5—7; lördagar 10—2.

sig själv tillräckligt tung utan att han även skall tryckas av nödvändigheten att jagas ut i världen för att förtjäna sitt livsuppehälle?

Det är inför dessa fakta och frågor det behjärtansvärda syftet med De blindas dag klarnar för den utomstående. Vi vädja i denna tidning särskilt till kvinnorna att icke glömma, hur bakom dessa stånd och teckningslistor, som rikta sig till vårt intresse och vår offervillighet, står en liten isolerad värld av blinda medmänniskor, som undrande fråga sig, hur det skall gå med deras dag — om den skall jämna den knaggliga vägen för dem än en gång — än ett litet stycke...

——::——

L'esprit de corps.

Till diskussionen över ämnet "*Bör man i sedligt hänseende fordra mer av kvinnan än av mannen?*" ber undertecknad att få bidraga med nedanstående inlägg, som visst icke gör anspråk på att vara uttömmande, utan endast sysselsätter sig med en enda sida av saken.

Den sexuella hedern *har* åtminstone hittills varit utpräglat tvåfaldig, en strängare för kvinnorna och en mycket fri, kanske obegränsat fri för männen. Om denna skillnad även i fortsättningen skall upprätthållas får väl framtiden utvisa.

Det kan emellertid vara av intresse att undersöka, hur en sådan skillnad över huvud taget kunnat uppkomma och anledningen till att denna "orättvisa" uppfattning funnit väl så mycket stöd på kvinnligt som på manligt håll.

En skarpsinnig och — åtminstone delvis — på fakta vilande förklaring återfinnes hos den tyske filosofen Schopenhauer i dennes utredning rörande de olika slagen av heder.

Man bör emellertid ha i minne, att Schopenhauer levde ett gott stycke tillbaka i det förra århundradet och att han, när han utreder frågan, stöder sig på förhållandena sådana de voro på hans tid och sådana de dessförinnan varit.

Kvinnosläktet är, framhåller han, för sin välfärd, d. v. s. för sin försörjning och framgång i livet beroende av männen, vilka på grund av sina överlägsna kropps- och själskrafter "av naturen" äro i besittning av alla jordiska förmåner. För att få del i dem, måste kvinnorna övervinna och erövra männen, icke tillfälligt och för någon kortare period utan för livet, alltså icke genom en lös förbindelse utan genom *äktenskapet*.

PÄRLOR
JUVELER
i modern infattning fördelaktigast hos
K. Anderson
Hovjuvelerare. Ö. Hamng. 41

Hemmets tidning
— är —
Göteborgs Aftonblad
Särskild, omväxlande avdelning för kvinnan och hemmet.
I varje nummer, värdefulla artiklar i olika frågor, berättelse, följetong, kåserier.
Pr kvartal 7.50 fritt hemburen.
Lösnummerpris 10 öre.

Hela kvinnokönets välfärd är beroende av detta förhållande. För att upprätthålla det, måste kvinnorna stå enigt tillsammans och visa *esprit de corps* (kåranda).

Därest en kvinna bryter mot denna princip och ingår en lös förbindelse med en man, begår hon ett förräderi mot hela sitt kön, vars välfärd (utsikten till livslång försörjning genom äktenskap) skulle undergrävas, om ett sådant beteende bleve allmänt; hon blir därför utstött ur kvinnornas samfund och utskämd; hon har mistat sin heder!

Samma öde drabbar äktenskapsbryterskan, ty hon har svikit den med mannen slutna överenskommelsen och genom sitt exempel skrämmer hon honom från att åter ingå äktenskap, vilket måste anses skada kvinnokönets intressen.

Grundvalen för den kvinnliga ärbarheten, säger Schopenhauer, är alltså uppenbarligen en *esprit de corps*, som helt visst är nyttig, ja, nödvändig men också välberäknad och stödd på egoistiska intressen.

Av kvinnornas sexuella heder framkallas männens såsom den motsatta kårandan, vilken fordrar, att varje man som gått in på den för motparten så gynnsamma kapitulationen, äktenskapet, nu övervakar, att dess värdighet upprätthålles, att ej denna pakt genom någon lösaktighet förlorar sin fasthet, "så att männen, som givit allt, ej ens kunna vara trygga för det enda de därmed köpt sig, nämligen ensamrätten över kvinnan."

Som synes räknar Schopenhauer icke ett ögonblick med någon starkare sedlig känsla, någon större dygd hos kvinnan än hos mannen. Hennes ärbarhet är en nyttig, nödvändig och klok beräkning — se där allt! Och dock torde det hos männen i allmänhet alltid ha funnits och torde det alltjämt finnas en tro på kvinnan som mänsklighetens "bättre hälvt", framför allt en ljus tro på hennes kyskhet och dygd, vilka icke blott skola hindra mänskligheten att hemfalla åt sedlig förvildning och tygellöshet utan även äga styrka att lyfta den till ett högre livsplan med svalare, renare luft.

Har Schopenhauer med sitt snille sett klarare och är hans åsikt sann, att ärbarheten är en av förhållandena kvinnan påtvingad mask, så skall denna mask förtunnas och försvinna från hennes verkliga drag i samma mån hon för sin utkomst och framgång i livet blir oavhängig av mannen och äktenskapet. Denna tid har redan brutit in, och förnekas kan icke, att mycket i den kvinnliga ungdomens sätt att leva bestyrker den schopenhauerska värdesättningen av kvinnans ärbarhet.

Thomas Tvivlaren.

——::——

*

Nöjet är ej lycka, nej, icke ens ett surrogat därför, ty de flesta nöjen hava en ganska bitter bismak och en frätande giftdroppe ligger till och med ofta uti den bägare, varur nöjet drickes.

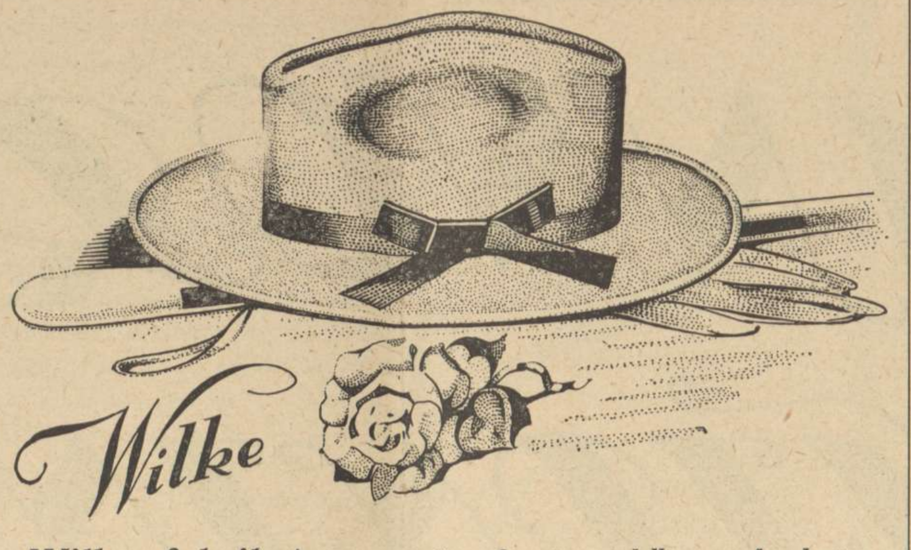
J. Bürow.

*

Många män berömma sig av att ha övervunnit sin ungdoms svagheter och dårskaper; det enkla sakförhållandet är emellertid, att de blivit för gamla för att kunna ha något nöje av dem längre.

Eva.

——::——

Wilkes fabrikat *uppvisar de stiligaste modellerna i herrhattar.*

"Vi fraskilte Barn."

Av *MARIE LOUISE INGEMAN.*

Framför mig ligger en liten bok med ovanstående intresseväckande titel, i dagarne utgiven i sitt femte tusende från Aschehougs förlag i Kristiania och skriven av en okänd författarinna. Boken ger en inblick i de prövande själs- och känslostrider, som beskäras sådana barn, vilka genom föräldrarnas skilsmässa bli berövade hem och trygghet i livet. I sin klara, enkla och behärskade referatstil gör skildringen det upplevdas och genomlidnas starka intryck. Den är välgörande fri från alla överdrifter, den kritik över de vuxnas ansvarslöshet gent emot barnen, som står att läsa mellan raderna, framtvingas av fakta själva. Om boken i sitt hemland redan tilldragit sig en mer än vanligt stor uppmärksamhet torde detta främst bero av att densamma kan betraktas som en gripande bikt från en hittills tigande part i samtidens många söndrade äktenskap, nämligen barnen.

Det är en kvinna som skriver. En kvinna som själv redan är lycklig maka och mor, och som kanske just därför av sina egna sorgliga barndomsminnen manats att göra räfst med dessa många föräldrar, som i likhet med hennes egna dragit en skilsmässas alla sorger och konsekvenser över ett förut ljust och gott hem. Dessa minnen av ett barns lidanden inför förlusten först av far och sedan även av mor ha aldrig bleknat inom henne. Varje detalj står så livslevande klar som den endast kan inristas i ett barnasinne.

Hon var blott tio år då *det* skedde, den äldsta av tre syskon. Hemmet var burget och tryggt, föräldrarna barnens högsta jordiska försyn. Men en dag förstår tioåringen att något är på tok. Häftiga ord växlas, mor gråter ofta, och far flyttar ur sängkammaren till ett annat rum. En dag är han helt borta, och modern berättar att han icke kommer tillbaka mer. Han har en älskarinna, som han skall gifta sig med. Barnet vet icke vad en älskarinna är, men av moderns hårda blick och ännu mer av den örfil denna ger henne, då hon en dag i längtan efter fadern vågar trotsa och kalla honom snäll, säger henne att han nu blivit deras fiende, och att hon aldrig får berömma honom mer.

Och det är här barnets själs- och känslostrider begynna. Hon älskar far, men även mor. Hon vill icke mista den ene och icke såra den andra. Trots moderns förbud träffar hon därför fadern i hemlighet, även henne, "den andra", och är lycklig över dessa möten, men skäms samtidigt att inför sina skolkamrater bekänna att herrn som går i sällskap med den främmande damen är hennes far. Och när modern frågar om hon mött någon ute, vågar barnet icke annat än neka. Hon lider outsägligt av dessa lögner, av hela det nya skeva förhållandet, som plötsligt gjort hennes ställning ohållbar åt alla kanter. Aningen om att hon är ett undantagsbarn klarnar småningom till plågsam visshet, främmande människor diskutera henne med medlidande, och hon lär den för ett barn så onaturliga vanan att med misstro aktgiva på alla och allt. När hon en gång får en tiokrona i handpängar av fadern, gömmer hon räddhågad sedeln ett helt år underst i sitt syskrin i byrålådan och undersöker bävande varje dag att den ligger kvar — oupptäckt.

I hemmet är ingenting som förr. De bästa rummen äro uthyrda till främmande människor, tjänarna avskedade och modern arbetar med maskinskrivning vid sidan av sina övriga göromål. Hon blir nervös och otålig, och det brådmoget reflekterande barnet, som förstår att allt detta är faderns skuld, slites mellan bittra anklagelser och naturlig barnatillgivenhet gent emot honom. När efter en tid hennes två små bröder dö, den ene efter den andre i en svår barnsjukdom, och fadern nästan samtidigt får tvillingsöner i sitt nya äktenskap, tycker hon att han liksom fått dem på hennes döda små bröders bekostnad.

Ännu har hon dock modern kvar. Men en dag förälskar sig också denna på nytt och gifter om sig. Fadern blir glatt överraskad av nyheten. Det stillar liksom hans samvete att också den övergivna hustrun blivit lycklig med en annan. Men för dottern ter sig saken annorlunda. När hon nu ser sin allvarliga mor leva upp på nytt och antaga en ung flickas sätt och väsen fylles hon av förakt. Sin gamla mor kunde hon ännu vörda, men denna medelålders kvinna, som spelar ung och är lycklig "för första gången" blir henne en främling.

Det frånskilda barnet är nu icke hemma någonstans. Icke hos fadern, där hon under en tillfällig vistelse känner sig som en inkräktare, vilken ej ens vågar äta sig mätt av fruktan att synas den andra hustrun för dyr i kosten. Icke hos modern, som nu har ett helt nytt umgänge och dessutom i sin nya roll av ung och nygift känner sig besvärad av påminnelsen att vara mor till en femtonårig dotter.

Detta osäkerhetstillstånd uppammar hos barnet en sjuklig överkänslighet för alla intryck. Hon lider av att ingenstans höra hemma, lider av människors blickar och beklaganden, och, det svåraste av allt, hon står ensam i sina lidanden. Varken med far eller mor kan hon tala vidare, utan att samtidigt anklaga. Fadern har i det längsta stått solidarisk, men även han blir märkbart irriterad och förändrad i sitt sätt mot henne, då dotterns närvaro i hans hem ofta föranleder till misshälligheter mellan makarna på grund av hans misstanke att den andra hustrun icke unnar dottern i första giftet lika gott som de andra barnen.

Utvecklingen kan icke häjdas. De vuxnes egoism och tanklöshet gör obönhörligt ett barn fader- och moderlöst. Men vilken lång och smärtsam process innan det kommit därhän! Hur många sting i detta unga och tillitsfulla hjärta, innan det sluter sig, hur många bittra tårar från dessa oskyldiga ögon, innan de lärt sig se på far och mor som på två främlingar! Först i den gamla stilla prästgården, där bara "sådana barn" finnas synes livet drägligare, om också tommare.

Hur annorlunda ter sig icke ett missförhållande, när man ser det generellt, och när man som här ställes öga mot öga med det enskilda fallet. Det är så vanligt att vi vid en skilsmässa helt tanklöst först och främst beklaga barnen. Men *vad* och *hur* de kunna lida förstå vi först riktigt när vi få en bikt som denna i händerna.

"Vi fraskilte Barn" är bara ett litet häfte på ett hundratal sidor. Men det rymmer en hel värld av tragedier. Det är en anklagelse från en hittills stum part, de frånskilda barnen hjärtskärande rop efter en verklig far och mor, efter det kära, trygga gamla hem, som genom föräldrarnas söndrade äktenskap så grymt blivit dem berövat.

——:——

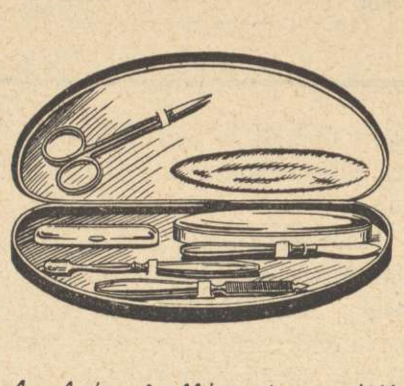

SKANDINAVISKA GUMMIAKTIEBOLAGET VISKAFORS

A.-B. FERD. LUNDQUIST & Co.
för alltid på lager alla
VISKAFORS
galoscher och bottiner till fabrikspriser.

Har Ni något
att sälja, köpa, hyra ut eller byta, så annonsera det i
Göteborgs Morgonpost
Morgonens förnämsta annonsorgan

Söker Ni någon
tjänare, våning, plats eller annat, så annonsera det i
Göteborgs Morgonpost
Göteborgs största morgontidning.

Nyheter i allt vad som till branschen hörer billigast i
John A. Gahms Reseffektmagasin
KORSGATAN 12

Bemärk!
våra enastående billiga priser å
Elektrisk Armatur
Alla nyheter för hösten inkomna.
Rosenlunds Bosättningsmagasin
Rosenlundsgatan 8.
2:dra Långgatan 34.

Vill Ni göra rummet ljust och glatt

Bästa Fabrikat

Tangens Gardiner
platsens största sortering hos
A.-B. CARL JOHNSSON
Kungstorget.

BLOMSTER-hälsningar över hela jorden.
Kungl. Hovleverantör
Beställningar å blommor ombesörjes kostnadsfritt under garanti för omsorgsfullt utförande å alla platser av
Vasa Blomsterhandel
GUSTAF EKMAN
Telefon 4314 — 10365. Telegr. Vasa.
Medlem av Föreningen för blomsterbeställningsförmedling samt de internationella organisationerna F. T. D. i U. S. A. samt B—V. i Tyskland. 6000 medlemmar.
Säg det med Blommor!

Boken
Vi fraskilte Barn
i Pilos Bokhandel.
Östra Hamngatan 30.

Offentliga nöjen.

Stora Teatern

Söndag kl. 1,30 Billighetsmatiné:
KATARINA II.
Varje afton, utom onsdag, kl. 8:
SUSANNAS HEMLIGHET
och
CAVALLERIA RUSTICANA.

Lorensbergsteatern.

Varje afton kl. 8—10,10:
DON GIL
med gröna byxor.
Lustspel av Gabriel Tellez.
(Tirsa de Molina).
Musik av Christian Lehusen.

Nya Teatern.

Söndag kl. 1,30: Billighetsmatiné:
NYGIFTA.
Varje afton kl. 8:
MOTVIND.

Lilla Teatern.

Söndag kl. 1,30 Matiné:
BRÖLLOPET PÅ SOLÖ.
Lördag och Söndag kl. 7 och 9:
övriga dagar kl. 8:
JAG GIFTA MIG — ALDRIG!

Kobbs Thé
är alltjämt
marknadens
förnämsta

Teater.

"Don Gil med gröna byxor."

Det beror säkerligen på något mycket utpräglat i vår svenska nationalkaraktär att spanskt aldrig riktigt vunnit insteg ibland oss. Vi äro ju annars icke rädda för utländskt. Vår kultur är ett enda långt bejakande av Tegnérs ord att "all bildning står på ofri grund till slutet, blott barbariet var en gång fosterländskt". Men på Spanien ha vi sällsamt nog aldrig haft någon lust. De kulturprov vi nu och då erhållit därifrån ha icke kommit det andliga umgänget att uppblomstra. Det hela har tyckts för maskeradartat grant, för sminkat och superlativt för våra flärdlösa nordbosinnen.

Det är egentligen skada att behöva göra dessa reservationer. Ty "Don Gil" spelades bra, iscensättningen var lustig och delvis vacker, musiken fascinerande och de medspelande vackra herrarna och damerna sköna som de skönaster vykort. Endast hr Blic. kingberg var ohjälpligt, hemskt, förfärligt välgörande ful i sin briljanta med äkta fin komik skötta mask som den gamle girigbuken Don Pedro. Den mest krävande och alldeles överraskande väl lösta uppgiften som den falske, förklädde Don Gil hade lagst i händerna på teaterns nyengagerade unga kvinnliga kraft, fröken Elsa Carlson, välkänd för göteborgspubliken från Nya Teaterns ensemble. Hon besitter en teknisk och plastisk säkerhet och elegans, som ovillkorligen rycker åskådaren med och inger stora förhoppningar för framtiden. Om Don Gil kommer att hålla sig länge på programmet får tiden utvisa. Man kunde dock önska den framgång på grund av det stora och duktiga arbete som på alla händer nedlagts å densamma av Lorensbergsteaterns nitiska skådespelaretrupp.

*

Stora Teatern har haft en utomordentligt lyckosam operapremiär med Susannas hemlighet och den välbekanta Mascagni-operan Cavalleria Rusticana, som alltjämt visar sig bära något av det gamla segerskimret kring sitt namn. Bland de medverkande skuro i synnerhet fru Lejdström, fröken Peters och herr Zetterman och Tjernberg nya lagrar. Den starkaste bifallsstormen utlöste emellertid teaterns nye dirigent, doktor Tullio Voghera, som härmed för första gången framträdde inför göteborgspubliken. Hans rent mästerliga anförande av orkestern fick denna att klinga och betvinga som aldrig tillförne. Framgången vid premiären bådar en mycket god fortsättning för säsongens första operaprogram.

*

Nya Teatern borde haft fullt hus vid sin premiär i onsdags. Jens Lochers *"Motvind"* är en värdefull pjäs med motiv ur det kristidsliv, som nyss levats runt omkring oss och med gestalter, som ha något att säga oss nutidsmänniskor. Man är icke bortskämd i våra dagar med att på scenen möta något ur den verklighet, i vilken vi leva och andas, och ännu mindre med att få den framställd av en så betydande dramatisk förmåga som Jens Locher. Hans människor äro sanna och verklighetstrogna, deras problem sedda genom ett varmt medkännande diktartemperament. Lägg härtill en konstnärligt njutbar dialog, en händelseutveckling, som spänner och fördjupar åskådarens intresse samt ett utmärkt spel på alla händer utan undantag, och ni förstår den stora framgång premiären fick.

——::——

De sysslor vi yrka
Ge glädje och styrka
Och nöjen av hundra slag.
Arbetet mättar oss,
Arbetet lättar oss,
Arbetet kläder oss,
Arbetet gläder oss.

C. Envallsson.

*

Motgången, som gör oss milda mot andra, gör dem stränga mot oss.

Petit-Senn.

*

Det är med stora hjärtan som med världshavet; de frysa aldrig till.

L. Börne.

Äro vi sådana?

— *Önska män och kvinnor i allmänhet*, frågar den engelske författaren H. G. Wells i Westminster Gazette, *att världen skulle vara bättre än den är?*

— Önska de en värld utan krig, en värld med allmän ekonomisk trygghet, en förbättring av det allmänna hälsotillståndet, långt liv, frihet och hopp för alla, skönhet såsom det utmärkande draget i det dagliga livet.

Det vanliga svaret på en sådan fråga, i synnerhet om ni framställer den vid ett offentligt möte med de för tillfället lämpliga åtbörderna är:

— Naturligtvis göra de det!

Men det sanningsenliga svaret är:

— Inte särskilt!

De göra det måhända då de läsa en medryckande bok hemma vid den husliga härden eller höra ett väckande föredrag, men de göra det med visshet icke under dygnets samtliga tjugufyra timmar och framförallt icke vid något enda tillfälle, då det verkligen är möjligt för dem att hjälpa till med förverkligandet av dessa ädla önskningar. Jag skriver "de". ehuru jag naturligtvis borde skriva "vi". Ty vi äro alla likadana.

Vi äro alla mycket litet höjda över självviskheten; vår medkänsla är varm endast under det första ögonblicket.

Jag tror icke att det någonsin funnits en människa, som levat för att oavvänt, oavbrutet och uteslutande främja stora syftemål. Vi äro alla fåfänga, känsliga för smicker, vi sättas i rörelse av vår kropps begär, av tävlingslusten och avunden, av vreden, när vi möta motstånd, vi äro hemfallna åt trötthet, retlighet och åt okontrollerbara och ibland fullständigt oförklarliga omkastningar i fråga om våra bevekelsegrunder.

Enkelt folk vill gärna tro, att det ute i världen finnes STORA MÄN som äro höjda över denna härva av drifter och begär. Men sanningen är att sådana gudomligheter icke existera.

Vad är det vi allesamman finna i vårt hjärta?

En omätlig kärlek till oss själva, en fruktansvärd koncentration av vårt intresse kring det egna personliga ödet, kroppsliga begär sådana de äro i all sin nakenhet, kroppsliga begär, förklädda och förfinade, önskan att äga, önskan om bekymmersfrihet och andra ur fruktan upprunna önskningar, längtan efter beröm, efter bifall och en instinktiv fruktan för våra medmänniskors ogillande och fiendskap samt ett utmanande övermod och högdragen självtillräcklighet så fort fruktan är borta.

Vi finna vidare härmningsimpulser och impulser till tävlingskamp med andra — avund.

Nästan alltid omfattar vår själviskhet även våra barn, våra älskade, våra vänner och nära anförvanter. Det är en utvidgning av vår själviskhet snarare än ett undertryckande av densamma.

Är icke allt detta syftemålet med och innebörden i det mesta av vårt liv?

— — —

Vilken obehaglig sannigssägare mr Wells är!

——::——

Teori och praktik.

Hela gatan framåt talade hon — med den värme som endast verklig övertygelse skänker — om sin brinnande åstundan och beslutsamma vilja att, i händelse hon någon gång bleve medlem av stadsfullmäktige, arbeta för att tillvaratiga de smås och svagas rätt i samhället. Men när hon sedan skulle stiga ombord på spårvagnen, där endast en enda plats var ledig, makade hon, den sist ankomna, utan tvekan undan ettt par tunnklädda pojkbytingar, som en god stund stått väntande i regnet och voro närmast i tur att få följa med.

Den fundersamma.

——::——

Änkan och den unga flickan.

Nittio tusen av Englands krigsänkor eller två tredjedelar av hela antalet ha blivit omgifta. Meddelanden från andra länder visa, att det gått deras krigsänkor ungefär på samma sätt.

Detta bestyrker det redan tidigare kända sakförhållandet att änkor, även om de hunnit medelåldern och alltså deklinerat ifråga om utseendet, ha större utsikter att bli gifta än de unga flickorna.

Detta förhållande är mindre egendomligt än vad det i första ögonblicket förefaller.

En medelålders man — det är ju egentligen först i den åldern en man har råd och möjlighet att sätta bo — har hunnit ifrån ungdomens häftiga förälskelser och han är *glad* däröver. Han känner genom tidigare erfarenheter kärleken som en fridstörare, som en plåga än ljuv, än kvalfull, som ett tillstånd av oro och osäkerhet, ibland himmelskt lyckligt, men lika ofta bottenlöst olyckligt, och han fruktar och är på sin vakt mot den.

Den medelålders mannen önskar framför allt att ha det bekvämt, lugnt, trivsamt, och han betvivlar starkt, att den unga flickan som hustru utan vidare skall kunna bereda honom denna eftersträvansvärda tillvaro.

Är hon väl en duktig husmor, frågar han sig. Och hans logiskt resonnerande manliga förstånd svarar ögonblickligen: Hur skulle hon kunna vara det? För att bli expert på vilket område det vara månde, måste man ha haft grundlig praktik. Det är genom de många misstagen och de bittra erfarenheterna man blir mästare. Han ryser vid tanken på att han skall dragas in i alla de misstag, genom vilka en ung flicka skall förvandlas till en duktig husmor. Trassel med jungfrun, trassel med maten, trassel med humöret, trassel på alla håll och kanter!

Den unga flickan skall med tusen band hänga fast vid sin familj, från vilken hon genom äktenskapet ryckts bort. Hon skall sakna de sina, finna det tomt och ödsligt efter dem och begära, att mannen skall hålla henne skadeslös genom att ägna henne varje ledig stund och ständig uppmärksamhet — mycket berättigade krav egentligen men ett alltför mödosamt framtidsperspektiv för en bekväm och frihetsträngtande manlig uppfattning.

En änka är mera i ordning för livet, både det husliga livet och livet i allmänhet. Hon har lärt att sköta ett hem, hon har lärt att förstå mannen och att anpassa sig efter hans egenheter. Hon har vuxit bort från sin familj, hon äger egna intressen, hon kan själv på ett angenämt sätt fylla sin tid. Hon låter mannen sköta sig som han behagar samtidigt med att hon tar det som en naturlig och nöjsam plikt att på bästa sätt sörja för hans välbefinnande.

Mannen känner sig lika skönt fri som då han var ungkarl. Han kan gå och komma utan förklaringar och ursäkter. Och samtidigt njuter han lyckan att äga ett välordnat, ombonat, trivsamt hem, där allt, utan det ringaste besvär för honom själv, är som det skall vara och honom till behag!

Edith MacMillan.

Kanske kan det också betyda något, att en änka vanligen fått ärva, att hon äger bohag och — framförallt — att hon disponerar en våning?

Korrekturläserskans anmärkn.

——::——

Bronze.

Berättelse efter *OUIDA*.

Det var en gång en liten flicka, som hade en stor hund. Flickan hette Gladi och hunden hette Bronze. Gladi brukade stundom roa sig med att på havsstranden plocka snäckor i en liten korg av vide, som hon bar på armen. En afton, som hon satt vid stranden och ordnade sina vackra snäckor och stenar, syntes en båt på havet; det satt en man i denna båt och rodde av alla krafter, som gällde det livet.

— Kom, käraste Gladi, sade mannen när han kom närmare; min hustru ligger för döden och vill nödvändigt tala med er! Gladi lade in

Gossulstrar

7 år	Kr. 20: —
8 »	» 21: —
9 »	» 22: —
10 »	» 23: —
11 »	» 24: —
12 »	» 25: —
13 »	» 26: —
14 »	» 27: —
15 »	» 28: —
16 »	» 30: —

Berlin's
FISKTORGET

NORDISKA INDUSTRI A.B.
TAPISSERI DETALJ
Ö. Hamng. 31. 1 tr.
N·I·A·B
Lampskärmssiden, stort urval.
GÖTEBORG

Handskkompaniet
Drottninggatan 42
TELEFON 15379
GÖTEBORG
ALLTID TREVLIGA NYHETER I
HANDSKAR och VANTAR

Fru LISA KRANTZ
Syateljé
Vadmansgatan 4 Telefon 8151
rekommenderas

MERKUR-TVÅLEN
är enastående för fintvätt.

Spetsar, Filet, Irländ., Knyppl. Motiv
Dukar, Näsdukar, Siden.
Depôten för Äkta Spetsar.
Kungsgatan 58, 1 tr. Tel. 12655. Öppet 11–6.

(Eftertryck förbjudes).

Lilith.

ROMAN

Av Florence Warden.

Auktoriserad översättning av *Margareta Heijkel.*

25

Bletchley avlägsnade sig genast, och knappt hade dörren slutit sig efter honom förrän de båda ungdomarne lade bort den mask av likgiltighet, bakom vilken de förut dolt sig.

— Jag vill ogärna såra dig, Eric, men jag tror inte, att du verkligen är sjuk, sade Lilith allvarsamt.

Den unge mannens självbehärskning kunde icke mäta sig med hennes. Han var likblek, och det gick en skälvning genom hela hans kropp, då han med hes röst svarade:

— Jo, jag är sjuk. Det måtte du kunna se. För övrigt skulle det vara mig en verklig glädje, om jag kunde ge den gamla käringen en ordentlig förskräckelse efter det sätt varpå hon behandlat mig, tillade han i ursinnig ton.

— Tyst! avbröt honom Lilith häftigt. Jag tillåter inte, att du talar om henne på det vanvördiga sättet. Hennes hållning mot dig är till alla delar motiverad.

Hr Smith gav henne en harmsen blick.

— Nå, du är i varje fall inte så hård som hon, brummade han. Om du det hade varit, tillade han, under det att hans röst slog över och blev mjuk och inställsam, vet du vad jag då hade gjort. Jo, jag skulle gått direkt härifrån ner till stranden och dränkt mig.

Han trädde tätt intill henne och en öm blick strålade ur hans blåa liksom tillbedjande ögon. Det var något gossaktigt i hans väsende, som besegrade hennes köld och stelhet.

— Var nu inte dum, Eric, sade hon. Vad skulle sådant tjäna till. Det skulle varken ha hjälpt dig eller någon annan och inte heller skulle det kunna ha utplånat avd som varit!

— Ah, vad som varit! Må den onde ta det, utbrast han otåligt. Det förgångna är förgånget och måste glömmas. När jag såg dig komma in hit, trodde jag, att du bestämt dig för att se förnuftigt på saker och ting. Men nu tycks det vara din mening att röra upp i den gamla historien igen — till vad nytta, om jag får lov fråga?

Han var misslynt och otålig och syntes besluten att behandla hela saken med en viss nonchalans. Denna hans attityd var icke utan sin charm, och hans blick hade ett skälmskt uttryck; när han med händerna i fickorna och huvudet på sned adresserade sig till henne.

Lilith fann det icke helt lätt att bevara den stränga uppsyn, som hon tyckte att förhållandena dock krävde.

— Du vet mycket väl, Eric, sade hon, att jag inte vill vara hård mot dig. Och inte häller mamma, om det förgångna verkligen vore förbi och aldrig skulle upprepas. Men hur kan vi väl vara säkra på det?

— Jag vet inte, svarade han med en otålig höjning på axlarne. Men naturligtvis, om ni båda två envisas att ta saken så där tragiskt, är det bäst att jag skuddar stoftet av mina fötter och aldrig mer uppsöker er. När allt kommer omkring, är det kanske det klokaste jag kan göra, tillade han efter en kort paus, då hon icke svarade.

— Du vet mycket väl, att vi inte önskar något sådant, svarade Lilith lugnt. Det är otillbörligt av dig, Eric, att anslå en sådan ton. Du har inte blivit illa behandlad av oss.

Den unge mannen, som nyss i känslan av att vara kränkt vänt henne ryggen, snurrade nu runt på klacken och såg henne åter djärvt in i ögonen.

— Åh, skall vi nu börja idissla mina gamla synder igen, utbrast han otåligt men också med en viss munter överlägsenhet, som fullständigt avväpnade den unga flickan. Men om du nödvändigt vill, att vi noga skola syna mitt uppförande i sömmarna, så säg mig då vad ont jag egentligen gjort! Jag medger, att jag begått en del dumheter, men dem har jag också grundligt fått sona. Och det kan man minsann inte säga om alla syndare.

— Åh, Eric, det är ju ingen, som förebrår dig något.

Han rynkade buttert pannan:

— Jag tycker inte, att du skall tala om förebråelser, sade han med ett visst eftertryck. Jag trodde sannerligen, att jag hade rätt, att vänta ett hyggligare mottagande. Kom ihåg så sjuk som jag varit. Jag har inte fått så mycket som en enda kyss sen jag trädde in i det här dystra gravkapellet.

Under det han talade, närmade han skämtsamt sin kind till Liliths mun.

Hon skrattade, rodnade svagt och med en tveksamhet, som irriterade honom, berörde hon lätt hans kind med sina läppar.

Han svarade ögonblickligen med att ge henne en smällkyss.

Lilith rodnade häftigt och tycktes endast med möda kunna återhålla den handgripliga tillrättavisning hon hade lust att ge honom.

— Det är alldeles som om jag hade en hel rad av försyndelser på mitt skuldregister, utbrast hr Smith muntert. Jag vill visst inte påstå, att jag är något helgon, men det finns i alla fall något, som jag kan berömma mig av framför andra syndare: Det värsta som kan sägas om mig är känt och uppenbart.

Hans ögon blickade åter trotsigt in i hennes.

Lilith ryckte ofrivilligt till: — Ja, men låt oss inte tala mera om detta, skyndade hon att säga. Nu kommer visst doktorn.

— Vad är det för en gynnare?

Mot sin vilja rodnade Lilith.

— Han är ung, sade hon kort.

Hr Smith nickade, synbarligen nöjd med upplysningen.

— Alltså icke någon av de gamla viktigpellarne, som tro att de äro klokare än vi andra.

— Nej, svarade Lilith just i det ögonblick, som Bletchley öppnade dörren och anmälde: — Doktor Mallory!

Det låg en pinsam spänning i luften, då den unge läkaren trädde in och forskande lät sin blick vandra från Lilith till patienten. Simmonds hade måhända sagt honom något, ty man kunde se ett uttryck av nyfikenhet och intresse i doktor Mallorys

A. LUNDBLADS Begravningsbyrå
REKOMMENDERAS
Kungsgatan 12. Göteborg.
Tel. 11045, 776 ank. bostaden.

Sänd Eder **Tvätt** till
Tvättanstalten Västkusten
Vegagatan 46. Göteborg. Tel. 44443.
Omsorgsfullt arbete. Snabb leverans.

Håll efter korpulensen.
En stunds uppfriskande motionsgymnastik i förening med elektr. avmagringskur i
ZANDER-INSTITUTET
i Gamla Högskolan (Södra Vägen 1)
Tel. 16311 Tel. 16311
bör ingå i Edra dagliga vanor.
Moderna ljusbad, Massage.
Öppet dagligen från 7 f. m.—8 e. m.
Damgymnastik 10 f. m.—12 midd.

Varje förståndig husmoder
använder
Pellerins Margarin
i hushållet

Mjölk
levereras direkt till hushåll från
Almekärrs Gård
Tel. Göteborg 2755. Lerum.

Varför plågas med dåligt kaffe då Ni kan få Swalanders kaffe! Butiker: Kungsg. 17 Korsg. 13, Bazar Alliance. Prova redan i dag! Säljes endast i egna butiker.

sina snäckor och stenar i videkorgen, ropade Bronze och lagade sig till att åtfölja mannen; men denne hindrade Bronze att hoppa i båten. Det är alldeles omöjligt att medtaga hunden, båten är alltför liten och Bronze väger lika mycket som en karl!

— Aldrig har jag gått utan Bronze! suckade Gladi.

— Men min hustru dör innan vi hinna hem!

Detta avgjorde saken. Gladi lutade sig ned, smekte och kysste Bronzes breda panna, samt visade på videkorgen. Stanna här, Bronze, tills jag kommer tillbaka och vakta min korg. Stanna, hör du! och akta väl, väl! Hon befallde ej, men hon talade tydligt och avmätt, för att göra sig förstådd. Och Bronze förstod; han blickade in i hennes ögon, längtande och full av saknad, och lade sig ned bredvid det anförtrodda godset utan klagan, men med en suck så uttrycksfull, att Gladi ännu en gång kastade sin arm omkring hans breda nacke. Hon steg i båten, och mannen som var fiskare, rodde med kraftig hand, så att den tycktes flyga utåt vattnet. Båtar äro på det viset: när de gå bort och edra saknande blickar följa dem, ha de liksom vingar, och när de vända åter och edra spejande blickar spana dem i fjärran och edra hjärtan flyga dem till mötes, så glida de långsamt och liksom motvilligt. Så även denna. Den flög bort som en pil av guld, ty aftonsolen förgyllde dess segel. Bronze lyfte huvudet och uppgav en lång klagan; den smög hemskt över de vida vattnen, utan att ekot upprepade den.

Allt var tyst, endast det lilla solförgyllda seglet gled — gled — gled.

En aftonklockas ljud, en fågels kvitter och avlägsna barnröster avbröto dock stundens tystnad.

Havet är gruvligt tyst när någon gång det vilar. Den lilla sjöråttan kilade ljudlöst bland strandgräset, en armé av krabbor krälade sakta bland stenarna, och snäckorna stucko ut sina små huvuden, för att se på det sjunkande solljuset. Huru skulle dessa små stackare våga något buller, när det stora havet låg så tyst?

Bronze rörde sig ej. Hans ögon lämnade icke båten, vars segel i fjärran nu glänste mot solen, likt vingen av en fiskmåse. Kyrkklockorna hade fyra gånger slagit sina timslag, byklockan klämtade varje kvart, ett ljud som mången skeppsbruten måste hava hört i den mörka natten, utan att kunna själv ropa så högt att strandfolket hörde det och kunde lossa räddningsbåten.

Plötsligt började sanden glittra, som om tårar fallit därpå. Bronze bara såg och såg ingenting annat än vingsnibben av båtseglet.

Vattnet började rulla, slickade stranden och lämnade skum efter sig på sanden. Vågorna gingo allt högre, fyllde sjöråttans gångar, badade gräset med sitt guldskum och drevo krabbor och musslor tillbaka i det djupare vattnet, som småningom från vitt och rött förbyttes till grönaktig kristall. Bronze var bara ögon.

Någon ropade honom, han kastade blott en hastig blick åt roparen, och hans öga vände åter till skuggan av båten och fiskmåsens vinge.

Floden tycktes emellertid redan hava inkräktat och betvingat allt utom klippan varpå Bronze låg; mot den bröt sig ännu vågen och kastade sitt skum upp mot dess topp.

Nu steg den åter, och blott en handsbredd skilde den från klippans topp, och vattnet blev grönare, ett grönt, som liknade ödlans ögon.

Alla ljud hade tystnat. Klockornas, fåglarnas och barnens röster, allt hade förstummats. Ingenting förnams, endast den ständigt stigande flodens brus.

Bronze låg stilla på klippan, vars topp nu sköljdes av vågorna — hans blick följde båtens riktning. Han vaktade ännu sitt anförtrodda gods.

Nu var även skuggan av båten försvunnen. Fiskarne hade bemärkt Bronze. Alla älskade de det trogna djuret, som mer än en gång räddat deras barn och bröder från de slukande vågor, som nu hotade hans eget liv.

Det vore en fläck på deras sjömansära, om de läte Bronze, som av en eller annan orsak nu låg fängslad vid klippan, förgås; de satte därför ut; båten hann nära klippan, men som av en osynlig hand hölls den av bränningen tillbaka. De arbetade av alla krafter mot denna osynliga makt, men förgäves.

Vattnet hade nu stigit så högt, att det översköljde klippan. Bronze reser sig upp som en hind, jagad av rasande hundar, ur det vilda havet framför honom. Videkorgen fanns ännu där, och Bronze blickade oavvänt efter det längesedan försvunna seglet. Fiskarne ropade och vinkade och drevo båten en aln närmare, men den osynliga handen drev den flere famnar tillbaka mot stranden, som ett lekande blad.

Bronze stod ännu upprätt på sin post, vattnet glittrade i aftonsolen som en skiva av darrande guld, den ljumma aftonvinden förde dofter av myrten och oranger från land.

Huru grym denna solglans, denna varma vind var, sommarens prakt och de vilda rosornas doft!

Ännu ett ögonblick stod han upprätt, och hans form tecknade sig lejonlik mot natthimlens matta guld, och vågornas allt dunklare sken lekte kring hans fötter.

En stark våg lyfte honom nu på sin rygg och bar honom bort och bredde sig åter ut, jämn och glänsande bland alla de andra; han reste sig och fattade videkorgen med tänderna; han hade dröjt i det längsta; nu driven från sin post, började han kämpa för livet. Tvenne gånger sjönk och tvenne gånger reste han sig igen; hans börda tyngde honom, men han släppte den ej. Vattnet var djupt, och vågen, som förde honom fram, förde båten tillbaka, så att de alltjämt voro på lika avstånd från varandra. Det var bara några få alnar, men dock långt nog. Ännu en gång lyfte han huvudet över vattnet, den dunkla aftonglansen föll på hans halvbrustna, bedjande öga, vågorna höjde sig allt tyngre, de lyfte allt som kom i deras väg, nu rullade de en samling drivved och slungade den mot Bronze — den träffade hans panna — rusade vidare, som om intet hinder mött, men Bronze syntes icke mer. Båten var ännu honom nära — skild från honom en aln eller par, då han sjönk, men avståndet var långt nog, för långt!

Man sökte Bronze hela den långa natten, och i dagningen fann man honom västerut, flytande i det lugna vattnet, varmt av morgonsolen. Han var död, men mellan tänderna höll han ännu videkorgen, fylld av skum och fradga.

Gladi grät bittra tårar, och Bronze begrovs litet högre upp på klippan, dit icke floden någonsin nådde, och på hans gravsten stod:

Här vilar
Bronze.

Han ville hellre dö än vara trolös,
han förstod icke bättre;
ty han var bara en hund.

——::——

På den engelska ön Jersey har man, för att förbättra den allmänna moralen, återinfört en del gamla straffbestämmelser. Nyligen hände, att en kvinna, när hon lät döpa sitt nyfödda barn, uppgav sin make som barnafadern. Det visade sig emellertid, att kvinnan sedan tre år var änka. Hon straffades för sitt lättsinne med böter och en månads fängelse varjämte hon, fastbunden vid en skampåle, utställdes till allmänt beskådande. Hennes nerver tålde dåligt den omgivande folkhopens hån och kvickheter och hon fick hysteriska anfall av sådan våldsamhet att man måste föra henne till sjukhuset.

Detta var alltså det straff som den brottsliga modern fick.

Men *fadern??*

——::——

ORREFORS
har i sin tillverkning av *graverat kristallgods* ej uteslutande arbetat med framställning av lyxglas, utan lagt särskild vikt vid att få fram nya typer och former för praktiskt bruk, vinserviser, fruktserviser, blomglas, flaskor, bonbonierer o. d., som göras i stort urval och i sådana prislägen, att de kunna vara tillgängliga för en och var.
Alla glas äro signerade av Gate och Hald.
A.-B. FERD. LUNDQUIST & Co.
KRISTALLAVDELNINGEN
GÖTEBORG.

EKSTRÖMS "JÄSTMJÖL"
ÖREBRO KEM.-TEKN. FABRIK
GRUNDAD 1855

BEMÄRK
VÅR
PÅGÅENDE
Reklamförsäljning
AV
HANDSKAR
VANTAR OCH
STRUMPOR
HERM. MEETHS A.-B
Vollmers-Meeths

En Sko,
som passar Eder i såväl elegans, pris som bekvämlighet, finner Ni alltid hos
Hedströms
SÖDRA LARMGATAN 10
Linnégatan 11. Karl Gustafsgatan 57.

JAX DUK
GÖTEBORGS LINOLEUM-MAGASIN
PETERS, FRANZEN & Co
KUNGSPORTSPLATSEN 2

BREVLÅDA.

En som vetat sin plikt. Det är kanske icke så märkvärdigt, när man låter en utomstående granska motivet. Men det som är nyttigt är bra för helheten, och det som är bra bör alltid understödjas. Må vi bara undvika all fariseism!

E—y W—d. Vi riktade ett slag mot tiden. Vi äro bestörta över och be tusen gånger om ursäkt för att vi därvid råkade träffa — Er "i ansiktet".

Fru, 33. Hur kan man bara gå och gräma sig över sådana bagateller! Om en människa undviker att hälsa har hon väl sina skäl — oftast förskräckligt enfaldiga. Ni kan därför vara tvåfaldigt glad över att så lättvindigt befrias från hennes sällskap.

Rådvill husmor. Det vilja vi oändligt gärna. Välkommen till ett samtal i frågan.

Signe P—n. Finge vi se denna "naturstämning" i verkligheten med "månen gående på tysta stränder" och "eken sträcka tusen svarta händer" i "natt av ulvatjut förutan gräns och slut" skulle vi med rätta förfäras. Snälla fröken poet, låt oss låta bli att trycka det som är värre än verkligheten.

Praktisk Friluftsskola
med pension öppnas på vårsidan i Alfhem. Språk, matematik, slöjd m. m. Prospekt fr. Kvinnornas Tidning, Gbg.
H. Lempke.

BILLIGA MATTOR
Ett större nyinkommet parti Imit. Smyrnamattor i god kvalitet, vackra färger och mönster utsäljas till nedanstående extra låga priser:

Storlek:	40×80	50×100	60×120	160×235
Pris pr st.	1: 65	2: 50	3: 50	17: —

Storlek:	200×300	250×300	300×400
Pris pr st.	27: —	42: —	55: —

Wilton-, Axminster-, Kidderminster- och Kokosmattor till oerhört billiga priser. Order till landsorten mot efterkrav.
A.-B. CARL JOHNSSON, Kungstorget 2, GÖTEBORG.

Extra prima
DAMKLÄDE
Dameskimå, Mocka och **Matelassé** i ett flertal moderna färger utsäljes billigt direkt från lager.
S. Ericson, Klädeslager.
Kungsgatan 32, **2 vån.**

"ANVÄND ALLTID Finess" SKOCREAM
INREGISTRERAT

Vårt
Knäckebröd
är bäst.
Ingen
prisförhöjning!
A.-B.
GÖTEBORGS-KNÄCKEBRÖD
VALLGATAN 16.

Bröstkaramellen **ENGELBREKT**
Välgörande
Välsmakande
Oöverträffad
Lagligen skyddad
Endetillverkare
A.-B. Karamellfabriken Engelbrekt, Örebro.
Säljes överallt i påsar om 1 hg. à 50 öre.

K. BERGMANS, STOCKHOLM
Smakfulla och sköra
DELIKATESSBRÖDSORTER
Rekommenderas. I. p. tel. 40928.

Arla Mjölk
Distribution på glasflaskor.
Tel. 40781, 45699

ögon, då han granskade varje detalj i hr Smiths ansikte och yttre samt därefter lät blicken glida över till den unga flickan.

Lilith presenterade med en viss förlägenhet de båda herrarne för varandra samtidigt med att hon ofrivilligt gjorde en jämförelse mellan dem.

Man kunde knappast föreställa sig två mera olika typer. Mallory högväxt, bredskuldrad med skarpt skurna anletsdrag, genomträngande mörka ögon och en prägel av soliditet över hela sin person. Hr Smith, smärt, smidig med ett litet välbildat huvud med ljust vågigt hår var å sin sida även han tilldragande, ehuru på ett helt annat sätt. Hans blåa ögon hade ett godmodigt uttryck. Det var något gossaktigt över hans väsen, men samtidigt skvallrade hans utseende om att han hörde till den klassens människor, som icke avstå från någon av de njutningar, vilka komma inom räckhåll för dem.

De båda männen mönstrade varandra. Det blev hr Smith som först vände bort sin blick.

— Nu drar jag mig tillbaka, sade Lilith. Jag hoppas, doktor Mallory, att det inte är något allvarligt.

Hennes blick, som omslöt de båda männen, fick ett oroligt uttryck. Brådskande lämnade hon rummet.

Då Mallory tio minuter senare släpptes ut av Bletchley, såg han sig sökande omkring med ett förstulet hopp, att Lilith skulle visa sig.

Hans förhoppning gick icke i uppfyllelse förrän han hunnit ut på landsvägen — Lilith trädde honom här plötsligt till mötes.

Det var något tragiskt i den blick, varmed hon såg upp till honom. Med en handrörelse uppfordrade hon honom att ledsaga henne.

— Nå, frågade hon lågmält, men utan intresse, vad fattas honom egentligen?

— Hr Smith?

Lilith höjde på axlarne med ett ironiskt leende.

— Ja, hr Smith!

Tydligare än ord sade tonfallet i hennes stämma, att "Smith" icke var det verkliga namnet.

— Han har varit sjuk, svarade den unge läkaren avmätt, och han har ännu icke fullständigt återvunnit sina krafter. Han säger, att han haft lunginflammation, och att han därför måste vara rädd om sig.

— Det kan ni vara övertygad om att han är, sade Lilith med en ton, i vilken en hånfull skiftning kunde förmärkas.

Det blev tyst mellan dem, under det att de tillsammans fortsatte vägen framåt. Mallory betraktade henne forskande.

— Ni uppfordrar mig nästan till att framställa en fråga, sade han slutligen. Får jag lov att göra den?

— Jag vill spara er det omaket, utbrast Lilith med nästan lidelsefull otålighet. Han är den man, jag skall gifta mig med! Jag älskar honom naturligtvis inte och jag tror inte heller att han älskar mig. Men jag har givit honom mitt ord, och det håller han fast vid.

Mallory såg allvarligt på henne.

— Önskar ni höra min åsikt? frågade han.

— Ja.

— Ni känner den på förhand. Varför vill ni gifta er med en man, som ni icke håller av. Kan ett sådant äktenskap skänka er eller honom någon lycka?

— Han önskar det. Jag har givit mitt ord och måste hålla det.

Doktor Mallory sade ingenting på en stund men frågade sedan:

— Har ni någon gång hållit av honom?

— Ja och nej, svarade hon. Jag antar, att det var så, att han höll av mig eller låtsade, som om han höll av mig, och att jag inbillade mig, att jag också höll av honom. I vart fall känner jag mig bunden vid honom. Men tanken, att så är, är ohygglig för mig. De vänligare känslor jag en gång hyste för honom hava icke blott försvunnit utan efterträtts av avsky. Och ändå, när jag är tillsammans med honom, glömmer jag ibland bort den och låter mig ryckas med av den charm, som utstrålar från honom. När vi äro skilda åt, tänker jag på honom närmast med fasa.

Mallory rynkade pannan.

— Är han inte gentleman nog för att ge er tillbaka friheten, om ni rent ut säger honom, att ni önskar det.

Lilith skakade på huvudet.

— Nej, svarade hon häftigt, det vet jag, att han aldrig skulle göra. Jag vet, att han tvärtom skulle påminna mig om, att han gjort saker och ting för mig, som ge honom en viss rätt att begära vederlag av mig. I så fall skulle jag antagligen stå svarslös. Jag känner att det icke skulle vara riktigt av honom att begära det men icke heller rätt av mig att göra motstånd. Det förefaller mig, som måste jag böja mig, fastän jag ibland tror, att det kommer att bli min död.

Mallory svarade icke genast. Hans tankar sysslade intensivt med gåtans lösning, under det att han oavvänt betraktade henne med en forskande blick, som förvirrade henne.

— Ni har ännu icke sagt mig hela sanningen, utbrast han slutligen.

Ett uttryck av förskräckelse kunde läsas i hennes ansikte.

— Det kan jag inte, svarade hon tonlöst.

— Hur skall jag då kunna ge er ett råd?

Han gjorde allt för att behärska sig, men tanken att denna unga, vackra flicka, som han älskade, kämpade med en stor sorg, som han icke kunde rädda henne undan, gjorde honom förtvivlad och utom sig.

Han böjde sig ned och viskade in i örat:

— Hugg av knuten! Vill ni inte det? Om ni bleve min hustru, komme ni utom räckhåll för honom — han skulle ingenting ha att säga över er, han skulle icke kunna plåga och förfölja er.

(Forts.).

——::——

GIV
Inga
och
Amanda
Kvinnornas Tidning
på namnsdagen!
Presentkort säljas på tidningens exp. Magasinsgatan 12. Tel. 18070.

KVINNORNAS TIDNING

N:o 43. 4:de årg. 26 Oktober 1924.

Annonspris: Textsida 25 öre pr mm.
» sista sidan 20 öre p· mm.
Längre annonsering rabatt.

Utkommer varje söndag.
Utgivare och redaktör: INGEBORG DAHLLÖF. För annons- och ekonomiavdelningen: EDITH RICKBERG.
Redaktion och expedition: *Magasinsgatan 12, Göteborg.* Tel. 18070.

Prenumerationspris:
Helår Kr. 6:—. 1/2 år Kr. 3:50. 1/4 år Kr. 2:—.
Lösnummer 15 öre.
Centraltryckeriet, O. Ericson, Göteborg 1924.

Eftertryck tillåtes gärna om "Kvinnornas Tidning", med hela namnet utsatt, angives som källan.

INNEHÅLL.

——::——

Utlandskrönika i sammandrag.

Kandidatnomineringen till det engelska underhusvalet, som äger rum den 29 okt., är nu verkställd. Det borgerliga samarbetet i kretsar, där *en splittring* på detta håll skulle betyda seger för en arbetarekandidat, som eljes inga utsikter skulle ha, har blivit verklighet. Endast *en* borgerlig kandidat, högerman eller liberal, allt efter som stämningen bland väljarne är, uppställes i dessa kretsar. Det är i allmänhet liberalerna som fått vika för högermännen. Nu säger man emellertid, att det inte är så säkert, att väljarne rätta sig efter partiledningarnes beslut, utan att liberalerna, om man undanhåller dem en egen kandidat, hällre röstar med socialisterna än med de konservativa. Att de förstnämnda verkligen hoppas något sådant därom vittnar den vänliga ton MacDonald plötsligt i sina valtal anslagit mot liberalerna, vilka han vid fälttågets början i stället tillkastade stridshandsken.

MacDonald gör sig för övrigt dåligt i valstriden. Hans röst är hårt angripen, och han förmår tydligen icke anslå de rätta strängarna i den engelska folksjälen. Ibland verkar han nästan barnslig, som när han i Glasgow förhärligade sig och sina kamrater i regeringen, "detta utomordentliga fenomen till arbetarregering, som mött konungar och världens styresmän och som suttit till bords med dem, en arbetarregering som uppträtt med höghet och värdighet, som mött ambassadörer och Europas regeringschefer som jämlikar, denna arbetarregering som sänt sina representanter ut i världen och sett dem mottagas såsom statsmän — —"

Det ligger mera glad förvåning än stolt självkänsla i detta självberöm. Man förstår icke häller denna förvåning — det är det brittiska imperiet utlandet hedrat i regeringsmedlemmarnes person; det är hela saken.

Högern synes ha de bästa utsikterna i valstriden och man håller icke för otroligt, att detta parti skall återkomma till parlamentet starkt nog för att ensamt mer än uppväga alla de andra partierna tillsammans. Högerns ledare Baldwin synes under valkampanjen rikta sig icke mot liberalerna utan uteslutande mot socialisterna och arbetareregeringen. Baldwin ifrågasätter icke regeringens fosterlandskärlek och goda vilja men väl dess kompetens att leda det brittiska världsväldet. Den förbiser stundens krav inåt riket sett för att i stället välva vackra planer för framtiden. Dess intresse är huvudsakligen riktat utåt, samlande sig kring internationella problem och sökande utländska efterföljansvärda föredömen för den engelska inrikespolitiken. — Detta passar oss icke, förklarar Baldwin och man förstår, att det engelska folket anammar hans manliga ord. Det strider mot vår historia, vår nationella värdighet. *England följer icke andra folk; dess uppgift är att leda världen!*

MacDonalds regering har fått en svår nöt att knäcka i Mossulfrågan. Denna gäller var gränsen skall gå mellan Turkiet och det av England behärskade området. Striden är icke av uteslutande ekonomisk innebörd, ehuru den ju också rör de rika oljekällorna i distriktet, utan har även ett betydelsefullt strategiskt inslag. Både engelska och turkiska trupper hava sammandragits till det omstridda området, och situationen har varit oroväckande. Frågan har emellertid nu, för avgörande, hänskjutits till Folkförbundsrådet, som skall sammanträda till extraordinarie session.

I Tyskland har den långvariga ministerkrisen lett till riksdagsupplösning. Man tvistade om vilka partier, som skulle vara representerade i regeringen utöver de tre borgerliga mellanpartierna, folkpartiet (moderat höger), centern (frisinnad) och demokraterna (radikala). En stark stämning fanns för en utvidgning åt höger, där de tysk-nationella stå, men denna plan rönte förbittrat motstånd hos demokraterna, vilka krävde en samtidig regeringsutvidgning åt socialisterna till.

Då enighet icke stod att vinna blev en riksdagsupplösning oundviklig. Folket i val får nu avgöra i vilken riktning rikets styrelse skall gå, åt höger eller åt vänster. Valet har europeisk betydelse — en stark förskjutning åt höger kan betyda käjsardöme i stället för republik, motstånd mot ententemakterna i skadeståndsfrågan i stället för den i Dawesplanen inneslutna uppfyllelsepolitiken.

Den franska utrymningen av Ruhr fortgår, vilket icke är utan inflytande på den tyska opinionen. Förhållandet mellan Tyskland och Frankrike synes friare och ljusnande.

De nordiska ländernas försvarspolitik är föremål för utlandets uppmärksamhet. Danmarks planer på avrustning gillas icke. Går planen igenom lämnas sunden oskyddade, vilket icke är i Europas intresse.

——::——

Göteborgs Idun

har sin nästa klubbafton, onsdagen den 29 oktober klockan 7,30 e. m., varvid föredrag hålles av den kända skriftställarinnan fru Mia Leche-Löfgren. Medlemmar, som vilja deltaga i klubbaftonen, torde meddela sig pr tel. 15688. Vi fästa även uppmärksamheten på att bibliotekets verksamhet börjar tisdagen den 28 dennes.

——::——

Musiken — en makt.

Av *RUTH ALMÉN.*

Är musiken en makt i ett folks liv, då är det också av vikt om denna makt brukas till att höja och lyfta, eller till att draga ned i förträmpling och råhet. Dess skapare och utövare ha sitt stora ansvar, liksom litteraturens och de övriga bildande konsternas, som tala sitt stumma men mäktiga språk. Och som musiken i vår tid mera än förr blivit en hemmets och familjelivets egendom, sträcker sig det stora ansvaret i allt vidare kretsar och gäller icke minst ledandet av barnens strävsamma arbete vid inlärandet av "de första grunderna".

I Paris-pressen syntes en gång en enquête över frågan, om även mindre musik-begåvade barn borde få undervisning i detta ämne, då skolarbetet är så mångsidigt och krävande.

Frågan hade riktats till musici och lärare, och de flesta svaren voro jakande.

Också där blott ett mycket litet anlag funnes, kunde genom odlandet av detta lilla frö en bättre förmåga vinnas att njuta av och förstå musik, även om de flesta som vuxna alldeles lade bort att spela själva och endast lyssnade till den. — Detta där anlaget är *litet*. Men naturligtvis vore det bortkastad möda att arbeta med sådana barn, som i musiken endast hörde ett buller, vars skiftningar de icke hade minsta möjlighet att förstå. Erfarenheten hade dock visat, att sådana fall voro mycket sällsynta, och att anlaget liksom kunde "lockas" fram. Ett barn har dessutom nytta av att lära den minutiösa noggrannhet, som riktig notläsning, riktig takt, fin nyansering, bokstavligt aktgivande på varenda liten prick, vartenda tecken i noterna fordrar. Och det har nytta av att lära den självkontroll, som det tåliga och långsamma övandet kräver, om det alls skall kunna bli tal om något resultat. —

Men om vi jaka till att musiken är en makt av stor kulturell betydelse, måste vi också erkänna, att om denna makt missbrukas, betyder det nedsättning av ett folks utvecklingsmöjligheter till det goda. Därför är valet av musik och sång en så oerhört viktig sak.

Att undervisa i musik kan vara en stor och skön uppgift, när man nämligen mäter den med ideella mått. Men då blir den, liksom allt ideellt, ofta en kamp mot det krassa och dåliga. Men den som kämpar däremot med entusiasm och kärlek till saken, har nästan alltid den glädjen, att eleverna, som ifrån början vants att endast spela det som är gott, också lära sig förstå och älska det.

O, att få tända ett stort bål av alla gemena slagdängor, all vidrig Nick Carter-musik!

Hur långt den modärna musiken än må nå: ingen växer någonsin ifrån det gamla goda, ingen har ännu hunnit förbi Bach och Beethoven! Schumann råder till att låta Bach vara "dagligt bröd". Och det är framför allt sund föda!

Vad är då musiken?

"O, holde Kunst, in wiefiel grauen Stunden —"

Allt är långt ifrån sagt i dessa ord: "O, hulda konst, i huru många dystra stunder —", även om man spinner vidare på just denna tråd. Men därmed är antytt musikens förmåga att draga oss bort från vardagligheten, från våra egna, ofta kring sorger och motgångar kretsande tankar, och liksom låta vår själs mulna himmel åter välva sig hög och ljus över oss.

Och får den hjälpa oss till detta, då är den sannerligen en gåva av Gud, värd vår tacksamhet, värd att odla och att offra för!

Och *vad är en konstnär?*

En konstnär är den som älskar det sköna var det uppenbarar sig, som ur sitt innersta tvingas att söka ge uttryck däråt, och som ofta finner det vackert som andra finna fult, och tvärtom. En konstnär må därför dikta varmt och fritt ur sitt eget hjärta såsom han känner och drömmer, och icke låta nedslå sig av kritik varken från höger eller vänster — den må vara aldrig så välment eller illasinnad — utan helt enkelt vara sig själv. Han skall komma ihåg, att konst och kritik äro två skilda saker. Det som skapar en konstnär: barnasinne, förmågan att beundra, att hänge sig åt en stor tanke, en skön dröm; en brinnande entusiasm som icke väjer för att offra sig om så fordras: detta allt är egenskaper, som en kritiker väl knappast får lov att vara i besittning av. Därför skall en konstnär arbeta under känslan av ansvar och ställa sig ansikte mot ansikte inför det som allena bör döma honom: idealet och hans samvete, utan att låta störa sig av det som möter honom utifrån, från människor. Och är han än ensam — och hur många konstnärer ha icke fått pröva på att vara det! — har han aldrig fått erfara vad det vill säga att få ett gott handtag eller en hjälp i sitt arbete, har han ingen inflytelserik släkt och bara fattiga vänner — (nej, det är icke *bara!*) — ses han därför över axeln av sådana, som ingen aning ha om vad ett liv i mörker och kamp för existensen och konsten *samtidigt* betyder: han skall *ändå* fortsätta att skapa fritt och varmt ur sitt eget hjärta, såsom han känner det den lilla tid han har. — Varför? — Ty *han kan icke annat!*

——::——

Göteborgs Diskussionsklubb

inleder sitt arbetsår i morgon med en sammankomst i Kvinnliga kontoristförbundets lokal kl. 7,15 e. m. Diskussionsämnet för aftonen är *Hållning och arbetsställningar i vardagslag.* Inledare är fru Ruth Liljeblad-Kylberg. Nya medlemmar kunna vinna inträde. Årsavgift endast kr. 2,50. Efter sammanträdet är gemensam tésupé à kr. 1,50.

——::——

Sextio gamla damer, av vilka endast tre använt tvål.

Ovanstående uppseendeväckande rubrik hör ihop med en artikel i den amerikanska tidskriften "Atlantic Monthly".

Om vi tänka oss tillbaka till Evas dagar, förefaller tidsperioden däremellan och innevarande stund enorm.

Och dock, säger författaren till ovannämnda artikel, mr Thoreau, skulle sextio hundraåriga damer, en från varje århundrade, om de hölle varandra i hand bilda en kedja, vars yttersta länkar skulle utgöras av nutidskvinnan och Eva.

Om dessa sextio gamla damer samlades till ett kafferep, skulle deras manér ge oss en djup inblick i människosläktets utveckling, deras toaletter skulle utgöra ett skådematerial ifråga om de kvinnliga moderna, till vilket intet museum i världen skulle kunna uppvisa ett motstycke och deras skvaller skulle vara ingenting mindre än världshistoria!

Det är häpnadsväckande att tänka att av dessa sextio gamla damer endast tre känt till och använt tvål, detta icke blott för hygienen utan även för den kvinnliga skönheten och attraktionsförmågan så oumbärliga toalettmedel.

Den gamla kvinna som var moder till Kristoffer Columbus är den femte i ordningen från nutidens kvinna räknat, och hon tog sig sitt sommarbad utan något annat rengöringsmedel än vattnet varefter hon gned sig torr med en grov linneduk!

Den tjugonde i raden är Cleopatra, vars badmetod är fullständigt känd. Det är en populär föreställning, att essencerna i hennes bad utgjordes av ett tvålliknande ämne. Religionen föreskrev visserligen bruket av oljor, men själva rengöringsmedlet var fin vit sand, varmed tjänarinnorna gnedo sin härskarinnas kropp. Den prosaiska sanningen är sålunda, att denna förnäma dam skrapades ren. Såpfabrikanterna hava ingen rätt att ge sina fabrikat Cleopatras namn. Denna rätt tillkommer i långt högre grad sandpappersfabrikanterna!

Sköna Helena är den trettionde i raden av de gamla damerna. Varken historien, legenden eller konsten har förrått den toaletthemlighet, som ligger bakom hennes skönhet och bländande hy. Om Susannas bad veta vi däremot att dess element voro häpnad och förtjusning.

Av våra närmaste kvinnliga anförvanter i rätt uppstigande led var det antagligen först vår mormors mormor, som vid sin toalett använde något såp- eller tvålaktigt rengöringsmedel. Eller låt oss säga vår mormors mormors mor. Där måste gränsen i alla händelser dragas. Dessförinnan voro kvinnorna (och männen) barbarer i renlighetshänseende.

——::——

Hon — sådan han ser henne.

— Det skulle, vågar jag påstå, finnas flera lyckliga äktenskap i denna vår av kärleks-ärr märkta värld, om kvinnorna ville grundligare övertänka livsproblemet än vad de göra, skriver Arthur Stringer i Sunday Express, och det skulle vara mycket mindre bitterhet mellan könen, om mannen endast kunde lära sig att vara en smula mindre blint ridderlig mot kvinnan.

Det började för länge sedan. Det tog i själva verket sin början, när den förhistoriske mannen lämnade sin hustru eller sina hustrur kvar i grottan, medan han själv drog ut i urskogen för att skaffa björnkött till hushållet. Det fortsatte när han lärt sig att förfärdiga verktyg och med deras hjälp odlade den mark, där han förut gått på jakt. Han var icke längre en nomad utan kunde installera sin svagare kamrat i ett hem, visserligen primitivt men dock hennes eget.

Kvinnan, medveten om att hon vunnit ett hem och en make genom sina personliga företräden började med konstlade medel bättra på sitt utseende. Hon klädde sig icke längre endast för värmens skull utan även för att bedåra. Hon gjorde sina kläder vackra och utmanande. Hon prydde sin person med blixtrande stenar och glänsande metallstycken. Hon inhöljde sina spädare muskler i fjäder och pälsverk. Hon målade sitt ansikte med jordfärger och färgade sitt hår med växternas saft.

Men samtidigt med dessa förändringar i yttre måtto omvandlades hennes sinne och själ.

Först blev hon en varmblodig och sensuellt eggande kamrat i skog och mark, och sedan gjorde hon sig söt för en övermodig och alltmera tyrannisk husfader, benägen både att giva sitt obehärskade lynne luft och att betrakta sig själv som den starka eken, kring vilken hon den svaga vinrankan slingrade sig.

Trots sitt goda förstånd har mannen aldrig kommit att tänka på, att vinrankan inte gör den starka eken den ringaste nytta. Han har både förlåtit och uppmuntrat kvinnans dåraktiga sätt att kläda sig. Han har tillåtit henne att betrakta sin skönhet som en värdefull tillgång. Han har låtit sin manlighet indirekt förhärligas genom att uppmuntra henne att framhäva sin hjälplöshet. Han har gjort henne till ett förevisningsobjekt av vars yttre man kan utläsa den framgång hennes make haft i sitt arbete, först som insamlare av snäckskal och tigerklor, sedan av guld och diamanter.

Ju högre en kvinna stiger på samhällsstegen desto mer synes hon närma sig sina primitiva oldmödrar. Hon fortsätter att inhölja sin kropp i djurhudar. Hon försöker blända mannens ögon med glänsande metallsaker och lysande stenar, framgrävda ur jorden, hon pryder sig med plymer och fjädrar, rövade från fåglar, hon hänger ringar i sina öron

SKANDINAVISKA KREDITAKTIEBOLAGET
GÖTEBORG - STOCKHOLM - MALMÖ

Avdelningskontor över hela landet

Egna fonder Kr. 182,000,000:—

Gottgör å insatta medel högsta gällande ränta

Telegramadress "Kreditbolaget"

Inf. gen. Göteb. Tandl.-Sällskap.
Tandl. Lisa Andrén
Vasagatan 5 B, Tel. 10919.
10—2, 5—7; lördagar 10—2.

EKZEM
borttages absolut av Skin craem 5:50 pr burk. Dessutom rekommenderas mina välkända behandlingar för händer och ansikten.
Ansiktsmassös WILHELMINA THOLIN.
Obs.! Flyttad till Vasapl. 2 2:dra vån. hörnet av Parkgatan.
Tel. 3934.

och ger på konstlad väg sina fingernaglar en onaturlig glans.

Hennes hårmassor äro falska, och hon nedlåter sig till att utgiva de kemiska ämnen varmed hon målar sina läppar och kinder för att vara hälsans glöd. Hon ändrar sin kroppsform för att få den att passa till modets alla tyranniska nycker. Hon glömmer sin naturliga blygsamhet och frossar i blottandet av sin kropp, när allmänna meningen sanktionerar detta bruk, det må nu vara vid badstranden eller på hovbalen.

Dessa intagande kvinnor hava tyvärr också kvar ett inslag av stammödrarnes grymhet — det bekymrar dem icke det minsta, att deras aigrette är blodbestänkt och att fem gånger tjugu små hermeliner ljutit en kvalfull död för att förse deras eleganta päls med dess skinn.

Men Gud välsigne kvinnans själ — vi ha ju erkänt, att hon har en sådan — det är mannen själv som gjort henne till vad hon är. Han får nu bära konsekvenserna.

Det dröjer kanske ännu länge; men kvinnan håller på att, om än långsamt, vakna ur sin sömn. Hon kommer i framtiden icke att låta exploatera sig av dem, som skapa modet, hon kommer att kräva, att det skall finnas en förnuftig mening i hennes klädedräkt och att hennes skönhet icke skall vinnas på konstlad väg.

Hon har upptäckt att hon har egna ben att stå på och gå med, och hon tränar ivrigt för att ute i livet hålla jämna steg med sin manlige medtävlare. Hon håller på att lära sig att sysslolöshet är den svåraste formen av jordiskt elände, och hon är besluten att föra till seger den strid hon börjat för rätten att verka.

Under otaliga århundraden var hennes liv mödosamt, arbetsfyllt, hårt och kraftigt. Instinkten att tjäna är djupt rotad i hennes sinne. Och mannens kostsammaste, mest oerhörda misstag har varit att han förbisett kvinnans ofantliga och orörda dolda förråd av mod, av tålamod i lidandet, av offervilja gentemot släktet, av trohet till en ledare och kamrat, som icke alltid gjort sig förtjänt av en sådan tro och lydnad.

——::——

En av de känslor som hos mannen bäst bevarar hjärtats adel är aktningen för kvinnan.

P. Janet.

PÄRLOR
JUVELER
i modern infattning fördelaktigast hos
K. Anderson
Hovjuvelerare. Ö. Hamng. 41.

Hemmets tidning
— är —
Göteborgs Aftonblad
Särskild, omväxlande avdelning för kvinnan och hemmet.
I varje nummer, värdefulla artiklar i olika frågor, berättelse, följetong, kåserier.
Pr kvartal 7.50 fritt hemburen.
Lösnummerpris 10 öre.

"Barbarens son."

Ett märkligt svenskt original.

Vår bokmarknad har i dagarna riktats med ett nytt svenskt original, som redan tilldragit sig en del berättigad uppmärksamhet. Det är Hilma Angered-Strandbergs från Hugo Gebers förlag utgivna arbete "Barbarens son".

Att skildra en konstnärs kamp för verket är en vansklig uppgift, inför vilken många kommit till korta. Det vill till att problemet, såsom i Hilma Angered-Strandbergs bok, blir ett problem på liv och död för att man skall kunna övertygas om att mycken äkthet och sanning kan avvinnas även detta typiska l'art pour l'art-ämne.

Det är ganska sällsamt att en kvinna skriver en bok som denna. Och ännu ovanligare att hon skriver den vid en ålder, då hänförelsens eld flammat ut hos flertalet människor, och ungdomens kamp för idealen oftast ter sig litet löjlig mot bakgrunden av verklighetens nyttiga och illusionslösa värld. Men allra märkligast är att denna bikt om en sann och ärlig konstnärs kamp för sitt verk, som Hilma Angered-Strandberg flyttat över på sitt alter ego, bildsnidaren Giovanni, tillkommer i en på alla andliga värden så ända in till urarvanöd blottad tid som vår.

Man bör taga alla dessa omständigheter med i betraktande för att förstå att detta så föga opportuna arbete fullbordats icke blott "til Lyst" utan på grund av en djup, samvetsöm diktarnaturs oavvisliga behov att tala ut i egen sak. Såsom Ellen Key påminner om i sitt sympatiskt skrivna företal till boken stod Hilma Angered-Strandberg i slutet av förra seklet som den "näst Selma Lagerlöf betydelsefullaste kvinnliga diktaren av dem som nådde sin höjd på 1880- och 1890-talet." Mången erinrar säkerligen ännu hennes utmärkta debut "Västerut" samt de uppmärksammade skildringarna "Den nya världen", "På prärien", "Från det nya och gamla landet", som hon utgav efter återkomsten från en tioårig och prövande vistelse i Amerika tillsammans med sin make, målaren Hjalmar Angered.

Författarinnan har nu länge varit tyst. Stora förluster och sorger och en bruten hälsa ha lagt sin hämsko på hennes rika begåvning. Bland det senast synliga av hennes hand märktes en skildring i Ord och Bild 1917 under titeln "Klosterklockan", vilken 7 år senare befinnes utgöra första kapitlet i den nu utgivna "Barbarens son".

Att närmare ingå på Giovanni, bildsnidarens kamp mot högmod och frestelser för att i sanning och ödmjukhet få bliva ett värdigt redskap för Guds vilja är knappast möjligt. Man får gå till boken själv och däri följa hans väg ned i och över djupen. Den som förmår att göra det i samma anda som boken är skriven och för en stund göra den kämpande bildsnidarens sak till sin egen skall icke ända den törniga vandringen utan vinning.

—e.

——::——

En man, som är lycklig i sitt hem, är också alltid en god människa, en god medborgare, en god kamrat.

C. M. Wieland.

Primadonna-Korsetten

Den infällda gummiresåren upptill i midjan, borteliminerar skadligt tryck på ömtåliga organ. Medgiver full rörelsefrihet.
Bästa Sportkorsett. — Kontorskorsett.

PRIMADONNA B .... Kr. 2.90
Prima silvergrå satin med 2 strumphållare.
PRIMADONNA A.................... Kr. 3.90
Prima garnfärgad dräll, i rosa och ljusblå, med 4 strumphållare.
PRIMADONNA C.................... Kr. 4.90
Prima vit battist med infällda silkeresårer i midjan och 4 strumphållare.

A. JÖNSSON & Co.
50 KUNGSGATAN 50
Filialer: Linnégat. 20 — Carl Johansgat. 13 — Övra Husargat. 4

Vidskepelse eller vad?

"Kristallskådning."

Av ***.

En tillfällighet lade i min hand en stor utländsk tidning, vars otaliga artikelrubriker blicken flyktigt och ointresserat överfor.

Plötsligt fängslades min uppmärksamhet av en överskrift "*Varför jag tror på kristallen*". I artikeln därunder förklarade en känd författare varför han gjorde det märkliga, som angavs i rubriken.

För att förstå saken måste man emellertid ha reda på vad "kristall" och "kristallskådning" är. Dessa begrepp höra till ockultismen, d. v. s. läran om hemliga själskrafter, hittills oförklarade naturfenomen o. d.

"Kristallen" är en kula alltigenom bestående av klart genomskinligt glas och stor ungefär som en duktig snöboll.

Vid "skådningen" låter man kulan vila på ett för ändamålet särskilt gjort svart trästativ, en svart sammetslapp eller dylikt. Det bör vara ljust och upplyst i rummet, men strålarna från själva ljuskällan, fönstret eller den elektriska lågan, få icke falla direkt in i glaskulan.

"Den skådande" slår sig ned i en bekväm stol, låter sina muskler slappna och försätter sig i ett tanketomt och lugnt avvaktande sinnestillstånd, ett sådant då dagsmedvetandet vilar och undermedvetandet i dess ställe flyter upp och träder i verksamhet.

Det är icke ett tillstånd av dröm utan av verklig vaka men med aktiviteten fullständigt avspänd ifråga om både kropp och själ. Man vantar helt enkelt på något och ser uppmärksamt och utan ansträngning in i glaskulan, där detta "något" skall komma att utspelas.

För det stora flertalet experimenterande händer det helt säkert ingenting alls — de hava icke "klarseendet" antagligen sällsynta gåva. Men en och annan av de få utvalda får bevittna sällsamma ting.

I stället för att vara genomskinlig och speglande synes kulan efter hand antaga en mjölkvit färg. En dimma rör sig därinne i böljande vindlingar. Så skiftar kulan färg, den blir rosafärgad, grönaktig, svart — en ridå ryckes liksom undan, och man tycker sig se in i en levande miniatyrvärld med snabbt växlande bilder, ett stormpiskat svallande hav, ett leende landskap, en rumsinteriör, ett gatuparti, scener ur människolivet o. s. v. Ibland synas dessa tavlor rullas upp nyckfullt, sammanhangslöst och utan att det är möjligt för den iakttagande personen att sammanfoga bildserien till något begripligt helt. I andra fall finnes både ordning, sammanhang och verklig mening däri!

"Kristallskådningen" har tagits i den modärna spådomskonstens tjänst och torde i rätt stor utsträckning användas i stället för utläggning av spelkorts-"stjärnor" och tydning av handens linjer. Allt detta låter fruktansvärt vidskepligt och löjligt, men låt oss komma ihåg, att det bredvid dessa enkla och föga förtroendeingivande spåkvinnor, som prata en massa oklart och betydelselöst nonsens, dock funnits andra, vilka av allt att döma verkligen ägt klarseendets underbara förmåga, t. ex. den märkliga franska spåkvinnan Lenormand och vår egen Pythia, mamsell Arfvidsson, som levde på Gustaf den III:s tid och då lät mycket tala om sig.

Det är helt säkert icke i korten, icke i handen, icke i kristallen, som de med spådomsanda utrustade *se* vad de berätta och förutsäga utan det antagliga är, att de omedvetet försätta sig i ett tillstånd av klarseende "trance", icke så djup men dock nära besläktad med den trance som är känd från spiritistiska seancer, och vars under bl. a. en så vederhäftig person som den engelske vetenskapsmannen professor Oliver Lodge oförbehållsamt vitsordat.

Den i inledningen till denna artikel nämnde författaren, Guy C. Pollock, inleder sin deklaration med några ord om sig själv. Han är skeptisk — hans förstånd är kärft logiskt och hans tanke älskar klarhet. Men han är också fallen för övertro — han har ett undermedvetande, ett hjärta som kan sönderslitas av förtvivlan och upplyftas av hopp, ett "något", som kan bringas till tårar av musiken, dramat, litteraturen och som finner tröst i religionen, sträckande sig efter det ogripbara. Han tror på underverk. Hända icke sådana varje dag? frågar han. Solen går upp, våren berör jorden, träden sticka ut sina löv och män födas av kvinnor — —

Mr Pollock berättar att han vid tre olika tillfällen besökt spåkvinnor. Vid två av dem spåddes han i handen och vid det tredje förekom kristallskådning.

Första gången ligger ett tjugutal år tillbaka i tiden. Sibyllan berättade på ett detaljerat sätt vad han till dato upplevat och förutsade hans framtid. Det mesta av vad hon sade överensstämde med sanningen eller besannades av senare händelser.

Hans andra besök hos en spåkvinna har ägt rum i dagarne. Även hon kunde detaljerat och sanningsenligt redogöra för hans framfarna liv och händelserna, som hon skildrade, kommo i kronologisk ordning. Hon beskrev därjämte ingående hans karaktär, angav hans livsintressen och de inre stötestenarna på hans livsväg. Även framtiden förutsade hon.

Mr Pollock var ännu icke övertygad och han beslöt att söka fånga spåkvinnan i en fälla. Han sände till henne en dam, vars öde var på det intimaste sammanvävt med hans eget. Vore sibyllan verkligen en sanningssägerska borde den spådom denna dam kunde förvänta i alla väsentliga delar överensstämma med den han själv mottagit. Så skedde!

Önskande ytterligare ett bevis gick mr Pollock till ännu en spåkvinna och fick här spådomen upprepad.

Det är därför han tror på "kristallen"!

Den som skriver detta har själv vid ett tillfälle hört två spådomar av överraskande exakt innehåll.

En annan egendomlig historia återges här.

En vän till mig, en dam, befann sig på resa på kontinenten. Tiden före världskriget. En tillfällighet förde henne till en liten fransk stad, där hon stannade endast några timmar. En annan tillfällighet kom henne att besöka en för sin skicklighet känd spåkvinna, vars adress hon, likaledes av en tillfällighet, just fått av en främling.

Resande på staden och utan att känna en enda människa där, var den ifrågavarande damen naturligtvis fullständigt obekant för spåkvinnan.

Med sina solkiga kotlappar kastade denna ut den ena "stjärnan" efter den andra och med stöd av "vad hon såg i korten" berättade hon en mängd saker och ting, som gästen verkligen upplevat, och hon lyfte väl också en smula på framtidens förlåt.

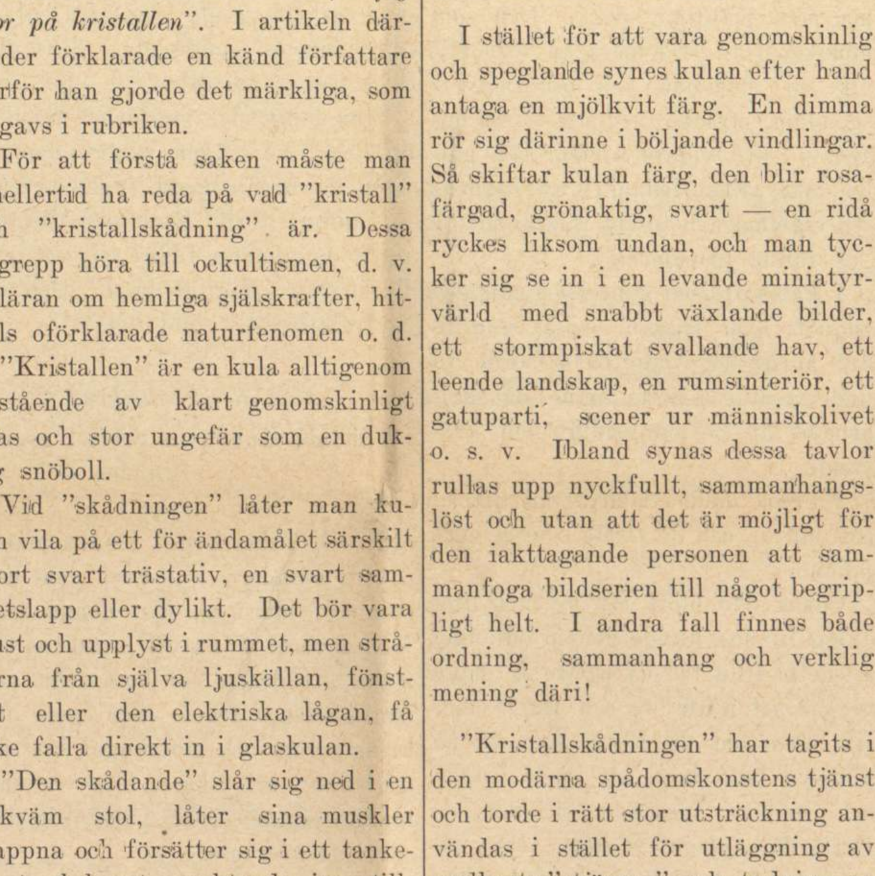
Men under allt detta föreföll det, som om hon varit rov för en viss oro, en viss rådvillhet, som om hon haft något på hjärtat, men icke vågat fram med det.

Slutligen efter en ny och sista "stjärna" överväldigade henne emellertid nyfikenheten och vänd till främlingen utbrast hon häftigt:

— Men vem *är* ni då, madame? Jag ser er i den mest förnäma krets. Det är inte bara den högsta adel, utan furstar och prinsar, medlemmar av kungahus! Och ni rör er icke som en tjänare bland dem utan som en likaberättigad!

Den spådda damen, som var klädd

ALLT FÖR ALLA
I MODELLER

BÄST AV ALLA I SLITSTYRKA
äro
VISKAFORS GALOSCHER.
SKANDINAVISKA GUMMIAKTIEBOLAGET, VISKAFORS
SVERIGES ÄLDSTA GUMMIFABRIK

A.-B. FERD. LUNDQUIST & Co.
för alltid på lager alla
VISKAFORS
galoscher och bottiner till fabrikspriser.

Stor Höst-Realisation
pågår nu.
Broderade *Voiler*, *Bomullstyger*, *Satiner*, *Foularder*, kulört *Moll*, *Ylle* och *Bomullsflanell*, slät *Voile*, kulört, i alla färger, *Gardiner*, kulört *Rips* och *Panama* för gardiner, *Badrockstyger*, *Broderier*, finare *Damunderkläder*, *Näsdukar* samt
BLUSAR.
Allt utsäljes så långt förrådet räcker *enormt billigt.*
FRIBERG & ANDERSON
Kungsportsplatsen 1. *Telefon 7235.*

Vill Ni ha vackra hållbara Gardiner
KÖP DÅ TANGENS GARDINER
Bästa Fabrikat

Tangens Gardiner
platsens största sortering hos
A.-B. CARL JOHNSSON
Kungstorget.

MERKUR-TVÅLEN
är även som badtvål den förnämsta.

A.-B. Herkules Skodon
Kungsgatan 45. Telefon 1900.
Rikt urval. Billigaste priser

Förlovar eller Gifter
Ni Eder, så annonsera det i
GÖTEBORGS MORGONPOST
Alla Edra vänner, läsa den tidningen.
Läst i varje bildat hem i västra Sverige.

Begär alltid
Kobbs Thé

KONSTFLITENS MÖBLER, MÖBELTYGER, GARDINER OCH MATTOR
skänka hemtrevnad.
KONSTFLITEN, G:la Högskolan Göteborg

Offentliga nöjen.

Stora Teatern
Söndag kl. 1,30 Billighetsmatiné:
KATARINA II.
Varje afton, utom onsdag, kl. 8:
SUSANNAS HEMLIGHET
och
CAVALLERIA RUSTICANA.

Lorensbergsteatern.
Varje afton kl. 8—10,10:
DON GIL
med gröna byxor.
Lustspel av Gabriel Tellez.
Musik av Christian Lehusen.

Nya Teatern.
Söndag kl. 1,30: Billighetsmatiné:
NYGIFTA.
Varje afton kl. 8:
MOTVIND. (Sista veckan).

Lilla Teatern.
Söndag kl. 1,30 Matiné:
BRÖLLOPET PÅ SOLÖ.
Lördag och Söndag kl. 7 och 9:
övriga dagar kl. 8:
JAG GIFTA MIG — ALDRIG!

LORENSBERGSTEATERN
uppför om söndag som matiné
VI Ä' ALLA LIKA
klockan 6—8
Denna tidsförändring har vidtagits för att tillmötesgå publikens önskan.

Korsett P. D. är, som bekant, det bästa fabrikat som existerar och är i förhållande till kvalité och modeller överlägset varje annat korsettmärke. Pris fr. 3:90 uppt. 45 kr. Enda importör i Sverige. SIDENHUSET

i en enkel resdräkt, och vars yttre sålunda icke kunnat väcka någon tanke i antydd riktning hos spågumman, reste sig skrattande och sade:

— Ni har rätt. Det förhåller sig alldeles så som ni säger.

Någon förklaring gav hon icke den konsternerade franska sibyllan, men *här* lämnas den!

Damen i fråga, svensk till nationaliteten, var som sjukgymnast knuten till ett ungerskt furstehus, befryndat med regerande furstehus och ägande fabelaktiga rikedomar. Hon gav husets enda dotter, en liten sjuklig prinsessa, gymnastik och behandlades liksom dennas guvernanter samt de unga prinsarnes guvernör och lärare fullständigt som medlem av familjen. Alla deltogo de i de stora, lysande fästligheter fursteparet gav särskilt under jaktsäsongen, och i vilka allt vad dubbelmonarkien ägde av förnämiteter ända upp till käjsarhusets medlemmar brukade *del*taga som gäster.

Det är uteslutet att spåkvinnan läste detta *i korten.*

Både här och i mr Pollocks fall liksom alltid i fråga om detta slags klarseende torde "*telepati*" förekomma, d. v. s. en omedveten tankeförbindelse från undermedvetande till undermedvetande. Spåkvinnan — under förutsättning att hon är ett verkligt medium — står i omedveten rapport med den spådda personens själsliv, läser i hans minne vad han genomlevat, läser också hans tankar, hans planer för framtiden, ser i vad mån han äger förmåga att bringa dem till verkställighet och kan med stöd av allt detta både berätta om hans framfarna liv och även på ett ungefär förutsäga hans framtid. Själva den kraft, som "klarseendet" är, känna vi icke, vi se endast dess arbetsresultat, hemlighetsfullt och oförklarligt.

—::—

Teater.

Lorensbergsteaterns goda nyhet.

I dag anordnar Lorensbergsteatern matiné till nedsatta biljettpriser varvid succèsprogrammet "Vi ä' alla lika" uppföres. Teatern kommer denna säsong att förlägga sina matinéer till kl. 6 e. m., därigenom tillmötesgående publikens söndagsvanor. Den hoppas att arrangemanget kommer att vinna gillande. Söndagarnas kvällsföreställningar komma till följd av denna tidsförändring att börja kl. 8,15 e. m.

—::—

Över- och underklass.

Man skulle inte tro att begreppet fanns längre i vår nyskapade värld. Åtminstone inte hos nyskaparna själva. Till dessa måste jag efter några månaders samvaro även räkna min husassistent. Hon har nämligen förklarat sig vara en rättrogen adept till jämlikhetsläran.

— Tror inte fröken, sade hon en dag, att jag känner mig precis lika god som vem som helst annan, fastän jag tjänar? Jo för allan del. Till exempel fruarna och fröknarna som umgås här. De ha visserligen dyrbarare kläder och ledigt om förmiddagarna, men vad är det mera med det! De äro ju i alla fall bara stackars dödliga människor precis som en annan.

— Naturligtvis, svarade jag saktmodigt, under dödens synvinkel äro vi alla synnerligen lika.

— Ja, jag sätter mig icke ned för en enda av dem, fortfor hon hetsigare. Vi ha alla vårt människovärde, skurmadamen precis lika mycket som landshövdingskan.

Hon skulle ha fortsatt att lätta sitt hjärta, om icke — lyckligtvis — telefonen i detsamma avbrutit hennes filosoferande.

Min husassistent svarade. Det ingår i hennes åligganden att tjänstgöra som en slags vågbrytare vid telefonen, när jag önskar vara i fred för yttervärldens svall och brus. Till min förvåning såg jag henne plötsligt sjunka ihop från sin stolta jämlikhetsställning till en ödmjuk och servil, och hörde henne med en ny, för ögonblicket anlagd, obeskrivligt underdånig röst flöjta fram ett långsamt, stilla: "Var god och dröj!"

— Vem är det? frågade jag.

Hon räckte mig luren och nämnde högtidligt viskande namnet på en ansedd dam i samhället. Och sannerligen tror jag inte att människan nästan neg i sin förtjusning.

Nå! Det lilla intermezzot ägde rum klockan 9,45 förmiddagen. Klockan 6 skulle jag se ett par goda vänner hos mig på middag. Gamla goda kära konstnärsvänner.

Konsten har ingenting att betyda i vår tid. Det var längesen mitt konstnärspar hade tavlor på "Salongen" och kunde räkna honoraren i tusenlappar för sina dukar. Och jag rodnar av harm å hela min tids vägnar, när jag bekänner min övertygelse vara, att en middag numera för dessa en gång så firade konstnärer betyder något mer än enbart en liten förlustelse.

Jag tog själv emot dem i tamburen. Jag hjälpte dem själv av med ytterkläderna. Uppriktigt sagt unnade jag ingen annan detta nöje. Jag såg, att han hade en gammal och för vid bonjour, och att hon bleknat bort i sin mörka klädning, men i mitt hjärta rådde högtid. Ty för mig voro de förnäma gäster, äkta hellener, stolt höjda över hårda och bittra öden.

Vi bänkade oss kring bordet. Vi åto och pratade. Min husassistent kom och gick. När ölet bars in, flög tanken genom mitt huvud: varför serverade hon det icke? Men vi togo muntert var sin flaska och hällde i för varandra.

Efter smörgåsbordet kom fisken. Det var gädda. Jag såg min mörkklädda gäst göra en liten rörelse av förbidan. Men min husassistent bjöd icke omkring, utan ställde ned fiskfatet vid min sida.

— Kanske menar hon att jag skall skiva fisken, tänkte jag en smula förvånad. Det hade ännu icke hänt att en gäst icke serverats vid mitt enkla bord.

Kötträtten kom. Även den anbragtes bredvid mig. Men då stack det till i mig. Ty det låg i rörelsen något — något som kom mitt blod att koka. Och det fanns samtidigt hos mina gäster en snabbhet i uppfattningen som tvang mig till behärskning. Jag höll därför god min och låtsade som om allt tillgick som det brukade göra i mitt oansenliga hus.

Men när middagen var över, och mina gäster försvunnit, gick jag ut i köket och frågade min husassistent vad hon egentligen menat med att icke servera.

Hon skakade ut disktrasan och såg på mig, icke elakt, icke överlägset, men leende i hägn av en makt, varemot själva gudarna kämpa förgäves och svarade:

— Vad i all världen tror fröken att så'na fattiglappar bry sig om det! Jag vet väl genom fru B:s jungfru hur bedrövligt de ha det. Han har ju till och med gått som vanlig plankstrykare för att få ihop till en bit mat i huset.

— Plankstrykare! sade jag med spelad häpnad. Skulle det inte duga! Behöver en sådan man "sätta sig ned" för någon annan! Han måtte väl ha sitt människovärde i precis lika hög grad som exempelvis en landshövding.

Då sneglade hon på mig och blev blossande röd.

— Och hädanefter, fortfor jag, servera vi middagarna efter de principerna här i huset.

Hon kunde ingenting svara. Jag hade slagit henne med hennes egen lära. Må hon i tystnaden vidare fundera över, hur olika den verkar i teori och praktik.

Ragna Peters.

—:—

Insändarnes spalt.

Bör man fordra mer av kvinnan än av mannen?

Artikeln med ovanstående rubrik i n:r 40 av Kvinnornas Tidning har tydligen intresserat vår läsekrets och framkallat en del genmälen. För veckan införa vi här nedan ett av de sakligare ibland dem. Vår insändarinna skriver:

Jag kan mycket väl förstå, att sign. Portia, som i sitt yrke har många tillfällen att lära känna, olyckliga, övergivna kvinnor, kan bliva upprorisk mot männens samvetslöshet och allmänna opinionens till synes orättvisa dom över kvinnornas moral.

Men, jag är rädd, att det hela bedömts med en viss partiskhet i alla fall.

Det är ju självklart, att när en kvinna får höra en olycklig medsyster berätta om sin förförares falskhet, hon bliver hätsk mot mannen — och så dömer hon honom "skyldig" utan att ens känna honom kanske.

Är det rättvist? Jag tager inte mannens försvar i ovannämnda exempel, men inte heller kvinnans.

Ni talar om sann kvinnlighet, den som uppenbarar sig varhelst en kvinna i sann moderlighet kämpar för det svaga och rättslösa mot okunnighet, våld och lögn — för kunskap, broderskap, barmhärtighet och sanning.

Det är mycket vackert tänkt och sagt, men sign. får inte låta känslan för de svaga, okunniga medsystrarna taga överhanden över — *broderskap* och *sanning!*

Man måste se alldeles opartiskt på denna ömtåliga sak, kvinnornas och männens moral, för att vara *rättvis.*

Det är alldeles sant, att kvinnorna få lida mest för ett begånget felsteg. Men det beror inte alls på, att samhället bär den manliga självhävdelsens prägel och att mannen för den skull går fri.

Nej, det beror på något annat, något mycket djupare, allvarligare.

Det beror på, att kvinnan av en högre makt är danad till det för henne heliga moderskallet. Och därmed har hon ett stort ansvar för sina handlingar.

När hon nu frivilligt utsätter sig för faran att missbruka den heliga gåvan, när hon utan ansvarskänsla för det liv hon tänder, endast följer sina lägre instinkter, må hon då också få stå till ansvar för det.

Hur skall man begära, att männen skola högakta en sådan kvinna?

De se ju snart hurudan hon är — och de behandla henne också därefter. Och därav måste även deras ansvarskänsla taga skada, och så växa de unga männen sig in i samma uppfattning.

Och så är moralen, som den är.

En man bör naturligtvis även tänka på, vad han bringar kvinnan för skam, men man kan inte begära att hans rättskänsla i detta fall skall vara bättre än hennes. Han kan inte förstå vad begreppet "mor" innebär.

Allt beror på kvinnans vilja. — Är den ond — ja, då blir allt av ondo.

Jag vet många, som skulle vilja säga till försvar: "Hon älskade honom".

Tack så mycket! En kvinna, som älskar, är inte i stånd till en låg handling, allraminst om det skulle gälla hennes ofödda barn.

Faktum är, att kvinnan har stor makt över mannen.

Varför skall hon bruka den så illa, att hon blir utsatt för hans förakt och måste *försvara* sig med att skylla skulden på honom?

Handla, man som kvinna, så, att ingen orsak finns till försvar utan endast till erkännande av varandras förtjänster!

Moralen i världen blir inte bättre, om man dömer och straffar.

Den skulle kunna räddas genom kvinnornas goda vilja. — Finnes den?

Fru Elisa-Betta.

—::—

Ordspråk m. m.

Det var en gång i ett sällskap tal om, vilket land som hade de flesta ordspråk om kvinnor och Maxim Gorki lär ha skrutit med, att intet land har så många och så expressiva som hans och anförde ett par av dem. Ett lyder: "Slå din hustru med yxskaftet. Om hon faller omkull, snyftar och flämtar, så lurar hon dig — giv henne litet mer!" Eller: "En hustru är två gånger förtjusande — på sin bröllopsdag och sin begravningsdag". Eller: "Gör vad du vill med kvinnor och boskap!" Eller: "Ju mer du tuktar din hustru, dess bättre blir soppan".

Vilken gentilhomme av sin tid var ej la Rochefoucauld och här är ett av hans uttalanden om "damerna, Gud välsigne dem!"

"Kvinnorna behöva icke något förstånd — alldeles som vi nöja oss med några få ord talade av en papegoja".

Lady Battersea berättar oss i sina *Memoarer* om en inskription över ett gammalt slott i Norfolk — lyckligtvis i latin. Förf:n undrar om ingen brud, som gjorde sitt intåg i slottet, av sin brudgum begärde förklaring över den i ögonenfallande inskriptionen. Antagligen har hon trott att den var en vacker hälsning till hennes nya hem och låtit sig nöja därmed. I översättning lyder den älskliga hälsningen till den unga bruden i det nya hemmet sålunda:

"Vad är värre än en tigrinna? En demon. Vad är värre än en demon? En kvinna. Vad är värre än en kvinna? Intet.

Sådan har domen varit av präster, lärare och författare, och ändå undrar man över ett enda ord av protest.

Ancina.

(Låt oss icke glömma allt det goda, som mannen *också* sagt om kvinnan!
Korr.-läserskans anm.).

Sol och Tvättäkta
Gardiner, Bomull från 90 öre, Silke från Kr. 1,50.
Möbeltyger, i bomull från 2 kr. i ylle från 5 kr.
KNUT HEURLINS HEMSLÖJD
KORSGAT. 8, GÖTEBORG SÖDERGAT. 26, MALMÖ

Återkommen från en studieresa i Paris har undertecknad ånyo öppnat sin
MÅLARSKOLA
i atelier Föreningsgatan 32
Ingeborg Westfelt-Eggertz.
Undervisning meddelas i teckning, pastell-, akvarell- och oljemålning.

Franska Linnesömnads Atelieren
utför beställningar av *Utstyrslar* m. m. i alla prislägen. Tillklippning, mönster och material erhålles. Tel. 186 95. Kungsgatan 34.

(Eftertryck förbjudes).

Lilith.

ROMAN

Av Florence Warden.

Auktoriserad översättning av *Margareta Heijkel.*

26

Då den unga flickan endast skakade på huvudet utan att svara, fortfor han inträngande: — När ni själv sagt så mycket, så låt också mig säga min åsikt om denne man. Han är i en viss grad fängslande, han har ett lätt och muntert sinnelag, men han är svag, opålitlig och, om jag inte misstar mig alltför mycket har han även andra egenskaper, som äro allt utom tilltalande.

Hon böjde på huvudet.

— Ni har alldeles rätt, medgav hon, men allt detta visste jag redan, då jag gav honom mitt ord. Jag vill inte handla lågt och ovänligt. Jag avskyr den tanken. Mitt ord måste jag hålla. Den omständigheten att hans karaktär icke är stark, icke på långt när så stark som min gör att jag känner mig ännu mera bunden vid mitt ord.

Mallory vände sig bort, liksom kunde han icke uthärda den vändning samtalet tagit, men innan han hunnit verkställa sitt beslut att skynda bort, lade Lilith sin hand på hans arm.

— Gå inte! bad hon förtvivlad, gå inte från mig på det sättet! Ni får inte vara ond p mig! Kom ihåg att jag i hela världen inte har någon mer än er att tala med, att lita på. Om ni är hård mot mig och behandlar mig så, som jag kanske förtjänar, krossar ni mitt hjärta.

Åter veknade Mallory.

— Men vad kan jag då göra? frågade han med milt förebrående stämma. Ni vill inte låta mig hjälpa er. Vad tjänar det till, att jag protesterar och söker övertala er, när ni inte hör på mig, när ni inte vill göra det enda förnuftiga, som här är tänkbart. Den där personen är icke värd er, det vet ni mycket väl. Om ni gifter er med honom, blir ni med visshet olycklig. — Men, tillade han plötsligt, vad säger er mor om saken?

Lilith drog förvirrad till sig sin hand och dröjde en rundlig tid med sitt svar.

— Hon har förändrat sig mot honom. På ett alldeles oförklarligt sätt har hon förändrat sig mot honom. medgav hon med nedslagna ögon.

Mallory grep girigt efter den förhoppning, som syntes honom innesluten i dessa ord.

— Hon önskar kanske i själva verket, att ni inte gifter er med honom?

— Hon var ovänlig mot honom i dag, det är allt vad jag kan svara på er fråga, sade Lilith. Men jag tillstår, att hennes sätt att behandla honom tvingade mig att vara vänligare mot honom, än jag eljes skulle varit. Jag hade en känsla av, att jag var den enda vän han äger.

Mallory höjde otåligt på axlarne.

— Ni kan vara övertygad om att fru Ames har grundad anledning att behandla honom som hon gör. Hon har kanske fått veta något om honom, som gör att hon nu vet vad han verkligen går för.

Lilith skakade på huvudet.

— Det har aldrig varit någon hemlighet för henne, svarade hon med ett trött tonfall. Jag kan gärna säga er, att den stackars hr Smith — det namnet duger lika bra som något annat — icke alltid uppfört sig på bästa sätt.

— Det kan jag mycket väl tänka mig, svarade Mallory torrt.

Lilith såg upp med en snabb blick.

— Jag antar, att det är mycket dumt och kvinnligt, men det som tilltalar mig mest hos honom är just den omständigheten, att han icke alltid varit sådan, som han bort vara.

Mallory höjde åter på axlarne.

— Naturligtvis, sade han ironiskt. Unga flickor brinna alltid av åstundan att få spela den räddande ängelns klädsamma roll. Om ni håller på så där, skall ni till sist lyckas att göra mig ursinnig.

Lilith vred hjälplöst sina händer och ögonen fylldes med tårar.

Denna rörande syn kom hans hjärta att skälva. I nästa ögonblick hade han böjt sig ned över henne och deltagande lagt sin arm kring hennes skuldra.

— Ni är oberäknelig, ologisk, nästan utan alla principer, sade han med en ton, som mildrade ordens innebörd. När det hela tiden varit ert fasta beslut att gifta er med den där personen, så hade ni ingen rätt att väcka min kärlek.

— Det vet jag mycket väl, att jag inte hade, snyftade Lilith, och jag ville inte häller göra det.

Förblindad av tårar böjde hon huvudet så djupt, att han icke kunde se hennes ansikte.

— Det var så svårt att låta bli, fortfor hon. Ja, ni vet själv, att det var omöjligt. Det var mig en fröjd att se ert ansikte, att höra er röst. Jag uppmuntrade er, som ni kallar det, utan att själv vilja det. Ni tror mig ju?

Hon lyfte upp sitt tårdränkta ansikte och såg på honom.

— Jag har redan förlåtit er, ehuru ni egentligen inte förtjänar det, sade han milt. Men förstår ni då inte, att ni driver allt längre och längre ut, och frågar ni er aldrig själv var det skall sluta?

Lilith svarade med en stämma knappast möjlig att förstå på grund av hennes häftiga snyftningar.

— Slutet — ja, det är att jag aldrig får se er mer.

— Aldrig! utstötte Mallory.

Lilith gav honom en förtvivlad blick.

— Det är nödvändigt, viskade hon, men — icke ännu. Jag skulle inte kunna bära det nu.

— Ni tycks inte tänka på den sorg ni vållar — andra, utbrast Mallory i förebrående ton.

Lilith ryckte till.

— Jag är självisk, viskade hon. Förlåt mig. Om en eller annan dag skall jag kanske ha nog styrka för att undvika ett sammanträffande med er.

De stodo tysta några minuter upptagna av sina tankar och känslor, tills ljudet av steg bakom häcken återkallade dem till verkligheten. Mallory vände sig mot henne, och hans ansikte uttryckte djupt allvar.

— Och vad skall ni göra med den där mannen, den där Smith, frågade

ORREFORS

har uppnått internationellt erkännande för sina *graverade konstglas.*

Materialets egen charm, gedigen konstnärlighet i form och utsmyckning jämte alla grader i prislägen ha åt Orrefors konstglas skapat en berättigad popularitet.

På begäran göras av konstnärerna S. Gate och E. Hald förslag till hedersgåvor, anpassade efter visst prisläge med inkomponerade dedikationer, monogram, vapen. etc.

A.-B. FERD. LUNDQUIST & C:o
KRISTALLAVDELNINGEN
GÖTEBORG

Varje förståndig husmoder

använder

Pellerins Margarin

i hushållet

Hotell & Pensionat
Clara Johansson.
Kungsgatan 51, Stockholm.
Ljusa hemtrevliga rum. Moderata priser.
Förstklassigt! Centralt!
Rikstel. 13554. Allm. tel. 24241.

Mjölk
levereras direkt till hushåll från
Almekärrs Gård
Tel. Göteborg 2755. Lerum.

Fruar!
Vill Ni glädja Edra män så köp
SPISBRÖD
från
Göteborgs Ångbageri
ty det är främst i skörhet o. smak

Varför plågas med dåligt kaffe då Ni kan få Swalanders kaffe! Butiker: Kungsg. 17 Korsg. 13, Bazar Alliance· Prova redan i dag! Säljes endast i egna butiker.

A. Ellwén
Kött- och Fläskaffär
Saluhallen 133. Telefon 4481.
OBS!. Prima varor. Billiga priser.
Redbar behandling.

Bikten.

Ur en prästs minnen.

Av *SÖREN VOLDBORG.*

Det är icke ett av de minnen jag gärna dröjer vid. Tvärtom, det stämmer alltid mitt sinne till allvar. Men det har ju också sin nytta.

Det var en vinterafton. Sent. Jag satt i mitt rum och arbetade. Då körde en vagn in på gården. Jag förstod vad det gällde. Antagligen ville man hämta mig till annexförsamlingen. Ja, mycket riktigt. Pastorn måste äntligen följa med till en av gårdarne ute på heden. Hustrun låg i själatåget och hon önskade att få tala med en präst.

Jag skyndade i pälsen, och så gick färden en mils väg ut på heden.

Jag kände inte vidare till folket där borta på gården. I kyrkan hade jag aldrig sett dem. Men man tog emot mig vänligt och tackade för att jag velat göra mig besvär så sent på kvällen. — Det fattades bara, tänkte jag, att jag skulle väntat till följande dag!

Inne i sängkammaren vid sidan av dagligrummet låg hustrun. Hon var allvarligt sjuk med hög feber. Hon visste, att hon skulle dö, sade hon. Hon hade förstått det på läkaren, som varit där tidigare på kvällen. Och nu var det något hon ville anförtro prästen, innan hon för alltid slöt sina ögon.

Hon låg länge utan att få mod att börja, och jag gjorde ingenting för att hjälpa henne.

Slutligen grep hon med sin feberheta hand om min och kramade den hårt. Och så kom det då, allt det som tyngde hennes hjärta så hårt.

Det var en bikt, en förfärlig, en ohygglig bikt, den fasansfullaste jag någonsin hört. Hon slog upp sitt hjärtas dörr på vid gavel för mig, och det var en fruktansvärd syn jag såg. Ett liv i smuts, ett liv, bestående av fall efter fall, det ena djupare än det andra. Och ingen anade något av allt detta. Icke hennes make, icke heller hennes barn, fastän de voro vuxna, kände till något av allt vad hon varit ute i. Endast hon själv kände sitt livs förfärliga hemlighet och så de män som voro medansvariga för hennes skam och skuld.

Det är icke min vana att vyssja dem till ro som bikta sin synd — den elden skall man icke släcka. Jag påminde henne om hennes ansvar inför Gud och människor och jag gjorde vad jag kunde för att fördjupa det hos henne som jag antog vara hjärtats ånger.

Men så talade jag också med henne om honom, som lidit för våra överträdelser och missgärningar och tröstade henne med att det finnes något, som är större än människornas synd, och det är Guds nåd.

Det föreföll mig som om vart och ett av de ord jag uttalade funnit vägen in till hennes innersta. Hennes hjärta påminde mig om den förtorkade jordmånen, vilken suger till sig varje droppe rägn.

Hon tackade mig och bad mig återkomma dagen därpå.

När jag sade farväl ute i dagligrummet, berättade jag, att jag lovat återkomma nästa dag.

— Nästa dag, upprepade sjuksköterskan. För henne finns intet ”i morgon” på den här jorden. Innan solen går upp, är hon borta.

— I dag har det förunnats dig att vara en medmänniska till litet hjälp, sade jag till mig själv, när jag åkte hemåt. Och när en präst sanningsenligt kan säga det, så är det en av de största fröjder hans prästkall kan skänka honom.

*

Tidigt nästa morgon körde jag åter ut till annexgården.

Men hur överraskad blev jag inte, när jag trädde in i dagligrummet, där familjen var samlad. Det låg som sol över alla ansikten. Jag fick förklaringen. Under nattens lopp hade det inträtt en kris, och läkaren, som redan varit där, hade förklarat att ett under skett. Nu var faran över.

Då jag ville gå in till den sjuka, hejdades jag av sjuksköterskan på ett egendomligt ohövligt, nästan bryskt sätt: — Pastorn får inte gå in till patienten. Hon har bett mig säga, att hon icke önskar några vidare besök av pastorn. Hon har ingenting att tala med pastorn om. Så var god och besvära sig icke med att komma hit vidare.

Det var med tungt sinne jag åkte hemåt. Jag som trodde att det var en synderska som öppnade sitt hjärta för Gud! Jag som trodde, att det var en synderska som omvänt sig till Gud. Och vad var då, det hela? *Ångest,* ingenting annat än ångest för Gud, framkallad av tanken på döden.

Sedan den dagen har jag suttit vid många dödsbäddar och hört mången bikt.

Det är många som den sista natten öppnat sina hjärtan för mig och låtit mig se dit in. Men för varje gång har jag tänkt på den natten då jag där borta på den jutska hedegården lyssnade till kvinnans bikt, och den tanken har alltid tvingat sig på mig: Vad är månne detta? Är det blott en syndares ångest för Gud. Eller är det verkligen en förtappad son eller dotter, som vänder åter till fadershemmet?

Ty en sak lärde jag mig den där natten ute på heden och det är, att det är skillnad mellan fruktan och ångest för Gud.

(Nationaltidende).

——::——

”EKSTRÖMS” JÄSTMJÖL
ÖREBRO KEM.-TEKN. FABRIK
GRUNDAD 1855

Viking harvänner i alla delar av Sverige. En pålitlig vara blir alltid omtyckt, och när Vikinglovar att ge dina skor en djup smetfri glans samt konservera lädret, håller den också sitt löfte.

VIKING

Praktisk Friluftsskola

med pension öppnas på vårsidan i Alfhem. Språk, matematik, slöjd m. m. Prospekt fr. Kvinnornas Tidning, Gbg.
H. Lempke.

BERTHA ANDERSON
15 Korsgatan, Göteborg.

Stort urval av vackra **Ylletyger, Viyella** i ylle och bomull, **Bomullsflaneller.** Handvävda, färgäkta **Bomullstyger, Hvita Väfnader,** bästa fabrikat. **Strandkoftor, Lahmans Tricotunderkläder, Strumpor, Underkjolar, Snörliv, Reformliv, Näsdukar, Allmogegardiner,** stort urval, **Möbeltyger, Borddukar,** stor sortering, vackra mönster, **Linneduktyger,** bästa fabrikat. **Handdukar, Sängtäcken, Filtar, Sticktäcken. Prima Ylle- och Bomullsgarner.**

Å helt stycke 10 %, samt å stufvar. • Till Tricotstickerskor lämnas rabatt å garner.

BILLIGA MATTOR

Ett större nyinkommet parti Imit. Smyrnamattor i god kvalitet, vackra färger och mönster utsäljas till nedanstående extra låga priser:

Storlek:	40×80	50×100	60×120	160×235
Pris pr st.	1: 65	2: 50	3: 50	17: —
Storlek:	200×300	250×300	300×400	
Pris pr st.	27: —	42: —	55: —	

Wilton-, Axminster-, Kidderminster- och Kokosmattor till oerhört billiga priser. Order till landsorten mot efterkrav.
A.-B. CARL JOHNSSON, Kungstorget 2, GÖTEBORG.

Extra prima
DAMKLÄDE
Dameskimå, Mocka och **Matelassé** i ett flertal moderna färger utsäljes billigt direkt från lager.
S. Ericson, Klädeslager.
Kungsgatan 32, **2 vån.**

Vårda håret!
om det är sjukt eller friskt och använd
ZIWERT'Z Extrait Vegetal
bästa hårkonserveringsmedel. Finnes till salu hos frisörer och i parfymaffärer samt hos Kungl. Hovleverantör *Ziwert'z Eftr. i Göteborg.*
Lorensbergsgatan 7. Tel. 1098.

NORDISKA HANDELSBANKEN
STOCKHOLM GÖTEBORG MALMÖ
125 AVDELNINGSKONTOR

FÖRMYNDAREMEDEL,

vilka enligt lagen av den 27 juni 1924 skola för myndlings räkning nedsättas i bank, mottagas till vård och förvaltning.

För under 1924 verkställda förmyndaredepositioner av värdehandlingar beräknas ingen förvaltningsavgift för tiden till den 1 januari 1925.

han hårt. Han synes tämligen ohågad att ge sig i väg.

— Jag antar, att vi inte kan skicka bort honom, förrän han blir lite bättre, sade Lilith hjälplöst.

Mallory höjde på axlarne.

— Han är stark nog för att resa till världens ände, om han själv vill, brummade han. Jag skall låta fru Ames veta det.

Lilith grep krampaktigt om hans arm och såg på honom med ögon, bräddade med ångest.

— Gör det inte! Tala inte med henne om honom, om ni kan undvika det, viskade hon.

— Varför det?

Men Lilith svarade icke. Hon fäste med en åtbörd hans uppmärksamhet på att någon syntes borta på vägen och med ett brådskande farväl försvann hon in i parken till Old Court.

———

XVI.

Lilith ilade med snabba steg tillbaka till villan. I förhallen blev hon stående ett ögonblick för att övertänka, hur hon skulle handla.

Mr Smith löste problemet för henne. Dörren till vardagsrummet stod på glänt, och innan hon hunnit fatta något beslut kastades den upp på vid gavel, och den unge mannen kom ut. Ehuru Lilith icke hyste någon önskan att vara ovänlig, kunde hon dock inte låta bli att tycka att han överdrev den svårighet han hade att släpa sig fram över golvet till henne. Det föreföll henne också, som om ett elakt uttryck legat i hans ögon, då han i rätt brutal ton utbrast:

— Har du äntligen blivit kvitt den där gynnaren.

— Vilken gynnare?

— Den där doktor Hjälplös, Mallory, Mellery eller vad han nu kallar sig. Han är inte mera läkare än jag, men jag begriper nog varför han kommer hit.

Lilith rätade på sig i hela sin längd.

— Han kom för att se till en ung man, som jag trodde vara sjuk, men som jag nu förstår bara är ond och full av elakhet, svarade hon torrt.

Då han såg, att hon på fullt allvar var missnöjd, brast han i skratt och slog över i en annan ton.

— Där träffade du pricken, Lit! Jag är verkligen ursinnig. Men det är ju inte underligt, när jag ser vilka blickar du ger den där gynnaren, med vars ståtlighet och utseende jag inte kan upptaga tävlan.

Hans röst hade plötsligt fått en bitter, förtvivlad klang. Lilith återvann sin självbehärskning, gav honom ett tecken att följa med in i vardagsrummet och frågade, sedan hon stängt dörren, med allvarlig röst:

— Vad menar du med att säga sådana saker till mig, Eric?

Han vågade icke visa någon otålighet över hennes högdragna ton. Han blev ödmjuk och bönfallande.

— Kan du förneka, att du talat och flirtat med honom, medan jag försökt uppbjuda mina sista krafter för att kunna avlägsna mig härifrån?

— Jag flirtar aldrig, det vet du mycket väl.

— Vi skall inte tvista om ord. Jag befinner mig inte i en sådan ställning, att jag vågar opponera mig. Jag tackar dig för att du tagit emot mig vänligt och jag vill inte missbruka din vänlighet. Jag kunde kanske haft rättighet att vänta lite mera hänsyn än vad som visats mig, men jag vågar inte beklaga mig. Jag reser tillbaka för att arbeta och söka gottgöra det jag brutit. Jag skall aldrig besvära dig mera.

Hans röst hade sjunkit till en nästan ohörbar viskning. Utan att räcka henne handen vände han sig mot dörren. Men han vacklade, när han gick över golvet och hans hand famlade efter låsvredet.

Ehuru Lilith innerst inne icke trodde på äktheten av denna svaghet rörde den henne i alla fall.

— Eric, Eric, bad hon, säg inte, att vi äro hårda mot dig. Res inte i dag. Du får gärna stanna här ett par dagar, tills du känner dig starkare.

Utan att vända sig om skakade mr Smith avböjande på huvudet.

— Jag går upp till mamma och ber henne uppmana dig att stanna fortfor Lilith. Sätt dig ner så länge och vänta.

Hon skyndade förbi honom och sprang uppför trappan till moderns rum. Fru Ames gick under häftig sinnesrörelse av och an. Hon vände sig ivrigt mot dottern.

— Har han gått? frågade hon svagt.

(Forts.).

——::——

GIV

Viola

Elsa

och

Edit

Kvinnornas Tidning

på namnsdagen!

Presentkort säljas på tidningens exp. Magasinsgatan 12. Tel. 18070.

ÅNGBAGERI A.B.
ROSENLUNDS
BRÖD

Goda inköp
av Konserver, rökt Lax, rökt Ål, Räkor m. m. i N:o 55. Smör, Ost, Långedragsbröd i N:o 60.
Bazar Alliance.
Tel. 4570 till båda butikerna.
Alla varor av bästa beskaffenhet.
Butikerna närmast ing. från Bazargatan.
A. MAGNUSSON

GÖTEBORGS
LINOLEUM-MAGASIN
PETERS, FRANZÉN & C:o
Kungsportsplatsen 2
Billiga priser ~ Största urval
Förmånliga betalningsvillkor

BREVLÅDA.

Konvalescent. De efterfrågade numren kunna erhållas å vår expedition, Magasinsgatan 12. Obs. den ändrade adressen!

Kvinna. Inlägget är ur många synpunkter alltför sårande att kunna införas.

Intresserad. Vi ha telefonkalender, adresskalender, taxeringskalender etc. för den slags intresse. Litterära kalendrar sysselsätta sig, oss veterligt, icke med slika privatangelägenheter.

M. L—m, Örebro. Vi tacka för intresset, men måste avböja.

Syster. Så gärna. Var god avlägg oss ett besök skola vi ordna saken för era ”vänner”.

Företagsam. Det kan bli för mycket också av den varan. Förslaget — nej tack!

Insändare av genmälen till diskussionen: ”Bör man fordra mera av kvinnan än av mannen”. Vi utlova icke införande av fler inlägg än dem, som till det redan sagda utgöra en ny synpunkt på frågan.

——::——

Ingeborg Westfelt-Eggertz

har efter en nyligen avslutad studieresa till Paris ånyo öppnat sin välkända målarskola i atelieren å Föreningsgatan 32. Intresserade kunna där, under den framstående konstnärinnans säkra och insiktsfulla ledning, erhålla undervisning i teckning, pastell-, akvarell- och oljemålning. Vi rekommendera den välkända målarskolan på det varmaste!

——::——

KOL VED COKES
C. N. ANDERSSON
Tel. 2780, 6972, 10849. Göteborg.

K BERGMANS, STOCKHOLM
Smakfulla och sköra
DELIKATESSBRÖDSORTER
Rekommenderas. I. p. tel. 40928.

Arla Mjölk
Distribution på glasflaskor.
Tel. 40781, 45699

BRÄNSLE
alla slag.
Göteborgs Bränsle- och Skogsbyrå
Tel. 16782 och 1121.

Färsk Fisk & Hummer
Hansson & Silfverstrand
FISKAFFÄR
Bazargatan 8. — Tel. 95 80, 15 380

KVINNORNAS TIDNING

N:o 44. 4:de årg. — 2 November 1924.

Annonspris: Textsida 25 öre pr mm.
» sista sidan 20 öre p· mm.
Längre annonsering rabatt.

Utkommer varje söndag.
Utgivare och redaktör: INGEBORG DAHLLÖF. För annons- och ekonomiavdelningen: EDITH RICKBERG.
Redaktion och expedition: *Magasinsgatan 12, Göteborg.* Tel. 18070.

Prenumerationspris:
Helår Kr. 6: —. 1/2 år Kr. 3: 50. 1/4 år Kr. 2: —.
Lösnummer 15 öre.
Centraltryckeriet, O. Ericson, Göteborg 1924.

Eftertryck tillåtes gärna om "Kvinnornas Tidning", med hela namnet utsatt, angives som källan.

INNEHÅLL.

——::——

Utlandskrönika i sammandrag.

Det engelska underhusvalet har nu försiggått och fått det väntade utfallet om än i långt mera ytterligtgående riktning än vad man beräknat.

Valet betyder ingenting mindre än ett politiskt jordskred till förmån för högern. Arbetarpartiet är slaget och det liberala nästan tillintetgjort. En tillfällighet ville, att valstriden, ur allmänhetens synpunkt sett, skulle komma att te sig som en kamp mellan det bestående samhället och revolutionen. Denna uppfattning förde stora väljareskaror, särskilt kvinnorna, över till det framför andra samhällsbevarande partiet, högern.

Som bekant underskrev den engelska regeringen för ett par månader sedan en traktat med Ryssland, vilken bland annat innehöll en rysk försäkran, att ingen bolschevikpropaganda skulle bedrivas i det brittiska riket. Traktaten skulle för godkännande underställas det parlament, som skulle framgå ur det nu förrättade underhusvalet och utgjorde ett av lockbetena på arbetarpartiets valprogram. Genom överenskommelsen med Ryssland skulle man, sades det, vinna en uppblomstring av den engelska industrien och kunna i väsentlig mån minska arbetslösheten.

Nu ville det sig emelletrid inte bättre än att högertidningarna voro i tillfälle att strax före valet offentliggöra ett hemligt dokument från en av sovjetregeringens högtbetrodde män, Sinoviev, och ställt till engelske representanten för Tredje internationalen. Aktstycket innehöll noggranna instruktioner för en revolution i England med anvisningar hur folkmassan skulle upphetsas, hären uppviglas till myteri och därigenom grunden för ett väpnat uppror vara lagd. Det hela alltså ett flagrant brott mot den mellan Ryssland och England upprättade traktaten.

Brevet hade öppnats av den hemliga polisen vid engelska posten, fotograferats och kopior översänts till utrikes- och inrikesdepartementen samt var sålunda av allt att döma känt även av regeringen.

Denna hemlighöll emellertid den förargliga affären, och först när det av en sättare vid en högertidning underrättades om dokumentets förestående publicering skyndade den att själv offentliggöra saken samt meddela att en skarp not i ärendet avlåtits till sovjetregeringen.

Hela denna affär slog ned som en bomb bland den engelska allmänheten. Man såg revolutionens spöke och man tyckte sig finna, att arbetarregeingen handlat mot landets intressen, när den trots det ryska löftesbrottet med den däri inneslutna landsfördärvliga bolschevikpropagandan gått till val med den ryska traktaten och det ryska samförståndet på sitt program.

MacDonalds försäkran att han icke förrän de allra senaste dagarna fått kännedom om det ryska aktstycket har icke vunnit tilltro. Valet var förlorat för honom redan innan det börjat, och hans politik har nu fått folkets dom.

När detta skrives är valresultatet ännu icke i sin helhet känt, men man vet, att det konservativa partiet i det nya underhuset kommer att ha inemot 200 röster mera än de båda andra partierna, liberalerna och socialdemokraterna, tillsammans.

I de flesta europeiska länder, där det parlamentariska styrelsesättet tillämpas — makten lagd i det starkaste politiska partiets hand — har systemet lett till en massbildning av partier, vart och ett för litet för att äga den majoritet i riksförsamlingen, vilken är nödvändig för regeringsmaktens utövande. För att ernå nödig styrka ha dessa i sig själva för små partier på kompromissens väg sammanslutit sig till block, vilka i saknad av inre enhetlighet icke kunnat föra någon fast politik utan vinglat litet hit och litet dit för att täckas de olika meningsriktningarne inom blocket.

England har nu genom en väldig kraftansträngning återgått till den gamla ordningen med ett verkligt majoritetsparti, vilket regerar med envåldsmakt så länge det har folkets flertal bakom sig. Det är under denna ordning det brittiska världsväldet utvecklat sig och utan vilken denna utveckling aldrig skulle kommit till stånd.

Världen skall kunna lära mycket av de erfarenheter England kommer att göra med anledning av de ändrade inrikespolitiska förhållandena.

I fråga om valet är vidare att säga, att Asquith, den ene av det liberala partiets ledare utslagits, vilket väckt ledsnad inom hela det borgerliga lägret. Lloyd George står nu ensam som partiets ledare.

Valet har gått förödande ut över den kvinnliga representationen i underhuset. Förut åtta finnes det nu endast fyra kvinnliga underhusmedlemmar, därav tre konservativa.

I Tyskland pågår valkampanjen för riksdagsvalen. — Frankrike har erkänt sovjetregeringen. — Mossulfrågan, berörande England och Turkiet, har lösts av Förbundsrådet. Gränstvisten har ordnats med hjälp av en neutral zon. — Om inbördeskriget i Kina föreligger motstridiga uppgifter. Vad man med visshet vet är, att Japan begagnat tillfället till en inblandning och med militär besatt alla järnvägar i krigsområdet.

——::——

Arbetets ära och nödvändighet.

Av *MARIE LOUISE INGEMAN.*

Den tilltagande överproduktionen på teoretiskt skolad arbetskraft inger vår tid allvarliga bekymmer. Man frågar sig med oro, var alla dessa överflödiga krafter skola taga vägen. Hemmet har icke råd att underhålla dem och arbetsmarknaden intet behov av dem. — År efter år konstateras dessa disharmoniska förhållanden, men icke dess mindre gå år efter år nya ungdomsled fram för att på bildningens bana utrustas med dessa brev, varvid de fästa så stora förhoppningar, men vilka, som Tegnér säger, ofta visa sig vara endast Uriabrev.

Det är emllertid förklarligt och oundvikligt att tillståndet är och förblir sådant, så länge kroppsarbetet betraktas som en lägre art av arbete. Varje människa strävar självfallet efter den inom hennes räckhåll bästa och mest ansedda arbetslotten på bildningens eller det improduktiva arbetets område. Kroppsarbetare blir ingen som ej därtill är nödd och tvungen.

Föreligger felsyn i denna mänsklighetens olika värdesättning av olika arbete? Ty vi kunna icke komma ifrån att det *i vår uppfattning* finns ett bästa och ett sämsta, ett högsta och ett lägsta arbete, men vi kunna ej heller komma ifrån att båda dessa arter äro lika nödvändiga, lika oumbärliga för vår jordiska existens. Varför skilja vi då på arbete och arbete? Svaret ligger icke nära till hands. Behovet att värdesätta är medfött, ligger i vår natur. Vi klassificera allt ända från människan ned till stenen, men upplysningen borde lära oss att värdesättningen får en felaktig, en irreligiös och ovetenskaplig betoning, då den vill upphöja den ena nödvändigheten på bekostnad av den andra. I Guds rika värld har varje sak sin uppgift, sitt värde såsom varje enskild individ i mänsklighetens långa kädja har sin uppgift och sin likaberättigade andel i det universella maskineriet. Kristus, efter vilkens namn och lära vi i religiöst hänseende uppkallat oss, var fullt medveten om att en social rangskala existerade. Men den hade för honom ingen annan betydelse än som en indelning av olika plikter. När han uttalade de båda orden "herre" och "tjänare" skedde det icke som om han talat om två mot varandra ställda parter, varav den ena utrustats med större eller mindre rätt att fylla eller underlåta att fylla hans bud. En god herre och en god tjänare eller en ond herre och en ond tjänare — han sätter likhetstecken mellan dem.

Granska vi närmare det begrepp om ett *över* och ett *under*, som genomtränger våra nutida samhällens alla skikt, finna vi att det kommer att sväva i luften. Vad är större, vad är mindre? Ledaren blir ledare, emedan det är hans uppgift, arbetaren arbetare emedan det är hans. Skulle vi, stoftgrand i ett omätligt universum, förhäva oss och rycka våra liv ut ur detta stora, mystiska sammanhang, för att ställa dem på en grund, varpå Livet alls icke vilar.

Om vi höra till de besittande blir frågan sålunda icke ens om att genom ett nådigt uppskattande uppmuntra de icke besittandes strävanden att förvärva sitt levebröd? Vem har väl givit oss en sådan rätt? Ståndpunkten innesluter lika mycket oberättigat högmod som arbetarens avundsamma förakt för kapitalets handhavare.

Kunde vi komma därhän att i varandra endast se människor, bärare av livets stora, rika gåva, vilka var och en på sitt sätt fått förmågan att upprätthålla sin existens! Då skulle icke denna inskränkta jämförelse mellan sociala uniformer, denna kamp om fördelar, denna fruktan för att "stiga ned" få en så livsfientlig karaktär, en sådan omfattning som nu. Tolstoy, aristokraten, "steg ned" och fann sig väl därav. Kanske fordras det en så hög kultur och framför allt en så djup religiositet som hans för att förstå det verkliga, det mödosamma, det naturenliga arbetets rika välsignelse. Och vilka jämförelsepunkter hade han dock icke! Han som från samhällets högst höjder skördat den största berömmelse en människa kan vinna: det skapande snillets. Men *lyckan* fann han först, när han kom jorden nära, i de oansenliga kojorna, i arbetet som spände hans muskelkraft och drev fram svetten på hans panna.

Det finns inom oss alla ett stycke tolstoynatur, som längtar efter att få sätta spaden i jorden, så och skörda, som vill gripa direkt in i det produktiva maskineri, varigenom vårt liv upprätthålles. Och vi skulle i hundratal, i tusental följa vår böjelse och skapa oss en existens så lycklig som en jordisk existens kan bli, om vi icke avhölles av denna fördom, som ständigt trycker på vårt medvetande och dryper sitt gift i vår själ: att vi socialt stiga ner och sedan aldrig kunna nå höjderna.

Höjder och djup!

Omvärdera dessa värden, ställ vår tillvaro på Livets fasta grundval, ära icke blott arbetet utan även den gode arbetaren, och vi skola måhända även hos vår tids människor kunna väcka den frimodighet och lydnad, som kräves av livets första bud: Du skall äta ditt bröd i ditt anletes svett....

——::——

Den religion är den bästa som enar de många, styrker den enskilde, böjer den stolte, som kommer oss att älska livet och med underdånighet vänta döden.

E. v. Feuchtersleben.

En episod.

På andra sidan kanalen, i vars sotsvarta vatten östersolen speglar sig tillsammans med en blekblå himmel och trädens glesa höströda kronor, cyklar en pojke. Kanske är han på väg till sitt arbete, kanske är han ute i dagens första ärende. Det är nämligen bara en liten springpojke det är fråga om.

Han gör sig ingen brådska. Morgonen är så vacker, och han njuter av ritten på cykeln, vilken han skickligt och lekfullt tumlar som en lydig och tillgiven fåle.

Det är trots den enkla utrustningen något vårdat över hans unga person. Över sportströjans varma vitrandade krage lyser det barnsligt rundkindade ansiktet rentvaget, rosigt och friskt och händerna, som än sluta sig kring cykelhandtagen än släppa dem i vågsam balanseringslek, lysa vita.

Han kommer tydligen från ett ordentligt hem och en god mor, vars prövande blick med ömhet vilat på honom och sett att allt är väl beställt och att hennes gosse är just sådan han skall vara.

Hon har sett honom morgonkry och munter trampa åstad på cykeln, vända sig om och vifta sitt farväl innan han kastar sig ut i sitt arbete, vilket kanske är tungt nog för hans unga kraft, men som också har ett inslag av nöje och lek. Det är dock roligt detta fria kringhjulande i storstaden med dess ständigt växlande gatubilder, dess många händelser och små äventyr.

Hur händer det?

Det sker för blixtsnabbt för att kunna uppfattas. Cykeln svänger in emot den framrusande spårvagnen och slungas som ett spån åt sidan. Den lille ryttaren ligger orörlig på gatan med ansiktet mot stenarne.

I samma ögonblick är det folk tillstädes. Några pojkar, några kvinnor, några män. Liksom alltid när fara är på färde, när något skall ställas till rätta, är det männen som gripa in.

En poliskonstapel lyfter varsamt upp gossen, som ännu icke återkommit till sig själv. Ur ett krossår i pannan strömmar blodet ner över ansiktet, över kläderna. Den skadade rör sig, för famlande händerna upp till såret som smärtar, får dem fulla med blod och ser på dem —

Ett skri stiger ur hans bröst och sedan en häftig ångestfull jämmer. Konstapeln lugnar honom — så — så — så— det är ingen fara — var en duktig pojke — det där klarar doktorn upp i en handvändning —

En tillkallad bil kör fram, en konstapel och ett par män lyfta in pilten, vars behärskade gråt fyller den stilla morgonluften —

Bilen ilar bort, folket sprides. Ensam vid ett träd står cykeln. Där hemma går en mor som ingenting vet.

Crayon.

——::——

Götaplatsen.

När man numera en grå höstdag vandrar över den ödsliga Götaplatsen, undrar man ovillkorligen om det var flaggorna och fästbruset under utställningstiden, som inspirerade en estet att yttra att Göteborg med Götaplatsen och det nya Konstmuséet fått sin första verkligt monumentala storstadsbild.

I sanningens intresse måste det dock erkännas, att han icke var ensam om denna åsikt. Det fanns en berusningens tid, då vi alla tyckte att Götaplatsen var ett skönhetens under. Men det kom en annan och nyktrare tid, då vi vaknade upp och började fundera över, om vi verkligen tyckt rätt. Och nu, den dag i dag är, se vi helt skoningslöst i platsen endast en grå och trist öken, vari en lika grå och trist byggnad höjer sin uttryckslösa magasinsfasad.

För sällsynthetens skull äro stad och invånare fullt överens i en fråga. Man önskar samfällt en mera tilltalande nydaning av den alltför stora och för karga storstadsbilden. I detta syfte har stadens byggnadsnämnd vänt sig till Stadshusets berömde arkitekt, professor Ragnar Östberg, som också redan framlagt sitt förslag till Götaplatsens ordnande.

Ingen, som sett Stadshuset i Stockholm lär betvivla professor Östbergs förmåga att lösa en uppgift grandiost. Men betingelserna för Stadshusets resande i Stockholm och för Götaplatsens ordnande i Göteborg äro väsentligt olika. I det förra fallet har arkitekten haft möjligheten att på ort och ställe och från början leva sig in i uppgiften och få den att i sin slutgiltigt genomförda form harmoniskt klinga in i omgivningen. I Göteborg har han, mer eller mindre, måste se med en främlings och, på grund av de redan gjorda anordningarna, med en kritikers blick, och som den självständige konstnär han är, löser han uppgiften på ett helt nytt sätt och från synpunkten, vad han skulle velat göra av platsen, icke från de förutsättningar densamma ger med Konstmuseet som ledande uppslagsmotiv.

Vid genomläsande av professor Östbergs förslag kan man ej heller komma ifrån intrycket att dess bärande tanke är att till varje pris få Konstmuséet undangömt.

Konstmuséet är det stora misstaget, den stötande förargelseklippan. Dess millionterrasser, dess olustiga fasad, dess rödbruna magasinsluckor — dekorationer framför, torn, träd, fästligt strålande ljus! Den enstaka konstintresserade medborgare, som icke redan under utställningsdagarna för livet avvants att söka konst i Kontsmuséet, får icke jagas bort, pro primo genom platsens ödslighet och pro secundo genom det kusliga intrycket vid framkomsten att hela museibyggnaden skall falla såsom berg och högar över honom. Hans ökenvandring skulle enligt det Östbergska förslaget livas av vissa etapper, en teater, ett torg, några träd etc. — en otvivelaktigt från alla håll oangripbar bild i bilden.

SKANDINAVISKA KREDITAKTIEBOLAGET
GÖTEBORG - STOCKHOLM - MALMÖ

Avdelningskontor över hela landet

Egna fonder Kr. 182,000,000:—

Gottgör å insatta medel högsta gällande ränta

Telegramadress "Kreditbolaget"

Inf. gen. Göteb. Tandl.-Sällskap.
Tandl. Lisa Andrén
Vasagatan 5 B, Tel. 10919.
10—2, 5—7; lördagar 10—2.

Men saken har haft en annan och prosaisk sida — nämligen den ekonomiska. Och icke minst denna torde ha inverkat på Göteborgs stadsfullmäktiges med överraskande stor majoritet beslutade avslag å professor Östbergs förslag.

Men därmed är icke frågan om Götaplatsens ordnande röjd ur världen. Man har anledning att med en viss spänning vänta på dess nästa fas.

——::——

Ny musikförening i Göteborg.

I dagarna har under namn av "*Musiktomtarna*" en ny musikförening bildats i Göteborg. Föreningen, som tillkommit på initiativ av den kända pianisten och musiklärarinnan fröken Ruth Almén, har till uppgift att utföra förnämligast kammarmusik men även sång. Den ekonomiska behållningen av musikaftnarna, vilkas program utan ersättning utföras av medlemmarna själva, är ämnad att utdelas som stipendium åt någon musiklärarinna, som utfört ett gott undervisningsarbete, men som saknar medel att annat än under ferierna arbeta på sin fortsatta utbildning.

I anledning av föreningens tillkomst har redaktionen vänt sig till dess initiativtagarinna, fröken Ruth Almén. På vår förfrågan hur idén till Musiktomtarna uppstått, svarade hon:

— Alltsedan jag första gången reste ut för att studera på min sommarferie och därvid fick ögonen öppna för svårigheterna att låta den egna utbildningens och undervisningens intressen hålla jämna steg med varandra, har jag önskat att kunna lätta vägen för någon annan, som undervisar i musik och vill utföra sitt arbete ideellt.

— Fröken Almén har icke tänkt sig det hela som en stipendiefond?

— Nej, ingen fond! Vår mening är att varje år ge någon medlem *hela* behållningen av vårt arbete i föreningen. Jag hoppas nämligen att denna förening skall fortfara även när vi, som startat den, nedlägga vårt arbete, och att andra då, i likhet med oss, skola vara villiga att fortsätta utan annan ersättning än glädjen att få hjälpa någon som icke på annat sätt kan komma ut.

— När skulle man kunna tänka sig att första stipendieutdelningen äger rum?

— Styrelsen hoppas att det skall kunna ske redan vid slutet av detta arbetsår. Medlemsantalet är nämligen redan 200 à 300, och omkostnaderna ha nedbringats så långt som möjligt. Men vi önska ju helst så många medlemmar som vår lokal rymmer, d. v. s. fyrahundra.

— Och lokalen blir?

— Gamla Latinläroverkets högtidssal.

— Ställer det sig dyrt att bli medlem?

— Årsavgiften är fem kronor för reserverad plats och två kronor för oreserverad, och vi ämna att ge fem aftnar årligen. Styrelsemedlemmarna tänka sig att själva utföra programmet under tre aftnar och att andra aktiva medlemmar skulle uppträda de två övriga aftnarna.

— Och programmen?

— Alla äro ännu icke fastställda, men vi hoppas att medlemmarna skola få gott utbyte av aftnarna.

Med närmare kännedom om föreningens sammansättning kan man tryggt dela denna förhoppning. Av god musik få människorna aldrig för mycket. Musiktomtarna kunna säkerligen påräkna att med sitt vackra och ideella syftemål gå en lyckosam framtid till mötes.

——::——

PÄRLOR
JUVELER
i modern infattning fördelaktigast hos
K. Anderson
Hovjuvelerare. Ö. Hamng. 41.

Hemmets tidning
— är —
Göteborgs Aftonblad

Särskild, omväxlande avdelning för kvinnan och hemmet.
I varje nummer, värdefulla artiklar i olika frågor, berättelse, följetong, kåserier.

Pr kvartal 7.50 fritt hemburen.

Lösnummerpris 10 öre.

Hur skapas det nya modet?

Det nya modet, som gör sitt segertåg runt världen, skapas i allmänhet av parisiska konstnärer. Det är de, som giva själva anslaget, bestämma i vilken riktning det nya modet skall gå.

En allt utom lätt uppgift! De skola så att säga föregripa händelsernas utveckling, förutse publikens smak sådan den skall vara om ett par månader, då nyheterna äro färdiga att släppas ut i marknaden, och samtidigt skola de omärkligt men fast leda denna smak till fördel för den franska industrien. För ett par år sedan blev det genom en blunder av konstnärerna modärnt med klädningar utan "besättningar", ett mod som betydde miljardförluster för de franska garneringsfabrikanterna och motsvarande besparingar för de olika ländernas kvinnovärld. Det behöver väl icke sägas, att en rättelse skyndsamligen vidtogs.

De stora modekonstnärerna arbeta efter två olika metoder. I det ena fallet göras teckningar, efter vilka modellerna sedan färfärdigas. I det andra draperas tyget, utan någon sådan skiss till ledning, direkt på en mannekäng. Allt efter som konstnären undfår sina "idéer" sticker han fast dem med knappnålar för att sedan ytterligare utarbeta dem, moderera eller ännu mera framhäva dem. Han försöker olika färgkombinationer, olika garneringsartiklar o. s. v.

När han slutligen är nöjd med sitt verk, skickas det till ritrummet, där ritarne teckna mönstren och med matematisk noggrannhet ange de olika måtten, varpå det hela överlämnas till syatelieren, där arbetet ledes av högt utbildade kvinnliga experter.

När samtliga modeller för säsongen äro "skapade" och förfärdigade inbjuder firman cheferna för de stora grosshandelshusen och exportaffärerna till en mannekänguppvisning, där sedan beställningarna göras.

Ibland händer, att det nya modet, när det sedan föres ut i marknaden av modemagasinen, icke slår an på publiken, vilken visar sig ointresserad och ohågad för inköp. Firmorna, som lagt sig till med ett stort lager av de icke gouterade nyheterna hotas av en enorm förlust, och det gäller då för de konstnärer, som skapat det impopulära modet att i en hast kunna lancera ett nytt mod, motsvarande publikens smak och dock så näraliggande det andra, att en lätt omändring är allt vad som behöves.

Elsa Vall.

——::——

Brand- och Livförsäkrings-Aktiebolaget
SVEA
Göteborg.

Frihet till fördärv.

Artikeln "*L'esprit de corps*" i diskussionen rörande frågan: Bör man i moraliskt hänseende fordra mera av kvinnan än av mannen? har antagligen verkat skrämmande på mången.

Varthän bär mänsklighetens väg, om den däri framhävda Schopenhauerska åsikten är sann, att kvinnans hittills visade ärbarhet huvudsakligen om än omedvetet varit mindre en sedlig känsla, ett inre behov än en av småklokheten intalad tillfällig återhållsamhet, ett medel att locka mannen till kapitulation d. v. s. till äktenskap med livslång försörjningsplikt mot kvinnan.

Hurudant, måste man fråga sig, skall väl i så fall förhållandet mellan könen komma att gestalta sig, när kvinnan längre fram i långt högre grad än nu är ekonomiskt oberoende av mannen, när hon icke längre behöver någon "försörjning genom äktenskapet" och när friheten i seder blivit så obegränsad, att begreppen synd och skam på det erotiska området kunna tänkas ha förlorat all betydelse och därmed sin återhållande förmåga? Skall man icke då ha att vänta en fullständig tygellöshet?

Nej, helt säkert icke!

Att förutsätta något sådant skulle vara att ställa kvinnan som kön på ett lägre plan än mannen, ett så lågt plan att man för att finna fog därför skulle nödgas återupptaga den gamla tron att kvinnan saknar en odödlig själ, att hon icke äger dennas förmögenheter, samvete, sedlighetskänsla, känsla för det sköna och upphöjda, för religionen, dessa förmögenheter som ställa människan i en särsklass för sig och över alla andra varelser.

Djuren erhålla sina lagar av naturen, och de kunna göra endast vad dessa lagar tillåta dem. Det är så bestämt, att hos djuret begäret slocknar i samma ögonblick det blivit tillfredsställt och fyllt sin uppgift för släktets fortplantning.

Ensam bland alla skapade varelser är människan *fri*, ensam bland dem alla kan hon själv välja sin väg, den som bär till avgrunden eller den som leder till stjärnorna. Hon är en handfull stoft, livad av en gudomlig fläkt, ett väsen fullständigt i sina fullkomligheter liksom i sina ofullkomligheter, på samma gång svag och stark, stor och ömkansvärd, lockad och dragen av frestelsen men också i stånd att övervinna den.

Mänskligheten har i stort sett icke valt den lätta vägen nedåt mot djupen utan den mödosamma framåt och uppåt. Med frihet att göra det onda har mänskligheten längtande sträckt sig efter det goda. Mannen, vars välde jorden och allt vad däruppå är, varit underlagd, har, bestormad av sina lidelser likväl icke hemfallit åt tygellösheten. Fallande för frestelsen har han skattat åt Venus vulgivaga, den låga sinnliga kärleken men alltid sett idealet i Venus lunaria, den rena äktenskapliga kärleken. Med frihet och makt att följa sin egen håg har han icke gjort samhället till ett allmänt glädjehus — han har byggt och värnat och upprätthållit *hemmet*. Den skönaste skildring av kärlekens väsende mänskligheten äger är av en mans hand: Kärleken är långmodig och mild — — — kärleken skickar sig icke ohöviskt — —

Det är möjligt att kvinnans ärbarhet, så som Schopenhauer velat göra gällande, är en konstprodukt, ett resultat av tvång och småklok beräkning, och att den skall förintas när dessa faktorer bortfalla. Men för så vitt kvinnan äger en själ av samma värde som mannens, skall hon liksom han vara mäktig av sedlig känsla och självtukt. Ur makten till det onda skall också hos henne spira viljan till det goda. Med frihet att välja mellan *Venus vulgivaga* och *Venus lunaria* skall helt säkert också kvinnan i den sistnämnda se idealet!

Astrid Holm.

——::——

SKANDINAVISKA GUMMIAKTIEBOLAGET VISKAFORS

A.-B. FERD. LUNDQUIST & Co.
för alltid på lager alla
VISKAFORS
galoscher och bottiner till fabrikspriser.

AKTIEBOLAGET
GÖTEBORGS BANK
GÖTEBORG STOCKHOLM
100 avdelningskontor i västra och östra Sverige
Grundad år 1848

Egna fonder Kr. 78.750.000

Emottager penningar å sparkasse-, kapital- och depositionsräkning till högsta gällande ränta.
Utlämnar hemsparbössor.
Bankens notariatavdelning förvaltar föreningars och kassors medel, enskilda förmögenheter samt testaments- och förmyndaremedel.
Obligations- och fondavdelningar.
Fullständig bankrörelse i övrigt.

Nyheter i allt vad som till branschen hörer fördelaktigast i
John A. Gahms Reseffektmagasin
KORSGATAN 12

Svartsjuka.

I barndomens enfaldiga år trodde jag att svartsjukan gjorde människorna svarta i ansiktet, och senare i mitt liv har jag vid några tillfällen beklagat att naturen ej gynnat oss med en sådan vägledning.

Det är nämligen rätt krångligt med svartsjuka kvinnor. De ha någon slag kolartro på att varje annan kvinna lever och är i verksamhet uteslutande i den avsikten att beröva dem deras fästmän eller män. En blick kommer dem att blekna, ett ord att mulna, och ett samtal . . . Ja ett samtal! . . .

Jag minns en liten kostbar episod, om en docent och hans fästmö. Docenten älskade sin fästmö, men var samtidigt en modern ande, som dyrkade Marx och Lasalle. Fästmön dyrkade endast docenten.

Vi träffades händelsevis ute på landet. Docenten och jag voro gamla bekanta. Det blir kanske alltid litet av hyska och hake i gamla bekantas konversation. Isynnerhet mot bakgrunden av en lantlig idyll, vari man under två månader rättroget spelat rollen som sin fästmös enda ideal. Jag förstod att docenten tyckte att det nu kunde vara roligt att tala om något annat.

Vi hade satt oss på en bänk, docenten på min högra sida och fästmön på den vänstra. Han talade alltjämt om Marx och Lasalle, men icke såsom förr, med lågande hänföelse, utan i djup missräkning över att deras ideal icke i den praktiska tillämpningen hållit vad de i teorien lovat. Han påminde om hur härligt det varit att leva förr, då människorna hade något att tro på, och framhöll hur trist det hela var nu.

Detta blev tydligen fästmön för mycket. Hon betraktade hans nuvarande mörka världsåskådning som en personlig förolämpning och tydde hans prisande av framfarna dar som en komplimang åt mig personligen. Och innan jag visste ordet av hade hon lagt sin hand under, *kring* min arm och fördjupat sina fingrar så kraftigt och intensivt i dess ömtåligaste del att jag måste uppbjuda all min självbehärskning för att ej ropa till av smärta.

Docenten märkte dess bättre ingenting, och vi ha efter den dagen aldrig träffats mer. Men vad skall man göra mot sådant? Svar: Undvika en annan gång att sätta sig mellan barken och trädet.

Men det kan inträffa underligare saker.

Härom dagen gjorde jag under en resa i en främmande trakt en avstickare mellan två tåg in till en trädgårdsmästare Andersson för att köpa med mig litet friska blommor till mitt värdfolk.

Där fanns många drivhus och många vackra blommor. Sådant tar tid. Vi gingo drivhus upp och ner, Andersson och jag. Jag valde och förkastade som man brukar göra. Han var tålmodig och angelägen att sälja som en klok producent bör vara.

Och jag tänkte på intet ont under solen. Men bäst som jag stod där, i stilla beundran och hemliga kalkyler, inför ett praktfullt, rostbrunt chrysantemumexemplar, stack ett av svartsjukans rodnad färgat kvinnoansikte upp över några krukor nere i gången, och jag hörde en hotfull, av sinnesrörelse darrande röst varnande säga:

— Ande'son, tänk på vad du gör!

Vad var det Andersson skulle tänka på? Ja, över detta grubblar än Eder förbundna

Ragna Peters.

——::——

Halsläkaren d:r *Agda Hofvendahl* i Stockholm har lyckats att på ett avgörande sätt förbättra en ny tysk operationsmetod för sjuka halsmandlar.

BLOMSTER-hälsningar över hela jorden.
Kungl. Hovleverantör
Beställningar å blommor ombesörjes kostnadsfritt under garanti för omsorgsfullt utförande å alla platser av
Vasa Blomsterhandel
GUSTAF EKMAN
Telefon 4314 — 10365. Telegr. Vasa.
Medlem av Föreningen för blomsterbeställningsförmedling samt de internationella organisationerna F. T. D. i U. S. A. samt B—V. i Tyskland. 6000 medlemmar.
Säg det med Blommor!

A.-B.
Herkules Skodon
Kungsgatan 45. Telefon 1900.
Rikt urval. Billigaste priser

MERKUR-TVÅLEN
skonar kläderna och händerna.
Krymper ej ylle.

Förlovar eller *Gifter*
Ni Eder, så annonsera det i
GÖTEBORGS MORGONPOST
Alla Edra vänner, läsa den tidningen.
Läst i varje bildat hem i västra Sverige.

Kobbs Thé
är alltjämt marknadens förnämsta

Offentliga nöjen.

Stora Teatern
Söndag kl. 1,30 Billighetsmatiné: KATARINA II.
Varje afton kl. 8: LÄDERLAPPEN.

Lorensbergsteatern.
I dag kl. 1,30 e. m. PRINSESSAN OCH HALFVA RIKET. Saga av Margaretha Munthe.
Kl. 6 precis: VI Ä' ALLA LIKA (till matinépriser).
Kl. 8,15: HAN SOM FÅR ÖRFILARNE.
Gästspel av teaterchef Halfdan Christensen.

Nya Teatern.
Söndag kl. 1,30: Billighetsmatiné: BARKEN MARGARETA.
Varje afton kl. 8: REGGIES BRÖLLOP.

Lilla Teatern.
Söndag kl. 1,30 Matiné: BRÖLLOPET PÅ SOLÖ.
Lördag och Söndag kl. 7 och 9: övriga dagar kl. 8: JAG GIFTA MIG — ALDRIG!

Spetsar Filet, Irländ., Knyppl. Motiv, Dukar, Näsdukar, Siden.
Depôten för Äkta Spetsar.
Kungsgatan 58, 1 tr. Tel. 12655. Öppet 11—6.

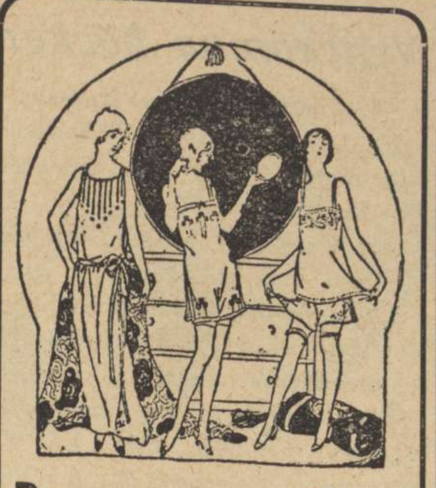
Teater.

Lorensbergsteatern har f. n. på sitt program ryssen Leonid Andrejews skådespel *"HAN som får örfilorne"*. Handlingen spelar i det rum inom en cirkusbyggnad, där artisterna samlas, då deras tjänster icke påkallas inne i manègen, och dit också en och annan vän eller intresserad från yttervärlden finner vägen. Denna miljö erbjuder, trots begränsningen, genom sin art och sin kosmopolitiska natur tillräckligt många och tillräckligt skiftande element för en rik människoskildring. Åskådarens intresse fängslas och fasthålles under de fyra långa akterna genom livfullheten hos scenbilderna och de livsproblem hans hjärna får att syssla med och vilka icke håller lämna hans hjärta helt oberörd. Handlingen kan icke relateras. För att överhuvud taget kunna förstås och godtagas måste åskådaren själv leva sig in i densamma, en nog så givande gärning, även om pjäsen för oss måste te sig främmande och bizarr. Skådespelet står och faller med tolkningen av huvudrollen HAN. Lorensbergsteatern har för denna uppgift ernått medverkan av den utmärkte norske skådespelaren Halfdan Christensen. Framgången blev fullständig. Detta var ingen mödosamt utformad scenprestation; det var ett fullständigt inlevande i rollen med de rikaste, finaste skiftningar i röst, i åtbörder, i mimik. Även teaterns egna framstående krafter gåvo andraplansrollerna en förträfflig tolkning, hrr Blickingberg, Berndtson, Ström och Arvedson samt på damsidan Elsa Widborg och Anna Carlsten.

Av de övriga teatrarna har *Stora Teatern* upptagit Straussoperetten *"Läderlappen"* under det att *Nya Teatern* upptagit ett nyhet ett mycket roligt amerikanskt lustspel "Reggies bröllop".

—::—

NORDISKA INDUSTRI AB — TAPISSERI DETALJ Ö. Hamng. 31, 1 tr. — N·I·A·B — Gardiner, kuddar, dukar m. m. — GÖTEBORG

Damunderkläder

Daglinnen - Nattlinnen
Benkläder - Kombinations
i vackra handbroderade
Wienerarbeten.
Broderade Daglinne .. fr. Kr. 2.90

Pariser-Nyheter
i Crêpe de Chine, Underkläder

Silketricot
Underklädningar, Underkjolar, Combinations, Daglinne och Benkläder i mycket stort färgurval och i många olika prislägen.

Tricot-Undertröjor
0.75, 0.95 och 1.35.
Finare med spets och moirégarnityr till högre priser.

Tricot-Benkläder
i stort urval .... fr. Kr. 1.75
Extra tjock vinterkval., flera färger .... „ 4.75

Korsetter
Strumpbandsgördlar .. fr. Kr. 1.90
Prima Donna Höftgördel „ 3.90
Modell Stabell i 1:a kval. „ „ 3.90
Elastiska, välsittande hållbara korsetter .. „ „ 6.75
Största urval. Billigaste priser.

Gillblads avd. för Underkläder 1:sta vån.

Var komma idéerna ifrån?

Det undermedvetnas spel.

— Jag förstår inte var ni får edra idéer ifrån, sade den gamla damen till den mycket produktive konstnären. Och målaren med den fruktbara hjärnan smäler överläget. Dels därför att han finner frågan enfaldig, dels därför att han själv icke vet —. Han har aldrig övertänkt saken.

På detta sätt inleder den framstående "short-story"-författaren Stacy Aumonier en artikel i "Nationaltidende". Han fortsätter:

— Idéer! Ja, naturligtvis vill det idéer till! Utan idéerna skulle han icke vara den mycket skapande och omtalade konstnären. Han skulle vara arbetare, kontorist eller auktoriserad revisor eller kanhända riksdagsman. Idéer! Prat! Och dock kan saken inte avfärdas så lätt. Själva upprinnelsen till idéerna bör kunna utfinnas och klarläggas i fråga om sitt förlopp.

Skapelsens lagar äro dock drakoniska, antingen de gälla mänskliga varelser, kålhuvud, fåglar, spindlar eller idéer. Allt genomgår en födelseakt. Den kan ytligt beskrivas som två krafter, vilka genom att komma i kontakt med varandra producera en gnista.

Det som vi kalla idéer är snarare avhängigt av sinnets kvalitet än kvantitet, påverkad av en annan kraft. Vari denna kraft består skola vi nu försöka utfinna.

Låt oss antaga att några personer träda in i ett enkelt rum. På var och en av dem verkar rummet olika. Två krafter spela in. Den negativa: själva föremålen i rummet, de slitna möblerna, den trasiga mattan, de lite oklara fönstren — och så den positiva kraften: åskådarens sinne. Det ögonblickliga resultatet är att en gnista tändes.

En person ser omkring och säger: Vilket fattigt rum; allt som finnes här är inte värt så och så många kronor.

En annan tänker: Vilken bedrövlig bostad. Det var just i ett sådant här rum Ole Knivstickare planlade sitt överfall på Anne-Marie. Och i sin fantasi ser han dramat utspelas.

Andra rikta sin uppmärksamhet på ett eller annat föremål. En granskar tavlan på väggen, en boken på bordet, en kaminen!

Nåväl, olikheten hos den skapande konstnären och den praktiske materialisten ger sig till känna just i det självliga resultatet av själva handlingen: att träda in och beskåda rummet.

För den praktiske materialisten är det blott ett rum med fyra väggar, några möbler, en kakelugn, en tapet o. s. v.

För den skapande konstnären är det något helt annat. För det första: Rummet påverkar hans sinnesstämning. — För det andra: Rummet blir en byggnadsgrund, en lekplats för fantasien. Målaren ser det som en tavla. Omedvetet studerar han den grönaktiga dagern över borddufven, det ypperliga läget hos en vältad stekpanna, en stol som förtonar i mörkret. Instinktivt "skapar" han.

Författaren gör på samma sätt. Han befolkar rummet och ser rörelserna och lidelserna hos de innebodende. Ole Knivstickare? — nej, inte nödvändigtvis han.

Hos en skall anblicken av rummet väcka melankoli, hos en annan högmod och uppblåsthet. Något i detta rum kommer att inspirera en musiker till en melodi. Kort sagt för ingen av dessa konstnärsnaturer är rummet rätt och slätt ett rum.

Det samma kan sägas om varje mänsklig handling. En promenad gatan framåt är inte bara en fysisk motion förbi en mängd fönster utan en upplevelse med färger och intryck av allt mänskligt. Gatutrafikanterna, butikerna, ja, till och med varorna i fönstren hava de inte alla en historia att berätta?

Den praktiske materialisten säger: Det är gott och väl allt det där. Om ni vill måla det där fattiga rummet i diskreta färger, så skall jag försöka att förstå er. Jag kan till och med se, att tavlan är vacker, men jag *ser* icke rummet på samma sätt som ni.

När han säger detta berör han det fundamentala — själva anledningen till denna fråga om idéer.

Ordet "idé" härstammar från ett grekiskt ord, som betyder "att se". Man kan fråga: Vad är skillnaden mellan idéer och vad man vanligen menar med tankar. Just denna! Tankar kunna vara vilka som hälst uttryck för själsrörelser, idéer däremot äro själens syner, sinnets drömmar. En människa kan ha massor av tankar, kan äga stor intelligens, ett underbart minne och dock inte ha en enda idé i sitt huvud!

En människa kan sitta inne med en oerhörd mängd kunskap och aldrig begagna den. En annan har kanhända endast en ringa bråkdel därav och, dock, med dennas hjälp inspirerar han mänskligheten!

En människosjäl är ett mäktigt upplag av tankar och känslor och dock kan dess ägare begagna endast en liten del därav åt gången. De äro där dessa tankar och känslor och kunna kallas fram, när ägaren så önskar. Men emellanåt äro de så djupt begravna, att han icke kan se dem. Förgäves kallar han på dem. Det är ett intressant gränsland kära golvet, för att hålla oss till bilden, där de höra hemma. Hur ofta säga vi inte: Jag hade en idé i går och i dag är det mig omöjligt att komma ihåg den.

Den har gått tillbaka till undermedvetandet. Den uppfinningsrike konstnären appellerar ständigt till undermedvetandet. Han försöker att kika ner genom golvspringorna.

Men jag bör kanske förklara ordet "försöka". Alla de bästa idéerna äro ofrivilliga, framkomna av egen drift. De äro resultatet av självlig avspärrning och eftergift snarare än av handlingskraft och ansträngning. Vi stå nu inför den intressanta frågan: Kunna idéerna *tvingas* fram?

Jag menar icke att själva idéerna skulle kunna framtvingas men väl att sinnesstämningen, ur vilken de födas, kan framkallas. En människa utan fantasi kan icke göras fantasirik, men hon kan göra sig mindre fantasilös. Och detta lyckas henne just genom den förut omnämnda självliga avspärrningen.

Och dock är det märkligt hur svårt genomsnittsmänniskan har att försätta sig i detta sinnestillstånd. Både kroppsligen och själsligen lever hon med ständigt spända muskler. Hon släpar sitt "jag" än hit, än dit. Alltid ödslar hon med sin kraft, alltid motarbetar hon sina naturliga rörelser. Människans sinne är inmurat i fördomar och förutfattade meningar, rotfäste åsikter. Det är därför hon kan resa jorden runt, besöka alla främmande länder och komma tillbaka utan att egentligen hava sett något. Det är inte för att hon är ointelligent och blind. Det är helt enkelt för att hon alltid håller sitt sinne spänt. Hon hittar aldrig utanför den mur av meningslös brådska innanför vilken hon lever.

Korsett P. D. är, som bekant, det bästa fabrikat som existerar och är i förhållande till kvalité och modeller överlägset varje annat korsettmärke. Pris fr. 3: 90 uppt. 45 kr. Enda importör i Sverige. **SIDENHUSET**

SAHLINS
FLICKKAPPOR
GOSSROCKAR
FLICKKLÄDNINGAR
GOSSKOSTYMER
Alltid slitstarka.
Alltid stilfulla.
SAHLINS
Kungsgatan 45.

Vill Ni ha vackra hållbara Gardiner
KÖP DÅ **TANGENS GARDINER**
Bästa Fabrikat
Tangens Gardiner platsens största sortering hos **A.-B. CARL JOHNSSON** Kungstorget.

(Eftertryck förbjudes).

Lilith.

ROMAN
Av Florence Warden.
Auktoriserad översättning av *Margareta Heijkel.*

27

— Nej, mamma. Han är verkligen inte tillräckligt stark för att resa sin väg. Jag bad honom stanna ett par dagar. Du måste be honom stanna kvar du också. Han är i vardagsrummet.

Fru Ames skakade obeslutsamt på huvudet. Därefter vände hon sig åter till Lilith.

— Du får taga det på ditt eget ansvar, utbrast hon med plötslig energi. Kom ihåg, att det inte är jag, som bett honom stanna.

— Nej, det vet jag ju, men du måste understödja min inbjudan.

— Nej, det behövs inte.

— Nå, som du vill då!

De växlade dessa korthuggna satser utan att se på varandra, men resultatet av meningsutbytet blev, att Simmonds skickades ned med hälsningar från fru Ames till hr Smith att hon gärna önskade att han stannade.

Gästen hade tillräckligt takt för att spela sjuk och drog sig genast tillbaka till det gästrum, som anvisats honom. Här uppehöll han sig under resten av dagen.

Det var ett litet vackert rum som i regel stod obegagnat.

Då Simmonds på kvällen passerade korridoren, hörde hon röster där inifrån. Hon ägde en skarp hörsel och hejdade sig ofrivilligt för att lyssna. Hon kunde höra två röster, bägge mycket lågmälda, men icke ett enda begripligt ord nådde hennes öra.

Plötsligt blev det tyst där inne, och ett ögonblick därefter hörde Simmonds en man skratta. Det sista hon märkte, då hon diskret gick vidare, var en kvinnas snyftningar.

Följande morgon gick hr Smith upp och gjorde toalett. När han efter en stund kom ut i matsalen, kunde varken Bletchley eller Simmonds se, att det i hälsohänseende fattades honom något. Men då han inmundigat den mycket stadiga frukosten och Bletchley kom in för att duka av, frågade hr Smith, om han inte ville hjälpa honom med att skicka bud på doktor Mallory.

Bletchley stirrade på honom med den oförskämdhet, som utmärker hans släkte, när dess misstanke väckts.

— Jo, naturligtvis kan jag göra det, sir, svarade han torrt. Var det något på tok med frukosten, sir?

Hr Smith hade länsat alla faten.

— Visst inte. Jag har aldrig känt make till smika, svarade hr Smith utan förlägenhet.

— Det gläder mig, sir. Sjuka människor behöva ju alltid något, som kan reta aptiten.

Hr Smith brast i skratt.

— Jag är ingen sjukling, sade han godmodigt. Och med hänsyn till doktor Mallory, är det inte fråga om något läkarerād utan om en mycket annat. Det är en mycket hygglig ung man, och det skulle roa mig att få tala med honom. Apropos, jag är mycket tacksam för er hjälp i går, då jag inte helt var mig själv.

Hr Smith räckte Bletchley en sedel.

Strax därefter träffade betjänten Simmonds ute i korridoren.

— Jag är rädd att det kommer att uppstå åtskilligt med spektakel ur det här besöket, viskade han sakta med en blick på dörren till matsalen. Jag skulle ge en hel del för att veta vad han egentligen kommit hit för. Nu vill han ha tag på doktorn igen, och han är inte mera sjuk än vad jag är.

— Det är vår unga fröken han är ute efter, förklarade Simmonds. Och om han nu säger, att han är sjuk, så är det bara för att så länge som möjligt få vara i hennes närhet. Stackars gosse! Han har så vackra ögon och han är alldeles vådligt rar, men att slå doktor Mallory ur brädet, se det kommer då inte att lyckas för honom.

Bletchley gav henne en blick full av förakt.

— Det är mera än kärlek med i det här spelet, det kan ni gladeligen sätta er på. Vänta bara, tills den där detektiven kommer igen, så får ni väl se.

Med en mycket sägande nick gick han sin väg.

Det var Simmonds, som kallade doktor Mallory till hr Smith och mot Bletchleys råd förhörde hon sig först hos fru Ames, om hon fick lov att gå.

Då doktor Mallory tjugu minuter senare kom till Old Court träffade han åter hr Smith i vardagsrummet. Den hälsning de växlade var hjärtlig endast å patientens sida. Doktorn såg mörkt och kallt på honom.

— Det var ju träkigt att ni behövt skicka bud på mig igen, hr Smith, sade han torrt. Har ni haft några nya sjukdomssymptom?

— Tala inte om symptom, svarade den unge mannen med ett muntert leende. Jag är lika kry som ni själv, det vet ni mycket väl.

— Varför har ni då bett mig komma?

Hr Smith lutade sig mot kakelugnen och sade med plötsligt allvar:

— Jag ville gärna veta vad vi skola göra med Lilith.

Doktorn rynkader pannan, men hr Smith endast skrattade.

— Åh nej, förställ er inte! Jag vill blott veta var vi har varandra. Jag har varit förälskad i henne i många år, och har också offrat mycket för hennes skull. Hon har förvridit huvudet på mig, och jag erkänner fritt och öppet, att jag begått många dumheter för hennes skull.

Doktor Mallory gjorde en avvärjande åtbörd med handen.

— Varför säger ni allt det där till mig? frågade han kort.

— Därför, som jag sade, att jag vill veta hur saken står. Det tjänar ju ingenting till, att jag låter martera mig till döds av min kärlek, om ni ämnar snappa bort henne från mig. Uppriktigt sagt, så känner jag, att jag inte har några utsikter, om ni upptar tävlan med mig. Mitt anseende är inte det bästa, och ni är naturligtvis personifikationen av alla möjliga dygder. Och nu ber jag om ett ärligt svar! Är det er avsikt att

A. LUNDBLADS
Begravningsbyrå
REKOMMENDERAS
Kungsgatan 12. Göteborg.
Tel. 11045, 776 ank. bostaden.

Sänd Eder **Tvätt** till
Tvättanstalten Västkusten
Vegagatan 46. Göteborg. Tel. 44443.
Omsorgsfullt arbete. Snabb leverans.

Duktyger och Vita Vävnader
till fabrikspriser
ALMEDALS FÖRSÄLJNINGS-MAGASIN,
Kungsgatan 55.

Extra prima
DAMKLÄDE
Dameskimå, Mocka och **Matelassé**
i ett flertal moderna färger utsäljes billigt direkt från lager.
S. Ericson, Klädeslager.
Kungsgatan 32, **2 vån.**

ORREFORS

har i sin tillverkning av *graverat kristallgods* ej uteslutande arbetat med framställningen av lyxglas utan lagt särskild vikt vid att få fram nya typer och former för praktiskt bruk, vinserviser, fruktserviser, blomglas, flaskor, bonbonièrer o. d., som göras i stort urval och i sådana prislägen, att de kunna vara tillgängliga för en och var.

Alla glas äro signerade av Gate och Hald.

A.-B. FERD. LUNDQUIST & C:o
KRISTALLAVDELNINGEN
GÖTEBORG

Varje förständig husmoder
använder
Pellerins Margarin
i hushållet

Bråsths Konditori
Victoriagatan 1 B (hörnet av Storgatan)
REKOMMENDERAS.

Varför plågas med dåligt kaffe då Ni kan få Swalanders kaffe! Butiker: Kungsg. 17 Korsg. 13, Bazar Alliance. Prova redan i dag! Säljes endast i egna butiker.

För att fånga idéer måste människan äga förmåga att avspänna sitt själsliv, utestänga allt. Hon måste kunna dväljas i det skymningstillstånd mellan medvetande och undermedvetande, där idéerna höra hemma.

När diktaren träder in i den fattiga kammaren eller ut på den solbelysta ängen avspänner han av egen drift sitt sinne. Han låter det påverkas av ”den andra kraften”. Han lyssnar och väntar.

Det är genom idéer, endast genom idéer mänskligheten går framåt. Det existerar icke och kan aldrig komma att existera någon likhet mellan människorna med hänsyn till intelligens och materiellt välstånd men tankelivet bildar en idrotts- och lekplats gemensam för alla. Har en man en idé kan han överbringa den till mänskligheten vilken behandlar den efter förtjänst.

Marconi fullkomnar den trådlösa telegrafen och vidgar därigenom människornas inre synfält. Hans uppfinning blir allas egendom. Professor Einsteins teorier äro i dag lika mycket vår som hans tillhörighet. En dag i en nära framtid kommer en annan tänkare att iakttaga litet mera ”i golvspringorna” och föra mänskligheten med sig framåt. En civilisations värde bestämmes icke så mycket av de materiella framstegen som av dess intellektuella och moraliska upptäckter.

Den skapande konstnärens sinne står alltid i kontakt med hans erfarenheter. Därav uppstår befruktningen. De små frökornen falla i hans hand och han samlar ihop dem och ruvar dem som hönan sina ägg.

Hans personliga erfarenheter utgöra icke gränslinjen för denna idéernas utkläckningsplats. Han har också andras arbeten, mästarne från alla tidsåldrar, även hans egen, att hämta impulser från.

Det finnes författare som tyckas vara riktiga magasin, riktiga lagerhus för idéer. Idéerna strömma till dem i sådan mängd, att de knappast hinna nedskriva dem. Möter ni sådana människor, så skall ni undantagslöst finna att de äro vanliga okonstlade människor med en märklig förmåga av sinneslugn och att avspänna sitt själsliv.

Utan tvivel är den genomsnittliga skapande konstnären icke så lyckligt ställd i fråga om förmågan av avspänning. Han har endast ”sina stunder”. Den dag kommer då han sitter och stirrar på sitt vita papper och stönar: Jag har icke en enda idé i mitt huvud! — Han har en dyster aning, att arbetet skall misslyckas för honom. Han känner sig utskriven. Men om han vill vara uppriktig, så vet han att han inte har någon anledning att förtvivla. Metoden, processen, med vars hjälp han hittills ”skapat” står alltid till hans förfogande. Han behöver endast gå in i sin kammare och sätta sig ner.

Vila dig nu. Låt alla tankar fara. Nej försök inte att draga åt det hållet eller åt det. Stilla — lugnt —. Det är bättre. Ingenting nu, överhuvud taget ingenting. Vila i dig själv så att du liksom känner dig sjunka ned genom golvet. Gör intet motstånd. Låt vad som vill hända. Allt är borta — ytterligt overksamt — — —. Det lilla halvskumma gränslandet — — — viskande röster. På bordet en grön solfjäder, en kvinnas solfjäder i den enkla kammaren. Underligt — och vad är det? Nej, försök inte att tvinga fram det! En grön solfjäder och för övrigt ingenting. De små idéerna röra sig runt kanten. En har hoppat ner och leker på den utspända sidan. Ett plötsligt rappt tillbakavändande till verkligheten och du har den lilla krabaten med ett säkert grepp i nacken!

——::——

Sidenhuset

i Göteborg har under den gångna veckan varje middag haft mannekänguppvisning för en intresserad publik, som mött fram i en sådan utsträckning, att man har anledning tro, att hela det kvinnliga Göteborg den här veckan vandrat in genom Sidenhusets blänkande entrédörrar.

Vanligen är det de stora modehusens *beställningsavdelningar* som på detta sätt förevisa sina exklusiva och i förhållande därtill dyrbara alster, men Sidenhuset har infört den synnerligen praktiska nyheten att framvisa vad en *konfektionsavdelning* kan åstadkomma av vackra toaletter till priser överkomliga icke blott för de rikaste, utan även för den stora kvinnliga publik, som måste vända på kronan i handen.

——:——

K. F. U. K:s vanliga höstförsäljning

äger rum i föreningslokalen Hvitfeldtsgatan 4 tisdagen den 4 nov. kl. 11 f. m.—9 e. m. samt onsdagen den 5 kl. 2 e. m.—9 e. m. Behållningen tillfaller sjuka föreningsmedlemmar samt Kinamissionen.

Giv försäljningen er uppmuntran!

——::——

I Garda på Gotland har en kvinna valts till nämndeman. Då kvinnas valbarhet till denna liksom andra befattningar inom rättsväsendet ännu är under utredning är valet ogiltigt.

*

Det nyvalda norska stortinget räknar ingen ordinarie kvinnlig ledamot. Kommunisten Helga Karlsen kommer att för en kort tid som suppleant rycka in i st. för en manlig kommunist, som dömts till fängelsestraff för uppvigling.

Nyutkomna böcker.

J. A. Lindblads förlag, Uppsala.

C. A. C. Lewenhaupt: ”Skatten i Alhambra”. Sagor och legender. Pris kr. 3:75.

Are Waerland: Idealism och materialism. Pris kr. 1:50.

L. Bergström: Ett barmhärtighetens jätteverk. (F. v. Bodelschwingh och anstalterna i Betel). Pris 3 kr.

Ellen Yngve: Signe Hedmarks äktenskap. Roman. Pris 4 kr.

Hedvig av Petersens: Ett år i Australien. Pris 6 kr.

Vira Eklund: Joakim Karlsson och annat statfolk. Pris kr. 2:75.

Cecilia Bååth-Holmberg: När seklet var ungt. Pris kr. 4:75.

Anna Schieber: Alla goda andar —. Roman. Pris 6 kr.

Cate Douglas Wiggin: Rebecka från Solbäcksgården. Pris kr. 4:50.

Bröderna Lagerströms förlag, Stockholm.

Sagan om skogarnes konung. Målad och berättad av Carin Eh—g.

*

Tidskrifter:

Svensk Vanföre-Tidskrift (Redaktör Anna Vogel) nr 10. Inneh. Lagförslag om norsk vanförevård, Från kamratskretsen, Meddelanden m. m.

——::——

Gossulstrar

7 år	....	Kr. 20:—
8 »	....	» 21:—
9 »	....	» 22:—
10 »	....	» 23:—
11 »	....	» 24:—
12 »	....	» 25:—
13 »	....	» 26:—
14 »	....	» 27:—
15 »	....	» 28:—
16 »	....	» 30:—

Berlin's
FISKTORGET

En Sko,
som passar Eder i såväl elegans, pris som bekvämlighet, finner Ni alltid hos
Hedströms
SÖDRA LARMGATAN 10
Linnégatan 11. Karl Gustafsgatan 57.

GÖTEBORGS
LINOLEUM-MAGASIN
PETERS, FRANZÉN & C:o
Kungsportsplatsen 2
Billiga priser ~ Största urval
Förmånliga betalningsvillkor

BREVLÅDA.

G. B. J. L—n. De insända dikterna kunna ej antagas.

Maria K. Översättningen skall vid lämpligt tillfälle införas. Tack!

Undrande. Inlägg på diskussionsspalten honoreras aldrig av någon tidning. Man förutsätter, att de äro skrivna på grund av intresse för saken och ej för förtjänstens skull.

Orolig husmor. I ett och annat nybyggt hus öppnas fönstren inåt, men regel torde vara att det sker utåt. Vi förstå så väl edra känslor, när hjälphustrun står på fönsterbrädet i tredje våningen och tvättar fönstret utanpå. Vi bruka samfällt hålla vår i kjolen för att förekomma en olyckshändelse, men i alla fall tar det mycket hårt på nerverna.

Någon allmän bättring i fönsterfrågan blir det antagligen icke förrän de unga arkitektämnena tvingas upp i fönstren på fjärde, femte våningen för att på försök tvätta dem utvändigt. Men när blir det?

Ruth E—l. Vi dela inte er tro, att en torped under samhället skulle bana väg för det tusenåriga riket. Se Leninland!

Fina Q., Rose-Marie, Fru G—d, S., E. B. Vi måste avböja!

——:——

Gardiner
Tyll, Tråd, Madras, Lenon, Allmoge
DRAGGARDINER
bomull och siden
alla färger
RULLGARDINER
Gardinuppsättningar
av egna tapetserare
A/B Carl Johnsson
KUNGSTORGET.

Äkta spirellakorsetter
till salu genom fru Jenny Bengtsson, villa Olofsberg, Hagen. Tel. Hagen 267. Obs.! Måttagning i hemmen om så önskas.

Bröstkaramellen ENGELBREKT
Välgörande
Välsmakande
Oöverträffad
Lagligen skyddad
Ende tillverkare
A.-B. Karamellfabriken Engelbrekt, Örebro.
Säljes överallt i påsar om 1 hg. à 50 öre.

K BERGMANS, STOCKHOLM
Smakfulla och sköra
DELIKATESSBRÖDSORTER
Rekommenderas. I. p. tel. 40928.

Arla Mjölk
Distribution på glasflaskor.
Tel. 40781, 45699

förmå Lilith att slå upp sin förlovning med mig?

Doktor Mallory stod nästan handfallen inför denna direkta fråga.

— Det är väl knappast till mig ni bör vända er i den här saken, svarade han. Varför riktar ni icke er fråga direkt till den unga damen?

— Därför att jag förstår att det hela beror mera på er än på henne. Lilith är lojal och ordhållig, men jag vet, att ni står mellan oss. Ni kan inte förneka det. Och därför vill jag gärna veta era planer. Ämnar ni bekämpa mig, eller vill ni högsinnat draga er tillbaka och låta henne hålla sitt ord till mig?

Mallory såg allvarligt på honom.

— Ni har varit uppriktig mot mig, och jag vill vara lika uppriktig mot er, sade han i kort ton. Avgörandet ligger icke i min hand utan i er. Jag vet, att hon givit er sitt löfte, och att hon ämnar hålla det. Men jag erkänner, att jag anser, att hon skulle handla förnuftigast om hon läte er gå.

— Varför?

— Hon älskar er inte.

— Det skulle hon ha gjort, om inte en annan kommit emellan, sade hr Smith. Hon älskade mig, då hon gav mig sitt löfte, och vad jag än må ha gjort mig skyldig till, så älskar jag henne, och om hon nu överger mig, ja, då går jag under.

Doktor Mallory såg på honom med en blick, som uttryckte mera förakt än deltagande.

— Det är bara fega stackare, som på det där sättet rikta pistolen mot ett ungt flickhjärta. Var en man, låt henne välja, och bär ert öde!

Hr Smith såg tankfullt ut i luften.

— Vill ni lova mig att inte förråda för de båda damerna, att min sjukdom är endast låtsad, frågade han. Jag lämnar mig på nåd och onåd i edra händer — saken är nämligen den att jag förfärligt gärna önskar stanna här några dagar. Om ni vill gå mig till mötes i detta stycke, så skall jag rätta mig efter ert råd och låta Lilith själv avgöra sitt öde. Jag ger er mitt hedersord på, att jag skall handla som en gentleman både mot henne, mot er och mot mig själv.

Doktor Mallory kände en allt starkare motvilja mot den unge mannen, men det hela slutade dock med ett halvt löfte om att ta hänsyn till hans önskningar. När Mallory slutligen lämnade rummet uttryckte hans ansikte en för honom ovanlig upprördhet.

I hallen träffade han Simmonds, som bad honom gå upp till fru Ames — denna önskade ett samtal.

Mallory kände sig helt obehaglig till mods, när han gick uppför trappan — den gamla damen skulle antagligen komma att underkasta honom ett skarpt förhör.

Men han var icke förberedd på den elakhet, som lyste fram ur fru Ames vanligen så milda ögon, då hon vid hans inträde sprang upp ur den stol, vari hon suttit.

— Gå ut, Simmonds, befallde hon kammarjungfrun, som följt doktor Mallory in i rummet.

Flickan lydde utan att dock kunna dölja den nyfikenhet, som plågade henne i dubbel måtto nu när hon tvingades att avträda från skådeplatsen, där det intressanta dramats nästa scen skulle utspelas.

Knappast voro den unge mannen och den gamla damen ensamma, förrän de med prövande blickar mätte varandra för den tvekamp som båda visste skulle komma.

— Vem har skickat bud på er? doktor Mallory.

I stället för att svara gav doktor Mallory henne en förvirrad blick, vilken han i nästa ögonblick slog ned. Det var som om han ställts inför ett viktigt problem, vars lösning han icke genast kunde finna. Han rynkade pannan, såg ut genom fönstret och gav därefter fru Ames en snabb flyktig blick.

Förvånad över hans uppträdande upprepade fru Ames sin fråga nu i ännu skarpare ton:

— Vem har bett er komma?

Men icke häller nu svarade doktorn genast. Han tycktes vilja göra det men ändrade sig åter. Utan att fästa sig vid hennes fråga bad han henne att sätta sig ned.

— Ni vet att ni inte är vidare stark, fru Ames, sade han och sköt vänligt fram stolen till henne, utan att fästa avseende vid den ursinniga tonen i hennes röst.

Den gamla damens vrede syntes plötsligt bytas i ångest.

— Bry er inte om mig, sade hon emellertid kort. Jag kan ta vård om mig själv. Men var god och säg mig vad som föranlett ert besök här i dag.

Lugnt och torrt kom slutligen doktor Mallorys svar:

— Det är min patient från i går som sänt bud på mig.

Fru Ames stod stödd mot länstolens ryggstöd:

— Vem menar ni? Vilken patient? Är det om hr Smith ni talar?

— Ja.

— Det var inte av behovet påkallat, att ni kom.

— Han bad mig komma, hördes doktor Mallory svara i torr ton.

En stunds tystnad följde. Fru Ames såg forskande på läkaren och utan något försök att dölja sin misslynthet sade hon.

— Det hela måste ha berott på ett missförstånd. Jag är säker på, att hr Smith icke begärt denna nya konsultation.

(Forts.).

——::——

GIV
Ingegerd
och
Vendela
Kvinnornas Tidning
på namnsdagen!
Presentkort säljas på tidningens exp. Magasinsgatan 12. Tel. 18070.

KVINNORNAS TIDNING

N:o 45. 4:de årg.

9 November 1924.

Annonspris: Textsida 25 öre pr mm.
» sista sidan 20 öre p· mm.
Längre annonsering rabatt.

Utkommer varje söndag.
Utgivare och redaktör: INGEBORG DAHLLÖF. För annons- och ekonomiavdelningen: EDITH RICKBERG.
Redaktion och expedition: *Magasinsgatan 12, Göteborg.* Tel. 18070.

Prenumerationspris:
Helår Kr. 6:—. 1/2 år Kr. 3:50. 1/4 år Kr. 2:—.
Lösnummer 15 öre.
Centraltryckeriet, O. Ericson, Göteborg 1924.

Eftertryck tillåtes gärna om "Kvinnornas Tidning", med hela namnet utsatt, angives som källan.

INNEHÅLL.

——::——

Utlandskrönika i sammandrag.

Den engelska arbetarregeringen har tagit konsekvenserna av det förkrossande valnederlaget och avgått. Uppdraget att bilda den nya regeringen har av konungen övelämnats till högerns ledare Baldwin. Dennes ministerlista är icke klar, när detta skrives, men det har försäkrats, att den nya regeringen skall tillföras de dugligaste krafterna inom det konservativa partiet och göras så representativ och stark som möjligt.

Man väntar med anledning av regeringsskiftet och högerns genom valet vunna absoluta makt en stark strömkantring i Englands inrikes- och utrikespolitik.

På arbetarhåll hoppas man att den förstnämnda skall bli så själviskt borgerlig som tänkas kan, och ägnad att framkalla ett jäsande missnöje bland de bredare lagren, av vilket missnöje arbetarepartiet skulle kunna draga den största nytta vid nästa val till underhuset. "Kapitalismen skall", säges det, "genom sin obenägenhet att offra något själv bereda sin undergång".

Läser man de engelska högertidningarna finner man emellertid där både förståelse och inneboende lust för en verkligt folklig politik med hela nationens välgång som ögonmärke och särskilt beaktande arbetarvärldens rättmätiga krav. Det är troligt, att man också skall försöka hålla en sådan kurs, ty så mycket bör man väl ändå ha lärt av tidens händelser, att detta är den enda möjliga metoden att säkerställa det bestående samhällets framtid. Högerns program torde främst komma att upptaga arbetslöshetens och bostadsbristens avhjälpande, näringslivets uppblomstring samt imperiets utveckling och starka sammanhållning.

I fråga om den engelska utrikespolitiken väntar man minskat intresse för protokollet från Folkförbundsförsamlingen i Genève i skiljedoms-, säkerhets- och avrustningsfrågorna. England torde önska bibehålla sin självbestämningsrätt på detta område obeskuren.

Utåt har den engelska högeregern gjort den starkaste effekten i Ryssland eller rättare hos dess bolsjevikregering. Man måste låta förhoppningarna på ett stort engelskt lån fara liksom även på en fortsatt fri bolsjevikpropaganda i England. Men sovjet förkunnar att den nya engelska regeringen kan vänta en så mycket starkare sådan propaganda i kolonierna, framför allt i Asien.

Den radikala franska regeringens ställning har under den senaste tiden försvagats och dess chef Herriot har själv offentligen förklarat, att hans saga som konseljpresident kanske snart är all. Om en ny regering skall kunna framgå ur den nuvarande kammaren är tvivelaktigt. Det torde bli nya val med strömkantring i högerriktning. Liksom fallet var i England fruktar man i Frankrike den röda revolution som litet varstans kännes i luften.

I Förenta staterna är man nu färdig med valet av de elektorer som i dec. skola välja den nye presidenten. Republikanerna, vilka i U. S. A. äro det konservativa partiet, segrade med oväntat stor majoritet vilket betyder att den nuvarande presidenten Calvin Coolidge kommer att bibehållas i ämbetet. Vice president blir Charles Dawes, "Dawes-planens" berömde skapare.

Valutgången anses bl. a. innebära att Förenta staterna kommer att upprätthålla sin hittills förda försiktiga utrikespolitik: alltså ingen anslutning till Folkförbundet, men däremot, kanhända, till den internationella Haagdomstolen.

Spanien fortsätter utrymningen av Marocko och torde nu praktiskt taget ha förlorat allt landområde, som erövrats sedan år 1917. Det hela är mera en militär prestigefråga än en materiell förlust. Det spanska folket är hjärtinnerligt trött på Marockoäventyret, som kostat det oerhörda offer i guld och människoliv, men det går officerskårens ära för nära, att trupperna retirera i stället för att avancera. Man har t. o. m. fruktat en militärrevolt mot regeringen.

Enligt meddelande från Kina står inbördeskriget inför sitt slut.

——::——

"De profundis."

Ungdomen nu för tiden är det synd om. Den bjudes nöjen, vars gift dödar all idealitet och därmed den enda stora och verkliga lyckan. Den drages in i tankesfärer, som i stället för att styrka deras vilja och karaktär äventyrar att göra dem till ryggradslösa djur. En ungdom som dricker sin fantasi rusig av sinnlighet strävar icke efter att grunda lyckliga hem. Och dock kunna även de, som icke själva nå denna lycka, likväl ha drömt den drömmen så skönt och så rent, att de aldrig skulle vilja smutsa den ens med en tanke. Men det land, vars ungdom icke drömmer hemlyckans dröm, utan gärna köper den så kallade "kärlekslyckan" för vanärans pris — vad har det landet för framtid?

R. A.

——::——

Är mannen intolerant gentemot kvinnan konkurrenten?

Ja, det är frågan. Man kan besvara den med både ja och nej, beroende på från vilkendera partens synpunkt man ser den. I varje fall kan man alltid komma till åtskilliga naturliga förklaringsgrunder till att en fråga som denna över huvud taget uppstått.

Låtom oss tänka på hur ett samhälle tog sig ut vid den historiska tidpunkten för kvinnans frigörelse. Vad såg man på kontoren, i affärslokalerna, å verkstäderna, kring restaurangborden? — Män! Och vad sågo männen själva i trapporna, gångarna, lokalerna till denna tusenhövdade institution, som de under namn av samhälle med egna krafter, egna initiativ och egen uthållighet skapat? — Varandra! De sågo män, de arbetade tillsammans med män, de samtalade med män — det var kort sagt en renodlad maskulin och trygg karaktär över denna institution, som de på kvällarna låste igen dörrarna om för att gå över till den andra världen: kvinnan, barnen och hemmet.

När mannen så plötsligt en dag såg kvinnor, om också då ännu i mycket spridda och glesa flockar, storma in på hans område, greps han av en förklarlig fruktan och motvilja. Det var att börja med en helt ny kvinnotyp — sedd mot bakgrunden av hemmets kvinna, den enda han dittills gjort bekantskap med, en i många fall underlig typ, som i skick och uppträdande sökte att vara en så god efterapning av mannen som möjligt. Kvinnorna tyckte den gången att mannen var en tyrann, emedan han vägrade att visa denna kvinna av i dag samma hänsyn och ridderlighet som kvinnan av gångna tider. Man vredgades när han på gatan log åt en kortklippt "lärd i stubb" eller på kontoret sökte att göra livet så surt som möjligt för den kvinnliga kamraten i stärkkrage och skjortveck innanför arbetsblusen.

Men ha kvinnorna någonsin betänkt, hur de själva skulle känna sig till mods, om en skara män med långt hår och förkvinnligad dräkt plötsligt skulle börja uppträda på deras område? De skulle säkerligen icke bli trakterade vare sig av typen eller konkurrensen. Det är alldeles otroligt att vi i ett första obeprövat stadium skulle kunna tillbakahålla ett leende inför en karl som i förkläde stökade omkring i våra hem, tvättade golv, skalade potatis och stoppade strumpor. Vi skulle alldeles fullkomligt säkert icke göra livet till ett Eden för honom. All den hänsyn, den naturliga böjelse att behaga, som stimuleras av motsatserna, skulle bortfalla inför en manstyp, som eftersträvade så stor likhet som möjligt med oss själva. Kort och klart: den mannen skulle inge oss avsmak.

Lyckligtvis finns det inga sådana män, och i våra dagar inga kvinnor heller av förflutna tiders här åsyftade övergångstyp. De kvinnliga pionjärernas efterföljare, som icke behövt använda så kraftig rustning, ha mer och mer återtagit sin naturliga skepnad och därmed även mer och mer stillat männens oro — eller för att tala i ämnet övervunnit hans förmenta intolerans.

Betraktar man hans ställning till den frigjorda kvinnan av i dag, kan man knappast förebrå honom småaktighet. Han har gått med på och fördragit en hel del, dock i många fall kanske mindre av storsinne än av nödvändighet. Han har upp- och överlevat kvinnans allt allmännare flykt från sin speciella värld, hemmet ut i hans egen skapelse, samhället. Han är försonad med förhållandet att nu möta kvinnan i alla de trappor, gångar och lokaler, där han förut endast mötte sig själv och resignerar t. o. m. inför möjligheten att i framtiden se henne komma att bekläda sådana höga och ansvarsfulla poster, som endast ett fåtal av hans eget släkte lyckas uppnå. Han finner sig rätt stillatigande i de flesta av hennes nycker. Av naturlig böjelse älskar han det långa håret, men finner han en dag att det för modets sax fallit från hans älskades huvud, upphör därför icke hans kärlek. Hans logik sträcker ädelmodigt vapen inför hennes ogenomträngligaste kombinationer såsom pälsen och silkesstrumpan eller skinnmassan på ryggen till skydd mot den kalla nordanvinden och den nakna halsens ohjälpliga blottställdhet inför den m. m. m. m. Med ett ord hans fördomsfrihet är vid denna tidpunkt i det närmaste fullkomlig.

En undran. Skulle kvinnorna vara lika böjliga för motsvarande förvandlingar och extravaganser i den manliga naturen. Kunde de någonsin vänja sig vid den manlige befattningsinnehavaren av kvinnliga sysslor — om han funnes? Vem ville ha en fästman som var barnsköterska eller en make som var modist? Och vilken "grande dame" skulle ens vilja promenera tvärs över gatan med en herre i balskor och päls, som lagt stärkkragen hemma?

Handen på hjärtat! Ha icke också vi vår konservatism, våra bestämda åsikter ifråga om hurudan en man bör vara? Skillnaden är bara den, att om kritiken för intolerans gällde oss, skulle vi bättre förstå att det i strider av denna art mellan man och kvinna icke är fördom eller icke fördom som avgör. Det är endast den outrotliga naturen, som rör sig inom oss och väpnar sig mot det ändamålslösa och onaturliga.

Julie Gram.

——::——

Ett öde och en bok.

Av *ELLEN KEY.*

HILMA ANGERED-STRANDBERG.

Nu går Hilma Angered-Strandbergs tjugonde bok genom kritikens skärseld. Vår främsta kvinnliga granskare — Klara Johanson — har redan kallat den mästerverk och Bokstugan har redan fått fatt i mina ord ur företalet till *Barbarens son:* "lika enkel i sin resning som konstnärlig i utformandet, lika djup i känslan som klar i tanken". Flera torde instämma.

*

Vintern 1886 bodde Hilma Strandberg i Stockholm hos modern till en av Fjällbackas sommarmålare. Hilma var redan då förlovad och reste 1888 efter sin fästman till Amerika. Men dessförinnan ville hon komma i beröring med de vittra kretsarne i Stockholm.

Jag kom full av vördnad för det Strandbergska namnet och fann denna medlem av släkten då som nu — nära fyrtio år senare — som den mest temperamentsfulla varelse jag någonsin träffat. Att hon på mödernet stammade från den Carelius, som omkring 130 år tidigare skrev *Hönsgummans visa,* var en rolig upplysning. Men hennes morfars första hustru var skånsk prästdotter av en från början tysk släkt. Och av denna Christine v. Bildstein torde Hilma tagit andligt arv. Genom rika intressen, fin bildning, livfull, varmblodig lynnesart var hon så särpräglad att hon först efter döden — redan vid 32 år — blev förstådd i sitt flammande hat till allt oäkta. Hon var en så utsökt och stark personlighet att hon först efter döden blev rätt skattad.

*

När Hilma Strandberg satt som telegrafist i Fjällbacka läste hon, skrev och såg. Enligt hennes egna ord drack hon in allt: "ödslighet, sälta, vind, vidder och vågor". Hennes bilder av denna natur och detta folk där alla typer mötte — isynnerhet de "Schartauanska stenoxarne"— samlade i förstlingsboken: *Västerut.* Den grep Laura Marholm så att hon först på tyska, sedan på svenska — se sidorna 120—130 i *Till kvinnans psykologi,* med märklig intuition skrev om henne och redan då — omkring 1897 — sade att Hilma Strandberg på sitt område var en lika stor diktare som Selma Lagerlöf på det för henne egendomliga.

Efter ett års tjänstledighet — för att arbeta i Göteborgs Handels- och Sjöfartstidning — återvände hon till Fjällbacka och var telegrafist tills hon anträdde Amerikafärden.

*

Sverige har endast en med Hilma Angered jämförlig skildrare av sekelslutets Amerika: Henning Berger. Men medan denne med sin skarpa konst tecknade nästan endast storstädernas människor och — på ett lysande sätt — väsentligen från utansidan ser Hilma Angered även mycket av innersidan. Märtha Lindquist — det betydande märket Quelqu'une — har en gång yttrat att de verkliga, de djupt allvarliga Amerikaböckerna äro Hilma Angereds och hon — som visst besökt Amerika — har nog gott omdöme. Visserligen ser Hilma allt i mångdubblad glans eller ynkedom.

Hennes skildringar av yttre ting äro lika underbara från Bohuslän som Amerika, från Italien som Schweiz. Men hon såg ej endast de många olika amerikanska utsidorna utan även den "amerikanska tanken". Jorden, luften, vattnen, männen, kvinnorna, allt var annorlunda än i gamla landet. Hon förnam "byggartidens" lynne, den jublande klangen i Walt Whitmans *Pioneers,* av det stora, härliga som skulle komma från denna underbara värld, där hon och hennes man nu stredo och ledo. Hennes Amerikaböcker — av vilka *Från nya världen* är den yppersta — äro ej få. I Amerika började hon skriva livfulla brev till Göteborgs H. o. S.-tidning fast hon dessemellan slet vid spisel, diskbalja och tvättkar. Första brevet skildrade en hundraårsfest, till vilken hon ej haft råd att betala inträdet, men som hon dock åsåg, stående på en tunna. Sedan skildrar hon den i ett glödhett vindsrum med papperet på golvet, ty däruppe fanns ej bord eller stol! 1893 fick hon arbete vid Chicagoutställningen, höll föredrag, skrev tidningsbrev. Men ej långt därefter måste hon återvända till Sverige med nedbruten hälsa, och i trettio år har hon ofta varit döden nära. För snart sex år sedan dog hennes man och först nu har hon så pass hämtat sig från denna sorg att hon kunnat ge sin mognaste och jämviktsfullaste, den djupast genomlev-

SKANDINAVISKA KREDITAKTIEBOLAGET
GÖTEBORG - STOCKHOLM - MALMÖ

Avdelningskontor över hela landet

Egna fonder Kr. 182,000,000:—

Gottgör å insatta medel högsta gällande ränta

Telegramadress "Kreditbolaget"

Inf. gen. Göteb. Tandl.-Sällskap.
Tandl. Lisa Andrén
Vasagatan 5 B, Tel. 10919.
10—2, 5—7; lördagar 10—2.

da av sina böcker. Den som själv lidit skapandets kval bör förstå den. Men varje vaken själ måste gripas av den. Under den träffsäkra realismen strömmar nu andaktens nyvunna djup. Inför sin konst var hon städse andäktig. Nu har hon blivit det inför religionen. Icke fromhet i kyrkors eller sekters mening, ej ens konstnärsdrömmarnes fromhet, med dess himlar och helveten, dess segrar och nederlag.

Nej, den konst och den fromhet Hilma Angered-Strandberg slutligen nått äro de som komma människan att förlåta livet och le mot döden.

Strand 24 okt. 1924.

——::——

Ett möte.

Det är lördag förmiddag. Höstsolen skiner över staden, där människorna ila framåt gatorna med brådskande steg för att hinna uträtta sina göromål innan de nås av hälgdagens vila och frid.

Det är livligt på torgen i dag och köpenskapen är i full gång. Överallt är det blommor i höstens prunkande färger — ringblommor, astrar, penséer! — Och glänsande frukter locka. Vilken doft av blommor och mogna bär och av myllan från nyupptagna rotfrukter! Starka, glada och med levnadslust i sina ansikten vandra människorna där av och an med ständigt mer fyllda korgar på sina armar. Över allt detta lyser höstsolen strålande och frisk.

Jag står i ett hörn och njuter av allt detta innan jag åter går in på de grå gatorna. Mina sinnen tillägna sig girigt den robusta levnadsfriskhet, som frodas här, och detta övermått av färg.

Då ser jag i vimlet en äldre dam, som jag känner. Hon bär på en praktfull och läcker börda av blommor och frukter . . . Hennes ansikte är visset och torrt, ögonen stirra stelt rakt fram. Jag häpnar ett ögonblick över kontrasten mellan vad jag nyss såg och uttrycket i detta ansikte. Är hon då förblindad, kan hon inte se omkring sig och låta sitt tillfrusna inre tina upp? Nej, under loppet av några sekunder hårdna dragen till allt mer. Nu ser jag anledningen. Mitt emot henne kommer en ung blek kvinna, en nära släkting till den äldre. Hon har böjt sitt huvud och det är något skälvande och skyggt över hennes ansikte. Hon synes vara färdig att när som helst slå upp ögonen och bönfallande se in i den andras.

Ett andlöst ögonblick stå de båda kvinnorna mot varandra. Därpå irra deras ögon åt sidan. Nej, det finns ingen annan väg bland vagnar, packlådor och korgar, de måste gå tätt förbi varandra. Den äldre drar ett tungt andetag, och den unga böjer sitt huvud allt mer som för slag. Men på en gång räta de upp sig. Blommorna, som de båda bära, ruskas till rätta, och med en knyck, som om ett osynligt motstånd måste hävas, gå de förbi varandra stelt som sömngångare. Den gamla damens ansikte är olycksbådande hårt och en inre storm tycks skaka hennes ärevördiga grå lockar. Den ungas ögon blicka kallt och munnen är sammanbiten och hånfull. — Det var hatet som gick förbi.

En storm drar fram över torget och strör vissna blad för deras fötter. Det går ett moln över solen, och jag känner att det är kallt.

När jag går hem genom de grå gatorna, tänker jag på vad jag sett. Om det inte vore en tragedi skulle jag le ett stort löje över de båda och över hur dåraktigt de använda sitt korta liv. Ja, förgänglighet, fåfänglighet är människor och människors verk. Och kanske är det bäst så. Så att även deras hat måtte vara förgängligt.

Esse O.-L.

PÄRLOR JUVELER
i modern infattning fördelaktigast hos
K. Anderson
Hovjuvelerare. Ö. Hamng. 41.

Hemmets tidning
— är —
Göteborgs Aftonblad
Särskild, omväxlande avdelning för kvinnan och hemmet.
I varje nummer, värdefulla artiklar i olika frågor, berättelse, följetong, kåserier.
Pr kvartal 7.50 fritt hemburen.
Lösnummerpris 10 öre.

——::——

Fredsrörelsen.

I sin i England mycket uppmärksammade bok *Ancillas Shore* (=Tjänarinnans lott) skriver Elizabeth Robins på ett ställe: Om ej människor allvarligt bemöda sig om att utrota krig med civilisatoriska medel, skola de kanske tvingas att göra det med barbariska". Detta är ju en vardagssanning fattbar för alla, eller borde vara det. Liksom alla medge att det mesta onda i världen härrör av okunnighet.

"Krig har alltid funnits — därför måste det alltid finnas", tror en del folk vara en ovedersäglig logik, liksom det en gång troddes att smittkoppor alltid funnits och därför alltid måste finnas, tills den oväntade räddaren kom, såsom i miljoner andra fall.

Låt oss utgå ifrån att det enda hopplösa i världen är hopplösheten och som ett botemedl mot denna kan på det varmaste rekommenderas Anna Nilssons intresseväckande lilla skrift "Data och fakta rörande fredsrörelsen", som just genom de *fakta* som erbjudas blir av så stort värde.

Fredsrörelsen är ingen ny företeelse, vi finna fredsröster i världens äldsta skrifter, icke minst i våra egna kristna urkunder.

På 1600-talet antogo kväkarna opposition mot krig som en av hörnstenarna i sin religiösa bekännelse. Och att de blivit den trogna, därom vittnar den talrika krigsvägran inom deras led vid senaste världskriget. Räkna vi fredsrörelsens organisation under de senaste hundra åren måste den betecknas som enorm och det bör vara varje människas plikt att icke vara okunnig därom.

Ett särskilt kapitel ägnas *Kvinnornas insats* i fredsarbetet. Den första kvinnliga fredsföreningen bildades 1810 i Boston. Och vår egen *Fredrika Bremer* skrev 1854 ett upprop i *Times* till kvinnorna att bilda ett världsfredsförbund, som äntligen en gång blev sanning och arbetar energiskt och målmedvetet.

Det är frestande att relatera innehållet, men då detta icke är meningen med denna lilla anmälan som endast avser att påpeka särskilt för kvinnliga läsare förvärvandet av den lilla innehållsrika boken för en mycket billig penning (95 öre) som en kär plikt.

Okunnighet om fredsrörelsen är en farlig samhällsfiende.

Frigga Carlberg.

Kvinnan som du gav honom.

Striden om en bok.

"Feminismen" är ett ord, som man i våra dagar sällan hör även i dess översättning "kvinnofrigörelse" eller "kvinnosak".

Den strid som stått omkring dessa begrepp hör till ett förflutet, och när den nu med anledning av den danske professorn Wieth-Knudsens i dagarne utkomna bok "Feminismen" åter för någon vecka eller någon månad blossar upp, lämnar den ungdomen, såväl den manliga som den kvinnliga, oberörd, och huggen växlas uteslutande mellan män och kvinnor av medelålder. Men även bland dem äro kombattanterna fåtaliga.

Ungdomen har definitivt och på fredlig väg löst denna fråga. Det är icke längre strid mellan dess manliga och kvinnliga element utan kamratskap och vilja till samförstånd.

Även för de något äldre står det klart att vad kvinnosaken rört sig om, könens jämställdhet, är eller mycket snart skall vara ett faktum åtminstone i fråga om själva *förutsättningarne* för en sådan tingens ordning. Idén har slagit igenom i lagstiftningen och godtagits av allmänna meningen. Vilken räckvidd dess förverkligande i det praktiska livet skall komma att få är icke längre en maktfråga eller en prestigefråga, utan en lämplighetsfråga och en fråga om personliga förutsättningar.

Professor Wieth-Knudsens bok skulle säkerligen blivit rätt obeaktad — vem är väl i våra dagar intresserad av en bok betitlad "Feminismen"? — om icke pressen i arbetet sett ett ypperligt sensationsnummer, vilket rättbehandlat skulle kunna åstadkomma en livlig "insändare"-fejd till förnöjelse för läsekretsen.

Boken riktar sig på ett obehärskat och överdrivet sätt mot kvinnorörelsen men även mot kvinnan som kön betraktad. Hon tål icke, förklarar förf., en jämförelse med mannen på något enda område. Hon är honom underlägsen i kroppsligt, själsligt och intellektuellt avseende, hennes känsloliv är grunt och färglöst, även om det ofta tar sig larmande uttryck.

Antalet storslagna kvinnor i hela Danmark anslår Wieth-Knudsen till högst 150 exemplar. "Statistiskt sett, säger han, kommer det endast en enda ädel och heroisk kvinna på 10,000 ädla och heroiska män!

Också på det erotiska känslolivets område underkänner han kvinnorna, d. v. s. de *vita*, ljumma och liknöjda som de äro. De färgade hålla bättre måttet, "de skrika av glädje när en man lägger handen på dem."

Det häftigaste angreppet riktar Wieth-Knudsen mot vad han kallar den "ekonomiska feminismen".

Medan tidigare samhällets hela inkomst disponerades av mannen och familjeförsörjaren såsom den av naturen skapande kraften givas pängarne nu till väsentlig del ut av unga, vanligen ogifta kvinnor, vilka sakna "förnuft, erfarenhet och ekonomisk insikt, men i stället äro dess mera bekajade med efterhärmningslust, modegalenskap och nöjeslystnad". I familjen råder samma förhållande. "Där finns råd till allting utom till att far får en ny rock".

Den ekonomiska feminismens ofantliga utgifter för utländska lyxvaror är fördärvbringande för de därav berörda ländernas finanser.

En japan frågade vid ett tillfälle förf. hur det kommer sig, att de europeiska männen visa sina kvinnor en sådan aktning och varför de tillbedja dem.

Frågan gjorde ett starkare intryck på Wieth-Knudsen än explosionen av en bomb. Och det förstår man ju, så som han ser och utmålar kvinnorna!

Han finner dock svaret!

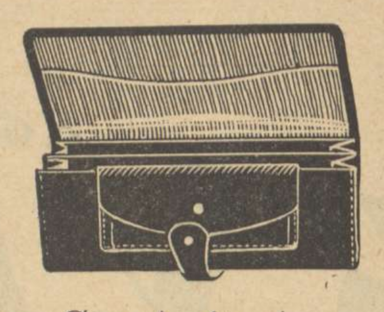
Det är, säger han, ett egendomligt och för den vite mannen utmärkande karaktärsdrag — det är en idealistisk önskan att i kvinnan finna en likasinnad icke blott av honkön utan en kamrat, en trofast vän, kort sagt, den hjälp Gud i Edens lustgård lovade mannen, men som denne aldrig fick!

— — —

Så långt professor Wieth-Knudsens bok. Vi skola längre fram återkomma till de i densamma berörda frågorna och söka att sakligt och objektivt belysa dem.

Som ett första inlägg kan betraktas den i dagens nummer införda artikeln "Är mannen intolerant mot kvinnan-konkurrenten" av fru Julie Gram.

Ellen Bryde.

S G·A 1890 VISKAFORS
Genom utsökta modeller, glänsande lack och oöverträffad slitstyrka hävda
VISKAFORS GALOSCHER
sin ställning som marknadens förnämsta fabrikat.
SKANDINAVISKA GUMMIAKTIEBOLAGET VISKAFORS

A.-B. FERD. LUNDQUIST & Co.
för alltid på lager alla
VISKAFORS
galoscher och bottiner till fabrikspriser.

Den trevligaste flickväskan finner man hos
John A. Gahm
KORSGATAN 12
GÖTEBORG

——::——

"Genom eget arbete".

Den 2 nov. 1909 höll författarinnan fru Malvina Bråkenhielm ett föredrag här i Göteborg inför en inbjuden talrik kvinnlig publik.

Hon skildrade därvid varmt, medkännande, gripande det hårda öde många kvinnor, som sett bättre dagar, gå till mötes som äldre, när deras förut goda ekonomiska ställning av någon orsak brytes ner. Hon beskrev utan namns nämnande sådana fall och hur tappert dessa värnlösa gamla, stående ensamma i livet, togo upp kampen för tillvaron, hur de nedskrevo sina fordringar på livet till ett minimum, hur arm deras bostad var, hur alltför otillräcklig och kraftlös deras föda och hur ivrigt de åstundade att genom *eget arbete* skaffa sig denna livets enklaste nödtorft. Vilken aktningsvärd och blygsam önskan och dock hur svåruppfylld! Hur ensamma stodo de icke, hur rådvilla! Hur omöjligt var det icke att finna avsättning för de handarbeten, till vars förfärdigande de uteslutande voro hänvisade!

Frågan om de närvarande ville vara med om att bilda en förening med uppgift att förhjälpa dessa aktningsvärda gamla till arbetsförtjänst fick ett unisont jakande svar. Den beklämning, som gripit varje hjärta, sökte sig utlösning i detta "ja", löftet om hjälp och bistånd i nöden. Och så bildades föreningen *Genom eget arbete!*

Under de femton år denna sammanslutning bestått har den arbetat efter de från början utstakade riktlinjerna.

Den 1 och 15 under månaderna sept.—maj mottager och inköper föreningen handarbeten förfärdigade av dess gamla skyddslingar, vilka f. n. finnas antecknade till ett antal av 173, även om icke alla dessa regelbundet inleverera arbeten.

Det sålunda inköpta avyttras sedan vid offentliga försäljningar, vår och höst, som arrangeras av föreningen.

Det blir sålunda i sista hand *allmänhetens intresse för saken och dess köplust*, som avgöra i vilken utsträckning föreningen "Genom eget arbete" skall kunna utöva sin välsignelsebringande verksamhet.

De senaste årens allmänna depression har tyvärr också inverkat på resultatet av de nämnda försäljningarna. Det har icke varit så gott som förut. En del varor ha blifvit osålda och hota nu att bilda ett så stort lager, att föreningen kanske måste minska sina inköp, vilket återigen skulle betyda en reducerad inkomst, en kännbar motgång för dess skyddslingar.

Det är för att söka förekomma allt detta som föreningen nu riktar en varm vädjan till allmänheten att besöka och stödja den försäljning av arbeten som äger rum i veckan, nämligen den 13 och 14 nov., i Kvinnliga kontoristförbundets lokal, Lilla Nygatan 4. Tiden båda dagarna kl. 11 f. m.—4 e. m.

Det är praktiska, välgjorda, enklare och finare handarbeten som säluföras och till alldeles samma priser som föreningen själv betalat.

Intresserade kunna vinna medlemskap i föreningen mot en årsavgift av 1 kr.

Föreningens styrelse utgöres av

Förlovar eller Gifter
Ni Eder, så annonsera det i GÖTEBORGS MORGONPOST
Alla Edra vänner läsa den tidningen.
Läst i varje bildat hem i västra Sverige.

Vill Ni göra rummet ljust och glatt
KÖP DÅ TANGENS GARDINER
Bästa Fabrikat
Tangens Gardiner
platsens största sortering hos
A.-B. CARL JOHNSSON
Kungstorget.

A.-B. Herkules Skodon
Kungsgatan 45. Rikt urval.
Telefon 1900. Billigaste priser

MERKUR-TVÅLEN
använd enligt bruksanvisningen giver ett storartat resultat.

Begär alltid
Kobbs Thé

Eleganta Wienerblusar
Originalmodeller
Friberg & Anderson
Kungsportspl. 1. Tel. 7295.

Träarmatur
GOLVLAMPOR
LJUSKRONOR
LJUSSTAKAR
m. m., m. m. otroligt billigt i
GÖTEBORGS SLÖJDMAGASIN
KYRKOGATAN 26

Fransk dam
med magistergrad giver franska lektioner. Tel. 12771.

Det bästa i längden det billigaste.
Konstflitens möbeltyger för Edra möbler.
Konstflitens gardiner för Edra fönster.
Konstflitens flossamattor för Edra golv.
KONSTFLITEN, G:la Högskolan Göteborg

Offentliga nöjen.

Stora Teatern
Söndag kl. 1,30 Billighetsmatiné:
KATARINA II.
Varje afton kl. 8:
LÄDERLAPPEN.

Lorensbergsteatern.
I dag kl. 1,30 e. m. Barnföreställning:
PRINSESSAN OCH HALFVA RIKET.
Saga av Margaretha Munthe.
Kl. 6 precis:
VI Ä' ALLA LIKA
(till matinépriser).
Kl. 8,15:
HAN
SOM FÅR ÖRFILARNE.
Gästspel av teaterchef Halfdan Christensen.

Nya Teatern.
Söndag kl. 1,30: Billighetsmatiné:
BARKEN MARGARETA.
Varje afton kl. 8:
REGGIES BRÖLLOP.

Lilla Teatern.
Söndag kl. 1,30 Matiné:
BRÖDERNA ÖSTERMANS HUSKORS.
Lördag och Söndag kl. 7 och 9:
övriga dagar kl. 8:
JAG GIFTA MIG — ALDRIG!

HANDSKAR
Största valutan erhålles genom inköp av Handskar uti
JOH. NILSSONS HANDSKFABRIK
9 HVITFELDTSPLATSEN 9
Etablerad 1886. Telefon 6990.

Dräkt- och Rock-TYGER
för vintern ha hemkommit och erbjuda vi ett enastående urval i alla moderna vävnader och färger. Alla varorna bliva bortsålda till
extra billiga priser
Rips, Jacquard i rutiga vävnader, Cheviot, Gabardine, Kläde, Mocca, slät och façonerad, Homespun m. m., 130—150 cm. brett pr meter
7[50] 8[75] 9[75] 11[50] 13[50]
Fodervaror i bomull och siden oerhört urval
Specialaffär för Tyger
TEXTIL MAGASINET A/B
40 KUNGSGATAN 40

doktorinnan Amalia Leman, ordf., fru Klara Wijkander, sekr., fru Kjerstin Weijdling, skattmästare, samt friherrinnan Alice Ridderstolpe, professorskan Karen Nordenskjöld, fru Anna Neijglick-Pettersson, fru Lily Philipson, doktorinnan Sigrid Nordenfelt och fru Elin Blidberg.

——::——

Teater.

STORA TEATERN.

"Läderlappen".

Tidens suckar efter de gamla goda programmen bli stundom hörda. Och till en sådan bönhörelse hör Stora teaterns repris av den betagande Straussoperetten "Läderlappen". En gång misskänd och oförstådd och därmed delande så många sedermera högt beundrade mästerverks öde — man erinre blott den för vår generation fullständigt oförståeliga köld, varmed första Carmenpremiären mottogs — hör Läderlappen numera till de utvalda skapelsernas odödliga skara. Framsprungen som ett stundens barn ur ett konstnärstemperament, som alltigenom var musik, har den något av ett skimrande ögonblicks ljusa lek över sina vingar, äger, för att tala med en åhörare vin (Wien) i sitt blod.

Men icke förty har den när detta läses, snart fladdrat för sista kvällen å Stora Teaterns scen. Vår nyckfulla tid vill ha gammalt — och nytt, och det blir nästa gång Kálmáns operett "Grevinnan Mariza", vari Oscarsteaterns firade stjärna, fru Margit Rosengren kommer att gästspela i titelrollen.

Men innan publiken går att besegras av denna hela Stockholms favorit, borde den icke underlåta att infinna sig och lyssna till den förtjusande musik, som i Läderlappen hänfört hela världen.

NYA TEATERN

spelar f. n. ett mycket roligt lustspel, importerat från U. S. A. *"Reggies bröllop"* benämnt. Intrigen är bra spunnen, ehuru den skulle vara otänkbar i svensk miljö, där ett giftermål som bekant är ett mycket komplicerat företag. Här sker allt på amerikanskt sätt, oväntat, överraskande och, eftersom det är ett lustspel, även muntert. Det är vidare god fart i handlingen, personerna äro väl tecknade, tonen frisk och spelet förträffligt. Kring Josef Fischer som Reggie och Helga Carlsson som Rosalie, pjäsens centrala figurer gruppera sig teaterns lovande unga krafter, vilka alla väl fylla sina uppgifter. Särskilt torde kunna nämnas Nils Jacobsson och Hilding Rolin. Maja Sjöberg är mycket vacker men hennes röst är för forcerad, vilket borde kunna övervinnas.

——::——

När är man uttjänad?

Av *MARGARETA HEIJKEL.*

En fråga, som vi kvinnor vid val av yrke och under utövandet därav alltför litet beakta, är hur länge vi skola kunna stå kvar i arbetet och försörja oss.

I regel tar ju, om inte själva arbetsförmågan så dock arbetsmöjligheterna slut före levnadstidens utgång.

De som äro anställda i statens, kommunens och en del större företags tjänst erhålla vid en viss uppnådd ålder avsked med pension och för dem är det sålunda rätt väl sörjt. Men det stora flertalet självförsörjande kvinnor har ingen sådan säkerhetsanordning att trygga sig till och motser därför ofta med verkligt bekymmer icke blott ålderdomen utan även den högre medelåldern, vilken även den kan erbjuda stora svårigheter i fråga om möjligheten att behålla eller få en anställning.

Det beklagliga i saken är, att dessa bekymmer vanligen inställa sig så sent, att vederbörande just ingenting kan göra för att befria sig från dem. Det är icke längre tid till besparingar, det finns icke längre kraft, energi och mod att upptaga en självständig verksamhet.

Tidigast uttjänad blir man i yrken där framför allt ungdomlighet, fördelaktigt utseende, raskhet, hälsa och styrka påkallas. Därnäst i sådana med stark tillströmning av ung billig arbetskraft och där själva utbildningen är lätt, t. ex. kontorsbanan.

Längre kan man hålla sig kvar i yrken, där grundligare kunskaper, svårförvärvad skicklighet och erfarenhet spela en avgörande roll, men även här finnes dock en tidsgräns. Man blir för gammal, för obekväm, för envis, retlig och svårhanterlig, och även själva yrkesskickligheten ställes på avskrivning därigenom att själsförmögenheterna försvagas, hälsan sviker och arbetskraften avtager.

Slutligen gäller att man är förr uttjänad om man har anställning hos andra, än om man är "sin egen" och så gynnsamt situerad att man till sin hjälp kan anställa yngre dugliga medhjälpare, i vilket fall man ofta torde kunna förbliva yrkesutövare livet ut.

Många som självständigt utöva ett yrke måste dock, om de äro nödsakade att uteslutande förlita sig på sitt eget arbete, beräkna, att de förr eller senare skola falla för åldersgränsen. Det är t. ex. antagligt att en åldrande läkare och tandläkare efter hand skola se sina mottagningsrum avfolkas.

Allt som allt, klok förtänksamhet synes bjuda de självförsörjande kvinnorna att i god tid ägna uppmärksamhet åt den föreliggande frågan och söka lösa den genom besparingar, genom ålderdomsförsäkring eller på andra sätt, som kunna befinnas lämpliga.

——::——

(Eftertryck förbjudes.)

Gift kvinnas medborgarrättsliga ställning.

Av jur. kand. *MÄRTA BJÖRNBOM ROMSON.*

Svenska Kvinnors Medborgarförbunds artikelserie.

Ända till på allra sista tiden har så gott som undantagslöst inom de olika ländernas medborgarrättslagstiftning hyllats grundsatsen om medborgarrättslig enhet mellan äkta makar. Självfallet har mannens statsborgarskap härvid varit avgörande. Med äktenskaps ingående har sålunda kvinnan, om hon varit av annan nationalitet än mannen, förvärvat medborgarrätt i hans land och i regel även förlorat sitt eget statsborgarskap.

Som en följd av den utveckling varigenom gift kvinna tillerkänts en mer eller mindre fullständigt genomförd självständighet över hela linjen, hava emellertid omsider rests krav på en för gift kvinna i förhållande till mannen mera oberoende ställning i medborgarrättsligt avseende. Man har ansett, att då dessa genomgripande förändringar i kvinnans rättsliga ställning kunnat komma till stånd i trots av hänsynen till familjens enhet, ännu mindre några avgörande invändningar kunna göras emot kvinnans frigörelse i fråga om hennes statsborgarskap.

Det måste även medgivas, att hennes beroende i detta avseende i många fall medfört en hel del stötande konsekvenser. Om (för att nu endast anföra ett exemnel ur vår nu gällande lag i ämnet) en svensk man, sedan han övergivit hustru och barn, och utvandrat till ett annat land, låtit naturalisera sig som detta lands medborgare och naturalisationen enligt det ifrågavarande landets lag omfattar även hans hustru och minderåriga barn, även om de bo på annat håll, förlora dessa sitt svenska medborgarskap, oavsett om de bo kvar i Sverige och bandet mellan dem och mannen är fullständigt slitet.

Fullständigt genomförd har gift kvinnas självständighet i medborgarrättsligt avseende hittills blivit endast i ett land, nämligen i Nord-Amerikas Förenta Stater. Genom en lag av den 23 september 1922 hava däri införts bestämmelser, som avse att helt och hållet frigöra den gifta kvinnan från så gott som varje beroende av mannen i fråga om hennes statsborgarskap. En kvinna av annan nationalitet, som gifter sig med en medborgare i Nord-Amerikas Förenta stater, förvärvar sålunda icke i och med äktenskapet amerikanskt statsborgerskap, lika litet som en utländsk kvinna utan vidare följer sin man i medborgarrättsligt avseende, om han under äktenskapet blir medborgare i Förenta Staterna. Härför erfordras, att kvinnan själv ansöker om naturalisation, varvid man dock för att främja medborgarrättslig enhet mellan äkta makar medgivit vissa lättnader för gifta kvinnor i fråga om deras upptagande till amerikanska medborgare.

En konsekvens av den amerikanska lagens ståndpunkt till frågan om gift kvinnas medborgarrättsliga ställning är å andra sidan att en amerikansk kvinna, som gifter sig med en utlänning, icke utan vidare förlorar sitt amerikanska statsborgarskap. I allmänhet inträder denna rättsverkan av äktenskapet först efter en uttrycklig viljeföklaring från kvinnans sida. Genom bosättningen utrikes förlorar emellertid amerikansk kvinna, som gift sig med utlänning automatiskt sitt statsborgarskap i Förenta staterna efter två eller fem år.

I europeisk lagstiftning har grundsatsen om gift kvinnas medborgarrättsliga självständighet ännu icke hunnit sätta några djupa spår. I en belgisk lag har ett litet medgivande gjorts till förmån för de nya strävandena på detta område genom bestämmelsen, att en infödd belgiska, som gifter sig med en utlänning, genom en förklaring, avgiven inom sex månader efter äktenskapets ingående, kan förbehålla sig sitt belgiska statsborgarskap vilket eljest skulle gå förlorat genom giftermålet.

I vårt land har genom den nya lag om förvärvande och förlust av svenskt medborgarskap, som antagits av innevarande års riksdag och som träder i kraft den 1 januari 1925, ett steg tagits i riktning emot tillerkännande åt gift kvinna av en mera oberoende ställning i medborgarrättsligt avseende än förut. Att de reformatoriska strävandena på denna punkt icke blivit i högre grad tillgodosedda, torde knappast bero på något principiellt avståndstagande från de nya grundsatserna på detta område. Anledningen härtill torde närmast vara att söka i ett hänsynstagande till utländsk lagstiftning i ämnet, med vilken givetvis en intensiv växelverkan måste förefinnas och vilken ännu i det stora hela står kvar på en äldre ståndpunkt. Genom att söka hålla sig i nivå med utländska rätten på detta område har man trott sig kunna å ena sidan förhindra uppkomsten av dubbel medborgarrätt och å andra sidan förebygga medborgarrättslöshet.

Trots den avvaktande ställning, som intagits till reformkraven, måste det erkännas, att den nya lagen genomfört betydliga förbättringar i fråga om gift kvinnas medborgarrättsliga ställning. Den rent formellt avgörande betydelsen härför av mannens nationalitet har frångåtts i stor utsträckning. Förvärv och förlust av medborgarrätt har i stället i allmänhet anknutits till andra omständigheter såsom kvinnans hemvist och förhållandena mellan makarna (kan bandet dem emellan anses mer eller mindre fullständigt slitet, följer kvinnan i allmänhet icke längre sin man vid hans ändring av nationalitet).

I fråga om gift kvinnas förvärv av svenskt medborgarskap gäller enligt den nya lagen, att utländsk kvinna genom giftermål med svensk alltid med giftermålet erhåller svenskt statsborgarskap. Att här undantagsvis ej uppsatts som villkor för förvärvet av svensk medborgarrätt, att kvinnan skall hava eller taga sitt hemvist i landet, har föranletts av vissa lämplighetsskäl. Då enligt de flesta andra länders medborgarrättslagar en inländsk kvinna, som gifter sig med en utlänning, i och med äktenskapet förlorar sin förra medborgarrätt, har det ansetts mest välbetänkt att tills vidare bibehålla den förut gällande regeln, att svensk medborgarrätt automatiskt förvärvas av utländsk kvinna, som gifter sig med svensk man, detta för att förebygga uppkomsten av medborgarrättslöshet i större utsträckning för sådana kvinnor.

Förvärvar mannen under äktenskapet svenskt statsborgarskap, genom naturalisation, omfattar denna som regel även hans hustru, vilken emllertid i allmänhet skall beredas tillfälle att yttra sig i ärendet. Den myndighet, hos vilken naturalisation sökes, d. v. s. kungl. m:t, får härigenom möjlighet att taga vederbörlig hänsyn till kvinnans önskan att eventuellt ej inbegripas i mannens naturalisation.

Vinner mannen under äktenskapet svensk medborgarrätt i annan ordning (vare sig han i egenskap av här i riket född utlänning oavbrutet haft sitt hemvist i Sverige till en uppnådd ålder av tjugotvå år utan att begagna sig av sin rätt att avsäga sig det svenska medborgarskapet eller han efter förlust av sitt genom födseln förvärvade svenska statsborgarskap återvunnit detsamma enligt den nya lagens bestämmelser) följe honom hans hustru ej obetingat. Hennes upptagande till svensk medborgare tillsammans med mannen har i den nya lagen gjorts beroende av flera omständigheter. Har hemskillnad kommit till stånd mellan makarna, beröres sålunda hustrun ej av mannens förvärv av svensk medborgarrätt. Vidare erfordas, att hon vid tiden för mannens förvärv av svenskt statsborgarskap har sitt hemvist här i landet eller att hon senare under äktenskapets bestånd och medan mannen ännu är svensk medborgare, bosätter sig i Sverige.

Förlust av svenskt medborgarskap inträder enligt den nya lagen för svensk kvinna, som gifter sig med utlänning, och genom äktenskapet erhåller mannens statsborgarskap, endast under förutsättning, att hon antingen redan vid äktenskapets ingående är bosatt i mannens hemland

Sol och Tvättäkta
Gardiner, Bomull från 90 öre, Silke från Kr. 1,50.
Möbeltyger, i bomull från 2 kr. i ylle från 5 kr.
KNUT HEURLINS HEMSLÖJD
KORSGAT. 8, GÖTEBORG — SÖDERGAT. 26, MALMÖ

C. L. Schmidts Begravningsbyrå
24 KUNGSGATAN 24
Tel. 3623 — 14090 — 6607
ombesörjer på erkänt bästa sätt allt som tillhör begravningar.
Eldbegängelseföreningens expedition.

1:ma Gäss och Ankor samt allt slags **Vildt** i
Björks Vildtaffär
Saluhallen 1.
Tel. 1648 och 20834.

(Eftertryck förbjudes).

Lilith.

ROMAN

Av Florence Warden.

Auktoriserad översättning av *Margareta Heijkel.*

28

Hennes röst hade en utmanande klang, vilken Mallory icke skulle tålt från en för sina gärningar mera ansvarig person än den lilla skröpliga damen.

— Ni får förlåta, att jag säger det, men helt säkert var det inte hr Smith som sände bud på er utan min dotter. Ert omdöme borde ha hindrat er att efterkomma hennes kallelse. Jag förbjuder er mitt hus för framtiden!

Allt mera upphetsad fortfor hon:

— Jag vet mycket väl, varför ni tränger er in här. Ni inbillar er, att något hemlighetsfullt tilldrar sig här, och ni kommer hit för att försöka utspionera det.

Doktor Mallorys blick mötte fast den gamla damens då han i lugn ton svarade:

— Jag behöver icke spela rollen av spion, fru Ames — *ty nu har jag gissat er hemlighet!*

Hans ord hade en ögonblicklig och fruktansvärd verkan på fru Ames. Den lilla damen syntes på ett egendomligt sätt liksom skrumpna ihop. Hon vände sig om, som om hon velat fly.

Vad Mallory beträffar, erfor han genast samvetskval, då han såg, hur hårt hans ord träffat. Han skyndade att erbjuda den gamla damen sin arm, men hon avvisade högdraget hans hjälp och vacklade bort till länstolen vid fönstret, där hon hade sin älsklingsplats.

Hon var så späd till växten, att hon nästan försvann i stolens vida famn och bland alla dess kuddar.

Mallory kände sig som en hänsynslös grobian, där han på avstånd stod och iakttog henne. Tystnaden lade sig beklämmande över honom, men samtidigt önskade han icke fortsätta samtalet, sedan det nått en så kritisk punkt. Han framstammade en ursäkt och närmade sig dörren.

Ett bittert skratt från den gamla damen häjdade honom.

— Ett ögonblick, doktor Mallory, utbrast hon, och då han vände sig om, såg han att hon återvunnit sin självbehärskning, ehuru hon var mycket blek. Jag skulle gärna önska veta vad ni menar med min "hemlighet". Jag har inga hemligheter. Jag vet mycket väl, att man spritt ut en mängd dumma rykten om mig och min dotter, därför att vi icke med förtjusning kastat oss in i sällskapslivet här på trakten. Men allt det där är ju bara enfaldiga påhitt.

Mallory bugade sig utan att svara och vände sig åter mot dörren.

Fru Ames hejdade honom ännu en gång.

— Antag att vi verkligen hade en hemlighet — inte sant, ni skulle i så fall inte vilja förråda oss? Det skulle ju vara tarvligt, ja, lågsinnat att sprida ut sådant, som vi önska behålla för oss själva. Jag är övertygad om, att ni är alltför ridderlig för att kunna begå en sådan handling.

Mallorys svar kom långsamt och dröjande:

— Jag föredrager att inte avgiva något bindande löfte, innan jag vet mera än jag för ögonblicket gör.

— Vad är det ni önskar veta? frågade fru Ames skarpt.

Mallory betänkte sig ett ögonblick och svarade sedan:

— Efter vad jag kan förstå understöder ni inte hr Smiths anspråk på fröken Ames hand?

Den avmätta ton, med vilken han uttalade dessa ord, och den omständigheten att han alltjämt undvek fru Ames blick, förrådde tydligt, att dessa ord hade en särskild och dold mening, vilken båda två voro medvetna om.

Nu var det fru Ames tur att betänka sig. Efter kort tvekan sade hon:

— I början uppmuntrade jag honom inte, men slutligen var jag tvungen att ge efter. När två unga människor älska varandra —. — —

Hon tystnade plötsligt, avbruten av Mallorys hånfulla skratt. Ingen sade något på en stund, men slutligen bröts den pinsamma tystnaden av fru Ames, som med en till hälvten bönfallande, till hälvten förnärmad ton sade:

— Ni tror väl ändå inte, att jag skulle vilja ge mitt samtycke till något, som skulle kunna vara till skada för Lilith?

Nu gav Mallory henne en dristig och genomträngande blick.

— Jag vet inte riktigt, hur jag skall kunna besvara den frågan, sade han. Uppriktigt sagt, så tror jag, att hon icke tillåtes att handla fritt och efter egen vilja. Hon står under påverkan av någon.

— Av vem? frågade fru Ames skarpt.

— Hur skulle jag kunna veta det. Ni förstår väl, att jag inte kan utslunga direkta anklagelser mot någon utan att först ha verkliga bevis i min hand. Nu måste jag emellertid avlägsna mig, fru Ames. Jag skall gå till ett annat ställe.

— Vart? frågade den gamla damen häftigt. Hon tycktes känna, att det låg en hotelse i hans ord.

— Jag ämnar mig till The Towers, svarade Mallory.

Fru Ames lyckades icke dölja den fruktan, som svaret ingav henne.

— Ämnar ni tala med sir George Paradine? frågade hon lågmält.

— Ja.

Fru Ames tvekade ett ögonblick och böjde därefter huvudet, som om hon inte haft något mer att tillägga.

När Mallory gick ned för trappan hade han en tydlig förnimmelse av, att förhållandet mellan honom och fru Ames undergått en genomgripande förändring. De hade omsorgsfullt undvikit att gå på djupet med frågorna, men båda kände de att den omgivande atmosfären var så laddad med sprängstoff, att de måste röra sig med den allra största försiktighet.

När Mallory lämnade Old Court gick han helt långsamt i den tro att Lilith skulle önska ett sammanträffande och komma efter. Han fick rätt — bakom honom hördes lätta steg, och innan han hann vända sig om hörde han Liliths röst:

— Doktor Mallory, jag vill så gärna tala med er.

NORDISKA HANDELSBANKEN
STOCKHOLM GÖTEBORG MALMÖ
125 AVDELNINGSKONTOR

Emottager insättningar mot högsta gällande ränta.

Uthyr brand- och dyrkfria förvaringsfack.

Förmedlar köp och försäljning av aktier och obligationer.

Emottager mot billig avgift (s. k. öppen deposition) alla slags värdehandlingar. Avkastning redovisas omedelbart till deponenten.

Emottager till förvaring i kassavalv (s. k. sluten deposition) förseglade lådor, konvolut o. dyl.

Alla som köpa
SPISBRÖD
från
Göteborgs Ångbageri
säga att det är
främst i skörhet och god smak.

KOL VED COKES
C. N. ANDERSSON
Tel. 2780, 6972, 10849. Göteborg.

Färsk Fisk & Hummer
Hansson & Silfverstrand
FISKAFFÄR
Bazargatan 8. — Tel. 95 80, 15 380

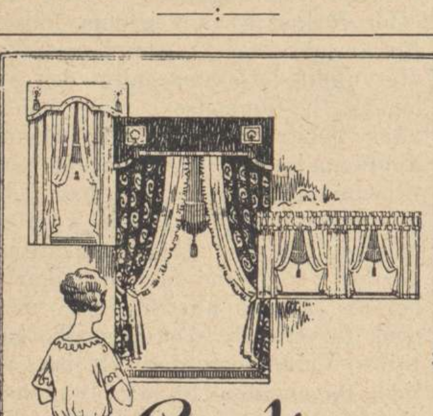
Stor prisnedsättning å Smör.
Bondsmör 3.70, Herrgårdssmör 3.80, Mejerismör 3.80, Runmärkt 3.90, skarp Ost från 1.80. Smör 20 öre, Ost 20 à 30 öre pr kg. under gällande priser, 2 proc. rabatt i varor lämnas vid köp. Varorna hemsändas. Tel. **19323. Victoriahallens Smör-, Ost- och Äggaffär.** Tel. **19323.**

Varför plågas med dåligt kaffe då Ni kan få Swalanders kaffe! Butiker: Kungsg. 17 Korsg. 13, Bazar Alliance. Prova redan i dag! Säljes endast i egna butiker.

eller ock senare där tager sitt hemvist.

Den svenska lagens bestämmelser om gift kvinnas medborgarrättsliga ställning äro så gott som fullständigt överensstämmande med dem som återfinnas i de förslag, som i Norge och Danmark framlagts för respektive folkförsamlingar. Genom antagandet av dessa gemensamt utarbetade lagförslag skulle rättsenhet mellan de tre nordiska folken komma att åvägabringas på ännu ett viktigt lagstiftningsområde.

—:—

Gardiner
Tyll, Tråd, Madras, Lenon, Allmoge-
DRAGGARDINER bomull och siden alla färger
RULLGARDINER
Gardinuppsättningar av egna tapetserare
% Carl Johnsson
KUNGSTORGET.

Insändarnes spalt.

Bör man fordra mer av kvinnan än av mannen?

Det är närmast med anledning av den artikel som "Fru Elisa-Betta" har skrivit i detta ämne, som jag tager till orda. Jag skulle då vilja ändra om frågan till att lyda: Bör man fordra större *ansvar* av kvinnan än av mannen? Ty innerst inne är det väl en ansvarsfråga det gäller. För kvinnan gäller ansvaret inför *barnet,* för mannen gäller ansvaret inför *kvinnan* och *barnet.* Både man och kvinna *veta* väl att de kunna giva upphov till en ny människovarelse?

EKSTRÖMS "JÄSTMJÖL"
ÖREBRO KEM.-TEKN. FABRIK
GRUNDAD 1855

Och då blir väl ansvaret lika stort för dem båda? Oftast är väl mannen dessutom äldre och erfarnare än kvinnan och då borde man väl, om man vore fullt logisk fordra *mest* av den *mest erfarne.* Detta i de fall då det kan bliva tal om en "övergiven" kvinna. Men också i de fall där inte några följder finnas och det inte kan bliva tal om en "övergiven" kvinna, i den bemärkelsen, borde väl moralen vara lika för båda parter? Dock beror det väl ytterst på kvinnan att så icke är förhållandet. Inte så att kvinnan i moraliskt avseende står lägre än mannen (undertecknad tror tvärtom) utan därpå att hon inte tillräckligt noggrannt i ord och *föredöme i handling* fostrar de *unga* till *ansvar* inför *alla* sina handlingar. Det är ju dock kvinnan, eller kanske rättare, har varit kvinnan (nu har hon ju ofta sysselsättning utom hemmet och överlämnar åt andra sina skyldigheter) som *maka* och *mor,* som utgjort *själen* i hemmet, som fostrat släktet sådant det nu är och därför också bär ansvaret i *första hand.* "Och så är moralen som den är", säger Fru E.-B. Vidare säger hon: "Allt beror av kvinnans vilja. Är den ond — ja, då blir allt av ondo". Tror Fru E.-B. att det är en *ond* vilja som mången gång *offrar* sig för den hon älskar? Vidare säger Fru E.-B.: "En kvinna som älskar, är inte i stånd till en låg handling" — —. *Kan* en kvinna, som *älskar* sin man, anse kärleken mellan man och kvinna låg? Kärleken mellan man och kvinna blir väl det mest upphöjda, när den är byggd på en ren, osjälvisk grund? Och den grunden *måste* finnas *före* vigseln om den skall vara till finnandes *efter* densamma. Och då *kan* det väl tänkas att en kvinna ger vika för den man hon älskar och som hon har lovat att leva hela livet samman med och att mannen sedan övergiver henne? Är hennes uppsåt rent kan väl ej hennes moral vara oren? Lika litet som ett genom vigsel stadfäst äktenskap blir rent och moraliskt när endera av kontrahenterna ingått detsamma av *någon* annan bevekelsegrund än *kärlek.* Vi veta ju att det gives äktenskap som ingås av motiv, som icke kunna nämnas samtidigt som orden *osjälviskhet och kärlek.* Prostitutionen är avskaffad. Men vad är väl ett sådant äktenskap? Ty vi få väl utgå ifrån att moralen gäller *alla,* icke enbart det ogifta ståndet utan kanske fastmer det äkta ståndet då ju *hemmet* är grunden till *allt.*

Den moral vi insupit i vårt hem följer oss genom livet på ena eller andra sättet. Därför beror det väl ytterst på oss kvinnor om moralen skall kunna höjas på ett högre plan och därigenom bliva lika för alla. För att nå detta mål fordras först och främst att vi själva känna vårt *ansvar* (också när det gäller underlåtenhetssynderna) samt *höja* kärleken mellan man och kvinna så att ingen kan tala om densamma som *låg* och sedan fostra det uppväxande släktet i denna anda. Detta vore väl enda sättet att få den *sedliga* halten hos män och kvinnor på ett högre plan. Och när vi kommit så långt behöver en fråga, sådan som ovanstående icke framföras till diskussion, ej heller kommer det då att finnas så många utomäktenskapligt födda barn eller barn tilhörande kategorien "Vi fraskilte Barn". Men därtill fordras generationer av mäns och kvinnors samfällda medverkan, tror

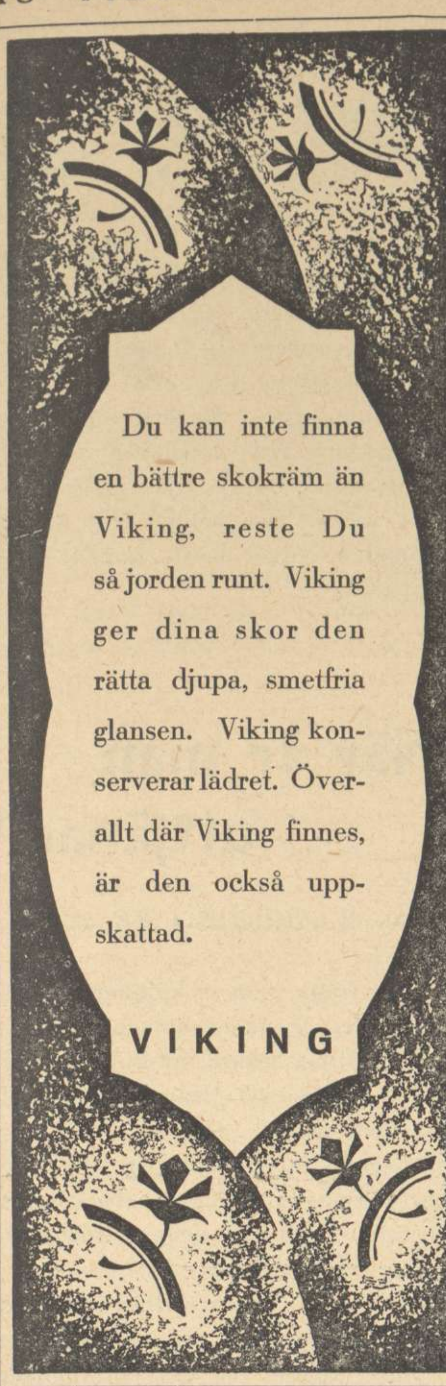
En som prövat livet.

—::—

Äkta spirellaKorsetter
till salu genom fru Jenny Bengtsson, villa Olofsberg, Hagen. Tel. Hagen 267. Obs.! Måttagning i hemmen om så önskas.

Pianostämning
HILDING OLSON, JUNGMANSGAT. 14. Tel. 19308.

Praktisk Friluftsskola
med pension öppnas på vårsidan i Alfhem. Språk, matematik, slöjd m. m. Prospekt fr. Kvinnornas Tidning, Gbg.
H. Lempke.

Du kan inte finna en bättre skokräm än Viking, reste Du så jorden runt. Viking ger dina skor den rätta djupa, smetfria glansen. Viking konserverar lädret. Överallt där Viking finnes, är den också uppskattad.
VIKING

Ofta sitter rikt barn på fattig moders knä.

Försiktighet med elektriciteten.

I anledning av de genom belysningselektricitet förorsakade dödsolyckor, som inträffat i dagarna, dels i stadens slakthus och dels i Burås, har Kvinnornas Tidning vänt sig till en fackman på området i och för erhållande av en del upplysningar.

När olyckor av samma art inträffa tätt efter varandra ligger nämligen misstanken nära till hands att allt ej är som det borde vara och att måhända ingen går säker. Vår sagesman betonade emellertid att de inträffade olyckorna uteslutande bero på ren oförsiktighet från de förolyckades sida. Rörande olyckan vid Burås var sålunda den lösa sladd, som sträckts inifrån byggnaden ut mot brunnen ej tillräckligt isolerad för sitt ändamål. Det är ju bekant att alldeles särskilda isoleringsåtgärder måste vidtagas så snart den elektriska strömmen ledes intill vatten eller i rum, där det finnes fuktiga underlag, såsom i tvättstuga, badrum etc. Det är numera lag på överträdelser av förordningen i dessa hänseenden, och hade en entreprenör lagt ut en dylik olaglig sladd som den ifrågavarande, skulle han gjorts ansvarig för olyckan.

Man förstår härav att möjligheterna för olyckor äro ytterst ringa där verklig sakkunskap såsom ske bör, anlitas. Däremot framhölls vikten av att man i rum med fuktigt underlag såsom i tvättstuga, badrum, etc. iakttar försiktighet vid lampors påskruvning, enär även en under vanliga förhållande rätt ofarlig stöt kan bli ödesdiger för personer med särskilt svagt hjärta. Man bör därför framför allt se till att stå på något torrt och ej direkt på det fuktiga eller våta golvet samt vid påskruvningen undvika beröring med metallhylsan kring lampan och lamphållaren. Behöver man fatta tag i lamphållaren skall detta ske i den kring densamma slutande porslinsringen, som fullkomligt isolerar strömmen från handen. När denna porslinsring, som ofta av en eller annan anledning sker, bortfaller, bör den omedelbart ersättas. Även böra kontakterna ständigt vara i fullgott skick. Med iakttagande av dessa enkla försiktighetsåtgärder har man ingenting att befara.

—::—

ORREFORS
har uppnått internationellt erkännande för sina *graverade konstglas.*
Materialets egen charm, gedigen konstnärlighet i form och utsmyckning jämte alla grader i prislägen ha åt Orrefors konstglas skapat en berättigad popularitet.
På begäran göras av konstnärerna S. Gate och E. Hald förslag till hedersgåvor, anpassade efter visst prisläge, med inkomponerade dedikationer, monogram, vapen, etc.
A.-B. FERD. LUNDQUIST & Co
KRISTALLAVDELNINGEN
GÖTEBORG

Goda inköp
av Konserver, rökt Lax, rökt Ål, Räkor m. m. i N:o 55. Smör, Ost, Långedragsbröd i N:o 60.
Bazar Alliance.
Tel. 4570 till båda butikerna.
Alla varor av bästa beskaffenhet.
Butikerna närmast ing. från Bazargatan.
A. MAGNUSSON

Ziwertz' Momentan
färgmedel för ögonbryn, hår och skägg, ögonblicklig verkan. Fäller ej vid tvättning. För hälsan oskadlig. Finnes i 4 nyanser. I parti och minut hos Kungl. Hovleverantör
Ziwert'z Eftr.,
Lorensbergsgatan N:o 7, Göteborg. — Tel. 1098

Den mycket omtyckta
Spirellakorsetten
säljes av Fru ALICE DAHLBY,
Kastellgatan 18, Tel. 13851.

GÖTEBORGS
LINOLEUM-MAGASIN
PETERS. FRANZÉN & Co
Kungsportsplatsen 2
Billiga priser ~ Största urval
Förmånliga betalningsvillkor

BREVLÅDA.

Rennie, Malmö. Ert brev har anlänt för sent att vi skulle medhinna att i detta nummer ge de önskade upplysningarna. Vi återkomma i nästa.

Intresserad. Sätt Er i direkt förbindelse med föreningen. Föredraget hålles en av de sista dagarna i november.

Ingela. Den offentligt uttalade sanningen är som salt i andras sår, den direkt adresserade som svavelsyra i egna.

Lokalpatriot. Varför? Vi finna intet anmärkningsvärt i detta.

S. L—m. Önskade nummer tillhandahållas å tidningens expedition, Magasinsgatan 12. Prenumeration kan där verkställas oberoende av kvartal.

"Tala och lyssna". Tack. Kanske i ett kommande nummer.

Vän av rättvisa. Vi stod ju helt och hållet utanför denna sak, som naturligtvis bör utageras inför samma forum, där den påbörjats.

Frågande. Påpekade rad i artikeln "Var komma idéerna ifrån?" bör naturligtvis läsas: "själslivets avspänning" i st. f. "själslivets avspärrning", som meningen genom ett förbiseende kommit att lyda.

—::—

Han vände sig om och sade med en prövande blick:

— Fru Ames har skickat er hit?

Lilith rodnade häftigt men svarade icke.

De gingo genom parken bredvid varandra.

— Jag antar, att ni kommit för att bedja mig låta bli att uppsöka sir George Paradine.

I en på samma gång överraskad och skrämd ton utbrast Lilith:

— Ni vet alltså!

Mallory skyndade sig att lugna henne.

— Jag vet något, men det är en bagatell mot vad jag inte vet. Jag antar, att sir George Paradine kan berätta mig en del.

— Men om vi inte önska, att ni skall få reda på vad han vet? Om det är något vi vill dölja för hela världen? Om vi äro rädda för att man skall tala om oss och våra vänner? Inte vill väl ni ge anledning till, att det sättes i omlopp skandalösa rykten om oss?

Hennes röst var så bedjande och hon såg på honom med en så tillitsfull blick, att det var omöjligt för Mallory att motstå henne.

— Ni vet mycket väl, att jag inte kan göra något, som vållar er sorg, sade han allvarligt, men —

Hon skyndade att avbryta honom.

— Det visste jag, att ni inte ville, sade hon lågmält. Jag visste, att jag bara behövde säga ett ord för att ni skulle göra som jag önskade.

Men ehuru han kände sig djupt rörd av hennes tillit och den ömma blicken i hennes klara blåa ögon nästan förjagade hans misstankar, så bekämpade Mallory dock sin svaghet, emedan han tyckte sig förstå, att hans inblandning i denna sak skulle kunna komma att spela en avgörande roll i fråga om hennes och hans egen framtidslycka.

— Ni måste dock förstå, sade han i en ton, som han försökte ge en anstrykning av stränghet, att jag inte kan låta den här saken utveckla sig hur som hälst. Det ligger något bakom den som behöver klaras upp — för er egen skull!

Lilith avbröt honom brådskande och ivrigt:

— Nej, det finns ingenting sådant, förklarade hon bestämt. Jag ber er tro mig och vara övertygad om att jag handlar rätt och på bästa sätt.

Mallory skakade på huvudet.

— Jag önskade, att jag kunde tro det, sade han, men jag har olyckligtvis sett för mycket bakom kulisserna för att kunna vara nöjd med en sådan fösäkran.

— Nå, men ni måste väl medge, att jag har rättighet att handla som jag själv vill i en sak, som först och främst angår mig, utbrast Lilith häftigt.

Mallory såg lugnt och allvarligt på henne.

— Nej, det där vet jag inte om jag går med på, svarade han. Glöm inte att det har behagat er att till en viss grad inviga mig i ert förtroende, och när ni nu en gång gjort det, kan ni inte utan vidare draga er tillbaka och förbjuda mig att intressera mig för er och era affärer.

Lilith ryckte till.

— Nej, det har jag inte häller sagt, inte ett ögonblick menat, utbrast hon.

— Men icke desto mindre är det just det som ni försöker förmå mig till. Ni har själv förklarat, att ni inte bryr er om den här personen, den här Smith —

Lilith såg sig omkring, som fruktade hon, att någon skulle höra honom.

— Tyst! viskade hon.

Men utan att låta sig bekomma fortsatte Mallory:

— Icke desto mindre förklarar ni, att ni ämnar gifta er med honom. Hur skulle jag kunna vara nöjd med en sådan sakernas ordning? Jag förnekar inte, att jag är svartsjuk — det är jag nämligen. Men även bortsett därifrån kan jag inte uthärda tanken, att ni skall gifta er med den där gynnaren, och jag tror inte att han kan göra er lycklig. Det kan ju vara fördom å min sida, men jag tror att min motvilja mot hans person är berättigad. Uppriktigt sagt, om ni inte vill eller inte kan ge mig de upplysningar jag önskar och behöver måste jag försöka få dem på annat håll.

De fortsatte sin väg under tystnad. Mallory förstod, att den unga flickan utkämpade en hård strid med sig själv. Hon andades tungt och hennes ögon sågo sig ängsliga och rådvilla omkring, som om hon sökt en utväg ur en eller annan svår inre konflikt. Slutligen föreföll hon lugnare.

(Forts.).

Arla Mjölk
Distribution på glasflaskor.
Tel. 40781, 45699

GIV
Edra vänner Kvinnornas Tidning för 1925 på födelse- och namnsdagen!
Presentkort säljas på tidningens exp. Magasinsgatan 12. Tel. 18070.

Amalia Gustafssons
Saluhallen 21—23
förstklassiga Charkuterivaror rekommenderas. Tel. 1976.

K BERGMANS, STOCKHOLM
Smakfulla och sköra
DELIKATESSBRÖDSURTER
Rekommenderas. I p. tel Långedrag 231.

KVINNORNAS TIDNING

N:o 46. 4:de årg. 16 November 1924.

Annonspris: Textsida 25 öre pr mm.
» sista sidan 20 öre p: mm.
Längre annonsering rabatt.

Utkommer varje söndag.
Utgivare och redaktör: INGEBORG DAHLLÖF. För annons- och ekonomiavdelningen: EDITH RICKBERG.
Redaktion och expedition: *Magasinsgatan 12, Göteborg.* Tel. 18070.

Prenumerationspris:
Helår Kr. 6: —. 1/2 år Kr. 3: 50. 1/4 år Kr. 2: —.
Lösnummer 15 öre.
Centraltryckeriet, O. Ericson, Göteborg 1924.

Eftertryck tillåtes gärna om "Kvinnornas Tidning", med hela namnet utsatt, angives som källan.

INNEHÅLL.

—::—

Utlandskrönika i sammandrag.

Den engelske statsministern, Baldwin, har nu, i stort sett, sitt kabinett färdigt. Det är, som väntat var, starkt genom pesonvalet. Dugligheten har fått fälla utslaget ifråga om vilka som skulle kallas eller hållas utanför regeringen av de många aspiranterna.

Baldwin har icke upprepat sin företrädares experiment att förena utrikesministerposten med chefsskapet för regeringen, utan har överlämnat den till Austen Chamberlain, en anordning som hälsats med allmänt bifall. Den i rang med nämnda post stående finansministerposten har anförtrotts till Winston Churchill, ett val som bekämpats av det konservativa partiets högerflygel. Churchill har varit något obeständig i sin politik, först konservativ, så liberal och nu åter högerman, ehuru visserligen av mycket moderat läggning. Att han nu hedrats med det höga uppdraget att vara finansminister i Baldwinska ministären utgör ett erkännande av hans betydelse som politisk personlighet — han är en lika utmärkt talare som skicklig politisk taktiker — men också ett tydligt närmande till det liberala partiet. Churchill står nämligen på många punkter detta parti nära och är bl. a. varm anhängare av frihandelsidén, vilken spelar en så dominerande roll inom liberalismen, särskilt den engelska.

Högerpartiets förhoppningar att, genom en moderat politik, kunna i sig uppsuga de två miljoner väljare, vilka vid det senaste valet "kastade bort" sina röster på liberala kandidater, komma knappast att gå i uppfyllelse. Det liberala partiet är, om än decimerat, för livskraftigt för att på detta sätt kunna utplånas.

Den nye engelske statsministern har traditionsenligt vid lordmayorbanketten hållit ett tal, återspeglande den politiska situationen och regeringens ställning därtill.

Han deklarerade sin vilja att upprätthålla fredsfördragen och uttryckte i allmänna ordalag en önskan om fortsatt gott samförstånd mellan ententemakterna men anslog också en tillmötesgående ton mot Tyskland. Förenta staterna fick ett särskilt erkännande för den genom Dawes-planen lämnade handräckningen åt den europeiska politiken. Nationernas förbund belönades med en eloge för vad det uträttat.

Vidare förebådade Baldwin en "imperial policy" d. v. s. en fast sammanslutning av det brittiska imperiets olika delar samt en reformvänlig folklig inrikespolitik.

Den politiska situationen i Frankrike präglas av stor oro. Den radikala regeringens ställning är mycket svag, vilket återspeglas i dess vacklande och gent emot socialisterna alltför undfallande politik. Kabinettets tid torde snart vara ute.

En del av den franska pressen innehåller antydningar om en förestående nyorientering i utrikespolitiken. Det engelsk-amerikanska maktinflytandet börjar besvära och anses behöva en europeisk kontinental motvikt, vilken skulle kunna vinnas genom ett närmande mellan Frankrike, Tyskland och Ryssland. Vidare planeras ett för de berörda länderna i ekonomiskt hänseende fördelaktigt samarbete mellan den tyska och franska industrien, varvid man närmast tänker på Ruhrs kol och Lothringens järnmalm.

Man finner ett vänligt genljud härav även i tyska tidningar. Högerpressen ställer sig emellertid fullständigt avvisande.

Dessa planer strida på ett avgörande sätt mot Englands intressen. Den engelska pressen har emellertid ännu icke aktat nödigt att ägna dem större uppmärksamhet, vilket icke hindrar, att de ur engelsk synpunkt kunna vara oroande.

Är Mussolinis stjärna i nedgående? Då tvåårsdagen av fascismens seger nyligen högtidlighölls i Rom visade befolkningen en påfallande likgiltighet — ett oroande tecken! Och oppositionspartierna neka att deltaga i parlamentets arbete — också det en orsak till bekymmer. Mussolini förklarar emellertid att han med hjälp av sina fascister skall kämpa striden ut och — segra.

Österrike har lyckligen överstått en samhällsfarlig järnvägsstrejk, vilken, om den lyckats, skulle skadat landets ömtåliga finansiella ställning och även betytt den socaldemokratiska oppositionens seger över det kristligt-sociala regeringspartiet. De strejkande fingo nöja sig med en oväsentlig löneförhöjning.

I Spanien hava oroligheter förekommit. Deras art och omfattning ha dolts av telegramcensuren.

—::—

Helga ordning, sällhetsrika
Himladotter, som det lika
Knyter hop till glatt förbund!
Du som lägger städers grund,
Du som samhällslivet danar
Och den skygga vilden manar
Från hans öde ökenlevnad
Till din glada milda trevnad,
Och som skapt det helga band:
Kärleken till fosterland!

F. v. Schiller.

*

Låter allting ske på sin tid, så räcker eder tiden till; annars blir förargelse, havs och eftersättning i alla delar.

Gustaf I.

—::—

"Jag anklagar."

Vad ligger bakom kvinnoföraktet?

Av *ELLEN BRYDE.*

Den i föregående nummer av denna tidning omnämnda boken "Feminismen", för vilken professor Wieth-Knudsen står som ansvarig, har givetvis icke blivit oemotsagd från ledande kvinnohåll, men man måste med beklagande konstatera, att diskussionen blivit fullständigt ofruktbar.

Något annat var väl knappast att vänta, när det hela kommit att utkämpas som en förbittrad strid i stället för att taga formen av en saklig överläggning med vilja att få ut något av värde ur den. Vad som ytterligare och på ett lika avgörande sätt inverkat är, att stridens föremål icke varit detsamma för båda parterna.

När Wieth-Knudsen riktar sitt hatfulla angrepp mot kvinnan, utgår han tvivelsutan från de personliga dåliga erfarenheter han har av henne. Den kvinnotyp har för fram till allmänt beskådande är sådan *han* sett kvinnan eller hört henne omtalas av andra, lågt stående och i alla avseenden undermålig. Han generaliserar, gör typen allmängiltig och räknar endast med ett fåtal ädla undantag, vilka bekräfta regeln!

När sedan de ledande kvinnorna granska hans bok för att å sitt köns vägnar bemöta den, utgå de från att kvinnan i allmänhet i sitt innersta väsen är lik dem själva och de utvecklade ansvarskännande kvinnor bland vilka de röra sig. Också de generalisera *sin* typ. Den Wieth-Knudsenska kvinnan förefaller dem i sin fruktansvärda skröplighet overklig, obefintlig, ett fantasifoster av en sjuk, av kvinnohat angripen manlig hjärna, en företeelse icke värd efterforskning därför att den helt enkelt icke existerar.

De ha fördenskull icke känt sig uppkallade till något egentligt försvar för kvinnan utan ha nöjt sig med att harcelera författaren och att omåttligt framhäva de ondskefulla överdrifterna i hans arbete, på så sätt misstänkliggörande hela dess innehåll.

Studentersamfundet i Köpenhamn anordnade en diskussionsafton, vid vilken prof. Wieth-Knudsen såsom inledare framförde ungefär samma synpunkter, som återfinnas i arbetet "Feminismen".

Bland den representativa samlingen inbjudna gäster såg man även spetsarne inom Köpenhamns kvinnliga intelligens, författarinnor och damer, vilka gjort sig ett namn inom den danska kvinnorörelsen.

Den egentliga åhörareskaran bestod emellertid av manlig och kvinnlig akademisk ungdom, vänskapligt bänkad tillsammans, en bild vilken kunde uppfattas som ett vackert löfte om framtida gott samförstånd mellan könen.

Prof. Wieth-Knudsen verkar i yttre måtto frodig goddagspilt och lebensbroder med ett utseende, som utesluter varje tanke på kvinnogunst. Det blev mot dessa rent yttre personliga svagheter de kvinnliga debattörerna företrädesvis riktade sina pilar:

— Vi betvivla icke ett ögonblick professor Wieth-Knudsens kompetens på det erotiska området, men i fråga om kvinnorörelsen etc.

Eller:

"Prof. Wieth-Knudsen klagar över, att kvinnan icke längre är en Venus från Milo, men är väl mannen en Apollo di Belvedere?"

Åtskilliga något mera vägande kvinnliga inlägg än dessa för övrigt med hjärtligt skratt och bifall mottagna apostroferingar förekommo visserligen, men ungdomens uppfattning — och det var ju inför ungdomen frågan skulle belysas och klarläggas! — fick antagligen ett sant uttryck i en ung students beklagande av att den närvarande mogna kvinnliga intelligensen icke sakligt bemött Wieth-Knudsens angrepp mot kvinnan utan endast sökt avfärda det medels billiga "valmöteskvickheter".

Även i tidningsartiklar hava kvinnorna använt satirens vapen mot den misshaglige och på samma personliga sätt. Eljes milda och förfinade händer hava icke dragit sig för att ge ganska hänsynslösa hugg:

"Vi unna gärna W.-K. att tillfredsställa sitt erotiska behov hos den färgade kvinnan och vi sympatisera i hög grad med den iskalla vita kvinna, som med förakt såg på hans erotiska hänryckning." — "Hans bok bevisar, att rönnbären alltjämt äro sura för den, som icke kan nå dem", o. s. v.

Man *förstår* denna stridsmetod — man är ju alltid frestad att vid svar på tal hålla den först anslagna tonen, vilken i detta fall var öppet brutal, men samtidigt skulle man gärna önskat, att den icke kommit till användning just här, utan att man från auktoritativt kvinnohåll fått höra det värdefullaste, det tyngst vägande som därifrån kan sägas i denna för mänskligheten så omätligt viktiga fråga, vilken trots sin höga ålder ännu är obesvarad.

Kvinnorörelsen framhävde starkt, helt säkert i god tro, kvinnans stora personliga förtjänster och slog, alldeles som nu i fråga om den Wieth-Knudsenska boken, ned varje kritik. Detta ensidiga lovprisande av kvinnan var måhända nödvändigt — det gällde ju att stärka hennes position i samhället och arbetslivet, men samtidigt torde den ha förhindrat den självrannsakan och den upplysningsverksamhet som, ifall även brister och svagheter vidgåtts, skulle kunna hava lett till kvinnans utveckling, till en höjning icke blott av hennes personliga värde utan även av hennes värde som maka och mor och medborgare.

Wieth-Knudsen är icke den ende man som utslungat sitt "Jag anklagar" mot kvinnan. Många andra honom i snille överlägsna män ha gjort detsamma. Sören Kierkegaard, Schopenhauer, Weininger, Brandes, Gustav Wied, Strindberg, Nietzsche för att nämna några.

Vad ligger bakom detta kvinnoförakt? Könsantagonism? Men i så fall varför är icke denna antagonism ömsesidig? Varför existerar icke något mansförakt?

Då man ju icke berättigat kan ringakta det naturligt ofullkomliga, det som i sin ringhet dock är det bästa det *kan* vara, så måste i det manliga kvinnoföraktet ligga innesluten en aning, en känsla, en visshet att kvinnan icke är den, hon *kunde* vara, samt smärta och raseri över att hon icke vill, icke har håg för en utveckling!

"Det finns", skriver Wieth-Knudsen (han själv hör tydligen icke till deras skara), "inom den vita rasen en fåtalig typ av män, som aldrig uppge hoppet om att finna sina drömmars brud utan åter och åter söka henne bland de många kvinnor av alla slag, som de möta på sin väg genom livet. Ingen motgång kan hejda dem, ingen trolöshet förlama dem, inga missräkningar beröva dem tron på att någonstädes, någon gång i en eller annan tillvaro måste *hon* finnas, som icke på någon punkt av mannens väsen står tillbaka för honom, utan att därför i minsta mån vara en kopia av honom."

När kvinnoföraktaren utslungar sitt *"Jag anklagar"*, vad är det då han förnämligast riktar sig mot i kvinnans väsen och handlingar, vad är det hos henne han hatar?

Det skall i efterföljande nummer givas tillfälle att återkomma till denna fråga.

—::—

En Av De Våra.

BERTHA BURMAN-ANDERSSON.

När fru Bertha Burman-Andersson besvarar intervjuens första fråga med ett: "Det var 1912 jag kom hit till staden", träder denna tidpunkt på ett levande sätt fram för den frågande genom hågkomsten av den glädje, med vilken Göteborgs socialt intresserade kvinnovärld mottog fru Burman-Andersson vid hennes överflyttning från rikets första till dess andra stad. Den kvinnliga föreningsrörelsen hade då springflod. Bredvid rösträttsföreningen växte upp en rad andra kvinnosammanslutningar, däribland "Göteborgs kvinnliga diskussionsklubb", som hade och har till syftemål bl. a. att lära kvinnorna att uppträda i talarstolen och att diskutera tidens frågor, vilket allt — *då* — var förenat med stor vedermöda. Blev så fru Burman-Andersson medlem av klubben, inom vilken hon i förbigående sagt sedan kom att intaga den ledande ställningen som ordförande, och, se, hon både vågade och kunde tala, hon var en utmärkt debattör och inne i alla frågor, en i sanning efterlängtad utmärkt representant för Göteborgs kvinnor!

När intervjuaren berättar allt detta, skrattar fru Burman-Anderson hjärtligt.

— Och jag som var så blyg att uppträda och tala på den tiden, utbrister hon. Ja, något nöje är det visst inte nu häller, även om nervositeten är borta.

Så eftersinnar hon och tillägger:

— Men jag minns, att jag vid vår överflyttning hit, blev mycket vänligt mottagen och att jag, innan jag visste ordet av, var med i föreningslivet och socialt verksam.

— En fortsättning antagligen av en tidigare liknande verksamhet i huvudstaden?

— Nej, kommer svaret. I Stockholm var jag upptagen av allt det som följer med, när man har en stor umgängeskrets och omfattande representationsskyldigheter. Men i likhet med den krets, i vilken jag rörde mig, var jag livligt politiskt och socialt intresesrad. Direkt verksam i dessa hänseenden blev jag emellertid först i Göteborg. Liberal till mina åsikter var jag med om att starta föreningen "Frisinnade kvinnor", där jag är styrelseledamot. Mitt huvudintresse har dock det sociala arbetet varit. Våren 1919 valdes jag på den liberala listan till medlem av Göteborgs stadsfullmäktige, ett uppdrag, som vid senare val förnyats.

Intervjuaren tänker i detta ögonblick för sig själv, att ett med hänsyn till Göteborgs kvinnovärld mera samlande namn än fru Burman-Anderssons kan ett parti knappast få. Hennes personlighet och hennes verksamhet på olika områden ha förskaffat henne sympatier, som sträcka sig långt utanför den egentliga partigränsen.

— Och det är mycket arbete?

— Ja, *det* är det! svarar den tillfrågade leende, men jag tycker om det, det intresserar mig. Också allt

SKANDINAVISKA KREDITAKTIEBOLAGET
GÖTEBORG - STOCKHOLM - MALMÖ

Avdelningskontor över hela landet

Egna fonder Kr. 182,000,000:—

Gottgör å insatta medel högsta gällande ränta

Telegramadress "Kreditbolaget"

Hemmets tidning
— är —
Göteborgs Aftonblad

Särskild, omväxlande avdelning för kvinnan och hemmet.
I varje nummer, värdefulla artiklar i olika frågor, berättelse, följetong, kåserier.

Pr kvartal 7.50 fritt hemburen.

Lösnummerpris 10 öre.

BLUSAR
bortsäljas ytterst billigt
fr. 6.50 till högre priser.
FRIBERG & ANDERSON
Kungsportsplatsen 1. Tel. 7235

Har Ni något att sälja, köpa, hyra ut eller byta, så annonsera det i Göteborgs Morgonpost
Morgonens förnämsta annonsorgan

Söker Ni någon tjänare, våning, plats eller annat, så annonsera det i Göteborgs Morgonpost
Göteborgs största morgontidning.

Inf. gen. Göteb. Tandl.-Sällskap.
Tandl. Lisa Andrén
Vasagatan 5 B, Tel. 10919.
10—2, 5—7; lördagar 10—2.

det arbete, som ytterligare fallit på min lott. Jag är medlem av stadsfullmäktiges valkommitté, av lönenämnden, fattigvårdsstyrelsen och jag sitter i många kommittéer och beredningar, däribland kommittén för upprättandet av ett härbärge åt hemlösa kvinnor, ett mycket prässande samhälleligt behov, enligt vad jag funnit.

— Nu finns det väl knappast rum för mera arbete, undrar intervjuaren med en överräknande blick på de många tättskrivna noteringsbladen.

— Ack jo, svarar fru Burman-Andersson leende, det återstår ännu en del. Ett av de uppdrag som jag tycker särskilt mycket om är det av socialstyrelsen mig tilldelade förtroendet att vara inspektor vid Högre folkskolan för husligt arbete. Vad jag tycker om den skolan! Vilken ypperlig skolform! Hur allmänt utbildande! Flickorna gå ut därifrån väl rustade för livet, för arbetet både i ett eget framtida hem eller där utanför.

På frågan vad det är inom det sociala arbetet, som särskilt äger fru Burman-Anderssons intresse, svarar hon *bostadsfrågan*.

— Enligt min åsikt, säger hon, leder det mesta av vårt samhällsonda i hygieniskt och moraliskt hänseende sin upprinnelse från de dåliga bostdsförhållandena, den ohyggliga trångboddheten. Att förbättra dessa förhållanden är att förebygga sjukdom och förfall, att nedbringa de stora kostnader samhället nu måste vidkännas för att hjälpa de sjuka, omhändertaga de förfallna.

Fru Burman-Andersson berör i samband med bostadsfrågan den stora Boströmska stiftelsen, vars styrelse hon tillhör. Det är en av de ståtligaste donationer, som blivit gjorda i Göteborg. Skeppsredaren Dan Boström med syskon har skänkt staden två miljoner, för vilka bostadshus skola uppföras på Kungsladugård på mark, som upplåtits av staden. Dessa byggnader stå nu inför sitt uppförande.

— Ännu något som ligger mig varmt om hjärtat och som jag anser, att samhället både bör och kan ordna, tillägger den intervjuade, är att sörja för att ålderstigna aktningsvärda gamla icke skola vara hänvisade till fattigvårdsinrättningen, för vilken de ofta känna verklig fasa, utan beredas bostad i pensionärshem, liknande de två som redan finnas, av vilka det ena är avsett för gifta par och det andra för ensamstående män, till vilket enklingarne från det förstnämnda sedan kunna överflyttas. Synnerligen angeläget är att få till stånd ett enkehem, dit enkorna på samma sätt kunna flyttas. Som det nu är, måste de vid makens bortgång lämna pensionärshemmet för att söka sig bostad var de bäst kunna. Förra våren motionerade jag i stadsfullmäktige om upprättandet av ett sådant enkehem. På grund av de tryckta tiderna vilar frågan ännu, men jag hoppas på dess snara och lyckliga lösning.

Så som intervjuen här återges berättar den egentligen endast om en massa förtroendeuppdrag. Vad som icke kan förmedlas till läsaren är det levande intresse, med vilket fru Burman-Anderson talar om sitt arbete, den uppenbara känsla av samhällelig förpliktelse, den glada offervilja som söka sig utlösning däri.

Intervjuaren sitter och tänker: — Hur egendomligt — här är en kvinna som i kraft av sin sociala och ekonomiska ställning, sin bildning, sina personliga intressen skulle kunna använda sin tid på ett oändligt angenämare och lugnare sätt än med allt detta arbete för andra, för främlingar, för strängt taget likgiltiga människor — —

Och så göres en fråga på omvägar.

— Hur räcker tid, kraft och lust till för allt detta?

Fru Burman-Andersson ler ett friskt varmt leende:

— Jag tror, säger hon, att det beror på, att jag håller av människorna. De betyda något för mig — *alla.* Alla utan undantag. Det känns som lycka att få göra något för dem.

I. D.

——::——

Det utslitna älsklingstemat.

Som bekant väntar man, när man skär upp en ny roman, alltid en kärlekshistoria. Det har inte ständigt varit så, men nu är i alla fall den allmänna smaken sådan.

Hur ställa sig författarne till detta läsekretsens enformiga krav?

Frågan besvaras av Gertrude Miller i "Adelphi".

"Är det, utbrister hon, upprörd i sin själs innersta, ingenting annat än kärlek man kan skriva romaner om? Måste det ständigt vara detta, dagligen, år ut och år in, generation efter generation, under århundraden?

Måste en fantasirik författare, som kväljes av detta uttröskade tema, viga hela sitt liv och sin förmåga åt dess utläggning?

Tänk, hur ohyggligt det måste kännas för en medelålders författare att jämt och ständigt skriva om kärlek. Det kunde ju gå an, när han började att skriva. Han var då ung och kärleken intresserade honom. Även sedan han blev gift ägde ämnet en och annan synpunkt, som syntes honom värd beaktande.

Men nu är han tyvärr en medelålders man. Han är, bortsett från en viss retlighet i humöret, en god familjefar, intresserad av sina barns uppfostran, av sin hustrus kläder, av sin frimärkssamling och matsmältning, av hushållsutgifterna, tjänarinnefrågan, bostadsnöden, börsnoteringarne — och vad är det väl han måste sysselsätta sig med dagarne i ända? Han måste, stackars usling, skriva om *kärlek!!*

Kärlek! Blotta ljudet av detta ord gör honom sjuk. Det är tio år sedan det kom hans hjärta att skälva. Alla dessa jolmiga känslostämningar, som hemsöka människan under trettio år tråka fullständigt ut honom. Han kan inte stå ut med att skriva om dem. Han önskar till himlen, att han aldrig blivit romanförfattare — att han med sin begåvning i stället blivit finansman eller statsråd.

Ty då skulle han inte ha varit nödsakad att sitta så här och försöka piska liv i sina känslor, sina gamla minnen och att tvinga sin motspänstiga penna till dessa eldiga krumsprång. Han skulle inte ha behövt skriva om sådana här saker, som ingen annan man kan tala med sina vänner om utan att förefalla dem som en idiot, allt detta som han med bibehållet anseende för förnuft kan skriva om endast därför att man vet att han är romanförfattare, allt detta som sprider misstänksamhet och köld mellan honom och hans hustru och som gör att han känner sig skamsen inför de hyggliga unga män som äro hans söner".

Verkligen ett ganska tragiskt öde!

——::——

Göteborgs Ålderdomshem.

Få institutioner torde ända från sin tillblivelse ha åtnjutit så stor popularitet som Göteborgs Ålderdomshem. Gamla göteborgare erinra säkerligen ännu hur efter dess fullbordande en verklig folkvandring ägde rum ut till dess plats vid Slottsskogen. Alla ville se och beundra detta nya ståtliga hem, som de gamla fått i utbyte mot sin förutvarande, föråldrade försörjningsinrättning på Stampen. Denna institutionens sällsamma förvandling från en understöds- och försörjningsinrättning till ett präktigt, alla tidens krav motsvarande hem för ett 150-tal åldringar verkade snarast som en saga.

Mången har säkerligen redan glömt att sagans förverkligande till största delen möjliggjordes genom ett storartat anslag från Göteborgs Sparbank. Vid årsstämman 1890 beslöto nämligen bankens principaler att ställa sparbankens byggnadsfond för arbetarebostäder till förfogande för en nybyggnad åt den i nuvarande lungsotshemmet vid Stampgatan och Gårdavägen inhysta inrättningen under villkor att staden skulle lämna fri tomt mot det att staden fick övertaga den gamla tomten. Och ur detta beslut uppstod med tillhjälp av betydande enskilda donationer den ståtliga byggnad, som år 1896 högtidligen kunde invigas för sitt vackra ändamål.

Efter denna tidpunkt har det gått Göteborgs Ålderdomshem, som dess officiella namn numera till skillnad från andra ålderdomshem lyder, ungefär såsom Skriften vittnar, nämligen att "den som mycket har, honom skall mera varda givet". Donationer och gåvor ha strömmat in — i sanning, mycken allmänkärlek har mycket offrat för att göra levnadsaftonen så ljus och behaglig som möjligt för hemmets pensionärer.

Den mycket utbredda missuppfattningen, att inga andra gamla än de, som kunna köpa sig in för en ganska rund summa, vinna inträde å Göteborgs Ålderdomshem, skall i detta sammanhang först av alla rättas. Hemmet är en kommunal inrättning, företrädesvis avsedd för pauvres honteux och trotjänare, och alla medellösa välfräjdade åldringar av dessa kategorier, som sedan längre tid tillbaka varit mantalsskrivna här i staden äga möjligheter att i tur och ordning och i mån av plats vinna inträde.

Hur ställer sig då det dagliga livet, frågar man sig, för en åldring som från privat miljö överflyttar till en institution som denna? Det egna hemmet, om än aldrig så ringa är ju likväl kärt, och skilsmässan från gamla avhållna ting kännbar. Men därvid ser man åldringens tillvaro i det egna hemmet enbart ur känslosynpunkt. Den har dock många andra. De dagligen återkommande och för orkeslösheten så betungande sysslorna för alltings vidmakthållande, de enformiga måltiderna, som bli så intresselösa i ensamheten, kölden, bekymmerna för "hur det skall bli" — kort sagt allt detta, som i längden blir en dryg betalning för det lilla egna hemmet, om det alls kan upprätthållas. För hur mången ensam åldring på detta stadium betyder ej intagandet på Ålderdomshemmet en lycka, som stillar mycken oro och gjuter en försonande och förmildrande glans över återstående dagar.

Här öppnar sig det trygga hemmet med värmen, det dukade bordet, den propra sängen, den allmänna vården. Inga bekymmer för medellöshet, för sjukdom, ingen fruktan för "hur det skall bli". Är det två åldriga makar, som samtidigt vinna inträde, förlora de ej därför varandra. De byta endast ut sitt kanske med stora umbäranden sammanhållna hem mot ett annat, där i ett slag alla bekymmer lyftas från deras skuldror. Såsom hemmets alla övriga pensionärer få de dela ett rum och numera, om de så önska medföra egna nödvändiga möbler, en byrå med spegel, någon god stol, kära små minnen etc., dock ej sängar, men väl snygga sängkläder. Rummen äro medelstora och flertalet härligt belägna åt solsidan med den allra vackraste utsikt över den vackraste av parker — Slottsskogen. Och för måltiderna har man dessutom den stora magnifika gemensamma matsalen med tre väldiga långbord för inalles mer än 100 personer, varav två upptagas av de i antal övervägande kvinnliga pensionärerna och det tredje av de manliga. Hit sammanringas till dagens olika målitder, som utgöras av vällingen klockan 8, frukosten med kaffe och smörgås klockan 9, middagen med två rätter mat klockan 1/2 2 samt eftermiddagskaffet och kvällens stående rätt havregrynsgröt och mjölk. Födan är riklig och välsmakande, god husmanskost i gammal god mening. Man erinrar en pensionärs, en av ett stort hushåll utsliten hustrus ord: "Tänk att få gå till dukat bord med ren serviett och ren duk och äta mat som man ej själv lagat — aldrig hade jag kunnat drömma om att få det så gott!"

Men även om de gemensamma måltiderna till fullo motsvara allt vad som till timlig näring behöves, sitter i varje människa och isynnerhet i varje f. d. husmor ett djupt rotat behov att ibland ställa till med något vid sidan av det fastslagna programmet. Ålderdomshemmets byggnadsherrar eller ledning ha i detta fall visat utomordentlig förståelse för den kvinnliga naturen i det att i en av korridorerna arrangerats ett pensionärernas eget kaffekök med fem små enlågiga gasspisar. Här få de, närhelst andan faller på, bereda den egna lilla kaffetåren eller anordna inbördes små kaffebjudningar, vilket naturligtvis äger sitt stora behag.

Vid sjukdomsfall förflyttas pensionären från sitt rum till någon av sjuksalarna, varav 4, 2 större och 2 mindre finnas å den kvinnliga avdelningen och 2 mindre å den manliga. Institutionen har sin egen läkare och därjämte i personal för sjukvården 1 sjuksköterska, 1 nattsköterska samt 4 sköterskebiträden. Det är sålunda väl beställt för alla eventualiteter.

Sysslomansbefattningen vid Ålderdomshemmet innehas av kamrer Arvid Ahlforss. Husmoder sedan 21 år tillbaka är fröken Eva Lokrantz, som med hjälp av 2 biträden i köket, 2 i tvätten och 4 till städningen sköter detta stora hushåll på sammanlagt 165 personer. Om man betänker att privatlivet vanligen räknar med 1 husmor och ett eller två biträden för kök och vårdning för 2—10 personers hushåll, inser man lätt att husmoderssysslan vid en sådan inrättning ställer stora anspråk vis à vis duglighet, intresse och ekonomisk förtänksamhet på sin innehavarinna.

Det är naturligtvis omöjligt för en institution, vars verksamhet till helhetens fromma måste läggas efter ett visst bestämt reglemente, att alltid undgå konflikter med individuella tycken och önskningar. Att på ålderns dagar bryta med somliga vanor, som blivit halva naturen, kostar

Nyheter i allt vad som till branschen hörer fördelaktigast i
John A. Gahms Reseffektmagasin
KORSGATAN 12

Vill Ni ha vackra hållbara Gardiner
KÖP DÅ TANGENS GARDINER
Bästa Fabrikat

Tangens Gardiner
platsens största sortering hos
A.-B. CARL JOHNSSON
Kungstorget.

BLOMSTER-hälsningar över hela jorden.
Kungl. Hovleverantör
Beställningar å blommor ombesörjes kostnadsfritt under garanti för omsorgsfullt utförande å alla platser av
Vasa Blomsterhandel
GUSTAF EKMAN
Telefon 4314 — 10365. Telegr. Vasa.
Medlem av Föreningen för blomsterbeställningsförmedling samt de internationella organisationerna F. T. D. i U. S. A. samt B—V. i Tyskland. 6000 medlemmar.
Säg det med Blommor!

MERKUR-TVÅLEN
är oöverträffad för tvätt af finare tyger med ömtåliga färger.

A.-B. FERD. LUNDQUIST & Co.
för alltid på lager alla
VISKAFORS
galoscher och bottiner till fabrikspriser.

PÄRLOR
JUVELER
i modern infattning fördelaktigast hos
K. Anderson
Hovjuvelerare. Ö. Hamng. 41.

Offentliga nöjen.

Stora Teatern.
Söndag kl. 1,30 Billighetsmatiné:
KATARINA II.
Varje afton kl. 8:
LÄDERLAPPEN.

Lorensbergsteatern.
I dag kl. 1,30:
PRINSESSAN OCH HALFVA RIKET.
Saga av Margaretha Munthe.
Varje barn erhåller gratis en kaka choklad av Marabou tillverkning.
Kl. 6 e. m.:
VI Ä' ALLA LIKA
(till matinépriser).
Kl. 8,15:
Avskedsföreställning för teaterchef Halfdan Christensen
För sista gången:
HAN
SOM FÅR ÖRFILARNE.
Onsdagen den 19 *Premiär:*
HJÄRTER ÄR TRUMF.
Lustspel av Felix Gandera.

Nya Teatern.
Söndag kl. 1,30: Billighetsmatiné:
BARKEN MARGARETA.
Varje afton kl. 8:
REGGIES BRÖLLOP.

Lilla Teatern.
Söndag kl. 1,30 Matiné:
BRÖDERNA ÖSTERMANS HUSKORS.
Lördag och Söndag kl. 7 och 9:
övriga dagar kl. 8:
JAG GIFTA MIG — ALDRIG!

För linneskåpet
Rikligaste urval i:
Dukar, Servietter, Toilette- och Kökshanddukar, Lakan och Örngott.
Jämför priser och kvalitéer!
A/B Claes Öhléns
VÄVNADSHANDEL
KUNGSGATAN 33.

i somliga fall givetvis på. Men eftergifter i ett eller annat avseende är ju dock ingenting annat än vad varje människa måste underkasta sig, så snart hon förflyttar sig utom sitt eget hem. Från lyxhotellet ned till det enklaste pensionat gäller regeln om anpassning efter rådande seder och förordningar.

Ålderdomshemmets reglemente är icke svårt att följa. Ty liksom man

NORDISKA·INDUSTRI·A·B
TAPISSERI DETALJ
Ö. Hamng. 31. 1 tr.
N·I·A·B
Gardiner, kuddar, dukar m. m.
GÖTEBORG

i den vackra byggnaden med dess härliga belägenhet kan utläsa mycken pietetsfull omvårdnad om de gamlas väl, synes man i förordningarna främst hava tagit sikte på önskemålet att få dem sådana att de gamla kunna trivas med dem. Man har sin fulla frihet, tar emot besök, gör promenader, visiter, och — det bästa av allt — när söndagen kommer har man sin egen vackra kyrka med sin egen reserverade bänk under predikstolen om hörseln börjar svika. Tacksamma hjärtans mångfaldiga vittnesbörd ha även under tidernas lopp skapat en gloria kring Göteborgs Ålderdomshem — det fridfulla, sorgfria hemmets egen omisskänneliga nimbus.

—::—

Den lyckliga.

Hon går trottoaren framåt bland otaliga andra människor, vilka på ett för betraktaren underligt, nyckfullt och myrliknande sätt skynda om och förbi varandra, dyka ned i någon källarbutik, in eller ut genom saluhallarnas i oavbruten rörelse varande dörrar eller plötsligt störta över gatan till de "vilda" madamerna, som sälja ormbunksknippen, furukvastar och rönnträdskvistar med klasar av frostbitna rödgula bär, eller rusa ut på torget där kålhuvuna spricka av välmåga i korgarne bredvid andra, där det lyser rött och vitt och grönt av morötter, palsternackor och sallad.

Det är, som ni förstår, på trottoaren vid Stora salutorget hon går, och det är torgdag. Hon deltar icke i den allmänna kamp för skafferiets fyllande som pågår, hon är av allt att döma resande på staden, hon är ute på promenad, och detta är en lika stor och fästlig upplevelse för henne, som det skulle vara för någon av oss att plötsligt som turist se sig försatt till hjärtat av en av världsmetropolerna.

Hon är klädd efter ett mod så gammalt, att ingen kan ange dess årtal men dock vårdat om man därmed menar properhet och präktigt tyg. Hennes kjol är lång, hennes kappa kort, nående endast halvvägs ned på höfterna, insvängd i midjan och med en massa pösiga veck baktill. Denna urmodighet krönes av hatten, som tronar på hennes huvud och tydligen leder sin upprinnelse från den tid, då seklet ännu var ungt. Det är en sommarhatt, vars gulgröna halmflätor på ett uppseendeväckande sätt kontrastera mot den kulna novemberdagen. Dess djärvt utåt och uppåt svängda stora brätte dekoreras av en

Handskkompaniet
Drottninggatan 42
TELEFON 15379
GÖTEBORG
ALLTID TREVLIGA NYHETER I
HANDSKAR och VANTAR

»Fyrtorn, gamle vän, även du kan bliva fager
om du för varje dag med YvY-tvål dig tvager».
Säljes överallt à 1 kr.
Aktiebolaget YvY-Fabriken, Ystad.

yppig blomsterduska, vars tygblommor för länge sedan förlorat färgen, men antagligen en gång varit både vackra och dyrbara.

Var och en som tanklöst och utan intresse kastade en blick på hennes person och på detta ansikte, som lätt överskuggas av den med tydlig omsorg påsatta hatten, skulle liknöjt, kanske föraktligt karaktärisera henne som ett stackars gammalt åkerspöke.

Hon *är* gammal, hon *är* ful och ur vanlig synpunkt sett löjeväckande. Hon är som en ondskefullt uttänkt karrikatyr, klippt ur en hjärtlös skämttidning.

Men allt detta berör henne icke. Hon njuter med road, intelligent och intresserad blick människovimlet runt omkring, den imponerande storstadsbilden, de väldiga byggnaderna, de präktiga parkanläggningarna, den ivriga köpenskap, som pågår överallt. Dessa intryck skall hon föra med sig hem till den avkrok av världen där hon bor som sagolika minnen för fantasien att leka med som märkliga ting att skildra för andra.

Hon är som sagt, gammal, ful, och löjligt klädd, men allt detta är utan betydelse. Det är antingen fullständigt fördolt för henne eller också bekymrar det henne icke. Hon är nöjd med sig själv och med sitt. Hon avundas ingen. Hon saknar varje anledning att göra nedstämmande jämförelser mellan sig och andra. Den uppmärksamme iakttagaren avläser med lätthet detta ansikte en glad förtjusning över den stund som är och en allmän tillfredsställelse med livet sådant det gestaltar sig.

Kanske rinner det denne iakttagare i minnet ett ord av den grekiske vise, Anaxagoras, som när någon vid ett tillfälle gjorde honom frågan vem som väl var den lyckligaste människan, svarade:

"Helt säkert ingen av dem du tänker på, långt snarare då en människa, vilken skulle synas dig vara en löjlig varelse".

Den fundersamma.

Kobbs Thé
är alltjämt
marknadens
förnämsta

—::—

Efteråt.

Det rägnade. Himlen var grå, rummen voro grå, allt såg slött, dött och utnött ut och själv hade jag förtvivlat bråttom.

Och mitt i brådskan och bedrövelsen kom mamsell Jansson.

Mamsell Jansson är ett slags familjearv — inom parentes det enda jag någonsin bekommit. Jag har känt henne så länge jag minns, och så länge jag minns har hon lagat mat. Men ingen skall få mig att tro att hon någonsin själv smakat en enda bit av all den mat hon lagat, så sagolikt mager som hon är.

Nu bor hon på ett spisrum och lever på den lilla räst, hon aldrig i sitt liv ätit upp. Och ibland går hon till sina "fina fruar", och någon gång till sina mindre fina fröknar. Och var hon kommer betraktas hon som en levande gengångare från den otroligt avlägsna tid, då man ännu gav sjuhejdundrande kalas i familjerna och tog både vad man hava och icke hava kunde för att muntra upp livsens vandring.

Och nu stod hon som sagt i mina gråa rum — en kökets veteran, förtorkad till en mumies lätthet av flera decenniers spiselhetta och utgången som från ett klädstånd från August Blanches dagar.

Jag blev icke glad. Och tyvärr har Skapelsen förvägrat mig ett av dessa avundsvärda ansikten, som kunna le, medan själen gråter. Jag grät icke bokstavligt, men figurligt. Ty hela min jordevandrings väl tycktes mig hänga på att jag nu, *just nu*, fick vara i fred för att fullborda vad jag påbörjat.

Men mamsell Jansson har för längesedan fullbordat sitt. Och jag visste att ingen fåvitsk oro skulle lyfta henne från den stol, varpå hon försänkt sitt jordiska hölje.

FÅTÖLJER
SYKORGAR
SYBORD
ROTTINGSTOLAR
BORD m. m. otroligt billigt i
GÖTEBORGS SLÖJDMAGASIN
KYRKOGATAN 26

Jag älskar kontemplationen, men endast då jag själv icke har bråttom. Följaktligen var jag kort och disträ i alla mina frågor och svar, och under dem alla låg en hemlig önskan: måtte hon förstå att jag inte har tid!

Och hon måtte ha förstått. Ty medan jag, under det mamsell Jansson drack den traditionella tretåren, snålt begagnade min rörliga tid till att leta reda på en bok, som borde stått i en av mina bokhyllor, men som naturligtvis, på grund av den oordning som i den skenbara ordningen härskar i mitt hus, återfanns i en gammal puff i garderoben, hade hon vid mitt återinträde fullbordat sin yttre habitus med hatt och kappa.

Jag låtsade förvåning.

— Skall mamsell Jansson redan gå?

— Ja, jag får allt ge mig hem.

Det låg resignation i stämman.

Jag protesterade icke. Och hon gick. Det var ju den bästa lösningen. Men märkvärdigt nog blev jag inte alls glad. Jag tyckte i stället att jag rivit upp något, som icke hela mitt återstående liv skulle räcka till att hela. Det satt en tagg och stack i mitt samvete! Varför hade jag varit så kort emot henne? Varför hade jag inte givit henne tillfälle att berätta, vad hon kanske hade på hjärtat?

Nu hade jag ju i alla fall ro. Jag satte mig vid skrivbordet, men skrev icke en rad. Mellan mig och pappret strävade i en rägnig och grå värld en gammal knotig och överflödig kvinna, som jag underlåtit att vara vänlig mot den korta stund livet bjöd mig tillfälle därtill.

Ragna Peters.

—::—

Den "nya" unga flickan.

Tor Hedberg och andra "äldre herrar" förstå henne icke.

Tor Hedbergs i dagarna å Svenska teatern framförda nya lustspel "Vad kvinnan vill", vari författaren i ministerdottern Dagmar Wallroth velat giva en teckning av den självsäkra och fördomsfria unga flickan av i dag, har givit anledning till en stor debatt i Svenska Dagbladet. I den av tidningen utlysta enquêten ha en mängd svar strömmat in från landets mest kända kvinnliga pennor.

I regel är kritiken nedslående för författaren. Man erkänner pjäsens stora underhållningsmöjligheter som fars, men vägrar bestämt att antaga Dagmar Wallroth såsom en typisk representant för den unga flickan av i dag, sådan vi se henne runt omkring oss överallt i samhällena. Man är elak nog att antyda att Tor Hedberg är för långt distanserad från den unga generationen att i sina försök av karaktärstolkning komma längre än till utanverken.

Gurli Linder skriver:

"Nu tror jag för min del inte att männen och kvinnorna av vår generation, ej ens de dramatiska författarna, kunna tränga till märgen av den unga generationens psyke. Vi äro för bundna av *vår* tids ideella ungdomstyp och av problemställningen i vår egen ungdom. Därför kan och vill Tor Hedberg inte heller släppa tron på den ofördärvade familjeflickan innerst inne, på "den fina flickan", trots fasonerna och jargongen. Han låter ungdomen ta munnen full om den primitiva vildheten och kvinnorovslystnaden, men han näns inte låta varken motordocenten eller Dagmar ha ett uns av dem i kroppen".

Frida Stéenhoff frågar:

"Skall Dagmar i "Vad kvinnan vill", föreställa den moderna unga flickan? I statsministerkretsar? Ty någon tidstyp, *gemensam* för alla klasser och miljöer, kan väl svårligen tänkas? Dagmar är kantig i sitt sätt, burdus i sitt tal och dygdig i sin vandel. Skall detta vara någonting särskilt "modernt"? Mig förefaller det inte så."

Friherrinnan Annie Åkerhielm begär *fakta* om den nya unga flickan i stället för reflexioner, om än al-

A.-B.
Herkules Skodon
Kungsgatan 45. Telefon 1900.
Rikt urval. Billigaste priser

JOSEF GRIMMS
Damskrädderi
Kungsgat. 9 c. Rekommenderas.
OBS.! 1:sta klass arbete. Moderata priser.

Brunmelerade, slitstarka
Gosskostymer,
charmanta passningar

Enhetspris 35 kronor
Storlek från 12—16 år.
Berlin's
FISKTORGET

(Eftertryck förbjudes).

Lilith.

ROMAN

Av Florence Warden.

Auktoriserad översättning av
Margareta Heijkel.

29

— Talade han med er, frågade hon. Berättade han något om sig själv?

— Ja, svarade Mallory i en ton av förakt, han låtsade, som om han ville överlämna sig på nåd och onåd till mig.

— Och ni?

— Jag är kanske hård av mig, svarade Mallory långsamt. Men det är vissa svagheter, man kan tillgiva och andra, man icke kan förlåta. Som ni kanske vet, har herr Smith icke gjort något synnerligen gott intryck på mig.

Lilith föreföll icke sårad av anmärkningen.

— Men ni vill icke vara hård emot honom? För min skull, tillfogade hon sakta.

— Är ni verkligen lycklig? frågade han allvarligt.

Hon brast i gråt.

— Fråga mig icke, pina mig icke, snyftade hon. Gör endast vad jag bönfaller er om. Tala icke med sir George Paradine, om ni kan ungdå det. Jag medger, att han vet något, men jag önskar icke att ni skall veta, vad det är.

Mallory gjorde en talande åtbörd.

— Jag kan naturligtvis icke avslå er bön, sade han stelt, men jag är rädd för att det är till skada för er själv.

Lilith räckte honom handen.

— Jag visste nog att jag kunde lita på er, sade hon tacksamt. Farväl!

Medan Lilith samtalade med doktor Mallory, hade fru Ames givit Simmonds ett obehagligt uppdrag. Dröjande gick tjänsteflickan ned i vardagsrummet, där herr Smith stod vid fönstret och rökte en cigarrett. Han såg nöjd och belåten ut, då han leende vände sig om mot den inträdande.

Den mottagliga Simmonds, vilkens hjärta för ögonblicket var delat mellan den gemytlige herr Smith och den ståtligare och manligare doktor Mallory tvekade länge, om hur hon skulle inleda sitt ärende.

— Ett härligt väder! En hänförande utsikt från fönstret här, sade den unge mannen uppmuntrande.

— Ja, herr Smith.

Simmonds trädde ett steg närmare och fortsatte:

— Fru Ames har skickat mig hit för att säga, att om ni reser med halv ett-tåget, vill hon låta skjutsa er ned till stationen. Hon säger att det är det snabbaste tåget till London.

Leendet lämnade icke herr Smiths ansikte.

— Jag har icke tänkt att taga halv ett-tåget, svarade han lugnt. Säg fru Ames, att jag icke känner mig stark nog att resa i dag. Icke på långt när stark nog, tillfogade han med ett egendomligt småleende.

Simmnods gav honom ett häpet ögonkast.

— Det skall jag nog säga till henne, sir, sade hon och lämnade motvilligt rummet.

Hr Smiths blåa ögon följde rökens ringar på dess väg mot taket. Om det fanns någon människa i Old Courts gamla byggnad, för vilken framtiden hägrade ljus och löftesrik var det hr Smith.

Fru Ames blev tydligen icke det minsta överraskad över det svar han sänt henne.

— Han skall resa, sade hon kärvt. Simmonds, giv mig armen. Om han inte avlägsnar sig frivilligt, måste vi tvinga honom därtill.

— Men han är ju sjuk, invände kammarjungfrun.

— Ja, är det så säkert? Jag tror det inte, avbröt fru Ames henne och stödd på flickans arm begav hon sig ned för trappan.

Hr Smith tog emot sin värdinna leende och älskvärt.

— God morgon, fru Ames! Så vänligt av er att komma hit ner!

Det låg något på samma gång artigt och beskyddande i det sätt, varpå han sköt fram en länstol åt henne och ordnade kuddarne omkring henne. — Tack för att ni ville ställa er vagn till mitt förfogande för resan till stationen, men säg, har ni något emot, att jag stannar kvar här ett par dagar? Jag är ännu rätt klen och den starka luften här gör mig så gott.

Fru Ames rynkade pannan, men det var tydligt att hans sätt och ord stämt henne något mildare.

— Jag vill ogärna vara hård, svarade hon, men om ni bara visste hur mycket skvaller det uppstår här kring varje främling — —

Hr Smith avbröt henne med ett sorglöst skratt.

— Ack, låt dem prata, utbrast han. Det är väl ingenting farligt, om folk får veta, att jag skall gifta mig med er dotter. Om jag skall vara uppriktig, så har jag bestämt mig för att inte resa, förrän Lilith fastställt dagen för vårt bröllop.

Ett förskräckt utrop banade sig väg över fru Ames läppar. Det var tydligt, att denna förklaring i kammarjungfruns närvaro på förhand uttänkts av hr Smith och hade ett bestämt syftemål. Den oväntade attacken syntes nästan beröva den gamla damen förmågan att tala — hon satt fullständigt förstelnad. Och under tiden iakttog Simmonds nyfiket den unge mannen.

— Har — har ni meddelat min dotter detta? frågade fru Ames slutligen.

— Inte ännu. Jag tyckte, att jag först borde tala med er.

— Jag — jag tycker inte om att saken forceras på detta sätt.

— Inte? sade hr Smith med en lätt underton av ironi. Men jag hatar långa förlovningar och vår har redan dragit ohyggligt ut på tiden.

— Det har ju varit förhållanden och omständigheter, stammade fru Ames.

— Ja visst, avbröt han henne lätt, men de existera ju inte längre. Antingen vill Lilith gifta sig med mig, och då är det bäst att få giftermålet undanstökat ju förr dess hällre. Eller också vill hon inte, och då så — —

Nu var det fru Ames tur att avbryta honom.

— Naturligtvis kommer hon att hålla sitt ord, skyndade hon att säga.

A. LUNDBLADS
Begravningsbyrå
REKOMMENDERAS
Kungsgatan 12. Göteborg.
Tel. 11045, 776 ank. bostaden.

Sänd Eder **Tvätt** till
Tvättanstalten Västkusten
Vegagatan 46. Göteborg. Tel. 44443.
Omsorgsfullt arbete. Snabb leverans.

KUNGL. HOFLEVERANTÖR
Hulda Sköldbergs
FISKAFFÄR, Fisktorget.
Nu är tid att tänka på
Lutfisken!
Ärade husmödrar, styr kosan till min affär så får Ni den bästa varan för det billigaste priset.
Tel. 4581, 1679, 6500, 19218, 1629.
Långedrag 181.

Glöm ej bort
Skånska Wienerbageriet
Erik Dahlbergsgatan 22. Telefon 6077.
Specialité:
Skorpor, Småbröd och **Wienerbröd.**

Varför plågas med dåligt kaffe då Ni kan få Swalanders kaffe! Butiker: Kungsg. 17 Korsg. 13, Bazar Alliance. Prova redan i dag! Säljes endast i egna butiker.

Körkort.
Grundlig utbildning erhålles till 75 à 100 kr.
BILSKOLAN, HVITFELDTSGATAN 9.
Ingeniör Langenborg.
Tel. 40531, 21167.
OBS.! Fullständigt bilmaskineri demonstreras.

Vårt **KNÄCKEBRÖD** är bäst.
Ingen prisförhöjning!
A.-B. GÖTEBORGS-KNÄCKEBRÖD
VALLGATAN 16.

LÖRDAGEN den **15/11** *ha* **25** *år förflutit sedan undertecknads affär grundades. Tillfölje härav ordnas*
En billig vecka 15/11 — 22/11
med betydligt nedsatta priser.
Framförande mitt förbindligaste tack för gångna åren till alla kunder och gynnare, beder jag allt fortfarande få bli ihågkommen vid behov av:
Manufaktur & Modevaror, Damekonfektion & Pälsvaror
VÖRDSAMT
GUSTAF MANKELL.

drig så spirituella. Få vi bara veta hurudan den unga flickan verkligen är, så kunna vi sedan nog göra reflexionerna själva.

Borgmästarinnan Jenny Lindhagen säger sig icke känna den typ av nutidens unga flicka som återges i Tor Hedbergs pjäs och Marika Stjernstedt benämner henne rätt och slätt "en söt och munvig backfisch, alltför obetydlig att representera något."

Anna Lenah Elgström medgiver att det förefinnes en skillnad mellan tidens unga generation och generationen näst före densamma och karaktäriserar den på följande sätt:

"Vi sågo ut i världen för att frälsa den. De (unga) se sig klart och nyktert om efter en plats i den. Däri tror jag skillnaden ligger. Inte för att jag anser att de äro mera hårdhjärtade, dessa unga män med sin fasta föresats att komma sig upp i världen och sin vördnad för auktoriteten (Tor Hedberg gav oss förresten en ganska sympatisk glimt av en sådan typ i sitt sista stycke) och dessa unga flickor med deras lika fasta beslut att ha så "roligt som möjligt" och deras förtjusning över framgången. Med sina knappa fraser, sin litet torra mentalitet äro de bara en helt naturlig reaktion mot den vanvettiga hysteri världen genomgick i kriget. Fruktan för överdrifter har gått dem så i blodet att de, så att säga, *under*driva. Det besparar dem från lidandet, som varit vårt. Och det är nog väl för dem — i den värld de ha att ärva. Om det är väl för världen få vi ju se."

Författarinnan hoppas att Tor Hedberg kanske senare ger oss den nya unga flickan på allvar i ett djupare menat stycke. "Det vore hon värd, hon är intressantare än sitt utanverk av jargong och sport, hur piggt och trevligt det än må vara."

EKSTRÖMS JÄSTMJÖL
ÖREBRO KEM.-TEKN. FABRIK
GRUNDAD 1855

Slutligen har ett av föremålen för den intressanta debatten givits tillfälle att själv tala i egen sak. "23-åringen" skriver:

"Man talar så mycket om nutidens unga flicka och framhåller hur ryslig hon är i jämförelse med föregående generationers kvinnliga ungdom. Jag tror i alla fall att man tar fel. I allmänhet är vår tids unga flicka ur de bildade klasserna fullt ut lika juste och väluppfostrad som flickorna förr i världen. Hon är kanske säkrare, som hon ju måste bli, när hon i många fall själv arbetar för sitt bröd eller fått en högre utbildning än hushålls- och syskolan, men hon är inte alls, som man tror, "fräck" och "slamsig". Det finns slamsiga flickor inom alla samhällslager, nu som förr, men man kanske märker dem mera nu än tidigare. Det är för deras skull vi alla moderna unga flickor få lida, det är de, som förstöra vårt renommé. Men det är icke slamsigt att röka en cigarrett på en restaurang, inte att följa en bekant herre till en danstillställning eller att flirta en smula. När man är på det klara med att det "passar" sig att vi arbeta sida vid sida med männen, så tycker man också att vi borde ha erkänd rätt att roa oss en smula i all ärbarhet med våra manliga bekanta, utan att därför få namn om oss att vara "rysliga".

——::——

Kvinnoskönheten är alltid defekt.

"Det gives ingen fullkomlig kvinnoskönhet. Sköna Helena, Venus från Milo och alla andra sinnebilder för det kvinnliga skönhetsidealet existera endast i diktarnes och andra konstnärers fantasi."

Allt detta sade nyligen den kände engelske antropologen professor Pearson under en föreläsning vid universitetet i London inför ett auditorium, till större delen bestående av unga damer.

Liksom alla mänskliga föreställningar är också det kvinnliga skönhetsbegreppet relativt och underkastats ständiga förändringar. En lady Hamilton, en Ninon de Lenclos, vilkas skönhet så oförbehållsamt erkänts av en beundrande värld, skulle i en eskimås ögon icke kunna upptaga tävlan med en eskimåkvinna, vars utseende är oss andra motbjudande. En papuaneger skulle givet föredraga en av sina svarta negrinnor framför en vit europeiska.

Denna geografiska olikhet i fråga om det kvinnliga skönhetsidealet motsvaras av en historisk förändring av samma ideal. Skillnaden mellan det kvinnliga skönhetsbegreppet hos romarne på Cæsars tid och hos italienaren av i dag är lika stor som mellan en "skön" negrinna och en vacker mondän vit dam. Den historiska förändringen av det kvinnliga skönhetsidealet kan alltid konstateras efter några hundra år.

De yppiga kvinnogestalter, vilka Rubens såsom typiska för tidens skönhetsideal återgav i sina färgmättade porträtt, tilltala icke längre vårt estetiska sinne. Ja, till och med Venus från Milo skulle, iförd en modärn klädning, förlora mycket av sin skönhet.

Och det råder icke tvivel om att Afrodite, om hon deltoge i en nutida skönhetstävlan och domaren vore en engelsman, skulle underkännas och priset i stället tilldelas en av Londons teater- eller filmstjärnor.

Försöker man emellertid uppfatta skönhetsbegreppet sakligt och att bortse från de subjektiva olikheterna kan man allt fortfarande betrakta den grekiska Afrodite, så som konstnären förevigat henne i den milesiska statyn, som det arkitektoniska idealet av en vacker kvinnokropp.

Idealtypen av den harmoniskt formade kvinnokroppen kan även med ledning av denna staty omskrivas med siffror i det att man företagit antropologiska mätningar av statyn. Dessa hava företagits både för vetenskapligt och konstnärligt ändamål.

——::——

Ett affärsjubileum.

Mankellska affären vid Korsgatan härstädes firar just nu jubileum. För den infödde göteborgaren är det, som om denna affär, vilken alla så väl känna, evigt existerat, men det är dock inte mer än tjugufem år den fyller. En lång levnad i alla fall. Och *lyckosam!* Både i det hänseendet att den varit sin ägares stora livsintresse och i det, att den haft friskt förlig vind.

Den sympati med vilken affären av allmänheten omfattas har nog sammanhang med den stora populiritet dess ägare alltid åtnjutit både för sin egen skull och för den betydande insats han gjort i välgörenhetsarbetet inom samhället. Låt oss endast nämna Barnens dag och Pauvres honteux! Det har för övrigt under alla dessa år knappast förekommit en enda större välgörenhetstillställning, utan att hr Mankell varit med och med sitt muntra väsende satt fart i den.

Affären högtidlighåller sitt jubileum genom att under veckan, som kommer, sänka alla sina priser! Ett originellt men mycket tilltalande jubileumsfirande.

En Sko,
som passar Eder i såväl elegans, pris som bekvämlighet, finner Ni alltid hos
Hedströms
SÖDRA LARMGATAN 10
Linnégatan 11. Karl Gustafsgatan 57.

GÖTEBORGS LINOLEUM-MAGASIN
PETERS, FRANZEN & Co
KUNGL. HOFL.
KUNGSPORTSPLATSEN 2 TEL: 3095 - 82 00 - 199 59

BREVLÅDA.

Prenumerant från början. Om något, skulle den älskvärda bönen i Er skrivelse ha frestat oss till indiskretioner. Men vi måste stå frestelsen emot — av principskäl röjas aldrig hemligheter av detta slag för en utomstående.

Ungmor. Vi ha sett att så är förhållandet, men tro knappast att det har någon framtid. Säga vad man vill är dock konkurrensen här illojal.

S. S—m. Vi måste avböja.

Rennie, Malmö. Härmed Vingåkersgubbens recept: kinarot 60 gr., trifolium 38 gr., kardbenedikt 38 gr., valeriana 38 gr., folia sennae 10 gr. Kokas i 5 liter vatten ihop till hälvten och silas. Drickes 1 spetsglas 3 gånger på dagen 1/2 timme före måltiden.

Mary N. Låt oss få se på serien i och för vidare eventuella överenskommelser.

Erfaren. Tyvärr ha vi redan bundit oss på annat håll för i huvudsak samma ämne.

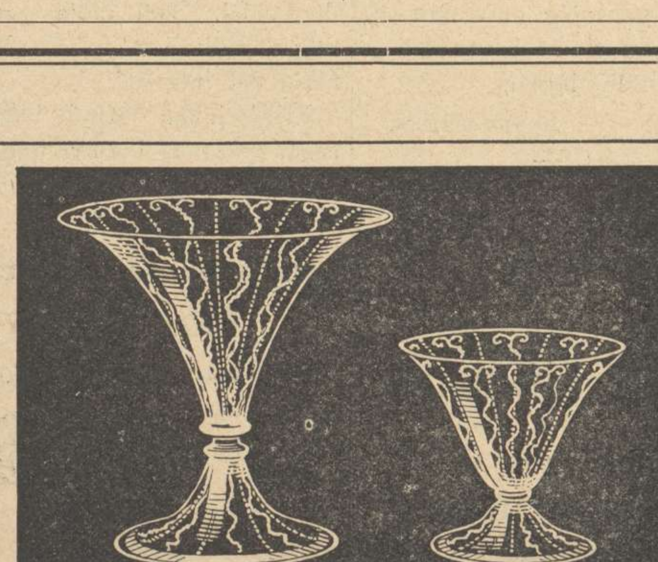
Fru Anna H—dt. Porträttet var ingen "tillfällighet", som framtiden skall utvisa. Vi ha med denna förändring tillmötesgått en från många håll inom läsekretsen uttalad önskan att även få *se* de bemärkta kvinnor, vilkas gärning tidningen alltibland behandlar.

——::——

Allt som förtjänar att göras, förtjänar att göras *väl.*

Lord Chesterfield.

——:——

ORREFORS
har i sin tillverkning av *graverat kristallgods* ej uteslutande arbetat med framställning av lyxglas utan lagt särskild vikt vid att få fram nya typer och former för praktiskt bruk, vinserviser, fruktserviser, blomglas, flaskor, bonbonièrer o. d., som göras i stort urval och i sådana prislägen, att de kunna vara tillgängliga för en och var.
Alla glas äro signerade av Gate och Hald.
A.-B. FERD. LUNDQUIST & Co
KRISTALLHANDELNINGEN
GÖTEBORG

Äkta spirellakorsetter
till salu genom fru Jenny Bengtsson, villa Olofsberg, Hagen. Tel. Hagen 267.
Obs.! Måttagning i hemmen om så önskas.

Pianostämning
HILDING OLSON, JUNGMANSGAT. 14. Tel. 19308.

Praktisk Friluftsskola
med pension öppnas på vårsidan i Alfhem. Språk, matematik, slöjd m. m.
Prospekt fr. Kvinnornas Tidning, Gbg.
H. Lempke.

För Aluminiumkärlen finnes intet bättre än:
ZELOS Aluminiumputs.
Stora bleckburkar à 40 öre.

"ANVÄND ALLTID"
Finess
SKOCREAM
INREGISTRERAT

Pröva
FISKKÖKETS
utmärkta *Fiskpuddingar och Fiskbullar!*
Färska varor varje dag. Varorna hemsändas.
Drottninggatan **13.** Tel. **10141.**

Arla Mjölk
Distribution på glasflaskor.
—— Tel. 40781, 45699 ——

Men jag tror inte hon vill, att bröllopet skall stå här. En sådan händelse skulle väcka alltför stor uppståndelse i den här avkroken av världen. Jag skulle inte kunna stå ut med det.

— Det är ju inte häller nödvändigt, svarade h Smith med vänligt tillmötesgående. Flytta in till staden och så gifter vi oss där. Men drag inte ut alltför långt på tiden. Det säger sig självt, att jag är otålig att få saken ordnad. Jag håller ju så mycket av Lilith, men man kan aldrig veta — hon kan ändra håg och sinne. Jag är svartsjuk och det enda botemedlet är vigseln.

Det såg ut, som om denna alltför öppenhjärtiga utgjutelse skulle framkalla ett hysteriskt utbrott hos fru Ames. Hr Smith böjde sig emellertid ned över henne och sade med inställsam röst:

— Det gläder mig att jag fått tillfälle att ge luft åt mina känslor inför er fru Ames. Och med er tillåtelse vill jag nu också tala med Lilith själv.

— Ja, tala med Lilith, svarade fru Ames med svag stämma. Jag tyckte jag hörde henne där ute. Simmonds, bed fröken Lilith komma hit in.

Kammarjungfrun gick ut ur rummet för att uträtta uppdraget och träffade Lilith just när denna kom tillbaka till Old Court efter sitt samtal med Mallory.

Den unga flickan mottog med synbar ledsnad budskapet och gick med motvilliga steg in i rummet, där fru Ames satt kraftlös nedsjunken i sin stol, medan den unge mannen med synbar nervositet tänt en ny cigarrett.

Då Lilith kom in, gick han henne några steg till mötes. Utan att säga något blevo de stående mitt emot varandra — ingenting i deras uppträdande eller deras ansiktsuttryck vittnade om, att de omfattade varandra med några ömmare känslor.

Äntligen bröts den beklämmande tystnaden av fru Ames klagande stämma:

— Men barn, har ni då ingenting att säga varandra? Lilith, kommer du ihåg vad du sagt mig? Eric, säg nu till Lilith vad du nyss sade till mig.

Men alltjämt stodo de tysta. Den unge mannen med ett förläget leende över sitt vackra ansikte, den unga flickan kämpande med sina stridiga känslor.

Slutligen sade hr Smith i underton: — Hur skall vi kunna klara upp det?

— Vad menar du? frågade Lilith.

— Den där idioten till doktor håller på att draga Paradine in i våra affärer.

Lilith rätade högdraget på sig.

— Du misstar dig. Och var så vänlig att tala med mera aktning om mina vänner, Eric. Doktor Mallory är min vän och jag litar på hans vänskap.

Den unge mannen smålog ironiskt.

— Det är inte min mening att säga något förklenande om Mallory, som säkerligen är ett praktexemplar till människa. Men i alla fall råder jag dig till att inte lita allt för blint på honom. Jag vågar mitt huvud på att han och sir George skola ha öppnat sina hjärtan för varandra innan vi blivit ett dygn äldre.

— Nej, doktor Mallory har lovat mig att inte uppsöka honom. Och han står vid sitt ord.

Det låg ett gäcksamt uttryck i den unge mannens ögon, när han svarade:

— Vi får väl se.

Lilith gav honom en kylig blick:

— Och även om han skulle träffa sir George Paradine, vad mera?

Hr Smith stod överrumplad och svarslös. Han sände en snabb blick till fru Ames, vars ansikte plötsligt antog ett uttryck av oro och ångest.

Lilith såg från den ene till den andra.

— Naturligtvis inser jag, att sir George kan berätta för honom en del, som vi icke vill ha känt.

— Vad det beträffar, svarade hr Smith i överlägsen ton, bekymrar det mig inte det minsta. Den där historien är ju uråldrig och ju förr den blir glömd, desto angenämare inte bara för mig utan för alla.

— Ja, viskade fru Ames, men —

Den unge mannen vände sig mot henne och sade i en ton som om han började finna det hela långtråkigt:

— Låt oss då äntligen försöka att komma till samförstånd, fru Ames! Vänd till Lilith fortfor han: — Hur menar du? Beror det på vad sir George kan hitta på att berätta, om du skall gifta dig med mig eller inte?

— Nej, det vet du mycket väl.

(Forts).

——::——

Vackra och solida
MÖBLER
GRIPSHOLMS och andra gamla modeller såväl som i moderna stilar tillverkas. Provmöbler finnas. Fotografier sändas.
L. J. Larsson, Snickeriaffär, *Mariefred.*

GIV
Magnhild
Elisabeth
Helga och
Cecilia
Kvinnornas Tidning
på namnsdagen!
Presentkort säljas på tidningens exp. Magasinsgatan 12. Tel. 18070.

Bröstkaramellen ENGELBREKT
Välgörande
Välsmakande
Oöverträffad
Lagligen skyddad
Ende tillverkare
A.-B. Karamellfabriken Engelbrekt, Örebro.
Säljes överallt i påsar om 1 hg. à 50 öre.

Köp A. Bergs Kaffe
Butiker:
2:dra Långg. 26.
Carl Johansg. 69.
Telefoner:
44886
43947

10 korgar Köksved
sågad, huggen o. inl. i källare, kr. 7:50.
Göteborgs Ved A.-B. Tel. 5173, 17523.

KVINNORNAS TIDNING

N:o 47. 4:de årg. 23 November 1924.

Annonspris: Textsida 25 öre pr mm.
» sista sidan 20 öre p· mm.
Längre annonsering rabatt.

Utkommer varje söndag.
Utgivare och redaktör: INGEBORG DAHLLÖF. För annons- och ekonomiavdelningen: EDITH RICKBERG.
Redaktion och expedition: *Magasinsgatan 12, Göteborg.* Tel. 18070.

Prenumerationspris:
Helår Kr. 6: —. 1/2 år Kr. 3: 50. 1/4 år Kr. 2: —.
Lösnummer 15 öre.
Centraltryckeriet, O. Ericson, Göteborg 1924.

Eftertryck tillåtes gärna om "Kvinnornas Tidning", med hela namnet utsatt, angives som källan.

INNEHÅLL.

——::——

Utlandskrönika i sammandrag.

England står inför parlamentets öppnande. Man skall i trontalet få reda på regeringens planer och få veta vilka hövdingar de båda minoritetspartierna, liberalerna och socialisterna, skola kora och vilken kurs de ämna styra. Den politik England kommer att föra kan med hänsyn till regeringens starka ställning väntas bliva kraftig och målmedveten inåt och utåt till båtnad både för det egna landet och för det övriga Europa, som med glädje och tacksamhet bör hälsa uppkomsten av varje fast punkt i det europeiska politiska träsket.

Den nya engelska regeringen synes icke till alla delar vilja följa det förra kabinettets folkförbundspolitik. Det protokoll, som utgjorde resultatet av folkförbundsförsamlingens möte i Genève i höstas och som rörde skiljedoms-, trygghets- och avrustningsfrågorna, har icke omfattats med någon större sympati av de engelska kolonierna. Innan England gör ytterligare utfästelser i de nämnda frågorna, önskar det därför konferera med de brittiska koloniala statsmännen. Den till sommaren planerade avrustningskonferensen torde som följd härav icke komma till stånd, men däremot möjligen en annan, för vilken Förenta staternas president skulle komma att stå som inbjudare.

Förhållandet mellan England och Egypten, alltid spänt, har under den senaste tiden ytterligare försämrats. Egypten, tidigare behärskat av England, förklarades år 1922 av Lloyd Georges regering självständigt, men med vissa inskränkande villkor. Såväl Egypten som Sudan hållas alltjämt ockuperade av engelska trupper. De egyptiska nationalisterna vilja ha bort dem och full självständighet för sitt land. England kan under inga förhållanden ge vika på dessa punkter. Att uppge Egypten skulle vara att uppgiva herraväldet över Suez-kanalen, förbindelseleden mellan England och deras besittningar i Asien och Australien. Egyptens strävan efter hel och obeskuren självständighet är ytterligt irriterande för England, i vars intresse det ligger att denna rörelse, vars främste ledare är den egyptiske statsministern Zaghlul pascha, dämpas och kväves. Av icke bekantgjord anledning begärde Z. härom dagen sitt entledigande som statsminister. Händelsen väckte till liv en stark politisk jäsning i landet och kung Fuad skyndade att enträget anhålla om Z:s kvarstannande. Denne återtog också sin avskedsansökan. Hur stark den politiska oron genom allt detta blivit framgår av det attentat som begåtts mot den brittiske överbefälhavaren i Egypten general Lee Stack. Det återstår att se, om England skall upprätthålla sin princip att icke ingripa i Egyptens inre angelägenheter utan nöja sig med den rättvisa de egyptiska domstolarne i detta fall kunna komma att skipa. Ett sådant ingripande skulle, om det bleve nödvändigt, framkalla en våldsam upphetsning hos befolkningen.

Från Frankrike rapporteras två stora politiska händelser. Den ena gäller amnestien åt några politiska brottslingar, däribland den för sin tyskvänlighet kände och av högern hatade radikale exministern Caillaux. Det antages att denne inom kort kommer att på ett avgörande sätt gripa in i det politiska livet måhända som konseljpresident efter Herriot, som visserligen haft stora utrikespolitiska framgångar, men vars inrikespolitik särskilt på det ekonomiska området varit allt utom lyckosam. Man ser i Caillaux det ekonomiska återuppbyggandets man.

Den andra stora händelsen rör sig om de avslöjanden, som en fransk tidning gjort angående världskrigets uppkomst. Tidningen stöder sig på anteckningar av framlidne franske ambassadören i Petersburg Georges Louis, gående ut på att Poincaré önskat, arbetat på och med Rysslands hjälp framkallat kriget. Poincaré förnekar kategoriskt beskyllningen. Louis var Poincarés personlige fiende, och hans tillvitelser böra, framhålles det, ses ur denna synpunkt. Den franska pressen synes i allmänhet ställa sig på Poincarés sida under det att den tyska vill tillerkänna Louis' uttalanden vitsord.

——::——

Livets åldrar.

Vi se icke den gloria, som utstrålar från de gamles huvud, men i alla tider och hos alla folk har man känt verkan därav. Vördnaden för ålderdomen har ända från barndomen förefallit oss så naturlig, att vi knappast reflektera däröver.

M. P. Lindo.

*

De flesta unga människor tro, att de äro naturliga, när de äro ohyvsade och grova.

F. de la Rochefoucauld.

*

En yngling är såsom färsk vinmust; den låter ej hindra sig, måste jäsa och skumma över, vill städse bliva sedd och bemärkt och fördrager ej stängsel.

Martin Luther.

*

Ungdomen är livets sköna morgonklädning.

A. Törneros.

——::——

Vilket är kvinnans grundfel?

Av *ELLEN BRYDE.*

Vid genomläsningen av prof. Wieth-Knudsens bok "Feminismen" med dess många underbetyg åt kvinnan stannade den, som skriver detta, längst och djupast eftersinnande inför avsnittet "Psychiska charakteristika", med underavdelningen "Ethica".

Författaren dröjer här vid kvinnans viljeliv och karaktär, företrädesvis vid de företeelser som räknas till etiken och moralen. Han erkänner, att man här finner de mest ytterligtgående uppfattningar från t. ex. professor Höffdings, att all altruism (oegennytta och människokärlek i tänke- och handlingssätt) och alltså all etik har sin första och ursprungliga upprinnelse i moderskärleken, och till Weiningers, att kvinnans karaktär av naturliga skäl utesluter möjligheten av att hon skulle kunna äga en egen självständig moralisk uppfattning och känsla.

För sin del anser prof. Wieth-Knudsen, att kvinnan ifråga om rättrådighet och sannfärdighet är betydligt underlägsen mannen.

Men han bryter inte för den skull staven över hennes huvud. Det finns, erkänner han, naturligtvis också många orättrådiga män och åtskilliga kvinnor, som önska vara rättrådiga. Den väsentliga olikheten är, att mannen kan *skilja* mellan rätt och orätt, *vet* när han gör det ena eller andra, vilket däremot icke alltid är fallet med kvinnan. Hon bedömer ofta tingen och människan från en personlig känslo- eller lidelsebetonad ståndpunkt, som gör även det brottsliga försvarligt.

Det finns, medger författaren, en naturlig förklaring härtill. Kvinnan har sökt utjämna sin underlägsenhet gent emot mannen ifråga om kroppslig och själslig styrka genom list. Även den svage mannen använder samma skyddsmedel mot *sin* överman. Ärlighet, rättframhet, sanningssägeri och rättrådighet kan den starke ha råd att bestå sig med utan att därför vara en ädel karaktär. Förslagenhet, list, lögnaktighet behöva å andra sidan, när den svage nödtvunget tillgriper dem för att skydda sig, icke vara tecken på en fördärvad karaktär.

Wieth-Knudsen förklarar vidare sedan han anfört ett uttalande av Schopenhauer, att mannen i allmänhet ljuger endast när han har kniven på strupen och att en vän aldrig ljuger för en vän. Kvinnan, också den *älskande* kvinnan använder däremot lögnen bittida och sent, även när den är både onyttig och oförnuftig, vilket bevisar, att lögnaktigheten ingår i hennes natur. En man skäms, när han ertappas som lögnare, en kvinna däremot blir i regel endast uppretad och hatfull.

Det nyssnämnda uttalandet av Schopenhauer, vilket Wieth-Knudsen anför till bestyrkande av sina egna satser lyder:

"Orättrådighet är den kvinnliga karaktärens grundfel. Den beror på bristande förnuft och eftertanke men ökas ytterligare därav, att kvinnan som den svagare av naturen icke är hänvisad till kraft utan till *list*. Därifrån härleder sig hennes instinktmässiga förslagenhet och outrotliga lust att ljuga. En fullkomligt sannfärdig och från förställning fri kvinna är måhända en omöjlighet. Därför genomskåda de (kvinnorna) så lätt förställning hos andra. Det är sålunda icke tillrådligt att försöka använda samma metoder mot dem. Men ur det här påpekade grundfelet och dess biinflytanden utvecklas falskhet, trolöshet, förräderi, otacksamhet o. s. v."

Wieth-Knudsen understryker ännu en gång att han lika litet som Schopenhauer föraktar kvinnan för hennes moraliska defekter. De ha blivit hennes natur, hon kan inte hjälpa dem. Vad som är av vikt är, att mannen får öppen blick för kvinnans falska väsende, något som han nu i allmänhet icke har samt framför allt att han icke låter henne komma till inflytande på områden där saklighet, rättrådighet och sannfärdighet är av avgörande betydelse för samhällets trivsel.

Mannen är, förklarar Wieth-Knudsen, *social* till sitt väsende d. v. s. samhällsbyggare och samhällsutvecklare, under det att kvinnan på grund av sin karaktär saknar förutsättningar för att på egen hand och i frihet deltaga i samhällets uppbyggande och utveckling. Författaren anför ett uttlande av den franske sociologen Dumont:

"I varje samfund, som går framåt i moraliskt hänseende, är det kvinnan som följer efter (mannen) eller följer med honom i all beskedlighet. I varje samhälle som går mot förfall, är kvinnan angripen av det sedliga fördärvet. Det är nu *hon* som går före mannen och först störtar sig ut (i förfallet)."

Vår tid, tillägger prof. Wieth-Knudsen, ger på ett fruktansvärt sätt Dumont rätt, vår tid som har att uppvisa masspetitioner av kvinnor (inom det kommunistiska partiet) om laglig rätt till fosterfördrivning och om rätt att strafflöst få mörda nyfödda barn inom de tjugufyra första timmarne! Vår tid som sett den begränsade reglementerade prostitutoinen efterträdas av en hemlig prostitution, i vilken alla klassers kvinnor i tusenvis ryckts in. Kvinnans frigörelse har (i de större samhällena) lett till utsvävningar och skilsmässoskandaler, som vi tidigare känna endast från det gamla Roms mest sedefördärvade nedgångsperiod.

Härmed är detta avsnitt av prof. Wieth-Knudsens bok slut.

Äro hans mot oss riktade tillvitelser illvilligt förtal, griper han alltsammans ur luften eller äro hans påståenden i viss utsträckning sanna?

Låt oss undersöka denna fråga i ett kommande nummer!

——::——

Vanföreanstalten.

ANNA VOGEL.
Anstaltens föreståndarinna.

När vi klaga över samhällets många brister glömma vi ofta bort att med erkänsla minnas dess många stora förtjänster. Till dem må framför allt räknas de olika stora, ofta på enskild filantropisk väg uppkomna institutioner, som gjort till sin uppgift att skydda, vårda och tillvarataga all mänsklig kraft.

I denna ofullkomlighetens och möjligheternas rika värld skall det alltid finnas människor, som kräva särskild uppfostran, särskild vård och utbildning för att kunna göra sina krafter och sin begåvning gällande. Om ett hem skall motsvara sitt höga namn kräves att det genom sammanhållning, eftergifter och inbördes hjälp bereder alla sina medlemmar möjligheter till förkovran och lycka. Ett samhälles strävan är att få denna bild av ett gott hem förverkligad i förstorad skala. I ett framtidens idealsamhälle bör också, enligt vår förhoppning, ingen botfärdig nöd, ingen oprövad möjlighet existera. Vid livets slut skall ingen av dess medborgare behöva vittna: jag klappade på alla dörrar, men de voro stängda. Vi gå mot den utvecklingen att det för varje individ alltid finnes *en* dörr som öppnar sig, sedan alla möjligheter på livets solsida tyckas vara slut.

Mycket, som ter sig mörkt på avstånd, visar, när man kommer det nära, ljussidor som man aldrig anat. Reflexionen infinner sig osökt vid ett besök å Vanföreanstalten i Göteborg, denna stora institution å Änggården, som, efter ett banbrytande arbete av den år 1885 av med. d:r Olof Carlander stiftade "Föreningen för bistånd åt Vanföra", med hjälp av donationer och statsbidrag stod färdig år 1912. Som motto över dess port kunde stå: I som träden bedrövade härin låten hoppet återvända!

Anstaltens gagnerika verksamhet uppdelas på tre olika avdelningar, nämligen en *ortopedisk klinik och sjukavdelning*, varå mottagas till vård alla former av vanförhet; en *yrkesskola med elevhem*, där manliga och kvinnliga elever erhålla yrkesutbildning och bostad samt ett *skol- och uppfostringshem*, som har till uppgift att bibringa vanföra barn i skolåldern vanlig folkskolebildning.

Man förstår hur den människa, som genom sjukdom eller olycksfall berövats en viss del av rörelseförmågan eller en lem, måste känna sig hjälplös i en värld, som ej på något sätt är tillrättalagd för henne. Hon är måhända i övrigt fullt frisk, men på grund av ett lyte urståndsatt att röra sig obehindrat och följaktligen hänvisad till ett stillasittande yrke. Men härtill saknas icke blott yrkesskicklighet, utan även varje möjlighet till önskad utbildning i den miljö hon vistas. Hon skulle bli sin omgivning och sig själv en börda, om ej en institution av denna art funnes. Här möter henne nya möjligheter, hon får lära sig något efter hennes situation anpassat yrke, vari hon småningom förvärvar en skicklighet, som gör det möjligt för henne att försörja sig själv. Härtill sällar sig den rent psykologiska betydelsen av att hon i det första, kanske prövande lärostadiet är omgiven, icke av henne fysiskt överlägsna utan likställda eller ännu ogynnsammare lottade kamrater.

Enär insitutionens huvudsyfte är att genom lämplig utbildning förhjälpa vanföra till möjligheten att genom eget arbete försörja sig själva tilldrar sig helt naturligt vid ett besök yrkesskolorna den största uppmärksamheten. Dessa äro uppdelade i en manlig och en kvinnlig avdelning, den förra omfattande skomakeri, skrädderi, bokbinderi, snickeri, möbelpolering och svarvning, borstbinderi och korgmakeri, den senare linnesömnad, klädsömnad och trikåstickning.

Det är tilltalande interiörer, man möter i dessa soligt ljusa och propra lokaler, en för varje yrke, där arbetet bedrives med liv och lust. Färdighet ger säkerhet, och vid en flyktig överblick märker man icke vanförheten, ej ens i de fall där arbetsprotesen får tjänstgöra i den mistade handens ställe. Efter en 1—3-årig kurs utgå från dessa skolor ett antal i sitt fack förfarna män och kvinnor, som antingen finna ett försörjningsfält i sin egen hembygd eller

SKANDINAVISKA KREDITAKTIEBOLAGET
GÖTEBORG - STOCKHOLM - MALMÖ

Avdelningskontor över hela landet

Egna fonder Kr. 182,000,000:—

Gottgör å insatta medel högsta gällande ränta

Telegramadress "Kreditbolaget"

Inf. gen. Göteb. Tandl.-Sällskap.
Tandl. Lisa Andrén
Vasagatan 5 B. Tel. 10919.
10—2, 5—7; lördagar 10—2.

söka anställning hos mästare för vidare utbildning.

I detta sammanhang bör påpekas vikten av att de vanligen av sitt arbete varmt intresserade och i sitt yrke skickliga vanföra beredas tillfälle till självförsörjning på den allmänna arbetsmarknaden och icke motas bort därifrån genom någon helt och hållet obefogad misstro mot deras arbetsduglighet.

Vid klädsömnadskursens avslutning erhålla de kvinnliga eleverna — till stöd för minnet — en synnerligen praktisk provkollektion på under lärotiden utförda svårare sömnader, såsom olika sprund, fickor, ärmar, fållar, garneringar m. m. och samtliga elever för yrkesutövningen erforderliga verktyg och maskin till stor del gratis.

Såväl yrkeselever som skolbarn ha under lärotiden hem i anstalten, en likaså praktisk som nödvändig anordning, då ju densammas vanförevård omfattar icke blott Göteborg utan hela västra Sverige, d. v. s. Värmland, Dalsland, Bohuslän, Västergötland, halva Småland och halva Halland. Under ferierna däremot, vartill anslås sammanlagt minst 8 veckor pr år, får elev ej kvarstanna å hemmet, men beredas de hemlösa plats å Vanföreanstaltens av d:r Carlander donerade och av fru Alice Bonthron inrättade sommarhem "Olofs Minne" på Hjuvik.

Såsom förut nämnts är Vanföreanstalten ursprungligen en på privat initiativ tillkommen institution, som i stor utsträckning understötts och alltjämt understödes av enskildas donationer — man erinre endast den i dagarna till densamma av sjökaptenen G. Miltopæus gjorda vackra donationen av 30,000 kronor — men finansieras numera, efter sin storartade utveckling, såsom en offentlig intsitution av bidrag från landsting kommun och Pensionsstyrelse.

Anstaltens föreståndarinna är sedan år 1912 fröken Anna Vogel, som med levande intresse leder och tar aktiv del i alla de olika inre angelägenheter som tillhöra hennes ansvarsfulla och krävande post.

Som ett led i fröken Vogels stora intresse för vanförevården må nämnas det under hennes redaktion år 1924 startade organet "Svensk Vanföre-Tidskrift", som har till uppgift att fastare sammanknyta de vanföra i vårt land.

Det är omöjligt att lämna denna gagnerika institution utan att ägna några ögonblicks uppmärksamhet åt en av dess intressantaste avdelningar, nämligen det s. k. bandageriet. Här tillverkas under läkarens direkta ledning bl. a. de stödjebandage som komma till användning i kliniken.

Men det märkligaste som demonstrerades under vårt besök var dock

PÄRLOR JUVELER
i modern infattning fördelaktigast hos
K. Anderson
Hovjuvelerare. Ö. Hamng. 41.

Hemmets tidning
— är —
Göteborgs Aftonblad

Särskild, omväxlande avdelning för kvinnan och hemmet.
I varje nummer, värdefulla artiklar i olika frågor, berättelse, följetong, kåserier.

Pr kvartal 7.50 fritt hemburen.

Lösnummerpris 10 öre.

en från Tyskland införskriven voluntärt rörlig konstgjord arm, konstruerad av tysken Sauerbruch.

För några årtionden sedan tycktes livet hopplöst för den som genom olycksfall förlorat exempelvis båda armarna. I våra dagar är det ej längre så. Den voluntärt rörliga konstgjorda armen kan — praktiken har visat det — nästan fullständigt ersätta den naturliga. Här såsom ofta, är det nöden som framtvingat de mest storartade uppfinningar. När världskriget förvandlade en stor procent av Tysklands manliga ungdom till stympade invalider uppstod nödvändigheten att söka ersätta felande extremiteter. Och efter ett oerhört experimenterande har man uppnått nästan övernaturliga resultat. Sålunda har man uppfunnit "arbetsarmar" med olika proteser för olika slag av arbete, "lördagsarmar" för skrivgöromål o. d. samt "söndagsarmar", med vilkas hjälp man kan kamma sig, äta, tända sin cigarr, avlyfta hatten vid hälsning m. m. Med omgivningens hjälp vid på- och avtagandet av dessa armar och arbetsproteser (så kallas de olika för olika slags arbete lämpade delar som påskruvas vid handleden i handens ställe) kan invaliden i stor utsträckning hjälpa sig själv — ja, det gives faktiska exempel ur verkligheten på hur vanliga enkla arbetsproteser förhjälpt en man, som mistat båda händerna och ett stycke av båda underarmarna, att i flera år ensam sköta en gård med 35 tunnland öppen jord!

Det är inför dylika vittnesbörd man tvingas till reflexionen, att även om mycket i det moderna samhället slår och söndersargar, så finnes dock även mäktiga krafter däri, som inriktat hela sin strävan på att återställa och hela. Därom vittnar icke minst Vanföreanstaltens i Göteborg gagnande och välsignelsebringande verksamhet.

—::—

Kroppskultur.

Undertecknad låg i somras någon tid vid ett stort sanatorium, där det varje kväll förekom fri gymnastik med musikackompanjemang. Det var mycket enkla saker som utfördes, marsch i gång eller språng, några armrörelser o. s. v. Någon direkt undervisning bestods icke, utan deltagarne gjorde rörelserna efter bästa förstånd och bästa förmåga.

Vilken överraskande otymplighet, vilken ful hållning hos de allra flesta även hos helt unga personer! Hur bjärt stack inte denna oskönhet i ögonen, när den framträdde så här "en masse".

Allt det där föll mig i minnet, när jag såg den bok, som den kända gymnastikpedagogen Halldis Stabell i dagarna utgivit från trycket till tjänst för sina elever.

Det är egentligen oförlåtligt att vi ägna så litet uppmärksamhet som vi göra åt vår kropp i fråga om dess rörelser när vi i själva verket med rätt obetydlig möda skulle kunna hålla den i god och vacker form.

Fröken Stabells bok bör i detta hänseende kunna lämna en utmärkt handledning åt varje intresserad, så klar och utförlig, så rikt försedd med illustrationer, visande rätt och orätt utförda rörelser, som den är.

Boken, utkommen på Wahlström & Widstrands förlag, betingar ett pris av kr. 5:50. —on.

Brand- och Livförsäkrings-Aktiebolaget
SVEA
Göteborg.

En gåta och dess förklaring.

Den engelska författarinnan Katherine Mansfield torde vara känd även för svensk publik. Vid sin bortgång endast trettiotre år, var hon redan en litterär berömdhet, en erkänd mästare på den korta berättelsens område. Ett par samlingar av hennes "short-stories" hava genom översättning förmedlats till den svenska allmänheten, vilken därjämte genom spridda översättningar i våra tidningar och genom där synliga essayer över hennes författarskap kommit tillräckligt nära Katherine Mansfield för att omfatta hennes person och arbete med intresse och beundran.

I den dagbok hon efterlämnade har man funnit uttalanden, som vittna om att hon själv, sällsamt nog, icke var nöjd med det författarskap, som dock skattades så högt även av den mest granntyckta smak och som tillförde henne berömmelse vid så otroligt unga år. Hon låter även i sin dagbok förstå, att det är något *annat* hon önskar ge, något som föresvävar henne, utan att hon dock lyckas gripa det. Först inemot döden får detta något fastare konturer, men innan hon hunnit utforma idén tillräckligt klart för att kunna fästa den på dagbokens blad med ord och innan hon hunnit ge den gestalt i ett enda arbete kallades hon bort.

Man trodde, att denna hennes författarskaps gåta skulle förbliva olöst, och man beklagade det. Det stod klart för varje intresserad, att det problem, som sysselsatte en så betydande ande, måste vara av vikt även för yttervärlden.

Mysteriet har emellertid nu fått sin förklaring genom ett uttalande i "Century Magazine" av mr A. R. Orage, förut redaktör för den tidskrift the *New Age*, i vilken Katherine Mansfield publicerade sina berömda skisser.

Mr Orage berättar, att den bortgångna vid upprepade tillfällen och särskilt under månaderna närmast före sin död underkände sitt arbete.

— Jag kan, sade hon en gång, icke läsa en enda av de berättelser jag skrivit utan att känna självförakt. Det finns inte någon bland dem som jag vågar visa för Gud.

Det var emellertid icke, enligt mr Orage's åsikt, själva resultatet av sitt arbete som Katherine Mansfield ringaktade. Det var med sig själv hon var otillfredsställd. I de uttalade orden låg mindre otillfredsställelse med de berättelser hon skrivit än med den ställning till livet hon intog i dem, mindre missnöje med hennes egen och samtidens litterära alstring än med litteraturen i allmänhet.

— Antag, kunde hon säga till mr Orage, att jag kunde komma att skriva som Shakespeare. Det skulle vara förtjusande, men vad mera? Det är något som fattas i litteraturen, även när den står som högst.

Blott och bar litteratur har inget annat syfte än att underhålla. Den mindre litteraturen har ett undervisande syfte. Men den största litteraturen — den litteratur som ännu knappast existerar — har icke endast och allenast ett estetiskt syfte, icke endast och allenast ett undervisande syfte utan därjämte ett *skapande* syfte, det nämligen att påtvinga läsaren en verklig och på samma gång upplysande kunskap. Den större litteraturen är, kort sagt, ett invigande i sanningen — —

Dagen före sin död sade Katherine Mansfield:

— *Jag har funnit min idé!*

— Jag kan, skriver mr Orage, endast återgiva några fragment av denna idé och dess slutliga sammanfattning i hennes sinne. Vad hon med hänsyn till sitt författarskap ville var att göra de alldagliga dygderna lika tilldragande som man nu i allmänhet gör lasterna, att framställa det goda som det spirituella, det djärva, det romantiska, det muntra, det intagande och det onda som det platta, det dumma, det tillgjorda, det tråkiga och frånstötande.

— Jag har varit rätt och slätt en kamera utan någon skapande princip, sade författarinnan, och liksom allt, vilket sker okontrollerat, har resultatet blivit ont.

Min plan är att utvidga synfältet för min kamera och sedan att begagna den för ett bestämt ändamål — att visa livet inte bara sådant som det synes från en viss synpunkt utan sådant det ter sig från en annan och högre, en *skapande* synpunkt.

—::—

S G A 1890 VISKAFORS
Genom utsökta modeller, glänsande lack och oöverträffad slitstyrka hävda
VISKAFORS GALOSCHER
sin ställning som marknadens förnämsta fabrikat.

SKANDINAVISKA GUMMIAKTIEBOLAGET VISKAFORS

A.-B. FERD. LUNDQUIST & Co.
för alltid på lager alla
VISKAFORS
galoscher och bottiner till fabrikspriser.

Beställningar å KAPPOR & DRÄKTER
emottagas till billigaste priser.
— Garanti för välsittning. —
OBS! Ny skicklig tillskärare.
GUSTAF BYRMANS ENKA
10 KORSGATAN 10

LILLY BUSCK'S BYRÅ
Aschebergsgatan 41 B. Tel. 18167.

Då det visat sig fylla ett verkligt behov, har undertecknad efter mönster från utlandet öppnat byrå i Göteborg för utförande av alla slags kommissioner, speciellt för i landsorten boende. Medföljer även resande såsom smakråd vid inköp av kläder, tyger, möbler etc. Ombesörjer julklappsinköp m. m. Ger anvisning på utmärkta damskräddare, sömmerskor, modister och i övrigt lämpliga inköpskällor.

Mitt arvode är beräknat att utgå med en provision av 2 % på inköpsbeloppet, i speciella fall efter överenskommelse.

LILLY BUSCK.

Fördelaktigaste inköpskällan:
Kvalitetsvaror i DAMTYGER metervis
Ströms
Torggat. 22-24.

Hämnden.

Scenen: En andraklasskupé.

Personerna: En medelålders herre och en ung dam.

Han röker redan sin tredje utsökt goda cigarr. Bolmar! Han önskar nämligen förjaga henne ur kupén för att få sträcka ut sig i ensamheten och ta en härlig snarkande förmiddagslur.

Hon skulle mer än gärna fly, men alla kupéer äro proppade med rökande herrar, och i damkupén sitta tre damer med spädbarn, som skrika eller hållas lugna medels ett nervpinande joller.

Hon försöker mörda honom med sina blickar, reta slaget på honom med sina fnysningar. Han ser oförstående ut. Bolmar.

Plötsligt rycker hon upp ur sin handväska en liten flacon med koncentrerad parfym och stänker omkring sig.

Han med en ursinnig fnysning: — Hur kan man förpesta luften på det där sättet med en sådan ohygglig stark och äcklig parfymlukt.

Hon: — Ni röker! Betalt och kvitterat!

Han bleknande: — Det har kommit en parfymdroppe på min kavaj.

Hon strålande: — Det var meningen! Ni har rökt in mitt hår, mina kläder!

Han: — Ni vet inte ni — —

Hon: — Jag vet, att när ja kommer hem, så blir jag torterad till döds av min mans svartsjuka. — Du luktar *rök!* Man känner det på en kilometers avstånd. *Vem* har du varit tillsammans med? *Varför* har du inte åkt i damkupé utan i herrkupé? O. s. v.! — Vet ni hur oemottaglig en svartsjuk människa är för alla förklaringar?

Han tiger.

Hon: — Nu hoppas jag till himlen, att er fru är lika vansinnigt svartsjuk som min man. Hur skall ni kunna förklara för henne parfymlukten i era kläder??? Och skall hon väl tro, att det hela gått till som det gjort???

Han med sänkt huvud och slocknande cigarr: — Min hustru *är* mycket svartsjuk!

(Fritt efter Nationaltidende).

—::—

A.-B. Nordisk Resebureau
Sällskapsresor.

154 resan till Italien.
Italien
Julresa till Rom
17 dec. t. o. m. 16. jan.
Sällskapet får övervara de stämningsfyllda högtidligheterna vid det s. k. jubelårets invigning.

5:te resan till Indien.
Ceylon
Indien
Egypten och Palestina
18 jan. t. o. m. 28 april.

25:te resan till Egypten.
Egypten
med Nilresa till Luxor och Assuan (första katarakten) samt till
Palestina
Judéen, Samarien och Galliléen
18 jan. t. o. m. 12 mars.

Rikt illustrerade program gratis.
A.-B. Nordisk Resebureau
Stockholm Jakobsgatan 6 Tel. 9044
Göteborg S. Hamngatan 43 Tel. 4194
Malmö Stortorget 13 A. Tel. 3226.

Vill Ni göra rummet gust och glatt
KÖP DÅ TANGENS GARDINER
Bästa Fabrikat
Tangens Gardiner
platsens största sortering hos
A.-B. CARL JOHNSSON
Kungstorget.

Göteborgs Vanföreanstalt
anordnar
Försäljning av Yrkesskolans arbeten i H. T. Centralen
KUNGSPORTSPLATSEN
tel. 1522
Onsd. d. 26, Torsd. 27, Fred. 28 Nov.
1924 kl. 10 f. m.—8 e. m.
BESTÄLLNINGAR MOTTAGAS
tel. 236 — 11510.

MERKUR-TVÅLEN
är enastående för fintvätt.

Begär alltid
Kobbs Thé

Godmodighet är ett bekvämt namn för allt möjligt osunt.
G. Freytag.

KONSTFLITENS MÖBLER, MÖBELTYGER, GARDINER OCH MATTOR
skänka hemtrevnad.
KONSTFLITEN, G:la Högskolan Göteborg

Offentliga nöjen.

Stora Teatern.
Söndag kl. 1,30 Billighetsmatiné:
För sista gången
KATARINA II.
Varje afton kl. 8:
LÄDERLAPPEN.

Lorensbergsteatern.
Söndag kl. 1,30 e. m.:
PRINSESSAN OCH HALVA RIKET.
Saga av Margaretha Munthe.
Kl. 6 e. m.
För sista gången
VI Ä' ALLA LIKA.
Matinépriser.
Kl. 8 e. m.
succèsprogrammet
HJÄRTER ÄR TRUMF.

Nya Teatern.
Söndag kl. 1,30: Billighetsmatiné:
BARKEN MARGARETA.
Varje afton kl. 8:
REGGIES BRÖLLOP.

Lilla Teatern.
Söndag kl. 1,30 Billighetsmatiné:
BRÖDERNA ÖSTERMANS HUSKORS.
Lördag och Söndag kl. 7 och 9:
övriga dagar kl. 8:
JAG GIFTA MIG — ALDRIG!

Besök
Höst-Realisationen
hos
TRICOT-BOLAGET Östra Hamng. 31
under veckan 24—29 November
Massor av **Tricotvaror** såsom **Damkoftor, Jumpers** och **Blusskyddare** samt **Underkläder** alla slag i silke, ylle och bomull, ävensä en del finare sydda
Vita underkläder
i siden, moll, lenon och madapolam
slutsäljas till
verkliga realisationspriser
under dessa dagar varom man bör förvissa sig genom besök.
OBS.! Skyltfönstren. OBS.!

Inför det oundvikliga.

"De sista orden."

Den nyligen avlidne franske författaren Anatole France skall enligt vad en vän till honom berättat i dödsögonblicket ha sagt: — "Jag dör".

I och för sig själva äro ju dessa ord icke märkvärdiga. De kunna uppfattas som ett lugnt konstaterande av ett sakförhållande. Men man har velat lägga något mera i dem. Anatole France var en förnekare av gudomen, religionen och odödligheten. För honom existerade endast denna världen, ett förhållande som återspeglades i hans författarskap och gjorde detta onjutbart för mången, som icke delade hans mörka tro.

Man har i hans sista ord trott sig finna en förklaring, att han inför döden orubbligt fasthöll vid sina åsikter, och uttyder dem på följande sätt: "Jag dör. Icke blott min kropp dör, utan allt som utgjort personligheten Anatole France. Mitt lik, se där allt vad som återstår av mig, när livet flytt."

I samband härmed kan återgivas en del andra "sista ord" av kända personer.

Washington, Förenta staternas första president, yttrade: — "Det är bra".

Benjamin Franklin, hans medhjälpare i det amerikanska befrielseverket, fällde det missmodiga yttrandet: — "En döende människa duger ingenting till".

En i sällspord grad dyster dödsbädd torde drottning Elisabeths av England ha varit. En högt begåvad människa och duglig regent gjorde hon sig i hög grad förtjänt om sitt land och väl även om större delen av sitt folk, men medvetandet härom sysselsatte inemot döden mindre hennes tankar än det lidande hon låtit gå ut över andra i statsnyttans eller i eget intresse. Den adertonåriga fångenskap, i vilken hon hållit Maria Stuart, Skottlands olyckliga

Moderna Nyheter i
Virk- & Stickgarner
för handvirkning och handstickning
av JUMPER, SCHALAR etc.

"KARIN" enfärgat ullgarn		pr hg.	1.20
"FLORA" tvåfärgat ullgarn		„	1.50
"EGYPTIENNE" flerfärgat ullgarn		„	2.—
"MANDARIN" tvåfärgat ylle och silke		„	2.20
"N:o 204" enfärgat silke		„	2.90
"HEINZELLA" flerfärgat silke		„	3.20
"N:o 210" s. k. Fiskgarn		„	2.90
"LOOP" öglegarn, enfärgat ylle, nystan om 30 gram			0.85
"BRACKEN" flerfärgat ullgarn,	härva om 55 gram		1.—
"ROSE MARY" flerfärg. ylle och silke	d:o	d:o	1.75
"RESTALOOL" vitt ylle och silke	d:o	d:o	1.90

Stort färgsortiment i alla kvalitéer.
STICKOR! VIRKNÅLAR!
A. Jönsson & Co.
SPECIALAFFÄR FÖR TRICOTVAROR.
50 KUNGSGATAN 50
Filialer: LINNÉGAT. 10, ÖVRA HUSARGAT. 4, CARL JOHANSGAT. 13.

För linneskåpet
Rikligaste urval i:
Dukar, Servietter, Toilette- och Kökshanddukar, Lakan och Örngott.
Jämför priser och kvalitéer!
A/B Claes Öhléns
VÄVNADSHANDEL
KUNGSGATAN 53.

Den enda.

Det står en man invid räcket till bron över kanalen.

Han är tunnt klädd i en för länge sedan uttjänad ljus sommaröverrock. Novemberluften är trots stillheten bittert kall, och man hjärtfryser när man ser denne man där han står i sin tunna rock förstelnad, orörlig med den blåfrusna handen lyftad till bröstet, framsträckt och omslutande några tunna broschyrer med anilinfärgat omslag.

Det är den tid på dagen, då den arbetande världen skyndar hem till sin tidiga middag. Hundra människor, hundra, ännu hundra — män och kvinnor, unga och gamla.

Ingen stannar, men man observerar honom — stegen bli nästan ilande snabba i hans närhet. Man ser upp mot den låga järngråa himlen eller åt sidan, eller i bron. Men inte på honom. Inte på skylten som hänger på hans bröst: *Blind genom sjukdom.* Alla tänka samma tanke: Det är dåliga tider, *dåliga tider, dåliga tider* — man behöver se på sitt — man *kan* verkligen inte ge till hela världen!

Kanske är han en yrkestiggare. En lätting som slår mynt av sin olycka genom att vädja till medmänniskornas barmhärtighet hällre än att genom strävsamt arbete skaffa sig en torftig utkomst. *Kanske!*

Men det är i alla fall något vädjande, något anropande hos denna ensamma orörliga gestalt, detta högt lyftade huvud, detta bleka magra ansikte med tomma ögonhålor.

Och dock — alla skynda undan. Ingen lägger en slant på de framräckta bönfallande små böckerna.

Men det kommer en liten flicka, en sex-åring gångande. Hon ser honom på långt håll, hon ser endast honom. Hon passerar långsamt platsen där han står. Helt nära går hon, och hon vänder sig om för att se på honom ännu en gång.

Ett litet stycke går hon ut på bron. Så stannar hon i tankar, öppnar den hårt slutna handen, gömd i en liten nätt vante — där ligger ett silvermynt.

Den lilla pannan rynkas, den lilla röda munnen trutar ut. Hon ser mäkta fundersam ut. Så sluter hon handen om myntet och går långsamt tillbaka till den blinde.

Hon stannar framför honom och ser länge, prövande och allvarligt upp i det bleka magra ansiktet med de tomma ögonhålorna.

Så strålar det till i hennes blick, med ett soligt leende sträcker hon upp handen, lägger silverslanten på de anilinfärgade små böckerna, mannen bjuder ut åt en okänslig värld, och säger med en glad och hoppig nigning: *"Var så god!"*

Hon fortsätter inte sin väg över bron nedåt staden till utan vänder tillbaka genom parken hemåt. Antagligen var hon ute för att göra fruktaffärer på torget och nu är ju slanten borta.

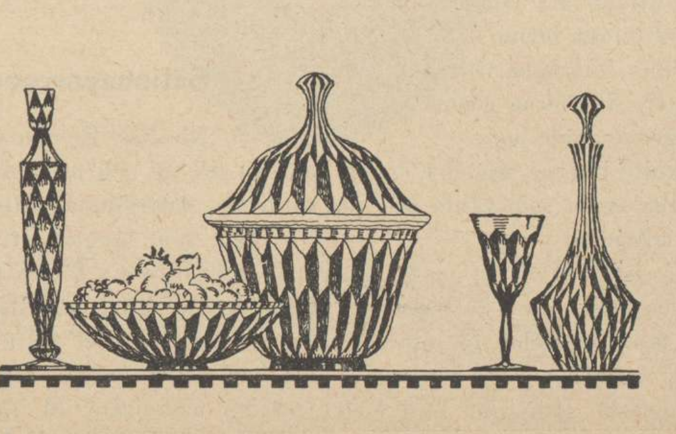
Är hon ledsen månne?

Nej, *det* säger inte de små lustiga *pas* hon i halv dans tar på parkgången.

Crayon.

——::——

Förlovar eller *Gifter*
Ni Eder, så annonsera det i
GÖTEBORGS MORGONPOST
Alla Edra vänner, läsa den tidningen.
Läst i varje bildat hem i västra Sverige.

ORREFORS
har i sin tillverkning av *slipad kristall* börjat framställa flera serier nya mönster, som vilja bryta med senaste årtiondenas traditioner och smak för djupa slipningar, vilka åstadkomma starkt briljerande effekter, men med svårighet samordna sig med glasens former.
Utgångspunkten har varit traditionen från 1700-talets slipning med den mjuka, formen följande mönsterbehandlingen, med diskret och förnämlig ljusbrytning i ofärgat eller svagt tonat kristallglas.
Glasen äro komponerade av Gate och Hald.
A.-B. FERD. LUNDQUIST & Co
KRISTALLHANDELNINGEN
GÖTEBORG

A.-B.
Herkules Skodon
Kungsgatan 45. Telefon 1900.
Rikt urval. Billigaste priser

Teater.

"Hjärter är trumf".

Lorensbergsteatern har gjort stor lycka med sitt senaste program, Felix Ganderas lustspel "Hjärter är trumf". Den kräsnare publikens anspråk på att roas med urskillning bli här tillmötesgångna. Den animerade stämningen i salongen, blommorna, applåderna med adress till de olika rollinnehavarna visa även att teaterns nuvarande, väl sammansatta ensemble fullständigt lyckats bryta isen och erövra en gunstig plats i publikens medvetande och intresse.

——::——

Sol och Tvättäkta
Gardiner, Bomull från 90 öre, Silke från Kr. 1,50.
Möbeltyger, i bomull från 2 kr., i ylle från 5 kr.
KNUT HEURLINS HEMSLÖJD
KORSGAT. 8, GÖTEBORG SÖDERGAT. 26, MALMÖ

Dubbel- och enkel-
DUCHATELLER
i olika prislägen.
GÖTEBORGS SLÖJDMAGASIN
KYRKOGATAN 26

SÄSONGENS NYHETER i
Höst- o. Vinter-
Kappor
samt
Dräkter
BESTÄLLNINGAR mottagas och utföras *elegant* och till våra kända billiga priser. Utmärkta *tygsorter* och *förstklassigt* arbete.
Victor Swenson & Co.
35 Kungsgatan 35
(mitt för Domkyrkan)

(Eftertryck förbjudes).

Lilith.

ROMAN

Av Florence Warden.

Auktoriserad översättning av *Margareta Heijkel.*

30

— Alltså, fortfor hr Smith, ämnar du hålla ditt löfte till mig vad än sir George måtte säga till Mallory?

— Ja, naturligtvis!

— Det vill säga, att saken är klappad och klar. Men vad vänta vi då egentligen på?

Fru Ames såg ängsligt på den talande och vred nervöst händerna. Slutligen utbrast hon med förebrående, men dock mild stämma: — Begär inte för mycket av henne!

— Nej, naturligtvis inte, svarade han med undertryckt otålighet, och vänd till Lilith fortfor han med ett inställsamt leende: — Det där har jag hört nu så många gånger — —

— Du skall slippa höra det oftare, sade Lilith brådskande. Låt oss glömma det som varit.

— Mer än gärna, svarade den unge mannen ivrigt, och fru Ames drog en suck av lättnad.

— Under sådana här angenäma förhållanden, tog hr Smith skämtsamt till orda, förstår jag verkligen inte varför ni vill tvinga mig att resa härifrån.

— Du förstår väl, svarade fru Ames ivrigt att folk kommer att undra och fråga.

— Och de skola få svar, skrattade Smith muntert. Säg dem, att jag är förlovad med Lilith och att bröllopet stundar. Vi ha juli nu — skall vi säga augusti, Lilith?

— Åh, vänta litet, bad fru Ames rådvill.

— Nej, insköt Lilith brådskande, låt det ske i augusti.

Den unge mannen tackade henne med en blick.

— Det var sant, utbrast han, om ni besväras av pratet och skvallret här, varför reser ni då inte in till staden och låter vigseln äga rum där?

Fru Ames svarade icke. Det var återigen Lilith, som fällde utslaget.

— Ja, det skulle vara det bästa.

— Eric, ubtrast fru Ames plötsligt, som om hon kommit att tänka på något. Kom ihåg att du är här för din hälsas skull. Du håller dig ju inomhus? I alla händelser går du väl inte utanför parkområdet?

— Var lugn, svarade han otåligt. Vänd till Lilith fortfor han: Jag såg en sjukrullstol där ute i hallen. Den är ju som beställd för mig.

— Åh nej, åh nej, bad fru Ames nervöst.

Men den unge mannen hörde inte på henne. Lilith hade närmat sig dörren och han skyndade att öppna den och att följa henne ut. Då fru Ames blev ensam, sjönk hon ihop i länstolen och brast i gråt.

———

XVIII.

När Lilith en stund senare kom ut i parken fick hon se en syn, som mot hennes vilja kom henne att brista i skratt.

I allén och på väg mot utgångsporten rörde sig fru Ames rullstol, skjuten framåt av Tom, trädgårdsmästarens sjuttonårige son. Tillbakalutad mot stolens många kuddar och med en resfilt över sina knän vilade den intressante hr Smith. Ett par blåa glasögon beskyddade hans ögon mot det starka solskenet och av samma orsak var den bredbrättade hatten neddragen i pannan.

Lilith stirrade förundrad och road på honom. Han spelade ypperligt rollen av sjukling. Men att han själv var medveten om att det hela var en komedi, därom vittnade den lustiga grimas, varmed han besvarade Liliths skratt.

— Vart ämnar du dig? frågade hon. Du vet, att mamma hälst vill, att du håller dig i parken, tillade hon sakta.

— Lita på mig, jag skall klara alla skär! Jag ämnar mig ner till floden. Låt det nu gå undan, Tom!

Till Liliths ledsnad försvann rullstolen ut ur parken.

En stund senare åkte hr Smith fram och tillbaka på Shingle Ends tomma promenadväg.

Det säger sig självt, att denna syn väckte allmän uppståndelse i de utmed vägen ned till floden spridda villorna, från vilka vägen var synlig. I alla fönster syntes nyfikna ansikten. Fru Ames fruktan besannades att hennes gäst skulle komma att väcka en nyfikenhet av ofantliga dimensioner.

Det fanns endast få sommargäster i det lilla samhället, vilket saknade nästan alla attraktioner. Vid denna tid på dagen höllo de sig också hemma i villorna, vilket hade till följd, att hr Smith under sin första åktur icke lyckades göra någon bekantskap, om nu detta varit hans avsikt.

Men åkturen n:r två utföll på ett annat sätt.

Från sitt fönster i villan närmast floden hade lady Bamber upptäckt främlingen. Hon kände det vara sin plikt och en icke alldeles oangenäm plikt att taga honom i närmare betraktande. Försedd med bok och parasoll gick hon ut och satte sig på en bänk vid promenadvägen varifrån hon kunde i lugn och ro skärskåda

Goda inköp
av Konserver, rökt Lax, rökt Ål, Räkor m. m. i N:o 55. Smör, Ost, Långedragsbröd i N:o 60.
Bazar Alliance.
Tel. 4570 till båda butikerna.
Alla varor av bästa beskaffenhet.
Butikerna närmast ing. från Bazargatan.
A. MAGNUSSON

Fruar!
Vill Ni glädja Edra män så köp
SPISBRÖD
från
Göteborgs Ångbageri
ty det är främst i skörhet o. smak

Färsk Fisk & Hummer
Hansson & Silfverstrand
FISKAFFÄR
Bazargatan 8. — Tel. 95 80, 15 380

KOL VED COKES
C. N. ANDERSSON
Tel. 2780, 6972, 10849. Göteborg.

Varför plågas med dåligt kaffe då Ni kan få Swalanders kaffe! Butiker: Kungsg. 17 Korsg. 13, Bazar Alliance· Prova redan i dag! Säljes endast i egna butiker.

drottning, och dödsdomen som hon lät övergå henne, torde det framför allt ha varit som på äldre dagar marterade drottning Elisabeths samvete. Hennes sömn blev dålig med skräckfyllda drömmar.

Under den sjukdom, som ändade hennes liv, höll hon sig uppe långt efter det att hennes jämmerliga tillstånd bort tvinga henne i säng. När en av hennes förtrogna tillrådde henne att spara krafterna genom att intaga sängen svarade hon:

"Ni skulle inte be mig det, om ni visste vilka syner som vänta mig på min huvudkudde!"

Hennes sista ord vittna om att *hon* efter döden väntade ett "efteråt":

"Alla mina ägodelar för ett enda ögonblick ännu!".

Den engelske sjöhjälten lord Nelson, som fått hjärtat genomborrat av en kula, sade i dödsögonblicket: "Jag tackar Gud — jag har kunnat göra min plikt!

Haydns sista ord hade icke något samband med musiken utan lödo: "Gud bevare käjsaren!" — Mozart däremot hugsvalades i sin sista stund av föreställningen om härlig musik. Han yttrade nämligen: "Hur skönt det klingar!"

Carl XV sade sista eftermiddagen han levde till sin förtrogne vän löjtnant Gyllenram:

"Nu, Henric, skall jag dö".

På Gyllenrams fråga, om han var nöjd därmed svarade kungen:

"Ja, jag är mycket nöjd".

Han följde sedan med modigt lugn dödsprocessens gång genom frågor till läkaren och genom att iakttaga hur dödskylan steg upp genom kroppen. Döden kom stilla och omärkligt.

Den tyske vetenskapsmannen Alexander von Humboldts sista ord voro: "Vilket omätligt ljus. Det sammanbinder himmel och jord."

—::—

Gardiner
Tyll, Tråd, Madras, Lenon, Allmoge
DRAGGARDINER
bomull och siden
alla färger
RULLGARDINER
Gardinuppsättningar
av egna tapetserare
% Carl Johnsson
KUNGSTORGET.

EKSTRÖMS "JÄSTMJÖL"
ÖREBRO KEM.-TEKN. FABRIK
GRUNDAD 1855

Den som en gång prövat Viking, brukar aldrig någon annan skokräm. Vi erfara detta på grund av den enorma efterfrågan landet runt. Men så ger också Viking skorna en djup smetfri glans och konserverar därtill lädret.
VIKING

Sällskapsresor.

A.-B. Nordisk Resebureau anordnar nu till jul och på nyåret ett par särdeles intressanta sällskapsresor. För den, som längtar att "se världen", men drar sig för resans besvärligheter eller brist på sällskap yppar sig härmed just det tillfälle han eller hon sökt: att i samvaro med trevliga människor få företaga en resa, där alla svårigheter beredvilligt undanskaffas av en färdledare, som tillika tjänstgör som ciceron och som kan lämna svar på alla de tusen och en frågor en vetgirig resenär kan önska framställa. Men det är icke nog med det. Man får också bo trevligt och bekvämt och slipper det odrägligaste av allt: besväret med sitt bagage genom de många tullarna och drickspengarna, som nu efter kriget blivit ett obehag större än någonsin tillförne därigenom att vederbörande utomlands aldrig kunna få nog av den varan.

Den, som skriver dessa rader, har själv medföljt en av Nordisk Resebureaus resor från Paris och hem och minns med tacksamhet hur muntert vi hade och hur *billig* den blev, billigare t. o. m. än när jag reste ensam och på grund av obekantskap med språket och de främmande förhållanden gav ut en hel del pengar i onödan.

Färden går hela tiden genom de intressantaste trakter och längre eller kortare uppehåll göras på ett stort antal natursköna, historiska eller på annat sätt bemärkta platser.

Mången har för sig att man på en sådan resa rigoröst måste följa det en gång uppgjorda programmet, så att tid ej alls skulle lämnas för egna strövtåg m. m.

Det är ett stort misstag. Gå meningarna alltför mycket isär om vart kosan en dag bör styras, delar färdledaren vanligen upp deltagarna i olika grupper som draga åt olika håll, så att de förhandenvarande önskemålen så mycket som möjligt tillgodoses.

God tid är dessutom anslagen för damernas shopping på egen hand. Ty att få handla litet souvenirer här och där kan man, om man är kvinna, inte vara förutan.

A. J—n.

—:—

Kärleken ger icke människan några nya egenskaper men den framhäver dem hon äger.

Äkta spirellaKorsetter
till salu genom fru Jenny Bengtsson, villa Olofsberg, Hagen. Tel. Hagen 267.
Obs.! Måttagning i hemmen om så önskas.

Pianostämning
HILDING OLSON, JUNGMANSGAT. 14. Tel. 19308.

Praktisk Friluftsskola
med pension öppnas på vårsidan i Alfhem. Språk, matematik, slöjd m. m. Prospekt fr. Kvinnornas Tidning, Gbg.
H. Lempke.

Försäljningen av vanföras arbeten

i H. T.-Centralen den 26, 27 och 28 november bringas härmed i åtanke. Å densamma salubjudas ett antal vackra sömnads-, trikå- och finsnickeriarbeten m. m. som synnerligen väl lämpa sig såsom julgåvor. Särskilt fästa vi uppmärksamheten på den prisbilliga och vackra julljusstaken, som under stundande högtid ej bör saknas i något hem.

—::—

En utmärkt idé.

Det är ont om nya och praktiska idéer på det självförsörjande kvinnliga området, och de gamla idéerna är det nu alltför många som utnyttja, för att de skulle kunna erbjuda nykomlingarna inom arbetslivet någon chans till verklig framgång.

Fru Lilly Busck synes emellertid ha hittat en ny och god idé, vilken hon ämnar förverkliga i den byrå *Lilly Buscks Byrå,* Aschebergsgatan 41 B, Göteborg, som hon i dagarna öppnat.

Fru Busck åtager sig utförandet av alla slags inom byråns verksamhetsområde fallande uppdrag. Hon tar särskilt sikte på landsortsborna i Västra Sverige, vilka önska få något uträttat i *sin* huvudstad d. v. s. i Göteborg, utan att själva behöva resa dit. Hon medföljer även resande och naturligtvis också göteborgarne såsom smakråd vid inköp av kläder, tyger, möbler etc., anvisningar på utmärkta damskräddare, sömmerskor, modister, lämpliga inköpskällor för allt tänkbart o. s. v. Fru Busck bör kunna påräkna även en stor manlig klientel — finns det något svårare och tråkigare för en man och något som han gör sämre än presentinköp till sin kvinnliga omgivning, sin fästmö, sin fru, sina systrar, sin mamma? På Lilly Buscks Byrå finner han intresserade krafter, som känna till det kvinnliga hjärtats önskningar och ytterligare kunna rättleda dem ifråga om modärn god smak. Byråns arvode är synnerligen blygsamt, endast 2 proc. på inköpsbloppet.

Ännu ett ord: Detta är *kvinnlig företagsamhet.* Nog vill kvinnovärlden ge sitt stöd?

—::—

Den unge mannen: — Ja, nu har jag talat med din pappa och jag sa honom det som du sa, att jag skulle säga honom, att jag dör om jag inte får dej.

Den unga damen: — Det tog honom väl förfärligt hårt??? Va *sa* han?!

Den unge mannen: — Att han med nöje åtar sig att ge mig en snygg begravning.

—::—

KONFEKTIONSAVD. 2:dra vån.

Silketricot-
Underklädning
rak, praktisk modell
i mängd olika färger
15 75
HERM. MEETHS A.-B.
Vollmers-Meeths

NORDISKA HANDELSBANKEN
STOCKHOLM GÖTEBORG MALMÖ
125 AVDELNINGSKONTOR
FÖRMYNDAREMEDEL,
vilka enligt lagen av den 27 juni 1924 skola för myndlings räkning nedsättas i bank, mottagas till vård och förvaltning.
För under 1924 verkställda förmyndaredepositioner av värdehandlingar beräknas ingen förvaltningsavgift för tiden till den 1 januari 1925.

Carlssons Matsalar
Obs. 3:e vån. *Norra Allég.* 3. Obs. 3:e vån.
Telefon **16652.**
GOD MAT
Obs.! Billiga priser. *Med kuponger:* Hel mån. 3 mål 75:—, utan kuponger 65:—; Hel mån. 2 mål 60:—, utan kuponger 55:—. *Carnegies porter och Lyckholms öl.*
Enskilt rum för sammankomster.
Abonnenter emottagas.

INRAMNINGAR
utföras väl och billigt hos
JOHN JÖNSSONS GLAS- o. RAMAFFÄR,
Kvarnbergsgatan 14.
Tel. **16289.**

Kungsladugårds Ved- & Kolaffär
vid *Ostindiegatan,* tel. **43574,** säljer: VED, KOL och KOKS till lägsta dagspriser.
Biltransporter utföras.

Ni ser ett
aluminiumkärl med en nyputsad silverglänsande yta. Er handlande klargör putsmedlets namn.
Zelos Aluminiumputs
Tillverkare: **Fabriken ZELOS, Göteborg**

Arla Mjölk
Distribution på glasflaskor.
Tel. 40781, 45699

ÅNGBAGERI A.B.
ROSENLUNDS BRÖD

Vårda håret!
om det är sjukt eller friskt och använd
ZIWERTZ' Extrait Vegetal
bästa hårkonserveringsmedel. Finnes till salu hos frisörer och i parfymaffärer samt hos Kungl. Hovleverantör *Ziwert'z Eftr. i Göteborg.*
Lorensbergsgatan 7. Tel. 1098.

Hotell & Pensionat
Clara Johansson.
Kungsgatan 51, Stockholm.
Ljusa hemtrevliga rum. Moderata priser. Förstklassigt! Centralt!
Rikstel. 13554. Allm. tel. 24241.

GÖTEBORGS
LINOLEUM-MAGASIN
PETERS, FRANZÉN & C:o
Kungsportsplatsen 2
Billiga priser ~ Största urval
Förmånliga betalningsvillkor

BREVLÅDA.

Sökande. Spörsmålet är för omfattande att kunna besvaras med några få ord i en Brevlåda. Ville Ni däremot personligen avlägga ett besök tro vi oss ha en del råd att giva, som eventuellt kunna bliva till nytta.

A. M—ll. Verkställes prenumerationen direkt å vår expedition, Magasinsgatan 12, kan Ni erhålla den för kvartal, helår eller halvår från vilken dag som helst. Å posten däremot gäller allmänna regler för tidningsprenumeration.

E. B. Var god insänd artikeln i fråga få vi se, vad som kan göras åt saken.

Ellen K. Omöjligt! Det skulle leda till alltför svårutredliga konsekvenser.

Fru M., Örebro. Nej, Ni är, lyckligtvis, icke ensam om de vänliga tankarna. Men därför voro de icke mindre kärkomna.

Malmöbo. Gärna, om det finns någon vederhäftig person på platsen som med fullständiga och kontrollerbara upplysningar vill stå oss till tjänst med en tillfredsställande utredning.

Amy. Tack, men Kv. T. är så liten ännu och den insända berättelsen så överväldigande lång.

Blenda S—g. Namnet utläses: åk . . . etc. A är ohörbart. Ni har alltså rätt. (När har icke kvinnan det!) Men var mild i Er seger!

"Remember—December", 32. Ingenting för oss!

Rättelse. I förra numrets intervju med fru Burman-Andersson hade ett skrivfel insmugit sig. Där stod på ett ställe Socialstyrelsen i st. f. Skolöverstyrelsen.

—::—

hr Smith då rullstolen långsamt närmade sig henne.

Men även hr Smith iakttog bakom sina blåa glasögon med intresse den på bänken sittande damen. Utan en aning om den framskjutna ställning hon intog bland traktens damer yttrade han sig om henne i rätt vanvördig ton till Tom.

— Vad är det där för en gammal uggla?

Pojken föreföll skakad i sina grundvalar

— Det är lady Bamber, svarade han i en ton av djup vördnad för den förnäma damen i fråga.

Hr Smith föreföll genast mera intresserad. Han hade nu kommit så nära, att lady Bambers med juveler översållade händer föllo honom i ögonen. — Vem är hon?

— Det är hennes hus där borta, svarade Tom.

— Rik änka? framkastde Smith.

— Nej, hennes man lever, men bor inne i staden.

— Några barn?

— Ja, två döttrar.

När rullstolen befann sig ett litet stycke från bänken, där lady Bamber satt, befallde hr Smith Tom att stanna. Han var tillräckligt god människokännare för att förstå att hon höll på att förgås av iver att få veta vem den främling var som åkte i fru Ames rullstol. Den unge mannen låg tillbakalutad mot kuddarne, synbarligen djupt gripen av naturens skönhet. I verkligheten låg han och väntade på att en kvinnostämma skulle låta höra sig invid hans vagn. Så skedde. Det lyckades honom att se glatt överraskad ut.

Lady Bamber å sin sida smålog mot honom. Hon var en högväxt dam med ett ganska vackert utseende. Hennes sätt mot främlingen var en blandning av älskvärdhet och nedlåtenhet — den unge mannen, som hade en skarp blick för folks sociala värde, sade sig att lady Bambers förnämhet helt säkert icke var medfödd utan förvärvad genom äktenskapet.

— Förlåt att jag tränger mig på, inledde hon samtalet, men jag ser ju att ni är främling här och inte helt frisk. Plågar er icke den starka värmen här ute på vägen? Ett litet stycke härifrån kan man finna en skuggig plats. Sir Joseph — min man — har låtit anlägga en liten plantering där.

Hr Smith föreföll djupt tacksam. Han tog av sig glasögonen för att bliva i tillfälle att visa sina vackra ögon, och lady Bamber beslöt att själv ledsaga honom till den lilla skuggrika planteringen. Framkomna dit slog hon sig ned på en bänk invid hans rullstol samt inledde, sedan Tom diskret dragit sig tillbaka, ett samtal med den intressante unge mannen.

— Inte sant, ni kommer från Old Court, frågade hon i vänlig ton.

Hr Smith erkände att så verkligen var förhållandet.

— De äro bra älskvärda de båda damerna Ames, fortsatte lady Bamber, under det att hennes nyfikna blick skarpt iakttog den unge mannens ansikte.

Hr Smith föreföll emellertid icke synnerligen entusiastisk. — Åh ja, sade han.

— Ni känner dem sedan längre tid tillbaka?

— Ett par år.

— Men ni måste vara alldeles nykommen här på orten.

— Ja, jag kom i går, svarade han i meddelsam ton. Men jag nästan ångrar det. Jag har varit sjuk och är ännu konvalescent. Under sådana förhållanden är man bara till plåga och besvär för sin omgivning.

Lady Bambers hjärta svällde av deltagande.

— Den synpunkten förstår jag alls inte, förklarade hon med stor bestämdhet. Ju mera hjälpbehövande en människa är, desto mera intresserar hon mig. Det är min käraste sysselsättning att ägna intresse åt de sjuklingar som komma hit.

Den unge mannen gav henne en sorgsen blick. Lady Bamber tyckte sig skymta återhållna tårar i de vackra blå ögonen.

— Ja, det finns sådana kvinnor, viskade han liksom för sig själv, en och annan — —

Lady Bamber rodnade av stolthet.

— Om jag kan göra något för er under er vistelse här —

Hr Smith hejdade henne med en åtbörd av trötthet.

— Ni är alltför god, sade han tacksamt, men jag ämnar inte stanna här länge, endast några dagar för att samla lite krafter, innan jag reser tillbaka till staden.

(Forts).

—::—

Vackra och solida
MÖBLER
GRIPSHOLMS och andra gamla modeller såväl som i moderna stilar tillverkas. Provmöbler finnas. Fotografier sändas. L. J. Larsson, Snickeriaffär, *Mariefred.*

GIV
Gudrun Katarina och Astrid
Kvinnornas Tidning på namnsdagen!
Presentkort säljas på tidningens exp. Magasinsgatan 12. Tel. 18070.

K BERGMANS, STOCKHOLM
Välsmakande och möra
DELIKATESSBRÖDSORTER
Rekommenderas. 1 p. tel Långedrag 231.

Köp A. Bergs Kaffe
Butiker: 2:dra Långg. 26. Carl Johansg. 69.
Telefoner: 44886 43947

10 korgar Köksved
sågad, huggen o. inl. i källare, kr. 7:50.
Göteborgs Ved A.-B. Tel. 5173, 17523.

KVINNORNAS TIDNING

N:o 48. 4:de årg. 30 November 1924.

Annonspris: Textsida 25 öre pr mm.
» sista sidan 20 öre p· mm.
Längre annonsering rabatt.

Utkommer varje söndag.
Utgivare och redaktör: INGEBORG DAHLLÖF. För annons- och ekonomiavdelningen: EDITH RICKBERG.
Redaktion och expedition: Magasinsgatan 12, Göteborg. Tel. 18070.

Prenumerationspris:
Helår Kr. 6:—. 1/2 år Kr. 3:50. 1/4 år Kr. 2:—.
Lösnummer 15 öre.
Centraltryckeriet, O. Ericson, Göteborg 1924.

Eftertryck tillåtes gärna om "Kvinnornas Tidning", med hela namnet utsatt, angives som källan.

INNEHÅLL.

——::——

Utlandskrönika
i sammandrag.

Englands svar på den mordgärning, för vilken den brittiske sirdaren i Egypten, general Lee Stack, föll offer kom så gott som ögonblickligen med fruktansvärd kraft och brutal hårdhet.

Man erkänner på brittiskt håll, att den egyptiska regeringen icke är direkt ansvarig för förbrytelsen, men betonar samtidigt att den dock måste anses indirekt medskyldig, enär den icke vidtagit några åtgärder för att dämpa den nationalistiska och mot engelsmännen fientliga agitation som bedrivits. Det blir därför landet som måste sona brottet. Det utmätta straffet är det hårdast tänkbara. England annekterar och förvandlar till en engelsk koloni Sudan, där Egypten tidigare haft medägande- och medbestämmanderätt. Den brittiska ockupationshären i Egypten förstärkes och den landet av England år 1922 tillerkända relativa självständigheten upphäves. Därtill kommer böter på 9 miljoner kronor.

För världen är det emellertid uppenbart, att England tagit mordet på general Lee Stack som förevändning för genomförandet av önskemål och planer, vilkas realiserande eljes skulle erbjudit stora svårigheter.

Den egyptiske för England i hög grad misshaglige regeringschefen Zaghlul pascha, den nationalistiska rörelsens ledare, har ingivit sin avskedsansökan från statsministerposten. Han har efterträtts av Ziver pascha som anses företräda en mot England vänligare stämd politisk riktning. Den nya regeringen har böjt sig för de brittiska kraven. Så icke det egyptiska parlamentet, som sökt draga frågan inför Folkförbundet. Detta är emellertid förhindrat att ingripa — det existerar en engelsk-egyptisk överenskommelse, enligt vilken varje meningsskiljaktighet mellan de båda länderna skall betraktas som en *inre* angelägenhet.

I den franska frisinnade pressen ha dock röster höjts för att Folkförbundet här skulle ta affär och avdöma tvisten, uttalanden som väckt stark harm i England.

Den engelska pressen, så när som på arbetartidningarna, gilla regeringens hårda framfart. Det måste, framhåller man på högerhåll, äntligen bli ett slut på den svaga undfallenhetspolitik England under de senaste åren fört gent emot länder som äro Britannien underkastade, särskilt Egypten och Indien. Denna svaghet har skadat den brittiska prestigen och givit näring åt upprorsandan i de underlydande länderna. England har återupptagit sin gamla hårdhänta härskarmetod i eget men också i Europas intresse.

Det engelska arbetarpartiet har begagnat tillfället att rikta ursinniga angrepp mot den konservativa regeringen för dess egyptiska äventyrspolitik, som kan komma att leda man vet icke vart, måhända till en egyptisk resning och till krig. Denna fruktan torde delas även på andra håll. Stämningen i Egypten synes upphetsad och hotande.

I Tyskland börjar riksdagsvalet sätta sinnena i brand. Landet är välsignat med 25 olika politiska partier, av vilka halva antalet icke har utsikt att få en enda kandidat vald. Splittringen faller som alltid inom det *borgerliga* lägret.

Från Ryssland berättas om stridigheter inom bolsjevikledningen. Trotsky skall, uppgives det, ha avskedats från befattningen som befälhavare över den röda armén.

Mussolini, Italiens diktator, har i dagarne haft en svår storm att rida ut. Oppositionen framlade ett misstroendevotum mot honom i deputeradekammaren. Man gjorde honom ansvarig för den dåliga valutan, brödsädesbristen, frihetens undertryckande, fascisternas våldsregemente o. s. v. Det tal vari dessa anklagelser framfördes hälsades med starkt bifall av oppositionen. Man lyckönskade talaren.

När frågan sedan skulle avgöras i deputeradekammaren tog Mussolini till orda. Då hans skarpt skurna imperatoransikte visade sig över talarstolen reste sig en storm av hänförelse i salen. Talet var ett oratoriskt mästerstycke och innehållet motsvarade den glänsande formen. Mussolini slutade med en eldande överblick över Italiens historia och yttrade till sist: "Jag är en av dem som sett DAGEN, innan den kommit. Min inre blick har sett vårt älskade land bliva stort och mäktigt. Vi italienare skola vara som en stor harmonisk familj. Jag känner, att vi befinna oss i morgongryningens stund. Så låt oss då gemensamt tåga framåt och med eniga hjärtan hälsa den nya och strålande dag, som snart skall rinna upp för vår älskade moder Italia!"

Efter talet rådde en stunds ljudlös stillhet men därefter bröt en den våldsammaste bifallsorkan lös, i vilken hela kammaren, deputerade, åhörare och journalister, deltogo med jublande tillrop "Viva Mussolini".

Vid omröstningen fick "il duce" — Mussolini bär härtigtitel — icke misstroende- utan förtroendevotum med 337 röster mot 17!

——:——

När en människa fått sin brinnande önskan om att bli mycket rik uppfylld, har hon ännu en brinnande och ständigt förnyad önskan, nämligen att bli rikare.

Eva.

——:——

Självförsörjningsproblemet.

Från den medelålders, icke yrkeutbildade kvinnans synpunkt sett.

Förr i världen ansågs och *var* i regel den gifta kvinnan ekonomiskt säkerställd. Äktenskapen voro livslånga, mannen tillförde med sitt arbete hemmet en inkomst fullt tillräcklig för familjens alla behov, avpassade efter principen "man rätte munnen efter matsäcken", och när mannen, mätt av ålder, föll ifrån, fanns i de flesta fall för änkan i behåll ett sparat kapital, innestående på bank, i någon affär eller i en fastighet o. s. v.

I våra dagar är den gifta kvinnan betydligt sämre ställd, ekonomiskt sett. Hon önskar ofta eller hon rent av måste — även inom medelklassen — med förvärvsarbete bidraga till att upprätthålla hemmets levnadsstandard eller till kostnaden för barnens uppfostran.

Hon kan därjämte råka i ekonomiskt betryck genom att mannen blir utan sysselsättning, att han blir sjuk eller att han faller offer för en för tidig död.

I alla dessa fall står hon vanligen utan några egentliga tillgångar, eftersom det tyvärr blivit skick och bruk att leva så högt som inkomsterna medgiva, icke sällan något högre. Man måste ju också räkna med skilsmässa, och att den ekonomiska uppgörelsen därvid icke blir särskilt gynnsam för den frånskilda hustrun.

Kort och gott, den medelålders eller äldre gifta kvinnan med inga andra fackinsikter än kunnighet på det husliga området ställes i våra dagar ofta inför nödvändigheten av självförsörjning.

Att denna fråga är både vanlig, pressande och svårlöst har vår redaktion erfarenhet av genom de många av oro och stor rådvillhet präglade förfrågningar, som utifrån riktas till oss med begäran om ett gott råd.

Vi måste, ledsamt nog, erkänna, att vi i alla dessa fall stått så gott som svarslösa. Då det emellertid, av allt att döma, för många kvinnor är av stor vikt att få frågan belyst och, så gott sig göra låter, utredd, ha vi vänt oss till en del personer som på grund av sin verksamhet eller av andra skäl kunna antagas sitta inne med sakkunskap på området. Därjämte hänvända vis oss härmed till alla våra läsarinnor med anhållan att de, *för den goda sakens skull*, ville övertänka och skriftligen meddela oss vad *de* skulle slå sig på, om de plötsligt komme att stå inför nödvändigheten att medels eget arbete försörja sig själva och kanske också en barnflock. En del goda uppslag böra på detta sätt kunna komma fram till tjänst för de många som *behöva* dem!

Och nu till det vi själva tagit reda på!

Assistenten vid Göteborgs Arbetsförmedlingsanstalt fröken *Alice Sohrne* lät vid vårt samtal föga hoppfull i fråga om de bildade medelålders icke yrkeskunniga kvinnornas utkomstmöjligheter.

Det är för ögonblicket överflöd på arbetskraft på alla områden och endast den verkligt fackutbildade har utsikt att stå sig i den hårda konkurrensen.

På det husliga området finns det gott om arbete, men knappast sådant, som bildade kvinnor ha lust att antaga. Under de goda tiderna söktes gärna bildade husföreståndarinnor för hem där husmodern saknades men nu när tiderna blivit sämre föredragas enklare hushållerskor, vilka dels äro billigare dels behöva mindre extrahjälp i arbetet.

Pensionat hava i allmänhet icke anställda föreståndarinnor utan skötas av ägarne själva.

Fröken Sohrne trodde, att damer nog skulle kunna erhålla affärsagenturer, men det förefaller som om denna verksamhet icke skulle ligga för kvinnor.

Vidare finnes möjlighet att få hemarbete (sömnad, stickning, brodering o. d.) från större affärsföretag. Betalningen är dock i allmänhet låg.

Fröken *Siri Frydén* i Svea-Byrån, som vi därnäst intervjuade berättade att många bildade kvinnor vända sig till byrån för att få upplysning om goda utkomstvägar. I allmänhet synas de rådfrågande sakna egna idéer eller mod att ägna sig åt självständig verksamhet. De vilja hälst komma in i företag, som redan stå på säker grund och ge god inkomst, men dessa ha ju icke behov av några meddelägare.

Det återstår då endast att söka anställning som alla andra, ett rätt hopplöst företag för icke-fackutbildade, eller att slå sig på en självständig sysselsättning. I sistnämnda fall blir det vanligen icke fråga om vad vederbörande själv har lust och fallenhet för, verkligen har utsikt att lyckas med, utan man efterspanar ängsligt vad andra kvinnor hittat på och vad som gått bra för dem. På så sätt uppstår en mängd likadana eller snarlika kvinnliga företag, vilka få det trångt, besvärligt och bekymmersamt bredvid varandra.

Att slå sig på inackorderingar eller att hyra ut möblerade rum är nu allt utom lönande.

Men, tillägger fröken Frydén, något som i Göteborg och andra större städer skulle kunna behövas vore måhända pensionat, ordnade på ett mera komfortabelt och friare sätt än vanliga inackorderingsställen, men dock med ett vårdat och förfinat hems prägel över sig.

Så långt för dagen!

Vi utlova fortsättning i nästa nummer, då vi skola återgiva några paktiska uppslag av kontorschefen fröken Virginia Raymond.

Därjämte hoppas vi på många goda idéer från vår läsekrets. Det gäller ju en god sak!

Skriv gärna anonymt, men skriv!

——::——

Ellen Key
75 år.

ELLEN KEY.

I diktarboningen Strand på Ombergs södersluttning mot Vätterhavet stundar en stor högtidsdag.

Ellen Key fyller den 11 december 75 år. Över hela den civiliserade världen nämnes i dessa dagar hennes namn — detta namn som mer än något annat kvinnonamn i samtiden varit stridens, men kring vilket med åren stormarna småningom dött ut för att slutligen lämna rum för aftonens frid.

Denna frid är icke liktydig med att Ellen Key slutat att verka. Efter sex-årig tystnad har hon nu till jul utgivit andra delen av sitt stora delvis under kriget tillkomna verk *Allsegraren.* Arbetet kan betraktas som en slags sammanfattning av den livsåskådning, för vilken hon hela sitt liv kämpat — och lidit.

Kring detta hennes senaste arbete skall det dock näppeligen komma att stå någon strid. Uppfattningen av vad Ellen Key åsyftat med sin livslära har under senare år i mångt och mycket klarnat, och världskriget har blivit en bekräftelse på sanningen av en av de största av dess bärande idéer, den nämligen att varje utveckling som kräver individens undergång även betyder undergång för utvecklingen.

Att i klara linjer draga upp en bild av Ellen Keys livsverk faller sig icke lätt. Hon har sagt så mycket, skrivit så mycket och tagit igen så mycket att läsaren av hennes skrifter ofta förvirras rörande själva syftningen i hennes idévärld. Men ger man sig bara till tåls och tar varje mening för vad den är, finner man småningom att hela denna mångfald av tankar, hugskott, citat och bevis flyta fram mot ett och samma mål, sättas in som hävstänger under samma block: den mänskliga individualiteten.

Själv uppvuxen i en miljö av storskurna, kulturälskande och bildningssträvande personligheter har hon fostrats att se livet under högre och vidare synvinkel än de flesta människor. Fadern, den kände politikern Emil Key, var en man med stora vyer och stort personligt mod, och hos modern Sophie Key, född grevinna Posse, förenades en verklig hjärtats adel med gott huvud och mycket djupa bildningsintressen. Föräldrarnas sällsynt harmoniska äktenskap öppnade tidigt hennes blick för de sammanhållande, utvecklande och lyckliggörande krafterna i livet. Hemmet blev för henne liktydigt med ett heligt rum, varå allt helgades av kärleken. Hon såg i denna kraft, varur individerna leda sin lycka och släktena sitt bestånd, det för människorna viktigaste och centrala. Och de undfångna intrycken mognade till övertygelsen att det är för kärleken vi först och främst böra fostras för att sedan med en älskad utvald kunna leva vårt liv för släktet i skönhet, anda och sanning.

Som kvinna blev det naturligtvis främst till kvinnorna hon vände sig med sin förkunnelse. Den framkom i en tid, då kvinnoemancipationen stod i sitt flor och fick därigenom karaktären av en slungad stridshandske, som kom mycket rabalder åstad. Ellen Key hade uppträtt som en avgjord motståndare till emancipationen. Invändningar uteblevo icke, vare sig från rörelsens pioniärer eller från dem, som sutto i hemmen och väntade på den nya æra, då kvinnans frigörelse skulle rycka dem ur det husliga förnedringstillståndet till en hittills förvägrad plats i solen.

Men Ellen Key såg annorlunda — och, såsom tiden nu börjar bekräfta, längre. Hon varnade kvinnorna för att genom fikandet efter platserna på mannens arbetsfält, genom överskattandet av andra uppgifter, uppgiva sin egenart — undertrycka sitt väsens innersta behov: kärleken och moderskapet. Hon hade ju själv på nära håll sett betydelsen av äktenskaplig lycka och visste att det var ur denna grundval all frid och kraft strömmar. Att sätta upp andra mål såsom högre för kvinnan var enligt hennes övertygelse att leda henne vilse. Och med en begåvad, modig kvinnas hela vältalighet och oräddhet begynte hon att i det ena arbetet efter det andra, i föredrag och broschyrer kämpa sin numera av hela Europa kända och isynnerhet utanför Sveriges gränser med beundran och sympati följda kamp för hemmets framtidskvinna, för barnets framtidsmoder.

Man behöver icke underskriva allt i hennes lära eller ens göra anspråk på att förstå allt för att gripas av vissheten att dessa skrifter stamma ur en stor och ädel personlighets dju-

SKANDINAVISKA KREDITAKTIEBOLAGET
GÖTEBORG - STOCKHOLM - MALMÖ

Avdelningskontor över hela landet

Egna fonder Kr. 182,000,000:—

Gottgör å insatta medel högsta gällande ränta

Telegramadress "Kreditbolaget"

Inf. gen. Göteb. Tandl.-Sällskap.
Tandl. Lisa Andrén
Vasagatan 5 B, Tel. 10919.
10—2, 5—7; lördagar 10—2.

Hemmets tidning
— är —
Göteborgs Aftonblad

Särskild, omväxlande avdelning för kvinnan och hemmet.
I varje nummer, värdefulla artiklar i olika frågor, berättelse, följetong, kåserier.

Pr kvartal 7.50 fritt hemburen.

Lösnummerpris 10 öre.

paste övertygelse och intresse för den vitalaste av mänsklighetens frågor. Hätska och simpla angrepp ha ofta velat giva en tvetydig tolkning åt hennes ord och kasta en skugga över hennes personlighet. Men, man kan icke betvivla det, källan är ren, och det är icke hennes skull, att de som dricka därur stundom grumla hennes klara vatten.

Ellen Key har själv i Allsegraren funnit gripande ord för den sorg hon erfarit, då hon sett ungdomen sorglöst hålla till godo med nöjets fala skiljemynt i det äkta livsvärdets ställe. Hela detta verk bär prägeln av världskriget och dess förödelser av livsvärden och kultur. Det börjar med en förhoppning om framtidskvinnans heliga uppror mot kriget, höjer sig till en fredssång och slutar med ett siande om Det tredje riket. Det är redan något stort i detta att kunna drömma hoppfullt om en morgondag efter en tid som denna. Men Ellen Key har icke för intet keltiskt och småländskt blod i sina ådror. Man brukar säga om smålänningen att han skulle reda sig även på en öde klippa ute i havet. Ellen Key skulle säkert förvandla den till ett paradis. Och fanns icke ens klippan så kan man vara viss på att hennes keltiska fantasi skulle framskapa den.

Hoppfullhet — styrka — glättighet — mod äro några av de framträdande egenskaperna i hennes personlighet. Men det som utan undantag fängslar alla som komma i beröring med henne är främst hennes rika, för allt och alla öppna modershjärta. Det är icke något annat hjärta riktigt likt. Hjärtana liksom begåvningen ha sin begränsning. Man älskar och intresserar sig, där man själv möter kärlek och intresse. Men för Ellen Keys hjärta är intet mänskligt främmande och från dess deltagande ingen utestängd. Det är måhända det förunderligaste och största med hennes alltigenom märkliga personlighet — hur hon räckt till för allt och alla. Hur hon räcker till ännu! Flertalet människor leva ensamma mitt inne i hjärtat av en brusande stad än hon gör på den ödsliga bergssluttningen vid Vätterstranden. Kunde man i fågelperspektiv följa alla de färdande åkande och farande som vända sina steg dit och därifrån, skulle man behöva utsikt över hela världskartan. Och kunde man genom telepatiens fina nät avlyssna alla dessa färdemän och färdekvinnor deras tankar — i vilken annan belysning och ny storhet Ellen Keys personlighet då skulle träda fram för vår blick. Ty det är icke blott till det fräjdade namnet dessa vägfarare färdas, och tacksamma tankar och varma lyckönskningar från människor över hela världen till stundande högtidsdag skola gå, utan även och kanske i ännu högre grad till människan Ellen Key — människan med det nobla, allförstående och varma modershjärtat.

—e.

——::——

Människovärde.

Jag fick i dag en sådan intensiv lust att ta' en promenad i höstsolen.

Man får en sådan idé ibland. Och någon enstaka gång förverkligar man den. Ty innan man i tankarna genomgått allt vad man måste göra förut, har lusten vanligen redan förflyktigats.

Men denna gång hade jag den verkliga lusten.

Just som jag satt och bytte strumpor pinglade fru R. på i telefon. Vi kommo att tala om människovärde. Hon var artig nog att säga att jag hörde till det fåtal människor, som hon uppskattade för deras människovärdes skull. Jag förklarade å min sida att jag var stolt över att få räkna henne som vän. Samtalet blev animerat och slöt med bestämmelsen om ett möte i Dohms hörna — "med te någonstans, eftersom vi båda skulle ut och gå".

Appläder och komplimanger stimulera som gammalt gott vin — för tio år sedan. Cellulosa och lingon ha icke helt och hållet samma ädla inverkan.

Upprymd skrudade jag mig med drömlik snabbhet i promenaddräkten och rev till mig ett par handskar, som i trappan befunnos upplupna på halva högra pekfingret. Men jag tog saken lugnt. Jag hade ju människovärde. Det är förmer än en hel handske.

Man skall inte ha högfärdiga tankar. Man blir bara genast tillstukad. Åtminstone fick jag omedelbart vid utträdet på gatan intrycket av att ingen av de mötande delade fru R:s nobla uppfattning om min person. Tvärtom stirrade alla på ett undrande, fientligt och nästan utmanande sätt som om jag varit en brottsling.

Det ligger något kusligt i en dylik oförklarlig illvillig uppmärksamhet. När jag efter passerandet av sex mindre trafikerade gator kom ned på Hamngatan kände jag mig som om jag passerat sex skärseldar och nu befann mig i den sjunde och den värsta. Det kunde icke råda något tvivel därom — jag *var* föremål för någon slags högst obehaglig uppmärksamhet. En fru beskrev en lång båge mitt framför min näsa för att längre få betrakta mig, och en herre ur dagdrivarnas skara begapade mig i ohöljd, från sekund till sekund märkbart fördjupad förvåning.

Om någonstans en port stått öppen som lett ut från världen i tomma intet, skulle jag i detta ögonblick besinningslöst ha störtat mig igenom den. Men det finns tyvärr ingen sådan port på Hamngatan.

I stället fanns där Dohms hörna. Och i den stod fru R. Redan på avstånd gjorde hon ett glatt igenkänningstecken och satte sig leende i rörelse i riktning emot mig.

Men plötsligt förvandlades hennes ansikte och hy. Hon tvärstannade och fick ett uttryck som om hon velat sjunka genom jorden och utan mänsklig hjälp åtminstone skulle segna ned emot den.

Oroad, uppskakad i mitt innersta skyndade jag fram. Hon var blek, läpparna darrade.

— Kära Ragna, viskade hon med flämtande stämma och drog mig intill sig — du måste skynda dig och ta en bil.

— Men, kära du, mår du inte väl?

— Jo jag, men du — orden nästan dogo på hennes läppar — *du har ju glömt att byta den ena strumpan!*

Tablå!

En blick nedåt förklarade allt. Under klädningsfållen stack ett grått och ett brunt ben fram.

Jag tog verkligen en bil och den nästan avdånade fru R. med mig i bilen.

Och nu är jag hemma igen. I maka strumpor och en betydligt tillnyktrad sinnesförfattning.

Ack, kära fru R. Vad betyder egentligen människovärde!

Det behövs ju bara att några hårstrån ligga snett, att en hatt sitter bakvänt eller att man bär strumpor av olika slags garn för att det i ett slag skall vara totalt värdelöst. Att förlita sig på det är att grunda sitt liv på lösan sand. Då är det tillrådligare att bygga sin tillvaro på de värden, man kan köpa i manufakturaffärerna, och vilkas kvalitet hela världen förstår.

Ragna Peters.

Skola vi kunna bevara våra hem?

Svårigheten och ibland omöjligheten att erhålla hjälp till det husliga arbetet lägger på husmödrarne en arbetsbörda, vilken de måhända i längden icke förmå bära.

Man rår med mycket i ungdomen och även under medelåldern men *sedan?* Och även när kraften är som störst, är det icke helt tillfredsställande för husmodern att ha all sin tid uptpagen av det husliga arbetet. Hon vill också ha möjlighet att ägna sig åt sin familj, åt sin man och sina barn samt i någon mån även åt sina vänskapsförbindelser och intressen.

Så som hemmen nu äro ordnade, är allt detta knappast tänkbart, och den fråga författarinnan fru Anker-Nörregaard framställer i Nationaltidende: "*Skola vi kunna bevara våra hem?*" är det nog många husmödrar, som i våra dagar göra sig med verklig oro för framtiden.

— Naturligtvis kunna vi, besvarar fru A.-N. själv sin fråga, bevara våra hem — mäninskan har ju alltid vetat att skaffa sig en håla, där hon sovit, delvis intagit sina måltider och samlat in sina förråd. Men ett *hem* bör ju vara något annat. Kan detta "något" skildras innerligare än vad Ibsen gör det i Kærlighedens Komedie:

"Et hjem er dér, hvor dejligt rum til
5 er,
skönt det for fiender syntes trangt
for 2.
Et hjem er dér, hvor alle dine tanker
kan lege frit som börn paa faders
fang,
hvor ej din röst paa hjertedören
banker,
för svaret lyder i beslægtet sang.
Et hjem er dér, hvor dine haar kan
graane
og ingen mærker, at du ældes dog,
hvor kære minder dæmrer for at
blaane,
som aasens rygning blaaner bog om
skog."

Detta måste för alla tider betraktas som själva *kärnan* i ett hem, men *ramen* måste förändras i överensstämmelse med tiden, med de rådande förhållandena.

Förr i världen var det den rikliga tillgången på billig hjälp utifrån, som gjorde det lätt för husmodern att hålla hemmets maskineri i gång. Hjälphustrur och tjänarinnor — se där själva huvudproblemet i fråga om våra hems organisation. Innan vi rett upp tjänarinnefrågan skola vi icke komma ut ur den kris, som nu övergår våra hem.

Det har, framhåller författarinnan, föreslagits, att det husliga arbetet skulle centraliseras,

att alla familjerna i ett hus skulle ha gemensam städhjälp,

att maten skulle komma till dem pr hiss från centralköket nere i källaren, dit den begagnade servisen skulle returneras för diskning,

att småbarnen skulle leka i gemensamma leksalar, övervakade av en sköterska och

att tvätten skulle omhändertagas av husets egen tvättinrättning.

Befriad från det tyngsta och grövsta arbetet skulle husmodern utvilad och i bästa humör kunna taga emot sin man och sina barn, när de efter slutat arbete eller slutad skoldag återvände hem.

Allt detta är emellertid för "färdigsytt" för vår smak och, hur egendomligt det än må låta, även för *dyrt*. Varje duktig och arbetsam husmor vet, att det arbete hon personligen utför skulle bli för dyrt för en ordinär borgerlig hushållsbudget om det skulle värderas i pängar och betalas kontant. Centralisering av arbetet på alla områden, så som det föreslagits, är knappast den rätta metoden på *våra* breddgrader.

Fru A.-N. nämner därefter den amerikanska lösningen av hemfrågan. Familjen reder sig här — de rikare hemmen naturligtvis icke medräknade — utan tjänarinna genom att samtliga medlemmar, man, hustru och barn deltaga i det husliga arbetet, vilket därjämte i hög grad underlättas genom våningarnes och särskilt köksdepartementets praktiska inredning.

Författarinnan berör sedan en fråga aktuell i alla länder och av vars lösning husmödrarne vänta de bästa resultat. Man påkallar åtgärder för den kvinnliga ungdomens utbildning i husligt arbete, varigenom hemmens behov av skolad arbetskraft skulle tillgodoses.

Fru A.-N. berättar nu om Husassistentföreningen i Köpenhamn och om hur denna genom sina kurser i husligt arbete i hög grad bidragit till att den begränsade assistentkraft, som finns tillgänglig på arbetsmarknaden, är väl fackutbildad.

Men härmed har en ny svårighet rest sig för husmödrarne. Just för att denna arbetskraft är så präktig och kunnig, har den blivit för dyr för hela medelklassen, även om hemmen ha att röra sig med en så pass god inkomst som 10,000 kr. Kostnaden för en utbildad assistent måste beräknas till inemot 2,000 kr., en utgift för oproportionerligt stor med hänsyn till hemmens inkomster.

Återstår då frågan: Kan husmodern reda sig ensam? Kommer icke allt det arbete, som faller på henne, att gå förödande ut över hemmets största värden? Kommer icke det bästa modern och makan ger i ett hem att bokstavligen kastas ut med skurvattnet? Kunna våra hem organiseras enklare, så att arbetet blir överkomligt för husmodern och en med henne solidariskt arbetande familj? Kan man utfinna i verklig mening arbets-, tids- och kraftbesparande metoder för de husliga sysslorna så att hustrun, när man och barn på "hjärtedörren banka", icke mötas av en utsläpad och utsliten kvinna, utan av en, som svarar med en "besläktad sång", en kvinna för vilken hemmet icke är en tvångsarbetsanstalt utan ett ställe, där lyckan bor — även om det är många om ett knappt utrymme?

Det svar man får på dessa spörsmål bestämmer också svaret på den uppställda stora frågan: *Skola vi kunna bevara våra hem?*

——::——

Ellen Brydes

i förra numret utlovade fortsättning av Wieth-Knudsen-serien har på grund av mellankommande hinder icke kunnat införas i nu föreliggande nummer, men kan väntas i nästföljande. Intresset har från läsekretsens sida visat sig mycket stort för serien ifråga, varför red. ansett sig böra lämna de fortsättningen spänt väntande denna upplysning.

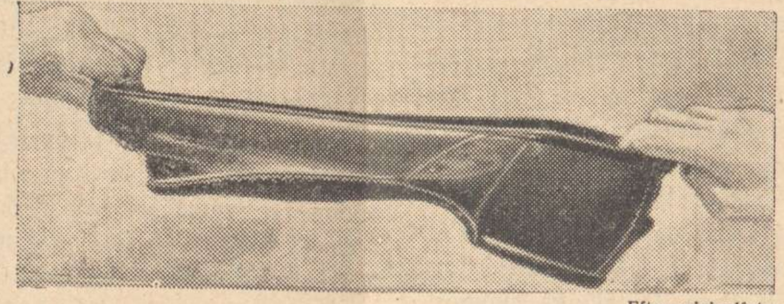
——::——

I livets vårdagar plockar man ofta av allt för många blommor för att kunna hava några frukter att insamla, när hösten kommer.

F. J. de Pierres-Bernis.

PÄRLOR JUVELER
i modern infattning fördelaktigast hos
K. Anderson
Hovjuvelerare. Ö. Hamng. 41.

Viskafors
är marknadens slitstarkaste galosch!

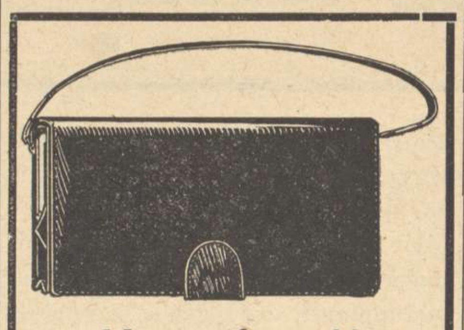

Efter originalfoto.
OBSERVERA *ovanlädrets oerhörda elasticitet och styrka. Är utträngt vida över sulranden utan att brista.*
DE starkaste galoscherna bära vidstående märke.
DE omsorgsfullast tillverkade galoscherna bära vidstående märke.
DE elegantaste och lämpligaste galoschmodellerna bära vidstående märke.
Köp därför uteslutande
Viskafors
Märket
G. A. 1890 VISKAFORS

A.-B. FERD. LUNDQUIST & Co.
för alltid på lager alla
VISKAFORS
galoscher och bottiner till fabrikspriser.

Har Ni något
att sälja, köpa, hyra ut eller byta, så annonsera det i
Göteborgs Morgonpost
Morgonens förnämsta annonsorgan

Söker Ni någon
tjänare, våning, plats eller annat, så annonsera det i
Göteborgs Morgonpost
Göteborgs största morgontidning.

Har ni sett
vår utsökta sortering av Damväskor, Plånböcker, Reskuddar, Kragpåsar o. s. v. vilka alltid utgöra välkomna julpresenter.
JOHN A. GAHM
Korsgatan 12
Göteborg

Vill Ni ha vackra hållbara Gardiner
KÖP DÅ TANGENS GARDINER
Bästa Fabrikat

Tangens Gardiner
platsens största sortering hos
A.-B. CARL JOHNSSON
Kungstorget.

BLOMSTER-hälsningar
över hela jorden.
Kungl. Hovleverantör
Beställningar å blommor ombesörjes kostnadsfritt under garanti för omsorgsfullt utförande å alla platser av
Vasa Blomsterhandel
GUSTAF EKMAN
Telefon 4314 — 10365. Telegr. Vasa.
Medlem av Föreningen för blomsterbeställningsförmedling samt de internationella organisationerna F. T. D. i U. S. A. samt B—V. i Tyskland. 6000 medlemmar.
Säg det med Blommor!

Kobbs Thé
är alltjämt marknadens förnämsta

MERKUR-TVÅLEN
är även som badtvål den förnämsta.

Offentliga nöjen.

Stora Teatern.

Söndag kl. 1,30 Billighetsmatiné:
LÄDERLAPPEN.
Varje afton kl. 7,30:
GREVINNAN MARIZA.

Lorensbergsteatern.

Söndag kl. 6 e. m.:
Ytterligare en gång på begäran:
VI Ä' ALLA LIKA.
Varje afton kl. 8:
HJÄRTER ÄR TRUMF.

Nya Teatern.

Söndag kl. 1,30: Billighetsmatiné:
BARKEN MARGARETA.
Kl. 8: REGGIES BRÖLLOP.
Tisdag kl. 8: LIVET PÅ LANDET.

Lilla Teatern.

Söndag kl. 1,30 Billighetsmatiné:
BRÖDERNA ÖSTERMANS HUSKORS.
Lördag och Söndag kl. 7 och 9:
övriga dagar kl. 8:
JAG GIFTA MIG — ALDRIG!

Fru LISA KRANTZ
Syateljé
Vadmansgatan 4 Telefon 8151
rekommenderas

Teater.

"Grevinnan Mariza".

Det var med högt spända förväntningar den fästklädda göteborgska premiärpubliken i torsdags infunnit sig i Stora teaterns till sista plats fyllda salong. Två stora attraktioner doldes nämligen bakom de tunga ridåvecken — Kálmáns nyaste operett Grevinnan Mariza och hela Stockholms avgudade favorit Margit Rosengren.

Förväntningarna gäckades ej heller, särskilt vad den berömda gästen angår. Margit Rosengren var strålande, glittrande, oemotståndlig. När sista ridåfallet kom, sedan hon i den ena toiletten mera lysande än den andra låtit sitt väsens charme verka på salongen, fanns nog ingen däri som tyckte att ryktet överdrivit.

Kanske man t. o. m. kan säga att det var fru Rosengrens förtjänst helt och hållet att Kálmán denna gång alls hemförde någon seger. Till Czardasfurstinnan når Grevinnan Mariza ingalunda upp.

Men Stora teatern hade med en charmant uppsättning, ett lysande gästspel och sina egna yppersta operettkrafter förlänat premiärkvällen en festivitas som hade mycket, mycket starkt tycke med en generalsuccès.

Nya Teatern upptar nu i veckan *"Livet på landet"*, en pjäs med stor dragningskraft.

—::—

Snälla människor — och stygga.

Av *MARIE LOUISE INGEMAN.*

Det är något gåtfullt med världens dom över människorna. Det finns liksom ingen rättvisa i den. Hur uppstår exempelvis begreppen snälla och stygga människor, och vad vilar egentligen omdömena på, om man börjar gå till grunden av saken?

Reflexionen inställde sig en dag, då undertecknad hörde det superlativaste beröm över en sådan allmänt som snäll ansedd människa, medan en nära anförvant till henne samtidigt blev föremål för mindre smickrande uttalanden.

Efter samtalet kom jag att reflektera över de två däri omnämnda damerna, som jag båda sedan många många år tillbaka känner lika intimt. Och, sanningen att säga, häpnade jag över de resultat jag kom till. Intresserad av utgången började jag fundera vidare över andra s. k. snälla och stygga människor i min omgivning och kom alltjämt till slutsatsen att man ifråga om såväl de förra som de senare gör klokast i att följa maningen i Frödings ord i En fattig munk från Skara:
"Thy skall du ej mycket berömma,
Ej mycket häckla och döma."

För att nu hålla mig till det första fallet, den i superlativa ordalag berömda snälla frun — vad har hon på det hela taget gjort för att förtjäna sitt rykte?

Jag vill här förutskicka anmärkningen att jag i likhet med andra funnit henne vara en sådan där ovedersägligt snäll varelse, som man icke ens drömmer om att kritisera. Men nu, i eftertankens ögonblick, när jag skall försöka utreda *varför* hon anses så snäll, finner jag icke ett enda övertygande och brukbart motiv. Det står alldeles klart för mig att hon som människa är och alltid varit en av dessa negativa naturer ,som låta världen ha sin gång som den vill, utan att dess öden på något sätt störa hennes jämvikt. Som maka, mor och husfru än hon likaledes en utpräglad låt-gå-natur, som först och främst skyddar sin egen ro och bekvämlighet. Make och barn få i stor utsträckning reda sig själva, de senare vanda därtill från allra tidigaste år. I fråga om hemmets ekonomiska skötsel går allt på samma lättvindiga sätt. Aldrig har någon oro för framtiden inspirerat henne till några sådana anordningar och stor omsorg krävande system, som göra en hel del duktiga och omtänksamma husmödrar så impopulära i deras kök. Hon tar lugnt dagen som den kommer och för inte väsen om gasen går till 75 kronor i st. f. 30 kronor i kvartalet eller om steken är vidbränd och torr i stället för brunskad och saftig. Denna släpphänthet gör henne avgudad av underordnade. Frun är ju så förfärligt snäll! De slippa snubbor och ansträngningar, slippa att tyngas av någon obehaglig ansvarskänsla. Frun kan inte bli ond!

Nej, visserligen. Men hon kan heller inte bli hänförd, gripen, oroad. Hon bibehåller jämvikten, där andra skakas, är oberörd, där andra tåras, lugn där andra oroas av onda aningar.

På direkt vädjan vägrar hon ej sin tjänst eller hjälp, men uppsöker ej självmant den dolda nöden, undrar ej över en tystnad vän, påtar sig inga överflödiga omsorger. Utan något brinnande intresse för någon eller något, för nu- eller framtid låter hon dagarna gå. Inga osjälviska gärningar eller stora offer kanta hennes väg. Hon "finner sig" bara i allt som det är. Och mer behöver hon ej för att alla samfällt skola vittna om henne att hon är en av de snällaste människor jorden bär.

Men den andra, den icke-snälla frun — hurudan är då hon? — Den andras fullständiga motsats. Med en stark personlighets levande intresse har hon omfattat allt, make, barn, hem, vänner. Hon har givit mycket och krävt mycket. Och av sådant blir ofta strider. Men sina plikter har hon aldrig på någon punkt svikit. Hela hennes liv har varit rörelse — steg, de tusen omsorgernas, de obelönade gärningarnas många oräknade steg. Hon har hållit ordning och tukt på sitt husfolk, men även lärt det något. Hållit hushållningens tömmar strama, men därför även sparat något. Hela hennes livs strävan har gått ut på att ställa det väl för de sina och hemmet. Som vän är hon fast och trogen, och tytsnar någon, hon håller av, fylles hennes hjärta av oro, och hon lugnar sig icke, förrän hon vet orsaken. Gåvorna rinna icke planlöst genom hennes händer, men hon ger med uppriktigt hjärta och helst där det behövs. Utan att någonsin spara sin egen ro eller bekvämlighet har hon varit och är alltjämt omtänksam, offrande och god i gärning. Och likaväl! Ingen människas första spontana omdöme om henne blir att hon är snäll, långt mindre en av de snällaste på jorden.

Varför? — Ja, varför? Det är just frågan. Kan någon av Kvinnornas Tidnings ärade läsare, efter begrundande av likartade fall i egen omgivning, måhända besvara den. Nöjaktigt förklara, varför så många, som med ingenting annat än möjligen goda ord göra något därför anses som snälla människor, medan andra, som i gärningar visa sig goda, men kanske äro sparsammare med de goda orden, ofta ställas under den rubrik, där de icke riktigt snälla människorna inrangeras?

—::—

"Personlig frälsning."

Sven Lidmans nya märkliga bok.

Av *I. D.*

En bok ligger framför mig på bordet, en bok, vars omslag är så olika omslagen till de böcker, som bruka komma till ett redaktionsbord för anmälan. Det är helt vitt med ett gyllene kors, ett krusifix.

Detta kors är icke stort, dess matta guld skiljer sig icke mycket från papperets glänsande vithet, men hur dominerande är det icke, hur binder det icke blicken, tanken vid sig! Högt över korset står i svart arbetets namn, "Personlig frälsning", och författarens, *Sven Lidman.*

Medan min blick ännu dröjer vid den ouppskurna bokens rena vackra yttre minns jag plötsligt — —

Det är en vinterkväll. Från kölden och den mörka söndagsstillheten ute på gatan har jag kommit in i en stor upplyst samlingssal. Ehuru det ännu är mycket tidigt står knappast en ledig plats att upptäcka.

Det är de s. k. pingstvännerna, som anordnat ett offentligt möte. Det är den första och till skrivande stund den enda gången jag bevistat en sådan sammankomst. Jag har kommit i den vällovliga avsikten att söka bilda mig en åsikt om denna religiösa rörelse, som ehuru den ställer sig på samma grund som de första kristna, tror som de, och väl också försöker handla som de, kommer så mycken oro åstad, denna rörelse så föraktad, så hatad, så hånad, så svartmålad och — trots allt detta — växande, segrande hos de breda folklagren i de många länder, där den vunnit insteg.

Publiken är fulltalig.

Flertalet av dessa ansikten förefalla bekanta, ehuru visserligen uttrycket är ett helt annat än det vanliga.

Det är dem man ser på gatan och i spårvagnarne, när fabrikerna och arbetslokalerna tömmas, gråa, uttryckslösa, undrande, resignerade eller hatfullt sammanbitna. Eller man ser dem i nöjeslokalerna ännu unga, käcka, sorglösa och lustiga. Det är människor som arbeta och äro betungade eller människor, på vilka denna beteckning skall passa in om något tiotal år, då ungdomstiden med dess för den ensamme rikliga inkomster och dess många nöjen skall höra till ett förflutet och medelåldern i stället vara inne — varje morgon skola de vakna till ett fult rum i en arbetarkasärn, till ett knappt bröd åt många matfriska munnar, och sex morgnar av sju till fabriksvisslan —

De äro alla vårdat söndagsklädda. *En* är det icke. Hans kläder skulle vara usla även i vardagslag på en arbetsplats. Den gulgråa färgen skriker mot de andras mörka vinterhabiter, men ingen ser på honom. Icke heller han på någon. Varför har han kommit hit in i ljuset från det skumma hål borta i storstadens utkant, där han väl eljes döljer sitt elände? Den sänkta blicken ger inget svar. Det blåröda ansiktet är en förfallen människas.

Inför denna publik är det Sven Lidman talar.

För endast några år sedan var han en av de främste bland våra modärna romanförfattare. Framtidens väg låg utstakad framför honom och ledde trygg, lättgången och solbelyst till frestande mål.

Varför gick han den icke? En religiös kris omvärderade på ett sällsamt sätt livets värden för honom. Han aktade det han ägde och som i världens ögon var rikt och avundsvärt för ringa, sköt det ifrån sig och upptog i stället en lekmannapredikants — för vanlig uppfattning — ringaktade och glädjelösa verksamhet.

Denna omvandling var helt säkert ingen med hans väsende överensstämmande, gradvis försiggående naturlig utveckling. Den var en *nyfödelse* — den gamla människan var död och en ny människa med ett annat hjärta, ett annat sinne började sin jordevandring.

Men man måste tro, att det var ett förutbestämt stort öde, som här efter en lång förberedelse fullbordades.

Väckelsepredikanten Sven Lidman har sin stora betydelse för den religiösa väckelsen i vårt land kanske huvudsakligen därför att han tidigare var den kände författaren Sven Lidman.

Han skulle aldrig för de arbetande och betungade blivit vad han är, om han stigit upp ur deras egna led, om han sett på tillvaron med deras ögon. Han skulle icke som han nu gör kunnat visa dem och bevisa hur litet livet i världen, ur en högre synpunkt sett, har att ge människan även när det är som givmildast, när det skänker rikedom, ära, vällevnad, nöjen. Han skulle icke utan sitt tidigare "världsliga liv" och sin omvändelse, vilken gav så starkt genljud, kunnat framstå som ett trosvittne, inför vars förkunnelse även den religiöst föga intresserade måste stanna i eftertanke och självrannsakan.

Nu inför denna församling talar han om "skadade själar", utgående från bibelordet: "Ty vad skall det hjälpa en människa, om hon vinner hela världen men förlorar sin själ? Eller vad kan en människa giva till lösen för sin själ?"

Hur andlöst lyssnar icke publiken till hans ord: "Under detta doms- och förklaringsords eviga ljus få kejsaren och trälen, statsmannen och tiggaren, den rikaste och den fattigaste, den heligaste och den uslaste träda fram inför evigheten utan rang, rikedom eller rykte att åberopa, ensam, naken och uppenbar med detta enda att ansvara och avlägga räkenskap för: *sin själ!*"

Han talar om ansvar, vedergällning, frestelse, synd, om fläckade och förlorade själar, om korset på Golgata, om frälsning — —

— — —

Salen tömmes långsamt. Bland den välklädda skaran i trappan går också trashanken. Har han sökt något här för *sin* själ? Har han funnit det? Kanske!

— — —

Allt detta står levande för mig, när jag går att läsa Sven Lidmans bok. Samma starka stämning som då vid denna säregna predikostund tar mig fången, när jag läser sida efter sida, gripen av detta djupa nästan mörka livsallvar, denna till eftersinnande befallande stämma, detta den borne diktarens sköna må-

GIV
Beata Lydia och Barbro
Kvinnornas Tidning på namnsdagen!
Presentkort säljas på tidningens exp. Magasinsgatan 12. Tel. 18070.

NORDISKA INDUSTRI A.-B.
TAPISSERI DETALJ
Ö. Hamng. 31. 1 tr.
N·I·A·B
Handarbeten för Julen
GÖTEBORG

Sidenhuset erbjuder största urval i **Kaysers** Silke-Strumpor och Silke-Underkläder

C. L. Schmidts
Begravningsbyrå
24 KUNGSGATAN 24
Tel. 3623 — 14090 — 6607
ombesörjer på erkänt bästa sätt allt som tillhör begravningar.
Eldbegängelseföreningens expedition.

(Eftertryck förbjudes).

Lilith.

ROMAN

Av **Florence Warden.**

Auktoriserad översättning av
Margareta Heijkel.

31

— Åh, ni är från London? utbrast lady Bamber intresserad. Min man har kontor i City — kanske också ni —

Hr Smith skakade på huvudet.

— Jag har inte slagit rot ännu. Mina föräldrar äro döda — jag är en av Londons otaliga hemlösa unga män.

— Åh, så farligt är det väl inte, insköt lady Bamber lugnande. Ni har ju vänner?

— Vänner? upprepade han i bitter ton. Vänner? Vad rätt har man att vänta vänskap — — En ovärdig som jag — —

Han fullbordade icke meningen men iakttog förstulet den verkan hans ord hade på lady Bamber. Hon föreföll både intresserad och rörd. Hennes blick tycktes säga, att hon i den här unge sympatiske mannen med det melankoliska sinnelaget funnit ett värdigt föremål för sitt intresse och sin människokärlek.

Med mera värme än förut utbrast hon:

— Förlora inte modet. Det är aldrig för sent att ångra sig. Om ni verkligen, som ni säger, känner er ovärdig, så bevisar det att ni inte är för stolt att erkänna edra fel, och ett sådant erkännande är ju början till ånger.

— Ack, om jag endast själv kunde se saken på det sättet, utbrast hr Smith med en djup suck.

— Jag har rätt, tro mig, svarade lady Bamber, ivrig att uppmuntra honom. Inom kort kommer ni att betrakta er sjukdom som en välsignelse — lägg mina ord på minnet. Den har öppnat edra ögon, sade hon i nästan högtidlig ton.

Redan tröstad smålog konvalescenten mot henne.

— Ni har givit mig nytt liv och nytt hopp, viskade han. Jag far tillbaka till staden med en känsla av att jag, trots allt, dock kanske har något att leva för. Jag skall aldrig glömma er vänlighet, och jag hoppas att med tiden kunna bliva mera värdig er sympati.

Hans röst hade fått ett ännu varmare tonfall — han såg en ung dam, en trogen kopia av den äldre, långsamt närma sig den plats, där han befann sig.

Lady Bamber uttalade en trosviss förhoppning, att det nog skulle gå honom väl i framtiden och upptäckte därefter sin äldsta dotter, som nu hunnit fram och stod bredvid henne.

— Fru Cooke har kommit och önskar tala med dig, mamma, sade den unga flickan efter att ha växlat en snabb blick med hr Smith, som efter att artigt hava blottat sitt huvud lutade sig tillbaka i rullstolen liksom för att icke vara till besvär.

— Så olägligt hon alltid kommer, utbrast lady Bamber misslynt.

Den unga damen svarade icke, men stannade kvar för att vänta på modern. Lady Bamber reste sig motvilligt:

— Jag skulle gärna vilja träffa er igen. Det gör mig så ont, att ni känner er ensam och olycklig. Kanske kommer ni häråt senare i dag eller i morgon?

Hr Smith tvekade ett ögonblick med svaret, men sade sedan i resignerad ton:

— Jag reser nog härifrån i morgon.

Lady Bamber kunde knappast dölja sin missräkning: — Jag förstår inte, att man låter er resa, innan ni helt återvunnit edra krafter?

Hr Smith gav henne en tacksam blick.

— Det finns inte många, som äro mäktiga en sådan medkänsla. Andra behandla en, som man förtjänar, men ni är god och överseende.

Den unge mannen kände med sig att han tillvunnit sig icke blott den äldre damens intresse utan även den unga flickans. Maude Bambers eljes bleka ansikte övergöts av en varm rodnad, när hon växlade ännu en blick med den sympatiske främlingen.

— Då träffas vi alltså inte mera, utbrast lady Bamber tydligen rätt missnöjd med detta sakförhållande. Eljes brukar jag alltid taga en promenad på aftonen vid åttatiden.

Han skakade på huvudet.

— Så sent får jag knappast lov att vara ute, sade han i en ton av saknad. Med en snabb blick åt det håll, där den unga flickan stod tillade han: — Jag skulle möjligen kunna komma hit vid sextiden.

— Just då är jag hindrad, förklarade lady Bamber. Men jag hoppas, tillade hon, i det hon räckte honom handen, att ni stannar kvar över morgondagen.

Man skildes åt, med tydlig obenägenhet. Bakom moderns rygg fick fröken Bamber mottaga ännu en leende blick och en vördnadsfull hälsning av den intressante främlingen, i vars väsende den uppmärksamme iakttagaren i detta ögonblick skulle kunnat skönja något, som förut icke funnits där — en gnista uppriktighet och verklig känsla.

*

Under tiden hade något av vikt inträffat på Old Court.

Fru Ames hade med hjälp av sin käpp och Simmonds starka arm kommit ner från övra våningen och vandrade nu rastlöst fram och åter genom rummen där nere. Lilith satt vid pianot i vardagsrummet. Ljudet av hennes sång irriterade i dag modern. Hon skulle just gå in och be henne hålla upp, då en ringning hördes på ytterdörren. En ilning av skräck gick genom den gamla damen — gäster voro lika sällsynta som ovälkomna i detta hus.

Bletchley öppnade dörren, och då fru Ames hörde den besökandes röst kände hon blodet frysa till is i sina ådror.

— Är fru Ames hemma?

— Var god och vänta, sir. Jag skall se efter, svarade Bletchley.

Innan betjänten hann alägsna sig frågade honom främlingen:

— Bor det några andra här?

Med överraskande snabbhet skyndade fru Ames ut i förhallen fram till den besökande och tillkastade samtidigt Bletchley en befallning att draga sig tillbaka.

Gästen, i vilken betjänten genast igenkänt den mystiske äldre man,

A. LUNDBLADS Begravningsbyrå
REKOMMENDERAS
Kungsgatan 12. Göteborg.
Tel. 11045, 776 ank. bostaden.

Sänd Eder **Tvätt** till
Tvättanstalten Västkusten
Vegagatan 46. Göteborg. Tel. 44443.
Omsorgsfullt arbete. Snabb leverans.

Duktyger och Vita Vävnader
till fabrikspriser
ALMEDALS FÖRSÄLJNINGS-MAGASIN,
Kungsgatan 55.

Varför plågas med dåligt kaffe då Ni kan få Swalanders kaffe! Butiker: Kungsg. 17 Korsg. 13, Bazar Alliance. Prova redan i dag! Säljes endast i egna butiker.

BERTHA ANDERSON
15 Korsgatan, Göteborg.
Stort urval av vackra **Ylletyger, Viyella** i ylle och bomull, **Bomullsflaneller.** Handvävda, färgäkta **Bomullstyger, Hvita Väfnader,** bästa fabrikat. **Strandkoftor, Lahmans Tricotunderkläder, Strumpor, Underkjolar, Snörliv, Reformliv, Näsdukar, Allmogegardiner,** stort urval, **Möbeltyger, Borddukar,** stor sortering, vackra mönster, **Linneduktyger,** bästa fabrikat. **Handdukar, Sängtäcken, Filtar, Sticktäcken. Prima Ylle- och Bomullsgarner.**
Å helt stycke 10 %, samt å stufvar. • Till Tricotstickerskor lämnas rabatt å garner.

DAMBLUSAR

klädningar och kjolar köpas bäst och billigast i *HULTBERGS BLUSAFFÄR, Husargatan* **40.** Obs.! Avprovas och ändras till belåtenhet. Beställningar emottagas. Även egna tyger sys.

A. Ellwén
Kött- och Fläskaffär
Saluhallen 133. Telefon 4481.
OBS!. Prima varor. Billiga priser.
Redbar behandling.

Bråsths Konditori
Victoriagatan 1 B (hörnet av Storgatan)
REKOMMENDERAS.

Köp A. Bergs Kaffe

Butiker:	Telefoner:
2:dra Långg. 26.	44886
Carl Johansg. 69.	43947

En Sko,
som passar Eder i såväl elegans, pris som bekvämlighet, finner Ni alltid hos
Hedströms
SÖDRA LARMGATAN 10
Linnégatan 11. Karl Gustafsgatan 57.

GÖTEBORGS
LINOLEUM-MAGASIN
PETERS, FRANZÉN & Co
Kungsportsplatsen 2
Tel. 3095, 7503, 8200, 19939
Billiga priser ~ Största urval

lande språk, denna absoluta trosvisshet — —

En bok som denna kan icke refereras. Den bör läsas.

För att ge en föreställning om hurudan den är citeras här nedan ett brottstycke ur artikeln: "Ordet som förbliver".

Författaren har vid ett tillfälle utanför Stockholms central stannat i begrundande inför den med morgontåget ankommande, till sitt arbete i staden framstörtande människomassan, en ström av ansikten präglade av den uppjagade brådskan i förvärvslivet.

Han talar därefter om en affärsman, vilken nått det mål han satt för sitt jordeliv: egen villa, egen bil, egen motorbåt, övervhuvudtaget allt som inneslutes i begreppet *rikedom.*

Denne man kommer sedan att underkänna sitt livs arbete och att söka andliga värden. Impulsen till denna omvändelse utgår från en dröm, vilken Lidman skildrar sålunda:

"Han drömde att han flög genom en mycket trång och mörk tunnel — att han själv var en mörk, svart, vampyrliknande fågel. Hans första erfarenhet i drömmen var en kvalfull skrämmande känsla av att han flög bredvid ett oändligt antal fåglar alldeles lika honom själv — alla svarta, vampyrliknande väsen, som med svarta, tunga vingar piskade luften i den trånga, mörka tunneln. Luften därinne var tung, het och kvävande, och det krävde allt mer och mer ansträngning att svänga de tunga vingarna och hålla sig svävande.

Men var det då tvunget att flyga så högt och så fort?

Hans blickar riktades nedåt, och då fick han plötsligt se, att hela tunnelns botten var täckt med lager av döda fåglar, döda svarta, vampyrliknande fåglar, alldeles lika honom själv, och ögonblicket efter föll en kamrat bredvid honom nedåt och blev liggande i högen av de andra döda, och det blev fler och fler, som ej orkade flyga mer, utan sakta sjönko nedåt på ängsligt, krampaktigt flaxande vingar.

En ångest utan gräns och namn grep honom. Han tänkte:

Jag måste flyga ännu mycket snabbare och fortare — jag måste komma ut ur denna trånga, mörka tunnel — jag tål ej att flyga längre i denna heta, kvävande, tunga luft.

Och han spände sina vingar till förnyad flykt.

Men ju mer han spände sina krafter, dess tyngre och mer kvävande kände han luften omkring sig, dess svårare blev det att flyga. Ångest och förtvivlan pressade hans hjärta samman i ordlös skräck. Han såg nya fåglar falla och pressas ned av nya döende, som föllo på dem.

Han hade endast en tanke: Jag måste ut — jag måste få fotfäste — jag måste få fast mark under fötterna. Detta får ej fortsätta längre, detta kan jag ej längre vara med om.

Men hans vingars kraft blev endast mindre och mindre, och han sjönk allt mer och mer, och han kände redan huru större och starkare fåglar flögo över hans huvud, piskande den heta, kvava luften med tunga, vinande vingslag! Och plötsligt svek honom hans styrka, vingarna vägrade att bära honom, och maktlös, dödsskrämd sjönk han ned mot tunnelns botten av redan döda eller döende fåglar.

Men när hans egen fågelkropp maktlös blev liggande där mellan de andra ännu varma, flämtande, heta, nyfallna fåglarnas kroppar, och han kände den klibbiga unkna värmen från dem liksom smeta honom samman med dem, blev hans ångest och fasa honom övermäktiga. Hans fågelnäbb vidgades till ett ångestskrik så övergivet, så dödsförtvivlat, så isande gällt, att han vaknade vid det — vaknade ur sin dröm med en hemlighetsfull förnimmelse av, ett outplånligt medvetande om, att vad han sett i drömmen var det verkliga livet, var en bild av det liv, som han levde och som leves i denna vår värld."

——::——

Den nya kvinnosjukdomen.

Vår tid har fått en ny kvinnosjukdom, det ansvällda, missfärgade benet.

Sjukdomen angriper flickor och yngre kvinnor, vilka gå med korta kjolar och under den kalla årstiden använda silkesstrumpor, medan deras förståndigare jämnåriga eller äldre medsystrar som hålla sig till varma ullstrumpor gå fria.

Sjukdomen är emellertid icke allmän hos de förstnämnda, ehuru rätt ofta förekommande. Läkarne antaga att den är ett slags frostsjukdom och att den förnämligast uppstår hos personer som ha anlag för frost. Vid de lättaste fallen är det endast smalbenet, som i någon mån svullnar och missfärgas, men det finnes också verkligt ohyggliga fall då foten och underbenet upp till knäet bliva uppsvällda, rödblåa, svampiga och iskalla.

De "blåa benen" observerades först 1917—18, då de mycket korta kjolarne och de tunna silkestrumporna blevo allmänna och sjukdomen kulminerade 1922. I den mån kjolarne sedan dess förlängts har den avtagit.

Åkomman är lätt botad, om man genast tar i tu med den. Botemedlet heter tjocka ullstrumpor och varma skodon. I svårare fall måste läkarehjälp sökas!

——::——

Nervsjukhemmet Bunnsviken.

Förra innehavarinnan av det välkända nervsjukhemmet "Jacobsdal" i Göteborg sjuksköterskan fröken Ulla Johansson har tillsammans med sjuksköterskan fr. Maria Thunqvist öppnat ett nervsjukhem "Bunnsviken" på småländska höglandet i närheten av järnvägsstationen Bunn på Jönköping—Gripenbergsbanan.

Hemmet, som har en utomordentligt vacker belägenhet vid sjön Bunn och är omgivet av en härlig park, är avsett för nervsjuka, för vilka hemvårdnad är olämplig eller omöjlig att genomföra. Mathållningen är god och priset moderat. Övervakningen av sjukhemmet utövas av doktor Laurentz, Jönköping, som lämnar alla upplysningar. De båda föreståndarinnorna äro examinerade sjuksköterskor med nervsjukas behandling som specialitet. Postadressen är *Bunn.*

——::——

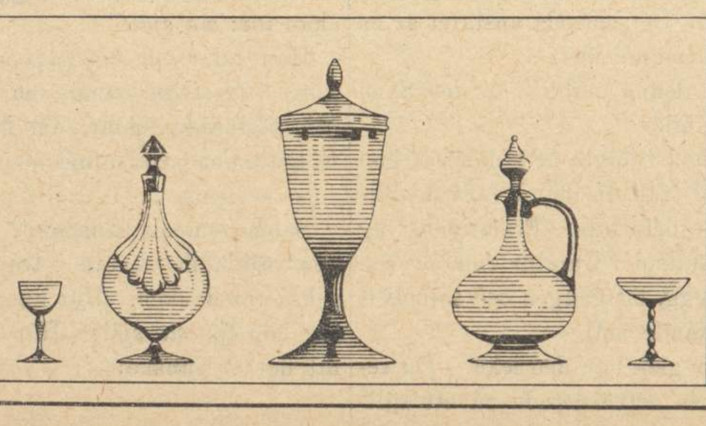
BREVLÅDA.

Mary. Edra pristävlingsförslag saknade blott en förtjänst — originalitet. Vi tacka emellertid varmt för intresset och skola måhända fundera på ett av de lämpligaste av dem.

Varför? Svaret återfinnes i detta n:r. Att artikeln ej synts tidigare beror enbart på att vi ännu ej kommit därhän att fira jul vid midsommar.

Lurad litteraturintresserad fru. Vi beklaga, men förstå inte godtrogenheten. Om man för en viss summa blir lovad något som i värde många, många gånger överstiger densamma, gör man klokt i att alltid misstänka osunt geschäft eller bedrägeri. Och av två skäl bör man ej befatta sig därmed: för det första emedan man antingen själv blir lurad såsom nu Ni, eller lurar man någon annan, om villkoren verkligen uppfyllas. Ty att få exempelvis en symaskin gratis om man bara köper ett 75-öreshäfte är inte heller tillfredsställande för våra hedersbegrepp. En tur i oturen var ju dock att visdomen denna gång kunde köpas för en så jämförelsevis ringa pänning.

Trogen läsare. Det gläder oss uppriktigt av hjärtat!

ORREFORS

har sedan länge inom sin tillverkning av *enkla, blåsta eller pressade hushållsglas* arbetat med framställandet av rationella och smakfulla former för alla i dagligt bruk förekommande typer. Glasen göras såväl i vanligt ofärgat som i blått eller topasfärgat sodaglas.

Nya former och nya uppslag utarbetas ständigt och finnas att tillgå i handeln till verkligt facila priser.

Alla glas äro försedda med fabrikens märke.

A.-B. FERD. LUNDQUIST & Co
KRISTALLAVDELNINGEN
GÖTEBORG

Äkta spirellaKorsetter
till salu genom fru Jenny Bengtsson, villa Olofsberg, Hagen. Tel. Hagen 267. Obs.! Måttagning i hemmen om så önskas.

Pianostämning
HILDING OLSON, JUNGMANSGAT. 14. Tel. 19308.

Vackra och solida
MÖBLER
GRIPSHOLMS och andra gamla modeller såväl som i moderna stilar tillverkas. Provmöbler finnas. Fotografier sändas. L. J. Larsson, Snickeriaffär, *Mariefred.*

Konfektionsavd. 2:dra vån.

19 75
MORGONROCK
i mjukt villinerat tyg med garnering i smakfulla blomstermotiv.

Dessutom en mängd andra modeller i olika prislägen.

HERM. **MEETHS** A.-B.
Vollmers-Meeths

MOT MATTA OCH FULA
aluminiumkärl är
Zelos Aluminiumputs
det ypperligaste puts- och rengöringsmedel. Stora bleckburkar à 40 öre.
Tillverkare: **Fabriken ZELOS, Göteborg**

"ANVÄND ALLTID *Finess*" SKOCREAM
INREGISTRERAT

Bröstkaramellen ENGELBREKT
Välgörande
Välsmakande
Oöverträffad
Lagligen skyddad
Ende tillverkare
A.-B. Karamellfabriken Engelbrekt, Örebro.
Säljes överallt i påsar om 1 hg. à 50 öre.

Arla Mjölk
Distribution på glasflaskor.
Tel. 40781, 45699

vilken han antagit vara en detektiv, bugade sig stelt.

— Jag förmodar, att ni väntat, att jag skulle komma hit, sade han kyligt.

Den lilla damen var lugn och behärskad.

— Nej, svarade hon i vass ton. Ert besök kommer fullständigt överraskande för mig.

Främlingens ansikte hade fått ett ironiskt uttryck.

— Ni kanske inte häller vet, att jag varit här en gång förut?

— Jag har hört att en person vid något tillfälle utspionerat mitt hus och även ställt en del frågor till tjänstfolket, men jag måste erkänna, att jag inte ett ögonblick misstänkte er för ett så — minst sagt — egendomligt uppträdande.

Främlingen tog hennes i spetsig ton uttalade ord med stort lugn.

— Nu för tiden måste man göra många besynnerliga saker, om man vill uppfylla sin plikt, svarade han. Om jag spionerat, så har det berott på att jag misstänkte, att husets fru vid direkta frågor skulle lämna svar, som icke innehöllo den verkliga sanningen. Men kanske har jag varit orättvis — vill ni ge mig de upplysningar jag önskar?

Under det att han talade hade fru Ames' väsende undergått en påfallande förändring. Säkerheten hade efterträtts av en tydlig oro. Genom fönstret åt parken till hade hon sett trädgårdspojken med rullstolen närma sig byggnaden.

— Var god stig in i salongen, sade hon i nästan hjärtlig ton.

Men främlingen hade observerat den skrämsel, som präglade hennes ansikte och vände sig om för att försöka utfinna vad som framkallat den.

Ögonblicket därefter riktade han sig åter till fru Ames och sade brådskande:

— Jag tror inte jag behöver besvära er med något samtal. Hälsa Lilith! — Adjö.

Innan fru Ames hunnit göra något för att hindra honom, hade främlingen redan lämnat hallen och stod nu ute på trappan med blicken följande rullstolen som påskjuten av trädgårdspojken långsamt närmade sig. Både pojken och sjuklingen i vagnen tycktes befinna sig i ett så upprymt humör, att man kunde misstänka att de på hemvägen gjort en avstickare in på det lilla värdshuset. Hr Smith underhöll sig och sin unge drabant med en munter visstump, då han plötsligt fick syn på främlingen.

Ett ögonblick satt han förstelnad, men i nästa rusade han upp med ett utrop, som skulle förfärat lady Bamber, och störtade bort i vild flykt.

Främlingen syntes ha väntat något sådant att döma av den snabbhet med vilken han upptog förföljandet. Den vilda jakten gick fram över gräsmattorna förföljaren hack i häl efter den flyende. Men icke ett enda utrop, icke ett ord!

Alldeles invid ett tätt buskparti lyckades det främlingen att upphinna Smith och få ett fast grepp i hans rockkrage.

— Nå äntligen är ni fast!

— Nej, inte ännu, hånskrattade den unge mannen i det han med en vig rörelse vred sig ut ur rocken och, lämnande den i sticket, försvann in i de täta snåren.

———

XIX.

Då främlingen upptog sin förföljelse av Smith hade fru Ames sprungit ut på trappan. Med de små händerna hårt hopknäppta och med hjärtat hamrande av ångest följde hon det sällsamma uppträdet ända tills de båda männen hunnit utom synhåll. Först därefter gick hon tillbaka in i hallen.

Bletchley som under det dramatiska uppträdet plötsligt dykt upp och varit ett synnerligen intresserat vittne till allt, drog sig vid fru Ames inträde i hallen något tillbaka. Hela hans väsen vittnade emellertid om, att han förstod situationen. Skeppet skulle snart gå till botten och man behövde icke längre ta några hänsyn till ägarne.

— Om den där herrn skulle komma igen, så öppna inte för honom. Frågar han efter fröken Lilith, så svara att hon inte är hemma.

— Ja.

— Och stäng nu dörren!

— Ja.

Han låtsade som om han ämnade lyda, men höll dörren på glänt för att kunna kika ut. Med en stöt av sin hand smällde fru Ames dörren i lås och gick därefter in i vardagsrummet. Lilith hade rest sig upp och stod nu ansikte mot ansikte med modern.

— Vad är det? utbrast den unga flickan då hon såg moderns gråbleka förvridna ansikte.

Fru Ames lade händerna på dotterns axlar och gav henne en blick av förtvivlan.

— Vet du vem som är här? viskade hon. Grieve!

Lilith rynkade pannan.

— Är han nu här igen?

— Igen? upprepade fru Ames undrande.

Lilith nickade: — Ja, jag har inte velat oroa dig med det. Men han har varit här en gång förut och försökt att få mig med sig.

— Åh!

— Men det förstår du ju, att jag inte hade lust att göra.

— Och nu har han lyckats få tag på Eric.

— Eric — åh, han kommer nog undan. Det gör han ju alltid, svarade Lilith i den mest obekymrade ton.

Det inträdde en stunds pinsam tystnad, plötsligt avbruten av dörrklockans häftiga pinglande.

— Där är han igen, viskade fru Ames skräckslagen. Då dottern gjorde min av att vilja lämna rummet, klängde modern sig fast vid hennes arm.

— Tag inte emot honom, stönade hon. Gå inte ifrån mig. Det skulle bli min död. Om någon skall tala med honom, så låt mig göra det. Jag är den enda, som vet vad som bör sägas.

Lilith gjorde en åtbörd av otålighet: — Varför kan vi inte försöka att få ett slut på det?

— Ett slut? Vilket slut? mumlade fru Ames.

(Forts).

——::——

GYNNA VÅRA ANNONSÖRER medelst inköp!

JACOBSSONS Rikspatent
GER DET MESTA BRÖDET AV DET MINSTA MJÖLET
HALMSTAD

KVINNORNAS TIDNING

Blusen
skall, för att kunna tvättas om och om igen och ändock se fräsch ut, tvättas med
Gummans FLINGOR

N:o 49. 4:de årg. 7 December 1924.

Annonspris: Textsida 25 öre pr mm.
» sista sidan 20 öre p· mm.
Längre annonsering rabatt.

Utkommer varje söndag.
Utgivare och redaktör: INGEBORG DAHLLÖF. För annons- och ekonomiavdelningen: EDITH RICKBERG.
Redaktion och expedition: *Magasinsgatan 12, Göteborg.* Tel. 18070.

Prenumerationspris:
Helår Kr. 6:—. 1/2 år Kr. 3:50. 1/4 år Kr. 2:—.
Lösnummer 15 öre.
Centraltryckeriet, O. Ericson, Göteborg 1924.

Eftertryck tillåtes gärna om "Kvinnornas Tidning", med hela namnet utsatt, angives som källan.

INNEHÅLL.

——::——

Utlandskrönika i sammandrag.

Under veckan har den engelska parlamentssessionen tagit sin början. Det antages, att det nya parlamentet skall leva sin lagliga livstid, fem år ut. Fyllnadsval vid uppstående vakanser i underhuset kunna ju rubba maktbalansen så pass, att en regering kan se sig tvungen att genom allmänt nyval sondera folkstämningen, men den konservativa Baldwinska ministären stöder sig på en alltför stark majoritet för att en sådan möjlighet skulle kunna tänkas.

Det liberala partiet har korat Lloyd George till sin ledare. Det antages dock att en liten grupp därinom, radikalare än partiet i övrigt, skall bilda en särskild fraktion.

MacDonald har utsetts till ledare för arbetarpartiet.

Den engelsk-egyptiska konflikten står väl alltjämt på dagordningen, ehuru allt i yttre måtto synes avgjort och avslutat. En resning i Sudan, närmare bestämt i Khartum, i vilken sudansk-egyptiska trupper deltogo, slogs ögonblickligen ned av engelsmännen. Men visst är att det alltjämt jäser inom det egyptiska folket och att verkligt lugn icke kan väntas på länge.

Engelska regeringen har tackat den franska för dess visade neutralitet i den egyptiska affären. De båda makterna synas planera ett gemensamt uppträdande för att undertrycka de upproriska rörelser, som ge sig tillkänna i vissa av deras afrikanska och asiatiska besittningar. Engelske utrikesministern Chamberlain har avlagt ett besök i Paris för att överlägga i ärendet med franske konseljpresidenten. Av allt att döma underblåsas, ledas och finansieras dessa upprorsrörelser av den ryska sovjetregeringen, vilken just nu ifråga om bolsjevikpropagandan utvecklar en större och mera illavarslande livaktighet än någonsin.

Hur pass allvarligt detta allmänna underminieringsarbete är visar den kommunistrevolt som Reval i dagarna varit skådeplatsen för. Estland har redan länge haft att dragas med en av Ryssland understödd landsförrädisk kommuniströrelse, vilken det dock med stor stränghet hållit efter. Den här gången blev det ett öppet upprorsförsök, vilket emellertid kunde kvävas i sin linda. Mindre fasthet hos myndigheterna och kuppen skulle med visshet tagit en ödesdiger utveckling. Den ryska flottan kryssade utanför estländska kusten färdig att gripa in, om förhållanden utvecklat sig gynnsammare ur sovjetsynpunkt sett.

Även från Balkan rapporteras om farliga ryska stämplingar.

I alla länder äger bolsjevikinternationalen pålitliga hantlangare, redo att på order från Moskva förråda det egna landet, tidens på en gång ohyggligaste företeelse och allvarligaste fara.

Tyskland börjar återvinna sin gamla ställning bland övriga makter. Genom de nu undertecknade handelstraktaterna med Förenta staterna och England träder det tyska folket i handelsförbindelse med de båda nämnda nationerna på grundvalen av oinskränkt ömsesidig behandling som mest gynnad nation.

Häftigt missnöje har uppstått i Tyskland på grund av meddelandet att England icke såsom avtalat kommer att utrymma Kölnzonen i jan. utan först till våren.

Den radikala franska regeringen attackeras vid alla lämpliga tillfällen av högeroppositionen. Nu senast har angreppet gällt några av ministrarnes förhållanden till vissa valfonder. Affären anses komma att skada regeringens prestige.

I sitt budskap till amerikanska kongressen har president Coolidge ännu en gång givit uttryck åt Amerikas motvilja mot att inträda i Nationernas Förbund samt dess benägenhet att ansluta sig till internationella domstolen i Haag. Presidenten uttalade vidare, att han ville stödja Dawesplanen för en uppgörelse i Europa men motsätter sig en avskrivning av de europeiska staternas krigsskulder till U. S. A. — I talet förebådades en ny avrustningskonferens.

——:——

Från kvinnovärlden.

Fredrika Bremerförbundet har i dagarne högtidlighållit sitt 40-årsjubileum. Hur mycket hängivet, klokt och för de svenska kvinnorna välsignelserikt arbete rymmes icke i denna verksamhet som sträcker sig över en så jämförelsvis kort tid som fyra decennier. Förbundet har nu bl. a. en upplysningsbyrå som står under ledning av fröken Axianne Thorstenson, en stipendiefond på 760,000 kr., en egen tidning Hertha, redigerad av Ellen Kleman, lanthushållninsskolan på Rimforsa, trädgårdsskolan på Apelryd m. m.

*

I den tävlan för kvinnliga kompónister "Idun" utlyst, har, märkligt nog, alla tre prisen hemförts av en och samma komponist fru *Alice Tegnér*, som tävlade under olika signaturer. Fru Tegnér delade emellertid med sig av sina pris till tre andra förtjänta kompositricer, nämligen frk. Sigrid Lidströmer, Sthlm, fru Ebba Wirsén-Lundquist, Gbg, samt frk. Ellen Heijkorn, Sthlm.

——:——

Göteborgs Idun

har Luciafest ("kaffe med katt") den 8 dec. De som önska deltaga i denna med visshet trevliga tillställning anmäle det pr tel. 15688!

——:——

Var vänlig

och styr vid julklappsinköpen edra steg till de affärer, som annonsera i *Kvinnornas Tidning!* Gynna dem, som gynna den tidning vilken med stort nöje betraktar sig som *EDER* tidning!

——::——

Den nya kvinnan.

Av *ELLEN BRYDE.*

Låt oss för att få en inledning till den kvinnliga "självrannsakan", denna artikel bl. a. är avsedd att vara, i största korthet återgiva professor Wieth-Knudsens uppfattning av kvinnokaraktären sådan denna uppfattning kom till synes i artikeln *"Vilket är kvinnans grundfel?"*, införd i n:r 47 av denna tidning.

Han har funnit oss *osannfärdiga* och som följd därav i saknad av fasta rättsbegrepp. Vi äro opålitliga, falska, trolösa. Då dessa svagheter och brister enligt hans åsikt icke äro förvärvade utan ingå i vår natur, äro oskiljaktiga från vårt väsende, föraktar han oss icke; han kräver endast att vi skola hållas borta från alla områden, där *saklighet, rättrådighet och sannfärdighet äro av avgörande betydelse särskilt för samhällets trevnad, alltså i det offentliga livet.*

Det finns otvivelaktigt en sanningskärna i denna uppfattning av den kvinnliga karaktären.

Låt oss erkänna, att vi äro ouppriktiga och opålitliga, att vi i viss utsträckning använda list och förställning, men låt oss samtidigt lidelsefullt protestera mot påståendet att vår *natur* är sådan och att det onda sålunda skulle vara obotligt. Det förhåller sig icke så. Vårt rättsmedvetande är grumligt på detta område helt enkelt *därför* att vi fått en bristfällig uppfostran, *därför* att vi hemfallit åt dåliga vanor och *därför* att vi aldrig ägnat saken någon verklig eftertanke.

Vår ouppriktighet, vår förställning, vår osannfärdighet röra sig oftast om sådana bagateller, att vi anse det hela fullständigt betydelselöst, och de äga icke sällan inslag, som i våra ögon göra dem icke blott ursäktliga utan nästan förtjänstfulla.

Vi säga alla dessa små osanningar, som nästan omärkligt för oss själva halka över våra läppar, *därför* att vi behöva skydda oss mot påträngande människor, *därför* att vi känna oss sakna styrka att stå för våra åsikter och handlingar, *därför* att vi äro rädda för obehag, *därför* att vi vilja synas bättre eller förmer än vad vi äro, *därför* att vi inte vilja såra eller bedröva en annan, *därför* att vi önska vara älskvärda, bli omtyckta o. s. v.

Om man, vilket antagligen sällan händer, så hårt ansättes av sitt samvete, att man behöver försvara allt detta inför sig själv, ligger den trösten tillreds att man dock aldrig driver sin förställning, sin osannfärdighet så vitt, att man därmed *skadar* någon. Men om man än icke skadar någon annan (ett förhållande ofta omöjligt att kontrollera) så skadar man dock alltid med visshet — *sig själv!*

Hur mycken feghet ligger icke dold, också för henne själv, i kvinnans oppriktighet, hur mycken hållningslöshet i hennes undanflykter, ur vilka dunkla, aldrig undersökta och upprensade djup bubbla icke alla dessa bagatellartade osanningar upp som hon tanklöst strör omkring sig, hur vacklande är icke hennes ställning till frågan om rätt o. orätt. Hur oklar, outvecklad, svag och relativt litet värd blir icke härigenom den kvinnliga karaktären, vilken dock innesluter så omätliga rikedomar, tålamod, fridsamhet, mildhet, medkänsla, barmhärtighet, kärleksfullhet, offervilja. Kvinnokaraktären är ingenting mindre än en diamant, ehuru visserligen oslipad!

Det verkar överraskande att Wieth-Knudsen oroas endast av tanken att kvinnor skola släppas fram till tjänster och ämbeten, för vilka saklighet, rättrådighet och sannfärdighet äro av avgörande betydelse för samhällets trevnad".

Vilken obefogad inskränkning detta!

Ty det är väl dock icke på detta område man främst bör söka de för samhället ödesdigra följderna av kvinnans ovan påtalade karaktärssvaghet.

Mannen kommer framdeles som hittills att svara för samhällsbygget, för den materiella framgången, för den allmänna utvecklingen, för självständigheten utåt och ordningen inåt. *Kvinnan* — såsom förnämligast maka och mor — för hemmet, dess bestånd och lycka, för ungdomens fostran till goda karaktärer, pliktmänniskor och ansvarskännande medborgare samt för sederna!

Denna uppdelning av ansvaret har traditionen för sig och den är både naturlig och god. Den ena uppgiften är icke oviktigare eller mindre ärofull än den andra.

I detta sammanhang måste vi ovillkorligen tvingas till eftertanke inför våra nuvarande samhällsförhållanden. De äro otillfredsställande, otrygga, oroväckande. Är det mannen som misslyckats med sin samhällsuppgift? Eller är det kvinnan som icke fyllt sin?

Mannen står knappast som ansvarsskyldig. Samhället lider ju icke av fattigdom, icke av stagnation i utvecklingen, ej häller under dåliga och orättvisa lagar utan av människornas brist på ansvars- och pliktkänsla, deras missnöje, deras inbördes hatfullhet, deras obenägenhet för samförstånd och samverkan, deras själviskhet, deras materialism, deras dåliga moral, deras förakt för lagarne, deras irreligiositet.

Vill man finna ursprunget till allt detta onda måste man gå till hemmen, där släktet ju får sin uppfostran, och för hemmet och uppfostran svarar kvinnan-modern! Man måste här ovillkorligen stanna inför tanken, att hon skulle kunnat göra en helt annan, för släktet och samhället värdefullare insats på detta omätligt viktiga område, om hon ägnat större omsorg åt sin egen karaktärsutveckling.

Den kände danske prästmannen Olfert Ricard har i ett av sina föredrag sagt:

Heliga ställe på jorden som vi kalla *hem*, du är idealens vagga. Högt betrodda och högt älskade kvinna som vi kalla *moder*, du är själv vårt första ideal! O, om hemmen alltid vore vad de skulle vara, om mödrarne alltid vore det! Det klagas, och säkert med skäl, över att ungdomen saknar ideal, att den icke kan hänföras och ej häller harmas, att den är materialistisk, pänninghungrig och nöjeslysten. Jag frågar hurudan är dessa unga mäns och flickors *moder*, när de kunnat bliva sådana? Hurudant är deras *hem?* Det är väl ändå där de först fått sina ideal?"

Den kvinnliga rösträttsrörelsen uppmanade kvinnorna att via rösträtt, valbarhet och deltagande i lagstiftningsarbetet bliva "samhällsmödrar". Det är emellertid icke lagarne som äro underhaltiga, icke reformerna som äro otillräckliga, det är folkkaraktären som inger bekymmer, individernas, klassernas förhållande till varandra. Det är icke lagstiftarinnor vi främst behöva utan goda familjemödrar och uppfostrarinnor.

En så ivrig rösträttskämpe och kvinnosakskvinna som engelskan Christabel Pankhurst har öppet erkänt det.

Hon tror alltjämt på kvinnans världsfrälsande mission, men hon förklarar bestämt, att det icke är med röstsedeln som de skola lyfta mänskligheten till ett högre moraliskt plan och tillförsäkra den en ljus och lycklig framtid utan som *mödrar.* De skola uppfostra släktet på ett nytt, värdigare och bättre sätt!

Men även Christabel Pankhurst underkänner den kvinnliga karaktären sådan den nu är. Den måste, säger hon, renas, utvecklas och höjas genom religionen, genom kärleken till sanningen, skönheten och rättfärdigheten, allt detta som prof. Wieth-Knudsen ställer utom räckhåll för oss men som otaliga stora tänkare dock trott och tro oss mäktiga av.

Det är denna nya kvinna, denna nya kvinnorörelse världen väntar på!

——::——

Elfrida Andrée.

ELFRIDA ANDRÉE.

Det är ingen lek att behandla det underbara, mångstämmiga instrument, som än liksom en åska skakar de tjockaste tempelmurar och prässar luften upp under valven som vore dessa för låga, än viskar till oss med smältande veka tonfall, lika ett rörande barndomsminne eller en dröm — tonfall så spröda och så lätta som en solstråles glidande över blomstren i vår fönsterkarm. Vilket härligt instrument, skapat för att väcka andakt, för att bidraga till söndagens uppgift att höja och lyfta oss över vardagen och dess mångahanda! Utan söndagar och helg skulle ju arbetets människor i vårt jäktade och komplicerade samhällsliv aldrig stå ut. Sabbaten är sannerligen "gjord för människans skull" — men en *människa* skulle aldrig kommit på den idén att skänka mänskligheten en sådan gåva.

Då den kvinna, vars drag i dag återgivas i vårt blad, år 1867 valdes till domkyrkoorganist i vår stad, erkändes det så gott som enstämmigt att ingen i Sveriges rike kunde mäta sig med henne i konsten att hantera detta instrument. Alla de strängar som vibrera i ett människobröst, från smärtans strängar med den instängda gråten och förtvivlan till glädjens och den jublande lovsångens blevo så att säga "förkroppsligade" under hennes händer. Sent skall hennes stora mästerskap kunna glömmas av dem som hört henne, och man fylles av beundran inför den kraft som än i dag utstrålar från den vördnadsvärda gamlas personlighet. Fröken Elfrida Andrée kan se tillbaka på ett liv, fyllt av arbetets möda och välsignelse. Hon kan också ha tillfredsställelsen att veta med sig, att hon speciellt för den arbetande kvinnan öppnat nya vägar, som hittills varit stängda för henne. Vi ha Elfrida Andrée att tacka för, att kvinnan fick komma in vid telegrafen och i kyrkan som organist.

Fröken Andrée hade nämligen även lärt sig telegrafistyrket, och fastän hon beslöt sig för att ägna sig åt musiken, och yrket alltså för henne personligen ej betydde något, arbetade hon ivrigt och energiskt för att andra skulle få tillträde till denna bana. — Och då hon nekades dispens att söka organistbefattningen i Stora Skedvi, gav detta uppslag till en motion i riksdagen som ävenledes slutade med seger. Kungörelsen om detta riksdagsbeslut utfärdades 1861, och omedelbart därpå tillträdde fröken Andrée befattningen som organist i finska nationella församlingens kyrka i Stockholm, och var hon alltså den första kvinna i vårt land, som beklädde ett sådant ämbete.

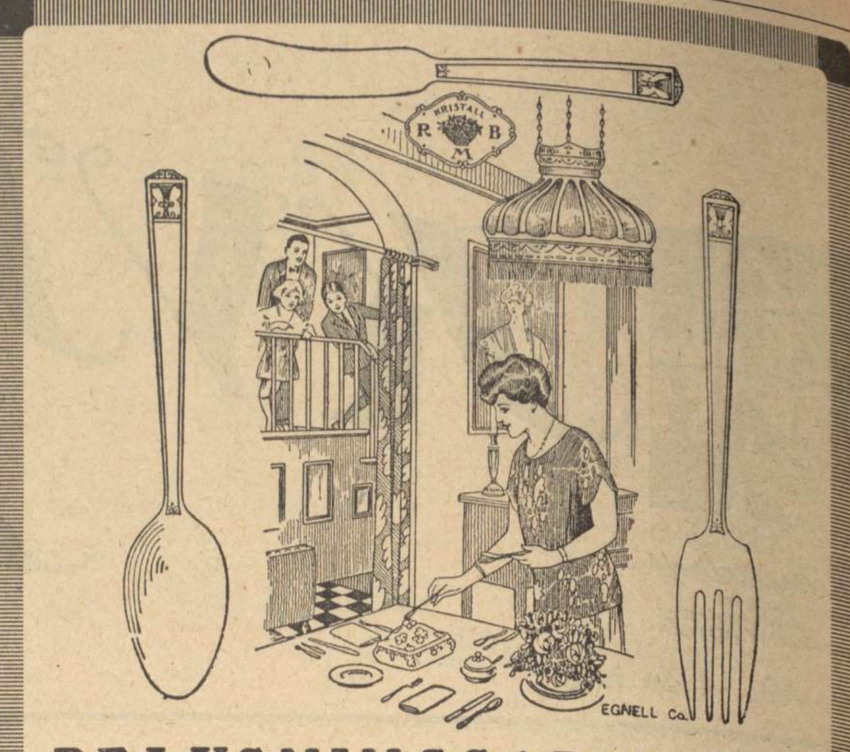
Men fröken Andrée nöjde sig icke med att stanna på det trappsteg hon nått. Sin organistexamen hade hon avlagt med utmärkelse redan vid sexton års ålder, men hon har allt sedan rastlöst arbetat på att studera vidare, dels för vårt lands dåvarande mest framstående lärare, såsom Berwald, Behrens och Norman, dels i utlandet för bland andra Gade i Köpenhamn. Ett stort antal betydande kompositioner ha flutit ur hennes pänna, och vid en internationell tävlan i Brüssel erhöll hon andra pris för en stråkkvartett. Hon har dessutom skrivit stora verk för kör, soli och orkester, däribland två svenska mässor, uppförda i domkyrkan och i konserthuset och en symfoni i a-moll, som hon själv dirigerade år 1904 och därvid rönte stort erkännande. Hennes ballad "Snöfrid" har ofta uppförts. Hon har dessutom skrivit en pianokvintett, en pianotrio, en stor mängd sånger och smärre stycken samt en opera "Frithiofs saga", m. m. — Allt har ännu icke blivit tryckt.

Man häpnar då man till allt detta skapande arbete bredvid tjänsten lägger hennes stora verksamhet som lärarinna. Det är en känd sak, att hon

SKANDINAVISKA KREDITAKTIEBOLAGET
GÖTEBORG - STOCKHOLM - MALMÖ
Avdelningskontor över hela landet
Egna fonder Kr. 182,000,000:—
Gottgör å insatta medel högsta gällande ränta
Telegramadress "Kreditbolaget"

Natt-Rockar Kr. 42.– 48.– o. 55.–
Morgon-Rockar Kr. 20.– 28.– 35.– o. 45.–
Pyjamas Kr. 10⁵⁰ 11⁵⁰ 13⁵⁰ o. högre
3 Julklappar
praktiska och välkomna.
Se urvalet hos
TEL. 11240 11241 Ekmarks Kungstorget 12

BELYSNINGSARMATUR
BORDSERVISER
Alltid nyheter
Rosenlunds Bosättningsmagasin
(H. G. STRANDH)
Rosenlundsgatan 8. 2:dra Långgatan 34.

Inf. gen. Göteb. Tandl.-Sällskap.
Tandl. Lisa Andrén
Vasagatan 5 B, Tel. 10919.
10—2, 5—7; lördagar 10—2.

Spetsar, Motiv, Dukar, Kragar, Kuddar, Schalar, Näsdukar, Väskor.
Depôten för Äkta Spetsar.
Kungsgatan 58, 1 tr. Tel. 12655. Öppet 11–6.

verkat mycket på detta område, och där vunnit en skatt av tillgivenhet och tacksamhet från de många som åtnjutit hennes undervisning.

Men även i stora drag kan man säga att hon undervisat i musik, då hon varit en utmärkt ledarinna av folkkonserterna sedan 1902 — en uppgift, vars betydelse och ansvar knappast kunna överskattas.

Fröken Andrée har även gjort sig känd som en framstående harpspelerska.

Bland de utmärkelser, som kommit fröken Andrée till del, kunna nämnas, att hon erhöll Literis et artibus 1895, blev ledamot av Musikaliska akademien 1897 och stipendiat vid Iduns kvinnliga akademi 1908.

Det måste ju vara en lycka att kunna se tillbaka på ett så verksamt liv, ett liv av arbete och inspiration. Det kan i sanning sägas om fröken Andrée att hon i sitt arbete varit en stor idealist och att hon i karaktär och läggning varit sig själv.

I detta sammanhang faller det den som skriver dessa rader i minnet en liten historia om Richard Strauss. Det var någon som överlägset hade sagt om honom: "Richard Strauss och Richard Strauss! Han är alltid bara sig själv!"

Då någon berättade detta för honom, lär han ha svarat:

"*Vem skulle jag annars vara!*"

Ett i sin enkelhet beundransvärt svar! Ett *bon mot*, som med citationstecken kan användas av var och en som man förebrår samma "fel" — ett svar som bör kunna givas lugnt, fint och stilla, och i vilket självmedvetandet och ödmjukheten böra kunna gå hand i hand! — —

Fröken Andrée har lyckan att vid sin sida äga en yngre kraft i arbetet, systerdottern fröken Elsa Stenhammar, som förstått och delat hennes strävan och vilkens självständiga arbete även haft stor och vittgående betydelse för vårt musikliv.

Ruth Almén.

—::—

Fatta mod unge man!

Man har i andra länder, där det nya i tiden uppenbarar sig något år tidigare än hos oss, funnit att giftermålslusten hos de unga männen är betänkligt i avtagande. Giftermålsåldern har för mannens del skjutits tillbaka till livets middagshöjd.

De engelska förhållandena på detta område granskas i "Weekly Dispatch" av Jane Doe i en artikel med den mycket sägande rubriken: *Fatta mod ni kvinnoskygga män!*

Den unge mannen av i dag höjer på axlarne när talet faller på äktenskap. Hans hjärta är fruset. Varför?

Miss Doe försöker finna svaret.

Den unge mannen är för det första rädd för den unga flickans lyxbegär. Han ser henne ständigt i nya toaletter och nya smycken, och eftersom han är van att räkna med realiteter, gör han ett överslag över vad denna härlighet kostar. Sedan frågar han sig: Vill och kan jag påtaga mig allt det arbete och bekymmer som följer med att ha en så dyrbar hustru?

— Nej, svarar han, denna drottning av Saba är ingenting för mig. Och så slår han ner blicken eller ser åt sidan.

— Fatta mod unge man! ber Jane Doe. Den kvinnliga elegans du ser, behöver inte alls vara dyr. Den kan vara och är mycket ofta resultatet av den unga damens flit, hennes skicklighet att föra nålen och hennes goda smak.

Och tro inte våra moralpredikanter, våra sociala reformatorer och olycksprofeter när de svartmåla de unga flickorna. Må den unge mannen tänka på sina egna systrar. Äro de inte präktiga ungdomar? Och voro inte de små flickorna, med vilka han som pojke lekte, snälla och rara? Hur kan han väl tro, att de på några få år skulle kunna ha förvandlats till de hjärtlösa koketter gamla sura moralpredikanter, fångna i vanan att häckla allt och alla, vilja göra dem till.

I yttre måtto liknar inte flickan av i dag flickan av 1875. Hon klär sig elegantare, hon är mera nöjeslysten, hon är friare i sitt sätt, men det är samma varma blod som pulserar i hennes ådror, samma glädjestråle lyser fram ur hennes ögon (även om en liten blå penselstreck dragits under dem) när hon ser små lekande barn och hennes hjärta röres av samma ömma känslor nu som förr.

Man hör ibland sägas, fortsätter miss Doe, att de unga männen äro rädda för den större intelligens flickan av i dag äger. Det ligger knappast någon sanning i detta påstående. Ingen man tycker om en dum eller okunnig kamrat eller har nöje av hans sällskap. Skulle han då föredraga en dum hustru framför en intelligent, vaken och spirituell? Med visshet icke.

Nej, *där* ligger inte det onda. Det är inte *det*, som gör den unge mannen rädd för giftermålet.

Det är den halvuppfostrade, den tanklösa unga flickan som misskrediterar den kvinnliga ungdomen. Hon är litet för djärv, litet för fordrande, litet för egoistisk, litet för pockande på att ha det trevligt på andras bekostnad — det är hon som väcker den unge mannens misstanke att hon och varje hennes medsyster själviskt och hjärtlöst vill utnyttja honom och som gör hans hjärta fruset. Hennes motto i fråga om kärleken är icke ett blygsamt "säg det med blommor" utan ett kallsinnigt, beräknande: "säg det med ett land, drypande av honung".

En man som på detta sätt känt sin plånbok utsatt för angrepp av en sådan där söt liten blodigel blir bitter och föraktfull till sinnes. Ungkarlsståndet framstår i förklarad dager och han säger till sig själv: "Aldrig mera! Aldrig mera! De äro likadana allesamman."

Men det är just det de inte äro! Det ligger i sakens natur, att en ung flicka, utan att på minsta sätt vara en blodigel, finner det förtjusande att gå till en rik fästlighet på en dyr restaurang tillsammans med den man hon älskar. Men fråga henne och hon skall svara — sanningsenligt! — att hon tusen gånger hällre vill som hustru sitta med honom vid det enkla middagsbordet i ett eget om än så anspråkslöst hem.

Denna flicka finns. Hon finns för varje unge man, som vill söka henne. Alldeles i hans närhet finns hon!

Vinter.

Nu ligga ängarna döda
och solen värmer ej mer,
fast skyarna brinna röda
vid skogen där den gått ner!

Den ödsliga slätt, som ligger
så frusen och grå och arm,
till solen i fattigdom tigger
en stråle att värma sig varm.

Den isiga björken sträcker
mot rymden sin tomma gren,
i dess aning ett minne väcker
väl himlens flämtande sken!

Ack, länge än sommaren dröjer,
i andra nejder den går!
Tungt eken sin krona böjer
och drömmer i vemod om vår.

Det kommer en vind ifrån bergen,
en vinande nordan det är,
och frost som kyler till märgen
han ned genom nejderna bär.

Bort över den vida heden
till knotiga furans fot,
kring hela den öde leden
det flämtar och suckar med hot!

Esse Olsson Lindberg.

Självförsörjningsproblemet.

Några uppslag.

I föregående nummer behandlades inledningsvis *självförsörjningsproblemet*, sett från den medelålders, icke yrkesutbildade kvinnans synpunkt.

I anslutning härtill meddela vi här nedan några idéer till lämpligt självförsörjningsarbete, som tillställts oss av för saken intresserade personer.

Kontorschefen fröken *Virginia Raymond* har lämnat följande uppslag.

Privata parktanter.

En pålitlig och för uppdraget lämplig person åtager sig att samla ett mindre antal barn ur familjer från samma stadsdel för ett par timmars dagligt friluftsliv, promenad och lek, i parker eller utom stadens hank och stör. Betalning pr vecka med reducerat pris för flera barn ur samma familj.

Kooperativa hushåll i stället för "inackorderingstanter".

Bostads- och inackorderingsfrågan för åtskilliga ensamstående män och självförsörjande kvinnor borde nu vara mogen för en lösning genom *gemensamhetshushåll* med en avlönad husmor. Man skulle kunna tänka sig en sammanslutning av 8—10 personer, som hyra en stor modärn, bekväm våning — dessa äro lättare att uppdriva än smålägenheterna. Var och en möblerar sitt rum efter egen smak. Det gemensamma hushållets ekonomi tillrättalagt efter säkra sifferberäkningar.

Säkert skulle mången duglig husmor eller praktiskt lagd skolköksmänniska här kunna finna en för henne tilltalande god verksamhet.

Lappnings- och stoppningscentral.

Det gäller att under rådande knappa förhållanden ta vara på vad man har, men förmåga och tid räcka dåligt till för strumpstoppning och för reparation av dessa tusen och en småting som vi bruka. Detta gäller både för självförsörjande kvinnor och för ungherrar. Från stryk- och tvättinrättningarna återkomma i regel våra tvättkläder olagade — där

Pricken över I't
till en elegant Damtoilett är en väska från
JOHN A. GAHM
Korsgatan 12 - Göteborg.

PRESENT-KORT
passande
Julklapp.
DAM-Dräkt- och Kapptyger m. m.
fördelaktigast hos
Aktiebolaget
Theodor Pettersson
KLÄDESMAGASIN
Kungstorget 1
Telefon 1740, 14888.

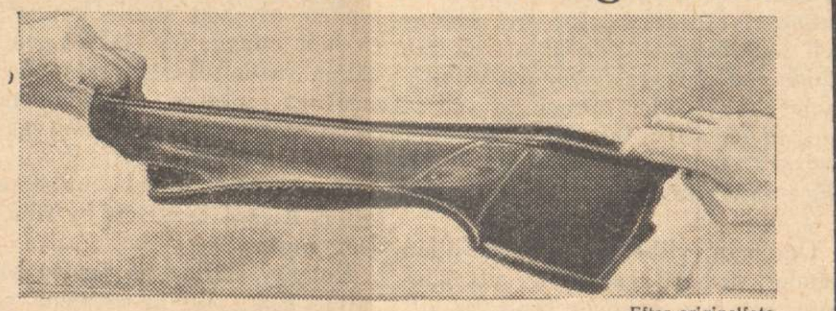
Vill Ni göra rummet ljust och glatt
KÖP DÅ TANGENS GARDINER
Bästa Fabrikat
Tangens Gardiner
platsens största sortering hos
A.-B. CARL JOHNSSON
Kungstorget.

Begär alltid
Kobbs Thé

MERKUR-TVÅLEN
skonar kläderna och händerna.
Krymper ej ylle.

A.-B.
Herkules Skodon
Kungsgatan 45. Rikt urval.
Telefon 1900. Billigaste priser

Viskafors
är marknadens slitstarkaste galosch!

Efter originalfoto.
OBSERVERA ovanfädrets oerhörda elasticitet och styrka. Är utrrängt vida över sulranden utan att brista.
DE starkaste galoscherna bära vidstående märke.
DE omsorgsfullast tillverkade galoscherna bära vidstående märke.
DE elegantaste och lämpligaste galoschmodellerna bära vidstående märke.
Köp därför uteslutande
Viskafors
Märket S-A 1890 VISKAFORS

PÄRLOR
JUVELER
i modern infattning fördelaktigast hos
K. Anderson
Hovjuvelerare. Ö. Hamng. 41.

A.-B. FERD. LUNDQUIST & Co.
för alltid på lager alla
VISKAFORS
galoscher och bottiner till fabrikspriser.

Det bästa i längden det billigaste.
Konstflitens möbeltyger för Edra möbler.
Konstflitens gardiner för Edra fönster.
Konstflitens flossamattor för Edra golv.
KONSTFLITEN, G:la Högskolan Göteborg

Offentliga nöjen.

Stora Teatern.

Söndag kl. 1,30 Billighetsmatiné:
LÄDERLAPPEN.
Varje afton kl. 7,30:
GREVINNAN MARIZA.

Lorensbergsteatern.

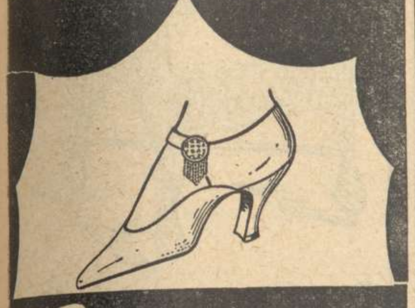
Varje afton kl. 8:
Succèsprogrammet
HJÄRTER ÄR TRUMF.
Lustspel i 3 akter av Felix Gandera.
Obs.! Endast några dagar till.

Nya Teatern.

Söndag kl. 1,30: Sista matinéen före jul:
BARKEN MARGARETA.
Varje afton kl. 7,30:
LIVET PÅ LANDET.

Lilla Teatern.

Söndag kl. 1,30 Billighetsmatiné:
BRÖDERNA ÖSTERMANS HUSKORS.
Lördag och Söndag kl. 7 och 9:
övriga dagar kl. 8:
JAG GIFTA MIG — ALDRIG!

City SKO-MAGASIN
KUNGSGAT. 51 · TEL. 9179
Förnämsta inköpskälla för Julpresenter

För linneskåpet
Rikligaste urval i:
Dukar, Servietter, Toilette- och Kökshanddukar, Lakan och Örngott.
Jämför priser och kvaliteter!
A/B Claes Öhléns
VÄVNADSHANDEL
KUNGSGATAN 53

finnes varken tid eller möjlighet att ordna med någon reparation.

Alldeles säkert skulle kvinnlig företagsamhet kunna etablera samarbete med tvättinrättningarna på detta område och skapa en verkligt god och lönande hemsyssla. Beställningar på reparation skulle med visshet kunna förväntas även direkt från enskilda personer. Två eller flera damer med olika, varandra kompletterande färdigheter skulle kunna samarbeta och upprätta en central för stoppning av finare linne, för hand eller på maskin, för märkning, lagning av spetsar, handsktvätt och tvätt av ömtåligare och finare saker än dem som man brukar lämna till tvättinrättningar. Arbete skulle säkert icke tryta. Företaget skulle vara till stor nytta för kunderna och antagligen ge innehavarne en god inkomst.

Hällre anställning än självständig verksamhet.

Fru *Sigrid Molander* skriver:

Jag vill råda medelålders, icke yrkesutbildade kvinnor att de, när de söka ett förvärvsarbete i första hand söka *anställning* och icke genast tänka på självständig verksamhet.

För den sistnämnda fordras kvalifikationer, som endast undantagsvis finnas hos kvinnor: mod att stå ensam, kraft att bära bekymmer, förmåga att kämpa sig fram trots tusen svårigheter.

De flesta självständigt verksamma kvinnliga yrkesutövare eller fördettingar på detta område kunna vittna om hur svår en start är och hur oerhört den frestar på humöret, nervsystemet och hälsan! Dagar fyllda av bekymmer, nätter utan sömn, grubbel, ångest och pulver i massvis! Och så till sist kanske ändå inte framgång utan misslyckande och ett förstört kapital.

Ni invänder att man icke kan få anställning utan yrkeskunskap. Riktigt! Skaffa er sådan kunskap! Den är ofta både fort och lätt inhämtad, om verkligt intresse driver på. Yrkeskunskap fordras ju även och i ännu högre grad för självständig verksamhet.

Forts.

—::—

Skolflickor.

Jeanna Oterdahls bok.

Lyckliga skolflickor, som ha Jeanna Oterdahl till lärarinna! ville man utbrista när man läst igenom hennes nu i höst på Lindblads förlag utkomna bok "Skolflickor". Ty den andas alltigenom en djup förståelse för de inte alltid så lätthanterliga ungdomarna i våra flickskolor och samtidigt en ljus tro på att det finns en hel del gott "därinne" även om det yttre är kantigt och obalanserat.

Man får i boken göra bekantskap inte bara med flickorna själva utan även med deras mammor och med dem som äro satta att föra dem in på kunskapens ängder — lärarinnorna. Med vilken förtjusande värme är inte "Millan", lärarinnan av den gamla utdöende typen, skildrad, hon som inte kan finna sig riktigt tillrätta med de förbättrade lönerna, utan tycker att det är ett sådant privilegium att få undervisa barn, att det arbetet hälst borde göras gratis!

Med stilla humor skildras också bl. a. "lärarinnebjudningar", dessa de tacksamma föräldrarnas notvarp, dit vanligen hela kåren, men ingen enda utomstående blivit inbjuden. Man förstår så väl den unga lärarinnan, som indignerat utbrister: "Jag vill träffa gifta kvinnor, inte bara när de kommer upp efter halvterminskollegiet för att höra om jag kan skaffa privatlektioner i tyska och räkning åt deras Elsor och Gretor, och jag vill råka ogifta kvinnor av annat slag än jag själv och ni allihop, och så vill jag också mycket gärna råka män." Hur skulle det vara om denna så rimliga önskan toges litet ad notam? Lärarinnor äro ofta unga och de liksom andra unga kvinnor måste ju önska att ibland få träffa någon av det motsatta könet!

Boken börjar med en stämningsfylld och levande bild av hur det stora skolhuset "vaknar" i den töckniga Luciamorgonen, hur ljusen tändas i klassrummen och förväntan ligger i luften. "För det var något särskilt med Lucia(firningen) i den skolan, något som liksom lyfte alla människor ett stycke över deras vardagliga tillvaro, som förklarade och förskönade den. När morgontimmarna voro över skulle det vara förbi, liksom det blå därutanför då ljusen blivit släckta, skulle bytas i den vanliga brungrå decemberskymningen. Men än så länge låg helgdagsskimret som en gloria över alla pannor och uppenbarade det verkliga jag, som oftast låg begravt under söckenbråten." — —

Det vilar en sådan hjärtevärme och mild humor över hela skildringen av denna skola, där *den goda andan*, personifierad i föreståndarinnans nobla personlighet, liksom utfyller varje vrå.

Man märker att Jeanna Oterdahl genomskådat och i grund känner sina flickor. Hon förstår allt: det onda, som man kan ha att strida emot, backfischårens oro och flickornas vårliga och blyga kärlekslängtan.

Måtte boken finna vägen till många hem. Ty den är inte bara en "god" bok, utan också en *mycket rolig* bok!

Leonie Lundén.

—::—

Birger Jarl efterlyses.

Kvinnofriden hotad.

Stockholm har gjort en sensationell upptäckt: det är illa ställt med säkerheten på huvudstadens gator nattetid. Affären Höckert, vari en känd stockholmare uppträtt till ett par antastade damers försvar och därvid blivit rått överfallen av fridstörarna, blev gnistan i krutet, och vid denna tidpunkt har "hela Stockholm" vittnat om sin stads bedrövliga nattförhållanden. Polisintendenten Sjunneson ger stockholmsherrarna betyget att de om nätterna äro ett svårt släkte, intervjuade kända damer intyga att det är ytterst riskabelt för en stockholmsdam att ensam trafikera sin egen stad efter en viss tid på dygnet, och en känd jurist i den vackra Mälarmetropolen anser de rådande förhållandena så pass olidliga, att han funnit skäligt påminna om den gamla och i glömska råkade rätten till nödvärn, som konstituerats i strafflagens femte kapitel, och vilken berättigar överfallen eller trakasserad person att under vissa förhållanden till självförsvar göra bruk av skarpladdat vapen.

Detta sista låter ju hemskt och imponerande och bör om något göra åsyftad verkan. Blotta medvetandet att en värnlös kvinna måhända icke är så värnlös som hon i första ögonblicket ser ut, måste ju ovillkorligen inge en närgången förföljare vissa allvarliga betänkligheter.

Att kvinnofriden på Stockholms gator lämnar åtskilligt övrigt att önska är således numera ingen hemlighet och knappast någon nyhet. Men äro dessa olidliga nattliga osäkerhetsförhållanden verkligen något typiskt uteslutande för Stockholm?

Knappast! Göteborg ligger, tyvärr, icke på något sätt efter i detta avseende. Kanske snarare tvärtom. En stockholmare som nyligen besökt rikets andra stad och under sitt uppehåll bebott ett av de större hotellen på stadens hotellplats och därvid fått tillfälle att studera Göteborgs gatuliv i city, betecknade exempelvis nattförhållandena på Södra och Östra Hamngatorna såsom de skandalösaste han sett i Sverige. Ruskiga scener bjuder ju visserligen även huvudstadens nattliv, men denna öppna lösaktighet, som florerar å våra båda största Hamngator, och vari tvivelaktiga individer av båda könen på det mest sedesårande sätt ostörda tillåtas att bryta emot samhällets och anständighetens lagar är, enligt hans uppfattning, något enastående för Göteborg. Och det tycks verkligen ligga mycket fog för ett dylikt påstående alldenstund, enligt en platskollega, hyggliga medborgare uppmanas att hålla sig ifrån Östra Hamngatan på kvällarna för att icke genom sin nyfikenhet försvåra

Trollkonst
erfordras ej för att frambringa frisk och vacker hy, det behövs blott
YvY-tvål
ty den verkar vid ständigt bruk som
ett trollmedel
och erhålles i varje välsorterad affär från Ystad till Haparanda.
Pris 1 kr. pr. st.
AKTIEBOLAGET YvY FABRIKEN
YSTAD.

Nyttiga Julklappar
äro välkomna.
YLLE- och SIDENTYGER
PÄLSAR och PÄLSGARNITYRER
KLÄDNINGAR och BLUSAR
MORGONROCKAR
STICKADE JUMPERS
STICKADE KOFTOR
STRUMPOR och VANTAR
SILKETRIKÅ-UNDERKJOLAR
Silketrikå UNDERKLÄDNINGAR
LÄDERVAROR och BIJOUTERIER
GALANTERIER och LINGERIER
Presentkort Gillblads Presentkort

GIV Anna och Malin Kvinnornas Tidning på namnsdagen!
Presentkort säljas på tidningens exp. Magasinsgatan 12. Tel. 18070.

Dockskåpstapeter
i stort urval.
A.-B. Engelska Tapetmagasinet
22 Västra Hamngatan 22.

JULMARKNAD
Rabatt å JULVAROR.
Gardiner, Bomull från 90 öre, Silke från Kr. 1,50.
Möbeltyger, i bomull från 2 kr. i ylle från 5 kr.
KNUT HEURLINS HEMSLÖJD
KORSGAT. 8, GÖTEBORG — SÖDERGAT. 26, MALMÖ

(Eftertryck förbjudes).

Lilith.

ROMAN

Av Florence Warden.

Auktoriserad översättning av *Margareta Heijkel.*

32

— Vi kan ju inte fortsätta på det här sättet, utbrast Lilith otåligt. Jag skall tala ut med honom en gång för alla.

— Nej, nej! Det kan du inte, invände fru Ames ångestfullt. Gå upp på ditt rum, älskade barn, och låt mig tala med honom. Ack, skynda dig! Nu öppnar man dörren för honom.

— Du har inte krafter tillräckligt för allt detta, insköt Lilith bedjande.

Men fru Ames vann till sist seger. Lilith sprang upp för trappan, och då Bletchley uppenbarade sig i vardagsrummet och anmälde, att hr Grieve önskade tala med fröken Lilith svarade den gamla damen, att han kunde komma in.

Ingen fick någonsin veta vad det halvtimmeslånga samtalet mellan fru Ames och främlingen rörde sig om, men ljudet av de häftiga rösterna, vilket trängde ut från vardagsrummet, vittnade om att meningsutbytet icke var av vänligaste art.

Till en början var det en djup, sträng mansröst, som trängde genom den stängda dörren. Därefter hördes en klagande, bedjande kvinnoröst, som till sist upplöstes i en förtvivlad gråt. På detta sätt fortgick det tills efter hand kvinnorösten blev allt gällare och mansstämman allt djupare och strängare. Slutligen antog meningsutbytet lugnare former och rösterna blevo mera lågmälda. Till sist öppnades dörren och främlingen trädde ut.

Den erfarne betjänten sörjde naturligtvis för att han i detta ögonblick icke var i alltför komprometterande närhet av dörren. Med avmätta steg närmade han sig gästen för att hjälpa honom med ytterkläderna.

Men redan dessförinnan hade fru Ames, som ibland kunde utveckla den mest häpnadsväckande energi, flugit upp för trappan till övra våningen och rusat in i Liliths rum. Hennes ansikte var upphetsat och bar ännu spår av tårar.

— Jag har gjort det! Jag har lyckats. Han kommer aldrig hit mera, snyftade hon och kastade sig om dotterns hals.

Men Lilith svarade icke med samma hjärtlighet som annars. Hon gav i stället modern en prövande, nästan kall blick och sade:

— Ja, när du är nöjd, är det väl bra.

Fru Ames drog sig rysande tillbaka, som om dotterns kyla genomisat henne.

— Varför är du sådan? frågade hon. Jag trodde, att du skulle vara lika glad som jag över att vara honom kvitt.

Men Lilith föreföll alltjämt oberörd: — Låt oss inte tala om det mera, utbrast hon. Jag är så trött på alltsammans — dödstrött!

Fru Ames gav henne en snabb och orolig blick. Människokännare som hon var förstod hon, att hon här måste handla försiktigt.

— Ja, naturligtvis, kära barn! Jag själv är ju också så ohyggligt trött.

Hon bekräftade dessa ord genom att lämna rummet och med släpande steg gå in till sig.

Under tiden hade främlingen nere i förhallen utan brådska gjort sig i ordning för att lämna villan. Med stor omsorg satte han tillrätta halsduksrosetten, som vridits åt sidan under nappataget med hr Smith. Bletchley höll sig lugnt avvaktande i närheten. Hans erfarenhet sade honom, "att något skulle komma att hända". Han fick rätt i denna sin förmodan.

När främlingen äntligen var färdig med rosetten, vände han sig om mot betjänten. Hr Grieves ansikte uttryckte icke det missmod man kunnat vänta med anledning av fru Ames' yttrande "att hon lyckats" i fråga om samtalet med honom. Han såg tvärtom lugn och tillfreds ut. Detta uttryck blev ännu mera utpräglat, när han på avstånd skymtade Simmonds, som ju tidigare varit hans bundsförvant och därefter såg in i betjäntens ansikte, där han tyckte sig läsa ett löfte om tjänstvillighet.

— Kan ni säga mig ett bra hotell här? frågade han i vänlig ton. Det behöver inte vara något i lyxväg, endast lugnt och propert. En gammal gästgivaregård skulle inte passa mig illa.

Bletchley visade ett levande intresse för saken: — Vi ha egentligen endast ett enda passabelt ställe här i trakten — "Kings Head". Det ligger ett litet stycke härifrån — i närheten av stranden.

— Utmärkt! svarade hr Grieve. Brukar ni kanske gå dit bort på kvällskvisten?

Bletchley log god mening:

— Ja, då och då.

— Nå, då kanske vi kunna få oss en liten pratstund därborta.

— Jag kommer alldeles säkert dit i kväll, skyndade Bletchley att försäkra, och om det är något jag kan stå till tjänst med, så skall det vara mig ett verkligt nöje.

En sedel prasslade i Bletchleys hand, då han bugade sig för hr Grieve. När dörren slutligen fallit igen efter denne, vände Bletchley sig om mot Simmonds, som skyndat fram nära att förgås av nyfikenhet.

— Vi komma snart att få uppleva något här, sade han i det han tog upp Smiths rock från golvet där den blivit kastad.

— Vad är det ni har där? frågade Simmonds.

Bletchley skrattade överlägset: — Det är den s. k. hr Smiths rock, som han hade på sig då vår siste gäst förföljde honom i parken.

Simmonds gav till ett utrop av förskräckelse.

— Vad menar ni, Bletchley?

— Jag menar, att spelet är förlorat och att polisen redan har klorna i komplotten. Även om den där Smith slapp undan nu, är han snart fast igen — rättvisan har långa armar.

— Förskona mig från sådant där dumt prat! bad Simmonds i snäsig ton. Jag vet nog, att ni har ett horn i sidan till den stackars hr Smith, men vad damerna angår, så tror jag

Goda inköp
av Konserver, rökt Lax, rökt Ål, Räkor m. m. i N:o 55. Smör, Ost, Långedragsbröd i N:o 60.
Bazar Alliance.
Tel. 4570 till båda butikerna.
Alla varor av bästa beskaffenhet.
Butikerna närmast ing. från Bazargatan.
A. MAGNUSSON

KOL VED COKES
C. N. ANDERSSON
Tel. 2780, 6972, 10849. Göteborg.

Varför plågas med dåligt kaffe då Ni kan få Swalanders kaffe! Butiker: Kungsg. 17 Korsg. 13, Bazar Alliance· Prova redan i dag! Säljes endast i egna butiker.

ordningsmaktens arbete där vid förefallande uppträden.

Men är detta verkligen vägen? Skall ett samhälle över huvud taget behöva nöja sig med att sådana härdar för allsköns tvetydighet existera — och detta därtill mitt inne i själva city — att anständiga medborgare icke utan risker och obehag skola kunna trafikera dem?

Rörande Östra Hamngatan är det fara värt att det tygellösa livet där redan slagit sådan rot att det snart blir tradition att det skall så vara, om icke ordningsmakten med kraft och system ingriper för att röja upp eländet. Ty om Stockholm med rätt kan klaga över en *allmän* osäkerhet på sina gator har Göteborg på det

KORGSTOLAR. KORGBORD.
Låga priser! Höga kvalitéer!
Bröderna Lindstrand, Göteborg
Östra Larmgatan 9.

sätt det nu är anledning att klaga såväl över en *allmän* som en *centraliserad* osäkerhet.

Kanske kan ovanstående tyckas vara litet väl mycket av norrmannens bekanta: "De snakker om at London er en svær By, men kom til Dröbak, Far . . ."

Skada bara i så fall att tävlingen denna gång gäller en fråga, där en lokalpatriot gärna skulle se Göteborg som sista staden i raden — om verkligheten endast medgåve den en sådan rangplats.

Dea.

——::——

Framgångens hemlighet.

Bokförlaget *Natur och Kultur*, som under senare år skänkt oss så många värdefulla populärvetenskapliga arbeten och dessutom en serie moderna affärshandböcker, har i höst riktat denna senare samling med ännu en: "Hur man annonserar med framgång", skriven av Nordiska Kompaniets reklamchef, Tom Björklund, och en tidningsman. För affärsmannen torde denna lilla hjälpreda i reklamens, särskilt annonseringens svåra konst vara verkligt välkommen, helst som den har många goda uppslag att ge och även klarlägger mycket både i psykologiskt och tekniskt hänseende, som förut varit nog så dunkelt för många av dem som ha med köpenskap i en eller annan form att göra.

"Tusen exempel skulle kunna nämnas", heter det i boken, "på den framgång en förståndigt använd reklam fört med sig och den minskade omsättning försummelser att göra sådan å andra sidan inneburit. Vem visste — utbrista författarna entusiastiskt — för ett halvår sedan vad Kruschen Salt var, för att taga ett aktuellt och nära till hands liggande exempel?"

Arbetet uppehåller sig även vid annan reklamering än annonsering. Bl. a. berättas följande lustiga historia:

"Ett lyckat gatureklamtric som genom att taga humorn till hälp var dubbelt verksamt förekom för någon tid sedan på Stockholms gator: en åsna bärande ett stort plakat, på vilket stod "Alla använda Karlssons klister utom jag för jag är en åsna!"

——::——

Amalia Gustafssons
Saluhallen 21—23
förstklassiga **Charkuterivaror**
rekommenderas. Tel. 1976.

Ni köper inget annat
putsmedel för Edra aluminiumkärl, då Ni en gång provat
Zelos Aluminiumputs
Giftfritt och skadar ej händerna.
Tillverkare: **Fabriken ZELOS, Göteborg.**

Alla som köpa
SPISBRÖD
från
Göteborgs Ångbageri
säga att det är
främst i skörhet och god smak.

Färsk Fisk & Hummer
Hansson & Silfverstrand
FISKAFFÄR
Bazargatan 8. — Tel. 95 80, 15 380

1:ma **Renkött, Ankor**
samt allt slags **Vildt** i
Björks Vildtaffär
Saluhallen 1.
Tel. 1648 och 20834.

Köp A. Bergs Kaffe

Butiker:	Telefoner:
2:dra Långg. 26.	44886
Carl Johansg. 69.	43947

Insändarnes spalt.

Några reflexioner kring frågan:

Skola vi kunna bevara våra hem?

"Aldrig så lite man inte är gift" — som Elin Wägner i en av sin ungdoms böcker säger i ett visst sammanhang — så skulle man kanske icke drista sig att döma om hemskötsel. Men tiderna ha som bekant ändrat sig och många ogifta kvinnor tycka sig ha en viss rätt att yttra sig — även i en fråga som denna, då icke sällan på deras lott faller att yrkesmässigt handhava ett hems vård.

Husmödrarnes ständigt återkommande jämmer över — låt oss rent ut säga — *oförmåga* — att i våra dagar bevara hemmet, är ett svaghetstecken från kvinnohåll, som vi sannerligen böra bekämpa — icke så mycket med ord, som handlingar.

Hur är det med organisationsförmågan? Med avskaffandet av gammal slentrian i hus-arbetet? Med "morgonstunden", som har "guld i munden"? Med "tidens rätta bruk" över huvud taget? Med 8-timmarsdagens effektiva utnyttjande. Förmodligen vill det självövervinnelse, självrannsakan och självtukt till innan "unga frun" — ty vi kunna ju närmast tala om henne, satt sig in i att "Han gav honom henne till ena hjälp" — d. v. s. i lust och *nöd*.

Säkert kunna i många fall våra hem organiseras enklare — och först och sist skall det *finnas* en organisation — eller arbetsordning.

Innan vi kvinnor utan allt för mycken jämmer lärt oss att klara upp våra närmast liggande angelägenheter, ha vi icke stor rättighet att bli trodda om förmågan att reda upp samhällets övriga angelägenheter.

Fröken Adamsson.

——::——

NORDISKA HANDELSBANKEN
STOCKHOLM GÖTEBORG MALMÖ
125 AVDELNINGSKONTOR

Emottager insättningar mot högsta gällande ränta.
Uthyr brand- och dyrkfria förvaringsfack.
Förmedlar köp och försäljning av aktier och obligationer.
Emottager mot billig avgift (s. k. öppen deposition) alla slags värdehandlingar. Avkastning redovisas omedelbart till deponenten.
Emottager till förvaring i kassavalv (s. k. sluten deposition) förseglade lådor, konvolut o. dyl.

GÖTEBORGS LINOLEUM-MAGASIN
PETERS, FRANZEN & C:o
KUNGL. HOFL.
KUNGSPORTSPLATSEN 2 TEL: 3095 · 8200 · 10035

BREVLÅDA.

Julglädje. Förslaget förefaller utmärkt och skall säkert lyckas.

Ella G—n, 21. Av två så onda ting föredraga vi — ett tredje.

Fru Maria. Det finns mycket hjärta i projektet. Men förnuft? Välgörenheten kan vara påkallad gent emot alla slag av oförskylld hjälplöshet och lidande, men att begära att samhället skall utsträcka den även till unga människor, vilkas kraft samhället behöver, det är att snedvrida begreppet "samhällelig förpliktelse" och missbruka barmhärtighetens namn.

Bertha S—m. Det skulle glädja oss ofantligt om Ni kunde få något uppslag i artikeln "Självförsörjningsproblemet" i detta nummer. Flera goda råd i den trängande tidsfrågan komma att följa.

Rennie, Malmö. Tusen tack igen! Och våra varmaste välgångsönskningar till "den nya människan".

Till våra läsare. På grund av den stora tillströmningen av annonser i sista ögonblicket ha vi tyvärr icke medhunnit ordnandet av ett mellanslag för en del nu undanträngd text. Vi utlova dock vederlag i kommande nummer.

——::——

Köp julklappspapperet!

Behållningen går till landshövding von Sydows arbete bland tuberkelsjuka inom Göteborgs och Bohus län samt till spädbarnshem för barn till tuberkelsjuka föräldrar.

Papperet säljes från huvudlagret, Östra Hamngatan 36.

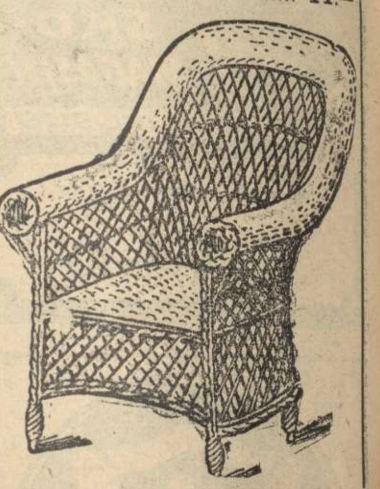
Telefonorder mottagas! Namnanrop: *"Julklappspapperet"!*

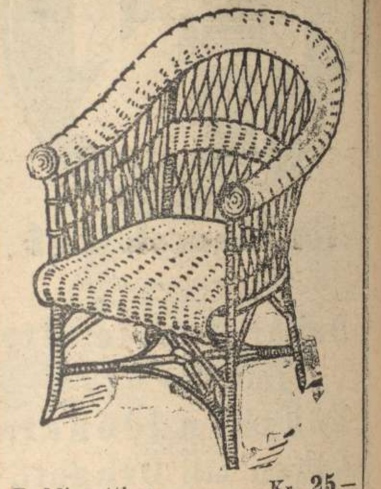
K BERGMANS, STOCKHOLM
Välsmakande och möra
DELIKATESSBRÖDSORTER
Rekommenderas. l. p. tel. Långedrag 231.

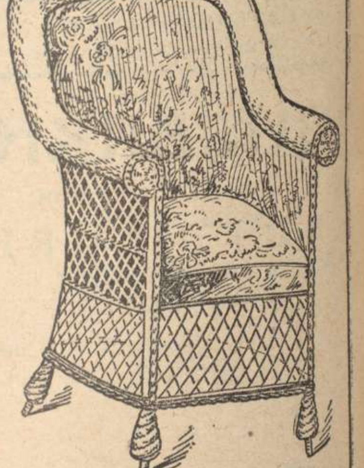
Arla Mjölk
Distribution på glasflaskor.
Tel. 40781, 45699

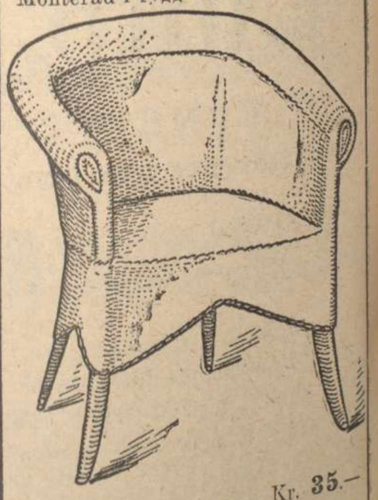
Korg-Möbler
En välkommen Julklapp En prydnad för hemmet

Kr. .... 11.—

Korgpil .... Kr. 18.—
Peddigrotting .... „ 40.—

Peddigrotting .... Kr. 25.—

Monterad i rygg och sits Kr. 45.—

Sjögräs .... Kr. 35.—
KORGBORD ...... från Kr. 18.50
KUDDAR från pr st. Kr. 5.—
DOCKVAGNAR, stort urval.
Obs! Våra extra låga priser för Julen. Obs.!
A.-B. Carl Johnsson
2 Kungstorget 2.

ORREFORS

har i sin tillverkning av *graverat kristallgods* ej uteslutande arbetat med framställning av lyxglas utan lagt särskild vikt vid att få fram nya typer och former för praktiskt bruk, vinserviser, fruktserviser, blomglas, flaskor, bonbonièrer o. d., som göras i stort urval och i sådana prislägen, att de kunna vara tillgängliga för en och var.
Alla glas äro signerade av Gate och Hald.

A.-B. FERD. LUNDQUIST & C:o
KRISTALLAVDELNINGEN
GÖTEBORG

EKSTRÖMS "JÄSTMJÖL"
ÖREBRO KEM.-TEKN. FABRIK
GRUNDAD 1855

Lille Pelle: — Snälla, söta, rara, älskade mamma, får jag lite mera efterrätt?

Mamma: — Nej, lilla Pelle!

Pelle: — Inte så mycket som en enda liten, liten sked till??

Mamma: — Nej!

Pelle resignerat: — Nå, då kan jag tala om det med detsamma — jag har redan väldigt ont i magen!

Ziwertz' Momentan
färgmedel för ögonbryn, hår och skägg, ögonblicklig verkan. Fäller ej vid tvättning. För hälsan oskadlig. Finnes i 4 nyanser. I parti och minut hos Kungl. Hovleverantör
Ziwert'z Eftr.,
Lorensbergsgatan N:o 7, Göteborg. — Tel. 1098

Äkta spirellakorsetter
till salu genom fru Jenny Bengtsson, villa Olofsberg, Hagen. Tel. Hagen 267. Obs.! Måttagning i hemmen om så önskas.

Pianostämning
HILDING OLSON, JUNGMANSGAT. 14. Tel. 19308.

Vackra och solida
MÖBLER
GRIPSHOLMS och andra gamla modeller såväl som i moderna stilar tillverkas. Provmöbler finnas. Fotografier sändas. L. J. Larsson, Snickeriaffär, *Mariefred.*

absolut inte på era enfaldiga historier.

— Vi få väl se, bet Bletchley av.

Men Simmonds som observerat, att främlingen stuckit pängar till betjänten, utbrast hetsigt.

— Det kan väl ändå inte vara er mening att ta parti mot damerna?

— Jag skall be att få handla så som jag för bäst finner, svarade betjänten kort.

Simmonds smålog retsamt: — Tänk, jag som trodde, att ni var en klippsk karl! Nå, det må vara hur det vill med de andra, men fröken Lilith, det vågar jag mitt huvud på, är ren som snö, och det blir värst för er själv, om ni ställer till något ont för henne.

Men Bletchley var inte den som gav vika i ett meningsutbyte av detta slag, där han stödde sig på en mycket omfattande människokännedom.

— Om ni vore så livserfaren som jag, fröken Simmonds, sade han, så skulle ni veta, att de som se oskyldigast ut ofta äro de allra värsta. Vad unga vackra damer beträffar, så kan ingen lättvindigare än just sådana plocka folk på pängar.

Simmonds lät åter höra en skarp protest, men finnande striden alltför ojämn skyndade hon att, kränkt och sårad, draga sig tillbaka till sina husliga sysslor.

Vad Bletchley angår tillbringade han dagen med att håla ett öga på vad som hände och skedde i huset, och redan under den första timmen inträffade något.

Han hörde en vissling vid byggnadens sydsida. Saken föreföll honom utan betydelse, men då visslingen med korta mellanrum upprepades tre, fyra gånger slog det honom plötsligt att det kunde vara fråga om en signal. I samma ögonblick hörde han ett fönster öppnas i övra våningen. Han skyndade in i matrummet och hann just fram till fönstret, då ett litet klädbylte kastades ut däruppifrån och in i buskaget nedanför.

— Jag vågar mitt huvud på, att det var Smiths rock, sade han till sig själv.

På kvällen styrde Bletchley sina steg till "Kings Head" för att träffa hr Grieve, i vilken han trodde sig se en detektiv.

— Nå, har ni sett till hr Smith sedan? frågade Grieve efter en stunds likgiltigt samtal.

— Ja sir, svarade betjänten. Han har varit i parken, men däremot inte inne i villan. Det sista jag hört om honom är, att han vid 6-tiden setts på promenadvägen tillsammans med en ung dam.

Hr Grieve rynkade pannan:

— Antagligen fröken Ames?

Bletchley skakade energiskt på huvudet.

— Nej, sir, fröken Lilith har inte varit utanför dörren på hela dagen.

— Vem har berättat det där andra för er?

— Trädgårdsdrängen, sir. Ert besök och unga herrns flykt har satt sinnena i brand. Vi är vådligt spända på fortsättningen.

— Men sade inte trädgårdsdrängen vem den unga damen var?

— Nej, sir. Han har säkerligen inte vetat vem hon var. Annars skulle han naturligtvis ha sagt mig det.

Hr Grieve såg tankfullt framför sig och nickade:

— Låt mig veta, om Smith dyker upp igen. Ni kan träffa mig här de närmaste dagarna, om ni har något att meddela mig.

Och åter vandrade en sedel över i betjäntens hand.

Då Bletchley kom tillbaka till Old Court, fick han sikte på en smärt gestalt, som smög sig fram utefter byggnadens nordsida. Betjänten hade nyckeln med sig och öppnade själv dörren till förhallen.

— Har det hänt något? frågade han Simmonds, som kom honom till mötes.

Hon skakade på huvudet: — Nej just ingenting. Hr Smith ringde på, men damerna vågade inte släppa in honom. De trodde visst ni var inne och att ni lovat hr Grieve att hålla kvar unga herrn — —

— Åhå, sade Bletchley med en vissling. Kanske ni nu vill erkänna, att den här saken är litet sjuk, va'?

Simmonds gjorde en knyck på nacken och avlägsnade sig utan att bevärdiga betjänten med ett ord till svar. Denne gjorde ett slag in genom de tomma rummen i bottenvåningen. Överallt var det släckt.

Från våningen uppöver hördes steg av människor, som rörde sig av och an i korridoren, dörrar som öppnades och stängdes, de båda damernas viskande röster.

Bletchley drog sig tillbaka in en vrå och lyssnade med skarp uppmärksamhet.

Någon kom med snabba steg ned för trappan, gled förbi honom i halvmörkret och bort mot vardagsrummet, vars dörr öppnades och stängdes.

Betjänten väntade ett par minuter och smög sig därefter bort till samma dörr. Med oändlig försiktighet vred han handtaget runt — dörren var reglad.

(Forts).

——::——

Förnya Eder prenumeration i god tid. Tel. 18070.

KVINNORNAS TIDNING

N:o 50. 4:de årg. 14 December 1924.

Annonspris: Textsida 25 öre pr mm.
» sista sidan 20 öre p· mm.
Längre annonsering rabatt.

Utkommer varje söndag.
Utgivare och redaktör: INGEBORG DAHLLÖF. För annons- och ekonomiavdelningen: EDITH RICKBERG.
Redaktion och expedition: Magasinsgatan 12, Göteborg. Tel. 18070.

Prenumerationspris:
Helår Kr. 6:—. 1/2 år Kr. 3:50. 1/4 år Kr. 2:—.
Lösnummer 15 öre.
Centraltryckeriet, O. Ericson, Göteborg 1924.

Eftertryck tillåtes gärna om "Kvinnornas Tidning", med hela namnet utsatt, angives som källan.

INNEHÅLL.

——::——

Utlandskrönika i sammandrag.

Det engelska parlamentet har under utvecklande av traditionell ståt och prakt högtidligt öppnats av konung Georg. Den i trontalet hörda regeringsstämman har en kärvare klang än den man minns från föregående trontal, men också en kraftigare och pålitligare. Man bryter på åtskilliga punkter fullständigt med den föregående arbetarregeringens politik. Det är slut med rysskurtisen. Det blir ingenting av med de vittgående fördrag MacDonald i somras preliminärt träffade med sovjet, som alltså går förlustig även det i utsikt ställda stora engelska lånet, en utomordentligt kännbar och väl unnad motgång. I trontalet meddelades därjämte att den nya regeringen aktar färdigbygga den stora flottbasen i Singapore på den indiska Malackahalvön. MacDonald inställde i väntan på den för honom hägrande världsfreden arbetet på denna anläggning, avsedd att utgöra stödjepunkten för de engelska sjöstridskrafterna i denna för det brittiska väldet så viktiga del av världen.

Vid underhusets debatt om svarsadressen på trontalet riktade sig den socialistiska och borgerligt radikala kritiken förnämligast mot regeringens hårdhänta politik mot Egypten och dess avvisande hållning gentemot Ryssland.

Under debatten kom även den interallierade krigsskulden på tal. England häftar i en enorm krigsskuld till Amerika men har å andra sidan enorma krigsfordringar hos samtliga i kriget inblandade europeiska makter. Man har på engelskt håll varit villig att reducera krigsfordringarne mot en motsvarande reducering av krigsskulden till Amerika, ett förslag som detta penningkära land icke haft lust att lyssna till. Under sådana förhållanden ämnar England nu börja indrivningen av sina krigsfordringar hos de europeiska gäldenärerna. Bland vännerna kommer därvid närmast Frankrike att hållas efter.

Engelske utrikesministern Chamberlain har varit ute på en storpolitisk resa. Över Paris gick den till Rom, där Folkförbundets råd hållit möte. I Paris konfererade Chamberlain med franske konseljpresidenten Herriot. Dessa överläggningar synas hava lett till det bästa samförstånd mellan de båda makterna, vilkas intressen nära sammanfalla i de utrikespolitiska frågor som just nu stå på dagordningen.

I Rom hade Chamberlain viktiga överläggningar med Mussolini. Man talar om upprättandet av en ny trippelallians denna gång mellan England, Frankrike och Italien. Ett sådant förbund skulle otvivelaktigt stabilisera den europeiska freden bättre än vad Folkförbundet med sin heterogena sammansättning skulle kunna förmå. Anmärkningsvärt är att frågan om "Genèveprotokollet", Folkförbundsförsamlingens i Genève antagna skiljedomsförslag på anmodan av England ställts på framtiden. När den åter skall upptagas till behandling vilar i gudarnes sköte, även om man *nu* säger nästa vår med ett "möjligen" framför.

I Frankrike har utbrutit en helt säkert välgrundad revolutionsskräck. Man har kommit på spåren vittomfattande kommunistiska stämplingar mot det bestående samhället. Under trycket av den borgerliga opinionen har regeringen gripit in hårdhänt mot kommunistligan. Socialdemokraterna ogilla denna politik.

De tyska valen äro nu överstökade efter en hätsk och hänsynslös valstrid. Kommunisterna hava gått tillbaka, likaledes de yttersta högerpartierna, de tyskfolkliga och det tysksociala partiet. Socialdemokraterna hava gjort de största vinsterna men även det konservativa partiet, de tysknationella har haft framgång. Mellanpartierna hava likaledes förbättrat sin ställning. Valet föranstaltades för att man skulle få klarhet i det politiska läget och visshet om var den verkliga tyngdpunkten låg. Det har icke lyckats. Inget av partierna har blivit tillräckligt starkt för att ensamt bilda regering; flera partier måste för detta ändamål sammansluta sig. Två möjligheter äro tänkbara: en sammanslutning av socialdemokraterna samt de båda borgerliga vänsterpartierna, demokraterna och centern. Eller också ett borgerligt block med stöd även av centern. Det senare alternativet är det troliga. Blir det borgarblock hota socialdemokraterna med motstånd och strid.

Sovjetregeringen klagar över motgång. Nyss tedde sig världen så löftesrik för bolsjevikpropagandan, men nu stunda mörka tider. Arbetarregeringen i England är störtad, Frankrike gör razzia bland sina kommunister, det estländska upprorsförsöket strandade, Finland garderar sig mot den ryska vargen genom stora anslag till försvaret o. s. v.

——::——

Inom egna gränser.

Den i tidningarne livligt omskrivna striden mellan bönderna och de syndikalistiska arbetarne i Härjedalen, vilken myndigheterna inte velat eller kunnat klara upp inträder nu i en ny fas — bönderna skola bilda en motorganisation mot syndikalisterna.

Hårt skall sättas mot hårt, striden skärpas!

Varför försökes icke *fredsarbete?*

Varför skicka icke fredsorganisationerna sina resetalare dit?

Varför igångsätter inte kyrkan och de frireligiöse en fredsmissionering på denna plats, där luften är förpestad av brodershat?

Det är ju inte fråga om att slita en arbetstvist utan om att väcka *viljan till samförstånd.*

Visa oss vad fredsarbetet och religionen förmå i praktiskt hänseende!

*

Telegrafverket har med hänsyn till de dåliga framtidsutsikterna i verket uppmanat de extra telegrafisterna att söka komma in på andra arbetsbanor.

Det är trångt överallt. *En* bana erbjuder rikligt med arbete, det husliga området.

Men detta arbete är icke *"ansett"*, svaras det.

Gör det ansett!

För femtio år sedan saknade sjuksköterskeyrket allt ansende. Lasarettspersonalen och vakhustrurna rekryterades långt nerifrån samhällets djup. Nu är sjuksköterskekåren mycket ansedd och ofantligt populär.

Ett exempel att taga lärdom av. Var finnas pioniärerna?

Ett stort namn — en större kvinna.

Med anledning av Ellen Keys 75-årsdag 11 dec. 1924.

Det var en gång en stor svensk herrgård som alla som sågo den, beundrade, och alla som kände den, älskade. Sjön gick som en vidöppen famn omkring kullen, där de gammaldags trevliga husen lågo. Mellan höga trädstammar såg man från nästan varje fönster vattnet glittra. Var afton som solen gick ned i guld, låg den gyllene gatan rakt ut från västergavelns små flickrumsfönster. Man såg därifrån den gamla ekskogen stå nästan svart mot sjöns skimrande yta och himmelens oändliga och sköna rymd. Parkens träd susade runtom i stilla tävlan med de små vågornas skvalp mot stranden. Alltid låg en roddbåt till hands i vassen, och ofta gled den ut över småkrusigt vatten i blida sommarkvällar, styrd av unga flickhänder.

I herrgårdsbyggnaden bodde en man och hans hustru. Aldrig hade hon tänkt, att där fanns en så vacker och bedårande man till i världen, ända till den dag hon såg honom. Och fastän född i ett grevehus, tyckte hon sig så långt ifrån värdig honom, att hon gömde sin kärlek längst in i ett det blygaste flickhjärta. Men hans ögon sågo längre än hennes, och tvärs igenom hennes tillbakadragna väsen, såg han klart sina blivande barns mor med det aldrig svikande stora kvinnohjärtat.

Nu växte söner och döttrar upp omkring deras höga lycka. Den vackra gårdens träd susade åter över glad barndom. Det höga berget, där de knotiga gamla ekarna växte mellan grönmossiga klippblock, blev deras lekrum. Sjön där vårens björkar speglade sig så ljusgrönt belåtet, blev deras tummelplats. Och huset, hemmet, där far och mor älskade dem och hela världen, blev deras kyrka, deras dyra helgedom.

Den äldsta flickan gick gärna ut för sig själv, med en bok i handen. I timtal satt hon stilla, läste, tänkte och tog in allt omkring sig med ett klokt och känsligt barns vidöppna ögon. Än mer öppnade sig hennes hjärta. Det dyrkade snart allt omkring hemmet. Men det stannade icke där. Det flög ut över skogar och vatten till hela den underbara världen runt om ett lyckligt barndomshem. Stort och rikt var livet, och lätt flyga unga tankar mot dem som skapade det så.

Men hon såg även svårigheterna, misstagen, olyckorna. Hon såg åskmolnen draga upp och urladda sig. Hon såg sin blåa sjö gå i nästan svart vrede. Hon såg hur ekroten hade att kämpa för ett säkert fäste kring skrovliga klippblock, och hon hörde vinterstormarna rista kronan, så det var ett under, att den ännu stod upprätt på det hårda berget. Livet var strid, livet var hård kamp för allt som var värt att hållas. Livet behövde all den hjälp det kunde få.

Hon ville hjälpa. Hon ville så gärna hjälpa dem som lågo under stora, kanske orättvisa bördor. Hennes hjärta flammade, när hon tänkte på alla missbruk av den sublima hävkraft som människan besitter. I synnerhet ville hon ha sitt eget kön, sina medsystrar framåt och uppåt. Hon såg huru mycket av slavdjuret som ännu vidlådde dem. Hon ville ha dem renade, förädlade, upphöjda till sanna världsmödrar.

Onda tider kommo. Elden på den älskade härden slocknade. Paradisets port slöts bakom förtvivlade och sörjande barn. Hjärterötterna ryckte blödande upp ur det första hemmets heliga jord. I långa och hårda år skulle de få treva, innan de funno ett nytt fäste.

Ett modershjärta brast. När blir världen tommare? Att hålla modet uppe, när den modigaste gått, är aldrig lätt. "Barn, barn, varen snälla mot pappa!" När förnekar sig en älskande kvinna? Icke i livets sista och svåraste stund.

Glansfullt strålar en begåvad mans intelligens ut över världen. Intet är som blicken ur ögon med en överlägsen hjärna bakom. De flesta sola sig gärna i detta gudomliga ljus.

Men även fyrbåkar kunna slockna. Sorgens vreda hav, olyckornas ursinniga anlopp kunna bryta upp den hårdaste grund. Vad är mera hjärterivande än att se ett välsignelserikt ljus slockna, höra en fordom kraftig stämma knappast mäktig en viskning, innan den för alltid dör bort till det som aldrig kommer åter?

Far, mor, hem gångna, borta, endast bilder och minnen kvar, alltför ömma att vidröras av vardagshänder. Vad skall fylla tomheten, den gapande, den obeskrivliga?

Arbete fick fylla den. Arbete dag och natt, år ut, år in.

Den unga, drömmande herrgårdsdottern blev ute i världen en kraftig och plikthård kvinna. För andra stred hon en god kamp. Varhälst orättvisan, förtrycket, samhällslögnen mötte henne, lyfte hon en arm, liksom sträckt ur hemekens knotiga stam, väpnad med den dolk som smitts av hennes mods blåa stål, inlagt med hennes kvinnohjärtas rena guld. Världen lyssnade snart och upptäckte henne. Ryktet ropade ut hennes namn varhelst en civilisation erkände en kvinnas värde och möjligheter. Brutna och krossade medsystrar reste sig upp vid ljudet av hennes fasta och manande stämma. Ett nytt värde, en ny insikt gav dem en ny kraft. Välsignad blev hon och hatad blev hon, känd och misskänd, prisad och klandrad. Grått blev hennes hår, men oböjd var skuldran och blicken fick siarens hårda klarhet.

Människors liv beskrev hon, deras som äro en flammande fanfar för gången uppåt och framåt. De obildades öron sökte hon att fylla med de hjärtats och tankens symfonier som till slut bliva en segersång över förslöande och enbart kroppsarbete. Hon mindes sin gårds arbetare, hur deras dag var lång och trälsam och föga ägnad till den mångsidiga och vida syn på livet som var hennes egen själs rikedom, fostrad i läsning och drömmar. Hon fick lida mycket själv, därför ville hon föra alla andra lidande med sig ut ur mörkret till ljusa höjder.

Framför allt ville hon, själv sprungen ur en förening av de innerligaste och ädlaste känslor mellan man och kvinna, att kärleken skulle hållas så hög och helig, att aldrig en mörk slagskugga fördystrade och förbittrade ett barns framtid genom omaka föräldrars tanklösa slentrianliv.

Livsansvarigheten, den medvetna, den aldrig vissnande, var för henne rosen på hemmets altare, och bestulet blev det barn som aldrig fann den där.

Nu går hon med vita hår under andra knotiga ekar än barndomens, och sjön har blivit mycket större omkring henne. Så har också livet. Icke endast hemsocknen kallar henne sin. Hela hennes land gör det med stolthet och tacksam kärlek.

Ty den lilla svenska herrgårdsflickan från berget med de starka ekarna och den drömvackra sjön nedanför, har gjort sitt namn till ett av samtidens och civilisationens stora och vördade.

Hon är vår Ellen Key.

Ellen Berner.

——::——

Beda Hallberg

BEDA HALLBERG.

Vägen angavs av tryckta små tavlor med en bjärtröd stuga i djup nyfallen dunmjuk julsnö med tre skyhöga smärtvuxna granar bakom samt därunder avskjutna pilar, som visade in i en förstuga upp för många trappor och vidare genom en lång korridor, vid vars slut den sista pilen gick rakt in i en dörr.

Där innanför var "Julklappspapperets" huvudlager, detta julgranspapper, som säljes till förmån för tuberkelsjuka och i år fått det vackra utseende, som angives i inledningen här ovan.

I denna präktiga lokal, som för intet upplåtits åt det behjärtansvärda företaget av direktör Pär Hertz, befann sig fru *Beda Hallberg*, verksamhetens allra flitigaste arbetsmyra, med två telefoner och en massa orderböcker framför sig samt åt sidan till, ett stort fönster utanför vilket Brunnsparkens mäktiga trädkronor under den tunga decemberhimlen högtidligt bugade sig för västanvinden.

Den som skriver detta har under en följd av år ofta av sin journalistiska tjänst förts samman med fru Hallberg. Alltid, som nu, har det skett på plats och rum där det varit fråga om att arbeta ihop pängar för något välgörande eller på annat sätt allmännyttigt företag. Det har varit på basarer, "försäljningar" och "dagar", i stånd och salonger, i gathörn och på torg. Mycket ofta har hon då varit "Mor Beata från Halland" med det smittande goda humöret, den talande tungan och den enastående förmågan att väcka givandets lust även i hjärtan med eljes dyrkfria kassaskåp.

I allt detta arbete för sjuka och nödställda, för vilket olika sammanslutningar tillförsäkrat sig fru Hallbergs alltid villigt givna hjälp, har hennes intresse varmast omfattat verksamheten bland tuberkelsjuka.

Det har också varit på detta område hon gjort sin största och mest välsignelsebringande insats. Hon har åt denna verksamhet funnit en rikt flödande och antagligen aldrig sinande inkomstkälla i den av henne år 1907 undfångna och framlagda Förstamajblommeidén.

En genial idé, till vilken man dock, enligt vad fru Hallberg under intervjuen berättar, vid det utlysta första sammanträdet på sina håll ställde sig rätt tvekande. Det var en stor apparat som skulle sättas i rörelse och framgången syntes icke viss —

— Skriv, ber fru Hallberg impulsivt med handen på intervjuarens arm, skriv att det var konsul Idström som räddade "idén" genom att, gripen av entusiasm för saken, ställa hela sitt stora kontor med dess arbetskraft till företagets disposition.

— Det är härmed skrivet!

Tidningarna ha under de gångna åren berättat så ofta och så mycket om Förstamajblomman, att dess historia nu icke behöver rekapituleras. Låt oss endast nämna, att blomman

SKANDINAVISKA KREDITAKTIEBOLAGET
GÖTEBORG - STOCKHOLM - MALMÖ

Avdelningskontor över hela landet

Egna fonder Kr. 182,000,000:—

Gottgör å insatta medel högsta gällande ränta

Telegramadress "Kreditbolaget"

Inf. gen. Göteb. Tandl.-Sällskap.
Tandl. Lisa Andrén
Vasagatan 5 B, Tel. 10919.
10—2, 5—7; lördagar 10—2.

Spetsar, Motiv, Dukar, Kragar, Kuddar, Schalar, Näsdukar, Väskor.
Depôten för Äkta Spetsar.
Kungsgatan 58, 1 tr. Tel. 12655. Öppet 11–7.

under de år den funnits till inbringat över fyra miljoner kronor!

Fru Hallberg har haft glädjen att se sitt uppslag, gott och lovande visserligen, sätta frukter rikare än vad hon i sina djärvaste drömmar vågat hoppas. Hon har också haft den för en initiativtagare icke vanliga tillfredsställelsen att se sitt arbete erkänt. Utom den allmänna populariteten hon som majblommans allbekanta moder förvärvat har hon hedrats med det sparsamt utdelade utmärkelsetecknet "Illis quorum". Hon har vidare allt sedan dess tillkomst varit medlem av Centralkommittén för Förstamajblommans Riksförbund, hon är huvudman i Svenska Nationalföreningen mot tuberkulos samt korresponderande ledamot av Internationella föreningen mot tuberkulos. Slutligen har Norske Kvinders Sanitetsforening, Norges största kvinnosammanslutning, höljd med ära för allt samhällsgagneligt den utfört, kallat fru Hallberg till hedersledamot.

Under det senaste året har fru Hallberg startat en ny filantropisk verksamhet, på sätt och vis banbrytande, med de bästa utsikter att slå igenom och bli betydande.

Företaget är ännu helt litet.

En varmhjärtad kvinna enkefru Anna Gadd skänkte genom testamente fru Hallberg femtusen kronor att efter mottagarinnans gottfinnande användas till nytta för barn.

Fru Hallberg köpte och iordningställde för pängarne en stuga i Hellingsjötrakten vid Rävlanda på Boråsbanan. I stugan inrättade hon ett sommarhem för medelklassflickor, uttagna av de privatskolor, vilkas elever de äro. Var och en vet att denna klass f. n. lever under trånga förhållanden och att det där finnes en mängd barn som av ekonomiska skäl icke kunna få den sommarlantvistelse deras hälsotillstånd tvingande påkallar.

Det är dessa barn fru Hallberg nu omsluter med sitt intresse och arbetar för under förhoppning både att den verksamhet hon själv igångsatt skall finna stöd utifrån till vidare utveckling och att denna idé skall upptagas även av andra personer och på andra platser.

Det lilla hemmet mottog i sommar åtta småflickor, vilka samtidigt med att de njöto det hälsogivande lantlivets behag fingo en av dem omtyckt liten kurs i husliga sysslor genom att under föreståndarinnans ledning deltaga i hushållsarbetet.

Fru Hallberg blir varm av iver, när hon talar om sin stuga, hur väl inredd den är, hur präktiga källaren och den nyborrade brunnen. Och det härliga läget! Gingsjön strax nedanför med solbelyst badstrand och bakom området barrskogarne, som i i dessa trakter äro milsvida och göra luften doftande och hälsosam. Men trädgård fattas ännu och en sådan är dyr att anlägga.

Mellan ett par telefonpåringningar med ordres på julklappspapper skjuter intervjuaren in en trosviss försäkran att bara vargatiderna ta slut får fru Hallberg, som hjälpt så många, nog ett vänligt handtag med trädgårdstäppan.

I. D.

—::—

PÄRLOR
JUVELER
i modern infattning fördelaktigast hos
K. Anderson
Hovjuvelerare. Ö. Hamng. 41.

Hemmets tidning
— är —
Göteborgs Aftonblad
Särskild, omväxlande avdelning för kvinnan och hemmet.
I varje nummer, värdefulla artiklar i olika frågor, berättelse, följetong, kåserier.
Pr kvartal 7.50 fritt hemburen.
Lösnummerpris 10 öre.

Självförsörjningsproblemet.

Vi lämna för dagen nedanstående inlägg i det i nr 48 påbörjade meningsutbytet rörande medelålders icke yrkesutbildade kvinnors självförsörjningsmöjligheter.

Konservindustrien.

Pseudonymen *"Kajsa Varg"* fäster uppmärksamheten på de goda förtjänstmöjligheter för kvinnor, som torde finnas på livsmedelsindustriens område. Hon skriver:

Den uppställda frågan gäller, förefaller det mig *gifta* kvinnor, alltså personer med husmodersinsikter. Det ligger ju då närmast till hands att de försöka utnyttja och göra just dessa värdefulla insikter vinstgivande.

Här växa idéerna formligen på träd!

Vet ni, jag har i en medelstor stad några vårar på ett par veckor åt gången gjort mig ett halvt tusental kronor genom att köpa upp murklor i parti och sälja till hotell, handlande och bekanta. Jag kände en god svamptrakt inne i obygden, letade reda på en där bosatt torpargubbe med ett otal barn, lärde honom och dem hur svampen såg ut, samt träffade överenskommelse om pris och leverans.

Så enkel var den saken!

Behövde jag en födkrok skulle jag utvidga denna verksamhet och låta den omfatta en mängd varor.

Var och en som bott på landet långt från all ära och redbarhet, d. v. s. från någon stad eller annan plats med avsättningsmöjligheter vet hur svårt det är för där boende bondmoror, torpargummor, präst- och lantbrukarfruar att bli av med allt sådant som de med lätthet skulle kunna producera med hjälp av trädgård och hönshus. *De* behöva inkomster. *De* skulle vara stormförtjusta över att få samarbeta med en driftig, pålitlig, redbar stadsdam, som ville ta deras produkter i kommission eller i fast räkning för avyttring till hotell eller återförsäljare. Underhandling härom och uppgörande av en arbetsplan borde lätt kunna ske genom hänvändelse till prästfruarne.

Varför slå sig inte de hushållskunniga arbets- och förtjänstbehövande kvinnorna på matvarukonservering, både enklare och delikatessartad? Inte på glas utan i bleckburkar. Recepten böra vimla i de kvinnliga huvudena, vilkas käraste uppbyggelselektyr tidningarnas matspalter lär vara. Kan ni experimentera ut en egen utsökt delikatess, är er förmögenhet gjord. Konsten att löda ihop konservburkarne lär ni på en halvtimme hos en smed.

För två år sedan köpte jag på en annons i den här tidningen fruktkonserver i bleckburkar från en liten nystartad anläggning i Mosås. Utmärkt vara! Året därpå köpte jag ånyo en sändning. I år skrev jag dit i mycket god tid. Fanns ingenting att få! Hela förrådet sålt till Norrland!

Det finns i detta land plats för otaliga kvinnliga företag i denna bransch.

*

För nästa vecka hava vi i föreliggande ämne en artikel *"Den okloka Eva"* av "Den livserfarna Eva", vilken art. innehåller en del alldeles nya synpunkter, som med visshet komma att tilldraga sig stor uppmärksamhet.

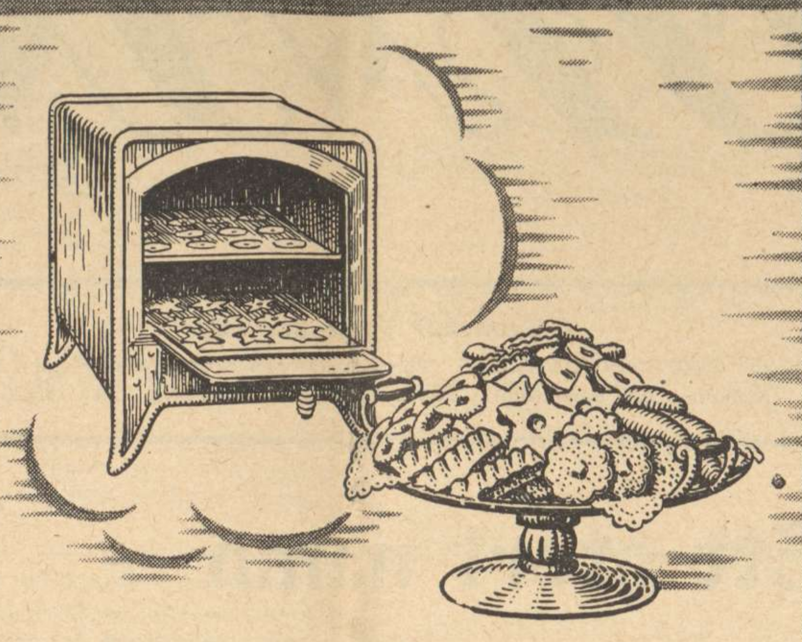
—::—

Det är lätt att undvika det första felet, svårt att icke begå det andra och omöjligt att underlåta det tredje.

M. Jokai.

—::—

Brand- och Livförsäkrings-Aktiebolaget
SVEA
Göteborg.

Julbaket bör ske i Gasugn
Det blir då *bäst* på grund av den jämna värmen och *billigast*, då bränslekostnaden vid gaseldning är endast hälften mot vid vedeldning.
RING 1420
och beställ Eder en lämplig gasugn, gärna mot avbetalning av en femma i månaden.
GASVERKETS UTSTÄLLNING
Kungsgatan 2

Nervositet och överansträngning.

Vi leva i en enerverande och nervuppslitande tid, detta är ett faktum som vi inte kunna komma ifrån. Livets pulsslag hamra med feberbrådska och arbetsförmågan prässas till yttersta gränsen av det möjliga. Detta gäller både ifråga om samhället och individen.

Vi arbeta alla under ett högtryck som hotar att spränga våra krafter. Överansträngning och nervositet hota oss, om vi icke i tid passa på och vidtaga de säkerhetsåtgärder som man — visserligen med större eller mindre framgång — kan tillgripa mot tidens oroväckande nervslitning.

Vad kunna vi då göra för att så länge som möjligt bevara vår hälsa och våra nerver mot sammanbrott och fördärv?

Det första och det viktigaste budet, när det gäller att hålla nerverna (och hälsan i det hela taget) i ordning lyder sålunda:

Skaffa er tillräcklig sömn!

Men just i denna punkt begår man de svåraste försyndelserna. Det ligger i sakens natur, att när det kräves mer och mer arbete av en människa, så måste den tid som erfordras för detta plus i arbetet tagas någonstädes ifrån — man tar den från de timmar som borde vara förbehållna åt nattsömnen.

En frisk människa erfar till en början ringa olägenheter härav utan kan tvärtom med tillfredsställelse konstatera att 5—6 timmars nattsömn är fullt tillräckligt. Men länge dröjer det icke förr än nerverna börja protestera.

En vuxen man behöver 7—8 timmars sömn pr dygn, en kvinna 8—9 timmar.

Det är en synnerligen dålig ekonomi att spara på denna post, och de skadliga verkningarna skola i regel icke låta vänta på sig särdeles länge.

Kan man icke ordna det så, att man regelbundet varje natt får sin ordentligt tillmätta portion sömn, bör man taga igen det försummade med förlängd sömn andra nätter. Detta bör dock alltid betraktas som en nödfallsutväg.

Nästa viktiga punkt är maten. Man måste sörja för regelbundna måltider och tillräcklig tid för deras intagande.

I fråga om maten gäller att starka kötträtter stimulera, men har man anlag för nervositet bör man undvika dem och företrädesvis hålla sig till grönsaker, kokt och rå frukt, fisk, lätta kötträtter o. s. v. och sörja för att maten icke förorsakar matsmältningssvårigheter. Har man anlag för sådana bör man icke underlåta att rådfråga läkare. En begynnande överansträngning ger sig ofta tillkänna genom oregelbunden matsmältning, vilken i sin ordning ytterligare undergräver nervkraften. Förbise därför icke denna första varning!

Daglig motion i friska luften är likaledes av största betydelse. Stig upp en kvart tidigare och *gå* till ert arbete i stället för att stuva in er i en spårvagn! Laga åtminstone att ni varje dag får allra minst en halvtimmes rask promenad i fria luften. Detta har ofantligt mycket att betyda för ens välbefinnande och humör under hela dagen.

Njutningsmedel böra användas med måtta, men de kunna knappast helt undvaras av människor, som leva storstadens forcerade liv.

I fråga om själva arbetet skall man taga ut så mycket av sin arbetsförmåga man känner sig kunn[a] göra utan överansträngning, vilke[t] alltid förr eller senare måste leda ti[ll] ett sammanbrott av nervkrafte[n]. Denna kräver sedan för sitt återstäl[l]ande ett halvt eller helt års vil[a], kanske ännu längre.

Om människorna ville komm[a] överens om att taga här angivna hän[syn] till sina nerver och därmed ti[ll] sin hälsa, så skulle det antaglige[n] mycket snart visa sig, att ett värd[e]fullare arbetsresultat kan vinnas p[å] det sättet än på det vi nu praktisera, att hetsa varandra till ett sådant jäk[t], att den ene efter den andre av o[ss] störtar till marken och går under.

(Nationaltidende).

—::—

Läraren (till en lärjunge): — O[m] du tror att du ska' lyckas med s[å]dana här fuskförsök, får du allt vä[n]da dig till någon, som är dumma[re] än jag. Och det lär du svårlig[en] finna.

—::—

Möt Vintervädret med
VISKAFORS
på foten
och Ni sparar skodon, undviker snuva och förkylning, ty enastående slitstyrka, ringa vikt, utmärkta modeller och prydligt utseende ställa
Viskafors Fabrikatet
i en klass för sig — den bästa — och fyller alla fordringar, som kunna ställas på en galosch.
SKANDINAVISKA GUMMIAKTIEBOLAGET, VISKAFORS

A.-B. FERD. LUNDQUIST & Co.
för alltid på lager alla
VISKAFORS
galoscher och bottiner till fabrikspriser.

AKTIEBOLAGET
GÖTEBORGS BANK
GÖTEBORG STOCKHOLM
100 avdelningskontor i västra och östra Sverige
Grundad år 1848
Egna fonder Kr. 78.750.000
Emottager penningar å sparkasse-, kapital- och depositionsräkning till högsta gällande ränta.
Utlämnar hemsparbössor.
Bankens notariatavdelning förvaltar föreningars och kassors medel, enskilda förmögenheter samt testaments- och förmyndaremedel.
Obligations- och fondavdelningar.
Fullständig bankrörelse i övrigt.

Vill Ni ha vackra hållbara Gardiner
KÖP DÅ TANGENS GARDINER
Bästa Fabrikat
Tangens Gardiner platsens största sortering hos
A.-B. CARL JOHNSSON
Kungstorget.

BLOMSTER-hälsningar över hela jorden.
Kungl. Hovleverantör
Beställningar å blommor ombesörjes kostnadsfritt under garanti för omsorgsfullt utförande å alla platser av
Vasa Blomsterhandel
GUSTAF EKMAN
Telefon 4314 — 10365. Telegr. Vasa
Medlem av Föreningen för blomsterbeställningsförmedling samt de internationella organisationerna F. T. D. i U. S. A. samt B—V. i Tyskland. 6000 medlemmar.
Säg det med Blommor!

MERKUR-TVÅLEN
använd enligt bruksanvisningen giver ett storartat resultat.

För Julen.
Sekretärer
i mahogny, björk, och lackerade i valfria färger
Byråar Fåtöljer
Dockskåp Dockbyråar
Bokhyllor m. m., m. m.
Göteborgs Slöjdmagasin
Kyrkogatan 26, Göteborg.

Ni ämnar köpa en grammofon
och är obeslutsam vart Ni skall vända Eder.
Vi äro specialister inom branschen och ha just nu på lager av 100-tals apparater i olika prislägen.
Vi beredvilligt provspela utan köptvång.
Bekväma betalningsvillkor med liten kontant insats.

NORDISKA MUSIKAFFÄREN
Kungsportsplatsen 1. Södra Larmgatan 1
Specialfirma för moderna grammofoner

JULSIDORNA

Kvinnornas Tidning N:r 50 B.

Göteborg, Centraltryckeriet, Oscar Ericson, 1924.

JUL.

Julen och våren äro varandra lika därutinnan att de alltid synas oss äga något av *under* när de komma till oss: julen som en ljusets och de glada förhoppningarnas fäst mitt i vintermörkret, våren med livets uppvaknande så att säga mitt i döden. Men medan vi ofta gå och vänta på vårundret, kommer oss nästan julen för hastigt uppå. Ty vad allt måste man icke hinna med innan dess!

Julbrådska! Härliga sak! Ja, den kan ju också vara tröttande och nervslitande, men vem ville väl vara utan den stämning den för med sig! Då skall man ju också "gno" för brinnande livet för att få putsat och fint överallt. Och man synar gamla papper och brev, och det händer att det blir till en hel brasa — —

Vid en sådan brasa sitter man ofta med sällsamma känslor. Minnen vakna, ansikten skymta förbi, ibland tycker man sig höra en kär stämma. Så fick jag en afton då jag eldade med sådana gamla papper också fram ett par tätskrivna ark från en mig fullständigt obekant person, som ville göra mig en fråga. Som varken jag själv eller denna tidnings läsare skulle kunna genomtränga anonymitetens slöja, anser jag mig inte missbruka hennes förtroende om jag citerar en del därur, då det på sätt och vis kan kallas ett julbrev. — — —

— — "Förlåt om jag blir vidlyftig, på det att Ni, utan att känna mig, ändå må lära känna mig!

Jag tror icke att någon människa kan ha känt sig olyckligare än jag. Jag ville bort, bort från allt och alla. Till och med dem jag höll av plågade mig — jag tyckte att de med omilda händer vidrörde mitt sår, kanske ofta utan att veta det, och att de alls icke förstodo hur jag led, när de begärde att jag skulle vara glad. Då drömde jag en natt att jag stod utanför en av portarne till den heliga staden. Jag såg tydligt dess tinnar och torn och jag såg också den avdelning i porten, som brukade kallas "nålsögat" och som var gjord för fotgängare så att icke alltid hela den stora porten skulle behöva öppnas såsom för åkdon och kameler. Men hur jag än klappade på, förblev den stängd och det var som om någon hade sagt:

— Detta är ju också en stad! Vad vill du här!

Plötsligt förändrades scenen. Jag förstod på beskrivning att detta måste vara Juda öken med dess klyftor och berghålor, och utanför en av dessa såg jag en ännu ung man ligga på knä med ansiktet vänt mot natthimlen. Han bad högt, och varje ord ristade sig in i mitt minne.

— Jag tackar Dig, himmelske Fader för allt, dock mest för att du givit mig sådana glädjeämnen som ingen kan taga ifrån mig! Vem har förlorat mer än jag, vem har blivit mer missförstådd, beljugen, ja, förföljd, än jag! Människorna äro värre än rovdjuren, ve den som måste falla i deras händer! Därför tackar jag Dig att Du icke blott skapat leende nejder och låtit städer växa upp, där människorna trängas bland varandra i likgiltighet eller hat, utan att Du också har skapat den stora öknens stora ensamhet. I den mörkaste natt av förtvivlan och nöd förde Du mig hit och här uppenbarade Du för mig Din härlighet! Här ger Du mig glädjeämnen som ingen kan taga ifrån mig. För ingenting behöver jag sörja, ty människorna kalla mig nu from och bära hit vad jag behöver av livets nödtorft. När jag ser dem komma, behöver jag bara gå längst in i min håla för att slippa tala med dem. Du har gett mig ensamhetens stora gåva, öknens stillhet och majestät. Det urgamla bergets fasta murar äro min boning, min bädd därinne av mossa och torra löv är mjuk nog. Ingen sårar eller pinar mig. Jag glädjes över nattens stjärnor och månens ljus, jag fröjdar mig över de underbara blomstren som pryda bergets skrevor, jag ser i var och en av dem ett bevis på Din kärlek och makt — — —

Då genljöd luften plötsligt av den gamla sången:

"*Ära vare Gud i höjden och frid på jorden! Till människorna ett gott behag!*" och jag förstod att det var jul. En vild ångest grep mig över att jag var så långt borta.

— Åh, hur skall jag komma hem! Vad allt har jag icke försummat! Jag har lämnat åt de andra att ensamma stöka och arbeta sig trötta! Nu stå de kanske vid granen och tända ljusen och undra var jag är! Och hälsningar och paket som skulle ha skickats till vänner när och fjärran — och julfästerna för barnen och de fattiga — och julottan! Hur skall jag hinna till julottan!

Jag gjorde en våldsam ansträngning för att röra mig och satte mig upp i sängen med ett skri. Åh, jag var ju *hemma!* Jag var alltså icke i Juda öken och hörde eremiten lovprisa Gud för ensamheten — jag var i stället i mitt eget rum i våningen i hyreskasernen i en stor och jäktande stad, där livet icke tillåter att man bara försjunker i tillbedjan och tacksamhet över glädjeämnen som ingen kan taga ifrån en! —

Men när jag tänkte efter hade jag också sannerligen glädjeämnen som ingen kunde taga ifrån mig! Och vad jag kände mig tacksam att jag hade människor omkring mig — människor, för vilka det betydde något när jag icke kunde vara glad!

"*Ära vare Gud i höjden och frid på jorden! Till människorna ett gott behag!*'

Aldrig har väl en lovsång ställt större krav på oss människor! Ty om den lovsången för oss skall vara mer än tomma ord, då måste vi sätta in hela vår kraft i att förverkliga den, da måste vi icke bara taga emot utan också *giva* — icke bara *det* eller *det*, utan *oss själva* till Gud och människorna!" — — — — — —

Fortsättningen på brevet innehöll en fråga som jag länge sedan besvarat. Då jag nu vek samman de tunna arken och lade dem tillbaka i kuvertet, tänkte jag åter samma tankar som då jag första gången läste dem — tankar som man stundom behöver tänka om igen.

Ruth Almén.

—::—

God Jul!

Hjärtats toner.

Av *Ruth Bogren.*

Spröda, skära toner dallra
  genom rymdens stjärnevärldar,
ringande som silverbjällror,
  viskande som vindens susning
uti djupa, dunkla snåren,
  nynnande som skogens älvor
då de lätt likt spindeltrådar
  uppå mjuka grenar gunga.

Toner... hör du hjärtats toner?
  Åh hur först de darra, skälva,
men till slut i kraft sig vidga!
  Kan du höra hur de välla,
kvälla fram i starka vågor,
  ljusna, skiftande i timber?
In i hjärtedjup de tränga,
  in i dunkla sorgevärldar,
till de tysta, till de glömda
  till de undangömda
tränga hjärtats varma toner...

Giva, giva, gensvar finna,
  intet taga, intet vinna,
blott i harmoni få tona
i ett mäktigt världsackord!

Må du evigt fritt vibrera,
  varma hjärtans sång! Må kraften
evigt vidgas, evigt växa,
  må ur källan evigt kvälla
rena flöden, ljusa toner!
  Må allt djärvare du ljuda
tills allt liv i universum
  tonar i världsharmonien,
i den stora symfonien,
  i ett mäktigt världsackord!

Molnet som gick över solen.

Av *E. BERGER.*

Den unga flickan stod framför spegeln i salongen. Den solbelysta luften där ute gjorde det ljust också här inne, och hon kunde se varje oregelbundenhet i detta ansikte, som var hennes och som hon i likhet med alla andra fann fult.

Prövande och långsamt förde hon fingret utefter hårfästet, över ögonbrynen, runt hakan. Hennes blonda hår var vackert, hennes blick uttrycksfull och tänderna bländvita, men näsan var stor och fult formad och hyn på ett underligt sätt grov och oklar i färgen.

Hon såg under sammandragna bryn frågande in i spegelbildens ögon. Det var samma undran som ständigt ruvade i hennes inre, ibland vikande, men alltid återkommande med växande plåga: Älskad? Älskad för egen skull? Eller tagen för rikedomens?

Med ett djupt andetag rätade hon upp sin smidiga gestalt och gick bort till ett av de stora fönstren. Hon såg ut. Staden hade redan för flera timmar sedan vaknat till julaftonens brådska, men gatulivet med sitt jäkt fängslade icke hennes intresse — blicken sökte sig åt annat håll. Så vacker parken låg där i sin rimfrostskrud, ny från natten. Bakom och över de höga trädkronornas vita grenverk blånade en skylös himmel. Solen göt ett fästligt skimmer i den vintrigt kalla kristallklara luften.

Hon lyfte handen och tecknade, dröjande på varje boktsav, ett osynligt namn på rutan — Göran.

Dessa brev som han skrev till henne och som kommit med allt kortare mellanrum, den sista tiden varje dag — så talar dock endast kärleken! Så sanna tonfall och så innerliga!

Hon suckade. Denna trosvisshet som hon hungrade efter och aldrig fick! En dag, när de blivit gifta, skulle hon fråga honom: *Visste* du, att jag var rik, när du närmade dig mig? Och var det *därför* du gjorde det?

Hon sänkte huvudet. Nej, den frågan skulle hon aldrig få mod att göra. I ovissheten låg en aldrig stillad plåga, men också alltid en gnista hopp — *sanningen*, skulle hon kunna bära sanningen?

Var det troligt att han haft reda på att hon var rik? På pensionatet, där hon i somras gjorde hans bekantskap, hade dock ingen känt henne. Hennes alldagliga namn, Elin Andersson, lät ju så anspråkslöst, hennes yrke, elementarlärarinnans, skvallrade inte häller om någon rikedom och, som alltid när hon var ute bland främlingar, hade hon dolt sin ekonomiska ställning med en hemlig längtan att vinna vänskap, kanske kärlek för sin egen skull.

Ett ironiskt leende spelade för ett ögonblick kring hennes känsliga mun. De unga herrarne hade fullständigt ignorerat henne — det fanns så många vackra glada flickor bland det stora pensionatets gäster. Inte häller *han* hade först haft blick för henne, den man vars namn hon nyss skrivit på rutan och som från första stunden kommit att betyda så mycket för henne.

Hennes mörka bryn drogos åter samman. Hon var inte lättantänd, inte överspänd, men visst var att hon första gången de möttes och han, nyss presenterad, bytte några alldagliga ord med henne hade en sällsam känsla av att *något* hänt, att något betydelsefullt ägt rum, att hennes liv under dessa korta sekunder länkats in på nya banor. Hon hade bävat både av fruktan och lycka inför den känsla som så plötsligt, så suveränt tagit hennes hjärta i besittning.

Det brände under hennes ögonlock och hon lutade pannan mot fönsterrutan, vars kyla gav svalka åt hennes tankar.

Hur levande den tiden stod för henne. Varje dag hade de träffats och samtalat, oftast flyktigt, ibland dock på ett mera rofyllt och givande sätt. Men ack, hur mycket mera och hur mycket hjärtligare saker hade han inte haft att säga de andra, de vackra flickorna!

Och ändå var det till sist åt henne han kom att ägna sig. Vad låg bakom? Verklig lust? Eller rätt och slätt ett beslut, en bestämd avsikt, en plan? I hans uppmärksamhet, i hans ridderlighet låg alltid något återhållet, bundet — — —

Först när hon någon av de sista dagarna i augusti lämnade pensionatet och hennes hand till avsked lades i hans tyckte hon sig under en kort sekund i hans blick skymta det som hon med smärta längtat efter — tillgivenhet, ja, mer än tillgivenhet!

Hade hon verkligen sett det eller var det endast en återspegling av hennes egen lidelsefulla längtan? Hon hade dock sedan återfunnit denna känsla i hans brev, först svagare, ibland tillstädes, ibland borta. Sedan starkare, mera befästad, öppnare, segrande.

Men ändå, *ändå* — — —

I ett av de brev hon skrev sedan hon lovat att bli hans hustru hade hon berättat, att hon var rik. Hur underligt tvunget i tonen hans svar var och hur flyktigt det berörde själva det sakförhållande det gällde. Skulle han svarat så, om han icke vetat? Han var inte överraskad, inte glad, men upprörd: Tro mig på mitt ord, när jag försäkrar, att jag

Köp Jul-presenter

City Skomagasin

Presentkort

Kungsgatan 51
Telefon 9179

Ännu kan man köpa
BROWNIE N:r 2 6×9 cm. till Kr. **12.—**
och
BROWNIE N:r 2 A 6½×11 cm. till Kr. **17.—**
Nästa år höjas priserna å dessa så populära kameror.

EN PASSANDE JULKLAPP
hos
HASSELBLADS FOTOGRAFISKA A.-BOL.
Östra Hamngatan 41/43. Filial vid Järntorget.

JULKLAPPAR

Praktiska — Billiga — Kärkomna

såsom MATTOR alla slag. GARDINER, FILTAR, BORDDUKAR, YLLEVAROR, LINNEVAROR, FILTTOFFLOR, VAXDUK, GALOSCHER, PARAPLYER, RESEFFEKTER, BARNVAGNAR, — DOCKVAGNAR, SLÄDAR m. m., m. m. —

Alltid bäst! hos **Alltid billigast!**

A.-B. CARL JOHNSSON

KUNGSTORGET 2.

Damer! En alltid nyttig och välkommen julklapp är en trevlig blus, klädning eller kjol. Stort sortiment i O. F. HULTBERGS BLUSAFFÄR Husargatan 40. Tel. 10318.

HEMSYDDA FÖRKLÄDEN

Trevliga modeller Välgjort arbete.

Beställningar mottagas

på underkläder, förkläden, överdragsrockar, herrskjortor, m. m.
Förstklassiga varor garanteras.

Anna Edstrands Vitvaruaffär. Magasinsgatan 9. Tel. 8292.

Till våra prenumeranter!

*SEDAN NI vid valet av Julklappar gynnat våra trofasta annonsörer med Edra inköp så glöm ej att ett **presentkort** på Kvinnornas Tidning blir välkommet i fränders och vänners hem. Beställes pr telefon 18070. Kortet sändes härifrån så att det kommer mottagaren tillhanda på julafton.*

Tidningen kostar 6 kronor för helt år.

Till landsorten samma pris.

Omtyckt
Julklapp
är en

Casaque, Jumper eller **Blus.**

Största urval. — Billigaste priser.

Presentkort.

Wiener-Magasinet

Västra Sveriges morgontidning i alla afseenden är

Göteborgs Morgonpost

Ledande moderat tidning
Innehållsrik
Tillförlitlig
Intressant
Snabb

Prenumerera

skulle älska dig lika högt om du ingenting ägde.

Ja, han måste redan förut ha vetat, att hon var rik —. Så stod hon då åter vid början av den cirkel, i vilken hennes tankar, tvångsbundna, ständigt rörde sig. Älskad? Älskad för sin egen skull eller tagen för rikedomens? Hon var dock *ful* — fulheten liksom rikedomen ett arv efter fadern.

Hon slog ut med armarne liksom för att få luft. Hon måste bort från dessa tankar! Hon måste ut, ut bland människor för att få något annat att tänka på!

Hon gick in i rummet bredvid där modern satt med sin morgontidning. Den gamla damen drog de guldbågade glasögonen längre ned på den fint skurna näsan och såg över dem på dottern.

— Du går ut, sade hon i blid ton. Innan du fått ditt vanliga brev? Åh — så! Posten är försenad! Den unge mannen kunde gärna ha kommit personligen. Ja — ja — ja, kära barn, det är visst vackert att han vill tillbringa julaftonen hos sin sjuka mor, men du förstår ju, att jag är i spänning, innan jag får se vederbörande.

Den unga flickan böjde sig ned och kysste modern på kinden till avsked: — Ja, lilla mor, det förstår jag, men du får ge dig till tåls till i morgon kväll — då kommer han!

Hon gick raskt trottoaren fram. Himlen var icke längre så klar — i söder drevo lätta moln. Det skulle bli mera snö under helgen. När hon kom inåt centrum av staden hördes munter bjällerklang — det var lantskjutsarne som krånglade sig fram mellan klämtande spårvagnar och tutande bilar.

På trottoarerna rörde sig en tät människoström. Det var folk som voro ute i de sista brådskande juluppköpen och andra som i långsam promenadtakt njöto det strålande vintervädret, dagens fästliga stämning.

I Domkyrkohörnet stötte hon på en gammal skolkamrat. Det var sällan slumpen förde dem tillsammans, men när så skedde, funno de det nöjsamt båda.

De fingo ett bord i den stora tésalongen. Samtalet flöt lätt om oviktiga ting. Plötsligt sade den andra mellan ett par tårtbitar:

— Har du slagit dig på affärer på senare tiden? Vår byrå fick en förfrågan på din affärsställning i somras — du förstår, det där är hemligheter, men oss gamla bekanta emellan så. Jag *tror*, att det gällde något sådant — jag tjänstgör ju inte på den avdelningen, men ditt namn nämndes där uppe i alla händelser.

Den tilltalade såg bort. Efter ett ögonblick sade hon med låg stämma:

— Det är ju ett så vanligt namn. Apropos — —

Man bytte om samtalsämne och skildes snart.

Hon gick ensam trottoaren fram. Hennes ansikte var askgrått och hårt.

Alltså — —

Detta var svaret på de tusen kvalfulla frågor hon gjort sig, nej, endast bekräftelsen på vad hon alltid vetat, men inte haft mod att erkänna inför sig själv. Detta var sanningen.

När hon vid hemkomsten gick igenom moderns rum, såg denna upp.

— Du är så blek, barn. Fattas det dig något?

— Nej, mor, sade hon undvikande, utan kraft att *nu* berätta, förklara: — Det blev bara så ohyggligt kallt ute. Solen gick i moln och vinden stack.

Modern nickade lugnad: — Du har en så skön brasa i ditt rum och fullt med brev på skrivbordet. Också från Göran. Jag lade det överst — —

Hon såg med tårlösa ögon ned på brevet i sin hand. För en kort stund sedan så efterlängtat, så oändligt dyrbart och nu så utan allt värde —

Hon närmade sig kakelugnen, där brasan flammade. Nej, hon skulle läsa det! Hon skulle läsa det i det kalla ljuset från den förfärande sanning, som en slump, ond eller god, hon visste icke vilket, lagt i hennes hand.

Långsamt vecklade hon upp papperet och läste:

Min älskade, det är ett underligt julbrev detta, så helt olika det jag velat sända dig. *Förlåt mig!* — Hur frestande är det inte att tiga. Att säga till mig själv: hon anar ingenting. Att tala sanning är att bereda henne onödig sorg. Men det bästa inom mig säger: Du skall vara sann mot den kvinna du älskar, den enda du älskat och någonsin skall älska! Ingen hemlighet skall stå mellan dig och henne. Hällre förlora henne än bedraga henne.

Du förstår, att en man som jag inte gifter sig för pängar. Men vad du kanske inte förstår är att ett giftermål med en fattig flicka, när jag träffade dig, var något som jag varken kunde eller ville tänka på. Jag har en gammal sjuklig mor, vars enda stöd jag är. Som äldste sonen har jag flera yngre syskon att hjälpa fram i livet — det var ett löfte jag obedd gav min far, när han låg sjuk till döds. För övrigt min självklara, min närmaste plikt. Det är en stor arbetsbörda om än icke för tung för mina krafter. Men *mera* tyckte jag mig inte kunna rå med, kunde jag inte rå med. Tanken på att bilda eget hem var mig främmande. Den hörde en avlägsen framtid till!

Så kom du i min väg. Min kärlek var ingen hastigt uppflammande känsla, och jag skulle inte nu kunna säga vilket ögonblick den slog rot i mitt bröst. Jag drogs till dig, allt starkare — ditt väsen var så olikt andra flickors, din stämma så vacker — nej, jag vill inte tala om detta nu! Endast säga dig att jag *fruktade* min känsla. Jag kunde inte, jag fick inte tänka på giftermål! Jag ägde inte rättighet att binda ditt öde vid min ovissa framtid. Jag trodde dig, om inte fattig, så dock utan förmögenhet — du var ju självförsörjande. Hur bittert, hur omöjligt på samma gång att släppa dig. Det fanns en enda möjlighet. Kanske ägde du ändå någon förmögenhet. Gjorde du det, så visste jag att du ville offra den för ett hem med mig. I denna tanke låg inget orätt. Men hur skulle jag få *veta?* Fråga *dig? Omöjligt!* Det rådde ju ännu ingen förtrolighet mellan oss. Det var *då* jag gjorde det som jag nu knappast fattar. Bakom din rygg vände jag mig till en juridisk byrå, så som man gör när det är fråga om en affär, och fick veta, att du var rik! För varje dag som sedan gått och givit ökad styrka åt min kärlek har denna handling synts mig allt krassare, allt ömkligare. Det är som om den på något sätt hotade vår lycka, skilde oss åt. Och dock vet jag ju att *du* inte anar den. Mitt samvete är sjukt. Jag har inte förbrutit mig mot hederns bud men mot kärlekens! Jag skulle, som jag nu och som jag länge gjort, trott på min arbetsförmåga, på min styrka att kunna bära också ett eget hem.

Förstår du vilka kval denna bekännelse vållar mig? Och vad skall du väl svara? Jag döljer mitt ansikte i dina älskade händer —

Det hördes lätta steg i det angränsande rummet. Modern stod i den öppna dörren.

— Barn, utropade hon med bristande röst och utsträckta armar, du *gråter?*

Den unga flickan lutade sin tårdränkta kind intill hennes.

— Av lycka, lilla mor. Av lycka! Molnet är borta — för alltid —

—::—

Presentkort

Välkomna Julklappar!

Underkläder : : Morgonrockar : : Pyjamas etc.

Största urval. Billigaste priser.

Linneutstyrseln
Kungsgatan 48
TEL. 2100

HANDSKAR
FRÅN
HANDSKKOMPANIET
BÄSTA JULKLAPPEN.
(TEL. 15379 DROTTNINGGATAN 42)

Till
JULEN
finnes
mycket att välja på
i

Kängor	Galoscher
Salonskor	Snowboots &
Tofflor	Damasker

i

A.-B. Herkules Skodon

Kungsgatan 45. PRESENTKORT Tel. 1900.

Nya kläder åt barnen till Jul.

Största urvalet
Bästa kvaliteterna
alltid hos

SAHLINS
Kungsgat. 45.

Inga bekymmer för julklappar!

Ett Presentkort
från
A.-B. FERD. LUNDQUIST & Co.
och
SIDENHUSET
är den mest välkomna julklapp

Tusentals olika artiklar för
Hemmet och Damgarderoben

SIDENHUSET DAMERNAS PARADIS SPECIALAFFÄR för DAMARTIKLAR

Östra Hamngatan 42, Göteborg.

Lämpliga och nyttiga julpresenter i Sidentyger, Ylletyger, Damkonfektion, Blusar, Klädningar, Kjolar, Morgonrockar, Vitvaror, P. D. Korsetter, Handskar, Vantar, Flor, Spetsar, Band, Trikåvaror, Strumpor, Koftor och Jumpers. - Ett PRESENTKORT från SIDENHUSET GÄLLER ÄVEN FÖR UTTAGNING AV VAROR HOS **A.-B. FERD. LUNDQUIST & Co.**

Lämpliga Julklappar såsom *Skidor, Kälkar, Skridskor, Bandy- & Tennismaterial och allehanda Sportartiklar, stor sortering.*
G. R. JOHANSSON & Co., Sportaffär, Kungsgatan 15. Tel. 11294.

Wikanders PÄLS-AFFÄR
ARKADEN - Telefon 11490
Pälskappor, Pälsjackor, Muffar, Kragar o. Pälsmössor
Billigast på platsen.

Dam Silke Jumper

För julen har inkommit ett särdeles stort sortiment i utsökt vackra modeller och färgställningar till mycket billiga priser.

8²⁵ 9⁷⁵ 10⁸⁵ 11⁷⁵
13²⁵ 14²⁵ 15⁷⁵ 17⁷⁵
21⁵⁰ 24⁵⁰ 26⁰⁰ 29⁰⁰

PRESENTKORT i alla prislägen.
A. JÖNSSON & Co.
Specialaffär för Tricotvaror
50 KUNGSGATAN 50
Filialer: Linnégatan 10, Övra Husargatan 4, Carl Johansgatan 13.

Gynna Annonsörerna!

EN LÄMPLIG LÖSNING
på julklappsfrågan
finner Ni bland vår utsökta sortering av *DAMVÄSKOR, BOKPÄRMAR, NECESSÄRER, PLÅNBÖCKER* och *PORTMONNÄER*
Alla prislägen representerade.
JOHN A. GAHM
RESEFFEKT- OCH LÄDERVARUAFFÄR
KORSGATAN 12 - GÖTEBORG

Wahlboms
29 Kungsgatan 29
bästa inköpskällan för
JULKLAPPAR
BLUS-, KLÄDNINGS- och DRÄKT-TYGER
KAPPOR och DRÄKTER
MORGONROCKAR
UNDERKJOLAR, STRUMPOR o. VANTAR
VÄSKOR och PORTMONNÄER
SCHALAR, DUKAR
PARAPLYER
GALOSCHER, SNOWBOOTS
m. m.
Solida varor. *Låga priser.*
PRESENTKORT.

Konstens talande tunga.

Av *BEATRICE ZADE.*

Man och kvinna äro varandras nödvändiga komplement. De höra samman som plantans stam och blad. Endast i gemensamt samliv ernå de sin personlighets fulla mognad. Så har naturen bestämt det, och på den grundprincipen har mänskligheten byggt upp sina kultursamhällen. ”Om det över huvud taget kan finnas ett himmelrike på jorden, är det i ett lyckligt äktenskap”, har en gång en mycket vis och mycket god kvinna — den österrikiska författarinnan Marie von Ebner-Eschenbach — yttrat.

Likväl är det ett faktum, att i våra dagar millioner män och kvinnor leva utan att någonsin bli delaktiga av denna den högsta livsform, som står oss till buds. Antalet av dem, som förbli ogifta, ökas årligen i nästan alla Europas stater. Orsakerna därtill äro av mångahanda slag, och det ogifta ståndet är icke alltid en av omständigheterna framtvingad nödvändighet. Isynnerhet blir det mer och mer vanligt, att männen frivilligt avstå från äktenskapet. Det heter väl icke utan skäl, att en kvinna ”blir gift” och om mannen, att han ”gifter sig”. Och i trots av den moderna kvinnans självständighet är det nästan alltid mannen, som ”väljer” eller — icke väljer. Det finns många bland nutidens damer — och säkerligen omfattar denna kategori en stor del av de bästa bland dem — som icke göra det allra minsta för att uppnå äktenskapets hamn; men finns det verkligen någon kvinna, som icke i sitt hjärta drömmer om den? Knappast. Männen däremot gripas ofta av en avgjord förskräckelse för äktenskapet och uppbjuda allt för att värna om sin s. k. frihet. Är det då verkligen endast kvinnan och icke mannen, som längtar efter det självstillstånd, vilket enligt Ellen Keys sublima ord är: ”försjunkande i den ande, där vår egen finner sitt fäste utan att förlora sin frihet; närheten av det hjärta, där oron i vårt eget stillas; det lyssnande, som förnimmer vårt outsagda och outsägliga; klarsynen i det par ögon, som i våra bästa möjligheter redan finna verkligheter; mötet med de händer, av vilka vi, döende, ville känna våra egna omslutas?” I de slagskuggor, som alldaglighet och konvenans kasta över människans väsen, ser det verkligen ut, som om mannens känsla för kvinnan till största delen bestod av åtrå, och att när denna vid en viss ålder förlorat sin tvingande makt, för honom det andra könets dragningskraft upphör.

Det är emellertid en sanning, att även mannen djupast inne bär längtan efter en varelse, som delar ljuvt och lett med honom, en levnadskamrat, hos vilken han kan finna varaktig förståelse för sin personlighet och sin gärning. Till och med den mest ”inbitne” ungkarl drömmer i sitt hjärta om kvinnan, hans ideal må nu vara hur primitivt som helst. För denna sats kunde många slags bevis anföras, men det enklaste och tillförlitligaste ger kanske den bildande konsten.

Visserligen kan man icke obetingat kalla konsten livets spegel, även om man med ”liv” menar naturens och kulturens företeelser. Nej, äkta konst är och måste alltid vara för våra sinnen förnimbar uppenbarelse av det andliga, och detta möter oss naturligtvis så som det bor i den skapandes själ. Konstens språk vet icke om någon lögn eller fördom, känner ingen blygsel eller falskhet. Det är klart, att här endast är fråga om sann konst, icke om den färdighet eller talang, som offrar åt dagens efemära smak och med yttre medel söker dölja bristen på inre bärkraft. Men på det, som ett verkligt konstverk säger oss, ha vi ingen rättighet att tvivla. Och det är ett faktum, att en manlig konstnär oftare och utförligare skildrar kvinnan än en konstnärinna mannen.

Som bekant, är kvinnans betydelse som aktivt skapande inom den bildande konsten relativt ny, om än nästan varje tidsålder och varje land haft att uppvisa enstaka dugliga, ja snillrika konstnärinnor. Men det finns ingen enda epok av världshistorien, då icke konstnären sett sin förnämsta uppgift i förhärligandet av kvinnoskönhet eller speciellt kvinnliga egenskaper.

Redan hos egypterna och indierna, vilkas kulturrötter nå långt bortom den historiska forskningens område och försvinna i sagans grå dimma, var kvinnan den bildande konstens viktigaste föremål. I de arkeologiska muséerna har man numera tillfälle att beundra mästerliga skulpturer, som ge en god föreställning om egyptiskornas skönhet och sirliga gestalt. Särskilt nu senast vid utgrävningarna av Tutankhamons gravkamrar gör man iakttagelsen, att de konstnärer, vilkas uppgift det varit att förhärliga den store konungen, sällan underlåtit att jämte honom framställa hans näpna gemål vid någon handräckning eller sysselsättning, varigenom konstverket snarast blir en den husliga sällhetens apoteos.

I ännu högre grad har drömmen om kvinnan inverkat på det klassiska Grekland och Rom. Phidias har framför allt hos sina kvinnofigurer inblåst något av sin oförlikneliga tidsålders starkt intellektuella ande, Praxiteles vigde sin mejsel helt åt gudinnan Afrodites tjänst, och hans efterföljare sågo mer och mer i åter-

En lämplig julklapp äro ett par goda
HANDSKAR
eller ett PRESENTKORT från
JOH. NILSSONS HANDSKFABRIK
Etablerad 1886 *9 HVITFELTSPLATSEN 9 (mitt emot Gamla Latinläroverket)* *Telefon 6990*

Alltid välkommen Julklapp
är en låda **Fin Tvål**
och en flaska **God Eau de Cologne**
Stort sorterat lager hos
BEDA CRAMÉR
Kungl. Hovleverantör
KUNGSGATAN 57

BARNENS JULKLAPPAR
nyttiga, billiga hos
LINDEMARKS BARNEKIPERING
KYRKOGATAN 32.

NÄSDUKAR!
PRESENTKORT
I STÖRSTA SORTERING
med namn.......... från Kr. 1: 75 pr ½ duss.
Irländska Linnenäsdukar
med hålsöm........ från Kr. 2: 95 pr ½ duss.
Herrnäsduk vit
fållad ½-linne 3: 50 pr ½ duss.
Damnäsdukar
med hålsöm från 70 öre pr ½ duss
samt broderade med spetsar.
PRESENTKORT
FRIBERG & ANDERSON
KUNGSPORTSPLATSEN 1. TELEFON 7235.

LÄMPLIGA JULKLAPPAR!
Allt vackert för Julens dekorering finner Ni alltid hos
C. J. SCHAGERSTRÖM
Korsgatan 18. F. D. LESSEBO PAPPERSHANDEL Korsgatan 18.

Nyttiga Julklappar
— hos —
GUSTAF BYRMANS ENKA
Tel. 1913. KORSGATAN 10, GÖTEBORG Tel. 1913.
Manufaktur- och Kappaffär samt Pälsverk.
Stort urval. Billigaste priser. Presentkort

AUFFORTS
Erbjuder nu för
JULEN
största urval av
verkligt nyttiga
Presentartiklar.
PRESENTKORT
Våra alldeles bestämda nettopriser är en garanti för att full valuta erhålles.

KOBBS ÄKTA KINESISKA TÉER
PEKING · CANTON · HONGKONG
OBS! LILAFÄRGADE ETIKETTER
KOBBS ÄKTA CEYLON TÉER
FINASTE CEYLON · ZARYANA
(GRÖN ETIKETT) (GUL ETIKETT)
Önskar Ni ett verkligt fint och oförfalskat Te begär då av ovanstående märken.
I PARTI FRÅN
M. S. KOBBS SÖNER, Göteborg
NORDENS ÄLDSTA OCH FÖRNÄMSTA TEIMPORT
Etablerad 1809.
Kontrollant: Stadskemisten i Göteborg, Doktor J. E. Alén.

JULKLAPPAR!

Armbands- Herr- Dam- **Ur**

Kikare, Termometrar, Barometrar, Ringar, Kedjor.

C. A. PATERSON

Kungsgatan 13. Tel. 2733.

Ett Musikinstrument är alltid en välkommen **JULKLAPP**

Välsorterat lager till billigast priser i

SÖDERMANS MUSIKAFFÄR

Västra Hamngatan 24. Göteborg. Telefon 3137.

Violiner, Violinlådor, Stråkar, Strängar och tillbehör, Guitarrer, Mandoliner, Lutor, Flöjter, Ockarinor, Munspel, Musikapparater o Skivor samt klassiska och moderna musikalier m. m., m. m. Fru Musica h. 10.

Central-Tryckeriet

(Oscar Ericson)

KLÄDPRESSAREGATAN 3

GÖTEBORG • Tel. 4303

UTFÖR ALLT SOM KAN HÄNFÖRAS TILL TRYCKERIBRANCHEN — FRÅN ETT VISITKORT — TILL EN TIDNING

MODERATA PRISER • FERM EXPEDITION • SPECIALITÉ: AFFÄRSTRYCK

E. F. KIEL & Co.

Kungstorget 10, Tel. 1635 & 2126

Nyinkomna Julgotter rekommenderas.

Specialité: ÅNGROSTAT KAFFE.

KLICHÉER TECKNINGAR RETUSCHER

förstklassigt utförande.

AUG. SJÖBERGS KLICHÉANSTALT

(f.d. SILFVERSPARRES) MAGASINSGATAN N:o 3 GÖTEBORG - TEL. 4258

givandet av den kvinnliga aktens tjusning sin konsts huvudsakliga innehåll.

Och förråda icke medeltidens oräkneliga madonnebilder samt och synnerligen manlig längtan efter det djupaste och rikaste i kvinnans väsen? Tidens lösen var religionen, som uppslukade alla andra intressen. Den naturliga konsekvensen för konsten blev, att denna koncentrerade sig kring kristendomens förnämsta kvinnogestalt, Guds heliga moder. Hon utrustades med himmelska egenskaper och förkroppsligade för varje skapande konstnär hans eget kvinnoideal.

Friare och mänskligare hängav sig Renässansen åt sin kvinnodyrkan. Under Quatrocento och Cinquecento tyckes kvinnan skrida fram genom konsten som på en "via triumphalis". Henne ensam gällde alla tankar, all strävan, all talang. Hennes bild fästes väl allt fortfarande ofta vid religiösa motiv, men fick individuell prägel och gjordes till tolkare icke blott av moderligheten, utan också av andra känslor och uppgifter. En hel rad av världens yppersta konstverk skapades under denna tid: Leonardo da Vinci's "Mona Lisa" (Paris), Michel Angelo's "Pietà" (Rom), Rafaels "Sixtinska madonna" (Dresden), Correggio's "Io" (Wien), Tizians "Himmelsk och jordisk kärlek" (Rom) och många, många andra.

Under 1600-talet blev som bekant Holland den bildande konstens högsäte, och dess största mästare, Rembrandt, Rubens, Van Dyck, voro alla tre "kvinnomålare" par préférance. Man behöver endast erinra om de underbara porträtten av deras hustrur: "Saskia" (Dresden), "Helene Fourment" (Wien) och "Maria Ruthwen" (München), eller om den vördnad och kärlek, varmed Rembrandt återgivit sin åldriga mors drag (Wien), för att kunna påstå, att förhållandet till det andra könet var deras livs och verksamhets flödande källa.

Den därpå följande epoken, Rokokon, har väl icke skänkt oss en sådan rikedom av äkta, bestående konstverk. Men tidsandan bestämdes uteslutande av rent kvinnliga egenskaper: grace, elegans, behagfullt koketteri, och kvinnans inflytande på kulturen i allmänhet var större än någonsin förr eller senare. Det var naturligtvis också hon, som ensam gav konstnären ton och riktning. Endast genom att ställa sin talang i kvinnodyrkans tjänst kunde han frambringa alster av betydelse. Från Nattier, Watteau och Gainsborough till Greuze, Romney och Graff fanns det ingen rokoko-målare, som underlät att i sin konst stämma upp hymner till kvinnans lov.

I motsats mot 1700-talet kännetecknades det nittonde och början av det tjugonde århundradet av starka antifeministiska strömningar, vilka helt naturligt även återverkade på den bildande konsten. Så mycket mera påfallande är det hur avgjort just under denna tid och i våra dagar mannens dröm om "det evigt kvinnliga" tagit sig uttryck i de yppersta konstnärers produktion. Skulptörer som Rodin, Falguière och Klinger, målare som Lenbach, Thoma och Zorn ha skänkt sitt bästa och personligaste i sina kvinnogestalter.

Det har från specialforskningens håll påståtts, att missförhållandena inom nutidens sexualliv till större delen bero på mannens erotiska dekadens. Medan kvinnan mer och mer utvecklat sig till en friare, renare, mognare varelse och således vunnit allt större förutsättningar för den högsta jordiska lyckan — ett harmoniskt äktenskap — ha mannens moraliska instinkter gentemot det andra könet urartat. Naturligtvis ligger det en viss sanning i denna uppfattning. Men den gäller icke obetingat och utesluter icke en snar och genomgripande förändring av mannens synpunkter på äktenskapet. Den andaktsfulla längtan efter kvinnan, om vilken alla tiders konstalster bära vittnesbörd, att den lever i mannens sinne, måste ju i alla fall ofta bli ett segel, som vid någorlunda gynnsam vind för honom i hamn.

—::—

Ordstäv.

Lättjan har inga vänner men många försvarare.

Den som tar en änka till hustru, får den döde mannen med i huset.

•

Till en vän skall man gå bjuden, när han har medgång i livet, objuden, när motgång drabbar honom.

•

Pröva guld i glöd och vän i nöd.

—::—

Avtalet.

Notarien Willman sjönk ned i den djupa länstolen och vred och skruvade på sig, till dess han hade det idealiskt. Det ena knäet låg över det andra och den lyftade foten vippade då och då i luften. En doftande blå rökslinga steg upp från middagscigarren, vilken han njöt samtidigt med att han icke utan intresse ägnade sig åt läsningen av den nyuppskurna bok han höll i handen.

Intill honom och vid hans eget skrivbord satt husets unga fru och felsummerade hushållsbokens kolumner, som på ett något slingrande sätt marscherade sidorna neråt.

— Tänk att du är *sådan*, Marie-Anne, sade notarien och klatschade med pappersknivet till den bok, som upptog honom.

— *Hurudan?* frågade unga frun uppriktigt glad över avbrottet i adderingsbesväret. Tonen hade den intresserade klang som den får, då man väntar något angenämt.

— Sådan som professor Wieth-Knudsen utmålar dig och dina medsystrar i sin bok "Feminismen". Bland annat säger han, att du *narras*. Det var i kapitlet "Ethica" jag ramlade in. Du narras av natur och ohejdad vana.

— *Jag?* skrattade Marie-Anne. Jag narras över huvud taget aldrig. Vad skulle det egentligen tjäna till? Narras du?

Notarien lyfte ögonbrynen: — Jag är en man, en man narras enligt Wieth-Knudsen aldrig annat än när han har kniven på strupen och sådant förekommer ju dess bättre sällan i våra dagar. Men *du* som kvinna!

— Kära Jan, gör dig inga bekymmer! Du skall få en krona för var osanning du hör mig yttra.

— Om du vågar en krona, sade notarien, så bör jag, förlitande mig på professorns klara omdöme kunna lova dig hundra kronor för varje motsvarande fall.

— Ja, men det är ju förtjusande, Jan. Det låter kanske illa — Naturligtvis vill jag inte att du skall narras, men en och annan gång i misshugg, du förstår — —

Notarien nickade god mening: — Visst! Visst! Men utsikterna är mycket dåliga. — Säg, Marie-Anne, hur är det, har du tackat gumman Amalia för sist? Vi träffar henne säkert hos Silfverhjelms i kväll och då borde du ha undanstökat tacksägelserna förut.

Fru Villman satt kapprak i stolen.

— Det har jag *totalt* glömt bort. Det var förresten en hemsk tillställning.

Hon ringer på telefonen. Nummer så och så. Hälsningar. Och så fru Villmans glada röst:

— Jag har så många gånger tänkt ringa men så har än ett, än ett annat kommit i vägen — jag skulle ju tacka så förfärligt mycket för senast! — Nej, hur kan tant bara tro!! Vi hade det verkligen så trevligt så!

Några avskedsord. Avringning.

— Det blir tre kronor, sade notarien och räckte fram handen.

Fru Villman såg honom storögd an: — Ja, om det att visa vanlig *hövlighet* är att narras så — — För all del, *var* så god!

Det ringer på telefonen. Fru Villman svarar, rynkar ögonbrynen, ser uppriktigt ledsen ut: — Ett sammanträde i morgon kväll — jag skulle så gärna kommit (notarien räcker upp ett finger) men jag är ledsamt nog (ännu ett finger viftar framför henne) — nej, jag skall göra mig fri — jag kommer. (Avringning).

Fru Marie-Anne ser upphettad ut: — Du är odräglig, Jan. Ja, om det att freda sig, att vilja vara hemma hos dig en enda härlig kväll, om *det* är att narras så — —. Hur mycket fick *du* det till?

Notarien anlade en deltagande min: — Jag är ledsen, lilla Marie-Anne, men det blir minst tre och femtio.

Hon sköt smågnolande till honom beloppet: — *Var* så god! Men vi få väl se! Hittills är det ju bara stackars jag som talat och svarat, men det kommer väl din tur också att klämmas mellan sköldarne. Jag vet redan vad jag skall använda hundrakronan till, som du skall vara skyldig mig innan kvällen!

— — —

Det är fyra timmar senare. Man är hos Silfverhjelms. Mitt i samtalet utbrister fru Marie-Anne: — O, tant Beate, visa Jan tavlorna som Märta skickat hem från Paris. Han är så intresserad av sådant och en verklig tavelkännare. Tant kan få ett absolut pålitligt utlåtande av honom.

Fru Silfverhjelm tvekar, låter bedja sig men tar till sist fram målningarne, vilka ännu icke hunnit inramas.

Notarien försjunker i deras åskådande.

— Nå, vad säger Jan? — Underbetyg, inte sant? Jan är ju så förfärligt kritisk.

Notarie Villman ser upp och utbrister entusiastiskt:

— Tant Beate, jag måste säga att de äro utomordentliga!

— — —

Herrskapet Villman är åter hemma hos sig.

— Får jag be om den där hundrakronan, säger fru Marie-Anne.

— Jag är inte skyldig någon hundrakrona, liten.

— Ännu en! utropade den unga frun. Det är nästan hemskt, Jan, att förtjäna pängar så lättvindigt. Varför ser du så oförstående ut? Du vill väl inte påstå, att du inte narrades hos tant Beate?? *Tyckte* du att Märtas tavlor voro bra??!

— Rena kluddret! förklarade notarien eftertryckligt.

— Och du sa, att de voro *utomordentliga!* Det är väl hundrakronan upplagd skulle jag tro.

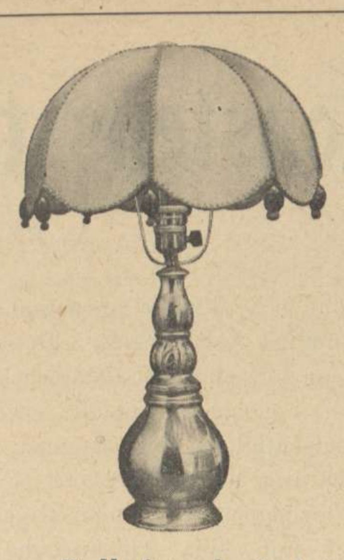
— Ack, Marie-Anne, säger notarien och griper hennes händer, tror du jag skulle tillåta mig en osanning? Vet du inte, att den store Napoleon sa' att en osanning är värre än ett brott, den är en *dumhet*. Och hur skulle jag, en jurist med mitt anseende kunna göra mig skyldig till en dumhet! — Hör på! Jag sa' inte, att tavlorna voro utomordentliga. Jag sa' så här: — Tant Beate, jag måste säga att de här tavlorna äro utomordentliga! — Inte sant, jag *måste* säga så?

Fru Marie-Anne ser inte utan beundran upp till honom.

— Jan, utbrister hon, jag säger upp avtalet!

Doris Bast.

—::—

Konsnärligt arbetat tenn

KONSTSLÖJDEN

SÖDRA HAMNGATAN 35.

(Mitt emot Palace Hotell). - Tel. 13150.

Nyutkomna böcker.

Albert Bonniers förlag, Stockholm.

Ida B. Goodwin. "Troll och Tott och deras vänner". Med fyrtio kamerabilder av dr Henry B. Goodwin. Pris 6 kr.

J. A. Lindblads förlag, Uppsala.

Compton Mackenzie: "Kvinnans sju åldrar". Roman. Pris kr. 5:50.

Morten Korch: "Familjen på Ugglegård". Roman. Pris 4 kr.

J. M. Barrie: "Den lille prästen". Roman. Pris kr. 5:25.

Mary Annette Russel: "Den förtrollande april". Roman. Pris kr. 5:50.

Poul Levin: "Löftet". Roman. Pris kr. 4:50.

Agnes Günther: "Häxan som var ett helgon". Pris kr. 2:—.

—::—

En god och rolig världshistoria.

Mänsklighetens historia. De ungas världshistoria av dr. *Hendrik van Loon.* Bearbetad av dr. E. Ingers. Illustr. av förf. Pris kr. 10:—, inb. 13:—. Bokförlaget Natur och Kultur, Stockholm.

För några dagar sedan gick jag förbi den öppna dörren till ett klassrum i en av våra högre flickskolor. Jag såg, att väggtavlorna voro fulla av brokiga barnteckningar och gick in. På en vägg var hieroglyfskriftens utveckling framställd, på en annan såg man en väldig floddal, mot vilken små skaror tågade från alla håll. "Det måste vara Mesopotamien", utropade jag. Mitt antagande bekräftades av historielärarinnan, som i detsamma kom in i klassrummet. Hon berättade vidare, att hon just skaffat sig van Loons "Mänsklighetens historia" och att denna gav henne ovärderliga uppslag att "föra de unga in i historiens verkstad".

När jag kom hem, började jag genast studera boken. Detta att lära eleverna fatta att historien är gångna tiders liv, var just den tanke, som besjälat mig under de många år jag själv undervisat i ämnet. Hjälpmedel för en sådan undervisning är just vad vi behöva.

Ty vilken enorm skuld har inte vår döda undervisning i det sorgliga förhållande, att vår generation, som lever i en av historiens märkvärdigaste epoker, i stort sett inte har något intresse för vad som sker. Det är just samma tanke, åt vilken författaren själv ger uttryck: "Den politiska utveckling världen genomgått under den sista tiden har övertygat mig om att en riktig förståelse av sammanhanget i människans historiska liv är mer än någonsin nödvändig för det släkte, som nu växer upp."

Ung och gammal kan läsa denna bok som verklig nöjesläsning, och om den historiskt skolade ibland eggas till motsägelse, så ökar detta endast behållningen.

Och härvid komma vi till den betydelse boken har för lärjungar och folkbibliotek. För lärare har den värde genom de metodiska uppslag den ger, ej minst genom sina teckningar, för den självständigt arbetande lärjungen eller för den vuxne, som läser för att bilda sig själv, har den förutsättning att bli en älsklingsbok. Boken bör icke saknas på något julbord.

Matilda Widegren.

—:—

Till JULEN

Apelsiner Äpplen Druvor Päron Bananer Nötter Dadlar Fikon Konfektrussin Ananas

billigast och bäst i

P. Åstrands Fruktimport

Telefon 19088, 21090.

Allt slags Vildt, Kalkoner, Hare, Rådjur, Renkött, till dagens lägsta priser i

Björks Vildtaffär

St. Saluhallen 1. Tel. 1648 - 20834

Flyglar, Pianinon

Pianola Pianos (»Duo Art.») Elektriska och för »Tramp». Steinway, Weber, Steck.

Aeolian Vocalion Gramofon i högsta fulländning.

Orglar, Notrullar och Skivor

Göteborgs Pianomagasin,

Södra Hamngatan 49, Göteborg.

Vackra Blommor för Julen!

BLOMSTERHANDELN

BELLIS

11 MAGASINSGATAN 11

(Hörnet av Kungs- och Magasinsg.) Tel. 14361.

Många flickor sätta värde på att deras fästmän icke bry sig om sitt utseende, men kom ihåg att en äkta man, som icke provar olika halsduksrosetter framför spegeln för att välja ut en, som passar till kostymen, häller aldrig skall se att hans hustru behöver en ny klädning.

Eva.

*

Vi män kunna hoppas att kvinnorna skola komma att ha sin kjol längre men aldrig sin hatt.

Adam.

God jul önskas alla våra prenumeranter och annonsörer!

Telefon 11240

Ekmarks Julutsäljning

Telefon 11241

besökes av alla praktiska Julklappsköpare!

I våra 7 skyltfönster finner Ni säkert en lämplig Julgåva. Varom icke köp ett PRESENTKORT.

Offentliga nöjen.

Stora Teatern.

Söndag kl. 1,30
näst sista Billighetsmatinén före jul:
LÄDERLAPPEN.
Varje afton kl. 7,30:
GREVINNAN MARIZA.

Lorensbergsteatern.

Varje afton kl. 8:
TILL DAMASKUS II.
Av August Strindberg.

Nya Teatern.

Varje afton kl. 7,30:
LIVET PÅ LANDET.
Skolungdom beviljas betydlig rabatt.

Lilla Teatern.

Söndag kl. 1,30 Billighetsmatiné:
BRÖDERNA ÖSTERMANS HUSKORS.
Lördag och Söndag kl. 7 och 9:
övriga dagar kl. 8:
EN SJÖMAN KOMMER HEM.

Köp Julklappspapperet!

Hos blinda i London.

Av *ALICE JEANSSON.*

Om man strövar omkring i trakten kring Regent Park — en av Londons vackraste parker med sina gamla skuggrika kastanjeträd och bördiga ängar, där fåren beta i lantlig ro och en och annan trött dagsverkare slumrat in i gröngräset — händer det, att man helt oförmodat stöter på en större vit byggnad, där ett jätteplakat i ett av bottenvåningens fönster ovillkorligen tilldrar sig vandrarens uppmärksamhet. Där står: "Don't pity the Blind! *Help them* by purchasing the articles they have made!" Det är på svenska uttytt: Beklaga inte de blinda, men *hjälp dem* i deras hårda kamp för tillvaron genom att köpa deras arbeten.

Vi ha alltså, ovetande om vart kosan styrdes, hamnat utanför the National Institute for the Blind, ett stort och ansett blindinstitut, där bl. a. ett större tryckeri finnes inrymt för tryckning av läroböcker och skönlitteratur på så gott som alla världens språk, tidningar och musikalier. I tunna metallskivor utprickas från ett tangentbord (ungefär som på en skrivmaskin, men i större skala) den genialiska Braille'ska punktskriften och i prässar kopieras pappersblad efter pappersblad för att sedan häftas ihop och sändas ut över världen. Här ser månadstidskriften "Progress" dagen, den tidning som av de engelsktalande blinda motses som en efterlängtad vän i mörkret och som utgör förmedlaren av de många spörsmål och frågor, som röra sig i tiden. Ett litet supplement, avsett för den kvinnliga läsekretsen, medföljer varje nummer; det innehåller virk- och stickningsmönster. Nöjesavdelningen är ganska rikhaltig med schackuppgifter, pristävlingar m. m. Förra året anordnades en pristävlan om vem som kunde skriva den vackraste julhymnen. Jag har nyligen läst de 5 prisbelönta sångerna och är ledsen att mitt fattiga ordförråd icke räcker att tolka den stämning och djupa frid med livet, som dessa små julsånger andas. De ha sedan blivit tonsatta av blinda.

I tryckeriet äro anställda blinda arbetare och arbeterskor. Kvinnorna ha en veckoavlöning av c:a 32 kronor, männen c:a 47 kr., d. v. s. en avlöning, som enligt uppgift är något mindre än den som betalas för motsvarande arbetsprestation av seende. Den kan ju inte betraktas som en idealavlöning, men den ger ett nödtorvtigt levebröd. Känslan av att vara en nyttig samhällsmedlem är för den, som blivit på ett eller annat sätt handicapad i livet, av oskattbart värde. Det håller modet uppe när det vill svikta inför levnadskampens tusen svårigheter. Arbetet är dock människans bästa räddare undan förtvivlan och de mörka tankarnas förlamande tyngd.

Man beräknar att England för närvarande har 40,000 blinda, dem inberäknade, som mist sin syn genom kriget.

England är föregångslandet ifråga om att släppa fram de blinda till mer bemärkta levnadsställningar i samhället. Vi finna dem där inom alla möjliga yrken, som präster, advokater, lärare, politiker, föreläsare, organister i kyrkorna. En av de mest framstående prästerna i Wales, en glänsande talare och stor begåvning i övrigt är blind, men gift med en seende kvinna och lycklig fader till två friska barn. De blinda äro väl unnade den lycka, som ligger i familjelivet, att vid sin sida äga en älskande varelse som ömt delar bördan och jämnar vägen. Om det sedan händer att en seende *man* gifter sig med en blind kvinna lämna vi därhän. Mannen har icke det behovet att offra sig, icke samma önskan att lyckliggöra den som drabbats av livets tunga slag.

Liksom sjukhusen i England underhållas institutionerna för de blinda och liknande barmhärtighetsinrättningar nästan uteslutande genom enskilda bidrag. Den stolta och självmedvetna engelska adeln, som varit mycket rik, har mer än någon annan samhällsklass i världen insett att rikedom förpliktar och det har betraktats som en *hederssak* att efter måttet av vars och ens förmåga stödja olika välgörenhetsföretag genom större eller mindre årsbidrag. In i det längsta ha gjorda förbindelser infriats, ty det är inte i första taget, som en lord eller lady frångår vad han eller hon en gång påtagit sig i den vägen. Men de rika ha blivit fattiga, först och främst genom de oerhört betungande skatterna efter kriget. En rik man har nyligen omtalat för mig att han under de sista åren fått punga ut med 98 proc. i skatter. Vanliga löntagare med några tusen kronors lön måste avstå mer än 50 proc. av denna till skatter av olika slag, närmare bestämt 11 sh. och 6 pence av pundet!

I närheten av ovan omtalade blindinstitut, på en liten stilla gata, dit den enorma trafiken bara når som ett avlägset surr, finns en enkel byggnad i den långa längan av radhus. Inget anslag skvallrar om att här är ett litet hem för bildade blinda kvinnor. Jag kan inte sanningsenligt säga, att det ger ett glatt intryck, men vilka Londonhus göra väl det till det yttre? Röken och dammet bita sig in i murverket och gör att de se mörka och dystra ut. Det är först när man kommer in som de te sig ombonade och inbjudande i sin glada färgrikedom, ty man är sannerligen icke rädd vare sig för färgernas mångfald eller deras bjärthet. De granna cretonnerna stamma ju från England! En egenhet för hemmen här är att man sällan påträffar vackra krukväxter. Trots att den engelska kvinnan är blomsterälskande ända till lidelse är det bara de avskurna blommorna i vaser och skålar och trädgården *utanför* hennes fönster hon ägnar sin omsorg. Hon har liksom inte vaknat upp för den känsla av trevnad, som vackra fönsterväxter sprida. Möjligt är också att krukväxter inte trivas i de engelska hemmen, man har ju vanligen korsdrag i sina rum, samt att de inte må väl av den luft, som alstras genom kolbrasorna och den, även i tämligen burgna familjer, rätt vanliga gasbelysningen.

Klockan slog just 7 i en liten kyrka i närheten när jag knackade på ytterdörren och släpptes in av en jungfru i svart och vitt. Det var middagstid. Från matsalen doftade det någonting varmt och gott, som påminde om lukten av vår hotchpotchsoppa. Föreståndarinnan, som vänligt välkomnade främlingen från *Skandinavien* (man har så rysligt svårt att skilja de skandinaviska länderna åt!) bad mig stiga in i matsalen och sitta ner vid ett litet bord där jag osedd kunde se och iakttaga det jag ville. Inom parentes vill jag nämna att fastän möbleringen var enkel, nästan torvtig, så voro borden, avsedda för 2—4 gäster nätt och prydligt dukade med friska blommor, rena dukar och blänkande silver.

När gongongen ljöd kommo pensionärerna in. En del gingo lätt och frimodigt fram till sina platser, andra åter kände sig trevande fram. Glada och muntra återvände de efter dagens id till denna lugna fristad där man tydligen kände sig riktigt hemma och betraktade varandra som medlemmar i en stor syskonskara, förenade i tillgivenhet, inte genom blodsband, men genom det som svetsar samman människor ännu mera: gemensamma svårigheter.

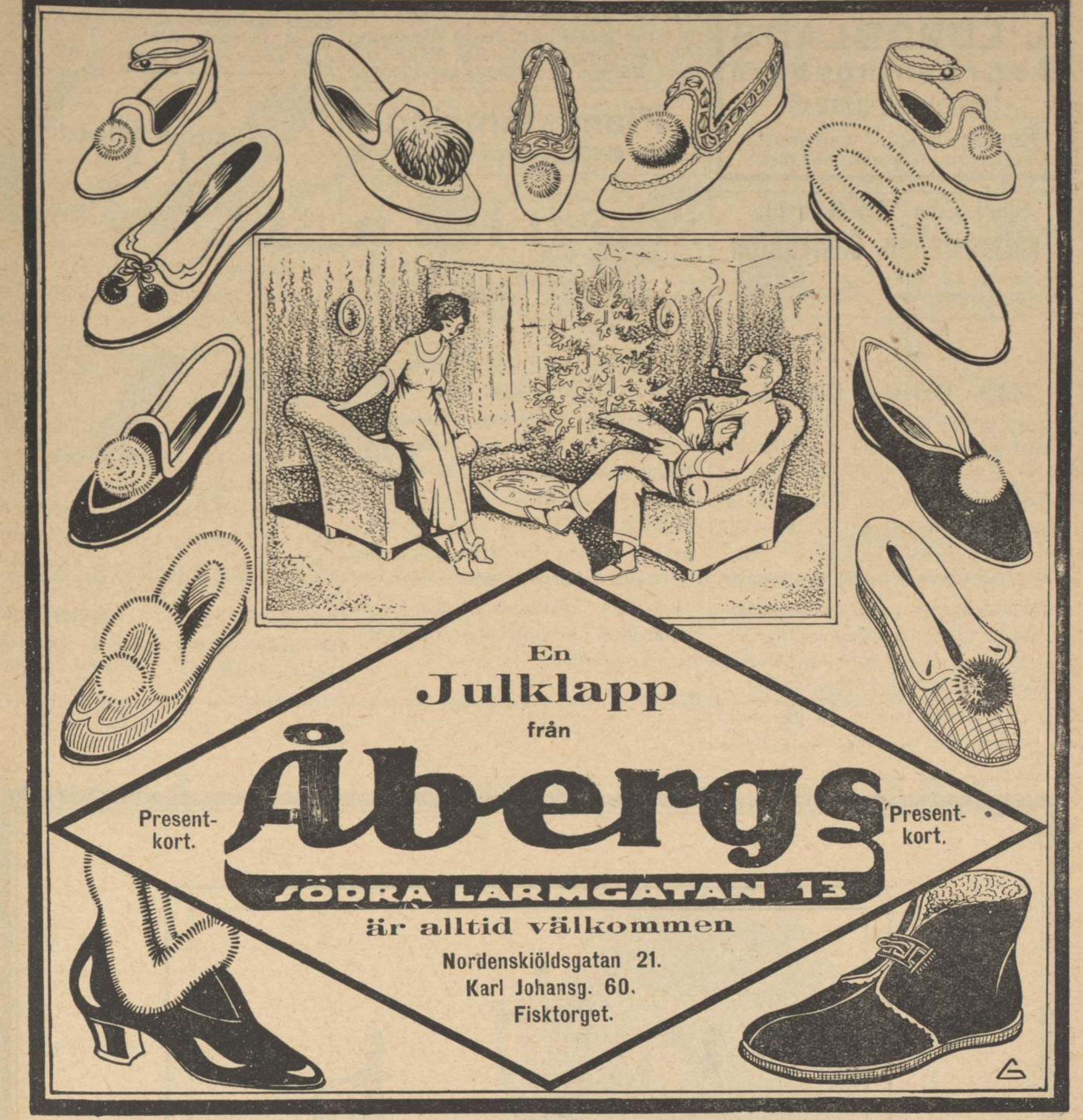
Som kvinna kunde jag inte undgå att lägga märke till att alla damerna voro ytterst väl friserade och att de bytt om och gjort toilette till middagen, som seden är i engelska hem, en sed som engelsmannen, var han än vistas på jordklotet, håller hårdnackat fast vid.

Kvinnorna, som bo i detta lilla hospits äro i de flesta fall anställda som stenografer och maskinskriverskor i de stora affärshusen. Både Harrod's och Selfridge's (motsvarande Nord. Kompaniet) ha blinda sådana i sin tjänst. De anses vara en mycket god arbetskraft. Vad som möjligen brister i arbetshastighet uppväges av en omutlig samvetsgrannhet och en glad och tacksam arbetslust.

Man kan ju tycka att det skulle vara hart när omöjligt för de blinda att ta sig fram bland det vimlande myllret av åkdon och alla de tusen olika och förvillande ljud, som uppfylla jättestaden. Och det vore nog omöjligt utan vägledare. Vanligen är det skolbarn, flickscouter, som mot en liten ersättning i kontanter ledsaga blinda till och från arbetsplatsen och på fridagarna följa dem till kyrkan eller ut i Guds fria natur.

Hemmet kan mottaga 40 pensionärer. De bo 2—3 i varje rum och bädda själva sina sängar. Allt som allt betalas för detta, inkl. mat ungefär 20 kronor i veckan. Tvätt tillkommer extra. Det är ju ett blygsamt inackorderingspris, lämpat efter blygsamma inkomster. Gott att det finns en sådan fristad, där människor med ungefär samma kunskapsmått och krav på livet få mötas i glatt och värmande kamratskap sen dagens värv är slut. Ett *hem* — om än anspråkslöst — där det är varmt och ombonat och där "den osynliga atmosfären" är ljus och hoppfull, trots allt.

——::——

av prima slitstarkt tyg i grått eller brunt, helfodrade.

År	½	1	2	3
Kr.	19.50,	20.25,	21.—,	21.75
År	4	5	6	7
Kr.	22.50,	23.50,	24.25,	25.—

Restsorteringar från föregående säsong, ålder 1—4 år *realiseras* till 10 à 12 kr.

Valerius Hansson
Herr- och Barnekipering
Grönsakstorget - Tel. 14540

NORDISKA-INDUSTRI-A-B
TAPISSERI DETALJ
Ö. Hamng. 31. 1 tr.
N·I·A·B
Färdigsydda lämpliga julklappar.
GÖTEBORG.

Vår
VAXDUK
ÄR BILLIGAST
A/B CARL JOHNSSON
2 Kungstorget 2.

(Eftertryck förbjudes).

Lilith.

ROMAN

Av Florence Warden.

Auktoriserad översättning av
Margareta Heijkel.

33

Någon rörde sig därinne, och då Bletchley böjde sig ner till nyckelhålet för att lyssna, kände han ett starkt luftdrag, vittnande om att fönstret stod öppet. Nu hördes skrammel av pengar och rassel av papper. Betjäntens nyfikenhet stegrades och han försökte se in genom nyckelhålet. En del av skrivbordet var synligt för honom och han såg smycken, från vilka ljuset återkastades i mångfärgade strålar.

— Diamanter, sade han till sig själv. Tjuvgods förstås!

Rädd att bli överrumplad drog han sig tillbaka i mörkret men var nära att ge till ett häftigt rop, då en hand lades på hans skuldra.

— Är ni här, viskade han hest, då han igenkände Simmonds. Han drog henne med sig tillbaka och frågade då de kommit litet avsides:

— Nå, ger ni mig rätt nu då?

— Vad menar ni?

— Nå, nå, svarade han i överseende ton. Ni såg inte vad jag såg. Pängar och juveler. Dörren reglad och fönstret öppet. Damerna har i alla fall släppt in någon och denne någon skall gömma undan tjuvgodset. Hör!

De hörde dörren till vardagsrummet öppnas, snabba steg och i nästa ögonblick skyndade en kvinnlig gestalt upp för trappan. Därefter blev allt tyst.

— Var det inte det jag sa'? utbrast Bletchley. Nu är tjuvgodset i säkerhet.

Simmonds protesterade energiskt.

— Sådana fantasier ni har! Vänta till i morgon får ni se, att allt är som det skall vara.

Hon avlägsnade sig och Bletchley gick in i vardagsrummet, vars dörr icke längre var reglad. Allt därinne befann sig i oklanderlig ordning och ingenting förrådde att någon obehörig rört sig där. Fönstret var stängt men när Bletchley ljudlöst öppnade det och blickade ut kunde han i det svaga månskenet se färska fotspår i rabatten. Med en mycket behaglig känsla av att ha värdefulla nyheter att nästa dag överbringa till hr Grieve gick Bletchley därefter till sängs.

Då Simmonds nästa morgon kom in till fröken Ames, fann hon denna våldsamt upprörd.

— Någon måste ha varit här inne i natt. Se på mitt toalettbord!

Simmonds såg att det rådde stor oordning på toalettbordet.

— Har fröken förlorat något, frågade hon ängsligt.

— Min checkbok är borta.

— Vet fru Ames om det? frågade Simmonds, darrande av ångest.

Utan att svara sprang Lilith upp och ut ur rummet in till modern. Fru Ames låg vaken. Hennes ansikte hade ett utpinat uttryck.

— Mamma, vet du hur det hänger ihop med det här, frågade Lilith i överraskande häftig ton. Min checkbok är försvunnen.

Fru Ames såg förbi dottern och bort till Simmonds, som följt med in i rummet.

En glimt av förståelse lyste till i Liliths ögon. Hon såg genomträngande på modern och öppnade schatullet, där denna brukade ha sina smycken. Det var tomt. Åter vilade Liliths blick forskande på modern men denna såg bort.

— Jag tror, att jag förstår hur det hänger ihop, sade hon lugnt.

XX.

Doktor Mallory var ute på sin vanliga morgontur till patienterna, då han träffade Maud Bamber utanför ett av husen i utkanten av byn. Han skulle dit in till en sjuk och fröken Bamber kom därifrån med en korg ägg, som hon tillhandlat sig.

Maud Bamber hade från första sammanträffandet med d:r Mallory visat ett stort intresse för den unge, ståtlige läkaren, utan att dock hennes känslor blivit besvarade. Icke så att förstå, att hon föreföll Mallory osympatisk. Han fann henne tvärtom mycket täck och behaglig men liksom flertalet unga flickor föreföll hon honom alltför outvecklad och intetsägande.

Men i dag trodde han nästan att han fått en alldeles felaktig uppfattning av hennes person.

Hon hälsade på honom med ett leende i vilket han tyckte sig skönja en viss ironi.

— Har ni nyligen träffat damerna på Old Court? frågade hon plötsligt sedan de växlat några konventionella fraser.

— Ja, jag har en patient där, svarade han.

Det unga flickansiktet övergöts vid dessa ord av en underbar strålglans.

— Åh, utbrast hon, ni menar hr Smith. Tänk så synd om honom att bli sjuk just där!

Doktor Mallory kände sig, utan att fullt kunna klargöra orsaken plötsligt i harnesk mot den unga damen.

— Jag förstår inte riktigt vad ni menar, sade han i nästan gäcksam ton. Det är naturligtvis alltid ett plus i obehaget att bli sjuk utanför sitt eget hem, men finge jag välja det främmande hus, där jag skulle ligga sjuk, skulle jag utan tvekan bestämma mig för Old Court.

Maud smålog ironiskt: — Ja, ni är ju en av de få utvalda, som kunna påräkna vänlig behandling där, sade hon stramt. Men för stackars hr Smith har det nog känts mycket svårt att bli sjuk hos folk, som inte ha det ringaste hjärta för honom.

Mallory såg med strängt allvar in i den unga damens ögon. Tydligare än ord sade hans blick: Hur vågar du yttra dig på detta bestämda sätt om saker som du inte kan känna till?

— Såå, insköt han gäckande, de ha inte något hjärta för honom?

— Åtminstone visa de honom inte den minsta smula vänlighet, försvarade hon sig trotsigt.

— Ack! utbrast doktorn.

Hon såg upp till honom med en blick som lyste av nyfikenhet, vän-

A. LUNDBLADS
Begravningsbyrå
REKOMMENDERAS
Kungsgatan 12. Göteborg.
Tel. 11045, 776 ank. bostaden

Sänd Eder **Tvätt** till
Tvättanstalten Västkusten
Vegagatan 46. Göteborg. Tel. 44443.
Omsorgsfullt arbete. Snabb leverans.

Inför Barnens Högtid.

När julen nu stundar med alla sina fäster och gåvor, tänk då också på a‘t *alla* barn icke äro lika lyckligt lottade! Avstå något för att bereda dessa lottlösa små en glädje! Särskilt bedja vi eder att ha i minne de små sjuka barnen på Göteborgs Barnsjukhus. Många av dem sakna föräldrar och många härstamma från mycket fattiga hem. När på julaftonen de andra barnen få gåvor av sin pappa och mamma vänta dessa små förgäves att någon också skall komma till deras lilla bädd.

Bliv deras jultomte! Genom en för julen lämplig gåva, godsaker eller pängar kan ni fröjda ett barnasinne. Det gläder sig åt så litet och minns så länge. Låt edra egna lyckliga barn få sprida den rätta julglädjen i ett sådant barns hjärta!

Gåvorna mottagas tacksamt av Husmodern på Göteborgs Barnsjukhus, Änggården.

——::——

Äkta spirellakorsetter
till salu genom fru Jenny Bengtsson, villa Olofsberg, Hagen. Tel. Hagen 267. Obs.! Måttagning i hemmen om så önskas.

Pianostämning
HILDING OLSON, JUNGMANSGAT. 14. Tel. 19308.

Vackra och solida
MÖBLER
GRIPSHOLMS och andra gamla modeller såväl som i moderna stilar tillverkas. Provmöbler finnas. Fotografier sändas. L. J. Larsson, Snickeriaffär, *Mariefred.*

Varför plågas med dåligt kaffe då Ni kan få Swalanders kaffe! Butiker: Kungsg. 17 Korsg. 13, Bazar Alliance· Prova redan i dag! Säljes endast i egna butiker.

Hjälp de blinda!

Vi fästa våra läsares uppmärksamhet på vidstående annons om blindas arbeten.

Julen står för dörren. När ni går ut föratt göra edra julklappsinköp, så glöm inte att göra en titt in i blindbutiken, Vallgatan 14 (nära hörnet av Västra Hamngatan). Där finner ni en mångfald nyttiga och trevliga saker att välja på. De blindas arbeten äro alltid tillverkade av prima råmaterial samt handgjorda och därför mycket hållbara. Genom att göra edra uppköp i blindbutiken räcker ni också en hjälpande hand åt de blinda, som i kampen för tillvaron äro så oändligt mycket sämre ställda än andra, emedan de äro berövade ögonens ljus.

——::——

Föreningen
"De Blindas Vänners"
butik
"Blindas arbeten"
Vallgatan 14, Tel. 14530
Försäljer alla slag av borst- och korgartiklar ävensom korgmöbler.
Reparationer utföras.

Beställningar emottagas även på BLINDSKOLAN 2:a Långgatan 35
Telefon 41861.

Endast av blinda tillverkade arbeten saluföras.

Julbasar

anordnas den 19 dec. med början kl. 12 middagen i Hvitfeldtsskolans gymnastiksal av lärarinnorna och eleverna vid Göteborgs högre folkskola med handelsundervisning för flickor. På programmet står försäljning av småting, lämpliga till julklappar, fiskdamm med värdefulla "napp", kurositetskabinett, kaffeservering samt kl. 7 e. m. gymnastikuppvisning med musik. Behållningen — måtte den bli stor! — kommer att användas till skolresor, föredrag m. m.

——::——

Vin, kvinnor och sång.

Som var och en vet har man beskyllt Luther för att ha skrivit den bekanta strofen:

"Den som icke älskar kvinnor, vin
och sång
är och blir en narr sin levnad lång."

Nu har emellertid en tysk litteraturforskare d:r Bogdan Krieger klarlagt, att den verklige författaren är en berömd tysk diktare Johann Heinrich Voss, som levde på 1700-talet.

I dennes egna dikter av 1775 förekommer strofen, med tillägget "säger doktor Martin Luther". Dåtidens tyska skämtvisediktning begagnade ofta denna metod att sätta berömda och "allvarliga" namn i förbindelse med uttalanden av rätt vågad art.

Voss som sökte anställning vid Johannes-skolan i Hamburg mötte betydande motstånd hos stadens prästerskap just för den ifrågavarande förargelseväckande lilla versens skull.

——::——

Pappa: — Jaha — jaså — såå, det är en katt du tecknat. Nå, inte så illa. Men kattor bruka ha svans? Var har du gjort av svansen till din katt?

Lilla Pelle efter ett ögonblicks funderande, en smula nonchalant: — Ja, vet du, pappa, jag tyckte den gärna kunde vara kvar i bläckhornet.

——::——

Fru Blast har tagit med sin bortskämda lilla tös till fotografen för att få henne porträtterad. Lillan är emellertid vid ett ont och retligt humör och vill trots mammans innerliga och ödmjuka böner inte sitta stilla.

Till slut säger fotografen med sin vänligaste röst:

— Om fru Blast lämnar sin lilla förtjusande dotter ensam med mig ett par minuter, tror jag bestämt, att jag skall kunna locka henne att hålla sig stilla det ögonblick, som behövs för fotograferingen.

Fru Blast går ut i förrummet och får ett par minuter senare av fotografen ett meddelande om, att fotograferingen gått som en dans, och att ett par ypperliga plåtar tagits.

Fru Blast, som är vild av glädje över det lyckade resultatet, säger på hemfärden i spårvagnen:

— Tänk att mammas lilla Rose-Marie satt så rart och stilla! Vad sa' den snälle herrn för vackra saker, eftersom älsklingen lydde honom så villigt??!

— Jo, säger Rose-Marie, han sa' så här: Om du inte sitter still som en bildstod och ser snäll och glad ut din lille rackareunge, så skall jag gå efter ett björkris och smälla på dig efter noter!

——::——

I fulla drag insuper man en smickrande lögn, men man nedtivngar endast droppe för droppe en bitter sanning.

D. Diderot.

•

Säg sanningen blott, så skrämmer du hin onde.

W. Shakespeare.

•

Tala aldrig om dina hemligaste strider förr än du har segrat.

K. Lavater.

•

Är din hustru liten så böj dig ned för att taga hennes råd.

(Gammalt ordspråk.)

——::——

En Sko,
som passar Eder i såväl elegans, pris som bekvämlighet, finner Ni alltid hos
Hedströms
SÖDRA LARMGATAN 10
Linnégatan 11. Karl Gustafsgatan 57.

BREVLÅDA.

Eye. Ni måste förstå, att det finns sakkännedom bakom artikeln. Vi hava fått de bästa mest rekommenderande upplysningar av framstående, ansedda och omdömesgilla personer, som under åratal vistats på platsen i fråga. En *misskött* institution av detta slag skulle ju vara dödsdömd. Ni anser det hela för ett affärsgeschäft. Tro då åtminstone, a‘t det skötes affärsmässigt, d. v. s. att eleverna behandlas och även uppfostras väl. Eljes skulle ju skolan snart komma att stå tom. Och den blomstrar! Ont skvaller är ingenting att sätta sin lit till, inte häller om det står i tidningar.

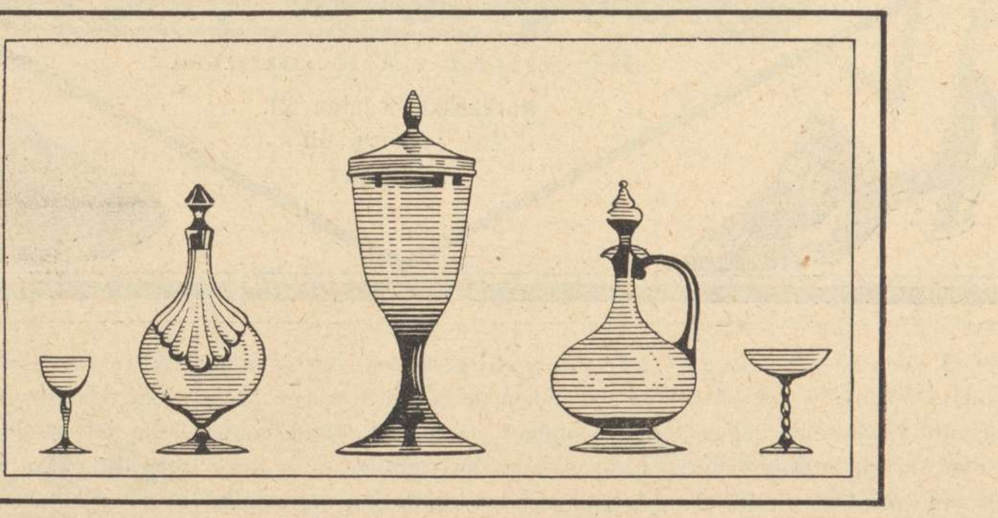
Meddela oss förtroendefullt ert namn och vi skola ge er adresser till initierade personer, av vilka ni kan få veta sanningen. Det är alltid till personlig skada att gå och bära på orättvisa och för andra nedsättande tankar.

L. G., H. W., Tora S. Vi tacka men avböja.

Fru S. L. Vi äro alltid intresserade av goda bidrag, men binda oss aldrig på förhand. Till påseende om vi få be!

Hr H. H. Ni kallar er art. "elak mot kvinnorna". Vi skulle vilja utbyta ordet "elak" mot ett annat och anspråkslösare, som skulle göra er både ledsen och spak. Vi låta er gissa!

——::——

ORREFORS

har sedan länge inom sin tillverkning av *enkla blåsta eller pressade hushållsglas* arbetat med framställandet av rationella och smakfulla former för alla i dagligt bruk förekommande typer. Glasen göras såväl i vanligt ofärgat som i blått eller topasfärgat sodaglas.

— Nya former och nya uppslag utarbetas ständigt och finnas att tillgå i handeln till verkligt façila priser.

— Alla glas äro försedda med fabrikens märke.

A.-B. FERD. LUNDQUIST & Co
KRISTALLAVDELNINGEN
GÖTEBORG

Känner Ni till Zelos Aluminiumputs
Det yppersta polér- & rengöringsmedlet för Edra aluminiumkärl.
Köp en burk redan i dag.
Tillverkare:
Fabriken ZELOS, Göteborg

"ANVÄND ALLTID Finess" SKOCREAM
INREGISTRERAT

Bröstkaramellen ENGELBREKT
Välgörande Välsmakande Oöverträffad
Lagligen skyddad Ende tillverkare
A.-B. Karamellfabriken Engelbrekt, Örebro.
Säljes överallt i påsar om 1 hg. à 50 öre.

K. BERGMANS, STOCKHOLM
Välsmakande och möra
DELIKATESSBRÖDSORTER
Rekommenderas. 1 p. tel Långedrag 231.

Arla Mjölk
Distribution på glasflaskor.
Tel. 40781, 45699

tande på en närmare förklaring, men Mallory var på intet sätt hågad att ge henne en sådan.

Maud Bamber å sin sida var alltför ivrig att finna utlösning för de känslor, som så plötsligt tagit hennes unga obefästade hjärta i besittning för att icke, efter ett ögonblicks tvekan, åter taga upp tråden till det samtal, som var så fullt av intresse för hennes egen del.

— Ni vet kanske inte, sade hon, att fröken Ames är förlovad med hr Smith.

— Jo, och jag säger tyvärr!

— Alldeles som jag, utbrast Maud Bamber ivrigt. För mig är det alldeles ofattbart, hur en ung flicka med det mjuka sätt som Lilith Ames ju eljes har kan vara så hjärtlös.

— Den som berättat för er, att fröken Ames är hjärtlös, pressade doktor Mallory fram mellan sina sammanbitna tänder, har farit med osanning. Om det är hr Smith själv som gjort det kan jag endast säga att det är honom synnerligen likt.

En blossande rodnad färgade Mauds kinder, då hon mötte den lidelsefullt upprörda blicken ur Mallorys ögon.

— Jag vet mycket väl, att ni har en låg tanke om honom, sade hon med en stolt kastning på det unga huvudet. Han har berättat alltsammans för mig — jag vet hur hård ni varit mot honom.

— Jag visste inte, att hr Smith var en av edra vänner, anmärkte Mallory. Hans ton var åter behärskad och lugn. Men jag antar i alla fall att bekantskapen är ganska ny och att varken ni eller er fru mor känner honom något närmare.

Maud Bamber bleknade av vrede.

— Min mor känner honom också, sade hon högdraget. Han gjorde ett fördelaktigt intryck på henne och hon har varit mycket vänlig mot honom. Det skulle för övrigt vara intressant att veta, vad ni egentligen har emot honom.

Hela hennes väsende uttryckte ett nästan lidelsefullt trots, men Mallory förblev oberörd.

— Inte det minsta, sade han sarkastiskt, men jag tror, att lady Bamber skulle göra klokt i att taga litet närmare reda på sina protegéer innan hon hedrar dem med sin eviga vänskap.

— Här är alls inte fråga om någon evig vänskap, svarade Maud snävt.

— Det gläder mig, sade doktor Mallory i det att han lyfte på hatten till avsked och avlägsnade sig.

Detta möte och allt vad han tyckte sig kunna utläsa ur Maud Bambers ord fyllde honom med en oro och fruktan, som han icke kunde bli herre över. Den lätthet med vilken Smith lyckats tillvinna sig lady Bambers och hennes dotters förtroende skrämde honom och han kände en häftig åstundan att skynda till Old Court för att med egna ögon se, hur händelserna där utvecklade sig.

Han visste, att fru Ames skulle göra allt vad i hennes makt stod för att förhindra ett möte mellan honom och Lilith, men samtidigt var han medveten om att han i den hemlighet han kommit på spåren ägde ett vapen, som måste ingiva den gamla damen en viss respekt.

Redan samma dags eftermiddag begav han sig till Old Court.

Fru Ames och hennes dotter uppehöllo sig i vardagsrummet, då Bletchley anmälde, att doktor Mallory anhöll om ett samtal med fröken Ames.

— Jag har visat in honom i kabinettet, tillade han.

Fru Ames ansiktsuttryck förrådde att besöket i hög grad misshagade henne.

— Säg till doktor Mallory, att fröken Lilith inte har tillfälle att taga emot honom.

Men den unga flickan hade redan stigit upp och närmade sig nu modern.

— Det är bättre, att jag talar med honom, mamma, sade hon lugnt.

Det sänkte sig en djup rynka mellan fru Ames ögonbryn: — Låt mig göra det i ditt ställe, barn.

Lilith skakade på huvudet. Hon var mycket blek och hennes ansiktsuttryck vittnade om inre disharmoni, men hennes stämma ljöd lugn och bestämd och fru Ames förstod att klokheten här påbjöd eftergift.

— Nå, låt oss då tillsammans tala med honom, sade fru Ames och vänd till Bletchley tillade hon: — Bed doktor Mallory komma hit in.

Så snart betjänten lämnat rummet, vände sig Lilith till modern och utbrast under häftig sinnesrörelse:

— Mamma, jag önskar du ville avstå från det. Varför envisas du att tala med honom. Jag kan och vill inte finna mig i, att du är kall och oartig mot honom. Du vet mycket väl att jag inte bryter mitt ord till Eric, men jag älskar honom inte. Den man jag håller av är Eben Mallory. Det är därför jag inte tillåter att du är oartig mot honom.

Den kloka lilla fru Ames besvarade detta utbrott på det enda möjliga sättet: hon smålog ömt mot dottern.

— Ack, älskade lilla barn, är jag någonsin ovänlig mot någon, frågade hon med sitt blidaste tonfall. Har *du* någonsin sett mig kall och hård? Jag kan bli häftig och ifrån mig, när jag fruktar att förlora någon som jag älskar, men oftast är jag ingenting annat än en stackars gammal svag och ömhjärtad kvinna. — Medan hon talade smekte hon Liliths hand. Men det föreföll, som om den unga flickan icke var så mottaglig för hennes vänlighet, som vanligt.

Det låg ett pinat uttryck i hennes ögon, och då det hördes steg utanför dörren släppte fru Ames dotterns hand.

Då Mallory kom in i rummet fann han till sin överraskning fru Ames älskvärdheten själv. Lilith stod borta vid fönstret som gick ända ned till golvet. Han såg henne i profil och det föreföll honom, som om hennes läppar darrade.

Alla tre befunno sig illa till mods. Fru Ames skyndade att leda samtalet in på likgiltiga ämnen, och Mallory som endast hade ögon för den unga flickan, vilken stod kvar vid fönstret med till hälvten bortvänt ansikte, gav endast enstaviga och tankspridda svar.

Men plötsligt beslöt han att framtvinga ett avgörande och sade: — Jag träffade Maud Bamber i förmiddags.

(Forts).

——::——

Förnya Eder prenumeration i god tid. Tel. 18070.

KVINNORNAS TIDNING

N:o 51. 4:de årg.

21 December 1924.

Annonspris: Textsida 25 öre pr mm.
» sista sidan 20 öre p· mm.
Längre annonsering rabatt.

Utkommer varje söndag.
Utgivare och redaktör: INGEBORG DAHLLÖF. För annons- och ekonomiavdelningen: EDITH RICKBERG.
Redaktion och expedition: *Magasinsgatan 12, Göteborg.* Tel. 18070.

Prenumerationspris:
Helår Kr. 6:—. 1/2 år Kr. 3:50. 1/4 år Kr. 2:—.
Lösnummer 15 öre.
Centraltryckeriet, O. Ericson, Göteborg 1924.

Eftertryck tillåtes gärna om "Kvinnornas Tidning", med hela namnet utsatt, angives som källan.

INNEHÅLL.

——::——

Utlandskrönika
i sammandrag.

Veckans utlandskrönika innesluter inga stora händelser och kan behandlas rätt summariskt.

Det engelska underhuset har fortsatt adressdebatten, vilken rört sig om olika på dagordningen stående inre och yttre frågor. Statsmninistern, Baldwin, har låtit förstå, att engelska regeringen icke fullständigt skrinlagt sina tullskyddsplaner. Det är dock ej fråga om något helt genomfört nytt tullsystem, utan endast om tullskydd för industrier av särskilt stor betydelse för landet, vilka hotas av en alltför mördande konkurrens från andra länder med låga arbetslöner.

Utrikesministern, Chamberlain, bemötte hovsamt oppositionens kritik av regeringens egyptiska politik.

Det är icke meningen att beröva Egypten den självständighet (till namnet), England tidigare beviljat landet. Man önskar uppriktigt ett gott samförstånd och är beredd att visa Egypten de största hänsyn under förutsättning att dess regering lojalt fullgör sina mot England åtagna förpliktelser.

Slutligen har lord Cecil meddelat, att orsaken till att England icke utrymmer Köln-zonen på den tid Versaillesfreden stipulererar, den 10 jan. 1925, är att man icke hunnit övertyga sig om att Tyskland i fastställd ordning avrustat. Det verkliga skälet är att England här går Frankrikes ärenden. Om de engelska trupperna utrymma Köln-zonen uppstår där en lucka i den genom Rhenlandet dragna fransk-engelska truppkedjan. När amerikanerna utrymde *sin* zon vid Rhen, ryckte franska trupper in i deras ställe. En sådan åtgärd nu i Köln skulle vara otänkbar. Därför stanna engelsmännen.

I Frankrike ha de borgerliga politiska partierna av högerfärg sammanslutit sig till ett nationellt block under expresidenten Millerand. Blocket skall bekämpa den nuvarande radikala regeringen och dess politik samt de samhällsupplösande krafter vilka just nu utveckla så stor aktivitet i Frankrike.

I Tyskland har Marx' regering ingivit sin avskedsansökan men fungerar tills vidare. Det kommer antagligen att taga avsevärd tid innan ny regering kan bildas. De olika politiska partierna kunna icke ena sig om den blockbildning, som är nödvändig för att en regering skall få tillräckligt starkt parlamentariskt underlag. Man har tre alternativ att vackla mellan, ett högerblock, ett vänsterblock och ett block av mellanpartierna. Man ser här vart den överhandtagande partisplittringen och politiska kamplusten leda hän.

Folkförbundets rådsmöte i Rom har nu avslutats. Förbundet har därunder icke skurit några nya lagrar. De fattade viktigare besluten hava, som alltid, präglats av grov partiskhet till förmån för ententemakterna, enkannerligen Frankrike.

Spaniorerna hava fullbordat sitt återtåg i Marocko och skola nu försöka hålla sina nya ställningar mot de upproriska infödingarne. Den spanska ställningen är mycket stark.

Det förefaller som hade ryktet talat sant, när det berättat om stridigheterna inom de ryska bolschevikernas högsta ledning. Triumviratet Kamenev, Stalin och Sinoviev vilja avlägsna Trotski från överbefälhavareposten vid den röda armén, men denne nekar. Det kan nämnas, att Chamberlain i engelska underhuset förklarat, att det ryska bolschevikväldet står inför inre upplösning. Måtte det så vara!

——::——

Köp
Julklappspapperet!

——::——

Så tuktas en argbigga.

Decemberluften välvde sig sollös över alléns höga trädtoppar, men luften var vårlikt ljum och alldeles stilla — ett härligt promenadväder!

Bland dem som rörde sig på den breda sandgången var också en gammal herre och en liten flicka, som helt säkert ännu icke fyllt sina tre år, en riktig liten docka i vitt skinn med guldgula lockar under mössan, stora blåa ögon, äppelröda kinder och en liten för liten näsa.

Den gamle herrn var rak i ryggen. Hans ögon hade örnblick, näsan var krum, hakan fast med vitt, spetsigt pipskägg. Han måste vara en gammal officer och han måste vara den lilla flickans morfar, som fått förtroendet att promenera den lilla, medan hennes mamma och husets assistent voro upptagna av julstök.

Med vilket levande och roat intresse följde han icke hennes små utflykter till de grunda dypölarna invid den ståltrådsinhägnade gräsmattan, i vilka hennes leriga små galoschförsedda fötter med sådant nöje stampade. Vilka soliga leenden utbytte icke han och hon, vilket ömt tonfall hade icke hans stämma när han då och då sade henne ett par ord.

Idyllen stördes av en pojke, en sjuårspojke. Han hoppade jämfota, han tog långa skutt, han hoppade på ett ben, och när han kom fram till den lilla flickan vände han sig om och tittade in i hennes runda blåa ögon, som uttryckte den mest hejdlösa beundran för hans ekvilibristiska förmåga. Han hoppade alltjämt på ett ben, men nu baklänges med små, små steg och med blicken på flickungen.

Plötsligt skar en klar liten röst genom den stilla luften:

— Kesstin vill då med dossen!

Och de små fötterna travade åstad i riktning mot pojken, som i häpenheten gjorde på stället vila med det ena benet alltjämt upplyftat.

Med ett par långa steg nådde den gamle herrn rymlingen och grep hennes motspänstiga hand:

— Kära lilla Kerstin, vi ska ju gå hem. Kära lilla söta barn.

Men Kerstin gjorde visst inte skäl för dessa vackra epitet. Hon hängde i den gamle herrns hand och bar sig åt som ett riktigt litet troll. Hon sprattlade med benen, fäktade ursinnigt med den lediga armen och hon *skrek!* Gällt, genomträngande, ursinnigt: — Kesstin vill då med dossen! Kesstin vill — *vill* — *VILL!!*

Folk stannade, tittade, log.

Den gamle herrn stod fullständigt handfallen inför detta lilla egensinnliga kvinnliga odjur, som sprattlande hängde i hans hand och utan att fråga efter skandalen och allt folket, som stod omkring och drog på mun, med gälla rop förkunnande sin envetna vilja.

Pysen betraktade med bottenlös förvåning och tydligt ogillande den gamla herrn med det barska utseendet, som inte kunde klara av en sådan enkel sak utan rådvill upprepade sitt maktlösa: — Kära lilla Kerstin! Kära lilla söta barn!

I nästa ögonblick tog han resolut ett steg emot paret, lyfte artigt på mössan för den gamle herrn, grep den sprattlande flickungens lediga hand och ruskade henne duktigt ett tag och röt:

— *Gapa inte så, jänta!* Jag skall följa dig hem.

Och se, den lilla flickan blev genast tyst, hennes tårar upphörde att rinna, ögonen strålade, hela ansiktet log och kvittrande av förtjusning dansade hon fram genom allén ledd vid handen av den gamle herrn och den lille gossen. Och folket log ännu hjärtligare.

Crayon.

Frid, du hägnande....

Av *Ruth Bogren.*

Frid, du hägnande, sänk dig ned
djupt i hjärtan, trötta blödande...
Frid, dina väldiga vingar bred
över jord där grymt förödande
närd av dödande
tankars makt
lidelsers eld förtärande blossar
medan hatet skoningslöst krossar
värden som kärleken bragt
fram i ljuset ur djupa schakt....

— — — — — — — — —

Lyssna! Förnimmer du toner som stiga
över de sovande, ödsliga vatten,
svälla likt försång i stjärnljusa natten,
sjungen i jubel av själar som viga
livet åt Ljuset?
Hör du bruset?
Känner du något oändligt som nalkas?
Kanske din brännheta panna svalkas,
kanske tvivlet släckes,
eller dådkraft väckes,
kanske fläkta de väldiga vingar
bort de onda drömmar och bringar
julens frid, stilla frid
genom sången som tonar i natten
över de tysta, sovande vatten....

Heliga hymn! I stjärnornas glans
tonerna flätas till strålande krans
buren till jorden — ett fridens bud,
svar på vår längtan —
till Gud.....

Agnes Ingelman.

AGNES INGELMAN.

En stor organisation kräver en stor personlighet.

Denna synpunkt har varit bestämmande vid valet av ordförande för Sveriges Husmoderföreningars Riksförbund, då man förvärvade en kraft sådan som Agnes Ingelman.

Fru Agnes Ingelman, född friherrinna Palmstierna, kan se tillbaka på ett snart sagt trettioårigt arbete i det socialas tjänst, ehuru hon nu står mitt uti sin bästa blomstring och fulla arbetskraft.

Redan i sjuttonåren började intresset för de mindre lyckligt lottade medsystrarna i världen göra sig förnimbart. Genom den begåvade och vittsynte fadern, minister Palmstierna, bl. a. känd för sitt stora intresse för Stockholms stads Borgarskola, hade den unga flickan tidigt fått blicken inriktad på sociala frågor, särskilt med avseende på önskemålen till utveckling av ungdomens bildning.

Begåvad med ett klart förstånd, varmt hjärta och energi, fick Agnes Palmstierna snart tillfälle att i praktiken omsätta sina nyväckta planer och förhoppningar.

Det fanns vid denna tid på Söder i Stockholm en lokal, som kallades "Malongen", och som användes till möten, sammankomster, o. d. Här började nu några intresserade unga damer, systrarna Palmstierna och väninnor, samla omkring sig en skara unga industriarbeterskor till samkväm två gånger i veckan, i syfte att bereda dem nytta och nöje. Där kommo flickor från alla slags fabriker, somliga ännu med bomullstussar i håret, en del doftande av parfymfabrikationen eller stearinljusen. Och alla voro de glada att få komma och höra på, när det lästes högt, sjöngs eller musicerades. De trivdes hos sina snälla, unga värdinnor på "Malongen", och månget litet korn föll i god jord.

Dessa sammankomster gåvo upphov till Stockholms Södra *K. F. U. K.*, varest Agnes Ingelman i trettiotre år verkat som styrelseledamot och ännu kvarstår som hedersordförande.

Industriarbeterskorna hava städse haft en pålitlig vän och gott stöd uti fru Agnes Ingelman. När staten 1914 skulle övertaga tobaksindustrin, och svårigheter uppstodo på arbetsmarknaden, ställde A.-B. Förenade Tobaksfabriker en fabriksbyggnad till disposition, och här startades nu på initiativ av Agnes Ingelman och Kerstin Hesselgren en pappersfabrik, som sysselsatte 100 arbeterskor. Man införde principen att tillgodose de yngre kvinnorna vid tilldelningen av arbetet för att på så sätt förhindra dem att gå lediga.

Fru Ingelman stod för nödhjälpsorganisationen i Stockholm, och hon genomdrev inrättandet av en matservering, där under femton månaders tid dagligen serverades 800 arbeterskor ett mål mat. Ännu en nödhjälpsfabrik startades, som existerade vidare under namn av "nödhjälpspåsen".

Åren 1917—18 valdes fru Ingelman till ledamot och ordförande i F. H. K:s Kvinnoråd, där hon visade stora förtjänster och insikt i praktiska frågor; igångsatte bl. a.: "Kvinnornas Brödbakning", ett företag, som visade sig bärkraftigt.

Under kristiden väcktes många idéer till liv, nöden blev en uppfinningsrik läromästare, ***hushållningen*** blev aktuellare för varje dag, och husmodern trädde i förgrunden, blev en faktor att räkna med.

Överallt i landet bildades föreningar och sammanslutningar för tillvaratagande av husmödrarnes möjligheter att reda sig under svåra tider, kravet på system i hushållet blev alltmer pockande, och tanken på omorganisering av viktiga detaljer i hus och hem tog sig uttryck i råd och rön, föredrag, kurser, m. m. Här var ett rikt fält för en kvinna av Agnes Ingelmans organisationsförmåga, och bland de fem som år 1917 invaldes i Folkhushållningskommissionens Kvinnoråd, blev hon den som fick företräda det sociala arbetet.

När sedan staten 1919 tillsatte kommittén för utredning av hemkonsulentutbildningen, blev ordförandeskapet uppdraget åt fru Ingelman. Denna kommitté var den första statliga, som bestod endast av kvinnor.

Detta år är ett märkesår för svenska kvinnan, i det Sveriges Husmoderföreningars Riksförbund bildades med Agnes Ingelman som ordförande.

Året därpå tillsatte staten ännu en kommitté, och nu gällde det utredning av bostadssociala minimifordringar för med allmänna medel understödda smålägenheter, och även här fick fru I. uppdraget som expert.

Hemproblemens lösning är målet

SKANDINAVISKA KREDITAKTIEBOLAGET
GÖTEBORG - STOCKHOLM - MALMÖ

Avdelningskontor över hela landet

Egna fonder Kr. 182,000,000:—

Gottgör å insatta medel högsta gällande ränta

Telegramadress "Kreditbolaget"

Inf. gen. Göteb. Tandl.-Sällskap.
Tandl. Lisa Andrén
Vasagatan 5 B, Tel. 10919.
10—2, 5—7; lördagar 10—2.

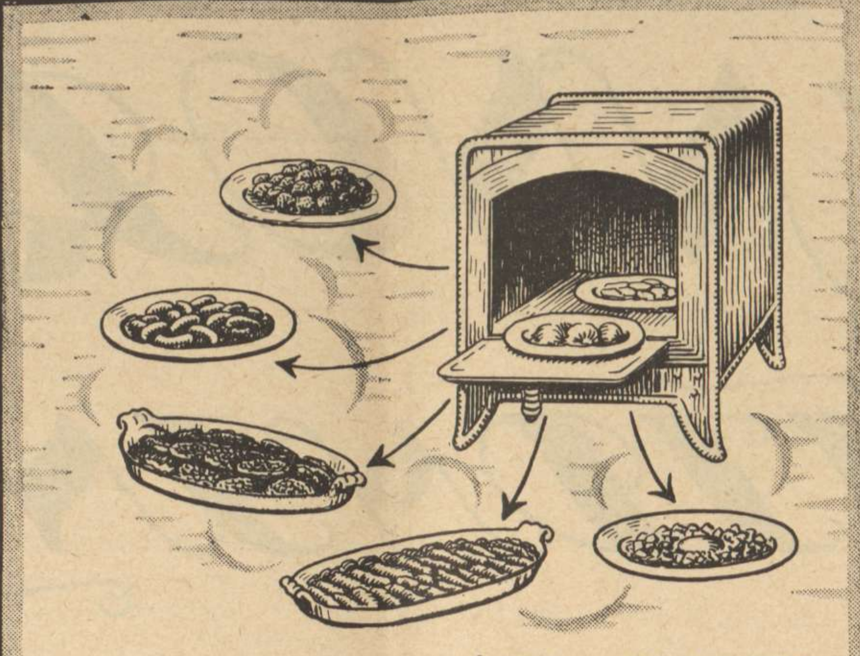
Systrarna på Liseberg

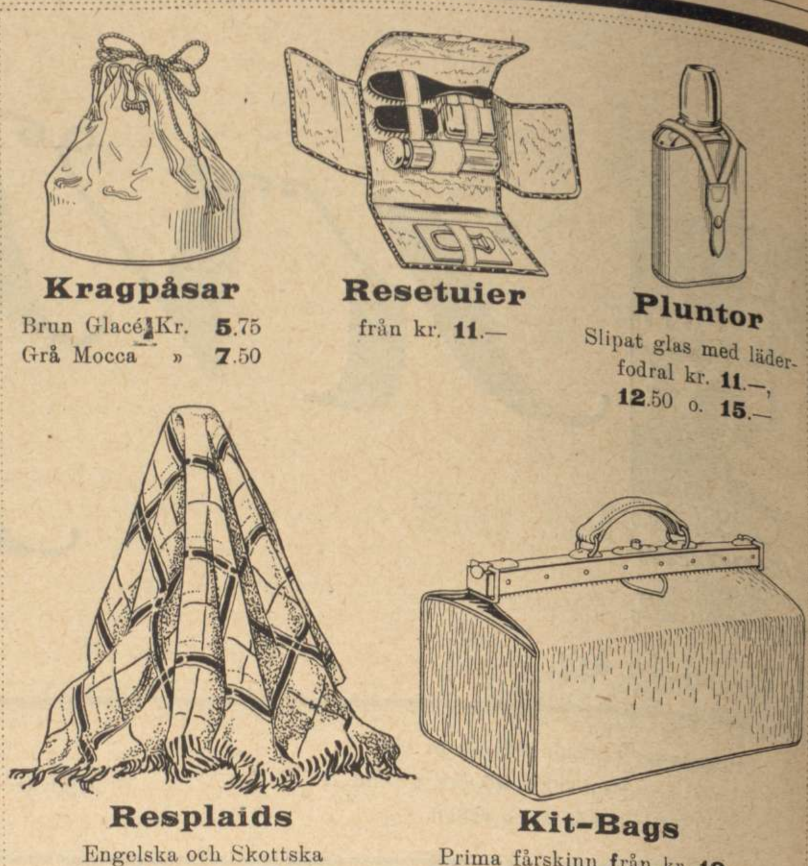
Ur Familjen Nonnens krönika
2:dra uppl.
A.-BOL. PEHRSSONS FÖRLAG, Göteborg

Ett Presentkort
från
A.-B.
Ferd. Lundquist & Co.
och
Sidenhuset

Man kan icke önska sig bättre julklapp.
Gäller för uttagning av varor i båda affärerna. Dessutom gäller Sidenhusets presentkort även hos Sidenhuset i Stockholm och dess samtliga filialer i Sverige. Presentkort kunna även rekvireras pr tel. 7845, o. 8115, då de utsändes med bud eller mot postförskott.

LITET "SMÅVARMT"
fyller upp smörgåsbordet. Med en
GASUGN
kan det åstadkommas i en handvändning och för minimal bränslekostnad.
Tag hem en gasugn till Julen. Den lämnas mot avbetalning av några kronor i månaden.
GASVERKETS UTSTÄLLNING.
KUNGSGATAN 2 - TELEFON 1420.

Kragpåsar
Brun Glacé Kr. 5.75
Grå Mocca » 7.50

Resetuier
från kr. 11.—

Pluntor
Slipat glas med läderfodral kr. 11.—, 12.50 o. 15.—

Resplaids
Engelska och Skottska
Specialpris kr. 25.—

Kit-Bags
Prima fårskinn från kr. 18.—
» oxhud » » 24.—

Ströms
TORGGATAN 22—24

för hennes outtröttliga strävan, och de landvinningar, hon på detta gebit redan gjort, belönades 1920 med *Illis quorum.*

Även Vita Bandet har under ett tiotal år njutit hennes tjänster som inspektris för dess upptagningshem.

Det är som S. H. R:s ordförande, vi mest bemärkt fru Agnes Ingelmans offentliga framträdande på senare åren, och det är av stort intresse att höra hennes tankar och förhoppningar på denna väldiga sammanslutning, som i dag räknar icke mindre än 81 lokalföreningar, fördelade på 4 länsförbund.

"Varför skulle icke husmoderns uppgift och arbete kunna betraktas som ett yrke, såväl som varje annat", säger fru Ingelman. "Vi önska förmedla kontakten mellan husmodern och samhället och tillvarataga husmödrarnas intressen, representera deras yrke".

I samband med Riksförbundets årsmöte i Sandviken, yttrar fru I. följande:

"Vi arbeta för framtidens hem, vi stå på verklighetsgrund, och framtidstro skall prägla våra mötesdagar".

S. H. R. tillhör numera Nordens Husmoderföreningars Förbund, där fru Ingelman är Sveriges representant. Vid "Husmödarnas Riksdag" i april 1922, skedde egentligen genombrottet, husmödrarnas första offentliga framträdande. När Agnes Ingelman den gången från talarstolen hälsade de finska, norska, danska och svenska gästerna, gick en brusande våg av föreningstankens innebörd genom allas sinne, nationalitetskänslan utplånades för ett ögonblick, och man kände att en kedja av länkade händer smitts av de nordiska landens kvinnor till upplysning, till utveckling, till kommande släktens väl.

En av de starkaste länkarna är Agnes Ingelman. Fasthet och klarhet prägla hennes framträdande, människokärlek och ansvarskänsla diktera hennes gärningar. Vid sidan om hennes parlamentariska förmåga och sega energi besitter hon den blida, mjuka kvinnans väsen.

I sitt vackra hem bland granar på Djursholms Ösby vilar hon ut under de korta arbetspauserna. Men alltjämt planerar hon nya uppgifter. förbereder reseföredrag och står i ständig rapport med S. H. R:s huvudkvarter.

När man betänker det livsarbete, som allaredan är verkställt, och ser den ungdomliga, charmanta värdinnan i hemmet, kommer man till den reflexionen att blott intelligensen parad med allmänmänsklig godhet har makt att tvinga tiden stilla, när storverk bedrivas.

Gunnel Holzhausen.

——::——

Skrattet.

När sker det?

När börja vi skratta på galet ställe på teatern och biografen?

Har det inte hänt er emellanåt, då ni suttit i teatersalongens eller biografens mörker, att ni skrämts av ett skratt, kommande från spridda håll eller unisont, när på bioduken eller på andra sidan teaterrampen det onda vunnit seger, när dygden förlöjligats, när lasten triumferat, när själar gått förlorade?

Små barn gå inte på teatern men på biografen!

Har ni givit akt på hur självfallet deras sympatier äro på rättens, på det godas sida? *De* skratta aldrig på galet ställe!

— — —

Det är en barntillåten film. De små sitta bänkade tillsammans med de stora.

Man spelar det praktfulla utstyrselstycket "Tjuven i Bagdad" med motiv ur sagocykeln "Tusen och en natt".

Det är första avdelningen. Tjuven är ännu tjuv i hjärta och handling. *Allâh* finns inte! Inte himmel eller helvete! Endast denna jord, där det gäller att ställa det så bra som möjligt för sig. När han ser något vackert och dyrbart, tindra hans ögon och rycker det i fingrarna av lystnad. Lätt och behändigt och spelande muntert tillägnar han sig andras ägodelar, en börs, ett diamantspänne, en ring. På samma sätt vill han också stjäla den sköna prinsessan.

Ännu äro inte de små åskådarne riktigt med. De känna sig oroade, förvirrade av denna underliga och stötande kombination: en usel föraktlig tjuv och på samma gång en ung och ståtlig man. Men de stora sitta inte med undrande eller ledsna ögon; de skratta hjärtligt, fast dämpat: hohoho — han är då för oförskämt rolig den där krabaten när han stjäl!

Men nu sker den stora omvälvningen i tjuvens liv. Han älskar prinsessan och hans kärlek är besvarad. Han vill inte längre stjäla henne. Vinna henne vill han som en ärlig man! Men han avslöjas som den tjuv han tidigare varit, piskas, misshandlas och nu står han som en ångerfull syndare i moskén. Välsignad av gudsmannen där inne drager han ut i världen för att genom ädla bragder återupprätta sig och bli den sköna prinsessan värdig.

Och nu äro småttingarne med! Pojkarne som sitta bredvid mig resa sig upp, sträcka på halsarne och jag hör deras häftiga andetag, när de genomleva äventyren med honom där borta på den vita duken. Hur sväller inte också *deras* hjärta av mod när han kämpar med den hiskliga draken, när han tar de livsfarliga sprången över de eldsprutande avgrunderna, när han störtar sig i det vilt svallande havet för att dyka ner till dess botten!

Så med ens stiger från varje hörn av salen ett hänfört jubel av barnaröster, av ivrigt applåderande små händer. Åter och åter klingar luften av detta ljusa lyckliga, vackra skratt — *det goda segrar!* Han där borta är icke längre en halvnaken, eländig tjuv utan den sköne och tappre prinsen Ahmed av Havets öar och han rider en ädel springare med guldmundering.

Det blir åter stilla. Skall han väl hinna i tid tillbaka till Bagdad, som tagits med list av den grymme mongolfursten och hans tjugu tusen krigare?

Man hör barnens häftiga andetag: Rid fort, prins! Fortare! Pojken som står bredvid mig trampar, trampar, byter fot, knäpper med fingrarne i luften. Rid prins! Rid för livet! Prinsessan är i den hemska mongolfurstens våld!

Prins Ahmed står utanför Bagdads väldiga portar. Låt upp, väktare! Ensam vill han kämpa mot de tjugu tusen mongoliska krigarne. Ett hopplöst företag, men här i denna sal finns hundraden av svenska pojkar, som skulle vilja störta upp och fylka sig omkring honom lika oförvägna och tappra som han.

Men se, prinsen öppnar Önskeskrinet, som han funnit på sin äventyrsfärd, han strör ut av dess innehåll och som stampade ur marken resa sig Rättens oöverskådliga vita härskaror omkring honom. Vapnen blixtra, standaren höjas, stadsportarne springa upp. Bagdad är i den tappre prins Ahmeds hand och den sköna prinsessan hans brud —

En bifallsstorm brusar genom salen. Luften fylles av höga fröjderop, av smattrande applåder, klingar av glada skratt —

Ingen äldre röst höres blanda sig i det jubel, som stiger ur dessa unga hänförda bröst — det är ju bara en saga!

Men de stora känna sig i alla fall på ett sällsamt och lyckligt sätt gripna av denna unga ljusa hänförelse inför det sköna och ädla i livet. Ur vilken ren källa måste den icke välla upp och hur löftesrik och hoppingivande för framtiden är den icke — —

Kommer så en besk och bitter tanke.

På samma rena vackra sätt hänfördes också vi i vår tidiga barndom av det som var skönt, upphöjt och modigt. Om tio, tjugu år skola dessa småttingar alldeles som vi nu finna helt andra saker nöjsamma, roliga, underhållande. Alldeles som vi skola *de* skratta på galet ställe!

Den fundersamma.

——::——

Spräckta lerkärl finna allting eländigt.

H. C. Andersen.

Gör icke Gud vred genom att bedröva din moder.

Antusa.

Nittionio procent av människornas konversation har icke mera värde än en flugas surrande.

Robert Lynd.

——::——

PÄRLOR
JUVELER
i modern infattning fördelaktigast
hos
K. Anderson
Hovjuvelerare. Ö. Hamng. 41.

Möt Vintervädret
med
VISKAFORS
på foten
och Ni sparar skodon, undviker snuva och förkylning, ty enastående slitstyrka, ringa vikt, utmärkta modeller och prydligt utseende ställa
Viskafors Fabrikatet
i en klass för sig — den bästa — och fyller alla fordringar, som kunna ställas på en galosch.
SKANDINAVISKA GUMMIAKTIEBOLAGET, VISKAFORS

A.-B. FERD. LUNDQUIST & Co.
för alltid på lager alla
VISKAFORS
galoscher och bottiner till fabrikspriser.

EN LÄMPLIG LÖSNING
på julklappsfrågan
finner Ni bland vår utsökta sortering av *DAMVÄSKOR, BOKPÄRMAR, NECESSÄRER, PLÅNBÖCKER* och *PORTMONNÄER*
Alla prislägen representerade.
JOHN A. GAHM
RESEFFEKT- OCH LÄDERVARUAFFÄR
KORSGATAN 12 - GÖTEBORG

Vill Ni göra rummet ljust och glatt
KÖP DÅ TANGENS GARDINER
Bästa Fabrikat

Tangens Gardiner
platsens största sortering hos
A.-B. CARL JOHNSSON
Kungstorget.

MERKUR-TVÅLEN
är oöverträffad för tvätt af fi-
nare tyger med ömtåliga färger

A.-B.
Herkules Skodon
Kungsgatan 45. Rikt urval.
Telefon 1900. Billigaste priser

Kobbs Thé
är alltjämt marknadens förnämsta

C. L. Schmidts
Begravningsbyrå
24 KUNGSGATAN 24
Tel. 3623 — 14090 — 6607
ombesörjer på erkänt bästa sätt allt som tillhör begravningar.
Eldbegängelseföreningens expedition.

Spetsar, Motiv, Dukar, Kragar, Kudd-
Schalar, Näsdukar, Väsk-
Depôten för Äkta Spetsar
Kungsgatan 58, 1 tr. Tel. 12655. Öppet 11-

Musikstipendium.

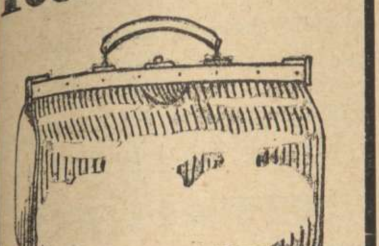
Föreningen "Musiktomtarne" [...] redan första arbetsåret i tillfä[...] att utdela ett stipendium på s[...] hundra kronor till någon musik[...] rarinna i Göteborg som önskar id[...] musikstudier i utlandet under si[...] ferier.

Skriven ansökan med bifoga[...] intyg, ställd till Styrelsen för "M[u]siktomtarne", torde personligen [...] lämnas till ordföranden fröken Ru[...] Almén, Teatergatan 19, före d[en] 1 januari 1925.

——:——

KONSTFLITENS MÖBLER, MÖBEL-
TYGER, GARDINER OCH MATTOR
skänka hemtrevnad
KONSTFLITEN, G:la Högskolan Göteborg

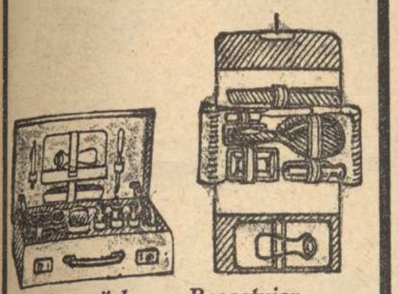
Vid köp av
Julklappar
se vår enastående sortering av
Reseffekter

Resväskor, prima clot fr. Kr. 8 —
» äkta Läder » » 21.—

Kappsäckar .... fr. Kr. 7.—
» äkta Unica » » 10.—
» » Läder » » 37.—

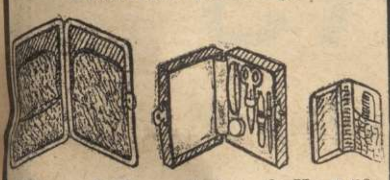
Etuikappsäckar, stort urval från Kr. 35.00
Reseetuier, imit. fr. 4.—
D:o äkta läder » 8.—

Hattaskar .... fr. Kr. 5.—
» äkta Unica » » 11.50

Portmonnäväskor, imit.... Kr. 1.25
Portmonnäväskor, skinn och läder fr. .... Kr. 2.50
Enastående sortering.

Cigarr- & Cigarrettetuier fr. Kr. 2.50
Manicureetuier .... » » 1.—
Ficketuier, skinn .... » » 1.—

Visit- & Promenad-Väskor, 100-tals mod. i prima skinnkval. fr. Kr. 5.—

A.-B. CARL JOHNSSON
2 Kungstorget 2

Den gamla.

Med tanke på Pauvres honteux och insamlingen för dem nu till julen.

När natten vaknade bak furustam
och slog med vingen över åsens kam,
då såg jag, hur man stillsamt tände ljuset
i gavelrummet i det gula huset.
Jag stod i drömmar under silverlind
vid gula husets murkna trädgårdsgrind
och såg reflexerna från torokaminen
i rytmisk växling leka på gardinen.

Den snabba vinden kom i ystert sken,
flög upp och satt på silverlindens gren.
— Vi står du spejande vid hagtornshäcken?
Vad ser du bak de brustna fönsterblecken?
— Tja, ingenting .... En bagatell, mon cher!
En liten ful och ranglig sekretär.
En blombukett, som liknar torkad klöver.
En gammal grånad hjässa böjd däröver ....

Det skymtar något vitt på chiffonjén.
Åhå! Ett gammalt skrin av elfenben!
Ett gulblekt nipperskrin med snideri.er
och skrumpna rester av plaisanterier.
Ett litet knippe gulnade kuvert!
Ett slitet bernstenssmycke i misère!
En myrtenkrans, vars vissna blad brouillera ....
— Hm, sade vinden, ser du intet mera?

— Nej, intet mer .... Jo, vänta lite grand!
En dimma darrar över skrinets rand.
Den växer, vidgas, sväller ut, förtätas
uti en rymd, som ej med mått kan mätas.
Jag ser en sal med gyllengrön spaljé.
Plymager vaja, vita tänder le!
I yppig strålglans festsalongen skiner.
Det knäppes ren på spröda violiner ....

Jag ser ett prunkande orangeri
vars skönsta blomster heter fleur d'esprit.
Det står en mossig bänk vid marmorbrunnen
av späda murgrönsrankor överspunnen.
De heta viskningarnes täta rad
som fjärlar sväva mellan palmers blad,
och ut ur skuggan vid fontänen strömmar
en här av morgonljusa framtidsdrömmar ....

Nej, allt är borta .... Broder aftonvind,
som tanklös gungar uti silverlind!
Hör du den tysta bönen från de gamla
vars hopp är släckt, vars illusioner ramla?
Bör ej en stråle ur vårt hjärta gå
till skuggans folk i deras skumma vrå
att deras tunga armodsdag förkorta?
— Kanhända, sade vinden och var borta ....

N. S.

Inför skilsmässan.

Hon dök fram ur dimman och närmade sig honom där han stod under den stora båglampan.

— Har du väntat på mig, Nils? frågade hon med en glad nick och räckte honom handen.

— Ja, visst har jag väntat! sade han i varm ton och tryckte hennes hand. Det vill säga du kommer inte för sent, men det känns alltid på ett underligt sätt tomt och ensamt inom mig, när du inte är i närheten. Jag börjar bli bortskämd.

— Det är så meningen! log hon tillbaka. Och vart skola vi ställa vår promenad?

— Ingen promenad i dag! sade han och lade hennes arm under sin. Vädret är inte sådant — och så har försynen varit nådig och låtit rägna ner över mig en hundralapp för en novell, som jag sände i väg för länge sedan, och som jag alldeles glömt bort. Det blir alltså en fäst i stället — en liten utsökt supé i en sal, där det strålar och lyser — ack, det är länge sedan sist!

*

De hade superat och sutto nu vid kaffet och cigarretterna. Till deras plats trängde stråkmusiken mjuk och dämpad.

— O, Maj, sade han och böjde sig fram mot henne, och hans blick vilade med nästan smärtfylld ömhet på hennes unga ansikte med dess underbara djupblå ögon, så är denna afton snart förliden! — Sällan mötas, snarligt skiljas! — — — ja, kanske det är det, som ger denna glans åt våra möten, skänker denna obeskrivliga känsla av koncentrerad lycka — men ändå — *ändå!* Om vi inte vore så fattiga, skulle vi gifta oss — att få bo och leva under samma tak — att alltid ha varandra — alltid — alltid —

Hon hade plötsligt blivit allvarsam och såg på honom med stora undrande ögon: — Men äro vi då verkligen så fattiga, Nils?

Han böjde bekräftande på huvudet: — Mycket, mycket fattiga i förhållande till våra vanor och önskningar. För forna tiders människor hade tanken en koja och ett hjärta ingenting skrämmande. Du helige Nepomuk, vilken glad lättsinnighet och vilken oförmåga att räkna med realiteter! Vi som nu leva äro funtade på ett annat sätt —

— Bättre?!

— Vi äro kanske inte bättre, men klokare, nyktrare. Vi vet att en koja och ett hjärta betyder inte en rödmålad stuga med vita knutar i en leende natur nere vid sjöstranden och omgiven av susande björkar utan en liten ogästvänlig lägenhet i en hyreskasärn, mörk och ledsam, ett fattigt bord, fabrikssydda kläder, inga vänner, inga nöjen, spring i trapporna av oförskämda butiksbud med obetalda räkningar, småbekymmer och en stigande kyla i hjärtat —

Det gick en rysning över hennes skuldror men i nästa ögonblick log hon åter: — Gräsligt, övermåttan gräsligt! Men det kunde väl nu liksom fordom hända, att man dräpte den glädjeförstöraren och kärleksför-

BERTHA ANDERSON
15 Korsgatan, Göteborg.
Stort urval av vackra **Ylletyger, Viyella** i ylle och bomull, **Bomullsflaneller.** Handvävda, färgäkta **Bomullstyger, Hvita Väfnader,** bästa fabrikat. **Strandkoftor, Lahmans Tricotunderkläder, Strumpor, Underkjolar, Snörliv, Reformliv, Näsdukar, Allmogegardiner,** stort urval, **Möbeltyger, Borddukar,** stor sortering, vackra mönster, **Linneduktyger,** bästa fabrikat. **Handdukar, Sängtäcken, Filtar, Sticktäcken. Prima Ylle- och Bomullsgarner.**
Å helt stycke 10 %, samt å stufvar. • Till Tricotstickerskor lämnas rabatt å garner.

NÄSDUKAR!

PRESENTKORT

Dam med namn .. .	pr	1/2 duss.	Kr.	1.75
Dam Linnebatist från	„	1/2	„	2.95
Dam med hålsöm ..	„	1/2	„	0.70
Halvlinne Herrnäsduk, fållad, 45 cm.	„	1/2	„	3.50
Herrnäsduk. kul. bård	„	1/2	„	3.50
„ hellinne, vit	„	1/2	„	4.75
Gossnäsd. m. kul. bård	„	1/2	„	1.50
„ „ „	„	1/2	„	1.25

PRESENTKORT

FRIBERG & ANDERSON
KUNGSPORTSPLATSEN 1. TEL. 7235

Tant Dé.

Julberättelse

av

MARIE GIRARDET.

Fru Vilmot kom med sin sistfödde på armen in i sin systers rum.

— Säg mig, älskling, vill du mycket gärna följa med till soarén hos Renaud-Latours? ...

Då Daisy dröjde med svaret fortsatte hon: — Jag tar med de tre äldsta barnen. Men nu låta jungfrurna mig veta, att de äro bortbjudna på juldagskvällen. Hur skall jag då bära mig åt för att inte Bébé skall bli ensam hemma?

Den unga flickan hade väntat sig mycket nöje av denna fest. Efter ett utsökt musikprogram skulle ungdomen samlas till dans kring julgranen. Men med sin vanliga offervillighet sade hon:

— Jag skall stanna hemma, Suzanne.

— Du är godheten personifierad, utropade fru Vilmot. Och som om den lilla keruben hade förstått, sträckte han armarna mot den som lovat vaka vid hans vagga.

Daisy Legrand — tant Dé som hennes syskonbarn brukade kalla henne — hade passerat trettiotalet. Hennes ansikte besjälades av ett par stora, blåa ögon, som med sin milda glans lyste som stjärnor i sommarnattens djup. Men kindernas rosor hade redan börjat blekna och en och annan silverstrimma i det vackra, ljusa håret hade en smula dämpat dess glans.

Tant Dé hade försakat många nätters vila för att vaka vid sjukbäddar och dagar igenom varit sysselsatt med att hjälpa och söka förströ konvalescenter för att ej tala om all den tid hon använt på att bringa lugn och skipa rättvisa i den livliga barnskara, vars glädje, såväl som dess vrede, ofta gav sig uttryck i högljudda skrik.

Om därunder en och annan flik av hennes yttre fraicheur fastnat i vägkantens busksnår, så hade hennes rena väsen ingenting förlorat härpå. Var hon gick fram följde henne en nimbus av godhet ...

— Men varför har inte er syster gift sig? ... sade en väninna till fru Vilmot nyfiket.

— Varför? ... upprepade denna; det är någonting, som jag verkligen tror hon aldrig reflekterat över ... av brist på tid kanske. Ni vet att hon tidigare helt ägnat sig åt vården av stackars mamma, som blev lam ... Och nu har hon alltför många syskonbarn för att önska sig egen familj! Oss emellan tror jag, att hon är mycket mera moster än hon skulle vara mor ...

Därefter talade fru Vilmot om andra saker. Säkert var hon ej i större saknad av hjärta än de flesta andra; men då en städse offervillig tillgivenhet stått till hennes förfogande, hade hon begagnat sig av den utan skrupler. Man vänjer sig lätt vid att taga emot allt av den, som aldrig begär något igen. Och det känns lugnande för egoisten att minska värdet av en uppoffring, då han på samma gång kan minska den tacksamhet vartill gåvans emottagande förpliktigar ...

Alltså befann sig Daisy den 25 december ensam i det tysta huset. Först försäkrade hon sig om att den lille sov under sitt skära sängtäcke; det lilla guldlockiga huvudet med de slutna ögonen och det lugna ansiktsuttrycket gav henne en den ljuvaste bild av sömnen, som ej ens störes av drömmar.

Därefter hade tant Dé en känsla av att nu ha en timmes ledighet för egen del, en timma, som hon ville fylla med minnenas beständigt fördämda flod — de 20 årens jungfruliga roman.

Ur en omsorgsfullt låst koffert tog hon upp ett skrin, men hejdade sig ett ögonblick ... Oh, de gamla breven, de kära breven, som sovo i sina slutna lådor, är det inte oförsiktigt att åter draga fram dem i ljuset? ...

Hon begick ändå denna oförsiktighet. Sedan hon löst upp bandet? som bevarade det lilla skrinets hemlighet, tog hon fram några skrivna ark, lagda i ordningsföljd.

Med öm varsamhet vecklade hon upp det första, och hennes ögon ilade fram över dessa ord, vilka så många gånger tänt på nytt den eld, som brann bakom den lugna yttan av hennes klara panna ...

12 augusti.

"Daisy, min egen älskade, den utnämning, som jag väntat på, har kommit. Jag har blivit kommenderad till en post inte långt från Biskra vid gränsen till öknen. Ack, så långt bort!

Frågor, som fylla mig med ångest uppresa sig inom mig: Har du mod att följa mig dit bort? ... Det är rena ödemarken; inga grannar, inga vänner, blott vår ungdom och vår kärlek skulle vi ha att lita till. Älskar du mig tillräckligt för att våga bjuda spetsen åt en dylik enslighet? Skall min ömhet, hur stor och uppfinningsrik den än må vara, kunna ge dig ersättning för allt det som du måste lämna för min skull? Tänk noga efter, älskade! Du får ej handla av en spontan, om än aldrig så stark impuls, ej känna dig bunden av de löften du givit, då du ännu ingenting visste om famtiden ... Det är icke någon som har reda på vår dyrbara hemlighet, och du har din fulla frihet att bryta vår förlovning i dag.

Detta är vad jag ansett vara min plikt att säga dig; nu då det är gjort, Daisy, lägger jag mitt hjärta mellan dina händer. Du har att bestämma över dess öde. Det är ditt; det skall aldrig komma att tillhöra någon annan. Om du återtar den frihet jag erbjuder dig, skall jag böja mig därför utan bitterhet, men ett oläkligt sår, ett sår, värre än döden, skall följa mig i min landsflykt ...

Var barmhärtig och låt mig ej vänta på det svar, på vilket hela mitt livs lycka beror.

Daniel."

Den unga flickan satt länge orörlig med huvudet stött mot handen.

Julklappar till pojkar!

Pyjamas	Kr.	7.50
Nattskjortor	„	4.75
Sportskjortor	„	3.25
Virkade slips	„	0.65
Hängslen	„	1.25
Läderbälten	„	1.25
Bruna skinnmössor med skärm	„	6.50
Sportmössor med nackskydd	„	3.75
Sporttröja, grå ..... från	„	6.—
Sporttröja, brun ... „	„	6.—
Sportstrumpor ...... „	„	2.25
Raggsockar	„	3.—
Ryggsäckar	„	3.75

Förpackning, om så önskas, i eleganta Julklappskartonger.

Berlin's

FISKTORGET.

därvaren Fattigdom med flit och sparsamhet.

— Maj, vad har flugit i dig? frågade han uppriktigt förvånad och i en halvt tillrättavisande ton. I den här frågan har vi ju alltid varit eniga. — Tänk efter, skulle du vilja lämna överflödet i din fasters hem och flytta in med mig i en tvårumslägenhet i en av utkanterna, skulle du vilja avstå från all den förfining, all den njutning och glädje som rikedomen skänker dig?

— Jag vet inte, sade hon tveksamt, jag tror inte — kanske ändå! Om *du* vore med! Ser du, jag är ju inte alldeles ovan vid det. — Det var rätt fattigt där hemma hos mina föräldrar, men det gick! Knaggligt förstås, men det gick i alla fall. Jag var mycket duktig — stod för hushållet — sydde själv mina kläder, riktigt nätt — ja, skratta du!

— Skulle du vilja ha igen den härliga tiden? gäckades han.

— Det är så svårt att veta, sade hon och lät huvudet sjunka under det en lätt suck steg upp ur hennes bröst. — Behövde det verkligen bli så fattigt och dåligt för oss, Nils? Nog kunde du förtjäna pängar, om du ville — jag menar du får ju egentligen mycket bra betalt för dina noveller — hundra kronor stycket. Om du kunde rå med en i veckan?

Det sänkte sig ett djupt veck mellan hans mörka ögonbryn: — Det är inte precis detsamma att skriva en novell och att yxa till ett träblock. Flit och arbetslust är inte det avgörande därvidlag.

— Nej, jag vet ju, medgav hon utan att dock vilja lämna ämnet, men du har varit erbjuden en god anställning i en tidning — sju tusen —

— Maj! ropade han till. Det kan inte vara din mening! Skulle jag stänga in mig på en redaktion, ta emot order om en artikel över det och det ämnet, så och så många spalter lång —

— Det går för andra —

— Men inte för mig! Jag är en fri man och ingen träl. Jag skriver när behovet och lusten finns och inte för att plita ihop till ett kilo kött eller ett par halvsulor. Låt vara att jag är lat och bekväm av mig, men det är nu *min* natur — av födseln och ohindrad vana — — —

— Se så Maj, fortfor han i lugnare ton, det här ämnet ha vi ju för länge sedan slutbehandlat. Vi äro inga pjunkiga känslomänniskor utan låta förståndet och eftertanken råda. Sentimentaliteten är inte för oss. Upp med huvudet som en god kamrat. När vi gifta oss, gifta vi oss rikt! Du vet att det är överenskommelsen av gammalt —

— Hon höll blicken nedslagen och hennes rosiga finger skrev på bordduken i en slinga Nils — Nils — Nils — —

— Och när gifter du dig då med din rika änka? frågade hon med ett halvt leende.

— Det brådskar inte, sade han, glad över att samtalet länkats in på ett annat ämne. Hon får vänta, tills du gjort ditt val.

Hon såg upp på honom med en snabb blick.

— Då blir hennes väntetid inte lång.

Han förde ofrivilligt handen åt hjärtat för att dämpa den häftiga smärtan och hans blick flackade skrämd och sökande över den stora salen.

— Ja, det är så, sade hon i lugn samtalston. Det som vi många gånger talat om och räknat med har blivit verklighet — bankir Eber har i dag gjort mig ett giftermålsanbud.

— Så . . . . så, sade han mödosamt.

— Det var det som kom mig att ansätta dig med alla de obehagliga frågorna, fortfor hon. Man kan så där, som vi ha gjort, sitta och lugnt resonera om sina framtidsplaner, väga fattigdom och rikedom mot varandra, men när så verkligheten tränger inpå en, och man skall köpa rikedomen med offret av sitt hjärta — då blir alltsammans så förfärligt, och man ser sig om efter ett medel till räddning — — —

Hon hejdade sig och sade under det ett darrande leende lade sig kring hennes fina mun:

— Det kanske är bara för stunden, och mot den där svidande smärtan kan man ju också sätta upp tanken på det liv i rikedom som väntar. Det är ändå något att räkna med. Allt vad tillvaron har att bjuda av skönhet och konst och förfinade njutningar är inom räckhåll, hela den sagolika världen ligger öppen — —

— Har du svarat honom? frågade han häftigt och böjde sig framåt, sökande hennes blick.

— Nej, jag begärde en dags betänketid, men nu sedan jag talat med dig, är jag färdig med mitt svar.

Han lät sin hand för ett ögonblick vila på hennes.

— Mellan oss blir allt som förut? viskade han hest. Jag får se dig, träffa dig?

Hon såg på honom med stora ögon.

— Hur kan du tro! utbrast hon. Känner du då mig inte alls? Dubbelspel — oärlighet — krokvägar — nej det är mig främmande och förhatligt. — Kärlek kan jag inte skänka den man, som skall bli min make, men på min ärlighet och uppriktighet skall han alltid tryggt kunna lita. — Jag älskar dig för mycket för att våga vara dig nära — det här är vårt sista möte, Nils!

— Nej, det är det inte! sade han i en ton av fast beslutsamhet och med blicken djupt i hennes. Jag kommer till dig i morgon, du skall följa med mig — vi skola hyra den där kojan åt oss. Och vacker skall den bli, hög i taket och med sol i de breda fönstren — jag kan och jag skall arbeta, Maj!

—::—

Tavlor av Ida Törnström.

Den kända Göteborgskonstnärinnan Ida Törnström, som nyligen haft en mycket uppmärksammad utställning på Blekinge museum i Karlskrona, där hon även fått sålt åtskilliga alster av sin konst, har nu, därtill uppmanad av styrelsen för Göteborgs Idun, dit överflyttat en del av dessa dukar. Den tacla man först fäster sig vid, är en större oljemålning, en fura, motiv från trakten kring Mjörn. Den är målad med bred pänsel, djärv och kraftig mot den klara luften, ett stycke svensk naturpoesi, som man icke lätt glömmer då man en gång sett den. Så finns där också bland andra "Klippor från Marstrand", där den solbelysta graniten står, man skulle vilja säga "levande" mot det blå vattnet och himlen. — Så finnas där också åtskilliga stilleben och interiörer.

Man lär, även utan att vara medlem i "Idun", kunna ringa på och begära att få se utställningen — ett besök som verkligen lönar sig.

Flera av medlemmarna där ha uttryckt sin glädje över det plus i hemtrevnaden som utställningen utgjort, varför de ha bett fröken T. att ännu en tid få ha den kvar.

R—th A—n.

—::—

Vad hennes arbete var värt.

En amerikansk tidning framställde till sin läsekrets följande fråga:

Vad är en hustrus, en husmoders arbete värt?

Bland de inkomna svaren fanns även ett från en husmoder, som varit gift i 30 år. — Under loppet av denna tid, skrev hon, har jag tillrett 235,425 portioner mat, bakat 33,195 brödkakor och 5,630 stora vetebröd samt lagat i ordning 1,550 liter fruktsaft. I min hönsgård har jag uppfött 76,630 kycklingar och jag har kärnat 2,725 kilo smör. Detta arbete är, anser jag, värt 210,000 kronor.

Ingen dålig arbetsförtjänst! Det skulle vara intressant att söka räkna ut vilka inkomster männen i allmänhet böra ha för att i enlighet med denna kalkyl ersätta sina hustrurs arbete efter dess rätta värde.

—:—

NORDISKA HANDELSBANKEN

STOCKHOLM GÖTEBORG MALMÖ

125 AVDELNINGSKONTOR

FÖRMYNDAREMEDEL,

vilka enligt lagen av den 27 juni 1924 skola för myndlings räkning nedsättas i bank, mottagas till vård och förvaltning.

För under 1924 verkställda förmyndaredepositioner av värdehandlingar beräknas ingen förvaltningsavgift för tiden till den 1 januari 1925.

Tänkespråk.

Ära och högmod följas gärna åt.

*

Nytämjd häst, nygift fru och nybakad student äro tre stolta ting.

*

Att hata är egen skada.

*

Man blir inte själv vit, genom att svärta andra.

Ju längre lögnen reser, desto större växer den.

*

Ingen är dövare än den som inte vill höra.

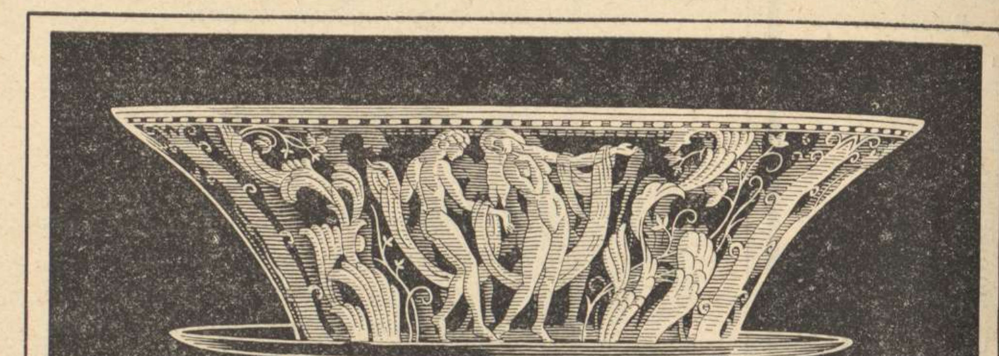
*

Dålig vana har långa rötter.

*

Liten misstanke kan fördärva ett gott rykte.

—::—

ORREFORS

har uppnått internationellt erkännande för sina *graverade konstglas.*

Materialets egen charm, gedigen konstnärlighet i form och utsmyckning jämte alla grader i prislägen ha åt Orrefors konstglas skapat en berättigad popularitet.

På begäran göras av konstnärerna S. Gate och E. Hald förslag till hedersgåvor, anpassade efter visst prisläge, med inkomponerade dedikationer, monogram, vapen etc.

A.-B. FERD. LUNDQUIST & C:o

KRISTALLAVDELNINGEN

GÖTEBORG

NORDISKA INDUSTRI A.-B. — TAPISSERI DETALJ Ö. Hamng. 31. 1 tr. — N·I·A·B — Färdigsydda lämpliga julklappar. — GÖTEBORG

Man hörde blott det sovande barnets jämna, regelbundna andedrag . . .

Utan att åter vika ihop det ark, som brände hennes fingrar, tog hon ett nytt och läste:

14 augusti.

"Oh, Daisy, jag väntade mig ej något mindre av dig! . . . Hur skall jag kunna uttrycka den lycksalighet, som detta enda ord på ett vitt pappersark: "Jag följer dig", har fyllt mig med! Du följer mig, älskade! . . . Kan du fatta vidden av den lycka som dessa ord innebära för mig? . . . Och då du vill dela med mig denna tillvaro *à deux,* ensamma, ansikte mot ansikte med oändligheten, så kommer den att överträffa alla mina drömmar . . .

Vad är väl i jämförelse med den livet i en storstad, där mannen är upptagen av sina affärer, hustrun med sina nöjen och förpliktelser; ingendera har tid att ägna hemmet mer än några fattiga timmar? . . . Hur olika blir ej det liv som vi två skola leva, älskade, helt för varandra i hela världen, universum! . . . Bländad av detta perspektiv tycker jag att vårt liv ej kan bli långt nog för att rymma all denna sällhet . . .

När får jag komma och delgiva din mor vårt beslut? Du skall själv bestämma dagen, och jag inväntar ditt svar . . .

15 augusti.

Min älskade! Ditt telegram har just bringat mig den förskräckliga underrättelsen, att din mor träffats av ett slaganfall! Ack att jag ej, i egenskap av din trolovade, genast kan få skynda till dig och hjälpa dig.

Låt mig veta vad jag kan göra för dig ber innerligt

din Daniel.

25 augusti.

Daisy, älskade Daisy, du vill icke lämna henne . . . Du säger att läkaren anser henne vara så angripen att hennes nuvarande tillstånd kan räcka länge. — Han ger intet hopp om fullt tillfrisknande. Under månader, kanske år, vill du helt leva för henne, och kan ej tänka på att lämna henne. Ack, du vore inte Daisy, den Daisy, jag lärt känna och älska, om du skulle svika denna heliga plikt. Men säg henne allt, älskade, säg henne, att hon i mig komme att få en tacksam, öm och tillgiven son, en son vars högsta glädje det skulle vara att få leva för er båda.

Det land, dit jag skulle föra er, är hälsosamt; säkert skulle den rena luften och solen göra henne gott . . . Käraste, skriv och säg vad jag får hoppas . . .

1 september.

Det är alltså sant! — — Trots att doktorn ej sätter sig emot, att man för henne till soligare trakter, vill hon ej höra talas därom.

Det är alltså förbi med vår dröm: jag säger mig under tårar, att den var för vacker, för ljuv att gå i uppfyllelse . . . Alltså reser jag ensam, min älskade, men jag avstår ej från dig, jag skall komma igen med samma känslor för dig då som nu. Vår timma skall slå, jag är viss om det. Fivet förenar alltid — förr eller senare — denm som älska varandra med en kärlek sådan som vår, inte sant? Men ack! hur länge skola vi sättas på prov? Gud, som vet det, skall också hjälpa oss att härda ut, och förena oss en dag . . .

Det sista brevet hade ej samma handstil, och innan Daisy öppnade det, gömde hon ansiktet i händerna. Därefter lät hon ögonen flyga över dess rader, så ofta lästa att de stannat kvar i hennes inre som något grymt och fruktansvärt:

"Min fröken!

Förlåt att jag måste framföra ett smärtsamt budskap till er. Säkert har ni hört, att en nomadstam anfallit vår lilla koloni. Vi lyckades hålla den stången tills vår trupp hann anlända, men min kamrat, Daniel Mareuil, har stupat, ett offer för sitt mod. Allvarligt sårad, gav han mig en packe brev och några minnen, som han bad mig sända er. Vi hoppades i det längsta att kunna rädda honom, men redan samma kväll var allt slut. Hans sista tanke gällde er; han dog med ert namn på läpparna. Jag begråter honom som en bror och ber er mottaga mitt vördsamma och varma deltagande."

Den unga flickan slöt ögonen och kände det som hennes hjärta skulle brista likt en för hårt spänd båge.

Den allmänna julglädjen gjorde henne så ont. I detsamma nådde henne som en hälsning kyrkklockornas klang. De förkunnade ankomsten av Honom, som ingen förgäves åkallat, Han som känner alla våra sorger, så lätta i jämförelse med Hans, och skriver in dem i sin bok, där alla tårar äro räknade. Daisy reste sig upp och gick fram till fönstret. På himlen lyste myriader stjärnor; en av dem, större och klarare än de andra, tycktes vinka åt henne och säga: "Ju mörkare din horisont är, ju obetydligare dina plikter, dess klarare skall ljuset skina mot dig".

Plötsligt började vaggan röra sig, lillen öppnade ögonen och tant Dé skyndade till honom. Han sträckte armarna ut mot henne och hon lyfte honom upp och skötte om honom på det ömmaste; med en mjuk, smeksam rörelse strök han huvudet mot sin stora väns kind.

— Kära, oskyldiga lilla varelse, mumlade hon.

I samma ögonblick hördes bullret av en dörr, som öppnades och åter tsängdes, steg och glatt kvitter: fågelungarna hade kommit tillbaka till boet.

Man ropade på tant Dé för att visa henne än en docka, än en häst, än böcker och namnam. Och lilla Viola förklarade med stora, sömndruckna men strålande ögon: "Jag ville, att det skulle vara jul varenda kväll!"

(La Femme.)

—::—

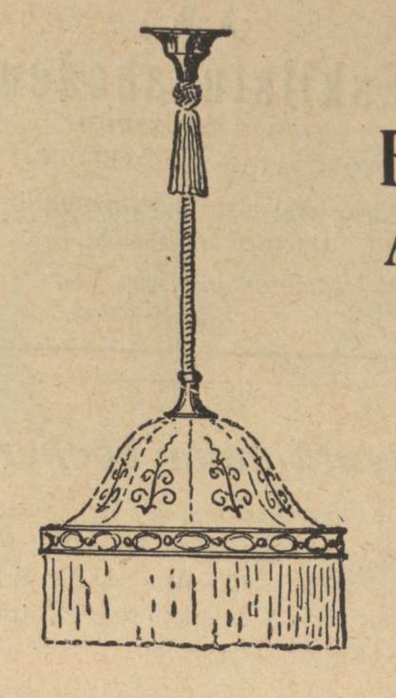
Förnya Eder prenumeration i god tid. Tel. 18070.

Stora Teatern.
Söndag sista gången före Jul GREVINNAN MARIZA.
Annandag Jul kl. 1,30 Billighetsmatiné LÄDERLAPPEN.
Fr. o. m. Annandag Jul t. o. m. 30 dec. kl. 7.30 GREVINNAN MARIZA.

Lorensbergsteatern.
Söndagen den 21 dec. kl. 8 e. m. HJÄRTER ÄR TRUMF
Lustspel i 3 akter av Felix Gandera.
Obs.! Sista söndagsföreställningen före Jul

Nya Teatern.
Söndag kl. 7,30 LIVET PÅ LANDET.
Annandag Jul kl. 1.30 BARKEN MARGARETA.
kl. 8: BRÖLLOPET PÅ ULFÅSA.

Lilla Teatern.
Lördag och Söndag kl. 7 och 9:
övriga dagar kl. 8:
EN SJÖMAN KOMMER HEM.

Konstnärlig
BELYSNINGS-ARMATUR
är den bästa julklappen
ASEA
Östra Hamngatan 29
Göteborg.

City SKO-MAGASIN
KUNGSGAT. 51 · TEL. 9179
Förnämsta inköpskälla för **Julpresenter**

Ett par böcker.

Åt alla djurvänner, framför allt hundvänner och åt alla av djurpsykologi intresserade rekommendera vi varmt *Ida B. Goodwins* nu till julen utkomna bok "*Troll och Tott och deras vänner*". Den underhållande skildringen illustreras av ett fyrtiotal underbara kamerabilder av den kände mästaren på den konstnärliga fotograferingens område, d:r Henry B. Goodwin. En synnerligen vacker och välkommen julklapp!

"Barnungar".

Det finns många barnböcker med kända författarnamn på titelbladet eller i innehållsförteckningarne i julens bokmarknad men *"Barnungar"* försvarar väl sin plats bland dem även om bokens författarinna *Disa Holberg* är debutant utan ens journalistisk förtid. Det blir ofta något konstlat och tillgjort livligt över vuxnas barnskildringar, men Disa Holberg berättar naturligt och med en lugn och dråplig humor om sina upplevelser under barndomstiden i en äktsvensk liten småstad. Läs boken och ni skall själv — mycket road — åter genomleva er barndoms upptåg och sällsamma äventyr.

Den okloka Eva.

Den i Kvinnornas Tidning upptagna diskussionen om *"Självförsörjningsproblemet för bildade medelålders, icke yrkeskunniga kvinnor"* har satt pennan i min hand. Det förefaller mig, som om det bakom denna fråga dolde sig ett mycket större, allvarligare och mera invecklat problem än vad som rymmes i den uppställda frågan.

Även om kvinnorörelsen bedyrar motsatsen, så är det ett faktum att kvinnans ställning just nu — i allmänhet taget — icke är god och att den artar sig att bli sämre.

Om våra mormödrar och deras mödrar, vilka, kunniga, myndiga, aktade, självmedvetna styrde sina stora, ekonomiskt säkerställda hem, sågo hur *vi* ha det, skulle de knappast tycka, att det — på väsentliga punkter — gått framåt för oss utan tvärtom. De skulle finna oss drunknande i arbete!

Det kan icke vara överdrift att säga "drunkna" ifråga om husmödrarne,

när den frågan börjar bli aktuell och dryftas om de skola orka, faktiskt *orka*, att bevara hemmen,

när husmodern, såsom nu icke sällan händer, frivilligt eller nödtvunget är upptagen av förvärvsarbete för att utfylla mannens för den önskade levnadsstandarden otillräckliga inkomst och

när våra unga döttrar äro ställda inför nödvändigheten att i likhet med sina bröder rusta sig för kampen för utkomsten och ännu i tonåren tvingas ut i ett hårt, glädjelöst förvärvsarbete, i vilket de ofta nog få stanna kvar så länge deras krafter räcka.

Det händer allt ibland att företrädarne för kvinnorörelsen med stolthet tala om flickornas rätt till studier och arbete. Ack, de röra sig i en längesdan förgången tid, då ett *val* på detta område verkligen stod medelklassens kvinnoungdom öppet. *Nu* är det icke längre en rättighet utan det hårdaste, mest obönhörliga tvång.

Och vilken framtid vänta dessa kvinnor? Dessa husmödrar i hem, där man i överensstämmelse med tidens skick och bruk har lika stora utgifter som inkomster och alltså saknar sparkapital att vid behov falla tillbaka på, och dessa ogifta självförsörjande kvinnor när ohälsa eller tilltagande ålder lägger hinder i vägen för deras yrkesutövning?

Vi kvinnor ha smittats av andan hos det kapitalistiska tidevarv i vilket vi leva. Livets högsta värde är för oss liksom för männen penninginkomsten, den största möjliga inkomsten med allt vad vi innesluter i detta begrepp, d. v. s. vällevnaden i dess olika former.

Vi söka oss dit där pängar finnas att förtjäna, alltså ut i arbetslivet och i händelse av giftermål går likaledes vår diktan och traktan företrädesvis ut på att därur utvinna vällevnaden för stunden, vilken kommit att betyda så ofantligt mycket mera för oss än vad den gjorde för våra mormödrar.

Här må en utvikning tillåtas! För att göra äktenskapet mera tilldragande för den kapitalistiskt sinnade, efter penninginkomst hungrande nutidskvinnan förkunnar man, att hustrun icke längre är "försörjd" utan genom sitt arbete "självförsörjande". Man anser till och med att hon skall ha kontrakterad kontant lön! Från en älskad varelse, vilken mannen åstundar att skydda, av kärlek arbetar för och med glädje ger lejonparten av sin inkomst skall hustrun sjunka ner till löntagare, till en anställd. Hennes tidigare fria ställning övergår i en beroende. Hon är avlönad. Må hon genom arbete göra rätt för denna lön! — Sanningen är att hustrun, även om hon arbetar mycket i sitt hem, i regel lever omhuldad, *värnad* på ett sätt som ingen självförsörjande kvinna. Hur många hustrur ha icke när de vid mannens bortgång plötsligt slungats ut i det bistra arbetslivet bestörta utropat: — Jag har aldrig vetat hur *skyddad* jag var i mitt äktenskap!

Och låt oss nu återupptaga denna artikels ledtråd!

Tidens allmänna och även av kvinnorna kända längtan efter *vällevnad för stunden* har höjt levnadsstandarden inom alla samhällsklasser.

Vad som undgått kvinnornas uppmärksamhet är, att det är *de*, som till väsentlig del få betala denna höjning nämligen med priset av ett deras krafter överstigande, onödigt tungt arbete inom hemmet, ofta ökat med extra förvärvsarbete, med priset av det kapital som, *sparat*, efter hand skulle gjort hemmet burget och ekonomiskt säkerställt deras egen framtid, med priset -- för de ogifta kvinnornas del — av ett livslångt arbete i andras tjänst.

Nyligen lästes i en dansk tidning en artikel av ungefär följande innehåll: — Både min man och jag ha vårt förvärvsarbete och vi bidraga bägge till hushållet, vilket skötes av en tjänarinna. Vår dubbla inkomst gör det möjligt för oss att leva gott och behagligt, detta så mycket mera som vi äro lyckliga nog, om jag så får säga, att inte ha några barn. Min man vilar och förströr sig, när han kommer hem från sitt arbete, under det att jag är upptagen av att se till huset, granska assistentens hushållsbok, rådgöra med henne om påföljande dags matsedel, laga och stoppa o. s. v. Jag har alltså mera arbete än min man, men dock ej så mycket att jag tycker mig icke kunna rå med det. Överskottet på vår lön använder vi var och en efter eget gottfinnande. Min man tillåter sig whiskygroggar och goda cigarrer och jag mig, med lika gott samvete, silkesstrumpor och vackra kläder. Kära medsystrar följ mitt exempel!"

Denna uppmaning är obehövlig. Det finns tusentals kvinnor som resonera och handla på samma eller på ett snarlikt sätt. Och deras skara skall antagligen snabbt ökas.

Men står sig allt detta inför en förnuftig granskning?

Våra mormödrar hade av sina mödrar fått ett klokt råd, som de i sin ordning gåvo döttrarne till ledning i livet:

En hustru skall vara duglig i sitt arbete, men icke *för* duktig. Hon skall vara sparsam men låta sparsamheten gå i lika mån ut över familjens *alla* medlemmar. Hon skall aldrig utom i *yttersta nödfall* med eget förvärvsarbete bidraga till husets kontanta inkomster.

Förklaringen var denaa: En man är av naturen egoistisk och böjd att i första hand tillgodose sig själv. En ungkarl har för egen del full användning för sin inkomst. När han gifter sig gör kärleken det emellertid lätt för honom att slå av på sina fordringar på livet, att förenkla sina vanor, att på ett beundransvärt vackert och självuppoffrande sätt tänka på hemmet och hustrun. Han spänner sina krafter för att gå framåt, för att öka sina inkomster, för att höja sin och sin familjs sociala ställning.

Men låt hustrun hjälpa till att förtjäna pengar eller låt henne genom ett måttlöst trälande i hemmet minska dettas berättigade krav på mannens arbetsförtjänst, och denne skall om icke förfalla till lättja, till grov själviskhet och till ett ödslande liv, dock aldrig komma att iakttaga den personliga sparsamhet, att visa den offerlust gent emot familjen, att utveckla den energi, den arbetsförmåga och segrarevilja, som han skulle göra, om han — så som rätt och naturligt är — *ensam* svarade för hemmets inkomst och för en *tillräcklig* sådan inkomst.

Låt oss återgå till den nyss omnämnda tidningsartikeln. Den unga dam, som däri så förtjust och frimodigt talar om för oss vilket ofantligt värde hon sätter på silkesstrumpor och vackra kläder, skall en dag upptäcka, att dessa ting inte längre betyda så mycket för henne. Hon skall ha blivit tio, tjugo år äldre. Hon skall ha tröttnat på att tjäna hos andra, att ta order av f. d. springpojkar, som avancerat till kontorschefer. Hon skall hata ljudet av väckarklockan, som jagar henne upp och ut, och hon skall längta, längta efter att få stanna i sitt eget hem, att få känna sig som en fri människa.

Men nu är frågan: Skall hon kunna draga sig tilbaka från arbetet?

Hemmet är dock baserat på hennes och mannens gemensamma arbetsförtjänst. Denna är grundvalen för den levnadsstandard de vant sig vid.

Skall hon utan vidare kunna säga till sin man: Jag är trött på trälandet. Jag slutar med det för att istället intaga den plats i hemmet, vilken rättmätigt tillkommer mig som hustru.

Hur kommer mannen att ställa sig till denna plötsliga reducering av hemmets inkomster? Också han har blivit till åren och litet bekväm av sig. Också han är trött. Han skall säkert känna sig ohågad, kanske oförmögen att genom ökat arbete fylla den genom hustruns arbetsvägran uppkomna bristen i hemmets budget. Hänvisat uteslutande till mannens inkomst skall hemmets levnadsstandard plötsligt och eftertryckligt pressas neråt, helt säkert till allvarligt förfång för den äktenskapliga lyckan. En dam kan, bliven äldre, tämligen smärtfritt avstå från silkesstrumpor, men hur ställer sig månne en man till utsikten att avstå från de whiskygroggar, de goda cigarrer, vilka på ett oupplösligt sätt ingått i hans vanor?

Det har förekommit i andra länder, att staten och kommunerna inför den tvingande nödvändigheten att skaffa arbetslösa manliga familjeförsörjare anställning, avskedat gifta kvinnliga befattningshavare. Dessa åtgärder ha mött kraftig opposition på kvinnosakshåll, ehuru de, om man ser litet längre fram i tiden än till i dag och i morgon, måste anses *gagna* kvinnornas intressen.

Det är dock av omätlig vikt för oss

Svecia Antiqua
och våra övriga standardverk: Illustr. Familjebibel, Allm. Världshistoria, Rysslands Historia, Hemmets Läkarebok, Advokaten, Jordens Erövring, Elektriciteten, Sveriges Historia äro
Välkomna Julklappar!
Personer, intresserade av att upptaga order å dessa bokverk, som säljas på bekväma villkor, kunna skaffa sig en god extrainkomst. Lätt och trevligt arbete. Upplysningar och arbetsmaterial från vårt avdelningskontor, Drottninggatan 52, tel. 3600, Göteborg. Se skyltfönstret!
FRÖLÉEN & COMP. Bokförläggare.

En fläkt av Något förnämligt
ger YvY-tvålen.
Den ovanliga mildhet och rena sammansättning, som YvY-tvålen besitter, är högt uppskattad. För en mycket ömtålig hud, som har svårt att fördraga tvål, är YvY-tvålen den behagligaste.
Säljes överallt à kr. 1:— pr st.
A.-B YvY-Fabriken. Ystad.

Nyttiga Julklappar!
Vaddtäcken och Filtar
utsäljes till julen hos
LISA HALLBÄCK
Vävnads- och Vitvaruaffär
Vallgatan 26

FÖR JULEN
GOLVLAMPOR
LJUSKRONOR
ÖRONLAPPSTOLAR
FÅTÖLJER
SYBORD
SYSTÄLL
DOCKSKÅP
HYVELBÄNKAR
Göteborgs Slöjdmagasin
Kyrkogatan 26.
GÖTEBORG.

Handskkompaniet
Drottninggatan 42
TELEFON 15379
GÖTEBORG
ALLTID TREVLIGA NYHETER I
HANDSKAR och VANTAR

Julklapparna köpas billigast hos
Gardiner, Bomull från 90 öre, Silke från Kr. 1,50.
Möbeltyger, i bomull från 2 kr. i ylle från 5 kr.
KNUT HEURLINS HEMSLÖJD
KORSGAT. 8, GÖTEBORG — SÖDERGAT. 26, MALMÖ

(Eftertryck förbjudes).

Lilith.

ROMAN

Av Florence Warden.

Auktoriserad översättning av
Margareta Heijkel.

34

Han gav de båda damerna en snabb blick för att se, om detta meddelande skulle göra något intryck på dem. Båda förblevo emellertid likgiltiga.

Med rynkade ögonbryn fortfor han: — Det förefaller, som skulle hon hålla på att utveckla sig i moderns stil — hon har så mycket att säga om andra.

Fru Ames' intresse vaknade: — Vad har hon sagt?

— Hon tycks ha gjort bekantskap med hr Smith, svarade Mallory med blicken på Lilith.

Dessa ord fingo den unga flickan att vända sig om. Hon såg in i Mallorys ögon och läste i dem något, som bestämde henne för att ge honom det samtal mellan fyra ögon vilket han tydligen fordrade. Ehuru Lilith icke svarade något på hans anmärkning kände han dock att hon förstod honom och att hon skulle ge honom ett samtal på tu man hand. Han lät ämnet Smith falla och tog efter en liten stund avsked.

Av fruktan för en obehaglig tête-à-tête med modern smög sig Lilith ut i trädgården i samma ögonblick Mallory avlägsnade sig ur rummet, och hon lämnade moderns invändningar utan avseende.

På en genväg genom parken nådde Lilith ut på landsvägen före Mallory. Hon såg honom komma och stannade väntande. När han kom närmare, tyckte hon sig i hans ansikte läsa något, som fyllde henne med fruktan.

— Ni har något att berätta mig, sade hon bävande. Vad är det?

— Ja, jag har så mycket att berätta, att jag knappast vet var jag skall börja.

I Liliths skrämda blick tyckte han sig nu läsa även ett stigande trots och han förstod att striden mellan dem skulle bli hård.

— Det är för er egen skull jag kommer, sade han allvarligt. Det är för att jag älskar er, som jag dristar mig att göra detta, ehuru jag är förberedd på att ni kanske avvisar mig och säger, att det här gäller saker och ting, som ligga utanför min befogenhet. — Han tystnade för ett ögonblick men fortsatte sedan med fastare, djärvare ton: — Men på sätt och vis har ni själv givit mig rätt därtill — ni har dock medgivit, att ni håller något av mig. — Då Lilith alltjämt icke svarade tillade han: — Nå, hur ni än upptager min inblandning, så måste jag tala med er och ni *skall* höra på mig!

Den unga flickan stod avvisande:

— Vad tjänar det till?

— Det vet jag inte. Kanske inte till något alls. Men jag kan icke likgiltigt åse, att ni på detta sätt kastar bort ert liv, er ungdom, er skönhet — —

Liliths ögon flammade: — En redbar människa håller dock ett givet högtidligt löfte!

— Ordhållighet är all aktning värd, men det finns dock gränser även där, som icke böra överskridas. Om den där gynnaren visade er — jag vill inte begära så mycket som tacksamhet men en smula hänsynsfullhet, skulle jag ingenting säga. Men när han inför främlingar beskyller er för att vara hjärtlös, för att behandla honom hårt — då är det sannerligen på tiden att se upp.

— Ni tycks inte tänka på att Maud Bamber liksom alla de andra damerna här på trakten är ovänligt stämd mot mig? Jag har personligen ingenting mot Maud men hennes uttalanden om mig kan jag inte fästa något avseende vid.

— Naturligtvis är skvaller i och för sig ingenting att fästa sig vid, medgav Mallory, men ni känner ju det gamla ordstävet, "ingen rök utan eld". Jag upprepar vad jag sagt: Ni kastar bort er på en ovärdig människa.

Då Lilith syntes vilja avbryta honom, höjde han befallande handen:

— Ja, och ni gör det som är värre — ni lever på en lögn!

Hon drog ett djupt andetag och gav honom en bestört blick.

Han skrattade på ett egendomligt sätt.

— Trodde ni, att jag inte visste det, frågade han häftigt. Ni måste ha ansett mig mycket enfaldig, om ni trott, att jag kunnat se er dag efter dag och läsa den förtvivlan, som ruvar i edra ögon, utan att förstå, att det är något som ni försöker dölja både för mig och för världen i sin helhet. Jag erkänner, att jag till en början famlade i mörkret, och att jag, om er unge vän icke uppenbarat sig på skådeplatsen, måhända aldrig skulle blivit klokare. Men nu har jag listat ut, hur det hänger ihop.

— Vad är det ni funnit? frågade hon. Det vållade henne tydligen stor svårighet att få orden över sina läppar. — Det hela måste bero på ett mistsag. Jag förstår er inte.

— Låt oss inte leka blindbock längre, avbröt han henne. Fru Ames har säkerligen talat om för er, att jag gissat den hemlighet hon så ängsligt döljer för världen? Härmed har jag inte velat säga, att jag förstår allt. Men jag vet, att ni lever här under falsk skylt, och jag misstänker att ni, utan att själva förstå det, är föremål för en komplott, det tilltänkta offret för en nedrig komplott.

Lilith hade med uppbjudande av hela sin själsstyrka återvunnit sitt lugn och när hon svarade lät hennes stämma behärskad.

— Ni misstar er. Jag förstår inte, men det måste vara vårt tillbakadragna liv, som givit upphov till alla dessa mer eller mindre fantastiska rykten som kommit i omlopp om oss. Vad hemligheten beträffar, så finns där verkligen en, men den är icke stor och den gäller stackars Eric. Det är för hans skull vi sökt att dölja den. Om ni nödvändigt vill veta den skall ni få det, ehuru jag inte förstår vad det skall tjäna till. Något annat mystiskt finns där verkligen inte.

Mallory såg på henne med en genomborrande blick som om han velat söka sanningen i hennes själs innersta djup.

— Jag begär inte, att ni skall be-

Goda inköp

av Konserver, rökt Lax, rökt Ål, Räkor m. m. i N:o 55. Smör, Ost, Långedragsbröd i N:o 60.
Bazar Alliance.
Tel. 4570 till båda butikerna.
Alla varor av bästa beskaffenhet.
Butikerna närmast ing. från Bazargatan.
A. MAGNUSSON

Fruar!
Vill Ni glädja Edra män så köp
SPISBRÖD
från
Göteborgs Ångbageri
ty det är främst i skörhet o. smak

KOL VED COKES
C. N. ANDERSSON
Tel. 2780, 6972, 10849. Göteborg.

kvinnor, att den gamla uppfattningen vidmakthålles, att en bra karl *ensam* svarar för familjens goda uppehälle. De gifta kvinnornas förvärvsarbete utanför hemmet har redan på ett betänkligt sätt undergrävt denna uppfattning. Allt flera män mottaga hustruns frivilliga hjälp som något självklart och utan tacksamhet, och det dröjer kanske icke länge förrän frivilligheten förbytes i allmänt *tvång!*

Hur ser de ogifta självförsörjande kvinnorna *sitt* förvärvsarbete, icke de få, som lyckats, de som nått den goda ställningen med pension på ålderdomen utan den stora massan i de låga graderna, som förbehållas kvinnorna.

Äkta spirellakorsetter
till salu genom fru Jenny Bengtsson, villa Olofsberg, Hagen. Tel. Hagen 267. Obs.! Måttagning i hemmen om så önskas.

Pianostämning
HILDING OLSON, JUNGMANSGAT. 14. Tel. 19308.

Vårda håret!
om det är sjukt eller friskt och använd
ZIWERTZ' Extrait Vegetal
bästa hårkonserveringsmedel. Finnes till salu hos frisörer och i parfymaffärer samt hos Kungl. Hovleverantör *Ziwert'z Eftr. i Göteborg.*
Lorensbergsgatan 7. Tel. 1098.

Är månne det brev typiskt, som jag hittat i en dansk tidning tillsammans med några andra anonyma skrivelser, som en känd författarinna emottagit och offentliggjorde för att belysa en diskuterad fråga. Det lydde ungefär på detta sätt: — ”Om jag blir gift svär jag en helig ed att icke sätta barn i världen, vilka liksom jag skola behöva föra ett trälande liv och leva under den ständiga skräcken för uppsägning och att icke äga bröd för dagen — —”.

Den gamla kvinnorörelsen förde kvinnorna ut i arbetslivet.

Låt oss skapa en ny kvinnorörelse, som leder dem tillbaka till hemmet.

Låt oss betrakta äktenskapet med moderskapet som det högsta kall, den lyckligaste lott en kvinna kan få, och självförsörjningsarbetet som en nödfallsutväg för de kvinnor, som icke kunna eller icke vilja bli gifta.

Låt oss kräva att männen, som våra duktiga förfäder gjorde. *ensamma* tillföra hemmet den erforderliga inkomsten.

Låt oss frivilligt slå av på våra fordringar på livet. Låt oss sänka

Varför plågas med dåligt kaffe då Ni kan få Swalanders kaffe! Butiker: Kungsg. 17 Korsg. 13, Bazar Alliance· Prova redan i dag! Säljes endast i egna butiker.

levnadsstandarden över lag. Låt oss spara och samla på det att medelklasshemmen åter må bli burgna.

Detta är det enda sättet att rationellt lösa det kvinnliga försörjningsproblemet.

Eller finnes något bättre att säga? Låt det i så fall bli sagt!

Den erfarna Eva.

——::——

Konstnären Tryggve Hedin utställer för julen en del av sina målningar i ”Allas Byrå” vid Västra Hamngatan, Göteborg. Samlingen innesluter åtskilliga mycket vackra saker; vi nämna särskilt ett friskt sjöstycke, ett soligt gatumotiv från det gamla Göteborg samt blomstermålningar. En del av dukarne hava redan funnit köpare.

*

Konstnärliga tennsaker utställas f. n. på Konstfliten (Gamla högskolans byggnad) i Göteborg, där de tilldraga sig betydande uppmärksamhet. Denna gamla metall har under de senaste åren börjat bli populär och så vackert arbetad som man här möter den finner man populariteten synnerligen väl förtjänt. De exponerade föremålen utgöras av ljusstakar, lampetter, skålar, pokaler, spegelramar, nipperskrin m. m allt komponerat av konstnären Edvin Ollers och utfört på Schreuder & Olssons konstgjuteri i Stockholm.

——::——

Fin LUTFISK
Hansson & Silfverstrand
FISKAFFÄR
Bazargatan 8. — Tel. 95 80, 15 380

omkring med barnen bland leksakernas härligheter. Än vill man stanna här, än där, för att se och beskåda och ”önska” allt möjligt.

Mamma ler ett hemlighetsfullt småleende och känner sig tröstad av tanken på att det bara är jul en gång om året. Ty att vandra från fönster till fönster med leksakslystna småttingar är sannerligen ingen sinekur, om det än är roligt att se deras glada förtjusning inför den stundande julens under.

Göteborg är att lyckönska till den vackra skyltningen, som i år tyckes mig om möjligt mera lyckad än någonsin tillförene.

—*st.*

——::——

På
JULAFTONEN
då hela familjen är samlad kring julgranen, väcker fars present till mor stor glädje.
Det är en grammofon från
Specialfirman
Nordiska Musikaffären
KUNGSPORTSPLATSEN 1
SÖDRA LARMGATAN 11

A.-B.
Eskilstunaboden
LUDVIG TINGSTRÖM
TORGGATAN 23, GÖTEBORG
Välsorterat lager av **Verktyg** för trä- och metallslöjd.
TELEFON 1167, 1403, 2237
10940, 18928.

Nyutkomna böcker.

William Shakespeare, liv, drama, teater av *August Brunius*. Illustrerad. Natur och Kultur nr 31. Pris 2,25, inb. 3,—. Bokförlaget Natur och Kultur, Stockholm.

Det nu så starka intresset i vårt land för alla tiders störste dramatiker har aktualiserat behovet av en på samma gång vederhäftig och populär Shakespeare-monografi på svenska, som med måttliga proportioner förenar full förtrogenhet med den nyare litteraturen i ämnet. Detta behov fylles på ett synnerligen förtjänstfullt sätt av August Brunius i föreliggande arbete.

Författaren röjer stor förtrogenhet med sitt ämne. Hans friska, eleganta och målande stil bidrager givetvis till att öka njutningen för läsaren.

EKSTRÖMS
JÄSTMJÖL
ÖREBRO KEM.-TEKN. FABRIK
GRUNDAD 1855

Den franska revolutionen av fil. dr. *Alma Söderhjelm*. Illustrerad. Natur och Kultur n:r 32. Pris 2:25,

Dr. Söderhjelm är som bekant en av Nordens förnämsta kvinnliga historiker. Hon är specialist på den stora franska revolutionen. Hon är också en god författarinna. Är det riktigt, som hon själv lär ha framhållit, att detta enligt hennes egen mening är den bästa bok hon någonsin skrivit, torde tillräckligt vara sagt för att väcka läsarens intresse.

Vi tro, att varje läsare av Alma Söderhjelms nya bok om ”Den franska revolutionen” skall kunna intyga, att hon lyckats över förväntan.

——::——

Nyutkomna böcker för barn och ungdom.

M. C. Aaröes förlag, Göteborg:

Mot hemmet. Illustrerad ungdomskalender med bidrag av Karl Fries, Ad. Törner, Frank Mangs, Sigfrid Eriksson, Ebba Ramsay, A. Hulting m. fl.

Pris 2 kr.

Bröderna Lagerströms förlag, Stockholm:

Carin Eh—g. Sagan om skogarnes konung. Illustrerad.

Folkskolans Barntidnings förlag, Stockholm:

Drottning Nitokris. Sagor, berättade av Erik Jolin. Illustrationer av Annika Lindberg och A. T. Byberg. Pris kr. 1,50.

Julklappen. Jultidning med bidrag av Fanny Ekenstierna, Jeanna Oterdahl, Hjalmar Bergman, Louis Moe, Tyra Macfie och Astrid Forsell-Gullstrand. Illustrerad av Aina Masolle, Gust. Magnusson, A. T. Byberg m. fl. Pris 55 öre.

Lilleputt. Julbok med sagor och berättelser av Magda Bergqvist, Gösta Lindström, Jeanna Oterdahl, Per Skantz och Harald Östenson. Pris 50 öre.

Rosengull. Julbok med sagor av Hjalmar Bergman och Sigrid Elmblad. Illustratör: Brita Ellström. Pris 50 öre.

——::——

RUBBADUBDUB
DEN BÄSTA LEKSAKEN
BILLIG, HYGIENISK, ROLIG, HÅLLBAR

Min mamma har ett gummiträd, och Lillebror och jag, vi vattna det och sköta det så noga varje dag.— Vi hoppas, att det blomma skall och bära frukt till sist med vackra Rubbadubdub-djur på varje gren och kvist.
GÖTEBORGS LINOLEUM-MAGASIN
Kungsportspl. 2 PETERS, FRANZÉN & C:o *Göteborg*

BREVLÅDA.

M. Å. Tack! I nästa n:r. . . .

H. H. Håhå! Livet kan vara sådant. Men låt oss inte bedröva andra därmed. Kom igen när humöret blivit åtminstone en smula blidare.

Yngve. Ve, det dugde ej!

L. S., V. A—n. Inte häller.

Andra skribenter. Svar i nästa n:r eller pr post.

E. Lj—n. New York, *I. K.* Kphmn. Vår julhälsning!

———

En alltid *Välkommen Julklapp* är en kartong

Näsdukar

Bland vårt rika urval framhålles följande:

DAMNÄSDUKAR

Vita, engelsk batist med hålsöm, god kv....... 1/2 duss. **0.95**
Vita, hög batistkval., med hålsöm............... 1/2 duss. **1.85**
Vita, med broder. bokstäver o. hålsöm i eleg. kart. 1/2 duss. **2.45**
Vår Special-Näsduk i I:a hellinne, 1/2 duss. **3.90**
Vita Näsdukar med kul. langett 1/2 duss. **1.25**
Kul. Näsdukar, eng. kval. i trevligt mönster. Elegant förpackning .... 1/2 duss. **1.65**
I:a Batist-Näsduk med kul. langett och brod. bokstäver 1/2 duss. **1.75**

HERR-NÄSDUKAR

Vita fållade, tjock kv. 1/2 duss. **1.95**
Vita Näsdukar, eng. batist med bred fåll o. hålsöm, 1/2 duss. **2.25**
Vita I:a Hellinne, tät, god kval............ ... ...1/2 duss. **5.90**
Vita Näsdukar med kul. bård 1/2 duss. **1.95 2.25**

BARN-NÄSDUKAR

Kul. Näsdukar med sagobilder 1/2 duss. **0.95**
Broderade Barn-Näsdukar med roliga motiv, äkta schweizerkvalité. Originell förpackning. Kartong à 3 st. **1.15**

Prydliga ***Julkartonger.***

Order till landsorten expedieras prompt.

Affärstid 9—8.

HERM. **MEETHS** A.-B.
Vollmers-Meeths

Julmarknad.

När en landsortsbo i dessa dagar kommer till Göteborg i det lovvärda ärendet att tillhandla sig ett och annat i julklappsväg åt dem därhemma, mötes hennes blickar av en stad som i den mörka decemberkvällen strålar av ljus och vars butiksfönster locka med så mycket vackert, att det skulle fylla spalter att berätta därom. Den, som skriver dessa rader, har sett många av världens största städer och får villigt medgiva att man ingenstädes ser en vackrare julskyltning än t. ex. den, som de ledande varuhusen och de andra större butikerna utefter huvudgatorna i år prestera. Mycken möda och stor kostnad ha nedlagts på att göra det hela så festligt och julstämningslikt som möjligt. Glad förväntan ligger också i luften. Och om den stora julkommersen ännu inte börjat på allvar när detta skrives, så trängas dock kring skyltfönstren alla de, som vilja hämta idéer och uppslag till lämpliga julklappar bland de tusen och en lockande saker, som skymta innanför rutorna. Mången mamma vandrar i dessa dagar tröttkörd och förbi

Observera!

Nästa nummer av Kvinnornas Tidning kan på grund av de många helgdagarne i julveckan icke utkomma förrän

tisdagen den 30 december.

rätta mig något, sade han stelt, men tillåt mig att påminna er om något, som ni tycks ha glömt — att ni talade till mig i en helt annan ton under den första tiden av vår bekantskap.

Det gled en sky över den unga flickans ansikte:

— Gjorde jag? sade hon tonlöst.

— Ni dolde icke, att ni var olycklig. Ni sade att ni inte hade en enda verklig vän i hela världen.

Lilith böjde sitt huvud i tystnad.

— Det föreföll mig, som om ni stått alldeles ensam. Kommer ni ihåg, att ni tackade Gud för att han i mig sänt er en vän?

Lilith vände sig bort, men han hade redan sett tårarna i hennes ögon. I nästa ögonblick låg hon i hans armar.

— Åh, Lilith, vänd er icke bort från mig! Behandla mig inte som om ni glömt allt som varit, viskade han lidelsefullt i hennes öra under det att han tryckte henne intill sig.

För några sekunder gav hon vika för den ljuva förtrollning som tog henne fången, men slutligen återvann hon herraväldet över sig själv och lutande huvudet tillbaka försökte hon småle mot honom.

— Vad i all världen skulle folk säga, om de sågo oss nu, utbrast hon med ett försök att anslå en lugn ton.

— Låt dem säga vad som hälst, svarade Mallory otåligt, om ni blott vill samla era krafter och slit er lös ur det nät, som jag förstår, man håller på att allt mera insnärja er i. Det är ingen tid att förlora. Ni kan och får inte dröja längre. Jag vågar icke använda så starka ord jag ville. Det skulle förefalla er alltför brutalt, om jag sade er sanningnen även i den ofullständiga form jag känner den. Nej, ni får inte gå ännu — jag har mera att säga er.

Lilith gjorde emellertid förtvivlade ansträngningar att befria sina händer, som Mallory höll fängslade.

— Jag kan och vill inte höra på er. Ni vet inte vad ni talar om, svarade hon häftigt.

— Är det verkligen ert allvar? Vill ni inte höra på vad jag har att säga er. Vill ni ålägga mig tystnad — och *för alltid?* frågade han allvarligt.

Lilith försökte lugna honom med ett leende.

— Ni anlägger alltför stora mått på den här saken, sade hon undvikande. När jag kom hit ut väntade jag att ni skulle ha något roligare att säga mig än allt det här gamla.

Om hon verkligen önskat att Mallory skulle öppna det fasta grepp han hade om hennes händer, så gick denna önskan nu i uppfyllelse. Han nästan kastade dem ifrån sig.

Lilith gav honom en överraskad och skrämd blick.

— Det var inte min mening att vara ovänlig och jag är verkligen inte otacksam, mumlade hon med ett bedjande tonfall.

Mallory stod med rynkad panna.

— Nej, det förstår jag så väl, fröken — Ames, sade han sarkastiskt.

Det inträdde en lång tryckande tystnad. Lilith kämpade tydligen en hård kamp med sin stolthet, som sårats av hans yttrande och som i hennes mun ville läga ord, vilka antagligen endast skulle vidgat klyftan mellan dem.

Hennes mildare känslor segrade dock och när hon svarade var hennes röst bedrövad: — Ack, att detta möte aldrig inträffat. Vi hade ju kommit till klarhet, och jag hade en känsla att jag fattat det enda beslut, som var möjligt, det enda som kunde tillfredsställa mitt samvete. Och nu rives allt upp igen och kampen börjar på nytt.

— Naturligtvis! svarade Mallory med en lidelsefull styrka, som nästan tog andan från den unga flickan. Kampen är icke slut. Ni får inte stänga till era öron för vad förnuftet säger, ni får inte ge vika för en sjuklig sentimentalitet, som kommer att gå förödande ut över ert eget och andras liv. — Ja, fortfor han, ni tror er göra en ädel handling genom att offra er själv. Men det gör ni inte! Det är uteslutande dumt att kasta bort sig själv för människors skull, som äro usla nog att utnyttja er oerfarenhet och ert goda hjärta för sina själviska syften. Ni tycker helt säkert att jag är hård och grym, men ni måste förstå, att ni inte har rättighet att uppoffra mig lika litet som er själv. Vad ni än må invända, så har ni dock uppmuntrat min kärlek. Är det verkligen er avsikt att slunga mig, så har ni handlat skamligt mot mig.

— Men redan från första stunden sade jag er att jag var bunden, invände Lilith med skälvande läppar.

(Forts).

——::——

Linnesömmerska
önskar arbete i familj. Lagningar såväl som finare arbete utföres. Svar emottages tacksamt till **”Sömnad”** d. t. annonskontor. Adress kan lämnas pr tel. 18070.

K BERGMANS, STOCKHOLM
Välsmakande och möra
DELIKATESSBRÖDSORTER
Rekommenderas. I p. tel Långedrag 231.

Arla Mjölk
Distribution på glasflaskor.
Tel. 40781, 45699

Köp Julklappspapperet!

Tryckfelsdemonen härjade tämligen svårt i föra numret. Bland annat lagade han så att det i artikeln ”Hos blinda i London” kom att stå, att de engelska skatterna på vissa inkomstgrupper uppgått till 98 proc. Det skulle i stället stått 92, och det är ju vackert så.

I en annan artikel lästes ”julgranspapper” i stället för julklappspapper o. s. v.

——::——

En bra och billig julklapp är KVINNORNAS TIDNING

Prenumerera på närmaste postkontor eller på Expeditionen, Magasinsgatan 12. Gärna pr telefon **18070.**

KVINNORNAS TIDNING

N:o 52. 4:de årg. 30 December 1924.

Annonspris: Textsida 25 öre pr mm.
» sista sidan 20 öre p· mm.
Längre annonsering rabatt.

Utkommer varje söndag.
Utgivare och redaktör: INGEBORG DAHLLÖF. För annons- och ekonomiavdelningen: EDITH RICKBERG.
Redaktion och expedition: *Magasinsgatan 12, Göteborg.* Tel. 18070.

Prenumerationspris:
Helår Kr. 6:—. 1/2 år Kr. 3:50. 1/4 år Kr. 2:—.
Lösnummer 15 öre.
Centraltryckeriet, O. Ericson, Göteborg 1924.

Eftertryck tillåtes gärna om "Kvinnornas Tidning", med hela namnet utsatt, angives som källan.

INNEHÅLL.

—::—

Utlandskrönika i sammandrag.

Veckans viktigaste utrikespolitiska tilldragelse är ambassadörkonferensens beslut, att Kölnzonen, vilken som bekant hålles besatt av engelska trupper, *icke* skall utrymmas nästinstundande 10 jan. Detta stipuleras dock i Versaillesfreden om än villkorligt, d. v .s. under förutsättning att Tyskland fullgjort sina i samma traktat åtagna förpliktelser. Ambassadörkonferensen söker nu ett ömkligt försvar i påståendet, att Tyskland icke i behörig utsträckning *avrustat*. Hela världen vet dock hur grundligt utplundrat Tyskland i militärt hänseende är. Det är i hög grad osannolikt, att ententemakterna skola kunna förebringa fullgoda skäl för det våldförande av Versaillesfreden som ambassadörkonferensens beslut utgör.

Händelseförloppet skulle måhända blivit ett annat, om MacDonalds arbetarregering suttit kvar vid styret i England. Det härskande konservativa partiet har varit mera benäget att i detta fall gå Frankrikes ärenden. Det hela är företrädesvis ett *franskt* intresse, gemensamt för hela folket, oavsett partiståndpunkt. Skräcken för ett tyskt revanschkrig håller alltjämt i sig!

Vad Tyskland beträffar har ententebeslutet i Kölnfrågan framkallat både förbittring, sorg och oro. Den häftigaste vreden ger sig givetvis tillkänna inom de nationella d. v. s. högerkretsarne, där man är särskilt känslig för övergrepp från fiendesidan, men stor är harmen även inom vänsterpartierna och över huvud taget hos hela folket. Den tyska regeringen har genom sina sändebud i Paris och London gjort föreställningar i ärendet hos vederbörande regeringar, naturligtvis med negativt resultat.

Det traktatsbrott, som här föreligger, är ägnat att skada, kanske omintetgöra det mödosamma fredsarbete, som utförts under innevarande år och vilket som förnämsta frukt satt Dawes-planen, av vars lyckliga genomförande Europas tillfrisknande är avhängigt.

De ledande tyska tidningarne, även sådana av moderat och försonlig läggning framhålla, att Kölnbeslutet måste komma att medföra en försämring i förhållandet mellan Tyskland å ena sidan och Frankrike-England å den andra. Det kommer också med tämligen stor visshet att ge den tyska nationella rörelsen ny och stark vind i seglen och försvåra ställningen för de utåt mera fredsbenägna moderata och vänstersinnade partierna, vilka nu sitta vid makten.

Ännu skönjes dock en utväg ur konflikten; det är om en fredlig tysk-fransk-engelsk överenskommelse kan träffas, vilken ger Tyskland ett passande vederlag för en framflyttning av datum för Kölnzonens utrymning.

En politisk skandal har inträffat i Tyskland i det att en domstol, som dömt en ung journalist för förnärmelse mot rikspresident Ebert, samtidigt förklarat, att den i förnärmelsen inneslutna anklagelsen mot presidenten, högförräderi, varit begrundad. Medan kriget ännu pågick utbröt en strejk vid de tyska ammunitionsfabrikerna. Ebert anslöt sig till strejkledningen men, enligt egen uppgift, endast för att ha de strejkande i sin hand och kunna slå ner den landsförrädiska arbetsinställelsen.

Tyska regeringen har emellertid i en till rikspresidenten överlämnad, enstämmigt antagen resolution tillkännagivit sin övertygelse, att han i allt sitt görande och låtande haft fäderneslandets väl för ögonen. Alla politiska partier utom de ytterst till höger stående ha instämt i detta uttalande.

Frankrike lider f. n. av kommunistskräck. Det råder inget tvivel om att det i Frankrike liksom i alla andra länder finnes en stark kommunistisk rörelse med revolution och proletariatets diktatur på sitt program, men hur pass farlig denna rörelse är kan icke bedömas. Det är möjligt, att den radikala regeringen alltför mycket bagatelliserar saken för att slippa gripa in så hårdhänt mot kommunisterna, att socialdemokraterna, vilka hysa en viss svaghet för dem, skola taga illa vid sig och vålla regeringen svårigheter. Denna lever som bekant på socialisternas osäkra och dyrköpta nåd.

Men det är också i hög grad troligt, att de franska högerpartierna göra politik i kommunistskräcken, att de utmåla den röda faran värre än den är för att förmå valmännen att göra en rättning åt höger, att stödja högerpartierna, de enda som våga ingripa hårdhänt och effektivt, när det gäller att skydda samhället mot upprorselementen.

Mussolini har överraskat det italienska folket med löftet om en valreform vilken åter skall ge landet ett under fullt fria former valt parlament. Man väntar icke att hans egen maktställning skall rubbas härav.

Albanien är skådeplatsen för uppror och inbördeskrig. Det berättas att Serbien står bakom det hela i hopp om att genom ett ingripande till ordningens återupprättande kunna göra någon landvinning på albanskt område.

Från Marocko ingå meddelanden om nya strider mellan de spanska trupperna och infödingarne.

—::—

Vid världshavets strand.

Av RUTH BOGREN.

I.

Våg efter våg kommer rullande, dånande,
slår emot strandbäddens pärlvita sand.
Djupare, varmare purpur och guldglimmer
flammar kring solen, som sjunker i våg. —

Känner du all-livets fläktar beröra dig,
livet som dväljes i vågornas skum,
röres och sjunger i fåglarnas hjärtedjup,
lever i blomman, i stjärnornas ljus? —

Solen har sjunkit. —
Färgerna djupare glöda, ren lugnare glida
världshavets milslånga vågor mot strand.
Fjärran i söder jag skymtar ett sköldpansrat drakskepp
gunga på havsytans speglande guld....
Var det en bild utav något som längesen varit?
Kanske ett moln fantasien gav form. —

*

Vågorna längesen slutat att dåna mot stranden,
världshavet sover.......

* * *

II.

Se huru vågorna högre sig bryta!
Skumstänket pärlande dansar och flyger
medan i vattnet stormfåglar skrikande, lekande dyka....
Stillhet och lugn är därunder på djupen;
harptoner lockande, fängslande ljuda,
havsnymfer glida i ringlande danser, havskungen spelar....

—::—

Året 1925.

Liksom en människa i umgänget med andra, vilka hon aktar och håller av, ger sitt bästa både för givandets glädje och i längtande förväntan att finna sina känslor av tillgivenhet besvarade, så har också vår redaktion under det år, som nu lider mot sitt slut, givit sitt bästa åt den läsekrets, för vilken vi med så stort intresse och uppriktig glädje skrivit.

Det är väl undantagslöst så för pennans folk, att de aldrig lyckas ge ett helt och fullödigt uttryck åt vad de innerst känna och vilja. Syftet sträcker sig högre än förmågan når. Så har det också varit för oss — vi erkänna det villigt — men även om vi endast lyckats åstadkomma en bråkdel av allt det underbara och vackra vi velat, så finns den ömsesidiga glada trösten kvar att för varje anspänning växer kraften och förmågan — vi skola 1925 kunna ge mera, kanske *mycket* mera än under 1924!

Vad som knappast kan bli större är den vänlighet vi mött från våra läsares sida och vilken, brevledes eller muntligen uttryckt, skänkt oss så stor glädje och inneburit en så kraftgivande uppmuntran. Även hos våra annonsörer stå vi i omfattande tacksamhetsskuld för visat förtroende och stor vänlighet.

Vändande oss till alla våra vänner, däri hjärtligt inneslutande våra medarbetare, uttala vi ett varmt tack för det gångna året, samt en innerlig önskan om fortsatt förbindelse och om ett för oss alla

Gott nytt år!

—::—

Frigga Carlberg.

FRIGGA CARLBERG.

När min penna långsamt och med sirliga bokstäver på manuskriptblocket fäst ovanstående vördade och älskade namn, flocka sig en mängd vackra minnen kring pennspetsen, allesammans ivriga att komma med i den artikel, som skall ansluta sig till detta namn. Och dock är det omöjligt — de äro alltför många!

Jag ser henne —

Det är en högsommarmorgon med gyllene sol över den skogsinramade dalen med de många små bondgårdarne utefter den buktande landsvägen och den vita kyrkan på höjden där borta. Plötsligt höras klingande barnröster och bakom stängslet på andra sidan de långa raderna av krusbärsbuskar dyker en skara barn upp. I mitten går Frigga Carlberg och omkring henne ett tjugutal små nätt klädda flickor från ett av de "Myrornas" barnhem hon varit med om att upprätta och vilkas överinspektris hon är.

Vilken förtrolighet som vilar över denna vandrande grupp. Vilken godhet som utstrålar från *henne*, och från *dem* vilken dyrkan! De hålla henne i händerna, i klädningen, de trippa framför henne, de trippa bakom henne, de trava vid sidan. Vilket kvitter av glada unga röster, som ha tusen frågor att göra, tusen märkliga saker att berätta, vilka djupa, innerliga tonfall i denna moderliga kvinnostämma, som svarar så intresserat på allt det oviktiga.

Detta lyckliga tåg av barn, som nu kommer från ett vackert eget hem på landet, har ursprungligen utgått från storstadens fattiga kvarter. Dessa småttingar ha förr när sommarsolen strålat från himlen lekt i landshövdingehusens gårdsdjup, där luften är frän av ångorna från soptunnorna, kring vilka de stålblanka flugorna surra. Och nu — *nu* går detta muntra tåg med matsäckskorgar i händerna till den stora skogen, till bärbackarne, till sjön och badstranden!

Denna bild är typisk för Frigga Carlbergs arbete bland de fattiga. Vad som så oemotståndligt dragit henne till armodets boningar har varit hennes kärlek till barnen. Hon har icke kommit som välgörenhetsdamen utan som barnavännen. Vad hon velat och även i ofantlig utsträckning gjort har varit att mätta de hungrande små, att kläda de nakna, att skaffa vård åt de sjuka, uppfostran åt de försummade, goda hem åt dem som saknat sådana samt att vid somrarnes inbrott föra skaror av bleka undernärda barn bort från storstadens gårdar med deras soptunnor och surrande stålblåa flugor ut till bondehemmen, till sol, till skogsluft, till sjö, till ett välförsett bord, till snälla godhjärtade människor, till ett jordiskt paradis! Vad hon verkat på detta område, det berättar ärenamnet, under vilket hon allmänt gått bland Göteborgs fattiga mödrar: *"Vår fru"!*

Frigga Carlberg har också synts och verkat på andra områden, och även där har hennes varma hjärta helt varit med. Hon har varit en av den svenska kvinnorörelsens mest betydande, mest sympatiska och vinnande pioniärer, verkligt troende och saken osjälviskt hängiven.

För att förstå varför hon, i olikhet med flertalet andra gifta kvinnor i god ekonomisk ställning och lyckliga som hustrur och mödrar, kastade sig ut i kvinnorörelsen, av vars framgång hon personligen ingenting hade att vinna, måste man känna till hennes ungdomshistoria.

Född 1851 som dotter till garverifabrikören Tobias Lundgren i Falkenberg växte hon upp i ett burget hem. Det var sålunda icke ekonomiska omständigheter, som hindrade henne att komma i åtnjutande av den högre undervisning hon med sitt brinnande kunskapsbegär lidelsefullt åtrådde och bönföll om — det var faderns i sig själv helt säkert välmenande med gammalmodiga uppfattning av vad "ett ungt fruntimmer" behövde lära. Det kostade henne en alltför hård, en alltför kvalfull kamp att övervinna detta från hennes synpunkt sett på allt förnuft, all godhet blottade motstånd. Fadern gav slutligen vika och den unga Frigga fick gå igenom det då nyligen upprättade högre kvinnliga läroverket i Halmstad. Men striden som gått före hade satt outplånliga märken i det känsliga sinnet. Ur bitterheten växte senare den starka, trofasta offervilliga kärleken till det befrielseverk, som skulle ge kvinnorna deras rätt i livet, till kvinnorörelsen och till rösträttsrörelsen i vilken den förstnämnda ju kom att utmynna.

Efter att, sedan skolan passerats, ha varit verksam som lärarinna ingick Frigga Lundgren giftermål

SKANDINAVISKA KREDITAKTIEBOLAGET
GÖTEBORG - STOCKHOLM - MALMÖ

Avdelningskontor över hela landet

Egna fonder Kr. 182,000,000:—

Gottgör å insatta medel högsta gällande ränta

Telegramadress "Kreditbolaget"

Inf. gen. Göteb. Tandl.-Sällskap.
Tandl. Lisa Andrén
Vasagatan 5 B, Tel. 10919.
10—2, 5—7; lördagar 10—2.

med sedermera postkontrollör Andreas Carlberg och blev bofast i Göteborg.

Hon var här med om att bilda "Göteborgs kvinnoförening" och de olika kvinnliga sammanslutningar denna förening före sitt utslocknande hann giva upphov till.

Genom detta kvinnliga föreningsarbete var jordmånen i rikets andra stad väl beredd för den kvinnliga rösträttsrörelsen, när denna vid sekelskiftet uppstod. En stark förening bildades med Frigga Carlberg som initiativtagare och som självskriven, enhälligt vald ordförande. Uppdraget förnyades för varje år ända tills föreningen, sedan rösträttsreformen genomförts, upplöstes.

Det var en tung men med glädje buren arbetsbörda hon härmed påtog sig. Hon höll otaliga föredrag i sin egen stad och överallt i västra Sverige, hon skrev och spred massor av broschyrer, hon strödde omkring sig i pressen varmhjärtade, väckande artiklar i kvinnofrågan, uddiga insändare, hon besegrade och vann sina motståndare, entusiasmerade sina anhängare — det var fast otroligt vad hon rådde med i detta mödosamma arbete! En utmärkt och ovärderlig medhjälpare hade hon i föreningens ständige sekreterare fröken Hildur Öijer.

Ett detaljerat återgivande av allt övrigt Frigga Carlberg medhunnit skulle komma denna artikel att svälla ut till oerhörd längd.

Låt oss därför lämna det i sammanträngd form!

Sedan 1892 tills nyligen har hon varit kassaförvaltare hos Sällskapet Myrorna och från samma år överinspektris för dess sju barnhem, i vilkas bildande hon därjämte deltagit. För ett av dem, "Födelsedagen" i Rävlanda, står hon som stiftare. Hon har varit delegerad vid olika internationella rösträttskongresser och i Romkongressen 1923 deltog hon som svenska regeringens representant. Vice ordförande i Sociala centralförbundet för västra Sverige 1908—1912 förestod hon i fem år förbundets avgiftsfria upplysningsbyrå. Åren 1903—09 var hon ordf. för de kvinnliga fattigvårdarne i sin stad, 1907—14 medlem av Svenska fattigvårdsförbundets centralstyrelse samt under en följd av år sekreterare i Första majblommans centralkommitté. Livligt politiskt intresserad var hon åren 1907—14 medlem av Liberala valmansföreningens centralstyrelse i Göteborg. Skriftställare och föreläsare i sociala ämnen.

Man ser kanske icke sällan meritlistor av denna längd i biografier, men ytterligt sällan torde det förekomma, att så många krävande förtroendeuppdrag samlade på en hand, bli så samvetsgrannt och utmärkt

PÄRLOR JUVELER
i modern infattning fördelaktigast hos
K. Anderson
Hovjuvelerare. Ö. Hamng. 41.

Hemmets tidning
— är —
Göteborgs Aftonblad
Särskild, omväxlande avdelning för kvinnan och hemmet.
I varje nummer, värdefulla artiklar i olika frågor, berättelse, följetong, kåserier.
Pr kvartal 7.50 fritt hemburen.
Lösnummerpris 10 öre.

skötta som de i Frigga Carlbergs vård anförtrodda. Men så har hon också i arbetet kunnat stödja sig på en överlägsen intelligens, en organisationstalang av ovanliga mått, ett utvecklat ordningssinne och en modig uthållighet.

Det bör tilläggas att hon bredvid allt det arbete hon utfört utanför sitt hem förmått att på ett verkligt förelysande sätt fylla makans, moderns, husfruns och den gästfria värdinnans plikter. Det enda hon icke haft tid för har varit förströelser och nöjen och antagligen även rekreation!

För sina samhälleliga förtjänster erhöll Frigga Carlberg 1921 utmärkelsetecknet *Illis quorum*.

Efter sin makes bortgång 1921 överflyttade hon till Råsunda, där hennes dotter, gift med professor S. Brisman, är bosatt.

Ännu brinner kärleken till rättfärdigheten, kärleken till den hjälpbehövande nästan i hennes bröst, ännu står den livfulla hågen till arbete, men kraften är icke längre densamma. Vilans tid har kommit. Må levnadsaftonen bli lång och fridfull och må över densamma stråla den milda återglansen av ett ädelt liv, vigt åt osjälviskt välsignelsebringande arbete för andra!

I. D.

——::——

Blandat.

"— Om jag hade ordet i min makt, fingo vi häromdagen ett brev, skulle jag skriva *humoristiska* saker. Det borde alla skrivande göra. Vi leva i en så trist tid och vi behöva så förfärligt väl sådant som muntrar upp oss."

Tänk, att det behövs mera munterhet!

I vår tid som väl är den muntraste som funnits. Vi som ha så många skämttidningar, så många "Lustiga sidan" och "Roliga spalten" i veckotidningarne och de vanliga tidningarne, så många skämtsamma kåsörer, så många förströelser och nöjen, tillrättalagda för varje smak, varje klass och varje ålder, vi som ha Chaplin, Fyrtornet och Släpvagnen, Harold med de stora brillorna o. s. v., o. s. v.

Behöva vi verkligen mera flatbottnad, flyktig, själsuttorkande förströelse i alla dess tusen former?

Är det månne inte *allvaret* vi sakna och omedvetet hungra efter, det friska, klarögda allvaret som betyder inre samling, fördjupning, utveckling, harmoni och lugn?

Saken tål kanske att tänka på.

*

Otroligt nog för svensk uppfattning uppröres den finska kvinnovärlden f. n. av en strid om fru- och frökentiteln. Man vill att frutiteln skall gälla även *ogifta* kvinnor. Som det nu är säger ordet "fru", påstås det, att vederbörande är ett bihang till en man.

Fruarne protestera!

De ogifta äro nu för tiden, invända de, alltid något: doktor, redaktör, lektor, magister, kontrollör, inspektör o. s. v. och alla hålla de hårt på sin yrkesbeteckning, sin titel. Vi fruar hålla på *vår* titel och vi vill ha den i fred för oss själva. Vi äro också yrkesutövare och den talrikaste och viktigaste gruppen av alla kvinnliga! Vi äro nämligen *husfruar* och vår beteckning som sådan är *fru!*

*

De svenska kvinnliga kommunisterna ha en egen tidning, som heter "Röda Röster". I sitt julnummer har den en enquête om barnens förstatligande i ett blivande svenskt Leninland. I det kapitalistiska samhället äro barnen föräldrarnes privategendom, i det hägrande Leninlandet skola barnen tagas ifrån mödrarna och, utan att få veta sina föräldrars namn, uppfostras i samhällets barnhem.

Det har kommit sju svar på enquêten, därav ett manligt.

Ett av de kvinnliga svaren ger grejt besked: "Blir det kommunistiska samhället sådant, då vill jag inte vara med om det. Det bleve ju något sorts kaninsamhälle och det vill vi väl inte ha?"

Men de fem andra kvinnliga svaren ställa sig sympatiskt till tanken på barnens förstatligande. Det kommer att bli så bra och glädjande för alla parter.

Det *manliga* svaret — av den kommunistiske prästmannen H. F. Spak — är, märkligt nog, känsligast i tonen.

"Hur skulle kommunismen", skriver han, "kunna ge något bättre än far och mor åt någon av oss? Även en *mycket* bristfällig sådan kan ej ersättas av någon eller något annat i världen."

——::——

Madame la baronne.

Fru baronessan var en ståtlig kvinna med ännu ungdomliga drag trots de fyrtiofem åren . Hon var även en intelligent kvinna, som gjort sig omtyckt och bemärkt inom såväl in- som utländska fashionabla kretsar. Om det ännu fanns de, som mindes, så var det likväl ingen, som längre talade om, att baronens andra hustru en gång varit hans barns musiklärarinna. Äktenskapet var lyckligt, sades det. Ja — där hade aldrig förekommit stormar, men heller ingen värme, Fru baronessan tillbragte mesta delen av året på utländska resor och den andra i sin palatsliknande villa i Biarritz. Dock försummade hon aldrig att, åtminstone en gång årligen, besöka sin födelsestad, Paris. Vid dessa tillfällen nedlade hon alltid en krans på den okände soldatens grav under l'Arc de Triomphe. En tacksamhetsgärd mot fosterlandet, menade folk. För henne betydde det: Hyllningen åt ett ungdomsminne.

— — —

Fru baronessan drog undan gardinen och såg ner på gatan . Här på detta lilla hotell, i detta rum hade en gång för tjugo år sedan bott en liten pianolärarinna. Ven bodde här nu? Hon visste det ej. Hade mutat städerskan att få slippa in. Här vid detta samma fönster hade hon stått i så mången skymningsstund, när den nedgående solen förgyllde rutorna i huset mitt emot, och drömt. Inte om palatset i Biarritz, men om en liten våning i något av Paris enklare kvarter. Och här hade hon stått just i dag, för tjugo år sedan. Den svarta dagen då han gick ifrån henne. Här hade hon fattat beslutet, som skulle omgestalta hela hennes liv, nämligen att bliva baronens hustru.

Baronen hade börjat ledsna på änkemannatillvaron, och den unga, glada flicka som undervisade hans små döttrar i musik, utövade en allt större dragningskraft på honom. Och så en dag friade han. Men den lilla pianolärarinnan sade nej. Vad betyder väl en titel och en gammal baron, när jordens härligaste man är ens egen.

Och i dag för tjugo år sedan gjorde ett löjligt litet missförstånd för alltid slut på en vacker saga. Ett futtigt gräl och två stolta brushuvuden rusade blint åt var sitt håll. Ett enda litet ord hade kunnat ställa allt till rätta. Det lilla ord, som ingen av dem uttalade. Så litet vill till att ändra ett öde. Det var på trots mot all världen, som hon, nästa dag efter lektionen, sade till baronen, att nu hade hon betänkt sig, och ville han ännu ha henne, så var hon villig bliva hans hustru. Kort tid därefter var hon fru baronessan.

Åren gingo, och av honom den andre hörde hon intet. Men så en gång, mitt under brinnande krig, såg hon hans namn i en rapport. Saknad vid Verdun, stod där.

— — —

Fru baronessan lämnade sakta rummet. Hon gick att lägga sina blommor vid l'Arc de Triomphe. Och där viskade hon stilla, det ord hon borde ha sagt i dag för tjugo år sedan. Det lilla ordet, förlåt!

Dagny Petschler.

——::——

Hur ledsna skulle vi människor inte vara, om vi såge oss så — som *andra* se oss!

Eva.

——::——

Möt Vintervädret
med
VISKAFORS
på foten
och Ni sparar skodon, undviker snuva och förkylning, ty ensastående slitstyrka, ringa vikt, utmärkta modeller och prydligt utseende ställa
Viskafors Fabrikatet
i en klass för sig — den bästa — och fyller alla fordringar, som kunna ställas på en galosch.
SKANDINAVISKA GUMMIAKTIEBOLAGET, VISKAFORS

A.-B. FERD. LUNDQUIST & Co.
för alltid på lager alla
VISKAFORS
galoscher och bottiner till fabrikspriser.

Har Ni något
att sälja, köpa, hyra ut eller byta, så annonsera det i
Göteborgs Morgonpost
Morgonens förnämsta annonsorgan

Söker Ni någon
tjänare, våning, plats eller annat, så annonsera det i
Göteborgs Morgonpost
Göteborgs största morgontidning.

Havets färgspel.

Havet eller rättare havsytan kan skimra i växlande färger och färgnyanser och erbjuda ögat ett lika skiftande som vackert skådespel.

Vad beträffar orsakerna till denna allbekanta företeelse inser man ju lätt att de olika färgerna och deras förändringar ej kunna bero på vattnet självt, utan äro framkallade av ljusverkningarna. Havsvattnet är i och för sig lika färglöst och kristallklart som sötvatten. Grundfärgen bestämmes i regel av djupförhållandena, närheten till land, havsbottnens beskaffenhet o. s. v. Även den stora salthalten och den mer eller mindre starka tillsatsen av organiska ämnen torde till en viss grad utöva inflytande på havets färg.

Den verkliga orsaken till det oförlikneliga färgspel, havsytan kan erbjuda, ha vi emellertid att söka hos solen. Var och en som vistas vid havskusten och njutit av soluppgångarnas och solnedgångarnas förtrollande anblick, han vet att detta feeri har sitt ursprung i det allt upplivande ljuset. Purpurglöden, den guldflammande horisontytan, den snabba växlingen från ljusaste guldrött genom alla rägnbågens nyanser till mattaste violett — allt detta är blott reflex av solstrålarna.

——::——

Ordstäv.

Den som inte vill svettas på sommaren, får ofta frysa på vintern.

*

"Gå med!" och "Se på!" äro två goda tjänare för en arbetsgivare.

*

Den litet sår, han litet får.

*

Ofta äro flitiga händer i slitna vantar.

*

Bättre är enkel mat än tomt fat.

*

Bättre är salt sill vid eget bord än färsk gädda vid andras.

*

Måtlig mun gör kroppen sund.

*

Falsk fred gör nytt krig.

*

Morgonskratt är ofta aftongråt.

*

Hemlig sorg är tung att bära.

——::——

Lilla Ulla-Kerstin berättar en rolig historia för sin mamma:

— Å då kom ett stort väldigt lejon fram ur skogen, å elefanten skyndade sej att klättra upp i ett träd.

Mamma milt korrigerande: — Det vet nog lilla Ulla-Kerstin, att elefanter inte bruka klättra i träd.

Ulla-Kerstin djupt sårad: — Naturligtvis, men mamma måtte väl förstå, att den här elefanten var alldeles *tvungen* att klättra upp i trädet!

——::——

Vill Ni ha vackra hållbara Gardiner
KÖP DÅ TANGENS GARDINER
Bästa Fabrikat

Tangens Gardiner
platsens största sortering hos
A.-B. CARL JOHNSSON
Kungstorget.

BLOMSTER-hälsningar över hela jorden.
Kungl. Hovleverantör
Beställningar å blommor ombesörjes kostnadsfritt under garanti för omsorgsfullt utförande å alla platser av
Vasa Blomsterhandel
GUSTAF EKMAN
Telefon 4314 — 10365. Telegr. Vasa.
Medlem av Föreningen för blomsterbeställningsförmedling samt de internationella organisationerna F. T. D. i U. S. A samt B—V. i Tyskland. 6000 medlemmar
Säg det med Blommor!

Begär alltid
Kobbs Thé

MERKUR-TVÅLEN
är enastående för fintvätt.

Unga hr Blom, som gjort stor lycka i staden, hälsar på sina gamla bondföräldrar ute på landet. Han kommer i bil och bjuder fadern ut på en tur. Farten sättes mycket hög, hr Blom förlorar herraväldet över åket i en sväng och bilen ränner mot ett träd.

När resenärerna efter en stund återkomma till sig själva, säger gamle Blom beundrande: — Ja, det där gick kvickt och fint, men hur får du apparaten till att stanna, när det inte finns några träd vid vägen?

Obs.!

Detta är det sista numret på det här året!

Skynda att förnya er prenumeration på närmaste postkontor eller på vår Expedition, Magasintgatan 12. Ring gärna er order! Tel. 18070.

Obs.!

Offentliga nöjen.

Stora Teatern.

Tisdag och onsdag kl. 7,30 sista gångerna:
GREVINNAN MARIZA.
Gästspel av Margit Rosengren.
Nyårsdagen kl. 8 Premiär:
FRIHETSBRÖDERNA.

Lorensbergsteatern.

Varje afton kl. 8:
FLICKORNA GYURKOWICS.
Lustspel av Ferenc Herczeg.

Nya Teatern.

Onsdag kl. 9,30—12: NYÅRSVAKA.
Torsdag kl. 8 Premiär:
DEN SORGLUSTIGE BARBERAREN.

Lilla Teatern.

Tisdag kl. 8 samt Nyårsafton kl. 7,30 och 9,30:
EN SJÖMAN KOMMER HEM.
Nyårsdagen kl. 1,30 Billighetsmatiné:
JAG GIFTA MIG — ALDRIG!
Kl. 7 och 9:
EN SJÖMAN KOMMER HEM.

Teater.

Stora Teatern ger i dag och i morgon för sista gångerna "Grevinnan Mariza" för att sedan inleda det nya året med *"Frihetsbröderna"*; premiär på nyårsdagen.

Lorensbergsteatern framför ett nytt lustspel *"Flickorna Gyurkowics"* av Ferenc Herczeg. Pjäsen, som fått de bästa förhandsomnämnanden, har när tidningen går i press ännu icke haft sin premiär, varföre en recension ej medhunnits.

Nya Teatern har på nyårsaftonen kl. 9,30—12 Nyårsvaka samt nyårsdagen premiär på *"Den sorglustige barberaren"*, ett muntert lustspel.

Lilla Teatern ger alltjämt inför goda hus "En sjöman kommer hem".

——::——

Självförsörjningsproblemet.

Tillåt även mig att draga ett litet strå till stacken i denna fråga.

Jag skulle till en början vilja betona, att frågan egentligen borde uppdelas i flera frågor, som måste besvaras efter olika synpunkter. Jag menar därmed, att saken ställer sig helt annorlunda för en mor, som har ett eller flera barn att försörja, dels därför att hon behöver större inkomster än den, som blott har sig själv att tänka på, dels därför att hon ju icke kan offra hela sin tid åt förvärvsarbetet, framför allt icke bo borta från sitt eget hem. En andra uppdelning synes av nöden bland dem, som helt och hållet äro beroende av förvärvsarbete, och en annan kategori, som endast behöver en ökning av annars otillräckliga tillgångar.

Då det här är fråga om bildade kvinnor, bör man naturligtvis förutsätta, att det trots den bristande yrkesutbildningen dock finnes kunskaper, som åtminstone i en del fall torde kunna göras inkomstbringande. Utvägen att ge lektioner har i alla tider frestats av dem, som haft och ha de minsta förutsättningar att på den vägen skaffa sig några inkomster och skall därför lämnas åsido.

Då det här nämnts, att uthyrning av rum eller mottagande av inackorderingar numera icke längre är lönande, är jag utan vidare med, vad det första beträffar. Inom parentes skulle det väl vara lämpligt, om de många välsituerade familjer, som nu hyra ut rum endast därför att de ha mera utrymme, än de själva behöva, ville besinna, vilken illojal konkurrens de i själva verket utöva. Detta ingalunda för att försvara något slags hyresocker, utan endast därför, att en fullt berättigad och mer än behövlig inkomst därigenom avhändes deras mindre lyckligt lottade medsystrar, mest av den klass, som det i detta inlägg är fråga om.

Mottagandet av inackorderingar torde icke heller bliva någon affär i en större familj, som då måste leva på samma sätt som dessa, d. v. s. rätta framför allt sin mathållning efter en annan standard, men kan säkert räcka till för en ensamstående dam med tillräckliga kunskaper på det husliga området och med måttliga anspråk för egen del.

Som i allmänhet nya uppslag skulle jag vilja föreslå följande. Hur ofta händer det icke, att tillkomsten av en liten världsmedborgare vid sidan av all den glädje, som händelsen framkallar, medför icke så litet ängslan hos modern för hushållets och den övriga familjens skull? Händer det icke understundom också, att husmodern skulle behöva resa bort, kanske på grund av en nära anhörigs sjukdom eller ett dödsfall inom familjen, kanske av en så glädjande orsak som ett bröllop eller ett barndop, men icke vågar det, emedan hon icke har någon tillförlitlig vikarie att tillgå?

Andra tänkbara fall, då en bildad dam skulle kunna få användning för sin förmåga och ersättning för sina tjänster äro, då t. ex. äldre eller klena personer, som kanske icke ha råd att hålla sig med en permanent sällskapsdam eller sköterska, behöva någon, som kunde läsa högt för dem, skriva brev, följa dem på promenader etc. och kunde få anlita dem i mån av behov. Vidare, då folk, som icke hålla sig med tjänarinna, men dock ibland vilja gå ut en kväll, visste någon, som ville ta hand om barnen. Mera dylikt skulle helt säkert kunna uttänkas, men allt detta kräver för sitt förverkligande ett förmedlingsställe. Kanske det vore möjligt att inrätta ett sådant vid stadens arbetsförmedling, som väl knappast hittills har sysslat med dylika anställningar; eller också kunde det väl tänkas, att den nystartade byrån för uträttande av alla slags uppdrag ville åtaga sig denna uppgift mot en billig avgift.

Naturligtvis är en fast anställning alltid att föredraga framför dylika tillfälliga uppdrag; men dessa senare torde vara lättare att få och kunna möjligen i somliga fall småningom föra till mera stadigvarande arbete.

M. Å.

——:——

Är han inte nöjd?

De underbara metamorfoser kvinnan oväntat och plötsligt undergår ifråga om sitt utseende och sin kroppsform allt efter modets krav har alltid varit en källa till förvåning för världen. Mrs Cecil Chesterton behandlar på ett roligt sätt denna fråga i Sunday Express. Hon skriver:

"Gummigördlar äro ett fördärv för hälsan!" Så lyder de lärdes härskri inför de modärna gummikorsetterna. Huden blir instängd och kan icke utsöndra kroppens förskämningsprodukter som sig bör och musklerna bli lösa och slappa!

Det tycks nästan som vore det inte längre sedan än i går att läkarna varnade oss för allt det onda, varmed den vanliga korsetten med sina valfiskben eller stålfjädrar hotade kvinnans hälsa.

Då hettes det att lungorna kunde inte andas och att mellangärdet och levern klämdes ihop.

När klagoskrien varat en tid slängde vi korsetten och formerna fingo svälla ut bäst de gitte. Men nu var inte det heller bra. Vi måste smärtna, förkunnades det. Med dietens hjälp! Och så ströko vi villigt färskt bröd, potatis, grädde, socker och godsaker (som är vår svaghet) från matsedeln, alltid beredvilliga att följa tidens krav.

Men det tillfedsställde ändå inte i längden den medicinska vetenskapen. Motion! Gymnastik! ljöd det i korus. Träna era muskler, gymnastisera benen, gärna genom dans, rytmisk eller annan. Och vi började dansa. Unga, gamla, medelålders. Men det var verkligen förmätet att tro att detta skulle tillfredsställa hälsoexperten i mannens skepnad. Ack nej! Det hette i stället när dansandet och motionerandet pågått en tid: Ni förbrukar muskel- och nervkraft i onödan på det här sättet och får en onaturlig förkärlek för nöjen och förströelser.

Lydigt — ty sådan är kvinnan, förkrossad av mannens visdom — fogade vi oss häri och lade bort det myckna motionerandet. —

Vad ligger nu, måntro, bakom detta aldrig upphörande intresse för den kvinnliga kroppsformen och kvinnlig "hälsa"? Det är förlåtligt att vi undra. Ty sedan tidernas begynnelse ha vi hugnats med samma låt: att vi äro än för feta, än allt för magra. För muskulösa eller alltför svaga och bräckliga. Jo, klagovisorna, vart och ett barn av sin tid, mynna alla ut i samma skenbara ängslan för att kvinnan i än det ena, än det andra fallet "äventyrar sin förmåga att föda barn". Historiens fakta visa dock otvetydigt att kvinnan, vare sig hon är mager eller fet, och skrudad i stålfjäder- eller gummikorsetter dock fortsätter att enligt naturens ordning föda sina barn.

Det finnes hos kvinnan en aldrig svikande förmåga att låta kroppsformen anpassa sig efter tidens d. v. s. mannens skiftande skönhetsideal. Genom smärtor kunna vi få fram skönhet. Genom tortyr charme. Är det icke underbart? Mannen kan sannerligen icke överträffa oss härutinnan. Den kinesiska kvinnan snör in sina fötter och uthärdar de mest helvetiska kval bara för att få den åtråvärda vaggande gång, som kommer den gule mannens hjärta att smälta som smör för solen vid hennes åsyn. Och vad den kinesiska kvinnan åstadkommer med sina små, små hopsnörda fötter, det åstadkomma vi europeiska kvinnor med våra figurer och ansikten.

När den manliga smaken föredrar kvinnan med fyllig barm och svarvade höfter — ja, då bli vi sådana. Och sjunger mannen det långa hårets lov få vi strax långt hår. Men om det sen är vårt eget eller någon annans eller en ljuvlig blandning av båda lera, lämna vi därhän!

Fastän en del kvinnor hårdnackat påstå att de "bobbat" eller "shinglat" sitt hår för att spara tid eller besvär eller för att slippa huvudvärk (tungt hår och många hårnålar ge lätt sådan!) tala de alldeles icke sanning. I riksdagen eller utanför, på kontoret eller hemma friserar och klär kvinnan sig (törs man vara så uppriktig?) för att "behaga" mannen.

Men mannens kvinnliga skönhetsideal växlar tyvärr lika nyckfullt och hastigt som vinden som blåser och shingle-jazz-puder-typen av idag är törhända i morgon förbytt till en värdig kvinna med junonisk gestalt. "Skapelsens herre" får vad han önskar.

Är han icke nöjd?

——::——

Kunna vi läsa varandras tankar?

Några uppseendeväckande experiment.

Av * * *

En del högt ansedda personer i London ha i dagarna företagit en rad experiment ifråga om *tankeöverföring* (själisk fjärrverkan, telepati) och de därvid vunna resultaten äro, enligt uppgift, de märkvärdigaste, som hittills framlagts inför det frejdade engelska "Sällskapet för psykisk forskning".

Experimenten utfördes i mr Gerhard Balfours hem i närvaro av sju mötesdeltagare, bland vilka märktes earlen av Balfour samt mr J. G. Piddington, ordförande i ovannämnda sällskap. Den person, med vilken försöken anställdes, var professor Gilbert Murray.

Vid ett av dessa tillfällen sutto mötesdeltagarna i en ring i salongen och en efter en meddelade viskande vad han eller hon tänkt på och önskade skulle på telepatisk väg överföras till professor Murray. Mellan varje sådan överenskommelse inkallades denne, vilken under överläggningarne befann sig i matsalen, skild från salongen av ett annat c:a tolv meter långt rum. Alla dörrar voro stängda, och det var sålunda absolut uteslutet, att professor Murray kunde höra vad som förehades inne i salongen.

De tre första experimenten gåvo negativt resultat, men det fjärde lyckades i det närmaste och det femte fullständigt. För att visa hur pass invecklade försöken voro kan nämnas att det tänkta "föremålet" vid det sist nämnda experimentet var mordet på Thomas à Becket.

Då professor Murray skulle beskriva de tankebilder han i detta fall mottagit, sade han:

— Det är någon som mördas i en kyrka. Min första uppfattning var, att saken hade något att skaffa med bolsjevikerna, men det är inte fråga om något ryskt. Jag skulle tro att det är Thomas à Becket.

Lord Balfour, som själv deltagit i experimenten, och därvid visat sig vara en lika framstående tankeavsändare som professor Murray är en god tankemottagare, gör gällande, att man här står inför ett klart och överbevisande fall av tankeöverföring, men, tillägger han, även om själva företeelsen på detta sätt kan namnges är det omöjligt att förklara, hur denna överföring av tanken försiggår. Det vill synas, säger han, som skulle man här stå inför en hemlig förmåga, vilken antagligen finnes hos alla människor, ehuru hos de flesta i det närmaste outvecklad.

(Professor Murray har genom långvariga övningar tillsammans med en dotter uppdrivit sin tankeläsningsförmåga till den styrka den nu äger.)

De här ovan under vetenskaplig kontroll verkställda experimenten ha väckt betydande uppmärksamhet och diskuteras livligt i de stora engelska tidningarne. Bland de vetenskapsmän, som ansluta sig till åsikten, att man här står inför fullt bevisad tankeöverföring är den berömde naturforskaren sir Oliver Lodge.

Professor J. S. Haldane söker emellertid en annan förklaring, som,

Vill Ni göra affärer i det livskraftiga Småland, söker Ni den förträffliga småländska arbetskraften, idealisk både för hus och hem, fabrik och kontor, då är den absolut säkraste vägen
SMÅLANDSPOSTEN
som har provinsens största upplaga, ja en av de största i svenska landsorten:
13,157 i postupplaga — 16,600 i totalupplaga
Utgivningsort: VÄXJÖ

GIV
Svea
Rut
och
Hanna
Kvinnornas Tidning
på namnsdagen!
Presentkort säljas på tidningens exp. Magasinsgatan 12. Tel. 18070.

Ett nytt år stundar
GLÖM EJ
att prenumerera på och annonsera i
Västgöta Dals Tidning
VÄNERSBORG
HEMBYGDS- OCH NYHETSORGAN.
FRAMÅTGÅENDE.
DÄRFÖR
Prenumerera! Annonsera!
Egen Göteborgsred.
adress: Göteborg 7. Telefon 42708.

(Eftertryck förbjudes).

Lilith.

ROMAN

Av Florence Warden.

Auktoriserad översättning av *Margareta Heijkel.*

35

— Jag har alltid trott, och jag hade rätt att göra det, att ert sunda förnuft till sist skulle segra och ert hjärta! Men om jag så fullständigt misstagit mig på er person, så måste jag naturligtvis bära följderna av min dumhet. Endast en narr kan hysa tillit till en ung flicka, som i valet mellan en sådan stackare som Smith och en man med min karaktär, föredrar den förstnämnda.

— Jag har inget val, stammade hon vridande sina händer av förtvivlan. Först nu inser jag hur orätt det var av mig att bedja er bli min vän. Det var själviskt av mig — förlåt!

Gripen av hennes förtvivlan, vars äkthet var höjd över allt tvivel, räckte Mallory ut armarna för att skyddande sluta henne intill sitt bröst, men Lilith vek undan: — Nej, nej! Aldrig mera, viskade hon med bristande stämma. Jag borde ha undvikit er, flytt undan er kärlek — förlåt mig!

Hon vände sig bort och skyndade gråtande därifrån.

———

Kap. XXI.

Försiktigt smög hon sig in i byggnaden. Halvvägs upp i trappan till övra våningen hörde hon fru Ames' röst nerifrån vardagsrummet: — Lilith! Lilith!

Ett ögonblick stod hon tvekande om hon skulle hörsamma kallelsen.

— Lilith! Lilith!

Fru Ames' förut milda röst hade nu fått en befallande klang, vilken syntes få ett gensvar i Liliths ansiktsuttryck, vilket hårdnade och fick ett drag av trots. Hon sprang raskt uppför trappan och in i sitt rum, vars dörr hon reglade. När någon efter stund knackade på, fäste hon inget avseende därvid.

Först då den stora klockan i hallen med skarpa slag slog fyra, gick hon ner till modern i vardagsrummet.

Fru Ames, som föreföll nervös och orolig, såg upp med en ängslig blick, då dottern kom in. Lilith hade sökt att utplåna spåren av förmiddagens häftiga sinnesrörelse, men hennes ögon voro ännu förgråtna.

— Jag förstår inte var du hållit hus hela tiden, utbrast fru Ames' nervöst.

Stödd mot en stolsrygg stod Lilith och såg ned i moderns ansikte.

— Jag har varit uppe på mitt rum, svarade hon, och jag har använt tiden till att i minnet återkalla allt vad som hänt och nu vill jag be dig förklara en del punkter, som jag inte får någon klarhet i.

Denna begäran tycktes fylla fru Ames med verklig olust: — Har vi inte talat tillräckligt om allt det där? Skall vi nu börja från början igen?

— Det måste ske, svarade Lilith i kort ton. Jag måste ha rent besked. Naturligtvis förstår jag vart dina smycken tagit vägen, men varför har Eric tagit min checkbok?

— Ack, kära barn, slog fru Ames otåligt ifrån sig, inte har han tagit checkboken. Han fick några av mina smycken — det erkänner jag. Stackars gosse, han kunde ju inte stanna, när Grieve kommit till trakten, och han kunde inte resa tillbaka till London utan pängar, och du vet att min kassa var i det närmaste tom —

— Han borde verkligen skämmas, utbrast Lilith häftigt. Jag är alldeles säker på att han tog dina smycken utan att fråga om lov och även min checkbok — —

— Nej, hur kan du bara tro något sådant, avbröt fru Ames förebrående. Din checkbok har ju inget värde för honom — du tror väl ändå inte att han skulle vilja skriva ditt namn? Det skulle ju vara rena självmordet!

Lilith såg icke övertygad ut. Har han varit här i natt frågade hon? Du har släppt in honom, kan jag tro, och han har begagnat tillfället att smyga omkring och taga med sig det som han fått lust till.

Fru Ames satt tyst och Lilith gick bort till fönstret. Simmonds bar in té, men fru Ames beordrat, och denna serverade nu drycken under det att hon tillkastade dottern en ängslig blick.

— Det ordnar sig nog alltsammans sade hon. Jag börjar skymta en utväg ur alla våra svårigheter.

— Gör du verkligen det?

Fru Ames for tillsammans vid detta utrop som rymde så mycken förtvivlan, en så absolut hopplöshet. Aldrig hade hon sett den unga flickan så fullständigt uppgiven, aldrig hade hon hört henne tala i så bitter ton.

— Ja, varför skulle det inte vara möjligt, kära barn sade hon milt. Det moln som så länge och så hotande hängt över oss har nu skingrats och vi tre kunna åter börja leva ett nytt och lyckligt liv.

Då hon inget svar fick fortsatte hon långsamt: Har det hänt något som gjort dig ledsen? Du ser så betryckt ut och du har gråtit. Jag är säker på, att det är den där odräglige Mallory, som gjort dig upprörd, och så det där dumma skvallret som, enligt hans påstående, fröken Bamber spritt ut.

Lilith svarade icke häller på detta och fru Ames tillade:

— Jag var i alla fall vänlig mot honom. Det kan du då inte säga annat.

— Ja, svarade Lilith, häftigt. Men det är utan all betydelse. Jag får aldrig mer återse honom.

— Såå, sade fru Ames efter att ha övervunnit sin överaskning! — Du har träffat honom sedan han var här i förmiddags?

— Jag passade på honom ute på vägen, då han gick härifrån.

— Berättade du något för honom.

Lilith höjde på axlarne: — Vad

A. LUNDBLADS Begravningsbyrå
REKOMMENDERAS
Kungsgatan 12. Göteborg.
Tel. 11045, 776 ank. bostaden.

Sänd Eder **Tvätt** till
Tvättanstalten Västkusten
Vegagatan 46. Göteborg. Tel. 44443.
Omsorgsfullt arbete. Snabb leverans.

Äkta spirellakorsetter
till salu genom fru Jenny Bengtsson, villa Olofsberg, Hagen. Tel. Hagen 267. Obs.! Måttagning i hemmen om så önskas.

Pianostämning
HILDING OLSON, JUNGMANSGAT. 14. Tel. 19308.

Varför plågas med dåligt kaffe då Ni kan få Swalanders kaffe! Butiker: Kungsg. 17 Korsg. 13, Bazar Alliance· Prova redan i dag! Säljes endast i egna butiker.

hur egendomlig den än låter, dock synes ha fog för sig.

Han påstår, att det icke är fråga om en överföring av *tankar* utan av *ljud!* Professor Murray *hör* vad mötesdeltagarna säga, ehuru han och de befinna sig i olika rum med ytterligare ett rum mellan sig och med dörrarne stängda. Det har nämligen visat sig, att det tänkta också måste *sägas,* om än endast med viskande stämma, för att professor Murray skall kunna uppfatta det. Det blott och bart *tänkta* undgår honom fullständigt!

— Det är självklart, anmärker professor Haldane, att det här, ehuru man måste räkna med ljudvågor, icke är fråga om ett hörande i vanlig mening — professor Murray hör på *undermedveten* väg. Men även i detta fall, tillägger han, är fenomenet utomordentligt intressant. Det visar nämligen hur underbart känsligt för intryck vårt undermedvetande är och att dessa intryck, i regel fullständigt omedvetna, på vägar, som vi ännu icke känna till och sålunda icke häller behärska, någon gång kunna nå fram till vårt medvetande som tankar och tankebilder.

Icke häller dessa experiment ha sålunda kunnat giva det länge sökta definitiva svaret på den betydelsefulla frågan, om det existerar någon hemlig förbindelse mellan våra tankevärldar, om vi kunna känna andras tankar eller påtvingas dem, om vi själva kunna läsas av andra som uppslagna böcker, o. s. v.

Många av vår tids psykologer hålla före, att tankeöverföring icke blott är möjlig utan även utomordentligt vanlig, ehuru vi icke ägna saken någon uppmärksamhet.

Den på detta område kände amerikanske författaren Prentice Mulford har kraftigt tagit till orda för uppfattningen, att vi stå under ständig, ond eller god, mental påverkan av andra — ofta hemlig och omedveten! — och att vi även utöva en sådan gent emot dem. Blotta *tanken* spelar här en lika stor roll som det talade eller skrivna ordet.

Detta påstående är icke bevisat. Det skulle i viss utsträckning ha varit det, om professor Murray vid de i London anställda försöken lyckats uppfatta det enbart *tänkta,* vilket han ju inte kunde. Vår erfarenhet synes dock ge Prentice Mulford rätt. Hur ofta ha vi icke känt att människor genom sin blotta närvaro eller därigenom att vi på något sätt ha med dem att göra påföra oss tankar av håglöshet, av missmod, av fruktan, av låg innebörd eller av styrka, kraft, glädje, renhet o. s. v. Eller är detta "påförande" endast skenbart och välla dessa tankar och förnimmelser upp ur vårt eget inres hemliga djup?

En annan modärn psykolog Leo Erichsen tror likaledes på möjligheten av att vi kunna *känna* andras tankar. — Tänkandet, skriver han i sitt arbete "Sinnliches — übersinnliches", är en psykofysisk energiutveckling, en dynamisk process, en rörelse, vilken utgår från vår hjärna som vågor eller strålar, vilka nå fram till andra människors medvetande. Vi utsända ständigt tankevågor, tankestrålar i den oss omgivande världen.

Dessa vågor och strålar äro, påstår han, *kännbara.* Gör ett försök! Fixera i konsert- eller teatersalongen en framför er sittande person. Han vänder ryggen åt er och kan sålunda icke observera, att han är föremål för uppmärksamhet, men icke desto mindre börjar han snart visa en påfallande oro. Han skruvar på sig och slutligen vänder han sig om, liksom tvingad av en osynlig makt. Han har känt, faktiskt *känt* tanken!

Hur ofta, tillägger han, händer det icke människor, som leva tillsammans, att de *känna* varandras tankar, att den ene utsäger just vad den andre har på hjärtat!

Den belgiske författaren Maurice Maeterlinck har på ett indirekt sätt berört tankeöverföringen i sitt arbete: "Den ringes rikedomar", avsnittet "Tystnaden".

Han gör gällande att *ordet* aldrig förmedlar verkliga d. v. s. de betydelsefullaste, de absolut sanna och fullständiga meddelandena mellan människorna. Det är under *tystnaden* själarne lyssna till och förstå varandra. Icke den *passiva* tystnad, som är slummer och livlöshet, utan den *aktiva,* den vakna tystnaden, som är fördjupat och förtätat liv.

— Även de oförsiktigaste av oss tiga därför icke i sällskap med den förste bäste, skriver Maeterlinck. Det instinktiva medvetande vi alla äga om den översinnliga verkligheten säger oss, att det är farligt att tiga tillsammans med någon, som man icke vill lära känna eller som man icke tycker om. Ty orden mellan människor förflyktigas, men har tystnaden ett ögonblick fått tillfälle att verka, så utplånas den aldrig. Och det är därför att vi alla känna till denna dunkla makt och dess farliga verkningar, som vi hava en sådan stor fruktan för tystnaden. Vi kunna, när så måste ske, uthärda den enstaka tystnaden, vår egen tystnad, men den mångfaldigade tystnaden o. i synnerhet en folkmassas tystnad är en övernaturlig börda, för vars oförklarliga tyngd de starkaste själar bäva. Vi använda en stor del av vår tid på att uppsöka ställen, där tystnaden icke råder. Så snart två eller tre människor träffas, tänka de först av allt på att fördriva den osynlige fienden, ty hur många vanliga vänskapsband hava icke uteslutande sitt upphov i hatet till tystnaden."

Ger vår egen erfarenhet Maeterlinck rätt?

Hur egendomlig och oförklarlig är icke den känsla av oro, av obehag, av plåga vi erfara, när tystnaden sänker sig över ett till fest samlat sällskap! Hur febrilt och ängsligt söker icke var och en ett samtalsämne, även det torftigaste, för att slunga in i och fylla denna hemska tystnad, som om den fortfore en kvart, en halvtimme antagligen skulle driva oss från förståndet eller i vild flykt ut ur gästabudssalen.

Kunna vi göra oss verklig reda för denna med något liknande blygsel förenade känsla? Är det själva tystnaden som plågar oss? Men är tystnaden verklig tystnad, *ljudlös?* Våra röster höras icke, men våra *tankar?* Det muntliga meningsutbytet har upphört, men i stället för att känna oss isolerade genom, skyddade av tystnaden ha vi en irriterande förnimmelse av att vi kommit varandra alltför nära inpå livet, att vi liksom *känna* de andras väsenden och att vårt eget är utlämnat åt dem. Det är som om vi plötsligt komme på oss med att vara alltför lätt andligt klädda. I samma ögonblick samtalet, i sig självt hur värdelöst som hälst, åter kommer i gång, draga vi en samfälld suck av lättnad. Orden och de tomma fraserna äro oss som en skyddande mantel, bakom vars lyftade flik vi dölja vårt verkliga anlete.

Varför kännes tystnaden så hotande, så direkt farlig i närvaro av en person, för vilken vi hava något av vikt att dölja. Varför tillgripa vi vid sådana tillfällen begärligt pratet om ovidkommande ting som bästa skyddsmedel?

Vi känna att Maeterlinck har rätt, när han säger, att vi *tala* när vi *icke vilja* förnimma våra medmänniskor och ej häller vilja förnimmas av dem. Vi tillämpa instinktivt denna regel i vårt eget liv.

Det naturliga vore dock att i tystnaden se en absolut pålitlig, tystlåten bundsförvant. Han är det icke. Han är en förrädare. Vi känna, även om vetenskapen icke lyckats och aldrig skall lyckas bevisa det, att hans tysta stämma är starkt ljudande och hänsynslöst uppriktig. Den lyder icke vår vilja, anpassar sig icke efter våra önskningar utan förråder oss, förråder oss genom att på ett tyst men för andra förnimbart sätt utropa våra *tankar!*

——::——

Julkaktus.

Dess vård.

Allas vår bekante och midvinterblomstrande *julkaktus* skiljer sig väsentligt från de vanliga klotformiga vasstaggade kaktusarterna. Stänglarne äro tillplattade och avdelade i leder. Från den yttersta av dessa och understundom också från längre in varande springer vid juletid fram en utomordentligt vacker blomma, till färg och form något påminnande om "bloddroppen".

Blomningen är ofta enastående rik — ett hudratal blommor är ingen sällsynthet. Ibland kan man nå upp till det dubbla antalet.

Julkaktusens hemland är Bracilien. Den växer icke som många dess släktingar på torra, steniga och starkt solbelysta platser utan inne i skogarne på träden i ihåligheter, där jord och växtavfall samlats.

En julkaktus bör vintertiden stå nära ett fönster men dock skyddad för kyla och drag. Må man komma ihåg, att dess egentliga luftstreck är varmt och dess växtplats fuktig!

Skötseln måste rätta sig därefter. Alltså varm men icke torr luft. Har man värmeelement, är en daglig varsam överstrilning med ljumt vatten att rekommendera.

Växten är svårskött i fråga om vattning. För mycket vatten och den ruttnar, för litet och den tappar stjälkarnes ytterled, blomsterleden.

Man har två slag av denna vackra kaktus, den rotäkta, där stjälkarne växa direkt ur jorden och den ympade med en enda stam, från vilken stjälkarne hänga ned. Stammen är av en annan kaktusart.

Den ympade julkaktusen är mera lättskött än den rotäkta och därför också duktigare och pålitligare i fråga om blomningen.

Denna synes också i icke oväsentlig mån vara beroende av om trädet hunnit vänja sig vid det rum, där det står. Det kan gå både ett och ett par år, innan växten riktigt kommer i gång med sitt arbete. Hav tålamod! Den kommer en gång att ge er riklig lön för er möda och er omsorg.

Efter blomningen skall kaktusen ha en tids vila med sparsam vattning. Behöver den en större kruka, så omplantera den efter vilotidens slut.

Denna kaktus tål icke att stå i solskenet under sommaren!

——::——

Nyutkomna böcker.

Tjugofem år på Ceylon. Minnen och äventyr av *John Hagenbeck.* Förord och till svenska av Birger Mörner. Rikt illustrerad. Pris 6:—, inb. 7:75. Bokförlaget Natur och Kultur, Stockholm.

John Hagenbecks av greve Mörner till vårt språk överflyttade bok om Ceylon bjuder på en frisk och underhållande läsning. Det är ingen vetenskaplig avhandling, som här bjueds, icke heller en reseskildring av det vanliga slaget, baserad på mer eller mindre flyktiga intryck, utan en vaken och duglig mans erfarenheter av Ceylons natur och kultur, dess folk och djurvärld, grundad på 25 års framgångsrik verksamhet på ön. Illustrationerna äro både många och roliga. Översättaren har själv bidragit med en del.

Goethes Faust. En vägledning av rektor *Hilding Andersson.* N. o. K. nr 34. Illustrerad. Pris 2:25, inb. 3:—. Bokförlaget Natur och Kultur, Stockholm.

Dessa studier i Goethes Faust vända sig ej i första hand till kännare och specialister utan till en bredare publik, som är i behov av vägledning och orientering inom den germanska diktningens största, men i sina detaljer ingalunda lättåtkomliga verk. Såsom rektor Herman Söderbergh, vilken i ett företal gjort en vacker teckning av Hilding Anderssons mångsidiga och imponerande personlighet, framhåller, är det av särskilt stor betydelse att den vida drygare delen av denna Faust-bok är ägnad åt en utläggning av den ojämförligt svårtillgängligare andra delen av dikten; och han slutar med att uttala den önskan att denna vägledning måtte "få föra många svenska läsare fram genom den underbara värld, där i doktor Faustus lidanden och fröjder en av mänsklighetens störste ger sin djupaste livsbikt och på samma gång lyfter upp i diktens förklarade skönhet vår egen allmänmänskliga skröplighets väg genom irring och upprättelse mot friden". — Det billiga priset gör det också möjligt för varje intresserad att skaffa boken.

——::——

BREVLÅDA.

O. H., S. D., L. L—r. Kanhända.

Lulu. Hu!

Erica. Nej, under all kritik var art. ej. Men måttet för införande höll den icke häller. Tag nya tag! Övning ger färdighet!

R. O. Hjärtligt tack för meddelandet, som vi säkert skola kunna draga nytta av.

Hr A—n E., Rio de Janeiro. Tack för den brasilianskt varma, av oss högt skattade hälsningen. Vår återhälsning har samma värmegrad.

——::——

Mottag gärna ett råd av din vän, men icke en gåva den du icke kan gengälda.

H. C. Andersen.

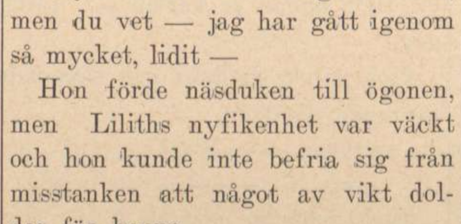
Söker du en väns hjälp så se glad ut.

J. G. Herder.

——::——

BERTHA ANDERSON
15 Korsgatan, Göteborg.
Stort urval av vackra **Ylletyger, Viyella** i ylle och bomull, **Bomullsflaneller.** Handvävda, färgäkta **Bomullstyger, Hvita Väfnader,** bästa fabrikat. **Strandkoftor, Lahmans Tricotunderkläder, Strumpor, Underkjolar, Snörliv, Reformliv, Näsdukar, Allmogegardiner,** stort urval, **Möbeltyger, Borddukar,** stor sortering, vackra mönster, **Linneduktyger,** bästa fabrikat. **Handdukar, Sängtäcken, Filtar, Sticktäcken. Prima Ylle- och Bomullsgarner.**
Å helt stycke 10 %, samt å stufvar. · Till Tricotstickerskor lämnas rabatt å garner.

Linnesömmerska
önskar arbete i familj. Lagningar såväl som finare arbete utföres. Svar emottages tacksamt till **"Sömnad"** d. t. annonskontor. Adress kan lämnas pr tel. 18070.

Bröstkaramellen ENGELBREKT
Välgörande Välsmakande Oöverträffad
Lagligen skyddad Ende tillverkare
A.-B. Karamellfabriken Engelbrekt, Örebro.
Säljes överallt i påsar om 1 hg. à 50 öre.

Arla Mjölk
Distribution på glasflaskor.
Tel. 40781, 45699

skulle det ha varit? Han tycks ha reda på allt.

Fru Ames rynkade pannan: —

Läkarne bruka ju vara tystlåtna, men på den här unge mannen litar jag inte riktigt.

— Än sedan? Även om han berättar allt vad han letat reda på om oss, betyder det ju ingenting. Det är sannt vad du sade. Vi börja nu ett nytt liv, och den här trakten har snart sett oss för sista gången.

— Ja! utbrast den gamla damen med en iver, som hon inte lyckades dölja:

— När går hyrestiden ut för oss? Om sex veckor, inte sannt.

— Det är inte möjligt att du vill stanna kvar här så länge, invände fru Ames irriterad. Nu sedan Grieve kommit hit, bränner marken under mina fötter. Och dessutom Lilith — du måste förstå, att det med hänsyn till dttt eget sinneslugn, din egen lycka är bäst att du icke återser doktor Mallory.

— Min lycka, upprepade Lilith med en stämma som förrädde den djupaste förtvivlan. Om någon lycka kan det nog aldrig bliva tal om för min del. Jag har tagit avsked av honom för alltid.

— Hon närmade sig modern och med blicken i hennes fortfor hon lidelsefullt! — Jag har gjort allt vad du kunnat begära av mig. Jag har stött honom tillbaka, visat bort honom — vi är skilda åt för livet.

Ett omisskänligt drag av lättnad gled över fru Ames ansikte vid denna försäkran. Kära barn, det är bäst så. Det måste ju sluta på detta sätt, om du inte ville bryta ditt högtidliga löfte till Eric.

Tala inte om Eric! utbrast Lilith häftigt.

Fru Ames bet sig i läppen: — Nu när du beslutat dig för att hålla ditt ord till honom, bör du försöka tänka på de goda egenskaper han dock har bredvid sina svagheter. Jag erkänner, att han burit sig illa åt, men han är ju inte stort mer än en pojke. Det skall nog bli hållning och karaktär på honom när ni blivit gifta. Du vet hur förälskad han alltid varit i dig och han kommer att vara som vax i dina händer. — Var är han nu? avbröt Lilith moderns lovsång.

Fru Ames förstod att en viss försiktighet och återhållsamhet här voro av nöden.

— Jag antar att han är i London vid det här laget, sade hon. Han fick min tillåtelse att stanna här i natt, men han måtte ha avlägsnat sig härifrån mycket tidigt.

Lilith drog en suck av lättnad: —

Då slippa vi antagligen att återse honom så länge vi äro kvar här.

I detta ögonblick tycktes en blixtlik tanke av förfäran genomkorsa fru Ames hjärna.

—Hur var det du sade? Du har brutit med Mallory. Definitivt?

Ja,

Fru Ames rusade upp ur stolen: — I så fall anser han sig troligen löst från sitt löfte att söka träda i förbindelse med sir George Paradine?

Lilith gav modern en förvånad blick utan att förstå orsaken till den häftiga sinnesrörelse, för vilken hon syntes vara ett byte: —

Antagligen gör han det. Men vad har det att betyda?

Vad *det* har att betyda, mumlade den gamla damen skräckslagen.

Men i nästa ögonblick hade hon återvunnit sin självbehärskning, tvingande sig till tystnad.

— Jag förstår inte, fortsatte Lilith inträngande. Vad gör det om doktor Mallory utfrågar sir George Paradine? Denne kan ju inte säga honom något annat eller mera än vad han själv gissat.

Fru Ames vände sig bort från henne utan att svara och gick utan att helt kunna dölja sin upphetsning ett par slag av och an i rummet. Hennes läppar rörde sig sakta, men de ord hon viskade för sig själv hördes icke: — Så nära målet och dock i fara att förlora hela spelet!

— Mamma vad är det? utbrast Lilith med ömhet, förskräckt över moderns sinnesrörelse, vilken hon fann fullständigt oförklarlig. Det måste finnas något som du dolt för mig. Ja, alldeles säkert. Du har faktiskt inte varit dig lik sedan den dagen, då du besökte sir George. Du har varit förbehållsam mot mig sedan dess. Vad hände när du var hos honom? Vad sade han till dig? Vad är det i denna sak som du döljer för mig?

Fru Ames tvingade sig till att skratta: — Kära barn, sade hon med en röst, som ännu skälvde av sinnesrörelse, det är ingenting. Jag är en sådan gammal stackare. Vilken förflugen tanke som hälst kan fylla mig med namnlös skräck. Mitt nervsystem är fullständigt förstört, men du vet — jag har gått igenom så mycket, lidit —

Hon förde näsduken till ögonen, men Liliths nyfikenhet var väckt och hon kunde inte befria sig från misstanken att något av vikt doldes för henne.

— Det är mycket antagligt, framkastade hon i hopp att få modern att bekänna kort, att sir George gör visit hos oss när han får veta, att vi ämna resa härifrån.

— Jag vill inte ta emot några besök, protesterade fru Ames häftigt. Jag hatar den här trakten, jag hatar människorna som bo här och jag får inte tillbaka mitt sinneslugn förrän vi komma bort härifrån! Hon kastade sig i dotterns armar och utbrast med lidelsefull häftighet: — Låt oss resa härifrån! Från detta rysliga ställe, där vi varit så olyckliga och där luften är förgiftad av onda och lögnaktiga rykten om oss. Jag hatar dem — dessa skvalleraktiga kvinnor och dessa påträngande, nyfikna män! Jag uthärdar inte att se dem mera. Ack, låt oss resa härifrån — nu — genast!

(Forts).

Ni kommer väl åter

nästa år som prenumerant?

Prenumerera omedelbart på närmaste postkontor eller på vår expedition, Magasinsgatan 12. Ring gärna tel. 18070.